Philippus Merhoff Canonicus Sanctorum apostolorum est possessor huius libri Bibliae partis primae

In hoc volumine continentur libri infrascripti

Libri Moysi.
Genesis. 4
Exodi. 31
Leuiticus. 42
Numeri. 62
Deutronomij. 88.
Josue. 107
Judicum. 121
Ruth. 134
Regum. iiij. 136. — legitur post Octauas venerabilis Sacramenti in proxima vacantia feria cum historia de eo omni et seruatur usque ad kal. Augusti.
Tobias. 213
Judith. 218
Hester. 224
Job. 232 — Dominica prima post kal. Septembris imponitur liber Job cum cantu si bona per duas ebdomadas deinde Tobias cum hystoria Peto domine consequenter Hester et Judith usque ad mensem Octobris
Psalterium. 247
Paralipomenon. ij. 288.
Esdre. iiij 332.

F. Albertus Stapperius me suis Annumerat

Prima pars Biblie Johannis de Gynderick presbiteri Canonici Xanctensis.

Vonll 249

Paralipomena
u Esdra verbunden!

a.1

* Plato qui Athenis magister fuit et potens egiptum et Architam Tarentinum eamque oram Italie que quondam magna gretia dicebatur laboriosissime peragravit cuiusque doctrinas Academie gymnasia personabant magis voluit aliena verecunde discere quam sua impudenter ingerere

⊕ Apollonius ille magus ut vulgus loquitur sive philosophus ut pithagorici tradunt intravit persas albanos scytas et opulentissima indie regna babilonios chaldeos, medos, assirios, arabes et palestinos reversus ad alexandriam perrexit ad ethiopiam ut gignosophistas et famosissimam solis mensam videret in sabulo invenit ille vir ubique quod disceret et semper proficiens semper se melior fieret scripsit super hoc philostrophus plenissime octo volumina

⊠ Paulus apostolus vas electionis et magister gentium post damascum arabiamque lustratam ascendit iherosolimam ut videret petrum et mansit apud eum diebus 15

Bibl. Th. I. A 7b (2. Expl.)
[1] Jak.

¶ Incipit epl'a sācti iheronimi ad paulinū presbiterū de oībus dīne historie libris. ¶ Ca. p̄mū.

Frat' ambrosius tua mihi munuscula p̄ferens: detulit simul' ⁊ suauissimas lr̄ās q̄ a principio aīciti arū fidem p̄bate iā fidei ⁊ veteris amicitie noua p̄ferebāt. Vera eī illa necessitudo est ⁊ xp̄i glutino copulata quā nō vtilitas reifami liaris. nō p̄ntia tm̄ corporū. non subdola ⁊ palpās adulacō ꝫ dei timor ⁊ dīnarū scripturarū studia cōciliāt. Legimus in veteribꝰ hi storijs quosdā lustrasse p̄uinci as. nouos adijsse p̄pl'os. maria trāsisse ut eos quos ex libris no uerāt corāq̄ viderēt. Sic pitago ras memphiticos vates. sic pla to egiptū ⁊ architā tarentinū. eā q̄ oram ytalie q̄ quondaz mag̃ gretia dicebat'. laboriosissime pa g̃uit ut q̄ athenis magister erat ⁊ potēs. cuiusq̄ doctrinas acha demie gignasia p̄sonabāt. fieret pegrinus atq̄ discipulꝰ malens aliena verecūde discere. q̄ sua im pudēter ingerere. Deniq̄ cū lr̄ās q̄si toto orbe fugiētes p̄sequitur. captus a piratis ⁊ venūdatus. tyrāno crudelissimo paruit. du ctus captiuus vinctꝰ ⁊ seruus. tn̄ q̄ philosophꝰ maior emente se fuit. Ad tytūliuiū lacteo eloquē cie fonte manātem. de vltimis his panie galliarūq̄ finibꝰ. quosdaz veīsse nobiles legimꝰ ⁊ quos ad cōtemplacōem sui roma nō trax erat vnius hōis fama p̄duxit. Ha buit illa etas in auditū oībꝰ secu lis celebrandūq̄ miraculū ut vr bē tātam ingressi aliud extra vr bē quererēt. Appollonius siue il le magus ut vulgus loquitur. si ue p̄hus. ut pitagorici tradunt intrauit p̄sas. p̄trāsiuit caucasū albanos. scithas. massagetas. opulētissima indie regna penetr̄ uit ⁊ ad extremū latissimo phisō amne transmisso p̄uenit ad bra gmanas. ut hiarcam in trono se dentē aureo ⁊ de tātali fonte potā tem int' paucos discipulos de na tura. de moribꝰ. ac de cursu dierū ⁊ fiderū audiret docētem. Inde per elamitas. babilonios. chaldeos. medos. assirios. parthos. syros. phenices. arabes. palestinos. re uersus ad alexādriam. p̄rexit ad ethiopiam ut gignosophistas ⁊ famosissimā solis mēsam vide ret in sabulo. Inuenit ille vir vbi q̄ qd̄ discerz ⁊ sēper p̄fitiens. sēp se melior fieret. Scripsit sup hoc plenissime octo voluminibꝰ phi lostratus. ¶ Ca. ij.

Quid loquar de seculi hōibꝰ cum ap'lus paulꝰ. vas ele ctionis ⁊ magister gētiū. q̄ de cō sciencia tāti in se hospitis loque batur dicēs. An exp̄imentū q̄ritis eius qui in me loq̄tur xp̄us post damascū arabiāq̄ lustrataz. ascē dit iherosolimā ut videret petruz ⁊ mānsit apud eū diebz qn̄decī. Hoc em̄ misterio ebdomadis et ogdoadis. futurus gētiū predica tor instruendꝰ erat. Rursūq̄ ptꝰ ānos q̄tuordecim assumpto bar naba ⁊ tyto. exposuit cum ap'lis euāgelium ne forte in vacuū cur reret aut cucurrisset. Habz nescio

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DUSSELDORF

quid latentis energie viue vocis
actus ⁊ ĩ aures discipuli de aucto
ris ore trãsfusa forciꝰ sonat. Vn
de ⁊ eschines cũ rodi exularet ⁊ le
gereť illa demostẽis oratio quaꝫ
adu̇fus eũ habueãt mirãtibꝰ cũ
ctis atqꝫ laudãtibꝰ suspirãs ait.
Quid si ipsã audissetis bestiã sua
verba resonantẽ. ¶ Ca. iij.

Nec hoc dico ꝙ sit aliquid in
me tale quod vl' possis a me
audire vel vel' discere sed quo ar
dor tuus ⁊ discendi studium etiã
absqꝫ nobis per se ꝓbari debeat.
Ingeniũ docile et sine doctore lau
dabile est. Non quid inuenias ꝫ
quid queras cõsideramꝰ. Mollis
cera ⁊ ad formandũ facilis: etiã si
artificis ⁊ plaste cessent manus
tamẽ virtute totũ est quicq̃d esse
potest. Paulus apl'us ad pedes
gamalielis legẽ moysi ⁊ ꝓphetas
didicisse se gloriať ut armatꝰ spi
ritualibꝰ telis: postea doceret cõsi
denť. Arma em̃ nostre milicie nõ
carlia sũt ꝫ potẽtia deo ad destru
ctionẽ municõnũ ⁊ cogitacões de
struẽtes ⁊ omnẽ altitudinẽ extol
lentẽ se adu̇fus scientiã dei ⁊ cap
tiuantes oẽm intellectũ ad obedi
endũ xp̃o ⁊ parati subiugare oẽꝫ
inobediẽtiaꝫ. Thimotheũ scribit
ab infantia sacris lr̃is eruditũ et
hortatur ad studiũ lectõnis ne ne
gligat gratiã que data sit ei ꝑ im
posicõem manus p̃sbiterij Tyto
precipit ut inter ceteras virtutes
episcopi q̃s breui ꝑmone depin
xit: sciamqꝫ nõ negligat scriptuã
rum. Obtinentẽ inq̃t eũ qui scd̃m
doctrinã est fidelẽ sermonẽ ut po
tens sit exhortari ĩ doctrina sana
⁊ ꝯtradicẽtes reuĩcere. ¶ Ca. iiij.

Sancta q̃ppe rusticitas soluꝫ
sibi ꝓdest ⁊ q̃ntũ edificat ex
vite meito ecclesiã xp̃i: tn̄tũ nocꝫ
si destruẽtibus nõ resistat. Mala
chias ꝓpha ymo per malachiam
dn̄s interrogauit sacerdotes legeꝫ.
Intãtum sacerdotis officiũ est inť
rogatũ respõdẽ de lege. Et in deute
ronomio legimus. Inťroga p̃reꝫ
tuũ ⁊ annũciabit tibi maiores tu
os ⁊ dicẽt tibi. In psalmoqꝫ cẽtesi
mo decĩo octauo. Cãtabiles mihi
erãt iustificacões tue in loco pere
grinacõis mee Et in descripcõe iu
sti viri cũ euꝫ arbori vite dauid q̃
est in ꝑadiso ꝯparet inť ceteras v̇
tutes hoc etiã intulit. In lege dn̄i
volũtas eius ⁊ in lege eiꝰ medita
biť die ac nocte. Daniel in fine sa
cratissime visionis ait: iustos ful
gere quasi stellas et intelligẽtes
id est doctos q̃si firmamentũ. Vi
des q̃ntum inter se distãt iusta ru
sticitas ⁊ docta iusticia. Alij stell'
alij celo ꝯpanť. Quanq̃ iuxta he
braicã veritatẽ vtrũqꝫ de eruditis
possit intelligi. Ita em̃ apud eos le
gimꝰ. Qui aũt docti fuerint fulge
bũt q̃si splendor firmamẽti ⁊ qui
ad iusticiã erudiũt mltos q̃si stel
le in ꝑpetuas eternitates. Cur di
ciť paulus apl'us vas electõis.
Nempe qꝛ vas legis ⁊ scripturaꝝ
sanctarũ erat armariũ. Pharisei
stupẽt in dn̄i doctrina ⁊ mirãtur ĩ
petro ⁊ iohanne qũo legẽ sciant
cum lr̃as non didicerint. Quicq̃d
enim alijs exercitatio ⁊ quotidia
na ĩ lege meditatio tribuere solet
illis hoc sp̃us sc̃us suggerebat Et
erãt iux̃ ꝙ scriptũ ẽ docibiles deo.

duodecim ānos saluator īpleue
rat ⁊ in tēplo sedēs. de questioni
bus legis interrogās magis do
cet dū prudēter interrogat. Nisi
forte rusticū petrū. rusticuz iohā
nem dicim⁹ quoꝝ vterqꝫ dicere
poterat Et si impeitus sermōe nō
tñ sciētia. Johānes rustic⁹ pisca
tor indoctus. Et vñ illa vox obse
cro in pn̄cipio erat verbū ⁊ ver
bū erat apud deū. ⁊ deus erat ver
bum. Logos grece multa signifi
cat. Nā ⁊ verbū est ⁊ racō ⁊ suppu
tacō ⁊ causa vniuscuiusqꝫ rei. per
quā sūt singula q̄ subsistūt q̄ vni
uersa recte intelligim⁹ in xp̄o.

¶ Ca. v.

Hoc doctus plato
nesciuit hoc demostenes
eloquēs ignorauit. Perdā inq̄t
sapiētiaꝫ sapiētiū ⁊ prudētiā pru
dentiū reprobabo. Vera sapiētia
pdet falsā sapiētiā ⁊ quanq̄ stul
ticia predicacōis in cruce sit tam̄
paul⁹ sapīam loq̄tur int̄ pfectos
Sapīam aūt nō seculi istius. q̄ de
struitur. nec pn̄cipū huius secu
li sed loquit̄ dei sapīam in miste
rio absconditā quā p̄destinauit
deus añ secula. Dei sapīa. xp̄us ē
Xp̄us em̄. dei virtus ⁊ dei sapīa.
Hec sapiētia in misterio abscon
dita est de q̄ ⁊ noni psalmi titul⁹
prenotat̄. p occultis filij in q̄ sūt
oēs thesauri sapiētie ⁊ sciētie dei
absconditi. Et q̄ ī misterio abscō
ditus erat. p̄destinatus ē añ secu
la predestinatus aūt ⁊ p̄figurāt⁹
in lege ⁊ ꝓphetis. Vñ ⁊ ꝓphe ap
pellabātur vidētes qꝛ videbāt eū
quē ceteri nō videbāt. Abrahaꝫ
vidit diē ei⁹ ⁊ letatus ē. Apiebā
tur celi ezechieli q̄ populo pccōri
clausi erant. Reuela inq̄t dauid
oculos meos ⁊ ꝯsiderabo mirabi
lia de lege tua. Lex em̄ spiritual̄ ē
⁊ reuelacōe op⁹ est ut intelligat̄
ac reuelata facie dei gloriā ꝯtēple
mur. Liber in apocalipsi septeꝫ si
gillis sig̃tus oñditur quē si dede
ris hōi scienti lr̄as ut legat rñde
bit tibi. Non possum. Signatus
est eī. Quāti hodie putant se nos
se lr̄as tenēt sig̃tuꝫ libꝝ. nec apiē
possunt. nisi ille reserauerit q̄ ha
bet clauez dauid q̄ apit ⁊ nemo
claudit. claudit ⁊ nemo apit. In
actib⁹ apl̄oꝝ. sāctus eunuchus
imo sāct⁹ vir. sic eī eū sācta scrip
tura cognominat cū legeret ysa
iam ꝓphetā. int̄rogatus a philip
po. putasne intelligis q̄ legis. res
pōdit. Qūo possum nisi aliq̄s me
docuerit Ego ut de me loquar in
terim. nec sāctior sū hoc eunucho
nec studiosior q̄ de ethiopia id ē
de extremis finibꝫ mūdi veīt ad
tēplū. reliq̄t aulam regiā ⁊ tātus
amator legis fuit d̄ine atqꝫ sciē
tie ut etiā in vehiculo lr̄as legerꝫ
sacras. Et tñ cū libꝝ teneret ⁊ ver
ba dñi in cogitacōe concip et. lin
gua volueret. labijs psonarꝫ ig
norabat eū quē in libro nesciēs
venerabatur. Venit philipp⁹ oñ
dit ei ihesū q̄ clausus latebat in
lr̄a. O mira doctoris virtus. Eadeꝫ
hoā credidit eunuch⁹ baptisat⁹
fidel̄ ⁊ sāctus. magister efficitur
de discipulo pl⁹ in deserto fonte
ecclesie q̄ in aurato synagoge tē
plo repit.

¶ Ca. vi.

Hec a me pstricta sunt breui
ter neqꝫ em̄ epistolaris an
gustia euagari lōgi⁹ paciebatur

vt ĩtelligeres te ĩ scripturis sacꝫ
sine p̃uio ⁊ mõstrãte semitã non
posse ĩgredi. Taceo de g̃maticis
rethoricis. phis. geometꝛcis. dya
leticis. musicis. astronõicis. astº
logis. medicis: q̃ruꝫ scia mõrlibꝰ
satis vel vtilissima ẽ ⁊ ĩ tres ꝑtes
scindit̃. ĩ doctrinã. racõem. ⁊ vsuꝫ
Ad minores artes veniã et q̃ ñ tã
lingua q̃ꝫ mãu administrãt̃. Ag̃
cole. cemẽtarij. fab̃ metalloꝝ. lig
norũqꝫ cesores. lanarijqꝫ et fullo
nes. ⁊ ceteri q̃ variã suꝑpellectilez
et vilia opuscula fabricãt: absqꝫ
doctore esse nõ possũt qd̃ cupiũt.
Qd̃ medicorũ est ꝓmittũt medici
tractant fabrilia fabri Sola scrip
turarum ars est quã sibi passim
omẽs vendicãt Scribimꝰ indocti
doctiqꝫ poemata passim Hãc gar
rula anꝰ. hãc delirus senex. hãc
sophista v̀bosus. hãc vniũsi p̃su
mũt. lacãnt. docẽt añq̃ discãt Alij
abducto supcilio gñdia v̀ba tru
tinãtes: int̃ mlierclas de sacꝫ lr̃is
philosophãt̃ Alij discũt ꝓchpu
dor a femĩs. qd̃ viros doceãt: ⁊ ne
parũ hoc sit. q̃dam facilitate v̀bo
rũ: ymo audacia: edisserũt alijs:
qd̃ ipi ñ ĩtelligũt. Taceo de meis
filibꝰ q̃ si forte ad scriptas sctãs
post seclares lr̃ãs venerit ⁊ s̃mo
ne ꝯposito aures ꝓpli mulserint:
quicq̃d dixerit hoc legẽ dei putãt
Nec scire dignant̃ q̃d ꝓphete. q̃d
apli senserint. ꝫ ad sensũ suũ in
cõgrua aptant testimõia q̃si gñ
de sit ⁊ ñ viciosissimũ dicẽdi genꝰ
deprauare s̃mas ⁊ ad volũtatem
suã sacrã scripturaꝫ trahere repu
gnãtẽ. Quasi nõ legerimus ome
rocẽtonas et v̀giliocentonas ac

Marcarum sunt christo

nõ sic etiã ⁊ maronẽ sine christo
possimus dicere xp̃ianũ q̃ scrip
serit iam redit ⁊ v̀go redeũt satur
nia regna iam noua ꝓgenies ce
lo dimittit̃ alto Et p̃rem loquen
tem ad filiũ Nate mee vires. mea
magna potẽcia solꝰ Et post v̀ba
saluatoris in cruce Talia persta
bat memorãs fixusqꝫ manebat
Puerilia sũt hec ⁊ circulatorũ lu
do similia docere qd̃ ignores ymo
vt cũ stomacho loq̃r nec hoc q̃dẽ
scire q̃ nescias. ¶ Ca. vij.

Videlicet manifestissima ẽ ge
nesis ĩ qua de creatura mũ
di. de exordio geneis hũani. de di
uisione terre. de cõfusione lingua
rũ ⁊ gentiũ: vsqꝫ ad exituꝫ scribit̃
hebreoꝝ Patet exodꝰ cũ decẽ pla
gis. cũ decaligo. cũ misticis diui
nisqꝫ p̃ceptis. In ꝓmptu ẽ leuiti
cus liber ĩ quo singula sacrificia
ymo singule pene sillabe ⁊ vestes
aaron ⁊ totꝰ ordo leuiticus spirãt
celestia sacramẽta. Numeri vero
nõne totius arismetꝛce et ꝓphetie
balaam et q̃dragintaduarũ mã
sionũ ꝑ heremũ misteria ꝯtinẽt. ¶
Deutronomiũ vero secũda lex et
euãgelice legis p̃figuratio. nõ ne
sic ea habꝫ que p̃ora sũt vt noua
sint omĩa de veteribus. ¶ Hucusqꝫ
moyses: hucusqꝫ pentateucus q̃
bus quinqꝫ verbis loqui se velle
apostolus in ecclesia gl̃iatur Job
exemplar patiẽtie q̃ nõ misteria
suo sermõe cõplectit̃. ¶ Prosa inci
pit versu labit̃. pedestri sermõe fi
nit̃. oẽsqꝫ leges dyaletice: ꝓpositi
one assũpcõe ꝯfirmacõe ꝯclusiõe
determinat. Singula in eo verba
plena sũt sensibꝰ et vt de ceteris

sileam resurrectiōem corporꝝ sic ꝓ
phetat ut nullꝰ de ea manifestius
ꝛ caucius scripserit. Scio inq̄t ꝙ
redēptor meꝰ viuit et in nouissiō
die de terra surrecturꝰ sum et rur
sū circūdabor pelle mea ꝛ in carne
mea videbo deū quē visurꝰ sū ego
ip̄e ꝛ oculi mei ꝯspecturi sūt ꝛ nō
alius. Reposita ē hec spes mea in
sinu meo. Veniā ad ihesū mane
q̄ typū dn̄i nō solū in gestis verꝝ
etiā in nomine p̄fert. Trāsit ior
danē hostiū regna sb̄uertit diui
dit terram victori ꝓpl̄o ꝛ ꝑ singu
las vrbes. viculos. mōtes. flumi
na torrētes. atq̄ cōfinia. ecclesie
celestisq̄ ihrl̄m spiritualia reg̃
descripsit. In iudicū libro q̄t pn̄
cipes populi. tot figure sūt Ruth
moabitis ysaie explet vaticini
um dicētis emitte agnuꝫ dn̄e do
minatoreꝫ terre de petr̄ deserti ad
mōtē filie syō Samuel ī hely mor
tuo ꝛ in occisione saul veterem le
gē abolitam mōstrat porro in sa
doch atq̄ dauid noui sacerdocij
nouiq̄ imperij sacramēta testat̄
Malachim id est terciꝰ ꝛ quartꝰ
regum lib̄ a salomone vsq̄ iecho
niam ꝛ a ieroboam filio nabath
vsq̄ ad osee q̄ ductus ē in assyri
os regnū iuda ꝛ regnū describit
ysrahel. Si historiā respicias ver
ba simplitia sūt si in lr̄is sēsum la
tētem īspexeris. ecclesie paucitas
ꝛ hereticoꝝ cōtr̄ ecclesiā bella nar
rātur. Duodecim ꝓphete in vnius
voluminis āgustias coartati mlt̄
to aliud q̄ sonāt in lr̄a prefigu
rāt Osee crebro nominat effraim
samariam. ioseph. iezrahel. ꝛ vx
orē fornicariā ꝛ fornicacōis filios ꝛ

adulterā cubiculo clausā mariti.
multo tp̄e sedere viduā et sub ve
ste lugubri mariti ad se reditum
prestolari. Johel filius fatuel de
scribit terrā duodecim t̄buū. eru
ca. brucho. locusta. rubigine va
stāte cōsumptaꝫ ꝛ post euersiōeꝫ
p̄oris ꝓpl̄i effusuꝫ iri spiritū sāctū
sup̄ seruos dei ꝛ ācillas id ē super
centūuiginti credētium nomina ꝛ
effusū iri in cenaculo syon Qui cē
tūuiginti ab vno vsq̄ ad qn̄decī
paulatim ꝛ ꝑ incremēta surgētes
qn̄decim graduū numeꝝ efficiūt
qui in psalterio mistice cōtinent̄
Amos pastor ꝛ rusticus ꝛ rubo
rū mora distringēs paucis verb̄
explicari nō potest. Quis em̄ di
gne exp̄mat tria et q̄tuor scelera
damasci ꝛ gaze tyri ꝛ ydumee ꝛ
filioꝝ ammon ꝛ moab ꝛ in septi
mo ꝛ octauo gradu iude et ysra
hel. Hic loquitur ad vaccas pin
gues q̄ sūt in samarie mōte et rui
turam domū maiorē minorēq̄ te
statur. Ip̄e cernit victorē locuste
ꝛ stātem dn̄m sup̄ muꝝ litum vel
adamātinū ꝛ vncinū pomoꝝ at
trahētem supplitia pcc̄oribus ꝛ fa
mē in terra nō famē panis. nec si
tim aque sed audiēdi verbū dei
Abdias q̄ interpretat̄ seruus do
mini ꝑtonat ꝯtr̄edom ꝛ sāguinē
terrenūq̄. fratris q̄ iacob sēper
emulū. hasta ꝑcutit spirituali Jo
nas pulcherrima colūba naufra
gio suo passionē dn̄i p̄figurans.
mūdū ad penitētiam reuocat ꝛ sb̄
nomine niniue salutē gētibꝰ nū
ciat. Micheas de morasthi cohe
res xp̄i vastacōem ānuntiat filie
latronis ꝛ obsidionē ponit ꝯtra

eam: qꝫ maxillã pcussérit iudicis isrl̃. Nauũ ꝯsolator orbis increpat ciuitatẽ sanguinũ q post euersionẽ illius loquit̃: ecce sup montes pedes euãgelizantis q annũtiãtis pacẽ. Abacuc luctator fortis q rigid⁹ stat sup custodiã suã q figit gẽdũ sup mumicõez vt xp̃m in cruce cõtẽplet̃ q dicat: operuit celos gl̃ria ei⁹ q laudis ei⁹ plena ẽ tra splendor ei⁹ vt lux erit·cornua in manib⁹ ei⁹: ibi abscondita ẽ fortitudo ei⁹. Sophonias speculator q archanox dñi ogmator·audit damorem a porta pisciũ q eiulatũ a scõa et ctionẽ a collib⁹. Indicit qꝫ vlulatũ habitatorib⁹ pile·qꝫ oticuit omis pl̃s chanaan: disp si fũt vmũsi q̃ iuoluti erãt argẽto Aggeus festiuus q let⁹ q̃ semina uit in lacrimis vt in gaudio metet· destructũ templuz edificat: deũqꝫ p̃em inducit loquentez: adhuc vnũ modicũqꝫ et ego cõmouebo celũ q terrã q mare q aridã et mouebo omes gẽtes q veniet desideã tus cũctis gẽtib⁹. zacharias memor dñi fui mltiplex in xp̃hetia·ihe sũ vestib⁹ sordidis indutũ q lapidẽ oculox septẽ·candelabrũqꝫ aureũ cũ totidẽ lucernis q̃t oculi· duasqꝫ olivas a simistris lampadis cernit q a dextris vt post equos rufos varios migros et albos et dissipatas q̃drigas ex effraim q equũ de ierusalez paupem regẽ vaticinet̃ et p̃dicet regez sedẽtem sup pullũ filiũ asine subiugalis· Malachias aptꝫ q in fine omniuz xp̃hetaruz de abiectione isrl̃ et vocatione gentiũ·non ẽ mihi aitvoluntas in vob̃ dicit dñs exercituũ et munus nõ suscipiam de manu vestra· Ab ortu em̃ solis vsqꝫ ad occasũ magnũ est nomẽ meuz in gentib⁹ et in omi loco sacrificat̃ q offert̃ nomini meo oblatio mũda· ysaiam·ieremiã·ezechiel q daniel: quis potest vel intelligere vel exponere.c Quorũ p̃mus non xp̃hetiaz videt̃ mihi texere sed euãgeliũ· Sedens virgã nucea q ollaz accensã a facie aq̃lonis et pardũ spoliatũ suis coloribus q q̃druplex diusis metris nectit alphabetuz· Tercius p̃ncipia q fines tantis habet obscuritatib⁹ inuoluta: vt apud hebreos ipse ptes cũ exordio geneseos añ annos triginta non legant̃ Quart⁹ vero q̃ q extremus inter q̃tuor xp̃has·tẽpor cõscius q totius mũdi philohistoric⁹ lapidẽ precisũ de monte sine mãib⁹ et regna omnia subuertentẽ daro simone p̃nũciat· Dauid symonides noster·pindarus et alchęus flaccusqꝫ catullus atqꝫ serenus· christũ lyra predicat q in decacordo psalterio ab inferis excitat resurgentem· Salomon pacificus et amabilis domini: mores corrigit· naturam docet· ecclesiaz iungit et xp̃m· sanctarũqꝫ nuptiarũ dulce canit epithalamiũ· Hester in ecclesie typo populuz liberat de periculo et interfecto aman q̃ imitatur iniquitas: ptes cõuiuij et diẽ celebrẽ mittit in posteros· Paralipomenõ liber instrumẽti veteris epitomem tant⁹ ac talis est vt absqꝫ illo si quis scientiaz scripturarum sibi voluerit arrogare seip̃m irrideat· Per singula q̃ꝫ e noia iuncturasqꝫ vbox q p̃termisse

in regū libris tangunt̄ historie ⁊
innumerabiles explicātur euan
gelij questiōes. Hesdras ⁊ nee
mias. adiutor videlicet ⁊ cōsola
tor a dño. in vno volumine artā
tur īstaurāt tēplū. muros extru
unt ciuitatis oīsq; illa turba po
puli redeūtis ī patriā ⁊ descripcio
sacerdotū. leuitaꝝ. israhelis. ꝓseli
toꝝ ac ꝑ singulas familias mu
roꝝ ⁊ turriū opera diuisa. aliud
in cortice preferēt aliud in medul
la retinent. Cernis me scriptura
rū amore raptū. excessisse moduꝫ
epistole ⁊ tñ nō implesse quod
volui. Audiuim⁹ tātuꝫ quid nos
se q̄d cupe debeamus ut ⁊ nosq̄
possim⁹ dicere cōcupiuit aīa mea
desiderare iustificacōes tuas in oī
tpe. Ceteꝝ illud socraticū imple
tur ī nob̄. Hoc tm̄ scio q̄ nescio.
Tangā ⁊ nouū breuiter testamē
tum. Matheus. marcus. lucas. et
iohānes quadriga dñi ⁊ veꝝ che
rubin qd̄ interp̄tatur sciētie ple
nitudo ꝑ totū corpus oculati sūt
scintille emicāt. discurrūt fulguā
pedes hñt rectos ⁊ ī sublime ten
dētes terga pēnata ⁊ vbiq; volan
tia tenēt se mutuo sibiq; perplexi
sunt ⁊ quasi rota in rotaꝫ voluūt̄
⁊ ꝑgunt quocūq; eos flatus spi
ritussancti ꝑduxerit. Paul⁹ apo
stol⁹ ad septē scribit ecc̄ias octa
ua em̄ ad hebreos a plerisq; extr̄
numeꝝ ponit̄. Thimotheū īstru
it ⁊ tytū ⁊ philemonem ꝓ fugiti
uo famulo dep̄catur sup quo me
lius tacere puto q̄ pauca scribere
Actus apl̄oꝝ nudā quidē viden
tur sonare historiā ⁊ nascentis ec
clesie infantiā texere sed si noueri

Socratis

mus scriptorē eoꝝ lucā eē medi
cū. cuius laus ē ī euāgelio anim
aduertimus ꝑiter omnia verba
illius aīe languētis esse medici
nā. Jacobus. petr⁹. iohānes. iu
das septē epistolas ediderūt taꝫ
misticas q̄ succinctas et breues
pariter ⁊ lōgas breues in verbis
lōgas in sētētijs ut rarus sit qui
nō in eaꝝ cecutiat lectiōe. Apoca
lipsis iohis tot habꝫ sacramēta
q̄t verba Parū dixi ⁊ ꝓ merito vo
luminis laus om̄is inferior est.
In verb̄ singulis multiplices la
tēt intelligētie Oro te frater caris
sime inter hec viuere. ista medita
ri. nil aliud nosse. nihilq; aliud q̄
rere nōne videtur tibi iā h̄ in ter
ris regni celestis habitaculum.
Nolo ut offendaris in scripturis
sāctis. simplicitate ⁊ q̄si vilitate
verborū q̄ vel vitio interpretū vel
de industria sic ꝓlate sūt. ut rusti
cam concōem facilius instruerēt
⁊ in vna eadēq; sētentia aliter do
ctus. aliter sētiret indoct⁹. Nō suꝫ
tam petulans et hebes ut hec me
nosse pollitiar ⁊ eoꝝ fruct⁹ cape
ī terra quorū radices in celo fixe
sūt sed velle fateor sedēti me prefe
ro magistrū rennuēs. comitē spō
deo. Petēti datur pulsāti apitur
q̄rens inuenit. Discam⁹ in terris
quoꝝ sciētia nob̄ ꝑseuerꝫ in celo.
Obuijs te manib⁹ excipiā et ut ī
epte aliq̄d ac de ermagoē tumidi
tate effundā q̄cquid q̄sieris tecū
scire conabor. ¶ Ca. viij.

Habes h̄ amātissimū tui frēꝫ
eusebiū. q̄ lr̄arum tuaꝝ mi
hi graciam duplicauit referens
honestatem moꝝ tuoꝝ ꝯtēptum

Lucas fuit medicus
cuius verba aū langu
tis fuit medicina

seculi: fidem amicicie: amorem xpi.
Nam prudenciam et eloquij venusta
tem etiam absque illo ipsa epla prefere
bat Festina quaeso te et herentis salo
nauicule funem magis prescide quam sol
ue. Nemo renunciaturus seclo bn
potest vendere que contempsit vt ven
deret. Quicquid in sumptus de tuo tu
leris: pro lucro computa. Antiquum
dictum est. Auaro deest tam quod habet
quam quod non habet Credenti totus mundus
diuitiarum est Infidelis autem etiam obulo
indiget Sic viuamus quasi nil habentes
et omnia possidentes. Victus atque vesti
tus diuitie xpianorum sunt. Si habes
in potestate rem tuam vende. si non habes
pice Tollenti tunicam et pallium reli
quendum est. Nisi scilicet tu semper recra
stinas et diem de die trahens: caute et
pedetemptim tuas possessiunculas
vendideris: non habet xps vnde alat
pauperes suos Totum deo dedit qui
se obtulit. Apli tamen nauem et retia
reliquerunt. vidua duo era mittit in
gasophilacium et prefertur cresi diui
cijs Facile contemnit omnia quae se semper
cogitat esse moriturum.

Explicit epla. Incipit prolo
gus in libros moysi.

Desiderij mei desidera
tas accepi litteras: qui
quodam presagio futu
rorum: cum daniele sorti
tus est nomen obsecran
tis vt translatum in latinam linguam
de hebreo sermone pentateucum no
strorum auribus traderem Periculosum
opus certe et obtrectatorum meorum
latratibus patens quae me asserunt
in septuagita interpretum sugillacionem

noua pro veteribus cudere ita ingeni
um quasi vinum probantes cum ego
sepissime testatus sim me pro vili
porcione in tabernaculo dei offerre quae
possim. nec opes alterius aliorum
paupertate fedari. Quod vt auderem
origenis me studium prouocauit. quae
edicioni antique translacionem theodo
cionis miscuit: asterico et obelo id
est stella et veru omne opus distin
guens: dum aut illucescere facit quae
minus ante fuerant. aut superflua
queque iugulat et confodit et maxime
que euangelistarum et apostolorum aucto
ritas promulgauit. In quibus mul
ta de veteri testamento legimus que
in nostris codicibus non habentur: vt est
illud ex egipto vocaui filium meum
et quoniam nazarenus vocabitur et vide
bunt in quem compunxerunt et flumina
de ventre eius fluent aque viue
et que nec oculus vidit nec au
ris audiuit nec in cor hominis ascen
dit que preparauit deus diligentibus
se et multa alia que propria sintag
ma desiderant. Interrogemus ergo
eos vbi hec scripta sunt. et cum dicere
non potuerint de libris hebraicis
proferamus. Primum testimonium est
in osee. secundum in ysaia. tercium in za
charia. quartum in prouerbijs. quin
tum eque in ysaia: quod multi igno
rantes apocriphorum delicamenta sectan
tur et hiberas nenias libris auten
ticis preferunt Causas erroris non est
meum exponere. Iudei prudenti factum
dicunt esse consilio: ne ptolomeus vnius
dei cultor etiam apud hebreos dupli
cem diuinitatem comprehenderet quod maxime
idcirco faciebant quia in platonis do
gma cadere videbatur Denique vbicum
que sacratum aliquid scriptura testatur de

pre ⁊ filio ⁊ spūscō. aut aliter int
ptati sūt aut oīo tacuerūt ut ⁊ regi
satisfacerēt ⁊ archanū fidei non
vulgarēt. Et nescio quis pmꝰ au
ctor septuaginta cellulas alexan
drie mēdatio suo extruxerit qbꝰ
diuisi eadē scriptitarēt cū aristeꝰ
eiusdē ptolomei yperaspistes et
nō multo post tempe iosephus
nihil tale retulerint. ꝫ ī vna basi
lica cōgregatos cōtulisse scribāt
nō ꝓphetasse. Aliud ē em̄ eē vatē
aliud ē esse intpretē. Ibi spūs vē
tura pdicit. hic eruditio et vbor
copia ea q̄ intelligit trāsfert. Nisi
forte putandꝰ ē tuliꝰ economicū
xenefontis ⁊ platonis pitagoraꝫ
⁊ demostenis ꝑ thesifōtē afflatus
rethorico spū trāstulisse. Aut ali
ter de eisdē libris ꝑ septuaginta
interptes. aliter per aplos spūs
sāctus testimoīa texuit ut qd illi
tacuerūt hij scriptū eē mentiti sint
Quid igit. ⁊ Dānamꝰ veteres. ⁊ Mi
nime. ꝫ post pōr studia in domo
dñi qd possumꝰ laboramꝰ. Illi in
terptati sūt añ aduētū xpi et qd
nescierūt dubijs ꝓtulerūt sentēcijs
nos post passionē eiꝰ nō tā ꝓphe
ciam q̄ historiā scribimꝰ. Aliter
em̄ audita aliter visa narrātur.
Qd melius intelligimꝰ meliꝰ ⁊ ꝓ
ferimꝰ Audi igit emule. obtrecta
tor ausculta Nō dāno nō rephen
do septuaginta. ꝫ ꝯfidēter cūctis
ill aplos pfero. Per istoꝝ os mi
hi xps sonat qs añ ꝓphas inter
spūalia caīsmata positos lego in
quibꝰ vltimū pene gradū interp
tes tenēt. Quid liuore torqueis. ⁊
Quid imperitoꝝ aīos cōn me ꝯci
tas. ⁊ Sicubi ī trāslacōe tibi videor
errare. interroga hebreos diūsaꝝ
vrbiū mgros cōsule. Qd illi hnt
de xpō tui codices nō hnt. Aliud
est si cōn se postea ab aplis vsur
pata testīonia ꝓbauerint ⁊ emē
datiora sūt exemplaria latina q̄
greca. greca q̄ hebraica Veꝝ hec
cōn inuidos. Nūc te depcor deside
ri carissiē ut qꝛ me tātū opus sbi
re fecisti ⁊ a genesi exordiū cape.
oīoibꝰ iuues q̄ possim eodeꝫ spū
quo scripti sūt libri in latinū eos
transferre sermonem.

¶ Explicit plogus. Incipit li
ber bresich queꝫ nos gene
sim dicimꝰ. ¶ Ca. pmū.

In pncipio creauit deus celū ⁊ ter
rā. Terra auteꝫ erat inanis ⁊ va
cua ⁊ tenebre erāt sup faciē abis
si ⁊ spūs dñi ferebat sup aquas.
Dixitq̄ deꝰ. Fiat lux Et facta ē lux
Et vidit deus lucē q̄ essꝫ bō ⁊ diui
sit luceꝫ a tenebris. appellauitq̄
lucē dieꝫ ⁊ tenebras noctē. Factū
q̄ est vespe ⁊ mane dies vnꝰ. Di
xitq̄ deus. Fiat firmamētū in me
dio aq̄ꝝ ⁊ diuidat aq̄s ab aq̄s.
Et fecit deus firmamētū. diuisitq̄
aq̄s que erāt sub firmamēto ab
hijs q̄ erāt sup firmamētū. Et fa
ctū est ita. Vocauitq̄ deus firma
mentū celū ⁊ factū est vespe ⁊ ma
ne dies secūdus. Dixit vero deus.
Cōgregētur aque q̄ sub celo sūt ī
locū vnū ⁊ appareat arida. Et fa
ctū est ita. Et vocauit deus aridā
terrā cōgregacōnesq̄ aq̄ꝝ appel
lauit maria. Et vidit deus q̄ essꝫ
bonū ⁊ ait. Germīet terra herbā
virentē ⁊ facientē semen ⁊ lignū

pomiferꝫ faciēs fructū iuxta genꝰ
suū cuius semē in semetipō sit su
per terrā. Et factū est ita. Et ꝓtulit
terra herbā virentē ⁊ facientez se
mē iuxta genꝰ suū: lignūqꝫ fatiēs
fructū ⁊ habēs vnūqdꝫ semētez
scdm speciem suā. Et vidit deus ꝙ
essꝫ bonū ⁊ factū est vespe ⁊ mane
dies tercius. Dixit aūt deꝰ. Fiant
luminaria ī firmamēto celi ⁊ diui
dant diē ac noctē ⁊ sint in signa
⁊ tpa ⁊ dies ⁊ annos ut luceant ī
firmamēto celi ⁊ illuminēt terrā.
Et factū est ita. Fecitqꝫ deꝰ duo lu
minaria magna: luminaē maius
ut p̄esset diei et luminare minus
ut p̄essꝫ nocti: et stellas Et posuit
eas in firmamēto celi ut lucerent
super terram ⁊ p̄essent diei ac no
cti ⁊ diuiderent lucē ac tenebras.
Et vidit deus ꝙ essꝫ bonū et factū
est vespe ⁊ mane dies quartꝰ. Di
xit etiā deus. Producāt aque rep
tile aīe viuētis ⁊ volatile sup terrā
sb firmamēto celi. Creauitqꝫ deus
cete grādia ⁊ oēz aīaz viuentē at
qꝫ motabilē quā ꝓduxerāt aque
in species suas ⁊ oē volatile scdm
genꝰ suū. Et vidit deꝰ ꝙ essꝫ bonū
bn̄dixitqꝫ eis dicēs. Crescite ⁊ mlt
tiplicamini et replete aq̄s maris:
auesqꝫ multiplicēt sup terrā. Et fa
ctū est vespe ⁊ mane dies quītus
Dixitqꝫ deus Producat terra aīaz
viuentez ī genē suo iumēta ⁊ rep
tilia et bestias terre scdm species
suas. Factūqꝫ est ita. Et fecit deus
bestias t̄re iuxta spēs suas iumē
ta ⁊ oē reptile terre in genere suo.
Et vidit deus ꝙ essꝫ bonū ⁊ ait Fa
ciamus hoīez ad ymaginē ⁊ simi
litudinē nr̄aꝫ et presit piscibꝰ ma
ris ⁊ volatilibꝰ celi ⁊ bestijs vniu
seqꝫ terre omniqꝫ reptili qd̄ moue
tur in terra. Et creauit deus hoīez
ad ymaginē similitudinē suā. ad
ymaginē dei creauit illū. masculū
⁊ feminaꝫ creauit eos. Bn̄dixitqꝫ
illis deus ⁊ ait Crescite ⁊ multipli
camini et replete terrā et subicite
eā et dn̄amini piscibꝰ maris ⁊ vo
latilibꝰ celi ⁊ vniu̇sis animātibꝰ
que mouēt sup terrā. Dixitqꝫ deꝰ
Ecce dedi vob̄ oēz herbā afferentē
semē sup terraꝫ ⁊ vniu̇sa ligna q̄
habēt ī semetipsis semētē generis
sui ut sint vob̄ in escā ⁊ cūctis ani
mātibꝰ terre. omniqꝫ volucri celi
vniu̇sis q̄ mouent in terra ⁊ in q̄
bus est aīa viuens ut habeāt ad
vescēdū. Et factū est ita. Viditqꝫ
deus cūcta q̄ fecerat et erāt valde
bona. Et factū est vespere ⁊ mane
dies sextus. ¶ Ca. ij.

Igitur pfecti sūt celi et terra ⁊ om
nis ornatus eoꝝ Compleuitqꝫ de
us die septimo opus suū qd̄ fece
rat ⁊ req̄euit die septimo ab vni
uerso ope qd̄ patrarat. Et bn̄di
xit diei septimo ⁊ sādificauit illū
qꝛ in ipso cessaueāt ab omni ope
re suo qd̄ creauit deus ut faceret.
Iste generacōes celi et terre quā
do create sunt in die quo fecit deꝰ
celum ⁊ terram ⁊ omne virgultū
agri anteq̄ oriretur in terra omnē
qꝫ herbam regiōis priusq̄ germi
naret Non enim pluerat dn̄s deꝰ
sup terram et homo non erat qui
oparetur terram. Sed fons ascē
debat de terra irrigans vniuersā
supficiem terre. Formauit igitur
dn̄s deus hoīem de limo terre ⁊ in
spirauit ī faciē eiꝰ spiraculū vite

et factus est homo in aīaz viuen
tē. Plātauerat autē dn̄s deus pa
disū voluptatis a pn̄cipio in q̄ po
suit hoīem quē formauerat. Pro
duxitq; dn̄s deus de humo om̄e
lignū pulchr̄ visu ⁊ ad vescēdū
suaue. lignū eciā vite ī medio pa
disi. lignūq; scīe boī ⁊ mali. Et flu
uius egrediebat̄ de loco volupta
tis ad irrigādū padisū qui inde
diuidit̄ ī q̄tuor capita. Nomē vni
phison Ipe est q̄ circuit oēz terrā
euilath. vbi nascitur aur̄ ⁊ aur̄
terre illi⁹ optimū ē. Ibiq; inueni
tur bdelliū ⁊ lapis onichinus Et
nomē fluuij secūdi gyon. Ipe est
qui circuit oēm terrā ethiopie.
Nomē vero flumīs tercij tygris.
Ipe vadit con̄ assyrios. Fluuius
aūt q̄rtus ipe est eufrates. Tulit
ergo dn̄s de⁹ hoīez et posuit eū in
padisū voluptatis ut oparet̄ ⁊ cu
stodiret illū p̄cepitq; ei dicēs. Ex
oī ligno padisi comede. de ligno
aūt scīe boni ⁊ mali ne comedas
In quacūq; em̄ die comederis ex
eo morte morieris. Dixitq̄ dn̄s de
us. Nō est bonū hoīez eē solū. fati
am⁹ ei adiutoriū sil̄e sibi. Forma
tis igit̄ dn̄s deus de humo cūctis
aīantib⁹ terre et vniūsis volatili
bus celi adduxit ea ad adam ut
videret q̄d vocaret ea. Om̄e enim
qd̄ vocauit adā aīe viuētis ipsū
est nomē eius. Appellauitq; adā
noīb⁹ suis cūcta aīantia et vniū
sa volatilia celi ⁊ oēs bestias t̄re.
Ade vero nō inueniebat̄ adiutor
sil̄is ei⁹. Immisitq; dn̄s de⁹ sopo
rē in adā. Cūq; obdormiss; tulit
vnā de costis ei⁹ ⁊ repleuit carnē
p ea. Et edificauit dn̄s de⁹ costaz

quā tulerat de adā in mulierez et
adduxit eā ad adā. Dixitq; adā
Hoc nūc os de ossib⁹ meis et ca
ro de carne mea. Hec vōbit̄ vira
go qm̄ de viro sūpta est. Quā ob
rē relinquet hō p̄rez suū ⁊ m̄rez ⁊
adherebit vxori sue ⁊ erunt duo
in carne vna. Erat autē vterq; nu
dus adā scilicz ⁊ vxor eius ⁊ nō
erubescebāt. ¶ Capitulū. iij.

Sed ⁊ serpēs erat callidior cū
ctis animātibus terre q̄ fece
rat dn̄s de⁹ Qui dixit ad mulierē
Cur p̄cepit vob̄ deus ut nō come
deretis ex oī ligno padisi. Cui rn̄
dit mulier. De fructu lignor̄ que
sūt in padiso vescimur. de fructu
vero ligni qd̄ est ī medio padisi
p̄cepit nob̄ deus ne comederem⁹.
⁊ ne tangēm⁹ illud ne forte mori
amur. Dixit aūt serpēs ad mulie
rē. Nequaq̄ morte moriemī. Scit
em̄ de⁹ q̄ in quocūq; die comede
ritis ex eo apient̄ oculi vr̄i ⁊ eritis
sicut dij sciētes bonū et malū. Vi
dit igit̄ mulier q̄ bonū eēt lignū
ad vescēdū et pulchr̄ ocul̄ aspe
ctuq; delectabile et tulit de fructu
illi⁹ ⁊ comedit deditq; viro suo.
Qui ꝯmedit ⁊ apti sunt oculi am
bor̄. Cūq; ꝯgnouissent se eē nudos
ꝯfuerūt folia ficus ⁊ fecer̄t sibi pi
zomata. Et cū audissent vocē dn̄i
dei deambulātis in padiso ad au
rā post meridiē. abscōdit se adā
⁊ vxor ei⁹ a facie dn̄i dei in medio
ligno padisi. Vocauitq; dn̄s de⁹
adam ⁊ dixit ei. Vbi es. Qui ait.
Vocez tuā dn̄e audiui in padiso
⁊ timui eo q̄ nud⁹ eēm ⁊ abscon
di me. Cui dixit dn̄s. Quis em̄ in
dicauit tibi q̄ nud⁹ eēs nisi q̄ ex

ligno de q̄ p̄ceperā tibi ne comede
res comedisti. Dixitq; adā. Muli
er quā dedisti mihi sociā dedit m̄
de ligno ⁊ ꝯmedi Et dixit dn̄s de⁹
ad mlierē. Quaē hoc fecisti. Que
rn̄dit Serpēs decepit me ⁊ ꝯmedi
Et ait dn̄s ad ſpentē. Quia fecisti
hoc: maledictus es int̄ oīa animā
tia et bestias terre. Sup pect⁹ tuū
gradieis ⁊ t̄raꝫ ꝯmedes cūctis di
ebus vite tue. Inimicitias ponaꝫ
int̄ te ⁊ mlierē ⁊ semē tuū ⁊ semē
illius. Ipsa ꝯteret caput tuū ⁊ tu
insidiabeis calcaneo ei⁹. Mulieri
q̄ dixit Multiplicabo erumnas tu
as ⁊ ꝯcept⁹ tuos. In doloē paries
filios ⁊ ib̄ viri potestate eris ⁊ ip
se dn̄abit̄ tui Ade vēo dixit Quia
audisti vocez vxoris tue et ꝯmedi
sti de ligno ex q̄ p̄ceperā tibi ne co
mederes: maledicta t̄ra in ope tuo
In laborib⁹ comedes ex ea cūctis
dieb⁹ vite tue Spinas ⁊ tribulos
germīabit tibi ⁊ ꝯmedes herbas
terre. In sudore vult⁹ tui vesceris
pane tuo donec reūtais ī t̄rā de q̄
sūpt⁹ es: q̄ puluis es ⁊ ī puluerē
reūteis Et vocauit adā nomē vxo
ris sue eua eoq̄ mr̄ esset cunctoꝝ
viuētiū Fecitq̄ dn̄s de⁹ ade ⁊ vxo
ri eius tunicas pelliceas ⁊ induit
eos. Et ait. Ecce adaꝫ q̄si vnus ex
nob̄ factus est sciēs bonū ⁊ malū
Nunc g̊ ne forte mittat manū suā
⁊ sumat etiā de ligno vite ⁊ come
dat et viuat ieternū: emisit eū dn̄s
deus de paradiso voluptatis ut ope
raret̄ terrā de q̄ sūpt⁹ est. Eiecitq̄
adam et collocauit añ paradisū
voluptatis cherubī ⁊ flāmeū gla
diū atq̄ v̄satilē ad custodiēdam
viā ligni vite. ¶ Ca. iiij.

Cognouit vero adam euam
vxorē suā que ꝯcepit ⁊ pepe
rit cayn dicēs. Possedi hoīez p de
um. Rursūq̄ pepit frēm ei⁹ abel.
Fuit aūt abel pastor ouiū ⁊ cayn
agricola. Factū est aūt post mul
tos dies ut offerret cayn de fructi
bus terre muneā dn̄o. Abelq̄ ob
tulit de p̄mogenitis gregis sui et
de adipibus eoꝝ. Et respexit dn̄s
ad abel ⁊ ad munera eius: ad ca
yn aūt ⁊ ad munera illius nō re
spexit. Iratusq̄ ē cayn vehemēter
et cōcidit vult⁹ eius. Dixitq; dn̄s
ad eū. Quare irat⁹ es ⁊ cur ꝯcidit
faties tua. Nōne si bene egeris re
cipies. Si aūt male statim ī fori
bus peccatū aderit. Sed sub te eit
appetitus eius ⁊ tu dn̄aberis illi⁹
Dixitq; cayn ad abel fratrez suū.
Egrediamur foras. Cūq̄ eēnt in
agro ꝯsurrexit cayn adūsus frēz
suū abel ⁊ interfecit eū. Et ait dn̄s
ad cayn. Vbi est abel frater tu⁹.
Qui rn̄dit Nescio. Nūquid custos
frīs mei sū ego. Dixitq; ad eum.
Quid fecisti. Vox sanguinis fra
tris tui clamat ad me de t̄ra. Nūc
igit̄ maledictus eris super terraꝫ
que aperuit os suū ⁊ suscepit san
guinem fratris tui de manu tua.
Cū opatus fueris eaꝫ non dabit
tibi fructus suos. Vagus et ꝓfu
gus eris sup terraꝫ. Dixitq; cayn
ad dn̄m. Maior ē iniq̄tas mea q̄
ut veniā merear. Ecce eicis me ho
die a facie terre et a facie tua ab
scōdar ⁊ ero vagus ⁊ ꝓfugus in
terra. Omnis igit̄ qui inuenerit
me occidet me. Dixitq; ei dn̄s. Ne
quaq̄ ita fiet. sed omnis qui oc
ciderit cayn septuplū punietur.

Posuitq; dñs in cayn signum ut
nō interficeret eū. oīs q̄ inuenissz
eū. Egressusq; cayn a facie dñi ha
bitauit ꝓfugus ī terra ad oriēta
lē plagā eden. Cognouit autē ca
yn vxorē suā que cōcepit ⁊ pepit
enoch. Et edificauit ciuitatē ⁊ vo
cauit nomen eius ex nomine filij
sui enoch. Porro enoch genuit
yrad. Et yrad genuit mauiael et
mauiael genuit mathusael. Et
mathusael genuit lamech Quia
accepit duas vxores. Nomē vni
ada ⁊ nomē alteri sella. Genuit
q; ada iabel qui fuit pr̄ hītantiū
in tentorijs atq; pastoꝝ ⁊ nomē
frīs eiꝰ tubal. Ipe fuit pr̄ canētiū
cythara ⁊ organo. Sellaq̄ genu
it tubalcayn qui fuit malleator ⁊
faber in cūcta opa eris ⁊ ferri. So
ror vero tubalcayn noemenia.
Dixitq; lamech vxoribz suis ade
⁊ selle. Audite vocē meam vxores
lamech auscultate sermonē meū
Qm̄ occidi virꝫ in vulnus meū ⁊
adolescētem in liuorē meū. Septu
plum vltio dabitur de cayn. de la
mech vero septuagesies septies.
Cognouitq̄ adhuc adā vxorē suā
⁊ pepit filiū vocauitq; nomē eius
seth dicēs. Posuit mihi deꝰ semē
aliud ꝓ abel quē occidit cayn Sz
et seth natꝰ est filiꝰ quē vocauit
enos Iste cepit īuocare nom̄ dñi.

Hic est liber gn̄atio ¶ Ca. v.
nis adā in die q̄ creauit deꝰ
hoīem. Ad silitudinē dei fecit illū
masculū et feminā creauit eos et
bn̄dixit illis ⁊ vocauit nomē eoꝝ
adā in die q̄ creati sūt. Vixit aūt
adā centūtriginta ānis ⁊ genuit
filiū ad ymaginē ⁊ silitudiēz suā
vocauitq; nomen eius seth. Et fa
cti sunt dies adam postq̄ genuit
seth octingēti anni genuitq; fili
os ⁊ filias. Et factū est om̄e tēpꝰ
qd̄ vixit adam anni nongentitri
ginta et mortuꝰ est. Vixitq̄ seth
centūquinq; ānis ⁊ genuit enos
Vixitq; seth postq̄ genuit enos
octingētisseptez annis genuitq;
filios ⁊ filias. Et facti sūt oēs dies
seth nongētorūduodecim ānoꝝ
⁊ mortuꝰ est. Vixit vero enos no
naginta annis ⁊ genuit caynan.
Post cuiꝰ ortū vixit octingētisqn̄
decī annis ⁊ genuit filios ⁊ filias
Factiq; sūt oēs dies enos nongē
tiqn̄q; anni ⁊ mortuꝰ est. Vixitq̄
caynan septuaginta annis ⁊ ge
nuit malalehel. Et vixit caynan
postq̄ genuit malalehel octingē
tisq̄draginta ānis genuit filios ⁊
filias. Et facti sūt oēs dies caynā
nongētidecem anni ⁊ mortuꝰ est.
Vixit aūt malalehel sexagītaqn̄
q; ānis ⁊ genuit iared ⁊ vixit ma
lalehel postq̄ genuit iared octin
gētistriginta annis et genuit fili
os ⁊ filias. Et facti sunt om̄s dies
malalehel octingentinonaginta
qn̄q; anni et mortuꝰ est. Vixitq;
iared centūsexagintaduobꝰ an
nis ⁊ genuit enoch Et vixit iared
postq̄ genuit enoch octingētis
annis ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et
facti sūt oēs dies iareth nongēti
sexagintaduo anni ⁊ mortuꝰ est.
Porro enoch vixit sexagintaqn̄
q; annis ⁊ genuit mathusalā Et
ambulauit enoch cū deo Et vixit
enoch postq̄ genuit mathusalā
trecētis annis ⁊ genuit filios ⁊ fi
lias. Et facti sūt om̄s dies enoch

Vixit autem adam centū et triginta annis

trecentisexagitaqnq̄ anni ambu
lauitq̄ cū deo et non apparuit. q̄
tulit eū deus. Vixitq̄ mathusalā
centūoctogintaseptē annis et ge
nuit lamech Et vixit mathusalā
postq̄ genuit lamech septingen
tisoctogintaduob⁹ ānis ⁊ genuit
filios et filias. Et facti sūt omnes
dies mathusale nongētisexagin
tanouē anni ⁊ mortu⁹ ē. Vixit āt
lamech centūoctogintaduobus
annis ⁊ genuit filiū vocauitq̄ no
men ei⁹ noe dicēs. Iste ꝯsolabit̄
nos ab opib⁹ ⁊ laborib⁹ manuū
nrāꝝ in terra: cui maledixit dn̄s.
Vixitq̄ lamech postq̄ genuit
noe quingētisnonagitaqnq̄ an
nis et genuit filios ⁊ filias. Et fa
cti sūt om̄s dies lamech septingē
tiseptuagitaseptē anni ⁊ mortu⁹
est. Noe vero cū qn̄gentoꝝ esset
ānoꝝ genuit sem ⁊ chā ⁊ iaphet.

Cvnq̄ cepissent ¶ Ca. vi.
hoīes multiplicari sup terrā
⁊ filias ꝓcreassent: videntes filij
dei filias hoīm q̄ eēnt pulchre ac
ceperūt sibi vxores ex oīb⁹ quas
elegerāt. Dixitq̄ deus. Nō ꝑmane
bit spūs me⁹ in hoīe in eternū. q̄
caro est. Erūtq̄ dies illi⁹ centū vi
ginti annoꝝ. Gigantes erant su
per terrā ī dieb⁹ illis. Postq̄ em̄
ingressi sūt filij dei ad filias hoīm
illeq̄ genuerūt: isti sūt potētes a
seculo: viri famosi. Vidēs aūt de⁹
q̄ multa malitia hoīm eēt in terra
⁊ cūcta cogitacō cordis intēta eēt
ad malū oī tpe: penituit eū q̄ ho
minē fecissz in terra Et p̄cauēs in
futuꝝ ⁊ tactus dolore cordis intn̄
secus: delebo inq̄t hoīem quē crea
ui a facie terre ab homīe vsq̄ ad
animantia. a reptili vsq̄ ad volu
cres celi. Penitet enim me fecisse
eos. Noe vero inuenit grāz coraz
dn̄o Hee sunt gn̄acōes noe. Noe
vir iustus atq̄ ꝑfectus fuit in ge
neracōib⁹ suis: cū deo ambulauit
⁊ genuit tres filios sem cham et
iaphet. Corrupta est aūt terra co
rā dn̄o ⁊ repleta est iniq̄tate. Cū
q̄ vidissz deus terraz esse corrup
tam. omnis quippe caro corrupe
rat viā suā sup terrā: dixit ad noe
Finis vniuerse carnis venit corā
me. Repleta est terra iniquitate
a facie eorū ⁊ ego dispdaz eos in
terra. Fac tibi archaz de lignis le
uigatis. Mansiūculas ī archa fa
ties ⁊ bitumine linies intn̄secus ⁊
extn̄secus ⁊ sic faties eaz. Trecēto
rū cubitoꝝ erit longitudo arche.
qn̄quaginta cubitoꝝ latitudo ⁊
triginta cubitoꝝ altitudo illius.
Fenestrā in archa facies et in cu
bitu ꝯsūmab̄ sūmitatē eius. Ostiū
autē arche pones ex latere deorsū
Cenacula ⁊ tristega facies in ea.
Ecce ego adducaz aquas diluuij
super terraz ut interfitiam omnē
carnē in qua spūs vite est subter
celū ⁊ vniuersa que in terra sunt
consumētur. Ponāq̄ fedus meū
tecū ⁊ ingredieris archā tu ⁊ filij
tui. vxor tua ⁊ vxores filioꝝ tuoꝝ
tecū ⁊ ex cunctis animātib⁹ vniū
se carnis bina induces in archaz
ut viuant tecū masculini sexus ⁊
feminini. De volucrib⁹ iux̄ gen⁹
suū ⁊ de iumentis in gn̄e suo ⁊ ex
omni reptili terre scd̄m gen⁹ suū.
bina de oībus ingrediētur tecum
ut possint viuere. Tolles igit̄ te
cū ex oīb⁹ escis que mandi p̄nt.

et ꝯportabis apud te ⁊ erũt tam
tibi q̃ illis in escã. Fecit igit̃ noe
oĩa que p̃cepat illi de⁹. ¶ Ca. vij.
Dixitq; dñs ad eũ. Ingredere
tu ⁊ oĩs dom⁹ tua in archaꝫ
Te em̃ vidi iustũ corã me in gn̄a
tione hac Ex oĩbus aĩantib⁹ mũ
dis tolles septena ⁊ septena. mas
culũ ⁊ feminã. de aĩantibus vero
immũdis duo ⁊ duo. masculũ et
feminã. sed de volatilib⁹ celi septe
na ⁊ septena. masculũ ⁊ feminaꝫ
ut saluet̃ semen sup faciẽ vniũse
terre. Adhuc em̃ et post dies sep
tẽ ego pluã sup terrã quadragin
ta diebus ⁊ q̃draginta noctib⁹ ⁊
delebo oẽꝫ sb̃aꝫ quã feci de supfitie
terre. Fecit ergo noe oĩa que mã
dauerat ei dñs. Eratq; sexcentoꝝ
annoꝝ qñ diluuij aque inunda
uerũt sup terraꝫ. Et ingressus est
noe ⁊ filij eius. vxor eius ⁊ vxores
filioꝝ ei⁹ cũ eo in archã ꝓpter aq̃s
diluuij. De aĩantib⁹ q̃ꝫ mundis ⁊
immũdis ⁊ de volucrib⁹ ⁊ ex õni
qd̃ mouet̃ sup terraꝫ. duo ⁊ duo
ingressi sũt ad noe in archã mas
cul⁹ ⁊ femina sicut p̃ceperat dñs
noe Cũq; trãsissent septẽ dies aq̃
diluuij inundauerũt sup terram
Anno sexcẽtesimo vite noe mẽse
scd̃o septimo decĩo die mẽsis rup
ti sũt oẽs fontes abissi magne et
catharacte celi apte sũt et facta ẽ
pluuia sup terrã quadraginta di
ebus ⁊ q̃draginta noctib⁹ In ar
ticulo diei illi⁹ ingressus ẽ noe et
sem ⁊ chaꝫ ⁊ iaphet filij ei⁹. vxor
illi⁹ ⁊ vxores filioꝝ ei⁹ cum eis in
archã. ip̃i ⁊ om̃e aĩal scd̃ꝫ genus
suũ vniũsaq; iumẽta ĩ gn̄e suo et
oẽ qd̃ mouet̃ sup terraꝫ ĩ gn̄e suo
cunctũq; volatile scd̃ꝫ genus suũ.
Vniũse aues om̃esq; volucres in
gresse sũt ad noe ĩ archã. bina ⁊
bina ex oĩ carne ĩ qua erat spũs
vite. Et q̃ ingressa sunt masculus
⁊ femina ex oĩ carne introierũt si
cut p̃cepat ei deus ⁊ inclusit eũ do
min⁹ deforis. Factũq; est diluuiũ
quadraginta dieb⁹ sup terraꝫ et
multiplicate sũt aq̃ ⁊ eleuauerũt
archã in sublime a terra. vehemẽ
ter em̃ inundauerũt et oĩa reple
uerunt in supficie terre. Porro ar
cha ferebat̃ sup aq̃s ⁊ aque p̃ua
luerũt nimis sup terrã. optiq; sũt
oẽs mõtes excelsi sb̃ vniũso celo
Quindecĩ cubitis altior fuit aqua
sup mõtes q̃s operuerat. Cõsum
ptaq; est oĩs caro q̃ mouebat̃ su
per terrã. volucꝝ aĩantiũ bestiaꝝ
oĩmq; reptiliũ q̃ reptant sup ter
raꝫ. Vniũsi hoĩes ⁊ cũcta in q̃bus
spiraculũ vite est in terra mortua
sunt. Et deleuit de⁹ oẽm substãtiã
q̃ erat sup terrã ab hoĩe vsq; ad
pecus. tã reptile q̃ volucres celi ⁊
deleta sũt de terra. Remãsit aũt so
lus noe ⁊ q̃ cũ eo erant in archa
Obtinuerũtq; aq̃ terraꝫ centũqñ
quaginta dieb⁹. ¶ Ca. viij.
Recordatus autẽ dñs noe cũ
ctorũq; aĩantiũ ⁊ oĩm iumẽ
toꝝ q̃ erãt cũ eo ĩ archa adduxit
spiritũ sup terrã ⁊ imminute sunt
aque ⁊ clausi sunt fontes abissi ⁊
catharacte celi ⁊ ꝓhibite sũt plu
uie de celo. Reũseq; sunt aq̃ de ter
ra eũtes ⁊ redeũtes ⁊ ceperunt mi
nui post centũqñquaginta dies.
Requieuitq; archa mẽse septĩo
vicesimoseptimo die mẽsis super
mõtes armenie. At vero aq̃ ibãt

et decrescebāt vsq; ad decimū mē
sē Decīo em̄ mēse p̄mo die mēsis
apparuerūt cacumīa montiū. Cū
q; trāsissent q̄draginta dies api
ens noe fenestrā arche quā fece
rat dimisit coruū qui egredieba
tur ⁊ nō reuertebat donec siccarē
tur aq̄ sup terrā. Emisitq̄ colūbā
post eū ut videret si iā cessassent
aque sup faciē terre. Que cū non
inuenisset vbi req̄esceret pes ei⁹ re
uersa est ad eū in archā. Aq̄ em̄
erāt sup vniuersā terraz. Extēdit
q; manū suā ⁊ apprehēsaz intulit
in archā. Expectatis āt vltra sep
tez dieb⁹ alijs rursū dimisit colū
bā ex archa. At illa venit ad euz
ad vespaz portās ramū oliue vi
rētibus folijs ī ore suo. Intellexit
ergo noe q̄ cessassent aq̄ sup ter
rā. Expectauitq; nihilomin⁹ septē
alios dies ⁊ emisit colūbaz q̄ nō
est reuersa vltra ad eū. Igit̄ sexcēte
simo p̄mo anno p̄mo mēse p̄ma
die mēsis īminute sūt aque super
terraz. Et apiens noe tectū arche
aspexit viditq; q̄ exsiccata essz su
p̄fities terre. Mense secūdo: septīo
⁊ vicesimo die mēsis arefacta est
terra. Locut⁹ est aūt dn̄s ad noe
dicēs. Egredē de archa tu et vxor
tua. filij tui et vxores filioꝝ tuorū
tecū. cūcta animātia q̄ sūt apud
te ex oī carne tā in volatilib⁹ q̄ in
bestijs ⁊ vniuersis reptilibus q̄ rep
tant sup terrā: educ tecū ⁊ egredi
mini sup terrā. Crescite ⁊ mltipli
camini sup eā. Egressus est ḡ noe
⁊ filij ei⁹ ⁊ vxor illi⁹ ⁊ vxores filio
rū eius cū eo. sed ⁊ oīa aīantia. iu
menta ⁊ reptilia que reptāt super
terrā scd̄m gen⁹ suū egressa sunt
de archa. Edificauit aūt noe alta
re dn̄o et tollēs de cūctis pecorib⁹
⁊ volucrib⁹ mūdis: obtulit holo
causta sup altare. Odoratusq; est
dn̄s odorē suauitatis ⁊ ait ad eū
Nequaq̄ vltra maledicā t̄re ꝓpt̄
hoīes. Sensus em̄ et cogitatio hu
manicordis in malū ꝓna sunt ab
adolescētia sua. Nō igit̄ vltra per
cutiā oēm aīaz viuentē sicut feci.
Cūctis dieb⁹ terre. semētis ⁊ mes
sis. frigus ⁊ estus. estas ⁊ yems.
nox ⁊ dies nō req̄escēt. ¶ Ca. ix.

Benedixitq; deus noe ⁊ filijs
ei⁹ ⁊ dixit ad eos. Crescite ⁊
multiplicamī ⁊ replete terrā ⁊ ter
ror vr̄ ac tremor sit sup cūcta aīa
lia terre ⁊ sup om̄es volucres celi
cū vniuersis q̄ mouētur sup t̄raz
Oēs pisces maris manui vr̄e tra
diti sūt ⁊ om̄e qd̄ mouet̄ ⁊ viuit
erit vob̄ in cibū. Quasi olera virē
tia tradidi vobis oīa excepto q̄
carnē cū sanguīe non comedetis.
Sanguinē em̄ aīaꝝ vr̄aꝝ req̄ram
de manu cunctaꝝ bestiaꝝ ⁊ de ma
nu homīs. De manu viri ⁊ de ma
nu fratris eius requirā animam
hominis Quicūq; effuderit huma
nū sanguinē fundetur sanguis
illius. Ad ymaginē dei quippe fa
ctus est homo. Vos autē crescite
et multiplicamini et ingredimini
sup terraz et implete eam. Hec q̄
dixit deus ad noe ⁊ ad filios eius
cū eo. Ecce ego statuā pactū meū
vobiscū ⁊ cum semine vestro post
vos et ad omnē animā viuentez
que est vobiscuz: tā in volucrib⁹
q̄ in iumentis ⁊ pecudibus terre
cunctisq; que egressa sunt de ar
cha et vniuersis bestijs terre.

Sem Cham et Iaphet

Statuā pactū meū vobiscū ⁊ neq̄
q̄ vltra interficiet̄ oīs caro aq̄s
diluuij neq̄ erit deinceps diluuiū
dissipās oēm terrā. Dixitq̄ deus.
Hoc est signū federis qd̄ do inter
me ⁊ vos ⁊ ad oēz aīaz viuētem
que est vobiscū in gn̄acōes sēpit̄
nas Arcū meū ponā in nubib⁹ ce
li ⁊ erit signū federis int̄ me ⁊ int̄
terrā. Cūq̄ obduxero nubib⁹ ce
lū apparebit arcus me⁹ ī nubib⁹
⁊ recordabor fedeis mei qd̄ pepigi
vobiscū et cum oī aīa viuēte que
carnē vegetat ⁊ nō erūt vltra aq̄
diluuij ad delendā vniūsaz carnē
Eritq̄ arcus me⁹ in nubib⁹ et vi
debo illū ⁊ recordabor federis sēpi
terni qd̄ pactū est inter deū ⁊ oēz
aīaz viuentē vniūse carnis que ē
sup terram. Dixitq̄ dn̄s ad noe.
Hoc est signū federis qd̄ ɔstitui ī
ter me ⁊ oēz carnē sup terrā. Erāt
ergo filij noe qui egressi sūt de ar
cha sem cham et iaphet. Porro
cham ipse est pr̄ chanaan. Tres
isti filij sūt noe ⁊ ab hijs dissemi
natū est oē genus hoīm sup vni
uersaz t̄rā. Cepitq̄ noe vir agri
cola exercē terrā ⁊ plātauit vineā
Bibensq̄ vinū inebriat⁹ est ⁊ nu
datus iacuit ī tab̄naculo suo. Qd̄
cū vidisset cham pr̄ chanaan ve
renda scilicet pr̄is sui eē nudata
nūtiauit duob⁹ frīb⁹ suis foras.
At vero sem ⁊ iaphet pallium im
posuerūt hūeris suis ⁊ incedētes
retrorsū operuerūt verēda patris
sui. faciesq̄ eoꝝ auerse erāt ⁊ pa
tris virilia nō viderūt. Euigilās
aūt noe ex vino cū didicissz que
fecerat ei fili⁹ suus minor ait. Ma
ledict⁹ chanaan ſuus ſuoꝝ erit
frībus suis. Dixitq̄. Bn̄dict⁹ dn̄s
deus sem sit chanaan ſuus eius
Dilatet de⁹ iaphet ⁊ habitet in ta
bernacul̄ sem sitq̄ chanaan ſu⁹
eius. Vixit aūt noe post diluuiū
trecētis qn̄quaginta ānis ⁊ imple
ti sūt oēs dies eius nōgentoꝝ qn̄
quaginta ānoꝝ ⁊ mortuus est.

Hee sūt gn̄atiōes fili ¶ Ca. x.
oꝝ noe. sem. chaz ⁊ iaphet.
Natiq̄ sūt eis filij post diluuiū ſfi
lij iaphet. gomer ⁊ magog ⁊ ma
dai ⁊ iauan ⁊ thubal ⁊ mosoch
⁊ thyras. Porro filij gomer asse
nē ⁊ riphat ⁊ thogorma. Filij au
tē iauan helisa ⁊ tharsis cethim
⁊ dodanim. Ab hijs diuise sūt in
sule gentiū in regiōib⁹ suis. vnus
quisq̄ scd̄z linguā suā ⁊ familias
suas in nacōnib⁹ suis. Filij autē
cham chus ⁊ mesraim ⁊ phut ⁊
chanaan. Filij autē chus saba ⁊
euila ⁊ sabatha ⁊ regma ⁊ saba
thaca Filij regma saba ⁊ dadan
Porro chus genuit nemroth. ip
se cepit eē potēs in terra ⁊ erat ro
bust⁹ venator corā dn̄o. Ab hoc
exiuit ꝓuerbiū. Quasi nemroth ro
bustus venator coraz dn̄o. Fuit
aūt pn̄cipiū regni ei⁹ babilon ⁊
arach ⁊ achat ⁊ chalamie in ter
ra sennaar. De t̄ra illa egressus
ē assur ⁊ edificauit niniuē et pla
teas cītatis ⁊ chale resēq̄ int̄ nini
uē ⁊ chale. Hec ē ciuitas mg̃na.
At vero mesraim genuit ludim ⁊
anamim et laabim ⁊ neptuim ⁊
phetrusim ⁊ cesluim de q̄b⁹ egres
si sūt philistijm ⁊ capturim Cha
naan aūt genuit sydonē p̄mo ge
nitū suū: etheū ⁊ iebuseū ⁊ amor
reū ⁊ gergeseū ⁊ eueū ⁊ aracheuz

cyneū ⁊ aradiū samaithē ⁊ ama
theū. Et ꝑ hos disseminati sūt ꝓpli
chananeoꝝ. Fcīq; sūt t̄mini cha
naan veniētibus a sydone ierarā
vsq; gazam donec ingrediaris so
domā ⁊ gomorrā ⁊ adamā ⁊ sebo
im vsq; lesa. Hij sūt filij cham ī co
gnacōib⁹ ⁊ linguis ⁊ generacōi
bus terrisq; ⁊ gētib⁹ suis. De sem
q̄ nati sūt pr̄e oīm filiorum heber
fratre iaphet maiore. Filij sem he
laz ⁊ assur ⁊ arphaxat lud ⁊ arā
Filij aram hus ⁊ hul et iether et
mes. At vero arphaxat genuit sa
le de q̄ ortus ē heber. Natiq; sūt he
ber filij duo. Nomen vni phaleg
eoꝝ ī diebus ei⁹ diuisa sit t̄ra et
nomē fr̄is eius iectan. Qui iectan
genuit elmodad ⁊ saleph ⁊ asar
moth iare et aduram ⁊ iazal ⁊ de
da ⁊ hebal ⁊ abimahel saba ⁊ io
phir et eiula et iobab. Oēs isti fi
lij iectan. Et facta est hītatio eorū
de messa ꝑgētib⁹ vsq; sephar mō
tez oriētalez. Isti sūt filij sem scd̄m
ꝯgnacōes ⁊ linguas ⁊ regiōes in
gētib⁹ suis. Hee fāilie noe iuxta
ꝓplos et nacōes suas. Ab hijs di
uise sūt gētes ī terra post diluuiū.

Erat aūt terra labij ¶ Ca. xi.
vnius ⁊ ſmonū eorūdez. Cū
q; ꝓficiscerēt̄ de oriēte inuenerūt
cāpū in terra sennaar ⁊ hītauerūt
in eo. Dixitq; alter ad ꝓximū suū
Venite faciam⁹ lateres ⁊ coq̄m⁹
eos igni. Habuerūtq; lateres ꝓ sa
xis ⁊ bitumē ꝓ cemēto et dixerūt
Veīte faciam⁹ nob̄ ciuitatē ⁊ tur
rez cui⁹ culmē ꝑtingat vsq; ad ce
lū et celebrem⁹ nomē nostruz añ
q̄ diuidamur ī vniūsas t̄ras De
scēdit aūt dn̄s ut videret ciuitatē
et turrē quā edificabāt filij adā
et dixit. Ecce vn⁹ est ꝓpl̄s et vnū
est labiū oībus. Ceperūtq; hoc fa
cere nec desistēt a cogitacōib⁹ suis
donec eas ope ꝯpleāt. Veīte igit̄
descēdam⁹ et ꝯfūdam⁹ ibi liguā
eoꝝ ut nō audiat vnusquisq; vo
cez ꝓximi sui. Atq; ita diuisit eos
dn̄s ex illo loco in vniūsas terras
⁊ cessauerūt edificaē ciuitatez. Et
idcirco vocatū est nomē loci illi⁹
babel q̄ ibi ꝯfusū est labiū vniū
se t̄re. Et inde disꝑsit eos dn̄s sup
faciē cūctarū regionū. Hee sūt ge
neācōes sem. Sem eāt centum an
noꝝ qñ genuit arphaxat: biēnio
post diluuiū. Vixitq; sē postq̄ ge
nuit arphaxat qn̄gētis annis et
genuit filios ⁊ filias Porro arpha
xat vixit trigītaqn̄q; annis et ge
nuit sale. Vixitq; arphaxat post
q̄ genuit sale trecētistrib⁹ annis
⁊ genuit filios ⁊ filias. Saleq̄ vi
xit trigīta annis et genuit heber.
Vixitq; sale postq̄ genuit heber
quadrīgētistrib⁹ annis ⁊ genuit
filios ⁊ filias. Vixit aūt heber tri
gintaq̄tuor annis et genuit pha
lech. Et vixit heber postq̄ genuit
phalech quadringētistriginta ā
nis ⁊ genuit filios ⁊ filias Vixit
q̄ phalech trigīta ānis ⁊ genuit
reu. Vixitq; phalech p⁹q̄ genu
it reu ducētisnouez ānis ⁊ genuit
filios et filias. Vixit aūt reu trigī
taqn̄q; ānis ⁊ genuit saruch. Vi
xitq̄ reu postq̄ genuit saruch du
centisseptē annis et genuit filios
⁊ filias. Vixit autez saruch trigī
ta ānis ⁊ genuit nachor. Vixitq;
saruch postq̄ genuit nachor du
cētis annis ⁊ gēuit filios ⁊ filias.

vixit aūt nachor

·10·

Vixit aũt nachor vigintinouem annis & genuit thare Vixitq; nachor postq̃ genuit thare centũ decẽ & nouẽ annis & genuit filios & filias Vixitq; thare septuaginta annis & genuit abram et nachor & aram. Hec fũt ãt gnacões thare. Thare genuit abraz nachor & aram. Porro aram genuit loth. Mortuusq; ẽ aram añ thare pẽz suũ in terra natiuitatis sue in hur chaldeoz. Duxerũt autẽ abram & nachor vxores Nomẽ vxoris abrã sarai. Et nomẽ vxoris nachor melcha filia aram pris melche & patris ieſche. Erat autẽ sarai sterilis nec hẽbat filios. Tulit itaq; thare abrã filiũ suũ & loth filiũ arã filiũ filij sui & saraí nurũ suã vxorez abrã filij sui & eduxit eos de hur chaldeoz ut irẽt in terrã chanaan Venerũtq; vsq; arã & habitauerũt ibi Et facti sunt dies thare ducẽtorũ quinq; annoz et mortuꝰ est in aran. ¶ Capitulũ xij.

Dixit aũt dñs ad abrã. Egredere de terra tua & de cognacione tua & de domo pris tui & veni in terrã quã mõstrauero tibi Faciãq; te in gentẽ magnã & bñdicã tibi & magnificabo nomẽ tuũ. eriſq; bñdict9. Bñdicaz bñdicẽtib9 tibi & maledicã maledicẽtib9 tibi. atq; in te bñdicẽtur vniuſe cognacões terre. Egressus ẽ itaq; abraz sicut preceperat ei dñs & iuit cũ eo loth. Septuagitaquinq; ãnoz eãt abrã cũ egrederet de arã. Tulitq; saraí vxorẽ suã & loth filiũ frris sui vniuersãq; substãtiã quã possederãt & aias q̃s fecerãt in aran & egressi fũt ut irent in terrã chanaan.

Cũq; venissent in eã pertransiuit abrã terrã vsq; ad locũ sychem & vsq; ad quercũ illustrez. Chananeꝰ ãt tũc erat in terra. Apparuit dominꝰ abrã et dixit ei. Semini tuo dabo terrã hãc. Qui edificauit ibi altare dño qui apparuerãt ei & inuocauit ibi nomẽ eiꝰ. Et inde trãsgrediens ad montẽ qui erãt contra orientẽ bethel tetendit ibi tabernaculũ suũ ab occidẽte hñs bethel & ab oriente hay. Edificauitq; ibi altare dño & inuocauit nomẽ eiꝰ. Perrexitq; abrã vadẽs & vltra progrediẽs ad meridiẽ. Facta est aũt fames in terra. Descẽditq; abrã in egiptũ ut peregrinaret ibi. Preualuerat enim fames in terra. Cũq; prope esset ut ingrederet egiptũ dixit saraí vxori sue. Noui q̃ pulchra mulier & q̃ cũ viderint te egipcij dicturi sũt vxor illiꝰ est et interficiẽt me & te reseruabũt. Dic q̃ obsecro te q̃ soror mea sis ut bñ sit mihi propter te & viuat aïa mea ob gratiã tui. Cũ itaq; ingressus esset abrã egiptũ viderũt egipcij mulierẽ q̃ esset pulchra nimis. Et nũciauerũt principes pharaoni & laudauerũt eã apud illũ. Et sublata est mulier in domũ pharaonis. abrã vero bñ vsi fũt propter illã. Fuerũt ei oues et boues & asini & serui & ancille & asine & cameli Flagellauit aũt dñs pharaonẽ plagis maximis & domũ eiꝰ propter saraí vxorem abrã. Vocauitq; pharao abrã et dixit ei. Quidnã ẽ hoc q̃d fecisti mihi. Quare nõ indicasti mihi q̃ vxor tua esset. Quã ob causã dixisti ee soror tua ut tollerem eam in vxorẽ. Nũc igit ecce vxor tua accipe eam

et vade Precepitq; pharao super
abram viris ⁊ deduxerūt eū ⁊ vx
orem ei⁹ ⁊ oīa q̄ hēbat. ¶ Ca. xiij.
Ascendit ergo abram de egi
pto ipē ⁊ vxor ei⁹ et omīa q̄
habebat et loth cū eo ad austra
lem plagā Erat autē diues valde
in possessione auri ⁊ argēti. Reū
fusq; est per iter q̄ venerat a meri
die in bethel vsq; ad locū vbi pri
us fixerat tabnaculū inter bethel
et hay. in loco altaris qd̄ fecerat
prius et inuocauit ibi nomē dn̄i
Sed ⁊ loth q̄ erat cū abram: fue
rūt greges ouiū ⁊ armēta ⁊ taber
nacula: nec poterat eos capē t̄ra
vt habitarent simul Erat q̄ppe sb̄
stantia eoꝝ multa ⁊ neq̄bant ha
bitare ꝯmūiter. Vnde facta ē rixa
inter pastores gregum abram et
loth Eo aūt tpe chananeꝰ ⁊ phe
rezeus habitabāt in illa t̄ra. Di
xit ergo abraz ad loth Ne queso
sit iurgiū inter me ⁊ te ⁊ inter pa
stores meos ⁊ pastoēs tuos Fra
tres em̄ sumus Ecce vniūsa terra
corā te ē: recede a me obsecro. Si
ad sinistrā ieris: ego dexterā tene
bo: Si tu ad dexterā elegeris: ego
ad sinistrā pgam. Eleuatis itaq;
loth oculis ⁊ vidit ōnem circa re
gionez iordanis q̄ vniūsa irriga
bat̄ anteqū subuerteret dn̄s sodo
mā et gomorrā sicut paradisus
dn̄i et sicut egipt⁹ veniētibus in
segor. Elegitq; sibi loth regionē
circa iordanē et recessit ab oriēte
Diuisiq; sūt alterutrū a fratre suo
Abram habitauit ī t̄ra chanaā
Loth vero moratus ē ī opidis q̄
erāt circa iordanē et habitauit ī
sodomis. Homīes aūt sodomite
pessimi erant ⁊ pcc̄ores corā dn̄o
nimis Dixitq; dominꝰ ad abram
postq̄ diuisus ē ab eo loth Leua
oculos tuos ī directū ⁊ vide a loco
in quo nūc es ad aq̄lonem ⁊ me
ridiem. ad orientē et occidentem
Omnē t̄rā quā cōspicis tibi dabo
⁊ semini tuo vsq; in sempiternū.
Faciāq; semē tuū sicut puluerez
terre. Si q̄s potest hoīm numera
re puluerē terre: semenq̄ tuū nu
merare poterit. Surge ergo ⁊ per
ābula terrā. in longitudīe ⁊ in la
titudine sua. q̄ tibi daturus sū eā
Mouens igit̄ tabnaculum suum
abrā. venit et habitauit iuxta cō
uallē mambre q̄ est ī hebron Edi
ficauitq; ibi altaē dn̄o ¶ Ca. xiiij.
Factū est autez in illo tpe vt
amraphel rex sennaar ⁊ ari
och rex ponti ⁊ chodorlaomor rex
elamitarū ⁊ thadal rex gentium
inirent bellū ꝯtra basa regē sodo
moꝝ ⁊ ꝯtra bersa regē gomorre ⁊
ꝯtra sennaar regē adame ⁊ ꝯtra
semeber regē seboym ꝯtraq; regez
bale: ipsa ē segor Oēs hij ꝯuenerūt
ī vallē siluestrē. q̄ nūc ē mare sal̄
Duodecī em̄ ānis ꝑuierāt chodor
laomor et terciodecīo āno recesse
rūt ab eo. Igit̄ q̄rtodecīo āno veīt
chodorlaomor ⁊ reges q̄ erāt cū eo
et pcusserūt raphay ī astaroth ⁊ ī
carnaym ⁊ zuzim cū eis: et em̄. in
sauhe cariathaym ⁊ chorreos in
mōtib⁹ seyr vsq; ad campestria
pharā q̄ ē ī solitudīe Reūsiq; sūt
⁊ venerūt vsq; ad fontē mephat.
ipa ē cades ⁊ pcusserūt om̄ez regio
nē amalechitaꝝ ⁊ amorreoꝝ q̄ ha
bitabāt ī asasonthamar Et egres
si sūt rex sodomoꝝ ⁊ rex gomorre

rexq; adame ⁊ rex seboym necnō
⁊ rex bale que ē segor ⁊ direxerūt
aciez cōn eos in valle siluestri sci
licet adūsus chodorlaomor regez
elamitaꝝ et thadal regez gentiū
⁊ amraphel regem· sennaar ⁊ ari
och regē pōti· q̄tuor reges adūsus
qn̄q; Vallis aūt siluestris hēbat
puteos multos bituminis Itaq;
rex sodomoꝝ ⁊ rex gomorre terga
verterūt ceciderūtq; ibi ⁊ q̄ remāse
rāt fugerūt ad montez· Tulerūt
aūt oēz substātiā sodomoꝝ ⁊ go
morreoꝝ et vniūsa q̄ ad cibū pti
nēt ⁊ abierūt· necnō ⁊ loth et sb̄
stantiā ei⁹· filiū frīs abrā qui ha
bitabat in zodomis Et ecce vnus
qui euaserat nūciauit abram he
breo q̄ habitabat ī cōualle mam
bre amorrei fratris eschol et frīs
aner· Hij em̄ pepigerāt fedus cū
abrā· Qd̄ cū audissz abraz captū
videlicz loth frēm suū nūerauit
expeditos vernaculos suos trecē
tosdecē ⁊ octo ⁊ psecutus est eos
vsq; dan· Et diuisis socijs irruit
sup eos nocte· Percussitq; eos ⁊
psecut⁹ est vsq; soba ⁊ phenicen
que est ad leuam damasci· Redu
xitq; oēm sb̄am et loth frēm suū
cū substātia illi⁹· mulieresq̄ ⁊ po
pulū Egressus ē autē rex sodomo
rū in occursū eius postq̄ reūsus ē
a cede chodorlaomor ⁊ regum qui
cū eo erāt in valle sabe q̄ est vall̄
regis· At vero melchisedech rex
salē pferēs panē et vinū erat em̄
sacerdos dei altissimi bn̄dixit ei et
ait· Bn̄dict⁹ abrā deo excelso qui
creauit celū ⁊ terrā ⁊ bn̄dict⁹ de⁹
excelsus quo ptegēte hostes ī ma
nib⁹ tuis sūt· Et dedit ei decīas ex
oībus Dixit aūt rex sodomoꝝ ad
abraz· Da mihi aīas cetera tolle
tibi· Qui respondit ei· Leuo manū
meā ad dn̄m deū excelsū possesso
rē celi ⁊ t̄re q̄ a filo sb̄tegmīs vsq;
ad corrigiā calige n̄ accipiā ex oī
b⁹ q̄ tua sūt ne dicas· ego ditaui
abrā: exceptis hijs q̄ comederūt
iuuenes et ptib⁹ viroꝝ qui vene
rūt mecū aner eschol ⁊ mambre·
Ipsi accipiēt ptes suas ¶ Ca·xv·

HIs itaq; trāsactis fact⁹ ē ser
mo dn̄i ad abrā pvisionez
dicēs· Noli timē abram· Ego pte
ctor tuus ⁊ merces tua magna ni
mis· Dixitq; abrā· Dn̄e de⁹ q̄d da
bis mihi· Ego vadā absq; libeis
et fili⁹ pcuratoris dom⁹ mee iste
damascus elyezer· Addiditq; a
brā Mihi aūt nō dedisti semen ⁊
ecce vernacul⁹ meus heres meus
erit· Statimq; sermo dn̄i fact⁹ est
ad eū dicēs Nō erit hic heres tu⁹
s̄ q̄ egredietur de vtero tuo ipsū ha
bebis heredē· Eduxitq; eū foras et
ait illi Suscipe celum ⁊ nūera stel
las si potes· Et dixit ei· Sic erit se
men tuū· Credidit abram dō et re
putatū est illi ad iustitiā· Dixitq;
ad eū· Ego dn̄s q̄ eduxi te de hur
chaldeoꝝ ut darē tibi terrā istaz
⁊ possideres eā· At ille ait· Dn̄e de
us vn̄ scire possum q̄ possessurus
sū eā· Et rn̄dit dn̄s· Sume inquit
mihi vaccā triennē ⁊ capram tri
mā ⁊ arietē annoꝝ triū· turturez
q̄ ⁊ columbā· Qui tollēs vniūsa
hec diuisit ea p mediū et vtrasq;
ptes cōn se altn̄sec⁹ posuit· Aues
aūt nō diuisit· Descēderūtq; volu
cres super cadauera ⁊ abigebat
eas abram· Cūq; sol occumberet

sopor irruit sup abrā ⁊ horor mag
nus ⁊ tenebros⁹ inuasit eū Dictū
q̄ ē ad eū Scito p̄noscēs q̄ pegri
nū futurū sit semē tuū in t̄ra non
sua ⁊ sbiciēt eos ꝑuituti ⁊ affligēt
q̄dringētis annis. Verūtamē gē
tē cui ꝑuituri sunt ego iudicabo ⁊
post hec egrediēt cū magna sbstā
tia. Tu aūt ibis ad p̄res tuos ī pa
ce sepult⁹ ī senectute bona. Gene
racōe autē q̄rta reūtent huc. Nec
dū em̄ ɔplete sūt iniq̄tates amor
reoꝝ vsq̄ ad p̄ns tēpus. Cū ḡ oc
cubuissꝫ sol facta est caligo tene
brosa ⁊ apparuit diban⁹ fumās
⁊ lāpas ignis tn̄siēs īt diuisiōes
illas In die illo pepigit dn̄s fed⁹
cū abrā dicens. Semini tuo dabo
terrā hāc a fluuio egipti vsq̄ ad
fluuiū magnū eufratē cineos ⁊ ci
nezeos cethmoneos ⁊ etheos et
ferezeos: raphaimq̄ ⁊ amorreos
chananeos ⁊ gergeseos ⁊ iebuseos
Gitur sarai vxor abrā ¶ Ca. xvi.
nō genuerat sibi liberos ꝫ habēs
ancillā egiptiam noīe agar dixit
maito suo. Ecce ɔclusit me dn̄s ne
parerē: ingredere ad ācillā meā si
forte saltē ex illa suscipiam filios
Cūq̄ ille acq̄escēt deprecāti tulit
agar egiptiā ancillā suā: post an
nos decē q̄ hītare ceperāt ī terra
chanaā ⁊ dedit eā viro suo vxorē
Qui ingressus ē ad eā. At illa ɔce
pisse se vidēs despexit dn̄am suam
dixitq̄ sarai ad abrā. Iniq̄ agis
cōtra me. Ego dedi ancillā meā in
sinū tuū que vidēs q̄ ɔcepit despe
ctui me habꝫ Judicet dn̄s int̄ me
⁊ te. Cui rn̄dit abrā. Ecce ait ancil
la tua ī maū tua ē vtere ea ut libꝫ
Affligēte igit̄ eā sarai fugā iniit.

Cūq̄ inueissꝫ eā angel⁹ dn̄i iuxta
fōtē aq̄ in solitudīe q̄ est ī via sur
in deꝑto. Dixit ad illā. Agar ancil
la sarai vn̄ venis et quo vadis.
Que rn̄dit. A facie sarai dn̄e mee
ego fugio. Dixitq̄ ei angelus dn̄i
Reūtere ad dn̄am tuā ⁊ huīliare
sb maū illi⁹. Et rursū Multiplicās
inq̄t multiplicabo semē tuū et nō
numerabit p̄ multitudīe. Ac dein
ceps ecce ait ɔcepisti ⁊ paries fili
um: vocab̄q̄ nomē eius ysmahel
eoq̄ audierit dn̄s afflictōeꝫ tuā.
Hic erit ferus homo. Manus ei⁹
cōtra oēs ⁊ manus oīm cōtra eū
⁊ e regione vniūsoꝝ fratrū suoꝝ
figet tabernacula. Vocauit autē
agar nomē dn̄i q̄ loq̄bat̄ ad eaꝫ
tu de⁹ q̄ vidisti me. Dixit em̄. Pro
fecto hic vidi posteriora videntis
me. Proptēa appellauit puteū il
lū puteū viuētis ⁊ vidētis me. Ip
se est int̄ cades ⁊ barad. Pepitq̄
agar abre filiū q̄ vocauit nomen
ei⁹ ysmahel. Octogīta ⁊ sex ānoꝝ
erat abrā quando peperit ei agar
ysmahelē. ¶ Ca. xvij.

Postq̄ vēo nonagīta ⁊ nouē
annorū esse cepat apparuit
ei de⁹ Dixitq̄ ad eū. Ego dn̄s oīpo
tens Ambula corā me ⁊ esto pfe
ctus. Ponāq̄ fed⁹ meū inter me
⁊ te et multiplicabo te vehemēter
nimis. Cecidit abram ꝓnus in fa
tiē Dixitq̄ ei deus. Ego sū ⁊ ponā
pactū meū tecū: erisq̄ pater mul
tarū gentiū. Nec vltra vocabitur
nomē tuū abram sed appellabeis
abraham. q̄ prēm multarū gen
tiū cōstitui te. Faciamq̄ te crescē
vehemētissime ⁊ ponā te ī gētib⁹.
regesq̄ ex te egredient̄ et statuaꝫ

pactum meū inter me ⁊ te ⁊ inter
semen tuū. post te in gn̄acōibus
suis federe sempiterno ut sim deꝰ
tuus ⁊ seminis tui post te. Daboq̄
tibi ⁊ semini tuo post te terrā pere
grinacōis tue. oēm terrā chanaā
in possessionē eternā. eroq̄ deꝰ eo
rū. Dixit iterꝫ deus ad abraham.
Et tu ergo custodies pactuꝫ meū
⁊ semen tuū post te in gn̄atiōibꝰ
suis. Hoc ē pactū meū qđ obſua
bitis inter me ⁊ vos ⁊ semen tuū
post te. Circūcidet̄ ex vob̄ oē mas
culinū ⁊ circūcidetis carnē prepu
cij vr̄i ut sit in signū federis inter
me et vos. Infās octo dierꝫ circū
cidet̄ in vobis Om̄e masculinū in
gn̄acōibꝰ vr̄is. tam vernaculꝰ q̄
emptici⁹ circūcidet̄ ⁊ quicūq̄ fue
rit de stirpe vr̄a. Eritq̄ pactū meū
in carne vr̄a ī fedus eternū. Mas
culus cuiꝰ prepucij caro circūcisa
nō fuerit delebit̄ am̄a illa de ꝓplo
suo q̄ pactū meū irritū fecit Dixit
q̄ deus ad abrahā. Sarai vxorez
tuā nō vocab̄ sarai ſ saram. Et be
nedicaꝫ ei ⁊ ex illa dabo tibi filiū
cui bn̄dicturꝰ sū. Eritq̄ in nacōes
⁊ reges populoꝝ orient̄ ex eo Ce
cidit abrahā in fatiē suā ⁊ risit in
corde suo dicēs. Putasne centena
rio nascet̄ filiꝰ et sara nonagena
ria piet. Dixitq̄ ad deū. Vtinam
ysmahel viuat corā te. Et ait deꝰ
ad abrahaꝫ. Sara vxor tua piet
tibi filiū. vocabisq̄ nomē eiꝰ. ysa
ac. Et ꝯstituā pactū meū illi ī fedꝰ
sempit̄nū ⁊ semini eiꝰ post eum.
Sup ysmahelq̄ exaudiui te. Ecce
bn̄dicā ei et augebo ⁊ multiplica
bo eū valde. Duodecim duces ge
nerabit ⁊ faciā illū crescē in gen
tē mg̃nā. Pactū vero meū statuā
ad ysaac quē piet tibi sara tēpe
isto in āno altero. Cūq̄ finitꝰ eēt
sermo loqn̄tis cū eo ascēdit deus
ab abrahā. Tulit aūt abraham
ysmahel filiū suū ⁊ oēs v̄naculos
domꝰ sue. vniūsos quos emerat
⁊ cūctos mares ex oībus viris do
mus sue ⁊ circūcidit carnē prepu
cij eoꝝ statī in ip̄a die sicut p̄cepe
rat ei deus. Abrahaꝫ nonaginta
⁊ nouē eāt annoꝝ qn̄ circūcidit
carnē prepucij sui ⁊ ysmahel filiꝰ
suus tredecim ānos impleueāt tē
pore circūcisiōis sue Eadē die circū
cisus est abrahā et ysmahel filiꝰ
eius ⁊ oēs viri domꝰ illiꝰ tā v̄na
culi q̄ empticij ⁊ alienigene pari
ter circūcisi sūt. ¶ Ca. xviij.

Apparuit aūt ei dn̄s in cōual
le mābre sedēti in ostio taber
naculi sui ī ipō feruore diei. Cūq̄
eleuassꝫ oculos apparuer̄t ei tres
viri stantes ꝓpter eū. Quos cū vi
dissꝫ cucurrit in occursum eoꝝ de
ostio tabernaculi sui ⁊ adorauit ī
terra ⁊ dixit. Dn̄e si inueni grām
in oculis tuis ne tr̄nseas seruū tuū
ſ afferā pauxillū aq̄ ⁊ lauētur pe
des vr̄i et req̄escite sb̄ arbore. Po
nāq̄ bucellā panis ⁊ ꝯfortet̄ cor
vr̄m: postea tr̄nsibitis Idcirco em̄
declinastis ad seruū vr̄m. Qui di
xerūt fac ut locutꝰ es. Festinauit
abrahā in tabernaculū ad saraꝫ
dixitq̄ ei. Accelera tria sata simile
ꝯmisce ⁊ fac sb̄ cineritios panes.
Ip̄e vero ad armētū cucurrit ⁊ tu
lit inde vitulū tenerrimū et opti
mū deditq̄ puero. Qui festinauit
⁊ coxit illū. Tulitq̄ butirꝫ ⁊ lac ⁊
vitulū quē coxerat et posuit corā

tres vid̄ vnū adorat̄ abrahā.

eis Ipse vero stabat inꝫ eos ſb ar
bore. Cūq; p̄medissent direxerūt ad
eū. Vbi est sara vxor tua. Ille rñ
dit. Ecce in tabernaculo est. Cui di
xit. Reūtens veniā ad te tpe isto
vita comite et habebit filiū sara
vxor tua. Quo audito sara risit
post ostiū tabernaculi. Erāt aūt am
bo senes puectiq; etatis et defierāt
sare fiei muliebria Que risit occul
te dicēs. Postq̄ p̄senui et dñs me
us vetulus ē: voluptati operaꝫ da
bo. Dixit aūt dñs ad abraham.
Quare risit sara vxor tua dicēs nū
vere paritura sū anus. Nūq̄d do
quicq̄ ē difficile. Juxta cōdictuꝫ
reūtar ad te hoc eodē tpe vita co
mite et hēbit sara filiū. Negauit
sara dicēs nō risi timore perrita.
Dñs aūt non est mēt ita ſ risisti.
Cū ḡ surrexissent inde viri direxe
rūt oculos cōtra sodomā et abra
hā sil̄ gradiebat deducēs eos Di
xitq; dñs. Nū celare potero abra
hā que gesturus sū cū futur⁹ sit i
gentē magnā ac robustissimā et
bñdicēde sint i eo oēs nacōes ter
re. Scio enī q̄ p̄ceptur⁹ sit filiis
suis et domui sue p⁹ se ut custodi
ant viā dñi et faciāt iudiciū et iu
stitiaꝫ ut adducat dñs ꝑ abra
hā oīa que locutus est ad eū. Di
xit itaq; dominꝰ. Clamor sodomo
rū et gomorreoꝝ multiplicat⁹ ē et
peccatū eoꝝ aggrauatuꝫ ē nimis
descēdā et videbo vtrū clamorē q̄
venit ad me ope cōpleuerint an
nō est ita ut sciā. Cōuertēsq; se in
de et abierūt sodomā. Abraham ve
ro adhuc stabat corā dño et ap
propiquans ait. Nūq̄d pdes iustū
cū impio. Si fuerint qñq̄ginta iu
sti in ciuitate pibūt sil̄ et nō pce
ss loco illi ꝓpter qñq̄ginta iustos si
fuerit in eo. Absit a te ut rē hāc
facias et occidas iustū cū impio
fiatq; iustus sicut impi⁹ Non est
hoc tuū qui iudicas oēm terrā. Ne
quaq̄ facies iudiciū hoc. Dixitq;
dñs ad eū. Si inuenero sodomis
quinq̄ginta iustos in medio ciui
tatis dimittā omi loco ꝓpter eos
Rñdit abraham et ait. Quia sel̄ ce
pi: loquar ad dñm meum cū sim
pulus et cinis Quid si minus qñ
quaginta iustis qñq; fuerit dele
bis ꝓpter quadragintaqñq; vnū
sā vrbē. Et ait Nō delebo si inue
ro ibi quadragintaquīq; Rursūq;
locutus ē ad eū Si aūt quadragin
ta ibi inuēti fuerint quid faties.
Ait. Nō pcutiā ꝓpter quadragīta
Ne queso mēt indigneris dñe si
loquar. Quid si ibi inuēti fuerint
triginta. Respōdit. Nō faciam si
inuenero ibi triginta. Quia semel
ait cepi: loquar ad dominū meū.
Quid si ibi inuēti fuerint vigīti.
Ait. Nō interficiam ꝓpter viginti
Obsecro mēt ne irascaris domine
si loquar adhuc semel. Quid si ī
uenti fuerint ibi decē. Dixit. Nō de
lebo ꝓpter decē. Abiit dñs postq̄
cessauit loqui ad abraham et ille re
uersus ē in locū suū. ¶ Ca. xix.

Venerunt duo angeli sodo
mā vespe sedente loth in fo
ribus ciuitatis. Qui cum vidisset eos
surrexit et iuit obuiā eis adorauit
q; pnus in terrā et dixit. Obsecro
dñi declinate ī domū pueri vri et ma
nete ibi Lauate pedes vros et ma
ne pficiscemi ī viā vrā. Qui dixe
rūt. Minime ſ ī platea mānebimꝰ

Cōpulit illos oppido ut diuerte
rēt ad eū. Ingressisq; domū ei⁹ fe
cit ꝯuiuiū. coxit azima ⁊ comede
rūt. Prius aūt q̄ irēt cubitū viri
ciuitatis vallauerūt domū illi⁹ a
puero vsq; ad senē oīs populus
simul. Vocauerūtq; loth ⁊ dixerūt
ei. Vbi sūt viri q̄ introierunt ad
te nocte. Educ illos huc ut ꝯgnosca
mus eos. Egressus ad eos loth
post tergū accludēs ostiū ait. No
lite q̄so frēs mei nolite malū hoc
facē. Habeo duas filias q̄ necdū
ꝯgnouerūt virū. Educā eas ad vos
⁊ abutemini eis sic vobis placue
rit dūmodo viris istis nihil mali
fatiatis. q̄ ingressi sūt sb̄ vmbra
culmīs mei. At illi dixerūt. Recede
illuc. Et rursus. Ingressus es inq̄
unt ut aduena. nūquid ut iudi
ces. Te ergo ipsū magis q̄ hos
affligem⁹. Vimq; faciebāt loth
vehementissiē. Jamq; ꝓpe erat ut
effringerēt fores ⁊ ecce miserunt
manū viri et introduxerūt ad se
loth. clauserūtq; ostiū ⁊ eos q̄ fo
ris erāt ꝑcusserūt cecitate a mini
mo vsq; ad maximū ita ut ostiū
inuenire nō possent. Dixerūt aūt
ad loth. Habes hic quēpiaz tuo
rum genez aut filios aut filias.
Omēs q̄ tui sūt educ de vrbe hac
Delebim⁹ enī locū istū eo q̄ incre
uerit clamor eoꝝ coraz dño q̄ mi
sit nos ut ꝑdam⁹ illos. Egressus
itaq; loth locutus ē ad generos
suos qui accepturi erāt filias ei⁹
⁊ dixit. Surgite et egredimī de lo
co isto q̄ delebit dñs cītatez hāc
Et visus est eis q̄si ludens loqui.
Cūq; eēt mane cogebāt eū ange
li dicētes. Surge tolle vxorē tuā ⁊
duas filias q̄s habes ne ⁊ tu pit
pereas ī scelere cītatis. Dissilante
illo apprehēderūt manū ei⁹ ⁊ ma
nū vxoris ac duaꝝ filiaꝝ ei⁹ eo q̄
ꝑceret dñs illi. eduxerūtq; eum ⁊
posuerūt extra ciuitatē ibiq; locu
ti sūt ad eū dicentes. Salua aīam
tuā. Noli respicere post tergū nec
stes in oī circa regione. ꝫ in mōte
saluū te fac ne ⁊ tu simul pereas.
Dixitq; loth ad eos. Queso dñe
mi. q̄ inuenit seru⁹ tuus grāz co
rā te ⁊ magnificasti gloriā ⁊ mise
ricordiā tuaz quā fecisti mecū ut
saluares aīaz meā nec possum in
mōte saluari ne forte apprehēdat
me malū et moriar. Est ciuitas ꝫ
iuxta ad quā possum fugere par
ua ⁊ saluabor in ea. Nūquid nō
modica ē ⁊ viuet aīa mea. Dixit
q; ad eū. Ecce etiā in hoc suscepi p̄
ces tuas ut nō subuertā vrbē ꝓ q̄
locut⁹ es. Festina ⁊ saluaē ibi q̄
nō potero facē quicq̄ donec īgre
diaris illuc. Idcirco vocatū ē no
mē vrbis illi⁹ segor. Sol egressus
est sup terrā ⁊ loth ingressus est
segor. Igit̄ dñs pluit sup sodomā
⁊ gomorrā sulphur ⁊ ignē a dño
de celo ⁊ subūtit ciuitates has et
oēm circa regionē. vniūsos hīta
tores vrbiū ⁊ cūcta terre virētia.
Respitiēsq; vxor ei⁹ post se versa
est in statuā salis Abrahā autez
cōsurgēs mane vbi steterat pri⁹
cū dño intuitus est sodomā ⁊ go
morrā ⁊ vniūsaz terrā regionis il
lius. Viditq; ascēdentē fauillā de
terra q̄si fornacis fumū. Cū enim
subūteret dñs ciuitates regionis
illi⁹ recordatus ē abrahe ⁊ libera
uit loth de subūsione vrbium in

quib⁹ hitauerat. Ascēditq; loth
de segor et māsit in mōte: dueq̄ fi
lie eius cū eo. Timueāt em̄ manē
in segor. Et māsit in spelūca ipse ⁊
due filie eius cū eo. Dixitq; maior
ad minorē. Pat̄ noster senex est
⁊ nullus virorꝫ remāsit in terra q̄
possit ingredi ad nos iuxta morē
vniuse terre. Veni inebriem⁹ eū
vino dormiam⁹q; cū eo ut seruaē
possimus ex patre nr̄o semē. Dede
rūt itaq; patri suo bibē vinū no
cte illa. Et īgressa est maior dormi
uitq; cū patre. At ille nō sēsit nec
qn̄ accubuit filia nec quādo surre
xit. Altera quoq; die dixit maior
ad minorē. Ecce dormiui heri cum
pr̄e meo. Demus ei bibere vinum
etiā hac nocte ⁊ dormies cū eo ut
saluemus semē de pr̄e nostro. De
derūtq; etiā et illa nocte patri suo
bibere vinuꝫ. Ingressaq; minor fi
lia dormiuit cū eo. Et nec quidem
tūc sēsit qn̄ cōcubuerit vel qn̄ illa
surrexit. Conceperūt ergo due filie
loth de patre suo. Pepitq; maior
filiū ⁊ vocauit nomē eius moab
Ipse est pater moabitarꝫ vsq; in
presētē diē. Minorq̄ pepit filiū et
vocauit nomē eius ammō id est
filius populi mei. Ipse ē pater am
monitarꝫ vsq; hodie.

¶ Capitulū. xx.

Profectus inde abrahā in ter
rā australē hītauit inter ca
des ⁊ sur ⁊ peregrinatus ē in gera
ris. Dixitq; de sara vxore sua soror
mea ē. Misit g̊ abimelech rex ge
rare ⁊ tulit eā. Venit aūt deus ad
abimelech ꝑ somnū nocte et ait
illi. En morieris ꝓpter mulierē quā
tulisti Habꝫ em̄ virū Abimelech
vero nō tetigeāt eā Et ait. dn̄e nū
gētē ignorātē ⁊ iustā interficies. ⁊
Nōne ipse dixit mihi soror mea ē
⁊ ipsa ait frat̄ meus ē. ⁊ In simpli
citate cordis mei ⁊ munditia ma
nuū mearꝫ feci hoc. Dixitq; ad eū
deus. Et ego scio ꝙ simplici corde
feceris ⁊ ideo custodiui te ne pecca
res in me ⁊ nō dimisi ut tangeres
eā. Nūc g̊ redde viro suo vxoreꝫ et
orabit ꝓ te qꝛ ꝓpheta ē ⁊ viues. Si
aūt nolueis reddē. scito ꝙ morte
morieris tu ⁊ oīa que tua sūt Sta
tiq; de nocte cōsurgēs abimelech
vocauit oēs ꝑuos suos ⁊ locutus
est vniūsa v̄ba hec ī auribꝰ eorꝫ.
Timuerūtq; oēs viri valde. Voca
uit autē abimelech etiā abrahaꝫ
⁊ dixit ei. Quid fecisti nob̄. ⁊ Quid
peccauim⁹ ī te qꝛ induxisti sup me
et sup regnū meū peccatū grāde. ⁊
Que nō debuisti facē fecisti nob̄.
Rursusq; expostulās ait. Quid vi
disti ut hoc faceres. ⁊ Rn̄dit abra
hā. Cogitaui mecū dicēs. Forsitā
nō est tīor dei in loco isto ⁊ interfi
tiēt me ꝓpt̄ vxorē meā. Alias aūt
⁊ vere soror mea ē filia pr̄is mei ⁊
non filia matris mee ⁊ duxi eā in
vxorē Postq̄ aūt eduxit me deus
de domo pr̄is mei dixi ad eā. Hāc
misericordiaꝫ faties mecū. In oī lo
co ad queꝫ ingrediemur dices ꝙ
frat̄ tu⁹ sim. Tulit igit̄ abīelech
oues ⁊ boues ⁊ seruos ⁊ ancillas
⁊ dedit abrahā. Reddiditq; illi sa
rā vxorē suā ⁊ ait. Terra co rā vo
bis ē vbicūq; tibi placuerit hīta.
Saē aūt dixit. Ecce mille argēteos
dedi frī tuo. Hoc eit tibi ī velamē
oculorꝫ ad oēs q̄ tecū sūt et q̄cūq;
perrexeris memēto te dep̄hensam

Orante aūt abrahā sanauit deus
abimelech ⁊ vxorē ancillasq; ei⁹
⁊ pepererūt. Conduserat em̄ dn̄s
oēm vuluā dom⁹ abimelech ꝓpt̄
sarā vxorē abrahe. ¶ Ca. xxi.

Visitauit aūt deus saraz sicut
ꝓmiserat ⁊ impleuit q̄ locu
tus est. Cōcepitq; ⁊ pepit filiū in
senectute sua tpe quo p̄dixerat ei
deus. Vocauitq; abrahā nomen
filij sui quē genuit ei sara ysaac.
Et circumcidit eum octauo die si
cut p̄cepat ei deus cū essz centum
ānoꝝ. Hac q̄ꝓpe etate p̄ris nat⁹
est ysaac. Dixitq; sara. Risū fecit
mihi de⁹ ⁊ q̄cūq; audierit conride
bit mihi. Rursūq; ait. Quis audi
tur⁹ credēt abrahā ꝙ sara lacta
ret filiū quē peperit ei iā seni. Cre
uit igit̄ puer ⁊ ablactat⁹ ē. Fecit
q; abrahā grāde ꝯuiuiū ī die ab
lactacōis eius. Cūq; vidissz sara
filiū agar egiptie ludentē cū ysa
ac filio suo dixit ad abrahā. Eice
ancillā hāc et filiū eius. Non em̄
erit heres fili⁹ ancille cū filio meo
ysaac. Dure accepit hoc abrahā
ꝓ filio suo. Cui dixit de⁹. Nō tibi
videat̄ asperꝝ sup puero ⁊ sup an
cilla tua. Oīa que dixerit tibi sara
audi vocē ei⁹. q; in ysaac vocabi
tur tibi semē. Sz et filiū ancille fa
ciā in gentē magnā q; semen tuū
est. Surrexit itaq; abrahā mane
⁊ tollēs panē et vtrē aque impo
suit scapule ei⁹. tradiditq; pueꝝ
⁊ dimisit eaz. Que cū abisset erra
bat in solitudine bersabee. Cūq;
ꝯsūpta essz aq̄ in vtre abiecit pu
erū sb̄ter vnā arborē que ibi eāt
⁊ abijt. Seditq; e regione procul
quātū pōt arcus iacere. Dixit em̄
Non videbo morientē pueꝝ. Et se
dēs circa leuauit vocē suā ⁊ fleuit.
Exaudiuit aūt de⁹ vocē pueri. Vo
cauitq; angelus dn̄i agar de celo
dicens. Quid agis agar. Noli ti
mere. Exaudiuit em̄ dn̄s vocē pu
eri in loco in q̄ est. Surge ⁊ tolle
pueꝝ ⁊ tene manū illi⁹ q; in gen
tē mg̃nā faciā eū. Aperuitq; ocu
los eius deus. Que videns puteū
aque abijt ⁊ impleuit vtrē dedit
q; puero bibē ⁊ fuit cum eo. Qui
creuit ⁊ moātus ē ī solitudine fa
ctusq; ē vir iuuenis sagittari⁹. Ha
bitauitq; ī deserto pharan. Et ac
cepit illi mr̄ sua vxorē de terra egi
pti. Eodez tempe dixit abimelech
et phicol p̄nceps exercit⁹ ei⁹ ad
abrahā. Deus tecū est in vniuer
sis q̄ agis. Jura g̊ p dn̄m ne noce
as mihi ⁊ posteris meis stirpiq;
mee. sed iux̄ mīaz quā feci tibi fa
ties mihi ⁊ terre in q̄ versatus es
aduena. Dixitq; abrahā. Ego iu
rabo. Et increpauit abimelech ꝓp
ter puteū aque quē vi abstulerāt
serui eius. Rn̄ditq; abimelech.
Nesciui q̄s fecerit hāc rē. Sz et tu
nō indicasti mihi ⁊ ego nō audi
ui preter hodie. Tulit itaq; abra
ham oues ⁊ boues ⁊ dedit abime
lech. Percusserūtq; ambo fedus.
Et statuit abrahā septez agnas
gregis seorsum. Cui dixit abime
lech. Quid sibi volūt septē agne
iste q̄s stare fecisti seorsū. At ille
Septē inquit agnas accipies de
manu mea ut sint m̄ in testiomiū
qm̄ ego fodi puteū istuz. Idcirco
vocatus est locus ille bersabee q;
ibi vterq; iurauit et inierūt fedus
ꝓ puteo iuramēti. Surrexit autē

abimelech ⁊ phicol princeps ex
ercitus eius. reuersiq; sūt in terrā
palestinoꝝ. Abrahaz vero plāta
uit nemus ī bersabee ⁊ inuocauit
ibi nomē dñi dei eterni ⁊ fuit colo
nus t̄re palestinoꝝ diebꝰ mltis.

Que postq̄ gesta ¶ Ca. xxij.
sūt tēptauit deus abrahā ⁊
dixit ad eū. Abrahā abrahaz. Il
le rn̄dit. Assum. Ait illi. Tolle fi
liū tuū vnigeītū quez diligis ysa
ac ⁊ vade in terrā visiōis atq; ibi
offeres eū in holocaustū sup vnū
mōtiū quē mōstrauero tibi. Igit̄
abrahā de nocte ꝯsurgēs strauit
asinū suū ducens secū duos iuue
nes ⁊ ysaac filiū suū. Cūq; ꝯcidis
set ligna in holoca ustuz abijt ad
locū quē precepat ei deus. Die au
tē tertio eleuatis oculis vidit locū
ꝓcul dixitq; ad pueros suos. Expe
ctate hic cum asino: ego ⁊ puer il
luc vsq; ꝓperātes: postq̄ adoraue
rimus reūtemur ad vos. Tulitq̄
ligna holocausti et imposuit sup
ysaac filiū suū Ip̄e vero portabat
in manibus ignē ⁊ gladiū. Cūq;
duo ꝑgerēt simul dixit ysaac pa
tri suo. Pater mi. At ille respōdit.
Quid vis fili. Ecce inquit ignis ⁊
ligna vbi ē victima holocausti.
Dixit aūt abrahā Deus ꝓuidebit
sibi victīaz holocausti fili mi. Per
gebāt ḡ ꝑiter ⁊ venerūt ad locū
quē ostēderat ei deus. In quo edi
ficauit altare ⁊ desup ligna ꝯposu
it. Cūq; colligassz ysaac filiū suū
posuit eū in altare sup struem lig
noꝝ: extenditq; manū ⁊ arripuit
gladiū ut ymolaret filiū suuz. Et
ecce angelus dñi de celo clamauit
dicēs. Abrahā abrahā Qui respō
dit. Assum. Dixitq; ei. Nō extēdas
manū tuaz sup puerū neq; facias
illi quicq̄. Nūc ꝯgnoui q̄ timeas
deū et nō pepcisti vnigenito filio
tuo ꝓpt̄ me. Leuauit abrahā ocu
los suos viditq; post tergū arietē
inter vepres herētez cornibꝰ. Quē
assumēs obtulit holocaustū ꝓ fi
lio: appellauitq; nomē loci illius
dñs videt Vñ vsq; hodie dicit̄ in
mōte dñs videbit. Vocauit autē
angelus dñi abrahā secūdo de ce
lo dicens Per memetipsū iurauī
dic̄ dñs. q̄ fecisti hāc rē ⁊ nō pep
cisti filio tuo vnigenito ꝓpter me
bn̄dicaz tibi et multiplicabo semē
tuū sic̄ stellas celi ⁊ velut arenā q̄
est ī litore maīs. Possidebit semē
tuū portas inimicoꝝ suoꝝ ⁊ bn̄di
cētur ī semīe tuo oēs gētes t̄re. q̄
obedisti voci mee. Reūsus ē abra
hā ad pueros suos abierūtq; ber
sabee sil̄ ⁊ habitauit ibi. Hijs ita
gestis nūtiatū est abrahā q̄ mel
chaq̄ genuissz filios nachor fra
tri suo: hus p̄mo genitū ⁊ bū fra
trē eius ⁊ chanuel p̄rem syroꝝ ⁊
caseth ⁊ azau pheldasq̄ et yed
laf ⁊ batuhel de q̄ nata est rebecca
Octo istos genuit melcha nachor
fratri abrahaz. Cōcubina vero il
liꝰ noīe roma pepit thabee ⁊ gaō
⁊ thaas ⁊ maacha. ¶ Ca. xxiij.

v. Dixit autē sara centūuiginti
septē annis ⁊ mortua ē in ci
uitate arbee q̄ est hebron in terra
chanaan. Veitq; abrahā ut plā
geret et fleret eā. Cūq; surrexisset
ab offitio funeris locutꝰ ē ad fili
os heth dicēs. Aduena sū ⁊ pegri
nꝰ apd vos date m̄ ius sepulchri
vobiscū ut sepeliā mortuū meum.

Respōderūt filij heth dicētes. Au
di nos dñe. Princeps dei es apd
nos ī electis sepulchris nr̄is sepe
li mortuū tuū nullusq; te ꝓhibere
poterit qn̄ in monumēto eius sepe
lias mortuū tuum. Surrexit abra
hā ⁊ adorauit populū terre filios
videlicet heth. Dixitq; ad eos. Si
placet aīe vr̄e ut sepeliaꝫ mortuū
meū audite me et intercedite ꝓ me
apud ephron filiū seor ut det m̄
spelūcaꝫ duplicez quā hꝫ in extre
ma ꝑte agri sui. Pecunia dig̃ tra
dat eā mihi corā vobis in possessi
onē sepulchri. Habitabat autez
ephron in medio filioꝝ heth Rn̄
ditq; ephron ad abrahā cunctis
audiētibꝰ q̄ ingrediebātur portā
ciuitatis illiꝰ dicēs. Nequaq̄ ita
fiet dñe mi. ꝫ tu magis ausculta
qd loquor. Agꝝ trado tibi ⁊ spe
luncā que in eo ē pn̄tibꝰ filijs po
puli mei. Sepeli mortuū tuū Ado
rauit abrahā corā dño ⁊ populo
terre ⁊ locutus ē ad ephron circū
stāte plebe eiꝰ. Queso ut audias
me. Dabo pecuniā ꝓ agro. suscipe
eam et sic sepeliaꝫ mortuū meū in
agro. Rn̄ditq; ephrō. Dñe mi au
di me Terrā quā postulas q̄drin
gētos sidos argēti valet. Istud ē
ꝑtiū inter me ⁊ te. Sed quātū est
hoc. Sepeli mortuū tuū Qd cū au
dissꝫ abrahā appendit pecuniam
quā ephron postulauerat audi
entibꝰ filijs heth q̄dringentos si
dos argēti ꝓbate monete publi
ce. Cōfirmatus ē ager quondaꝫ
ephronis in quo erat spelūca du
plex respitiēs mābre tā ipe q̄ spe
lūca ⁊ oēs arbores eiꝰ in cūctis ter
minis eiꝰ ꝑ circuitū abrahe in pos
sessionem vidētibꝰ filijs heth et
cūctis q̄ intrabāt portā ciuitatis
illius. Atq; ita sepeliuit abrahaꝫ
sarā vxorē suaꝫ in spelūca agri du
plici q̄ respiciebat mābre. hec est
ebron in terra chanaan. Et cōfir
matus ē ager ⁊ antrū qd erat in
eo abrahe ī possessionē monumē
ti a filijs heth. ¶ Ca. xxiiij.

Erat aūt abrahaꝫ senex̄ die
rūq; multoꝝ et dñs ī cūctis
bn̄dixerat ei. Dixitq; ad seruū seni
orez domꝰ sue qui p̄erat oībꝰ q̄ hē
bat. Pone manū tuam subter fe
mur meū ut adiurē te ꝑ deū celi ⁊
terre ut nō accipias vxorem filio
meo de filiabꝰ chananeoꝝ inter
q̄s habito. ꝫ ad terrā ⁊ ꝯgnatio
nē meā ꝓficiscaris ⁊ īde accipias
vxorē filio meo ysaac. Rn̄dit ser
uus. Si noluerit mulier veīre me
cū in terrā hāc nūquid reducere
debeo filiū tuū ad locū de quo tu
egressus es. Dixitq; abrahaꝫ. Ca
ue ne qn̄ reducas filiū meū illuc.
Dñs celi ⁊ terre qui tulit me de do
mo pr̄is mei et de terra natītatis
mee q̄ locutꝰ est mihi ⁊ iurauit mi
hi dicens. semini tuo dabo terrā
hāc ipe mittet angelū suū corā te
⁊ accipies inde vxorē filio meo.
Si autē mulier noluerit sequi te
non teneberis iuramēto: filiū tm̄
meū ne reducas illuc. Posuit er
go seruꝰ manū sb̄ femore abrahā
dñi sui ⁊ iurauit illi sup̄ sermōe hoc
Tulitq; decē camelos de grege do
mini sui ⁊ abijt ex oībꝰ bonis eiꝰ
portās secū ꝓfectusq; ꝑrexit in me
sopotamiā ad vrbē nachor. Cūq;
camelos fecissꝫ accūbere ex̄ opidū
iuxta puteū aq̄ vespe eo tpe quo

solent mulieres egredi ad hauri
endā aquā: orauit dn̄m dicens.
Dn̄e deꝰ dn̄i mei abrahā: occurre
obsecro m̄ hodie ⁊ fac mīam cum
dn̄o meo abraham Ecce ego sto
ꝓpe fontē aque ⁊ filie habitatoꝝ
huius cītatis egredient̄ ad hau
riendā aquā. Igit̄ puella cui di
xero: inclina ydriā tuā vt bibā ⁊
illa rn̄derit bibe Quin et camelis
tuis dabo potū: ipsa ē quā p̄para
sti seruo tuo ysaac ⁊ ꝑ hoc intelli
gam. q̄ feceris mīaꝫ cū dn̄o meo
abrahā. Necdum intra se verba
cōpleuerat ⁊ ecce rebecca egredie
bat̄ filia bathuel filij melche vx
oris nachor fratris abrahā: hn̄s
ydriā in scapula sua: puella deco
ra nimis. virgoq̄ pulcherrima
⁊ incognita viro. Descēderat aūt
ad fontē ⁊ īpleuerat ydriā aqua
ac reuertebat̄. Occurritq̄ ei seruus
⁊ ait Pauxillū aque mihi ad bi
bendū prebe de ydria tua. Qui res
pōdit. Bibe dn̄e mi. Celeriterq̄ de
posuit ydriā sup vlnā suā ⁊ dedit
ei potū. Cūq̄ ille bibisset: adiecit
Quin ⁊ camel̄ tuis hauriā aquā
donec cūcti bibāt Effundēsq̄ ydri
am in canalibꝰ recurrit ad puteū
vt hauriret aquā ⁊ haustā omī
bus camelisꝰ dedit. Ipse aūt cō
tēplabat̄ eā tacitus: scire volens
vtrū prosperū iter suū fecisset deꝰ
an nō. Postq̄ aūt biberūt came
li ꝓtulit vir maures aureas: appē
dentes siclos duos ⁊ armillas to
tidē: pōdo siclorū decez. Dixitq̄ ad
eā Cuius es filia. Indica m̄. Est
ī domo p̄ris tui locus ad manen
dū. Que rn̄dit. Filia sū bathuel̄
filia nachor: quē pepit ei melcha

Et addidit dicēs Paleaꝝq̄ ⁊ feni
plurimū ē apd̄ nos ⁊ locꝰ spatio
sus ē ad manendū Inclinauit se
hō ⁊ adorauit dn̄z dicēs Bn̄dcūs
dn̄s deꝰ dn̄i mei abrahā: q̄ nō ab
stulit mīam et veritatē suā a dn̄o
meo ⁊ recto itinē me ꝑduxit in do
mū frīs dn̄i mei. Cucurrit itaq̄
puella et nūciauit in domū m̄ris
sue oīa q̄ audieāt Hēbat āt rebec
ca frēz noīe labā Qui festinꝰ egres
sus ē ad hōiez vbi eāt fons Cūq̄
vidissz maures ⁊ āmillas ī maībꝰ
sororis sue ⁊ audissz cūcta v̄ba re
ferētis hec locutꝰ ē m̄ hō: veīt ad
virū q̄ stabat iux̄ camelos ⁊ ꝓpe
fōtē aq̄: dixitq̄ ad eū Ingredē bn̄
dicte dn̄i. Cur foris stas. p̄paui
domū ⁊ locū camel̄ tuis Et ītro du
xit eū in hospiciuz. ac destrauit ca
melos: deditq̄ paleas ⁊ fenum ⁊
aquā ad lauādos pedes camelorꝝ
⁊ virorꝝ q̄ venerāt cū eo Et apposi
tus ē in cōspectu eius panis. Qui
ait Nō cōmedā: donec loq̄r s̄mōes
meos Rn̄dit ei. loq̄re. At ille ser
uus inq̄t abrahā sū. Et dn̄s bn̄
dixit dn̄o meo valde ⁊ magnifica
tus ē et dedit ei oues ⁊ boues. ar
gentū ⁊ aurū. seruos et ancillas.
camelos ⁊ asinos Et peperit sara
vxor dn̄i mei filium dn̄o meo in se
nectute sua: deditq̄ illi om̄ia que
habuerat. Et adiurauit me dn̄s
meus dicēs. Nō accipies vxorem
filio meo de filiabus chananeoꝝ
ī quoꝝ terra habito. ꝫ ad domū
patris mei ꝑges et de cognacōne
mea accipies vxorem filio meo.
Ego vero rn̄di dn̄o meo. Quid si
noluerit veīre mecū mulier. Dn̄s
ait in cuiꝰ cōspcū ambulo mittet

angelū suū tecū et diriget viam
tuā accipiesq; vxorē filio meo de
cognacōne mea et de domo p̄ris
mei. Innocēs eris a maledictōne
mea cū veneris ad ꝓximos meos
⁊ non dederint tibi. Veni ergo ho
die ad fontē aque ⁊ dixi Domine
deꝰ dn̄i mei abrahā si direxisti vi
am meā in qua nūc ambulo ecce
sto iuxta fontē aque ⁊ virgo que
egredietᷣ ad hauriēdaꝫ aquā au
dierit a me. da mihi pauxillū aq̄
ad bibēdū de ydria tua ⁊ dixerit
mihi ⁊ tu bibe et camel' tuis hau
riā. ip̄a est mulier quā prepauit
dn̄s filio dn̄i mei. Cūq; hec tacitꝰ
mecū voluerē apparuit rebecca ve
niēs cū ydria quā portabat ī sca
pula. descēditq; ad fontē ⁊ hausit
aquā. Et aio ad eaꝫ. Da m̄ paulu
lū bibere. Que festinans deposuit
ydriā de hūero ⁊ dixit m̄. Et tu bi
be ⁊ camelis tuis tribuaꝫ potū. Bi
bi ⁊ adaq̄uit camelos. Interoga
uiq; eaꝫ ⁊ dixi. Cuiꝰ es filia. Que
rn̄dit. Filia bathuel' sum filij na
chor quē pepit ei melcha. Suspē
di itaq; in aures ad ornandaꝫ fa
tiē eius ⁊ armillas posui ī auribꝰ
eiꝰ. Pronꝰq; adoraui dn̄m bn̄di
cens dn̄o d̄o dn̄i mei abrahā qui
ꝑduxit me recto itinere ut sumerē
filiā fr̄is dn̄i mei filio eiꝰ Quā ob
rē si facitis mīaꝫ ⁊ veitatē cū dn̄o
meo indicate m̄. sinaūt aliud pla
cet ⁊ hoc dicite m̄ ut vadā ad dex
teraꝫ siue ad sinistrā. Rn̄derūt la
ban et bathuel. A dn̄o egressus
est sermo. Non possumꝰ ex̄ placi
tū eiꝰ quicq̄ aliud loqui tecū. En
rebecca corā te ē tolle eā ⁊ ꝓficiscē
⁊ sit vxor filij dn̄i tui sicut locutus
est dn̄s Qd cū audissꝫ puer abra
hā ꝓcidēs adorauit in terra dn̄m.
Prolatisq; vasis argēteis ⁊ aure
is ac vestibꝰ dedit ea rebecce ꝓ mu
nē. Fratribꝰ q̄ eiꝰ ⁊ m̄ri dona ob
tulit. Initoq; ꝯuiuio vescētes pit
⁊ bibētes māserūt ibi. Surgēs āt
mane locutꝰ est puer. Dimittite
me ut vadā ad dn̄m meū. Rn̄de
rūt frēs eiꝰ ⁊ m̄r. Maneat puella
saltē decē dies apud nos ⁊ postea
ꝓficiscet. Nolite ait me retinē. q̄
dn̄s direxit viā meam. Dimittite
me ut ꝑgaꝫ ad dn̄m meū. Et dixe
rūt. Vocemꝰ puellā et q̄ramꝰ ip
sius volūtatē. Cūq; vocata venissꝫ
sciscitati sūt. Vis ire cū hoīne isto
Que ait. Vadā. dimiserūt g̊ eam
⁊ nutricē illiꝰ seruūq; abrahā ⁊
comites eius imp̄cantes ꝓsp̄a so
rori sue atq; dicētes. Soror n̄ra es
Crescas in mille milia ⁊ possideat
semen tuū portas inimicoꝝ suoꝝ
Igit̄ rebecca et puelle illiꝰ ascēsis
camelis secute sūt viꝝ q̄ festinus
reuertebat̄ ad dn̄m suū. Eo aūt tp̄e
deambulabat ysaac ꝑ viaꝫ q̄ du
cit ad puteū cuiꝰ nomē est viuen
tis ⁊ vidētis. Habitabat em̄ ī ter
ra australi et egressus fuerat ad
meditandū in agro inclinata iaꝫ
die. Cūq; eleuasset oculos vidit
camelos veniētes ꝓcul. Rebecca
q̄ ꝯspecto ysaac descēdit de came
lo ⁊ ait ad pueꝝ. Quis est ille hō
qui venit ꝑ agrū in occursū nob.
Dixitq; ei Ip̄e ē dn̄s meus. At illa
tollens cito palliū suū cooperuit
se Seruꝰ aūt cūcta q̄ gesserat nar
rauit dn̄o suo ysaac. Qui ītrodu
xit eā ī tabnaculū sare m̄ris sue ⁊
accepit eaꝫ vxorē ⁊ intn̄tū dilexit

eam vt dolorē q̄ ex morte matris
ei⁹ acciderat tēperaret ¶ Ca. xxv.
Abraham vero aliā duxit vx
orē nomine cethurā: q̄ pepe
rit ei zamram et iexan ⁊ madā ⁊
madian ⁊ iesboth ⁊ sue Jexanq̄
genuit saba ⁊ dadan Filij dadā
fuerūt assurī ⁊ lathusim ⁊ laomī
At vero ex madian ort⁹ ē epha ⁊
opher ⁊ enoch ⁊ abida ⁊ heldaa
Omnes hij filij cethure. Deditq̄
abr̄hā cūcta q̄ possederat ysaac.
filijs aūt cōcubinaꝝ largit⁹ ē mu
neā ⁊ sepauit eos ab ysaac filio
suo dū adhuc ipse viuēt ad pla
gā orientalē. Fuerūt āt dies vite
abr̄he centūseptuagītaq̄nq̄ āni
⁊ defitiēs mortu⁹ ē ī senectute bona
ꝓuecteq̄ etatis ⁊ plen⁹ dieꝝ: cō
gregatusq̄ ē ad ꝓplm suū Et sepe
lierūt eū ysaac ⁊ ysmahel filij sui
in spelūca duplici q̄ sita ē in agro
ephron. filij seor ethei. e regione
mambre quā emeāt a filijs heth
Ibi sepul⁹ ē ipe ⁊ sara vxor eius
Et post obitū ei⁹ bn̄dixit de⁹ isaac
filio ei⁹ q̄ hītabat iuxta puteum
noīe viuentis ⁊ vidētis. Hee sūt
gn̄acōes ysmahel filij abr̄he quē
pepit ei agar egiptia famula sare
⁊ hec noīa filiorū ei⁹ ī vocabulis
⁊ gn̄acōnib⁹ suis Primogenitus
ysmahelis nabaioth. deīde cedar
⁊ abdehel ⁊ mabsan. masmaq̄ ⁊
duma et massa. adad ⁊ thema ⁊
ithur et naphis et cedma. Isti
sūt filij ysmahel ⁊ hec nomīa ꝑ ca
stella ⁊ opida eoꝝ. duodecī p̄nci
pes tribuū suarū. Et facti sūt anni
vite ysmahelis centūtrigītaseptē
deficiensq̄ mortu⁹ ē ⁊ apposit⁹ ad
ꝓplm Hītauit autē ab eiula vsq̄
sur: q̄ respicit egiptū ītroeūtibus
assyrios. Corā cūctis fratrib⁹ su
is obijt Heeq̄ sūt gn̄acōes ysaac
filij abrahā. Abrahā genuit ysa
ac. Qui cū q̄dragīta essz annorū:
duxit vxorē rebeccā filiā bathuel
syri de mesopotamia sororē labā
Depcatusq̄ ē ysaac dn̄m ꝓ vxore
sua: eo q̄ essz steril. Qui exaudi
uit eū ⁊ dedit ꝯceptū rebecce. ꝫ col
lidebant ī vtero eoꝝ puuli. Que
ait Si sic m̄ futuꝝ erat: q̄d necesse
fuit ꝯcipe. Perrexitq̄ vt cōsulēt
dn̄m Qui rn̄dēs ait. Due gētes sūt
ī vtero tuo ⁊ duo ꝓpli ex vētre tuo
diuident: ꝓpl'sq̄ ꝓplm supabit ⁊
maior ꝑuiet minori. Jā tēpus pa
riendi aduenerat et ecce gemini ī
vtero ei⁹ repti sūt. Qui p̄m⁹ egres
sus ē rufus eāt ⁊ totus ī morē pel
lis hispidus: vocatūq̄ ē nomen
eius esau. Protinus alter egredi
ens: plantā fratris tenebat ma
nu ⁊ idcirco appellauit eū iacob
Sexagenari⁹ erat ysaac quando
nati sunt paruuli. Quibus adul
tis: factus est esau vir gnarus ve
nandi ⁊ homo agricola iacob au
tem vir simplex habitabat in ta
bernaculis. ysaac amabat esau
eo q̄ de venacōnib⁹ illius vescere
tur ⁊ rebecca diligebat iacob. Co
xit autem iacob pulmentum Ad
quem cum venisset esau de agro
lassus ait Da mihi de coctōe hac
rufa. q̄ opido lassus sū. Quam
ob causam vocatum ē nomen e⁹
edom Cui dixit iacob Vende m̄ p̄
mogenita tua. Ille rn̄dit. En mo
rior Quid m̄ ꝓderūt p̄mogenita.
Ait iacob. Jura ergo m̄ Jurauit
ei esau ⁊ vendidit p̄mogenita et

sic accepto pane ⁊ lentis edulio
comedit ⁊ bibit ⁊ abijt paruipē
dens ꝙ primogenita vendidissꝫ.

Orta aūt fame ¶ Ca. xxvi.
sup terrā post eā sterilitatē
que acciderat in dieb⁹ abraham
abijt ysaac ad abimelech regē
palestinoꝝ ī gerara. Apparuitqꝫ
ei dn̄s ⁊ ait Ne descēdas ī egiptū
sꝫ q̄esce in terra quā dixero tibi ⁊
pegrinare in ea eroqꝫ tecū ⁊ bn̄di
cā tibi. Tibi enī et seīni tuo dabo
vniuersas regiones has ꝯplens
iuramētū qđ spopōdi abraham
p̄ri tuo ⁊ multiplicabo semen tuū
sicut stellas celi. Daboqꝫ posteris
tuis vniūsas regiōes has ⁊ bn̄di
cent̄ ī seīne tuo om̄s gētes t̄re eo
ꝙ obedierit abrahaꝫ voci mee ⁊
custodieit p̄cepta mea ⁊ mādata
mea ⁊ cerimoīas legesqꝫ seruaue
rit. Mansit itaqꝫ ysaac in geraris
Qui cū īt̄rogaret̄ a viris loci illi⁹
sup vxore sua rn̄dit. Soror mea ē
Timuerat enī ꝯfiteri ꝙ sibi esset
sotiata ꝯiugio reputans ne forte
interficerēt eū ꝓpter illi⁹ pulcħtu
dinē. Cūqꝫ ptransissent dies plu
rimi et ibidē moraret̄ ꝓspiciens
abimelech rex palestinoꝝ p fene
straꝫ vidit eū iocātem cū rebecca
vxore sua ⁊ accersito eo ait. Per
spicuū ē ꝙ vxor tua sit. Cur mēti
tus es eā sororē tuā eē. Rn̄dit. Ti
mui ne morerer ꝓpter eaꝫ. Dixitqꝫ
abimelech. Quaē imposuisti no
bis. Potuit coire q̄spiā de ꝓpl̄o cū
vxore tua ⁊ induxeras super nos
grāde peccatū. Precepitqꝫ oī ꝓpl̄o
dicēs. Qui tetigerit hoīs hui⁹ vxo
rē morte morieť. Seuit aūt ysaac
in terra illa et inueīt in ipō anno
centuplū. Bn̄dixitqꝫ ei de⁹ ⁊ locu
pletat⁹ est hō et ibat ꝓfitiēs atqꝫ
succrescēs donec magn⁹ vehemen
ter effect⁹ est. habuitqꝫ possessio
nes ouiū ⁊ armētoꝝ ⁊ fāilie plu
rimū. Ob hoc inuidētes ei palesti
ni oēs puteos quos foderāt s̄ui
p̄ris illi⁹ abrahā illo tpe obstru
xerēt implētes humo intn̄tū ut ip
se abimelech dicēt ad ysaac. Re
cede a nob̄ qm̄ potētior nob̄ fact⁹
es valde. Et ille discedēs ut veniret
ad torrentē gerare. habitaretqꝫ
ibi rursuꝫ fodit alios puteos q̄s
foderāt serui p̄ris sui abrahaꝫ et
quos illo mortuo olim obstruxe
rat philistijm. Appellauitqꝫ eos
eisdem noīb⁹ quib⁹ an̄ pater vo
cauerat Foderūtqꝫ in torrēte ⁊ re
pererēt aquā viuā. Sꝫ ⁊ ibi iurgiū
fuit pastoꝝ gerare adūsus pasto
res ysaac dicentiū. Nr̄a est aqua
Quā ob rē nomen putei ex eo qđ
acciderat vocauit calūniā Foderēt
aūt ⁊ aliū ⁊ ꝓ illo q̄ꝫ rixati sūt. ap
pellauitqꝫ eum inimicitias Profe
ctus inde fodit aliū puteū ꝓ q̄ nō
ꝯtenderūt. Itaqꝫ vocauit nomen
eius latitudo dicēs Nūc dilatauit
nos dn̄s et fecit crescē sup terrā.
Ascēdit aūt ex illo loco ī bersabee
vbi apparuit ei dn̄s in ipa nocte
dicēs. Ego sū deus abrahā patris
tui. Noli timere qꝛ ego tecū sū. Bn̄
dicā tibi ⁊ multiplicabo semē tuū
ꝓpt̄ seruū meū abrahā. Itaqꝫ edi
ficauit ibi altare dn̄o ⁊ inuocato
noīe dn̄i extēdit tab̄naculū prece
pitqꝫ seruis suis ut foderēt puteū
Ad quē locū cū veīsset de geraris
abimelech ⁊ ochozath amici illi
us phicol dux militū locutus est

ysaac Quid venistis ad me hoiez
quē odistis et expulistis a vob.
Qui rndert. Vidim⁹ tecū esse dn̄z
⁊ idcirco nos diximꝰ Sit iuramē
tū int̄ nos et ineamꝰ fedus. vt n̄
facias nob quicq̄ mali. sic ⁊ nos
nihil tuoꝝ attigimꝰ nec fecimus
qd te ledēt. ꝫ cū pace dimisimꝰ au
ctū bn̄dcōe dn̄i. Fecit ergo eis cō
uiuiū. Et post cibū et potū surgē
tes mane: iurauerūt sibi mutuo:
dimisitq̄ eos ysaac pacifice ī lo
cū suū. Ecce aūt venerūt ī ipō die
Serui ysaac: annūciātes ei de pu
teo quē foderāt atq̄ dicētes Inue
nimꝰ aquā. Vnde appellauit eū
abūdantiaz ⁊ nomē vrbis impo
situ ē bersabee. vsq̄ in pn̄tem diē
Esau vero q̄dragenariꝰ duxit vx
ores duas: iudith filiā beeri ethei
et basemath filiā elon eiusdē lo
ci: q̄ ambe offenderāt animū ysa
ac ⁊ rebecce. ¶ Ca. xxvij.

Senuit autez ysaac et caliga
uerūt oculi eiꝰ ⁊ videre n̄ po
terat: vocauitq̄ esau filiū suū ma
iorē et dixit ei. Fili mi. Qui rndit
Assum. Cui pr̄. Vides inq̄t q̄ se
nuerim ⁊ ignorē diez mortis mee
Sume arma tua ⁊ pharetrā ⁊ ar
cū ⁊ egredē foras. Cunq̄ venatu
aliq̄d apprehēderis fac mihi inde
pulmentū sicut velle me nosti et
affer vt comedā ⁊ benedicat tibi
anima mea anteq̄ moriar Qd cū
audissz rebecca ⁊ ille abissz ī agrū
vt iussionē pr̄is implēt: dixit filio
suo iacob Audiui pr̄em tuum lo
quentē cū esau frē tuo ⁊ dicentez
ei Affer m̄ de venacōe tua ⁊ fac ci
bos vt comedā ⁊ bn̄dicā tibi corā
dn̄o anteq̄ moriar. Nūc ergo fili
mi acq̄esce cōsiliis meis et pgens
ad gregē affer m̄ duos hedos op
timos vt faciā ex eis escas patri
tuo: q̄bus libent̄ vescit̄: q̄s cū ītu
leris ⁊ comederit: bn̄dicat tibi pri
usq̄ moriat̄. Cui ille rndit. Nosti
q̄ esau frat̄ meus hō pilosus sit.
et ego lenis. Si attrectauerit me
pater meꝰ ⁊ senserit: timeo ne pu
tet sibi voluisse me illudē et indu
cat sup me maledictionē p bn̄di
ctione Ad quē mater: ī me sit ait
ista maledictio fili mi: tm̄ audi
vocē meā ⁊ pgens affer que dixi
Abijt ⁊ attulit: deditq̄ mr̄i Para
uit illa cibos sicut velle nouerat
patrē illiꝰ ⁊ vestibus esau valde
bonis quas apd se habebat domi
īduit euz. pelliculasq̄ hedoꝝ circū
dedit manibꝰ ⁊ colli nuda ptexit
Deditq̄ pulmētū ⁊ panes quos
coxerat tradidit. Quibus illatis
dixit. Pater mi. At ille rndit. Au
dio. Quis es tu fili mi. Dixitq̄ ia
cob Ego sū p̄mogenitꝰ tuus esau
Feci tibi sicut p̄cepisti m̄. Surge.
sede ⁊ comede de venacōne mea vt
bn̄dicat m̄ aīa tua. Rursūq̄ ysa
ac ad filiū suū. Qūo inq̄t tā cito
inueīre potuisti fili mi. Qui respō
dit Volūtas dei fuit vt cito occur
reret mihi qd volebā. Dixitq̄ ysa
ac. Accede ad me vt tangā te fili
mi ⁊ probē vtꝝ tu sis filiꝰ meꝰ esau
an non. Accessit ille ad patrem
⁊ palpato eo dixit ysaac. Vox q̄
dem vox iacob est. sed manus:
manꝰ sunt esau. Et non cognouit
eū. q̄ pilose manꝰ similitudinez ma
ioris exp̄sserāt. Bn̄dicēs g̊ illi ait
Tu es filiꝰ meꝰ esau. Rndit Ego
sū. At ille affer inq̄t mihi cibos de

venacõe tua fili mi ut benedicat
tibi aĩa mea Quos cũ oblatos co
medissz obtulit ei etiã vinũ. Quo
hausto dixit ad eum. Accede ad
me a da mihi osculum fili mi. Ac
cessit a osculat⁹ ẽ eũ. Statimqz ut
sẽsit vestimẽtoz ei⁹ fragrãtiã bñ
dicẽs illi ait. Ecce odor filij mei si
cut odor agri pleni cui bñdixit do
min⁹. Det tibi de⁹ de rore cœli a de
pinguedine terre abundãtiã fru
mẽti vini a olei a seruãt tibi ppli
a adorẽt te trib⁹ Esto dñs fratrũ
tuoz a incuruẽtur añ te filij mris
tue. Qui maledixerit tibi sit ille
maledict⁹ a q̃ bñdixerit tibi bene
dictõib⁹ repleat. Vix ysaac ser
monẽ impleuerat a egressso iacob
foras venit esau coctosqz de vena
tione cibos intulit pri dicẽs. Sur
ge pater mi a comede de venatiõe
filij tui ut bñdicat mihi aĩa tua.
Dixitqz illi ysaac. Quis em̃ es tu?
Qui rñdit. Ego fũ filius tuus primo
genit⁹ esau. Expauit ysaac stupo
re vehemẽti a vltra q̃ credi potest
ammirãs ait. Quis igit ille ẽ qui
dudũ captã venacõem attulit mi
a comedi ex oĩbus prius q̃ tu ve
nires. Bñdixiqz ei a erit bñdict⁹.
Auditis esau fmõibus pris irru
git clamore mgno a cõsternat⁹
ait. Bñdic etiã a mihi pr̃i mi. Qui
ait. venit germanus tuus fraudulẽ
ter a accepit bñdictõez tuã. At il
le subiũxit. Juste vocatũ ẽ nomen
ei⁹ iacob. Supplãtauit enĩ me en
altera vice Primo genita mea añ
tulit a nũc secõ furripuit bñdicti
onẽ meã. Rursũqz ad pr̃ez nũq̃d
nõ reseruasti ait a mihi bñdictõez
Rñdit ysaac. Dominũ tuũ illum
cõstitui a omnes fratres eius seruiu
ti ei⁹ sibiugaui. Frumẽto a vino a
oleo stabiliui eũ a tibi pro hec fili
mi vltr̃ quid faciã? Cui esau Nũ
vnaz inquit tm̃ bñdictõnem ha
bes pr̃. Mihiqz obsecro ut bñdi
cas. Cunqz eiulatu magno fleret
mot⁹ ysaac dixit ad eum. In pin
guedine terre a in rore cœli desup
erit bñdictio tua. Vives i gladio
a fratri tuo seruies tempusqz veniet
cũ excutias a solues iugũ eius de
ceruicib⁹ tuis. Oderat g̃ sẽp esau
iacob p bñdictõe qua bñdixerat
ei pr̃. dixitqz in corde suo. Veniẽt
dies luct⁹ pr̃is mei a occidam ia
cob frẽz meum. Nũciata sũt hec re
becce. Que mittens a vocãs iacob
filiũ suũ dixit ad eũ. Ecce esau fra
ter tuus minat̃ ut occidat te. Nũc
g̃ fili audi vocẽ meã a ofurgẽs fu
ge ad labã fratrẽ meũ in arã ha
bitabisqz cum eo dies paucos do
nec requiescat furor fratris tui a ces
set indignatio eius obliuiscatur
qz eoz q̃ fecisti i eũ. postea mittaz
a adducã te inde huc. Cur vtroqz
orbabor filio in vno die? Dixitqz
rebecca ad ysaac. Tedet me vite
mee pter filias heth. Si accepit
iacob vxorem de stirpe huius terre
nolo viuere. Ca.xxviij.

Vocauit itaqz ysaac iacob et
bñdixit eũ pcepitqz ei dicẽs
Noli accipe uxorẽ de gne chana
an. ß vade a proficiscere in mesopo
thamiaz syrie ad domũ bathuel
patris matris tue a accipe inde tibi vxo
rẽ de filiab⁹ labã auunculi tui. de⁹
aũt omnipotẽs bñdicat tibi a cre
scere te faciat atqz multiplicet ut
sis in turbas populoz et det tibi

bñdcōnēs abrahe et semī tuo p⁹
te vt possideas t̄rā pegrinacōnis
tue quā pollicit⁹ ē auo tuo Cūq̄
dīsissz eū ysaac. pfect⁹ puēitī me
sopotamiā syrie ad labā filiū ba
thuel syri fratrē rebecce mr̄is sue
Videns āt esau q̄ bñdixissz pat̄
suus iacob ⁊ misissz eū ī mesopo
tamiā syrie. vt inde vxorē ducēt ⁊
q̄ p⁹ bñdcōnē p̄cepissz ei dicēs: ñ
accipies vxorē de filiab⁹ chanaā
qđq̄ obediēs iacob parētib⁹ su
is isset ī syriā: pbansq̄ q̄ ñ libē
ter aspicēt filias chanaā pr̄ su⁹.
iuit ad ismahelē ⁊ duxit vxorem
absq̄ hijs q̄s p̄us hēbat: melech
filiā ismahel filij abrahā sororez
nabaioth. Igit̄ egress⁹ iacob de
bersabee: pgebat aran Cūq̄ venis
set ad quēdā locū ⁊ vellz ī eo req̄
escē post sol̄ occubitū. tulit de la
pidib⁹ q̄ iacebant ⁊ supponēs ca
piti suo: dormiuit in eodē loco Vi
ditq̄ ī somnis scalā stātē sup t̄rā
⁊ cacumē illi⁹ tangēs celuz: ange
losq̄ dei ascēdētes ⁊ descēdētes per
eā ⁊ dñm innixū scale dicētē sibi.
Ego sū dñs de⁹ abrahā pr̄is tui ⁊
deus ysaac. Terrā ī q̄ dormis tibi
dabo et semī tuo: eritq̄ semē tuū
q̄si puluis t̄re. Dilataberis ad ori
entē ⁊ occidentē ⁊ septētrionez et
meridiē ⁊ bñdicent̄ ī te ⁊ ī semīe
tuo cūcte trib⁹ terre Et ero custos
tuus quocūq̄ p̄rexeris ⁊ reducaz
te ī terrā hāc. nec dimittā nisi cō
pleuero vniūsa q̄ dixi. Cūq̄ eui
gilassz iacob de somno ait. Vere
dñs ē ī loco isto ⁊ ego nesciebaz
Pauensq̄: q̄ t̄ribilis ē inq̄t loc⁹
iste. Nō ē hic aliud nisi dom⁹ dei
⁊ porta celi. Surgens ergo iacob
mane tulit lapidē quē suppo fuerāt
capiti suo ⁊ erexit in titulū. fūdēs
oleū desup Appellauitq̄ nomē vr
bis bethel: q̄ p̄us luza vocabatur
Vouit etiā votū dicens Si fuerit
dñs mecū ⁊ custodierit me ī via
p quā ego ābulo et dederit m̄ pa
nē ad vescēdū ⁊ vestimētū ad in
duēdū. reūsusq̄ fuero pspere ad
domū pr̄is mei: erit m̄ dñs in deū
⁊ lapis iste quē erexi ī titulū voca
bit̄ dom⁹ dei: cūctorūq̄ q̄ dederis m̄
decīas offerā tibi ¶ Ca. xxix.

Profect⁹ ergo iacob venit in
terrā oriētalē ⁊ vidit puteū
ī agro: tresq̄ greges ouiuz occu
bantes iuxta eū. Nā ex illo adaq̄
bant̄ pecora ⁊ os ei⁹ grādi lapide
claudebat̄ mosq̄ eāt ut cūctis oui
b⁹ ɔgregatis deuoluerēt lapidez
⁊ refectis gregib⁹ rursū sup os pu
tei ponerēt. Dixitq̄ ad pastores.
Fr̄es vnde estis. Qui rñderūt. De
aran. Quos īterrogās: nūq̄d ait
nostis laban filiū nachor. Dixerūt
Nouim⁹. Sanusne ē inq̄t. Valet
īquiūt: ⁊ ecce rachel filia ei⁹ venit
cum grege suo Dixitq̄ iacob. Ad
huc multū diei sup est: nec ē tp̄s
vt reducāt̄ ad caulas greges Da
te añ potū ouib⁹ ⁊ sic eas ad pa
stū reducite. Qui rñderūt. Nō pos
sum⁹ donec oīa pecora ɔgregēt̄ ⁊
amoueamus lapidez de ore putei
vt adaquemus greges. Adhuc
loquebantur ⁊ ecce rachel venie
bat cum ouibus patris sui. Nā
gregē ip̄a pascebat Quā cū vidis
set iacob et sciret cōsobrinam su
am. ouesq̄ laban auunculi sui:
amouit lapidē quo pute⁹ claude
bat̄ ⁊ adaq̄to grege osculal⁹ ē eā

Et eleuata voce fleuit ⁊ indicauit
ei ꝙ frater eēt pr̄is sui et filius re
becce. At illa festinans nūciauit
patri suo. Qui cū audissꝫ venisse
iacob filiū sororis sue occurrit ob
uiā ei ꝯplexusqꝫ eū et in oscula ru
ens duxit in domū suā. Auditis
aūt causis itineris rn̄dit. Os meū
es ⁊ caro mea. Et postq̄ īpleti sūt
dies mēs vni⁹ dixit ei. Nū qꝛ frat̄
me⁹ es g̃tis seruies mihi. Dic q̄d
mercedis accipias. Hēbat vero
duas filias. Nomen maioris lya
minor vero appellabat̄ rachel. Sꝫ
lya lippis eāt oculis. rachel decora
fatie ⁊ venusto aspcū quā diligēs
iacob ait. Seruiā tibi ꝓ rachel fi
lia tua minore septē annis Respō
dit laban. Meli⁹ est ut tibi eaꝫ dē
q̄ alteri viro. Mane apud me.
Seruiuit ḡ iacob ꝓ rachel septeꝫ
annis ⁊ videbātur illi pauci dies
p̄ amoris magnitudīe. Dixitqꝫ ad
laban. Da mihi vxorē meā. qꝛ iaꝫ
tēpus expletū est ut īgrediar ad
illā. Qui vocatis multis amicorū
turbis ad ꝯuiuiū fecit nuptias ⁊
vespere lyā filiam suā introduxit
ad eū dās ancillā filie ꝫelphā no
mīe. Ad quā cū ex more iacob fu
issꝫ ingressus facto mane vidit ly
am ⁊ dixit ad socerꝫ suū. Quid est
q̄d facere voluisti. Nōne ꝓ rachel
seruiui tibi. Quare imposuisti m̄. Rn̄dit labā. Nō est ī loco nr̄o cō
suetudinis ut minores añ trada
m⁹ ad nuptias. Imple ebdoma
dā dierū hui⁹ copule ⁊ hācq̄ da
bo tibi ꝓ opere quo seruitur⁹ es mi
hi septeꝫ ānis alijs. Acq̄euit pla
cito ⁊ ebdomada trāsacta rachel
duxit vxorem Cui pr̄ seruaꝫ balā
tradiderat. Tandēqꝫ poti⁹ opta
tis nupcijs amorē seqn̄tis priori
p̄tulit seruiēs apd̄ eū septē ānis
alijs Videns aūt dn̄s ꝙ despiceret
lyā aperuit vuluā eius sorore ste
rili ꝑmanēte. Que ꝯceptū genuit
filiū vocauitqꝫ nomē ei⁹ ruben di
cēs. Vidit dn̄s humilitatē meaꝫ.
Nūc amabit me vir me⁹. Rursū
qꝫ ꝯcepit et pepit filiū ⁊ ait. Quo
niaꝫ audiuit me dn̄s haberi ꝯtēp
tui dedit eciaꝫ istū mihi. Vocauit
qꝫ nomē eius symeon. Cōcepitqꝫ
tertio et genuit aliū filiū dixitqꝫ.
Nunecq̄ copulabit̄ mihi maritus
meus eo ꝙ peperim ei tres filios
Et idcirco appellauit nomē eius
leui. Quarto cōcepit ⁊ pepit filiū
⁊ ait Modo ꝯfitebor dn̄o ⁊ ob hoc
vōuit eū iudā. Cessauitqꝫ parē.

¶ Ca. xxx.

Cernēs aūt rachel
ꝙ infecūda eēt inuidit soro
ri sue ⁊ ait marito suo. Da mihi li
beros alioqn̄ moriar. Cui iratus
rn̄dit iacob. Nū ꝓ dō ego sū qui p̄
uaui te fructu ventris tui. At illa
Habeo inq̄t famulā balā ingrede
re ad illaꝫ ut pariat super genua
mea ⁊ habeaꝫ ex illa filios. Dedit
qꝫ illi balā in ꝯiugiū. Que īgresso
ad se viro ꝯcepit ⁊ pepit filiū. Di
xitqꝫ rachel. Iudicauit mihi dn̄s
⁊ exaudiuit vocē meā dans mihi
filiū Et idcirco appellauit nomen
eius dan. Rursūqꝫ bala ꝯcipiens
pepit alterū ꝓ q̄ ait rachel. Cōpa
uit me dn̄s cū sorore mea et inua
lui. Vocauitqꝫ eū neptalim. Sen
tiens lya ꝙ pere desissꝫ ꝫelpham
ancillā suā marito tradidit. Qua
post ꝯceptū edēte filiū dixit Felici
ter. Et idcirco vocauit nomē eius

gad. Peperitq̃ zelpha alterũ: di
xitq̃ lya. Hoc ꝓ beatitudĩe mea
Beatã q̃ppe me dicent om̃es mu
lieres. Propterea appellauit eũ
aser Egressus aũt ruben tp̃e mes
sis triticee ĩ agrũ reperit mandra
goras q̃s matri lye detulit Dixitq̃
rachel. Da mihi partẽ de mãdra
goris filij tui Illa rñdit Parũ ne
tibi videt̃ q̃ p̃ripueris maritũ m̃:
nisi etiã mãdragoras filij mei tu
leris. Ait rachel. Dormiat tecum
hac nocte ꝓ mãdragoris filij tui
Redeuntiq̃ ad vesperam iacob de
agro egressa ẽ in occursũ ei⁹ lya.
⁊ ait Ad me inq̃t ĩtrabis q̃ mer
cede cõduxi te ꝓ mandagoris filij
mei Dormiuitq̃ cũ ea nocte illa ⁊
exaudiuit de⁹ p̃ces ei⁹ Cõcepitq̃
⁊ pepit filiũ quintũ et ait. Dedit
deus mercedẽ mihi q̃ dedi ancillã
meaꝫ viro meo. Appellauitq̃ no
mẽ eius ysachar Rursũ lya cõci
piens pepit sextũ filiũ ⁊ ait. Dita
uit me de⁹ dote bona. Etiã hac vi
ce mecũ erit marit⁹ me⁹: eo q̃ ge
nuerim ei sex filios. Et idcirco ap
pellauit nomẽ ei⁹ zabulon Post
quẽ pepit filiã nomĩe dinam. Re
cordatusq̃ dñs rachelis: exaudi
uit eã ⁊ aperuit vuluã eius q̃ cõce
pit ⁊ pepit filiũ dicens. Abstulit
de⁹ opprobriũ meũ. Et vocauit no
mẽ illi⁹ ioseph dicẽs. Addat m̃
dñs alterũ. Nato aũt ioseph: di
xit iacob socero suo. Dimitte me
vt reuertar ĩ patriã meã ⁊ ad ter
rã meã Da mihi vxores ⁊ liberos
meos ꝓ q̃b⁹ ꝑuiui tibi vt abeam
Tu vero nosti ꝑuitutẽ q̃ ꝑuiui tibi
Ait ei laban. Inueniã grãꝫ in cõ
spectu tuo. Expimento didici: q̃

bñdixerit mihi deus ꝓpt̃ te Cõsti
tue mercedẽ tuã quã dem tibi. At
ille rñdit. Tu nosti qũo ꝑuierim
tibi ⁊ quãta in manib⁹ meis fue
rit possessio tua. Modicũ habui
sti añq̃ venirẽ ad te ⁊ nũc diues
effectus es: bñdixitq̃ tibi de⁹ ad
introitũ meũ Justũ est igit̃ vt ali
quãdo ꝓuideã domui mee dixitq̃
laban Quid tibi dabo. At ille ait
Nihil volo sed si feceris q̃d postu
lo: iterũ pascã et custodiã pecora
tua Gira oẽs greges tuos ⁊ sepa
ra cunctas oues varias ⁊ sparso
vellere ⁊ q̃dcũq̃ furuũ et maculo
sũ variũq̃ fuerit: tam ĩ ouib⁹ q̃
ĩ capris: erit merces mea. Respõ
debitq̃ mihi cr̃s iusticia mea qñ
placiti tẽpus aduenerit coraꝫ te
⁊ om̃ia q̃ nõ fuerint varia et ma
culosa ⁊ furua: tã ĩ ouib⁹ q̃ in ca
pris: furti me arguẽt. Dixitq̃ la
bã Gratũ habeo q̃d petis Et sepa
rauit ĩ die illa capras et oues et
hircos ⁊ arietes varios et macu
losos Cunctũ ãt gregẽ vnicolorẽ
id ẽ albi ⁊ nigri velleris: tradidit
ĩ manu filioꝝ suoꝝ ⁊ posuit spaci
um itineris inter se ⁊ generũ triũ
dierũ: q̃ pascebat reliq̃s greges
eius. Tollẽs ergo iacob virgas
populeas virides ⁊ amigdalinas
⁊ ex platanis: ex ꝑte decorticauit
eas. Detractisq̃ corticib⁹ in hijs
que spoliata fuerãt: cãdor apparu
it. illa vero que ĩtegra fuerũt: vi
ridia ꝑmanserunt: atq̃ in hunc
modũ color effect⁹ ẽ varius Po
suitq̃ eas in canalib⁹ vbi effun
debat̃ aqua: vt cũ venissent gre
ges ad bibẽdũ ante oculos habe
rent ṽgas ⁊ ĩ aspcũ eaꝝ cõciperẽt.

Factūq; est ut in ip̄o calore coit⁹
oues intuerent̄ virgas ⁊ parerēt
maculosa ⁊ varia ⁊ diuerso colo
re respersa. Diuisitq; gregē iacob
⁊ posuit virgas in canalib⁹ ante
oculos arietū. Erāt aūt alba ⁊ ni
gra queq; labā. cetera vero iacob
separatis inter se gregibus. Igit̄
qn̄ primo tp̄e ascēdebātur oues
ponebat iacob virgas in canali
bus aquaꝝ an̄ oculos arietū et
ouiū ut in earū ɔtēplacōe cōcipe
rent. qn̄ vero serotina admissura
erat et ɔceptus extrem⁹ nō pone
bat eas. Factaq; fūt ea q̄ erāt se
rotina labā ⁊ que p̄mi tēporis ia
cob. Ditatusq; est hō vltra modū
⁊ habuit greges mltos ācillas ⁊
seruos camelos ⁊ asinos.

Postq̄ aūt audi ¶ Ca. xxxi.
uit verba filiorū laban dicē
tium tulit iacob om̄ia que fuerūt
patris nr̄i et de illius facultate di
tatus fact⁹ ē inditus animaduer
titq̄ faciē labā q̄ nō esset erga se
sicut heri ⁊ nudiustercī⁹ maxime
dicēte sibi dn̄o reuertere ī terram
patrū tuoꝝ ⁊ ad gn̄acōnem tuā
eroq; tecū misit ⁊ vocauit rachel
⁊ lyam in agrū vbi pascebat gre
ges dixitq; eis. Video faciē p̄ris
vr̄i q̄ non sit erga me sicut heri ⁊
nudiustercī⁹. Deus autē p̄ris mei
fuit mecū ⁊ ipse nostis q̄ totis vi
rib⁹ meis seruierim p̄ri vestro Sed
⁊ p̄r vester circūuenit me ⁊ muta
uit mercedē meā decē vicibus ⁊ tn̄
nō dimisit eū de⁹ ut noceret mihi
Siquādo dixit varie erunt merce
des tue pariebāt om̄es oues vari
os fetus qn̄ vero ecōtrario ait al
ba queq; accipies ꝓ mercede oēs
greges alba pepeerūt. Tulitq; de⁹
substāciā patris vr̄i ⁊ dedit mihi
Postq̄ enī cōcept⁹ ouiū tempus
aduenerāt leuaui oculos meos ⁊
vidi in somnis ascēdētes mares su
per feminas varios et maculo
sos ⁊ diuersoꝝ coloꝝ. Dixitq; an
gel⁹ dn̄i ad me in somnis. Jacob
Et ego rn̄di. Assum. Qui ait Leua
oculos tuos ⁊ vide vniūsos mas
culos ascēdentes sup feminas va
rios maculosos atq; respsos Vi
di enī oīa q̄ fecit tibi laban. Ego
sū deus bethel. vbi vnxisti lapidē
⁊ votū vouisti mihi. Nūc ḡ surge
⁊ egredē de terra hac reūtens in
terrā natītatis tue. Rn̄derūtq; ra
chel et lya. Nūquid hēm⁹ residui
quicq̄ in facultatib⁹ ⁊ hereditate
dom⁹ p̄ris nr̄i. Nōne q̄si alienas
reputauit nos ⁊ vēdidit ɔmedit
q; p̄tiū nr̄m. Sed deus tulit opes
p̄ris nr̄i et eas tradidit nob̄ ac fi
liis nostris. Vn̄ oīa que p̄cepit ti
bi dn̄s fac. Surrexit aūt iacob et
impositis liberis ac cōiugib⁹ suis
sup camelos abijt tulitq; omnē
sb̄stātiaꝫ suā ⁊ greges et quicq̄d
in mesopothamia acq̄sierāt pgēs
ad ysaac p̄rēꝫ suū in terra chana
an. Eo tempe ierat laban ad ton
dēdas oues ⁊ rachel furata ē ydo
la p̄ris sui. Noluitq; iacob ɔfiteri
socero suo q̄ fugeret Cūq; abisset
tā ip̄e q̄ oīa q̄ iuris sui erāt ⁊ am
ne trāsmisso pgeret cōn̄ montem
galaad. nūciatū est laban die ter
tio q̄ fugēt iacob Qui assumptis
frībus suis psecutus ē eū dieb⁹
septē ⁊ ɔp̄hendit eū in monte ga
laad. Viditq; in somnis dicentēꝫ
sibi dn̄m. Caue ne quicq̄ aspere

loquaris cōtra iacob. Jāq; iacob
extēdeāt in mōte tabnaculū Cūq;
ille cōsecutus fuiss; eū cū fratrib⁹
suis in eodē; mōte galaad fixit tē
toriū. Et dixit ad iacob. Quaē ita
egisti ut clam me abigeres filias
meas q̄si captiuas gladio. Cur
ignorante me fugere voluisti nec
indicare m̄ ut ꝓseq̄rer te cū; gau
dio ⁊ cāticis ⁊ tīpanis ⁊ cithaīs.
Nō es passus ut osculārer filios
meos ⁊ filias. Stulte operatus es
Et nūc q̄dē; valet man⁹ mea red
dere tibi malū. ꝫ deus p̄ris tui heri
dixit mihi. Caue ne loq̄ris cōtra
iacob quicq̄ durius. Esto. Ad tu
os ire cupiebas ⁊ desideio erat ti
bi domus p̄ris tui Cur furatus es
deos meos. Respondit iacob. Q;
inscio te ꝓfect⁹ sū: timui ne violē
ter auferres filias tuas. Q; autē
furti me arguis apud quēcūq; in
ueneris deos tuos: necet̄ corā frī
bus nr̄is. Scrutare quicq̄d tuorū
apud ne inueneris aufer. Hec di
cēs ignorabat ꝙ rachel furata es
set ydola Ingressus itaq; labā ta
bernaculū iacob ⁊ lye ⁊ vtriusq;
famule nō inuenit. Cūq; intrass;
tētoriū rachelis: illa festinās ab
scōdit ydola sb̄ter stramēta came
li ⁊ sedit desup: scrutātiq; oē tēto
riū ⁊ nihil inuenīēti ait. Ne irasca
tur dn̄s meus ꝙ coraz te assurge
re nequeo. q; iuxta ꝯsuetudīē; fe
minarū nūc accidit mihi Sic delu
sa sollicitudo querētis ē. Tumēs
q; iacob cū iurgio ait. Quā ob cul
paz meā ⁊ ob qd̄ peccatū meū sic
exarsisti post me ⁊ scrutat⁹ es oē;
suppellectilē meaz. Quid inueīsti
de cūcta sb̄stātia domus tue. Po

ne hic corā frīb⁹ meis ⁊ frīb⁹ tu
is ⁊ iudicēt inter me ⁊ te. Idcirco
viginti annis fui tecū oues tue et
capre steriles non fuerūt. arietes
gregis tui nō comedi. nec captū a
bestia ostēdi tibi. Ego damnū oē
reddebā. Quicq̄d furtim ꝑibat a
me exigebas: die noctuq; estu vr
gebar ⁊ gelu. fugiebatq; som n⁹
ab oculis meis. Sicq; ꝑ vigīti an
nos in domo tua ꝓuiui tibi: q̄tuor
decī ꝓ filiab⁹ ⁊ sex ꝓ gregibus tu
is. Immutastiq̄; mercedē meā decē
vicib⁹. Nisi de⁹ p̄ris mei abrahaz
⁊ timor ysaac affuisset m̄: forsitan
modo nudum me dimisisses Affli
ctōē; meā ⁊ laborē manuū meaꝝ
respexit dn̄s et arguit te heri. Re
spōdit ei laban. Filie mee ⁊ filij ⁊
greges tui et oīa que cernis mea
sūt. Quid possum facere filijs ⁊ ne
potib⁹ meis. Veni ḡ ⁊ ineamus
fedus ut sit testimoniū int̄ me et
te. Tulit itaq; iacob lapidē; ⁊ ere
xit illū in titulū. Dixitq; fratribus
suis. Afferte lapides. Qui ꝯgregā
tes fecerūt tumulū: comederūtq; su
per eū. Quē vocauit labā tumulū
testis et iacob aceruū testimonij
vterq; iux̄ ꝓprietatē lingue sue. Di
xitq; labā. Tumul⁹ iste testis erit
inter me ⁊ te hodie. Et idcirco ap
pellatū est nomē ei⁹ galaad id ē
tumul⁹ testis. Et adiecit labā. In
tueat̄ ⁊ iudicet dn̄s inter nos qn̄
recesseim⁹ a nob̄: si afflixeris filias
meas ⁊ si introduxeris alias vxo
res sup eas. Nullus ꝓmoīs nr̄i te
stis est absq; deo q̄ p̄sēs respicit.
Dixitq; rursus ad iacob. En tumu
lus hic et lapis quē; erexi int̄ me
⁊ te testis erit Tumulus inq̄ iste

et lapis sint in testimoniū. si aut
ego tr̄nsiero illū ꝑgens ad te aut
tu p̄terieris malū mihi cogitans.
Deus abrahaꝫ ⁊ deꝰ nachor iudi
cet inter nos deus p̄ris eoꝝ Jura
uit ḡ iacob ꝑ timorē p̄ris sui ysa
ac ymolatisq̄ victimis in monte
vocauit frēs suos ut ederēt panē
Qui cū comedissent māserūt ibi.
Laban vero de nocte cōsurgēs os
culatus est filios ⁊ filias suas et
bn̄dixit ill' reuersusq̄ ē in locū suū.
Iacob aūt abijt in iti ¶ Ca. xxxij.
nere quo cepeāt fuerūtq̄ ei obuiā
angeli dei. Quos cum vidissꝫ ait.
Castra dei sunt hec. Et appellauit
nomē loci illiꝰ manaim id est ca
stra. Misit aūt ⁊ nūtios an̄ se ad
esau frēꝫ suū in terra seyr in regi
one edom p̄cepitq̄ eis dicēs. Sic
loquimini dn̄o meo esau. Hec di
cit frat' tuus iacob. Apud laban
ꝑegrinatus sū ⁊ fui vsq̄ in p̄ntēꝫ
diē. Habeo boues ⁊ asinos ⁊ oues
⁊ seruos ⁊ ancillas. mittoq̄ nūc
legacōnē ad dn̄m meū ut inueni
am grāꝫ in ꝯspectu tuo. Reuersiq̄
sūt nūcij ad iacob dicētes. Veni
mus ad esau frēm tuū ⁊ ecce ꝓpe
rat in occursū tuū cū q̄dringentis
viris Timuit iacob valde ⁊ ꝑter
ritus diuisit populū qui secū erat
greges q̄ ⁊ oues ⁊ boues et came
los ī duas turmas dicēs. Si vene
rit esau ad vnaꝫ turmā ⁊ ꝑcusse
rit eā alia turma q̄ reliq̄ est salua
bit'. Dixitq̄ iacob. Deus p̄ris mei
abrahā ⁊ deꝰ p̄ris mei ysaac. dn̄e
qui dixisti m̄. reuertere in terraꝫ tuā
⁊ in locū natiuitatis tue ⁊ bn̄faciaꝫ
tibi. minor sū cūctis miseracōnibꝫ
tuis ⁊ veritate tua quam explesti
seruo tuo. In baculo meo trāsiui
iordanē istū ⁊ nūc cū duabꝰ tur
mis regredior. Erue me de manu
frīs mei esau q̄ valde eū timeo.
ne forte veniēs ꝑcuciat mr̄eꝫ cū fi
lijs. Tu locutꝰ es q̄ bn̄faceres m̄
⁊ dilatares semē meū sicut arenā
mais que p̄ multitudine nūerari
nō potest Cūq̄ dormissꝫ ibi nocte
illa sepauit de hijs q̄ hēbat mūe
ra esau fratri suo capras ducen
tas. hircos viginti. oues ducētas
et arietes viginti. camelos fetas
cū pullis suis triginta. vaccas q̄
draginta et thauros viginti. asi
nas viginti ⁊ pullos eaꝝ decē. Et
misit ꝑ manus ꝑuoꝝ suoꝝ singu
los seorsuꝫ greges dixitq̄ pueris
suis. An̄cedite me et sit spatiū int'
gregē ⁊ gregē. Et p̄cepit priori di
cēs. Si obuiū habueris frēꝫ meū
esau ⁊ interrogauerit te. cuius es
aut q̄ vadis aut cuiꝰ sūt ista que
seq̄ris: rn̄debis. Serui tui iacob.
Munera misit dn̄o suo esau. ipse
q̄ post nos veīt. Siliter dedit mā
data secūdo ⁊ tercō ⁊ cūctis q̄ seq̄
bātur greges dicēs. Hijsdē v̄bis
loq̄mī ad esau cū inueneritis eū
⁊ addetis Ipseq̄ seruꝰ tuus iacob
iter nr̄m insequit'. Dixit em̄. Pla
cabo illū mūeribꝰ que p̄cedūt et
postea videbo illū. Forsitan ꝓpici
abit' mihi. Precesserunt itaq̄ mu
nera an̄ eū. ipse vero māsit nocte
illa in castris. Cūq̄ mature surre
xissꝫ tulit duas vxores suas et to
tidē famulas cū vndecim filijs et
trāsiuit vadum iaboch. Trāsdu
ctisq̄ oībus que ad se ꝑtinebāt
māsit solus ⁊ ecce vir luctabatur
cū eo vsq̄ mane Qui cū videret q̄

eū supare nō posset. tetigit neruū
femoris eius et statī emarcuit. Di
xitq; ad eū. Dimitte me. Jaz enim
ascēdit aurora. Rñdit. Nō dimit
tā te nisi bñdixeris mihi Ait ergo
Qd est nomē tibi. Rñdit. Jacob.
At ille nequaq̄ inq̄t iacob appel
labit̄ nomē tuū. ꝫ isrl̄. Quoniā si
ꝯtra deū fortis fuisti: qñtomagis
cōtra hoīes p̄ualeb̄. Interrogauit
eū iacob. Dic mihi quo appellais
noīe. Rñdit Cur q̄ris nomē meū
qd ē mirabile. Et bñdixit ei in eo
dē loco. Vocauitq; iacob nomen
loci illius phanuel dicens. Vidi
dñm fatie ad fatiē ⁊ salua facta ē
aīa mea. Ortusq; ē ei statī sol post
q̄ trāsgressus ē phanuel. Ipse ve
ro claudicabat pede. Quaz ob cau
sā nō ꝯmedūt neruū filij isrl̄ qui
emarcuit in femore iacob vsq; in
presētem diem: eo q̄ tetigerit ner
uū femoris eius ⁊ obstupuerit.

Eleuās autez ia ¶ Ca. xxxiij.
cob oculos vidit veīentem
esau ⁊ cū eo q̄dringentos viros.
Diuisitq; filios lye ⁊ rachel amba
rūq; famularū ⁊ posuit vtrāq; an
cillā ⁊ liberos eaꝝ in p̄ncipio. lyā
vero ⁊ filios eius in secūdo loco. ra
chel aūt ⁊ ioseph nouissimos. Et
ipse ꝓgrediēs adoāuit ꝓnus ī ter
rā septies donec appropinq̄ret fra
ter eius Currēs itaq; esau obuiā
frī suo amplexatus ē eū. stringēs
q; collū eius ⁊ osculās fleuit. leua
tisq; oculis vidit mulieres ⁊ ꝑuu
los eaꝝ ⁊ ait Quid sibi volūt isti
⁊ si ad te ꝑtineāt. Rñdit. Paruu
li sūt q̄s donauit m̄ deus ꝑuo tuo
Et appropīquantes ancille et filij
earū incuruati sūt. Accessitq̄ lya

cū pueris suis et cū similit̄ adoras
sent: extremi ioseph ⁊ rachel ado
rauerūt. Dixitq; esau. Que nā sūt
iste turme q̄s obuiaz habui. Re
spōdit. Vt inuenirē grāz coraz do
mino meo. At ille ait. Habeo plu
rima frat̄ mi: sint tua tibi. Dixitq;
iacob. Noli ita obsecro. ꝫ si inueī
grāz ī oculis tuis accipe munuscu
lū de manib⁹ meis Sic enim vidi
fatiē tuā: quasi viderim vultū dei.
Esto m̄ ꝓpici⁹ ⁊ suscipe bñdictōez
quā attuli tibi et quaz donauit m̄
deus: tribuēs oīa. Vix frē ꝯpellē
te suscipiēs ait Gradiamur simul
eroq; soci⁹ itineris tui. Dixitq; ia
cob. Nosti dñe mi q̄ ꝑuulos ha
beā teneros ⁊ oues ⁊ boues fetas
mecuz: q̄s si plus ī ambulādo fece
ro laboraē: moriēt̄ vna die cuncti
greges. Precedat dñs me⁹ añ ser
uū suū ⁊ ego seq̄r paulatim vesti
gia ei⁹ sic videro ꝑuulos meos pos
se: donec veīaz ad dñm meuz ī seyr
Rñdit esau Oro te ut de ꝓpl̄o qui
mecū est: saltē socij remaneāt vie
tue Non est inq̄t necesse: hoc vno
tm̄ indigeo ut inueīaz grāz ī ꝯspe
ctu tuo dñe mi Reuersus ē itaq; illo
die esau itinere q̄ venerat ī seyr.
Et iacob venit in sochot vbi edifi
cata domo ⁊ fixis tētorijs: appella
uit nomē loci illi⁹ sochot id ē tab̄
nacula. Transiuitq; ī salē vrbem
sichimorum que est in terra cha
naan. postq̄ reuersus est de meso
potamia syrie et habitauit iuxta
oppidū: emitq; partem agri in q̄
fixerat tabernacula a filijs emor
patris sichem centum agnis et
erecto ibi altari: inuocauit super
illud fortissimum deum israhel.

Egressa est au ¶ Ca. xxxiiij.
tē dina filia lye ut vidēt mu
lieres regionis illius Quā cum vi
disset sichem filius emor euei prī
ceps terre illi⁹ adamauit eā ⁊ ra
puit et dormiuit cum illa vi oppri
mēs virginē. Et ꝯglutinata ē ani
ma ei⁹ cū ea tristēq; deliniuit blā
dicijs ⁊ ꝑgēs ad emor patrē suū.
accipe inquit mihi puellā hāc cō
iugē. Qđ cū audissz iacob absēti
bus filijs ⁊ in pastu pecorū occu
patis siluit donec redirēt Egresso
autē emor pr̄e sichem ut loquere
tur ad iacob ecce filij ei⁹ veniebāt
de agro auditoq; qđ acciderat ira
ti sūt valde eo ꝙ fedā rem opeāt⁹
essz ī israhel ⁊ violata filia iacob
rē illicitā perpetrasset. Locut⁹ est
itaq; emor ad eos. Sichē filij mei
adhesit aīa filie vr̄e. Date eam illi
vxorē ⁊ iūgam⁹ vicissim cōnubia
Filias vr̄as tradite nob̄ ⁊ filias
nr̄as accipite ⁊ habitate nobiscū
Terra ī ꝑtāte vestra ē exercete ne
gotiamini ⁊ possidete eā. Sed ⁊ si
chem ad pr̄em et ad fratres eius
ait. Inueniā gratiā corā vobis ⁊
quecūq; statueritis dabo. Augete
dotem ⁊ munera postulate et libē
ter tribuam quod petieritis. tm̄
date mihi puellā hāc vxorez. Rn̄
derūt filij iacob sichem ⁊ pr̄i eius
in dolo seuiētes ob stupꝝ sororis
Nō possum⁹ facere qđ petitis nec
dare sororē nr̄am hoī incircūciso
qđ illicitū et nephariū est apud
nos. Sz in hoc valebim⁹ federari
Si volueritis eē sil̄es nostri et cir
cūcidat̄ in vobis om̄is masculini
sexus. tūc dabim⁹ et accipiemus
mutuo filias vr̄as ac nr̄as ⁊ ha
bitabim⁹ vobiscū. erim⁹q; vn⁹ po
pul⁹. Si autē circūcidi nolueritis
tollem⁹ filiā nostrā ⁊ recedemus
Placuit oblacō eoꝝ emor ⁊ sichē
filio ei⁹ nec distulit adolescēs qn̄
statī qđ petebat̄ explēt Amabat
enim puellā valde ⁊ erat inditus
in omni domo pr̄is sui. Ingressiq;
portā vrbis locuti sunt ad ꝓpl̄m.
Viri isti pacifici sūt ⁊ volūt habi
tare nobiscū. Negociētur in terra
⁊ exerceāt eā que spatiosa ⁊ lata
cultorib⁹ indiget. Filias eoꝝ ac
cipiem⁹ vxores ⁊ nr̄as illis dabi
mus. Vnū est quo differt̄ tantū
bonū. Si circūcidam⁹ masculos
nr̄os ritū gētis imitātes ⁊ substā
tia eoꝝ ⁊ pecora ⁊ cūcta q̄ possidēt
nr̄a erunt. Tm̄ in hoc acquiesca
mus et habitātes simul vnū effi
ciamus ꝓpl̄m. Assensiq; sūt om̄s
circūcisis cūctis maribus. Et ecce
die tercio qn̄ ḡuissimus vulnerū
dolor ē arreptis duo filij iacob sy
meō et leui fratres dine gladijs
ingressi sūt vrbē ꝯfidēter īterfectis
q; om̄ib⁹ masculis emor ⁊ sichez
pariter necauerūt tollētes dinaz
de domo sichē sororē suā. Quibus
egressis irruerūt sup occisos cetei
filij iacob ⁊ depopulati sunt vrbē
in vltionē stupri oues eorū et ar
mēta ⁊ asinos cūctaq; vastantes
que in domib⁹ ⁊ ī agris erāt ꝑuu
los q̄ eoꝝ et vxores duxerūt cap
tiuas. Quibus perpetratis auda
cter iacob dixit ad simeon ⁊ leui
Turbastis me et odiosū fecistis
me chananeis et pherezeis hīta
torib⁹ t̄re hui⁹. Nos pauci sum⁹
illi ꝯgregati ꝑcutiēt me et delebor
ego ⁊ dom⁹ mea. Rn̄derūt. Nūq̄d

ut scorto abuti debuē sorore nr̄a.
Interea locutus est de ¶ Ca. xxxv.
us ad iacob. Surge et ascende be
thel ⁊ habita ibi: facq; altaē dn̄o
q̄ apparuit tibi qn̄ fugiebas esau
fratrez tuū. Iacob vero cōuocata
omni domo sua ait. Abicite deos
alienos q̄ in medio vestri sunt ⁊
mūdamini ac mutate vestimēta
vr̄a. Surgite ⁊ ascēdam⁹ ī bethel
ut faciam⁹ ibi altare dn̄o q̄ exau
diuit me in die tribulacōis mee ⁊
sotius fuit itineris mei. Dederunt
ergo ei oēs deos alienos q̄s habe
bāt et inaures q̄ erāt in auribus
eorū. At ille infodit eas sb̄ter the
rebintū q̄ est post vrbē sichem Cū
q; ꝓfecti essent: terror dei inuasit
oēs ꝑ circuitū ciuitates ⁊ non sūt
ausi ꝑsequi recedētes. Venit igit̄
iacob luzam q̄ est in terra chana
an cognomēto bethel: ipse ⁊ oīs
ꝓpl̄us cū eo. Edificauitq; ibi altaē
⁊ appellauit nomen loci illius do
mus dei Ibi em̄ apparuit ei de⁹ cū
fugeret frēm suum. Eodē tpe mor
tua est debbora nutrix rebecce ⁊ se
pulta est ad radices bethel sb̄ter
quercū: vocatūq; est nomē loci il
lius quercus fletus. Apparuit au
tē iterū deus iacob: postq̄ reuersus
est de mesopotamia syrie ⁊ venit
in bethel: bn̄dixitq; ei dicēs. Non
vocaberis vltra iacob. ꝫ isrl̄ erit
nomē tuū. Et appellauit eum isrl̄
Dixitq; ei. Ego de⁹ oīpotēs. Cresce
⁊ multiplicare gentes ⁊ ꝓpl̄i nacō
nū ex te erūt. Reges de lūbis tuis
egrediēt̄: terrāq; quam dedi abra
hā ⁊ ysaac dabo tibi ⁊ semini tuo
post te. Et recessit ab eo. Ille vero
erexit titulū lapideū in loco q̄ locu

tus fueāt ei deus: libans sup eū li
bamina ⁊ effundēs oleū: vocāsq;
nomē loci illius bethel. Egressus
aūt inde venit verno tpe ad terrā
que ducit effrathā. In q̄ cū ꝑturi
ret rachel ob difficultatē ꝑtus pe
riditari cepit. Dixitq; ei obstetrix.
Noli timere qr̄ ⁊ hunc habeb̄ filiū
Egrediēte autez anima p̄ dolore ⁊
imminēte iam morte. vocauit no
men filij sui bennoni id ē filius do
loris mei. Pat̄ vero appellauit eū
beniamin id est filius dextre. Mor
tua est g̊ rachel ⁊ sepulta ē in via
que ducit effrathā hec ē bethleē
Erexitq; iacob titulum super sepul
chrū ei⁹ Hic ē titulus monumen
ti rachel vsq; in pn̄tē diē Egressus
inde fixit tabnaculū trās turrem
gregis. Cūq; hītaēt ī illa regione
abijt rubē ⁊ dormiuit cū bala ꝯcu
bina pr̄is sui. Qd̄ illū mīme latuit
Erāt aūt filij iacob duodecī. Filij
lye p̄mogeīt⁹ rubē ⁊ symeō ⁊ leui
iudas ⁊ ysachar ⁊ zabulō. Filij
rachel ioseph ⁊ bēiamī. Filij bale
ancille rachelis: dan ⁊ neptalim
Filij zelphe ācille lye: gad ⁊ aser
Hij sūt filij iacob q̄ nati sunt ei in
mesopotamia syrie. Veīt eciā ad
ysaac pr̄ez suū in mābre cītatē ar
bee. hec ē ebrō in q̄ ꝑegrinat⁹ est
abrahā ⁊ ysaac Et ꝯpleti sūt dies
ysaac cētū octogīta ānoꝝ: ꝯsūpt⁹
q; etate mortu⁹ est et apposit⁹ est
ꝓpl̄o suo senex et plen⁹ dieꝝ et se
pelierūt eū esau ⁊ iacob filij sui.
Hee autem sunt ¶ Ca. xxxvi.
generacōes esau: ipse ē edom
Esau accepit vxorē de filiab⁹ cha
naan. ada filiaz elom ethei ⁊ ooli
bama filiaz ane filij sebeon euei.

Basemathq̃ filiã ismahel sororẽ
nabaioth. Pepit autem ada eli
phã. Basemath genuit rahuel.
Oolibama genuit iehus ⁊ ihelõ
⁊ chore. Hij filij esau qui nati sũt
ei in t̃ra chanaã. Tulit aũt esau
vxores suas ⁊ filios ⁊ filias ⁊ oẽz
aĩam domus sue ⁊ sb̃stantiã ⁊ pe
cora ⁊ cũcta q̃ habẽ poteãt in ter
ra chanaã ⁊ abijt in alterã regio
nẽ recessitq̃ a fratre suo iacob. Di
uites enĩ erãt valde ⁊ simul habi
tare nõ poterãt nec sustĩebat eos
t̃ra pegrinacõis eoꝝ p̃ multitudi
ne gregũ. Habitauitq̃ esau ĩ mõ
te seyr ip̃e est edom. Hee autẽ sũt
generacõnes esau p̃ris edom in
mõte seyr ⁊ hec noĩa filioꝝ eius.
Eliphã filiꝰ ada vxoris esau. Ra
huelq̃ filiꝰ basemath vxoris eiꝰ
Fuerũtq̃ eliphã filij themã omar
sephua ⁊ gathã ⁊ cenez et chore
Erat aũt thamna ꝯcubĩa eliphã
filij esau q̃ pepit ei amalech. Hij
sũt filij ada vxoris esau. Filij aũt
rahuel naath ⁊ zara sẽma et me
sa. Hij filij basemath vxoris esau
Istiq̃q̃ erant filij oolibama filie
ane filij sebeon vxoris esau q̃s ge
nuit ei iehus ⁊ ihelõ ⁊ chore. Hij
duces filioꝝ esau Filij eliphã pri
mogeniti esau dux themam dux
omar dux sephua dux cenez dux
chore dux gathan dux amalech.
Hij filij elephã in t̃ra edom ⁊ hij
filij ade. Hijq̃q̃ filij rahuel filij
esau. Dux naath dux zara dux sẽ
ma dux meza. Hij autẽ duces ra
huel in terra edom. Isti filij base
math vxoris esau. Hij autem filij
oolibama vxoris esau Dux iehꝰ
dux ielõ dux chore. Hij duces oo
libama filie ane vxoris esau. Isti
sũt filij esau ⁊ hij duces eoꝝ ipse
ẽ edom Isti sũt filij seyr horrei ha
bitatoris t̃re lothan ⁊ sobal ⁊ se
beon ⁊ anan ⁊ disõ ⁊ eser ⁊ isan.
Hij duces horrei filij seyr in terra
edom. Facti sunt aũt filij lothan
horrei ⁊ emã. Eãt autẽ soror lothã
thamna. Et isti filij sobal aluhan
⁊ maneeth ⁊ ebal sephi ⁊ onan.
Et hij filij sebeõ achia ⁊ anã. Iste
est anã qui inuenit aq̃s calidas
in solitudine cũ pascẽt asinas se
beon p̃ris sui. Habuitq̃ filiũ disã
⁊ filiã oolibama Et isti filij disan
abdã ⁊ iesbã ⁊ iethrã et charan
Hijq̃q̃ filij eser bala anã ⁊ zeuã ⁊
achã. Habuit autez filios disan
hus ⁊ aran. Hij duces horreorũ.
Dux lothã dux sobal dux sebeon
dux ana dux dison dux ezer dux
disã Isti duces horreoꝝ q̃ impera
uerũt in terra zeyr. Reges aũt q̃
regnauerũt in t̃ra edom añq̃ ha
berent regez filij israhel fuerũt hij
Balach filiꝰ beor nomenq̃ vrbis
eiꝰ denaba. Mortuꝰ ẽ aũt balach
⁊ regnauit p eo iobab filius zare
de bosra. Cũq̃ mortuꝰ esset iobab
regnauit p eo husã de terra thẽa
noꝝ. Hocq̃ mortuo regnauit p
eo adad filiꝰ badadi qui pcussit
madiã in regiõe moab ⁊ nomen
vrbis eiꝰ auith. Cũq̃ mortuꝰ eẽt
adad reg̃uit p eo semla de mase
recha. Hocq̃ mortuo reg̃uit p eo
saul de fluuio rooboth. Cũq̃ ⁊ h̃
obisset successit in regnũ balanã
filius achobor. Istoq̃ mortuo reg̃
uit p eo adad nomẽq̃ vrbis eiꝰ
phou. Et appellabat̃ vxor eiꝰ mee
zabel filia matreth filie misaab.

Hec ḡ noia ducū esau in ogna-
mib⁹ a locis a vocabulis suis dux
thāna dux aluba dux iethet dux
oolibama dux ela dux phinon
dux cenē dux themā dux mabsar
dux mabdibel dux hirā · Hij du-
ces edom habitātes ī tra imperij
sui: ipse est esau pater ydumeoꝝ
Habitauit aūt iacob ī tra chanaan
in q̄ pat⁹ suus pegrinatus ē a hec
sūt geneac̄ones ei⁹. ¶ Ca. xxxvij.
Joseph cū sedecim essz annoꝝ pas-
cebat gregē cū frib⁹ suis adhuc
puer. Et erat cum filijs bale a zel
phe vxoꝝ p̄is sui: accusauitq; fra-
tres suos apud p̄ez crimine pessi-
mo. Jsrl āt diligebat ioseph sup
oēs filios: eoq; in senectute genu
issz eū. Fecitq; ei tunicā polimitaz.
Videtes aūt frēs eius q̄ a patre
plus cūctis filijs amaret: odiēbāt
eū nec poterant ei quicq̄ pacifice
loqui. Accidit q̄q; ut visū somniuz
referret frib⁹ suis q̄ causa maio
ris odij seminatiū fuit. dixitq; io
seph fratrib⁹ suis · Audite somū
meū qd̄ vidi. Putabā nos ligare
manipulos ī agro a q̄si surgē ma
nipulū meū et stare: vīosq; mani
pulos circūstātes adorare manipu
lū meū. Rndērūt frēs ei⁹. Nūquid
rex nr̄ eris aut subicie mur ditioni
tue? Hec ḡ causa somnioꝝ atq; ser
monū: inuidie a odij fomitē mini
strauit. Aliud q̄q; vidit somnium
qd̄ narrās frībus ait. Vidi p̄ so-
mū q̄si solē a lunā a stellas vnde
cim adorare me. Qd̄ cū p̄i suo a fri
bus retulisset: increpauit eū pat⁹
suus a dixit. Quid sibi vult hoc so
niū qd̄ vidisti? Num ego et mat⁹
tua a frēs tui adorabim⁹ te sup ter
ram? Jnuidebāt ei igit frēs sui: pat⁹
vero rem tacitus obseruabat. Cūq;
frēs illius ī pascēdis gregib⁹ pa
tris morarent in sichē: dixit ad eū
isrl. Fratres tui pascūt oues in si
chimis: veni mittā te ad eos. Quo
rūdē p̄sto sū. Ait. Vade a vide si
cūcta p̄spera sint erga frēs tuos a
pecora a renūtia mihi q̄d agatur.
Missus de valle hebrō venit in si
chē. Jnueneritq; eū vir errātez ī agro
a interrogauit q̄d quereret. At ille
rēdit. Frēs meos quero. Indica
mihi vbi pascant greges. dixitq;
ei vir. Recesserūt de loco isto. Au
diui aūt eos dicētes. Eamus in do
thaim. Perrexit itaq; ioseph p⁹
frēs suos a inuenit eos ī dothaim.
Qui cum vidissent eum p̄procul: ante
q̄ accederet ad eos cogitauerūt il
lū occidē a mutuo loq̄bant. Ecce
somniator venit. Veni te occidam⁹
eū a mittamus in cisternā veterē
dicemusq; fera pessima deuorauit
eū a tūc appārebit q̄d illi p̄sint sō
nia sua. Audiens aut̄ hec ruben
nitebat liberare eū de manib⁹ eo
rū a dicebat. Nō interficiam⁹ aiam
eius nec effundamus sāguinē. sū
picite eū in cisternā veterē que ē
in solitudine: manusq; vras seua
te mnoxias. Hoc aūt dicebat vo
lens eripere eū de manibus eoꝝ a
reddere patri suo. Cōfestim igitur
ut puenit ad frēs suos: nudauerūt
eum tunica talari a polimita: misē
rūtq; eū in cisternam veterē que
non habebat aquam. Et sedentes
ut comederent panem: viderūt ys
maelitas viatores venire de ga
laad a camelos eoꝝ portātes aro
mata a resinā a stacten in egiptū

Jnuia polimita &c
et verba romanglei sonā

Dixit ergo iudas frib3 suis Quid
nobis pdest si occiderim9 frē3 no
str3 ⁊ celauerim9 sanguinē ipi9 ⁊
Melius ē ut venūdet ysmahelitis
⁊ man9 nr̄e nō polluātur. Frater
em̄ ⁊ caro nr̄a est. Acq̄euerūt fra
tres s̄monib9 illi9 ⁊ p̄tereūtibus
madianitis negotiatorib9 extra
hentes eū de cisterna vendiderūt
eū ysmahelitis vigīti argēteis q̄
duxerūt eū in egiptu3. reūsusq3 ru
ben ad cisternā nō inuenit puer3
et scissis vestib9 pgēs ad frēs su
os ait. Puer nō compet ⁊ ego q̄
ibo. ⁊ Tulerūt aūt tunicā eius ⁊ sā
guinē hedi quē occiderāt tinxerūt
mittētes qui ferrēt ad p̄re3 ⁊ dice
rēt. Hāc inuenim9 vide vtrū tuni
ca filij tui sit an nō. Quā cū ꝯgno
uiss3 pater ait. Tunica filij mei ē.
Fera pessima ꝯmedit eū bestia de
uorauit ioseph. Scissisq3 vestib9
indut9 est cilitio lugens filiū suū
mlto tpe. Cōgregatis aūt cūctis
liberis ei9 ut lenirēt dolorē patris
noluit ꝯsolacōem accipe sed ait
Descēdā ad filiū meū lugēs in in
fernū. Et illo pseuerāte ī fletu ma
dianite vēdiderūt ioseph in egip
to phutifari eunucho pharaonis
magistro militū ¶ Ca. xxxviij

Eodē3 tpe descēdens iudas a
fratrib9 suis diuertit ad vi
rū odollamitē3 noīe hiram vidit
q3 ibi filiā hoīs chananei vocabu
lo sue. Et accepta vxore ingressus
est ad eā. Que cōcepit ⁊ pepit fili
um et vocauit nomē ei9 her. Rur
sūq3 ꝯcepto fetu natū filium voca
uit onā. Terciūq3 peperit quē ap
pellauit sela. Quo nato parere vl
tra cessauit. Dedit aūt iudas vxo
rē primogenito suo her noīe tha
mar. Fuitq3 her p̄mogenit9 inde
nequā in cōspectu dn̄i ⁊ idō ab eo
occisus est. Dixit g̊ iudas ad onā
filiū suū ingredē ad vxorē fratris
tui ⁊ sociare illi ut suscites semen
fratri tuo. Ille sciēs nō nasci sibi
filios introiens ad vxorē fratris
sui semē fūdebat in terrā ne liberi
fratris noīe nascerent. Et idcirco
pcussit eu3 dn̄s eo q̄ rem detesta
bilē facēt. Quā ob rē dixit iudas
thamar nurui sue Esto vidua in
domo p̄ris tui donec crescat sela fi
lius me9. Timebat em̄ ne et ipse
moreret sicut frēs eius Que abijt
⁊ habitauit in domo p̄ris sui. Euo
lutis aūt multis ānis mortua est
sue vxor inde Qui post luctū ꝯsola
tiōe suscepta ascēdebat ad tonso
res ouiū suar3 ipe ⁊ hiras opilio
gregis odollamita in thānas Nū
ciatūq3 est thamar q̄ socer illius
ascēderet in thānas ad tondēdas
oues. Que depositis viduitatis ve
stib9 assumpsit teristr3 ⁊ mutato
habitu sedit in biuio itineris qd
ducit thānaz eo q̄ creuiss3 sela ⁊
nō eū accepiss3 maritū. Quā cū vi
diss3 iudas suspicat9 est esse me
retricem. Operueāt em̄ vultū suū
ne agnosceret. Ingrediēsq3 ad eā
ait. Dimitte me ut coeaz tecū. Ne
sciebat em̄ q̄ nurus sua ess3 Qua
rn̄dēte q̄d dabis mihi ut fruaris
ꝯcubitu meo dixit. Mittaz tibi he
dū de gregib9 Rursūq3 illa dicēte
patiar qd vis si dedeis mihi arra
bonē donec mittas quod polliceis
ait iudas Quid tibi vis p arrabo
ne dari. ⁊ Rn̄dit. Anulū tuu3 et ar
millā ⁊ baculū quē manu tenes.

Ad vnū igit̄ coitū mulier ꝯcepit
⁊ surgēs abijt: depositoq; habitu
quē sūpserat induta ē viduitatis
vestib⁹. Misit aūt iudas hedū ꝑ
pastorē suū odollamiten ut recipe
ret pignus qđ dederāt muliei. Qui
cū non inueīssꝫ eā introgauit hoī
nes loci illius. Vbi ē mulier q̄ se
debat ī biuio. Rn̄dentib⁹ cunctis
nō fuit ī loco isto meretrix: reuersus
est ad iudā ⁊ dixit ei. Nō inueni
eaꝫ. Sed ⁊ hoīes loci illius dixerūt
mihi: nūq̄ sedisse ibi scortū. Ait
iudas. Habeat sibi. Certe mēda
cij arguē nos nō potest. Ego mi
si hedū quē ꝓmiserā ⁊ tu nō inue
nisti eā. Ecce autē post tres mēses
nūtiauerūt inde dicētes. Fornicata
est thamar nurus tua ⁊ videtur
vterus illius intumescere. Dixitq;
iudas. Producite eā ut cōburat̄.
Que cū duceret̄ ad penā misit ad
socerū suū dicēs De viro cuius hec
sūt ꝯcepi Cognosce cuius sit anu
lus ⁊ armilla ⁊ baculus. Qui ag
nitis muneribꝰ ait. Justior me ē.
q̄ nō tradidi eam sela filio meo.
Attamē vltra nō ꝯgnouit eā. In
stāte aūt ꝑtu apparuerūt gemini ī
vtero atq; ī ipsa effusione infātiū
vnus ꝓtulit manū in q̄ obstetrix
ligauit coccinū dicēs. Iste egredi
etur p̄or Illo vēo retrahēte manū
egressus ē alt̄. Dixitq; mlier. Qua
re diuisa ē ꝓpter te macela. Et ob
hāc causā vocauit nomē ei⁹ pha
res. Postea egressus ē frat̄ eius ī
cuius manu erat coccinū quē ap
pellauit zarā. ¶ Ca. xxxix.

Igitur ioseph ductus ē in egiptū
emitq; eū phutifar eunuch⁹ pha
raonis princeps exercitus sui vir
egiptius de manu ysmahelitarꝫ a
quib⁹ ꝑductus erat. Fuitq; dn̄s
cum eo ⁊ erat vir in cūctis ꝓspere
agēs. Habitauitq; ī domo dn̄i sui
qui optime nouerat dn̄m esse cū
eo ⁊ oīa que gereret ab eo dirigi
in maū illi⁹. Inueītq; ioseph gra
tiā corā dn̄o suo ⁊ ministrabat ei
A q̄ prepositꝰ oībus gubnabat
creditā sibi domū ⁊ vniūsa que ei
tradita fuerāt. Bn̄dixitq; dn̄s do
mui egipcij ꝓpt̄ ioseph ⁊ multipli
cauit tam ī hedibus q̄ ī agris cū
ctā eius substātiā. Nec quicq̄ ali
ud nouerat nisi panē q̄ vescebat̄
Erat aūt ioseph pulchra fatie et
decorus aspectu. Post multos ita
q; dies iniecit dn̄a oculos suos in
ioseph ⁊ ait. Dormi mecū. Qui ne
quaq̄ acquiescēs operi nephaio
dixit ad eā. Ecce dn̄s meus oībus
mihi traditis: ignorat quid habe
at in domo sua: nec quicq̄ est qđ
non sit ī mea potestate vel nō tra
diderit mihi preter te que vxor ei⁹
es. Qūo ergo possum hoc malum
facere ⁊ peccare in dn̄m meū. Hu
iuscemodi v̄bis ꝑ singulos dies ⁊
mulier molesta erat adolescēti ⁊ il
le recusabat stuprū. Accidit autē
quadaꝫ die ut intraret ioseph do
mū ⁊ operis quippiam absq; arbi
tris faceret et illa apprehensa laci
nia vestimēti eius diceret. Dormi
mecum. Qui relicto in manu eius
pallio fugit ⁊ egressus est foras.
Cūq; vidisset mulier vestem ī ma
nibus suis et se esse contemptam
vocauit ad se homines dom⁹ sue
et ait ad eos. En introduxit virū
hebreum ut illuderet nob̄. Ingres
sus est ad me ut coiret mecum.

Cūq; ego succlamassez ⁊ aūdiuit
vocez meā reliquit palliū qđ tene
bā ⁊ fugit foras. In argumētū ḡ
fidei retentū palliū ostēdit ma'to
reuertēti domū ⁊ ait. Ingressus ē
ad me seruꝰ hebreꝰ quē adduxi
sti ut illuderet mihi. Cūq; audissz
me clamare reliquit palliū qđ te
nebā ⁊ fugit foras. Hijs auditis
dn̄s et nimiū credulus verbis cō
iugis iratꝰ ē valde tradiditq; io
seph ī carcerez vbi vincti regis cu
stodiebant̄ ⁊ eāt ibi clausus. Fu
it aūt dn̄s cum ioseph ⁊ misertꝰ
est illius ⁊ dedit ei graciā in ꝯspe
ctu pn̄cipis carceris. Qui tradidit
in manu illiꝰ vniuersos vinctos
q̄ in custodia tenebant̄ ⁊ quicq̄d
fiebat sub ipso erat nec nouerat
aliq̄d cūctis ei creditis Dominus
em̄ erat cū illo ⁊ om̄ia opēa eius
dirigebat. ¶ Ca. xl.

Hijs itaq; gestis accidit ut pec
carent duo eunuchi pincer
na regis egipti et pistor dn̄o suo.
Iratusq; ꝯtra eos pharao. nā al
ter pincernis p̄erat alter pistori
bus. misit eos in carcerē pn̄cipis
militū in q̄ erat vinctꝰ ⁊ ioseph.
At custos carceris tradidit eos io
seph qui et ministrabat eis. Ali
quātulū tp̄is fluxeāt ⁊ illi ī custo
dia tenebātur. Videruntq; ambo
somniū nocte vna iuxta interp̄ta
tioēz cōgruā sibi. Ad q̄s cū intro
issz ioseph mane et vidisset eos
tristes sciscitatus ē dicēs. Cur tri
stior ē hodie solito facies vestra.
Qui respōderūt. Somniū vidimꝰ
⁊ nō est qui interp̄tet̄ nobis. Di
xitq; ad eos ioseph. Nūquid nō
dei ē interp̄tacō. Referte mihi q̄d
videritis. Narrauit p̄or prepositus
pincernarū somniū suū. Videbā co
rā me vitē in qua erāt tres ꝓpagi
nes crescere paulatim gēmas et
post flores vuas maturescere cali
cēq; pharaonis ī manu mea. Tu
li ḡ vuas ⁊ exp̄ssi in calicē quē te
nebā ⁊ tradidi poculū pharaoni
Rn̄dit ioseph. Hec ē interp̄tatio
sōnij. Tres ꝓpagies tres adhuc
dies sūt post q̄s recordabit̄ pha
rao misterij tui et restituet te in g̃
dū pristinū dabisq; ei calicez iux̄
offitiū tuū sicut an̄ facē ꝯsueueās
Tn̄tū memēto mei cū tibi bn̄ fue
rit ⁊ facies mecū mīaz ut suggeās
pharaoni ut educat me de isto
carcere. q̄r furtim sb̄latus sū de ter
ra hebreoꝝ ⁊ h̄ innocēs in lacum
missus sū. Vidēs pistoꝝ mgr̄ q̄
prudēter somniū dissoluissz ait.
Et ego vidi sōniū q̄ tria canistra
farine hērem sup caput meū et in
vno canistro qđ erat excelsiꝰ por
tare me putabā oēs cibos q̄ fiūt
arte pistoria auesq; ꝯmedē ex eo
Rn̄dit ioseph. Hec ē interp̄tatio
somnij. Tria caīstra tres adhuc
dies sūt post q̄s auferet pharao
caput tuū ac suspēdet te in cruce
⁊ lacerabūt volucres carnes tuas
Exinde dies tertiꝰ natalitiꝰ phara
onis erat. Qui faciens grāde ꝯui
uiū pueris suis recordatus est in
ter epulas mgr̄i pincernarū ⁊ pi
stoꝝ pn̄cipis restituitq; alteꝝ ī lo
cū suū ut porrigeret ei poculū. alte
rū suspēdit in patibulo ut cōiecto
ris veritas ꝓbaret̄. Et tn̄ succedēti
bus ꝓspeis prepositus pincerno
rū oblitus est interp̄tis sui.

¶ Capitulū. xli.

Post duos ānos vidit pha
rao somniū Putabat se sta
re super fluuiū de q̄ ascēdebāt sep
tē boues pulchre ⁊ crasse nimis ⁊
pascebāt̄ ī locis palustrib⁹. Alie
q̄ septē emēgebāt de flumīe fede
ɔfecteq̄ macie ⁊ pascebant̄ ī ip̄a
amnis ripa ī locis virētib⁹: deuo
rauerūtq̄ eas q̄rū mira speties et
hītudo corpoꝝ erat. Exp̄gefactus
pharao rursū dormiuit ⁊ vidit al
terū somniū. Septē spice pullula
bāt in culmo vno: plene atq̄ for
mose: alieq̄ totidē spice tenues et
p̄cusse vredine oriebant̄: deuoran
tes oēm p̄orez pulchritudinē Eui
gilās pharao post q̄etez ⁊ facto
mane pauore p̄trit⁹ misit ad oēs
cōiectoēs egipti. cūctosq̄ sapiētes
⁊ accersitis narrauit somniū nec
erat q̄ īterp̄taret̄. Tūc demū remi
niscēs magister pīcernaꝝ ait Cō
fiteor peccatū meū. Irat⁹ rex ſuis
suis: me et magistrū pistorū retru
di iussit in carcerē p̄ncipis militū
vbi vna nocte vterq̄ vidim⁹ sō
niū: p̄sagū futuroꝝ. Erat ibi puer
hebreus eiusdē ducis militū fa
mul⁹: cui narrātes somnia: audi
uim⁹ quicq̄d postea rei probauit
euentus. Ego enim redditus sum
offitio meo ⁊ ille suspensus ē ī cru
ce Protin⁹ ad regis īperiū eductū
de carcere ioseph totū derūt: ac ve
ste mutata obtulerunt ei. Cui ille
ait. Vidi somnia: nec ē q̄ edisse
rat q̄ audiui te sapiētissime coni
cere. Rn̄dit ioseph. Absq̄ me de⁹
rn̄debit p̄spera pharaoni. Narra
uit ergo pharao q̄ videāt. Puta
bā me stare sup̄ ripā fluminis et
septem boues de amne ɔscendere.

pulchras nimis ⁊ obesis carnib⁹
q̄ in pastu paludis virecta carpe
bant Et ecce has seq̄bant̄ alie se
ptē boues intantū deformes ⁊ ma
cilēte. vt nunq̄ tales ī t̄ra egipti
viderim. Qui deuoratis ⁊ ɔsūptis
p̄orib⁹: nullū saturitatis dedē ve
stigiū: sed simili macie ⁊ squalore
torpebāt. Euigilās: rursus sopoē
dep̄ssus vidi somniū Septē spice
pullulabāt in culmo vno: plene
atq̄ pulcherrime. Alieq̄ septē te
nues ⁊ p̄cusse vredine: oriebant̄ e
stipula: q̄ p̄orū pulchritudinē de
uorauerūt. Narraui ɔiectoribus
somniū ⁊ nemo ē q̄ edisserat Rn̄
dit ioseph. Somniū regis: vnū ē
Que facturus ē deus on̄dit pha
raoni. Septē boues pulchre ⁊ se
ptem spice plene. septē vbertatis
anni sūt: eandēq̄ vim somnij ɔp̄
hendūt. Septemq̄ boues tenues
atq̄ macilente q̄ ascēderūt p⁹ eas
⁊ septē spice tenues ⁊ vento vren
te p̄cusse. septē anni venture sunt
famis: qui hoc ordine cōplebunt̄
Ecce septem anni venient fertilita
tis magne in vniuersa terra egi
pti: quos sequentur septez anni
alij tante sterilitatis vt obliuiōi
tradatur cuncta retro abundan
tia. Consumptura ē enim fames
omnē terrā ⁊ vb̄tatis magnitudi
nē p̄ditura ē in ōpie magnitudo.
Qd autē vidisti scd̄o: ad eandē rē
p̄tinens somniū: firmitatis indi
ciū ē: eo q̄ fiat sermo dei ⁊ veloci
us impleat̄. Nunc ergo p̄uideat
rex virū sapientē ⁊ industriū ⁊ p̄
ficiat eū t̄re egipti: q̄ ɔstituat p̄po
sitos p̄ cūctas r̄giōes ⁊ q̄ntā par
tē fructuū p̄ septē ānos fertilitatis

qui iam nūc futuri sūt ꝯgreget in
horrea ⁊ om̄e frumentū sub pha
raonis potestate cōdat̄ seruet̄ in
vrbib⁹ ⁊ preparet̄ future septem
ānoꝝ fami que oppressura ē egip
tū ⁊ non ꝯsumetur terra inopia.
Placuit pharaoni ꝯsiliū ⁊ cūctis
ministris ei⁹. Locutusq̄ ē ad eos
Nū inuenire poterim⁹ talez viꝝ q̄
spiritu dei plen⁹ sit. Dixit ḡ ad io
seph. Quia oñdit tibi deus om̄ia
que locut⁹ es nūquid sapiētiorez
⁊ cōsimilē tui inuenire potēo. Tu
eris sup domū meaz ⁊ ad tui oris
imperiū cūctus populus obediet.
Vno tm̄ regni solio precedam te
Dixitq̄ rursū pharao ad ioseph
Ecce ꝯstitui te sup vniuersā terrā
egipti. Tulitq̄ anulum de manu
sua ⁊ dedit eū in manu eius vesti
uitq̄ eū stolā bissmā et collo tor
quē aureaz circūposuit. Fecitq̄ eū
ascēdē sup currū suū secūd̄ clamā
te precōe ut om̄s corā eo genu fle
cterent ⁊ prepositū esse scirēt vni
uerse terre egipti Dixitq̄ rex egip
ti ad ioseph. Ego sū pharao. Abs
q̄ tuo impeio nō mouebit quisq̄
manū aut pedez in om̄i terra egip
ti Vertitq̄ nomē illius ⁊ vocauit
eum lingua egiptiaca saluatorez
mūdi. Deditq̄ illi vxorē assenē fi
liā phutifaris sacerdotis eliopole
os. Egressus ē itaq̄ ioseph ad ter
rā egipti Triginta ānoꝝ eāt quā
do stetit in ꝯspectu regis pharao
nis ⁊ circuiuit om̄s regiōes egip
ti Venitq̄ fertilitas septē annoꝝ
et in manipulos redacte segetes
ꝯgregate sūt in horrea egipti. Om
nis etiā frugū abundācia ī singu
lis vrbib⁹ cōdita est. Tantaq̄ fu
it abūdācia tritici ut arene maris
coeq̄retur ⁊ copia mensurā excede
ret. Natiq̄ sūt ioseph filij duo an
teq̄ veniret fames q̄s peperit ei as
senē filia phutifais sacerdotis eli
opoleos. Vocauitq̄ nomē p̄mo
geniti manasses dicēs. Obliuisci
me fecit de⁹ omniū laborū meorū
⁊ domus p̄ris mei. Nomēq̄ secun
di appellauit ephraim dicēs. Cre
scere me fecit deus ī terra paupta
tis mee. Igit̄ trāsactis septē vber
tatis annis q̄ fuerāt in egipto ce
perūt veīre septez anni inopie q̄s
p̄dixerat ioseph ⁊ in vniuerso or
be fames p̄ualuit In cūcta eciā ter
ra egipti fames erat. Qua esurien
te clamauit ꝑplus ad pharaonē
alimēta petēs. Quibus ille rñdit.
Ite ad ioseph ⁊ quicquid ip̄e vo
bis dixerit facite. Crescebat autē
q̄tidie fames in omni terra aperu
itq̄ ioseph vniuersa horrea et vē
debat egipcijs. Nā ⁊ illos oppres
serat fames. Omnesq̄ ꝓuincie ve
niebāt in egiptū ut emerēt escas
⁊ malum inopie temperarent.

¶ Ca. xlij.

AVdiens autē ia
cob q̄ alimēta vēderētur in
egipto dixit filijs suis Quaē negli
gitis. Audiui q̄ triticū venundet̄
in egipto. Descēdite et emite nob̄
necāria ut possim⁹ viuere et non
cōsumamur inopia. Descēdentes
igit̄ fratres ioseph decem ut eme
rent frumēta in egipto. beniamin
domi retēto a iacob q̄ dixerat fra
tribus eius ne forte ī itinere quic
q̄ paciatur mali ingressi sūt terrā
egigti cū alijs qui pergebant ad
emēdū. Erat autez fames in terra
chanaan et ioseph erat p̄nceps

in t̄ra egipti atq; ad ei⁹ nutuꝫ fru
mēta ꝓplis vendebant̄. Cūq; ado
rassent eū frēs sui et agnouisset
eos q̄si ad alienos duri⁹ loq̄bat̄
int̄rogās eos Vnde veīstis. Qui
rn̄derūt: de t̄ra chanaan vt ema
mus victui necessaria. Et tn̄ frēs
ip̄e ꝯgnoscēs: nō ē ꝯgnit⁹ ab eis
Recordatusq; sōnioꝝ q̄ aliquādo
viderat ait ad eos. Exploratores
estis vt videatis īfirmiora t̄re vēi
stis Qui dixer̄t. Nō ē ita dn̄e. sed
serui tui vener̄t vt emerēt cibos.
Om̄es filij vni⁹ viri sum⁹. Pacifi
ci venim⁹ nec q̄cq̄ famuli tui ma
chinant̄ mali. Quib⁹ ille rn̄dit.
Aliter ē. Immunita t̄re huius ꝯsi
derare venistis. At illi dixer̄t. Duo
decī inquiūt frēs s̄ui tui sum⁹ filij
viri vni⁹ ī t̄ra chanaan. Minim⁹
cū p̄re nr̄o ē ali⁹ nō ē sup. Hoc ē
ait q̄d locut⁹ sū. Exploātores estis
Jā nūc experimētū vr̄i capiā. Per
salutē pharaonis n̄ egrediemini
hīc: donec veniat frat̄ vr̄ minim⁹
Mittite ex vob̄ vnū ⁊ adducat eū
vos aūt eritis ī vinculis: donec ꝓ
bentur que dixistis: vtrum vera
an falsa sint. Alioquin per salu
tē pharaonis exploratores estis
Tradidit ergo illos custodie tri
bus dieb⁹. Die āt tercio eductis
de carcere ait. Facite q̄ dixi ⁊ viue
tis. Deū eī timeo. Si pacifici estis
frat̄ vester vn⁹ liget̄ ī carcē. vos
aūt abite ⁊ ferte frumenta q̄ emi
stis ī domos vr̄as ⁊ frēm vr̄ꝫ mi
nimū ad me adducite: vt possim
vr̄os ꝓbare sermōes ⁊ nō moria
mini. Fecerūt vt dixerat et locuti
sūt adinuicē Merito hec patimur
q̄ peccauim⁹ ī frēm nr̄m vidētes

angustias anime illi⁹ dū dep̄caret̄
nos ⁊ nō audiuim⁹. idcirco vēit
sup nos ista tribulacō. E quibus
vnus ruben ait. Nunq̄d nō dixi
vobis. nolite peccare ī puerū et n̄
audistis me. En sanguis ei⁹ exq̄
rit̄. Nesciebāt em̄ q̄ ītelligeret io
seph: eo q̄ p ītерp̄tez loqueretur
ad eos. Aūtitq; se parūper et fle
uit ⁊ reūsus locut⁹ ē ad eos. Tol
lensq; simeon: ligās illis p̄ntibus
iussit ministris vt īplerēt saccos
eoꝝ tritico et reponerēt pecunias
singuloꝝ ī sacculis suis: datis supra
cibarijs ī via. Qui fecerūt ita. At
illi portātes frumēta ī asinis suis
ꝓfecti sūt Aptoq; vnus sacco vt
daret iumēto pabulū ī diūsorio.
cōtēplat⁹ pecuniā ī ore sacculi: di
xit frīb⁹ suis. Reddita ē mihi pecu
nia. En hēt̄ ī sacco. Et obstupefa
cti turbatiq;: mutuo dixer̄t. Quid
nā ē hoc q̄d fecit nobis deus. Ve
nerūtq; ad iacob prēz suū ī terra
chanaan ⁊ narrauer̄t ei omnia
que accidissent sibi dicentes Lo
cutus est nobis domin⁹ terre du
re ⁊ putauit nos exploratores eē
ꝓuincie. Cui respondimus. Pa
cifici sumus: nec vllas molimur
insidias. Duodecim fratres vno
patre geniti sumus. vnus nō est
super. minimus cū patre nostro
est in terra chanaan. Qui ait no
bis. Sic probabo q̄ pacifici sitis
Fratrem vestrum vnuꝫ dimittite
apud me et cibaria domibus ve
stris necessaria sumite et abite.
Fratremq; vestruꝫ minimum ad
ducite ad me. vt sciam q̄ non si
tis exploratores et istum qui te
netur in vinculis recipere possitis

ac deinceps q̄ vultis emēdi habe
atis licētiā. Hijs dictis cū frumēta
effunderēt singuli repererūt in ore
saccoꝝ ligatas pecunias exterritis
q̄ sil' omībus dixit pat' iacob abs
q̄ liberis me esse fecistis. Joseph
nō est super. sim eō tenet' in vīcul'
et beniamin auferetis. In me hec
omīa mala reciderūt. Cui rn̄dit ru
ben. Duos filios meos interfice si
nō reduxero illū tibi. Trade illum
in manu mea ⁊ ego eum tibi resti
tuā. At ille nō descēdet inquit filiꝰ
meus vobiscū. Frater eius mortu
us est ⁊ ip̄e solus remāsit. Si q̄d
ei adūsitatis acciderit in terra ad
quā ꝑgitis deducetis canos meos
cū dolore ad inferos. ¶ Ca. xliij.
Interim fames oēm terrā vehemē
ter p̄mebat ꝯsūptisq̄ cibis quos
ex egipto detulerāt dixit iacob ad
filios suos. Reuertimini et emite
nobis pauxillū escarū. Rn̄dit iu
das denūciauit nobis vir ille sb̄
attestacōe iurisiurādi dicēs. Nō
videbitis faciē meā nisi fratrē ve
strꝝ minimū adduxeritis vobiscū
Si ergo vis eū mittere nobiscū ꝑ
gemꝰ ꝑiter et ememꝰ tibi necessa
ria. si autē non vis nō ibimꝰ Vir
em̄ ut sepe diximꝰ denūciauit no
bis dicēs. Nō videbitis faciē meā
absq̄ fratre vestro minimo dixit
eis isrl'. In meaꝫ hoc fecistis mise
riā ut indicaretis ei ⁊ alīū habere
vos fratreꝫ. At illi rn̄derūt. Inter
rogauit nos homo per ordinē no
strā ꝓgeniē si pater viueret si ha
beremꝰ fratrē. Et nos rn̄dimus ei
cōsequēter iuxta id q̄d fuerat sci
scitatus. Nūquid scire poteramus
q̄ dicturus essꝫ adducite fratreꝫ
vestrū vobiscum. Judasq̄ dixit
p̄ri suo Mitte pueꝝ mecū ut ꝓfici
scamur ⁊ possimꝰ viuere ne mori
amur nos et ꝑuuli nr̄i. Ego susci
pio pueꝝ de manu mea req̄re illū
Nisi reduxero ⁊ reddidero eū tibi
ero peccati reus ī te ōni tp̄e. Si nō
intercessissꝫ dilacō iam vice alteā
venissemꝰ. Igit' isrl' pater eoꝝ di
xit ad eos. Si sic necesse est facite
q̄d vultis. Sumite de optimis ter
re frugibꝰ in vasis vestris ⁊ defer
te viro munera modicū resine et
mellis ⁊ storacis ⁊ stactes ⁊ there
binti ⁊ amigdalarū. Pecuniaꝫq̄
duplicē ferte vobiscū ⁊ illaꝫ quaꝫ
inuenistis ī sacculis reportate ne
forte errore factū sit. Sed ⁊ fratrē
vestꝝ tollite ⁊ ite ad viꝝ. Deꝰ au
tē meus omnipotēs faciat vob' eū
placabileꝫ ⁊ remittat vobiscū fra
trem vestrū queꝫ tenet ī vincul' ⁊
hūc bēiamin. Ego aūt q̄si orbatꝰ
absq̄ liberis ero. Tulerūt ḡ viri
munera ⁊ pecuniā duplicē et bēia
min descēderūtq̄ in egiptū et stete
runt corā ioseph. Quos cū ille vi
dissꝫ ⁊ beniamin sil' p̄cepit dispen
satori domꝰ sue dicens Introduc
viros domū ⁊ occide victimas et
instrue cōuiuiū quoniā hodie me
cū sūt comesturi meridie. Fecit il
le q̄d sibi fuerat impeātū ⁊ intro
duxit viros domū. Ibiq̄ exterriti
dixerūt mutuo. Propt' pecuniam
quaꝫ retulimꝰ p̄us in saccis nr̄is
introducti sumus ut deuoluat in
nos calumniā et violēter sb̄iciat
seruituti ⁊ nos ⁊ asinos nostros
Quā ob rem ī ipsis foribus accedē
tes ad dispēsatorē locuti sūt. Ora
mus dn̄e ut audias nos Jā ante

descendimꝰ vt emeremꝰ escas: q̄
bus emptis. cū venissemꝰ ad diu
soriū: aperuimꝰ saccos nr̄os ⁊ in
uenimꝰ pecuniā ī ore saccoꝝ quā
nūc eodē pōdere reportauimꝰ Sed
⁊ aliud attulimꝰ argētū vt ema
mꝰ q̄ nob̄ necessaria fūt. Nō ē in
nr̄ā ɔsciētia: q̄s posuerit eā ī mar
supijs nr̄is. At ille rn̄dit. Pax vo
biscū: nolite timere. Deꝰ vr̄ et deꝰ
pr̄is vr̄i dedit vobis thesauros in
saccis vr̄is. Nā pecuniā quā dedi
stis m̄ ꝓbatā ego habeo. Eduxit
q̄ ad eos simeō. Et ītroductis do
mū attulit aquā ⁊ lauerūt pedes
suos: deditq̄ pabulū asinis eoꝝ
Illi vero parabāt munera donec
ingredēt̄ ioseph meridie. Audie
rāt em̄ q̄ ibi ɔmesturi essent pa
nez. Igit̄ īgressus ē ioseph domū
suā obtulerūtq̄ ei muneā: tenētes
ī manibꝰ suis ⁊ adorauerūt ꝓni ī
terrā. At ille clement̄ resalutatis
eis īterrogauit eos dicēs. Sanus
ne ē pr̄ vester senex de q̄ dixeātis
m̄. Adhuc viuit. Qui respōderūt
Sospes ē seruus tuus pr̄ nr̄. Ad
huc viuit. Et īcuruati adorauerūt
eū. Attollens aūt ioseph oculos
vidit beniamin frēm suū vterinū
⁊ ait Iste ē frater vr̄ puulus de q̄
dixeratis m̄. Et rursū Deus inq̄t
misereat̄ tui fili mi. Festinauitq̄
in domū. q̄ ɔmota fuerāt viscera
eiꝰ sup frē suo et erūpebāt lacrime
⁊ introiens cubiculū fleuit. Rur
sūq̄ lota facie egressus: cōtinuit
se ⁊ ait. Ponite panes Quibꝰ ap
positis: seorsū ioseph. et seorsū fra
tribꝰ. egiptijs q̄q̄ q̄ vescebant̄ sil̄
seorsū. illicitū ē em̄ egiptijs come
dere cū hebreis ⁊ ꝓphanū putant

huiuscemodi ɔuiuiū sederūt corā
eo. p̄mogenitꝰ iuxta p̄mogenita
sua et minimꝰ iuxta etatē suā. Et
mirabant̄ nimis: sūptis partibꝰ
quas ab eo acceperant. Maiorq̄
ps venit beniamin ita vt quinq̄
ptibꝰ excedēt. Biberūtq̄ ⁊ inebri
ati sūt cum eo. ¶ Ca. xliiij.

Precepit aūt ioseph dispēsa
tori domꝰ sue dicēs. Imple
saccos eorū frumento quātū pos
sūt capere et pone pecuniā singl̄o
rū ī sūmitate sacci. Ciphū aūt me
um argēteū ⁊ p̄ciū qd̄ dedit triti
ci pone in ore sacci iunioris. Fcm̄
q̄ ē ita. Et orto mane dimissi sūt
cū asinis suis. Iāq̄ vrbē exierant
⁊ ꝓcesserāt paululū Tūc ioseph
accersito dispensatore domus ait
Surge inq̄t ⁊ ꝑsequē viros ⁊ ap
p̄hensis dicito. Quaē reddidistis
malū ꝓ bono. Ciphꝰ quē furati
estis ipe ē ī quo bibit dominus
meus et in quo auguriari solet.
Pessimam rem fecistis. Fecit ille
vt iusserat ⁊ apprehensis per ordi
nem locutus est. Qui responderūt
Quare sic loquit̄ dominus noster
vt serui tui tantū flagicij cōmise
rint. Pecuniam quā inuenimus
in summitate saccorum: reportaui
mus ad te de terra chanaan. Et
quomodo cōsequens est. vt fura
ti simus de domo domini tui aurū
vel argentum. Apud quemcūq̄
fuerit īuentū ꝑuoꝝ tuorū qd̄ q̄ris
moriat̄ ⁊ nos erimꝰ serui dn̄i nr̄i.
Qui dixit eis. Fiat iuxta vestrā sē
tentiā. Apud quemcūq̄ fuerit in
uentū ipse sit seruꝰ meus. vos āt
eritis innoxij. Itaq̄ festiato depo
nētes ī terrā saccos apuerūt singl̄i

Quos scrutatus incipiēs a maio
re vsq; ad minimū inuenit ciphū
ī sacco beniamin. At illi scissis ve
stib⁹ oneratisq; rursū asinis reuersi
sūt ī opidū primusq; iudas cum
fratrib⁹ ingressus est ad ioseph
Necdū enim de loco abierat. Om
nesq; añ eum piter in terrā corru
erūt. Quib⁹ ille ait. Cur sic agere
voluistis? An ignoratis q̄ nō sit
simil' mei in auguriādi sciencia?
Cui iudas. Quid rñdebim⁹ inq̄t
dño meo vel q̄d loq̄mur ā iuste
poterim⁹ obtēdere? Deus inuenit
iniq̄tatē seruoꝝ tuoꝝ. En oēs s̄ui
sum⁹ dñi mei ⁊ nos ⁊ apud quē
inuētus ē ciphus. Rñdit ioseph
Absit a me ut sic agā Qui furat⁹
est ciphū ipe sit seru⁹ meus. vos
autē abite liberi ad p̄rē vr̄m. Ac
cedēs autē ꝓpius iudas ꝯfidēter
ait. Oro dñe audi me ut loq̄tur
seru⁹ tuus v̄bū in aurib⁹ tuis et
ne irascaris famulo tuo. Tu es eī
post pharaonē dñs me⁹. Intro
gasti prius seruos tuos habetis
p̄rē aut frēm ⁊ nos rñdim⁹ tibi
dño meo. Est nob' pater senex et
puer puulus q̄ in senectute illius
natus est cuius vterinus frat' est
mortu⁹ ⁊ ipsū solū habet mat' sua
pat' vero tenere eū diligit. Dixisti
q; seruis tuis. Adducite eum ad
me ⁊ ponā oculos meos sup illū.
Suggessim⁹ tibi dño meo non po
test puer relinq̄re p̄rē suū. Si em̄
illū dimiserit moriet' Et dixisti ser
uis tuis. Nisi venerit frater vr̄ mi
nim⁹ vobiscū non videbitis āpli
us faciē meaꝫ. Cū ergo ascēdisse
mus ad famulū tuū p̄rem nostꝝ
narrauim⁹ ei om̄a que locut⁹ est
dñs me⁹. Et dixit pat' noster Reu
timini ⁊ emite nobis parū tritici.
Cui diximus. Nō possum⁹ ire Si fra
ter noster minim⁹ descēderit nobi
scū ꝓficiscemur sil' alioq̄n illo ab
sēte nō audem⁹ videre faciē viri.
At ille rñdit. Vos scitis q̄ duos
genuerit mihi vxor mea. Egressus
est vnus et dixistis bestia deuora
uit eū ⁊ huc vsq; nō ꝯparet Si tu
leritis ⁊ istū ⁊ aliq̄d ei in via cōti
gerit deducetis canos meos cum
merore ad inferos. Igit' si ītraue
ro ad seruū tuū p̄rē nostꝝ ⁊ pu
er defuerit cū anima illi⁹ ex hui⁹
aīa depēdeat videritq; eū non esse
nobiscū moriet' ⁊ deducēt famuli
tui canos ei⁹ cū dolore ad inferos
Ego ꝓprie seru⁹ tuus sū qui in me
am hunc recepi fidē ⁊ spopondi di
cēs Nisi reduxero eū peccati re⁹ ero
in p̄rē meum oī tpe. Manebo ita
q; seru⁹ tuus ꝓ puero in ministe
rio dñi mei ⁊ puer ascēdat cū fra
trib⁹ suis. Non em̄ possum redire
ad p̄rem absēte puero ne calami
tatis q̄ oppressura est p̄rē meū te
stis assistam. ¶ Ca. xlv.

Non se poterāt vltra cohibere
ioseph multis corā astanti
b⁹ vnde p̄cepit ut egrederētur cu
cti foras ⁊ null⁹ interessꝫ alienus
agnicōni mutue. Eleuauitq; vocē
cū fletu quā audierūt egiptij om
nisq; dom⁹ pharaonis ⁊ dixit fra
trib⁹ suis. Ego sū ioseph. Adhuc
pater me⁹ viuit? Nō poterant re
spōdere fratres nimio terrore ꝑter
riti. Ad q̄s ille clemēter accedite ī
quit ad me. Et cū appinquassent
ꝓpe ego sum ait ioseph frater vr̄
quē vēdidistis in egiptuꝫ. Nolite

pauere neq; vobis durū esse vide
at q̄ vēdidistis me ī hijs regioni
bus Pro salute em̄ vrā misit me
deus añ vos in egiptū. Bienniuz
ē eī q̄ cepit fames esse ī t̄ra et ad
huc quīq; ām restant quib⁹ nec
arari poterit nec meti Premisitq;
me deus vt reseruemini sup terrā
⁊ escas ad viuendū hēre possitis
Nō vr̄o cō silio ꝫ dei volūtate huc
missus sū. q̄ fecit me quasi pr̄em
pharaōis ⁊ dn̄z vniūse dom⁹ ei⁹
ac p̄ncipē in om̄i t̄ra egipti Festi
nate ⁊ ascendite ad pr̄em meū et
dicetis ei. Hec mādat fili⁹ tu⁹ io
seph. Deus fecit me dn̄m vniūse
t̄re egipti Descēde ad me ne more
ris ⁊ habitabis ī terra iessen Eris
q; iuxta me tu et filij tui ⁊ filij fili
orū tuoꝝ. oues tue ⁊ armēta tua
⁊ vniuersa q̄ possides: ibiq; te pas
cam. Adhuc em̄ quinq; anni resi
dui sūt famis: ne ⁊ tu pereas et ō
nis domus tua ⁊ om̄ia q̄ possides
En oculi vr̄i ⁊ oculi fr̄is mei benia
min vidēt q̄ os meū loquatur ad
vos Nūciate pr̄i meo vniūsā glo
riā meā ⁊ cuncta q̄ vidistis ī egip
to. Festīate ⁊ adducite eū ad me
Cūq; āplexatus recidissz in collū
beniamī fr̄is sui fleuit: illoq̄ silit̄
flēte sup collū ei⁹. Osculatusq; est
ioseph oēs frēs suos ⁊ plorauit
sup singl̄os. Post q̄ ausi sūt loq̄
ad eū. Auditūq; ē ⁊ celebri ꝑmōe
vulgatū ī aula regis: venerūt frēs
ioseph. Et gauis⁹ ē pharao: atq;
oīs familia ei⁹. Dixitq; ad ioseph
vt imparet fratrib⁹ suis dicens.
Onerantes iumenta ite in terraz
chanaan ⁊ tollite inde prēz vr̄m
⁊ ꝯgnacōem ⁊ veīte ad me ⁊ ego
dabo vobis om̄ia bona egipti. vt
ꝯmedatis medullā terre. Precipe
etiā vt tollāt plaustra de t̄ra egi
pti ad subuectōez ꝑuuloꝝ suorū
ac ꝯiugum. Et dicito Tollite pr̄ez
vestrū et ꝓperate q̄ntotius veniē
tes: nec dimittatis q̄cq̄ de suple
ctili vr̄a q̄ om̄es opes egipti vr̄e
erūt. Fecerūtq; filij israhel vt eis
mādatū fuerat. Quibus dedit io
seph plaustra scd̄m pharaonis
imperiū ⁊ cibaria ī itinere Singu
lisq̄ proferri iussit binas stolas
beniamin vero dedit trecentos ar
gēteos cū quinq; stolis optimis
tantūdem pecunie ⁊ vestiū mittēs
pr̄i suo addēs eis asinos decē. qui
subueherēt ex oīb⁹ diuitijs egip
ti ⁊ totidē asinas triticū in itinere.
panesq; portātes. Dimisit ergo
frēs suos et ꝓfiscentib⁹ ait. Ne
irascimini ī via Qui ascendētes ex
egipto: venerūt ī t̄rā chanaā ad
pr̄em suū iacob ⁊ nūciauerūt ei di
cētes Joseph fili⁹ tu⁹ viuit ⁊ ipse
dn̄at̄ in oī t̄ra egipti. Quo audi
to iacob q̄i de graui somno euigi
lans tamen non credebat eis: illi
ecōtra referebāt ōnem ordinē rei
Cūq; vidisset plaustra ⁊ vniūsa
q̄ miseāt: reuixit sp̄s ei⁹ ⁊ ait Suf
ficit m̄ si adhuc ioseph fili⁹ me⁹
viuit vadā ⁊ videbo illū añq̄ mo

Profectus ¶ Ca. xlvi. Criar.
q; isrl̄ cū oībus q̄ habebat
venit ad puteū iuramēti ⁊ macta
tis ibi victimis d̄o pr̄is sui ysaac
audiuit eū ꝑ visionē nocte vocā
tē se et dicentē sibi. Jacob iacob
Cui rn̄dit. Ecce assum. At illi de⁹
Ego sum fortissimus de⁹ pr̄is tui.
Noli timere sed descende ī egiptū:

qꝛ in gentez magnā faciam te ibi
Ego descēdā tecū illuc ⁊ ego iñ ad
ducā te reūtentē Joseph q̄ꝫ ponet
manꝰ suas sup oculos tuos. Sur
rexit iacob mane a puteo iuram̄
ti tulerūtqꝫ eū filij cū puul' et vxo
ribus suis in plaustris q̄ miserat
pharao ad portandū senez ⁊ om
nia q̄ possederat in terra chanaā.
Venitqꝫ in egiptū cum oī semine
suo filij eiꝰ ⁊ nepotes filie ⁊ cūcta
sil' ꝓgenies. Hec sūt aūt nomina
filioꝝ isrl' qui ingressi sūt ī egiptū
ipe cum liberis suis. Primogēitꝰ
rubē. Filij rubē enoch ⁊ phallu ⁊
esrom ⁊ charmi. Filij simeō ianu
hel et iamin et iami et ahod et ia
chin ⁊ saber et saul filius chana
nitidis. Filij leui gersō ⁊ caath ⁊
merari. Filij iuda her ⁊ onan ⁊ se
la ⁊ phares ⁊ zara. Mortui sūt au
tē her ⁊ onan in terra chanaan.
Natiqꝫ sunt filij phares esrom et
amul Filij ysachar thola ⁊ phua
⁊ iobab et semrō. Filij zabulō sa
reth ⁊ chelō ⁊ iahelel. Hij filij lye
quos genuit in mesopotamia sy
rie cū dina filia sua. Oēs aīe filio
rū eius ⁊ filiaꝝ trigintatres. Filij
gad sephon ⁊ aggi ⁊ esebon ⁊ su
ni ⁊ beri ⁊ arodi ⁊ areli. Filij aser
iēna ⁊ iesua ⁊ iesui ⁊ beria. saraq̄ꝫ
soror eorū. Filij beria heber et mel
chiel. Hij filij zelphe quā dedit la
ban lye filie sue et hos genuit ia
cob sedecī aīmas. Filij rachel vxo
ris iacob ioseph ⁊ beniamin. Na
tiqꝫ sūt ioseph filij in terra egipti
quos genuit ei assenez filia phu
tifaris sacerdotis eliopoleos ma
nasses ⁊ ephraim. Filij beniamin
bela ⁊ bechor ⁊ asbel ⁊ gera ⁊ na
amā ⁊ iechri ⁊ iethros mophim
⁊ ofim et ared. Hij filij rachel q̄s
genuit iacob. oēs aīe q̄tuordecim
Filij dan vsan. Filij neptalim ia
siel et guni ⁊ ieser et salē. Hij filij
bale quā dedit laban racheli filie
sue ⁊ hos genuit iacob. oēs aīe
septē. Cūcteqꝫ aīe q̄ ingresse sunt
cū iacob in egiptū ⁊ egresse sūt de
femore illiꝰ absqꝫ vxoribꝰ filiorū
eiꝰ sexagintasex. Filij aūt ioseph
qui nati sunt ei in terra egipti aīe
due. Oēs aīe domꝰ iacob que in
gresse sunt in egiptū fuere septua
ginta. Misit aūt iacob iudā ante
se ad ioseph in egiptū ut nuncia
ret ei ⁊ ille occurrēt ī iessen. Quo
cū puēissz iūcto ioseph curru suo
ascēdit obuiā pr̄i ad eundē locuz
videsqꝫ eū irruit sup collū eius ⁊
inter amplexus fleuit. Dixitqꝫ pa
ter ad ioseph. Jā letus moriar qꝛ
vidi faciē tuā ⁊ supstitē te relinq̄
Et ille locutus est ad frēs suos ⁊
ad omēz domū patris sui. Ascēdā
et nūciabo pharaoni dicamqꝫ ei.
Frēs mei ⁊ domꝰ pr̄is mei q̄ erāt
in terra chanaan venerūt ad me
⁊ sūt viri pastores ouiū curamqꝫ
habēt alēdoꝝ gregū. Pecora sua
⁊ armēta et oīa que habere potu
erūt adduxerunt secū. Cūqꝫ voca
uerit vos ⁊ dixerit qd̄ est opꝰ ve
stꝝ rn̄ debitis Viri pastores sumꝰ
ꝑui tui ab infātia nr̄a vsqꝫ in pn̄s
⁊ nos ⁊ patres nr̄i. Hec aūt dice
tis ut habitare possitis ī terra ies
sen quia detestāt egipcij om̄s pa
stores ouium. ¶ Ca. xlvij.
Ingressus ergo ioseph nūciauit
pharaoni dicēs Pater meꝰ ⁊ fra
tres oues eoꝝ ⁊ armēta ⁊ cuncta

quē possidēt: venerūt de terra cha
naan ⁊ ecce ꝯsistūt in terra iessen
Extremosq̄ fratrū suorū quīq̄ vi
ros ꝯstituit corā rege. Quos ille
īterrogauit Quid habetis opis.
Rn̄derūt Pastores ouium sumus
ſui tui ⁊ nos ⁊ p̄res nr̄i. Ad pere
grinandū in terrā tuā veīm⁹. qm̄
nō ē herba gregibus ſuoꝝ tuoꝝ
ingrauescēte fame ī t̄ra chanaā
Petimusq̄ vt esse nos iubeas ser
uos tuos ī terra iessen. Dixit itaq̄
rex ad ioseph Pater tuus ⁊ frēs
tui venerūt ad te. Terra egipti ī
ꝯspectu tuo ē: in optimo loco fac
eos habitare ⁊ trade eis terrā ies
sen. Qd̄ si nosti in eis esse viros ī
dustrios: ꝯstitue illos magistros
pecorū meorū. Post hec introdu
xit ioseph p̄rez suū ad regē et sta
tuit eū corā eo Qui benedicēs illi
⁊ interrogatus ab eo: quot sunt di
es annoꝝ vite tue: rn̄dit. Dies pe
regnacōis vite mee centūtrigīta
ānoꝝ sūt: parui ⁊ mali ⁊ nō pue
nerūt vsq̄ ad dies patrū meoꝝ.
quib⁹ pegrinati sūt. Et benedicto
rege: egressus ē foras Joseph ve
ro patri et fratrib⁹ suis dedit pos
sessionē in egipto ī optimo t̄re so
lo ramesses: vt p̄cepat pharao
⁊ alebat eos: om̄emq̄ domū p̄ris
sui: p̄bēs cibaria singul. In toto
em̄ orbe pais deerat ⁊ oppresserat
fames terrā: maxime egipti ⁊ cha
naan. E q̄bus om̄em pecuniā cō
gregauit ꝓ vendicōe frum̄ti et in
tulit eā in erariū regis. Cūq̄ defe
cisset emptorib⁹ preciū: venit cū
cta egipt⁹ ad ioseph dicēs Da no
bis panes Quaē morimur corā te
deficiēte pecuīa. Quib⁹ ille rn̄dit

Adducite pecora vr̄a ⁊ dabo vob
ꝓ eis cibos: si p̄ciū nō hētis Que
cū adduxissent dedit eis alimēta
ꝓ equis ⁊ ouib⁹ ⁊ bob⁹ ⁊ asinis
sustētauitq̄ eos illo āno ꝓ ꝯmu
tacōe pecoꝝ. Venerūtq̄ āno scd̄o
⁊ dixerūt ei. Nō celam⁹ dn̄o nr̄o
q̄ deficiēte pecunia: pecora sil̄ defe
cerūt: nec clam te ē: q̄ absq̄ corpi
bus ⁊ t̄ra nihil habem⁹ Cur ergo
moriemur te vidēte. Et nos ⁊ t̄ra
nr̄a tui erim⁹. Eme nos ī ſuitutez
regiā ⁊ p̄be semīa: ne peūte culto
re redigat̄ t̄ra in solitudinē. Emit
igit̄ ioseph om̄ez t̄rā egipti: vēdē
tib⁹ singul̄ possessiōes suas p̄ ma
gnitudīe famis. Subiecitq̄ eam
pharaoni ⁊ cūctos ꝓpl̄os eius: a
nouissimis t̄minis egipti vsq̄ ad
extremos fines ei⁹ p̄ter terrā sac̄
dotū que a rege tradita fueāt eis
quib⁹ et statuta cibaria ex horre
is publicis p̄bebant̄ ⁊ idcirco nō
sūt ꝯpulsi vendē possessiōes suas
Dixit ergo ioseph ad ꝓpl̄os En vt
cernitis ⁊ vos ⁊ t̄rā vr̄az pharao
possidet. Accipite semina et serite
agros: vt fruges habere possitis
Quintā partē regi dabitis. q̄tuor
reliq̄s pmitto vobis in sementē ⁊
in cibū familijs ⁊ liberis vr̄is Qui
rn̄derūt Sal⁹ nr̄a in manu tua est
Respiciat nos tm̄ domin⁹ noster
⁊ leti seruiemus regi Ex eo tempe
vsq̄ in p̄ntem diē ī vniūsa terra
egipti regib⁹ q̄nta ps soluit̄ ⁊ fa
ctū est quasi in legē: absq̄ t̄ra sac̄
dotali que libera ab hac ꝯdicōne
fuit Habitauit ergo isrl̄ ī egipto
id est in terra iessen ⁊ possedit eā
auctusq̄ est et multiplicatus ni
mis ⁊ vixit in ea decē ⁊ septē ānis

Factiq; sūt omēs dies vite illi⁹ cē
tumq̄ draginta septē anno⁊. Cū
q; appropinq̄re cerneret diez mor
tis ei⁹ vocauit filiū suū ioseph et
dixit ad eū. Si inueni grāz in ɔspe
ctu tuo pone manū tuā sb̄ femore
meo ⁊ faties m̄ misericordiā ⁊ veri
tatez ut nō sepelias me in egipto
sed dormiaz cū patrib⁹ meis ⁊ au
feras me de terra hac cōdasq; me
ī sepulchro maiorū. Cui rn̄dit io
seph. Ego faciā qd̄ iussisti. Et ille
iura g̊ inq̄t mihi. Quo iurāte ado
rauit israhel domiuū cōuersus ad
lectuli caput. ¶ Ca. xlviij.

Hijs ita trāsactis nūciatū est
ioseph q̄ egrotaēt pr̄ suus
Qui assumptis duobus filijs ma
nasse ⁊ effraim ire p̄rexit. Dictūq;
est seni. Ecce fili⁹ tu⁹ ioseph venit
ad te. Qui ɔfortatus sedit in lectu
lo Et īgresso ad se ioseph ait. De⁹
omnipotēs apparuit mihi in luza
que est in terra chanaā. bn̄dixit
q; mihi ⁊ ait. Ego te augebo ⁊ mlt
tiplicabo ⁊ faciā te ī turbas ꝓplo
rū. Daboq; tibi terrā hanc et semi
ni tuo post te in possessionez sēpi
ternā. Duo g̊ filij tui q̄ nati sunt ti
bi in terra egipti anteq̄ hūc veni
rem ad te mei erūt effraim et ma
nasses sicut simeō ⁊ ruben reputa
bunt̄ mihi. Reliq̊s aūt quos ge
nueris post eos tui erūt ⁊ nomīe
fratr̄ suo⁊ vocabūtur in possessi
onib⁹ suis. Mihi em̄ quādo venie
bā de mesopotamia mortua est ra
chel in t̄ra chanaā in ip̄o itinere.
Eratq; vernū temp⁹. Et ingredie
bar effrathā ⁊ sepeliui eā iux̄ viā
effrathe que alio noīe appellatur
bethleem. Vidēs autē filios ei⁹ di
xit ad eū. Qui sunt isti. Rn̄dit. Fi
lij mei sūt q̊s donauit mihi dn̄s ī
hoc loco. Adduc inq̄t eos ad me
ut bn̄dicam illis. Oculi em̄ israhel
caligabāt pre nimia senectute et
clare videre nō poteāt Applicatos
q; ad se deosculat⁹ ⁊ circūplex⁹ di
xit ad filiū suū. Non sū fraudat⁹
aspectu tuo insup oñdit m̄ deus se
men tuū. Cūq; tulissz eos ioseph
de gremio p̄ris adorauit ꝓnus in
terraz ⁊ posuit ephraim ad dexte
ram suā id est ad sinistrā israhel.
manassen vero in sinistra sua ad
dexterā scilicz p̄ris applicuitq; am
bos ad eū. Qui extēdens manū de
xteraz posuit sup caput ephraim
minoris fr̄is. sinistrā autē sup ca
put manasse q̄ maior natu eāt cō
mutās man⁹. Bn̄dixitq; iacob fi
lios ioseph ⁊ ait. Deus in cui⁹ cō
spectu ambulauerūt patres mei
abraham ⁊ ysaac deus q̄ pascit
me ab adolescencia mea vsq; in p̄
sentē diez angelus q̄ eruit me de
cūctis mal̄ bn̄dicat pueris istis
⁊ inuocet̄ sup eos nomē meū no
minaq̊ patrū meo⁊ abrahaz et
ysaac ⁊ crescāt in multitudīe sup
terrā. Vidēs aūt ioseph q̄ posuis
set pr̄ suus dexteraz manū sup ca
put ephraim g̃uit̄ accepit. Et ap
prehensā manū p̄ris leuare cona
tus ē de capite ephraim ⁊ trāsfer
re sup caput manasse. Dixitq; ad
patrē. Nō ita ɔuenit pater q̄ hic
est p̄mogenit⁹ Pone dexterā tuā
sup caput eius. Qui rēnuens ait.
Scio fili mi scio. Et iste quippe eit
in ꝓplos ⁊ multiplicabit̄ ꝫ frater
eius minor maior erit illo ⁊ semē
illi⁹ crescet in gētes Bn̄dixitq; eis

in tpe illo dicēs. In te bn̄dicetur
isrl' atq; dicet. Fatiat tibi deꝰ sicut
effraim ⁊ sicut manasse. Cōstitu
itq; effraim ante manassen Et ait
ad ioseph filiū suū. En ego mori
or et erit deus vobiscū et reducet
vos ad t̄raz patrū vr̄oꝝ. Do tibi
ptem vnā extra frēs tuos quam
tuli de manu amorrei in gladio ⁊
arcu meo. ¶ Ca. xlix. ·:·

Vocauit aūt iacob filios suos
⁊ ait eis. Cōgregamī: vt an
nūtiez q̄ vētura sūt vob̄ ī dieb⁹ no
uissimis. Cōgregamī ⁊ audite fi
lij iacob: audite israhel prēz vr̄m
Ruben p̄mogenit⁹ me⁹. Tu forti
tudo mea et p̄ncipiū doloris mei.
Prior ī donis. maior ī impio. Effu
sus es sicut aq̄. Nō crescas. qꝛ ascē
disti cubile p̄ris tui et maculasti
stratū ei⁹. Simeō ⁊ leui frēs vasa
iniq̄tatis bellantia. In ꝯsiliū eoꝝ
nō veniat aīa mea et ī cetu illoruz
nō sit gl'ia mea. qꝛ ī furore suo oc
ciderūt virū ⁊ ī volūtate sua suffo
derūt murū. Maledict⁹ furor eoꝝ
qꝛ ptinax ⁊ īdignacō eoꝝ qꝛ duā
Diuidā eos ī iacob ⁊ dispgā eos
in isrl'. Juda: te laudabunt frēs
tui. Man⁹ tue ī ceruicib⁹ īimicoꝝ
tuorū. adorabūt te filij patris tui.
Catulus leonis iuda. Ad p̄dam
fili mi ascēdisti: req̄escēs accubui
sti vt leo ⁊ q̄si leena. Quis suscita
bit eū. Nō auferet̄ sceptruz de iu
da ⁊ dux de femore eius: donec ve
niat q̄ mittēdus ē et ip̄e erit expe
ctatio gentiū. Ligans ad vineaz
pullū suū ⁊ ad vitē o fili mi asinā
suā. Lauabit ī vino stolam suā ⁊
in sanguine vue pullū suuz. Pul
chriores sūt oculi ei⁹ vino ⁊ dētes
eius lacte cādidiores. zabolō in
litore maris hītabit ⁊ in stacōne
nauiū: ptīgēs vsq; ad sydonē. ysa
char asinus fortis: accubās inter
terminos. Vidit req̄em q̄ essz bō
⁊ terrā q̄ optima ⁊ supposuit hu
merū suū ad portandū: factusq; ē
tributis seruiens. Dan iudicabit
ppl'm suū sicut ⁊ alia trib⁹ ī isrl'.
Fiat dan coluber ī via cerastes in
semita: mordēs vngulas equi vt
cadat ascensor ei⁹ retro. Salutaē
tuū expectabo dn̄e. Gad accinct⁹
preliabit̄ ante eū et ip̄e accinget̄
retrorsū. Aser pinguis panis ei⁹
⁊ p̄bebit delitias regib⁹ Neptalim
ceruus emissus et dans eloquia
pulchritudinis Fili⁹ accrescēs io
seph: fili⁹ accrescēs ⁊ decor⁹ aspcū
Filie discurrerūt sup murū. ꝫ exa
sperauerūt eū ⁊ iurgati sūt: inuide
rūtq; illi hn̄tes iacula. Sedit īfor
ti arcus ei⁹ ⁊ dissoluta sūt vīcula
brachioꝝ et manuū illi⁹: per ma
nus potentis iacob. Inde pastor
egressus ē: lapis isrl'. De⁹ patris
tui erit adiutor tu⁹ et oīpotēs bn̄
dicet tibi bn̄dcōib⁹ celi desup: bn̄
dictionib⁹ abissi iacētis deorsū: bn̄
dictōnib⁹ vberū ⁊ vulue. Bn̄dicti
ones p̄ris tui ꝯfortate sūt Bn̄dcō
nib⁹ patrū ei⁹ donec veniret desi
deriū colliū eternorū. Fiāt in capi
te ioseph ⁊ in v̄tice nazarei: inter
frēs suos. Beniamin lup⁹ rapax
mane ꝯmedet p̄dam ⁊ vespe diui
det spolia. Omēs hij ī tribub⁹ isrl'
duodecī. Hec locutus ē eis p̄r su⁹
bn̄dixitq; singulis benedcōnib⁹
ꝓprijs ⁊ precepit eis dicens. Ego
ꝯgregor ad ppl'z meū. Sepelite me
cū p̄rib⁹ meis in spelunca duplici

que ē in agro ephron ethei ɔtra
mābre in t̄ra chanaan quā emit
abrahā cū agro ab ephrō etheo
in possessionē sepulchri. Ibi sepe
lierūt eū ⁊ sarā vxorē eius. Ibi se
pult⁹ est ysaac cū rebecca cōiuge
sua. Ibi ⁊ lya cōdita iacet. Finitis
q̄ mādatis quib⁹ filios instrue
bat collegit pedes suos sup lectulū
⁊ obijt appositꝰ q̄ ē ad ꝓpl̄m suū.

Qvd cernēs ioseph ¶ Ca. l.
ruit sup faciē patris flens ⁊
deosculās eum p̄cepitq̄ ꝑuis suis
medicis ut aromatib⁹ ɔdirēt pa
trez. Quib⁹ iussa explētib⁹ trāsie
rūt quadragīta dies. Iste quippe
mos erat cadauerū ɔditoꝝ. Fle
uitq̄ eū egiptus septuaginta die
bus. Et expleto planct⁹ tp̄e locu
tus est ioseph ad familiā phara
onis. Si inueni grām ī ɔspectu ve
stro loq̄mini in aurib⁹ pharaōis
eo q̄ pat̄ me⁹ adiurauerit me di
cens En morior in sepulchro meo
q̄d fodi mihi ī terra chanaā sepe
lies me. Ascēdā igit̄ ⁊ sepeliaz pa
trez meū ac reūtar. Dixitq̄ ei pha
rao. Ascēde ⁊ sepeli p̄rez tuuz sicut
adiurat⁹ es. Quo ascēdēte ierunt
cū eo om̄s senes domus pharao
nis cūctiq̄ maiores natu t̄re egip
ti domus ioseph cū fratribus suis
absq̄ ꝑuulis ⁊ gregib⁹ atq̄ arm̄
tis q̄ dereliq̄runt in t̄ra iessen. Ha
buitq̄ in comitatu currus ⁊ equi
tes ⁊ facta ē turba nō modica ve
neruntq̄ ad areā adad q̄ sita est
trās iordanē vbi celebrātes exeq̄
as plāctu magno atq̄ vehemēti
impleuerūt septē dies Quod cum
vidissent habitatores t̄re chana
an dixerūt. Planct⁹ magn⁹ ē iste
egipcijs. Et idcirco vocatū est no
men loci illi⁹ planct⁹ egipti. Fece
rūt ḡ filij iacob sicut p̄ceperat eis
⁊ portātes eū in terraz chanaā se
pelierūt eū in spelūca duplici quā
emerat abrahaz cū agro ī posses
siōez sepulchri ab ephron etheo
ɔtra faciē mambre. Reuersusq̄ ē
ioseph in egiptū cum fratrib⁹ su
is ⁊ om̄i comitatu sepulto patre.
Quo mortuo timētes frēs eius et
mutuo colloquentes. ne forte me
mor sit iniurie quā passus ē ⁊ red
dat nob̄ omne malū q̄d fecimus
mādauerūt ei. Pater tu⁹ p̄cepit
nob̄ anteq̄ moreret̄ ut hec tibi ver
bis illi⁹ diceremꝰ. Obsecro ut ob
liuiscaris sceleis fratꝝ tuoꝝ ⁊ pec
cati atq̄ malicie quaz exercuerūt
in te. Nosq̄ oram⁹ ut ꝑuo dei p̄ri
tuo dimittas iniq̄tatē hanc. Qui
b⁹ auditis fleuit ioseph venerūt
q̄ ad eū frēs sui et ꝓni adorātes
in terrā dixerūt. Serui tui sumus.
Quib⁹ ille respōdit. Nolite timere
Num dei possu⁹ resistere voluntati
Vos cogitastis de me malū ꝫ de⁹
vertit illud ī bonū ut exaltaēt me
sicut in p̄nciaꝝ cernitis ⁊ saluos
faceret mltos ꝓplos. Nolite timē.
Ego pascā vos ⁊ ꝑuulos vestros
Cōsolatusq̄ est eos et blāde et le
uiter locutus est et habitauit in
egipto cū omni domo patris sui.
Vixitq̄ centūdecēannis ⁊ vidit ef
fraim filios vsq̄ ad terciā genēa
cionez. Filijq̄ machir filij manas
se nati sūt in genib⁹ ioseph. Qui
bus trāsactis locut⁹ est fratrib⁹
suis. Post mortē meaz deus visita
bit vos ⁊ ascēdere vos faciet de t̄ra
ista ad t̄raz quā iurauit abrahā

ysaac ⁊ iacob. Cūq; adiuāssz eos atq; dixissz. deꝰ visitabit vos aspor tate ossa mea vobiscū de loco isto mortuus ē: expletis centūdecē vi te sue ānis ⁊ cōditꝰ aromatibus repositꝰ ē in loculo in egipto.

¶ Explicit liber genesis ¶ Inci pit liber Ellesmoth quē nos exodi dicimꝰ. Ca. i.

Hec sūt nomīa filioꝝ isrl. q̄ ingressi sūt in egiptū cū iacob. Si guli cū domibꝰ suis introierūt. Ruben. si meon. leui. iudas. ysachar. zabu lon. ⁊ beniamin. dan et neptalim gad ⁊ aser. Erāt igit̄ omēs anime eoꝝ q̄ egressi sūt de femore iacob: septuagīta. Joseph aūt ī egipto erat. Quo mortuo ⁊ vniūsis frībꝰ eiꝰ omīq; ꝯgnacōne sua: filij isrl creuerūt et q̄si germinātes multi plicati sūt ac roborati nimis imple uerūt t̄rā. Surrexit interea rex no uus sup egiptū qui ignorabat io seph. Et ait ad ꝓplm suum. Ecce ꝓplus filioꝝ israhel multus ⁊ for tior nobis ē. Venite sapiēter oppꝫ mamꝰ eū ne forte multiplicetur ⁊ si ingruerit ꝯtra nos bellū: addat̄ īimicis nostris. expugnatisq; no bis: egrediat̄ de terra. Preposuit itaq; eis magistros operū vt affli gerēt eos oneribꝰ. Edificauerūtq; vrbes tabernaculoꝝ pharaoni. phiton ⁊ ramasses Quātoq; oppꝫ mebāt eos: tanto magis multipli cabant̄ et crescebant. Oderantq; filios isrl egiptij et affligebāt il ludentes ⁊ inuidentes eis atq; ad amaritudinē ꝑducebāt vitaꝫ eo rū opibꝰ duris luti ⁊ lateris oīq; famulatu quo ī t̄re opibus p̄me bant̄. Dixit autē rex egipti obste tricibꝰ hebreorū quaꝝ vna voca bat̄ sephora altera phua: p̄cipi ens eis. Quando obstetricabitis hebreas ⁊ partus tēpus aduene rit: si masculus fuerit int̄ficite euꝫ si femina reseruate. Timuerūt āt obstetrices deū ⁊ nō fecerūt iuxta preceptū regis egipti. ꝫ conserua bāt mares. Quibꝰ accersitis ad se rex ait Quidnā est hoc qd̄ facere voluistis vt pueros seruaretis ⁊ Que rn̄derūt. Non sūt hebree sicut egiptij mulieres. Jp̄e eī obstetri candi hn̄t scientiā ⁊ priusq̄ veni amus ad eas pariūt. Bene ergo fecit dn̄s obstet̄cibꝰ ⁊ creuit ꝓpls cōfortatusq; ē nimis. Et q̄a timue rūt obstetrices deū: edificauit eis domos. Precepit ḡ pharao omī ꝓplo suo dicēs. Quicq̄d masculini sexus natum fuerit ī flumē ꝓicite quidq̄d femīni reꝫuate. ¶ Ca. ij.

Egressus ē post hec vir de do mo leui ⁊ accepit vxorez stir pis sue que ꝯcepit ⁊ peperit filiū ⁊ videns eum elegantem abscōdit tribus mensibus. Cūq; iam cela re nō posset sumpsit fiscellam scir peā et liniuit eam bitumine ac pi ce. posuitq; intus infantulum et exposuit eum in carecto ripe flumi nis stante procul sorore eius ⁊ cō siderante euentum rei. Ecce autem descendebat filia pharaonis ut lauaretur ī flumine ⁊ puelle eius gradiebantur per crepidīez aluei Que cum vidisset fiscellā in papi rione misit vnaꝫ e famulabꝰ suis

et allatam apiēs cernēsq; ī ea par
uulū vagientē miserta eius ait.
De infātib⁹ hebreoꝝ est hic. Cui
soror pueri vis inquit ut vadā et
vocē tibi mulierē hebream q̄ nutri
re possit infantulū. Rn̄dit. Vade.
Perrexit puella et vocauit matrē
suā. Ad quā locuta filia pharao
nis accipe ait puerū istū et nutri
mihi ego dabo tibi mercedē tuā.
Suscepit mulier et nutriuit puerū
adultūq; tradidit filie pharaōis
Quē illa adoptauit ī locū filij vo
cauitq; nomē eius moyses dicēs.
q̄ de aqua tuli eū. In diebus illis
postq̄ creuerat moyses egressus
est ad fratres suos viditq; afflicti
onē eoꝝ et virū egiptiū ꝑcuciētem
quendā de hebreis fratrib⁹ suis.
Cūq; cōspexisset huc atq; illuc et
nullū adesse vidisset ꝑcussum egip
tiū abscōdit sabulo Et egress⁹ die
altēo ꝯspexit duos hebreos rixā
tes dixitq; ei q̄ faciebat iniuriam.
Quare ꝑcutis ꝓximū tuū. Qui rn̄
dit. Quis ꝯstituit te principē et iu
dicē sup nos. Num occidē me tu
vis sicut heri occidisti egiptium.
Timuit moyses et ait. Quomodo
palā factū est verbū istud. Audi
uitq; pharao sermonē hunc et q̄
rebat occidē moysen. Qui fugiēs
de ꝯspectu eius moratus est in ter
ra madiā et sedit iux̄ puteū. Erāt
autē sacerdoti madiā septem filie
que venerāt ad hauriēdā aquā
et impletis canalib⁹ adaq̄re cupi
ebāt greges p̄ris sui. Supuenere
pastores et eiecerūt eas. Surrexit
q; moyses et defensis puellis ada
quauit oues earꝝ. Que cū reuertis
sēt ad ietro p̄rem suū dixit ad eas
Cur veloci⁹ venistis solito. Dixe
runt. Vir egiptius liberauit nos
de manu pastoꝝ. Insup et hausit
aquā nobiscū potūq; dedit ouib;
At ille. vbi est inq̄t. Quare dimi
sistis hominē vocate eum ut ꝯme
dat panem. Jurauit ḡ moyses q̄
habitaret cū eo. Accepitq; sepho
ram filiā eius vxorem que pepit ei
filiū quem vocauit gersan dicens
Aduena fui ī terra aliena. Alterū
vero pepit quē vocauit eliezer di
cens De⁹ em̄ p̄ris mei adiutor me
us et eripuit me de manu phara
onis. Post multū vero tp̄is mor
tuus ē rex egipti. Et ingemiscētes
filij israhel ꝓpt̄ opera vociferati sūt
Ascenditq; clamor eoꝝ ad deū ab
operib⁹ et audiuit gemitū eoꝝ ac
recordatus est federis qd̄ pepigit
cū abrahā ysaac et iacob. Et respe
xit dn̄s filios isrl̄ et ꝯgnouit eos.

¶ Ca. iij.

Moyses aūt pasce
bat oues ietro soceri sui sa
cerdotis madian. Cūq; minasset
gregē ad interiora deserti venit ad
montem dei oreb. Apparuitq; ei do
min⁹ ī flāma ignis de medio rubi
et videbat q̄ rub⁹ ardēt et nō ꝯbu
reret̄. Dixit ḡ moyses. Vadā et vi
debo visionē hanc magnā quare
non ꝯburat̄ rubus. Cernēs autē
dn̄s q̄ ꝑgeret ad vidēdū vocauit
eum de medio rubi et ait. Moyses
moyses. Qui rn̄dit. Assum. At ille
nō appropies inq̄t huc Solue cal
ciamentū de pedib⁹ tuis. Loc⁹ em̄
in q̄ stas terra sancta est. Et ait.
Ego sū deus p̄ris tui de⁹ abraham
et deus ysaac et deus iacob Abscō
dit moyses faciē suā. Non em̄ au
debat aspicere contra deū. Cui ait

dñs. Vidi afflictōez ꝓpli mei ī egi
pto ⁊ clamorē eius audiui ꝓpt̄ du
ritiā eoꝝ qui p̄sūt opib⁹. Et sciēs
dolorē eius descēdi ut liberem eū de
manibus egiptioꝝ ⁊ educā de ter
ra illa in terrā bonā et spatiosam
in terrā que fluit lacte ⁊ melle ad
loca chananei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊
pherezei ⁊ euei et iebusei. Clamor
ergo filioꝝ isrl̄ venit ad me vidi
q̄ afflictōez eoꝝ qua ab egipciis
opp̄muntur. Sed veni ⁊ mittā te ad
pharaonez ut educas ꝓpl̄m meū
filios isrl̄ de egipto. Dixitq̄ moy
ses ad deū. Quis sū ego ut vadaz
ad pharaonē ⁊ educā filios isrl̄
de egipto. Qui dixit ei. Ego ero te
cū et hoc habeb̄ signū ꝙ miserim
te. Cum eduxeris ꝓpl̄m meū de egi
pto ymolabis deo sup mōtez istū
Ait moyses ad deum. Ecce ego va
dā ad filios isrl̄ ⁊ dicaz eis. Deus
patrū vestroꝝ misit me ad vos.
Si dixerīt m̄ qd̄ est nomē eius q̄d
dicam eis. Dixit dñs ad moysen
Ego sū qui sū. Ait. Sic dices filijs
israhel. Qui est misit me ad vos.
Dixitq̄ iteꝝ de⁹ ad moysē. Hec di
ces filijs isrl̄. Dñs deus patrū vr̄o
rū deus abraham ⁊ deus ysaac ⁊
deus iacob misit me ad vos. Hoc
nomē mihi ē in eternū ⁊ hoc memo
riale meū ī generacōe ⁊ generacōez
Vade ⁊ ꝯgrega seniores isrl̄ ⁊ di
ces ad eos. Dñs deus patrū vr̄oꝝ
apparuit mihi deus abrahā ⁊ de⁹
ysaac ⁊ deus iacob dicēs Visitās
visitaui vos ⁊ vidi oīa q̄ acciderīt
vobis in egipto ⁊ dixi ut educam
vos de afflictōe egipti ī terrā cha
nanei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊ pherezei
⁊ euei et iebusei ad terrā fluentez
lacte ⁊ melle et audient vocē tuaz
Ingredierisq̄ tu ⁊ seniores israhel
ad regem egipti et dices ad eum
dñs deus hebreoꝝ vocauit nos.
Ibimus viam triū dierū in solitu
dinez ut ymolemus dño deo nr̄o
Sed ego scio ꝙ non dimittet vos
rex egipti ut eatis nisi ꝑ manū va
lidā. Extendāq̄ manū meā ⁊ ꝑcu
tiā egiptū in cūctis mirabilib⁹ me
is que facturus sū in medio eorū
post hoc dimittet vos. daboq̄ gra
tiā ꝓpl̄o huic coraz egipciis. Et cū
egredimini nō exibitis vacui. ꝫ po
stulabit mulier a vicina sua ⁊ ab
hospita sua vasa argētea ⁊ aurea
ac vestes. ponetisq̄ eas sup filios
⁊ filias vr̄as ⁊ spoliabitis egiptū.

Respōdēs moyses ¶ Ca. iiij.
ait. Nō credēt m̄ neq̄ audiēt
vocē meā. ꝫ dicēt nō apparuit tibi
dominus. Dixit ergo ad eū. Quid
est quod tenes in manu tua. Rn̄
dit. Virga. Dixitq̄ domin⁹. Proi
ce eā in terrā. Proiecit ⁊ versa est
in colubrū ita ut fugeret moyses.
Dixitq̄ dñs. Extende manū tuaz ⁊
apprehēde caudā eius. Extendit ⁊
tenuit: versaq̄ est in virgam. Vt
credant inquit ꝙ apparuerit tibi
deus patrū tuorū deus abrahā et
deus ysaac et deus iacob. Dixitq̄
dñs rursum. Mitte manum tuam
in sinū tuū. Quā cū misisset in sinū
ꝓtulit leprosam ad instar niuis.
Retrahe ait manum tuaz in sinū
tuū. Retraxit ⁊ protulit iterum ⁊
erat similis carni relique. Si non
crediderint inquit tibi neq̄ audie
rint sermonez signi p̄oris: credent
verbo signi sequētis. Qd̄ si nec du
ob⁹ quidē hijs signis crediderint

neq; audierint vocez tuam sume
aquā flumīs ⁊ effunde eā sup ari
daz ⁊ quicq̄d hauseris de fluuio
vertet̄ in sanguinē. Ait moyses.
Obsecro dn̄e nō sū eloqn̄s ab he
ri ⁊ nudiusterti⁹ et ex quo locut⁹
es ad seruū tuum impedicōris ⁊
tardioris lingue sū. Dixit dn̄s ad
eū Quis fecit os hoīs. Aut q̄s fa
bricatus ē mutū ⁊ surdū. videntē
⁊ cecū. Nōne ego. Perge igit̄ et
ego ero in ore tuo doceboq; q̄d lo
quaris. At ille obsecro dn̄e inq̄t
mitte quē missur⁹ es. Iratus dn̄s
in moysen ait. Aaron frat̄ tu⁹ le
uites scio q̄ eloquēs sit. Ecce ipse
egrediet̄ in occursū tuū videsq; te
letabit̄ corde. Loq̄re ad eū ⁊ pone
verba mea in ore ei⁹ et ego ero in
ore tuo ⁊ in ore illi⁹ et oñdaz vob̄
quid agē debeatis Et ip̄e loq̄tur p
te ad populū ⁊ erit os tuū. tu au
tē eris ei in hijs q̄ ad deū ptinent
Virgāq̄ hāc sume in manu tua ī
qua factur⁹ es signa. Abijt moy
ses ⁊ reuersus est ad ietro socez
suū. Dixitq; ei. Vadaz ⁊ reuertar
ad frēs meos in egiptū ut videā
si adhuc viuant. Cui ait ietro.
Vade in pace. Dixit ergo dn̄s ad
moysen in madiā. Vade ⁊ reuer
tere in egiptū. Mortui em̄ sūt oēs
qui q̄rebāt aīaz tuā Tulit g̊ moy
ses vxorē suā ⁊ filios suos ⁊ impo
suit eos sup asinū reuersusq; est in
egiptū portās v̄gā dei ī manu sua
Dixitq; ei dn̄s reuertenti in egiptū.
Vide ut oīa ostēta q̄ posui in ma
nu tua fatias corā pharaōe. Ego
indurabo cor ei⁹ et non dimittet
populū. Dicesq; ad eū. Hec dic̄ do
min⁹ Fili⁹ meus p̄mogenit⁹ isrl̄
Dixi tibi. Dimitte filiū meū ut seruī
at mihi ⁊ noluisti dimittere eum
Ecce ego interfitiaz filiū tuū p̄mo
genitū. Cūq; eēt in itinē in diuer
sorio occurrit ei dn̄s et volebat
occidē eum. Tulit ilico sephora
acutissimā petrā ⁊ circūcidit p̄pu
tiū filij sui. Tetigitq; pedes eius ⁊
ait Spōsus sāguinū tu mihi es Et
dimisit eū postq̄ dixerat sponsus
sāguinū tu mihi es ob circūcisio
nē. Dixitq; dn̄s ad aaron. Vade
in occursū moysi ī desertū. Qui p
rexit obuiaz ei in mōtez dei ⁊ oscu
latus ē eum. Narrauitq; moyses
aaron oīa v̄ba dn̄i p q̄b⁹ miseāt
eū ⁊ signa q̄ mādaueāt. Venerūt
q; simul ⁊ ꝯgregauerūt cūctos seni
ores filioꝝ isrl̄. Locutusq; ē aarō
oīa v̄ba q̄ dixerat dn̄s ad moysē
⁊ fecit signa corā ꝓpl̄o et credidit
ꝓpl̄us. Audierūtq; q̄ visitassz dn̄s
filios isrl̄ ⁊ q̄ respexit afflictōnez
illoꝝ ⁊ p̄ni adorauerūt. ¶ Ca. v.

Post hec ingressi sūt moyses
⁊ aaron ⁊ dixerūt pharaoni
Hec dicit dn̄s de⁹ isrl̄ Dimitte po
pulū meū ut sacrificet mihi in de
serto. At ille rn̄dit. Quis est dn̄s
ut audiā vocē ei⁹ ⁊ dimittā isrl̄.
Nescio dn̄m ⁊ isrl̄ nō dimittam.
Dixerūtq;. De⁹ hebreoꝝ vocauit
nos ut eam⁹ viā triū dieꝝ in soli
tudinē et sacrificem⁹ dn̄o d̄o nr̄o
ne forte accidat nob̄ pestis ā gla
dius. Ait ad eos rex egipti. Qua
re moyses ⁊ aaron sollicitatis po
pulū ab opib⁹ suis. Ite ad oneā
vr̄a. Dixitq; pharao. Multus est
populus terre. Videtis q̄ turba
succreuerit qn̄to magis si dederitis
eis requiem ab opib⁹. Precepit

ergo in die illo p̄fectis op̄m ⁊ exa
ctoribꝫ ꝓpl̄i dicens. Nequaq̄ vltr̄
dabitis paleas ꝓpl̄o ad ɔfitiēdos
lateres sicut prius. sed ip̄i vadāt
⁊ colligāt stipulas ⁊ mensurā la
terꝫ quā priꝰ fatiebāt. imponetis
sup eos nec minuetis quicq̄ Va
cant em̄ ⁊ idcirco vociferant̄ dicē
tes. Eamꝰ ⁊ sacrificemꝰ d̄o nostro
Opprimāt̄ opibꝫ ⁊ expleant ea ut
nō acq̄escant verb̄ mendacibus
Igit̄ egressi prefecti op̄m ⁊ exacto
res ad populū dixerunt. Sic dicit
pharao. Nō do vobis paleas. Ite
⁊ colligite sicubi īuenire poteritis
nec minuet̄ quicq̄ de ope vestro.
Dispersusqꝫ ē ꝓpl̄s ī oēm terrā egi
pti ad colligendas paleas. Prefe
ctiq̄ op̄m instabāt dicētes. Com
plete opꝰ vestꝫ quotidie ut priꝰ
facere solebatis qn̄ dabant̄ vob̄
palee. Flagellatiqꝫ sūt qui p̄erāt
opibꝰ filioꝝ isrl̄ ab exactoribus
pharaoīs dicētibꝰ. Quare nō im
plestis mēsurā laterꝫ sic̄ p̄us nec
heri nec hodie. Venerūtqꝫ prepo
siti filioꝝ isrl̄ ⁊ vociferati sunt ad
pharaonē dicentes. Cur ita agis
ɔtr̄ seruos tuos. Palee nō dant̄
nob̄ ⁊ lateres similit̄ imperāt̄. En
famuli tui flagellis cedimur ⁊ īiu
ste agitur ɔtra ꝓpl̄m tuū Qui ait.
Vacatis otio ⁊ idcirco dicitis. Ea
mꝰ ⁊ sacrificemꝰ d̄no. Ite ḡ ⁊ ope
ramini. Palee nō dabūtur vob̄ ⁊
reddetis ɔsuetū numeꝝ laterꝫ. Vi
debātqꝫ se p̄positi filioꝝ isrl̄ ī ma
lū eo q̄ diceret̄ eis n̄ minuet̄ q̄cq̄
op̄is de lateribꝰ p̄ singulos dies.
Occurrerūtqꝫ moysi et aaron q̄ sta
bant ex aduerso: egredientes a
pharaone ⁊ dixerūt ad eos. Vi
deat d̄ns ⁊ iudicet. qm̄ fetere feci
stis odorē nostꝫ corā pharaone
⁊ seruis eiꝰ ⁊ prebuistis ei gladiū
ut occideret nos. Reuersusqꝫ ē moy
ses ad d̄nm ⁊ ait. D̄ne: cur afflixi
sti ꝓpl̄m istuꝫ. Quare misisti me.
Ex eo ei q̄ īgressus sū ad pharao
nē ut loq̄rer ex nomīe tuo: afflixit
populū tuum ⁊ nō liberasti eos.

Dixitqꝫ d̄ns ad ¶ Ca. vi.
moysen. Nūc videb̄ q̄ factu
rus sūꝫ pharaoni. Per manū em̄
fortē dimittet eos ⁊ ī manu robu
sta eitiet illos de t̄ra sua. Locutꝰqꝫ
ē d̄ns ad moysen dicens. Ego do
minꝰ qui apparui abrahā. ysaac
⁊ iacob in deo oīpotente et nomē
meū adonay n̄ īdicaui eis. pepigi
qꝫ fedꝰ cū eis ut darē eis t̄raꝫ cha
naā t̄rā peg̃nacōis eoꝝ ī q̄ fuerūt
aduene Ego audiui gēitū filioꝝ is
rahel q̄ egipcij oppresserūt eos et
recordatꝰ sū pacti mei: Ideo dic fi
lijs isrl̄. Ego d̄ns qui educā vos
de ergastulo egiptioꝝ ⁊ eruam de
seruitute ac redimam in brachio
excelso ⁊ iudicijs magnis ⁊ assu
mam vos mihi in populū ⁊ ero ve
ster deus. Et scietis q̄ ego sū d̄ns
deus vester qui eduxerim vos de
ergastulo egiptioꝝ ⁊ induxerim
vos ī terrā sup quā leuaui manū
meā ut darē eā abraham. ysaac
⁊ iacob. daboqꝫ illaꝫ possidendaꝫ
vob̄ ego d̄ns Narrauit ḡ moyses
om̄a filijs isrl̄ qui nō acq̄euerūt
ei ꝓpter angustiā spūs ⁊ opꝰ du
rissimum. Locutusqꝫ est dominus
ad moysen dicēs. Ingredere et lo
quere ad pharaonem regē egipti
ut dimittat filios israhel de terra
sua. Respondit moyses corā d̄no

Ecce filij isrl non audiunt me. Et
quo audiet pharao p̄serti cū in
circūcisus sim labijs. Locutusq;
est dn̄s ad moysen ⁊ aaron ⁊ de
dit mādatū ad filios israhel ⁊ ad
pharaonez regez egipti ut educe
rent filios israhel de terra egipti.
Isti sūt principes domorū p̄ fami
lias suas. Filij ruben p̄mogeniti
isrl̄is enoch et phallu esrom et
charmi. Hee cognacōnes ruben.
Filij simeon iamuel ⁊ iamin ⁊ ia
mi ⁊ aod ⁊ iachin ⁊ soer et saul
filius chanamitidis. Hee ꝓgeni
es simeon. Et hec noīa filioꝝ leui
per cognacōes suas gerson et ca
ath ⁊ merari. Anni aūt vite leui
fuerūt centūtrigītaseptē. Filij ger
son lobni ⁊ semei p̄ ꝯgnacōes su
as. Filij caath amrā ⁊ ysuar ⁊ he
bron et oziel. Anniq̄ vite caath
centūtrigītatres. Filij merari mo
oli ⁊ musi. Hee cognacōes leui p̄
familias suas. Accepit aūt amrā
vxorē iochabeth patruelē suaz q̄
pepit ei aaron ⁊ moysē et mariā.
Fuerūtq; anni vite amrā centūtri
gintaseptē. Filijq̄ ysuar chore ⁊
napheg et zechri. Filijq̄ oziel mi
sael ⁊ elisaphā et sechri. Accepit
aūt aaron vxorē elizabeth filiam
aminadab sororē naason q̄ pepit
ei nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ytha
mar. Filijq̄ chore aser ⁊ helcha
na ⁊ abiasab. Hee sūt ꝯgnacōes
choritarū. At vero eleazar filius
aarō accepit vxorē de filiab⁹ phu
tiel q̄ pepit ei phinees. Hij sūt prī
cipes familiaꝝ leuiticaꝝ p̄ cogna
tiones suas. Iste ē aaron et moy
ses q̄bus p̄cepit dn̄s ut educerēt
filios israhel de terra egipti p̄ tur
mas suas. Hij sūt qui loquūt̄ ad
pharaonē regē egipti ut educāt
filios isrl̄ de egipto. Iste est moy
ses ⁊ aaron in die qua locut⁹ est
dn̄s ad moysen ī terra egipti. Et
locut⁹ est dn̄s ad moysen dicēs.
Ego dn̄s. Loquere ad pharaonē
regez egipti oīa que loquar tibi.
Et ait moyses coraz dn̄o. En incir
cumcisus labijs sum. Quo audiet
me pharao. Ca. vij.

Dixitq; dn̄s ad moysen. Ecce
cōstitui te deū pharaonis ⁊
aaron frater tuus erit ꝓpheta tu⁹
Tu loq̄ris ei om̄ia que mādo tibi
⁊ ille loquet̄ ad pharaonē ut di
mittat filios isrl̄ de terra sua. Sed
ego indurabo cor ei⁹ ⁊ multiplica
bo signa ⁊ ostēta mea ī terra egip
ti ⁊ nō audiet vos. Immittamq;
manū meaz sup̄ egiptū et educaz
exercitū meū ⁊ ꝓpl̄m meum filios
isrl̄ de terra egipti p̄ iudicia maxi
ma. Et scient egipcij q̄ ego sū do
min⁹ q̄ extēderim manū meā sup̄
egiptum ⁊ eduxerim filios isrl̄ de
medio eoꝝ. Fecit itaq; moyses ⁊
aarō sicut p̄cepat dn̄s ita egerūt
Erat aūt moyses octogīta anno
rū et aaron octogintatriū quādo
locuti sūt ad pharaonez. Dixitq;
dn̄s ad moysen et aarō. Cū dixe
rit vobis pharao ostēdite signa.
dices ad aaron. Tolle v̄gam tuā
⁊ ꝓice eā corā pharaone ac verta
tur in colubꝝ. Ingressi itaq; moy
ses ⁊ aaron ad pharaonē fecerūt
sicut p̄cepat dn̄s. Tulitq; aaron
virgā corā pharaōe et seruis ei⁹
que v̄sa est in colubrū. Vocauit
aūt pharao sapiētes ⁊ maleficos
⁊ fecerūt etiaz ipsi p̄ incātationes

egiptiacas ⁊ archana quedaꝫ si
milit̄. Proiecerūtq̄ singuli v̄gas
suas que verse sūt ī dracones. Sꝫ
deuorauit virga aarō: v̄gas eoꝝ
Induratūq̄ est cor pharaonis ⁊
nō audiuit eos sicut p̄cepat dn̄s
Dixit aūt dn̄s ad moysē. Ingra
uatū ē cor pharaonis ⁊ nō vult
dimittere ꝓpl'm. Vade ad eū ma
ne. Ecce egredietᷣ ad aq̄s. Et stab
in occursū ei⁹ sup ripā fluminis ⁊
v̄gam que cōuersa ē in draconeꝫ
tolles in manu tua. dicesq̄ ad eū.
Dn̄s deus hebreoruꝫ misit me ad
te dicens Dimitte populū meū ut
sacrificet m̄ in deserto ⁊ vsq̄ ad p̄
sens audire me noluisti. Hec igi
tur dicit dn̄s. In hoc scies q̄ sim
domin⁹. Ecce ꝑcutiā virga que in
manu mea ē aquā fluminis ⁊ ver
tetᷣ in sanguinē. Pisces q̄q̄ q̄ sunt
in fluuio morientur ⁊ ꝯputrescēt
aque ⁊ affligentᷣ egipcij: bibētes
aquaꝫ fluminis. Dixitq̄ dn̄s ad
moysē. Dic ad aaron. Tolle vir
gam tuā ⁊ extende manū tuā sup
aquas egipti ⁊ sup fluuios eorū
⁊ riuos ⁊ paludes ⁊ oēs lacus aq̄
rum ut vertantᷣ in sanguinē et sit
cruor in oī terra egipti tā in ligne
is vasis q̄ ī saxeis. Fecerūtq̄ moy
ses ⁊ aarō sicut p̄cepat dominus
Et eleuans v̄gam ꝑcussit aquaꝫ
fluminis corā pharaone ⁊ seruis
ei⁹ que versa ē in sanguineꝫ ⁊ pi
sces qui erant in flumine: mortui
sūt. Cōputruitq̄ fluui⁹ ⁊ nō pote
rāt egipcij bibere aquā fluminis
⁊ fuit sāguis ī tō terra egipti. Fe
cerūtq̄ similit̄ malefici egiptioꝝ ī
cantacōib⁹ suis. Et īduratū ē cor
pharaoīs: nec audiuit eos sicut
p̄cepat dn̄s. Auertitq̄ se ⁊ īgres
sus ē domū suaꝫ: nec opposuit cor
etiā hac vice. Foderūt aūt omēs
egipcij ꝑ circuitū fluminis aquā ut
biberēt. n̄ eī poterāt bibē aquā flu
mīs. īpletiq̄ sūt septē dies postq̄
ꝑcussit dn̄s fluuiū. ¶ Ca. viij.

Dixitq̄ dn̄s ad moysen. In
gredē ad pharaonē ⁊ dices
ad eū. Hec dicit dn̄s. Dimitte po
pulū meū ut sacrificet m̄. Si autē
nolueris dimittere: ecce ego ꝑcu
tiaꝫ omnes terminos tuos ranis
⁊ ebulliet fluui⁹ ranas que ascen
dēt ⁊ ingredientᷣ domū tuā ⁊ cubi
culū lectuli tui ⁊ sup stratū tuum
⁊ in domos seruoꝝ tuoꝝ ⁊ ī ꝓpl'm
tuū ⁊ in furnos tuos ⁊ in reliq̄as
ciboꝝ tuoꝝ ⁊ ad te ⁊ ad ꝓpl'm tuū
et ad oēs ſuos tuos intrabūt ra
ne. Dixitq̄ dn̄s ad moysē. dic ad
aarō. Extende manū tuā sup fluui
os ⁊ sup riuos ⁊ paludes ⁊ educ
ranas sup terrā egipti. Et extēdit
aarō manū sup aq̄s egipti ⁊ ascē
derūt rane. operuerūtq̄ terraꝫ egi
pti. Fecerūt aūt ⁊ malefici ꝑ īcanta
tiones suas similit̄. eduxerūtq̄ ra
nas sup terrā egipti. Vōuit autē
pharao moysē ⁊ aarō ⁊ dixit eis
Orate dn̄ꝫ ut auferat ranas a me
⁊ a ꝓpl'o meo ⁊ dimittaꝫ ꝓpl'm ut
sacrificet dn̄o Dixitq̄ moyses ad
pharaonē. Cōstitue m̄ qn̄ dep̄cer
ꝓ te ⁊ ꝓ ſuis tuis ⁊ ꝓ ꝓpl'o tuo ut
abigātᷣ rane a te ⁊ a domo tua et
a ſuis tuis ⁊ a ꝓpl'o tuo ⁊ tm̄ ī flu
mīe r̄maneāt. q̄ rn̄dit. Cras. At il
le iux̄ inquit verbū tuum fatiaꝫ ut
scias quoniam non est sicut dn̄s
de⁹ noster ⁊ recedent rane a te ⁊ a
domo tua ⁊ a seruis tuis et a ꝓpl'o

tuo ⁊ tm̄ in flumine remanebunt
Egressiq; sunt moyses ⁊ aaron a
pharaōe ⁊ clamauit moyses ad
dominū ꝑ spōsiōe ranarū quā cō
dixerat pharaōi. Fecitq; dn̄s iu
xta v̄bū moysi ⁊ mortue sūt rane
de domibus ⁊ de villis ⁊ de agris.
Cōgregauerūtq; eas ī immēsos
aggeres ⁊ ꝯputruit terra. Vidēs
aūt pharao q̄ data essz req̄es ingr̄
uauit cor suū ⁊ nō audiuit eos si
cut precepat dn̄s Dixitq; dn̄s ad
moysen. Loq̄re ad aaron. Extēde
virgā tuā ⁊ ꝑcute puluerē terre ⁊
sint scinifes in vniūsa terra egip
ti. Fecerūtq; ita. Et extēdit aaron
manū virgaz tenēs ꝑcussitq; pul
uerē terre ⁊ facti sūt scinifes in ho
minib⁹ et in iumētis. Omnis pul
uis terre v̄sus est in scinifes ꝑ to
tam terrā egipti. Fecerūtq; silr̄iter
malefici incātacōib⁹ suis ut educe
rent scinifes ⁊ nō potuerūt Erātq;
scinifes tā in hominib⁹ q̄ in iumē
tis. Et dixerūt malefici ad phara
onē. Digitus dei est hic Induratū
est cor pharaonis et nō audiuit
eos sicut p̄cepat dn̄s Dixitq̄ dn̄s
ad moysen. Cōsurge diluculo et
sta corā pharaone. Egredietr̄ em̄
ad aquas. Et dices ad eū. Hec di
cit dn̄s. Dimitte ꝓplm̄ meuz ut sa
crificet mihi. Qd̄ si non dimiseris
eum ecce ego mittaz ī te ⁊ ī seruos
tuos ⁊ in populū tuū ⁊ in domos
tuas om̄e gen⁹ muscarū et imple
buntr̄ oēs dom⁹ egiptioꝝ muscis
diūsi generis ⁊ vniūsa terra in q̄
fuerint. Faciāq; mirabilē in die il
la terrā iessen ī qua popul⁹ me⁹ ē
ut non sint ibi musce ⁊ scias qm̄
ego dn̄s ī medio terre. ponāq; di
uisionē inter populū meū ⁊ popu
lū tuū. Cras eit signū istud. Fecit
q; dn̄s ita. Et venit musca gr̄uissiā
in domos pharaōis ⁊ seruoꝝ ei⁹
⁊ in oēm terraz egipti corruptaq;
ē t̄ra ab huiuscemōi muscis. Vo
cauitq; pharao moysen et aarō
⁊ ait eis. Ite ⁊ sacrificate d̄o vr̄o ī
terra hac. Et ait moyses. Non po
test ita fieri. Abhoīnatiōes enim
egiptioꝝ ymolabim⁹ dn̄o d̄o no
stro Qd̄ si mactauerimus ea q̄ co
lūt egipcij corā eis lapidib⁹ nos
obruēt. Viā triū dieꝝ ꝑgem⁹ in
solitudinē ⁊ sacrificabimus dn̄o
deo nr̄o sicut p̄cepit nob̄. Dixitq;
pharao. Ego dimittaz vos ut sa
crificetis dn̄o deo vr̄o in deserto.
verūtamē longius ne abeatis. Ro
gate ꝑ me. Et ait moyses. Egress⁹
a te orabo dn̄m ⁊ recedet musca a
pharaone ⁊ a s̄uis suis ⁊ a ꝓplo
ei⁹ cras. Verūtamē noli vltra fal
lere ut nō dimittas populū sacri
ficare dn̄o. Egressusq; moyses a
pharaone orauit dn̄m. Qui fecit
iuxta v̄bū illi⁹ ⁊ abstulit muscas
a pharaōe ⁊ a seruis suis et a po
pulo ei⁹. Nō sup̄fuit nec vna q̄dē
Et ingr̄uatū ē cor pharaōis ita ut
nec hac quidē vice dimittēt ꝓplm̄

¶ Ca. ix.

Dixit autē dn̄s ad
moysē ingredē ad pharao
nē et loq̄re ad eū. Hec dicit dn̄s
deus hebreoꝝ. Dimitte ꝓplm̄ meū
ut sacrificet mihi Qd̄ si adhuc rē
nuis ⁊ retines eos ecce man⁹ mea
erit sup̄ agros tuos ⁊ sup̄ equos
⁊ asinos ⁊ camelos et oues et bo
ues pestis valde grauis. Et faciet
dn̄s mirabile int̄ possessiōes isrl̄
et possessiōes egiptioꝝ ut nil oīo

pereat ex hijs q̄ ꝑtinent ad filios
isrl̄. Cōstituitq; dn̄s tp̄s dicens.
Cras fatiet dn̄s verbū istud ī t̄ra
Fecit ḡ dn̄s verbū hoc altera die
⁊ mortua sūt oīa animātia egipti
oꝝ. De am̄alibus vero filioꝝ isrl̄
nihil oīno perijt Et misit pharao
ad videndū. nec erat quicq̄ mor
tuū de hijs q̄ possidebat isrl̄. Ingr̄
uatūq; ē cor pharaonis ⁊ non di
misit ꝓpl̄m. Et dixit dn̄s ad moy
sē ⁊ aarō. Tollite plenas manus
cineris de camīo ⁊ sp̄gat illū moy
ses in celū coraꝫ pharaone. sitq;
puluis sup̄ oēm t̄rā egipti Erūt eī ī
hoībus ⁊ iumētis vlcera ⁊ vesice
turgentes in vniūsa terra egipti.
Tulerūtq; cinerē de camino ⁊ ste
terūt coraꝫ pharaone ⁊ sp̄sit illū
moyses in celū. Factaq; sūt vlceā
vesicaꝝ turgentiū ī hoīb⁹ ⁊ iumē
tis: nec poterāt malefici stāē corā
moyse ꝓpt̄ vulnera q̄ in ill̄ erant
⁊ in oī terra egipti. Indurauitq;
dn̄s cor pharaonis ⁊ nō audiuit
eos sicut locut⁹ ē dn̄s ad moysē.
Dixitq̄ dn̄s ad moysen Mane cō
surge ⁊ sta corā pharaōe ⁊ dices
ad eū. Hec dicit dn̄s de⁹ hebreoꝝ
Dimitte ꝓpl̄m meū ut sacrificet m̄
q̄ in hac vice mittaꝫ oēs plagas
meas sup̄ cor tuū ⁊ super ſuos tu
os ⁊ sup̄ populū tuū ut scias q̄ n̄
sit simil̄ mei in oī terra. Nūc enim
extēdens manū ꝑcutiaꝫ te ⁊ popu
lū tuū peste. ꝑibitisq; de t̄ra. Idcir
co aūt posui te ut oñdaꝫ in te for
titudinē meā ⁊ narret̄ nomē meū
in omī terra. Adhuc retines ꝓpl̄m
meū ⁊ nō vis dimittere eum. En
pluam cras hac ipsa hora grādi
nem multā nimis. qual̄ non fuit

in egipto a die qua fūdata ē vsq;
in p̄n̄s temp⁹. Mitte ḡ iam nunc
⁊ ꝯgrega iumenta tua ⁊ oīa que
habes in agro. Hoīes em̄ ⁊ iumē
ta et vniuersa q̄ inuenta fuerint
foris nec ꝯgregata de agris. cecide
ritq; sup̄ ea grando: morient̄. Qui
timuit verbū dn̄i de seruis phara
onis: fecit ꝯfugere seruos suos ⁊
iumēta in domos. qui autē negle
xit sermonē dn̄i: dimisit seruos su
os ⁊ iumēta in agris. Et dixit do
min⁹ ad moysen. Extēde manum
tuā in celū ut fiat grando in vniū
sa terra egipti sup̄ homīes ⁊ super
iumenta ⁊ sup̄ oēm herbā agri in
terra egipti. Extēditq; moyses v̄
gam in celū ⁊ dn̄s dedit tonitrua
⁊ grādinē ac discurrētia fulgura
sup̄ t̄raꝫ. Pluitq; dn̄s grādinē su
p̄ t̄raꝫ egipti ⁊ grādo ⁊ ignis mix
ta ꝑit̄ ferebant̄. Tāteq; fuit mag
nitudinis q̄nta añ nūq̄ apparuit
ī vniūsa terra egipti ex quo gens
illa ꝯdita ē. Et ꝑcussit grando ī oī
t̄ra egipti cūcta q̄ fuerūt in agris
ab hoīe vsq; ad iumentū. Cūctaꝫ
q; herbā agri ꝑcussit grādo ⁊ oē
lignū regionis ꝯfregit. Tm̄ ī t̄ra
iessen vbi erāt filij isrl̄ grando n̄
cecidit. Misitq; pharao et vōuit
moysē ⁊ aarō dicēs ad eos. Pec
caui etiam nunc. Dominus iust⁹
⁊ ego ⁊ populus me⁹ impij. Ora
te dominum ut desināt tonitrua
dei ⁊ grando: ut dimittaꝫ vos ⁊ ne
quaq̄ hic vltra maneatis. Ait
moyses. Cum egressus fuero de
vrbe extendaꝫ palmas meas ad
dn̄m ⁊ cessabūt tonitrua ⁊ grādo
non erit: ut scias q̄ dn̄i est terra
Noui aūt q̄ ⁊ tu ⁊ serui tui necdū

timeatis dñm deū. Linū ergo ⁊ or
deū lesū est eo ꝙ ordeū eēt virēs ⁊
linū iā folliculos germīaret. Tri
ticū aūt et far nō fūt lesa ꝙ seroti
na erāt Egressꝰ ꝙ moyses a pha
raone ex vrbe tetēdit manꝰ ad do
minū ⁊ cessauerūt tonitrua ⁊ grā
do nec vltra stillauit pluuia sup
terrā Videns aūt pharao ꝙ ces
sasset pluuia ⁊ grādo ⁊ tonitrua
auxit pctm̄ ⁊ ingūatū est cor eius
nimis nec dimisit isrl̄ sicut p̄cepe
rat dñs p manū moysi. ¶ Ca. x.

Et dixit dñs ad moysen In
gredere ad pharaonē. Ego
em̄ induraui cor eiꝰ ⁊ seruoꝝ illiꝰ
ut fatiā signa mea hec in eo ⁊ nar
res in auribꝰ filij tui ⁊ nepotū tuo
rū quotiēs ꝯtriuerim egiptios et
signa fecerim ī eis et sciatis quia
ego dñs. Introierūt ḡ moyses ⁊
aaron ad pharaonē ⁊ dixerūt ei
Hec dicit dñs deꝰ hebreoꝝ. Vsq̄
quo nō vis subici m̄. Dimitte po
pulū meū ut sacrificet m̄. Sinaūt
resistis ⁊ non vis dimittē eū ecce
ego inducā cras locustā in fines
tuos que opiet supficiez terre ne
quicq̄ eius appareat. ꝫ comedat̄
qd̄ residuū fuerit grādini. Corro
det em̄ oīa ligna q̄ germinant in
agris ⁊ implebūt domos tuas et
ꝑuoꝝ tuoꝝ et oīm egiptioꝝ quā
tū nō viderūt p̄res tui ⁊ aui ex q̄
orti fūt sup terrā vsq̄ in p̄ntez diē
Auertitq̄ se et egressus ē a pha
raone. Dixerūt autē serui pharao
nis ad eū. Vsq̄q̄ paciemur hoc
scandalū. dimitte hoīes ut sacri
ficēt dño dō suo Nōne vides ꝙ pe
rieit egiptꝰ. Reuocauerūtq̄ moy
sen ⁊ aaron ad pharaonez. Qui
dixit eis. Ite sacrificate dño dō ve
stro. Quinā fūt qui ituri fūt. Ait
moyses. Cū ꝑuulis nr̄is ⁊ seniori
bus ꝑgemꝰ cū filijs et filiabꝰ. cū
ouibꝰ ⁊ armentis. Est em̄ sollēni
tas dñi dei nr̄i. Et rn̄dit pharao.
Sic dñs sit vobiscū. Qūo ego di
mittā vos ⁊ ꝑuulos vr̄os cui du
biū est qd̄ pessime cogitetis. Nō
fiat ita. ꝫ ite tm̄ viri et sacrificate
dño. Hoc em̄ ⁊ ipsi petistis. Statī
q̄ eiecti fūt de ꝯspectu pharaonis
Dixit aūt dñs ad moysen. Extēde
manū tuā sup terrā egipti ad lo
custā ut descēdat sup terrā ⁊ deuo
ret oēm herbā que residua fuerit
grādini. Et extēdit moyses v̄gaz
sup terrā egipti et dñs induxit vē
tū vrentē tota illa die et nocte. Et
mane facto ventꝰ vrēs leuauit lo
custas. Qui ascēderūt sup vniūsā
terrā egipti ⁊ sederūt in cūctis fini
bus egiptiorū innūerabiles q̄les
añ illud tēpus nō fuerant nec po
stea future fūt Operueruntq̄ vni
uersā supficiē terre vastātes oīa.
Deuorata ē igit̄ herba terre et q̄c
quid pomoꝝ in arboribꝰ fuit que
grando dimiserat. Nihilq̄ oīo vi
rens relictū est in lignis et in her
bis terre in cūcta egipto. Quā ob
rez festinꝰ pharao vocauit moy
sen ⁊ aaron ⁊ dixit eis. Peccaui ī
dñm deū vr̄m ⁊ ī vos. Sed nūc di
mittite peccatū m̄. etiā hac vice et
rogate dñm deū vr̄m ut aufrāt a
me mortez istā. Egressusq̄ ē moy
ses de ꝯspectu pharaōis ⁊ orauit
dñm Qui flare fecit ventū ab occi
dente vehemētissimū ⁊ arreptā lo
custā ꝓiecit in mare rubrū. Nō re
māsit ne vna q̄dē in cūctis finibꝰ

egipti. Et īduāuit dn̄s cor phara
oīs nec dimisit filios isrl̄. Dixit āt
dn̄s ad moysē. Extende manū tu
am ī celū ⁊ sint tenebre sup terrā
egipti tā dense ut palpari queāt.
Extenditq; moyses manū in celū
⁊ facte sūt tenebre horribiles ī vni
uersa terra egipti. Trib⁹ diebus
nemo vidit fratrē suū. nec mouit
se de loco in q̄ erat Vbicūq; autē
habitabāt filij isrl̄: lux erat. Vo
cauitq; pharao moysē ⁊ aarō et
dixit eis. Ite sacrificate dn̄o. Oues
tm̄ vestre ⁊ armenta remaneant
puuli vestri eāt vobiscū. Ait moy
ses. Hostias q̄q; ⁊ holocausta dab̄
nob̄ que offeram⁹ dn̄o d̄o nostro
Cūcti greges pgēt nobiscū. Nō re
manebit ex eis vngula que neces
saria sūt in cultū dn̄i dei nostri. p̄
serti cū ignorem⁹ q̄d debeat ymo
lari: donec ad ip̄m locum puenia
m⁹. Indurauit aūt dn̄s cor pha
raonis ⁊ noluit dimittere eos. Di
xitq; pharao ad moysē. Recede a
me ⁊ caue ne vltra videas fatiem
meā. Quocunq; die apparueris m̄
morieis. Rn̄dit moyses. Ita fiat
ut locutus es. Non videbo vltra
fatiem tuam. ¶ Ca. xi

Et dixit dn̄s ad moysē. Ad
huc vna plaga tāgaz pha
raōez ⁊ egiptū ⁊ post hec dimittet
vos ⁊ exire ꝯpellet. Dices g̊ oī ple
bi: ut postulet vir ab amico suo ⁊
mulier a vicina sua vasa argētea
⁊ aurea ⁊ vestē. Dabit āt dn̄s gr̄
tiam ꝓplo suo corā egipcijs. Fuit
q; moyses vir magn⁹ valde ī tra
egipti corā ſuis pharaōis ⁊ omī
ꝓplo. Et ait. Hec dicit dn̄s Media
nocte īgrediar ī egiptū et morietur

oē p̄mogenitū in tra egiptioꝝ ⁊
p̄mogenito pharaonis q̄ sedet in
solio ei⁹ vsq; ad p̄mogenitū an
cille q̄ est ad molā ⁊ oīa p̄moge
nita iumentoꝝ. Eritq; clamor ma
gn⁹ in vniūsa terra egipti qualis
nec añ fuit nec postea futurus est
Apud oēs aūt filios isrl̄ nō mu
tiet canis ab hoīe vsq; ad pec⁹ ut
sciatis q̄nto miraculo diuidat do
min⁹ egiptios ⁊ isrl̄. Descēdentq;
oēs ſui tui isti ad me ⁊ adorabūt
me dicētes. Egredere tu ⁊ oīs ꝓpl̄s
q̄ sb̄iectus ē tibi Post hec egredie
mur. Et exiuit a pharaone: irat⁹
nimis. Dixit aūt dn̄s ad moysen
Nō audiet vos pharao ut mlta
sig̃ fiāt ī tra egipti. Moyses aūt ⁊
aarō fecerūt oīa sig̃ et ostēta q̄ scri
pta sūt corā pharaōe ⁊ īdurauit
dn̄s cor pharaonis nec dimisit fi
lios isrl̄ de terra sua. ¶ Ca. xij.

Dixitq̄ dn̄s ad moysen ⁊ aa
rō ī terra egipti. Mensis iste
vob̄ p̄ncipiuz mensiū: p̄m⁹ erit in
mēsib⁹ anni. Loq̄mini ad vniūsū
cetū filioꝝ isrl̄ ⁊ dicite eis. Decīa
die mēsis hui⁹ tollat vnusquisq;
agnū p familias ⁊ domos suas.
Si aūt minor ē numer⁹ ut sufficere
possit ad vescendū agnū: assu
met vicinū suū q̄ ꝯiūct⁹ ē domui
eius iux̄ numeꝝ am̄aꝝ q̄ sufficere
possint ad esū agni. Erit āt agn⁹
absq; macula: masculus āniculus.
Iux̄ quē ritū tolletis ⁊ hedū ⁊ ser
uabitis euz vsq; ad q̄rtādecimaz
diē mēsis hui⁹. Imolabitq; eum
vniūsa multitudo filioꝝ isrl̄ ad ve
spam ⁊ sumēt de sāguīe ei⁹ ac po
nēt sup vtrūq; postē ⁊ īsup limīa
rib⁹ domoꝝ in quib⁹ ꝯmedēt illū

Et edēt carnes nocte illa assas ig
ni ⁊ azimos panes cum lactucis
agrestib⁹. Nō ɔmedetis ex eo cru
dum q̄d nec coctū aqua sed assuz
tm̄ igni. Caput cū pedib⁹ eius et
intestinis vorabitis nec remane
bit quicq̄ ex eo vsq̄ mane. Si q̄d
residuū fuerit igne ɔburetis. Sic
aūt ɔmedetis illū. Renes vestros
accīgetis ⁊ calciamēta habebitis
in pedib⁹ tenētes baculos in ma
nibus ⁊ ɔmedetis festinātes. Est
enim phase id est trāsitus dn̄i Et
trāsibo p terraz egipti nocte illa p
cuciāq̄ om̄e p̄mogenitū in terra
egipti ab homine vsq̄ ad pec⁹ et
in cūctis dijs egipti faciā iudicia
ego dn̄s. Erit aūt sāguis vob̄ ī sig
num ī edib⁹ in q̄bus eritis ⁊ vide
bo sāguinē ac trāsibo vos nec erit
in vob̄ plaga disperdēs qn̄ pcusse
ro t̄raz egipti Habebitis aūt hūc
diem ī monimētū et celebrabitis
eam sollemnē dn̄o ī generacōib⁹
vestris cultu sēpiterno. Septē di
eb⁹ azima ɔmedetis. In die p̄mo
non erit fermētū in domib⁹ vr̄is
quicūq̄ comederit fermētū pibit
anima illa de israhel a p̄mo die vs
q̄ ad diē septimū. Dies p̄ma erit
sancta ac sollemnis ⁊ dies septīa
eadē festiuitate venerabil̄. Nihil
opis facietis ī eis exceptis hijs q̄
ad vescēdū ptinēt ⁊ obseruabitis
azima. In eadē em̄ ipsa die educā
exercitū vestrū de terra egipti ⁊ cu
stodietis diez istū in generacōes
vestas ritu ppetuo Primo mense
quarta decīa die mēsis ad vesperū
comedetis azima vsq̄ ad diē vice
simā primā eiusdez mensis ad ve
sperā. Septē dieb⁹ fermētatū nō
inuenietur in domib⁹ vr̄is Qui ɔme
derit fermētatuz pibit aīa eius de
cetu isrl̄ taz de aduenis q̄ de indi
genis terre. Om̄e fermētatū non
ɔmedetis. In cūctis habitacul̄ ve
stris edetis azima. Vocauit autē
moyses oēs seniores filioꝝ isrl̄ ⁊
dixit ad eos. Ite tollētes animal
p familias vr̄as ⁊ ymolate pha
se ꝑ fasciculūq̄ ysopi tingite in sā
guine q̄ est ī limine et aspgite ex
eo supliminaē et vtrunq̄ postē.
Null⁹ vr̄m egrediat̄ ostiū domus
sue vsq̄ mane. Trāsibit em̄ dn̄s
pcuciēs egiptios. Cūq̄ viderit sā
guinē in supliminari ⁊ in vtroq̄
poste trāscēdet ostiū domus ⁊ nō
sinet pcussorez ingredi domos ve
stras ⁊ ledere. Custodi v̄bū istud
legittimū tibi ⁊ filijs tuis vsq̄ ine
ternū. Cūq̄ introieritis t̄rā quā do
min⁹ deus datur⁹ ē vobis ut polli
citus est obs̄uabitis cerimōias
istas. Et cū dixerint vobis filij vr̄i
que est ista religio dicetis eis Vi
ctima trāsitus dn̄i est qn̄ trāsiuit
sup domos filioꝝ isrl̄ ī egipto per
cuciēs egiptios ⁊ domos nr̄as li
berās. Incuruatusq̄ ꝑplus adora
uit Et egressi filij isrl̄ fecerūt sicut
precepat dn̄s moysi ⁊ aaron Fa
ctū est aūt ī noctis medio pcussit
dn̄s om̄e p̄mogenitū in t̄ra egip
ti a p̄mogenito pharaōis q̄ in so
lio eius sedebat vsq̄ ad p̄mogeni
tū captiue q̄ erat in carcere ⁊ om̄e
primogenitū iumētoꝝ. Surrexit
q̄ pharao nocte ⁊ oēs serui eius
cūctaq̄ egipt⁹ ⁊ ortus est clamor
magnus in egipto. Neq̄ enī erat
dom⁹ in qua nō iaceret mortuus.
Vocatisq̄ pharao moyse ⁊ aarō

nocte ait. Surgite: egredimini a
ꝑplo meo vos ⁊ filij isrl. Ite ⁊ im
molate dño sicut dicitis Oues ve
stras ⁊ armēta assumite vt petie
ratis et abeūtes bñdicite m̄. Vr
gebātq; egiptij ꝑplm de t̄ra exire
velociter dicētes. Oēs moriemur
Tulit igit̄ ꝑpls ɔspersam farinaꝫ
anteq̄ fermentaret̄ ⁊ ligās ī pal
leis posuit sup humeros suos. Fe
cer̄tq; filij israhel sic̄ p̄cepat dñs
moysi ⁊ petier̄t ab egiptijs vasa
argētea ⁊ aurea vestēq; plurimā
Dñs aūt dedit grāꝫ ꝑplo corā egi
ptijs. vt comodarēt eis ⁊ spolia
uer̄t egiptios. Profectiq; sunt filij
israhel de ramasse in sochot sexcē
ta fere milia peditū virorū: absq;
puulis ⁊ mulieribꝰ. Sꝫ ⁊ vulgus
ꝓmiscuū īnumerabile ascēdit cū
eis: oues ⁊ armēta ⁊ animātia di
uersi generis multa nimis. Coxe
rūtq; farinā quā dudū de egipto
cōspersam tulerāt et fecer̄t sb̄cine
ritios panes azimos. Neq; eī po
teāt fermētari: cogētibꝰ exire egi
ptijs ⁊ nullā facere sinentibꝰ mo
rā: nec pulmēti quicq̄ occurreāt
p̄parare. Habitacō aūt filioꝝ isrl
q̄ māser̄t ī egipto: fuit q̄dringēto
rūtriginta annoꝝ Quibꝰ expletis
eadē die egressus ē omīs exercitꝰ
dñi de t̄ra egipti. Nox ista obs̄ua
bilis dñi: quādo eduxit eos de t̄ra
egipti. Hāc obseruare debent oēs
filij israhel in generacōibus suis
Dixitq; dñs ad moysen ⁊ aaron
hec ē religio phase. Oīs alienige
na nō ɔmedet ex eo. Omīs āt ser
uus emptici⁹ circūcidet̄ ⁊ sic ɔme
det. Aduena ⁊ mercēnarius non
edent ex eo. In vna domo ɔmedet̄

nec efferetis de carnibꝰ eiꝰ foras:
nec os illiꝰ ɔfringetis. Omīs cetꝰ
filioꝝ isrl fatiet illud. Qd̄ si quis
pegrinoꝝ ī vrāꝫ voluerit tn̄sire co
loniā ⁊ facere phase dñi: circūcide
tur prius omē masculinū eius et
tūc rite celebrabit: eritq; sic̄ indi
gena t̄re. Si q̄s aūt circūcisus nō
fuerit: nō vescet̄ ex eo. Eadē lex erit
indigene ⁊ colono q̄ pegrinatur
apud vos. Feceruntq; omēs filij
israhel. sicut p̄cepat dñs moysi ⁊
aarō ⁊ eadē die eduxit dñs filios
isrl de t̄ra egipti per turmas suas

Locutusq; est ¶ Ca. xiij.
dominus ad moysen dicēs
Sāctifica m̄ omē p̄mogenitū qd̄
aperit vuluā in filijs isrl: tā de ho
minibꝰ q̄ de iumētis. Mea sūt em̄
oīa. Et ait moyses ad ꝑplm. Me
mētote diei huiꝰ ī q̄ egressi estis
de egipto ⁊ de domo s̄uitutis: qm̄
in manu forti eduxit vos dñs de
loco isto vt nō ɔmedatis fermē
tatū panem. Hodie egredimini
mense nouarū frugū. Cūq; intro
duxerit te dñs ī terraꝫ chananei
et ethei ⁊ amorrei ⁊ euei ⁊ iebusei
quā iurauit p̄ribus tuis vt daēt
tibi terrā fluentē lacte et melle ce
lebrabitis hūc morē sacrorū men
se isto. Septeꝫ diebꝰ vesceris azi
mis et in die septimo erit sollem
nitas dñi. Azima ɔmedetis septē
diebus Nō apparebit apud te ali
quid fermentatū: nec in cūctis fi
nibus tuis. Narrabisq; filio tuo
in die illo dicens. Hoc est quod
fecit mihi dñs: quādo egressꝰ sū
de egipto. Et erit q̄i signū ī manu
tua ⁊ q̄i monimentū āte oclos tu
os et vt lex dñi sp sit in ore tuo.

In manu enim forti eduxit te domi
nus de egipto ut custodias huiu
scemoi cultu statuto tpe a dieb9
in dies. Cumq introduxerit te dns
in terram chananei sicut iurauit ti
bi et pribus tuis et dederit tibi eam
separabis oe qd apit vuluam dno et
qd pmitiuum est in pecoribus tuis
Quicqd habueris masculini sex9
consecrabis dno. Primogenitum asi
ni mutab oue qd si no redemeris
interfities. Oe aut pmogenitum hois
de filijs tuis ptio redimes Cumq in
terrogauerit te filius tu9 cras di
cens quid est hoc. rndebis ei. In
manu forti eduxit nos dns de ter
ra egipti de domo seruitutis. Nam cum
indurat9 eet pharao et nollet nos
dimittere occidit dns oe primoge
nitum in terra egipti a pmogenito
hois vsq ad pmogenitum iumen
tor. Idcirco ymolo dno one qd
apit vuluam masculini sexus et oia
pmogenita filior meor redimo.
Erit igit quasi signum in manu tua
et qsi appensum qd ob recordacoem
ante oculos tuos eo q i mau for
ti eduxit vos dns de egipto. Igit
cum emisisset pharao ppl'm no eos
duxit dns pviam terre philistijm
que vicina e reputans ne forte peni
teret eum si vidisset aduersum se bella
consurgere et reuerteret in egiptum s
circumduxit pviam deserti q est iuxta
mare rubr. Et armati ascenderunt fi
lij isrl de tra egipti. Tulitq moy
ses ossa iosephsecum eo q adiuras
set filios isrl dicens. Visitabit vos
deus efferte ossa mea hic vobiscum
Profectiq de sochot castrameta
ti sunt in ethan in extremis finib9
solitudinis. Dns aut precedebat
eos ad ostendendam viam p diem i co
lumna nubis et p noctem in columna
ignis ut dux esset itineris vtroq
tpe Numq defuit columna nubis per
diem nec columna ignis per noctem
coram populo. ¶ Ca. xiiij.

Locutus e autem dns ad moy
sen dicens. Loqre filijs isrl.
Reuersi castrametentur e regione phi
airoth q est inter magdalum et ma
re contra beelsephon. In conspectu ei9
castra ponetis sup mare. Dicturus
q est pharao sup filijs isrl Coar
tati sunt in terra conclusit eos deser
tum. Et indurabo cor eius ac pseq
tur vos et glorificabor in pharao
ne et in omni exercitu ei9 scientq
egipcij qr ego sum dns. Fecerunt q
ita Et nunciatum est regi egiptior q
fugisset populus Immutatumq est
cor pharaonis et seruor ei9 super
ppl'm et dixerunt. Quid voluim9 face
re ut dimitteremus isrl ne seruiret
nobis. Iunxit g currum et omem po
pulum suum assumpsit secum. Tulitq
sexcentos currus electos et quicqd
in egipto curruum fuit et duces toci
us exercit9. Indurauitq dns cor
pharaonis regis egipti et psecut9
est filios isrl At illi egressi erant in
mau excelsa. Cumq pseqrent egip
cij vestigia pcedentium reperunt eos
in castris sup mare. Omis eqtat9
et currus pharaonis et vniuersus
exercit9 erant in phiairoth contra
beelsephon. Cumq appropinquasset
pharao leuantes filij isrl oculos
viderunt egiptios post se et timue
runt valde. Clamauerunt q ad do
minum et dixerunt ad moysem. Forsitan
non erant sepulchra i egipto ideo
tulisti nos ut moremur i solitudine

Quid hoc facere voluisti vt educe
res nos ex egipto. Nõne iste est
ſmo quẽ loquebamur ad te ĩ egi
pto dicẽtes: recede a nobis vt ser
uiamus egiptijs. Multo em̃ me
lius ẽ seruire eis q̃ mori ĩ solitudi
ne. Et ait moyses ad ꝓplz. Nolite
timere. State et videte magnalia
dñi: que facturꝰ ẽ hodie. Egiptios
em̃ quos nũc videtis. nequaq̃ vl
tra videbitis vsq; ĩ sempiternuz.
Dñs pugnabit ꝓ vobis ⁊ vos ta
cebitis. Dixitq; dñs ad moysen.
Quid clamas ad me. Loquere fi
lijs isrl vt ꝓficiscãt. Tu aũt ele
ua virgã tuã ⁊ extẽde manũ tuã
super mare ⁊ diuide illud vt gra
diant filij isrl ĩ medio mari ꝑ sic
cũ. Ego aũt ĩdurabo cor egiptioꝝ
vt ꝑsequant vos et glorificabor ĩ
pharaone ⁊ in oĩ exercitu eiꝰ et ĩ
curribꝰ ⁊ in equitibꝰ illiꝰ. Et sciẽt
egiptij q; ego sũ dñs: cũ glorifica
tus fuero ĩ pharaone ⁊ ĩ curribꝰ
atq; in equitibꝰ eius. Tollẽsq; se
angelus dñi q̃ p̃cedebat castra
israhel. abijt post eos et cũ eo pa
riter colũna nubis p̃ora dimittẽs
post tergũ stetit. inter castra egip
tioꝝ ⁊ castra isrl. Et eãt nubes te
nebrosa ⁊ illũinans noctẽ ita vt
ad se inuicẽ toto noctis tẽpore ac
cedẽ nõ valerẽt. Cũq; extẽdisset
moyses manũ sup mare abstulit
illud dñs: flante vẽto vehemẽti ⁊
vrenti tota nocte ⁊ vertit in siccũ
diuisaq; ẽ aqua ⁊ ĩgressi sũt filij
isrl ꝑ mediũ sicci maris. Erat em̃
aqua q̃si murus a dextera eoꝝ et
leua. Persequẽtesq; egiptij ĩgres
si sũt post eos ⁊ om̃is eq̃tatꝰ pha
raonis. currus eius ⁊ equites per
mediũ maris. Jamq; aduenerãt
vigilia matutina et ecce respitiẽs
dñs sup castra egiptioꝝ ꝑ colum
nã ignis ⁊ nubis: interfecit exẽcitũ
eoruz ⁊ subũtit rotas curruũ. fere
bantq; in ꝓfundũ. Dixertq; egi
ptij. Fugiamus israhelez: q; dñs
pugnat ꝓ eis ɔtra nos. Et ait do
minus ad moysen. Extẽde manũ
tuã sup mare vt reuertant aq̃ ad
egiptios sup currus ⁊ eq̃tes eoꝝ
Cũq; extẽdissz moyses manũ ɔtr̃
mare: reuersũ ẽ p̃mo diluculo ad
priorem locũ. Fugientibꝰq; egip
tijs occurrerũt aq̃ ⁊ inuoluit eos
dñs ĩ medijs fluctibꝰ. Reuerseq;
sũt aque ⁊ operuerẽt currus et eq̃
tes cũcti exercitꝰ pharaonis. q̃ se
quẽtes ingressi fuerãt mare: nec
vnus q̃dem supfuit ex eis. Filij
aũt israhel ꝑrexerẽt ꝑ mediuz sicci
maris ⁊ aque eis erãt q̃si ꝓ muro
a dextris ⁊ a sinistris. Liberauitq;
dñs ĩ die illo israhel de maũ egip
tioꝝ ⁊ viderũt egiptios mortuos
sup litus maris et manũ magnã
quã exercuerat dñs ɔtra eos. Ti
muitq; ꝓpls dñz ⁊ crediderẽt dño
⁊ moysi ſuo eius. ¶ Ca. xv.

Vnc cecinit moyses et filij
israhel carmẽ hoc dño et di
xerũt. Cãtemus dño. Gloriose eĩ
magnificatꝰ ẽ: equũ ⁊ ascẽsorẽ de
iecit ĩ mare. Fortitudo mea ⁊ laus
mea dñs ⁊ fcũs ẽ m̃ ĩ salutẽ. Iste
deꝰ meꝰ ⁊ glorificabo eũ: deꝰ p̃ris
mei ⁊ exaltabo eũ. Dñs q̃si vir pu
gnator. oĩpotẽs nomẽ eiꝰ. currus
pharaõis ⁊ exẽcitũ eiꝰ ꝓiecit ĩ ma
re. Electi p̃ncipes eiꝰ sb̃ mersi sũt in
mari rubro. abissi operuerẽt eos:
descẽderũt in ꝓfũdũ quasi lapis.

dextera tua dñe magnificata est
in fortitudie dextera tua dñe percus
sit inimicū & i multitudine glorie
tue depposuisti aduersarios meos
Misisti irā tuaz q̄ deuorauit eos si
cut stipulā & in spiritu furoris tui
cōgregate sūt aque. Stetit vnda
fluens congregate sūt abissi in me
dio mari. Dixit inimic⁹. Persequ
& cōprehēdaz diuidā spolia imple
bit anima mea Euaginabo gladi
um meū interficiet eos man⁹ mea.
Flauit spirit⁹ tuus & operuit eos
mare submersi sūt quasi plūbum
in aquis vehemētib⁹. Quis silis
tui in fortibus dñe. Quis silis tui
magnificus i sanctitate terribilis
atq; laudabil & fatiēs mirabilia.
Extendisti manū tuaz et deuorauit
eos terra. Dux fuisti i mia tua po
pulo quē redemisti. Et portasti eū
in fortitudine tua ad habitaculū
sanctū tuū. Ascenderūt pncipes & irati
sūt. dolores obtinuerūt hītatores
philistijm Tūc conturbati sūt pnci
pes edom robustos moab obti
nuit tremor obriguerūt oēs hīta
tores chanaan. Irruat super eos
formido et pauor i magnitudie bra
chij tui. Fiant immobiles q̄si la
pis donec ptranseat pplus tu⁹ do
mine donec ptrāseat pplus tuus
iste quez possedisti. Introduces
eos et plātabis in mōte hereditā
tis tue firmissimō hītaculo tuo q̄d
opatus es dñe. Sācuariū tuū do
mine q̄d firmauerūt manus tue.
dñs regnabit in et nū & vltra In
gressus est em̄ eques pharao cū
curribus & eq̄tib⁹ eius in mare & re
duxit sup eos dñs aq̄s maris. Fi
lij aut̄ isrl ambulauerūt p siccū
in medio eius. Sumpsit g̃ maria p
phetissa soror aaron timpanū in
manu sua egresseq; sūt omes mu
lieres post eaz cū timpanis & cho
ris quib⁹ p̄cinebat dicens. Cāte
mus dño Gloriose em̄ magnifica
tus est equū & ascēsorez eius dei
cit i mari. Tulit aūt moyses isrl
de mari rubro & egressi sūt in dese
rtum sur. Ambulauerūtq; tribus
diebus p solitudinē et nō inuenie
bāt aquā. Et venerūt in marath
nec poterāt bibere aq̄s de marath
eo q̄ essent amāe Vnde & congruū
loco nomē impositū vocās illum
marath id ē amaritudinē. Et mur
murauit pplus otra moysē dicēs
Quid bibemus. At ille clamauit
ad dñm. Qui ostēdit ei lignū q̄d
cū misisz in aquas in dulcedinez
verse sūt Ibi statuit ei p̄cepta at
q; iudicia & ibi tēptauit eū dicēs.
Si audieris vocez dñi dei tui & q̄d
rectū est coram eo feceris & obedie
ris mādatis ei⁹ custodieriscq; oīa
precepta illi⁹ cūctū languorē quē
posui in egipto nō inducā sup te.
Ego em̄ dñs sanator tuus. Vene
rūt aut̄ in helim filij isrl vbi erāt
duodecī fontes aquarū et septua
ginta palme & castrametati sunt
iuxta aquas. Ca. xvi.

Profectiq; de helim venit om
nis multitudo filioz isrl i de
sertum syn q̄d est inter helim & si
nai quintadecima die mēsis secūdi
postq̄ egressi sunt de terra egipti.
Et murmurauit omis cōgregatio
filioz isrl otra moysen et aaron
in solitudie. dixerūtq; filij isrl ad
eos. Vtinaz mortui essem⁹ p ma
nū dñi in tra egipti q̄n sedebam⁹

sup ollas carniũ ⁊ ꝯmedebamus
panẽ in saturitate. Cur ĩduxistis
nos in desertũ istud ut occideretis
oẽz multitudinẽ fame. Dixit aũt
dñs ad moysẽ. Ecce ego pluaz vo
bis panes de celo. Egrediat̃ ꝓpl's
⁊ colligat q̃ suffitiũt ꝑ singulos di
es ut tẽptẽ eũ vtrũ ambulet in le
ge mea an nõ. Die autez sexto pa
rent qd̃ inferant ⁊ sit duplum q̃
colligere solebãt ꝑ singulos dies
Dixerũtq; moyses ⁊ aarõ ad oẽs
filios isrl'. Vespere scietis q̃ dñs
eduxerit vos de terra egipti ⁊ ma
ne videbitis gloriam dñi. Audiui
em̃ murmur vr̃m ꝯtra dñm. Nos
vero q̃d sum⁹ q̃ musitastis ꝯtra
nos. Et ait moyses. Dabit vobis
dñs vespere carnes edere ⁊ mane
panes in saturitate eoq̃ audierit
murmuãcões vr̃as q̃b⁹ murmu
rati estis cõtra eũ. Nos em̃ q̃d su
mus. Nec ꝯtra nos ẽ murmur ve
strũ ꝫ ꝯtra dñm. Dixitq̃ moyses
ad aarõ. Dic vniũse ꝯgregationi
filioꝝ isrl'. Accedite corã dño. Au
diuit em̃ murmur vr̃m Cũq; loq̃
ret̃ aarõ ad oẽz cetũ filioꝝ isrl' re
spexerũt ad solitudinẽ. Et ecce glo
ria dñi apparuit in nube. Locutus
est aũt dñs ad moysẽ dicẽs. Au
diui murmuracões filioꝝ isrl'. Lo
quere ad eos Vespe ꝯmedetis car
nes ⁊ mane saturabimĩ panibus
scietisq; q̃ ego sũ dñs deus vr̃. Fa
ctũ est g̃ vespe ⁊ ascẽdẽs coturnix
cooꝑuit castra: mãeq̃ ros iacuit
per circuitũ castroꝝ. Cũq; operuis
set supfitiez terre apparuit ĩ solitu
dine minutũ et quasi pilo tusũ in
similitudinẽ pruine sup terrã. Qd̃
cũ vidissent filij isrl' dixerũt ad in
uicẽ Manhu. Qd̃ significat Quid
est hoc. Ignorabãt em̃ q̃d esset.
Quib⁹ ait moyses. Iste est panis
quẽ dñs dedit vobis ad vescendũ
Hic ẽ s̃mo quẽ precepit vob̃ dñs
Colligat vnusquisq; ex eo q̃ntuz
sufficit ad vescẽdum gomor ꝑ sin
gula capita. Iuxta numerũ aĩarũ
vr̃arũ que habitãt in tab̃naculo
sic tolletis. Fecerũtq; ita filij isrl' ⁊
collegerẽt alius plus alius min⁹
⁊ mẽsi sũt ad mẽsurã gomor. Nec
qui plus collegerat habuit ãpli
us nec qui minus parauerãt repe
rit minus. sed singuli iuxta id qd̃
edere poterãt ꝯgregauerũt dixitq;
moyses ad eos. Nullus relinquat
ex eo in mane. Qui nõ audierunt
eũ. sed dimiserũt q̃dã ex eis vsq;
mane ⁊ scatere cepit v̄mib⁹ atq;
cõputruit. Et iratus est cõtra eos
moyses. Colligebant aũt mane
singuli q̃ntum sufficere poterãt ad
vescendũ. Cũq; incaluisset sol liq̃
fiebat. In die aũt sexta collegerẽt
cibos duplices id est duo gomor
per singulos homines Venerunt
aũt omẽs p̃ncipes multitudinis ⁊
narrauerunt moysi. Qui ait eis.
Hoc est qd̃ locutus est dñs. Req̃
es sabbati sãctificata est domino
Cras quodcũq; operandũ est fa
cite ⁊ que coquẽda sunt coquite.
Quicq̃d aũt reliquũ fuerit reponi
te vsq; in mane Feceruutq; ita ut
preceperat moyses ⁊ nõ ꝯputruit
neq; v̄mis inuentus ẽ in eo. Dixit
q; moyses. Comedite illud hodie
q̃ sabbatum est domino nõ inue
nietur hodie in agro. Sex diebus
colligite. in die autẽ septimo sab
batũ est dño. idcirco nõ inueiet̃.

venitq; septim

Venitq; septima dies ⁊ egressi de
ꝓplo ut colligerent nō inuenerūt
Dixit aūt dn̄s ad moysen. Vsq;
quo nō vultis custodire mādata
mea ⁊ legē meā. Videte q̄ dn̄s de
derit vob̄ sabbatū et ꝓpter hoc tri
buit vob̄ die sexta cibos duplices
Maneat vnusquisq; apud semet
ipsū et null⁹ egrediat̄ de loco suo
die septimo ⁊ sabbatizabit ꝓpl̄s
die septīo. Appellauitq; dom⁹ is
rahel nomē ei⁹ man. Q̄d erat q̄si
semē coriandri albū gustusq; ei⁹
quasi simile cū melle. Dixit autē
moyses. Iste ē sermo quē p̄cepit
dn̄s. Imple gomor ex eo et custo
diat̄ in futuras retro generacōes
ut nouerint panē quo alui vos ī
solitudīe qn̄ educti estis de terra
egipti. Dixitq; moyses ad aaron.
Sume vas vnū et mitte ibi man
quantū potest cape gomor ⁊ repo
ne corā dn̄o ad seruādū in gene
racōes vr̄as sicut p̄cepit domin⁹
moysi. Posuitq; illud aaron in ta
bernaculo reseruandū. Filij autē is
rahel comederēt man q̄dragīta an
nis donec venirēt in terrā habita
bilē. Hoc cibo aliti sūt vsq; quo tā
gerēt fines terre chanaā. Gomor
aūt decīa ps ē ephi. ¶ Ca. xvij.
Igitur ꝓfecta oīs multitudo filioꝝ
isrl̄ de deserto syn p māsiones suas
iuxta sermonē dn̄i castrametati
sūt in raphidim vbi non erat aq̄
ad bibendū ꝓplo. Qui iurgat⁹ cō
tra moysen ait. Da nob̄ aquā ut
bibam⁹. Quib⁹ respōdit moyses
Quid iurgamini contra me. Cur
tēptatis dn̄m. Sitiuit g̊ ibi ꝓplus
pro aque penuria ⁊ murmurauit
ɔtra moysē dicēs. Cur fecisti nos
exire de egipto ut occideres nos ⁊
liberos nr̄os ac iumenta siti. Cla
mauit aūt moyses ad dn̄m dicēs
Quid faciam ꝓplo huic. Adhuc
paululū et lapidabit me. Et ait
dn̄s ad moysen. Antecede ꝓpl̄m
⁊ sume tecū de senioribꝰ isrl̄ ⁊ vir
gaz q̄ ꝑcussisti fluuiū tolle in ma
nu tua ⁊ vade. En ego stabo ibi co
raz te supra petrā oreb ꝑcuciesq;
petraz et exibit ex ea aq̄ ut bibat
populus. Fecit ita moyses coraz
senioribꝰ israhel. Et vocauit nomē
loci illi⁹ tēptacio ꝓpter iurgiū fili
oꝝ israhel ⁊ q̄ tēptauerunt dn̄m
dicētes. Est ne deus in nob̄ an nō
Vēit autē amalech ⁊ pugnabat
cōtra filios isrl̄ in raphidim. Di
xitq; moyses ad iosue. Elige viros
⁊ egressus pugna ɔtra amalech
cras. Ego stabo ī vertice collis ha
bens v̄gā dei in manu mea. Fecit
iosue ut locut⁹ eāt moyses ⁊ pug
nauit ɔtra amalech Moyses aūt
⁊ aaron ⁊ hur ascēderūt sup v̄ticē
collis Cūq; leuaēt moyses man⁹
vincebat isrl̄. Sin aūt paululū re
misissz supabat amalech Manus
aūt moysi erāt graues. Sumētes
igit̄ lapidē posuerunt subter eū in
quo sedit. aaron aūt et hur sustē
tabāt man⁹ eius ex vtraq; parte
Et factū est ut man⁹ illius nō las
sarent̄ vsq; ad occasū solis. Fuga
uitq; iosue amalech ⁊ populū ei⁹
in ore gladij. Dixit autē dn̄s ad
moysē. Scribe hoc ob monimētū
in libro ⁊ trade auribꝰ iosue. Dele
bo em̄ memoriā amalech sub celo
Edificauitq; moyses altaē ⁊ voca
uit nomē ei⁹ dn̄s exaltatio mea
dicēs. Quia man⁹ soli⁹ domini et

bellū dei erit contr̄ amalech: a ge
neracōne ī gn̄acōez. ¶ Ca. xviij.

Qvnq; audisset iethro sacer
dos madian: ɔgnat⁹ moysi
om̄a q̄ feceāt dn̄s moysi ⁊ isrl̄ po
pulo suo ⁊ ꝙ eduxiss; dn̄s isrl̄ de
egipto: tulit sephorā vxorē moysi
quā remiseāt ⁊ duos filios eius
quoꝝ vn⁹ vocabat̄ gersā dicente
patre. aduena fui ī t̄ra aliena. al
ter vero eliezer. de⁹ eī ait p̄ris mei
adiutor me⁹ ⁊ eruit me de gladio
pharaōis. Venit ḡ iethro ɔgna
tus moysi ⁊ filij ei⁹ ⁊ vxor ei⁹ ad
moysē in desertu; vbi erat castra
metatus iux̄ mōtē dei ⁊ mādauit
moysi dicens. Ego iethro cogna
tus tuus venio ad te ⁊ vxor tua ⁊
duo filij tui cu; ea. Qui eregssus ī
occursū ɔgnati sui adoāuit ⁊ oscu
latus ē eū. Salutaueruntq; se mu
tuo verb̄ pacificis. Cūq; intrass;
tabernaculū: narrauit moyses co
gnato suo cuncta que feceāt dn̄s
pharaōi et egipcijs ꝓp̄t isrl̄. vni
uersūq; laborē qui accidisset eis ī
itinere et ꝙ liberauerat eos dn̄s.
Letatusq; ē iethro sup oīb; bonis
q̄ feceāt dn̄s israheli eo ꝙ eruisset
eu; de manu egiptioꝝ. Et ait. Bn̄
dictus dn̄s q̄ liberauit vos de ma
nu egiptioꝝ ⁊ de maū pharaoīs
q̄ eruit ꝓpl̄m suū de manu egipti.
Nūc ɔgnoui q̄ magn⁹ dominus
sup oēs deos eo ꝙ supbe egerint
ɔtra eos. Obtulit ḡ iethro ɔgna
tus moysi holocausta et hostias
dn̄o. venerūtq; aarō ⁊ om̄es seni
ores filioꝝ isrl̄ ut ɔmederēt panē
cū eo corā dn̄o. Altera autē die se
dit moyses ut iudicaēt ꝓpl̄m qui
assistebat moysi a mane vsq; ad
vesp̄am. Qd̄ cū vidisset ɔgnatus
ei⁹ oīa scilicz q̄ agebat ī ꝓpl̄o ait.
Quid ē qd̄ facis in plebe. Cur so
lus sedes ⁊ oīs popul⁹ p̄stolat̄ de
mane vsq; ad vesp̄am. Cui rn̄dit
moyses. Venit ad me populus q̄
rēs sentētiaz dei Cūq; acciderit eis
aliq̄ disceptacō veniūt ad me ut
iudicē int̄ eos ⁊ on̄daz p̄cepta dī
⁊ leges ei⁹ At ille: non bonā inq̄t
rē facis. Stulto labore ɔsumeris ⁊
tu ⁊ popul⁹ iste q̄ tecū ē. Vltra vi
res tuas ē negotiū. Sol⁹ illud nō
poteris sustinere. sed audi verba
mea atq; cōsilia ⁊ erit dn̄s tecum
Esto tu ꝓpl̄o in hijs q̄ ad deu; pti
nēt ut referas que dicūt̄ ad eum
on̄dasq; ꝓpl̄o cerimoīas ⁊ ritū co
lēdi. viāq; p quā ingredi debeāt.
⁊ op⁹ qd̄ facē. Prouideāt de om̄i
plebe viros sapiētes ⁊ tim̄tes deū
ī q̄b⁹ sit veritas et q̄ oderīt auari
tiā ⁊ ɔstitue ex eis tribunos ⁊ cē
turiones ⁊ quinq̄genarios ⁊ deca
nos q̄ iudicent ꝓpl̄m oī tp̄e. q̄cq̄d
āt mai⁹ fuerit referāt ad te ⁊ ip̄i
minora tm̄modo iudicēt. leuiusq;
sit tibi ꝑtito ī alios onere. Si hoc
feceris: impleb̄ imperiu; dn̄i ⁊ pre
cepta ei⁹ poteris sustētare ⁊ om̄is
h̄ ꝓpl̄us reūtet̄ ad loca sua cū pa
ce. Quib; auditis. moyses fec̄ oīa
que ille suggesseāt. Et electis viris
strēnuis de cuncto isrl̄ constituit
eos p̄ncipes populi tribunos et
centuriones ⁊ q̄nquagenarios ⁊
decanos qui iudicarent plebez do
mini omni tempoē. Quicquid au
tem grauius erat referebant ad
eum: faciliora tm̄modo iudicātes
Dimisitq; cognatum suum qui re
uersus abijt in terram suam.

Mense tercō egressi ¶ Ca. xix.
onis isrl̄ de t̄ra egipti ī die
hac venerūt in solitudinē synai
Nā ꝓuecti de raphidim ⁊ ꝑueniē
tes vsq; ī desertū synai castrame
tati sūt in eodē loco ibiq; isrl̄ fixit
tentoria e regiōe mōtis. Moyses
aūt ascēdit in montē ad deū. Vo
cauitq; eū dn̄s de mōte ⁊ ait Hec
dices domui iacob ⁊ annūciab̄ fi
lijs isrl̄. Vosipsi vidistis q̄ fecerī
egipcijs qūo portauerim vos sup
alas aq̄larū ⁊ assumpserī mihi.
Si ḡ audieritis vocē meaꝫ ⁊ custo
dieritis pactū meū eritis mihi in
regnū sacerdotale ⁊ gens sancta.
Hec sūt verba q̄ loqueris ad fili
os isrl̄. Venit moyses ⁊ cōuoca
tis maioribus natu ꝓpl̄i exposuit
om̄s sermōes quos mādauerat
dn̄s. Respōditq; omnis ꝓpl̄us sil̄
Cūcta q̄ locut⁹ est dn̄s faciemus
Cūq; retulissꝫ moyses verba ꝓpl̄i
ad dn̄m ait ei dn̄s. Jam nūc veni
am ad te in caligine nub̄ ut audi
at me ꝓpl̄us loquētez ad te et cre
dat tibi in ꝑpetuū Nūciauit ergo
moyses v̄ba ꝓpl̄i ad dn̄m Qui di
xit ei. Vade ad populū ⁊ sāctifica
illos hodie ⁊ cras lauentq; vesti
mēta sua ⁊ sint parati in diē terci
um. In die em̄ tertio descēdet dn̄s
corā omni plebe sup montē sinai
Cōstituesq; terminos ꝓpl̄o ꝑ cir
cuitū ⁊ dices ad eos Cauete ne as
cendatis in montē nec tāgatis fi
nes illi⁹. Om̄is q̄ tetigerit montē
morte morieť. Manus nō tangēt
eum sed lapidib⁹ opprimeť aut
cōfodieť iacul̄. Siue iumētuꝫ fue
rit siue homo nō viuet Cū ceperit
clangere bucina tūc ascēdant in
montē. descēditq; moyses de mō
te ad populū ⁊ sāctificauit eū Cū
q; lauissent vestimēta sua ait ad
eos. Estote parati in diē terciū et
ne appropīquetis vxoribus vr̄is
Jāq; aduenеāt terci⁹ dies ⁊ māe
inclaruerat et ecce ceperūt audiri
tonitrua ac micare fulgura et nu
bes densissima opire montē Clan
gorq; bucine vehemētius ꝑstrepe
bat ⁊ timuit popul⁹ qui eāt in ca
stris. Cūq; eduxissꝫ eos moyses
in occursū dei de loco castroꝝ stete
rūt ad radices montis. Tot⁹ au
tē mōs synai fumigabat eo ꝙ de
scēdisset dn̄s sup eū in igne ⁊ ascē
deret fum⁹ ex eo quasi de fornace.
Eratq; oīs mons terribil̄ ⁊ soni
tus bucine paulatim crescebat ī
manus et ꝓlixius tēdebať. Moy
ses loquebať et dn̄s rn̄debat ei.
Descēditq; dn̄s sup montē sinai ī
ipso mōtis v̄tice ⁊ vocauit moysē
in cacumē eius. Quo cū ascēdissꝫ
dixit ad eū. Descēde et ɔtestare po
pulū ne forte velit trāscendere ter
minos ad videndū dn̄m ⁊ pereat
ex eis plurīa multitudo. Sacerdo
tes q̄ qui accedūt ad dn̄m sāctifi
cent̄ ne ꝑcuciat eos Dixitq; moy
ses ad dn̄m Nō poteit vulg⁹ ascē
dere in montē sinai. Tu em̄ testifi
catus es ⁊ iussisti dicēs. Pone ter
minos circa mōtez ⁊ sāctifica illū
Cui ait dn̄s. Vade descēde ascēdes
q; tu ⁊ aaron tecū. Sacerdotes autē
⁊ popul⁹ nō trāseant t̄minos nec
ascēdant ad dn̄m ne forte int̄fici
at illos descēditq; moyses ad po
pulū ⁊ om̄ia narrauit eis.
Locutusq; est domi ¶ Ca. xx.
nus cunctos sermōes hos Ego sū

dñs deꝰ tuꝰ q̃ eduxi te de terra egi
pti de domo ꝑuitutis. Nõ habebis
deos alienos coraꝫ me. Nõ faties
tibi sculptile. neqꝫ oẽm similitudi
nẽ q̃ est in celo desup ⁊ que in ter
ra deorsuꝫ. nec eoꝝ q̃ sũt in aquis
sb̃ terra. Nõ adorab̃ ea neqꝫ coles
Ego sũ dñs deus tuꝰ fortis ꝫelotes
visitãs iniq̃tatẽ p̃rm in filijs ĩ ter
tiaꝫ ⁊ quartã gn̄acõnez eorũ qui
oderũt me ⁊ fatiens misericordiã
in milia hijs q̃ diligũt me ⁊ custo
diũt p̃cepta mea. Nõ assumes no
mẽ dñi dei tui in vanũ. Nõ em̃ ha
bebit insontẽ dñs eũ q̃ assumpse
rit nomẽ dñi dei sui frustr̃. Memẽ
to ut diem sabbati sãctifices Sex
diebꝰ opaberis ⁊ faties oĩa opeã
tua. Septimo aũt die sabbatũ do
mini dei tui ẽ. Nõ faties oẽ opꝰ in
eo: tu ⁊ filiꝰ tuus ⁊ filia tua. seruꝰ
tuꝰ ⁊ ancilla tua. iumentũ tuũ et
aduena q̃ est intra portas tuas.
Sex em̃ diebꝰ fecit dñs celũ ⁊ ter
raꝫ ⁊ mare ⁊ om̃a que in eis sunt
⁊ req̃euit in die septĩo. Idcirco be
nedixit dñs diei sabbati ⁊ sãctifi
cauit eũ. Honora patrẽ tuũ ⁊ ma
trẽ tuã ut sis lõgeuus sup terraꝫ
quã dñs deus tuꝰ dabit tibi. Nõ
occides. Nõ mechabeis. nõ furtũ
faties. Nõ loqueris cõtra ꝓximũ
tuũ falsũ testĩoniuꝫ. nõ ꝯcupisces
domũ ꝓximi tui. nec desideãb̃ vxo
rẽ eiꝰ. nõ seruũ nõ ãcillã nõ bouẽ
nõ asinũ. nec oĩa q̃ illiꝰ sũt Cũctꝰ
autẽ ꝑplus videbat voces ⁊ lãpa
des ⁊ soĩtũ buccine. mõtẽqꝫ fumã
tẽ ⁊ ꝑterriti ac pauore ꝯcussi stete
rũt ꝓcul: dicẽtes moysi. Loq̃re tu
nob̃ et audiemꝰ. Nõ loq̃tur nob̃
dominꝰ ne forte moriamur. Et ait
moyses ad populũ. Nolite timere
Vt em̃ ꝓbaret vos venit deꝰ ⁊ ut
t̃ror illiꝰ eẽt ĩ vob̃ ⁊ nõ peccaretis
Stetitqꝫ ꝑplus delõge. moyses au
tẽ accessit ad caliginẽ ĩ q̃ erat deꝰ
Dixitqꝫ preterea dñs ad moysen.
Hec dices filijs israhel Vos vidi
stis q̃ de celo locutꝰ sim vob̃. Nõ
fatietis deos argenteos. nec deos
aureos fatietis vob̃. Altare de ter
ra fatietis m̃ ⁊ offeretis sup eo ho
locausta ⁊ pacifica vrã. oues ve
stras et boues in oĩ loco in q̃ me
moria fuerit noĩs mei. Veniã ad
te ⁊ bñdicã tibi. Qd̃ si altare lapi
deũ feceris m̃ nõ edificab̃ illud de
sectis lapidibꝫ Si eĩ leuaueris cul
trꝫ tuũ sup eo: polluet̃ Nõ ascẽdes
p g̃dꝰ ad altaẽ meũ: ne reueletur
turpitudo tua. ¶ Ca. xxi.

Hec sũt iuditia q̃ ꝓpones eis.
Si emeis ꝑuũ hebreũ sex an
nis ꝑuiet tibi. ĩ septĩo egrediet̃ li
ber g̃tis. Cũ q̃li veste ĩtrauerit: cũ
tali exeat. Si habẽs vxorez ⁊ vxor
egrediet̃ simul Si naũt dñs dederit
illi vxorem ⁊ pepit filios ⁊ filias:
mulier ⁊ liberi eiꝰ erũt dñi sui. ipe
vero exibit cũ vestitu suo. Qd̃ si di
xeit seruꝰ: diligo dñm meũ ⁊ vxo
rẽ ac liberos: nõ egrediar liber: of
feret eũ dñs dijs ⁊ applicabit̃ ad
ostiũ ⁊ postes. ꝑforabitqꝫ aurem
eius subula ⁊ erit ei seruus ĩ secu
lũ. Si quis vendiderit filiam suaꝫ
in famulam: non egredietur sicut
ancille exire ꝯsueuerunt Si displi
cuerit oculis domini sui cui tradi
ta fueit dimittet eam. populo au
tem alieno vendendi non habe
bit potestatem: si spreuerit eã. Si
autem filio suo desponderit eam

iuxta morē filiarū faciet illi. Qd si
alterā ei accepit ꝓuidebit puelle
nupcias ⁊ vestimēta ⁊ preciū pu
dicitie nō negabit. Si tria ista nō
fecerit egredietᷣ gratis absq; pecu
nia. Qui ꝑcusserit hoīem volēs oc
cidere morte moriatᷣ. Qui aūt non
est insidiatꝰ sed deꝰ illū tradidit
in manus eius cōstituaꝫ tibi locū
in q̄ fugere debeat Si quis ꝑ indu
striā occiderit ꝓximū suū ⁊ ꝑ insi
dias ab altari meo euelles euꝫ ut
moriatᷣ. Qui ꝑcusserit p̄rem suum
aut matrē morte moriatᷣ. Qui ma
ledixerit patri suo vel matri mor
te moriatᷣ. Qui furatꝰ fuerit hoīeꝫ
⁊ vēdiderit eū ꝯuictus noxe mor
te moriatᷣ Si rixati fuerint viri ⁊ ꝑ
cusseit alter ꝓximū suū lapide vl̄
pugno ⁊ ille mortuꝰ nō fuerit sed
iacuerit ī lectulo si surrexerit ⁊ am
bulaueit foris sup baculū suū in
nocēs erit q̄ ꝑcusseit ita tn̄ ut ope
ras eius ⁊ impēsas in medicos re
stituat Qui ꝑcusserit seruū suū ul̄
ancillā v̄ga ⁊ mortui fuerint ī ma
nibꝰ eius criminis reus erit Si au
tem vno die vel duobus supuixe
rit nō subiacebit pene. qꝛ pecunia
illius ē. Si rixati fuerīt viri ⁊ ꝑcus
serit q̄s mulierē pregnātez et ab
ortiuū quidē feceit ꝫ ip̄a vixerit sb̄
iacebit damno quātū maritꝰ mu
lieris expetierit et arbitri iudica
uerint. Si aūt mors eiꝰ fuerit sub
secuta reddet animā ꝓ aīa. Oculū
ꝓ oculo dentē ꝓ dēte manū ꝓ ma
nu pedē ꝓ pede adustionez ꝓ adu
stione vulnus ꝓ vulnere liuorez
ꝓ liuore. Si ꝑcusserit quispiā ocu
lū ſui sui aut ancille ⁊ luscos eos
fecerit dimittet eos liberos ꝓ ocu
lo quē eruit. Dentēq̄ si excusserit
seruo vel ancille sue siliter dimit
tet eos liberos. Si bos cornu ꝑcus
serit virū aut mulierē ⁊ mortui fu
erint lapidibꝰ obruetᷣ ⁊ nō ꝯme
dentᷣ carnes eiꝰ dn̄sq̄ bouis inno
cens erit. Qd si bos cornipeta fuit
ab heri ⁊ nudiusterciꝰ et ꝯtestati
sūt dn̄m eiꝰ nec recluserit dn̄s eū
occideritq̄ virꝫ aut mulierē ⁊ bos
lapidibꝰ obruetᷣ ⁊ dn̄m eius occi
dent. Qd si p̄ciū fuerit ei impositū
dabit ꝓ aīa sua quicq̄d fuerit po
stulatus Filiūq̄ ⁊ filiā si cornu ꝑ
cusserit simili sentēcie subiacebit.
Si seruū ancillāq̄ inuaserit trigī
ta siclos argēti dn̄o dabit bos ve
ro lapidibꝰ opprimetᷣ Si q̄s apue
rit cisternā ⁊ foderit ⁊ nō operue
rit eaꝫ ceciderit q̄ bos aut asinus ī
eaꝫ reddet dn̄s cisterne pretiū iu
mētoꝝ qd aūt mortuū est ipsius
erit Si bos alienus bouē alterius
vulnerauerit ⁊ ille mortuꝰ fuerit
vendēt bouē viuū ⁊ diuidēt p̄ciuꝫ
cadauer aūt mortui inter se disp
cient. Si autē sciebat q̄ bos corni
peta essꝫ ab heri ⁊ nudiusterciꝰ et
nō custodiuit eū dn̄s suus reddet
bouem pro boue et cadauer inte
grum accipiet. ¶ Ca. xxij.

Si q̄s furatꝰ fuerit bouez aut
ouē ⁊ occiderit vel vēdiderit.
quīq̄ boues ꝓ vno boue restituet
⁊ quatuor oues ꝓ vna oue. Si ef
fringēs fur domū siue suffodiens
fuerit inuētus ⁊ accepto vulnere
mortuꝰ fuerit ꝑcussor nō erit reꝰ
sāguinis. Qd si orto sole hoc fece
rit hoīcidiū ꝑpetrauit ⁊ ip̄e morie
tur Si nō habueit qd ꝓ furto red
dat ip̄e venūdabitur. Si inuentū

fuerit apud eum qd̄ fuātus ē vi
uēs: siue bos siue asin⁹ siue ouis
duplū restituet. Si leserit quispiā
agꝝ vel vineā ⁊ dimiserit iumen
tū suū ut depascat̄ aliena: quicq̄d
optimū habuerit in agro suo vel
in vinea ꝓ dāni estimacōne resti
tuet. Si egressus ignis inuenerit
spicas ⁊ cōp̄henderit aceruos fru
gū siue stantes segetes in agris:
reddet dānū qui ignē succenderit.
Si quis cōmēdauerit amico pecu
niā aut vas in custodiaꝫ ⁊ ab eo
q̄ susceperat furto ablata fuerint
si inuenit̄ fur dupluꝫ reddet. Si la
tet fur: dn̄s domus applicabit̄ ad
deos ⁊ iurabit ꝙ non extenderit
manuꝫ in reꝫ ꝓximi sui ad ꝑpetrā
dā fraudē tā in boue q̄ in asino ⁊
oue ac vestimēto et quicq̄d dam
nuꝫ inferre pōt. Ad deos vtriusq̄
cā ꝑueniet et si illi iudicauerint:
duplū restituet ꝓximo suo. Si q̄s
ꝯmēdauerit ꝓxīo suo bouē asinū
ouē ⁊ om̄e iumētū ad custodiaꝫ
⁊ mortuū fuerit ac debilitatuꝫ vel
captū ab hostib⁹ nullusq̄ hoc vi
derit: iusiurandū erit in medio ꝙ
nō extēdeit manū ad rē ꝓximi sui
suscipietq̄ dn̄s iuramētum ⁊ ille
reddē n̄ coget̄. Qd̄ si furto ablatū
fuerit: restituet damnū dn̄o Si co
mestū a bestia: deferat ad euꝫ qd̄
occisū est ⁊ nō t̄stituet. Qui a ꝓxi
mo suo quicq̄ hoꝝ mutuo postu
lauerit ⁊ debilitatū ā mortuū fue
rit dn̄o nō p̄nte: reddere ꝯpelletur
Qd̄ si ī p̄nāꝝ dn̄s fuerit: non resti
tuet. maxīe si ꝯductū veneāt pro
mercede opis sui. Si seduxerit q̄s v̄
ginē necdū despōsataꝫ. dormierit
q̄ cū ea: dotabit eā ⁊ hēbit eā vxo

reꝫ. Si pat̄ v̄ginis dare noluerit:
reddet pecuniā iuxta modū dotis
quā v̄gines accipe ꝯsueuerūt. Ma
leficos nō patieris viuere. Qui coi
erit cū iumēto: morte moriat̄. Qui
ymolat dijs occidet̄ p̄ter dn̄o so
li. Aduenā nō ꝯtristab̄ neq̄ affli
ges eū. Aduene em̄ ⁊ ip̄i fuistis ī
terra egipti. Vidue ⁊ pupillo nō
nocebitis. Si leseritis eos: vocife
rabūt̄ ad me ⁊ ego audiā damo
reꝫ eoꝝ ⁊ indignabit̄ furor meus
ꝑcutiaꝫq̄ vos gladio ⁊ erūt vxo
res vr̄e vidue et filij vestri pupil
li. Si pecuniā mutuaꝫ dederis ꝑplo
meo paupi q̄ habitat tecū: nō vr
geb̄ euꝫ q̄si exactor. nec vsuris op
p̄mes. Si pign⁹ a ꝓximo tuo acce
pis vestimētū: an̄ sol̄ occasuꝫ red
des ei. Ip̄m em̄ ē solū q̄ opit̄ īdu
mētū carnis ei⁹. nec habet aliud
ī q̄ dormiat. Si clamauerit ad me
exaudiā eū. q̄ misericors sū. Dijs
nō detrahes ⁊ p̄ncipi ꝑpl̄i tui non
maledices. Decimas ⁊ p̄mitias tu
as nō tardab̄ offerre Primogeni
tū filioꝝ tuorū dabis m̄. De bob⁹
q̄ ⁊ ouib⁹ similit̄ faties. Septē di
ebus sit cū matre sua: die octauo
reddes eū mihi. Viri sancti eritis
m̄. Carnē q̄ a bestijs fuerit pregu
stata non comedetis. sed ꝓitietis
canib⁹.

¶ Capitulū. xxiij.

Non suscipies vocē mendacij
nec iūges manū tuā ut ꝓ im
perio dicas falsū testimoniū. Nō
sequeris turbaꝫ ad fatiendū ma
lū: nec in iuditio plurimorum ac
quiesces sentētie ut a vero deuies
Paupis q̄ non misereberis ī iudi
tio. Si occurreris boui inimici tui
aut asino erranti: reduc ad eum.

Si videris asinū odiētis te iacere
sub onere nō ꝑtrāsibis sed suble
uabis cū eo. Nō declinab̄ ī iudici
um pauperis. Mendaciū fugies.
Insontē ⁊ iustū nō occides qꝛ au
sor impiū. Nec accipies munēa q̄
etiā excecāt prudētes ⁊ subuertūt
verba iustoꝝ. Peregrīo molestꝰ
nō eris Scitis em̄ aduenaꝝ aīas
qꝛ ⁊ ipsi peregrini fuistis in terra
egipti Sex annis seminab̄ terraꝫ
tuā ⁊ cōgregab̄ fruges eiꝰ Anno
autē septīo dimittes eā ⁊ req̄esce
re facies ut comedāt paupes ꝓpl̄i
tui ⁊ quicq̄d reliquū fuerit edant
bestie agri. Ita facies in vinea ⁊ ī
oliueto tuo. Sex diebꝰ opaberis
septīa die cessab̄ ut req̄escat bos
⁊ asinus tuꝰ et refrigētur filiꝰ an
cille tue ⁊ aduēa. Oīa que dixi vo
bis custodite ⁊ ꝑ nomē externoꝝ
deoꝝ nō iurabitis neqꝫ audiet̄ ex
ore vr̄o. Tribꝰ vicibꝰ ꝑ singulos
annos m̄ festa celebrabitis. Sol
lēnitatēq̄ꝫ azimoꝝ custodies Sep
tem diebꝰ ꝯmedetis azima sicut p̄
cepi tibi tpe mēsis nouoꝝ quan
do egressus es de egipto. Nō appa
rebis in ꝯspectu meo vacuꝰ. Et sol
lemnitatē mēsis p̄mitīoꝝ opis tui
quecūqꝫ seminaueris ī agro sollē
nitateꝫq̄ꝫ in exitu anni qn̄ ꝯgrega
ueris om̄es fruges tuas de agro.
Ter in anno apparebit om̄e mas
culinū tuū corā dn̄o deo tuo. Non
ymolabis sup fermēto sāguineꝫ
victime tue nec remāebit adeps
sollēnitatis mee vsqꝫ māe. Primi
cias fruguꝫ terre tue deferes in do
mū dn̄i dei tui. Nō coques heduꝫ ī
lacte mr̄is sue. Ecce ego mittaꝫ an
gelū meū qui p̄cedat te ⁊ custodi
at in via ⁊ introducat ī locū quē
preparaui. Obs̄ua eū et audi vo
ceꝫ eiꝰ nec ꝯtēnendū putes qꝛ nō
dimittet cū peccaueis ⁊ est nomē
meū in illo. Qd̄ si audieis vocē eiꝰ
et feceris oīa que loquor inimicꝰ
ero inimicis tuis ⁊ affligā affligē
tes te. Precedetqꝫ te angelꝰ meꝰ ⁊
introducet te ad amorreū ⁊ etheū
⁊ pherezeū chananeūqꝫ ⁊ eueū ⁊
iebuseū q̄s ego ꝯterā. Nō adorab̄
deos eoꝝ nec coles eos. Nō facies
opa eoꝝ ꝫ destrues eos ⁊ ꝯfrīges
statuas eoꝝ. Seruietisqꝫ dn̄o deo
vr̄o ut bn̄dicā panibꝰ tuis ⁊ aq̄s
⁊ auferā infirmitatē de medio tui.
Nō erit infecūda nec steril̄ in ter
ra tua. Numerū dieꝝ tuoꝝ imple
bo. Terrorē meū mittaꝫ in p̄cursū
tuū ⁊ occidā om̄eꝫ ꝓpl̄m ad queꝫ
ingredieris. Cūctoꝝqꝫ inimicorū
tuorū corā te terga v̄tam emittēs
scabrones priꝰ q̄ fugabūt eueū ⁊
chananeū ⁊ etheū an̄q̄ꝫ introeas
Nō eitiā eos a facie tua āno vno
ne terra ī solitudīeꝫ redigat̄ ⁊ cres
cāt ꝯtra te bestie. Paulatī expellā
eos de ꝯspectu tuo donec augearis
⁊ possideas t̄raꝫ. Ponā aūt termi
nos tuos a mari rubro vsqꝫ ad ma
re palestinoꝝ ⁊ a deserto vsqꝫ ad
fluuiū. Tradā in maībꝰ vr̄is ha
bitatores terre ⁊ eitiā eos de cōspe
ctu vr̄o. Nō inib̄ cū eis fedus nec
cū dijs eorū. Nō habitēt in terra
tua ne forte peccare te fatiāt in me
si s̄uieis dijs eoꝝ qd̄ tibi certe eit
in scandalum. Ca. xxij.

Moysiq̄ꝫ dixit. Ascēde ad dn̄m
tu ⁊ aaron nadab ⁊ abiu ⁊
septuagīta senes ex isrl̄ et adora
bitis ꝓcul Solꝰqꝫ moyses ascēdet

ad dñm ⁊ illi nō appropinq̄bunt
nec ꝓplus ascendet cū eo. Venit ḡ
moyses ⁊ narrauit plebi oīa ver
ba dñi atq; iuditia. Rñditq; oīs
ꝓplus vna voce. Oīa verba dñi q̄
locutus ē fatiem⁹. Scripsit autē
moyses vniūsos ſmones dñi et
mane ꝯsurgens edificauit altare
dño ad radices mōtis ⁊ duodecī
titulos ꝑ duodecī tribꝫ isrl. Misit
q; iuuenes de filijs isrl et obtule
rūt holocausta. ymolauerūtq; vi
ctīas pacificas dño: vitulos duo
decī. Tulit itaq; moyses dimidiā
ꝑtē sanguinis ⁊ misit in crateras
ꝑtē aūt residuaꝫ fudit sup altare.
Assumēsq; volumē federis legit au
diente ꝓplo. Qui dixerūt Oīa q̄ lo
cut⁹ ē dñs fatiem⁹ ⁊ erim⁹ obedi
entes. Ille vero sūptū sanguinē
resꝑsit ī ꝓplm. Et ait. Hic ē sāguis
federis qd̄ pepigit dñs vobiscū su
ꝑ cūctis sermonib⁹ hijs. Ascēde
runtq; moyses ⁊ aarō nadab et
abiu ⁊ septuaginta de senioribus
isrl ⁊ viderūt deū isrl. Sub pedib⁹
ei⁹ q̄si op⁹ lapidis saphirini ⁊ q̄si
celū cū serenuꝫ ē. Nec sup eos q̄ ꝓ
cul ꝛcesserāt de filijs isrl misit ma
nū suā. Viderūtq; deū ⁊ comederūt
ac biberūt. Dixit aūt dñs ad moy
sē. Ascēde ad me in montē et esto
ibi. daboq; tibi duas tabulas la
pideas ⁊ legē ac mādata q̄ scripsi
ut doceas filios isrl. Surrexerūt
moyses ⁊ iosue minister ei⁹. ascē
dēsq; moyses in montē dei: seniori
b⁹ ait. Expectate hic: donec reuer
tamur ad vos. hētis aarō et hur
vobiscū si q̄d natū fuerit q̄stiones
referetis ad eos. Cunq; ascēdissꝫ
moyses: operuit nubes montē ⁊

habitauit gloria dñi sup synai te
gens illū nube sex diebꝫ Septimo
aūt die vocauit eū dñs de medio ca
liginis Erat aūt speties glorie dñi
q̄si ignis ardēs sup verticē mōtis
in ꝯspectu filioꝝ isrl. Ingressusq;
moyses mediū nebule ascēdit in
montē ⁊ fuit ibi q̄draginta diebꝫ
⁊ q̄draginta noctib⁹. ¶ Ca. xxv.

Locutusq; ē dñs ad moysen
dicēs. Loq̄re filijs isrl ut tol
lāt m̄ p̄mitias Ab oī hoīe q̄ offert
vltrone⁹: accipietis eas. Hec sūt
aūt q̄ accipe debetis. Auꝝ ⁊ argē
tū ⁊ es ⁊ iacinctū ⁊ purpurā. coc
cūq; bistinctū ⁊ bissum ⁊ pilos ca
praꝝ ⁊ pelles arietuꝫ rubricatas.
pellesq; iacīctinas ⁊ ligna sethī.
oleuꝫ ad luminaria ꝯcīnāda. aro
mata ī vngētū ⁊ thymiamata bo
ni odoris. lapides onichinos ⁊ gē
mas ad ornādū ephot ⁊ rationa
le. Fatiētq; m̄ sanctuariū et habi
tabo in medio eoꝝ iuxta oēm simi
litudinē tabernaculi qd̄ oñdaꝫ ti
bi ⁊ oīm vasoꝝ in cultū ei⁹ Sicq;
fatietis illud. Archaꝫ de lignis se
thim ꝯpingite cui⁹ longitudo ha
beat duos ⁊ semis cubitos. latitu
do cubitū ⁊ dimidiū. altitudo cubi
tū similit̄ ac semissē et deaurabis
eā auro mundissimo ītus ⁊ foris
Faties q; sup̄ coronā aureā ꝑ cir
cuituꝫ ⁊ quatuor circulos aureos
quos pones per quatuor arche an
gulos. Duo c̄culi sint ī latere vno
⁊ duo in altero. Faties q̄ vectes de
lignis sethim et operies eos au
ro. Introducesq; circulos qui sūt
in arche lateribus ut portetur in
eis. Qui semper erunt in circulis
nec vnq̄ extrahentur ab eis.

Ponesq; in archa testificationē
quā dabo tibi ¶ Facies ⁊ ꝓpiciatori
um de auro mūdissimo. Duos cu
bitos ⁊ dimidiū tenebit lōgitudo
ei⁹ ⁊ cubitū ac semissem latitudo.
Duosq̄ cherubin aureos et ꝓdu
ctiles facies ex vtraq; ꝑte oraculi.
Cherubin vn⁹ sit in latere vno et
alter in altēo. Vtrūq; latus ꝓpici
atorij tegāt expādētes alas ⁊ ope
riētes oraculum respiciātq; se mu
tuo versis vultib⁹ in ꝓpiciatoriū
quo operiēda ē archa in q̄ pones
testīoniū qd̄ dabo tibi Inde p̄cipi
am ⁊ loquar ad te supra ꝓpiciato
rio scilicet ac medio duoꝝ cheru
bin q̄ erūt sup archā testīonij cū
cta q̄ mādabo ꝑ te filijs isrl'. Faci
es ⁊ mēsaꝫ de lignis sethim habē
tem duos cubitos lōgitudinis et
in latitudine cubitū ⁊ in altitudīe
cubitū ac semissem et inaurabis
eam auro purissimo. Faciesq; illi
labiū aureū ꝑ circuitū ⁊ ip̄i labio
coronā interrasilez altaꝫ q̄tuor di
gitis ⁊ sup illā alterā coronaꝫ au
reolā. Quatuorq̄ circulos aureos
prepabis ⁊ pones eos in q̄tuor an
gulis eiusdē mense ꝑ singulos pe
des Subter coronā erūt circuli au
rei ut mittant̄ vectes ꝑ eos ⁊ possit
mensa portari. Ipsosq̄ vectes fa
cies de lignis sethim ⁊ circūdab̄
auro subuehēdaꝫ mensā. Parab̄
⁊ acetabula ac phialas thuribu
la ⁊ ciathos in q̄b⁹ offerēda fūt
libamina ex auro purissimo ⁊ po
nes sup mensā panes ꝓposicōnis
in ꝯspectu meo sēper. Facias ⁊ cā
delabrum ductile de auro mūdissi
mo hastile ei⁹ ⁊ calamos ciphos
⁊ sperulas ac lilia ex ipso ꝓcedētia

Sex calami egredient̄ de lateribꝰ
tres ex vno latere ⁊ tres ex altēo
Tres ciphi q̄si ī nucis modū ꝑ ca
lamos singulos speruleq; sil' et li
lia ⁊ tres siliter ciphi instar nucis
in calamo altero speruleq; sil' et li
lia Hoc erit op⁹ sex calamoꝝ q̄ ꝓ
ducēdi fūt de hastili In ipō aūt cā
delabro erūt q̄tuor ciphi in nucis
modū speruleq; ꝑ singulos ⁊ lilia
Et sperula sub duob⁹ calamis per
tria loca qui simul sex fiūt ꝓcedē
tes de hastili vno. Et sperule igit̄
⁊ calami ex ipō erūt vniūsa ducti
lia ex auro purissimo. Faties et
lucernas septeꝫ ⁊ pones eas sup
candelabꝝ ut luceant ex adūso.
Emūctoriaq̄ ⁊ vbi ea q̄ emuncta
fūt extīguāt̄ fiēt de auro purissiō
Omē pond⁹ cādelabri cū vniūsis
vasis suis hēbit talentuꝫ auri pu
rissimi. Inspice ⁊ fac scd̄ꝫ exēplar
qd̄ tibi in monte monstratū est.

¶ Ca. xxvi.

Tabernaculū ve
ro ita facies. Deceꝫ cortinas
de bisso retorta ⁊ iacincto ac pur
pura coccoq; bistincto variatas
ope plumario faties. Longitudo
cortine vni⁹ hēbit vigintiocto cu
bitos. latitudo q̄tuor cubitoꝝ erit
Vni⁹ mensure fiēt vniūsa tento
ria. Quīq; cortine sibi iūgent̄ mu
tuo ⁊ alie qn̄q; nexu simili cohere
būt. Ansulas iacinctinas in late
rib⁹ ac sūmitatib⁹ faties cortinaꝝ
ut possint inuicē copulari. Quinq̄
genas ansulas cortina habebit ī
vtraq; ꝑte ita insertas ut ansa cō
tra ansā veniat ⁊ alteā alteri pos
sit aptari. Faties et quinq̄ginta
circulos aureos q̄b⁹ cortinaꝝ ve
la iungēda fūt ut vnū tabnaculū

fiat. Faties ⁊ saga cilicina vndecī
ad opeiendū tectū tab̄naculi. Lō
gitudo sagi vni⁹ habebit triginta
cubitos ⁊ latitudo q̄tuor. Eq̄ erit
mēsura sagoꝝ oīm. E quibꝫ qn̄q̄
iunges seorsū ⁊ sex sibi mutuo co
pulab̄: ita ut sextū sagū in fronte
tecti duplices. Faties et qn̄quagī
ta ansas ī ora sagi vni⁹ ut ɔiūgi
cū altero queat ⁊ qn̄quaginta an
sas ī ora sagi alteri⁹: ut cuꝫ altero
copulet̄. Faties ⁊ qn̄quagīta fibu
las eneas quib⁹ iūgant̄ anse ut
vnū ex oīb⁹ opimentuꝫ fiat. Qd̄
aūt supfuerit ī sagis q̄ parant̄ te
cto idest vnū saguꝫ qd̄ ampli⁹ ē
ex medietate ei⁹ operies tab̄nacu
li posteriora et cubit⁹ ex vna pte
pēdebit ⁊ alter ex altera q̄ pl⁹ ē in
sagoꝝ longitudine: vtꝝq̄ latus
tab̄naculi ꝓtegēs. Faties ⁊ operi
mentū aliud: tecto de pellib⁹ arie
tū rubricatis ⁊ sup h° rursū aliud
opimētū de iacīctinis pellib⁹. Fa
ties ⁊ tabulas stantes tab̄naculi
de lignis sethim q̄ singule denos
cubitos ī lōgitudine habeant et
ī latitudine singulos ac semissez.
In lateribꝰ tabule due īcastratu
re fiēt quib⁹ tabula alteri tabule
ɔnectat̄. Atq̄ ī hūc modū cuncte
tabule pabūt̄. Quaꝝ vigīti erūt
ī latere meridiano qd̄ vergit ad
austꝝ q̄b⁹ q̄draginta bases ārgē
teas fūdes: ut bine bases singul̄
tabul̄ p duos āgulos subitiant̄.
In latereq̄ secundo tab̄naculi qd̄
vergit ad aquilonē vigīti tabule
erūt q̄dragīta hn̄tes bases argē
teas. Bine bases singul̄ tabulis
supponēt̄. Ad occidētalē vero pla
gā tab̄naculi faties sex tabulas ⁊
rursū alias duas q̄ ī angul̄ erigā
tur post tergū tab̄naculi. Erūtq̄ si
bi ɔiūcte a deorsū vsq̄ ad sursū et
vna oēs ɔpago retinebit. Duabꝫ
q̄ tabul̄ q̄ in angul̄ ponēde sunt:
simil̄ iūctura seruabit̄. Et erūt sil̄
tabule octo. bases eaꝝ argētee se
decī duab⁹ basib⁹ p vnā tabulā
supputatis. Faties et vectes de lig
nis sethim qn̄q̄ ad ɔtinēdas ta
bulas ī vno latere tabernaculi et
qn̄q̄ alios ī altero ⁊ eiusdē nume
ri ad occidētalē plagā q̄ mittētur
per medias tabulas a sūmo vsq̄
ad sūmū. Ip̄asq̄ tabulas deaura
bis ⁊ fūdes ī eis anulos aureos p
q̄s vectes tabulata contineāt q̄s
operies laminis aureis. Et eriges
tab̄naculū iux̄ exēplar qd̄ tibi in
mōte mōstratū ē. Faties ⁊ velū de
iacīcto ⁊ purpura. coccoq̄ bistin
cto ⁊ bisso retorta ope plumario
⁊ pulchr̄ varietate ɔtextū qd̄ ap
pēdens añ q̄tuor colūnas de lignis
sethī q̄ ip̄e quidez deaurate erūt ⁊
habebūt capita aurea ⁊ bases ar
genteas. Inseret̄ aūt velū p circu
los ītra qd̄ pones archā testimo
nij ⁊ q̄ sanctuariū ⁊ sāctuarij san
ctuaria diuidēt̄. Pones ⁊ ꝓpitiato
riū sup archā testimonij ī sancta
sāctoꝝ. mensāq̄ extra velū ⁊ ɔtr̄
mensaꝫ cādelabꝝ ī latere taberna
culi meridiano. Mēsa em̄ stabit
in pte aquilonis. Faties et tento
riū ī ītroitu tabernaculi de iacīcto
⁊ purpura. coccoq̄ bistīcto ⁊ bis
so retorta opere plumario ⁊ qn̄q̄
columnas deaurabis lignoruꝫ se
thim ante quas ducetur tentori
um quarum erunt capita aurea ⁊
bases enee.

Faties ⁊ altare de ¶ Ca. xxvij.
lignis sethim qd̄ hēbit qn̄
q̄ cubitos ī lōgitudīe ⁊ totidē in
latitudine id est q̄drū ⁊ tres cubi
tos ī altitudīe. Cornua aūt p q̄tu
or angulos ex ipso erūt ⁊ operies
illud ere. Faciesq̄ in vsus ei⁹ lebe
tes ad suscipiēdos cineres ⁊ forci
pes atq̄ fuscinulas ⁊ igniū recep
tacula. Oīa vasa ex ere fabricab̄.
Craticulāq̄ in modū retis eneā p
cuius q̄tuor angulos erunt q̄tuor
anuli enei q̄s pones subter arulā
altaris. Eritq̄ craticula vsq̄ ad al
taris mediū. Facies ⁊ vectes alta
ris de lignis sethim duos q̄s ope
ries laminis eneis ⁊ induces per
circulos erūtq̄ ex vtroq̄ latere al
taris ad portandū. Nō solidū sed
inane ⁊ cauū intrīsec⁹ facies illd̄
sicut tibi ī mōte mōstratū est. Fa
cies ⁊ atriū tab̄naculi ī cuius au
strali plaga ɔtra meridiē erūt tē
toria de bisso retorta. Centū cubi
tos vnū lat⁹ tenebit in lōgitudi
ne ⁊ colūnas vigīti cū basib⁹ toti
dē eneis q̄ capita cū celaturis su
is habebūt argētea. Siliter ⁊ ī la
tere aq̄lonis p longuz erūt tētoria
centū cubitoꝝ colūne vigīti ⁊ ba
ses enei eiusdē numeri et capita
eaꝝ cū celaturis suis argētea. In
latitudīe vero atrij qd̄ respicit ad
occidentē erūt tētoria p quinq̄gīta
cubitos et colūne decē basesq̄ to
tidē. In eaq̄ atrij latitudine q̄ res
picit ad orientē quīq̄ginta cubi
ti erūt in q̄b⁹ quindecī cubitoꝝ tē
toria lateri vno deputabunt̄ colū
neq̄ tres ⁊ bases totidē ⁊ ī latere
altero erūt tentoria cubitos obti
nētia quīdecī colūne tres ⁊ bases
totidē. In introitu vero atrij fiet tē
toriū cubitoꝝ vigīti ex iacincto ⁊
purpura coccoq̄ bistīcto ⁊ bisso
retorta ope plumario. Colūnas
habebit q̄tuor cū basib⁹ totidem.
Oēs colūne atrij p circuitū vestite
erūt argēteis laminis capitibus
argēteis ⁊ basib⁹ eneis. In lōgi
tudine occupabit atriū cubitos
centū in latitudīe quinq̄gīta Alti
tudo quīq̄ cubitorū erit fietq̄ de
bisso retorta ⁊ habebit bases ene
as. Cūcta vasa tab̄naculi in om̄s
vsus ⁊ cerimōias tā paxillos ei⁹
q̄ atrij ex ere faties Precipe filijs
isrl̄ ut auferāt tibi oleū de arboib⁹
oliuaꝝ purissimū piloq̄ ɔtusū ut
ardeat lucerna sēp ī tab̄naculo te
stimonij extra velū qd̄ oppāsum ē
testimonio ⁊ collocabūt eā aarō
⁊ filij eius ut vsq̄ mane luceat co
raz dn̄o. Perpetu⁹ erit cult⁹ p suc
cessiōes eorū coram filijs israhel.

Applicaq̄ ad te ¶ Ca. xxviij.
aaron fratrez tuū cum filijs
suis de medio filioꝝ isrl̄ ut sacdo
tio fūgant̄ mihi aaron nadab et
abiu eleazar ⁊ ythamar faciesq̄
vestē sanctā aarō fratri tuo ī glo
riam et decorē. Et loq̄ris cūctis sa
piētibus corde q̄s repleui spiritu
prudēcie ut faciāt vestes aarō frī
tuo in gloriā et decorē quib⁹ sācti
ficatus ministret mihi. Hec autez
erūt vestimēta q̄ faciēt. Rationa
le ⁊ suphumerale tunicā ⁊ lineaz
strictā cidarim et baltheū. Faciēt
fratri tuo aaron ⁊ filijs eius vesti
menta sācta ut sacerdotio fūgan
tur mihi Accipiētq̄ aurū ⁊ iacin
ctū et purpurā coccūq̄ bistinctū
⁊ bissuz Faciēt aūt sup humeāle

de auro ⁊ iacincto ⁊ purpura coc
coq; bistincto ⁊ bisso retorta: ope
polimito. Duas oras iūctas habe
bit in vtroq; latere sūmitatū ut in
vnū redeāt. Ip̄aq̄ textura ⁊ cūcta
opis varietas erit ex auro et iaci
cto ⁊ purpura. coccoq; bistincto
⁊ bisso retorta. Sumesq; duos la
pides onichinos ⁊ sculpes in eis
noīa filioꝝ isrl̄. sex noīa ī lapide
vno ⁊ sex reliq̄ ī altero iuxta ordi
nē natiuitatis eoꝝ Ope sculptoīs
⁊ celatura gemmarij: sculpes eos
nomīb⁹ filioꝝ isrl̄ inclusos auro
atq; circūdatos ⁊ pones ī vtroq;
latere suphumeral̄ memoriale fi
lijs isrl̄. Portabitq; aarō nomīa
eoꝝ corā dn̄o sup vtrꝝq; humeꝝ
ob r̄cordacōez. Faties ⁊ vncinos
ex auro ⁊ duas cathenulas auri
purissimi sibi inuicē coherētes q̄s
inseres vncinis. Racōnaleq̄ indi
cij faties ope polimito iuxta textu
rā suphumeral̄ ex auro iacincto
⁊ purpura. coccoq; bistīcto ⁊ bis
so retorta. Quadrāgulū erit ⁊ du
plex. Mensurā palmi habebit tā
in lōgitudine q̄ in latitudine. po
nesq; in eo q̄tuor ordines lapidū
In p̄mo versu erit lapis sardius
⁊ thopasi⁹ ⁊ smaragd⁹. In secun
do carbūcul⁹ ⁊ saphirus ⁊ iaspis
In tertio liguri⁹ achates ⁊ ameti
st⁹. In q̄rto crisolitus onichin⁹
et berillus. Inclusi auro erūt p or
dines suos. habebūtq; noīa filio
rū isrl̄. Duodecī noīb⁹ celabūtur
singuli lapides noīb; singuloꝝ p
duodecī trib⁹ Faties ī racōnali ca
tenas sibi inuicē coherētes ex au
ro purissimo et duos anulos au
reos q̄s pones in vtraq; racōnal̄

sūmitate. catenasq; aureas iūges
anulis q̄ sunt in marginib⁹ ei⁹ ⁊
ip̄aꝝ catenaꝝ extrema duob⁹ co
pulal̄ vncinis in vtroq; latere su
phumeālis qd racōnale respicit.
Faties ⁊ duos anulos aureos q̄s
pones ī sūmitatib⁹ racōnalis ⁊ in
oris q̄ e regione sūt suphumeral̄
⁊ posteriora ei⁹ aspitiūt: necnō et
alios duos anulos aureos q̄ po
nēdi sūt in vtroq; latere sb̄hume
ralis deorsū qd respicit ꝯtra fatiez
iūcture inferioris: ut aptari possit
cū suphumeāli ⁊ stringat̄ racōna
le anul̄ suis cū anulis suphume
ralis. vitta iacinctina: ut maneat
iūctura fabrefacta ⁊ a se inuicē ra
tionale ⁊ superhumerale neq̄ ant
separi. Portabitq; aarō noīa fili
orū isrl̄ in racōnali iudicij sup pe
ctus suū qn̄ ingrediet̄ sanctuariū
mēoriale corā dn̄o ī et̄nū. Pones
aūt ī racōnali iudicij: doctrinā et
veritatē q̄ erūt ī pectore aarō qn̄ ī
gredieť corā dn̄o ⁊ gestabit indi
tiū filioꝝ isrl̄ in pectore suo in ꝯspe
ctu dn̄i sēp. Faties ⁊ tunicā super
humeral̄ totā iacinctinaz in cui⁹
medio sup̄ eit capitiū ⁊ ora p gy
rū ei⁹ textilis sicut fieri solet in ex
tremis vestiū ptib⁹: ne facile rum
pat̄. Deorsū vero ad pedes eiusdē
tunice p circuitū q̄si malapunica
faties ex iacincto ⁊ purpura ⁊ coc
co bistincto ⁊ bisso retorta mixtis
in medio tintīnabulis: ita ut tintī
nabulū sit aureū ⁊ malūpunicū.
rursumq; tintinnabulum aliud
aureum et malumpunicum. Et ve
stieť ea aaron in officō ministerij
ut audiatur sonitus quando in
greditur ⁊ egreditur sāctuarium

in ꝯspectu dñi ⁊ nõ moriat̃ Faties
⁊ laminaꝫ de auro purissimo in q̃
sculpes ope celatoris sãctũ domi
no. Ligabisq̃ eã vitta iacĩctina ⁊
erit sup thyaram imminẽs frõti
pontificis. Portabitq̃ aaron iniq̃
tates eoꝝ q̃ obtulerũt ⁊ sãctifica
uerẽt filij isrl̃ ĩ cũctis muneribꝰ et
donarijs suis. Erit aũt lamina sẽ
per in frõte eiꝰ ut placatꝰ sit ei do
minꝰ. Stringesq̃ tunicaꝫ bisso et
thyarã byssynã facies ⁊ baltheũ
opere plumarij Porro filijs aarõ
tunicas lineas parabis et balthe
os ac thyaras in gloriã ⁊ decorẽ
vestiesq̃ hijs omĩbꝰ aarõ fratrẽ
tuũ et filios eius cũ eo et cũctorũ
cõsecrab̃ manꝰ sãctificabisq̃ illos
ut sacdotio fũgant̃ mihi. Facies
⁊ feminalia linea ut operiant car
nẽ turpitudinis sue a renibꝰ vsq̃
ad femora ⁊ vtent̃ eis aaron et fi
lij eius qñ ingredient̃ tabernacu
lum testĩonij vl̃ qñ appropĩquãt
ad altare ut ministrent in sãctua
rio ne iniq̃tatis rei moriant̃. Legit
timũ sempiternũ erit aaron et se
mini eius post eũ. ¶ Ca. xxix.

Sed ⁊ hoc facies ut mihi in sa
cerdotio ꝯsecrẽt̃. Tolle vitu
lum de armẽto ⁊ arietes duos im
maculatos panesq̃ azimos ⁊ cru
stulaꝫ absq̃ fermẽto q̃ cõspsa sint
oleo laganaq̃ azima oleo lita de
simila triticea cũcta faties ⁊ poĩto
in canistro offeres. vitulũ autẽ et
duos arietes ⁊ aaron ac filios eiꝰ
applicab̃ ad ostiuꝫ tabernaculi te
stimonij. Cũq̃ laueris pr̃em cũ fi
lijs suis aqua indues aaron vesti
mentis suis id est linea ⁊ tunica ⁊
suphumerali ⁊ racõnali qd ꝯstrĩ
ges baltheo et pones thyaraꝫ in
capite eius ⁊ laminã sanctã super
thyarã ⁊ oleũ vnctionis fũdes su
per caput eiꝰ atq̃ hoc ritu ꝯsecra
bit̃. Filiosq̃ illius applicab̃ ⁊ in
dues tunicis lineis cingesq̃ bal
theo aaron scilicꝫ ⁊ liberos eius ⁊
impones eis mitras ert̃q̃ sacerdo
tes m̃ religiõe ꝑpetua. Postq̃ ini
ciaueris manꝰ eoꝝ applicab̃ ⁊ vi
tulũ corã tabernaculo testimonij
Imponẽtq̃ aaron ⁊ filij eius ma
nus sup caput illiꝰ ⁊ mactabis eũ
in ꝯspectu dñi iuxta ostiũ taberna
culi testĩonij sũptũq̃ de sãguine
vituli pones sup cornua altaris di
gito tuo reliquũ aũt sãguinẽ fun
des iuxta basim eiꝰ. Sumes ⁊ adi
pem totũ qui operit intestina ⁊ re
ticulũ iecoris ac duos renes ⁊ adi
pem q̃ sup eos est ⁊ offeres incen
sum sup altare. carnes vero vituli
⁊ coriũ ⁊ fimũ ꝯbures foris extra
castra eo q̃ ꝓ peccato sit. Vnũq̃
arietẽꝫ sumes sup cuius caput po
nent aarõ ⁊ filij eius manus quẽ
cũ mactaueris tolles de sãguine
eius ⁊ fũdes circa altare. ipsũ aũt
arietẽꝫ secabis in frusta lotaq̃ in
testina eius ⁊ pedes pones sup cõ
cisas carnes ⁊ sup caput illius ⁊
offeres totũ arietẽꝫ in incensũ sup
altare. Oblatio ẽ dño odor suauis
simus victime domini. Tollesq̃
arietẽ alterũ sup cuiꝰ caput aarõ
⁊ filij eius ponẽt manus. Quẽꝫ cũ
ymolaueris sumes de sãguĩe eiꝰ
⁊ pones sup extremũ auricule dex
tre aaron ⁊ filioꝝ eius ⁊ sup polli
ces manꝰ eoꝝ ac pedis dexteri fun
desq̃ sãguinẽꝫ sup altare ꝑ circui
tũ. Cũq̃ tuleris de sãguine qui ẽ

sup altare ⁊ de oleo vnctionis. as
pgēs aarō ⁊ vestes ei⁹: filios ⁊ ve
stimēta eoꝝ. Consecratisq; ipis ⁊
vestib⁹ tolles adipē de aiete ⁊ cau
dā et aruinaꝫ q̄ operit vitalia ac
reticulū iecoris ⁊ duos renes atq;
adipeꝫ qui sup eos ē. armūq̄ dex
tꝝ eo ꝙ sit aries ɔsecracōis. tortā
q; panis vni⁹. crustulaꝫ cōspsam
oleo. laganū de canistro azimoꝝ
qd̄ positū ē ī cōspectu dñi. ponesq;
oīa sup man⁹ aarō ⁊ filioꝝ eius
⁊ sāctificab̄ eos: eleuās corā dño
Suscipiesq; vniūsa de maīb⁹ eoꝝ
⁊ īcendes sup altaē in holocaustū
odorē suauissimū ī ɔspectu dñi. q̄
oblacō ei⁹ ē. Sumesq̄ pectusculū
de ariete quo initiat⁹ ē aarō. san
ctificabisq; illud eleuatū corā do
mino ⁊ cedet in ptē suā. Sāctifica
bisq; ⁊ pectusculū cōsecratuꝫ ⁊ ar
mū queꝫ de ariete sepasti quo ini
tiatus ē aaron ⁊ filij ei⁹. cedētq; in
ptē aarō et filioꝝ ei⁹ iure ppetuo
a filijs isrl̄. q̄ p̄mitiua sūt ⁊ initia
de victimis eoruꝫ pacificis q̄ offe
rūt dño. Vestē aūt sanctam qua
vtet̄ aaron: habebūt filij ei⁹ post
eū: ut vngant̄ in ea et consecrent̄
man⁹ eoꝝ. Septē dieb⁹ vtet̄ illa
qui pontifex ꝓ eo fuerit ɔstitutus
de filijs ei⁹ ⁊ qui ingredie t̄ tab̄na
culū testimonij ut minister in sā
ctuario. Arietē aūt ɔsecracōis tol
les ⁊ coques carnes ei⁹ in loco sā
cto quib⁹ vescet̄ aaron ⁊ filij eius
Panesq̄ qui sūt in canistro in ve
stibulo tabernaculi testimonij co
medēt ut sit placabile sacrifitiū ⁊
sanctificent̄ offerentiū man⁹. Ali
enigena non vescet̄ ex eis. q̄ san
cti sūt. Qd̄ si remāserit de carnib⁹
ɔsecratis siue de panib⁹ vsq; ma
ne: ɔbures r̄liquias igni. Non co
medent̄ q̄a sanctificata sūt. Oīa q̄
p̄cipio tibi faties sup aarō ⁊ filijs
ei⁹. Septē dieb⁹ ɔsecrabis man⁹
eoꝝ et vitulū ꝓ peccato offeres ꝑ
singulos dies ad expiandū. Mū
dabisq; altare cū ymolaueris ex
piacōis hostia ⁊ vngues illud in
sāctificacōem. Septē diebꝫ expia
bis altare ⁊ sanctificab̄ ⁊ erit san
ctū sanctorū. Oīs q̄ tetigerit illud
sanctificabit̄. Hoc ē qd̄ faties ī al
tari. Agnos āniculos duos ꝑ sin
gulos dies iugit̄ vnuꝫ agnū ma
ne ⁊ alteꝝ vespe: decimā ptē simi
le cōspse oleo tuso qd̄ habeat mē
surā quartā ptē hin ⁊ vinū ad li
bandū eiusdem mēsure in agno
vno. Alteꝝ vero agnū offeres ad
vespaꝫ iux̄ ritū matutine oblatio
nis ⁊ iux̄ ea q̄ diximꝰ in odorē sua
uitatis. Sacrifitiū dño deo ē obla
tione ppetua ī gn̄acōes vr̄as ad
ostiū tab̄naculi testimonij coraꝫ
dño vbi ɔstituā ut loquar ad te.
Ibiq; p̄cipiā filijs isrl̄ ⁊ sāctifica
bit̄ altare in gloria mea Sāctifica
bo ⁊ tab̄naculū testimonij cū alta
ri ⁊ aarō cū filijs suis ut sacerdo
tio fungāt̄ m̄. Et hītabo in medio
filioꝝ isrl̄. eroq; eis de⁹ ⁊ sciēt q̄a
ego dominus deus eoruꝫ qui edu
xi eos de terra egipti ut manereꝫ
inter illos ego dominus deus ip
sorum. ¶ Capitulū. xxx.

Faties q̄ altare ad adolendū
tymiama de lignis sethim:
hn̄s cubitū lōgitudīs ⁊ alteꝝ la
titudīs idē q̄drāgulū et duos cu
bitos ī altitudīe Cornua ex ipō ꝓ
cedēt vestisq; illud auro purissimo

tam craticulaꝫ eius q̄ parietes ꝑ
circuitū ⁊ cornua Fatiesq; ei coro
nam aureolā ꝑ girū et duos anu
los aureos sub corona ꝑ singula
latēa ut mittant̄ in eos vectes et
altare portet̄. Ipsosq̄ vectes faci
es de lignis sethim ⁊ inaurabis.
Ponesq; altare ꝯtra velū qd̄ ante
archā pendet testīonij corā ꝓpici
atorio quo tegit̄ testimoniū vbi
loq̄r tibi ⁊ adolebit incensū super
eo aarō suaue fragrās Mane qn̄
cōponet lucernas incēdet illud ⁊
qn̄ collocat eas ad vesperuꝫ vret
thymiama sēpit̄nū coraꝫ dn̄o in
generacōes vr̄as. Nō offeretis su
per eo thymiama cōposicōis alte
rius nec oblacōeꝫ ⁊ victimaꝫ nec
liba libabitis Et dep̄cabit̄ aaron
sup cornua eius semel ꝑ annū in
sāguine qd̄ oblatū est ꝓ peccato
et placabit sup eo ī generacōibꝰ
vr̄is. Sanctū sāctoꝝ erit dn̄o. Lo
cutusq; est dn̄s ad moysen dicēs
Quādo tuleris sūmam filioꝝ isrl̄
iuxta numerū dabūt singuli p̄ci
um ꝓ animabꝰ suis dn̄o ⁊ nō eit
plaga ī eis cū fuerīt recēsiti. Hoc
aūt dabit omīs q̄ trāsit ad nomē
dimidiū sidi iuxta mēsuram tēpli
Sidus viginti obolos habet. Me
dia ꝑs sidi offeret̄ dn̄o. Qui habe
tur in numero a vigīti annis ⁊ su
pra dabit p̄tiū. Diues non addet
ad mediuꝫ sidi et paup nihil mi
nuet. Susceptāq; pecuniam q̄ col
lata est filijs isrl̄ trades in vsus ta
bernaculi testīonij ut sit monimē
tum eoꝝ corā dn̄o ⁊ ꝓpitiet̄ aīabꝰ
eoꝝ Locutusq; est dn̄s ad moysē
dicēs. Faties et labiū eneū cū ba
si sua ad lauādū ponesq; illud in

ter tab̄naculū testimonij ⁊ altare
Et missa aq̄ lauabūt in ea aaron
⁊ filij eius manꝰ suas ac pedes qn̄
ingressuri sūt tab̄naculū testimo
nij ⁊ qn̄ accessuri sūt ad altare ut
offerāt in eo thymiama dn̄o ne
forte moriant̄. Legittimū sempit̄
nū erit ip̄i ⁊ semini eiꝰ ꝑ successio
nes. Locutusq; est dn̄s ad moysē
dicens. Sume tibi aromata p̄me
mirre ⁊ electe quingētos sidos ⁊
cynamomi mediū id est ducētos
qn̄q̄ginta sidos. calami sil̄it̄ ducē
tos qn̄q̄ginta sidos cassie aūt qn̄
gentos sidos in pōdere sāctuarij
oleū de oliuetis mēsurā hin. Faci
esq; vnctiōis oleū sanctū vngētū
cōpositū op̄e vnguētarij ⁊ vnges
ex eo tab̄naculū testimonij et ar
chā testamēti mensāq; cū vasis
suis cādelabꝝ ⁊ vtēsilia eius alta
ria thymiamatis ⁊ holocausti ⁊
vniūsam suppellectilē que ad cul
tum eoꝝ ꝑtinet sāctificabisq; om
nia ⁊ erūt sancta sāctoꝝ. Qui teti
gerit ea sāctificabit̄. Aarō ⁊ filios
eius vnges sāctificabisq; eos ut
sacerdotio fugant̄ mihi. Filijsq̄
isrl̄ dices. Hoc oleū vnctionis sā
ctū erit mihi in generacōes vr̄as
Caro hōis nō vnget̄ ex eo ⁊ iuxta
cōposicōeꝫ eius nō fatietis aliud
q̄ sāctificatū est ⁊ scm̄ erit vobis
Homo quicūq; tale cōposuerit ⁊
dederit ex eo alieno exterminabit̄
de ꝓpl̄o suo Dixitq; dn̄s ad moysē
Sume tibi aromata stacten ⁊ oni
cham galbanē boni odoris ⁊ thꝰ
lucidissimuꝫ equalis pōderis erūt
omīa. Fatiesq; thymiama ꝯposi
tū op̄e vnguētarij mixtū diligent̄
⁊ purū ⁊ sāctificacōe dignissimū

Cūq; in tenuissimū puluerez vni-
uersa cōtuderis pones ex eo corā
tab̄naculo testimonij ī q̄ loco ap
parebo tibi. Sāctū sanctoꝝ erit vo
bis thymiama. Talē ɔposicōem
nō fatietis in vsus vr̄os. qꝛ sāctū
ē dn̄o. Hō quicunq; fecerit simile
ut odore illius perfruatur: peibit
de populis suis. ¶ Ca. xxxi.

Locutusq; ē dn̄s ad moysen
dicēs. Ecce vocaui ex nōie be
seleel filiuz huri filij hur de tribu
iuda ⁊ impleui eū spū dei: sapien
tia ⁊ intelligētia ⁊ scientia in omī
ope: ad excogitanduz quicq̄d fa
bre fieri pōt ex auro ⁊ argento et
ere. marmore ⁊ gēmis ⁊ diuersita
te lignoꝝ. Dediq; ei sotiū ooliab
filiū achisamech de tribu dā Et ī
corde oīs eruditi posui sapiētiā ut
fatiāt cūcta q̄ p̄cepi tibi tab̄nacu
lū federis ⁊ archā testimonij ⁊ ꝓ
pitiatoriū qd̄ sup eā ē et cūcta va
sa tab̄naculi. mēsāq; ⁊ vasa eius
candelabꝝ purissimū cū vasis su
is ⁊ altaria thymiamatis ⁊ holo
causti ⁊ oīa vasa eoꝝ. labiū cum
basi sua vestes scās in ministerio
aarō sacerdoti ⁊ filijs eiꝰ ut fūgā
tur offitio suo ī sacris oleū vnctio
nis ⁊ thymiama aromatū in san
ctuario. Oīa q̄ p̄cepi tibi fatiēt. Et
locutus ē dn̄s ad moysē dicens.
Loq̄re filijs isrl̄ et dices ad eos.
Videte ut sabbatū meū custodia
tis. qꝛ signū ē int̄ me ⁊ vos ī gene
racōnibus vr̄is: ut sciatis qꝛ ego
dn̄s qui sāctifico vos. Custodite
sabbatū meū. Sāctū em̄ ē vobis.
Qui polluerit illud: morte morieť.
Qui fecerit opꝰ in eo: pibit am̄a il
liꝰ de medio ꝓpl̄i sui. Sex diebꝰ fa
tietis opꝰ. in die septīo sabbatū
ē: req̄es sancta dn̄o. Oīs q̄ fecerit
opꝰ ī hac die: morieť. Custodiāt
filij isrl̄ sabbatū ⁊ celebrēt illud
ī gn̄acōnibꝰ suis. Pactū ē sempi
ternū int̄ me ⁊ filios isrl̄. signūq;
ꝑpetuū. Sex em̄ diebus dn̄s fecit
celū ⁊ terrā ⁊ in septīo ab oī ope
cessauit. Deditq; dn̄s moysi ɔple
tis huiuscemodi sermonibz ī mō
te synai duas tabulas testimonij
lapideas: scriptas digito dei.

Videns autē ꝓpl̄us ¶ Ca. xxxij.
qꝛ morā facēt moyses descē
dendi de mōte: ɔgregatus adūsus
aarō dixit. Surge fac nob̄ deos q̄
nos p̄cedāt. Moysi em̄ viro huic
q̄ nos eduxit de terra egipti: igno
ramꝰ q̄d acciderit. Dixitq; ad eos
aarō. Tollite inaures aureas de
vxoꝝ filioꝝq; et filiaꝝ vrāꝝ auri
bꝰ ⁊ afferte ad me. Fecit ꝓpl̄us q̄
iusserat: deferēs īaures ad aarō
Quas cuz ille accepisset formauit
ope fusoio ⁊ fecit ex eis vitulū cō
flatilē. Dixerūtq;. Hij sūt dij tui isrl̄
q̄ te eduxerīt de t̄ra egipti. qd̄ cū vi
disz aarō edificauit altaē corā eo
⁊ p̄ coīs voce clamauit dicēs. Cr̄s
sollēnitas dn̄i ē. Surgē tesq; māe
obtulerīt holocausta ⁊ hostias pa
cificas ⁊ sedit ꝓpl̄us māducare ⁊
bibē ⁊ surrexerīt ludē. Locutꝰ ē āt
dn̄s ad moysē dicens. vade descē
de: peccauit ꝓpl̄us tuꝰ quē eduxisti
de t̄ra egipti. Recesserīt cito de via
quā oñdisti eis. Fecerūtq; sibi vi
tulū conflatilē ⁊ adorauerūt atq;
ymolātes ei hostias dixerūt. Isti
sunt dij tui isrl̄ q̄ te eduxerīt de t̄ra
egipti. Rursūq; ait dn̄s ad moysē
Cerno qꝛ ꝓpl̄s iste duē ceruicis sit

dimitte me ut irascat furor meꝰ cōtra eos ⁊ deleā eos faciāq; te in gentē magnam. Moyses aūt orabat dñm deū suum dicēs. Cur domine irascit furor tuus cōtꝰ pl'm tuū quē eduxisti de terra egipti in fortitudīe magna ⁊ i manu robusta. Ne q̄so dicāt egipcij. callide eduxit eos ut interficēt i mōtibꝰ et deleret e terra. Quiescat ira tua ⁊ esto placabil' sup neq̄tia populi tui. Recordare abrahā ⁊ ysaac ⁊ isrl' seruoꝝ tuoꝝ quibꝫ iurasti p temetip'm dicēs. Multiplicabo semen vr̄m sicut stellas cœli ⁊ vniu sā terrā hāc de qua locutus sū dabo semini vr̄o et possidebitis eam semp. Placatusq; est dñs ne faceret malū qđ locuꝰ fuerat aduersus populū suū. Et reuersus ē moyses de mōte portās duas tabulas testimonij in manu sua scriptas vtraq; pte ⁊ factas opere dñi. Scripturaq; dei erat sculpta i tabulis. Audiēs aūt iosue tumultū populi vociferātis dixit ad moysen. Vlulatꝰ pugne audit in castris. Qui rñdit. Non ē clamor adhortātiū ad pugnā neq; vociferatio cōpellētium ad fugā. ſ vocē cantātiū ego audio. Cūq; appropinq̄sset ad castra vidit vitulū ⁊ choros iratꝰq; valde proiecit de manu tabulas ⁊ cōfregit eas ad radicem mōtis. Arripiēsq; vitulū quē fecerant cōbussit ⁊ otriuit vsq; ad puluerez quē sparsit in aquā ⁊ dedit ex eo potū filijs isrl'. Dixitq; moyses ad aaron. Quid tibi fecit hic populꝰ ut induceres sup eū peccatū maximū. Cui ille rñdit. Ne indignetur dñs meꝰ. Tu enī nosti pl'm istū q; pnus sit ad malū. Dixerūt mihi. Fac nobis deos q̄ nos p̄cedant. Huic enī moysi q̄ nos eduxit de tra egipti nescimus quid acciderit. Quibꝰ ego dixi. Quis vr̄m habet aurū. Tulerunt ⁊ dederūt mihi ⁊ proiecti illud i ignē egressus ē hic vitulus. Videns q̄ moyses pl'm q; esset nudatꝰ spoliauerat enī eū aaron pter ignominiā sordis et inimīci hostes nudū constituerat ⁊ stās in porta castroꝝ ait. Siq̄s est dñi iungat mihi. Cōgregatiq; sūt ad eum oēs filij leui. Quibꝰ ait. Hec dicit dñs deꝰ isrl'. Ponat vir gladiū sup femur suū. Ite et reddite de porta vsq; ad portā p meduꝫ castroꝝ ⁊ occidite vnusquisq; frēm suū ⁊ amicū ⁊ p̄rimū suū. Fecerūt q; filij leui iuxta sermonez moysi ceciderūtq; i die illo q̄si triginta milia hoīm. Et ait moyses. Consecrastis manꝰ vestras hodie dño vnusquisq; in filio et i fratre suo ut det vobis bñdictio. Facto aūt altēo die locutus est moyses ad pl'm. Peccastis peccatū maximū. Ascēdaz ad dñm si quo modo eū quiuero dep̄cari p scelere vr̄o. Reuersusq; ad dñm ait. Obsecro dñe peccauit pl'us iste peccm maximū fecerūtq; sibi deos aureos. Aut dimitte eis hanc noxā aut si nō vis dele me de libro tuo quē scripsisti. Cui rñdit dñs. Qui peccauerit mihi delebo eū de libro meo. Tu aūt vade ⁊ duc pl'm istū quo locutus sū tibi. Angelus aūt meus precedet te. Ego aūt in die vlcōis visitabo ⁊ hoc peccatum eorum. Percussit aūt dominꝰ populū p reatu vituli quē fecerat aaron. ¶ Ca. xxxiij.

Locutusq; ē dn̄s ad moysen
dicēs. Vade ⁊ descēde de loco
isto: tu ⁊ ꝓpl's tuꝰ quē eduxisti de
tra egipti ī terrā quā iuraui abra
haz. ysaac ⁊ iacob dicens semini
tuo dabo eam ⁊ mittā p̄cursorem
tui angelū: ut eitiaz chananeū et
amorreū ⁊ etheū ⁊ phereseū ⁊ eue
um ⁊ iebuseū ⁊ intres in terrā flu
entē lacte ⁊ melle. Nō ei ascendā
tecuz. qꝛ ꝓplus dure ceruicis es ne
forte dispdā te in via. Audiensq;
ꝓplus sermonē hūc pessimū luxit
⁊ nullꝰ ex more indutus est cultu
suo. Dixitq; dn̄s ad moysē. Loq̄
re filijs isrl'. Populus dure cerui
cis es semel ascendā in medio tui
⁊ delebo te. Jā nūc depone ornatuz
tuū: ut sciā q̄d fatiā tibi. Deposue
rūt ḡ filij israhel ornatū suū a mō
te oreb. Moysesq̄ tollens tab'na
culuz: tetendit extra castra ꝓcul.
vocauitq; nomē eiꝰ tabernaculū
federis Et oīs ꝓplus qui habebat
aliquā questionē egrediebat̄ ad
tabernaculuz federis extra castra.
Cūq; egrederet̄ moyses ad taber
naculū surgebat vniūsa plebs ⁊
stabat vnusquisq; ī ostio papi
liōis sui. aspitiebātq; tergū moy
si donec īgrederet̄ tentoriū Ingres
so aūt illo tab'naculū fedeis: descē
debat columna nub' ⁊ stabat ad
ostiū. loquebat̄q; dn̄s cū moyse
cernētibꝰ vniūsis ꝙ colūna nub'
staēt ad ostiū tab'naculi. Stabāt
q; ipi ⁊ adorabāt p fores taberna
culoꝝ suoꝝ. Loq̄bat̄ aūt dn̄s ad
moysē fatie ad fatiē sicut solet lo
q̄ hō ad amicū suū. Cūq; ille reūte
ret̄ ī castr̄: minister eiꝰ iosue filiꝰ
nun puer non recedebat de taber
naculo. Dixit aūt moyses ad do
minū. Precipis ut educam ꝓpl'm
istū ⁊ nō indicas m̄ quē missurus
sis mecū. p̄sertī cū dixeris noui te
ex noīe ⁊ inuenisti grām corā me
Si ḡ inueni grām in cōspectu tuo
oñde mihi fatiē tuaz ut sciam te ⁊
inueniā gratiaz añ oculos tuos.
Respice ꝓpl'm tuū gentē hanc. Di
xitq; dn̄s. Faties mea p̄cedet te et
requiez dabo tibi. Et ait moyses.
Si non tuipse p̄cedas ne educas
nos de loco isto. In quo em̄ scire
poterimꝰ ego ⁊ ꝓplus tuꝰ inuenis
se nos grām in ꝯspectu tuo. n̄ am
bulaueis nobiscū: ut gl'ificemur
ab oībz ꝓpl'is q̄ habitant sup ter
rā. Dixit aūt dn̄s ad moysen. Et
verbū istud qd̄ locutꝰ es fatiam
Inuenisti em̄ grām corā me et te
ip̄m noui ex noīe. Qui ait. Oñde
m̄ gl'iā tuā. Rn̄dit ego oñdaz oē
bonū tibi ⁊ vōbor in noīe dn̄i corā
te ⁊ miserebor cui voluero ⁊ clemēs
ero in quez m̄ placuerit. Rursūq;
ait. Nō poteris videre fatiē meaz.
Nō em̄ videbit me homo ⁊ viuet
Et iterꝝ. Ecce inq̄t est locus apud
me ⁊ stabis supra petrā Cūq; trā
sibit gloria mea ponā te ī forami
ne petre ⁊ ꝓtegaz dextera mea do
nec trāseam. Tollamq; manum
meam ⁊ videb' posteriora mea. fa
tiem autem meam videre non po
teris. ¶ Capitulū. xxxiiij.

Ac deinceps prescide ait tibi
duas tabulas lapideas in
star prioꝝ ⁊ scribam sup eas ver
ba que habuerunt tabule quas
fregisti. Esto ꝑatus mane ut ascē
das statim in montem synai. sta
bisq; mecum super verticē montis

Nullus ascēdat tecū nec videatur
quispiā p totū montē boues q̄z
oues nō pascant ex tra· Excidit ḡ
duas tabulas lapideas q̄les an
tea fuerāt · et de nocte surgēs ascē
dit in mōtē synai sicut p̄ceperat
ei dñs portās secū duas tabulas
Cūq; descēdisset dñs p nubē stetit
moyses cū eo inuocās nomē dñi
Quo trāseunte cora eo ait · domia
tor dñe deus misericors et clemēs
patiēs et multe misericordie et ver
qui custodis misericordiā in milia
qui aufers iniq̄tatē et scelera atq;
peccata nullusq; apud te p se inno
cens ē q̄ reddis ulciscēs iniq̄tatē patꝝ filijs
ac nepotib⁹ in terciā et quartā p
genie Festinusq; moyses curuatus
est pnus in terrā et adorans ait
Si inuenī gratiā in ospectu tuo do
mine obsecro ut gradiaris nobis
cum· pplus em dure cervicis ē ut
auferas iniq̄tates nras atq; pcā
nostq; possideas· Rndit dñs · Ego
inibo pactū videtib⁹ cūctis signa
fatiā que nūq̄ visa sūt sup terrā
nec in vllis gētibus ut cernat po
pulus iste in cuius es medio op⁹
domini terribile q̄ faciam ego· Ob
serua cūcta q̄ hodie mandauī tibi
Ego ipe eiciā ante faciez tuā amo
reū et chananeū et ethеū pherezeū
q̄ eueū et iebuseū· Caue ne
vnq̄ cū habitatorib⁹ terre illius
iūgas amicicias q̄ tibi sint in rui
nā ſ et aras eoꝝ destrues et ofrin
ge statuas lucosq; succide· Noli
adorare deum alienū dñs zelotes
nomē eius deus est emulator· Ne
ineas pactū cū hominib⁹ illaꝝ re
gionuꝫ ne cū formicati fuerint cū
dijs suis et adorauerīt simulachra
eoꝝ vocet te quispiā ut comedas
de ymolatis· Nec vxores de filiab⁹
eoꝝ accipies filijs tuis ne post q̄
ipe fuerint formicate formicari faci
ant in deos suos filios tuos· Deos
cōflatiles nō facies tibi Sollēnita
tē azimoꝝ custodies Septē diebus
vescēris azimis sicut p̄cepi tibi in
tpe mēsis nouoꝝ· Mensi em ver
ni tpis egressus ē de egipto· Omne
q8 aperit vuluā generis masculi
ni meū erit· De cūctis animātibus
tam de bob⁹ q̄ de ouib⁹ meū erit·
Primogenitū asini redimes oue·
Si aūt nec p̄ciū p eo dederis occi
dē· Primogenitū filiorū tuoꝝ re
dimes nec apparebis in ospectu meo
vacuus· Sex diebus operaberis die
septimo cessabis arare et metere·
Sollemnitatē ebdomadaꝝ facies
tibi in primicijs fruguꝫ messis tue
triticee et sollēnitatē q̄n redeūte an
ni tpe cūcta comūtur· Trib⁹ tpib⁹
anni apparebit omne masculinū
tuū in cōspectu omipotētis dñi dei
isrl· Cum em tulero gētes a facie
tua et dilatauero terminos tuos
nullus insidiabit terre tue ascen
dente te et apparēte in cōspectu dñi
dei tui ter in anno· Nō immolabis su
per fermēto sāguinem hostie mee
neq; residebit mane de victimis sol
lemnitatis phase· Primicias fru
guꝫ terre tue offeres in domo dñi
dei tui· Nō coques hedum in lacte
matris sue· Dixitq; dñs ad moysen
Scribe tibi verba hec q̄bus et tecū
et cū isrl pepigi fedus· Fecit ḡ ibi
cum dño moyses quadragīta di
es et quadragīta noctes panē nō
comedit et aquā non bibit et scrip
sit in tabulis verba federis decem

Cūq; descendere moyses de mōte
synai: tenebat duas tabulas la
pideas testimonij ⁊ ignorabat q̄
cornuta essz facies sua ex cōsorcō
sermoīs domini. Vidētes aūt aa
rō ⁊ filij isrl̄ cornutā moysi faciē
timuerūt ꝓpe accedere. Vocatiq;
ab eo reuersi sūt tā aaron q̄ pn̄ci
pes synagoge. Et postq̄ locutus
ē ad eos venerūt ad eū etiaz oēs
filij isrl̄. Quib⁹ p̄cepit cūcta q̄ au
dierat a dn̄o in monte synai. Im
pletisq; sermoīb⁹: posuit velamē
sup fatiē suā. Qd̄ ingressus ad do
minū ⁊ loquens cū eo auferebat
donec exiret ⁊ tūc loquebat̄ ad fi
lios isrl̄ oīa q̄ sibi fuerāt impera
ta. q̄ videbat fatiē egrediētis moy
si eē cornutaz. ꝫ opiebat rursus il
le fatiē suaz. si qn̄ loq̄bat̄ ad eos.
Git̄ ꝯgregata oī tur ¶ Ca. xxxv.
ba filioruz isrl̄ dixit ad eos. Hec
sūt q̄ iussit dn̄s fieri. Sex diebus
fatietis op⁹ Septim⁹ dies erit vo
bis scūs sabbatū ⁊ req̄es dn̄i Qui
fecerit op⁹ ī eo: occidet̄. Nō succen
detis ignē ī oīb⁹ habitacul̄ vr̄is
p diez sabbati. Et ait moyses ad
oēm cateruā filioꝝ isrl̄. Iste ē ser
mo quez p̄cepit dn̄s dicēs. Sepa
rate apud vos p̄mitias dn̄o. Oīs
voluntari⁹ ⁊ ꝓno aīo offerat eas
dn̄o. Auꝝ ⁊ argētū et es iacinctū
⁊ purpurā. coccūq; bistīctū et bis
sū. pilos capraꝝ. pellesq; arietum
rubricatas ⁊ iacinctinas. ligna se
thim et oleū ad luminaria ꝯcinā
da ⁊ ut ꝯfitiat̄ vngētū ⁊ thymia
ma suauissimū. lapides onichīos
⁊ gēmas. ad ornatū suphumera
lis ⁊ racōnalis. Quisquis vestrum
sāpiens ē: veniat ⁊ fatiat qd̄ dn̄s
impauit tab̄naculū scilicz ⁊ tectū
ei⁹ atq; opimētū. anulos ⁊ tabu
lata cū vectib⁹. paxillos ⁊ bases.
archā ⁊ vectes. ꝓpitiatoriū ⁊ velū
qd̄ añ illud oppandit̄. mēsam cū
vectib⁹ ⁊ vasis ⁊ ꝓposicōis paīb;
candelabꝝ ad luminaria sustētā
da. vasa illius ⁊ lucernas ⁊ oleū
ad nutrimēta igniū. altaē thymi
amatis ⁊ vectes ⁊ oleū vnctiōis ⁊
thymiama ex aromatibz. tētoriū
ad ostiū tab̄naculi. altaē holocau
sti ⁊ craticulā ei⁹ eneaz cū vectib⁹
⁊ vasis suis. labꝝ ⁊ bases ei⁹. cor
tinas atrij cū colūnis ⁊ basibz. tē
toriū in forib⁹ vestibuli. paxillos
tabernaculi ⁊ atrij cū funicul̄ suis
vestimēta quoꝝ vsus ē ī ministe
rio sāctuarij. vestes aarō pōtificis
ac filioꝝ ei⁹: ut sacerdotio fungāt̄
mihi. Egressaq; oīs multitudo fili
oꝝ isrl̄ de ꝯspectu moysi: obtuleīt
mēte ꝓmptissima atq; deuota: pri
mitias dn̄o ad fatiendū opus ta
bernaculi testimonij. Quicq̄d ad
cultū ⁊ ad vestes sanctas necessa
riū erat: viri cū mulierib⁹ p̄buerīt
armillas ⁊ inaures. anulos ⁊ dex
tralia. Oē vas aureuz in donario
dn̄i sepatū ē Si q̄s hēbat iacinctū
⁊ purpurā. coccūq; bistinctū. bis
sū ⁊ pilos capraꝝ. pelles arietum
rubricatas ⁊ iacīctinas. argēti et
auri. erisq; metalla obtulerūt do
mino. lignaq; sethim in varios
vsus. Sz et mulieres docte q̄ vene
rāt dederunt: iacinctū. purpurā ⁊
vermiculum ac bissum ⁊ pilos ca
praꝝ. spōte ꝓpria cūcta tribuētes
Pn̄cipes vero obtulerūt lapides
onichinos et gemmas ad super
humerale ⁊ racōnale. aromataq;

⁊ oleū ad luminaria ꝯcinnāda ⁊
ad p̄parandū vngētum ac thy
miama odoris suauissimi cōponē
dum. Oēs viri ⁊ mulieres mente
deuota obtulerēt donaria ut fierēt
opa q̄ iusserat dn̄s p manū moy
si. Cūcti filij isrl̄ volūtaria dn̄o de
dicauerēt. dixitq; moyses ad filios
isrl̄. Ecce vocauit dn̄s ex noīe bese
leel filiū huri filij hur de tribu iu
da impleuitq; eū spū dei sapiēcia
⁊ intelligētia ⁊ sciētia et omni do
ctrina ad excogitandū ⁊ faciēdū
opus in auro ⁊ argēto ⁊ ere ⁊ fer
ro sculpēdisq; lapidib⁹ ⁊ ope car
pentario Quicq̄d fabre adinueīri
potest dedit in corde eius. Ooliab
q̄ filiū achisamech de tribu dan
Ambos eruduit sapīa ut fatiāt
opa abietarij polimitarij ac plu
marij de iacīcto ⁊ purpura cocco
q; bistincto ⁊ bisso ⁊ texāt oīa ac
noua queq; reperiāt ¶ Ca. xxxvi.

Fecit ergo beseleel et ooliab
⁊ omīs vir sapiēs quib⁹ de
dit dn̄s sapiētiaz et intellectū ut
scirēt fabre operari q̄ in vsu sāctu
arij necessaria sūt ⁊ q̄ precepit do
min⁹. Cūq; vocassz eos moyses ⁊
omēz eruditū virū cui dederat dn̄s
sapiētiaz ⁊ qui spōte sua obtuleīt
se ad faciēdum op⁹ tradidit eis
oīa donaria filiorū isrl̄. Qui cū in
starēt operi quotidie mane vota
pop ul⁹ offerebat. Vnde artifices
venire ꝯpulsi dixerēt moysi. Plus
offert ꝓpl̄us q̄ necessariū est. Jus
sit g̊ moyses preconis voce cātari
Nec vir nec mulier quicq̄ offeāt
vltra in ope sāctuarij Sicq; cessa
tum est a muneribꝰ offerēdis eo
q̄ oblata sufficerēt et supabūda
rent. Fecerūtq; om̄s corde sapien
tes ad explendū opus tab̄naculi
cortinas decē de bisso retorta et ia
cincto ⁊ purpura cocco bistincto
ope vario ⁊ arte polimita. Quaꝝ
vna habebat in lōgitudīe vigīti
octo cubitos et in latitudine q̄tu
or. Vna mēsura erat oīm cortina
rum. Cōiunxitq; cortīas quīq; al
teraz alteri ⁊ alias quīq; sibimui
cez copulauit. Fecit ⁊ ansas iacī
ctinas in ora cortine vni⁹ ex vtro
q; latere ⁊ in ora cortine alteri⁹ si
militer ut cōtra seinuicē venirent
anse ⁊ mutuo iūgerētur. Vnde ⁊
quinq̄gīta fudit circulos aureos
qui morderēt cortinaꝝ ansas ⁊ fi
eret vnū tab̄naculū Fecit ⁊ saga
vndecim de pilis capraꝝ ad opiē
dū tectū tab̄naculi. Vnū sagū in
longitudīe hēbat cubitos trigin
ta et in latitudine cubitos q̄tuor.
Vni⁹ mēsure erāt oīa saga. Quo
rū quinq; iūxit seorsū ⁊ sex alia se
patim. Fecitq; ansas qn̄quagin
ta in ora sagi vni⁹ et qn̄quagīta
in ora sagi alteri⁹ ut sibimuicez
iūgerētur ⁊ fibulas eneas quin
quaginta quib⁹ necteret̄ tectū ut
vnū palliū ex oībus sagis fieret
Fecit ⁊ optoriū tab̄naculi de pelli
bus arietū rubricatis aliudq; de
sup velamē de pellib⁹ iacinctinis
Fecit et tabulas tab̄naculi de lig
nis sethim stātes. Decez cubitoꝝ
eāt longitudo tabule vni⁹ ⁊ vnū
ac semis cubitū latitudo retīebat
Bine īcastrature erāt p singulas
tabulas ut altera alteri iūgeret̄.
Sic fecit in oīb⁹ tab̄naculi tabul̄
E quib⁹ viginti ad plagā meridi
anā erāt cōn̄ austꝝ cū q̄dragīta

basibz ãgẽteis ❡ Due bases sũ vna tabula ponebãt ex vtrãq; pte ãgu lo ꝟ vbi ieast̃tuẽ latex ī ãgul' ter mi nãt. Ad plagam q̃ tab̃naculi q̃ ẽspicit ad aq̃lonez fec̃ vigiti tabu las cũ q̃drẽginta basib⁹ argẽteis: duas bases p singulas tabulas Cõtr̃ occidẽtẽ vero ꝟ ad eã ptẽ ta b̃naculi q̃ maẽ ẽspicit fec̃ sex tabu las ꝟ duas alias p singulos ãgu los tab̃naculi tetro q̃ iuncte erãt a deorsũ vsq; sursũ ꝟ in vnã opagẽ piẽ ferebãt. ❡ Ita fecit ex vtraq; p te per angulos: ut octo eẽnt sil' ta bule et haberent bases argẽteas sexdecim bimas sicq; bases sũ singu lis tabulis. ❡ Fecit ꝟ vectes de ligms sethim q̃q; ad otinendas tabu las vm⁹ lateris tabernaculi ꝟ q̃ q; alios ad alterius lateris coap tandas tabulas et extra hos q̃ q; alios vectes ad occidẽtalẽ pla gam tabernaculi otr̃ mare. ❡ Fecit q̃q; vectez aliũ q̃ p medias tabl'as ab angulo vsq; ad angulũ pertue niret. ❡ Ipa aũt tabulata deauãuit fusis basibz eaꝟargenteis. ❡ Et cir culos eoꝟ fecit aureos p quos ve ctes induci possent quos et ipos lamms aureis opuit. ❡ Fecit et ve lũ de iacincto ꝟ purpura vermicu lo ac bisso retorta opere polimita rio variũ atq; distictũ ꝟ quatuor colũnas de ligms sethim quas cuꝟ capitib⁹ deauranit: fusis basi bz eaꝟ argẽteis. fec̃ ꝟ tẽtoriũ i introitu tab̃naculi ex iacincto purpura vermiculo bisso q; ẽtorta opere plũa rijs ꝟ colũnas sex q̃q; cũ capitibz suis q̃s opuit auro. baseq; eaꝟ fudit eneas ꝟ opuit auro. ¶ Ca. xxxvij.

Fecit ãt beseleel ꝟ archaz de li gms sethim: habentem duos se micubitos in longitudine ꝟ cubi tũ ac semissez in latitudine. altitu do q; vnius cubiti fuit ꝟ dimidij. Vestiuitq; eã auro purissimo in tus ꝟ foris. ❡ Et fecit illi coronaz au reã p gyꝟ oblãs q̃tuor anulos au reos p q̃tuor angulos eius: duos anulos in latere vno ꝟ duos i al tero. Vectes q; fec̃ de ligms sethĩ quos vestiuit auro ꝟ quos misit ī anulos q̃ erãt i lateribus arche ad portandũ eã. ❡ Fecit et ꝟpitiato riũ idest oraculũ de auro mũdissi mo duoꝟ cubitoꝟ et dimidij i lõ gitudie ꝟ cubiti ac semis i latitudi ne. duos etiã cherubĩ ex auro du ctili q̃s posuit ex vtr̃q; pte ꝟpitia torij. cherub vnũ i sũmitate vm⁹ ptis ꝟ cherub altez in sũmitate p tis alteri⁹. duos cherubĩ i singul' sũmitatib⁹ ꝟpitiatorij: extẽdentes alas ꝟ tegẽtes ꝟpitiatorium. seq; mutuo ꝟ illd respitiẽtes. ❡ Fec̃ ꝟ mẽ sã de ligms sethĩ i lõgitudie duo rũ cubitoꝟ ꝟ i latitudie vm⁹ cubi ti q̃ hẽbat i altitudie cubitu ac se missez. Circũdeditq; eaz auro mũ dissiõ ꝟ fec̃ illi labiũ aureũ p gyꝟ ipiq; labio coronã aureã itrasilẽ q̃tuor digitoꝟ ꝟ sup eandẽ alterã coronã aureã. ❡ Fudit ꝟ q̃tuor circu los aureos quos posuit in q̃tuor ãgulos p singlos pedes mẽse otr̃ coronã. imsitq; i eos vectes ut pos sit mẽsa portai ipos q̃q; vectes fec̃ de ligms sethĩ ꝟ circũdedit eos auro Et vasa ad diuso⁹ vsus mẽse: ac tabula fialas et sciatos et thuri bula ex auro puro in quib⁹ offe renda sunt libamina ❡ Fecit ꝟ cãde labꝟ ductile de auro mũdissimo.

de cuius vecte calami ciphi speru
leq; ac lilia pcedebāt sex in vtroq;
latere. Tres calami ex pte vna ⁊
tres ex altera. Tres ciphi ī nucis
modū p calamos singulos speru
leq; sil' ⁊ lilia et tres ciphi instar
nucis ī calamo altero speruleq; si
mul et lilia. Equū erat op⁹ sex ca
lamoꝝ q̄ pcedebāt de stipite cāde
labri. In ipo aūt vecte erāt q̄tuor
ciphi in nucis modū speruleq; p
singulos ⁊ lilia ⁊ sperule sub duo
bus calamis p loca tria q̄ sil' sex
fiūt calami pcedētes de vecte vno
Et sperule igitur et calami ex ipo
erāt vniūsa ductilia ex auro puis
simo. Fecit ⁊ lucernas septē cum
emunctoriis suis et vasa vbi ea q̄
emūcta fūt extīguant' de auro mū
dissimo. Talentū auri appēdebat
cādelabꝝ cū omib⁹ vasis suis Fe
cit ⁊ altaē thymiamatis de lignis
sethim p q̄drū singulos habēs cu
bitos ⁊ ī altitudīe duos e cui⁹ an
gulis pcedebāt cornua vestiuitq;
illud auro purissimo cū craticula
ac parietib⁹ ⁊ cornib⁹. Fecitq; ei
coronā aureolā p gyrum ⁊ duos
anulos aureos sb corona p singu
la latera ut mittant' in eos vectes
⁊ possit altare portari. Ipsos autē
vectes fecit de lignis sethim ⁊ ope
ruit lamīs aureis. Cōposuit ⁊ ole
um ad scīficacōis vngentū ⁊ thy
miamata de aromatib⁹ mundissi
mis ope pigmētarij ¶ Ca. xxxviij.

Fecit ⁊ altaē holocausti de lig
nis sethim qn̄q; cubitoꝝ p
quadrū ⁊ triū altitudīe cuius cor
nua de angulis pcedebāt operuit
q; illud lamīs eneis. Et ī vsus ei⁹
parauit ex ere vasa diūsa lebetes
forcipes fuscinulas vncinos ⁊ ig
niū receptacula. Craticulāq; eius
in modū retis fecit eneā ⁊ subter
eam in altaris medio arulā fusis
quatuor anulis p totidē reciacula
sūmitates ad immittendos vectes
portandū. Quos et ipsos fecit de
lignis sethī ⁊ opuit laminis ene
is induxitq; in circulos q̄ in lateri
bus altaris eminebāt Ipsū autē
altare nō erat solidū s̄ cauū ex ta
bulatis ⁊ intus vacuū. Fecit ⁊ la
brū eneum cū basi sua de speculis
mulieꝝ q̄ excubabāt in ostio tab
naculi. Fecit et atriū in cuius au
strali plaga erāt tētoria de bisso
retorta cubitoꝝ cētū colūne enee
viginti cū basib⁹ suis capita colū
naꝝ ⁊ tota opis celatura argētea
Eque ad septētrionalē plagaꝫ tē
toria colūne basesq; et capita co
lumnaꝝ eiusdē mensure et opis
ac metalli erāt. In ea vero plaga
que ad occidentē respicit fuerūt
tentoria cubitoꝝ quīquagīta. co
lūne decē cum basib⁹ suis enee et
capita colūnarū et tota opis cela
tura argētea. Porro ɔtra orientē
qn̄quagīta cubitoꝝ parauit ten
toria e q̄bus quindecī cubitos co
lūnarū trium cū basib⁹ suis vnū
tenebat lat⁹ ⁊ in pte altera q; in
ter vtraq; introitū tabnaculi fecit
quindecī eque cubitorū erāt tēto
ria colūneq; tres ⁊ bases totidē.
Cūcta atrij tētoria bissus retorta
texuerat. Bases colūnarum fuere
enee. capita aūt eaꝝ cū cunctis ce
laturis suis argētea s̄ ⁊ ipsas co
lūnas atrij vestiuit argēto. Et ī in
troitu eius ope plumario fecit tē
toriū ex iacīcto purpura v̄miculo

ac bisso retorta qd habebat vigi
ti cubitos in lōgitudine. altitudo
vero qnq̄ cubitoꝝ erat iux̄ mēsu
rā quā cuncta atrij tētoria habe
bant Colūne autē in īgressu fue
re quatuor cuꝫ basib⁹ eneis. capi
taq̄ eaꝝ ⁊ celature argētee Paxil
losq̄ tab̄naculi ⁊ atrij p gyꝝ fec̄
eneos Hec sūt instrumēta tab̄na
culi testimonij q̄ enumerata sunt
iux̄ preceptū moysi in cerimonijs
leuitarum p manū ythamar filij
aarō sacerdotis que beseleel filij
huri filij hur de tribu iuda dn̄o
p moysen iubente ꝯpleuerat. iun
cto sibi sotio ooliab filio achisa
mech de tribu dan qui et ip̄e arti
fex lignoꝝ egregius fuit ⁊ polimi
tarius atq̄ plumarij ex iacincto.
purpura. vermiculo ⁊ bisso. Om̄e
auꝝ qd expensū ē in ope sanctua
rij ⁊ qd oblatū ē in donarijs vigi
ti ⁊ nouē talentoꝝ fuit ⁊ septingē
torū triginta sidoꝝ ad mēsuram
sanctuarij. Oblatū ē aūt ab hijs
qui trāsierūt ad numerū a vigin
ti ānis ⁊ supra de sexcētis trib⁹ mi
lib⁹ ⁊ qn̄gētis qn̄quagīta arma
torū. Fuerūt p̄terea centū talenta
argēti: e quib⁹ cōflate sunt bases
sanctuarij ⁊ introitus vbi velum
pendet. Centū bases facte sūt de ta
lentis centuꝫ: singul' talētis p ba
ses singulas supputatis. De mille
aūt septingētis ⁊ septuagintaqn̄
q̄ fecit capita columnarū quas ⁊
ip̄as vestiuit argēto. Eris q̄ obla
ta sūt talēta septuagīta duo milia
⁊ q̄dringenti sup̄ sidi ex q̄b⁹ fuse
sunt bases ī introitu tab̄naculi te
stimonij ⁊ altaē eneū cū craticula
sua. oīaq̄ vasa q̄ ad vsuꝫ ei⁹ pti
nēt ⁊ bases atrij tā in circuitu q̄
in ingressu ei⁹ ⁊ paxilli tab̄naculi
atq̄ atrij p gyrum. ¶ Ca. xxxix.

De iacīcto vero ⁊ purpurā ver
miculo ac bisso fec̄ vestes q̄
b⁹ īdueret̄ aarō qn̄ ministrabat
ī sanctis: sicut p̄cepit dn̄s moysi.
Fecit igit̄ superhumerale de auro
iacincto ⁊ purpura. coccoq̄ bisti
cto ⁊ bisso r̄torta: ope polimitario
Inciditq̄ bracteas aureas ⁊ exte
nuauit ī fila ut possent torq̄ri cuꝫ
p̄orū colorū subtegmine. duasq̄
oras sibi inuicē copulatas ī vtro
q̄ latere summitatū ⁊ baltheū ex
eisdē coloribus sicut p̄cepat dn̄s
moysi. Parauit ⁊ duos lapides
onichīos astrictos ⁊ īclusos au
ro ⁊ sculptos arte gēmaria noīb⁹
filioꝝ israhel. Sex noīa in lapide
vno ⁊ sex in altero: iuxta ordineꝫ
natiuitatis eoꝝ. Posuitq̄ eos in
la terib⁹ suphumeral' ī monimē
tū filioꝝ isrl' sic̄ p̄cepat dn̄s moy
si. Fecit ⁊ racōnale ope polimito:
iux̄ opus suphumeralis ex auro.
iacincto. purpura coccoq̄ bistin
cto ⁊ bisso retorta: q̄drangulū du
plex mēsure palmi ⁊ posuit in eo
gēmarū ordines q̄tuor. In primo
versu erat sardi⁹. topazius. sma
ragdus. In secūdo carbūcul⁹. sa
phir⁹. iaspis. In tertio ligurius.
achates. ametist⁹. In q̄rto criso
lit⁹. onichin⁹ ⁊ berillus. circūdati
⁊ īclusi auro p ordines suos. Ipsi
q̄ lapides duodecī sculpti erāt no
minib⁹ duodecim tribuū israhel:
singuli p noīa singulorū. Fecerūt
ī racōnali ⁊ catenulas sibi īuicēꝫ
coherētes de auro purissiō ⁊ duos
vncinos. totidēq̄ anulos aureos

Porro anulos posuerūt in vtroq̄ latere racōnalis ex q̄bus pēderēt due cathene auree quas inserue rūt vncinis q̄ in suphumeral' an gulis eminebāt Hec ⁊ añ ⁊ retro ita ꝯueniebāt sibi ut suphumera le ⁊ racōnale mutuo necterēt stri cta ad baltheū ⁊ anulis forcī⁹ co pulata quos iūgebat vitta iacin ctina ne laxa fluerēt ⁊ a se inuicē mouerent sicut p̄cepit dn̄s moysi Fecerūtq̄ tunicā suphumeālis to tam iacīctinā ⁊ capitiū in supiori parte ꝯtra mediū orazq̄ p gyrū capicij textilē. deorsū aūt ad pedes malapunica ex iacīcto purpura. vermiculo ac bisso retorta ⁊ tinti nabula de auro purissimo q̄ posu erūt int̄ malagranata ī extrema parte tunice p gyrū. tintīnabulū autē aureū ⁊ malūpunicū quib⁹ ornat⁹ incedebat pōtifex qñ mini sterio fungebat sicut p̄cepit dn̄s moysi. Fecerūt ⁊ tunicas bissinas ope textili aarō ⁊ filijs eius et mi tras cū coronulis suis ex bisso fri naliaq̄ linea bissina. cīgulū vero de bisso retorta iacīcto purpura ac v̄miculo distinctū arte pluma ria sicut p̄cepat dn̄s moysi. Fece rūt ⁊ laminā sacre veneracōis de auro purissimo scripserūtq̄ in ea ope gēmario sāctum dn̄i ⁊ strīxe runt eā cum mitra vitta iacīctina sicut p̄cepat dn̄s moysi Perfectū est igit̄ om̄e opus tab̄naculi ⁊ te cti testimonij. Fecerūtq̄ filij isrl' cū cta q̄ precepat dn̄s moysi ⁊ obtu lerūt tab̄naculū ⁊ tectū ⁊ vniūsaz suppellectilez anulos tabulas ve ctes colūnas ac bases optoriū de pellib⁹ arietū rubricatis et aliud opimentū de iacīctinis pellib⁹ ve lum archā vectes ꝓpiciatoriū mē sam cū vasis suis ⁊ ꝓposicōis pa nib⁹ cādelabꝝ lucīnas et vtēsilia eaꝝ cū oleo altare aureū et vngē tum et thymiama ex aromatib⁹ et tētoriū in introitu tab̄naculi al tare eneū retiaculū vectes et vasa eius oīa labꝝ cū basi sua tētoria atrij ⁊ colūnas cū basib⁹ suis tē toriū in introitu atrij funiculosq̄ illius ⁊ paxillos. Nihil ex vasis defuit q̄ in ministeriū tab̄naculi ⁊ in tectuz federis iussa sūt fieri. Ve ctesq̄ quib⁹ sacerdotes vtunt̄ in sāctuario aaron scilicz ⁊ filij eius obtulerūt filij isrl' sicut p̄cepat do min⁹. Que postq̄ moyses cuncta vidit ꝯpleta bn̄dixit eis. ¶ Ca. xl.

Locutusq̄ est dn̄s ad moysē dicēs. Mēse primo p̄ma die mēsis eriges tab̄naculū testionij ⁊ pones in eo archam dimittesq̄ ante illā velū ⁊ illata mēsa pones sup eam q̄ rite p̄cepta sūt. Cande labꝝ stabit cū lucernis suis et al tare aureū in quo adolet̄ incēsum corā archa testionij Tentoriū in introitu tab̄naculi testionij pōes ⁊ ante illud altare holocausti. La brū inter altare et tab̄naculū qd̄ implebis aqua. Circūdab̄q̄ atri um tētorijs ⁊ ingressum ei⁹. Et as sumpto vnctōnis oleo vnges ta bernaculū cum vasis suis ut sācti ficētur altare holocausti et om̄ia vasa ei⁹ labꝝ cū basi sua. Oīa vn ctōnis oleo ꝯsecrab̄ ut sint scāsā ctoꝝ. Applicab̄q̄ aarō ⁊ filios ei⁹ ad fores tab̄naculi testionij et lo tos aqua in dues sāctis vestibus ut ministrēt mihi ⁊ vnctō eoꝝ in

sacerdotiū sempiternū ꝓfitiat. Fe
citq; moyses oīa que p̄cepat do
min⁹ Igit̄ mēse p̄mo ānī secundi
p̄ma die mensis collocatū ē taber
naculū. Erexitq; moyses illud et
posuit tabulas ac bases ⁊ vectes
statuitq; colūnas ⁊ expandit te
ctū sup tabernaculū imposito desu
p opimēto sicut dn̄s impauerat
Posuit ⁊ testimoniū in archa sb̄
ditis infra vectib⁹ ⁊ oraculū desu
per. Cūq; intulisset archā in taber
naculū testimonij appēdit añ eā
velū ut expleret dn̄i iussionē Po
suit ⁊ mensā in tabernaculo testi
monij ad plagā septētrionalem
extra velū ordinatis corā ꝓposicō
nis panib⁹ sic̄ p̄cepat dn̄s moy
si. Posuit ⁊ candelabꝝ in taberna
culo testimonij e regione mēse in
pte australi: locatis per ordinē lu
cernis iuxta p̄ceptū dn̄i. Posuit ⁊
altare aureū sub tecto testimonij
ɔtra velū et adoleuit sup eo incen
sū aromatū sic̄ iusserat dn̄s moy
si Posuit ⁊ tentoriū in introitu ta
bernaculi testimonij ⁊ altaē holo
causti in vestibulo testimonij: of
ferens in eo holocaustū et sacrifi
tia ut dn̄s imperauerat. Labꝝq̄
statuit int̄ tab̄naculuꝫ testimonij
⁊ altaē implens illud aqua. laue
rūtq; ī eo moyses ⁊ aaron ac filij
ei⁹ manus suas ac pedes cū ingre
derent̄ tectū federis ⁊ accederēt ad
altare sicut precepat dn̄s moysi.
Erexit ⁊ atriū p gyꝝ tabernaculi
⁊ altaris: ducto in introitu ei⁹ ten
torio Postq̄ oīa pfecta sūt operu
it nubes tab̄naculuꝫ testimonij ⁊
gloria dn̄i impleuit illud. Nec po
terat moyses ingredi tectū federis
nube operiente omnia ⁊ maiesta
te dn̄i coruscante. q̄a cūcta nubes
operuerat. Si qn̄ nubes taberna
culū deserebat: ꝓficiscebāt̄ filij is
rahel p turmas suas. Si pendebat
desup: manebant in eodē loco Nu
bes quippe dn̄i incubabat p dieꝫ
tabernaculo ⁊ ignis ī nocte: vidē
tibus cunctis popul̄ israhel p cū
ctas mansiones suas.

¶ Explicit liber Exodi. Incipit
variecra ⁊ liber Leuiticus.

Vocauit autē moysē
⁊ locutus ē ei domi
nus de tabernaculo
testimonij dicens.
Loq̄re filijs israhel
⁊ dices ad eos. Homo qui obtu
lerit ex vobis hostiā domino de pe
coribus idest de bobus ⁊ ouibus
offerens victimas si holocaustū
fuerit eius oblatio ac de armen
to masculum immaculatum offe
ret ad ostiuꝫ tabernaculi testimo
nij ad placandum sibi dominuꝫ
Ponetq; super caput hostie ma
nus ⁊ acceptabilis erit atq; in ex
piationem eius ꝓfitiens. Imola
bitq; vitulū corā dn̄o ⁊ offerēt fi
lij aarō sacerdotis sāguinē ei⁹ fūdē
tes p altaris circuitū qd̄ ē añ ostiū
tab̄naculi. Detr̄ctaq; pelle hostie
art⁹ ī frusta ɔcidēt ⁊ sb̄itiēt ī altar
ignē strue lignoꝝ añ ɔposita ⁊ mē
bra q̄ sūt cesa desup ordinātes ca
put videlicꝫ ⁊ cūcta que adherēt
iecori ītestinis ⁊ pedib⁹ lotis aq̄.
adolebitq; ea sacerdos sup altaē ī ho
locaustū ⁊ suauē odorē dn̄o. qd̄ si
de pecoribꝫ oblacō ē de ouibꝫ siue

de capris holocaustū agnū anni
culū ⁊ absq; macula offeret ymo
labitq; ad latꝰ altaris qđ respicit
ad aquilonē corā dño. Sāguinē
vero illiꝰ fundēt sup altare filij aa
ron p circuitū diuidētq; mēbra ca
put ⁊ oīa que adherēt iecori ⁊ im
ponēt sup ligna q̄bus sbiciēdus
est ignis. Intestīa vero ⁊ pedes la
uabūt aqua et oblata oīa adole
bit sacerdos sup altaē in holocau
stū ⁊ odorē suauissimū dño Si au
tē de auibꝰ holocausti oblatio fu
erit dño de turturibꝰ et pullis co
lūbe. offeret eā sacerdos ad altaē
⁊ retorto ad collū capite ac rupto
vulneis loco decurrere faciet san
guinē sup crepidīez altaīs. vesicu
lam vero gutturis et plumas ꝓi
ciet ꝓpe altaē ad oriētalez plagaz
in loco in q̄ cineres effundi solēt.
Cōfringetq; ascellas eiꝰ et nō se
cabit neq; ferro diuidet eaz ⁊ ado
lebit sup altaē lignis igne suppo
sito. Holocaustū est ⁊ oblatio su
auissimi odoris dño. ¶ Ca. ij.

Anima cū obtulerit oblacōez
sacrificij dño simila erit eiꝰ
oblacō. Fūdetq; sup eā oleū et po
net thꝰ ac deferet ad filios aarō
sacerdotis. Quorū vnꝰ tollet pu
gillū plenū simile ⁊ olei ac totum
thus ⁊ ponet memoriale sup alta
re in odorem suauissimū dño. Qđ
aūt reliquū fuerit de sacrifitio erit
aarō ⁊ filioꝝ eius sāctūsāctoꝝ de
oblacōibꝰ dñi. Cūq; aūt obtule
ris sacrificiū coctū in dibano de
simila panes scilicz absq; fermē
to cōspsos oleo ⁊ lagana azima
oleo lita si oblacō tua fueit de sar
tagīe sile ꝯsperse oleo ⁊ absq; fer
mēto diuides eā minutatī ⁊ fūdes
sup eaz oleū. Si aūt de craticula
fuerit sacrificiū eque simila oleo
cōspgeť quā offerēs dño trades
manibꝰ sacerdotis. Qui cū obtu
lerit eā tollet memoriale de sacrifi
tio ⁊ adolebit sup altare in odorez
suauitatis dño. Quicq̄d autez reli
quū est erit aaron ⁊ filioꝝ eiꝰ sā
ctūsāctoꝝ de oblacōnibꝰ dñi. Oīs
oblatio q̄ offerť dño absq; fermē
to fiet nec quicq̄ fermēti ac mel
lis adolebiť sacrifitio dñi. Primi
tias tm̄ eorum offeretis ac mune
ra. sup altare vero nō imponenť in
odorez suauitatis Quicq̄d obtule
ris sacrificij sale cōdies nec aufe
res sal fedeis dei tui de sacrificō tuo
In omni oblatione offeres sal Si
aūt obtuleris munꝰ p̄miciaꝝ fru
gū tuaꝝ dño de spicis adhuc vi
rentibꝰ torreb̄ eas igni ⁊ ꝯfrīges
in morez farris ⁊ sic offeres p̄mici
as tuas dño fundes sup ea oleū ⁊
thus imponēs q̄ oblatio dñi est
de q̄ adolebit sacdos in memoriaz
muneris p̄ rem farris fracti ⁊ olei
ac totum thus. ¶ Ca. iij.

Quod si hostia pacificoꝝ fu
erit eius oblacō ⁊ de bobus
voluerit offerre marē siue feminā
immaculata offeret corā dño Po
netq; manū super caput victime
sue q̄ ymolabiť in introitu tab̄na
culi testīonij. Fūdentq; filij aarō
sacerdotis sāguinez p altaris cir
cuitū et offerēt de hostia pacifico
rum in oblacōem dño adipē qui
operit vitalia et quicq̄d pīguedi
nis est intrīsecꝰ duos renes cū adi
pe quo teguntť ilia ⁊ reticulū ieco
ris cū renūculꝰ adolebūtq; ea sup

altare in holocaustuꝫ lignis igne
supposito in oblacōnē suauissimi
odoris dño. Si vero de ouibus fue
rit ei⁹ oblatio ⁊ pacificoꝝ hostia
siue masculuꝫ obtulerit siue femi
naꝫ: īmaculata erūt oīa. Si agnū
obtulerit corā dño ponet manū
suā sup caput victime sue q̄ ymo
labit̄ in vestibulo tab̄naculi testi
monij. Fundētq̄ filij aarō sāgui
neꝫ ei⁹ p circuitū altaris ⁊ offerēt
de pacificoꝝ hostia sacrifitiū dño
adipē ⁊ caudā totā cū renib⁹ ⁊ pī
guedinē que opit vētrē atq̄ vni
uersa vitalia ⁊ vtrūq̄ renūculuꝫ
cū adipe qui ē iuxta ilia. reticuluꝫ
qꝫ iecoris cū renūculis et adolebit
ea sacerdos sup altare in pabulū
ignis ⁊ oblacōis dñi. Si capra fu
erit ei⁹ oblacō ⁊ obtuleit eā dño
ponet manuꝫ suam sup caput ei⁹
ymolabitq̄ eā ī introitu taberna
culi testimonij. Et fūdēt filij aarō
sāguinē ei⁹ p altaris circuitū. tol
lētq̄ ex ea in pastum ignis dñici
adipē q̄ opit ventrē ⁊ q̄ tegit vni
uersa vitalia duos renūculos cū
reticulo qđ ē sup eos iuxta ilia et
aruinā iecoris cū renunculꝰ. adole
bitq̄ ea sup altare sacerdos in ali
moniā ignis ⁊ suauissimi odoris.
Oīs adeps dñi erit iure ꝑpetuo in
generacōib⁹ et cūctis habitaculꝰ
vr̄is nec sanguinem nec adipem
omnino comedetis. ¶ Ca. iiij.

Locutusq̄ ē dñs ad moysen
dicēs. Loq̄re filijs isrl̄ Aīa
q̄ peccauerit p ignorantiā ⁊ de vni
uersis mādatis dñi q̄ p̄cepit ut nō
fierēt quippiā fecerit si sacerdos q̄
vnct⁹ ē peccauerit delinq̄re faciēs
populū offeret ꝓ peccato suo vitu
lū immaculatū dño. Et adducꝫ il
lū ad ostiū tab̄naculi testīonij co
rā dño. ponetq̄ manū sup caput
ei⁹ ⁊ ymolabit eū dño. Hauriet
q̄ de sāguine vituli: inferēs illū in
tabernaculū testimonij. Cūqꝫ in
tinxerit digitū in sanguinē aspgꝫ
eū septies corā dño ꝯtra velū san
ctuarij. Ponetq̄ de eodē sanguīe
sup cornua altaris thymiamatis
gratissimi dño qđ ē in tabernacu
lo testimonij. Omnē aūt reliquū
sanguinē fundet in basim altaris
holocausti in ītroitu tabernaculi.
Et adipē vituli offeret ꝓ pctō taꝫ
eū qui vitalia opeit q̄ oīa que in
trinsecus sunt duos renūculos ⁊
reticulū qđ ē supra eos iux̄ ilia et
adipē iecoris cū renūculꝰ sic offert̄
de vitulo hostie pacificoꝝ ⁊ ado
lebit ea sup altaē holocausti. Pel
lē vero ⁊ oēs carnes cū capite ⁊ pe
dib⁹ ⁊ ītestinis ⁊ fimo ⁊ reliq̄ cor
pe efferet extra castr̄ in locū mū
dū vbi cineres effundi solēt. incē
detq̄ ea sup lignoꝝ struē que ī lo
co effusoꝝ cineꝝ cremabunt̄. Qđ
si oīs turba filioꝝ isrl̄ ignoraue
rit ⁊ p imperitiā fecerit qđ contra
mandatū dñi ē ⁊ postea intellexe
rit peccatū suū: offeret ꝓ pctō suo
vitulū. Adducetq̄ eū ad ostiū ta
bernaculi ⁊ ponent seniores popu
li manus sup caput eius corā do
mino. Imolatoqꝫ vitulo ī conspe
ctu domini īferet sacerdos qui vn
ctus est de sanguine eius in taber
naculum testimonij tincto digito
aspergens septies contra velum.
Ponetqꝫ de eodē sanguine in cor
nibus altaris quod est coram do
mino in tabernaculo testimonij.

Reliquū aūt sanguinē fūdet iux
ta basim altaris holocausto ꝝ qđ
est in ostio tabnaculi testimonij
Omēzqꝫ eius adipē tollet ⁊ adole
bit sup altare sic faciēs ⁊ de hoc vi
tulo qūo fecit ⁊ prius ⁊ rogāte ꝓ
eis sacdote ꝓpicius erit eis dñs.
Ipsū autez vitulū efferet extra ca
stra atqꝫ ꝯburet sicut ⁊ p̄orē vitu
lum qꝛ est ꝓ peccato multitudīs.
Si peccaueit pn̄ceps ⁊ fecerit vnū
e pluibꝰ ꝑ ignorātiā qđ dñi lege
ꝓhibet ⁊ postea intellexerit pcc̄m
suū offeret hostiā corā dño hircū
de capris immaculatū pōetqꝫ ma
nū suaz sup caput eiꝰ. Cūqꝫ ymo
lauerit eū in loco vbi solet macta
ri holocaustū corā dño qꝛ ꝓ pecca
to est. tinget sacdos digitū in san
guine hostie ꝓ pcc̄o tangens cor
nua altaris holocausti ⁊ reliquū
fundēs ad basim eius. adipē vero
adolebit supra sicut ī victimis pa
cificoꝝ fieri solet Rogabitqꝫ ꝓ eo
sacerdos ⁊ ꝓ pcc̄o eius ⁊ dimittet
ei. Qđ si peccauerit aīa ꝑ ignorāci
am de ꝓpl'o t're ut fatiat quicq̄ de
hijs que dñi lege ꝓhibentur atqꝫ
delinquat et ꝯgnoueit pcc̄m suū
offeret caprā immaculatā ponet
qꝫ manꝰ sup caput hostie q̄ ꝓ pec
cato est ⁊ ymolabit eā in loco ho
locausti. Tolletqꝫ sacdos de san
guine in digito suo et tangēs cor
nua altaris holocausti reliquū fū
det ad basim eius. Omnē aūt adi
pē auferens sicut auferri solet de
victimis pacificoꝝ adolebit super
altare in odorez suauitatis dño ro
gabitqꝫ ꝓ eo ⁊ dimittet ei. Si aūt
de pecoribꝰ obtulerit victimā pro
peccato ouē scilicz immaculatā po
net manū sup caput eius ⁊ ymo
labit eā ī loco vbi solēt cedi holo
causto ꝝ hostie. Sumetqꝫ sacdos
de sanguine eius digito suo et tā
gēs cornua altaris holocausti reli
quū fundet ad basim eius Omēz
qꝫ adipē auferens sicut auferri so
let adeps arietis q̄ ymolat ꝓ pa
cificis cremabit sup altare incēsū
dñi rogabitqꝫ ꝓ eo et ꝓ peccato
eiꝰ ⁊ dimittet ei. ¶ Ca. v.

Si peccauerit aīa et audierit
vocē iurātis testisqꝫ fuerit qđ
ipse vidit aut cōscius ē nisi iudi
cauerit portabit iniq̄tatē suā. Ani
ma q̄ tetigerit aliq̄d immūdū siue
qđ occisū a bestia ē aut per se mor
tuū aut quodlibz aliud reptile et
oblita fuerit immūdicie sue rea ē
et deliq̄t ⁊ si tetigerit quicq̄ de im
mūdicia hōis iuxta omēz impuri
tatez q̄ pollui solet oblitaqꝫ ꝯgno
uerit postea sb̄iacebit delicto Ani
ma q̄ iurauerit et ꝓtulerit labijs
suis ut vel male q̄d faceret vel be
ne ⁊ nō fecerit ⁊ idipsū iuramēto
⁊ sermone firmaueit oblitaqꝫ po
stea ītellexerit delictū suū: agat pe
nitētiaz ꝓ peccato ⁊ offerat de gre
gibus agnam siue capraz orabit
qꝫ ꝓ eo sacerdos ⁊ ꝓ pcc̄is eiꝰ. Si
aūt nō potuerit offerre pecus offe
rat duos turtures vl' duos pullos
colūbarū dño vnū ꝓ pcc̄o ⁊ alte
rum ī holocaustū dabitqꝫ eos sac
doti. Qui primū offerēs ꝓ pcc̄o re
torquebit caput eiꝰ ad pēnulas
ita ut collo adhereat et nō penitꝰ
abrūpat ⁊ aspget de sanguīe eiꝰ
parietē altaris. Quicq̄d autez reli
quū fuerit faciet distillare ad fun
damentum eius qꝛ ꝓ peccato est

Alterꝝ vero ī holocaustū adolebit
ut fieri solet. rogabitq; ꝓ eo sacer
dos ⁊ ꝓ peccato eiꝰ ⁊ dimittet̄ ei.
Qd̄ si nō quiuerit manꝰ eiꝰ duos
offerre turtures aut duos pullos
colūbarꝝ offeret ꝓ pctō suo simile
ptē ephy decimā. Nō mittet in eā
oleuꝫ nec thuris aliq̄d īponet. qꝛ
ꝓ peccato ē. tradetq; eaꝫ sacerdoti
qui plenū ex ea pugillū hauriēs
cremabit sup altare ī monimentū
eius qui obtulerit: rogās ꝓ illo ⁊
expians. reliquā vero ptez ipe ha
bebit in munere Locutusq; ē dn̄s
ad moysē dicēs. Aīa si p̄uaricās
cerimoīas ꝑ errorē in hijs q̄ dn̄o
sunt sāctificata peccauerit: offeret
ꝓ delicto suo arietē immaculatuꝫ
de gregibꝰ q̄ emi pōt duobꝫ sidis
iuxta pondꝰ sāctuarij. ipm̄q; qd̄
intulit dāni restituet ⁊ qn̄taꝫ ptez
ponet supra: tradēs sacerdoti q̄ ro
gabit ꝓ eo offerēs arietē ⁊ dimit
tet̄ ei. Aīa q̄ peccauerit ꝑ ignoran
tiā feceritq; vnū ex hijs q̄ dn̄i lege
ꝓhibent̄ ⁊ peccati rea intellexerit
iniq̄tatē suaꝫ: offeret arietē imma
culatū de gregibꝫ sacdoti iux̄ men
suraꝫ estimationēq; peccati q̄ ora
bit ꝓ eo qꝛ nesciēs fecerit ⁊ dimit
tet̄ ei. qꝛ ꝑ errorez deliquit ī dn̄o.

Locutusq; est dn̄s ¶ Ca. vi.
ad moysē dicens. Aīa q̄ pec
cauerit ⁊ cōtēpto dn̄o negauerit
ꝓximo suo depositū qd̄ fidi eiꝰ cre
ditū fuerat vel vi aliq̄d extorserit
aut calūniā fecerit siue rē ꝑditaꝫ
īuenerit ⁊ infitiās insup peieraue
rit et qd̄libꝫ aliud ex pluribꝰ fece
rit in q̄bꝰ solēt peccare hoīes cōui
cta delicti reddet oīa que ꝑ fraudeꝫ
voluit obtinere integra et qn̄taꝫ ī
sup ptē dn̄o cui damnū intulerat
Pro pctō aūt suo offeret arietem
immaculatū de grege ⁊ dabit euꝫ
sacerdoti iuxta estimacōem mēsu
ramq; delicti q̄ rogabit ꝓ eo coraꝫ
dn̄o ⁊ dimittet̄ illi ꝓ singul̄ que
fatiendo peccauit. Locutusq; ē do
minꝰ ad moysen dicens. Precipe
aaron ⁊ filijs eiꝰ. Hec est lex holo
causti. Cremabit̄ in altari tota no
cte vsqꝫ mane. Ignis ex eodē alta
ri erit. Vestiet̄ tunica sacerdos et
feminalibꝰ lineis. tolletqꝫ cineres
q̄s vorās ignis exussit ⁊ ponens
iuxta altare spoliabit̄ prioribꝰ ve
stimentis indutusqꝫ alijs efferet
eos extra castr̄ ⁊ in loco mūdissi
mo vsqꝫ ad fauillā cōsumi fatiet
Ignis aūt in altari semp ardebit
quē nutriet sacerdos subitiēs lig̃
mane ꝑ singulos dies ⁊ imposito
holocausto desuper adipes adole
bit pacificorꝝ Ignis ē iste ꝑpetuꝰ
q̄ nūq̄ defitiet in altari. Hec ē lex
sacrificij ⁊ libamentorꝝ q̄ offerēt
filij aaron corā dn̄o ⁊ corā altari.
Tollet sacerdos pugillū simile q̄
ꝯspersa ē oleo et totū thus qd̄ su
ꝑ similā ē. adolebitqꝫ illud in alta
ri in monimentū odoris suauissi
mi dn̄o. Reliquā aūt ptem simile
comedet aarō cuꝫ filijs suis absqꝫ
fermēto ⁊ cōmedet in loco sāctua
rij tabnaculi. Jō autē nō fermēta
bit̄. qꝛ ꝑs eiꝰ in dn̄i offert̄ incensū
Sāctū sāctorꝝ erit sic ꝓ pctō atqꝫ
delicto. Mares tm̄ stirpis aarō co
medent illud. Legittimum ac sem
piternū erit in generacōibꝰ vr̄is
de sacrificijs domini. Oīs qui teti
gerit illa sanctificabitur. Locutꝰ
qꝫ est dominꝰ ad moysen dicens

Hec est oblatio aarō ⁊ filioꝝ eiꝰ
quā offerre debent dño in die vn
ctionis sue. Decimaꝫ ꝑtem ephy
offerēt simile in sacrificō sēpiterno
Mediū eius mane et mediū eius
vespe q̄ in sartagīe oleo cōspersa
frigeť. Offeret aūt eā calidam in
odorē suauissimū dño sacerdos q̄
iure p̄ri successerit ⁊ tota cremabi
tur in altari. Om̄e enim sacrifitiū
sacerdotū igne cōsumeť nec quis
q̄ꝫ comedet ex eo. Locutꝰ est autē
dñs ad moysē dicēs. Loq̄re aarō
⁊ filijs eius. Ista ē lex hostie ꝓ pec
cato. In loco vbi offerť holocau
stū ymolabiť coraꝫ dño. Sanctū
sāctoꝝ est Sacerdos q̄ offert ꝯme
det eam in loco scō in atrio tab̄na
culi. Quicq̄d tetigerit carnes eius
sāctificabiť. Si de sanguine illius
vestis fuerit aspsa lauabiť in lo
co sancto. Vas aūt fictile in quo
cocta est cōfrigeť qd̄ si vas eneū
fuerit defricabiť ⁊ lauabiť aqua
Om̄is masculus de genere sacdo
tali vesceť de carnibꝰ eius q̄ꝛ sāctū
sanctoꝝ est Hostia em̄ que cediť
ꝓ pctō cuiꝰ sanguis inferť in tab̄
naculū testionij ad expiandū in
scūario nō ꝯmedeť ꝫ ꝯbureť igni

Hec est q̄ꝫ lex hostie ¶ Ca. vij.
ꝓ delicto. Scā sanctoꝝ ē. Id
circo vbi ymolabiť holocaustū
mactabiť ⁊ victima ꝓ delicto. Sā
guis eius ꝑ gyrū altaris fūdetur
Offerēt ex ea caudaꝫ ⁊ adipē qui
operit vitalia duos renūculos et
pinguedīeꝫ que iuxta ilia ē reticu
lūq̄ꝫ iecoris cū renūculis et adole
bit ea sacerdos sup altaē Incensū
est dñi ꝓ delicto. Om̄is masculus
de sacdotali gn̄e in loco scō vesce
tur hijs carnibꝰ q̄ꝛ sanctū scōꝝ ē
Sicut ꝓ pctō offerť hostia ita et
ꝓ delicto. Vtriusq̄ꝫ hostie lex vna
erit. Ad sacerdotē qui eā obtuleit
ꝑtinebit. Sacerdos q̄ offert holo
causti victīaꝫ habebit pellē eius.
Et om̄e sacrificiū simile qd̄ coqui
tur ī clibano ⁊ quicq̄d in craticu
la vel in sartagine prepať eiꝰ eit
sacdotis a q̄ offerť siue oleo ꝯsp
sa siue arida fuerint. Cūctis filijs
aarō mēsura equa ꝑ singulos di
uideť Hec est lex hostie pacificoꝝ
que offerť dño. Si pro gratiarū
actōe oblacō fueit offerēt panes
absq̄ꝫ fermēto cōspsos oleo et la
gana azima vncta oleo coctāq̄ꝫ si
milā ⁊ colliridas olei admixtiōe
cōspsas: panesq̄ꝫ fermētatos cū
hostia gratiaꝝ q̄ ymolať pro pa
cificis ex quibꝰ vnꝰ pro p̄miciis
offerť dño ⁊ erit sacerdotis q̄ fun
det hostie sanguinē. Cuiꝰ carnes
eadē ꝯmedenť die nec remanebit
ex eis quicq̄ꝫ vsq̄ꝫ mane. Si voto
vel spōte quispiā obtulerit hostiā
eadē siliter edeť die. Sed ⁊ si quid
in crastinū remanserit vesci licitū
est. Quicq̄d aūt tercius inueneit
dies ignis absumet. Si q̄s de car
nibꝰ victime pacificoꝝ die tercō
comederit: irrita fiet eius oblacō
nec proderit offerēti quin pocius
quecūq̄ꝫ aīa tali se edulio cōtami
nauerit p̄uaricacōnis rea eit. Ca
ro q̄ aliq̄d tetigeit immūdum nō
comedeť ꝫ ꝯbureť igni Qui fuerit
immūdus vesceť ex ea Anima pol
luta q̄ ederit de carnibꝰ hostie pa
cificoꝝ q̄ oblata est dño peibit de
populis suis et q̄ tetigeit immūdi
ciam hōis vel iumenti siue oīs rei

que polluere potest ⁊ ꝯmederit de huiuscemodi carnib⁹: interibit de ꝑplis suis Locut⁹q̄ ē dn̄s ad moysē dicēs. Loquere filijs isrl̄ Adipē ouis ⁊ bouis ⁊ capre nō comedetis. Adipē cadaueris morticini et ei⁹ am̄al̄ qd̄ a bestia captuꝫ ē habebitis in varios vsus. Si q̄s adipē qui offerri debet in incensū dn̄i ꝯmederit ꝑibit de ꝑplo suo. sāguinē q̄ oīs aīal̄ nō sumetis in cibo taꝫ de auib⁹ q̄ de pecorib⁹. Oīs am̄a que ederit sāguinē: ꝑibit de populis suis. Locutusq̄ ē dn̄s ad moysen dicens. Loquere filijs isrl̄ dicens. Qui offert victimā pacificorū dn̄o: offerat simul ⁊ sacrifitiuꝫ idest libamēta ei⁹. Tenebit maībus adipē hostie ⁊ pectusculū. Cūq̄ ambo oblata dn̄o cōsecrauerit tradet sacerdoti q̄ adolebit adipeꝫ sup altare. pectusculū āt erit aarō ⁊ filiorū ei⁹. Armus q̄ dext̄ de pacificoꝝ hostijs cedet ī p̄mitias sacerdotis. Qui obtulerit sanguineꝫ ⁊ adipē filioꝝ aaron: ipe habebit ⁊ armū dextꝝ in porcōne sua. Pectusculuꝫ em̄ eleuacōis ⁊ armū separacōis tuli a filijs isrl̄ de hostijs eoꝝ pacificis ⁊ dedi aarō sacerdoti et filijs ei⁹ lege ꝑpetua ab omī populo isrl̄. Hec ē vnctō aaron ⁊ filioꝝ ei⁹ in cerimonijs dn̄i: die q̄ obtulit eos moyses ut sacerdocōfūgerēt ⁊ q̄ p̄cepit eis dari dn̄s a filijs isrl̄ r̄ligiōe ꝑpetua ī gn̄acōib⁹ suis. Ista ē lex holocausti ⁊ sacrificij ꝑ pctō atq̄ delicto ⁊ ꝑ ꝯsc̄tiōe ⁊ pacificoꝝ victimis quā ꝯstituit dn̄s moysi in mōte synai. qn̄ mādauit filijs isrl̄ ut offerrēt oblacōnes suas dn̄o ī deserto synai.

Locutusq̄ ē dn̄s ad moysē dicens. Tolle aaron cū filijs suis. vestes eoꝝ ⁊ vnctionis oleū. vitulū ꝑ peccato. duos arietes. canistꝝ cū azimis ⁊ cōgregabis oēm cetū ad ostiū tabernaculi. Fecit moyses ut dn̄s imperarat. ꝯgregataq̄ oī turba an̄ fores tab̄naculi ait. Iste ē s̄mo quē iussit dn̄s fieri. Statimq̄ obtulit aarō ⁊ filios eius. Cūq̄ lauisset eos vestiuit pontificē subucula linea. accingēs eū baltheo ⁊ īduēs eū tunica iacīctina ⁊ desup humerale īposuit qd̄ astringēs cingulo aptauit rationali in q̄ erat doctrina ⁊ veitas. Cidariq̄ texit caput ⁊ sup eā cōtra frontē posuit laminā aureā ⁊ ꝯsecratā ī sāctificacōe sic̄ p̄cepat ei dn̄s. Tulit ⁊ vnctionis oleū q̄ liniuit tabernaculū cuꝫ oī supp ellectili sua. Cūq̄ sāctificās aspsissꝫ altare septē vicib⁹ vnxit illud ⁊ oīa vasa ei⁹. labꝝq̄ cū basi sua sanctificauit oleo. Qd̄ fūdēs sup caput aarō: vnxit eū ⁊ ꝯsecrauit. Filios q̄ ei⁹ oblatos cōsecrauit. vestiuitq̄ tunicis lineis ⁊ cinxit baltheis. imposuitq̄ mitr̄s ut iusserat dn̄s. Obtulit et vitulū ꝑ peccato. Cūq̄ sup caput ei⁹ posuisset aarō ⁊ filij ei⁹ man⁹ suas ymolauit eū hauriens sanguineꝫ ⁊ tīcto digito tetigit cornua altaris ꝑgiꝝ. Quo expiato ⁊ sāctificato fudit reliquū sang̃nē ad fūdamēta ei⁹. Adipē vero q̄ eāt sup vitalia ⁊ reticulū iecoris duosq̄ renūculos cū aruinulis suis adoleuit super altare: vitulū cū pelle ⁊ carnib⁹ ⁊ fimo cremās extr̄ castr̄ sic̄ p̄cepat dn̄s. obtulit ⁊ arietē ī holocaustū

Sup cui⁹ caput cū imposuissent
aaron et filij ei⁹ man⁹ suas ymo
lauit eū ⁊ fudit sāguinē ei⁹ p cir
cuitū altaris. Ipsūq; arietez in fru
sta ɔcidēs caput ei⁹ ⁊ artus ⁊ adi
pē adoleuit igni lotis pri⁹ intesti
nis et pedib⁹. Totūq; simul arie
tem incēdit sup altaē eo ꝙ essz ho
locaustū suauissimi odoris dño
sicut p̄cepat ei. Obtulit et arietez
secūdū in ɔsecrationez sacdotū po
suerūtq; sup caput ei⁹ aarō ⁊ filij
eius manus suas. Quem cū ymo
lassz moyses sumēs de sāguine te
tigit extremū auicule dextre aarō
⁊ pollicē manus ei⁹ dextre similit
⁊ pedis. Obtulit ⁊ filios aarō Cū
q; de sāguine arietis ymolati teti
gisset extremū auricule singulo⁊
dextre ⁊ pollices manus ac dextri
pedis reliquū fudit sup altaē p cir
cuitū. Adipē vero ⁊ caudā omēm
q; pinguedinē que operit intesti
na reticulūq; iecoris ⁊ duos renes
cū adipib⁹ suis ⁊ armo dextro se
parauit. Tollēs autez de canistro
azimo⁊ qd erat corā dño panes
absq; fermēto ⁊ colliridaz aspsā
oleo laganūq; posuit sup adipes
⁊ armū dextrū tradens simul oīa
aaron ⁊ filijs ei⁹. Qui postq̄ leua
uerūt ea corā dño rursū suscepta
de manib⁹ eo⁊ adoleuit sup alta
re holocausti eo ꝙ cōsecracōis es
set oblatio in odorē suauitatis sa
crificij dñi. Tulitq; pectusculū ele
uans illud corā dño de ariete ɔse
cracōis in ptez suam sicut p̄cepat
ei dñs Assumēsq; vnguentū ⁊ sā
guinē qui eāt in altari aspsit sup
aaron ⁊ vestimēta ei⁹ ⁊ sup filios
illius ac vestes eorū. Cūq; sāctifi
cassz eos in vestitu suo p̄cepit eis
dicēs. Coquite carnes ante fores
tabnaculi ⁊ ibi comedite eas. Pa
nesq̄ ɔsecracōis edite q̄ positi sūt
in canistro sicut p̄cepit mihi dñs
dicēs. Aaron ⁊ filij eius comedēt
eos. Quicq̄d aūt reliquū fuerit de
carne ⁊ panibus ignis absumet
De ostioq̄ tabnaculi nō exibitis
septē dieb⁹ vsq; ad diem quo im
plebit tempus ɔsecracōis vestre
Septē enim dieb⁹ finit ɔsecratio
sicut in p̄sentiaꝝ factū est ut rit⁹
sacrificij ɔpleret die ac nocte ma
nebitis in tabnaculo obs̄uantes
custodias dñi ne moriamini. Sic
em̄ mihi p̄ceptū ē. Fecerūtq; aarō
⁊ filij eius cūcta q̄ locut⁹ est dñs
per manū moysi. ¶ Ca. ix.

Facto autez octauo die voca
uit moyses aarō ⁊ filios ei⁹
ac maiores natu isrl. dixitq; ad
aaron. Tolle de armēto vitulū p
peccato et arietez in holocaustum
vtrūq; immaculatū ⁊ offer illos
corā dño ⁊ ad filios isrl loq̄ris.
Tolle hircū p peccato ⁊ vitulum
atq; agnū anniculū et sine macu
la in holocaustū: bouē ⁊ arietez p
pacificis ⁊ ymolate eos corā dño
in sacrifitio singulorū simlā ɔsp
sāz oleo offerētes Hodie em̄ dñs
apparebit vobis. Tulerūt ḡ cūcta
que iusserat moyses ad ostiū ta
bernaculi: vbi cū omnis multitu
do astaret ait moyses. Iste est ser
mo quē p̄cepit dñs: facite ⁊ appa
rebit vob̄ gloria eius. Et dixit ad
aaron. Accede ad altare ⁊ ymola
pro peccato tuo Offer holocaustū
⁊ dep̄care p te et pro populo. Cū
q; mactaueris hostiaz populi ora

ꝓ eis sicut p̄cepit dn̄s. Statimq̄ aarō accedēs ad altaē ymolauit vitulū ꝓ peccato suo cui⁹ sanguinez obtulerūt ei filij sui In quo tīgēs digitū tetigit cornuā altaris ⁊ fudit residuuz ad basim eius. Adipemq̄ et renūculos ac reticulū iecoris que sūt ꝓ pctō adoleuit sup altare sicut p̄cepat dn̄s moysi. Carnes vero ⁊ pellē ei⁹ extra castra ɔbussit igni. Imolauit ⁊ holocausti victimaz. Obtuleītq̄ ei filij sui sanguinē ei⁹ quē fudit per altaris circuitū. Ip̄am etiā hostiā in frusta cōcisaz cū capite ⁊ membris singulis obtulerūt que om̄a sup altare cremauit igni. lotis aq̄ prius ītestinis ⁊ pedib⁹. Et ꝓ peccato ꝓpl̄i offerēs. mactauit hircū expiatoq̄ altari fecit holocaustū addens ī sacrifitio libamēta q̄ pariter offerunt ⁊ adolens ea sup altare. absq̄ ceremonijs holocausti matutini. Imolauit ⁊ bouez atq̄ arietē hostias pacificas ꝓpl̄i. Obtulerūtq̄ ei filij sui sanguinē quē fudit sup altare in circuitu. adipē aūt bouis ⁊ caudā arietis renūculosq̄ cū adipib⁹ suis ⁊ reticulū iecoris posuerunt sup pectora. Cūq̄ cremati eēnt adipes sup altare: pectora eoꝝ et armos dextros separauit aarō eleuās corā dn̄o sicut p̄cepat moyses. Et extēdēs manū ad ꝓpl̄m bn̄dixit ei. sicq̄ cōpletis hostijs ꝓ pctō ⁊ holocaustis ⁊ pacificis descēdit. Ingressi aūt moyses ⁊ aarō ī tab̄naculū testimonij ⁊ deīceps egressi bn̄dixerūt ꝓpl̄o. Apparuitq̄ gloria dn̄i oī multitudini ⁊ ecce egressus ignis a dn̄o deuorauit holocaustū ⁊ adipes qui erant sup altare. Qd cū vidissent turbe: laudauerūt dominuz ruentes in faties suas. ¶ Ca. x.

Arreptisq̄ nadab et abiu filij aaron thuribulis suis imposuerūt ignē et incensū desup offerētes corā dn̄o ignē alienū qd eis p̄ceptū non erat Egressusq̄ ignis a dn̄o deuorauit eos ⁊ mortui sūt corā dn̄o. Dixitq̄ moyses ad aarō. Hoc ē qd locut⁹ ē dn̄s. Sāctificabor ī hijs qui appropīquāt m̄ ⁊ ī ɔspectu oīs populi glorificabor. Qd audiens tacuit aarō. Vocatis autē moyses misahele ⁊ elisaphan filijs oziel patrui aaron ait ad eos. Ite ⁊ tollite fratres vestros de ɔspectu sanctuarij ⁊ asportate extra castr̄. Cōfestimq̄ ꝑgētes tulerūt eos sicut iacebāt vestitos lineis tunicis ⁊ eiecerūt foās ut sibi fuerat impatū Locutusq̄ ē moyses ad aarō ⁊ ad eleazar ⁊ ythamar filios eius Capite vr̄a nolite nudare ⁊ vestimēta nolite scīdē ne forte moriamī ⁊ sup oēm cetū oriat̄ indignacō. Frēs vr̄i et oīs dom⁹ isrl̄ plāgāt īcendiū qd dn̄s suscitauit. vos aūt nō egredi emini fores tab̄naculi alioqn̄ ꝑibitis. Oleū q̄ꝓpe sācte vnctōis ē sup vos Qui fecerūt oīa iuxta p̄ceptū moysi. Dixitq̄ dn̄s ad aaron Vinū ⁊ oē qd inebriare pōt nō bibetis tu ⁊ filij tui qn̄ intrabitis in tab̄naculuz testimonij ne moriamī qꝛ p̄ceptū sempiternū ē ī generationes vestras ⁊ ut habeatis sciētiā discernendi int̄ sanctū ⁊ ꝓphanū int̄ pollutū ⁊ mūdū. doceatisq̄ filios isrl̄ oīa legittima mea q̄ locut⁹ ē dn̄s ad eos ꝑ manū moysi

Locutusq̃ est moyses ad aarõ ⁊
ad eleazar ⁊ ythamar filios ei⁹
qui erãt residui Tollite sacrifitiũ
qd̃ remãsit de oblatione dñi ⁊ co
medite illud absq̃ fermẽto iuxta
altare qꝛ sãctũ sanctoꝝ est. Come
detis autẽ in loco scõ qd̃ datũ est
tibi ⁊ filijs tuis de oblacõib⁹ dñi
sicut p̃ceptũ est mihi Pectusculũ
q̃ qd̃ oblatũ est ⁊ armũ qui sepa
tus est edetis in loco mũdissimo
tu ⁊ filij tui ⁊ filie tue tecum. Tibi
em̃ ac libeis tuis reposita sũt de ho
stijs salutaribus filioꝝ isrl̃ eo q̃
armũ et pectus ⁊ adipes q̃ cremã
tur in altari eleuauerũt corã dño
⁊ ꝑtineãt ad te et ad filios tuos
lege ꝑpetua sicut p̃cepit dñs. Int̃
hec hircũ qui oblat⁹ fuerat ꝓ pec
cato cũ quereret moyses exustuꝫ
repit iratusq̃ cõ eleazar ⁊ ytha
mar filios aaron qui remãserãt
ait. Cur nõ comedistis hostiaꝫ ꝓ
peccato in loco scõ que sanctasan
ctoꝝ est ⁊ data vob̃ ut portetis ini
quitatẽ multitudinis ⁊ rogetis ꝓ
ea in cõspectu dñi pres̃tim cũ de sã
guine illius nõ sit illatũ intra sã
cta ⁊ comedere debueratis eã in sã
ctuario sicut p̃ceptũ est mihi. Res
põdit aaron. Oblata est hodie vi
ctima ꝓ peccato et holocaustũ co
ram dño: mihi autẽ accidit qd̃ vi
des. Qũo potui comedere eam aut
placere dño in cerimonijs mente
lugubri. Qd̃ cũ audisset moyses
recepit satisfactionẽ. ¶ Ca. xi.

Locutus ẽ dñs ad moysẽ et
aaron dicẽs dicite filijs isrl̃
Custodite oĩa que scripsi vob̃ ut
sim deus vester. Hec sũt animalia
que ꝯmedere debetis de cũctis ani
mãtibus terre. Om̃e qd̃ habet di
uisaꝫ vngulaꝫ et ruminat ĩ pecori
bus ꝯmedetis. Quicq̃d aũt rumi
nat ⁊ habet vngulaꝫ sed nõ diui
dit eã sicut camelus et cetera nõ
comedetis illud ⁊ int̃ immũda re
putabitis Cirogrillus q̃ ruminat
vngulãq̃ non diuidit immũdus
est: lepusq̃ nã et ipse ruminat ꝫ
vngulam nõ diuidit ⁊ sus q̃ cum
vngulã diuidat non ruminat ho
rum carnib⁹ nõ vescemini nec ca
dauera ꝯtingetis qꝛ immũda sũt
vobis. Hec etiã sũt que gignũtur
in aquis et vesci licitũ est. Omne
qd̃ habꝫ pẽnulas ⁊ squamas tã
in mari q̃ in fluminib⁹ ⁊ stagnis
comedetis. Quicq̃d aũt pennulas
⁊ squamas nõ habet eorum q̃ in
aquis mouẽt̃ ⁊ viuũt abhomina
bile vob̃ execrandũq̃ eit Carnes
eoꝝ nõ comedetis et morticina vi
tabitis. Cũcta que nõ habẽt pen
nulas et squamas ĩ aq̃s polluta
erũt. Hec sũt que de auib⁹ ꝯmede
re nõ debetis ⁊ vitanda sũt vobis
Aquilã ⁊ griphũ et alietũ et mil
uũ ac vulturem iuxta gen⁹ suũ ⁊
om̃e coruini geneis in similitudi
nem suã strucõnẽ ⁊ noctuã ⁊ laꝝ
⁊ accipitrẽ iuxta genus suũ bubo
nem ⁊ mergulũ ⁊ ibin ⁊ cignũ ⁊
onocrotalũ et porphirionem he
rodionẽ ⁊ caradriõ iuxta genus
suũ vpupãq̃ ⁊ vesp̃tilionẽ. Om̃e
de volucrib⁹ qd̃ gradit̃ sup q̃tuor
pedes abhominale erit vob̃. Quic
quid aũt ambulat quidẽ sup q̃tu
or pedes ꝫ habet lõgiora retro cru
ra ꝑ que salit sup terrã comedere
debetis ut est brucus ĩ genere suo
⁊ atthacus atq̃ ophiomachus

atq; locusta singula iuxta genus
suū. Qui cq̄d aūt ex volucrib⁹ q̄tu
or tm̄ habet pedes execrabile erit
vob̄ et quicūq; morticina eoꝝ teti
gerit polluet̄ ⁊ erit immūd⁹ vsq;
ad vesperū ⁊ si necesse fuerit ut por
tet quippiā horū mortuū lauabit
vestimenta sua ⁊ īmūd⁹ erit vsq;
ad occasū sol. Om̄e aīal qd̄ habz
quidē vngulaz ꝫ nō diuidit eam
nec ruminat: immūdū erit ⁊ quic
q̄d tetigerit illud ꝯtaminabitur.
Qd̄ ambulat sup man⁹ ex cūctis
animātib⁹ que īcedūt quadrupe
dia: īmūdū erit. Qui tetigerit mor
ticina eoꝝ polluet̄ vsq; ad vesperꝝ
⁊ q̄ portauerit huiuscemodi cada
uera lauabit vestimēta sua et im
mūd⁹ erit vsq; ad vesp̄m. qꝛ oīa
hec immūda sūt vobis. Hecq̄ int̄
polluta reputabunt̄ de hijs q̄ mo
uent̄ in terra: mustela ⁊ mus ⁊ co
codrillus singula iuxta gen⁹ suū
migale cameleon ⁊ stellio ⁊ lacer
ta ⁊ talpa: oīa hec immūda sunt
Qui tetigerit morticina eoruz īmū
d⁹ erit vsq; ad vesperū ⁊ sup quē
ceciderit quicq̄ de morticinis eoꝝ
polluet̄. Tam vas ligneū ⁊ vesti
mentū q̄ pelles ⁊ cilitia et in quo
cūq; fit opus tingent̄ aq̄ et pollu
ta erūt vsq; ad vesperꝝ ⁊ sic postea
mūdabunt̄. Vas aūt fictile ī qd̄
horꝝ quicq̄ intro ceciderit polluet̄
⁊ ideo frangendū ē. Oīs cibz quē
comedetis si fusa fuerit sup eū aq̄
immūd⁹ erit ⁊ oē liquens qd̄ bi
bit̄ de vniuerso vase īmūdū erit
Et quicq̄d de morticinis huiusce
modi ceciderit sup illud īmūdum
erit siue dibani siue citropedes de
struent̄ et īmundi erūt. Fontes
vero ⁊ cisterne ⁊ oīs aquaꝝ ꝯgre
gatio munda erit. Qui morticinū
eoruz tetigerit polluet̄. Si ceciderit
sup sementē nō polluēt eā. sinau
tē quispiā aqua sementē ꝑfudeit
⁊ postea morticinis tacta fuerit: ili
co polluet̄. Si mortuū fuerit am̄al
qd̄ licet vob̄ comedere q̄ cadauer
ei⁹ tetigerit immūd⁹ erit vsq; ad
vesperꝝ. Et qui comederit ex eo q̄p
piam siue portauerit lauabit ve
stimēta sua ⁊ immund⁹ erit vsq;
ad vesperꝝ. Oē qd̄ reptat sup t̄raz
abhominabile erit nec assumet̄ ī
cibū Quicq̄d sup pectus q̄drupes
gradit̄ et multos hz pedes siue ꝑ
humū tr̄hit̄ nō comedetis. qꝛ ab
hominabile ē. Nolite cōtaminare
aīas vrās nec tangatis q̄cq̄ eoꝝ
ne īmūdi sitis. Ego sū dn̄s de⁹ vr̄
Sācti estote. qꝛ ego sāct⁹ sū ne pol
luatis aīas vrās ī oī reptili quod
mouet̄ sup terrā. Ego eī sū dn̄s q̄
eduxi vos de terra egipti ut eēm
vobis in deū. Sācti eitis. qꝛ ego sā
ctus sū. Ista ē lex animantiū ac vo
lucꝝ ⁊ oīs aīe viuentis q̄ mouet̄
in aqua ⁊ reptat in terra: ut diffe
rētias noueritis mūdi ⁊ immūdi
⁊ ut sciatis quid comedere ⁊ r̄spu
ere debeatis. ¶ Ca. xij.

Locutusq; ē domin⁹ ad moy
sen dicens. Loquere filijs is
rahel ⁊ dices ad eos. Mulier si su
scepto semine pepit masculū īmū
da erit septē diebus iuxta dies se
pacōnis menstrue ⁊ die octauo
circūcidetur infantulus: ip̄a vero
trigintatrib⁹ diebus manebit in
sāguine purificacōis sue. Oē scm̄
nō tāget nec īgredieť ī scūariū do
nec impleant̄ dies purgacōis sue

Sinaũt feminã peperit immũda
erit duabꝰ ebdomadibꝰ iuxta ritũ
fluxus mẽstrui et sexagintasex di
ebus manebit in sanguine puri
ficacõis sue. Cũq; expleti fuerint
dies purificacõis sue ꝑ filio siue
ꝑ filia deferet agnũ anniculum ĩ
holocaustũ ⁊ pullum colũbe siue
turturẽ ꝑ peccato ad ostiũ tabna
culi testĩonij ⁊ tradet sacdoti q̃ of
feret illa corã dño et orabit ꝑ ea
⁊ sic mũdabit a ꝓfluuio sangui
nis sui. Ista ẽ lex pariẽtis mascu
lũ aut feminã Qd si nõ inuenerit
manꝰ eius nec potuerit offerre ag
nũ sumet duos turtures vel duos
pullos colũbarũ vnũ in holocau
stũ ⁊ alterꝫ ꝑ pctõ. Orabitq; ꝑ ea
sacdos ⁊ sic mũdabit. ¶ Ca. xiij.

Locutusq; est dñs ad moysẽ
⁊ aaron dicẽs. Homo in cu
ius cute et carne ortus fuerit diu
sus color siue pustula aut lucens
quippiã id est plaga lepre addu
cet ad aarõ sacdotẽ vel ad vnum
quẽlibet filioꝝ eius Qui cũ videit
leprã in cute et pilos in albũ mu
tatos colorẽ ipsãq; speciem lepre
humiliorez cute et carne reliq̃ pla
ga lepre est ⁊ ad arbitriũ eius se
parabit Sinaũt lucẽs cãdor fuerit
in cute nec humilior carne reliq̃ ⁊
pili coloris pristini reducet eũ sa
cerdos septẽ diebus ⁊ ꝯsiderabit
die septĩo. Et si quidẽ lepra vltra
nõ creuerit nec trãsierit ĩ cute pri
ores terminos: rursũ reducet eũ
septẽ diebꝰ alijs ⁊ die septĩo ꝯtẽ
plabit Si obscurior fuerit lepra ⁊
non creuerit in cute mundabit eũ
q̃ scabies est: lauabitq; homo ve
stimẽta sua ⁊ mundus erit. Qd si
postq̃ a sacdote visus est ⁊ reddi
tus mũdicie iterũ lepra creuerit
adducet ad eũ ⁊ immũdicie ꝯdẽ
nabit. Plaga lepre si fuerit in ho
mine adducet ad sacdotẽ ⁊ vide
bit eũ. Cũq; color albus ĩ cute fu
erit ⁊ capilloꝝ mutauerit aspectũ
ipsaq̃ caro viua apparuerit lepra
vetustissima iudicabit atq; inoli
ta cuti. Cõtaminabit itaq; eũ sac
dos ⁊ non reducet q̃ ꝑspicue im
mũdicie est. Sinaũt efflorueit dis
currẽs lepra in cute ⁊ opueit om
nez carnez a capite vsq; ad pedes
q̃cq̃d sb aspectu oculoꝝ cadit ꝯsi
derabit eũ sacdos et teneri lepra
mũdissima iudicabit eo q̃ omis ĩ
candorem v̇sa sit ⁊ idcirco homo
mũdus erit. Quando vero caro vi
uens ĩ eo apparuerit tũc sacdotis
iuditio polluet ⁊ int immũdos re
putabit Caro em̃ viua si lepra as
pergit immũda est. Qd si rursum
v̇sa fuerit in alborẽ et totũ hominẽ
opuerit cõsiderabit eũ sacdos et
mũdum esse decernet Caro aũt ⁊
cutis ĩ qua vlcus natũ est ⁊ sana
tum ⁊ ĩ loco vlceris cicatrix alba
apparuerit siue subrufa adducet
homo ad sacerdotẽ. Qui cũ viderit
locũ lepre huĩliorez carne reliq̃ et
pilos v̇sos in cãdorẽ ꝯtaminabit
eũ. Plaga em̃ lepre orta ẽ in vlce
re. Qd si pilus coloris ẽ pristini et
cicatrix subobscura ⁊ vicina car
ne nõ est huĩlior reducet eũ sep
tez diebꝰ. Et si quidẽ creuerit adiu
dicabit eũ lepre. sinaũt steterit in
loco suo vlceris est cicatrix et ho
mo mũdus erit. Caro aũt ⁊ cutis
quaz ignis exusserit et sanata al
baz siue rufaz habuerit cicatricẽ

ɔsiderabit eā sacerdos. Et ecce ver
sa ē in alborē ⁊ locus eius reliqua
cute ē humilior: cōtamīabit eū. qꝛ
plaga lepre in cicatrice orta ē. Qꝫ
si pilorꝫ color nō fuerit īmutatus
nec humilior plaga carne reliq̄ ⁊
ip̄a lepre speties fuerit sb̄ obscuā
recludet eū septē dieb⁹ ⁊ die septi
mo ɔtēplabit̄. Si creuerit in cute
lepra ɔtaminabit eū. sinaūt in lo
co suo cādor steterit nō satis dar⁹
plaga ɔbustionis ē ⁊ idcirco mū
dabit̄. qꝛ cicatrix ē ɔbusture. Vir
siue mulier in cui⁹ capite vel bar
ba germinauerit lep̄: videbit eos
sacerdos. Et si quidē humilior fue
rit locus carne reliq̄ et capill⁹ fla
uus. solitoqꝫ sb̄tilior ɔtaminabit
eos. qꝛ lepra capitis ac barbe est
Sinaūt viderit locū macule eq̄lez
vicine carni ⁊ capillū nigꝛ: reclu
det eos septē diebꝫ ⁊ die septimo
intuebit̄. Si nō creuerit macula ⁊
capillus sui coloris ē ⁊ locus pla
ge carni reliq̄ equal̄: radet̄ homo
absqꝫ loco macule ⁊ r̄cludet̄ septē
diebus aliis. Si die septimo visa
fuerit stetisse plaga ī loco suo. nec
humilior carne reliq̄ mūdabit eū
lotisqꝫ vestib⁹ suis mundus erit.
Sinaūt post emūdacōem rursus
creuerit macula in cute nō queret
ampli⁹ vtꝛ capillus in flauū co
lorē sit ɔmutatus. qꝛ apte immū
dus est. Porro si steterit macula
⁊ capilli nigri fuerint: nouerit ho
minē sanatū eē ⁊ ɔfident̄ eū ꝓnū
tiet mūdū. Vir siue mulier ī cui⁹
cute cādor apparuerit: intuebitur
eos sacerdos. Si dep̄henderit sub
obscuꝛ alborē lucere in cute: sciat
nō eē leprā. sed maculam coloris
candidi ⁊ hominez mundū. Vir
de cuius capite capilli fluūt calu⁹
⁊ mund⁹ est. Et si a fronte cecide
rint pili: recaluaster ⁊ mūd⁹ est.
Sinaūt in caluitio siue in recalua
tione albus vel rufus color fuerit
exortus ⁊ hoc sacerdos viderit: cō
dēnabit eum. haut dubie lepre q̄
orta ē ī caluicō Quicūqꝫ ḡ macula
tus fuerit lep̄r ⁊ sepatus ē ad ar
bitriū sacerdotis. hēbit vestimēta
dissuta. caput nudū. os veste ɔte
ctū. cōtaminatū ac sordidū se cla
mabit. Omī tpe quo leprosus ē ⁊
immūd⁹: solus habitabit extra
castra. Vestis lanea siue linea q̄
leprā habuerit in stamīe atqꝫ sb̄
tegmīe ā certe pell̄ vel quicq̄d ex
pelle cōfectū ē: si alba vel rufa ma
cula fuerit īfecta: lepra reputabit̄
oñdet̄qꝫ sacerdoti. Qui ɔsideratā re
cludet septē diebꝫ ⁊ die septīo rur
sus aspitiēs si dep̄henderit creuisse
lepra ꝑseuerans ē: pollutū indica
bit vestimentū ⁊ oē in q̄ fuerit in
uēta ⁊ idcirco ɔburet̄ flāmis. Qꝫ
si eā viderit non creuisse: p̄cipiet
et lauabunt id in quo lepra est
recludetqꝫ illud septē dieb⁹ aliis.
Et cū videit fatiē quidē p̄stinā nō
reuersā nec tñ creuisse leprā: īmū
dū iudicabit ⁊ igne ɔburet eo q̄
infusa sit in sup̄fitie vestimēti vel
ꝑ totū lepra. Sinaūt obscurior fu
erit locus lepre postq̄ vestis ē lo
ta abrūpet eum ⁊ a solido diuidet
Qꝫ si vltra apparuerit in hiis lo
cis que p̄us īmaculata erāt lep̄r
volatilis ⁊ vaga debet igne ɔburi
Si cessauerit lauabit aq̄ ea q̄ pura
sūt secūdo ⁊ mūda erunt. Ista est
lex lepre vestimenti lanei et linei

stamimis atq; subtegmis omisq;
supellectilis pellicee quo mūdari
debeat vel ɔtaminari. ¶ Ca. xiiij.

Locutusq; est dñs ad moysē
dicēs. Hic ē ritus leprosi qñ
mūdatus est. Adducet ad sacdo
tem. Qui egressus de castris cū in
uenerit leprā esse mūdatam pci
piet ei q̄ purificat ut offerat duos
passeres viuos ꝑ se quos vesci li
citū est ⁊ lignū cedrinū v̄miculū
q; ⁊ ysopū Et vnū ex passeribus
ymolari iubebit in vase fictili sup
aquas viuētes: aliū aūt viuū cū
ligno cedrino ⁊ cocco et ysopo ti
get in sanguine passeris ymolati
q̄ asperget illū q̄ mūdādus est sep
ties ut iure purget ⁊ dimittet pas
serē viuū ut in agrū auolet Cūq;
lauerit homo vestimēta sua radet
oēs pilos corporis et lauabit aq̄
purificatusq; ingrediet castra ita
dumtaxat ut maneat extra taber
naculū suū septē dieb⁹ et die sep
tīa radet capillos capitis. barbā
q; ⁊ supcilia ac toci⁹ corporis pi
los. Et lotis rursū vestib⁹ ⁊ corpe
die octauo assumet duos agnos
immaculatos ⁊ ouē ānicula abs
q; macula et tres decimas simile
sacrificiū q̄ ɔspersa sit oleo ⁊ seor
sum olei sextariū. Cūq; sacdos pu
rificās hoīem statuerit eum ⁊ hec
omnia corā dño in ostio taberna
culi testimonij tollet agnū ⁊ offe
ret eū ꝑ delicto oleiq; sextariuz. Et
oblatis ante dñm omibus ymo
labit agnū vbi solet ymolari ho
stia ꝑ peccato ⁊ holocaustū id est
in loco scō. Sicut em̄ ꝑ pctō ita et
pro delicto ad sacerdotē ptinet ho
stia. Sāctasanctoꝝ est. Assumēs
q; sacdos de sanguine hostie que
ymolata est ꝑ delicto ponet super
extremū auricule dextre ei⁹ q̄ mū
dat et sup pollices manus dextre
⁊ pedis ⁊ de olei sextaio mittet in
manum suā sinistrā tingetq; digi
tū dextrū in eo ⁊ asperget corā dño
septies. Qd autē reliquū est olei ī
leua manu fūdet sup extremū au
ricule dextre eius q̄ mūdat ⁊ super
pollices manus ac pedis dextri et
sup sanguinē q̄ effusus est ꝑ deli
cto ⁊ sup caput ei⁹. Rogabitq; ꝑ
eo corā dño et faciet sacrificiū ꝑ
pctō. Tūc ymolabit holocaustū
et ponet illud in altari cū libamē
tis suis ⁊ homo rite mūdabit Qd
si paup est ⁊ nō potest man⁹ ei⁹
inuenire q̄ dicta sunt ꝑ delicto su
met agnū ad oblacōez ut roget
pro eo sacdos. decimazq; ptē simi
le ɔsperse oleo in sacrificiū et olei
sextariū duosq; turtures siue du
os pullos colūbe quorū vnus sit
pro peccato ⁊ alter in holocaustū
offeretq; ea die octauo purificati
onis sue sacerdoti ad ostiū tabna
culi testimonij coraz dño. Qui sus
cipiēs agnū ꝑ delicto ⁊ sextarium
olei leuabit simul ymolatoq; ag
no de sanguine ei⁹ ponet sup ex
tremū auricule dextre eius q̄ mū
dat et sup pollices man⁹ eius ac
pedis dextri. Olei vero ptē mittet ī
manum suā sinistrā in quo tīgēs
digituz dextre man⁹ asperget sepci
es corā dño tāgetq; extremū dex
tre auricule illius q̄ mūdat ⁊ pol
lices manus ac pedis dextri ī loco
sanguīs q̄ effusus est pro delicto
Reliquaz aūt ptez olei que est in
sinistra manu mittet super caput

purificati ut placet ꝑ eo dominū
⁊ turturē siue pullū columbe offe
ret: vnū ꝑ delicto ⁊ alterꝫ in holo
caustū cū libamentis suis. Hoc ē
sacrifitiū leprosi. q̄ habere nō pōt
oīa in emūdacōeꝫ sui. Locutusqꝫ ē
dn̄s ad moysē ⁊ aarō dicēs Cūqꝫ ī
gressi fueritis terrā chanaā quā
ego dabo vob̄ in possessionē si fue
rit plaga lepre in edib⁹ ibit cui⁹
est domus nūtians sacerdoti ⁊ di
cet. Quasi plaga lepre videt̄ mihi
eē in domo mea At ille p̄cipiet ut
efferant̄ vniuersa de domo prius
q̄ ingrediat̄ eam ⁊ videat vtꝫ le
prosa sit: ne immūda fiant oīa q̄
in domo sunt. Intrabitqꝫ postea
ut ꝯsideret leprā dom⁹ ⁊ cū videit
in pietibus illius q̄si valliculas
pallore siue rubore deformes ⁊ hu
miliores supfitie reliqua egredieť
ostiū dom⁹ ⁊ stati claudet illam se
ptez dieb⁹. reuersusqꝫ die septio cō
siderabit eaꝫ Si inuenerit creuisse
leprā iubebit erui lapides in q̄bꝫ
lepra est ⁊ ꝓitiet eos extra ciuita
tē in locū immundū. domū autez
ip̄am radi intrinsecus ꝑ circuitū ⁊
spgi puluerē rasure extra vrbē in
locū immunduꝫ. lapidesqꝫ alios
reponi ꝑ hijs q̄ ablati fuerant et
luto alio liniri domū Si aūt postq̄
eruti sūt lapides ⁊ puluis elatus
et alia t̄ra lita ingressus sacerdos
viderit reuersaꝫ leprā ⁊ pietes re
spsos macul: lepra ē ꝑseuerās ⁊
īmūda dom⁹. Quaꝫ stati destruēt
et lapides ei⁹ ac ligna atqꝫ vniū
sū puluerē ꝓitiēt extra opidū in
locū immūdū. Qui intrauerit do
mum quando clausa est immun
dus erit vsqꝫ ad vesperum ⁊ qui
dormierit in ea ⁊ comederit quip
piaꝫ lauabit vestimenta sua. Qd̄
si introiens sacerdos videit leprā
nō creuisse in domo postq̄ denuo
lita fuerit: purificabit eaꝫ reddita
sanitate. Et in purificacōne ei⁹ su
met duos passeres lignūqꝫ cedri
num ⁊ vermiculū atqꝫ ysopuꝫ et
ymolato vno passere in vasi ficti
li sup aquas viuas tollet lignū
cedrinū ⁊ ysopū ⁊ coccuꝫ ⁊ passe
reꝫ viuū ⁊ tinget oīa in sanguine
passeris ymolati atqꝫ in aq̄s vi
uentibus ⁊ aspget domū septies
purificabitqꝫ eā taꝫ ī sāguine pas
seris q̄ in aquis viuētib⁹ ⁊ ī pas
sere viuo. lignoqꝫ cedrino et yso
po atqꝫ vermiculo. Cūqꝫ dimiseit
passerē auolare in agꝫ libere: ora
bit ꝑ domo ⁊ iure mūdabit̄. Ista
ē lex oīs lepre et ꝑcussure lepre ve
stiū ⁊ domoꝝ cicatricis ⁊ erūpen
tiū papulaꝝ. lucētis macule et in
varias speties colorib⁹ īmutatis:
ut possit sciri q̄ tempe mūdū q̄d
vel immundū sit. ¶ Ca. xv.

Locutusqꝫ ē dn̄s ad moysē ⁊
aaron dicens. Loquimini fi
lijs isrl̄ ⁊ dicite eis Vir q̄ patitur
fluxū seminis immūd⁹ erit ⁊ tūc
iudicabit̄ huic vitio subiacere cū
ꝑ singula momenta adheseit car
ni ei⁹ atqꝫ ꝯcreuerit fedus humor
Omne stratū in q̄ dormierit immū
dū erit ⁊ vbicūqꝫ sederit. Siquis
hoīm tetigerit lectū ei⁹ lauabit ve
stimēta sua ⁊ ip̄e lotus aq̄ īmūd⁹
erit vsqꝫ ad vesperꝫ Si sederit vbi
ille sederat ⁊ ip̄e lauabit vestimē
ta sua ⁊ lotus aqua immūd⁹ erit
vsqꝫ ad vesperꝫ. Qui tetigerit car
nem ei⁹ lauabit vestimenta sua

ꝛ ipse lotus aqua immūdus erit
vsq; ad vesperꝝ. Si salinā huiusce
modi homo iecerit sup eū qui mū
dus est lauabit vestimēta sua et
lotꝰ aqua immūdus erit vsq; ad
vesperū. Sagina sup qd̄ sederit im
mūdū erit ꝛ quicq̄d sub eo fuerit
qui fluxū seminis patitur pollutū
erit vsq; ad vesperū. Qui portaue
rit horū aliq̄d lauabit vestimēta
sua ꝛ ipse lotus aqua immūdus
erit vsq; ad vesp̄m. Omnis quez
tetigeit q̄ talis est nō lotis añ ma
nibus lauabit vestimenta sua ꝛ
lotꝰ aq̄ immūdus erit vsq; ad ves
perū. Vas fictile qd̄ tetigerit ꝯfri
get̄: vas aūt ligneū lauabit̄ aq̄.
Si sanatꝰ fuerit q̄ hmōi sustinet
passionez numerabit septez dies
post emūdationē sui ꝛ lotis vesti
bus ꝛ toto corpe in aquis viuēti
bus erit mūdus. Die aūt octauo
sumet duos turtures ā duos pul
los colūbe ꝛ veniet in ꝯspectu dñi
ad ostiū tabernaculi testīonij da
bitq; eos sacerdoti. Qui faciet vnū
pro peccato ꝛ alterꝝ in holocaustū
rogabitq; ꝓ eo corā dño ut emū
detur a fluxu seminis sui. Vir de q̄
egredit̄ semen coitus lauabit aq̄
om̄e corpus suū ꝛ immūdus erit
vsq; ad vesperū. Vestē et pellem
quā habueit lauabit aqua ꝛ im
mūda erit vsq; ad vesp̄m. Mulier
cū qua coieit lauabit̄ aqua ꝛ im
mūda eit vsq; ad vesperū. Mulier
que redeūte mēse patit̄ fluxū san
guinis septē diebꝰ separabitur.
Om̄is q̄ tetigeit eaz immūdus eit
vsq; ad vesperū ꝛ locus ī quo dor
mierit vel sederit diebꝰ separatio
nis sue polluet̄. Qui tetigerit lectū
suū lauabit vestimēta sua ꝛ ipse
lotus aq̄ immūdus erit vsq; ad
vesp̄m. Om̄e vas sup qd̄ illa sede
rit quisquis attigerit lauabit ve
stimēta sua ꝛ ipse lotus aq̄ pollu
tus erit vsq; ad vesp̄m. Si coieit
cū ea vir tp̄e sāguinis mēstrual̄
immūdus erit septē diebꝰ ꝛ om̄e
stratū in q̄ dormierit polluet̄. Mu
lier que patit̄ multis diebꝰ fluxū
sanguinis nō in tēpore mēstruali
vel q̄ post mēstruū sanguinē flue
re non cessat: q̄ꝑdiu sb̄iacet huic
passioni immūda erit q̄si sit in tē
pore mēstruo Om̄e stratū in quo
dormierit ꝛ vas in quo sederit pol
lutū erit. Quicūq; tetigerit eaz la
uabit vestimēta sua et ipse lotus
aqua immūdus erit vsq; ad ves
perū. Si steterit sanguis ꝛ fluere
cessauerit numerabit septez dies
purificacōis sue ꝛ die octauo offe
ret ꝓ se sacerdoti duos turtures ā
duos pullos colūbarū ad ostiū
tab̄naculi testimonij qui vnū fa
tiet ꝓ pctō et alterꝝ in holocaustū
rogabitq; ꝓ eo corā dño ꝛ ꝓ fluxu
immūdicie eius. Docebitis ergo
filios isrl̄ ut caueāt immūditias
et nō moriātur in sordibꝰ suis cū
polluerint tab̄naculū meū qd̄ est
inter eos. Ista est lex eius q̄ pati
tur fluxū semīs et q̄ polluit̄ coitu
et q̄ menstruis tp̄ibꝰ sepat̄ vel q̄
iugi fluit sāguine ꝛ hominis qui
dormierit cū ea. ¶ Ca. xvi.

Locutusq; ē dñs ad moysen
Post mortē duoꝝ filioꝝ aa
ron qñ offerētes ignē alienū int̄
fecti sūt. Et p̄cepit ei dicēs. Loq̄re
ad aaron frēz tuū ne oī tempe in
grediat̄ sāctuariū qd̄ ē intra velū

corā ꝓpitiatorio quo tegit̄ archa
ut nō moriat̄. qꝛ in nube apparebo
sup oraculū. nisi hec añfecerit. Vi
tulū ꝓ peccato offeret ⁊ arietē ī ho
locaustū. Tunica linea vestiet̄: fe
minalib⁹ lineis verenda celabit.
Accīget̄ zona linea: cidarī lineā
imponet capiti. Hec em̄ vestimē
ta sūt sācta: quib⁹ cūctis cū lotus
fuerit īduet̄. Suscipietqꝫ ab vniū
sa multitudine filiorū isrl̄ duos
hircos ꝓ peccato ⁊ vnū arietē in
holocaustū. Cūqꝫ obtulerit vitulū
⁊ orauerit ꝓ se ⁊ ꝓ domo sua du
os hircos stare fatiet corā dño ī
ostio tabnaculi testīonij: mittēs
qꝫ sup vtrūqꝫ sortē. vnā dño ⁊ al
teraꝫ capro emissario cui⁹ exierit
sors dño offeret illū ꝓ peccato: cu
ius aūt ī caprū emissariū: statuit
eū viuū coraꝫ dño ut fūdat p̄ces
sup eū ⁊ emittat eū in solitudinē
Hijs rite celebratis offeret vitulū
⁊ rogās ꝓ se et ꝓ domo sua ymo
labit euꝫ. Assumptoqꝫ thuribulo
qđ de prunis altaris impleuerit ⁊
hauriēs māu ꝯpositū thimiama
in incensū vltra velū ītrabit ī san
cta ut positis sup ignē aromatibꝫ
nebula eoꝝ ⁊ vapor opiat oracu
lū qđ ē sup̄ testimoniū ⁊ nō mori
at̄. Tolletqꝫ de sāguine vituli et
aspget digito septies ꝯtra ꝓpitia
toriū ad orientē. Cūqꝫ mactaueit
hircū ꝓ pctō ꝓpli inferet sāguineꝫ
ei⁹ intra velū sicut p̄ceptuꝫ ē de sā
guīe vituli ut aspgat e regiōe ora
culi et expiet scūariū ab immūdi
cijs filioꝝ isrl̄ ⁊ a p̄uaricacōnibꝫ
eoꝝ cūctisqꝫ pctis. Juxt̄ hūc ritū fa
tiet tabnaculo testimonij qđ fixū
ē inter eos in medio sortiuꝫ habi
tacōnis eoꝝ. Nullus hoīm sit ī ta
bernaculo qñ pōtifex sanctuariū
ingredit̄ ut roget ꝓ se et ꝓ domo
sua ⁊ ꝓ vniuerso cetu isrl̄: donec
egrediat̄ tabernaculū. Cū aūt exi
erit ad altare qđ corā dño ē oret
ꝓ se ⁊ sūptū sanguinē vituli atqꝫ
hirci fundat sup cornua ei⁹ ꝑ gi
rū. aspergensqꝫ digito septies ex
piet ⁊ sanctificet illud ab immun
dicijs filioꝝ isrl̄. Postq̄ emūda
uerit sanctuariū ⁊ tabernaculū ⁊
altare: tūc offerat hircū viuenteꝫ
et posita vtraqꝫ manu sup caput
ei⁹ cōfiteat̄ oēs iniq̄tates filioꝝ is
rahel ⁊ vniuersa delicta atqꝫ pecca
ta eoruꝫ que imprecās capiti eius
emittet illū ꝑ hominē paratū ī de
sertū. Cūqꝫ portauerit hircū oēs
iniq̄tates eoꝝ in terrā solitariā ⁊
dimissus fuerit in deserto reuerte
tur aarō ī tabernaculū testimonij
⁊ depositis vestib⁹ quib⁹ prius ī
dutus erat cū intraret sāctuariuꝫ
relictisqꝫ ibi lauabit carnē suā in
loco sancto. īduet̄qꝫ vestib⁹ suis
Et postq̄ egressus obtulerit holo
caustū suū ac plebis rogabit tam
ꝓ se q̄ ꝓ ꝓplo ⁊ adipē qui oblat⁹
est ꝓ peccatis adolebit sup altare
Ille vero qui dimiserit capꝝ emis
sariū lauabit vestimēta sua ⁊ cor
pus aqua ⁊ sic ingrediet̄ in castr̄
Vitulū autēꝫ ⁊ hircū q̄ ꝓ peccato
fuerāt ymolati et quoꝝ sanguis
illatus ē in sāctuariū ut expiatio
cōpleret̄: asportabūt foras castra
⁊ ꝯburēt igni taꝫ pelles q̄ carnes
eoꝝ ac fimū et quicūqꝫ ꝯbusserit
ea lauabit vestimēta sua ⁊ carnē
aq̄ ⁊ sic ingrediet̄ castra. Eritqꝫ vo
bis hoc legittimum sempiternuꝫ

Mense autez septimo decima die
mensis affligetis aīas vrās: nul
lūqꝫ opus facietis siue indigena
siue aduena q̄ pegrinant̄ int̄ vos
In hac die expiatio erit vestri at
qꝫ mūdatio ab omīb⁹ pctīs vr̄is
corā dn̄o mūdabimini. Sabbatū
em̄ requiecōis est ⁊ affligetis ani
mas vrās religione ꝑpetua Expi
abit autē sacdos q̄ vnctus fuerit
⁊ cui⁹ man⁹ iniciate sūt ut sacdo
tio fūgat̄ ꝓ pr̄e suo. Induetur qꝫ
stola linea ⁊ vestib⁹ sāctis et ex
piabit scūariū et tab̄naculū testi
monij atqꝫ altare sacerdotesq̄ꝫ ⁊
vniuersū ꝓpl̄m. Eritqꝫ hoc vob̄ le
gittimū sempiternū ut oretis ꝓ fi
lijs israhel ⁊ ꝓ cūctis pctīs eoꝝ se
mel ī anno. Fecit igit̄ sicut p̄cepe
rat dn̄s moysi. ¶ Ca. xvij.

Et locutus est dn̄s ad moy
sen dicēs. Loq̄re aaron et fi
lijs eius ⁊ cūctis filijs isrl̄ dicens
ad eos. Iste est sermo quez man
dauit dn̄s dicēs. Homo quilibet
de domo isrl̄ si occiderit ouez ā bo
uez siue caprā in castris vel extra
castra ⁊ nō obtulerit ad ostiū ta
bernaculi oblacōem dn̄o sangui
nis reus erit. Quasi si sāguinē fu
derit sic peribit de medio ꝓpl̄i sui.
Ideo sacdoti offerre debēt filij isra
hel hostias suas quas occidunt ī
agro ut sāctificētur dn̄o ante osti
um tab̄naculi testimonij et ymo
lent eas hostias pacificas dn̄o.
Fūdetqꝫ sacdos sāguinē sup alta
re dn̄i ad ostiū tab̄naculii testīo
nij ⁊ adolebit adipē in odorez sua
uitatis dn̄o ⁊ nequaq̄ vltra ymo
labūt hostias suas demonib⁹ cū
quib⁹ fornicati sūt. Legittimuz sē
piternū erit illis ⁊ posteris eorū.
Et ad ipsos dices. Homo de filijs
isrl̄ ⁊ de aduenis q̄ peregrinātur
apud vos q̄ obtuleit holocaustū
siue victimā ⁊ ad ostiū tab̄naculi
testimonij nō adduxerit eam ut
offerat̄ dn̄o interibit de ꝓpl̄o suo.
Homo quilibet de domo isrl̄ ⁊ de
aduenis q̄ peregrinātur inter vos
si comederit sāguinez obfirmabo
faciē meā ɔtra animā illius ⁊ dis
perdaz eam de ꝓpl̄o suo qꝛ aīa car
nis in sāguine est ⁊ ego dedi illū
vobis ut sup altare in eo expietis
pro aīabus vestris ⁊ sāguis pro
anime piaculo sit. Idcirco dixi fi
lijs israhel. Omnis aīa ex vob̄ nō
comedet sāguinē nec ex aduenis
qui pegrināt̄ apud vos. Homo
quicūqꝫ de filijs israhel ⁊ de adue
nis q̄ pegrinant̄ apud vos si ve
nacōne atqꝫ aucipio ceperit ferā
vel auez quib⁹ vesci licitū est fun
dat sāguinē eius ⁊ opiat illū ter
ra. Anima enim oīs carnis in sā
guine ē. Vnde dixi filijs isrl̄. Sā
guinez vniuerse carnis nō come
detis: qꝛ anima carnis in sangui
ne ē ⁊ quicūqꝫ comederit illū inte
ribit. Anima q̄ comederit mortici
nū vel captū a bestia tā de indige
nis q̄ꝫ de adueīs lauabit vestimē
ta sua ⁊ semetipsū aqua et ɔtami
natus erit vsqꝫ ad vesperū et hoc
ordine mūdus fiet. Qd̄ si nō laue
rit vestimēta sua vel corpus por
tabit iniq̄tatē suā. ¶ Ca. xviij.

Locutusqꝫ est dn̄s ad moysē
dicēs. Loq̄re filijs isrl̄ et di
ces ad eos. Ego sū dn̄s de⁹ vester
Iuxta ɔsuetudinē terre egipti in q̄
habitastis non facietis et iuxta

morē regionis chanaā ad quam
ego introducturꝰ sū vos nō age
tis. nec in legittimis eoꝝ ambula
bitis. Fatietis iuditia mea et p̄ce
pta mea seruabitis ⁊ ābulabitis
in eis. Ego dn̄s deꝰ vester. Custo
dite leges meas atq; iuditia que
fatiēs homo viuet ī eis. Ego dn̄s
deus vr̄. Oīs hō ad ꝓximaꝫ sāgui
nis sui nō accedet: ut reuelet turpi
tudinē eiꝰ. Ego dn̄s Turpitudinē
p̄ris tui et turpitudineꝫ mr̄is tue
nō discooperies. Mat̄ tua est: nō re
uelabis turpitudineꝫ eiꝰ. Turpi
tudinē vxoris patris tui nō disco
operies. Turpitudo em̄ patris tui
ē. Turpitudinē sororis tue ex pa
tre siue ex mr̄e q̄ domi vel foris ge
nita ē nō reuelab̄. Turpitudineꝫ
filie filij tui vel neptis ex filia nō
reuelab̄. q̄ turpitudo tua ē. Tur
pitudinē filie vxoris p̄ris tui quā
pepit patri tuo ⁊ ē soror tua: non
reuelab̄. Turpitudinē sororis pa
tris tui n̄ discooperies. q̄ caro ē pa
tris tui. Turpitudinē sororis ma
tris tue nō reuelab̄: eo q̄ caro sit
matris tue. Turpitudinē patrui
tui n̄ reuelab̄ nec accedes ad vxo
reꝫ eiꝰ q̄ tibi affinitate ꝯiungitur
Turpitudinē nurꝰ tue nō reuela
bis q̄ vxor filij tui ē. nec discoope
ries ignominiaꝫ eiꝰ. Et vxorē fr̄is
sui nullꝰ accipiat. Turpitudinē
vxoris fratris tui non reuelab̄. q̄
turpitudo fr̄is tui ē. Turpitudi
nē vxoris tue ⁊ filie eiꝰ nō reuela
bis. Filiā filij eiꝰ ⁊ filiā filie illius
non sumes ut reueles ignominiā
eiꝰ. q̄ caro illiꝰ sūt ⁊ tal̄ coitus in
cestꝰ ē. Sororē vxoris tue in pelica
tū illiꝰ nō accipies nec reuelabis
turpitudinē eiꝰ adhuc illa viuē
te. Ad mulierē q̄ patit̄ menstrua
nō accedes nec reuelabis feditatē
eiꝰ. Cū vxore ꝓximi tui nō coibis
nec seminis ꝯmixtione maculabe
ris. De semine tuo nō dab̄ ut ꝯse
cretur ydolo moloch nec pollues
nomē dei tui. Ego dn̄s. Cū mascu
lo nō ꝯmisceaīs coitu femineo. q̄
abhominacō ē. Cū oī pecore nō co
ibis. nec maculaberis cuꝫ eo. Mu
lier nō succūbet iumēto nec misce
bit̄ ei. q̄ scelus est. Nec polluamī
ī oībꝰ hijs quibꝰ cōtaminate sūt
vniūse gētes quas ego eitiaꝫ an̄
ꝯspectū vestꝝ ⁊ quibꝰ polluta est
terra cuiꝰ ego scelera visitabo: ut
euomat habitatores suos Custo
dite legittima mea atq; iuditia ut
nō fatiatis ex oībꝰ abhoīacōibꝰ
istis tā īdigena q̄ colonꝰ q̄ pegri
nāt̄ apud vos. Oēs eī execracōes
istas fecerūt accole t̄re q̄ fuerīt an̄
vos ⁊ polluerūt eā. Cauete g̊ ne ⁊
vos similit̄ euomat cū paria fece
ritis: sicut euomuit gētē q̄ fuit an̄
vos Oīs aīa q̄ fecerit de abhoīacōi
bus hijs quippiā: pibit de medio
ꝓpl̄i sui. Custodite mādata mea.
Nolite facere q̄ fecerūt hij qui fue
rūt an̄ vos ⁊ ne polluamini ī eis.
Ego dn̄s deꝰ vester. ¶ Ca. xix.

Locutus est dominꝰ ad moy
sen dicens. Loquere ad om
nem cetū filiorū israhel ⁊ dices ad
eos. Sancti estote. q̄ ego sanctꝰ
sum dn̄s deus vester Vnusquisq;
patrē suū ⁊ matrem suaꝫ timeat.
Sabbata mea custodite. Ego dn̄s
deus vester. Nolite ꝯuerti ad ydo
la nec deos conflatiles fatietis vo
bis. Ego dominus deus vester.

Si ymolaueritis hostiā pacificoꝝ
dño ut sit placabilis eo die quo
fuerit ymolata ꝯmedetis eā ⁊ die
altero. Quicq̄d aūt residuū fuerit
in diē terciū igne ꝯburetis. Si q̄s
post biduū ꝯmederit ex ea ꝓfan⁹
erit et impietatis reus portabitq̄
iniq̄tatē suaꝫ q̄ sanctū domini pol
luit ⁊ ꝑibit aīa illius de ꝓplo suo.
Cūq̄ messueris segetes terre tue
non tondebis vsq̄ ad solū supfi
tiem terre nec remanētes spicas
colliges neq̄ ī vinea tua racemos
⁊ grana decidētia ꝯgregab̄. ꝫ pau
perib⁹ ⁊ ꝑegrinis carpēda dimit
tes. Ego dñs deus vester. Nō faci
etis furtū: nec mēciemini: nec deci
piet vnusquisq̄ ꝓximū suū Non
periurab̄ in noīe meo: nec pollues
nomē dei tui Ego dñs Non facies
calūniaꝫ ꝓximo tuo: nec vi oppri
mes eū. Nō morabit̄ opus mercē
narij tui apud te vsq̄ mane. Nō
maledices surdo. nec coraꝫ ceco po
nes offendiculū ꝫ timeb̄ dominū
deū tuum q̄ ego sū dñs. Non faci
es q̄d iniquū est: nec iniuste iudi
cabis. Nō ꝯsideres ꝑsonā paupe
ris: nec honores vultū potētis. Iu
ste iudica ꝓximo tuo. Nec eis cri
minator: nec susurro ī popul̄. Nō
stabis ꝯtra sanguineꝫ ꝓximi tui.
Ego dñs. Non oderis fratreꝫ tuū
in corde tuo ꝫ publice argue eum
ne habeas sup illo peccatū Non q̄
ras vlcōeꝫ nec memor eis iniurie
ciuiū tuoꝝ. Diliges amicū tuū sic
teipsuꝫ. Ego dñs. Leges meas cu
stodite. Jumētū tuum nō facies
coire cū alterius generis animāti
bus. Agrū tuū non seres diuerso
semine. Veste q̄ ex duobus texta
est nō indueris. Homo si dormie
rit cū muliē coitu seminis q̄ sit an
cilla etiā nobil̄ ⁊ tamē pretio nō
redēpta nec libertate donata vapu
labūt ambo ⁊ nō morient̄ q̄ non
fuit libera. Pro delicto aūt suo of
feret dño ad ostiū tab̄naculi testi
monij arietē: orabitq̄ ꝓ eo sacer
dos ⁊ ꝓ peccato eius corā dño et
repropiciabit̄ ei dimittet̄q̄ pecca
tum. Quādo ingressi fueritis terrā
⁊ plātaueritis in ea ligna pomife
ra auferetis ꝑputia eorū. Poma
que germināt immūda erūt vob̄
nec edetis ex eis. Quarto autē an
no omnis fruct⁹ eoꝝ sanctificabi
tur laudabilis dño. Quīto autēꝫ
anno ꝯmedetis fruct⁹ ꝯgregātes
poma q̄ ꝓferūt. Ego dñs deus vr̄
Nō ꝯmedetis carneꝫ cū sanguine
Non auguriabimini nec obs̄ua
bitis sōnia. Neq̄ in rotūdū attō
debitis comā nec radetis barbaꝫ.
Et sup mortuo nō incidetis carnes
vr̄as neq̄ figuras aliq̄s aut stig
mata facietis vob̄. Ego dñs. Ne ꝓ
stituas filiā tuaꝫ ne ꝯtaminet̄ ter
ra et impleat̄ piaculo. Sabbata
mea custodite et sanctuariū meū
metuite. Ego dñs. Non declinetis
ad magos nec ab ariolis aliquid
sciscitemini ut polluamini ꝑ eos.
Ego dñs de⁹ vester. Corā cano ca
pite ꝯsurge ⁊ honora ꝑsonā senis
⁊ time dñm deū tuum. Ego sū dñs
Si habitauerit aduena ī terra ve
stra ⁊ morat⁹ fuerit inter vos nō
exprobretis ei sed sit int̄ vos qua
si indigena et diligetis eū q̄si vos
metipsos. Fuistis em̄ ⁊ vos adue
ne in terra egipti. Ego dñs de⁹ vr̄
Nolite facere iniquum aliquid in

iuditio·in regula·in pondere·i mē
sura·Statera iusta ⁊ equa sint pō
dera·iustus modi⁹·equusq; sexta
ri⁹·Ego dn̄s de⁹ vester qui eduxi
vos de terra egipti·Custodite oīa
p̄cepta mea ⁊ vniuersa iuditia ⁊
facite ea Ego dn̄s· ¶ Ca·xx·

Locut⁹q; ē dn̄s ad moysē di
cens·Hec loqueris filijs is
rahel·Homo de filijs isrl̄ ⁊ de ad
uenis qui habitāt in isrl̄ si q̄s de
derit de semīe suo ydolo moloch
morte moriat̄·Popul⁹ terre lapi
dabit eū ⁊ ego ponā fatiē meā cō
tra illū·succidāq; eū de medio po
puli sui eo q̄ dedeit de semine suo
moloch ⁊ ɔtaminauerit sanctua
riū meū ac polluerit nomē sanctū
meū·Qd̄ si negligēs ꝓplus terre ⁊
quasi ꝑuipendēs īperiū meū dimi
serit hoīez qui dedit de semine suo
moloch nec voluerit eū occidere:
ponā fatiez meaz sup hoīem illū ⁊
cognacōez ei⁹·succidamq; ⁊ ip̄m
⁊ oēs qui cōsenserūt ei:ut fornica
retur cū moloch de medio ꝓpl̄i sui
Am̄a que declinauerit ad magos
⁊ ariolos ⁊ fornicata fuerit cū eis
ponā fatiē meaz ɔtra eaz ⁊ interfi
tiam illaz de medio ꝓpl̄i sui·Sācti
ficamini ⁊ estote sācti·q̄ ego san
ct⁹ suz dn̄s de⁹ vester·Custodite
precepta mea ⁊ facite ea·Ego dn̄s
q̄ sanctifico vos·Qui maledixerit
p̄ri suo ā mr̄i:morte moriat̄ Patri
matriq; q̄ maledixerit sāguis ei⁹
sit sup eū Si mechat⁹ q̄s fuerit cū
vxore alteri⁹ ⁊ adulteriū ꝑpetr̄ue
rit cū ɔiuge ꝓximi sui:morte mori
at̄ ⁊ mech⁹ ⁊ adulterā·Qui dormi
erit cū nouerca sua ⁊ reuelauerit
ignominiā patris sui:morte mori
ant̄ ābo·Sāguis eoꝝ sit sup eos·
Si q̄s dormierit cū nuru sua vter
q; moriat̄·q̄ scel⁹ opati sunt·Sā
guis eoꝝ sit sup eos·Qui dormie
rit cū masculo coitu femineo:vter
q; opatus ē nefas:morte morian
tur·Sit sāguis eoꝝ sup eos·Qui
supra vxorē filiā duxerit matrem
ei⁹:scelus opatus ē·Viuus arde
bit cuz eis nec ꝑmanebit tr̄ntū ne
fas in medio vr̄i·Qui cuz iumēto
⁊ pecore coierit:morte moriat̄·pe
cusq̄ occidite Mulier q̄ succubue
rit cuilibz iumēto:sil̄ interfitietur
cum eo·Sāguis eorū sit sup eos·
Qui acceperit sororē suā filiā p̄ris
sui vel filiā mr̄is sue et viderit tur
pitudinē ei⁹·illaq; ɔspexerit fr̄is
ignominiā:nefariā rē opati sunt
Occident̄ ī ɔspectu ꝓpl̄i eo q̄ turpi
tudinē suā mutuo reuelauerint ⁊
portabūt iniq̄tatē suā·Qui coierit
cū muliere ī fluxu mēstruo ⁊ reue
lauerit turpitudinē ei⁹·ip̄aq; ape
ruerit fontē sāguīs sui:interfitiēt̄ ā
bo de medio ꝓpl̄i sui Turpitudinē
matertere ⁊ amice tue nō discoo
peries·Qui hoc fecerit ignominiaz
carnis sue nudauit:portabūt ābo
iniq̄tatez suā·Qui coierit cū vxore
patrui vel auūculi sui ⁊ reuelaue
rit ignominiā cognacōis sue:por
tabūt ābo peccatū suū·Absq; libe
ris moriēt̄·Qui duxerit vxorē fra
tris sui rē fac̄ illicitā:turpitudinē
fr̄is sui reuelauit:absq; filijs erit
Custodite leges meas atq; iudi
tia et facite ea:ne et vos euomat
t̄ra quā īt̄r̄turi estis ⁊ habitaturi
Nolite ābulare ī legitt̄is nationū
q̄s ego expulsur⁹ suz an̄ vos·Oīa
em̄ hec fecerūt ⁊ abhoīat⁹ suz eas

Vobis aūt loquor. Possidete ter
raz eoꝝ quā dabo vob̄ in heredita
tem. terrā fluentem lacte ⁊ melle
Ego dn̄s deus vr̄ q̄ separaui vos
a ceteris ꝓplis. Separate ḡ ⁊ vos
iumentū mundū ab immūdo et
auē mūdā ab immunda. Ne pol
luatis animas vestras ī pecore ⁊
auibus ⁊ cūctis q̄ mouētur in ter
ra ⁊ que vob̄ ostēdi esse polluta.
Eritis sācti mihi quia sāct⁹ ego sū
dn̄s et separaui vos a ceteris po
pulis ut essetis mei. Vir siue mu
lier in quib⁹ phitonicus vel diui
nacōis fuerit spūs morte morian
tur lapidib⁹ obruēt eos Sāguis
eoꝝ sup illos. ¶ Ca. xxi.

Dixitq̄ dn̄s ad moysen. Loq̄
re ad sacerdotes filios aarō
⁊ dices ad eos. Ne ɔtaminet̄ sac̄
dos in mortib⁹ ciuiū suoꝝ nisi tm̄
in ɔsanguineis ac ꝓpīquis id est
sup p̄rem ⁊ matrē ⁊ filiū ⁊ filiam
fratrēq̄ ⁊ sororē virginē que nō
est nupta viro ꝫ nec in p̄ncipe po
puli sui ɔtaminabit̄. Nec radēt ca
put nec barbā neq̄ in carnib⁹ su
is fatiēt incisuras Sancti erūt deo
suo ⁊ nō polluēt nomē eius. Incē
sum em̄ domini et panes dei sui of
ferūt ⁊ ideo sācti erūt. Scortū ⁊ vi
le ꝓstibulū non ducet vxorē nec
eam q̄ repudiata est a marito q̄
cōsecrat⁹ ē deo suo ⁊ panes ꝓposi
tionis offert. Sit ḡ scūs q̄ et ego
scūs sum dn̄s qui sanctifico vos.
Sacerdotis filia si dep̄hensa fuerit
in stupro ⁊ violauerit nomen pa
tris sui flaminis exuret̄. Pontifex
id est sac̄dos maxim⁹ inter frēs
suos sup cuius caput fusū est vn
ctionis oleū ⁊ cuius man⁹ in sac̄
dotio ɔsecrate sunt. vestitusq̄ est
sāctis vestib⁹ caput suū nō disco
operiet vestimēta nō scindet ⁊ ad
om̄ez mortuū nō ingrediet̄ omni
no. Sup p̄req̄ suo ⁊ mr̄e nō cōta
minabit̄ nec egrediet̄ de sanctis
ne polluat sanctuariū dn̄i q̄ oleū
sancte vnctōnis dei sui sup eū est.
Ego dn̄s. Virginē ducet vxorem
Viduā autē ⁊ repudiatā ⁊ sordi
dam atq̄ meretricē nō accipiet ꝫ
puellam de ꝓplo suo ne cōmisceat
stirpē gencis sui vulgo gētis sue
q̄ ego dn̄s qui sc̄ifico eū Locutus
q̄ est dn̄s ad moysē dicens. Loq̄
re ad aarō. Homo de semine tuo
p familias q̄ habuerit maculam
nō offeret panes deo suo nec acce
det ad ministeriū ei⁹. Si cecus fue
rit si claudus si vel paruo vel grā
di ⁊ torto naso si fracto pede si ma
nu si gibb⁹ si lippus si albuginez
habens in oculo si iugez scabiē si
impetiginē in corpe vl̄ herniosus:
om̄is qui habuerit maculā de sei
ne aarō sac̄dotis nō accedet offer
re hostias dn̄o nec panes deo suo
Vescet̄ tamē panib⁹ qui offerūt̄
in scūario. ita dūtaxat ut intra ve
lum nō ingrediat̄ nec accedat ad
altaē q̄ maculā habet ⁊ ɔtamina
re nō debet sāctuariū meū. Ego do
min⁹ qui sanctifico eos. Locutus
est ḡ moyses ad aarō ⁊ ad filios
eius ⁊ ad om̄ez isrl̄ cuncta q̄ sibi
fuerāt imperata. ¶ Ca. xxij.

Locutusq̄ est dn̄s ad moy
sen dicēs. Loq̄re ad aarō et
ad filios ei⁹ ut caueāt ab hijs q̄
cōsecrata sūt filioꝝ isrl̄ ⁊ nō cōta
minēt nomen sanctificatoꝝ mihi
que ipsi offerūt. Ego dn̄s. Dic ad

eos ⁊ ad posteros eoꝝ. Oīs hō q̄
accesserit de stirpe vestra ad ea q̄
cōsecrata sūt ⁊ que obtulerūt filij
isrl̄ dño ī quo est immūditia: pe
ribit corā dño Ego sū dñs. Homo
de semine aarō q̄ fuerit leprosus
aut patiens fluxū seminis: nō ve
scet̄ de hijs que sāctificata sunt m̄
donec sanet̄. Qui tetigerit immū
dū sup mortuo et ex quo egredit̄
semē quasi coitus ⁊ qui tangit re
ptile ⁊ quodlibꝫ immūdū cuiꝰ ta
ctus ē sordidꝰ: immūdꝰ erit vsqꝫ
ad vesp̄m ⁊ nō vescet̄ hijs que sā
ctificata sunt. ꝫ cū lauerit carnem
suā aq̄ ⁊ occubuerit sol: tūc mun
datꝰ vescet̄ de sāctificatis. qꝛ cibꝰ
illiꝰ ē. Morticinū ⁊ captū a bestia
nō ꝯmedēt nec polluent̄ ī eis. Ego
sum dñs. Custodiāt p̄cepta mea
ut nō subiaceāt pctō ⁊ moriant̄ ī
sāctuario cū polluerint illud. Ego
dñs q̄ sāctifico eos. Oīs alienige
na nō ꝯmedet de sanctificatis. In
q̄linus sacerdotis ⁊ mercennariꝰ
nō vescent̄ ex eis. Quē aūt sacdos
emerit ⁊ q̄ vernaculꝰ domꝰ eiꝰ fu
erit: hij ꝯmedēt ex eis. Si filia sac
dotis cuilibꝫ ex populo nupta fue
rit de hijs q̄ sanctificata sūt ⁊ de p̄
micijs non vescet̄. Si aūt vidua
vel repudiata et absqꝫ liberis reu
sa fuerit ad domū p̄ris sui: sicut pu
ella ꝯsueuerat aletur cibis patris
sui. Oīs alienigena comedendi ex
eis nō hꝫ ptātez. Qui ꝯmederit de
sāctificatis p ignorātiā addet qn̄
tā ptē cū eo qd ꝯmedit ⁊ dabit sa
cerdoti ī sāctuariū nec ꝯtamīabūt
sc̄ificata filioꝝ isrl̄ q̄ offerūt̄ dño
ne forte sustineāt iniq̄tatez delicti
sui cū sanctificata ꝯmederint. Ego

dñs qui sanctifico eos Locutusqꝫ
ē dñs ad moysen dicens. Loq̄re
ad aaron ⁊ filios eiꝰ et ad oēs fi
lios isrl̄ dicesqꝫ ad eos Homo de
domo isrl̄ ⁊ de aduenis qui habi
tant apud vos q̄ obtulerit obla
tionē suā vel vota soluēs vel spon
te offerēs quicq̄d illud obtulerit
ī holocaustū dñi ut offerat̄ p vos
masculus īmaculatus erit ex bu
bus ex ouibꝫ ⁊ ex capris Si macu
laꝫ habuerit nō offeretis neqꝫ erit
acceptabile Homo qui obtulerit
victimaꝫ pacificorū dño vel vota
soluens vel sponte offerens tam
de bubꝰ q̄ de ouibꝰ: īmaculatum
offeret ut acceptabile sit Oīs ma
cula nō erit in eo. Si cecū fuerit. si
fractū. si cicatricē hñs. si papulas
ā scabiē aut impetiginē nō offere
tis ea dño nec adolebitis ex eis su
per altare dñi. Bouē ⁊ ouē aure ⁊
cauda amputatis volūtaie offer
re potes. votū aūt ex hijs solui nō
potest. Oē animal qd vel cōtritis
vel tūsis vel sectis. ablatisqꝫ testi
culis est nō offeretis dño ⁊ in ter
ra vestra hoc omnino ne fatiatis
De manu alienigene nō offeretis
panes deo vestro ⁊ quicq̄d aliud
dare voluerit qꝛ corrupta ⁊ macu
lata sūt oīa: nō suscipietis ea. Lo
cutusqꝫ est dñs ad moysē dicens
Bos ouis et capra cuꝫ genita fue
rint septē diebus erūt sub vbere
matris sue. die autē octauo ⁊ dein
ceps offerri poterunt dño Siue il
la bos siue ouis nō ymolabūtur
vna die cum fletibꝰ suis. Si ymo
laueritis hostiam pro gratiarum
actione domino ut possit esse pla
cabilis: eodem die comedetis eaꝫ.

Non remanebit quicq̃ in mane
alterius diei. Ego dñs Custodite
mãdata mea ⁊ facite ea. Ego dñs
Ne polluatis nomẽ meũ sanctum
ut sãctificer in medio filiorũ isrl.
Ego dñs qui sanctifico vos ⁊ edu
xi de terra egipti ut essem vobis ĩ
deum. Ego dñs. ¶ Ca. xxiij.

Locutusq̃ est dñs ad moysẽ
dicens. Loq̃re filijs isrl ⁊ di
ces ad eos. Hee sunt ferie dñi q̃s
vocabitis sãctas. Sex dieb⁹ facie
tis opus: dies septim⁹ q̃ sabba
ti requies est vocabit̃ sãct⁹. Omẽ
opus nõ facietis in eo. Sabbatũ
dñi est ĩ cũctis habitacõib⁹ vr̃is
Hee sunt ḡ ferie dñi sãcte q̃s cele
brare debetis tp̃ibus suis. Mense
primo quartadecĩa die mẽsis ad
vesp̃m phase dñi est et quĩtadeci
ma die mẽsis hui⁹ sollẽnitas azi
mor̃ dñi est. Septẽ dieb⁹ azima
comedetis. Dies primus erit vob̃
celeberrimus scũsq̃. Omne opus
seruile non facietis in eo ꝫ offere
tis sacrificiũ in igne dño septẽ di
ebus. Dies autẽ septim⁹ erit cele
brior et sãctior nullũq̃ ꝑuile op⁹
facietis in eo Locutusq̃ ẽ dñs ad
moysẽ dicens. Loq̃re filijs isrl et
dices ad eos. Cum ingressi fueri
tis terrã quã ego dabo vob̃ ⁊ mes
sueritis segetẽ feretis manipulos
spicar̃ p̃mitias messis vestre ad
sacdotẽ. Qui eleuabit fasciculũ co
raz dño ut acceptabilis sit ꝓ vob̃
altero die sabbati ⁊ sanctificabit
illũ. Atq̃ ĩ eodẽ die quo manipu
lus ꝯsecrat̃ cedet̃ agnus immacu
latus anniculus ĩ holocaustũ do
mini ⁊ libamẽta offerentur cũ eo
due decime simile ꝯsp̃se oleo in in
censũ dñi odoremq̃ suauissimum
libaq̃ vini q̃rta pars hin. Panẽ
⁊ polẽtam ⁊ pultes nõ comedetis
ex segete vsq̃ ad diẽ qua offeãtis
ex ea deo vestro. Preceptũ est sem
piternũ in generacõibus cũctisq̃
habitaculis vestris. Numeãbitis
ergo ab altero die sabbati ĩ quo
obtulistis manipulũ primiciarũ
septem ebdomadas plenas vsq̃
ad alterã diez explecõis ebdoma
de septime id est qñquagĩta dies
et sic offeretis sacrificiũ nouũ do
mino ex omnib⁹ habitacul̃ vr̃is
panes p̃miciar̃ duas de duabus
decimis simile fermẽtate quos co
quetis in p̃mitias dñi Offeretisq̃
cum panib⁹ septez agnos imma
culatos anniculos ⁊ vitulũ de ar
mẽto vnũ ⁊ arietes duos et erũt
in holocaustũ cũ libamẽtis suis ĩ
odorez suauissimũ dño. Facietis
⁊ hircũ ꝓ pctõ duosq̃ agnos an
niculos hostias pacificor̃. Cũq̃
eleuauerit eos sacdos cũ panib⁹
primitiar̃ corã dño cedent in vsũ
eius. Et vocabitis hũc diẽ celeber
rimũ atq̃ scĩssimuz. Omne opus
seruile nõ facietis ĩ eo. Legittimũ
sempiternũ erit in cũctis habita
culis ⁊ generacõib⁹ vr̃is. Postq̃
aũt messueritis segetẽ terre vestre
non secabitis eã vsq̃ ad solũ nec
remanentes spicas colligetis sed
paupib⁹ ⁊ peregrinis dimittetis
eas. Ego sũ dñs de⁹ vr̃. Locutusq̃
est dñs ad moysen dicẽs. Loq̃re
filijs isrl. Mẽse septimo p̃ma die
mensis erit vob̃ sabbatũ memori
ale clangẽtib⁹ tubis ⁊ vocabitur
sanctũ. Omne opus seruile nõ fa
cietis in eo ⁊ offeretis holocaustũ

dño. Locutusq̃ ē dñs ad moysē
dicens. Decimo die mēsis huius
septimi dies expiationuꝫ erit cele
berrim⁹ ⁊ vocabit̃ sāctus. afflige
tisq̃ aīas vestras ī eo ⁊ offeretis
holocaustū dño. Omne op⁹ non
fatietis in tp̄e diei hui⁹ q̄ dies ꝓ
pitiacōnis est: ut ꝓpitiet̃ vobis do
min⁹ deus vester. Omnis aīa que
afflicta nō fuerit die hac ꝑibit de
popul̃ suis ⁊ que opis quippiā fe
cerit: delebo eā de ꝓpl̃o suo. Nihil ḡ
opis fatietis ī eo. Legittimū sēpit̃
nū erit vob̃ in cunctis gn̄acōibus
⁊ habitacōib⁹ vestris. Sabbatū
requiecōnis ē ⁊ affligetis aīas ve
stras. A die nono mēsis septimi:
a vespero vsq̃ ad vesp̄m celebra
bitis sabbata vr̄a. Et locutus est
dñs ad moysē dicēs. Loq̄re filijs
isrl̃. A qn̄to decimo die mēsis hu
ius septimi erunt ferie tab̄naculo
rū septē diebus dño. Dies p̄mus
vocabit̃ celeberrim⁹ atq̃ sanctissi
m⁹. Oē opus seruile nō fatietis in
eo ⁊ septē diebꝫ offeretis holocau
sta dño. Diesq̃ octauus erit cele
berrim⁹ atq̃ sanctissim⁹ ⁊ offere
tis holocaustū dño. Est em̄ cetus
atqꝫ collecte. Om̄e opus seruile n̄
fatietis in eo Hee sūt ferie dñi q̄s
vocabitis celeberrimas atqꝫ san
ctissimas. offeretisq̃ in eis oblati
ones dño holocausta ⁊ libamen
ta iuxta ritū vniuscuiusq̃ diei: ex
ceptis sabbatis dñi donisq̃ vr̄is
et q̄ offertis ex voto vel que spon
te tribuitis dño. A qn̄to decīo ḡ
die mensis septimi qn̄ ꝯgregaue
ritis oēs fructus terre vestre cele
brabitis ferias domī septē dieb⁹
Die p̄mo ⁊ die octauo erit sabba
tu mi dest requies. Sumetisq̃ vo
bis die primo fruct⁹ arboris pul
cherrime spatulasq̃ palmaꝝ ⁊ ra
mos ligni densarum frondiuꝫ et
salices de torrente ⁊ letabimini co
ram domino deo vestro. celebrabi
tisq̃ sollemnitateꝫ eius septeꝫ die
bus per annū. Legittimū sempit̃
nū erit in generationib⁹ vestris.
Mense septimo festa celebrabitis
⁊ habitabitis ī vmbraculis septē
dieb⁹. Omnis qui de gn̄e est isra
hel manebit in tabernaculis ut di
scant postei vestri q̄ in tabernacu
lis habitare fecerim filios isrl̃ cuꝫ
educerem eos de terra egipti. Ego
dñs deus vr̄. Locutusq̃ ē moyses
super sollemnitatibus domini ad
filios israhel. ¶ Ca. xxiiij.

Et locut⁹ ē dñs ad moysen
dicens. Precipe filijs isrl̃ ut
afferāt tibi oleuꝫ de oliuis purissi
mū ac lucidū ad ꝯcinnandas lu
cernas iugit̃ extra velum testimo
nij ī tab̄naculo federis. Ponetqꝫ
eas aaron a vespe vsq̃ in mane
corā dño. culturituq̃ ꝑpetuo ī ge
neracōibꝫ vestris. Sup̄ cādelabꝝ
mūdissimū ponent̃ sēp̄ in ꝯspectu
dñi. Accipiesq̃ similaꝫ ⁊ coques
ex ea duodecī panes q̄ singuli ha
bebūt duas decīas. Quoꝝ senos
alterinsecus sup̄ mēsā purissimā
corā dño statues ⁊ pones sup̄ eos
thus lucidissimuꝫ ut sit panis in
monimentuꝫ oblacōis dño. Per
singula sabbata mutabunt̃ corā
dño suscepti a filijs isrl̃ fedē sēpi
terno. erūtq̃ aarō ⁊ filiorum eius
ut ꝯmedant eos in loco sācto. q̄
sanctū sanctoꝝ ē de sacrificijs do
mini iure ꝑpetuo. Ecce āt egressus

filius mulieris israhelitidis quez
pepeat de viro egiptio inter filios
israhel iurgatus est i castris cum
viro israhelite. Cūqz blasphemas
set nomē dñi ⁊ maledixissz ei ad
ductus est ad moysē. Vocabat
aūt mater eius salumith filia da
bri de tribu dan. Miserūtqz eum i
carcerez donec noscent quid iube
ret dñs. Qui locutus est ad moy
sen dicēs. Educ blasphemū extra
castra ⁊ ponāt oms qui audierūt
manus suas sup caput eius ⁊ la
pidet eū ppl's vniūsus ⁊ ad filios
israhel loqris. Homo q̄ maledixe
rit deo suo portabit peccatū suū et
qui blasphemauerit nomen dñi
morte moriat. Lapidib⁹ opprimet
eum oīs multitudo ppli. Siue ille
ciuis seu pegrinus fuerit qui blas
phemauerit nomē dñi morte mo
riat. Qui pcusserit ⁊ occiderit ho
minē morte moriat. Qui pcusserit
animal reddat vicariū id est ani
mā p aīa. Qui irrogauerit macu
lam cuilibet ciuiū suoꝝ sicut fecit
sic fiet ei. Fracturā p fractuā ocu
lū p oculo dentez p dēte restituet
Qualē inflixerit maculā talē susti
nere coget. Qui pcusserit iumētū
reddat aliud. Qui pcusserit hoīez
puniet. Equū iudiciū sit inter vos
siue pegrin⁹ siue ciuis peccauerit
qr ego sū dñs deus vester. Locut⁹
qz est moyses ad filios isrl' ⁊ edu
xerūt eū qui blasphemauerat ex
tra castra ac lapidib⁹ oppresserūt
Fecerūtqz filij isrl' sicut pcepat do
minus moysi. ¶ Ca. xxv.

Locutusqz est dñs ad moysē
in mōte sinay dicēs. Loqre
filijs isrl' et dices ad eos. Quādo
ingressi fueritis terrā quā ego da
bo vob' sabbatiz et sabbatū dño.
Sex ānis seres agꝝ tuū et sex an
nis putabis vineā tuā colligesqz
fructus eius. Septimo aūt anno
sabbatū erit terre requiecōis dñi
Agrū nō seres ⁊ vineā non puta
bis. Que spōte gignet hum⁹ nō
metes ⁊ vuas p̄mitiaꝝ tuarū nō
colliges q̄si vindemiā. Ann⁹ em̄
requiecōis terre est. Sed erūt vob'
in cibū tibi ⁊ seruo tuo ancille et
mercēnario tuo ⁊ aduene q̄ pere
grinat apud te. Jumentis tuis ⁊
pecorib⁹ oīa que nascunt p̄bebūt
cibū. Numerabq̄ tibi septez ebdo
madas annoꝝ id est septies sep
tem que sil' fatiūt quadragītano
uē et clāges buccina mēse septīo
decima die mēsis ꝓpitiacōis tpe i
vniūsa terra vrā. Sanctificabisqz
annū quinq̄gesimū ⁊ vocabis re
missionē cūctis habitatorib⁹ ter
re tue. Ipse ē em̄ iubileus. Reūtet
homo ad possessionē suaz ⁊ vnus
quisqz rediet ad familiā pristinā
qr iubileus est ⁊ quinq̄gesimus
annus. Non seretis atqz metetis
spōte in agro nascētia et p̄mitias
vindemie nō colligetis ob sāctifi
cacōez iubilei ꝫ statī ablata ꝯme
detis. Anno iubilei redient oīes
ad possessiones suas. Quādo ven
des q̄ppiā ciui tuo vel emes ab eo
ne cōtristes fratrez tuū sed iuxta
numerū annoꝝ iubilei emes ab
eo ⁊ iuxta supputacōez frugū ven
det tibi. Q̄nto plus anni remanse
rint post iubileū tn̄to crescet et p̄
tium. q̄nto min⁹ tēporis numera
ueris tn̄to minoris ⁊ emptio ꝯsta
bit. Tempus em̄ frugū vēdet tibi

Nolite affligẽ ꝛtribules vestros. ℔ timeat vnusquisq; dẽũ suum·qꝫ ego dñs deus vester. Facite pcepta mea & iudicia custodite & ꝛplete ea ut habitaẽ possitis in terra absq; vllo pauore & gignat vobis hum⁹ fruct⁹ suos q̃b⁹ vesca mini vsq; ad saturitatẽ:nulli⁹ imperiuꝫ formidãtes. Q̃ si dixeritis q̃d ꝛmedem⁹ ãno septimo si nõ seruaueim⁹ neq; collegerim⁹ fruges nr̃as dabo bñdictionẽ vob̃ anno sexto & faciet fruct⁹ triũ ãnoꝝ seretisq; ãno octauo & ꝛmedetis vetera fruges vsq; ad nonũ annũ donec noua nascant̃ edetis vetera. Terraq; nõ veneat ĩperpetuũ qꝫ mea ẽ & vos aduene & coloni mei estis. Vñ cũcta regio possessionis vr̃e sb̃ redẽpcõis ꝛditione vendet̃ Si attenuat⁹ frat̃ tu⁹ vendiderit possessiunculã suã & voluerit ꝓximꝰ q̃ ei⁹:põt redimẽ qd̃ ille vẽdiderat. Si nec aũt nõ habuerit ꝓximũ & ipe pretiũ ad redimẽdũ potuerit inuenire:cõputabũt fruct⁹ ex eo tpe quo vendidit & qd̃ reliquũ ẽ reddet ẽptori·sicq; recipiet possessionẽ suã. Q̃d si nõ inuenerit manꝰ ei⁹ ut reddat ꝓtiuꝫ:hẽbit emptor qd̃ emerat vsq; ad annũ iubileũ In ipso em̃ oĩs vendicõ redit ad dñm & ad possessorꝫ pstimũ. Qui vendiderit domũ ĩtra vrb̃ muros hẽbit licẽtiã redimẽdi donec vn⁹ ĩpleat̃ ãn⁹. Si ñ redemerit & ãmi ꝛcu⁹ fuerit euohut⁹:ẽptor possidebit eam & posteri eius ĩperpetuuꝫ & redimi nõ poterit etiam in iubileo. Si autẽ in villa fuerit domus q̃ muros non habet:agroꝝ iure vẽdetur. Si ante redempta non fuerit in iubileo reuertet̃ ad dominum. Edes leuitaꝝ que ĩ vrbib⁹ sũt:sẽp possunt redimi. Si redẽpte nõ fuerint ĩ iubileo reuertent̃ ad dños qꝫ dom⁹ vrbiũ leuitaꝝ ꝓ possessiõ mbꝫ sunt inter filios isrl̃. Suburbana aũt eoꝝ non veneat qꝫ possessio sempiterna est. Si attenuat⁹ fuerit frat̃ tuus & infirm⁹ manu & fulcẽpris eũ quasi aduenam & pegrinũ & vixerit tecũ:ne accipias vsuras ab eo:nec amplius q̃ ꝛdidisti. Time dẽũ tuũ:ut viuere possit frat̃ tuus apud te. Pecuniã tuam nõ dabis ei ad vsuraꝫ & frugũ superabundantiã nõ exiges. Ego dominus dẽ⁹ vester q̃ eduxi vos de terra egipti ut darem vobis terram chanaã & eẽꝫ vester dẽ⁹. Si pauper tate ꝛpulsus vendiderit se tibi frater tu⁹:nõ eum opprimes seruitute famulorꝫ.sed quasi mercenarius & colon⁹ erit·vsq; ad ãnũ iubileũ operabit̃ apud te & postea egredietur cũ liberis suis & reuertetur ad ꝛgnacõem & ad possessionẽ patrꝫ suorꝫ. Mei em̃ serui sũt & ego eduxi eos de terra egipti. Nõ veneant ꝛditõne suorꝫ. Ne affligas eũ potẽtiã.℔ metuito dẽũ tuũ. Seruꝰ & ancilla sint vob̃ de nacõib⁹ q̃ in circuitu vr̃o sũt & de aduenis q̃ peregrinãt̃ apud vos vel q̃ ex hijs nati fuerint in terra vrã. Hos habebitis famulos et hereditario iure trãsmittetis ad posteros ac possidebitis in eternũ. Frẽs aũt vr̃os filios isrl̃ ne opprimatis ꝓ potẽtiaꝫ Si inualuerit apud vos manꝰ aduene atq; peregrini et attenuatus frater tu⁹ vẽdiderit se ei·aut cuiq; de stirpe eius:post venditionem

potest redimi. Qui voluerit ex fra
tribꝰ suis redimet eū ⁊ patruus ⁊
patruelis ⁊ ꝯsāguineꝰ ⁊ affinis.
Si nauīt ⁊ ipse potuerit redimet se
supputatis dūtaxat ānis a tēpore
vendicōis sue vsq; ī annū iubileū
⁊ pecunia q̄ venditus fueāt iuxta
annoꝝ numerū ⁊ racōez mercen
narij supputata Si plures fuerint
anni q̄ remanent vsq; ad iubileū
scd̄m hos reddet ⁊ pretiū. si pau
ci ponet rationē cum eo iuxta an
noꝝ numerum et reddet emptori
qd̄ reliquuz est annorū q̄bus añ
seruiuit mercedibꝰ ꝯputatis. Nō
affliget eū violēter in ꝯspectu tuo
Qd̄ si p hec redimi nō potuerit an
no iubileo egredietꝫ cū libeis suis
Mei em̄ sūt serui filij isrl̄ q̄s eduxi
de terra egipti. Ego dn̄s deus vr̄.

Non facietis vob̄ ¶ Ca. xxvi.
ydolū ⁊ sculptile nec titulos
erigetis nec insignē lapidez pone
tis ī terra vrā ut adoretis eū. Ego
enim sū dn̄s deus vester. Custodi
te sabbata mea ⁊ pauete ad scūa
riū meū. Ego dn̄s Si ī p̄ceptis me
is ambulaueritis ⁊ mādata mea
custodieritis ⁊ feceitis ea: dabo vo
bis pluuias tp̄ibꝰ suis et t̄ra gig
net germē suū ⁊ pomis arbores re
plebunt̄. Apprehēdet messiū tritu
ra vindemiaz ⁊ vindemia occupa
bit sementē ⁊ comedetis panē ve
strū in saturitate et absq; pauore
habitabitis ī terra vrā. Dabo pa
cem in finibꝰ vr̄is dormietis ⁊ nō
erit q̄ exterreat. Auferā malas be
stias ⁊ gladius nō trāsibit termi
nos vr̄os. Persequimini inimicos
vestros ⁊ corruēt corā vob̄. Perse
quent̄ qn̄q; de vr̄is centū alienos
⁊ centū de vob̄ decem milia. Cadēt
inimici vr̄i gladio in ꝯspectu vr̄o.
Respiciā vos ⁊ crescere faciā mul
tiplicabimini ⁊ firmabo pactū me
um vobiscū. Comedetis vetustissi
ma veterū ⁊ vetera nouis supueī
entibꝰ ꝓicietis. Ponā tab̄naculū
meū in medio vr̄i et non abiciet
vos aīa mea. Ambulabo int̄ vos
⁊ ero vester deꝰ vosq; eritis popu
lus meus. Ego dn̄s deus vester q̄
eduxi vos de terra egiptioꝝ ne ser
uiretis eis ⁊ q̄ ꝯfregi cathenas cer
uicū vrārum ut incederetis erecti
Qd̄ si nō audieritis me nec feceri
tis oīa mādata mea ꝯspreueitis
leges meas ⁊ iudicia mea ꝯtēpse
ritis ut nō faciatis ea q̄ a me ꝯsti
tuta sunt ⁊ ad irritū ꝑducatis pa
ctum meū ego q̄q; hec faciā vob̄ Vi
sitabo vos velociter in egestate ⁊
ardore q̄ ꝯficiat oculos vr̄os ⁊ cō
sumat aīas vr̄as. Frustra seretis
sementē que ab hostibꝰ deuorabi
tur. Ponā fatiē meaz ꝯtra vos et
corruetis corā hostibꝰ vr̄is ⁊ sub
iciemini hijs qui oderūt vos. Fu
gietis nemine ꝑsequēte. Si autē
nec sic obedieritis mihi addā cor
repcōes vrās septuplū ꝓpter pec
cata vr̄a ⁊ ꝯterā supbiā duritie ve
stre. Daboq; vob̄ celū desup sicut
ferrū ⁊ terraz eneā. Cōsumetur ī
cassum labor vr̄ non ꝓferet terra
germē nec arbores poma p̄bebūt
Si ambulaueritis ex adūso mihi
nec volueritis audire me addam
plagas vrās vsq; in septuplū ꝓp
ter pctā vrā. Emittāq; ī vos besti
as agri q̄ ꝯsumāt vos ⁊ pecora ve
stra ⁊ ad paucitatē cūcta redigāt
deserteq; fiēt vie vestre. Qd̄ si nec

sic vo lueritis recipe disciplinā sed
ambulaueritis ex aduerso mihi
ego q̄q; ꝯtra vos adūsus īcēdā a
pcussiā vos septies ꝓp̄ peccata vrā
īducamq; sup vos gladiū vlc
rē fēderis mei. Cūq; cōfugeritis in
vrbes mittaz pestilentiā in medio
vestri a tradēmini ī manib⁹ hostiū
postq̄ cōfregero baculū panis ve
stri: ita ut decē mulieres īvno di
bano coquant panes a reddant
eos ad pond⁹ a comedetis a non
saturabimī. Sīn aūt nec p hec au
dieritis me. sī ambulaueritis cōtrē
me a ego īcēdā aduersus vos ī
furore cōtrario a cōcipiam vos se
ptē plagis ꝓp̄ peccata vrā ita ut
comedatis carnes filioz vōz et
filiaz vrāz. Dēstruā excelsa vestrā
a simulacra cōfringā. Cadetis īt
ruinas ydoloz vōz a abhomīa
bit vos aīa mea īmūtū ut vrbes
vestras redigā in solitudinē a de
serta fatiā sanctuaria vrā nec reci
piaz vltra odōrē suauissimū. Dispā
damq; terrā vrām a stupebūt sup
ea īmīci vīi cū habitatoribus illi⁹
fuerint. Vos aūt dispgam in gē
tes a euaginabo post vos gladiū
eritq; terra vrā dēserta a ciuitates
dirute. Tūc placebūt terre sabba
ta sua cūctis diebus solitudīs sue:
qñ fueritis ī terra hostili. Sabba
tisabit a requiescet in sabbatis so
litudinis sue eo q̄ nō requeuerit in
sabbatis vīis qñ habitabatis in ea
Et qui de vob⁹ remāserint dabo pa
uorē in cordib⁹ eoz in regionib⁹
hostiū. Terrebit eos sonitus folij
volātis a ita fugiēt quasi gladiū
Cadent nullo sequēte a corruent
singuli sup frēs suos q̄si bella fu
gientes. Nemo vestz īmīcis au
debit resistē. Peribitis īt gentes
a hostil vos terra cōsumet. Qd si
de hīis aliqui remāserint tabescēt
īq̄tatib⁹ suis in terra īmīcoz suoz
a ꝓpter pcta pēm suoz a sua
affligēt: donec cōfiteant īq̄tates
suas a maioz suoz quib⁹ p̄uari
cati sūt in me et ambulauerūt ex
aduerso mī. Ambulabo igit a ego
ꝯtra eos a īducā illos in terraz
hostilē: donec erubescat īcircūci
sa mēs eoz. Tūc orabūt p impi
etatibus suis a recordabor fēderis
mei q8 pepigi cū iacob a ysaac a
abrahā. Terrēq; memor ero q̄ cū
relicta fuerit ab eis oplacebit sibi
ī sabbatis suis: patiēs solitudinē
ꝓp̄ illos. Ipi vero rogabūt p pec
catis suis eo q̄ abiecerint iudicia
mea a leges meas despexerint. At
tñ etiā cū eēnt ī terra hostiliū pei
t⁹ abieci eos neq; sic despexi vt cō
merent a irritū facerē pactū meū
cū eis. Ego em sū dñs deus eoz. Ego dñs
deus. Hec sunt iudicia atq; pece
pta a leges quas dedit dominus
īter se et īt filios isrl in mōte sy
nai p manū moysi. Ca. xxvij.
Locutusq; est dominus ad
moysen dicens. Loquere fi
liis israhel a dices ad eos. Homo
qui votum fecerit a spoponderit dō
animam suā sub estimatione da
bit pretium. Si fuerit masculus
a vicesimo anno vsq; ad sexagesi
mum annuz dabit quinquagin
ta sidos argenti ad mensuram
sanctuarij. Si mulier triginta.

A qn̄to autē anno vsq̄ ad vicesi
mū masculꝰ dabit viginti sidos·
feīa decē· Ab vno mense vsq̄ ad
annū qn̄tū ꝑ masculo dabūt̄ qn̄
q̄ sidi· ꝑ feīa tres· Sexagenariꝰ ⁊
vltra masculꝰ dabit qn̄decī sidos
feīa decē· Si paup fuerit ⁊ estima
tionē reddē non valebit: stabit
corā sacerdote ⁊ quantū ille esti
mauerit et viderit eum posse red
dere: tātum dabit Aīal aūt quod
ymolari potest dn̄o si q̄s vouerit
sanctū erit ⁊ mutari nō poterit: id
est nec meliꝰ malo nec peiꝰ bono
Qd̄ si mutauerit et ipsū qd̄ muta
tū est ⁊ illud ꝑ quo mutatuꝫ est
cōsecratū erit dn̄o· Aīal immūdū
qd̄ ymolari dn̄o non potest si q̄s
vouerit adducet̄ añ sacerdotē: q̄
diiudicās vtꝝ bonū an malū sit
statuet ꝑtiū· Qd̄ si dare voluerit is
qui offert: addet sup estimacōnē
quintā ꝑteꝫ· Homo si vouerit do
mū suā ⁊ sanctificauerit dn̄o cōsi
derabit eā sacerdos vtrū bona an
mala sit ⁊ iuxta ꝑciū qd̄ ab eo fu
erit ꝯstitutū venūdabit̄· Sinautē
ille q̄ vouerat voluerit redimē eaꝫ
dabit quintā ꝑteꝫ estimacōis su
pra et habebit domū· Qd̄ si agrū
possessionis sue vouerit ⁊ cōsecra
uerit dn̄o iuxta mēsurā sementis
estimabit̄ ꝑcium Si triginta mo
diis ordei serit̄ terra: qn̄quaginta
sidis venūdet̄ argenti· Si stati ab
anno incipientis iubilei vouerit
agrū: qn̄to valere potest tn̄to esti
mabit̄ Sinaūt post aliquātum tē
poris supputabit sacdos pecuniaꝫ
iuxta annoꝝ q̄ reliqui sūt nume
rum vsq̄ ad iubileū ⁊ detrahetur
ex pretio· Qd̄ si voluerit redimere
agꝝ ille q̄ vouerat addet quintaꝫ
partē estimate pecunie et posside
bit eā· Sinaūt noluerit redimere
sed alteri cuilibet fuerit venūdatꝰ
vltra eū qui voueāt redimere nō
poterit qꝛ cū iubilei venerit dies sā
ctificatus erit dn̄o ⁊ possessio ꝯse
crata ad ius ꝑtinet sacdotum· Si
ager emptus est ⁊ nō de possessi
one maioꝝ sāctificatus fuerit do
mino supputabit sacdos iuxta an
noꝝ numeꝝ vsq̄ ad iubileū pre
cium ⁊ dabit ille q̄ vouerat eū do
mino· In iubileo aūt reuertet̄ ad
priorē dn̄m qui vendiderat eū et
habuerat ī sorte possessionis sue·
Omnis estimatio sido scūarij pō
derabit̄· Sidus vigīti obulos ha
bet Primogenita q̄ ad deū ꝑtinēt
nemo sāctificare poterit ⁊ vouere
Siue bos siue ouis fuerit dn̄i sūt
Qd̄ si immundū est aīal redimet
qui obtulit iuxta estimacōeꝫ suā
⁊ addet quintā ꝑtē precij· Si redi
mere noluerit vendet̄ alteri qn̄to
cūq̄ fuerit ante estimatum· Omē
qd̄ dn̄o ꝯsecrat̄ siue homo fuerit
siue aīal siue ager nō veneat nec
redimi poterit quicq̄d semel fuerit
ꝯsecratū Sāctum sāctoꝝ erit dn̄o·
Et omīs ꝯsecratio q̄ offert̄ ab hoī
ne non redimet̄ sed morte morie
tur· Omnes decime terre siue de po
mis arboꝝ siue de frugibꝰ dn̄i sūt
⁊ illi sāctificant̄· Si quis autēꝫ vo
luerit redimere decīas suas addet
quintā ꝑtē eaꝝ oīm decimaꝝ· Bo
ues ⁊ oues et capre q̄ sb̄ pastoris
virga transeūt quicq̄d decimum
venerit sāctificabit̄ dn̄o Nō elige
tur nec bonū nec malū nec altero
cōmutabit̄· Si quis mutauerit ⁊

qd mutatū ē ⁊ ꝑ quo mutatū est
sanctificabit dño et nō redimet.
Hec sunt p̄cepta q̄ mādauit dñs
moysi ad filios isrl̄ ī mōte synai.

¶ Explicit liber Leuiticꝰ ¶ Inci
pit Vaiedaber idest liber
Numeri. ¶ Capitulū p̄mū.

Locutusq̄ ē dñs ad
moysen ī deserto sy
nai ī tabernaculo fe
deris: p̄ma die men
sis secūdi āno alte
ro egressiōis eoꝝ ex egipto dicēs
Tollite sūmā vniuerse ꝯgregacō
nis filioꝝ isrl̄ ꝑ cognacōes ⁊ do
mos suas ⁊ noīa singuloꝝ q̄cq̄d
sexus ē masculini a vicesimo āno
⁊ supra oīm viroꝝ fortiū ex isrl̄ ⁊
numerabitis eas ꝑ turmas suas
tu ⁊ aarō. Erūtq̄ vobiscū p̄ncipes
tribuū ac domoꝝ in ꝯgnacōnibꝰ
suis quoꝝ ista sūt noīa. De tribu
rubē elysur filius sedeur. De tribu
symeō: salamihel filiꝰ surisaddai
De tribu iuda: naasō filiꝰ amina
dab De tribu ysachar: nathana
el filius suar. De tribu zabulon:
eliab filius helō. Filioꝝ autez io
seph de tribu ephr̄im: elisama fi
liꝰ āmiud. De tribu manasse: ga
malihel filius phadassur. De tri
bu beniamin: abidan filiꝰ gedeo
nis. De tribu dan: abiezer filius
amisaddai De tribu aser: phegiel
filius ochran. De tribu gad: elia
saph filiꝰ duel. De tribu neptalī
ahira filius enā. Hij nobilissimi
p̄ncipes multitudinis ꝑ tribz ⁊ co
gnacōnes suas ⁊ capita exercitꝰ
israhel quos tulerunt moyses et
aarō cū omni vulgi multitudine
⁊ congregauerūt primo die men
sis secundi recēsētes eos ꝑ cogna
tiones ⁊ domos ac familias ⁊ ca
pita et noīa singuloꝝ a vicesimo
āno ⁊ sup̄ sicut p̄cepat dñs moy
si. Numeratiq̄ sūt ī deserto synai
de ruben p̄mogenito israhel ꝑ ge
neracōnes ⁊ familias ac domos
suas ⁊ nomina capitū singulorū
oē qd sexus ē masculini a vicesiō
āno ⁊ supra ꝓcedentiū ad bellū q̄
dragintasex milia qn̄genti. De fi
lijs symeō ꝑ gn̄acōes ⁊ familias
ac domos ꝯgnationū suaꝝ recen
siti sūt ꝑ noīa ⁊ capita singulorū
oē qd sexꝰ est masculini a vicesiō
āno ⁊ supra ꝓcedentiū ad bellum
qn̄quagītanouēmilia trecenti De
filijs gad ꝑ gn̄acōnes ⁊ familias
ac domos ꝯgnationū suaꝝ recen
siti sūt ꝑ noīa singuloꝝ a vigīti ā
nis ⁊ sup̄ oēs q̄ ad bella ꝓcederēt
q̄draginta qn̄q̄ milia sexcēti qn̄q̄
ginta. De filijs iuda ꝑ gn̄acōnes
⁊ familias ac domos ꝯgnationū
suaꝝ ꝑ noīa singuloꝝ a vicesimo
āno ⁊ sup̄ oēs q̄ poterāt ad bella
ꝓcedē recēsiti sūt septuagītaq̄tuor
milia sexcenti. De filijs ysachar ꝑ
gn̄ationes ⁊ fāilias ac domos co
gnacōnū suaꝝ ꝑ noīa singl̄oꝝ a
vicesiō āno ⁊ sup̄ oēs q̄ ad bella
ꝓcederēt recēsiti sūt qn̄q̄gintaq̄tu
or milia q̄dringēti. De filijs zabu
lō ꝑ gn̄acōnes ⁊ fāilias ac domos
ꝯgnacōnū suaꝝ recensiti sūt ꝑ no
mina singuloꝝ a vicesimo āno ⁊
supra oēs qui poterāt ad bella ꝓ
cedere quinquagītaseptemmilia
quadringenti. De filijs ioseph fi
liorum ephr̄im per generacōnes

ꝛ familias ac domos cognacōnū
suaꝝ recēsiti sūt ꝑ noīa singuloꝝ
a vicesimo anno ꝛ supra omēs q̄
poterāt ad bella ꝓcedere q̄dragin
ta milia quingēti Porro filiorum
manasse ꝑ generacōnes ꝛ famili
as ac domos cognacōnū suaꝝ re
censiti sūt ꝑ noīa singuloꝝ a vigī
ti annis ꝛ supra oēs qui poterāt
ad bella ꝓcedere trigintaduo mi
lia ducēti. De filijs beniamin ꝑ ge
nerationes ꝛ familias ac domos
cognacōnū suaꝝ recēsiti sunt noī
bus singuloꝝ a vicesimo āno et
supra omīs qui poterant ad bella
ꝓcedere trigītaquīq; milia q̄drin
gēti De filijs dan ꝑ generacōes ꝛ
familias ac domos ꝯgnacōnū su
arum recēsiti sūt noībus singulo
rum a vicesimo āno ꝛ supra oēs
qui poterāt ad bella ꝓcedere sexa
gintaduo milia septingenti. De fi
lijs aser ꝑ generacōes ꝛ familias
ac domos cognacōnū suaꝝ recēsi
ti sūt ꝑ noīa singuloꝝ a vicesimo
anno ꝛ supra oēs q̄ poterant ad
bella ꝓcedere quadragīta milia ꝛ
mille quingēti De filijs neptalim
per generacōes et familias ac do
mos cognationū suaꝝ recēsiti sūt
noībus singuloꝝ a vicesimo an
no ꝛ supra oēs qui poterāt ad bel
la ꝓcedere quinq̄gintatria milia
quadringēti Hij sūt quos nume
rauerūt moyses ꝛ aaron et duode
cim principes isrl' singulos ꝑ do
mos ꝯgnacōnum suaꝝ fuerūtq;
omīs numerus filioꝝ israhel ꝑ do
mos et familias suas a vicesimo
anno ꝛ supra q̄ poterant ad bella
ꝓcedere sexcenta tria milia virorū
quingēti quinq̄ginta. Leuite aūt
in tribub⁹ familiarū suaꝝ nō sūt
numerati cū eis. ¶ Ca. ij.

Locutusq; est dn̄s ad moysē
dicēs. Tribū leui noli nume
raē neq; pones sūmā eoꝝ cū filijs
israhel ꝫ ꝯstitue eos sup tab̄nacu
lū testimonij. Cūcta vasa eius et
quicq̄d ad cerimonias ꝑtinet ipī
portabūt tab̄naculū ꝛ oīa vtensi
lia eius et erunt in ministerio ac
per gyrū tab̄naculi metabūt̄. Cū
ꝓficiscēdū fuerit deponent leuite
tab̄naculū cum castra metanda
erigēt. Quisquis externorū acces
serit occidet̄. Metabūt̄ aūt castra
filij isrl' vnusquisq; ꝑ turmas et
cuneos atq; exercitū suū. porro le
uite ꝑ gyrū tab̄naculi figēt tento
ria ne fiat indignatio super multi
tudinē filioꝝ israhel ꝛ excubabūt
in custodijs tab̄naculi testimonij
Fecerunt ḡ filij isrl' iuxta omīa q̄
precepat dn̄s moysi. Locutusq; ē
dn̄s ad moysē ꝛ aarō dicēs. Sin
guli ꝑ turmas signa atq; vexilla
ꝛ domos cognacōnū suaꝝ castra
metabunt̄ filioꝝ israhel per gyrū
tab̄naculi federis. Ad orientem iu
das figet tētoria ꝑ turmas exerci
tus sui: eritq; pn̄ceps filiorū eius
naason filius aminadab ꝛ omīs
de stirpe eius sūma pugnantiū se
ptuagintaq̄tuor milia sexcētorū.
Juxta eū castra metati sunt de tri
bu ysachar quorū princeps fuit
nathanael filius suar ꝛ omīs nu
merus pugnatoꝝ eius quinq̄gn̄
taquatuor milia q̄dringēti. In tri
bu zabulon princeps fuit heliab
filius helon omīsq; de stirpe eius
exercit⁹ pugnatoꝝ quinq̄ginta
septē milia quadringēti. Vniūsi

qui ī castris iude adnumerati sūt
fuerūt centū octoginta sex milia q̄
dringenti ⁊ p turmas suas primi
egredient̄. In castris filioꝝ rubē
ad meridianā plagā eit pn̄ceps
elisur filiꝰ sedeur et cūctꝰ exercitꝰ
pugnatoꝝ eiꝰ q̄ numerati sunt q̄
dragintasexmilia qn̄genti. Juxta
eū castrametati sūt de tribu syme
on quoꝝ pn̄ceps fuit salamihel
filiꝰ surisaddai ⁊ cūctꝰ exercitus
pugnatoꝝ eiꝰ q̄ numerati sūt qn̄
q̄gintanouēmilia trecenti. In tri
bu gad pn̄ceps fuit eliasaph fili
us duel ⁊ cūctus exēcitus pugna
toꝝ eiꝰ q̄ numerati sūt quadragī
taqn̄q̄ milia sexcēti qn̄quaginta
Oēs q̄ recensiti sūt in castris rubē
centū qn̄quagintamilia ⁊ mille q̄
dringenti qn̄quaginta p turmas
suas in secūdo loco ꝓficiscent̄. Le
uabit̄ aūt tab̄naculū testimonij
per offitia leuitaꝝ ⁊ turmas eoꝝ.
Rūo erigeť ita ⁊ deponeť. Singu
li p loca ⁊ ordines suos ꝓficiscen
tur. Ad occidentalē plagaꝫ erunt
castra filioꝝ ephraim quorū pn̄
ceps fuit helisama filius āmiud.
Cūctus exēcitus pugnatoꝝ eiꝰ q̄
numerati sūt q̄dragintamilia. Et
cū eis tribus filioꝝ manasse quo
rū pn̄ceps fuit gamaliel filiꝰ pha
dassur. cūctusq̄ exercitus pugna
toꝝ eiꝰ qui numerati sūt triginta
duomilia ducenti In tribu filioꝝ
beniamin pn̄ceps fuit abidā filiꝰ
gedeonis ⁊ cūctꝰ exēcitus pugna
toꝝ eiꝰ q̄ recēsiti sūt trigintaqn̄q̄
milia q̄dringēti. Oēs q̄ numerati
sūt in castris ephraim centū octo
milia centū p turmas suas tercij
ꝓficiscent̄. Ad aq̄lonis ptē castr̄
metati sūt filij dan quoꝝ pn̄ceps
fuit abiezer filiꝰ amisaddai. Cū
ctus exercitus pugnatoꝝ eiꝰ qui
numerati sūt sexagintaduomilia
septingēti. Juxta eū fixere tētoria
de tribu aser quoꝝ princeps fuit
phegiel filiꝰ ochran. Cūctus exē
citus pugnatorū eiꝰ q̄ numerati
sūt q̄draginta milia ⁊ mille quin
gēti. De tribu filioꝝ neptalim pn̄
ceps fuit ahira filiꝰ enan. Cūctꝰ
exēcitus pugnatoꝝ eiꝰ qn̄quagī
tatria milia q̄dringenti. Oēs qui
numerati sūt in castris dā fuerūt
centū qn̄quagintaseptē milia sex
cēti ⁊ nouissimi ꝓficiscentur. Hic
numerus filioꝝ isrl̄ p domos co
gnacōnū suaꝝ ⁊ turmas diuisi ex
ercitus sexcētatria milia quingēti
qn̄quaginta. Leuite āt nō sūt nu
merati int̄ filios isrl̄. Sic eī p̄cepe
rat dn̄s moysi. Fecerūtq̄ filij isrl̄
iux̄ oīa q̄ mādauerat dn̄s. Castr̄
metati sūt p turmas suas ⁊ ꝓfecti
p familias ac domos patꝝ suoꝝ.

Hee sūt gn̄acōes aarō Ca. iij.
⁊ moysi ī die q̄ locutꝰ ē dn̄s
ad moysē ī mōte synai ⁊ hec noīa
filioꝝ aarō. Primogenitꝰ eiꝰ na
dab. deinde abiu ⁊ eleazar ⁊ ytha
mar. Hec noīa filioꝝ aarō sacerdo
tū q̄ vncti sūt ⁊ q̄oꝝ replete ⁊ ꝯsecr̄
te manꝰ ut sacerdotio fūgerēt̄. Mor
tui sūt em̄ nadab ⁊ abiu cū offer
rent ignē alienū in ꝯspectu dn̄i in
deserto synai absq̄ libeis. fūctiq̄
sūt sacerdocō eleazar ⁊ ythamar
coram aaron patre suo. Locutus
q̄ est dn̄s ad moysē dicens. Ap
plica tribū leui ⁊ fac staē ī ꝯspectu
aaron sacerdotis ut ministrent ei
⁊ excubēt ⁊ obseruent quicq̄d ad

cultū ptinet multitudinis corā ta
bernaculo testionij ut custodiāt
vasa tabnaculi seruiētes in mini
sterio eius. Dabisq; dono leuitas
aaron ⁊ filijs eius quib⁹ traditi
sūt a filijs isrl. aaron aūt ⁊ filios
eius ɔstitues sup cultū sacerdocij.
Externus q̄ ad ministrādū acces
serit morietur. Locutusq; ē dn̄s ad
moysē dicēs. Ego tuli leuitas a fi
lijs isrl p omni p̄mogeito q̄ ape
rit vuluā in filijs isrl erūtq; leui
te mei. Meū est em̄ omne p̄moge
nitū. Ex quo pcussi p̄mogenitos ī
terra egipti sc̄ificaui mihi quicq̄d
primū nascit in isrl. Ab hoīe vsq;
ad pec⁹ mei sūt. Ego dn̄s. Locutus
q; est dn̄s ad moysē in deserto si
nai dicēs. Numerā filios leui p do
mos patr̄ suor̄ et familias oēm
masculū ab vno mēse ⁊ supra Nu
merauit moyses ut p̄cepat dn̄s
⁊ inuēti sunt filij leui p noīa sua:
gerson ⁊ caath ⁊ merari. Filij ger
sō: lebni ⁊ semei. Filij caath: am
ram ⁊ iessaar hebron ⁊ oziel. Filij
merari: mooli ⁊ musi. De gerson
fuere fāilie due: lebnitica et semei
tica quar̄ numerātus est ppl'us se
xus masculini ab vno mēse et su
pra septem milia quingētor̄. Hij
post tabnaculū metabūtur ad oc
cidentē sb principe eliasaph filio
lael ⁊ habebūt excubias in taber
naculo federis ipsū tabnaculū et
opimentū eius tētoriū qd trahit
ante fores tecti federis ⁊ cortinas
atrij: tētoriūq; qd appendit in in
troitu atrij tabnaculi ⁊ quicquid
ad ritū altaris ptinet funes taber
naculi ⁊ oīa vtēsilia eius Cogna
tio caath hēbit populos amrami

tas ⁊ iessaaritas ⁊ hebronitas et
ozielitas. Hee sūt familie caathi
tarū recēsite p noīa sua oēs gene
ris masculini ab vno mense ⁊ su
pra octo milia sexcēti habebūt ex
cubias sc̄uarij ⁊ castra metabūt
ad meridianā plagā Princepsq;
eor̄ eit elisaphan fili⁹ oziel ⁊ cu
stodiāt archā mensāq; et cādela
brū altaria ⁊ vasa sc̄uarij ī q̄bus
ministrat ⁊ velū cūctāq; huiusce
modi suppellectilē. Princeps aūt
principū leuitar̄ heleazar fili⁹ aa
ron sacdotis erit sup excubitores
custodie sc̄uarij At vēo de merari
erūt ppl'i moolite ⁊ musite recēsite
p noīa sua oēs geneis masculini
ab vno mense et supra sex milia
ducēti. Princeps eor̄ suriel filius
abiaiel in plaga septētrionali ca
stra metabūt. Erūt sub custodia
eor̄ tabule tabnaculi et vectes et
colūne ac bases earū et oīa q̄ ad
cultū huiuscemodi ptinēt: colum
neq; atrij p circuitū cum basibus
suis ⁊ paxilli cum funib⁹. Castra
metabūt ante tabnaculū federis
id est ad oriētalē plagā. moyses
⁊ aaron cū filijs suis habentes cu
stodiā sāctuarij in medio filiorū
isrl. Quisquis alienus accesserit
morietur. Om̄es leuite quos numerā
uerūt moyses ⁊ aarō iuxta p̄cep
tum dn̄i p familias suas in genē
masculino a mēse vno ⁊ supra fu
erūt vigintiduo milia. Et ait dn̄s
ad moysen. Numera p̄mogēitos
sex⁹ masculini de filijs israhel ab
vno mēse ⁊ supra ⁊ habebis sum
mā eor̄. Tollesq; leuitas mihi p
omni p̄mogenito filior̄ isrl. Ego
sum dn̄s. Et pecora eor̄ p vniūsis

primogenitis pecoꝝ filiorum isrl.
Recensuit moyses sicut p̄ceperat
dn̄s p̄mogenitos filioꝝ isrl ⁊ fue
rūt masculi ꝑ nomina sua a mēse
vno ⁊ supra vigintiduomilia du
centi septuagintatres. Locutusq̄
ē dn̄s ad moysē. Tolle leuitas ꝓ
primogenitis filioꝝ isrl ⁊ pecora
leuitarum ꝓ pecoribꝫ eoꝝ. erūtq̄ le
uite mei. Ego sū dn̄s. In pretio āt
ducentoꝝ septuagītatriū qui ex
cedūt numeꝝ leuitaꝝ: de p̄moge
nitis filiorum isrl accipies qn̄q̄ si
clos ꝑ singula capita ad mensu
rā sanctuarij. Siclus habet vigin
ti obulos. Dabisq̄ pecuniaꝫ aarō
⁊ filijs eiꝰ pretiū eoꝝ q̄ supra sūt
Tulit igit̄ moyses pecuniā eoꝝ q̄
fuerant amplius ⁊ quos redeme
rat a leuitis ꝓ p̄mogenitis filioꝝ
isrl mille trecētoꝝ sexagintaqn̄q̄
siclorꝝ iux̄ pōdꝰ sanctuarij ⁊ dedit
eaꝫ aaron ⁊ filijs eiꝰ iuxta verbū
qd̄ precepat sibi dn̄s. ¶ Ca. iiij.
Locutusq̄ est dn̄s ad moysē
⁊ aarō dicens. Tolle sūmā
filioꝝ caath de medio leuitarū ꝑ
domos ⁊ familias suas a tricesiō
anno ⁊ supra vsq̄ ad qn̄quagesi
mū annū. oīm q̄ īgrediūt̄ ut stēt
⁊ ministrent in tab̄naculo federis
Hic ē cultus filioꝝ caath. Taber
naculū federis ⁊ sanctū scōꝝ ingre
dient̄ aarō ⁊ filij eiꝰ qn̄ mouēda
sūt castra et deponēt velū qd̄ pen
det an̄ fores. inuoluētq̄ eo archā
testimonij ⁊ opient rursū velami
ne iacīctinaꝝ pelliū. extēdētq̄ desu
ꝑ palliū totū iacīctinū ⁊ inducēt
vectes. Mēsamq̄ ꝓposicōis inuol
uēt iacinctino pallio ⁊ ponent cū
eo thuribula et mortariola scia
thos ⁊ cratheras ad liba funden
da. Panes semꝑ in eo erūt. Exten
dētq̄ desuꝑ palliū coccineū quod
rursū operient velamēto iacincti
naꝝ pellium ⁊ inducēt vectes. Su
ment ⁊ palliū iacinctinū q̄ operi
ent cādelabꝝ cū lucernis ⁊ forcipi
bꝰ suis ⁊ emūctorijs ⁊ cunctis va
sis olei q̄ ad cōcīnādas lucernas
necessaria sūt ⁊ suꝑ oīa ponēt ope
rimentū iacīctinaꝝ pelliū ⁊ indu
cent vectes. Necnō ⁊ altare aureū
inuoluēt iacinctino vestimēto et
extendēt desuꝑ opimentū iacīcti
naꝝ pelliū. inducentq̄ vectes. Oīa
vasa q̄bꝰ ministr̄t̄ in sanctuario
inuoluēt iacīctino pallio ⁊ exten
dēt desuꝑ opimētuꝫ iacīctinaꝝ pel
liū: īducētq̄ vectes. Sꝫ ⁊ altare mū
dabūt cinere ⁊ īuoluēt illud pur
pureo vestimēto ponētq̄ cum eo
oīa vasa q̄bꝰ ī ministeio eiꝰ vtūt̄
idest igniū r̄ceptacula fuscinulas
ac tridētes vncinos ⁊ batilla. Cū
cta vasa altaris operient simul ve
lamine iacinctinaꝝ pelliū ⁊ indu
cēt vectes. Cūq̄ inuoluerint aarō
⁊ filij eiꝰ sāctuariū ⁊ oīa vasa eiꝰ
in omocōe castroꝝ: tūc intrabūt
filij caath ut portēt inuoluta ⁊ n̄
tangāt vasa sanctuarij ne moriā
tur. Ista sūt oneā filioꝝ caath in
tab̄naculo federis suꝑ q̄s eit elea
zar filiꝰ aaron sacerdotis. ad cuiꝰ
ꝑtinet curā oleū ad concīnādas
lucernas ⁊ ꝯposicōis incensū ⁊ sa
crifitiū quod semꝑ offertur ⁊ ole
um vnctionis ⁊ quicq̄d ad cultū
tabernaculi pertinet. omniumq̄
vasorum que in sanctuario sunt.
Locutusq̄ est dominꝰ ad moysen
et aaron dicens. Nolite perdere

ppl'm caath de medio leuitaꝝ·ꝫ hoc facite eis ut viuãt & nõ moriãtur si tetigerint scã sãcta·Aaron et filij eius intrabũt:ipsiq; disponẽt opa singulo & diuidẽt quid portare q̃s debeat·Alij nulla curiositate videãt q̃ fũt in sãctuario p̃ quã̃ꝑ imoluant & alioquĩ moriantur·Locutusq; ẽ dñs ad moysẽ dicẽs Tolle sũmaz etiã filioz gerson p domos ac familias & cognacões suas a trigita annis & supra vsq; ad annos q̃nquaginta·Numera oẽs q̃ ingrediũt & mĩnistrãt in tabernaculo fœderis·Hoc est officiũ familie gersomitarũ ut portẽt cortinas tabnaculi & tectũ fœderis opimentũ aliud & sup oĩa velamẽ ianuę tabnaculi fœderis·cortinas atrij & velũ in introitu qđ est añ tabernaculũ·Oĩa que ad altare ptinẽt fumiculos & vasa mĩnisterij iubẽte aarõ & filijs eius portabũt filij gerson et sciẽt singuli cui deꝫeant operi mãcipari·Hic est cultus familie gersomitarũ in tabnaculo fœderis·Erũtq; sub manu ythamar filij aarõ sacẽdotis·Filios q̃ meãri p familias & domos patrũ suorũ recẽsebis a trigĩta annis & supra vsq; ad annos quinq̃gĩta oẽs q̃ ingrediũt ad officiuz mĩnisterij sui & cultũ fœderis testimonij·Hec fũt onera eoz̃ portabũt tabulas tabnaculi & vectes eius colũnas & bases eaz̃:colũnas q̃ atrij p circuitũ cũ basibus & paxillis & funibus suis·Oĩa vasa & suppellectilẽ ad numerum accipiẽt sicq; portabũt·Hoc ẽ officiũ familie meraritarũ & mĩnisteriũ in tabnaculo fœderis:erũtq; sub manu ythamar filij aaron sacẽdotis·Recẽsuerũt igit moyses & aaron et pncipes synagoge filios caath p cognacões & domos patrũ suoz̃ a trigĩta ãnis & supra vsq; ad annũ q̃nquagesimũ oẽs q̃ ingrediũt ad mĩnisteriũ tabnaculi fœderis & mũẽti sunt duo milia septingẽti quinq̃ginta·Hic ẽ numer9 ppli caath q̃ mĩtrãt tabnaculũ fœderis·Hos numeauit moyses & aarõ iuxta ꝓmonẽ dñi per manũ moysi·Numerati sũt & filij gersõ p cognacões et domos patrũ suoz̃ a trigĩta annis & supra vsq; ad quinq̃gesimũ annũ oẽs q̃ ingrediũtur ut mĩnistrẽt ĩ tabnaculo fœderis & mũẽti fũt duo milia sexcẽti trigĩta·Hic est ppl9 gersomitarũ quos numerauerũt moyses & aarõ iuxt verbũ dñi·Numerati sũt & filij merari p cognacões & domos patrũ suoz̃ a trigĩta annis & supra vsq; ad annum quinq̃gesimũ oẽs q̃ ingrediũt ad expledos ritus tabnaculi fœderis et mũẽti fũt tria milia ducẽti·Hic est numerus filioz̃ merari quos recẽsuerũt moyses & aaron iuxta imperiũ dñi p manũ moysi·Oẽs qui recẽsiti fũt de leuitis & quos fecit ad nomen moyses & aaron & principes israhel p cognationes et domos patrum suorum a trigĩta annis & supra vsq; ad annum quinquagesimum ingredientes ad mĩnisterium tabnaculi & onera portanda fuerunt simul octo milia q̃ngẽti octogĩta·Juxta vbũ dñi recẽsuit eos moyses vnũquẽq; iuxt officiũ & onera sua sicut p̃ceperat dñs·¶ Ca·v·

Locutusq; est dñs ad moysē
dicens. Precipe filijs isrl' ut
eiciant de castris oēm leprosū ⁊ q̄
semine fluit pollutusq; ē sup mor
tuo. Taz masculū q̄ feminā eicite
de castris ne ɔtaminēt ea cū habi
tauerint vobiscū. Fecerītq; ita filij
isrl' ⁊ eiecerūt eos extra castra sic
locutus erat dñs moysi Locutus
est dñs ad moysē dicēs Loquere
ad filios isrl'. Vir siue mulier cū
fecerint ex oībz peccatis que solēt
hominib⁹ accidere ⁊ p negligētiā
tñsgressi fuerīt mādatū dñi atq;
deliq̄rint ɔfitebūtur peccatū suū ⁊
reddent ip̄m caput qn̄tāq; ptē de
sup ei in quē peccauerīt. Sinautez
nō fuerit q̄ recipiat dabūt dño ⁊
erit sacerdotis: excepto ariete qui
offert̄ p expiacōe ut sit placabi
lis hostia. Oēs q̄ p̄mitie quas of
ferent filij israhel ad sacerdotē pti
nēt et quicq̄d in sāctuariū offert̄
a singul' ⁊ tradit̄ manibz sacerdo
tis ipsi⁹ erit. Locutus est dñs ad
moysen dicēs. Loquere ad filios
israhel ⁊ dices ad eos. Vir cuius
vxor errauerit maritūq; ɔtēnens
dormierit cū altero viro ⁊ hoc ma
ritus dep̄hendere nō q̄ueit ꝫ latet
adulteriū ⁊ testib⁹ argui nō pōt
q̄ nō est inuēta in stupro. si spūs
zelotipie ɔcitauerit virū ɔtra vxo
rē suaz q̄ vel polluta ē vel falsa su
spicōne appetit̄ adducet eā ad sa
cerdotē ⁊ offeret oblacōem p illa
decimā ptē sati farine ordeacee Nō
fūdz sup eā oleū nec īponet thus
q̄ sacrifitiū zelotipie ē ⁊ oblacō
inuestigās adulteriū. Offeret igit̄
eā sacerdos ⁊ statuet coram dño.
assumetq; aquā sāctaz īvase ficti
li ⁊ pauxillū terre de pauimēto ta
b̄naculi mittet ī eā. Cūq; steterit
mulier ī ɔspectu dñi disco opiet ca
put ei⁹ ⁊ ponet sup man⁹ illi⁹ sa
crifitiū recordacōis ⁊ oblatiōem
zelotipie Ip̄e aūt tenebit aquas
amarissimas in quas cū execracō
ne maledicta ɔgessit. adiuābitq;
eā ⁊ dicet. Si nō dormiuit vir alie
n⁹ tecū ⁊ si non polluta es deserto
mariti thoro: nō te nocebūt aque
iste amarissime ī quas maledicta
ɔgessi. Sinaūt declīasti a viro tuo
atq; polluta es ⁊ ɔcubuisti cū alte
ro: hijs maledictiōib⁹ sb̄iacebis.
Det te dñs ī maledictionē exēplū
q; cūctoꝝ in ꝓplo suo. Putrescere
fatiat femur tuū ⁊ tumēs vter⁹ tu⁹
dirūpat̄ Ingrediāt̄ aq̄ maledicte
ī ventrē tuū ⁊ vtero tumescēte pu
trescat femur. Et rñdebit mulier.
Amē amē. Scribetq; sacdos ī bello
ista maledicta ⁊ delebit ea aquis
amarissimis ī quas maledicta cō
gessit ⁊ dabit ei bibere. Quas cuz
exhauserit tollz sacdos de maū ei⁹
sacrifitiū zelotipie ⁊ eleuabit illd
corā dño imponetq; illud sup al
tare: ita dūtaxat ut pri⁹ pugillū
sacrificij tollat de eo qd offert̄ et
incendat sup altare ⁊ sic potū det
mulieri aq̄s amarissimas. Quas
cū biberit si polluta ē ⁊ ɔtēpto vi
ro adulterij rea: pertransibūt eaz
aque maledictionis ⁊ inflato ven
tre cōpu: rescet femur. eritq; mu
lier in maledictionem et in exem
plum omni populo. Quod si pol
luta non fuerit erit innoxia ⁊ fati
et liberos. Ista est lex zelotipie Si
declinaueit mulier a viro suo ⁊ si
polluta fuerit. marit⁹ q; zelotipie

spiritu cōcitatus adduxerit eā in
cōspectu dñi et fecerit ei sacerdos
iuxta oīa que scripta sūt: maritꝰ
absq; culpa erit ⁊ illa recipiet ini
quitatē suā. ¶ Ca. vi.

Locutus ē dñs ad moysē di
cēs. Loquere ad filios isrl ⁊
dices ad eos. Vir siue mulier cū
fecerint votū ut sāctificētur ⁊ se volu
erint dño ɔsecrare a vino ⁊ oē qd
inebriare potest abstinebūt. Ace
tū ex vino et ex q̄libet alia pocōe
⁊ quicq̄d de vua exp̄mitur nō bibēt
vuas recētes siccasq; nō comedēt
cūctis diebꝰ q̄bꝰ ex voto dño ɔse
crantur. Quicquid ex vinea esse po
test ab vua passa vsq; ad acinuz
nō ɔmedēt. Omni tpe separacōis
sue nouacula nō trāsibit p caput
eius vsq; ad ɔpletū diē quo dño
cōsecratur. Sāctus erit crescēte cesa
rie capitis eius. Omni tpe ɔsecra
tionis sue sup mortuū nō ingredi
etur nec sup p̄ris quidē ⁊ matris ⁊
fratris sororisq; funē ɔtaminabi
tur. qr cōsecratio dei sui sup caput
eius est. Oībus diebꝰ separacōnis
sue sāctus erit dño. Si autez mor
tuus fuerit subito q̄spiā coram eo
polluetur caput ɔsecracōis eius qd
radet ilico et in eadē die purgatio
nis sue et rursū septīa. In octaua
aūt die offeret duos turtures vel
duos pullos colūbe sacerdoti ī in
troitu federis testimonij: facietq;
sacerdos vnū p pctō ⁊ alterū ī ho
locaustū ⁊ depcabitur p eo qr pecca
uit sup mortuo: scīficabitq; caput
eius in die illo ⁊ consecrabit dño
die separacōis illius offerēs agnū
anniculū p pctō. ita tñ ut dies p̄o
res irriti fiant: qm̄ polluta est scīfi
catio eius. Ista ē lex ɔsecrationis
Cū dies quos ex voto decreuerat
cōplebunt adducet eū ad ostiū
tabnaculi federis ut offerat obla
cōem eius dño. agnū anniculum
ymaculatū in holocaustū ⁊ ouez
anniculā ymaculatā p pctō ⁊ ari
etē ymaculatū hostiam pacificaz
canistrūq; panū azimoꝝ qui ɔsp
si sunt oleo ⁊ lagana absq; fermē
to vncta oleo ac libamina singu
loꝝ que offeret sacdos coraz dño
et faciet tam p peccato q̄m in holo
caustū Arietez vero ymolabit ho
stiā pacificā dño offerēs simul ca
nistrū azimoꝝ ⁊ libamēta que ex
more debent. Tūc radet nazareus
ante ostiū tabnaculi federis cesarie
cōsecracōnis sue: tolletq; capillos
eius ⁊ ponet sup ignē qui est sup
positꝰ sacrificō pacificoꝝ ⁊ armū
coctū arietis. tortāq; absq; fermē
to vnam de canistro ⁊ laganū azi
moꝝ vnū ⁊ tradet in manibꝰ na
zarei postq̄m rasū fuerit caput eiꝰ.
susceptaq; rursū ab eo eleuabit in
ɔspectu dñi. sāctificata sacerdotis
erūt sic pectusculum qd separi ius
sū est ⁊ femur. Post hec potest bi
bere nazareus vinū. Ista ē lex na
zarei cū voueit oblacōez suā dño
tpe cōsecracōis sue: exceptis hijs
que inueneit manus eius. Juxta
qd mēte deuoueāt ita faciet ad p
fectōem scīficacōis sue. Locutus ē
dñs ad moysē dicēs. Loquere aa
ron et filijs eius. Sic benedicetis
filijs isrl ⁊ dicetis eis. Bñdicat ti
bi dñs ⁊ custodiat te. Ostēdat do
minus faciē suā tibi ⁊ misereatur
tui. Cōnūtat dñs vultū suū ad te
⁊ det tibi pacē. Inuocabūt nomē

meū sup filios isrl̄ ⁊ ego bn̄dicā eis

Factū ē āt ī die q̄ cō ¶ Ca. vij.
pleuit moyses tab̄naculū ⁊
erexit illud. vnxitq; ⁊ sāctificauit
cū oīb⁹ vasis suis altare similit̄ ⁊
oīa vasa ei⁹. obtulerūt principes
isrl̄ ⁊ capita familiaꝝ qui erāt ꝑ
singulas trib; p̄fecti eoꝝ q̄ nume
rati fuerāt munera corā dn̄o: sex
plaustra tecta cū duodecī bubus
Vnum plaustꝝ obtulere duo du
ces ⁊ vnū bouē singuli. obtulerūt
q; ea ī ꝯspectu tabernaculi. Ait āt
dn̄s ad moysē. Suscipe ab eis ut
seruiāt in ministerio tab̄naculi ⁊
trades ea leuitis iux̄ ordinē; mini
sterij sui Itaq; cū suscepisset moy
ses plaustr̄ ⁊ boues: tr̄didit eos
leuitis. Duo plaustra ⁊ q̄tuor bo
ues dedit filijs gersō iuxta id qd̄
habebāt necessariū: quatuor alia
plaustra ⁊ octo boues dedit filijs
merari scd̄m offitia ⁊ cultū suū sb̄
manu ythamar filij aaron sacer
dotis. Filijs aūt caath non dedit
plaustra ⁊ boues. qꝛ in sāctuario
seruiūt ⁊ onera ꝓprijs portāt hu
meris. Igit̄ obtulerūt duces ī de
dicacōnem altaris: die q̄ vnctuꝫ
est oblacōeꝫ suā an̄ altaē. Dixitq;
dn̄s ad moysē. Singuli duces per
singulos dies offerāt muneā ī de
dicacōem altaris. Primo die ob
tulit oblacōeꝫ suā naasō fili⁹ am
minadab de tribu iuda. fuerūtq;
ī ea acetabulū argenteū: pōdo cen
tūtrigīta sidoꝝ. fiala argētea ha
bēs septuaginta sidos iux̄ pōdus
sāctuarij: vtꝝq; plenū simila ꝯsp
sa oleo in sacrifitiū. mortariolū ex
decē sicl̄ aureis plenū īcēso. bouē de
ām̄to ⁊ arietē ⁊ agnū ām̄iculū ī ho
locaustū hircūq; ꝓ pctō et ī sacri
ficō pacificoꝝ boues duos. arietes
qn̄q;. hircos qn̄q;. agnos anniculos
qn̄q; Hec ē oblacō naason fi
lij ām̄inadab. Secūdo die obtulit
nathanael fili⁹ suar dux de tribu
ysachar. acetabulū argēteū: appē
dēs cētūtriginta sidos. fialā argē
teaꝫ hn̄tē; septuaginta sidos iux̄
pōd⁹ sāctuarij: vtrūq; plenū simi
la ꝯspsa oleo ī sacrifitiū. mortaio
lū aureū hn̄s decē sidos plenū in
cēso. bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ ag
nū ām̄iculū in holocaustū hircūq;
ꝓ pctō ⁊ ī sacrificō pacificoꝝ boues
duos aietes qn̄q; hircos qn̄q; ag
nos ām̄iculos qn̄q;. Hec fuit ob
lacō nathanael filij suar. Tertio
die pn̄ceps filioꝝ zabulō heliab fi
li⁹ helō obtulit acetabulū ārgēteū
appēdēs cētūtrigīta sidos. fialā ar
gēteā hn̄tē septuagīta sidos ad
ad pōd⁹ scū arij: vtꝝq; plenū simi
la ꝯspsa oleo ī sacrifitiū: mōtaiolū
aureū appēdēs decē sidos plenū in
cēso. bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ ag
nū ām̄iculū ī holocaustū hircūq; ꝓ
pctō ⁊ ī sacrificō pacificoꝝ boues
duos. arietes qn̄q;. hircos qn̄q;
agnos ām̄iculos qn̄q;. Hec ē ob
lacō heliab filij helō die q̄rto pn̄
ceps filioꝝ rubē elisur fili⁹ sedeur
obtulit acetabulū argēteū appen
dēs cētūtrigīta sidos. fialā argen
teā hn̄tē septuagīta sidos ad pō
d⁹ scūarij. vtꝝq; plenū simila cō
spsa oleo ī sacrifitiū: mortaiolū au
reū appēdēs decē sidos plenū īcēso
bouē ⁊ arietē ⁊ agnū ām̄iculū ī holo
caustū hrcūq; ꝓ pctō ⁊ ī sacrificō pa
cificoꝝ boues duos. aietes qn̄q;.
hircos qn̄q;. agnos ām̄iclos qn̄q;

Hec fuit oblacō elisur filij sedeur
Die qn̄to pn̄ceps filioꝝ symeō sa
lamiel filius surisaddai. obtulit
acetabulū argēteū appēdēs centū
trigīta sidos. fialā argēteā habē
tē septuagīta sidos ad pōdus sā
ctuarij. vtrūq; plenū simila ꝯsp
sa oleo in sacrifitiū. mortariolum
aureū appēdēs decē sidos plenū in
censo. bouē de armēto ⁊ arietez et
agnū anniculuz ī holocaustū. hir
cūq; ꝓ pctō ⁊ in hostias pacifico
rū boues duos arietes quinq; hir
cos qn̄q; agnos anniculos qn̄q;
Hec fuit oblacō salamihel filij su
risaddai. Die sexto pn̄ceps filioꝝ
gad heliasaph filiꝰ duel obtulit
acetabulū argēteū appēdēs centū
trigīta sidos. fialā argēteaz habē
tem septuagīta sidos ad pōdus
sāctuarij. vtrūq; plenū simila cō
spsa oleo in sacrifitiū. mortariolū
aureū appendēs decē sidos plenū
incēso. bouē de armēto ⁊ arietez et
agnū anniculū in holocaustū. hir
cuq; ꝓ pctō ⁊ in hostias pacifico
rū boues duos arietes quinq; hir
cos qn̄q; agnos anniculos qn̄q;
Hec fuit oblatio heliasaph filij
duel. Die septīo pn̄ceps filiorum
ephraim elisama filius ammiud
obtulit acetabulū argēteū appen
dēs cētūtrigīta sidos. fialā argen
teaz habētem septuaginta sidos
ad pondus sanctuarij. vtrumq;
plenum simila ꝯspsa oleo ī sacri
fitiū. mortariolū aureū appēdēs de
cē sidos plenū incēso. bouez de ar
mēto ⁊ arietē ⁊ agnū anniculū in
holocaustū. hircūq; ꝓ pctō et in
hostias pacificoꝝ boues duos ari
etes quinq; hircos qn̄q; agnos
anniculos qn̄q; Hec fuit oblacō
elisama filij ammiud Die octauo
pn̄ceps filioꝝ manasse gamaliel
filiꝰ phadassur obtulit acetabu
lū argēteū appēdēs centūtriginta
sidos. fialā argēteā habētē septu
aginta sidos ad pōdus sāctuarij
vtrūq; plenū simila cōspsa oleo ī
sacrifitiū. mortaiolū aureū appen
dēs decē sidos plenū incēso. bouez
de armento ⁊ arietē ⁊ agnū anni
culū ī holocaustū. hircūq; ꝓ pctō
⁊ ī hostias pacificoꝝ boues duas
arietes qn̄q; hircos qn̄q; agnos
anniculos qn̄q;. Hec fuit oblacō
gamaliel filij phadussur. Die no
no princeps filioꝝ beniamin abi
dan filiꝰ gedeonis obtulit aceta
bulū argēteuz appēdēs centūtrigī
ta sidos. fialā argēteā habētē sep
tuagīta sidos ad pōdus scūarij.
vtrūq; plenū simila cōspsa oleo ī
sacrifitiū. mortariolū aureū appen
dēs decem sidos plenū incenso. bo
uē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū an
niculū in holocaustum hircūq; ꝓ
pctō ⁊ in hostias pacificoꝝ boues
duos arietes qn̄q; hircos qn̄q;
agnos anniculos qn̄q; Hec fuit
oblacō abidan filij gedeonis. Die
decimo princeps filioꝝ dan abie
zer filius amisaddai obtulit ace
tabulū argenteū appēdēs centūtri
ginta sidos. fialā argēteā haben
tez septuagīta sidos ad pōdus sā
ctuarij. vtrūq; plenū simila ꝯsper
sa oleo in sacrifitiū. mortaiolū au
reū appēdēs decē sidos plenū incē
so. bouē de armēto et arietez ⁊ ag
nū anniculū in holocaustū. hircū
ꝓ pctō et in hostias pacificoꝝ bo
ues duos arietes quinq; hircos

qn̄q̄ agnos ānicul̄os qn̄q̄ Hec
fuit oblatio abiezer filij amisad
dai. Die vndecimo pn̄ceps filioꝝ
aser phagaiel filiꝰ ochran. obtu
lit acetabulū argēteū appēdēs cen
tūtrigīta sidos. fialā argēteā ha
bentē septuagīta sidos ad pōdꝰ
sāctuarij: vtrūq̄ plenū simila ꝯsp
sa oleo ī sacrifitiū. mortariolū au
reū appēdēs decē sidos plenū incē
so. bouē de ārmēto ⁊ arietē ⁊ agnū
ānicul̄ū in holocaustū. hircūq̄ ꝓ
pctō et ī hostias pacificoꝝ boues
duos. arietes qn̄q̄. hircos qn̄q̄
agnos anniculos qn̄q̄ Hec fuit
oblacō phagaiel filij ochrā. Die
duodecimo pn̄ceps filioꝝ nepta
lim ahira filiꝰ henā. obtulit aceta
bulū argēteū appendēs cētūtrigī
ta sidos. fialā argenteaꝫ hn̄teꝫ se
ptuaginta sidos ad pōdꝰ sāctua
rij: vtrumq̄ plenū simila cōspsa
oleo ī sacrifitiū. mortariolū aureū
appendēs decē sidos plenū incēso
bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū ā
niculū ī holocaustū. Hcūq̄ ꝓ pctō
⁊ in hostias pacificoruꝫ boues du
os. arietes qn̄q̄. hircos qn̄q̄. ag
nos anniculos qn̄q̄ Hec fuit ob
latio ahira filij henā. Hec in dedi
cacōne altaris oblata sunt a pn̄ci
pibꝰ isrl̄ in die q̄ ꝯsecratū ē. aceta
bula argētea duodecī. fiale argen
tee duodecim: ita ut centūtriginta
argēti sidos hr̄et vnū acetabulū
⁊ septuagīta sidos vna fiala idē
ī ꝯmune vasoꝝ oīm ex argēto. si
di duomilia q̄dringēti pōdere san
ctuarij. mortaiola aurea duodecī
plena incēso. denos sidos appēdē
tia pōdē sāctuarij. ⁊ sil̄ auri sidi cē
tūuiginti. boues de armēto ī holo
caustū duodecim. arietes duodecī
agni ānicul̄i duodecī et libamēta
eoꝝ. hirci duodecī ꝓ pctō. in hosti
as pacificoꝝ boues vigintiq̄tuor.
arietes sexaginta. hirci sexaginta
agni ānicul̄i sexaginta Hec obla
ta sūt in dedicacōne altaris qn̄ vn
ctuꝫ est. Cūq̄ ingrederet moyses
tabernaculū fedeis ut ꝯsuleret ora
culū: audiebat vocē loquētis ad
se de ꝓpitiatorio qd̄ eāt sup archā
testimonij int̄ duos cherubī vnd̄
⁊ loquebat̄ ei. ¶ Ca. viij.

Locutus ē dn̄s ad moysē di
cens. Loquere aarō ⁊ dices
ad eū Cū posueris septē lucernas
cādelabꝝ ī australi pte erigatur.
Hoc igit̄ p̄cipe ut lucerne ꝯtra bo
reā e regione respitiāt ad mēsam
panū ꝓposicōis ꝯtra eā ptē quaꝫ
cādelabꝝ r̄spicit lucē debebūt. Fe
citq̄ aarō ⁊ īposuit lucernas sup cā
delabrum ut p̄cepat dn̄s moysi.
Hec āt eāt factuā cādelabri ex au
ro ductili tā mediꝰ stipes q̄ cūcta
q̄ ex vtroq̄ calamoruꝫ latē nasce
bant̄. Juxt̄ exēpluꝫ qd̄ on̄dit dn̄s
moysi: ita opatꝰ ē cādelabꝝ. Et lo
cutꝰ ē dn̄s ad moysē dicēs. Tol
le leuitas ex medio filioꝝ israhel ⁊
purificab̄ eos iux̄ hūc ritū. aspgā
tur aq̄ lustracōis ⁊ radāt oēs pi
los carnis sue. Cū lauerint vesti
mēta sua ⁊ mūdati fuerīt tollāt bo
uē de ārmētis ⁊ libamētū eiꝰ. similā
oleo ꝯspsā. bouē āt alteꝝ de ārmēto
tu accipies ꝓ pctō ⁊ applicab̄ leui
tas corā tab̄naculo fedeis. ꝯuoca
ta oī mltitudīe filioꝝ isrl̄. cūq̄ le
uite fuerīt corā dn̄o ponēt filij isrl̄
manꝰ suas sup eos ⁊ offeret aarō
leuitas munꝰ in ꝯspcū dn̄i a filijs

isrl' ut ꝑuiant in ministerio eius.
Leuiteq̃ ponẽt man⁹ suas sup ca
pita boum e q̃b⁹ vnũ faties ꝓ pec
cato ⁊ alterũ in holocaustum dñi
ut depreceris ꝓ eis. Statuesq̃ leui
tas in ꝯspectu aaron ⁊ filioꝝ eius
⁊ ꝯsecrab' oblatos q̃ño ac sepab'
de medio filioꝝ isrl' ut sint mei et
postea ingrediant' tab'naculũ fede
ris ut ꝑuiãt mihi. Sicq̃ purificab'
⁊ ꝯsecrabis eos in oblacõeꝫ dñi
qm̃ dono donati sunt mihi a filijs
isrl'. Pro p̃mogenitis q̃ aperiunt
oẽꝫ vuluaꝫ ĩ isrl' accepi eos. Mea
sũt em̃ oĩa p̃mogenita filioꝝ isrl'
tã ex hoĩbus q̃ ex iumẽtis. Ex die
quo pcussi oẽ p̃mogenitũ in terra
egipti: sãctificaui eos mihi et tuli
leuitas ꝓ cũctis p̃mogenitis filio
rũ isrl'. tradidiq̃ eos dono aaron
et filijs ei⁹ de medio ꝓpli ut ꝑuiãt
mihi ꝓ isrl' in tab'naculo fedeis ⁊
orẽt ꝓ eis ne sit in populo plaga
si ausi fuerint accedere ad scũariũ
Fecerũtq̃ moyses ⁊ aaron et oĩs
multitudo filioꝝ isrl' sup leuitis q̃
precepat dñs moysi: purificatiq̃
sũt ⁊ lauerũt vestimẽta sua Eleua
uitq̃ eos aaron in ꝯspectu dñi et
orauit ꝓ eis ut purificati ingrede
rent' ad offitia sua in tab'naculũ fe
deris corã aaron ⁊ filijs eius. Sic
precepat dñs moysi de leuitis ita
factũ est. Locutus ẽ dñs ad moy
sẽ dicẽs. Hec est lex leuitarũ. A vi
gintiq̃nq̃ annis ⁊ supra ingrediẽ
tur ut ministrent ĩ tab'naculo fede
ris. Cũq̃ q̃nq̃gesimũ annũ etatis
impleuerĩt ꝑuire cessabũt: erũtq̃
ministri fratrũ suoꝝ ĩ tab'naculo
federis ut custodiãt q̃ sibi fuerint
ꝯmẽdata. opa aũt ip̃a nõ faciãt

Sic dispones leuitis in custodijs
suis. ¶ Ca. ix.
Locutus est dñs ad moysen
in deꝑto synai ãno secũdo postq̃
egressi sũt de terra egipti mẽse pri
mo dicẽs. Fatiãt filij isrl' phase ĩ
tpe suo q̃rtadecĩa die mẽsis hui⁹
ad vespam iuxta oẽs cerimonias
⁊ iustificacõnes eius. Precepitq̃
moyses filijs isrl' ut facerẽt pha
se. Qui fecerũt tpe suo quartadeci
ma die mẽsis ad vespam ĩ monte
synai iuxta oĩa q̃ mãdaueãt dñs
moysi fecerũt filij isrl'. Ecce autẽ
quidã immũdi sup aĩa hoĩs q̃ nõ
poterãt facere phase in die illo: ac
cedẽtes ad moysẽ ⁊ aaron dixerũt
eis. Immũdi sumus sup aĩa hoĩs
q̃re fraudamur ut nõ valeamus
offerre oblacõeꝫ dño ĩ tpe suo int'
filios isrl'. Quib⁹ rñdit moyses.
State ut ꝯsulã q̃d p̃cipiat dñs de
vob' Locutusq̃ est dñs ad moysẽ
dicens. Loq̃re filijs isrl'. Homo q̃
fuerit immũdus sup aĩa siue ĩ via
ꝓcul ĩ gẽte vr̃a faciat phase dño
in mẽse secũdo q̃rtadecima die mẽ
sis ad vespaꝫ cũ azimis ⁊ lactucis
agrestib⁹ ꝯmedẽt illud. Nõ relin
quẽt ex eo q̃ꝓpiã vsq̃ mane ⁊ os
eius nõ ꝯfringẽt oẽm ritũ phase
obꝑuabũt. Si q̃s aũt ⁊ mũdus ẽ
⁊ in itinere nõ fuit ⁊ tñ non fecit
phase extermĩabit' aĩa illa de po
pul' suis. q̃ sacrifitiuꝫ dño nõ ob
tulit tpe suo Peccatũ suũ ipse por
tabit. Peregrinusq̃ ⁊ aduena si
fuerint apud vos: facient phase
dño iuxta cerimonias et iustifica
cões suas. Preceptũ idẽ erit apud
vos tã aduene q̃ indigene Igitur
die q̃ erectuꝫ ẽ tab'naculũ operuit

illud nubes Vespe aūt sup tento
riū erat q̄si speties ignis vsq; ma
ne. Sic fiebat iugit̄. Per diez ope
riebat illud nubes ⁊ per noctē q̄si
spēs ignis. Cūq; ablata fuiss; nu
bes q̄ tab̄naculū ꝓtegebat. tūc ꝓ
ficiscebāt̄ filij israhel ⁊ ī loco vbi
stetisset nubes ibi castr̄metabāt̄.
Ad imperiū dn̄i ꝓficiscebāt̄ ⁊ ad
imperiū illi⁹ figebāt tab̄naculum
Cunctis dieb⁹ q̄b⁹ stabat nubes
sup tab̄naculū manebāt ī eodē lo
co ⁊ si euenisset ut multo tpe ma
neret sup illud: erāt filij isrl̄ ī excu
bijs dn̄i ⁊ nō ꝓficiscebant̄ q̄tq̄t
dieb; fuiss; nubes sup tab̄naculū
Ad īperiū dn̄i erigebāt tētoria et
ad īperiū illi⁹ deponebāt. Si fuiss;
nubes a vespe vsq; mane et statī
diluculo tab̄naculū reliq̄sset ꝓfici
scebant̄ ⁊ si post diem et noctē re
cessisset: dissipabāt tētoria. Si ve
ro biduo ā vno mense vel lōgiori
tpe fuisset sup tab̄naculuz: mane
bāt filij isrl̄ ī eodē loco ⁊ nō ꝓfici
scebant̄. statī aūt ut recessiss; mo
uebāt castra. Per verbū dn̄i fige
bāt tētoria ⁊ ꝑ verbū illi⁹ ꝓficisce
bant̄. erātq; ī excubijs dn̄i iux̄ im
periū ei⁹ ꝑ manū moysi. ¶ Ca. x.

Locutus ē dn̄s ad moysē di
cēs. Fac tibi duas tubas ar
gēteas ductiles: q̄b⁹ ꝯuocare pos
sis multitudinē q̄n mouēda sunt
castra. Cūq; īcrepueris tub̄ ꝯgre
gabit̄ ad te oīs turba ad ostiū ta
b̄naculi federis. Si semel plāxeris
veniēt ad te pn̄cipes ⁊ capita mlt̄
titudinis isrl̄. Si āt ꝓlixior atq; cō
cisus clāgor īcrepuerit: mouebūt
castr̄ p̄mi q̄ sūt ad oriētalē plagā
In secūdo āt sonitu ⁊ pari vlulatu
tube leuabūt tētoria qui habitāt
ad meridiē ⁊ iux̄ hunc modū reli
qui fatiēt vlulātib⁹ tub̄ ī ꝓfectōe
Q̄n āt ꝯgregād⁹ ē ꝓplus: simplex
tubaꝝ clāgor erit ⁊ nō cōcise vlu
labūt. Filij aūt aaron sacerdotis
clāgēt tubis. eritq; hoc legittimū
sempit̄nū ī gn̄acōib⁹ vr̄is. Si exi
eritis ad bellū de t̄ra vrā ꝯtra ho
stes q̄ dimicāt adūsuz vos. clāge
tis vlulantib⁹ tub̄ ⁊ erit recorda
tio vr̄i coraz dn̄o dō vestro ut eru
amini de manib⁹ inimicoꝝ vr̄oꝝ.
Si q̄n hēbitis epulū ⁊ dies festos
et kalēdas: canetis tub̄ sup holo
caustis et pacificis victimis ut
sint vob̄ in recordacōem dei vestri
Ego dn̄s de⁹ vester Anno secundo
mēse secūdo vicesima die mēsis ele
uata ē nubes de tab̄naculo federis
Profectiq; sunt filij isrl̄ ꝑ turmas
suas de deſto synai ⁊ recubuit nu
bes ī solitudīe pharā. Mouer̄tq;
castr̄ p̄mi iux̄ īperiū dn̄i in manu
moysi filij iuda ꝑ turmas suas q̄
rū pn̄ceps eāt naasō fili⁹ āmina
dab. In tribu filioꝝ ysachar fuit
pn̄ceps nathanael fili⁹ suar. ī tri
bu zabulō eāt pn̄ceps eliab fili⁹
elō. Depositūq; ē tabernaculū q̄d
portātes egressi sūt filij gersō ⁊ me
rari. ꝓfectiq; sunt ⁊ filij rubē ꝑ tur
mas ⁊ ordinē suū: q̄ꝝ pn̄ceps eāt
elisur fili⁹ sedeur. ī tribu āt filioꝝ
symeō pn̄ceps fuit salāihel fili⁹ su
risaddai. porro ī tribu gad eāt pn̄
ceps eliasaph fili⁹ duel ꝓfectiq; sūt
⁊ caathite portātes scūariū. tādiu
tab̄naculū portabat̄ donec veīrēt
ad erectōis locū. mouer̄t castr̄ ⁊ fi
lij ephraī ꝑ turmas suas ī q̄ꝝ exēci
tu pn̄ceps eāt elisama fili⁹ āmiud

In tribu autē filioꝝ manasse pn̄
ceps fuit gamaliel filiꝰ phadus
sur et in tribu beniamin erat dux
abidan filiꝰ gedeonis. Nouissimi
castroꝝ oīm ꝓfecti sūt filij dan ꝑ
turmas suas ī quoꝝ exercitu pn̄
ceps fuit abiezer filiꝰ amisaddai
In tribu aūt filioꝝ aser erat prin
ceps phagaihel filius ochrā ⁊ ī
tribu filioꝝ neptalim pn̄ceps fu
it ahira filius henan. Hec sūt ca
stra ⁊ ꝓfectōes filioꝝ isrl̄ per tur
mas suas qn̄ egrediebāt̄. Dixitq;
moyses obab filio rahuel madi
aniti cognato suo. Proficiscimur
ad locū quez dn̄s daturus ē nob̄
veni nobiscū ut bene fatiamus ti
bi. qꝛ dn̄s bona promisit israheli.
Cui ille rn̄dit. Nō vadā tecū ꝫ reu
tar in terrā meā in q̄ natus sū. Et
ille noli inq̄t nos relinq̄re Tu em̄
nosti in q̄bꝰ locis ꝑ deꝫtū castra
ponere debeamus ⁊ eris ductor nr̄
Cūq; nobiscū veneris q̄cq̄d opti
mū fuerit ex opibꝰ quas nob̄ tra
diturus ē dn̄s dabimꝰ tibi Profe
cti sūt ḡ de mōte dn̄i viā triū dieꝝ
archaq; fe deris dn̄i p̄cedebat eos
per dies tres ꝓuidēs castroꝝ locū
Nubesq̄ dn̄i sup nos erat ꝑ diem
cū incederēt. Cūq; eleuaret̄ archa
dicebat moyses. Surge dn̄e ⁊ dis
sipēt̄ inimici tui ⁊ fugiāt q̄ oderūt
te a facie tua. Cū aūt deponeretur
aiebat. Reuertere ad multitudinez
exercitus isrl̄. ¶ Ca. xi.
Interea ortū est murmur ꝓpl̄i qua
si dolētiū ꝓ labore ɔtra dn̄m. Qd
cum audiss; iratus est ⁊ accēsus ī
eos ignis dn̄i deuorauit extremā
castroꝝ ꝑtē. Cūq; clamass; ꝓpl̄us
ad moysen orauit moyses ad do
minū et absorptꝰ ē ignis. Voca
uitq; nomē loci illiꝰ incēsio eoq;
succēsus fuiss; ɔtra eos ignis dn̄i.
Vulgus q̄ꝓpe ꝓmiscuū qd̄ ascēde
rat cū eis flag̃uit desideio carniū
sedēs ⁊ flēs iūctis sibi ꝑit̄ filijs isrl̄
⁊ ait. q̄s dabit nob̄ ad vescēd̄ car
nes. Recordamur pisciū q̄s ɔme
debamꝰ ī egipto g̃tis. ī mētē nob̄
veniūt cucumeres ⁊ pepones. porri
q; ⁊ cepe ⁊ allia. Aīa nr̄a arida ē:
n̄l aliud respitiūt ocl̄i nr̄i n̄ man.
Eāt āt man q̄i semē coriādri colo
ris bdellij Circuibatq; ꝓpl̄s ⁊ colli
gēs illd̄ frāgebat mola siue tere
bat ī mortario: coqn̄s ī olla ⁊ faci
ens ex eo tortulas sapois q̄i pais
oleati Cūq; descēdēt nocte sup ca
stra ros: descēdebat ꝑit̄ ⁊ mā. Au
diuit ḡ moyses flētē ꝓpl̄m ꝑ faili
as singulos ꝑ ostia tētorij sui. Ira
tusq; ē furor dn̄i valde. ꝫ et moysi
ītolerāda res visa ē ⁊ ait ad dn̄m
Cur afflixisti ꝫuū tuū. q̄re nō īue
nio grāz coraz te. Et cur īposuisti
pondꝰ vniūsi ꝓpl̄i hꝰ sup me. Nū
q̄d ego ɔcepi oēz hāc mlt̄itudīez
vel genui eā ut dicas m̄ porta eos
in sinu tuo sic̄ portaē solet nutrix
infātulū ⁊ defer in t̄rā ꝓ q̄ iurasti
pr̄ibꝰ eoꝝ. Vn̄ m̄ carnes ut dē tā
te multitudini. Flēt con̄ me dicē
tes. da nob̄ carnes ut ɔmedamꝰ.
Nō possuz solꝰ sustinē oēz hūc po
pulū. qꝛ g̃uis m̄ ē. Sinalit̄ tibi vi
det̄: obsecro ut int̄fitias me ⁊ īue
niā grāz in ocul̄ tuis ne tātis affi
tiar mal̄ Et dixit dn̄s ad moysen
Cōgrega m̄ septuagīta viros de
seibꝰ isrl̄ q̄s tu nosti q̄ senes po
puli sint ac mgr̄i ⁊ duces eos ad
ostiū tab̄naculi fedeis. fatiesq; ibi

stare tecū ut oñdaꝫ ⁊ loq̄r tibi et
auferaꝫ de spū tuo tradāq̄ eis ut
sustētent tecū onꝰ ꝓpl̄i et nō tu so
lus g̃ueris. Populoq̄ dices. Sā
ctificamini Cras ꝯmedetis carnes
Ego em̄ audiui vos dicē. Quis da
bit nob̄ escas carniū. Bñ nobis
eāt in egipto Vt det vob̄ dñs car
nes ⁊ ꝯmedatis: nō vno die nec
duobꝰ vel qn̄q̄ aut decē nec vigī
ti quidē. ꝫ vsq̄ ad mensē dieꝝ: do
nec exeat ꝑ nares vestras ⁊ verta
tur ī nauseā eo q̄ ꝛpuleritis dñm
q̄ in medio vr̄i est et fleueritis co
rā eo dicētes. Quare egressi sumꝰ
ex egipto ut ꝑiremꝰ in solitudīe.
Et ait moyses. Sexcēta milia pedi
tū huiꝰ ꝓpl̄i sunt. Et tu dicis dabo
eis esū carnīū mēse integro. Nun
q̄d ouiū ⁊ boū multitudo cedet̄ ut
possit sufficere ad cibū. vel oēs pi
sces maris ī vnū ꝯgregabunt̄ ut
eos satiēt. Cui rñdit dñs. Nūq̄d
manꝰ dñi inualida ē. Jā nūc vide
bis vtꝝ meꝰ sermo ope ꝯpleat̄.
Venit igit̄ moyses ⁊ narrauit po
pulo verba dñi: ꝯgregās septua
ginta viros de senibus isrl̄ quos
stare fecit circa tab̄naculū Descen
ditq̄ dñs ꝑ nubē et locutus ē ad
euꝫ: auferēs de spū q̄ erat in moy
se ⁊ dās septuaginta viris. Cūq̄
req̄euisset in eis spūs ꝓph̄auerūt
nec vltr̄ cessauerūt. Remāserant
aūt in castris duo viri q̄ꝝ vnꝰ vo
cabat̄ heldad ⁊ alt̄ medad super
quos req̄euit spūs. nā ⁊ ip̄i descri
pti fuerāt et nō exierāt ad tab̄na
culuꝫ. Cūq̄ ꝓph̄arēt in castris: cu
currit puer ⁊ nuntiauit moysi di
cēs. Heldad ⁊ medad ꝓphetāt in
castris. Statī iosue filiꝰ nun mini
ster moysi et elcūs e pluribꝰ ait.
Dñe mi moyses ꝓhibe eos. At il
le q̄d inq̄t emularis ꝑ me. Quis
tribuat ut oīs ꝓpl̄s ꝓphetet ⁊ det
eis dñs spm̄ suū. Reuefursq̄ est
moyses ⁊ maiores natu isrl̄ in ca
stra. Vētus autē egrediēs a dño
arreptas trās mare coturnices de
tulit ⁊ dimisit ī castra: itinere quā
tū vno die ꝯfici pōt ex omī ꝑte ca
stroꝝ ꝑ circuitū. volabātq̄ ī aere
duobꝰ cubitis altitudine sup t̄rā
Surgēs g̃ ꝓpl̄us toto die illo ⁊ no
cte ac die altero: ꝯgregauerunt co
turnicū q̄ paꝝ decē choros ⁊ sicca
uerūt eas ꝑ gyꝝ castroꝝ Adhuc
carnes erāt ī dētibꝫ eoꝝ nec defece
rat huiuscemōi cibus ⁊ ecce furor
dñi ꝯcitatꝰ ī ꝓpl̄m ꝑcussit eū pla
ga mag̃ nimis. Vōtusq̄ ē ille lo
cꝰ sepulcr̄ ꝯcupiscētie. ibi eī sepeli
ert̄ ꝓpl̄m q̄ desideāueāt. Egressi āt
de sepulchris ꝯcupiscētie venert̄ ī
aseroth ⁊ māserūt ibi. ¶ Ca. xij.
Locutaq̄ ē maia ⁊ aarō ꝯtra
moysē ꝓpt̄ vxorē eius ethio
pissaꝫ ⁊ dixert̄. Nū ꝑ solū moysē
locutꝰ ē dñs. Nōne ⁊ nob̄ filit̄ ē
locutꝰ. Q̄d cū audissꝫ dñs iratꝰ ē
Erat eī moyses vir mitissimꝰ sup
oēs hoīes q̄ morabāt̄ ī t̄ra. Statī
locutꝰ ē ad eū ⁊ ad aarō ⁊ mariā
Egredimī vos tm̄ tres ad tab̄nacu
lū federis. Cūq̄ fuissent egressi de
scēdit dñs ī colūna nub̄ ⁊ stetit ī
ītroitu tab̄nacl̄i vocās aarō ⁊ ma
riā. q̄ cū issent dixit ad eos. Audi
te s̄mones meos Si q̄s fuerit int̄
vos ꝓph̄a dñi ī visiōe apparebo ei
vel ꝑ sōniū loq̄r ad illū. At ñ tal̄
s̄uꝰ meꝰ moyses q̄ ī oī domo mea
fidelissimꝰ ē. Ore eī ad os loq̄r ei.

Palā ⁊ nō ꝑ enigmata ⁊ figuras
dn̄m videt. Quare ḡ nō timuistis
detrahē ſuo meo moyſi. ⁊ Iratus
q̄ ɔtra eos abijt Nubesq̄ recessit
q̄ eāt ſup tab̄naculū Et ecce maria
apparuit cādēs lepra q̄i nix. Cūq̄
respexisset eā aarō ⁊ vidiſſ ꝑfusā
lepra. ait ad moyſē. Obſecro dn̄e
mi ne īponas nob̄ hoc peccatū qd̄
ſtulte ɔmiſim⁹: ne fiat hec q̄i mor
tua ⁊ ut abortiuū qd̄ ꝓicit̄ de vul
ua mr̄is ſue. Ecce iā mediū carnis
ei⁹ deuoratū ē a lepra. Clamauit
q̄ moyſes ad dn̄m dicēs. De⁹ ob
ſecro ſana eam. Cui rn̄dit dn̄s. Si
pat̄ ei⁹ ſpuiſſ in fatiē illi⁹: nōne
debueāt ſaltē ſeptē dieb⁹ rubore
ſuffundi. ⁊ Separet̄ ſeptē dieb⁹ ex
tra caſtra et poſtea reuocabit̄. Ex
cluſa ē itaq̄ maria extra caſtra ſe
ptē dieb⁹ ⁊ ꝓpl̄us nō eſt mot⁹ de
loco illo donec reuocata ē maria.

Profectusq̄ ē ꝓpl̄s ¶ Ca. xiij.
de aſeroth fixis tētorijs ī deſ
to pharā. Ibiq̄ locut⁹ ē dn̄s ad
moyſē dicēs. Mitte viros q̄ ɔſide
rēt t̄rā chanaan quā datur⁹ ſū fi
lijs iſrl̄ ſingulos de ſingul̄ tribu
b⁹ ex p̄ncipib⁹ Fecit moyſes qd̄
dn̄s īperarat de deſto pharā mit
tēs p̄ncipes viros quoꝝ iſta ſūt
noīa. De tribu rubē ſemmua filiū
zechur De tribu ſymeō ſaphat fi
liū vri De tribu iuda chaleb filiū
iephone. De tribu yſachar igal fi
liū ioſeph. De tribu ephraī oſee
filiū nun. De tribu bēiamī phalti
filiū raphu. De tribu zabulō ged
dihel filiū ſodi. De tribu ioſeph
ſceptri manaſſe gaddi filium ſuſi
De tribu dan amihel filiū gemalli
De tribu aſer ſchur filiū michael
De tribū neptalim naabi filiū ba
pſi. De tribu gad guhel filiū ma
chi. Hec ſūt noīa viroꝝ q̄s miſit
moyſes ad ɔſiderādā t̄rā. vocauit
q̄ oſee filiū nun ioſue. Miſit ḡ eos
moyſes ad ɔſiderādā t̄rā chana
an ⁊ dixit ad eos. Aſcēdite ꝑ me
ridianā plagā. Cūq̄ veneitis ad
mōtes ɔſideāte t̄rā q̄lis ſit ⁊ ꝓpl̄m
q̄ hītator ē ei⁹. vtrū fortis ſit an ī
firmus. pauci numero an plures
ip̄a t̄ra bona an mala. vrbes q̄les
murate an abſq̄ muris. hum⁹ pī
guis an ſteril̄. nemoroſa an abſ
q̄ arborib⁹. Cōfortamī et afferte
nob̄ de fructib⁹ t̄re. Erat aūt tēp⁹
qn̄ iā preco q̄ vue veſci poſſunt Cū
q̄ aſcēdiſſent exploraueruṫ t̄rā a
deſto ſyn vſq̄ ad roob intrātib⁹
emath. Aſcēderṫq̄ ad meridiē et
venerūt ī hebrō vbi erāt ahiman
⁊ ſiſai ⁊ tolmai filij enach. nā he
brō ſeptē annis an̄ thanim vrbē
egipti ɔdita eſt Pergētesq̄ vſq̄
ad torrētē botri abſciderṫ palmitē
cū vua ſua quē portauerūt ī vecte
duo viri. De mal̄q̄ granatis ⁊ de
ficis loci illius tulerṫ q̄ appellat⁹ ē
nehelescol id eſt torrēs botri eoq̄
botrū portaſſent inde filij iſrl̄. Re
uerſiq̄ exploratores t̄re p⁹ q̄dra
gīta dies oī regione circuita vene
rūt ad moyſē et aarō ⁊ ad oēz ce
tū filioꝝ iſrl̄ ī deſtū pharā qd̄ eſt
in cades Locutiq̄ eis ⁊ omni mlti
tudini oſtēderṫ fruct⁹ t̄re et narra
uerṫ dicētes. Veīm⁹ ī t̄rā ad quā
miſiſtis nos q̄ reuera fluit lacte ⁊
melle ut ex hijs fructib⁹ ɔgnoſci
poteſt. ſ cultores fortiſſimos habz
⁊ vrbes grādes atq̄ muratas Stir
pez enach vidimus ibi. Amalech

habitat ī meridie: etheus ⁊ iebu
seus ⁊ amorre⁹ ī mōtanis. Cana
neus vero morat̄ iux̄ mare ⁊ circa
fluēta iordanis. Int̄ hec caleb cō
pescēs murmur ꝓpl̄i q̄ oriebat̄ cō
tra moysē ait. Ascēdam⁹ et possi
deam⁹ terrā. qm̄ poterim⁹ obtine
re eā. Alij vero q̄ fuerāt cū eo dice
bāt. Nequaq̄ ad hūc populū va
lem⁹ ascēdere. q̄a fortior nob̄ ē. De
traxerūtq̄ terre quam inspexerāt
apud filios isrl̄ dicentes. Terra
quā lustr̄uim⁹ deuorat habitato
res suos. Popul⁹ quē aspeximus
ꝓcere stature ē. Ibi vidim⁹ mon
stra q̄dam filioꝝ enach de gn̄e gi
ganteo quibus comparati quasi
locuste videbamur. ¶ Ca. xiiij.
Igit̄ vociferās om̄is turba fleuit
nocte illa ⁊ murmurati sunt ꝯtra
moysē ⁊ aarō cūcti filij isrl̄ dicen
tes. Vtinam mortui eēm⁹ ī egipto
⁊ nō ī hac vasta solitudine. Vti
nā peam⁹ ⁊ nō īducat nos dn̄s
in terram istā: ne cadam⁹ gladio
⁊ vxores ac liberi nostri ducāt̄ ca
ptiui. Nonne meli⁹ ē reuerti ī egi
ptū. Dixerūt alter ad alterꝝ. Con
stituam⁹ nob̄ ducē ⁊ reūtamur in
egiptum. Quo audito moyses ⁊
aarō ceciderūt ꝓni in terram coram
oī multitudīe filioꝝ isrl̄. At vero
iosue fili⁹ nun et caleph filius ie
phone q̄ ⁊ ip̄i lustrauerāt t̄ram: sci
derūt vestimēta sua ⁊ ad oēm mlt̄
titudinē filioꝝ isrl̄ locuti sūt. Ter
ra quā circuiuim⁹ valde bō ē. Si ꝓ
pitiꝰ fuerit dn̄s inducet nos ī eā
⁊ tr̄dz humū lacte ⁊ melle manā
tē. Nolite rebelles eē ꝯtra dn̄m ne
q̄ ꝯtra populū t̄re hui⁹. q̄ sicut
panē ita eos possumus deuorare

Recessit ab eis oē p̄sidiū. dn̄s vo
biscū ē: nolite metuere. Cunq̄ da
maret oīs multitudo et lapidib⁹
eos vellz opp̄mere: apparuit gl̄ia
dn̄i sup tectū federis: cūctis vidēti
bz filijs isrl̄. Et dixit dn̄s ad moy
sen vsq̄ q̄ detr̄het m̄ popul⁹ iste.
Quousq̄ n̄ credēt m̄ ī oīb⁹ signis
q̄ feci coram eis. Feriā igit̄ eos pe
stilētia atq̄ ꝯsumā. te āt fatiam pn̄
cipē sup gentē magnā ⁊ fortiorem
q̄ hec est. Et ait moyses ad dn̄m.
Vt audiant egipcij de q̄ꝝ medio
eduxisti ꝓpl̄m istū ⁊ hītatores t̄re
hui⁹ q̄ audierūt q̄ tu dn̄e ī popu
lo isto sis ⁊ fatie videaris ad fatiē
⁊ nubes tua ꝓtegat illos ⁊ ī colū
na nub̄ p̄cedas eos p diē ⁊ ī colū
na ignis p noctē q̄ occideis tātā
multitudinē q̄si vnuz hoīem ⁊ di
cāt. Nō poterat ītroducē populū ī
t̄ram ꝓ q̄ iurauerat. idcō occidit
eos ī solitudīe. Magnificet̄ g̊ for
titudo dn̄i sicut iurasti dicēs. Dn̄s
patiēs ⁊ multe misericordie: aufe
rens iniq̄tatē ⁊ scelera. nullūq̄ in
noxiū derelinquēs q̄ visitas pctā
p̄ī ī filios ī tertiā ⁊ q̄rtā gn̄acō
nē. Dimitte obsecro pctm̄ populi
tui hui⁹ sc̄dm magnitudinē mise
ricordie tue: sicut ꝓpitiꝰ fuisti egre
diētibz de egipto vsq̄ ad locū istū
Dixitq̄ dn̄s. Dimisi iux̄ verbū tuū
Viue ego ⁊ implebit̄ gloria dn̄i
vniūsa terra. Attamen oēs hoīes
qui viderūt maiestatē meam ⁊ sig
na q̄ feci ī egipto ⁊ ī solitudine ⁊
tēptauerūt me iam p decē vices nec
obedierūt voci mee: nō videbunt
terrā ꝓ q̄ iurauī patrib⁹ eoꝝ nec
quisq̄ ex illis qui detr̄xit mihi in
tuebitur eam. Seruū meū chaleb

q̄ plenꝰ alio spū secutꝰ ē me īdu
cā ī t̄rā hāc quā circuiuit ⁊ semē
eiꝰ possidebit eā qm̄ amalechites
⁊ chananeꝰ hītāt ī vallibꝰ Cras
mouete castra ⁊ reūtimī in solitu
dinē ꝑ viā mais rubri. Locutusq̄
est dn̄s ad moysē ⁊ aarō dicens
Vsquequo mltitudo hec pessima
murmurat ɔtra me. Querelas fi
liorꝫ isrl̄ audiui. Dic ḡ eis. Viuo
ego ait dn̄s sic̄ locuti estis audiē
te me sic fatiā vob̄. In solitudine
hac iacebūt cadaueā vr̄a. Oēs q̄
numerati estis a vigīti ānis et su
pra ⁊ murmurastis ɔtra me nō ī
trabitis t̄ram sup quā leuaui ma
nū meā ut hītare vos facerē: p̄ter
chaleb filiū iephone ⁊ iosue filiū
nun. Paruulos aūt vr̄os de q̄bꝰ
dixistis ꝙ p̄de hostibꝰ forēt intro
ducā ut videāt t̄rā q̄ vob̄ displicu
it. Vr̄a cadauera iacebūt ī solitu
dine. Filij vr̄i erūt vagi ī deſto an
nis q̄dragīta et portabūt fornica
cōez vr̄az donec ɔsumāt̄ cadaueā
p̄m ī deſto iux̄ numerū q̄dragīta
dierū q̄bꝰ ɔsiderastis t̄rā. Annꝰ ꝑ
die īputabit̄. Et q̄dragīta ānis re
cipietis iniq̄tates vr̄as et scietis
vlcōez meā. Quoniaz sic̄ locutꝰ sū
ita fatiā oī multitudini huic pessi
me q̄ cōsurrexit adūsū me. In soli
tudine hac defitiet ⁊ morieṫ. Igit̄
oēs viri q̄s miseāt moyses ad cō
tēplādū t̄rā ⁊ q̄ reūsi murmuraē
fecerāt ɔtra eū oēz multitudīez de
trahētes t̄re ꝙ esset mala: mortui
sūt atq̄ ꝑcussi in ɔspcū dn̄i. Iosue
aūt filiꝰ nun ⁊ chaleb filiꝰ iepho
ne vixerūt ex oībꝰ q̄ ꝑrexerāt ad
ɔsiderādā t̄rā Locutꝰq̄ ē moyses
vniūsa v̄ba hec ad oēs filios isrl̄

⁊ luxit ꝓpl̄s nimis. Et ecce mane p̄
mo surgētes ascēderūt v̄ticē mōtis
atq̄ dixerūt. Parati sumꝰ ascēdē
ad locū de q̄ dn̄s locutꝰ ē q̄ pecca
uimꝰ Quibꝰ moyses. Cur īq̄t tn̄s
gredimī v̄bū dn̄i qd̄ vob̄ nō cedet
in ꝓsperū. Nolite ascēdē nō em̄ ē
dn̄s vobiscū ne corruatis corā ini
micis vr̄is. Amalechites ⁊ chana
neꝰ an̄ vos sūt q̄rū gladio corrue
tis: eoq̄ nolueritis acq̄escere dn̄o
nec erit dn̄s vobiscū. At illi ɔtene
brati ascēderūt ī v̄ticem mōtis. Ar
cha aūt testamēti dn̄i et moyses
nō recesserūt de castris. Descēditq̄
amalechites ⁊ chananeꝰ q̄ hīta
bat ī mōte ⁊ ꝑcutiēs eos atq̄ cōci
dens ꝑsecutus ē eos vsq̄ horma.

¶ Ca. xv.

Locutus ē dn̄s ad
moysen dicēs. Loq̄re ad fili
os isrl̄ ⁊ dices ad eos. Cū ingres
si fueritis terrā hītacōis vr̄e quā
ego dabo vob̄ ⁊ feceitis oblacōez
dn̄o ī holocaustū ā victimaz paci
ficā vota soluētes vel spōte offerē
tes muneā ā in sollēnitatibꝰ vr̄is
adolētes odorez suauitatis dn̄o de
bobus siue de ouibꝰ offeret q̄cūq̄
ymolauerit victimaz: sacrifitiū si
mile decimā ꝑtē ephi cōspsā oleo
qd̄ mēsurā habebit q̄rtā ꝑtē hin
⁊ vinū ad liba fūdēda eiusdē mē
sure dabit ī holocaustū siue victi
maz. Per agnos singulos ⁊ arie
tes erit sacrifitiū simile duarū deci
marū q̄ cōspsa sit oleo tercie ꝑtis
hin ⁊ vinū ad libamētū t̄cie ꝑtis
eiusdē mēsure offeret ī odorez sua
uitatis dn̄o. Quādo vero de bubꝰ
feceis holocaustū ā hostiā ut īple
as votū vel pacificas victīas: da
bis ꝑ singulos boues simile tres

de ī is ꝯspse oleo qd̄ hēat mediu;
mēsure hin: ⁊ vinū ad liba fūden
da eiusdē mēsure ī oblacōem sua
uissimi odoris dño Sic faties ꝑ sin
gulos boues ⁊ arietes ⁊ agnos ⁊
hedos Tā ī digene q̄ ꝑegrine eodē
ritu offerēt sacrifitia. Vnū p̄ceptū
erit atq; iuditiū tā vob̄ q̄ aduenis
t̄re. Locut⁹ ē dñs ad moysē dicēs
Loquere filijs isrl̄ ⁊ dices ad eos
Cū veneritis ī terrā quā dabo vob̄
⁊ ꝯmederitis de paīb; regiōis illi⁹
sepabitis p̄mitias dño de cib̄ vr̄is
Sic̄ de areis p̄mitias sepabitis: ita
⁊ de pulmētis dabitis p̄mitiua do
mīo: Qd̄ si ꝑ ignorātiā p̄terieritis
q̄cq̄ hoꝝ q̄ locut⁹ ē dñs ad moy
sē ⁊ mādauit ꝑ eū ad vos a die q̄
cepit iubē ⁊ vltra. oblitaq; fueit
facere multitudo: offeret vitulū de
armēto holocaustū ī odorē suauis
simū dño ⁊ sacrifitiū ei⁹ ac liba ut
cerimoīe postulāt. hircūq; ꝑ pctō
et rogabit sacerdos ꝑ oī multitu
dīe filioꝝ isrl̄ ⁊ dimittet̄ eis. qm̄
nō spōte peccauerūt. n̄lomin⁹ offe
rētes īcēsū dño ꝑ se ⁊ ꝑ pctō atq;
erroē suo ⁊ dimittet̄ vniūse plebi
filioꝝ isrl̄ ⁊ aduenis q̄ ꝑegrināt̄
int̄ vos. qm̄ culpa ē oīs ꝓpl̄i ꝑ ig
norātiā. Qd̄ si aīa vna nesciēs pec
cauerit: offeret caprā anniculā ꝑ
pctō suo et dep̄cabit̄ ꝑ ea sacrdos
q̄ īscia peccauerit corā dño: īpetr̄
bitq; ei veniā ⁊ dimittet̄ illi. Taz
indigenis q̄ aduenis vna lex erit
oīm q̄ peccauerint ignorātes Aīa
vero q̄ ꝑ supbiā aliq̄d ꝯmiserit si
ue ciuis sit ille siue ꝑegrinus. qm̄
adūsus dñm rebell̄ fuit: ꝑibit de
ꝓpl̄o suo. Verbū em̄ dñi ꝯtēpsit ⁊
p̄ceptū illi⁹ fecit irritū. idcirco de
lebit̄ ⁊ portabit iniquitatē suā ꝑfa
ctū est aūt cū eēnt filij isrl̄ in soli
tudine et īuenissent hominē colli
gentē ligna ī die sabbati. obtule
rūt eū moysi ⁊ aarō ⁊ vniūse ml̄
titudini. Qui reduserūt eū in carce
rē: nescientes q̄d sup eo facere de
berēt. Dixitq; dñs ad moysē. Mor
te moriat̄ hō iste. obruat eū lapi
dib⁹ oīs turba extra castra Cūq;
eduxissent eum foras obruerunt
eū lapidib⁹ et mortu⁹ ē sicut p̄ce
pat dñs. Dixitq̄ dñs ad moysen
Loq̄re filijs isrl̄ ⁊ dices ad eos ut
fatiāt sibi fimbrias ꝑ āgulos pal
lioꝝ: ponētes ī eis vittas iacincti
nas. Quas cū viderīt recordentur
oīm mādatorū dñi nec sequāt̄ co
gitacōnes suas ⁊ oculos ꝑ res vā
rias fornicantes. ꝫ magis memo
res p̄ceptoꝝ dñi: fatient ea. sintq;
sancti deo suo. Ego dñs de⁹ vr̄ qui
eduxi vos de terra egipti ut essem
deus vester. ¶ Ca. xvi.

Ecce aūt chore filius ysaar fi
lij caath filij leui ⁊ datā atq;
abiron filij eliab. honq̄ fili⁹ phe
leth de filijs ruben surrexerūt ꝯtr̄
moysen. alijq; filioꝝ isrl̄ ducenti
qn̄quaginta viri ꝓceres synago
ge ⁊ q̄ tpe ꝯcilij ꝑ noīa vocabant̄
Cūq; stetissent aduersū moysen
⁊ aaron dixerunt. Suffitiat vobis
quia omnis multitudo sanctoꝝ ē
⁊ in ipsis est dominus. Cur eleua
mini super populum domini. Qd̄
cum audisset moyses cecidit pro
nus in fatiem. locutusq; ad choē
⁊ ad omnem multitudinē: mane
inquit notum fatiet domin⁹ q̄ ad
se ꝑtineant ⁊ sāctos applicabit si
bi ⁊ q̄s elegerit appropinq̄būt ei.

Hoc igit̃ facite. Tollat vnꝰ q̃sq̃
thuribula sua tu chore ⁊ oẽ ꝯciliũ
tuũ ⁊ hausto cras igne poĩte desu
per thimiama corã dño ⁊ quẽcũ
q̃ elegerit: ip̃e erit scũs. Multũ eri
gimĩ filij leui dixitq̃ rursũ ad cho
re. Audite filij leui. Num parũ vo
bis ẽ ꝙ sepauit vos deꝰ isrl̃ ab oĩ
ꝓplo ⁊ iũxit sibi ut seruiretis ei ĩ cul
tu tabnaculi ⁊ staẽtis corã frequẽ
tia ꝓpli et mĩstraretis ei. Idcirco
ad se fecit accedẽ te ⁊ oẽs frẽs tu
os filios leui ut vob̃ etiã sacdotiũ
vẽdicetis ⁊ oĩs globus tuus stet
cõtra dñm. Quid ẽ enim aarõ ut
murmuretis cõtra eũ. Misit ergo
moyses ut vocaret dathã et abi
ron filios eliab Qui rñderẽt. Nõ ve
nimꝰ. Nũq̃d parũ ẽ tibi ꝙ eduxi
sti nos de t̃ra egipti q̃ lacte ⁊ melle
manabat ut occidẽs in deserto n̄ ⁊
dñatus fueis nr̃i. Reueã ĩduxisti
nos ĩ t̃rã q̃ fluit riuis lactis ⁊ mel
lis ⁊ dedisti nob̃ possessiões agro
rũ ⁊ vinearũ. An ⁊ oculos nr̃os
vis eruere. Nõ veĩmus. Iratusq̃
moyses valde ait ad dñm. Ne re
spitias sacrifitia eorũ. Tu scis ꝙ
nec asellũ q̃dẽ vnq̃ acceperim ab
eis nec afflixerĩ quẽpiã eoꝝ dixit
q̃ ad chore. Tu ⁊ oĩs cõgregatio
tua state seorsũ corã dño ⁊ aaron
die crastĩo sepatĩ. Tollite singuli
thuribula vr̃a ⁊ poĩte sup ea incẽ
sũ offerẽtes dño ducẽta qn̄q̃gĩta
thuribula. aaronq̃ teneat thuri
bulũ suũ. Qd cũ fecissent stãtibus
moyse ⁊ aarõ ⁊ coaceruassent ad
uersũ eos oẽz mltitudĩez ad ostiũ
tabnaculi apparuit cunctis gloria
dñi. Locutusq̃ dñs ad moysen ⁊
aarõ ait. Sepamĩ de medio ꝯgre
gacõis huiꝰ ut eos repẽte dispdã
Qui ceciderẽt ꝓni ĩ fatiẽ atq̃ dixerẽt
Fortissime deꝰ spirituũ vniũse car
nis: num vno peccãte ꝯtra omẽs
ira tua deseuiet. Et ait dominꝰ ad
moysẽ. Precipe vniũso ꝓplo ut se
paret̃ a tabnacul̃ chore ⁊ dathã ⁊
abirõ. Surrexitq̃ moyses ⁊ abijt
ad dathã ⁊ abiron ⁊ seqñtibꝰ eũ
senioribꝰ isrl̃ dixit ad turbã Rece
dite a tabnacul̃ ĩpioꝝ ⁊ nolite tã
gere q̃ ad eos ꝑtinẽt: ne inuolua
mini in pctĩs eorum. Cũq̃ recessis
sẽt a tẽtorijs eoꝝ ꝑ circuitum: da
thã ⁊ abirõ egressi stabãt ĩ intro
itu papilionũ suarũ cũ vxoribꝰ ⁊
liberis: oĩq̃ frequẽtia. Et ait moy
ses. In hoc scietis ꝙ dñs miserit
me ut facerẽ vniũsa q̃ cernitis et
nõ ex ꝓprio ea corde ꝓtulerĩ. Si cõ
sueta hoĩm morte interierĩt ⁊ visi
taueit eos plaga q̃ ⁊ ceteri visita
ri solẽt nõ misit me dñs. Sinautẽ
nouã rẽ feceit dñs ut apiẽs t̃ra os
suũ deglutiat eos ⁊ oĩa q̃ ad illos
ꝑtinẽt. descẽderĩtq̃ viuẽtes ĩ infer
nũ: scietis ꝙ blasphemauerint do
minũ Cõfestĩ igit̃ ut cessauit loq̃
dirupta ẽ t̃ra sb̃ pedibꝰ eoꝝ ⁊ api
ens os suũ deuorauit illos cũ tab
nacul̃ suis ⁊ vniũsa sb̃stãtia eoꝝ
Descẽderẽtq̃ viui ĩ infernũ opti hu
mo et perierẽt de medio mltitudĩs
At vero oĩs isrl̃ q̃ stabat ꝑ gyrũ
fugit a clamore pereũtiũ dicẽs Ne
forte ⁊ nos terra deglutiat. Sed ⁊
ignis egressus ẽ a dño interfecit
ducentos qn̄q̃ginta viros q̃ offe
rebãt incẽsũ. ¶ Ca. xvij.
Locutusq̃ ẽ dñs ad moysen
dicẽs. Precipe eleazaro filio aarõ
sacdoti ut tollat thuibula q̃ iacẽt

in mēdio a igne hue illucq; dispgat. qm̄ sanctificata fūt i mortib⁹ peccatoꝝ. pducatq; ea i lamias a affigat altari eo q; oblatū sit in eis incensū dño a sanctificata sint ut ernāt ea p signo et monimēto filiis isrl. Tulit g eleazar sacēdos thuribula enea i q̄bz obtulerāt hij q̄s incendiū deuorauit a pduxit ea i laminas affigēs altari ut hrent posteri filij isrl q̄b⁹ cōmonerent ne q̄s accedat aliegena a q̄ nō est de semie aarō ad offerēdū incensū dño ne patiat sic passus e chore a ois congregatio ei⁹ loquēte dño ad moysē. Murmurauit āt omis multitudo filioꝝ isrl sequenti die ctra moysē a aarō dicēs. Vos interfecistis pplm dñi. Cūq; oriret sedicō a tumult⁹ increscēt: moyses a aarō fugerūt ad tabnaculuz federis Rō postq; ingressi fūt opuit nubes a apparuit glia dñi. dixitq; dns mins ad moysen. Recedite de medio hui⁹ multitudinis: etiā nunc delebo eos. Cūq; iacerēt i terra dixit moyses ad aarō. Tolle thuribulū a hausto igne de altari mitte incensū desup: pgēs cito ad populū ut roges p eis. Jā em egressa e ira a dño a plaga desecuit. Rō cum freisset aarō a accurrisset ad mediā multitudinē quā iā vastabat incendiū obtulit thimiama a stās inē mortuos ac viuētes p populo depcat⁹ e et plaga cessauit. Fuerūt āt q; pcussi fūt q̄tuor decāmilia hoīz a septigēti absq; hijs q̄ pierāt i sedicōe chorē tūsusq; e aarō ad moysē ad ostiū tabnaculi federis postq; q̄euit interit⁹ Et locutus e dns ad moysen dicēs. Loqre ad filios isrl a accipe ab eis virgas singulas p cognacōnes suas a cūctis pncipibz tribuū virgas duodecī a vnuscuiusq; nomen supscribes vge fue. Nomē aūt aarō erit in tribu leui a vna vga cūctas eorū familias obtinebit. ponesq; eas in tabnaculo federis corā testimonio vbi loq̄r ad te. Que ex hijs elegero germiabit vga ei⁹ a cohibebo a me querimonias filioꝝ isrl: quib⁹ cōtra vos murmurauit. Locutusq; e moyses ad filios isrl a dederūt ei oēs pncipes virgas p singulas trib⁹. Fueruntq; vge duodecī absq; virga aarō Quas cū posuisset moyses coraz dño i tabnaculo testimonij: sequēti die regressus inuenit germiasse vgā aarō i domo leui a turgētibz gēmis eruperāt flores q̄ foliis dilatatis i amygdalas deformati sunt. Protulit g moyses oēs vgas de specu dnī ad cūctos filios isrl. viderūtq; a receperūt singuli virgas suas. dixitq; dns ad moysē. Refer vgam aarō i tabnaculuz testionij ut seruet ibi i signū rebellionis filioꝝ isrl et q̄escāt querele eoꝝ a me ne moriant. Fecitq; moyses sicut pceperat dns. dixerūt āt filij isrl ad moysē Ecce defecimus: oēs pibim⁹. Qui cūq; accedit ad tabnaculum dñi: morit. Nūquid vsq; ad inētionē cūcti delendi sum⁹. ℭ Ca. xviij.

Dixitq; dns ad aarō. Tu a filij tui a dom⁹ patris tui tecum portabitis iniquitatē sanctuarij a tu et filij tui sil fustinebitis pcta sacerdocij vri. Sz a frēs tuos de tribu leui a sceptro patris tui sume tecū. presto q; sint a ministrēt tibi

Tu aūt ⁊ filij tui mīstrabitis ī ta
b̄naculo testīonij Excubabūtq; le
uite ad p̄cepta tua ⁊ ad cūcta ope
ra tab̄nacl̄i: ita dūtaxat ut ad va
sa scūarij ⁊ altaē nō accedāt ne ⁊
illi moriāt̄ ⁊ vos pereatis sil̄. Sint
aūt tecū et excubēt ī custodijs tab̄
naculi ⁊ ī oīb⁹ cerimonijs ei⁹ Ali
enigena nō miscebit̄ vob̄. Excuba
te ī custodia scūarij ⁊ ī mīstelo al
taris ne oriat̄ īdignatio sup̄ filios
isrl̄. Ego dedi vob̄ frēs vr̄os leui
tas de medio filioꝝ isrl̄ ⁊ tradidi
donū dn̄o ut ꝑuiāt ī mīsterijs tab̄
naculi ei⁹. Tu aūt ⁊ filij tui custo
dite sacdotiū vr̄m et oīa q̄ ad cul
tū altaīs ꝑtinēt ⁊ ītra velū sūt per
sacdotes ammīstrabūt̄. Si q̄s ext̄
nus accesserit occidet̄. Locut⁹ est
dn̄s ad aarō. Ecce dedi tibi custo
diā p̄mitiarū meaꝝ Oīa q̄ scīficāt̄
a filijs isrl̄ tibi tradidi ⁊ filijs tu
is ꝓ offitio sacdotali legittīa sēpit̄
na. Hec ḡ accipies de hijs q̄ sācti
ficāt̄ et oblata sūt dn̄o. Oīs obla
tio et sacrifitiū et q̄cq̄d ꝓ pctō at
q̄ delicto reddit̄ m̄ ⁊ cedet ī scāscō
rū: tuū erit ⁊ filioꝝ tuoꝝ. In scūa
rio comedes illud. Mares tm̄ edēt
ex eo. q̄ ꝯsecratū ē tibi. Primitias
aūt q̄s vouerīt et obtulerīt filij is
rahel tibi dedi et filijs tuis ac filia
b⁹ tuis iure ꝑpetuo. Qui mūd⁹ ē ī
domo tua vescet̄ eis Oēz medullā
olei ⁊ vini ac frumēti q̄cq̄d offerēt
p̄mitiarū dn̄o tibi dedi. Vniuersa
frugū inicia q̄ gignit hum⁹ et do
mino deportāt̄ cedēt ī vsus tuos. q̄
mūd⁹ ē ī domo tua vescet̄ eis. Oē
q̄d ex voto reddiderīt filij isrl̄ tuū
erit. Quicq̄d p̄mū erūpit e vulua
cūcte carnis quā offerūt dn̄o siue

ex hoīb⁹ siue de pecorib⁹ fuerit tui
iuris erit. ita dūtaxat ut ꝓ hoīs p̄
mogeīto p̄tiū accipias et oē aīal
q̄d immūduz ē redimi fatias cui⁹
redēptio erit p⁹ vnū mēsem: sidis
argēti q̄nq̄ pōdere scūarij. Sidus
vigīti obulos habz Primogeītū
aūt bouis ⁊ ouis ⁊ capre nō faties
redimi. q̄ scīficate sūt dn̄o Sāgui
nē tm̄ eoꝝ fundes sup̄ altaē ⁊ adi
pes adoleb̄ ī suauissimū odorē dn̄o
Carnes vero in vsū tuū cedēt sic̄ pe
ctusculū ꝯsecratū ⁊ armus dexter
tua erūt. Oēs p̄mitias scūarij q̄s
offerēt filij isrl̄ dn̄o tibi dedi ⁊ filijs
ac filiab⁹ tuis iure ꝑpetuo Pactū
salis ē sēpit̄nū coraz dn̄o tibi ac fi
lijs tuis. Dixitq̄ dn̄s ad aarō. In
terra eoꝝ n̄l possidebitis nec habe
bitis ꝑtez int̄ eos. Ego ꝑs ⁊ hēdi
tas tua ī medio filioꝝ isrl̄. Filijs
aūt leui dedi oēs decīas israhel̄ in
possessionē ꝓ mīsterio q̄ ꝑuiūt m̄
in tab̄naclo federis ut nō accedāt
vltra filij isrl̄ ad tabernaculū nec
ꝯmittāt pctm̄ mortiferꝝ solis filijs
leui m̄ ī tab̄naculo ꝑuiētib⁹ ⁊ por
tātib⁹ pctā ꝓpl̄i Legittimū sēpiter
nū erit ī generacōnib⁹ vr̄is. Nihil
aliud possidebūt decīarū oblacōe
ꝯtēti q̄s ī vsus eoꝝ ⁊ necessaīa se
paraui. Locutusq̄ ē dn̄s ad moy
sē dicēs. Precipe leuitis atq; denū
tia. Cū acceperitis a filijs isrl̄ deci
mas q̄s dedi vob̄ p̄mitias eaꝝ of
ferte dn̄o id ē decīam ꝑtez decime
ut reputet̄ vob̄ in oblacōez p̄miti
uorū: tā de areis q̄ de torculaib⁹ ⁊
vniūsis quoꝝ accipitis p̄mitias
offerte dn̄o ⁊ date ea aarō sacdo
ti. Oīa q̄ offertis ex decimis ⁊ ī do
naria dn̄i sepabitis optīa et elcā

erūt. Dicesq; ad eos. Si p̄clara et
meliora queq; obtuleritis ex deci
mis: reputabit̄ vob̄ quasi de area
⁊ torculari dederitis p̄mitias ⁊ co
medetis eas in oīb⁹ locis vr̄is tā
vos q̄ familie vestre. q̄ p̄tiu; ē p
ministeio q̄ seruitis in tab̄naculo
testimonij ⁊ n̄ peccabitis sup hoc
egregia vob̄ ⁊ pinguia r̄seruātes
ne polluatis oblationes filiorum
israhel ⁊ moriamini. ¶ Ca. xix.

Locutusq; ē dn̄s ad moysen
⁊ aarō dicens. Ista ē r̄ligio
victime quā ɔstituit dn̄s. Precipe
filijs isrl̄ ut adducant ad te vac
cā rufa; etatis integre in q̄ nulla
sit macula nec portauerit iugū. tr̄
detisq; ea; eleazaro sacerdoti. Qui
eductā extra castr̄ ymolabit ī cō
spectu oīm ⁊ tinguēs digitū ī san
guīe ei⁹: asp̄get ɔtra fores tab̄na
culi septē vicib⁹. ɔburetq; eā cun
ctis vidētib; tā pelle ⁊ carnib⁹ ei⁹
q̄ sāguine ⁊ fimo flāme traditis
Lignūq̄ cedrinū ⁊ ysopū coccu;
q; bis tinctū sacerdos mittet in flā
mā q̄ vaccā vorat. Et tūc demū lo
tis vestib⁹ ⁊ corpe suo: ingredietur
in castra. ɔmaculatusq; erit vsq;
ad vesp̄m. Sed ⁊ ille q̄ ɔbusserit
eā lauabit vestimēta sua ⁊ corp⁹
⁊ immūd⁹ erit vsq; ad vesperum
Colliget aūt vir mūdus cineres
vacce ⁊ effundet eos extra castra
in loco purissimo: ut sint multitu
dini filiorū israhel in custodiā ⁊ ī
aquā aspersionis. q̄ p pctō vac
ca ɔbusta est. Cūq; lauerit q̄ vac
ce portauerat cineres vestimenta
sua: immūd⁹ erit vsq; ad vesp̄m
Habebunt hoc filij israhel ⁊ adue
ne q̄ habitāt int̄ eos sāctū iure p
petuo Qui tetigerit cadauer hoīs
⁊ ꝓpt̄ hoc septē dieb; fuerit īmun
d⁹. asp̄get̄ ex hac aq̄ die tertio et
septīo ⁊ sic mūdabit̄. Si die tercō
aspersus nō fuerit: septīo nō pote
rit emūdari. Oīs q̄ tetigerit hūa
ne aīe morticinū ⁊ asp̄sus hac cō
mixtione nō fuerit: polluet tab̄na
culū dn̄i et p̄ibit ex israhel. Quia
aq̄ expiacōnis nō ē asp̄sus immū
d⁹ erit ⁊ manebit spurcitia eius
sup eu;. Ista ē lex hoīs q̄ moriūt̄ in
tab̄naculo. Oēs qui ingrediūt̄ tē
toriū illius ⁊ vniuersa vasa q̄ ibi
sūt polluta erūt septē dieb⁹. Vas
qd̄ nō habuerit op̄culū nec liga
turā desup: immūdū erit. Si quis
ī agro tetigerit cadauer occisi ho
minis ā p se mortui siue os illius
vel sepulchr̄ immūd⁹ erit septē;
dieb⁹ Tollēt de cinerib⁹ ɔbustio
nis atq; pctī ⁊ mittēt aq̄s viuas
sup eos ī vas ī q̄b⁹ cū hō mūdus
tinxerit ysopū: asp̄get ex eo oīe
tētoriū ⁊ cūcta; supp̄ellectilē et ho
mīes huiuscemōi ɔtagione pollu
tos atq; hoc mō mūd⁹ lustrabit
īmūdū tertio ⁊ septīo die. expia
tusq; die septīo lauabit ⁊ se et ve
stimēta sua ⁊ īmūd⁹ erit vsq; ad
vesp̄m Si q̄s hoc ritu nō fuerit ex
piatus: p̄ibit aīa illius de medio
eccīe. q̄ sanctuariū dn̄i polluit et
nō ē aq̄ lustracōis asp̄sus Erit hoc
p̄ceptū legittimū sēpiternū Ipeq̄
q̄ asp̄git aq̄s: lauabit vestimēta
sua. Oīs q̄ tetigerit aq̄s expiatio
nis īmūd⁹ erit vsq; ad vesperu;.
Quicquid tetigerit immundus ī
mundū fatiet ⁊ anima que horū
quippiam tetigerit immunda erit
vsq; ad vesperum. ¶ Ca. xx.

Venerũtq; filij isrł a ois mł̃i
tudo ī deſ̃tũ sin mẽse p̃mo a
masit pp̃s ī cades. Mortuaq; ẽ ibi
maria a sepulta ī eodẽ loco. Cũq;
indigeret aq̃ pp̃lus cõuenerũt adũ
sũ moysẽ a aarõ a vłi ī seditõem
dixerũt. Vtinã perissem⁹ inł frẽs
nr̃os cor̃ dño Cur eduxistis eccle
siã dñi ī solitudinẽ ut a nos a nr̃a
iumenta moriamur. ⁊ q̃re nos feci
stis ascẽdere de egipto et adduxi
stis ad locũ istũ pessimũ q̃ seri nõ
potest q̃ nec ficuz gignit nec vine
as nec malagnata: insup a aquã
nõ habz ad bibẽdũ. ⁊ Ingressusq;
moyses a aaron dimissa multitu
dine ī tabnaculũ fœderis corruerũt
pni ī ł̃raz. damauerũtq; ad dñm
atq; dixerũt. Dñe deꝰ audi damo
rez pp̃li huiꝰ a aperi eis thezauruz
tuũ fõtẽ aque viue ut saciati cessz
murmuracõ eoz. Et apparuit glo
ria dñi sup eos. Locutusq; ẽ dñs
ad moysẽ dicẽs Tolle vgã a con
grega pp̃lm tu a aarõ frat̃ tuus a
loquimini ad petrã cor̃ eis a illa
dabit aq̃s. Cũq; eduxeris aquaz
de petra bibet ois multitudo et iu
mẽta eius. Tulit igit̃ moyses viz
gã q̃ erat ī ospectu dñi sic̃ p̃cepat
ei congregata multitudine añ petraz
dixitq; eis. Audite rebelles a incre
duli. Nũ de petra hac vob̃ aquam
poterimus eicere. ⁊ Cũq; eleuasset
moyses manũ p cutiẽs vga bis si
licẽ: egresse sunt aq̃ largissime. ita
ut pp̃ls biberet a iumẽta. Dixitq;
dñs ad moysẽ a aarõ. q̃ non cre
didistis mi ut sanctificaretis me cor̃
filijs isrł nõ introducetis hos po
pulos ī ł̃rã quã dabo eis. Hec est
aqua contradictõis vbi iurgati sũt
filij isrł contra dñm et sanctificat⁹ ẽ in
eis. Misit interea nũtios moyses
de cades ad regẽ edom q̃ dicerent
Hec mãdat frat̃ tuus isrł. Nosti
oẽz labore q̃ apprehẽdit nos quo
descẽderint pres nri ī egiptũ a hita
uerim⁹ ibi mł̃to tpe. afflixerintq;
nos egipcij a pres nostros a quo
damauerim⁹ ad dñm et exaudie
rit nos. misitq; angelũ q̃ eduxe
rit nos de egipto Ecce ī urbe cades
que ẽ in extremis finib⁹ tuis posi
ti: obsecram⁹ ut nob̃ trãsire liceat
p t̃rã tuã. Nõ ibim⁹ p agros nec
p vineas nõ bibem⁹ aq̃s de pute
is tuis. ſ gradiemur via publica
nec ad dexteraz nec ad sinistrã de
clinates: donec trãseam⁹ t̃mios tu
os. Cui rñdit edom. Nõ trãsib̃ p
me. Alioq̃n armat⁹ occurraz tibi
dixerũtq; filij isrł. Per tritã gra
diemur viã a si bibem⁹ aq̃s tuas
nos a pecora nr̃a dabimus qđ in
stũ est Nulla erit ī ptio difficultas
tm̃ velocit̃ trãseam⁹. At ille trũcit
Nõ trãsibitis Statũq; egressus est
obuius cũ infinita mł̃titudine et
manu forti nec voluit acq̃escẽ dep̃
cati ut ꝺcedẽt trãsitũ p fines suos
Quã ob rẽ diuertit ab eo isrł. Cũq;
castra mouissent de cades venerũt
in mõtẽ or q̃ est in finib⁹ t̃re edom
vbi locut⁹ ẽ dñs ad moysẽ dicẽs
Pergat igit aarõ ad pp̃los suos.
Nõ em̃ intrabit t̃rã quaz ꝺdi fi
lijs isrł eoq; incredulus fuerit ori
meo ad aq̃s ꝺtradictõnis. Tolle
aarõ a filiũ eius cũ eo a duces eos
in mõtẽ or. Cũq; nudaueris pnez
veste sua: indues ea eleazarũ filiũ
eius a aarõ colliget̃ a moriet̃ ibi.
Fecit moyses ut p̃cepat dñs a

ascēderūt ī montē or corā oī multi
tudine. Cūq; aarō spoliasset vesti
b⁹ suis. īduit eis eleazar filiū ei⁹
Illo mortuo ī mōtis supcilio: descē
dit cū eleazaro. Oīs āt multitudo
vidēs occubuisse aarō: fleuit sup
eo triginta dieb⁹ p cunctas fami
lias suas. ¶ Ca. xxi.

Quod cū audisset chananeus
rex arad q̄ hītabat ad meri
diē venisse scz isrl̄ p exploratoruz
viā pugnauit ɔtr̄ illū ⁊ victor exi
stēs duxit ex eo p̄dam. At isrl̄ vo
to se dño obligās ait. Si tradide
ris ppl̄m istū in manu mea: delebo
vrbes eius. Exaudiuitq; dñs p̄ces
isrl̄ ⁊ tr̄didit chananeū quē ille
īt̄fecit subūsis vrbib⁹ ei⁹ ⁊ vocauit
nomē loci illi⁹ orma ⁊ anathema
Profecti sūt aūt ⁊ de mōte or p vi
am q̄ ducit ad mare rubr̄ ut circui
rēt terrā edō. Et tedere cepit ppl̄m
itineris ac laboris. locutusq; ɔtra
dñm et moysen ait. Cur eduxisti
nos de egipto: ut moreremur ī so
litudine. Deest panis. nō sūt aq̄
aīa nrā iā nauseat sup cibo isto le
uissimo Quā ob rē misit dñs ī po
pulū ignitos serpētes ad q̄r̄ pla
gas ⁊ mortes plurimor̄ venerūt
ad moysen atq; dixerūt. Peccaui
m⁹. q̄r locuti sum⁹ ɔtra dñm ⁊ te.
Ora ut tollat a nob̄ serpētes. Ora
uit moyses p ppl̄o Et locutus est
dñs ad eū. Fac ſpentē eneū ⁊ po
ne eū p signo. Qui pcussus aspe
xerit eū: viuet. Fecit ḡ moyses ser
pētē eneū ⁊ posuit eū p signo Quē
cū pcussi aspicerēt: sanabāt̄. Pro
fectiq; filij isrl̄ castrametati sūt in
oboth. Vñ egressi fixere tētoria in
jeabarim ī solitudīe q̄ respicit mo
ab ɔtra orientalē plagam ⁊ inde
mouētes venerūt ad torrētem za
reth. Quē relinquētes castr̄meta
ti sūt ɔtra arnō q̄ ē in deserto ⁊ p
minet ī finibus amorrei. Siq̄dē ar
nō termin⁹ ē moab. diuidēs moa
bitas ⁊ amorreos Vñ dicit̄ ī libro
bellor̄ dñi. Sic fecit in mari rubro
sic fatiet ī torrētib⁹ arnō. Scopu
li torrētiū īdinati sūt ut req̄escerēt
ī arnon ⁊ recūberēt in finib⁹ moa
bitar̄. Ex eo loco apparuit pute⁹
sup q̄ locutus ē dñs ad moysen.
Cōgrega ppl̄z ⁊ dabo ei aquā Tūc
cecinit isrl̄ carmē istud. Ascēdat
pute⁹ ɔcinebāt: pute⁹ quē foderīt
p̄ncipes ⁊ pauerūt duces multitu
dinis ī datore legis ⁊ ī bacul̄ suis
De solitudine: mathana. De ma
thana: nahalihel. de nahalihel in
bamoth Bamoth vall̄ ē ī regiōe
moab ī vertice fasga ⁊ q̄d respicit
ɔtr̄ desertū Misit āt isrl̄ nūtios ad
seō regē amorreor̄ dicēs. Obsecro
ut trāsire mihi liceat p terrā tuā.
Nō declinabim⁹ in agros ⁊ vine
as: nō bibem⁹ aq̄s ex puteis via
regia gradiemur. donec tr̄nseam⁹
termin⁹ tuos. Qui ɔcedere noluit
ut trāsiret isrl̄ p fines suos: quin
poti⁹ exercitu ɔgregato egressus
ē obuiā in desertū ⁊ venit in iasa.
pugnauitq; ɔtra eū. A quo pcus
sus ē in ore gladij ⁊ possessa ē tra
ei⁹ ab arnō vsq; ieboc ⁊ filios am
mō. q̄r forti p̄sidio tenebāt̄ t̄mini
āmoītar̄ Tulit ḡ isrl̄ oēs cītates
ei⁹ ⁊ hītauit ī vrbib; amorrei ī ese
bō scz ⁊ vicul̄ ei⁹. vrbs esebō fu
it regis seō amorrei q̄ pugnauit ɔtr̄
regē moab ⁊ tulit omnez terram
que dicōis illius fuerāt vsq; arnō

Idcirco dicit̃ ĩ ꝓuerbio. Venite ese
bon edificet̃ ⁊ ꝯstruat̃ cĩtas seon.
Ignis egressus ẽ de esebon flãma
de oppido seon ⁊ deuorauit ar mo
abitarum ⁊ hĩtatores excelsoꝝ ar
non. Ve tibi moab peristi popu
le chamos Dedit filios eiꝰ ĩ fugã
⁊ filias ĩ captĩtatẽ regi amorreorũ
seon. Jugũ ip̃oꝝ disperijt ab ese
bon vsq̃ dibon lassi ꝑuenerũt ĩ io
phe vsq̃ medaba Hĩtauit itaq̃ is
rahel in t̃ra amorrei. Misitq̃ moy
ses q̃ explorarẽt iazer cuiꝰ ceperẽt
viculos ⁊ possederẽt hĩtatores. Ver
terũtq̃ se ⁊ ascẽderẽt ꝑ viã basã et
occurrit eis og rex basã cũ oĩ ꝓpl̃o
suo pugnaturꝰ ĩ edrai. Dixitq̃ do
minꝰ ad moysẽ. Ne timeas eũ. qꝛ
in maũ tua tradidi illũ ⁊ oẽm po
pulũ ac t̃rã eiꝰ. fatiesq̃ illi sic̃ feci
sti seõ regi amorreoꝝ hĩtatori ese
bõ. Percusserẽt igit̃ ⁊ hũc cũ filijs
suis vniũsũq̃ ꝓpl̃m eiꝰ vsq̃ ad ĩt̃
nicõez ⁊ possederũt t̃rã illiꝰ. Profe
ctiq̃ castrametati sũt ĩ cãpestribꝰ
moab vbi trãs iordanẽ iherichо
sita est. ¶ Ca. xxij.

Videns ãt balac filius sephor
oĩa q̃ fecerat isrl̃ amorreo ⁊
q̃ ꝑtimuissent eũ moabite et ĩpe
tũ eis ferre nõ possent dixit ad ma
iores natu madiã. Ita delebit hic
ꝓpl̃s oẽs q̃ ĩ nr̃is finibꝰ ꝯmorãtur
qũo solet bos herbas vsq̃ ad ra
dices carpe Ipe erat eo tpe rex in
moab. Misit g̃ nũtios ad balaã
filiũ beor ariolũ q̃ hĩtabat sup flu
mẽ t̃re filioꝝ ãmon ut vocarẽt eũ
⁊ dicerẽt. Ecce egressus ẽ ꝓpl̃us ex
egipto q̃ operuit supfitiẽ t̃re sedẽs
ꝯtra me. Veĩ igit̃ ⁊ maledic ꝓpl̃o
huic. qꝛ fortior me ẽ si q̃ modo pos
sim ꝑcutere ⁊ eicere eũ de t̃ra mea.
Noui em̃ q̃ bñdictus sit cui bñdi
xeis ⁊ maledictꝰ ĩ quẽ maledicta
cõgesseris Perrexerũtq̃ seniores
moab ⁊ maiores natu madiã: ha
bẽtes diuinacõis p̃tiũ in maĩbus
Cũq̃ veĩssent ad balaã ⁊ narras
sent ei oĩa verba balac ille rñdit.
Manete h̃ nocte ⁊ rñdebo q̃cq̃d m̃
dixerit dñs Manẽtibꝰ illis apud
balaã veĩt deꝰ ⁊ ait ad eũ Quid si
bi volũt hoĩes isti apd̃ te. Rñdit.
Balac filius sephor rex moabita
rũ misit ad me dicẽs. Ecce ꝓpl̃us q̃
egressus ẽ de egipto operuit supfi
tiẽ t̃re veni ⁊ maledic ei si q̃ modo
possim pugnãs abigere eũ. Dixit
q̃ deus ad balaã. Noli ire cuꝫ eis
neq̃ maledicas ꝓpl̃o. qꝛ bñdictus
est. Qui mane cõsurgẽs dixit ad
p̃ncipes. Ite ĩ t̃rã vr̃aꝫ. qꝛ ꝓhibuit
me deꝰ veĩre vobiscũ. Reũsi princi
pes dixerẽt ad balac. Noluit bala
am veĩre nobiscũ. Rursũ ille mlto
plures ⁊ nobiliores q̃ añ miserat
misit Qui cũ veĩssent ad balaã di
xerẽt. Sic dic̃ balac filiꝰ sephor Ne
cũcteris veĩre ad me Paratꝰ sum
honorare te ⁊ q̃cq̃d volueris dare
Veĩ ⁊ maledic populo isti Rñdit
balaã. Si dederit m̃ balac plenã do
mũ suã argẽti ⁊ auri nõ potero im
mutaẽ v̀bũ dñi dei mei ut vel plꝰ
vel minꝰ loq̃r Obsecro ut hic ma
neatis etiã hac nocte ⁊ scire queã
q̃d m̃ rursũ rñdeat dñs Veĩt g̃ de
us ad balaã nocte ⁊ ait ei. Si vo
caẽ te venerẽt hoĩes isti: surge ⁊ va
de cuꝫ eis: ita dũtaxat ut q̃d p̃cepe
ro tibi fatias. Surrexit balaã ma
ne ⁊ strata asina ꝓfectus ẽ cũ eis
⁊ iratus ẽ deꝰ. Stetitq̃ ãgelꝰ dñi

ĩ via ɔtra balaã q̃ sedebat asine ⁊
duos pueros hẽbat secũ. Cernẽs
asina angelũ stantẽ ĩ via euagĩa
to gladio aũtit se de itinere ⁊ ibat
p agꝝ. Quã cũ verberaret balaaꝫ
⁊ vellet ad semitã reducẽ. stetit ã
gelus ĩ angustijs duaꝝ maceria
rũ q̃bꝰ vinee cingebãt. Quem vi
dẽs asina iũxit se paieti ⁊ attriuit
sedẽtis pedem. At ille iteꝝ verbera
bat ⁊ n̄lominꝰ angelꝰ ad locũ ã
gustũ trãsiẽs vbi nec ad dexterã
nec ad sinistrã poteãt deuiari: ob
uiꝰ stetit. Cũq̃ vidisset asina stã
tẽ angelũ: ɔcidit sb̄ pedibꝫ sedẽtis
Qui iratꝰ vehemẽtiꝰ cedebat fuste
lateã eiꝰ. Apuitq̃ dn̄s os asine ⁊
locuta ẽ. Quid feci tibi. Cur pcu
tis me ecce iã tercõ. Rn̄dit balaã
Quia cõmeruisti ⁊ illusisti m̄. Vti
nã haberẽ gladiũ ut te pcuterez.
Dixit asina. Nonne aĩal tuũ sũ cui
sp sedẽ ɔsuesti vsq̃ ĩ pn̄tem diẽ.
Dic q̃d simile vnq̃ fecerĩ tibi. At
ille ait. Nũq̃. Protinꝰ apuit dn̄s
oculos balaã ⁊ vidit angelũ stã
tẽ in via euaginato gladio. ado
rauitq̃ eũ pnꝰ in terrã. Cui ange
lꝰ. Cur inq̃t tercõ verberas asinã
tuã. Ego veni ut aduersarer tibi
q̃ puersa ẽ via tua. m̄q̃ ɔtraria
Et nisi asina declĩasset de via dãs
locũ r̄sistẽti te occidissem ⁊ illa vi
ueret. Dixit balaã. Peccaui. nesci
ens q̃ tu stares ɔtra me. Et nunc
si displicet tibi ut vadã: reuertar
Ait ãgelꝰ Vade cũ istis ⁊ caue ne
aliud q̃ p̄cepero tibi loq̃ris. Iuit
igit̄ cũ pn̄cipibꝫ Qd̄ cũ audissꝫ ba
lac egressus ẽ ĩ occursũ eiꝰ ĩ opido
moabitaꝝ qd̄ situ ẽ in extremis fi
nibꝫ arnõ. Dixitq̃ ad balaã. Nisi
nũtios ut vocarẽt te. Cur nõ sta
tim venisti ad me. An q̃ mercedẽ
aduẽtui tuo reddere nequeo. Cui
ille rũdit. Ecce assum Nũquid loq̃
potero aliud nisi qd̄ deus posuerit
ĩ ore meo. Perrexerũt g̃ simul et
venerũt in vrbeꝫ q̃ in extremis re
gni eiꝰ finibꝫ erat. Cũq̃ occidissꝫ
balac boues et oues: misit ad ba
laaꝫ et pn̄cipes q̃ cũ eo erant mu
nera. Mane aũt facto duxit eum
ad excelsa baal ⁊ intuitus ẽ extre
mã ptem populi. ¶ Ca. xxiij.

Dixitq̃ balaaꝫ ad balac. Edi
fica mihi h̄ septẽ aras ⁊ pa
ra totidẽ vitulos. eiusdezq̃ nume
ri arietes Cũq̃ fecisset iuxta s̄mo
nẽ balaã: imposuerũt sil̄ vitulũ ⁊
arietẽ super arã. Dixitq̃ balaã ad
balac sta paulisp iuxta holocau
stũ tuũ donec vadã si forte occur
rat m̄ dn̄s et qd̄cũq̃ ĩpauerit lo
q̃r tibi. Cũq̃ abissꝫ velocit̄: occur
rit illi deꝰ. Locutusq̃ ad eũ balaã
septẽ inq̃t aras erexi ⁊ ĩposui vitu
lũ ⁊ arietẽ desup dn̄s ãt posuit ver
bũ ĩ ore eiꝰ ⁊ ait. Reũtẽ ad balac
⁊ hec loq̃ris. Reuersus ĩuenit stã
tẽ balac iux̄ holocaustũ suũ ⁊ oẽs
principes moabitaꝝ. assumptaq̃
pabola sua dixit. De arã adduxit
me balac rex moabitaꝝ: de monti
bꝰ orientis. Veni inq̃t ⁊ maledic
iacob. ꝓpera ⁊ detestaẽ isrl̄. Quõ
maledicã: cui nõ maledixit deꝰ. q̃
racõe detester quẽ dn̄s n̄ detestat̄.
De sũmis filicibꝫ videbo eũ ⁊ de col
libꝰ ɔsiderabo illũ. Populꝰ solus
h̄itabit ⁊ ĩt̄ gẽtes n̄ r̄putabit̄. q̃s
dinũeraẽ possit puluerẽ iacob et
nosse numeꝝ stirpis isrl̄. Moiat̄
anima mea morte iustoꝝ et fiant

nouissima mea hoꝝ filia. Dixitq; balac ad balaā. Quid est hoc qd agis. Vt maledicēs inimicis meis vocaui te ⁊ tu ecōtraio bn̄dicis eis. Cui ille respōdit Nū aliud possū loq̄ n̄ qd iusserit dn̄s. Dixit g balac. Veī mecū ī alterū locū vn̄ ptē isrl̄ videas ⁊ totū vidē nō possis inde maledicito ei. Cūq; duxisset eū in locū sblimē sup v̄ticē mōtis phasga edificauit balaam septē aras ⁊ īpositis supra vitulo atq; ariete dixit ad balac. Sta h iux̄ holocaustū tuū donec ego obuius pgā. Cui cū dn̄s occurrisset posuissq; v̄bū in ore ei⁹ ait. Reūtere ad balac ⁊ hec loq̄ris ei. Reūsus īueīt eū stātē iux̄ holocaustū suū ⁊ pn̄cipes moabitarum cū eo Ad quē balac. Quid īq̄t locut⁹ ē dn̄s. At ille assumpta parabola sua ait. Sta balac ⁊ ausculta audi fili sephor. Nō ē de⁹ q̄si hō ut mēciat̄ nec ut filius hoīs ut mutet̄. Dixit g ⁊ nō fatiet. locut⁹ ē ⁊ nō īplebit. Ad bn̄dicēdū adduct⁹ sū benedictōē ꝓhibere nō valeo. Non est ydolū in iacob nec videt̄ simulacrū in isrl̄. Dn̄s de⁹ ei⁹ cū eo ē ⁊ clangor victorie regis ī illo. Deus eduxit illū de egipto cui⁹ fortitudo filis ē rinocerotis Non ē auguriū in iacob nec diuinacō ī isrl̄ Tēporib⁹ suis dicet̄ iacob ⁊ isrl̄ q̄d operat⁹ sit deus Ecce ꝓpl's ut leena cōsurget ⁊ q̄si leo eriget̄. Nō accubabit donec deuoret p̄daꝫ ⁊ occisorū sāguinē bibat. Dixitq; balac ad balaā Nec maledicas ei nec bn̄dicas. Et ille. Nonne ait dixi tibi ꝙ q̄cq̄d m̄ de⁹ īparet hoc facerē. Et ait balac ad eū Veī ⁊ ducā te ad aliū locū si forte placeat̄ deo ut inde maledicas eis. Cūq; duxissꝫ eū sup v̄ticē mōtis phogor q̄ respicit solitudinē dixit ei balaā. Edifica mihi h septē aras ⁊ para totidē vitulos eiusdēq; numeri arietes Fecit balac ut balaā dixerat īposuitq; vitulos ⁊ arietes per singulas aras. ¶ Ca. xxiiij.

Cunq; vidissꝫ balaaꝫ ꝙ placeret dn̄o ut bn̄dicēt israheli nequaq̄ abijt ut an̄ prexeāt ut auguriū q̄reret. ꝫ dirigēs cōtra desertū vultū suū ⁊ eleuās oculos vidit isrl̄ ī tētorijs ꝯmorātē p trib⁹ suas ⁊ irruēte in se spū dei assumpta parabola ait. Dixit balaā filius beor dixit hō cui obturat⁹ est oculus dixit auditor s̄monū dei q̄ visionē oīpotētis intuit⁹ ē qui cadit ⁊ sic aperiūt̄ oculi ei⁹. Quaꝫ pulcra tab̄nacula tua iacob ⁊ tētoria tua isrl̄ ut valles nemorose ut horti iuxta fluuios irrigui ut tab̄nacula q̄ fixit dn̄s q̄si cedri ꝓpt̄ aq̄s. Fluet aq̄ de situla ei⁹ ⁊ semē illius erit ī aq̄s multas. Tollet̄ ꝓpt̄ agag rex eius ⁊ auferet̄ regnū illius. Deus eduxit illū de egipto cui⁹ fortitudo filis ē rinocerotis. Deuorabūt gētes hostes illius. ossaq; eoꝝ ꝯfrīgēt ⁊ pforabūt sagittis Accubās dormiuit ut leo ⁊ q̄si leena quā suscitare null⁹ audebit. Qui bn̄dixerit tibi erit ipe bn̄dict⁹ q̄ maledixerit ī maledictōe reputabit̄. Irat⁹ q; balac ꝯtr̄ balaā cōplosis maīb⁹ ait. Ad maledicendū inimicis meis vocaui te q̄b⁹ ecōtrario tertio bn̄dixisti. Reūtere ad locū tuū Decreuerā q̄dē magnifice honorare te. ꝫ dominus p̄uauit te honore

disposito. Rñdit balaã ad balac
Nõne nuncijs tuis q̃s misisti ad
me dixi si dederit m̃ balac plenaz
domũ suã argẽti ⁊ auri ñ potero p̃
teire ꝑmonẽ dñi dei mei ut vel boĩ
q̃d vel mali ꝓferã ex corde meo. ꝫ
q̃cq̃d dñs dixerit hoc loq̃r. Verũ
tñ ꝑgẽs ad ꝓpl'm meũ dabo ꝯsiliũ
q̃d ꝓpl's tuꝰ ꝓplo huic fatiat extre
mo tpe. Sũpta igit̃ ꝑabola rursũ
ait. Dixit balaã filiꝰ beor: dixit hõ
cuiꝰ obturatꝰ ẽ oculꝰ: dixit audi
tor sermonũ dei q̃ nouit doctrinaz
altissimi ⁊ visiões oĩpotẽtis vidz
q̃ cadẽs aptos habz oculos vide
bo eũ ꝫ nõ mõ: ĩtuebor illũ. ꝫ non
ꝓpe. Orietꝫ stella ex iacob ⁊ cõsur
gz v̄ga de isrl' ⁊ ꝑcutiet duces mo
ab vastabitq̃ oẽs filios seth ⁊ erit
ydumea possessio eiꝰ. Hereditas
seir cedz ĩimicis suis. isrl' vero forti
ter aget. De iacob erit q̃ dñet ⁊ ꝑ
dat reliq̃as cĩtatis. Cũq̃ vidisset
amalech: assumẽs ꝑabolã ait Pñ
cipiũ gẽtiũ amalech cuius extre
ma ꝑdent̃ Viditq̃ cineũ ⁊ assum
pta ꝑabola ait. Robustũ q̃dem ẽ
habitaculũ tuũ. ꝫ si ĩ petra posue
ris nidũ tuũ ⁊ fueris electꝰ de stir
pe cin q̃diu poteis ꝑmanere. As
sur eĩ capiet te Assumptaq̃ ꝑabo
la iterũ locutꝰ ẽ. Heu q̃s victurꝰ ẽ
qñ ista fatiet deꝰ. Veniẽt ĩ trieri
bꝰ de ytalia. supabũt assirios va
stabuntq̃ hebreos ⁊ ad extremũ
etiã ipi ꝑibũt. Surrexitq̃ balaã ⁊
reuersus ẽ ĩ locũ suũ. balacq̃ via
qua venerat redijt. ¶ Ca. xxv.

Morabatur ãt eo tpe isrl' ĩ se
thĩ ⁊ fornicatꝰ ẽ ꝓpl's cũ fili
abz moab q̃ vo̅uerũt eos ad sacri
ficia sua. At illi ꝯmederũt ⁊ adora
uerũt deos earũ. Initiatusq̃ ẽ isrl'
beelfegor Et iratꝰ dñs ait ad moy
sẽ. Tolle cũctos pñcipes ꝓpl'i ⁊ su
spẽde eos ꝯtr̃ solẽ ĩ patibul' ut aũ
tat̃ furor meꝰ ab isrl' Dixitq̃ moy
ses ad iudices isrl'. Occidat vnꝰ
q̃sq̃ ꝓxĩos suos q̃ initiati sũt beel
fegor. Et ecce vnꝰ de filijs isrl' ĩtra
uit corã fr̃tribz suis ad scortũ ma
dianitẽ vidẽte moyse ⁊ oĩ turba fi
liorũ isrl' q̃ flebãt añ fores tabna
culi. Qꝫ cũ vidisset finees filiꝰ ele
azari filij aarõ sacdotis: surrexit de
medio multitudĩs et arrepto pu
giõe ĩgressus ẽ post virũ israhelitẽ
in lupanar ⁊ ꝑfodit ãbos sil' virũ
.s. ⁊ mulierẽ ĩ locis geĩtalibꝰ. Ces
sauitq̃ plaga a filijs isrl' ⁊ occisi
sũt vigĩtiq̃tuor milia hoĩm. Dixit
q̃ dñs ad moysẽ. Finees filiꝰ ele
azari filij aarõ sacdotis aũtit iraz
meã a filijs isrl'. q̃ zelo meo ꝯmo
tꝰ ẽ ꝯtra eos: ut ñ ipe delerẽ filios
isrl' in zelo meo. Idcirco loq̃re ad
eũ. Ecce do ei pacẽ fedeis mei ⁊ erit
tã ipi q̃ semini eiꝰ pactũ sacerdo
cij sempiternũ. q̃ zelatus ẽ ꝓ deo
suo ⁊ expiauit scelꝰ filiorũ israhel
Eãt aũt nomẽ viri israhelite q̃ oc
cisus ẽ cuz madianitide zãbri filiꝰ
salumi: dux de ꝯgnacõne ⁊ tribu
symeoĩs. Porro mulier madiani
tis q̃ pit̃ int̃fecta ẽ vo̅bat̃ cozbi fi
lia sur pñcipis nobilissimi madi
anitarũ. Locutusq̃ ẽ dñs ad moy
sẽ dicẽs. Hostes vos sentiant ma
dianite ⁊ ꝑcutite eos. q̃ ⁊ ipsi ho
stiliter egerunt contra vos ⁊ dece
pere insidijs ꝑ ydolum phogor et
cozbi filiam ducis madian soro
rem suam que percussa est in die
plage pro sacrilegio phogor.

Postq̄ noxioꝝ sā Ca. xxvi.
guis effusus ē dixit dn̄s ad
moysē ⁊ eleazarū filiū aarō sacdo
tē. Numerate oēz sūmaz filioꝝ isrl̄
a vigīti ānis ⁊ supra p domos et
ꝯgnacōes suas cunctos q̄ possunt
ad bella ꝓcedere. Locuti sūt itaq̄
et eleazar sacdos ī cāpestribꝰ mo
ab sup iordanē contra iericho ad
eos q̄ erāt a vigīti annis ⁊ supra
sic dn̄s īpauerat q̄ꝝ ē iste nūerꝰ
Rubē p̄mogeitꝰ isrl̄. Huiꝰ filius
enoch a quo fāilia enochitarū ⁊
phallu a q̄ fāilia phalluitaꝝ ⁊ es
rom a q̄ fāilia esromitarū ⁊ char
mi a q̄ fāilia charmitarū. Hee sūt
fāilie de stirpe rubē q̄rū numerꝰ in
uētꝰ ē q̄dragīta tria milia ⁊ septī
gēti trigīta. Filius phallu eliab
huiꝰ filij namuhel ⁊ dathā ⁊ abi
ron. Isti sunt dathan et abiron
principes populi q̄ surrexerūt ꝯtra
moysē et aarō in seditione chore
qn̄ adūsus dn̄m rebellauerūt ⁊ api
ens t̄ra os suū deuorauit chore mo
riētibꝰ pluimis qn̄ ꝯbussit ignis
ducētos qn̄q̄gīta viros Et factū ē
grāde miraculū ut chore peūte fi
lij illius nō perirēt. Filij symeō p
cognacōes suas namuhel ab hoc
fāilia namuhelitaꝝ iamin ab hoc
fāilia iamītarū: iachin ab hoc fāi
lia iachinitaꝝ: zare ab hoc fāilia
zareitarū: saul ab hoc fāilia sauli
taꝝ Hee sūt fāilie de stirpe symeō
q̄rū oīs numerus fuit vigītiduū
miliū ducētoꝝ Filij gad p ꝯgna
cōes suas: sephon ab hoc fāilia se
phoītaꝝ: aggi ab hoc fāilia aggi
taꝝ: suni ab hoc fāilia sunitarum:
ozni ab hoc fāilia oznitaꝝ: her ab
hoc fāilia heritaꝝ: arod a quo fāi
lia aroditarū: arihel ab hoc fāilia
oīs numerꝰ fuit q̄dragīta milia
qn̄gētoꝝ Filij iuda her ⁊ onan q̄
ambo mortui sūt in t̄ra chanaan.
Fuerūtq̄z filij iuda p ꝯgnacōes su
as: sela a quo fāilia selaitaꝝ: pha
res a quo fāilia pharesitaꝝ: zare
a quo fāilia zareitaruz. Porro filij
phares esrō a quo fāilia esroīta
ꝝ ⁊ aml̄ a q̄ fāilia amulitaꝝ. Iste
sūt fāilie iuda q̄ꝝ oīs numerus
fuit septuagīta sex milia qn̄gēto
rū. Filij ysachar p cognacōes su
as. thola a q̄ familia tholaiataꝝ.
phua a q̄ fāilia phuaitaꝝ. iasub
a q̄ fāilia iasubitaꝝ. semrā a quo
fāilia semranitaꝝ. Hee sūt cogna
cōes ysachar q̄ꝝ nūerꝰ fuit sexa
gintaq̄tuormilia trecētoꝝ. Filij za
bulon p cognacōes suas. sared a
q̄ fāilia sareditaꝝ. helon a q̄ fami
lia helonitaꝝ. ialel a q̄ fāilia iale
litaꝝ Hee sūt ꝯgnacōes zabulō q̄
rū numerꝰ fuit sexagīta milia qn̄
gētoꝝ Filij ioseph p ꝯgnacōnes
suas manasse ⁊ ephraim. De ma
nasse ortus ē machir a q̄ familia
machiritarū. Machir genuit ga
laad a q̄ fāilia galaaditaꝝ Gala
ad habuit filios iezer a q̄ familia
iezeritaꝝ ⁊ elech a q̄ fāilia elechi
tarū ⁊ asrihel a q̄ fāilia asrihelita
rū ⁊ sechē a q̄ fāilia sechemitaꝝ et
semida a quo fāilia semidaitaꝝ
⁊ epher a q̄ fāilia epheritarū. Fu
it aūt epher pr̄ salphaad q̄ filios
nō habebat. ꝫ tm̄ filias q̄ruz ista
sunt noīa maala ⁊ noa ⁊ egla et
melcha ⁊ thersa. Hee sūt familie
manasse ⁊ numerꝰ eaꝝ qn̄q̄gīta
duo milia septīgētoꝝ. Filij autez
ephraim p ꝯgnacōes suas fuerūt

hij Suthala:a q̊ familia suthala
itaꝝ. bec her:a q̊ familia becherita
ruꝫ. tehen:a quo familia tehenita
ruꝫ. Porro filiꝰ suthala fuit hera:
a quo familia heranitaꝝ. Hee sūt
ꝯgnacōnes filioꝝ ephraī quarū
numerus fuit trigintaduo milia
qn̄gentoꝝ Isti sūt filij ioseph per
familias suas. Filij beniamin ī co
gnacōnibꝰ suis. bale:a q̊ familia
baleitaꝝ. azbel:a quo faīlia azbe
litaꝝ. achirā:a quo familia achi
ramitaꝝ. suphā:a quo familia su
phamitarū. vphā:a quo familia
vphamitaꝝ Filij bale hered ⁊ no
eman de hered:familia hereditaꝝ
de noemā:familia noemanitaꝝ.
Hij sūt filij beniamin ꝑ cognatio
nes suas quoꝝ numerꝰ q̄dragin
taqn̄qꝫ milia sexcentoꝝ. Filij dan
ꝑ cognacōes suas. suhā:a quo fa
milia suhanitarū. Hee ꝯgnacōes
dā ꝑ familias suas. Oēs fuere su
hanite quoꝝ numerus erat sexa
gintaq̄tuor milia q̄dringentorū.
Filij aser ꝑ ꝯgnacōnes suas. iem
na:a quo faīlia iēnaitaꝝ. iessui:a
quo familia iessuitaꝝ. brie:a q̊ fa
milia brieitaꝝ. Filie brie haber:a
quo faīlia haberitaꝝ ⁊ melchihel
a quo familia melchihelitaꝝ. No
mē aūt filie aser fuit sara. Hee co
gnacōnes filioꝝ aser ⁊ numerus
eoꝝ qn̄q̄gintatria milia q̄drīgen
toꝝ. Filij neptalī ꝑ ꝯgnacōes su
as. iessihel:a q̊ familia iessihelita
rū. guni:a quo faīlia gunitarū. ia
ser:a quo familia iaseritaꝝ. sellez
a quo faīlia sellemitaꝝ. Hee sunt
ꝯgnacōnes filioꝝ neptalī ꝑ fami
lias suas quoꝝ numerꝰ q̄dragī
taqn̄qꝫ milia q̄dringētorū. Ista ē

sūma filioꝝ isrl̄ q̄ recēsiti sūt sexcē
tamilia ⁊ mille septingētitriginta
Locutusqꝫ ē dn̄s ad moysē dicēs
Istis diuidet̄ terra iuxta numerū
vocabuloꝝ in possessiones suas.
Pluribꝰ maiorē ptē dabis ⁊ pau
tioribus minorē. singul̄ sicut nūc
recensiti sūt tradet̄ possessio:ita dū
taxat ut sors terraꝫ tribubꝰ diui
dat et familijs. Quicq̄d sorte cōti
gerit hoc vel plures accipiant vel
pautiores. Hicq̄ꝫ est numerꝰ filio
rū leui ꝑ familias suas. Gersō:a
quo familia gersonitaꝝ. caath:a
quo faīlia caathitaꝝ. merari:a q̊
familia meraritarū. Hee sūt faīlie
leui Familia lobni. faīlia hebroni
faīlia mooli. faīlia musi. familia
chori. At vero caath genuit āraꝫ
q̄ habuit vxorez iochabeth filiaꝫ
leui q̄ nata ē ei ī egipto. Hec genu
it viro suo āraꝫ filios aarō ⁊ moy
sē ⁊ mariā sororē eoꝝ. De aarō or
ti sunt nadab ⁊ abin ⁊ eleazar et
ythamar q̊rū nadab ⁊ abin mor
tui sūt cū obtulissent ignē alienū
corā dn̄o. Fuerūtqꝫ oēs q̄ numerā
ti sūt vigītitriamilia generis ma
sculini ab vno mense ⁊ supra q̄ n̄
sunt recensiti int̄ filios isrl̄ nec eis
cū ceteris data possessio ē Hic est
numerus filioꝝ isrl̄ qui descripti
sunt a moyse ⁊ eleazaro sacerdote
in campestribꝰ moab supr̄ iorda
nē contra ihericho int̄ quos nul
lus fuit eorū q̄ an̄ numerati sūt a
moyse et aaron in deserto synai.
Predixerat enim dominꝰ ꝙ oēs
morerentur in solitudine. Nullus
qꝫ remansit ex eis nisi caleb filius
iephone ⁊ iosue filius nun.

¶ Capitulū. xxvij.

Accesserūt āt filie salphaad
filij ephēr. filij galaad filij
machir. filij manasse q̄ fuit filius
ioseph. q̄ꝝ fūt noīa: maala ⁊ noa
⁊ egla ⁊ melcha ⁊ thersa: steterūt
q̄ corā moyse et eleazaro sacerdote
⁊ cūctis p̄ncipib⁹ ꝓpl'i ad ostiū ta
bernaculi fedeis atq̄ dixerūt Pat
nr̄ mortu⁹ ē in deserto: nec fuit ī se
dicōe q̄ ꝯcitata ē ꝯtra dn̄m sb̄ cho
re. ꝫ in peccato suo mortu⁹ ē Hic n̄
habuit mares filios Cur tollitur
nomē illi⁹ de familia sua. q̄ n̄ hꝫ
filiū. Date nob̄ possessionē inter
ꝯgnatos p̄ris nr̄i. Retulitq̄ moy
ses causā eaꝝ ad iuditiū dn̄i Qui
dixit ad eū. Justā rē postulant fi
lie salphaad Da eis possessionē
īt ꝯgnatos p̄ris sui ⁊ ei ī hēditatē
succedāt. Ad filios āt isrl' loq̄ris
hec Homo cū mortu⁹ fuerit absq̄
filio: ad filiā ei⁹ trāsibit hēditas
si filiā n̄ habuerit: hēbit successo
res frēs suos. Qd̄ si ⁊ frēs n̄ fuerīt
dabitis in hēditatē frib⁹ p̄ris ei⁹
Sinautē nec patruos habuerit
dabit hēditas hijs q̄ ei ꝓximi sūt
Eritq̄ hoc filijs isrl' sāctū lege ꝑpe
tua sic p̄cepit dn̄s moysi. Dixitq̄
dn̄s ad moysen. Ascēde ī montē
istū abarim ⁊ ꝯtēplare iñ t̄rā quā
datur⁹ sū filijs isrl'. Cūq̄ videris
eam ibis ⁊ tu ad ꝓpl'm tuū sic iuit
frat tu⁹ aarō. q̄ offendistis me ī
deserto sin ī ꝯtradictōe multitudīs
nec sāctificaē me voluistis corā ea
sup aq̄s. Hee sūt aq̄ ꝯtradcōis in
cades deserti sin. Cui rn̄dit moyses
Prouideat dn̄s de⁹ spūuꝫ oīs car
nis hoīem q̄ sit sup multitudinem
hāc ⁊ possit exire ⁊ ītrare āte eos
⁊ educere eos vel ītroducē: ne sit
ꝓpl's dn̄i sicut oues absq̄ pastore
Dixitq̄ dn̄s ad eū. Tolle iosue fi
liū nun virū ī q̄ ē spūs dei ⁊ pone
manū tuā sup eū. Qui stabit corā
eleazaro sacerdote ⁊ oī multitudine
⁊ dab ei p̄cepta cūctis vidētib⁹ et
pātē glie tue vt audiat eū oīs sy
nagoga filioꝝ isrl'. Pro hoc si q̄d
agendū erit: eleazar sacerdos ꝯsulet
dn̄m. Ad v̄bū ei⁹ egredietur ⁊ īgre
dietur ipe ⁊ oēs filij isrl' cū eo ⁊ cete
ra multitudo. Fecit moyses vt p̄ce
pat dn̄s Cūq̄ tulissꝫ iosue: statuit
eū corā eleazaro sacerdote ⁊ omī fre
quētia ꝓpl'i ⁊ īpositis capiti ei⁹ ma
nib⁹ cūcta replicauit q̄ mādaue
rat dominus. ¶ Ca. xxviij.

Dixitq̄ dn̄s ad moysen. Pre
cipe filijs isrl' ⁊ dices ad eos. Ob
lacōē meā ⁊ panes et incēsū odo
ris suauissimi offerte ꝑ tpa sua.
Hec sūt sacrifitia q̄ offerre debetis.
Agnos āniculos īmaculatos du
os q̄tidie in holocaustū sēpitnuꝫ
vnū offeretis mane et alterū ad
vesperū: decimā ptē ephi simile q̄
ꝯspsa sit oleo purissimo ⁊ habeat
q̄rtā ptē hin. Holocaustū iuge ē
qd̄ obtulistis ī mōte sinai ī odorē
suauissimū incēsi dn̄i Et libabitis
vini q̄rtā ptē hin ꝑ agnos singu
los ī scūaio dn̄i. Alteꝝq̄ agnū si
milit offeretis ad vespm iux̄ oēm
ritū sacrificij matutini ⁊ libamēto
rū ei⁹ oblacōē suauissimi odoris
dn̄o. Die aūt sabbati offeretis du
os agnos āniculos ymaculatos ⁊
duas decīas sile oleo ꝯspse ī sacri
fitio ⁊ liba q̄ rite fūdūt ꝑ singula
sabbata ī holocausto sēpitno In
kalēdis aūt id ē in mēsiū exordijs
offeretis holocaustū dn̄o. vitulos

de armento duos. arietē vnū. ag
nos āniculos septē imaculatos
ꝛ tres decīas simile oleo ꝯspse ī sa
crifitio ꝑ singulos vitulos et du
as decīas simile oleo cōspse ꝑ sin
gulos arietes ꝛ decimā decīe simi
le ex oleo in sacrificō ꝑ agnos sin
gulos. Holocaustum suauissimi
odoris atq; incēsi ē dño. Libamen
ta āt vini q̄ ꝑ singulas fudēda sūt
victimas: ista erīt. Media ꝑs hin
ꝑ singulos vitulos. tertia ꝑ arie
tē. q̄rta ꝑ agnū. Hoc erit holocau
stū ꝑ oēs mēses q̄ sibi āno vertē
te succedūt. Hircusq̄ offeret dño
ꝓ pctis in holocaustū sēpitnū cū
libamētis suis. Mēse āt p̄mo q̄rta
decima die mēsis phase dñi erit ꝛ
q̄ntadecīa die sollēnitas. Septem
diebꝫ vescēt azimis: q̄ꝝ dies p̄ma
venerabil ꝛ scā erit. Oē opꝰ ꝑuile
nō fatietis ī ea. Offeretisq; incēsū
holocaustū dño vitulos de armē
to duos. arietē vnū. agnos āniculos
imaculatos septē ꝛ sacrifitia
singlorꝫ ex simila q̄ ꝯspsa sit oleo
tres decīas ꝑ singulos vitulos et
duas decīas ꝑ arietez ꝛ decimā de
cime ꝑ agnos singulos. ꝛ ꝑ septē
agnos ꝛ hircū ꝓ pctō vnū ut ex
piet ꝓ vob. p̄ter holocaustuꝫ ma
tutinū qd sp offeretis. Ita fatietis
ꝑ singulos dies septez dierꝫ ī fon
tē ignis ꝛ ī odorē suauissimū dño
q̄ surget de holocausto ꝛ de libati
onibꝰ singulorꝫ. Diesq̄ septimus
celebrimꝰ ꝛ scīs erit vob. Oē opꝰ
ꝑuile nō fatietis ī eo. Dies etiā pri
mitiuorū qn offeretis nouas fru
ges dño expletis ebdomadibꝫ: ve
nerabil ꝛ scā erit. Oē opꝰ ꝑuile n̄
fatietis ī ea. Offētisq; holocaustū
in odorē suauissimū dño. vitulos
de armento duos. arietē vnū. ag
nos āniculos imaculatos septez
atq; in sacrificijs eorꝫ simile oleo
ꝯspse tres decimas ꝑ singulos vi
tulos. ꝑ aietes duos. ꝑ agnos de
cimā decīe q̄ sil sūt agni septē hir
cūq̄ q̄ mactat ꝓ expiacōne p̄ter
holocaustū sempitnū et liba eiꝰ.
Immaculata offeretis omnia cuꝫ
libationibus suis. ¶ Ca. xxix.

Mensis etiā septimi p̄ma dies
venerabil ꝛ sācta erit vob.
Omē opꝰ ꝑuile nō fatietis ī ea. q̄
dies clāgoris ē ꝛ tubarꝫ. Offeretis
q; holocaustū ī odorē suauissimū
dño. vitulū de armēto vnū ꝛ arie
tē vnū ꝛ agnos āniculos imacu
latos septē ꝛ ī sacrificijs eorꝫ simi
le oleo cōspse tres decīas ꝑ singu
los vitulos. duas decīas ꝑ arietē
vnaꝫ decīaꝫ ꝑ agnū q̄ sil sūt agni
septez ꝛ hircū ꝓ pctō q̄ offert ī ex
piacōne ꝓpli preter holocaustū ca
lendaruꝫ cū sacrificijs suis ꝛ holo
caustū sēpitnū cū libacōnibꝫ soli
tis. Hijsdē cerimonijs offeretis ī
odorē suauissimū incensū dño. De
cīaq̄ dies mēsis huiꝰ septimi erit
vobis sācta atq; venerabil ꝛ affli
getis aīas vr̄as. Oē opꝰ seruile n̄
fatietis in ea. Offeretisq; holocau
stū dño ī odorē suauissimū vitulū
de armēto vnū. arietē vnū. agnos
āniculos imaculatos septē ꝛ ī sa
crificijs eorꝫ simile oleo ꝯspse tres
decīas ꝑ singulos vitulos duas
decīas ꝑ aietē decīaꝫ decīe ꝑ agnos
singlos q̄ sūt sil agni septē ꝛ hcū
ꝓ pctō absq; hijs q̄ offerri ꝓ dli
cto solēt ī expiacōꝫ ꝛ holocaustū
sēpitnū ī sacrifitio ꝛ libamībꝫ eorꝫ

Quiuta decima vero die mensis septi
que vob scā erit atq; venerabilis
oē opus seruile nō facietis in ea. ꝫ
celebrabitis sollēnitatē dño septē
diebus Offeretisq; holocaustū in
odorē suauissimū dño vitulos de
armento tredecī arietes duos ag
nos āniculos īmaculatos q̄tuor
decī ⁊ ī libamētis eoꝝ simile oleo
ꝯspse tres decīas ꝑ vitulos singu
los q̄ sūt sil' vituli tredecī et duas
decīas arieti vno id ē sil' arietib⁹
duob⁹ ⁊ decimā decime agnis sin
gul' q̄ sūt sil' agni q̄tuordecī ⁊ hir
cū ꝓ pctō absq; holocausto sēpit'
no ⁊ sacrifitio ⁊ libaīe ei⁹ In die
altero offeres vitulos de armēto
duodecī arietes duos agnos āni
cl'os īmaculatos q̄tuordecī. sacri
fitiaq; ⁊ libamīa singuloꝝ ꝑ vitu
los ⁊ aletes ⁊ agnos rite celebra
bis ⁊ hircum ꝓ pctō absq; holo
causto sēpit'no sacrifitioq; eius ⁊
libamīe. Die t'cio offeres vitulos
vndecī arietes duos agnos anni
culos īmaculatos q̄tuordecī sacri
fitiaq; ⁊ libamina singuloꝝ ꝑ vi
tulos ⁊ arietes et agnos rite cele
brab' ⁊ hircum ꝓ pctō absq; holo
causto sēpit'no sacrificōq; ⁊ liba
mine eius. Die q̄rto offeres vitu
los decē arietes duos agnos an
niculos īmaculatos q̄tuordecī sa
crifitiaq; ⁊ libamīa singuloꝝ per
vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite ce
lebrabis ⁊ hircū ꝓ pctō absq; ho
locausto sēpit'no sacrifitioq; eius
et libamīe. Die q̄nto offeres vitu
los nouē arietes duos agnos an
niculos īmaculatos q̄tuordecī sa
crifitiaq; et libamina singuloꝝ ꝑ
vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite ce
lebrab' ⁊ hircū ꝓ pctō absq; holo
causto sēpit'no sacrifitioq; eius ⁊
libamīe. Die sexto offeres vitulos
octo arietes duos agnos anniculos
īmaculatos q̄tuordecī sacrifi
tiaq; ⁊ libamīa singuloꝝ ꝑ vitu
los ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebra
bis ⁊ hircū ꝓ pctō absq; holocau
sto sēpit'no sacrificōq; ei⁹ ⁊ liba
mīe. Die septīo offeres vitulos se
ptē ⁊ arietes duos agnos āniculos
īmaculatos q̄tuordecī sacrifi
tiaq; et libamīa singuloꝝ ꝑ vitu
los ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebra
bis ⁊ hircū ꝓ pctō abq; holocau
sto sēpit'no sacrifitioq; ei⁹ ⁊ liba
mīe. Die octauo q̄ ē celeberrimus
oē op⁹ seruile nō facietis offerētes
holocaustū ī odorē suauissimū do
mino vitulū vnū arietez vnū ag
nos āniculos īmaculatos septez
sacrifitiaq; ⁊ libamīa singuloꝝ ꝑ
vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite ce
lebrab' ⁊ hircū ꝓ pctō absq; holo
causto sēpit'no sacrificōq; ei⁹ ⁊ li
bamīe Hec offeretis dño in sollē
nitatib⁹ vr̄is p̄t' vota ⁊ oblacōes
spōtaneas ī holocausto ī sacrificō
in libamine ⁊ ī hostijs pacificis.

¶ Ca. xxx.

Narrauitq; moy
ses filijs isrl' oīa q̄ ei dñs im
perarat et locut⁹ ē ad p̄ncipes tri
buū filioꝝ isrl' Iste ē s'mo quē p̄
cepit dñs. Siq̄s viroꝝ votū dño
voueit aut se cōstrīxeit iuramēto
nō fatiet irritū v̄bū suū. ꝫ oē q̄d ꝓ
misit īplebit. Mulier si q̄ppiam vo
uerit ⁊ se cōstrinxerit iuramēto q̄
est ī domo patris sui ⁊ ī etate ad
huc puellari si ꝯgnouerit pat' vo
tū q̄d pollicita ē ⁊ iuramētū q̄ ob
ligauit aīaz suā ⁊ tacuerit voti rea

erit. Quicq̄d pollicita ē ⁊ iurauit:
ope cōplebit. Si aūt stati ut au
dierit ɔtradixerit pr̄ ⁊ vota ⁊ iura
menta ei⁹ irrita erūt nec obnoxia
tenebit̄ sp̄osioni eo q̄ ɔtradixerit
pat̄. Si maritū habuerit et voue
rit aliq̄d ⁊ semel de ore ei⁹ verbū
egrediēs: aīaz ei⁹ obligauerit iuā
mēto q̄ die audierit vir ⁊ nō ɔtr̄
dixerit: voti rea erit. reddetq̄ qd̄cū
q̄ ꝓmiserat. Si aūt audiēs stati
ɔtr̄dixerit ⁊ irritas fecerit pollicita
tiōes ei⁹. verbaq̄ q̄b⁹ obstrinxe
rat aīaz suā: ꝓpiti⁹ erit ei dn̄s. Vi
dua ⁊ repudiata quiq̄d vouerit
reddēt. Vxor in domo viri cū se vo
to ɔstrinxerit ⁊ iuramēto: si audi
erit vir ⁊ tacuerit nec ɔtradixerit
sp̄osioni reddet qd̄cūq̄ ꝓmiserat
Si aūt ex tīplo ɔtradixerit: non
tenebit̄ ꝓmissionis rea q̄ marit⁹
ɔtradixit ⁊ dn̄s ei ꝓpiti⁹ erit. Si vo
uerit ⁊ iuramēto se ɔstrinxerit ut
p ieiuniū vel ceteraꝝ reꝝ abstinē
tiā affligat aīaz suā in arbitrio vi
ri erit si fatiat siue nō fatiat Qd̄ si
audiēs vir tacuerit ⁊ ī alterā diē
distulerit sententiā quicq̄d voue
rat atq̄ ꝓmiseāt reddet. q̄ statim
ut audiuit tacuit. Si aūt ɔtradi
xerit postq̄ resciuit: portabit ip̄e
iniq̄tatē ei⁹. Iste sūt leges q̄s ɔsti
tuit dn̄s moysi int̄ virꝝ ⁊ vxorez. ī
ter pr̄ez ⁊ filiā q̄ ī puellari adhuc
etate ē vel que manet in parentis
domo. ¶ Capitulū. xxxi.

Locutusq̄ ē dn̄s ad moysen
dicens. Vlciscere p̄us filios
isrl̄ de madianitis ⁊ sic colligeris
ad ꝓpl̄m tuuz. Statiq̄ moyses ar
mate īq̄t ex vob̄ viros ad pugnā
q̄ possint vltionē dn̄i expetē de ma
dianitis. Mille viri de singulis tri
bub⁹ eligātur ex isrl̄ q̄ mittātur
ad bellū. Dederūtq̄ millenos de sin
gul̄ tribub⁹ ⁊ duodecī milia expe
ditoꝝ ad pugnam q̄s misit moy
ses cū phinees filio eleazari sacer
dotis. vasaq̄ sācta ⁊ tubas ad clā
gendū tradidit ei. Cūq̄ pugnas
sēt ɔtra madiāitas atq̄ vicissent
oēs mares occiderūt ⁊ reges eoꝝ
eui ⁊ recē ⁊ sur ⁊ vr ⁊ rebe quinq̄
p̄ncipes gētis. balaāq̄ filiuz beor
int̄fecerūt gladio. ceperūtq̄ muli
eres eoꝝ et puulos oīaq̄ pecora
⁊ cūctaz suppellectilē. Quicq̄d hīe
potuerāt depopulati sūt tā vrbes
q̄ viculos ⁊ castella flāma ɔsum
psit. Et tulerūt predaz ⁊ vniūsa q̄
ceperāt tā ex hoīb⁹ q̄ ex iumētis
⁊ ɔduxerūt ad moysē ⁊ eleazarū
sacerdotē ⁊ ad oēm multitudinez
filioꝝ isrl̄. Reliq̄ aūt vtensilia por
tauerūt ad castr̄ ī cāpestrib⁹ mo
ab iuxta iordanē contra ihericho
Egressi sūt aūt moyses ⁊ eleazar
sacerdos ⁊ omnes principes syna
goge in occursū eoꝝ extra castra
Iratusq̄ moyses p̄ncipib⁹ exerci
tus tribunis ⁊ centurionib⁹ q̄ ve
nerāt de bello ait. Cur feminas re
seruastis. Nōne iste sunt que de
ceperunt filios israhel ad sugge
stionem balaam et preuaricari
fecerunt vos in domino super pec
cato phogor vnde ⁊ percussus est
populus. Ergo cunctas interfici
te. Quicquid est generis masculi
ni etiam in paruulis et mulieres
que nouerunt viros ī coitu iugu
late. puellas autem et omnes fe
minas virgines reseruate vobis
⁊ manete extra castr̄ septē diebz

Qui occiderit hoīez vl' occisū tetigerit lustrabit die tercō ⁊ septīo. Et de oī p̄da siue vestimētū fuerit siue vas ⁊ aliq̄d ī vtēsilia p̄patū de caprarū pellib⁹ ⁊ pilis ⁊ ligno expiabit. Eleazarq̄ sacdos ad viros exercit⁹ q̄ pugnauerāt sic locut⁹ est. Hoc ē p̄ceptū legis qd̄ mādauit deus moysi. Aurū ⁊ argētū et es ⁊ ferrū ⁊ plūbū ⁊ stannū ⁊ oē qd̄ potest tn̄sire per flāmas igne purgabit. q̄cq̄d aūt ignē non potest sustinē aq̄ expiacōis scīficabitur ⁊ lauabitis vestimēta vr̄a die septīo ⁊ purificati postea castra ī trabitis. Dixitq̄ dn̄s ad moysen Tollite sūmā eoꝝ q̄ capta sūt ab hoīe vsq̄ ad pecus tu ⁊ eleazar sacerdos ⁊ pn̄cipes vulgi: diuidesq̄ ex equo p̄dā int̄ eos q̄ pugnauerūt ⁊ egressi sūt ad bellū ⁊ int̄ oēz reliquā mltitudīez ⁊ sepab̄ ptē domino ab hijs q̄ pugnauerūt ⁊ fuerūt ī bello vnā aīaz de qn̄gētis taz ex hoīb⁹ q̄ ex bob⁹ ⁊ asinis ⁊ ouib⁹ ⁊ dab̄ eā eleazaro sacdoti. qꝛ p̄mitie dn̄i sūt Ex mediaq̄ pte filiorū isrl' accipies qn̄q̄gesimū caput hoīm ⁊ boū ⁊ asinoꝝ ⁊ ouiū cūctorūq̄ animātiū et dab̄ ea leuitis q̄ excubāt ī custodijs tab̄naculi dn̄i Fecerūtq̄ moyses ⁊ eleazar sicut precep̄at dn̄s Fuit aūt p̄da quā exercit⁹ cepat ouiū sexcēta septuagītaqn̄q̄ milia. boū septuagīta duo milia. asinoꝝ sexagīta milia ⁊ mille aīe hoīm sex⁹ feīnei q̄ non ꝯgnouerāt viros trigītaduo milia. Dataq̄ ē media ps hijs q̄ in p̄lio fuerāt ouiū trecētatrign̄ta septē milia qn̄gēte e q̄b⁹ ī ptez dn̄i supputate sūt oues sexcēte septuagītaqn̄q̄ ⁊ de bob⁹ trigītasex milib⁹ boues septuagn̄ta ⁊ duo. de asinis triginta milib⁹ qn̄gētis asini sexagīta vnus. De aīab⁹ ho īm sedecim milib⁹ cesserūt ī ptez dn̄i trigītadue aīe. Tradiditq̄ moyses numerū p̄mitiarū dn̄i eleazaro sacerdoti sicuti fuerat ei īpatū ex media pte filioꝝ isrl' quā sepauerat hijs q̄ in p̄lio fuerāt. De media vero pte q̄ ꝯtigeāt reliq̄ multitudini id ē de ouib⁹ trecētis trigītaseptē milib⁹ qn̄gētis ⁊ de bob⁹ triginta sex milib⁹ ⁊ de asinis trigīta milib⁹ qn̄gentis ⁊ de hoīb⁹ sedecī milibus tulit moyses qn̄q̄gesimū caput ⁊ dedit leuitis q̄ excubabāt ī tab̄naclo dn̄i sic p̄cepat dn̄s. Cūq̄ accessissent pn̄cipes exercit⁹ ad moysē et tribuni cēturionesq̄ dixerūt. Nos s̄ui tui recēsuim⁹ numerū pugnatoꝝ q̄s habuimus sub maū nr̄ā ⁊ ne vn⁹ q̄dez defuit. Ob hāc causam offerim⁹ in donarijs dn̄i singuli qd̄ in p̄da auri potuim⁹ inueīre periscelides ⁊ armillas anulos ⁊ dextralia ac murenulas ut dep̄ceis p nob̄ dn̄m. Susceperūtq̄ moyses ⁊ eleazar sacdos om̄e aurū in diuersis specieb⁹ p̄ōdo sedecī milia septīgētos qn̄q̄gīta sidos a tribunis ⁊ cēturioīb⁹ Vn⁹ q̄sq̄ em̄ qd̄ in p̄da rapuerat suū erat Et susceptū intulerūt ī tab̄naculū testīonij ī monimētū filioꝝ iscahel corā domino. ¶ Ca. xxxij.

Filij aūt rubē ⁊ gad habebāt pecora multa ⁊ erat illis ī iumētis infinita substātia. Cūq̄ vidissent iazer ⁊ galaad aptas aīalib⁹ alēdis t̄ras venerūt ad moysen ⁊ ad eleazarum sacerdotez et

pncipes multitudinis atq; dixerūt
Astaroth ⁊ dibon et iazer ⁊ nēra
esebon ⁊ eleale ⁊ saban ⁊ nebo et
beon terra quā pcussit dn̄s ī ꝯspe
ctu filioꝝ isrl̄: regionis vberrime
ē ad pastū aīaliū ⁊ nos serui tui
hēm⁹ iumēta plurima. p̄camurq;
si īuenim⁹ grāz corā te: ut des no
bis famul̄ tuis eaz ī possessionem
nec fatias nos transire iordanē.
Quib⁹ rn̄dit moyses. Nūq̄d fra
tres vr̄i ibūt ad pugnam ⁊ vos
h̄ sedebitis. Cur sb̄uertitis mētes
filioꝝ isrl̄ ne trāsire audeāt ī locū
quez eis datur⁹ ē dn̄s. Nōne ita
egerūt pr̄es vestri qn̄ misi de cades
barne ad explorandā terrā. Cū
q; venissent ad vallē botri lustra
ta oī regione subuterūt cor filioꝝ
isrl̄ ut nō intrarēt fines quos eis
dn̄s dedit q̄ iratus iurauit dicens
Si videbūt hoīes isti q̄ ascēderunt
ex egipto a viginti ānis ⁊ sup̄ ter
rā quā sb̄ iuramēto pollicitus suz
abrahā ysaac ⁊ iacob ⁊ noluerīt
seq̄ me pret̄ caleph filiū iephone
cenezeū et iosue filiū nun. Isti im
pleuerūt voluntatē meā. Iratusq;
dn̄s aduersuz isrl̄ circūduxit eū
p desertuz q̄draginta ānis donec
cōsumeret̄ vniuersa gn̄atio q̄ fece
rat malū in cōspectu ei⁹. Et ecce in
q̄t vos surrexistis p pr̄ib⁹ vr̄is in
cremēta ⁊ alūni hoīm peccatoꝝ ut
augeretis furorē dn̄i ꝯtra isrl̄. Qd̄
si nolueritis seq̄ eū in solitudīe po
pulū derelinq̄t et vos cā eritis ne
cis oīm. At illi ꝓpe accedētes dixe
rūt. Caulas ouiū fabricabim⁹ ⁊
stabula iumētoꝝ puul̄ q̄ nostris
vrbes munitas. nos autez ipsi ar
mati ⁊ accincti p gem⁹ ad preliū
an̄ filios isrl̄ donec introducam⁹
eos ad loca sua. Paruuli nostri ⁊
quicq̄d habere possum⁹ erūt ī vr
bib⁹ muratis ꝓpt̄ habitatoꝝ infi
dias. Nō reuertemur in domos no
stras vsq; dū possideāt filij isrl̄ he
reditatē suaz. nec quicq̄ queremꝰ
trās iordanē. q̄ iā hēm⁹ possessi
onem nrām ī orientali ei⁹ plaga.
Quib⁹ moyses ait. Si facitis qd̄
ꝓmittitis expediti p gite corā do
mino ad pugnam ⁊ oīs vir bella
tor armatus iordanē transeat do
nec subuertat dn̄s inimicos suos
⁊ subitiat̄ ei oīs terra: tūc eritis in
culpabiles apud deū ⁊ apud isrl̄
⁊ obtinebitis regiones q̄s vultis
corā dn̄o. Sinaūt qd̄ dicitis non
feceritis: nulli dubiū ē qn̄ peccetis
in deuz ⁊ scitote qm̄ pctm̄ vr̄m ap
prehendet vos. Edificate g̊ vrbes
puul̄ vestris ⁊ caulas ⁊ stabula
ouibus ac iumētis et qd̄ polliciti
estis īplete. Dixerūtq; filij gad ⁊
rubē ad moysē. Serui tui sumus.
Fatiem⁹ qd̄ iubet dn̄s nr̄. Paruu
los nostros ⁊ mulieres ⁊ pecora
ac iumēta relinq̄m⁹ in vrbib⁹ ga
la ad. nos autē famuli tui oēs ex
pediti p gem⁹ ad bellū sicut tu do
mine loq̄ris. Precepit g̊ moyses
eleazaro sacdoti et iosue filio nun
⁊ pncipib; familiaꝝ trib⁹ israhel
⁊ dixit ad eos. Si transierint filij
gad ⁊ filij rubē vobiscū iordanē
omnes armati ad bellum coram
domino ⁊ vobis fuerit terra subie
cta: date eis galaad in possessio
nem. Sinautem noluerīt transire
vobiscū in terram chanaan inter
vos habitandi accipiāt loca Re
spōderuntq; filij gad ⁊ filij ruben.

Sicut locut⁹ est dn̄s ꝑuis suis ita
faciem⁹. Ipsi armati ꝑgem⁹ corā
dn̄o ī terraꝫ chanaā ⁊ possessiōeꝫ
iam suscepisse nos ꝯfitemur trās
iordanē. Dedit itaqꝫ moyses filijs
gad ⁊ ruben ⁊ dimidie tribui ma
nasse filij ioseph regnum seon re
gis amorrei et regnū og regis ba
san ⁊ terrā eoꝝ cū vrbib⁹ suis per
circuitū. Igit̄ extruxerūt filij gad
dibon ⁊ astharoth ⁊ aroer ⁊ roth
⁊ sophan ⁊ iazer iecbaa et beth
nemra ⁊ betharā vrbes munitas
⁊ caulas pecorib⁹ suis. Filij vero
rubē edificauerūt esebon et eleale
⁊ cariathaī et nabo baalmeō v̄sis
noībus: sabamaq̄ ī ponentes vo
cabula vrbib⁹ q̄s extruxerāt Por
ro filij machir filij manasse ꝑrexe
rūt in galaad ⁊ vastauerūt eā in
terfecto amorreo habitatore eius
Dedit ḡ moyses terrā galaad ma
chir filio manasse q̄ habitauit in
ea. Iair aūt filius manasse abijt
⁊ occupauit vicos eius q̄s appel
lauit auothiair id ē villas iair.
Nobeq̄ perrexit ⁊ apprehendit ca
nath cū viculis suis: vocauitqꝫ eā
ex noīe suo nobe. ¶ Ca. xxxiij.

Hee sūt māsiones filioꝝ isrl̄ q̄
egressi sunt de egipto per tur
mas suas ī manu moysi ⁊ aaron
q̄s descripsit moyses iux̄ castrorū
loca q̄ dn̄i iussiōe mutabāt. Pro
fecti igit̄ de ramasse mense primo
q̄ntadecīa die mēsis p̄mi: fecerunt
altera die phase filij isrl̄ ī manu
excelsa vidētib⁹ cūctis egipcijs et
sepeliētib⁹ p̄mogeītos q̄s ꝑcusse
rat dn̄s. Nā ⁊ in dijs eoꝝ exercue
rat vlcōeꝫ. Castrametati sūt ī soc
coth de soccoth venerūt ī etham
que ē in extremis finib⁹ solitudi
nis Inde egressi venerūt ꝯtra phia
iroth que respicit beelsephō et ca
strametati sūt an̄ magdalū. Pro
fectiqꝫ de phiairoth trāsierūt ꝑ me
diū mare in solitudinē ⁊ ābulan
tes trib⁹ dieb⁹ ꝑ deꝑtū etham ca
strametati sūt in mara Profectiqꝫ
de mara venerūt in helim vbi erāt
duodecī fōtes aq̄rū ⁊ palme septu
agīta ibiqꝫ castrametati sūt. Sed
⁊ inde egressi fixerūt tentoria super
mare rubrū. Profectiqꝫ de mari ru
bro castrametati sūt ī deꝑto synai
vnde egressi venerūt ī deptha Pro
fectiqꝫ de deptha castrametati sūt
in halus. egressiqꝫ de hal⁹ raphi
dim fixere tētoria vbi ꝓpl̄o defuit
aqua ad bibēdū. Profectiqꝫ de ra
phidim castrametati sūt in deꝑto
synai. Sed et de solitudine synai
egressi. venerūt ad sepulcra ꝯcupi
scētie. ꝓfectiqꝫ de sepulcris ꝯcupi
scētie castrametati sūt in asseroth
⁊ de asseroth venerūt in rethma.
Profectiqꝫ de rethma castrameta
ti sūt in remonphares. vnde egres
si venerūt ī lebna. De lebna castra
metati sūt ī ressa. egressiqꝫ de ressa
venerūt in ceelatha. Vnde ꝓfecti
castrametati sūt in monte sepher
egressi de mōte sepher venerunt ī
arada. Inde ꝓficiscētes castrame
tati sunt in maceloth. ꝓfectiqꝫ de
maceloth venerūt in thaath. De
thaath castrametati sūt in thare
vnde egressi fixē tētoria ī metcha
Et de metcha castrametati sūt in
esmona. ꝓfectiqꝫ de esmona vene
rūt ī moseroth. Et de moseroth ca
strametati sūt ī baneiachā. ꝓfecti
qꝫ de baneiachā venerūt in mōtē

gadgad. Vñ ꝓfecti castrametati
sūt ī iethebatha ⁊ de iethebatha
venerūt ī ebrona. Egressiq; de ebro
na castrmetati sūt in asiongaber
inde ꝓfecti venerūt in desertū syn
Hec ē cades. Egressiq; de cades ca
strametati sūt in mōte or: in extre
mis finib⁹ terre edom. Ascenditq;
aarō sacerdos in montē or iubēte
dño. ibi mortu⁹ ē āno quadrage
simo egressionis filioꝝ isrl' ex egi
pto mēse qnto p̄mo die mēsis cū
eēt ānoꝝ centūuigintitriū. Audi
uitq; chananeꝰ rex arad q̄ habi
tabat ad meridiē ī terrā chanaā
venisse filios isrl'. Et ꝓfecti de mō
te or castrametati sūt in salmona
vñ egressi venerūt in phinō. Pro
fectiq; de phinon castrmetati sūt
in oboth ⁊ de oboth venerūt in ie
abarim q̄ est in finib; moabitaꝝ
Profectiq; de ieabarim fixere tēto
ria in dibongad. vñ egressi castra
metati sunt in elmō deblathaim.
Egressiq; de elmō deblathaim ve
nerunt ad mōtes abarim ꝯtr̄ na
bo. Profectiq; de montib; abarim
trāsierūt ad cāpestria moab sup
iordanē ꝯtra ihericho Ibiq; castr̄
metati sūt de bethsimon vsq; ad
belsathim in planioribꝫ locis mo
abitaꝝ vbi locut⁹ ē dñs ad moy
sē. Precipe filijs isrl' ⁊ dic ad eos
Qñ transieritis iordanē intrātes
terrā chanaan: dispdite cunctos
habitatores terre illi⁹. cōfringite
vitulos ⁊ statuas ꝯminuite atq;
oīa excelsa vastate: mūdātes ter
ram ⁊ habitātes in ea. Ego em̄ de
di vob̄ illam in possessionē quaꝫ
diuidetis vobis sorte. Pluribꝰ da
bitis latiorē ⁊ pautioribꝫ āgustio
rem. Singulis ut sors ceciderit: ita
tribuet̄ hereditas. Per trib⁹ ⁊ fa
milias possessio diuidet̄. Sinautē
nolueritis interficere habitatores
terre qui remāserint erūt vobis q̄
si daui in ocul' ⁊ lancee ī lateribꝰ
et adūsabunt̄ vob̄ in t̄ra habita
tiōis vr̄e ⁊ quicq̄d illis cogitaue
rā facere vob̄ fatiā. ¶ Ca. xxxiiij.

Locutusq; ē dñs ad moysen
dicēs. Precipe filijs isrl' ⁊ di
ces ad eos. Cum ingressi fueritis
terrā chanaā ⁊ in possessionē vo
bis sorte ceciderit: hijs finib⁹ ter
minabitur Pars meridiana inci
piet a solitudīe syn q̄ est iux̄ edō
⁊ habebit terminos ꝯtra orientē
mare salsissimū q̄ circuibūt austr̄
lē plagā ꝑ ascēsū scorpiōis: ita ut
trāseant ī sēna ⁊ ꝑueniāt ad me
ridiē vsq; ad cadesbarne. vñ egre
dient̄ ꝯfinia ad villaꝫ noīe adar
⁊ tendēt vsq; asemona. Ibitq; ꝑ
gyꝝ terminus ab asemona vsq;
ad torrētē egipti ⁊ magni mais li
tore finiet̄. Plaga aūt occidental'
a mari magno incipiet ⁊ ipō fine
claudetur. Porro ad septētriona
leꝫ plagā a mari magno termini
incipiēt ꝑueniētes vsq; ad mon
tem altissimum a quo venient in
emath vsq; ad terminos sedada
ibuntq; confinia vsq; ad ebronā
et villam henan Hij erunt termi
ni in parte aquilonis. Inde meta
buntur fines contra orientalem
plagam de villa henan vsq; se
phama et de sephama descen
dent termini in reblatha contra
fontem daphnim. Inde perueni
ent contr̄ orientem ad mare cene
reth ⁊ tendent vsq; ad iordanē

et ad vltimū salsissimo claudět̄ur
mai. Hāc hęreditis terrā p fines
suos i circuitu. Pręcepitq; moysē
filijs isrł dicēs. Hec erit t̄ra quaz
possidebitis sorte a quā iussit dñs
dari nouez tribuḃ et dimidie tri
bui. Trib⁹ em̄ filioz ruben p fami
as suas et trib⁹ filioz gad iuxta
cognacōnū numerū. mediaq; tri
bus manasse id est due semis tri
bus accepēr pt̄e suam t̄ris iorda
nē otra iherichō ad orięntalem pla
gā. Et ait dñs ad moysē. Hec sūt
noia viroz q̄ terrā diuidēt vobis.
Eleazar sacēdos a iosue filius nun
a singuli p̄cipes de tribubus sin
gulis quoz ista sūt vocabula De
tribu iuda caleph fili⁹ iephone.
De tribū simeō samuhel fili⁹ ami
uḋ De tribu b̄eiamī helid ad filius
chaselō. De tribu filioz dan boc
ci fili⁹ iogli. Filioꝝ ioseph de tri
bu manasse banmihel fili⁹ ephot.
De tribu ephraim camuhel filius
septhan De tribu zabulon helisa
phan filius pharnath. De tribu
ysachar dux phaltihel fili⁹ ozon
De tribu aser abiud fili⁹ salomi.
De tribu neptalim phedahel fili⁹
amiud. Hij sunt q̄b⁹ p̄cepat dñs
ut diuiderēt filijs isrł t̄rā chanaā

Hecq; locutus ē ¶ Ca. xxxv.
dñs ad moysē in cāpestrib⁹
moab supra iordanē otra iherichō
Precipe filijs isrł ut dēt leuitis de
possessionib⁹ suis vrbes ad habitā
dū et s̄burbana eaz p circuitū ut
ipsi in oppidis maneāt a s̄burba
na sint pecorib⁹ ac iumētis que a
muris ciuitatū forinsecus p circui
tū mille passuū spatio tēdēt̄ur Cō
tra orięteq; duo milia erūt cubiti et
cōtrā meridiē similiē erūt duo mi
lia. Ad mareq; qđ respicit occidē
tē eadē mēsura erit et septētriona
lis plaga eq̄li termino finiet. Erunt
q; vrbes in medio a foris suburba
na. De ip̄is aut̄ oppidis q̄ leuitis
dabitis sex erūt in fugitiuoꝝ auxi
lia sepata ut fugiat ad ea q̄ fuderit
sāguinē a exceptis hys alia q̄dra
gīta duo oppida id ē simul q̄dra
gintaocto cū s̄burbanis suis. Ipse
q; vrbes q̄ dabūt̄ de possessionib⁹
filioz isrł ab hijs q̄ plus habent
plures auferēt̄ur a q̄ minus pau
tiores. Singuli iuxta mēsurā hędi
tatis sue dabūt oppida leuitis. Ait
dñs ad moysen. Loq̄re filijs isrł
a dices ad eos. Quando trāsgressi
fueritis iordanē in terrā chanaā
decernite q̄ vrbes esse debēt in p̄si
dia fugitiuoꝝ q̄ nolēt̄es sāguinē
fuderint in q̄bus cū fuerit p̄fug⁹
cognatus occisi eū occidere nō po
terit: donec stet in ospectu multitu
dinis a causa illius iudicet̄ur. De
ipsis aūt vrbibus q̄ ad fugitiuo
rū subsidia sepant̄ tres erūt trās
iordanē a tres in terra chanaan
tam filijs isrł q̄ aduenis atq; pe
regrinis ut cōfugiat ad eas q̄ no
lens sanguinē fuderit. Si quis fe
rro percusserit a mortuus fuerit qui
percussus est reus erit homicidij a
ipse morietur. Si lapide iecerit a ict⁹
occubuerit: similiter punietur. Si
ligno percussus interierit percussoris
sanguine vindicabitur. Propin
quus occisi homicidaz interficiet
statim ut apprehēderit eū percutiet
Si per odiū quis hominē impule
rit vel iecerit quippiā in eum p insi
dias aut cū esset inimicus manu

percusserit et ille mortuus fuerit: percus
sor homicidij reus erit. Cognatus
occisi statim ut inuenerit eum iu
gulabit. Quod si fortuitu et absque
odio et inimicicijs quicquam horum
fecerit et hoc audiente populo fu
erit comprobatum atque inter per
cussorem et propinquum sanguinis
questio ventilata: liberabitur in
nocens de vltoris manu et reduce
tur per sententiam in vrbem ad quam
confugerat. manebitque ibi donec
sacerdos magnus qui oleo sancto
vnctus est moriatur. Si interfector
extra fines vrbium que exulibus
deputate sunt fuerit inuentus et
percussus ab eo qui vltor est san
guinis: absque noxa erit qui eum
occiderit. Debuerat enim profugus
vsque ad mortem pontificis in vrbe
residere. Postquam autem ille obiit
homicida reuertetur in terram suam.
Hec sempiterna erunt et legittima
in cunctis habitationibus vestris.
Homicida sub testibus punietur.
Ad vnius testimonium nullus con
demnabitur. Non accipietis pre
tium ab eo qui reus est sanguinis
statim et ipse morietur. Exules et pro
fugi ante mortem pontificis nullo
modo in vrbes suas reuerti pote
runt ne polluatis terram habita
tionis vestre que in sontium cruo
re maculatur nec aliter expiari po
test nisi per eius sanguinem qui al
terius sanguinem fuderit: ita enim
dabitur vestra possessio me commo
rante vobiscum. Ego enim sum do
minus qui habito inter filios is
rahel.

¶ Capitulum. xxxvi.

Accesserunt autem et principes
familiarum galaad filij ma
chir filij manasse de stirpe filiorum
ioseph. locutique sunt moysi coram
principibus israhel atque dixerunt.
Tibi domino nostro precepit do
minus ut terram sorte diuideres
filijs israhel et ut filiabus salpha
ad fratris nostri dares possessio
nem debitam patri quas si alterius
tribus homines vxores acceperint
sequetur possessio sua et translata
ad aliam tribum de nostra here
ditate minuetur atque ita fiet ut cum
iubileus id est quinquagesimus
annus remissionis aduenerit con
fundatur sortium distributio et
aliorum possessio ad alios transeat.
Respondit moyses filijs israhel
et domino precipiente ait. Recte tri
bus filiorum ioseph locuta est et
hec lex super filiabus salphaad a
domino promulgata est. Nubant
quibus volunt tamen ut sue tribus ho
minibus ne commisceatur possessio
filiorum israhel de tribu in tribum.
Omnes enim viri ducent vxores de
tribu et cognatione sua et cuncte
femine de eadem tribu maritos ac
cipient: ut hereditas permaneat
in familijs nec sibi misceantur tri
bus. sed ita maneant ut a domino
separate sunt. Feceruntque filie sal
phaad ut sibi fuerat imperatum
et nupserunt maala et thersa et ege
la et melcha et noa filijs patrui
sui de familia manasse quam fuit filius
ioseph et possessio quam illis fuerat
attributa mansit in tribu et familia
patris earum. Hec sunt mandata atque
iuditia quam mandauit dominus per manum
moysi ad filios israel in campestribus
moab super iordanem contra iericho.

¶ Explicit liber Numeri.

Incipit elle addaberim qui deuteronomiū p̄notatur.

Ca. p̄mū.

Hec sūt verba que locutus ē moyses ad oēm isrl̄ trans iordanē in solitudine cāpestri cōtra mare rubrū inter pharan ⁊ thofel ⁊ laban ⁊ aseroth vbi auri est plurimū vndecim dieb⁹ de oreb p viaz montis seir vsq; cadesbarne Quadragesimo āno vndecimo mense prima die mēsis locut⁹ ē moyses ad filios isrl̄ oīa que p̄cepat illi dn̄s ut dicēt eis postq̄ p̄cussit seon regē amorreorū q̄ habitauit ī esebon ⁊ og regē basan q̄ mansit in aseroth ⁊ in edrai trās iordanē ī terra moab Cepitq; moyses explanare legez ⁊ dicere. Dn̄s de⁹ noster locut⁹ ē ad nos ī oreb dicēs. Sufficit vobis q̄ in hoc mōte māsistis. Reuertimini ⁊ veīte ad montē amorreoꝝ ⁊ ad cetera q̄ ei p̄xima sūt cāpestria atz mōtana ⁊ humiliora loca contra meridiem ⁊ iuxta litus maris terrā chananeoꝝ ⁊ libani vsq; ad flumen magnū eufraten. Et inq̄t tr̄didi vob̄. Ingredimini et possidete eaz sup qua iurauit dn̄s patrib⁹ vestris abr̄hā ysaac ⁊ iacob ut daret illaz eis ⁊ semini eoꝝ post eos Dixitq; vob̄ ī illo tēpo ē Nō possuz solus sustinere vos q̄ dn̄s deus vr̄ multiplicauit vos et estis hodie sic̄ stelle celi plurimi. Dn̄s deus patrū vestroꝝ addat ad hūc numerū multa milia ⁊ benedicat vob̄ sic̄ locutus ē. Nō valeo sol⁹ negocia vr̄a sustinere ⁊ pōdus ⁊ iurgia. Date ex vobis viros sapientes ⁊ gnaros quoꝝ ꝯuersacō sit p̄bata in tribubz vestris ut ponā eos vob̄ p̄ncipes Tūc respondistis m̄ Bona res ē quāvis facere. Tuliq; de tribub⁹ vr̄is viros sapiētes ⁊ nobiles ⁊ ꝯstitui eos p̄ncipes tribunos ⁊ cēturiones ⁊ ⁊ quinq̄genarios ac decanos q̄ docerent vos singula p̄cepiq; eis dicēs. Audite illos ⁊ qd̄ iustū est iudicate. Siue ciuis sit ille siue peregrin⁹ nulla erit distātia p̄sonarū. Ita p̄uū audietis ut magnuz nec accipietis cuiusq̄ p̄sonaz q̄ dei iuditiū ē. Qd̄ si difficile vobis visū aliq̄d fuerit referte ad me ⁊ ego audiaz. Precepiq; om̄ia q̄ facere deberetis. Profectiq; de oreb trāsiuimus p heremū terribilem ⁊ maximā solitudinez quā vidistis p viā montis amorrei sic̄ precepat dn̄s deus nr̄ nobis. Cūq; venissem⁹ in cadesbarne dixi vob̄ Venistis ad mōtē amorrei quez dn̄s de⁹ vester datur⁹ ē vob̄ Vide terraz quā dn̄s de⁹ tuus dabit tibi. Ascēde ⁊ posside eam sic̄ locut⁹ ē dn̄s deus noster patribus tuis Noli timere nec quicq̄ paueas. Et accessistis ad me oēs atq; dixistis. Mittam⁹ viros q̄ cōsiderēt terraz ⁊ renūtiēt p qd̄ iter debeamus ascēdere ⁊ ad quas p̄gere ciuitates. Cūq; m̄ s̄mo placuisset misi ex vob̄ duodecim viros singulos de tribub⁹ suis. Qui cū perrexissent ⁊ ascendissent in mōtana venerūt vsq; ad vallē botri et cōsiderata terra sumētes de fructibus ei⁹ ut oñderēt vbertatez attulerunt ad nos atq; dixerūt. Bona

est terra quā dn̄s deꝰ noster da
turus est nobis Et noluistis ascē
dere sed increduli ad sermōez dei
nr̄i murmurastis ī tabernaculꝰ ve
stris atz dixistis. Odit nos dn̄s ⁊
idcirco eduxit nos de terra egip
ti ut traderet nos in manu amor
rei atz deleret. Quo ascēdemꝰ. Nū
cij terruerūt cor nr̄m dicentes Ma
xima multitudo est ⁊ nobis statu
ra ꝓcerior. Vrbes magne ⁊ ad ce
lū vsqz munite. Filios enachim
vidimꝰ ibi. Et dixi vob̄ nolite me
tuere nec timeatis eos. Dn̄s deus
qui ductor est nr̄ ꝓ vobis ipe pug
nabit sicut fecit in egipto cūctis
videntibꝰ ⁊ in solitudine ipi vidi
stis. Portauit te dn̄s deꝰ tuꝰ ut so
let homo gestare paruulū filiū su
um in ōni via ꝑ quā ambulasti
donec veniretis ad locū istum. Et
nec sic quidē credidistis dn̄o deo
vestro q̄ precessit vos in via ⁊ me
tatus est locuz in quo tentoria fi
gere deberetis: nocte oñdens vob̄
iter ꝑ ignē ⁊ die ꝑ colūnaz nubis
Cūqz audissz dn̄s vocē ſmonū ve
stroꝝ iratus iurauit ⁊ ait. Nō vi
debit quispiā de hominibꝰ gn̄acō
nis huiꝰ pessime terrā bonā quā
sub iuramento pollicitus sū pr̄ibz
vestris p̄ter caleph filiū iephone
Ipse em̄ videbit eam ⁊ ipsi dabo
terraz quā calcauit ⁊ filijs eiꝰ. qꝛ
secutus est dn̄m. Nec miranda in
dignacō in populū cū mihiq̄z ira
tus deꝰ ꝓpter vos dixerit. Nec tu in
gredieis illuc ſz iosue filiꝰ nun mi
nister tuꝰ ipse intrabit ꝑ te. Hūc
exhortare ⁊ robora ⁊ ipse sorte ter
rā diuidet isrl̄i. Paruuli vr̄i de qui
bꝰ dixistis ꝙ captiui ducerent̄ et
filij q̄ hodie boni ac mali ignorāt
distātiā ipi ingrediēt̄ ⁊ ipis dabo
terrā ⁊ possidebūt eā. vos āt reū
timī ⁊ abite in solitudinē ꝑ viaz
maris rubri. Et rn̄distis m̄. Pecca
uimꝰ dn̄o Ascēdemꝰ ⁊ pug̃bimus
sic p̄cepit dn̄s deꝰ nr̄. Cūqz instru
cti armis ꝑgeretis ī montē ait m̄
dn̄s. Dic ad eos. Nolite ascēdere
neqz pugnetis Non ei sū vobiscū
ne cadatis corā inimicis nr̄is. Lo
cutus sū ⁊ nō audistis ſz aduersā
tes impio dn̄i ⁊ tumētes supbia
ascendistis in mōtē. Itaqz egres
sus amorreꝰ q̄ habitabat ī monti
bꝰ ⁊ obuiā veniēs ꝑsecutus ē vos
sicut solent apes ꝑseq̄ ⁊ cecidit de
seir vsqz horma. Cūqz reuersi plo
raretis corā dn̄o nō audiuit vos
nec voci vr̄e voluit acq̄escē. Sedi
stis ergo ī cādesbarne multo tpe

Profectiqz inde veni ¶ Ca. ij.
mꝰ ī solitudinē q̄ ducit ad
mare rubrū sicut mihi dixerat do
minꝰ ⁊ circuiuimꝰ montē seir lon
go tpe Dixitqz dn̄s ad me. Suffi
cit vobis circuire mōtē istū: ite cō
tra aq̄lonē ⁊ populo p̄cipe dicēs
Transibitis ꝑ terminos fratruz
vr̄oꝝ filioruz esau qui habitant
in seir ⁊ timebunt vos. Videte ḡ
diligēter ne moueamini cōn̄ eos
Neqz em̄ dabo vobis de terra eoꝝ
quātum potest vniꝰ pedis calcare
vestigiū. qꝛ in possessionē esau de
di mōtē seir. Cibos emetis ab eis
pecunia ⁊ comedetis aquā emptā
haurietis ⁊ bibetis. Dn̄s deꝰ tuus
bn̄dixit tibi in ōni ope manuuz
tuaꝝ. Nouit iter tuū qūo trāsieis
solitudinē hanc magnā ꝑ q̄dra
ginta ānos habitās tecum dn̄s

deus tuus ⁊ nihil tibi defuit Cun
q̃ transissemus fratres nr̃os fili
os esau qui habitabãt ĩ seir per
viam campestrem de helath et de
asiongaber venimus ad iter qd̃
ducit in desertum moab Dixitq̃
dn̄s ad me Nõ pugnes ɔtra mo
abitas nec ineas aduersus eos
preliũ Nõ enim dabo tibi quicq̃
de terra eorũ quia filijs loth tra
didi ar ĩ possessionẽ Emim primi
fuerunt habitatores eius ꝓplus
magnus et validus ⁊ tam excel
sus vt de enachim stirpe quasi gi
gãtes crederent̃ ⁊ essent sil̃es fili
orũ enachim Deiq̃ moabite ap
pellãt eos emim In seir ãt prius
habitauerũt horim q̃bus expul
sis atq̃ deletis habitauerũt filij
esau sicut fecit isrl̃ in terra posses
sionis sue quã dedit illi dn̄s Sur
gẽtes ergo vt trãsirem⁹ torrentẽ
zareth venim⁹ ad eũ Temp⁹ au
tẽ quo ambulauim⁹ de cadesbar
ne vsq̃ ad transitũ zareth trigin
ta et octo ãnorũ fuit donec consu
meret̃ omnis ɔgregatio hoĩm bel
latoruz de castris sicut iurauerat
dn̄s cuius manus fuit aduersus
eos vt ĩterirẽt de castrorũ medio
Postq̃ aũt vniuersi ceciderũt pu
gnatores locut⁹ ẽ dn̄s ad me di
cẽs Tu trãsibis hodie terminos
moab vrbẽ noĩe ar et accedes in
vicinia filiorũ ammon Caue ne
pugnes cõtra eos nec mouearis
ad p̃lium Nõ enĩ dabo tibi de ter
ra filiorũ ammon q̃ filijs loth de
di eã ĩ possessionẽ Terra gigãtũ
reputata ẽ et in ip̃a olim habita
uerũt gigãtes quos ãmonite vo
cãt zommim ꝓpl̃s magn⁹ ⁊ mul
tus ⁊ ꝓcere longitudinis sic̃ ena
chim q̃s deleuit dn̄s a facie eorũ
et fecit illos habitare ꝓ eis sicut
fecerat filijs esau q̃ habitãt ĩ seir
delens horreos et terrã eorũ illis
tradẽs quã possident vsq̃ in pn̄s
Eueosq̃ qui habitabãt ĩ aserim
vsq̃ gazam capadoces expulerũt
q̃ egressi de capadocia deleuerunt
eos et habitauerũt ꝓ illis. Sur
gite transite torrentẽ arnon. Ecce
tradidi in manu tua seon regem
esebon amorreũ et terrã ei⁹ incipe
possidere et ɔmitte aduersus eum
preliũ Hodie incipiã mittere ter
rorẽ atq̃ formidinẽ tuaz in ꝓplos
q̃ habitant sub omni celo vt au
dito nomĩe tuo paueãt et in mo
rem parturientiũ ɔtremiscãt ⁊ do
lore teneant̃ Misi ergo nũcios de
solitudine cademoth ad seon re
gem esebon v̄bis pacificis dicẽs
Transibim⁹ ꝑ terrã tuã publica
g̃diemur via Non declinabimus
neq̃ ad dexterã neq̃ ad sinistrã.
alimẽta p̃cio vende nob̃ vt vesca
mur aquã pecunia tribue ⁊ sic bi
bemus Tantũ ẽ vt nobis ɔcedas
transitũ sicut fecerũt filij esau qui
habitãt in seir et moabite q̃ ha
bitant ĩ ar donec veniam⁹ ad ior
danẽ et transeam⁹ ad terrã quã
dn̄s de⁹ noster datur⁹ est nobis
Noluitq̃ seon rex esebon dare no
bis transitũ q̃ indurauerat dn̄s
deus tu⁹ spiritũ eius. et obfirma
uerat cor illius ita vt traderet̃ in
manus tuas sicut nũc vides. Dix
itq̃ dn̄s ad me. Ecce cepi tibi tra
dere seon ⁊ terrã eius incipe possi
dere eã. Egressusq̃ est seon obuiã
nobis cũ omĩ ꝓplo suo ad p̃lium

in iasa et tradidit eū dn̄s de⁹ no
ster nobis ꝑcussim⁹ q̄ eū cū filijs
suis ⁊ ōni populo suo: cūctasq; vr
bes i tēpore illo cepim⁹ interfectis
habitatorib⁹ eaꝝ viris ac mulie
rib⁹ ⁊ paruulis. Nō reliq̄m⁹ in eis
quicq̄ absq; iumentis q̄ in par
tē venere p̄dantium ⁊ spolijs vrbi
um quas cepim⁹ ab aroer que ē
sup ripam torrentis arnō oppido.
qd̄ in valle situ est vsq; galaad.
Nō fuit vicus ⁊ ciuitas que nr̄as
effugeret man⁹. Om̄es tradidit
dn̄s de⁹ noster nobis absq; terra
filioꝝ āmon ad quā non accessi
m⁹ ⁊ cūctis que adiacēt torrēti ie
boc: ⁊ vrbib⁹ mōtanis vniuersis
q; locis a quib⁹ nos ꝓhibuit do
min⁹ de⁹ noster. ¶ Ca. iij.
Itaq; conuersi ascendim⁹ ꝑ iter ba
san. Egressusq; est og rex basan
in occursu nobis cū populo suo
ad bellandū in edrai: dixitq; do
min⁹ ad me. Ne timeas eū q̄ i ma
nu tua tradit⁹ est cū ōni populo
ac terra sua: faciesq; ei sic fecisti
seon regi amorreoꝝ qui hītauit ī
esebon. Tradidit ergo dn̄s deus
noster in manib⁹ nr̄is etiā og re
gem basan et vniuersū populū
eius: ꝑcussim⁹ q̄ eos vsq; ad int̄
necōem vastantes cūctas cītates
illi⁹ vno tēpe. Non fuit oppidum
qd̄ nos effugeret. Sexaginta vr
bes ōnez regiōez argob regni og
in basan. Cūcte vrbes erāt mūite
muris altissimis portisq; ⁊ vectib;
absq; oppidis innūeris q̄ nō ha
bebāt muros. Et deleuim⁹ eos sic
feceram⁹ seon regi esebon disperdē
tes ōnem ciuitatē virosq; ac muli
eres ⁊ paruulos. iumenta autē ⁊
spolia vrbiū diripuim⁹. Tulim⁹
q̄ illo in tēpe terrā de manu duo
rū r̄gum amorreorū qui erāt trās
iordanē a torrente arnō vsq; ad
montē hermon quē sydonij sariō
vocant ⁊ amorrei sanir: ōnes ciui
tates que site sūt in planicie ⁊ vni
uersā terrā galaad ⁊ basan vsq;
selcha ⁊ edrai ciuitates regni og
in basan. Solus q̄ppe og rex ba
san restiterat de stirpe gygātum.
Mōstrat̄ lect⁹ eius ferre⁹ q̄ est in
rabath filiorū āmon: nouē cubi
tos habens lōgitudinis ⁊ q̄tuor
latitudinis ad mensurā cubiti vi
rilis man⁹. Terrāq; possedim⁹ tē
pe illo ab aroer q̄ est sup ripam
torrentis arnō: vsq; ad mediam
partez montis galaad. Et ciuita
tes illi⁹ dedi ruben ⁊ gad. reliquā
aūt partē galaad ⁊ ōnem basā
r̄gni og tradidi medie tribui ma
nasse oēz regionē argob. Cūcta
basan vocat̄ terra gygātū Jair fi
li⁹ manasse possedit oēz regionez
argob vsq; ad termīos gessuri ⁊
machati. Vocauitq; ex noīe suo
basā anothiair ⁊ villas iair vsq;
in p̄ntez diē. Machirq̄ dedi gala
ad ⁊ tribub⁹ ruben ⁊ gad dedi de
t̄ra galaad vsq; ad torrētē arnō
mediū torrētis ⁊ finiū vsq; ad tor
rentē ieboc q̄ est termin⁹ filioꝝ am
mō: ⁊ planiciē solitudinis atq; ior
danē ⁊ terminos cenereth vsq;
ad mare deserti qd̄ ē salsissimum
ad radices mōtis phasga cōn ori
entē. Precepiq; vobis in tēpe illo
dicēs. Dn̄s de⁹ vr̄ dat vob̄ terraz
hāc in hēditatē expediti p̄cedite
frēs vr̄os filios isrl̄ oēs viri robu
sti absq; vxoib; ⁊ puul̄ atq; iumētis

Noui ei q̄ plura habeatis pecora
et in vrbib⁹ remanere debebunt
quas tradidi vobis donec req̄em
tribuat dn̄s fratrib⁹ vr̄is sic̄ vob
tribuit et possideāt etiā ip̄i terraz
quā daturus ē eis trās iordanē
tūc reuertet̄ vnusquisq̄ in possessio
nem suā quā dedi vobis. Josueq̄
in tp̄e illo precepi dicēs Oculi tui
viderūt que fecit dn̄s de⁹ nr̄ duo
bus hijs regib⁹ sic faciet om̄ib⁹
regnis ad q̄ transiturus es. Ne ti
meas eos dn̄s em̄ de⁹ vr̄ pugna
bit ꝓ vobis Precatusq̄ sū dn̄m ī
tēpore illo dicens dn̄e de⁹ tu cepi
sti ostēdere seruo tuo magnitudi
nem tuā manūq̄ fortissimā Neq̄
em̄ est alius de⁹ vel in celo vel in
terra qui possit facere opa tua. et
ꝯpari fortitudini tue Trāsibo igit̄
et videbo terrā hāc optimā trās
iordanē et montē istū egregium
ꝛ libanū Iratusq̄ ē dn̄s mihi ꝓp
ter vos nec exaudiuit me ꝫ dixit
mihi Sufficit tibi nequaq̄ vltra
loquaris de hac re ad me Ascēde
cacumen phasge et oculos tuos
circūfer ad occidentē et ad aq̄lo
nem austrūq̄ ꝛ orientez ꝛ aspice
Nec em̄ transibis iordanē istum
Precipe iosue ꝛ corrobora eū atq̄
cōforta q̄a ipse p̄cedet ꝓpl'm istuz
et diuidet eis terraz quā visurus
es. Mansimusq̄ in valle contra
phanumphogor ¶ Ca. iiij.

Et nūc isrl' audi precepta ꝛ
iudicia que ego doceo te vt
faciēs ea viuas et ingrediēs pos
sideas terrā quā dn̄s deus patrū
vestroꝝ daturus est vobis. Non
addetis ad verbū q̄d vobis loq̄r
nec auferetis ex eo Custodite mā
data dn̄i dei vr̄i que ego precipio
vobis Oculi vr̄i viderūt omnia q̄
fecit dn̄s ꝯtra beelphegor qūo cō
triuerit om̄es cultores eius de me
dio vr̄i Vos autez qui adheretis
dn̄o deo vr̄o viuitis vniūsi vsq̄
in p̄ntem diem. Scitis q̄ docueri
vos p̄cepta atq̄ iusticias sic̄ mā
dauit mihi dn̄s deus me⁹ sic faci
etis ea in t̄ra quā possessuri estis
ꝛ obseruabitis ꝛ implebitis ope
Hec est em̄ vr̄a sapientia ꝛ intel
lectus coram ꝓpl'is vt audientes
vniuersi p̄cepta hec dicāt. En po
pulus sapiens ꝛ intelligēs gens
magna Nec ē alia natio tam grā
dis q̄ habeat deos appropinquā
tes sibi sicut deus noster adest cū
ctis obsecrationib⁹ nr̄is Que est
em̄ alia gēs sic inclita vt habeat
cerimonias iustaq̄ iudicia ꝛ vni
uersā legē quā ego ꝓponā hodie
ante oculos vr̄os. Custodi igit̄
temetip̄m et animā tuaz sollicite
Ne obliuiscaris v̄boꝝ q̄ viderunt
oculi tui ꝛ ne excidāt de corde tuo
cūctis dieb⁹ vite tue Docebis ea
filios ac nepotes tuos diem in q̄
stetisti corā dn̄o deo tuo ī oreb qn̄
dn̄s locut⁹ ē mihi dicēs Congre
ga ad me ꝓpl'm vt audiant s̄mo
nes meos ꝛ discāt timere me om̄i
tēpore quo viuūt ī terra doceātq̄
filios suos Et accessistis ad radi
ces mōtis q̄ ardebat vsq̄ ad celū
erātq̄ in eo tenebre et nubes ꝛ ca
ligo. Locutusq̄ ē dn̄s ad vos de
medio ignis. Vocē verborū eius
audistis et formā penit⁹ nō vidi
stis Et on̄dit vobis pactū suū q̄d
precepit vt faceretis et decem ver
ba que scripsit in duab⁹ tabulis

lapideis. Mihiq; mãdauit in illo
tẽpe ut docerez vos cerimonias a
iudicia q̃ facere deberetis in terra
quã possessuri estis. Custodite
igit̃ sollicite aias vras. Nõ vidi
stis aliquã similitudinẽ in die q̃
locutus est vobis dñs in oreb de
medio ignis: ne forte decepti faci
atis vobis sculptaz similitudinez
aut ymaginẽ masculi vel femine
similitudinez õnium iumentorũ
que sunt sup terrã vel auium sub
celo volantiũ atq; reptiliuz q̃ mo
uentur in terra: siue pisciũ qui sb
terra morantur in aquis ne forte
oculis eleuatis ad celũ videas so
lem a lunam a õnia astra celi et
errore deceptus adores ea a colas
que creauit dñs deus tuus in mini
steriũ cũctis gentib9 que sub celo
sunt. Vos autẽ tulit dñs a edux
it de fornace ferrea egipti ut habe
ret populũ hereditariũ sicut est in
pñti die. Iratusq; ẽ dñs cõtra me
pter sermões vros a iurauit ut
nõ trãsirem iordanẽ nec ingrede
rer terrã optimã quã daturus ẽ
vobis. Ecce morior in hac humo:
nõ transibo iordanẽ. vos trãsibi
tis a possidebitis terrã egregiaz.
Caue ne q̃n obliuiscaris pacti do
mini dei tui q̃d pepigit tecũ a faci
as tibi sculptaz similitudinẽ eoz
que fieri dñs phibuit. Quia dñs
deus tuus ignis ẽsumens est deus
emulator. Si genueritis filios ac
nepotes a morati fueritis in terra
deceptiq; feceritis vobis aliquã si
militudinẽ patrantes malũ coram
domino deo vro ut eũ ad iracũdiã
puocetis: testes inuoco hodie ce
lũ a trã cito pituros vos eẽ de tra
quã trãsito iordane possessuri estis
Nõ habitabitis in ea lõgo tpe sed dele
bit vos dñs atq; dispget in oes gẽ
tes: a remanebitis pauci in nacõi
b9 ad q̃s vos ducet9 est dñs Ibi
q; seruietis dijs q̃ hominũ manu
fabricati sunt: ligno a lapidi qui
non videt nõ audiunt non come
dunt nõ adorãtur. Cũq; quesieris
ibi dominũ deũ tuum inuenies eũ
si tamẽ toto corde quesieris a tota
tribulacõne aiẽ tue: postq̃ te in
uenerint õnia que p̃dicta sũt No
uissimo autẽ tempe reuerteris ad
dñm deum tuũ a audies vocẽ eius
quia deus miserico9s dñs deus tu9
est. Nõ dimittet te nec õnino de
lebit neq; obliuiscet pacti in quo
iurauit patrib9 tuis Interroga de
diebus antiq̃s qui fuerunt ante
te ex die quo creauit deus hoiem
super terram a summo celi vsq;
ad sũmum eius: si facta est aliqñ
huiuscemodi res aut vnq̃ cogni
tum est ut audiret populus voce
domini loquentis de medio ignis
sicut tu audisti a vidisti si fecit de
us ut ingrederetur et tolleret sibi
gentem de medio nacõnum per
temptacões signa atq; portenta
p pugnam a robustã manuz ex
tentũq; brachiũ a horribiles visi
ones. iuxta omnia que fecit p no
bis domin9 deus noster in egipto
videntibus oculis tuis: ut scires q̃
niam dñs ipse est deus nõ est ali9
preter vnũ. De celo te fecit audire
vocẽ suã ut doceret te a in terra ost
dit tibi ignez suũ maximũ a audi
sti vba illi9 de medio ignis q̃ di
lexit pres tuos a elegit semẽ eorũ
post eos. Eduxitq; te p̃sencia sua

sua magna ex egipto vt delēt na
cōnes maximas ⁊ fortiores te ī in
troitu tuo et ītroducēt te daretq;
tibi terrā earuz ī possessionē sicut
cernis in pñti die. Scito g° hodie
⁊ cogitato in corde tuo ꝙ dñs ipē
est deus in celo sursū ⁊ in terra de
orsū et nō sit alius Custodi p̄cep
ta eius atq; mandata q̄ ego preci
pio tibi vt bñ sit tibi ⁊ filijs tuis
post te et ꝑmaneas multo tēpore
sup terrā quā dñs deus tuus da
turus est tibi. Tūc separauit moy
ses tres ciuitates trans iordanē
ad orientalem plagā vt ꝯfugiat
ad eas q̄ occiderit nolens ꝓximū
suū nec fuerit sibi inimicus ante
vnum ⁊ alterū diē et ad haꝝ ali
quā vrbiuz possit euadē. bosor in
solitudīe q̄ sita ē in terra cāpestri
de t̄bu ruben ⁊ ramoth ī galaad
que ē in tribu gad et golā in ba
san que ē in tribu manasse. Ista
est lex quā ꝓposuit moyses coraz
filijs isrl̄ et hec testimonia et ceri
monie atq; iudicia q̄ locutus est
ad filios isrl̄ quādo egressi sūt de
egipto trās iordanē ī valle ꝯtra
phanū phogor ī terra seon regis
amorrei q̄ habitauit ī esebon quē
ꝑcussit moyses Filijq̄ isrl̄ egres
si ex egipto possiderūt terraz eius
et terrā og regis basan duoꝝ re
gū amorreoꝝ q̄ erāt trans iorda
nē ad solis ortuz ab aroer q̄ sita
est sup ripam torrētis arnō vsq;
ad montē sanir q̄ est et hermon
omnez planiciem trans iordanē
ad orientalē plagā vsq; ad maē
solitudinis ⁊ vsq; ad radices mō
tis phasga

Capitulum·v·

Vocauitq; moyses omēz isra
helē ⁊ dixit ad eū. Audi isrl̄
cerimonias atq; iudicia que ego
loquor in auribus vr̄is hodie di
scite ea et ope ꝯplete. Dñs deꝰ nr̄
pepigit nobiscū fedus ī oreb Nō
cū prībꝰ nr̄is iniit pactū ꝫ nobi
scū q̄ in pñtiaꝝ sumus et viuimꝰ
Facie ad faciem locutꝰ ē nobis
in monte de medio ignis Ego seq̄
ster ⁊ medius fui inter dñum et
vos in tēpore illo vt annunciarē
vobis verba eius Timuistis em̄
ignē et non ascendistis in mōtez
Et ait. Ego dñs deus tuꝰ q̄ eduxi
te de t̄ra egipti de domo seruitutis
Nō habebꝫ deos alienos in ꝯspcū
meo Non faties tibi sculptile nec
silitudinez omniū que in celo sūt
desup et q̄ in t̄ra deorsū et que ver
sātur in aquis sub terra Nō ado
rabis ea et nō coles Ego em̄ sum
dñs deus tuus. deꝰ emulator red
dens iniq̄tatē pr̄m sup filios ī ter
ciam ⁊ quartā generationē hijs
qui oderūt me ⁊ faciens mīam in
multa milia diligētibus me et cu
stodientibꝰ p̄cepta mea Nō vsur
pabis nomē dei tui frustra qꝛ nō
erit impunitꝰ qui sup re vana no
men eius assumpserit. Obserua
diē sabbati vt sanctifices eū sicut
p̄cepit tibi dñs deus tuus Sex di
ebus operaberis et facies om̄ia
opa tua Septimus dies sabbati
est id est req̄es dñi dei tui Non fa
cies in eo quicq̄ operis tu et filiꝰ
tuus et filia ꝑuus ⁊ ancilla bos ⁊
asinus et omne iumentū tuuz et
peregrinus qui ē intra portas tu
as vt requiescat seruꝰ et ancilla
tua sicut et tu Memento ꝙ et ipe

seruieris in egipto et eduxerit te i
de dñs deꝰ tuus in manu forti et
brachio extẽto. Idcirco p̃cepit ti
bi ut obseruaẽs diẽ sabbati. Ho
nora p̃rem tuum ⁊ m̃rem sicut p̃
cepit tibi dominꝰ deus tuꝰ ut lõgo
viuas tẽpe: ⁊ bñ sit tibi in terra
quã dominꝰ deꝰ tuus daturus est
tibi. Non occides. neqꝫ mechabe
ris. furtũqꝫ non facies. nec loque
ris ɔtra ꝓximũ tuũ falsũ testimo
niũ. Non cõcupisces vxorẽ ꝓximi
tui. nõ domũ. non agrũ. nõ seruũ
non ãcillam. nõ bouem. nõ asinũ
⁊ vniũsa que illius sunt. Hec ver
ba locutus est dominꝰ ad õnem
multitudinem vr̃am in monte de
medio ignis ⁊ nubis ⁊ caliginis
voce magna nihil addẽs ampli
us ⁊ scripsit ea in duabꝰ tabulis
lapideis q̃s tradidit mihi. Vos
autẽ postq̃ audistis vocẽ de me
dio tenebrarũ ⁊ montẽ ardere vi
distis: accessistis ad me õnes pñ
cipes tribuũ ⁊ maiores natu atqꝫ
dixistis. Ecce oñdit nob̃ dominus
deꝰ noster maiestatẽ et magnitu
dinẽ suã. Vocẽ enĩ eiꝰ audiuimꝰ
de medio ignis ⁊ ꝓbauimꝰ hodie
q̃ loq̃ñte deo cũ homĩe vixerit ho
mo. Cur ergo moriemur ⁊ deuoã
bit nos ignis hic maximꝰ. Si eĩ
audierimꝰ vltra vocem domini di
nostri moriemur. Quid est õnis
caro ut audiat vocem dei viuẽtis
qui de medio ignis loq̃tur sic̃ nos
audiuimꝰ ⁊ possit viuere. Tu ma
gis accede et audi cũcta q̃ dixerit
dominꝰ deꝰ noster tibi: loquerisqꝫ
ad nos ⁊ nos audiẽtes faciemꝰ ea
qđ cũ audissꝫ dñs ait ad me. Au
diui vocẽ verborũ populi huiꝰ q̃
locuti sunt tibi Bñ õnia sunt locu
ti. Quis det talem eos habẽ men
tem ut timeant me ⁊ custodiant
vniũsa mandata mea in õni tpe
ut bene sit eis ⁊ filijs eorũ in sem
piternũ. Vade ⁊ dic eis. Reuerti
mini in tentoria vr̃a Tu vero hic
sta mecũ ⁊ loquar tibi õnia man
data mea ⁊ cerimonias atꝫ iudi
cia que docebꝫ eos ut faciãt ea in
terra quã dabo illis in possessiõeꝫ
Custodite igitur ⁊ facite q̃ p̃cepit
dominꝰ deꝰ vobis. Nõ declĩabitis
neqꝫ ad dexterã neqꝫ ad sinistraꝫ
sed ꝑ viam quã precepit dominꝰ
deꝰ vester ambulabitis: ut viua
tis ⁊ bene sit vobis ⁊ protelentur
dies vr̃i in terra possessionis vr̃e.

Hec sunt p̃cepta ⁊ ¶ Ca. vi.
cerimonie atqꝫ iudicia que
mandauit dñs deꝰ vester ut doce
rem vos ⁊ faciatis ea in terra ad
quam transgredimini possidẽdaꝫ
ut timeas dominũ deum tuum et
custodias õnia mandata ⁊ p̃cep
ta eius que ego precipio tibi ⁊ fi
lijs ac nepotibus tuis cunctis di
ebꝰ vite tue ut prolongentur di
es tui. Audi israhel ⁊ obserua ut
facias que p̃cepit tibi dominus ⁊
bene sit tibi ⁊ multipliceis ampli
us: sicut pollicitus est dominꝰ deꝰ
p̃rm tuorũ tibi t̃rã lacte ⁊ melle
manãtẽ. Audi isr̃. Dominꝰ deꝰ nr̃
deꝰ vnꝰ est. Diliges dñm deũ tuuꝫ
ex toto corde tuo ⁊ ex tota aĩa
tua ⁊ ex tota fortitudine tua. Erũt
qꝫ verba hec que ego precipio ti
bi hodie in corde tuo ⁊ narrabis
ea filijs tuis ⁊ meditaberis sedens
in domo tua ⁊ ambulans in itine
re: dormiẽs atꝫ cõsurgens ⁊ ligab̃

ea quasi signū in mānu tua erūtq; et mouebunt inter oculos tuos scribesq; ea in limine et hostijs domus tue · Cumq; introduxerit te dñs deus tuus in terrā p qua iurauit patrib⁹ tuis abraham ysaac et iacob et dederit tibi ciuitates magnas et optimas quas nō edificasti · domos plenas cunctis opib⁹ quas nō extruxisti · cisternas q̄s nō effodisti · vineta et olineta q̄ non plantasti et comederis et saturatus fueris caue diligēter ne obliniscaris dñi dei tui qui eduxit te de terra egipti de domo seruitutis dominū deū tuū timebis et illi soli seruies ac p nomē illi⁹ iurabis Non ibitis post deos alienos cunctarum gentiū q̄ in circuitu vestro sūt qm̄ deus emulator dñs deus tuus in medio tui ne quando irascatur furor dñi dei tui cōtra te et auferat te de superficie terre Nō temptabis dñm deū tuū sicut tēptasti in loco tēptationis Custodi precepta dñi dei tui ac testimonia et cerimonias quas precepit tibi et fac q̄d placitū ē et bonum in cōspectu dñi vt bene sit tibi et ingress⁹ possideas terrā optimā de qua iurauit dñs patribus tuis vt delēt omnes inimicos tuos coram te sicut locutus est Cū interrogauerit te filius tuus cras dicens quid sibi volūt testimōia hec et cerimonie atq; iudicia q̄ p̄cepit dñs deus nr̄ nob · dices ei Serui eramus pharaonis in egipto et eduxit nos dominus de egipto in manu forti fecitq; signa atq; prodigia magna et pessima in egipto contra pharaonē et omnem domū illius in conspectū nr̄o et eduxit nos inde vt introductis daret terram sup qua iurauit patribus nr̄is Precepitq; nob dñs vt faciam⁹ omnia legittima hec et timeamus dñm deum nr̄m vt bñ sit nobis cunctis diebus vite nostre sicut ē hodie Eritq; nr̄i misericors si custodierim⁹ et fecerim⁹ omnia p̄cepta eius coram dño deo nostro sicut mādauit nob ¶ Ca · vij ·

Cum vero introduxerit te dominus deus tuus in terrā quā possessurus ingredieris et deleuerit gentes multas coram te · ethеū et gergezeū et amorreū chananeum et pherezeū et euеum et iebuseum septē gentes mult⁹ maioris numeri q̄ tu es et robustiores te tradideritq; eas dñs deus tuus tibi percties eas vsq; ad internecionē · Nō inibis cū eis fed⁹ nec miserebēris eaꝝ neq; sociabis cū eis cōnubia Filiā tuā nō dabis filio eius nec filiā illius accipies filio tuo q̄ seducet filiū tuū ne sequat me et vt magis seruiat dijs alienis Ira ſcet̄q; furor dñi et delebit te cito · Ruin potius hec facietis eis Aras eoꝝ subuertite et cōfringite statuas lucosq; succidite et sculptilia cōburite q̄a populus sanct⁹ es dño deo tuo Te elegit dñs deus tuus vt sis ei popul⁹ peculiaris de cunctis populis q̄ sūt sup terrā · Non q̄ cunctas gentes numero vincebatis vobis iunctus est dñs et elegit vos · cū omnib⁹ sitis populis pauciores sed q̄ dilexit vos dñs et custodiuit iuramentū q̄d iurauit patrib⁹ vestris Eduxitq; vos in manu forti et redemit de domo seruitutis de mānu pharaonis regis

egipti: ⁊ scies quia dñs deꝰ tuus
ipse est deus fortis ⁊ fidelis: custo
diens pactū ⁊ misericordiaꝫ dili
gentibꝰ se ⁊ hijs q̄ custodiūt pre
cepta eius in mille gn̄acōes: ⁊ red
dens odientibꝰ se statī: ita ut dis
perdat eos ⁊ vltra nō differat ꝓ
tinus eis restituens qđ merentur
Custodi ergo p̄cepta ⁊ cerimoni
as atqꝫ iudicia q̄ ego mādabo ti
bi hodie ut facias. Si postq̄ au
dieris hec iudicia custodieris ea ⁊
feceris: custodiet ⁊ dñs deus tuus
tibi pactū ⁊ misericordiā quā iu
rauit patribꝰ tuis ⁊ diliget te et
multiplicabit: bn̄dicetqꝫ fructui
ventris tui ⁊ fructui terre tue. fru
mento tuo atqꝫ vindemie. oleo ⁊
armentis gregibꝰ ouiū tuarū sup
terram: ꝓ qua iurauit p̄ribꝰ tuis
ut daret eam tibi. Bn̄dictꝰ eris in
ter ōnes ꝓplos. Nō erit apud te
sterilis vtriusqꝫ sexꝰ tā in homini
bus q̄ in gregibꝰ tuis. Auferꝫ do
minꝰ a te ōnem languorē: ⁊ infir
mitates egipti pessimas q̄s noui
sti nō inferet tibi sed cūctis hosti
bus tuis. Deuorabis ōnes popu
los quos dñs deꝰ tuus daturus
est tibi. Non parcꝫ eis oculus tu
us nec seruies dijs eoꝝ ne sint in
ruinaꝫ tui. Si dixeris in corde tuo
plures sunt gētes iste q̄ ego quō
potero delere eas: noli metuere ꝫ
recordare que fecerit dñs deus tu
us pharaoni ⁊ cunctis egipcijs
plagas maximas quas viderūt
oculi tui ⁊ signa atqꝫ portēta ma
nūqꝫ robustā ⁊ extētū brachium
ut educēt te dñs deꝰ tuus. Sic fa
ciet cūctis populis quos metuis.
Insup ⁊ scrabones mittet dñs de
us tuus in eos: donec doleat oēs
atqꝫ disperdat q̄ te fugerint ⁊ la
tere poterint. Non timebis eos qꝛ
dominꝰ deus tuus in medio tui ē.
deus magnꝰ et terribilis. Ipse cō
sumet nacōes has in ꝯspectu tuo
paulatim atqꝫ ꝑ partes. Non po
teris eas delere pariť ne forte mł
tiplicētur cōtra te bestie terre. Da
bitqꝫ eos dominꝰ deꝰ tuꝰ in ꝯspcū
tuo ⁊ interficiet illos donec peni
tꝰ deleanť. Tradetqꝫ reges eorū i
manus tuas ⁊ disperdes noīa eo
rum sub celo. Nullꝰ poterit resiste
re tibi donec conteras eos. Sculp
tilia eorū igne cōbures. Non ꝯcu
pisces argentū ⁊ aurū de quibus
facta sunt: neqꝫ assumes ex eis ti
bi quicq̄ ne offendas ꝓpterea qꝛ
abhominacō ē domini dei tui: nec
inferes quippiā ex ydolo in domū
tuaꝫ: ne fias anathema sic ⁊ illud
est. Quasi spurciciā detestaberis
⁊ velut inquinamentū ac sordes
abhominacioni habebis qꝛ ana
thema est. ¶ Ca. viij.

Omne mādatū quod ego p̄
cipio tibi hodie caue diligē
ter ut facias ut possitis viuere et
multiplicemini: ingressiqꝫ posside
atis terrā ꝓ qua iurauit dñs pa
tribꝰ vr̄is. Et recordaberis cūcti iti
neris per qđ adduxit te dñs deus
tuꝰ quadraginta āmis ꝑ desertuꝫ
ut affligeret te atqꝫ tēptaret ⁊ no
ta fierent que in tuo am̄o v̄sabā
tur vtrū custodires mādata illi
us an n̄. Afflixit te penuria ⁊ dedit
tibi cibū māna quē ignorabas tu ⁊
p̄res tui ut oñdēt tibi qꝛ n̄ in solo
pāe viuit hō. ꝫ i oī v̄bo qđ egredi
tur de ore dñi. Vestimētū tuuꝫ q̄

operiebais nequaq̃ vetustate de
fecit et pes tuus nõ est subtritus
En quadragesimꝰ annus ẽ vt re
cogites ĩ corde tuo quia sicut eru
dit filiũ suũ homo sic dñs deꝰ tuꝰ
erudiuit te vt custodias manda
ta dñi dei tui et ãbules in vijs eiꝰ
et timeas eũ Dñs em̃ deus tuus ĩ
troducet te in terrã bonã terrã ri
uorũ aquarũq; ⁊ fontiũ in cuius
campis et montibꝰ erũpũt fluui
orũ abissi· terrã frumenti ordei ac
vinearũ in qua ficus et malagra
nata et oliueta nascũt· terrã olei
ac mellis vbi absq; vlla penuria
comedes panẽ tuũ et rerũ omniũ
abundancia pfrueris· cuius lapi
des ferrũ sũt et de montibus eius
eris metalla fodiunt vt cũ come
deris et saciatꝰ fueris: benedicas
dño deo tuo ꝓ terra optima quã
dedit tibi Obsua ⁊ caue nequan
do obliuiscaris dñi dei tui ⁊ negli
gas mãdata eius atq; iudicia et
cerimonias q̃s ego p̃cipio tibi ho
die ne postq̃ ꝯmederis ⁊ saciatꝰ
fueris domos pulchras edifica
ueris ⁊ habitaueris in eis· habu
erisq; armenta ⁊ ouiũ greges· ar
genti et auri cũctarũq; rerꝫ copiã
eleuet cor tuũ et nõ reminiscaris
dñi dei tui q̃ eduxit te de terra egi
pti de domo seruitutis ⁊ ductor tuꝰ
fuit in solitudine magna atq; ter
ribili ĩ qua erat serpens flatu ad
urẽs ⁊ scorpio ac dipsas et nulle
omnino aque· q̃ eduxit riuos de
petra durissima et cibauit te mã
na in solitudine qđ nescierũt pa
tres tui Et postq̃ afflixit ac ꝓba
uit ad extremũ misertus ẽ tui· ne
diceres in corde tuo fortitudo mea
et robur manꝰ mee hec mihi oĩa
p̃stiterẽt sed recorderis dñi dei tui
q̃ ipse vires tibi p̃buerit vt ĩple
ret pactũ suũ sup quo iurauit pa
tribus tuis sicut p̃sens indicat di
es Sinautẽ oblitꝰ dñi dei tui secu
tꝰ fueris deos alienos coluerisq;
illos ⁊ adoraueris: ecce nũc p̃di
co tibi q̃ oĩno dispereas Sicut gẽ
tes quas deleuit dñs in introitu
tuo ita ⁊ vos pibitis si ĩobediẽtes
fueritis voci dñi dei vr̃i ¶ Ca·ix·
Audi israhel· Tu transgredi
eris hodie iordanẽ vt possi
deas nationes maximas ⁊ fortio
res et ciuitates ĩgentes ⁊ ad celũ
vsq; muratas populũ magnum
atq; sublimẽ· filios enachim q̃s
ipse vidisti ⁊ audisti· q̃bꝰ nullus
potest ex aduerso resistere· Scies
ergo hodie q̃ dñs deus tuus ip̃e
trãsibit ãte te ignis deuorãs atq;
ꝯsumens· qui cõterat eos et dele
at atq; disperdat ante faciẽ tuaꝫ
velociter sicut locutꝰ est tibi· Ne
dicas in corde tuo cũ deleuerit eos
dñs deus tuus in ꝯspectu tuo· ꝓpt
iusticiã meaꝫ introduxit me dñs
vt terrã hanc possiderẽ· cũ ꝓpter
ĩpietates suas iste delete sint nati
ones Neq; em̃ ꝓpter iusticias tu
as et equitatẽ cordis tui ingredi
eris vt possideas terras eaꝝ· ꝫ q̃
ille egerẽt impie: ĩtro eũte te delete
sũt· et vt ꝯpleret verbũ suuꝫ dñs
qđ sub iuramẽto pollicitus ẽ pa
tribus tuis abraham ysaac ⁊ ia
cob· Scito ergo q̃ nõ ꝓpter iusti
cias tuas dñs deꝰ tuꝰ dederit tibi
terrã hãc optimã in possessionẽ
cũ durissime ceruicis sis populus
Memento ⁊ ne obliuiscaris qũo

ad iracūdiā ꝓuocauerīs dn̄m de
um tuū in solitudine ⁊ ex eo die
quo egressus es ex egipto vsq̄
ad locū istū. semp aduersū dn̄m
contēdisti. Nā ⁊ in oreb ꝓuocasti
eum ⁊ iratus delere te voluit qn̄
ascēdi in montē ut acciperē duas
tabulas lapideas pacti qd̄ pepi
git vobiscū de⁹. Et perseueraui in
monte q̄draginta dieb⁹ ac nocti
b⁹: panem nō comedēs ⁊ aquaꝫ
nō bibens. Deditq̄ mihi dn̄s du
as tabulas lapideas scriptas digi
to dei ⁊ ꝯtinentes ōnia verba que
vobis locutus est in mōte de me
dio ignis qn̄ contio populi ꝯgre
gata est. Cūq̄ trāsissent q̄dragī
ta dies ⁊ totidem noctes dedit mi
hi dn̄s duas tabulas lapideas
tabulas fedeis: dixitq̄ mihi. Sur
ge ⁊ descende hinc cito q̄ popul⁹
tuus quē eduxisti de egipto dese
ruerūt velociter vitaꝫ quā demō
strāsti eis: fecerūtq̄ sibi conflatile
Rursūq̄ ait domin⁹ ad me. Cer
no q̄ popul⁹ iste dure ceruicis sit
Dimitte me ut cōterā eum ⁊ deleā
nomen eius sub celo ⁊ cōstituam
te sup gentem que hac maior et
fortior sit. Cūq̄ de mōte ardente
descenderez ⁊ duas tabulas fede
ris vtraq̄ tenerem manu: vidis
sēq̄ peccasse vos dn̄o deo vr̄o et
fecisse vob̄ vitulū conflatilez ac de
seruisse velocit̄ viam ei⁹ quā vob̄
ōn̄deāt: ꝓieci tabulas de manibꝫ
meis ꝯfregiq̄ eas in ꝯspcū vestro
Et ꝓcidi an̄ dn̄m sicut p̄us q̄dra
ginta dieb⁹ ⁊ noctib⁹: panē non
comedēs ⁊ aquā nō bibens ꝓpt̄
ōnia pctā vr̄a que gessistis cōn̄
dn̄m ⁊ eū ad iracūdiā ꝓuocastis

Timuī enī indignacōem ⁊ irā illi
us q̄ aduersū vos ꝯcitatus delere
vos voluit. Et exaudiuit me dn̄s
eciā hac vice. Aduersū aaronq̄q̄
vehemēter iratus voluit eū ꝯterē
⁊ ꝓ illo similit̄ dep̄catus sū. Pctm̄
autē vestrū qd̄ feceratis id ē vitu
lū arripiēs igne cōbussi: ⁊ in fru
sta ꝯminuens ōninoq̄ in pulue
rem redigens ꝓieci in torrentez q̄
de monte descēdit. In incendioq̄
⁊ in temptacōne ⁊ in sepulchris
cōcupiscentie ꝓuocastis dn̄m: et
quando misit vos de cadesbarne
dicens ascendite ⁊ possidete terrā
quam dedi vobis: ⁊ contēpsistis
imperiū domini dei vr̄i ⁊ non credi
distis ei: neq̄ vocem eius audire
voluistis. sed semper fuistis rebel
les a die qua nosse vos cepi. Et
iacui coram domino quadragin
ta diebus ac noctibus quib⁹ eū
suppliciter deprecabar ne deleret
vos ut fuerat cōminatus ⁊ orās
dixi. Domine deus ne disperdas
populuꝫ tuū ⁊ hereditatem tuam
quaꝫ redemisti in magtudine tua
quos eduxisti de egipto in manu
forti. Recordare seruorū tuorum
abrahā ysaac ⁊ iacob. Ne aspici
as duriciā populi hui⁹ ⁊ impieta
tem atꝫ pctm̄: ne forte dicant ha
bitatores terre de q̄ eduxisti nos
non poterat domin⁹ introducere
eos in terram quā pollicitus ē eis
⁊ oderat illos. idcirco eduxit ut i
terficeret illos in solitudine: qui
sunt populus tu⁹ ⁊ hereditas tua
quos eduxisti in fortitudine tua
magna ⁊ in brachio tuo extēto.

¶ Capitulum vicesimū.

In tempore illo dixit dñus ad me
dola tibi duas tabulas lapide
as sic̄ p̄ores fuerūt ⁊ ascende ad
me in montē· faciesq; archam li
gneaz et scribam in tabulis v̄ba
que fuerūt in hijs quas ante cō
fregisti· ponesq; eas in archa Fe
ci igit̄ archam de lignis sethim
Cūq; dolassem duas tabulas la
pideas instar priorū: ascēdi ī mō
tem habens eas in manib⁹· Scri
psitq; in tabulis iuxta id qd pri⁹
scripseāt v̄ba decē q̄ locut⁹ ē dñs
ad vos in monte de medio ignis
quando ꝓpl's ꝯgregat⁹ ē et dedit
eas mihi Reuersusq; de monte de
scendi et posui tabulas in archā
quā fecerā· q̄ hucusq; ibi sūt sicut
mihi p̄cepit dñs Filij aūt israhel
castra mouerūt ex beroth filiorū
iachan in mosura vbi aarō mor
tuus et sepultus ē· ꝓ quo sacdo
tio functus ē filius eius eleazar·
Inde venerūt in gadgad de quo
loco ꝓfecti castrametati sūt in ie
thabatha in terra aquarū atq;
torrentiū Eo tpe separaui tribuz
leui vt portaret archā federis dñi
et staret corā eo in ministerio ac
bñdiceret in noīe illius vsq; in p̄
sentē diē Quā ob rem nō habuit
leui partē neq; possessionē cū fra
tribus suis· q̄a ipe dñs possessio
eius est sicut ꝓmisit ei dñs deus
tuus Ego aūt steti in monte sicut
prius quadraginta dieb⁹ ac no
ctibus· exaudiuitq; me dñs etiaz
hac vice ⁊ te ꝑdere noluit Dixitq;
mihi Vade et p̄cede ꝓpl'm vt īgre
diat̄ ⁊ possideat terrā quā iuraui
patrib⁹ eoꝝ vt traderē eis Et nūc
isrl' q̄d dñs de⁹ tu⁹ petit a te· n̄ vt
timeas dñm deū tuū et ambules
in vijs eius et diligas eū ac serui
as dño deo tuo in toto corde tuo
⁊ in tota aīa tua custodiasq; mā
data dñi ⁊ cerimōias ei⁹ q̄s ego
hodie p̄cipio tibi vt bñ sit tibi En
dñi dei tui celū est et celū celi ter
ra ⁊ oīa q̄ in ea sūt ⁊ tamē p̄rib⁹
tuis cōglutinat⁹ ē dñs ⁊ amauit
eos: elegitq; semē eoruz post eos
id ē vos de cunctis gentib⁹ sic̄ ho
die cōprobat̄· Circūcidite igitur
p̄puciū cordis vr̄i et ceruicem ve
strā nō induretis āplius q̄ dñs
de⁹ vester ipē ē deus deorū et dñs
dñantiū deus magnus ⁊ potēs ⁊
terribilis qui ꝑsonaz nō accipit
nec munera Faciet iudicium pu
pillo et vidue· amat pegrinū· et
dat ei victū atq; vestitū Et vos er
go amate peregrinos q̄a ⁊ ipi fu
istis aduene in terra egipti dñm
deū tuū timebis et ei soli seruies
Ipsi adherebis: iurabisq; in noīe
illius Ipse ē laus tua et deus tu⁹
qui fecit tibi hec magnalia et ter
ribilia q̄ viderūt oculi tui· In sep
tuaginta aīab⁹ descenderūt prēs
tui in egiptū et ecce nūc multipli
cauit te dominus deus tu⁹ sicut
astra celi ¶ Ca·xi·

Ama itaq; dñm deū tuum et
obserua p̄cepta eius et ceri
mōias iudicia atq; mādata omī
tēpore· Cognoscite hodie q̄ igno
rāt filij vestri qui nō viderūt disci
plinā dñi dei vestri· magnalia e⁹
et robustā manuz extentūq; bra
chiū· signa ⁊ opa que fecit ī me
dio egipti pharaōi regi ⁊ vniūse
terre eius omīq; exercitui egipti
orum ⁊ equis ac curribus· q̄mō

oppugnauerint eos aque iniatis subtrahi
tui vos psequerent: a deleuerit eos
dñs vsq; in pñtez diem: vobisq;
que fecerit in solitudine: donec ve
niatis ad hunc locū: et dathan
atq; abiron filijs eliab qui fuit fi
lius ruben: quos aperto ore suo
terra absorbuit cū domib⁹ a tab
naculis a vniuersa substātia eo
rū quā habebāt in medio israhel
Oculi vri viderunt oīa opera do
mini magna que fecit ut custodi
atis vniuersa mandata illius que
ego hodie pcipio vobis: a possitis
introire a possidere terrā ad quaz
ingredimini: multoq; in ea viua
tis tēpe quā sub iuramento polli
citus est dñs pribus vestris a se
mini eorū lacte a melle manātē.
Terra autē ad quā ingredieris
possidendā nō est sicut terra egip
ti de qua existi vbi iacto semine i
ortorū morem aque ducūtur irri
gue. sed mōtuosa est a cāpestris:
de celo expectās pluuias quā do
min⁹ deus tuus semp inuisit a oculi
illius in ea sunt a pncipio āni vs
q; ad finem eius. Si ergo obedie
tis mādatis meis que ego hodie
pcipio vobis: ut diligatis dñm
deū vestrum a seruiatis ei in to
corde vestro a in tota anima vra
dabit pluuiaz terre vestre tēpora
neā a serotinā ut colligatis frumē
tum a vinū a oleum fenū ex agris
ad pascenda iumenta ut a ipi co
medatis ac saturemi. Cauete ne
forte decipiatur cor vrm et recede
tis a dño seruiatisq; dijs alienis a
adoretis eos: iratusq; dñs dau
dat celū a pluuie nō descendant.
nec terra det germen suū: pereatis
velociter de terra optimā quā
dñs dabit⁹ est vob. Ponite hec v
ba mea in cordibus a in animis vris et
suspendite ea p signo in manib⁹
a inter oculos vros collocate do
cete filios vros ut illa meditētur
Cū sederis in domo tua a ambula
ueris in via a accubueris atq; sur
rexeris scribes ea sup postes a ia
nuas dom⁹ tue: ut multiplicētur
dies tui a filioru tuorum in terra
quā iurauit dñs pib⁹ tuis: ut da
ret eis q̄ diu imminet celum terre
Si em custodieritis mādata que
ego precipio vobis a feceritis ea
ut diligatis dñm deum vestrū et
ambuletis in ōnibus vijs ei⁹ ad
hærentes ei: disperdet dñs omnes
gentes istas ante faciem vram a
possidebitis eas que maiores a for
tiores vobis sūt. Omis locus quē
calcauerit pes vr: vester erit. A de
serto a libano a flumine magno
eufrate vsq; ad mare occidentale
erit⁹ termini vri. Nullus stabit coram
vobis. Terrorez vestrū a formidiez
dabit dñs deus vester sup ōnem
terraz quā calcaturi estis sicut lo
cutus est vobis. En ppono in con
spectu vestro hodie benedictōnem
a maledictōem: benedictōnem si
obedieritis mandatis dñi dei
vestri que ego hodie precipio vo
bis. maledictōnem si nō obedieri
tis mandatis dñi dei vri. sed
recesseritis de via quā ego nunc
oīdo vob: a ābulaueritis pt⁹ dos
alienos qs ignoratis Cū introdu
xerit te dñs de⁹ tu⁹ in trā ad quā p
gis hīta dā: pones bndictōez sup
mōtē garizi. maledictōez sup mō
tē heb al; q̄ sūt trās iordanē post

viam que pergit ad solis occubi
tū in terra chananei q̄ habitat ī
campestrib⁹ cōtra galgalaꝫ que
est iuxta vallem tendentē ⁊ intrā
tem ꝓcul. Vos autēꝫ transibitis
iordanē vt possideatis terrā quaꝫ
dn̄s deus vester daturus ē vobis
vt habeatis et possideatis illam.
Videte ergo vt impleatis cerimo
nias atq̄ iudicia q̄ ego hodie po
nā in ꝯspcū vr̄o ¶ Ca. xij.
Hec sūt p̄cepta atq̄ iudicia q̄
facere debetis ī terra quā do
minus deus patrū tuoꝝ daturus
est tibi vt possideas eā cunctis di
eb⁹ q̄b⁹ sup humū g̃dieris Sub
uertite om̄ia loca in quib⁹ colue
rūt gētes q̄s possessuri estis deos
suos sup mōtes excelsos et colles
et subter omne lignū frondosum
Dissipate aras eoꝝ et cōfringite
statuas lucos igne comburite ⁊
ydola cōminuite disp̄dite nomīa
eaꝝ de locis illis Non facietis ita
dn̄o deo vestro sed ad locū queꝫ
elegerit dn̄s deus vester de cūctis
tribubus vr̄is vt ponat nomen
suū ibi ⁊ habitꝫ ī eo venietis ⁊ of
feretis ī loco illo holocausta ⁊ vi
ctimas vr̄as. decimas et p̄mitias
manuū vestraruꝫ et vota atq̄ do
naria p̄mogenita boū et ouium.
et comedetis ibi in cōspcū dn̄i dei
vr̄i ac letabimini in cūctis ad q̄
miseritis manū vos et dom⁹ vr̄e
in quib⁹ bn̄dixit vobis dn̄s de⁹
vester. Non facietis ibi que nos
hic facim⁹ hodie singuli q̄d sibi
rectū videt̄ Neq̄ enim vsq̄ ī pn̄s
tēpus venistis ad requiē ⁊ posses
sionē quā dn̄s deus vester datu
rus ē vobis Transibitis iordanē
et habitabitis in terra quā dn̄s
de⁹ vester daturus ē vobis vt re
quiescatis a cunctis hostib⁹ p̄ cir
cuitū et absq̄ vllo timore habite
tis in loco quē elegerit dn̄s deus
vester vt sit nomē ei⁹ in eo Illuc
omnia q̄ precipio cōferetis holo
causta et hostias ac decimas ⁊ p̄
mitias manuū vr̄arū et quicq̄d
p̄cipuū ē in muneribꝰ que voui
stis dn̄o Ibi epulabimini coraꝫ
dn̄o deo vr̄o vos et filij et filie ve
stre. famuli ⁊ famule atq̄ leuites
qui in vestris vrbib⁹ cōmoratur
Neq̄ em̄ habet aliaꝫ partē et pos
sessionē inter vos. Caue ne offe
ras holocausta tua oī loco quē
videris ꝫ in eo quē elegerit dn̄s
in vna tribuum tuarū offeres ho
stias et facies quecūq̄ p̄cipio ti
bi Si autē comedere volueris et
te esus carniū delectauerit occide
et ꝯmede iuxta benedictionē dn̄i
dei tui quā dedit tibi in vrbib⁹ tu
is: siue immūduꝫ fuerit hoc ē ma
culatū ⁊ debile. siue mundū hoc ē
integrū ⁊ sine macula q̄d offerri
licet sicut capreā ⁊ ceruū comedes
absq̄ esu dūtaxat sāguinis quē
sup terrā quasi aquā effūdes Nō
poteris comedere in oppidis tuis
decimā frumenti et vini ⁊ olei tui
p̄mogenita armentoꝝ ⁊ pecoruꝫ
et omnia que voueris ⁊ spōte of
ferre volueris ⁊ p̄mitias manuū
tuaꝝ ꝫ corā dn̄o deo tuo ꝯmedes
ea in loco quē elegerit dn̄s deus
tuus. tu et filius tuus et filia et
seruus ⁊ famula atq̄ leuites qui
manet in vrbib⁹ tuis ⁊ letaberis
⁊ reficieris corā dn̄o deo tuo ī cun
ctis ad que extenderis manū tuā

Caue ne derelinquas leuitē in oī
tēpore quo versaris in terra. Cū
dilatauerit dñs deꝰ tuus termi
nos tuos sicut locutus est tibi: & vo
lueris vesci carnibꝰ quas desiderat
anima tua. locus autē quē elege
rit dñs deus tuus ut sit nomē eiꝰ
ibi si procul fuerit occides de armē
tis & pecoribꝰ q̄ habueris sicē pre
cepit tibi & comedes in oppidis tu
is ut tibi placet. Sicē comeditur
caprea & cervꝰ ita vescēris eis & mū
dus & immūdus in cōmūe vescē
tur: hoc solū caue ne sāguinez co
medas. Sanguis enī eorū pro aī
ma est & idcirco nō debes animā
comedere cū carnibꝰ. sed fup ter
rā fundes quasi aquā ut bene sit
tibi & filijs tuis post te cū feceris
quod placet in ospectu domiⁿ. Que
autē sanctificaueris & voueris do
mino: tolles & venies ad locū quē
elegerit dominꝰ & offeres oblacō
nes tuas carnē & sanguimē super
altare dominī dei tui. Sanguimē ho
stiarū fundes in altari carnibꝰ au
tem ipse vesceris. Obserua & audi
ōnia que ego precipio tibi ut bñ
sit tibi & filijs tuis post te ī sempi
ternū cum feceris qđ bonum est &
placitum in ospectū dñi dei tui. Cū
disperdiderit dñs deꝰ tuus aī faci
em tuaz gētes ad quas ingredie
ris possidendas & possideris eas:
atq; habitaueris in terra earum
caue ne imitēris eas postq̄ te fue
rint introeunte subuerse & requi
ras cerimonias eaz dicens Sicut
coluerūt gentes iste deos suos ita
& ego colam. Nō facies similiē do
mino deo tuo. Omnes enī abhoia
cōnes quas auersatur dominus
fecerūt dijs suis offerentes filios
& filias & comburentes eas ignī. Q̄d
p̄cipio tibi hoc tm̄ facito domino
nec addas quicq̄ nec minuas.

Si surrexerit in me & Cā. xiij.
dio tui pphetes aut qui somi
um vidisse se dicat & p̄dixerit sig
num atq; portentum et euenerit
quod locutus est & dixerit tibi. ea
mus & sequamur deos alienos q̄s
ignoras & seruiamꝰ eis: non audi
es verba pphete illius aut somni
atoris. q̄ temptat vos dñs deꝰ ve
ster: ut palam fiat vtrum diliga
tis eum an non in toto corde et in
tota anima vestra. dñm deum ve
strum sequimini & ipsū timete: et
mādata illius custodite & audite
vocē eius. Ipsi seruietis & ipsi ad
herebitis. Propheta autē ille aut
fictor somniorū interficietur. q̄ lo
cutus est ut vos auerteret a dño
deo vestro qui eduxit vos de terra
egipti & redemit vos de domo ser
vitutis ut errare te faceret de via
quam tibi p̄cepit dominꝰ deꝰ tu
us & auferes malū de medio tui.
Si tibi voluerit persuadere frater
tuus filius matris tue aut filius
tuus vel filia siue vxor que est in
sinu tuo aut amicus quez diligis
ut animaz tuam dam dicens: ea
mus & seruiamus dijs alienis q̄s
ignoras tu & patres tui cunctaz
in circuitu gentium que iuxta vel
procul sunt ab initio vsq; ad finē
terre: non acquiescas ei nec audi
as neq; parcat ei oculus tuus ut
misereāris & occultes eum. sed sta
tim interficies. Sit p̄mū manꝰ tua
sup eū & pꝰ te ois pplꝰ mittat ma
nū. Lapidibꝰ obrutꝰ necabit̄. q̄

voluit te abstrahẽ a dño deo tuo
q̃ eduxit te de terra egipti de domo
seruitutis vt ⁊ omnis israhel au
diẽs timeat · et nequaq̃ vltra fa
ciat quippiã huius rei simile · Si
audieris in vna vrbiũ tuarũ q̃s
dñs deus tuus dabit tibi ad ha
bitandũ dicẽtes aliquos · egressi
sũt filij belial de medio tui et auer
terũt habitatores vrbis tue atq̃
dixerũt: eamus et seruiamus diis
alienis quos ignoãtis: quere sol
licite et diligẽter rei veritate pspe
cta si inueneris certũ esse q̃ dici
tur et abhominationẽ hanc ope
ppetratã: statim percuties habita
tores vrbis illius in ore gladij ⁊
delebis eã · oiaq̃ q̃ in illa sũt vsq̃
ad pecora Quicq̃d etiã suppellecti
lis fuerit congregabis in medio
platearũ eius ⁊ cum ipa ciuitate
succendes ita vt vniũsa consumas
dño deo tuo ⁊ sit tumulus sempi
ternus Non edificabit ampliꝰ
⁊ nõ adhærebit de illo anathema
te quicq̃ in manu tua vt auertat
dñs ab ira furoris sui ⁊ misereat
tui: multiplicetq̃ te sicut iurauit
pribꝰ tuis q̃n audieris vocẽ dñi
dei tui: custodies omnia p̃cepta
eiꝰ q̃ ego p̃cipio tibi hodie vt fa
cias q̃d placitũ ẽ in conspectu dñi
dei tui

¶ Ca·xiiij·

Filij estote dñi dei vestri Nõ
vos incidetis nec facietis cal
uitiũ inter mortuo q̃m pplꝰ sanctꝰ
es dño deo tuo et te elegit vt sis
ei in pplm peculiarẽ de cunctis gẽ
tibus que sũt sup terrã · Ne come
datis q̃ immũda sũt Hoc est ani
mal q̃d comedere debetis bouem ⁊
ouem et capram ceruũ ⁊ capream ·
bubalũ tragelaphũ pigargum
origen camelopardulũ Omne ani
mal q̃d in duas partes findit ungu
las ⁊ ruminat comedetis · de hijs
aũt que ruminãt ⁊ unglã non
findũt hec comedere nõ debetis ca
melũ leporẽ cyrogrillum · Quia ru
minat ⁊ non diuidit unglã im
mũda erũt vobis Suscq̃ qm̃ diui
dit unglã ⁊ nõ ruminat: immũ
da erit Carnibꝰ eorũ nõ vescemi
ni et cadauera nõ tangetis · Hec
comedetis ex omnibus que morãt
in aquis · Que habẽt pennulas ⁊
squamas comedite · que absq̃ pẽ
nulis et squamis sũt ne comeda
tis quia immũda sũt Omnes aues
mundas comedite · Immũdas ne
comedatis · aquilã scilicet et gri
phem et alietũ ixon et vulturem
ac mixtũ iuxta genus suũ et omne
coruum generis et strutionez ac
noctuã et laridũ atq̃ accipitrẽ iux
genus suũ herodium ac cignum
et ibim ac mergulũ porphyrionẽ
et mydicoracẽ onocrotalũ et cara
driũ singula in genere suo: upupã
q̃q̃ ⁊ vespertilionẽ et omne q̃d rep
tat et pennulas habet immũdum
erit et nõ comedẽt Omne q̃d mũ
dũ ẽ comedite Quicq̃d aũt morti
nũ est ne vescamini ex eo Pere
grino qui inter portas tuas ẽ da
vt comedat aut vende ei q̃ tu po
pulus sanctus dñi dei tui es Non
coques hedũ in lacte matris sue·
Decimã partẽ separabis de cunctis
fructibus tuis q̃ nascunt in terra
p annos singulos ⁊ comedes in
cõspectu dñi dei tui in loco quẽ ele
gerit vt in eo nomẽ illius inuoce
tur decimã frumenti tui et vini et

olei ⁊ primogenita de armētis et
ouib⁹ tuis ut discas timere dn̄z de
um tuū ōni tempe. Cū autē lōgi
or fuerit via ⁊ locus quē elegerit
dn̄s de⁹ tuus tibiq; bn̄dixerit nec
poteris ad eū hec cuncta portare:
vendes ōnia ⁊ in preciu; rediges
portabisq; manu tua ⁊ pficisceis
ad locum quē elegerit dn̄s de⁹ tu
us ⁊ emes ex eadē pecunia quicq̄d
tibi placuerit siue ex armētis siue
ex ouib⁹. Vinūq; ⁊ siceram ⁊ oē
quod desiderat aīa tua ⁊ come
des coraz dn̄o deo tuo: ⁊ epulabe
ris tu ⁊ dom⁹ tua ⁊ leuita qui intr̄
portas tuas ē. Caue ne derelinq̄s
eū quia nō habet aliam partē in
possessione tua. Anno terciō sepa
rabis aliā decimā ex ōnibus que
nascūtur tibi eo tpe ⁊ repones in
tra ianuas tuas: venietq; leuites
qui aliam non habet partez nec
possessiōez tecū ⁊ peregrin⁹ ac pu
pillus ⁊ vidua q̄ intr̄ portas tuas
sunt ⁊ comedent ⁊ saturabuntur
ut benedicat tibi dominus deus
tuus in cunctis operibus manu
um tuarum que feceris.

Septimo anno ¶ Ca. xv.
facies remissionem que hoc
ordine celebrabitur. Cui debetur
aliquid ab amico vel proximo
ac fratre suo repetere non poterit
quia annus remissionis est domi
ni. A peregrino ⁊ aduena exiges
ciuem et propinquū repetēdi nō
habes potestatem. Et ōnino indi
gēs ⁊ mendicus nō erit inter vos
ut bn̄dicat tibi domin⁹ deus tuus
in terra quā tr̄diturus est tibi in
possessionē si tamē audieris vocē
domini dei tui ⁊ custodieris vniū

sa que iussit ⁊ que ego hodie p̄ci
pio tibi: benedicz tibi ut pollicit⁹
est ffenerabis gentibus multis ⁊
ipe a nullo accipies mutuū. Dn̄a
beris nacōnib⁹ plurimis ⁊ tui ne
mo dn̄abitur. Si vn⁹ de fratrib⁹
tuis qui morantur inter portas ci
uitatis tue in terra quā dn̄s deus
tu⁹ datur⁹ ē tibi. ad paup̄tatem
deuenerit nō obdurabis cor tuū
nec contrahes manū sed aperies
eam paupei ⁊ dabis mutuū quo
eum indigere p̄spexeris. Caue ne
forte sb̄repat tibi impia cogitacō
⁊ dicas in corde tuo appropinq̄t
septim⁹ ann⁹ remissionis: ⁊ auer
tas oculos a paupe fratre tuo: no
lens ei quod postulat mutuū cō
modare ne clamet cōtra te ad do
minū ⁊ fiat tibi in pctm̄ sed dab
ei. Nec ages quippiaz callide ī ei⁹
necessitatib⁹ subleuandis ut bn̄
dicat tibi domin⁹ deus tu⁹ in ōni
tempe ⁊ in cūctis ad que manuz
miseris. Non deerunt pauperes ī
tra habitacōnis tue idcirco ego
precipio tibi ut aperias manum
fratri tuo egeno ⁊ pauperi qui te
cum versatur in terra. Cum tibi
venditus fuerit frater tuus hebre
us aut hebrea et sex annis seruie
rit tibi: in septimo anno dimittes
eum liberuz. Et quem libertate do
naueris nequaq̄ vacuum abire
patieris. sed dabis viaticum de
gregib⁹ ⁊ de area ⁊ torculari tuo
quibus dominus deus tuus be
nedixerit tibi Memento q̄ ⁊ ipse
seruieris in terra egipti et libera
uerit te dn̄s de⁹ tu⁹: ⁊ idcirco ego
nūc p̄cipio tibi. Si aūt dixerit no
lo egredi eo q̄ diligat te ⁊ domuz

tuam et bene sibi apud te esse sen
tiat assumes fubulā et pforabis
aurē eius in ianua domus tue et
seruiet tibi vsq; ī eternū Ancille
q̄ similiter facies Nō auertas ab
eis oculos tuos qn̄ dimiseris eos
liberos · qm̄ iuxta mercedem mer
cennarij p sex annos seruiuit tibi
vt bn̄dicat tibi dn̄s deus tuus ī
cunctis opibus q̄ agis De p̄mo
genitis q̄ nascunt̄ in armētis et
ouibus tuis quicq̄d ē sexus ma
sculini sanctificabis dn̄o deo tuo
Nō operaberis ī p̄mogēito bouis
et nō tondebis p̄mogenita ouiū
In ꝯspectu dn̄i dei tui comedes ea
p annos singulos ī loco quē ele
gerit dn̄s tu ⁊ dom⁹ tua · Si aūt
habuerit maculā ⁊ vel claudum
fuerit vel cecuz aut in aliqua pte
deforme vel debile nō imolabitur
dn̄o deo tuo ꝫ intra portas vrbis
tue comedes illud Tam mūd⁹ q̄ꝫ
immund⁹ similiter vescēt̄ eis q̄si
caprea et ceruo Hoc solū obserua
bis vt sanguinē eorū non come
das ꝫ effundes in terrā q̄si aquā
Obserua mensem ¶ Ca·xvi·
nouarꝫ frugū et verni p̄mū
tēporis vt facias phase dn̄o deo
tuo qm̄ in isto mēse eduxit te do
minus deus tu⁹ de egipto nocte ·
Imolabisq; phase domīo d̄o tuo
de ouibus et de bob⁹ in loco quē
elegerit dn̄s deus tu⁹ vt habitet
nomē eius ibi Non ꝯmedes in eo
panē fermentatū Septē diebus
ꝯmedes absq; fermēto afflictiōis
panē : qm̄ in pauore egressus es
de egipto : vt mēineris diei egres
sionis tue de egipto oīb⁹ diebus
vite tue Nō apparebit fermētatū
in omnibus terminis tuis septē
dieb⁹ et nō remanebit de carni
bus eius qd̄ imolatum est vespe
re in die p̄mo mane Non poteris
imolare phase in qualibet vrbi
um tuarū quas dn̄s deus tu⁹ da
turus est tibi : ꝫ in loco quē elege
rit dn̄s deus tuus vt habitet no
men eius ibi · Imolabis phase
vespe ad solis occasū qn̄ egress⁹
es de egipto et coques et ꝯmedes
in loco quē elegerit dn̄s deus tu⁹
maneq; cōsurgēs vades in taber
nacula tua Sex dieb⁹ ꝯmedes azi
ma et in die septima q̄ collecta ē
dn̄i dei tui nō facies opus Septē
ebdomadas numerabis tibi ab
ea die q̄ falcē in segetē miseris et
celebrabis diē festuz ebdomada
rū dn̄o deo tuo oblationē sponta
neaz man⁹ tue quā offeres iuxta
benedictionē dn̄i dei tui et epula
beris corā dn̄o deo tuo tu ⁊ filius
tuus et filia tua et seruus tuus et
ancilla tua ⁊ leuites q̄ ē intra por
tas tuas et aduena ac pupillus
⁊ vidua qui morant̄ vobiscū in
loco quē elegerit dn̄s deus tuus
ut habitet nomē ei⁹ ibi et recor
daberis qm̄ seruus fueris in egi
pto custodiesq; ac facies q̄ p̄cep
ta sūt · Sollemnitatēq̄ tabernacu
loꝝ celebrab̄ p septē dies quādo
collegeris de area et torculari fru
ges tuas et epulaberis in festiui
tate tua tu et filius tuus ⁊ filia et
seruus tu⁹ ⁊ ancilla : leuitesq̄ et
aduena et pupillus ⁊ vidua qui
intra portas tuas sunt Septē die
bus dn̄o deo tuo festa celebrabis
in loco quē elegerit dn̄s : benedi
cetq; tibi dn̄s deus tuus ī cunctis

frugib⁹ tuis ⁊ in ōni ope manuū
tuarū erisq; in leticia. Trib⁹ vici
b⁹ p annū apparebit ōne mascu
linū tuū in cōspectu dñi dei tui ī lo
co quē elegerit in sollēnitate azi
moꝝ ⁊ in sollēnitate ebdomada
rū ⁊ ī sollemnitate tabernaculorū
Nō apparebit añ dominū vacu⁹
ꝫ offeret vnusquisq; ꝓm q̄ habu
erit iuxta bñdictōnem dñi dei sui
quā dederit ei. Iudices et mgr̄os
ꝯstitues in ōnibus portis tuis q̄s
dñs de⁹ tuus dederit tibi p singu
las tribus tuas ut iudicēt popu
lū iusto iudicō nec in alterā ptē
dediment. Non accipies psonam
nec munera q̄ munera excecant
oculos sapientū ⁊ mutant verba
iustoꝝ. Iuste q̄d iustum est pse
queris ut viuas ⁊ possideas ter
ram quā dñs deus tuus dederit ti
bi. Non plantabis lucū ⁊ ōnem
arborē iuxta altare dñi dei tui: nec
facias tibi atq; cōstitues statuaꝫ
q̄ odit dñs de⁹ tuus. ¶ Ca. xvij.:

Non ymolabis dño deo tuo
bouē ⁊ ouem in quo ē macu
la. aut quippiam vicij q̄ abhomi
nacō est dño deo tuo. Cūq; reper
ti fuerint apud te intra vnā porta
rū tuarū quas dñs deus tuus da
bit tibi vir aut mulier q̄ faciant
malū in cōspectu dñi dei tui ⁊ trās
grediantur pactum illius: ut va
dant ⁊ seruiant dijs alienis ⁊ ad
orent eos solem ⁊ lunā ⁊ ōneꝫ mi
liciā celi que nō p̄cepi et hoc tibi
fuerit nūciatum: audiēsq; inqui
sieris diligēter ⁊ verū esse reperis
⁊ abhomīacō facta est ī isrl: edu
ces virū ac mulierē q̄ rem sceleā
tissimā ppetrarūt ad portas ciui
tatis tue ⁊ lapidib⁹ obruētur. In
ore duoꝝ aut triū testiuꝫ pibit q̄
interficietur. Nemo occidat vno
cōtra se dicente testimoniū. Ma
nus testiū p̄ma interficiet euꝫ: et
manus reliq̄ populi extrema mit
tetur ut auferas maluꝫ de medio
tui. Si difficile ⁊ ambiguū apud
te iudiciū esse pspexeris inter san
guinē ⁊ sanguinē. causā ⁊ causā.
leprā ⁊ non leprā: ⁊ iudiciū intr̄
portas tuas videris verba varia
surge ⁊ ascende ad locū quē elege
rit domin⁹ deus tu⁹: veniesq; ad
sacerdotes leuitici geneis ⁊ ad iu
dicem q̄ fuerit illo tēpe. queresq;
ab eis qui indicabūt tibi iudicij
veritatē ⁊ facies quodcunq; dixe
rint qui presūt loco quē elegerit
dñs ⁊ docuerint te iuxta legē eius
sequerisq; sentētiā eorū: nec dedi
nabis ad dextrā neq; ad sinistrā
Qui autē supbierit nolens obedi
re sacerdotis impio qui eo tempe
ministrat domino deo tuo: ex de
creto iudicis morietur homo ille:
⁊ auferes malum de israhel cūct⁹
q; populus audiens timebit ut
nullus deinceps intumescat super
bia. Cum ingressus fueris ter
ram quam dominus deus tuus
dabit tibi ⁊ possederis eam ha
bitauerisq; in illa: et dixeris con
stituam super me regem sicut ha
bent omnes per circuitum natio
nes: eum constitues quem domi
nus deus tuus elegerit de nume
ro fratrum tuorum. Non poteris
alterius gentis hominem regem
facere qui non sit frater tuus. Cū
q; fuerit ꝯstitutus nō multiplica
bit sibi eq̄s nec reducet populuꝫ

in egiptū cōtentus

in egiptū eq̄tatis nūero subleua
tus. p̄sertim cū dn̄s p̄cepit vobis
ut nequaq̄ amplius p eandē viaz
reuertamini. Non habebit vxores
plurimas q̄ illiciāt animū eius ne
q̄ argēti ⁊ auri immēsa pondera.
Postq̄ aūt sedet ī solio regni sui
describet sibi deuteronomiū legis
huius in volumine accipiens exē
plar a sacerdotib⁹ leuitice trib⁹ ⁊
habebit secū legetq̄ illud om̄ib⁹
dieb⁹ vite sue ut discat timere do
minū deum suū ⁊ custodire v̄ba ⁊
cerimonias eius que ī lege p̄cepta
sunt. Nec eleuet̄ cor eius in sup̄biaz
sup̄ frēs suos neq̄ declinet in p̄tez
dexteraz vel sinistrā ut longo tp̄e
regnet ip̄e et filius eius sup̄ israhel.

Non habebūt sa ¶ Ca. xviij.
cerdotes et leuite et oēs qui
de eadē tribu sūt p̄tez ⁊ hereditatē
cum reliquo isrl̄ q̄ sacrificia dn̄i
⁊ oblacōes eius comedēt ⁊ nihil
aliud accipiēt de possessiōe fratrz
suorū. Dn̄s em̄ ipse est hereditas
eorz sicut locut⁹ est illis. Hoc erit
iudiciū sacerdotū a ꝓpl̄o ⁊ ab hijs
qui offerūt victimas siue bouez si
ue ouē ymolauerīt dabūt sacer
doti armū ac ventriculū p̄mitias
frumēti vini ⁊ olei ⁊ lanarz p̄tem
ex ouiū tonsiōe. Ipsū enim elegit
dn̄s deus tuus de cūctis tribub⁹
tuis ut stet ⁊ mīstret nomini dn̄i
de i tui ip̄e ⁊ filij eius in sempiternū
Si exierit leuites ex vna vrbiū tu
arz ex oī isrl̄ in q̄ habitat ⁊ volue
rit venire desiderās locū quē elege
rit dn̄s mīstrabit ī noīe dn̄i d̄i sui
sic om̄s frēs eius leuite qui stabūt
eo tp̄e corā dn̄o. Partez ciborum
eandem accipiet quaz et ceteri ex

cepto eo q̄d in vrbe sua ex patrna
ei successione debet̄. Qn̄ ingressus
fueris terrā quā dn̄s deus tuus da
bit tibi. caue ne imitari vel̄ abho
minacōnes illarz gentiū nec inue
niat̄ in te q̄ lustret filiū suū aut fi
liā ducēs p̄ ignē aut qui ariolos
sciscitet̄ aut obseruet somnia at
q̄ auguria: ne sit maleficus. ne in
cantator. ne phitones cōsulat nec
diuinos et q̄rat a mortuis verita
tē. Oīa em̄ hec abhoīnat̄ dn̄s ⁊ ꝓp
ter istiusmodi scelera delebit eos
in introitu tuo. Perfectus eris et
absq̄ macula cū dn̄o deo tuo. Gē
tes iste quarz possidebis terrā au
gures ⁊ diuinos audiūt. tu autē
a dn̄o deo tuo aliter institut⁹ es.
Prophaz de gente tua ⁊ de frib⁹
tuis sicut me. suscitabit tibi dn̄s
deus tu⁹: ipsuz audies ut petisti a
dn̄o deo tuo in oreb qn̄ contio cō
gregata est atq̄ dixisti Vltra nō
audiā vocē dn̄i d̄i mei ⁊ ignē hūc
maximū amplius nō videbo ne
moriar ⁊ ait dn̄s mihi. Bn̄ om̄ia
sūt locuti. Prophaz suscitabo eis
de medio fratrz suorz similē tui et
ponā v̄ba mea in ore eius loq̄turq̄
ad eos oīa q̄ p̄cepero illi. Qui aūt
v̄ba eius q̄ loquet̄ in noīe meo au
dire noluerit ego vltor existam.
Propha autē qui arrogantia de
prauatus voluerit loqui in noīe
meo que ego non p̄cepi illi ut di
ceret. aut ex noīe alienorz d̄orz: ī
terfitiet̄. Q̄d si tacita cogitacōe rn̄
deris qūo possum intelligere ver
bū q̄d dn̄s nō est locut⁹ hoc ha
bebis signū. Q̄d in noīe dn̄i ꝓphe
ta ille p̄dixerit ⁊ nō euenerit hoc
dn̄s non est locut⁹ sed p̄ tumorē

animi sui ꝓpha obiurgit q̄ idcirco ñ timebis eum. ¶ Ca. xix.

QVm disperdiderit dñs deus tuꝰ gentes quarū tibi tradi tus est terrā q̄ possederis eā ha bitaueris q̄ in vrbibꝰ eius q̄ in edi bus: tres ciuitates segregabis tibi i medio terre quā dñs deus tuꝰ da bit tibi in possessionē sternes dili gēter viam et in tres eq̄liter par tes totā terre tue ꝓuinciā diues ut habeat e vicino q̄ ꝓter homi cidiū ꝓfugus est quo possit eua dere. Hec erit lex homicide fugien tis cuius vita seruāda est. Qui p cusserit ꝓximum suū nesciens q̄ ñ heri q̄ nudiustertiꝰ nullū contra eū odium habuisse cōprobatur sed abisse cū eo simpliciter in sil uam ad ligna cēdenda q̄ in ficci sione ligni ferrū securis fugerit ma nu. fertūq̄ lapsum de manubrio amicū eius percusserit q̄ occiderit h ad vnā supradictarū vrbiū cōfu giet q̄ viuet: ne forsitan ꝓximus eius cuius effusus ē sanguis do lore stimulatus p̄sequatur q̄ appꝛ hendat eum si longior via fuerit q̄ percutiat aīam eius qui nō est reus mortis. q̄ nullum cōtra eum qui occisus est odiū prius habu isse mōstrātur. Idcirco p̄cipio tibi ut tres ciuitates eq̄lis intra se spa cijs diuidas. Cū autē dilatauerit dñs deꝰ tuus terminos tuos sic iurauit pribꝰ tuis q̄ dederit tibi cū ctam terrā quā eis pollicitꝰ ē: si ta mē custodieris mādata eiꝰ q̄ fece ris que hodie p̄cipio tibi ut diligas dñm deum tuum q̄ ābules in vijs eius ōni tpe: addes tibi tres alias ciuitates q̄ supradictarū tri

um vrbiū nūerū duplicab: ut nō effundat sanguis innoxiꝰ in me dio terre quaꝫ dñs deus tuus da bit tibi possidēdam ne sis sāguis reus. Si quis autē odio habēs ꝓ ximū insidiatus fuerit vite eiꝰ fur gens q̄ percusserit illū q̄ mortuus fuerit fugeritq; ad vnā de supra dictis vrbibus: mittent seniores ciuitatis illius q̄ arripiēt eum de loco effugij tradētq; in manu ꝓxi mi cuiꝰ sanguis effusus est q̄ mo rietur. Nō miserebēris eius q̄ au feres noxium sanguinē de isrl̄ ut bene sit tibi. Nō assumes q̄ trāsfe res termios ꝓximi tui q̄s fixerūt p̄ores in possessiōe tua: quā dñs deus tuꝰ dabit tibi in terra quaꝫ accepis possidendā. Nō stabit te stis vnꝰ cōtra aliquē q̄cūq; illud p̄cm̄ q̄ facinoris fuerit. ꝫ in ore du oꝝ ā triū testiū stabit ōne verbū Si steterit testis mēdax cōtra hu minē accusans eū preuaricacōis stabūt ambo q̄rum causa est aīe dñm in ospcū sacerdotū q̄ iudicū qui fuerīt in diebꝰ illis. Cūq; di ligētissime p̄scrutantes īuenerīt falsū testē dixisse contra fratrez suū mendaciū: reddēt ei sic fri suo fa cere cogitauit. q̄ auferes malū de medio tui ut audiētes cēteri timorē habeāt q̄ nequaq̄ talia audeant facere. Nō miserebēris eiꝰ sed aīaz ꝓ anima. oculū ꝓ oculo. dentez ꝓ dente. manū ꝓ manu. pedē ꝓ pede exiges. ¶ Ca. xx.

EXiens ad bellū cōtra hostes tuos q̄ videris eq̄tatꝰ q̄ curꝰ q̄ maiorē q̄ tu habeas adūsarij exerciꝰ mltitudiez ñ timebis eos q̄ dñs deꝰ tuus tecū ē q̄ eduxit te de tra egipti

Appropinquãte autẽ iam prelio
stabit sacerdos ante aciem et sic
loquet̃ ad ꝓpl'm Audi isrl'. Vos
hodie ꝯtra inimicos vr̃os pugnã
cõmittitis: nõ ꝑtimescat cor vr̃m
Nolite metuere. nolite cedere nec
formidetis eos qꝛ dn̄s deus vester
in medio vr̃i ẽ et ꝓ vobis cõtra
aduersarios dimicabit vt eruat
vos de ꝑiculo Ducesq̃ ꝑ singulas
turmas audiẽte exercitu procla
mabũt Quis ẽ homo q̃ edificauit
domũ nouã ⁊ nõ dedicauit eam.
Vadat ⁊ reuertat̃ in domũ suam
ne forte moriat̃ in bello ⁊ alius de
dicet eã Quis est homo q̃ planta
uit vineã et necdũ fecit eam esse
cõmunẽ de qua vesci omnib⁹ lice
at. Vadat ⁊ reuertat̃ in domũ suã
ne forte moriat̃ in bello et ali⁹ ho
mo eius fungat̃ officio. Quis est
homo qui despondit vxorẽ et nõ
accepit eã. Vadat ⁊ reuertat̃ in
domũ suã ne forte moriat̃ ĩ bello ⁊
alius hõ accipiat eã. Hijs dictis
addent reliq̃ ⁊ loquẽtur ad ꝓpl'm
Quis ẽ homo formidolosus ⁊ cor
de pauido. Vadat et reuertat̃ in
domũ suã ne pauere faciat corda
fratrũ suoꝝ sicut ipe timore perter
ritus ẽ. Cunq̃ siluerint duces ex
ercitus et finem loquẽdi fecerint
vnusquisq̃ suos ad bellũ cuneos
ꝑparabit. Si qñ accesseris ad ex
pugnandã ciuitatẽ offeres ei ꝑ
mũ pacẽ. Si receperit et aperuerit
tibi portas: cũctus ꝓpl's q̃ in ea ẽ
saluabit̃ et seruiet tibi sub t̃buto
Si autẽ fedus inire noluerit et
ceperit cõtra te bellũ oppugnabis
eã Cunq̃ tradiderit dn̄s deus tu⁹
illam in manu tua: ꝑcuties om̃e
q̃d in ea generis masculini ẽ ĩ ore
gladij absq̃ mulierib⁹ et infanti
bus iumẽtis et ceteris q̃ in ciuita
te sũt Omnẽ predã exercitui diui
des et comedes de spolijs hostiuꝫ
tuoꝝ q̃ dn̄s deus tuus dederit tibi
Sic facies cũctis ciuitatib⁹ q̃ a te
ꝓcul valde sũt et nõ sunt de hijs
vrbibus quas in possessionẽ ac
cepturus es. De hijs aũt cĩtatib⁹
que dabunt̃ tibi nulluꝫ omnino
ꝑmittes viuẽ ꝫ interficies in ore
gladij: etheũ videlicet ⁊ amoreũ
⁊ chananeũ ꝑhereseũ ⁊ eueũ ⁊ ie
buseuꝫ sicut ꝑcepit tibi dn̄s deus
tuus ne forte doceãt vos facere cũ
ctas abhominacões q̃s ipi opati
sũt dijs suis et peccetis in dn̄ꝫ deũ
vestrũ Quãdo obsederis ciuitatẽ
multo tẽpore et munitiõib⁹ circũ
dederis vt expugnes eã: nõ succi
des arbores de quib⁹ vesci potest
nec securibus ꝑ circuitũ debes va
stare regionẽ qm̃ lignũ ẽ ⁊ nõ hõ
nec potest bellãtiũ ꝯtra te augere
numerũ Si qua aũt ligna nõ sũt
pomifera sed agrestia ⁊ ĩ ceteros
apta vsus: succide ⁊ extrue machi
nas donec capias ciuitatẽ q̃ ꝯtra
te dimicat. ¶ Ca. xxi.

Quando iumentũ fuerit ĩ ter
ra quã dn̄s de⁹ tu⁹ datur⁹
est tibi hominis cadauer occisi ⁊
ignorabitur cedis reus: egrediẽ
tur maiores natu et iudices tui ⁊
metient̃ a loco cadaueris. singu
laꝝ ꝑ circuitũ spatia ciuitatuꝫ. et
quã viciniorẽ ceteris esse ꝑspexe
rint. seniores ciuitatis illi⁹ tollẽt
vitulaꝫ de armento que nõ traxit
iugũ nec terraꝫ scidit vomẽ et du
cent eam ad vallẽ asperam atq̃

saxosā que nūq̄ arata est. nec se
mentē recepit ⁊ cedent in ea cerui
ces vitule. Accedētq; sacerdotes fi
lij leui quos elegerit domin⁹ deus
tuus ut ministrēt ei ⁊ bn̄dicant
in nomine ei⁹ ⁊ ad verbū eorum
ōne negotiū pendet ⁊ quicq̄d mū
dum vl' immundū est iudicetur
⁊ venient maiores natu ciuitatis
illius ad interfectum lauabūtq;
man⁹ suas sup vitulā que in val
le pcussa est et dicent. Man⁹ nr̄e
nō effuderūt sāguinem hūc: nec
oculi viderūt. Propici⁹ esto ꝓplo
tuo israhel quē redemisti dn̄e ⁊ nō
reputes sanguinē innocētem in
medio populi tui isrl'. Et auferet
ab eis reatus sanguinis. tu autē
alienus eris ab innocētis cruoē
qui fusus est cū feceris qd̄ p̄cepit
dn̄s. Si egressus fueris ad pug
nam cōtra inimicos tuos ⁊ tradi
derit eos domin⁹ de⁹ tuus in māu
tua captiuosq; duxeris ⁊ videris
in numero captiuorū mulierē pl'
chraz ⁊ adamaueris eā volueris
q; habere vxorē introduces eam
in domū tuam. Que radet cesariē
⁊ circūcidet vngues ⁊ deponet ve
stē in qua capta est: sedensq; ī do
mo tua flebit patrē ⁊ matrē suā
vno mense ⁊ postea intrabis ad
eam dormiesq; cū illa et erit vxor
tua. Si aūt postea nō sederit amō
tuo dimittes eam liberā: nec ven
dere poteris pecunia nec opprimē
p potētiam q̄ hūiliasti eā. Si ha
buerit homo vxores duas vnam
dilectā ⁊ alterā odiosaz genuerit
q; ex eis liberos ⁊ fuerit filius odi
ose p̄mogenit⁹ volueritq; sb̄am
inter filios suos diuidere: nō po
terit filiū dilecte facere p̄mogeni
tū ⁊ p̄ferre filio odiose. sed filium
odiose agnoscz p̄mogeitū dabit
q; ei de hijs que habuerit cuncta
duplicia. Iste ē enim principiū
liberoꝝ eius ⁊ huic debētur p̄mo
genita. Si genuerit homo filiū cō
tumacē ⁊ ꝓteruū qui nō audierit
p̄ris ac matris impium ⁊ coherci
tus obedire cōtempserit: apprehē
dent eum ⁊ ducēt eū ad seniores
ciuitatis illi⁹ ⁊ ad portam iudicij
dicentq; ad eos. Fili⁹ noster iste
ꝓteruus ⁊ ꝯtumax est moīta no
stra audire cōtemnit. comessacō
nibus vacat ⁊ luxurie atq; cōui
uijs: lapidib⁹ eū obruet populus
ciuitatis ⁊ morietur ut auferatis
malū de medio vr̄i: ⁊ vniuersus
israhel audiēs ꝑtimescat. Qn̄ pec
cauerit homo qd̄ morte plectēdū
est ⁊ adiudicatus morti appēsus
fuerit in patibulo: nō ꝑmanebit
cadauer eius in ligno. sed in eadē
die sepelietur. q̄ maledict⁹ a deo
est qui pendet in ligno ⁊ nequa
q̄ꝯtaminabis t̄rā tuā quādn̄s de
us tu⁹ dederit tibi in possessiōem.

¶ Ca. xxij.

Non videbis
bouem ⁊ ouem fratris tui er
rantē ⁊ p̄teribis. ꝫ reduces fr̄i tuo
eciā si nō est ꝓpinqu⁹ frat' tu⁹ nec
nosti eū: duces ī domū tuā ⁊ erūt
apd̄ te q̄diu q̄rat ea fr̄ tu⁹ ⁊ reci
piat. Silit' facies de asino ⁊ de ve
stimēto ⁊ de oī re fr̄is tui q̄ pierit
si inueneris eā ne negligas quasi
alienā. Si videris asinū fr̄is tui ā
bouē cecidisse in via nō despicies
sed subleuabis cū eo. Nō induet
mulier veste virili: nec vir vtetur
veste feīnea. Abhoīabil' enī apd̄

deum est q̄ facit hoc. Si ambulās
per viā in arbore vel in terra nidū
auis inueneris ⁊ matrē pullis vl̄
ouis desup incubantē non teneb̄
eam cū filijs ꝫ abire patieris cap
tos tenēs filios ut bene sit tibi et
longo viuas tpe. Cū edificaueris
domū nouā faties murū tecti p cir
cuitū ne effundat̄ sanguis in do
mo tua ⁊ sis reus labēte alio ⁊ in
preceps ruēte. Nō seres vineā tuā
altēo semine ne ⁊ semētis quā se
uisti ⁊ que nascūtur ex vinea pit̄
sāctificent̄. Nō arabis in boue sil̄
et asino. Nō indueris vestimēto
qd̄ ex lana linoq̄ cōtextū est. Fu
niculos in fimbrijs faties p qua
tuor āgulos pallij tui quo opiris
Si duxerit vir vxorem et postea
odio habuerit eā quesieritq̄ oc
casiones q̄bus dimittat eā obici
ens ei nomē pessimū ⁊ dixerit vxo
rē hāc accepi ⁊ ingressus ad eaꝫ
nō inueni v̄ginē: tollēt eam pr̄ et
mr̄ ei⁹ ⁊ ferēt secū signa v̄ginita
tis ei⁹ ad seniores vrbis q̄ in por
ta sūt ⁊ dicet pr̄. Filiā meam dedi
huic vxoreꝫ quā q̄ odit imponit
ei nomē pessimū ut dicat nō inue
ni filiā tuaꝫ v̄ginē et ecce hec sunt
signa v̄ginitatis filie mee. Expan
dēt vestimentū coraꝫ senioribꝰ ci
uitatis apprehēdētq̄ senes vrbis
illius virū ⁊ verberabūt illū: con
demnātes insup centū sidis argē
ti quos dabit pr̄i puelle qm̄ diffa
mauit nomē pessimū sup virginē
isrl̄ habebitq̄ eā vxorē ⁊ nō pote
rit dimittere om̄ibꝰ diebus vite
sue. Qd̄ si verū est qd̄ obicit et nō
est ī puella inuēta v̄ginitas eici
ent eā extra fores domus pr̄is sui
et lapidibꝰ obruēt viri ciuitatis
illius ⁊ morieť qm̄ fecit nephas ī
isrl̄ ut fornicaret̄ in domo pr̄is sui
⁊ auferes malum de medio tui Si
dormierit vir cū vxore alteri⁹ vter
q̄ morient̄ id est adulter ⁊ adul
tera ⁊ auferes malū de isrl̄. Si pu
ellam v̄ginē despōderit vir ⁊ inue
nerit eā aliquis in ciuitate et ɔcu
bueit cū ea: educes vtrūq̄ ad por
taꝫ ciuitatis illius ⁊ lapidibꝰ ob
ruent̄: puella q̄ non damauit cū
essꝫ in ciuitate: vir q̄ humiliauit
vxoreꝫ ꝓximi sui et auferes malū
de medio tui Si naūt in agro repe
rerit vir puellā que despōsata est
⁊ apprehēdens ɔcubuerit cū ea ipe
morieť solus. puella nihil patieť
nec est rea mortis. qm̄ sic latro cō
surgit cōn̄ frēꝫ suū ⁊ occidit aīaꝫ
eius: ita et puella ꝑpessa ē. Sola
erat in agro. damauit ⁊ null⁹ af
fuit qui liberaret eā. Si inuenerit
vir puellā virgin ē que nō habꝫ
spōsuꝫ ⁊ apprehēdens cōcubuerit
cū illa ⁊ res ad iuditiū venerit: da
bit qui dormiuit cū ea pr̄i puelle
centūqn̄quaginta sidos argēti ⁊
hēbit eā vxorē q̄ hūiliauit illaꝫ.
Nō poterit dimittē eā cunctis di
ebus vite sue. ¶ Ca. xxiij.

Non accipiet homo vxorē pa
tris sui nec reuelabit operi
mentuꝫ eius. Non intrabit eunu
chus attritis vl̄ amputatis testi
culis ⁊ absciso veretro ecclesiā do
mini. Nō ingredieť manser hoc ē
de scorto natus ī ecclesiam dn̄i vs
q̄ ad decimā generacōeꝫ Ammo
nites ⁊ moabites etiam post deci
maꝫ generacōem nō intrabūt ec
clesiā dn̄i in eternū q̄ noluerunt

vobis occurrere cum pane et aqua in
via quando egressi estis de egipto et quia
conduxerunt contra te balaam filium
beor de mesopotamia sirieut male
diceret tibi et noluit dominus deus tuus
audire balaam: vertitque maledi
ctionem eius in benedictionem tuam eo
quod diligeret te. Non facies cum eis
pacem nec queras eis bona cunctis
diebus vite tue in sempiternum. Non
abhominaberis ydumeum quia frater
tuus est: nec egiptium quia aduena fui
sti in terra eius. Qui nati fuerint ex
eis tercia generatione intrabunt in ec
clesiam domini. Quando egressus fueris ad
uersus hostes tuos in pugnam: cu
stodies te ab omni re mala. Si fue
rit inter vos homo qui nocturno
pollutus sit somnio egredietur extra ca
stra et non reuertetur prius quam ad vespe
ram lauetur aqua et post solis occasum
regredietur in castra. Habebis locum
extra castra ad quem egrediaris ad
requisita nature gerens paxillum in
baltheo. Cumque sederis fodies per
circuitum et egesta humo operies quo
releuatus es. Dominus enim deus tuus
ambulat in medio castrorum ut
eruat te et tradat tibi inimicos tu
os: ut sint castra tua sancta et nihil
in eis appareat feditatis ne dereli
quat te. Non trades seruum domino
suo qui ad te confugerit. Habitabit
tecum in loco qui ei placuerit et in
vna vrbium tuarum requiescet ne con
tristes eum. Non erit meretrix de fili
abus israel nec scortator de filijs israel.
Non offeres mercedem prostibuli nec
precium canis in domo domini dei
tui quicquid illud est quod vouerint
quia abhominacio est vtrumque apud do
minum deum tuum. Non fenerabis fratri tuo

ad vsuram pecuniam nec fruges nec
quamlibet aliam rem sed alieno. Fratri
autem tuo absque vsura id quo indi
get commodabis: ut benedicat tibi
dominus deus tuus in omni opere tuo in terra
ad quam ingredieris possidendam. Cum
votum voueris domino deo tuo non tar
dabis reddere quia requiret illud
dominus deus tuus et si moratus fueris re
putabitur tibi in peccatum. Si nolueris
polliceri absque peccato eris. Quod
autem semel egressum est de labijs
tuis obseruabis et facies sicut promisi
sti domino deo tuo et propria voluntate
et ore tuo locutus es. Ingressus vi
neam proximi tui comede vuas quan
tum tibi placuerit foras autem ne ef
feras tecum. Si intraueris segetem ami
ci tui franges spicas et manu con
teres false autem non metes.

Si acceperit homo ¶ Ca. xxiiij.
vxorem et habuerit eam et non in
ueneit gratiam ante oculos eius propter
aliquam feditatem: scribet libellum re
pudij et dabit in manu illius: et
dimittet eam de domo sua. Cumque
egressa alterum maritum duxerit et il
lequoque oderit eam dederitque ei li
bellum repudij et dimiserit de domo
sua vel certe mortuus fuerit non po
terit prior maritus recipere eam in vx
orem quia polluta est et abhominabi
lis facta coram domino: ne peccare faci
as terram tuam quam dominus deus tuus
tradiderit tibi possidendam. Cum acce
perit homo nuper vxorem non procedet
ad bellum nec ei quippiam necessitatis in
iungetur publice. Sed vacabit absque
culpa domui sue: ut vno anno lete
tur cum vxore sua. Non accipies loco
pignoris inferiorem et superiorem
molam. quia animam suam apposuit tibi.

Si deprehensus fuerit homo solli
citās fratrē suū de filijs israhel et
vendito eo acceperit p̄ciuz interfi
cietᷣ ⁊ auferes malū de medio tui
Obserua diligentᷣ ne īcurras pla
gā lepre sed facies quecūq; docue
rint te sacerdotes leuitici generis
iuxta id qd̄ p̄cepi eis et imple sol
licite Memento te q̄ fecerit dn̄us
deus vr̄ marie in via cū egredere
mini de egipto · Cū repetes a pro
ximo tuo rem aliquā quā debet ti
bi: nō ingredieris domuz eius vt
pignus auferas ꝫ stabis foris ⁊
ille tibi ꝓferet qd̄ habuerit Si āt
paup ē nō ꝑnoctabit apud te pi
gnus ꝫ statim reddes ei āte solis
occasū · vt dormiens in vestimēto
suo bn̄dicat tibi ⁊ habeas iustici
am corā dn̄o deo tuo · Nō negab
mercedē indigētis et paupis frīs
tui siue aduene q̄ tecū moratᷣ ī ter
ra ⁊ intra portas tuas ē · ꝫ eadem
die reddes ei p̄ciū laboris sui ante
solis occasū · q̄ paup est et ex eo
sustentat animā suam: ne clamet
cōtra te ad dn̄m ⁊ reputetᷣ tibi in
peccatū Non occidentᷣ patres ꝓ fi
lijs nec filij ꝓ patribꝰ ꝫ vnꝰ q̄sq;
ꝓ peccato suo morietᷣ · Non puer
tes iudiciū aduene ⁊ pupilli nec
auferes pignoris loco vidue ve
stimentū · Memēto q̄ seruieris in
egipto et eruerit te dn̄s deus tuꝰ
inde Idcirco p̄cipio tibi vt facias
hanc rem · Quando messueris se
getē in agro tuo et oblitus mani
pulū reliqueris: nō reuerteris vt
tollas illū ꝫ aduenā et pupillaz
et viduā auferre patieris: vt bn̄
dicat tibi dn̄s deus tuus in omni
ope manuuz tuarum · Si fruges
collegeris oliuaruz quicquid re
māserit in arboribꝰ nō reuerteris
vt colligas · ꝫ relinques aduene
pupillo ac vidue Si vindeīaueris
vineā tuā nō colliges remanētes
racemos ꝫ cedēt in vsus aduene
pupilli ac vidue Memēto q̄ ⁊ tu
seruieris in egipto: et idcirco pre
cipio tibi vt facias hanc rem ·

Si fuerit causa ¶ Ca·xxv·
inter aliq̄s ⁊ īterpellauerint
iudices quē iustū esse ꝑspexerint
illi iusticie palmā dabunt quem
impiū cōdemnabunt impietatis
Si nautē eū q̄ peccauit dignū vide
rint plagis ꝓsternēt ⁊ corā se fa
ciant verberari · Pro mensura pec
cati erit et plagarum modus ita
dūtaxat vt q̄dragenariū numeꝝ
non excedant: ne fede laceratus
āte oculos tuos abeat frater tuꝰ
Non ligabis os bouis terentis in
area fruges tuas · Quando habi
tauerint fratres simlᷣ ⁊ vnꝰ ex eis
absq; liberis mortuꝰ fuerit: vxor
defūcti nō nubet alteri ꝫ accipiet
eā frater eius ⁊ suscitabit semen
fratris sui ⁊ p̄mogenitū ex ea fili
um nomīe illiꝰ appellabit vt nō
deleatᷣ nomē eiꝰ ex israhel Si nauīt
noluerit accipere vxorē fratris sui
q̄ ei lege debetᷣ ꝑget mulier ad por
tam ciuitatis ⁊ interpellabit ma
iores natu: dicetq; Non vult fratᷣ
viri mei suscitare semen fratris sui
in israhel: nec me in ꝯiugiū sumē
Statimq; accersiri eū facient et in
terrogabūt Si respōderit nolo eā
vxorē accipe: accedz mulier ad eū
corā senioribꝰ ⁊ tollet calciamētū
de pede eius spuetq; in faciē eiꝰ et
dicet · Sic fiet homī q̄ nō edificat

domū fratris sui. Et vocabit̄ nom̄
illius in isrl̄ dom⁹ discalciati. Si
habuerint int̄ se iurgiū viri duo
⁊ vn⁹ cōtra alter̄ rixari ceperit vo
lensq; vxor alteri⁹ eruere virū suū
de manu fortioris. miseitq; manū
⁊ apprehendeit verēda eius: absci
des manū illius ne flecteis super
eam vlla mīa. Nō habebis in sac
culo diuersa pondera maius ⁊ mi
nus: nec erit in domo tua modi
us maior ⁊ minor. Pondus ha
bebis iustū ⁊ verū ⁊ modius eq̄l̄
⁊ verus erit tibi: ut multo viuas
tēpore sup terrā quā domin⁹ deus
tuus dederit tibi. Abhominat̄ em̄
domin⁹ eum qui facit hec ⁊ aduer
sat̄ ōnem iniusticiam. Memento
que fecerit tibi amaloch ī via qn̄
egrediebaris ex egipto: qūo oc
currerit tibi ⁊ extremos agminis
tui qui lassi residebant ceciderit.
quādo tu eras fame ⁊ labore con
fect⁹ ⁊ nō timuerit deuz. Cū ergo
domin⁹ de⁹ tuus dederit tibi requi
em ⁊ subiecerit cūctas p circuituz
nacōes in terra quā tibi pollicit⁹
est delebis nomē eius sub celo.:
Caue ne obliuiscaris. ¶ ca. xxvi.
Qvnq; intraueris terrā quā
domin⁹ deus tu⁹ tibi datur⁹
est possidēdam ⁊ obtinueris eam
atz habitaueris in illa: tolles de
cūctis frugib⁹ tuis p̄micias ⁊ po
nes in cartallo pgesq; ad locum
quē domin⁹ deus tu⁹ elegerit ut
ibi inuocetur nomē eius: accedes
q; ad sacerdotē qui fuerit in diebz
illis ⁊ dicens ad eū. Profiteor ho
die corā dn̄o d̄o tuo q̄ īgressus sū
in terrā pro q̄ iurauit patribz no
stris vt daret eam nobis. Suscipi
ensq; sacerdos cartallū de manu
tua ponet ante altare dn̄i dei tui ⁊
loqueris in cōspectu domini d̄i tui
Sirus psequebat̄ p̄rem meū qui
descēdebat in egiptum ⁊ ibi pegri
nat⁹ est in paucissimo nūero: cre
uitq; in gētem magnam ac robu
staz ⁊ infinite multitudinis. Affli
xerūtq; nos egipcij ⁊ psecuti sunt
imponentes onera grauissima ⁊
clamauim⁹ ad dominū deū patrū
nostrorū q̄ exaudiuit nos ⁊ respe
xit hūilitatem nostrā ⁊ laborem
atz angustiā: ⁊ eduxit nos de egi
pto in manu forti ⁊ brachio extē
to. in ingenti pauore. in signis at
q; portentis ⁊ introduxit ad locū
istū: ⁊ tradidit nobis terrā lacte
⁊ melle manantē. Et idcirco nūc
offero p̄micias fruguz terre quā
dominus dedit mihi. Et dimittes
eas in cōspectu dn̄i dei tui: ⁊ adora
to dn̄o deo tuo epulaberis in ōni
b⁹ bonis que domin⁹ deus tu⁹ de
derit tibi ⁊ domui tue tu ⁊ leuites
⁊ aduena qui tecum est. Quādo
cōpleueris decimā cunctarum fru
gū tuarum. anno decimarū tercō
dabis leuite ⁊ aduene ⁊ pupillo
⁊ vidue ut comedant intra por
tas tuas ⁊ saturentur: loquerisq;
in conspectu domini dei tui. Attuli
quod sanctificatum est de domo
mea ⁊ dedi illud leuite ⁊ aduene
⁊ pupillo ac vidue sicut iussisti
mihi. Non p̄teriui mandata tua
nec sum oblitus imperij. Non co
medi ex eis ī luctu meo nec sepa
ui ea in q̄libet immūdicia: nec ex
pendi ex hijs quicq̄ ī re funebri
Obediui voci domini dei mei ⁊ feci
ōnia sicut p̄cepisti mihi. Respice

de sāctuario tuo ⁊ de excelso celorū habitaculo et benedic ꝓpl'o tuo israhel ⁊ terre quaꝫ dedisti nobis sicut iurasti patrib⁹ nostris terre lacte ⁊ melle manāti. Hodie dn̄s deus tu⁹ p̄cepit tibi ut facias mādata hec atq; iudicia ut custodias ⁊ impleas ex toto corde tuo et ex tota anima sua. Dominū elegisti hodie ut sit tibi de⁹ ⁊ ambules in vijs ei⁹ et custodias cerimonias illius ⁊ mādata atq; iudicia ⁊ obedias eius imperio. En dn̄s elegit te hodie ut sis ei ꝓpl's peculiaris sicut locutus est tibi ⁊ custodias oīa precepta illi⁹ ⁊ faciat te excelsiorē cūctis gētibus q̄s creauit in laudē ⁊ nomē ⁊ gloriā suam ut sis popul⁹ sanct⁹ dn̄i dei tui sicut locutus est. ¶ Ca. xxvij.

Precepit aūt moyses et seniores ꝓpl'o israhel dicētes Custodite om̄e mandatū q̄d p̄cipio vob' hodie. Cūq; trāsieritis iordanē in terram quaꝫ dn̄s deus tuus dabit tibi eriges ingētes lapides ⁊ calce leuigabis eos ut possis in eis scribere oīa verba legis hui⁹ iordane trāsmisso ut introeas terram quaꝫ dn̄s deus tuus dabit tibi terrā lacte ⁊ melle manantē sicut iurauit patrib⁹ tuis. Quādo ḡ trāsieritis iordanē erigite lapides quos ego hodie p̄cipio vobis in mōte hebal ⁊ leuigabis eos calce et edificab' ibi altare dn̄o deo tuo de lapidib⁹ q̄s ferrū non tetigit ⁊ de saxis informib⁹ et impolitis et offeres super eo holocausta dn̄o deo tuo ⁊ ymolabis hostias pacificas: comedesq; ibi ⁊ epulaberis corā dn̄o deo tuo. Et scribes super lapides oīa verba legis hui⁹ plane ⁊ lucide. Dixerūtq; moyses ⁊ sacerdotes leuitici generis ad om̄eꝫ israhelem. Attēde ⁊ audi isrl'. Hodie factus es populus dn̄i dei tui. Audies vocez eius ⁊ facies mādata atq; iusticias q̄s ego p̄cipio tibi. Precepitq; moyses populo in die illo dicēs Hij stabūt ad bn̄dicendū dn̄o sup montem garizim iordane trāsmisso symeon leui iudas ysachar ioseph ⁊ beniamin Et eregione isti stabūt ad maledicendū in mōte hebal ruben gad ⁊ azer zabulon dan ⁊ neptalim. Et pronūciabunt leuite dicentq; ad omnes viros israhel excelsa voce Maledictus homo q̄ facit sculptile ⁊ cōflatile abhominacōem dn̄i op⁹ manuū artificū ponitq; illud in abscōdito. Et respōdebit om̄is populus et dicet amē. Maledict⁹ qui nō honorat p̄rez suū ⁊ matrē Et dicet om̄is populus amē. Maledictus qui trāffert terminos ꝓximi sui. Et dicet oīs popul⁹ amē. Maledictus q̄ errare facit cecū in itinere. Et dicet oīs populus amē Maledictus q̄ puertit iudiciū aduene pupilli ⁊ vidue Et dicet oīs ꝓpl's amen. Maledictus q̄ dormit cum vxore p̄ris sui ⁊ reuelat opeimentū lectuli eius. Et dicet om̄is populus amen. Maledictus q̄ dormit cū omni iumēto. Et dicet omnis ꝓpl's amen. Maledictus q̄ dormit cū sorore sua filia p̄ris sui vel matris sue. Et dicet om̄is popul⁹ amen. Maledictus q̄ dormit cū socru sua Et dicet om̄is ꝓpl's amen. Maledictus q̄ clam ꝑcusserit ꝓximū suū. Et dicet om̄is ꝓpl's amen

Maledictꝰ qui accipit muneā ut
ꝑcutiat amam sāguinis innocen
tis. Et dicꝫ ōnis populꝰ amē. Ma
ledictꝰ q̄ non ꝑmanet in sermoni
bꝰ legis huiꝰ: nec eos ope ꝑficit
Et dicꝫ ōnis populꝰ amē.

Si autē audieris Ca. xxviij.
vocē dñi dei tui ut facias atꝫ
custodias ōnia mādata eius que
ego p̄cipio tibi hodie: faciet te do
minꝰ deus tuꝰ excelsiorē cūctis gē
tibus que versātur in terra. Vei
entq̄ sup te vniuerse bñdictiōes
iste ⁊ apprehēdēt te: si tñ precepta
eiꝰ audieris Bñdictꝰ tu in ciuitate
et bñdictꝰ in agro. Benedictꝰ fru
ctꝰ ventris tui et fructꝰ terre tue:
fructusq̄ iumentoꝝ tuoꝝ greges
armentorū tuorū ⁊ caule ouium
tuarū. Bñdicta horrea tua ⁊ bene
dicte reliquie tue. Bñdictꝰ eris in
grediens ⁊ egrediēs. Dabit dñs
inimicos tuos q̄ cōsurgēt aduer
sum te corruentes in cōspectu tuo
Per viaꝫ vnam veniēt cōtra te et
ꝑ septē fugient a facie tua. Emit
tet dñs bñdictōnem sup cellaria
tua et sup ōnia opa manuū tua
rū: benedicꝫq̄ tibi in terra quam
acceperis. Suscitabit te dñs sibi ī
populū sāctum sicut iurauit tibi:
si custodieris mādata domī dei tui
⁊ ābulaueris ī vijs eiꝰ. Videbūt
q̄ ōnes terrarū populi q̄ nomen
dñi inuocatū sit sup te ⁊ timebūt
te. Abundaē te faciet dñs ōnibꝫ
bonis fructu vteri tui et fructu iu
mētoꝝ tuoꝝ: fructu terre tue quā
iurauit dñs p̄ribꝰ tuis ut darꝫ ti
bi. Apiet dñs thesauruꝫ suū opti
mū celuꝫ: ut tribuat pluuiā terre
tue in tēpe suo. Bñdicetq̄ cūctis
opibꝰ manuū tuarū ⁊ fenerabꝫ gē
tibꝰ multis et ipe a nullo fenꝰ ac
cipies. Constituet te dñs deꝰ tuꝰ
in caput ⁊ non in caudā ⁊ eris sē
per sup̄ et nō subter. si tam̄ audie
ris mādata dñi dei tui q̄ ego preci
pio tibi hodie ⁊ custodieris ⁊ fece
ris: ac ñ dediaueis ab eis nec ad
dextrā nec ad sinistrā: nec secutus
fueris deos alienos neq̄ colueis
eos. Qd si audire nolueris vocem
dñi dei tui ut custodias et facias
ōnia mādata eiꝰ et cerimōias q̄s
ego p̄cipio tibi hodie: veniēt sup
te ōnes maledictōes iste ⁊ app̄hē
dent te. Maledictꝰ eris in ciuitate
maledictꝰ in agro. Maledictū hor
reū tuū et maledicte reliq̄e tue Ma
ledictꝰ fructꝰ ventris tui et fr cūs
terre tue: armēta boum tuoruꝫ et
greges ouiū tuarū. Maledcūs eis
ingrediēs: et maledcūs egrediēs
Mittet dominus sup te famem et
esuriem ⁊ increpacōem in omnia
opa tua q̄ tu facies: donec cōterat
te et ꝑdat velociter ꝓpter adinuē
cōes tuas pessimas in quibꝰ reli
quisti me. Adiungat tibi dominꝰ
pestilentiaꝫ: donec consumat te de
terra ad quā ingredieris possidē
daꝫ. Percuciat te dominꝰ egesta
te ⁊ febri ⁊ frigore ardore ⁊ estu
⁊ aere corrupto ac rubigine et ꝑ
sequat donec ꝑeas. Sit celū qd su
pra te ē eneū et terra quā calcas
ferrea. Det dominus ymbreꝫ ter
re tue puluerem et de celo descen
dat super te cinis donec contera
ris. Tradat te dominus corruen
tem ante hostes tuos et per vnaꝫ
viā egrediaris cōn eos ⁊ ꝑ septeꝫ
fugias ⁊ dispgaris ꝑ oīa reg̃ tre.

Sitq; cadauer tuū in escaz cūctis
volatilibus celi et bestijs terre et
nō sit q̄ abigat. Percutiat te dn̄s
vlcere egipti et ptē corpis p quā
stercora digerunt. scabieq̄ ⁊ pru
rigine ita vt curari nequeas Per
cutiat te dn̄s amētia ⁊ cecitate ac
furore mentis ⁊ palpes ī meridie
sicut palpare solet cecus in tene
bris et n̄ dirigas vias tuas Oīq;
tēpore calūniaz sustineas ⁊ oppri
maris violentia nec habeas qui
liberet te. Vxorē accipias ⁊ alius
dormiat cū ea. Domū edifices et
nō habites ī ea. Plantes vineā
et nō vindemies eam. Bos tuus
ymolet̄ corā te ⁊ n̄ ɔmedas ex eo
Asinus tuus rapiat̄ ī ɔspectu tuo
⁊ nō reddat̄ tibi Oues tue dentur
inimicis tuis et nō sit qui te adiu
uet Filij tui ⁊ filie tue tradant̄ al
teri ꝓpl'o videntib⁹ oculis tuis et
deficientib⁹ ad ɔspectū eorū tota
die ⁊ nō sit fortitudo in manu tua
Fructus terre tue ⁊ om̄es laboēs
tuos ɔmedat ꝓpl's quē ignoras
⁊ sis semp calūniaz sustinēs ⁊ op
pressus cūctis diebus ⁊ stupens
ad terrorē eoꝝ q̄ videbunt oculi
tui. Percutiat te dominus vlcere
pessimo in genib⁹ ⁊ in suris sana
riq; nō possis a planta pedis vsq;
ad verticē tuū. Ducetq; te dn̄s et
regē tuū quē ɔstitues sup te in gē
tez quā ignoras tu et prēs tui et
ꝑuies ibi dijs alienis ligno ⁊ la
pidi et eris ꝑditus in ꝓūbiuz ac
fabulaz om̄ib⁹ ꝓpl'is ad quos te
introduxerit dn̄s. Sementez mul
tā iacies in terrā ⁊ modicū cōgre
gab̄ q̄ locuste deuorabunt om̄ia
Vineā plātabis ⁊ fodies ⁊ vinū
nō bibes nec colliges ex ea quip
piam. qm̄ vastat̄ vmib⁹. Oliuas
habebis ī omnib⁹ terminis tuis
⁊ nō vngeris oleo. q̄ defluent et
deperibūt. Filios generabis ⁊ fi
lias ⁊ nō frueris eis. qm̄ ducent̄
in captiuitatē Om̄es arbores tuas
⁊ fruges terre tue rubigo ɔsumet
Aduena q̄ tecū versat̄ in t̄ra ascē
det sup te. eritq; sublimior. tu aūt
descēdes ⁊ eris īferior Ipē fenābit
tibi ⁊ tu nō fenēabis ei. Ipse erit
in caput et tu eris in caudā. Et ve
nient sup te om̄es maledictiones
iste ⁊ ꝑsequentes apprehēdent te
donec ītereas. q̄ nō audisti vocez
dn̄i dei tui nec ꝑuasti mādata ei⁹
et cerimonias q̄s p̄cepit tibi. Et
erūt in te signa atq; ꝓdigia et in
semine tuo vsq; ī sempiternū: eo
q̄ nō ꝑuieris dn̄o deo tuo in gau
dio cordisq; leticia ꝓpter rerū oīm
abundanciā Seruies inimico tuo
quē immittet tibi dn̄s in fame et
siti ⁊ nuditate ⁊ omni penuria et
ponet iugū ferreū sup ceruicē tuā
donec te ɔterat. Adducet dn̄s sup
te gentē de longinquo et de extre
mis terre finib⁹ in silitudinē aq̄le
volantis cū impetu cuius linguaz
ītelligere nō possis: gentē ꝓcacis
simā que nō deferat seni nec mise
reat̄ ꝑuuli et deuoret fructū iumē
torū tuorū ac fruges terre tue: do
nec intereas ⁊ nō relinq̄t tibi triti
cū vinū ⁊ oleū armēta boū et gre
ges ouiū donec te disperdat et cō
terat in cūctis vrbibus tuis ⁊ de
struant̄ muri tui firmi atq; subli
mes in quib⁹ habebas fiduciam
in om̄i terra tua. Obsideberis ītra
portas tuas in om̄i terra tua quā

dabit tibi dñs deus tuus ⁊ come
des fructuꝫ vteri tui ⁊ carnes filio
tũ tuoꝝ ⁊ filiarũ tuarũ quas dede
rit tibi dñs deꝰ tuus in angustia
et vastitate q̃ opprimet te hostis
tuus Homo delicatus in te ⁊ luxu
riosus valde inuidebit fratri suo ⁊
vxori que cubat ĩ sinu suo ne det
eis de carnibus filioꝝ suoꝝ quas
comedꝫ: eo ꝙ nihil aliud habeat
in obsidione ⁊ penuria qua vasta
uerint te inimici tui intra omnes
portas tuas. Tenera mulier ⁊ de
licata que supra terraꝫ ingredi ñ
valebat nec pedis vestigiũ figere
ꝓpter mollitieꝫ ⁊ teneritudinẽ ni
miã: inuidebit viro suo qui cubat
in sinu eius super filij ⁊ filie carni
bus ⁊ illuuie secundinarũ q̃ egre
diũtur de medio feminũ eius ⁊ su
ꝑ libeis q̃ eaꝺ hoã nati sũt. Come
dent eñ eos clã ꝓpt̃ reꝝ omniũ pe
nuriã in obsidione ⁊ vastitate q̃
opprimet te inimicus tuꝰ intr̃ por
tas tuas. Nisi custodieris ⁊ feceis
oĩa verba legis huiꝰ q̃ scripta sũt
in hoc volumine ⁊ timueis nomẽ
eiꝰ gloriosũ ⁊ terribile hoc ẽ dñm
deuꝫ tuũ: augebit dñs plagas tu
as ⁊ plagas seminis tui plagas
magnas ⁊ ꝑseuerãtes infirmita
tes pessimas ⁊ ꝑpetuas ⁊ ꝯuertet
in te omẽs afflictiones egipti q̃s
timuisti ⁊ adherebũt tibi. Insuꝑ
⁊ vniũsos languoẽs ⁊ plagas q̃
non sũt scripte in volumine legis
huius inducet dominus super te
donec te conterat. Et remanebitis
pauci numero qui prius eratis si
cut astra celi pre multitudine qm̃
non audisti vocẽ dñi dei tui. Et sic
ãte letatus ẽ dñs suꝑ vos bñ vob̃
faciẽs vosq̃ multiplicãs sic letabi
tur disperdens vos atꝫ subuertẽs
ut auferamini de terra ad quam ĩ
gredieris possidendam Disperget
te dominus in omnes populos a
sũmitate terre vsq̃ ad terminos
eius ⁊ seruies ibi dijs alienis q̃s
⁊ tu ignoras ⁊ patres tui lignis
⁊ lapidibꝰ. In gentibus quoq̃
illis non quiesces neq̃ erit requi
es vestigio pedis tui. Dabit enim
tibi dominus ibi cor pauidum ⁊
deficientes oculos ⁊ animam cõ
sumptam merore et erit vita tua
quasi pendens ante te. Timebis
nocte ⁊ die ⁊ non credes vite tue
Mane dices quis mihi det vespe
rum ⁊ vespe quis mihi det mane
ꝓpter cordis tui formidineꝫ qua
terreberis et ꝓpter ea que tuis vi
debis oculꝰ. Reducet te dñs classi
bus in egiptũ ꝑ viã de q̃ dixit tibi
ut eaꝫ ãplius nõ videres. Ibi ven
deris inimicis tuis in seruos ⁊ ãcil
las ⁊ nõ erit q̃ emat. ¶ Ca. xxix.

Hec sunt verba federis quod
precepit dñs moysi ut feri
ret cuꝫ filijs israhel in terra moab
preter illud fedus qꝺ cum eis pe
pigit in oreb Vocauitq̃ moyses
oẽm israhel ⁊ dixit ad eos. Vos
vidistis vniũsa q̃ fecit dñs coraꝫ
vob̃ ĩ t̃ra egipti pharaoni ⁊ oĩbꝰ
seruis eiꝰ vniũseq̃ t̃re illiꝰ tẽpta
cões magnas q̃s viderẽt oculi tui
sig̃ illa portẽtaq̃ ingẽtia ⁊ nõ de
dit vob̃ dñs cor ĩtelligẽs ⁊ oculos
vidẽtes et aures q̃ possint audire
vsq̃ in p̃ntez diẽ Adduxit vos. xl.
ãnis ꝑ desertũ nõ sũt attrita vesti
mẽta vr̃a nec caltiamẽta pedũ vr̃o
rũ vetustate ꝯsumpta sũt. Panẽ ñ

comedistis. vinū ⁊ siceraz nōn bi
bistis ut sciretis qꝛ ipse ē dn̄s deꝰ
vester. Et venistis ad hūc locum
egressusqꝫ ē seon rex esebon et og
rex basan occurrentes nobis ad
pugnā ⁊ ꝑcussimꝰ eos ⁊ tulimus
terrā eoꝝ ac tradidimꝰ possiden
dam rubē ⁊ gad ⁊ dimidie tribui
manasse Custodite ergo v̄ba pa
cti huiꝰ et implete ea ut intelliga
tis vniu̅sa q̄ facitis Vos statis ho
die cūcti corā dn̄o d̄o vr̄o. p̄ncipes
vestri ⁊ tribꝰ ac maiores natu at
qꝫ doctores oīs ꝓplus isrl̄ liberi et
vxores vestre ⁊ aduene q̄ tecū mo
riātur in castris exceptis lignoꝝ
cesoribꝰ ⁊ hijs q̄ ꝯportāt aquas
ut trāseas in federe dn̄i dei tui ⁊ in
iureiurādo qd̄ hodie dn̄s deꝰ tuus
percutit tecū ut suscitet te sibi ī po
pulū ⁊ ipse sit dn̄s deus tuꝰ sicut
locutꝰ ē tibi ⁊ sicut iurauit p̄ribꝰ
tuis abrahaz ysaac ⁊ iacob. Nec
vobis solis ego hoc fedus ferio ⁊
hec iuramēta cōfirmo ꝫ cunctis p̄
sentibꝰ ⁊ absētibus. Vos em̄ no
stis qūo habitaueimus in terra
egipti ⁊ qūo trāsierimꝰ ꝑ mediū
nationū q̄s trāseūtes vidistis ab
hominacōes et sordes id ē ydola
eoꝝ lignū ⁊ lapidē argentū ⁊ au
rum q̄ colebant. Ne forte sit inter
vos vir aut mulier familia ā tri
bus cuiꝰ cor auersū est hodie a do
mino deo vr̄o ut vadat ⁊ seruiat
dijs illaꝝ gētiū ⁊ sit inter vos ra
dix germinās fel ⁊ amaritudinez
Cūqꝫ audieit v̄ba iuramēti huiꝰ
bn̄dicat sibi ī corde suo dicēs pax
erit mihi ⁊ ambulabo in prauita
te cordis mei ⁊ assumat ebria sici
entē ⁊ dn̄s nō ignoscat ei; ꝫ tunc
q̄ maxime furor eius fumet et ze
lus cōtra hoīem illū et sedeāt sup
eū om̄ia maledicta q̄ scripta sunt
in hoc volumīe ⁊ deleat dominus
nomē eius sub celo ⁊ cōsumat eū
in ꝑdicōne ex om̄ibus tribubꝰ is
rahel iuxta maledictōes que in li
bro legis huius ac federis ꝯtinen
tur. Dicetqꝫ sequēs generatio ⁊ fi
lij q̄ nascētur deīceps ⁊ peregrini
qui delōge venerint vidētes pla
gas terre illius et infirmitates q̄
bus eā afflixerit dn̄s sulphure ⁊
solis ardore ꝯburens ita ut vltra
nō seraꝫ nec virēs quippiā germi
net in exēplū subu̅sionis zodome
⁊ gomorre adame ⁊ seboim q̄s sb̄
uertit dn̄s in ira ⁊ in furore suo ⁊
dicēt om̄es gentes Quare sic fecit
dominꝰ terre huic. Que ē hec ira
furoris eiꝰ immēsa. Et rn̄debunt
Quia dereliquerūt pactū dn̄i qd̄ pe
pigit cū patribus eoꝝ qn̄ eduxit
eos de terra egipti ⁊ s̄uierūt dijs
alienis ⁊ adorauerūt eos q̄s nesci
ebāt ⁊ quibꝰ nō fuerāt attribu
ti idcirco iratus est furor dn̄i con
tra terrā istā ut induceret sup eā
oīa maledicta q̄ in hoc volumine
scripta sūt ⁊ eiecit eos de t̄ra sua ī
ira ⁊ ī furore et ī indig̅tione maxi
ma ꝓiecitqꝫ ī terrā alienā sicut ho
die ꝯprobaꝫ Abscōdita a dn̄o d̄o
nr̄o que maīfesta sūt nob̄ ⁊ filijs
nr̄is vsqꝫ in sempit̄nū ut fatiamꝰ
vniuersa legis huiꝰ. ¶ Ca. xxx.

Cum ergo venerint super te
om̄s sermones isti bn̄dictō
siue maledictō quā ꝓposui in con
spectu tuo ⁊ ductus penitudīe cor
dis tui in vniu̅sis gētibꝰ in quas
dispserit te dn̄s deus tuꝰ ⁊ reu̅sus

fueris ad eū ⁊ obedieris eius im
periis sicut ego hodie p̄cipio tibi
cum filiis tuis in toto corde tuo ⁊
in tota aīa tua: reducet te dñs de
us tuꝰ de captiuitate tua ac mise
rebitur tui ⁊ rursū cōgregabit te
de cūctis populis in quos te aīa di
sperfit. Si ad cardines celi fueris
dissipatus inde te extrahet dñs de
us tuꝰ: ⁊ assumet atq; introducꝫ
in terrā quā possederūt p̄res tui ⁊
obtinebis eā ⁊ bñdicens tibi ma
ioris numeri te esse faciet q̄ fue
rūt p̄res tui. Circūcidet dñs deus
tuus cor tuū ⁊ cor semis tui: ut
diligas dñm deum tuum ex to
to corde tuo ⁊ in tota aīa tua ut pos
sis viuere. Oēs autē maledictōes
has cōuertet sup inimicos tuos ⁊
eos qui oderūt te ⁊ psequūtur. Tu
autē reuerteris ⁊ audies vocē do
mini dei tui faciesq; vniuersa mā
data que ego p̄cipio tibi hodie ⁊
abūdare te faciet dominꝰ deꝰ tuꝰ
in cūctis opibus manuū tuaꝝ in
fobole veteri tui ⁊ in fructu iumen
toꝝ tuoꝝ: in vbertate terre tue et
in reū oniū largitate. Reuertetur
enī dñs ut gaudeat sup te in ōni
boꝰ bonis sicut gauisus est in pā
bus tuis. si tñ audieris vocem do
mini dei tui ⁊ custodieris p̄cepta
eius ⁊ cerimōias que in hac lege
cōscripta sunt ⁊ reuertaris ad do
minū deum tuū in toto corde tuo
⁊ in tota anima tua. Mādatū hoꝰ
qđ ego p̄cipio tibi hodie nō sup
te est neq; procul positū. nec in celo
situ: ut possis dicē q̄s nr̄m valet
ad celū ascendē ut deferat illud
ad nos ut audiamꝰ atq; ope cō
pleamꝰ: neq; trās mare positū ut
causeris ⁊ dicas q̄s e nob̄ poterit
mare trāsfretare ⁊ illud ad nos vs
q; deferre ut possimꝰ audire ⁊ face
re qđ p̄ceptū est. ſ inf̄ te est sermo
valde in ore tuo ⁊ in corde tuo ut
facias illū. Considera q̄ hodie p
posuerī in ospectū tuo vitaꝫ ⁊ bonū
⁊ econtrario mortē ⁊ malū: ut dili
gas dñm deū tuū ⁊ ābules i vijs
eius ⁊ custodias mādata illiꝰ et
cerimonias atq; iudicia ⁊ viuas
atꝫ multiplicet te bñdicatq; tibi
in terra ad quā ingredieris possi
dēdam. Si autē auersū fuerit cor
tuū ⁊ audire nolueris atꝫ errore
deceptus adoraueris deos alienos
⁊ seruieris eis: p̄dico tibi hodie
q̄ peas ⁊ paruo tēpe moreris in
terra ad quā iordane trāsmisso
ingredieris possidēdaꝫ. Testes in
uoco hodie celū ⁊ terrā q̄ p̄posue
rim vob̄ vitā ⁊ bonū: bñdictōem
⁊ maledictōem. Elige ergo vitaꝫ
ut ⁊ tu viuas ⁊ semē tuum: ⁊ dili
gas dñm deū tuū atq; obedias vo
ci eius ⁊ illi adhereas. Ipse ē enī
vita tua ⁊ lōgitudo dieꝝ tuoꝝ ut
habites in terra p̄ q̄ iurauit dñs pa
tribꝰ tuis abrahā ysaac ⁊ iacob
ut daret eam illis. ¶ Ca. xxxi.

HAbitq; moyses ⁊ locutus est
ōnia verba hec ad vniuersū
israel ⁊ dixit ad eos. Centū vigīti
annorū sū hodie nō possum vltr̄
egredi ⁊ ingredi: presertim cum ⁊
dñs dixerit mihi non trāsibis iordanē istū
dñs ipe deꝰ tuus trāsibit añ te. Ipe
delebit oēs gentes has in conspe
ctu tuo ⁊ possidebis eas. Et iosue
iste trāsibit añ te sicut locutꝰ ē dñs.
Facietq; dñs eis sicut fecit seon
⁊ og regibꝰ amorreoꝝ ⁊ tre eorū

delebitq; eos Cum ergo ⁊ hos tra
diderit vobis similit̄ facietis eis
sicut precepi vobis. Viriliter agi
te ⁊ ꝯfortamini. Nolite timere ne
paueatis ad ꝯspectū eorū q̄ dn̄s
deus tuus ipse ē ductor tuus ⁊ nō
dimittet nec dereliquet te. Voca
uitq; moyses iosue et dixit ei corā
om̄i israhel. Confortare ⁊ esto ro
bustus Tu em̄ introduces ꝓpl'uz
istū in terrā quā daturū se p̄rib⁹
eorū iurauit dn̄s et tu eā diuides
sorte. Et dn̄s q̄ ductor ē vester ipē
erit tecū. non dimittet nec derelin
quet te. Noli timere nec paueas.
Scripsit itaq; moyses legē hanc
⁊ tradidit eā sacerdotib⁹ filijs leui
q̄ portabāt archam federis dn̄i ⁊
cūctis senioribus isrl' Precepitq;
eis dicēs. Post septē ānos remis
sionis in sollemnitate tabernaculo
rū cōuenientib⁹ cūctis ex israhel
vt appareāt in ꝯspectu dn̄i dei tui ī
loco quē elegerit dn̄s: leges v̄ba
legis huius coraz om̄i israhel: au
dientib⁹ eis ⁊ in vnū om̄i populo
ꝯgregato. tam viris q̄ mlieribꝰ
puulis ⁊ aduenis q̄ sūt intra por
tas tuas vt audientes discāt ⁊ ti
meant dn̄m deū v̄rm ⁊ custodiāt
impleantq; om̄es s̄mones legis
huius Filijq̄ eoꝝ q̄ nūc ignorāt
vt audire possint ⁊ timeant dn̄m
deū suū cunctis dieb⁹ q̄b⁹ v̄sant̄
in terra ad quā vos iordane trās
misso ꝑgitis obtinendam. Et ait
domin⁹ ad moysen Ecce ꝓpe sunt
dies mortis tue Voca iosue ⁊ sta
te in tabernaculo testimonij vt p̄
cipiam ei. Abierūt ergo moyses
⁊ iosue et steterūt in tabernaculo
testimonij: apparuitq; domin⁹ ibi
in colūna nubis q̄ stetit ī itroitu
tabernaculi: dixitq; dn̄s ad moysē
Ecce tu dormies cum p̄rib⁹ tuis et
ꝓpl's iste ꝯsurgens fornicabit̄ p⁹
deos alienos in terra ad quā in
gredietur vt habitet in ea: ibi dēli
quet me et irritū faciet fedus q̄d
pepigi cū eo. Et irascet̄ furor me⁹
cōtra eū ī die illo ⁊ derelinquā eū
⁊ abscondā faciem meā ab eo et
erit in deuorationē. Inueniēt eū
om̄ia mala et afflictōes ita vt di
cat in illa die. Vere q̄ nō est de⁹
mecū: īuenerūt me hec mala. Ego
aūt abscondā ⁊ celabo faciē meā
ī die illo ꝓpter om̄ia mala q̄ fecit
q̄ secutus ē deos alienos. Nunc
itaq; scribite vobis canticū istud
⁊ docete filios israhel vt memoriē
teneant ⁊ ore decantēt et sit mihi
carmē istud ꝓ testimonio inter fi
lios israhel. Introducā em̄ eum
in terrā ꝓ qua iurauī patrib⁹ ei⁹
lacte ⁊ melle manantem. Cunq;
ꝯmederint et saturati crassiq; fue
rint: auertent̄ ad deos alienos ⁊
seruient eis: detrahentq; mihi et
irritū facient pactū meū. Postq̄
inuenerint eū mala multa ⁊ affli
ctiones: respondebit ei canticum
istud ꝓ testimonio q̄d nulla dele
bit obliuio ex ore semīs tui Scio
em̄ cogitaciones eius q̄ facturus
sit hodie anteq̄ ītroducā eū ī t̄rā
quā ei pollicit⁹ sū Scripsitq̄ moy
ses canticū et docuit filios israhel
Precepitq; dn̄s iosue filio nun ⁊
ait. Confortare ⁊ esto robustus
Tu em̄ introduces filios israhel
in terrā quā pollicit⁹ sū ⁊ ego ero
tecū. Postq̄ g° scripsit moyses
v̄ba legis huius in volumīe atq;

ꝯpleuit: precepit leuitis qui porta
bant archā federis domini dicēs.
Tollite libꝝ istū ⁊ ponite eū in la
tere arche federis dñi dei vestri ut
sit ibi contra te in testimonium.
Ego enī scio cōtencōem tuā ⁊ cer
uicē tuā durissimā. Adhuc viuēte
me ⁊ īgrediēte vobiscū semꝑ ꝯtē
tiose egistis cōtra dñm: quanto
magis cū mortuꝰ fuero. Congre
gate ad me ōnes maiores natu ꝑ
tribꝰ vr̄as atꝫ doctores: ⁊ loq̄r au
dientibꝰ eis sermōes istos ⁊ īuo
cabo cōtra eos celū ⁊ terrā. Noui
enim q̄ post mortē meaꝫ iniq̄ age
tis ⁊ declinabitis cito de via quā
precepi vobis ⁊ occurrent vobis
mala in extremo tpe qn̄ feceritis
maluꝫ in cōspectu dñi ut irritetis
eū ꝑ opera manuū vestraꝝ. Locu
tus est ergo moyses audiēte vni
uerso cetu isrl̄ verba carmīs hu
ius ⁊ ad finē vsq̄ ꝯpleuit.:

Audite celi que ¶ Ca. xxxij.
loquor audiat terra verba
oris mei. Concrescat in pluuiā do
ctrina mea: fluat ut ros eloquiuꝫ
meū. Quasi ymber sup herbam ⁊
quasi stille sup gramina q̄ nom̄
dñi inuocabo. Date magnificētiā
deo nostro. dei ꝑfecta sunt opa: et
ōnes vie eius iudicia. Deꝰ fidelis
⁊ absq̄ vlla iniq̄tate iustꝰ ⁊ rectꝰ.
Peccauerūt ei nō filij eius in sor
dibus. Generacō praua atꝫ ꝑuer
sa heccine r̄ddis dño populo stul
te ⁊ insipiens. Nunq̄d non ipe ē
pater tuꝰ qui possedit te ⁊ fecit et
creauit te. Memēto dierū antiq̄
rum cogita gn̄acōes singulas In
terroga pr̄em tuuꝫ ⁊ annūciabit
tibi maiores tuos ⁊ dicent tibi.

Quando diuidebat altissimꝰ gen
tes quādo separabat filios adā
constituit terminos populoꝝ iux
ta numerū filioꝝ isrl̄. Pars autē
dñi populꝰ eius: iacob funiculus
hereditatis eius. Inuenit eū īter
ra deserta: in loco horrois ⁊ vaste
solitudīs. Circūduxit eū ⁊ docuit
⁊ custodiuit q̄si pupillā oculi sui
Sic aq̄la ꝓuocans ad volandū
pullos suos ⁊ sup eos volitans.
Expādit alas suas ⁊ assumpsit
eū atq̄ portauit in humeris suis.
Dñs solus dux eius fuit ⁊ nō eāt
cū eo deus alienus. Constituit eū
sup excelsam terrā ut comederet
fructꝰ agrorum Vt fugeret mel de
petra oleūq̄ de saxo durissiō. Bu
tirū de armento ⁊ lac de ouibꝰ cū
adipe agnorū ⁊ arietum filiorum
basan. Et hircos cū medulla triti
ci ⁊ sanguinē vue biberent mera
cissimū. Incrassatus est dilectus
⁊ recalcitrauit incrassatus impī
guatus dilatatꝰ. Dereliquit deuꝫ
factorem suum ⁊ recessit a deo salu
tari suo. Prouocauerunt eum in
dijs alienis ⁊ in abhominacioni
bus ad iracundiam concitauerūt
Imolauerunt demonijs ⁊ non dō
dijs quos ignorabant. Noui re
centesq̄ venerunt quos non colu
erunt patres eorum Deum qui te
genuit dereliquisti ⁊ oblitus es
domini creatoris tui. Vidit domi
nꝰ ⁊ ad iracundiā ꝯcitatꝰ est q̄
ꝓuocauerūt eū filij sui ⁊ filie Et ait
abscondā faciē meā ab eis ⁊ cōsi
derabo nouissima eoꝝ Generacō
enim peruersa est et infideles fi
lij. Ipsi me prouocauerunt in eo
qui nō eāt deus ⁊ irritauerunt in

vanitatib⁹ suis ⁊ · Et ego ꝓuoca
bo eos in eo q̄ nō est ꝓpls ⁊ ī gēte
stulta irritabo illos · Ignis succē
sus ē in furore meo ⁊ ardebit vsq̄
ad īferni nouissima Deuorabitq̄
terrā cū germine suo ⁊ montiū fū
damenta cōburet · Congregabo
sup eos mala et sagittas meas
cōplebo in eis · Consumentᷣ fame
⁊ deuorabūt eos aues morsu ama
rissimo · Dentes bestiaꝝ immittā
in eos cū furore trahentiū sup ter
rā atq̄ serpentiū Foris vastabit
eos gladius ⁊ intus pauor iuue
nē simul ac v̄ginē lactentē cū ho
mine sene Et dixi · Vbinam sūt ⁊
Cessare faciam ex hominib⁹ me
moriā eoꝝ · Sed ꝓpter iraꝫ inimi
corū distuli ne forte sup birēt ho
stes eoꝝ · Et dicerent manus nr̄a
excelsa ⁊ nō dn̄s fecit hec omnia
Gens absq̄ ꝯsilio ē et sine prudē
tia vtinā saperent ⁊ intelligerent
ac nouissima ꝓuiderent · Quomō
ꝑsequebatᷣ vnus mille ⁊ duo fu
garent decē milia ⁊ Nonne ideo q̄
deus suus vendidit eos ⁊ dn̄s cō
clusit illos ⁊ Non em̄ ē deus nr̄ vt
deus eoꝝ ⁊ inimici nr̄i sūt iudices
De vinea zodomoꝝ vinea eorum
et de suburbanis gomorre · Vua
eoꝝ vua fellis ⁊ botri amarissimi
Fel draconū vinū eoꝝ ⁊ venenū
aspidū insanabile Nonne hec cō
dita sūt apud me et signata ī the
sauris meis ⁊ Mea est vltio ⁊ ego
retribuā eis in tēpore vt labatur
pes eoꝝ · Iuxta ē dies ꝑdicōnis ⁊
adesse festinant tēpora · Iudica
bit dn̄s ꝓpl'm suū et in seruis suis
miserebitᷣ · Videbit q̄ infirmata
sit manus et clausiq̄ defecerunt

residuiq̄ cōsumpti sūt · Et dicent ·
Vbi sūt dij eorū in quibus habe
bant fiduciā ⁊ De quoꝝ victimis
comedebāt adipes ⁊ bibebant vi
nū libaminū Surgāt ⁊ opitulētᷣ
vobis ⁊ in necessitate vos ꝓtegāt
Videte q̄ ego sim solus et nō sit
alius deus p̄ter me · Ego occidaꝫ
⁊ ego viuere faciā ꝑcutiam ⁊ ego
sanabo et nō ē qui de manu mea
possit eruere · Leuabo ad celū ma
nū meā ⁊ dicā viuo ego in eternū
Si acuero vt fulgur gladiū meū
⁊ arripuerit iudiciuꝫ man⁹ mea
Reddam vltionē hostibus meis
⁊ hijs q̄ oderūt me retribuā · Ine
briabo sagittas meas sanguine
⁊ gladius me⁹ deuorabit carnes
De cruore occisoꝝ ⁊ de captiuita
te nudati inimicoꝝ capitis · Lau
date gentes ꝓpl'm eius q̄ sāgui
nem seruoꝝ suoꝝ vlciscetᷣ · Et vin
dictā retribuet in hostes eoꝝ ⁊ ꝓ
picius erit terre populi sui Venit
ergo moyses ⁊ locutus ē omnia
verba cantici huius in aurib⁹ po
puli ipē ⁊ iosue filius nun Cōple
uitq̄ om̄s ꝟmones istos loquēs
ad vniuersū israhel et dixit ad eos
Ponite corda vr̄a ī omnia verba
mea q̄ ego testificor vobis hodie
vt mādetis ea filijs vestris custo
dire ⁊ facē et implere vniuersa que
scripta sūt in volumīe legis hui⁹
q̄ nō incassum p̄cepta sūt vobis
sed vt singuli in eis viuerēt que
faciētes longo tēpore ꝑseueretis
ī terra ad quā iordane trāsmisso
īgredimini possidendā · Locut⁹q̄
ē dn̄s ad moysen in eadeꝫ die di
cens Ascende in monteꝫ istū aba
rim id est transitū in montē nebo

qui est in terra moab cõtra iherichon & vide terrã chanaan quam ego tradã filijs israhel obtinẽdã & morere in monte. Quẽ ascẽdens iũgeris populis tuis sicut mortuus est aaron frat tuus in mõte hor & apposit? populũ suis. qz p̃uaricati estis mea mihi medio filioz̃ israhel ad aquas contradictõis in cades deserti syn: & non sanctificastis me inter filios israhel. Ecõtra videbis eam & nõ ingredieris in eã quaz ego dabo filijs israhel. ¶ Ca. xxxiij.

Hec est bñdictõ qua bñdixit moyses homo dei filios israhel ante mortẽ suã. Et ait. Dñs de syna venit & de seir ortus est nobis Apparuit de mõte pharan & cum eo sanctoz̃ milia. In dextra eius ignea lex dilexit populos. Omes sãcti in manu illi? sunt: & qui approp̃inquãt pedib? eius accipient de doctrina illi?. Legem precepit nobis moyses: hereditatẽ multitudinis iacob. Erit apud rectissimum rex congregatis p̃cipib? populi cũ tribubz israhel Viuat ruben & nõ moriatur & sit paruus in nũero. Hec est aute bñdictio. Audi dñe vocem iude & ad populũ suum introduc eum. Manus eius pugnabũt p eo & adiutor illius cõtra aduersarios eius erit. Leui quoq; ait. Perfectio tua & doctrina tua a viro sãcto tuo quẽ pbasti in temptacõe & iudicasti ad aquas contradictionis. Qui dixit patri suo & matri sue nescio vos et fratrib? suis ignoro illos & nescierũt filios suos. Hij custodierũt eloquium tuum & pactum tuũ seruauerũt iudicia tua o jacob & legem tuã o israhel

Ponent thimiama in furore tuo & holocausta sup altaẽ tuũ. Benedic domine fortitudini eius & opera manuũ illius suscipe. Percute dorsa inimicoz̃ eius & q̃ oderunt eum non cõsurgant. Et beniamin ait. Amantissim? domini habitabit confidenter in eo quasi in thalamo tota die morabitur: & inter humeros illius requiescet. Joseph quoq; ait. De bñdictõe domini terra eius de pomis celi & rore atq; abisso subiacente. De pomis fructuum solis ac lune. de vertice antiquoz̃ montium. de pomis collium eternorũ: & de frugibus terre & de plenitudine eius. Benedictõ illius qui apparuit in rubo veniat super caput ioseph & sup verticẽ nazarei inter fratres suos. Quasi p̃mogeniti thauri pulchritudo eius: cornua rinoceros cornua illius In ipsis venilabit gẽtes vsq; ad terminos terre. Hec sunt multitudines ephraim & hec milia manasse. Et zabulon ait. Letare zabulõ in exitu tuo & yssachar in tabernaculis tuis. pp̃los vocabũt ad mõtẽ ibi immolabũt victimas iustitie Qui inũdacõem maris quasi lac sugẽt & thesauros absconditos arenarũ Et gad ait. Bñdict? in latitudine gad. Quasi leo requieuit & capit brachiũ & verticẽ. Et vidit principatũ suũ q̃ in pte sua doctor eet reposit? q̃ fuit cũ p̃cipib? populi & fecit iustitias dñi & iudicia sua cũ israhel. Danq; ait. Dan catul? leonis fluet largit de basan. Et nepthali dixit. Nepthalim abũdantia p fruetur & plen? erit bñdictõib? dñi Mare et meridiem possidebit.

Aserq ait·Benedict⁹ in filijs aser·
Sit placēs fr̄ibus suis⁊ intinguat
in oleo pedē suū·Ferr⁊ et es calcia
mentū ei⁹·Sic dies iuuētutis tue:
ita⁊ senectus tua·Non est alius
ut de⁹ rectissim⁹·Ascēsor celi auxi
liator tuus·Magnificētia ei⁹ discur
rūt nubes·Habitaculū ei⁹ sursū⁊
subter brachia sempiterna·Eiciet a
facie tua inimicū dicetq; cōtere·
Habitabit isrl cōfidēter⁊ solus·
Oculus iacob in terra frumēti⁊ vi
mi:celiq; caligabūt rore·Beatus
tu isrl·Quis similis tui:populе qui
saluaris in dño·Scutū auxilij tui
⁊ gladius gl'ie tue·Negabūt te ini
mici tui⁊ tu eor⁊ colla calcabis·

Ascendit ergo ¶Ca·xxxiiij·
moyses de cāpestribz moab
sup montē nebo i vertice phasga
cōtra iericho ostenditq; ei dns omnez
terrā galaad vsq; dan⁊ vniuersū
neptalim terrāq; ephraim⁊ ma
nasse⁊ omnez terrā vsq; ad mare
nouissimū⁊ australē plagā et lati
tudinez cāpi iericho ciuitatis pal
marū vsq; segor·Dixitq; dns ad
eū·Hec est terra p quā iurauī abra
ham ysaac⁊ iacob dicēs Semini
tuo dabo eā·Vidisti eā oculis tuis
⁊ nō trānsibis ad illā·Mortuusq; ē
ibi moyses seru⁹ dñi in terra mo
ab iubēte dño⁊ sepeliuit eū i val
le terre moab contra phogor et non
cognouit hō sepulchr⁹ ei⁹ vsq; in
presentez diē·Moyses centū⁊ vigin
ti annor⁊ erat qñ mortu⁹ ē·Nō ca
ligauit oculus ei⁹ nec dentes illius
moti sūt Fleueruntq; eū filij isrl in
campestrib⁹ moab triginta dieb⁹
⁊ cōpleti sūt dies planctus lugen
tiū moysen·Josue vero filius nun
replet⁹ ē spū sapiētie·q; moyses
posuit sup eū manū suas Et obedi
erūt ei filij isrl fecerūtq; sicut pre
cepit dns moysi·Et nō surrexit pro
pha vltra in isrl sic moyses quē
nosset dns facie ad faciē in oib⁹
signis atq; portētis q̄ p eū misit
ut faceret in terra egipti pharao
ni⁊ oib⁹ seruis eius vniuersoq; ter
re illi⁹⁊ cūctam manū robustam
magnaq; mirabilia que fecit moy
ses coram vniuerso israhēl·

¶Explicit deuteronomiū·Inci
pit plogus beati Jeronimi
presbiteri in librum Josue·

Quandoq; finito pentа
theuco moysi velut
grandi fenore libe
rati ad iesū filium
naue manum mitti
mus quē hebrei iosue tēnun id ē
iosue filiū nun vocāt⁊ ad iudicū
libr⁊ quem sophtim appellāt·ad
ruthq;⁊ hester quos nūsdem noī
bus efferūt·Monemusq; lectorē
ut siluam hebraicor⁊ nominū et
distinctiones p membra diuisas di
ligēs scriptura obseruet ne⁊ nr̄ la
bor⁊ illi⁹ studiū pereat Et ut in p̄
mis qđ sepe testat⁹ sū sciat me nō
in reprehensionē veter⁊ noua cu dē
ficut amici mei crimināt⁹·ß p vi
li portione offerre lingue mee hoī
bus·quos tūi nostra delectāt ut p
grecor⁊ exaplos que⁊ sūptu et
labore maximo indigēt:edicōnez
nr̄az habeāt·Et sicubi in antiquo
tū voluminū lectōne dubitarint:
hec illis oferētes inueniāt qđ req
rūt Maxime cū apud latinos tot

sint exẽplaia q̃uot ꝯdices aut quisq; p arbitrio suo vel addiderit vel subtraxerit qđ ei visũ est: aut vtiq; nõ possit verũ esse qđ dissonat. Vñ cesset arcuato vulnẽ cõtra nos insurgere scorpius aut sanctum op9 venenata carpe lingua desistat: vel suscipiens si placz vel otemnẽs si displicet memineritq; illoz versuũ. Os tuũ abundauit malicia & lingua tua cõcinnabat dolos. Sedens aduersus fratrez tuũ loquebaris & aduersus filiũ mris tue ponebas scãdalũ hec fecisti & tacui. Existimasti iniquẽ qp ero tui similis arguã te & statuam illa cõtra faciẽ tuam. Que enĩ audientis vel legentis vtilitas ẽ nos laborando sudare & alios detrahẽdo laborare: dolere in deos qp catũ mandi eis & irridendi cristianos sit ablata occasio & ecclesie homines id despicere ymo lacerare vñ aduersarij torqueãtur. Quod si vetus eis tm̃ interp̃tatio placz q̃ mihi nõ displicz & mihil extrẽ recipiendũ putant: cur ea que subtraxeristi & obelis vel addita fuit vel amputata legũt & negligũt. Quare damelez iuxta theodocõis trãslacõnem ecclesie suscepereũt. Cur origenem mirantur & eusebium pãphili cunctas edicões similiter disserẽtes. Aut que fuit stultitia postq̃ vera dixerint, pferre q̃ falsa sunt. Vnde autẽ in nouo testamento pbare potereũt assumpta testimonia que in libris veteri b9 nõ habentur. Hec dicim9: ne õmino calũniatib9 tacẽ videamur Ceterz post scẽ paule dormicõem cui9 vita vtilis exemplũ ẽ & hos libros quos eusebius vgin̄ eũ sti negare nõ potui: decreuim9 dñs spũs hos regit artus pphetarũ explanacõm incũbere & omissum iã diu opus quodã post limimo ẽpetere presertim cũ & ãmirabilis sãctusq; vir pãmachius hoc idẽ litteris flagitet & nos ad pũaz festinates: mortiferos sprenarũ cãtus furda deream9 aure trãsire.

Explicit prolog9. Incipit liber iosue. Ca. pmũ.

FActũ est pt9 mortem moysi serui domin̄ ut loqueretur dñs ad iosue filiuz nun ministrũ moysi & diceret ei. Moyses seruus meus mortuus est. Surge & trãsi ior danẽ istum tu & omnis populus tecum in terrã quaz ego dabo filijs isrl. Omnẽ locũ quẽ calcauerit vestigium pedis vestri vobis tradã sicut locutus fui moysi. A deserto & libano vsq; ad fluuiuz magnũ euphraten. õmis terra ethey vsq; ad mare magnũ contra solis occasum erit termin9 vester. Null9 poterit vobis resistere cunctis diebus vite tue. Sicut fui cum moyse ero & tecum non dimittam nec derelinquã te. Confortare & esto robust9. Tu enim sorte diuides populo huic terram: pro qua iuraui patribus tuis ut traderem eaz illis. Cõfortare igitur & esto robustus valde ut custodias & facias õnem legem quam precepit tibi moyses seruus me9. Ne declines ab ea ad dexteram vel ad sinistrã

vt intelligas cuncta que agis. Nō recedat uolumen legis huius ab ore tuo sed meditaberis in eo die b9 ac noctib9 vt custodias & facias omnia q̄ scripta sūt in eo: Tunc diriges viā tuam & intelliges eā Ecce p̄cipio tibi confortare & esto robustus. Noli metuere & noli timere qm̄ tecū ē dñs deus tuus in ommibus ad quecunq; preteris Precepitq; iosue principib9 ppli dicens. Trāsite p medium castroꝝ & imperate pplo & dicite Prepate vobis cibaria qm̄ post diē tertiū transibitis iordanē et intrabitis ad possidendā terrā quā dñs deꝰ noster daturus ē nob Rutemtis q̄ & gaditis & dimidie tribui manasse ait. Mementote sermonis quē p̄cepit vobis moyses famulus dñi dicens. Dñs deus vester dedit vobis requiē & omnē terrā Uxores vestre & filij ac iumenta manebūt in terra quaz tradidit vob moyses trās iordanē. Vos aūt transite armati ante fratres vestros omnes fortes manu & pugnate p eis donec det requiē dñs fratribus vestris sicut & vobis dedit & possideāt ipi q; trā quā dñs deus vester daturus est eis: et sic reuertimini in terrā possessionis vestre & habitabitis in ea quam vobis dedit moyses famulus dñi trans iordanē ortā solis ortū Respōderūtq; ad iosue atq; dixerūt Omnia que p̄cepisti nob faciemꝰ & quocunq; miseris ibimꝰ. Sicut obediuimꝰ in cūctis moysi ita obediemus & tibi. tantū sit dñs deus tecum sicut fuit cū moyse. Qui cō tradixerit ori tuo & non obedierit cūctis sermonibus quos precepe ris ei: moriatur. Tu tm̄ confortare & viriliter age

¶ Ca. ij.

Misit igit iosue filius nun de sethim duos viros exploratores abscondite & dixit eis. Ite & considerate trā urbemq; iherichō Qui pgentes ingressi sūt domum mulieris meretricis nomīe raab & quieuerūt apud eā. Nūciatūq; ē regi iherichō & dictū. Ecce viri ingressi sūt huc p noctē de filijs isrl vt explorarent terrā. Misitq; rex iherichō ad raab meretricē dicēs Educ viros q̄ uenerūt ad te et ingressi sūt domū tuā Exploratores quippe sūt & omnem terraz considere uenerūt. Tollensq; mulier viros abscondit & ait. Fateor uenerūt ad me & nesciebā unde essent Cūq; porta claudereť in tenebris illi pariter exierunt nescio quo abierūt. Persequimini cito & comprehendetis eos. Ipa aūt fecit ascēdere viros i solariū domꝰ sue. operuitq; eos stipula lini q̄ ibi erat. Dij aūt q̄ missi fuerāt secuti sunt eos p viaz que ducit ad vadum iordanis: illisq; egressis statī porta clausa est. Nec dū obdormierant q̄ latebāt. et ecce mulier ascēdit ad eos & ait. Noui q; dñs tradiderit uobis terrā Extimm irruit in nos terror uester & elanguerunt omnes habitatores terre. Audiuimus q; siccauerit dñs aq̄s maris rubri ad vestrū itroitū quādo egressi estis ex egipto et que feceritis duob9 amorreoꝝ regib9 qui erāt trans iordanē seon & og q̄s interfecistis. Et hec audientes pertimuimꝰ & elanguit cor nostrum

nec remanſit in nobis ſpūs ad in
troitū veſtrū. Dñs enī de⁹ veſter
ipſe eſt de⁹ in celo ſurſū & in terra
deorſū. Nunc ergo iurate mihi per
dñm ut quō ego miſericordiā fe
ci vobiſcū ita & vos faciatis cū do
mo p̄ris mei: detisq; mihi vez sig
num ut ſaluetis p̄rem meū & ma
trē. fratres ac ſorores meas & om
nia que illorū ſunt: & eruatis ani
mas nr̄as a morte. Qui rñderunt
ei. Anima nr̄a ſit p vobis in mor
tē. ſi tamen nō p̄diderīs nos. Cū
q; tradiderit nobis dñs terrā fati
em⁹ in te miſericordiā & veritatē
& demiſit ergo eos p funē de fene
ſtr̄. Dom⁹ enim eius hærebat mu
ro. Dixitq; ad eos. Ad montana
cōſcendite ne forte occurrāt vob
reuertētes: ibiq; latitate trib⁹ die
bus donec redeant & ſic ibitis per
viā veſtrā. Qui dixerunt ad eam
Juxta verbū tuū ſic fiat. Dimiſit
ergo eos & abierunt. Illi vero
cum receſſiſſent ab eo & ſta
tes pueſſent ab mōtana & māſeīt
ibi tres dies donec reuerterentē q̄
fuerāt p̄ſecuti. Querentes enī per
onem viā nō repererūt eos. Qui
b⁹ vrbem ingreſſis reuerſi ſūt & de
ſcēderunt exploratores de mōte &
trāſmiſſo iordane venerūt ad io
ſue filiū nun: narrauerūtq; ei om
nia q̄ occiderāt ſibi atq; dixerūt Tr̄
didit dñs onem terrā hāc in ma
n⁹ nr̄as & timore p̄ſtrati ſūt cūc
di habitatores eius. Ca. iiij.
Igitur ioſue de nocte cōſurgens
mouit caſtra: egredientesq; de ſe
thim venerūt ad iordanē ipſe et
ones filij iſrl & morati ſūt ibi per
tres dies. Quib⁹ euolutis trāſierūt
p̄cōes p caſtrorū mediū & dama
re cœperūt. Quādo videritis archā
fœderis dñi dei veſtri & ſacerdotes
ſtirpis leuitice portātes eaz vos q̄
cōſurgite & ſequimini p̄cedētes: ſitq;
inter vos & archā ſpaciū cubito
rum duū miliū ut p cunctos videre poſ
ſitis & noſſe p quā viam ingredi
amini q: prius nō ambulaſtis p
eam & cauete ne appropinquetis
ad archā. Dixitq; ioſue ad pp̄lm
Sāſificamini: cras enī faciet dñs int̄
vos mirabilia. Et ait ad ſacerdotes
Tollite archam fœderis & p̄cedite
populū. Qui iuſſa opl̄ētes tulerūt
& ābulauerūt añ eos. Dixitq; do
min⁹ ad ioſue. Hodie incipiā ex
altare te coram om̄i iſrl ut ſciant
q̄ ſicut cū moyſe fui ita & tecū ſim
Tu autem precipe ſacerdotibus
qui portant archam fœderis & dic
eis. cum ingreſſi fueritis partem
aque iordanis: ſtate in ea. Dixitq;
ioſue ad filios iſrahel. Accedite
huc & audite verbū dñi dei veſtri

Et rursū in hoc inq̄t scietis q̄ dn̄s
deus viuēs in medio vr̄i est ⁊ dis
perdet in ꝯspectu vr̄o chananeū ⁊
etheū eueū et pherezeū gergezeuz
quoq̄ ⁊ iebuzeū et amorreū. Ecce
archa federis dn̄i oīs terre antece
det vos ꝑ iordanē. Parate duode
cim viros de duodecim tribubus
isrl̄ singulos ꝑ singulas tribus
Et cū posuerīt vestigia pedū suoꝝ
sacerdotes q̄ portāt archā federis
dn̄i dei vniūse terre ī aquis iorda
nis: aq̄ q̄ inferiores sūt decurrent
atq̄ deficiēt. q̄ aūt desup veniunt
in vna mole ꝯsistēt Igit̄ egressus
est ꝓpl̄s de tab̄naculis suis ut tr̄ansi
ret iordanē ⁊ sacerdotes q̄ portabāt
archā federis ꝑgebāt ante eū. In
gressisq̄ eis iordanē ⁊ pedib⁹ eo
rū in ꝑte aque tīctis. iordanis au
tez ripas aluei sui tꝑe messis īple
uerat: steterūt aque descēdētes in
loco vno ⁊ ad instar mōtis intu
mescētes apparebāt ꝓcul ab vrbe
que vocatur edom vsq̄ ad locum
sarthan. que aūt inferiores erāt ī
mare solitudinis q̄d nūc vocatur
mortuum descēderūt vsque q̄ oīno
deficerēt Populus aūt incedebat
ꝯtra iordanē ⁊ sacerdotes qui porta
bāt archam federis dn̄i stabant
sup siccā humū in medio iordaīs
accincti: oīsq̄ populus ꝑ arentez
alueū trāsibat. ¶ Ca. iiij.

Quib⁹ trāsgressis dixit dn̄s
ad iosue Elige duodecī viros
singulos ꝑ singulas tribus ⁊ p̄ci
pe eis ut tollāt de medio iordanis
alueo vbi steterūt pedes sacerdotū
duodecī durissimos lapides quos
ponetis in loco castroꝝ vbi fixeri
tis hac nocte tētoria. Vocauitq̄
iosue duodecī viros q̄s elegerat
de filijs isrl̄ singulos de singulis
tribubus et ait ad eos. Ite ante
archaz dn̄i dei vestri ad iordanis
medium ⁊ portate inde singuli sin
gulos lapides ī humeris vr̄is iu
xta numerum filioꝝ isrl̄ ut sit sig
nū inter vos. Et qn̄ interrogauerīt
vos filij vestri cras dicētes quid
sibi volunt isti lapides rn̄debitis
eis. Defecerūt aque iordanis ante
archā federis dn̄i cū trāsiret eum
idcirco positi sūt lapides isti ī mo
nimētū filioꝝ isrl̄ vsq̄ in eternū
Fecerūt ḡ filij isrl̄ sicut p̄cepit eis
iosue portātes de medio iordanis
alueo duodecī lapides ut domin⁹
ei imperarat iuxta numerū filioꝝ
isrl̄ vsq̄ in locū in quo castrame
tati sūt ibiq̄ posuerūt eos. Alios q̄
q̄ duodecim lapides posuit iosue ī
medio iordaīs alueo vbi steterūt
sacerdotes q̄ portabāt archā federis
dn̄i ⁊ sūt ibi vsq̄ in p̄ntem diem.
Sacerdotes aūt q̄ portabāt archā
stabāt in iordanis medio donec
oīa ꝯplerēt̄ que iosue ut loq̄retur
ad populū precepat dn̄s ut dixe
rat ei moyses. Festinauitq̄ ꝓpl̄s
⁊ trāsiuit. Cūq̄ trāsissent omnes
trāsiuit ⁊ archa dn̄i: sacerdotesq̄
pergebāt an̄ populū. Filijq̄ rubē
⁊ gad ⁊ dimidia tribus manasse
precedebāt fratres suos filios isrl̄
sicut eis p̄cepat moyses et q̄dra
ginta pugnatoꝝ milia ꝑ turmas
⁊ cuneos incedebāt ꝑ plana atq̄
campestria vrbis ihericho. In illo
die magnificauit dn̄s iosue corā
omni isrl̄ ut timerēt eū sicut timu
erāt moysen dū adhuc viueret.
Dixitq̄ ad eū. Precipe sacerdotib⁹

q̄ portāt archā federis ut ascēdāt
de iordane. Qui precepit eis dicēs
Ascēdite de iordane. Cūq; ascēdis
sent portantes archā federis dñi
⁊ siccā humū calcare cepissent: re
uerse sūt aq̄ ī alueū suū ⁊ fluebāt
sicut añ cōfueuerāt. Populꝰ aūt
ascēdit de iordane decimo die mē
sis p̄mi ⁊ castrametati sūt in gal
galis cōtra orientalē plagā vrb
ihericho. Duodecīq; lapides quos
de iordanis alueo sumpserāt po
suit iosue in gagalis ⁊ dixit ad fi
lios isrl. Qñ interrogauerint filij
vr̄i cras p̄res suos ⁊ dixerint eis
q̄d sibi volūt lapides isti: docebi
tis eos atq; dicetis. Per arentē
alueū trāsiuit isrl iordanē istum
siccāte dño deo nr̄o aquas eius ī
cōspectu nr̄o donec trāsirem⁹ sicut
feceāt p̄us in mari rubro qd̄ sicca
uit donec trāsirem⁹: ut discāt oēs
terrarū populi fortissimā manū
domī: ut ⁊ vos timeatis deū vestrū
ōni tempore. ¶ Ca. v.

Postq̄ ergo audierūt omēs
reges amorreorū qui habi
tabāt trans iordanē ad occidēta
lem plagā ⁊ cūcti reges chanaan
qui ꝓpinq̄ possidebāt magni ma
ris loca: q̄ siccasset dñs fluenta
iordanis corā filijs isrl donec trā
sirent: dissolutū est cor eoꝝ ⁊ nō
remansit in eis spūs: timentiū in
troitū filiorū israhel. Eo tempore
ait dñs ad iosue Fac tibi cultros
lapideos ⁊ circūcide secūdo filios
israhel. Fecitq̄ qd̄ iusserat domi
nꝰ ⁊ circūcidit filios isrl in colle
p̄puciorū. Hec autē causa ē secū
de circūcisionis. Omīs populꝰ qui
egressꝰ est de egipto generis ma
sculini vniūsi bellatores viri mor
tui sunt ī deserto ꝑ longissiōs vie
circuitus q̄ ōnes circūcisi erāt. po
pulꝰ autē qui natus ē in deserto ꝑ
q̄draginta annos itineris latissi
me solitudīs incircūcisus fuit do
nec ꝯsumerent̄ qui nō audierūt
vocē dñi ⁊ quibꝰ añ iurauerat ut
oñderet eis terrā lacte ⁊ melle ma
nātē. Horū filij ī locū successerūt
p̄m ⁊ circūcisi sunt a iosue qui sic
nati fuerāt in p̄pucio erant: nec
eos in via aliquis circūciderat.
Postq̄ autē ōnes circūcisi sunt
māserunt in eodē castroꝝ loco do
nec sanarent̄. Dixitq; dominꝰ ad
iosue. Hodie abstuli obprobriū
egipti a vobis. Vocatūq; ē nom̄
loci illius galgala vsq; in p̄ntē
diem. Māserūtq; filij isrl in gal
galis ⁊ fecerūt phase quartadeci
ma die mensis ad vesperū in cāpe
stribꝫ ihericho: ⁊ comederūt de fru
gibꝫ terre die altēo azimos pāes
⁊ polentaꝫ eiusdē anni. Defecitq;
māna postq̄ comederūt de frugi
bus terre: nec vsi sūt vltra cibo il
lo filij isrl. ꝫ comederūt de frugibꝫ
p̄sentis āni terre chanaā. Cū au
tē essꝫ iosue ī agro vrbis ihericho
leuauit oculos ⁊ vidit virū stātē
ꝯtra se euaginatū tenentē gladi
um ꝑrexitq; ad eum ⁊ ait. Noster
es an aduersariorū? Qui rn̄dit
Nequaq̄. ꝫ sū p̄nceps exercitus
dñi ⁊ nūc venio. Cecidit iosue ꝓ
nꝰ in terrā ⁊ adorās ait Quid dñs
meꝰ loq̄tur ad seruū suū? Solue
inq̄t calciamētū tuū de pedibꝫ tu
is. Locus enī in q̄ stas scūsē. Fe
citq; iosue ut sibi fuerat impatū.

¶ Capitulū sextum.

Iericho aũt clausa erat atq; munita timore filioꝝ israel & nullꝰ audebat vrbem ingredi vel egredi. Dixitq; dñs ad iosue Ecce dedi in manus tuas iericho & regẽ eiꝰ: omnes q; fortes viros. Circuite vrbẽ cũcti bellatores semel p diẽ. Sic facietis sex diebꝰ. Septimo aũt die sacerdotes tollent septẽ buccinas quas vsus ẽ in iubileo et p cedent archam fœderis Septies circuibitis ciuitatẽ et sacerdotes dangẽt buccinis. Cũq; insonuerit vox tube longior atq; crebrior et in auribus vestris increpuerit cõclamabit omis populꝰ vociferatiõe magna & muri fũditus corruẽt ciuitatis: ingredienturq; singuli per locũ otra quẽ steterint. Vocauit ergo iosue filiꝰ nun sacerdotes & dixit ad eos. Tollite archã fœderis Et septẽ alij sacerdotes tollãt septẽ iubileorũ buccinas et incedant ante archã dñi. Ad pximoq; ait. Ite & circuite ciuitatẽ armati precedentes archam dñi. Cũq; iosue verba finisset & septẽ sacerdotes septẽ buccinis dangerẽt añ archã fœderis dñi: ommisq; pplus precederet armati exercitꝰ reliquum vulgus archam seqbat ac buccinis omnia crepabãt. Preceperat aũt iosue pplo dicẽs. Nõ clamabitis nec audiet vox vra neq; vllꝰ sermo ex ore vro egredietur donec veniat dies in q̃ dicaꝫ vobis. Clamate et vociferamini. Circuiuit ergo archa dñi ciuitatẽ semel per diẽ & reuersa in castra manfit ibi Igitur iosue de nocte surgẽte tulerũt sacerdotes archam dñi & septẽ ex eis septẽ buccinas quarũ in iubileo vsus est: precedebantq; archam dñi ambulãtes atq; dãgentes & armatꝰ ppls ibat ante eos. vulgus aũt reliquũ seqbat archã & buccinis psonabat Circuierũtq; ciuitatẽ secũdo die semel & reuersi sũt in castra Sic fecerũt sex diebꝰ. Die aũt septimo diluculo cõsurgẽtes: circuierũt vrbẽ ꝫ sicut dispositũ erat septies. Cũq; septimo circuitu dangerẽt buccinis sacerdotes dixitq; iosue ad oẽꝫ israel. Vociferamini Tradidit em̃ vobis dñs ciuitatẽ. Sitq; ciuitas hec anathema et omnia q̃ in ea sũt dño. Sola raab mẽtrix viuat cũ vmbris q̃ cũ ea in domo sũt. Absco dit em̃ nuncios quos direxim. Vos aũt cauete ne de hijs q̃ p cepta sũt vobis q̃piam cõtingatis & sitis puarica cõis rei & oia castra isrl̃ sub peccato sint atq; turbent. Quicq̃d aũt auri & argenti fuerit & vasorũ eneoꝝ ac ferri dño consecret̃ repositũ in thesauris eius. Igitur omni pplo vociferãte & dangẽtibꝰ tubis postq; increpuit murus illico corruerũt et ascẽdit vnusquisq; p locũ qui cõtra se erat. Ceperũtq; ciuitatẽ & interfecerũt omia q̃ erant in ea a viro vsq; ad mulierẽ: ab infante vsq; ad senem. Boues q̃q; & oues & asinos in ore gladij p cusserũt. Duobus aũt viris q̃ exploratores missi fuerãt dixit iosue Ingredimini domũ mulieris meretricis & producite eã & omnia q̃ illius sũt sicut illi iuramento firmastis. Ingressi q; iuuenes eduxerũt raab & parentes eius fratres q̃q; & cunctam

suppellectilez ac ꝯgnacõnez illius
ꝛ extr̃ castra isrl̃ manere fecerũt.
Vrbẽ aũt ꝛ oĩa que inuẽta sũt in
ea succẽderũt absqz auro ꝛ argen
to ꝛ vasis eneis ac ferro q̃ in era
riũ dñi cõsecrarũt Raab vero me
retricẽ ꝛ domũ patris ei⁹ ꝛ oĩa q̃
habebat fecit iosue viuere ꝛ hĩta
uerũt in medio isrl̃ vsqz in p̃sen
tẽ diez eo ꝙ abscõderit nũtios q̃s
miserat ut explorarent ihericho.
In tp e illo imp̃cat⁹ ẽ iosue dicẽs
Maledictus vir coraz dño q̃ scisci
tauerit ꝛ edificauerit ciuitatẽ ihe
richo. In primogenito suo fũda
menta illi⁹ iaciat ꝛ in nouissimo
liberoꝝ ponat portas ei⁹. Fuit er
go dñs cũ iosue ꝛ nom̃ ei⁹ vulga
tũ est in omni terra. ¶ Ca. vij.

Filij aũt isrl̃ preuaricati sunt
mãdatũ ꝛ vsurpauerũt de
anathemate. Nã achã fili⁹ char
mi filij zabdi filij zare de tribu iu
da tulit aliq̃d de anathemate Ira
tusqz ẽ dñs cõñ filios israhel. Cũ
qz mitteret iosue de iericho viros
contra hay que est iuxta betha
uen ad orientalem plagã oppidi
bethel dixit eis Ascẽdite ꝛ exploã
te terrã. Qui precepta ꝯplentes ex
plorauerũt hay. Et reuersi dixerũt
ei. Nõ ascẽdat oĩs popul⁹ ꝫ duo
vel tria milia viroꝝ pgãt ꝛ deleãt
ciuitatez. Quare oĩs populus fru
stra vexabit̃ ꝯtra hostes paucissi
mos. Ascẽderunt ergo tria milia
pugnatoꝝ. Qui statim terga ver
tentes percussi sunt a viris vrbis
hay ꝛ corruerũt ex eis triginta et
sex homines Persecutiqz sunt eos
aduersarij de porta vsqz ad saba
rim et ceciderũt p prona fugiẽtes

Pertimuitqz cor ppli ꝛ ad instar
aque liquefactũ ẽ. Iosue vero sci
dit vestimẽta sua ꝛ ꝓnus cecidit
in terrã corã archa dñi vsqz ad ve
speram tã ipse q̃ oẽs senes isrl̃
Miserũtqz puluerẽ sup capita sua
ꝛ dixit iosue. Heu dñe deus Quid
voluisti traducere populũ istũ ior
danẽ fluuiũ ut trãderes nos ĩ ma
nus amorrei et pderes. Vtinã ut
cepimus mãsissem⁹ trãs iordanẽ
Mi dñe de⁹ q̃d dicaz vidẽs israhe
lem hostibus suis terga vertentẽ.
Audiẽt chananei ꝛ oĩes habi
tatores terre ꝛ piter cõglobati cir
cũdabũt nos atz delebũt nomẽ
nostrum de terra. Et quid facies
magno nomini tuo. Dixitqz do
minus ad iosue. Surge: cur iaces
ꝓnus in terra. Peccauit israhel
ꝛ preuaricatus est pactũ meũ tu
leruntqz de anathemate et furati
sunt atqz mentiti et absconderũt
inter vasa sua. Nec poterit israhel
stare ante hostes suos eosqz fugi
et quia pollutus est anathemate
Non ero vltr̃ vobiscum donec cõ
teãtis euz qui hui⁹ sceleris reus ẽ
Surge sanctifica populũ ꝛ dic eis
Sanctificamini in crastinuz. Hec
enim dicit dñs deus isrl̃. Anathe
ma in medio tui est isrl̃. Non po
teris stare corã hostibus tuis do
nec deleatur ex te qui cõtaminat⁹
est hoc scelere. Accedetisqz mane
singuli p tribus vr̃as ꝛ quãcũqz
tribũ sors inuenerit accedet per
cognacõnes suas et cognacõ per
domos domusqz per viros ꝛ qui
cunqz ille in hoc facinore fuerit de
prehensus ꝯburetur igni cũ õni
sb̃stãcia sua quoniã p̃uaricat⁹ ẽ

pactū dñi ⁊ fecit nephas in isrl.
Surgēs itaq; iosue mane applica
uit isrl p trib⁹ suas ⁊ inuēta ē tri
bus iuda. Que cū iuxta familias
suas esset oblata inuēta est fami
lia zare. Illāq; p domos offerens
reperit zabdi cuius domū in singu
los diuidēs viros inuenit achā fi
lium charmi filij zabdi filij zare de
tribu iuda. Et ait iosue ad achā.
Fili mi da gloriaz dño deo isrl et
ɔfitere atq; indica mihi q̄d feceis
ne abscōdas. Rñditq; achan io
sue ⁊ dixit ei. Vere ego peccaui do
mino deo isrl ⁊ sic ⁊ sic feci. Vidi
em̄ inter spolia palliū coccineum
valde bonū ⁊ ducētos sidos argē
ti regulāq; aureā quinq̄gīta sido
rū ⁊ ɔcupiscēs abstuli ⁊ abscōdi
in terra cōtra mediū tarbenaculi
mei: argētūq; fossa humo operui
Misit g̊ iosue ministros qui currē
tes ad tab̄naculū illius repererūt
cūcta abscōdita ī eodē loco ⁊ argē
tū simul. Auferētesq; de tētorio tu
lerūt ea ad iosue et ad oēs filios
israhel: ꝓiecerūtq; ante dñm. Tol
lens itaq; iosue achā filiū zare. ar
gentūq; ⁊ palliū ⁊ aureā regulam
filios q̊ ⁊ filias eius. boues et asi
nos ⁊ oues ipsūq; tab̄naculum ⁊
cūctaz suppellectilē ⁊ oīs isrl cū eo
duxerūt eos ad vallez achor vbi
dixit iosue. Quia turbasti nos ex
turbet te dñs in die hac. Lapida
uitq; cum oīs isrl ⁊ cūcta q̄ illius
erāt igne ɔsūpta sūt. Cōgregaue
rūtq; sup eū aceruū magnū lapi
dū q̄ p manet vsq; ī pñtez diē. Et
aūsus est furor dñi ab eis. Voca
tūq; ē nomē loci illi⁹ vallis achor
vsq; hodie. ¶ Ca. viij.

Dixit aūt dñs ad iosue. Ne ti
meas neq; formides. Tolle
tecū om̄ez multitudinez pugnato
rū ⁊ ɔsurgēs ascēde ī oppidū hay.
Ecce tradidi in manū tuā regē ei⁹
⁊ ꝓpl'm vrbēq; ⁊ terrā. Fatiesq; vr
bi hay ⁊ regi eius sicut fecisti ihe
richo ⁊ regi illius. Predaz vero ⁊
oīa animātia diripietis vob̄. Po
ne insidias vrbi post eā Surrexit
q; iosue ⁊ oīs exercitus bellatoꝝ
cū eo ut ascēderēt in hay Et electa
triginta milia viroꝝ fortiuz misit
nocte p̄cepitq; eis dicēs. Ponite
insidias post ciuitatē. Nec longi⁹
recedatis ⁊ eritis oēs parati. Ego
aūt ⁊ reliqua multitudo q̄ mecum
est ascēdemus ex adūso ɔtra vrbē
Cūq; exierint ɔtra nos sicut ante
fecimus fugiemus ⁊ terga verte
mus donec ꝑsequētes ab vrbe ꝓ
trahant̄ longius. Putabant em̄
nos fugere sicut p̄us. Nobis g̊ fu
giētibus ⁊ illis ꝑsequētibus: con
surgetis de insidijs ⁊ vastabitis
ciuitatē. tradetq; eaz dñs deus vr̄
in man⁹ vr̄as. Cūq; ceperitis suc
cēdite eaz et sic oīa facietis ut ius
si. Dimisitq; eos ⁊ ꝑrexerūt ad lo
cū insidiarū: sederūtq; inter bethel
⁊ hay ad occidētalē plagā vrbis
hay. Iosue autez nocte illa in me
dio māsit ꝓpl'i. Surgēsq; diluculo
recēsuit sotios ⁊ ascēdit cū seniori
bus ī frōte exercitus vallatus au
xilio pugnatoꝝ. Cūq; venissent
⁊ ascēdissent ex aduerso ciuitatis
steterūt ad septētrionalē vrb̄ pla
gā inter quā ⁊ eos vallis erat me
dia. Quīq; aūt milia viros elege
rat ⁊ posuerat in insidijs inter be
thauen ⁊ hay ex occidētali parte

eiusdez cītatis. oīs vero reliquus
exercit⁹ ad aq̄lonē atiē dirigebat
ita ut nouissimi multitudīs occi
dētalē plagam vrb̄ attīgerēt. Abi
it ergo iosue nocte illa ⁊ stetit in
vallis medio. Q̄d cuz vidisset rex
hay festīauit mane ⁊ egressus ē
cū oī exercitu cītatis direxitq̄z aci
em cōn̄ desertū ignorās q̄ pt⁹ ter
guz laterēt insidie. Iosue vero et
oīs isrl̄ cesserūt loco simulantes
metū ⁊ fugientes p solitudīs viā
At illi vociferātes pariter ⁊ se mu
tuo cohortātes psecuti sūt eos. Cū
q̄z recessissent a ciuitate ⁊ ne vn⁹
quidē in vrbe hay ⁊ bethel reman
sisset q̄ nō perseq̄ret̄ isrl̄ sicut eru
perāt apta oppida r̄linquētes dix
it dn̄s ad iosue. Leua dipeū qui in
manu tua ē cōtra vrbē hay qm̄ ti
bi tradā eaz. Cūq̄z eleuassz dipeū
ex aduerso cītatis īsidie que late
bāt surrexerūt ꝯfestim ⁊ pgentes
ad ciuitatē ceperūt ⁊ succēderūt eā
Viri aūt cītatis q̄ psequebant̄ io
sue respiciētes ⁊ vidētes fumū vr
bis ad celū vsq̄z ꝯscēdere: nō potu
erūt vltr̄ huc illucq̄z diffugere p̄
sertim cū hij q̄ simulauerāt fugā
⁊ tendebāt ad solitudinē cōn̄ pse
quētes fortissime restitissent. Vi
dēsq̄z iosue et oīs israhel q̄ capta
esset cītas ⁊ fum⁹ vrbis ascēderet
r̄uersus pcussit viros hay. Siqui
dē ⁊ illi qui ceperāt ⁊ succēderāt ci
uitatē egressi ex vrbe ꝯtr̄ suos me
dios hostiū ferire ceperūt. Cū g̊ ex
vtr̄q̄z pte aduersarij cederent̄ ita
ut nullus de tanta multitudīe sal
uaretur. regezq̄z vrbis hay appre
hendere viuentez ⁊ obtulerunt io
sue. Igitur oībus interfectis qui

israhelē ad deſ ta tēdentē fuerāt p
secuti ⁊ in eodē loco gladio corru
entib⁹ reuersi filij isrl̄ pcusserunt
ciuitatē. Erāt aūt q̄ in eodē die ꝯci
derant a viro vsq̄z ad mulierē du
odecī milia hōim omnes vrb̄ hay
Iosue vero nō ꝯtraxit manū quā
in sublime porrexerat tenēs dipe
um donec interficerent̄ om̄s hīta
tores hay. Iumēta aūt ⁊ p̄daz ci
uitatis diuiserūt sibi filij isrl̄ sicut
p̄ceperat dn̄s iosue. Qui succēdit
vrbē ⁊ fecit eā tumulū sēpiternuz
Regēq̄z eius suspendit in patibu
lo vsq̄z ad vesperā ⁊ solis occasuz
p̄cepitq̄z iosue ⁊ deposuerūt cada
uer ei⁹ de cruce ꝓiecerūtq̄z in ipso ī
troitu ciuitatis ꝯgesto sup eū ma
gno aceruo lapidū qui pmanet
vsq̄z in pn̄tem diē. Tūc edificauit
iosue altare dn̄o deo israhel ī mō
te hebal sicut p̄cepat moyses fa
mulus dn̄i filijs isrl̄ ⁊ scriptū est
in volumine legis moysi altare de
lapidib⁹ impolitis quos ferrū n̄
tetigit ⁊ obtulit super eo holocau
stū dn̄o. ymolauitq̄z pacificas
victīas. Et scripsit iosue sup lapi
des deuteronomium legis moysi
q̄d ille digesserat corā filijs isrl̄.
Oīs āt ꝓplus ⁊ oēs maiores natu
ducesq̄z ac iudices stabāt ex vtr̄
q̄z pte arche ī ꝯspectu sacdotū qui
portabant archaz federis domini
ut aduena ita ⁊ indigena. Media
pars eoruz iuxta mōtem garizim
⁊ media iuxta montē hebal sicut
precepat moyses famulus dn̄i.
Et primū quidē benedixit populo
israhel. post hec legit omnia v̄ba
bn̄dictiōis ⁊ maledictōis ⁊ cūcta
q̄ scripta fuerāt ī legis volumine

Nihil ex hijs q̄ moyses iusserat
reliquit intactū. ꝫ vniuersa replica
uit corā omni mltitudine israhel
mulieribus ac puulis ⁊ aduenis
qui inter eos morabant̄. Ca. ix.
Quibus auditis: cūcti reges
trans iordanē q̄ versabant̄
in montanis ⁊ cāpestrib⁹ ⁊ mari
timis ac litore magni maris hij
q̄ꝫ q̄ habitabant iuxta libanum
etheus et amorreus chananeus
pherezeus ⁊ eueus et iebuzeꝰ cō
gregati sūt pariter vt pugnarēt
cōtra iosue et israhel vno animo
eademq̄ sententia At hij qui ha
bitabant in gabaon. audientes
cūcta q̄ fecerāt iosue iericho ⁊ hay
⁊ callide cogitātes tulerunt sibi ci
baria: saccos veteres asinis impo
nentes et vtres vinarios scissos
atq̄ ꝯsutos. calciamentaq̄ ꝑ anti
qua q̄ ad iuditiū vetustatis pita
cijs ꝯsuta erāt: induti veterib⁹ ve
stimentis: panesq̄ꝫ q̄s portabāt
ob viaticū duri erant ⁊ ī frusta cō
minuti. Perrexerūtq̄ ad iosue q̄
tūc morabat̄ in castris galgale ⁊
dixerūt ei atq̄ simul omni israheli
De t̄ra longinq̄ venimus pacem
vobiscū facere cupiētes. Rn̄derūtq̄
viri israhel ad eos atq̄ dixerunt
Ne forte ī t̄ra q̄ nobis sorte debet̄
habitetis et nō possimus fedus
inire vobiscū. At illi ad iosue: ſui
inquiūt tui sumus. Quib⁹ iosue
ait. Qui nā estis vos. ā vnde veni
stis. Rn̄derūt. De terra longinq̄
valde venerūt serui tui in noīe do
mini dei tui. Audiuim⁹ em̄ famā
potentie ei⁹. cūcta que fecit in egi
pto ⁊ duob⁹ regib⁹ amorreorū q̄
fuerunt trans iordanē seon regi
esebon et og regi basan q̄ erāt in
astaroth: dixerūtq̄ nob̄ seniores
et ōnes habitatores t̄re nr̄e. Tol
lite in manib⁹ cibaria ob longis
simam viam ⁊ occurrite eis et di
cite Serui vr̄i sumus: fedus inite
nobiscū. En panes quādo egressi
sum⁹ de domib⁹ nr̄is: vt venirem⁹
ad vos calidos sūpsim⁹: nūc sicci
facti sūt ⁊ vetustate nimia commi
nuti. Vtres vini nouos impleui
m⁹: nūc rupti sūt ⁊ soluti Vestes
⁊ calciamēta quib⁹ induimur et
que habemus in pedib⁹ ob longi
tudinē longioris vie trita sunt ⁊
pene ꝯsūpta. Susceperūt igitur de
cibarijs eoꝝ ⁊ os dn̄i nō interro
gauerūt. Fecitq̄ iosue cū eis pa
cem ⁊ inito federe pollicit⁹ ē vt nō
occiderent̄. Principesq̄ꝫ multitu
dinis iurauerūt eis. Post dies
aūt tres initi federis audierūt q̄ ī
vicino habitarent ⁊ inter eos fu
turi essent. Mouerūtq̄ castra filij
israhel ⁊ venerūt in ciuitates eoꝝ
die tercio: q̄ruꝫ hec vocabula sūt
gabaon ⁊ caphira ⁊ beroth ⁊ ca
riathiarim. Et nō ꝑcusserūt eos
eo q̄ iurassent eis p̄ncipes multi
tudinis in noīe dn̄i dei isrl̄. Mur
murauit itaq̄ omne vulg⁹ ꝯtra
p̄ncipes isrl̄. Qui rn̄derūt eis. Iu
rauim⁹ eis in nomīe dn̄i dei isrl̄ ⁊
idcirco nō possumus eos ꝯtingē
Sed hoc fatiem⁹ eis. Reseruentur
q̄dez ⁊ viuāt ne ꝯtra nos ira dn̄i
ꝯcitet̄ si peierauerim⁹. ꝫ sic viuāt
vt in vsus vniuerse multitudīs lig
na cedāt aq̄sq̄ cōportent. Quib⁹
hec loquentib⁹ vocauit gabaoni
tas iosue ⁊ dixit eis. Cur nos de
cipere fraude voluistis vt dicētis

ꝓcul valde habitam⁹ a vob̄ cum
in medio nr̄i sitis. Itaq; sb̄ male
dictione eritis ⁊ nō deficiet de stir
pe vr̄a ligna cedens aq̄sq; cōpor
tans in domū dei mei. Qui rn̄derūt
Nūtiatū ē nob̄ seruis tuis q̄ ꝓmi
sisset dn̄s deus tu⁹ moysi ſuo ſuo
ut traderet vob̄ omnē terrā ⁊ disp
deret cūctos hītatores ei⁹. Timui
mus igit̄ valde ⁊ ꝓuidim⁹ aīab;
nr̄is vestro terrore ꝯpulsi ⁊ hoc cō
siliū iniuim⁹ Nūc aūt ī manu tua
sumus qd̄ tibi bonū ⁊ rectū videt̄
fac nob̄. Fecit ergo iosue ut dixe
rat ⁊ liberauit eos de manib⁹ fili
oꝝ isrl̄ ut n̄ occiderent̄. Decreuit
q; in illo die eos esse ī ministerio
cūcti populi ⁊ altaris domini cedē
tes ligna ⁊ aquas cōportātes vs
q; in pn̄s tēpus in loco quē dn̄s
elegisset. ¶ Capitulū. x.

Que cū audisset adonisedech
rex iherusalem ꝙ scilicet cepis
set iosue hay ⁊ subuertisset eam
sicut enim fecerat ihericho et regi
eius sic fecit hay ⁊ regi illi⁹ et ꝙ
trāsfugissent gabaonite ad isra
hel ⁊ eēnt federati eoꝝ timuit val
de Vrbs enim magna eāt gaba
on ⁊ vna ciuitatū regaliū ⁊ maior
oppido hay oēsq; bellatores eius
fortissimi. Misit ergo adonisedech
rex ihrl̄m ad oham regē hebron
⁊ ad pharan regē iherimoth adi
aphieq̄ regez lachis ⁊ ad dabir
regem eglon dicens. Ad me ascē
dite ⁊ ferte p̄sidiū ut expugnem⁹
gabaon quaē trāsfugerit ad io
sue ⁊ ad filios isrl̄. Cōgregati igi
tur ascenderūt quinq; reges amor
reoruz rex iherusalē rex hebron rex
iherimoth rex lachis rex eglon si
mul cū exercitib⁹ suis ⁊ castrame
tati sunt circa gabaon oppugnā
tes eā. Habitatores aūt gabaon
vrbis obsesse: miserūt ad iosue q̄
tunc morabatur in castris apud
galgalaz ⁊ dixerūt ei Ne retrahas
manus tuas ab auxilio seruoruz
tuoꝝ. Ascēde cito ⁊ libera nos. fer
q; p̄sidium. Cōuenerūt enim adu
sum nos om̄es reges amorreoruz
qui habitāt in mōtanis. Ascēdit
q; iosue de galgalis ⁊ omnis exer
citus bellatoꝝ cū eo viri fortissimi
dixitq; dn̄s ad iosue. Ne timeas
eos. In manus enī tuas tradidi
illos. Nullus enim ex eis tibi resi
stere poterit. Irruit itaq; iosue su
per eos repente tota nocte ascen
dens de galgalis. Et conturbauit
eos dn̄s a facie israhel cōtriuitq;
plaga magna in gabaon ac per
secutus est eos ꝑ viā ascensus be
thoron ⁊ ꝑcussit vsq; azecha ⁊ ma
ceda. Cūq; fugerent filios israhel
⁊ essent in descensu bethoron dn̄s
misit super eos lapides magnos
de celo vsq; aa azecha. Et mortui
sūt multo plures lapidibus grā
dinis q̄ quos gladio ꝑcusserāt
filij israhel. Tunc locutus est io
sue domino in die qua tradidit
amorreū ī ꝯspectu filioꝝ isrl̄. dixit
q; corā eis. Sol cōtra gabaon ne
mouearis ⁊ luna contra vallem
aialon Steterūtq; sol ⁊ luna donec
vlcisceret̄ se gens de inimicis suis
Nonne scriptum est hoc in libro
iustoꝝ. Stetit itaq; sol in medio
celi et nō festinauit occūbere spa
tio vni⁹ diei. Nō fuit añ ⁊ postea
tā longa dies obediēte domino vo
ci hominis ⁊ pugnāte ꝑ israhel.

Reuersusq; ē iosue cū omni isrl' ī ca
stra galgale. Fugerāt em̄ qn̄q; re
ges ⁊ se abscōderāt in spelūca vrb
maceda. Nūciatūq; est iosue ꝙ in
uenti essent qn̄q; reges latētes in
spelūca vrbis maceda Qui p̄cepit
socijs ⁊ ait Voluite saxa ingētia
ad os spelunce et ponite viros in
dustrios qui clausos custodiant
Vos aūt nolite stare ꝫ ꝑseq̄mini
hostes et extremos quosq; fugiē
tiū cedite. Ne dimittatis eos vrbiū
suaꝝ intrare presidia quos tradi
dit dn̄s deus ī manꝰ vr̄as. Cesis
ergo adūsarijs plaga magna ⁊
vsq; ad internecōꝫ pene ꝯsūptis:
hij q̄ israhel effugere potuerūt in
gressi sūt ciuitates munitas. Reu
fusq; est oīs exercitus ad iosue in
maceda vbi tūc erāt castra: sani
⁊ integro numero. Nullusq; ꝯtra
filios isrl' mutire ausus est. Prece
pitq; iosue dicēs Aperite os spelū
ce ⁊ ꝓducite ad me qn̄q; reges q̄ ī
ea latitāt. Fecerūtq; ministri ut si
bi fuerat imperatū ⁊ adduxerūt
ad eū qn̄q; reges de spelūca: regeꝫ
iherusaleꝫ regē hebron regem ieri
moth regē lachis regē eglon. Cū
q; educti essent ad eum vocauit
oēs viros isrl' ⁊ ait ad principes
exercitus q̄ secū erāt. Ite ⁊ ponite
pedes sup colla regū istoꝝ. Qui cū
ꝑrexissent et subiectoꝝ colla pedi
bus calcarēt: rursum ait ad eos.
Nolite timere nec paueatis ꝯforta
mini ⁊ estote robusti. Sic em̄ faci
et dn̄s cūctis hostibꝰ vr̄is adūsū
quos dimicabitis Percussitq; io
sue et interfecit eos atq; suspēdit su
per qn̄q; stipites: fuerūtq; suspēsi
vsq; ad vesp̄m Cūq; occūberet sol

precepit socijs ut deponerent eos
de patibulis q̄ depoītos ꝓiecerūt in
speluncā in q̄ latuerāt ⁊ posuerūt
sup os eius saxa ingētia q̄ perma
nēt vsq; in p̄sēs Eodē die macedā
q̄ cepit iosue et ꝑcussit in ore gla
dij. regēq; illius interfecit ⁊ om̄es
habitatores eius. Nō dimisit ī ea
saltē ꝑuas reliquias. Fecitq; regi
maceda sicut fecerat regi ihericho
Trāsiuit cū oī israhel de maceda ī
lebna ⁊ pugnabat ꝯtra eā quaꝫ
tradidit dn̄s cū rege suo in manꝰ
israhel. Percusserūtq; vrbē in ore
gladij ⁊ oēs habitatores eiꝰ. Nō
dimiserūt in ea vllas reliq̄as. Fe
cerūtq; regi lebna sicut fecerāt regi
iheicho De lebna trāsiuit ī lachis
cū omni isrl' ⁊ exercitu ꝑ girū dis
posito oppugnabat eā. tradiditq;
dn̄s lachis in manꝰ filioꝝ isrl' et
cepit eā die altero atq; ꝑcussit in
ore gladij oēmq; animā que fue
rat in ea sicut fecerat lebna. Eo tē
pore ascēdit irā rex gazer ut auxili
aret lachis queꝫ ꝑcussit iosue cū
oī ꝓplo eius vsq; ad internecōeꝫ
Trāsiuitq; de lachis ī eglon ⁊ cir
cūdedit atq; expugnauit eā in ea
dē die. ꝑcussitq; in ore gladij oēs
aīmas que erant in ea iuxta oīa
que fecerat lachis. Ascenditq̄ cū
oī isrl' de eglon ī ebron ⁊ pugna
uit ꝯtra eā. cepitq; et ꝑcussit ī ore
gladij: regēq̄ eiꝰ et oīa oppida re
giōis illiꝰ vniūsasq; aīas q̄ in ea
fuerāt ꝯmorate. Nō reliquit in ea
vllas reliq̄as. Sicut fecerāt eglon
sic fecit ⁊ ebron cūcta q̄ in ea repe
rit ꝯsumēs gladio Inde reūsus in
dabir cepit eā atq; vastauit: regē
q̄ eius atq; oīa ꝑ circuitū oppida

percussit in ore gladij. Non dimisit
in ea vllas reliquias Sicut fecerat
ebron et lebna et regibus earum sic fe
cit dabir et regi illius. Percussit
itaque iosue omnem terram montanam
et meridianam atque campestrem et
asedoth cum regibus suis Non dimisit
in ea vllas reliquias sed omne quod
spirare poterat interfecit sicut pre
ceperat ei dominus deus israel a cadesbar
ne vsque ad gazam. Omnem terram go
sen vsque gabaon vniuersosque re
ges et regiones eorum vno impetu ce
pit atque vastauit Dominus enim deus
israhel pugnauit pro eo. Reuersus
que est cum omni israel ad locum castro
rum in galgala. ¶ Ca. xi.

Que cum audisset iabin rex
asor misit ad iobab regem
madon et ad regem semeron atque ad
regem acsaph ad regesque aquilonis
que habitabant in montanis et in
planicie contra meridiem ceneroth
in campestribus quoque et regionibus dor iuxta
mare. chananeumque ab oriente et oc
cidente et amorreum atque etheum ac phe
rezeum et iebuseum in montanis. eueum
quoque qui habitabat ad radices hermon in
terra masphe. Egressique sunt omnes
cum turmis suis populus multus nimis
sicut arena que est in litore maris. equi
quoque et currus immense multitudinis.
Conuenerunt que omnes reges isti in vnum
ad aquas meron ut pugnarent
contra israhel. Dixitque dominus ad iosue
ne timeas eos Cras enim hac ea
dem hora ego tradam omnes istos vul
nerandos in conspectu israel Equos eo
rum subneruabis et currus igne com
bures Venitque iosue et omnis ex
ercitus eius cum eo aduersus illos
ad aquas meron subito et irruerunt

super eos tradiditque illos dominus in ma
nus israhel. Qui percusserunt eos et
persecuti sunt vsque ad sydonem ma
gnam et aquas masserephot. campum
que masphe qui est ad orientalem illi
us partem. Itaque percussit omnes ut nul
las dimitterent ex eis reliquias. Fe
citque sicut preceperat ei dominus. Equos
eorum subneruauit currusque combussit
igni. Reuersusque statim cepit asor
et regem eius percussit gladio Asor
enim antiquitus inter omnia regna
hec principatum tenebat. Percussitque
omnes animas que ibidem morabantur.
Non dimisit in ea vllas reliquias
sed vsque ad internecionem vniuer
sa vastauit ipsamque vrbem pere
mit incendio et omnes per circuitum
ciuitates. Regesque earum cepit per
cussit atque deleuit sicut preceperat ei
moyses famulus domini. Absque
vrbibus que erant in collibus et in
tumulis site ceteras succendit israel
vnam tantum asor munitissimam flam
ma consumpsit. Omnemque predam
istarum vrbium ac iumenta diui
serunt sibi filij israhel cunctis homi
nibus interfectis. Sicut preceperat
dominus moysi seruo suo ita prece
pit moyses iosue et ille vniuersa
compleuit. Non preterijt de vniuersis
mandatis nec vnum quidem verbum
quod iusserat dominus moysi. Cepit
itaque iosue omnem terram montanam
et meridianam terramque gosem et plani
ciem et occidentalem plagam montemque israel
et campestria eius et partem montis que ascen
dit seir vsque baalgath per planici
em libani subter montem hermon
omnes reges eorum cepit percus
sit et occidit. Multo tempore pu
gnauit iosue contra reges istos.

Nō fuit ciuitas q̄ sē nō traderet fi
lijs israhel: preter eueuz qui habi
tabat in gabaon. Omnes em̄ bel
lando cepit. Domini em̄ sentētia
fuerat vt indurarent̄ corda eorū
⁊ pugnarent cōtra israhel ⁊ cade
rent ⁊ nō mererentur vllaz clemē
tiam: ac perirent sic̄ p̄ceperat dn̄s
moysi. In tēpore illo venit iosue
⁊ int̄fecit enachim de montanis
ebron ⁊ dabir ⁊ anab ⁊ de omni
mōte iuda ⁊ israhel: vrbesq̄ eoꝝ
deleuit. Nō reliquit vllum de stir
pe enachim in terra filioꝝ israhel
absq̄ ciuitatibus gaza ⁊ geth ⁊
azoto in quib⁹ solū relicti sūt. Ce
pit ergo iosue omnē terrā sicut lo
cutus est dn̄s ad moysen ⁊ tradi
dit eā in possessionez filijs israhel
scd̄um partes et tribus suas: q̄e
uitq̄ t̄ra a prelijs. Hij sunt reges
quos p̄cusserūt filij isrl̄ ⁊ posside
rūt̄ terrā eoruz trans iordanē ad
solis ortuz: a torrente arnon vsq̄
ad montē hermon ⁊ omnē orien
talem plagā que respicit solitudi
nem. Seon rex amorreorū q̄ habi
tauit in esebon dn̄atus ē ab aroer
que sita ē sup ripam torrentis ar
non ⁊ medie p̄tis in valle: dimi
dieq̄ galaad vsq̄ ad torrentez ie
boc q̄ est termin⁹ filiorū ammon
⁊ a solitudine vsq̄ ad mare cene
roth cōtra orientē ⁊ vsq̄ ad maē
deserti q̄d est mare salsissimū: ad
orientalē plagā per viam q̄ ducit
bethsimoth ⁊ ab australi parte
q̄ subiacet asedothphasga termi
nus og regis basan de reliquijs
raphaim q̄ habitauit ī astaroth
⁊ in edrai ⁊ dn̄atus est in monte
hermō ⁊ ī salecha atq̄ in vniūsa
basan vsq̄ ad terminos gessuri
⁊ machati ⁊ dimidie partis gala
ad terminos seon regis esebon.
Moyses famulus dn̄i ⁊ filij isrl̄ p̄
cusserūt eos: tradiditq̄ t̄rā eorū
moyses in possessionē rubenitis ⁊
gadditis ⁊ dimidie t̄bui manasse

Hij sunt reges ¶ Ca·xij·:·
terre quos p̄cussit iosue ⁊ fi
lij israhel trās iordanē ad occiden
talez plagā abaalgad in cāpo li
bani vsq̄ ad montē libani: cui⁹
pars ascēdit in seir. Tradiditq̄
eā iosue in possessionē tribubus
isrl̄ singulis p̄tes suas: tā in mon
tanis q̄ ī planis atq̄ cāpestrib⁹
In aseroth ⁊ ī solitudine ac ī me
ridie: etheus fuit ⁊ amorre⁹ cha
naneus ⁊ phereseus eueus et ihe
buseus Rex ihericho vnus. Rex
hay q̄ ē ex latere bethel vn⁹. Rex
ihrl̄m vnus. Rex ebrō vn⁹. Rex
iherimoth vnus Rex lachis vn⁹
Rex eglon vnus. Rex gazer vn⁹
Rex dabir vnus. Rex gader vn⁹
Rex herma vn⁹. Rex hereth vn⁹
Rex lebna vnus Rex odollā vn⁹
Rex maceda vn⁹. Rex bethel vn⁹
Rex taphua vn⁹. Rex ofer vnus
Rex affec vnus. Rex saron vnus
Rex madan vn⁹. Rex afor vnus
Rex samerō vn⁹. rex acsaph vn⁹
rex thenach vn⁹ Rex mageddo v
n⁹ Rex cedes vn⁹. Rex iachanen
carmeli vn⁹. Rex dor ⁊ p̄uīcie dor
vn⁹ Rex gentiū galgal vn⁹ Rex
thersa vn⁹ Oēs r̄ges trigīta vn⁹
Osue vero senex ¶ Ca·xiij·
p̄fecteq̄ etatis eāt ⁊ dixit domin⁹
ad eum. Senuisti ⁊ longeuus es
terraq̄ latissima derelictaq̄ est q̄
necdum sorte diuisa est ⁊ omnis

videlicꝫ galilea philistijm ⁊ vniuꝫ
si gressuri a fluuio turbido q̃ irri
gat egiptũ vsqꝫ ad terminos ac
caron ꝯtra aq̃lonẽ terra chanaã
q̃ in quinqꝫ r̃gulos philistijm di
uiditur. gazeos ⁊ azotios ascalo
nitas getheos ⁊ accaronitas. Ad
meridieꝫ vero sũt euehi oĩs terra
chanaan ⁊ maara sidonioꝝ vsqꝫ
afeca ⁊ t̃minos amorrei eiusqꝫ cõ
finia. libaniq̃ꝫ regio cõtra orientẽ
abaalgad sub monte hermon do
nec ingrediaris emath oĩm q̃ ha
bitabãt ĩ mõte a libano vsqꝫ ad
aquas masserephot vniuersiqꝫ si
donij Ego sũ qui delebo eos a facie
filiorum israhel. Veniat ergo in
partez hereditatis israhel sicut p̃
cepi tibi Et nũc diuide terrã in pos
sessionẽ nouem tribus ⁊ dimidie
tribui manasse cum qua ruben ⁊
gad possederũt terrã quam tradi
dit eis moyses famulus domini
trãs fluẽta iordanis ad oriẽtalez
plagam ab aroer q̃ sita est ĩ ripa
torrẽtis arnõ ⁊ ĩ vall' medio vni
uersaqꝫ cãpestria medaba vsqꝫ di
bon ⁊ cunctas ciuitates seon regis
amorrei q̃ r̃gnauit in esebon vsqꝫ
ad terminos filioꝝ ammõ ⁊ gala
ad ad t̃minũ gessuri ⁊ machati ⁊
oẽm mõtem hermõ ⁊ vniuersã ba
san vsqꝫ salecha õne regnũ og ĩ
basan q̃ regnauit in astaroth et
edrai ipse fuit de reliquijs rapha
im. ꝑcussitqꝫ eos moyses atqꝫ de
leuit. Noluerũtqꝫ disperdẽ filij isra
hel gessuri ⁊ machati ⁊ habitaue
rũt in medio israhel vsqꝫ in presẽ
tem diem. Tribui autẽ leui nõ de
dit possessionẽ sed sacrificia et vi
ctime domini dei israhel ipsa ẽ eiꝰ

hereditas sicut locutus est illi. De
dit ergo moyses possessionez tri
bui filiorum ruben iuxta cognaci
ones suas Fuitqꝫ terminꝰ eorum
ab aroer que sita est ĩ ripa torrẽ
tis arnon ⁊ in valle eiusdem tor
rentis media vniuersam planici
em que ducit medaba ⁊ esebon
cunctosqꝫ viculos earũ q̃ sunt in
campestribꝰ. dibonquoqꝫ et aba
mothbaal ⁊ oppidum baalmaõ
⁊ gessa ⁊ cedimoth ⁊ mephet ⁊ ca
riathaĩ ⁊ sabama ⁊ sarathasar
in mõte ꝯuallis bethfogor et ase
dothphasga ⁊ bethaisimoth om
nes vrbes cãpestres. vniuersaqꝫ re
gna seõ regis amorrei q̃ regnauit in
esebõ quẽ ꝑcussit moyses cũ pn̄
cipibꝫ madiaꝫ eueum ⁊ recẽ ⁊ sur
⁊ vr ⁊ rebee duces seon hĩtatores
t̃re ⁊ balaã filiuꝫ beor ariolũ occi
derũt filij isrl' gladio cũ ceteis int̃
fectis factusqꝫ ẽ t̃minꝰ filioꝝ rubẽ
iordaĩs fluuiꝰ. Hec ẽ possessio ru
benitarũ ꝑ ꝯgnacões suas vrbiũ
⁊ viculoꝝ. Deditqꝫ moyses t̃buĩ
gad ⁊ filijs eiꝰ ꝑ cognacõnes su
as possessionẽ cuius hec diuisio
est. Terminꝰ gazer ⁊ oĩes ciuita
tes galaad ⁊ dimidiã ꝑtẽ terre fi
lioꝝ ammon vsqꝫ ad aroer que ẽ
ꝯtr̃ rabba ⁊ ab esebõ vsqꝫ ad ra
moth masphe et bethanim et a
manaim vsqꝫ ad terminos dabir
Invallequoqꝫ betharan ⁊ beth
nemra ⁊ soccoth ⁊ saphõ reliquã
partẽ regni seon r̃gis esebon. Hu
iusq̃ꝫ finis iordanis est vsqꝫ ad
extremã partẽ maris chenereth
trãsiordanẽ ad oriẽtalẽ plagaꝫ
Hec ẽ possessio filioꝝ gad ꝑ fami
lias suas ⁊ cĩtates ⁊ ville earum.

Deditq; dimidie tribui manasse
filijsq; eius iuxta ognacones suas
possessiones eius hoc principiu est
A manaim vniuersaz basan & cuncta
regna og regis basan. oesq; vicos
iahir q sunt in basan sexaginta oppi
da & dimidia ptez galaad & astha
roth & edrai vrbes regni og in ba
san filijs machir filij manasse di
midie pti filioz machir iuxta og
nacones suas. Hec possessionez di
uisit moyses in campestrib9 moab
trans iordanen contra iericho ad orien
tale plagam. Tribui aut leui no de
dit possessionem qm dns deus isrl
ipe e possessio ei9 ut locut9 e illi.

Hoc est qd possederunt ¶ Ca. xiiij.
filij isrl in terra chanaan
quam dederunt eis eleazar sacerdos &
iosue filius nun & principes famili
arum p tribus isrl sorte oia diuiden
tes sicut precepat dns in manu moy
si nouem tribub9 & dimidie tribui
Duab9 enim tribub9 et dimidie de
derat moyses trans iordanen possess
sionez absq; leuitis q nichil tre ac
cepерunt inter fres suos. sed in eoz suc
cesserat locum filij ioseph in duas
diuisi trib9 manasse & ephraim.
Nec acceperunt leuite aliaz in terra
partez nisi vrbes ad habitandu &
suburbana earum ad alenda iumen
ta & pecora sua. Sicut precepat dns
moysi ita fecerunt filij isrl & diuise
runt terraz. Accesserunt itaq; filij iu
da ad iosue in galgala. locutusq;
est ad eum caleph fili9 iephone ce
nezeus. Nosti qd locutus sit dns
ad moysen hoiez dei de me & te in ca
desbarne. Quadraginta annorum
eram quando misit me moyses famulus
dni de cadesbarne ut explorarem ter
raz. nuntiauiq; ei qd mihi veru vi
debat. Fres aut mei q ascenderant
mecum dissoluerunt corpus populi & mihi lo
mino ego secutus sum dnm deum meum
Iurauitq; moyses in die illo dicens
Terra quam calcauit pes tuus erit
possessio tua & filioz tuoz in eter
num. qz secut9 es dnm deum tuum. Con
cessit g dns vitam mihi sicut pollicit9
est vsq; in presentem diem. Quadragin
ta & quinq; annis fuit ex quo locut9
est dns verbum istud ad moysen qn
ambulabat isrl p solitudinem hoc
die octogenta quinq; annoz sum sic
valens ut eo valebam tpe qn ad ex
plorandu missus sum illius in me
poris fortitudo vsq; hodie perseue
rat. tam ad bellandu qz ad gradiendu
da g mihi mores istu quez pollicitus
est dns teq; audiente in quo enac
chim sunt & vrbes magne atq; mu
nite: si forte sit dns meum et pote
ro delere eos sicut promisit mihi. Benedi
xitq; ei iosue & tradidit ei ebron in
possessionem atq; ex eo fuit ebron
caleph filio iephone cenezeo vsq;
in presentem diem. qz secut9 e dnm deum
isrl. Nomen ebron antea vocabat
cariath arbe. Adam maxim9 ibi
inter enachim situs e et terra ces
sauit a pliis. ¶ Ca. xv.

Sic sors filioz iude p cognacones
suas ista fuit a termino edom vs
q ad desertum syn contra meridiem et
vsq ad extremam ptem austral plage.
Initium eius a summitate maris
salsissimi & a lingua ei9 q respicit
meridiem. egredieq; contra ascensum
scorpionis & ptransit in syna. ascen
ditq; in cadesbarne & pueniet in es
rom ascendes ad dara et circuiens
cariathaa atq; inde ptransiens in

aſemona q̄ puenīēs ad torr̄ēm egipti ēr̄tq; termi ei⁹ maḗ magnū Hic erit finis meridiane plage.
Ab oriēte vero erit imtiū maris sal liſſimū vſq; ad extrema iordanis q̄ ea q̄ ẽſpiciūt ad aq̄lonē a lingua maris vſq; ad eūd iordanis fluui um aſcēditq; termin⁹ ī bethagla q̄ trāſit ab aq̄lone in betharaba aſcēdēs ad lapidē boem filij ruben q̄ tēdēs vſq; ad ēminos debera de valle achor otra aq̄lonē ẽſpiciēs galgala q̄ eſt ex adūſo aſcēſiōis adommim ab auſtrali pte torrentis. trāſitq; aquas q̄ vocātur fōs ſol q̄ erit exitus ei⁹ ad fōtē rogel aſcēditq; p vallē filij ennō ex latere iebuſei ad meridiē. hec ē ihe salē q̄ inde ſe erigēs ad verticē mōtis q̄ eſt cōtra ī fūmitate vallis raphaim cōtra aq̄lonē. ptrāſitq; a vertice mōtis vſq; ad fōtē aq̄ nepthoa q̄ pue nit vſq; ad vicos mōtis ephron indiaturq; in bala q̄ ē cariathiarim id eſt vrbs ſiluar q̄ circuit de bala cōtra occidētē vſq; ad mōtē ſeir trāſitq; iuxta latus mōtis iarim ad aq̄lonē in chēſlon q̄ descēdit ī bethſames. trāſitq; ī thāna q̄ pueit cōtra aq̄lōē ptis accaron ex latere indiatq; ſecrona q̄ trāſit mōtē baala. pueitq; ī gebneel q̄ magni maris cōtra occidētē fine cō dubio. Hīc fūit ēmīm filior iuda p circuitū in ognacōnibz ſuis. Caleph vero filio iephōne dedit ptem ī medio filior iuda ſicut p̄cepat ei dñs cariatharbe pr̄s enach ipſa ē ebron. deleuitq; ex ea caleph tres filios enach ſeſai et haymā q̄ tholmai de ſtirpe enach atq; in

de cōſcendēs venit ad habitatorēs dabir q̄ pr̄s vocabatur cariathſepher id eſt ciuitas lītar. dixitq; ca leph Qui percuſſerit cariathſepher q̄ cepit eā dabo ei axā filiam meā vxorē. Cepitq; eā othoniel filius cenē frat caleph iunior. dedit q; ei axam filiā vxorē. Qui cū p gerent ſimul ſuaſit ei vir eius ut pe teret a pre ſuo agrū. ſuſpirauitq; ut ſedebat ī aſino Cui caleph q̄d habes inquit. At illa rndit. da mihi bñdictionē. Terrā auſtra lem q̄ arentē dediſti mihi: iunge q̄ irriguā. dedit itaq; ei caleph ir riguū ſuperi⁹ q̄ inferi⁹. Hec ē poſ ſeſſio tribus filior iuda p ogna cōnes ſuas. erātq; ciuitates ab extremis ptib⁹ filior iuda iuxta ter mios edō a meridie. cabſeel eder q̄ iagur q̄ cina q̄ dimona q̄ adada q̄ cedes q̄ aſor q̄ iethanzif q̄ telez et baloth aſor noua et carioth ieſrom hec eſt aſſor omā ſame et melod q̄ aſer gadd q̄ aſſemoth q̄ bethfeleth q̄ aſersuala berſabee q̄ baziothiaq̄ abala q̄ hum eſem q̄ heltholad q̄ exul q̄ zarma q̄ ſice lech q̄ medemena q̄ ſēſenna leba oth q̄ ſelim q̄ ahē rēmon omēs ci uitates viginti noue q̄ ville earū In campeſtrib⁹ vero eſtaol q̄ ſarea q̄ aſena q̄ azone q̄ engāmim q̄ tha phua q̄ enaym q̄ ierimoth q̄ adu lā ſocho q̄ azecha q̄ ſarim et adi taym q̄ gedera q̄ gederothaym vrbes xiiij. q̄ ville earū. Sanā q̄ adaſa q̄ magdalgad deleā q̄ maſepha q̄ iectel lachis q̄ baſchat et eglon thebbon q̄ leemas q̄ cethiſa q̄ gide roth q̄ bethdagon q̄ neema q̄ ma ceda cīates ſedecim q̄ ville earum

Labana ⁊ ether et asan iepta et
esna ⁊ nesib ⁊ ceyla et achzib et
maresa: ciuitates nouē ⁊ ville ea
rū. Accaron cū vicis ⁊ villul' suis
Ab accaron vsq; ad mare omnia
q; vergūt ad azotū ⁊ viculos ei⁹.
Azotus cū vicis ⁊ villul' suis ga
sa cū vicis ⁊ villulis suis vsq; ad
torrentē egipti ⁊ mare magnū ter
minus eius ⁊ in monte samir et
iecther ⁊ socchoth ⁊ edēna caria
thsenna hec ē dabir: anab ⁊ hiſ
themo ⁊ anym gosen ⁊ olō et gy
lo ciuitates vndecim ⁊ ville earū
Arab ⁊ ruma ⁊ esaan ⁊ ianum ⁊
bethafua et afeca athmatha et
chariatharbe hec est ebron ⁊ sior
ciuitates nouem ⁊ ville earū. Ma
on ⁊ chermel ⁊ ziph ⁊ iocbe iesra
hel et iucadam et zanoe accaym
gabaa ⁊ thamna ciuitates decē
⁊ ville earum. Aliud ⁊ bethsor ⁊
ibedo: mareth ⁊ bethanoth ⁊ hel
thecen ciuitates sex ⁊ ville earuz
Cariathbaal hec est chariathia
rim vrbs siluarū et arebba ciui
tates due ⁊ ville earū. In deserto
betharaba meddyn et sacha et
nebsan ciuitates salis ⁊ ēgaddi
ciuitates sex et ville earū. Fiunt
simul centū quindecim. Jebuseuz
aūt habitatorez iherusalem nō po
tuerūt filij iuda delere. habitauit
q; iebuseꝰ cū filijs iuda in iheru
salē vsq; in pñtē diez. ¶ Ca. xvi.
Ecidit q; sors filiorū ioseph
ab iordane cōtra iherichō ⁊
aquas eius ab oriente solitudo q;
ascēdit de iherichō ad mōtē bethel
⁊ egreditur de bethel luzam: tran
sitq; terminuz archiatharoth et
descēdit ad occidētē iuxta tminū
iesleti: vsq; ad terminos bethoro
inferioris ⁊ gazer: finiunturq; re
giones eius mari magno: possede
runtq; filij ioseph manasses et e
phraim. Et factus est termin⁹ fi
liorū ephraim p cognacōes suas
⁊ possessio eorū contra orientem
atharoth addur vsq; bethoron
superiorem egrediuntq; cōfinia in
mare Machmetath vero aquilo
nem respicit et circuit tminos cō
tra orientē in thanatselo ⁊ ptrā
sit a torrente ianoe: descēditq; de
ianoe in atharoth et noaratha
et puenit in iherichō: egredituq;
ad iordanē de taphua ptrāsitq;
cōtra mare in vallem harūdimeti
sūtq; egressus eius in mare salsis
simū. Hec est possessio tribus fi
liorz ephraim p familias suas. vr
bes que separate sūt filijs ephra
im in medio possessionis filiorum
manasse ⁊ ville earū. Et nō inter
fecerūt filij ephraim chananeuz
qui habitabat in gazer: habita
uitq; chananeus ī medio ephra
im vsq; in diem hāc tributarius.
Ecidit autē. ¶ Ca. xvij.
sors tribui manasse. ipē em
est pmogenitus ioseph: machir
pmogenito manasse pri galaad
qui fuit vir pugnator: habuitq;
possessionē galaad ⁊ basan ⁊ re
liquis filiorz manasse iuxta fami
lias suas: filijs abyezer et filijs
helech ⁊ filijs hesrihel ⁊ filijs sichē
⁊ filijs epher et filijs semida Isti
sunt filij manasse filij ioseph: ma
res p cognacōnes suas. Salpha
ath vero filio epher filij galaad
filij machir filij manasse nō erāt
filij sed sole filie quarū ista sunt

nomīa: mahala ⁊ noha ⁊ egla ⁊
melcha ⁊ tersa. Venerūtq; in cō
spectu eleazai sacdotis ⁊ iosue filij
nun ⁊ pncipuz dicentes: dn̄s p̄ce
pit p manū moysi ut daretur no
bis possessio in medio fratrū nr̄o
rū. Deditq; iuxta imperiū dn̄i pos
sessionē ī medio fratrū pr̄is earū
⁊ ceciderūt funiculi manasse decez
absq; terra galaad ⁊ basan trās
iordanē. Filij em̄ manasse posse
derunt hereditatem in mediō filio
rum eius. Terra autem galaad
cecidit in sortem filioruz manasse
qui reliqui erāt. Fuitq; termin⁹
manasse ab aser machmata que
respicit sychem et egreditur ad
dextraz iuxta habitatores fontis
thaphue. Etem̄ in sorte manasse
ceciderat terra thaphue que est
iuxta terminos manasse filioruz
ephraim. Descenditq; terminus
vallis harundineti in meridiem
torrentis ciuitatuz ephraim que
in medio sunt vrbium manasse.
Termin⁹ manasse ab aquilone
torrentis ⁊ exitus ei⁹ pgit ad ma
re ita ut possessio ephraim sit ab
austro ⁊ ab aq̄lōe manasse ⁊ vtrā
q; claudat mare ⁊ ɔiūgant̄ sibi ī
tribu aser ab aq̄lone ⁊ ī t̄bu ysa
char ab oriente. Fuitq; hēditas
manasse ī ysachar ⁊ in aser. bersā
⁊ viculi ei⁹ ⁊ iebblaā cū viculis su
is ⁊ hītatores dor cuz oppidis suis
hītatores q̄ endor cū viculis suis
similiterq; habitatores thenach
cū vicul' suis ⁊ hītatores mageddo
cū viculis suis ⁊ tertia ps vrb̄ no
phech. Nec potuerūt filij manasse
has cītates subūtē sed cepit cha
nane⁹ hītare ī t̄ra sua. Postq̄ āt

ɔualuerūt filij isrl' sb̄iecerunt cha
naneos et fecerunt sibi tributari
os nec interfecerunt eos. Locuti
sūt filij ioseph ad iosue ⁊ dixerūt
Quare dedisti m̄ terraz in possessi
onem sortis ⁊ funiculi vnius cuz
sim tāte multitudinis et benedixe
rit mihi domin⁹. Ad quos iosue
ait. Si populus multus es ascen
de in siluam et succide tibi spacia
in terra pherezei ⁊ raphaim quia
āgusta est tibi possessio montis
ephraim. Cui responderunt filij
ioseph. Non poterimus ad mon
tana conscendere cum ferreis cur
ribus vtantur chananei qui ha
bitant in terra cāpestri in qua si
ti sunt bersan cum viculis suis et
iezrahel mediā possidens vallem
Dixitq; iosue ad domum ioseph
⁊ ephraī ⁊ manasse Popul⁹ mul
t⁹ es ⁊ magne fortitudīs n̄ habes
sortem vnaz s̄ trāsibis ad montē
⁊ succides tibi atz purgab̄ ad ha
bitād̄ spacia ⁊ poteris vltr̄ pcedē
cū sb̄uerteris chananeū quez di
cis ferreos hr̄e currus ⁊ eē fortissi
mum. ¶ Capi. xviij.

Congregatiq; sunt oēs filij
isrl' ī sylo ibiq; fixerūt taber
naculū testionij ⁊ fuit eis t̄ra sub
iecta Remāserāt āt filioꝝ isrl' sep
tem tribus. que necdum accepe
rant possessiones suas Ad quos
iosue ait. Vsq; quo marcetis ig
nauia ⁊ non intratis ad possiden
dam terram quam domin⁹ deus
patrum vestrorum dedit vobis.
Eligite de singulis tribub⁹ ternos
viros ut mittam eos ⁊ pgāt atz
circueāt terrā ⁊ describāt eaz iux
ta t̄minū vni⁹ cuiusq; multitudīs

referantq; ad me qd descripserint
Diuidite vob terrā in septē ptes.
Judas sit in terminis suis ab au
strali plaga ⁊ dom⁹ ioseph ab aq̄
lone: mediā inter hos terraz in se
ptē ptes describite ⁊ huc venietis
ad me ut corā dño deo vr̄o mittā
vob hic sortē. qr nō est inter vos
pars leuitaꝝ. ꝫ sacerdotiū dñi est
eoꝝ hereditas. Gad aūt ⁊ rubē et
dimidia trib⁹ manasse iā accepe
rāt possessiōes suas trās iordanē
ad oriētalē plagā quas dedit eis
moyses famulus dñi. Cūq; insur
rexissent viri ut pgerēt ad descri
bendū terram p̄cepit eis iosue di
cēs. Circuite terrā ⁊ describite eaz
ac reuertimini ad me ut hic corā do
mino deo vr̄o in sylo mittā vobis
sortē. Itaq; prexerūt ⁊ lustrantes
eā in septē ptes diuiserūt scribētes
in volumīe. reuersiq; sunt ad iosue
in castra sylo. Qui misit sortes co
raz dño in sylo. diuisitq; trā filijs
isrl̄ in septē ptes. Et ascēdit sors
prima filioꝝ beniamin per fāilias
suas ut possiderent terrā inter fili
os iuda ⁊ filios ioseph Fuitq; ter
minus eoꝝ cōtra aq̄lonē a iorda
ne pgēs iuxta latus iericho septē
trionalis plage et inde cōtra occi
dētem ad mōtana cōscēdens ⁊ per
uenīēs ad solitudinē bethauen.
atq; ptrāsiens iuxta lusā ad meri
diē ipa ē bethel. descēditq; ī atha
roth addar in mōtē q̄ est ad me
ridiē bethoron inferioris ⁊ inclina
tur circuiens cōtra mare ad meri
diez mōtis q̄ respicit bethoron cō
tra affricū. Sūtq; exitus eius ī ca
riathbaal q̄ vocatur ⁊ cariathia
rim vrbē filioꝝ iuda. Hec est pla
ga ɔtra mare ad occidentē. A me
ridie autez ex parte cariathiarim
egredietur terminus cōtra mare ⁊
peruenit vsq; ad fontē aquarum
nepthoa. Descēditq; in ptē mōtis
qui respicit vallē filioꝝ ennon et
est ɔtra septētrionalez plagaz in
extrema parte vallis raphaim. de
scenditq; ī iehennō id ē vallis en
nō iuxta latus iebusei ad austrū
⁊ puenit ad fontez rogel trāsiens
ad aquilonē et egrediēs ad ense
mes id ē fontē solis ⁊ ptrāsit ad vs
q; tumulos q̄ sūt e regiōe ascēsus
adommin. descēditq; ad habēbo
en id ē lapidē boen filij rubē ⁊ ptrā
sit ex latere aq̄lonis ad cāpestria
descenditq; in planitiē ⁊ p̄tergre
dit cōtra aq̄lonē bethagla. sūtq;
exitus eius ɔtra linguā maris sal
sissimi ab aquilone in fine iorda
nis ad australez plagā qui ē t̄mi
nus illius ab oriente. Hec est pos
sessio filioꝝ beniamī p terminos
suos ī circuitu ⁊ fāilias suas Fue
runtq; ciuitates eius iericho ⁊ be
thagla ⁊ vallis casis betharaba
⁊ samaraim ⁊ bethel ⁊ auim ⁊ af
fara ⁊ offoā villa hēmona ⁊ offui
⁊ gabee cītates duodecī ⁊ ville ea
rum. Gabaon ⁊ rama ⁊ beroth ⁊
mesphecaphara ⁊ amosa ⁊ recez
iarephel ⁊ tharela ⁊ sela heleph ⁊
iebus q̄ est ihrl̄m gabaad ⁊ cari
ath ciuitates q̄tuordecī et ville ea
rū. Fiūt oēs ciuitates vigintisex.
Hec ē possessio filioꝝ beniamī iux̄
familias suas. ¶ Ca. xix.

Et egressa est sors secūda fi
lioꝝ simeon p ɔgnacōes su
as. fuitq; hereditas eoꝝ ī medio
possessionis filioꝝ iuda bersabee

et sabee et molada et asersua baa
la et asem et heltholad bethular
ma et sicelech et bethmarchaboth
et asersua et bethlepaboth et saro
hem: ciuitates tredecim et ville earum.
Ayn et remon et athar et asan: ciui
tates quatuor et ville earum. Omnes viculi
per circuitum vrbium istarum vsque ad ba
laad bercameth contra australem
plagam. Fuerunt que omnes ciuitates de
cem et septem. Hec est hereditas filio
rum symeon iuxta possessiones suas in
possessione et funiculo filiorum iuda
quia maior erat et idcirco filij symeon
possederunt in medio hereditatis
eius. Ceciditque sors tercia filiorum
zabulon per cognaciones suas et factus
est terminus possessionis filiorum za
bulon vsque sarith. Ascenditque de ma
ri et medalaa et peruenit in debba
seth vsque ad torrentem qui est contra
ieconan et reuertitur de sarith contra
orientem in finem sicelech thabor et
egreditur ad daberet: ascenditque
contra iasie et inde pertransit vsque ad ori
entalem plagam gethefer et thacha
sin et egreditur in remon amphar et
noa et circuit ad aquilonem et na
thon. Suntque egressus eius vallis
iepthahel et cathethet naalol et
sermon et iedaba et bethleem: ciuitates
duodecim et ville earum. Hec est here
ditas tribus filiorum zabulon per cog
naciones suas vrbes et viculi earum
Ysachar egressa est sors quarta per
cognaciones suas: fuitque eius heredi
tas iezrahel et casaloth et funez et
affraim et senon et naarath et rab
both et cesien haemes et rameth
et engani et henadda et bethfeses
et peruenit terminus eius vsque thabor et se
esima et bethsemes: erantque exitus

eius iordanis ciuitates sedecim et ville ea
rum. Hec est possessio filiorum ysachar
per cognaciones suas vrbes et viculi earum
Ceciditque sors quinta tribui filiorum
aser per cognaciones suas: fuitque termi
nus eorum alchat et cali et bethen et ax
ab et elmeleth et amaad et messal
et peruenit vsque ad carmelum maris
et syor et labanath: ac reuertitur con
tra orientem bethdagon: et pertransit
vsque zabulon et vallem ieptael contra
aquilonem in bethemeth et neiel: egre
ditur que ad leuam cabul et acran et ro
ob et amon et chana vsque ad sydo
nem magnam: reuertitur que in orma
vsque ad ciuitatem munitissimam tyrum
et vsque osam: erunt que exitus eius in
mare de funiculo acziba et amma
et afeg et roob: ciuitates vigintidue
et ville earum. Hec est possessio filiorum
aser per cognaciones suas: vrbesque et vi
culi earum. Filiorum neptali sexta pars
cecidit per familias suas et cepit ter
minus de beleb et helon sananim et
adami que est neceb et iebnahel vsque
lecun: et egressus eorum vsque ad ior
danem reuertitur que terminus contra oc
cidentem et azauoth thabor atque inde
egreditur in vcuca et pertransit in zabu
lon contra meridiem et in aser contra oc
cidentem et in iuda ad iordanem contra
ortum solis ciuitates munitissime: assedim
ser et amad et rechath et cenereth
et edema et arama asor et cedes et
edrai nasor et ieron et magdihel
horem et bethanath et bethsemes
ciuitates decem et nouem et ville
earum. Hec est possessio tribus
filiorum neptalim per cognacio
nes suas vrbes et viculi earum.
Tribui filiorum dan per famili
as suas egressa est sors septima

et fuit terminus possessionis eius
saraa et hestaol et hair semes id est
ciuitas solis: selebin et ahialon et
iethela helon et thenna et achron
helcheten iebton et baalad iud et
bane et barach et iethrēmō atque
ihercon et arechō: cū termino q̄ re
spicit ioppen et ipō fine ꝯcluditur
Ascēderūtque filij dan et pugnaue
rūt cōtra lesen: ceperūtque eā et per
cusserūt eā in ore gladij et possede
rūt et habitauerūt in ea: vocātes
nomē eius lesen dan ex noīe dan
patris sui. Hec ē possessio tribus
filiorū dan p ꝯgnacōnes suas: vr
bes et viculi earū. Cūq̄ cōplesset
sorte terrā diuidē singul' p trib⁹
suas dederūt filij israhel possessiōem
iosue filio nun ī medio sui iuxta
p̄ceptū dn̄i. vrbē quā postulauit
tamnathsara in mōte ephraim
Et edificauit cītatē habitauitque ī
ea. Hee sūt possessiones q̄s sorte
diuiserūt eleazar sacerdos et iosue
filius nun et p̄ncipes familiarū
ac tribuū filiorū isrl' in sylo corā
dn̄o ad ostiū tabnaculi testīonij
partitique sūt terrā. ¶ Ca. xx. ·:·

Et locut⁹ ē dn̄s ad iosue di
cens. Loquere filijs isrl' et
dic eis. Separate vrbes fugitiuo
rū de quib⁹ locutus sū ad vos per
manū moysi vt cōfugiat ad eas
quicūque animā pcusserit nescius
et possit euadere irā ꝓximi: q̄ vltor
ē sanguinis cū ad vnā harū cō
fugerit ciuitatū: stabitque ante por
tā ciuitatis et loquet' senioribus vr
bis illius: ea q̄ se cōprobēt innocen
tē: sicque suscipient eū et dabunt ei
locū ad habitandū. Cūque vltor
sanguinis eū fuerit psecut⁹ non
tradent in manus eius q̄llia igno
rās pcussit ꝓximū eius: nec ante
biduū triduūue eius ꝓbat' inimi
cus. Et habitabit in ciuitate illa
donec stet ante iudiciū causā red
dens facti sui et moriat' sacerdos ma
gnus q̄ fuerit in illo tpe. Tūc re
uertet' homicida et ingredie' cīta
tē et domū suā de qua fugerat. De
creuerūtque cedes ī galilea montis
neptalim et sychez ī mōte ephraī
et cariatharbe ipsa ē ebron ī mō
te iuda et ꝯrās iordanē cōtra oriē
talem plagā ihericho statuerūt bo
sor que sita ē in cāpestri solitudīe
de tribu ruben et ramoth galaad
de tribu gad et gaulon in basan
de tribu manasse. Hee ciuitates
cōstitute sūt cūctis filijs isrl' et ad
uenis q̄ habitabāt inter eos vt
fugeret ad eas q̄ animā nescius
pcussisset et nō moreret' in manu
ꝓximi: effusū sanguinē vindicaē
cupientis: donec staret āte ꝑplum
expositurus causā suā. ¶ Ca. xxi.

a Accesserūtque principes famili
arū leui ad eleazarū sacerdo
tē et iosue filiū nun et ad duces ꝯg
nationū p singulas trib⁹ filiorū
isrl': locutique sūt ad eos in sylo t're
canaan atque dixerūt dn̄s p̄cepit
p manū moysi vt darent' nobis
vrbes ad habitandū et suburba
na earū ad alenda iumenta. Dede
rūtque filij israhel de possessionib⁹
suis iuxta imperiū dn̄i: ciuitates et
suburbana earū. Egressaque ē sors
in familiā caath filiorū aaron sac
dotis de tribu iuda et symeon et be
niamin ciuitates tredecīet reliq̄s
filiorū caath id est leuitis q̄ sup
fuerāt de t'bub⁹ ephraim et dan

a dimidie tribꝫ manasse ciuitates
decē. Porro filijs gerson egressa ē
sors ut acciperent de tribubꝫ ysa
char a aser a neptalim dimidia
qꝫ tribu manasse in basan ciuita
tes numero tredecim. Et filijs me
rari ꝑ ꝯgnacōes suas de tribubꝰ
ruben a gad a zabulon vrbes duo
decim. Dederūtqꝫ filij israhel leuitis
ciuitates et suburbana earꝫ sicꝫ ꝑ
cepit dn̄s ꝑ manū moysi singul
sorte tribuētes De tribubꝫ filioꝝ
iuda a symeon dedit iosue ciuita
tes quaꝝ ista sunt nomina: filijs
aarō ꝑ familias caath leuitice ge
neris. prima em̄ sors ill egressa
ē: cariatharbe. patris enach que
vocat̄ ebrō in monte iuda a sbur
bana eius ꝑ circuitū. Agros vero
a villas eius dederat caleph filio
iephone ad possidēdum. Dedit er
go filijs aaron sacerdotis hebron
ꝯfugij ciuitatē ac suburbana eiꝰ
a lobnam cū suburbanis suis et
iether et istimō a helon et dabir
a ain a iethan a bethsames cum
sburbanis suis ciuitates nouem
de tribubꝰ ut dictum ē duabꝫ. De
tribu autē filioꝝ beniamin gaba
on a gabae a anatoch a almon.
cū sburbanis suis ciuitates q̄tuor
om̄s simul ciuitates filioꝝ aaron
sacerdotis tredecim cū sburbanis
suis. Reliquis vero ꝑ familias fili
oꝝ caath leuitici geneis hec ē da
ta possessio De tribu ephraim vr
bes ꝯfugij sichē cū sburbanis su
is ī mōte ephraī a gazer a iebsaꝫ
a bethorō cū sburbaīs suis ciuita
tes q̄tuor. De tribuqꝫ dan helteco
a gabathō a haialon a gethrem
mon cū sburbaīs suis ciuitates q̄

tuor Porro dimidia tribu manasse
tanach a gethrēmō cū sburbaīs
suis ciuitates due. Oēs ciuitates
decē a sburbana earꝫ date sūt filijs
caath īferioris g̃dꝰ Filijsqꝫ gersō
leuitici generis dedit de dimidia
tribu manasse confugij ciuitates
gaulō ī basan a bosrā cū sburba
nis suis ciuitates duas. Porro de
tribu ysachar cesiō a dabreth a ia
ramoch a engannī cū sburbaīs
suis ciuitates q̄tuor. De tribu aūt
aser masan a abdon a elrath et
roob cuꝫ suburbanis suis ciuita
tes quatuor. De tribu quoqꝫ nep
talim ciuitates cōfugij cedes ī ga
lilea a amothdor a carthari cū sb
urbanis suis ciuitates tres Oēs
vrbes familiaꝝ gersō tredecim cū
sburbanis suis. Filijs autem me
rari leuitis inferioris gradus per
familias suas: data est de tribu
zabulon iecnal a cartha et dan
na a naalol ciuitates quatuor cū
sburbanis suis. De tribu gad ci
uitates confugij ramoth in gala
ad a manaim et esebon a iazer ci
uitates q̄tuor cū sburbanis suis.
De tribu rubē vltra iordanē ꝯtra
iericho ciuitates confugij. bosor
ī solitudīe misor a iazer a iethsō
a maspha ciuitates q̄tuor cū sub
urbanis suis. Omnes vrbes filio
rū merari ꝑ familias a cognacio
nes suas duodecim. Itaqꝫ ciui
tates vniuse leuitaꝝ ī medio pos
sessiōis filioꝝ israhel fuerūt q̄dra
gintaocto cuꝫ sburbanis suis sin
gule ꝑ familias distribute. Dedit
qꝫ dn̄s deꝰ israheli oēꝫ terrā quaꝫ
trāditurꝫ se patribꝫ eoꝝ iurauerāt
a possederūt illā atꝫ hītauerūt ī ea

Dataq̃ est ab eo pax in om̃es per
circuitum nacões · nullusq̃ eis ho
stiũ resistere ausus ẽ · ꝫ cũcti ĩ eoꝝ
ditionẽ redacti sũt · Ne vnũ quidẽ
v̄bũ qd̄ illis p̄stituru̅ se esse ꝓmi
seat irritum fuit · ꝫ rebus expleta
sũt omnia · ¶ Ca · xxij ·

Eodez tpe vocauit iosue rube
nitas ⁊ gadditas ⁊ dimidi
am tribũ manasse · dixitq̃ ad eos
Fecistis oĩa que p̄cepit vob̄ moy
ses famulus dñi · mihiq̃ ĩ oĩbus
obedistis nec reliq̃stis frẽs vr̄os
longo tpe vsq̃ in p̄sẽtẽ diẽ custo
diẽtes ĩperiũ dñi dei vr̄i · Quia igit̄
dedit dñs deꝰ vester frĩbus vr̄is
quietẽ ⁊ pacẽ sicut pollicitus est:
reu̅timini ⁊ ite ĩ tab̄nacula vestra
⁊ in terrã possessionis quã tradi
dit vob̄ moyses famulus dñi tñs
iordanẽ: ita dũtaxat ut custodia
tis attẽte ⁊ ope ꝯpleatis manda
tũ ⁊ legẽ quaꝫ p̄cepit vobis moy
ses famulꝰ dñi ut diligatis dñm
deũ vestrũ ⁊ ambuletis in oĩbus
vijs eiꝰ et obꝑuetis mãdata illiꝰ
adherea tisq̃ ei ac ꝑuiatis ĩ oĩ cor
de ⁊ ĩ omni aĩa vr̄a · Bñdixitq̃ eis
iosue et dimisit eos · Qui reu̅si sũt
in tab̄nacula sua · Dimidie aũt tri
bui manasse possessionẽ moyses
dederat in basan ⁊ idcirco medie
que supfuit dedit iosue sortẽ inter
ceteros fratres suos tñs iordanẽ
ad occidẽtalẽ eius plagam Cũq̃
dimiteret eos in tab̄nacula sua ⁊
bñdixiss̄ eis: dixit ad eos · In mlt̄
ta sb̄stãtia atq̃ diuicijs reu̅timini
ad sedes vr̄as cũ argento ⁊ auro
ere ac ferro et veste multiplici · Di
uidite p̄dã hostiũ cũ frĩbꝰ vestris
Reu̅siq̃ sũt ⁊ abierũt filij ruben ⁊
filij gad ⁊ dimidia tribus manas
se a filijs isrl̄ de sylo que sita est ĩ
chanaan ut intrarẽt galaad ter
rã possessionis sue quaꝫ obtinue
rãt iuxta imperiũ dñi ĩ maũ moy
si Cũq̃ venissent ad tumulos ior
danis in terra chanaã edificaue
rũt iuxta iordanez altare infinite
magnitudinis · Qd̄ cũ audissent
filij isrl̄ ⁊ ad eos certi nũcij detulis
sent edificasse filios rubẽ ⁊ gad ⁊
dimidie tribus manasse altaẽ in
terra chanaã sup iordanis tumu
los ꝯtra filios isrl̄ ꝯuenerũt oẽs
in sylo ut ascenderẽt ⁊ dimicarẽt
cõtra eos · Et interĩ miserũt ad il
los in terrã galaad phinees filiũ
eleazari sacerdotez ⁊ decẽ p̄ncipes cũ
eo singulos de singulis tribubus
Qui venerũt ad filios rubẽ ⁊ gad
⁊ dimidie tribꝰ manasse in terrã
galaad · dixer̄tq̃ ad eos Hec mã
dat oĩs ꝓplus dñi · Que ẽ ista trãs
gressio ⁊ Cur reliq̃stis dñm deũ is
rahel edificãtes altare sacrilegũ ⁊
a cultu illius recedentes ⁊ An parũ
vob̄ est ꝙ peccastis in beelphegor
⁊ vsq̃ in p̄sentẽ diẽ macula huiꝰ
sceleris in nobis ꝑmanet · multiq̃
de ꝓplo corruerũt ⁊ Et vos hodie re
liquistis dñm ⁊ cras in vniu̅sum
isrl̄ ira eiꝰ deseuiet · Qd̄ si putatis
immũdã esse terrã possessionis ve
stre tñsite ad terraꝫ in q̃ tab̄nacu
lũ dñi ẽ ⁊ habitate inter nos tm̄
ut a dño ⁊ a nr̄o ꝯsortio non rece
datis edificato altari p̄ter altare
dñi dei nr̄i · Nõne achã filius zare
preterijt mãdatũ dñi et sup oẽm
ꝓplm isrl̄ ira eius ĩcubuit ⁊ Et ille
eãt vnus homo atq̃ vtinã solus
perisset ĩ scelere suo · Rñder̄tq̃ filij

rubē ⁊ gaad ⁊ dimidie tribus ma
nasse pn̄cipibꝫ legacōis isrl̄. Fo r
tissim⁹ de⁹ dn̄s ipse nouit ⁊ isrl̄ si
mul intelligꝫ si p̄uaricacōnis aīo
hoc altare construxim⁹ n̄ custodi
at nos sed puniat nos in pn̄ti Et
si ea mente fecim⁹ ut holocausta
⁊ sacrifitiū ⁊ pacificas victimas
sup eo imponerem⁹ ipse q̄rat ⁊ iu
dicet ⁊ nō ea magis cogitacōne
atqꝫ tractatu ut dicerem⁹ cras di
cēt filij vr̄i filijs nr̄is. Quid vob̄ et
dn̄o deo israhel. Terminū posuit
dn̄s inter nos ⁊ vos o filij ruben
⁊ filij gad iordanē fluuiū. ⁊ idcir
co p artē nō habetis in dn̄o ⁊ per
hāc occasionez auertēt filij vr̄i fi
lios nr̄os a timore domī. Putaui
mus itaqꝫ melius ⁊ diximꝰ Extru
amus nob̄ altaē n̄ in holocausta
neqꝫ ad victimas offerendas sed
in testimoniū int̄ nos ⁊ vos et so
bolez nr̄aꝫ vr̄amqꝫ ꝓgeniem ut ꝯ
uiam⁹ dn̄o ⁊ iuris nr̄i sit offerre ⁊
holocausta ⁊ victimas et pacifi
cas hostias ⁊ nequaq̄ dicāt cras
filij vr̄i filijs nostris: nō est vobis
ps in dn̄o. Qd̄ si voluerint dicere
rn̄debunt eis. Ecce altare dn̄i qd̄
fecerūt patres nr̄i non in holocau
sta neqꝫ in sacrificiū. ꝯ in testimo
niū nostrū ac vestrū. Absit a no
bis hoc scelus ut recedam⁹ a dn̄o
⁊ eius vestigia relinq̄m⁹ extructo
altari ad holocausta ⁊ sacrificia
⁊ victimas offerendas preter al
tare dn̄i dei nostri qd̄ extructum ē
an̄ tab̄naculū ei⁹. Quibꝫ auditis
phinees sacerdos ⁊ principes lega
cōis israhel qui erāt cuꝫ eo placa
ti sūt ⁊ verba filioꝝ rubē ⁊ gad et
dimidie tribus manasse libētissiē

susceperūt. Dixitqꝫ phinees filius
eleazari sacerdos ad eos. Nūc sci
mus q̄ nobiscuꝫ sit dn̄s quoniā
alieni estis a preuaricacōne hac
⁊ liberastis filios israhel de manu
dn̄i. Reuersusqꝫ est cū principibꝫ
a filijs ruben ⁊ gad de terra gala
ad finiū chanaan ad filios isrl̄
⁊ retulit eis. Placuitqꝫ sermo cū
ctis audientibꝫ. Et laudauerūt de
um filij israhel et nequaq̄ vltra
dixerūt ut ascēderent contra eos
atqꝫ pugnarent ⁊ delerent terraꝫ
possessionis eoꝝ. vocauerūtqꝫ filij
ruben ⁊ filij gad altare qd̄ extrux
erāt testiomiū nr̄m q̄ dn̄s ipe sit
deus.:. ¶ Capi. xxiij.:.

Evoluto āt multo tpe pt⁹ q̄
pacē dederat dn̄s israheli sb̄
iectis in gyro nacōibꝫ vniuꝰ ⁊ io
sue iā lōgeuo ⁊ ꝑsenil̄ etatis: vō
uit iosue oēm israhelem maiores
qꝫ natu ⁊ pn̄cipes ac duces et ma
gistros dixitqꝫ ad eos. Ego senui
⁊ ꝓgressioris etatis sū vosqꝫ cerni
tis oīa q̄ fecerit dn̄s deus vr̄ cūctis
p circuitū nacōibꝫ quō ꝓ vob̄ ip
se pugnauerit Et nūc q̄ vob̄ sorte di
uisit oēm terrā ab oriētali pte ior
danis vsqꝫ ad mare magnū mul
teqꝫ adhuc superfūt nacōes dn̄s
deus vr̄ disp̄det eas ⁊ auferet a fa
cie vr̄a ⁊ possidebitis terrā sic vob̄
pollicitus ē Tm̄ ꝯfortami et esto
te solliciti ut custodiatis cūcta q̄
scripta sūt ī volumīe legis moysi
⁊ n̄ declinetis ab eis nec ad dextrā
neqꝫ ad sinistrā ne postq̄ ītr̄ueri
tis ad gētes q̄ int̄ vos futuē sūt iu
retis ī noīe deoꝝ eaꝝ ⁊ ꝯuiatis eis
⁊ adoretis illos ꝯ adhereatis dn̄o
deo vr̄o qd̄ fecistis vsqꝫ ī diē hāc

Et tūc auferet dn̄s deus in ꝯspcū
vestro gētes magnas et robustis
simas ⁊ nullus vobis resistere po
terit. Vnus e vobis ꝑsequet̄ ho
stiū mille viros. q̄ dn̄s de⁹ vester
ꝓ vobis ip̄e pugnabit sicut polli
citus ē. hoc tm̄ diligētissime p̄ca
uete vt diligatis dn̄m deū vestrū
Qđ si volueritis gentiū harū q̄ int̄
vos habitāt erroribꝰ adherē et
cū eis miscere cōnubia atq̄ amici
tias copulare: iā tūc scitote q̄ do
minꝰ deꝰ vester nō eas deleat āte
fatiē vrām. ꝫ sint vobis in foueā
ac laqueū ⁊ offendiculū ex latere
vestro ⁊ fudes in oculꝰ vr̄is: donec
vos auferat atq̄ disp̄dat de terra
hac optima quā tradidit vobis
En ego hodie ingrediar viaꝫ vni
uerse t̄re ⁊ toto aīo ꝯgnoscetis q̄
de oībꝰ v̄bis que se dn̄s p̄stituū
vobis esse pollicitꝰ ē: vnū nō p̄te
rierit incassuꝫ. Sicut ergo īpleuit
ope qđ ꝓmisit ⁊ ꝓspera cūcta ve
nerūt: sic adducet sup vos q̄cq̄d
maloꝝ cōminatꝰ ē: donec vos au
ferāt atq̄ disp̄dat de t̄ra hac op
tima quā tradidit vob̄. eo q̄ p̄te
rieritis pactū dn̄i dei vr̄i qđ pepi
git vobiscū ⁊ ꝑuieritis dijs aliēis
⁊ adoraueritis eos. Cito atq̄ ve
lociter ꝯsurget ī vos furor dn̄i et
auferemini ab hac terra optima
quā tradidit vob̄. ¶ Ca. xxiiij.

Congregauit iosue oēs tribꝰ
israhel in sychem et vocauit
maiores natu ac principes ⁊ iudi
ces ⁊ magistros: steterūtq̄ in cō
spectu dn̄i ⁊ ad ꝓpl̄m sic locutꝰ ē
Hec dicit dn̄s deꝰ isrl̄. Trās fluui
ū habitauerūt p̄res vr̄i ab initio
thare pater abraham et nachor
seruierūntq̄ dijs alienis Tuli er
go patrē vestrū abrahā de meso
potamie finibꝰ ⁊ adduxi eū ī t̄ra
chanaan. multiplicauiq̄ semen
eiꝰ ⁊ dedi ei ysaac: illiq̄ rursū dedi
iacob ⁊ esau. E quibꝰ esau dedi
montē seir ad possidendū: iacob
vero ⁊ filij eiꝰ descenderūt in egiptū
Misiq̄ moysen ⁊ aaron et ꝑcussi
egiptū mltis signis atq̄ portētis
eduxiq̄ vos ⁊ p̄res vr̄os de egip
to ⁊ venistis ad mare: persecutiq̄
sūt egiptij p̄res vr̄os cū curribꝰ
⁊ eq̄tatu vsq̄ ad mare rubꝝ Cla
mauerūt aūt ad dn̄m filij israhel
q̄ posuit tenebras int̄ vos ⁊ egip
tios ⁊ adduxit sup eos maē ⁊ ope
ruit eos. Viderūt oculi vr̄i cūcta
q̄ in egipto fecerim ⁊ habitastis
in solitudine multo tp̄e ⁊ ītrodu
xi vos ī t̄rā amorrei q̄ habitabat
trans iordanē Cūq̄ pugnarent
cōtra vos: tradidi eos in manus
vestras ⁊ possedistis terrā eoruꝫ
atq̄ int̄fecistis eos. Surrexit aūt
balach filius sephor rex moab ⁊
pugnauit cōtra israhelē. Misitq̄
⁊ vocauit balaaꝫ filiū beor vt ma
lediceret vobis et ego nolui audi
re eū. ꝫ ecōtr̄rio ꝑ illū bn̄dixi vob̄
⁊ liberaui vos de manu eiꝰ Trāsi
stisq̄ iordanē et venistis ad ieri
cho: pugnauerūtq̄ ꝯtra vos viri
ciuitatis eius: amorreus et phere
zeus ⁊ chananeus ⁊ etheꝰ ⁊ ger
geseus ⁊ eueus ⁊ ihebuseꝰ ⁊ tra
didi illos in manus vestras. Mi
siq̄ ante vos scrabrones et eieci
eos de locis suis: duos r̄ges amor
reorū: nō in gladio et in arcu tuo
dediq̄ vobis terrā ī qua nō labo
rastis et vrbes q̄s nō edificastis

ſit habitatꝛ̄is ꝫ eis vinea ⁊ oli
ueta que nō plantaſtis. ¶Nunc er
go timete dñm ⁊ ſeruite ei pfecto
corde atq; veriſſimo ⁊ auferte deos
quibus ſuerunt patres veſtri ꝫ
meſopotamia ⁊ ī egipto ac ſuite
domino. ¶ſi aūt malū vobis vide
tur ut dño ſeruiatis optio vobis
data. Eligite hodie quod placz
cui ſeruire potiſſimū debeatis vtz
dijs quibus ſeruierunt patres ve
ſtri ī meſopotamia an dijs amo
reoꝝ ꝫ quoꝝ terra habitatis.
Ego aute ⁊ domus mea ſeruiem⁹
domino. Reſpondit popul⁹ ⁊ ait.
Abſit a nobis ut relinquam⁹ do
minū ⁊ ſeruiam⁹ dijs alienis. Do
min⁹ deus noſter ipſe eduxit nos
et patres noſtros de terra egipti
⁊ de domo ſeruitutis. fecitq; vi-
dētibus nobis ſigna ingentia et cu
ſtodiuit nos in omni via p quaz
ambulauim⁹ ⁊ ī cunctis popul
per quos trāſiuim⁹ ⁊ eiecit vniu
ſas gētes amorreoꝝ habitato
rem terre quā nos intrauimus.
Seruiem⁹ igitur domino quia ipſe
eſt deus noſter. Dixit ioſue ad po
pulū. ¶Non poteritis ſeruire domi
no de⁹ eni ſāct⁹ ⁊ fortis emulato
eſt nec ignoſcz ſceleribz veſtris ac
peccatis. Si dimiſeritis dñm ⁊ ſer
uieritis dijs alienis cōuertet ſe ⁊
affliget vos atq; ſubuertet poſtq̄
vobis preſtiterit bona. Dixitq; po
pul⁹ ad ioſue. Nequaq̄ ita ut lo
queris erit ſ dño ſeruiem⁹. Et io
ſue ad populū teſtes inquit vos
eſtis q̄ ipſi elegeritis vobis dñm
ut ſuiatis ei. Rñderūtq;. Teſtes.
¶Nūc ergo ait auferte deos alieos
de medio veſtri ⁊ inclinate corda
veſtra ad dominū deū iſrahel. Di
xitq; populus ad ioſue. Domino
deo noſtro ſeruiemus ⁊ obedien
tes erimus preceptis eius. ¶Per
cuſſit ergo ioſue in die illo fedus
⁊ ꝓpoſuit populo precepta atq; iu
dicia in ſichem. Scripſitq; omnia
verba hec in volumine legis dñi et
tulit lapidem ꝓgrandez. poſuitq;
eū ſub terebinto quercū que erat in ſāctu
ario dñi ⁊ dixit ad oēm populū.
En lapis iſte erit vobis in teſtimo
niū q̄ audieritis omnia verba do
mini q̄ locutus ē vobis ne forte po
ſtea negare velitis ⁊ mentiri dño
deo vro. Dimiſitq; populū ſingu
los in poſſeſſionē ſuā. Et poſt hec
mortuus ē ioſue filius nun ſerv⁹
dñi cētum decē ānoꝝ ſepelierūtq;
eū in finibz poſſeſſiōis ſue in thā
nathſare q̄ ſita ē in mōte ephraim
a ſeptētrionali ptē mōtis gaas.
Seruiuitq; iſrl dño cūctis diebz
ioſue ⁊ ſenioꝝ qui longo vixerāt
tpe poſt ioſue ⁊ qui nouerāt oīa
opa dñi que fecerat in iſrl. Oſſa
quoq; ioſeph q̄ tulerāt filij iſrl
de egipto ſepelierūt in ſichem ī par
te agri quem emerat iacob a fili
is emmor patris ſichem centum
nouellis oūbus ⁊ fuit in poſſeſſi
onem filioꝝ ioſeph. Eleazar quo
q; filius aaron mortuus eſt et ſe
pelierūt eum in gabaath phine
es filij eius que data eſt ei in mō
te ephraim.

¶ Explicit liber Joſue.
¶ Incipit liber ſopthim
quē nos Judicū appel
lamus. ¶ Ca. primū.

Post mortē iosue ꝯsu
luerūt filij isrl dn̄m
dicētes. Quis ascen
det ante nos contra
chananeū ⁊ eit dux
belli. Dixitq; dn̄s. Judas ascēdet
Ecce tradidi terrā in manu eius.
Et ait iudas symeoni fratri suo.
Ascende mecū in sorte mea ⁊ pug
na ꝯtra chananeū ut ⁊ ego pgā
tecū in sorte tua. Et abijt cū eo sy
meon. Ascenditq; iudas ⁊ tradi
dit dn̄s chananeū ac pherezeum
in manꝰ eoꝝ ⁊ pcusserūt in bezech
decēmilia viroꝝ. Inuenerūtq; ado
nibezech in bezech ⁊ pugnauerūt
cōtra eū ac pcusserūt chananeū
⁊ pherezeū Fugit aūt adonibezech
quē psecuti ꝯphenderūt cesis sūmi
tatibꝰ manuū eius ac pedū. Dixit
q; adonibezech Septuagīta reges
amputatis manuū ac pedū sūmi
tatibꝰ colligebāt sb̄ mēsa mea ci
borū reliq̄as sicut feci ita reddidit
mihi deus. Adduxerūtq; eū in ihe
rusalē ⁊ ibi mortuꝰ est. Oppugnā
tes ergo filij iuda iherusalez cepe
rūt eā ⁊ pcusserūt in ore gladij tra
dētes cūctā incēdio ciuitatē. Et po
stea descēdētes pugnauerūt ꝯtra
chananeū qui habitabat in mō
tanis ⁊ ad meridiē in cāpestribꝰ
Pergēsq; iudas ꝯtra chananeū
q̄ habitabat in hebrō cuiꝰ nomē
fuit antiquitꝰ cariatharbe percus
sit sysai ⁊ haymā ⁊ tholmai atq;
inde pfectꝰ abijt ad habitatores
dabir cuiꝰ nomē vetus erat cari
ath sepher id ē ciuitas litterarū.
Dixitq; caleph. Qui pcusserit cari
ath sepher ⁊ vastauerit eā dabo
ei axam filiā meā vxorez. Cūq; ce
pissz eā othoniel filius cenez frat
caleph minor dedit ei axam filiā
suā coniugē Quā pgētē in itinere
monuit vir suus ut peteret a pr̄e
suo agrū. Que cū suspirassz sedēs ī
asino dixit ei caleph. q̄d habes ⁊
At illa rn̄dit. Da mihi benedictio
nē. q; terrā arētē dedisti mihi da
⁊ irriguā aquis. Dedit ergo ei ca
leph irriguū superiꝰ ⁊ irriguū in
feriꝰ. Filij aūt cinei cognati moy
si ascenderūt de cītate palmarū cū
filijs iuda ī desertū sortis eiꝰ qd̄ ē
ad meridiē arath ⁊ hītauerūt cū
eo. Abijt aūt iudas cū symeone
fratre suo ⁊ pcusserunt sil̄ chana
neū qui hītabat in sephat ⁊ inter
fecerūt eū. Vocatū est nomē vrb̄
horma id est anathema. Cepitq;
iudas gazam cū finibus suis ⁊ as
chalonē atq; accarō cū terminis
suis. Fuitq; dn̄s cū iuda et mōta
na possedit. Nec potuit delere hīta
tores vallis. q; falcatis curribus
abūdabāt. Dederūtq; caleph he
bron sicut dixerat moyses qui de
leuit ex ea tres filios enach. Ihe
buseū aūt hītatorē iherusalē non
deleuerūt filij beniamin hītauitq;
iebuzeus cuz filijs bēiamin ī iheru
salē vsq; in p̄sentē diē. Domusq̄
ioseph ascēdit in bethel. fuitq; do
minus cū eis. Nā cum obsiderent
vrbē que p̄us luza vocabat̄ vide
rūt hoīez egredientē de ciuitate di
xerūtq; ad eū. Ostēde nob̄ introi
tū ciuitatis ⁊ faciemus tecū misei
cordiā. Qui cū ostēdisset eis pcus
serūt vrbē in ore gladij. hoīez aūt
illū ⁊ oēz cognacōez eiꝰ dimiserūt
Qui dimissus abijt ī terrā ethim
⁊ edificauit ibi cītatē. Vocauitq;

eā lusā q̄ ita appellatur vsq; ī p̄sē
tē diē Manasses q̄ n̄ deleuit beth
san ⁊ chanath cū viculis suis et
hītatores dor ⁊ ieblaam ⁊ maied
do cū viculis suis · cepitq; chana
neus hītare cū eis Postq̄ aūt cō
fortatus ē isrl̄ fecit eos tributari
os ⁊ delere noluit · Ephraim etiaz
n̄ īterfecit chananeū q̄ hītabat ī
gazer ꝫ hītauit cū eo · zabulō nō
deleuit hītatores tethron ⁊ naalō
ꝫ habitauit chananeꝰ in medio
eiꝰ · factusq; ē ei tributariꝰ · Aser
q̄ nō deleuit hītatores accho ⁊ sy
donis alab ⁊ achazib ⁊ amma ⁊
aphech ⁊ roob · habitauitq; ī me
dio chananei hītatoris illius ter
re nec interfecit eū · Neptalimq̄ n̄
deleuit habitatores bethsemes ⁊
bethanath ⁊ habitauit īter cha
naneū habitatorē terre · fuerūtq;
ei bethsemite ⁊ bethanite tributa
rij · Artauitq; amorreꝰ filios dan
in monte nec dedit eis locū ut ad
planioā descenderent · habitauit
q; in monte hares q̄d interpreta
tur testacio in haylon ⁊ salabim
Et aggrauata est manꝰ domꝰ io
seph · factusq; ē ei tributariꝰ · Fu
it aūt terminꝰ amorrei ab ascēsu
scorpiōis petra ⁊ superiora loca ·

Ascenditq; angelꝰ ¶ Ca · ij ·
dn̄i de galgala ad locū flen
tiū ⁊ ait Eduxi vos de egipto ⁊ in
troduxi interrā p qua iurauī pa
tribus vr̄is ⁊ pollicitus sū ut nō
facerem irritū pactū meū vobiscū
ī sēpiternū ita dūtaxat ut n̄ ferire
tis fedꝰ cū hītatoribꝰ terre huiꝰ
⁊ aras eoꝝ sb̄uteretis ⁊ noluistis
audire vocez meam · Cur hoc feci
stis ⁊ Quamobrē nolui delere eos
a facie vr̄a ut habeatis hostes et
dij eoꝝ sint vob̄ in ruinā · Cūq; lo
queret̄ angelꝰ dn̄i hec verba ad
om̄es filios israhel · eleuauerūtq;
vocē suam ⁊ fleuerūt · Et vocatū est
nomē loci illius flentiū siue lacri
marū · ymolauerūtq; ibi hostias
dn̄o · Dimisit ergo iosue ꝓplm et
abierūt filij israhel vnusquisq; in
possessionē suā ut obtinerēt eam
seruierūtq; dn̄o cūctis diebꝰ eiꝰ
⁊ seniorū qui longo post eū vixe
rūt tpe ⁊ nouerāt oīa opa domi
ni que fecerat cū isrl̄ · Mortuus ē
aūt iosue filius nun famulꝰ dn̄i
centū ⁊ decē annoꝝ ⁊ sepelierūt eū
in finibꝰ possessionis sue ī tham
nathsare in mōte ephraim ⁊ sep
tētrionali plaga montis gaas ·
Oīsq; illa generacō ꝯgregata est
ad p̄res suos ⁊ surrexerūt alij q̄ nō
nouerūt dn̄m ⁊ opa que fecerat
cū isrl̄ · Fecerūtq; filij israhel malū
in ꝯspectu dn̄i ⁊ seruierūt balaim
ac dimiserūt dn̄m deuz patꝝ suoꝝ
q̄ eduxerat eos de terra egipti et
secuti sunt deos alienos · deos q̄
populoꝝ q̄ hītabāt in circuitu eo
rū ⁊ adorauerūt eos ⁊ ad iracun
diā ꝯcitauerūt dn̄m dimittētes eū
⁊ s̄uiētes baal ⁊ astaroth Iratꝰ
q; dn̄s ꝯtr̄ isrl̄ tr̄didit eos in ma
nus diripiētiū q̄ ceperūt eos ⁊ vēdi
derūt hostibꝰ q̄ hītabāt p gyrum
nec potuerūt r̄sistere aduersarijs
suis ꝫ q̄cunq; p gē voluissent ma
nus dn̄i sup eos erat sic locutus
ē ⁊ iurauit eis ⁊ vehemēter afflicti
sūt Suscitauitq; dn̄s iudices q̄ li
berarēt eos de vastātiū manibꝰ · ꝫ
nec eos audiē voluerūt fornicātes
cū dijs alienis ⁊ adorantes eos ·

Cito deseruerūt viā p quā ingressi
fuerūt pr̄es eoꝝ et audiētes mā
data dn̄i oīa fecere ɔtraria· Cūq
dn̄s iudices suscitaret· ī diebus
eoꝝ flectebat̄ mīa ⁊ audiebat af
flictorū gemit⁹ ⁊ liberabat eos de
cede vastantiū Postq̄ āt mortu⁹
essꝫ iudex· reūtebant̄ ⁊ multo fati
ebāt maiora q̄ fecerāt pr̄es eorū
sequētes deos alienos ꝑuientes
eis ⁊ adorātes illos Nō dimiserūt
adinuencōnes suas ⁊ viā durissi
mā p quā ābulaē ɔfueuerāt· Ira
tusq ē furor dn̄i in isrl̄ ⁊ ait Quia
irritū fecit gēs ista pactū meū qd̄
pepigerā cū patrib⁹ eorū ⁊ vocez
meā audiē ɔtēpsit ⁊ ego n̄ delebo
gētes q̄s dimisit iosue ⁊ mortuus
ē: vt ī ip̄is experiar isrl̄ vtrū custo
diāt viā dn̄i et ābulent ī ea sicut
custodierūt pr̄es eorū· an nō· Di
misit ergo dn̄s oēs has natiōes
⁊ cito sb̄uertē noluit: nec tr̄didit
in manib⁹ iosue· ¶ Ca·iij·

Hec sūt gētes q̄s dn̄s dereliq̄t
vt erudiret ī eis israhelē et oēs q̄
nō nouerāt bella chananeoꝝ et
postea discerent filij eorū certare
cū hostib⁹ ⁊ hēre ɔfuetudinē p̄li
andi: quinq satrapes philistino
rū· omnēq chananeū ⁊ sydoniū
atq eueū· q̄ hītabat in mōte liba
no de mōte baalhermō vsq ad ī
troitū emath Dimisitq eos vt in
ip̄is experiret̄ israhelē: vtrū audi
rent mādata dn̄i q̄ p̄cepat pr̄ib⁹
eoꝝ p manū moysi an nō· Itaq
filij israhel habitauerūt in medio
chananei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊ phe
rezei ⁊ euei ⁊ ihebusei et duxerūt
vxores filias eoꝝ· ip̄iq filias suas
filijs eoꝝ tradiderūt ⁊ ꝑuierūt dn̄s
eorū· Fecerūtq malū ī ɔspcū dn̄i
⁊ obliti sūt dei seruiētes baalim ⁊
astharoth Iratusq dn̄s ɔtra isrl̄
tradidit eos in man⁹ chusanra
sathaim regis mesopotamie: ꝑui
erūtq ei octo ānis· Et clamauerūt
ad dn̄m· q̄ suscitauit eis saluato
rē ⁊ lib̄auit eos· othomiel videlicꝫ
filiū cenem fratrē caleph minorē
fuitq ī eo spūs dn̄i et iudicauit
isrl̄ Egressusq ē ad pugnā ⁊ tra
didit dn̄s in man⁹ ei⁹ chusanra
sathaim regē sirie ⁊ oppressit euꝫ·
Quieuitq t̄ra q̄ draginta ānis ⁊
mortu⁹ ē othomel fili⁹ cenē· Addi
derūt āt filij isrl̄ facē malū ī ɔspcū
dn̄i· q̄ ɔfortauit adūsū eos eglon
regē moab· q̄ fecerūt malū ī ɔspcū
ei⁹ Et copulauit ei filios ammon
⁊ amelech: abijtq ⁊ pcussit isrl̄
atq possedit vrbē palmaꝝ Serui
erūtq filij isrl̄ eglon regi moab
decē ⁊ octo ānis ⁊ postea clamaue
rūt ad dn̄m· Qui suscitauit eis sal
uatorē vocabl̄o aoth īditū filiū
gera filij iemim· q̄ vtraq manu
p dextera vtebat̄· Miserūtq filij
isrl̄ p illū muneā eglō r̄gi moab
Qui fecit sibi gladiū ancipitē ha
bentē ī medio capuluꝫ lōgitudīs
palme man⁹ ⁊ accinct⁹ ē eo sb ter
sagum ī dextro femore Obtulitq
munera eglō r̄gi moab· Erat aūt
eglon crassus nimis· Cūq obtu
lissꝫ ei munera psecut⁹ ē sotios q̄
cū eo venerāt et reūsus de galgal̄
vbi erāt ydola dixit ad regē Ver
bū secretū habeo ad te o rex· Et il
le īperauit silētiū· Egressisq oīb⁹
q̄ circa eū erāt: ingress⁹ ē aoth ad
eū· Sedebat aūt in estiuo cenacu
lo solus Dixitq Verbū dei habeo

ad te. Qui statim surrexit de throno
Extenditque aoth sinistram manum et
tulit sicam de dextro femore suo. i
fixitque in ventrem eius tam valide ut ca
pulus sequeretur ferrum in vulnere ac
pinguissimo adipe stringeretur. Nec
eduxit gladium sed ita ut percusserat
reliquit in corpore statimque per secreta
naturae alui stercora proruperunt. Aoth
autem clausis diligentissime hostijs
cenaculi et obfirmatis per posticam
egressus est. Seruique regis ingressi
viderunt clausas fores cenaculi atque
dixerunt. forsitan purgat aluum in esti
uo cubiculo. Expectantesque diu do
nec erubescerent et videntes quod nullus
aperiret tulerunt clauem et aperientes in
uenerunt dominum suum in terra iacentem
mortuum. Aoth autem dum illi turbarentur
effugit et pertransijt locum ydolo
rum vnde reuersus fuerat. Venitque in sey
rath et statim insonuit buccina in
monte ephraim. descenderunt que cum eo
filij israel ipso in fronte gradiente. Qui di
xit ad eos. Sequimini me Tradidit
enim dominus inimicos nostros moabitas
in manus nostras Descenderunt que post eum
et occupauerunt vada iordanis que
transmittunt in moab et non dimise
runt transire quemquam. sed percusserunt mo
abitas in tempore illo circiter decem milia
omnes robustos et fortes viros.
Nullus eorum euadere potuit. Humili
atus est moab in die illo sub ma
nu israel et quieuit terra octoginta an
nis a prelijs. Post hunc fuit sangar
filius anath qui percussit de philisti
im sexcentos viros vomere Et ipse quoque
defendit israhel. ¶ Ca. iiij.

Addiderunt que filij israel facere malum
in conspectu domini post mortem aoth
et tradidit illos dominus in manus iabin
regis chanaan qui regnauit in asor
habuitque ducem exercitus sui nomi
ne sisaram Ipse autem habitabat in aro
zech gentium. Clamauerunt que filij israel
ad dominum. Nongentos enim habebat
falcatos currus et per viginti annos
vehementer oppresserat eos. Erat autem
debbora prophetes vxor lapidoth que
iudicabat populum in illo tempore et se
debat sub palma que nomine illius
vocabatur inter rama et bethel in mon
te ephraim. ascendebantque ad eam
filij israhel in omne iuditium. Que
misit et vocauit barach filium abino
em de cedes neptali. dixitque ad eum
Precepit tibi dominus deus israhel. Va
de descende et duc exercitum in montem
tabor tollesque tecum decem milia pu
gnatorum de filijs neptalim et de fili
is zabulon. Ego autem adducam ad
te in loco torrentis cison sysaram
principem exercitus iabin et currus
eius atque omnem multitudinem et tradam
eos in manu tua Dixitque ad eam
barach. Si venis mecum vadam si no
lueris venire mecum non pergam. Que di
xit ad eum. Ibo quidem tecum sed in hac
vice victoria non reputabitur tibi quia
in manu mulieris tradetur sysara
Surrexit itaque debbora et perexit cum
barach in cedes Qui accitis zabu
lon et neptalim ascendit cum decem mi
libus pugnatorum habens debboram
in comitatu suo. Aber autem cineus re
cesserat quondam a ceteris cineis fra
tribus suis filijs obab cognati mo
ysi et tetenderat tabernacula vsque ad
vallem que vocatur semim et erat iux
ta cedes. Nunciatumque est sisare quod
ascendisset barach filius abino
em in montem thabor. Et congrega
uit nongentos falcatos currus

⁊ oēz exercitū de aroseth gētiū ad
torrentē cysō. Dixitq; debbora ad
barach Surge hec ē em̄ dies in q̄
tradidit dn̄s sisarā in man⁹ tuas
En ip̄e ductor ē tu⁹. Descēdit itaq;
barach de mōte thabor et decē mi
lia pugnatoꝝ cū eo. Perterruitq;
dn̄s sisarā ⁊ oēs currus ei⁹ vniū
sāq; multitudīem ī ore gladij ad
cōspectū barach ītn̄tū ut sisara de
curru defiliens pedib⁹ fugeret et
barach ꝑseq̄ret̄ fugiētes currus ⁊
exercitū vsq; ad aroseth gētiū et
oīs hostiū multitudo vsq; ad int̄
necōez caderet. Sisara aūt fugiēs
ꝑueīt ad tētoriū iahel vxoīs aber
cinei. Erat aūt pax int̄ iabin regē
asor ⁊ domūm aber cinei. Egressa
igit̄ iahel ī occursū sisare dixit ad
eum Intra ad me dn̄e mi ne time
as. Qui ingressus tab̄naculū ei⁹
⁊ oꝑtus ab ea pallio dixit ad eā.
Da m̄ obsecro paululū aque q̄ si
tio valde. Que aperuit vtrē lactis
⁊ dedit ei bibē et oꝑuit illū. Dixit
q; sisara ad eā. Sta añ hostiū tab̄
naculi ⁊ cū veneit aliq̄s int̄rogās
te ⁊ dicēs nūq̄d h̄ ē aliq̄s: rn̄debis
Nullus est. Tulit itaq; iahel vxor
aber clauū tab̄naculi assumēs pi
ter ⁊ malleū ⁊ ingressa abscōdite
⁊ cū silentio posuit sup tīpus capi
tis eius clauū ꝑcussumq; malleo
defixit ī cerebꝝ vsq; ad terrā q̄ so
porē morti sotiās defecit ⁊ mortu⁹
est. Et ecce barach sequēs sisaraz
veīebat: egressaq; iahel ī occursū
ei⁹ dixit ei. Veni ⁊ ostēdā tibi vi
rū quē queris. Qui cū intrassz ad
eā vidit sisarā iacētē mortuū ⁊ cla
uū infixū in tīpore ei⁹. Huīliauit
ergo deus in die illo iabin regem
chanaan coraz filijs isrl̄ q̄ cresce
bāt quotidie ⁊ forti maū oꝑprime
bant iabin regē chanaā donec de
lerent eū. ¶ Ca. v.

Cecinert̄q; debboā ⁊ barach
filius abinoem ī die illo di
cētes. Qui sp̄ōte obtulistis de isrl̄
aīas vr̄as ad peīculū: bn̄dicite do
mino. Audite reges aurib⁹ ꝑcipi
te pn̄cipes. Ego sū que dn̄o canaz
psallā dn̄o deo isrl̄. Dn̄e cū exires
de seir ⁊ tn̄sires ꝑ regiōes edom ter
ra mota ē. celiq; ac nubes distilla
uerūt aq̄s. Mōtes fluxer̄t a fatie
dn̄i ⁊ synai a fatie dn̄i dei isrl̄. In
dieb⁹ sāgar filij anath in dieb⁹
iahel q̄euerūt semite ⁊ q̄ ingredie
bāt̄ ꝑ eas ābulauerūt ꝑ calles de
uios. Cessauer̄t fortes ī isrl̄ ⁊ qui
euer̄t donec surgēt debbora surge
ret mater ī isrl̄. Noua bella elegit
dn̄s ⁊ portas hostiū ip̄e sb̄uūtit Cli
pe⁹ et hasta si apparuerūt ī q̄dra
ginta mlib⁹ isrl̄. Cor meū diligit
pn̄cipes isrl̄. Qui ꝓpria voluntate
obtulistis vos discrimī: bn̄dicite
dn̄o. q̄ ascēditis sup nitētes asinas
⁊ sedetis sup iuditiū ⁊ ābulatis in
via: loq̄mini Vbi collisi sūt curr⁹
⁊ hostiū suffocat⁹ est exercit⁹ ibi
narrēt̄ iustitie dn̄i clemētie fortis
isrl̄. Tūc descēdit ꝓpl̄s dn̄i ad por
tas et obtinuit pn̄cipatū. Surge
surge debbora surge loq̄re canticū
Surge barach ⁊ apprehende capti
uos tuos fili abinoem. Salutate
sūt reliq̄e ꝓpl̄i. Dn̄s in fortib⁹ dimi
cauit ex ephraī deleuit eos ī ama
lech et post eū ex bēiamin ī ꝓpl̄os
tuos o amalech. De machir pn̄ci
pes descēderūt et de zabulō q̄ exer
citū ducerent ad bellandū. Duces

ysachar fuere cū debboā barach
vestigia sūt secuti: q̄ q̄si in p̄ceps
ac baratrū se discrimī dedit. Diui
so ɔtra se rubē: magnimoꝝ repta
cōtētio ē. Quaē hītas int̄ duos t̄
mīos: ut audias sibilos gregū.
Diuiso ɔtra se rubē magnimoꝝ t̄
pta ɔtēcō ē. Gala ad trās iordanē
q̄escebat ⁊ dan vacabat nauibꝫ.
Aser hītabat ī litoē maris ⁊ ī por
tubꝰ moābat̄. zabulō vero ⁊ nep
talim obtulerūt animas suas mor
ti in regione morome. Venerūt re
ges ⁊ pugnauerūt. pugnauerūt re
ges chanaā ī chanac iuxta aq̄s
mageddō ⁊ tn̄ nihil tulē predan
tes. De celo dimicatū ē cōtra eos
stelle manētes ī ordīe ⁊ cursu suo
adūsus sisarā pugnauerūt. Tor
rēs cisō traxit cadauera eoꝝ tor
rēs cadumim torrēs cisō Concul
ca aīa mea robustos Vngule eq̄
rū ceciderūt fugiētibꝰ impetu ⁊ p̄
ceps ruētibus fortissimis hostiū.
Maledicite terre meroꝫ dixit āge
lꝰ dn̄i maledicite hītatoribꝫ eiꝰ q̄
nō venerūt ad auxiliū dn̄i ⁊ adiu
toriū fortissimoꝝ eiꝰ. Bn̄dicta int̄
mulieres iahel vxor abercinei et
bn̄dicat̄ in tabnaculo Aquā petē
ti lac dedit. ⁊ in phiala principuꝫ
obtulit butirū Sinistrā manū mi
sit ad clauū ⁊ dextrā ad fabroruꝫ
malleos. pcussitq̄ sisarā q̄rens ī
capite vulneri locū ⁊ timpꝰ valide
pforans. Int̄ pedes eiꝰ ruit defecit
⁊ mortuus ē. Voluebat̄ ante pe
des eiꝰ ⁊ iacebat exanimis ⁊ mise
rabil̄. Per fenestrā respiciēs vlu
labat mr̄ eiꝰ ⁊ de cenaculo loq̄ba
tur. Cur moratur regredi currus
eius quaē tardauerūt pedes qua

drigatū illiꝰ. Vna sapiētior cete
ris vxoribꝰ eiꝰ hec socrui v̄ba res
pōdit. Forsitā nūc diuidit spolia
⁊ pulchrima feminaꝝ eligit̄ ei.
Vestes diuersoꝝ coloꝝ sisaē tra
dūtur in p̄dā ⁊ suppellex varia ad
ornāda colla congerit̄. Sic pereāt
oēs inimici tui dn̄e. q̄ aūt diligūt
te sic sol in ortu suo splēdet ita ruti
lēt Quieuitq̄ t̄ra p quadraginta
ānos. ¶ Ca. vi.

Fecerūt āt filij isrl̄ malū ī cō
spectu dn̄i q̄ tradidit illos ī
maū madian septē ānis ⁊ oppres
si sūt valde ab eis. Fecerūtq̄ sibi
antra ⁊ spelūcas in mōtibꝰ ⁊ mu
nitissima ad t̄pugnādū loca. Cū
q̄ seuisset isrl̄ ascēdebat madian
⁊ amalech ⁊ ceteri oriētaliū natio
onū ⁊ apud eos figentes tētoria.
sic erāt in herb̄ cūcta vastabāt vs
q̄ ad introitū gaze. n̄lq̄ oīno ad
vitā ptinēs relinq̄bāt in isrl̄ nō
oues n̄ boues n̄ asinos. Ipsi em̄ ⁊
vniūsi greges eoꝝ vēiebāt cū tab
naculꝰ suis ⁊ instar locustaꝝ vniū
sa ɔplebāt. īnumera mltitudo ho
minū ⁊ cameloꝝ q̄cq̄d tetigerāt
deuastātes. Hūiliatusq̄ ē isrl̄ val
de ī ɔspcū madiā. Et clamauit ad
dn̄m postulās auxiliū cōn̄ madia
nitas. Qui misit ad eos viꝝ ꝓphe
tā ⁊ locutꝰ ē. Hec dicit dn̄s deus
isrl̄. Ego feci vos ɔscēdē de egipto
⁊ eduxi vos de domo seruitutis et
liberaui de maū egipcōꝝ ⁊ oīm ini
micoꝝ q̄ affligebant vos. Eiecīq̄
eos ad introitum vestrum ⁊ tr̄di
di vobis t̄raꝫ eoꝝ ⁊ dixi. Ego dn̄s
deꝰ vester Ne timeatis deos amor
reorum in quorum terra habita
tis. Et noluistis audire vocē meā

Venit aūt angel⁹ dñi et sedit sb
quercu q̄ eāt ī efra ⁊ ptinebat ad
ioas prēm fa īlie ezdri. Cūq; ge
deō fili⁹ ei⁹ excutēt atq; purgaēt
frumēta ī torculari vt fugeret ma
dian: apparuit ei angel⁹ dñi ⁊ ait
dñs tecū viroꝝ fortissime. Dixitq;
gedeon. Obsecro dñe mi si dñs no
biscū ē: cur ergo appr̄hēderēt nos
hec oīa. Vbi sūt mirabilia ei⁹ q̄
narrauerēt prēs nr̄i atq; dixerēt de
egipto eduxit nos dñs. Nūc āt
dēliq̄t nos dñs ⁊ tradidit ī maū
madian. Respexitq; ad eū dñs et
ait. Vade ī hac fortitudīe tua ⁊ li
berab̄ isrl̄ de maū madian. Scito
q̄ miserim te. Qui rn̄dēs ait. Obse
cro dñe mi ī quo lib̄abo isrl̄. Ecce
familia mea infima ē in manasse
⁊ ego minim⁹ ī domo pr̄is mei. Di
xitq; ei dñs. Ego ero tecū ⁊ pcuti
es madian q̄i vnū virū. Et ille: si ī
ueni inq̄t grāz corā te da m̄ signū
q̄ tu sis q̄ loq̄ris ad me: nec rece
das hinc donec reūtar ad te por
tās sacr̄fitiū ⁊ offerēs tibi. Qui rn̄
dit. Ego p̄stolabor aduentū tuuz
Ingressus ē itaq; gedeō ⁊ coxit he
dū ⁊ de farine modio azimos pa
nes: carnesq; ponēs ī canistro et
ius carniū mittēs ī ollā. tulit oīa
sb̄ quercu et obtulit ei. Cui dixit
angel⁹ dñi. Tolle cānes ⁊ azimos
panes ⁊ pone sup petrā illā ⁊ ius
desup fūde. Cūq; fecisset ita. exten
dit angel⁹ dñi sūmitatē v̄ge quā
tenebat ī manu et tetigit carnes
⁊ azimos panes: ascēditq; ignis
de petra ⁊ carnes azimosq; panes
ɔsūpsit. angel⁹ aūt dñi euanuit
ex oculis ei⁹. Videnſq; gedeon q̄
essz āgel⁹ dñi ait. Heu mi dñe de⁹
q̄ vidi āgelū dñi facie ad faciē di
xitq; ei dñs. Pax tecū. Ne timeas
ñ morieris. Edificauit g̊ ibi gedeō
altaē dño: vocauitq; illd̄ dñi pax
vsq; in pñtē diē. Cūq; adhuc essz
ī efra q̄ ē familia esdri: nocte illa
dixit dñs ad eū. Tolle thauruz
pr̄is tui ⁊ alterū thaurū ānoꝝ se
ptē. destruesq; aram baal q̄ ē pr̄is
tui ⁊ nemus qd̄ circa arā ē succide
⁊ edificabis altare dño d̄o tuo in
sūmitate petre huius sup quā añ
sacr̄fitiū posuisti: tollesq; thauruz
scd̄m ⁊ offeres holocaustum sup
struē lignoꝝ q̄ de nemore succide
ris. Assumptis ergo gedeō decē vi
ris de s̄uis suis: fecit sicut p̄cepat
ei dñs. Timēs aūt domū pr̄is sui
et homines illi⁹ cītatis p diē nolu
it facē. s̄ oīa nocte ɔpleuit. Cūq;
surrexissent viri oppidi ei⁹ mane
viderūt destructā arā baal lucūq;
succisū ⁊ thauꝝ alteꝝ īpositū sup
altare qd̄ tūc edificatū erat: dixe
rūtq; ad inuicez. Quis hoc fecit.
Cūq; pq̄rerēt auctorē facti: dictū
ē. Gedeon fili⁹ ioas fecit hec oīa.
Et dixerēt ad ioas. Produc filiuz
tuum huc vt moriat̄ q̄ destruxit
arā baal ⁊ succidit nem⁹. Quib⁹
ille rn̄dit. Nūq̄d vltores estis ba
al. vt pugnetis p eo. Qui adūsa
ri⁹ ē ei⁹ moriat̄: anteq̄ lux crastīa
veniat. Si de⁹ ē vindicet se de eo q̄
suffodit arā ei⁹ Ex illo die vocat⁹
ē gedeō iherobaal: eo q̄ dixisset io
as vlciscatur se de eo baal. q̄ suffo
dit altare ei⁹. Ergo oīs madian ⁊
amalech ⁊ oriētales ppl̄i ɔgregati
sūt sil̄ ⁊ trāseūtes iordanē castra
metati sūt ī valle iezrahel. spirit⁹
āt dñi induit gedeō q̄ clangens

buccina cōuocauit domū abiezer
ut seq̄ret̄ se Misitq̄ nūtios in vni
uersū manassen q̄ et ipse secutus
ē eū. Et alios nūtios i aser ⁊ zabu
lon ⁊ nepthalim q̄ occurrerūt ei.
Dixitq̄ gedeon ad dn̄m. Si saluū
facis p manū meā ꝓplm̄ isrl̄ sic lo
cut⁹ es ponā hoc vell⁹ lane i area.
Si ros in solo vellē fuerit ⁊ i oī t̄ra
siccitas sciā q̄ p manū meā sic lo
cut⁹ es liberab̄ isrl̄ Fcm̄q̄ ē ita Et
de nocte ɔsurgēs exp̄sso vellē ɔcā
rore ipleuit. Dixitq̄ rurs⁹ ad dn̄m
Ne irascat̄ furor tu⁹ cōn̄ me si ad
huc sel̄ tēptauero signū q̄rens i
vellere. Oro ut solū vell⁹ siccū sit ⁊
oīs t̄ra roē madēs. fecitq̄ dn̄s no
cte illa ut postulauerat ⁊ fuit sic
citas in solo vellere et ros in om
ni terra. ¶ Capitulū. vij.
Igitur iherobaal qui et gedeon de
nocte cōsurgēs ⁊ oīs ꝓplus cū eo
veīt ad fōtē q̄ vōt̄ arad. Erāt āt ca
str̄ madiā i valle ad septētriona
lē plagā coll̄ excelsi. Dixitq̄ dn̄s
ad gedeō Mlt⁹ tecū ē ꝓplus nec tr̄
det̄ madiā i man⁹ ei⁹ ne gl̄iet̄ cōn̄
me isrl̄ ⁊ dicat meis viribꝫ liberāt⁹
sū Loq̄re ad ꝓplm̄ ⁊ cūctis audiēti
b⁹ p̄dica. q̄ formidolos⁹ ⁊ timid⁹ ē
[illegible]ūtat̄ Recesserūt de mōte galaad
⁊ reūsi sūt ex ꝓplo. xxij. milia viro
rū ⁊ tm̄. x. milia r̄mānserūt Dixitq̄
dn̄s ad gedeō Adhuc ꝓplus mul
t⁹ ē. Duc eos ad aq̄s ⁊ ibi ꝓbabo
illos ⁊ de q̄ dixero tibi ut tecū va
dat ipe pgat quē ire ꝓhibuero re
ūtat̄ Cūq̄ descēdissꝫ ꝓplus ad aq̄s
dixit dn̄s ad gedeō. Qui maū ⁊ li
gua lābuerīt aq̄s sic solēt canes
lābē sepab̄ eos seorsū q̄ āt curua
tis genibꝫ biberīt i alteā pte erūt.

Fuit itaq̄ numer⁹ eoꝝ q̄ maū ad
eos ꝓiciēte lābuerūt aq̄s trecēti vi
ri oīs aūt reliq̄ mltitudo. flexo po
plite biberāt Et ait dn̄s ad gedeō
In trecētis viris q̄ lābuerūt aq̄s li
berabo vos ⁊ tradā i maū tua ma
diā. oīs āt r̄liq̄ multitudo r̄uertat̄
i locū suū. Sūptis itaq̄ ꝓ numero
cibarijs ⁊ tub̄ oēm reliquā multi
tudiēꝫ abiē p̄cepit ad tab̄nacula
sua ⁊ ipe cū trecētis viris se c̄tamī
dedit. Castra āt madiā erāt subt̄
i valle Ead̄ nocte dixit dn̄s ad eū
Surge ⁊ descēde i castr̄ q̄ tradidi
eos i maū tua. Si maūt sol⁹ ire for
midas descēdat tecū phara puer
tu⁹ Et cū audieris q̄d loquāt̄ tūc
ɔfortabūt̄ man⁹ tue ⁊ securior ad
hostiū castra descēdes. Descēdit g̊
ipse ⁊ phara puer ei⁹ in ꝑtem ca
stroꝝ vbi erāt armatoꝝ vigilie.
Madian autē ⁊ amalech ⁊ omēs
orientales ꝓpli fusi iacebāt i val
le ut locustaꝝ multitudo. cameli
autē innumeābiles erāt sicut are
na q̄ iacet in litore maris. Cunq̄
venisset gedeō narrabat aliquis
sōnium ꝓximo suo et in hūc mo
dū referebat quod viderat. Vidi
sōnium et videbat̄ mihi quasi sb̄
cineritius panis ex ordeo volui et
in castra madiā descendere. Cūq̄
peruenissꝫ ad tabernaculū percus
sit illud atq̄ sb̄uertit et terre fun
ditus coequauit. Respōdit is cui
loquebat̄. Nō est hoc aliud nisi
gladi⁹ gedeonis filij ioas viri is
rahelite. Tradidit em̄ domin⁹ in
manus eius madiā ⁊ ōnia castra
ei⁹ Cūq̄ audisset gedeon sōniū ⁊
interp̄tacōnem ei⁹ adorauit et re
uersus est ad castra israhel ⁊ ait.

Surgite tradidit em̄ dn̄s ī man⁹
nr̄as castra madian. Diuisitq; tre
cētos viros ī tres ptes ⁊ dedit tu
bas in maīb⁹ eoꝝ. lagenasq; va
cuas ac lāpades ī medio lagena
rū. Et dixit ad eos. Qd̄ me facē vi
deritis hoc facite. Ingrediar ptem
castroꝝ ⁊ qd̄ fecero sectamī. Quā
do psonuerit tuba in manu mea
vosq̄ p castroꝝ circuitū clāgite ⁊
cōclamate dn̄o ⁊ gedeoni. Ingres
susq; ē gedeon ⁊ trecēti viri q̄ erāt
cū eo in ptē castroꝝ incipiētibus
vigilijs noctis medie et custodi
bus suscitatis ceperūt buccinis clā
gere ⁊ ꝯplodere inter se lagenas.
Cūq; p girū castroꝝ in trib⁹ pso
narēt locis ⁊ ydrias ꝯfregissent
tenuerūt sinistris maīb⁹ lāpades
⁊ dextris sonātes tubas: clamaue
rūtq; gladius dn̄i ⁊ gedeōis stan
tes singuli ī loco suo p circuitū ca
stroꝝ hostilium. Oīa itaq; castra
turbata sūt ⁊ vociferātes vlulātes
q; fugerūt. Et nihilomin⁹ insiste
bāt trecēti viri buccinis psonātes
Immisitq; dn̄s gladiū in oīb⁹ ca
stris ⁊ mutua se cede trūcabāt fu
giētes vsq; ad bethseca ⁊ crepidi
nē abelmeula in thebbath Cōcla
mantes aūt viri isrl̄ de neptali et
aser ⁊ oī manasse pseq̄bāt madi
an. Et dedit dn̄s victoriā ꝓplo isrl̄
in die illa. Misitq; gedeon nūtios
in oēz mōtē ephraim dicēs. Descē
dite in occursū madiā ⁊ occupate
aquas vsq; bethbera atq; iorda
nē. Clamauitq; oīs ephraim ⁊ p̄
occupauit aq̄s atq; iordanē vsq;
bethbera. Apprehensosq; duos vi
ros madian oreb ⁊ zeb interfecit
oreb in petra oreb. zeb vero in tor
culari zeb. Et psecuti sūt madian
capita oreb ⁊ zeb portātes ad ge
deō tr̄ns fluēta iordaīs. ¶ Ca. viij.

Dixerūtq; ad eū viri ephraim
Quid ē hoc qd̄ facē voluisti
ut nō nos vocares cū ad pugnaz
pergeres cōtra madiā. Iurgātes
fortit̄ ⁊ ꝓpe vim inferētes. Quib⁹
ille rn̄dit. Quid em̄ tale facē potui
quale vos fecistis. Nōne melior ē
racemus ephraim vīdemijs abie
zer. In man⁹ vr̄as dn̄s tradidit
pn̄cipes madiā oreb ⁊ zeb. Quid
tale facere potui q̄le vos fecistis.
Qd̄ cū locut⁹ essz req̄euit spūs eo
rū quo tumebāt ꝯtra eū Cūq; ve
nissz gedeō ad iordanē tr̄nsiuit eū
cū trecētis viris q̄ secū erāt ⁊ p̄ las
situdīe fugiētes pseq̄ nō poterāt.
Dixitq; ad viros soccoth Date ob
secro panes ꝓplo q̄ mecuz ē qr̄ val
de defecerūt ut possimus psequi ze
bee ⁊ salmana reges madian. Rn̄
derūt pn̄cipes soccoth. Forsitā pal
me manuum zebee ⁊ salmana in
manu tua sūt et idcirco postulas
ut dem⁹ exercitui tuo panes. Qui
bus ille ait. Cū g̊ tradiderit dn̄s
zebee ⁊ salmana in manus meas
ꝯterā carnes vr̄as cū spinis tribu
lisq; deſti. Et inde cōscēdēs venit in
phanuel. locutusq; ē ad viros lo
ci illius similia Cui ⁊ illi rn̄derūt si
cut rn̄derāt viri soccoth. Dixit ita
q; eis. Cū reuersus fuero victor ī pa
ce destruā turrim hāc. Zebee aūt
⁊ salmana req̄escebāt cū oī exerci
tu suo. Quīdecī em̄ milia viri remā
serāt ex oīb⁹ turmis orientaliū po
pulorū cesis cētūuigīti milib⁹ bel
lacoꝝ ⁊ educētiū gladiū. Ascēdēs
q; gedeō p viā eoꝝ q̄ ī tabnaculis

morabātur ad oriētalez ptē nobe
⁊ iecbaa percussit castra hostiū q̄
securi erāt ⁊ nl̄ adūsi suspicabāt.
fugerūtq; zebee ⁊ salmana q̄s pse
quēs gedeon ꝯprehēdit turbato oī
exercitu eoꝝ. Reūtēsq; de bello añ
sol' ortū apprehēdit pueꝝ de viris
soccoth. interrogauitq; eū noīa pn̄
cipū ⁊ seniorꝝ soccoth ⁊ descripsit
septuaginta septē viros. Veitq;
ad soccoth ⁊ dixit eis. En zebee ⁊
salmana sup quibz exprobrastis
m̄ dicētes forsitā manꝰ zebee ⁊ sal
mana de manibz tuis sūt ⁊ idcirco
postulas ut demꝰ viris q̄ lassi sūt
⁊ defecerūt panes. Tulit ergo seni
ores cītatis ⁊ spinas deserti ac tri
bulos ⁊ ꝯtriuit cū eis atq; ꝯminu
it viros soccoth. Turrīq; phanu
el sbuertit occisis hītatoribz cīta
tis. Dixitq; ad zebee ⁊ salmana.
Quales fuerūt viri q̄s occidistis ī
thabor. Qui rn̄derūt. Similes tui ⁊
vnꝰ ex eis q̄si filiꝰ regis. Quibz il
le rn̄dit. Frēs mei fuerūt filij mr̄is
mee. Viuit dn̄s q̄ si ꝑuassetis eos
n̄ vos occiderē. Dixitq; iether pri
mogeīto suo. Surge ⁊ intfice eos
Qui n̄ eduxit gladiū. Timebat eī
q̄ adhuc puer erat. Dixerūtq; ze
bee ⁊ salmana. Tu surge ⁊ irrue in
nos q̄ iuxta etatē robur ē hōis.
Surrexit gedeō ⁊ intfecit zebee et
salmana ⁊ tulit ornamēta ac bul
las q̄bz colla regaliū camelorꝝ de
corari solēt. Dixerūtq; oēs viri isrl'
ad gedeō. Dn̄are nr̄i tu ⁊ filiꝰ tuus
⁊ filiꝰ filij tui q̄ liberāsti nos de ma
nu madiā. Quibz ille ait. Nō dn̄a
bor vr̄i nec dn̄abit in vos filiꝰ me
us. ꝫ dn̄abit dn̄s. Dixitq; ad eos
Vnā peticōez postulo a vob. Date

m̄ in aures ex preda vr̄a. In aures
em̄ aureas ysmahelite habere cō
sueuerāt. Qui rn̄derūt. Libētissime
dabimꝰ. Expādētesq; sup t̄raz pal
liū ꝓiecerūt ī eo in aures de p̄da ⁊
fuit pōdꝰ postulataꝝ in auriū mil
le septīgēti auri sicli absq; ornam̄
tis ⁊ monilibz ⁊ veste purpurea
q̄bꝰ reges madian vti soliti erāt
⁊ pret torques aureas camelorū.
Fecitq; ex eo gedeon ephod ⁊ po
fuit illd in ciuitate sua ephra. For
nicatusq; ē oīs isrl' in eo ⁊ factuz
ē gedeoni et omni domui eiꝰ ī rui
nā. Humiliatꝰ ē aūt madiā coram
filijs isrl' nec potuerūt vltra cerui
ces eleuare ꝫ quieuit t̄ra p q̄dragi
ta ānos q̄bz gedeō prefuit. Abijt
itaq; ierobaal filiꝰ ioas et habi
tauit ī domo sua. habuitq; septu
aginta filios q̄ egressi sūt de femo
re eiꝰ eo q̄ plures haberet vxores.
Cōcubīa āt illius quā habebat ī
sichez genuit ei filium nomīe abi
melech. Mortuusq; ē gedeon filiꝰ
ioas in senectute bona ⁊ sepultus
est in sepulcro ioas patris sui in
ephr̄ de familia ezdri. Postq̄ au
tē mortuus est gedeon auersi sūt
filij isrl' ⁊ fornicati sunt in baalim
Percusserūtq; cuz baal fedus ut
esset eis in deū nec recordati sunt
domī dei sui qui eruit eos de mani
bus inimicorꝝ suorū omnium per
circuitum nec fecerūt misericordi
am cum domo ierobaal gedeon
iuxta omnia bona que fecerāt isra
heli.:. ¶ Capitulū. ix.

Abijt āt abimelech filiꝰ iero
baal ī sichē ad frēs mr̄is sue
⁊ locutꝰ ē ad eos ⁊ ad oēm ꝯgna
cōez domꝰ pr̄is mr̄isq; sue dicens.

Loq̄mini ad om̄es viros sychem
Quid vob̄ ē melius vt dn̄ent̄ vr̄i
septuagīta viri oēs filij ierobaal
an vt dn̄etur vobis vnus vir. Si
mulq̄ cōsiderate q̄ os vr̄m ⁊ caro
vr̄a sū. Locutiq̄ sūt fr̄es mr̄is ei⁹
de eo ad om̄es viros sychē vniū
sos s̄mones istos ⁊ īclinauerunt
cor eoꝝ post abimelech dicētes.
Frater nr̄ ē. Dederūtq̄ illi septua
gīta pōdera argēti de phano baal
berith. Qui cōduxit sibi ex ea vi
ros inopes ⁊ vagos secutiq̄ sunt
eū. Et venit ī domū pr̄is sui ephra
⁊ occidit fr̄es suos filiꝰ ierobaal
septuagīta viros sup̄ lapidē vnū
Remansitq̄ ioathan filius iero
baal minimꝰ ⁊ abscō ditꝰ ē. Con
gregati sūt aūt om̄es viri sichez ⁊
vniūse familie vrbis mello: abie
rūtq̄ ⁊ ɔstituer̄t regē abimelech
iuxta quercū q̄ stabat in sichem.
Qd̄ cū nūciatū essz ioathan: iuit
⁊ stetit in v̄tice mōtis garizim: ele
uataq̄ voce clamauit ⁊ dixit. Au
dite me viri sichem: ita vt audiat
vos dn̄s. Ierunt ligna vt vnge
rent sup̄ se regē. Dixerūtq̄ oliue
Impera nobis. Que r̄ndit. Nūq̄d
possum deserere pinguedinē meā
qua ⁊ dij vtunt̄ ⁊ homīes ⁊ veni
re vt inter ligna ꝓmouear. Dixe
rūtq̄ ligna ad arborē ficū. Veni
⁊ sup̄ nos r̄gnū accipe. Que r̄ndit
eis. Nūquid possum deserē dulce
dinē meā fructusq̄ suauissimos ⁊
ire vt int̄ cetera ligna ꝓmouear.
Locutaq̄ sūt ligna ad vitē. Veni
⁊ īpera nobis. Que r̄ndit eis. Nū
quid possum deserē vinū meū qd̄
letificat deū ⁊ hōies ⁊ inter ligna
cetera cōmoueri. Dixerūtq̄ om̄ia
ligna ad ramnū. Veni ⁊ īpera su
per nos. Que r̄ndit eis. Si vere me
regē vob̄ cōstituitis venite et sub
vmbra mea req̄escite. sinautē nō
vultis: egrediat̄ ignis de ramno
⁊ deuoret cedros libani. Nūc igit̄
si recte ⁊ absq̄ pcc̄o ɔstituistis su
per vos regē abimelech et bene e
gistis cū ierobaal ⁊ cū domo ei⁹ ⁊
reddidistis vicē bn̄fitijs ei⁹ q̄ pu
gnauit ꝓ vob̄ ⁊ animā suā dedit
periculis vt erueret vos de manu
madian: q̄ nūc surrexistis cōtra
domū pr̄is mei ⁊ int̄fecistis filios
eius septuagīta viros super vnū
lapidē et constituistis r̄gē abime
lech filiū ancille eius sup̄ habita
tores sichem eo q̄ frat̄ vester sit:
si ḡ recte ⁊ absq̄ vitio egistis cū
ierobaal ⁊ domo ei⁹: hodie letemī
in abimelech ⁊ ille letet̄ in vobis
Sinaūt puerse: egrediat̄ ignis ex
eo ⁊ ɔsumat habitatores sichez ⁊
oppidū mello egrediaturq̄ ignis
de viris sichem ⁊ de oppido mello
⁊ deuoret abimelech. Que cū dixis
set fugit et abijt ī bera: hītauitq̄
ibi ob metuz abimelech fr̄is sui.
Regnauit itaq̄ abimelech super
isr̄l̄ trib⁹ ānis. Misitq̄ dn̄s spūz
pessimū inter abimelech ⁊ hītato
res sichē: q̄ ceperūt eū detestari et
scelus int̄fectionis septuagīta fi
lioꝝ ierobaal ⁊ effusionez sāgui
nis eorū cōferre ī abimelech fr̄ez
suū ⁊ in ceteros sichimorū princi
pes q̄ eū adiuuerāt. Posuerūtq̄
īsidias adūsū eū in sūmitate mon
tiū ⁊ dū illiꝰ p̄stolabant̄ aduētū
exercebāt latrocinia: agētes pre
das de p̄tereūtibꝰ. Nūtiatūq̄ est
abimelech. Venit āt gaal filius

obed cū fratribꝫ suis ⁊ trāsiuit in
sichimā. Ad cuiꝰ aduētuꝫ erecti hī
tatoēs sichē egressi sūt ī agros va
stantes vineas vuasq; calcātes ⁊
factis cātanciū choris ingressi sūt
phanū dei sui ⁊ int̄ epulas et po
cula maledicebāt abimelech da
māte gaal filio obed. Quis ē iste
abimelech ⁊ q̄ ē sichē ut seruiamꝰ
ei. Nunq̄d nō ē filiꝰ ierobaal. Et
ꝯstituit p̄ncipē zebul ſuū suū sup
viros emor p̄ris sichē. Cur ergo
seruiemꝰ ei. Vtinaꝫ daret aliq̄s
ꝓplm istū sub manu mea ut aufer
rē de medio abimelech. Dictūq; ē
abimelech. Cōgrega exercitꝰ mul
titudīeꝫ ⁊ veni. zebul em̄ p̄nceps
cītatis auditis sermōibꝫ gaal filij
obed iratus ē valde ⁊ misit dā ad
abimelech nūcios dicēs. Ecce ga
al filiꝰ obed vēit in sichimā cū frī
bꝰ suis ⁊ oppugnat aduersū te cīta
tē. Surge itaq; nocte cuꝫ ꝓplo q̄ te
cū ē ⁊ latita in agro ⁊ p̄mo mane
oriēte sole irrue sup cītatē. Illo āt
egrediēte aduersū te cū ꝓplo suo
fac ei qd̄ potueris. Surrexit itaq;
abimelech cū ōni exercitu suo no
cte ⁊ tetēdit īsidias iuxta sichimā
in q̄tuor locis. Egressusq; ē gabal
filiꝰ obed ⁊ stetit in ītroitu porte
ciuitatis. Surrexit āt abimelech ⁊
oīs exercitus cū eo de insidiaꝝ lo
co. Cūq; vidisset ꝓplm gaal dixit
ad zebul. Ecce de mōtibꝫ multitu
do descēdit. Cui ille rn̄dit Vmbr̄s
montiū vides q̄si capita hōim et
hoc errore deciperis. Rursūq; gaal
ait. Ecce ꝓplus de vmbilico terre de
scēdit ⁊ vnus cuneꝰ venit p viaꝫ
q̄ respicit quercū. Cui dixit zebul
Vbi ē nūc os tuū q̄ loq̄baris q̄s

ē abimelech ut seruiamꝰ ei. Non
ne h̄ est ꝓplus quē despiciebas.
Egredere ⁊ pugna ꝯtra euꝫ. Abijt
ergo gaal expectāte sichimorum
ꝓplo ⁊ pugnauit ꝯtra abimelech
q̄ ꝑsecutꝰ ē eū fugientē ⁊ in vrbeꝫ
cōpulit. Ceciderūtq; ex ꝑte eiꝰ plu
rimi vsq; ad portā ciuitatis ⁊ abi
melech sedit in ruma. zebul autē
gaal ⁊ socios eiꝰ expulit de vrbe
nec ī ea passus ē ꝯmorari. Sequē
ti ergo die egressus ē ꝓplus in cā
pū qd̄ cū nūciatū eēt abimelech
tulit exercitū suū ⁊ diuisit in tres
turmas tēdens insidias in agris.
Videsq; q̄ egrederet̄ ꝓplus de cīta
te surrexit ⁊ irruit in eos cū cuneo
suo oppugnās ⁊ obsidēs ciuitatē
due aūt turme palantes ꝑ cāpū
aduersarios ꝑsequebātur. Por
ro abimelech ōni die illo oppug
bat vrbem quā cepit int̄fectis ha
bitatoribꝫ eiꝰ ipsaq̄ destructa ita
ut saul ī ea dispgerꝫ. Qd̄ cū audis
sent q̄ hītabāt in turre sichimo
rū īgressi sūt phanū dei sui berith
vbi fedus cū eo pepigerāt ⁊ ex eo
locus nom̄ accepeāt q̄ erat muni
tus valde. Abimelech q̄ audiens
viros t̄ris sichimoꝝ parit̄ ꝯglo
batos ascendit ī mōtē selmō cū
oī ꝓplo suo ⁊ arrepta securi p̄cidit
arboris ramū īpositūq; ferens hu
mero dixit ad socios Qd̄ me vidi
stis facere cito facite. Igit̄ certatī
ramos de arboribꝫ p̄cidētes seq̄
bāt̄ ducē. Qui circūdātes p̄sidiū
succēderūt atꝫ ita factū ē ut fumo ⁊
igne mille hōiꝫ necarētur viri pa
riter ⁊ mulieres hītatoꝝ turris si
chem. Abimelech autem inde ꝓ
ficisces venit ad oppidum thebes

qđ circūdās obſidēbāt exercitu. Erat aūt turris excelſa in media ciuitate ad quaz cōfugerant ſimul viri ac mulieres et omēs p̄ncipes ciuitatis clauſa firmiſſime ianua a ſup turris tectū ſtantes p̄pugnacula. Accēdenſqz abimelech iuxta turrim pugnabat fortiē a ppinquās oſtio ignez ſuppone re mitebāt. Et ecce vna mlier fragmen mole ſup iactiēs illiſit capiti abimelech a ofregit cerebz ei? Qui vocauit cito armigerū ſuū et ait ad eū. Euagina gladiū tuū et percute me ne forte dicatur q̄ a femina interfectus ſū. Qui uulſa p̄ſitiens interfecit eum. Illoquoqz mortuo omnes q̄ cū eo erāt de iſrl̄ reuerſi ſūt i ſedes ſuas a reddidit deus malū qđ fecerat abimelech cōtra patrē ſuū interfectis ſeptuaginta fratribus ſuis. Sichimitasqz qđ opati erant retributū eſt a venit ſup eos maledictio ioathā filij ierobaal. ¶ Ca. x.

POſt abimelech ſurrexit ad uxim iſrl̄ thola filius phua patrui abimelech vir de iſachar qui habitauit in ſamir mōtis ephraī a iudicauit iſrl̄ viginti a trib? annis. mortuuſqz eſt ac ſepultus in ſamir. Huic ſucceſſit iair galaadites qui iudicauit iſrl̄ p viginti a duos annos habēs triginta filios ſedētes ſup triginta pullos aſinarū et principes triginta ciuitatū q̄ ex noīe eius ſūt appellate auothiair id eſt oppida iair vſqz i p̄ſēte diez i terra galaad. Mortuuſqz eſt iair ac ſepultus in loco cui eſt vocabulū camon. Filij autez iſrl̄ p̄dis ueteribz iungētes noua fece rūt malū in ſpectu dñi a ſeruierūt ydolis baalim a aſtharoth a dīs ſyrie ac ſidonis a moab et filioū ammon a philiſtijm. dimiſeruntqz dñm a nō coluerūt eū. Cōtra q̄s iratus tradidit eos i manus philiſtijm a filioz ammon. afflictiqz ſūt a vehemēter oppreſſi p annos decē a octo oēs qui habitabāt trās iordanē in terra amorrei que eſt i galaad in tribū ut filij ammon iordane trāſmiſſo vaſtarēt iudaz et beniamin a ephraim. Afflictuſqz eſt iſrahel nimis. Et damātes ad dñm dixerūt. Peccauimus tibi. q̄ dereliquim? dñm deū noſtrū a ſeruiuimus baalim. Quib? locutus eſt dñs. Nūq̄d nō egipcij a amorrei filijqz ammon et philiſtijm idonijqz a amalech a chanaā oppreſſerūt vos a damaſtis ad me a erui vos de manu eoz. Et tamē reliquiſtis me a coluiſtis deos alienos. Idcirco nō addā ut vltra vos liberē. Ite a inuocate deos q̄s elegiſtis. Ipſi vos liberēt i tēpore anguſtie. Dixerūtqz filij iſrl̄ ad dominū. Peccauim? redde tu nobis quicq̄d placet tibi: tm nūc libera nos. Que dicētes oīa de finib? ſuis alienoz deoz p̄cepta fecerūt a ſeruierūt dño deo qui doluit ſuper miſeriis eoz. Itaqz filij ammon congregati damātes in galaad figere tētoria cōtra q̄s congregati filij iſrl̄ in maſpha caſtrametati ſūt. Dixerūtqz principes galaad finguli ad p̄ximos ſuos. Qui p̄mus ex nob? ortra filios ammō cepit dimicare erit dux p̄ncipū galaad. ¶ Ca. xi.

ERat itaqz illo i tēpore iepthe galaadites vir fortiſſimus atqz

pugnator filius mulieris meretricis
q̄ natus ē de galaad. Habuit āt
galaad vxorē de qua suscepit fili
os q̄ ptus q̄ creuerāt eiecerūt iepthe
dicētes. Heres in domo p̄ris nr̄i
eē n̄ poteris q̄ de adulterā mr̄e na
tus es. Quos ille fugiēs atq; deuitās
habitauit in terra thob. Congre
gatiq; sūt ad eū viri inopes et la
trocinātes ⁊ q̄si principē seq̄ban
tur. In illis diebus pugnabant filij
āmon cōtra israhel q̄bus acrit̄ in
stantibus p̄texerūt maiores natu
de galaad ut tollerent in auxiliū
sui iepthe de terra thob. Dixerūtq;
ad eū. Veni ⁊ esto princeps nr̄ ⁊
pug̃ contra filios āmon. Quibz
ille rūdit. Nonne vos estis q̄ odi
stis me ⁊ eiecistis de domo p̄ris
mei ⁊ nūc vēistis ad me necītate
ꝯpulsi. Dixerūtq; p̄ncipes galaad
ad iepthe. Ob hāc igit̄ cām nūc
ad te venimus ut p̄ficiscaris nobis
cū ⁊ pugnes cōtra filios ammon
sisq; dux oīm q̄ habitant in gala
ad. Iepthe q̄ dixit eis. Si vere vēi
stis ad me ut pugnē p̄ vob̄ ꝯtra
filios āmon trādideritq; eos dn̄s
in manus meas ego ero vt prin
ceps. Qui rūderūt ad dn̄s q̄ hec au
dit ipse mediator ac testis ē q̄ no
stra p̄missa faciamus. Abijt itaq;
iepthe cū p̄ncipibus galaad fecit
q; eū oīs p̄plus principē sui. Locu
tusq; ē iepthe oēs sermones suos
corā dn̄o in maspha. Et misit nū
cios ad regē filioꝝ āmō q̄ ex p̄so
na sua dicerēt. Quid m̄ ⁊ tibi ē q̄
vēisti cōn̄ me ut vastares terram
meā. Quibz ille rūdit. Quia tulit
israhel terrā meā quādo ascēdit
de egipto a finibz arnō vsq; iaboc

atq; iordanē. Nūc ergo cū pace
redde mihi eā. Per quos rursum
mādauit iepthe ⁊ impauit eis ut
dicerent regi āmon. Hec dicit iep
the. Nō tulit israhel terraz moab
nec terrā filioꝝ ammon. ꝫ q̄n de
egipto conscēderūt ābulauit per
solitudinē vsq; ad mare rubꝝ et
venit in cades. Misitq; nūcios ad
regem edom dicēs. Dimitte me ut
trāseā terraz tuā. Qui noluit acq̄
escere precibus eius. Misitq̄ ad re
gez moab q̄ ⁊ ipse trasitū prebere
cōtempsit. Māsit itaq; in cades et
circuiuit ex latere t̄raz edom ⁊ ter
rā moab. Venitq; ad orientalem
plagaz terre moab ⁊ castrameta
tus ē trās arnon nec voluit intr̄
re terminos moab. Arnon q̄ p̄pe
cōfiniū ē terre moab. Misit itaq;
israhel nūcios ad seon regē amor
reoꝝ qui habitabat in esebon et
dixerūt ei. Dimitte ut trāseā p̄ ter
rā tuā vsq; ad fluuiū. Qui et ipse
israhel verba despiciēs nō dimisit
eū trāsire p̄ terminos suos. ꝫ infi
nita multitudine cōgregata egres
sus est cōtra eū in iasa et fortit̄ re
sistebat. Trādiditq; eū dn̄s ī ma
nu israhel cū omni exercitu suo ⁊
p̄cussit eū ⁊ possedit oēm terram
amorrei hītatoris regiōis illius ⁊
vniūsos fines eius de arnō vsq; ia
boc ⁊ de solitudine vsq; ad iorda
nē. Dn̄s ḡ deus isrl̄ sb̄uūtit amorreū
pugnāte cōn̄ illū p̄plo suo isrl̄. Et
tu nūc vis possidere terrā eius. Nō
ne ea q̄ possedit chamos deus tu
us tibi iuē debētur. Que aūt dn̄s
deus nr̄ victor obtinuit in nostrā
cedēt possessionē. Nisi forte melior
es balac filio sephor rege moab

aut docē potes q̄ iurgat⁹ sit ɔtra
isrl̄ ⁊ pugnauerit ɔtra cū qn̄ ha
bitauit ī esebon ⁊ viculis ei⁹ ⁊ m
aroer ⁊ villis illi⁹: vel in cūctis ci
uitatib⁹ iux̄ iordanē p̄ trecentos
ānos. Quare tāto tp̄e nihil sup̄
hac repeticōe tēptastis. Igit̄ nō
ego pecco ī te. ꝫ tu cōtra me male
agis īdicens m̄ bella nō iusta. Iu
dicet dn̄s arbit̄ hui⁹ diei int̄ isrl̄
⁊ int̄ filios ammō. Noluitq̄ acq̄e
scere rex filioꝝ ammō v̄bis iepthe
q̄ p̄ nūtios mādauerat. Fcūs ē g̃
sup̄ iepthe spūs dn̄i ⁊ circuiēs ga
laad ⁊ manasse masphaq̄ gala
ad ⁊ inde trāsiēs ad filios āmon
votū vouit dn̄o dicēs. Si tradide
ris filios āmon ī man⁹ meas qui
cūq̄ p̄mus fuerit egressus de fori
b⁹ domus mee: mihiq̄ occurrerit
reuertēti cū pace a filijs āmon: eum
holocaustū offerā dn̄o. Trāsiuit
q̄ iepthe ad filios āmon vt pug
naret ɔtra eos q̄s tradidit dn̄s
in manus ei⁹: p̄cussitq̄ ab aroer
vsq̄ dū venias ī mennith vigīti
ciuitates ⁊ vsq̄ ad abel q̄ ē vineis
cōsita plaga magna nimis: hūili
atiq̄ sūt filij āmon a filijs israhel
Reuertēti āt iepthe ī maspha do
mū suā occurrit ei vnigeīta filia
cū tympanis ⁊ choris. Non enim
hēbat alios liberos. Qua visa: sci
dit vestimēta sua ⁊ ait. Heu me fi
lia mi: decepisti me et ip̄a decepta
es. Apui em̄ os meum ad dn̄m ⁊
aliud facere nō potero. Cui illa rn̄
dit. Pater mi. Si apuisti os tuuꝫ
ad dn̄ꝫ: fac m̄ quodcūq̄ pollicit⁹
es: cōcessa tibi vlcōe atq̄ victoria
de hostib⁹ tuis. Dixitq̄ ad p̄rem.
Hoc solū mihi p̄sta quod dep̄cor

dimitte me vt duob⁹ mensibus
circueā mōtes ⁊ plangā v̄ginita
tē meā cū sodalib⁹ meis. Cui ille
rn̄dit. Vade. Et dimisit eā duob⁹
mensib⁹. Cūq̄ abisset cū socijs
⁊ sodalib⁹ suis: flebat v̄ginitatē
suā ī montib⁹. Expletisq̄ duob⁹
mensib⁹ reuersa ē ad p̄rem suū et
fecit ei sicut vouerat. Que ignora
bat virū. Exinde mos īcreuit ī isrl̄
⁊ cōsuetudo seruata ē: vt post āni
circulū ɔueniāt ī vnū filie israhel
⁊ plangāt filiā iepthe gaaladite
diebꝰ quatuor. ¶ Ca. xij.
Ecce aūt ī ephraim orta ē se
dicō. Nā trāseūtes cōtra aq̄lonez
dixerūt ad iepthe. Quare vadens
ad pugnā ɔtra filios āmon voca
re nos noluisti vt p̄gerem⁹ tecū.
Igit̄ incēdem⁹ domū tuā. Quibus
ille rn̄dit. Disceptacō erat mihi ⁊
p̄plo meo ɔtra filios āmon vehe
mēs: vosq̄ vocaui vt p̄beretis m̄
auxiliū ⁊ facere noluistis. Qd̄ cer
nens posui animā meā ī manib⁹
meis: trāsiuiq̄ ad filios āmon ⁊
tradidit eos dn̄s in man⁹ meas
Quid cōmerui vt aduersū me cōsur
gatis in p̄liū. Vocatis itaq̄ ad
se cūctis viris de galaad pugna
bat cōtra ephraim. Percusserūtq̄
viri galaad ephraim. q̄ dixerat
fugitiuus ē galaad de ephraim
⁊ hītat ī medio ephraī et manas
se. Occupauerūtq̄ gaaladite vada
iordanis p̄ q̄ ephraim reuersurus
erat. Cūq̄ veisset ad ea de ephra
im numero fugiēs: atq̄ dixissꝫ ob
secro vt me trāsire p̄mittas: dice
bāt ei gaaladite. Nūquid ephra
teus es. Quo dicēte nō sū: interro
gabāt eū. Dic ergo sebboleth: qd̄

iterp̃tat̃ spica. Qui ñdebat tbeb boleth eadē lr̃a spicā exprimē nō valens. statimq; apprehēsū ingu labant in ipo iordanis transitu. Et ceciderūt ī illo tpe de ephraim q̄ dragīta duo mīlia. Judicauit ita q; iepthe galaadites isr̃l sex ām̃s & mortuus ē ac sepultus in c̄itate sua galaad. Post hūc iudicauit isr̃l abessan de bethleez q̄ habuit trigīta filios & totidē filias. Quas emittēs foras maritis dedit & eius dez numeri filijs suis accepit vxores introducēs ī domū suā. Qui septē annis iudicauit isr̃l. mortuusq; ē ac sepult⁹ in bethleē. Cui succēssit abiolō zabulonites et iudicauit isr̃l decē annis. mortuusq; ē ac sepult⁹ ī zabulō. Post hūc iudicauit isr̃l abdō fili⁹ hellel pharatonites q̄ habuit q̄ dragīta filios & trigīta ex eis nepotes ascēdentes sup septuagīta pullos asinas suū et iudicauit isr̃l octo ām̃s mortuus⁹q; ē ac sepult⁹ in pharatō terre effraī ī mōte amalech. ¶ Ca. xiij.

RVrsūq; filij isr̃l fecer̃t malū in ospcū dñi q̄ tradidit eos ī manus philistiim q̄dragīta annis. Erat aūt q̄dā vir de saraa & de stirpe dan noīe mānue halēs vxorē sterilē cui apparuit angelus dñi & dixit ad eaz. Sterilis es & absq; liberis. sed concipies & paries filiū Caue ḡ ne bibas vinū ac sicerā nec ī mūdū q̄cq̄ comedas. q; concipies & paries filiū cuius nō tāget caput nouacula. Erit enim nazareus dei ab infantia sua & ex mr̃is vtero & ipē incipiet liberare isr̃l de manu philistiim. Que cū venisset ad maritū suū dixit ei Vir dei venit ad me hūs vultū angelicū. terribilē nimis. Quē cū interro gassem q̄s eēt & vnde venisset & q̄ noīe vocar̃ noluit m̃ dicere. sed hoc ñdit. Ecce concipies & paries filiū. Caue nevinū bibas nec sicerāz & ne aliquo vescaris immūdo. Erit em̄ puer nazareus ab infantia sua & ex vtero matris sue: vsq; ad diem mortis sue. Orauit itaq; manue dominū & ait. Obsecro dñe ut vir dei quē misisti veniat iterū & doceat nos q̄d nos debeam⁹ facere de puero q̄ nascit̃rus ē. Exaudiuitq; dñs deprecantē manue & apparuit rursū angelus dñi vxori ei⁹ sedēti in agro. Manue autē maritus ei⁹ nō erat cū ea. Que cū vidisset angelū festinauit & cucurrit ad virū suū. nuntiauitq; ei dicens. Ecce apparuit m̃ vir quē ante videra. Qui surrexit et secut⁹ ē vxorē suā. venitq; ad virū dixit ei Tu es q̄ locut⁹ es mulieri? Et ille ñdit. Ego sum. Cui manue. Cū igit̃ sermo tuus⁹ fuerit expletus: quid vis ut fiat puer & a q̄ se obseruare debebit. Dixitq; angel⁹ dñi ad manue. Ab oib⁹ q̄ locut⁹ sū vxori tue abstineat se & quicq̄d ex vinea nasci nō comedat. vinū & sicerā nō bibat. nullo vescat immūdo & q̄d ei p̄cepi ipleat atq; custodiat. Dixit i taq; manue ad āgelū dñi. obsecro te ut acq̄escas p̄cibz meis & faciam⁹ tibi hedū de capris. Cui ñdit āgel⁹. si me cogis ñ comedā panes tuos. si aūt vis holocaustū facē offer illud dño. Et nesciebat mānue q; āgel⁹ dñi eēt. dixitq; ad eū. q̄d ē tibi nom̄: ut si sermo tuus fuerit expletus honorem⁹ te. cui ille ñdit Cur q̄ris nomē meū q̄d ē mirabile.

Tulit itaq; manue hedū de captis
& libamēta & posuit sup petrā offe
rens dño q̄ facit mirabilia Jpe au
tē & uxor eius intuebāt Cūq; asce
deret flāma altaris in cēlū angel⁹
dñi piter in flāma ascēdit· Qđ cū
vidisset manue et uxor ei⁹ pmi ce
ciderūt in terrā & vltra eis nō ap
paruit angelus dñi· Statimq; in
tellexit manue angelū dñi esse &
dixit ad uxorē suam· Morte morie
mur q̄ vidimus dñm· Cui rñdit
mulier· Si dñs nos vellet occidē
de manibus nr̄is holocaustū & li
bamīta nō suscepisset nec ostēdis
set nobis hec oīa neq; ea que fūt
vētura dixisz· Pepit itaq; filiū et
vocauit nomē ei⁹ samson· Creuit
q; puer et bñdixit ei dñs· cepitq;
spūs dñi esse cū eo in castris dan
inter saraa & esthaol· ¶ Ca· xiiij·

Descendit ergo sāson in tha
natha· vidensq; ibi mulierē
de filiabus philistijm ascendit &
nūtiauit patri suo & matri sue di
cēs Vidi mulierē in thamnatha
de filiab⁹ philistinox quā queso
ut mihi accipiatis uxorez· Cui di
xerūt pater & mater sua· Nūquid
nō est mulier in filiab⁹ fratruz tu
ox & in oī populo tuo· q̄ vis acci
pere uxorē de philistijm q̄ incircū
cisi fūt· Dixitq; samson ad patrē
suū· Hāc mi accipe q̄ placuit ocu
lis meis· Parētes aūt eius nescie
bant q̄ res a dño fiēt & quereret
occasionē contra philistijm· Eo em
tpe dñabant philistijm israheli·
Descēdit itaq; samson cū pīe suo
& matre in thamnatha· Cūq; ve
nissent ad vineas oppidi apparuit
catulus leonis seuus & rugiēs et
occurrit ei Irruit aūt spūs dñi i
samson & dilacerauit leonē q̄si he
dus in frusta dcerperet nihil om
nino habēs in manu et hoc patri
& matri noluit indicare· Descendit
q; & locutus est mulieri q̄ placue
rat oculis eius· Et post aliq̄t dies
reuertēs ut acciperet eā declinauit
ut videret cadauer leonis· Et ecce
examen apū in ore leonis erat ac
fauus mellis· Quē cū sūpsisz i ma
nib⁹ comedebat in via· Veniensq;
ad patrē suū & matrē dedit eis q̄
tē qui et ipsi comederūt nec tñ eis
voluit indicare q̄ mel de corpe leo
nis assumpserat· Descendit itaq;
pater eius ad mulierē & fecit filio
suo samson cōuiuiū· Sic em̄ iuue
nes facere cōsueuerāt· Cū q; ciues
loci illius vidissent eū dederūt ei
sodales triginta q̄ essent cum eo
Quib⁹ locutus ē samson· Propo
nā vobis q̄stionis pblema q̄ si
solueritis mihi intra septē dies cō
uiuij dabo vob triginta syndones
& totidē tunicas· Si aūt nō potue
ritis soluere vos dabitis mihi tri
ginta syndones & eiusdez numeri
tunicas· Qui rñderūt ei· Propone
pblema ūt audiam⁹· Dixitq; eis·
De comedēte exiuit cibus & de forti
egressa ē dulcedo· Nec potuerūt p
tres dies ꝓpositionē soluere Cūq;
adesz dies septimus dixerunt ad
uxorē samson· Blādire viro tuo &
suade ei ut indicet tibi q̄d signifi
cet pblema· Qđ si facere noluerīs
incēdemus te & domū patris tui· An
idcirco vocastis nos ad nuptias
ut spoliaētis· Que fūdebat apud
samson lacrimas et querebat di
cēs Odisti me & nō diligis idcirco

problema qd̄ ꝓposuisti filijs ꝓpli
mei nō vis mihi exponere At ille
rn̄dit · Patri meo et matri nolui
dicere ⁊ tibi indicare potero. Sep
tē igitur dieb⁹ ꝯuiuij flebat ante
eū tādēq; die septimo cū ei eēt mo
lesta exposuit Que statī indicauit
ciuib; suis · Et illi dixerūt ei die sep
ti no añ solis occubitū · Quid dul
cius melle ⁊ q̄d forci⁹ leone. Qui
ait ad eos Si nō arassetis in vitu
la mea nō inuenissetis ꝓposicōez
meā · Irruit itaq; in eū spūs dn̄i
descēditq; ascalonē et ꝑcussit ibi
triginta viros quoꝝ ablatas ve
stes dedit hijs qui ꝓblema solue
rāt · Iratusq; nimis ascēdit in do
mū pr̄is sui · Vxor aūt ei⁹ accepit
maritum vnum de amicis eius et
pronubis · ¶ Ca. xv.

Post aliquātulum aūt tp̄is
cū dies triticee messis insta
rent venit sāson inuisere volēs vx
orē suā ⁊ attulit ei hedū de capris
Cūq; cubiculū ei⁹ solito vellet in
trare ꝓhibuit illū pater illius di
cēs Putaui ꝙ odisses eā ⁊ ideo tr̄
didi illaz amico tuo Sed habz so
rorez q̄ iunior ⁊ pulchior illa ē sit
tibi ꝓ ea vxor · Cui samsō rn̄dit ·
Ab hac die n̄ erit culpa in me cō
tra philisteos · Faciā em̄ vob̄ ma
la Perrexitq; ⁊ cepit trecētas vul
pes caudasq; earū iunxit ad cau
das ⁊ faces ligauit ī medio quas
igne succēdēs dimisit ut huc illuc
q; discurrerent · q̄ statī ꝑrexerūt ī se
getes philistinoꝝ Quib; succēsis
⁊ ꝯportate iā fruges ⁊ adhuc stā
tes ī stipula ꝯcremate sūt intr̄ntū
ut vineasq̄ ⁊ olineta flāma cōsu
meret · Dixerūtq; philistijm · q̄s fe
cit hāc rem. Quib⁹ dictū ē · Sāsō
gener thānathei q̄ tulit vxorem
ei⁹ ⁊ alteri tradidit hec opatus ē
Ascēderūtq; philistijm ⁊ ꝯbusserūt
tā mulierē q̄ p̄rem ei⁹ · Quib⁹ ait
samsō · Licet hec feceritis tamē ad
huc ex vobis expetā vlcōez et tūc
quiescā · Percussitq; eos ingenti
plaga ita ut stupētes furā femori
īponerent Et descēdēs hītauit ī spe
lūca petre etham · Igit̄ ascēdētes
philistijm in terrā iuda castr̄me
tati sūt in loco q̄ postea vōtus est
lechi idest maxilla vbi eoꝝ fusus
ē exercitus Dixerūtq; ad eos de tri
bu iuda · Cur ascēdistis aduersū
nos. Qui rn̄derūt · Vt ligem⁹ sam
sō venim⁹ ⁊ reddam⁹ ei q̄ in nos
opatus ē · Descēderūt ergo tria mi
lia viroꝝ de iuda ad specū silicis
ethaz · Dixerūtq; ad samsō Nescis
ꝙ philistijm imperēt nob̄. Quaē
hoc facē voluisti. Quib; ille ait ·
Sicut fecerunt mihi sic feci eis · Li
gare inquiunt te venimus et tra
dere in man⁹ philistinoꝝ · Quib⁹
samsō iurate ait ⁊ spondete mihi
ꝙ n̄ occidatis me · Dixerūt · Non te
occidem⁹ s̄ vīctū tradem⁹ Ligaue
rūtq; eū duob⁹ nouis funibus ⁊
tulerūt eū de petr̄ etham · Qui cū ve
nisset ad locū maxille et philisti
im vociferātes occurrissent ei : ir
ruit spūs domini ī eū ⁊ sicut solēt
ad odorē ignis ligna ꝯsumi ita vī
cula quib⁹ ligatus erat dissipa
ta sūt ⁊ soluta · Inuentāq; maxil
lam idest mādibulam asini que
iacebat arripiēs interfecit in ea
mille viros et ait in maxilla asi
ni in mandibula pulli asinarum
deleui eos et percussi mille viros

Cūq; hec verba canēs ꝯplesset ꝓ
iecit mādibulā de maū ⁊ vocauit
nomē loci illi⁹ ramathlechi: q8
īterp̄tat̄ eleuacō maxille. Sitiēsq;
valde: clamauit ad dn̄z ⁊ ait. Tu
dedisti ī maū serui tui salutē hāc
maximā atq; victoriā ⁊ en siti mo
rior: incidāq; in man⁹ incircūciso
rū. Apuit itaq; dn̄s molarē dētez
in maxilla asini ⁊ egresse sūt ex eo
aque. Quib⁹ haustis refocillauit
spūm ⁊ vires recepit. Idcirco ap
pellatū ē nomē loci illi⁹ fons īuo
cātis de maxilla vsq; in p̄ntē diez
Judicauitq; isrl̄ in diebus phili
stijm viginti ānis. ¶ Ca. xvi.

Abijtq; in gazam ⁊ vidit ibi
mulierē mētricē: īgressusq;
ē ad eā. Q8 cū audissent philisti
im ⁊ ꝑcrebruissz apud eos: intras
se vrbē samson: circūdederūt eū po
sitis ī porta ciuitatis custodib⁹ et
ibi tota nocte cū silentio p̄stolan
tes vt facto māe exeuntē occidēnt
Dormiuit āt samson vsq; ad me
diū noctis ⁊ inde cōsurgēs appre
hēdit ābas porte fores cū postib⁹
suis ⁊ sera: īpositasq; humeris su
is portauit ad v̄ticē mōtis q̄ respi
cit hebrō. Post hec amauit muli
erē q̄ hītauit in valle soreth ⁊ vo
cabat̄ dalila. Venerūtq; ad eaz
p̄ncipes philistinoꝝ atq; dixerūt
Decipe eū et disce ab illo ī q̄ hēat
tantā fortitudinē ⁊ qūo eū sup aē
valeam⁹ ⁊ vinctū affligē Q8 si fe
ceris: dabim⁹ tibi singuli mille ar
gēteos. Locuta ē ergo dalila ad
samson. Dic m̄ obsecro ī quo sit
tua maxima fortitudo et q8 sit q̄
ligatus erūpere nequeas. Cui rn̄
dit samson. Si septem neruiceis
funib⁹ necdū siccis ⁊ adhuc hu
mentib⁹ ligat⁹ fuero: infirm⁹ ero
vt ceteri hōmes. Attulerūtq; ad
eā satrape philistinoruz septē fu
nes vt dixerat: quib⁹ vinxit eum
latentib⁹ apud se īsidijs ⁊ ī cubi
culo finē rei expectātibus. Clama
uitq; ad eū. Philistijm sup te sā
son. Qui rupit vīcula qūo si rum
pat q̄s filū de stuppa tortū sputa
mīe cū odorē ignis acceperit et n̄
ē ꝯgnitū in q̄ esset fortitudo eius.
Dixit ad eū dalila. Ecce illusisti m̄
⁊ falsū locut⁹ es. Saltē nūc īdica
m̄ quo ligari debeas Cui ille rn̄dit
Si ligat⁹ fuero nouis funib⁹ qui
nunq̄ fuerūt ī ope: infirm⁹ ero ⁊
alioꝝ hōim similis. Quib⁹ rursuz
dalila vinxit eū ⁊ clamauit phili
stijm sup te samson: ī cubiculo īsi
dijs p̄paratis. Qui ita rupit vīcu
la q̄si fila telaruz. Dixitq; dalila
rursū ad eū. Vsq; quo decipis me
⁊ falsū loq̄ris. Ōnde de quo vīciri
debeas Cui rn̄dit samson. Si inq̄t
septem crines capitis mei cū licio
plexueris et clauū hijs circūliga
tū t̄re fiexris: infirm⁹ ero. Quod cū
fecisset dalila dixit ad eū. Phili
stijm sup te samson. Qui ꝯsurgēs
de sōno extraxit clauū cū crinib⁹
⁊ licio. Dixitq; ad eū dalila. Qūo
dicis ꝙ amas me cū anim⁹ tuus
nō sit mecū. Per tres vices mēti
tus es m̄ ⁊ noluisti dicere in q̄ sit
maxima fortitudo tua Cūq; mole
sta ei essz ⁊ ꝑ multos dies iugiter
adherēt: spatiū ad quietē nō tri
buens: defecit aīa ei⁹ ⁊ ad mortez
vsq; lassata ē. Tūc aperiēs verita
tem rei dixit ad eaz. Ferrū nunq̄
ascēdit sup caput meū: q̄ nazare⁹

idest cōsecratus dño fū de vtero
mr̄is mee. Si rasū fuerit caput me
um recedet a me fortitudo mea ⁊ de
ficiā. eroq; sic ceteri hōies. Vidēs
q; illa q̄ ɔfessus ei esset oēm ani
mū suū misit ad pr̄icipes philisti
noꝝ ac mādauit Ascēdite adhuc
semel q̄ nunc m̄ aperuit cor suū
Qui ascenderūt assumpta pecunia
quā ꝓmiserāt. At illa dormiē eū
fecit sup genua sua ⁊ ī sinu suo re
clinaē caput. Vocauitq; tonsorē
⁊ rasit septē crines ei⁹ ⁊ cepit abi
gere eū ⁊ a se repellē. Statim enim
de eo fortitudo discessit. Dixitq;.
Philistijm sup te samson Qui de
sōno ɔsurgēs dixit ī aīo suo. Egre
diar sicut ante feci ⁊ me excutiam
nesciens q̄ recessisset ab eo dñs.
Quē cū apprehēdissent philistijm
statim eruerūt oculos ei⁹ ⁊ duxerūt
gazam vinctū cathenis ⁊ clausum
ī carcere molē fecerūt. Jāq; capilli
eius renasci ceperant ⁊ principes
philistinorū cōuenerunt in vnū
ut ymolarēt hostias magnificas
dagon deo suo ⁊ epularentur dicen
tes tradidit deus nr̄ inimicū nr̄m
samsō in manus nr̄as. Qđ etiam
popul⁹ vidēs laudabat deū suū
eadēq; dicebat. Tradidit de⁹ no
ster aduersariū nostꝝ in manus
nostr̄s. q̄ deleuit t̄rā nr̄am ⁊ occi
dit plurimos. Letantesq; ꝑ cōui
uia sūptis iā epulis p̄ceperunt ut
vocaretur samsō ⁊ ante eos luderet
Qui adduct⁹ de carcē ludebat an
te eos. fecerūtq; eū staē int̄ duas
columnas Qui dixit puero regen
ti gressus suos. Dimitte me ut tā
gā colūnas q̄b⁹ oīs imminet do
mus ⁊ rediner sup eas ⁊ paululū
req̄escam. Dom⁹ aūt erat plena
viroꝝ ac mulierū ⁊ erāt ibi oīnes
pr̄icipes philistīoꝝ ac de tecto ⁊ so
lario circit̄ tria milia vtriusq; sex
us spectabāt ludētē samsō. At ille
inuocato dño ait. Dñe deus me⁹
memēto mei et redde mihi nūc for
titudīē pristinā de⁹ me⁹ ut vlcis
car me de hostib⁹ meis ⁊ ꝓ amissi
one duoꝝ luminū vnā vlcōnem
recipiaz. Et apprehēdēs ambas co
lūnas q̄b; innitebat̄ dom⁹ alterā
q; eaꝝ dextera ⁊ alterā leua tenēs
ait Moriatur aīa mea cū philisti
im. Concussisq; fortiter colūnis ce
cidit dom⁹ sup oēs pr̄icipes ⁊ cete
rā multitudīē q̄ ibi erāt Multoq;
plures interfecit moriens q̄ ante
viuus occiderat Descendētes aūt
fratres ei⁹ ⁊ vniuersa cognacō tu
lerūt corp⁹ eius ⁊ sepelierūt inter
saraa ⁊ estahol in sepulchro pa
tris sui manue. iudicauitq; isr̄l vi
ginti ānis. ¶ Ca. xvij.
Fuitq; eo tpe vir q̄dā de mō
te ephraim noīe michas q̄ dixit
mr̄i sue Millecētū argēteos q̄s se
paueās ⁊ sup q̄b; me audiēte iu
raueras ecce ego habeo et apud
me sūt. Cui illa rn̄dit. Bn̄dictus fi
lius meus dño. Reddidit g̊ eos
mr̄i sue q̄ dixerat ei. Consecraui ⁊
voui hoc argētū dño ut de maū
mea suscipiat filius me⁹ ⁊ faciat
sculptile atq; cōflatile ⁊ nūc tr̄do
illđ tibi. reddidit igit̄ eos mr̄i sue
Que tulit ducētos argēteos ⁊ de
dit eos argētario ut facerz ex eis
sculptile atq; ɔflatile qđ fuit ī do
mo miche. Qui ediculāq; ī ea dō se
pauit ⁊ fecit ephod ⁊ theāphim
idest vestem sacerdotalem ⁊ ydola

Impleuitq; vñm filioꝝ suoꝝ manū a factus ē ei sacdos · In diebꝫ illis nō erat rex in isrl · ꝫ vnꝰ q̄sq; qđ sibi rectū videbat hoc faciebat Fuitq; in tpe illo alter adolescēs de bethleem iuda ex ognacōe eiꝰ eāt; ipe leuites a habitabat ibi Egressusq; de ciuitate bethleem peregrinari voluit vbicūq; sibi omo dū reperisset · Cūq; venisset in mōtē ephraim iter faciēs a dēmassz parūper in domo michē interrogatus ē ab eo vñ venissz · Qui rñdit Leuita sū de bethleē iuda a vado ut habitez vbi potuero a vtile mihi esse pspexero · Mane apud me iāt a esto mihi pater ac sacdos · dabo q; tibi p annos singulos decem argētros ac vestē duplicē a q̄ ad victū sūt necessaria Acq̄euit a mā sit apud bōiez · fuitq; illi q̄si vnus de filijs Impleuitq; micha manū eius a habuit puerū sacdotē apd se: nūc scio dicēs q; bene fatiet mihi deꝰ habēti leuitici generis sacdotē · In diebꝫ illis nō erat ¶ Ca · xviij · rex in isrl a trib9 dan q̄rebat possessionē sibi ut habitaēt in ea · Vsq; ad illū em diē inter ceteras tribus sortē nō acceperat · Miserūt g filij dan stirpis a familie sue quinq; viros fortissimos de saraa a esthaol ut explorarēt terrā a diligēter inspicerēt · dixerūtq; eis · Ite a oderate terraz · Qui cū pgētes venissēt in mōtē ephraim a intrassent domuz michē req̄euerūt ibi · Et agnoscētes vocē adolescentis leuite · vtēteq; illius diuersorio dixerūt ad eū · Quis te huc adduxit · q̄d hic agis · Quā ob causā huc venire voluisti · Qui respōdit eis · Hec a hec prestitit mihi micheas a me mercede cōduxit ut sim ei sacdos · Rogauerūtq; eū ut cōsuleret dñm a scire possent an pspero itinere pgerēt a res haberet effectum · Quib9 rñdit eis Ite cū pace dñs respicit viā vrāz a iter quo pgitis · Egressi igit quiq; viri venerūt lais · videruntq; pplm habitantē in ea absq; vllo timore iuxta consuetudinez sydonioꝝ securū a quietū: nullo eis permitus resistēte magnarūq; opū a paucis sydone atq; a cūctis hoīb9 sepatū · Reuersiq; ad frēs suos in saraa a esthaol q̄d egissent sciscitantib9 rñderūt · Surgite a ascēdamus ad eos · Vidimus em terrā valde opulentā a vberem · Nolite negligere nolite cessare · Eamus a possideamus eā nullus erit labor Intrabimus ad securos in regiōez latissimaz · tradetq; nob dñs locū in quo nullius rei ē penuria eoꝝ q̄ gignit in terra · Profecti igit sūt de ognacōe dan de saraa a esthaol sexcēti viri accincti armis bellicis ascēdētesq; māserūt in cariathiarī inde q̄ locus ex eo tpe castroꝝ dā nomē accepit et est post tergū cariathiarim · Inde trāsierūt in mōtē ephraim Cūq; venissent ad domū michē dixerūt quiq; viri q̄ pmissi fuerāt ad odiserandā terram lais ceteis fratrib9 suis Nostis q; in domib9 istis sit eplod et thera phim a sculptile atq; conflatile · Videte q̄d vob placeat · Et cū paululū dēliassent ingressi sūt domuz adolescētis leuite q̄ erat in domo michē · salutauerūtq; eū vbis pacificis · sexcēti aūt viri ita ut erant armati stabāt ante ostiuz · A tilli

qui ingressi fuerāt domū iuuenis
sculptile ⁊ ephod ⁊ theraphim at
q3 ɔflatile tollere nitebāt ⁊ sacer
dos stabat ante hostiū sexcētis vi
ris fortissimis haud ꝓcul expectā
tib3 Tulerūt igit q̄ ītrauerāt sculp
tile ephod ⁊ ydola atq3 cōflatile.
Quib3 dixit sacerdos Quid facitis
Cui rn̄derūt Tace ⁊ pone digitū su
p os tuū. veniq3 nobiscū ut habe
am⁹ te p̄rem ac sacerdotē. Quid ti
bi meli⁹ ē ut sis sacerdos in domo
vnius viri. an ī vna tribu ⁊ fami
lia in isrl̄. Q̄d cū audisset acquie
uit sermōib3 eoꝝ ⁊ tulit ephod et
ydola ac sculptile ⁊ ꝓfectus ē cu3
eis. Qui cū ꝑgerēt ⁊ añ se ire fecis
sēt puulos ac iumēta ⁊ omne q̄d
erat p̄ciosū. iāq3 a domo miche
essent ꝓcul viri q̄ hītant in edib3
miche ɔclamātes secuti sunt ⁊ pt⁹
tergū clamare ceperūt Qui cū respe
xissent dixerūt ad michā. Quid ti
bi vis. Cur clamas. Qui rn̄dit.
Deos meos q̄s m̄ feci tulistis ⁊ sa
cerdotē ⁊ oīa que habeo et dicitis
q̄d tibi est. Dixerūtq3 ei filij dan.
Caue ne vltra loq̄ris ad nos ⁊ ve
niāt ad te viri ammo ɔcitati ⁊ ip
se cū omni domo tua pereas Et sic
cepto itinere ꝑrexerūt. Vidēs autē
micha q̄ forciores se essent reuer
sus ē in domū suā Sexcēti aūt viri
tulerūt sacerdotē ⁊ que sup̄ diximꝰ
venerūtq3 in lais ad ꝓplm q̄escen
tē atq3 secuꝝ ⁊ ꝑcusserūt eos in ore
gladij. vrbēq3 incēdio tradiderūt
nullo penit⁹ ferēte p̄sidiū eo q̄ ꝓ
cul hītarent a sydone et cū nullo
hōim haberēt q̄cq̄ societatis ac
negocij. Erat aūt cītas sita in r̄gi
one ro ob quaꝫ rursū extruentes
habitauerūt in ea vocato nomine
ciuitatis dan iuxta vocabulū pa
tris sui quē genueāt isrl̄ que pri
us lais dicebat. Posuerūtq3 sibi
sculptile ⁊ ionathā filiū gersan
filij moysi ac filios ei⁹ sacerdotes
in t̄bu dan vsq3 ad diem captiui
tatis sue Māsitq3 ap̄d eos ydolū
miche oī tpe q̄ fuit dom⁹ dei ī sylo
In dieb⁹ ill̄ nō eāt rex in israhel.

Fuit q̄d vir leuites Ca. xix.
hītans ī latere mōtis ephr̄
im qui accepit vxorē de bethleem
iuda Que reliq̄t eū ⁊ reuersa est ī do
mū p̄ris sui bethleē māsitq3 ap̄d
eū q̄tuor mēsibus. Secutusq3 est
eā vir suus volēsq3 r̄cōciliari ei at
q3 blādiri ⁊ secū reducē hn̄s in co
mitatu pueꝝ ⁊ duos asinos Que
suscepit eū ⁊ ītro duxit ī domū pa
tris sui Q̄d cū audiss3 soc̄ ei⁹ eūq3
vidiss3 occurrit ei let⁹ ⁊ āplexat⁹
ē hōiez Māsitq3 gener ī domo soce
ri t̄b3 dieb3 ɔmedēs cū eo ⁊ bibēs
familiarit̄. die āt quarto de nocte
ɔsurgēs ꝓficisci voluit Quē tenuit
socer ⁊ ait ad eū. Gusta p̄us pu
sillū pais ⁊ ɔforta stomachū ⁊ sic
ꝓficisceis. sederūtq3 sil̄ ac ɔmederūt
⁊ biberūt. Dixitq3 p̄r puelle ad ge
nerū suū. q̄so te ut hodie h̄ mane
as pariq3 letem̄. At ille ɔsurgēs
cepit velle ꝓficisci Et n̄lomin⁹ ob
nixe eū socer tenuit et ap̄d se fecit
manere. Mane āt facto parabat
leuites it̄ Cui socer rursū. Obsecro
inq̄t ut paululum cibi capias et
assumptis viribꝫ donec increscat
dies: postea ꝓficiscaris. Comede
rūt ergo simul surrexitq3 adolescēs
ut pergeret cum vxore sua ⁊ pue
ro. Cui rursum locutus est socer

Cōsidera q̄ dies ad occasū declinet: et ꝓpīq̄t ad vesperū. Mane ap̄d me etiā hodie et duc letū diez et cras ꝓficiscēris vt vadas in domum tuam. Noluit gener acquiescere sermonibus eius. sed statī pertexit et venit contra iebus q̄ alterō noīe vocat iebꝰ: ducēs secū duos asinos onustos et ꝯubinā. Jamq̄ aderāt iuxt̄ iebꝰ et dies mutabat̄ in noctē. Dixitq̄ puer ad dñm suū. Veni obsecro declinemꝰ ad vrbē iebuseorū et maneamus in ea. Cui rñdit dñs. Nō ingrediar oppidū gētis aliene q̄ nō ē de filijs isrl. ꝑ transibo vsq̄ gabaa et cū illuc puenero manebimꝰ in ea ꝛ certe in vrbe rama. Trāsierūt ꝑ iebꝰ. et cepū carpebāt iter: occubuitq̄ eis sol iuxta gabaa q̄ ē in tribu beniamin: diuertērūtq̄ ad eā vt manerēt ibi. Quo cum intrassent sedebant in platea ciuitatis et nullꝰ eos recipere voluit hospitiō. Et ecce apparuit hō senex reuertens de agro et de ope suo vesperi. q̄ et ipe de mōte erat ephraim et peregrinꝰ hītabat in gaba. Homines āt regiōis illiꝰ erāt filij iemini. Eleuatisq̄ oculꝰ vidit senex sedentē hominez cū sarcinulis suis in platea ciuitatis et dixit ad eū Vnde veniꝭ et q̄ vadis? Cui rñdit ei. ꝓfecti sumꝰ de bethleez iuda et peregrinꝰ ad locū nostrū q̄ ē in latere montis ephraim vñ ieramꝰ bethlem. Et nūc vadimꝰ ad domuz dei nulluſq̄ sub tectū suū nos vult recipere: habemus paleas et fenū in asino et panē ac vinū in meos et ancille tue vsus et pueri q̄ mecū ē. Nulla re indigemꝰ nisi hospitio. Cui rñdit senex. Pax tecū sit. Ego ꝓtego oīa q̄ necessaria sūt. tm̄ q̄sone in platea māneas. Introduxitq̄ eū in domū suā et pabulū asinis ꝓbuit ac post q̄ lauerūt pedes suos recepit eos in cōuiuiū. Illis epulātibꝰ et post laborē itineris cibo et potu reficiētibꝰ corpa: venerūt viri ciuitatis illiꝰ filij belial id est absq̄ iugo et circūdantes domū semis fores pulsare ceperūt clamantes ad dñm domꝰ atq̄ dicētes. Educ virū q̄ ingressus ē domū tuaz vt abutamur eo. Egressusq̄ ē ad eos senex et ait. Nolite frēs nolite facere malū hoc. q̄ ingressus ē hō hospitium meū et cessate ab hac stultitia. Habeo filiā virginē et hic hō hz cōcubinā: educā eas ad vos vt humilietis eas et vtamini libidinē ꝯplacetis: tm̄ obsecro ne scelus hoc contra naturā operemini in virū. Nolebāt acq̄escere ꝓmotꝰ illius. Ad cernens hō adduxit ad eos concubinā suā et eis tradidit illudendā. Quā cū tota nocte abusi essent: dimisērūt eā mane. At mulier recedētibꝰ tenebris venit ad ostiū domꝰ vbi manebat dñs suus et ibi corruit. Mane fcō surrexit hō et aperuit ostium vt cepta explere et viam et ecce concubina eiꝰ iacebat ante ostium sparsis in limine manibꝰ. Cui ille putās eā q̄escere loq̄batur. Surge vt ābulemꝰ. Quā mīl rñdente intelligēs ꝙ erat mortua: tulit eam et ipositā asino: reuersusq̄ ē in domū suā. Quā cū esset ingressus arripuit gladiū et cadauer vxoris cū ossibꝰ suis in duodecim ptes ac frusta cōscidēs misit in oēs finēs isrl. Ad cū vidissent singuli cōclamabāt. Nunq̄ res talis facta ē in isrl ex

eo die quo ascenderunt patres
nostri de egipto vsq; in presens
tēpus. Ferte sētenciā ⁊ ī cōe decer
nite q̄d facto op⁹ fit.:. ¶ Ca. xx.

Egressi itaq; sūt oēs filij isrl ⁊
piter ɔgregati q̄si vir vnus
de dā vsq; bersabee ⁊ t̄ra galaad
ad dn̄m in maspha. oēsq̄ anguli
populoꝝ ⁊ cūcte trib; israhel in ec
clesiā populi dei ɔuenerīt q̄dringē
ta milia peditu; pugnatoꝝ. Nec
latuit filios beniamin q̄ ascendis
sent filij isrl in maspha Interoga
tusq; leuita maritus mulieris int̄
fecte quō tātū scel⁹ perpetratum
eēt rn̄dit Veni ī gabaa beniamin
cū vxore mea. illucq; diuerti Et ec
ce hōies cītatis illius circūdederūt
nocte domū in q̄ manebā volētes
me occidere ⁊ vxorē meaꝫ incredi
bili furoē libidīs vexantes deniq;
mortua ē Quā arreptam in frusta
ɔcidi misiq; partes ī omēs termi
nos possessionis vestre q̄ nunq̄
tātū nephas ⁊ tā grāde piaculu;
factū ē in israhel. Adestis omēs fi
lij israhel decernite q̄d facē debea
tis. Stāsq; omnis ꝓplus ⁊ q̄si vni
us hōis sermone rn̄dit. Nō recede
mus in tabnacula nr̄a nec suā q̄s
q̄ intrabit domū ꝫ hoc cōtra ga
baa in ɔmune faciem⁹. Decē viri
eligant̄ e cētum ex omnib; tribu
bus israhel ⁊ cētum de mille ⁊ mil
le de decē milib⁹ ut cōportent exer
citui cibaria et possim⁹ pugnare
ɔtra gabaa beniamin et reddē ei
ꝓ scelē q̄d meret̄. Cōuenitq; vni
uersus israhel ad cītatē; q̄si homo
vnus eadē mēte vnoq; ɔsilio ⁊ mi
serūt nūtios ad omnē tribum be
niamin q̄ dicerent. Cur tātum ne
phas in vobis reptū est. Tradi
te hōies de gabaa q̄ hoc flagiciu;
ꝑpetrarūt ut moriātur ⁊ auferat̄
malū de israhel. Qui noluerūt fra
tꝝ suoꝝ filioꝝ israhel audiē man
datū ꝫ ex cūctis vrbib⁹ que sortis
sue erāt ɔuenerūt in gabaa ut il
lis ferrent auxiliū ⁊ cōtra vniuer
sū populū israhel dimicarēt Inuē
tiq; sūt vigintiqn̄q; milia de beni
amin educētiū gladiū pret̄ habi
tatores gabaa q̄ septingēti erant
viri fortissimi ita sinistra ut dextr̄
p̄liantes ⁊ sic fūdis lapides ad cer
tū iacientes ut capillūq̄ possent
ꝑcutere ⁊ nequaq̄ in alterā ꝑte;
ictus lapidis deferret̄ Viroꝝq̄ is
rahel absq; filijs beniamin inuēn
ta sūt quadringēta milia educēci
um gladios ⁊ ꝑatoꝝ ad pugnā
q̄ surgētes venerūt ī domū dei hoc
ē in silo. ɔsuluerūtq; dn̄m atq; dix
erūt. Quis erit in exercitu nr̄o pn̄
ceps certaminis ɔtra filios benia
min. Quib⁹ rn̄dit dn̄s. Judas sit
dux vester. Statiq; filij israhel sur
gētes mane castrametati sūt iux
ta gabaa ⁊ inde ꝓcedentes ad pu
gnā ɔtr̄ beniamin vrbē oppugna
re ceperūt. Egressiq; filij beniamin
de gabaa occiderūt de filijs israhel
die illo viginti duo milia viroꝝ
Rursū filij isrl ⁊ fortitudine ⁊ nu
mero ɔfidētes in eodē loco in quo
pri⁹ c̄tauerūt atiē direxerūt ita tn̄ ut
pri⁹ ascēderēt ⁊ flerēt corā dn̄o vs
q; ad noctē. ɔsulerētq; eu; ⁊ dice
rēt Debeo vltr̄ ꝓcedē ad dimicād
ɔtra filios beniamin fratres me
os an n̄. Quib; ille rn̄dit Ascēdite
ad eos ⁊ inite c̄tamē. Cūq; filij is
rahel alteā die ɔtr̄ filios beniamin

ad p̄liū ꝓcessissent: eruperunt fi
lij bēiamī de portis gabaa ⁊ occur
rētes eis tāta in illos cede bacha
ti sūt ut decē ⁊ octo milia virorum
educētiū gladiū ꝓsternerēt Quā
ob rem oēs filij isrl̄ venerūt in do
mū dei ⁊ sedētes flebāt corā dn̄o.
Jeiunauerūtq; die illo vsq; ad ves
perā ⁊ obtulerūt ei holocausta at
q; pacificas victimas ⁊ sup statu
suo interrogauerūt. Eo tpe ibi erāt
archa fedeis dn̄i ⁊ phinees filius
eleazari filij aaron p̄positꝰ domus
Cōsuluerūt igit̄ dn̄m atq; dixerūt.
Exire vltra debemꝰ ad pugnaz cō
tra filios bēiamī fratres nr̄os an
quiescere. Quibꝰ ait dn̄s. Ascēdi
te. Cras em̄ tradā eos in manus
vr̄as. Posuerūtq; filij isrl̄ insidias
per circuitū vrbis gabaa ⁊ tertia
vice sicut semel et bis cōtra benia
min exercitū ꝓduxerūt. Sed ⁊ filij
beniamin audacter eruperūt de ci
uitate ⁊ fugiētes adūsarios lōgi
us ꝑsecuti sūt. ita ut vulnerarent
ex eis sic p̄mo die ⁊ scd̄o ⁊ cederēt
per duas semitas vertētes terga
quarū vna ferebat̄ in bethel et al
tera in gabaa atq; ꝓsternerēt tri
ginta circiter viros. Putauerunt
em̄ solito eos more cedere. Qui fu
gā arte sil̄antes inierūt cōsiliū ut
abstraherent eos de ciuitate ⁊ q̄si
fugiētes ad supradictas semitas
ꝑducerēt Oēs itaq; filij isrl̄ surgē
tes de sedibꝰ suis tetēderūt atiez ī lo
co qui vocat̄ baalthamar: insidie
q̄ que circa vrbē erant paulatī se
apire ceperūt ⁊ ab occidētali vrbis
parte ꝓcedere. Sed ⁊ alia decez mi
lia virorꝫ de vniūso isrl̄ habitato
res vrbis ad certamīa ꝓuocabāt.

ingrauatūq; est bellū cōtra filios
beniamin ⁊ nō intellexerunt q̄ ex
omni ꝑte illis instaret interitus.
Percussitq; eos dn̄s in cōspectu fi
liorꝫ isrl̄ ⁊ interfecerūt ex illis in il
lo die vigintiquīq; milia ⁊ centū
viros oēs bellatores ⁊ educentes
gladiū. Filij autez beniamin cū se
infeiores esse vidissent ceperūt fu
gere. Qd̄ cernētes filij isrl̄ dederūt
eis ad fugiēdū locū ut ad p̄para
tas insidias deuenirent q̄s iuxta
vrbē posuerant Qui cū repēte de la
tibulis surrexissent ⁊ beniamī ter
ga cedētibꝰ daret: ingressi sūt ciui
tatē ⁊ ꝑcusserūt eam in ore gladij
Signum aūt dederāt filij isrl̄ hijs
quos in insidijs collocauerāt ut
postq̄ vrbez cepissent ignē accēde
rent ut ascendēte in altū fumo ca
ptam vrbē demōstrarēt. Qd̄ cū cer
nerēt filij isrl̄ in ipso certamīe po
siti. putauerunt em̄ filij beniamin
eos fugere ⁊ instantius ꝑseq̄bāt̄
cesis de exercitu eorꝫ trigīta viris
ut viderūt quasi colūnā fumi de ci
uitate cōscēdere. beniaminq̄ respi
tiēs retro cū captā cernerēt cītatē
⁊ flāmas in sublime ferri q̄ prius
simulauerāt fugā v̄sa fatie fortiꝰ
resistebāt. Qd̄ cū vidissent filij be
niamī in fugā v̄si sūt ⁊ ad viā de
serti ire ceperūt: illucq̄ eos adūsa
rijs ꝑsequētibꝰ. Sed ⁊ hij q̄ vrbē
succēderant occurrerūt eis atq; ita
factū est ut ex vtraq; ꝑte ab hosti
bus cederēt̄ nec erat vlla requies
moriētium Ceciderūt atq; ꝓstrati
sūt ad oriētalez plagam vrbis ga
baa. Fuerūt aūt q̄ in eodē loco in
terfecti sūt decē ⁊ octo milia virorꝫ
oēs robustissimi pugnatores Qd̄

cū vidissent qui remāserāt de be
niamin fugerūt ī solitudīez ⁊ ꝑge
bāt ad petrā cui⁹ vocabulū ē rem
mon In illaq̄ fuga palātes ⁊ ī di
uersa tēdētes occiderūt qn̄q̄ milia
viros. Et cū vltra tēderent ꝑsecuti
sūt eos. Et inꝑfecerūt etiā alia duo
milia Et sic factū ē ut oēs qui ceci
derāt de beniamin ī diuersis locis
eēnt vigintiqn̄q̄ milia pugnato
res ad bella ꝓmptissimi. Remāse
rūt itaq̄ de oī numero beniamin
q̄ euadere potuerūt ⁊ fugē in solitu
dinē sexcēti viri sederūtq̄ ī petra rē
mon mēsib; q̄tuor. Regressi autē
filij isrl oēs reliq̄as ciuitatis a vi
ris vsq̄ ad iumēta gladio ꝑcus
serūt cūctasq; vrbes ⁊ viculos beni
amin vorax flamma cōsumpsit.
Vrauerātq̄ filij isrl ¶ Ca. xxi.
in maspha ⁊ dixerūt. Nullus nr̄m
dabit filijs beniamin de filiab⁹ su
is vxorē. Venerūtq; oēs ad domū
dei ī sylo ⁊ ī cōspectu ei⁹ sedētes vs
q̄ ad vesperā leuauerūt vocē ⁊ ma
gno vlulatu ceperūt flere dicētes.
Quaē dn̄e de⁹ isrl factū ē hoc ma
lū populo tuo ut hodie vna trib;
auferretur ex nob. Alteā aūt die
diluculo cōsurgētes extruxerūt al
taē. obtulerūtq̄ ibi holocausta et
pacificas victimas ⁊ dixerūt Quis
nō ascēdit in exercitū dn̄i de vniū
sis tribub⁹ israhel. Grādi enī iu
ramento se ꝯstrinxerāt cū essent
in maspha interfici eos qui defu
issent ductiq̄ penitencia filij isra
hel super fratre suo beniamin: cepe
rūt dicere Ablata est tribus vna
de israhel. Vn̄ vxores accipient.
Omnes enim in ꝯmune iurauim⁹
non daturos nos his filias nr̄as

Idcirco dixerūt Quis ē de vniuers
tribubus israhel q̄ non ascendit
ad dn̄m in maspha. Et ecce inuē
ti sunt habitatores iabis galaad
ī illo exercitu nō fuisse. Eo quoq̄
tēpore cū essent in sylo nullus ex
eis ibi repertus ē. Miserūt itaq̄ de
cem milia viros robustissimos ⁊
preceperūt eis. Ite ⁊ ꝑcutite ha
bitatores iabis galaad ī ore gla
dij tā vxores q̄ paruulos eoꝝ et
hoc erit quod obseruaē debebitis
Omne geneis masculini ⁊ mulie
res que cognouerūt viros interfi
cite virgines r̄seruate. Inuēte sūt
de iabis galaad quadringēte vir
gines q̄ nescierūt viri thorum ⁊ ad
duxerāt eas ad castra in silo ī ter
rā chanā Miserūtq̄ nūtios ad fili
os beniamin q̄ erāt ī petr̄ rēmon
⁊ ꝑceperūt eis ut eos susciperēt ī pa
ce Venerūtq̄ filij beniamin ī illo tē
pore ⁊ date sūt eis vxores de filia
bus iabis galaad. alias aūt nō
repererunt quas simili modo tra
derent Vniuersusq; israhel valde
doluit ⁊ egit penitentiaz sup inter
fectione vnius tribus ex israhel.
dixerūtq; maiores natu. Quid fa
ciem⁹ reliquis qui nō acceperūt
vxores. Omēs in beniamin femīe
ꝯciderūt ⁊ mag̃ nobis cura īgētiq̄
studio ꝓuidēdū ē ne vna trib⁹ de
leat̄ ex isrl. Filias eī nr̄as eis da
re nō possumus constricti iuramē
to et maledictione qua diximus
maledictus qui dederit de filiabus
suis vxorem beniamin. Ceperūt
q̄ consilium atq̄ dixerunt. Ecce
sollēnitas domini est ī sylo anni
uersaria q̄ sita ē ad septētrionē vr
bis bethel ad oriētalez plagā vie

que de bethel tendit ad sychimā
⁊ ad meridiez oppidi lebona. Pre
ceperūtq; filijs beniamin atq; dix
erūt. Ite ⁊ latitate ī vineis. Cūq;
videritis filias sylo ad ducendos
choros ex more ꝓcedē: exite repēte
de vīeis ⁊ rapite ex eis singuli vx
ores singulas et ꝑgite in trā beni
amin. Cūq; venerint pr̄es earuz
ac frēs ⁊ adūsū vos queri ceperīt
atq; iurgari: dicem⁹ eis. Miseremī
eoꝝ. Non em̄ rapuerūt eas iure
bellantiū atq; victorū. ꝫ rogātib⁹
vt acciperēt n̄ dedistis ⁊ a vr̄a pā
te peccatū est. Fecerūtq; filij benia
min vt sibi fuerat īperatū ⁊ iuxta
numerū suū rapuerūt sibi de hijs
q̄ ducebāt choros vxores singl'as
abieruntq; in possessionē suā edi
ficantes vrbes ⁊ hītantes in eis.
Filijq̄ isrl' reūsi sūt ꝑ tribus ⁊ fa
milias in tabernacula sua. In die
b⁹ illis nō erat rex in isrl'. ꝫ vnus
quisq; quod sibi rectū videbatur
hoc fatiebat.

¶ Explicit liber iudicū. Inci
pit lib' ruth. Ca p̄muz ·:·

In diebus vnius iudicis qn̄ iudi
ces p̄erant facta ē fames in terra
Abijt ergo homo de bethleem iu
da: vt ꝑegrinaret̄ in regione mo
abitide cū vxore sua ac duob⁹ libe
ris. Ip̄e vocabat̄ elimelech ⁊ vx
or eius noemi ⁊ duo filij alter ma
alon ⁊ alter chelion: effratei de be
thleem iuda. Ingressiq; regionē
moabitidē morabant̄ ibi. Et mor
tuus ē elimelech maritus noemi
remāsitq; ipsa cū filijs. Qui acce
perūt vxores moabitidas: quarū
vna vocabat̄ orpha alteāq; ruth

Manserūtq; ibi decē ānis ⁊ ambo
mortui sūt maalon videlicet ⁊ che
lion: remāsitq; mulier orbata du
ob⁹ liberis ac marito. Et surrexit
vt in patriā ꝑgeret cū vtraq; nu
ru sua de regione moabitide Audi
erat em̄ q̄ respexisset dn̄s ꝓpl'z suū
⁊ dedisset eis escas Egressa ē itaq;
de loco ꝑegrinacōis sue cū vtr̄q;
nuru ⁊ iā in via reūtendi posita ī
terram iuda: dixit ad eas. Ite in
domū mr̄is vr̄e. Faciat vobiscuz
dn̄s mīam: sic̄ fecistis cū mortuis
⁊ mecū. Det vob' īuenire req̄ez in
domib⁹ viroꝝ q̄s sortiture estis.
Et osculata ē eas Que eleuata vo
ce flere ceperūt ⁊ dicere. Tecū ꝑge
mus ad ꝓpl'm tuū. Quib⁹ illa rn̄
dit. Reūtimini filie mi. Cur veītis
mecū. Num vltra habebo filios ī
vtero meo vt viros ex me sperare
possitis. Reūtimī filie mi ⁊ abite
Iā eī senectute ꝯfecta sū nec apta
vinculo coniugali. Etiā si possem
hac nocte ꝯcipe ⁊ parere filios: si
eos expectare velitis donec crescāt
⁊ annos pubertatis impleāt: āte
eītis vetule q̄nubatis Nolite q̄so
filie mi. q̄ vr̄a āgustia magis me
p̄mit ⁊ egressa ē man⁹ dn̄i cōtra
me. Eleuata igit̄ voce rursū flere ce
perūt. Orpha osculata ē socrū ac
reuersa: ruth adhesit socrui sue.
Cui dixit noemi. En reūsa ē ꝯgna
ta tua ad ꝓpl'z suū ⁊ ad deos suos:
vade cū ea. Que rn̄dit Ne aduerse
ris mihi vt relinquā te ⁊ abeam.
Quocūq; ꝑrexeris pergā ⁊ vbi mo
rata fueris et ego ꝑiter morabor.
Populus tu⁹ ꝓpl's meus et deus
tuus de⁹ me⁹. Que te terra susce
perit morientē in ea moriar: ibiq;

locū accipiā sepultuē. Hec mihi
faciat deꝰ ⁊ hec addat si non sola
mors me ⁊ te sepauerit. Vidēs er
go noemi ꝙ obstinato ruth aīo
decreuisset secū ꝑgere aduersari no
luit nec ad suos vltr̄ reditū ꝑsua
dere. Prouecteq; sūt simul ⁊ venerūt
in bethleē Quibꝰ vrbē ingressis ve
lox apud cūctos fama ꝑcrebruit
dicebātq; mulieres Hec ē illa no
emi. Quibꝰ ait. Ne vocetis me no
emi idest pulchraꝫ ꝫ vōte me ma
ra idest amaram ꝙ amaritudīe
valde r̄pleuit me oīpotens. Egres
sa sū plena ⁊ vacuā reduxit me do
minus. Cur ergo vōtis me noemi
quā dn̄s humiliauit ⁊ afflixit oī
potēs. Veīt ergo noemi cū ruth
moabitide nuru sua de terra ꝑegri
nacōis sue ac reuersa ē ī bethleē qn̄
p̄mū ordea metebātur. ¶ Ca. ij.

Erat aūt viro elimelech ꝯsā
guineꝰ hō potēs ⁊ magnaꝝ
opū noīe booꝫ. Dixitq; ruth moa
bitis ad socꝝ suā. Si iubes vadā
ī agꝝ ⁊ colligā spicas q̄ fugerint
manꝰ metētiū vbicūq; clemētis ī
in me p̄rīsfamilias reperero grāꝫ
Cui illa r̄ndit Valde filia mi. Abi
it itaq; et colligebat spicas post
t̄ga metētiū. Accidit aūt ut ager
ille haberꝫ dn̄m noīe booꝫ q̄ erat
de cognacōe elimelech. Et ecce ip
se veniebat de bethleē dixitq; mes
soribꝫ. Dn̄s vobiscū Qui r̄nderunt
ei. Bn̄dicat tibi dn̄s. Dixitq; booꝫ
inueni q̄ messoribꝫ p̄erat. Cuius
ē hec puella. Cui r̄ndit Hec ē mo
abitis q̄ venit cū noemi de r̄gīōe
moabitide ⁊ rogauit ut spicas col
ligerꝫ remanētes sequēs messoꝝ
vestigia. Et de mane vsq; nūc stat
in agro ⁊ nec ad mōmētū q̄dē do
mū reuersa ē. Et ait booꝫ ad ruth.
Audi filia. Ne vadas in alterum
agꝝ ad colligēdū nec r̄cedas ab
hoc loco ꝫ iūgē puell' meis ⁊ vbi
messuerint seq̄re Mādaui eī pue
ris meis ut nemo molestꝰ sit tibi
ꝫ ec̄ si sitieris vade ad sarcinulas
⁊ bibe aq̄s de q̄bꝰ ⁊ pueri mei bi
būt. Que cadēs in faciē suā ⁊ ado
rās sup terrā dixit ad eū Vn̄ hoc
mihi ut inuenirem grām an̄ ocu
los tuos ⁊ nosse me dig̃reris pe
grinā mulierē. Cui ille r̄ndit Nū
ciata sūt m̄ oīa q̄ feceis socrui tue
post mortē viri tui ⁊ ꝙ r̄liq̄ris pa
rētes tuos ⁊ t̄rā in q̄ nata es ⁊ ve
neris ad ꝓpl'm quem ātea nescie
bas. Reddat tibi dn̄s ꝓ ope tuo
⁊ plenā merced r̄cipias a dn̄o d̄o
isrl' ad quē venisti ⁊ sb̄ cꝰ ꝯfugisti
alas. Que ait. Inueni grāꝫ apud
oculos tuos dn̄e mi q̄ ꝯsolatꝰ es
me ⁊ locutꝰ es ad cor ancille tue
q̄ nō sū simil' vniꝰ puellaꝝ tuarū
Dixitq; ad eā booꝫ. Qn̄ hora vescē
di fuerit veni huc ⁊ ꝯmede panē ⁊ ī
tīge bucellā tuā ī aceto. Sedit ita
q; ad messoꝝ latus ⁊ ꝯgessit polē
tā sibi ꝯmeditq; ⁊ saturata ē ⁊ tu
lit reliq̄as Atꝫ inde surrexit ut spi
cas ex more colligēt. Precepit āt
booꝫ pueris suis dicens. Etiam si
vobiscum metere voluerit ne pro
hibeatis eā ⁊ de vestrisq; manipu
lis ꝓicite de industria ⁊ remanere
ꝑmittite ut absq; rubore colligat
⁊ colligētez nemo corripiat. Col
legit ergo in agro vsq; ad vespe
ram ⁊ que collegerat virga cedēs
et excuciens inuenit ordei quasi
ephi mensurā idest tres modios

quos portas reuersa ē in ciuitatē et
ostēdit socrui sue. Insup ꝓtulit ⁊
dedit ei de reliquijs cibi sui q̄ satu
rata fuerat. Dixitq; ei socrus sua.
Vbi hodie collegisti. ⁊ Et vbi feci
sti opus. ⁊ Sit bn̄dict⁹ q̄ misertus
est tui. Indicauitq; ei apud quez
essz opata ⁊ nomē dixit viri ꝙ bo
ōz vocaretur. Cui rn̄dit noemi. Be
nedict⁹ sit a dn̄o qm̄ eādē gratiā
quaz p̄bueāt viuis ꝑuauit ⁊ mor
tuis. Rursūq; ait. Propīquus nr̄
est hō. Et ruth hocq̄ inq̄t p̄cepit
mihi ut tādiu messorib⁹ ei⁹ iūge
rer donec om̄es segetes meterent̄
Cui dixit socrus Melius ē filia mi
ut cū puellis ei⁹ exeas ad meten
dū ne ī alieno agro q̄spiā resistat
tibi. Juncta ē itaq; puellis booz et
tādiu cū eis messuit donec ordea
⁊ triticum in horreis conderentur.

Postq̄ aūt reuersa ē ¶ Ca. iij.
ad socrū suā audiuit ab ea.
Filia mi q̄rā tibi requiē ⁊ ꝓuidebo
ut bn̄ sit tibi. Booz iste cui⁹ puel
lis ī agro iūcta es ꝓpīqu⁹ nr̄ est ⁊
hac nocte aream ordei vētilat. La
uare igit̄ ⁊ vngere ⁊ induē cultio
rib⁹ vestimētis ⁊ descēde ī aream.
Nō te videat hō donec esū potūq;
finierit. Quādo aūt ierit ad dormi
endū nota locū in q̄ dormiat. Ve
niesq; ⁊ discooꝑies palliū q̄ opit̄
a ꝑte pedū et ꝓities te ⁊ ibi iacebis
Ipse aūt dicet tibi q̄d agere debe
as. Que rn̄dit. Quicq̄d p̄cepeis fa
tiā. Descēditq; ī areaz ⁊ fecit oīa q̄
sibi īpauerat socrus. Cūq; come
dissz booz ⁊ bibisset ⁊ factus esset
hilarior issetq; ad dormiendū iux̄
aceruū manipuloꝝ venit abscon
dite et discooꝑto a pedibus eius
pallio se ꝓiecit Et ecce nocte iā me
dia expauit homo ⁊ ꝯturbatus ē
viditq; mulierē iacētē ad pedes su
os ⁊ ait illi. Que es. ⁊ Illaq; rn̄dit
Ego sū ruth ācilla tua Expāde pal
liū tuū sup famulā tuā q̄ ꝓpīqu⁹
es. Et ille bn̄dicta inq̄t es a dn̄o fi
lia ⁊ p̄orē miseicordiā posteiori su
pasti. q̄ nō es secuta iuuenes pau
peres siue diuites. Noli g̊ metuere
sed q̄cq̄d dixeris mihi fatiaz tibi.
Scit em̄ oīs ꝓpl's q̄ habitat intra
portas vrbis mee mulierez te esse
virtutis. Nec abnuo me ꝓpīquuz
sed ē ali⁹ me ꝓpīq̄or. Quiesce hac
nocte et facto mane si te voluerit
ꝓpinq̄tatis iure retinē bn̄ res acta
est. sinaūt ille noluerit ego te abs
q; vlla dubitacōe suscipiaz viuit
dn̄s. Dormi vsq; mane. Dormiuit
itaq; ad pedes ei⁹ vsq; ad noctis
abscessum Surrexit itaq; an̄q̄ ho
mines se ꝯgnoscerēt mutuo et di
xit booz. Caue ne quis nouerit ꝙ
huc veneris. Et rursū expāde inq̄t
palliū tuū q̄ opiris ⁊ tene vtraq;
manu Qua extēdēte ⁊ tenēte men
sus ē sex modios ordei ⁊ posuit su
per eā. Que portās ingressa ē ciui
tatez ⁊ venit ad socrū suā. Que di
xit ei. Quid egisti filia. ⁊ Narrauit
q; ei oīa q̄ sibi fecissz homo. Et ait.
Ecce sex modios ordei dedit mihi ⁊
ait nolo vacuaz te reuti ad socrū
tuaz. Dixitq; noemi. Expecta filia
donec videam⁹ quez res exitū ha
beat. Neq; em̄ cessabit hō nisi con
pleuerit q̄d locut⁹ est. ¶ Ca. iiij.

Ascendit ergo booz ad portā
⁊ sedit ibi. Cūq; vidisset ꝓpī
quū p̄terire de quo p̄us ꝑmo ha
bit⁹ ē dixit ad eū Declina paulisꝑ

et sede hic vocās eū nōie suo. Qui
diuertit et sedit. Tollēs aūt booz
decē viros de sēioribz ciuitatis dix
it ad eos. Sedete hic. Quibꝰ resi
dētibꝰ: locutus ē ad ꝓpīquū. Par
tē agri fratris nr̄i elimelech vēdet
noemi q̄ reuersa ē de regione mo
abitide qd audiē te volui et tibi di
cere corā cūctis sedētibus et maio
ribꝰ natu de populo meo. Si vis
possidere iuē ꝓpinq̄tatis eme et pos
side si aūt displicet tibi hocipsum
indica mihi ut sciā quid facere de
beaz. Nullus enim ē ꝓpinquus ex
cepto te q̄ prior es et me q̄ secūdꝰ
sum. At ille rn̄dit. Ego agꝝ emaz
Cui dixit booz Qn̄ emeris agrum
de manu mulieris. ruthq̄ moabi
tidē q̄ vxor defūcti fuit debes accipe
re ut suscites nomē ꝓpinqui tui in
hereditate sua. Qui rn̄dit. Cedo iu
re ꝓpinquitatis. Neq̄ enim poste
ritatē familie mee delere debeo Tu
meo vtere p̄uilegio quo me libent̄
carere ꝓfiteor. Hic āt eāt mos āti
quitus in isrl̄ int̄ ꝓpinquos ut si
qn̄ alter alteri suo iure cedebat ut
eēt firma ꝯcessio soluebat hō cal
ciamētuz suū et dabat ꝓpinq̄ suo.
Hoc erat testiōniū cessiōis ī isrl̄
Dixit ergo ꝓpīquo suo booz. Tol
le calciamētū tuū. Qd statī soluit
de pede suo. At ille maioribz natu
et vniuerso ꝓpl̄o testis vos inq̄t
estis hodie q̄ possederiz oīa q̄ fu
erūt elimelech et chelion et maalō
tra dēte noemi et ruth moabitidē
vxorē maalon in ꝯiugiū sūpseriz
ut suscitē nom̄ defūcti in heredita
te sua ne vocabulū eiꝰ de familia
sua ac fratribz et ꝓpl̄o deleat̄ Vos
inquā huiꝰ rei testis estis. Rn̄dit

oīs populꝰ qui erat in porta et ma
iores natu. Nos testes sumꝰ Faci
at dn̄s hāc mulierez q̄ ingredit̄
domū tuā sic̄ rachel et lyam q̄ edi
ficauerūt domū isrl̄ ut sit exēpluz
virtutis ī effrata et habeat celebre
nomē in bethleem. Fiatq̄ domꝰ
tua sicut domus phares quē tha
mar peperit iude de semīe qd tibi
dederit dn̄s ex hac puella. Tulit
itaq̄ booz ruth et accepit vxorē in
gressusq̄ ē ad eaz et dedit illi dn̄s
ut cōcipet et pareret filiū. Dixerūt
q̄ mulieres ad noemi Bn̄dictꝰ do
minꝰ q̄ non ē passus ut deficeret
successor familie tue et vocaret̄ no
mē eiꝰ in isrl̄ et habeas q̄ ꝯsoletur
aīam tuā et enutriet senectutē De
nuru enim tua natus ē q̄ te diligz
et multo tibi melior ē q̄ si septem
habēs filios. Susceptūq̄ noemi
puerū posuit ī sinu suo et nutricis
ac gerule fūgebatur offitio. Vici
ne aūt mulieres ꝯgratulantes ei
et dicētes natus ē filiꝰ noemi vo
cauerūt nomē eiꝰ obed. Hic ē pat̄
ysai patris dauid. Hee sūt gn̄ati
ones phares. Phares genuit es
rom. Esrom genuit aram. araz ge
nuit aminadab. Aminadab ge
nuit nason. Nason genuit salmō
Salmō genuit booz. booz genuit
obed. Obed genuit ysai. ysai ge
nuit dauid.:.

¶ Explicit liber Ruth.

Incipit prologus beati ieronimi In libros regum.

Viginti et duas lr̄as eē apd̄ hebreos. syrorūq̄ lingua et caldeorū testat̄ que hebree magna ex pte cōfinis est. Nā et ipsi vigintiduo elemēta habēt eodē sono s̄ diuersis caracteribꝰ. Samaritani etiaz pētateucuz moysi totidē lr̄is scriptitāt. figuris tm̄ et apicibz discrepātes. Certūq̄ ē esdraz scribā legisq̄ doctorē post captā iherosolimā et instauracōez tēpli sub zorobabel alias lr̄as reperisse quibus nūc vtimur cū ad illud vsq̄ tēpꝰ idē samaritanorū et hebreorū caracteres fuerint. In libroq̄ numerorū hec eadē supputacō sb̄ leuitarū ac sacerdotū censu mistice ostēditur et nom̄ dn̄i tetragramaton ī q̄busdā grecis voluminibꝰ vsq̄ hodie antiq̄s expressuz lr̄is inuenimus Sz et psalmi tricesimussextus et cētesimusdecimꝰ et cētesimꝰ vndecimus et centesimusdecimus octauus et cētesimusquadragesimusquartꝰ. q̄ q̄ diuerso scribātur metro. tn̄ eiusdem numeri texunt̄ alphabeto. Et iheremie lamētacōes et oracō eiꝰ salomonis q̄ in fine ꝓuerbia ab eo loco in quo ait. Mulierē fortē quis inueniet eisdē alphabetis vl̄ īcisionibus supputant̄. Porro q̄nq̄ littere duplices apud hebreos sunt. caph. mez. nun. phe. sade Alit̄ eī scribunt p has pn̄cipia medietatesq̄ verborū aliter fines Vn̄ et q̄nq̄ a plerisq̄ libri duplices estimant̄ samuel. malachym. dabreyamim. esdras. iheremias cuz cynoth. id est lamētacōnibꝰ suis. Quomō igit̄ vigintiduo elementa sūt. p que scribimꝰ hebraice oē qd̄ loquimur et eorū inicijs vox humana ꝯprehēditur ita vigintiduo volumina supputant̄ quibꝰ q̄si lr̄is et exordijs ī dei doctrina tenera adhuc et lactēs viri iusti eruditur infantia. Primꝰ apd̄ eos liber vocat̄ bresith quē nos genesim dicimꝰ. Secūdꝰ ellesmoth q̄ exodꝰ appellat̄. Tercius vagecr̄ id est leuiticus. Q̄rtus vagedaber quē numerū vocamꝰ. Q̄ntus elleaddabarim q̄ deuteronomiū p̄notat̄. Hij sūt q̄nq̄ libri moysi quos ꝓprie thorath id est legem appellāt. Scd̄m ꝓphetarū ordinez faciūt et incipiunt a ihesu filio naue qui apd̄ illos iosue bennun dicitur. Deinde sb̄texunt sopthim id est iudicuz librū et in eūdem cōpingūt ruth q̄ in diebz iudicum facta eius narrat̄ historia. Tercius seq̄tur samuel quē nos regnorū primū et secūdū dicimꝰ. Quartus malachim id est reguz q̄ tercio et q̄rto regnorū volumine cōtinetur. Meliusq̄ ē mlto malachī id est regū q̄ malacoth id est regnorū dicere. Nō em̄ multarū gētiū describit regna sed vnꝰ israhelitici ꝓpli qui tribubꝰ duodecī ꝯtinet̄. Q̄ntus ē ysaias. Sextus iheremias. Septimus ezechiel. Octauus liber duodecī ꝓphetarū q̄ apd̄ illos vocatur thareasra. Tercius ordo agiographa possidet. Et primus liber incipit ab iob. Scd̄s a dauid quē q̄nq̄ incisionibus et

vno psalmorū volumine cōphen
dūt. Tertiꝰ ē salomō. tres libros
hn̄s ꝓuerbia. q̄ illi parabolas id ē
masloth appellāt. Qr̄tꝰ ecc̄iastē
id ē coeleth. Qn̄tꝰ est canticū cā
ticoruꝫ. quē titulo syrasyrim p̄no
tant. Sextꝰ ē daniel. Septimꝰ da
breiamin id ē v̄ba dieꝝ: qd̄ signi
ficantiꝰ cronicon tociꝰ diuine hi
storie possumus appellare q̄ liber
apud nos paralipomenon p̄mus
et scd̄s inscribit̄. Octauus esdr̄s
q̄ et ipsi similit̄ apd̄ grecos ⁊ lati
nos in duos libros diuisus ē. No
nus hester. Atq̄ ita fiūt piter ve
teris legis libri vigintiduo idest
moysi q̄nq̄ ⁊ ꝓphaꝝ octo: agio
graphoꝝ nouē. Quanq̄ nōnulli
ruth ⁊ cinoth inter agiographa
scriptitēt ⁊ hos libros ī suo putēt
numero supputādos: ac ꝑ hoc eē
p̄sce legis libros vigintiq̄tuor q̄s
sb̄ nūero vigītiq̄tuor seniorū apo
calips̄ iohis īducit. adorātes ag
nū ⁊ coronas suas ꝓstratis vul
tibꝰ offerentes: stantibꝰ corā q̄tu
or aīalibꝰ oculatis āte ⁊ retro id ē
in p̄teritū ⁊ in futurū respitiētibꝰ
et indefessa voce clamātibꝰ. sāctꝰ
sanctꝰ. sanctꝰ. dn̄s deꝰ oīpotens
qui erat ⁊ q̄ est et q̄ venturus est
Hic ꝓlogꝰ scripturaꝝ q̄si galeatū
p̄ncipiū: oībus libris quos de he
breo vertimꝰ in latinū ꝯuenire p̄t
vt scire valeamꝰ quicq̄d ex̄ hos
est: inter apocrapha eē ponendū
Igit̄ sapīa q̄ vulgo salomonis ī
scribit̄ et ihesu filij sirach liber et
iudith ⁊ thobias ⁊ pastor nō sūt
ī canone. Machabeoꝝ p̄mū libꝝ
hebraicū reperi. Scd̄s grecꝰ ē qd̄
ex ipsa phrasi ꝓbari potest. Que

cū ita se habeāt: obsecro te lector.
ne laborem meū rep̄hensionē esti
mes ātiquoꝝ. In tēplo dei offert
vnꝰ quisq̄ qd̄ potest. Alij aurū ⁊
argentū ⁊ lapides preciosos. alij
bissum ⁊ purpurā ⁊ coccū offert
et iacinctū. Nobiscū bene agitur
si obtulerimꝰ pelles ⁊ caprarū pi
los. Et tamen apl̄us ꝯtēptibilio
ra nr̄a magis necessaria iudicat.
Vnde ⁊ tota illa tabernaculi pul
chritudo et ꝑ singulas spēs ecc̄ie
p̄ntis futureq̄ distinctō pellibus
tegitur ⁊ cilicijs: ardoremq̄ solis
⁊ iniuriā imbriū: ea q̄ viliora sūt
ꝓhibēt. Lege ergo p̄mū samuel
et malachim meum. Meum inq̄
meū. Quicq̄d em̄ crebrius vertē
do ⁊ emendando sollicitius et di
dicimꝰ ⁊ tenemꝰ: nostrū ē. Et cū
intellexeris qd̄ ātea nesciebas vl̄
int̄pretē me estimato si gratꝰ es
vl̄ parafrasten si īgratꝰ: quanq̄
mihi omnino cōscius nō sim mu
tasse me quippiam de hebraica ve
ritate. Certe si incredulus es: le
ge grecos codices et latinos et
confer cum hijs opusculis que
nuper emendauimus ⁊ vbicūq̄
discrepare inter se videris: inter
roga quemlibꝫ hebreoruꝫ cui ma
gis accomodare debeas fidem ⁊
si nostra firmauerit puto ꝙ eū n̄
estimes coniectorem et in eodem
loco mecum similiter diuinarit.
Sed et vos famulas xp̄i rogo q̄
domini discumbētes preciosissima
fidei mirra vngitis caput. que ne
quaq̄ saluatorem queritis in se
pulchro. quibus iam ad patrē
christus ascendit vt contra latrā
tes canes qui aduersū me rabido

ore deseuiūt ⁊ circuiūt ciuitatem atq; in eo se doctos arbitrant̄ si alijs detr̄hāt oracōnum vestraꝝ clipeos opponatis. Ego sciēs humilitatē meā. illiꝰ sēper sētencie recordabor. Dixi custodiā vias meas ut nō deliquā ī lingua. Posui ori meo custodiā cū cōsisterꝫ peccator aduersū me Obmutui ⁊ humiliatus sū ⁊ silui de bonis.

¶ Explicit ꝓlogus. Incipit lib̄ regum primus. ¶ Ca. i.

Fuit vir vnus de ramathaim sophim de monte ephraim ⁊ nomē eiꝰ helchana filiꝰ iherobaim filij helin. filij thut. filij suph. eu frateꝰ ⁊ habuit duas vxores nomē vni anna ⁊ nom̄ secūde fenenna Fuerūtq; fenenne filij. āne āt nō erāt liberi. Et ascendebat vir ille de ciuitate sua statutis diebꝰ ut adoraret ⁊ sacrificaret dn̄o exercituū in silo. Erāt aūt ibi duo filij heli ofni ⁊ fines sacerdotes domini. Venit ergo dies et imolauit helchana deditq; fenenne vxori sue ⁊ cūctis filijs eiꝰ ⁊ filiabus ꝑtes. Anne aūt dedit partē vnaꝫ tristis q̄ annā diligebat dn̄s āt cōduserat vuluā eiꝰ. Affligebat q̄ eā emula eius ⁊ vehem̄ter āgebat intn̄tū ut exprobr̄et q̄ dn̄s ꝯclusissꝫ vuluā eiꝰ Sicq; fatiebat ꝑ singulos ānos cū redeūte tēpore ascenderēt ad tēplū dn̄i ⁊ sic ꝓuocabat eā. Porro illa flebat et nō capiebat cibuꝫ. Dixit ergo ei helchana vir suꝰ. Anna cur fles ⁊ q̄re n̄ ꝯmedis ⁊ quā ob rē affligit̄ cor tuū. Nūq̄d n̄ ego melior tibi sū q̄ decē filij. Surrexit āt āna postq̄ ꝯmedeāt ⁊ biberat in silo. Et heli sacerdote sedēte super sellaꝫ ante postes domꝰ dn̄i. cū eēt āna amaro am̄o orauit ad dominum flens largiter ⁊ votū vouit dicēs dn̄e exercituū si respitiēs videris afflictōeꝫ famule tue ⁊ recordatꝰ mei fueis nec oblitus ancille tue dederisq; serue tue sexū virilem dabo eum dn̄o oībus diebꝰ vite eiꝰ ⁊ nouacula nō ascēdet sup caput eiꝰ. Factū ē aūt cum illa multiplicaret preces corā dn̄o ut heli obs̄uaret os eius. Porro āna loq̄batur in corde suo tm̄q; labia eius mouebātur ⁊ vox penitꝰ n̄ audiebat̄. Estimauit ergo eā heli temulentā dixitq; ei. Vsqueq̄ ebria eris. Digē paulisp vinū q̄ mades Rn̄dēs āna nequaq̄ inq̄t dn̄e mi Nā mulier infelix nimis ego sū vinūq; ⁊ omne qd̄ inebriare potest non bibi s̄ effudi aīam meā ī cōspectu dn̄i. Ne reputes ācillaꝫ tuā quasi vnā de filiabus belial q̄ ex multitudine doloris ⁊ meroris mei locuta sum vsq; in presēs Tūc heli ait ei. Vade in pace ⁊ deus isrl̄ det tibi peticōeꝫ tuā quaꝫ rogasti eū. At illa dixit. Vtinā inueniat ācilla tua gratiā in oculis tuis. Et abijt mulier in viā suā ⁊ ꝯmedit vultusq; illiꝰ non sūt āplius ī diuersa mutati. Et surrexerūt mane ⁊ adorauerūt coraꝫ dn̄o reuersiq; sūt ⁊ venerunt in domū suā ramatha Cognouit aūt helchana annam vxorē suā ⁊ recordatꝰ ē eius dn̄s. Et factū ē post circulū dieruꝫ

cōcepit āna et pepit filiū. Voca
uitq; nomē ei⁹ sāuhel eo q̄ a dño
postulassz eū. Ascēdit aūt vir ei⁹
helchana ⁊ omīs domus eius vt
ymolaret dño hostiā sollemnē ⁊
votū suū ⁊ anna nō ascēdit. Dixit
em̄ viro suo. Nō vadā donec ab
lactet̄ īfans et ducā eū vt appare
at ante ꝯspectū dñi ⁊ maneat ibi
iugiter. Et ait ei helchana vir su⁹
Fac qd̄ bonū tibi videtur ⁊ mane
donec ablactes eū: p̄corq; vt īple
at dñs v̄buz suū. Mānsit ergo mu
lier ⁊ lactauit filiū suū donec amo
ueret eū a lacte. Et adduxit eū se
cū postq̄ ablactauerat ī vitul' tri
bus ⁊ trib⁹ modijs farine ⁊ am
phoā vini ⁊ adduxit eū ad domū
dñi ī sylo. Puer aūt erat adhuc
īfantulus. Et ymolauerūt vitulū
et obtulerūt puerū heli Et ait āna
Obsecro mi dñe: viuit anima tua
dñe. Ego sū illa mlier q̄ steti corā
te hic: orans dñm pro puero isto
Oraui ⁊ dedit m̄ dñs peticōez me
am quā postulaui eū. Idcirco et
ego comodaui eū dño cūctis die
bus quib⁹ fuerit accomodatus
dño. Et adorauerūt ibi dominuz.
Et orauit anna ⁊ ait. ¶ Ca. ij.:

Exultauit cor meū in dño et
exaltatū ē cornu meū in deo
meo. Dilatatū ē os meū sup̄ inimi
cos meos: q̄ letata sū in salutari
tuo. Nō ē sanctus vt ē dñs: neq;
em̄ est alius extra te ⁊ nō ē fortis
sicut deus noster. Nolite multipli
care loqui sublimia: gloriātes Re
cedant vetera de ore vestro. q̄ de⁹
scientiaꝝ dñs est ⁊ ipsi p̄parant̄
cogitacōnes. Arcus fortiū supera
tus est ⁊ infirmi accīcti sūt robore

Repleti prius ꝓ panibus se loca
uerūt ⁊ famelici saturati sūt. Do
nec sterilis pepit plurimos ⁊ que
multos habebat filios īfirmata
est. Dñs mortificat ⁊ viuificat: de
ducit ad inferos et reducit. Dñs
paupem facit ⁊ ditat: humiliat
et subleuat. Suscitat de puluere
egenū ⁊ de stercore eleuat paupē
vt sedeat cū p̄ncipib⁹ ⁊ soliū glo
rie teneat. Dñi enim sūt cardines
terre et posuit sup̄ eos orbem. Pe
des sanctorū seruabit et impij in
tenebris cōticescent. q̄ nō ī forti
tudine sua roborabitur vir. Dñm
formidabūt adūsarij ei⁹ ⁊ super
ipōs in celis tonabit. Dñs iudica
bit fines terre ⁊ dabit imperiū re
gi suo ⁊ sublimabit cornu xp̄i sui
Et abijt helchana in ramatha in
domū suā. Puer aūt eāt minister
in ꝯspectu dñi ante fatiē heli sacer
dotis. Porro filij heli. filij belial.
nescientes dñm. neq; offitium sa
cerdotū ad populum. sed quicūq;
ymolasset victimā. veniebat pu
er sacerdotis dum coquerent̄ car
nes ⁊ habebat fuscinulam triden
tem in manu sua et mittebat eā
in lebetem vel in caldariā. aut in
ollam siue in cacabū ⁊ omne qd̄
leuabat fuscinula: tollebat sacer
dos sibi. Sic fatiebant vniuerso
israheli. venientium in silo. Etiam
anteq̄ adolerent adipē veniebat
puer sacerdotis ⁊ dicebat ymolā
ti. Da mihi carnem vt coquaz sa
cerdoti. Non enim accipiam a te
carnem coctam sed crudam. Dice
batq; illi: ymolans. Incendatur
primū iuxta morem hodie adeps
⁊ tolle tibi quātumcūq; desiderat

aīa tua. Qui rūdens aiebat ei.
Nequaq̄. Nunc eī dab alioqui
tollam vi. Erat ergo peccatū pue
rorū grande nimis corā dño q̄
detrahebāt hoīnes sacrifitio dñi.
Samuel aūt mīstrabat ante fatiē
dñi puer accinctꝰ ephot lineo. ⁊
tunicā paruā fatiebat ei mat̄ sua
quā afferebat statutis diebꝰ ascē
dēs cum viro suo ut imolaret ho
stiam sollemnē et votū suū. Et be
nedixit heli helcane ⁊ vxori eiꝰ di
xitq; ei. Reddat tibi dñs semē de
muliere hac ꝛ ꝓ fenore qd̄ como
dasti dño. Et abierūt in locū suū
Visitauit ergo dñs annā ⁊ cōce
pit ⁊ pepit tres filios ⁊ duas fili
as. Et magnificatꝰ ē puer samu
el apd̄ dñm. Heli autē erat senex
valde ⁊ audiuit ōnia q̄ faciebāt
filij sui vniuso israheli ⁊ quō dor
miebāt cū mulieribꝰ que obser
uabāt ad ostiū tabnaculi ⁊ dixit
eis. Quare facitis res huiuscemōi
q̄s ego audio res pessiās ab ōni
populo. Nolite filij mei. Nō eī ē
bō fama quā ego audio ut trans
gredi faciatis ꝓplm dñi. Si pecca
uerit vir in virū. placari ei pōt de
us si aūt ī dñm peccauerit vir q̄s
orabit ꝓ eo. Et nō audierūt vocē
p̄ris sui q̄ voluit dñs occidē eos
Puer aūt samuel ꝓficiebat atq;
crescebat ⁊ placebat tam deo q̄
hōinibꝰ. Venit aūt vir dei ad he
li ⁊ ait ad eū. Hec dñs. Nūquid
nō apte reuelatus sū domui p̄ris
tui cū esset in egipto ī domo pha
raōis. Et elegi eū ex ōnibꝰ tribu
bꝰ israhel mihi in sacdotē ut ascē
deret ad altare meū ⁊ adoleret mi
hi incensū ⁊ portaret ephot coraꝫ
me ⁊ dedi domui p̄ris tui omnia
de sacrificijs filiorū isrl̄. Quaē cal
ce abiecistis victimā meā ⁊ mūe
ra meaque p̄cepi ut offerrent̄ ī tē
plo ⁊ magis honorasti filios tu
os q̄ me. ut comederetis p̄mitias
ōnis sacrificij isrl̄ populi mei. Pro
pterea ait dñs deꝰ isrl̄. Loquēs
locutꝰ sum ut domꝰ tua ⁊ domus
p̄ris tui mīstraret in ꝯspectu meo
vsq; in sempiternū. Nūc autē di
cit dñs. Absit hoc a me. Sed q̄cū
q; honorificauerit me glorificabo
eū qui aūt cōtēnunt me erunt ig̃
biles. Ecce dies veniūt ⁊ p̄scidaꝫ
brachiū tuum ⁊ brachiū domꝰ
p̄ris tui ⁊ non sit senex in domo
tua. Et videb emulū tuū in tēplo
in vniuersis ꝓsperis isrl̄ ⁊ nō erit
senex in domo tua ōnibꝰ diebus
Verūtamē nō auferā penitꝰ virū
ex te ab altari meo. ꝫ ut deficiant
oculi tui. ⁊ tabescat aīa tua ⁊ ꝑs
magna domꝰ tue morietur cū ad vi
rilem etatē venerit. Hoc autē erit
tibi signū qd̄ venturꝫ est duobꝰ
filijs tuis ophny ⁊ finees. In die
vno moriētur ambo. Et suscitabo
mihi sacerdotē fidelē qui iuxta cor
meū ⁊ animā meaꝫ faciet ⁊ edifi
cabo ei domū fidelē ⁊ ambulabit
corā xp̄o meo cūctis diebꝰ. Futu
rū est autē ut quicūq; remāserit ī
domo tua veniat ut oret̄ ꝓ eo et
offerat nūmum argēteū ⁊ tortaꝫ
panis dicatq;. Dimitte me obse
cro ad vnaꝫ ꝑtem sacerdotalem
ut comedā buccellā paīs. Ca. iij.

Puer autē samuel ministra
bat dño corā hely ⁊ sermo
dñi erat p̄tiosus. In diebꝰ illis n̄
erat visio manifesta. Factum est

ergo in die quadã hely iacebat ĩ
lectulo suo ⁊ oculi ei⁹ caligauerãt
nec poterat vidẽ lucernã dei ãteq̃
extingueret̃. Samuel aũt dormie
bat in tẽplo dñi vbi erat archa
dei. Et vocauit dñs samuel. Qui
rñdẽs ait. Ecce ego. Et cucurrit ad
hely ⁊ dixit. Ecce ego. Vocasti em̃
me. Qui dixit. Non vocaui te fili.
Reũtere ⁊ dormi. Et abijt ⁊ dormi
uit. Et adiecit dñs rursuꝫ vocare
samuel. Cõsurgẽsq̃ samuel abijt
ad hely et dixit. Ecce ego. q̃ voca
sti me. Qui rñdit. Nõ vocaui te fili
mi. Reũtere ⁊ dormi. Porro sãuel
necdũ sciebat dñꝫ: neq̃ reuelat⁹
fuerat ei ſmo dñi. Et adiecit dñs
et vocauit adhuc samuel tertio.
Qui ꝯsurgẽs abijt ad hely ⁊ ait.
Ecce ego. q̃ vocasti me. Intellexit
ergo hely q̃ dñs vocaret puerꝫ ⁊
ait ad samuel. Vade ⁊ dormi ⁊ si
deĩceps vocaueit te dices. Loquẽ
dñe. q̃ audit ſuus tu⁹. Abijt g̃
samuel et dormiuit ĩ loco suo. Et
venit dñs et stetit ⁊ vocauit sicut
vocaueãt secũdo Samuel samuel
Et ait samuel. Loquẽ dñe q̃ au
dit ſuus tuus. Et dixit dñs ad sa
muel. Ecce ego fatio v̄buꝫ in isrl̃
qd̃ quicũq̃ audieit tinniẽt ambe
aures ei⁹. In die illa suscitabo ad
uersũ hely omnia q̃ locut⁹ sũ sup
domũ ei⁹. Incipiaꝫ et ꝯplebo Pre
dixi em̃ ei q̃ iudicaturus esseꝫ do
mũ ei⁹ in eternũ ꝓpt̃ iniq̃tatẽ: eo q̃
nouerat indigne agere filios su
os ⁊ nõ corripuerit eos. Idcirco
iuraui domui hely: q̃ nõ expietur
iniq̃tas dom⁹ ei⁹ victimis ⁊ mune
rib⁹ vsq̃ in eternuꝫ. Dormiuit ãt sa
muel vsq̃ mane: aperuitq̃ ostia
domus dñi. Et samuel timebat in
dicare visioneꝫ hely. Vocauit g̃
hely samuelẽ ⁊ dixit. Samuel fili
mi. Qui rñdens ait. Presto sũ. Et
ĩterrogauit eũ. Quis ẽ ſmo queꝫ
locutus ẽ dñs ad te. Oro te: ne ce
laueris me. Hec fatiat tibi de⁹ et
hec addat: si abscõderis a me ser
monem ex omnib⁹ v̄bis q̃ dicta
sũt tibi. Indicauit itaq̃ ei samuel
vniũsos sermones ⁊ nõ abscõdit
ab eo. Et ille rñdit. Dñs ẽ. Qd̃ bo
nũ est in oculis suis fatiat. Creuit
aũt samuel ⁊ dñs erat cũ eo et ñ
cecidit ex omnib⁹ v̄bis ei⁹ in t̃rã
Et ꝯgnouit vniuersus isrl̃ a dan
vsq̃ bersabee: q̃ fidel̃ samuel pro
pheta esset dñi. Et addidit dñs
vt appareret ĩ sylo. qm̃ r̃uelat⁹ fu
erat dñs samuel ĩ sylo iuxta ver
bũ dñi. Et euenit sermo samuelis

Ca. iiij.

Et vniũso israheli. ¶ Ca. iiij.
Et factũ est ĩ dieb⁹ illis: ꝯue
nerũt philistijm ĩ pugnã. Egress⁹
est namq̃ israhel obuiam phili
stijm in p̃lium ⁊ castrametat⁹ est
iuxta lapidẽ adiutorij Porro phi
listijm venerũt in affec ⁊ instruxe
rũt aciem cõtra isrl̃. Inito aũt cer
tamĩe terga vertit isrl̃ philisteis
et cesa sũt in illo certamĩe passim
p agros q̃si quatuor milia viroꝝ
Et reuersus ẽ populus ad castra
Dixeruntq̃ maiores natu de isrl̃.
Quare percussit nos dominus ho
die coram philistijm. Afferam⁹
ad nos de sylo archam federis do
mini ⁊ veniat in mediũ nostri vt
saluet nos de manu inimicoꝝ no
stroꝝ. Misit ergo populus ĩ sylo
et tulerũt inde archaꝫ federis dñi
exercituũ sedentis super cherubin.

ērātq; duo filij cū archa federis dñi ofny⁊ finees. Cūq; venísset archa federis dñi in castra· vociferā tꝰ ē omis isrl damore grādi et pſonuit tra. Et audierūt philistijm vocē damoris dixerūtq;. Que naz ē hec vox damoris magni in castris hebreoz. Et cognouerūt q; archa dñi venísset in castra Timuerūtq; philistijm dicētes. Venit deꝰ in castra. Et ingemuerūt dicētes. Ve nob. Non em̄ fuit tanta exultacō hec in nudiustertiꝰ Ve nob. Quis nos saluabit de manu deoz sblimū istorū. Dij sunt dij q; percusserūt egyptum om̄i plaga in deserto Confortamini⁊ estote viri philistijm ne seruiatis hebreis sicut illi seruierūt nobis. Cōfortami⁊ bellate. Pugnauerūt ergo philistijm⁊ cesus ē isrl⁊ fugit vnusquisq; in tabnaculū suū Et facta ē plaga magna nimis⁊ ceciderūt de isrl triginta milia peditū⁊ archa dei capta ē. Duoq; filij heli mortui sunt ofny⁊ finees. Currēs autē vir de beniamin ex acie venit in silo in die illa cissa veste⁊ conspſus puluere caput. Cūq; ille venísset heli sedebat sup sellaz cōm̄ viam expectās. Erat autē cor eiꝰ pauēs p archa dñi Vir autē ille postq; ingressus ē nūciauit vbi et vlulauit ois ciuitas. Et audiuit heli somitū damoris dixitq;. Quis ē hic somitꝰ tumultꝰ huiꝰ⁊ At ille festinauit⁊ venit⁊ nūciauit heli. Heli autē erat nonaginta⁊ octo annoz⁊ oculi eiꝰ caligauerāt et videre non poterat. Et dixit ad heli Ego sū qui veni de plio⁊ ego q; de acie fugi hodie. Cui ille ait. Quid actum ē fili mi⁊ Respondēs autez ille q; nūciabat fugit inq; isrl coram philistijm⁊ ruina magna facta ē in populo. Insup⁊ duo filij tui mortui sunt ofny⁊ finees⁊ archa dei capta est. Cumq; ille nōmasset archā dei cecidit de sella retrorsum iuxta hostiū⁊ fractis ceruicibꝰ mortuꝰ ē. Senex em̄ erat vir⁊ grā deuꝰ⁊ ipē iudicauit isrl quadragīta annis. Nurꝰ aūt eius vxor finees pregnās erat vicinaq; partui Et audito nūtio q; capta esset archa dei⁊ mortuꝰ essz socer suus⁊ vir suꝰ incuruauit se⁊ pepit. Irruerant em̄ in eā dolores sbiti. In ipso aūt momēto mortis eiꝰ dixerūt ei q; stabant cū ea· ne timeas q; filiū pepisti. Que nō respondit eis neq; animadūtit. Et vocauit puerū ychabod dicēs. Trāslata ē gloia dñi de isrl q; capta ē archa dei. Et p socēo suo⁊ p viro suo ait Trāslata ē gloia ab isrl eo q; capta esset archa dei. ¶ Ca. v.

Philistijm aūt tulerūt archā dei⁊ asportauerūt eam a lapide adiutorij in azotū. Tulerūtq; philistijm archā dei⁊ intulerūt eam in tēplo dagon et statuerūt eam iuxta dagon. Cūq; surrexissent diluculo azotij altera die ecce dagon iacebat pnus in terra ante archā dñi. Et tulerūt dagon⁊ restituerūt eum in locū suum Surgūq; mane die altera cōsurgentes inuenerūt dagon iacētem sup faciem suā in tra cora archa dñi Caput aūt dagon⁊ due palme manuum eius abscise erāt sup limen· porro dagon solus truncus remāserat in loco suo. Propter hanc

causam ñ calcāt sacerdotes dagon
et omēs q̄ īgrediūtur tēplū eius
sup limē dagon ī azoto vsq̄ ī ho
diernū diez. Aggrauata ē āt ma
nus dñi sup azotios ⁊ demolitus
est eos. Et pcussit ī secretiore pte
natiū azotū ⁊ fines eius ⁊ ebulli
erūt ville ⁊ agri ī medio regionis
illi⁹ ⁊ nati sūt mures et facta ē cō
fusio mortis magne in cītate. Vi
dentes āt viri ozoti huiuscemodi
plagā dixerūt. Nō maneat archa
dei isrl' ap̄d nos: qm̄ dura ē man⁹
ei⁹ sup nos et sup dagon deū no
strū. Et mittentes cōgregauerūt
omēs satrapes philistinoꝝ ad se
et dixerūt. Quid fatiem⁹ de archa
dei israhel. ꝛ Rñderuntq̄ gethei Cir
cūducat̄ archa dei israhel. Et circū
duxerūt archā dei israhel. Illis āt
circūducentib⁹ eā. fiebat manus
dñi dei sup singulas ciuitates int̄
fectionis magne nimis et pcucie
bat viros vniuscuiusq̄ vrbis a
paruo vsq̄ ad maiorē et cōputre
scebant pminētes extales eoruz
Inierūtq̄ gethei ꝯsiliū ⁊ fecerunt
sibi sedes pelliceas. Miserūt ergo
archam dñi ī accharon Cūq̄ ve
nisset archa dñi dei ī accharon: ex
clamauerūt accharonite dicentes
Adduxerūt ad nos archam dei
isrl' vt interfitiat nos ⁊ ppl'm no
strū. Miserūt itaq̄ ⁊ ꝯgregauerūt
omēs satrapas philistinoꝝ Qui
dixerūt. Dimittite archā dei isrl'
et reuertat̄ in locū suū vt nō īter
fitiat nos cū ppl'o nostro. Fiebat
em̄ pauor mortis ī singulis vrbi
bus ⁊ grauissima manus dñi dei
Viriquoq̄ qui mortui nō fuerāt
percutiebantur in secretiori parte
natiū et ascēdebat vlulatus vni⁹
cuiusq̄ cītatis ī celū. ¶ Ca. vi.

Fuit ergo archa dñi in regi
one philistinoꝝ septē mēsi
bus. Et post hec vocauerūt phili
stijm sacerdotes ⁊ diuinos dicen
tes. Quid fatiemus de archa dei. ꝛ
Indicate nobis: quomodo remit
tamus eā in locū suū. Qui dixerūt
Si remittitis archā dei isrl' nolite
dimittere eā vacuā. ꝑ q̄d debetis
ei: reddite ꝓ peccato et tūc curabi
mini et scietis q̄re nō recedat ma
nus ei⁹ a vobis. Qui dixerūt. Quid
est q̄d pro delicto reddē debeam⁹
ei. ꝛ Rñderuntq̄ illi. Iuxta numeꝝ
ꝓuītiarū philistinorū q̄nq̄ anos
aureos fatietis ⁊ q̄nq̄ mures au
reos: q̄ plaga vna fuit omnib⁹
vob ⁊ satrapis vestris Fatietisq̄
similitudines anoruz vestroꝝ ⁊ si
militudines muriū q̄ demoliti sūt
terrā ⁊ dabitis deo israhel gloriā
si forte releuet manū suā a vobis
et a dijs vestris et a terra vestra
Quare grauatis corda vestra sic
aggrauauit egiptus et pharao
cor suū. ꝛ Nonne postq̄ pcussus ē
tūc dimisit eos ⁊ abierūt. ꝛ Nunc
ergo arripite ⁊ facite plaustrum
nouū vnū ⁊ duas vaccas fetas
quibus nō est impositū iugū iun
gite in plaustro et recludite vitu
los earuz domi. Tolletisq̄ archā
dñi ⁊ ponetis in plaustro ⁊ vasa
aurea que exoluistis ei ꝓ delicto
ponetis in capsellā ad latus eius
⁊ dimittite eam vt vadat et aspi
tietis. Et si quidem per viam fini
um suorum ascenderit contra be
thsames ipse fecit nobis hoc ma
lū grāde. sinautē minime: sciem⁹

q̄ nequaq̄ man9 ei9 tetigit nos.
sed casu accidit. Fecerūt ergo illi
hoc modo ⁊ tollentes duas vac
cas que lactabāt vitulos iūxe
runt ad plaustr̄ vitulosq̄ earuz
ꝯduserūt domi Et posuerūt archā
dei sup plaustr̄ ⁊ capsellam q̄ hē
bat mures aureos ⁊ similitudīez
anor̄. Ibant autē in directuz vac
ce per viam q̄ ducit betsames et
itinere vno g̃diebant̄ pgētes et
mugiētes ⁊ non declinabāt neq̄
ad dextrā neq̄ ad sinistrā. Sed ⁊
satrape philistijm seq̄bantur vs
q̄ ad terminos betsames. Porro
betsamite metebant triticuz ī val
le. Et eleuātes oculos suos vide
runt archam ⁊ gauisi sūt cū vidis
sent. Et plaustr̄ venit in agrū io
sue betsamite ⁊ stetit ibi. Erat aūt
ibi lapis magn9 Et cōciderunt lig
na plaustri vaccasq̄ imposuerūt
sup ea holocaustū dño. Leuite āt
deposuerūt archaz dei ⁊ capsellaz
que erat iux̄ eā in qua erāt vasa
aurea ⁊ posuerūt sup lapidē gran
dē Viri āt betsamite obtulerūt ho
locausta ⁊ imolauerūt victimas
ī die illa dño. Et qn̄q̄ satr̄pe phi
listinor̄ viderūt ⁊ reuersi sūt ī ac
charon die illa. Hij sūt autē ani
aurei quos reddiderūt philistijm
p delicto dño. Azotus vnū. gaza
vnū. aschalon vnū. geth vnuz.
accharon vnuz ⁊ mures aureos
s̄m numerū vrbiū philistijm qn̄
q̄ p̄uintiar̄ ab vrbe murata vsq̄
ad villā que erat absq̄ muro ⁊
vsq̄ ad abel magnū. sup quē po
suerūt archā dñi q̄ erat vsq̄ ī illa
die ī agro iosue betsaītis. Percus
sit autē dñs de viris betsamitib9
eo q̄ vidissent archā dñi ⁊ pcus
sit de ꝓplo septuagīta viros ⁊ qn̄
quagītamilia plebis. Luxitq̄ po
pul9 eo q̄ dñs pcussissz plebē pla
gā magna. Et dixerūt viri betsaī
te. Quis poterit stare in cōspectu
dñi dei sācti hui9. Et ad quē ascē
det a nobis. Miserūtq̄ nuncios
ad hītatores cariathiarim dicen
tes. Reduxerūt philistijm archā
dñi descēdite ⁊ reducite eā ad vos.

Venerūt ergo ¶ Ca. vij.
viri cariathiarim ⁊ reduxe
rūt archā dñi ⁊ intulerūt eam in
domū aminadab in gabaa. Elea
zar̄ autē filiū eius sāctificauerūt
ut custodiret archā dñi. Et fcm̄ ē
ex q̄ die māsit archa dñi in caria
thiarim multiplicati sūt dies Eāt
quippe iā ānus vicesim9. Et req̄e
uit ōnis dom9 isrl̄ post dñm. Ait
autē samuel ad vniūsam domuz
isrl̄ dicens. Si ī toto corde vestro
reuertimini ad dñm auferte deos
alienos de medio vrm̄ baalim ⁊
astaroth ⁊ prepate corda vr̄a do
mino ⁊ seruite ei soli ⁊ eruet vos
de manu philistijm. Abstulerūt
ergo filij isrl̄ baalim ⁊ astaroth
⁊ s̄uierunt dño soli. Dixit autem
samuel. Cōgregate vniūsum isrl̄
in masphat ut orem p vob̄ dñm
Et ꝯuenerūt in masphat. Hause
runtq̄ aquā ⁊ effuderūt ī ꝯspcū
dñi ⁊ ieiunauer̄t in die illa ⁊ dix
erunt. Tibi peccauim9 dñe. Judi
cauitq̄ samuel filios isrl̄ in mas
phat. Et audierunt philistijm q̄
ꝯgregati eēnt filij isrl̄ ī masphat
⁊ ascēderunt satrape philistinor̄
ad isrl̄. Quod cuz audissent filij
isrl̄ timuerūt a facie philistinor̄

dixerũtq; ad samuelez· Ne cesses pro nobis damare ad dñm deum nostrũ vt saluet nos de manu philistinoz· Tulit aũt samuel agnũ lactentẽ vnũ et obtulit illũ holocaustũ integrẽ dño· Et damauit samuel ad dñm pro israhel et exaudiuit eũ dñs· Factũ est aũt cũ samuel offerret holocaustũ: philisteos inire bellũ cõtra israhel· Intonuit aũt dñs fragore magno in die illa sup philistijm a exterruit eos a cesi sũt a filijs isrl· Egressiq; viri isrl de masphat psecuti sunt philisteos a pcusserunt eos vsq; ad locũ q; erat sbẽ bethchar· Tulit aũt samuel lapidẽ vnũ a posuit eũ inter maspha a inter sen a vocauit nomẽ loci illi: lapis adiutorij· dixitq; · Hucusq; auxilia tus est nobis dñs· Et hũiliati sũt philistijm: nec apposuerũt vltra vt venirent in terminos isrl· Fcã est itaq; manus dñi sup philisteos cũctis diebꝰ samuelis a reddite sũt vrbes qs tulerãt philistijm ab isrl· israheli: ab accharõ vsq; geth et termios suos· Libauitq; israhel de manu philistinoz: eãtq; pax inter isrl a amorreũ· Judicabatq; samuel isrl cũctis diebus vite sue a ibat p singulos annos circuiens bethel a galgala a maspha a iudicabat israhelẽ in supẽ dictis locis· Reuertebaturq; in rama tha· ibi em̃ erat domus eiꝰ et ibi iudicabat israhelẽ· Edificauit etiã ibi altare dño· ¶ Ca· viij·

HActũ est autem cũ senuisset samuel: posuit filios suos iudices israhel· Fuitq; nomen filij eius primogeniti joel a nomen secundi abia: iudicium in bersabee· Et non ambulauerũt filij illius in vijs eius· sed declinauerunt post auaritiam acceperũtq; munera a peruerterũt iudicium· Congregati ergo vniuersi maioris natu isrl venerũt ad samuelẽ in ramatha dixerũtq; ei· Ecce tu senuisti a filij tui non ambulãt in vijs tuis· Cõstitue nobis regẽ vt iudicet nos sicut a vniuerse habẽt nacões· Displicuitq; sermo in oculis samuelis· eo q; dixissent· da nobis regẽ vt iudicet nos· Et orauit samuel ad dñm· Dixit aũt dñs ad samuelem· Audi voce populi: in omnib; q; loquunt tibi· Non em̃ abiecerũt te sed me: ne regnem sup eos· Juxta omnia opa sua que fecerunt a die q; eduxi eos de egipto vsq; ad diem hanc sicut dereliquerũt me a seruierũt dijs aliemis: sic faciunt etiã tibi· Nũc ergo voce eorum audi· Verũtamen cõtestare eos a predic eis ius regis q; imperaturus e vobis Filios vrõs tollet a ponet in curribus suis· fatietq; sibi equites et precursores quadrigarũ suarum et ostituit sibi tribunos a centuriones a aratores agroz suoruz et messores segetũ et fabros armorũ et curruũ suoz· Filias q; vras fatiet sibi vnguẽtarias a focaias et pamficas· Agros q; vros a vineas et olineta optima tollet et dabit seruis suis· Sed a segetes vras et vineaz reddit⁹ addecia bit vt det eunuchis a famulis suis

Seruos etiā vestros ⁊ ancillas ⁊
iuuenes optimos ⁊ asinos aufe
ret ⁊ ponet in ope suo. Greges q̄ꝫ
vr̄os addecimabit vosq̄ꝫ eritis ei
serui. Et clamabitis ī die illa a fa
cie regis vestri quē elegistis vob̄
⁊ nō exaudiet vos dn̄s in die illa
q̄ꝫ petistis vobis regez. Noluit āt
popul9 audire vocē samuel̄ ꝫ dix
erūt. Nequaq̄ꝫ. Rex em̄ erit super
nos ⁊ erim9 nosq̄ꝫ sicut ōnes gē
tes ⁊ iudicabit nos rex noster et
egrediet̄ an̄ nos ⁊ pug̃bit bella
nr̄a ꝓ nobis. Et audiuit samuel
ōnia verba ꝓpl̄i ⁊ locut9 ē ea ī au
rib9 dn̄i. Dixit autē dn̄s ad samu
elē. Audi vocē eorum ⁊ ꝯstitue su
per eos regē. Et ait samuel ad vi
ros isrl̄. Vadat vnusquisq̄ꝫ in ci
uitatē suam. ¶ Ca. ix.

Et erat vir de beniamin noī
ne cis filiꝰ abiel. filij seor. fi
lij bechor. filij sareth. filij aphia.
filij viri iemini fortis robo ē Et eāt
ei filiꝰ vocabulo saul elect9 ⁊ bon9
⁊ non erat vir de filijs isrl̄ meli
or illo. Ab humēo ad sursū emīe
bat sup ōnez populū. Perierant
autez asine cis pr̄is saul. Et dixit
cis ad saul filium suū Tolle tecū
vnū de pueris ⁊ cōsurgens vade
⁊ quere asinas. Qui cū trāsissent
ꝑ montē ephr̄im ⁊ ꝑ terrā salisa
⁊ nō inuenissent. trāsierūt etiā ꝑ
terrā salim ⁊ nō erant sed ⁊ ꝑ t̄rā
gemini ⁊ minime repererūt. Cum
autē venissent in terrā suph dixit
saul ad puerū q̄ erat cū eo Veni
⁊ reūtamur ne forte dimiserit pa
ter me9 asinas ⁊ sollicit9 sit ꝓ no
bis Qui ait ei. Ecce vir dei ē in ciui
tate hac vir nobilis ōne q̄d loq̄
tur sine ābiguitate venit. Nūc er
go eam9 illuc si forte indicet nob̄
de via nr̄a ꝓpter quā venim9. Dix
itq̄ꝫ saul ad puerū suum. Ecce ibi
m9. Quid ferem9 ad virū dei. Pa
nis deficit in sistarcijs nr̄is ⁊ spor
tulam nō hēmus ut dem9 hoī dei
nec quicq̄ꝫ aliud. Rursuz puer re
spōdit sauli ⁊ ait. Ecce inuēta ē in
manu mea q̄rta pars stateris ar
genti dem9 hōini dei ut indicet no
bis viam nr̄az. Olim in isrl̄ sic lo
quebat̄ vn9 q̄sq̄ꝫ vadens cōsulere
deū. Venite ⁊ eam9 ad videntem.
Qui eī ꝓpha dicit̄ hodie vocabat̄
olim vidēs Et dixit saul ad puerꝫ
suū. Optim9 sermo tuus. Veni ea
m9. Et ierunt in ciuitatē in q̄ erat
vir dei. Cūq̄ꝫ ascenderēt diuū ciui
tatis inuenerūt puellas egrediē
tes ad hauriēdā aquā ⁊ dixerūt
eis. Num h̄ est videns. Que rn̄dē
tes dixerūt illis. Hic ē. Ecce an̄ te.
Festina nūc. hodie em̄ venit in ci
uitatē q̄ꝫ sacrificiū est hodie popu
li in excelso. Ingrediētes vrbē sta
tim inuenietis eū an̄q̄ꝫ ascēdat ex
celsum ad vescēdum. Neq̄ꝫ em̄ co
messur9 est populus donec ille ve
niat q̄ꝫ ipse bn̄dicet hostie ⁊ dein
ceps comedēt qui vocati sūt. Nūc
ergo cōscendite q̄ꝫ hodie repietis
eum. Et ascenderūt in ciuitatē. Cū
q̄ꝫ ambularēt in medio vrbis ap
paruit samuel egrediēs obuiam
eis ut ascēderet in excelsū. Dn̄s āt
reuelauerat auriculaz samuelis:
ante vnā diem q̄ꝫ veniret saul di
cens. Hac ipsa hora q̄ nūc ē cras
mittā virꝫ ad te de t̄ra beniamin
⁊ vnges eum ducez sup ꝓpl̄m me
um isrl̄. Et saluabit ꝓpl̄m meū de

manu philistinorum: quia respexi populum
meum. Venit enim clamor eorum ad
me. Cumque aspexisset samuel saulem
dominus dixit ei. Ecce vir quem dixeram ti
bi. Iste dominabitur populo meo Accessit
autem saul ad samuelem in medio
porte et ait. Indica oro mihi: vbi
est domus videntis. Et respondit
samuel sauli dicens. Ego sum videns
Ascende ante me in excelsum vt co
medas mecum hodie et dimittam te
mane et omnia que sunt in corde tuo
indicabo tibi. Et de asinis quas
nudiustertius perdidisti ne sollicitus
sis. quia inuente sunt. Et cuius erunt
optima queque israel. Nonne tibi et
omni domui patris tui. Respondens
autem saul ait. Nunquid non filius ie
mini ego sum de minima tribu israel
et cognacio mea nouissima inter
omnes familias de tribu beniamin.
Quare ergo locutus es mihi sermo
nem istum. Assumens itaque samuel
saulem et puerum eius: introduxit
eos in tridinium et dedit eis locum
in capite eorum qui fuerant inuitati.
Erant enim quasi triginta viri. Dixitque
samuel coco. Da partem quam dedi
tibi et precepi vt reponeres seorsum
apud te. Leuauit autem cocus armum
et posuit ante saul. Dixitque samu
el. Ecce quod remansit: pone ante te
et comede. quia de industria seruatum
est tibi quando populum vocaui. Et come
dit saul cum samuele in die illa. Et
descenderunt de excelso in opidum et lo
cutus est cum saule in solario: stra
uitque saul in solario et dormiuit.
Cumque mane surrexissent et iam dies
lucescent vocauit samuel saulem in so
lario dicens Surge vt dimittam te Et
surrexit saul. Egressi sunt ambo: ipse

videlicet et samuel. Cumque descende
rent in extrema parte ciuitatis: samuel
dixit ad saul. Dic puero vt ante
cedat nos et transeat. Tu autem subsiste
paulisper vt indicem tibi verbum domini.

Vlit autem samuel. ¶ Ca. x.
lenticulam olei et effudit super
caput eius et deosculatus est eum et ait.
Ecce vnxit te dominus super hereditatem
suam in principem et liberabis populum suum
de manibus inimicorum eius que in circui
tu eius sunt Et hoc tibi signum: quia vn
xit te deus in principem. Cumque abieris
hodie a me: inuenies duos viros
iuxta sepulchrum rachel in finibus be
niamin in meridie: dicentque tibi. In
uente sunt asine ad quas ieras perqui
rendas et intermissis pater tuus asi
nis sollicitus est pro vobis et dicit. Quid
faciam de filio meo. Cumque abieris
inde et vltra transieris et veneris ad
quercum thabor: inuenient te tres
viri ascendentes ad deum in bethel:
vnus portans tres hedos et alius
tres tortas panis et alius portans
lagenam vini. Cumque te salutauerint
dabunt tibi duos panes et accipi
es de manu eorum. Post hec venies
in collem domini vbi est statio philistio
rum. Et cum ingressus fueris ibi vr
bem: obuium habebis gregem prophetarum
descendentium de excelso et ante eos
psalterium et timpanum et tibiam et ci
tharam. ipsosque prophetantes et insi
liet in te spiritus domini et prophetabis
cum eis et mutaberis in virum alium
Quando ergo euenerint signa hec
omnia tibi: fac quecumque inuenerit
manus tua: quia dominus est tecum. Et de
scendes ante me in galgala. Ego quip
pe descendam ad te vt offeras obla
tionem et ymoles victimas pacificas

Septē diebꝰ expectabis donec ve
niā ad te ⁊ oñdam tibi q̄ facias.
Itaq; cum aūtisset humeꝝ suum
ut abiret a samuele immutauit ei
deꝰ cor aliud et venerūt ōnia sig̃
hec in die illa. Venerūtq; ad pre
dictū collem ⁊ ecce cuneꝰ ꝓphatū
obuiꝰ ei. Et insiluit sup eum spūs
dñi ⁊ ꝓphauit in medio eoꝝ. Vi
dentes aūt ōnes qui nouerāt eum
heri ⁊ nudiustertiꝰ q̄ eēt cū ꝓphe
tis ⁊ ꝓpharet dixerūt ad inuicem
Que nā res accidit filio cis. Nūq;
⁊ saul inter ꝓphas. Rñditq; aliꝰ
ad alteꝝ dicens. Et cis pat̄ eius.
Proptēa versū ē in ꝓuerbiū. Nū
⁊ saul inter ꝓphas. Cessauit au
tē ꝓphare ⁊ venit ad excelsū. Dixit
q; patruꝰ saul ad eū ⁊ ad puerū
eius Quo abistis. Qui rñderunt.
Querere asinas. Quas cū nō repe
rissemꝰ venimꝰ ad samuelē. Et di
xit ei patruꝰ suꝰ. Indica mihi q̄d
dixerit tibi samuel Et ait saul ad
patruū suum Indicauit nobis q̄
inuente eēnt asine. De sermōe āt
regni nō indicauit ei quē locutꝰ
fueāt ei samuel. Et ꝯuōuit samu
el ꝓplm ad dñm in masphat ⁊ ait
ad filios isrl. Hec dicit dñs deus
israhel. Ego eduxi israhel de egip
to ⁊ erui vos de manu egip cōruꝫ
⁊ de manu ōniū reguꝫ qui afflige
bāt vos. Vos āt hodie ꝓiecistis
dñm deū vr̄m qui solus saluauit
vos de vniūsis malis ⁊ tribulaci
onibꝰ vr̄is ⁊ dixistis. Nequaq̄: s̄
regē cōstitue sup nos. Nūc ergo
state corā dño p tribꝰ vestras ⁊
per familias. Et applicauit samu
el ōnes tribꝰ isrl ⁊ cecidit sors su
p tribum beniamin Et applicauit
tribū beniamin ⁊ cognacōes eiꝰ
⁊ cecidit sup cognacōem metri ⁊
puenit vsq; ad saul filiū cis. Que
sierūt ergo eum ⁊ nō ē inuentus
illic. Et consuluerūt ptꝰ hec dñm
vtꝝ nam vēturus essꝫ illuc Respō
ditq; dñs Ecce abscōditꝰ ē domi.
Cucurrerūt itaq; ⁊ tulerūt eum in
de stetitq; in medio ꝓpli ⁊ alcior
fuit vniūso populo ab hūero et
sursum. Et ait samuel ad ōnē po
pulū. Certe videtis quē elegit do
minꝰ qm̄ nō sit similis illi in ōni
populo. Et clamauit oīs populꝰ
⁊ ait. Viuat rex. Locutus ē āt sa
muel ad ꝓplm legeꝫ regni ⁊ scrip
sit in libro ⁊ reposuit corā dño Et
dimisit samuel oēꝫ ꝓplm singlos
ī domū suā Sed ⁊ saul abijt in do
mū suā in gabaath Et abijt cum
eo pars exercitus quoꝝ tetigeāt
deꝰ corda. Filij vero belial dixerūt
Nū saluare nos poterit iste. Et de
spexerūt eū ⁊ non attulerūt ei mu
nera Ille vero dissimulabat se au
dire. ¶ Capitulū. xi.

Et factū est q̄si post mēsem
ascēdit naas amonites ⁊ pugna
re cepit aduersuꝫ iabes galaad:
dixeruntq; ōnes viri iabes ad na
as. Hēto nos federatos ⁊ seruie
mꝰ tibi. Et respōdit ad eos naas
amonites In hoc feriā vobiscū fe
dꝰ ut eruā ōniū vestꝝ oculos dex
tros ponāq; vos opprobriū ī vni
uerso isrl. Et dixerūt ad eū senio
res iabes. Cōcede nobis septeꝫ di
es ut mittamꝰ nūcios ad vniuer
sos terminos israhel ⁊ si n̄ fuerit
q̄ defēdat nos egrediemur ad te
Venerūt ergo nūcij in gabaad
saul ⁊ locuti sūt v̄ba hec audiēte

ꝓplo. Et leuauit oīs populus vocē
suā ⁊ fleuit. Et ecce saul veniebat
sequēs boues de agro ⁊ ait. Quid
habet ꝓpl's ꝙ plorat. Et narraue
rūt ei v̄ba viroꝝ iabes. Et insiluit
spūs dñi in saul cū audissꝫ hec ver
ba ⁊ iratus est furor eius nimis.
Et assumēs vtrūqꝫ bouē ꝯcidit in
frusta. misitqꝫ in oēs t̄minos isrl'
per manū nūtioꝝ dicēs. Quicūqꝫ
nō exierit ⁊ secutus fuerit saul et
samuel sic fiet bobus eius. Inua
sit ḡ tīor dñi ꝓplm ⁊ egressi sūt q̄si
vir vnus ⁊ recēsuit eos in bezech
Fuerūtqꝫ filioꝝ isrl' trecēta milia.
viroꝝ aūt iuda triginta milia. Et
dixerūt nūcijs q̄ venerāt. Sic di
cetis viris q̄ sūt in iabes galaad.
Cras erit vob̄ salus cū incaluerit
sol Venerūt ḡ nūcij ⁊ nūtiauerūt
viris iabes. Qui letati sūt ⁊ dixerūt
Mane exibim⁹ ad vos ⁊ facietis
nob̄ oē qd̄ placuerit vob̄. Et factū
est cū dies crastin⁹ venissꝫ ꝯstitu
it saul ꝓplm ī tres ꝑtes. Et īgress⁹
est media castra in vigilia matu
tina ⁊ ꝑcussit amon vsqꝫ dū inca
lesceret dies. Reliq̄ autē dispsi sūt
ita ut nō relinquerent̄ in eis duo
pariter. Et ait ꝓplus ad samuelē
Quis est iste q̄ dixit saul non reg̃
bit sup nos. Date viros ⁊ interfi
tiem⁹ eos. Et ait saul. Non occidet̄
quisq̄ in die hac qꝛ hodie fecit do
min⁹ salutē in isrl'. Dixit āt samu
el ad ꝓplm Venite ⁊ eamus ī gal
gala ⁊ innouem⁹ ibi regnū. Et ꝑ
rexit oīs populus in galgala ⁊ fe
cerūt ibi regē saul corā dño ī gal
gala. Et ymolauerūt ibi victīas
pacificas corā dño Et letat⁹ ē ibi
saul ⁊ cuncti viri israhel nimis.

Dixit autē samuel ¶ Ca. xij.
ad vniuersum israhel. Ecce
audiui vocē vr̄am iuxta omnia q̄
locuti estis ad me ⁊ ꝯstitui super
vos regez. Et nūc rex gradit̄ ante
vos. Ego autē senui ⁊ īcanui Por
ro filij mei vobiscū sunt. Itaqꝫ ꝯu
satus corā vobis ab adolescentia
mea vsqꝫ ad hanc diez. ecce p̄sto
sū. Loquimini de me corā dño et
corā cristo eius: vtrūbouem cui⁹
q̄ tulerim ā asinū. siquemq̄ calū
niatus sū. si oppressi aliquez. si de
manū cuiusq̄ munus accepi ⁊ cō
temnā illud hodie restituamqꝫ vo
bis. Et dixerūt. Nō es calūniatus
nos neqꝫ oppressisti neqꝫ tulisti de
manu alicuius quippiam Dixitqꝫ
ad eos. Testis est dñs aduersū
vos ⁊ testis crist⁹ eius in die hac
qꝛ non inueneritis in manu mea
quippiā. Et dixerūt. Testis. Et ait
samuel ad populū. Dñs qui fecit
moysen ⁊ aaron ⁊ eduxit patres
nr̄os de terra egipti adest. Nunc
ergo state ut iuditio contendam
aduersum vos coram domino de
omnib⁹ misericordijs dñi quas
fecit vobiscum et cū patribus ve
stris quomodo iacob ingressus ē
in egiptum ⁊ damauerūt patres
vestri ad dominū et misit domin⁹
moysen ⁊ aaron ⁊ eduxit patres
vestros de egipto ⁊ collocauit eos
in loco hoc Qui obliti sunt domini
dei sui et tradidit eos in manu sy
sare magistri militie asor ⁊ in ma
nu philistinoꝝ et in manu regis
moab ⁊ pug̃uerūt adūsū eos. Po
stea aūt damauerūt ad dñm et di
xerūt. Peccauim⁹ qꝛ dēliq̄m⁹ dñm
⁊ seruiuimus baalim et astaroth.

Nunc ergo eḿe nos de manu iḿi
coꝝ nostroꝝ a fuiem⁹ tibi. Et
misit dñs ierobaala badā a sāp
son a barach a yepte a samuela
eruit vos de manu imicoꝝ vro
rum p circuitū a habitastis ofidē
ter. Videtes aūt q naas rex filio
rū amon venisset adūsum vos di
xistis mihi nequaq̄. ꝫ rex impera
bit nobis cū dñs de⁹ vester regꝝ
in vobis. Nunc ergo p̄sto ē rex ve
ster quē elegistis et petistis. Ecce
dedit vob dñs regem. Si timueri
tis dñm a seruieritis ei a audieritis
vocē eius a nō exasperaueritis os
dñi. eritis vos a rex q̄ imperat vo
bis seqntes dñm deū nr̄m. Si aūt
nō audieritis vocē dñi ꝫ exaspera
ueritis ꝑmōes eius erit man⁹ dñi
sup vos a sup p̄es vros. Hz a nūc
state a videte rem istā grādē quā
facturꝰ ē dñs in cōspcū vro. Nun
quid non messis tritici ē hodie.
Inuocabo dñm a dabit voces et
pluuias a scietis a videbitis q̄
grande malū feceritis vob in ospe
ctu dñi petētes super vos regez. Et
damauit samuel ad dñm a dedit
dñs voces et pluuias in illa die.
Et timuit oīs ꝑplus nimis dñm a
samuelem. Et dixit vniūsus ꝑplus
ad samuelē. Ora p seruis tuis ad
dñm deū tuū ut nō moiamur. Ad
didim⁹ enī vniuersis pcīis nr̄is
malū ut peterem⁹ nobis regē. Di
xit aūt samuel ad ꝑplm. nolite ti
mere. Vos fecistis vniuersū ma
lū hoc. Verūtamē nolite recedere
a tergo dñi. sed seruite dño in oī
corde vro a nolite dedinare pt⁹ va
na q̄ non p̄derūt vobis neq̄ eru
ent vos. q̄ vana sūt a nō eripiet

quet dñs ꝑplm suū ꝓpter nomen
suū magnū q̄ inrauit dñs facere
vos sibi ꝑplm. Absit aūt a me hoc
pctm̄ in dño ut cessem orare p vo
bis a docebo vos viā bonaz a rectā
Igit timete dñm a seruite ei in ve
ritate a ex toto corde vro. Vidistis
enī magnifica q̄ in vob gesserit do
minus. Qz si p̄seueraueritis in ma
licia a vos a rex vester pit pibitis.

Helias vnus an ¶ Ca. xiiij.

Hm erat saul cū regnare cepis
set duob⁹ aūt annis regnauit su
p isrl. Et elegit sibi saul tria milia
de isrl. Et erāt cū saul duo milia i
machmas a in mōte bethel mille
aūt cū ionatha i gaba beniamī
Porro cetez populū remisit vnū
quēq̄ in tabnacula sua. Et percus
sit ionathas staciōez philistimo
rū que erat in gabaa. Qđ cū audis
sēt philistīm saul cecinit bucina
in oī terra dicēs. Audiāt hebrei
Et vniuersus isrl audiuit huius
cemodi famā q̄ussit saul staccio
nē philistiorz. Et erexit se isrl ad
ūsus philistīm. Clamauit ergo
ꝑplus post saul in galgala a philis
tīm congregati sūt ad preliādum
cōtra isrl. triginta milia curruuz et
sex milia eqtum a reliquū vulg⁹
sic arena q̄ est in litore maris plu
rima. Et ascēdentes castrametati
sūt in machmas ad orientē bethha
uē. Qđ cuz vidissent viri isrl se in
arto positos. afflict⁹ enī erat ꝑplus
abscōderunt se in spelūcis a in ab
ditis in petris q̄ in antris et in ci
sternis. Hebrei aūt trāsierūt ior
danē in terrā gad et galaad. Cū
q̄ adhuc esz saul in galgala vni
uersus populus p̄territus ē q̄ seqba

tur eū. Et expectauit iuxta placitū samuelis septē dieb⁹ q nō venit samuel in galgala · Dilapsusq; ē pp̄l⁹ ab eo. Ait ergo saul. Afferte mihi holocaustū q pacifica. Et obtulit holocaustū. Cūq; opleſſz offerens holocaustū: ecce samuel veniebat. Et egressus ē saul obuiam ei vt salutaret eū. Locutusq; est ad eu⁹ samuel · Quid fecisti. Ait saul. Quia vidi q pp̄l⁹ dilabereť a me q tu nō veneras iuxta placitos dies: porro philistiim congregati fuerāt in machymas: dixi Nūc descēdent philistiim ad me in galgala q faciez dñi nō placaui Necessitate opulsus: obtuli holocaustū dño · Dixitq; samuel ad saul · Stulte egisti: nec custodisti mandata dñi dei tui q p̄cepit tibi Qđ si nō fecisses: iam nūc p̄parasset dominꝰ regnū tuuz sup isrl̄ · in sempiternū. Ez nequaq̄ regnū tuū vltr̄ osurget. Quesiuit dñs sibi virum iuxta cor suū q precepit ei dñs vt essz dux sup pp̄l⁹ suū: eo q nō seruaueris q p̄cepit dñs · Surrexit aūt samuel q ascēdit de galgalis in gabaa bemiamin · Et reliq̄ pp̄li ascēderūt post saul obuiā pp̄lo · q expugnabāt eos: venientes de galgala in gabaa in colle bemiamin · Et recēnuit saul populū q inuēti fuerāt cū eo quasi sexcētos viros et saul et ionathas filius ei⁹ · populusq; qui inuentus fuerat cū eis · erat in gabaa bemiamin · Porro philistiim ascenderāt in machymas Et egressi sunt ad p̄lianduz de castris philistiim tres cunei · Vn⁹ cuneus pgebat cōtra viā ephra im ad terrā saul · Porro ali⁹ igre diebať p viā bethoron · Tertiꝰ āt vterat se ad iter finiſtre vie q respiciebat vallem seboim ꝺ desertū Porro faber ferrari⁹ nō inueniebať in oi terra israel · Cauerāt enī philistiim ne forte faceret hebrei gladiū aut lanceā descēdebat ergo omis isrl̄ ad philistiim vt acueret vnusquisq; vomerē suū q ligonē q securim q tridentē et sarculū · Retuse itaq; erāt acies vomerū q ligonū q tridentiū q securiū vsq; ad stimulum corrigendum · Cūq; venissz dies prelij: nō ē inuent⁹ ensis q lancea in manu totiꝰ populi q̄ erat cū saul et ionatha: exceptꝰ saul et ionatha filio eo⁹ Egressa ē āt statim philistiim vt trāscēderet in machymas

Et accidit ℣ Ca. xiiij.

Im quadam die vt diceret ionathas filius saul ad adolescentē armigerū suū · Veni q trāseamꝰ ad stationez philistinoꝝ: q ē trāslocū illū · Patri āt suo hoc ipm nō indicauit · Porro saul morabať in extrema pte gabaa: sb̄ malagranato q erat in agro gabaa · Et erat pp̄l⁹ cū eo q̄si sexcētorū virorū · Et achias filiꝰ achitob frīs ychabod filij phinees · q ortus fuerat ex heli sacerdote dñi in silo: portabat ephot Ez a pp̄l⁹ ignorabat q isset ionathas · Erāt āt inť ascēsus: p quos nitebať ionathas trānire ad stationes philistinoꝝ: eminētes petre ex vtraq; pte q q̄si in modū dentiū scopuli hinc inde p̄rupti Nomē vni boses q nomē alteri sene · Vn⁹ scopulus p̄minēs ad aq̄lonē ex aduerso machymas q alter ad meridiē ꝺ contra gabaa · Dixit aūt ionathas ad adolescētē armigerū suū ·

veni trāseamꝰ ad stacōez incircū
cisoꝝ horū si forte fatiat dn̄s pro
nob̄ q̄ non ē dn̄o difficile saluaē
vl̄ in multis vel ī paucis. Dixitq̄
ei armiger suꝰ. Fac oīa q̄ placēt
am̄o tuo. Perge quo cupis ⁊ ero
tecū vbicūq̄ volueris. Et ait iona
thas. Ecce nos transimus ad vi
ros istos. Cūq̄ apparuerimꝰ eis
si taliter locuti fuerint ad nos ma
nete donec veniamꝰ ad vos stemꝰ
in loco nostro nec ascendamꝰ ad
eos. Si aūt dixerint ascēdite ad
nos ascēdamꝰ ad eos q̄ tr̄didit
eos dn̄s in manibꝰ nostris. Hoc
erit nob̄ signū. Apparuit igitur vt̄
q̄ stacōi philistinoꝝ. Dixerūtq̄
philistijm. En hebrei egrediūtur
de cauernis ī quibꝰ abscōditi fue
rāt. Et locuti sūt viri de stacōe ad
ionathā ⁊ ad armigeꝝ eius dixe
runtq̄. Ascēdite ad nos ⁊ ostēde
mus vob̄ rez. Et ait ionathas ad
armigeꝝ suū. Ascēdamuꝰ Seque
re me. Tr̄didit em̄ dn̄s eos ī ma
nus isrl̄. Ascēdit autē ionathas
manibꝰ ⁊ pedibus reptans et ar
miger eius post eū. Itaq̄ cum vi
dissent fatiē ionathe alij cadebāt
ante ionathā alios armiger eiꝰ
interfitiebat sequēs eū. Et facta ē
plaga prima quam pcussit iona
thas et armiger eius q̄si viginti
viroꝝ in media pte iugeris quā
par boū ī die arare cōsueuit. Et fa
ctū est miraculū in castris et per
agros. Sz ⁊ omnis ꝓplus stacio
nis eoꝝ qui ierāt ad predādum
obstupuit ⁊ cōturbata sūt castra
Et accidit q̄si miāculū a deo. Et re
spexerūt speculatores saul q̄ erāt
in gabaa beniamin. Et ecce multi
tudo prostr̄ta et huc illucq̄ diffu
giēs. Et ait saul populo q̄ erat cū
eo. Requirite ⁊ videte q̄s abierit
ex nob̄. Cūq̄ requisissent reptuz
ē nō adesse ionathā ⁊ armigeruz
eiꝰ. Et ait saul ad achiam. Appli
ca archā domini. Eāt eī ibi archa
dn̄i in die illa cū filijs isrl̄. Cūq̄
loqueret̄ saul ad sacerdotē tumul
tus magnus exortus ē in castris
philistinorum. Crescebatq̄ pau
latī ⁊ clariꝰ resonabat. Et ait saul
ad sacerdotē. Cōtrahe manū tuā
Cōclamauit ergo saul ⁊ oīs po
pulꝰ qui erat cū eo ⁊ venerūt vsq̄
ad locū certaminis. Et ecce versus
fuerat gladius vniuscuiusq̄ ad
ꝓximū suū ⁊ cedes magna nimis
Sz ⁊ hebrei q̄ fuerāt cū philistijm
heri ⁊ nudiustercīꝰ ascēderantq̄
cū eis ī castris reuersi sūt ut eēnt
cū isrl̄ ⁊ hijs qui erāt cum saul ⁊
ionatha. Oēsq̄ israhelite qui se
abscōderant ī mōte ephraim au
dientes q̄ fugissent philistei soti
auerūt se cū suis in prelio. Et erāt
cū saul quasi decemmilia viroꝝ ⁊
saluauit dn̄s deus isrl̄ in die illa
Pugna āt puenit vsq̄ ad betha
uen. Et viri isrl̄ sociati sūt sibi in
die illa. Adiurauit autē saul po
pulū dicens Maledictꝰ vir q̄ ome
derit panē vsq̄ ad vesperā donec
vlciscar de inimicis meis. Et non
māducauit vniuersus populus
panē. Omneq̄ terre vulgus vēit
in saltū in quo eāt mel sup faciez
agri Ingressus ē itaq̄ populꝰ sal
tū ⁊ apparuit fluēs mel Nullusq̄
applicuit manū ad os suū. Time
bat em̄ populus iuramētū. Por
ro ionathas non audierat cum

adiuraret pater ei⁹ populū. Extē
ditq; sūmitatē virge quā hēbat ī
manu et intinxit in fauuz mellis.
Et ꝯuertit manū suā ad os suum
et illūmati sūt oculi ei⁹ Rn̄densq;
vn⁹ de ꝓpl'o ait. Jureiurādo cōstri
xit pr̄ tuus ꝓpl'm dicens. Maledi
ctus vir q̄ ꝯmederit panē hodie.
Defecerat aūt ꝓpl'us Dixitq; iona
thas. Turbauit pater me⁹ t̄raz.
Vidistis ip̄i q̄ illūmati sūt oculi
mei. eo q̄ gustauerim paululū de
melle isto: quantomagis si ꝯme
dissz ꝓpl's de p̄da inimicoꝝ suorū
quā repit. Nōne maior plaga fcā
fuisset ī philistijm. Percusserūt
ergo ī die illa philisteos: a mach
mis vsq; in hailon. Defatigat⁹ ē
aūt ꝓpl's nimis ⁊ v̄sus ad predā
tulit oues ⁊ boues ⁊ vitulos ⁊ ma
ctauerūt in t̄ra. Comeditq; ꝓpl's
cū sanguine. Nuntiauerūt autē
sauli dicētes: q̄ ꝓpl's peccassz dn̄o
comedēs cū sanguīe. Qui ait Pre
uaricati estis. Voluite ad me iaz
nūc saxū grāde. Et dixit saul. Disp
gamini in vulgus ⁊ dicite eis vt
adducat ad me vnusquisq; bouē
suum ⁊ arietem et occidite super
istud ⁊ vescimini ⁊ nō peccabitis
dn̄o: ꝯmedētes cū sāguine Addu
xit itaq; om̄is ꝓpl'us vn⁹ quisq; bo
uem ī manu sua vsq; ad noctē et
occiderūt ibi. Edificauit aūt saul
altare dn̄o. Tūcq; p̄mū cepit edi
ficare altare dn̄o. Et dixit saul. Ir
ruamus sup philisteos nocte et
vastemus eos vsq; dū illucescat
mane: nec relinq̄mus ex eis virū
Dixitq; ꝓpl'us. Om̄e qd̄ bonū tibi
videt̄ in oculis tuis fac. Et ait sacer
dos. Accedamus huc ad deū. Et
consuluit saul dn̄m dicēs. Nū p̄se
quar philistijm. Si trades eos ī
maū isrl'. Et nō rn̄dit ei ī die illa
Dixitq; saul. Applicate huc vniū
sos āgl'os ꝓpl'i ⁊ scitote ⁊ videte p
quē accideit h° pctm̄ hodie. viuit
dn̄s saluator isrl': q̄ si p ionathā
filiū meū factū ē absq; t̄tractacōe
morieť. Ad quod nullus cōtradi
xit ei de oī populo. Et ait ad vniū
sum isrl'. Separami vos in ptem
vnā et ego cū ionatha filio meo
ero ī pte altera. Rn̄ditq; ꝓpl's ad
saul. Qd̄ bonū tibi videť in oculis
tuis fac Et dixit ad dn̄m deū isrl'.
Dn̄e deus israhel da iuditiū: quid
ē q̄ nō respōderis s̄uo tuo hodie.
Si in me aut ī ionatha filio meo
ē iniq̄tas hec: da on̄sionē. Aut si
hec iniq̄tas ē ī ꝓpl'o tuo: da sancti
tatē. Et dep̄hensus ē ionathas et
saul. popul⁹ āt exiuit. Et ait saul.
Mittite sortē int̄ me et inter iona
thā filiū meū. Et captus est iona
thas. Dixit aūt saul ad ionathā
Indica mihi q̄d feceris. Et indica
uit ei ionathas ⁊ ait. Gustās gu
staui ī sūmitate virge q̄ erat ī ma
nu mea paululū mell' Et ecce ego
morior. Et ait saul. Hec fatiat m̄
deus ⁊ hec addat: q̄ morte morie
ris ionatha. Dixitq; ꝓpl's ad saul
Ergo ne ionathas morieť: q̄ fecit
salutē hanc magnā in isrl'. Hoc
nephas ē. Viuit dominus: si ceci
derit capillus de capite ei⁹ in t̄raz
q̄ cū deo opat⁹ ē hodie. Liberauit
ergo ꝓpl's ionathā vt n̄ moreret̄
Recessitq; saul: nec p̄secutus est
philistijm. Porro philistijm abi
erunt in loca sua. Et saul cōfirma
to regno super israhel: pugnabat

p circuicū aduersū oēs īmīcos
eius coīī moab ⁊ filios amon et
edom ⁊ reges soba ⁊ philisteos:
et quocūqꝫ se verterat fugabat.
Congregatoqꝫ exercitu percussit
amalech ⁊ eruit isrl̄ de manu va
statoꝝ eius. ¶Fuerūt autē filij saul
ionathas ⁊ iesui ⁊ melchisua. Et
noīa duaꝝ filiarum eius nomen
ꝑmo gemite merob ⁊ nomē mno
ris michol ⁊ nomen vxoris saul
achīmoez filia achīmaas. Et no
men pn̄cipis mlitie eiꝰ abner fili
us ner: patruelis saul. ¶Porro cis
fuit pr̄ saul et ner pr̄ abner filiꝰ
abiel. Erat autē vellū potens adu
sum philisteos: ōmibus diebus
saul. ¶Nam quēcūqꝫ viderat saul
virum fortē ⁊ aptum ad prelium:
sociabat eum sibi. ¶Ca. xv.

ET dixit samuel ad saul Me
misit dn̄s ut vngerez te i re
gem sup ꝑplm eius isrl̄. ¶Nunc er
go audi vocez dn̄i. Hec dicit dn̄s
exercituū. Recensui quecūqꝫ fecit
amalech israhēli: quō restitit ei i
via cū ascēderet de egipto. ¶Nūc er
go vade ⁊ percute amalech ⁊ demo
lire vniuersa eius. Non parcas
ei ⁊ nō cōcupiscas ex rebus ipsiꝰ
aliquid: ꝫ interfice a viro vsqꝫ ad
mulierē ⁊ paruulū atqꝫ lactentē
bouez ⁊ ouem camelū ⁊ asinum.
Precepit itaqꝫ saul ꝑplo ⁊ recensu
it eos quasi agnos. ducētamilia
peditum et decem milia virorum
iuda. Cumqꝫ venisset saul vsqꝫ
ad ciuitatem amalech tetēdit īsi
dias in torrēte. Dixitqꝫ saul cineo
Abite. recedite. atqꝫ discedite ab
amalech ne forte īuoluam te cuz
eo. Tu enī fecisti misericordiam
cū ōmibus filijs isrl̄ cū ascēderent
de egipto. Et recessit cineus de me
dio amalech. ¶Percussitqꝫ saul a
malech ab eiula donec venias sur
que ē e regiōe egipti. Et apphēdit
agag regem amalech viuū. Oē
autē vulgus interfecit in ore gla
dij. Et pepcit saul ⁊ ꝑplo agag et
optimis gregibꝰ ouiū et armēto
rū ⁊ vestibꝰ ⁊ arietibus ⁊ vniūsis
que pulcra erāt nec voluerūt dis
perdere ea. Quicqd ergo vile fue
rat ⁊ reprobū hoc demoliti sunt.
¶Factū est autē vbū dn̄i ad samu
el dicēs. Penitet me qꝫ cōstituerī
saul regē qꝫ dereliqt me et verba
mea ope nō impleuit. Contrista
tusqꝫ ē samuel ⁊ clamauit ad do
minū tō nocte. Cumqꝫ denocte sur
rexissz samuel ut iret ad saul ma
ne nuntiatū ē samueli eo qꝫ venisz
saul ī carmelū ⁊ erexisset sibi for
micē triūphalez ⁊ reuersus trāsis
set descēdissetqꝫ in galgala Veit
ergo samuel ad saul ⁊ saul offe
bat holocaustū dn̄o de īmolatis ꝑ
dauū que attulerat ex amalech.
Et cū venisset samuel ad saul di
xit ei saul. Bn̄dictus tu dn̄o. Im
pleui vbum dn̄i. dixitqꝫ samuel.
Et que ē hec vox gregū que reso
nat in auribus meis ⁊ armētorū
quaz ego audio. Et ait saul. De
amalech adduxerūt ea. Pepcit
enī populꝰ meliorib⁹ ouibus ⁊ ar
mentis ut immolarent dn̄o deo tuo
reliqua vera occidimꝰ. Ait autē
samuel ad saul. Sine me ⁊ indi
cabo tibi que locutus sit dn̄s ad
me nocte. dixitqꝫ ei. Loqre. Et ait
samuel. Nōne cum puulus esses
in oculis tuis caput ī tribubꝰ isrl̄

factus es. Vnxitq; te dñs in regē
sup isrl̄ et misit te dñs in viaz et
ait. Vade ⁊ inter fice peccatores ama
lech et pugnabis ɔtra eos vsq;
ad interneconē eoꝝ. Quare ḡ ñ au
disti vocē dñi. ꝫ v̄fus ad predā es
et fecisti malū ī oculis dñi. Et ait
saul ad samuelem. Imo audiui
vocē dñi ⁊ ābulaui in via ꝑ quā
misit me dñs ⁊ adduxi agag r̄gē
amalech ⁊ amalech interfeci. Tu
lit aūt de preda ꝓplus oues et bo
ues. p̄mitias eorū que cesa fūt vt
ymolet dño deo suo in galgalis.
Et ait samuel. Nunq̄d vult dñs
holocausta aut victimas et non
potius vt obediat̄ voci dñi. Me
lior est em̄ obedientia q̄ victime
⁊ auscultaē magis q̄ offerre adipē
arietū: qm̄ quasi peccatū ariolādi
ē repugnare et q̄si scelus ydolatrie
nolle acq̄escere. Pro eo ḡ ꝙ abie
cisti sermonē dñi: abiecit te dñs
ne sis rex. Dixitq; saul ad samue
lez. Peccaui: q̄ p̄uaricat⁹ sū ꝑmo
nē dñi ⁊ v̄ba tua. timens ꝓplm et
obediens voci eoꝝ. Sed nūc por
ta q̄so peccatū meū et reuertere me
cū vt adorem dñm. Et ait samuel
ad saul. Non reuertar tecū q̄ ꝓieci
sti ꝑmonē dñi ⁊ ꝓiecit te dñs ne
sis rex sup israhel. Et ɔuersus est
samuel vt abiret. Ille āt ap p̄hē
dit sūmitatē pallij ei⁹ q̄ ⁊ scissa ē
Et ait ad eū samuel. Scidit dñs
regnū isrl̄ a te hodie et tradidit
illud ꝓximo tuo meliori te Porro
triūphator in isrl̄ nō ꝑcet ⁊ peni
tudīe nō flectet̄. Neq; em̄ hō ē vt
agat penitēciā. At ille ait. Pecca
ui. Sz nūc honora me corā seniori
b⁹ ꝓpli mei ⁊ corā isrl̄ ⁊ reuertere
mecū vt adorē dñm deū tuū. Reu
fus ḡ samuel: secut⁹ ē saulē Et ado
rauit saul dñm. Dixitq; samuel.
Adducite ad me agag regē ama
lech. Et oblat⁹ ē ei agag pīguissi
mus tremēs. Et dixit agag. Sicci
ne separat amara mors. Et ait sa
muel. Sic̄ fecit absq; liberis muli
eres gladius tu⁹: sic absq; liberis
erit int̄ mlieres mr̄ tua. Et ī frusta
ɔcidit eū samuel corā dño ī gal
gal̄. Abijt āt samuel ī ramatha
saul vero ascēdit ī domū suaz ī ga
baa. Et ñ vidit samuel vltr̄ saul
vsq; ad diez mortis sue. Verūta
mē lugebat samuel saul: qm̄ dñz
penitebat ꝙ ɔstituisset regē saul
sup israhel. ¶ Ca. xvi.

Dixitq; dñs ad samuelē Vsq;
q̄ tu luges saul cū ego ꝓieceri eū
ne r̄gnet sup isrl̄. Imple cornu tu
ū oleo ⁊ vēi vt mittā te ad ysai be
thleemitē. Prouidi em̄ ī filijs ei⁹
m̄ r̄gē. Et ait samuel. Q̄uo vadā.
Audiet em̄ saul ⁊ interfitiet me. Et
ait dñs. Vitulū de armēto tolles
ī manu tua ⁊ dices. Ad ymolādū
dño veni. Et vocab̄ ysai ad victi
mā. Et ego oñdā tibi q̄d fatias ⁊
vnges quemcūq; mōstrauēo tibi
Fecit ḡ samuel sic̄ locut⁹ ē ei dñs
Venitq; ī bethleem. Et ammirati
sūt senioēs cītatis: occurrētes ei.
Dixerūtq;. Pacific⁹ ne ē īgressus
tu⁹. Et ait. Pacific⁹. Ad ymolā
dū dño veni. Sāctificamī et veīte
mecū vt ymolez. Sanctificauit ḡ
ysai ⁊ filios ei⁹ ⁊ vocauit eos ad
sacrifitiū. Cūq; īgressi eēnt: vidit
heliab et ait. Nū corā dño ē xp̄s
eius. Dixit dominus ad samue
lē Ne respitias vultum eius. neq;

altitudinē stare eiꝰ. quoniā abie
ci eū nec iuxta intuitū hōis ego iu
dico. Homo eī videt ea q̄ parent
dn̄s aūt intuet̄ cor. Et vocauit ysai
aminadap ⁊ adduxit eū corā sa
muel Qui dixit. Nec hūc elegit do
minꝰ. Adduxit aūt ysai samma
de quo ait. Etiā hūc nō elegit do
minꝰ Adduxit itaq; ysai septē fili
os suos corā samuel Et ait samu
el ad ysai. Nō elegit dn̄s ex istis.
Dixitq; samuel ad ysai. Nūquid
iam ꝯpleti sūt filij. Qui rn̄dit. Ad
huc reliquꝰ est puulus et pascit
oues. Et ait samuel ad ysai. Mit
te ⁊ adduc eū. Nec em̄ discūbemꝰ
priusq̄ huc ille veīat. Misit ḡ et
adduxit eū. Erat aūt rufus ⁊ pul
cher aspectu: decoraq; facie. Et ait
dn̄s. Surge ⁊ vnge eū. Ipse ē em̄
Tulit ḡ samuel cornu olei et vn
xit eū in medio fratꝝ eius. Et di
rectus est spūs dn̄i a die illa ī da
uid ⁊ deinceps. Surgensq; samu
el abijt in ramatha. Spūs autē
domī recessit a saul ⁊ exagitabat
eū spūs nequā a dn̄o. Dixerūtq;
sui saul ad eū. Ecce spūs dn̄i ma
lus exagitat te Jubeat dn̄s nr̄ rex
⁊ serui tui qui coraꝫ te sūt querēt
hōiē scientē psallere cithara. ut
qn̄ arripuerit te spūs dn̄i malus
psallat manu sua ⁊ leuius feras.
Et ait saul ad seruos suos. Proui
dete ergo m̄ aliquē bene psallen
tē ⁊ adducite eū ad me. Et rn̄dēs
vnꝰ de pueris ait. Ecce vidi filiū
ysai bethleemitē. scientē psallere
⁊ fortissimū robore ⁊ viꝝ bellicosū
⁊ prudentē in verb̄ ⁊ viꝝ pulchꝝ
⁊ dn̄s ē cū eo. Misit ergo saul nū
tios ad ysai dicens. Mitte ad me
dauid filiū tuū qui ē in pascuis.
Tulit itaq; ysai asinū plenū pa
nibꝰ ⁊ lagenaꝫ vini ⁊ hedū de ca
pris vnū et misit p manū dauid
filij sui sauli ⁊ veīt dauid ad saul
⁊ stetit corā eo. At ille dilexit eū
nimis ⁊ factus est eius armiger.
Misitq; saul ad ysai dicens. Stet
dauid in ꝯspectu meo. Inuenit eī
grāꝫ in oculꝰ meis Igitur qn̄cūq;
spūs dn̄i malus arripiebat saul
dauid tollebat citharaꝫ ⁊ pcutie
bat manu sua ⁊ refocillabat̄ saul
⁊ leuius habebat. Recedebat em̄
ab eo spūs malꝰ. ¶ Ca. xvij.

Congregātes aūt philistijm
agmina sua in p̄liū. cōuene
runt in sochot iude ⁊ castrameta
ti sunt int̄ sochot ⁊ azecha in fini
bꝰ dn̄i. Porro saul ⁊ viri isrl̄ con
gregati venerūt in valle therebin
ti et direxerūt atiem ad pugnan
dū ꝯtra philistijm. Et philistijm
stabant sup montē ex pte hac ⁊
israhel stabat supra montē ex al
tera pte. vallisq; erat int̄ eos. Et
egressus est vir spuriꝰ de castris
philistioꝝ noīe goliath d̄ getha
altitudinis sex cubitoꝝ ⁊ palmo
⁊ cassis erea sup caput eiꝰ ⁊ lorica
hamata īduebat̄ Porro pōdꝰ lo
rice eiꝰ qn̄q; milia sidoꝝ eris eāt ⁊
ocreas ereas habebat in cruribꝰ
⁊ clipeus ereꝰ tegebat humeros
eiꝰ. Hastile aūt haste eiꝰ erat q̄si
litiatoriū texentiū. Ipsū aūt ferrū
haste eiꝰ sexcētos sidos habebat
ferri. Et armiger eiꝰ antecedebat
eū. Stansq; clamabat aduersum
phalangas israhel ⁊ dicebat eis.
Quare venistis parati ad preliū.
Nūquid ego nō sū philisteꝰ ⁊ vos

serui saul. eligite ex vobis virū ⁊
descēdat ad singulare certamē Si
quiuerit pugnare mecū ⁊ percusserit
me erimus vob̄ ſui. Si aūt ego p̄
ualuero ⁊ pcussero eū vos ſui eri
tis ⁊ seruietis nob̄. Et aiebat phi
listeꝰ. Ego exprobraui agminibꝰ
isrl̄ hodie Date mihi virū ⁊ ineat
mecū singulare certamē. Audiēs
aūt saul ⁊ oēs israhelite ſmones
philistei huiuscemodi stupebant
⁊ metuebāt nimis. Dauid āt eāt
filius viri ephratei de quo supra
dictū est de bethleem iuda cui no
mē eāt ysai q̄ habebat octo filios
⁊ erat vir in diebus saul senex ⁊
grādeuus inter viros. Abierūt āt
tres filij eius maiores post saul in
preliū. Et noīa triū filiorū eius q̄
perrexerūt ad bellū heliab primo
genitꝰ ⁊ secūdꝰ aminadab terciꝰ
q̄ſ samma. Dauid autē erat mini
mus. Tribꝰ ꝯ maioribꝰ secutis
saulem abijt dauid et reuſus est
a saul ut pascēt gregē patris sui
in bethleem Procedebat vero phi
listeus mane ⁊ vespe et stabat q̄
draginta diebus. Dixit autē ysai
ad dauid filiū suū. Accipe frībus
tuis ephi polente et decem panes
istos ⁊ curre in castra ad frēs tu
os ⁊ decē formellas casei has defe
res ad tribunū. Et fratres tuos vi
sitabis si recte agant ⁊ cū quibꝰ or
dinati sunt disce. Saul autez ⁊ illi
et oēs filij israhel ī valle therebin
ti pugnabāt aduersū philistijm
Surrexit itaq̄ dauid mane ⁊ con
mēdauit gregē custodi ⁊ onustꝰ
abijt sicut p̄cepat ei ysai. Et venit
ad locū magala ⁊ ad exercitū qui
egressus ad pugnaz vociferatus

erat in certamine. Direxeāt enim
atiē isrl̄. ſ et philistijm ex aduſo
fuerāt prepati Derelinquēs ergo
dauid vasa que attuleāt sb̄ maū
custodis ad sarcinas cucurrit ad
locū certaminis ⁊ interrogabat si
oīa recte agerent̄ erga fratres su
os. Cūq̄ adhuc ille loqueret̄ eis
apparuit vir ille spurius ascēdens
goliath noīe philisteus de geth
de castris philistinoꝝ. Et loquen
te eo hec eadē v̄ba audiuit dauid
Omnes āt israhelite cū vidissent
virū fugerunt a fatie eius timētes
eum valde. Et dixit vnusquispiaz
de israhel. Nū vidisti virū hunc q̄
ascēdit. Ad exprobrādū em̄ isrl̄
ascendit. Virū ergo qui pcusseit
eū ditabit rex diuicijs magnis ⁊
filiā suam dabit ei ⁊ domū patris
eius fatiet absq̄ tributo ī israhel
Et ait dauid ad viros qui stabāt
secū dicēs Quid dabit̄ viro qui p
cusserit philisteum hunc ⁊ tulerit
opprobriū de israhel. Quis est em̄
hic philisteus incircumcisus qui
exprobrauit aciem dei viuentis.
Referebat aūt ei pplus eundez ser
monē dicēs. Hec dabūt̄ viro qui
percusserit euz. Qd cū audisset he
liab frater eius maior loquēte eo
cum alijs iratus est ɔtra dauid ⁊
ait Quaē venisti ⁊ q̄re dereliquisti
pauculas oues illas in deserto.
Ego noui supbiā tuā ⁊ nequitiaz
cordis tui. q̄ ut videres p̄liū descē
disti Et dixit dauid Quid feci. Nū
quid nō verbū est. Et declinauit
paululū ab eo ad aliū. Dixitq̄ eū
dem sermonē. Et rn̄dit ei pplus v̄
bū sicut p̄us. Audita sūt āt v̄ba
que locutus ē dauid ⁊ annūtiata

in cōspectu saul. Ad quē cū fuissꝫ
adductꝰ locutus ē ei. Non ꝯcidat
cor cuiusq̄ in eo. Ego ꝑuus tuꝰ va
dam ⁊ pugnabo aduersus phili
steū. Et ait saul ad dauid. Nō va
les resistē philisteo isti nec pug̃
re adūsus eū q̄ puer es Hic autē
vir bellator ē ab adolescētia sua.
Dixitq̄ dauid ad saul Pascebat
seruꝰ tuus p̄ris sui gregē ⁊ venie
bat leo vel vrsus ⁊ tollebat arie
tez de medio gregis ⁊ ꝑsequebar
eos ⁊ percutiebā eruebāq̄ de ore
eoꝝ. Et illi cōsurgebāt adūsū me
⁊ apprehēdebā mentū eoꝝ ⁊ suffo
cabā interfitiebāq̄ eos. Nā ⁊ leo
nem ⁊ vrsum interfeci ego ꝑuus
tuꝰ. Erit igit̄ ⁊ philisteꝰ hic incir
cūcisus quasi vnꝰ ex eis. Nūc va
dam ⁊ auferā obprobriū populi
Quoniā q̄s ē iste philisteꝰ incir
cūcisus q̄ ausus est maledicē exer
citui dei viuētis. Et ait dauid. Dn̄s
q̄ eripuit me de manu leonis ⁊ de
manu vrsi ip̄e me liberabit de ma
nu philistei huiꝰ. Dixit autē saul
ad dauid. Vade ⁊ dn̄s tecum sit
Et induit saul dauid vestimētis
suis ⁊ imposuit galeaꝫ ereā super
caput eius ⁊ vestiuit eū lorica Ac
cinctꝰ ergo dauid gladio eiꝰ sup
vestem suā cepit tēptare si arma
tus possꝫ incedē. Nō em̄ hēbat cō
suetudinē. Dixitq̄ dauid ad saul
Non possum sic incedē q̄ nō vsū
hēo. Et deposuit ea Et tulit baculū
suū quē sēp hēbat in manibus ⁊
elegit sibi quīq̄ lipidissiōs lapi
des de torrente ⁊ misit eos ī peraꝫ
postoralē quā hēbat secū ⁊ fūdā
manu tulit ⁊ ꝓcessit aduersū phi
listeū. Ibat aūt philisteꝰ incedēs
⁊ appropinquās adūsum dauid
⁊ armiger eius an̄ eū. Cūq̄ inspe
xissꝫ eū philisteꝰ ⁊ vidissꝫ dauid
despexit eū Erāt āt adolescēs rufus
⁊ pulcher aspcū. Et dixit philiste
us ad dauid. Nunq̄d ego canis
sū q̄ tu veis ad me cū baculo. Et
maledixit philisteꝰ dd̄ in dijs su
is Dixitq̄ ad dauid Vēi ad me ⁊
dabo carnes tuas volatilibꝰ celi ⁊
bestijs terre. Dixit aūt dauid ad
philisteū Tu venis ad me cū gla
dio ⁊ hasta ⁊ dipeo. ego āt venio
ad te in noīe dn̄i exercituū dei ag
minū isrl̄ q̄bꝰ exprobrasti hodie
et dabit te dn̄s ī mānu mea ⁊ ꝑcu
tiam te ⁊ auferā caput tuū a te et
dabo cadaueā castroꝝ philistijꝫ
hodie volatilibꝰ celi ⁊ bestijs t̄re:
ut sciat ōnis terra q̄ ē dn̄s deꝰ in
isrl̄ ⁊ noueit vniūsa ecc̄ia hec q̄ n̄
in gladio nec in hasta saluat do
minꝰ. Ipsiꝰ em̄ est bellū ⁊ tradet
vos in manꝰ nostras. Cum ergo
surrexisset philisteꝰ ⁊ venirꝫ ⁊ ap
ꝓpinq̄ret cōtr̄ dauid festinauit
dauid ⁊ occurrit ad pugnam ex
aduerso philistei Et misit manū
suā in perā tulitq̄ vnū lapidē ⁊ fū
da iecit ⁊ circūducēs ꝑcussit eū in
frōte ⁊ infixus ē lapis ī frōte eiꝰ
⁊ cecidit in faciē suā sup terram.
Preualuitq̄ dauid aduersū phi
listeū in fūda ⁊ lapide percussum
q̄ philisteū interfecit Cunq̄ gla
diū nō haberet ī manu dauid cu
currit et stetit sup philisteū ⁊ tu
lit gladiū eiꝰ ⁊ eduxit eū de vagi
na sua et interfecit eū preciditq̄
caput eiꝰ Vidētes aūt philistijm
q̄ mortuꝰ eēt fortissimꝰ eoꝝ fuge
runt. Et consurgentes viri isrl̄ et

iuda vociferati sūt et psecuti sūnt
philisteos vsqꝫ dū venirent ī val
lem et vsqꝫ ad portas accharon.
Ceciderūtqꝫ vulneāti de philistijm
in via sarim ⁊ vsqꝫ ad geth et vs
qꝫ ad accharon Et reuertētes filij
isrl' postq̄ psecuti sūt philisteos
inuaserūt castra eoꝝ. Assumens
aūt dauid caput philistei attulit
illud in ihrl'm. arma vero eius po
suit in tabnaculo suo. Eo aūt tpe
quo viderat saul dauid egredien
tē ɔtra philisteū ait ad abner pn̄
cipē militie sue De q̄ stirpe descēdit
hic adolescens abner. Dixitqꝫ ab
ner. Viuit aīa tua rex si noui. Et
ait rex. Interroga tu cuius filius
sit iste puer. Cūqꝫ regressus essꝫ
dauid percusso philisteo tulit eū
abner ⁊ introduxit corā saule ca
put philistei habētez in manu. Et
ait ad eū saul. De qua ꝓgenie es
o adolescēs. Dixitqꝫ dauid. Filiꝰ
ſui tui ysai bethleemite ego sum.

Et factū est cū cō ¶ Ca. xviij.
plesset loqui ad saul aīa io
nathe ɔglutinata ē anime dauid
⁊ dilexit eū ionathas quasi aīaꝫ
suaꝫ. Tulitqꝫ eū saul in die illa et
nō cōcessit ei ut reuerteret ī domū
patris sui. Inierūt aūt dauid ⁊ io
nathas fedꝰ diligebat em̄ eū q̄si
animā suā. Nā expoliauit se iona
thas tunica q̄ erat indutus ⁊ de
dit eā dauid ⁊ reliqua vestimēta
sua vsqꝫ ad gladiū ⁊ arcū suū et
vsqꝫ ad baltheū. Egrediebaturq̄ꝫ
dauid ad oīa quecūqꝫ misisset eū
saul et prudēter se agebat. Posu
itqꝫ eū saul sup viros belli et acce
ptus erat in oculis vniūsi ꝓpli ma
ximeqꝫ ī ɔspcū famuloꝝ saul Por
ro cū reuerteretur ꝑcusso philisteo
dauid ⁊ ferret caput eius ī ihrl'm
egresse sūt mulieres de vniūsis vr
bibus isrl' cantātes chorosqꝫ du
cētes in occursū saul regis in tīpa
nis leticie et in sistris ⁊ p̄cinebāt
mulieres ludentes atqꝫ dicentes.
Percussit saul mille et dauid decē
milia. Iratus ē aūt saul nimis et
displicuit in oculis eius iste ſmo
Dixitqꝫ. Dederūt dauid decē milia
⁊ mihi mille dederūt. Quid ei super
est nisi solū regnum. Nō ḡ rectis
oculꝰ saul aspitiebat dauid a die
illa ⁊ deinceps. Post diē aūt alte
rā inuasit spūs dei malus saul et
ꝓphetabat ī medio domus sue. Da
uid aūt psallebat maū sua sicut
per singulos dies. Tenebatqꝫ sa
ul lanceā ⁊ misit eā putans q̄ cō
figere possꝫ dauid cū piete Et decli
nauit dauid a facie eius secūdo. Et
timuit saul dauid eo q̄ esset dn̄s
cum eo et a se recessisset. Amouit
ḡ eum saul a se ⁊ fecit eū tribunū
sup mille viros. Et egrediebat et
intrabat in ɔspcū ꝓpli. In oībus
q̄ꝫ vijs suis dauid prudēt egebat
⁊ dn̄s eāt cū eo. Vidit itaqꝫ saul
q̄ prudēs esset nimis ⁊ cepit caue
re eū. Omnis aūt isrl' et iuda dili
gebat dauid. Ipse aūt ingredie
batur ⁊ egrediebat ante eos. Di
xitqꝫ saul ad dauid Ecce filia mea
maior merob ipsā dabo tibi vxorē
tm̄modo esto vir fortis ⁊ preliare
bella dn̄i. Saul aūt reputabat di
cēs. Non sit manus mea ī eo. sed
sit sup eū manus philistīoꝝ. Ait
autez dauid ad saul. Quis ego sū
aut q̄ est vita mea aut cognatio
p̄tris mei ī isrl' ut fiā gener regis.

Factū ē aūt tēpus cū deberꝫ dari
merob filia saul dauid data ē ha
driel molathite vxor Dilexit aūt
dauid michol filiā saul alterā Et
nunciatū ē saul ⁊ placuit ei Dixit
qꝫ saul Dabo eā illi vt fiat ei ī scā
dalū et sit sup eū manus philisti
norū Dixit qꝫ saul ad dd In dua
bꝰ rebꝫ gener meꝰ eris hodie Et
mādauit saul seruis suis Loq̄mi
ni ad dauid clam me dicentes Ec
ce places regi et om̄es serui eius
diligūt te Nunc ergo esto gener
regis Et locuti sūt serui saul in au
ribꝰ dauid oīa verba hec Et ait
dauid Num parū videtur vobis
generꝫ esse regis Ego autē sū vir
paup et tenuis Et renūciauerūt
serui saul dicētes Huiuscemodi
v̄ba locutꝰ ē dauid Dixit āt saul
Sic loq̄mini ad dauid · nō habet
rex sponsalia necesse nisi tm̄ cen
tū p̄pucia philistinorꝫ vt fiat vl
cio de inimicis regis Porro saul
cogitabat dd tradere ī manꝰ phi
listinorū Cunqꝫ renūciassent ser
ui eius dauid verba que dixerat
saul placuit sermo ī ocul' dauid
vt fieret gener regis Et post pau
cos dies surgens dauid · abijt in
acharon cū viris q̄ sub eo erant
et pcussit ex philistijm ducētos
viros · et attulit eorꝫ p̄pucia et ā
numerauit ea regi vt essꝫ gener
eius Dedit itaqꝫ saul ei michol fi
liam suā vxorē · Et vidit saul ⁊ in
tellexit qꝫ dn̄s esset cū dauid Mi
chol autē filia saul diligebat eū
Et saul magis cepit timere dd Fa
ctusqꝫ ē saul inimicꝰ dauid cūctis
diebꝰ Et egressi sūt prīcipes phili
stinorꝫ A principio autē egressio
nis eorꝫ prudentiꝰ se gerebat da
uid q̄ om̄es viri saul ⁊ celebre fa
ctū ē nomen eiꝰ nimis · ¶ Ca · xix ·

Locutus ē autē saul ad iona
than filiū suū et ad oēs ser
uos suos vt occidēnt dauid Por
ro ionathas filiꝰ saul diligebat
dauid valde · Et indicauit iona
thas dauid dicēs Queit saul pa
ter meus occidere te Quapropter
obs̄ua te queso mane ⁊ maneb̄
clam et abscōderis · Ego aūt egre
diēs stabo iuxta prēꝫ meū ī agro
vbicūqꝫ fuerit ⁊ ego loquar de te
ad prēm meū et quodcūqꝫ vide
ro nūciabo tibi Locutus est ergo
ionathas de dauid bona ad saul
prēꝫ suū Dixitqꝫ ad eū · Ne pecces
rex ī seruū tuū dauid qꝫ nō pecca
uit tibi · et opa eiꝰ bō sūt tibi val
de ⁊ pc fuit aīam suā in manu tua
⁊ pcussit philisteū ⁊ fecit dn̄s sa
lutē magnā vniūso israheli Vidi
sti et letatꝰ es Quare ergo peccas
in sang̃ne innoxio interficiēs da
uid q̄ est absqꝫ culpa Qd cum au
disset saul · placatꝰ voce ionathe
iurauit Viuit dn̄s qꝫ nō occidet̄
Vocauit itaqꝫ ionathas dauid
et indicauit ei om̄ia v̄ba hec · Et
introduxit ionathas dauid ad
saul ⁊ fuit ante eū sicut fuerat he
ri ⁊ nudiustercius Motū est āt rur
sum bellū et egressus dauid pug
nauit adūsū philistijm pcussitqꝫ
eos plaga magna ⁊ fugerunt a
facie eius Et factus ē sp̄s dn̄i ma
lus in saul Sedebat autē in domo
sua et tenebat lanceaꝫ Porro da
uid psallebat ī manu sua Nisusqꝫ
ē saul cōfigere dauid lācea ī pari
ete Et inclīauit dauida facie saul

Lancea autē casso vulnere plata
est in parietē ⁊ dauid fugit ⁊ sal
uat⁹ ē nocte illa. Misit ergo saul
satellites suos nocte in domuz da
uid ut custodirent eū ⁊ interficere
tur mane. Quod cū annūciauissz
dauid michol vxor sua dicēs nisi
saluaueris te nocte hac cras mo
rieris: deposuit eū ꝑ fenestrā. Por
ro ille abijt ⁊ aufugit atz saluat⁹
est. Tulit autē michol statuam ⁊
posuit eam sup lectum ⁊ pellez pi
losam capraruz posuit ad caput
ei⁹ ⁊ operuit eaz vestimētis. Misit
autē saul apparitores q̄ raperent
dauid ⁊ rn̄sum est ꝙ egrotaret.
Rursūqz misit saul nuncios ut vi
derent dauid dicēs. Afferte eū ad
me in lecto ut occidatur. Cūqz ve
nissent nūcij inuentū est simula
chrū sup lectum ⁊ pellis caprarū
ad caput eius. dixitqz saul ad mi
chol. Quare sic illusisti mihi et di
misisti inimicū meuz ut fugeret.
Et rn̄dit michol ad saul. Quia ipse
locutus est mihi dicens. dimitte
me alioquin interficiā te. Dauid
autē fugiens saluatus ē. Et venit
ad samuel in ramatha ⁊ nuncia
uit ei ōnia que fecerat sibi saul. Et
abierūt ipse et samuel ⁊ morati
sunt in naioth. Nūciatum ē autē
sauli a dicētib⁹. Ecce dauid in na
ioth in ramatha. Misit ēgo saul
lictores ut raperent dauid. Qui cū
vidissent cuneuz ꝓphetarū vatici
nantiū ⁊ samuel stantē sup eos:
fact⁹ est etiā spūs dn̄i in illis ⁊ ꝓ
phetare ceperūt etiā ipsi. Qd̄ cum
nūciatuz esset sauli misit ⁊ alios
nūcios. Prophetauerūt autē ⁊ il
li. Et rursum misit saul tercōs nū
cios q̄ ⁊ ipsi ꝓphetauerūt. Et iātus
iracundia saul abijt etiā ipse ī ra
matha ⁊ venit vsqz ad cisternaz
magnā que est in sochot. Et inter
rogauit ⁊ dixit. In quo loco sunt
samuel ⁊ dauid. dictūqz est ei.
Ecce in naioth sūt in ramatha. ⁊
abijt in naioth in ramath. Et fa
ct⁹ est etiaz sup eū spūs dn̄i ⁊ am
bulauit ingrediēs et ꝓphetabat
vsqz dum veniret in naioth in ra
matha. Et expoliauit etiaz ipse se
vestimentis suis ⁊ ꝓphetauit cum
ceteris corā samuel: ⁊ cecinit nu
dus tota die illa ⁊ nocte. Vnde ⁊
exiuit ꝓuerbium. Nū ⁊ saul inter
ꝓphetas.

¶ Ca. xx.

Fugit autē dauid de naioth
q̄ est in ramatha: veniēsqz
locutus est corā ionatha. Quid
feci. Que est iniquitas mea ⁊ qd̄
peccatū meuz in pr̄em tuū: qz q̄rit
aīaz meā. Qui dixit. Absit a te n̄
morieris. Neqz em̄ faciet pr̄ me⁹
q̄cq̄ grāde vel ꝑuum nisi pri⁹ in
dicauerit mihi. Hūc ergo celauit
a me pat̄ me⁹ s̄monez tm̄modo.
Neq̄q̄ ei erit istud. Et iurauit rur
sū dd̄. Et ait ille. Scit ꝓfecto pr̄ tu⁹
ꝙ īueni grāz in oculis tuis ⁊ dicz
Nesciat hoc iōathas: ne forte tri
stet̄. Qn̄imo viuit dn̄s ⁊ viuit aīa
tua. qz vno tm̄ ut ita dicaz g̃du
ego morsqz diuidimur. Et ait io
nathas ad dauid. Qd̄cūqz dixeit
m̄ aīa tua faciā tibi. Dixit āt dd̄.
ad iōathā. Ecce kalēde sūt cr̄stio
⁊ ego ex moē sedē soleo iux̄ r̄gem
ad vescēd̄. Dimitte g̃ me ut abscō
dar ī agro vsqz ad vespaz diei ter
cie. si r̄spitiēs req̄sieit me pr̄ tuus
rn̄deb̄ ei. Rogauit me dauid ut

ıret celeriter in bethleem ciuitatez
ſuā qꝛ victime ſollemnes ibi ſūt
vmꝰis cōtribulibꝰ ſuis· Si dixe
rit bene paꝛ erit ſuo tuo Si āt fu
erit iratus ſcito qꝛ ꝯpleta eſt ma
licia eius Fac ergo miam in ſuū
tuū qꝛ fedus dñi me famulū tuū
tecū inıre feciſti· Si āt eſt imq̄tas
aliqua in me tu me interfice a ad
pr̄ez tuū ne ītroducas me Et ait
ionathas Abſit hoc a me· Neqz
em̄ fieri poteſt vt ſi certe ꝯgnouе
ro cōpletā eſſe patris mei ma
licıā cōtra te nō ānunciē tibi· Re
ſpōditqz dꝫ ad ionathan· Quis
renunciabit mihi ſi quid forte trī
ſtıt tibi pater tuus dure de me ſ
Et ait ionathas ad dauid Veni
a egrediamur foras ī agrū Cūqz
exiſſent āb⁹ ī agrū ait ionathas
ad dauid Domine deus iſrl ſi in
ueſtigauero ſententiaz ꝑis mei
craſtino vel perēdie a aliquid bo
ni fuerit ſup dauid a nō ſtatī mi
ſero ad te a notū tibi fecero hec fa
ciat deus ionathe et hec augeat·
Si aūt ꝑſeuerauerit ꝑis mei ma
licia aduerſum te reuelabo aurez
tuā a dimittā te vt vadas in pa
ce et ſit dñs tecū ſicut fuit cū p̄re
meo Et ſi vixero facies mihi mi
ſeꝛ dñi ſi vero mortuꝰ fuero nō aufe
ras miam tuā a domo mea vſqz ī
ſempiternū Aut ſi nō fecero quā
do eradicauerit dñs inimicos da
uid vnumquēqz de terra auferat
ionathan de domo ſua et req̄rat
dñs de mānu inimicoꝝ dauid Pe
pigit ergo ionathas fedus cū do
mo dauid Et addidit ionathas
deierare dauid eo qꝛ diligeret illū
Sicut em̄ aiam ſuā ita diligebat
eū dixitqz ad eū ionathas Cras
kalende ſūt et req̄reris Requiret
em̄ ſeſſio tua vſqz perēdie deſcen
des ergo feſtinꝰ a venies in locuz
vbi celandꝰ es in die qñ opati li
cet et ſedebis iuxta lapidē cui no
men eſt ezel Et ego tres ſagittas
mittā iuxta eū et iaciam q̄ſi exer
cēs me ad ſignū Mittamquoqz a
puerꝛ dicēs ei Vade a affer mihi
ſagittas Si dixero puero· ecce ſa
gitte ītra te ſūt tolle eas tu vēi ad
me qꝛ paꝛ tibi eſt et mihil ē mali
viuit dñs Si autē ſic locutꝰ fuero
puero ecce ſagitte vltra te ſūt va
de in pace quia dimiſit te dñs de
vro aūt qđ locuti ſumꝰ ego a tu
ſit dñs inter me et te vſqz in ſēpi
ternū Abſcōditꝰ eſt ergo dauid
in agro et venerūt kalende a ſedit
rex ad comedendū panē Cūqz ſe
diſſz rex ſup cathedrā ſuā ſedz cō
ſuetudinē q̄ erat iuxta parietē ſur
rexit ionathas et ſedit abner ex
latere ſaul vacuuſqz apparuit lo
cus dauid a nīl locutꝰ ſaul q̄qꝫ
in die illa· Cogitabat em̄ qꝛ forte
euenıſſet ei vt nō eſſet mūdꝰ nec
pūificatꝰ Cūqz illuxiſſz dies ſcda
poſt kalēdas rurſus apparuit va
cuus locꝰ dauid dixitqz ſaul ad
ionathan filiū ſuū· Cur nō venit
filius yſai nec heri nec hodie ad
veſcendū Reſpōditqz ionathas
ſauli Rogauit me obnixe vt iret
ī bethleem· et ait dimitte me qm̄
ſacrificiū ſollēne eſt ī cīuitate mea
vnus de fratribꝰ meis ac cerſiuit
me· Nūc ergo ſi inuem grāz ī ocu
lis tuis vadā cito et videbo frēs
meos· Ob hanc cauſam nō vēit
ad menſā regis Iratus aūt ſaul

aduersū ionathā dixit ei. Fili mu
lieris virū vltro rapientis nūq̄d
ignoro quia diligis filiū ysai in
cōfusionē tuaz ⁊ in cōfusionez ig
nominiose matris tue. Omnib⁹
em̄ dieb⁹ quib⁹ fili⁹ ysai vixerit
sup terrā non stabilieris tu neqz
regnū tuum Itaqz iam nūc mitte
⁊ adduc eū ad me q̄ filius mor
tis est. Rn̄dens autem ionathas
sauli patri suo ait. Quare morietur
Quid fecit. Et arripuit saul lāce
am ut pcuteret eū. Et intellexit io
nathas q̄ diffinitū esset a patre
suo ut interficētur dauid. Surrex
it ergo ionathas a mensa in ira
furoris ⁊ nō comedit in die kalē
darū secūda panē. Cōtristatus ē
enī sup dauid eo q̄ cōfudisset eū
pater su⁹ Cūqz illuxisset mane ve
nit ionathas in agrū iuxta placi
tum dauid ⁊ puer paruulus cū
eo. Et ait ad puerū suum. Vade ⁊
affer mihi sagittas quas ego ia
cio Cūqz puer cucurrisset iecit ali
am sagittam trans puerū Venit
itaqz puer ad locū iaculi q̄d mise
rat ionathas. Et clamauit iona
thas post tergū pueri ⁊ ait. Ecce
ibi est sagitta porro vltra te. Cla
mauitqz iterū ionathas post ter
gū pueri dicēs. Festina velociter
ne steteris. Collegit autē puer io
nathe sagittas ⁊ attulit ad dn̄m
suum ⁊ quid ageretur penitus ig
norabat. Tm̄modo eī ionathas
⁊ dauid rem nouerāt. Dedit ēgo
ionathas arma sua puero ⁊ dixit
ei. Vade ⁊ defer i cītatē Cūqz abis
set puer surrexit dauid de loco q̄
vergebat ad austrū ⁊ cadēs pro
n⁹ in terrā adorauit tercō. Et oscu
lantes se alterutrū fleuerūt pariter
dauid autē amplius. Dixit ergo
ionathas ad dauid Vade in pa
ce. Quecūqz iurauimus ambo in
nomine dn̄i dicētes dominus sit
inter me ⁊ te et inter semen tuum
⁊ semē meū vsqz in sēpiternū Et sur
rexit dauid ⁊ abijt ꝫ ⁊ ionathas
ingressus ē ciuitatē. ¶ Ca. xxi.

Venit aūt dauid in nobe ad
achimelech sacerdotez. Et ob
stupuit achimelech eo q̄ venissz
dauid ⁊ dixit ei Quare tu solus ⁊
null⁹ ē tecū. Et ait dd̄ ad achime
lech sacerdotē. Rex precepit m̄ ser
monē ⁊ dixit. Nemo sciat rē ꝓpter
quā missus es a me ⁊ cuiusmodi
precepta tibi dederim. Nā ⁊ pueris
meis cōdixi in illum ⁊ illuz locum
Nunc ergo si quid habes ad ma
nū vel quicqz panes da mihi aut
quicq̄d inueneris. Et rn̄dēs sacer
dos ad dauid ait illi. Nō habeo
laycos panes ad manum sed tm̄
panē sanctuz. Si mūdi sūt pueri
maxime a mulieibus māducent
Et rn̄dit dauid sacerdoti ⁊ dixit ei
Et quidē si de mulieribz agitur ꝯti
nuimus nos ab heri ⁊ nudiuster
cius qn̄ egrediebamur ⁊ fuerīt va
sa puerorū scā. Porro via hec pol
luta est sed ⁊ ipsa hodie scīficabit
in vas. dedit g̊ ei sacerdos scīfica
tum panē. Neqz em̄ erat ibi pais
nisi tm̄ panes ꝓposicōnis q̄ sb̄la
ti fuerant a facie dn̄i ut ponerent
panes calidi. Erat aūt ibi vir qui
dam de seruis saul in die illa īt⁹
in tabernaculo dn̄i ⁊ nomen eius
doech ydume⁹ potētissim⁹ pasto
rū saul Hic pascebat mulas saul
Dixit autē dauid ad achimelech.

Si habes hic ad manum hastaꝫ
aut gladiū da mihi qꝛ gladium
meū et arma mea non tuli mecū
Sermo em̄ regis vrgebat Et dix
it sacerdos · Ecce hic gladi9 goli
ath philistei quē ꝑcussisti ī valle
therebinti est inuolut9 pallio p9
ephot Si istū vis tollē tolle Neqꝫ
em̄ hic ē alius absqꝫ eo Et ait da
uid Non ē huic alter similis · Da
mihi eū · Surrexit itaqꝫ dauid et
fugit in die illa a facie saul · et ve
nit ad achis regē geth · Dixerūtqꝫ
serui achis cum vidissent dauid
Nunq̄d nō iste ē dauid rex terre ·
Nōne huic cantabant ꝑ choros
dicentes · ꝑcussit saul mille et da
uid decē milia ·c· Posuit āt dauid
sermones istos in corde suo et ex
timuit valde a facie achis regis
geth Et mutauit os suum coram
achis et collabebat̄ inter manus
eoꝝ ⁊ impingebat in ostia porte
defluebātqꝫ saliue eius in barbā
Et ait achis ad ꝑuos suos Vidi
stis homīem insanū · quare addu
xistis eū ad me · An desint nobis
furiosi qꝛ introduxistis istū vt fu
reret me pn̄te · Dimittite illū hinc
ne īgrediat̄ domū meā ¶ Ca · xxij ·

Abijt ergo dauid īde et fugit
in speluncā odollam · Quod
cū audissent frēs eius ⁊ om̄is do
mus patris eius descēderūt ad eū
illuc Et ꝯuenerunt ad eū om̄es q̄
erāt in angustia ꝯstituti ⁊ opp̄ssi
ere alieno et amaro animo et fa
ctus est eoꝝ princeps Fuerūtqꝫ
cū eo quasi quadringēti viri Et ꝓ
fectus est dauid inde in maphat
q̄ ē moab Et dixit ad regē moab
Maneat oro pr̄ meus ⁊ mat̄ mea
vobiscū donec sciā quid faciat m̄
deus Et reliq̄t eos ante faciē regis
moab Manserūtqꝫ apud eū cun
ctis dieb9 q̄bus dauid fuit in p̄si
dio Dixitqꝫ gad ꝓpha ad dauid
Noli manere ī p̄sidio · Proficiscē
⁊ vade in terrā iuda Et ꝓfectus ē
dauid et venit in saltū areth · Et
audiuit saul ꝙ apparuissꝫ dauid
et viri q̄ erāt cū eo Saul aūt cum
maneret in gabaa ⁊ essꝫ nemore
qd̄ ē in rama hastam in manu te
nens cunctiqꝫ ꝑui ei9 circūstarēt
eū · ait ad ꝑuos suos q̄ assistebāt
ei Audite me nūc filij ieminī Nun
q̄d om̄ib9 vobis dabit fili9 ysai
agros et vineas et vniu̅sos vos
faciet tribunos ⁊ cēturiones qm̄
cōiurastis omnes aduersū me ⁊
nō ē q̄ mihi renūciet maxime cū
⁊ filius meus fedus iūxerit cum
filio ysai ·c· Nō est q̄ vicem meam
doleat ex vobis nec q̄ annunciet
mihi eo ꝙ suscitauerit fili9 meus
seruū meū aduersū me insidiātēꝫ
mihi vsqꝫ hodie Respōdens autē
doech ydumeus q̄ assistebat ⁊ e
rat primus inter ꝑuos saul · vidi
inquit filiū ysai ī nobe apd̄ achi
melech filiū achitob sacerdotem
Qui ꝯsuluit ꝓ eo dominū et ciba
ria dedit ei Sꝫ ⁊ gladiuꝫ goliath
philistei dedit illi Misit ergo rex
ad accersiendūꝫ achimelech sa
cerdotē filiū achitob et omnē do
mū pr̄is ei9 sacerdotū q̄ erant in
nobe Qui vniuersi venerūt ad re
gē Et ait saul ad achimelech Au
di fili achitob Qui r̄ndit Presto
sum domine Dixitqꝫ ad eum saul
Quare cōiurastis aduersū me tu
et filius ysai ⁊ dedisti ei panes et

gladiuz ⁊ ꝺfuluiſti ꝓ eo ꝺn̄m ut
cō̄ ſurgeret aduerſū me iſidiator
vſq; hodie ꝓmanēs.⁊ Reſpōdēſq;
achimelech regi ait. Et q̄s in om
nibus ſeruis tuis ſic̄ dauid fidel
⁊ gener regis ⁊ ꝓgens ad imperi
um tuū ⁊ glorioſus i domo tua.⁊
Nū hodie cœpi cōſulere ꝓ eo ꝺnō.⁊
Abſit hoc a me. Ne ſuſpicetur rex
aduerſum ſeruū ſuum rem huiu
ſcemodi i vniuerſa domo patris
mei Non enim ſciuit ſeruus tuus
quicq̄ ſup hoc negocio vel modi
cū vel grande. Dixitq; rex Morte
morieris achimelech tu⁊ omis
domus patris tui. Et ait rex emiſ
ſariis q̄ circumſtabant eū. Con
uertimini ⁊ interficite ſacerdotes
ꝺn̄i. Nam manus eoruz cū dauid
ē ſcientes ꝙ fugiſſet ⁊ nō indica
uerūt mihi. Noluerunt autez ſer
ui regis extendere manus ſuas in
ſacꝺotes ꝺn̄i. Et ait rex ad doech
Cōuertere tu ⁊ irrue in ſacerdotes
domini. Conuerſuſq; doech ꝙ du
me⁹ irruit i ſacꝺotes ⁊ trucidauit
in die illa octogintaq̄nq; viros ve
ſtitos ephot lineo Nobe autē ciui
tatē ſacꝺotuz ꝑcuſſit in ore gladij
viros ⁊ mulieres et puulos et la
ctētes. bouēq; ⁊ aſinū ⁊ ouez i ore
gladij. Euadēs aūt vn⁹ filiꝰ achi
melech filij achitob cuiꝰ nomen
erat abiathar: fugit ad dauid ⁊
annūtiauit ei ꝙ occiſiſſz ſaul ſa
cerdotes ꝺn̄i. Et ait dauid ad abi
athar. Sciebā enim in die illa ꝙ
cum ibi eſſet doech ꝙ dume⁹ pro
culdubio annuntiaret ſauli. Ego
fui reus omniū animaꝝ patris
tui. Mane mecum ne timeas. Si
quis quesierit animā meam que
ret ⁊ animā tuam meaz; q; ſerua
beris. ¶ Ca. xxiij.

Et annūciauerūt dauid dicē
tes. Ecce philiſtijm oppug
nāt ceilaz ⁊ diripiūt areas Conſu
luit ergo dauid ꝺn̄m dicēs Nūva
dā ⁊ cedā philiſteos iſtos.⁊ Et
ait ꝺn̄s ad dauid Vade ⁊ cedes
philiſteos ⁊ ſaluabis ceilam. Et
dixerūt viri q̄ erāt cū dauid ad eū
Ecce nos hic in iudea cōſiſtentes
timemus quāto magis ſi ierim⁹
in ceilaz aduerſū agmina philiſti
noz.⁊ Rurſū ergo dauid cōſuluit
ꝺn̄m. Qui rñdens ait ei. Surge et
vade in ceila. Ego enim trādā phi
liſteos in manu tua. Abiit ergo
dauid ⁊ viri ei⁹ in ceila et puguit
aduſū philiſteos. Et abegit iumē
ta eoz ⁊ ꝑcuſſit eos plaga mag̃
⁊ ſaluauit dauid habitatores ei
le Porro eo tpe quo fugiebat ab
iathar filius achimelech ad da
uid in ceilaz ephot ſecum habēs
deſcēderat. Nunciatū ē autez ſaul
q; venīſſet dauid in ceilam. Et ait
ſaul. Tradidit eū ꝺn̄s in manus
meas conduſuſq; ē introgreſſus
vrbem in qua porte et ſere ſunt.
Et p̄cepit ſaul oīi ꝑplo ut ad pu
gnā deſcēderz i ceilā ⁊ obſidērz dd
⁊ viros ei⁹. Qd cū reſciſſz dauid q̄
p̄paret ei ſaul dā malū dixit ad
abiathar ſacꝺotē. Applica ephot
Et ait dd. Dñe de⁹ iſrahel audiuit
famā ſeꝝ tuꝝ q; diſponat ſaul ve
re ad ceilā ut euertat vrbē ꝓpter
me. Si trādēt me viri ceile in manꝰ
eius ⁊ ſi deſcenderit ſaul ſicut audi
uit ſeruus tuꝰ domine deus iſrahel
indica ſuo tuo. Et ait ꝺn̄s. Deſcen
det. Dixitq; rurſū dauid. Si tradēt

me viri ceile ⁊ viros q̄ fūt mecū ī
manꝰ saul. Et dixit dn̄s. Tradēt
Surrexit ergo dauid ⁊ viri eius
quasi sexcēti ⁊ egressi de ceila huc
atq; illuc vagabant̄ incerti Nun
ciatumq; ē saul ꝙ fugissꝫ dauid
de ceila ⁊ saluatus esset q̄obrem
dissimulauit exire. Morabat̄ aūt
dauid in deserto in locis firmissi
mis mansitq; ī mōte solitudinis
ziph ī mōte opaco Querebat eū
tamen saul cūctis diebꝰ ⁊ nō tra
didit eū dn̄s in manꝰ eius. Et vi
dit dauid ꝙ egressꝰ esset saul vt
quereret aīam eiꝰ. Porro dauid
erat in deserto ziph in silua Et sur
rexit ionathas filiꝰ saul et abijt
ad dauid in siluā ⁊ ꝯfortauit ma
nus eꝰ in deo dixitq; ei Ne timeas
Neq; em̄ inueniet te manus saul
pr̄is mei Et tu regnabis sup isrl̄ ⁊
ego ero tibi scd̄us Sed ⁊ saul pr̄
meꝰ scit hoc Percussit ergo vt̄q;
fedus corā dn̄o Mansitq; dauid
in silua. ionathas aūt reūsus ē in
domū suā Ascenderūt aūt ziphei
ad saul in gabaa dicētes Nonne
ecce dauid latitat apud nos ī lo
cis tutissimis silue ī colle achille
que ē ad dextrā deserti. Nūc ergo
sicut desiderauit aīa tua vt descen
deres descende. nr̄m aūt erit vt tra
damus eū in manꝰ regis Dixitq;
saul Benedicti vos a dn̄o q̄ dolu
istis vicē meā Abite ergo oro et
diligentius p̄parate ⁊ curiosius
agite ⁊ cōsiderate locū vbi sit pes
eius vel q̄s viderit eū ibi vbi dixi
stis Recogitat em̄ de me ꝙ callide
insidier ei Cōsidēate ⁊ videte oīa
latibula eiꝰ in q̄bus abscōditur
⁊ reuertimini ad me ad rē certaꝫ
vt vadā vobiscū Quod si etiā in
terrā se obstruxerit perscrutabor
eū in cūctis milibꝫ iuda At illi sur
gētes abierūt in ziph ante saul.
Dauid aūt ⁊ viri eiꝰ erāt in deser
to maon in cāpestribꝰ ad dexterā
iesimuth. Iuit ergo saul et socij
eiꝰ ad querendū eū. Et nūciatū ē
dauid statimq; descēdit ad petrā
⁊ versabat̄ in deſto maon Quod
cū audissꝫ saul. ꝑsecutꝰ ē dauid ī
deserto maon Et ibat saul et viri
eius ad latus mōtis ex ꝑte vna
dauid aūt et viri eiꝰ erāt ī latere
mōtis ex ꝑte altera Porro dauid
desperabat se posse euadē a facie
saul Itaq; saul ⁊ viri eꝰ in modū
corone cingebāt dauid et viros
eius vt caperent eos Et nuncius
venit ad saul dicēs. Festina ⁊ ve
ni qm̄ infuderūt se philistijm sup
terrā Reūsus ē ergo saul desistēs
ꝑsequi dauid ⁊ ꝑrexit in occursū
philistinoꝝ Propter hoc vocaue
runt locū illum petrā diuidentem

Ascendit ergo ¶ Ca. xxiiij.
dauid inde ⁊ habitauit ī lo
cis tutissimis engaddi. Cunq; re
uersus esset saul postq̄ ꝑsecutus
est philisteos nunciauerūt ei di
cētes. Ecce dauid in deserto ē en
gaddi Assumens ergo saul tria
milia electoꝝ viroꝝ ex om̄i isrl̄ ꝑ
rexit ad inuestigandū dauid et
viros eꝰ ec̄ sup abruptissimas pe
tras q̄ solis ibicibꝰ peruie sūt. Et
venit ad caulas ouiū q̄ se offere
bāt viāti eratq; ibi spelūca quaꝫ
ingressus ē saul vt purgaret ve
trem Porro dauid ⁊ viri eiꝰ in in
teriore ꝑte spelūce latebāt. Et dix
erūt serui dauid ad eū. Ecce dies

de qua locutus est dñs ad te ego
tradaz tibi inimicū tuū ut fatias
ei sic placuerit in oculis tuis. Sur
rexit ergo dauid ⁊ precidit oram
clamidis saul silenter. Post hec
percussit cor suū dauid eo ꝙ absci
disset oram clamidis saul. Dixit
qꝫ ad viros suos Propicius sit mi
hi dominus ne fatiam hanc rem
domīo meo cristo domini ut mit
tam manū meam in eū. qꝛ cristus
domini est Viuit dominus qꝛ nisi
dominus percusserit eum aut dies
eius venerit ut moriatur aut descē
dens in preliū pierit ꝓpitius mihi
sit dominus ut non mittaz manū
meam ī cristū dñi. Et cōfregit da
uid viros suos sermonibus istis
⁊ non ꝑmisit eos ut cōsurgerent
in saul. Porro saul exurgēs de spe
lūca ꝑgebat cepto itinere. Surre
xit autē dauid post eū ⁊ egressus
de spelunca clamauit post tergum
saul dicens Dñe mi rex Et respexit
saul post se ⁊ inclinās se dauid ꝓ
nus in terrā adorauit. Dixitqꝫ ad
saul. Quare audis verba hominū
loquētiū: dauid querit malū ad
uersū te. Ecce hodie viderunt ocu
li tui ꝙ tradiderit te dominus in
manu mea in spelunca ⁊ cogitaui
ut occiderez te. sed pepcit tibi ocu
lus meus. Dixi em̄. Non extendā
manū meaz in dominū meum. qꝛ
cristus domini est. Qui potius pr̄
mi vide ⁊ ꝯgnosce oraz clamidis
tue ī manu mea qūo cū preciderez
sūmitatez clamidis tue nolui extē
dere manū meam in te. Animadu
te ⁊ vide qm̄ nō est in manu mea
malū neqꝫ iniq̄tas neqꝫ peccaui in
te. Tu autē insidiaris aīe mee ut
auferas eā. Judicet dñs inter me
⁊ te ⁊ vlciscatur me dñs ex te. ma
nus aūt mea nō sit in te sicut dici
tur in ꝓūbio antiquo. Ab impijs
egredietur impietas. Manꝰ ergo
mea nō sit in te. Quem ꝑsequeris
rex isrl̄ quē ꝑsequeris. Canē mor
tuū ꝑsequeris ⁊ pulicez vnū. Sit
dñs iudex ⁊ iudicet inter me et te
⁊ videat ⁊ iudicet causā meam et
eruat me de manu tua. Cū aūt cō
plesset dauid loquēs ſmōes hu
iuscemodi ad saul. dixit saul. Nū
quid vox hec tua ē fili mi dauid.
Et leuauit saul vocē suam ⁊ fleuit
dixitqꝫ ad dauid. Justior tu es q̄
ego. Tu em̄ tribuisti mihi bona.
ego aūt reddidi tibi mala. Et tu ī
dicasti mihi hodie que feceris mi
hi bona qūo tradiderit me dñs in
manu tua ⁊ nō occideis me. Quis
em̄ cū īuenerit īimicū suū dimittz
eū ī via bō. Sz dñs reddat tibi vi
cissitudinē hāc ꝓ eo ꝙ hodie opa
tus es ī me. Et nūc qꝛ scio ꝙ certis
sime regnaturus sis ⁊ hīturus in ma
nu tua regnū isrl̄ iura m̄ ī dño ne
deleas semē meū post me neqꝫ au
feras nom̄ meū de domo pr̄is mei
Et iurauit dauid sauli Abijt ergo
saul ī domū suā ⁊ dd̄ ⁊ viri eiꝰ ascē
derūt ad tutiora loca. ¶ Ca. xxv.

Mortuus est aūt samuel ⁊ cō
gregatꝰ ē vniūsus isrl̄ ⁊ plā
xerunt eū nimis ⁊ sepelierūt eū in
domo sua in ramatha. Cōsurgēs
qꝫ dauid descēdit ī desertū pharā
Erat āt vir quispiaz in solitudine
maon ⁊ possessio eiꝰ ī carmelo ⁊
hō ille magnus nimis. erantqꝫ ei
oues tria milia ⁊ mille capre ⁊ ac
cidit ut tōderet grex eiꝰ ī carmelo

Nomen autem viri illiꝰ erat nabal et nomen vxoris eiꝰ abigail Eratq; mulier illa prudentissima ⁊ speciosa Porro vir eiꝰ durus et pessimus ⁊ malicios⁹ Erat autē de genere caleph Cū aūt audisset dauid ī deserto q; tondēt nabal gregē suū misit decē iuuenes ⁊ dixit eis Ascendite in carmelū ⁊ venietis ad nabal ⁊ salutabitis eū ex noīe meo pacifice et sic dicetis Sit fratribꝰ meis ⁊ tibi pax ⁊ domui tue pax ⁊ omnib⁹ q̄cunq; habes sit pax Audiui q; tonderēt pastores tui greges tuos q̄ erāt nobiscū in deserto Nūq; eis molesti fuimus nec aliqñ defuit eis q̄q; de grege omi tēpore quo fuerunt nobiscū ī carmelo Interroga pueros tuos ⁊ indicabūt tibi Nunc ergo inueniāt pueri tui gratiam in oculꝭ tuis· In die enī bona venimus ad te· Quodcūq; inuenerit manus tua da seruis tuis et filio tuo dauid· Cumq; venissent pueri dauid locuti sunt ad nabal omnia verba hec ex noīe dauid et siluerunt Respondēs autē nabal pueris dauid ait· Quis ē dauid ⁊ q̄s est filius ysai? Hodie increuerūt serui q̄ fugiunt dños suos Tollā ergo panes meos et aq̄s meas ⁊ carnes pecoꝝ que occidi tonsoribꝰ meis et dabo viris q̄s nescio vnde sint? Regressi sūt aūt pueri dauid p viam suaz et reūsi venerūt ⁊ ānūciauerūt ei omnia v̄ba que dixerat nabal Tūc ait dō pueris suis Accīgat vnusq̄sq; gladio suo Et accincti sūt singuli gladijs suis· Accinctusq; ē et dauid ense suo et secuti sunt dauid quasi quadringēti viri Porro ducenti remāserūt ad sarcinas Abigail autē vxori nabal nunciauit vnꝰ de pueris suis dicens Ecce dauid misit nūcios de deserto vt bñ dicerēt dño nr̄o et auersatꝰ est eos Boies isti boni satis fuerunt nob et nō molesti nec quicq; aliquādo perijt omi tpe quo fuimꝰ cōuersati cū eis in deserto Pro muro erāt nobis tā in nocte q; in die omnib⁹ diebus quib⁹ pauimus apud eos greges Quamobrē cōsidera ⁊ recogita q̄d facias qm̄ cōpleta ē malicia aduersū virū tuū ⁊ aduersū domū tuā ⁊ ipse est filius belial ita vt nemo possit ei loq̄ Festinauit igit̄ abigail ⁊ tulit ducentos panes ⁊ duos vtres vini ⁊ quinq; arietes coctos et quinq; sata polēte et cētū ligaturas vue passe et ducētas massas caricaꝝ ⁊ posuit sup asinos dixitq; pueris suis Precedite me ecce ego post tergū seq̄r vos Viro aūt suo nabal nō indicauit· Cū ergo ascendisset asinū et descēderet ad radicē montis dauid ⁊ viri eiꝰ descendebant in occursū eiꝰ Quib⁹ a illa occurrit Et ait dauid· Vere frustra seruaui omnia que huiꝰ erāt ī deserto ⁊ nō periit quicq; de cūctis q̄ ad eū ptinebāt ⁊ reddidit mihi malū p bono Hec faciat dñs inimicis dauid ⁊ hec addat si reliquero de omnibus que ad ipm ptinēt vsq; mane mingentē ad parietē Cum aūt vidisset abigail dauid festinauit et descendit de asino et pcidit cor̄ dauid sup faciē suā ⁊ adorauit sup terram ⁊ cecidit ad pedes eiꝰ et dixit· In me sit dñe mi hec

iniquitas. Loquatur obsecro an
cilla tua in auribꝰ tuis ⁊ audi ver
ba famule tue. Ne ponat oro dñs
meus rex cor suũ sup virũ istũ ini
quũ nabal qm̃ sc̃dm nomẽ suum
stultus est ⁊ est stulticia cum eo.
Ego autẽ ancilla tua nõ vidi pue
ros tuos dñe mi q̃s misisti Nunc
ergo dñe mi viuit dñs ⁊ viuit aĩ
ma tua qui ꝓhibuit te ne venires
in sãguinẽ ⁊ saluauit manũ tuaꝫ
tibi. Et nunc fiant sicut nabal ini
mici tui ⁊ qui querẽt dño meo ma
lũ. Qua ꝓpter suscipe benedictõeꝫ
hanc quã attulit ancilla tua tibi
dño meo ⁊ da pueris qui sequũtur
te dominũ meũ. Aufer iniquitatẽ
famule tue. Fatiẽs em̃ fatiet dñs
tibi dño meo domũ fideleꝫ q̃ ꝑlia
dñi domine mi tu preliaris. Mali
tia ergo nõ inueniatur in te omni
bus diebus vite tue. Si em̃ surre
xerit aliqñ homo persequẽs te vel
querẽs aĩmaꝫ tuã erit anima dñi
mei custodita quasi ĩ fasciculo vi
uentiũ apud dñm deũ tuũ. Porro
inimicoꝝ tuoꝝ aĩa rotabit̃ quasi
in impetu ⁊ circulo funde Cũ ergo
fecerit tibi dñs dño meo oĩa hec q̃
locutus est bona de te ⁊ ꝯstituerit
te ducẽ sup israhel nõ erit tibi hoc
in singultũ ⁊ in scrupulum cordis
dño meo q̃ effuderis sãguinẽ in
noxiũ aut ipse te vltus fueris. Et
cũ benefecerit dñs dño meo: recor
daberis ancille tue et tu bñfaties
ei. Et ait dd̃ ad abigail. Bñdictꝰ
dñs deꝰ isrl̃ q̃ misit te hodie in oc
cursũ meũ ⁊ bñdictũ eloquiũ tuũ
⁊ bñdicta tu q̃ prohibuisti me ho
die ne irem ad sãguinẽ ut vlcisce
rer me maũ mea. Alioquin viuit
dñs deus isrl̃ qui ꝓhibuit me ne
malũ facerẽ tibi nisi cito venisses
in occursũ mihi non remãsissꝫ na
bal vsq̃ ad lucẽ matutinã mĩgẽs
ad pietẽ. Suscepit ergo dauid de
manu eius oĩa que attulerat ei.
dixitq̃ ei. Vade pacifice in domũ
tuã. Ecce audiui vocẽ tuã ⁊ honora
ui fatiẽ tuã Venit aũt abigail ad
nabal. Et ecce erat ei cõuiuiũ in do
mo eiꝰ quasi cõuiuiũ regis et cor
nabal iocũdũ. Erat em̃ ebrius ni
mis ⁊ nõ indicauit ei verbũ pusil
lũ aut grãde vsq̃ mane. Dilutulo
aũt cũ digessissꝫ vinũ nabal indi
cauit ei vxor sua v̄ba hec. Et emor
tuũ est cor eius intrinsecus ⁊ fcũs
est quasi lapis. Cũ ꝑtrãsissent de
cẽ dies ꝑcussit dñs nabal ⁊ mortu
us est. Qd̃ cũ audisset dauid mor
tuũ esse nabal ait. Bñdictus dñs
q̃ iudicauit causã obprobrij mei
de manu nabal ⁊ ꝑuũ suũ custodi
uit a malo ⁊ maliciam nabal red
didit dñs in caput eiꝰ Misit ergo
dauid et locutus est ad abigail
ut sumeret eaꝫ sibi in vxorẽ. Et ve
nerũt pueri dauid ad abigail in
carmelũ ⁊ locuti sũt ad eã dicẽtes
Dauid misit nos ad te ut accipi
at te sibi in vxorẽ. Que ꝯsurgens
adorauit ꝓna in terraꝫ ⁊ ait. Ecce
famula tua sit in ancillã ut lauet
pedes ꝑuoꝝ dñi mei. Et festinauit
⁊ surrexit abigail ⁊ ascẽdit sup asi
nũ ⁊ qñq̃ puelle ierũt cũ ea pedis
seq̃ eiꝰ. Et secuta ẽ nũtios dd̃ ⁊ fa
cta ẽ illi vxor. Sed ⁊ achinoẽ acce
pit dauid de iesrahel ⁊ fuit vtraq̃
vxor eius. Saul autẽ dedit michol
filiã suã vxoreꝫ dauid falthi filio
lais q̃ erat de gallim. ¶ Ca. xxvi.

Et venerūt ziphei ad saul in gabaa dicētes. Ecce dauid abscōditꝰ est in colle achille q̄ ē ex aduerso solitudinis. Et surrexit saul ⁊ descendit in desertū ziph ⁊ cū eo tria milia virorꝝ de electis israhel vt q̄reret dauid in deserto ziph Et castrametatꝰ ē saul ī gabaa achille que erat ex aduerso solitudinis in via Dauid aūt habitabat in deſto Vidēs aūt q̄ venissꝫ saul post se ī desertū misit exploratores ⁊ didicit q̄ illuc venisset certissime Et surrexit dd̄ dam ⁊ vēit ad locū vbi erat saul Cūq̄ vidisset locū in q̄ dormiebat saul ⁊ abner filius ner princeps milicie eiꝰ et saulem dormientē in tentorio ⁊ reliquū vulgus per circuitū eiꝰ: ait dauid ad achimelech ethēū ⁊ abisai filiū saruie fratrē ioab dicēs Quis descendet mecuꝫ ad saul in castra.ꝛ Dixitq̄ abisai Ego descendā tecū Venerūt ergo dauid ⁊ abisai ad populū nocte ⁊ inuenerūt saul iacentē ⁊ dormientē in tētorio et hastā fixā in terra ad caput eiꝰ. abner aūt et populū dormiētes in circuitu eiꝰ Dixitq̄ abisai ad dauid Conclusit deus inimicū tuuꝫ hodie in manꝰ tuas Nunc ergo ꝑfodiam eū lancea in terra semel et secūdo opus nō erit Et dixit dauid ad abisai. Ne interficias eū Quis enim extēdet manū suā in xp̄m dn̄i et innocens erit.ꝛ Et dixit dauid. Viuit dn̄s q̄ n̄ dn̄s ꝑcusserit euꝫ ā dies eꝰ veneit ā moiat̄ ā ī p̄liū descēdēs ꝑierit. ꝓpicius mihi sit dn̄s ne extendā manū meā ī xp̄m dn̄i Nūc igit̄ tolle hastā q̄ ē ad caput eius et ciphū aque ⁊ abeamus Tulit igit̄ dauid hastam et ciphuꝫ aq̄ q̄ erat ad caput eius ⁊ abierunt Et nō erat quisq̄ q̄ videret ⁊ intelligeret ⁊ euigilaret ꝫ om̄es dormiebant q̄ sopor dn̄i irruerat super eos Cunq̄ transissꝫ dauid ex aduerso ⁊ stetissꝫ in vertice montis delonge et essꝫ grāde interualluꝫ inter eos clamauit dauid ad populū ⁊ ad abner filiuꝫ ner dicēs Nōne rn̄debis abner.ꝛ Et rn̄dens abner ait Quis es tu q̄ clamas et inq̄etas regem.ꝛ Et ait dauid ad abner. Nunq̄d non vir tu es.ꝛ Et q̄s alius similis tui in isrl̄.ꝛ Quāe g° n̄ custodisti dn̄m tuū regē.ꝛ Ingressus ē em̄ vnus de turba vt ī terficeret regē dn̄m tuū Non ē bonū hoc qd̄ fecisti Viuit dn̄s quoniā filij mortis estis vos q̄ nō custodistis dn̄m vestrū cristū dn̄i. Nūc g° vide vbi sit hasta regis ⁊ vbi sit ciphus aque q̄ erat ad caput eius. Cognouit aūt saul vocē dauid et dixit. Nunq̄d vox hec tua fili mi dauid.ꝛ Et ait dauid. Vox mea dn̄e mi rex. Et ait Quā ob causā dn̄s meꝰ ꝑsequit̄ seruū suū.ꝛ Quid feci aut qd̄ est malū ī manu mea.ꝛ Nunc ergo audi oro dn̄e mi rex v̄ba serui tui Si dn̄s ī citat te aduersū me odoret̄ sacrificiū Si aūt filij hoīm maledicti sūt in ꝯspectu dn̄i q̄ eiecerūt me hodie vt nō habitē in hereditate dn̄i. dicentes vade ſui dijs alienis Et n̄c nō effūdat̄ sanguis meꝰ in terra corā dn̄o q̄ egressꝰ ē rex isrl̄ vt q̄reret pulicez vnū sicut ꝑsequitur ꝑdix in mōtibꝰ Et ait saul Peccaui Reūtē fili mi dauid. Nequaq̄

enim vltra tibi malefatiā. eoq̄ p̄
ciosa fuerit anima mea in oculis
tuis hodie Apparet enim q̄ stulte
egerim ⁊ ignoāuerī multa nimis
Et respōdēs dauid ait. Ecce hasta
regis: transeat vnus de pueris re
gis ⁊ tollat eā. Dn̄s aūt retribuet
vnicuiq̄ scd̄m iusticiam suaz ⁊ fi
dē Tradidit enim te dn̄s hodie in
manū meaz ⁊ nolui extēdē manū
meā in cristū dn̄i Et sicut magnifi
cata est aīa tua hodie ī oculis me
is. sic magnificetur aīa mea in ocu
lis dn̄i ⁊ liberet me de oī angustia
Ait ḡ saul ad dauid Benedictus
tu fili mi dauid Et q̄dē fatiēs faties
⁊ potēs poteris. ¶ Ca. xxvij.

Abijt aūt dauid in viā suaz ⁊
saul reuersus est in locū suū
Et ait dauid in corde suo. Aliqn̄ in
cidam vna die ī manus saul. Nō
ne melius est ut fugiā et saluer ī
terra philistinoꝝ ut despet saul.
cessetq̄ me querere in cunctis fini
bus israhel. Fugiā ergo manus
eius. Et surrexit dauid ⁊ abijt ipse
et sexcēti viri cū eo ad achis filiū
maoch regez geth. Et habitauit
dauid cum achis ī geth. ipse ⁊ vi
ri eius ⁊ domꝰ eius ⁊ due vxores
eius achinoem iesrahelites ⁊ abi
gail vxor nabal carmeli. Et nūci
atū est saul q̄ fugisset dd̄ ī geth
⁊ nō addidit vltra querere eū. Di
xit aūt dauid ad achis. Si inueni
gratiaz ī oculis tuis detur mihi lo
cus ī vna vrbium regionis huiꝰ
ut habitem ibi. Cur em̄ manet ꝑ
uus tuus ī ciuitate regis tecum.
Dedit itaq̄ ei achis in die illa sice
lech. Propter quam causaz facta
est sicelech regū iuda vsq̄ ī diem
hanc. Fuit autē numerus dieꝝ q̄
bus habitauit dauid in regione
philistinoꝝ quatuor mensiū. Et
ascendit dauid ⁊ viri eius et age
bant predas de gesuri ⁊ de gedri
⁊ de amalechitis. Hij enim pagi
habitabant̄ in terra antiquitus
eūtibus sur vsq̄ ad terraz egipti
Et ꝑcutiebat dauid omnē terraz
illoꝝ nec relinquebat viuentē vi
rū ⁊ mulierē. tollensq̄ oues ⁊ bo
ues ⁊ asinos ⁊ camelos ⁊ vestes
reuertebat̄ et veniebat ad achis
Dicebat aūt ei achis. In quē irru
isti hodie. Respōdebat dauid Cō
tra meridiem iude ⁊ ɔtra meridiē
hieramel ⁊ cōtra meridiem ceni.
Virū ⁊ mulierē non viuificabat
dauid nec adducebat in geth di
cēs ne forte loquant̄ adūsuz nos.
Hec fecit dauid. Et hoc erat decre
tū illi oībus diebꝰ quibꝰ hītauit
in regione philistinoꝝ. Credidit
ergo achis dd̄ dicēs Multa mala
opatꝰ est ɔtra ꝓplm̄ suū isrl̄. Erit
igit̄ m̄ ꝑuꝰ sēpitn̄ꝰ. ¶ Ca. xxviij.

Factū est autez ī diebus illis
cōgregauerūt philistijm ag
mina sua ut preparent̄ ad bellum
ɔtra isrl̄. Dixitq̄ achis ad dauid
Sciēs nūc scito qm̄ mecū egredie
ris in castris tu ⁊ viri tui. Dixitq̄
dauid ad achis. Nunc scies que
facturus ē ꝑuus tuꝰ. Et ait achis
ad dauid. Et ego custodez capitis
mei ponā te cūctis diebꝰ. Samuel
autē mortuus ē planxitq̄ eū oīs
israhel ⁊ sepelierūt eum ī ramatha
vrbe sua. Et saul abstulit magos
⁊ ariolos de terra et interfecit eos
qui phitones habebant in vētre
Congregatiq̄ sunt philistijm et

venerunt ⁊ castrametati sūt in fu
nā Congregauit aūt et saul vni
uersū israhel et venit ī gelboe. Et
vidit saul castra philistijm et ti
muit ⁊ expauit cor ei9 nimis Cō
suluitq; dn̄m ⁊ nō rn̄dit ei neq; ꝑ
somnia neq; ꝑ sacerdotes neq; per
ꝓphetas Dixitq; saul seruis suis.
Querite mihi mulierē habentem
phitonē et vadā ad eā ⁊ sciscita
bor ꝑ illā Et dixerūt serui eius ad
eū Est mulier phitonez habēs in
endor Mutauit ergo habitū suuz
vestit9q; alijs vestimētis ⁊ abijt
ipse ⁊ duo viri cū eo. veneruntq;
ad mulierē nocte et ait illi. Diui
na mihi ī phitone ⁊ suscita mihi
quē dixero tibi Et ait mlr̄ ad eū
Ecce tu nosti quāta fecerit saul et
qūo eraserit magos ⁊ ariolos de
terra. Quare ergo insidiaris ani
me mee vt occidar.ꝛ Et iurauit ei
saul in dn̄o dicēs. Viuit dn̄s qꝛ
nō eueniet tibi quicq̄ mali ꝓpter
hāc rē Dixitq; ei mulier Quem su
scitabo tibi.ꝛ Qui ait Samuelez m̄
suscita Cū aūt vidisset mulier sa
muelez exclamauit voce magna
et dixit ad saul. Quare imposuisti
mihi.ꝛ Tu es eī saul Dixitq; ei rex
Noli timere Quid vidisti.ꝛ Et ait
mulier ad saul Deos vidi ascēdē
tes de terra Dixitq; ei Qualis ē for
ma eius.ꝛ Que ait. Vir senex ascē
dit ⁊ ipse amict9 ē pallio Et intel
lexit saul ꝙ samuel essz ⁊ inclina
uit se sup faciē suā in terra et ado
rauit Dixit autez samuel ad saul
Quāe inq̄etasti me vt suscitarer.ꝛ
Et ait saul Coartor nimis. Siq̄dē
philistijm pugnāt aduersuz me
⁊ de9 recessit a me et exaudire me
noluit neq; in manu ꝓphetarum
neq; per somnia Vocaui ergo te
vt on̄deres mihi q̄d faciaz Et ait
samuel. Quid interrogas me cū
dn̄s recesseit a te et transierit ad
emulū tuū.ꝛ Faciet em̄ tibi dn̄s
sicut locut9 ē in manu mea ⁊ scin
det regnū tuū de manu tua et da
bit illud ꝓximo tuo dauid quia
non obedisti voci dn̄i neq; fecisti
irā furoris eius in amalech Idcir
co qd̄ pateris fecit tibi dn̄s hodie
⁊ dabit dn̄s etiā isrl̄ tecū in mānu
philistijm. Cras aūt tu ⁊ filij tui
mecū eritis ꝫ ⁊ castra isrl̄ tradet
dn̄s in man9 philistijm. Statiq;
saul cecidit porrectus ī terrā. Exti
muerat em̄ verba samuelis et ro
bur nō erat in eo qꝛ nō ꝯmederat
panē tō die illa. Ingressa ē itaq;
mulier illa ad saul Conturbat9
em̄ erat valde. Dixitq; ad eū Ecce
obediuit ancilla tua voci tue ⁊ po
sui animā meam in manu mea et
audiui sermōes tuos q̄s locutus
es ad me Nūc igit̄ audi ⁊ tu vocē
ācille tue et ponā corā te buccellā
panis vt comedēs cōualescas et
possis iter agere Qui rēnuit ⁊ ait
Non comedā Coegerūt aūt eum
serui sui et mulier ⁊ tandē audita
voce eorū surrexit de terra et sedit
sup lectū Mulier āt illa habebat
vitulū pascualē in domo ⁊ festīa
uit ⁊ occidit eū Tollensq; farinā
miscuit eā ⁊ coxit azima et posuit
ante saul et ante ꝟuos eius. Qui
cū ꝯmedissent surrexerūt ⁊ ambu
lauerunt per totam noctem illam

Congregata ¶ Ca. xxix.
sūt ergo philistijm vniūsa
agmina in aphec. Sed et israhel

castrametatus est sup fontez qui
erat ī iesrahel. Et satapre quidem
philistijm incedebāt in centurijs
⁊ milibus. dauid aūt et viri eius
erant in nouissimo agmine cum
achis Dixeruntq; principes phili
stijm ad achis. Quid sibi volunt
hebrei isti. Et ait achis ad princi
pes philistijm. Nūquid ignoratis
dauid qui fuit seruus saul regis
israhel ⁊ est apud me multis die
bus vel annis. Et nō inueni in eo
quicq̄ ex die qua tn̄sfugit ad me
vsq; ad diem hanc. Iratī sūt aūt
aduersus eū p̄ncipes philistijm
⁊ dixerūt ei. Reuertatur vir ⁊ sede
at in loco suo in quo constituisti
eū ⁊ nō descendat nobiscū in pre
liū: ne fiat nobis aduersarius cū
preliari ceperimus. Quō enim ali
ter poterit placare dominū suum
nisi in capitibus nostris. Nōne
iste est dauid cui cantabant ī cho
ris dicentes percussit saul in mili
bus suis ⁊ dauid in decem milib⁹
suis. Vocauit ergo achis dauid
⁊ ait ei. Viuit dominus q̄ rectus
es ⁊ bonus in ꝯspectu meo ⁊ exit⁹
tuus ⁊ introitus tuus mecū est in
castris Et non inueni in te quicq̄
mali ex die qua venisti ad me vs
q; in diē hanc. ꝫ satrapis nō pla
ces. Reuertere ergo ⁊ vade in pace
⁊ non offendas oculos satrapa
rum philistijm. Dixitq; dauid ad
achis. Quid em̄ feci et quid inue
nisti ī me seruo tuo a die qua fui
in ꝯspcū tuo vsq; in diem hāc ut
nō veniaz ⁊ pugnē ꝯtra inimicos
dn̄i mei regis. Rn̄dens aūt achis
locutus ē ad dauid. Scio q̄ bon⁹
es tu in oculis meis sicut angelus
dei. ꝫ p̄ncipes philistinoꝝ dixerūt
Nō ascendet nobiscū in p̄liū. Igit̄
ꝯsurge mane tu ⁊ ꝑui dn̄i tui q̄ ve
nerunt tecū ⁊ cū de nocte surrexeri
tis ⁊ ceperit dilucescere ꝑgite. Sur
rexit itaq; de nocte dauid ip̄e ⁊ vi
ri eius ut ꝓficiscerent̄ mane ⁊ reu̅
terentur ad terrā philistijm Phi
listijm aūt ascenderūt in iesrahel.

Cunq; venissent ¶ Ca. xxx.
dauid ⁊ viri eius in sicelech
die tertia amalechite impetū fece
rant ex ꝑte australi in sicelech et
ꝑcusserant sicelech ⁊ incēderāt eā
igni. Et captiuas duxerūt muliēs
ex ea a minimo vsq; ad magnum
⁊ non interfecerūt quēq̄. ꝫ secum
duxerūt ⁊ ꝑgebāt itinere suo. Cū
ergo venisset dauid ⁊ viri ei⁹ ad
ciuitatē ⁊ inuenissent eā succensā
igni ⁊ vxores suas ⁊ filios suos ⁊
filias ductas ēe captiuas leuaue
rūt dauid ⁊ ꝓplus q̄ erat cū eo vo
ces suas ⁊ planxerūt donec defice
rēt ī eis lacrime Siq̄dez ⁊ due vxo
res dd̄ captiue ducte fuerāt achi
noē iesrahelites ⁊ abigail vxor na
bal carmeli Et ꝯtristatus ē dauid
valde. Volebat em̄ eū ꝓplus lapi
daē q̄ amara erat aīa vni⁹ cui⁹q;
viri sup filijs suis ⁊ filiab⁹. Cōfor
tatus est aūt dd̄ in dn̄o deo suo ⁊
ait ad abiathar sacdotē filiū achi
melech. Applica ad me ephot. Et
applicauit abiathar ephot ad da
uid ⁊ ꝯsuluit dauid dn̄m dicens.
Persequar latrūculos hos ⁊ ꝯpre
hēdam eos an nō. Dixitq; ei dn̄s
Perseq̄re absq; dubio em̄ ꝯp̄hen
des eos ⁊ excuties predā. Abijt g̊
dd̄ ipse ⁊ sexcēti viri qui erāt cū eo
⁊ venerūt vsq; ad torrentez besor

et lassi quidam substiterūt. Per
secutꝰ est aūt dauid ipse et qua
dringēti viri cū eo. substiterāt em̄
ducēti q̄ lassi transire nō poterāt
torrentez besor Et inuenerūt virū
egiptiū in agro et adduxerūt eum
ad dauid Dederuntq; ei panē vt
ꝯmederet ⁊ bibēt aquā ꝫ et frag
men masse caricarū et duas liga
turas vue passe Qui cū ꝯmedissꝫ
reuersus ē spūs eiꝰ ⁊ refocillatꝰ
est Nō em̄ comederat panē neq;
biberat aquā tribꝰ diebus et tri
bus noctibꝰ Dixit itaq; ei dauid
Cuius es tu vel vnde ⁊ quo ꝑgis
Qui ait Puer egiptiꝰ ego sū ꝑuꝰ
viri amalechite Dereliq̄t aūt me
dn̄s meus q̄ egrotare cepi nudi
usterciꝰ Siq̄dem nos erupimus
ad australē plagā cerethi ⁊ ꝯtra
iudā ⁊ ad meridiē caleph et sice
lech succendimus igni. Dixitq; ei
dauid Potes me ducere ad istuꝫ
cuneū. Qui ait. Jura mihi ꝑ deuꝫ
q̄ nō occidas me et non tradas
me in manꝰ dn̄i mei et ego ducā
te ad cuneū istū. Et iurauit ei da
uid Qui cū duxissꝫ eum ecce illi di
scumbebāt sup faciē vniūse terre
ꝯmedētes ⁊ bibētes ⁊ quasi festū
celebrātes diem ꝑ cuncta p̄da et
spolijs q̄ ceperāt de t̄ra philistijm
⁊ de terra iuda. Et ꝑcussit eos da
uid a vespera vsq; ad vesperā alte
riꝰ diei ⁊ non euasit ex eis quisq̄
nisi tm̄ quadringenti viri adole
scentes q̄ ascēderāt camelos et fu
gerant Eruit ergo dauid om̄ia q̄
tulerant amalechite ⁊ duas vxo
res suas eruit Nec defuit quisq̄ a
paruo vsq; ad magnū tā de filijs
q̄ de filiabꝰ et de spolijs et q̄cūq;
rapuerant omnia reduxit dauid
et tulit vniūsos greges ⁊ armen
ta ⁊ minauit ante faciē suā Dixe
rūtq; Hec est p̄da dauid. Venit
autez dauid ad ducentos viros
qui lassi substiterāt nec sequi po
terant dauid et residere eos iusse
rat ī torrente besor Qui egressi sūt
obuiā dauid et ꝓpl̄o q̄ erat cū eo
Accedens autē dauid ad ꝓpl̄m sa
lutauit eos pacifice Respondēsq;
om̄is vir pessimꝰ ⁊ iniquꝰ de viris
q̄ erāt cū dauid dixit Quia nō ve
nerūt nobiscū nō dabimꝰ eis q̄cq̄
de preda quā eruimꝰ sed sufficiat
vnicuiq; vxor sua et filij quos cū
acceperint recedāt. Dixit autē da
uid. Non sic facietis frēs mei de
hijs q̄ tradidit nob̄ dn̄s et custo
diuit nos ⁊ dedit latrūculos qui
eruperāt adūsuꝫ nos in manꝰ no
stras nec audiet vos quisq̄ super
sermone hoc Equa em̄ pars erit
descendētis ad preliū ⁊ remanētis
ad sarcinas ⁊ siliter diuident Et
factū ē hoc ex die illa et deinceps
ꝯstitutū ⁊ p̄finitū et q̄si lex in isrl̄
vsq; ī diē hāc Venit ergo dauid
in sicelech et misit dona de p̄da se
nioribꝰ iuda ꝓximis suis dicens
Accipite bn̄dictionē de p̄da hosti
um dn̄i Hijs q̄ erāt in bethel et q̄
in ramoth ad meridiem ⁊ qui in
geth ⁊ q̄ ī aroer ⁊ q̄ ī sephamoth
⁊ q̄ ī esthama ⁊ q̄ ī rachal ⁊ q̄ in
vrbibꝰ iherameli et q̄ in vrbibꝰ
ceni ⁊ q̄ in rama ⁊ q̄ ī lacu asan ⁊
q̄ ī athach ⁊ q̄ ī ebron ⁊ reliq̄s q̄
erant in hijs locis in quibꝰ ꝯmo
ratus fuerat dauid et viri eius

Philistijm autē ¶ Ca. xxxi.
pugnabāt aduersū israhel

Et fugerūt viri israhel ante faciē
philistijm ⁊ ceciderūt interfecti ī mō
te gelboe. Irruerūtq; philistijm ī
saul ⁊ in filios ei⁹ et ꝑcusserūt io
nathan et aminadab et melchi
sue filios saul: totūq; pōdus p̄lij
versū est in saul. Et ꝯsecuti sūt eū
viri sagittarij ⁊ vulnerat⁹ ē vehe
menter a sagittarijs. Dixitq; saul
ad armigerū suū. Euagina gladi
um tuū ⁊ interfice me: ne forte ve
niāt incircūcisi isti et inꝯfitiāt me
illudētes mihi. Et noluit armiger
eius. fueāt em̄ nimio terrore ꝑter
ritus. Arripuit itaq; saul gladiū
suū ⁊ irruit sup eū. Qd cū vidisset
armiger ei⁹ videlicz ꝙ mortuus
esset saul. irruit etiā ipse sup gla
diū suū ⁊ mortuus ē cū eo. Mortu
us est ergo saul ⁊ tres filij eius ⁊
armiger illius ⁊ vniūsi viri ei⁹ ī
die illa pariter. Vidētes aūt filij
israhel q̄ erant trās vallē ⁊ trās
iordanē ꝙ fugissent viri isrl'ite ⁊
ꝙ mortuus esset saul et tres filij
ei⁹: reliquerūt ciuitates suas ⁊ fu
gerūt. Venerūtq; philistijm ⁊ ha
bitauerūt ibi. Facta aūt die alte
ra venerūt philistijm vt expolia
rent interfectos ⁊ inuenerūt saul
et tres filios eius iacētes ī mōte
gelboe. Et p̄ciderūt caput saul et
expoliauerūt eū armis ⁊ miserūt
in terrā philistinoꝝ ꝑ circuitū vt
annūtiaret̄ in tēplo ydolorū et in
ꝓplis. Et posuerūt arma eius ī tē
plo astaroth. corpus vero eius su
spenderūt ī muro bethsan. Qd cū
vidissent habitatoēs iabes gala
ad quecunq; fecerant philistijm
saul: surrexerūt om̄es viri fortissi
mi ⁊ ambulauerūt tota nocte et

Saul h̄ morit.

tulerūt cadauera saul et cadaue
ra filioꝝ ei⁹ de muro bethsan. Ve
nerūtq; viri iabes galaad ⁊ com
busserūt ea igni et tulerūt ossa eoꝝ
et sepelierūt in nemore iabes et ie
iunauerūt septē diebus. ⁘

¶ Explicit liber regū p̄m⁹ ¶ In
cipit scd̄us. Ca. primuz.

Factū est aūt postq̄
mortuus ē saul vt
dauid reuerteret̄ a
cede amalech ⁊ ma
neret in sicelech du
os dies. In die autē tertio app a
ruit homo veniēs de castris saul
veste conscissa ⁊ puluere consper
sus caput. Et vt venit ad dauid
cecidit super faciem suam et ado
rauit. Dixitq; ad eū dauid. Vn
de venis. ⁊ Qui ait ad eum. De ca
stris israhel fugi. Et dixit ad eum
dauid. Quod est verbum quod
factum ē. ⁊ Indica mihi. Qui ait
Fugit populus ex prelio et multi
corruentes e populo mortui sunt.
sed et saul ⁊ ionathas filius ei⁹
interierūt. Dixitq; dauid ad ado
lescentem qui nuntiabat ei. Vn
de scis quia mortuus est saul et
ionathas filius eius. ⁊ Ait adole
scens qui nuntiabat ei. Casu ve
ni in montem gelboe et saul incū
bebat super hastam suam: porro
currus et equites appropinqua
bant ei ⁊ conuersus post tergum
suum videnscq; me vocauit. Cui
cum respondissem assum: dixit
mihi. Quis nam es tu. ⁊ Et aio ad
eū. Amalechites ego sū. Et locut⁹
est mihi. Sta super me ⁊ interfice

me quoniā tem

me quoniā tenent me āgustie et
adhuc tota anima mea in me est
Stansq; sup eū occidi illū Sciebā
em̄ q̄ viuere nō poterat p⁹ ruinā
Et tuli dyadema qd̄ erāt in capite
eius ⁊ armillā de brachio illius
et attuli ad te dn̄m meū huc Ap
prehendēs aūt dauid vestimēta
sua scidit. omnesq; viri q̄ erāt cū
eo ⁊ planxerūt et fleuerūt ⁊ ieiu
nauerūt vsq; ad vesperā sup saul
sup ionathan filiū eius ⁊ sup po
pulū dn̄i et sup domū israhel: eo
q̄ corruissent gladio. Dixitq; da
uid ad iuuenē qui nunciauerat
ei. Vnde es tu. Qui rn̄dit Filius
hoīs aduene amalechite ego sū.
Et ait ad eū dauid. Quare non ti
muisti mittere manū tuā vt occi
deres cristū dn̄i. Vocāsq; dauid
vnū de pueris suis ait. Accedens
irrue in eū Qui pcussit illū et mor
tuus est Et ait ad eū dauid San
guis tuus sup caput tuū. Os em̄
tuū locutū est aduersū te dicens:
ego interfeci cristū dn̄i. Planxit
aūt dauid planctū huiuscemodi
sup saul et sup ionathā filiū ei⁹
et precepit vt docerēt filios iuda
planctū sicut scriptū ē in libro iu
storū Et ait Considera israhel p
hijs q̄ mortui sūt sup excelsa tua
vulnerati Inditi israhel sup mon
tes tuos interfecti sūt Quō ceci de
rūt fortes. Nolite annunciare in
geth. neq; annūcietis in cōpitis
ascalonis: ne forte letent̄ filie phi
listijm ne exultēt filie īcircūcisoꝝ
Mōtes gelboe nec ros nec pluuia
veniāt sup vos Neq; sint agri pri
miciarū q̄ ibi abiectus ē clipeus
fortiū clipeus saul quasi nō esset
vnctus oleo a sanguine interfe
ctoruꝫ ab adipe fortiū Sagitta io
nathe nūq̄ redijt retrorsū et gla
dius saul nō est reuersus inanis
Saul ⁊ ionathas amabiles ⁊ de
cori valde in vita sua: in morteq̄
nō sūt diuisi Aquilis velociores
leonib⁹ fortiores Filij israhel sup
saul flete q̄ vestiebat vos coccino
in delicijs qui p̄bebat ornamēta
aurea cultui vestro Quō ceciderūt
fortes in p̄lio Jonathas in excel
sis tuis occisus ē. Doleo sup te fr̄
mi ionatha decore nimis et ama
bilis sup amorem mulieruꝫ Sicut
mater vnicū amat filiū suum ita
ego te diligebā. Quomodo ceci de
runt robusti et perierūt arma bel
lica. ¶ Ca. ij.

Igit̄ post hec consuluit dauid dn̄ꝫ
dicens Num ascendā in vnā de cī
tatibus iuda. Et ait dn̄s ad euꝫ.
Ascende. Dixitq; dauid Quo ascē
dam. Et rn̄dit ei In hebrō. Ascē
dit ergo dauid et due vxores e⁹
achinoē iesrlites et abigail vxor
nabal carmeli. ꝫ ⁊ viros q̄ erant
cū eo duxit dauid singulos cū do
mo sua et manserūt in opidis he
bron Venerūtq; viri iuda ⁊ vnx
erūt ibi dauid vt regnaret sup do
mū iuda Et nūciatū est dauid q̄
viri iabes galaad sepelissent saul
Misit ergo dauid nūcios ad vi
ros iabes galaad dixitq; ad eos
Benedicti vos a dn̄o qui fecistis
misericordiā hāc cum dn̄o vestro
saul et sepelistis eū Et nunc retri
buet quideꝫ vobis dn̄s misericor
diā et veritatē et ego reddaꝫ grāꝫ
eo q̄ fecistis verbū istud Confor
tentur man⁹ vestre et estote filij

fortitudinis Licz enī mortuꝰ fit do
minꝰ vr̄ saul·tam̄ me vnxit domꝰ
iuda ī regē sibi Abner aūt filius
ner pn̄ceps exc̄itus saul tulit his
boseth filiū saul ⁊ circūduxit eū
p castra: regēq; ꝯstituit sup gala
ad ⁊ sup iessuri ⁊ super iesrahel ⁊
sup effraī ⁊ sup beniamī ⁊ sup isrl̄
vniūsū· Quadraginta ānoꝝ erat
hesboseth filiꝰ saul cū regnare ce
pissz sup isrl̄ ⁊ duobꝰ ānis reg̃uit
Sola aūt domꝰ iuda seq̄bat̄ dd̄·
Et fuit numerus dieꝝ quos ꝯmo
ratꝰ ē dauid īperās ī hebron sup
domū iuda: septē ānorū ⁊ sex mē
siū· Egressusq; ē abner filiꝰ ner ⁊
pui hisboseth filij saul de castris
in gabaon· porro ioab filiꝰ sarvie
⁊ pueri dauid egressi sūt ⁊ occur
rerūt eis iuxta piscinā gabaon Et
cū in vnū cōuenissent: e regiōe se
derūt hij in vna pte piscine: ⁊ illi
ex altera· Dixitq; abner ad ioab·
Surgāt pueri: ⁊ ludāt corā nob̄
Et rn̄dit ioab· Surgāt· Surrexerūt
g̃ ⁊ transierunt nūo duodecī de be
niamī ex pte hisboseth filij saul:
⁊ duodecī de pueris dauid· App̄
hensoq; vnusquisq; capite cōpis
sui defixit gladiū in latus ꝯtrarij
⁊ ceciderūt simul· Vocatumq; est
nomē loci illiꝰ: ager robustoꝝ in
gabaon· Et ortum est bellū duruz
satis ī die illa: fugatusq; ē abner
⁊ viri isrl̄ a pueris dauid· Erant
aūt ibi tres filij sarvie: ioab ⁊ ab
isai ⁊ asahel· Porro asahel cursor
velocissimꝰ fuit: q̄si vnꝰ ex capre
is que morātur in siluis· Perseq̄
bat̄ autē asahel abner: ⁊ nō dedi
nauit ad dextraz siue ad sinistrā
omittēs pseq̄ abner· Respexit ita

q; abner post tergum suuz ⁊ ait·
Tu ne es asahel·ꝛ Qui respondit·
Ego sum· Dixitq; ei abner· Vade
ad dextram siue ad sinistraz ⁊ ap
prehende vnum de adolescentibz:
⁊ tolle tibi spolia eius· Noluit au
tem asahel omittere: quin vrge
rz eum· Rursumq; locutus est ab
ner ad asahel· Recede ⁊ noli me
sequi: ne forte compellar cōfodere
te in terraz ⁊ leuare nō potero faci
em meam ad ioab fratrez tuum·
Qui audire contempsit: ⁊ noluit
declinare· Percussit ergo eum ab
ner auersa hasta in inguine et
transfodit ⁊ mortuꝰ est in eodem
loco· Omnesq; qui transibāt per
locum illum in quo ceciderat asa
hel: ⁊ mortuus erat sb̄ sistebant·
Perseq̄ntibꝰ autē ioab ⁊ abisai
fugientez abner: sol occubuit· Et
venerūt vsq; ad collē aque du ctꝰ
qui ē ex adūso vallis ⁊ itineris de
serti in gabaon· Cōgregatiq; sūt
filij beniamin ad abner: ⁊ cōglo
bati in vnū cuneū: steterūt ī sūmi
tate tumuli vnius· Et exclamauit
abner ad ioab: ⁊ ait· Num vsq;
ad internetiōez tuꝰ mucro deseui
et·ꝛ An ig̃ras q̄ piculosa sit despe
racō·ꝛ Vsquequo n̄ dicis ꝓpl̄o ut
omittat persequi fratres suos·ꝛ
Et ait ioab· Viuit dominus: si lo
cutus fuisses mane recessissz popu
lus persequēs fratrem suū· In so
nuit g̃ ioab buccina ⁊ stetit ōnis
exercitus· nec persecuti sunt vltra
israhel· neq; iniere c̄tamē· Abner
autem ⁊ viri eius abierunt per cā
pestria moab tota nocte illa ⁊ tn̄s
ierunt iordanē· et lustrata omni
bethoron venerunt ad castra·

Porro ioab reuersus omisso abner
ꝯgregauit oēm ꝓplm et defuerūt
de pueris dauid decem ⁊ nouem
viri excepto asahele. Serui autē
dauid ꝑcusserūt de beniamin ⁊ de
viris qui erant cū abner: trecen
tos sexaginta q̄ et mortui sūt. Tu
lerūtq̄ asahel ⁊ sepelierunt eū in
sepulchro p̄ris sui ī bethleem. Et
ambulauerūt tota nocte ioab et
viri qui erāt cū eo et in ip̄o crepu
sculo ꝑuenerūt ī hebron ¶ Ca. iij.

Facta est ergo longa ꝯcerta
cio inter domū dauid ⁊ int̄
domū saulis: dauid proficiens ⁊
semp seip̄o robustior. dom⁹ autē
saul decrescens quotidie. Natiq̄
sūt filij dauid in hebron Fuitq̄ p̄
mogenit⁹ eius amon de achinoē
iesrlite et post eum cheleab de abi
gail vxore nabal carmeli. Porro
tercius absolon filius maacha
filie tholomai regis gessur. Quar
tus aūt adonias filius aggith et
quītus saphacias fili⁹ abithal.
Sextusq̄ ihetraam de egla vxoē
dauid Hij nati sūt dauid ī hebrō
Cū ergo esset preliū inter domuz
saul et domū dauid: abner filius
ner regebat domuz saul. Fuerat
autē sauli cōcubina noīe respha
filia achia ingressusq̄ ē ad eam
abner. Dixitq̄ hisboseth ad ab
ner. Quare ingressus es ad cōcu
binā p̄ris mei. Qui iratus nimis
ꝓpter v̄ba hisboseth: ait. Nūq̄d
caput canis ego sū adu̇sū iudaz
hodie qui fecerim mīaz sup domū
saul patris tui et sup frēs ⁊ pro
ximos eius et nō tradidi te ī ma
nu dauid et tu req̄sisti ī me q̄ ar
gueres ꝓ mlere hodie. Hec fatiat
de⁹ abner ⁊ hec addat ei: nisi qūo
iurauit dn̄s dauid sic faciā cū eo
vt transferat̄ regnū de domo saul
et eleuet̄ thronus dauid sup isrl̄
et sup iudaz a dan vsq̄ bersabee
Et nō potuit respōdere ei quicq̄ q̄
metuebat illū. Misit ergo abner
nūcios ad dauid in hebron ꝓ se
dicētes Cuius est terra. Et vt lo
querent̄ Fac mecuz amicicias et
erit man⁹ mea tecū et reducā ad
te vniu̇sū israhel. Qui ait. Optime
Ego faciā tecū amicicias ꝫ vnaz
rem peto a te dicens Non videbis
faciem meā anteq̄ adduxeris m̄
michol filiā saul ⁊ sic venies ⁊ vi
debis me. Misit autē dauid nūci
os ad hisboseth filiū saul dicēs
Redde vxorē meā michol quā de
spondi mihi centū p̄putijs phili
stijm Misit ergo hisboseth et tu
lit eaz a viro suo fatihel filio lais.
Sequebat̄q̄ eā vir suus plorās
vsq̄ baurim ⁊ dixit ad eū abner
Vade et reuertere Qui reuersus ē
Sermonēq̄ ītulit abner ad seni
ores israhel dicēs Tam heri q̄ nu
diusterci⁹ q̄rebatis dauid vt re
gnaret sup vos Nunc ergo facite
qm̄ dn̄s locutus est ad dauid di
cēs In manu serui mei dauid sal
uabo ꝓplm meuz israhel de manu
philistijm ⁊ omniū inimicoꝝ ei⁹
Locutus ē autez abner etiam ad
beniamin Et abijt vt loqueretur
ad dauid in hebron oīa q̄ placu
erāt israheli et vniuerso beniamī
venitq̄ ad dauid in hebron cum
vigīti viris Et fecit dauid abner
et viris eius qui venerāt cum eo
cōuiuiū Et dixit abner ad dauid
Surgā vt congregez ad te dn̄m

meum regē omnē isrl' et ineā tecū
fedus ⁊ imperes ōnibus sicut de
sidera t anima tua. Cū ergo dedu
xisset dauid abner ⁊ ille isset ī pa
ce: statī pueri dauid ⁊ ioab vene
rūt cesis latronib⁹ cū preda mag
na nimis. Abner aūt nō erat cuz
dauid in hebron. qr iā dimiserat
eū ⁊ ꝓfect⁹ fuerat in pace ⁊ ioab
⁊ ōnis exercitus q̄ erāt cū eo: po
stea venerāt. Nūciatū est itaqz io
ab a narrantib⁹. Venit abner fi
li⁹ ner ad regē ⁊ dimisit eū ⁊ abi
it in pace. Et ingressus ē ioab ad
regem ⁊ ait. Quid fecisti. Ecce vēit
abner ad te. Quare dimisisti eū ⁊
abijt ⁊ recessit. Ignoras abner fi
liū ner. qm̄ ad hoc venit ad te ut
decipet te ⁊ sciret exitū tuū ⁊ ītro
itū tuum ⁊ nossz ōnia que agis.
Egressus itaqz ioab a dauid misit
nūcios post abner ⁊ reduxit eū a
cisterna syra ignorāte dauid. Cū
qz redissz abner in hebron seorsū
abduxit eū ioab ad mediū porte
ut loq̄retur ei in dolo ⁊ percussit il
lū ibi in inguine ⁊ mortu⁹ ē: in vl
cionē sāguinis asahel fratris ei⁹
Q8 cū audissz dauid rez iā gestā
ait. Mūd⁹ ego sum ⁊ regnū meū
ap8 deū vsqz ī sēpiternū a sāguīe
abner filij ner ⁊ veniat sup caput
ioab ⁊ sup oēz domū pr̄is ei⁹: nec
defitiat de domo ioab fluxū semīs
sustinēs ⁊ leprosus. ⁊ tenens fusū
et cadēs gladio ⁊ indigēs pane.
Igit̄ ioab ⁊ abisai frat̄ eius int̄fe
cerūt abner: eo ꝙ occidissz asahel
fratrez eoꝝ in gabaon in prelio.
Dixit āt dauid ad ioab ⁊ ad oēz
populū qui erat cū eo. Scīdite ve
stimēta vr̄a ⁊ accīgimini saccis ⁊

Joab īt̄fec̄t abner

plāgite an̄ exequias abner. Por
ro rex dauid seq̄bat̄ feretꝝ. Cūqz
sepelissent abner in hebron leua
uit rex dauid vocez suam ⁊ fleuit
sup tumulū abner. Fleuit autem
⁊ omnis populus Plangēsqz rex
⁊ lugens abner. ait. Nequaq̄ ut
mori solēt ignaui: mortuus ē ab
ner Man⁹ tue ligate non sūt ⁊ pe
des tui n̄ sūt cōpedibus aggraua
ti. ꝫ sicut solent cadere coraz filijs
iniquitatis sic corruisti. Cōgemi
nāsqz omnis populus fleuit super
eum. Cūqz venisset vniūsa multi
tudo cibum capere cū dauid dara
adhuc die iurauit dauid dicens
Hec faciat mihi de⁹ et hec addat
si ante occasū solis gustauero pa
nē vel aliud quicq̄. Omnisqz po
pulus audiuit ⁊ placuerūt eis cū
cta que fecit rex in conspectu oīs
populi. Et ꝯgnouit omne vulg⁹
⁊ vniūsus israhel ī die illa quoni
am non actum fuisset a rege ut
occideretur abner filius ner. Dix
itquoqz rex ad seruos suos. Nū
ignoratis quoniā princeps ⁊ ma
xim⁹ cecidit hodie ī israhel. Ego
autem adhuc delicatus ⁊ vnctus
rex. Porro viri isti filij saruie duri
mihi sunt Retribuat domin⁹ faci
enti malū iux̄ maliciā suā.

Audiuit aūt hisbo Ca. iiij.
seth filius saul ꝙ cecidisset
abner ī hebron et dissolute sunt
manus eius omnisqz israhel per
turbatus est Duo autem viri prī
cipes latronum erant filio saul.
nomen vni banaa et nomen al
teri rechab filij rēmon berothite
de filijs beniamin. Siquidem et be
roth reputata est in beniamin.

Et fugerūt berothite in gathaim fuerūtq; ibi aduene vsq; ad tēp⁹ illud Erat autē ionathe filio saul filius debilis pedib⁹ Quinquēnis em fuit quando venit nūcius de saul et ionatha ex iesrahel. Tollēs itaq; eū nutrix sua fugit Cūq; festinaret vt fugēt cecidit. et claudus effectus ē habuitq; vocabulū miphiboseth. Venientes igit filij remmon berothite rechab et banaa ingresse sūt feruente die domū hisboseth. Qui dormiebat sup stratū suū meridie et ostiaria domus purgans triticū obdormiuit Ingressi sūt autē domū latenter assumētes spicas tritici et percusserūt eū in inguine rechab et banaa frater eius et fugerūt Cū autē ingressi fuissent domū ille dormiebat sup lectū suū in cubili et percutientes interfecerūt eū Sublatoq; capite eius abierūt p viā deserti tota nocte et attulerūt caput hisboseth ad dauid in hebron. dixerūtq; ad regē. Ecce caput hisboseth filij saul inimici tui qui q̄rebat animā tuā et dedit dñs dño nro regi vltionē hodie de saul et de semine eius. Respondens aūt dauid rechab et banaa fratri ei⁹ filijs remmon berothite: dixit ad eos. Viuit dñs q̄ eruit aiam meā de omni angustia qm eū q̄ annūtiauerat mihi et dixerat mortuus ē saul q̄ putabat se ꝓspera nūciāē tenui et occidi eū in sicelech cui oportebat me mercedē dare p nūtio. Quanto magis nūc cū hoīes impij interfecerūt virū innoxium in domo sua sup lectū suū nō quere tā sāguinē eius de manu vra et auferā vos de tra. ¶ Precepit itaq; dauid pueris suis et interfecerūt eos: pcidentesq; manus et pedes eor⁹ suspenderūt eos sup piscinas in hebron Caput aūt hisboseth tulerūt et sepelierunt in sepulcro abner in hebron ¶ Ca. v.

Et venerūt vniuerse tribꝰ isrl ad dauid in hebron dicētes Ecce nos os tuū et caro tua sumus Sed et heri et nudiustercius cum esset saul rex sup nos tu eras educens et reducēs israhel Dixit autē dñs ad te Tu pasces pplm meū israhel et tu eris dux sup israhel. Venerūtq; et seniores israhel ad regē in hebron et pcussit cū eis rex dauid fedus in hebron corā dño vnxerūtq; dauid in regē sup isrl Filius triginta ānor⁹ erat dauid cū regnare cepisset et q̄draginta annis regnauit In hebron regnauit sup iudam septē annis et sex mensibus. in iherusalem autez regnauit triginta tribꝰ annis sup omnē israhel et iudā. Et abijt rex et oēs viri q̄ erāt cū eo ī iherusalem ad iebuseū habitatorē terre dictūq; est dauid ab eis Non ingredieris huc ni abstuleris cecos et claudos dicentes Non ingredi et dauid huc Cepit autez dauid arcē syon: hec est ciuitas dauid. Proposuerat em dauid ī die illa pmiū: q̄ pcussisset iebuseū et tetigisset domatū fistulas et abstulisset cecos et claudos odiētes aiam dauid Idcirco dicit in puerbio Cecus et claudus nō intrabunt in templū Habitauit aūt dauid in arce syon et vocauit eā ciuitatem dauid et edificauit p gyrū a mello

Iherusalem et hisboseth

ij Tiferes recepit mercedē

a intrinsecus Et egrediebaꝫ pfici
ens atq; fugere cēs a dominꝰ deus
exercituū erat cū eo. Misitq; quoq;
hirā rex tiri nuncios ad dauid a
ligna cedrina a artifices lignoꝝ
artificesq; lapidū ad parietes et
edificauerūt domū dauid Et cog
nouit dauid quomā cōfirmassꝫ
eū dominꝰ regez sup isrl a quoni
am exaltassꝫ regnum eius sup po
pulū suum isrl. Accepit ergo da
uid adhuc concubinas a uxores de
ihĕrusalez postq; uenerāt de hebrō
Natiq; sūt dauid a alij filij a filie
a hec nomīa eoꝝ qui nati sūt ei ī
ihĕrusalez. Samua a sobab a na
than a salomō a ibaar a helisua
a nepheg a iaphia a helisama et
helida a helifeleth. Audierūt er
go philistijm q; unxissent dauid
in regē sup isrl a ascenderūt uniuer
si ut quererēt dauid. Qđ cum au
dissꝫ dauid: descēdit in presidiuz.
Philistijm aūt uenientes diffusi
sūt in valle raphaim. Et cōsuluit
dauid dñm dicēs. Si ascendā ad
philistijm a si dabis eos i manu
mea. Et dixit dñs ad dauid. Ascē
de: q; tradēs dabo philistijm ī ma
nu tua. Venit ergo dauid ad ba
alpharasim a percussit eos ibi a
dixit. Diuisit dñs inimicos meos
coram me. sicut diuidūtur aq̄. Pro
pterea uocatū ē nomē loci illi⁹ ba
alpharasim. Et reliq̄erūt ibi sculp
tilia sua: q̄ tulit dauid a uiri eius
Et addiderūt adhuc philistijm
ut ascēderent a diffusi sūt ī valle
raphaim. Cōsuluit autez dauid
dñm. Si ascēdā cōtra philisteos
a tradas eos i manꝰ meas. Qui
rndit. Nō ascendas contra eos sed
gira post tergū eoruz a uenies ad
eos ex aduerso piroꝝ. Et cū audie
ris sonitū gradientis in cacumine
piroꝝ nūc imbis pliū. q; tūc egre
diet dñs añ facie tuā: ut percutiat
castra philistijm Fecit itaq; dd si
cut pceperat ei dñs a percussit philī
stijm de gabaa usq; dū uenias ge

Congregauit Ca. vi. Gezer.
aūt rursū dd oēs electos ex
isrl triginta milia. Surrexitq; dd
a abijt a uniuersus populus q̄ erat
cū eo de uiris iuda ut adducerēt
archā dei: super quā inuocatum ē
nomē domini exercituū sedētis in
cherubim sup eam. Et imposuerūt
archā dei sup plaustrum nouuz.
Tuleruntq; eam de domo amina
dab qui erat in gabaa. Osa autē
a hayo filij aminadab minabāt
plaustrum nouū. Cūq; tulissent
eam de domo aminadab qui erat
in gabaa custodiens archā dei.
hayo precedebat archā dei. dauid
autem a omnis israhel ludebant
coram domino: in ōmibus lignis fa
brefactis a citharis a liris et tūpa
nis a sistris et cimbalis. Postq̄
autē uenerūt ad areaz nachor ex
tendit osa manū ad archā dei et
tenuit eam. quomā calcitrabant
boues et declinauerūt eam. Iratus
q; est indignacōe dominꝰ contra
osam a percussit eum sup temeita
te qui mortuꝰ est ibi iuxta archā
dei. Cōtristatꝰ ē āt dauid eo q; p
cussissꝫ dñs osā a uocatū ē nomē
loci illi⁹ percussio osa usq; ī diem
hāc. Et extimuit dd dñz ī die illa
dicens Quō ingredietur ad me ar
cha dñi. Et noluit diuertē ad se ar
chā dñi in ciuitatē dd ꝫ diuertit

eam in domū obededom gethei · Et
habitauit archa dñi ī domo obe
dedom gethei tribus mensib⁹ · et
benedixit dñs obededom et om̄ez
domū ei⁹ Nūciatūq; ē regi dauid
q̄ bñdixiss; dñs obededom et oīa
eius ꝓpter archaz dei · Dixitq; da
uid · Ibo et reducā archā cū bene
dictione ī domū meā · Abijt ergo
dauid et adduxit archā dei de do
mo obededom in ciuitatem dauid
cū gaudio · ⁊ erāt cū dauid septē
chori et victima vituli · Cūq; trā
scendissent q̄ portabāt archā dñi
sex passus ymolabant bouem et
ouē ⁊ arietē et dauid ꝑcutiebat ī
organis et saltabat totis virib⁹
ante dñm Porro dauid erat acci
ctus ephot lineo ⁊ dauid ⁊ om̄is
domus israhel ducebāt archaz te
stamēti dñi in iubilo ⁊ in clango
re buccine Cunq; intrass; archa
dñi in cītatez dauid: michol filia
saul ꝓspiciēs ꝑ fenestrā: vidit re
gē dauid subsilientē atq; saltātē
corā dño et despexit eū ī corde suo
Et introduxerūt archā dñi et im
posuerūt eaz in loco suo in medio
tabernaculi q̄d tetēderat ei dauid
⁊ obtulit dauid holocausta corā
dño et pacifica Cūq; ꝯplesset of
ferens holocausta ⁊ pacifica: bñ
dixit ꝓpl'o ī nomīe dñi exercituū
⁊ partitus ē multitudini vniuerse
israhel tā viro q̄ mulieri singulis
colliridā panis vnā et assaturaz
bubale carnis vnā ⁊ similā frixā
oleo Et abijt oīs ꝓpl's vn⁹ q̄sq; in
domū suā Reuersusq; ē dauid vt
bñdiceret domui sue et egressa mi
chol filia saul in occursū dd · ait ·
Quā glosus fuit hodie rex israhel

discooperiens se añ ācillas ꝑuoꝝ
suoꝝ et nudatus ē quasi si nudet
vn⁹ de scurris · Dixitq; dauid ad
michol Viuit dñs quia ludā āte
dñm qui elegit me potius q̄ prēz
tuū ⁊ q̄ omnē domū eius ⁊ prece
pit m̄ vt essem dux sup populuz
dñi ī israhel Et ludā ⁊ vilior fiam
q̄ factus sū ⁊ ero humilis ī oculis
meis et cū ancillis de quib⁹ locu
ta es glosior apparebo · Igitur mi
chol filie saul nō ē nat⁹ fili⁹ vsq;
in diem mortis sue ¶ Ca · vij ·

Factū est autē cū sedisset rex
in domo sua et dñs dedisset
ei requiē vndiq; ab vniuersis ini
micis suis: dixit ad nathā ꝓphe
tam Videsne q̄ ego habitē in do
mo cedrina et archa dei posita sit
in medio pelliū · Dixitq; nathan
ad regē · Omne q̄d ē in corde tuo
vade fac q̄ dñs tecū ē Factū ē au
tem in illa nocte et ecce ꝑmo dñi
ad nathan dicēs Vade ⁊ loquē
ad seruū meum dauid Hec dicit
dñs Nūquid tu edificabis mihi
domū ad habitandū · Neq; enim
habitaui in domo ex die illa qua
eduxi israhel de terra egipti vsq; ī
diem hanc ꝫ ambulabā in taber
naculo et in tentorio ꝑ cūcta loca
q̄ trāsiui cū omnib⁹ filijs israhel ·
Nunq̄d loquēs locut⁹ sū ad vnā
de tribub⁹ israhel cui p̄cepi vt pa
sceret ꝓpl'm meū israhel dicēs: q̄re
nō edificasti mihi domū cedrinaz
Et nūc hec dices ꝑuo meo dauid
Hec dicit dñs exercituū Ego tuli
te de pascuis sequentē greges vt
esses dux sup ꝓpl'm meū israhel ⁊
fui tecū in omnib⁹ vbicunq; am
bulasti ⁊ int'feci vniūsos ī inimicos

tuos a facie tua: feciq; tibi nomē
grande iuxta nomen magnoꝝ q̄
sūt in terra. Et ponā locum popu
lo meo israhel ⁊ plantabo eum et
habitabo cū eo ⁊ nō turbabitur
āplius: nec addēt filij iniquitatis
ut affligāt eum sicut prius ex die
q̄ cōstitui iudices sup populū me
um israhel. Et requiē dabo tibi ab
ōnibus inimicis tuis: predicitq;
tibi dominꝰ. ꝙ faciat tibi dominꝰ
domū. Cūq; cōpleti fuerint dies
tui ⁊ dormieris cum p̄ribus tuis:
suscitabo semē tuū post teqd̄ egre
dietur de vtero tuo ⁊ firmabo reg
nū eius. Ipse edificabit domū no
mini meo ⁊ stabiliā thronū r̄gni
eius vsq; in sēpiternū. Ego ero ei
in prēm ⁊ ipse erit mihi in filiuꝫ.
Qui si inique aliquid gesserit. ar
guā eum in virga viroꝝ ⁊ in pla
gis filioꝝ hominū Misericordiaꝫ
autē meā nō auferam ab eo: sicut
abstuli a saul. quē amoui a facie
mea. Et fidelis erit domꝰ tua ⁊ reg
nū tuum vsq; in eternū añ faciez
meā ⁊ thronꝰ tuus erit firmꝰ iu
giter. Scd̄m ōnia verba hec ⁊ iux
ta vniūsā visionē istā. sic locutus
est nathā ad dauid. Ingressus ē
autem rex dauid ⁊ sedit coraꝫ do
mino ⁊ dixit. Quis ego sum domi
ne deꝰ ⁊ que domꝰ mea. q̄ addux
isti me hucusq;. Sed ⁊ hoc parū
visū est in cōspectu tuo dn̄e deꝰ ni
si loquēris etiā de domo serui tui ī
lōginquū. Ista est enim lex adaꝫ
domine deus. Quid ergo addere
poterit adhuc dauid ut loquatur
ad te. Tu enim scis seruū tuū do
mine deꝰ. Propter verbum tuū ⁊
scd̄m cor tuuꝫ fecisti ōnia magna
lia hec. ita ut notuꝫ faceres seruo
tuo Idcirco magnificatus es dn̄e
deꝰ. quia nō est similis tui: neq; ē
deus extra te in omnibus que au
diuimꝰ auribus nostris Que est
autez ut populus tuꝰ israhel gēs
in terra propter quā iuit deꝰ ut r̄
dimeret eā sibi in populuꝫ ⁊ pone
ret sibi nomen faceretq; eis mag̃
lia ⁊ horribilia super terrā. a facie
populi tui quem redemisti tibi ex
egypto. gentem ⁊ deuꝫ eius. Fir
masti enim tibi populuꝫ tuū isra
hel in populū sempiternū ⁊ tu do
mine deus factus es eis in deum.
Nūc ergo domine deus verbū qd̄
locutus es super seruum tuū ⁊ su
per domum eius suscita in sempit̄
nuꝫ ⁊ fac sicut locutus es ut mag̃
ficetur nomē tuum vsq; in sempi
ternū atq; dicatur. Dominꝰ deus
exercituū deus super israhel. Et do
mꝰ ꝑui tui dauid erit stabilita co
rā domino. quia tu domīe exercituū
deꝰ isrl̄ reuelasti aurem ꝑui tui di
cēs. domū edificabo tibi: ꝓpt̄ea in
ueīt ꝑuꝰ tuꝰ cor suū ut oraꝫ te oā
cōe hac. Nūc g̊ dn̄e deꝰ tu es deꝰ:
⁊ v̄ba tua erūt vera Locutꝰ es em̄
ad seruū tuū bona hec. Incipe g̊ ⁊
bn̄dic domui serui tui ut sit ī sēpi
ternū corā te. q̄ tu dn̄e deꝰ locutꝰ
es: bn̄dictiōe tua bn̄dicet̄ domꝰ ꝑ
ui tui in sēpiternū. ¶ Ca. viij.

Factū ē āt ptꝰ hec ꝑcussit dd̄
philistijm ⁊ hūiliauit eos ⁊
tulit dd̄ frenū tributi de māu phi
listijm ⁊ ꝑcussit moab ⁊ mēsus ē
eos funiculo coequās terre. Mē
sus ē āt duos funicl̄os vnū ad oc
cidēdū ⁊ vnū ad viuificād̄. Factꝰ
q; ē moab dd̄ seruiēs sb̄ tributo

Et pcussit dauid adadezer filium
roob regē soba quādo ꝓfectus ē
vt dñaret sup flumē eufraten · Et
captis dauid ex pte ei⁹ millesep
tingentis eq̄tibus et viginti mili
bus peditū: subneruauit omnes
iugales curuū Dereliquit aūt ex
eis centū curr⁹ · Venitq̄ siria da
masci vt p̄sidiuz ferret adadezer
regi soba et pcussit dauid de siria
vigītiduo milia viroꝝ ⁊ posuit dd
p̄sidiū in siria damasci: factaq̄ ē
syria dauid seruiēs sub tributo ·
Seruauitq̄ dñs dauid in om̄ib⁹
ad quecūq̄ ꝓfectus ē Et tulit da
uid arma aurea q̄ habebāt serui
adadezer et detulit ea in iherusalē
Et de bethe et de berothciuitatib⁹
adadezer tulit rex dauid es multū
nimis de q̄ fecit salomon omnia
vasa erea in tēplo et mare eneuz
et colūnas et altare Audiuit aūt
thou rex emath q̄ pcussisset da
uid om̄e robur adadezer Et misit
thou ioram filiuz suū ad regē da
uid vt salutaret eū cōgratulans
et grās ageret eo q̄ expugnassz
adadezer ⁊ percussisset eū Hostis
quippe erat thou adadezer · Et in
manu eius erāt vasa aurea ⁊ va
sa argentea et vasa erea q̄ et ipē
sanctificauit rex dauid dño cū ar
gento et auro q̄ sāctificauerat de
vniuersis gētib⁹ q̄s subegerat de
siria et moab et filijs ammon et
philistijm ⁊ amalech ⁊ de manu
bijs adadezer filij roob regis so
ba Fecitq̄ sibi dauid nomē cum
reuerteret capta syria in valle sa
linarū cesis decē et octo milib⁹ et
in gebelē ad vigītitria milia ⁊ po
suit ī ydumea custodes: statuitq̄
p̄sidiū Et facta est vniuersa ydu
mea seruiens dauid et seruauit
dñs dauid in om̄ib⁹ ad quecūq̄
profect⁹ ē Et regnauit dauid sup
omnez israhel: faciebatq̄ dauid
iudiciū et iusticiā om̄i ꝓplo suo ·
Joab autē filius saruie erat sup
exercitū: porro iosaphat fili⁹ ach
ilud erat acomentarijs ⁊ sadoch
filius achitob ⁊ achimelech fili
us abiathar erāt sacerdotes ⁊ sa
raias scriba: banamias autē fili⁹
ioiade sup cherethi ⁊ felethi Filij
autē dauid sacerdotes erāt · Et di
xit dauid Putasne ē aliquis qui
remanserit de domo saul vt faciā
cū eo miscdiaz ꝓpter ionathan ·

¶ Ca · ix ·

Erat aūt de domo
saul seruus noīe siba Quez
cū vocasset rex ad se: dixit ei · Tu
ne es siba · Et ille rñdit Ego sum
seru⁹ tu⁹ Et ait rex · Nūq̄d supest
aliq̄s de domo saul vt faciā cū eo
misericordiaz dei · Dixitq̄ siba re
gi Supest filius ionathe debilis
pedibus Vbi inquit est · Et siba
ad regē Ecce ait ī domo ē machir
filij amihel in lodabar Cū aūt ve
nisset miphiboseth fili⁹ ionathe
filij saul ad dauid: corruit ī faciez
suā ⁊ adorauit Dixitq̄ dauid · Mi
phiboseth · Qui rñdit · Assum ser
uus tu⁹ · Et ait ei dauid Ne time
as q̄ faciens faciā in te misericor
diā ꝓpter ionathan p̄rem tuū et
restituā tibi om̄es agros saul pa
tris tui et tu comedes panez ī mē
sa mea semp Qui adorans euz di
xit Quis ego sū seruus tuus qm̄ re
spexisti sup canē mortuū sil'ez mei
Vocauit itaq̄ rex sibam pueruz
saul et dixit ei · Omnia quecunq̄

fuerūt saul ⁊ vniuersā domū ei⁹
dedi filio domini tui. Operare igit̄
ei terram tu ⁊ filij tui ⁊ serui tui: ⁊
inferes filio dn̄i tui cibos ut alat̄
Miphiboseth aūt filius dn̄i tui.
comedet sēp panem super mēsaꝫ
meā. Erant aūt sibe quindecim fi
lij ⁊ viginti serui. Dixitq; siba ad
ēgem. Sicut iussisti dn̄e mi rex ser
uo tuo. sic fatiet seru⁹ tuus. Et mi
phiboseth comedet super mēsam
meaꝫ q̄si vn⁹ de filijs regis. Habe
bat autē miphiboseth filiū puu
lum noīe micha. Omnis vero cog
nacio dom⁹ sibe seruiebat miphi
boseth. Porro miphiboseth habi
tabat in iherusalez. q̄ de mēsa re
gis iugiter vescebat̄ et erat clau
dus vtroq; pede. ¶ Ca. x.

Factum est autē post hec. ut
moreret̄ rex filiorū ām̄on ⁊
regnauit anon filius ei⁹ pro eo.
Dixitq; dauid. Faciā misericordi
am cū anon filio naas. sicut fecit
pr̄ eius mecū misericordiā. Misit
ergo dauid cōsolans eū per ser
uos suos super pr̄is interitu. Cuꝫ
aūt venissent serui dauid in terrā
filiorum ām̄on. dixerūt pn̄cipes
filioꝝ ām̄on ad anon dn̄m suuꝫ.
Putas q̄ propter honorem pr̄is
tui miserit dauid ad te cōsolato
res ⁊ nō id̄o ut te inuestigaꝫ ⁊ ex
ploraret ciuitatem ⁊ euerteret eā
misit dauid seruos suos ad te.
Tulit itaq; anon seruos dauid.
rasitq; dimidiā ptem barbe eorū
⁊ p̄scidit vestes eoꝝ medias vsq;
ad nates ⁊ dimisit eos. Q̄d cū nū
ciatum esset dauid misit in occur
sum eorum. Erant enim viri confu
si turpiter valde. Et mādauit eis
dauid. Manete in ihericho donec
crescat barba vestra ⁊ tūc reuerti
mini. Vidētes autē filij ām̄on q̄
iniuriā fecissent dauid: miserūt ⁊
conduxerūt mercede sirū roob ⁊
siruꝫ soba viginti milia peditū ⁊
a rege maacha mille viros ⁊ ab
histob decē milia virorū. Q̄d cuꝫ
audisset dauid: misit ioab ⁊ ōnē
exercitū bellatoꝝ. Egressi sūt ḡ filij
ām̄on ⁊ direxerūt aciē ante ipsū
introitū porte. Sirus aūt soba et
roob ⁊ histob ⁊ maacha seorsuꝫ
erant in campo. Vidēs ergo ioab
q̄ prepatum esset aduersuꝫ se p̄
lium ⁊ ex aduerso ⁊ post terguꝫ
elegit sibi ex omnib⁹ electis isra
hel ⁊ instruxit aciē cōtra sirū. reli
quā autē ptem populi tradidit
abisai fratri suo. Qui direxit aciē
aduersum filios ām̄on. Et ait io
ab. Si preualuerint aduersū me
siri: eris mihi in adiutoriū. si āt fi
lij ām̄on p̄ualuerint adūsum te:
auxiliabor tibi. Esto vir fortis et
pugnem⁹ pro populo nostro ī ci
uitate dei nostri. Dominꝰ autē fa
ciet q̄d bonum est in cōspectu suo
Iniit itaq; ioab ⁊ populus q̄ erāt
cū eo certamē cōtra siros qui sta
tim fugerūt a facie eius. Filij aūt
ām̄on videntes quia fugissent si
ri: fugerunt ⁊ ipsi a facie abisai ⁊
ingressi sunt ciuitatem. Reuersus
q; est ioab a filijs ām̄on et venit
ihrl̄z. Vidētes igr̄ filij ām̄on qm̄
sir⁹ expauit ⁊ qm̄ corruissꝫ coraꝫ
isrl̄ ꝯgregati sūt pit̄. Misitq; ada
dezer ⁊ eduxit siros q̄ erāt trāsflu
uiū ⁊ adduxit eoꝝ exercitū. Sobach
āt mgr̄ militie adadezer erat pn̄
ceps eoꝝ. Quod cū nūciatuꝫ essꝫ

dauid cōtraxit om̄em israhelem
et transiuit iordanē venitq; in he
lam. Et direxerūt aciē siri ex aduerso
dauid et pugnauerūt ɔtra israhel
Fugerūtq; siri a facie israhel ⁊ oc
cidit dauid de siris septingentos
currus ⁊ q̄draginta milia equitū
et sobach pricipē milicie ꝑcussit
qui statim mortuus ē. Videntes
aūt vniuersi reges q̄ erāt in p̄sidio
adadezer se victos ab israhel: ex
pauerūt ⁊ fugerūt quinq̄ginta ⁊
octomilia corā israhel. Et fecerūt
pacē cū israhel ⁊ ꝑuierūt eis. timu
erūtq; siri auxilium prebere filijs
ammon ¶ Ca. xi.

Factū est autē vertēte anno
eo tp̄e quo solent reges ad
bella ꝓcedere misit dauid ioab. ⁊
ꝑuos suos cū eo ⁊ vniuersū israhel
et vastauerūt filios ammō ⁊ obse
derūt rabba. Dauid āt remansit
in ihrl'm. Dum hec agerent̄ acci
dit quadā die vt surgēt dauid de
stratu suo post meridiem ⁊ deam
bulabat in solario domus regie
viditq; mulierē se lauantē ex ad
uerso sup̄ solariū suū Erat autē
mlier pulchra valde. Misit ergo
rex et req̄siuit q̄ esset mulier Nun
ciatūq; ē ei ꝙ ipsa esset bethsabee
filia heliā vxor vrie ethei. Missis
itaq; dauid nūcijs: tulit eā. Que
cū ingressa esset ad illū: dormiuit
cū ea Statimq; sāctificata ē ab im
mundicia sua et reuersa ē ī domū
suā ɔcepto fetu Mittensq; nūcia
uit dauid et ait. Concepi. Misit
autē dauid ad ioab. dicens. Mit
te ad me vriā etheū Misitq; ioab
vriā ad dd Et veīt vrias ad dd q̄
siuitq; dd q̄ rcē agēt ioab ⁊ ꝓpl's

et qūo āministraret̄ bellū Et dixit
dauid ad vriam. Vade in domū
tuā et laua pedes tuos. Et egress9
est vrias de domo regis: secutusq;
ē eū cibus regius. Dormiuit autē
vrias ante portā domus regie cū
alijs seruis dn̄i sui et nō descēdit
ad domū suā Nūciatūq; ē dauid
a dicētibus Non iuit vrias in do
mū suā Et ait dauid ad vriaz Nū
q̄d nō de via veīsti. Quare n̄ descē
disti ī domū tuā. Et ait vrias ad
dauid Archa dei ⁊ israhel ⁊ iuda
habitant in papilionib9 et dn̄s
meus ioab et ꝑui dn̄i mei sup̄ faci
em terre manēt et ego ingrediar
domū meā vt ɔmedā et bibaz et
dormiā cū vxore mea. Per salutē
tuā et ꝑ salutē anime tue nō faci
am rem hāc Ait ergo dauid ad
vriam Mane hic etiam hodie et
cras dimittā te Mansit vrias in
iherusalē in die illa et altera ⁊ vo
cauit eū dauid vt ɔmederet corā
se et biberet ⁊ inebriauit eū. Qui
egressus vespe dormiuit ī stratu
suo cū ꝑuis dn̄i sui et ī domū suaz
nō descendit. Factū ē ergo mane
⁊ scripsit dauid epistolā ad ioab
misitq; ꝑ manū vrie scribēs ī epi
stola. Ponite vriam ex aduerso
belli vbi fortissimū ē preliū ⁊ dere
linq̄te eū vt ꝑcussus intereat Igit̄
cū ioab obsideret vrbem. Posuit
vriam in loco vbi sciebat viros
esse fortissimos: egressiq; viri de
ciuitate bellabāt aduersū ioab ⁊
ceciderūt de populo ꝑuorū dauid
et mortuus est etiā vrias etheus
Misit itaq; ioab ⁊ nunciauit da
uid om̄ia v̄ba prelij. p̄cepitq; nū
cio dicēs. Cū cōpleueris vniuersos

sermones belli ad regem. si eum videris indignari & dixerit quare accessistis ad murum ut preliaremini an ignorabatis q multa desuper ex muro tela mittantur quis percussit abimelech filium ierobaal: nonne mulier misit super eum fragmen mole de muro & interfecit eum in thebes. quare iuxta murum accessistis dices. Etiam seruus tuus vrias ethæus occubuit Abiit ergo nuntius & venit & narrauit dauid omnia que ei preceperat ioab & dixit nuntius ad dauid. Preualuerunt adversum nos viri & egressi sunt ad nos in agrum. Nos autem facto impetu persecuti eos sumus usq ad portas ciuitatis & direxerunt iacula sagittarii ad seruos tuos ex muro desuper. mortuique sunt de seruis regis. Quin etiam seruus tuus vrias ethæus mortuus est Et dixit dauid ad nuntium. Hec dices ioab. Non te frangat ista res. Varius enim euentus est belli & nunc hunc & nunc illum consumit gladius. Conforta bellatores tuos aduersus vrbem ut destruas eam & exhortare eos. Audiuit autem vxor vrie q mortuus esset vrias vir suus & planxit eum. Transactoq luctu misit dauid & introduxit eam in domum suam et facta est ei vxor peperitq ei filium Et displicuit verbum hoc quod fecerat dauid coram domino. ¶ Ca. xij.

Misit ergo dominus nathan ad dauid. Qui cum venisset ad eum: dixit ei. Respice mihi in iudicium. Duo viri erant in ciuitate vna. vnus diues & alter pauper. diues habebat oues & boues plurimos valde. pauper autem nihil habebat omnino preter ouem vnam paruulam quam emerat & nutrierat & que creuerat apud eum cum filiis eius simul de pane illius comedens & de calice eius bibens & in sinu illius dormiens. eratq illi sicut filia. Cum autem peregrinus quidam venisset ad diuitem: parcens ille sumere de ouibus & de bobus suis ut exhiberet conuiuium peregrino illi q venerat ad se: tulit ouem viri pauperis & preparauit cibos homini q venerat ad se. Iratus autem indignatione de uiri adventum hominis illius minis dixit ad nathan. Viuit dominus. quia filius mortis est vir q fecit hoc. Ouem reddet in quadruplum eo q fecerit verbum istud & non pepercerit. Dixit autem nathan ad dauid Tu es ille vir q fecisti hanc rem Hec dicit dominus deus israel Ego vnxi te in regem super israel & ego eripui te de manu saul & dedi tibi domum domini tui & uxores domini tui in sinu tuo. dedique tibi domum israel et iuda & si parua fuit ista: adiiciam tibi multomaiora. Quare ergo contempsisti verbum domini ut faceres malum in conspectu meo? Vriam ethæum percussisti gladio et uxorem illius accepisti in uxorem tibi & interfecisti eum gladio filiorum ammon. Quam ob rem non recedet gladius de domo tua usq in sempiternum eo q despexeris me & tuleris uxorem vrie ethei ut esset uxor tua. Itaq hec dicit dominus. Ecce ego suscitabo super te malum de domo tua & tollam uxores tuas in oculis tuis & dabo proximo tuo & dormiet cum uxoribus tuis in oculis solis huius Tu enim fecisti abscondite. ego autem faciam verbum istud in conspectu omnis israel & in conspectu solis huius

Et dixit dauid ad nathan · Pec
caui dño · Dixitq; nathan ad da
uid dñs q̄ trāstulit peccatū tuuz
Non morieris · Verūtamen qm̄
blasphemare fecisti inimicos no
men dñi ꝓpter verbū hoc : filiꝰ q̄
natus ē tibi morte morietur Et re
uersus ē nathan in domum suaz
Percussitq; dñs paruulū quē pe
pit vxor vrie dauid et desperatus
est Depcatusq; ē dauid dñm pro
puulo et ieiunauit dauid ieiuno
et ingressus seorsū iacuit sup t̄raz
Venerūt aūt seniores domus eiꝰ
cogētes eū vt surgeret de t̄ra Qui
noluit nec comedit cū eis cibum
Accidit aūt die septima vt more
ret̄ infans : timuerūtq; s̄ui dauid
nūciare ei q̄ mortuꝰ esset puulus
Dixerūt em̄ · Ecce cū puulꝰ adhuc
viueret loq̄bamur ad eum ⁊ nō
audiebat vocez nr̄am : quātoma
gis si dixerimus mortuus ē puer
se affliget · Cū ergo dauid audis
set seruos suos musitātes : intel
lexit q̄ mortuus esset infantulus
Dixitq; ad seruos suos · Num mor
tuus ē puer · Qui rn̄derūt ei · Mor
tuus est · Surrexit ergo dauid de
terra et lotus vnctusq; ē · Cunq;
mutasset vestē ingressus ē domū
dñi ⁊ adorauit ⁊ venit in domum
suā · petiuitq; vt ponerent ei panē
⁊ comedit · Dixerūt aūt ei serui sui
Quis ē sermo quē fecisti · Propt̄
infantē cū adhuc viueret ieiuna
sti ⁊ flebas : mortuo autez puero
surrexisti ⁊ comedisti panē · Qui
ait Propter infantē dū adhuc vi
ueret ieiunaui ⁊ fleui · Dicebā em̄
Quis scit si forte donet eum mihi
dñs ⁊ viuat infans · Nūc aūt q̄
mortuus ē quare ieiuno · Nūq̄d
potero reuocaē eū amplius · Ego
vadā magis ad eū · ille vero non
reuertet̄ ad me · Et cōsolatꝰ ē da
uid bethsabee vxorez suaz : ingres
susq; ad eā : dormiuit cum ea · Que
genuit filiū ⁊ vocauit nomē eius
salomō et dñs dilexit eū Misitq;
eū in manu nathan ꝓphete et vo
cauit nomē eius amabilis dño :
eo q̄ diligeret eū dñs · Igitur pu
gnabat ioab cōtra rabbath fili
orū ammon ⁊ expugnabat vrbē
regiā · Misitq; ioab nūcios ad da
uid dicēs Dimicaui aduersū rabba
et capienda ē vrbs aquaꝝ Nūc
igit̄ cōgrega reliquā partē ꝓpl̄i et
obside ciuitatē ⁊ cape eaz : ne cū a
me vastata fuerit vrbs · nomini
meo ascribat̄ victoria · Cōgrega
uit itaq; dauid om̄em ꝓpl̄m et ꝓ
fectꝰ ē aduersū rabba · Cunq; di
micasset cepit eam Et tulit dyade
ma melchon de capite eius pōdo
auri talentuz · habēs gēmas p̄cio
sissimas ⁊ impositū est sup caput
dauid · Sed et predam ciuitatis
asportauit multā valde : ꝓpl̄umq̄
eius adducens serrauit et circū
egit sup eos ferrata carpenta · Di
uisitq; cultris et trāsduxit ī typo
laterū · Sic fecit vniuersis ciuita
tibus filiorū ammon Et reuersus
est dauid et omnis exercitus in
iherusalem · ¶ Ca · xiij ·

Factum ē aūt post hec vt ab
salon filij dauid sororez spe
ciosissimā vocabulo thamar ad
amaret ammō filius dauid et de
periret in eā valde · ita vt ꝓpt̄ amo
rez eius egrotaret q̄ cū esset v̄go
difficile ei videbat̄ · vt quippiam

inhoneste ageret cum ea. Erat au
tem ammon amicꝰ nomine iona
dab filius semmaa fratris dauid
vir prudēs valde. Qui dixit ad eū
Quare sic attenuaris matie fili re
gis per singulos dies. Cur nō in
dicas mihi. Dixitq; ei ammon.
Thamar sororem fratris mei ab
salon amo Cui respōdit ionadab
Cuba super lectū tuū ⁊ languorē
simula. cūq; venerit pater tuꝰ ut
visitet te. dic ei. Veniat oro tha
mar soror mea ut det m̄ cibum et
fatiat pulmentum ut comedam
de manu eius. Accubuit itaq; am
mon ⁊ quasi egrotare cepit Cūq;
venisset rex ad visitandū eum ait
ammon ad regē. Veniat obsecro
thamar soror mea ut fatiat ī ocu
lis meis duas sorbiciunculas et
cibum paratum capiam de maū
eiꝰ. Misit ergo dauid ad thamar
domū dicens. Veni ī domum am
mon fratris tui ⁊ fac ei pulmentū
Venitq; thamar in domum am
mon fratris sui. ille autē iacebat.
Que tollens farinam cōmiscuit ⁊
liquefatiens in oculis eius coxit
sorbiciunculas. tollēsq; quod ex
coxerat effudit ⁊ posuit corā eo ⁊
noluit comedere. Dixitq; ammon
Eicite vniuersos a me. Cūq; eie
cissent omnes. dixit ammon ad
thamar. Infer cibū in cōclaui ut
vescar de manu tua. Tulit ḡ tha
mar sorbiciunculas quas fecerat
⁊ intulit ad ammon fratrem suū
in ꝯclaui. Cūq; obtulisset ei cibū
apprehendit eaꝫ ⁊ ait. Veni cuba
mecum soror mea. Que respondit
ei Noli frater mi noli opprimē me
neq; enim hoc phas est in israhel

Noli facere stulticiam hanc. Ego
enim ferre nō potero obprobriū
meū ⁊ tu eris quasi vnus de insipi
entibus in isrl: quī potius loque
re ad regem ⁊ non negabit me ti
bi. Noluit autē ammon acquiscē
precibus eius. ꝫ p̄ualens viribꝰ
oppressit eam ⁊ cubauit cū ea. Et
exosā eā habuit odio magno ni
mis ita ut maius essꝫ odiū q̄ ode
rat eā amore quo ante dilexerat.
Dixitq; ei ammon. Surge ⁊ vade
Que rn̄dit Maius est hoc malum
quod nūc agis aduersum me q̄
quod ante fecisti expellēs me. Et
noluit audire eā. ꝫ vocato puero
q̄ ministrabat ei. dixit. Eice hanc
a me foras ⁊ claude ostiū post eaꝫ
Que induta erat talari tunica hu
iuscemodi em̄ filie regis virgines
vestibꝰ vtebant̄. Eiecit itaq; eaꝫ
minister illius foras. clausitq; fo
res post eā. Que aspgēs cinerē ca
piti suo scissa talari tunica. imposi
tisq; manibꝰ sup caput suū ibat ī
grediēs atq; clamās. Dixit aūt ei
absalō frat̄ suꝰ. Nūq̄d āmon frat̄
tuꝰ cōcubuit tecū. Sꝫ nūc soror ta
ce. frat̄ tuus ē. Neq; affligas cor
tuū p hac re. Māsit itaq; thamar
ꝯtabescēs in domo absalō frīs sui
Cū autē audissꝫ rex dd̄ verba hec
cōtristatus ē valde ⁊ noluit cōtri
stare spm̄ ammō filij sui qm̄ dilige
bat eū. qr p̄mogeitus eāt ei. Por
ro nō est locutus absalō ad āmō
nec malū nec bonū Oderat em̄ ab
salō ammō eo q̄ violassꝫ thamar
sororē suam. Factum est aūt post
tēpus biennij ut tonderent̄ oues
absalon in balasor que est iuxta
effraim Et vocauit absalō omnes

filios regis venitq; ad regem et
ait ad eū. Ecce tondēt oues serui
tui veniat oro rex cū suis suis ad
seruū suū Dixitq; rex ad absalon
Noli fili mi noli rogaē vt veiam⁹
omnes et grauemus te Cū autē
cogeret eū ⁊ noluisset ire bn̄dixit
ei. Et ait absalō ad dauid. Si nō
vis veire veniat obsecro nobiscū
saltē ammon frater me⁹. Dixitq;
ad eū rex. Nō ē necesse vt vadat
tecum. Coegit itaq; absalon eū
et dimisit cum eo ammon et vni
uersos filios regis Faceratq; ab
salon cōuiuium quasi ꝯuiuiū re
gis. Preceperat aūt absalon pu
eris suis dicēs. Obseruate cum te
mulentus fuerit ammon vino. ⁊
dixero vobis percutite eū et inter
ficite nolite timere. Ego em̄ sū qui
p̄cipio vobis. Roboramini ⁊ esto
te viri fortes. Fecerūt ergo pueri
absalon aduersū ammon sicut p̄
cepat eis absalon. Surgentesq;
om̄es filij regis. ascēderūt singuli
mulas suas et fugerūt. Cūq; ad
huc pgerent in itinere fama pue
nit ad dauid dicēs. Percussit ab
salon om̄es filios regis. et nō re
mansit ex eis saltē vnus. Surrex
it itaq; rex dauid ⁊ scidit vestimē
ta sua ⁊ cecidit sup terrā et om̄es
serui illius qui assistebāt ei. scide
rūt vestimēta sua: Rn̄dens autē
ionadab filius semmaa fratris
dauid dixit Ne estimet dn̄s me⁹
rex q̄ om̄es puēi regis occisi sint
Ammon solus mortuus ē. qm̄ in
odio absalon erat positus ex die
qua oppressit thamar sororē ei⁹
Nūc ergo ne ponat dn̄s me⁹ rex
sup cor suū v̄bū istud dicēs: om̄s
filij regis occisi sunt: qm̄ ammon
solus mortu⁹ ē Fugit aūt absalō
Et eleuauit puer speculator oc̄los
suos ⁊ aspexit et ecce ꝓpl's multus
veiebat p iter deuiū ex latere mō
tis Dixit aūt ionadab ad regem
Ecce filij regis assunt iuxta verbū
serui tui sic factū est Cūq; cessass;
loqui apparuerūt et filij regis. Et
intrātes leuauerūt vocē suā et fle
uerūt Sed ⁊ rex ⁊ om̄s serui eius
fleuerūt ploratu magno nimis.
Porro absalon fugiens abijt ad
tholomai filū āmiur regē gessur
Luxit ergo dauid filiū suū ammō
multis diebus. Absalon aūt cū
fugisset et venisset in gessur fuit
ibi trib⁹ annis. cessauitq; rex da
uid p̄seq̄ absalon. eo q̄ cōsolat⁹
ess; sup ammō īteritu ¶ Ca. xiiij.
Intelligēs aūt ioab filius saruie
q̄ cor regis versū esset ad absalō
misit thecuam ⁊ tulit inde mlierē
sapientē. dixitq; ad eā. Lugere te
simula ⁊ induere veste lugubri ⁊
ne vngaris oleo vt sis quasi mu
lier iā plīmo tpe lugēs mortuu;
Et īgredieris ad regē ⁊ loqueris
ad eum sermones huiuscemodi.
Posuit aūt ioab verba in ore ei⁹
Itaq; cum ingressa fuiss; mulier
thecuites ad regē cecidit coraz eo
sup terrā et adorauit ⁊ dixit. Ser
ua me rex. Et ait ad eā rex. Quid
cause habes? Que respōdit. Heu
mulier vidua ego sū. Mortuus ē
em̄ vir me⁹ et ancille tue erant
duo filij qui rixati sūt aduersū se
in agro nullusq; erat qui eos ꝓ
hibere posset ⁊ pcussit alter alterꝝ
et interfecit eū. Et ecce cōsurgens
vniuersa ꝯgnatio aduersū ancillā

tuaz dicit Tradę eum qui p̄cussit
fratrē suū ut occidamus eū ꝓ aī
ma fratris sui quē interfecit et de
leamus hęredē ⁊ queāt extinguę
scintillā meā que relicta est ut su
persit viro meo nomē ⁊ reliquie su
per terrā. Et ait rex ad mulierem.
Vade in domū tuā ⁊ ego iubebo p
te. Dixitq; mulier thecuites ad re
gē. In me dñe mi rex sit iniq̄tas ⁊
in domo patris mei. rex āt ⁊ thro
nus ei⁹ sit innocēs. Et ait rex. Qui
o tradixerit tibi adduc eū ad me
⁊ vltra nō adȝet ut tāgat te Que
ait Recordet rex dñi dei sui ut non
multiplicēt ꝓximi sāguinis adul
ciscendū et nequaq̄ interfitiāt fi
liū meū. Qui ait. Vivit dñs quia
nō cadet de capillis filij tui sup ter
rā. Dixit ergo mulier. Loquat an
cilla tua ad dñm meū regē verbū
Et ait. Loq̄re. Dixitq; mulier Qua
re cogitasti huiuscemodi rem cō
populū dei ⁊ locutus est rex verbū
istō ut peccet ⁊ non reducat eiectū
suū. Oēs morimur ⁊ quasi aq̄ di
labimur in terraz que non reuer
tūtur. Nec vult deus perire aīaz. ꝙ
retractat cogitās ne penitus pe
reat qui abiectus ē. Nunc igit̄ ve
ni ut loquar ad dñm meū regē v
bū hoc p̄sente populo. Et dixit an
cilla tua. Loquar ad regez si quo
modo faciat rex verbū ancille sue
Et audiuit rex ut liberaret ancillā
suaz de manu omniū qui volebāt
de hereditate dñi delere me ⁊ filiū
meū simul. Dicat ergo ancilla tua
ut fiat verbū dñi mei regis sic sa
crificiū. Sicut enī angelus dñi sic
est dñs mei⁹ rex ut nec benedictio
ne nec maledictione moueatur.

Vnde ⁊ dñs deus tuus est tecū Et
respōdens rex dixit ad mulierem. Ne
absconde as a me verbū quod te in
terrogo. Dixitq; ei mulier. Loqua
re dñe mi rex. Et ait rex. Nunquid
manus ioab tecū ē in oib⁹ istis. ⁊
Respōdit mulier ⁊ ait Per salutē
anime tue dñe mi rex nec ad sini
strā nec ad dextrā est ex omnib⁹
hijs que locutus est dñs meus
rex. Seruus enī tuus ioab ipē pre
cepit mihi ⁊ ipse posuit in os ancil
le tue oīa verba hec ut verterez fi
gurā sermonis huius. Seruꝰ enī
tuus ioab p̄cepit istud. Tu autē
dñe mi rex sapiens es sicut habet
sapiētiaz āgelus dei ut intelligas
oīa super terrā Et ait rex ad ioab
Ecce placatus feci verbū tuū. Va
de ergo ⁊ reuoca puerū absalon. Ca
densq; ioab sup faciem suam in ter
rā adorauit ⁊ benedixit regi. Et dixit
ioab Hodie intellexit seruus tuꝰ
quia inueni gratiaz in oculis tuis
dñe mi rex. Fecisti enī sermonem
dñe mi rex serui tui Surrexit ergo
ioab ⁊ abijit in gessur ⁊ adduxit
absalon in hierl̄m. Dixit autez rex.
Reuertat̄ in domū suā ⁊ faciē meā
nō videat. Reuersus est itaq; ab
salon in domū suā ⁊ faciē regis nō
vidit Porro sicut absalon: vir nō
erat pulcher in omni israhel ⁊ deco
rus nimis. A vestigio pedis vsq;
ad verticē non erat in eo vlla ma
cula. Et quando tondebat capillū
semel aūt in anno tondebat. qꝛ gra
uabat eū cesaries p̄ deradebat capil
los capitis sui ducētis siclis p̄ de
publico. Nati sunt autez absalon
filij tres ⁊ filia vna noīe thamar
elegātis forme Māsitq; absalō in

iherusalem duob⁹ annis ⁊ faciē
regis n̄ vidit · Misit itaq; ad ioab
vt mitteret eū ad regē · Qui nolu
it venire ad eū Cūq; secūdo misissz
et ille noluissz venire ad eū: dixit
seruis suis · Scitis agrū ioab iux̄
agrū meū habente messem ordei
Ite igit̄ ⁊ succendite eū igni · Suc
cenderūt ergo ꝑui absalon segetē
igni Et venientes ꝑui ioab scissis
vestib⁹ suis dixerūt · Succenderūt
serui absalon ꝑtez agri igni Sur
rexitq; ioab et venit ad absalon
in domū ei⁹ · et dixit Quare succē
derūt ꝑui tui segetē meā igni ⁊ Et re
spondit absalō ad ioab · Misi ad
te obsecrans vt venires ad me ⁊
mitterez te ad regem et diceres ei
Quare veni de gessur ⁊ Melius m̄
erat ibi esse · Obsecro ergo vt vi
deam faciē regis · Quod si memor
est iniq̄tatis mee īterficiat me In
gressus itaq; ioab ad regē: nūcia
uit ei om̄ia · Vocatusq; ē absalō
⁊ intrauit ad regē ⁊ adorauit sup
faciē terre corā eo · Osculatusq; ē
rex absalon · ¶ Ca · xv ·

Igitur post hec fecit sibi absalon
currus ⁊ eq̄tes et quinq̄ginta vi
ros q̄ p̄cederent eū · Et mane cōsur
gens absalon stabat iuxta intro
itū porte in via ⁊ om̄em virū qui
habebat negociuz vt veniret ad
regis iudiciū vocabat absalō ad
se et dicebat · De qua cīitate es tu
Qui respōdens aiebat · Ex vna tri
bu israhel ego seruus tu⁹ · Respō
debatq; ei absalon · Vident̄ mihi
ꝑmōes tui boni et iusti ꝫ nō ē q̄ te
audiat ꝯstitut⁹ a rege · Dicebatq;
absalon · Quis me cōstituat iudi
cem sup terraz vt ad me veniant
omnes q̄ habent negociū ⁊ iuste
iudicē ⁊ Sed ⁊ cū accederet ad euz
homo vt salutaret illū · extēdebat
manū suā et apprehendēs oscula
bat̄ eū Faciebatq; hoc omni isrl̄
venienti ad iudiciū vt audiretur
a rege ⁊ sollicitabat corda viroꝝ
israhel Post q̄draginta aūt ānos
dixit absalon ad regē dauid Va
dam ⁊ reddā vota mea que voui
dn̄o ī hebron Vouens em̄ vouit
ꝑuus tuus cū esset in gessur sirie
dicens · Si reduxerit me dn̄s ī ihe
rusalem: sacrificabo dn̄o · Dixitq;
ei rex dauid · Vade ī pace · Et surre
xit et abijt in hebron Misit autez
absalon exploratores ī vniūsas
tribus israhel dicens · Statī vt au
dieritis clangorē buccine dicite ·
Regnabit absalō ī hebrō Porro
cum absalon ierunt ducenti viri
de iherusalē vocati eūtes simplici
corde et causā penit⁹ ignorantes
Accersiuitq̄ absalō achitofel gi
lonitē ꝯsiliariū dauid de ciuitate
sua gilo Cūq; ymolaēt victimas
facta est ꝯiuracō valida ꝓplusq;
ꝯcurrens augebatur cū absalon
Venit igit̄ nūcius ad dauid di
cens · Toto corde vniūsus israhel
sequit̄ absalō · Et ait dauid ꝑuis
suis q̄ erāt cū eo in iherusalē · Sur
gite · Fugiam⁹: neq; em̄ erit nob̄
effugiū a facie absalon · Festina
te egredi ne forte veniēs occupet
nos et impleat sup nos ruinā et
ꝑcutiat ciuitatē ī ore gladij · Dixe
rūtq; ꝑui regis ad eū Om̄ia q̄cūq;
preceperit dn̄s noster rex libēter
exeq̄mur serui tui Egressus ē ergo
rex et vniūsa domus eius pedib⁹
suis Et reliq̄t decē mlēres ꝯcubīas

ad custodiendaꝫ domũ. Egressus
qꝫ rex ⁊ om̃is israhel pedibus suis
stetit ꝓcul a domo ⁊ vniuersi ꝑui
eius ambulabãt iuxta eũ ⁊ legio
nes cerethi ⁊ phelethi ⁊ om̃es ge
thei pugnatores validi sexcẽti vi
ri qui secuti eũ fuerant de geth pe
dites precedebãt regem. Dixit aũt
rex ad ethai getheum. Cur venis
nobiscũ. Reuertere et habita cũ
rege qꝛ peregrinus es et egressus
es de loco tuo. Heri veĩsti ⁊ hodie
cõpelleris nobiscũ egredi. Ego ãt
vadã quo iturus sũ. Reuertere et
reduc tecũ fratres tuos ⁊ dñs faci
at tecũ misericordiã ⁊ veritateꝫ qꝛ
ostẽdisti gratiã ⁊ fidẽ. Et respõdit
ethai regi dicens. Viuit dominꝰ
⁊ viuit dñs meus rex qm̃ in quo
cũqꝫ loco fueris dñe mi rex siue in
morte siue in vita ibi erit seruus
tuus. Et ait dauid ethai. Veni et
trãsi. Et trãsiuit ethai getheus et
rex ⁊ om̃es viri qui cũ eo erãt ⁊ re
liqua multitudo. Omnesqꝫ flebãt
voce magna ⁊ vniuersus ꝓplus tñs
ibat. Rexqꝫ tñsgrediebat torren
tẽ cedron ⁊ cũctus ꝓpl's incedebat
ꝯtra viã oliue q̃ respicit ad deꝑtũ
Venit aũt ⁊ sadoch sacerdos ⁊ vni
uersi leuite cũ eo portãtes archã
federis dei ⁊ deposuerũt archã fede
ris dei. Et ascẽdit abiathar donec
expletꝰ essꝫ oĩs ꝓpl's q̃ egressꝰ fue
rat de cĩtate. ⁊ dixit rex ad sadoch
Reporta archã dei in vrbẽ. Si inue
nero gratiã in oculis dñi reducet
me ⁊ ostendet m̃ eaꝫ ⁊ tabernacu
lũ suũ. si aũt dixeit m̃ non places
presto sum faciat quod bonum ẽ
coraꝫ se. Et dixit rex ad sadoch sa
cerdotem. O videns reuertere in ci
uitatem in pace ⁊ achimaas filiꝰ
tuus ⁊ ionathan filius abiathar
duo filij vestri sint vobiscum Ecce
ego abscõdar in cãpestribus deꝑ
ti donec veniat sermo a vobis in
dicans m̃. Reportauerunt ergo sa
doch ⁊ abiathar archã dei in ihe
rusalem ⁊ manserũt ibi Porro da
uid ascendebat diuum oliuarum
scandens ⁊ flens nudis pedibus
incedens ⁊ opto capite. Sed ⁊ om
nis populus qui erat cũ eo opto
capite ascendebat plorans. Nũtia
tũ est aũt dauid ꝙ achitofel esset
in cõiuracõne cũ absalon. dixitqꝫ
dauid. Infatua queso dñe ꝯsiliũ
achitofel Cũqꝫ ascenderet dauid
sũmitatẽ mõtis in quo adoraturꝰ
erãt dñꝫ ecce occurit ei chusai ara
chites scissa veste et terra pleno
capite. Et dixit ei dd. Si veneris
mecum eris m̃ oneri. si auteꝫ in ci
uitatẽ reuertaris ⁊ dixeris absalõ
seruus tuꝰ sũ rex patere me viue
re sicut fui seruꝰ patris tui sic ero
seruus tuus: dissipabis cõsilium
achitofel Habes aũt tecũ sadoch
⁊ abiathar sacerdotes ⁊ om̃e ver
bum quodcũqꝫ audieis in domo
regis indicab sadoch ⁊ abiathar
sacerdotibꝰ. Sũt enim cũ eis duo
filij eoꝝ achimaas filius sadoch
⁊ ionathã filius abiathar ⁊ mit
tetis ꝑ eos ad me oẽ v̇bũ qd au
dieitis Veniẽte ergo chusai ami
co dauid in ciuitateꝫ. absalõqꝫ in
gressꝰ ẽ ihrl'm et achitofel cũ eo.

Cunqꝫ dauid ¶ Ca. xvi.
trãsisset paululum montis
verticẽ apparuit siba puer miphi
boseth in occursum eius cum duo
bus asinis q̃ oneãti erãt ducẽtis

panib⁹ et centū alligaturis vue
passe ⁊ centū massis palatarū et
duob⁹ vtribus vini · Et dixit rex
sibe · Quid sibi volūt hec · Rn̄ditq̄
siba · Dn̄e mi rex · asini domesticis
regis vt sedeāt et panes ⁊ palate
ad vescendū pueris tuis · vinum
autē vt bibat si quis defecerit in
deserto · Et ait rex · Vbi ē fili⁹ dn̄i
tui · Rn̄ditq̄ siba regi · Remansit
in iherusalez dicēs · Hodie restitu
et mihi domus israhel regnū p̄ris
mei Et ait rex sibe Tua sint om̄ia
que fuerūt miphiboseth · Dixitq̄
siba · Oro vt inueniā grāz corā te
dn̄e mi rex Venit ergo rex dauid
vsq̄ bahurim · Et ecce egredieba
tur inde vir de ꝯgnacōe dom⁹ saul
noīe semei fili⁹ gera · ꝓcedebatq̄
egrediens et maledicebat mitte
batq̄ lapides ꝯtra dauid ⁊ ꝯtra
vniūsos seruos regis dauid Oīs
aūt ꝓpl's et vniūsi bellatores a de
xtro et a sinistro latere regis ince
debant Ita aūt loquebat̄ semei
cū malediceret regi · Egredere egre
dere vir sāguinū ⁊ vir belial Red
didit tibi domin⁹ vniūsū sangui
nē dom⁹ saul · qm̄ inuasisti regnū
ꝓ eo et dedit dn̄s regnū in manu
absalon filij tui ⁊ ecce premūt te
mala tua qm̄ vir sanguinum es
Dixit aūt abisai filius saruie regi
Quaē maledicit canis hic moritu
rus dn̄o meo regi Vadā ⁊ ampu
tabo caput eius · Et ait rex · Quid
mihi ⁊ vob̄ est filij saruie · Dimit
te eū vt maledicat · Dn̄s em̄ prece
pit ei vt maledicēt dauid · Et q̄s
ē qui audeat dicere quaē sic feceit
Et ait rex abisai ⁊ vniūsis seruis
suis · Ecce filius me⁹ q̄ egressus ē
de vtero meo querit animam me
am : qn̄to magis hic filius iemi
ni maledicet mihi Dimittite eum
vt maledicat iuxta p̄ceptū dn̄i · si
forte respiciat dn̄s afflictōez meā
⁊ reddat mihi dn̄s bonuz ꝓ male
dictione hac die hodierna · Am
bulabat itaq̄ dauid ⁊ socij eius
ꝑ viā cū eo · semei aūt ꝑ iugū mō
tis ex latere ꝯtra illuz gradiebat̄
maledicēs et mittens lapides ad
uersū eū terrāq̄ spargēs · Venit
itaq̄ rex dauid ⁊ vniuersus ꝓpl's
cū eo lassus ⁊ refocillati sunt ibi ·
Absalon aūt ⁊ om̄is ꝓpl'us eius
ingressi sūt ihrl'm ꝫ et achitofel
cū eo Cū āt venissz chusai arach
ites amicus dauid ad absalō : lo
cutus ē ad eū · Salue rex salue rex
Ad quē absalon Hec ē inq̄t grā
tua ad amicū tuū · Quare nō iui
sti cum aīco tuo · Rn̄ditq̄ chusai
ad absalon · Nequaq̄ : q̄ illi⁹ ero
quē elegit dn̄s ⁊ omnis hic ꝓpl's
⁊ vniuersus israhel ⁊ cū eo mane
bo · Sed vt ⁊ hoc inferā cui ego ser
uiturus sū · Nonne filio regis · Si
cut parui patri tuo ita parebo et
tibi · Dixit autē absalon ad achi
tofel · Inite ꝯsiliū quid agē debe
amus · Et ait achitofel ad absa
lon · Ingredere ad ꝯcubinas p̄ris
tui quas dimisit ad custodiēdā
domū vt cū audierit om̄is israhel
q̄ fedaueris patrē tuū roborent̄
tecū manus eoꝝ Tetēderūt ergo
absalon tabernaculū in solario ⁊
ingressusq̄ ē ad cōcubinas p̄ris
sui corā vniūso isrl' Consiliū aūt
achitofel qd̄ dabat in dieb⁹ illis
quasi si quis consuleret dn̄m · Sic
erat om̄e ꝯsiliū achitofel et cum

esset cū dō ⁊ cū esset cū absalon.

Dixit ergo achito ¶ Ca. xvij. fel ad absalon. Eligaz mihi duodecī milia virorꝫ ⁊ cōsurgens persequar dauid hac nocte et irruens sup eū quippe q̄ lassus est ⁊ solutis manibus pcutiā eū. Cūqz fugerit omnis ꝓplus qui cū eo est pcutiā regē desolatū ⁊ reducā vniuersuz ꝓplm quō vnus homo reuerti solet Vnū em̄ virū tu queris ⁊ omnis ꝓplus erit ī pace Placuitqz sermo eius absalō ⁊ cūctis maioribꝰ natu israhel. Ait āt absalon. Vocate chusai arachiten ⁊ audiamus quid etiā ipse dicat Cūqz venisset chusai ad absalō. ait absalon ad eū. Huiuscemodi sermonē locutus ē achitofel. Facere debemus an non. Quod das ꝯsiliū. Et dixit chusai ad absalō Nō bonū ꝯsiliū qd̄ dedit achitofel hac vice. Et rursū intulit chusai. Tu nosti patrez tuū et viros q̄ cū eo sūt esse fortissimos ⁊ amaro aīmo veluti si vrsa raptis catulis in saltu seuiat. Sed ⁊ pater tuus vir bellator est nec morabit̄ cū populo. Forsitā nūc latitant in foueis aut in vno quo voluerit loco ⁊ cū ceciderit vnus quilibet in pn̄cipio audiet quicūqz audierit ⁊ dicet. Facta ē plaga in ꝓplo q̄ seq̄batur absalō. Et fortissimus ipse cuius cor est quasi leonis pauore soluetur. Scit em̄ oīs ꝓplus isrl̄ fortez esse patrē tuū et robustos om̄es qui cū eo sūt Sed hoc mihi videt̄ rectū esse cōsiliū. Cōgreget̄ ad te vniuersus populꝰ isrl̄a dan vsqz bersabee quasi arena maris innumerabilis ⁊ tu eris in medio eorꝫ ⁊ irruemus sup eū in quocūqz loco inuentus fuerit ⁊ opiemus eū sicut cadere solet ros sup terrā et non relinq̄mus de viris qui cū eo sūt nec vnū quidē. Quod si vrbem aliquā fuerit īgressus circūdabit om̄is isrl̄ ciuitati illi funes ⁊ trahemus eā in torrētē ut non reperiat̄ nec calculus quidez ex ea. Dixitqz absalon ⁊ om̄es viri israhel. Melius est ꝯsiliū chusai arachite cōsilio achitofel. Dn̄i āt nutu dissipatū est cōsiliū achitofel vtile ut induceret dn̄s sup absalon malum Et ait chusai sadoch ⁊ abiathar sacerdotibꝰ. Hoc ⁊ hoc modo cōsiliū dedit achitofel absalon ⁊ seniorib⁹ isrl̄ ⁊ ego tale ⁊ tale dedi ꝯsiliū. Nunc ḡ mittite cito ⁊ nūciate dō dicētes. Ne morieis nocte hac in cāpestribꝰ deserti ꝫ absqz dilacōe trāsgredē ne forte absorbeat̄ rex ⁊ oīs ꝓpl̄s q̄ cū eo ē Jonathas aūt ⁊ achimaas stabāt iux̄ fontez rogel. Abijt ancilla et nūciauit eis ⁊ illi ꝓfecti sūt ut referrēt ad regē dō nūtiū. Nō em̄ poterāt videri ā introire ciuitatē. Vidit aūt eos q̄dā puer ⁊ indicauit absalon. Illi vero ꝯcito gradu īgressi sūt domū cuiusdā viri ī bahurim q̄ hēbat puteū in vestibulo suo ⁊ descenderūt in eū. Tulit aūt mulier ⁊ expādit velamē sup os putei quasi sic cās tipsanas ⁊ sic latuit res. Cūqz veissent ꝑui absalon in domū ad mulierē dixerūt. Vbi ē achimaas ⁊ ionathas. Et rn̄dit ei mlr̄. Tn̄ fierūt festināt̄ gustata paululū aq̄ At hij q̄ querebant cū non repissēt reuersi sūt ī ihrl̄m Cūqz abissent ascēderūt illi de puteo et ꝑgentes

nunciauerunt regi dauid et dixe
rūt. Surgite ⁊ trāsite cito fluuiū
qm̄ huiuscemodi dedit cōsiliū cō
tra vos achitofel. Surrexit ergo
dauid ⁊ om̄is ꝓpl's q̄ cū eo erat ⁊
transierūt iordanē donec dilucesce
ret anteq̄ denudaret̄ verbū ⁊ nec
vnus q̄dem residuus fuit qui nō
trāsiret fluuium Porro achitofel
vidēs q̄ n̄ fuisset factū ꝯsiliū suuz
strauit asinum suuz surrexitq̄ et
abijt in domū suā et in ciuitatem
suā ⁊ disposita domo sua suspēdio
interijt et sepult⁹ ē in sepulchro
p̄ris sui. Dauid āt venit in castra
⁊ absalon trāsijt iordanē ipse et
om̄s viri israhel cum eo. Amasā
vero cōstituit absalō ꝓ ioab sup
exercitū. Amasa autē erat filius
viri q̄ vocabat̄ iethra de ihesreli:
q̄ ingress⁹ ē ad abigail filiā naas
sororez saruie q̄ fuit mater ioab.
Et castrametat⁹ ē israhel cū absa
lon in terra galaad Cunq̄ venis
set dauid ī castra sobi fili⁹ naas
de rabbath filioꝝ ammon ⁊ ma
chir filius ammihel de lodabar ⁊
berzellai galaadites de rogelim.
obtulerūt ei stratoria ⁊ tapecia ⁊
vasa victilia frumentū ⁊ ordeum
⁊ farinā ⁊ polentā ⁊ fabaz et len
tem ⁊ frixū cicer ⁊ mel ⁊ butirum
oues ⁊ pingues vitulos dederūtq̄
dauid et populo q̄ cū eo erat ad
vescendū. Suspicati em̄ sūt ꝓpl'm
fame et siti fatigari in deserto.

Igitur cōsiderato ¶ Ca. xviij.
dauid populo suo cōstituit super
eos tribunos ⁊ centuriones ⁊ de
dit populi terciā ꝑtem sub manu
ioab ⁊ terciā partē sb̄ manu abi
sai filij saruie fr̄is ioab et terciā
partez sub manu ethai q̄ erat de
geth Dixitq̄ rex ad populū Egre
diar ⁊ ego vobiscū. Et rn̄dit ꝓpl's
Non exibis. Siue em̄ fugerimus
nō magnope ad eos de nobis ꝑ
tinebit siue media pars ceciderit
e nobis nō satis curabunt. q̄ tu
vnus solus ꝓ decē milib⁹ ꝯputa
ris. Melius est igit̄ vt sis nobis
in vrbe p̄sidio. Ad quos rex ait
Quod vobis videt̄ rectū hoc faciā
Stetit ergo rex iuxta portā. Egre
diebat̄q̄ ꝓpl's ꝑ turmas suas: cē
teni ⁊ milleni. Et p̄cepit rex ioab
et abisai ⁊ ethai dicens. Serua
te mihi puerū absalon. Et om̄is
ꝓpl's audiebat p̄cipientē regem
cūctis principib⁹ ꝓ absalō. Itaq̄
egressus ē popul⁹ in campū ꝯtra
israhel et factū est p̄lium in saltu
ephraim. Et cesus ē ibi ꝓpl's isrl'
ab exercitu dauid: factaq̄ ē pla
ga magna in die illa viginti mili
um Fuit aūt ibi preliū dispersuz
sup faciem omnis terre et multo
plures erāt quos salt⁹ ꝯsūpserat
de ꝓpl'o q̄ hij quos vorauerat
gladius in die illa. Accidit autē
vt occurreret absalō ꝑuis dauid
sedens mulo Cunq̄ ingressus fu
isset mulus subter ꝯdensā quercū
⁊ magnā adhesit caput ei⁹ quer
cui ⁊ illo suspenso inter celū ⁊ ter
rā mulus cui insederat ꝑtransiuit
Vidit āt hoc quispiā ⁊ nūciauit
ioab dicens. Vidi absalon pen
dere de quercu. Et ait ioab viro q̄
nunciauerat ei. Si vidisti quare
nō ꝯfodisti eū cū terra ⁊ ego dedis
sem tibi decē argēti sidos et vnuz
baltheū. Qui dixit ad ioab. Si
appenderes in manib⁹ meis mille

argẽteos nequaq̃ mitterẽ manũ
meã in filiũ regis. Audiẽtib⁹ em̃
nobis precepit rex tibi ⁊ abisai ⁊
ethai dicẽs. Custodite mihi pue
rũ absalon. Sed ⁊ si fecissem con
tra animã meaꝫ audacter nequa
q̃ hoc regẽ latere potuisset ⁊ tu sta
res ex aduerso. Et ait ioab. Nõ si
cut tu vis sed aggrediar eũ corã
te Tulit ergo ioab tres lanceas ĩ
manu sua ⁊ infixit eas in corde ab
salon. Cũq; adhuc palpitaret he
rens in quercu cucurrerũt deceꝫ iu
uenes armigeri ioab ⁊ ꝑcuciẽtes
interfecerũt eũ. Cecinit autẽ ioab
buccina ⁊ retinuit populũ ne perse
queret̃ fugientem israhel volens
parcere multitudini. Et tulerẽt ab
salon et ꝓiecerunt eũ in saltu ĩ fo
ueam grãdẽ ⁊ cõportauerũt super
eũ aceruũ lapidũ magnũ nimis.
Oĩs aũt israhel fugit in tab̃nacu
la sua. Porro absalõ erexerat sibi
cũ adhuc viuẽt titulũ qui est in
valle regis. dixeãt em̃. Nõ habeo
filiũ et hoc erit monimentũ noĩs
mei Vocauitq; titulũ noĩe suo et
appellatur manus absalon vsq;
ad hãc diẽ. Achimaas ãt fili⁹ sa
doch ait. Curraꝫ ⁊ nũtiabo regi. qꝛ
iuditiũ fecerit ei deus de manu ini
micoꝝ eius. Ad quem ioab dixit
Nõ eris nũtius in hac die. ꝫ nũci
abis in alia. Hodie nolo te nũtia
re. Filius em̃ regis est mortu⁹. Et
ait ioab chusai. Vade ⁊ nũtia re
gi q̃ vidisti Adorauit chusai ioab
⁊ cucurrit. Rursus ãt achimaas
filius sadoch dixit ad ioab Quid
impedit si etiã ego curro post chu
sai. Dixitq; ei ioab. Quid vis cur
rere fili mi. Veni huc. Nõ eris bo
ni nuncij baiulus. Qui respondit
Quid enim si cucurrero. Et ait ei.
Curre. Currens ergo achimaas
per viam cõpendij tñsiuit chusai
Dauid autem sedebat inter duas
portas. Speculator vero qui erat ĩ
fastigio porte sup̃ murum eleuãs
oculos vidit hominẽ currentẽ so
lum et exclamans indicauit regi.
Dixitq; rex. Si solus est. bon⁹ est
nuntius in ore eius Properãte ãt
illo ⁊ accedente ꝓpius: vidit specu
lator hominẽ alteꝝ currentẽ et vo
ciferãs in culmine ait. Apparet m̃
alter homo currens solus. Dixit
q; rex. Et iste bonus est nuntius.
Speculator autem cõtemplor ait
cursum prioris quasi cursum achi
maas filij sadoch. Et ait rex. Vir
bonus est ⁊ nuntiũ portans bonũ
venit Clamans auteꝫ achimaas
dixit ad regem. Salue rex. Et ado
rans regem corã eo pronus in ter
ram ait. Benedictus dominus de⁹
tuus qui cõclusit homines qui le
uauerũt manus suas cõtra dñm
meũ regem. Et ait rex. Est ne pax
puero absalon. Dixitq; achima
as Vidi tumulũ magnũ cũ mitte
ret ioab seruus tuus o rex me ser
uũ tuũ nescio aliud. Ad queꝫ rex
transi ait ⁊ sta h̃ Cũq; ille trãsissꝫ
et staret apparuit chusai. Et veni
ens ait Bonũ apporto nũtium mi
rex. Judicauit em̃ ꝓ te dñs hodie
de manu omniũ qui surrexerẽt con
tra te. Dixit aũt rex ad chusai Est
ne pax puero absalon. Cui respõ
dẽs chusai fiãt ĩq̃t sic̃ puer ĩimici
dñi mei regis ⁊ vniũsi q̃ cõsurgũt
adũs⁹ eũ in malũ Cõtristat⁹ itaq;
rex ascẽdit cenaculũ porte ⁊ fleuit.

Et sic loquebatur vadens Fili mi absalon: absalon fili mi Quis m̄ tribuat vt ego moriar ꝓ te. Absalō fili mi. fili mi absalō Ca. xix.

Nunciatū ē āt ioab q̄ rex fleret ⁊ lugeret filiū suū et v̄sa ē victoria in luctū in die illa om̄i populo. Audiuit em̄ ꝓpl's in die illa dici. dolet rex sup filio suo. Et declinauit ꝓpl's in die illa ingredi citatem: qūo declinare solet ꝓpl's versus et fugiens de p̄lio. Porro rex operuit caput suū ⁊ clamabat voce magna. Fili mi absalō: absalon fili mi. Ingress⁹ ergo ioab ad regē in domū dixit. Cōfudisti hodie vultus oīm ſuorū tuorum q̄ saluā fecerūt animā tuā et aīaz filiorū tuorū ⁊ filiaꝝ tuaꝝ et aīaz vxorū tuaꝝ ⁊ animā cōcubinarū tuarū. Diligis odiētes te ⁊ odio habes diligentes te Et oñdisti hodie q̄ nō curas de ducib⁹ tuis et de ſuis tuis ⁊ vere ꝯgnoui modo quia si absalon viueret ⁊ omnes nos occubuissem⁹: tunc placeret tibi. Nunc igit̄ surge ⁊ ꝓcede ⁊ alloquens satisfac seruis tuis Juro enim tibi ꝑ dn̄m q̄ si non exieris nec vn⁹ quidē remāsurus sit tecū nocte hac ⁊ peius erit hoc tibi q̄ omnia mala q̄ venerūt sup te ab adolescencia tua vsq̄ in p̄ns Surrexit ergo rex et sedit in porta. Et om̄i populo nunciatuz ē q̄ rex sederet in porta. Venitq̄ vniuersa multitudo corā rege. israhel autē fugit in tabernacula sua. Om̄isq̄ ꝓpl's certabat in cūctis tribub⁹ israhel dicens. Rex liberauit nos de manu inimicoꝝ nostroruz. ipse saluauit nos de mānu philistinoꝝ et nunc fugit de terra ꝓpter absalon. Absalon aūt quē vnximus sup nos mortu⁹ ē in bello Vsq̄q̄ siletis ⁊ nō reducitis regez. Et cōsiliū tocius israhel venit ad regē Rex vero dauid misit ad sadoch ⁊ abiathar sacerdotes dicēs. Loq̄mini ad maiores natu iuda dicētes. Cur venitis nouissimi ad reducendū regē in domū suaz. Sermo aūt om̄is israhel peruenerat ad regez in domo eius q̄ dixerat rex. Hec dicetis ad populū Frēs mei vos: os meū ⁊ caro mea vos Quaē nouissimi reducitis regez. Et amase dicite Nōne os meū es ⁊ caro mea. Hec faciat mihi d⁹ ⁊ addat si nō magister milicie fueris corā me omni tēpore ꝓ ioab Et inclinauit cor omniū virorū iuda quasi viri vnius. Miseruntq̄ ad regē dicentes. Reuertere tu ⁊ oēs ſui tui. Et reuersus ē rex. Et venit vsq̄ iordanē. Et omnis iuda venit vsq̄ in galgala vt occurreret regi ⁊ trāsduceret eū iordanē. Festinauit aūt semei filius gera filij iemini de bahurim ⁊ descēdit cū viris iuda in occursū regis dauid cū mille viris de beniamin et siba puer de domo saul et q̄ndecī filij eius ac viginti ſui erāt cū eo Et irrūpentes iordanē ante regez transierūt vada vt trāsducerēt domuz regis ⁊ facerent iuxta iussionē eius. Semei autē filius gera ꝓstrat⁹ coraz rege cū iam trāsissz iordanē dixit ad eū. Ne reputes mihi dn̄e mi iniquitatez neq̄ memineris iniuriarū serui tui in die qua egressus es dn̄e mi rex de iherusalem: neq̄ ponas rex in corde

tuo. Agnosco enim seruus tuus
peccatū meū ⁊ idcirco hodie p̄m⁹
veni de oī domo ioseph. descendi
q̄ in occursū dñi mei regis. Respō
dens vero abisai fili⁹ saruie dixit
Nūquid ꝓ hijs verbis nō occide
tur semei qui maledixit xp̄o dñi.
Et ait dauid. Quid mihi ⁊ vobis
filij saruie. Cur efficiemini mihi
hodie in sathan. Ergone hodie ī
terfitiet̄ vir in isrl̄. An ignoro ho
die me factū regē super israhel. Et
ait rex semei. Nō morieris Juāuit
q̄ ei. Miphibosethq̄ fili⁹ saul de
scendit in occursū regis illotis pe
dibus ⁊ intonsa barba. vestesq̄
suas nō lauerat a die q̄ egressus
fuerat rex vsq̄ ad diē reuersionis
eius in pace Cūq̄ occurrisset regi
dixit ei rex. Quaē nō venisti mecū
miphiboseth. Et rn̄dens ait. Dñe
mi rex seruus meus ɔtempsit me
Dixiq̄ ei ego famulus tu⁹ ut ster
neret mihi asinū ⁊ ascēdēs abirez
cū rege. Claudus em̄ sū seru⁹ tu⁹
Insup ⁊ accusauit me seruū tuum
ad te dñm meū regē. Tu aūt dñe
mi rex sicut angelus dei es fac q̄d
placitum est tibi. Neq̄ em̄ fuit do
mus patris mei nisi morte obno
xia dño meo regi. tu autez posuisti
me ſuū tuū inter cōuiuas mense
tue Quid ergo habeo iuste quere
le aut q̄d possum vltra vociferari
ad regē. Ait ergo ei rex. Quid vl
tra loqueris. Fixū est q̄d locut⁹
sum. Tu ⁊ siba diuidite possessio
nes. Rn̄ditq̄ miphiboseth regi.
Etiaz cūcta accipiat post reuersus
est dñs meus rex pacifice ī domū
suā Berzellaiq̄ galaadites senex
valde descēdēs de rogelim tn̄sduxit

regē iordanē ꝑatus etiā vltra flu
uiū ꝓseq̄ eū. Erat aūt berzellai ga
laadites senex valde id ē octoge
nari⁹ et ipē p̄buit alimēta regi cū
moraret̄ ī castris. Fuit q̄ppe vir di
ues nimis. Dixit itaq̄ rex ad ber
zellai Veni mecū ut req̄escas secu
rus ī ihrl̄m. Et ait berzellai ad re
gē. Quot sūt dies āno⁊ vite mee
ut ascēdā cū rege ī ihrl̄m. Octoge
nari⁹ sū hodie. Nūq̄d vigēt sēsus
mei ad discernēdū suaue ā ama
rū ā delectare potest ſuū tuū cib⁹
aut pot⁹ vel audire possuz vltr̄vo
cē cātoꝝ atq̄ cātatricū. q̄re ſuus
tu⁹ fit oneri dño meo regi Paulu
lū ꝓcedā famulus tuus ab iorda
ne tecū. Nō indigeo hac vicissitu
dīe. ſ obsecro ut reūtar ſuus tu⁹
⁊ moriar ī ciuitate mea ⁊ sepeliar
iux̄ sepulchrū p̄ris mei et matris
mee. Est aūt ſuus tuus chamaā
ipē vadat tecū dñe mi rex et fac ei
quicquid tibi bonū videtur. Dixit
itaq̄ ei rex. Mecum transeat cha
maam ⁊ ego fatiam ei quicquid
tibi placuerit ⁊ om̄e q̄d petieris a
me impetrabis. Cūq̄ trāsissz vni
uersus ꝓplus ⁊ rex iordanē restitit
⁊ osculatus est rex berzellai ⁊ bn̄
dixit ei ⁊ ille reuersus est in locuz
suum. Transiuit ergo rex ī galga
lam ⁊ chamaam cum eo. Omnis
autē populus iuda transduxerat
regem ⁊ media tm̄ pars affuerat
de populo israhel. Itaq̄ omnes vi
ri israhel cōcurrentes ad regez di
xerunt ei. Quare te furati sunt fra
tres nostri viri iuda ⁊ transduxe
runt regem et domum eius iorda
nē. om̄esq̄ viros dauid cū eo. Et
rn̄dit oīs vir iuda ad viros isrl̄

Quia mihi ꝓprior est rex. Cur ira
sceris sup hac re. Nunq̄d ꝯmedi
mus aliq̄d ex rege. ā munera no
bis data sūt. Et rn̄dit vir israhel
ad viros iuda ⁊ ait. Decē ꝑtibus
maior ego sū apud regē magisq̄
ad me ꝑtinet dauid q̄ ad te. Cur
fecisti mihi iniuriā ⁊ nō mihi nū
ciatū est priori vt reducerē regem
meū. Durius autē rn̄derunt viri
iuda viris isrl̄. ¶ Ca. xx.

Acciditq̄ vt ibi esset vir be
lial noīe siba filius bochri
vir iemineus ⁊ cecinit buccina ⁊
ait. Nō est nobis pars in dauid
neq̄ hereditas ī filio ysai. Reuer
tere in tabernacula tua israhel. Et
sepatus ē omnis isrl̄ a dauid. se
cutusq̄ ē siba filiū bochri. viri āt
iuda adheserūt regi suo a iordane
vsq̄ iherusalē. Cūq̄ venissz rex ī
domū suā in iherusalē tulit decem
mulieres ꝯcubinas q̄s dereliquе
rat ad custodiendā domuz et tra
didit eas in custodiā alimēta eis
p̄bens. Et nō ē ingressus ad eas
ꝫ erāt clause vsq̄ in diem mortis
sue in viduitate viuētes. Dixit āt
rex amase Conuoca m̄ omnes vi
ros iuda in diem terciū et tu ade
sto pn̄s. Abijt ergo amasa vt cō
uocaret iudā et moratus ē extra
placitū q̄d ei cōstituerat rex. Ait
āt dauid ad abisai. Nūc magis
afflicturus ē nos siba filiꝰ bochri
q̄ absalon Tolle ergo ꝑuos dn̄i
tui et ꝑsequere eū ne forte inueni
at ciuitates munitas et effugiat
nos. Egressi sūt ergo cum eo viri
ioab cerethiq̄ et felethi et ōnes
robusti exierūt de iherusalē: ad ꝑ
sequendū siba filiū bochri. Cūq̄
illi essent iuxta lapidē grandez q̄
est ī gabaō: amasa veniēs occur
rit eis. Porro ioab vestitus erat
tunica stricta: ad mēsurā habitꝰ
sui ⁊ desup accīctus gladio depen
dente vsq̄ ad ilia in vagina q̄ fa
brifactꝰ leui motu egredi poterat
et percutere. Dixit itaq̄ ioab ad
amasam. Salue mi frater. Et te
nuit manu dextera mentū amase
q̄si osculās eū. Porro amasa nō
obseruauit gladiū quē habebat
ioab. Qui ꝑcussit eū in latere et
effudit intestina eiꝰ ī terrā ⁊ mor
tuus est nec scd̄m vulnꝰ apposu
it. Ioab autē ⁊ abisai frat̄ eius
ꝑsecuti sūt siba filiū bochri. Inte
rea q̄dā viri cū stetissent iuxta ca
dauer amase de socijs ioab dixe
runt. Ecce q̄ esse voluit ꝓ ioab co
mes dauid. Amasa āt ꝯspersus
sanguine: iacebat in media via.
Vidit hoc q̄dā vir q̄ sb̄sistēt oīs
ꝓpl̄s ad vidēdū eū ⁊ amouit ama
sam de via ī agrū: operuitq̄ eū ve
stimēto ne subsisterēt trāseūtes
ꝓpter eū. Amoto ergo illo de via
trāsibat omnis vir sequēs ioab
ad ꝑsequendū siba filiuz bochri
Porro ille trāsieāt ꝑ om̄es tribꝰ
israhel vsq̄ in abelaz ⁊ ī bethma
cha omnesq̄ viri electi ꝯgregati
fuerāt ad eum. Venerūt itaq̄ ⁊
oppugnabāt eū in abela ⁊ ī beth
macha et circūdederūt municōibꝰ
ciuitatē ⁊ obsessa ē vrbs. Omnis
autē turba q̄ erat cū ioab: molie
bat̄ destruere muros Et clamauit
mulier sapiens de cīitate. Audite
audite dicite ioab: appropinqua
huc ⁊ loq̄r tecū. Qui cū accessissz
ad eā ait illi. Tu es ioab. Et ille

rñdit·Ego·Ad quez sic locūta est
Audi sermones ācille tue· Qui re
spōdit·Audio· Rursūq; illa·p mo
mēt dicebaē in veteri pūblio·Qui
interrogāt interrogēt in abela et
sic psitiebant·Nōne ḡ fū q̄ rñdeo
veritatē in isrl̄ a tu q̄ris subūtere
ciuitatē a euertere matrē in isrl̄·
Quaē precipitas hereditatē dñi·
Rñdēsq; ioab ait Absit·absit hoc
a me nō precipito neq; demolior·
Nō se sic habet res· Sed homo de
monte effraim siba filius bochri
ognomine leuauit manū suā otr̄
regē dauid· Tradite illū solū a re
cedemus a ciuitate· Et ait mulier
ad ioab Ecce caput eius mittetur
ad te p murū· Ingressa ē ergo ad
oēm pp̄lm a locuta est eis sapien
ter· Qui abscisū caput filie filij bo
chri pieceūt ad ioab· Et ille ceci
init tuba a recessereūt ab vrbe vn9
quisq; in tabnacula sua· Ioab āt
reūsus est ihrusalē ad regē· Fuit
ergo ioab sup oēm exercitū isrl̄·ba
naias autez filius ioiade sup cre
thēos a felethēos·aduraz vero fu
per tributa·porro iosaphat filius
ahilud acomentariis· Siba autē
scriba·sadoch vero a abiathar sa
cerdotes·hira aūt iharites eāt sa
cerdos dauid· ¶ Ca·xxi·

Facta ē q̄ fames in diebꝰ da
uid tribꝰ annis iugis· Et cō
suluit dauid oraculuz dñi· dixitq;
dñs·Propt̄ saul a domū sanḡnū
q̄ occidit gabaonitas· Vocatis
ergo gabaonitis rex dixit ad eos
Porro gabaonite nō fūt de filijs
isrl̄·ꝑ reliq̄e amorreoruz· Filij q̄p
pe isrl̄ iurauerāt eis a voluit saul
percutere eos zelo quasi pro filijs
isrl̄ a iuda· dixit ḡ dd ad gabao
nitas· Quid fatiā vobis a qd erit
vt̄ piaculū ut bñdicatis hēditati
dñi·¶ Dixerūtq; ei gabaonite· Nō
est nob sup argento et auro que
stio·ꝑ otra saul a cōtra domū ei9
neq; volumus ut interfitiatur hō
de israhel· Ad quos rex ait· Quid ḡ
vultis ut fatiā vobis·¶ Qui dixer̄t
regi· Virū q̄ attriuit nos et oppſ
sit imique ita delere debem9 ut nec
vnus q̄dē residu9 sit de stirpe ei9 i
cūctis finib9 isrl̄· Denē nob septē
viri de filijs eius ut crucifigamus
eos dño in gabaa saul quōdam
electi dñi Et ait rex· Ego dabo· Pe
percitq; rex miphiboseth filio io
nathe filij saul ꝓpter iusiurādum
qd fuerat inter dauid a ionathā
filiū saul· Tulit itaq; rex duos fi
lios respha filie ahia qs peperit
saul·armoni a miphiboseth a qn̄
q̄ filios michol filie saul quos ge
nuerāt hadrieli filio berzellai qui
fuit de molathi a dedit eos in ma
nus gabaonitarū qui crucifixer̄t
eos in monte coraz dño· Et cecide
rūt hij septē simul occisi in dieb9
messis p̄me incipiente messione
ordei· Tollēs āt respha filia ahia
thilitiū substrauit sibi supra petrā
ab initio messis donec stillarz aq̄
sup eos de celo a nō dimisit aues
lacerare eos p diē neq; bestias p
nocte· Et nūtiata sunt dauid que
fecerat respha filia ahia pcubina
saul· Et abijt dauid a tulit ossa sa
ul a ossa ionathe filij eius a viris
iabes galaad q̄ furati fuerāt ea
de platea bethsan in q̄ suspēderāt
eos philistijm cū interfecissent saul
in gelboe a asportauit inde ossa saul

et ossa ionathe filij eius ⁊ colligā
tes ossa eoꝝ q̄ affixi fuerāt: sepeli
erūt ea cū ossib⁹ saul et ionathe
filij eius: in terra beniamin ī latē
sepulchri cis p̄ris saul Fecerūtq̄
omnia q̄ p̄ceperat rex ⁊ repropici
atus ē deus terre post hec · Factū
ē autē rursū p̄liū philistinoꝝ ad
uersū isrl ⁊ descēdit dauid ⁊ ꝑui
ei⁹ cū eo ⁊ pugnabāt cōtra phi
listym · Deficiēte āt dauid · iesbi
denob q̄ fuit de genere arafa cui⁹
ferrū haste trecentas vncias ap
pēdebat et accinct⁹ erat ense no
uo: nisus ē ꝑcutē dauid: p̄sidioq̄
ei fuit abisai filius saruie et ꝑcus
sū philisteū intēfecit · Tūc iuraue
rūt viri dauid dicentes · Jam nō
egredieris nobiscū in bellū: ne ex
tinguas lucernā isrl · Scd̄ꝫq̄ fuit
bellū ī gob: ɔtra philisteos Tūc
ꝑcussit sobochai de vsathi: ꝫaph
de stirpe arafa: de genere gigantū
Terciūq̄ fuit bellū in gob cōtra
philisteos in quo percussit adeo
datus fili⁹ saltus polimitari⁹ be
thleemites goliath getheuꝫ cui⁹
hastile haste erat quasi liciatori
ū texentiū · Quartū bellum fuit in
geth ī quo vir fuit excelsus q̄ se
nes in manib⁹ pedibusq̄ hēbat
digitos id ē viginti ⁊ quatuor et
erat de origīe arafa ⁊ blasphema
uit isrl · Percussit autem eū iona
thas filius sammaa frīs dauid
Hij q̄tuor nati sūt de arafa ī geth
⁊ ceciderūt in manu dauid et ser
uoꝝ eius · ¶ Ca · xxij · ·:·

Locutus est aūt dauid dn̄o
verba carminis huius ī die
qua liberauit eū dn̄s de maū oīm
inimicoꝝ suoꝝ ⁊ de manu saul Et
ait · Dn̄s petra mea ⁊ robur meuꝫ
⁊ saluator me⁹ · Deus dn̄s fortis
me⁹: sperabo in eū · Scutū meuꝫ et
cornu salutis mee · eleuator me⁹
⁊ refugiū meum · saluator me⁹ de
iniq̄tate liberabis me · Laudabilē
inuocabo dn̄m et ab inimicis me
is saluus ero · Quia circūdederūt
me cōtricōes mortis · torrentes be
lial t̄ruerūt me Funes īferi c̄cūdede
r̄t me p̄uenerūt me laq̄i mortis In
tribulacōe mea inuocabo dn̄m ⁊
ad deū meū clamabo Et exaudiet
de tēplo sancto suo vocē meam ⁊
clamor me⁹ veniet ad aures eius
Cōmota est ⁊ ɔtremuit t̄ra: fūda
mēta montiū ɔcussa sūt et ɔquas
sata · qūo irat⁹ ē eis · Ascendit fu
mus de narib⁹ ei⁹ et ignis de ore
eius vorauit · carbones succēsi sūt
ab eo · Et inclinauit celos ⁊ descē
dit ⁊ caligo sub pedibus eius · Et
ascendit sup cherubin et volauit
et lapsus ē sup pēnas vēti · Et po
suit tenebras in circuitu suo lati
bulū cribrās aq̄s de nubibus ce
lorū · Pre fulgore in ɔspcū ei⁹ nu
bes · succēsi sūt carbones ignis To
nabit de celo dn̄s ⁊ excels⁹ dabit
vocē suā Misit sagittas suas ⁊ dis
sipauit eos: fulgura et ɔsumpsit
eos · Et apparuerūt effusiōes maīs
et reuelata sūt fūdamēta orb̄ · ab
increpacōne dn̄i · ab inspiracōne
spūs furoris eius · Misit de celo ⁊
assumpsit me et traxit me de aq̄s
multis · Liberauit me ab inimico
meo potētissimo et ab hijs q̄ ode
rāt me: qūo robustioēs me erāt ·
Preuenit me ī die afflictiōis mee
⁊ factus ē dn̄s firmamentū meuꝫ
Et eduxit me ī latitudinē · liberauit

me qꝛ ꝯplacui ei. Retribuet mihi
dñs scd̄m iustitiā meā ⁊ scd̄m mū
ditiaꝫ manuū meaꝝ red det mihi.
Quia custodiui vias dñi ⁊ nō egi
impie a deo meo. Oīa em̄ iudicia
eius in ꝯspcū meo ⁊ precepta ei⁹
nō amoui a me Et ero ꝑfect⁹ corā
eo ⁊ custodiā me ab iniq̄tate mea
Et restituet m̄ dñs scd̄m iustitiaꝫ
meā ⁊ scd̄m mūditiā manuū mea
rū in ꝯspcū oculoꝝ suoꝝ Cū sācto
sāctus eris ⁊ cū robusto ꝑfectus.
Cū electo electus eris ⁊ cū ꝑuerso
subuterīs. Et ꝓpl'm pauperē saluū
faties. oculisq̄ tuis excelsos humi
liabis. Quia tu lucerna mea dñe
⁊ tu dñe illuminab̄ tenebras me
as In te em̄ curraꝫ accinctus ī deo
meo trāsiliaꝫ murū. Deus imma
culata via eius eloquiū dñi igne
examinatū scutū est oīm sperātiū
in se. Quis ē deus p̄ter dñm et q̄s
deus fortis p̄ter deū nr̄m. Deus q̄
accinxit me fortitudine ⁊ cōplana
uit ꝑfectā viā meā. Coequans pe
des meos ceruis ⁊ sup excelsa mea
statuēs me. Docēs manus meas
ad p̄liū ⁊ ꝯponēs q̄si arcū ereum
brachia mea. Dedisti mihi clipeū
salutis tue ⁊ māsuetudo mea mul
tiplicauit me. Dilatabis gressus
meos subtus me ⁊ nō desitiēt tali
mei. Persequar inimicos meos ⁊
ꝯterā ⁊ nō ꝯuertar donec cōsumā
eos. Cōsumā eos ⁊ ꝯfringā ut n̄
ꝯsurgāt cadēt sub pedibus meis.
Accinxisti me fortitudine ad pre
liū incuruasti resistētes mihi sub
tus me Inimicos meos dedisti m̄
dorsū: odientes me ⁊ dispdā eos.
Clamabūt ⁊ non erit qui saluet
ad dominū et non exaudiet eos
Delebo eos ut puluerē terre q̄i lu
tū plateaꝝ ꝯminuā eos atq̄ ꝯfri
gaꝫ. Saluabis me a cōtradictōni
bus ꝓpl'i mei custodies me ī caput
gētiū. Populus queꝫ ignoro ꝑui
et mihi. filij alieni resistent m̄. au
ditu auris obediēt mihi Filij alie
ni defluxerūt ⁊ ꝯtrahent̄ in angu
stijs suis. Viuit dñs et bn̄dictus
deus meus ⁊ exaltabit̄ deus fortis
salutis mee. Deus qui das vindi
ctas mihi ⁊ deicis populos sb̄ me
Qui educis me ab inimicis meis
⁊ a resistētib⁹ mihi eleuas me a vi
ro iniquo liberab̄ me. Propterea
ꝯfitebor tibi dñe in gētib⁹ ⁊ nomi
ni tuo cātabo. Magnificāti salutē
regis sui ⁊ fatiēti misericordiā xp̄o
suo dauid ⁊ semini ei⁹ in sēpiternū.

Hec autē sūt v̄ba ¶ Ca. xxiij.
nouissima q̄ dixit dauid fili
us ysai. Dixit vir cui ꝯstitutū ē de
cristo dei iacob egregi⁹ psaltes is
rahel. Spiritus dñi locutus est ꝑ
me ⁊ sermo ei⁹ ꝑ linguā meā. Di
xit: de⁹ isrl' m̄ locutus ē: fortis isrl'
Dominator hoīm iust⁹ ⁊ dñator
in timore dei Sicut lux aurore oriē
te sole mane absq̄ nubibus ruti
lat ⁊ sicut pluuijs germīat herba
de t̄ra. Nec tn̄ta ē dom⁹ mea apud
deū ut pactū eternū iniret mecum
firmū in oīb⁹ atq̄ munitū. Cūcta
eī sal⁹ mea ⁊ oīs volūtas nec ē q̄c
q̄ ex ea qd̄ nō germinet. Preuari
catores aūt q̄i spine euellēt̄ vniū
si q̄ nō tollūt̄ manib⁹ Et si q̄s tan
gere voluerit eas armabit̄ ferro
⁊ ligno lanceato. igneq̄ succense
ꝯburēt̄ vsq̄ ad nihilū Hec noīa
fortiū dd̄. Dauid sedēs ī cathedra
sapientissim⁹ p̄nceps inter tres.

Ipse est q̄si tenerrimus ligni ver
miculus · q̄ octingentos ĩterfecit
impetu vno · Post hūc eleazar fi
lius patrui ei⁹ ahoites inter tres
fortes q̄ erāt cū dauid quādo ex
probrauerūt philistijm et cōgre
gati sūt illuc in p̄liuz · Cūq; ascen
dissent filij isrl' ipse stetit et pcus
sit philisteos: donec deficeret ma
nus ei⁹ et obrigesceret cū gladio
Fecitq; dn̄s salutē magnā in die
illa ⁊ populus qui fugerat reuer
sus est ad cesorū spolia detrahen
da Et post hūc sāmaa fili⁹ agge
de arari · Et ꝯgregati sunt philisti
im in stacōne · Erat q̄ppe ibi ager
lente plenus · Cūq; fugisset ppl's
a facie philistijm stetit ille in me
dio agri et tuitus est eū · Percus
sitq; philisteos ⁊ fecit dn̄s salutē
magnam · Necnō et ante descēde
rāt tres qui erant principes inter
triginta ⁊ venerāt tpe messis ad
dauid in spelūcā adollaz · Castra
āt philistinoꝝ erāt posita ĩ valle
gigantū et dauid erat in p̄sidio
porro statio philistinorū tūc erat
in bethleem Desiderauit ergo da
uid ⁊ ait · O si quis m̄ daret potū
aque de cisterna q̄ est ĩ bethleem
iuxta portā · Irruperūt ergo tres
fortes castra philistinorū ⁊ hau
serūt aquaz de cisterna bethleem
q̄ erat iuxta portā ⁊ attulerūt ad
dauid · At ille noluit bibē · ꝫ liba
uit illaz dn̄o dicēs Propicius sit
mihi dn̄s: ne fatiā hoc · Nū sang
uinem hōim istoꝝ q̄ profecti sunt
et aīaꝝ periculū bibam · Noluit
ergo bibere · Hec fecerunt tres ro
bustissimi · Abisaiq̄ frater ioab
filius saruie: p̄nceps eāt de trib⁹

Ipse est q̄ leuauit hastā suā ꝯtra
trecentos q̄s interfecit: noīatus
in tribus ⁊ ĩter tres nobilior erat
q̄ eoꝝ princeps sed vsq; ad tres
p̄mos nō puenerat · Et banaias
fili⁹ ioiade viri fortissimi magno
rū operuz de capseel · Ipse pcussit
duos leones moab ⁊ ipse descen
dit ⁊ pcussit leonē in media cister
na in dieb⁹ niuis · Ipseq̄ interfe
cit virū egiptiū virū dignum spe
ctaculo habentē in maū hastam
Itaq; cū descendissz ad eū ĩ virga
vi extorsit hastā de manu egiptij
et int̄fecit eū hasta sua Hec fecit
banaias fili⁹ ioiade · Et ip̄e noīa
tus inter tres robustos q̄ erāt int̄
triginta nobiliores · verūtamen
vsq; ad tres nō pueneāt · Fecitq;
eū sibi dauid auīculariū a secreto
Asahel frater ioab inter triginta
Eleanan fili⁹ patrui ei⁹ de bethle
em · Sēma de arari · Elicha de aro
di · Heles de phalti · Hira filius
acces de thecua · Abieser de ana
thot Mobōnai de vsathi · Selmō
ahoites Macharai netophatites
Eleph fili⁹ baana ⁊ ip̄e netopha
tites · Itai filius ribai de gebeeth
filioꝝ beniamin · Banai pharato
nites · Heldai de torrente gaas ·
Albialbon arbathites · Azma
ueth de beromi Eliaba de salboni
Filij iasen: ionathan · Semma
de orodi · Haiam filius sarar aro
thites · Eliueleth filius aasbai ·
filij maachati · Heliā filius achi
tofel gelonites · Esrai de carmelo
Farai de arbi Igaal fili⁹ nathan
de soba · Bonni de gaddi Selech
de āmoni · Naarai berothites ar
mig̃ ioab filij saruie Hira ihet̄tes

Gareb ⁊ ipē ihetrites. Vrias ethe
us. Oēs trigītaseptē. ¶ Ca. xxiiij.
Et addidit furor dñi irasci
ɔtra israhel: ɔmouitq; da
uid in eis dicētez ad ioab. Vade
nūera israhel ⁊ iudā. Dixitq; rex
ad ioab principez exercitus sui.
Perambula omēs tribus isrl. a
dan vsq; ad bersabee ⁊ numeāte
populū ut sciā numerū eius. Dix
itq; ioab regi. Adaugeat dñs de
us tuꝰ ad populū tuum quātus
nūc est: iterūq; cētuplicet in cōspe
ctu domini mei regis. Sed quid si
bi dominꝰ meꝰ rex vult ī re huius
cemodi. Obtinuit autez sermo re
gis verba ioab ⁊ pn̄cipū exercitꝰ
Egressusq; ē ioab ⁊ pn̄cipes mili
tum a facie regis ut numeārēt po
pulum israhel. Cūq; pertn̄sissent
iordanē venerūt in aroer ad dexte
ram vrbis que est in valle gad ⁊
p iazer tn̄sierūt in galaad ⁊ in ter
rā inferiorē hodsi ⁊ venerūt ī dan
siluestria Circueūtesq; iuxta sydo
nē trāsierūt ꝓpe menia tyri ⁊ om
nē terram euei ⁊ chananei: vene
rūtq; ad meridiē iuda ī bersabee
⁊ lustrata vniuersa terra affuerūt
post nouez mēses et viginti dies
in iherusalez Dedit ergo ioab nu
merū descripcōnis populi regi. Et
inuenta sūt de israhel octingenta
milia virorꝝ forciuz qui educerēt
gladiū ⁊ de iuda quingēta milia
pugnatorꝝ. Percussit aūt cor da
uid eū postq̄ nūeratus ē populꝰ
Et dixit dauid ad dñm. Peccaui
valde in hoc facto sed p̄cor domīe
ut tn̄sferās iniq̄tatē ꝑui tui. qꝛ stul
te egi nimis Surrexit itaq; dd̄ ma
ne ⁊ ꝑmo dñi factꝰ ē ad gad ꝓphe
tā ⁊ vidētē dd̄ dicēs Vade ⁊ loq̄re
ad dd̄. Hec dicit dñs Triū tibi da
tur opcō elige vnū qd̄ volueis ex
hijs ut faciā tibi. Cūq; vēissz gad
ad dd̄ nūciauit ei dicēs. Aut sep
tē ānis vēiet tibi fames ī terra tua
Aut tribꝰ mēsibz fugies adūsari
os tuos ⁊ illi te ꝑseqn̄t: aut certe
tribꝰ diebꝰ erit pestilentia in ter
ra tua. Nunc ergo delibera ⁊ vide
quem respondeaz ei qui me misit
sermonem. Dixit autē dauid ad
gad. Coartor nimis. Sed melius
est ut incidiā in manus domini:
multe enim misericordie eiꝰ sūt:
q̄ ī manꝰ hominū. Immisitq; do
minꝰ pestilenciā in israhel de māe
vsq; ad tempus cōstitutū ⁊ mor
tui sunt ex populo a dan vsq; ber
sabee septuaginta milia virorum
Cūq; extendissz manū suaz ange
lus domini sup iherusalez ut disp
deret eā: misertus est dominꝰ sup
afflictione ⁊ ait angelo percuciē
ti populū. Sufficit nūc ɔtine ma
nū tuam Erat aūt angelꝰ domini
iuxta areā areuna ihebusei. Dixit
q; dauid ad dominū cum vidissz
angelū cedētem populū. Ego sum
qui peccaui ⁊ ego inique egi isti q̄
oues sūt quid fecerūt. Vertatur
obsecro manꝰ tua cōn̄ me ⁊ ɔtra
domū p̄ris mei. Venit aūt gad ꝓ
pheta ad dauid in die illa ⁊ dixit
ei. Ascēde ⁊ cōstitue altare dño: in
area areuna ihebusei. Et ascendit
dauid iuxta sermonē gad quē p̄
cepat ei dñs Cōspitiēsq; areuna
animaduertit regē ⁊ ꝑuos eiꝰ tn̄si
re ad se ⁊ egressus adorauit regez
ꝓnovultu ī t̄rā ⁊ ait Quid cause ē
ut vēiat dñs meꝰ rex ad ꝑuū suū.

Cui dauid ait· Vt emam a te are
am ⁊ edificē altare dño ⁊ cessz inē
fectio q̄ grassat̄ in populo· Et ait
areuna ad dauid · Accipiat ⁊ of
ferat dñs me⁹ rex: sicut placet ei
Ecce boues in holocaustū ⁊ plau
strū ⁊ iuga bouū in vsū lignorum·
Omnia dedit areuna regi· Dixitq;
areuna ad regez · Dñs deus tuus
suscipiat votū tuū Cui respondēs
rex ait· Nequaq̄ vt vis ꝙ emam
pcio a te et nō offerā dño deo meo
holocausta gratuita · Emit ergo
dauid aream ⁊ boues argenti sidis
quinquagīta ⁊ edificauit ibi da
uid altarē dño ⁊ obtulit holocau
sta et pacifica · Et repropiciat⁹ ē
dñs terre ⁊ cohibita ē plaga ab
israhel·

¶ Explicit· liber regū scōs ·
¶ Incipit tertius· Ca· pmū·

Rex dauid senue
rat: habebatq; eta
tis plurimos dies·
Cūq; opiretur vesti
bus nō calefiebat·
Dixerūt ergo ei serui sui Queram⁹
dño nr̄o regi adolescētulā v̄ginez
⁊ stet coram rege ⁊ foueat eū dormi
atq; in sinu suo ⁊ calefaciat dñm
nr̄m regē· Quesierūt igit̄ adolescā
tulā spetiosā in ommib⁹ finib⁹ isrl̄
⁊ inuenerunt abisac sunamitē ⁊
adduxerūt eam ad regē· Erat autē
puella pulchr̄ nīs: dormiebatq;
cū rege ⁊ ministrabat ei: rex vero
nō cognouit eā · Adonias aūt fili
us aggith eleuabat̄ dicēs· Ego re
gnabo · Fecitq; sibi curtus ⁊ equi
tes ⁊ quinq̄gīta viros q̄ currerēt
ante eū · Nec corripuit eū pater
suus aliquando dicēs· Quare hoc
feciſti· Erat autez ⁊ ipse pulcher
valde: scōs natu post absolō Et
sermo eius cū ioab filio saruie ⁊
cū abiathar sacerdote: q̄ adiuua
bāt ptes adonie· Sadoch vero sa
cerdos et banaias filiꝰ ioiade et
nathan ꝓpheta ⁊ semei ⁊ cerethi
⁊ felethi ⁊ omne robur exercitus
dauid nō erat cum adonia · Imo
latis ergo adonias arietibꝰ et vi
tulis ⁊ vnctis pinguibus iuxta
lapidē zoeleth q̄ erat vicinꝰ fonti
rogel: vocauit vniuersos fratres
suos filios regis et oēs viros iu
da seruos regis· nathan aūt pro
phetā ⁊ banaiā ⁊ robustos q̄sq;
⁊ salomonē frēm suū nō vocauit
Dixit itaq; nathan ad bethsabee
matrē salomonis· Nū audisti ꝙ
regnauerit adonias filiꝰ aggith
⁊ dñs noster dauid hoc ignoāt·ꝯ
Nūc ergo veni accipe cōsiliū a me
⁊ salua animā tuā filiumq; tui salo
monis· Vade ⁊ ingredē ad regē
dauid ⁊ dic ei· Nonne tu dñe mi
rex iurasti ancille tue dicens ꝙ
salomon filiꝰ tuꝰ regnabit post
me ⁊ ipe sedebit in solio meo·ꝯ Qua
re ergo regnat adonias·ꝯ Et adhuc
ibi te loquente cū rege ego veniā
post te ⁊ ꝓplebo ꝓmones tuos· In
gressa ē itaq; bethsabee ad regez
in cubiculo · Rex aūt senuerat ni
mis ⁊ abisac sunamitis ministra
bat ei · Inclinauit se bethsabee ⁊
adorauit regē · Ad quā rex: q̄d ti
bi vis·ꝯ Que respondens ait dñe
mi tu iurasti ꝑ dñm deū tuū ancil
le tue salomon filius tuus regna
bit post me ⁊ ipe sedebit in solio

meo et ecce nunc adonias regnat
te dñe mi rex ignorãte. Mactauit
boues ⁊ pinguia queq; ⁊ arietes
plurimos et vocauit omẽs filios
regis. abiatharq̃ sacdotẽ ⁊ ioab
principẽ militie. salomonẽ aũt ser
uũ tuũ nõ vocauit Verũtamẽ dñe
mi rex in te oculi respitiunt totius
israhel ut indices eis q̃s sedẽ debe
at in solio tuo dñe mi rex post te.
Eritq; cũ dormierit dñs meus rex
cũ patribus suis: erimus ego ⁊ fi
lius meꝰ salomõ peccatores. Ad
huc illa loquẽte cũ rege: nathan
ꝓpheta venit. Et nuntiauerũt regi
dicẽtes. Adest nathã ꝓpha. Cũq;
introisset in cõspcũ regis ⁊ adoras
set eũ ꝓnus in terrã: dixit nathã
dñe mi rex tu dixisti adonias reg
net post me ⁊ ipse sedeat sup thro
nũ meũ. Quia descendit hodie et
ymolauit boues ⁊ pinguia ⁊ arie
tes plurimos ⁊ vocauit vniũsos
filios regis ⁊ principes exercitus
abiatharq̃ sacerdotẽ. illisq; vescẽ
tibꝰ ⁊ bibẽtibꝰ corã eo ⁊ dicẽtibꝰ
viuat rex adonias me ꝑuũ tuũ et
sadoch sacerdotẽ ⁊ banaiam filiũ
ioiade ⁊ famulũ tuũ salomonẽ nõ
vocauit. Nũquid a dño meo rege
exiuit hoc v̄bũ ⁊ m̃ nõ indicasti ꝑ
uo tuo q̃s sessurus esset sup thro
nũ dñi mei regis post eũ. Et rñdit
rex dd dicẽs. Vocate ad me beth
sabee. Que cũ fuissꝫ ingressa coraꝫ
rege ⁊ stetissꝫ añ eũ. iurauit rex et
ait Viuit dñs q̃ eruit aĩaꝫ meam
de omni angustia. qꝛ sicut iurau
tibi ꝑ dñm deũ isrl dicẽs: salomõ
filius tuꝰ regnabit post me ⁊ ipse
sedebit sup soliũ meũ ꝓ me sic fa
tiaꝫ hodie. Sũmissoq; bethsabee i

terrã vultu: adorauit regẽ dicens
Viuat dominus meus rex dauid
in eternũ dixitq; rex dauid Voca
te mihi sadoch sacerdotẽ ⁊ nathã
ꝓphetã ⁊ banaiã filiũ ioiade. Qui
cũ ingressi fuissent corã rege dixit
ad eos. Tollite vobiscũ seruos do
mini vr̃i ⁊ imponite salomonẽ fi
liũ meũ sup mulã meam ⁊ ducite
eũ in gion ⁊ vngat eũ ibi sadoch
sacerdos ⁊ nathã ꝓpha in regẽ su
per isrl Et canetis buccina atq; di
cetis. Viuat rex salomõ. Et ascen
detis post eũ ⁊ veĩetis in ihrlm et
sedebit sup soliũ meũ ⁊ ipse regbit
ꝓ me illiq; ꝑcipiã ut sit dux super
isrl ⁊ sup iudã. Et rñdit banaias
filiꝰ ioiade regi dicens. Amen. Sic
loquatur dñs deus dñi mei regis
Qũo fuit dñs cũ dño meo rege sic
sit cũ salomone ⁊ sublimiꝰ fatiat
solium eius a solio dñi mei regis
dauid. Descẽdit ergo sadoch sacer
dos ⁊ nathã ꝓpha ⁊ banaias fili
us ioiade ⁊ cerethi ⁊ felethi ⁊ ĩpo
suerũt salomonẽ sup mulaꝫ regis
dauid ⁊ adduxerũt eũ in gion. Sũ
psitq; sadoch sacerdos cornu olei
de tabnaculo ⁊ vnxit salomonẽ ⁊
cecinerũt buccina ⁊ dixit oĩs ꝓpls
Viuat rex salomõ. Et ascẽdit vni
uersa multitudo post eũ ⁊ ꝓpls ca
nentiũ tibijs ⁊ letantium gaudio
magno ⁊ insonuit terra a clamo
re eoꝝ. Audiuit ãt adonias ⁊ oẽs
qui ĩuitati fuerãt ab eo. Jãq; ꝯui
uiũ finitũ erat. Sꝫ et ioab audita
voce tube ait. q̃d sibi vult clamor
cĩtatis tumultuãtis. Adhuc illo
loquẽte ionathan filiꝰ abiathar
sacdotis veĩt. Cui dixit adoĩas. In
gredẽ qꝛ vir fortis es ⁊ bõ nũtiãs

Rñditq; ionathā adonie· Neq̄q̄ dñs em̄ noster rex dauid regē cō stituit salomonē: misitq; cū eo sa doch sacerdotē ⁊ nathan ꝓphetaz ⁊ banaiaz filiū ioiade ⁊ cerethi ⁊ felethi ⁊ imposuerūt eū sup mulā r̄gis· Vnxer̄tq; eū sadoch sacdos ⁊ nathan ꝓpheta regē in gion et ascenderūt inde letātes et īsonuit ciuitas· Hec ē vox quā audistis Sz ⁊ salomō sedet sup soliuz r̄gni ⁊ ingressi ꝑui regis benedixerunt dño nr̄o regi dauid dicētes· Am plificet deus nomē salomōis sup nomē tuū ⁊ magnificet thronuz eius sup thronū tuū Et adorauit rex in lectulo suo: insup et hec lo cutus est· Bñdcūs dñs deus isrl̄ q̄ dedit hodie sedentē ī solio meo videntibus oculis meis· Territi sūt ergo ⁊ surrexer̄t oēs q̄ inuita ti fuerant ab adonia et iuit vnus quisq; in viā suā· Adonias autē timēs salomonē surrexit et abijt ī tabernaculū dñi: tenuitq; cornu altaris· Et nūtiauerūt salomoni dicētes Ecce adonias timens regē salomonē tenet cornu altaris di cens· Juret mihi rex salomon ho die: q̄ ñ int̄ficiat ꝑuū suū gladio Dixitq; salomon· Si fuerit vir bo bonus nō cadet ne vnus quidē ca pillus ei⁹ in terrā· sinautē malū inuentū fuerit ī eo: morieť· Misit ergo rex salomon ⁊ eduxit eū ab altari ⁊ ingressus adorauit regez salomonem· Dixitq; ei salomon Vade in domū tuā· ¶ Ca·ij· ·:·

Appropinquauerūt aūt dies dauid vt moreret̄: p̄cepitq; salomoni filio suo dicēs· Ecce ego ingredior viā vniuerse terre Con fortare ⁊ esto vir fortis ⁊ obꝑua vt custodias mādata dñi dei tui vt ābules ī vijs ei⁹ ⁊ custodias cerimōias ei⁹ ⁊ p̄cepta ei⁹ ⁊ iudi cia ⁊ testīōia· sic̄ scriptū ē in lege moysi vt intelligas vniūsa q̄ fa cis ⁊ q̄cūq; te v̄teris vt cōfirmet dñs ꝑmones suos: q̄s locutus ē dñs de me dicens· Si custodierīt filij tui vias meas ⁊ ābulauerīt corā me in veritate· in omni corde suo ⁊ in omni aīa sua: nō auferet̄ tibi vir de solio isrl̄ Tuq̄ nosti q̄ fecerit mihi ioab fili⁹ saruie· que fecerit dnob⁹ p̄ncipib⁹ exercitus israhel· abner filio ner ⁊ amase fi lio iether quos occidit ⁊ effudit sanguinem belli in pace· ⁊ posuit cruorē p̄lij in baltheo suo q̄ erat circa lūbos ei⁹ et in calciamento suo q̄d erat ī pedib⁹ eius· Faties ergo iuxta sapīaz tuā et nō dedu ces canicie ei⁹ pacifice ad inferos Sed et filijs berzellai galaaditis reddes gratiā: erūtq; ɔmedētes in mensa tua· Occurrerūt em̄ mihi qñ fugiebā a fatie absalō fratris tui· Habesq̄ ap̄d te semei filiuz gera filij iemini de baurim q̄ male dixit mihi maledictione pessima qñ ibā ad castra· Sed q̄ descēdit mihi in occursū cū trāsirem iorda nē ⁊ iurauī ei p dñm dicēs: nō te interficiā gladio tu noli pati euz esse innoxiū· Vir autē sapiēs es vt scias que faties ei: deducesq; ca nos ei⁹ cū sanguine ad inferos· Dormiuit igit̄ dauid cū prīb⁹ su is ⁊ sepult⁹ est in ciuitate dauid Dies autē q̄bus regnauit dauid sup isrl̄ q̄draginta anni sunt· In ebron regnauit septem annis: in

iherusalē trigītatribus. Salomō
aūt sedit sup thronū dauid p̄ris
sui ⁊ firmatū est regnū ei⁹ nimis
Et ingressus est adonias fili⁹ ag
gith ad bethsabee matrē salomo
nis. Que dixit ei Pacificus ne est
ingressus tuus. Qui rn̄dit. Paci
ficus. Addiditq; Sermo mihi ē
ad te. Cui ait. Loquere. Et ille tu ī
quit nosti q̄ meū erat regnum ⁊
me ꝓposuerat oīs israhel sibi ī re
gē. ꝫ trāslatū est regnū ⁊ factū est
fratris mei A dn̄o em̄ cōstitutū ē
ei. Nūc ergo peticionē vnā precor
a te: ne ꝯfundas fatiez meā. Que
dixit ad eum. Loquere. Et ille ait
Precor ut dicas salomoni regi ne
q; enim negare tibi quicq̄ tibi po
test ut det mihi abisac sunamitez
vxorē. Et ait bethsabee. Bene ego
loquar ꝓ te rege Venit ergo beth
sabee ad regē salomonē ut loque
retur ei ꝓ adonia. Et surrexit rex in
occursū eius. adorauitq; eam ⁊ se
dit sup thronū suū Positusq; est
thron⁹ m̄ri regis que sedit ad dex
teraz eius: dixit q; ei. Peticionem
vnam paruulā ego deprecor a te
ne ꝯfundes fatiez meaz. Et dixit ei
rex. Pete mater mea. Neq; enim
fas est ut aūtam faciē tuam. Que
ait. Detur abisac sunamitis ado
nie fratri tuo vxor. Respōditq; rex
salomon ⁊ dixit matri sue. Quare
postulas abisac sunamitē adoīe.
Postula ei ⁊ regnuz. Ipse est em̄
frater me⁹ maior me ⁊ habet abia
thar sacdotez et ioab filiū saruie.
Jurauit itaq; rex salomō ꝑ dn̄m
dicēs. Hec fatiat mihi de⁹ ⁊ hec ad
dat. q̄ ꝯtra aīam suā locutus est
adoīas v̄bū hoc. Et nūc viuit dn̄s

qui firmauit me et collocauit me
sup soliū dauid p̄ris mei ⁊ q̄ fecit
mihi domū sic locutus ē. q̄ hodie
occidet adonias. Misitq; rex salo
mō ꝑ manū banaie filij ioiade q̄
interfecit eū ⁊ mortuus est. Abia
thar q̄ sacdoti dixit rex. Vade in
anathot ad agrū tuū. Et q̄dez vir
mortis es. ꝫ hodie nō te interfitiā
q̄ portasti archā dn̄i dei coraz dd
patre meo ⁊ sustinuisti laborez in
oīb⁹ in q̄b⁹ laborauit pater me⁹
Eiecit g̊ salomō abiathar ut nō
essz sacdos dn̄i ut impleret ꝫmo
dn̄i quē locutus ē sup domū heli ī
filo. Venit āt nūtius ad salomo
nē q̄ ioab declinasset post adoniā
⁊ post salomonē non declinasset.
Fugit g̊ ioab in tabnaculū dn̄i ⁊
apprehēdit cornu altaris. Nūtiatū
q; est regi salomoni q̄ fugisset io
ab in tabnaculū dn̄i ⁊ esset iuxta
altare. Misitq; salomō banaiā fi
liū ioiade dicēs. Vade interfice eū
Et venit banaias ad tabernaculū
dn̄i ⁊ dixit ei. Hec dicit rex. Egrede
re. Qui ait. Nō egrediar. ꝫ hic mo
riar. Renūtiauit banaias regi ser
monez dicēs. Hec locutus ē ioab
⁊ hec locutus est mihi. Dixitq; ei
rex. Fac sicut locutus est ⁊ interfi
ce eū ⁊ sepeli ⁊ amouebis sang̃nē
innocentē qui effusus est a ioab
a me ⁊ a domo patris mei ⁊ reddet
dominus sanguinez eius super ca
put eius. quia interfecit duos vi
ros iustos melioresq; se ⁊ occidit
eos gladio patre meo dauid ig
norante. abner filium ner princi
pem militie israhel ⁊ amasaz filiū
gether principē exercitus iuda Et
reūtet sāguis illoꝝ ī caput ioab.

et in caput seminis ei⁹ in sempit̄
nū. dauid aūt ⁊ semini eius ⁊ do
mui ⁊ throno illi⁹ fit pax vsq̄ in
eternū a dño. Ascendit itaq̄ ba
naias fili⁹ ioiade et aggressus eū
int̄fecit: sepultusq̄ est ī domo sua
in deſto. Et ꝯstituit rex banaiaꝫ
filiū ioiade ꝓ eo sup exercitū ⁊ sado
ch sacdotē posuit ꝓ abiathar. Mi
sitq̄ rex ⁊ vocauit semei dixitq̄ ei
Edifica tibi domū in iherusalem ⁊
habita ibi et nō egredieris inde
huc atq̄ illuc. Quacūq̄ aūt die
egressus fueris et trāsieris torrē
tem cedron: scito te int̄fitiendū.
Sanguis tuus erit sup caput tuū
dixitq̄ semei regi. Bonus sermo
Sicut locut⁹ est dñs me⁹ rex: sic
faciet seru⁹ tu⁹. Habitauit itaq̄
semei in ihrl̄m dieb⁹ multis. Fa
ctū est aūt post ānos tres: vt fu
gerent serui semei ad achis filiū
maacha regē geth. Nūciatumq̄
est semei ꝙ serui ei⁹ issent ī geth
Et surrexit semei ⁊ strauit asinuꝫ
suū: iuitq̄ ad achis in geth ad re
quirendū seruos suos ⁊ adduxit
eos de geth. Nūciatū ē autē regi
salomoni ꝙ isset semei ī geth de
ihrl̄m ⁊ redisset Et mittens voca
uit eū dixitq̄ illi. Nōne testifica
tus sū tibi ꝑ dñm et p̄dixi tibi: q̄
cūq̄ die egressus fueris huc et il
luc. scito te esse moriturū. Et rn̄di
sti mihi. Bon⁹ ſmo quē audiui
Quare ergo nō custodisti iusiurā
dū dñi ⁊ p̄ceptū qd̄ p̄ceperā tibi.
Dixitq̄ rex ad semei. Tu nosti oē
malū cuius tibi cōsciū est cor tuū
qd̄ fecisti dauid p̄ri meo. Reddi
dit dñs maliciaꝫ tuam in caput
tuū ⁊ rex salomon benedictus et
thronus dauid erit stabilis corā
dño vsq̄ in sēpiternū Jussit itaq̄
rex banaie filio ioiade q̄ aggress⁹
ꝑcussit eū ⁊ mortu⁹ ē. ¶ Ca. iij.

Confirmatū est igit̄ regnum
in manu salomonis et affi
nitate cōiūctus ē pharaoni regi
egipti. Accepit nāq̄ filiā eius et
adduxit in ciuitatē dauid: donec
ꝯpleret edificans domū suā et do
mū dñi ⁊ murū iherusalē ꝑ circui
tū. Attamē ꝓpl̄s ymolabat in ex
celsis. Nō em̄ edificatū erat tem
plū nomini dñi vsq̄ in diē illum
Dilexit autē salomō dñm ambu
lans in preceptis dauid p̄ris sui
excepto ꝙ in excelsis ymolabat.
⁊ accēdebat thimiama. Abijt ita
q̄ in gabaon vt ymolaret ibi. Il
lud q̄ꝓpe erat excelsū maximum.
Mille hostias ī holocaustū obtu
lit salomon sup altare illud in ga
baon. Apparuit aūt dñs salomo
ni ꝑ somniū nocte dicēs. Postu
la q̄d vis vt dem tibi. Et ait salo
mō Tu fecisti cū seruo tuo dauid
patre meo mīam magnam sicut
ābulauit in ꝯspcū tuo in veritate
⁊ iusticia ⁊ recto corde tecū Custo
disti ei misericordiaꝫ tuā grādem
⁊ dedisti ei filiū sedentēꝫ sup thro
nū sicut ē hodie. Et nūc dñe deus
tu regnare fecisti seruum tuum ꝓ
dauid p̄re meo. Ego aūt sū puer
puulus ⁊ ignorās egressum ⁊ in
troitū meū et seruus tu⁹ ī medio
ē populi quē elegisti: ꝓpl̄i infiniti
q̄ enumerari ⁊ supputari n̄ potest
pre multitudine. Dabis ergo ser
uo tuo cor docile vt ꝓpl̄um tuū iu
dicare possit ⁊ discernē īter bonū
⁊ malū. Quis em̄ poterit iudicare

populū istum: populū tuum hūc
multū. Placuit ergo ꝑmo coraꝫ
domino ꝙ salomō postulasset hu
iuscemodi rem. Et dixit dominus
salomoni. Quia postulasti verbū
hoc ⁊ non petisti tibi dies mltos
nec diuitias aut animas inimico
rū tuoꝝ. sed postulasti tibi sapiē
tiaꝫ ad discernendū iuditium. ec
ce feci tibi scdm ꝑmones tuos. Et
dedi tibi cor sapiens ⁊ intelligens
intrātū ut nullꝰ ante te similis tui
fuerit nec post te surrecturus sit.
Sed et hec que non postulasti de
di tibi diuitias scilicet et gloriam
ut nemo fuerit similis tui ī regibꝰ
cūctis retro diebus. Si aūt ambu
laueris in viis meis ⁊ custodieis
precepta mea ⁊ mandata mea sic
ambulauit pater tuus. lōgos fa
tiam dies tuos. Igitur euigilauit
salomon ⁊ intellexit ꝙ esset som
niū. Cūqꝫ venisset iherusalē stetit
corā archa federis dñi et obtulit
holocausta ⁊ fecit victimas paci
ficas ⁊ grāde ꝯuiuiū vniuersis fa
mulis suis. Tūc venerūt due mlie
res mētrices ad regē. steterūtqꝫ co
rā eo. Quarū vna ait. Obsecro mi
dñe ego ⁊ mulier hec hītabamꝰ
in domo vna et peperi apud eam
in cubiculo. Tertia autē die post
q̄ ego peperi: peperit et hec. Et era
mus simul. nullusqꝫ alius nobis
cū in domo exceptis nob duabus
Mortuus est autē filius mulieris
huius nocte. Dormiens quippe
oppressit eum. Et cōsurgens in tē
pestate noctis silentio: tulit filiuꝫ
meum de latere meo ācille tue dor
mientis et collocauit in sinu suo.
suū autē filiū qui eāt mortuus po
suit in sinu meo. Cūqꝫ surrexissez
mane ut darē lac filio meo appa
ruit mortuus. Quē diligētius ītu
ens clara luce deprehēdi ñ esse meū
quē genuerā. Rñditqꝫ altēa muli
er. Nō est ita. ꝫ filiꝰ tuꝰ mortuꝰ ē
meus aūt viuit. Ecōtrario illa di
cebat. Mentiris. Filius q̄ppe meꝰ
viuit ⁊ filius tuꝰ mortuus ē Atqꝫ
in hūc modū ꝯtēdebāt corā rege.
Tūc rex ait. Hec dicit filius meꝰ
viuit ⁊ filius tuꝰ mortuꝰ ē et ista
rñdet nō. ꝑ filius tuꝰ mortuꝰ est ⁊
filius meus viuit. Dixit ḡ rex. Af
ferte m̄ gladiū. Cūqꝫ attulissent
gladiū corā rege ait. Diuidite īfā
tē viuū in duas ptes ⁊ date dimi
diā ptē vni ⁊ dimidiā ptem alteri
Dixit āt mulier cuiꝰ filiꝰ eāt viuꝰ
ad regē. ꝯmota sūt quippe viscera
eiꝰ sup filio suo Obsecro dñe date
illi infātē viuū ⁊ nolite intficē eū
Ecōtrario illa dicebat. Nec m̄ nec
tibi sit. ꝫ diuidat. Rñdit rex ⁊ ait
Date huic īfātē viuū ⁊ nō occida
tur. hec ē em̄ mr̄ eius. Audiuit ita
qꝫ oīs isrl̄ iuditium qd̄ iudicasset
rex ⁊ timuerūt regē vidētes sapiē
tiā dei esse ī eo ad fatiēdū iuditiū.

Erat āt rex salomō ¶ Ca. iiij.
regnās sup oēꝫ isrl̄ ⁊ hij pnci
pes q̄s hēbat Azaias filiꝰ sadoch
sacdotis heliorephꝫ ⁊ ahia filij sesa
scribe iosaphat filiꝰ ahilud a ꝯm̄
tarijs Banaias filiꝰ ioiade sup exci
tū. Sadoch aūt ⁊ abiathar sacdo
tes. azaias filiꝰ nathā sup eos q̄
assistebāt regi. sabud filiꝰ nathā
sacdos aīcꝰ regis ⁊ ahisar p̄positꝰ
domus ⁊ adonirā filiꝰ abda super
tributa Habebat aūt salomō du
odecī prefectos sup omnē israhel.

qui p̄bebāt ānonā regi et domui
eius Per singulos em̄ menses in
anno singuli necessaria ministra
bant · Et hec noīa eorū · Benhur
in monte effraim Bendecar ī mac
ces ⁊ in salebim ⁊ ī bethsames et
in helon ⁊ in bethanan · Benesed
in araboth · Ip̄ius em̄ erat socho
⁊ omnis terra epher · Benabina
dab · cui⁹ omnis nephador: tha
phet filiaꝫ salomōis habebat vx
orem · Bana fili⁹ ahilud regebat
thanach ⁊ magedo ⁊ vniuersaꝫ
bethsan q̄ est iuxta sarthana sb̄
ter iesrahel: a bethsan vsqꝫ abel
meula eregiōe iecmaā Bengaber
in ramoth galaad habebat auo
thiair filij manasse ī galaad · Ip̄e
p̄erat in omni regione argob q̄ ē
in basan: sexaginta ciuitatib⁹ ma
gnis atqꝫ muratis q̄ habebāt se
ras ereas · Ahinadab fili⁹ addo
p̄erat in manaim · Achimaas in
neptalim Sed ⁊ ipse habebat ba
semath filiā salomonis ī ꝯiugio
Banaa fili⁹ husi ī aser ⁊ ī baloth
Josaphat fili⁹ pharue ī ysachar
Semei fili⁹ hela in beniamin · Ga
ber fili⁹ furi in terra galaad et in
t̄ra seon regis amorrei ⁊ og regis
basan sup omnia q̄ erāt ī illa t̄ra
Juda ⁊ israhel innūerabiles sicut
arena maris in multitudine: ꝯme
dentes ⁊ bibentes atqꝫ letātes Sa
lomon aūt erat ī ditione sua ha
bens oīa regna secū a flumine t̄re
philistijm vsqꝫ ad terminū egip
ti offerentiuꝫ sibi munera ⁊ serui
entiū ei cūctis dieb⁹ vite ei⁹ · Erat
aūt cib⁹ salomonis p dies singu
los triginta chori simile et sexa
ginta chori pharine · decez boues
pingues ⁊ viginti boues pascua
les et centū arietes excepta vena
tione ceruoꝝ capreaꝝ atqꝫ buba
lorū ⁊ auium altiliū · Ip̄e em̄ ob
tinebat omnē regionē q̄ eāt trās
flumē q̄si a thapsa vsqꝫ ad gazā
⁊ cūctos reges illaꝝ regionū ⁊ ha
bebat pacē ex omni pte ī circuitu
Habitabatqꝫ iuda et isrl̄ absqꝫ
timore vllo vn⁹ q̄sqꝫ sub vite sua
et sb̄ ficu sua · a dan vsqꝫ bersabee
cunctis dieb⁹ salomonis · Et ha
bebat salomon q̄draginta milia
p̄sepia equoꝝ curialiū ⁊ duodecī
milia equestriū: nutriebātqꝫ eos
supradicti regis prefecti · ꝫ ⁊ neces
saria mense regis salomonis cū
ingēti cura prebebāt ī tp̄e suo Or
deumqꝫ ⁊ paleas equoꝝ ⁊ iumen
toꝝ deferebāt in locū vbi eāt rex
iuxta cōstitutū sibi · Deditqꝫ deus
sapīam salomoni ⁊ prudētiā mul
tā nimis ⁊ latitudinem cordis q̄si
arenam que est in litore maris ⁊
p̄cedebat sapīa salomonis sapi
entiā omniū orientaliū et egipti
orū ⁊ eāt sapientior cūctis hōib⁹
Sapientior ethā ezraite et hemā
et calchal ⁊ dorda filijs maol et
erat noīat⁹ in vniūsis gentib⁹ p
circuitū Locutus est qꝫ salomon
tria milia parabolas ⁊ fuerūt car
mina ei⁹ quīqꝫ milia · Et disputa
uit sup lignis a cedro q̄ est ī liba
no vsqꝫ ad isopuꝫ q̄ egreditur de
pariete ⁊ disseruit de iumentis ⁊
volucribus ⁊ reptilib⁹ et piscib⁹
Et veniebant de cunctis ꝓplis ad
audiendā sapīam salomonis et
ab vniuersis regib⁹ terre q̄ audi
ebant sapientiam eius · ·:·

¶ Capitulum quintuꝫ ·

Misitq̃ hirã rex tiri seruos suos ad salomonem. Audiuit enĩ q̃ ipsũ vnxissent regẽ sup isrl' pro patre eius. q̃ amicus fuerat hirã dauid omni tpe. Misit autẽ salomon ad hiraz dicẽs. Tu scis volũtatem dauid patris mei ⁊ q̃ nõ poterat edificare domũ noĩ domini dei sui ꝓpter bella imminẽcia per circuitũ donec daret dñs eos sub vestigio pedũ eius. Nũc autẽ requiẽ dedit deus meus mihi p circuitũ ⁊ non est sathan neq̃ occursus malus. quã ob rez cogito edificare tẽplũ nomini dñi dei mei sic̃ locutus ẽ dauid patri meo dicẽs Filius tuus quẽ dabo ꝓ te sup solium tuũ ipse edificabit domũ nomini meo. Precipe igitur ut precidãt mihi serui tui cedros de libano et serui mei sint cũ seruis tuis mercedẽ aũt seruorũ tuoꝝ dabo tibi quãcũq̃ petieris. Scis enĩ qũo non est in ꝓplo meo vir qui nouerit ligna cedere sicut sydonij. Cum ergo audisset hirã verba salomonis. letatus est valde et ait. Benedictus dñs deus hodie qui dedit dauid filiũ sapientissimũ super populũ hunc plurimũ Et misit hirã ad salomonẽ dicẽs. Audiui q̃cũq̃ mãdasti m̃. Ego fatiã oẽm volũtatẽ tuã in lignis cedrinis ⁊ abiegnis. Serui mei deponent ea de libano ad mare ⁊ ego ꝯponã ea in ratibus in mai vsq̃ ad locũ quẽ significaueis mihi ⁊ applicabo ea ibi ⁊ tu tolles ea Prebebisq̃ necessaria mihi ut detur cibus domui mee. Itaq̃ hirã dabat salomoni ligna cedrina et ligna abiegna iuxta oẽm volũtatẽ eius. Salomõ autez prebebat hirã viginti milia choros tritici in cibũ domui ei⁹ et viginti choros purissimi olei Hec tribuebat salomõ hiraz p singulos annos. Deditq̃ dñs sapientiã salomoni sicut locutus est ei ⁊ erat pax inter hirã ⁊ salomonẽ ⁊ percusserũt ãbo fedus. Elegitq̃ rex salomõ operarios de omni isrl' et erat indictio triginta milia viroꝝ Mittebatq̃ eos in libanũ decẽ milia p menses singulos vicissim ita ut duob⁹ mẽsib⁹ essent ĩ domib⁹ suis. Et adoniraz erat sup huiusce modi indictionẽ. Fuerũt itaq̃ salomoni septuagĩta milia eoꝝ qui onera portabãt ⁊ octogĩta milia latomoꝝ ĩ mõte absq̃ ꝓpositis q̃ ꝓerãt singul' opib⁹ numero triuz miliũ ⁊ trecẽtoꝝ ꝓcipiẽtiũ ꝓplo ⁊ hijs q̃ fatiebãt opus Precepitq̃ rex ut tollerẽt lapides grandes lapides ꝓciosos ĩ fũdamẽtũ tẽpli ⁊ quadrarẽt eos q̃s dolauerũt cemẽtarij salomonis ⁊ cemẽtarij hirã Porro biblij ꝓparauerẽt ligã ⁊ lapides ad edificãdũ domũ. ¶ Ca. vi.

Factũ est g̃ quadrĩgẽtesimo ⁊ octogesimo ãno egressionis filioꝝ isrl' de terra egipti ĩ anno q̃rto mẽse zio ipe ẽ mẽsis secũdus regni salomonis sup isrl'. edificare cepit domũ dño. Dom⁹ aũt quã edificabat rex salomon dño hẽbat sexagĩta cubitos in lõgitudĩe ⁊ vigĩti cubitos in latitudine et triginta cubitos in altitudine. Et porticus erat añ tẽplũ vigĩti cubitoꝝ longitudĩs iux̃ mẽsurã latitudinis templi et habebat decem cubitos latitudĩs añ fatiez tẽpli. fecitq̃ ĩ tẽplo fenestras obliq̃s.

Et edificauit sup pietē tēpli tabulata p girū in parietib⁹ dom⁹ per circuitū tēpli ⁊ oraculi ⁊ fecit latera in circuitu. Tabulatū qđ subtē erat quīq; cubitos habebat latitudinis ⁊ mediū tabulatū sex cubitoꝝ latitudinis ⁊ tertiū tabulatū septē habēs cubitos latitudīs Trabes aūt posuit in domo p circuitū forinsecus vt nō hærerēt muris tēpli. Domus aūt cū edificaēt̄ur: de lapidib⁹ dolatis atq; perfectis edificata est ⁊ malleus ⁊ securis et oīe ferramentū nō fuit audita in domo cū edificaēt̄ur. Ostium lateris medij in pariete erat domus dexterū ⁊ per cochleam ascendēbāt in mediū cenaculū ⁊ a medio in tertiū Et edificauit domū ⁊ perfecit eam. Texitq; domū laquearib⁹ cedrinis et edificauit tabulatū sup omnē domū quīq; cubitis altitudīs et operuit domū lignis cedrinis. Et factus est sermo dñi ad salomonē dicēs. Domus hec quā edificas si ambulaueris in p̄ceptis meis ⁊ iudicia mea feceris ⁊ custodieris oīa mandata mea gradiens per ea: firmabo sermonem meū tibi quē locutus sū ad dauid patrē tuū ⁊ habitabo in medio filioꝝ isrl̄ ⁊ nō derelinquam plēm meū isrl̄. Igit̄ edificauit salomon domū ⁊ perfecit eam Et edificauit parietes domus intrinsec⁹ tabulatis cedrinis a pauimēto domus vsq; ad fastigia parietū ⁊ vsq; ad laquearia ⁊ operuit lignis cedrinis intrinsec⁹ et texit pauimentū domus tabulis abiegnis. Edificauitq; viginti cubitoꝝ ad posteriorem partē templi. tabulata cedrina a pauimēto vsq; ad supiora ⁊ fecit interiorē domū oraculi in sanctū sanctoꝝ. Porro q̄draginta cubitoꝝ erat ipm templū p fores oraculi ⁊ cedro ōis domus intrinsecus vestiebat habens tornaturas ⁊ iūcturas fabrefactas ⁊ celaturas eminentes Omnia cedrinis tabulis vestiebant: nec omnino lapis apparē poterat in pariete. Oraculū autē in medio domus in interiori pte fecerat vt poneret ibi archā fēderis dñi. Porro oraculi habebat viginti cubitos longitudīs et viginti cubitos latitudīs ⁊ viginti cubitos altitudīs ⁊ operuit illud atq; vestiuit auro purissimo Sed et altare vestiuit cedro. Domūq; ante oraculū operuit auro purissimo ⁊ affixit lamīnas clauis aureis. Nihilq; erat in tēplo qđ non auro tegeret̄. Sed ⁊ totum altare oraculi texit auro. Et fecit in oraculo duo cherubī de lignis olinarū decē cubitoꝝ altitudīs Quinq; cubitoꝝ ala cherub vna et quinq; cubitoꝝ ala cherub altera: id ē decē cubitos hīntes a sūmitate ale vsq; ad ale alterius sūmitatē. Decemq; cubitoꝝ erat cherub secūd⁹ in mensura pari ⁊ opus vnū erat in duob⁹ cherubim: id ē altitudinē habebat vnus cherub decē cubitoꝝ ⁊ similit̄ cherub sedus Posuitq; cherubī i medio tēpli interioris. Extendebant aūt alas suas cherubim ⁊ tāgebat ala vna parietē ⁊ ala cherub secūdi tāgebat parietē alterū: ale aūt altē i medio pte tēpli seinuicē otingebāt. Texitq; cherubī auro. Et oēs pietes

templi per circuitū sculpsit variis
celaturis ⁊ torno. Et fecit ī eis che
rubin ⁊ palmas et picturas vari
as quasi ꝓminentes de pariete ⁊
egredientes. Sed ⁊ pauimētū do
mus texit auro intrinsecꝰ ⁊ extrin
secus. Et in ingressu oraculi fecit
duo ostiola de lignis oliuarū. po
stesq; āgulorꝫ quinq; ⁊ duo ostia
de lignis oliuarꝫ. Et sculpsit in eis
picturā cherubin ⁊ palmarꝫ speci
es ⁊ anaglifa valde ꝓminentia ⁊
texit ea auro et operuit tam cheru
bin q̄ palmas et cetera auro. Fe
citq; in introitu tēpli postes de lig
nis oliuarꝫ quadrāgl'atos ⁊ duo
ostia de lignis abiegnis altrinse
cus ⁊ vtrūq; ostiū duplex erat et
seinuicē tenens aperiebat. Et scul
psit cherubin et palmas ⁊ celatu
ras valde eminētes. opuitq; oīa
laminis aureis ope quadro ad
regulā. Et edificauit atriū interiꝰ
tribus ordinibus lapidū polito
rū ⁊ vno ordine lignorum cedri.

Anno quarto fun ¶ Ca. vij.
data est domus dñi in mēse
zio ⁊ ī anno vndecimo mēse ebul
ipse est mensis octauus ꝑfecta ē
domus in omni opere suo et ī vni
uersis vtēsilibus edificauitq; eā
annis septē. Domū aūt suā edifi
cauit salomon tredecim annis et
ad perfectū vsq; perduxit. Edifica
uitq̄ domū saltus libani centū cu
bitorꝫ longitudinis et quinq̄gin
ta cubitorꝫ latitudinis ⁊ triginta
cubitorꝫ altitudinis ⁊ quatuor de
ambulatoria int̄ columnas cedri
nas. Ligna quippe cedrina excide
rat ī columnas ⁊ tabulatis cedri
nis vestiuit totā cameram q̄ qua

draginta quinq; colūnis sustēta
bat. Vnus āt habebat colūnas
quindecim ɔtra seinuicē positas ⁊
e regione se respicientes eq̄li spa
tio inter colūnas ⁊ super colūnas
quadrāgulata ligna in cūctis eq̄
lia. Et porticū colūnarū fecit quin
quaginta cubitorꝫ longitudinis
⁊ triginta cubitorꝫ latitudinis et
alterā porticū in fatiē maioris por
ticus ⁊ colūnas ⁊ epistilia sup co
lūnas fecit Porticūq̄ solij in qua
tribunal est fecit ⁊ texit lignis ce
drinis a pauimēto vsq; ad sūmi
tatē et domūcula in q̄ sedebat ad
iudicādū erat ī medio porticu fili
opere Domūq̄ fecit filie pharao
nis quā vxorē duxerat salomō ta
li ope quali ⁊ hāc porticū. Oīa la
pidibꝰ p̄ciosis q̄ ad normā quā
dā atq; mēsurā tam intrinsecꝰ q̄
extrinsecus serrati erāt a fūdamē
to vsq; ad sūmitatē pietū ⁊ intri
secus vsq; ad atriū maius. Fun
damēta aūt de lapidibus p̄ciosis
lapidibꝰ magnis decez siue octo
cubitorꝫ ⁊ desup lapides p̄ciosi eq̄
lis mēsure secti erāt. similiterq; de
cedro. Et atriū maius rotūdū triū
ordinū de lapidibꝰ sectis ⁊ vnius
ordinis de dolata cedro nec nō ⁊ in
atrio domus dñi interiori ⁊ in por
ticu domus. Misitq; rex salomō ⁊
tulit hirā de tyro filiū mulieris vi
due de tribu neptalim p̄re tyrio
artificē erariū ⁊ plenū sapīa ītelli
gētia ⁊ doctrina ad faciēd oē opꝰ
ex ere. q̄ cū veīssz ad regez salomo
nē fecit oē opꝰ eiꝰ ⁊ finxit duas co
lūnas ereas decē ⁊ octo cubitorꝫ al
titudīs colūnā vnā ⁊ linea duodecī
cubitorꝫ ābiebat colūnā vtrāq;.

Duo q̄ capitell

Duoq̄ capitella fecit q̄ poneren
tur sup capita colūnaꝝ fusilia ex
ere: quinq̄ cubitorū altitudīs ca
pitellū vnū et q̄nq̄ cubitoꝝ alti
tudīs capitellū alterū et q̄si ī mo
dū retis ⁊ catenaꝝ sibiīuicē miro
ope ɔtextaꝝ Vtrūq̄ capitellū co
lūnaꝝ fusile erat. Septēa v̄sum re
tiacula ī capitello vno ⁊ septena
retiacula ī capitello altero Et ꝑfe
cit colūnas et duos ordines ꝑ cir
cuitū r̄tiaculoꝝ singuloꝝ vt tege
rent capitella q̄ erant sup sūmita
tem malorū granatoꝝ. Eodē mō
fecit ⁊ capitello scd̄o. Capitella
autē q̄ erāt sup capita colūnarū
quasi ope lilij fabricata erant in
porticu. q̄tuor cubitoꝝ ⁊ rursū alia
capitella in sūmitate colūnarū de
sup iuxta mensurā columne ɔtra
retiacula. Maloꝝ granatorū āt
ducēti ordines erāt: in circuitu ca
pitelli scd̄i. Et statuit duas colū
nas in porticu tēpli. Cūq̄ statuis
set colūnam dexterā: vocauit eaꝫ
noīe iachim. Similit̄ erexit colū
nam scd̄am ⁊ vocauit nomen ei⁹
booꝫ. Et sup capita columnarum
opus ī modū lilij posuit: ꝑfectūq̄
est opus columnaꝝ. Fecitq̄ ma
re fusile decē cubitoꝝ a labio vsq̄
ad labium: rotundū in circuitu.
Quinq̄ cubitoꝝ altitudo ei⁹ et re
sticula trigīta cubitorū cingebāt
illud ꝑ circuitū ⁊ sculptura subter
labiū circuibat illud decē cubitis
ambiens mare. Duo ordines scul
pturaꝝ histriatarū erāt fusiles ⁊
stabat sup duodecī boues. E q̄b⁹
tres respiciebāt ad aquilonez et
tres ad occidentē ⁊ tres ad meri
diem ⁊ tres ad oriētē et mare sup
eos desuper erat: quorum poste
riora vniūsa intrinsec⁹ latitabāt
Grossitudo aūt luteris triū vncia
rū erat: labiūq̄ eius q̄si labium
calicis et foliū repandi lilij. Duo
milia batos capiebat ⁊ t̄a milia
metretas. Et fecit bases decē ene
as. quatuor cubitoruꝫ lōgitudīs
bases singulas ⁊ q̄tuor cubitorū
latitudīs ⁊ triū cubitorum altitu
dinis et ip̄m opus basiū intrasi
le erat. Et sculpture inter iunctu
ras ⁊ inter coronulas ⁊ plectas
leones ⁊ boues ⁊ cherubin ⁊ in iū
cturis similit̄ desup. Et subter leo
nes ⁊ boues quasi lora ex ere depē
dentia ⁊ q̄tuor rote ꝑ bases singu
las ⁊ axes erei et ꝑ quatuor ꝑtes
q̄si humeruli subter luterē fusiles
ɔtra seinuicē respectantes. Osq̄
luteris intrinsecus erat in capitis
sūmitate et qd̄ forinsecus appare
bat vnius cubiti erat totū rotun
dū: pariterq̄ habebat vnū cubi
tū et dimidiū. In angulis aūt co
lūnaruꝫ varie celature erāt et me
dia intercolūnia q̄drata nō rotū
da Quatuorq̄ rote q̄ per quatuor
āgulos basis erāt coherebāt sibi
subter basim Vna rota habebat
altitudinis cubitū ⁊ semis Tales
autē rote erāt q̄les solēt in curru
fieri. Et axes earū ⁊ radij et canti
⁊ modioli: omnia fusilia Nam et
⁊ humeruli illi quatuor per singu
los āgulos basis vnius: ex ip̄a
basi fusiles ⁊ cōiuncti erāt. In sū
mitate aūt basis erat quedaꝫ ro
tunditas vnius et dimidij cubiti
ita fabrefacta vt luter desup possꝫ
imponi: habens celaturas suas
variasq̄ sculpturas ex semetip̄a.

Sculpsitq̃ in tabulatis illis que erant ex ere ⁊ in angulis cherubin ⁊ leones ⁊ palmas quasi in similitudinez hominis stantis ut nõ celata sed apposita per circuitũ viderentur. In hunc modũ fecit decem bases: fusura vna ⁊ mensura sculpturaq̃ cõsimili. Fecitq̃ decem luteres eneos. Quadr̃ginta batos capiebat luter vnus. eratq; quatuor cubitoꝝ. Singulosq̃ luteres per singulas id est decez bases posuit ⁊ ꝯstituit decez bases quinq; ad dexterã partẽ templi ⁊ quinq̃ ad sinistrã. mare ãt posuit ad dexterã partẽ templi cõtra orientem ad meridiez. Fecit ergo hiram lebetes ⁊ scutras et amulas ⁊ perfecit omne opus regis salomonis in tẽplo domini colũnas duas et funiculos capitelloꝝ sup capita colũnaꝝ ⁊ malogranata quadrigenta in duobus retiaculis duos versus malorũ granatoꝝ in retiaculis singulis ad operiẽdos funiculos capitelloꝝ qui erãt sup capita columnaꝝ ⁊ bases decẽ ⁊ lutẽs decẽ sup bases ⁊ maẽ vnũ ⁊ boues duodecim subter mare ⁊ lebetes ⁊ scutras ⁊ amulas Omnia vasa q̃ fecit hirã regi salomoni in domo dñi de auricalco erãt. In cãpestri regione iordanis fudit ea rex ĩ argillosa t̃ra inter sochot et sarthã Et posuit salomõ omnia vasa in domo dñi. Propter multitudinez aũt nimiã non erat pondus eris Fecitq; salomõ omnia vasa ĩ domo dñi altare aureũ ⁊ mẽsã super quã ponerent̃ panes ꝓpositionis aureã ⁊ cãdelabra aurea qn̄q; ad dextrã ⁊ quinq; ad sinistrã cõtra oraculũ ex aũro puro et quasi lilij flores ⁊ lucernas desup aureas ⁊ forcipes aureos ⁊ ydrias ⁊ fuscinulas ⁊ fialas ⁊ mortariola et thuribula de auro purissimo et cardines ostioꝝ domus interioris sãctisãctoꝝ ⁊ ostioꝝ domus tẽpli ex auro erãt. Et ꝑfecit omne opus qd̃ faciebat salmõ ĩ domo dñi et intulit q̃ sãctificauerat dauid pater suꝰ argẽtum ⁊ auruz ⁊ ⁊ vasa reposuitq̃ in thesauris domus dñi.

¶ Ca. viij.

Tunc cõgregati sunt omnes maiores natu israhel cũ prĩcipibus tribuum ⁊ duces familiarum filiorũ israhel ad regem salomonem in iherusalẽ ut deferrẽt archam federis domini de ciuitate dauid idest de syon. Cõuenitq; ad regem salomonẽ vniuersus israhel in mẽse bethani in sollemni die ipse est mẽsis septimꝰ. Venerẽtq; cũcti senes de isrl̃ ⁊ tulerẽt archã sacerdotes ⁊ portauerũt archam dñi ⁊ tab̃naculuz federis ⁊ omnia vasa sãctuarij q̃ erãt ĩ tabernaculo ⁊ ferebant ea sacerdotes ⁊ leuĩte Rex aũt salomõ ⁊ omnis multitudo isrl̃ q̃ ꝯueneãt ad eũ gradiebatur cũ illo ãte archã ⁊ ymolabãt oues ⁊ boues absq̃ estimacõe ⁊ numero Et intulerũt sacerdotes archã federis dñi ĩ locũ suũ in oraculũ tẽpli ĩ scm̃scõrũ sb̃t alas cherubin. Siq̃dẽ cherubĩ expãdebãt alas sup locũ arche ⁊ ꝓtegebãt archã ⁊ vectes eiꝰ desup Cũq̃ emĩerẽt vectes ⁊ apparerẽt sũmitates eoꝝ foris sãctuariũ añ oraculũ nõ apparebãt vltr̃ extrinsecus q̃ ⁊ fuerẽt ibi vsq̃ ĩ p̃ntẽ diẽ.

In archa aūt non erāt aliud nisi
due tabule lapidee q̄s posuerat i
ea moyses in oreb quādo pepigit
dñs fedus cū filijs isrl̄ cū egrede
rent̄ de terra egipti · Factū ē autē
cū exissent sacerdotes de sācturio
nebula impleuit domū dñi & nō
poterāt sacerdotes stare & ministra
re ꝓpter nebulā · Impleuerat em̄
gl̄ia dñi domū dñi · Tūc ait salo
mon · dñs dixit vt habitaret in
nebula · Edificās edificaui domū
& habitaculū tuū · firmissimū soli
um tuū in sempiternū Conūtitq;
rex faciez suā & bñdixit omi ecclie
isrl̄ · Omis ei ecclia isrl̄ stabat
Et ait salomon · Bñdict⁹ dñs de⁹
isrl̄ q̄ locut⁹ est ore suo ad da
uid p̄rem meū & in manib⁹ eius
plecit dicēs · A die q̄ eduxi ꝑplm
meū isrl̄ de egipto: nō elegi ciuitatē
de vniūsis t̄bub⁹ isrl̄ vt edificare
tur domus et esset nomē meū ibi
ſ elegi dauid vt esset sup ꝑplm
meū isrl̄ · Voluitq; dauid pater
meus edificare domuz nomi dñi
dei isrl̄ et ait dñs ad dauid prēz
meū · Q̄ cogitasti i corde tuo edi
ficare domū nomi meo : bñfeciſti
hoc ipm mente tractās · Verum
tamē tu nō edificab⁹ mihi domuz
ſ filius tu⁹ q̄ egrediet̄ de remb⁹
tuis : ipe edificabit domū nomi
meo Confirmauit dñs sermonē
suū quē locut⁹ est : stetitq; ꝑ da
uid p̄re meo & sedi sup thronum
isrl̄ sicut locut⁹ est dñs & edifica
ui domū nomi dñi dei isrl̄ et cō
stitui ibi locū archē in q̄ fed⁹ dñi
est quod pcussit cū patrib⁹ nr̄is
quādo egressi sunt de terra egipti
Stetit aūt salomon añ altare dñi
in ospū ecclie isrl̄ & expandit
manus suas i celū & ait · dñe de⁹
isrl̄ nō est filis tui deus in celo
desup & sup t̄rā deorsū : q̄ custodis
pactū & mīaz seruis tuis q̄ ambu
lant corā te in toto corde suo : qui
custodisti seruo tuo dauid patri
meo q̄ locutus es ei · Ore locut⁹ es
& manib⁹ pfecisti vt hec dies pro
bat · Nūc igit̄ dñe deus isrl̄ obſua
famulo tuo dauid p̄ri meo : q̄ lo
cutus es ei dicēs · Nō auferet̄ de te
vir corā me : q̄ sedeat super thro
nū isrl̄ · ita tamē si custodierūt
filij tui viam suā vt ābulent corā
me sicut tu ābulasti i ospū meo
Et nūc dñe de⁹ isrl̄ firmet̄ v̄ba
tua q̄ locutus es seruo tuo dauid
p̄ri meo · Ergo ne putandū ē q8
vere de⁹ habitet sup terrā · Si em̄
celū & celi celoz te capere nō p̄nt :
q̄nto magis domus hec quaz edi
ficaui · Sed respice ad oracōez ser
ui tui & ad p̄ces eius dñe de⁹ me⁹
Audi ymnū & oracōnez quā su⁹
tuus orat coram te hodie vt sint
oculi tui apti sup domuz hanc no
cte ac die : sup domū de qua dixisti
erit nomē meuz ibi vt exaudias
oracōnē quā orat in loco isto ad
te seruus tu⁹ : vt exaudias deprca
cōnem ſui tui & populi tui isrl̄
q8cūq; orauerit in loco isto & ex
audies in loco habitaculi tui i ce
lo et cū exaudieris ꝓpicius eris ·
Si peccauerit hō in ꝓximū suuz et
habuerit aliq8 iuramētū quo te
neat̄ astrictus & venerit ꝓter iu
ramentū corā altari tuo in domū
tuā : tu exaudies in celo & facies et
iudicabis seruos tuos : cōdemnās
impiū & reddens viam suā super

capūt eius iustificēāscp iustū a te
tribuēs ei scōm iusticiā suā. Si fu
gerit pop̄ul⁹ tu⁹ israhel īmīcos
suos q̄ peccatur⁹ ē tibi a agentes
pēnitētiā a cōfitētes nomī tuo ve
nerint a adorauerit a deprecati te
fuerint ī domo hac: exaudi ī cœlo
a dimitte peccatū populi tui israhel a
reduces eos īm trā quā dedisti pa
tribus eor̄. Si clausū fuerit cœlū
a nō pluerit ꝓpter peccā eorum et
orātes īm loco isto pēnitētiā ege
rint nomini tuo a a peccīs suis cō
uersi fuerint ꝓpter afflictionē suā
exaudi eos īm cœlo a dimitte pecca
seruor̄ tuor̄ a populi tui israhel a
oñde eis viā bonā ꝓ quā ābulēt
a da pluuiā sup terrā quā dedisti
populo tuo ī possessionē. Fames
si oborta fuerit īm trā ā pestilēcia
ā corrupt⁹ aer ā erugo ā locusta
vel rubigo a afflixerit eū īmīc⁹
ei⁹ portas obsidēs oīs plaga vī
uersa īfirmitas. cūcta deuotacō a
ip̄recacō q̄ acciderit oī hōi de pp̄lo
tuo israhel si quis cognouerit plagā
cordis sui a expāderit manꝰ suas ī
domo hac: tu exaudies ī cœlo ī lo
co habitacōis tue a repropiciaberis
a facies ut des vnicuiq̄ scōm
oēs vias suas sicut videris cor ei⁹
qm tu nosti solus cor oīm filior̄
hōm ut timeāt te cūctis diebꝰ q̄
bꝰ vixerūt sup faciē terre quā dedi
sti pūbꝰnūs Insup a alienigena
q̄ nō ē de pp̄lo tuo israhel cū venerit
de terra lōginq̄ ꝓpt nomē tuū au
dient nomē tuū magnū a manꝰ
tua fortis a brachiū tuū extētum
vbiq̄. cū venerit ergo a orauerit
īm hoc loco tu exaudies ī cœlo ī firmamento habitaculi tui a facies
omnia pro q̄bus īuocauerit te
alienigena ut discant vniuersi pp̄li
terrar̄ nomē tuū timē sicut pp̄lus
tuus israhel a plēt q̄ nomē tuū īuo
catū ē sup domū hāc quā edifica
ui. Si egressus fuerit pp̄lus ad bel
lū ꝰ tē īmīcos suos p viā quocūq̄
miseris eos orabūt te contra
viā cīuitatis quā elegisti a ꝰtra do
mū quā edificauī nomī tuo et ex
audies ī cœlo oīones eor̄ a preces
eor̄ a facies iudiciū eor̄. Si pec
cauerint tibi nō ē em hō q̄ nō pec
cet a irat⁹ tradideris eos īmīcis
suis a captiui ducti fuerint īm trā
īmīcor̄ longe vel ꝓpe a egerint
pēnitētiā īm corde suo īm loco capti
uitatis a ꝰuersi dēp̄cati te fuerint
in captiuitate sua dicētes. peccauī
mus īq̄ egimus impie gessimus a re
uersi fuerint ad te īm̄so corde
suo a tota aīa sua īm trā īmīcor̄
suor̄ ad quā captiui ducti fuerīt
a orauerint te cōtra viā terre sue
quā dedisti patribꝰ eor̄ a cīuitatis
quaz elegisti a tēpli q̄s edificauī
nomini tuo exaudies īm cœlo īm fir
mamēto solij tui oracōes eor̄ et
preces eor̄ a facies iuditiū eor̄ a
ꝓpiciaberis populo tuo q̄ peccauit
tibi a oībus īq̄tatibz eor̄ quibz
preuaricati fūt in te a dabis mise
ricordiā corā eis q̄ eos captiuos
habuerint ut misereāt eis. Po
pulus ei⁹ ē a hereditas tua q̄s
eduxisti de trā egipti de medio for
nacis ferree ut sint oculi tui apti
ad dēp̄cacōez famuli tui a pp̄li tui israhel
a exaudies eos ī vniu⁹ p q̄bz in
uocauerint te. Tu ei⁹ sepasti eos ti
bi ī hēditatē de vniuers pp̄lis ter
ræ sicut locutus es p moysē seruū tuū

quādo eduxisti prēs nrōs de egi
pto dñe deus Factū est aūt cū cō
plesset salomon orās dñm omēz
orationē ⁊ depcacōnez hāc: surre
xit de cōspcū altaris dñi. Vtrūqz
em genu in terrā fixerat ⁊ man⁹
expanderat ad celū. Stetit ergo ⁊
bñdixit omī ecclesie isrl' voce ma
gna dicens. Bñdcūs dñs q̄ dedit
requiē populo suo isrl' iuxta oīa
que locutus ē. Nō cecidit ne vn⁹
quidē ſmo ex omnib⁹ bonis q̄ lo
cutus est p moysen seruū suū Sit
dñs de⁹ noster nobiscū sicut fuit
cū prib⁹ nr̄is: nō dereliquēs nos
neqz ꝓiciens. ſz īclinet corda nr̄a
ad se vt ābulem⁹ in vniūsis vijs
eius ⁊ custodiam⁹ mādata eius
⁊ cerimonias et iudicia quecūqz
mādauit patrib⁹ nr̄is ⁊ sint ſmo
nes mei isti quib⁹ depcatus sū co
rā dño appropīquātes corā dño
deo nr̄o die ac nocte vt fatiat iu
ditiū seruo suo ⁊ populo suo isrl'.
p singulos dies ⁊ sciāt ōnes ꝓpli
terre qꝛ dñs ipe est de⁹ et nō ē vl
tra absqz eo: sitqz cor nr̄m pfectū
cū dño deo nr̄o vt ābulemus ī de
cretis eius ⁊ custodiam⁹ mādata
ei⁹: sicut ⁊ hodie. Igit' rex ⁊ omīs
isrl' cū eo ymolabant victimas
coraz dño. Mactauitqz salomon
hostias pacificas q̄s ymolauit
dño: boum vigītiduomilia ⁊ oui
um centūuigintimilia. Et dedica
uerūt templū dñi rex ⁊ filij israhel
In die illa sāctificauit rex mediū
atrij qd erat āte domū dñi. Fecit
quippe holocaustū ibi ⁊ sacrifitiū
⁊ adipē pacificoꝝ qm̄ altare ereū
qd erat coraz dño minus erat et
cape nō poterat holocaustum et
sacrificiū ⁊ adipē pacificoꝝ. Fecit
ergo salomon in tpe illo festiui
tatē celebrē ⁊ omnis israhel cū eo
multitudo mag̃ ab ītroitu emath
vsqz ad riuū egipti corā dño deo
nr̄o septē dieb⁹ et septē dieb⁹ id
ē q̄tuordecī dieb⁹ ⁊ in die octauo
dimisit ꝓpl'os. Qui bñdicētes re
gi ꝓfecti sūt in tabernacula sua le
tantes ⁊ alacri corde sup omībus
bonis q̄ fecerat dñs dauid seruo
suo ⁊ isrl' ꝓpl'o suo. ¶ Ca. ix.

Factū est aūt cū pfecisset sa
lomon edificiū domus dñi
et edificiū regis ⁊ omne qd opta
uerat ⁊ voluerat facere: apparuit
ei dñs secūdo sicut apparuerat ei ī
gabaon. Dixitqz dñs ad eū. Ex
audiui oracōnem tuā ⁊ depcatio
nem tuā quā depcatus es coram
me Sanctificaui domū hanc quā
edificasti vt ponerē nomē meum
ibi in sempiternū ⁊ erūt oculi mei
⁊ cor meū ibi cūctis dieb⁹. Tuqz
si ambulaueris corā me sicut am
bulauit pater tu⁹ in simplicitate
cordis ⁊ in equitate et feceris oīa
que p̄cepi tibi et iudicia mea ser
uaueris ⁊ legittima mea: ponam
thronū regni tui sup israhel ī sem
piternū sicut locut⁹ sū dauid pr̄i
tuo dicens: non auferet' vir de ge
nere tuo de solio israhel. Si autez
aūsione auersi fueritis vos ⁊ filij
vr̄i nō sequentes me: nec custodi
entes mandata mea ⁊ cerimōias
q̄s ꝓposui vobis. ſz abieritis ⁊ co
lueritis deos alienos et adoraue
ritis eos: auferā isrl' de supfitie t̄re
quā dedi eis ⁊ tēplū qd sanctifica
ui nomī meo ꝓiciā a cōspcū meo
eritqz isrl' in ꝓuerbiū ⁊ in fabulā

cūctis pōpulis ⁊ domus hec erit ī
exēplū. Omnis qui trāsierit p eaꝫ
stupebit ⁊ sibilabit ⁊ dicet. Qua
re fecit dn̄s sic terre huic ⁊ domui
huic. Et rn̄debūt. Quia dereliquerūt
dn̄m deū suū qui eduxit p̄res
eoꝝ de t̄ra egipti ⁊ secuti sūt deos
alienos ⁊ coluerūt eos ⁊ adorauerūt
eos. idcirco induxit dn̄s super
eos omne malū hoc. Expletis āt
ānis viginti postq̄ edificauerat
salomō duas domos idest domū
dn̄i ⁊ domū regis hirā regi tyri p̄
bēte salomoni ligna cedrina ⁊ abi
egna ⁊ aurum iuxta omne quod
opus habueāt tūc dedit salomō
hiram viginti opida in terra ga
lilee. Et egressus ē hirā de tyro ut
videret opida q̄ dedeāt ei salomō
⁊ nō placuerūt ei. Et ait. Heccine
sunt ciuitates quas dedisti mihi
frater. Et appellauit eas terram
chabul vsqꝫ in diez hāc. Misit er
go hirā ad regem salomonē cētū
uiginti talēta auri. Hec ē sūma ex
pēsarum quā obtulit salomō rex
ad edificādū domū dn̄i ⁊ domū su
am ⁊ mello ⁊ muruꝫ ihrl̄m ⁊ heser
⁊ mageddo ⁊ gazer Pharao rex
egipti ascendit ⁊ cepit gazer suc
cēditq̄ eā igni ⁊ chananeū q̄ ha
bitabat in ciuitate interfecit ⁊ de
dit eā in dotem filie sue vxori salo
monis. Edificauit ergo salomon
gazer ⁊ betheron inferiorem ⁊ ba
alath ⁊ palmiram in terra solitu
dinis ⁊ omnes vicos q̄ ad se perti
nebāt ⁊ erant absq̄ muro muni
uit ⁊ cītates curruū et cītates eq̄
tū et q̄dcūq̄ ei placuit ut edifica
ret in ihrl̄m ⁊ in libano ⁊ in omni
t̄ra ptātis sue. Vniuersū populū

q̄ remāseāt de amorreis ⁊ de ethe
is et pherezeis ⁊ eueis ⁊ iebuzeis
q̄ n̄ sūt de filijs isrl̄ hoꝝ filios qui
remāserāt in t̄ra q̄s scꝫ non potu
erāt filij israhel exterminare fecit
salomō tributarios vsqꝫ in diem
hāc. De filijs aūt isrl̄ nō ꝯstituit
salomō seruire quēq̄. sed erāt vi
ri bellatores ⁊ ministri ei⁹ et p̄nci
pes ⁊ duces ⁊ prefecti curruū ⁊ eq̄
rū. Erāt āt principes sup oīa ope
ra salomonis prepositi quingēti
quinq̄ginta qui habebāt sb̄iectū
populuꝫ ⁊ statutis opibus impa
bāt. Filia āt pharaonis ascēdit
de cītate dauid in domū suā quaꝫ
edificauerat ei salomō Tūc edifi
cauit mello. Offerebatq̄ salomō
tribus vicibus p ānos singulos
holocausta ⁊ pacificas victimas
sup altare q̄d edificauerat dn̄o et
adolebat thimiama coram dn̄o.
Perfectūq̄ est tēplū. Classemq̄
fecit rex salomō in asion iaber q̄ ē
iuxta aylaꝫ in littoē maris rubri
in terra ydumee Misitq̄ hiraꝫ in
classe illa seruos suos viros nau
ticos ⁊ gnaros maris cū seruis sa
lomonis q̄ cū venissent in ophir
sūptū inde auꝝ quadringētorum
uiginti talentorū detulerūt ad re
gem salomonē. ¶ Ca. x.

Sed ⁊ regina saba audita fa
ma salomonis ī noīe dn̄i ve
nit tēptare eū in enigmatibꝫ Et in
gressa ihrl̄m multo cū ꝯmitatu ⁊
diuicijs camel̄ portātib⁹ aroma
ta ⁊ auꝝ īfinitū nimis ⁊ gēmas p̄
ciosas venit ad regem salomonē
et locuta est ei vniuersa que ha
bebat in corde suo. Et docuit eaꝫ sa
lomō omnia verba que ꝓposuit.

nō fuit sermo q̄ regez possz latere
⁊ nō rn̄deret ei · Videns aūt regi
na saba omnē sapīam salomōis
⁊ domū quā edificauerat ⁊ cibos
mense eius ⁊ habitacula seruoꝝ
⁊ ordines ministrātiū vestesq̄ eo
rū ⁊ pincernas ⁊ holocausta que
offerebat in domo dn̄i: non habe
bat vltra spūm dixitq̄ ad regez
Verus ē sermo quē audiui ī t̄ra
mea sup ꝑmonib⁹ tuis ⁊ sup sapi
entia tua ⁊ nō credebā narrātib⁹
mihi donec ipsa veni ⁊ vidi ocul'
meis ⁊ ꝓbaui ꝙ media ꝑs mihi
nūtiata nō fuerit · Maior ē sapīa
⁊ opa tua: q̄ rumor quē audiui ·
Beati viri tui ⁊ beati ꝑui tui hij q̄
stant corā te semp ⁊ audiūt sapi
entiā tuā · Sit dn̄s deus tuus bn̄
dictus cui cōplacuisti ⁊ posuit te
sup thronū isrl' · eo ꝙ dilexerit do
minus israhel in sempiternū ⁊ cō
stituit te regē vt faceres iuditiū et
iustitiaz · Dedit ergo regi centūui
ginti talenta auri ⁊ aromata mul
ta nimis ⁊ gēmas p̄ciosas · Non
sunt allata vltra aromata tā mul
ta q̄ ea que dedit regina saba re
gi salomoni · Sed ⁊ classis hiraz
que portabat aurū de ophir: attu
lit ex ophir ligna thijna multa
nimis ⁊ gēmas p̄ciosas · Fecitq̄
rex de lignis thijnis fulcra dom⁹
dn̄i et domus regie et citharas li
rasq̄ cantorib⁹ · Non sunt allata
huiuscemodi ligna thijna: neq̄
visa vsq̄ in presentē diē · Rex āt
salomon dedit regine saba om̄ia
que voluit ⁊ petiuit ab eo: excep
tis hijs q̄ vltro obtulerat ei mu
nere regio · Que reuersa ē ⁊ abijt
in terrā suā cū seruis suis · Erat āt

pondus auri qd̄ offerebatur salo
moni ꝑ annos singulos: sexcēto
rū sexaginta sex talentorū auri: ex
cepto eo qd̄ offerebāt viri q̄ super
vectigalia erāt ⁊ negotiatores vni
uersiq̄ scuta vendētes et om̄es re
ges arabie ducesq̄ terre · Fecitq̄
rex salomon ducenta scuta de au
ro purissimo Sexcētos auri siclos
dedit laminas scuti vnius ⁊ trecē
tas peltas ex auro ꝓbato · Trecē
teq̄ mine auri: vnā peltam vestie
bant · Posuitq̄ eas rex in domo
saltus libani · Fecit etiaz rex salo
mon thronū de ebore grādez ⁊ ve
stiuit cū auro fuluo nīs q̄ hēbat
sex gradus · Et sūmitas throni ro
tūda erat in ꝑte posteriori et due
manus hinc atq̄ inde tenētes se
dile ⁊ duo leones stabant iuxta
manus singulas ⁊ duodecī leun
culi stantes sup sex gradus hinc
atq̄ inde Non ē factū tale opus ī
vniuersis regnis · Sed ⁊ omnia
vasa de q̄b⁹ potabat rex salomō
erāt aurea et vniuersa suppellex
dom⁹ salt⁹ libani de auro purissi
mo · Nō erat argentū nec alicui⁹
p̄cij putabat' in dieb⁹ salomonis
quia classis regis ꝑ maē cū classe
hiram semel ꝑ tres ānos ibat in
tharsis: deferēs inde aurū ⁊ argē
tū ⁊ dentes elephātorū ⁊ simias
et pauos · Magnificatus ē ergo
rex salomon sup om̄es r̄ges terre
diuitijs ⁊ sapientia ⁊ vniūsa t̄ra
desiderabat vultū salomonis vt
audiret sapiam eius quā dederat
deus in corde eius ⁊ singuli defere
bāt ei munera vasa argentea et
aurea · vestes et arma bellica · aro
mataq̄ ⁊ equos ⁊ mulos ꝑ ānos

singulos. Cōgregauitq; salomō
currus ⁊ equites ⁊ facti sūt ei mil
le q̄dringēti currus et duodecimi
lia equitū ⁊ disposuit eos per ciui
tates munitas ⁊ cū rege ī iherusa
lez. Fecitq; ut tāta eēt abūdātia
argēti in iherusalez quāta et lapi
dū ⁊ cedroꝝ prebuit multitudiez
q̄si sicomoros q̄ nascūtur in cāpe
stribꝰ. Et educebantur equi salo
moni de egypto ⁊ de choa. Nego
tiatoēs em̄ regis emebāt de choa
⁊ statuto precō perducebāt. Egre
diebat̄ aūt quadriga ex egypto
sexcētis sidis argēti ⁊ equꝰ centū
quinq̄ginta. Atz in hūc modum
cūcti reges etheoꝝ ⁊ sirie equos
venūdabant. ¶ Ca. xi.

Rex aūt salomō amauit mu
liēs alienigenas multas fi
liāq̄ pharaoīs ⁊ moabitidas ⁊
āmonitidas. ydumeas ⁊ sydoni
as ⁊ cetheas: de gentibꝰ sup q̄bꝰ
dixit dominꝰ filijs isrl̄ non ingre
diemini ad eas. neq; de illis īgre
diētur ad vestras. Certissime em̄
auertēt corda vestra ut seq̄mī de
os earuz. Hijs itaq; copulatus ē
salomō ardētissimo amore. Fue
rūtq; ei vxoēs q̄si regine septingē
te ⁊ cōcubine tricēte Et auerterūt
mulieres cor eiꝰ Cūq; iā eēt senex
deprauatū est cor eiꝰ per mulieres
ut sequētur deos alienos: nec eāt
cor eius pfectū cū domino deo suo
sicut cor dauid pr̄is eius. sed cole
bat salomō astharten deaz sydo
nioꝝ ⁊ chamos deū moabitaꝝ ⁊
moloch ydolū āmonitarū. Fecit
q; salomō qd̄ non placueāt corā
dn̄o ⁊ nō adīpleuit ut seq̄ret̄ do
minū sicut dauid pr̄ eiꝰ Tūc edi
ficauit salomō fanū chamos ydo
lo moab in mōte qui ē cōn̄ ihrl̄m
⁊ moloch ydolo filioꝝ āmon. At
q; ī hūc modū fecit vniuersꝰ vxo
ribꝰ suis alienigenis q̄ adolebāt
thura ⁊ ymolabāt dijs suis Ig̃r
iratus ē dn̄s salomoni q̄ auersa
eēt mens eiꝰ a dn̄o deo isrl̄ q̄ ap
parueāt ei scd̄o ⁊ p̄cepat de verbo
hoc ne seq̄ret̄ deos alienos ⁊ non
custodiuit q̄ mandauit ei dn̄s.
Dixit itaq; dn̄s salomoī Quia ha
buisti hoc apd̄ te ⁊ nō custodisti
pactū meuz ⁊ precepta mea q̄ mā
daui tibi: dirūpens scindā regnū
tuuz ⁊ dabo illd̄ seruo tuo. verūta
mē in diebꝰ tuis nō faciā ꝓpt̄ da
uid pr̄ez tuuz. De manu filij tui sci
dā illud nec totū regnuz auferaz
s̄ tribū vnā dabo filio tuo ꝓpt̄ da
uid s̄uū meū ⁊ iherusalez quā ele
gi. Suscitauit aūt dn̄s aduersari
um salomoī adad ydumeū de se
mine regio q̄ erat in edom. Cū em̄
eēt dauid ī ydumea ⁊ ascēdisset
ioab pn̄ceps milicie ad sepelien
dū eos q̄ fuerāt int̄fecti ⁊ occidis
set omne masculinū in ydumea:
sex eī mēsibꝰ ibi moratus ē ioab
⁊ ōnis isrl̄ donec interimerz om̄e
masculinū ī ydumea: fugit adad
ipse et viri ydumei de seruis pr̄is
eiꝰ cū eo ut īgredēt̄ egyptū. Erat
āt adad puer puulꝰ Cūq; surrex
issent de madiā: venerūt ī pharan
Tulerūtq; secū viros de pharan ⁊ ī
troierūt egiptū ad pharaōez r̄gē
egypti. Qui dedit ei domū ⁊ cibos
ꝯstituit ⁊ t̄rā delegauit. Et īuenit
adad grām corā pharaone val
de int̄ntuz ut daret ei vxorē sororē
vxoris sue germanā tafnes regīe

Genuitq; ei soror tafnes geneba
th filiū ⁊ nutriuit eū tafnes in do
mo pharaōis · Eratq; genebath
habitans apud pharaonē cum
filijs eius · Cūq; audissz adad in
egipto dormisse dauid cum patri
b⁹ suis ⁊ mortuū esse ioab princi
pem militie: dixit pharaōi · Dimit
te me vt vadā in t̄rā meā Dixitq;
ei pharao · Qua em̄ re ap̄d me in
diges vt queās ire ad terrā tuā ·
At ille r̄ndit · Nulla · Sed obsecro
te vt dimittas me · Suscitauitq̄
ei deus adūsariū rason filiū elia
dā q̄ fugerat adadezer regē soba
dn̄m suū ⁊ ꝯgregauit cōtra eū vi
ros ⁊ factus ē p̄nceps latronū cū
interficeret eos dauid: abierūtq;
damascū ⁊ habitauerūt ibi et cō
stituer̄t eū regē ī damasco: eātq;
adūsarius israhel cūctis diebus
salomonis Et hoc ē malū adad ⁊
odiū cōtra israhel: regnauitq; in
siria · Iheroboamq̄ filiꝰ nabath
euphrateus de sareda seruꝰ salo
monis cuius mr̄ erat nomine ser
ua mulier vidua: leuauit manuz
cōtra regē Et hec causa rebelliōis
adūsus eū · q̄ salomō edificauit
mello ⁊ coeq̄uit voraginē cītatis
dauid patris sui · Eāt āt iheroboā
vir fortis et potēs Videnſq; salo
mon adolescentē bone indolis ⁊ in
dustriū: cōstituerat eū p̄fectū sup
tributa vniūse domus ioseph Fa
ctū ē igit̄ in tpe illo vt iheroboam
egrederet̄ de iherusalē ⁊ inueniret
euz ahias silonites ꝓpheta in via
optus pallio nouo Erāt aūt duo
tm̄ in agro · Apprehendēsq; ahias
palliū suū nouū quō coopt⁹ eāt
scidit in duodecī partes ⁊ ait ad
iheroboā Tolle tibi decē scissuras
Hec em̄ dic̄ dn̄s deꝰ isrl̄ Ego scin
dam regnū de manu salomōis ⁊
dabo tibi decem trib⁹ Porro vna
tribus remanebit ei ꝓpt̄ seruum
meū dauid et ihrl̄m ciuitatē quā
elegi ex om̄ib⁹ tribub⁹ isrl̄ · eo q̄
dereliq̄rit me ⁊ adoraueit asthar
then deam sydoniorū ⁊ chamos
deū moab ⁊ moloch deū filiorum
ammon ⁊ nō ābulauerit in vijs
meis vt faceret iusticiā coraz me
⁊ p̄cepta mea ⁊ iuditia sic̄ dauid
pr̄ eius · Nec auferā om̄e regnuz
de manu eius · ꝫ ducē ponā eū cun
ctis dieb⁹ vite sue ꝓpt̄ dauid ser
uū meū quē elegi qui custodiuit
mādata mea ⁊ p̄cepta mea · Aufe
rā autē regnū de manu filij eius ⁊
dabo tibi decē trib⁹ · filio āt eius
dabo tribū vnā vt remaneat luc̄
na dauid seruo meo cūctis dieb⁹
corā me in ihrl̄m ciuitate quā ele
gi vt esset nomē meū ibi Te aūt
assumā ⁊ regnabis sup oīa q̄ desi
derat aīa tua erisq; rex sup israhel
Si igit̄ audieris oīa que p̄cepero
tibi ⁊ ābulaueris in vijs meis et
feceris qd̄ rectū ē corā me custodi
ens mandata mea ⁊ p̄cepta mea
sicut fecit dauid ſuus meus ero
tecū et edificabo tibi domū fidelez
qūo edificaui dauid domū ⁊ tra
dā tibi israhel ⁊ affligā semen da
uid sup hoc · verūtamen nō cūctis
dieb⁹ · Voluit ergo salomō int̄
ficere iheroboaz · Qui surrexit ⁊ au
fugit in egiptū ad sesac regē egip
ti ⁊ fuit in egipto vsq; ad mortez
salomonis · Reliquū āt v̄boꝝ sa
lomonis ⁊ oīa q̄ fecit ⁊ sapīa eiꝰ
ecce vniuersa scripta sūt in libro

verbo⁊ die⁊ salomonis. Dies au
tē quos regnauit salomon ī ihrl'm
sup ōnem isrl' q̄draginta ānī fūt
Dormiuitq; salomō cū p̄rib⁹ suis
⁊ sepultus ē in cītate dauid p̄ris
sui: regnauitq; roboaz filius ei⁹ ꝓ eo
Venit āt roboā ī sichē. Ca. xij.
Illuc em̄ ꝯgregat⁹ erat oīs
ꝓpl's isrl' ad cōstituendū eū regē
At vero iheroboā fili⁹ nabath cuz
adhuc eēt in egipto ꝓfugus a fa
cie salomonis regis: audita mor
te eius reuersus est de egipto. Mise
rūtq; ⁊ vocauerūt eū. Venit g̊ ihe
roboam ⁊ ōnis mltitudo isrl' ⁊ lo
cuti sūt ad roboaz dicētes. Pr̄ tu⁹
durissimū iugū īposuit nob': tu ita
q; nūc imminue paululū de īpio
p̄ris tui durissiō ⁊ de iugo grauis
simo qd̄ īposuit nob' ⁊ seruiem⁹ ti
bi. Qui ait eis. Ite vsq; ad terciū
diē ⁊ reuertimī ad me. Cūq; abis
set ꝓpl'us iniit ꝯsiliū rex roboā cū
senioribꝰ q̄ assistebāt corā salo
mone p̄re eius cū adhuc viuerz
⁊ ait. Qd̄ datis ꝯsiliū ut rn̄deā po
pulo. Qui dixerūt ei. Si hodie obe
dieris ꝓpl'o huic ⁊ seruieris ⁊ peti
cōni eo⁊ cesseris locutusq; fueris
ad eos verba lenia: erūt tibi serui
cūctis dieb⁹. Qui dereliq̄t cōsiliuz
senum qd̄ dederāt ei ⁊ adhibuit
adolescētes q̄ nutriti fuerāt cū eo
⁊ assistebant illi dixitq; ad eos.
Qd̄ m̄ datis ꝯsiliū ut rn̄deaz ꝓpl'o
huic. q̄ dixerūt mihi. leui⁹ fac iu
guz qd̄ imposuit p̄r tu⁹ super nos
Et dixerūt ei iuuenes q̄ nutriti fu
erāt cū eo. Sic loq̄re ꝓpl'o huic q̄
locuti sūt ad te dicētes. Pr̄ tu⁹ ag
g̃uauit iugū nr̄m tu releua nos.
Sic loq̄ris ad eos. Minim⁹ digi
t⁹ me⁹ grossior ē dorso p̄ris mei Et
nūc p̄r me⁹ posuit sup vos iugū g̃
ue. ego aūt addā super iugū vr̄m
Pr̄ me⁹ cecidit vos flagellis. ego
autē cedā vos scorpionib⁹. Veīt
g̊ iheroboā ⁊ ōnis ꝓpl'us ad robo
am die tercia. sic locut⁹ fuerāt rex
dicēs. reuertimini ad me die tercia
Rn̄ditq; rex ꝓpl'o dura: derelicto
cōsilio senio⁊ qd̄ ei dederant ⁊ lo
cutus ē eis s̄m cōsiliū iuuenū di
cens. Pr̄ meus agg̃uauit iugum
vestrū. ego aūt addā iugo vestro
Pr̄ me⁹ cecidit vos flagellis. ego
autē cedā vos scorpioīb⁹. Et n̄ ac
q̄euit rex populo qūo aūsat⁹ fue
rat eū dn̄s ut suscitarz verbū suū
qd̄ locutus fuerāt ī manu ahie sy
lonite ad iheroboā filiū nabath.
Vidēs itaq; populus q̄ noluissz
eos audire rex. rn̄dit ei dicēs Que
nobis pars in dauid vel que hē
ditas in filio ysai. Vade in taber
nacula tua isrl' Nūc vide domum
tuaz dauid. Et abijt israhel in ta
bernacula sua. Super filios autē
israhel quicūq; habitabāt ī ciui
tatibus iuda regnauit roboam.
Misit ergo rex roboam aduram q̄
erat super tributa ⁊ lapidauit eū
omnis isrl' ⁊ mortuus est. Porro
rex roboam festinus ascendit cur
rū ⁊ fugit in iherusalez: recessitq;
israhel a domo dauid vsq; in p̄sē
tem diez Factū est aūt cū audissz
omnis israhel q̄ reuersus eēt ihe
roboam miserunt ⁊ vocauerūt euz
congregato cetu ⁊ cōstituerūt eū
regem super omnē israhel: nec se
cut⁹ ē quisq̄ domū dd̄ p̄ter tribū
iuda solā. Venit āt roboā ihrl'z ⁊
cōgregauit vniuersā domū iuda

et tribū beniamin centū octo gīta
milia electoꝝ viroꝝ et bellatoruꝫ
vt pugnarēt cōtra domū isrl' et
reducerēt regnū roboaꝫ filio salo
monis. Factus ē aūt sermo dñi
ad semeiaꝫ virū dei dicēs Loquē
ad roboaꝫ filiū salomōis regē iu
da ⁊ ad omnē domū iuda ⁊ benia
min ⁊ reliq̄s de ꝓplo dicēs Hec di
cit dñs. Nō ascēdetis: nec bellabi
tis cōtra frēs vr̄os filios israhel.
Reuertat̄ vir in domū suā A me em̄
factū ē verbū hoc Audierūt ꝑmo
nem dñi et reuersi sūt de itinere si
cut eis p̄cepat dñs Edificauit āt
iheroboā sychem ī monte effraim
⁊ habitauit ibi. Et egressus inde
edificauit phanuel Dixitq̄ ihero
boam in corde suo. Nūc reuertet̄ re
gnū ad domuꝫ dauid si ascēderit
populus iste vt fatiat sacrifitia ī
domo dñi in ihrl'm ⁊ ꝯuertet̄ cor
ꝓpli huius ad dñm suū roboaꝫ re
gē iuda interfitientq̄ me ⁊ reuer
tent̄ ad eū Et excogitato ꝯsilio fe
cit duos vitulos aureos: ⁊ dixit
eis. Nolite vltra ascendē iherusa
lē Ecce dij tui israhel q̄ te eduxerūt
de terra egipti. Posuitq̄ vnū in
bethel ⁊ alterū in dan et factū est
verbū hoc in peccatū. Ibat em̄ po
pulus ad orandū vitulū vsq̄ in
dan. Et fecit phana in excelsis ⁊
sacerdotes de extremis ꝓpli qui n̄
erāt de filijs leui. Cōstituitq̄ diē
sollēmnē in mēse octauo q̄ntade
cima die mensis in sil'itudinē sol
lēnitatis q̄ celebrat̄ ī iuda Et ascē
dens altare sil'it̄ fecit in bethel: vt
ymolaret vitulis quos fab'catus
fuerat. Constituitq̄ in bethel sa
cerdotes excelsoꝝ q̄ feceāt ⁊ ascēdit
super altare qd̄ extruxerat ī bethel
q̄ntadecīa die mensis octaui quē
finxerāt de corde suo. Et fecit sollē
nitatē filijs israhel ⁊ ascēdit super
altare vt adoleret incēsū. Ca. xiij.

Ecce vir dei venit de iuda ī ser
mone dñi in bethel iheroboā
stante sup altare ⁊ thus iaciente
Et exclamauit cōtra altare ī ꝑmo
ne dñi ⁊ ait Altare altare: hec dic̄
dñs. Ecce filius nascet̄ domui da
uid iosias noīe et ymolabit sup
te sacerdotes excelsoꝝ q̄ nūc in te
thura succēdūt ⁊ ossa hōim super
te īcendet. Deditq̄ ī illa die signū
dicēs. Hoc erit signū qd̄ locutus
ē dñs. Ecce altare scīdet̄ ⁊ effunde
tur cinis q̄ in eo est. Cūq̄ audissꝫ
rex sermonē hominis dei quē īcla
mauerat ꝯtra altare in bethel: ex
tendit manū suā de altari dicens
Apprehēdite eū. Et exaruit manꝰ
eius quā extēderat ꝯtra eum: nec
valuit retrahē eā ad se. Altareq̄
scissuꝫ ē ⁊ effusus ē cinis de altari
iuxta signū qd̄ p̄dixerat vir dei ī
sermone dñi. Et ait rex ad virum
dei. Dep̄care fatiē dñi dei tui ⁊ ora
ꝓ me vt restituat̄ manꝰ mea m̄.
Orauit vir dei fatiē dñi et reūsa ē
manus r̄gis ad eū ⁊ facta ē sicut
prius fuerat Locutus ē āt rex ad
virū dei. Veni mecū domū vt prā
deas ⁊ dabo tibi muneā. Rn̄ditq̄
vir dei ad regē. Si dederis m̄ medi
am ꝑtē domus tue nō veniā tecū
nec ꝯmedā panē neq̄ bibā aquā
in loco isto. Sic em̄ mādatū ē m̄
in sermone dñi p̄cipientis. Non
ꝯmedes panē neq̄ bibes aquam
nec reūteris ꝑ viā q̄ venisti Abijt
ergo ꝑ aliā viā ⁊ non ē reuersus

pariter quo venerat ī bethel. Pro
phetes aūt quidaz senex habita
bat in bethel ad quē venerūt filij
sui ⁊ narrauerunt ei omnia opera
que fecerat vir dei illa die ī bethel
Et verba que locutus fuerat ad
regē narrauerunt patri suo. Et di
xit eis pater eoꝝ. Per quaz viaz
abijt. Ostenderūt ei filij sui viā ꝑ
quaz abierat vir dei qui venerat
de iuda. Et ait filijs suis. Sternite
mihi asinum. Qui cū strauissent
ascendit ⁊ abijt post virū dei ⁊ in
uenit eū sedentez subtus therebin
tū. Et ait illi. Tu ne es vir dei qui
venisti de iuda. Rn̄dit ille Ego sū
Dixitqꝫ ad eū Veni mecū domum
ut comedas panez. Qui ait. Non
possum reuerti neqꝫ venire tecum
nec comedā panē nec bibā aquā
in loco isto. qꝛ locutus ē dn̄s ad
me in sermone dn̄i dicens. Nō co
medas panē ⁊ nō bibes aquā ibi
nec reuerteris ꝑ viaz qua ieris Qui
ait illi. Et ego ꝓpha suz similis tui
⁊ angelus locutus est m̄ in ſmo
ne dn̄i dicēs. Reduc eū tecū in do
mū tuā ut ꝯmedat panē ⁊ bibat
aquā. Feuellit eū ⁊ reduxit secū.
Comedit ꝯ panē in domo eius ⁊
bibit aquā. Cūqꝫ sederent ad mē
sam fcūs est sermo dn̄i ad ꝓphaz
q̄ reduxerat eū. Et exclamauit ad
virū dei qui veneāt de iuda dicēs
Hec dicit dn̄s. Quia nō obediens
fuisti ori dn̄i ⁊ nō custodisti man
datū qd̄ p̄cepit tibi dominus deꝰ
tuus ⁊ reuersus es ⁊ ꝯmedisti pa
nē ⁊ bibisti aquā in loco in q̄ p̄ce
pit tibi ne ꝯmederes panem neqꝫ
biberes aquā nō inferet cadauer
tuū in sepulchꝝ p̄rm tuoꝝ. Cūqꝫ

comedisset et bibesset strauit asi
nū suū ꝓpha quē reduxerat. Qui
cū abissꝫ inuenit eū leo in via ⁊ oc
cidit ⁊ erat cadauer eius ꝓiectū
in itinere. Asinus aūt stabat iux̄
illū ⁊ leo stabat iuxta cadauer Et
ecce viri tn̄seūtes viderūt cadauer
ꝓiectū in via ⁊ leonē stantē iuxta
cadauer. Et venerūt ⁊ diuulgaue
rūt in cīitatē in qua ꝓphetes ille se
nex hītabat. Qd̄ cū audissꝫ ꝓpha
ille q̄ reduxerat eū de via ait. Vir
dei est q̄ inobediēs fuit ori dn̄i et
tradidit eū dn̄s leoni ⁊ ꝯfregit eū
et occidit iuxta v̄bū dn̄i qd̄ locu
tus est ei. Dixitqꝫ ad filios suos.
Sternite m̄ asinū. q̄ cū strauissent
⁊ ille abisset inuenit cadauer eis
ꝓiectū in via ⁊ asinū ⁊ leonez stā
tes iuxta cadauer Nō ꝯmedit leo
de cadauere nec lesit asinū. Tulit
ꝯ ꝓphes cadauer viri dei ⁊ posuit
illud sup asinū ⁊ reuersus intulit in
ciuitatē ꝓphete senis ut plāgerēt
eū ⁊ posuit cadauer eius in sepul
chro suo Et planxerūt eū. heu heu
mi frat. Cūqꝫ plāxissent eū. dixit
ad filios suos. Cū mortuꝰ fuero se
pelite me in sepulchro in q̄ vir dei
sepultꝰ ē iux̄ ossa eius poīte ossa
mea. ꝓfecto em̄ veīet ſmo quez p̄
dixit ī sermōe dn̄i ꝯtr̄ altare qd̄ ē
in bethel ⁊ ꝯtr̄ oīa phana excelso
rū que sūt ī vrbibꝰ samarie Post
v̄ba hec nō est reuersus iheroboā de
via sua pessima. ꝫ ecōtrario fecit
de nouissimis ꝓplis sacdotes excel
soꝝ. Quicūqꝫ volebat īplebat ma
nū suā ⁊ fiebat sacdos excelsorū.
Et ꝓpter hanc causaz peccauit do
mus iheroboā ⁊ euersa ē ⁊ deleta
de supfitie terre. ¶ Ca. xiiij.

In tempore illo egrotauit abia fili
us iheroboam. Dixitq; iheroboam
vxori sue. Surge ⁊ ꝯmuta habitū
ne ꝯgnoscaris q̄ sis vxor iheroboam
⁊ vade in sylo vbi est ahias
ꝓpha q̄ locutus est m̄ q̄ regnatu
rus essem sup ꝓplz hūc. Tolleq̄
in manu tua decē panes ⁊ crustu
lā ⁊ vas mellis ⁊ vade ad illū Ipe
em̄ īdicabit tibi q̄d euenturū sit
puero huic. Fecit vt dixeāt vxor
iheroboā ⁊ ꝯsurgēs abijt in sylo
⁊ venit in domū ahie At ille non
poterat videre q̄ caligauerūt ocli
eius p̄ senectute. Dixit āt dn̄s ad
ahiaz Ecce vxor iheroboā īgredit̄
vt cōsulat te sup filio suo q̄ egro
tat. Hec ⁊ hec loq̄ris ei Cū ergo
illa intraret ⁊ dissimulaēt se esse
que erat: audiuit ahias sonitum
pedū ei⁹ introeūtis p ostiū ⁊ ait.
Ingredē vxor iheroboam. Quare
aliā te esse simulas. Ego aūt mis
sus sū ad te durus nūtius. Vade
⁊ dic iheroboā. Hec dicit dn̄s de⁹
isrl̄. Quia exaltaui te de medio po
puli ⁊ dedi te ducē sup ꝓplm meū
israhel ⁊ scidi regnū dom⁹ dauid
⁊ dedi illud tibi ⁊ nō fuisti sic̄ ꝑu⁹
me⁹ dauid q̄ custodiuit mādata
mea ⁊ secut⁹ est me in toto corde
suo fatiēs qd̄ placitū essz ī ꝯspcū
meo. ꝫ opatus es male sup om̄es
q̄ fuerūt ante te ⁊ fecisti tibi deos
alienos ⁊ ꝯflatiles: vt me ad ira
cundiā ꝓuocares. me āt ꝓiecisti
post corp⁹ tuū. idcirco ecce ego in
ducā mala sup domū iheroboā et
ꝑcutiā de iheroboā mingentē ad
pietē ⁊ clausū et nouissimū ī isrl̄
⁊ mundabo reliq̄as domus ihero
boā sicut mūdari solet fimus vsq̄
ad purū. Qui mortui fuerīt de ihe
roboā in cītate ꝯmedēt eos canes
q̄ aūt mortui fuerint in agro vora
būt eos aues celi q̄ dn̄s locut⁹ ē
Tu igit̄ surge ⁊ vade ī domū tuaz
⁊ in ipso introitu pedū tuoꝝ ī vr
bem morieť puer ⁊ plāget eū oīs
israhel ⁊ sepeliet. Iste em̄ sol⁹ in
feret̄ de iheroboā in sepulcrū. q̄ in
uent⁹ est sup eo ꝑmo bon⁹ a dn̄o
dō isrl̄ in domo iheroboā. Cōstitu
et aūt sibi dn̄s regez sup isrl̄ q̄ p
cutiet domū iheroboā in hac die ⁊
in hoc tpe ⁊ ꝑcutiet dn̄s de⁹ isrl̄
sicut moueri solet harundo ī aq̄.
Et euellet isrl̄ de terra bō hac quā
dedit patrib⁹ eoꝝ ⁊ vētilabit eos
trās flumē q̄a fecerūt sibi lucos
vt irritarent dn̄m. Et tradet dn̄s
deus isrl̄ ꝓpt̄ pccā iheroboā q̄ pec
cauit ⁊ peccare fecit isrl̄. Surrexit
itaq̄ vxor iheroboā ⁊ abijt ⁊ veīt
in tharsa. Cūq̄ illa ingrederet̄ li
mē domus: puer mortu⁹ ē ⁊ sepeli
erūt eū ⁊ planxit euz omnis isrl̄.
iuxta sermonē dn̄i quē locutus ē
in manu serui sui ahie ꝓphe Reli
qua aūt v̄boꝝ iheroboā qūo pu
gnauerit et qūo regnauerit: ecce
scripta sūt in libro verboꝝ dieꝝ re
gū israhel. Dies āt q̄b⁹ regnauit
iheroboam: vigintiduo āni sunt.
Et dormiuit iheroboā cū patribus
suis. regnauitq̄ nadab fili⁹ eius
ꝓ eo. Porro roboā fili⁹ salomōis
regnauit in iuda. Quadraginta
⁊ vnius āni erat roboaz cū regna
re cepisset: decē ⁊ septē ānis regna
uit in ihrlz cītate quā elegit dn̄s
vt ponēt nomē suū ibi ex om̄ib⁹
tribub⁹ isrl̄. Nomē aūt mr̄is ei⁹
naama amanites. Et fecit iudas

malū corā dño ⁊ irritauerūt eū su
per omnib⁹ que fecerāt pr̄es eoꝝ
in peccatis suis q̄ peccauerūt Edifi
cauerūt em̄ ⁊ ip̄i sibi aras ⁊ statu
as ⁊ lucos sup omnē collē excelsū
⁊ subter omnē arborē frōdosā sed
⁊ effeminati fuerūt in terra. fecerīt
q3 oēs abhominacōnes gētiū q̄s
attriuit dn̄s ante faciē filioꝝ isrl̄
In qn̄to āt anno regni roboā ascē
dit sesac rex egipti ī ihrl̄m ⁊ tulit
thesauros dom⁹ dn̄i ⁊ thesauros
regios ⁊ vniūsa diripuit. scutaq̄3
aurea q̄ feceāt salomō ꝓ q̄b⁹ fecit
rex roboā scuta erea ⁊ tr̄didit ea in
maū ducū scutarioꝝ ⁊ eoꝝ q̄ excu
babāt añ ostiū dom⁹ regis Cūq3 ī
grederet̄ rex ī domū dn̄i portabāt
ea qui p̄eundi habebāt offitium ⁊
postea reportabant ad armam̄ta
riū scutarioꝝ. Reliq̄ aūt sermonū
roboam ⁊ oīa que fecit ecce scripta
sūt in libro sermonū dieꝝ regū iu
da. Fuitq3 bellū inter roboaz ⁊ ihe
roboā cūctis dieb⁹. Dormiuitq3 ro
boā cū pr̄ibus suis ⁊ sepultus est
cū eis in ciuitate dauid. Nomē āt
matris eius naama amanites. Et
regnauit abia filius eius pro eo.
Igitur in octauo decimo ¶ Ca. xv.
anno regni iheroboā filij nabath
regnauit abia sup iudaz. Tribus
annis regnauit in iherusalez. No
men matris eius maacha filia a
bessalon. ambulauitq3 in omīb⁹
peccatis pr̄is sui que fecerat ante
eum nec erat cor eius pfectū cum
domīo deo suo sicut cor dauid pa
tris eius Sed ꝓpter dauid dedit ei
dn̄s deus suus lucernā in iherusa
lem ut suscitaret filium eius post
eum et statueret iherusalem eo q̄

fecisset dauid rectum in oculis do
mini ⁊ non declinass3 ab omnib⁹
que preceperat ei cunctis diebus
vite sue excepto s̄mone vrie ethei
Attamē bellum fuit inter abyam
et iheroboam omni tempore vite
eius. Reliqua autem sermonum
abye ⁊ omnia que fecit nōne hec
scripta sūt in libro verboꝝ dierum
regum iuda. Fuitq3 preliū inter
abyam ⁊ inter iheroboam. Et dor
miuit abya cum patribus suis ⁊
sepelierunt eum in ciuitate dauid
regnauitq3 asa filius eius ꝓ eo.
In anno ergo vicesimo iheroboā
regis isrl̄ regnauit asa rex iuda ⁊
quadraginta ⁊ vno anno regna
uit in ihrl̄m. Nomen matris eius
maacha filia abessalō ⁊ fecit asa
rectū ante ꝯspectū dn̄i sicut dauid
pater eius ⁊ abstulit effeminatos
de terra. purgauitq3 vniūsas sor
des ydoloꝝ q̄ fecerāt pr̄es ei⁹. In
sup ⁊ maachā mr̄ez suaz amouit
ne ess3 pn̄ceps ī sacris priapi ⁊ in
luco eius quez ꝯsecrauerat. subū
titq3 specum eius ⁊ ꝯfregit simula
chrū turpissimū ⁊ ꝯbussit ī torrē
te cedron. Excelsa aūt nō abstulit
Verūtamez cor asa pfectū erat cū
dn̄o deo suo cūctis dieb⁹ suis ⁊ in
tulit ea q̄ scīficaueāt pater suus ⁊
vouerat in domū dn̄i argentum ⁊
aurum ⁊ vasa. Bellū autē erat in
ter asa ⁊ baasa regē isrl̄ cūctis di
eb⁹ eoꝝ. Ascenditq̄3 baasa rex is
rahel in iudam ⁊ edificauit rama
ut nō poss3 quispiaz egredi vel in
gredi de parte asa regis iude Tol
lens itaq3 asa omne argētū ⁊ au
rū q̄d remanserat in thesauris do
mus dn̄i ⁊ ī thesauris dom⁹ regie

dedit illud in manus seruoꝝ suo
rū ⁊ misit ad benadab filiū tabrē
mon filij ezion regez sirie q̄ habi
tabat in damasco dicens · Fedꝰ ē
int̄ me ⁊ te ⁊ int̄ patrē meū et pa
trē tuū: ideo misi tibi munera ar
gentū ⁊ aurū ⁊ peto vt venias et
irritū fatias fedꝰ qd̄ habes cum
baasa rege israhel ⁊ recedat a me
Acquiescēs benadab regi asa mi
sit p̄ncipes exercitꝰ sui ī ciuitates
israhel ⁊ pcusserūt ahion et dan
⁊ abel · domū maacha ⁊ vniuersā
cēneroth omnē scilicet terrā nep
talim · Qd̄ cū audisset baasa int̄
misit edificare rama ⁊ reūsus est
in tersa · Rex aūt asa nūtiū misit
in omnē iudam dicēs · Nemo sit
excusatus · Et tulerūt lapides de ra
ma et ligna eius q̄bus edificaue
rat baasa ⁊ extruxit de eis rex asa
gabaa beniamin ⁊ maspha · Reli
qua aūt oīm sermonū asa ⁊ vni
uerse fortitudines eiꝰ ⁊ cūcta que
fecit ⁊ cītates q̄s extruxit: nonne
hec scripta sūt in libro v̄boꝝ dieꝝ
regū iuda · Verūtamen in tp̄e se
nectutis sue doluit pedes et dormi
uit cū patribꝰ suis ⁊ sepultꝰ ē cū
eis in cītate dauid p̄ris sui · Reg
nauitq̄ iosaphat filiꝰ eiꝰ pro eo
Nadab vero filiꝰ iheroboā regna
uit sup̄ israhel āno scd̄o asa regis
iuda: regnauitq̄ sup̄ isrl̄ duobꝰ
ānis ⁊ fecit qd̄ malū ē in cōspcū
dn̄i ⁊ ambulauit in vijs p̄ris sui
⁊ in peccatis eiꝰ q̄bus peccaē fecit
israhel · Insidiatꝰ ē aūt ei baasa
filius ahie de domo ysachar ⁊ p
cussit eū in gebbethon q̄ est vrbs
philistinoꝝ · Siq̄dē nadab ⁊ oīs
isrl̄ obsidebāt gebbethō Int̄fecit
ergo illū baasa in āno tertio asa
regis iuda ⁊ regnauit p̄ eo Cūq̄
regnasset: pcussit omnē domum
iheroboā · Nō dimisit nec vnā q̄dē
animā de semine eiꝰ donec deleret
eū: iuxta v̄bum dn̄i qd̄ locutꝰ fue
rat in maū serui sui ahie silonitis
p̄pter peccata iheroboaz q̄ peccaue
rat ⁊ quibꝰ peccare fecerat isrl̄ et
p̄pt̄ delictū q̄ irritauerat dn̄m deū
israhel Reliq̄ autē s̄monū nadab
⁊ om̄ia q̄ opatus ē: nōne hec scri
pta sūt in libro v̄boꝝ dierū reguz
israhel · Fuitq̄ bellum inter asa ⁊
baasa regē israhel cūctis diebus
eoꝝ · Anno tertio asa regis iuda
regnauit baasa filius ahie super
omnē isrl̄ in tersa vigītiquatuor
ānis ⁊ fecit malū corā dn̄o: ābu
lauitq̄ in vijs iheroboā ⁊ ī pcc̄is
eius quibus peccare fecit israhel ·

¶ Ca · xvi ·

Factus ē aūt
sermo domini ad iehu filiū
anani cōtra baasa dicens · Pro
eo q̄ exaltaui te de puluere et po
sui te ducē super populū meū isrl̄ ·
tu aūt ābulasti in via iheroboam
⁊ peccare fecisti p̄pl̄m meū isrl̄ vt
me irritares in peccatis eorū: ecce
ego demetā posterioā baasa ⁊ po
steriora domus eiꝰ ⁊ fatiā domuz
tuā sicut domū iheroboam filij na
bath Qui mortuꝰ fuerit de baasa
in ciuitate: cōmedēt eū canes ⁊ qui
mortuꝰ fuerit ex eo in regiōe: cōme
dent eū volucres celi · Reliq̄ autē
sermonū baasa et quecūq̄ fecit
⁊ prelia eiꝰ: nōne hec scripta sunt
in libro v̄boꝝ dieꝝ regū israhel ·
Dormiuit ergo baasa cū patribꝰ
suis sepultꝰq̄ ē in thersa ⁊ regna
uit hela filiꝰ eiꝰ p̄ eo · Cum autez

ī manu iehu filij anani ꝓphe ver
bū dñi factū esset ɔtra baasa ⁊ cō
tra domū ei⁹ ⁊ ɔtra omne malū
qđ fecerat corā dño ad irritandū
eū in opibus manuū suaꝝ ut fie
ret sicut dom⁹ iheroboaꝫ ob hanc
causaꝫ occidit eū hoc ē iehu filiū
anani ꝓphetā. Anno vicesimo sex
to asa regis iuda regnauit hela fi
lius baasa sup isrl̄ in thersa duo
bus ānis ⁊ rebellauit ɔtra eū ser
uus su⁹ ꝫambri dux medie ptis
equitū. Erat autē hela in tersa bi
bēs ⁊ temulentus in domo arsa p̄
fecti thersa Irruēs ergo ꝫambri p
cussit ⁊ occidit euꝫ āno vicesimo
septimo asa regis iuda et regna
uit ꝓ eo. Cūqꝫ regnasset ⁊ sedissꝫ
super soliū eius pcussit omnē do
mū baasa ⁊ non dereliquit ex ea
mingētem ad pietem ⁊ ꝓpinquos
⁊ amicos ei⁹. Deleuitqꝫ ꝫābri om
nē domū baasa iuxta verbuꝫ dñi
qđ locutus fuerat ad baasa ī ma
nu iehu ꝓphe ꝓpter vniuersa pccā
baasa ⁊ pccā hela filij ei⁹ q̄ pecca
uerūt ⁊ peccare fecerūt isrl̄ ꝓuocan
tes dñm deū isrl̄ in vanitatib⁹ su
is. Reliqua autē sermonū hela et
oīa que fecit nōne hec scripta sūt
in libro verboꝝ dieꝝ regum isrl̄.
Anno vicesimo septimo asa regis
iuda regnauit ꝫambri septeꝫ die
bus ī thersa. Porro exercitus ob
sidebat gebbethon vrbem philisti
norū. Cūqꝫ audisset rebellasse ꝫā
bri ⁊ occidisse regeꝫ fecit sibi regē
omnis isrl̄ amri qui erat pn̄ceps
milicie sup israhel in die illa in ca
stris. Ascēdit g̊ amri ⁊ oīs isrl̄ cū
eo de gebbethon ⁊ obsidebāt ther
sa. Vidēs āt ꝫambri q̄ expugnā

da eēt cītas ingressus ē palatiuꝫ
⁊ succēdit se cū domo regia ⁊ mor
tuus ē in pccīs suis q̄ peccauerat
faciēs malū corā dño ⁊ ābulās ī
via iheroboaꝫ ⁊ in pccō ei⁹ q̄ fecit
peccare isrl̄. Reliq̄ aūt ſmonū ꝫā
bri ⁊ īsidiarū ei⁹ ⁊ tirānidis nōne
hec scripta sūt in libro verborū di
erū regum isrl̄. Tūc diuisus ē po
pulus isrl̄ in duas ptes. Media
pars populi seq̄bat̄ thebni filiū
gineth ut ɔstituerꝫ eū regē ⁊ me
dia pars amri. Preualuit aūt po
pulus q̄ erat cū amri populo qui
seq̄bat̄ thebni filiū gineth mor
tuusqꝫ ē thebni ⁊ regnauit amri.
Anno tricesimo p̄mo asa r̄gis iu
da regnauit amri sup isrl̄ duode
cim ānis. In thersa regnauit sex
annis: emitqꝫ montem samarie
a somer duobus talentis argen
ti ⁊ edificauit eum ⁊ vocauit nom̄
ciuitatis quam extruxerat nomi
ne somer idest montem domī vel
montem samarie. Fecit autē am
ri malum in cōspectu dñi et opera
tus est nequiter super om̄es qui
fuerūt ante eum. Ambulauitqꝫ ī
omni via iheroboam filij nabath
⁊ in pccīs eius quibus peccare fe
cerat israhel ut irritaret dñm deuꝫ
israhel ī vanitatib⁹ suis. Reliqua
autē sermonum amri ⁊ prelia ei⁹
q̄ gessit nonne hec scripta sunt ī
libro verboruꝫ dierū regū israhel.
Dormiuitqꝫ āri cū p̄ribꝫ suis et se
pult⁹ est in samaria. regnauitqꝫ
achab filius ei⁹ ꝓ eo. Achab ve
ro filius āri regnauit super israhel
āno. xxxviij. asa regis iuda. Et
reg̃uit achab fili⁹ āri sup israhel
in samaria vigīti ⁊ duobꝫ annis

Et fecit achab filiꝰ amri malū in
ꝯspectu dñi: sup oēs q̄ fuerūt āte
eū · Nec suffecit ei vt ābularet in
peccatis iheroboā filij nabath: in
sup duxit vxorē iezabel filiaꝫ met
baal regis sidoniorꝫ Et abijt ⁊ ser
uiuit baal ⁊ adorauit eū ⁊ posuit
aram baal in tēplo baal · qđ edi
ficauerat ī samaria ⁊ plātauit lu
cū · Et addidit achab in ope suo
irritās dñm deū isrl' sup oēs r̄ges
isrl' q̄ fuerūt ante eū In diebꝰ eiꝰ
edificauit ahiel de bethel iericho ·
In abiram p̄mitiuo suo fūdauit
eā ⁊ in segub nouissimo suo posu
it portas eiꝰ iuxta verbū dñi qđ
locutus fuerat in manu iosue filij
nun · ¶ Ca · xvij · ·:·

Et dixit helias thesbites de
habitatoribus galaad ad
achab Viuit dñs deus isrl' ī cuiꝰ
cōspectu sto: si erit ānis hijs ros
⁊ pluuia nisi iuxta oris mei verba
Et factū ē verbū dñi ad eū dicens
Recede hinc ⁊ vade cōtra orientē
⁊ abscōdere in torrente carith qui
ē ꝯtra iordanē et ibi de torrēte bi
bes: coruisq̄ p̄cepi vt pascant te
ibi · Abijt ergo ⁊ fecit iuxta v̄bū
dñi · Cūq̄ abisset sedit ī torrente
carith q̄ est ꝯtra iordanē Coruiq̄
deferebāt ei panē ⁊ carnes mane
similit̄ panē ⁊ carnes vesperi ⁊ bi
bebat de torrente Post dies autē
aliquātos siccatus ē torrēs: non
em̄ pluerat sup terrā · Factꝰ ē aūt
sermo dñi ad eū dicēs · Surge et
vade in sarepta sidoniorꝫ ⁊ mane
bis ibi Precepi em̄ ibi mulieri vi
due vt pascat te Surrexit ⁊ abijt
in sareptā · Cūq̄ venissꝫ ad portaꝫ
ciuitatis apparuit ei mlier vidua
colligens ligna ⁊ vocauit eam di
xitq̄ ei Da mihi paululū aque in
vase vt bibā · Cūq̄ illa pergeret
vt afferret: clamauit post terguꝫ
eius dicēs · Affer mihi obsecro ⁊
buccellā panis ī manu tua · Que
r̄ndit · Viuit dñs deus tuus q̄ n̄
habeo panē nisi quantū pugillꝰ
capere potest farine ī ydria ⁊ pau
lulum olei in lechito · En colligo
duo ligna vt ingrediar ⁊ fatiā il
lud mihi ⁊ filio meo vt comeda
mus ⁊ moriamur Ad quā helias
ait · Noli timē · ꝫ vade et fac sicut
dixisti · Verūtamē mihi p̄mū fac
de ipsa farinula subcineritiuꝫ pa
nē paruulū ⁊ affer ad me: tibi āt
⁊ filio tuo faties postea · Hec aūt
dicit dñs deꝰ irrl' · ydria farine n̄
defitiet: nec lechitꝰ olei minuetur
vsq̄ in diē in qua dñs daturus ē
pluuiā sup fatiē t̄re · Que abijt et
fecit iuxta v̄bum helie Et ꝯmedit
ipse ⁊ illa ⁊ domꝰ eiꝰ ⁊ ex illa die
ydria farine nō defecit ⁊ lechitus
olei nō est imminutꝰ · iuxta v̄buꝫ
dñi qđ locutus fuerat ī manu he
lie Factū ē āt post v̄ba hec · egro
tauit filiꝰ mulieris matrissamili
as ⁊ erat lāguor fortissimꝰ ita vt
nō remaneret ī eo alitus · Dixit er
go ad heliā · Quid mihi ⁊ tibi vir
dei · Ingressꝰ es ad me ⁊ rememo
rarent̄ iniq̄tates mee ⁊ int̄ficeres
filiū meū · Et ait ad eā helias Da
mihi filiū tuū · Tulitq̄ eū de sinu
eiꝰ ⁊ portauit ī cenaculū vbi ipse
manebat ⁊ posuit sup lectulū suū
⁊ clamauit ad dñm ⁊ dixit · Dñe
deus meꝰ · etiā ne viduā apđ quā
ego vtcūq̄ sustētor afflixisti: vt ī
terficeres filiū eius · Et expandit

se atq; mensus ē sup puerū trib;
vicibus ⁊ clamauit ad dn̄m ⁊ ait
Dn̄e deus meus reuertat̄ obsecro
anima pueri hui⁹ in viscera ei⁹ ·
Et exaudiuit dn̄s vocē helie et re
uersa ē anima pueri intra eū ⁊ re
uixit · Tulitq; helias puerꝝ ⁊ depo
suit eū de cenaculo in īferiorem do
mū ⁊ tradidit mr̄i sue ⁊ ait illi · En
viuit fili⁹ tuus Dixitq; mulier ad
heliā · Nūc in isto ꝯgnoui qm̄ vir
dei es tu ⁊ verbū domini in ore tuo
verum est · ¶ Ca · xviij ·

Post dies multos factum est
verbū dn̄i ad heliā in āno
tercō dicēs Vade ⁊ oñde te achab
ut dem pluuiā sup faciē t̄re · Iuit
ergo helias ut oñderet se achab ·
Erat aūt fames vehemēs in sama
ria · Vocauitq; achab abdiam
dispēsatorē dom⁹ sue · Abdias āt
timebat dn̄m deū valde · Nā cū in
terficerꝫ iezabel ꝓphetas dn̄i tulit
ille cētum ꝓphetas ⁊ abscōdit eos
qn̄quagenos ⁊ qn̄quagenos in
spelūcis ⁊ pauit eos pane ⁊ aq̄ ·
Dixit ergo achab ad abdiā · Va
de in terrā ad vniuersos fōtes aq̄
rum ⁊ in cūctas valles si forte pos
simus inueniē herbam ⁊ saluare
equos ⁊ mulos ⁊ n̄ penitus iumē
ta intereant · Diuiserūtq; sibi regio
nes ut circuirēt eas Achab ibat
p viā vnaꝫ ⁊ abdias p viā alterā
seorsū · Cūq; eēt abdias in via he
lias occurrit ei · Qui cū ꝯgnouissꝫ
eū cecidit sup faciē suā ⁊ ait · Nuꝫ
tu es dn̄e mi helias ⁊ Cui ille rn̄dit
Ego · Et dixit · Vade ⁊ dic dn̄o tuo
Adest helias · Et ille quid peccaui
inquit qm̄ trades me seruū tuum
in manu achab ut īterfitiat me ⁊

Viuit dn̄s deus tu⁹ qꝛ non ē gēs
aut regnū in quo nō miserit dn̄s
meus te requirēs · Et rn̄dētibus cū
ctis nō est hic: adiuāuit r̄gna sin
gula ⁊ gētes eo qꝛ minime reperi
reris · Et nūc dicis mihi vade ⁊ dic
dn̄o tuo adest helias ⁊ Cunq; re
cessero a te spūs dn̄i asportabit
te in locum quē ego ignoro et in
gressus nūciabo achab ⁊ non in
ueniēs te interficiet me · Seruus
autē tuus timet dn̄m ab infantia
sua · Nūq̄d n̄ indicatū est tibi do
mino meo quid fecerim cū interfi
ceret iezabel ꝓphetas dn̄i qꝛ abscō
derim de ꝓphetis domī centū viros
quinq̄genos ⁊ quinquagenos ī
speluncis ⁊ pauerim eos pane ⁊
aq̄ ⁊ Et nūc tu dicis vade ⁊ dic do
mīo tuo adest helias ut īterficiat
me ⁊ Et dixit helias Viuit dn̄s ex
ercituū añ cuius vultū sto qꝛ ho
die apparebo ei · Abijt ḡ abdias ī
occursū achab īdicauitq; ei · Ve
nitq; achab in occursū helie ⁊ cū
vidisset eū ait · Tu ne es ille q̄ ꝯt̄
bas isrl̄ ⁊ Et ille ait · Non ego tur
baui israhel ꝫ tu ⁊ dom⁹ p̄ris tui ·
Qui dēliq̄stis mādata dn̄i ⁊ secuti
estis baalim Verūtamē nūc mit
te ⁊ ꝯgrega ad me vniuersū isrl̄
in mōte carmeli ⁊ ꝓphetas baal
q̄dringētosqn̄quaginta ꝓphas
qꝫ lucorū quadringētos qui ꝯme
dūt de mēsa iezabet Misit achab
ad oēs filios isrl̄ ⁊ cōgregauit ꝓ
phetas in mōte carmeli Accedens
āt helias ad oēꝫ populū isrl̄ ait ·
Vsqueq̄ claudicatis ī duas par
tes ⁊ Si dominꝰ ē deus sequimini
eū · si autē baal sequimini illū · Et
nō respondit ei populus verbuꝫ ·

Et ait rursus helias ad pl'm Ego remāsi ꝓpha dñi solus · ꝓphete āt baal q̄dringēti q̄ngīta: ꝓphete q̄ tuor tū q̄dringenti viri sunt · denē nob duo boues et illi eligāt sibi boue vnū et īmolāta cēdētes ponāt sup ligna · ignē aūt nō supponāt · Et ego fatiā boue altertū et imponā sup ligna · ignē aūt non supponā · Inuocate noīa deor vestroꝝ ego inuocabo nomē dei mei a deus q̄ exaudierit p ignē ipe sit deus · Rñdens oīs pl'us · ait · Optima ꝓpositio quā locut⁹ē helias dixit ergo helias ꝓphetis baal · Eligite vobis boue vnū a facite p̄mi q̄ vos plures estis et inuocate nomina deorū vestroꝝ: ignēq̄ ñ suppo natis · Qui cū tulissent boue quem dederat eis fecerūt a inuocabāt nomē baal de mane vsq̄ ad meridiē dicētes · Baal exaudi nos · Et nō erat vox neq̄ q̄ rñderet · Trāsilie bāt q̄ altare q̄ fecerāt · Cūq̄ essz iā meridies: illudebat illis helias dicēs · Clamate voce maiore · Deꝰ em̄ est et forsitā loquit̄ē · aut īdiū sorio ē · ā itinere · ā certe dormit vt exciteť · Clamabāt ergo voce magna a īcidebāt se iuxta ritus suū cultris a lāceolis: donec pfūderent̄ sanguine · Postq̄ āt trāsijt meridies a illis ꝓphantib⁹: venerat tēpus q̄ sacrificiū offerri solet nec audiebatur vox neq̄ aliq̄s respōdebat nec attēdebat orātes: dixit helias omī ꝓplo · Veīte ad me Et accedente ad se ꝓplo curauit altare dñi q̄d̄ destructū fuerat et tulit duodecī lapides iuxta numerū tribuū filiorū iacob ad quē fuīs ēp̄mo dñi dicēs · israēl erit nomen tuū a edificauit de lapidib⁹ altarē īnoīe dñi · Fecitq̄ aqueductū q̄si p duas aratiūculas ī circuitu altaris a cōposuit ligna · diuisitq̄ p membra boue a posuit sup ligna a ait · Implete q̄tuor ydrias aqua et fūdite sup holocaustū a sup ligna · Rursūq̄ dixit · Etiā secūdo hoc facite · Qui cū fecissent secūdo · ait · Etiā tercō idipsū facite · Fecerūtq̄ tercō: a currebāt aque circū altarē a fossa aqueduct⁹ repleta ē Cūq̄ iā tēpus essz vt offerreť holocaustū accedēs helias ꝓpha ait · dñe deꝰ abrahā a ysaac a israēl · ostēde hodie q̄ tu es deus israēl a ego fuꝰ tuus a iuxta p̄cepta tua feci omīa verba hec · Exaudi me dñe exaudi me vt discat ꝓplus iste q̄ tu es dominꝰ deꝰ a tu conuertisti cor eorū iterū Cecidit aūt ignis dñi et vorauit holocaustū a ligna a lapides: puluerēq̄ a aquā q̄ erat in aqueductu lambēs · Qđ cū vidisset omīs ꝓplus: cecidit in faciē suā a ait · dñs ipe ē deꝰ: dñs ipe ē deꝰ · Dixitq̄ helias ad eos · Apprehendite ꝓphas baal a ne vnus quidē effugiat ex eis · Quos cū apprehēdissent: duxit eos helias ad torrentē cyson et īterfecit eos ibi · Et ait helias ad achab Ascēde comede a bibe: q̄ sonꝰ multe pluuie ē · Ascēdit achab vt comedēt a bibēt: helias āt ascēdit in vticē carmeli et prnus īterā posuit faciē suā inť genua sua a dixit ad puerū suū · Ascēde a prspice contra mare · Qui cū ascēdissz a cōtēplatꝰ essz · ait · Nō ē quicq̄ · Et rursū ait illi · Reuertē septē vicibꝰ · In septia aūt vice ecce nubecula pua q̄si vestigiū hōis ascēdebat de mari

Qui ait Ascende ⁊ dic achab · Jũ
ge currũ tuũ ⁊ descẽde ne occupet
te pluuia · Cũq; se verterz huc at
q; illuc ecce celi ɔtenebr̃ti sũt ⁊ nu
bes ⁊ vẽt⁹ ⁊ facta ẽ pluuia grãdis
Ascẽdẽs itaq; achab abijt ĩ iesra
hel ⁊ man⁹ dñi facta ẽ sup heliaz
accintisq; lumbis currebat ante
achab donec veniret in iesrahel ·

Nuntiauit aũt ¶ Ca·xix·
achab ihezabel oĩa que fece
rat helias ⁊ quomõ occidisset vni
uersos ꝓphetas baal gladio · Mi
sitq; ihezabel nũciũ ad heliaz di
cẽs · Hec mihi faciãt dij ⁊ hec ad
dant nisi hac hora cras posuero
aĩam tuã sicut aĩam vnius ex ill
Timuit ergo helias ⁊ surgẽs abi
it quocũq; eũ ferebat volũtas · ve
nitq; ĩ bersabee iuda ⁊ dimisit ibi
puerꝫ suũ ⁊ prexit in desertũ viã vni
us diei · Cũq; venisset ⁊ sederet sb
ter vnã iuniperꝫ petiuit aĩe sue ut
moreretur · Et ait · Sufficit m̃ dñe
tolle aĩaz meã · Neq; enim melior
sum q̃ patres mei · Proiecitq; se
⁊ obdormiuit in vmbra iuniperi ·
Et ecce ãgelus dñi tetigit eũ ⁊ dix
it illi · Surge ɔmede · Respexit et ec
ce ad caput suũ subcineritius pa
nis ⁊ vas aque Comedit ergo ⁊
bibit ⁊ rursum obdormiuit Reuer
susq; est ãgel⁹ dñi scdo et tetigit
eũ · dixitq; illi · Surge ɔmede · Grã
dis enim tibi restat via · Qui cum
surrexisset ɔmedit ⁊ bibit ⁊ ãbu
lauit in fortitudĩe cibi illius q̃dr̃
ginta diebz ⁊ q̃draginta noctib⁹
vsq; ad mõtez dei oreb · Cũq; ve
nisset illuc mãsit in spelũca · Et ec
ce sermo dñi ad eum · dixitq; illi ·
Quid h agis helia ⁊ At ille r̃ndit ·

Zelo zelat⁹ sũ ꝓ dño deo exercituũ
q̃ dereliq̃runt pactuz dñi filij isrl
Altaria tua destruxerũt ⁊ ꝓphetas
tuos occiderũt gladio ⁊ derelict⁹
sũ ego solus ⁊ q̃runt aĩam meam
ut auferãt eã · Et ait ei egredere et
sta in mõte corã dño · Et ecce dñs
trãsijt ⁊ spũs grãdis ⁊ fortis sub
uertẽs mõtes ⁊ ɔterens petr̃s añ
dñm · Nõ ĩ spũ dñs · Et post spũm
ɔmocio · Nõ in ɔmocõne dñs · Et
post ɔmocõem ignis · Nõ in igne
dñs · Et post ignẽ sibilus aure te
nuis · Qd cũ audisset helias ope
ruit vultũ suũ pallio ⁊ egress⁹ ste
tit in ostio spelũce ⁊ ecce vox ad eũ
dicens · Quid h agis helia ⁊ Et ille
r̃ndit · Zelo zelatus sũ ꝓ dño deo
exercituũ q̃ dereliq̃runt pactum
tuũ filij isrl Altaia tua destruxerẽt
⁊ ꝓphetas tuos occiderẽt gladio ⁊
derelict⁹ sũ ego solus ⁊ q̃runt ani
mã ut auferant eã · Et ait dñs ad
eũ · Vade ⁊ reuertere in viã tuam
per desertũ in damascum · Cunq;
pueneris illuc vnges azahel regẽ
super siriam ⁊ iehu filiũ namsi vn
ges regem super israhel heliseum
autez filiũ saphat qui est de abel
maula vnges ꝓphetã ꝓ te · Et erit
q̃cunq; fugerit gladiũ asahel oc
cidet eũ iehu ⁊ q̃cunq; fugeit gla
diũ iehu interficiet eũ helise⁹ · Et de
reliquã m̃ in isrl septẽ milia viro
rũ q̃ruz genua ñ sũt incuruata añ
baal ⁊ oẽ os qd ñ adorauerit euz
osculãs manũ · Profectus g̃ inde
helias repeit heliseũ filiũ saphat
arãtez in duodecĩ iugis bouz ⁊ ip
se in duodecim iugis boum arãti
bus vn⁹ erat Cũq; venisset heli
as ad eũ misit palliũ suũ sup eũ

Qui statī relictis bobus cucurrit
post heliam. Et ait. Osculor oro te
patrē meū ⁊ mrēm meā ⁊ sic seq̄r
te. Dixitq; ei. Vade ⁊ reūtere. Qd
em̄ meū erat feci tibi. Reūsus aūt
ab eo tulit par boū ⁊ mactauit il
lud ⁊ in aratro boū coxit carnes ⁊
dedit ꝓplo ⁊ ꝯmederūt. Cōsurgēsq;
abijt ⁊ secut⁹ ē heliā et ministra
bat ei. ¶ Ca. xx.

Porro benadab rex syrie con
gregauit om̄em exēcitū suū
⁊ trigintaduos reges secū ⁊ eq̄s
⁊ curr⁹ ⁊ ascēdēs pugnabat ꝯtra
samariā ⁊ obsidebat eā. Mittēsq;
nūtios ad achab regē isrl̄ ī cīitatē
ait. Hec dic̄ benadab. Argentuz
tuū ⁊ aurū tuū meū ē ⁊ vxoēs tue
⁊ filij tui optimi mei sūt. Rn̄ditq;
rex isrl̄. Juxta verbū tuū dn̄e mi
rex: tuus sū ego ⁊ oīa mea. Reuer
tentesq; nūtij dixerūt. Hec dicit be
nadab q̄ misit nos ad te. Argen
tū tuū ⁊ aurū tuū ⁊ vxores tuas ⁊
filios tuos dabis mihi. Cras igit̄
hac eadē hora mittā seruos meos
ad te ⁊ scrutabūt̄ domū tuā et do
mū seruoꝝ tuorū ⁊ oē qd eis pla
cuerit ponēt in manib⁹ suis ⁊ au
ferēt. Vocauit autē rex isrl̄ oēs
seniores t̄re ⁊ ait. Animadūtite ⁊
⁊ videte qm̄ insidiet̄ nobis. Misit
em̄ ad me ꝓ vxorib⁹ meis ⁊ filijs
⁊ pro argēto ⁊ auro ⁊ nō abnui.
Dixerūtq; omnes maiores natu ⁊
vniūsus ꝓpl's ad eū. Nō audias
neq; acq̄escas illi Rn̄ditq; nūtijs
benadab. Dicite domīo meo regi
Omnia ꝓpt̄ q̄ misisti ad me seruū
tuū in initio fatiā. hāc āt rem facē
nō possum Reuersiq; nuntij: retu
lerunt ei. Qui remisit ⁊ ait. Hec
fatiāt mihi dij ⁊ hec addāt: si suf
fecerit puluis samarie pugill' oīs
ꝓpl'i q̄ sequit̄ me. Et rn̄dēs rex isrl̄
ait. Dicite ei. Ne glorietur accinct⁹.
eque vt discinct⁹. Factū ē aūt cū
audissz benadab v̄bū istud bibe
bat ip̄e ⁊ reges ī vmbraculo ⁊ ait
seruis suis. Circūdate ciuitatē. Et
circūdederūt eā. Et ecce ꝓpha vnus
accedēs ad achab regē isrl̄ ait ei.
Hec dicit dn̄s. Certe vidisti om
nē multitudinē hanc nimiā. Ecce
ego tradā eā in manū tuā ho die
vt scias q̄ ego sū dn̄s. Et ait ach
ab. Per quē ꝯ dixit ei. Hec dicit
dn̄s. Per pedissequos p̄ncipuz
ꝓuintiaꝝ. Et ait. Quis incipiet
p̄liari ꝯ Et ille dixit. Tu. Recensuit
ergo pueros p̄ncipū ꝓuintiaꝝ ⁊
reperit numerū ducentoꝝ trigīta
duoꝝ. Et recēsuit post eos ꝓplum
omnes filios isrl̄ septem milia ⁊
egressi sūt meridie. Benadab āt
bibebat temulent⁹ ī vmbraculo
suo ⁊ reges trigītaduo cū eo qui
ad auxiliū eius venerāt. Egressi
sūt aūt pueri p̄ncipū ꝓuintiaꝝ ī
p̄ma frōte. Misit itaq; benadab
q̄ nūtiauerūt ei dicētes. Viri egres
si sūt de samaria. At ille ait. Siue
ꝓ pace veniūt apprehēdite eos vi
uos. siue vt p̄lient̄ viuos eos ca
pite. Egressi sūt ergo pueri p̄nci
pū ꝓuintiarū: ac reliquus exēcit⁹
sequebat̄. Et ꝑcussit vnusquisq;
virū q̄ ꝯtra se veniebat: fugerūtq;
syri ⁊ ꝑsecut⁹ ē eos isrl̄. Fugitq̄
benadab rex syrie ī equo cū equi
tib⁹ suis. Necnō egressus rex isrl̄
ꝑcussit equos ⁊ currus ⁊ ꝑcussit
syriā plaga magna nimis. Acce
dens autez ꝓpheta ad regē israhel

dixit ei. Vade ⁊ ꝯfortare ⁊ scito et
vide q̄d fatias. Sequēti em̄ anno
rex sirie ascēdet ꝯtra te. Serui vero
regis sirie dixerūt ei. Dij mōtiū sūt
dij eoꝝ ideo supauerūt nos. Sed
meliꝰ ē ut pugnemꝰ cōtra eos in
cāpestribꝰ ⁊ obtiēbimꝰ eos. Tu
ergo verbū hoc fac Amoue reges
singulos ab exercitu tuo et pone
pn̄cipes ꝑ eis ⁊ instaura numeꝝ
militū q̄ ceciderūt de tuis ⁊ eq̄s scd̄z
eq̄s p̄stinos ⁊ currꝰ ſm currꝰ q̄s
an̄ habuisti ⁊ pugnabimꝰ cōtra
eos in cāpestribꝰ ⁊ videb̄ ꝙ obti
nebimꝰ eos. Credidit ꝯsilio eorū
⁊ fecit ita. Igit̄ postq̄ ānus tran
sieāt recēsuit benadab siros ⁊ ascē
dit in affec ut pugnaret ꝯtra isrl̄
Porro filij isrl̄ recensiti sūt et acce
ptis cibarijs ꝓfecti ex adūso. ca
straq̄ metati sūt ꝯtra eos quasi
duo parui greges capraꝝ. siri au
tē ꝛpleuerūt terrā. Et accedēs vnꝰ
vir dei dixit ad regē isrl̄. Hec dic̄
dn̄s. Quia dixerūt siri deꝰ montiū
ē dn̄s ⁊ nō ē deꝰ valliū: dabo oēm
multitudinē hāc grādeꝫ in manu
tua ⁊ scietis q̄ ego sū dn̄s Dirige
bātq̄ septē diebꝫ ex aduerso hij
atq̄ illi aties. septima autē die cō
missuꝫ ē bellū. Percusserūtq̄ filij
isrl̄ de siris cētuꝫ milia peditū ī die
vna. Fugerūt auteꝫ siri qui remā
serūt in affec in ciuitatē et cecidit
murus sup vigītiseptem milia ho
minū qui remāserāt. Porro bena
dab fugiens ingressus ē ciuitatē
in cubiculū quod erat intra cubi
culum. Dixeruntq̄ ei serui sui. Ecce
audimus ꝙ r̄ges domus israhel
clementes sint. Ponamus itaq̄
saccos in lumbis nostris et funi
culos in capitibus nostris ⁊ egre
diamur ad regeꝫ isrl̄: forsitan sal
uabit animas nostras. Accinxe
runt saccis lumbos suos ⁊ posue
runt funiculos in capitibus suis.
veneruntq̄ ad regem isrl̄ ⁊ dixe
runt ei. Seruus tuus benedab di
cit. Viuat oro te anima mea Et il
le ait. Si adhuc viuit: frater meꝰ
est. Q̄d acceperunt viri ꝑ omine ⁊
festinantes rapuerunt verbū ex
ore eius atq̄ dixerunt. Frater tuꝰ
benadab. Et dixit eis. Ite ⁊ addu
cite eum ad me. Egressus est ergo
ad eū benadab ⁊ leuauit eū ī cur
ruꝫ suū. Qui dixit ei. Ciuitates q̄s
tulit pater meus a patre tuo red
dam et plateas fac tibi in dama
sco sicut fecit pat̄ meus ī samaria
⁊ ego federatus recedā a te. Depi
git g̊ fedus ⁊ dimisit eū. Tūc vir
quidā de filijs ꝓphaꝝ dixit ad so
tiū suū ī sermōe dn̄i. Percute me
At ille noluit ꝑcutere. Cui ait. q̄
noluisti audire vocē dn̄i: ecce rece
des a me ⁊ percutiet te leo. Cūq̄
paululū recessisset ab eo: inuenit
eū leo atq̄ ꝑcussit. Sꝫ ⁊ alteꝝ īue
niēs viꝝ dixit ad eū. Percute me
Qui ꝑcussit eū ⁊ vulneāuit. Abijt
g̊ ꝓpha ⁊ occurrit regi ī via ⁊ mu
tauit aspsione pulueris os ⁊ ocu
los suos. Cunq̄ rex transisset: da
mauit ad regeꝫ ⁊ ait. Seruꝰ tuus
egressus est ad p̄liandū cominꝰ
cūq̄ fugisset vir vnꝰ adduxit euꝫ
quidā ad me ⁊ ait. Custodi viꝝ
istū Qui si lapsus fuerit erit am̄a
tua ꝑ aīa eiꝰ: aut talentuꝫ argēti
appendes. Dū autē ego turbatus
huc illucq̄ me verterē: subito nō
comparuit. Et ait rex isrl̄ ad eum

Hoc ē iuditium tuum: qđ ipse de
creuisti · At ille statim absterſit
puluerē de fatie ſua ⁊ ꝯgnouit eū
rex iſrl' ꝙ eſſet de ꝓphetis · Qui ait
ad eū · Hec dicit dn̄s · Quia dimi
ſiſti virū dignum morte de manu
tua: erit anima tua ꝓ aīa eius et
ꝓpl's tuus ꝓ ꝓpl'o eius · Reuſus ē
igit' rex iſrl' in domū ſuam audire
cōtēnens et furibundus venit in
ſamariā · ¶ Ca · xxi · ·:·

Post verba āt hec tēpore illo
vinea erat naboth iheſrahe
lite q̄ erat ī ieſrahel: iuxta palatiū
achab regis ſamarie · Locutus ē
ergo achab ad naboth dicens ·
Da mihi vineā tuā vt fatiā mihi
ortū olerū qꝛ vicina ē ⁊ ꝓpe domū
meā · Daboq̄ tibi ꝓ ea vineā me
liorē: aut ſi cōmodius tibi putas
argēti pretiū quantū digna eſt ·
Cui rn̄dit naboth · Propitiꝰ mihi
ſit dn̄s ne dem hereditatē patruꝫ
meoꝝ tibi · Venit ergo achab ī
domū ſuā indignās et frendens
ſup verbo qđ locutus fuerat ad
eū naboth ieſrahelites dicēs: non
dabo tibi hereditatē p̄rm meoruꝫ
Et ꝓitiens ſe in lectulū ſuuꝫ aūtit
fatiē ſuā ad parietē ⁊ nō ꝯmedit
panē · Ingreſſa ē aūt ad euꝫ ieza
bel vxor ſua dixitq̄ ei · Quid ē hoc
vnde anima tua ꝯtriſtata ē ⁊ q̄re
nō ꝯmedis panem · Qui rn̄dit ei
Locutus ſū naboth ieſrahelite et
dixi ei · Da m̄ vineā tuā accepta
pecuīa aut ſi tibi placet dabo tibi
vineā meliorem ꝓ ea · Et ille ait ·
Non dabo tibi vineā meaꝫ · Dixit
ergo ad eū iezabel vxor eius · Grā
dis auctoritatis es ⁊ bene regis re
gnū iſrl' · Surge et ꝯmede panē ⁊
equo animo eſto · Ego dabo tibi
vīeā naboth iezrahelite Scripſit
itaq̄ lr̄as ex noīe achab et ſigna
uit eas anulo eius ⁊ miſit ad ma
iores natu et optimates q̄ erāt in
ciuitate eius et habitabāt cū na
both · Litterarū aūt hec erat ſen
tentia · Predicate ieiuniū ⁊ ſedere
facite naboth inter p̄mos populi
⁊ ſubmittite duos viros filios be
lial ꝯtra eū ⁊ falſū teſtimoniū di
cant benedixit naboth deū ⁊ regē
⁊ educite eū ⁊ lapidate · ſicq̄ mo
riat' · Fecerūt ergo ciues eius ma
iores natu ⁊ optimates q̄ habita
bant cū eo ī vrbe ſicut p̄cepat eis
iezabel ⁊ ſicut ſcriptū erat in lr̄is
quas miſeāt ad eos · Predicaue
rūt ieiuniū ⁊ ſedē fecerūt naboth
inter p̄mos ꝓpl'i ⁊ adductis duo
bus viris filijs dyaboli fecerunt
eos ſedere cōtra eū · At illi ſcilicet
vt viri diabolici dixerūt cōtra eū
teſtimoniū corā multitudine · Be
nedixit naboth deū ⁊ regem · Quā
ob rē eduxerūt eū extra ciuitateꝫ
⁊ lapidibꝰ interfecerūt · Miſer̄tq̄
ad iezabel dicētes · Lapidatꝰ eſt
naboth ⁊ mortuus ē · Factū ē aūt
cū audiſſꝫ iezabel lapidatum na
both et mortuū: locuta ē ad ach
ab · Surge poſſide vineā naboth
ieſrahelite q̄ noluit tibi acq̄eſcere
⁊ dare eā accepta pecunia · Nō em̄
viuit naboth ſꝫ mortuus ē · Qđ cū
audiſſet achab mortuū videlicet
naboth: ſurrexit ⁊ deſcēdebat in vi
neā naboth ieſrahelite vt poſſide
ret eam · Factus ē igit' ſermo dn̄i
dn̄i ad heliā theſbiten dicēs · Sur
ge deſcēde in occurſū achab regis
iſrahel qui ē in ſamaria · Ecce ad

vineaꝫ naboth descēdit ut possi de
at eam. Et loq̄ris ad eum dicens.
Hec dicit dn̄s deꝰ. Occidisti: insu
per ⁊ possedisti. Et post hec ad des
Hec dicit dn̄s. In loco hoc ī quo
linxerūt canes sanguineꝫ naboth
lambentq̄ꝫ sanguinem tuū Et ait
achab ad heliā. Nū inuenisti me
inimicū tibi. Qui dixit. Inueni eo
q̄ venūdatus sis ut faceres malū
in ꝯspectu dn̄i. Hec dicit dn̄s. Ecce
ego inducā sup te malū ⁊ demetā
posterioā tua ⁊ int̄fitiā de achab
mingenteꝫ ad parietē ⁊ clausū et
vltimū in isrl̄. Et dabo domū tuaꝫ
sicut domū iheroboā filij nabath
⁊ sicut domū baasa filij ahia. q̄a
egisti ut me ad iracundiā ꝓuoca
res ⁊ peccare fecisti isrl̄. Sꝫ et de ie
zabel locutus ē dn̄s dicēs. Canes
ꝯmedēt iezabel ī agro iesrahel. Si
mortuꝰ fuit achab ī cītate ꝯmedēt
eū canes. si āt mortuꝰ fuerit ī agro
ꝯmedet eū volueres celi. Igit̄ non
fuit alter talis sicut achab qui ve
nundatus est ut faceret malū in
ꝯspectu domini. Concitauit em̄ eū
iesabel vxor sua ⁊ abhominabilis
factꝰ est intantū ut sequeret̄ ydo
la que fecerant amorrei quos con
sumpsit dominꝰ a facie filioꝝ isrl̄
Itaq̄ cuꝫ audisset achab sermo
nes istos scidit vestimenta sua ⁊
opuit cilitio carnē suā. ieiunauit
q̄ ⁊ dormiuit in sacco ⁊ ābulauit
demisso capite. Et factus ē sermo
domini ad heliaꝫ thesbiten dicēs.
Nōne vidisti humiliatuꝫ achab
coram me. Quia igitur humilia
tus est mei causa non inducam
malū ī diebꝰ eiꝰ. ꝫ ī diebꝰ filij sui
īferaꝫ malū domui eiꝰ. ¶ Ca. xxij.

Trāsierūt igit̄ tres āni absq̄
bello inter siriā ⁊ isrl̄. In an
no aūt tercō descendit iosaphat
rex iuda ad regeꝫ isrl̄. Dixitq̄ rex
isrl̄ ad seruos suos. Ignoratis q̄
nrā sit ramoth galaad ⁊ negligi
mꝰ tollere eā de manu regis sirie.
Et ait ad iosaphat. Veīesne me
cū ad p̄liādū ī ramoth galaad.
Dixitq̄ iosaphat ad regē isrl̄. Si
cut ego sū ita ⁊ tu. Populꝰ meus
⁊ ꝓplus tuꝰ vnū sūt ⁊ equites mei
equites tui. Dixitq̄ iosaphat ad
regē isrl̄. Quere oro te hodie s̄mo
nē dn̄i. Cōgregauit g̊ rex isrl̄ pro
phetas q̄drīgētos circit̄ viros et
ait ad eos. Ire debeo ī ramoth ga
laad ad bellādū an q̄escere. Qui
rn̄derūt. Ascēde ⁊ dabit eam dn̄s
ī manu regis. Dixit aūt iosaphat
Nō ē h̄ ꝓpheta dn̄i quispiā ut int̄
rogemꝰ ꝑ eū. Et ait rex isrl̄ ad io
saphat. Remansit vir vnus per
quem possumꝰ interrogare dn̄m.
sed ego odi eū. q̄ non ꝓphetat m̄
bonū ꝫ maluꝫ: micheas filius iem
la Cui iosaphat ait Ne loquaris
ita rex. Vōuit g̊ rex israhel eunu
chū quendā ⁊ dixit ei. Festīa ad
ducere micheā filiū iemla. Rex au
teꝫ israhel ⁊ iosaphat rex iuda se
debant vnusquisq̄ in solio suo ve
stiti cultu regio in area iuxta ostiū
porte samarie et vniuersi ꝓphete
ꝓphetabant in ꝯspectu eoꝝ. Fecit
q̄ꝫ sibi sedechias filiꝰ chanaā cor
nua ferrea et ait. Hec dicit dn̄s.
Hijs ventilabis syriaꝫ: donec dele
as eam. Omnesq̄ ꝓphe similiter
ꝓphetabant dicentes Ascēde in ra
moth galaad ⁊ vade prospere et
tradet dominus in manus regis.

Nuntius vero q̄ ierat vt vocaret
micheā locutus ē ad eum dicens
Ecce sermōes ꝓphaꝝ ore vno regi
bona p̄dicant · Sit ḡ sermo tuus
filis eorū ⁊ loquere bona · Cui mi
cheas ait · Viuit dn̄s · q̄ q̄dcūq̄
dixerūt mihi dominus hoc loq̄r
Venit itaq̄ ad regē ⁊ ait illi rex ·
Michea: ire debemus in ramoth
galaad ad preliandū an cessaē ·
Cui ille respōdit · Ascende et vade
ꝓspere ⁊ tradet dn̄s ī manu regis
Dixit āt rex ad eū · Iterū atq̄ iterꝝ
adiuro te vt nō loq̄ris mihi nisi
q̄d verū est in noīe dn̄i · Et ille ait
Vidi cūctū israhel dispsū in mōti
bus q̄si oues nō habētes pasto
rem · Et ait dn̄s · Non habent isti
dn̄m: reuertat̄ vnusquisq̄ ī domū
suā in pace · Dixit ergo rex israhel
ad iosaphat · Nunq̄d nō dixi tibi
q̄ nō ꝓphetat mihi bonū ꝫ semp
malū · Ille vero addens ait · Pro
pter hoc audi sermonē dn̄i Vidi
dn̄m sedentē sup soliū suū ⁊ ōnez
exercitū celi assistentē ei a dextris
⁊ a sinistris · Et ait dn̄s · Quis de
cipiet achab regē isrl̄ vt ascēdat
⁊ cadat in ramoth galaad · Et
dixit vnus verba huiuscemōi et
alius aliter · Egressus ē aūt spūs
⁊ stetit corā dn̄o ⁊ ait · Ego decipi
am illū · Cui locutus ē dn̄s In q̄ ·
Et ille ait · Egrediar et ero spirit⁹
mendax in ore oīm ꝓphetarū eius
Et dixit dn̄s · Decipies ⁊ p̄ualebis
egredē ⁊ fac ita · Nunc igitur ecce
dedit dn̄s spm̄ mēdacij ī ore oīm
ꝓphetaꝝ tuoꝝ qui hic sūt et dn̄s
locutus ē cōtra te malū · Accessit
āt sedechias filius chanaan ⁊ p
cussit micheaz in maxillā et dixit ·
Me ne ergo dimisit spirit⁹ dn̄i et
locutus ē tibi · Et ait micheas ·
Visurus es ī die illa quādo ingre
dieris cubiculū intra cubiculū vt
abscōdaris · Et ait rex israhel Tol
le micheaz et maneat ap̄d āmon
principē cītatis ⁊ ap̄d ioas filiuz
amalech et dicite eis · Hec dicit
rex Mittite virū istū ī carcerē ⁊ su
stentate eū pane tribulacōnis ⁊
aqua āgustie: donec reūtar ī pace
Dixitq̄ micheas · Si reūsus fueis
in pace nō est locut⁹ ī me dn̄s · Et
ait · Audite ꝓpli oēs · Ascēdit itaq̄
rex isrl̄ et iosaphat rex iuda ī ra
moth galaad · Dixit itaq̄ rex isrl̄
ad iosaphat · Sume arma ⁊ īgre
dē p̄liū ⁊ induē vestib⁹ tuis · Por
ro rex isrl̄ mutauit habitū suū ⁊
īgressus ē bellū · Rex āt syrie p̄ce
pat p̄ncipib⁹ curruū trigītaduo
b⁹ dicēs · Nō pugnabitis ɔtra mi
norē ⁊ maiorē quēq̄: nisi ɔtra r̄gē
isrl̄ solū · Cū ergo vidissent prin
cipes curruuz iosaphat suspicati
sūt q̄ ip̄e essz rex isrl̄ ⁊ īpetu facto
pugnabant ɔtra eū · Et exclama
uit iosaphat · Intellexerūtq̄ p̄n
cipes curruū q̄ nō essz rex isrl̄ et
cessauerūt ab eo · Vnus aūt q̄dā
tetēdit arcū: in īcertū sagittā diri
gens ⁊ casu p̄cussit regē isrl̄ inter
pulmonē ⁊ stomachū · At ille di
xit aurige suo · Verte manū tuā ⁊
eice me de exercitu · q̄ g̃uiter vul
nerat⁹ sū · Cōmissum ē ḡ p̄liuz in
die illa · Et rex isrl̄ stabat ī curru
suo ɔtra syros ⁊ mortu⁹ ē vespere
Fluebat aūt sāguis plage ī sinū
currus ⁊ p̄co īsonuit ī vniūso ex
citu anteq̄ sol occumberet dicēs ·
Vnusquisq̄ reūtat̄ in cītatē et in

terrā suā. Mortuꝰ ē aūt rex et pla
tus ē in samariaꝫ. Sepelierūtq; re
gē in samaria ⁊ lauerūt currū eiꝰ
ī piscina samarie ⁊ linxerūt canes
sāguinē eiꝰ ⁊ habenas lauerūt iuxta
verbū dñi qđ locutus fuerat. Re
liq̄ aūt sermonū achab ⁊ vniūsa
q̄ fecit ⁊ domꝰ eburnea quā edifi
cauit. cūctaꝝq; vrbiū q̄s extruxit
nōne hec scripta sūt ī libro verbo
rū dieꝝ regū isrl. Dormiuit ergo
achab cū pr̄ibꝫ suis ⁊ reg̃uit ocho
zias filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Iosaphat vero
filiꝰ asa regnare cepat sup iudaꝫ
āno q̄rto achab r̄gis isrl. Trigī
taqn̄q; ānoꝝ eāt cū regnare cepis
set ⁊ vigītiqn̄q; ānis regnauit in
ihrlm. Nomē mr̄is eiꝰ azuba: filia
salai. Et ābulauit ī oī via asa pa
tris sui ⁊ nō declinauit ex ea Fecit
q; qđ rectū ē ī cōspectu dñi. verūta
mē excelsa nō abstulit Adhuc eī
pplus sacrificabat ⁊ adolebat incē
sū ī excelsis. Pacezq; habuit iosa
phat cū r̄ge isrl. r̄liq̄ āt v̄boꝝ iosa
phat ⁊ opa eiꝰ q̄ gessit ⁊ p̄lia nō
ne hec scripta sūt in libro verborū
dieꝝ regū iuda. Sꝫ ⁊ reliq̄as effe
minatoꝝ q̄ remāserāt ī diebꝫ asa
pr̄is eiꝰ abstulit de terra. Nec erat
tūc rex ꝯstitutꝰ ī edō Rex vero iosa
phat fecerat classes ī mari q̄ naui
garēt ī ophir ꝓpt̄ auꝝ ⁊ ire nō po
terāt. q̄ ꝯfracte sūt ī asyon gaber
Tūc ait ochozias filiꝰ achab ad
iosaphat Vadāt s̄ui mei cū s̄uis
tuis ī nauibꝫ. Et noluit iosaphat
Dormiuitq; iosaphat cū pr̄ibꝰ su
is ⁊ sepultus ē cū eis ī ciuitate da
uid pr̄is sui. regnauitq; ioraꝫ filiꝰ
eiꝰ ꝓ eo. Ochozias āt filiꝰ achab
regnare cepat sup isrl in samaria

āno septīo decimo iosaphat regis
iuda. regnauitq; sup isrl duobꝰ
ānis. Et fecit malū in ꝯspectu dñi
⁊ ambulauit in via pr̄is sui ⁊ ma
tris sue ⁊ in via ieroboam filij na
bath qui peccare fecit isrl. Serui
uitq̄ baal ⁊ adorauit euꝫ ⁊ irrita
uit dominū deuꝫ isrl iuxta omnia
que fecerat pater eius.

¶ Explicit liber tertius Regū.
¶ Incipit quartus. ¶ Ca. p̄mū.

Preuaricatus ē autē
moab ī isrl: postq̄
mortuꝰ est achab.
Ceciditq; ochozias
per cācellos cenacu
li sui quod habebat ī samaria ⁊
egrotauit. misitq; nūtios dicens
ad eos. Ite consulite beelzebub
deum accharon: vtꝝ viuere queā
de infirmitate hac. Angelus autē
dñi locutus ē ad heliam thesbitē
dicens. Surge ⁊ descende in occur
sum nūtioꝝ regis samarie ⁊ dices
ad eos. Nūquid non est deus in
israhel: ut eatis ad ꝯsulendū beel
zebub deū accharon. Quā ob rez
hec dicit dñs. De lectulo sup quē
ascendisti nō descendes. sed morte
morieris. Et abijt helias. reuersi
q; sūt nūcij ad ochoziaꝫ. Qui dixit
eis. Quare reuersi estis. At illi re
sponderūt ei. Vir occurrit nobis
⁊ dixit ad nos Ite reuertimini ad
regem qui misit vos ⁊ dicetis ei.
Hec dicit dominus. Nunquid
quia non erat deus in israhel mit
tis ut consulatur beezebub deus
accharon. Idcirco de lectulo su
per quez ascendisti nō descendes
sed morte morieris. Qui dixit eis.

J. Albertus Etappne Ao 1627
To Die May

Cuius figure et habit⁹ ē vir ille
q̄ occurrit vob̄ ⁊ locut⁹ ē v̄ba hec.
At illi dixer̄t. Vir pilosus ⁊ zona
pellicea accinct⁹ renib⁹. Qui ait.
Helias thesbites ē. Misitq; ad eū
q̄nquagenariū p̄ncipē et q̄nqua
ginta q̄ erāt sb̄ eo. Qui ascēdit ad
eum sedētiq; ī v̄tice mōtis ait. Hō
dei: rex p̄cepit vt descēdas. Respō
densq; helias: dixit q̄nq̄genario.
Si hō dei fū descēdat ignis de celo
⁊ deuoret te ⁊ q̄nq̄ginta tuos. De
scēdit g̊ ignis de celo ⁊ deuorauit
eū ⁊ quinq̄ginta q̄ erāt cū eo Rur
sūq; misit ad eū p̄ncipē q̄nq̄gena
riū alterū ⁊ q̄nq̄ginta cū eo. Qui
locut⁹ est illi. Hō dei hec dicit rex
Festina descēde. Rn̄dēs helias ait
Si hō dei ego fū descēdat ignis de
celo ⁊ deuoret te ⁊ q̄nq̄ginta tuos
Descēdit g̊ ignis de celo et deuora
uit illū ⁊ q̄nq̄gīta ei⁹. Iterū misit
p̄ncipē q̄nq̄genariū tertiū ⁊ q̄nq̄
ginta q̄ erāt cū eo. Qui cū venissz
curuauit genua ɔtra heliā ⁊ p̄ca
tus ē eū ⁊ ait. Hō dei noli despicē
animā meā ⁊ aīas ꝑuorū tuoꝝ q̄
mecū fūt. Ecce descēdit ignis de ce
lo et deuorauit duos p̄ncipes q̄n
quagenarios p̄mos ⁊ q̄nq̄genos
q̄ cū eis erāt. Sed nūc obsecro vt
miserearis aīe mee. Locut⁹ ē autē
angel⁹ dn̄i ad heliā dicēs. Descē
de cū eo. Ne timeas. Surrexit igit̄
⁊ descendit cū eo ad r̄gē ⁊ locut⁹
ē ei. Hec dic̄ dn̄s. Quia misisti nū
tios ad ɔsulendū beelzebub deuz
accharon q̄si nō essz deus in isrl̄
a quo posses interrogare ꝑmonem
ideo de lectulo super quē ascēdisti
n̄ descēdes. ꝫ morte morieris. Mor
tuus ē aūt iuxta ꝑmonē dn̄i quē
locut⁹ ē helias ⁊ reg̃uit iorā frat̄
eius ꝓ eo: āno scd̄o iorā filij iosa
phat regis iude. Nō em̄ hēbat fi
liū. Reliq̄ āt v̄boꝝ ochozie q̄ opa
tus ē: nōne hec scripta fūt ī libro
sermonū dieꝝ regū isrl̄. ¶ Ca. ij.

Factū ē autē cū leuare vellet
dn̄s heliā ꝑ turbinē in celuz
ibāt helias ⁊ heliseus de galgalis
Dixitq; helias ad heliseū. Sede hic
q̄ dn̄s misit me vsq; ī bethel. Cui
ait helise⁹. Viuit dn̄s ⁊ viuit aīa
tua: q̄ nō dēlinquā te. Cūq; descē
dissent bethel: egressi fūt filij ꝓphe
tarū q̄ erāt ī bethel ad heliseū ⁊ di
xer̄t ei. Nūq̄d nosti q̄ hodie dn̄s
tollet dn̄m tuū a te. Qui rn̄dit. Et
ego noui. Silete. Dixit aūt helias
ad heliseū. Sede hic q̄ dn̄s misit
me in ihericho. Et ille ait. Viuit
dn̄s ⁊ viuit aīa tua: q̄ nō dēliquā
te. Cūq; venissent ihericho: acces
ser̄t filij ꝓphaꝝ q̄ erāt in ihericho
ad heliseū ⁊ dixer̄t ei. Nunq̄d no
sti q̄ dn̄s hodie tollet dn̄m tuū a
te. Et ait. Et ego noui. Silete. Di
xit aūt ei helias. Sede hic: q̄ dn̄s
misit me vsq; ī iordanē. Qui ait.
Viuit dn̄s et viuit aīa tua: q̄ nō
dereliquā te. Ierūt igit̄ ābo parit̄
⁊ q̄nquagīta viri de filijs ꝓphaꝝ
secuti fūt eos. Qui ⁊ steterūt ecō
tra lōge. Illi āt ambo stabāt sup
iordanē. Tulitq; helias palliū su
um ⁊ īuoluit illud ⁊ ꝑcussit aq̄s
q̄ diuise fūt in vtrāq; ꝑtē ⁊ trāsie
rūt ābo ꝑ siccū. Cūq; trāsissent he
lias dixit ad heliseū. Postula q̄d
vis vt fatiā tibi anteq̄ tollar a te
Dixitq; helise⁹. obsecro vt fiat ī me
duplex spūs tuus. Qui rn̄dit. Rē
difficilē postulasti. Attn̄ si videis

me qñ tollar à te erit qđ petisti. si
aũt nõ videris: nõ erit. Cũq; pge
rẽt ⁊ incedẽtes ſmocinarent: ecce
curr⁹ igneus ⁊ eq̃ ignei diuiserũt
vtrq;. Et ascẽdit helias p turbinẽ
in celũ. heliseus aũt videbat ⁊ cla
mabat. Pat̃ mi pat̃ mi: curr⁹ isrl̃
⁊ auriga ei⁹. Et nõ vidit eũ ãpli⁹
Apprehẽditq; vestimẽta sua et sci
dit illa ĩ duas partes. Et leuauit
palliũ helie qđ ceciderat ei. Reuer
fusq; stetit sup ripã iordaĩs ⁊ pal
lio helie qđ ceciderãt ei pcussit aq̃s
⁊ nõ fũt diuise. Et dixit Vbi ẽ de⁹
helie etiã nũc. Percussitq; aq̃s et
diuise fũt huc atq; illuc ⁊ transijt
heliseus. Vidẽtes aũt filij ꝓphar
q̃ erãt in ihericho decõtra dixerũt.
Req̃euit spũs helie sup heliseũ. Et
veniẽtes in occursũ ei⁹ adorauerĩt
eũ ꝓni in terrã. dixerũtq; illi. Ecce
cũ seruis tuis fũt qñquaginta viri
fortes qui possunt ire ⁊ q̃rere domi
nũ tuũ: ne forte tulerit eũ spũs do
mini ⁊ piecerit eũ in vnũ mõtiũ à
in vnã valliũ. Qui ait. Nolite mit
tere Coegerũtq; eũ donec acq̃esce
ret ⁊ diceret. Mittite. Et miserunt
qñquagĩta viros. Qui cũ q̃sissent
trib⁹ dieb⁹: nõ inuenerũt. Et reu
si fũt ad eũ. At ille habitabat in
ihericho ⁊ dixit eis. Nũquid nõ di
xi vobis: nolite mittere. Dixerunt
q̃ viri cĩtatis ad heliseũ. Ecce ha
bitatio cĩtatis hui⁹ optĩa ẽ sic tu
ipe dñe ꝓspicis. ſ aq̃ pessime fũt
⁊ tra steril̃. At ille ait. Afferte m̃
vas nouũ ⁊ mittite ĩ illud sal Qđ
cũ attulissent: egressus ad fontẽ
aq̃ꝝ misit ĩ illũ sal ⁊ ait. Hec dic̃
dñs. Sanaui aq̃s has et nõ erit
vltra in eis mors neq; sterilitas.

Sanate fũt g̃ aq̃ vsq; in diẽ hanc
iuxta verbũ helisei qđ locutus est
Ascẽdit autẽ inde helise⁹ in bethel
Cũq; ascẽderet p viam: pueri pui
egressi fũt de ciuitate ⁊ illudebant
ei dicentes. Ascẽde calue. ascende
calue. Qui cũ respexiss; vidit eos
⁊ maledixit eis in noĩe dñi. Egres
siq; fũt duo vrsi de saltu ⁊ lacera
uerũt ex eis q̃dragĩta duos pue
ros Abijt autẽ inde ĩ mõtẽ carme
li ⁊ ĩde reuersus ẽ ĩ samariã. ¶ Ca. iij.
Orã vero fili⁹ achab regnauit su
p isrl̃ in samaria: ãno decĩo octa
uo iosaphat regis iude Regnauit
q; duodecĩ ãnis ⁊ fecit malũ corã
dño. ſ nõ sicut pat̃ fu⁹ ⁊ mr̃. Tu
lit em̃ statuas baal q̃s fecerat pr̃
ei⁹. verũtamẽ in pctis iheroboam
filij nabath q̃ peccare fecit isrl̃ ad
hesit: nec recessit ab eis. Porro me
sa rex moab nutriebat pecora mlta
⁊ soluebat regi isrl̃ cẽtũ milia
agnoꝝ ⁊ centũmilia arietũ cum
velleribꝰ suis. Cũq; mortu⁹ fuiss;
achab: p̃uaricatus ẽ fed⁹ qđ ha
bebat cũ rege isrl̃. Egressus ẽ igit̃
rex ioraz in die illa de samaria ⁊ re
censuit vniuersũ isrl̃. misitq; ad
iosaphat regẽ iuda dicens. Rex
moab recessit a me veni mecũ ꝯtr̃
eũ ad p̃liũ. Qui r̃ndit. Ascendaz.
Qui me⁹ ẽ tu⁹ ẽ. populus me⁹ po
pulus tuus et equi mei equi tui.
Dixitq;. Per quam viam ascende
mus. At ille respondit. Per deser
tum ydumee. Perrexerunt igitur
rex israhel ⁊ rex iuda ⁊ rex edom ⁊
circuierunt per viam septem die
rum: nec erat aqua exercitui ⁊ iu
mentis que sequebantur eos.
Dixitq; rex israhel. Heu heu heu.

Cōgregauit nos dn̄s tres reges: vt tradēt ī maū moab. Et ait iosaphat. Est ne hic ꝓpha dn̄i vt deprecemur dn̄z ꝑ eū. Et rn̄dit vnꝰ de ꝑuis regis isrl. Est h̄ heliseꝰ filiꝰ saphat q̄ fūdebat aquā sup manꝰ helie. Et ait iosaphat. Est apd eū ꝑmo dn̄i. Descēditq; ad eū rex israhel ⁊ iosaphat rex iuda ⁊ rex edom. Dixit āt heliseus ad regez isrl. Quid m̄ ⁊ tibi est. Vade ad ꝓphas pr̄is tui ⁊ mr̄is tue. Et ait illi rex isrl. Quare ꝯgregauit dn̄s tres r̄ges hos vt tradēt eos ī manus moab. Dixitq; ad eū heliseꝰ Viuit dn̄s exercituū ī cuiꝰ ꝯspcū sto ꝙ si n̄ vultū iosaphat regis iude erubescerē: nō attēdissez q̄dem te nec respexissez Nūc āt adducite m̄ psalten. Cūq; caneret psaltes: fcā ē sup eū manꝰ dn̄i. Et ait. Hec dic̄ dn̄s. Facite alueū torrētis huius fossas ⁊ fossas. Hec ei dicit dn̄s. Nō videbitis ventū neq; pluuiaz ⁊ alueus iste replebit̄ aq̄s ⁊ bibetis vos ⁊ faūle vr̄e ⁊ iumēta vr̄a. Parūq; ē hoc ī ꝯspcū dn̄i: insuper tradet etiā moab ī manꝰ vr̄as. Et ꝑcutietis oēz cītatē munitā ⁊ oēz vrbē electā et vniūsū lignū fructiferū succidetis cūctosq; fontes aq̄ obturabitis ⁊ oēm agrū egregiū opietis lapidibꝰ Fcm̄ ē igit̄ māe qn̄ sacrifitiū offerri solet ⁊ ecce aq̄ veniebāt ꝑ viā edom. Et repleta ē t̄ra aq̄s. Vniūsi aūt moabite audiētes ꝙ descēdissent tres r̄ges vt pugnarēt adūsus eos cōuocauerūt oēs q̄ accīcti erāt baltheo desup ⁊ steterūt ī terminis. Primoq; māe surgētes ⁊ orto iā sole ex adūso aq̄z: viderūt moabite ecōtra aq̄s rubras q̄si sanguinē: dixerūtq;. Sāguis gladij ē. Pugnauerūt r̄ges ꝯtra se ⁊ cesi sūt mutuo. Nūc ꝑge ad p̄dā moab. Perrexerūtq; ī castra isrl. Porro cōsurgēs isrl ꝑcussit moab: at illi fugerūt corā eis. Venerūt igit̄ q̄ vicerāt ⁊ ꝑcusserūt moab ⁊ cītates destruxerūt ⁊ oēm agrū optimū mittētes singuli lapides repleuerūt ⁊ vniūsos fontes aq̄z obturauerūt et oīa ligna fructifera succiderūt ita vt muri tm̄ fictiles remanerēt. Et circumdata ē cītas a fūdibularijs ⁊ magna ex ꝑte ꝑcussa. Qd cū vidissz rex moab p̄ualuisse scz hostes: tulit secū septingētos viros educētes gladios vt irrūperēt ad regē edom ⁊ nō potuerūt. Arripiensq; filiū suū p̄mogenitū q̄ regnaturꝰ eāt ꝓ eo obtulit holocaustū sup murū ⁊ fcā ē īdignacō mag̃ ī isrl Statīq; recesserūt ab eo ⁊ reuersi sūt in terrā suaz. ¶ Ca. iiij.

Mulier āt q̄dā de vxoribꝰ ꝓphetaz clamabat ad heliseū dicēs Seruꝰ tuꝰ vir meꝰ mortuꝰ ē ⁊ tu nosti q̄z seruꝰ tuꝰ fuit timēs deū. Et ecce creditor veīt vt tollat duos filios meos ad ꝑuiendū sibi. Cui dixit heliseus. Quid vis vt fatiā tibi. Dic m̄. Quid habes in domo tua. At illa rn̄dit. Nō hēo ācilla tua quicq̄ ī domo mea: nisi parū olei q̄ vngar. Cui ait. Vade ⁊ pete mutuo ab oībꝰ vicinis tuis vasa vacua n̄ pauca et īgredē ⁊ claude ostiū tuū cū intrinsecꝰ fueris tu ⁊ filij tui ⁊ mitte inde ī oīa vasa hec ⁊ cū plena fuerīt tolles Iuit itaq; mulier et clausit ostiū super se et super filios suos. Illi

offerebāt vasa ⁊ illa īfūdebat. cū
q̄ plena fuissent vasa dixit ad fi
liū suū. Affer m̄ adhuc vas. Et il
le rn̄dit. Nō hēo. Stetitq̄ oleū Ve
nit aūt illa ⁊ indicauit hoī dei. Et
ille. Vade inq̄t vende oleū ⁊ redde
creditori tuo. tu aūt ⁊ filij tui viui
te de r̄liq̄. Facta ē aūt quedā dies
⁊ trāsibat heliseus p̄ funaz ciuita
tē. Eāt aūt ibi mulier magna q̄ te
nuit eū ut comederet panē. Cūq̄
frequent̄ inde trāsiēt. diuertebat
ad eā ut comederet panē. Que di
xit ad virū suū. Am̄ adūto q̄ v̄ dei
sāct⁹ ē iste q̄ trāsit p̄ nos frequēt̄
Fatiam⁹ g̊ ei cenaculū puū ⁊ po
nam⁹ ei in eo lectulū ⁊ mēsā ⁊ sel
lā ⁊ cādelabrū: ut cum venerit ad
nos maneat ibi. Facta ē g̊ dies q̄
dā ⁊ veniēs diuertit ī cenaculū ⁊
req̄euit ibi. Dixitq̄ ad giezi puerū
suū. Voca funamitez istā. Qui cuz
vōsset eā ⁊ illa stetisset corā eo di
xit ad puerū suū. Loq̄re ad eaz. Ec
ce sedule in oīb⁹ ministrasti nob̄
q̄d vis ut fatiā tibi. Nūquid hēs
negotiū ⁊ vis ut loq̄r regi siue pn̄
cipi militie. Que rn̄dit. In medio
ꝓpli mei habito. Et ait. Quid ēgo
vult ut fatiā ei. Dixitq̄ giezi. Ne
q̄ras. Filiū em̄ nō habet ⁊ vir ei⁹
senex ē. Precepit itaq̄ ut vōret eā
Que cuz vocata fuissz ⁊ stetissz añ
ostiū. dixit ad eaz. In tēpe isto in
hac eadē hora si vita comes fuerit
hēb̄ ī vtero filiū. At illa. Noli q̄so
dn̄e mi v̄ dei: noli mētiri ācille tue
Et cōcepit mulier ⁊ pepit filiū ī tē
poē ⁊ ī hora eadē q̄ dixerat helise⁹
Creuit āt puer ⁊ cū eēt q̄daz dies
⁊ egressus issz ad p̄rez suū ad mes
sores ait p̄ri suo Caput meū doleo

At ille dixit puero. Tolle duc eūz
ad m̄rez suā Qui cū tulissz ⁊ duxis
set eū ad m̄rem suā: posuit eū illa
sup genua sua vsq̄ ad meridiē ⁊
mortu⁹ ē. Ascēdit āt ⁊ collocauit
eū sup lectū hoīs dei ⁊ clausit ostiū
Et egressa vocauit virū suū. Et ait.
Mitte mecū obsecro vnuz de pue
ris ⁊ asinā ut excurrā vsq̄ ad ho
minē dei ⁊ reūtar Qui ait illi. quā
ob cām vadis ad eū. Hodie nō
sūt kalēde neq̄ sabbatū. q̄ rn̄dit.
Vadā. Strauitq̄ asinā ⁊ p̄cepit
puero. Mina ⁊ ꝓpera ne m̄ moraz
fatias ī eūdo ⁊ hoc age q̄d p̄cipio
tibi. Profecta ē igit̄ ⁊ veīt ad virū
dei ī mōte carmeli Cūq̄ vidissz eā
vir dei decōtra ait ad giezi puerū
suū. Ecce funamitis illa. Vade g̊ ī
occursuz ei⁹ ⁊ dic ei. Rectene agit̄
c̄ca te ⁊ circa virū tuū ⁊ circa filiuz
tuū. q̄ rn̄dit. Recte. cūq̄ veīssz ad
virū dei ī mōtē apprehēdit pedes ei⁹
⁊ accessit giezi ut amoueret eā Et
ait hō dei. Dimitte illaz. Aīa eī ei⁹
in amaritudine ē ⁊ dn̄s celauit a
me ⁊ nō īdicauit m̄. Que dixit illi
Nūq̄d petiui filiū a dn̄o meo. nū
quid nō dixi tibi ne illudas me.
Et ille ait ad giezi. Accinge lūbos
tuos ⁊ tolle baculū meuz ī manu
tua ⁊ vade. Si occurreīt tibi hō nō
salutes eū ⁊ si salutauerit te q̄spi
am nō rn̄deas illi. Et pones bacu
lū meū sup fatiē pueri. Porro ma
ter pueri ait. Viuit dn̄s et viuit
anima tua: non dimittaz te. Sur
rexit ergo ⁊ secutus ē eā. Giezi āt
p̄cesserat añ eos ⁊ posuerat bacu
lū sup fatiē pueri ⁊ non erat vox
neq̄ sensus. Reuersusq̄ est in oc
cursum eius ⁊ nūtiauit ei dicens.

Nō surrexit puer · Ingressus ē ḡ
heliseus domū ⁊ ecce puer mortuꝰ
iacebat ī lectulo eiꝰ · Ingressusq;
clausit ostiū sup se ⁊ sup puerꝝ ⁊
orauit ad dn̄m · Et ascēdit ⁊ īcubu
it sup puerū: posuitq; os suū super
os eius ⁊ oculos suos sup oclos
eiꝰ ⁊ manus suas sup manꝰ eiꝰ ⁊
īcuruauit se sup eū et calefcā ē ca
ro pueri · At ille reuersus: deābula
bat ī domo semel huc atq; illuc ⁊
ascēdit ⁊ īcubuit sup eū · Et oscita
uit puer septies: aperuitq; oculos ·
Et ille vocauit giezi ⁊ dixit ei · Vo
ca sunamitē hanc · Que vocata in
gressa ē ad eū · Qui ait · Tolle filiū
tuū · Venit illa ⁊ corruit ad pedes
eiꝰ ⁊ adorauit sup trā · Tulitq; fili
ū suū ⁊ egressa ē ⁊ heliseꝰ reuersus
ē ī galgala · Erat āt fames in tra ⁊
filij ꝓphaꝝ hītabāt corā eo: dixit
q; vni de pueris suis · Pone ollaꝫ
grandē ⁊ coque pulmētū filijs ꝓ
phetaꝝ · Et egressus ē vnꝰ ī agrū
vt colligēt herbas agrestes · In
uenitq; q̄si vitē siluestreꝫ et colle
git ex ea coloquīcidas agri ⁊ im
pleuit palliū suū ⁊ reuersus cōcidit
ī ollā pulmēti · Nesciebat em̄ q̄d
essꝫ · Infuderūt igit̄ socijs vt ꝯme
derēt · Cūq; gustassent de coctiōe
exclamauerūt dicētes · Mors ī olla
vir dei · Et n̄ potuerūt ꝯmedē · At il
le: afferte inq̄t farinaꝫ · Cūq; tulis
sent misit ī ollā ⁊ ait · Infūde tur
be vt ꝯmedāt · Et n̄ fuit āpliꝰ q̄cq̄
amaritudīs ī olla · vir āt q̄dā veīt
de balsalisa deferēs viro dei pāes
p̄mitiaꝝ ⁊ vigīti panes ordeaceos
⁊ frumētū nouū ī pera sua · At ille
dixit · Da ꝓplo vt ꝯmedat · Rn̄dit
q; ei minister eiꝰ · Quātū ē hoc vt
apponā corā centū viris · Rursuꝫ
ille: da ait ꝓplo vt comedat · Hec
em̄ dicit dn̄s · Comedēt ⁊ superit
Posuit itaq; corā eis · Qui ꝯmede
rūt ⁊ supfuit iux̄ v̄bū dn̄i · Ca · v ·

Naaman p̄nceps militie r̄gis
sirie erat vir magnꝰ apud
dn̄m suū ⁊ honoratꝰ · Per illū em̄
dedit dn̄s salutē syrie · Erat āt vir
fortis ⁊ diues · s̄ leprosus · Porro
de syria egressi fuerāt latrūculi ⁊
captiuā duxerāt de tra isrl̄ puellā
paruulā q̄ erat in obseq̄o vxoris
naaman · Que ait ad dn̄am suaꝫ
Vtinā fuisset dn̄s meus ad ꝓphe
tā q̄ ē ī samaria: ꝓfecto curassꝫ eū
a lepra quā habet · Ingressus est
itaq; naamā ad dn̄m suū ⁊ nūtia
uit ei dicēs · Sic ⁊ sic locuta ē puel
la de tra isrl̄ · Dixitq; ei rex sirie · Va
de ⁊ mittā lr̄as ad regē isrl̄ · Qui
cū ꝓfectus essꝫ ⁊ tulissꝫ secū decem
talenta argēti ⁊ sex milia aureos
⁊ decē mutatoria vestimētoruꝫ: de
tulit lr̄as ad regeꝫ isrl̄ ī hec v̄ba ·
Cū acceperis epistolā hanc: scito
q; miserim ad te naamā s̄uū meū
vt cures eū a lep̄ sua · Cūq; legissꝫ
rex isrl̄ lr̄as scidit vestimēta sua
⁊ ait · Nūq̄d deꝰ ego sū vt occidē
possim ⁊ viuificaē q̄ iste misit ad
me vt curē hōieꝫ a lep̄ sua · Anī
adūtite ⁊ videte q; occasiōes q̄rat
adūsū me · Rd cū audissꝫ heliseus
vir dei scidisse videlicꝫ regē isrl̄ ve
stimenta sua: misit ad eū dicens ·
Quare scidisti vestimēta tua · Ve
niat ad me ⁊ sciat esse ꝓphaꝫ in
isrl̄ · Venit ḡ naamā cū eq̄s ⁊ cur
ribꝰ ⁊ stetit ad ostiū domꝰ helisei
Misitq; ad eū heliseꝰ nūtiū dicēs
Vade et lauare septies ī iordane

et recipiet sanitatem caro tua atque
mundaberis. Iratus naamam recede
bat dicens. Putabam quod egrederetur
ad me et stans inuocaret nomen domini
dei sui et tangeret manu sua locum le
pre et curaret me. Numquid non melio
res sunt abana et pharfar fluuij
damasci omnibus aquis israel ut lauer in
eis et munder. Cum ergo vertisset se et abi
ret indignans: accesserunt ad eum ser
ui sui et locuti sunt ei. Pater et si rem
grandem dixisset tibi propheta: certe face
re debueras. quanto magis quia nunc
dixit tibi lauare et mundaberis. De
scendit et lauit septies in iordane iuxta
sermonem viri dei et restituta est caro
eius sicut caro pueri puuli et munda
tus est. Reuersusque ad virum dei cum vni
uerso comitatu suo: venit et stetit
coram eo et ait. Vere scio quod non sit
alius deus in vniuersa terra. nisi tantum in
israel. Obsecro itaque ut accipias be
nedictionem a seruo tuo. At ille re
spondit. Viuit dominus ante quem sto. quia
non accipiam. Cumque vim faceret: peni
tus non acquieuit dixitque naaman
Vt vis. Sed obsecro concede mihi seruo
tuo: ut tollam onus duorum burdonum
de terra. Non enim fatiet vltra seruus
tuus holocaustum aut victimam diis
alienis. nisi domino. Hoc autem solum est de
quo deprecaris dominum pro seruo tuo. quando in
gredietur dominus meus templum rem
mon ut adoret et illo innitente super
manum meam. si adorauero in templo
remmon: adorante eo in eodem loco ut
ignoscat mihi dominus seruo tuo pro hac
re. qui dixit ei. Vade in pace. Abijt
ergo ab eo: electo terre tempore. Dixitque
giezi puer viri dei. Pepercit dominus
meus naamam siro isti ut non accipe
ret ab eo quod attulit. Viuit dominus quia

curram post eum et accipiam ab eo ali
quid. Et secutus est giezi post tergum
naamam Quem cum vidisset ille curren
tem ad se: desilijt de curru in occursum
eius et ait. Rectene sunt omnia. Et ille
ait. Recte. Dominus meus misit me ad
te dicens. Modo venerunt ad me duo
adolescentes de monte ephraim ex fi
lijs prophetarum. Da eis talentum argenti
et vestes mutatorias duplices. di
xitque naaman. Melius est ut accipi
as duo talenta. Et coegit eum. liga
uitque duo talenta argenti in duobus
saccis et duplicia vestimenta et impo
suit duobus pueris suis qui et porta
uerunt coram eo. Cumque venisset iam ve
spi tulit de manu eorum et reposuit in
domo. dimisitque viros et abierunt.
ipse autem ingressus stetit coram domino suo
Et dixit heliseus. Vnde venis giezi.
Qui respondit. Non iuit seruus tuus quo
quam. At ille ait Nonne cor meum in
presenti erat. quando reuersus est
homo de curru suo in occursum tui.
Nunc igitur accepisti argentum
et accepisti vestes ut emas oliue
ta et vineas et oues et boues et seruos
et ancillas. Sed et lepra naaman
adherebit tibi et semini tuo vsque
in sempiternum. Et egressus est
quasi nix ab eo leprosus. ¶ Ca. vi.

Dixerunt autem filij prophetarum ad he
liseum. Ecce locus in quo habita
mus coram te: angustus est nobis. Eamus
vsque ad iordanem et tollant singuli
de silua materias singulas ut edifi
cemus nobis ibi locum ad habitandum. quod
dixit. Ite. Et ait vnus ex illis. Veni ergo
et tu cum seruis tuis. respondit. Ego veniam
Et abijt cum eis. Cumque venissent ad
iordanem: cedebant ligna. Accidit
autem ut cum vnus materiam succidisset

caderet ferrū securis ī aquā· Exclamauitq; ille ⁊ ait· Heu heu heu domīe mi ⁊ hocip̄m mutuo acceperā· Dixit āt hō dei· Vbi cecidit ⁊c· At ille mōstrauit ei locū· Precidit ḡ lignū ⁊ misit illuc· Natauitq; ferrū Et ait· Tolle· Qui extēdit manū ⁊ tulit illd· Rex āt sirie pugnabat ɔtra isrl: cōsiliūq; iniit cū suis suis dicēs· In loco illo et illo ponam⁹ īsidias· Misit itaq; vir dei ad regē isrl dicēs· Caue ne trāseas ī locū illū· q̄ ibi syri ī īsidijs sūt Misit itaq; rex isrl ad locū quē dixerat ei vir dei ⁊ preoccupauit eū ⁊ obseruauit se ibi nō semel neq; bis Cōturbatūq; ē cor regis sirie pro hac re ⁊ cōuocatis seruis suis ait Quare ñ īdicatis mihi q̄s ꝓditor mei sit apd regē isrl ⁊c· Dixitq; vn⁹ seruoꝝ ei⁹· Neq̄q̄ dñe mi rex· sed helise⁹ ꝓpha q̄ ē ī isrl īdicat regi isrl oīa v̄ba quecūq; locut⁹ fueis ī ɔclaui tuo· Dixitq; eis· Ite ⁊ videte vbi sit vt mittā ⁊ capiā eū· Annūtiauerūt ei dicētes· Ecce ī dothaī Misit ḡ illuc eq̄s ⁊ currus ⁊ robur exercitus· Qui cū venissent nocte: circūdederūt cītatē· Cōsurgēs āt diluculo minister viri dei egressus ē viditq; exercitū ī circuitu cītatis ⁊ equos ⁊ currus· Nūtiauitq; ei dicēs· Heu heu heu dñe mi q̄d fatiem⁹ ⁊c· At ille rñdit· Noli timē· Plures eī nobiscū sūt q̄ cū illis· Cūq; orasset helise⁹ ait· Dñe: api oclos huius vt videat· Et aperuit dñs oclos pueri ⁊ vidit: ⁊ ecce mons plenus equoꝝ ⁊ curruū igneorū ī circuitu helisei· Hostes vero descēderunt ad eum· Porro helise⁹ orauit ad dñz dicēs Percute obsecro gētē hāc cecitate· Percussitq; eos dñs ne viderēt iuxta v̄bū helisei· Dixit āt ad eos helise⁹· Nō ē hec via: nec ista ē cītas· Seq̄mini me ⁊ oñdā vob viꝝ quē q̄ritis· Duxit ergo eos ī samariā· Cūq; īgressi fuissent ī samariā dixit heliseus· Dñe aperi oculos istoꝝ vt videāt Apuitq; dñs oclos eoꝝ ⁊ viderūt se eē ī medio samarie· Dixitq; rex isrl ad heliseū cū vidissz eos Nūq̄d ꝑcutiā eos pr̄ mi ⁊c· Et ille ait· Non ꝑcuties· Neq; em̄ cepisti eos gladio ⁊ arcu tuo vt percutias· Sed pone panē ⁊ aquā corā eis vt comedāt ⁊ bibāt ⁊ vadāt ad dñm suū· Appositaq; ē eis ciborū mag̃ p̄paratio· Et ɔmederūt ⁊ biberūt ⁊ dimisit eos: abierūtq; ad dñz suū Et vltra ñ venerūt latrones syrie ī t̄rā isrl· Fcm̄ ē āt post hec ɔgregauit benadab rex sirie vniūsū exercitū suū ⁊ ascendit ⁊ obsidebat samariā Factaq; ē fames magna ī samaia ⁊ tādiu obsessa ē donec venūdaret caput asini octogīta argēteis ⁊ q̄rta ꝑs cadi stercoris colūbaꝝ q̄nq; argēteis· Cūq; rex isrl trāsiret ꝑ murū: mlier q̄daz exclamauit ad eum dicēs· Salua me dñe mi rex· Qui ait· Non te saluet dñs· Vnde te possuz saluare ⁊c· De area vel de torculari ⁊c· Dixitq; ad eā rex· Quid tibi vis ⁊c· Que rñdit· Mulier ista dixit m̄· Da filiuz tuū vt ɔmedam⁹ eū hodie ⁊ filiū meū ɔmedem⁹ cras· Coxim⁹ ḡ filiū meū ⁊ ɔmedim⁹: dixiq; ei die altera· Da filiū tuū vt ɔmedam⁹ eū· Que abscōdit filiū suū· Qd cū audissz rex scidit vestimēta sua ⁊ trāsiebat ꝑ murū· Viditq; om̄is

ꝑplus cilitiū q̄ vestit⁹ erat ad car
nē intr̄secus Et ait rex. Hec m̄ fati
at de⁹ ⁊ hec addat. si steteit caput
helisei filij saphat sup ip̄m hodie
Helise⁹ āt sedebat ī domo sua ⁊ se
nes sedebāt cū eo. p̄misit itaq; vir
⁊ añq̄ veiret nūti⁹: ille dixit ad se
nes. Nūq̄d scitis q̄ miserit fili⁹ ho
micide h̄ ut p̄cidat caput meū.
Videte g̊ cū veneit nūti⁹ claudite
ostiū ⁊ n̄ sinatis eū ītroire. Ecce eī
sonit⁹ pedū dn̄i ei⁹ post eū ē. Ad
huc illo loquēte eis: apparuit nū
ti⁹ q̄ veiebat ad eū. Et ait. Ecce tan
tū malū a dn̄o est. Quid āpli⁹ ex
pectabo a domino. ¶ Ca. vij.

Dixit āt helise⁹ Audite verbū
dn̄i. Hec dic̄ dn̄s. In tp̄e h⁹
cras: modi⁹ simile vno statē erit
⁊ duo modij ordei statē vno ī por
ta samarie. Rn̄dēs vn⁹ de ducib⁹
sup cui⁹ manū rex incūbebat hoī
dei ait. Si dn̄s feceit etiā cathara
ctas ī celo: nūq̄d poteit eē qd̄ loq̄
ris. q̄ ait. Videb̄ oculis tuis ⁊ īde n̄
ꝯmedes Quatuor g̊ viri erāt lepro
si iux̄ ītroitū porte q̄ dixerūt ad īui
cē. Quid h̄ eē volum⁹ donec moria
mur. Siue īgredi voluerim⁹ ciui
tatē fame moriemur. siue māseri
m⁹ h̄ moriendū nob̄ ē. Veīte g̊ ⁊
tn̄sfugiam⁹ ad castra syrie. Si pe
ꝑcerint nob̄ viuem⁹. si āt occide
re voluerint: n̄lomin⁹ moriemur
Surrexerūt g̊ vespi ut venirēt ad
castra syrie. Cūq; veīssent ad pn̄
cipiū castroꝝ syrie: nullū ibidē re
pierūt. Siq̄dē dn̄s sonitū audire
fecerat ī castris syrie curruū ⁊ eq̄
rū ⁊ exēcitus plurimi. dixerūtq; ad
inuicē. Ecce mercede ꝯduxit adūsū
nos rex isrl̄ reges getheoꝝ ⁊ egi
ptioꝝ et venerūt sup nos. Surre
xerūt g̊ ⁊ fugerūt in tenebris ⁊ de
reliquerūt tētoria sua ⁊ eq̄s ⁊ asi
nos in castris. fugerūtq; aīas tm̄
suas saluare cupiētes. Igit̄ cū ve
nissent leprosi illi ad pn̄cipiū ca
stroꝝ ingressi sūt vnū tab̄naculū
⁊ ꝯmederūt ⁊ biberūt. Tulerūtq;
inde argentū ⁊ auꝝ ⁊ vestes ⁊ abi
erūt ⁊ absconderūt. Et rursū reūsi
sunt ad aliud tab̄naculū ⁊ inde si
milit̄ auferētes abscōderūt. Dixe
rūtq; ad inuicē. Nō recte facim⁹.
Hec em̄ dies boni nūcij ē Si tacue
rim⁹ ⁊ noluerim⁹ nūtiaē vsq; ma
ne: sceleris arguemur. Venite ea
m⁹ ⁊ nūtiem⁹ ī aula regis. Cunq;
venissent ad portā cītatis: narra
uerūt eis dicētes. Iuim⁹ ad castr̄
syrie ⁊ nullū ibidē reperim⁹ hoīez
n̄ eq̄s ⁊ asinos alligatos et fixa
tētoria. Ierūt g̊ portarij ⁊ nūtiaue
rūt in palatio regis intr̄sec⁹ Qui
surrexit nocte ⁊ ait ad s̄uos suos
Dico vob̄ quid fecerint nob̄ syri.
Sciūt q̄ fame laboram⁹ ⁊ idcirco
egressi sūt de castris ⁊ latitant in
agris dicentes Cū egressi fuerint
de ciuitate capiem⁹ eos viuos ⁊
tūc ciuitatē ingredi poterim⁹. Re
spōdit autē vn⁹ seruoꝝ ei⁹. Tol
lamus qn̄q; equos qui remanse
runt in vrbe. q̄ ip̄i tm̄ sunt in vni
uersa multitudine israhel. alij em̄
cōsumpti sunt ⁊ mittentes explo
rare poterimus. Adduxerūt ergo
duos equos. misitq; rex in castra
syrorum dicens. Ite ⁊ videte. Qui
abierunt post eos vsq; ad iorda
nen. Ecce autem omnis via plena
erat vestibus et vasis que pro
iecerant syri cum turbarentur.

Reuersiq; nūtij indicauerūt regi. Et egressus ꝓpl's diripuit castra syrie: factusq; ē modius sile statē vno et duo modij ordei statere vno: iuxta v̄bū dñi. Porro rex ducē illū in cui⁹ manu īcubuerat cōstituit ad portā quē ꝯculcauit turba ī itroitu porte ⁊ mortu⁹ ē iuxta qd̄ locut⁹ fuerat vir dei qñ descenderat rex ad eū. Factūq; ē scd̄z sermonē viri dei quē dixerat regi qñ ait. duo modij ordei statere vno erūt et modius simile statē vno hoc eodē tpe cras ī porta samarie qñ rñdeāt dux ille viro dei ⁊ dixeāt etiā si dñs fecerit catharactas ī celo nūquid poterit fieri qd̄ loq̄ris ⁊ dixit ei videbis oclis tuis ⁊ inde nō ꝯmedes. Euenit g̊ ei sic p̄dictū erat ⁊ ꝯculcauit eū ꝓpl's ī porta et mortu⁹ est. ¶ Ca. viij. ·:·

Heliseus āt locut⁹ ē ad mulierē cuius viuē fecerat filium dicēs. Surge: vade tu ⁊ dom⁹ tua ⁊ pegnare vbicūq; repereris Vocabit em̄ dñs famē et veniet sup t̄rā septē ānis Que surrexit ⁊ fecit iuxta v̄bū hōinis dei ⁊ vadens cū domo sua: pegrinata ē in t̄ra philistijm dieb⁹ multis. Cūq; finiti essent anni septez: reuersa ē mulier de t̄ra philistijm. Et ingressa ē vt intpellaret regē ꝓ domo sua et ꝓ agris suis. Rex āt loq̄bat cū giezi puero viri dei dicēs. Narra m̄ oīa magnalia q̄ fecit heliseus. Cūq; ille narraret regi qūo mortuuz suscitasset: apparuit mulier cui⁹ viuificauerat filiū clamās ad regē ꝓ domo sua ⁊ ꝓ agris suis. Dixitq; giezi. Dñe mi rex hec ē mulier ⁊ hic ē fili⁹ ei⁹ quē suscitauit helise⁹ Et introgauit rex mulierem. Que narrauit ei. Deditq; ei rex eunuchum vnū dicens. Restitue ei oīa q̄ sua sūt ⁊ vniūsos reddit⁹ agroꝝ a die q̄ reliq̄t terrā vsq; ad pñs. Venitq̄ helise⁹ damascū ⁊ benadab rex sirie egrotabat. Nūtiauerūtq; ei dicētes Venit vir dei huc Et ait rex ad azahel. Tolle tecum munera ⁊ vade ī occursū viri dei ⁊ ꝯsule dñz ꝑ eū dicēs Si euadē poto de īfirmitate mea hac. Iuit igitur azahel ī occursuz ei⁹ hñs secū munera ⁊ oīa bō damasci onera quadragīta cameloꝝ. Cūq; stetisset corā eo ait. Fili⁹ tu⁹ benadab rex sirie misit me ad te dicēs. Si sanari potero de īfirmitate mea hac. Dixitq; ei helise⁹. Vade dic ei. Sanaberis. Porro oñdit m̄ dñs: q̄r morte morietur. Stetitq; cū eo et cōturbat⁹ est vsq; ad suffusionem vult⁹. Fleuitq; vir dei Cui azahel ait. Quaē dñs me⁹ flet. At ille dixit. Quia scio q̄ facturus sis filijs isrl' mala. Ciuitates eoꝝ mūitas igne succēdes ⁊ iuuenes eoꝝ īterficies gladio ⁊ puulos eoꝝ elides ⁊ pregnātes diuides. Dixitq; asahel. Quid eī sū seru⁹ tu⁹ canis vt fatiā rē istā magnā. Et ait helise⁹ Oñdit mihi dñs te regē syrie fore Qui cū recessisset ab heliseo venit ad dñm suū. Qui ait ei. Quid tibi dixit heliseus. At ille rñdit. Dixit mihi recipies sanitatē. Cūq; veīsset dies altera: tulit stragulū ⁊ infudit aquā ⁊ expādit sup fatiem ei⁹. Quo mortuo regnauit asahel ꝓ eo Anno quīto iorā filij achab regis isrl' regnauit iorā fili⁹ iosaphat rex iuda. Trigītaduorum

annoꝝ erat cū regnare cepisset ⁊
octo ānis regnauit in ihrl̄m. Ambu
lauitq; ī viis regum isrl̄: sicut ābu
lauerat dom⁹ achab. Filia enim
achab erat vxor eius. Et fecit qd̄
malū ē ī ꝯspectu dn̄i. Noluit autem
dn̄s dispdere iudā ꝓpt̄ dauid ser
uū suū: sic̄ ꝓmiseāt ei ut daret illi
lucernā ⁊ filijs ei⁹ cunctis dieb⁹.
In dieb⁹ ei⁹ recessit edō ne eēt sb̄
iuda ⁊ ꝯstituit sibi regē. Venitq;
iorā seira ⁊ oīs exercitus cū eo. Et
surrexit nocte. ꝑcussitq; ydumeos
q̄ eū c̄cūdederāt ⁊ pn̄cipes curruum
Popul⁹ autē fugit in tabnacula
sua. Recessit ḡ edō ne eēt sb̄ iuda
vsq; ad diē hāc Tūc r̄cessit ⁊ lob
na in tpe illo. Reliq̄ autem sermo
nū iorā ⁊ vniuersa q̄ fecit: nonne
hec scripta sūt ī libro verboꝝ dieꝝ
regū iuda. Et dormiuit iorā cū pa
trib⁹ suis. sepultusq; est cū eis in
ciuitate dauid ⁊ regnauit ochozi
as fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Anno duodecīo
ioraꝫ filij achab regis isrl̄: regna
uit ochozias fili⁹ iorā regis iude.
Vigītiduoꝝ ānoꝝ eāt ochozias
cum regnare cepissꝫ ⁊ vno āno re
gnauit ī ihrl̄ꝫ. Nomē mr̄is ei⁹ ata
lia filia āri regis isrl̄ ⁊ ābulauit ī
vijs dom⁹ achab ⁊ fecit qd̄ malū
ē corā dn̄o sicut dom⁹ achab. Ge
ner em̄ dom⁹ achab fuit Abijtq̄
cū iorā filio achab ad p̄liādū cō
tra asahel regē syrie ī ramoth ga
laad ⁊ vulnerauer̄t syri iorā. Qui
reuersus ē ut curaret̄ ī iesrahel q̄a
vulneāuerūt eū syri ī ramoth p̄
liantē ꝯtra asahel regē syrie. Por
ro ochozias filius iorā rex iuda de
scēdit īuisere iorā filiū achab ī ies
rahel. q̄ egrotabat ibi. ¶ Ca. ix.

Helise⁹ aūt ꝓphes vocauit vnū
de filijs ꝓphaꝝ ⁊ ait illi. Ac
cīge lumbos tuos ⁊ tolle lēticulā
olei hāc in manu tua ⁊ vade in ra
moth galaad. Cūq; veneris illuc
videb̄ iehu filiū iosaphat filij nā
si. Et īgressus suscitab̄ eū de medio
fratꝝ suoꝝ ⁊ ītroduces in īteri⁹ cu
biculū. tenēsq; lēticulā olei fūdes
sup caput ei⁹ ⁊ dices Hec dicit do
min⁹. Vnxi te regē sup isrl̄. Aperi
esq; ostiū ⁊ fugies ⁊ non ibi subsi
stes. Abijt ḡ adolescēs puer ꝓphe
in ramoth galaad ⁊ ingressus ē
illuc. Ecce aūt pn̄cipes exercitus se
debāt. Et ait Verbū m̄ ad te o pn̄
ceps. Dixitq; iehu. Ad quē ex om
nibus nob̄. At ille dixit. Ad te o
pn̄ceps. Et surrexit ⁊ īgressus ē cu
biculū. At ille fudit oleū super ca
put ei⁹. Et ait. Hec dicit dn̄s deus
isrl̄. Vnxi te r̄gē sup ꝓpl̄m dn̄i isrl̄
⁊ ꝑcuties domū achab dn̄i tui. Et
vlciscar sāguinē suoꝝ meoꝝ pro
phaꝝ ⁊ sāguinē oīm seruoꝝ dn̄i
de māu iezabel. ꝑdāq; oēm domū
achab Et int̄fitiā de domo achab
mingētē ad parietē ⁊ clausū ⁊ no
uissimū in isrl̄. Et dabo domū ach
ab sic̄ domū ieroboā filij nabath
⁊ sicut domū baasafilij achia Ihe
sahelq̄ ꝯmedēt canes ī agro iesra
hel: nec erit q̄ sepeliat eā. Aperuit
q; ostiū ⁊ fugit. Iehu āt īgressus
ē ad seruos dn̄i sui. Qui dixer̄t ei.
Rectene sūt oīa. Quid veīt īsan⁹
iste ad te. Qui ait eis. Nostis ho
minē ⁊ q̄d locut⁹ sit. At illi respō
derūt. Falsū ē. ꝫ magis narra no
bis. Qui ait eis. Hec ⁊ hec locut⁹
est mihi. Et ait. Hec dicit domi
nus. Vnxi te regem super israhel

festinauerūt itaq; ⁊ vnꝰ q̄sq; tol
lens palliū suū posuerūt sb̄ pedibꝰ
eiꝰ ī sīlitudinē tribunal' et cecine
rūt tuba atq; dixerūt. Regnabit ie
hu. Cōiurauit ḡ iehu filius iosa
phat filij namsi ɔtra iorā. Porro
ioraz obsederat ramoth galaad
ipe ⁊ oīs isrl' ɔtra asahel regē syrie
⁊ reūsus fuerat vt curaret ī iesra
hel ꝓpt vulnera. q; ꝑcusserāt eū
syri p̄liantē ɔtra asahel regē syrie
dixitq; iehu. Si placet vob̄ nemo
egrediat ꝓfugus de cītate: ne va
dat ⁊ nūtiet ī iesrahel. Et ascēdit
⁊ ꝓfectꝰ ē ī iesrahel. Iorā eī egro
tabat ibi ⁊ ochozias rex iuda de
scēderat ad visitādū iorā. Igitur
speculator q̄ stabat sup turrim ies
rahel vidit globū iehu veniētis
Et ait. Video ego globū. Dixitq;
iorā. Tolle currū ⁊ mitte ī occursū
eorū ⁊ dicat vadēs. Rectene sunt
oīa. Abijt ḡ q̄ ascēderat currū in
occursū eiꝰ. Et ait. Hec dic̄ rex Pa
cata sūt oīa. Dixitq; iehu. Quid
tibi ⁊ paci. Trāsi et sequē me. Nū
ciauitq̄ speculator dicēs Veīt nū
tius ad eos ⁊ n̄ reūtit̄. Misit etiaz
currū equoꝝ scd̄m: veītq; ad eos
⁊ ait. Hec dicit rex. Nūq̄d pax ē.
Et ait iehu. Quid tibi ⁊ paci. Trā
si ⁊ sequē me. Nūtiauit āt specula
tor dicēs. Venit vsq; ad eos ⁊ n̄
reūtit̄. Est āt īcessus q̄si īcessus ie
hu filij namsi. Preceps eī gradit̄
Et ait iorā. Jūgite currū. Jūxerūtq;
currū eiꝰ. Et egressus ē ioram rex
isrl' ⁊ ochozias rex iuda singuli ī
curribꝰ suis. Egressiq; sūt ī occur
sū iehu ⁊ inuenerūt eū ī agro na
both iesrahelite. Cūq; vidissz iorā
iehu: dixit. Pax est iehu. At ille
rn̄dit. Que pax. Adhuc fornica
cōnes iezabel matris tue ⁊ venefi
tia eius multa vigēt. Cōuertit āt
ioram manū suā et fugiēs ait ad
ochoziaz. Insidie ochozia. Porro
iehu tetēdit arcū manu ⁊ ꝑcussit
ioraz int̄ scapulas et egressa ē sa
gitta ꝑ cor eiꝰ: statimq; corruit ī
curru suo. Dixitq; iehu ad bada
char ducē. Tolle ꝓice eū in agro
naboth iesrahelite. Memini eī qn̄
ego ⁊ tu sedētes ī curru seq̄bamur
achab p̄rez huius: q; dn̄s onus
hoc leuauerit sup eū dicēs Si n̄ ꝓ
sanguine naboth ⁊ ꝓ sāguine fi
liorū eiꝰ quē vidi heri ait dn̄s: red
dam tibi ī agro isto dic̄ dn̄s Nūc
ḡ tolle ⁊ ꝓice eū ī agro iuxta v̄bū
dn̄i. Ochozias aūt rex iuda vidēs
hoc fugit ꝑ viā domus orti: ꝑsecu
tusq; ē eū iehu ⁊ ait. Etiā hūc ꝑcu
tite ī curru suo. Et ꝑcusserūt eū in
ascēsu gaber q̄ ē iux̄ ieblaam Qui
fugit ī mageddo ⁊ mortuus ē ibi.
Et īposuerūt eū serui eiꝰ sup curruz
suū ⁊ tulerūt ī ihrl'm: sepelierūtq; in
sepulcro cū p̄ribꝰ suis ī cītate da
uid. Anno vndecīo ioraz filij ach
ab regis isrl' reg̃uit ochozias sup
iudā venitq; iehu ī iesrahel. Por
ro iezabel ītroitu eiꝰ audito depin
xit ocl'os suos stibio et ornauit ca
put suū ⁊ respexit ꝑ fenestrā īgre
diētē iehu ꝑ portā ⁊ ait. Nunq̄d
pax p̄t esse zamri: q̄ īt̄fecit dn̄z su
ū. Leuauitq; iehu fatiē suā ad fe
nestrā ⁊ ait. Que ē ista. Et īclina
uerūt se ad eū duo vel tres eunu
chi ⁊ dixerūt. Hec ē illa iezabel At
ille dixit eis. Precipitate eā deorsū
Et p̄cipitauerūt eā. Aspsusq; ē sa
guine paries ⁊ equorum vngule

ɔculcauerūt eā. Cūq; itrogressus
eēt ut comederet biberetq; ait. Ite
⁊ videte maledictam illā ⁊ sepelite
eā. q̄ filia regis ē Cunq; issent ut
sepelirēt eaz: nō iuenerūt n̄ calua
riā ⁊ pedes ⁊ sūmas man⁹. Reuersi
q; nūtiauerūt ei. Et ait iehu. Ser
mo dñi ē quē locut⁹ ē p seruū suū
heliaz tesbitē dicēs. In agro iesra
hel comedēt canes carnes iezabel
Et erūt carnes iezabel sicut sterc⁹
sup fatiē terre in agro iesrahel: ita
ut pretereuntes dicant. Heccine
est illa iezabel. ¶ Ca. x.

ERāt aūt achab septuagīta
filij ī samaria. Scripsit g̊ ie
hu litteras ⁊ misit ī samariaz ad
optīates ciuitatis et ad maiores
natu ⁊ ad nutritios achab dicēs
Statī ut acceperitis litteās has q̄
hētis filios dñi vr̄i ⁊ curr⁹ ⁊ eq̄s
⁊ ciuitates firmas ⁊ arma: eligite
meliorē ⁊ eū q̄ vob̄ placuerit de fi
lijs dñi vr̄i ⁊ eū ponite super soliū
pr̄is sui ⁊ pugnate p domo dñi ve
stri. Timuerūt illi vehement̄ ⁊ di
xerūt. Ecce duo reges nō potuerūt
staē corā eo ⁊ qūo nos valebim⁹
resistere. Miserūt g̊ p̄positi dom⁹
⁊ p̄fecti ciuitatis ⁊ maiores natu
⁊ nutricij ad iehu dicētes. Serui
tui sum⁹: quecūq; iusseris fatiem⁹
nec ɔstituem⁹ nob̄ regē. Quecūq;
tibi placēt fac. Rescripsit aūt eis
lr̄ās secūdo dicens. Si mei estis ⁊
obeditis m̄: tollite capita filioꝝ do
mini vr̄i ⁊ venite ad me hac eadē
hoā cras in iesrahel. Porro filij re
gis septuagīta viri apud optima
tes ciuitatis nutriebant̄. Cūq; ve
nissent littere ad eos: tulerūt fili
os regis ⁊ occiderūt septuaginta
viros ⁊ posuerūt capita eoꝝ in co
phinis ⁊ miserūt ad eū ī iesrahel
Venit aūt nūti⁹ ad eū ⁊ īdicauit
ei dicēs. Attulerūt capita filioꝝ re
gis. Qui r̄ndit. Ponite ea ad du
os aceruos iux̄ introitū porte vsq;
mane. Cūq; diluxisset egressus ē
⁊ stans dixit ad oēm ꝓpl̄m. Justi
estis Si ego ɔiuraui contra dñm
meū ⁊ interfeci eū: q̄s pcussit oēs
hos. Videte g̊ nūc qm̄ nō cecidit
de sermonib⁹ dñi ī terrā q̄s locu
tus ē dñs sup domū achab et do
min⁹ fecit qd̄ locutus ē in manu
serui sui helie. Percussit igit̄ iehu
oēs qui r̄liq̄ erāt de domo achab
in iesrahel ⁊ vniūsos optīates ei⁹
⁊ notos ⁊ sacdotes: donec non re
manerent ex eo reliq̄e. Et surrexit
⁊ venit ī samariā. Cūq; venissz ad
camerā pastoꝝ ī via: īuenit frēs
ochozie regis iuda. dixitq; ad eos
Qui nā estis vos. q̄ r̄nderūt Frēs
ochozie sum⁹ ⁊ descēdim⁹ ad salu
tādos filios regis ⁊ filios regine.
Qui ait. Cōprehēdite eos viuos
Quos cū ɔprehēdissent viuos: in
gulauerūt eos ī cisterna iux̄ came
rā q̄dragītaduos viros ⁊ nō reli
q̄t ex eis quēq̄. cūq; abissz īde īue
nit ionadab filiuz rechab ī occur
sū sibi ⁊ bn̄dixit ei. Et ait iehu ad
eū. Nūq̄d ē cor tuū rectū cū corde
meo sic̄ cor meuz cū corde tuo. Et
ait ionadab Est. Si ē inq̄t da ma
nū tuā. q̄ dedit ei manū suā At ille
leuauit eū ad se ī currū. dixitq; ad
eū. Vei mecū ⁊ vide zelū meū pro
dño. Et īpositu; ī curru suo duxit ī
samariā Et pcussit oēs q̄ reliq̄ fue
rāt de achab ī samaia vsq; ad vnū
iux̄ verbū dñi qd̄ locut⁹ ē p heliā

Congregauit ergo iehu omnem
ꝓplm ⁊ dixit ad eos · Achab colu
it baal parū · ego āt colaꝫ eū am
plius · Nūc igit oēs ꝓphetas baal
⁊ vniūsos seruos ei⁹ et cūctos sa
cerdotes ip̄ius vocate ad me · Nul
lus sit q̄ nō veniat · Sacrifitiū em̄
grāde ē mihi baal · Quicūqꝫ defu
derit non viuet · Porro iehu fatie
bat hoc īsidiose vt disp̄dēt culto
res baal · Et dixit · Sāctificate dieꝫ
sollemnē baal Vocauitqꝫ ⁊ misit
in vniūsos t̄minos isrl ⁊ venerūt
cūcti serui baal · Nō fuit residuus
ne vn⁹ q̄dem q̄ nō veniret · Et īgres
si sūt templū baal · Et repleta est
dom⁹ baal a sūmo vsqꝫ ad sūmū
Dixitqꝫ hijs q̄ p̄erant sup vestes
Proferte vestimēta vniūsis s̄uis
baal · Et ꝓtulerūt ei vestes · Ingres
susqꝫ iehu ⁊ ionadab filius rech
ab templū baal: ait cultorib⁹ ba
al · Perq̄rite ⁊ videte ne q̄s forte
vobiscū sit de seruis dn̄i · ꝫ vt sint
serui baal soli · Ingressi sūt igitur
vt facerēt victimas ⁊ holocausta
iehu aūt preparauerat sibi foris
octogīta viros ⁊ dixerat eis · Qui
cūqꝫ fugerit de hōinib⁹ hijs quos
ego adduxero in man⁹ vrās: aīa
eius erit ꝓ aīa illius · Factū ē aūt
cū ꝯpletū essꝫ holocaustū: p̄cepit
iehu militibus ⁊ ducib⁹ suis · In
gredimini ⁊ ꝑcutite eos · Nullus
euadat · Percusserūtqꝫ eos in ore
gladij ⁊ ꝓiecerūt milites ⁊ duces
Et ierūt in ciuitatē tēpli baal ⁊ ꝓ
tulerūt statuaꝫ de phano baal et
cōbusserūt et cōminuerūt eā · De
struxerūtq̄ ēdē baal et fecerūt ꝓ
ea latrinas vsqꝫ ī diē hanc · Dele
uit itaqꝫ iehu baal de isrl · verūtn̄
a peccatis iheroboā filij nabath q̄
peccare fecit isrl: nō recessit nec de
reliq̄t vitulos aureos q̄ erāt in be
thel ⁊ in dan · Dixit autē dn̄s ad
iehu · Quia studiose egisti qd̄ re
ctū erat et placebat ī oclis meis
oīa que erant in corde meo fecisti
ꝯtra domū achab: filij tui vsqꝫ ad
quartaꝫ gn̄ationem sedebūt sup
thronū isrl · Porro iehu nō custo
diuit vt ābularet in lege dn̄i dei
isrl ī toto corde suo · Nō eī recessit
a peccatis iheroboā q̄ peccaē fecerāt
isrl · In dieb⁹ illis cepit dn̄s tedē
sup isrl · Percussitqꝫ eos asahel ī
vniūsis finib⁹ israhel: a iordane
contra orientalē plagā: omnem
terrā galaad ⁊ gad ⁊ ruben ⁊ ma
nasse ab aroer q̄ est sup torrentē
arnon ⁊ galaad ⁊ basan · Reliq̄
aūt v̄boꝝ iehu ⁊ vniūsa q̄ fecit ⁊
fortitudo ei⁹: nōne hec scripta sūt
in libro verboꝝ dieꝝ regum isrl ·
Et dormiuit iehu cū patrib⁹ suis
sepelierūtqꝫ eum in samaria et re
gnauit ioachim fili⁹ eius pro eo
Dies āt q̄s regn̄uit iehu sup isrl vi
gīti ⁊ octo āni sūt ī samaia · Ca · xi

Italia vero mat̄ ochosie vi
dēs mortuū filiū suū: surrex
it ⁊ int̄fecit om̄e semē regiū · Tol
lens aūt iosaba filia regis ioram
soror ochozie · ioas filiuꝫ ochozie
furata est eū de medio filiorum re
gis q̄ interfitiebant̄ ⁊ nutricē ei⁹
de tridimio ⁊ abscōdit euꝫ a fatie
atalie vt nō interficeret̄: eratqꝫ cū
ea sex āni⁹ clam in domo dn̄i · Por
ro atalia regnauit sup terrā septē
annis · Anno aūt septimo misit
ioiada ⁊ assumēs centuriones et
milites introduxit ad se in tēplū

dñi: pepigitq; cū eis fedus. Et ad
iurans eos ī domo dñi oñdit eis
filiū regis ⁊ precepit illis dicens.
Iste est sermo quē facere debetis.
Tertia ps vestr intret sabba
to ⁊ obseruet excubias domus re
gis. Tertia aūt ps sit ad portam
sepr ⁊ tertia ps sit ad portaz que
ē post habitaculū scutarioꝝ et cu
stodietis excubias domus messa
Due vero ptes e vobis ōnes egre
diētes sabbato custodiāt excubi
as domus dñi circa regez ⁊ valla
bitis eū hñtes arma in manibus
vestris. Si q̄s aūt ingressus fuerit
septū tēpli: interficiat. Eritisq; cuz
rege introeunte ⁊ egrediēte. Et fe
cerūt centuriones iurta oīa q̄ pre
cepat eis ioiada sacdos. Et assu
mentes singuli viros suos q̄ egre
diebant sabbatū cuz hīs q̄ egre
diebant e sabbato: venerunt ad
ioiadā sacerdotē. Qui dedit ei ha
stas ⁊ arma regis dauid que erāt
ī domo dñi. Et stetерūt singuli ha
bentes arma in manu sua a pte
tēpli dextra vsq; ad pteꝝ sinistraz
altaris ⁊ edis circuz regē. Pro du
xitq; filiū regis et posuit sup eum
dyadema ⁊ testimoniū. ferentesq;
eū regē ⁊ vnxerunt ⁊ plaudentes
manu dixerunt Vivat rex. Audi
uit aūt atalia vocē pplī currentis
⁊ ingressa ad turbas in templuz
dñi: vidit regē stantem sup tribu
nal iurta morē ⁊ cātores ⁊ turbas
ppe eū. oēmq; pplm terre letantez
⁊ canentē tubis ⁊ scidit vestimē
ta sua damauitq; Cōiuracō. iu
ratio. Precepit autē ioiada centu
riombus qui erant super exercitū
⁊ ait eis Educite eam extra septa
templi ⁊ quicunq; eā secutus fue
rit: feriat gladio. Dixerat enim sa
cerdos. non occidatur in templo
domini. Imposuerūtq; ei manus
⁊ impegerunt eaz pviam introit
equorū iurta palatiū ⁊ interfecta
est ibi. Depigit ego ioiada fed
inter deum ⁊ regē ⁊ inter pplm ut
esset populus dñi: inter regē ⁊ po
pulū. Ingressusq; est omis pplus
terre templū baal ⁊ destruxerunt
aras eius ⁊ ymagines contriuerūt
valide. mathanq; sacerdotē baal
occiderunt coram altari. Et posuit
sacerdos custodias in domo dñi.
tulitq; centuriones ⁊ cherethi et
plheti legiones ⁊ oēm pplm terre
deduxerūtq; regē de domo dñi. Et
venerūt p viaz porte scutarioꝝ in
palatiū ⁊ sedit sup thronū regu.
Letatusq; ē oīs pplus tre ⁊ ciuitas
q̄euit. Atalia aūt occisa ē gladio
ī domo regis. septezq; ānoꝝ erat
ioas cū regnare cepisset.

Ca. xij.

Anno septimo iehu regnauit
ioas. Quadraginta ānis re
gnauit in iherusalez: nomen ma
tris ei⁹ sebia de bersabee. Fecitq;
ioas rectū cora dño: cūctis dieb⁹
quib⁹ docuit eum ioiada sacerdos
verūtamen excelsa non abstulit.
Adhuc enim popul⁹ ymolabat
⁊ adolebat in excelsis incensum.
dixitq; ioas ad sacerdotes. Oēm
pecuniaz sanctoꝝ q̄ illata fuerit in
templū dñi a pertranseuntib⁹ que of
fert p pretio anime et quo spōte
⁊ arbitrio cordis sui inferūt in tē
plum domini: accipiant illaz sacer
dotes iurta ordinē suum ⁊ instau
rent sartatecta domus si quid ne
cessarium viderint instauracōne

Igitur vsq; ad vicesimumtertiū
annū regis ioas: nō instauraue
rūt sacerdotes sartatecta tēpli. Vo
cauitq; rex ioas ioiadā pontificez
⁊ sacerdotes dicēs eis. Quare sarta
tecta nō instauratis tēpli. Nolite
ergo amplius accipere pecuniā iux
ta ordinē vestrū. ꝫ ad instaurati
onē tēpli reddite eā. Prohibitiq;
sūt sacerdotes vltra accipere pecu
niā a populo ⁊ instaurare sartate
cta domus. Et tulit ioiada ponti
fex gazophilatiū vnū. Aperuitq;
foramen desup ⁊ posuit illd iuxta
altare ad dexterā ingredientiū do
mū dñi: mittebātq; in eo sacerdo
tes q̄ custodiebāt ostia omēz pe
cuniā que deferebat ad tēplū do
mini. Cūq; viderent nimiaz pecu
niā esse in gazophilatio: ascende
bat scriba regis ⁊ pōtifex. effun
debātq; ⁊ numerabāt pecuniā q̄
inueniebat ī domo dñi et dabāt
eā iuxta numerū atq; mensurā in
manu eorū q̄ p̄erāt cemētarijs do
mus dñi. Qui impēdebant eaz in
fabris lignorū ⁊ ī cemētarijs hijs
q̄ operabant in domo dñi ⁊ sarta
tecta fatiebāt et in hijs q̄ cedebāt
saxa ⁊ vt emerēt ligna ⁊ lapides
q̄ excidebant. ita vt īpleret īstau
racō domus dñi in vniūsis q̄ indi
gebāt expēsa ad muniēdā domū
Verūtamē non fiebāt ex eadē pe
cunia ydrie tēpli dñi et fuscinule
⁊ thuribula ⁊ tube ⁊ oē vas aure
ū et argēteū: de pecunia q̄ īfereba
tur in templū dñi. Hijs em̄ q̄ fati
ebāt opus dabat vt instauraret
templū dñi. Et n̄ fiebat ratio hijs
hominib9 q̄ accipiebāt pecuniaz
vt distribuerēt eā artificib9. sed
in fide tractabāt eā. Pecuniā ve
ro ꝓ delicto ⁊ pecuniaz ꝓ peccatis
nō inferebāt in templū dñi. qz sa
cerdotū erat. Tūc ascendit asahel
rex syrie ⁊ pugnabat ꝯtra geth:
cepitq; eā. Et direxit fatiē suā vt
ascēderet in ihrl'm. Quā ob rē tu
lit ioas rex iuda om̄ia sāctificata
q̄ cōsecrauerat iosaphat ⁊ ioraz
et ochozias p̄res eius reges iuda
⁊ que ip̄e obtulerat et vniuersuz
argentū qd inueniri potuit in the
sauris tēpli dñi ⁊ in palatio r̄gis
misitq; asaheli regi syrie ⁊ recessit
ab ihrl'm. Reliq̄ aūt ꝑmonū ioas
⁊ vniūsa q̄ fecit: nōne hec scripta
sūt ī libro v̄borū dierū regū iuda.
Surrexerūt aūt ꝑui eius ⁊ cōiura
uerūt inter se: ꝑcusserūtq; ioas ī
domo mello in descensu sela. Josa
char nāq; filius semath et ioza
bath filius somer serui ei9 ꝑcusse
rūt eū ⁊ mortu9 est Et sepelierunt
euz cū p̄rib9 suis in cītate dauid:
regnauitq; amasias fili9 ei9 ꝓ eo

Anno vicesimo. ¶ Ca. xiij.
tertio ioas filij ochozie regis
iude regnauit ioachaz fili9 iehu
sup isrl' in samaria decē ⁊ septem
annis ⁊ fecit malū corā dño. Se
cutusq; ē peccata iheroboaz filij na
bath qui peccare fecit isrl' ⁊ n̄ de
clinauit ab eis. Iratusq; est furor
dñi cōtra israhel ⁊ tradidit eos ī
manu asahel regis syrie et in ma
nu benadab filij asahel cūctis di
ebus. Dep̄cat9 ē aūt ioachaz fa
tiem dñi ⁊ audiuit eum dñs. Vi
dit em̄ angustiam isrl'. qz attriue
rat eos rex syrie. Et dedit dñs sal
uatorē israheli ⁊ liberatus ē de ma
nu regis syrie: habitauerūtq; filij

ísrł in tabernaculł suis sicut hẽri a
nudiustertiꝫ. Verũtamẽ nõ recꝛ
serũt a peccatis domꝰ ihẽroboaz q̃
peccare fecit isrł. ꝙ in ipís ambula
uerũt. Siquidẽz a lucus pmansit
i samaria a nõ fũit derelicti ioachã
de ppło misi qñquaginta equites
a decẽ currus a decẽz milia pedituz
Interfecerat em̃ eos rex syrie a re
degerat quasi puluerem̃ i tritura
aree. Reliq̃ aũt sermonũ ioachã
a vniuersa que fecit et fortitudo
eiꝰ: nõne hec scripta sunt in libro
sermonũ dieruz regũ isrł. Dormi
uitq̃ ioachã cũ pribꝰ suis a sepe
lierunt eũ in samaria. regnauitq̃
ioas filius eiꝰ p eo. Anno tricesi
moseptio ioas regis iuda regna
uit ioas filiꝰ ioachaz sup isrł in
samaria sedecĩ ãnis a fecit qđ ma
lũ est i ospectu dñi. Nõ dedimauit
ab oĩbus pctis ihẽroboaz filij na
bath q̃ peccare fecit isrł. ꝙ in ipís
ambulauit. Reliq̃ aũt sermonuz
ioas et vniuersa q̃ fecit et fortitu
do eiꝰ quo pugnauerit otra ama
siã regẽ iuda: nõne hec scripta sũt
in libro ſmonũ dieꝝ regũ isrł. Et
dormiuit ioas cũ pribꝫ suis. ierobo
am autẽ sedit sup soliũ eiꝰ. Porro
ioas sepultus ẽ i samaria cũ regi
bus isrł. Heliseꝰ aũt egrotabat i
firmitate qua a mortuꝰ ẽ. Descen
ditq̃ ad eũ ioas rex isrł a flebat
cora eo. dicebatq̃ pat mi: pat mi
currus isrł a auriga eiꝰ. Et ait he
liseꝰ. Affer arcũ a sagittas. Cũq̃
attulisꝫ ad eũ arcũ a sagittas: di
xit ad regẽ isrł. Pone manũ tuã
sup arcũ. Et cũ posuisset ille manũ
suaz: supposuit heliseꝰ manꝰ suas
maĩbꝫ regis a ait. Api fenestrã ori
entalẽ Cũq̃ apuisꝫ dixit heliseꝰ.
Jacę sagittã. Et iecit. Et ait heliseus. Sagitta salutis dñi a sagitta
salutis ctra syriã. Percuties q̃ sy
riã in aphec donec ofumas eaz. Et
ait. Tolle sagittas. Qui cũ tulisꝫ
rursũ dixit ei. Percute iaculo trã.
Et cũ percussisꝫ tribꝰ vicibꝫ a stetis
set: iratus ẽ vir dei cõtra eũ a ait.
Si percussisses q̃quies aut septies: percussisses syriã vsq̃
ad ofũmacõez. Nũc aũt tribꝫ vici
bꝰ percuties eã. Mortuꝰ ẽ g̃ heliseꝰ
a sepelierũt eũ. Latrunculi aũt de
moab venerũt in terrã in ipõ ãno
Quidã aũt sepeliẽtes homnez vi
derũt latrũculos a piecerũt cada
uer i sepulchro heliſei. Qđ cuz teti
gisꝫ ossa heliſei reuixit hõ a stetit
sup pedes suos. Igit hazahel rex sy
rie afflixit isrł cũctis diebus ioa
chã. Et miserꝰ ẽ dñs eoz a reuer
sus ẽ ad eos ppt pactũ suũ qđ ha
bebat cũ abrahã a ysaac a iacob
a noluit dispdere eos neq̃ picere
penitus vsq̃ in pñs tẽpꝰ. Mortuꝰ ẽ
aũt hazahel rex syrie a regnauit be
nadab filiꝰ eiꝰ p eo. Porro ioas
filiꝰ ioachã tulit vrbes de manu
benadab filij hazahel q̃s tulerat de
manu ioachaz patris sui in pre pliꝫ.
Tribꝰ vicibus percussit eum ioas
a reddidit ciuitates isrł. ¶ Ca. xiiij.
In anno secũdo ioas filij ioachaz
regis isrł: regnauit amasias filiꝰ
ioas regis iuda. Vigintiq̃nq̃ an
norũ erat cum regnare cepisꝫ. vi
ginti autem et nouem annis reg
nauit in ihrusalem. Nomẽ mris
eius ioaden de ihrusalem. Et fecit
rectum coram domino. verumta
men non ut dauid pater eius.

Juxta omīa que fecit ioas pater
suꝰ fecit nisi hoc tm̄ ꝙ excelsa nō
abstulit · Adhuc enim ꝓpl's ado
lebat ⁊ ymolabat incēsū in excel
sis · Cūq; obtinuisset regnū ꝑcus
sit seruos suos q̄ interfecerāt regez
prēz suū: filios āt eoꝝ q̄ occiderāt
nō occidit: iuxta qd̄ scriptū ē in li
bro legis moysi sicut p̄cepit dn̄s
dicēs · Nō morientur prēs ꝓ filijs
neq; filij ꝓ prib⁹ · ꝫ vnusquisq; ī
peccato suo morietur · Ipse ꝑcussit
edom in valle salinarū decē milia
⁊ apprehēdit petram in p̄lio: voca
uitq; nomē eius iezechel vsq; in
p̄ntē diez · Tūc misit amasias nū
tios ad ioas filiū ioachaz filij ie
hu regis isrl' dicēs · Veni ⁊ videa
mus nos · Remisitq; ioas rex isrl'
ad amasiā regē iuda dicēs · Car
duus libani misit ad cedrū que
est ī libano dicens · Da filiā tuā fi
lio meo vxorē · Trāsierūtq; bestie
saltus q̄ fūt in libano ⁊ ꝯculcaue
rūt carduū · Percutiēs inualuisti
sup edom ⁊ sb̄leuauit te cor tuuz
Contētus esto gloria ⁊ sede in do
mo tua · Quare ꝓuocas malū vt
cadas tu ⁊ iudas tecū ⁊ Et nō ac
q̄euit amasias · Ascēditq; ioas rex
isrl' ⁊ viderūt se ipse ⁊ amasias rex
iuda ī bethsames oppido iude: ꝑ
cussusq; ē iuda corā isrl' ⁊ fugerūt
vnꝰ quisq; ī tab̄nacula sua · Ama
siaz vero regē iuda filiū ioas filij
ochozie cepit ioas rex isrl' ī beth
sames ⁊ adduxit eū in ihrl'z · Et in
terrupit murū ihrl'z a porta ephr̄
im vsq; ad portaz anguli: q̄drin
gētis cubitis · Tulitq; oē aurū et
argētū ⁊ vniūsa vasa q̄ inuenta
sūt ī domo dn̄i ⁊ ī thesauris regis
⁊ obsides ⁊ reūsus ē in samariaz ·
Reliqua aūt v̄boꝝ ioas q̄ fecit et
fortitudo eiꝰ q̄ pugnauit cōtra ama
siam regē iuda: nōne hec scripta
sūt ī libro ꝑmonū dieꝝ regū isrl' ⁊
Dormiuitq; ioas cū prib⁹ suis et
sepultꝰ ē ī samaria cū regib⁹ isrl'
⁊ regnauit iheroboā filiꝰ eiꝰ pro eo ·
Vixit aūt amasias filiꝰ ioas rex
iuda postq̄ mortuꝰ ē ioas filiꝰ io
achā regis isrl' vigītiquīq; ānis
Reliq̄ aūt ꝑmonū amasie: nōne
hec scripta sūt ī libro ꝑmonū dieꝝ
r̄gū iuda ⁊ Factaq; ē ꝯtra eū cōiu
ratio ī ihrl'm · at ille fugit ī lachis
Miserūtq; post eū in lachis et int̄
fecerūt eū ibi ⁊ asportauerūt ī eq̄s
sepultusq; ē in ihrl'z cū prib⁹ suis
in cītate dauid · Tulit aūt vniūsꝰ
ꝓpl'us iude azariā ānos natū sede
cim et ꝯstituerūt eū regē ꝓ p̄re eiꝰ
amasia · Ipe edificauit ahilā ⁊ re
stituit eā iude postq̄ dormiuit rex
cū prib⁹ suis · Anno q̄nto decimo
amasie filij ioas r̄gis iuda regnauit
iheroboā filiꝰ ioas regis isrl' in sa
maria q̄dragīta ⁊ vno āno et fe
cit qd̄ malū ē corā dn̄o · Nō r̄cessit
ab omnib⁹ peccatis iheroboā filij
nabath q̄ peccare fecit isrl' · Ipe re
stituit t̄minos israhel ab introitu
emath vsq; ad mare solitudinis
iuxta sermonē dn̄i dei isrl' quē lo
cutus ē ꝑ seruū suū ionam filiū a
mathi ꝓphetā q̄ erat de geth q̄ ē
in opher · Vidit em̄ dn̄s afflictio
nē israhel amarā nimis ⁊ ꝙ cōsū
pti essent vsq; ad clausos carce
ris ⁊ extremos ⁊ nō esset q̄ auxili
aret̄ israhel · Nec locutꝰ ē dn̄s vt
deleret nomē israhel de sub celo · ꝫ
saluauit eos ī manu iheroboā filij

ioas. Reliqua autē ꝑmonū iherobo
am ⁊ vniuersa que fecit ⁊ forti
tudo ei⁹ qua p̄liatus est ⁊ qūo re
stituit damascū ⁊ emath iude in
isrl̄: nōne hec scripta sūt ī libro ser
monū dierꝝ regū isrl̄. Dormiuitq;
iheroboaz cū p̄ribꝫ suis regib⁹ isrl̄
⁊ r̄gnauit zachaias fili⁹ ei⁹ ꝓ eo.

Anno vicesimo se ¶ Ca. xv.
ptimo iheroboā regis isrl̄ re
gnauit azarias fili⁹ amasie regis
iuda. Sedecim annoꝝ eāt cum re
gnare cepissꝫ ⁊ qn̄quagintaduo
b⁹ ānis r̄gnauit in ihrl̄m. Nomē
mr̄is eius iecelia de ihrl̄m. Fecitq;
qd̄ erat placitū corā dn̄o iux̄ oīa
que fecit amasias p̄r eius. verūta
men excelsa non ē demolitus. Ad
huc ꝓpl̄s sacrificabat ⁊ adolebat
īcensū ī excelsis. Percussit āt dn̄s
regē ⁊ fuit leprosus vsq; ī diē mor
tis sue ⁊ hītabat ī domo libera se
orsū. Joathā vero fili⁹ regis gub̄
nabat palatiū ⁊ iudicabat ꝓpl̄m
terre. Reliq̄ aūt sermonū azarie ⁊
vniūsa que fecit: nōne hec scripta
sūt ī libro verboꝝ dierꝝ r̄gū iuda.
Et dormiuit azarias cū p̄rib⁹ suis
sepelierūtq; eū cū maiorib⁹ suis ī
cītate dauid ⁊ regnauit ioathan
fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Anno tricesimo octa
uo azarie regis iude regnauit za
charias fili⁹ iheroboaz sup isrl̄ in
samaria sex mēsib⁹ ⁊ fecit qd̄ ma
lū ē corā dn̄o sicut fecerāt p̄res ei⁹
Non recessit a peccatis iheroboam
filij nabath qui peccare fecit isrl̄.
Cōiurauit autez ꝯtra eum sellū fi
lius iabes ꝑcussitq; eum palam ⁊
interfecit. regnauitq; ꝓ eo. Reliq̄
autem verborum zacharie: nonne
hec scripta sunt in libro sermonū
dierꝝ regū israhel. Iste est sermo
domini quez locutus est ad iehu
dicens. Filij tui vsq; ad quartaz
generationem sedebunt de te sup
thronum israhel. Factūq; est ita.
Sellum filius iabes regnauit tri
cesimonono anno azarie regis
iude. Regnauit autem vno men
se in samaria. Et ascendit mana
hen fili⁹ gaddide thersa. venitq;
samariā ⁊ ꝑcussit sellū filiū iabes
ī samaria et īt̄fecit eū. regnauitq;
ꝓ eo. Reliqua autez verboꝝ sellū
⁊ ꝯiuratio ei⁹ per quam tetendit
insidias: nōne hec scripta sunt in
libro sermonū dierꝝ regū israhel.
Tunc ꝑcussit manahē thapsā et
omnes q̄ erant in ea ⁊ terminos
ei⁹ de thersa. Noluerāt em̄ apire
ei. Et interfecit oēs p̄gnantes ei⁹
⁊ scidit eas. Anno tricesiōnono
azarie regis iude regnauit mana
hen fili⁹ gaddi sup isrl̄ decez ānis
ī samaria. fecitq; qd̄ erat malū co
rā dn̄o. Nō r̄cessit a pc̄tis iheroboam
filij nabath q̄ peccare fecit is
rahel cūctis dieb⁹ ei⁹. Veniebat
phul rex assyriorum ī thersa ⁊ da
bat manahē phul mille talēta ar
gēti ut essꝫ ei ī auxiliuz ⁊ firmaret
r̄gnū ei⁹. Indixitq; manahē argē
tū sup isrl̄ cūctis potentib⁹ ⁊ diui
tibꝫ ut daret regi assirioꝝ qn̄qua
gīta sidos argēti ꝑ singulos. Re
ūsusq; ē rex assyrioꝝ ⁊ nō ē mora
tus ī thersa. Reliq̄ āt ꝑmonū ma
nahē ⁊ vniūsa q̄ fec̄: nōne hec scri
pta sūt ī libro ꝑmonū dierꝝ reguꝫ
isrl̄. Et dormiuit manahē cū p̄ribꝫ
suis. r̄gnauitq; phaceia fili⁹ eius
ꝓ eo Anno qn̄quagesimo azarie
regis iude reg̃uit phaceia filius

manahen sup isrl' in samaria bi
ennio ⁊ fecit qd erat malū coraz
dño. Nō recessit a pccis iheroboaz
filij nabath q̄ peccare fecit israhel
Cōiurauit āt adūsus eū phacee
filius romelie dux ei⁹ ⁊ pcussit eū
i samaria in turre dom⁹ regie iux
ta argob ⁊ iuxta ariph ⁊ cū eo q̄n
quagīta viros de filijs galaaditi
taꝝ ⁊ int̄fecit eū: reg̃uitq̄ pro eo.
Reliq̄ aūt s̄monū phaceie et vni
uersa q̄ fecit: nōne hec scripta sūt
i libro sermonū dieꝝ regū israhel
Anno q̄nquagesimosc̄do azarie
regis iude regnauit phacee filius
romelie sup isrl' i samaria viginti
ānis ⁊ fecit quod erat malū corā
dño. Nō recessit a peccatis iherobo
am filij nabath q̄ peccaē fecit isrl'
In dieb⁹ phacee regis isrl' venit
theglat phalassar rex assur et ce
pit ahion et abel domū maacha
⁊ ianoe ⁊ cedes ⁊ asor et galaad
⁊ galileā ⁊ vniuersā terrā nepta
lim ⁊ transtulit eos i assirios Cō
iurauit aūt ⁊ tetēdit īsidias osee
fili⁹ hela ɔtra phacee filiuz rome
lie ⁊ pcussit eū ⁊ int̄fecit: reg̃uitq̄
p eo vicesimo āno ioathan filij
ozie. Reliq̄ aūt sermonū phacee
⁊ vniūsa q̄ fecit: nōne hec scripta
sūt in libro sermonū dieꝝ regum
isrl'. Anno secūdo phacee filij ro
melie regis isrl': reg̃uit ioathan
fili⁹ ozie regis iuda. Vigītiquīq̄
annorū erat cū regnare cepissz et
sedecim ānis reg̃uit in ihrl'm. No
men mr̄is ei⁹ iherusa: filia zadoch
Fecitq̄ qd erat placitū corā dño
Iuxta om̄ia q̄ fecit ozias pr̄ suus
opatus ē. verūtamen excelsa non
abstulit. Adhuc ppl's ymolabat
⁊ adolebat incēsū in excelsis. Ipse
edificauit portā dom⁹ dñi sb̄limis
simā. Reliq̄ āt s̄monū ioathan
⁊ vniūsa que fecit: nonne hec scri
pta sūt i libro v̄boꝝ dieꝝ regū iu
da. In dieb⁹ illis cepit dñs mitte
re in iudā rasin regē syrie et pha
cee filiū romelie. Et dormiuit ioa
than cū pr̄ib⁹ suis sepultusq̄ est
cū eis in cītate dauid patris sui ⁊
regnauit achaz fili⁹ eius pro eo

¶ Ca. xvi.

Anno decimo
septīo phacee filij romelie
regnauit acham fili⁹ ioathan re
gis iuda. Vigīti annoꝝ eāt ach
am cū reg̃re cepisset et sedecī ānis
regnauit in ihrl'm. Nō fecit quod
erat placituz in conspectu dñi dei
sui sicut dauid pater ei⁹. s̄ ābula
uit in via regū isrl'. Insup ⁊ filiuz
suū cōsecrauit trāsferēs p ignem
scd̄m ydola gentiuz q̄ dissipauit
dñs corā filijs isrl'. Imolabatq̄
victimas et adolebat incensū i ex
celsis ⁊ in collib⁹ ⁊ sb̄ omni ligno
frōdoso. Tūc ascēdit rasin rex sy
rie ⁊ phacee fili⁹ romelie rex isrl'
ad p̄liandū in ihrl'm. Cūq̄ obsi
derēt achaz: nō valuerūt supare
eū. In tpe illo restituit rasin rex
syrie haylaz syrie ⁊ eiecit iudeos
de hayla. Et ydumei et syri vene
rūt i haylā et hītauerūt ibi vsq̄ i
diem hāc. Misit aūt achā nūtios
ad teglat phalassar regē assirio
rū dicēs Seruus tu⁹ ⁊ filius tuus
ego sū. Ascēde ⁊ saluum me fac de
manu regis syrie ⁊ de maū regis
isrl' q̄ ɔsurrexerūt adūsū me Et cū
collegisset argētū et aurū qd iue
niri potuit in domo dñi ⁊ i thesau
ris r̄gis: misit r̄gi assirioꝝ muneā

qui ⁊ acq̄euit voluntati ei⁹ Ascen
dit aūt rex assyrioꝝ in damascuꝫ
⁊ vastauit eā ⁊ transtulit habita
tores ei⁹ cyrenē. rasin aūt interfe
cit. Perrexitq; rex achā in occur
suꝫ teglat phalassar regi assyrio
rū in damascū. Cūq; vidissꝫ altaē
damasci: misit rex achaꝫ ad vriaꝫ
sacerdotē exemplar ei⁹ ⁊ similitu
dineꝫ iuxta om̄e op⁹ ei⁹. Extruxit
q; vrias sacdos altare. Juxta oīa
que p̄cepat rex achā de damasco
ita fecit sacerdos vrias donec veni
ret rex acham de damasco Cunq;
venissꝫ rex de damasco vidit alta
re ⁊ veneāt⁹ ē illd. ascēditq; ⁊ ymo
lauit holocausta ⁊ sacrifitiū suū ⁊
libauit libamīa ⁊ fudit sāguineꝫ
pacificoꝝ q̄ obtulerat sup altaē.
porro altaē ereū qd eāt corā dn̄o
tr̄nstulit de fatie tēpli ⁊ de loco alta
ris ⁊ de loco tēpli dn̄i. posuitq; illd
ex latere altaris ad aq̄lonez. Pre
cepitq̄ rex achā vrie sacerdoti di
cens. Sup altaē maius offer ho
locaustū matutinū ⁊ sacrifitiū ves
ptinū ⁊ holocaustū regis ⁊ sacrifi
tiū ei⁹ ⁊ holocaustū vniuersi ꝓpli
terre ⁊ sacrifitia eoꝝ et libamina
eoꝝ ⁊ oēm sanguineꝫ holocausti
⁊ vniuersū sanguinē victime sup
illud effundes. Altaē vero ereū eit
paratū ad volūtatē meā. Fec̄ igit̄
vrias sacerdos iuxta oīa que p̄ce
pat rex achā. Tulit aūt rex achā
celatas bases ⁊ luterē qui erat de
sup ⁊ mare deposuit de bob⁹ ereis
q̄ sustentabant illud ⁊ posuit sup
pauimētū stratū lapide. Musach
q̄ sabbati qd edificauerat ī tem
plo ⁊ ingressum regis exterius cō
uertit in tēplū dn̄i ꝓpt̄ regē assyri
orū. Reliqua aūt verboꝝ achaꝫ ⁊
oīa que fecit: nōne hec scripta sūt
ī libro sermonū dieꝝ regū iuda.
Dormiuitq; achā cū p̄rib⁹ suis et
sepultus ē cū eis ī ciuitate dauid
⁊ regnauit ezechias filij⁹ ei⁹ ꝓ eo.

Anno duodecīo ¶ Ca. xvij.
achaꝫ regis iuda regnauit
osee filij⁹ hela in samaria sup isrl̄
nouē annis. fecitq; malū corā do
mino. s̄ nō sicut reges isrl̄ qui añ
eū fuerūt Cōtra hūc ascendit sal
manasar rex assyrioꝝ ⁊ fact⁹ ē ei
osee seruus. reddebatq; illi tribu
ta Cūq; deprehendissꝫ rex assyrio
rū osee q̄ rebellare nitens misisset
nūtios ad sua regē egipti ne p̄sta
ret tributa regi assyrioꝝ sicut sin
gul̄ āmis solitus erat obsedit eū
⁊ vinctuꝫ misit in carcerē. ꝑuaga
tusq; ē oēꝫ terrā ⁊ ascendēs sama
riā obsedit eaꝫ trib⁹ āmis. Anno
aūt nono osee cepit rex assyrioꝝ
samariā ⁊ tr̄nstulit isrl̄ ī assyrios
posuitq; eos in haylā ⁊ ī abor iux̄
fluuiū gozā in ciuitatib⁹ medoꝝ.
Factuꝫ ē em̄ cū peccassent filij isrl̄
dn̄o deo suo q̄ eduxerat eos de ter
ra egipti de manu pharaōis r̄gis
egipti: coluerīt deos alienos ⁊ am
bulauerūt iux̄ ritū gentiū q̄s ꝯsū
pserat dn̄s in ꝯspectu filioꝝ isrl̄ ⁊
regū isrl̄. q̄a similit̄ fecerāt. Et irri
tauerīt filij isrl̄ verb̄ nō r̄ctis dn̄m
deū suū ⁊ edificauerūt sibi excelsa
in cūctis vrbib⁹ suis a turre custo
dum vsq; ad ciuitatē munitā. Fe
cer̄tq; sibi statuas ⁊ lucos ī oī col
le sublimi et subt̄ oē lignū nemo
rosum ⁊ adolebāt ibi incensū sup
aras in morem gentiuꝫ quas trā
stulerat dominus a fatie eorum.

Fecerūtq; v̄ba pessima irritantes
dn̄m ⁊ coluerūt immūditias de q̄
b⁹ p̄cepit eis dn̄s ne facerēt ver
bū hoc. Et testificatus ē dn̄s ī isrl̄
⁊ in iuda p manū oīm ꝓphetarū
⁊ vidētiū dicēs. Reuertimini a vijs
vestris pessimis et custodite p̄ce
pta mea et cerimonias: iuxta oēz
legē quā p̄cepi patrib⁹ vestris ⁊
sicut misi ad vos in maū seruorū
meoꝝ ꝓphetarū Qui nō audierūt
sed indurauerūt ceruicē suā iuxta
ceruicē patrū suorū q̄ noluerūt obe
dire dn̄o d̄o suo. Et abiecerūt legit
tima eius et pactū q̄d pepigit cū
p̄ribus eoꝝ ⁊ testificacōes quib⁹
cōtestat⁹ ē eos: secutiq; sūt vani
tates ⁊ vane egerūt ⁊ secuti sunt
gētes que erāt p circuitū eoꝝ sup
quib⁹ p̄cepat dn̄s eis vt nō face
rēt sicut ⁊ ille fatiebāt. Et dereliq̄
runt om̄ia p̄cepta dn̄i dei sui: fece
rūtq; sibi ꝯflatiles duos vitulos ⁊
lucos ⁊ adorauerūt vniuersaz mi
litiā celi. Seruierūtq; baal ⁊ con
secrauerūt filios suos et filias su
as p ignē. Et diuinacōni inseruie
bāt ⁊ augurijs ⁊ tradiderūt se vt
facerēt malū corā dn̄o ⁊ irritarēt
eū. Iratusq; ē dn̄s vehement̄ isra
heli ⁊ abstulit eos a ꝯspcū suo ⁊
nō remāsit nisi trib⁹ iuda tm̄mō
Sz nec ip̄e iuda custodiuit man
data dn̄i dei sui. verūtamē ambu
lauit ī erroribꝰ isrl̄ quos opat⁹
fuerat. Proiecitq; dn̄s om̄e semē
isrl̄ ⁊ afflixit eos ⁊ tradidit eos
in maū diripientiuz: donec ꝓicēt
eos a fatie sua. ex eo iā tp̄e q̄ scis
sus ē isrl̄ a domo dauid ⁊ ꝯstitu
erūt sibi regē iheroboam filiuz na
bath. Separauit em̄ iheroboam
isrl̄ a dn̄o ⁊ peccare eos fecit pec
catū magnū. Et ambulauerūt filij
isrl̄ in vniūsis peccatis iheroboaz
q̄ fecerat ⁊ n̄ recesserūt ab eis vsq;
quo dn̄s auferret isrl̄ a fatie sua
sicut locut⁹ fuerat in maū oīm ser
uorū suorū ꝓphetaꝝ. Trāslatusq;
ē isrl̄ de terra sua ī assirios vsq; ī
diē hāc. Adduxit aūt rex assirio
rū de babilōe ⁊ de chuta ⁊ de aha
iath ⁊ de emath ⁊ de sefaruaim ⁊
collocauit eos in cītatib⁹ samarie
p filijs isrl̄. Qui possederūt samari
am ⁊ habitauerūt in vrbib⁹ eius
Cūq; ibi habitare cepissent nō ti
mebāt dn̄m ⁊ immisit eis dn̄s le
ones q̄ interfitiebāt eos. Nūciatū
q; ē regi assiriorū ⁊ dictū Gentes
q̄s trāstulisti ⁊ hītare fecisti ī ciui
tatib⁹ samarie ignorāt legittima
dei terre ⁊ immisit ī eos dn̄s leōes
⁊ ecce interfitiūt eos: eo q̄ ignorēt
ritū dei terre. Precepit aūt rex assi
riorū dicens. Ducite illuc vnū de
sacerdotib⁹ quos inde captiuos ad
duxistis vt vadat et habitet cū
eis ⁊ doceat eos legittima dei terre
Igit̄ cū venissz vnus de sacerdotib⁹
hijs q̄ captiui ducti fuerant de sa
maria hītauit ī bethel et docebat
eos qūo colerēt dn̄m. Et vnaq̄q;
gens fabricata ē deū suuz. Posue
rūtq; eos in fanis excelsis q̄ fece
rāt samarite gēs et gens in vrbi
bus suis ī quib⁹ habitabāt. Vi
ri em̄ babilonij fecerūt sochot be
noth. viri aūt chutheni fecerunt
nergel et viri de emath fecerunt
asuna. Porro euei fecerūt nebaaz
⁊ thachaz. Hij āt q̄ erāt de sefar
uaim cōburebāt filios suos igni
ad ramelech et anamelech dijs

sefaruaim ⁊ nihilominꝰ colebāt
dn̄m. Fecerūt āt sibi de nouissimis
sacerdotes excelsorū ⁊ ponebāt eos
in fanis sublimibꝫ. Et cū dn̄m cole
rent dijsq̄ suis seruiebāt iuxta cō
suetudinē gētiū de quibꝫ trāslati
fuerāt samariā Vsq̄ in pn̄tez diē
morē sequūtur ātiquū. Nō timēt
dn̄m neq̄ custodiūt cerimonias
eiꝰ atq̄ iudicia ⁊ legē ⁊ mādatū
qd̄ p̄cepat dn̄s filijs iacob quez
cognominauit isrl̄ ⁊ pcusseāt cū
eis pactū ⁊ mādauerat eis dicēs
Nolite timē deos alienos ⁊ n̄ ado
retis eos neq̄ colatis eos ⁊ non
ymoletis eis. ꝫ dn̄m deū vr̄m qui
eduxit vos de terra egipti in forti
tudine magna ⁊ in brachio extē
to ipsū timete ⁊ illū adorate ⁊ ipi
ymolate Cerimoniasq̄ ⁊ iuditia
⁊ legem ⁊ mādatū qd̄ scripsit vo
bis custodite ut faciatis cūctis di
ebus ⁊ nō timeatis deos alienos
Et pactū qd̄ pcussit vobiscū noli
te obliuisci nec colatis deos alie
nos sed dn̄m deum vr̄m timete et
ipse eruet vos de manu oīm inimi
corꝫ vr̄orꝫ Illi vero nō audierunt
ꝫ iuxta ꝯsuetudinē suā pristinā p
petrabāt. Fuerūt igit̄ gētes iste
timētes q̄dez dn̄m ꝫ nihilominꝰ
⁊ ydolis suis seruiētes. Nā filij eo
rū ⁊ nepotes sic̄ fecerūt p̄res sui ita
faciūt vsq̄ ī pn̄tez diē. ¶ Ca. xviij.

Anno tercō osee filij hela r̄gis
israhel regnauit ezechias fi
lius achaz regis iuda Vigintiqn̄
q̄ ānorꝫ erat cū regnare cepisset
⁊ vigintinouē ānis regnauit ī ihe
rusalē. Nomē mr̄is eiꝰ abisa filia
zacharie. Fecitq̄ qd̄ eāt bonū co
rā dn̄o iuxta oīa q̄ fecerat dd̄ pr̄

eiꝰ. Ipse discipauit excelsa ⁊ ꝯtri
uit statuas ⁊ succidit lucos ꝯfre
gitq̄ serpētē ereū quē fecerat mo
yses. Siquidē vsq̄ ad illud tēpus
filij israhel adolebāt ei incensum.
Vocauitq̄ nomē eiꝰ nehestā. Et
in dn̄o deo isrl̄ sperauit Itaq̄ ptꝰ
eū nō fuit similis ei de cūctis regi
bus iuda ꝫ neq̄ in hijs q̄ āte euꝫ
fuerūt ⁊ adhesit dn̄o ⁊ nō recessit
a vestigijs eiꝰ. fecitq̄ mādata eiꝰ
q̄ precepat dn̄s moysi vn̄ et erat
dn̄s cū eo ⁊ in cūctis ad que pce
debat sapienter se agebat. Rebel
lauitq̄ ꝯtra regē assyriorꝫ ⁊ non
seruiuit ei. Ipse pcussit philisteos
vsq̄ ad gazā et om̄es terminos
eorū a turre custodū vsq̄ ad ciui
tatē munitā. Anno quarto regis
ezechie qui erat ānꝰ septimꝰ osee
filij hela regis israhel ascēdit sal
manasar rex assyriorū samariam
⁊ oppugnauit eā ⁊ cepit. Nā ptꝰ
ānos tres āno sexto ezechie idest
nono āno osee regis isrl̄ capta ē
samaria ⁊ trāstulit rex assyriorū
isrl̄ in assyrios. collocauitq̄ eos
in ahyla ⁊ in abor. fluuijs gozan
in ciuitatibꝫ medorꝫ q̄ n̄ audierūt
vocē dn̄i dei sui sed p̄tergressi sunt
pactū eiꝰ Oīa que precepat moy
ses seruus dn̄i nō audierūt neq̄
fecerūt. Anno quarto decīo regis
ezechie ascēdit sēnacherib rex as
siriorꝫ ad vniuersas cītates iuda
munitas ⁊ cepit eas. Tunc misit
ezechias rex iuda nuntios ad re
gē assyriorꝫ in lachis dicēs. Pec
caui. Recede a me ⁊ oē qd̄ imposu
eris mihi feram. Indixit itaq̄ rex
assyriorꝫ ezechie regi iude trecēta
talēta argēti ⁊ trigīta talēta auri

deditq; ezechias omne argentū
qd repertū fuerat in domo dñi et
in thesauris regis. In tpe illo cō
fregit ezechias valuas tēpli dñi
a laminas auri quas ipe affixeāt
et dedit eas rgi assiriorū. Misit āt
rex assiriorū tharthan a rapsaris
a rapsacē de lachis ad regē ezech
iam cū manu valida iherusalem
Qui cū ascendissent venerūt ihe
rusalez a steterūt iuxta aq̄ductū
piscine supioris q̄ ē i via agri ful
lonis: vocauerūtq; regē. Egressus
ē autē ad eos eliachim filius elch
ie p̄positus domus a sobna scriba
et ioahe filius asaph a cōmenta
riis: dixitq; ad eos rapsaces. Lo
q̄mini ezechie. Hec dicit rex mag
nus rex assiriorū. Que ē ista fidu
tia qua niteris. Forsitan inisti cō
filiū vt p̄pares te ad p̄liū. In q̄
cōfidis vt audeas rebellare. An
speras i baculo arūdineo atq; cō
fracto egipto. Sup quē si icubu
erit hō: ꝯminutus īgredietur manū
eius a pforabit eā. Sic ē pharao
rex egipti omnibus qui ꝯfidūt in se
Qd si dixeritis m̄ in dño deo nr̄o
habemus fidutiā: nonne iste est
cuius abstulit ezechias excelsa a
altaria et p̄cepit iude a iherusalē
āte altare hoc adorabitis i ihrlz.
Nunc igit̄ trāsite ad dñm meū re
gē assiriorū a dabo vobis duo mi
lia equorū a videte an habere va
leatis ascensores eorū. Et qūo po
testis resistē ante vnū satrapam
de seruis dñi mei minimis. An fi
dutiā habes i egipto ꝓpt̄ currus
et eq̄tes. Nūquid sine dñi volū
tate ascendi ad locū istū vt demo
liret eū. Dñs dixit mihi. Ascēde
ad terrā hanc et demolire eā. Di
xerūt aūt eliachim filius elchie et
sobna scriba et ioahe rapsaci.
Precamur vt loquaris nobis ser
uis tuis syriace. siquidē itelligimus
hāc linguā a nō loquaris nobis
iudaice audiente populo qui est
sup murū. Rn̄ditq; eis rapsaces
dicēs. Nūquid ad dñm tuū et ad
te misit me dñs meus vt loquerer
sermones hos a nō potius ad vi
ros q̄ sedent sup murū vt co me
dant stercora sua et bibāt vrinā
suam vobiscū. Stetit itaq; rapsa
ces a exclamauit voce mag̃ iuda
ice a ait. Audite v̄ba regis mag
ni: regis assiriorū. Hec dicit rex.
Non vos seducat ezechias. Nō
em̄ poterit eruere vos de maū mea
neq; fiduciā vobis tribuat super
dñm dicēs. Eruens liberabit nos
dñs et nō tradet̄ ciuitas hec i ma
nu regis assiriorū. Nolite audire
ezechiam. Hec em̄ dicit rex assiri
orū. Facite mecū qd vobis ē vtile
et egredimini ad me. Et comedet
vnusquisq; de vinea sua et de ficu
sua et bibetis aquas de cisternis
vr̄is: donec veniā et trāsferā vos
in terrā q̄ similis ē terre vr̄e. in ter
rā fructiferā a fertilem vini. terrā
panis a vinearū. terrā oliuarū a
olei ac mellis a viuetis et nō mo
riemini. Nolite audire ezechiam
qui vos decipit dicens. Dominus
liberabit nos. Nunquid libera
uerūt dij gentiū terrā suā de maū
regis assiriorū. Vbi ē deus emath
et arphat. Vbi ē deus sepharua
im ana a aua. Nūquid libauerūt
samariā de manu mea. Qui nam
illi sūt in vniūsis dijs terrarū qui

eruerẽt regionẽ suã de manu mea
ut possit eruẽ dñs ihrlm de maũ
mea. Tacuit itaq; populꝰ ⁊ non
rñdit ei quicq̃ Si q̃dẽ preceptũ re
gis acceperãt ut nõ rñderẽt ei Ve
nitq; eliachim filiꝰ helchie prepo
situs domꝰ ⁊ sobna scriba et ioa
he filiꝰ asaph a ꝯmẽtarijs ad eze
chiã scissis vestibus ⁊ nũtiauerẽt
ei verba rapsacis. ¶ Ca. xix.

Que cũ audissꝫ ezechias rex
scidit vestimẽta sua et oper
tꝰ ẽ sacco. ingressusq; ẽ domũ do
mini ⁊ misit eliachim p̃positũ do
mus ⁊ sobnã scribã ⁊ senes de sa
cerdotibꝫ opertos saccis ad ysa
iam ꝓphetã filiũ amos. Qui dixe
rũt. Hec dicit ezechias dies t̃bu
lacõnis ⁊ increpacõis ⁊ blasphe
mie dies iste Venerẽt filij vsq; ad
partũ ⁊ vires nõ habet parturiẽs
Si forte audiat dñs deus tuꝰ vni
ũsa verba rapsacis quẽ misit rex
assyrioꝝ dñs suꝰ ut exprobraret
um viuẽtẽ ⁊ argueret v̄bis q̃ au
diuit dñs deꝰ tuus ⁊ fac oracõem
ꝓ reliquijs q̃ repte sũt. Venerũt
g̃ ꝑui r̃gis ezechie ad ysaiã Dixit
q; eis ysaias. Hec dicetis dño ve
stro. Hec dicit dñs. Noli timere a
facie sermonũ quos audisti q̃bꝫ
blasphemauerũt pueri r̃gis assy
rioꝝ me. Ecce ego immittã ei spm̃
⁊ audiet nũciũ ⁊ reuertet̃ in terrã
suã ⁊ deiciam euꝫ gladio in terra
sua. Reuersus ẽ ergo rapsaces et
inuenit r̃gẽ assyrioꝝ expugnãtẽ
lobnã. Audierat em̃ ꝙ recessisset
de lachis. Cũq; audissꝫ de thara
cha rege ethiopie dicentes ecce
egressus est ut pugnet adũsum
te ⁊ iret ꝯtra euꝫ misit nũcios ad
ezechiã dicẽs. Hec dicitẽ ezechie
regi iuda. Nõ te seducat deꝰ tuus
in q̃ habes fiduciaꝫ neq; dicas ñ
tradet̃ ihrlm ĩ manus regis assy
rioꝝ. Tu enĩ ipe audisti q̃ fecerũt
reges assyrioꝝ vniũs terris q̃uo
vastauerũt eas. Nũ g̃ solus pote
ris liberari. Nunq̃d liberauerẽt dij
gẽtiũ singulos q̃s vastauerẽt pa
tres mei goꝫ an videlicꝫ ⁊ arã ⁊ re
seph ⁊ filios eden q̃ erãt in thelas
sar. Vbi ẽ rex emath ⁊ rex arfat
⁊ rex ciuitatis sepharuaim ana ⁊
aua. Itaq; cũ accepissꝫ ezechias
l̃ras de maũ nũtioꝝ ⁊ legisset eas
ascẽdit ĩ domũ dñi ⁊ expãdit eas
corã dño ⁊ orauit ĩ ꝯspcũ eius di
cẽs dñe deꝰ isrl̃ q̃ sedes sup cheru
bin tu es deꝰ solꝰ regũ oĩm t̃re tu
fecisti celũ ⁊ t̃rã Inclĩa aurẽ tuã ⁊
audi Aperi dñe oculos tuos ⁊ vi
de ⁊ audi oĩa verba sẽnacherib q̃
misit ut exprobr̃ret nob̃ deũ viuẽ
tẽ. Vere dñe dissipauerũt reges
assyrioꝝ gẽtes ⁊ terras oĩm ⁊ mi
serẽt deos eoꝝ in ignẽ. Nõ ei erãt
dij ꝫ opa manuũ hõim ex ligno ⁊
lapide ⁊ ꝑdiderũt eos. Nunc igit̃
dñe deꝰ nr̃ saluos nos fac de maũ
eoꝝ ut sciãt oĩa r̃gna t̃re q̃ tu es
dñs deus solꝰ Misit aũt ysaias fi
liꝰ amos ad ezechiã dicens. Hec
dicit dominꝰ deus israhel Que de
precatus es me sup sennacherib
rege assyrioꝝ audiui. Iste est ser
mo quẽ locutus est dominꝰ de eo
Spreuit te et subsannauit te vir
go filia syon post terguꝫ tuum ca
put mouit filia iherusalẽ. Cui ex
probrasti ⁊ quẽ blasphemasti.
Cõtra quez exaltasti vocem tuam
⁊ eleuasti ĩ excelsũ oculos tuos &

Cōtra sanctū israhel. Per manū
seruoꝝ tuoꝝ exprobrasti dño et
dixisti. In multitudīe curruū me
orū ascēdi excelsa montiū in sūmi
tate libani ⁊ succidi sublimas ce
dros eius ⁊ electas abietes illiꝰ.
Et igressus sū vsqꝫ ad t̄minos eiꝰ
⁊ saltū carmeli eiꝰ ego succidi. Et
bibi aq̄s alienas et siccaui vesti
gijs pedū meorū om̄es aq̄s clau
sas. Nunq̄d nō audisti quid ab
inicō fecerim. Ex diebꝰ antiquis
plasmaui illud ⁊ nūc adduxi. Ert
qꝫ in ruinā colliū cōpugnantiū ci
uitates munite et qui sedēt in eis
humiles manu. Cōtremuerūt et
ꝯfusi sūt facti sūt velut fenū agri
⁊ virens herba tectorū q̄ arefacta
est anteq̄ veniret ad maturitatē
Habitaculū tuū ⁊ egressuꝫ tuū ⁊
introitū tuū ⁊ viā tuā ego p̄sciui
et furorē tuū cōtra me. Insanisti
in me et supbia tua ascēdit in au
res meas. Ponā itaqꝫ circuluꝫ in
naribꝰ tuis ⁊ chamū in labijs tu
is ⁊ reducā te in viā ꝑ quā veīsti
Tibi aūt ezechia hoc erit signuꝫ
Comede hoc anno que repereris:
in scdo aūt anno q̄ spōte nascunt̄
Porro in anno tercō seminate et
metite. plantate vineas ⁊ ꝯmedi
te fructū earū. Et qd̄cūqꝫ reliquū
fueit de domo iuda mittet radicē
deorsū ⁊ fatiet fructū sursū. De ihe
rusalē q̄ppe egredient̄ reliquie et
qd̄ saluet̄ de monte syon. Zelus
dñi exercituū fatiet hoc. Quā ob
rem hec dicit dñs de rege assirioꝝ
Nō ingredietꝫ vrbē hanc nec mit
tet ī eā sagittā nec occupabit eā
dipeus nec circūdabit eā municō
Per viā q̄ venit reuertet̄ ⁊ cītatē
hāc nō ingredietꝫ dicit dñs: ꝓte
gamqꝫ vrbem hāc et saluabo eaꝫ
ꝓpter me ⁊ ꝓpt̄ dauid seruū meū
Factū ē igit̄ in nocte illa venit an
gelus dñi ⁊ ꝑcussit in castris assi
rioꝝ centūoctogintaquīqꝫ milia
Cūqꝫ diluculo surrexissꝫ vidit oīa
corpa mortuoꝝ ⁊ recedens abijt.
Et reuersus ē sennacherib rex assiri
orū ⁊ mansit in niniue. Cūqꝫ ado
raēt ī tēplo nesrach deū suū adra
melech et sarasar filiꝰ eiꝰ ꝑcusse
rūt eū gladio: fugerūtqꝫ in terrā
armeniorū et reg̃uit asaraddon
filius eiꝰ ꝓ eo. Ca. xx.

In diebꝰ illis egrotauit ezechias
vsqꝫ ad mortez ⁊ venit ad eū ysa
ias filiꝰ amos ꝓphetes: dixitqꝫ ei
Hec dicit dñs deꝰ. Precipe domui
tue. Morieris em̄ tu et nō viues.
Qui ꝯuertit fatiē suā ad parietez
et orauit dñꝫ dicēs. Obsecro dñe
memēto queso qūo ambulaueri
corā te ī veritate ⁊ in corde ꝑfecto
et qd̄ placitū est corā te fecerim.
Fleuit itaqꝫ ezechias fletu mag
no. Et anteq̄ egrederetur ysaias
mediam ꝑtem atrij factꝰ ē sermo
dñi ad eū dicēs. Reuertere et dic
ezechie duci populi mei. Hec dic̄
dñs deus dauid p̄ris tui. Audiui
oracōnem tuā: vidi lacrimā tuaꝫ
et ecce sanaui te. Die tercō ascen
des templū dñi et addam diebꝰ
tuis q̄ndecī annos. Sed ⁊ de maū
regis assirioꝝ liberabo te ⁊ cītatez
hanc ⁊ ꝓtegā vrbem istaꝫ ꝓpter
me ⁊ ꝓpter dauid seruū meū. Dix
itqꝫ ysaias. Afferte massaꝫ ficorū
Quā cū attulissent ⁊ posuissent su
per vlcus eius: curatꝰ est. Dixeāt
autē ezechias ad ysaiam. Quod

erit signū qz dñs me sanauit & qz
ascēsurus sū die tertia tēplū dñi.
Cui ait ysaias. Hoc erit signuz a
dño qz facturus sit dñs sermonē
quē locut9 ē. Vís ut ascēdat vm
bra decez lineis aut ut reūtat toti
dez gradib9. Et ait ezechias. Fa
cile ē vmbraz crescere decē lineis.
Nec hoc volo ut fiat. ſ ut reuerta
tur retrorsū decem gradib9. Inuo
cauit itaqz ysaias ꝓpha dñm & re
duxit vmbrā p lineas quib9 iam
descenderat in horologio achaz re
trorsū decem gradib9. In tēpe illo
misit merodach baladā filiꝰ ba
ladan rex babilonioz lras & mu
nera ad ezechiā. Audierat enī qz
egrotasset ezechias. Letatus ē au
tē in aduētu eoz ezechias & ostē
dit eis domū aromatū & auzz & ar
gentū & pigmēta varia. vngenta
qz & domū vasoz suoz & oīa que
habere poterat in thesauris suis.
Nō fuit qđ non monstrāsset eis eze
chias in domo sua & in oī potesta
te sua. Veit aūt ysaias ꝓpha ad
regē ezechiā. dixitqz ei. Quid dixe
rūt viri isti. aut vñ venerunt ad
te. Cui ait ezechias. De terra lon
ginq̄ venerūt ad me de babilone
At ille rñdit. Quid viderunt in do
mo tua. Ait ezechias. Oīa quecūq̄
sunt in domo mea viderūt. Nihil
ē enī qđ nō mōstrauerim eis in the
sauris meis. Dixit itaqz ysaias eze
chie. Audi sermōez dñi. Ecce dies
veniēt et auferent oīa q̄ sūt in do
mo tua & q̄ odierūt pīes tui vsqz
in diē hāc in babilonez. Nō rema
nebit q̄cq̄ ait dñs. Sz et de filijs
tuis q̄ egredient ex te qs gnabis
tollent & erūt eunuchi in palatio
regis babilonis. Dixit ezechias
ad ysaiā. Bonꝰ sermo dñi quem
locutus est. Sit tm̄ pax & veritas
in diebꝰ meis. Reliq̄ autē sermo
nū ezechie & oīs fortitudo eiꝰ et q̄
modo fecerit piscinā & aqueductū
& introduxerit aq̄s in ciuitatē: nō
ne hec scripta sūt in libro sermonū
dierꝫ regum iuda. Dormuitqz eze
chias cū patribꝰ suis & regnauit
manasses filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. ¶ Ca. xxi.

Duodecī annoꝝ erat manas
ses cū regnare cepisset & quin
quagīta q̄nq̄ āis regnauit in
ihrlm. Nomē matris eiꝰ aphsiba
Fecitqz malū in ospectu dñi iuxta
ydola gentiuz q̄s delenit dñs a fa
cie filioꝝ isrl. Cōuersusqz ē & edi
ficauit excelsa q̄ dissipauerat eze
chias pat eiꝰ et erexit aras baal
& fecit lucos sicut fecerat achab
rex isrl & adorauit oēm milītiā ce
li & coluit eaz. Extruxitqz aras in do
mo dñi de q̄ dixit dñs in ihrlm po
nā nomē meuz & extruxit altaria
vniuerse milītie celi in duob9 atriis
tēpli dñi. Et traduxit filiū suū per
ignē & ariolatus ē & obseruauit
auguria & fecit phitones & auru
spices multiplicauit ut faceret ma
lū coram dño & irritaret eū. Posuit
qz ydolū luci quez fecerat in tēplo
dñi sup quo locutus ē dñs ad da
uid & ad salomonē filiū eius. In
tēplo hoc et in ihrlm quam elegi
de cunctis tribub9 israhel ponam
nomē meū in sempiternū & vltra
non faciam cōmoueri pedem isra
hel de terra quā dedi patribꝰ eoꝝ
si custodierint ope oīa que p̄cepi
eis & vniuersaz legem quam mā
dauit eis seruus meus moyses.

Illi vero non audierūt· ꝫ seducti
sūt a manasse vt facerent malū
sup gentes q̄s ꝯtriuit dn̄s a fatie
filiorū isrl̄· Locutusq̄ ē dn̄s ī ma
nu seruoꝝ suoꝝ ꝓphetaꝝ dicens·
Quia fecit manasses rex iuda ab
hōinacōnes istas pessimas super
om̄ia q̄ fecerūt amorrei ante eū et
peccare fecit etiā iudā in immūdi
cijs suis: ꝓpterea hec dicit dn̄s deꝰ
israhel Ecce ego inducā mala sup
iherusalez ⁊ iudā et quicūq̄ audi
erit tinniunt ambe aures eius· Et
extendā sup ihrl̄z funiculū sama
rie ⁊ pondus domus achab ⁊ de
lebo iherusalē sicut delei solent ta
bule· Delens vertā ⁊ ducā crebri
us stilū sup fatiē eius· Dimittam
vero reliquias hereditatis mee ⁊
tradā eas in manus inimicoꝝ eiꝰ
erūtq̄ in vastitatē ⁊ in rapinā cū
ctis adūsarijs suis: eo q̄ fecerint
malū corā me ⁊ pseuerauerūt irri
tantes me ex die q̄ egressi sūt pa
tres eorū ex egipto vsq̄ ad hanc
diē· Insup et sanguinē innoxiuz
fudit manasses multuz nimis do
nec impleret̄ iherusalem vsq̄ ad
os: absq̄ pccīs suis quibꝰ peccaē
fecit iudā vt faceret malū coram
dn̄o Reliqua autez sermonū ma
nasse ⁊ vniūsa q̄ fec̄ ⁊ peccatū eiꝰ
qd̄ peccauit: nōne hec scripta sūt ī
libro ſmonū dieꝝ rēgū iuda· Dor
miuitq̄ manasses cū pr̄ibus suis
⁊ sepultꝰ est in orto domus sue in
orto ozam ⁊ regnauit amon filiꝰ eiꝰ
ꝓ eo· Vigintiduoꝝ annoꝝ erāt
amon cū regnare cepissz: duobusq̄
annis regnauit in iherusalē· No
men mr̄is eiꝰ messallemeth filia
arus de ietheba· Fecitq̄ malū in
ꝯspcū dn̄i sicut fecerat manasses
pr̄ eius ⁊ ambulauit in om̄i via
ꝑ quā ambulauerat pater eius·
Seruiuitq̄ immūdicijs quibꝰ ser
uiebat pater eiꝰ ⁊ adorauit eas ⁊
dereliq̄t dn̄m deū pr̄m suorū ⁊ nō
ambulauit ī via dn̄i· Tetēderūtq̄
ei insidias serui sui ⁊ int̄fecerūt re
gē in domo sua· Percussit āt ꝓpl̄s
terre om̄es q̄ cōiurauerāt ꝯtra re
gē amon ⁊ ꝯstituerūt sibi regē io
siam filiū eiꝰ ꝓ eo· Reliq̄ āt ſmo
nū amon q̄ fecit: nonne hec scrip
ta sūt in libro sermonū dieꝝ regū
iuda· Sepelierūtq̄ eū ī sepulchro
suo in orto ozam et regnauit iosi
as filius eiꝰ ꝓ eo· Ca·xxij·

Octo annorū erat iosias cū re
gnare cepisset ⁊ trigītauno
anno regnauit in ihrl̄m· Nomen
mr̄is eiꝰ ydida filia phadaia de
besechat· Fecitq̄ qd̄ placitū erat
corā dn̄o ⁊ ambulauit ꝑ omnes
vias dauid pr̄is sui· Non declina
uit ad dexterā siue ad sinistram·
Anno autē octauo decīo regis io
sie misit rex saphan filiuz a slia fi
lij mesullā scribā tēpli dn̄i: dicēs
ei· Vade ad helchiam sacdotem
magnū vt ꝯflet̄ pecunia q̄ illata
ē in templū dn̄i quā colligerūt ia
nitores tēpli a populo: deturq̄ fa
bris ꝑ p̄positos domus dn̄i· Qui
et distribuāt eā hijs q̄ operant̄ ī
tēplo dn̄i ad instaurāda sartate
cta tēpli: tignarijs videlicz ⁊ cemē
tarijs et hijs q̄ int̄rupta ꝯponūt
et vt emant̄ ligna ⁊ lapides de la
picidinis ad instaurandū tēplū
dn̄i· Verūtamen nō supputet̄ eis
argentū qd̄ accipiūt· ꝫ ī potesta
te habeant ⁊ in fide· Dixit autem

helchias pōtifex ad saphā scribā
Librū legis repi in domo dñi. De
ditq; helchias volumē saphā scri
be q̄ ⁊ legit illud. Venitq̄ saphā
scriba ad regez ⁊ renūtiauit ei qd̄
p̄cepat ⁊ ait. Cōflauerūt serui tui
pecuniaz que repta ē in domo dñi
et dederūt ut distribueret̄ fabris
ac p̄fectis opm tēpli dñi. Narra
uitq̄ saphan scriba regi dicens.
Libꝝ dedit m̄ helchias sacerdos.
Quē cū legisset saphā corā rege ⁊
audisset rex verba libri legis dñi
scidit vestimēta sua et p̄cepit hel
chie sacdoti ⁊ ahichiā filio saphā
⁊ achobor filio micha ⁊ saphā scri
be ⁊ asaie seruo regis dicens. Ite
⁊ ꝯsulite dñm sup me ⁊ sup ꝓplo ⁊
sup omni iuda de verb̄ voluminis
istiꝰ qd̄ inuentū ē Magna em̄ ira
dñi succensa ē ꝯtra nos. qꝛ nō au
dierūt p̄res nostri verba libri hu
ius ut facerēt om̄e qd̄ scriptū est
nob̄ Jerunt itaq; helchias sacer
dos ⁊ ahichā ⁊ achobor ⁊ saphā
⁊ asaia ad oldan ꝓphetē vxorem
sellū filij thecue filij aras custodis
vestiū q̄ habitabat in ihrl̄m in se
cūda. locutiq; sūt ad eā. Et illa re
spondit eis. Hec dicit dñs deꝰ isrl̄
dicite viro qui misit vos ad me.
Hec dicit dñs. Ecce ego adducaz
mala sup locū istuz ⁊ sup habita
tores eiꝰ ōnia verba legis q̄ legit
rex iuda. qꝛ dereliquerūt me ⁊ sa
crificauerūt dijs alienis irritantes
me in cūctis opibꝰ manuū suaꝝ.
Et succendet̄ indignacō mea in lo
co hoc ⁊ nō extinguet̄. Regi autē
iuda qui misit vos ut cōsuleretis
dñm sic dicetis. Hec dicit dominꝰ
deꝰ israhel. Pro eo ꝙ audisti ver
ba voluminis ⁊ perterritū est cor
tuū ⁊ humiliatus es coram dño:
auditis sermonibꝰ ꝯtra locū istū
et habitatores eiꝰ ꝙ videlicet fie
rent in stuporē ⁊ in maledictū ⁊ sci
disti vestimēta tua ⁊ fleuisti corā
me ⁊ ego audiui ait dñs. idcirco
colligā te ad p̄res tuos et collige
ris ad sepulcꝝ tuū in pace ut nō
videant oculi tui oīa mala q̄ ītro
ducturus sum sup locum istum.

Et renuntiaue ¶ Ca. xxiij.
runt regi qd̄ dixerat. Qui mi
sit ⁊ congregati sunt ad eum om
nes senes iuda ⁊ iherusalē. Ascen
ditq; rex templū domini ⁊ omnes
viri iuda vniuersiq; qui habita
bant in ihrl̄m cū eo sacerdotes et
ꝓphe et oīs ꝓplus a puo vsq; ad
magnū. legitq; cūctis audiētibꝰ
oīa verba libri federis q̄ inuētus
ē in domo dñi. Stetitq; rex sup gr̄
dū ⁊ fedꝰ pcussit corā dño: ut am
bularent post dñm ⁊ custodirēt
p̄cepta eiꝰ ⁊ testimonia ⁊ cerimo
nias in omni corde ⁊ in tota am̄a
⁊ suscitarent verba federis huius
que scripta erant in libro illo. Ac
quieuitq; populus pacto. Et p̄ce
pit rex helchie pontifici ⁊ sacerdo
tibꝰ secundi ordinis ⁊ ianitoribz
ut ꝓicerent de templo dñi omnia
vasa q̄ facta fuerāt baal et ī luco
⁊ vniuse militie celi ⁊ cōbussit ea
foris ihrl̄m in ꝯualle cedrō ⁊ tulit
puluerē eoꝝ ī bethel. Et deleuit au
ruspices quos posuerāt reges iu
da ad sacrificandum ī excelsis per
ciuitates iuda et in circuitu iheru
salem ⁊ eos qui adolebant incen
sum baal ⁊ soli et lune et duode
cim signis et omni militie celi.

Et efferri fecit lucum de domo dñi
foras iherusalē in conualle cedrō
et ɔbussit eū ibi ⁊ redegit ī pulue
rem ⁊ ꝓiecit sup sepulchr̄ vulgi
Destruxitq̄ ediculas effeminato
rū q̄ erāt in domo dñi: ꝑ quibus
mulieres texebāt q̄si domūculas
luci. Congregauitq̄ om̄es sacer
dotes de cītatib⁹ iuda ⁊ ɔtamina
uit excelsa vbi sacrificabāt sacer
dotes de gabaa vsq̄ bersabee. Et
destruxit aras portarū in introitu
ostij iosie p̄ncipis cītatis qd̄ eāt
ad sinistrā porte ciuitatis. Verū
tamen nō ascendebāt sacerdotes
excelsorū ad altare dñi in iherusa
lez. ꝫ tm̄ ɔmedebant azima in me
dio fratrū suorū. Cōtaminauitq̄
tophet qd̄ ē in ɔualle filij ennon
vt nemo ɔsecraēt filiū suū aut fi
liā ꝑ ignem moloch. Abstulitq̄
equos quos dederāt reges iude
soli in introitu tēpli dñi iuxta exe
drā natamelech eunuchi. q̄ erat
in pharurim. currus aūt solis cō
bussit igni. Altariaq̄ q̄ erāt sup
tecta cenaculi achaz q̄ fecerant re
ges iuda ⁊ altaria que feceāt ma
nasses in duob⁹ atrijs tēpli dñi
destruxit rex et cucurrit inde et di
spsit cinerē eoꝝ in torrentē cedrō
Excelsaq̄ que erāt ī ihrl'm ad dex
trā partē montis offensiōis que
edificauerat salomō rex isrl' asta
roth ydolo sydonioꝝ ⁊ chamos
offensiōi moab ⁊ melchon abho
minacōi filiorū āmon polluit rex
⁊ ɔtriuit statuas ⁊ succidit lucos
repleuitq̄ loca eoꝝ ossib⁹ mortu
orū. Insup ⁊ altare qd̄ erat in be
thel ⁊ excelsū qd̄ fecerat iheroboaz
filius nabath q̄ peccare fecit isrl'
et altare illd̄ excelsū destruxit atq̄
ɔbussit ⁊ cōminuit in puluerem
succēditq̄ etiā lucū Et ɔuersus io
sias vidit ibi sepulchra q̄ erant
in monte: misitq̄ ⁊ tulit ossa de se
pulchris et ɔbussit ea sup altare
et polluit illud iuxta verbuz dñi
qd̄ locut⁹ ē vir dei q̄ p̄dixeāt ver
ba hec. Et ait. Quis ē titulus ille
quē video. Rn̄dert̄q̄ ei ciues vr
bis illi⁹. Sepulchrū ē hōinis dei
q̄ venit de iuda ⁊ p̄dixit v̄ba hec
que fecisti sup altare bethel Et ait
Dimitte eū. Nemo ɔmoueat ossa
eius. Et intacta manserūt ossa il
lius cū ossib⁹ ꝓphete qui venerat
de samaria. Insup et om̄ia fana
excelsoꝝ que erāt in ciuitatib⁹ sa
marie que fecerāt reges isrl' ad ir
ritandū dñm abstulit iosias ⁊ fe
cit eis scd̄z om̄ia q̄ fecerat ī bethel
Et occidit vniūsos sacerdotes excel
soꝝ q̄ erāt ibi sup altaria ⁊ ɔbus
sit ossa humana sup ea. Reūsusq̄
est iherusalē ⁊ p̄cepit omni ꝓplo
dicens. Facite phase dño deo ve
stro: scd̄m q̄ scriptū ē in libro fe
deris huius. Nec em̄ factū ē pha
se tale a dieb⁹ iudicū q̄ iudicaue
rūt isrl' ⁊ omniū dieruz regū isrl'
et regū iuda sicut in octauo decīo
anno regis iosie factum ē phase
istud dño in iherusalem. Sed et
phitones ⁊ ariolos ⁊ figuās ydo
lorū ⁊ immunditias ⁊ abhōinati
ones q̄ fuerunt in t̄ra iuda ⁊ ihe
rusalem abstulit iosias vt statu
eret v̄ba legis que scripta sunt in
libro quē inuenit helchias sacer
dos in tēplo dñi. Similis illi non
fuit ante eū rex qui reuerteret̄ ad
dñm in om̄i corde suo ⁊ ī tota aīa

sua et vniuersa virtute sua iuxta
oēm legez moysi neqz post eū sur
rexit simil' illi. verūtamen nō ē aū
sus dn̄s ab ira furoris sui magni
quo iratus ē furor ei⁹ ɔtra iudaz
ꝓpt̄ irritacōes q̄b⁹ ꝓuocauerat
eū manasses. Dixit itaqz dn̄s Etiā
iudā auferaz a facie mea sicut ab
stuli isrl̄ ⁊ ꝓitiā ciuitatē hāc quā
elegi ihrl̄m ⁊ domuz de qua dixi:
erit nomē meū ibi Reliqua autez
sermonū iosie ⁊ vniuersa q̄ fecit
nōne hec scripta sūt in libro verbo
rū dierz regū iuda. In dieb⁹ eius
ascendit pharao nechao rex egi
pti ɔtra regē assyriorz ad flumen
eufraten. Et abijt iosias rex in oc
cursū ei⁹ ⁊ occisus est ī mageddo
cū vidissz eū ⁊ portauerīt eū ſui sui
mortuū de mageddo ⁊ ꝑtulerīt ī ihe
rusalem ⁊ sepelierūt eū ī sepulcro
suo Tulitqz ꝓpl̄us terre ioachaz
filiū iosue ⁊ vnxerūt eū ⁊ ɔstitue
rūt eū regē ꝓ pr̄e suo. Vigintitri
um ānorz erat ioachaz cū regna
re cepisset ⁊ trib⁹ mensib⁹ regna
uit in ihrl̄m. Nomē mr̄is ei⁹ ami
thal filia ihereīe de lobna. Et fec̄
malū corā dn̄o iuxta oīa que fece
rant patres ei⁹. Vinxitqz eū pha
rao nechao ī reblatha q̄ est ī ter
ra emath ne regnaret ī ihrl̄m. Et
imposuit mulctaz terre centū talē
tis argēti ⁊ talento auri. Regezqz
ɔstituit pharao nechao heliachī
filiū iosie ꝓ iosia pr̄e ei⁹. vertitqz
nomen ei⁹ ioakim porro ioachā
tulit ⁊ duxit in egiptū. Argentuz
aūt ⁊ auz dedit ioackim phara
oni cū indixisset terre ꝑ singulos
ut ɔferret̄ iuxta preceptū pharao
nis. Et vnumquemqz iuxta vires
suas exegit tam argentū q̄ aurū
de populo terre ut daret pharaoī
nechao. Vigintiquinqz annorū
erat ioakim cū regnare cepisset ⁊
vndecī ānis r̄gnauit in ihrl̄m No
mē mr̄is ei⁹ zebida: filia phadaia
de ruma ⁊ fec̄ malū coraz dn̄o iux̄
oīa q̄ fecerāt pr̄es ei⁹ ¶ Ca. xxiiij.
In dieb⁹ ei⁹ ascendit nabuchodo
nosor rex babilonis ⁊ factus ē ei
ioakim seruus trib⁹ annis ⁊ rur
sū rebellauit contr̄ eū. Immisitqz
ei dn̄s latrūculos chaldeorz et la
trūculos syrie ⁊ latrūculos mo
ab ⁊ latrūculos filiorz ammon ⁊
immisit eos in iudā ut disꝑderēt
eam iuxta verbū dn̄i qd̄ locutus
fuerat ꝑ seruos suos ꝓphas. Fa
ctū est aūt hoc ꝑ verbū dn̄i cōtra
iudā ut auferret eū corā se ꝓpter
peccata manasse vniuersa que fe
cit ⁊ ꝓpter sāguinez innoxiū quez
effudit ⁊ impleuit ihrl̄m cruore ī
nocentiū ⁊ ob hāc rez noluit dn̄s
ꝓpitiari. Reliqua aūt sermonū io
akim ⁊ vniuersa que fecit: nōne
hec scripta sūt in libro ſmonū die
rū regū iuda. Et dormiuit ioakim
cū pr̄ib⁹ suis ⁊ reg̃uit ioachim fili
us ei⁹ ꝓ eo. Et vltra nō addidit
rex egipti ut egrederet̄ de t̄ra sua.
Tulerat em̄ rex babilonis a riuo
egipti vsqz ad fluuium eufraten
omnia que fuerant regis egipti.
Decem ⁊ octo annorz erat ioachī
cum regnare cepisset ⁊ tribus mē
sibus regnauit ī iherusalem. No
mē matris eius noescha filia hel
nathan de iherusalez. Et fecit ma
lū corā dn̄o iuxta oīa que fecerat
pater eius. In tempore illo ascen
derūt ſui nabuchodonosor regis

babilonis in iherusalem et circū
data est vrbs municōnib⁹ · Ve
nitq; nabuchodonosor rex babi
lonis ad ciuitatez cū seruis suis
vt oppugnarēt eā · Egressusq; est
ioachim rex iuda ad regez babi
lonis ipe ⁊ mater ei⁹ ⁊ serui ei⁹ et
p̄ncipes ei⁹ ⁊ eunuchi ei⁹ et susce
pit eū rex babilonis āno octauo
regni sui · Et ꝓtulit inde om̄es the
sauros domus dn̄i et thesauros
domus regie ⁊ cōcidit vniu̅sa va
sa aurea que fecerat salomon rex
isrl' in tēplo dn̄i iuxta verbū dn̄i
et transtulit omnē ihrl'm ⁊ vniu̅
sos p̄ncipes ⁊ om̄es fortes exerci
tus decē milia in captiuitatē ⁊ om
nem artificē ⁊ inclusorez: nihilq;
relictū est exceptis pauꝑibus po
puli terre · Trāstulitq̄ ioachim ī
babilonē ⁊ mr̄em regis ⁊ vxores
regis ⁊ eunuchos r̄gis ⁊ iudices
terre duxit in captiuitatē de iheru
salez in babilonē et om̄es viros
robustos septē milia et artifices
⁊ inclusores mille · om̄es viros for
tes et bellatores: duxitq; eos rex
babilonis captiuos in babilonē
Et cōstituit mathathiā patruuz
eius ꝓ eo: imposuitq; nomē ei se
dechiam · Vicesimū ⁊ p̄mū annū
etatis habebat sedechias cū reg
nare cepisset ⁊ vndecim annis re
gnauit in ihrl'm · Nomē mr̄is ei⁹
erat amithal: filia ihēmie de lob
na · Et fecit malū corā dn̄o: iuxta
omnia q̄ fecerat ioachim · Irasce
batur em̄ dn̄s ꝯtra ihrl'm ⁊ cōtra
iudam: donec ꝓiceret eos a facie
sua Recessitq; sedechias a rege ba
bilonis · ¶ Ca · xxv ·
Factū est autem anno nono
regni eius mense decimo decima
die mensis venit nabuchodono
sor rex babilonis ipe et omnis ex
ercitus ei⁹ in iherusalem ⁊ circūde
derūt eā et extruxerūt in circuitu
ei⁹ municōnes · Et clausa est ciui
tas atq; vallata vsq; ad vndeci
mū annū r̄gis sedechie nona die
mēsis · Preualuitq; fames in ciui
tate: nec erat panis populo terre
Et interrupta est ciuitas ⁊ om̄es
viri bellatores nocte fugerūt ꝑ vi
am q̄ est inter duplicē muruz ad
ortū regis · Porro chaldei obside
bant in circuitu ciuitatem · Fugit
itaq; sedechias ꝑ viā q̄ ducit ad
cāpestria solitudinis · Et ꝑsecut⁹
est exercit⁹ chaldeoꝝ regē: ꝯpre
henditq; eū in planitie ihericho ⁊
om̄es bellatores qui erāt cū eo di
spersi sūt ⁊ reliquerūt eū · Apprehē
sum ergo regē duxerūt ad regem
babilonis in reblatha q̄ locut⁹
est cū eo iuditiū · Filios aūt sede
chie occidit corā eo et oculos ei⁹
effodit: vinxitq; eū cathenis ⁊ ad
duxit in babilonē · Mense quīto
septima die mensis ipe ē annus
nonusdecimus regis babilonis
venit nabuzardan p̄nceps exer
citus seru⁹ regis babilonis in ihe
rusalem ⁊ succendit domū dn̄i et
domū regis ⁊ domos iherusalem
omnemq; domū cōbussit igni et
muros iherusalē ī circuitu destru
xit om̄is exercitus caldeoꝝ q̄ erāt
cū p̄ncipe militū · Reliquā āt ꝓpl'i
partē q̄ remanserat in ciuitate et
ꝑfugas q̄ transfugerāt ad regez
babilonis ⁊ reliquū vulgus trās
tulit nabuzardan p̄nceps militie
et pauꝑib⁹ terre reliq̄t vinitores

⁊ agricolas. colũnas autẽ ereas
que erant in templo domini ⁊ ba
ses ⁊ mare ereum quod eãt in do
mo domini confregerũt chaldei ⁊
transtulerunt es omne ĩ babilo
nem. Ollasq̃ ereas ⁊ trullas ⁊ tri
dẽtes ⁊ ciphos ⁊ mortariola ⁊ om
nia vasa erea in quibus ministra
bant tulerũt: necnon ⁊ turibula
et fialas. Que aurea aurea ⁊ que
argentea argentea: tulit pn̄ceps
militie: idest colũnas duas. maẽ
vnum ⁊ bases quas feceãt rex sa
lomon in templo domini. Nõ eãt
pondus eris omniũ vasoruz. De
cez ⁊ octo cubitos altitudinis ha
bebat columna vna ⁊ capitelluz
ereũ super se altitudinis triũ cubi
torũ ⁊ retiaculum ⁊ malagranata
super capitelluz columne: omnia
erea. Similez ⁊ columna secunda
habebat ornatum. Tulitq̃ prin
ceps militie saraiaz sacerdotẽ pri
mũ ⁊ sophoniã sacdotẽ secundũ ⁊
tres iaĩtores ⁊ de cĩtate eunuchũ
vnũ qui eãt prefectus super bella
tores viros ⁊ qn̄q̃ viros de hijs
qui steterant coram rege quos re
perit in ciuitate ⁊ sopher principẽ
exercitus qui probabat tyrones
de populo terre ⁊ sex viros e vul
go qui inuenti fuerãt in ciuitate.
Quos tollens nabuzardan prin
ceps militum duxit ad regem ba
bilonis in reblata. percussitq̃ eos
rex babilonis ⁊ interfecit eos in
reblata in terra emath. Et trãsla
tus est iuda de terra sua Populo
autem qui relictus eãt in terra iu
da quem dimiserat nabuchodo
nosor rex babilonis prefecit godo
liam filium aichan filij saphan.

Quod cum audissent omnes du
ces militum ipsi ⁊ viri qui erãt cũ
eis videlicet q̃ constituissz rex ba
bilonis godoliam. venerunt ad
godoliaz in maspha ismahel filiꝰ
nathanie et iohannan filius ca
ree ⁊ saraia filius thanameth ne
tophatites ⁊ iezonias filius ma
achiti ipsi ⁊ socij eorũ. Jurauitq̃
godolias ip̄is ⁊ socijs eorũ dicẽs.
Nolite timere seruire chaldeis. Ma
nete in terra ⁊ seruite regi babilo
nis ⁊ bene erit vobis. Factum est
autem in mense septimo venit is
mahel filiꝰ nathanie filij elisama
de semine regio ⁊ decem viri cum
eo. percusseruntq̃ godoliam qui
⁊ mortuus est. ꝫ ⁊ iudeos ⁊ chal
deos qui erãt cum eo in maspha
Consurgensq̃ omnis populus a
paruo vsq̃ ad magnum et prin
ceps militũ venerũt in egiptuz: ti
mentes chaldeos. Factum est ve
ro in anno tricesimo septimo trãs
migrationis ioachin regis iude
mense duodecimo vicesima ⁊ sep
tima die mensis: subleuauit euil
merodach rex babilonis ãno q̃
regnare ceperat caput ioachin re
gis iuda de carcere et locutus est
ei benigne. Et posuit thronũ eius
super thronum regum qui erant
cum eo in babilone ⁊ mutauit ve
stes eius quas habueãt in carce
re ⁊ comedebat panem semper in
conspectu eius cunctis diebus vi
te sue. annonamq̃ constituit ei si
ne intermissione que ⁊ dabatur
ei a rege per singulos dies omni
bus diebꝰ vite sue.

¶ Explicit liber regũ quartus.

Incipit prologus
Di septuaginta

¶ Incipit ꝓlog⁹ bt̄i Iheronimi presbiteri in libꝝ Tobie.

Chromatio et helio doro ep̄is iheronimꝰ p̄sbit̄ ī dn̄o salutem. Mirari nō desino exactiōis vestre istantiā. Exigitis em̄ ut libꝝ chaldeo sermone ꝯscriptū ad latinuꝫ stilū trahā: libꝝ vtiq; tobie quē hebrei de cathalogo diuinaꝝ scripturaꝝ secātes. hijs que a gyoḡpha memorāt mancipar̄t. Fecisatis desiderio vestro. nō tn̄ meo studio. Arguūt em̄ nos hebreoꝝ studia ⁊ imputant nob̄ ꝯtra suū canonē latinis auribꝰ ista tn̄sferre. Sed meliꝰ eē iudicans phariseoꝝ displicere iudicō ⁊ ep̄oꝝ iussionibus deseruire institi ut potui Et q̄ vicina est chaldeoꝝ lingua s̄moni hebraicoꝝ vtriusq; lingue ꝑitissimū loquacē repiens. vniꝰ diei laboreꝫ arripui ⁊ quicq̄d ille m̄ hebr̄icis v̄bis exp̄ssit. hoc ego accito notario sermonibꝫ latinis exposui. Oracōnibꝫ vestris mercedē huiꝰ opis cōpensabo cū gratuꝫ vob̄ didicero me qd̄ iubere estis dignati complesse.

¶ Explicit ꝓlogus. Incipit lib̄ Tobie. ¶ Ca. p̄mū.

Tobias ex tribu ⁊ c̄itate neptali q̄ ē ī supioibꝫ galilee sup̄ naason post viam q̄ ducit ad occidenteꝫ. in sinistro habens ciuitatē sephet. cū captus eēt in diebꝰ salmanasar regis assirioꝝ. in captiuitate tn̄ positus viā veritatis nō deseruit ita ut om̄a que h̄re poteāt quotidie ꝯcaptiuis fratribꝫ qui erāt ex eiꝰ gn̄e imptiret. Cūq; eēt iunior omnibꝰ ī tribu neptali. nihil tn̄ puerile gessit in ope. Deniq; cū irent oēs ad vitulos aureos q̄s iheroboam fecerat rex isrl̄ hic solus fugiebat ꝯsortia oīm ⁊ ꝑgebat ad ihrl̄m ad templū dn̄i ⁊ ibi adorabat dn̄m deū isrl̄ oīa p̄mitiua sua et decimas suas fidelit̄ offerēs ita ut in tercō anno ꝓselitis ⁊ aduenis ministraēt oēm decimacōem Hec ⁊ hijs similia s̄m legē d̄i puerulus obs̄uabat. Cū vero factus fuisset vir accepit vxorē annā de tribu sua ⁊ genuit ex ea filiuꝫ nomen suū imponēs ei quē ab infātia timere deū docuit et abstinere ab omni pctō. Igit̄ dū ꝑ captiuitatē deuenisset cū vxore sua ⁊ filio in ciuitateꝫ niniuē cū oī tribu sua ⁊ cū oēs ederent ex cibis gentiliū iste custodiuit am̄am suā ⁊ nūq̄ cōtaminatꝰ ē in escis eoꝝ. Et qm̄ memor fuit dn̄i in toto corde suo. dedit illi deus grām in ꝯspectu salmanasar regis ⁊ dedit illi ptātēꝫ quocūq; vellet ire h̄ns libertateꝫ quecūq; facē voluissꝫ. Pergebat g̊ ꝑ oēs qui erant in captiuitate ⁊ monita salutis dabat eis Cum aūt venisset in rages ciuitatē medoꝝ ⁊ ex hijs quibus honoratus fuerat a rege habuisset decē talenta argēti ⁊ cū ī multa turba gn̄is sui gabelū egentē videret q̄ eāt ex tribu eiꝰ. sb̄ cyrogr̄pho dedit illi memoratū pondus argēti. Post

tobiā

multuꝫ vero tẽpis mortuo salma
nasar rege: cũ regnarꝫ sẽnacheib
filiꝰ eius ꝑ eo ⁊ filios israhel exo
sos hr̃et in cõspectu suo tobias ꝑ
gebat per õnem cogtiõem suam
⁊ cõsolabatur eos diuidebatqꝫ
vnicuiqꝫ ꝓut poterat de facultati
bꝰ suis Esurientes alebat nudisqꝫ
vestimẽta prebebat ⁊ mortuis at
qꝫ occisis sepulturã sollicitꝰ exhi
bebat. Deniqꝫ cũ reuersus eẽt rex
sẽnacherib fugiẽs a iudea plagã.
quã circa eum feceãt deꝰ ꝓpt̃ blas
phemiã suam ⁊ iãtus multos oc
ciderꝫ ex filijs isrl̃: tobias sepelie
bat corpa eorũ. At vbi nuntiatũ
est regi iussit eũ occidi ⁊ tulit om
nem sb̃stantiã eiꝰ. Tobias vero
cũ filio suo ⁊ cuꝫ vxore fugiẽs nu
dꝰ latuit quia multi diligebãt eũ
Post dies vero q̃dragintaquiqꝫ
occiderũt regem filij ipsiꝰ. Et r̃uer
sus ẽ tobias ad domũ suaꝫ oĩsqꝫ
facultas eiꝰ restituta ẽ ei. ¶ Ca. ij.:

Post hec vero cũ esset dies fe
stꝰ domĩ ⁊ factũ essꝫ prandi
um bonũ ĩ domo tobie dixit filio
suo. Vade ⁊ adduc aliquos de tri
bu nostra timentes deũ ut epulẽ
tur nobiscũ. Cũqꝫ abisset reu̇sus
nũciauit ei vnũ ex filijs isrl̃ ingu
latũ iacere in platea. Statiqꝫ exili
ens de accubitu suo: r̃linqñs prã
dium ieiunꝰ ꝑuenit ad corpꝰ tol
lensqꝫ illud: portauit ad domũ su
am occulte ut dũ sol occubuisset
caute sepeliret eũ. Cũqꝫ occultassꝫ
corpꝰ mãducauit panẽ cũ luctu ⁊
tremore memorãs illũ sermõem
quẽ dixit dominꝰ ꝑ amos ꝓphaꝫ.
Dies festi vr̃i cõuertẽtur in lamẽ
tacõem ⁊ luctũ. Cuꝫ vero sol occu
buissꝫ abijt ⁊ sepeliuit eũ. Argue
bant autẽ eũ õnes ꝓximi sui dicẽ
tes. Jã huiꝰ rei causa interfici ius
sus es ⁊ vix effugisti mortis ĩperi
um ⁊ iterũ sepelis mortuos. ¶ Sꝫ to
bias plꝰ timens deũ q̃ꝫ regem: ra
piebat corpora occisorũ et occul
tabat in domo sua ⁊ medijs nocti
bus sepeliebat ea. Contigit autẽ
ut quadã die fatigatꝰ a sepulturã
veniẽs domũ iactasset se iuxta pi
etem ⁊ obdormisset ⁊ ex nido hi
rũdinũ dormienti illi calida ster
cora inciderẽt sup oculos eiꝰ fierꝫ
qꝫ cecus. Hãc autẽ tẽptacõem idõ
ꝑmisit dñs euenire illi ut posteis
daret̃ exemplũ patientie eiꝰ sicut
⁊ sãcti iob. Nam cuꝫ ab infantia
sua semp deũ timuerit ⁊ mãdata
eiꝰ custodieit: nõ est ꝯtristatꝰ cõ
tra deũ q̃ plaga cecitatis eueneit
ei: ꝫ immobilis in dei timore ꝑmã
sit agẽs gratias deo õnibꝰ diebꝰ
vite sue. Nam sicut beato iob ĩsul
tabant reges ita isti ꝑentes ⁊ ꝯg̃
ti eiꝰ irridebant vitaꝫ eius dicẽtes
Vbi ẽ spes tua ꝑ qua elemosiãs
⁊ sepulturas faciebas. ¶ Tobias
vero increpabat eos dicẽs. Noli
te ita loqui quoniã filij sanctorũ
sumꝰ ⁊ vitam illaꝫ expectamꝰ quã
deꝰ daturus est hijs qui fidẽ suaꝫ
nũq̃ mutãt ab eo. Anna vero vx
or eiꝰ ibat ad opꝰ textrinũ q̃tidie
⁊ de labo ẽ manuũ suaꝝ victũ quẽ
ꝯseq̃ potuissꝫ deferebat. Vñ fcm̃ ẽ
ut hedũ cap̃rũ accipiẽs detulisset
doĩ Cuiꝰ cũ vocẽ balãtis vir eiꝰ au
disset dixit. Videte ne forte furti
uꝰ sit. Reddite eũ dñis suis q̃ nõ
furto licꝫ nob̃ ã edere ex futuro aliq̃d ã
ꝯtingẽ. Ad hec vxor eiꝰ irata r̃ndit

Maīfeste vana facta ē spes tua et
elemosine tue parueīt. Atq; hijs
ꝛ alijs hmōi v̄b̄ exprobabat ei.
Vnc tobias inge ¶ Ca. iij.
muit ꝛ cepit orare cum lacri
mis dicens. Justus es dn̄e ꝛ om̄a
iuditia tua vera sūt ꝛ oēs vie tue
misericordia ꝛ veritas ꝛ iuditiū.
Et nūc dn̄e memor esto mei et ne
vindictā sumas de peccatis meis
neq; remīscais delicta mea vel pa
rentū meoꝝ. Qm̄ nō obediuimus
p̄ceptis tuis idō traditi sum⁹ ī de
reptionē ꝛ captiuitatē ꝛ mortē ꝛ
in fabulā et in improperiū oībus
nacōnib⁹ in quib⁹ dispsisti nos
Et nūc dn̄e magna iuditia tua. q̄
nō egimus s̄m p̄cepta tua ꝛ non
ambulauim⁹ sinceriť coraz te. Et
nūc dn̄e scd̄m voluntatē tuaz fac
mecū ꝛ precipe in pace recipi spm̄
meū. Expedit em̄ m̄ mori magis q̄
viuere. Eadē itaq; die ꝯtigit ut sa
ra filia raguelis in rages ciuitate
medoꝝ ꝛ ip̄a audiret improperiū
ab vna ex ancillis patris sui. qm̄
tradita fuerāt septē viris ꝛ demo
niū noīe asmodeus occiderat eos
mox ut ingressi fuissent ad eam.
Ergo cum ꝑ culpa sua increparet
puellā rn̄dit ei dicens. Amplius
ex te nō videam⁹ filiū aut filiā su
ꝑ terrā: interfectrix viroꝝ tuorū.
Nūquid ꝛ occidere me vis sic etiā
occidisti septem viros. Ad hāc
vocē ꝑrexit in supius cubiculū do
mus sue ꝛ trib⁹ dieb⁹ ꝛ trib⁹ no
ctibus nō māducauit neq; bibit
s̄ in oracōne ꝑsistens cū lacrimis
deprecabať deū ut ab isto īprope
rio liberaret eaz. Factū est autem
die tertia dū ꝯpleret oracōem. be
nedicēs dn̄m dixit. Bn̄dictū ē no
mē tuuz de⁹ patꝝ nostroꝝ qui cū
iratus fueris mīaz faties ꝛ in tpe
tribulacōis pctā dimittis hijs q̄
inuocant te. Ad te dn̄e fatiē meā
cōuerto. ad te oculos meos diri
go. Peto dn̄e ut de vīculo impro
perij hui⁹ absoluas me. aut c̄te
desup terram eripias me. Tu scis
dn̄e q̄ nūq̄ ꝯcupiui virū ꝛ mun
dā s̄uaui am̄az meā ab oī ꝯcupi
scentia. Nūq̄ cū ludentib⁹ miscui
me neq; cū hijs qui ī leuitate am
bulant ꝑticipē me prebui. Viruz
aūt cū timore tuo nō cū libidine
mea ꝯsensi suscipe. Et aut ego in
digna fui ill' aut illi forsitā m̄ nō
fuerīt digni. q̄ forsitā viro alij cō
seruasti me. Nō est em̄ in homīs
potestate ꝯsiliū tuū. Hoc aūt pro
certo hz omīs qui colit te. q̄ vita
ei⁹ si in ꝓbacōne fuerit coronabi
tur. si aūt in tribulacōne fuerit li
berabiť Et si in correpcōne fuerit
ad misericordiā tuā ꝑuenire lice
bit. Nō em̄ delectaris in ꝑditioni
b⁹ nr̄is. q̄ post tempestatē trāq̄l
lū facis ꝛ post lacrimacōem ꝛ fle
tū exultacōem infūdis. Sit nomē
tuū deus israhel bn̄dictū in secula
In illo tpe exaudite sūt p̄ces am
boꝝ ī ꝯspectu glorie sūmi dei ꝛ mis
sus ē angel⁹ dn̄i sāct⁹ raphahel
ut curaret eos ābos q̄ꝝ vno tpe
sūt oracōes ī ꝯspectu dn̄i recitate.
Igitur cū tobias puta ¶ Ca. iiij.
ret oracōem suā exaudiri ut mori
potuisset. vocauit ad se tobiaz fi
liū suū. dixitq; ei. Audi fili mi ver
ba oris mei ꝛ ea in corde quasi fū
damentū ꝯstrue. Cū accepit de⁹
animā meā. corpus meū sepeli et

honorē habeb̄ matri tue oībꝫ die
bꝫ vite eiꝰ Mēor eī eē debes q̄ ꝛ q̄n
ta picula passa sit ꝓpt̄ te in vtero
suo. Cū āt ꝛ ipsa ꝯpleueit tempꝰ
vite sue sepelias eā circa me. Oībꝫ
āt diebꝰ vite tue in mēte hēto deū
ꝛ caue ne aliq̄n pctō ꝯsētias ꝛ p̄
termittas p̄cepta dei nr̄i. Ex sb̄stā
tia tua fac eleōsinaꝫ ꝛ noli aūtere
faciē tuā ab vllo paupe. Ita enī
fiet ut nec a te auertat̄ facies dn̄i
Q̄uo potueris ita esto misericors
Si multuꝫ tibi fuerit: abundāter
tribue. si exiguū tibi fueit etiā ex
iguū libent̄ imptiri stude. Premi
um eī bonū tibi thesaurizas ī die
necessitatis q̄m elemosiā ab ōni
peccato ꝛ a morte liberat ꝛ nō pa
tiet̄ animā ire in tenebras. Fidu
cia mag̃ erit coraꝫ sūmo deo elēo
sina ōnibꝰ facientibꝰ eā. Attēde ti
bi fili mi ab ōni fornicacōe ꝛ p̄ter
vxorē tuā nunq̄ patiaris crimen
scire. Supbiam nunq̄ in tuo sen
su aut ī tuo verbo dn̄ari pmittas
In ipsa enī initiū sumpsit ōnis p
ditio. Quicūqꝫ tibi aliquid opera
tus fuerit: statim ei mercedē resti
tue ꝛ merces mercēnarij tui apd̄
te ōnino nō remaneat. Quod ab
alio oderis fieri tibi vide ne tu ali
quādo alteri facias. Panē tuū cū
esurientibꝫ ꝛ egentibꝰ comede ꝛ de
vestimētis tuis nudos tege. Pa
nē tuuꝫ ꝛ vinum tuū sup sepultu
ram iusti ꝯstitue ꝛ noli ex eo mā
ducaē ꝛ bibere cū peccatoribꝰ Cō
siliū semp a sapiente perq̄re. Omī
tēpe bn̄dic deū ꝛ pete ab eo ut vi
as tuas dirigat ꝛ ōnia ꝯsilia tua
in ipō pmaneāt. Indico eciā tibi
fili mi dedisse me decē talenta argē
ti duꝫ adhuc infātulus eēs gabe
lo in rages ciuitate medoꝝ ꝛ ciro
graphū eius apud me habeo Et
ideo perq̄re quomō ad eum pueī
as ꝛ recipias ab eo supramemo
ratū pondꝰ argenti ꝛ restituas ei
cirographū suuꝫ. Noli timere fili
mi: paupem quidē vitam gerimꝰ
sed multa bona hēbimꝰ si timueri
mꝰ deū ꝛ recesserimꝰ ab ōni pcc̄o ꝛ
fecerimꝰ bene. ¶ Ca. v.

Tunc rn̄dit tobias pr̄i suo ꝛ
dixit. Oīa quecūqꝫ p̄cepisti
mihi faciā pat̄ Q̄uo autē pecuniā
hanc inq̄ram ignoro. Ille me ne
scit ꝛ ego eū ignoro. Qd̄ signum
dabo ei. Sed neqꝫ viā p quā per
gat̄ illuc aliq̄n cognoui. Tūc pr̄
suꝰ rn̄dit illi ꝛ dixit. Cirographū
quidē illiꝰ apud me hēo qd̄ dum
illi on̄deris statim r̄stituet. Sꝫ per
ge nūc ꝛ inq̄re tibi aliquē fidelez
virꝫ q̄ eat tecū salua mercede sua:
dū adhuc viuo ut r̄cipias eam.
Tūc egressus tobias inuenit iu
uenē stantē splendidū p̄cinctū ꝛ
q̄si patū ad ābulanduꝫ. Et igno
rās q̄ angelꝰ dei essꝫ salutauit eū
ꝛ dixit. Vn̄ te hēmꝰ bone iuueīs.
At ille rn̄dic. Ex filijs isrl̄. Et tobi
as dixit ei. Nosti viā q̄ ducit ī r̄gi
onē medoꝝ. Cui rn̄dit. noui ꝛ oīa
itīera eiꝰ freq̄nt̄ ābulaui ꝛ mansi
apd̄ gabelū frēꝫ nr̄m q̄ morat̄ in
rages cītate medoꝝ q̄ poīta est in
mōte egbathaīs. Cui tobias ait
Sustīe me obsecro donec hec ip̄a
nūciē pr̄i meo. Tūc ingressus to
bias īdicauit vniūsa hec pr̄i suo.
Sup que āmiratꝰ pr̄ rogauit ut ī
troiēt ad eū Ingressus itaqꝫ salu
tauit eū ꝛ dixit Gaudiū tibi sit sp

Et tobias ait · Quale gaudiuz mī erit qui in tenebris sedeo a lumē celi nō video.ſ Cui ait iuueīs · ſ Fortī amō esto · in primo est ut a dō cureris · Dixit itaq; illi tobias · Nūq̄d poteris p ducere filiū meū ad gabelū in rages ciuitatē medy.ę Et cū redieris restituaz tibi mercedez tuā · Et dixit ei āgelus · Ego ducaz a reducā eū ad te · Cui tobias ſūdit · Rogo te indica mihi · De q̄ domo aut de q̄ tribu es tu.ę cui raphael angelus dixit · Genę quaris mercēnariū an ipm mercēnariuz qui cū filio tuo eat.ę Ez ne forte sollicitū te red dā ego sū azarias anamie magni filię · Et tobias respondit · Ex magno gñe es tu · Ez peto ne irascaris q̄ voluerī ognoscere genę tuuz · Dixit āt illi angelus · Ego sanū ducā a sanū tibi reducam filiū tuū · Rīdens autē tobias ait · Bene ābuletis a sit dūs in itinere vestro a āgelus eius comitet̄ vobiscū · Cūq̄ paris oībus que erāt in via portanda fecit tobias vale pī suo a mri sue a ābulauerūt ambo simul · Cūq̄ p̄fecti eēnt cepit mater eię flere a dicere Baculuz senectutis nostre tulisti a tūsmisisti a nobis · Nūq̄ fuisset ipa pecunia p̄ qua misisti eū Sufficiebat nob paupertas nra ut diuitias cōputaremę hoc q̄ videbamus filiū nostz · Dixitq; tobias · Noli flere Saluus puenīet filius noster a salu reuertet̄ ad nos a oculi tui vidēbūt illū Credo enī q̄ āgelus dei tonę comitet̄ ei a bñ disponet oīa q̄ ēca eū gerūt̄ ita ut cū gaudio reūtat̄ ad nos · Ad hāc vōē cessauit mī eię flere a tacuit ·

Profectus ē aūt to Ca·vibias a canis secutus ē eū et māsit p̄ma mansione iuxt fluuiū tigrī · Et exiuit ut lauaret pedes suos a ecce piscis imanis exiuit ad deuorādū eū Quez exp auescēs tobias clamauit voce magna dicēs dñe inuadit me · Et dixit ei angelus · Apprehēde brantiā eię a trahe eū ad te · Qđ cum fecisset attraxit eū in siccū a palpitare cepit ante pedes eię · Tūc dixit ei angelus Exē trā hūc piscē a cor eię a fel a iecur repone tibi Sūt enī hec necessaria ad medicamēta vtilia · Qđ cū fecisset assauit carnes eię a secū fustulerūt in via · cetera salierūt q̄ sufficerent eis · quousq; puenirent in rages ciuitatē medy · Tūc interrogauit tobias angelū a dixit ei Obsecro te azaria frat ut dicas in qđ remediū habebūt ista que de piscę seruatę insistī · Et rīdens angelus dixit ei · Cordis eię ptialaz si sup carbones ponas · fumus eius extricat oē genus demoniorū siue a viro siue a muliere ita ut vltra non accedat ad eos · Et dixit ei tobias · Vbi vis ut maneam.ę Respondensq; angelus ait · Est hic raguel noie vir p̄pinquus de tribu tua a hic habet filiā noie sarā · sz neq; masculū neq; feminā vllam habz aliā preter eā · Tibi debetur oīs substantia eius a oportet eā te accipe cōiugē · Pete g eā a patre eię a dabit tibi eā vxorē · Tunc respondit tobias a dixit · Audio q̄ tradita ē septē viris a mortui sūt sz et hoc audiui · qa demoniū occidit illos · Timeo ergo ne forte et in hoc euenīat a cum sim vnicus

brācia cey Kynebac

parentūb⁹ meis ꝺponā senectutē illoꝝ cū tristicia ad iferos ¶Tunc ā gel⁹ raphaēl dixit ei·Audi me ⁊ oīn̄ ꝺaīm tibi q̄ sunt quib⁹ p̄uale re potest ꝺemoniū·Hīj nāq; q̄ cō iugium ita suscipiūt ut deū a se ⁊ a tua mente excludāt ⁊ sue libidi mi ita vacēt sicut equ⁹ ⁊ mulus q̄ b⁹ non est īntellect⁹: hēt potestatē ꝺemoniū sup eos·Tu aūt cū acce peris eam:īgressus cubiculū per tres dies continens esto ab ea et nihil aliud nisi oratiōnib⁹ vacāb cū ea·Ipsa aūt nocte īcēso iecoē pisces fugabit ꝺemoniū·Secūda vero nocte īcopulatiōne sācto⁊ patriarchaꝝ admitteris·Tertia vero nocte bñdictiōem cōsequeris ut filij ex vob⁹ p̄creent̄ īcolumes ¶Transacta aūt tertia nocte acci pies virginē cū timoꝝ ꝺñi·amoꝝ filio ⁊ magis q̄ libidinis ductus ut īsemīe abrahe ꝺbenedictiōem īn filijs oseq̄ris· ¶Ca·vij·:

IN gressi sūt aut̄ ad raguelē ⁊ su scepit eos raguel cū gaudio·Intuensq; tobiā raguel:dixit anne vxori sue·Quāsimilis est iuuenis iste osobrino meo·Et cū hec diss set ait·Vnde estis iuuenes frēs nostri?·At illi dixerunt·Ex tribu neptalim sum⁹ ex captiuitate nīnue·Dixitq; illis raguel·Nostis to biam frēm meū?·Qui dixerūt·Noui m⁹·Cūq; multa bō loqueretur de eo:dixit āgelus ad raguelem· Tobias de quo īterrogas:p̄ ist⁹ ē·Et amplexus se raguel ⁊ cū lacrīs osculat⁹ est eū ⁊ ploras sup̄ collū ei⁹ dixit·Bñdictio sit tibi fili mi qꝛ bom et optimi viri fili⁹ es·Et āna vxoꝝ ei⁹ et sara ipāꝝ filia lacrīate sūt·Postq̄ ām locuti sūt p̄cepit ra guel occidi arietē ⁊ pari cōuiuiū ¶Cunq; hortaret̄ eos discūbere ad prādiū tobias dixit·Hic ego ho die nō māducabo neq; bibā nisi pri⁹ peticōnem meaꝝ ofirmes ⁊ p mittas mihi dare sarā filiā tuaꝝ· Quo audito vbo raguel expauit sciens q̄d euenerit illis septē viris q̄ īgressi sūt ad eam ⁊ timere cepit:ne forte ⁊ huic simlit̄ cōtin geret·Et cū nutaret ⁊ nō daret vl lī petenti responsū dixit ei angel⁹ Noli timere dare eā isti qm̄ huic timenti deū debet̄ cōiungi filia tua· Propterea ali⁹ nō potuit hīc illā ¶Tunc dixit raguel·Nō dubito q ꝺe⁹ preces ⁊ lacrimas meas īn cō spectu suo admiserit·Et credo qm̄ ideo fecit vos venire ad me:ut et ista cōiūgetur cōsāguīneo suo sec̄ūm le gē moysi·Et nūc noli dubiū gere re q⁹ tibi ea⁊ tradā·Et apprehēdēs dextram filie sue:dextre tobie tra didit dicens·Deus abrahā ⁊ de⁹ ysaac ⁊ de⁹ iacob vobiscum sit et ipse cōiungat vos:impleatq; bñ dictiōem suaꝝ īn vobis· Et accep ta carta fecerunt cōscriptiōem cō iugij Et post hec epulati sūt bene dicētes deū Vocauitq; raguel ad se annā vxorē suam ⁊ p̄cepit ei ut p̄paret alterū cubiculuꝝ·Et introduxit illuc sarā filiaꝝ suā ⁊ lacrīa ta ē·Dixitq; ei·Forti aīo esto filia mea·Dñs celi det tibi gaudiuꝝ p tedio q⁹ ppessa es· ¶Ca·viij·

POstq̄ vero cenauerūt introdu xerūt iuuenē ad eā·Recordata t⁹itaq; tobias sermonuꝝ angeli ptulit de cassidili suo partē iecoris posuitq; eaꝝ sup carbones viuos·

Tūc raphahel angel⁹ apprehēdit
demoniū ⁊ religauit eū in deserto
supioris egipti. tūc hortatus ē vir
ginē tobias. dixitq; ei. Sara exur
ge ⁊ deprecemur deū hodie ⁊ cras ⁊
scdm cras. q̄a hijs trib⁹ noctib⁹
dō iūgimur. tertia autē trāsacta
nocte in nostro erim⁹ ꝯiugio. Fi
lij quippe scōꝝ sum⁹ ⁊ non possu
m⁹ ita coniūgi sicut gētes que ig
norāt deū. Surgētes aūt parit in
stant orabāt ambo simul. ut sani
tas daret eis. Dixitq; tobias. Do
mine de⁹ patꝝ nostroꝝ bn̄dicāt
te celi terre mareq; et fontes ⁊ flu
mia ⁊ oēs creature tue que in eis
sunt. Tu fecisti adā de limo terre
dedistiq; ei adiutoriū euā. Et nūc
dn̄e tu scis q̄ nō luxurie causa ac
cipio sororē meā ꝯiugē. ꝫ sola po
steritatis dilectione in q̄ bn̄dicat
nomē tuū in secula seculoꝝ. Dixit
itaq; sara Miserere nob dn̄e mise
rere nob ⁊ ꝯsenescam⁹ ambo pari
ter sani. Et factū est circa pullorū
cantū accersiri iussit raguel suos
suos ⁊ abierūt cū eo piter ut fode
rēt sepulchrū. Dicebat em̄ ne fili
mō euenerit ei quo ⁊ ceteris alijs
septē viris qui sūt ingressi ad eā
Cūq; parasset fossaꝫ. reuersus ra
guel ad vxorez suāꝫ dixit ei Mitte
vnā ex ancill' tuis ⁊ videat si mor
tu⁹ ē ut sepeliā eū anq̄ illucescat
At illa misit vnā ex ancillis suis.
Que ingressa cubiculū repeit eos
saluos ⁊ incolumes secū pariter
dormientes. Et reuersa nūtiauit bo
nū nūtiū. Et bn̄dixerunt dn̄m ra
guel videlicꝫ ⁊ anna vxor ei⁹ ⁊ di
xerūt. Bn̄dicim⁹ te dn̄e deus isra
hel q̄ nō ꝯtigit nobis quēadmo
dū putabam⁹. Fecisti eī nobiscū
misericordiā tuā ⁊ exclusisti a no
bis inimicū psequētē nos. Miser
tus es āt duob⁹ vnicis. Fac eos
dn̄e in plenius bn̄dicē te ⁊ sacrifi
tiū laudis tue ⁊ sue sanitatis offer
re. ut cognoscat vniuersitas gen
tium. q̄ tu es de⁹ solus in vniuersa
terra. Statiq; p̄cepit suis suis ra
guel ut replerēt tra fossaꝫ quā fe
cerant priusq̄ illucesceret. Vxori
aūt sue dixit ut instrueret ꝯuiuiū
⁊ preparet om̄a q̄ in cibos erant
iter agētib⁹ necā. Duasq̄ pīgues
vaccas ⁊ q̄tuor arietes occidi fec
⁊ pari epulas oībus vicinis suis
cunctisq; amicis. Et adiurauit ra
guel tobiā ut duas ebdomadas
moraret apud eū. De oībus aūt
q̄ possidebat raguel dimidiā ptē
dedit tobie ⁊ fec hāc scripturā ut
ps dimidia q̄ superat post obitū
eoꝝ tobie dn̄o deueniret. ¶ Ca. ix.

Vnc vocauit tobias angeluꝫ
ad se quē quidē hominē exi
stimabat. dixitq; ei Azaria frater
peto ut auscultes v̄ba mea Si me
ip̄m tradā tibi seruū. nō ero con
dign⁹ ꝓuidentie tue. Tn̄ obsecro
te ut assumas tibi animalia siue
suitia ⁊ vadas ad gabelū ī rages
ciuitatē medoꝝ. reddasq; ei cyro
grphū suū ⁊ recipias ab eo pecu
niā ⁊ roges eū venire ad nuptias
meas. Scis em̄ ipse qm̄ numerat
pr̄ meus dies ⁊ si tardauero vna
die plus ꝯtristat aīa ei⁹. Et certe
vides q̄uo adiurauit me raguel
cui⁹ adiuramētū spnere n̄ possuꝫ
Tūc raphahel assumēs q̄tuor ex
suis raguel ⁊ duos camelos. in
rages ciuitatem medoꝝ prexit et

inueniēs gabelū dedit ei cirogra
phū suū ⁊ recepit ōnem pecuniaꝫ
indicauitq; ei de tobia filio tobie
ōnia que gesta sūt: fecitq; eū secū
venire ad nuptias. Cunq; ingres
sus eēt domū raguelis: inueīt to
biam discūbentez ⁊ exiliēs oscula
ti sūt seinuicē Et fleuit gabelus bn̄
dixitq; deū ⁊ dixit. Bn̄dicat te deꝰ
isrl' q̄ filius es optimi viri ⁊ iusti
⁊ timentis deū ⁊ elemosiās faciē
tis. Et dicat̄ bn̄dictio sup vxorem
tuaꝫ ⁊ sup parētes vestros ⁊ vide
atis filios vestros ⁊ filios filioꝝ
vr̄orū vsq; in tertiam ⁊ quartam
generacōnez ⁊ sit semē vestꝝ bn̄
dictū a dō isrl' q̄ regnat in secula
seculoꝝ Cūq; ōnes dixissent amē
accesserūt ad cōuiuiū. Sed ⁊ cū ti
more dn̄i nupciaruꝫ conuiuiū ex
ercebant. ¶ Ca. x.:

Cum vero moras faceret to
bias causa nuptiaꝝ sollici
tꝰ erat pat̄ eius tobias dicēs Pu
tas quare morat̄ filiꝰ meꝰ aut q̄
re detētus est ibi. Putas ne gabe
lus mortuꝰ est ⁊ nemo reddit illi
pecuniā. Cepit autē cōtristari ni
mis ipe ⁊ anna vxor eius cū eo et
ceperūt ambo simul flere: eo q̄ die
statuto minime reuerteret̄ filiꝰ eo
rū ad eos. Flebat igit̄ mat̄ eiꝰ ir
remediabilibꝫ lacrimis atq; dice
bat. Heu me fili ut q̄d te misimꝰ
pegrinari. lumē oculoꝝ nr̄oꝝ. ba
culū senectutis nr̄e: solatium vite
nostre. spem posteritatis nr̄e. Om
nia simul' in te vno hn̄tes te nō de
buimꝰ dimittē a nobis. Cui dice
bat tobias. Tace ⁊ noli turbari
sanꝰ est filiꝰ noster: satis fidel' est
vir ille cū quo misimꝰ eū. Illa aūt
nullo mō ꝯsolari poterat ꝫ q̄tidie
exiliēs circūspiciebat ⁊ circuibat
vias ōnes p q̄s spes remeādi vi
debat̄ ut ꝓcul vidēt eū si fieri possꝫ
venientē. At vero raguel dicebat
ad generū suū Mane h ⁊ ego mit
taꝫ nunciū salutis de te ad tobiā
pr̄eꝫ tuū. Cui tobias ait. Ego no
ui q̄ pat̄ meus ⁊ mat̄ mea mō di
es cōputāt ⁊ cruciatur spūs eoꝝ
in ipsis. Cūq; verbis multis roga
ret raguel tobiā ⁊ ille eū nulla ra
tione vellet audire tradidit ei sa
rā ⁊ dimidiā ꝑtem ōnis sb̄stācie
sue. in pueris. ī puellis. in pecudi
bꝰ. in camelis ⁊ in vaccis et pecu
nia multa ⁊ saluū atq; gaudētez
dimisit eum a se dicēs. Angelꝰ do
mī scūs sit in itinere vr̄o: ꝑducat
q; vos incolumes ⁊ inueīatis om
nia recte circa ꝑntes vestros et vi
deāt oculi mei filios vr̄os p̄us q̄
moriar. Et apprehēdētes ꝑntes fi
liā suam osculati sūt eā ⁊ dimiseīt
ire monētes eā honorare soceros.
diligere maritū. regere familiam.
gub̄nare domū. ⁊ seipsā irrep̄hē
sibilē exhibere. ¶ Ca. xi.

Cunq; reūterēt̄ ꝑueneīt ad
charrā q̄ ē in medio itinere
cōtra niniuen vndecīo die. Dixit
q; āgelus Tobia frat̄ scis quēad
mod̄ reliq̄sti pr̄eꝫ tuū Si placꝫ ita
q; tibi p̄cedamꝰ ⁊ lento g̃du inse
quātur iter nr̄m familie simul cuꝫ
ꝯiuge tua ⁊ cū aīalibꝰ. Cūq; hoc
placuisset ut irēt dixit raphael
ad tobiā Tolle tecū ex felle piscis
eīt eī necāriū. Tulit itaq; tobias
ex felle illo ⁊ abierūt Anna āt sede
bat secus viā q̄tidie ī supcilio mō
tis vn̄ respicē poterat de longinq̄

Et dum ex eo de loco speculaꝛẽt ad uentuz eius vidit alongꝛ et ilico ognouit veniẽtẽ filiũ suũ·currensq; nũtiauit viro suo dicẽs Ecce venit filius tuus·Dixitq; raphahel ad tobiã·At vbi introieris domũ tuã·statim adora dñm deũ tuũ et gras agens ei·accede ad pedez tuũ a osculare eũ·Statimq; limi super oculos eius ex felle isto piscis qꝺ portas tecuz·Scias enim qm apiẽtur tur mox oculi ei9 a videbit patrem tuum lumẽ celi a in aspectu tuo gaudebit·Tũc p cucurrit canis qui simul fuerat in via a q̃si nũtius adueniens blandimento sue caude gaudebat·Et exurgens cecus pcepit offendens pedib9 currere a data manu puero occurrit in obuiã filio suo Et suscipiẽs osculat9 est eũ cum vxore sua a cepit flere p gaudio·Cumq; adorassent deum a gras egissent consederẽt·Tũc fumes tobias de felle piscis·limuit oculos pri sui·Et sustinuit q̃si dimidiã horaz et cepit albugo ex oculis eius q̃si membranũ oui egredi·Qꝺ apprehendens tobias traxit ab oculis ei9·statimq; visum recepit·Et glorificabãt deuz ipe vidlicet et vxor ei9 a omes qui sciebãt eũ·Dicebatq; tobias·Benedico te dñe deꝰ israꝛ qꝛ tu castigasti me a tu saluasti me Et ecce ego video tobiã filiuz meũ·Ingressa est etiã post septẽ dies sara vxor filij eius a ois familia a pecora sana a cameli a pecunia multa vxoris·ꝑ a illa pecunia quã rece perat a gabelo·Et narrauit parentibus suis oia bñficia dei q̃ fecisset dia euz p hominẽ qui eũ duxeãt·Venerũtq; achior a nabath osobrini tobie gaudẽtes ad tobiñ a cõgratulantes ei de oib9 bois q̃ dca illi oñderat de9 Et p septez dies epulãtes omes cũ gaudio magꝺ gauisi sũt·

¶ Ca.xij.

Vnc vocauit ad se tobias filiũ suũ·dixitq; ei Quid possum9 dare viro isti sancto qui venit tecũ·Respondẽs tobias dixit pri suo·Pat quaz mercedez dabim9 ei a quid dignũ poterit esse beneficijs ei9·Me duxit et reduxit sanũ·pecuniã a gabelo ipe recepit·vxorez ipe me hie fecit a demoniũ ab ea ipe operuit gaudiũ parentib9 ei9 fecit meipsuz a deuoracõne piscis eripuit·tecꝫ videre fecit lumẽ celi a tomis oibus p cum repleti sum9·Quid illi ad hec poterim9 dignũ dare·Sed peto te pi mi ut roges eũ·si forte dignabit medietatẽ de oibus que allata sũt sibi assumere·Et vocantes eũ pr scilicet a filius tulerũt eũ in ptẽ a rogare ceperũt ut dignet dimidiã ptẽ ommiũ q̃ attulerant acceptã habere·Tũc dixit eis occulte·Benedicite deũ celi a corã ombus viuentib9 cõfitemini ei·qꝛ fecit vobiscũ misericordiã suã·Et em sacramentũ regis abscondere bonũ est·opera aũt dei reuelare a onorificũ est·Bona e oratio cũ ieiunio a elemosina magis q̃ thesauros auri recõdere·qm elemosina a morte liberat a ipsa est que purgat pecata et facit inuenire vitã eternã·Qui aũt faciũt peccatũ a iniquitatez: hostes sũt aie sue·Manifesto ergo vob veritatẽ et nõ abscondã a vob occultũ sermonẽ Quãdo orabas cũ lacrimis

ꝛ sepeliebas mortuos ꝛ derelinq̄
bas prādiū tuū ꝛ mortuos absco
debas ꝑ diē ī domo tua ꝛ nocte se
peliebas eos ego obtuli oīoez tuā
dño. Et qꝛ acceptꝰ eras dō necē fu
it ut tēptacio ꝓbarz te. Et nūc mi
sit me dñs ut curarē te ꝛ sarā vxo
rē filij tui a demonio liberarē Ego
eī sū raphael āgelꝰ vnꝰ ex septez
q̄ astamꝰ añ dñm Cūqꝫ hec audis
sēt turbati sūt ꝛ tremētes cecide
rūt sup terrā in faciē suaz. Dixitqꝫ
eis āgelꝰ. Pax vob: Nolite timē.
Etenī cū essez vobiscū ꝑ volūtatez
dei: ipsū bñdicite ꝛ cātate illi. vide
bar q̄dē vobiscū mā ducare ꝛ bibe
re. sed ego cibo inuisibili ꝛ potu q̄
ab hoībꝰ videī nō pōt vtor. Tps
est ḡ ut reuertar ad euz q̄ me mi
sit. vos āt bñdicite deū ꝛ narrate
ōnia mirabilia eiꝰ. Et cū hec dixis
set ab aspectu eoꝝ ablatꝰ ē ꝛ vltr̄
eū videre nō potuerūt. Tūc ꝓstra
ti ꝑ horas tres in faciē bñdixerūt
deū. Et exurgētes narrauerūt om
nia mirabilia eiꝰ. Ca. xiij.:

Aperiēs autez tobias senior
os suū bñdixit dñm ꝛ dixit
Magnꝰ es dñe in eternū ꝛ in oīa
secula regnū tuū: qm̄ tu flagellas
ꝛ saluas. deducis ad inferos ꝛ re
ducis ꝛ nō ē qui effugiat manuz
tuaz. Confitemī dño filij isrl̄ ꝛ in
cōspcū gētiuz laudate eū: qm̄ idō
dispersit vos inter gentes q̄ igno
rāt eū ut vos enarretis mirabilia
eiꝰ ꝛ faciatis scire eos. qꝛ nō ē ali
us deꝰ ōnipotēs pret̄ eū. Ipse casti
gauit nos ꝓpter iniq̄tates nr̄as ꝛ
ipse saluabit nos ꝓpter mīaz suā
Aspicite ergo q̄ fecit vobiscū ꝛ cū
timore ꝛ tremore cōfitemini illi re
gēqꝫ seculoꝝ exaltate in opibꝰ ve
stris. Ego autē in terra captiuitatis
mee cōfitebor illi: qm̄ oñdit maie
statē suā in gentē peccatricē. Con
uertimī itaqꝫ pctōres ꝛ facite iusti
ciam corā dño credētes ꝙ faciat
vobiscū mīaz suam. Ego autem ꝛ
aīa mea in eo letabimur. Bñdi
cite dño ōnes electi eiꝰ ꝛ agite di
es leticie ꝛ cōfitemī illi. Ihrl̄m ci
uitas dei castigauit te dñs in ope
ribꝰ manuū tuaꝝ. Cōfitere dño ī
bonis tuis ꝛ bñdic deum seculorū
ut redificet in te tabernaculū suū
ꝛ reuocet ad te ōnes captiuos et
gaudeas in ōnia secula seculoruz
Luce splendida fulgebis ꝛ ōnes
fines terre adorabunt te. Naciōes
ex lōginq̄ ad te veniēt ꝛ mūera de
ferētes adorabūt ī te dñm ꝛ terrā
tuā in sāctificacōnē hēbūt. Nomē
eī magnū inuocabūt in te. Male
dicti erūt q̄ ꝯtempserint te ꝛ cōdē
nati erūt ōnes qui blasphemaue
rint te: benedictiqꝫ erunt qui edifi
cauerint te. Tu autē letaberis ī fi
lijs tuis: quoniā ōnes benedicen
tur ꝛ congregabuntur ad dñm.
Beati ōnes qui diligunt te et qui
gaudent sup pace tua. Aīa mea
bñdic dominū: quoniā liberauit
iherusalē ciuitatez suam. Beatus
ero si fuerint reliq̄e semīs mei ad
videndā claritatem ihrl̄m. Porte
ihrl̄m ex saphiro ꝛ smaragdo edi
ficabūtur ꝛ ex lapide precōso oīs
circuitꝰ murorū eiꝰ. Ex lapide can
dido ꝛ mūdo oēs platee eiꝰ sternē
tur ꝛ ꝑ vicos eiꝰ allā cātabit. Bñ
dictꝰ dñs q̄ exaltauit eā ut sit reg
nū eiꝰ in secula seculorū super eaz
Amen. ¶ Capitulū. xiiij.

Ætobūmati sunt ꝑmones tobie. Et postq̄ illumīatus est tobias vixit āms q̄dragīntaduobus et vidit filios nepotū suorū. Cōpletis itaq; āms cēntū duob⁹ sepultus est honorifice in mīnue. Quinq̄gīnta nāq; et sex ānoꝝ lumen oculoꝝ amsit. sexagenariꝰ vero recepit. Reliquuꝫ vero vite sue in gaudio fuit et cū hono ꝓfectu timoris dei prexit ī pace. In hora aūt mortis sue vocauit ad se tobiā filiū suū et septez iuuenes filios suos nepotes. dixitq; eis. Propexit ītēritus mīnue. Nō em̄ excidit verbū dñi et frēs nīi qui dispsi sūt a ētra isrl̄ reuertent̄ ad eaz Ois aūt terra ei deꝰ serta replebit̄ et domꝰ dei que in ea īcensa ē iterū reedificabit̄. ibiq; reūtent̄ oēs timentes deuz. Et relīnquēt gētes ydola sua et venīēt in ihrl̄m et habitabūt in ea Et gaudebūt in ea omēs reges terre. adrātes regem isrl̄. Audite g̃ filij mei patrē vīm Seruite dño in veritate et inquirite ut fatiatis que placita sunt illi Et filijs vestris mādate ut fatiāt iustitias et elemosīās ut sint memores dei et bñdicant eū in oī tpe in veritate et ī tō virtute sua. Nūc g̃ filij audite me et nolite manere hic. Sed quacūq; die sepelieritis matrē vestraz circa me in vno sepulchro. ex eo dirigite gressus vestros ut exeatis hinc. Video em̄ q̄ imātas eiꝰ finē dabit ei Factū est autē post obitū matris sue. tobias absscessit ex mīnue cū vxore sua et filijs et filioꝝ filijs et reūfus ē ad socios suos. Inuenitq; eos iuuolumes in senectute bō et cariz eoꝝ gessit. Et ipse dausit oculos eoꝝ et oēm hereditatē domꝰ ragueis ipse pcepit. viditq; quīntā generacōnem filios filioꝝ suoꝝ. Et opletis āms nonaginta et nouez in timore dñi cū gaudio sepelierūt eum. Ois aūt ognatio eius et ois generacō eiꝰ in bona vita et in sācta conuersacōne pmansit. ita ut acepti eēnt tam deo q̄ hominib⁹ et cunctis habitantibus terrā.

¶ Explicit liber Tobie. Incipit plogus in librū Judith.

Apud hebreos liber iudith inē agiogrē pha legit̄ cuius auctoritas ad roborandā illa que in cōtentionem venīūt minus ydonea iudicat̄. Chaldeo tū ſmōe oscriptꝰ inter historias oputatur. Sed q̄ hūc libꝝ sinodus nicena ī numero sanctaꝝ scripturaꝝ legit̄ cōputasse. acquieui postulacōni vestre ymo exactioni et sepositis occupationibz quib⁹ vehement̄ artabar huic vnā lucubrātiūcule dedi. magis sensū e sensu q̄ ex vno verbo trāsferens. Multoꝝ codicū varietatē vitiosissimaz amputaui. sola ea que intelligētia integ̃ ī verbis chaldeis iuenire potui. latinis expressi. Accipite iudith viduā. castitatis exēplū et triūphali laude pditis eā pconijs dedāte. Hāc em̄ nō solū femis ꝙ et viris imitabilē dedit q̄ castitatis ei⁹ remūeatoꝛ vtutē talē tribuit ut iuictū oibz hoīb⁹ vincēt īsuperabilē suparet.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit liber iudith. ¶ Ca. p.

Arphaxat itaq; rex medoꝝ sbiugauerat multas gētes impio suo ⁊ ipe edificauit ciuitatē potētissimā quā appellauit egbatanis. Ex lapidib⁹ quadratis et sectis fecit muros eius in altitudīe cubitoꝝ septuaginta et in latitudine cubitorū triginta. turres vero eius posuit in altitudīe cubitorū centū. Per quadrū vero earuz latus vtrūq; vicenorū peduz spacio tēdebatur: posuitq; portas ei⁹ in altitudīe turriuz. Et gloriabat quasi potēs in potētia exercit⁹ sui ⁊ in gloria quadrigarū suarū. Anno igitur duodecimo regni sui nabuchodonosor rex assiriorū q̄ regnabat in niniue ciuitate magna pugnauit cōtra arphaxat ⁊ obtinuit eū in cāpo magno qui appellatur ragau circa eufraten ⁊ tigri ⁊ iadason in campo erioch regis elicorū. Tunc exaltatū est regnū nabuchodonosor ⁊ cor ei⁹ eleuatū est. Et misit ad ōnes qui habitabāt in cilicia ⁊ damasco ⁊ libano ⁊ ad gētes que sūt in carmelo ⁊ cedar ⁊ inhabitātes galileam. ī cāpo magno esdrelon: ⁊ ad omnes qui erāt in samaria et transflumē iordanē vsq; iherusalez et ōnem terrā yesse quousq; pueniatur ad mōtes ethiopie. Ad hos ōnes misit nūtios nabuchodonosor rex assiriorū: q̄ ōnes vno amo cōtradixerunt ⁊ remiserunt eos vacuos ac sine honore abiecerūt. Tūc indignatus nabuchodonosor rex ad omnez terrā illaz: iurauit p regnū ⁊ thronū suuz q̄ defēderet se de ōnib⁹ hijs. ¶ Ca. ij.

Anno tercōdecimo nabuchodonosor regis: vicesima ⁊ secūda die mensis p̄mi: factuz ē verbum in domo nabuchodonosor regis assiriorū ut defēderet se. Vocauitq; ōnes maiores ōnesq; duces bellatores suos ⁊ habuit cum eis misteriū ꝯsilij sui. Dixitq; cogitacōem suaz in eo eē: ut ōnez terram suo sbiugarz imperio. Qd dictū cum placuisset ōnib⁹ vocauit nabuchodonosor rex holofernez p̄ncipez milicie sue ⁊ dixit ei. Egredere aduersū ōne regnū occidētis ⁊ cōtra eos precipue qui cōtēpserunt imperiū meū. Non parcz oculus tuus vlli regno: ōnēq; vrbem munitaz subiugabis mihi. Tunc holofernes vocauit duces et magistrat⁹ virtutis assiriorū ⁊ dinumerauit viros in expedicōe sicut precepit ei rex. centūuiginti milia peditum pugnatoꝝ ⁊ equites sagittarios duodecī milia. Omēzq; expedicōem suam fecit preire ī mlt̄itudine innumerabiliuz camelorū. cū hijs que exercitib⁹ sufficerent copiose: boūquoq; armenta gregesq; ouium quoruz nō erat nūer⁹. Frumētū ex ōni siria ī trāsitu suo pari ꝯstituit. Aurū vero ⁊ argētū de domo regis assumpsit multū nimis. Et pfect⁹ ē ipe ⁊ oīs exercit⁹ cū q̄drigis ⁊ eq̄tib⁹ ⁊ sagittarijs q̄ cooperuerūt faciē terre sic locuste. Cūq; ptrāsissz fines assiriorū veīt ad magnos mōtes āge q̄ sūt a sinistro cilicie ascēditq; oīa castella eoꝝ ⁊ obtīuit oēz mūicōz

Effregit aūt ciuitatē opiatissimaꝫ
melothi. predauitq; omēs filios
tharsis ⁊ filios ismahel qui erāt
ɔtra fatiē deserti ⁊ ad austꝝ terre
celeon. Et trāsiuit eufratē ⁊ venit
in mesopotamiā ⁊ effregit omēs
ciuitates excelsas q̄ erāt ibi a tor
rente mābre vsq; q̄ perueniat ad
mare ⁊ occupauit terminos ei⁹ a
cilitia vsq; ad fines iaphet q̄ sūt
ad austꝝ. Adduxitq; oēs filios
madian et p̄dauit oēꝫ locupleta
tionēꝫ eoꝝ. Oēsq; resistentes sibi
occidit in ore gladij. Et post hec
descendit in cāpos damasci in die
bus messis ⁊ succēdit omā sata.
omēsq; arbores ⁊ vineas fecit īci
di ⁊ cecidit timor illi⁹ sup omnes
inhabitantes terrā. ¶ Ca. iij.

Tunc miserūt legatos suos
vniūsaꝝ vrbiū ac ꝓuintia
rū reges ac p̄ncipes sirie scilicꝫ et
mesopotamie ⁊ sirie sobal ⁊ libie
atq; cilitie qui venientes ad holo
fernē dixerūt. Desinat īdignatio
tua circa nos. Melius ē em̄ ut vi
uētes ꝑuiam⁹ nabuchodonosor
regi magno ⁊ subditi sim⁹ tibi q̄
morientes cū interitu nostro ipsi
ꝑuitutis nostre dāna patiamur.
Omnis ciuitas nr̄a oīsq; possessio
oēs colles ⁊ mōtes ⁊ campi et ar
menta boū. gregesq; ouiū ⁊ capr̄
rū equorūq; ⁊ cameloꝝ ⁊ vniūse
facultates nostre atq; familie ī cō
spectu tuo sūt. Sint omā sub lege
tua Nos etiā ⁊ filij nr̄i serui tui su
mus. Veni nob̄ pacificus dn̄s ⁊
vtere ꝑuitio nr̄o sicut placuerit ti
bi. Tūc descēdit de montib⁹ cū eq̄
tib⁹ ī v̄tute mag̃ ⁊ obtinuit oēm
ciuitatē ⁊ oēm inhabitantē terrā

de vniūsis āt vrbib⁹ assumpsit
sibi auxiliarios viros fortes ⁊ ele
ctos ad belluꝫ. Tātusq; metus ꝓ
uincijs ill' incubuit ut vniūsarū
vrbiū habitatores p̄ncipes ⁊ ho
norati simul cuꝫ ꝓplis exirent ī ob
uiaꝫ veniēti. excipientes euꝫ cū co
ronis ⁊ lampadib⁹. ducētes cho
ros in timpanis ⁊ tibijs. Nec ista
tn̄ fatiētes ferocitatē eius pectoris
mitigare potuerūt Nā ⁊ ciuitates
eoꝝ destruxit ⁊ lucos eoꝝ excidit
Precepat eī illi nabuchodonosor
rex ut omēs deos terre exterminaēt
videlicꝫ ut ip̄e solus diceret deus
ab hijs nacōnib⁹ que potuissent
holofernis potētia sb̄iugari. Per
trāsiens āt siriā sobal et oēm ap
pamiaꝫ. oēmq; mesopotamiā ve
nit ad ydumeos in terra gabaa.
accepitq; ciuitates eoꝝ ⁊ sedit ibi
ꝑ trigīta dies ī q̄bꝫ diebꝫ adunat
p̄cepit vniūsū exēcitū v̄tutis sue.

Tunc audiētes hec ¶ Ca. iiij.
filij isrl' q̄ habitabāt terraꝫ
iudee timuerūt valde a fatie eius
Tremor etiā ⁊ horror īuasit sēsus
eoꝝ. ne hoc faceret ihrl'm ⁊ tēplo
dn̄i qd̄ fecerat ceteris ciuitatibus
et tēplis eaꝝ. Et miser̄t in oēm sa
mariā ꝑ circuitū vsq; iericho et p̄
occupauerūt oēs v̄tices montiū.
Et muris circūdederūt vicos suos
⁊ ɔgregauerūt frumēta in prepa
rationē pugne. Sacerdos etiā eli
achim scripsit ad vniūsos q̄ erāt
ɔtra esdrelon que ē ɔtra fatiē cā
pi magni iuxta dotaim ⁊ vniūsis
ꝑ quos vie trāsitus eē poterat ut
obtinerent ascensus montiuꝫ per
quos via eē poterat ad ihrl'm et
illic custodirent vbi angustū iter

esse poterat inter mõtes. Et fecerũt
filij isrl̃ scdm q ɔstitueãt eis sac̃
dos dñi eliachi. Et clamauit oĩs
popul⁹ ad dñm ĩstantia magna:
ꝛ hũiliauerunt amãas suas ĩ ieiu
nijs ipsi ꝛ mulieres eoꝝ. Et indu
erunt se sacerdotes cilicijs ꝛ infã
tes ꝓstrauerũt contra faciẽ tẽpli
dñi ꝛ altare dñi operuerũt cilicio
Et clamauerũt ad dñm deum isrl̃
vnanimit̃: ne darent̃ in predã in
fantes eoꝝ ꝛ vxores eoꝝ in diuisi
onẽ ꝛ ciuitates eoꝝ in extrminiũ
ꝛ sancta eoꝝ in pollucõnem ꝛ fie
rent ĩ obprobriũ gẽtibus. Tunc
eliachi sacerdos domi magn⁹ cir
cuiuit õnem isrl̃ allocutusq; est
eos dicens. Scitote qm̃ exaudiet
dñs p̃ces vestras si manẽtes per
mãseritis ĩ ieiunijs ꝛ oracõibus
in cõspectu dñi. Memores estote
moysi serui dñi q̃ amalech ɔfidẽ
tẽ in virtute sua ꝛ in potẽtia sua ꝛ
in exercitu suo ꝛ in clipeis suis et
in curribꝰ suis ꝛ in equitibꝰ suis ñ
ferro pugnãdo ꝫ p̃cibus sanctis
orãdo deiecit. Sic erũt vniuersi ho
stes isrl̃ si pseuerauerit̃is in hoc
ope qđ cepistis. Ad hanc igitur
exhortacõem ei⁹ deprecãtes dñm.
pmanebãt in cõspectu dñi ita ut
eciã hij qui offerebant dño holo
causta: precĩcti cilicijs offerrẽt sa
crificia dño ꝛ erat cinis sup capi
ta eorũ. Et ex toto corde suo omẽs
orabãt deũ ut visitarꝫ ꝓplm suum
isrl̃. ¶ Capitulũ. v.

Nuntiatũq; est holoferni pn̄
cipi milicie assiriorũ q̃ filij
isrl̃ preparent se ad resistenduꝫ.
ac montiũ itinera ɔclusissent ꝛ fu
rore nimio exarsit in iracundia
magꝫ. Vocauitq; õnes principes
moab ꝛ duces ãmon ꝛ dixit eis.
Dicite m̃ quis sit popul⁹ iste qui
mõtana obsidꝫ. ã que ꝛ q̃les ꝛ qñ
te sint ciuitates eoruꝫ q̃ eciã sit v̄
tus eorũ aut q̃ sit multitudo eorũ
vel quis rex milicie illorũ. Quare
pre õnibꝰ qui habitãt ĩ oriente
isti ɔtẽpserunt me ꝛ nõ exierunt ĩ
obuiaꝫ nobis: ut susciperent nos
cũ pace. Tũc achior dux õnium
filiorũ ãmon r̃ndens ait. Si dig
neris audire dñe dicã veritateꝫ in
cõspectu tuo de populo isto qui ĩ
mõtanis hĩtat ꝛ nõ egredietur ver
bum falsũ ex ore meo. Populus
iste ex ꝓgenie chaldeoꝝ ẽ. Hic p̃
mũ in mesopotamia hĩtauit: qm̃
noluerũt sequi deos p̃rm suoꝝ q̃
erant ĩ terra chaldeoꝝ. Deserẽtes
itaq; cerimonias p̃rm suorũ q̃ in
multitudine deorũ erãt vnũ deuꝫ
celi coluerũt q̃ ꝛ precepit eis ut
exirẽt inde ꝛ hĩtarent in carram.
Cũq; operuissꝫ õnem terram fa
mes: descenderẽt in egiptũ illicq; ꝑ
q̃dringẽtos ãnos sic multiplica
ti sũt ut dinumerari eoꝝ nõ possꝫ
exercitus. Cũq; g̃uarꝫ eos rex egip
ti atꝫ ĩ edificacõibꝰ vrbiũ suaꝝ ĩ
luto ꝛ latẽ sb̃iugassꝫ eos: clama
uerẽt ad dñm suũ ꝛ percussit totaꝫ
terrã egipti plagis varijs. Cũq;
eiecissẽt eos egipcij a se ꝛ cessassꝫ
plaga ab eis ꝛ iteꝝ eos vellẽt ca
pere ꝛ ad suũ seruiciũ r̃uocare: fu
giẽtibꝰ hijs deꝰ celi maẽ apuit ita
ut hincinde aq̃ q̃si murꝰ solidarẽ
tur ꝛ isti pede sicco fundũ maris ꝑ
ãbulando trãsirẽt. In q̃ loco duꝫ
innũerabil̃ exercit⁹ egipcioꝝ eos
ꝑseq̃retur ita aquis cooptus est:

ut nō remaneret vel vn⁹ q̄ factuꝫ posteris nūtiaēt Egressis etiā mare rubꝝ deserta syna mōtis occurrerūt in quib⁹ nūq̄ hō habitare potuit vel fili⁹ hoīs req̄euit. Illic fontes amari obdulcati sunt eis ad bibendū ⁊ ꝑ annos q̄dragin ta ānonā de celo ꝯsecuti sūt. Vbicūq̄ ingressi sūt sine arcu ⁊ sagitta ⁊ absq̄ scuto ⁊ gladio de⁹ eoꝝ pugnauit ꝓ eis ⁊ vicit. Et nō fuit q̄ insultaret ꝓpl'o isti. n̄ qn̄ recessit a cultu dn̄i dei sui. Quotienscūq̄ āt pret ip̄m deū suuꝫ alteꝝ coluerūt dati sūt in predā ⁊ in gladiū ⁊ in obprobriū. Quotienscūq̄ aūt penituerunt se recessisse a cultuā dei sui. dedit eis deus celi virtutez resistendi. Deniq̄ cananeū regē ⁊ iebuseū ⁊ phereseū ⁊ eueū ⁊ etheuꝫ ⁊ amorreū ⁊ oēs potētes in esebō ꝓstrauerūt ⁊ terras eoꝝ ⁊ ciuitates eoꝝ ip̄i possederūt ⁊ vsq̄dum nō peccarēt ī cōspectu dei sui erant cū illis bō. Deus eī illoꝝ odit iniq̄tatē. Naꝫ ⁊ añ hos annos cū recessissent a via quaꝫ dederat illis de⁹ ut ambularēt ī ea. ext̄minati sūt p̄lijs a multis nacōibus et plurimi eoꝝ captiui abducti sunt ī terrā nō suaꝫ. Nup aūt reuersi ad dominū deū suū ex dispsione q̄ dispsi fuerant adunati sūt ⁊ ascenderūt mōtana hec oīa ⁊ iteꝝ possident ihrl'm vbi sunt sāctascōrū. Nūc g̊ mi dn̄e ꝑquire si ē aliqua iniq̄tas eoꝝ in ꝯspectu dei eoꝝ ascēdamus ad illos qm̄ tradens tradet illos deus eoꝝ tibi Et sb̄iugati erūt sub iugo potentie tue. Si vero nō est offensio ꝓpl'i hui⁹ corā dō suo nō poteim⁹ resistere illis. qm̄ de⁹ eoꝝ defēdet illos ⁊ erim⁹ ī obprobriū vniūse terre. Et factū ē cū cessasset loq̄ achior v̄ba hec. irati sūt ōnes magtes holofernis et cogitabāt inf̄ficere eū dicentes ad alterutꝝ. Quis est iste q̄ filios isrl' posse dicat resistē regi nabuchodonosor et exercitib⁹ ei⁹. hoīes inermes et sine v̄tute et sine peritia artis pugne. Vt g̊ agnoscat achior qm̄ fallit nos: ascendem⁹ in mōtana ⁊ cū capti fuerint potētes eoꝝ tūc cū eisdez gladio trāsfuerberabit̄ ut sciāt oēs gentes qm̄ nabuchodonosor deus terre est ⁊ preter ipsum alius non est. ¶ Ca. vi.

Factū est aūt cū cessassent loqui in dignatus holofernes vehement̄ dixit ad achior. Qm̄ ꝓphetasti nob̄ dicens q̄ gens isrl' defendat̄ a dō suo ut oñdam tibi qm̄ nō ē de⁹ n̄ nabuchodonosor cū ꝑcusserim⁹ eos oēs sicut hoīez vnū. tūc ⁊ ipē cū illis assirioꝝ gladio interib̄ et oīs israhel tecū ꝑditione dispiet ⁊ ꝓbabis qm̄ nabuchodonosor dn̄s sit vniūse terre. Tūcq̄ gladius militie mee trāsiet per latera tua ⁊ ꝯfixus cades inter vulneātos isrl' ⁊ nō respirab̄ vltra donec ext̄mineis cū ill'. Porro aūt si ꝓphetiā tuā veram existimas nō ꝯcidat vultus tu⁹ ⁊ pallor qui fatiē tuā obtinet abscedat a te si v̄ba mea hec putas implei nō posse. Vt aūt noueris q̄ siml' cū illis hec expieis. ecce ex hac hora illoꝝ ꝓpl'o sotiaberis ut duꝫ dignas mei gladij penas exceperīt ipse simul vltioni sb̄iaceas. Tūc holofernes p̄cepit s̄uis suis ut cōprehēderent achior ⁊ ducerent eū

in bethuliā ⁊ traderēt eū in man⁹
filiorū isrl. Et accipiētes eū serui
holofernis ꝓfecti sūt per cāpestria
sed cū appropinq̄ssent ad mōta
na exierūt cōtra eos fundibula
rij. Illi autē diuertentes a latere
montis. ligauerūt achior ad ar
borē manib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊ sic vinctū
de restib⁹ dimiserūt eū ⁊ reuersi sūt
ad dn̄m suū. Porro filij isrl descē
dētes de bethulia venerūt ad eū
Quē soluētes duxerūt ad bethu
liā atq̄ ī mediū populi illū statu
entes ꝑcūctati sunt q̄d rerū esset
ꝙ illū vinctū assirij reliquissent.
In dieb⁹ ill erāt illic p̄ncipes ozi
as filij micha de tribu symeon et
charmi q̄ ⁊ gothoniel. In medio
itaq̄ seniorū ⁊ in ꝯspcū ōniū achi
or dixit ōnia q̄ locutus fuerat ab
holoferne interrogatus ⁊ q̄liter po
pul⁹ holofernis voluisset ꝓpter h°
verbū interficē eū ⁊ quēadmod
ipe holofernes iratus iusserit eū
israhelitis hac de cā tradi ut dū
vīceret filios isrl. tūc ⁊ ipsū achi
or diuersis iubeat supplicijs interi
re ꝓpter hoc ꝙ dixiss. de⁹ celi defen
sor eorū est. Cūq̄ achior vniūsa
hec exposuiss. ōnis popul⁹ cecidit
in faciem adorātes dn̄m ⁊ ꝯmuni
lamentacōe ⁊ fletu vnanimes p̄
ces suas dn̄o effuderūt dicentes.
Dn̄e de⁹ celi ⁊ terre intuere supbiā
eorū et respice ad nostrā hūilita
tē ⁊ faciē sanctorū tuorū attēde: et
ostende quoniā nō derelinq̄s p̄su
mentes de te ⁊ p̄sumentes de se et
de sua virtute gloriātes hūilias.
Finito itaq̄ fletu ⁊ p totā diē oā
cōe ꝓplorū ꝯpleta: ꝯsolati sūt achi
or dicētes. De⁹ p̄m nostrorū cui⁹
tu virtutē p̄dicasti ipe tibi hanc
dabit vicissitudinē ut eorū ma
gis tu interitū videas. Cū vero do
min⁹ de⁹ noster dederit hāc libtatē
seruis suis: sit et tecū de⁹ in medio
nr̄i: ut sic placuerit tibi ita cū tuis
ōnib⁹ ꝯuerseris nobiscū. Tūc ozi
as finito ꝯsilio suscepit eū ī domū
suā ⁊ fecit cenā magnā. Et voca
tis ōnib⁹ presbiteris simil exple
to ieiuīo refecerūt. Postea vero cō
uocat⁹ est ōnis popul⁹ et p totā
noctē intr̄ eccīā orauerūt: petētes
auxiliū a deo isrl. ¶ Ca. vij.

Holofernes autē altēa die p̄
cepit exercitib⁹ suis ut ascē
derēt cōn̄ bethuliā. Erant autē pe
dites bellatorū cētū uiginti milia ⁊
equites vigintiduo milia: p̄ter p̄
paciōes virorū illorū quos occu
pauerat captiuitas ⁊ abducti fu
erant de ꝓuincijs ⁊ vrbib⁹ vniū
se iuuentutis. Omēs pauerunt se
parit ad pugnā contr̄ filios isrl
⁊ venerūt p crepidinē mōtis vs
q̄ ad apicē q̄ r̄spicit sup dothaim
a loco q̄ dr̄ belmavsq̄ ad chelmō
q̄ ē cōn̄ esdrelō. Filij āt isrl ut vi
derūt multitudīē illorū ꝓstrauerūt
se sup t̄rā mittētes cinerē sup capi
ta sua vnanīes orātes ut de⁹ isrl
mīā suā ōn̄dēt sup ꝓplm suū. Et
assumētes arma sua bellica sede
rūt p loca q̄ āgusti itīeris tr̄mitē
dirigūt int̄ mōtuosa ⁊ erāt custo
diētes ea tō die ⁊ nocte. Porro ho
lofernes dū circuit p gyrū repit ꝙ
fōs q̄ īfluebat aq̄ductū illorū a p
te australi ex̄ ciuitatē dirigēt ⁊ in
cidi p̄cepit aqueductū illorum.
Erāt tn̄ nō lōge fōtes a muris ex
q̄b⁹ furtī videbāt̄ haurire aquā

ad refocillandum potius quam ad potandum. Sed filij ammon et moab. accesserunt ad holofernem dicentes. Filij israel non in lancea nec in sagitta confidunt. sed montes defendunt illos et muniunt illos colles in precipitio constituti. Vt ergo sine congressione pugne possis superare eos pone custodes fontium ut non hauriant ex eis et sine gladio interfities eos vel certe fatigati tradent ciuitatem suam quam putant in montibus positam superari non posse. Et placuerunt verba hec coram holoferne et coram satellitibus eius et constituit per gyrum centenarios per singulos fontes. Cumque ista custodia per dies viginti fuisset expleta. defecerunt cisterne et collectiones aquarum omnibus inhabitantibus bethuliam ita ut non esset inter ciuitatem vnde satiarentur vel vna die. quoniam ad mensuram dabatur populis aqua quotidie. Tunc ad oziam congregati omnes viri feminique iuuenes et paruuli omnes simul vna voce dixerunt. Judicet deus inter nos et te. quoniam fecisti in nos malam nolens loqui pacifice cum assiriis et propter hoc vendidit nos deus in manibus eorum. Et ideo non est qui adiuuet cum prosternamur ante oculos eorum in siti et in perditione magna. Et nunc congregate vniuersos qui in ciuitate sunt ut sponte tradamus nos omnes populo holofernis. Melius est enim ut captiui benedicamus dominum viuentes quam moriamur et simus obprobrium omni carni cum videamus vxores nostras et infantes nostros mori ante oculos nostros. Contestamur hodie celum et terram et deum patrum nostrorum qui vlciscitur nos secundum peccata nostra ut iam tradatis ciuitatem in manu militie holofernis

ut sit finis nostri breuis in ore gladij quam longe efficitur in ariditate sitis. Et cum hec dixissent. factus est fletus et vlulatus magnus in ecclesia omnibus et per multas horas vna voce clamauerunt ad deum dicentes. Peccauimus cum patribus nostris iniuste egimus iniquitatem fecimus. Tu quia pius es miserere nostri et in tuo flagello vindica iniquitates nostras et noli tradere confitentes te populo qui ignorat te ut non dicant inter gentes vbi est deus eorum. Et cum fatigati hijs clamoribus et hijs fletibus lassati siluissent. exurgens ozias infusus lacrimis dixit Equo animo estote fratres et hos quinque dies expectemus a domino misericordiam. Forsitan enim indignationem suam abscidet et dabit gloriam nomini suo. Si autem transactis quinque diebus non venerit adiutorium fatiemus hec verba que locuti estis. Ca. viij.

Et factum est cum audisset hec verba iudith vidua que erat filia merari filij ydox filij ioseph filij ozie filij elai filij ianor filij gedeon filij rafoim filij achitob filij melchie filij enam filij nathanie filij salathiel filij symeon filij ruben et vir eius fuit manasses qui mortuus est in diebus messis ordeacee instabat enim super alligantes manipulos in campo et venit estus super caput eius et mortuus est in bethulia ciuitate sua et sepultus est illic cum patribus suis. Erat autem iudith relicta eius vidua iam annis tribus et mensibus sex. Et in superioribus domus sue fecit sibi secretum cubiculum in quo cum puellis suis clausa morabatur et habens super lumbos suos cilitium. ieiunabat omnibus diebus vite sue. preter

sabbata ⁊ neomenias ⁊ festa do
mꝰ isrl'. Erat autē eleganti aspcū
nimis cui vir suꝰ reliquerat diui
cias multas ⁊ familiā copiosam
ac possessiones armētis boum et
gregibꝰ ouiū plenas. Et erat hec
in ōnibꝰ famosissiā quoniā time
bat dn̄m valde nec erat q̄ loque
ret̄ de illa verbum malū. Hec ita
q̄ cū audisset qm̄ ozias ꝓmisissꝫ
q̄ transacto quinto die traderet
ciuitatē misit ad presbiteros cha
bri ⁊ charmi. Et venerūt ad illaꝫ
⁊ dixit illis. Qd̄ est hoc verbuꝫ in
quo ꝯsensit ozias ut tradat ciui
tatē assirijs. si intra qn̄q̄ dies nō
venerit vobis adiutoriū. Et qui
estis vos qui tēptatis dn̄m. Nō
est iste ſmo q̄ misericordiā ꝓuo
cet sed potiꝰ qui irā excitet ⁊ furo
rem accēdat. Posuistis vos tēpꝰ
miseracōis dn̄i ⁊ in arbitriū vr̄m
diem ꝯstituistis ei. Sed q̄ patiēs
dominꝰ est ī hocip̄o peniteamꝰ ⁊ ī
dulgentiā eius lacrimis postule
mꝰ. Non enī q̄si homo deus sic cō
minabit̄ neq̄ sicut filiꝰ hōinis ad
iracundiā inflāmabitur. Et ideo
hūiliemꝰ illi am̄as nostras ⁊ in
spū cōstituti humiliato seruiētes
illi: dicamꝰ flentes dn̄o ut ſm vo
lūtateꝫ suā sic faciat nobiscū cito
mīaꝫ suā: ut sicut cōturbatū ē cor
nostrū in supbia eorū. ita etiā de
nostra hūilitate gloriemur quo
niā non sumꝰ secuti peccata patrū
nostroꝝ q̄ dereliq̄rūt deū suum et
adorauerūt deos alienos. ꝓ quo
scelere dati sunt in gladiū ⁊ in ra
pinā ⁊ in cōfusionem inimicis su
is. Nos autē alterū deū nescimus
pret̄ ipsū. Expectemꝰ hūiles ꝯsola

cōeꝫ eiꝰ ⁊ exq̄ret sanguinē nostꝝ
de afflictiōibꝰ inimicoꝝ nostrorū
⁊ hūiliabit ōnes gētes quecūq̄ ī
surgunt cōtra nos ⁊ faciet illas
sine honoē dn̄s deꝰ noster. Et nūc
frēs quoniā vos estis p̄sbiteri in
ꝓplo dei et ex vobis pendet am̄a il
loꝝ ad eloquiū vestꝝ corda eoꝝ
erigite ut memores sint q̄ temp
tati sunt p̄res nostri ut ꝓbarētur
si vere colerent deū suū. Memores
eē debent qūo pat̄ noster abr̄hā
temptatꝰ est ⁊ ꝑ multas tribula
cōes ꝓbatus: dei amicus effectꝰ ē.
Sic isaac. sic iacob. sic moyses: ⁊
om̄es qui placuerūt deo ꝑ mltas
tribulacōes transierūt fideles. Il
li autē qui temptacōnes nō susce
perunt cū timore dn̄i ⁊ impaciēci
am suā ⁊ improperiū murmurati
onis sue contra dn̄m ꝓtulerunt.
exterminati sunt ab extermīatoē
⁊ a serpētibꝰ ꝑierunt. Et nos ergo
non vlciscamur nos ꝓ hijs que
patimur. sed reputātes pctis no
stris hec ipsa supplicia minora es
se flagella domī quasi serui q̄ cor
ripimur ad emēdacōnem et nō
ad ꝑdicōem nostraꝫ euenisse cre
damꝰ Et dixerunt illi ozias ⁊ pres
biteri. Om̄a que locuta es vera sūt
⁊ non est in sermonibꝰ tuis vlla
reprehensio. Nūc ergo ora ꝓ nob̄
quoniā mulier sancta es ⁊ timēs
deum. Et dixit iudith. Sicut illis
qd̄ potui loq̄ dei eē ꝯgnoscitis ita
qd̄ facere disposui ꝓbate si ex dō ē
⁊ orate ut firmū faciat deꝰ ꝯsiliū
meū. Stabitis vos ad portaꝫ no
cte ista ⁊ ego exeā cū abra mea ⁊
orate ut sic̄ dixistis ī diebꝰ qn̄q̄
respiciat dn̄s populū suū israhel

Vos aūt nolo scrutemī actū meū
⁊ vsq̄dū renūtiez vobis nil aliud
fiat nisi oratio ꝓ me ad dn̄m deū
nostꝝ. Et dixit ad eam ozias pn̄
ceps iude. Vade in pace ⁊ dn̄s sit
tecū ī vltionez inimicoꝝ nostroꝝ
Et reuertētes abierūt. ¶ Ca. ix.

QVibꝰ abscedentibꝰ iudith
ingressa est oratoriū suū et
induens se cilitio posuit cinerē su
ꝑ caput suū ⁊ ꝓsternens se dn̄o
clamabat ad dn̄m dicens. Domi
ne deꝰ pr̄is mei symeō qui dedisti
illi gladiū in defensionē alienige
naꝝ qui violatores extiterūt ī co
inquinacōne sua ⁊ denudauerūt
femur v̄ginis in cōfusionē ⁊ dedi
sti mulieres illoꝝ ī predā ⁊ filias
illoꝝ in captiuitatē ⁊ oēm predaz
in diuisionē ꝑuis tuis qui zelaue
runt zelū tuū: sb̄uemi queso te do
mine deus meꝰ m̄ vidue. Tu em̄
fecisti priora et illa post illa cogi
tasti ⁊ hoc factuz ē qd̄ ipē voluisti
Oēs em̄ vie tue ꝑate sūt et tua iu
ditia in tua ꝓuidētia posuisti. Re
spice castra assiriorꝝ nunc. sic tūc
castra egiptioꝝ videre dignatus
es. qn̄ post ꝑuos tuos armati cur
rebant ꝯfidentes in quadrigis et
ī equitatu suo ⁊ ī multitudine bel
latoꝝ Sz aspexisti sup castra eoꝝ
⁊ tenebre fatigauer̄t eos Tenuit
pedes eoꝝ abissus ⁊ aque operue
runt eos. Sic fiant et isti dn̄e qui
ꝯfidūt in multitudine sua ⁊ ī cur
ribꝰ suis ⁊ ī contis et ī sagittis su
is ⁊ in lanceis gloriant̄ ⁊ nesciūt
qꝛ tu ipe es deus nr̄ qui cōteris bel
la ab initio et dn̄s nomē est tibi.
Erige brachiū tuū sicut ab initio
⁊ allide virtutez eoꝝ in v̄tute tua

Cadat v̄tus eoꝝ ī iracūdia tua q̄
ꝓmittūt se violare sancta tua et
polluere tab̄naculuz nominis tui
⁊ deicere gladio suo cornu altaris
tui. Fac dn̄e ut gladio ꝓprio eiꝰ
sup̄bia amputet̄ Capiat̄ laqueo
oculoꝝ suoꝝ in me ⁊ ꝑcuties eum
ex labijs caitatis mee. Da m̄ ī aīo
ꝯstantiaz ut ꝯtemnā illū et virtu
tez ⁊ euertā illū. Erit eī hoc memo
riale noīs tui cū manꝰ femine de
iecerit euz. Nō em̄ ī multitudine ē
v̄tus tua dn̄e. neq̄ in equoꝝ viri
bus voluntas tua. Nec sup̄bi ab
initio placuer̄t tibi. ꝫ humiliū et
mā̄suetoꝝ semp tibi placuit dep̄
catio. Deus celoꝝ creator aquaꝝ
⁊ dn̄s totius creature. exaudi me
miseꝝ deprecantez ⁊ de tua miseri
cordia presumentē. Memēto dn̄e
testamenti tui ⁊ da verbuz in ore
meo ⁊ in corde meo ꝯsiliū corrobo
ra ut domꝰ tua ī sanctificatione ꝑ
maneat et om̄es gētes agnoscāt
qꝛ tu es deꝰ ⁊ nō ē alius p̄ter te.

FActū est aūt cū ces ¶ Ca. x.
sasset clamare ad dn̄m. sur
rexit de loco ī quo iacuerat ꝓstra
ta ad dn̄m. Vocauitq̄ abrā suaz
et descēdens ī domū suā abstulit a
se cilitiū ⁊ exuit se vestimentis vi
duitatis sue. Et lauit corpus suuz
⁊ vnxit se mirro optimo ⁊ discri
minauit crinē capitis sui et impo
suit mitrā sup caput suū ⁊ induit
se vestimentis iocūditatis sue. Et
īduit sādalia pedibꝰ suis. assum
psitq̄ dextraliola ⁊ lilia ⁊ ī aures
⁊ anulos ⁊ oībus ornamētis suis
ornauit se. Cui etiaz dn̄s contulit
splendorē. qm̄ omnis ista ꝯposicō
nō ex libidine. ꝫ ex v̄tute pēdebat

Et ideo dñs hanc in illaꝫ pulchri
tudinē āpliauit ut in compabili
decore ōnium oculꝰ appareret. Im
posuit itaqꝫ abre sue ascopaꝫ vini
ꝛ vas olei ꝛ polentā ꝛ lapates et
panes ꝛ caseum ꝛ ꝓfecta est. Cū
qꝫ venisset ad portas ciuitatis in
uenerūt expectantē oziam ꝛ p̄sbi
teros ciuitatis. Qui cuꝫ vidissent
eam stupentes mirati sūt nimis
pulchritudinem eiꝰ. Nihil tñ inter
rogātes eā dimiserūt transire di
centes. Deꝰ patrū nostrorū det ti
bi graciā ꝛ omne consiliū cordis
tui sua virtute corroboret ꝛ glori
etur sup te ihrlm ꝛ sit nomē tuuꝫ
in numero sanctorū ꝛ iustorū. Et
dixerunt hij qui illic erant omēs
vna voce fiat fiat. Judith vero
orans dñm transiuit ꝑ portas ip
sa ꝛ abra eius. Factū est autē cū
descenderet montem circa ortuꝫ di
ei occurrerūt ei exploratoēs assi
riorum ꝛ tenuerūt eam dicentes.
Vnde venis aut quo vadis. Que
rndit. Filia sum hebreorum. Ido
ego fugi a facie eorum quoniam
futurū agnoui ꝙ dentur vobis in
depredacōem. pro eo ꝙ cōtemnē
tes vos noluerūt vltro tradere se
ipsos ut inuenirent misericordiā
in conspectu vestro. Hac de causa
cogitaui mecū dicens. Vadaꝫ ad
faciem p̄ncipis holofernis ut īdi
cem illi secreta illorū ꝛ ostendam
illi quo aditu possit obtinere eos
ita ut non cadat vir vnꝰ de exerci
tu eius. Et cū audissent viri illi v̄
ba eiꝰ cōsiderabāt faciem eius et
eāt in oculis eorū stupor qm̄ pul
chtudinē eius mirabātur nimis.
Et dixerūt ad eam. Cōseruasti aī
mā tuā eo ꝙ tale reperisti cōsiliuꝫ
ut descēderes ad dominū nostrum
Hoc autēꝫ scias quoniā cū stete
ris in conspectu eius bene tibi fati
et ꝛ eris gratissima in corde eius.
Duxerūtqꝫ illam ad tabnaculum
holofernis nunciātes eam. Cūqꝫ
intrasset ante faciē eius statī cap
tus est in suis oculis holofernes.
Dixerūtqꝫ ad euꝫ satellites eius.
Quis ꝯtemnat populū hebreorū
q̄ tam decoās mulieres hñt ut nō
pro hijs merito pugnare contra
eos debeamꝰ. Vidēs itaqꝫ iudith
holofernem sedētem in conopeo
qd̄ erat ex purpura ꝛ auro ꝛ sma
ragdo ꝛ lapidibꝰ precōsis intextū
ꝛ cū in faciem eiꝰ intēdisset adoā
uit eum ꝓsternens se sup terrā et
eleuauerūt eā serui holofernis iu
bente dño suo. ¶ Ca. xi.

Tunc holofernes dixit ei. Eq̄
animo esto ꝛ noli pauere ī
corde tuo quoniā ego nunq̄ no
cui viruꝫ qui voluit seruire nabu
chodonosor regi. Populus autēꝫ
tuus si non ꝯtempsisset me nō al
leuassem lanceam meam sup euꝫ
Nunc autēꝫ dic mihi qua ex cau
sa recessisti ab illis ꝛ placuit tibi
ut venires ad nos. Et dixit illi iu
dith. Sume verba ācille tue quo
niam si secutus fueris verba an
cille tue perfectam rem faciet do
minꝰ tecum Viuit enim nabucho
donosor rex terre ꝛ viuit virtus
eius que est in te ad correpcōem
ōnium animarū erranciū quoni
am non solum homines seruient
illi ꝑ te sed ꝛ bestie agri obtempe
rant illi. Nunciatur em̄ animi tui
industria. vniuersis gentibus

et indicatū ē oī seculo qm̄ tu sol⁹
bon⁹ ⁊ potens es in oī regno eius
et disciplina tua oībus ꝓuincijs
p̄dicat̄. Nec hoc latet qd̄ locutus
ē achior. nec illud ignorat̄ qd̄ ei
iusseris euenire. Cōstat em̄ deum
nr̄m sic peccatis offensū ut māda
uerit ꝑ ꝓphas suos ad populū ꝙ
tradat eū ꝓ peccatis suis. Et qm̄
sciūt se offendisse deū suū filij isrl̄
tremor tuus sup ipsos ē. Insuper
etiā fames inuasit eos ⁊ ab aridi
tate aque iam int̄ mortuos cōpu
tant̄. Deniq; hoc ordinant ut int̄
sitiant pecora sua ⁊ bibant sāgui
nē eoꝝ ⁊ sancta dn̄i sui que prece
pit deus nō cōtingi in frumēto vi
no ⁊ oleo. Hec cogitauerūt impē
dere ⁊ volūt ꝯsumere que nec ma
nib⁹ deberent cōtingere Ergo qm̄
hec fatiūt certū est ꝙ in ꝑdicōem
dabūt̄. Qd̄ ego ancilla tua ꝯgno
scens fugi ab ill̄ et misit me dn̄s
hec ipa nūtiare tibi. Ego em̄ ancil
la tua deū colo etiā nunc apud te
⁊ exiet ācilla tua ⁊ orabo deū ⁊ di
cet m̄ qn̄ eis reddat peccatū suū ⁊
veniens nuntiabo tibi ita ut ego
adducā te ꝑ mediaꝫ ihrl̄m. Et ha
bebis oēm ꝓpl̄m isrl̄ sicut oues q̄
bus non ē pastor ⁊ non latrabit
vel vnus ꝯtra te. qm̄ hec mihi di
cta sūt ꝑ ꝓuidentiaꝫ dei. Et qm̄ ira
tus est ill̄ deus hec ipa missa sum
nūtiare tibi. Placuerūt aūt oīa
v̄ba hec coram holoferne ⁊ coraꝫ
pueris ei⁹ ⁊ mirabant̄ ad sapiē
tiā eius ⁊ dicebant alt̄ ad alteꝝ.
Nō ē tal̄ mulier sup terrā in aspe
ctu in pulchritudine ⁊ ī sensu ver
borū. Et dixit ad illaꝫ holofernes.
Bn̄fecit deus qui misit te ante po
pulū ut des illū tu ī manib⁹ nr̄is
Et qm̄ bō est ꝓmissio tua: si feceit
m̄ hoc: deus tu⁹ erit ⁊ me⁹ deus et
tu ī domo nabuchodonosor maḡ
eris et nomen tuū nominabitur
in vniuersa terra. ¶ Ca. xij.

Tunc iussit eaꝫ introire vbi
repositi erant thesauri ei⁹ ⁊
iussit illic manere eā ⁊ ꝯstituit q̄d
daret̄ illi de ꝯuiuio suo. Cui respō
dit iudith ⁊ dixit. Nūc nō potero
māducaē ex hijs q̄ m̄ precipis tri
bui ne veniat sup me offensio. Ex
hijs aūt que m̄ detuli māducabo
Cui holofernes ait Si defecerint ti
bi ista que tecuꝫ detulisti: quid fa
tiem⁹ tibi. Et dixit iudith. Viuit
aīa tua dn̄e me⁹. qm̄ nō expēdet
oīa hec ancilla tua. donec fatiat
deus ī manu mea hec que cogita
ui. Et induxerūt illā ꝑui eius in ta
bernaculū q̄ precepat ⁊ pecijt dū
introiret ut daret̄ ei copia nocte
⁊ an̄ lucē egredi foās ad oracōeꝫ
⁊ dep̄cādi dn̄m. Et p̄cepit cubicu
larijs suis ut sicut placeret illi exi
ret ⁊ introiret ad orandū deū suū
ꝑ triduū. Et exibat noctib⁹ ī val
leꝫ bethulie ⁊ baptisabat se ī fon
te aque. Et ut ascendebat orabat
dn̄m deū isrl̄ ut dirigeret viā ei⁹
ad liberacōeꝫ ꝓpl̄i sui. Et introiēs
mūda manebat in tab̄naculo vs
q; dū accipet escā suaꝫ in vesperū
⁊ factū est quarta die holofernes
fecit cenaꝫ ꝑuis suis ⁊ dixit ad va
gao eunuchū. Vade ⁊ suade he
breā illā ut sponte ꝯsentiat habi
tare mecū. Fedū est em̄ apud assi
rios si femina irrideat viꝝ agēdo
ut immunis ab eo tn̄seat Tūc in
troiuit vagao ad iudith ⁊ dixit

Non vereat bona puella introire
ad dn̄m meū ut honorificet ante
faciem ei⁹ ⁊ mādūcet cum eo ⁊ bi
bat vinū ī iocūditate Cui iudith
rn̄dit. Que ego sū ut ꝯtradicā do
mīo meo. Om̄e qd̄ erit ante ocu
los ei⁹ bonū ⁊ optimū faciā. Quic
q̄d autez illi placuerit hoc m̄ erit
optimū ōnib⁹ dieb⁹ vite mee. Et
surrexit ⁊ ornauit se vestimento
suo ⁊ ingressa stetit an̄ faciē eius
Cor autē holofernis cōcussuz est:
erat em̄ ardēs in ꝯcupiscentia ei⁹
Et dixit ad eam holofernes. Bibe
nūc ⁊ accūbe in iocūditate: qm̄ in
uenisti graciā corā me Et dixit iu
dith. Bibā dn̄e qm̄ magnificata
est am̄a mea hodie pre ōnib⁹ die
b⁹ meis. Et accepit ⁊ mādūcauit
⁊ bibit corā ipso ea que paueāt
illi ancilla eius. Et iocund⁹ fact⁹
ē holofernes ad eā bibitq̄ vinuz
multū nimis quātū nunq̄ bibe
rat in vita sua. ¶ Ca. xiij.

Ut autē sero factū est festīa
uerūt serui illi⁹ ad hospitia
sua ⁊ ꝯdusit vagao ostia cubicu
li ⁊ abijt. Erāt autē oēs fatigati a
vino. Eratq̄ iudith sola in cubi
culo. Porro holofernes iacebat ī
lecto nimia ebrietate sopit⁹ Dixit
q̄ iudith puelle sue ut staret fo
ris an̄ cubiculū et obs̄uaret. Ste
titq̄ iudith an̄ lectū orans cū la
crimis ⁊ labioruz motu in silēcio
dicēs. Confirma me dn̄e de⁹ isrl̄ ⁊
respice in hac hora ad opa mānu
um meaꝝ: ut sicut ꝓmisisti ihrl̄m
ciuitatē tuā eigas ⁊ hoc qd̄ credēs
ꝑ te posse fieri cogitaui ꝑficiā. Et
cū hec dixisset accessit ad colūnaz
q̄ erat ad caput lectuli ei⁹ ⁊ pugi
onē ei⁹ q̄ in ea ligat⁹ pēdebat exol
uit. Cūq̄ euaginassz illū app̄hē
dit comā capitis ei⁹ ⁊ ait. Confir
ma me dn̄e de⁹ in hac hora. Et per
cussit bis in ceruicē ei⁹ ⁊ abscidit
caput ei⁹ ⁊ abstulit canopeū ei⁹
a colūnis ⁊ euoluit corp⁹ ei⁹ trū
cum. Et post pusillū exiuit et trādi
dit caput holofernis ācille sue et
iussit ut mittēt illud in perā suaz
Et exierūt due s̄m cōsuetudinem
suaz quasi ad orōez ⁊ trāsierūt ca
stra ⁊ gyrātes vallē venerūt ad
portā ciuitatis Et dixit iudith alō
ge custodib⁹ murorū. Apite por
tas qm̄ nobiscū ē de⁹ qui fecit vir
tutē in isrl̄. Et factum est cū audis
sent viri vocē eius vocauerūt pres
biteros ciuitatis. Et occurrerunt
ad eam ōnes a minimo vsq̄ ad
maximū: qm̄ sperauerūt eā iā nō
eē venturā. Et accendētes lumina
ria ꝯgirauerūt circa eam vniuer
si. Illa autē ascendēs in eminencō
tem locū iussit fieri silentiū. Cūq̄
ōnes tacuissent dixit iudith Lau
date dn̄m deū nostꝝ q̄ nō deseru
it spantes in se ⁊ in me ācillaz suā
adimpleuit misericordiā suā quā
ꝓmisit domui isrl̄: ⁊ interfecit in
manu mea hostē populi sui ī hac
nocte. Et ꝓferēs de pera caput ho
lofernis oñdit ill̄ dicens. Ecce ca
put holofernis p̄ncipis militie as
sirioꝝ Et ecce canopeū illi⁹ ī q̄ recū
bebat ī ebrietate sua vbi ⁊ ꝑ manū
fēie ꝑcussit illū dn̄s de⁹ nr̄. Viuit
autez ipe dn̄s qm̄ custodiuit me
āgel⁹ eius ⁊ hinc eūtez ⁊ ibi ꝯmo
rantē ⁊ inde huc reuertētē ⁊ nō ꝑ
misit me dn̄s ācillā suā coinq̄nal
s̄ pollucōe pcti reuocauit me vob

sine

gaudentē in victoria sua. ī euasio
ne mea. in liberacōne vrā. Cōfite
amur illi oēs qm̄ bonus qm̄ in se
culū misericordia ei⁹. Vniūsi aūt
adorantes dn̄m dixerūt ad eam.
Bn̄dixit te dn̄s in v̄tute sua qui p
te ad nihiluz redegit inimicos no
stros. Porro ozias pn̄ceps popu
li israhel dixit ad eā Benedicta es
tu filia a dn̄o d̄o excelso pre omni
bus mulieribz sup terrā. Bn̄dict⁹
dn̄s qui creauit celū ⁊ terrā qui te
direxit ī vulnera capitis pn̄cipis
inimicoꝝ nr̄oꝝ. qꝛ hodie nomen
tuum ita magnificauit ut nō rece
dat laus tua de ore hoīm qui me
mores fuerint v̄tutis dn̄i in et̄nū
p quib⁹ nō pepcisti am̄e tue ꝓpt̄
angustias ⁊ tribulacōem geneis
tui. ꝫ subuenisti ruine an̄ cōspectū
dei nostri Et dixit oīs ꝓplus fiat fi
at. Porro achior vocatus venit.
Et dixit ei. De⁹ israhel cui tu testi
moniū dedisti q̄ vlciscat̄ se de ini
micis suis. ipe caput oīm incredu
loꝝ incidit in hac nocte in manu
mea. Et ut ꝓbes qꝛ ita est. Ecce ca
put holofernis qui in ɔtēptu sup
bie sue deū israhel ɔtempsit ⁊ tibi
īteitū minabat̄ dicens. Cū capt⁹
fuerit ꝓplus isrl̄ gladio pfoāri p̄
cipiā latera tua. Vidēs āt achior
caput holofernis angustiat⁹ pre
pauore cecidit in fatiē suā sup ter
rā ⁊ estuauit am̄a ei⁹. Postea ve
ro q̄ resūpto spū recreatus est. p
cidit ad pedes eius ⁊ adorauit eā
et dixit. Benedicta tu a deo tuo in
omni tabernaculo iacob. quoniā
in omni gente q̄ audieit nomen
tuum magnificabitur super te de⁹
israhel. ¶ Ca. xiiij.

Dixit aūt iudith ad oēm po
pulū Audite me frēs. Suspē
dite caput hoc sup muros nr̄os ⁊
erit cum exierit sol. accipiat vnus
quisqꝫ arma sua ⁊ exite cū impetu
nō ut descēdatis deorsū sed q̄si im
petū fatientes. Tūc exploratoēs
necesse erit ut fugiāt ad pn̄cipez
suū excitandū ad pugnaz. Cūqꝫ
duces eoꝝ cōcurrerint ad tab̄na
culū holofernis ⁊ inuenerint eum
truncū ī suo sāguine volutatū de
cidet sup eos timor Cūqꝫ ɔgnoue
ritis fugere eos ite post illos secu
ri. qm̄ dn̄s ɔteret eos sub pedib⁹
vr̄is. Tūc achior videns v̄tutem
quā fecit de⁹ israhel relicto gentili
tatis ritu credidit d̄o et circūcidit
carnez prepucij sui ⁊ apposit⁹ est
ad populū isrl̄ ⁊ oīs successio ge
neris ei⁹ vsqꝫ in hodiernū diem.
Mox aūt ut ortus est dies suspen
der̄t sup muros caput holofernis
Accepitqꝫ vnusq̄sqꝫ vir āma sua
⁊ egressi sūt cū grandi strepitu ⁊
vlulatu. Rd̄ vidētes exploratoēs
ad tab̄naculū cucurrerūt. Porro
hij qui in tab̄naculo erāt venien
tes ⁊ an̄ ingressum cubiculi pstre
pentes excitandi grā inquietudi
nē arte moliebant̄ ut nō ab exci
tantibz ꝫ a sonantib⁹ holofernes
euigilaret. Null⁹ eī audebat cubi
culū v̄tutis assyrioꝝ pulsando ā
intrando apire. Sed cuz venissent
ei⁹ duces ac tribuni et vniūsi ma
iores exēcitus assyrioꝝ dixer̄t cu
bicularijs. Intrate ⁊ excitate illū
qm̄ egressi mures de cauernis suis
ausi sūt ꝓuocare nos ad preliuz.
Tunc ingressus vagao cubiculū
ei⁹ stetit an̄ cortinā ⁊ plausū fecit

manib⁹ suis suspicabat̄ eñ illuz
cū iudith dormire. Sz cū nullum
motū iacentis sensu auriū capet
accessit ꝓximans ad cortinā ⁊ ele
uans eū: vidit cadauer absqꝫ ca
pite holofernis in suo sāguine ta
befactū iacē sup terrā exclamauit
voce mag̃ cū fletu ⁊ scidit vestim̄
ta sua. Et ingressus tab̄naculū iu
dith nō inuenit eaz. Et exiliuit fo
ras ad ꝓpl̄m ⁊ dixit. Vna mulier
hebrea fecit cōfusionē in domo re
gis nabuchodonosor. Ecce eī ho
lofernes iacz in terra ⁊ caput ei⁹
nō est ī illo. Qd dū audissent pn̄
cipes v̄tutis assirioꝝ: scideīt ōnes
vestimēta sua ⁊ intolerabil̄ tīor ⁊
tremor cecidit sup eos ⁊ turbati
sūt animi eoꝝ valde. Et fact⁹ ē da
mor īcōpabil̄ ī medio castroꝝ eo

Vnqꝫ oīs ¶ Ca. xv. cū.
exercit⁹ decollatū holofernē
audissz: fugit mens ⁊ ꝯsilium ab
eis ⁊ solo tremore ⁊ metu agitati
fuge p̄sidiū sumūt: ita ut nullus
loq̄ret̄ cū ꝓxīo suo. ꝫ inclinato ca
pite r̄lictis ōnib⁹ euadere festina
bāt hebreos q̄s armatos sup se
venire audierāt: fugiētes ꝑ vias
cāpoꝝ ⁊ semitas colliū. Vidētes
itaqꝫ filij isrl̄ fugiētes secuti sunt
illos: descēderūtqꝫ clangētes tubis
⁊ vlulātes pt⁹ ipsos. Et qm̄ assi
rij nō adunati in fugā ibant p̄ci
pites: filij autē isrl̄ vno agmīe ꝑ
seqn̄tes debilitabāt oēs q̄s inuei
re potuissent. Misitqꝫ ozias nūci
os ꝑ ōnes ciuitates ⁊ regiōes isrl̄
Oīs itaqꝫ regio ōnisqꝫ vrbs elcāz
iuuentutē armatā misit pt⁹ eos
⁊ ꝑsecuti sūt eos ī ore gladij q̄us
qꝫ ꝑuenirent ad extremitatē fini
um suorū. Reliqui autez q̄ erant ī
bethulia ingressi sūt castra assiri
orū ⁊ predā quā fugientes assirij
reliquerāt abstulerūt ⁊ onustati
sūt valde. Hij vero q̄ victores reu̅
si sūt ad bethuliā ōnia q̄ erant il
loꝝ abstulerūt secū: ita ut nō eēt
numer⁹ in pecorib⁹ in iumentis ⁊
vniu̅sis mobilib⁹ eorū ut a mini
mo vsqꝫ ad magnū ōnes diuites
fierent de p̄dacōnib⁹ eoꝝ. Joachī
autē sūm⁹ pontifex de ihrl̄m veīt
in bethuliā cū vniuers̄ p̄sbiteris
suis ut videret iudith. Que cū exis
set ad illū bn̄dixerūt illam ōnes
vna voce dicentes. Tu gloria ihe
rusalē. tu leticia isrl̄. tu honorificē
tia ꝓpl̄i nostri qꝛ fecisti virilit̄ ⁊ cō
fortatū est cor tuū eo q̄ castitatez
amaueris ⁊ pt⁹ virū tuū alterum
nescieris. ideo ⁊ man⁹ domini con
fortauit te et ideo eris bn̄dicta in
eternuz. Et dixit ōnis ꝓpl̄s fiat fi
at. Per dies autē triginta vix col
lecta sūt spolia assirioꝝ a ꝓpl̄o isrl̄
Porro autē vniuersa que holofer
nis peculiaria fuisse ꝓbata sūt: de
derunt iudith in auro ⁊ argēto ⁊
vestibz ⁊ gemmis ⁊ ōni suppellecti
li ⁊ tradita sūt ōnia illi a ꝓpl̄o. Et
ōnes populi gaudebāt cū mulieri
b⁹ ⁊ virginibz ⁊ iuuenib⁹ in orga
nis ⁊ citharis. ¶ Ca. xvi.

Tunc cantauit cāticum hoc
dn̄o iudith dicēs. Incipite
dn̄m in tympanis cātate dn̄o in
cymbalis. Modulamini illi psal
mū nouū exultate ⁊ inuocate no
mē ei⁹. Dn̄s conterens bella dn̄s
nomen est illi. Qui posuit castra
sua ī medio ꝓpl̄i sui ut eripet nos
de manu ōniū inimicorū nostroꝝ

Venit assur ex montib⁹ ab aq̄lo
ne in multitudīe fortitudinis sue
cui⁹ multitudo obtuāuit torrētes
⁊ equi eoꝝ cooperuerūt valles · Di
xit se incensuꝝ fines meos ⁊ iuue
nes meos occisuꝝ gladio · Infan
tes meos daē in predā ⁊ v̄gines
in captiuitatē · Dn̄s aūt ōnipotēs
nocuit eū ⁊ tradidit eū in man⁹
femine ⁊ ꝯfudit eū Nō em̄ cecidit
potens eoꝝ o iuuenibus · nec filij
tytan ꝑcusserūt euꝫ · Nec excelsi gi
gantes imposuerūt se illi · ꝫ iudith
filia meāri ī spetie fatiei sue dissol
uit euꝫ · Exuit em̄ se vestimenta vi
duitatis et induit se vestimēta le
ticie ī exultacōe filioꝝ isrl̄ · Vnxit
fatiē suaꝫ vngento colligauit cin
cinnos suos mitra ad decipiendū
illū · Sandalia eius rapuerūt ocu
los ei⁹ · pulchritudo ei⁹ captiuaꝫ
fecit amaꝫ ei⁹ · amputauit pugio
ne ceruicē eius · Horruerūt ꝑse cō
stantiā ei⁹ ⁊ medi audatiā eius ·
Tūc vlulauerūt castra assyrioꝝ
qn̄ apparuerūt humiles mei ⁊ are
scentes in siti · Filij puellaꝝ ꝯpun
xerūt eos et sicut pueros fugiētes
occiderunt eos ⁊ ꝑierunt in p̄lio a
fatie dn̄i d̄i mei · ymnū cantemus
dn̄o · ymnū nouū cantem⁹ d̄o no
stro · Adonai dn̄e magn⁹ es tu et
p̄clarus in v̄tute ⁊ quē supare ne
mo pōt · Tibi ꝯuiat oīs creatura
tua · qꝛ dixisti et facta sunt · misisti
spm̄ tuū ⁊ creata sūt ⁊ nō est qui
resistat voci tue · Mōtes a funda
mentis mouebūtur cū aquis · pe
tre sicut ceā liquescēt an̄ fatiē tuā
Qui āt timēt te magni erūt apud
te ꝑ om̄a · Ve genti insurgēti sup
gen⁹ meū · Dn̄s em̄ oīpotens vin
dicabit in eis in die iudicij visita
bit illos · Dabit eī ignē ⁊ vermes
in carnes eoꝝ ut vrant̄ ⁊ sentiāt
vsqꝫ in sempitn̄ū Et factū est post
hec oīs ꝓplus post victoriā venit
ī ihrl̄m adoraē dn̄m ⁊ mox ut pu
rificati sūt obtulerunt om̄es holo
causta et vota et repromissiones
suas · Porro iudith vniūsa vasa
bellica holofernis que dedit illi po
pulus et canopeū qd̄ ipsa sustule
rat posuit ī anathema obliuiōis
Erat aūt ꝓplus iocūd⁹ scd̄m fatiē
sanctoꝝ ⁊ ꝑ tres menses gaudiū
hui⁹ victorie celebr̄tū ē cū iudith
Post dies autē illos vnusquisqꝫ
redijt in sua et iudith mag̃ficata
est in bethulia ⁊ p̄clarior eāt vni
uerse terre israhel · Erat etiā v̄tuti
castitatis adiūcta ita ut nō ꝯgno
sceret viꝝ oīb⁹ dieb⁹ vite sue · ex
quo defūctus ē manasses vir ei⁹
Erat aūt dieb⁹ festis ꝓcedens cū
magna gl̄ia Mānsit autē in domo
viri sui ānos centūqn̄qꝫ ⁊ dimisit
abrā suaꝫ liberā ⁊ defuncta ē ac se
pulta cuꝫ viro suo in bethulia · lu
xitqꝫ illaꝫ oīs popul⁹ dieb⁹ septē
In oī aūt spatio vite ei⁹ non fuit
qui ꝑturbaēt israhel ⁊ post mortē
ei⁹ annis multis · Dies aūt victo
rie hui⁹ festiuitatis ab hebreis in
numero sanctoꝝ dieꝝ accipit̄ et
colit̄ a iudeis ex illo tempore vsqꝫ
in presentem diem ·

¶ Explicit liber Iudith scd̄m
Iheronimum ·
¶ Incipit prologus in li
brum Hester ·

Librū hester varijs trāslatoribꝰ cōstat eē viciatuz quē ego de archiuis hebreorū reuelans verbuz e verbo expressiꝰ transtuli. Quem libꝝ editio vulgata lacinioꝭ hic inde v̄boꝝ sinibꝰ trahit: addens ea que ex tempe dici poterāt ⁊ audiri sicut solitū est scolaribꝰ disciplinis sumpto themate excogitare quibꝰ verbis vti potuit q̄ iniuriam passus ē vel ille qui iniuriam fecit. Vos autē o paula et eustochium qm̄ ⁊ bibliothecas hebreorū studuistis intrare ⁊ interpretū certamina ꝯprobastis: tenētes hester hebraicū librū p singula v̄ba nostrā translacōem aspicite: ut possitis agnoscē me nihil etiā augmentasse addēdo. sed fideli testimoīo simplicit̄ sicut in hebreo habetur. historiā hebraicā latine lingue tradidisse. Nec affectamꝰ laudes hominū nec vitupacōnes expauescimꝰ. deo enī placere curātes: minas hominū penitus nō timemꝰ: qm̄ deꝰ dissipat ossa eorū qui hominibꝰ placere desiderāt ⁊ ꝭm apostolū qui eiusmodi sūt: serui xp̄i esse nō possunt. Rursuz ī libro hester alphabetū ex minio vsqz ad theta lr̄am fecimꝰ diuersꝭ in locis volentes scz septuaginta interp̄tum ordinē p hec insinuaē studioso lectori. Nos eī iux̄ morē hebraicū ordinez ꝓsequi etiaz in septuaginta edicōe maluimꝰ.

¶ Explicit ꝓlogꝰ. Incipit lib̄ hester. ¶ Ca. p̄.

In diebꝰ assuei q̄ regn̄uit ab india vsqz ethiopiā sup cētū uigīti septē ꝓuīcias: qn̄ sedit ī solio r̄gni sui: fusa cītas r̄gni eiꝰ exordiū fuit. Tercō igit̄ āno īperij sui fecerat grāde ꝯuiuiū cūctis p̄ncipibz ⁊ pueis suis fortissimis ꝑsaꝝ ⁊ medoꝝ īditis ⁊ p̄fectis ꝓuīciaꝝ corā se: ut oñderet diuitias gl̄ie r̄gni sui ac magnitudīez. atz iactātiā potētie sue mlto tpe: centū videlicz ⁊ octoginta diebꝰ. Cūqz implerētur dies ꝯuiuij inuitauit oēz ꝓpl̄m qui inuētꝰ est ī fusis a maximo vsqz ad minimū ⁊ iussit septē diebꝰ cōuiuiū p̄parī in vestibulo orti ⁊ nemoris: qd̄ regio cultu ⁊ manu ꝯfitū erat. Et pendebāt ex ōni parte tētoria aerei coloris ⁊ carbasini ac iacinctini: sustētata funibꝰ bissinis atz purpureis q̄ eburneis circulis inserti erant ⁊ colūnis marmoreis fulciebāt̄. Lectuliq̄z aurei ⁊ argētei sup pauimētū smaragdīo ⁊ p̄aio stratū lapide dispositi erāt qd̄ mira varietate pictuā decorabat. Bibebāt āt q̄ inuitati erāt aureis poculis ⁊ alijs atz alijs vasis cibi inferebant̄. Vinūq̄z ut magnificētia regia dignū eāt abūdās ⁊ p̄cipuum ponebat̄: nec erat q̄ nolētes cogēt ad bibēd̄ ꝫ sic rex statueāt p̄ponēs mēsis singl̄os de p̄ncipibꝰ suis ut sumēt vnꝰ q̄sqz qd̄ vellz. Vasthiqz regīa fecit ꝯuiuiū feīarū ī palacō vbi rex assuerꝰ manē ꝯsueueāt. Itaqz die septīo cū rex eēt hilarior ⁊ ptꝰ nimiā pocōez incaluissz mero: precepit maumā ⁊ bazatha ⁊ arbōa ⁊ bagatha ⁊ abgatha ⁊ zaratha ⁊ carchas septez eunuchis q̄ ī ꝯspcū eiꝰ mīstr̄bāt

ut introducerent vasthi reginaꝫ
coram rege. posito super caput eius
dyademate ut ostenderꝫ cunctis populis
et principibꝫ eius pulchritudinem
Erat enim pulchra valde. Que renuit
et ad regis imperium quod per eunu
chos mandauerat venire contempsit.
Vnde iratus rex et nimio furore suc
census. interrogauit sapientes quod
ex more regio semper ei adherebant
et illorum faciebat cuncta consilio. scien
tium leges ac iura maiorum. erant
autem primi et proximi charsena et ze
thar et admatha et tharsis et ma
res et marsena et mamucha septem
duces persarum atque medorum. quod vide
bant faciem regis et primi post eum resi
dere soliti erant cui sententie vasthi
regina subiaceret quod assueri regis
imperium quod per eunuchos manda
uerat facere noluisset. Responditque ma
mucha audiente rege atque principi
bus. Non solum regem lesit regina va
sthi sed omnes populos et principes
qui sunt in cunctis prouincijs regis as
sueri. Egredietur enim sermo regine
ad omnes mulieres ut contemnant vi
ros suos et dicant. Rex assuerus
iussit ut regina vasthi intraret ad
eum et illa noluit atque hoc exemplo
omnes principum coniuges persarum atque
medorum paruipendent imperia mari
torum. Vnde regis iusta est indigna
tio Si tibi placet egrediatur edictum
a facie tua et scribatur iuxta legem
persarum atque medorum quam preteriri il
licitum est ut nequaquam vltra vasthi
ingrediatur ad regem sed regnum il
lius altera que melior est illa accipi
at et hoc in omne quod altissimum est
prouintiarum tuarum diuulgetur imperi
um et cuncte vxores tam maiorum quam mi
norum deferant maritis suis honorem
Placuit consilium eius regi et principi
bus. Fecitque iuxta consilium mamu
cha et misit epistolas ad vniuer
sas prouintias regni sui ut queque
gens audiens et legere poterat diuer
sis linguis et litteris. esse viros prin
cipes ac maiores in domibꝫ suis et
hoc per cunctos populos diuulgari.

His ita gestis postquam ¶ Ca. ij.
regis assueri indignacio de
ferbuerat recordata est vasthi quod
fecisset vel quod passa esset dixerunt que
pueri regis ac ministri eius. Querantur
tur regi puelle virgines ac specio
se et mittantur qui considerent per vniuer
sas prouintias puellas speciosas
et virgines et adducant eas ad ci
uitatem susan et tradant in domum fe
minarum sub manu egei eunuchi quod
est prepositus et custos mulierum regi
arum et accipiant mundum muliebrem
et cetera ad vsus necessaria. Et quod
cunque inter omnes oculos regis pla
cuerit ipsa regnet pro vasthi. Pla
cuit sermo regi et ita ut suggesserant
iussit fieri Erat vir iudeus in susis
ciuitate vocabulo mardocheus filius
iair filij semei. filij cis. de stirpe ie
mini. qui translatus fuerat de ierusa
lem eo tempore quo iechoniam regem iu
da nabuchodonosor rex babilo
nis transtulerat qui fuit nutricius fi
lie fratris sui edisse quod altero nomine
vocabatur hester et vtrumque paren
tem amiserat. pulchra nimis et deco
ra facie Mortuisque patre eius ac ma
tre mardocheus sibi eam adoptauit in
filiam. Cumque percrebuisset regis impe
rium. et iuxta mandatum illius multe pul
chre virgines adducerentur susan
et egeo traderentur eunucho hester

q̄ inter cetēas puellas ei trdita
ē: ut seruaret in nūero feiaꝝ Que
placuit ei ⁊ inueīt grāz ī ꝯspcū il
liꝰ ⁊ p̄cepit eunucho: ut accelerāret
mūd muliebrez ⁊ traderet ei ptes
suas ⁊ septē puellas specōsissiās
de domo regis ⁊ tā ipsā q̄ pedisse
quas eiꝰ ornaret atqz excoleret.
Que noluit indicare ei populū et
p̄riaz suam. Mardocheꝰ em̄ prece
pat ei ut de hac re ōnino reticeret
qui deambulabat q̄tidie añ vesti
bulū domꝰ in qua electe virgines
seruabātur: curā agēs salutis he
ster ⁊ scire volēs q̄d ei accideret.
Cūqz autē venissz tēpꝰ singularū
p ordinē puellaꝝ ut intrarēt ad
regē: expletis ōnibꝰ que ad cultū
muliebrē ptinebant mēsis duo
decimꝰ vtebat: ita dūtaxat ut sex
menses oleo vngerētur mirtino:
⁊ alijs sex quibusdā pigmētis ⁊
aromatibꝰ vterētur. Ingrediētes
qz ad regem: quicq̄d postulassent
ad ornatū ptinens accipiebant:
⁊ ut eis placuerat cōposite: de tri
clinio feminaꝝ ad regis cubiculū
transiebāt. Et q̄ intraueāt vespe
egrediebat mane: atqz inde in se
cūdas edes deducebant q̄ sb ma
nu sasagazi eunuchi erāt q̄ cōcu
binis regis p̄sidebat. nec habebat
potestatē ad regē vltra redeundi
nisi voluissz rex ⁊ eam venire iussis
set ex noīe Euoluto autē tpe p or
dinē: instabat dies quo hester fi
lia abiahel frīs mardochei quā si
bi adoptaueāt in filiā: deberz intr̄
re ad regē. Que nō quesiuit muli
ebrez cultū ꝫ quecūqz voluit egeꝰ
eunuchus custos virginū: hec ei
ad ornatū dedit. Erat eī formosa
valde ⁊ incredibili pulchritudīe
ōniū oculis graciosa ⁊ amabilis
videbatur. Ducta ē itaqz ad cubi
culū regis assueri mense decimo q̄
vocat thebeth. septimo āno regni
eiꝰ ⁊ adamauit eaz rex plꝰ q̄ oēs
mulieres: habuitqz graciā ⁊ mise
ricordiā coraz eo sup ōnes mulie
res: ⁊ posuit dyadema regni in ca
pite eius: fecitqz eam regnare ī lo
co vasthi. Et iussit ꝯuiuiū prepa
ri p magnificū cunctis p̄ncipibus
⁊ seruis suis p cōiunctione ⁊ nup
cijs hester. Et dedit req̄em vniūs
p̄uincijs ac dona largitꝰ est iux̄
magnificentiā p̄ncipalem. Cūqz
secūdo quererentur virgines ⁊ cō
gregarentur: mardocheus mane
bat ad ianuā regis: nec dū p̄dide
rat hester patriā ⁊ populū suum
iux̄ mandatū eius. Quicq̄d enim
ille precipiebat obseruabat he
ster ⁊ ita cūcta faciebat ut eo tpe
solita erat quo eaz paruulaz nu
triebat. Eo igit tēpe quo mardo
cheꝰ ad regis ianuam morabat.
irati sunt bagathā ⁊ thares duo
eunuchi regis qui ianitores erāt
et in primo palacij limine reside
bant voluerūtqz insurgē in regē
⁊ occidere eum. Qd mardocheum
non latuit. Statīqz nūciauit regi
ne hester: ⁊ illa regi ex noīe mar
dochei qui ad se rez detulerat Que
situm est ⁊ inuentū ⁊ appensus ē
vterqz eoꝝ in patibulo. Et iussit
rex ut in libro memoriali scribēt:
ut p vita sua aliq̄d repensaret ei.
Mādatūqz ē historijs: ⁊ ānalibꝰ
traditū coraz rege. ¶ Ca. iij.:

Post hec rex assueriꝰ exaltauit
amā filiū amadathi q̄ erat de

stirpe agag ⁊ posuit soliũ eius su
p omnes pn̄cipes quos habebat
Cunctiq; serui regis q̄ in foribus
palacij v̄sabāt flectebāt genua
⁊ adorabāt aman Sic em̄ precepe
rat eis impator. Sol⁹ mardoche
us nō flectebat genu neq; adora
bat eū. Cui dixerūt pueri regis q̄
ad fores palacij residebāt Cur p̄
ter ceteros nō obseruas mādatū
regis. Cūq; hoc crebrius dicerēt
⁊ ille nollet audire nūtiauerunt
aman sciē cupiētes vtrū pseuera
ret in sētentia. Dixerat em̄ eis se
esse iudeū. Q̄d cum audiss; aman
⁊ expimēto pbasset q̄ mardoche
us non sibi flecteret genu nec se
adoraret. iratus ē valde ⁊ p nihi
lo duxit in vnū mardocheū mittē
man⁹ suas. audierat em̄ q̄ esset
gētis iudee magisq; voluit om̄ez
iudeorū q̄ erāt ī regno assueri per
dere nacōem. Mēse primo cui⁹ vo
cabulū est nisan anno duodecīo
regni assueri. missa ē sors ī vrnaz
q̄ hebraice d̄r phur corā aman. q̄
die ⁊ quo mense gēs iudeoꝝ debe
ret interfici ⁊ exiuit mēsis duode
cim⁹ q̄ vocatur adar. Dixitq; aman
regi assuero. Est popul⁹ p om̄es
prouintias regni tui dispsus et a
se mutuo sepatus. nouis vtēs le
gibz et cerimonijs. insup ⁊ regis
scita cōtēnens ⁊ optime nosti q̄
non expediat regno tuo ut inso
lescat p licētiam. Si tibi placet de
cerne ut peat ⁊ decē milia talento
rū appendā archarijs gaze tue.
Tulit g̊ rex anulū q̄ vtebatur de
manu sua et dedit euz aman filio
amadathi de progenie agag ho
sti iudeoꝝ. dixitq; ad eū. Argētuz
q̄d tu polliceris tuū sit de populo
age q̄d tibi placet Vocati sūt scri
be regis mēse primo nisam tercia
decima die eiusdē mēsis ⁊ scriptū
ē ut iusserat aman ad om̄s satr̄
pas regis ⁊ iudices pvinciarū di
uersarūq; gētiū ut queq; gens le
gere poteāt ⁊ audire. p varietate
linguarū ex noīe regis assueri et
lr̄e sig̃te ipsius anulo misse sūt p
cursores regis ad vniuersas pro
uintias ut occiderēt atq; delerent
om̄s iudeos a puero vsq; ad senē
paruulos ⁊ muliēs vno die hoc
ē terciodecīo mensis duodecimi q̄
vocatur adar et bona eoꝝ diripe
rent. Sūma aūt epistolaꝝ hec fu
it ut oēs pvintie scirēt ⁊ pararēt
se ad p̄dictā diē. Festinabāt cur
sores q̄ missi erāt regis imperiū ex
plere. Statimq; in fusis pependit
edictū regis ⁊ amā celebrāte ꝯui
uiū ⁊ cūctis iudeis q̄ erant in vrbe
flentibus. ¶ Ca. iiij.

Que cū audisset mardoche⁹
scidit vestimēta sua ⁊ indu
tus ē sacco. spargēs cinerez capi
ti ⁊ in platea medie ciuitatis vo
ce magna damabat oñdēs ama
ritudinē animi sui et hoc eiulatu
vsq; ad fores palacij g̃diēs Non
em̄ erat licitū indutū sacco aulaz
regis intraē. In omnib⁹ q̄ꝫ pvin
cijs opidis ac locis ad q̄ crudele
regis dogma puenerat. plāctus
ingens erat apd̄ iudeos ieiuniū.
vlulatus ⁊ fletus sacco et cinere
multis p stratu vtētibz. Ingressi
aūt sūt puelle hester et eunuchi
nūciauerūtq; ei Q̄d audiēs ꝯster
nata ē ⁊ vestē misit ut ablato sac
co īdueret eā. Quā accipe noluit

Accitoq; athach eunucho quez
rex ministruz ei dederat: p̄cepit ut
iret ad mardocheū ⁊ discēt ab eo
cur hoc facēt. Egressusq; athach
iuit ad mardocheū ⁊ inuenit euz
stantē in platea ciuitatis añ osti
um palacij. Qui indicauit ei oīa
que acciderant qūo amā ꝓmisissz
ut in thesauros regis ꝓ iudeoruz
nece inferret argentuz: exēplarq;
edicti qd pēdebat in susis dedit ei
ut regine oñderet ⁊ moneret eam
ut intraret ad regem et dep̄caret
eū ꝓ ꝓplo suo. Regressus athach
nūciauit hester ōnia que mardo
che⁹ dixerat. Que rñdit ei ⁊ iussit
ut dicēt mardocheo. Oēs serui re
gis ⁊ cūcte que sb dicōne ei⁹ sunt
norunt ꝓuincie qd siue vir siue
mulier non vocatus interi⁹ atriū
regis intrauerit. absq; vlla cūcta
cōne statim īterficiatur: nisi forte
rex aureā virgam ad eū tetēderit
ꝓ signo clementie atq; ita possit
viuere. Ego igit̄ qūo ad regē intr̄
re potero que trigīta iā dieb⁹ nō
sum vocata ad eū. Qd cū audissz
mardoche⁹ rursū mandauit he
ster dicēs. Ne putes ꝙ animā tuā
tm̄ liberes qz in domo regis es pre
cūctis iudeis. Si enī nūc silueris
ꝑ aliam occasionē liberabūtur iu
dei ⁊ tu ⁊ dom⁹ p̄ris tui peribitis.
Et quis nouit vtrū idcirco ad r̄g
num veneris: ut in tali tēpe pare
ris. Rursūq; hester hec mardocheo
verba mādauit. Vade ⁊ ꝯgrega
oēs iudeos quos in susis reperis
⁊ orate ꝓ me. Nō comedetis ⁊ nō
bibetis trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ noctibz
⁊ ego cū ancillulis meis similiter
ieiunabo: ⁊ tunc ingrediar ad r̄gē
cōñ legē faciēs nō vocata tradens
q; me morti ⁊ periculo. Iuit itaq;
mardoche⁹ ⁊ fecit ōnia q̄ hester
precepat. ¶ Ca. v.

Die aūt tercō induta ē hester
regalib⁹ vestimentis et ste
tit in atrio dom⁹ regie qd erat īte
rius cōñ basilicā regis. Et ille sede
bat sup soliū suum in cōsistorio
palacij cōñ ostiū domus. Cunq;
vidisset hester reginā stantē pla
cuit oculis ei⁹ ⁊ extēdit ꝯtra eam
virgā auream quā tenebat māu
Que accedēs osculata ē sūmitatez
virge ei⁹: dixitq; ad eaz rex Quid
vis hester regina. Que ē peticio
tua. Etiā si dimidiā partez regni
petieris dabit̄ tibi. At illa rñdit.
Si regi placz obsecro ut veīas ad
me hodie ⁊ aman tecū ad ꝯuiuiū
qd paui. Statīq; rex: vocate inq̄t
cito aman ut hester obediat volū
tati. Venerūt itaq; rex ⁊ amā ad
cōuiuiū qd eis regina pauerat.
Dixitq; ei rex postq̄ vinū biberat
abūdāter. Quid petis ut det̄ tibi
⁊ ꝓ q̄ re postulas. Etiā si dimidi
am ptē regni mei petieris īpetrab.
Cui rñdit hester. Peticio mea et
preces sūt iste. Si inueni in ꝯspcū
regis gr̄tiaz ⁊ si regi placet ut det
mihi qd postulo ⁊ meaz impleat
peticōnem: veniat rex ⁊ aman ad
cōuiuiū qd paui eis ⁊ cras aperi
am regi voluntatē meā. Egressus
est itaq; illo die amā letus ⁊ ala
cer. Cūq; vidisset mardocheuz se
dentē āte fores palacij ⁊ nō soluz
nō assurrexisse sibi ꝫ nec motū q̄
dē de loco sessiōis sue indigtus ē
valde ⁊ dissimulata ira reūsus in
domū suā ꝯuōuit ad se aīcos suos

ꝛ zares vxorē suaꝫ ꝛ exposuit illis
magnitudinē diuitiarū suarū fili
orūq; turbā ꝛ quāta eū gloria su
p omēs pn̄cipes ꝛ seruos suos rex
eleuassꝫ Et post hec ait. Reginaq̄
hester nullū aliū vocauit ad ꝯui
uiū cum rege p̄ter me apd̄ quam
etiā cras cū rege pransurus sū. Et
cū hec oīa habeā nihil me habere
puto q̄diu videro mardocheum
iudeū sedētē añ foēs regias. Rn̄de
rūtq; ei zares vxor eiꝰ ꝛ ceteri ami
ci. Jube parari excelsā trabē habē
tē altitudinis qn̄quaginta cubi
tos ꝛ dic mane regi ut appendat̄
sup eam mardocheꝰ ꝛ sic ibis cū re
ge letus ad ꝯuiuiū. Placuit ei cō
siliū ꝛ iussit excelsā prepari crucē

Noctē illā duxit rex ¶ Ca. vi.
insomnez iussitq; sibi affer
ri historias ꝛ annales p̄oꝝ tēpo
rū Que cū illo presēte legerētur vē
tum ē ad illū locuꝫ vbi scriptum
erat qūo nūtiassꝫ mardocheus in
sidias bagathā et thares eunu
choꝝ regē assueꝝ ingulare cupiē
tiū. Qd̄ cū audissꝫ rex ait. Quid p
hac fide honoris ac premij mardo
cheus cōsecutus ē. Dixerūt ei ser
ui illiꝰ ac ministri. Nihil omnino
mercedis accepit. Statīq; rex. q̄s
est inq̄t in atrio. Aman q̄ppe ite
rius atriū domꝰ regie intrauerat
ut suggererꝫ regi ꝛ iuberet mardo
cheū affigi patibulo qd̄ ei fuerat
prepatū Rn̄derēt pueri. Amā stat
in atrio. Dixitq; rex. Ingrediat̄.
Cūq; essꝫ ingressus ait illi. Quid
debet fieri viro quē rex honoraē de
siderat. Cogitās aūt in corde suo
aman ꝛ reputās q̄ nullū aliū rex
nisi se vellet honorare. rn̄dit. Hō
quē rex honoraē cupit debꝫ indui
vestibꝫ regijs ꝛ imponi sup equū
q̄ de sella regis ē ꝛ accipe regium
dyadema sup caput suū ꝛ p̄mꝰ de
regijs pn̄cipibꝫ ac tyrānis tene
at equū eius ꝛ p plateā ciuitatis
incedēs clamet ꝛ dicat Sic honorā
bitur quēcunq; rex voluerit hono
rare. Dixitq; ei rex Festīa ꝛ sūpta
stola ꝛ equo fac ut locutꝰ es mar
docheo iudeo q̄ sedet añ foēs pala
cij Caue ne q̄cq̄ de hijs que locu
tus es pretermittas. Tulit itaq;
aman stolam ꝛ equū indutumq;
mardocheū in platea ciuitatis et ī
positū equo precedebat atq; cla
mabat. Hoc honore cōdignꝰ est
quēcunq; rex voluerit honorare.
Reuersusq; ē mardocheꝰ ad ianu
am palacij ꝛ aman festinauit ire
in domū suā lugēs ꝛ opto capite
narrauitq; zares vxori sue ꝛ ami
cis oīa q̄ euenissent sibi Cui rn̄de
runt sapiētes quos habebat ī cō
silio ꝛ vxor eius. Si de semine iude
oꝝ est mardocheus añ quē cade
re cepisti. nō ei poteris resistere ꝫ
cades in ꝯspectu eius Adhuc illis
loquentibꝰ venerunt eunuchi re
gis ꝛ cito eū ad ꝯuiuiū qd̄ regina
parauerat pergere cōpulerūt.

Intrauit itaq; rex ¶ Ca. vij.
ꝛ amā ut biberēt cū regina. Dixit
q; ei rex etiā secūda die postq̄ vi
no incaluerat. Que ē peticio tua
hester ut detur tibi ꝛ q̄d vis fiei.
Etiā si dimidiā ptē regni mei peci
eris impetrab̄. Ad quē illa rn̄dit
Si inueni g̃tiā in oculis tuis o rex
ꝛ si tibi placꝫ dona mihi aīaꝫ me
am p qua rogo ꝛ populū meum
p quo obsecro Traditi em̄ sumꝰ

ego ⁊ popul⁹ me⁹ ut ꝯteramur in
gulemur ⁊ peam⁹. Atq; vtinam
in seruos ⁊ famulas vēderemur es
set tolerabile malū ⁊ gemens ta
cerez. nūc autez hostis noster ē cu
ius crudelitas redundat in regez
Rn̄densq; rex assuer⁹ ait. Quis ē
iste ⁊ cui⁹ potentie ut hec audeat
facere. Dixitq; hester. Hostis et
inimic⁹ noster pessim⁹ iste ē amā
Quod ille audiēs ilico obstupu
it vultū regis ⁊ regine ferre nō su
stinēs. Rex autē surrexit iratus ⁊
de loco ꝯuiuij intrauit in ortū ar
borib⁹ ꝯsitū. Amāq̄ surrexit ut ro
garet hester reginā ꝑ am̄a sua. in
tellexit em̄ a r̄ge patū sibi malū.
Qui cū reuersus essz de orto nemo
rib⁹ consito ⁊ intrassz ꝯuiuij locū
reperit aman sup lectuz corruisse ī
quo iacebat hester ⁊ ait. Etiā regi
nam vult opprimē me pn̄te in do
mo mea. Necdū verbū de ore r̄gis
exierat statim operuerūt faciē ei⁹
Dixitq; arbona vn⁹ de eunuchis
q̄ stabant in ministerio regis. En
lignum q8 pauerat mardocheo q̄
locutus est ꝑ rege: stat in domo
aman habens altitudinis quinq̄
ginta cubitos. Cui dixit rex. Appē
dite eum ī eo. Suspensus est itaq;
aman in patibulo q8 pauerat
mardocheo ⁊ regis ira requieuit.

Die illo dedit rex ¶ Ca. viij.
assuer⁹ hester regine domū
aman aduersarij iudeoꝝ ⁊ mardo
che⁹ ingressus est an̄ faciē regis.
Confessa est em̄ hester ꝙ eēt pa
tru⁹ suus. Tulitq; rex anulū quē
ab aman recipi iusserat ⁊ tr̄didit
mardocheo. Hester autē ꝯstituit
mardocheū sup domū suaz. Nec

hijs ꝯtēta ꝓcidit ad pedes regis:
fleuitq; ⁊ locuta ad eū orauit ut
maliciā aman agagite ⁊ machīa
cōes ei⁹ pessimas quas excogita
uerat cōn̄ iudeos: iubēt irritas fi
eri. At ille ex more sceptrū aureuz
pretēdit mānu quo signū demētie
mōstrabat̄. Illaq; ꝯsurgēs stetit
an̄ eū ⁊ ait. Si placz regi ⁊ si inue
ni grām in oculꝰ eius ⁊ deprecacō
mea nō ei videt̄ eē cōtraria: obse
cro ut nouis epl̄is veteres aman
lr̄e insidiatoris ⁊ hostis iudeoruz
quib⁹ eos in cūctis regis ꝓuīcijs
pire p̄cepat corrigātur. Quo enim
potero sustinē necē ⁊ interfectōez
ꝓpl̄i mei. Rn̄ditq; rex assuer⁹ he
ster regīe ⁊ mardocheo iudeo. Do
mū aman ꝯcessi hester ⁊ ipsū iussi
affigi cruci. q̄ ausus ē manū mit
tere in iudeos. Scribite ergo iude
is sicut vobis placz ex regis noīe
signātes litteās anulo meo. Hec
enim ꝯsuetudo eāt ut epistolis q̄
ex regis nomine mittebantur et
illi⁹ anulo signate erant: nemo
auderet cōtradicē. Accitisq; scrib̄
⁊ librarijs regis. erat autē tēpus
tercij mensis q̄ appellat̄ siban: vi
cesima ⁊ tercia die illi⁹: scripte sūt
epl̄e ut mardoche⁹ volueāt ad iu
deos ⁊ ad principes ꝓcuratoresq;
⁊ iudices qui centūuigintiseptez
ꝓuincijs ab india vsq; ethiopi
am p̄sidebant: ꝓuincie atq; ꝓuī
cie. populo ⁊ populo. iux̄ liguas
⁊ litteras suas ⁊ iudeis: ꝓut lege
re poterant et audire. Ipseq; epi
stole que ex regis nomine mitte
bantur anulo illius obsignate
sunt et misse per veredarios: qui
per ōnes prouīcias discurrentes

veteres ſras nouis nũcijs preue
mirent· Quibꝫ impauit rex ut ꝺue
mirent iudeos per ſingulas ciuita
tes ⁊ in vnũ ꝓciperẽt ꝯgregari ut
ſtarent ꝓ aĩab⁹ ſuis ⁊ oĩs imimi
cos ſuos cũ ꝺingibus ac liberis
⁊ vxorib⁹ omnibꝫ interficerẽt atꝫ
delerẽt· Et cõſtituta ẽ ꝓ omẽs ꝓui
tias vna vlcõis dies· ideſt xcia
decia die mẽſis duodecimi adar·
Sũmaꝫ epłe fuit ut in oĩb⁹ ter
ris ac ꝓuĩs q̃ regis aſſueri ſbiace
bãt impio notũ fieret patos eẽ
iudeos ad capiendã vindictaꝫ de
hoſtib⁹ ſuis· Egreſſiꝫ fũt veteda
rij celeres nũcios pferentes ⁊ edi
ctũ regis pepẽdit in ſuſis Mardo
cheꝰ ãt de palacõ ⁊ de ꝺſpectu regis
egrediẽs fulgebat veſtib⁹ regijs
iacũdimis videlicet ⁊ aerimis coro
nã aureã portãs capite ⁊ amictus
ſerico pallio atꝫ purpureo· Oiſ
ꝫ ciuitas exultauit atꝫ letata ẽ·
Judeis aũt noua lux oĩi viſa eſt
gaudiũ· honor ⁊ tripudiũ Apud
omẽs populos vrbes atꝫ ꝓuin
cias quocũꝫ regis ꝓcepta veniẽ
bãt mira exultacõ epule atꝫ ꝺui
uia· festus ꝺies in mẽſe tũ ut pluẽs
alteri⁹ gẽtis ⁊ ſecte· eoꝝ religiom
⁊ cerimonijs iũgerent· Grandis
em cũctos iudaici nois terror in
uaſerat· ¶ Ca·ix·

Igitur duodecimi mẽſ quẽ adar
vocati antee iã dixim⁹ tercia decia
die quãdo cunctis iudeis imẽſectio
parabat· ⁊ hoſtes eoꝝ imhiabãt
sãguini· versa vice iudei ſupiores
ẽ ꝓperũt ⁊ ſe de aduerſarijs vin
dicare· Cõgregatiꝫ ſunt ꝓ ſingu
las ciuitates ⁊ opida ⁊ loca ut ex
tẽderent manũ cõtra imimicos et
ꝓſecutores ſuos· Nulluſꝫ ausus
eſt reſiſtere eo ꝙ omẽs populos
magnitudinis eoꝝ formiꝺo pene
traret Nã ⁊ ꝓuintiarũ iudices du
ces et ꝓcuratores oĩſꝫ ꝺignitas
q̃ ſingulis locis et operib⁹ preẽat
extollebãt iudeos timore mardo
chei quẽ principez eſſe palacij et
plurimũ poſſe ꝺgnouerãt Fama
q̃ nomis ei⁹ creſcebat quotiꝺie
⁊ p cũctoruz ora volitabat· Itaqꝫ
percuſſerunt iudei imimicos ſuos
plaga magna ⁊ occiderũt eos· red
dẽtes eis qꝺ ſibi parauerãt face
re intñtũ ut etiã in ſuſis qñgẽtos
viros interficerent extra decẽ fili
os aman agatice hoſtis iudeorũ
Quorũ iſta fũt noĩa pharſanda
than ⁊ ꝺelphon ⁊ eſphata ⁊ pho
rata ⁊ adalia ⁊ ariꝺatha ⁊ epher
meſcha ariſai et ariꝺai et vaiſa
tha· Quos aũ occiꝺiſſent ꝓdas
de ſbſtãcijs eoꝝ agere noluerũt·
Statimqꝫ numer⁹ eorum q̃ occiſi
erãt in ſuſis ad regẽ relat⁹ ẽ· Qui
dixit regime· In vrbe ſuſis interfe
cerũt iudei qñgentos viros et ali
os decẽ filios aman· Quãtam pu
tas eos exercere cẽꝺem in vniuerſis
ꝓuincijs· ℞ Quiꝺ vltra poſtulas ⁊
q̃ꝺ vis ut fieri iubeam· ℞ Cui illa
rñdit· Si regi placet ꝺet potestas
iudeis ut ſicut fecerũt hoꝺie in ſu
ſis ſic et cras faciãt et decem filij
amã i patibul' ſuſpendãtur· Pre
cepit rex ut ita fieret· Statimqꝫ in
ſui⁹ pepẽdit edictũ ⁊ decẽ filij amã
ſuſpenſi fũt· Congregatis iudeis
quarta ꝺecia die mẽſis adar· ime
ſecti fũt in ſuſis trecẽti viri· nec eo
rũ ab ill' direpta ſubſtantia ẽ ſed
⁊ p oẽs ꝓuincias· q̃ ditiom regis

subiacebant ꝑ aniab⁹ suis stete
rūt iudei: interfectis hostib⁹ ac per
secutorib⁹ suis: intñtum ut septu
agintaquinq; milia occisorū im
plerent̄ ⁊ nullus de sb̄stancijs eo
rū quicq̄ cōtingeret. Dies autem
tertiusdecim⁹ mensis adar vnus
apud ōnes interfectōis fuit: ⁊ qr̄
tadecima die cedere desierūt. Quez
cōstituerūt esse sollemnē: ut ī eo
oī tpe deinceps vacarent epulis
gaudio atq; ꝯuiuijs. At hij qui
in vrbe fusis cedez exercuerant ter
ciodecimo ⁊ quartodecīo die eius
dem mensis in cede versati sunt. de
cīo qn̄to aūt die ꝑcutē desierūt. Et
idcirco eūdem diē constituerunt
sollemnē epularū atz leticie. Hij
vero iudei qui in oppidis non mu
ratis ac villis morabātur: quar
tūdecimū diem mensis adar con
uiniorꝫ ⁊ gaudij decreuerunt: ita
ut exultēt in eo ⁊ mittant sibi mu
tuo partes epularum ⁊ ciborum.
Scripsit itaq; mardoche⁹ ōnia hec
⁊ litteris cōprehēsa misit ad iude
os qui in ōnib⁹ regis prouincijs
morabātur: tam in vicino positis
q̄ ꝓcul ut quartādecimaz ⁊ quin
tādecimā diem mensis adar ꝑ fe
stis susciperent. ⁊ reuertēte semp
anno sollēni honore celebrarent
qꝛ in ipsis dieb⁹ se vlti sunt iudei
de inimicis suis. ⁊ luct⁹ atq; tristi
cia in hilaritatē gaudiūq; conuersi
sunt: essentq; dies isti epularꝫ at
q; leticie ⁊ mitterent sibi inuicem
ciborꝫ partes ⁊ paupib⁹ munuscu
la largirentur. Susceperūtq; iudi
in sollēnē ritum cūcta q̄ eo tempe
facere ceperant ⁊ q̄ mardoche⁹ lit
teris facienda mādauerat. Amā
eni filius āmadati stirpis agag
hostis ⁊ adūsari⁹ iudeorū cogita
uit cōn̄ eos malū: ut occidēt illos
atq; deleret: et misit phur qd̄ nr̄a
lingua v̄titur in sortez ⁊ postea in
gressa ē hester ad regē: obsecrās
ut conat⁹ ei⁹ litteris regis irriti fi
erēt ⁊ malū qd̄ cōn̄ iudeos cogita
uerat reuerteret̄ ī caput ei⁹. Deni
q; ⁊ ipsū ⁊ filios ei⁹ affixerūt cruci
atq; ex illo tpe dies isti appellati
sūt phurim ⁊ sortiū: eo q̄ phur ⁊
sors in vrnā missa fuerit. Et cūcta
q̄ gesta sunt epl̄e id ē libri huius
volumīe ꝯtinētur: q̄q; sustinuerīt
⁊ q̄ deinceps immutata sint: susce
perūt iudei sup se ⁊ semen suū ⁊ su
p cūctos q̄ religioni eorꝫ voluerīt
copulari: ut nulli liceat duos hos
dies absq; sollēnitate trāsigē q̄s
scriptura testat̄ ⁊ cetera expetunt
tpa āmis sibi iugit̄ succedētibz. Isti
sunt dies q̄s nulla vnq̄ delebit
oblinio ⁊ ꝑ singulas gn̄acōes cū
cte in toto orbe ꝓuīcie celebrabūt
nec est vlla cītas in q̄ dies phurī
id ē sorciū nō obseruētur a iudeis
⁊ ab eorū ꝓgenie q̄ hijs cerimo
nijs obligata ē. Scripserūtq; he
ster regīa filia abiahil ⁊ mardo
che⁹ iude⁹ ec̄ secūdā epl̄az: ut ōni
studio dies ista sollēnis sāxiretur
in posterꝫ. Et miserīt ad oēs iudeos
q̄ in centūuigītiseptē ꝓuīcijs r̄gis
assueri v̄sabant̄: ut hērent pacez
⁊ susciperēt veritatē: obseruantes
dies sortiū ⁊ suo tpe cū gaudio ce
lebrarēt: sicut ꝯstituerat mardo
che⁹ ⁊ hester. Et illi obseruāda su
scepert̄ a se ⁊ a semīe suo ieiuīa atz
clamores ⁊ sortiū dies ⁊ oīa q̄ libri
h⁹ q̄ vocat̄ hester histoia ꝯtinēt̄

Rex vero assuerus. Ca. x
Omem terram et cunctas maris in
sulas fecit tributarias cuius forti
tudo et imperium et dignitas atque sub
limitas que exaltauit mardocheum
scripta sunt in libris medorum atque
persarum et quomodo mardocheus iudaici
generis secundus a rege assuero fue
rit et magnus apud iudeos et accep
tabilis plebi fratrum suorum querens
bona populo suo et loquens ea que
ad pacem seminis sui pertinerent.
Que habentur in hebreo plena fide
expressi hec autem que sequuntur scripta
reperi in edicione vulgata que grecorum
lingua et litteris continentur et interim
pro fine libri hoc capitulum ferebatur
quod iuxta consuetudinem nostram
obelo idest veru prenotauimus.
Dixitque mardocheus A deo facta sunt
ista. Recordatus sum somnii quod vide
ram hec eadem significantis. nec eorum
quicquam irritum fuit. Paruus fons qui
creuit in fluuium et in lucem solemque con
uersus est et in aquas plurimas re
dundauit. hester est quam rex accepit
vxorem et voluit esse reginam. Duo autem
dracones ego sum et aman. Gentes
que conuenerant hii sunt qui conati sunt
delere nomen iudeorum. Gens autem
mea israhel est que clamauit ad dominum
et saluum fecit dominus populum suum. libera
uitque nos ab omnibus malis et fecit
signa magna atque portenta inter gen
tes et duas sortes esse precepit. vnam
populi dei et alteram cunctarum gentium
Venitque vtraque sors in statutum ex
illo iam diem tempore coram deo vniuer
sis gentibus et recordatus est dominus po
puli sui ac misertus hereditatis sue
Et obseruabuntur dies isti in men
se adar quartadecima et quintadeci
ma die eiusdem mensis. cum omni stu
dio et gaudio in vnum cetum populi con
gregati in cunctas deinceps gen
ciones populi israel. Ca. xi.
Anno quarto regnantibus ptho
lomeo et deopatra. attulerunt
dositheus qui se sacerdotem et leuitici
generis ferebat et ptholomeus filius
eius hanc epistolam phurim quam
dixerunt interpretatum esse lisimachum
ptholomei filium in ihrlm Hocque
principium erat in edicione vulgata
quod nec in hebreo nec apud vllum
fertur interpretum. Anno secundo re
gnante artarxerse maximo. prima
die mensis nisan vidit somnium. mar
docheus filius iairi filii semei. filii cis
de tribu beniamin. homo iudeus qui
habitabat in vrbe sus vir magnus
et inter primos aule regie. Erat autem
de eo numero captiuorum quos tran
stulerat nabuchodonosor rex ba
bilonis de iherusalem cum ieconia re
ge iuda et hoc eius somnium fuit Ap
paruerunt voces et tumultus. toni
trua et terre motus et conturbacio
super terram et ecce duo dracones ma
gni paratique contra se in prelium ad
quorum clamorem cuncte concitate sunt
nationes. ut pugnarent contra gentem
iustorum. Fuitque dies illa tenebrarum
et discriminis tribulacionis et an
gustie et ingens formido super terram
Conturbataque est gens iustorum time
tium mala sua et preparata ad mor
tem Clamauerunt que ad deum et illis vo
ciferantibus fons paruus creuit in
fluuium maximum et in aquas pluri
mas redundauit. Lux et sol ortus est
et humiles exaltati sunt et deuorauerunt
inditos. Quod cum vidisset
mardocheus et surrexisset de stratu

cogitabat q̄d deꝰ facere vellet et
fixum hēbat in aīo scire cupiens
q̄d significaret sōniū. ¶ Ca. xij.:
Morabat̄ autē eo tpe in aula
regis cū bagatha et thara
eunuchis regis q̄ iamitores erant
palacij. Cūq; intellexissz cogitaci
ones eoꝝ ⁊ curas diligētiꝰ ꝑuidis
set: didicit ꝙ conarent̄ in regē ar
tarxersen manꝰ mittē ⁊ nūciauit
sup eo regi. Qui de vtroq; habita
q̄stione confessos iussit duci ad
mortē. Rex āt qd̄ gestū erat scrip
sit in cōmentarijs. Sz ⁊ mardoche
us rei memoriā litteris tradidit.
Precepitq; ei rex ut in aula pala
cij moraret̄ datis ei ꝑ delacōe mu
neribꝰ. Amā vero filiꝰ amadathi
bugeꝰ eāt gloriosissimꝰ corā rege
⁊ voluit nocere mardocheo ⁊ ꝓplo
eiꝰ ꝑ duobꝰ eunuchis regis q̄ fu
erāt interfecti. Hucusq; ꝓhemiū.
Que sequuntur in eo loco posita
erāt vbi scriptū est in volumīe: et
diripuerunt bona vel sb̄stantias
eoꝝ. Que in sola vulgata edicōe
repimꝰ. Epl'e āt hoc exēplar fuit.
Rex maximꝰ artar ¶ Ca. xiij.:
xerses ab india vsq; ethio
piaz centūuigintiseptē ꝓuinciaꝝ
p̄ncipibꝰ ⁊ ducibꝰ q̄ eiꝰ īperio sub
iecti sunt: salutē. Cū plurimis gēti
bꝰ īperarez ⁊ vniuersū orbem mee
dicōni subiugassem: volui neq̄q̄
abuti potētie magnitudīe. ꝫ dem̄
tia ⁊ lenitate gubernare subiectos
ut absq; vllo terrore vitā silētio
transigētes: optata cūctis morta
libꝰ pace fruerētur. Querēte autē
me a cōsiliarijs meis qūo posset
hoc impleri: vnꝰ q̄ sapientia ⁊ fide
ceteros p̄cellebat ⁊ erat ptꝰ r̄gē

secūdꝰ aman nomine: indicauit
mihi in toto orbe terrarū populū
esse dispersū q̄ nouis vtētur legi
bus ⁊ contr̄ ōnium gentiū cōsue
tudinez faciens. regū iussa ꝯtem
neret ⁊ vniuersarū cōcordiaz na
cionuz sua dissensione violaret.
Quod cū didicissemꝰ vidētes vnā
gentem rebellez aduersus ōne ho
minū genꝰ ꝑuersis vti legibꝰ: no
strisq; iussionibꝰ contraire et tur
bare sb̄iectarū nob̄ prouinciaruz
pacem atq; concordiā: iussimꝰ ut
quoscūq; aman qui ōnibꝰ ꝓuin
cijs prepositus ē ⁊ secundꝰ a rege
⁊ quē patris loco colimꝰ monstr̄
uerit cū coniugibꝰ ac liberis dele
antur ab inimicis suis nullꝰq; eo
ruz misereatur. quartadecima die
duodecimi mensis adar āni p̄sē
tis: ut nepharij hōines vno die
ad inferos descēdentes: reddant ī
pio nostro pacē quā turbauerāt
Hucusq; exemplar epistole Que
sequūtur ptꝰ eum locuz scripta re
peri vbi legitur: pergēsq; mardo
cheꝰ fecit ōnia que ei mādaueāt
hester. nec tamē habētur in hebra
ico ⁊ apud nullū penitus ferūtur
interpretū. Mardocheꝰ autē depre
catꝰ est dn̄m: memor omniū ope
rū eiꝰ ⁊ dixit. Dn̄e domine rex ōni
potens. in dicōne enim tua cūcta
sunt posita ⁊ non ē qui possit tue
resistere voluntati si decreueris sal
uare israhel. Tu fecisti celuz et ter
ram ⁊ quicquid celi ambitu cōtīe
tur. dominꝰ ōnium es nec est qui
resistat maiestati tue. Cuncta no
sti ⁊ scis quia non pro superbia ⁊
ꝯtumelia ⁊ aliqua glorie cupidi
tate feceri hoc ut nō adorarē amā

supbissimū. libenter enī ꝓ salute
israhel etiā vestigia pedū ei⁹ deos
culari patus essem ꝫ timui ne ho
norē dei mei trāsferrez ad hōiem
⁊ ne quenq̄ adorarē excepto deo
meo. Et nūc dñe rex deus abrahā
miserē ꝓpli tui qꝛ volūt nos inimi
ci nostri ꝑdere ⁊ hereditatē tuā de
lere Ne despitias ꝑtē tuam quā re
demisti tibi de egipto. Exaudi dep̄
cacōez meā ⁊ ꝓpici⁹ esto sorti ⁊ fu
niculo tuo ⁊ ꝯuerte luctū nostrū
in gaudiū. ut viuētes laudemus
nomē tuū dñe ⁊ ne claudas ora
canētiuz te. Oīsq̄ israhel pari mē
te ⁊ obsecracōe clamauit ad do
minū eo ꝙ eis certa mors impen
deret.

¶ Capitulū. xiiij.

Hesterq̄ regina ꝯfugit ad do
minū pauēs periculū qd̄ im
minebat. Cūq̄ deposuisset vestes
regias. fletib⁹ ⁊ luctu apta īdum̄
ta suscepit ⁊ ꝓ vngētis varijs ci
nere ⁊ stercore impleuit caput ⁊
corp⁹ suū huīliauit ieiunijs oīa
q̄ loca in quibz añ letari cōsueue
rat criniū laceracōne ꝯpleuit. Et
dep̄cabat̄ dñm deū isrl̄ dicēs. Do
mine mi q̄ rex noster es sol⁹ adiu
ua me solitariā ⁊ cui⁹ p̄ter te nul
lus auxiliator ē alius. Periculuz
meū in manib⁹ meis ē. Audiui a
p̄re meo ꝙ tu dñe tulisses israhel
de cūctis gentib⁹ ⁊ p̄res nostros
ex oībus retro maioribz suis. ut
possideres hereditatē sēpiternam
fecistiq̄ eis sicut locut⁹ es. Pecca
uim⁹ in ꝯspectu tuo ⁊ idcirco trādi
disti nos ī man⁹ inimicoꝝ nr̄orū
Coluim⁹ enī deos eoꝝ Justus es
dñe Et nūc nō eis sufficit ꝙ duris
sima nos opprimūt seruitute sed
robur manuū suaꝝ ydoloꝝ potē
cie deputātes volūt tua mutare ꝓ
missa ⁊ delē hereditatē tuā ⁊ clau
dere ora laudāciū te atq̄ extīgue
re gloriā tēpli ⁊ altaris tui ut ape
riāt ora gentium ⁊ laudēt ydolo
rū fortitudinē ⁊ predicēt carnalē
regē in sēpiternū. Ne tradas dñe
sceptrū tuū hijs q̄ nō sūt. ne ride
ant ad ruinā nostrā ꝫ ꝯuerte ꝯsi
liū eorū sup eos ⁊ eū qui ī nos ce
pit seuire disperde. Memēto dñe
⁊ ostēde te nob̄ in tēpoē tribula
cionis nr̄e ⁊ da mihi fidutiā dñe
rex deorū ⁊ vniuerse potestatis tri
bue sermonē ꝯpositū in ore meo
in ꝯspectu leonis ⁊ trāsfer cor illi⁹
in odiū hostis nostri ut ⁊ ip̄e pere
at ⁊ ceteri qui ei ꝯsētiūt Nos aūt
libera in manu tua ⁊ adiuua me
nullū aliū auxiliū habentē nisi te
dñe. q̄ habes oīm sciētiaz ⁊ nosti
qꝛ oderim gloriā iniquorū ⁊ dete
ster cubile incircūcisoꝝ ⁊ oīs alie
nigene Tu scis necessitatē meam
~~meā~~ ꝙ abhominer signū supbie
⁊ glorie mee qd̄ ē sup caput meū
in diebus ostētacionis mee ⁊ de
tester illud q̄si pānuz mēstruate
⁊ nō portē in dieb⁹ silencij mei et
ꝙ nō comederim ī mēsa amā nec
mihi placuerit ꝯuiuiū regis ⁊ nō
biberiz vinū libaminū ⁊ nunq̄ le
tata sit ācilla tua exq̄ huc trāsla
ta sū vsq̄ in presentē diē nisi in te
dñe deus abrahā. Deus fortis su
per omēs exaudi vocē eorū q̄ nul
lam aliā spem habēt ⁊ libera nos
de manu iniquoꝝ et erue me a ti
more meo. Hecq̄ audita repei in
edicōe vulgata.

¶ Ca. xv.

Et mādauit ei haut dubiuz

quin hester mardocheꝰ ut ingrede
retur ad regem ut rogaret ꝓ ꝓplo
suo ⁊ ꝓ pria sua. Memorare inqt
dieꝝ humilitatis tue quo nutri
ta sis in manu mea. qꝛ aman secū
dꝰ a rege locutus ē cōn nos i mor
tem ⁊ tu inuoca dominū ⁊ loquē
regi ꝓ nobis ⁊ libera nos de mor
te. Necnō ⁊ ista que subdita sunt
die autē tercō deposuit vestimēta
ornatus sui ⁊ circūdata est gloria
sua. Cūqꝫ regio vulgeret habitu
⁊ inuocassꝫ ōniuꝫ rectorē et salua
torē deum assumpsit duas famu
las ⁊ sup vnā qui dē innitebat q̄
si pre delicijs ⁊ nimia teneritudīe
corpus suū ferre nō sustinēs. alte
ra autē famularū sequebat domi
naꝫ defluentia in humū indumē
ta sustentās. Ipa autē roseo colo
re vultū ꝑfusa ⁊ gratis ac nitenti
bꝰ oculis tristem celabat aīm et
nimio timore cōtractū. Ingressa
igit cuncta per ordinē ostia stetit
cōn regem vbi ille residebat super
soliū regni sui: indutus vestibꝰ re
gijs auroqꝫ fulgēs ⁊ precōsis la
pidibꝰ eratqꝫ terribilis aspcū. Cū
qꝫ eleuassꝫ faciez et ardētibꝰ oculꝰ
furorē pectoris indicasset regina
corruit ⁊ in pallorē colore mutato
lassum sup ancillulā ꝛdinauit ca
put. Conuertitqꝫ deꝰ spm̄ regis i mā
suetudinē ⁊ festinꝰ ac metuēs exi
luit de solio ⁊ sustentās eā vlnis
suis donec rediret ad se hijs vbis
blādiebat. Quid habes hester.
Ego sū fr̄ tuꝰ noli metuē. Nō mo
rieris Nō ei ꝓ te sed ꝓ omnibꝰ hec
lex ꝯstituta est. Accede igit ⁊ tāge
sceptrū. Cūqꝫ illa reticēt tulit au
reā virgā ⁊ posuit sup collū eiꝰ et
osculatꝰ est eaꝫ ⁊ ait. Cur mihi n̄
loqueris. Que rn̄dit. Vidi te do
mine q̄si angelū dei ⁊ cōturbatuꝫ
est cor meū pre timore glorie tue.
Valde enī mirabilis es domīe et
facies tua plena ē graciaꝝ. Cūqꝫ
loq̄retur rursus corruit ⁊ pene ex
animata ē. Rex autē turbabat et
ōnes ministri eiꝰ cōsolabant eū.
Exemplar epl'e regis artarxersis
quā ꝓ iudeis ad totas regni sui ꝓ
uincias misit qd ⁊ ipsū in hebrai
co volumīe nō hētur. ¶ Ca. xvi.

Rex magnꝰ artarxersis ab in
dia vsqꝫ ethiopiaꝫ centūui
gintiseptē ꝓuīciaꝝ ducibꝰ ac pn̄
cipibꝰ qui nostre iussiōi obediūt
salutē dicit. Multi bonitate princi
pū ⁊ honoē qui in eos collatꝰ est
abusi sunt in supbiaꝫ ⁊ nō solū sb̄
iectos regibꝰ nitūtur opprimē. sed
datam sibi gloriaꝫ nō ferētes i ip
sos qui dederūt moliūtur insidias
Nec cōtenti sūt gracias nō agere
bn̄ficijs et hūanitatis in se iura
violare. sed deiq̄ cuncta cernētis
arbitrātur se posse fugere sētētiā.
Et i tātū vesanie ꝓruperūt ut eos
qui credita sibi officia diligenter
obseruant ⁊ ita cuncta agunt ut
ōniū laude digni sint: mendacio
rū cuniculꝰ conētur sb̄uertere duꝫ
aures pn̄cipū simplices ex sua na
tura alios estimātes callida frau
de decipiūt. Que res ⁊ ex veteribꝰ
ꝓbatur historijs et ex hijs que
gerūtur quotidie quo malis q̄rū
dā suggestiōibꝰ regū studia dep̄
uent. Vnde ꝓuidēdū ē paci ōniū
ꝓuīciaꝝ. Nec putare debetis si di
uersa iubeamꝰ ex animi nostri ve
nire lenitate. sed pro qualitate et

hic est erratum in foliis de mundo

a necessitate tēporꝝ. ut reipublice poscit vtilitas ferre sētētiaꝫ. Et ut manifestiꝰ qđ dicimus intelligatis. aman filiꝰ amadathi a aīo a gente macedo alienusqꝫ a ꝑsaruꝫ sāguine a pietatē nr̄aꝫ sua crudelitate cōmaculans. ꝑegrinꝰ a nob̄ susceptꝰ est a tātaꝫ in se expertus humanitatē ut pater nr̄ vōretur a adoraret̄ ab oībꝫ ptꝰ regē secundus q̄ in tātuꝫ arrogātie tumorē sublatꝰ ē ut regno priuaē nos mi teret̄ a spū. Nā mardocheū cuiꝰ fide a beneficijs viuimꝰ a ꝯsortem regni nostri hester cū omni gente sua nouis q̄busdā atꝫ inauditis machinis expetiuit in mortē hoc cogitās ut ill̄ interfectis insidiaret̄ nostre solitudini a regnū ꝑsarū trāsferret in macedonas. Nos āt a pessimo mortaliū iudeos neci destinatos. ī nulla penitꝰ culpa repimꝰ sed ecōtrario iustis vtentes legibꝫ a filios altissimi a maximi sēperqꝫ viuētis dei cuius beneficio a patribꝫ nr̄is a nob̄ regnū ē traditū a vsqꝫ hodie custoditur. Vn̄ eas lr̄as quas sub noīe nr̄o ille direxerat sciatis esse irritas. Pro quo scelere an̄ portas huius vrbis id ē fusis a ipse q̄ machinatus ē a oīs cognacio eiꝰ pendet ī patibulis nō nob̄ ꝫ deo reddente ei qđ meruit. Hoc aūt edictū qđ nūc mittimꝰ in cūctis vrbibꝫ ꝓponat̄. ut liceat iudeis vti legibꝰ suis quibꝰ debetis eē āminiculo ut eos q̄ se ad necē eorū parauerāt possint interficere terciadecīa die mensis duodecimi q̄ vocat̄ adar. Hāc em̄ diē deꝰ oīpotens meroris a luctus eis vertit in gaudiū. Vn̄ a vos inter ceteros festos dies. Hāc habitote diē a celebrate eā cū om̄i leticia ut a ī posterꝫ ꝯgnoscāt̄ om̄es qui fidelit̄ ꝑsis obediūt dignā ꝑ fide recipere mercedē qui aūt insidiāt̄ regno eorū perire ꝑ scelere. Oīs aūt ꝓuincia a ciuitas q̄ noluerit sollēnitatis huiꝰ esse ꝑticeps gladio et igne pereat et sic deleat̄ ut nō solū hoībꝰ ꝫ etiaꝫ in via bestijs sit in sempiternū ꝑ exēplo ꝯtēptꝰ a inobediētie.

¶ Explicit liber hester. Incipit prologus in Job scđm trāslacōnem septuaginta.

Cogor per singulos scripture diuine libros aduersariorū rn̄dere maledictis q̄ interp̄tacōeꝫ meam reprehensionē septuaginta interpretū criminant̄ q̄si nō a apđ grecos aquila simmachꝰ a theodocion. vel verbū e verbo vel sensuꝫ e sensu vel ex vtroqꝫ ꝯmixtū a medie tēperatū genꝰ trāslacōnis expresserint a oīa veteris instrumēti volumina origenes obelis asteriscisqꝫ distinxerit quos vl̄ additos vel de theodocōe sūptos trāslacioni antiq̄ inseruit ꝓbās defuisse qđ additū ē. Discant igit̄ obtrectatores mei recipe in toto qđ in ꝑtibꝫ susceperūt aut interp̄tacionem meā cum asteriscis suis radere. Neqꝫ em̄ fieri pōt ut q̄s pluā intermisisse ꝯspexerint. nō eosdeꝫ etiā in quibusdam errasse fateātur. p̄cipue in iob cui si ea q̄ sub asteriscis addita sūt subtraxeris

pars maxima detruncabit̄ ⁊ hoc
dumtaxat apud grecos. Ceterum
apud latinos añ eam translacōem
quā sub asteriscis ⁊ obelis nuper
edidim⁹. septingēti ferme ā octi
genti versus desunt ut decurtatus
⁊ laceratus corrosusq; liber fedita
tē sui publice legētib⁹ p̄beat. Hec
autē translatio nullū de veterib⁹
sequit̄ interp̄tē. ꝫ ⁊ ex ipso hebrī
co arabicoq; sermone ⁊ interdū
syro: nūc verba. nūc sensus. nūc
simul vtrūq; r̄sonabit. Obliqu⁹
enī apud hebreos totus liber fer
tur ⁊ lubricus ⁊ qd̄ greci rethores
vocāt scematismenos dūq; alid̄
loq̄tur aliud agit. Vt si velis an
guillam vel murenulam strictis te
nere maīb⁹ quāto forti⁹ presseris
tanto citi⁹ elabitur. Memini me
ob intelligentiam hui⁹ voluminis
liddeum quendā p̄ceptorem qui
apud hebreos p̄m⁹ haberi puta
bat̄: nō puis redēisse nūmis: cui⁹
doctrīa an aliq̄d p̄fecerim nescio
Hoc vnū scio nō potuisse me int̄
pretari nisi qd̄ añ intellexeram. A
p̄ncipio itaq; volumīs vsq; ad v̄
ba iob apud hebreos p̄sa oracō
est. Porro a verb̄ iob ī quib⁹ ait.
peat dies in qua natus sū ⁊ nox
in qua dictū est cōcept⁹ est hō: vs
q; ad illū locum vbi añ finē volu
minis scriptum est. idcirco ip̄e me
reprehēdo ⁊ ago penitētiā in fauil
la ⁊ cinere: exametri versus sunt:
dactilo spondeoq; currētes ⁊ ꝓpt̄
lingue ydioma crebro recipiētes
⁊ alios pedes nō earūdē sillabarū
sed eorūdem tempor̄. Interdūq̄
richm⁹ ipse dulcis ⁊ tumul⁹ fert̄
numeris lege solutis qd̄ metrici

magis q̄ simplex lector ītelligūt
A supradicto autē versu vsq; ad
finem libri puū comma qd̄ r̄ma
net: p̄sa or̄oe cōtexitur. Qd̄ si cui
videtur incredulū metra scz esse
apud hebreos ⁊ in morem nostri
flacci greciq; pīdari ⁊ alchei ⁊ saf
pho vel psalteriū vel lamentacio
nes iheremie vel ōnia ferme scrip
turar̄ cātica ꝯprehēdi: legat phi
lonem. iosephū. origenē. cesarien
sē. eusebiū: ⁊ eorū testimonio me
verū dicere cōprobabit. Audiant
q̄propter canes mei idcirco me ī
hoc volumine laborasse: nō ut in
terpretacōem antiquā rep̄henderē
sed ut ea que in illa aut obscura
sunt aut omissa. aut certe scripto
rū vicio dep̄uata. maīfestio ā nr̄a
interp̄tacōe fierent qui ⁊ hebreum
sermonem ex parte didicim⁹ et ī
latino pene ab ipsis cunabulis
inter g̃maticos ⁊ rethores ⁊ phi
losophos detriti sum⁹. Qd̄ si apd̄
grecos post septuaginta edicōnē
iam cristi euāgelio choruscāte iu
de⁹ aquila ⁊ simmach⁹ ac theodo
cion iudaizātes heretici sūt recep
ti: qui multa misteria saluatoris
subdola int̄pretacōe celarūt: ⁊ tñ
in exaplois habentur apud eccle
sias ⁊ explanantur ab ecclesiasti
cis viris: quāto magis ego cristi
an⁹ ⁊ de parentib⁹ cristianis na
tus ⁊ vexillum crucis in mea frō
te portans: cuius studium fuit
omissa r̄petere. deprauata corrige
re ⁊ sacramēta ecclesie puro ⁊ fide
li apire sermōe: vel a fastidiosis
vel a malignis lectorib⁹ nō debeo
r̄probari. Habeāt qui volūt vetēs
libros vel ī mēbranis purpureis

auro argẽtoq; descriptos vel vn
cialib; ut vulgo aiũt litteris one
ra magis exarata q̃ codices dũ
mõ mihi meisq; ꝑmittãt paupe
res habere cedulas ⁊ non tã pul
chros codices q̃ emẽdatos Vtr̃
q; em̃ edicõ ⁊ septuaginta iux̃ gre
cos ⁊ mea iux̃ hebreos: in latinũ
meo labore trãslata ẽ. Eligat vn⁹
q̃sq; qd̃ vult ⁊ studiosu; me ma
gis q̃ maliuolũ ꝓbet.

¶ Alius prologus.

Si aũt fiscellã iunco
texerem aut palma
rũ folia cõplicarem
aut in sudore vult⁹
mei ꝯmederez panẽ
⁊ vẽtris opus sollicita mẽte per
tractarẽ null⁹ morderz nemo rep̃
hẽderet. Nũc aũt q̃ iuxta sentẽtiã
saluatoris volo operari cibu; qui
nõ perit ⁊ antiquã diuinoꝝ volu
minũ viã sentib; virgultisq; pur
gare. error mihi gemin⁹ infigitur
corrector viciorũ falsarius vocor
⁊ errores nõ auferre sed serere.
Tãta ẽ em̃ vetustatis cõsuetudo
ut ec̃ ꝯfessa plerisq; vicia placeãt
dũ magis pulchros volũt habẽ
codices q̃ emẽdatos Quapropt̃
o fratres dilectissimi vnicũ nobi
litatis ⁊ humilitatis exẽplar ⁊ ꝓ
flabello calatis sportell'q; munus
culis monachorũ. spũalia hec et
mãsura dona suscipite ac beatum
iob q̃ adhuc apud latinos iace
bat ĩ stercore ⁊ vermib; scatebat
errorũ ĩtegrũ immaculatũq; gau
dete. Quõ em̃ post ꝓbacõez atq; vi
ctoriã duplicia sũt ei vniũsa red
dita ita ego in lingua nr̃a ut au
dacter loquar. feci eũ habere que
amiserat. Igit̃ ⁊ vos ⁊ vnũquẽq;
lectorẽ solita prefatione ꝯmoneo
⁊ in pn̄cipijs librorũ eadẽ semper
ãnectẽs rogo ut vbicũq; sꝑ prece
dẽtes virgulas videitis. sciatis ea
q̃ sb̃iecta sũt in hebraicis volumi
nibus nõ haberi. Porro vbi stel
le ymago prefulseit ex hebreo in
sermone nr̃o addita sũt. Necnõ
⁊ illa que haberi videbant̃. ⁊ ita
corrupta erãt ut sẽsu; legẽtib; tol
lerẽt orãtibus vob̃ magno laboẽ
correxi mag̃ vtile q̃d ex odio meo
eccl̃is xp̃i vẽturum rat⁹ q̃ ex alio
negocio.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit lib̃ Job Ca. i.

Vir erat in terra hus
noĩe iob. Et eãt vir
ille simplex ⁊ rectus
ac timens deũ ⁊ rece
dẽs a malo. Natiq;
sũt ei septẽ filij ⁊ tres filie. Et fuit
possessio eius septẽmilia ouiũ et
triamilia camelorũ quĩgẽtaq̃ iu
gabou; ⁊ quingente azine ac fa
milia multa nimis. Eratq; vir ille
magn⁹ inter om̃es oriẽtales. Et
ibãt filij eius ⁊ faciebãt ꝯuiuiu; ꝑ
domos vnusquisq; in die suo. Et
mittẽtes vocabãt tres sorores su
as ut ꝯmederent ⁊ biberẽt cũ eis.
Cũq; in orbẽ transissent dies ꝯui
uij mittebat ad eos iob et sãctifi
cauit illos ꝯsurgẽsq; diluculo of
ferebat holocausta ꝑ singulos.
Dicebat eĩ Ne forte peccauerint fi
lij mei ⁊ bñdixerint deo ĩ cordib;
suis Sic fatiebat iob cũctis dieb;

Quadā aūt die cū venissent filij
dei ut assisterēt coraz dño affuit ī
ter eos etiā sathan. Cui dixit do
min⁹. Vñ venis. Qui rñdēs ait.
Circuiui terrā ⁊ pambulaui eaz.
Dixitqz dñs ad eū. Nunq̄d ɔside
rasti seruū meuz iob ꝙ nō sit ei si
milis in terra: hō simplex ⁊ rectus
⁊ timēs deū ac r̄cedēs a malo. Cui
rñdens sathā ait. Nunq̄d frustra
timet iob deuz. Nōne tu vallasti
eū ac domū ei⁹ vniuersāqz sb̄stan
ciaz p circuitū. Opib⁹ manuū ei⁹
bñdixisti et possessio ei⁹ creuit in
terra. Sed extēde paululū manuz
tuā ⁊ tange cuncta q̄ possidet nisi
ī faciez bñdixerit tibi. Dixit ergo
dñs ad sathan. Ecce vniuersa q̄
hz in manu tua sūt: tm̄ in eum ne
extēdas manū tuaz. Egressusqz ē
sathan a facie dñi Cum aūt q̄dā
die filij ⁊ filie eius comederēt ⁊ bi
berent vinū in domo frīs sui p̄mo
geniti: nunci⁹ venit ad iob q̄ dice
ret. Boues arabant ⁊ asine pasce
bant̄ iuxta eos ⁊ irruerūt sabei tu
lerūtqz ōnia ⁊ pueros pcusserūt
gladio et euasi ego sol⁹ ut nūcia
rez tibi. Cūqz adhuc ille loq̄retur
venit alt̄ ⁊ dixit. Ignis dei cecidit
e celo ⁊ tactas oues puerosqz con
sūpsit: ⁊ effugi ego sol⁹ ut nūcia
rē tibi. Sz ⁊ adhuc illo loq̄ñte: ve
nit ali⁹ ⁊ dixit. Chaldei fecerūt tres
turmas et inuaserūt camelos et
tulerūt eos: necnō ⁊ pueros pcus
serunt gladio ⁊ ego fugi sol⁹ ut
nunciarē tibi. Adhuc loq̄batur
ille ⁊ ecce alius intrauit ⁊ dixit. Fi
lijs tuis ⁊ filiab⁹ vescētib⁹ ⁊ biben
tibz vinū in domo fratris sui p̄mo
geniti: repēte ventus vehemēs ir
ruit a regiōe deserti ⁊ cōcussit q̄tu
or āgulos dom⁹: que corruēs op
p̄ssit liberos tuos ⁊ mortui sunt: ⁊
effugi ego sol⁹ ut nunciarez tibi.
Tūc surrexit iob et scidit tunicaz
suā ⁊ tonso capite corruēs in t̄raz
adorauit ⁊ dixit. Nud⁹ egressus
sū de vtero matris mee ⁊ nud⁹ re
uertar illuc. Dñs dedit domin⁹ ab
stulit. sicut dño placuit ita factuz
est. sit nomen dñi bñdictum. In
ōnib⁹ hijs nō peccauit iob labijs
suis: neqz stultū q̄d cōtra deuz lo
cut⁹ est. Ca. ij.

Factū ē aūt cū quadā die ve
nissent filij dei ⁊ starēt corā
dño: venissetq̄z sathan inter eos
⁊ staret in cōspectu ei⁹ ut dicēt do
min⁹ ad sathan. Vñ venis. Qui
rñdēs ait Circuiui t̄rā ⁊ pābulaui
eā. Et dixit dñs ad sathan. Nun
quid cōsiderasti seruū meum iob
ꝙ nō sit ei similis in terra: vir sim
plex ⁊ rectus et timens deū ac r̄ce
dens a malo: ⁊ adhuc retinēs in
nocētiam. Tu aūt cōmouisti me
aduersus eū ut affligerem eū fru
stra. Cui rñdens sathan ait. Pel
lez p pelle ⁊ cuncta q̄ habz homo
dabit p anima sua Alioquin mit
te manū tuam ⁊ tange os eius ⁊
carnem ⁊ tunc videbis ꝙ in faciē
bñdicat tibi. Dixit ergo dñs ad
sathan. Ecce in manu tua ē. verū
tamē animā illi⁹ serua. Egressus
igit̄ sathan a facie domī percussit
iob vlcē pessimo: a planta pedis
vsqz ad verticē eius. Qui testa sa
niē radebat sedens ī sterquilimo
Dixit autē illi vxor sua. Adhuc tu
permanes ī simplicitate tua. Bñ
dic dō ⁊ morere. Qui ait ad illaz.

Quasi vna de stultis mulieribus
locuta es Si bō suscepimus de ma
nu domini mala q̄re nō sustinea
m⁹ ⁊ In oībz hijs n̄ peccauit iob
labijs suis. Igit̄ audientes tres
amici iob om̄e malu; qd accidis
set ei venerūt singuli de loco suo eli
phas themanites et baldad su
ites ⁊ sophar naamathites. Cō
dixerāt em̄ ut parit̄ veniētes visi
tarēt eū ⁊ ꝯsolarent̄. Cūq; eleuas
sent ꝓcul oculos suos nō ꝯgno
uerunt eū. Et exclamantes plora
uerūt scissisq; vestibz sp̄serūt pul
uerez sup caput suū in celū Et sede
rūt cū eo in terra septē diebus et
septē noctibz ⁊ nemo loquebat̄
ei verbū. Videbāt em̄ dolorē esse
vehemētem. ¶ Ca. iij.

Post hec aperuit iob os suu;
⁊ maledixit diei suo ⁊ locut⁹
ē. Pereat dies in q̄ nat⁹ sū ⁊ nox
in qua dictū ē ꝯcept⁹ ē homo. Di
es illa v̄tatur in tenebras. Nō re
q̄rat eū deus desup ⁊ nō illustret
lumīe. Obscurēt eū tenebre ⁊ vm
bra mortis. Occupet eū caligo ⁊ ī
uoluat̄ amaritudīe Noctē illā te
nebrosus turbo possideat. Nō cō
putet̄ ī diebz āni nec numeretur
in mēsibus. Sit nox illa solitaria
nec laude digna. Maledicāt ei q̄
maledicūt diei q̄ ꝑati sūt suscitaē
leuiathan. Obtenebrentur stelle
caligine ei⁹. Expectet lucē ⁊ nō vi
deat nec ortum surgētis aurore.
Quia nō ꝯclusit ostia vētris q̄ por
tauit me nec abstulit mala ab o
cul' meis. Quare nō ī vulua mor
tuus sū. egressus ex vtero nō sta
tim perij. ⁊ Quare except⁹ genib⁹
cur lactat⁹ vberibz. ⁊ Nunc em̄ dor
miēs silerē ⁊ sōno meo requiesce
rē cu; regibus ⁊ ꝯsulibz terre. qui
edificāt sibi solitudines ā cū pn̄
cipib⁹ q̄ possidēt aurū et replent
domos suas argēto Aut sicut ab
ortiuū abscōditū nō subsisterem
vl' q̄ ꝯcepti nō viderunt lucē. Ibi
impij cessauerūt a tumultu et ibi
req̄euerūt fessi robore ⁊ quondaz
vincti pariter sine molestia. Non
exaudierunt vocē exactoris. Par
uus ⁊ magnus ibi sūt ⁊ seru⁹ lib
a dn̄o suo Quare misero data est
lux ⁊ vita hijs q̄ ī amaritudīe ani
me sūt. ⁊ Qui expectāt mortē ⁊ nō
venit quasi effodiētes thesauru;
gaudētq; vehem̄ter cū inuenerint
sepulchrū. Viro cui⁹ abscōdita
ē via ⁊ circūdedit eū de⁹ tenebris
Anteq̄ ꝯmedā suspiro ⁊ q̄si inun
dātes aque sic rugit⁹ meus q̄ ti
mor quē timebaz euenit mihi et
qd verebar accidit Nōne dissimu
laui. ⁊ Nōne silui. ⁊ Nōne quieui. ⁊
Et vēit sup me īdigātio. ¶ Ca. iiij.

Respondēs autē eliphas the
manites dixit. Si ceperimus
loqui tibi forsitan moleste accipi
es. Sed ꝯceptū s̄monē tenere q̄s
poterit. Ecce docuisti ml'tos et ma
nus lassas roborasti Vacillātes
ꝯfirmauerūt s̄mones tui ⁊ genua
tremētia ꝯfortasti Nūc aūt vēit su
per te plaga ⁊ defecisti tetigit te ⁊
ꝯturbat⁹ es. Timor tuus. fortitu
do tua ⁊ paciētia tua ⁊ ꝑfectio via
rū tuarū. Recordaē obsecro te q̄s
vnq̄ innocens perijt aut qn̄ recti
deleti sūt. ⁊ Quin poci⁹ vidi eos q̄
operant̄ iniq̄tatē ⁊ seminā dolo
res ⁊ metūt eos flāte deo perisse ⁊
spū ire eius eē ꝯsūptos. Rugitus

leonis ⁊ vox leene ⁊ dẽtes catulo
rũ leonũ cõtriti sunt. Tigris periit
eo ꝙ nõ haberet predã ⁊ catuli le
onis dissipati sunt. Porro ad me
dictũ est verbũ absconditũ ⁊ q̃si
furtiue suscepit auris mea venas
susurrij ei⁹. In horrore visiõis no
cturne q̃n solet sopor occupaẽ ho
mines: pauor tenuit me ⁊ tremor
⁊ õnia ossa mea ꝑterrita sũt. Et cũ
spũs me pñte trãsirꝫ inhorruerẽt
pili carnis mee. Stetit quidã cui⁹
nõ agnoscebã vultuꝫ: ymago co
raꝫ oculis meis ⁊ vocẽ quasi aure
lenis audiui. Nunq̃d homo dei cõ
paciõne iustificabitur: aut facto ẽ
suo purior erit vir. Ecce q̃ seruiũt
ei nõ sũt stabiles: ⁊ ĩ angelis suis
reperit ꝑuitatẽ. Quãto magis hij
qui habitãt domos luteas q̃ t̃re
nũ habẽt fundamentũ cõsumen
tur velut a tĩea: de mane vsqꝫ ad
vesperã succidẽtur: ⁊ ꝙ null⁹ intel
ligit in eternũ peribũt. Qui autẽꝫ
r̃liqui fuerint auferent̃ ex eis. mo
rient̃ ⁊ nõ in sapiẽtia. ¶ Ca. v.

Voca ergo si est q̃ tibi r̃ndeat
⁊ ad aliquẽ scõꝝ cõuertere.
Virũ stultũ interficit iracundia ⁊
paruuluꝫ occidit inuidia. Ego vi
di stultũ firma radice ⁊ maledixi
pulchritudini ei⁹ statĩ. Lõge fiẽt
filij ei⁹ a salute ⁊ cõterentur ĩ por
ta ⁊ non erit q̃ eruat. Cui⁹ messeꝫ
famelic⁹ comedet ⁊ ipsũ rapiet ar
matus ⁊ bibẽt sitientes diuicias
ei⁹. Nihil in terra sine causa fit ⁊
de humo nõ orieť dolor. Hõ ad la
boreꝫ nascitur ⁊ auis ad volatuꝫ.
Quã ob rẽ ego deꝑcabor dñm: et
ad deũ ponam eloquiũ meuꝫ Qui
facit magna ⁊ ĩscrutabilia ⁊ miã
bilia absqꝫ nũero Qui dat pluui
am sup faciẽꝫ terre ⁊ irrigat aq̃s
vniuersa. Qui ponit humiles ĩ sb̃
lime ⁊ merentes erigit sospitate.
Qui dissipat cogitacõnes malig
norũ: ne possint implere man⁹ eo
rũ qd̃ ceperant. Qui apprehendit
sapientes in astucia eoꝝ ⁊ cõsili
um prauoꝝ dissipat. Per diem ĩ
current tenebr̃s: ⁊ quasi in nocte
sic palpabũt in meridie. Porro
saluũ faciet egenũ a gladio oris
eorũ ⁊ de manu violenti pauperꝫ
Et erit egeno spes. iniquitas aũt
contrahet os suum. Btũs homo
qui corripitur a dño. Increpatio
nem ẽgo domĩ ne reprobes ꝙ ip
se vulneãt ⁊ medetur: ꝑcutit ⁊ ma
n⁹ eius sanabunt. In sex tribula
cõnib⁹ liberabit te: ⁊ in septĩa nõ
tanget te malũ. In fame eruet te
de morte ⁊ in bello de manu gla
dij. A flagello lingue abscondeis
⁊ non timebis calamitatẽ cum ve
nerit. In vastitate ⁊ fame rideb̃ ⁊
bestias t̃re nõ formidab̃. Sꝫ cũ la
pidib⁹ regionũ pactũ tuũ ⁊ bestie
t̃re pacifice erũt tibi Et scies ꝙ pa
cẽ hẽat tab̃naculũ tuũ: ⁊ visitans
speciẽ tuaꝫ nõ peccab̃. Scies q̃ꝫ qm̃
multiplex erit semen tuũ ⁊ ꝓgeni
es tua quasi herba terre. Ingredi
eris in abũdantia sepulchrũ: sic
infertur aceruus in tempe suo. Ec
ce hoc ut inuestigauimus ita est
quod auditum mẽte pertracta.

¶ Capitulũ. vi.

Respondens autẽꝫ iob dixit.
Vtinã appenderent̃ peccata
mea quib⁹ iram merui: et calami
tas quaꝫ pacior in statera quasi
arena maris hec grauior apparẽt

Vñ ⁊ verba mea dolore sūt plena
q̄ sagitte dñi in me sūt quarū in
dignacō ebibit spūm meū ⁊ ter
rores dñi militāt cōtra me. Nun
q̄d rugiet onager cū habueit her
bā aut mugiet bos cum añ prese
pe plenū steterit. Aut poterit co
medi īsulsū q̄d nō ē sale cōditū.
Aut potest aliq̄s gustare quod
gustatum affert mortem. Ani
me em̄ esuriēti etiā amara dulcia
eē vident̄ q̄ pri⁹ nolebat tangere
anima mea nūc pre āgustia cibi
mei sunt. Quis det ut vēiat peticio
mea ⁊ q̄d expecto tribuat mihi de
us ⁊ qui cepit ipe me ɔterat. Sol
uat manū suā ⁊ succidat me ⁊ hec
mihi sit cōsolacio ut affligēs me
dolore non pcat nec ɔtradicā ser
mōib; sanctis. Que ē em̄ fortitudo
mea ut sustineā aut q̄s finis me
us ut patient̄ agā. Nec fortitudo
lapidum fortitudo mea nec caro
mea enea ē. Ecce nō est auxilium
m̄ in me ⁊ necessarij q̄ mei recesse
rūt a me. Qui tollit ab amico suo
misericordiā timorē dñi derelinq̄t.
Fr̄es mei preterierūt me sicut tor
rens q̄ raptim trāsit in cōuallib⁹
Qui timēt pruinā irruet super eos
nix. Tēpe quo fuerint dissipati pe
ribūt et ut incaluerint soluēt̄ de
loco suo. Inuolute sūt semite gres
suū eorū ābulabūt in vacuū ⁊ pe
ribūt. Cōsiderate semitas themā
itinera saba ⁊ expectate paulisp.
Cōfusi sūt quia speraui. Venerūt
q̄ vsq̄ ad me ⁊ pudore cooperti sūt
Nūc venistis ⁊ modo vidētes pla
gā meā timetis. Nūq̄d dixi affer
te mihi ⁊ de substācia vr̄a donate
m̄ vel liberate me de manu hostis
⁊ de manu robustoꝝ eruite. Do
cete me ⁊ ego tacebo ⁊ si q̄d forte
ignoraui instruite me. Quare de
traxistis sermonib⁹ veritatis cū
e vob̄ null⁹ sit q̄ possit arguere.
Ad increpādū tm̄ eloquia ɔcin
natis ⁊ invētū verba pfertis. Su
per pupillū irruitis ⁊ sb̄uertere ni
timini amicū vr̄m. Verūtam̄ q̄d
cepistis explete. Prebete aurē et
videte an mētiar. Respondete ob
secro absq̄ ɔtencōne ⁊ loquētes
id q̄d iustū ē iudicate. Et nō inue
nietis in lingua mea iniq̄tatē nec
in faucib⁹ meis stulticia persona
bit.

¶ Capitulū. vij.

Militia ē vita hōis sup terraꝫ
⁊ sicut dies mercēnarij dies
eius. Sic̄ ceru⁹ desiderat vmbram
⁊ sic̄ mercēnarius p̄stolat̄ finem
opis sui sic ⁊ ego habui mēses va
cuos ⁊ noctes laboriosas enume
raui mihi. Si dormiero dico quā
do ɔsurgā ⁊ rursū expectabo vespe
rā ⁊ replebor doloib; vsq̄ ad tene
bras. Induta ē caro mea putredi
ne ⁊ sordib⁹ pulueris cutis mea
aruit ⁊ ɔtr̄cta ē. Dies mei veloci⁹
transierūt q̄ a texēte tela succidi
tur ⁊ ɔsūpti sūt absq̄ vlla spe. Me
mēto q̄ vent⁹ ē vita mea ⁊ nō re
uertet̄ oc̄lus me⁹ ut videat bona
nec aspiciet me visus hōis. Oculi
tui in me ⁊ nō sb̄sistā. Sic̄ ɔsumit̄
nubes ⁊ ptrāsit. sic q̄ descenderit
ad inferos nō ascēdet nec reuerte
tur vltr̄ ī domū suā neq̄ ɔgnoscet
eū āplius locus eius. Quapropt̄
⁊ ego n̄ pcaꝫ ori meo loq̄r ī tribu
lacōe spūs mei cōfabulabor cū
amaritudīe aīe mee. Nūq̄d mare
ego sū aut cet⁹ q̄ circūdedisti me

carcere. Si dixero ꝯsolabit̃ me le
ctul⁹ me⁹ ⁊ reuelabor loquẽs me
cũ ĩ stratu meo: terrebis me ꝑ sõ
nia ⁊ ꝑ visiones horrore cõcucies
Quã ob rem elegit suspendiũ ani
ma mea ⁊ mortẽ ossa mea. Despe
raui. Nequaq̃ vltr̃ iã viuã. Par
ce mihi: nihil eĩ sũt dies mei Quid
est homo q̃ magnificas eũ: ã q̃d
apponis erga eũ cor tuum. Visi
tas eum diluculo: ⁊ subito ꝓbas
illũ. Vsq; quo ñ parcis mihi: nec
dimittis me ut gluciã saliuã me
am. Peccaui Quid faciã tibi o cu
stos hominũ. Quare posuisti me
contrariũ tibi ⁊ fact⁹ sũ mihimet
ipsi grauis. Cur non tollis pctm̃
meũ: ⁊ quare nõ aufers iniq̃tatẽ
meã. Ecce nũc in puluere dormiã
⁊ si mane me quesieris nõ subsi
staz.

¶ Ca. viij.

Respondẽs autẽ baldath sui
tes dixit. Vsq; q̃ loq̃ris talia
⁊ spũs multiplex oĩs ꝑ mõis tui.
Nũq̃d de⁹ supplãtat iudiciũ: aut
õnipotẽs subuertit q̃d iustũ est.
Etiã si filij tui peccauerũt ei ⁊ dimi
sit eos ĩ manu iniq̃tatis sue: tu ta
mẽ si diluculo cõsurrexeris ad de
um ⁊ õnipotentẽ fueris dep̃catus
si mund⁹ ⁊ rectus incesseris: statĩ
euigilabit ad te ⁊ pacatũ reddet
habitaculũ iustitie tue: intñtũ ut
si priora tua fuerint parua ⁊ no
uissima tua multiplicẽtur nimis.
Interroga em̃ gñacõnẽ p̃stinaz ⁊
diligẽter inuestiga patꝝ memoi
am. hesterni q̃ppe sum⁹ ⁊ ignora
m⁹. qm̃ sicut vmbr̃ dies nr̃i sũt su
ꝑ terraz ⁊ ipsi docebũt te. Loquẽ
tur tibi ⁊ de corde suo ꝓferent elo
quia. Nunq̃d virere põt scirpus
absq; hũore aut̃ crescẽ carectũ si
ne aqua. Cuz adhuc sit in flore
nec carpat̃ manu añ oẽs herbas
arescit: sic vie õniũ q̃ obliuiscũt̃
deum ⁊ spes ypocrite ꝑibit. Nõ ei
placebit vecordia sua sic̃ tela ara
neaꝝ fiducia ei⁹. Innitet̃ sup do
mũ suã ⁊ nõ stabit: fulciet eam ⁊
nõ cõsurget. Humect⁹ videt̃ añq̃
veniat sol ⁊ in ortu suo germẽ ei⁹
egredietur. Sup aceruũ petrarũ ra
dices ei⁹ densabũtur ⁊ int̃ lapides
cõmorabit̃. Si absorbuerit eũ de
loco suo negabit eũ ⁊ dicet. Non
noui te. Hec ẽ enĩ leticia vie eius
ut rursũ de terra alij germinẽtur.
De⁹ nõ ꝓiciet simplicez: nec porri
get manũ malignis donec imple
atur risu os tuũ ⁊ labia tua iubi
lo. Qui oderũt te induẽtur ꝯfusio
ne ⁊ tabernaculũ impioꝝ non sb̃
sistet.

¶ Ca. ix.

Et rñdẽs iob ait. Vere scio
q̃ ita sit ⁊ q̃ nõ iustificet̃ hõ
ꝯposit⁹ dõ. Si voluerit ꝯtẽdẽ cũ eo
ñ poterit rñdere ei vnũ ꝓ mille. Sa
piẽs corde ẽ ⁊ fortis robo ẽ Quis re
stitit ei ⁊ pacẽ habuit. Qui tñstu
lit mõtes ⁊ nescierũt hij quos sb̃
uertit in furore suo. Qui ꝯmouet
terrã de loco suo ⁊ colũne ei⁹ ꝯcu
tiũtur. Qui precipit soli ⁊ nõ orit̃
⁊ stellas claudit quasi sb̃ sigãculo
Qui extendit celos sol⁹ ⁊ gradit̃
sup fluct⁹ maris. Qui facit arctu
rum ⁊ oriona ⁊ hyadas et interi
ora austri. Qui facit magna ⁊ in
cõprehensibilia et mirabilia q̃rũ
nõ est nũer⁹ Si venerit ad me nõ
videbo eũ. si abierit nõ ĩtelligã Si
repẽte interroget quis rñdebit ei.
Vl̃ quis dicere potest cur facis.

deus cui⁹ ire nemo resistere pōt
a sb̄ quo curuātur q̄ portāt orbē
Quātus ergo sū ego ut rn̄deā ei a
loquar verb̄ meis cū eo. Qui etiā
si habuero q̄ppiaz iustū nō respō
debo sed meū iudicē depcabor. Et
cum inuocātez me exaudierit nō
credo q̄ audierit vocē meā. In tur
bine eī ɔteret me a multiplicabit
vulnera mea etiā sine causa. Nō
ɔcedit requiescere spūm meū a im
plet me amaritudinibz. Si fortitu
do q̄rit robustissim⁹ ē. Si eq̄tas
iudicij nēo audet p me testiōni
um dicere. Si iustificare me volue
ro os meū ɔdemnabit me. Si in
nocētē ostēdero prauū me ɔpro
babit Etiā si simplex fuero hoc ip
sum ignorabit aīa mea a tedebit
me vite mee. Vnū ē q̄d locut⁹ sū
a innocentuz a impiū ipe ɔsumit
Si flagellat occidat semel a non
de penis innocētuz rideat. Terra
data ē in man⁹ impij vultū iudi
cum ei⁹ operit Q̄d si nō ille ē quis
ergo est. Dies mei velocōres fue
rūt cursore fugerūt a nō viderunt
bonū. Pertrāsierūt quasi naues
poma portātes sic aquila volans
ad escā. Cū dixero nequaq̄ ita lo
quar cōmuto faciē meā a dolore
torqueor. Verebar oīa opa mea
sciens q̄ nō pceres delinquēti. Si
aūt a sic impius sū quare frustra
laboraui. Si lotus fuero q̄si aq̄s
niuis a fulserint velut mūdissime
man⁹ mee tn̄ sordib⁹ intingues
me a abhomīabunt me vestimēta
mea. Neq̄ em̄ viro q̄ similis mei ē
rn̄debo nec qui mecū in iudicio ex
eq̄ possit audiri. Nō ē qui vtrūq̄
valeat arguē a ponere manū suā
in ābobus. Auferat a me virgaz
suā a pauor eius nō me terreat.
Loquar a nō timebo eū. Neq̄ em̄
possuz metuēs rn̄dere. ¶ Ca. x.

Tedet aīaz meam vite mee di
mittā aduersū me eloquiuz
meū. Loquar in amaritudīe ani
me mee dicā deo noli me ɔdēnare
Indica m̄ cur me ita iudices. Nū
q̄d bonū tibi videtur si calūnieris
a opprimas me. opus manuū tu
arū a cōsiliū ipioꝝ adiuues. Nū
q̄d oculi carnei tibi sūt ā sic videt
homo a tu videb̄. Nūquid sic di
es hōis dies tui a anni tui sic hūa
na sūt tēpora ut q̄ras iniquitatez
meā a pccm meū scruteris. Et sci
as q̄ nihil ipiuz fecerim cū sit ne
mo qui de manu tua possit eruere
Man⁹ tue fecerūt me a plasmaue
rūt me totū in circuitu a sic repēte
precipitas me. Memento q̄so q̄
sicut lutū feceris me a in puluerē
reduces me Nōne sicut lac mulci
sti me a sic caseū me coagulasti.
Pelle a carnibz vestisti me ossibz
a neruis ɔpegisti me Vitā a mise
ricordiā tribuisti m̄ a visitacō tua
custodiuit spūm meū. Licz hec ce
les ī corde tuo tam̄ scio q̄ vniuer
sorū memineris. Si peccaui et ad
horā pepcisti mihi cur ab iniq̄ta
te mea mūdū me eē nō pateris.
Et si impius fuero ve m̄ est a si iu
stus nō leuabo caput saturat⁹ af
flictione a miseria. Et ꝓpter super
biā quasi leena capies me reuer
susq̄ mirabilit̄ me crucias Instau
ras testes tuos ɔtra me et multi
plicas irā tuaz aduersū me a pene
militant in me. Quare de vulua
eduxisti me. Qui vtinā ɔsūptus

essem ne oculꝰ me viderꝫ. Fuissez
quasi q̄ nō essez de vtero trāslatꝰ
ad tumulū. Nunq̄d nō paucitas
dierꝫ meorꝫ finiet breui. Dimitte
ergo me ut plangā paululū dolo
rem meū anteqū vadaꝫ ⁊ nō reuer
tar ad terram tenebrosā ⁊ optaꝫ
mortis caligine terrā miserie ⁊ te
nebrarū: vbi vmbra mortis ⁊ nl̄
lus ordo. sed sempiternꝰ horror in
habitās. ¶ Ca. xi.

Respondēs autē sophar naa
mathites dixit. Nunq̄d qui
multa loq̄tur nō audiet ā vir ver
bosus iustificabit. Tibi soli tace
bunt hoīes ⁊ cū ceteros irriseris
a nullo cōfutaberis. Dixisti enim
Purus ē sermo meꝰ ⁊ mūdꝰ sū in
cōspectu tuo. Atq̄ vtinaꝫ deꝰ loq̄
retur tecū ⁊ aperiret labia sua tibi
ut oñderet tibi secreta sapiētie et
q̄ multiplex essꝫ lex eiꝰ ⁊ intellige
res q̄ multo minora exigaris ab
eo q̄ meret iniq̄tas tua. Forñtan
vestigia dī cōp̄hēdes ⁊ vsq̄ ad p
fectum ōnipotētē reperies. Excelsi
or celo est. Et qd̄ facies. Profūdi
or inferno ⁊ vñ cognosces. Lōgi
or terra mensura eius ⁊ latior ma
ri. Si subuerterit ōnia vel in vnuꝫ
coartauerit q̄s contradicet ei vel
quis dicē ei potest cur ita facis.
Ipse enim nouit hominū vanita
tē ⁊ vidēs iniq̄tatē nonne cōside
rat. Vir vanꝰ in supbiam erigit
⁊ tanq̄ pullū onagri se liberū na
tum putat. Tu autē firmasti cor
tuū ⁊ expandisti ad eum manus
tuas. Si iniq̄tatem que est in ma
nu tua abstuleris a te ⁊ non man
serit in tabnaculo tuo iniusticia:
tūc leuare poteris faciē tuā absq̄

macula ⁊ eris stabilis ⁊ nō time
bis. Miserieq̄ obliuisceris ⁊ qua
si aq̄ꝫ q̄ preterierūt nō recordabe
ris ⁊ q̄si meridianꝰ fulgor ꝯsurgꝫ
tibi ad vesperā. Et cū te ꝯsūptū pu
taueris orieris ut lucifer ⁊ habe
bis fiduciam ꝓposita tibi spe ⁊ de
fossus securꝰ dormies. Req̄esces ⁊
nō erit q̄ te exterreat ⁊ deprecabū
tur faciez tuā plurimi. Oculi autē
impiorꝫ deficiēt ⁊ effugiū peribit
ab eis ⁊ spes illorꝫ abhoīacō aīe.

Respōdēs āt iob di ¶ Ca. xii.
xit Ergo vos estis soli hoīes
⁊ vobiscū orietur sapientia. Etm̄
est cor sic ⁊ vobis nec inferior vr̄i
sum. Quis enī hec q̄ nostis igno
rat. Qui deridet ab amico suo sic
ego: inuocabit deū ⁊ exaudiet eū
Deridetur enī iusti simplicitas: lā
pas ꝯtempta apud cogitaciōes
diuitū parata ad tēpꝰ statutum.
Abūdant tabnacula predonū: ⁊
audacter ꝓuocant deū cū ipse de
derit ōnia in manꝰ eorꝫ. Nimirꝫ in
terroga iumēta ⁊ docebūt te ⁊ vo
latilia celi ⁊ indicabūt tibi. Loq̄re
terre ⁊ rñdebit tibi ⁊ narrabunt
pisces maris. Quis ignoāt q̄ om
nia hec manꝰ dñi fecit. In cuius
manu aīa ōnis viuētis ⁊ spūs
vniuerse carnis hoīs. Nōne auis
verba diiudicat ⁊ fauces ꝯmedē
tis saporē. In antiq̄s ē sapiētia ⁊
in multo tpe prudētia. Apud ip̄ꝫ
ē sapīa ⁊ fortitudo ⁊ ip̄e hꝫ ꝯsiliū ⁊
ītelligētiā. Si destruxerit nēo ē q̄
edificꝫ. si īduserit hoīem nullꝰ ē q̄
apiat. Si ꝯtīueit aq̄s oīa siccabū
tur. si emiseit eas sb̄ūtēt t̄rā. Apd̄
ipsū ē fortitudo ⁊ sapiētia. Ip̄e no
uit ⁊ decipientē ⁊ eū qui decipitur

Adducit ꝯsiliarios in stultū finē
ꝛ iudices ī stuporē. Baltheū regū
dissoluit ꝛ precigit fune renes eo
rū. Ducit sacerdotes inglorios et
optimates supplantat. Cōmutās
labiū veraciū ꝛ doctrinā senū au
ferens. Effudit despectōez sup pn̄
cipes ꝛ eos q̄ oppressi fuerāt rele
uās. Qui reuelat profūda de tene
bris ꝛ ꝓducit in lucē vmbrā mor
tis. Qui multiplicat gētes ꝛ ꝑdit
eas ꝛ subuersas in ītegrū restitu
it. Qui immutat cor pn̄cipū popu
li terre ꝛ decipit eos ut frustra in
cedāt per inuiū. Palpabūt quasi
in tenebris ꝛ nō in luce et errare
eos faciet q̄si ebrios. ¶ Ca. xiij.

Ecce oīa hec vidit oculꝰ me
us ꝛ audiuit auris mea et
intellexi singula. Scd̄m sciētiā ve
strā ꝛ ego noui nec inferior vestri
sū. Sed tn̄ ad om̄ipotētez loquar
ꝛ disputare cū deo cupio priꝰ vos
ostēdens fabricatores mēdacij ꝛ
cultores ꝑuersoꝝ dogmatū. Atq̄
vtinā taceretis ut putaremini eē
sapiētes. Audite ergo correpcio
nes meas ꝛ iuditiū labiorū meo
rū attēdite. Nūquid deꝰ indiget
vestro mēdacō ut ꝓ illo loq̄mini
dolos. Nunq̄d faciē eiꝰ accipitis
ꝛ pro deo iudicare nitimini. Aut
placebit ei quē celare nihil pōt ā
decipiet̄ ut homo vr̄is fraudulen
cijs. Ipse vos arguet quoniā in
abscōdito faciē eiꝰ accipitis. Sta
tim ut se ꝯmouerit turbabit vos
ꝛ terror eiꝰ irruet sup vos. Memo
ria vr̄a cōparabit̄ cineri ꝛ redigē
tur in lutum ceruices vr̄e. Tacete
paulisp ut loq̄r q̄dcunq̄ m̄ mēs
suggesserit. Quare lacero carnes
meas dētibus meis ꝛ aīaz meam
porto ī manibz meis. Etiā si occi
derit me in ipso sperabo. Verūtam̄
vias meas in ꝯspectu eiꝰ arguam
ꝛ ip̄e erit saluator meꝰ. Nō em̄ ve
niet ī ꝯspectu eiꝰ omnis ypocrita.
Audite sermonē meū et enigma
ta ꝑcipite auribz vr̄is. Si fuero iu
dicatus scio q̄ iustus inueniar.
Quis ē q̄ iudicet̄ mecuz. Veniat.
Quaē tacēs consumor. Duo tm̄
ne facias mihi et tūc a facie tua
nō abscondar. Manū tuā longe
fac a me ꝛ formido tua nō me ter
reat. Voca me ꝛ rn̄debo tibi ā cer
te loquar ꝛ tu rn̄de m̄. Quantas
habeo iniq̄tates ꝛ peccata scelera
mea ꝛ delicta oñde mihi. Cur fa
ciē tuā abscōdis ꝛ arbitraris me
inimicū tuū. Contr̄ foliū q̄d vēto
rapitur oñdis potētiam tuā et sti
pulam siccam ꝑsequeris. Scribis
em̄ contr̄ me amaritudines ꝛ ꝯsu
mere me vis peccatis adolescētie
mee. Posuisti in neruo pedē meū
ꝛ obseruasti om̄es semitas meas
ꝛ vestigia pedū meoꝝ ꝯsiderasti.
Quia q̄si putredo ꝯsumendꝰ sum
ꝛ q̄si vestim̄tū q̄d ꝯmedit̄ a tinea.
Homo natꝰ de muliere breui vi
uēs tēpore repletur multis miseri
is. Qui q̄si flos egredit̄ ꝛ ꝯteritur
ꝛ fugit velut vmbra et nunq̄ in
eodē statu ꝑmanet. Et dignuz du
cis sup huiuscemōi aperiē oculos
tuos ꝛ adducere eū tecū in iudici
um. Quis pōt facere mūdū de im
mūdo ꝯceptū semine. Nōne tu q̄
solus es. ¶ Ca. xiiij.

Breues dies hōis sunt nume
rus mēsiū eiꝰ apd̄ te ē. Con
stituisti terminos eiꝰ q̄ preteriri n̄

poterūt. Recede paululū ab eo ut
quiescat: donec optata veniat sic
mercēnarij dies ei⁹. Lignū habz
spem Si precisū fuerit: rursū vire
scit ⁊ rami ei⁹ pullulant. Si senu
erit in terra radix ei⁹ ⁊ in puluere
emortu⁹ fuerit truncus illius: ad
odorez aque germinabit ⁊ faciet
comā quasi cū primū plantatū ē
Hō vero cū mortu⁹ fuerit ⁊ nuda
tus atqz ɔsumpt⁹ vbi queso est.
Qūo si recedāt aque de mari ⁊ flu
uius vacue fact⁹ arescat: sic hō cū
dormierit non resurget. Donec at
teratur celum nō euigilabit: nec
consurget de somno suo Quis mi
hi hoc tribuat ut ī inferno prote
gas me ⁊ abscondas me donec ꝑ
transeat furor tu⁹: ⁊ cōstituas mi
hi temp⁹ in quo recorderis mei.
Putasne mortuus homo rursū vi
uet. Cunctis dieb⁹ quib⁹ nūc mi
lito: expecto donec veniat immu
tacō mea. Vocabis me: et ego re
spondebo tibi. Operi manuū tuaꝝ
porriges dexterā. Tu quidem gres
sus meos dinumerasti. sed parce
peccatis meis. Sig̃sti quasi in sac
culo delicta mea. sed cuāsti iniq̄ta
tē meā. Mōs cadēs defluit ⁊ saxuz
transfert̄ de loco suo. Lapides ex
cauāt aque ⁊ alluuiōe paulatim
terra ɔsumitur ⁊ hoīes ergo simili
ter ꝑdes. Roborasti eū paululum
ne īppetuum trāsiret. Immutab̄
faciez eius ⁊ emittes eū. Siue no
biles fuerīt filij eius siue ignobi
les nō intelliget. Attamē caro ei⁹
dum viuet dolebit ⁊ aīa illi⁹ sup
semetipso lugebit. ¶ Ca. xv.

Respōdens autē eliphā thēa
nites dixit. Nunq̄d sapiens
rn̄debit quasi in ventū loquēs: ⁊
implebit ardore stomachū suū.
Arguis verbis eum qui nō est eq̄
lis tui: ⁊ loqueris qd̄ tibi nō expe
dit. Qn̄tū in te ē euacuasti timorē
⁊ tulisti preces coraz deo. Docuit
eī iniq̄tas tua os tuū ⁊ imitaris lī
guaz blasphemātiū. Cōdēnabit
te os tuū ⁊ nō ego ⁊ labia tua re
spondebūt tibi. Nunq̄d prim⁹ hō
tu natus es ⁊ ante colles format⁹
Nunq̄d ɔsilium dei audisti ⁊ infe
rior te erit ei⁹ sapiencia. Quid no
sti qd̄ ignorem⁹ quid ītelligis qd̄
nesciam⁹. Et senes ⁊ antiqui sūt
in nobis multo vetustiores q̄ pa
tres tui. Nunq̄d grande est ut cō
soletur te de⁹. Sed verba tua pr̄
ua hoc ꝓhibēt. Quid te eleuat cor
tuū ⁊ quasi magna cogitās atto
nitos habes oculos. Quid tumet
con̄ deum spūs tuus ut ꝓferas de
ore tuo hui⁹ cemōi sermōes Quid
est homo ut immaculat⁹ sit: ⁊ ut
iust⁹ appareat natus de muliere.
Ecce inter sanctos ei⁹ nemo īmu
tabilis et celi non sunt mūdi ī cō
spectu ei⁹: qn̄to magis abhomīa
bilis ⁊ inutilis homo qui bibit q̄
si aquā iniquitatē. Ostendā tibi
audi me quod vidi narrabo tibi
Sapientes confitētur ⁊ nō abscō
dunt pr̄es suos. Quib⁹ solis data
est terra ⁊ non transiuit alienus
ꝑ eos. Cūctis dieb⁹ suis impi⁹ sup
bit: ⁊ nūer⁹ annoꝝ incert⁹ est ty
rānidis ei⁹. Sonit⁹ terroris semꝑ
in aurib⁹ illi⁹ ⁊ cū pax sit: ille sēp
īsidias suspicat̄. Nō credit q̄ reu
ti possit de tēbris ad lucē circūspe
ctās vndiqz gladiū cū se moueit
ad q̄rendū panē. Nouit q̄ ꝑatus

sit ī manu ei⁹ tenebraꝝ dies. Ter
rebit eū tribulacō et āgustia val
labit eū sicut regez qui prepatur
ad preliū. Tetēdit aduersus deuz
manū suā ⁊ ɔtr̄ omīpotētez robo
rat⁹ est. Cucurrit aduersus eū ere
cto collo ⁊ pingui ceruice armat⁹
est. Operuit faciē ei⁹ crassitudo et
de lateribus ei⁹ aruina depēdet.
Habitauit in ciuitatibz desolatis
⁊ in domib⁹ desertis q̄ in tumulos
sunt redacte. Nō ditabit̄ nec perse
uerabit substātia ei⁹ nec mittet
ī terrā radicē suā. Nō recedet de te
nebris. Ramos ei⁹ arefaciet flā
ma ⁊ auferet̄ spū oris eius. Non
credet frustr̄ errore decept⁹ ꝙ ali
quo p̄tio redimēdus sit. Anteq̄
dies eius impleāt̄ pibit ⁊ manus
ei⁹ arescēt. Ledetur q̄si vinea in p̄
mo flore botrus ei⁹ ⁊ quasi oliua
ꝓitiēs florē suuz. Cōgregacō em̄
ypocrite steril̄ ⁊ ignis deuorabit
tabernacula eoꝝ q̄ munera liben
ter accipiūt. Cōcepit dolorē ⁊ pe
perit iniq̄tatē ⁊ vterus ei⁹ prepat
dolos. ¶ Ca. xvi.

Respondēs aūt iob dixit. Au
diui frequent̄ talia. Cōsolatores
onerosi om̄es vos estis. Nūquid
habebūt finē verba vētosa. Aut
aliq̄d tibi molestū ē si loquaris.
Poterā ⁊ ego similia vr̄i loq̄. Atz
vtinā esset aīa vr̄a ꝓ anima mea
Cōsolarer ⁊ ego vos sermonib⁹
⁊ mouerē caput meū sup vos. Ro
boraremvos ore meo ⁊ mouerē la
bia mea q̄si pcens vobis. Sz q̄d
agam. Si locut⁹ fuero nō q̄escit
dolor meus ⁊ si tacuero nō recedet
a me. Nūc aūt oppressit me dolor
me⁹ ⁊ in nihilū redacti sūt oēs ar
tus mei. Ruge mee testimonium
dicunt contr̄ me ⁊ suscitat̄ falsilo
quus adūsus faciē meā ɔtr̄dicēs
m̄. Collegit furorē suū in me ⁊ cō
minās m̄ infremuit cōtr̄ me dēti
bus suis. Hostis me⁹ terribilib⁹
ocul̄ me intuitus ē. Aperuerūt su
per me ora sua ⁊ exprobrātes per
cusserūt maxillā meā saciati sunt
penis meis. Cōclusit me de⁹ ap̄d
iniquū ⁊ manib⁹ impiorū me tra
didit. Ego ille quondā opulētus
repēte ɔtrit⁹ sū tenuit ceruicē me
am. Cōfregit me ⁊ posuit sibi q̄si
in signū. circūdedit me lanceis su
is ɔulunerauit lūbos meos. Non
pepcit ⁊ effudit ī t̄ra viscera mea
Cōscidit me vulnere sup vulnus
irruit ī me q̄si gygas. Saccū con
sui sup cutē meā ⁊ operui cinē car
nem meaz. Facies mea intumuit
fletu ⁊ palpebre me caligauerūt
Hec passus sū absq̄ iniq̄tate ma
nus mee cū haberē mūdas ad de
um preces. Terra ne opias sāgui
nē meū neq̄ inueniat ī te locum
latēdi clamor meus. Ecce em̄ in ce
lo testis me⁹ ⁊ ɔscius meus in ex
celsis. Verbosi amici mei. ad deum
stillat oculus me⁹. Atq̄ vtinā si
iudicaret̄ vir cuz deo q̄uo iudicat̄
filius hōis cū collega suo. Ecce ei
breues āni trāseunt ⁊ semitā per
quā nō reūtar ābulo ¶ Ca. xvij.

Spiritus me⁹ attenuabitur
dies mei breuiabunt̄ ⁊ solū
mihi sup est sepulchꝝ. Nō pecca
ui ⁊ in amaritudinibus moratur
ocul⁹ me⁹. Libera me ⁊ pone me
iux̄ te ⁊ cuiusuis man⁹ pugnet cō
tr̄ me. Cor eoꝝ lōge fecisti a disci
plina ꝓpterea non exaltabuntur

Predā pollicet̄ soc̄ijs a oculi filio
rū ei⁹ deficient· Posuit me quasi ī
puerbiū vulgi a exēplum sum co
raz eis· Caligauit ad indignatio
nez oculꝰ meus a mēbra mea q̄si
in nihilū redacta sunt· Stupebāt
iusti sup hoc a innocēs contr̄ hypo
critam suscitabitur· Et tenebit u
stꝰ viaz suaz a mundꝰ manibus
addet fortitudinē· Igit̄ oēs vos cō
uertimini a venite a nō inueniaz
in vobis vlluz sapientē· Dies mei
transierūt cogitacōnes mee dissi
pate sunt torquētes cor meū· No
ctē verterunt in diez: a rursū post
tenebras spero lucē· Si sustinuēo
infernꝰ domus mea est: a in tene
bris strauī lectulū meū· Putredi
mꝰ dixi pater meꝰ es: mater mea a
soror mea vermiꝰ· Vbi est ergo
nūc p̄stolacō mea: a patientiam
meā quis cōsiderat· In p̄fundissi
mū infernū descendēt oīa mea·
Putasne saltē ibi erit requies mi

Respondens aūt ℭ Ca· xviij·
baldad suites dixit· Vsq
ad quē finez verba iactabis· Ĩ
telligę prius a sic loquamur· Quaē
putatꝰ sumꝰ ut iumēta: a sordu
miꝰ coraz te· Qui p̄dis animā tuā
in furore tuo· Nūquid p̄pter te de
relinquetur terra Et trāsferentur
rupes de loco suo· Nōne lux ipsi
extinguetur: nec splendebit flam
ma ignis eiꝰ· Lux obtenebrescz
in tabernaculo illius: a lucerna q̄
sup eū est extinguetur· Artabūt
gressus virtutis eiꝰ: a p̄cipitabit
eū consiliū suum· Immisit enim
in rete pedes suos a in maculis eiꝰ
ambulat· Tenebit planta illius
laqueo a exardescet cōtra eū sitis·
Abscōdita est in terra pedica eiꝰ
a decipula illiꝰ sup semitaz· Vndi
q̄ terrebūt eū formidines a inuol
uent pedes eius· Attenuet̄ fame
robur eius et media inuadat co
stas illius· Deuoret pulchritudi
nē cutis eius a cōsumat brachia
illiꝰ primogenita mortis· Auellat̄
de tabernaculo suo fiducia eiꝰ a cal
cet sup eum quasi rex interitꝰ· Da
bitet in tabernaculo illiꝰ socij eiꝰ
q̄ non ē: aspergatur in tabernaculo
eiꝰ sulphur· Deorsuz radices eius
siccētur· sursū autē atterat̄ messis
eiꝰ· Memoria illiꝰ pereat de terra et
nō celebret̄ nomē eiꝰ ī plateis· Ex
pellet eū de luce in tenebras a de
orbe trāsferet eū· Non erit semen
eius neq̄ p̄genies in populo suo:
nec vlle reliquie in regionibꝰ eius·
In die eiꝰ stupebunt nouissimi et
p̄mos inuadet horror· Hec sūt er
go tabernacula iniqui a iste locꝰ
eius q̄ ignorat deū· ℭ Ca· xix·

Respondēs autē iob dixit· Vs
quequo affligitis animam
meaz a atteritis me sermonibꝰ
Ecce decies cōfunditis me a nō eru
bescitis opprimentes me· Nempe
et si ignoraui mecū erit ignoran
tia mea· At vos cōtra me erigimi
a arguitis me obprobriis meis·
Saltem nunc intelligite quia deꝰ
nō equo iudicō afflixerit me a fla
gellis suis me cinxerit Ecce clama
bo vim patiens et nemo audiet:
vociferabor a nō ē q̄ iudiciū· Sem
tā meā circūsepsit a trāsire nō pos
sū a ī calle meo tenebras posuit Spo
liauit me gloria mea a abstulit co
ronā de capite meo· Destruxit me
vndiq̄ a peo a q̄si euulsę arboris

abstulit

spem meā. Iratꝰ est contr̄ me fu
ror eiꝰ ⁊ sic me habuit q̄si hostez
suū. Simul venerūt latrōes eiꝰ ⁊
fecerūt sibi viā ꝑ me ⁊ obsederūt ī
gyro tabernaculū meū. Fratres
meos longe fecit a me ⁊ noti mei
q̄si alieni recesserūt a me. Dereliq̄
rūt me ꝓpinqui mei ⁊ q̄ me noue
rāt obliti sūt mei. Inquilini domꝰ
mee ⁊ ancille mee sicut alienū ha
buerūt me ⁊ quasi ꝑegrinꝰ fui in
oculis eorū. Seruū meū vocaui ⁊
nō r̄ndit ore ꝓprio dep̄cabar illū.
Halitū meū exhorruit vxor mea
⁊ orabā filios vteri mei. Stultiq̄z
despitiebant me et cū ab eis reces
sissem detrahebāt mihi. Abhomi
nati sūt me quōdā cōsiliarij mei
⁊ quē maxime diligebā auersatꝰ
est me. Pelli mee cōsumptis car
nibus adhesit os meū ⁊ derelicta
sūt tm̄modo labia circa dētes me
os. Miseremī mei miseremini mei
saltez vos amici mei q̄ manꝰ dn̄i
tetigit me. Quare ꝑseq̄mini me si
cut deꝰ ⁊ carnibus meis satuāmi
ni. Quis mihi tribuat ut scribāt̄
sermōes mei. Quis m̄ det ut exa
rent̄ ī libro stilo ferreo ⁊ plūbi la
mina vel celte sculpātur in silice.
Scio em̄ q̄ redēptor meꝰ viuat et
in nouissimo die de terra surrectu
rꝰ sū. Et rursū circūdabor pelle mea
⁊ in carne mea videbo deū. Quē vi
surus sū ego ipse ⁊ oculi mei ꝯspe
cturi sunt ⁊ non alius. Reposita ē
hec spes mea in sinu meo. Quare
ergo nūc dicitis ꝑseq̄mur eū ⁊ ra
dicē verbi inueniamꝰ cōtr̄ eum.
Fugite ergo a facie gladij q̄niaz
vltor iniq̄tatū gladius ē ⁊ scitote
esse iudicium. ¶ Ca. xx.

Respōdens autez sophar naa
mathites dixit. Idcirco co
gitacōes mee varie succedūt sibi
⁊ mēs ī diuersa rapit̄. Doctrinaz
qua me arguis audiā ⁊ spūs in
telligētie mee r̄ndebit mihi. Hoc
scio a principio ex q̄ est positꝰ ho
mo sup terrā q̄ laus impiorꝫ bre
uis sit ⁊ gaudium ypocrite ad in
star pūcti. Si ascēderit vsqz ad ce
lū supbia eiꝰ ⁊ caput eiꝰ nubes te
tigerit quasi sterq̄limū in fine per
detur ⁊ qui eū viderāt dicent Vbi
ē. Velut somniū auolās non in
uenietur. trāsiet sicut visio noctur
na. Oculꝰ qui eū viderat nō vide
bit neqz vltr̄ intuebit̄ eū locꝰ suꝰ
Filij eius atterent̄ egestate ⁊ ma
nꝰ illius reddent ei dolorez suū. Os
sa eius īplebūtur vicijs adolescē
tie eius ⁊ cū eo ī puluere dormiēt.
Cum em̄ dulce fuerit in ore eius
malū abscōdit illud sub lingua
sua. Parcz illi ⁊ nō dereliquet illd̄
⁊ celabit ī gutture suo Panis eiꝰ
in vtero illiꝰ vertet̄ in fel aspiduz
intrinsecꝰ. Diuitias quas deuora
uit euomet et de vētre illius extr̄
het eas deꝰ. Caput aspidū fuget
⁊ occidet eū lingua vipere. Nō vi
deat riuulos flumīs torrētis mell̄
⁊ butiri. Luet que fecit oīa nec ta
mē cōsumet̄. Iux̄ multitudinē ad
inuētionū suaꝝ sic ⁊ sustinebit q̄
niā cōfringens nudauit paupis
domū rapuit ⁊ nō edificauit eaz
nec ē satiatus venter eiꝰ. Et cū ha
buerit q̄ cōcupierat possidere nō
poterit. Nō remāsit de cibo eius et
ꝓpterea nihil ꝑmanebit de bonis
eius. Cum satiatus fuerit artabi
tur estuabit ⁊ omnis dolor irruet

sup eū. Vtinaz impleatur venter
eius ut emittat in eum irā furois
sui ⁊ pluat sup illū bellum suū. Fu
giet arma ferrea ⁊ irruet in arcū
ereum: eductus ⁊ egrediēs de va
gina sua ⁊ fulgurās ī amaritudi
ne sua. Vadent ⁊ veniēt sup eum
horribiles. ōnes tenebre abscōdi
te sunt in occultis ei⁹. Deuorabit
eum ignis qui nō succenditur. af
fligetur relict⁹ in tabernaculo suo
Reuelabunt celi iniq̄tatē ei⁹ ⁊ ter
ra cōsurget aduersus eū. Apertū
erit germen dom⁹ illius detrahet
in die furoris dei. Hec est pars ho
minis impij a deo ⁊ hereditas ver
borum eius a domino.

¶ Capitulū vicesimū p̄mū.

Respondens autem iob dixit
Audite queso sermōes me
ōs ⁊ agite penitētiam. Sustinete
me ut ⁊ ego loquar ⁊ post mea si
videbitur verba ridete. Nunq̄d cō
tra hominē disputacō mea est ut
merito non debeaz cōtristari. At
tēdite me ⁊ obstupescite ⁊ suppo
nite digitū ori vestro. Et ego quā
do recordatus fuero ptimesco: et
cōcutit carnem meaz tremor. Qua
re ergo impij viuunt: sbleuati sūt
cōfortatiq̄ diuicijs. Semen eoꝝ
pmanet corā eis: ꝓpinquoꝝ tur
ba ⁊ nepotum in cōspectu eorum.
Dom⁹ eorū secure sunt ⁊ pacate ⁊
non est virga dei sup illos. Bos
eoꝝ concepit ⁊ nō abortiuit. vac
ca pepit ⁊ non est p̄uata fetu suo
Egrediuntur quasi greges puuli
eorū ⁊ infantes eoꝝ exultant lusi
b⁹. Tenent tympanuz ⁊ cytha
ram ⁊ gaudent ad sonitū organi.
Ducūt in bonis dies suos ⁊ in pū
cto ad infernū descēdunt. Qui di
xerunt deo recede a nobis ⁊ scienti
am viarū tuarum nolum⁹. Quis
est ōnipotens ut seruiam⁹ ei. Et
quid nobis ꝓdest si orauerimus
illum. Verūtamen quia nō sunt
in manu eorū bona sua: consiliuz
impioꝝ longe sit a me. Quociēs
lucerna impiorum extinguetur ⁊
supueniet eis inūdatio ⁊ doloēs
diuidet furoris sui. Erunt sicut pa
lee ante faciem venti ⁊ sicut fauil
la quā turbo dispergit. De⁹ serua
bit filijs illius dolorem patris: et
cū reddiderit tunc sciet. Videbūt
oculi ei⁹ interfectōem suaz ⁊ de fu
rore ōnipotentis bibet. Quid enī
ad eum pertinet de domo sua post
se. Et si numerus mensiū ei⁹ dimi
dietur. Nunq̄d deum docebit q̄s
piam scientiaz qui excelsos iudi
cat. Iste moritur robust⁹ ⁊ san⁹
diues et felix: viscera eius plena
sunt adipe ⁊ medullis ossa illius
irrigantur. Alius vero moritur ī
amaritudine anime sue absq̄ vl
lis opibz ⁊ tamen simul in pulue
re dormient ⁊ vermes operiēt eos
Certe noui cogitacōnes vestras:
⁊ sentencias contra me iniquas
dicitis enim. Vbi est dom⁹ prin
cipis ⁊ vbi tabernacula impiorū
Interrogate quēlibet de viatori
bus ⁊ hec eadem illum intelligere
cognoscetis. Quia in diē ꝑdicōis
seruatur malus ⁊ ad diez furoris
ducetur. Quis arguet coram eo
vias eius ⁊ que fecit quis reddet
illi. Ipse ad sepulchra ducetur ⁊
in congerie mortuoruz vigilabit
Dulcis fuit glaries cocyti ⁊ pt⁹ se
oēz hoīez trh̄z ⁊ añ se īnūerabiles

Quo igit̃ cõsolamini ne frustr̃ cũ
rñsio vr̃a repugnare oñsa sit ve
ritati. ¶ Capi. xxij.

Respõdẽs ãt eliphas thema
nites dixit. Nũquid deo põt
cõpari homo etiã cum pfcẽ fuerit
sciẽtie. Quid pdest deo si iust⁹ fue
ris ã q̃d ei cõfers si immaculata
fuerit vita tua. Nunq̃d timẽs ar
guet te ⁊ veiet tecũ in iudiciũ et
non ꝓpter malitiã tuã plurimã ⁊
infinitas iniq̃tates tuas. Abstu
listi em̃ pign⁹ fratrũ tuoꝝ sine cã
⁊ nudos spoliasti vestib⁹. Aquaꝫ
lasso nõ dedisti et esuriẽti subtra
xisti panẽ In fortitudine brachij
tui possidebas terrã ⁊ potẽtissim⁹
obtinebas eam. Viduas dimisi
sti vacuas ⁊ lacertos pupillorũ
cõminuisti. Proptẽa circũdatus
es laqueis ⁊ cõturbat te formido
subita. Et putabas te tẽbras nõ
visurũ ⁊ ĩpetu aquaꝝ inundãciũ
nõ oppressuꝫ iri. An cogitas ꝙ de
us excelsior celo sit ⁊ sup stellarũ
verticẽ sb̃limet̃. Et dicis. Quid ei
nouit de⁹. Et quasi p caliginẽ iu
dicat. Nubes latibulũ ei⁹ nec nr̃a
ꝯsiderat ⁊ circa cardines celi pam
bulat Nunq̃d semitaꝫ seculoꝝ cu
stodire cupis quã calcauerũt viri
iniq̃ qui sb̃lati sũt ante tẽp⁹ suum
⁊ fluui⁹ sb̃uertit fundamẽtũ eoꝝ
Qui dicebant d̃o recede a nobis ⁊
quasi nihil possit facere õnipotẽs
estimabãt eũ cũ ille implesset do
mos eorũ bonis. Quorũ sẽtẽtia ꝓ
cul sit a me. Videbũt iusti et leta
bũtur ⁊ innocẽs sb̃sãnabit eos.
Nõne succisa ẽ erectio eoꝝ ⁊ reliq̃
as eorũ deuoãuit ignis. Acquie
sce igit̃ ei ⁊ habeto pacem ⁊ p hec
habeb̃ fruct⁹ optimos. Suscipe ex
ore illi⁹ legẽ ⁊ pone sermones ei⁹
in corde tuo. Si reuersus fueis ad
õnipotẽtem edificaberis ⁊ lõge fa
ciet iniq̃tatẽ a tab̃naculo tuo. Da
bit ꝓ terra silicem ⁊ pro silice tor
rentes aureos. Eritq̃ õnipotẽs cõ
tra hostes tuos ⁊ argentũ coacer
uabit̃ tibi. Tũc sup õnipotẽteꝫ de
licijs afflues ⁊ eleuabis ad deũ fa
cieꝫ tuã. Rogabis eũ ⁊ exaudiet
te ⁊ vota tua reddes. Decernes reꝫ
⁊ veniet tibi ⁊ in vijs tuis splẽde
bit lumen. Qui em̃ hũiliat⁹ fueit
erit in gloria ⁊ q̃ inclinauerit ocu
los ip̃e saluabit̃. Saluabit̃ inno
cẽs saluabitur autẽ mũditia ma
nuum suarum. ¶ Ca. xxiij.

Respõdens autẽ iob ait. Nũc
quoqꝫ ĩ amaritudĩe ẽ s̃mo
me⁹ ⁊ man⁹ plage mee aggraua
ta est sup gemitũ meũ Quis mihi
tribuat ut cognoscã ⁊ inueniam
illũ ⁊ veniaꝫ vsqꝫ ad soliũ eius.
Ponã corã eo iudiciũ et os meuꝫ
replebo increpacõib⁹ ut sciaꝫ ver
ba que mihi rñdeat ⁊ intelligam
q̃d loquat̃ mihi. Nolo multa for
titudine cõtendat mecũ nec mag
nitudĩs sue mole me p̃mat. Pro
ponat equitatẽ cõtra me ⁊ pueni
et ad victoriã iuditiũ meũ. Si ad
orientẽ iero nõ apparet si ad occi
dẽtem nõ intelligaꝫ eũ. Si ad sini
strã quid agã. Nõ apprehẽdam
eũ. Si me vertam ad dexterã nõ vi
debo illum. Ipse vero scit viã me
am ⁊ pbabit me quasi auꝝ q̃d p
ignem tñsit. Vestigia ei⁹ secutus
est pes me⁹ viam ei⁹ custodiui et
non declinaui ex ea. A mandatis
labioꝝ ei⁹ non recessi ⁊ ĩ sinu meo

abscondi verba oris ei⁹. Ipse enim sol⁹ est ⁊ nemo auertere pōt cogitacōem eius ⁊ anīa ei⁹ qdcūq; voluit hoc fecit. Cūq; expleuerit in me volūtatez suam ⁊ alia multa similia presto sūt ei. Et idcirco a facie ei⁹ turbatus sū ⁊ ɔsiderās eu; timore sollicitor. De⁹ molliuit cor meū ⁊ ōnipotens ɔturbauit me. Nō eī perij ꝓpter imminētes tenebras: nec faciem meaz opuit caligo.

¶ Ca. xxiiij.

AB ōnipotēte nō sunt abscondita tpa. qui aūt nouerunt eum ignorāt dies illi⁹. Alij terminos trāstulerunt: dirupuerūt greges ⁊ pauerūt eos. Asinū pupilloꝝ abegerūt ⁊ abstulerūt ꝓ pignore bouē vidue. Subuerterunt pauperū viaz ⁊ oppresserūt pariter māsuetos t̄re. Alij quasi onagri ī deserto egrediūtur ad op⁹ suum: vigilantesq; ad predaz prepant panez liberis. Agrū nō suū demetunt ⁊ vineaz ei⁹ quē vi oppresserūt vindemiāt. Nudos dimittunt hoīes indumēta tollentes quib⁹ nō est opimentū in frigore. quos ymbres montiū rigant et nō habentes velamē amplexātur lapides. Vim fecerunt dep̄dantes pupillos ⁊ vulgū pauperē spoliauerūt Nudis ⁊ incedētib⁹ absq; vestitu ⁊ esurientib⁹ tulerūt spicas Inter aceruos eoꝝ meridiati sunt: q̄ calcatis torcularib⁹ sitiūt. De ciuitatib⁹ fecerūt viros gemere ⁊ anima vulneratoꝝ clamauit ⁊ deus inultū abire nō patit̄. Ipsi fuerūt rebelles lumī. Nescierūt vias ei⁹ nec reuersi sūt ꝑ semitas illi⁹ Mane primo ɔsurgit homicida: interficit egenū ⁊ pauperem. ꝑ noctē vero erit q̄si fur. Ocul⁹ adulteri obseruat caliginē dicēs nō me videbit ocul⁹ ⁊ operiet vultū suū. Perfodit in tenebris domos sicut in die condixerāt sibi ⁊ ignorauerūt lucē. Si subito apparuerit aurora arbitrātur vmbrā mortis et sic ī tenebris quasi in luce ābulāt. Leuis est sup faciez aque. Maledcā sit pars ei⁹ in terrā: nec ābulet ꝑ viaz vineaꝝ Ad nimiū calorē trāsiet ab aquis niuiū ⁊ vsq; ad inferos peccatū illi⁹. Obliuiscat̄ ei⁹ misericordia. Dulcedo illi⁹ vermes Non sit in recordacōe. sed ɔterat̄ sic lignuz infructuosū. Pauit enim sterilem ⁊ que nō parit et vidue bene non fecit. Detraxit fortes in fortitudine sua ⁊ cū steterit nō credet vite sue. Dedit ei de⁹ locū penitentie ⁊ ille abutitur eo in supb a Oculi autē ei⁹ sunt in vijs illi⁹ Eleuati sūt ad modicum ⁊ nō subsistent ⁊ humiliabūtur sicut ōnia ⁊ auferentur ⁊ sicut sūmitates spicarum cōterentur. Quod si non ē ita quis me potest arguere eē mētitum ⁊ ponere ante deum verba mea.

¶ Ca. xxv.

RESpondens autē baldad suites dixit. Potestas ⁊ terror apud eum est qui facit cōcordiā in sublimib⁹ suis. Nunq̄d est nūerus militū ei⁹ ⁊ sup quē nō surgz lumē illius. Nunq̄d iustificari potest homo cōpatus deo: aut apparere mūd⁹ natus de muliere. Ecce luna ec̄ nō splendet ⁊ stelle n̄ sūt munde in cōspectu eius q̄ntomagis hō putredo ⁊ filius hominis vermis.

¶ Ca. xxvi.

Respondēs aūt iob dixit. Cu
ius adiutor es. Nūquid im
becillis ⁊ sustētas brachiū ei⁹ q̄
non ē fortis. Cui dedisti cōsilium
Forsitan illi qui nō hēt sapientiā
⁊ prudētiam tuam ostēdisti pluri
mā. Quē docere voluisti. Nōne eū
qui fecit spiramentū. Ecce gygā
tes gemūt sb̄ aquis et qui habi
tant cū eis. Nud⁹ est inferus corā
illo ⁊ nullū ē opimentū p dicōni
Qui extēdit aq̄lonem sup vacuū
⁊ appendit terrā sup nihili. Qui li
gat aquas in nubib⁹ suis ut nō
erūpant pariter deorsum. Qui tenet
vultū solij sui ⁊ expādit sup illd̄
nebulam suā. Terminū circūde
dit aquis vsq̄ dum finiātur lux ⁊
tenebre. Colūne celi cōtremiscūt.
⁊ pauent ad nutū eius In fortitu
dine illi⁹ repēte maria cōgregata
sūt ⁊ prudētia eius pcussit supbū
Spūs ei⁹ ornauit celos ⁊ obstetri
cāte manu ei⁹ edict⁹ ē coluber tor
tuosus. Ecce hec ex parte dicta sūt
viaꝝ eius. Et cū vix paruā stillaꝫ
sermonis ei⁹ audierim⁹ quis po
terit tonitruū magnitudinis illi
us intueri. ¶ Capitu. xxvij.

Addidit quoq̄ iob assumēs
pabolam suā ⁊ dixit. Viuit
de⁹ qui abstulit iudiciū meū ⁊ oī
potens q̄ ad amaritudinē addu
xit amāꝫ meā. q̄ donec supest ali
tus in me ⁊ spūs dei in narib⁹ me
is non loq̄ntur labia mea iniq̄ta
tē. nec lingua mea meditabit mē
datiuꝫ. Absit a me ut iustos esse
vos iudicē. Donec defitiā nō rece
dam ab innocētia mea. Justifica
cōem meaꝫ quā cepi tenere nō de
serā. Neq̄ em̄ reprehēdit me cor
meū in ōni vita mea. Sicut impi⁹
inimic⁹ me⁹ ⁊ aduersari⁹ meus q̄
si iniqu⁹. Que ē em̄ spes ypocrite
si auare rapiat ⁊ nō liberet de⁹ aī
mā eius. Nunq̄d de⁹ audiet cla
morē eius cū venerit sup eū angu
stia. Aut poterit in ōnipotēte de
lectari ⁊ inuocare deū ōni tpe. Do
cebo vos p manū d̄i que ōnipotēs
habeat nec abscōdam. Ecce ōnes
vos nostis ⁊ q̄d sine causa vana
loq̄mini. Hec ē pars hōinis īpij
apud deū ⁊ hereditas violētoruꝫ
quā ab oīpotente suscipient. Si
multiplicati fuerint filij ei⁹ in gla
dio erūt ⁊ nepotes ei⁹ nō satura
bunt pane. Qui reliq̄ fuerint ex
eo sepeliētur ī interitu ⁊ vidue illi
us nō plorabūt. Si cōportauerit
q̄si terra argentū ⁊ sicut lutū pre
pauerit vestimēta: p̄pabit quidē
sed iust⁹ vestiet illis ⁊ argentum
innocens diuidet. Edificauit sic ti
nea domū suam ⁊ sicut custos fe
cit vmbraculū. Diues cū voluerit
nihil secū auferꝫ apiet oculos su
os ⁊ nihil inueniet. Apprehēdet eū
quasi aq̄ inopia nocte opprimet
eū tēpestas. Tollet eū vent⁹ vrēs
⁊ auferet ⁊ velut turbo rapiet eū
de loco suo. Et mittet sup eū et nō
parcet de manu ei⁹ fugiens fugi
et. Stringet sup eum man⁹ suas:
⁊ sibilabit sup illū ītuēs locū ei⁹.

Habet argētū ¶ Ca. xxviij.
venarū suarum p̄ncipia et
auro locus ē in quo cōflatur. Fer
rū de terra tollit ⁊ lapis solut⁹ ca
lore in es vertit. Temp⁹ posuit te
nebris ⁊ vniūsorum finē ipse cō
siderat. Lapideꝫ quoq̄ caliginis ⁊
vmbrā mortis diuidet torrens a

populo pegrinãte eos q̃s oblit⁹
est pes egẽtis hoĩs ⁊ inuios. Ter
ra de q̃ oriebat̃ panis: in loco suo
igni subuersa ẽ. Locus saphiri la
pides eius ⁊ glebe illi⁹ aurũ. Semi
taꝫ ignoauit auis nec intuit⁹ est
oculos vulturis. Nõ calcauerũt
eaꝫ filij institoꝝ nec ꝑtrãsiuit per
eã leena. Ad salicẽ extẽdit manũ
suaꝫ subuertit a radicib⁹ montes.
In petris riuos excidit ⁊ õne p̃ci
osum vidit ocul⁹ ei⁹. Profũdaq̃
fluuioꝝ scrutat⁹ est ⁊ abscõdita
ꝓduxit in lucẽ. Sapiẽtia vero vbi
inuenit̃ ⁊ quis ẽ locus intelligen
tie. Nescit homo preciũ ei⁹ nec in
uenitur in terra suauit̃ viuentiũ.
Abissus dicit nõ ẽ in me et mare
loquitur nõ est mecũ. Non dabit̃
aurũ obrisũ ꝓ ea: nec appendetur
argentũ in cõmutacõe ei⁹. Nõ cõ
feretur tinctis in die coloribꝰ: nec
lapidi sardonico p̃ciosissimo vel
saphiro. non adequabitur ei auꝝ
vel vitrũ: nec cõmutabũtur vasa
ꝓ ea auri excelsa ⁊ eminẽtia non
ꝯmemorabũtur cõpacõe ei⁹. Tra
hit̃ autẽ sapiẽtia de occultis. nõ
adeq̃bitur ei topasion de ethio
pia: nec tincture mundissiẽ cõpo
netur. Vñ ergo sapientia venit ⁊
q̃s est loc⁹ intelligẽtie. Abscõdi
ta est ab oculis õnium viuentiũ
volucres q̃ꝫ celi latet. Perdicio et
mors dixerunt auribꝰ nostris au
diuim⁹ famã ei⁹. De⁹ intelligit vi
am ei⁹ ⁊ ipse nouit locũ illius. Ip
se enim fines mũdi intuet̃ ⁊ õnia
que sub celo sunt respicit. Qui fe
cit ventis pond⁹ ⁊ aquas appen
dit mẽsura. Qñ ponebat pluuijs
legẽ ⁊ viaꝫ ꝓcellis sonantib⁹: tũc
vidit illaꝫ ⁊ enarrauit ⁊ p̃parauit
⁊ inuestigauit ⁊ dixit homini. Ec
ce timor domini ipsa est sapiẽtia
⁊ recedere a malo intelligẽtia.

¶ Capitulum. xxix.

Addiditq̃ꝫ iob assumens pa
bolam suam ⁊ dixit. Quis m̃
tribuat ut sim iux̃ menses pristi
nos ſm dies q̃bus deus custodi
ebat me. Qñ splendebat lucerna
eius sup caput meũ ⁊ ad lumẽ ei⁹
ambulabã in tenebris. Sicut fui
ĩ dieb⁹ adolescentie mee: qñ deus
secreto eãt in tabnaculo meo. Qñ
erat õnipotens mecũ ⁊ in circuitu
meo pueri mei. Quãdo lauabam
pedes meos butiro ⁊ petra funde
bat mihi riuos olei. Qñ ꝓcedebã
ad portaꝫ ciuitatis ⁊ in platea pa
bant cathedram mihi. Videbãt
me iuuenes ⁊ abscõdebant̃ ⁊ se
nes assurgẽtes stabant. Princi
pes cessabant loqui ⁊ digitum su
perponebant ori suo. Vocem suã
cohibebant duces ⁊ lingua eorũ
gutturi suo adherebat. Auris au
diens beatificabat me ⁊ ocul⁹ vi
dens testimoniũ reddebat mihi
eo ꝙ liberassem paupeꝫ vociferã
tẽ ⁊ pupillũ cui nõ esset adiutor.
Bñdictio pituri sup me veniebat
⁊ cor vidue cõsolatus sum. Justi
cia indutus sũ ⁊ vestiui me sicut
vestimento ⁊ dyademate iudicõ
meo. Ocul⁹ fui ceco ⁊ pes claudo.
Pat̃ erã pauperũ ⁊ causã quã ne
sciebã diligẽtissime inuestigabã.
Conterebam molas iniq̃ et de dẽ
tib⁹ illi⁹ auferebã p̃dã. Dicebãq̃ꝫ
In nidulo meo moiar ⁊ sic palma
multiplicabo dies. Radix mea
apta ẽ sec⁹ aq̃s ⁊ ros morabitur

in emissione mea. Gloria mea sp innouabit & arcus meus in manu mea instaurabit. Qui me audie bant expectabāt sententiam & intē ti tacebant ad cōsiliū meū. Verb meis addē mihil audebāt & sup illos stillabat eloquium meū. Expe ctabant me sic pluuiā & os suum aperiebant q̄si ad ymbrem sero tinū. Si q̄ ridebam ad eos nō cre debant & lux vultus mei nō cadebat in terrā. Si voluissez ire ad eos se debam primus. Cūq; sederē q̄si rex circūstante exercitu erā tū meren tium consolator. Capi. xxx.

Nunc autē derīdēt me iunio res tēpore quoz nō dignabar pōnere cū canib⁹ gregis mei Quoz virtus manuū mihi erat p mihilo & vita ipa putabātur idig ni. Egestate & fame steriles q̄ rode bant i solitudine squalētes cala mitate & miseria. Et mādebāt her bas & arboz cortices & radix ium pero⁹ erat cibus eoz. Qui de qual libz ista rapiētes cū singula repe rissent ad ea cū clamore current. In desertis habitabāt torrētū & in cauernis terre vel sup glareaz. Qui inter huiusmōi letabant & ēē sibi sentib⁹ delicias cōputabāt. Filij stulto⁹ū & ignobiliū & i ter ra penit⁹ nō parētes. Nūc in eoz cāticū versus sum & fact⁹ sū eis in puerbiū. Ablōmant̄ me & lōge fugiūt a me & faciē meaz ospuere nō verent̄. Pharetrā em̄ suā ape ruit & afflixit me & frenū posuit in os meū. Ad dexterā oriētis calami tatis mee ilico surrexerūt. Pedes meos subuerterūt oppresserūt q̄si fluctib⁹ semitis suis. Dissipauerūt itinera mea. Insidiati sūt mihi et preualuerūt & nō fuit qui ferret au xiliū. Quasi rupto muro & aperta ianua irruerūt sup mea ad meas miserias deuoluti sūt. Redact⁹ sū i mihilū. Abstulisti q̄si vēt⁹ desi derium meū & velut nubes ptrāsiit sa lus mea. Nūc autē in memetipso marcescit aīa mea et possident me dies afflictōis. Nocte os meū pforat̄ doloribus & q̄ me comedūt nō dormiūt. In multitudie eoruz osumit̄ vestimētū meū & q̄si capi tio tunice sic cinxerūt me. Cōpa tus sum luto & assimilat⁹ sū fauil le & cineri. Clamo ad te & non ex audis me. sto & nō respicis me. Mutat⁹ es mihi in crudelez & i duci a man⁹ tue adūsaris mihi. Ele uasti me & quasi super vētum po nens elisisti me valide. Scio quia morti tradas me vbi ostituta est dom⁹ōi viuēti. Verūtamē nō ad cōsūpcōem eoz emittis manū tu am & si corruerint ipē saluab. Fle bam quondaz sup eo q̄ afflictus erat & opatiebat̄ aīa mea pau peri. Expectabā bona & venerūt mi mala. pstolabar lucē & erupērūt tenebre. Interiora mea efferbue rūt absq; vlla requie puenerūt me dies afflictōis. Merēs incedebaz sine furore cōsurgēs in turba da mani. Frat̄ fui draconū & socius struciorū. Cutis mea denigrata est super me & ossa mea aruerūt pre caumate. Versa ē in luctū cithara mea & organū meum in vocem flentium. Capitulū. xxxi.

Pepigi fedus cū oculis meis ut ne cogitarē q̄dē de virgine Quā em̄ partē haberet in me de⁹

ɛsup a hæreditatē ōmipotēs de ex
celsis. ¶Nūquid nō pdicto ē imq
a alienacō opantib⁹ imusticiaz ɛ
¶Nonne ipe cōsiderat vias meas a
cūctos gressus meos dinumeāt·
¶Si ambulaui in vanitate a festi
uit in dolo pes me⁹: appēdat me i
statera iusta a sciat de⁹ simplicita
tē meā·¶Si declinauit gressus me⁹
de via a si secut⁹ ē oculꝰ meus cor
meū·a si in manib⁹ meis adhæsit
macula: seram a ali⁹ comedat: et
pgenies mea eradicet·¶Si deceptꝰ
tū est cor meū sup muliere a si ad
ostiuz amici mei insidiat⁹ fū: scor
tum alteri⁹ sit vxor mea a sup illā
incuruent alij·¶Hoc em̄ nephas ē
a imq̄tas maxima: ignis vsq; ad
pdictōem devorans a ōmia eradi
cans gemmina·¶Si cōtēpsi subire
iudiciū cum seruo meo a ancilla
mea cū disceptarent aduersū me
Quid em̄ faciam cū surrexerit ad
iudicandū deus a cum q̄sierit q̄d
rñdebo illi. ¶Nunq̄d nō in vtero fe
cit me qui a illum opatus ē a for
mauit me in vulua vn⁹. ¶Si nega
ui q8 volebant paupibus: a ocu
los vidue expectare feci·¶Si come
di buccellaz meā sol⁹ a non come
dit pupillus ex ea·Quia ab infā
cia mea creuit mecū miseracio: et
de vtero mr̄is mee egressa ē mecū
¶Si despexi pretereūtem eo q̄ non
habuerit indumētū a absq; ope
rimento paupem·¶Si nō bñdixe
rūt mihi latera eius a de velleribz
ouiū meaz calefact⁹ est·¶Si leuaui
sup pupillū manū meaz etiā cum
viderem me in porta supior ē: hūe
rus meus a iunctura sua cadat a
brachiū meum cū suis ossib⁹ con
fringat·¶Semp enī quasi tumen
tes sup me fluctus timui dei a pō
dus eius ferre non potui·¶Si puta
ui aurū robur meum a obrīso di
xi fiducia mea·¶Si letatus sum sup
multis diuiciis meis a q̄ pluima
reperit manus mea·¶Si vidi solez
cum fulgeret a lunam incēdē da
rea letatū est in abscōdito cor me
um a osculatus fū manū meā ore
meo·que est imq̄tas maxima: et
negacō contrā deū altissimū ¶Si ga
uisus fū ad ruinaz ei⁹ qui me o de
rat et exultaui q⁹ inuenisset eū ma
lū·¶Non enī dedi ad peccādū gut
tur meuz: ut expeterez maledicen
amīmā eius·¶Si nō dixerūt viri ta
bernaculi mei: quis det de carnib⁹
eius ut saturemur·¶Foris nō man
sit pegrin⁹: ostiū meū viatori pa
tuit·¶Si abscōdi quasi homo pecca
tum meū a celaui in sinu meo in
quitatem meaz·¶Si expaui ad mꝰ
titudinem nimiam et despectio p
pinq̄ꝝ terruit me a nō magis ta
cui nec egressus sum ostiuz·Quis
mihi tribuat adiutoꝛez ut desi de
rium meum audiat ōmipotēs·a
libz scribat ipse qui iudicat: ut i
humero meo portē illum a ciram
dē illum quasi coronā mihi. ¶De
singulos grad⁹ meos pnūciabo
illū a quasi principi offerā eū·¶Si
aduersū me terra mea damat: a
cū ipsa sulci ei⁹ deflēt·¶Si fruct⁹ ei⁹
comedi absq; pecūia a aīam agri
colaz ei⁹ afflixi: p frumēto oriat
mihi tribulus a pro ordeo spina·

¶Jserūt autē tres ¶Ca·xxxij·
viri isti rēspondere iob: eo q⁹
iustus sibi videretur·Et iratus
indignatusq; est helyu filius

barachel buzites de cogñtiõe ram
Iratus ē autez aduersũ iob eo ꝙ
iustum se eē diceret corã deo. Por
ro aduersũ amicos eiꝰ indigna
tus ē eo ꝙ non inuenissent rñsio
nem racõnabilē ꝫ tm̃modo ꝯdem
nassent iob. Igitur helin expecta
uit iob loqñtem eo ꝙ seniores es
sēt q̃ loquebãtur. Cũ aũt vidissz
ꝙ tres rñdere ñ potuissent iratꝰ ē
vehemẽter. Rñdensqꝫ helin filius
barachel buzites dixit. Iunior sũ
tpe vos autē antiq̃ores. Idcirco
dimisso capite veritꝰ sũ vobis ĩdi
care meã sentẽtiã. Sperabã em̃ ꝙ
etas ꝓlixior loq̃ret ⁊ annoꝝ mul
titudo doceret sapientiã. Sed ut vi
do spũs est in hominibꝰ ⁊ inspiã
tio õnipotẽtis dat intelligentiaz.
Nõ sũt lõgeui sapiẽtes nec senes
intelligũt iudiciũ. Ido dicã audi
te me oñdam vobis eciã ego me
am sciam. Expectaui em̃ sermões
vestros audiui prudẽtiã vr̃az do
nec disceptaremini sermonibꝰ ve
stris et donec putabã vos aliq̃d
dicere ꝯsiderabã. Sed ut video ñ
ē q̃ possit arguẽ iob ⁊ rñdẽ ex vob
sermonibꝰ eiꝰ. Ne forte dicatis in
uenimꝰ sapiẽtiã deꝰ ꝓiecit euz nõ
homo. Nihil locutꝰ est m̃ ⁊ ego ñ
ꝑm sermões vr̃os rñdebo illi. Exti
muerũt nec rñderunt vltr̃ abstu
lerũtqꝫ a se eloquiũ Rm̃ igit̃ expe
ctaui ⁊ nõ sũt locuti. steterũt nec
rñderunt vltra rñdebo ⁊ ego ꝑtez
meam ⁊ ostendã sciam meã. Ple
nꝰ sũ em̃ sermonibꝰ ⁊ coartat me
spũs vteri mei. En vent̃ meꝰ qua
si mustũ absqꝫ spiãculo q8 lagũ
culas nouas dirũpit. Loq̃r et re
spiãbo paululũ apiaz labia mea

⁊ rñdebo. Non accipiã ꝑsonã viri
⁊ deũ hõini nõ equabo. Nescio em̃
q̃diu sb̃sistam ⁊ si ptꝰ modicum
tollat me factor meꝰ. ¶ Ca. xxxiij.

Audi igit̃ iob eloquia mea
⁊ oẽs ꝑmones meos auscul
ta. Ecce aperui os meũ loq̃tur lin
gua mea in faucibꝰ meis. Simpli
ci corde meo ꝑmões mei ⁊ sentẽti
am labia mea purã loqñtur Spi
ritꝰ dei fecit me ⁊ spiraculũ õnipo
tentis viuificauit me. Si potes re
sponde mihi ⁊ adu̇sus faciẽ meaz
ꝯsiste. Ecce ⁊ me sic̃ ⁊ te fecit deus
⁊ de eodẽ luto ego quoqꝫ formatꝰ
sũ. Verũtam̃ miraculũ meũ nõ te
terreat ⁊ eloqñtia mea non sit ti
bi g̃uis. Dixisti ergo in auribꝰ me
is ⁊ vocẽ verborum tuoꝝ audiui.
Mundus sũ ego ⁊ absqꝫ delicto ĩ
maculatꝰ ⁊ non ē iniq̃tas in me.
Quia q̃relas in me reperit ideo ar
bitr̃tus ē me inimicũ sibi. Posuit
in neruo pedes meos custodiuit
õnes semitas meas. Hoc ē ergo
in q̃ non es iustificatꝰ Rñdebo ti
bi ꝙ maior sit deꝰ hõine Adu̇sum
eũ contẽdis ꝙ non ad oĩa verba
rñderit tibi. Semel loq̃tur deꝰ ⁊ se
cũdo idipsũ nõ repetit. Per sõnũ
ĩ visiõe nocturna qñ irruit sopor
sup hõines ⁊ dormiũt in lectulo.
Tunc aperit aures viroꝝ ⁊ erudi
ens eos instruit disciplina ut au̇
tat hõinẽ ab hijs q̃ fecit ⁊ liberet
eũ de supbia eruẽs animã eius a
corrupcõe ⁊ vitam illiꝰ ut non tñ
seat in gladiũ Increpat quoqꝫ ꝑ
dolorẽ in lectulo ⁊ oĩa ossa eius
marcescere facit. Abhõinabilis ei
fit ĩ vita sua panis ⁊ aĩe illiꝰ cibꝰ
ante desiderabilis. Tabescet caro

ei⁹ ⁊ ossa q̄ tecta fuerāt nudabū
tur. Appropinq̄bit corrupcōi aīa
ei⁹ ⁊ vita illi⁹ mortiferis. Si fuerit
ꝓ eo angel⁹ loquēs vnū de simili
b⁹ ut annūciet hoīs eq̄tatē misere
bit̄ ei⁹ ⁊ dicz Libera eū ut nō descē
dat in corrupcōez. Inueī ī q̄ ei ꝓpi
cier Cōsūpta ē caro ei⁹ a supplicijs
reūtat̄ ad dies adolescētie sue. De
p̄cabit̄ deū ⁊ placabil' ei erit ⁊ vi
debit faciē ei⁹ in iubilo ⁊ reddz hoī
iusticiā suā. Respiciet hoīes et di
cz. Peccaui ⁊ vere deliq̄ ⁊ ut eram
dign⁹ nō recepi. Liberauit aīaz su
am ne ꝑgeret in interitū. ꝫ viuēs
lucē vidēt. Ecce hec ōnia opatur
de⁹ trib⁹ vicibz ꝑ singulos ut r̄uo
cet aīas eoꝝ a corruptiōe ⁊ illumi
net luce viuētiū. Attēde iob ⁊ au
di me ⁊ tace dū ego loquor. Si āt
habes ꝙ loquaris rn̄de m̄. Loq̄re
Volo enī te apparere iustū. Qd̄ si
nō habes audi me: tace ⁊ docebo
te sapientiā. ¶ Ca. xxxiiij.

PRonūtians itaq̄ heliu eciā
hec locutus ē. Audite sapiē
tes verba mea ⁊ eruditi ausculta
te me. Auris eī verba ꝓbat ⁊ gut
tur escas gustu diiudicat. Iudici
um eligam⁹ nobis ⁊ inter nos vi
deam⁹ q̄d sit meli⁹ Quia dixit iob
iust⁹ sū ⁊ de⁹ sb̄uertit iudiciū meū
In iudicādo enī me mēdaciū ē vi
olēta sagitta mea absq̄ vllo pec
cato. Quis est vir ut est iob qui
bibit sb̄sānacōnez quasi aquam
qui gradit̄ cum opantib⁹ iniq̄ta
tē ⁊ ambulat cum viris impijs. ⁊
Dixit enim. Non placebit vir deo
eciā si cucurrerit cum eo. Ideo viri
cordati audite me. Absit a deo im
pietas ⁊ ab ōnipotēte iniquitas.

Op⁹ eī homīs reddet ei ⁊ iux̄ vias
singuloꝝ restituet eis. Vere eī de
us nō ꝯdēnabit frustra nec oīpo
tēs sb̄uertet iudiciū. Quē cōstitu
it aliū sup terrā aut quē posuit su
p orbē quē fabricatus ē. ⁊ Si direxe
rit ad eū cor suū spm̄ illi⁹ ⁊ flatuz
ad se trahet. Deficiet ōnis caro si
mul ⁊ homo in cinerez reuertetur
Si habes ḡ intellem̄ audi qd̄ dr̄ ⁊
ausculta vocē eloquij mei. Nūq̄d
q̄ nō amat iudiciū sanari pōt. ⁊ Et
qūo tu eū q̄ iust⁹ ē intn̄tū cōdem
nas. ⁊ Qui dicit regi apostata q̄ vo
cat duces impios. Qui nō accipit
ꝑsonas p̄ncipū nec cognouit ty
rannū cū disceptaret contra pau
perez. Op⁹ enī manuū ei⁹ sunt vni
uersi. Subito morient̄ ⁊ in media
nocte turbabuntur populi ⁊ per
trāsibunt ⁊ auferent violentum
absq̄ manu. Oculi enim ei⁹ super
vias hominū ⁊ ōnes gressus eo
rum considerat. Non sūt tenebre
⁊ non est vmbr̄ mortis ut abscō
dantur ibi qui operātur iniquita
tem. Neq̄ enim vltra in hominis
potestate est: ut veniat ad deum
in iudicium. Conteret multos in
numerabiles ⁊ stare faciet alios
pro eis. Nouit enī opa eorū ⁊ id
circo inducet noctem ⁊ cōterent̄.
Quasi impios ꝑcussit eos in loco
videntiuz. Qui quasi de industria
recesserunt ab eo ⁊ ōnes vias ei⁹
intelligere noluerūt ut peruenire
facerent ad deum clamorem ege
ni ⁊ audiret vocem pauperum Ip
so enim concedente pacem quis ē
qui condēnet. ⁊ Ex quo abscōderit
vultū q̄s est q̄ contēplet̄ eū. ⁊ Et su
ꝑ gentes ⁊ sup ōnes homīes. Qui

regnare facit hōinem ypocritā ꝓp
ter pccā populi. Quia ēgo ego lo
cutus sū ad deū tequoqꝫ nō ꝓhi
bebo. Si erraui tu doce me. Si iniq̄
tatē locutus sū vltra nō addam
Nunquid a te deus expetit eam
qꝛ displicuit tibi. Tu em̄ cepisti
loqui ⁊ nō ego. Quod si q̄d nosti
melius loquē Viri ītelligētes lo
quant̄ mihi ⁊ vir sapiēs audiet
me. Job autē stulte locut⁹ ē ⁊ ver
ba illius n̄ sonāt disciplinā. Pat̄
mi ꝓbetur iob vsqꝫ ad finē. Ne de
finas ab hoīe iniq̄tatis q̄ addit
sup pcca sua blasphemiā. Inter
nos interim ɔstringat̄ et tūc ad
iudiciū ꝓuocet sermōib⁹ suis deū
Git̄ heliu hec rur ¶ Ca. xxxv.
sum locutus est. Nunquid equa
videtur tibi tua cogitatio ut dice
res iustior deo sū. Dixisti em̄. Non
tibi placet q̄d rectum est. Vl̄ q̄d
tibi ꝓderit si ego peccauēo. Itaqꝫ
ego rn̄debo sermōib⁹ tuis ⁊ aīcis
tuis tecū. Suscipe celū ⁊ intuē ⁊ cō
templare etheā ꝙ altior te sit. Si
peccaueis q̄d ei nocebis. Et si mlt̄
tiplicate fuerint iniq̄tates tue q̄d
facies cōtra eum. Porro si iuste
egeris quid donab̄ ei aut q̄d de
manu tua accipiet. Hōini q̄ simi
lis tui ē nocebit impietas tua et
filiū hōis adiuuabit iusticia tua
Propt̄ multitudinē calūniatorū
clamabunt ⁊ eiulabūt ꝓpter vim
brachij tyrānorū Et nō dixit vbi
est de⁹ qui fecit me q̄ dedit carmi
na in nocte. Qui docet nos sup iu
mēta terre ⁊ sup volucres celi eru
dit nos Ibi clamabūt ⁊ nō exau
diet ꝓpter supbiaꝫ malorū. Non
ergo frustra audiet de⁹ ⁊ ōnipo
tēs causas singulorꝫ intuebitur
Etiā cum dixeris nō cōsiderat iu
dicare corā illo ⁊ expecta eū. Nūc
em̄ non infert furorē suū nec vlci
scit̄ scelus valde. Ergo iob frustr̄
apit os suum ⁊ absqꝫ scīa verba
multiplicat. ¶ Capitulū. xxxvi.
Addēs quoqꝫ heliu hec locu
tus est. Sustīe me paululū
⁊ iudicabo tibi. Adhuc eī habeo
q̄d ꝓ deo loquar. Repetā sciētiam
meā a principio ⁊ opatorē meuꝫ
ꝓbabo iustū. Vere em̄ absqꝫ mē
datio sermōes mei ⁊ ꝑfecta scien
tia ꝓbabit̄ tibi. De⁹ potēs nō abi
cit cū ⁊ ipse sit potens ꝫ n̄ saluat
impios ⁊ iuditiū pauꝑib⁹ tribu
it. Non auferet a iusto oculos su
os ⁊ reges in solio collocat ī ꝑpe
tuū ⁊ illic erigūtur. Et si fuerint ī
cathenis ⁊ vinciant̄ funib⁹ pauꝑ
tatis indicabit eis opa eorꝫ ⁊ sce
lera eorꝫ qꝛ violēti fuerūt. Reuela
bitq̄ aurem eorꝫ ut corripiat ⁊ lo
quet̄ ut reuertātur ab iniq̄tate Si
audierint ⁊ obs̄uauerint cōp le
bunt dies suos in bono ⁊ ānos su
os in gl̄ia. Si autē nō audierint
trāsibunt ꝑ gladiū ⁊ ɔsumētur ī
stulticia. Simulatoēs ⁊ callidi ꝓ
uocāt iram dei neqꝫ clamabūt cū
vincti fuerint Moiet̄ ī tēpestate aī
ma eorꝫ ⁊ vitaꝫ eorꝫ inter effemi
natos Eripiet de āgustia sua pau
perē ⁊ reuelabit ī tribulacōe aurē
ei⁹. Igit̄ saluabit te de ore angu
sto latissime ⁊ nō habēte fūdam̄
tum sb̄ter se. Req̄es aūt mēse tue
erit plena pinguedīe. Causa tua
quasi impij iudicata ē causā iudi
ciūqꝫ recipies. Non te ḡ supet ira
ut aliquē oppr̄ias nec multitudo

donoꝝ inclinet te. Depone magni
tudinem tuam absque tribulacione et om
nes robustos fortitudine. Ne ꝓtra
has noctem ut ascendant ꝑplus ꝑ eis.
Caue ne declines ad iniquitatem. Hanc
enim cepisti sequi ꝑt⁹ miseriam. Ecce de
us excelsus in fortitudine sua et nul
lus ei similis in legislatoribus. Quis
poterit scrutari vias eius aut quis po
test ei dicere operatus es iniquitatem. Me
mento quod ignores opus eius de quo ce
cinerunt viri. Omnes homines vident eum
vnusquisque intuetur procul. Ecce deus mag
nus vincens scientiam nostram. Numerus ano
rum eius inestimabilis. Qui aufert
stellas pluuie et effundit imbres
ad instar gurgitum. Qui de nubibus
fluunt que pretexunt cuncta desuper. Si vo
luerit extendere nubes quasi tentorium
suum et fulgurare lumine suo desuper
cardines quoque maris operiet. Per hec enim
iudicat ꝑplus et dat escam multis
mortalibus. In manibus abscondit lu
cem et precepit ei ut rursus adueniat.
Annunciat de ea amico suo quod pos
sessio eius sit et ad eam possit ascendere.

Super hoc expa ¶ Ca. xxxvij.
uit cor meum et emotum est de lo
co suo. Audiet audicionem in terro
re vocis eius et sonum de ore illius ꝓce
dentem. Subter omnes celos ipse consi
derat et lumen illius super terminos ter
re. Post eum rugiet sonitus tonabit
voce magnitudinis sue et non inuesti
gabitur cum audita fuerit vox eius.
Tonabit deus in voce sua mirabi
liter qui facit magna et inscrutabilia
Qui precipit niui ut descendat in ter
ram et hyemis pluuijs et imbri for
titudinis sue. Qui in manu omnium homi
num signat ut nouerint singuli opa
sua. Ingredietur bestia latibulum suum
et in antro suo morabitur. Ab interi
oribus egredietur tempestas et ab ar
cturo frigus. Flante deo concrescit ge
lu et rursum latissime fundunt aque
Frumentum desiderat nubes et nubes
spargunt lumen suum Que lustrant cun
cta per circuitum quocumque eas voluntas
gubernantis duxerit ad omne quod precepe
rit illis super faciem orbis terrarum siue in
vna tribu siue in terra sua siue in quocum
que loco mine sue eas iusserit inueni
ri. Ausculta hec iob sta et considera
mirabilia dei. Numquid scis quando prece
pit deus pluuijs ut ostenderet lucem nu
bium eius. Numquid nosti semitas nu
bium magnas et perfectas scientias. Non
ne vestimenta tua calida sunt cum perfla
ta fuerit terra austro. Tu forsitan cum
eo fabricatus es celos qui solidissimi
quasi ere fusi sunt. Ostende nobis quid dica
mus illi. Nos quippe inuoluimur tene
bris. Quis narrabit ei que loquor. Ecce
si locutus fuerit homo deuorabitur at nunc
non videt lucem. Subito aer cogetur in
nubes et ventus transiens fugabit eas.
Ab aquilone aurum venit et a deo formi
dolosa laudacio. Digni enim inueniri
non possumus. Magnus fortitudine et
iudicio et iusticia et enarrari non po
test. Ideo timebunt eum viri et non au
debunt contemplari omnes qui sibi viden
tur esse sapientes. ¶ Ca. xxxviij.

Respondens autem dominus iob de tur
bine dixit Quis est iste inuol
uens sententias sermonibus impitis.
Accinge sicut vir lumbos tuos inter
rogabo te et responde mihi. Vbi eras
quando ponebam fundamenta terre.
Indica mihi si habes intelligentiam.
Quis posuit mensuras eius si nosti:
vel quis tetendit super eam lineam. Super
quo bases illius solidate sunt.

Aut quis demisit lapidem angularem
eius cum me laudarent simul astra
matutina et iubilarent omnes filij dei
Quis conclusit ostijs mare quando erum
pebat quasi de vulua procedens cum
ponerem nubem vestimentum eius et ca
ligine illud quasi pannis infantie
obuoluerem. Circumdedi illud termi
nis meis et posui vectem et ostia et di
xi. Vsque huc venies et non procedes
amplius et hic confringes tumentes
fluctus tuos. Nunquid post ortum tuum
precepisti diluculo et ostendisti auro
re locum suum et tenuisti concutiens ex
trema terre et excussisti impios ex
ea. Restituetur ut lutum signaculum
et stabit sicut vestimentum. Auferetur
ab impijs lux sua et brachium ex
celsum confringetur. Nunquid ingressus
es profundum maris et in nouissimis
abissi deambulasti. Nunquid aper
te sunt tibi porte mortis et ostia te
nebrosa vidisti. Nunquid conside
rasti latitudinem terre. Indica mihi si
nosti omnia in qua via lux habitet et
tenebrarum quis locus sit ut du
cas vnumquodque ad terminos suos
et intelligas semitas domus eius. Sci
ebas tunc quod nascitur eens et numerum
dierum tuorum noueras. Nunquid in
gressus es thesauros niuis aut the
sauros grandinis aspexisti quam prepa
ui in tempus hostis in diem pugne et
belli. Per quam viam spargitur lux
diuiditur estus super terram. Quis dedit
vehementissimo ymbri cursum et viam
sonantis tonitrui ut plueret super
terram absque homine in deserto vbi nul
lus mortalium commoratur ut imple
ret inuiam et desolatam et producerem
herbas virentes. Quis est pluuie
pater vel quis genuit stillas roris.

De cuius vtero egressa est glacies et
gelu de celo quis genuit. In simili
tudinem lapidis aque durantur et su
perfities abissi constringitur. Nunquid
coniungere valebis micantes stellas
pliades aut gyrum arcturi poteris
dissipare. Nunquid producis lucife
rum in tempore suo et vesperum super fili
os terre consurgere facis. Nunquid
nosti ordinem celi et pones rationem
eius in terra. Nunquid eleuabis in ne
bulam vocem tuam et impetus aquarum
operiet te. Nunquid mittes fulgura
et ibunt et reuertentia dicent tibi assu
mus. Quis posuit in visceribus hominis
sapientiam vel quis dedit gallo intel
ligentiam. Quis enarrabit celorum
rationem et concentum celi quis dormi
re faciet. Quando fundabatur puluis in
terram et glebe compingebantur. Nun
quid capies leene predam et animam
catulorum eius implebis quando cubant
in antris et in specubus insidiantur.
Quis preparat coruo escam suam quando
pulli eius clamant ad deum vagan
tes eo quod non habeant cibos.

Nunquid nosti ¶ Ca. xxxix.
tempus partus ibi cum in petris
vel parturientes ceruas obseruasti
dinumerasti menses conceptus earum et
scisti tempus partus earum. Incuruan
tur ad fetum et pariunt et rugitus emit
tunt. Separantur filij earum et pergunt ad
pastum egrediuntur et non reuertentur
ad eas. Quis dimisit onagrum liberum
et vincula eius quis soluit. Cui de
di in solitudine domum et tabernacu
la eius in terra salsuginis. Contem
nit multitudinem ciuitatis clamorem
exactoris non audit. Circumspicit mon
tes pascue sue et virentia queque per
quirit. Nunquid volet rinoceros

fuire tibi ā morabiē ad p̄sepe tū uz.℣ Nūq̄d alligab̄ rinoceron tā ad arādū loro tuo ā ꝺfringz glebas vallū post te.℣ Nunq̄d fiduciam hēbis ī magn̄ fortitudīe ei⁹.℣ Et dere linques ei labores tuos.℣ Nunq̄d credes illi qm̄ semētē reddet tibi a areā tuaz ꝺgreget.℣ Pēna struc̄ mis simil ē pēmis ḥrro dij a accipi tris Nū dere linq̄t ouā sua ī terra tu fortitan ī puluere calefacies ea Obliuiscit̄ q̄ pes cōculcet ea ā be stia agri ꝺterat. Durat ad filios suos q̄si nō sint sui frustra labora uit nullo timore cogēte Priuauit enī eā de⁹ sapiētia nec dedit illi in telligentiā. Cū tps fuerit in altuz alas erigit deridet equū a ascēso rez ei⁹. Nunq̄d p̄trebis eq̄ fortitu dinē ā circūdab̄ collo ei⁹ hinnitū.℣ Nunq̄d suscitab̄ eū q̄si locustas.℣ Gloria narīū ei⁹ terro: terrā vngu la fodit. Exultat audacter ī occur su pgit armatis. Contēmit pauo rez nec cedit gladio. Sup ipsū so nabit pharetē vibrabit hasta a clipe⁹. Feruēs a fremēs sorbet ter rā: nec reputat tube sonare dāgo tem. Vbi audierit buccinā dicit vah: procul odorat bellū exhortaci ones ducū a vlulatū exercit⁹. Nū q̄d p sapiētiā tuā plumescit acci piter: expandēs alas suas ad au strū.℣ Nunq̄d ad preceptū tuū ele uabit̄ aquila: et ī arduis ponet nidū suū.℣ In petris manet ī pre ruptis silicib⁹ ꝺmorat̄ atq; inac cessis rupib⁹. Inde ꝺspicit escā: a delonge oculi ei⁹ p̄spiciūt. Pul li ei⁹ lambūt sāguinē et vbicūq; cadauer fuerit statī adest. Et adie cit dn̄s a locut⁹ē ad iob. Nunq̄d q̄ ꝺtendit cū do tā facile ꝺgescit Vt qz q̄ arguit deū det a rūdere e. Rn̄ dēs āt iob dn̄o dixit. Qui leuit lo cutus sū tū dē q̄d possuz.℣ Manū meā ponā sup os meū. Vnū locu tus sū qd̄ vltrā nō addā. ¶ Ca. xl.

Respōdens aūt dn̄s iob de tur bine dixit Accinge sic̄ vir lūbos tuos interrogabo te a indica mi. Nunq̄d irritū facies iudicium meū a ꝺdēnabis me ut iustificēris Et si brachiū sic̄ de⁹ a voce fili tonas circūda tibi decorez a in sūblime erigē a esto glorios a speci osis induere vestib⁹. Dispge sup bos in furore tuo a cōfunde eos et respicies ōnez arrogātē humilia Respice cūctos superbos a ꝺfunde eos a ꝺtere impios in loco suo Ab scōde eos in puluē simul: a facies eoz demerge in fouea a ego ꝺfite bor q̄ saluare te possit dextera tua Ecce behemoth quē feci tecū fenū q̄si bos comedet. Fortitudo ei⁹ ī lūbis eius. a virtus illi⁹ in vmbili co ventris ei⁹. Stringit caudā su am quasi cedrū nervi testiculorū ei⁹ pplexi sūt Ossa ei⁹ velut fistule eris. cartilago illi⁹ quasi lamine ferree. Ipe est p̄ncipium viaz dei Qui fecit eū applicabit gladiū ei⁹ huic mōtes herbas ferūt. Omes bestie agri ludent ibi sub vmbra dormit ī secreto calamī in locis humētib⁹. Protegūt vmbre vm brā ei⁹ circūdabūt eū salices torrē tis Ecce absorbebit fluuiū a nō mi rabit̄ et habet fiduciam q̄ influ at iord ams in os eius. In oculis ei⁹ quasi hamo capiet eum et in fudibus perforabit nares eius.

An extrahē poteris leuiathā ha
mo ⁊ fune ligabis linguā ei⁹. ⁊ nū
quid pones circulū in narib⁹ eius
ā armilla ꝑ foābis maxillā eius. ⁊
Nunq̄d multiplicabit ad te p̄ces
aut loq̄tur tibi mollia. ⁊ nunq̄d fe
riet tecum pactū ⁊ accipies eū ser
uū sempiternū. ⁊ Nunq̄d illudes
ei q̄si aui aut ligabis eū ancillis
tuis. ⁊ Concidēt eū amici diuidēt
illū negotiatores. nunq̄d imple
bis sagenas pelle ei⁹ ⁊ gurgusti
um pisciū capite illi⁹ Pones sup
eū manū tuā. Memēto belli nec vl
tr̄ addas loq̄. Ecce spes ei⁹ frustr̄
bitur eum ⁊ vidētib⁹ cūctis preci
pitabitur. ¶ Ca. xli.

Non quasi crudelis suscitabo
eū Quis em̄ resistere pōt vul
tui meo ⁊ q̄s añ dedit mihi ut red
dam ei. ⁊ Om̄a que sb̄ celo sūt mea
sunt. nō parcam ei verb̄ potētib⁹
⁊ ad dep̄candū cōpositis. Quis re
uelabit faciē indumēti ei⁹. ⁊ Et in
mediū oris ei⁹ q̄s intrabit. ⁊ Por
tas vult⁹ eius q̄s apiet. ⁊ Per gy
rū dentiū eius formido corp⁹ illi⁹
quasi scuta fusilia cōpactuz squa
mis se p̄mentib⁹. Vna vni cōiū
gitur ⁊ ne spiraculū quidē īcedit
ꝑ eas. Vna alteri adherebit ⁊ te
nētes se nequaq̄ separabūtur Ster
nutacō eius splēdor ignis ⁊ oculi
eius ut palpebre diluculi. De ore
eius lāpades ꝓcedunt sicut tede
ignis accense. De narib⁹ eius ꝓce
dit fum⁹ sic olle succēse atq̄ feruē
tis. Halit⁹ eius prunas ardere fa
cit ⁊ flāma de ore eius egreditur.
In collo ei⁹ morabit̄ fortitudo ⁊ fa
ciē ei⁹ p̄cedit egestas. Mēbra car
niū ei⁹ coherētia sibi. Mittit cōtra
eum fulmina ⁊ ad locū aliū non
ferent̄. Cor ei⁹ indurabit̄ tanq̄ la
pis ⁊ stringetur q̄si malleatoris
incus Cum sb̄lat⁹ fuerit timebūt
angeli ⁊ territi purgabūtur. Cuz
app̄henderit eū gladi⁹ sb̄sistē nō
poterit neq̄ hasta neq̄ torax. Re
putabit em̄ quasi paleas ferrū ⁊
quasi lignū putridū es. nō fuga
bit eū vir sagittari⁹ in stipulaz v̄
si sunt ei lapides funde. Quasi sti
pulaz estimabit malleū ⁊ deride
bit vibrātē hastaz. Sub ipō erūt
radij solis ⁊ sternet sibi auꝝ qua
si lutū. Feruescē faciet quasi ollā
ꝓfundū mais ponet q̄si cū vngē
ta buliūt Post eū lucebit semita
estimabit abissum quasi senescē
tem. non ē sup terraz potestas q̄
cōparetur ei q̄ factus ē ut nullum
timeret. Om̄e sb̄lime videt ipse ē
rex super vniūsos filios supbie.

Respondēs aūt ¶ Ca. xlij.
Iob dn̄o dixit. Scio q̄ ōnia
potes ⁊ nulla te latet cogitacio.
Quis ē iste q̄ celat consiliū absq̄
scientia. ⁊ Ideo insipient̄ locut⁹ sū
⁊ que vltr̄ modū excederēt sc̄iam
meā. Audi ⁊ ego loquar interroga
bo te et rn̄de mihi. Auditu auris
audiui te nūc aūt oculus me⁹ vi
det te. Idcirco ipē me rep̄hendo ⁊
ago penitētiam in fauilla ⁊ cinere
Postq̄ aūt locut⁹ ē de⁹ verba hec
ad iob dixit ad eliphā themani
ten. Irat⁹ ē furor me⁹ in te ⁊ in du
os amicos tuos qm̄ non estis lo
cuti coraz me rectū sicut seru⁹ me⁹
iob. Sumite ergo vob̄ septē thau
ros ⁊ septem arietes ⁊ ite ad ser
uū meuz iob ⁊ offerte holocaustū
ꝓ vob̄. Job aūt seru⁹ me⁹ orabit

p̄ vob· Faciē ei⁹ suscipiaz ut non vob imputet stultícia· Neqz ei locuti estis ad me recta sicut seruus me⁹ iob Abierūt ergo eliphā thæmanites et baldath suites et sophar naamatites a fecerūt sic locutus fuerat dñs ad eos a fuscepit de⁹ faciē iob· dñs q̄ cōuersus est ad pœnitētiaz iob cū oraret p amicis suis· Et addidit dñs ōma quecūqz fuerāt iob duplicia· Venerūt autez ad eum ōnes fratres sui a vniuerse sorores sue a cunctі q̄ nouerāt eū prius a comederūt cū eo panē in domo ei⁹· Et mouerūt sup eū caput a cōsolati sunt eum sup ōni malo q̄ intulerat dñs sup euz a dederūt ei vnusquisqz ouē vnaz a inaurem auream vnā· dñs aūt benedixit nouissimis iob magis q̄ pncipio eius· Et facta sunt ei q̄tuordecī milia ouiū a sex milia camelorū a mille iuga boū a mille asine: a fuerūt ei septez filij a treſ filie· Et vocauit nomē vni⁹ die: a nom̄ secūde cassia a nom̄ tercie cornustibij· Nō fuit aūt inuēte mulieſ speciōse sicut filie iob in vniuersa terra· Deditqz eis pr̄ sui⁹ hereditatē inter frēs earuz· Vixit aūt iob post hec cētū quadraginta ānis a vidit filios suos a filios filioruz suoz vsqz ad quartaz gnacōem a mortu⁹ est senex a plen⁹ dieꝝ·:

¶ Explicit liber iob· Incipit prologus beati hieronimi pbiteri in psalterium·

Dalteriū rome ducz positus emēdaui a iuxe septuaginta interpretes· liczcursim· magna tñ ex parte correxeraz· Rō q̄ruꝫ fū videtis o paula a eustochium scriptorū vicio depuatum· pl⁹q̄ antiquū errorem q̄ nouā emēdacōnē valere: me cogitis ut veluti quodā noualī: scissum iaz arū exercerazq obliquis sulcis renascētes spinas eradicē: equū ē bicentes: ut q̄ crebro pullulat crebrius succidatur· Vñ osueta p̄facōne omoneo: tā vos quib⁹ forte labor iste desudat· q̄ eos qui exemplaria istius mōi habere voluerīt ut que diligēcer emēdaui cū cura a diligentia transscribātur· Notz sibi vnusquisqz velīa cētem limeā vel radiātia signa· id ē obelos· vl asteriscos a vbicūqz viderit vgulaz precedentē: ab eavsqz ad duo puncta q̄ imp̄ressimus: sciat īsep tuaginta translatorib⁹ plus hēri vbi autez p̄speserit stelle simlitu dinē de hebreis volumīb⁹ addituz nouerit eque vsqz ad duo pūcta: iuxta theodocōis dūtaxat edicōem: qui simplicitate sermonis a septuaginta interp̄tibz non discordat· Nec ergo a vob a studioso cuiqz fecisse me sciens: nō ambigo multos fore: q̄ vel iuidia vl supcilio malent ptemnere a videre predata q̄ discē: a de turbulento magis riuo q̄ de purissimo fōte potare·:

¶ Explicit prologus·

¶ Incipit liber ymnorum vel soliloquiorum·

BEat⁹ vir q̄ nō abijt in cōsilio impioꝝ: & in via peccatoꝝ nō stetit & ī cathedr̄ pestilentie non sedit· Sed in lege dñi voluntas eius: & in lege eius meditabit die ac nocte· Et erit tanq̄ lignū qđ plātatū ē secus decursus aq̄ꝝ: qđ fructū suū dabit in tpe suo· Et folium eius nō defluet: & ōmia quecūq; faciet psperabunt· Non sic impij nō sic: sed tāq̄ puluis quē proicit ventus a facie terre· Ideo nō resurgūt impij in iudicio: neq; peccatores in cōsilio iustoꝝ· Quoniam nouit dñs viā iustoꝝ: & iter impioꝝ peribit· Psalmus dd·

QVare fremuerūt gētes: & populi meditati sunt inania· Astiterūt reges terre & p̄ncipes cōuenerūt in vnū: adūsus dñm & aduersus xp̄m eius· Dirūpamus vincula eoꝝ: & proiciamus a nob⁹ iugū ipsorū· Qui habitat in celis irridebit eos: & dñs subsānabit eos· Tunc loq̄tur ad eos in ira sua: & in furore suo conturbabit eos· Ego autē ostitut⁹ sum rex ab eo sup syō montē sanctum eius: p̄dicans p̄ceptū eius· Dñs dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te· Postula a me & dabo tibi gētes hereditatē tuā: & possessiōem tuā terminos terre· Reges eos in virga ferrea: & tanq̄ vas figuli cōfringes eos· Et nūc reges intelligite: erudimini q̄ iudicatis terrā· Servite dño in timore: & exultate ei cū tremore· Apprehendite disciplinā ne qñ irascatur dñs: & peatis de via iusta· Cum exarserit in breui ira ei⁹: beati omnes q̄ confidunt in eo·

¶ Ps· dd cui fugēt a facie absolon

DOmine qđ multiplicati sunt q̄ tribulant me: multi insurgunt aduersum me· Multi dicunt aīe mee: nō ē salus ipsi in deo eius· Tu aūt dñe susceptor meus es: gloria mea & exaltās caput meum· Voce mea ad dñm clamaui: & exaudiuit me de monte sancto suo· Ego dormiui & soporat⁹ sum & exurrexi: quia dñs suscepit me· Non timebo milia populi circūdantis me: exurge dñe saluum me fac deus meus· Quoniam tu percussisti omnes aduersantes mihi sine causa: dentes peccatoꝝ cōtriuisti· Dñi est salus: & super populum tuum benedictio tua·

¶ In finē in carminibus Psal· dd·

QVum inuocarem exaudiuit me deus iustitie mee: in tribulatiōe dilatasti mihi· Miserere mei: & exaudi oratiōem meam· Filij hominum vsquequo graui corde: ut quid diligitis vanitatē & quritis mendaciū· Et scitote quoniam mirificauit dñs sanctum suum: dñs exaudiet me cū clamauero ad eum· Irascimini & nolite peccare: q̄ dicitis in cordibus vestris in cubilibus vestris compungimini· Sacrificate sacrificium iustitie & sperate in dño: multi dicunt quis ostendit nobis bona· Signatum est sup nos lumen vultus tui dñe: dedisti letitiā in corde meo· A fructu frumenti vini & olei sui: multiplicati sunt· In pace in idipsum: dormiam & requiescam· Quoniam tu dñe singulariter in spe ostituisti me· ¶ In finē pro ea que hereditatē obtinet Psalmus dd·

Verba mea auribꝰ pcipe dñe: intellige clamorē meū. Intende voci oratus mee: rex meꝰ & deus meꝰ. Quōm ad te orabo dñe: mane exaudies vocē meā. Mane astabo tibi & videbo: quōm nō deꝰ volens iniquitatē tu es. Neq; habitabit iuxt te malignꝰ: neq; permanebūt insti ante oculos tuos. Odisti omnes q̄ operant iniquitatē: perdes omnes q̄ loquuntur mēdaciū. Virū sanguinū & dolosū abhominabit dñs: ego aut in multitudine misericordie tue. Introibo in domū tuā: adorabo ad templū scm tuum in timore tuo. Dñe deduc me in iustitia tua: propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viā meā. Quōm nō est in ore eorū veritas: cor eorū vanum est. Sepulchrū patens est guttur eorū: linguis suis dolose agebāt: iudica illos deus. Decidant a cogitationibꝰ suis: secūdū multitudinē impietatū eorū expelle eos: quoniā irritauerunt te dñe. Et lētent omnes q̄ sperāt in te: in eternū exultabūt & habitabis in eis. Et gloriabūtur in te omnes qui diligūt nomē tuū: quōm tu benedices iusto. Dñe: ut scuto bone voluntatis tue coronasti nos.

In finē in carminibus p octaua Psalmꝰ dauid.

Domine ne in furore tuo arguas me: neq; in ira tua corripias me. Miserere mei dñe quōm infirmꝰ sū: sana me dñe quoniam conturbata sūt ossa mea. Et anima mea turbata est valde: & tu domine vsq; quo. Conuertere dñe & eripe aiam meā: saluū me fac propter miam tuā. Quōm nō est in morte qui memor sit tui: in inferno aut quis cōfitebit tibi. Laboraui in gemitu meo: lauabo per singulas noctes lectū meū: lacrimis meis stratū meū rigabo. Turbatus est a furore oculꝰ meus: inueteraui inter omnes inimicos meos. Discedite a me omnes qui operamini iniquitatē: quōm exaudiuit dñs vocē fletꝰ mei. Exaudiuit dñs deprecationē mea: dominꝰ orationē meam suscepit. Erubescāt & conturbentur vehemēter omnes inimici mei: conuertantur & erubescāt valde velociter. In finem Psalmꝰ dauid. quē cāauit dño pro verbis chusi filij iemini.

Domine deus meus in te speraui: saluū me fac ex omnibꝰ persequentibus me & libera me. Ne quando rapiat ut leo aiam meā: dum non est qui redimat neq; qui saluum faciat. Domine deus meus si feci istud: si est iniquitas in manibus meis. Si reddidi retribuentibus mihi mala: decidam merito ab inimicis meis inanis. Persequatur inimicus aiam meā: & comprehendat & conculcet in terra vitam meā: & gloriam meā in puluere deducat. Exurge dñe in ira tua: & exaltare in finibus inimicorum meorum. Et exurge domine deus meus in precepto quod mandasti: & synagoga populorum circūdabit te. Et propter hanc in altum regredere: dominus iudicat populos. Iudica me dñe sm iustitiam meam: & sm innocentiam meā super me. Consumet nequitia peccatorum: & dirriges iustum scrutans corda & renes deus. Iustum adiutorium meum a dño: qui saluos facit rectos corde. Deus iudex iustus fortis & patiens: nūquid irascitur per singulos dies.

Nisi conuersi fueritis gladiū suū vibrauit: arcū suū tetēdit ⁊ parauit illū. Et ī eo parauit vasa mortis: sagittas suas ardētib⁹ effecit. Ecce parturiuit iniustitiā: ꝯcepit dolorē ⁊ peperit iniq̄tatē. Lacū aperuit ⁊ effodit eū: ⁊ incidit ī foueam quā fecit. Conuertet̄ dolor ei⁹ in caput eius: ⁊ in verticē ipi⁹ iniq̄tas eius descendet. Confitebor dn̄o s̄m iustitiā ei⁹: ⁊ psallam nomini domini altissimi.

¶ In finē ꝑ torcularib⁹ Ps.

Domine dn̄s noster: q̄ ammirabile ē nomē tuū in vniuersa terra. Quoniā eleuata ē magnificētia tua: sup celos. Ex ore infantium ⁊ lactentiū pfecisti laudē ꝓpt̄ inimicos tuos: ut destruas inimicū ⁊ vltorē. Quoniā videbo celos tuos opa digitorū tuorū: lunā ⁊ stellas q̄ tu fūdasti. Quid ē homo q̄ memor es ei⁹: aut filius hoīs qm̄ visitas eū. Minuisti eū paulomin⁹ ab angelis: gl̄ia ⁊ honore coronasti eū: ⁊ ꝯstituisti eū sup opeā manuū tuarū. Omnia subiecisti sb̄ pedib⁹ eius: oues et boues vniuersas: insup ⁊ pecora cāpi. Volucres celi ⁊ pisces maris: qui pambulant semitas maris. Dn̄e dn̄s noster: q̄ ammirabile ē nomē tuū in vniuersa terra.

¶ In finem ꝑ occultis filij. Ps.

Confitebor tibi dn̄e ī toto corde meo: narrabo ōnia mirabilia tua. Letabor ⁊ exultabo in te: psallā nomini tuo altissiē. In cōuertēdo inimicū meū retrorsū: īfirmabūtur ⁊ pibūt a facie tua. Quoniā fecisti iudiciū meum et causā meā: sedisti sup thronū q̄ iudicas iustitiā. Increpasti gētes ⁊ perijt impi⁹: nomē eorū dedisti in eternū ⁊ in seculū seculi. Inimici defecerūt framee in finē: et ciuitates destruxisti. Perijt memoria eorū cū sonitu: ⁊ dn̄s in eternum pmanet. Parauit in iudicio thronū suū: et ipe iudicabit orbē t̄re ī eq̄tate: iudicabit ꝓpl̄os ī iustitia. Et fact⁹ est dn̄s refugiū pauperi: adiutor ī oportunitatib⁹ in tribulacōe. Et sperent in te q̄ nouerūt nomen tuū: qm̄ nō dereliquisti querētes te dn̄e. Psallite dn̄o qui habitat in syō: ānunciate inter gētes studia ei⁹. Quoniā requirēs sanguinē eorū recordatus ē: non ē oblitus clamorē pauperū. Miserere mei dn̄e: vide humilitatē meā de inimicis meis. Qui exaltas me de portis mortis: ut annūciē ōnes laudacōes tuas in portis filie syon. Exultabo in salutari tuo: infixe sūt gētes ī interitu quē fecerūt. In laqueo isto quē abscōderūt: ꝯprehēsus ē pes eorū. Cognoscet̄ domin⁹ iuditia faciens: in opibus manuū suarū cōprehēsus ē pccor. Conuertātur peccatores ī infernū: oēs gētes que obliuiscunt̄ deū. Qm̄ non ī finē obliuio eit paupis: paciētia pauperū nō pibit in finē. Exurge domine nō ꝯfortet̄ homo: iudicent̄ gentes in cōspcū tuo. Constitue dn̄e legislatorē sup eos: sciant gētes qm̄ hoīes sūt. Ut q̄d dn̄e recessisti lōge: despicis ī oportunitatib⁹ in tribulacōe. Dū superbit impi⁹ incendit̄ paup: cōprehendūtur in ꝯsilijs quib⁹ cogitāt. Quoniā laudat̄ pccor ī desiderijs

ame fue: a iniquꝰ bñdicit ꝯ Exacerbauit dñm peccator: secm multitudinē ire sue non q̄rit: ¶ non est deꝰ in cōspectu eius: inquinate sunt vie illiꝰ in ōi tempe. Auferuntur iudicia tua a facie eiꝰ: ōnium inimicoꝝ suoꝝ dominabit. Dixit enī in corde suo: nō mouebor a generatiōe in generatiōem sine malo. Cuiꝰ maledictiōe os plenum est a amaritudine a dolo: sb lingua eius labor a dolor. Sedz in insidijs cum diuitibꝰ in occultis: ut interficiat innocētē. Oculi eiꝰ in pauperem respiciūt: insidiatur in abscōdito q̄si leo in spelunca sua. Insidiat ut rapiat pauperē: rapere pauperē dū attrahit eū In laqueo suo ꝟūliabit eū: inclinabit se a cadet cum dñatus fuerit pauperū. Dixit enī in corde suo oblitꝰ est deꝰ: auertit faciē suaz ne videat in finē. Exurge dñe deꝰ a exaltet manꝰ tua: ne obliuiscaris pauperū. Propt q̄d irritauit impiꝰ deū: dixit enī in corde suo nō requiret. Uides quoniā tu laborez a dolorē consideras: ut tradas eos in manꝰ tuas Tibi derelictꝰ est pauper: orphano tu eris adiutor. Conte brachiū pctoris et maligni: q̄retur pccm illiꝰ a nō inueniet. Dñs regnabit in eternū a in seculū seculi: peribitis gentes de terra illiꝰ. Desiderium pauperū exaudiuit dominꝰ: preparatiōnem cordis eorum audiuit auris tua. Iudicare pupillo a humili: a non apponat vltra magnificare se hō sup terrā ¶ In finē Psalmꝰ dauid

In dñō confido: quomō dicitis aie mee transmigra in montē sicut passer. Quoniam ecce peccatores intenderunt arcū: parauerūt sagittas suas in pharetra: ut sagittent in obscuro rectos corde. Quoniam q̄ perfecisti destruerūt: iustus autē q̄d fecit. Dominꝰ in templo sancto suo: dñs in celo sedes eius. Oculi eius in pauperem respiciunt: palpebre eius interrogant filios hoīm. Dominꝰ interrogat iustū a impium: qui aūt diligit iniq̄tatem odit animā suaz. Pluit sup peccatores laqos: ignis sulphur a spiritus procellarū pars calicis eoꝝ. Quoniam iustus dominꝰ et iustitias dilexit: equitatem vidit vultus eius. ¶ In finez Psalmꝰ dauid p octaua.

Saluū me fac domine quoniam defecit sanctꝰ: quoniam diminute sūt veritates a filijs hoīm. Vana locuti sunt vnꝰ quisq̄ ad proximū suum: labia dolosa in corde a corde locuti sunt. Disperdat dñs vniuersa labia dolosa: a linguam magniloquā. Qui dixerunt linguam nostram magnificabimus: labia nostra a nobis sunt: quis noster dominus est. Propter miseriam inopum et gemitū pauperū: nunc exurgā dicit dominꝰ. Ponam in salutari: fiducialiter agam in eo eloq̄a dñi eloquia casta: argentum igne examinatum probatum terre purgatum septuplū. Tu domine seruabis nos et custodies nos: a generatiōne hac in eternū In circuitu impij ambulant: secm altitudinem tuam multiplicasti filios hominum.

¶ In finem Psalmꝰ

Usquequo dñe obliuisceris me in finē: vsqueq̄ auertis faciem tuaz a me. Quā diu ponam cōsilia in anima mea: dolorē in corde meo ꝑ diē. Usquequo exaltabit̄ inimic⁹ me⁹ sup me. respice ⁊ exaudi me dñe de⁹ meus. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiaz in mortē: ne qñ dicat inimicus me⁹ p̄ualui aduersus euz. Qui tribulāt me exultabūt si motus fuero: ego aūt in misericordia tua spaui. Exultabit cor meū in salutari tuo: cantabo dño qui bona tribuit mihi: ⁊ psallam nomini dñi altissimi.

Dixit insipiens ī corde: non ē deus. Corrupti sūt ⁊ abhominabiles facti sunt in studijs suis: nō est q̄ faciat bonū nō ē vsqz ad vnū. Dñs de celo ꝓspexit super filios hoīm: ut videat si est intelligēs aut req̄rens deū. Oēs declinauerūt simul inutiles facti sūt: nō ē q̄ faciat bonuz nō ē vsqz ad vnū. Sepulcrū patens ē gutt̄ eoꝝ: linguis suis dolose agebāt: venenū aspidū sub labijs eorū. Quorū os maledictōe ⁊ amaritudīe plenū est: veloces pedes eorū ad effundēdum sanguinem. Contritio ⁊ infelicitas ī vijs eorū: ⁊ viā pacis nō cognouerūt: n̄ est timor dei añ oculos eoꝝ. Nōne cognoscēt ōnes q̄ opant̄ iniq̄tatez: qui deuorāt plebē meā sicut escaz panis. Dominū nō inuocauerūt: illic trepidauerūt timore vbi nō erat timor. Qm̄ dñs ī generacōe iusta ē: cōsiliū inopis cōfudistis: qm̄ dñs spes eius est. Quis dabit ex syō salutare isrl̄. cū auerterit dñs captiuitatez plebis sue exultabit iacob ⁊ letabit̄.

Domine quis hītabit isrl̄. in tabnaculo tuo: aut q̄s req̄escz ī mōte sācto tuo. Qui īgredit̄ sine macula: ⁊ opatur iusticiam. Qui loq̄tur veritatē ī corde suo: qui non egit dolum ī lingua sua. Nec fecit ꝓximo suo malū: et obprobriū nō accepit aduersus ꝓximos suos. Ad nihilū deduct⁹ est ī ꝯspectu eius malign⁹: timētes āt dñm glorificat. Qui iurat ꝓximo suo ⁊ nō decipit qui pecuniā suā nō dedit ad vsurā: et munera sup innocentes nō accepit. Qui facit hec: non mouebitur ineternum. ¶ Tituli inscripcio ipsi dauid.

Conserua me dñe qm̄ spaui in te: dixi dño de⁹ me⁹ es tu: qm̄ bonorū meoꝝ nō eges. Sanctis q̄ sūt in terra eius: mirificauit ōnes volūtates meas ī eis. Multiplicate sūt infirmitates eoꝝ: p⁹ ea accelerauerūt. Non ꝯgregabo cōuenticula eoꝝ de sāguinib⁹: nec memor ero nominū eoꝝ ꝑ labia mea. Dñs pars hereditatis mee ⁊ calicis mei: tu es q̄ restitues hereditatē meaz m̄. Funes ceciderūt mihi in p̄claris: etem̄ hereditas mea p̄clara est mihi. Bñdicā dñm qui tribuit m̄ intellectuz: insup ⁊ vsqz ad noctez increpuerūt me renes mei. Prouidebam dñm in cōspectu meo semp: qm̄ a dextris ē m̄ ne cōmouear. Propter hoc letatū est cor meū ⁊ exultauit lingua mea: insup ⁊ caro mea requiescz in spe. Qm̄ non derelinques animā meaz in inferno: nec

dabis sanctū tuū vidē corruptō
nem. Notas mihi fecisti vias vi
te adīpleb̄ me letitia cū vultu tuo
delcācōes ī dextera tua vsq; ī finē
Exaudi dn̄e iustitiā meā: ī
tende deprecacōez meā. Au
ribus pcipe oracōem meā: nō ī la
bijs dolosis. De vultu tuo iudi
ciū meū pdeat: oculi tui videāt eq̄
tatē. Probasti cor meū ⁊ visita
sti nocte: igne me examinasti ⁊ n̄
est inuenta ī me iniq̄tas. Ut nō
loquat̄ os meū opa hominū: ppt̄
verba labiorū tuoꝝ ego custodi
ui vias duras. Perfice gressus
meos in semitis tuis: ut nō moue
ant̄ vestigia mea. Ego clamaui
qm̄ exaudisti me deꝰ: inclīa aurez
tuam mihi ⁊ exaudi verba mea.
Mirifica misericordias tuas: q̄
saluos facis sperātes in te. A re
sistentibꝰ dextere tue custodi me:
ut pupillaz oculi. Sub vmbra
alaꝝ tuarū ptege me: a facie īpio
rū q̄ me afflixerūt. Inimici mei
animā meaz circūdederunt: adipē
suū cōduserunt: os eoꝝ locutum
est supbiam. Proiciētes me nūc
circūdederunt me: oculos suos sta
tuerunt declinare ī terrā. Susce
perūt me sicut leo paratus ad pre
dam: ⁊ sicut catulꝰ leonis hītans
in abditis. Exurge dn̄e p̄ueni
eum ⁊ supplanta eū: eripe animaz
meā ab impio: frameā tuā ab ini
micis manꝰ tue. Dn̄e a paucis
de terra diuide eos in vita eoꝝ: et
de abscōditis tuis adimpletꝰ est
venter eoꝝ. Saturāti sūt filijs: ⁊
dimiserūt reliq̄as suas puul̄ suis
Ego autē ī iusticia apparebo cō
spectui tuo: saciabor cū apparuerit
gloria tua. In finem puēo dn̄i
dauid q̄ locutꝰ est dn̄o verba cāti
ci huiꝰ in die q̄ eripuit eū dn̄s de
manu ōniū inimicoꝝ eiꝰ et de ma
nu saul ⁊ dixit.
Diligā te dn̄e fortitudo mea:
dn̄s firmamentū meū ⁊ r̄fu
giū meū ⁊ liberātor meꝰ. Deꝰ me
us adiutor meꝰ: ⁊ sperabo in eū.
Protector meꝰ et cornu salutis
mee: ⁊ susceptor meꝰ. Laudās
inuocabo dn̄m: ⁊ ab inimicis me
is saluꝰ ero. Circūdederūt me do
lores mortis: ⁊ torrentes iniq̄tatis
cōturbauerūt me. Dolores infe
ri circūdederunt me: p̄occupauerūt
me laquei mortis. In tribula
cōe mea inuocaui dn̄m: ⁊ ad deū
meū clamaui. Et exaudiuit de
templo sancto suo vocē meam: et
clamor meꝰ ī ꝯspectū eiꝰ introiuit ī
aures eiꝰ. Commota est ⁊ ꝯtre
muit terra: fundamēta montiuz
cōturbata sunt ⁊ ꝯmota sūt: quo
niaz iratus est eis. Ascendit fu
mꝰ in ira eius: ⁊ ignis a facie eius
exarsit: carbones succēsi sunt ab
eo. Inclinauit celos ⁊ descēdit:
⁊ caligo sub pedibꝰ eiꝰ. Et ascē
dit sup cherubin ⁊ volauit: vola
uit sup pennas vētorū. Et posu
it tenebras latibulū suū: in circui
tu eiꝰ tabnaculū eiꝰ: tenebrosa aq̄
in nubibꝰ aeris. Pre fulgore in
conspcū eiꝰ nubes trāsierūt: gran
do ⁊ carbones ignis. Et intonu
it de celo dn̄s: ⁊ altissimꝰ dedit vo
cē suā: grādo ⁊ carbones ignis. Et
misit sagittas suas et dissipauit
eos: fulguā mltiplicauit ⁊ ꝯturba
uit eos. Et apparuerūt fōtes aq̄ꝝ
⁊ r̄uelata sūt fūdamēta orb̄ terraꝝ

Ab increpacōe tua dñe: ab ispi
racōe spūs ire tue. Misit de sum
mo ⁊ accepit me: ⁊ assumpsit me
de aquis multis. Eripuit me
de inimicis meis fortissimis ⁊ ab
hijs qui oderunt me: qm̄ confor
tati sūt sup me. Preuenerūt me
in die afflictōis mee: ⁊ fact⁹ ē dñs
ꝓtector me⁹. Et eduxit me ī lati
tudinē: saluū me fecit qm̄ voluit
me. Et retribuet m̄ dñs ſm iu
stitiā meā: ⁊ scd̄m puritatē manu
um meaꝝ retribuet mihi. Quia
custodiui vias dñi: nec īpie gessi
a d̄o meo. Qm̄ ōnia iudicia ei⁹
in cōspectu meo: ⁊ iusticias ei⁹ nō
repuli a me. Et ero immacula
tus cū eo: ⁊ obseruabo me ab ini
q̄tate mea. Et retribuet m̄ dñs
ſm iusticiaꝫ meā: ⁊ scd̄m puritatē
manuū meaꝝ in ꝯspectu oculorū
eius. Cū sancto sāct⁹ eris: ⁊ cuꝫ
viro innocēte innocēs eris. Et
cū electo electus eris: ⁊ cū puerso
puerteris. Qm̄ tu populū hūilē
saluū facies: ⁊ oculos supborum
hūiliabis. Quoniā tu illumīas
lucernā meaꝫ dñe: de⁹ me⁹ illumi
na tēbras meas. Quoniā ī te eri
piar a tēptacōe: ⁊ in d̄o meo trās
grediar muꝝ. Deus me⁹ impol
luta via eius eloquia dñi igne ex
aminata: ꝓtector ē ōniū sperātiuꝫ
in se. Qm̄ q̄s de⁹ pret̄ dñm: ā q̄s
de⁹ pret̄ deum nr̄m. De⁹ q̄ precin
xit me virtute: ⁊ posuit immacula
tā viaꝫ meā. Qui perfecit pedes
meos tāq̄ ceruoꝝ: et sup excelsa
statuens me. Qui docet manus
meas ad preliuꝫ: ⁊ posuisti ut ar
cū ereū brachia mea. Et dedisti
m̄ ꝓtectōem salutis tue: ⁊ dextera
tua suscepit me. Et disciplīa tua
correxit me ī finē: ⁊ disciplina tua
ipsa me docebit. Dilatasti gres
sus meos subtus me: ⁊ nō sūt īfir
mata vestigia mea. Persequar
inimicos meos et cōphendam il
los: ⁊ n̄ ꝯuertar donec deficiāt. Cō
fringā illos nec poterūt stare: ca
dent subtus pedes meos. Et p̄cī
xisti me virtute ad bellū: ⁊ supplā
tasti insurgētes in me sb̄tus me.
Et inimicos meos dedisti m̄ dor
sū: ⁊ odiētes me dispdidisti. Cla
mauerūt nec erat q̄ saluos facēt:
ad dñm nec exaudiuit eos. Et
cōminuā eos in puluereꝫ an̄ faci
em venti: ut lutū plateaꝝ delebo
eos. Eripies me de ꝯtradictōni
b⁹ ꝓpli: ꝯstitues me in caput gēti
um. Popul⁹ quē non cognoui
seruiuit m̄: in auditu auris obedi
uit mihi. Filij alieni mētiti sūt
mihi: filij alieni inueterati sūt: et
claudicauerūt a semitis suis. Vi
uit dñs ⁊ bn̄dict⁹ deus me⁹: ⁊ ex
altet̄ deus salutis mee. Deus q̄
das vindictas m̄ ⁊ subdis ꝓplos
sb̄ me: liberator meus de inimicis
meis iracūdis. Et ab insurgēti
b⁹ in me exaltabis me: a viro iniq̄
eripies me. Propterea cōfitebor
tibi ī nacōnib⁹ dñe: ⁊ nomini tuo
psalmū dicā. Magnificās salu
tes regis ei⁹: ⁊ faciēs misericordi
am xp̄o suo dauid: ⁊ semini eius
vsqꝫ ī seculum

Celi enarrant gloriā dei: ⁊ ope
ra manuū eius ānuntiat fir
mamētū. Dies diei eructat v̄bū:
⁊ nox nocti īdicat sciētiā. Non
sūt loquele neqꝫ sermōes: quorū
nō audiātur voces eoꝝ. In oēꝫ

terrā exiuit sonꝰ eorū: ⁊ in fines orbis terre verba eorū. In sole posuit tabernaculū suū: ⁊ ipse tāq̄ sponsus procedens de thalamo suo exultauit ut gigas ad currendā viam: a fīmo celo egressio eius. Et occursus eius vsq; ad fīmū eius: nec ē q̄ se abscōdat a calore eius. Lex dñi immaculata conuertens aīas: testimoniū dñi fidele sapiētiā; prestās paruulis. Iusticie dñi recte letificantes corda: precepta dñi lucidū illuminās oculos. Timor domī sanctꝰ permanens in seculū seculi: iudicia domini vera iustificata in semetipa. Desiderabilia super aurū ⁊ lapidē pciosū multū: ⁊ dulciora super mel et fauū. Etenim seruꝰ tuꝰ custodit ea: in custodiendis illis retributio multa. Delicta quis intelligit ab occultis meis mūda me: ⁊ ab alienis parce seruo tuo. Si mei nī fuerint dñati tūc immaculatꝰ ero: et emūdabor a delicto maximo. Et erunt ut complaceant eloquia oris mei: ⁊ meditatiō cordis mei in cōspectu tuo semp. Domine adiutor meꝰ: ⁊ redemptor meꝰ.

Exaudiat te dominꝰ in die tribulatiōis: protegat te nomen dei iacob. Mittat tibi auxiliū de sancto: ⁊ de syon tueatur te. Memor sit ōmis sacrificij tui: ⁊ holocaustū tuū pinguefiat. Tribuat tibi secm cor tuum: ⁊ ōne cōsiliū tuum confirmet. Letabimur in salutari tuo: ⁊ in nomīe dei nī magnificabimur. Impleat dñs omnes petitiōes tuas: nunc cognoui quoniaz saluū fecit dñs cristū suum. Exaudiet illū de celo scō suo: in potentatibꝰ salus dextere eius. Hi in curribꝰ ⁊ hi in equis: nos autē in noīe dñi dei nī inuocabimꝰ. Ipsi obligati sunt ⁊ ceciderunt: nos autez surreximꝰ ⁊ erecti sumꝰ. Domine saluū fac regem ⁊ exaudi nos: in die qua inuocauerimꝰ te.

Domine in virtute tua letabitur rex: ⁊ super salutare tuum exultabit vehementer. Desiderium cordis eius tribuisti: ⁊ voluntate labioruz eius non fraudasti eū. Quoniam preuenisti eū in benedictiōibꝰ dulcedinis: posuisti in capite eiꝰ coronā de lapide pretioso. Vitam petiit a te et tribuisti ei: longitudinē dierū in seculū ⁊ in seculum seculi. Magna gloria eiꝰ in salutari tuo: gloriā ⁊ magnū decorez impones super eū. Quoniaz dabis eum in benedictiōez in seculū seculi: letificabis eū in gaudio cū vultu tuo. Quoniam sperat in domino: et in misericordia altissimi non commouebitur. Inueniatur manꝰ tua omnibꝰ inimicis tuis: dextera tua inueniat ōnes qui te odērūt. Pones eos ut clibanū ignis in tempe vultus tui: dominꝰ in ira sua conturbabit eos: ⁊ deuorabit eos ignis. Fructuz eorum de terra perdes: ⁊ semen eorū a filijs hominū. Quoniam declinauerunt in te mala: cogitauerūt consilia que non potuerunt stabilire. Quoniam pones eos dorsū in reliquijs tuis pparabis vultū eorū. Exaltare dñe in vtute tua: cantabimꝰ ⁊ psallemus virtutes tuas. ℣ In finez Psalmꝰ 98. p susceptiōne matutina.

Deus deus meus respice in me: quare me dereliquisti: longe a salute mea verba delictorum meorum. Deus meus clamabo per diem et non exaudies: et nocte et non ad insipientiam mihi. Tu autem in sancto habitas: laus israhel. In te sperauerunt patres nostri: sperauerunt et liberasti eos. Ad te clamauerunt et salui facti sunt: in te sperauerunt et non sunt confusi. Ego autem sum vermis et non homo: obprobrium hominum et abiectio plebis. Omnes videntes me deriserunt me: locuti sunt labiis et mouerunt caput. Sperauit in domino eripiat eum: saluum faciat eum quoniam vult eum. Quoniam tu es qui extraxisti me de ventre: spes mea ab vberibus matris mee: in te proiectus sum ex vtero. De ventre matris mee deus meus es tu: ne discesseis a me. Quoniam tribulatio proxima est: quoniam non est qui adiuuet. Circumdederunt me vituli multi: thauri pingues obsederunt me. Aperuerunt super me os suum: sicut leo rapiens et rugiens. Sicut aqua effusus sum: et dispersa sunt omnia ossa mea. Factum est cor meum tanquam cera liquescens: in medio ventris mei. Aruit tanquam testa virtus mea: et lingua mea adhesit faucibus meis: et in puluerem mortis deduxisti me. Quoniam circumdederunt me canes multi: consilium malignantium obsedit me. Foderunt manus meas et pedes meos: dinumerauerunt omnia ossa mea. Ipsi vero considerauerunt et inspexerunt me: diuiserunt sibi vestimenta mea: et super vestem meam miserunt sortem. Tu autem domine ne elongaueris auxilium meum ad defensionem meam conspice. Erue a framea deus animam meam: et de manu canis vnicam meam. Salua me ex ore leonis: et a cornibus vnicornium humilitatem meam. Narrabo nomen tuum fratribus meis: in medio ecclesie laudabo te. Qui timetis dominum laudate eum: vniuersum semen iacob glorificate eum. Timeat eum omne semen israel: quoniam non spreuit neque despexit deprecationem pauperis. Nec auertit faciem suam a me: et cum clamarem ad eum exaudiuit me. Apud te laus mea in ecclesia magna: vota mea reddam in conspectu timentium eum. Edent pauperes et saturabuntur: et laudabunt dominum qui requirunt eum: viuent corda eorum in seculum seculi. Reminiscentur et conuertentur ad dominum: vniuersi fines terre. Et adorabunt in conspectu eius: vniuerse familie gentium. Quoniam domini est regnum: et ipse dominabitur gentium. Manducauerunt et adorauerunt omnes pingues terre: in conspectu eius cadent omnes qui descendunt in terram. Et anima mea illi viuet: et semen meum seruiet ipsi. Annuntiabitur domino generatio ventura: et annuntiabunt celi iusticiam eius populo qui nascetur quem fecit dominus.

Dominus regit me et Ps. 88.
nil mihi deerit: in loco pascue ibi me collocauit. Super aquam refectionis educauit me: animam meam conuertit. Deduxit me super semitas iusticie: propter nomen suum. Nam et si ambulauero in medio vmbre mortis non timebo mala: quoniam tu mecum es. Virga tua et baculus tuus: ipsa me consolata sunt. Parasti in conspectu meo mensam: aduersus eos qui tribulant me. Impinguasti in oleo caput meum: et calix meus

mebrīās q̄p̄ dat⁹ ẽ. Et mīa tua
sō̄ seq̄tur me: oīb⁹ dieb⁹ vite mee
Et ut ih̄itē in domo dn̄i: in lōgi
tudie dierū ℣ Ps̄. ī p̄ma sabbi.
Domi ẽ terra a plenitudo ei⁹:
orbis terraz a vniuersi q̄ hī
tant in eo Quia ipe sup maria fū
dauit eū: a sup flumia p̄parauit eū
Quis ascēdet in montē dn̄i: aut q̄s
stabit in loco scō ei⁹. Innocēs
manib⁹ a mūdo corde: q̄ nō accepit
in vano aiaz suā: nec iurauit in do
lo p̄xīo suo. Hic accipiet bn̄di
cōēz a dn̄o: a miaz a deo salutari
suo. Hec est gn̄a cō q̄rentiū eū:
q̄rentiū faciez dei iacob. Attolli
te portas p̄ncipes vras: a eleuami
ni porte eternales: a introibit rex
glorie. Quis est iste rex glorie?
dn̄s fortis a potēs: dn̄s potēs in p̄
lio. Attollite portas p̄ncipes ve
stras: a eleuamini porte eternales
a introibit rex glorie. Quis est
iste rex glorie? dominꝰ virtutū ipe
est rex glorie. ℣ In finē Ps̄. dō.:
Ad te dne leuaui aiaz meā
deꝰ meꝰ in te confido: nō erube
scam neq̄ irrideant me inimici
mei: etenī vniuersi q̄ sustinēt te
nō confundentur. Confundant oēs
iniq̄ agētes: supuacue
Vias tu
as dn̄e demonstra mi: a semitas tu
as doce me. Dirige me in verita
te tua a doce me: q̄ tu es deꝰ salua
tor meꝰ: a te sustinui tō die. Re
minisce miserac̄onū tuaz dn̄e: et
miseracōnū tuaz q̄ a seculo sūt
Delicta iuuentutis mee: a igno
rātias meas ne memineris. Se
cūdū misericordiā tuā memento
mei tu: p̄pter bonitatē tuā dne
Dulcis a rect⁹ dn̄s: p̄pter hoc le
gē dabit delinquētib⁹ in via. Di
riget mansuetos in iudicio: docē
bit mites vias suas. Vniuerse
vie dn̄i misericordia a veritas: re
q̄rentib⁹ testamētuz ei⁹ a testimo
nia ei⁹. Propter nomē tuum dn̄e
propiciaberis p̄cō meo: mul
tum est enim. Quis est homo q̄
timet dominū: legem statuit ei in
via quā elegit. Anima eius in
bonis demorabit: a semen eius he
reditabit terrā. Firmamentum
est dominꝰ timentib⁹ eū: a testam
tū ipsi⁹ ut manifestet illis. Ocu
li mei semp ad dn̄m: quoniā ipse
euellit de laqueo pedes meos. Re
spice in me et miserere mei: quia
vnic⁹ a paup sum ego. Tribula
cōes cordis mei multiplicate sunt
de necessitatib⁹ meis erue me. Vi
de humilitatē meā a laborez meū:
a dimitte vniuersa delicta mea.
Respice inimicos meos quoni
am multiplicati sūt: et odio iniq̄
odierūt me. Custodi aiam meā me
am a erue me: nō erubescaz q̄niaz
speraui in te. Innocentes a rect⁹
adhesert mihi: q̄ sustinui te. Li
bera deus isrl: ex ōnib⁹ tribulacōni
b⁹ suis. ℣ Ps̄alm⁹ dauid.
Iudica me dn̄e quoniā ego in in
nocentia mea ingressus sū: a ī do
mino sperans nō infirmabor. Pro
ba me dn̄e a tempta me: ure renes
meos a cor meū. Quoniā misericor
dia tua añ oculos meos ē: a com
placui in veritate tua. Non sedi
cū concilio vanitatis: a cū iniq̄ gere
tib⁹ nō introibo. Odiui eccīaz ma
lignātiū: a cū impijs non sedebo.
Lauabo inter innocētes manꝰ
meas: a circūdabo altaré tuū dn̄e.

Ut audiā vocē laudis: ⁊ enarrē vniuersa mirabilia tua. Dñe dilexi decorē domꝰ tue: ⁊ locuꝫ habitacōis glorie tue. Ne ꝑdas cū impijs deꝰ animā meā: et cum viris sāguinū vitā meam. In quoꝝ manibꝰ iniq̄tates sūt: dexteā eorū repleta est muneribꝫ. Ego aūt in innocētia mea ingressus sū: redime me ⁊ miserē mei. Pes meus stetit in directo: in ecclesijs bñdicam te dñe. ¶ In finem prius q̄ liniretur. Psal. dd.

Dominꝰ illūinacō mea: ⁊ salus mea quē timebo. Dñs ꝓtector vite mee: a q̄ trepidabo. Dum appropiāt super me nocentes: ut edant carnes meas. Qui tribulant me inimici mei: ipsi īfirmati sūt ⁊ ceciderunt. Si ꝯsistāt aduersū me castra: non timebit cor meū. Si exurgat aduersum me preliū: in hoc ego sperabo. Unaꝫ pecij a dño hanc requirā: ut inhītem in domo dñi ōnibꝰ diebꝫ vite mee. Ut videaꝫ voluntatē dñi: ⁊ visitem tēplum eius. Quoniam abscōdit me in tabnaculo suo in die maloꝝ: ꝓtexit me in abscōdito tabnaculi sui. In petra exaltauit me: ⁊ nunc exaltauit caput meū sup inimicos meos. Circuiui ⁊ imolaui in tabernaculo eius hostiā vociferacōis cātabo ⁊ psalmū dicam dño. Exaudi dñe vocem meā qua clamaui ad te: miserere mei ⁊ exaudi me. Tibi dixit cor meū exquisiuit facies mea: faciē tuam dñe req̄ram. Ne aūtas faciez tuā a me: ne declines ī ira a seruo tuo. Adiutor meꝰ esto ne derelinq̄s me: neq̄ despicias me deꝰ salutaris meꝰ. Qm̄ pat meꝰ ⁊ mat mea derelinq̄runt me: dñs autē assumpsit me. Legē pone mihi dñe in via tua: ⁊ dirige me ī semita recta ꝓpter inimicos meos. Ne tradideris me in am̄as tribulantiū me: quoniā insurrexerūt in me testes iniq̄: ⁊ mentita ē iniq̄tas sibi. Credo videre bona dñi: in terra viuentiū. Expecta dñm viriliter age: ⁊ cōfortet cor tuum ⁊ sustine dominū. ¶ Ps. dd.

Ad te dñe clamabo deus meꝰ ne sileas a me: ne quādo taceas a me: ⁊ assilabor descēdentibꝫ in lacum. Exaudi dñe vocē oracōis mee dū oro ad te: dum extollo manꝰ meas ad tēplum sāctuꝫ tuū. Ne simul tradas me cū peccatoribꝰ: ⁊ cū opantibꝰ iniquitatē ne ꝑdas me. Qui loquuntur pacē cū ꝓximo suo: mala auteꝫ in cordibꝰ eoꝝ. Da illis ſm opera eoꝝ: ⁊ scd̄m neq̄ciaꝫ adinuencionū ipsoꝝ. Scd̄m opa manuuꝫ eorū tribue illis: redde retribucionē eoꝝ ipsis. Qm̄ non intellexerūt opa dñi ⁊ in opa manuū eiꝰ: destrues illos ⁊ nō edificab eos. Bñdictus dñs: qm̄ exaudiuit vocē deprecacōis mee. Dñs adiutor meꝰ ⁊ ꝓtector meꝰ: ⁊ ī ipso sperauit cor meū ⁊ adiutus sū. Et refloruit caro mea: ⁊ ex voluntate mea cōfitebor ei. Dñs fortitudo plebis sue: ⁊ ꝓtector saluacōnuꝫ xp̄i sui est. Saluū fac populū tuum dñe ⁊ bñdic hereditati tue: et rege eos et extolle illos vsq̄ in eternum.

¶ Psalmꝰ dauid in cōsūmacōne tabernaculi.:

Afferte dño filij dei: afferte dño filios arietuꝫ. Afferte dño gloriā ⁊ honorē: afferte dño gloriā nomini eiꝰ adorate dñm in atrio sācto eiꝰ. Vox domi super aq̄s: deꝰ maiestatis intonuit: dñs sup aq̄s multas. Vox dñi ī vtute: vox dñi in magnificētia. Vox dñi ꝯfringētis cedros: ⁊ ꝯfringet dñs cedros libani. Et ꝯminuet eos tāq̄ vitulū libani: ⁊ dilectus quēadmodū filiꝰ vnicornium. Vox dñi intercidētis flāmaꝫ ignis: vox dñi ꝯcutientis desertū: ⁊ ꝯmouebit dñs desertū cades. Vox dñi preparantis ceruos ⁊ reuelabit ꝯdēsa: ⁊ in tēplo eiꝰ oīs dicꝫ gl̄iaꝫ. Dñs diluuiū inhītare facit: ⁊ sedebit dominꝰ rex in eternū. Dñs virtutē populo suo dabit: dominꝰ bñdicet ꝓpl'o suo in pace. ¶ Ps. canticī in dedicacōe domꝰ.:

Exaltabo te domīe qm̄ suscepisti me: nec delectasti inimicos meos sup me. Domine deꝰ meꝰ clamaui ad te: ⁊ sanasti me. Domine deduxisti ab inferno aīmā meaꝫ: saluasti me a descēdentibꝰ ī lacum. Psallite dño sancti eius: ⁊ ꝯfitemini memorie scītatis eiꝰ. Qm̄ ira in indigācōe eius: et vita in voluntate eiꝰ. Ad vesperū demorabit̄ fletus: ⁊ ad matutinum leticia. Ego aūt dixi ī abūdantia mea: nō mouebor ī eternū. Dñe: in volūtate tua p̄stitisti decori meo virtutē. Auertisti faciē tuā a me: ⁊ factꝰ sū ꝯturbatꝰ. Ad te dñe clamabo: ⁊ ad deuꝫ meū deprecabor. Que vtilitas in sāguine meo: dū descēdo ī corrupcōeꝫ. Nūq̄d ꝯfitebit̄ tibi puluis: aut ānūtiabit veritatē tuā. Audiuit dñs ⁊ misertus ē mei: dñs factꝰ est adiutor meꝰ. Conuertisti planctuꝫ meū in gaudiū m̄: ꝯscidisti saccū meū ⁊ circūdedisti me leticia. Ut cātet tibi gloria mea ⁊ nō cōpungar: dñe deꝰ meꝰ in eternū confitebor tibi. ¶ In finē Ps. dd. p extasi

In te dñe speraui nō ꝯfūdar in eternū: in iusticia tua libera me. Inclina ad me aureꝫ tuā: accelera ut eruas me. Esto m̄ in deū ꝓtectoreꝫ ⁊ in domū refugij: ut saluū me facias. Qm̄ fortitudo mea ⁊ refugiū meū es tu: ⁊ ꝓpt̄ nomē tuuꝫ deduces me ⁊ enutries me. Educes me de laq̄o quē abscōderūt mihi qm̄ tu es ꝓtector meꝰ. In manꝰ tuas cōmendo spiritū meū: redemisti me dñe deꝰ veritatis. Odisti obseruantes vanitates: superuacue. Ego autē in dño speraui: exultabo ⁊ letabor ī misericordia tua. Quoniā respexisti hūilitatē meā: saluasti de necessitatibꝰ animam meā. Nec ꝯclusisti me ī manibꝰ inimici: statuisti in loco spacioso pedes meos. Miserere mei domīe quoniā tribulor: ꝯturbatꝰ ē in ira oculꝰ meꝰ: aīa mea ⁊ vēter meꝰ. Quoniā defecit ī dolore vita mea ⁊ āni mei in gemitibꝰ. Infirta ē in pauptate virtus mea: ⁊ ossa mea cōturbata sunt. Sup ōnes inimicos meos fcūs sū obprobriuꝫ vicinis meis valde: ⁊ tīor notis meis. Qui videbāt me foās fugerūt a me: obliuiōi datꝰ sum tāq̄ mortuꝰ a corde. Fcūs sū tāq̄ vas ꝑditū: quoniā audiui vitupacōꝫ

multorū cōm

multorū cōmorantiū in circuitu.
In eo dum ꝯuenirent simul ad
uersū me: accipe amām meā ꝯsili
ati sunt. Ego autē in te speraui
dñe: dixi deus meꝰ es tu: ī manibꝰ
tuis sortes mee. Eripe me de ma
nu inimicoꝝ meoꝝ: ⁊ a ꝑsequēti
bus me. Illustra faciē tuā sup
seruū tuum: saluū me fac in misei
cordia tua: dñe nō cōfundar qm̄
inuocaui te. Erubescāt impij et
deducant̄ in infernū: muta fiāt la
bia dolosa. Que loquūtur adu
sus iustū iniq̄tatem: in supbia ⁊ ī
abusione. Quā magna multitu
do dulcedinis tue dñe: quā abscō
disti timentibꝰ te. Perfecisti eis
qui sperāt in te: in conspcū filiorū
hoīm. Abscondes eos in abscō
dito faciei tue: a conturbatiōe ho
minū. Proteges eos in taberna
culo tuo: a contradictōe liguaꝝ.
Bñdictus dñs: qm̄ mirificauit
misericordiā suaꝫ mihi: ī ciuitate
munita. Ego autē dixi ī excessu
mentis mee: ꝓiectꝰ sū a facie ocu
loꝝ tuoꝝ. Ideo exaudisti vocē
orōis mee: dū clamarē ad te. Di
ligite dñm ōnes sācti eiꝰ: quoniā
veritatē req̄ret dñs: ⁊ retribuet
abūdāt̄ faciētibus supbiā. Viri
liter agite ⁊ ꝯfortet̄ cor vr̄m: oēs
q̄ speratis ī dño. ¶ Intellcūs dd.
Beati quoꝝ remisse sunt iniq̄
tates: ⁊ quoꝝ tecta sūt pctā
Beatus vir cui nō īputauit do
minꝰ peccatū: nec est in spū eiꝰ do
lus. Quoniā tacui inueterauerīt
ossa mea: dum clamarē tota die.
Qm̄ die ac nocte grauata ē sup
me manꝰ tua: ꝯuersus sū ī erūna
mea dū configit̄ spina. Delictū
meū cognitū tibi feci: ⁊ iniustitiā
meā non abscōdi. Dixi confite
bor aduersū me iniusticiā meam
dño: ⁊ tu remisisti impietatē pctī
mei. Pro hac orabit ad te oīs
sanctꝰ: in tempe oportuno. Ve
rūtamē ī diluuio aquaꝝ multarū
ad eū non approximabūt. Tu
es refugiū meuꝫ a tribulatione q̄
circūdedit me: exultatio mea erue
me a circūdantibꝰ me. Intelle
ctum tibi dabo ⁊ instruā te: ī via
hac q̄ gradieris firmabo super te
oculos meos. Nolite fieri sicut
equꝰ ⁊ mulus: quibꝰ non ē ītelle
ctus. In chamo ⁊ freno maxil
las eorū cōstringe: q̄ non appro
ximāt ad te. Multa flagella pec
catoris: sperātē autē ī dño miseri
cordia circumdabit. Letamini ī
dño et exultate iusti: et gloriamī
ōnes recti corde. ¶ In finē Ps̄. dd.
Exultate iusti in dño: rectos
decet laudacō. Confitemi
ni dño in cithara: ī psalterio decē
cordaꝝ psallite illi. Cantate ei
canticū nouū: bene psallite ei ī vo
ciferaciōe. Quia rectum ē v̄buꝫ
dñi: ⁊ oīa opa eius ī fide. Diligit
misericordiā ⁊ iudiciū: misericor
dia dñi plena ē terra. Verbo do
mini celi firmati sunt: ⁊ spū oris
eius ōnis virtus eoꝝ. Congre
gans sicut in vtre aquas maris:
ponēs in thesauris abissos. Ti
meat dñm ōnis terra: ab eo autē
cōmoueant̄ ōnes inhabitantes
orbē. Quoniā ipse dixit ⁊ facta
sunt: ipse mādauit ⁊ creata sunt
Dñs dissipat cōsilia gentiū: re
probat autē cogitatiōes populo
rū: ⁊ reprobat cōsilia principuꝫ.

Consiliū autē dñi in eternum manet: cogitacōnes cordis ei⁹ in gn̄acōnē ⁊ gn̄acōez. Ꝑtā gens cui⁹ est dñs de⁹ ei⁹: popul⁹ quem elegit in hēditatē sibi. De celo respexit dñs: vidit ōnes filios hominū. De prepato hītaculo suo: respexit sup ōnes q̄ hītant terraz. Qui finxit singillatī corda eoꝝ: q̄ intelligit ōnia opa eorū. Nō saluat̄ rex p multam v̄tutez: ⁊ gygas nō saluabit̄ in multitudīe v̄tutis sue. Fallax equ⁹ ad salutē in abundātia autē v̄tutis sue nō saluabit̄. Ecce oculi dñi super metuētes eū: ⁊ in eis q̄ sperāt sup mīa ei⁹. Ut eruat a morte aīas eoꝝ: ⁊ alat eos in fame. Anima nostr̄ sustinet dñm: qm̄ adiutor ⁊ ꝓtector noster est. Quia ī eo letabitur cor nr̄m: ⁊ in noīe scō ei⁹ speāuim⁹. Fiat mīa tua dñe super nos: quēadmodū sperauim⁹ in te. ¶ Ps̄. d8 cū mutauit vultū suū corā abimelech ⁊ dimisit euz ⁊ abijt.:

Benedicā dñm in ōni tempoē sēp laus ei⁹ in ore meo. In dño laudabit̄ anīa mea: audiāt māsueti ⁊ letētur. Magnificate dñm mecū: ⁊ exaltem⁹ nomē eius in idipsuz. Exq̄siui dñm ⁊ exaudiuit me: ⁊ ex ōnib⁹ tribulacōnibus meis eripuit me. Accedite ad eū ⁊ illumīamini: ⁊ facies vr̄e n̄ cōfūdētur. Iste paup clamauit ⁊ dñs exaudiuit eū: ⁊ de oībz tribulacōib⁹ eius saluauit eum. Immitzt āgelus dñi ī circuitu timētiū eū: ⁊ eripiet eos. Gustate ⁊ videte qm̄ suauis est dñs: beat⁹ vir q̄ sperat in eo. Timete dominū ōnes scī ei⁹: qm̄ nō est inopia timētib⁹ eū. Diuites eguerūt ⁊ esurierūt: inq̄rentes autez dñm nō minuentur ōni bono. Veni te filij audite me: timorē dñi docebo vos. Quis est hō qui vult vitā: diligit dies videre bonos. Prohibe linguā tuaz a malo: ⁊ labia tua ne loquātur doluz. Diuerte a malo ⁊ fac bonū: inq̄re pacē ⁊ ꝑsequē eaz. Oculi dñi sup iustos ⁊ aures ei⁹ in preces eoꝝ. Vult⁹ aūt domī sup faciētes mala: ut ꝑdat de terra memoriā eoꝝ. Clamauerūt iusti ⁊ dñs exaudiuit eos: ⁊ ex ōnib⁹ tribulacōib⁹ eoꝝ libeāuit eos. Iuxta ē dñs hijs qui tribulato sūt corde: ⁊ hūiles spū saluabit. Multe tribulacōes iustoꝝ: ⁊ de hijs oībz libeābit eos dñs. Custodit dñs ōnia ossa eoꝝ: vnū ex hijs nō ɔtētur. Mors pctōrū pessiā: ⁊ q̄ oderūt iustū delīquēt. Redimet dñs aīas seruorū suoꝝ: ⁊ nō delinquēt oēs q̄ sperāt in eo ¶ In finē Ps̄. d8.

Iudica domine nocentes me: expugna īpugnātes me. Apprehēde arma ⁊ scutū: ⁊ exurge in adiutoriū mihi. Effunde frameaz et cōclude aduersus eos q̄ ꝑsequūt̄ me: dic aīe mee salus tua ego sū. Confundant̄ et reuereant̄: querentes animā meā. Auertantur retrorsū et cōfundātur: cogitantes mihi mala. Fiāt tanq̄ puluis ante faciē venti: et āgel⁹ domini coartās eos. Fiat via illorū tenebre et lubricū: et angel⁹ dñi ꝑsequens eos. Quoniā ḡtis absconderūt mihi īteritū laquei sui: supuacue exprobr̄uerūt aīaz meā

Veniat illi laqueus quem ignorat
et captio quam abscondit apprehen
dat eum: et in laqueum cadat in ipsum
Anima autem mea exultabit in do
mino: et delectabitur super salutari
suo. Omnia ossa mea dicent: do
mine quis similis tibi. Eripiens
inopem de manu fortiorum eius: ege
num et pauperem a diripientibus eum.
Surgentes testes iniqui: quod igno
rabant interrogabant me. Retribu
ebant mihi mala pro bonis: sterili
tatem anime mee. Ego autem cum mi
hi molesti essent: induebar cilicio.
Humiliabam in ieiunio animam me
am: et oratio mea in sinu meo conver
tetur. Quasi proximum quasi fratrem
nostrum sic complacebam: quasi lugens
et contristatus sic humiliabar. Et
aduersum me letati sunt et conuenerunt:
congregata sunt super me flagella et
ignoraui. Dissipati sunt nec com
puncti: temptauerunt me subsannaue
runt me subsannatione: frenduerunt
super me dentibus suis. Domine quan
do respicies: restitue animam meam
a malignitate eorum: a leonibus vni
cam meam. Confitebor tibi in eccle
sia magna: in populo graui lauda
bo te. Non supergaudeant mihi qui
aduersantur mihi iniqui: qui oderunt me gra
tis et annuunt oculis. Quoniam mihi
quidem pacifice loquebantur: et in ira
cundia terre loquentes dolos co
gitabant. Et dilatauerunt super me
os suum: dixerunt euge euge viderunt
oculi nostri. Vidisti domine ne sile
as: domine ne discedas a me. Exur
ge et intende iudicio meo deus meus:
et dominus meus in causam meam. Iudi
ca me secundum iusticiam tuam domine de
us meus: et non supergaudeant mihi.

Non dicant in cordibus suis euge
euge anime nostre: nec dicant deuora
bimus eum. Erubescant et reuerean
tur simul: qui gratulantur malis me
is. Induantur confusione et reue
rentia: qui maligna loquuntur su
per me. Exultent et letentur qui vo
lunt iusticiam meam: et dicant semper
magnificetur dominus qui volunt pacem
serui eius. Et lingua mea medita
bitur iusticiam tuam: tota die laudem
tuam. ¶ In finem seruo domini dauid.

Dixit iniustus ut delinquat in
semetipso: non est timor dei
ante oculos eius. Quoniam dolose egit
in conspectu eius: ut inueniatur iniqui
tas eius ad odium. Verba oris
eius iniquitas et dolus: noluit intelli
gere ut bene ageret. Iniquitatem
meditatus est in cubili suo: astitit
omni vie non bone: maliciam autem non
odiuit. Domine in celo misericordia
tua: et veritas tua vsque ad nubes.
Iusticia tua sicut montes dei: iu
dicia tua abissus multa. Homi
nes et iumenta saluabis domine: quemad
modum multiplicasti misericordiam
tuam deus. Filii autem hominum: in teg
mine alarum tuarum sperabunt. In
ebriabuntur ab vbertate domus tue
et torrente voluptatis tue potabis
eos. Quoniam apud te est fons vite: et
in lumine tuo videbimus lumen.
Pretende misericordiam tuam scienti
bus te: et iusticiam tuam hiis qui re
cto sunt corde. Non veniat mihi
pes superbie: et manus peccatoris non
moueat me. Ibi ceciderunt qui ope
rantur iniquitatem: expulsi sunt nec po
tuerunt stare. ¶ Psalmus ipsi dauid.

Noli emulari in malignanti
bus neque zelaueris facientes

iniq̄tatē. Quoniā tanq̄ fenū ve
lociter arescēt: ⁊ quēadmodum
olera herbaꝝ cito decidēt. Speā
in dño ⁊ fac bonitatē: ⁊ inhabita
terrā ⁊ pasceris in diuicijs eius.
Delectaē in dño: ⁊ dabit tibi pe
ticiōes cordis tui. Reuela dño
viam tuaꝫ ⁊ spera in eo: et ipse fa
ciet. Et educet quasi lumen iu
sticiā tuaꝫ et iudiciū tuum tanq̄
meridiē: sb̄ditus esto dño ⁊ ora
eum. Noli emulari in eo qui ꝓ
sperat̄ in via sua: in hoīe faciēte in
iusticias. Desine ab ira ⁊ dereli
que furorē: noli emulari ut malig
neris. Quoniā qui malignant̄
exterminabūtur: sustinentes au
tē dñm ipsi hereditabūt terram.
Et adhuc pusillū ⁊ nō erit pec
cator: ⁊ queres locū ei⁹ ⁊ nō inue
nies. Mansueti autē hereditabūt
terrā: ⁊ delectabūtur in multitudi
ne pacis. Obseruabit pctōr iu
stum: ⁊ stridebit sup eum dentib⁹
suis. Dñs autē irridebit eū: qm̄
ꝓspicit q̄ veniet dies ei⁹. Gladi
um euaginauerūt peccatores: itē
derūt arcū suū. Ut decipiāt paupeꝫ
⁊ inopeꝫ: ut trucidēt rectos corde
Gladi⁹ eorū intret in corda ip
sorū: ⁊ arcus eoꝝ cōfringat̄. Me
lius est modicū iusto: sup diuici
as peccatoꝝ multas. Quoniaꝫ
brachia peccatorū cōterentur: cō
firmat aūt iustos dñs. Nouit
dñs dies immaculatorū: ⁊ heredi
tas eoꝝ in et̄nū erit. Non ɔfūdent̄
in tēpore malo: et in dieb⁹ famis
saturabūtur: q̄ peccatores ꝑibūt
Inimici vero dñi mox ut hono
rificati fuerint ⁊ exaltati: deficien
tes quēadmodū fum⁹ deficient.

Mutuabit̄ pctōr ⁊ n̄ soluet: iust⁹
autē miseret̄ ⁊ tribuet. Quia be
nedicētes ei hereditabūt terram:
maledicētes autē ei disperibunt.
Apud dñm gressus hominis di
rigetur: ⁊ via ei⁹ volet. Cuꝫ ceci
derit nō collidet̄: q̄ dñs supponit
manū suā. Iunior fui etī sēui ⁊
nō vidi iustū derelictuꝫ: nec semē
eius querēs panem. Tota die
miseretur ⁊ comodat: ⁊ semē illi
us in benedictiōe erit. Declina
a malo ⁊ fac bonū: ⁊ inhabita in
seculū seculi. Quia dñs amat iu
dicium et nō derelinquet sāctos
suos: ī eternū cōseruabūtur. In
iusti pūient̄: ⁊ semē īpioꝝ ꝑibit
Iusti autē hereditabūt t̄rā: ⁊ in
habitabūt in seculū seculi sup eā
Os iusti meditabit̄ sapiētiā: ⁊ li
gua eius loq̄tur iudiciū. Lex d̄i
ei⁹ ī corde ipsi⁹: ⁊ nō supplantabū
tur gressus ei⁹. Considerat pec
cator iustū: ⁊ querit mortificaē eū
Domin⁹ autē non derelinquet
eum ī maībus ei⁹ nec damnabit
cū iudicabit̄ illi. Expecta dñm ⁊
custodi viā ei⁹: et exaltabit te ut
hēditate capias terrā cū ꝑierint
pctōres videb̄. Vidi impiū sup
exaltatū: et eleuatuꝫ sic cedros li
bani. Et trāsiui et ecce nō erat
⁊ q̄siui eū ⁊ nō est inuētus locus
eius. Custodi innocētiam ⁊ vi
de eq̄tatē: qm̄ sunt reliquie homī
pacifico. Iniusti āt disperibūt:
simul reliquie impiorū interibūt
Salus autē iustorū a domino:
⁊ ꝓtector eorū in tempe tribulaci
onis. Et adiuuabit eos dñs ⁊ li
berabit eos: ⁊ eruet eos a pccōri
bꝫ: ⁊ saluabit eos q̄ spauerūt ī eo

¶ Ps. dd. In remēoracōe sabbati.

Domine ne ī furore tuo argu
as me: neq; ī ira tua corripi
as me. Quoniā sagitte tue infi
xe sunt m̄: ⁊ confirmasti super me
manū tuaz. Non est sanitas in
carne mea a facie ire tue: non est
pax ossibus meis a facie pctōrū
meoꝝ. Quoniaz iniq̄tates mee
supgresse sūt caput me: ⁊ sic̄ onꝰ
graue g̃uate sūt sup me. Putru
erūt ⁊ corrupte sūt cicatrices mee:
a facie īsipiētie mee. Miser fcūs
sū ⁊ curuatus sū vsq; in finem: to
ta die contristatus ingrediebar.
Qm̄ lumbi mei impleti sūt illusi
onibꝰ: ⁊ nō est sanitas in carne
mea. Afflictꝰ sū ⁊ humiliatus sū
nimis: rugiebaz a gemitu cordis
mei. Dn̄e ante te ōne desideriuz
meū: ⁊ gemitus meꝰ a te nō ē ab
sconditꝰ. Cor meuz cōturbatū
ē dereliquit me virtꝰ mea: ⁊ lumē
oculoꝝ meorū ⁊ ipsū nō ē mecuz.
Amici mei ⁊ pximi mei: aduersū
me appropinq̄uerūt ⁊ steterunt.
Et qui iux̄ me erant delōge ste
terūt: ⁊ vim faciebant q̄ q̄rebant
am̄am meā. Et q̄ inquirebant
mala m̄ locuti sūt vanitates: ⁊ do
los tota die meditabant̄. Ego
autē tanq̄ surdus nō audiebaz:
⁊ sicut mutus nō aperiēs os suū.
Et factus sū sicut homo nō au
diēs: ⁊ nō habēs in ore suo redar
gutiōes. Qm̄ in te dn̄e speraui:
tu exaudies dn̄e deꝰ meus. Quia
dixi ne quādo supgaudeāt m̄ ini
mici mei: ⁊ dum cōmouētur pedes
mei sup me mag̃ locuti sūt. Qm̄
ego ī flagella patꝰ sū: ⁊ dolor me
us in conspcū meo semp. Qm̄
iniq̄tatem meā annūtiabo: ⁊ cogi
tabo p pccō meo. Inimici autez
mei viuūt et cōfirmati sūt super
mei: ⁊ multiplicati sūt qui oderūt
me inique. Qui retribuūt mala
p bonis detrahebant m̄: qm̄ seq̄
bar bonitatē. Ne derelinq̄s me
dn̄e deꝰ meꝰ: ne discesseris a me.
Intēde in adiutoriū meum: do
mine deꝰ salutis mee. ¶ In finem
p ydithun canticum dauid.

Dixi custodiaz vias
meas: ut n̄ deliquaz
in lingua mea. Po
sui ori meo custodi
am: cū cōsisteret pec
cator aduersū me. Obmutui et
humiliatꝰ sum ⁊ silui a bonis: et
dolor meꝰ renouatus ē. Cōcalu
it cor meū intra me: ⁊ in meditati
one mea exardescz ignis. Locu
tus sū in lingua mea. notū fac mi
hi dn̄e finem meū. Et numerū
dieꝝ meorū qui ē. ut sciam quid
desit mihi. Ecce mensurabiles
posuisti dies meos: ⁊ substantia
mea tanq̄ nihilū ante te. Verū
tamē vniuersa vanitas: ōnis ho
mo viuens. Verūtamē in yma
gine ptrāsit homo: sed ⁊ frustra
cōturbat̄. Thesaurizat: ⁊ igno
rat cui cōgregabit ea. Et nūc q̄
est expectacō mea nōne dn̄s. ⁊ et
substātia mea apud te ē. Ab oī
bꝰ iniq̄tatibus meis erue me: ob
probriū insipiēti dedisti me. Ob
mutui ⁊ nō aperui os meū: qm̄ tu
fecisti amoue a me plagas tuas.
A fortitudine manꝰ tue ego de
feci in increpacōibꝰ: ꝓpter iniq̄ta
tē corripuisti hominē. Et tabesce
re fecisti sicut arenā animā eius:

ꝛc ũtaim̃ ⁊ vane cõturbatur oĩs hõ. ⁊ raudi oracõez meã dñe ⁊ deprecacõez meã: auribꝰ ꝑcipe lacrimas meas. ne fileas quo mã aduena ego sũ apud te: ⁊ pegrinꝰ sic ões pres mei. remitte mihi ut refrigerer ꝑ ꝙ abeã: ⁊ ãpliꝰ nõ ero.

¶ In finẽ ꝑs. dd.

Expectans expectaui dñm: ⁊ intendit mihi. ⁊ t exaudiuit preces meas: ⁊ eduxit me de lacu miserie ⁊ de luto fecis. ⁊ t stat sup petrã pedes meos: ⁊ direxit gressus meos. ⁊ t immisit in os meũ canticũ nouũ: carmẽ deo nõ videbũt multi ⁊ timebunt: ⁊ sperabunt in dño. beatꝰ vir cuius ẽ nomen dñi spes eiꝰ: ⁊ nõ respexit in vanitates ⁊ insanias falsas. multa fecisti tu dñe deꝰ meꝰ mirabilia tua: ⁊ cogitacõibꝰ tuis non est ꝙ similis sit tibi. annũciaui ⁊ locutus sũ: multiplicati sũt sup numerũ. sacrificiũ ⁊ oblacõem noluisti: aures autẽ perfecisti mihi. holocaustũ ⁊ ꝑ ꝓcõ non postulasti: tũc dixi ecce venio. in capite libri scriptũ est de me ut facerez voluntatẽ tuaz: deꝰ meus volui et legẽ tuam in medio cordis mei. annũciaui iustitiã tuam in ecclia magna: ecce labia mea nõ prohibebo tu dñe scisti. iustitiaz tuã non abscõdi in corde meo: veritatẽ tuã ⁊ salutare tuũ dixi. nõ abscondi miaz tuam ⁊ veritatem tuã: a cõsilio multo. tu autẽ domine nelonge facias miseracões tuas a me: mia ⁊ veritas tua sẽp suscep erũt me. circũdederũt me mala quoꝝ nõ est nũerus: cõprehẽderũt me iniq̃tates mee: ⁊ nõ potui ut viderẽ. multiplicate sũt sup capillos capitis mei: ⁊ cor meum dereliq̃t me. complaceat tibi dñe ut eruas me: domine ad adiuuandũ me respice. confundãtur ⁊ reuereanꝫ simul: q̃ querunt aiam meaz ut auferant eã. auertantur retrorsũ ⁊ reuereanꝫ: qui volunt mihi mala. ferant cõfestim confusionem suã: qui dicũt mihi euge euge. exultent ⁊ letẽtur sup te oões q̃rentes te: ⁊ dicãt semp magnificẽꝫ dñs q̃ diligũt salutare tuũ. ego autẽ mendicꝰ sum ⁊ paup: dñs sollicitus ẽ mei. adiutor meus ⁊ protector meus tu es: deꝰ meus ne tardaueris.

¶ In finẽ psalmꝰ dauid intellectus filijs chore.

Beatus q̃ intelligit sup egenũ ⁊ paupem: in die mala liberabit eũ dñs. dominꝰ conseruet eũ ⁊ viuificet eũ ⁊ btm̃ faciet eum in terra: ⁊ non tradat eũ in aiam inimicoꝝ eius. dominꝰ opem ferat illi sup lectum doloris eius: vniuersũ stratũ eius versasti in infirmitate eius. ego dixi domine miserere mei: sana aiam meam quia peccaui tibi. inimici mei dixerunt mala mihi: quando morietur ⁊ peribit nomen eiꝰ. et si ingrediebaꝫ ut videret vana loquebatur cor eius: congregauit iniquitatẽ sibi. egrediebaꝫ foras: ⁊ loq̃batur in idipsũ. aduersum me fusurrabant omnes inimici mei: aduersum me cogitabant mala mihi. verbum iniquũ constituerunt aduersũ me: nũq̃d q̃ dormit nõ adiciet ut resurgat.

Etenim homo pacis mee in q̄ sperauí: q̄ edebat pānes meos magnificauit sup me supplantacōem. Tu autē dñe miserere mei: et resuscita me & retribuam eis. In hoc cognoui q̄m voluisti me: q̄m non gaudebit inimic⁹ me⁹ super me. Me autē propt̄ innocentiaz suscepisti: & confirmasti me in conspectu tuo in eternū. Benedict⁹ dñs deus israel a seculo in seculū: fiat fiat. In finez intellect⁹ filijs chore. Psalm⁹ dauid.

Quemadmodū desiderat cervus ad fōtes aquaz: ita desiderat aīa mea ad te deus. Sitiuit anima mea ad deū fortē viuū q̄n veniaz & apparebo añ faciē dei. Fuerūt mihi lacrime mee panes die ac nocte: dū dicit̄ mihi q̄tidie vbi ē deus tuus. Hec recordatus sum & effudi in me aīaz mea: quoniam transibo in locū tabernaculi āmirabilis vsq; ad domuz dei. In voce exultacōis & confessiōis: sonus epulantis. Quare tristis es aīa mea: & quaē conturbas me? Spera in deo q̄m adhuc confitebor illi: salutare vultus mei & deus meus. Ad meipsuz aīa mea conturbata est: ꝓpt̄ea memorabo tui de terra iordanis & hermoniim a mōte modico. Abyssus abyssuz invocat: in voce cataractarū tuarū. Omnia excelsa tua & fluctus tui: super me transierūt. In die mandauit dñs misericordiā suaz: & nocte canticū eius. Apud me oratio deo vite mee: dicaz deo susceptor me⁹ es. Quare oblit⁹ es mei: et quare contristat⁹ inimic⁹ dū affligit me inimic⁹? Dum confringuntur ossa mea: exprobrauerūt mi qui tribulant me inimici mei. Dum dicūt mihi p singulos dies vbi est deus tuus: q̄re tristis es aīa mea & q̄re conturbas me? Spera in deo q̄m adhuc confitebor illi: salutare vultus mei & deus meus. In finem. In finem. Psalmus.

Judica me deus & discerne causam meaz de gente nō sancta: ab homine iniquo & doloso erue me. Quia tu es deus fortitudo mea: quare me repulisti & q̄re tristis incedo dum affligit me inimicus? Emitte lucē tuā & veritatē tuā: ipsa me deduxerūt & adduxerūt in montē sanctū tuū & in tabernacula tua. Et introibo ad altare dei: ad deum qui letificat iuuentutē meā. Confitebor tibi in cithara deus deus meus: quare tristis es aīa mea & quare conturbas me? Spera in deo q̄m adhuc confitebor illi: salutare vultus mei & deus meus. In finem psalmus filijs chore intellect⁹. Ps̄.

Deus auribus nostris audiuimus: patres nri annunciauerūt nobis. Opus quod operatus es in diebus eoz: & in diebus antiquis. Manus tua gentes disperdidit & plantasti eos: afflixisti populos & expulisti eos. Nec enim in gladio suo possederūt terrā: & brachium eoz non saluauit eos. Sed dextera tua & brachiū tuuz & illuminatio vultus tui: quoniam complacuisti in eis. Tu es ipse rex me⁹ & deus me⁹: qui mandas salutes iacob. In te inimicos nros ventilabimus cornu: & in nomine tuo spernemus insurgentes in nobis. Non enim in arcu meo sperabo: & gladius me⁹

nō saluabit me. Saluasti enim
nos de affligētibus nos: ⁊ odien
tes nos ꝯfudisti. In deo lauda
bimur tota die: ⁊ in nomīe tuo cō
fitebimur in seculū. Nunc autē
repulisti ⁊ ꝯfudisti nos: ⁊ nō egre
dieris in virtutib⁹ nr̄is. Auerti
sti nos retrorsū post inimicos no
stros: ⁊ qui oderunt nos diripie
bāt sibi. Dedisti nos tanq̄ oues
escarū: ⁊ in gentib⁹ dispersisti nos.
Vēdidisti populū tuū sine p̄cio
⁊ nō fuit multitudo in ꝯmutaciōi
b⁹ eorū. Posuisti nos obprobri
uz vicinis nostris: subsānacōez ⁊
derisū hijs q̄ sunt in circuitu nr̄o.
Posuisti nos in similitudinē gē
tib⁹: cōmocōem capitis in popul'
Tota die verecūdia mea contra
me ē: ⁊ ꝯfusio faciei mee cooperuit
me. A voce exprobrantis ⁊ ob
loquētis: a facie inimici ⁊ p̄sequē
tis. Hec ōnia venerūt sup nos:
nec obliti sum⁹ te ⁊ inique nō egi
m⁹ in testamēto tuo. Et nō recess
sit retro cor nr̄m: ⁊ declinasti semi
tas nostras a via tua. Qm̄ hu
miliasti nos in loco afflictōis: et
cooperuit nos vmbra mortis. Si
obliti sum⁹ nomen dei nostri: ⁊ si
expandim⁹ manus nr̄as ad deū
alienum. Nonne deus requiret
ista: ipse enim nouit abscōdita
cordis. Qm̄ ꝓpt̄ te mortificamur
tota die: estimati sum⁹ sicut oues
occisiōis. Exurge quare obdor
mis dn̄e: exurge ⁊ ne repellas ī fi
nem. Quare faciez tuā auertis:
obliuiscēs inopie nr̄e: ⁊ tribula
cōnis nr̄e. Qm̄ hūiliata est ī pl'
uere aīa nostra: cōglutinatus ē
in terra venter nr̄. Exurge dn̄e

adiuua nos: ⁊ redime nos ꝓpter
nomen tuū. ¶ In finē ꝓ hijs q̄
cōmutabūtur filijs chore ad ītel
lectū canticū ꝓ dilecto.

Eructauit cor meū verbuz bo
nū: dico ego opa mea regi.
Lingua mea calam⁹ scribe: velo
citer scribētis. Speciosus forma
pre filijs hominū: diffusa est grā
in labijs tuis: ꝓptēa bn̄dixit te de
us in eternū. Accīgere gladio
tuo: sup femur tuū potētissīē. Spe
cie tua ⁊ pulchritudīe tua: intēde
ꝓspere ꝓcede ⁊ regna. Propter ve
ritatē ⁊ māsuetudinē ⁊ iusticiam
⁊ deducet te mirabilit̄ dextera tua
Sagitte tue acute: populi sub te
cadent in corda inimicoꝝ regis.
Sedes tua de⁹ in seculū seculi: vir
ga directiōis virga regni tui. Di
lexisti iusticiā ⁊ odisti iniq̄tatem:
ꝓpterea vnxit te de⁹ de⁹ tu⁹ oleo le
ticie pre cōsortib⁹ tuis. Mirra ⁊
gutta ⁊ casia a vestimētis tuis a do
mib⁹ eburneis: ex q̄b⁹ delectaue
rūt te filie regū in honore tuo. As
titit regīa a dextris tuis in vestitu
deaurato: circūdata valetate. Au
di filia ⁊ vide ⁊ inclina aurez tuaz:
⁊ obliuiscere populū tuū ⁊ domū
patris tui. Et cōcupiscet rex de
corez tuum: quoniaz ipse est dn̄s
deus tu⁹ ⁊ adorabunt eum. Et
filie tyri in muneribus: vultum
tuum deprecabuntur omnes di
uites plebis. Omnis gloria eius
filie regis ab intus: in fimbrijs
aureis circumamicta varietatibz
Adducentur regi virgines post
eam: proxime eius afferētur tibi
Afferentur in leticia ⁊ exultacōe:
adducentur in templum regis.

Pro patrib⁹ tuis nati sunt tibi filij: cōstitues eos pncipes super oēm terram. Memor ero nois tui dñe: in ōm gnacōe et gnacōez
Propterea populi cōfitebūtur tibi in eternū: a in seculum seculi.
In finem filijs chore p archam.
Deus noster refugiū a virtꝰ adiutor in tribulacōib⁹ q̄ inuenerūt nos nimis. Propterea nō timebim⁹ dū turbabit terra: a trāsferent montes in cor maris.
Sonuerūt a turbate sūt aque eorū: cō turbati sunt mōtes in fortitudine eius. Fluminis impetꝰ letificat ciuitatē dei: sācificauit tabernaculū suū altissimꝰ. Deus in medio eius nō cōmouebit: adiuuabit eā deꝰ mane diluculo. Cōturbate sunt gētes a inclinata sūt regna: dedit voce suam mota ē terra. Dñs virtutū nobiscū susceptor noster deꝰ iacob. Venite et videte opera dñi que posuit pdigia sup terrā: auferens bella vsq; ad finem terre. Arcum cōteret a cōfringet arma: a scuta cōburet igni. Vacate a videte quoniam ego sum deꝰ: exaltabor in gentib⁹ a exaltabor in terra. Dñs virtutū nobiscū: susceptor noster deus iacob.
In finem pro filijs chore. Psalmus dauid.
Omnes gētes plaudite manibus: iubilate deo in voce exultacōis. Quōm dñs excelsus terribilis: rex magnꝰ sup ōnem terrā. Subiecit populos nob: a gētes sb pedibus nris. Elegit nobis hereditatē suā: speciē iacob quem dilexit. Ascēdit deus in iubilo: dominꝰ in voce tube. Psallite deo nostro psallite: psallite regi nrō psallite. Quoniā rex ōnis terre deꝰ: psallite sapiēter. Regnabit deꝰ sup gētes: deꝰ sup sedet sedē scāz suā. Principes populoꝝ congregati sunt cū deo abrahā: quoniā dij fortes terre vehemēter eleuati sunt.
Psalmꝰ cantici filijs chore secunda sabbati
Magnus dñs a laudabilis nimis: in ciuitate dei nostri in monte sācto eius. Fundat exultacōe vniuerse terre: mons syon latera aq̄lonis ciuitas regis magni. Deus in domib⁹ eius cognoscetur: cum suscipiet eam. Quōm ecce reges congregati sunt: conuenerūt in vnū. Ipsi vidētes sic admirati sunt: cōturbati sunt: commoti sūt: tremor apprehēdit eos. Ibi dolores ut parturiētis: in spū vehemēti cōteres naues tharsis. Sicut audiuim⁹ sic vidim⁹ in ciuitate dñi vtutū in ciuitate dei nostri: deus fundauit eā in eternū
Suscepim⁹ deus misericordiā tuam: in medio tēpli tui. Sc̄ōm nomē tuum deꝰ sic a laus tua in fines terre iusticia plena ē dextera tua. Letetur mons syon a exultent filie iude: pter iudicia tua dñe. Circūdate syon a cōplectimini eaz: narrate in turribꝰ eius. Ponite corda vestra in virtute eius: a distribuite domos eiꝰ ut enarretis in pgenie altera. Quōm hic est deꝰ deus noster in eternuz a in seculum seculi: ipse reget nos in secula.
In finem pro filijs chore. Psalmꝰ dauid.
Audite hec ōnes gētes: auribus percipite ōnes q̄ habitatis orbem. Quicz terrigene a filij

hominū: simil' in vnū diues ⁊ pau
p. Os meū loquet' sapientiā: ⁊
meditacō cordis mei prudētiam.
Inclinabo in parabolā aurez me
am: apiam in psalterio ꝓposicōez
meaz. Cur timebo in die mala:
iniq̄tas calcanei mei circūdabit
me. Qui ꝯfidunt in virtute sua:
⁊ in multitudine diuiciaꝝ suaruz
gloriātur. Frater nō redimit re
dimet hō: nō dabit deo placatio
nē suā. Et preciū redēpcōis aīe
sue: ⁊ laborabit in eternū ⁊ viuet
adhuc in finē. Non videbit inte
ritū cū viderit sapiētes morientes
simul insipiēs ⁊ stult⁹ peribunt.
Et relinquēt alienis diuicias
suas: ⁊ sepulchra eoꝝ dom⁹ illo
rū in eternū. Tabernacula eoruz
in ꝓgenie ⁊ ꝓgenie: vocauerūt no
mina sua in terris suis. Et hō cū
in honore eēt nō intellexit: cōpa
tus est iumentis insipiētib⁹: ⁊ si
milis fact⁹ est illis. Hec via illo
rū scādaluz ipsis: ⁊ postea in ore
suo cōplacebūt. Sicut oues in ī
ferno positi sūt: mors depascz eos:
Et dn̄abuntur eorū iusti ī ma
tutino: ⁊ auxiliū eorū veterascet ī
infernū a gloria eoꝝ. Verūtam̄
de⁹ redimet animā meā de manu ī
feri: cū accepit me. Ne timueris
cū diues fact⁹ fuerit homo: ⁊ cum
multiplicata fuerit gloria domus
eius. Qm̄ cū interierit nō sumet
ōnia: neqz descēdet cum eo gloria
eius. Quia am̄a eius in vita ip̄i
us bn̄dicet': ꝯfitebitur tibi cū bn̄
feceris ei. Introibit vsqz ī ꝓge
nies pr̄m suoꝝ: vsqz in eternū nō
videbit lumē. Homo cū in hōre
essz nō intellexit: ꝯpat⁹ ē iumētis
insipiētib⁹: ⁊ simil' fact⁹ es illis.

¶ Psalm⁹ asaph.

Deus deoꝝ dominꝰ locut⁹ est:
⁊ vocauit terrā. A solis or
tu vsqz ad occasū: ex syon species
decoris ei⁹. Deꝰ manifeste veni
et: de⁹ noster ⁊ nō silebit. Ignis
in cōspectu ei⁹ exardescz: et in circu
itu ei⁹ tempestas valida. Aduo
cauit celū desursū: ⁊ terraz discer
nere populū suū. Congregate il
li sāctos eius: q̄ ordinant testam
tū ei⁹ sup sacrificia. Et ānuntia
bunt celi iusticiā ei⁹: quoniā de⁹
iudex est. Audi popul⁹ meus et
loquar: isrl' ⁊ testificabor tibi: de⁹
deus tuus ego sū. Non in sacrifi
ciis tuis arguā te: holocausta au
tem tua in cōspectu meo sunt sēp.
Non accipiā de domo tua vitu
los: neqz de gregibz tuis hircos.
Quoniā mee sūt oēs fere siluaꝝ:
iumenta in mōtibz ⁊ boues. Cog
noui ōnia volatilia celi: ⁊ pulchri
tudo agri mecuz est. Si esuriero
non dicā tibi: meus est em̄ orbis
terre ⁊ plenitudo eius. Nunq̄d
manducabo carnes thauroruz: ā
sanguinē hircoꝝ potabo. Imo
la deo sacrificiū laudis: et redde
altissimo vota tua. Et īuoca me
in die tribulacōis: eruaz te et hōri
ficabis me. Peccatori autem di
xit deus quare tu enarras iustici
as meas: ⁊ assumis testamētum
meū ꝑ os tuū. Tu vero odisti
disciplinā: ⁊ proiecisti sermones
meos retrorsum. Si videbas fu
rem currebas cum eo: et cum ad
ulteris porcionem tuaz ponebas
Os tuum abundauit malicia:
⁊ lingua tua concīnabat dolos.

Sedens aduersus frēm tuū lo
quebaris: ⁊ aduersus filiū matris
tue ponebas scādalū: hec fecisti
⁊ tacui. Existimasti iniq̄ ꝙ ero
tui similis: arguā te ⁊ statuā ꝯtra
faciem tuā. Intelligite hec qui
obliuiscemī deū: ne quādo rapiat
⁊ nō sit qui eripiat. Sacrificiū
laudis honorificabit me: et illic
iter quo ostēdam illi salutare dī.

¶ Psalm⁹ dd. cū veīt ad eū nathā
ꝓpha qn̄ ītrauit betsabee.

Miserere mei de⁹: ſm magnā
misericordiā tuā. Et ſm
multitudinē miseracōnū tuarū:
dele iniquitatē meā. Ampli⁹ la
ua me ab iniq̄tate mea: ⁊ a pecca
to meo munda me. Qm̄ iniqui
tatē meam ego cognosco: ⁊ pecca
tū meū cōn̄ me est sp. Tibi soli
peccaui ⁊ malū coram te feci: ut iu
stificeris in sermonib⁹ tuis ⁊ vin
cas cū iudicaris. Ecce em̄ ī iniq̄
tatib⁹ ꝯcept⁹ sum: ⁊ in peccatis cō
cepit me mater mea. Ecce eī ve
ritatē dilexisti: incerta ⁊ occulta
sapiētie tue manifestasti mihi.
Aspges me dn̄e ysopo ⁊ mūda
bor: lauabis me ⁊ sup niuem deal
babor. Auditui meo dabis gau
diū ⁊ leticiam: ⁊ exultabunt ossa
humiliata. Auerte faciē tuā a
peccatis meis: ⁊ ōnes iniquitates
meas dele. Cor mundū crea in
me de⁹: ⁊ spiritū rectū innoua ī vi
scerib⁹ meis. Ne ꝓicias me a fa
cie tua: ⁊ spm̄ sāctum tuū ne aufe
ras a me. Redde mihi leticiā sa
lutaris tui: ⁊ spū p̄ncipali confir
ma me. Docebo iniquos vias
tuas: ⁊ impij ad te conuertētur.
Libera me de sanguinib⁹ de⁹ de
us salutis mee: ⁊ exultabit līgua
mea iusticiā tuam. Dn̄e labia
mea aperies: ⁊ os meum ānuntia
bit laudē tuam. Quoniā si volu
isses sacrificiū dedissem vtiq̄: ho
locaustis nō delectabeis. Sacri
ficium dō spūs ꝯtribulat⁹: cor cō
tritū ⁊ humiliatū de⁹ non despici
es. Benigne fac dn̄e in bona vo
luntate tua syon: ⁊ edificētur mu
ri ihrlm. Tunc acceptabis sacrifi
ciū iustitie oblacōes ⁊ holocau
sta: tūc imponent sup altare tuū
vitulos. ¶ In finem intellect⁹ da
uid cum venit ad eum doech ydu
me⁹ ⁊ nūciasset sauli venit dd. in
domū abimelech.

Quid gloriaris in malicia: q̄
potēs es in iniq̄tate. Tota
die iniustitiā cogitauit līgua tua
sic̄ nouacula acuta fecisti dolum.
Dilexisti iusticiā sup benignita
tem: iniq̄tatē magis q̄ loqui eq̄
tatē. Dilexisti ōnia verba p̄cipi
tacōis: lingua dolosa. Propterea
de⁹ destruet te in finem: euellet te
⁊ emigrabit te de tabnaculo tuo:
⁊ radicem tuā de terra viuentiū.
Videbūt iusti ⁊ timebūt: ⁊ sup
eum ridebunt ⁊ dicēt: ecce hō qui
nō posuit deū adiutorē suū. Sed
sperauit in multitudīe diuitiarū
suarū: ⁊ preualuit in vanitate sua
Ego autē sicut oliua fructifera
in domo dei: speraui ī misericordia
dei in eternū ⁊ in seculū seculi. Cō
fitebor tibi ī seculū q̄ fecisti: ⁊ ex
pectabo nomē tuum quoniam bo
nū in conspectu sāctorū tuorum.

¶ In finem intellectus dauid ꝓ
amalech.

Dixit insipiēs in corde
suo: nō ē deꝰ. Corrup
ti sūt ⁊ abhomīabiles
facti sūt in iniq̄tatibꝰ:
nō est q̄ faciat bonū. Deus de ce
lo ꝓspexit super filios hominū: ut
videat si est intelligēs aut req̄rēs
deum. Omnes declinauerūt sil̄
inutiles facti sunt: nō est q̄ faciat
bonū nō est vsq; ad vnū. Non
ne scient ōnes q̄ opantur iniq̄ta
tē: qui deuorāt plebē meā ut cibū
panis. Deū nō inuocauerūt:
illic trepidauerūt timore vbi nō
fuit timor. Quoniaꝫ deꝰ dissipa
uit ossa eorū qui hominibꝫ placēt
confusi sunt qm̄ deꝰ spreuit eos.
Quis dabit ex syon salutare isrl̄
cū cōuerterit deus captiuitatē ple
bis sue: exultabit iacob ⁊ letabit̄
isrl̄. ¶ In finem in carminibꝰ in
tellectꝰ dauid cū venissent cyphei
⁊ nunciassent sauli nōne dauid
abscōditꝰ est apud nos.

Deus in noīe tuo saluum me
fac: ⁊ in virtute tua iudica
me. Deus exaudi oracōeꝫ meā:
auribꝰ ꝑcipe v̄ba oris mei. Quo
niam alieni insurrexerūt aduersū
me: ⁊ fortes quesierūt animā me
am: ⁊ nō ꝓposuerūt deū ante ꝯspe
ctū suū. Ecce eī deꝰ adiuuat me:
⁊ dn̄s susceptor est anime mee.
Auerte mala inimicis meis: ī ve
ritate tua disp̄de illos. Volunta
rie sacrificabo tibi: ⁊ cōfitebor nōi
ni tuo dn̄e quoniā bonū est. Quo
niā ex ōni tribulacōne eripuisti
me: ⁊ sup̄ inimicos meos despexit
oculꝰ meꝰ. ¶ In finē in carmini
bus intellectꝰ dauid.

Exaudi deꝰ oracōeꝫ meā: et
ne despexeris dep̄cacōeꝫ me
am: intēde mihi ⁊ exaudi me. Cō
tristatꝰ sum in excitacōne mea: ⁊
cōturbatus sū a voce inimici ⁊ a
tribulacōe peccatoris. Qm̄ decli
nauerūt in me iniq̄tates: et in ira
molesti erāt mihi. Cor meū con
turbatū est ī me: ⁊ formido mortis
cecidit sup̄ me. Timor ⁊ tremor
venerūt sup̄ me: ⁊ ꝯtexerūt me te
nebre. Et dixi quis dabit pēnas
sicut colūbe: ⁊ volabo ⁊ req̄escam.
Ecce elongaui fugiens: ⁊ māsi
in solitudine. Expectaui eū qui
saluū me fecit: a pusillanimitate
spūs ⁊ tēpestate. Precipita dn̄e
diuide linguas eoꝝ: qm̄ vidi iniq̄
tatē ⁊ cōtradictōnem in ciuitate.
Die ac nocte circūdabit eā sup̄
muros eiꝰ iniq̄tas: et labor in me
dio eiꝰ ⁊ iniusticia. Et nō defecit
de plateis eiꝰ: vsuā ⁊ dolus. Quo
niā si inimicꝰ meus maledixissꝫ m̄
sustinuissem vtiq;. Et si is qui
oderat me sup̄ me magna locutꝰ
fuissꝫ: abscōdissem me forsitan ab
eo. Tu vero homo vnanīs: dux
meꝰ ⁊ notus meꝰ. Qui simul me
cū dulces capiebas cibos: ī domo
dei ambulauimꝰ cū cōsensu. Ve
niat mors sup̄ illos: ⁊ descēdant ī
infernum viuentes. Quoniam
nequicie in habitaculis eorum: in
medio eorum. Ego autem ad
deum clamaui: et dominus salua
uit me. Vespere et mane et me
ridie narrabo et annunciabo: et
exaudiet vocem meam. Redi
met in pace animam meam ab
hijs qui appropinquant mihi:
quoniā int̄ multos erāt mecum.

Exaudiet dn̄s ⁊ hūiliabit illos:
qui est āte secula. Non em̄ ē ill̄
cōmutacō ⁊ non timuerūt deum:
extendit manū suā in retribuēdo
Contaminauerūt testamentū
eius: diuisi sunt ab ira vult⁹ eius
⁊ appropinq̄uit cor illi⁹. Molliti
sunt sermōes eius sup oleū: ⁊ ipi
sunt iacula. Iacta sup dn̄m cu
ram tuā ⁊ ipse te enutriet: ⁊ non
dabit in eternū fluctuacōnem iu
sto. Tu vero de⁹: deduces eos in
puteū iteritus. Viri sāguinum
⁊ dolosi n̄ dimidiabūt dies suos:
ego aūt sperabo in te domine.:

¶ In finem p ꝓpl'o qui a sanctis lō
ge fact⁹ est ī tituli inscriptiōe ipsi
dauid cum tenerēt eū allophili ī
geth.

Miserere mei de⁹ quoniā con
culcauit me hō: tō die ipug
nās tribulauit me. Conculca
uerūt me inimici mei tota die: qm̄
multi bellātes adūsum me. Ab
altitudine diei timebo: ego vero ī
te sperabo. In deo laudabo ser
mōes meos: ī deo speraui nō time
bo quid faciat m̄ caro. Tota die
verba mea execrabātur: aduersū
me ōnes cogitacōes eoꝝ in malū
Inhītabunt ⁊ abscōdent: ipsi
calcaneū meum obseruabūt. Si
cut sustinuerūt am̄am meaꝫ p ni
hilo saluos facies illos: in ira po
pulos ɔfringes. Deus vitā me
am ānūciaui tibi: posuisti lacrīas
meas ī conspectu tuo. Sicut ⁊ ī
ꝓmissione tua: tūc conūtētur ini
mici mei retrorsum. In q̄cunq̄
die inuocauero te: ecce cognoui q̄
niā de⁹ meus es. In deo lauda
bo verbū: ī dn̄o laudabo ꝑmonē:
m̄ deo speraui nō timebo quid faci
at mihi homo. In me sunt de⁹
vota tua: que reddā laudaciōes
tibi. Qm̄ eripuisti animā meaꝫ
de morte ⁊ pedes meos de lapsu: ut
placeaꝫ coram deo in lumīe viuen
tiū. ¶ In finē ne disperdas dd. in
tituli īscripcōne cū fugeret a facie
saul regis isrl̄ in spelunca.

Miserere mei de⁹ miserere mei:
qm̄ ī te confidit am̄a mea.
Et ī vmbra alaꝝ tuarū sperabo
donec transeat iniq̄tas. Clama
bo ad deuꝫ altissimū: deū qui bene
fecit mihi. Misit de celo ⁊ libera
uit me: dedit ī obprobrium cōcul
cantes me. Misit de⁹ misericor
diā suā ⁊ veritatem suā: ⁊ eripuit
animā meā de medio catuloꝝ leo
nū: dormiui cōturbat⁹. Filij hoī
nū dentes eorū arma ⁊ sagitte: ⁊
lingua eoꝝ gladius acutus. Ex
altare sup celos de⁹: ⁊ in ōni terra
gloria tua. Laqueū parauerūt
pedib⁹ meis: ⁊ incuruauerūt aīaꝫ
meam. Foderūt ante faciē meā
foueam: ⁊ inciderunt ī eam. Pa
ratū cor meum de⁹ ꝑatum cor me
um: cātabo ⁊ psalmū dicam Ex
urge gloria mea exurge psalteri
um ⁊ cithara: exurgam diluculo
Confitebor tibi in populis dn̄e:
⁊ psalmū dicam tibi ī gentibus.
Qm̄ magnificata est vsq̄ ad ce
los misericordia tua: et vsq̄ ad
nubes veritas tua. Exaltare su
per celos de⁹: ⁊ sup ōnem terram
gloria tua. ¶ In finem ne disper
das in tituli inscripcōe.

Si vere vtiq̄ iusticiā loq̄mini
recte iudicate filij hoīꝫ Ete
nim in corde iniq̄tates opamini ī

terra: iniusticias manꝰ vestre ꝯcinant. Alienati sūt pctōres a vulua: errauerūt ab vtero: locuti sūt falsa. Furor illis scdm similitudinē serpētis: sicut aspidis surde ⁊ obturātis auēs suas. Que nō exaudiet vocē incantantiū: ⁊ venefici incantantis sapiēter. Deꝰ ꝯteret dentes eoꝝ in ore ipsoruꝫ: molas leonū cōfringet dn̄s. Ad nihilum deueniēt tanq̄ aqua decurrens: intendit arcū suū donec infirmentur. Sicut cera que fluit auferentur: supcecidit ignis ⁊ non viderūt solē. Priꝰ q̄ intelligerēt spine vr̄e ramū: sicut viuētes sic in ira absorbet eos. Letabit iustꝰ cū viderit vindictā: manus suas lauabit in sāguine peccatoris. Et dicet hō si vtiq̄ est fructꝰ iusto: vtiq̄ ē deꝰ iudicās eos ī terra.

¶ In finē ne dispdas dauid ī tituli inscripcōe quando misit saul ⁊ custodiuit domū eiꝰ ut interficerem eum.:

Eripe me de inimicis meis deus meꝰ: ⁊ ab insurgētibꝰ in me libera me. Eripe me de operātibꝰ iniq̄tatē: ⁊ de viris sāguinuꝫ salua me. Quia ecce ceperūt aīaꝫ meaꝫ: irruerunt in me fortes. Neq̄ iniq̄tas mea neq̄ peccatū meū domine: sine iniq̄tate cucurri ⁊ direxi. Exurge in occursū meū ⁊ vide: ⁊ tu dn̄e deꝰ virtutū deꝰ israhel. Intēde ad visitandas oēs gentes: non misereatis ōnibus q̄ operantur iniq̄tatē. Conuertētur ad vesperā ⁊ famē patientur ut canes: ⁊ circuibunt ciuitatē. Ecce loqn̄tur in ore suo: et gladiꝰ in labijs eorū: quoniā q̄s audiuit. Et tu dn̄e deridebis eos: ad nihilū deduces ōnes gentes. Fortitudineꝫ meaꝫ ad te custodiā: q̄ deꝰ susceptor meꝰ: deꝰ meꝰ misericordia eiꝰ p̄ueniet me. Deꝰ ondisti m̄ sup inimicos meos: ne occidas eos nequando obliuiscātur ppli mei. Disperge illos in virtute tua: ⁊ depone eos ptector meꝰ dn̄e. Delictū oris eoꝝ sermonē labioruꝫ ipsoꝝ: ⁊ cōprehēdantur in superbia sua. Et de execracōe ⁊ mendacō annūtiabūtur ī ꝯsūmacōe: in ira ꝯsūmacōnis ⁊ nō erūt. Et scient: q̄ deꝰ dominabit iacob: finiū terre. Couertētur ad vesperā ⁊ famē patientur ut canes: ⁊ circuibūt ciuitatē. Ipsi dispergētur ad manducandū: si vero nō fuerint saturati ⁊ murmurābūt. Ego autē cantabo fortitudinē tuā: ⁊ exaltabo mane misericordiā tuam. Quia factꝰ es susceptor meꝰ: et refugium meū in die tribulacōis mee. Adiutor meꝰ tibi psallaꝫ: quia deus susceptor meus es: deꝰ meus misericordia mea.

¶ In finem pro hijs qui commutabuntur in tituli inscripcōne ipi dauid in doctrinam: cū succendit mesopotamiam syrie ⁊ zobal ⁊ cōuertit ioab ⁊ pcussit edom in valle salinaꝝ duodecim milia.:

Deus repulisti nos ⁊ destruxisti nos: iratus es ⁊ misertꝰ es nobis. Commouisti terram ⁊ conturbasti eam: sana contriciones eius quia commota est. Ostendisti populo tuo dura: potasti nos vino cōpunctionis. Dedisti metuentibus te significacionē: ut fugiant a facie arcꝰ

Ut liberent̄ dilecti tui: saluū fac dextera tua ⁊ exaudi me. Deꝰ locutus est in sancto suo: letabor et partibor sichimā: ⁊ cōuallem tabernaculorū metibor. Meus est galaad ⁊ meꝰ est manasses: ⁊ ephr̄ im fortitudo capitis mei. Iuda rex meꝰ: moab olla spei mee. In ydumeā extendā calciamentum meū: mihi alienigene subditi sūt. Quis deducet me in ciuitatē munitam: q̄s deducet me vsq; ī ydumeaꝫ. Nonne tu deꝰ q̄ repulisti nos. ⁊ non egredieris deꝰ in virtutibꝰ nostris. Da nobis auxilium de tribulacōe: ⁊ vana salꝰ hoīnis. In deo faciemꝰ virtutez: et ipse ad nihilū deducet tribulātes nos. ¶ In finē in ymnis Ps̄. dd.

Exaudi deꝰ deprecacōem meam: intēde oracōi mee. A finibus terre ad te damaui dū anxiaret̄ cor meuꝫ: in petra exaltasti me. Deduxisti me q̄ factus es spes mea: turris fortitudīs a facie inimici. Inhītabo in tabernaculo tuo in secula: ꝓtegar in velamēto alarū tuaꝝ. Qm̄ tu deꝰ meus exaudisti oracōnem meā: dedisti hereditatē timentibꝰ nomē tuuꝫ. Dies sup dies regis adicies: annos eius vsq; in diem gn̄acōis ⁊ generacōis. Permanet in eternū in cōspcu dei: misericordiā ⁊ veritatē eius q̄s req̄ret. Sic psalmū dicā nomini tuo ī seculū seculi: ut reddā vota mea de die ī diē. ¶ In finē ꝓ ydithū Ps̄. dd.

Nonne deo subiecta erit aīa mea. ⁊ ab ipo eī salutare meum. Nam ⁊ ipse deꝰ meus et salutaris meꝰ: susceptor meus nō mouebor amplius. Quousq; irruitis ī hoīez: interficitis vniuersi vos: tā q̄ parieti inclīato ⁊ macerie depl̄se. Verūtamen pretiū meuꝫ cogitauerūt repellere: cucurri in siti: ore suo bn̄dicebāt ⁊ corde suo maledicebant. Verūtamē deo sb̄iecta esto aīa mea: quoniā ab ipso pacīa mea. Quia ipse deꝰ meus ⁊ saluator meꝰ: adiutor meꝰ non emigrabo. In deo salutaē meum ⁊ gloria mea: deꝰ auxilij mei ⁊ spes mea in deo est. Sperate in eo ōnis cōgregatio populi: effundite corā illo corda vestra: deꝰ adiutor noster in eternū. Verūtn̄ vani filij hoīm: mendaces filij hominū in stateris: ut decipiant ipi de vaītate in idpsū. Nolite sperare in iniq̄tate ⁊ rapinas nolite cōcupiscere: diuitie si affluāt nolite cor apponere. Semel locutus ē deꝰ duo hec audiui: q̄ potestas dī est et tibi dn̄e misericordia: q̄ tu reddis vnicuiq; iux̄ opa sua.

¶ Psalmꝰ dauid cū esset in deserto ydumee.

Deus deus meꝰ: ad te de luce vigilo. Sitiuit ī te aīa mea: q̄ multiplicit̄ tibi caro mea. In terra deserta ⁊ inuia ⁊ inaquosa sic in sācto apparui tibi: ut viderem virtutē tuā ⁊ gloriā tuā. Qm̄ melior est misericordia tua super vitas labia mea laudabunt te. Sic bn̄dicam te in vita mea: et in noīe tuo leuabo manus meas. Sicut adipe ⁊ pinguedīe repleatur aīa mea: ⁊ labijs exultacōnis laudabit os meū. Si mēor fui tui sup stratū meum in matutinis meditabor in te: quia fuisti

adiutor meus. Et in velamento
alarum tuarum exultabo: adhesit ani
ma mea post te: me suscepit dexte
ra tua. Ipsi vero in vanum quesi
erunt animam meam: introibunt in in
feriora terre: tradentur in manus
gladij. partes vulpium erunt. Rex
vero letabitur in deo laudabuntur
omnes qui iurant in eo: quia obstructum
est os loquentium iniqua.:

¶ In finem Psalmus.

Exaudi deus oracionem meam cum
deprecor: a timore inimici eri
pe animam meam. Protexisti me a
conuentu malignantium: a multitudi
ne operantium iniquitatem. Quia exa
cuerunt ut gladium linguas suas:
intenderunt arcum rem amaram: ut sa
gittent in occultis immaculatum.
Subito sagittabunt eum et non time
bunt: firmauerunt sibi sermonem ne
quam. Narrauerunt ut abscondere
laqueos: dixerunt quis videbit eos.
Scrutati sunt iniquitates: defecerunt
scrutantes scrutinia. Accedet homo
et cor altum: et exaltabitur deus. Sa
gitte puulorum facte sunt plage eorum
et infirmate sunt contra eos lingue eo
rum. Conturbati sunt omnes qui vide
bant eos: et timuit omnis homo. An
nunciauerunt opera dei: et facta eius
intellexerunt. Letabitur iustus in do
mino et sperabit in eo: et laudabun
tur omnes recti corde. ¶ In finem
Psalmus 88. canticum aggei ihemie
et ezechiel de verbo peregrinacionis
et de populo transmigracionis cum inci
perent proficisci.

Te decet ymnus deus in syon: et ti
bi reddetur votum in ihrlm.
Exaudi oracionem meam: ad te omnis
caro veniet. Verba iniquorum pre
ualuerunt super nos: et impietatibus
nostris tu propiciaberis. Beatus quem
elegisti et assumpsisti: inhitabit in
atrijs tuis. Replebimur in bonis
domus tue: sanctum est templum tuum
mirabile in equitate. Exaudi nos
deus salutaris noster: spes omnium fi
nium terre et in mari longe. Pre
parans montes in virtute tua accin
ctus potentia: qui conturbas profundum
maris sonum fluctuum eius. Tur
babuntur gentes et timebunt qui habi
tant terminos a signis tuis: exitus
matutini et vespi delectabis. Visi
tasti terram et inebriasti eam: multi
plicasti locupletare eam. Flumen
dei repletum est aquis: parasti cibum illo
rum quoniam ita est preparacio eius. Ri
uos eius inebria: multiplica gemi
mina eius: in stillicidijs eius letabitur
germinans. Benedices corone
anni benignitatis tue: et campi tui
replebuntur vbertate. Pingues
cent speciosa deserti: et exultacione
colles accingentur. Induti sunt
arietes ouium: et valles abundabunt
frumento: clamabunt etenim ymnum
dicent. ¶ In finem canticum psal
mi resurrectionis.

Iubilate deo omnis terra: psal
mum dicite nomini eius: date
gloriam laudi eius. Dicite deo quam
terribilia sunt opera tua domine: in mul
titudine virtutis tue mentientur
tibi inimici tui. Omnis terra ado
ret te et psallat tibi: psalmum dicat
nomini tuo. Venite et videte ope
ra dei: terribilis in consilijs super
filios hominum. Qui conuertit ma
re in aridam: in flumine pertransibunt
pede: ibi letabimur in ipso. Qui
dominatur in virtute sua in eternum:

oculi eius sup gentes respitiūt: q̄
exasperāt nō exaltētur ī semetipsis
Benedicite gētes deum nostrū:
et auditam facite vocē laudis eius.
Qui posuit aīam meā ad vitā:
et non dedit in cōmocōem pedes
meos Quoniā pbasti nos deus:
igne nos examinasti sicut exami
nat̄ argentū. Induxisti nos in
laqueū: posuisti tribulacōes ī dor
so nr̄o: imposuisti hoīes sup capi
ta nr̄a. Transiuimus per ignē et
aquā: et eduxisti nos in refrigeriū
Introibo in domū tuā in holo
caustis: reddā tibi vota mea que
distinxerūt labia mea. Et locu
tū ē os meū: in tribulacōne mea.
Holocausta medullata offerā
tibi cū incensu arietū: offeram ti
bi boues cum hircis. Venite au
dite et narrabo ōnes qui timetis
deū: quāta fecit aīe mee. Ad ip
sum ore meo clamaui: et exultaui
sub lingua mea. Iniquitatē si
aspexi in corde meo: nō exaudiet
dn̄s. Propterea exaudiuit deus:
et attendit voci dep̄cacōis mee.
Benedictus deus: qui nō amouit
oracōem meā et misericordiā suā
a me. ¶ In finem ī ymnis Psal
mus cantici dauid.
Deus misereatur nr̄i et benedi
cat nobis: illuminet vultū
suū sup nos: et misereat̄ nr̄i. Ut
cognoscamus in terra viā tuā: ī oī
bus gētibus salutare tuū. Cōfi
teantur tibi populi deus: confiteāt̄
tibi populi ōnes. Letētur et ex
ultent gētes: quoniā iudicas po
pulos in eq̄tate: et gētes in terra
dirigis. Confiteātur tibi popu
li deus: cōfiteātur tibi ꝓpli ōnes: terra
dedit fructū suum. Benedicat
nos deus deus noster bn̄dicat nos
deus: et metuant eum oēs fines ter
re. ¶ In finē Psalmus dd.
Exurgat deus et dissipētur ini
mici eius: et fugiāt qui ode
runt eum a facie eius. Sicut defi
cit fumus deficiant: sicut fluit cera
a facie ignis sic peant peccatoēs
a facie dei. Et iusti epulentur et
exultent in cōspectu dei: et delectēt̄
in leticia. Cantate deo psalmū
dicite nomini eius: iter facite ei qui
ascēdit sup occasum: dn̄s nomen
illi. Et exultate in conspcū eius:
turbabūtur a facie eius pr̄is or
phanorū et iudicis viduarū. Deus
ī loco sancto suo: deus qui inhī
tat̄ facit vnius moris ī domo. Qui
educit vinctos in fortitudine: sili
ter eos qui exasperant qui habi
tāt ī sepulchris. Deus cū egre
dereris in cōspectu populi tui: cū
ptransires ī deserto. Terra mo
ta ē: etenī celi distillauerūt a facie
dei synai a facie dei israhel. Plu
uiam volūtariā segregabis deus
hereditati tue: et infirmata ē: tu ve
ro pfecisti eā. Animalia tua hī
tabunt in ea: parasti in dulcedīe
tua paupi deus. Dn̄s dabit ver
bum: euangelizātibus v̄tute mlt
ta. Rex virtutū dilecti: dilcī et spe
ciei domus diuidere spolia. Si dor
miatis inter medios cleros pēne
columbe deargentate: et posterio
ra dorsi eius in pallore auri. Dū
discernit celestis reges sup eā ni
ue dealbabūtur in selmon: mons
dei mōs pinguis. Mons coagu
latus mons pinguis: ut quid su
spicamini mōtes coagulatos.

Mons in quo bñplacitu; ē deo
hītare in eo: etenī dñs hītabit in
finē. Currus dei decē milib⁹ mł
tiplex: milia letātiū: dñs in eis in
synai in sācto. Ascēdisti in altū
cepisti captītatē: accepisti dona ī
hoīb⁹. Etenī nō credētes: inhīta
re dñm deū. Benedict⁹ dñs die
quotidie: ꝓsperu; iter faciet nob
de⁹ salutariū nostro⁊. Deus nr̄
de⁹ saluos faciendi: ⁊ dñi domī
exitus mortis. Verūtamen deus
cōfringet capita inimico⁊ suo⁊:
verticē capilli ꝑambulantiū in de
lictis suis. Dixit domin⁹ ex basā
cōuertam: conuertā in ꝓfundu;
maris. Ut intinguat̄ pes tu⁹ in
sāguine: līgua canū tuorū ex ini
micis ab ipso. Viderūt ingress⁹
tuos de⁹: ingressus dei mei regis
mei qui est in sancto. Preuene
runt pn̄cipes coniūcti ꝑsallētib⁹
ī medio iuuenculaꝝ timpanistri
arum. In ecclesijs benedicite dō:
domino de fontibus israhel. Ibi
beniamin adolescentulus: in men
tis excessu. Principes iuda du
ces eorū: principes ꝫabulon ⁊ pn̄
cipes neptalim. Manda de⁹ vir
tuti tue: confirma de⁹ hoc qđ ope
ratus es in nobis. A tēplo tuo ī
iherusalez: tibi offerent reges mu
neā. Increpa feras arundinis
cōgregacō thaurorum in vaccis
populo⁊: ut excludant eos qui ꝓ
bati sunt argento. Dissipa gen
tes que bella volunt: venient lega
ti ex egipto: ethiopia preueniet
manus eius dō. Regna terre cā
tate deo: psallite domino. Psal
lite: deo qui ascendit super celum
celi ad orientem. Ecce dabit vo
ti suē vocem virtutis: date gloriā
deo sup isrl̄: magnificencia ei⁹ et
virtus eius in nubibus. Mira
bilis deus ī sanctis suis: deus isrl̄
ipse dabit virtutez ⁊ fortitudiem
plebi sue: benedictus de⁹.:

¶ In finē ꝓ hijs qui cōmutabū
tur Psalm⁹ ipsi dauid.

Saluū me fac deus: q̄
niam intrauerunt
aque vsq; ad aīaz
meam. Infixus sū
in limo profundi: ⁊
non est substantia. Veni in alti
tudinem maris: et tempestas de
mersit me. Laboraui clamans
rauce facte sunt fauces mee: defe
cerunt oculi mei dum spero in deū
meum. Multiplicati sunt sup ca
pillos capitis mei: qui oderūt me
gratis. Confortati sunt qui per
secuti sunt me inimici mei iniuste:
que non rapui tunc exoluebaz.
Deus tu scis insipientiaz meā:
⁊ delicta mea a te non sunt abscō
dita. Non erubescant in me qui
expectant te domine: domine v̄tu
tum. Non confundantur super
me: qui querūt te deus isrl̄. Quo
niam ꝓpter te sustinui obprobri
um: operuit cōfusio faciem meaz.
Extraneus fact⁹ sum fratribus
meis: ⁊ peregrinus filijs matris
mee. Quoniam zelus dom⁹ tue:
comedit me: ⁊ obprobria expro
brantium tibi ceciderunt sup me.
Et operui in ieiunio animaz me
am: ⁊ factum est in obprobrium
mihi. Et posui vestimentū me
um cilicium: ⁊ factus sum illis in
parabolam. Aduersum me

loquebātur qui sedebant ī porta:
⁊ in me psallebāt qui bibebant
vinū. Ego vero oracōem meaꝫ
ad te dn̄e: tēp⁹ bn̄placiti de⁹ In
multitudine misericordie tue: ex
audi me ī veitate salutis tue. Eri
pe me de luto ut nō infigar: libera
me ab hijs qui oderūt me ⁊ de ꝓ
fundis aquaꝝ. Non me demer
gat tēpestas aque: neq; absorbe
at me ꝓfundū: neq; vrgeat super
me pute⁹ os suum. Exaudi me
dn̄e quoniā benigna ē misericor
dia tua: scd̄m multitudīem mise
racōnū tuaꝝ respice me. Et ne
auertas faciem tuā a puero tuo:
qm̄ tribulor velociter exaudi me
Intende am̄e mee ⁊ libera eaꝫ:
ꝓpter inimicos meos eripe me.
Tu scis improperiū meū ⁊ cōfusi
onem meā: ⁊ reuerentiā meā. In
cōspectu tuo sunt ōnes qui tribu
lant me: improperiū expectauit
cor meū ⁊ miseriaꝫ. Et sustinui
qui simul cōtristaretur ⁊ nō fuit:
⁊ qui ꝯsolaretur ⁊ nō īueni. Et
dederunt ī escam meaꝫ fel: ⁊ in siti
mea potauerūt me aceto. Fiat
mensa eorū coraꝫ ipsis ī laqueū:
⁊ in retribucōes ⁊ ī scādalū. Ob
scurent̄ oculi eorū ne videant: et
dorsum eorū semꝑ īcurua. Effū
de super eos iram tuaꝫ: ⁊ furor ire
tue ꝯprehēdat eos. Fiat habi
tatio eoꝝ deserta: ⁊ ī tabernaculis
eoꝝ nō sit qui inhabitet. Quo
niā quē ꝑcussisti ꝑsecuti sūt: et su
ꝑ dolorem vulnerū meorū addide
runt. Appone iniquitatē suꝑ ini
quitatē eorū: ⁊ nō īterent ī iusticiā
tuā. Deleant̄ de libro viuētium:
⁊ cū iustis nō scribantur. Ego
sum pauꝑ ⁊ dolens: salus tua de
us suscepit me. Laudabo nom̄
dei cū cantico: ⁊ magnificabo eū ī
laude. Et placebit deo suꝑ vitu
lum nouellū: cornua ꝓducentem
⁊ vngulas. Videant pauꝑes ⁊
letētur: querite deū ⁊ viuet aīa ve
stra. Quoniā exaudiuit paupe
res dn̄s: ⁊ vinctos suos nō despe
xit. Laudēt illū celi ⁊ terra: maē
⁊ omnia reptilia in eis. Qm̄ de⁹
saluam faciet syon: ⁊ edificabū
tur ciuitates iude. Et inhabita
bunt ibi: ⁊ hereditate acq̄rent eā
Et semen seruoꝝ eius posside
bit eam: ⁊ qui diligūt nomē eius
habitabūt in ea. ¶ In finē psal
m⁹ dd. in rememoracōe q̄ saluū
fecit eū domin⁹.

Deus in adiutoriū meū intē
de: dn̄e ad adiuuandū me
festina. Confūdantur ⁊ reuere
antur: qui querūt am̄am meam.
Auertant̄ retrorsū ⁊ erubescāt:
qui volunt mihi mala. Auertā
tur statī ⁊ erubescentes: qui dicūt
mihi euge euge. Exultent et le
tētur in te ōnes q̄ querūt te: et di
cant semꝑ magnificet̄ domin⁹ q̄
diligunt salutaē tuū. Ego vero
egen⁹ ⁊ pauꝑ sum: deus adiuua
me. Adiutor me⁹ ⁊ liberator me
us es tu: dn̄e ne moreris.

¶ Ps. dd. filioꝝ ionadab ⁊ priorū
captiuorū.

In te dn̄e speraui nō cōfundar in
eternū: ī iusticia tua libera me et
eripe me. Inclina ad me aurem
tuā: ⁊ salua me. Esto m̄ in deuꝫ
ꝓtectoreꝫ ⁊ in locū munitū: ut sal
uū me facias. Qm̄ firmamētuꝫ
meū: ⁊ refugium meū es tu. Deus

me⁹ eripe me de manu peccatoris:
⁊ de manu cōtra legem agētis et
iniqui. Quoniaꝫ tu es paciētia
mea domīe: dn̄e spes mea a iuuē
tute mea. In te ꝯfirmatus sū ex
vtero: de ventre mr̄is mee tu es ꝓ
tector me⁹. In te cantatio mea
semp: tanq̄ ꝓdigiū factus sū mlt̄
tis ⁊ tu adiutor fortis. Repleat̄
os meū laude ut canteꝫ gloriā tu
am: tota die magnitudinē tuam.
Ne ꝓicias me in tempe senectu
tis: cū deficiet virtus mea ne dere
linquas me. Quia dixerunt ini
mici mei mihi: ⁊ q̄ custodiebant
aīam meaꝫ ꝯsilium fecerūt ī vnū.
Dicētes de⁹ dereliquit eū: ꝑsequi
mini ⁊ comp̄hēdite eū: quia nō ē
qui eripiat. Deus ne elongeris a
me: de⁹ meus in auxiliū meū t̄spi
ce. Confundātur ⁊ deficiant de
trahētes anime mee: opiantur cō
fusione ⁊ pudore qui q̄runt mala
mihi. Ego autē semp sperabo:
⁊ adiciam sup ōnem laudē tuaꝫ.
Os meū ānunciabit iusticiam
tuaꝫ: tota die salutare tuū. Quo
niam nō cognoui litteraturaꝫ in
troibo in potētiam dn̄i: domīe me
morabor iusticie tue soli⁹. Deus
docuisti me ex iuuentute mea ⁊ vs
q̄ nūc: ꝓnunciabo mirabilia tua
Et vsq̄ in senectā ⁊ seniū: deus
ne derelinquas me. Donec ānū
ciem brachiū tuū: generacōi ōni
que ventura est. Potētiam tuā
⁊ iusticiaꝫ tuam de⁹ vsq̄ in altissi
ma que fecisti magnalia: de⁹ q̄s
similis tibi. Quantas ostendi
sti mihi tribulacōnes multas et
malas: et conuersus viuificasti
me: ⁊ de abissis terre iterū reduxi
sti me. Multiplicasti magnificē
ciam tuam: ⁊ ꝯuersus consolat⁹
es me. Nam ⁊ ego confitebor ti
bi in vasis psalmi veritatē tuam
de⁹: psallam tibi in cithara sāct⁹
israhel. Exultabunt labia mea
cū cantauero tibi: ⁊ aīa mea quā
redemisti. Sed ⁊ lingua mea to
ta die meditabitur iusticiam tuā
cum confusi ⁊ reueriti fuerint qui
querunt mala mihi

¶ In salomonem.

Deus iudicium tuū regi da: ⁊
iusticiam tuam filio regis.
Iudicare populū tuum in iusti
cia: ⁊ pauperes tuos in iudicio.
Suscipiant montes pacem po
pulo: et colles iusticiam. Iudi
cabit pauperes populi ⁊ saluos
faciet filios pauperuꝫ: ⁊ humilia
bit calūniatorem. Et ꝑmāebit
cum sole ⁊ ante lunā: in generaci
onē ⁊ generacōem. Descendet
sicut pluuia in vellus: ⁊ sicut stil
licidia stillantia sup terrā. Orie
tur in diebus eius iusticia ⁊ abū
dancia pacis: donec auferatur lu
na. Et dominabitur a mari vs
q̄ ad mare: ⁊ a flumine vsq̄ ad
terminos orbis terrarum. Co
ram illo procident ethiopes: ⁊ ini
mici eius terraꝫ lingent. Reges
tharsis ⁊ insule munera offerent
reges arabū ⁊ saba dona addu
cent. Et adorabūt eum ōnes re
ges: oēs gētes seruiēt ei. Quia li
berabit paupeꝫ a potēte: ⁊ paupeꝫ
cui nō erat adiutor. Parcꝫ pau
pi ⁊ īopi: ⁊ aīas pauperꝝ saluas
faciet. Ex vsuris ⁊ iniq̄tate redimꝫ
aīas eoꝝ: ⁊ hōrabile nom̄ eoꝝ co
ram illo. Et viuet ⁊ dabitur ei

de auro arabie: ⁊ adorabūt de ipō
semp: tota die bn̄dicent ei. Erit
firmamētuꝫ in terra ī sūmis mon
tiū: sup extolletur sup libanū fru
ctus ei⁹: ⁊ florebunt de ciuitate si
cut fenū terre. Sit nomē ei⁹ bn̄
dictum in secula: an̄ solem perma
net nomē eius. Et bn̄dicentur
in ipso ōnes trib⁹ terre: ōnes gē
tes magnificabūt eum. Bn̄di
ctus dn̄s de⁹ israhel: qui facit mi ā
bilia sol⁹. Et benedictū nomen
maiestatis eius in eternū: ⁊ r̄ple
bitur maiestate eius ōnis terra:
fiat fiat. ¶ Defecerūt ymni dd. fi
lij iesse Ps. asaph.

Quam bon⁹ israhel de⁹: hijs
q̄ recto sunt corde. Mei aūt
pene moti sunt pedes: pene effusi
sūt gressus mei. Quia zelaui su
p iniquos: pacē peccatoꝝ videns.
Quia nō est respectus morti eo
rū: ⁊ firmētum ī plaga eoꝝ. In
labore hominū nō sunt ⁊ cū hoībꝫ
nō flagellabūtur. Ideo tenuit
eos supbia: opti sunt iniq̄tate et
impietate sua. Prodijt quasi ex
adipe iniquitas eoꝝ: transierūt ī
affectum cordis. Cogitauerūt
⁊ locuti sunt neq̄ciam: iniq̄tatem
in excelso locuti sūt. Posuerūt ī
celum os suū: ⁊ lingua eorū tran
siuit in terra. Ideo ꝯuertetur po
pul⁹ meus hic: ⁊ dies pleni inue
nientur in eis. Et dixerūt quō
scit de⁹: ⁊ si est scientia ī excelso.
Ecce ipsi peccatoēs ⁊ abundā
tes in seculo: obtinuerūt diuitias
Et dixi ergo sine causa iustifica
ui cor meū: ⁊ laui inter innocētes
man⁹ meas. Et fui flagellatus
tota die: et castigatio mea in ma
tutinis. Si dicebaꝫ n̄arrabo sic:
ecce nacōem filioꝝ tuoꝝ reproba
ui. Existimabā ut cognoscerē:
hoc labor est āte me. Donec ītrē
in sāctuariū dei: ⁊ intelligam ī no
uissimis eorū. Verūtamē ꝓpter
dolos posuisti eis: deiecisti eos dū
alleuarētur. Quomō facti sunt
ī desolacōem: subito defecerūt: pe
rierūt ꝓpter iniq̄tatē suā. Velut
somniū surgētium: dn̄e in ciuita
te tua ymaginē ipsoꝝ ad nihilū
rediges. Quia inflāmatuꝫ ē cor
meum: ⁊ renes mei cōmutati sūt:
⁊ ego ad nihilū redact⁹ sū ⁊ nesci
ui. Ut iumētum fact⁹ sū apd te:
⁊ ego semper tecū. Tenuisti ma
nū dexteraꝫ meā: ⁊ in volūtate tua
deduxisti me: et cū gloria suscepi
sti me. Quid em̄ mihi est ī celo
et a te quid volui sup terraꝫ. De
fecit caro mea et cor meū: deus cor
dis mei et pars mea de⁹ in eternū
Quia ecce q̄ elongāt se a te peri
bunt: pdidisti ōnes q̄ fornicātur
abs te. Mihi autē adherere deo
bonū est: ponere in dn̄o deo spem
meā. Ut annūciem ōnes p̄dica
cōes tuas: in portis filie syon.

¶ In finem intellect⁹ asaph.

Ut q̄d deus repulisti in finē:
irat⁹ ē furor tu⁹ sup oues pa
scue tue. Memor esto cōgregaci
onis tue: quā possedisti ab inicō.
Redemisti virgam hereditatis
tue: mons syon in quo hītasti in
eo. Leua man⁹ tuas in supbias
eoꝝ in finem: quāta malignatus
ē inimicus in sancto. Et gloria
ti sunt qui oderūt te: ⁊ ī medio sol
lemnitatis tue. Posuerūt signa
sua signa ⁊ nō cognouerūt: sicut

in exitu sup sūmum. Quasi in sil
ua lignoꝝ securib⁹ exciderūt ianu
as ei⁹ in idpsū: in securi ⁊ ascia de
iecerūt eam. Incenderūt igni sā
ctuariū tuū in terra: polluerūt tab
naculū nominis tui. Dixerūt in
corde suo cognacō eoꝝ simul: qui
escere faciam⁹ ōnes dies festos di
a terra. Signa nostra non vidi
m⁹: iam nō ē ꝓpheta: ⁊ nos nō ꝯg
noscꝫ āpli⁹. Usquequo deus im
propabit inimicus: irritat aduer
sarius nomē tuum in finez. Ut
quid auertis manū tuam ⁊ dexte
rā tuaꝫ: de medio sinu tuo in finē.
Deus autē rex noster añ secula
opatus est salutē in medio terre.
Tu ꝯfirmasti in virtute tua ma
re: cōtribulasti capita draconum
in aquis. Tu ꝯfregisti capita dr̄
conis: dedisti eū escā popul' ethi
opū. Tu dirupisti fontes ⁊ tor
rentes: tu siccasti fluuios ethan.
Tuus est dies ⁊ tua est nox: tu
fabricatus es aurorā ⁊ solē. Tu
fecisti ōnes terminos terre: esta
tē ⁊ ver tu plasmasti ea. Memor
esto huius: inimic⁹ impropauit
dn̄o ⁊ populus insipiēs incitauit
nomen tuū. Ne tradas bestijs
animaꝫ cōfitētem tibi: ⁊ animas
pauperū tuoꝝ ne obliuiscaris in
finem. Respice in testamentuꝫ
tuū: quia repleti sunt q̄ obscurati
sūt terre domib⁹ iniq̄tatū. Ne au
tatur humilis fact⁹ cōfusus: pau
p ⁊ inops laudabūt nomē tuuꝫ.
Exurge deus iudica causā tuā:
memor esto impropioꝝ tuoꝝ eo
rū que ab insipiēte sunt tota die.
Ne obliuiscaris voces inimicoꝝ
tuoꝝ: supbia eoꝝ q̄ te oderūt ascē
dit semp. ¶ In finē ne corrūpas
Psalm⁹ cātici asaph.
Confitebimur tibi de⁹ cōfite
bimur: ⁊ inuocabim⁹ nom̄
tuum. Narrabimus mirabilia
tua: cū accepero temp⁹ ego iustici
as iudicabo. Liquefacta est ter
ra ⁊ ōnes qui habitant ī ea: ego
confirmaui colūnas eius. Dixi
iniquis nolite inique agē: ⁊ delin
qn̄tibꝫ nolite exaltare cornu. No
lite extollere in altū cornu vestrū
nolite loqui aduersus deuꝫ iniq̄
tatē. Quia neqꝫ ab oriente neqꝫ
ab occidente neqꝫ a desertis mōti
tib⁹: quoniaꝫ de⁹ iudex est. Hūc
hūiliat ⁊ hūc exaltat: qꝛ calix in
manu dn̄i vini meri plen⁹ mixto.
Et inclinauit ex hoc in hoc: verū
tamen fex ei⁹ non ē exinanita: bi
bent ōnes peccatores terre. Ego
autē annūciabo in seculū: cātabo
deo iacob. Et ōnia cornua pctō
rū confringaꝫ: ⁊ exaltabūtur cor
nua iusti. ¶ In finez in carmini
bus cāticū assirioꝝ. Ps̄. asaph.
Notus in iudea deus: in isrl'
magnū nomen eius. Et fa
ctus est in pace locus eius: et ha
bitacio eius in syon. Ibi cōfre
git potentias arcuum: scutū ⁊ gla
dium ⁊ bellum. Illuminans tu
mirabilit' a montibus eternis: tur
bati sunt omnes insipientes cor
de. Dormierunt somnū suuꝫ: et
nihil inuenerūt om̄es viri diuici
aruꝫ manib⁹ suis. Ab increpati
one tua de⁹ iacob: dormitauerunt
ōnes qui ascēderūt equos. Tu
terribilis es ⁊ quis resistet tibi: ex
tūc ira tua. De celo auditu feci
sti iudiciū: terra tremuit ⁊ q̄euit.

Cum exurgeret in iudicium deus: ut saluos faceret omnes mansuetos terre. Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: et reliquie cogitationis diem festum agent tibi. Vouete et reddite domino deo vestro: omnes qui in circuitu eius affertis munera. Terribilia et qui auferet spiritum principum: terribili apud reges terre.

In finem pro idithum.

Voce mea ad dominum clamaui: voce mea ad deum et intendit mihi. In die tribulationis mee: deum exquisiui manibus meis nocte contra eum: et non sum deceptus. Renuit consolari anima mea: memor fui dei et delectatus sum: et exercitatus sum et defecit spiritus meus. Anticipauerunt vigilias oculi mei: turbatus sum et non sum locutus. Cogitaui dies antiquos: et annos eternos in mente habui. Et meditatus sum nocte cum corde meo: et exercitabar et scopebam spiritum meum. Numquid in eternum proiecit deus: aut non apponet ut complacitior sit adhuc. Aut in finem misericordiam suam abscidet: a generatione in generationem. Aut obliuiscetur misereri deus: aut continebit in ira sua misericordias suas. Et dixi nunc cepi: hec mutatio dextere excelsi. Memor fui operum domini: quia memor ero ab initio mirabilium tuorum. Et meditabor in omnibus operibus tuis: et in adinuentionibus tuis exercebor. Deus in sancto via tua: quis deus magnus sicut deus noster. Tu es deus qui facis mirabilia. Notam fecisti in populis virtutem tuam: redemisti in brachio tuo populum tuum: filios iacob et ioseph.

Viderunt te aque deus viderunt te aque et timuerunt: et turbate sunt abissi. Multitudo sonitus aquarum vocem dederunt nubes. Etenim sagitte tue transeunt: vox tonitrui tui in rota. Illuxerunt choruscationes tue orbi terre: commota et contremuit terra. In mari via tua et semite tue in aquis multis: et vestigia tua non cognoscentur. Deduxisti sicut oues populum tuum: in manu moysi et aaron.

Intellectus asaph.

Attendite populus meus legem meam: inclinate aurem vestram in verba oris mei. Aperiam in parabolis os meum: loquar propositiones ab initio. Quanta audiuimus et cognouimus ea: et patres nostri narrauerunt nobis. Non sunt occultata a filiis eorum: in generatione altera. Narrantes laudes domini et virtutes eius: et mirabilia eius que fecit. Et suscitauit testimonium in iacob: et legem posuit in israel. Quanta mandauit patribus nostris nota facere ea filiis suis: ut cognoscat generatio altera. Filii qui nascentur et exurgent: et narrabunt filiis suis. Et ponant in deo spem suam et non obliuiscantur opera dei: et mandata eius exquirant. Ne fiant sicut patres eorum: generatio praua et exasperans. Generatio que non direxit cor suum: et non est creditus cum deo spiritus eius. Filii effrem intendentes et mittentes arcum: conuersi sunt in die belli. Non custodierunt testamentum dei: et in lege eius noluerunt ambulare. Et obliti sunt beneficiorum eius: et mirabilium eius que ostendit eis. Coram patribus eorum

fecit mirabilia in terra egipti: ⁊ cā
po thaneos. Intꝛerupit mare ⁊
peꝛduxit eos: ⁊ statuit aq̄s q̄si in
vtre. Et deduxit eos in nube di
ei: ⁊ tota nocte in illumiacōe igniſ
Intꝛerupit petrā in deſerto: et
adaq̄uit eos velut in abiſſo mul
ta. Et eduxit aquā de petra: ⁊ de
duxit tanq̄ flumia aquas. Et
apposuerūt adhuc peccare ei: in irā
excitauerūt excelſū in inaquoſo.
Et tēptauerūt deū in coꝛdib⁹ ſuis
ut peterēt eſcas aīab⁹ ſuis. Et
male locuti ſūt de do: dixerunt nūq̄
quid poterit deꝰ parare mēſam in
deſerto. Quōm percuſſit petrā ⁊ fluxe
runt aque: ⁊ torrentes inūdaue
runt. Nūq̄d ⁊ panē poteſt da
re: aut parare menſā populo ſuo.
Ideo audiuit dñs ⁊ diſtulit: et
igniſ accēſus eſt in iacob: ⁊ ira aſcē
dit iſrl. Quia nō crediderūt in
deo: nec ſperauerūt in ſalutari eius
Et mādauit nubib⁹ deſuper: ⁊
ianuas celi apuit. Et pluit illis
māna ad māducandū: ⁊ panez
celi dedit eis. Panē āgelorū mā
ducauit homo: cibaria miſit eis in
abundāciā. Transtulit auſtrū
de celo: et induxit in virtute ſua af
fricū. Et pluit ſup eos ſicut pul
uerem carnes: ⁊ ſicut arenā maſ
volatilia pēnata. Et ceciderūt in
medio caſtroꝝ eorū: circa tabna
cula eorū. Et māducauerunt et
ſaturati ſūt nimis: et deſideriū eo
rum attulit eis: nō ſūt fraudati a
deſiderio ſuo. Adhuc eſce eoꝝ
erant in ore ipſoꝝ: ⁊ ira dei aſcen
dit ſup eos. Et occidit pīgues
eoꝝ: ⁊ electos iſrl impediuit. In
ōmb⁹ hijs peccauerūt adhuc: et
nō crediderūt in mirabilib⁹ eius.
Et defecerūt in vanitate dies eoꝝ
⁊ āī eoꝝ cū feſtinacōe. Cū occi
deret eos querebāt eū: et reuerte
bātur et diluculo veniebāt ad eū
Et rememorati ſūt q̄ deꝰ adiu
tor ē eorū: et deꝰ excelſus redēptor
eorū eſt. Et dilexerūt eū in ore
ſuo: et lingua ſua mentiti ſunt ei.
Cor autē eorū nō erat rectū cum
eo: nec fideles hīti ſunt in teſtamēn
to eius Ipſe aūt eſt miſericoꝝ
⁊ propicius fiet peccatis eoruꝝ: et non
diſperdet eos. Et abūdauit ut
auerteret irā ſuam: et nō accēdit
ōnem iraz ſuā. Et recordatus ē
q̄ caro ſunt: ſpūs vadens et nō
rediens. Quotiēs exacerbauerūt
eū in deſerto: in iraz concitauerūt
eum in inaquoſo. Et conuerſi
ſunt ⁊ tēptauerūt deū: ⁊ ſanctū
iſrl exacerbauerunt. Non fūt
recordati manꝰ eiꝰ: die qua rede
mit eos de manu tribulantis. Si
cut poſuit in egipto ſigna ſua: et
prodigia ſua in campo thaneos.
Et conuertit in ſāguinē flumia eo
rū: ⁊ ymbres eorū ne biberēt. Mi
ſit in eos cynomiā ⁊ comedit eos:
⁊ ranam ⁊ diſperdidit eos. Et de
dit erugini fructꝰ eoꝝ: ⁊ labores
eoruz locuſte. Et occidit in grā
dine vineas eoꝝ: ⁊ moꝛos eoꝝ in
pruina Et tradidit grādini in
mēta eoꝝ: ⁊ poſſeſſionē eoꝝ igni
Miſit in eos irā indignacōis ſue:
indignacōez ⁊ irā ⁊ tribulacōnē
immiſſiōes p āgelos malos Ui
am fecit ſemite ire ſue: nō pepercit
a morte animarum eorū: ⁊ iumen
ta eoꝝum in morte conduſit. Et
percuſſit ōne primogenitū in terra

egypti: p̄micias ōnis laboris eo
rū in tabernaculis cham. Et ab
stulit sicut ouis populū suū: ⁊ per
duxit eos tanq̄ gregē in deserto.
Et deduxit eos in spe ⁊ nō timu
erūt: ⁊ inimicos eoꝝ opuit mare.
Et induxit eos in mōtem sācti
ficacōis sue: mōtem quē acq̄siuit
dextera eius. Et eiecit a facie eo
rū gētes: ⁊ sorte diuisit eis terrā ī
funiculo distribucōis. Et habi
taē fecit in tab̄naculis eoꝝ: trib⁹
israhel. Et tēptauerunt et exac̄
bauerūt deū excelsū: et testimoīa
eius nō custodierūt. Et auerte
runt se ⁊ non seruauerūt pactuꝫ:
quēadmodū p̄res eoruꝫ cōuersi
sunt in arcū p̄uum. In irā ɔcita
uerūt eum ī collib⁹ suis: ⁊ ī sculpti
lib⁹ suis ad emulacōnem eū ꝓuo
cauerūt. Audiuit de⁹ ⁊ spreuit:
⁊ ad nihilū redegit valde israhel
Et repulit tab̄naculum sylo: ta
bernaculū suum vbi habitauit ī
hoībus. Et tradidit ī captiuita
tē virtutē eoꝝ: ⁊ pulchritudinem
eoꝝ in man⁹ inimici. Et condu
sit in gladio populū suū: ⁊ heredi
tateꝫ suam spreuit. Iuuenes eo
rū comedit ignis: virgines eorū
non sūt lamentate. Sacerdotes
eoꝝ in gladio ceciderūt: ⁊ vidue
eorū nō plorabātur. Et excita
tus est tanq̄ dormiēs dn̄s: tanq̄
potēs crapulatus a vino. Et ꝑ
cussit inimicos suos ī posteriora:
obprobriū sempiternū dedit ill̄.
Et repulit tab̄naculū ioseph:
⁊ tribum effrem nō elegit. Sed
elegit tribum iuda: montē syon
quē dilexit. Et edificauit sic̄ vni
corniū sāctifitiū suum: in t̄ra quā
fundauit ī secula. Et elegit da
uid seruū suum: ⁊ sustulit eum de
gregibus ouiū: de post fetātes ac
cepit eum. Pascere iacob seruū
suū: ⁊ isrl̄ hereditateꝫ suam. Et
pauit eos in innocētia cordis sui:
⁊ ī intellictib⁹ manuū suarū dedu
xit eos. ¶ Ps̄. asaph.

Deus venerūt gentes ī here
ditatē tuaꝫ: polluerūt tēpluꝫ
sanctū tuum: posuerūt iherusaleꝫ
ī pomoꝝ custodiaꝫ. Posuerunt
morticinia seruorum tuoꝝ escas vo
latilib⁹ celi: carnes sāctoꝝ tuoruꝫ
bestijs terre. Effuderūt sangui
nem ipsoꝝ tanq̄ aquā ī circuitu
ihrl̄m: ⁊ nō erat qui sepeliꝛ. Fa
cti sum⁹ obprobriū vicinis nr̄is:
sb̄sannacō ⁊ illusio hijs q̄ ī circui
tu nostro sūt. Vsq̄quo dn̄e ira
sceris ī finem: accēdetur velut ig
nis zelus tuus. Effunde irā tu
am ī gentes que te nō nouerunt
⁊ ī regna que nomē tuū non īuo
cauerūt. Quia comederūt iacob
⁊ locum eius desolauerunt. Ne
memineris iniq̄tatū nr̄arū antiq̄
rum: cito anticipent nos miseicor
die tue: q̄ pauꝑes facti sum⁹ nīs
Adiuua nos de⁹ salutaris nr̄: et
ꝓpter gloriaꝫ nominis tui dn̄e li
bera nos. Et ꝓpicius esto pecca
tis nostris ꝓpter nomē tuum: ne
forte dicant ī gentib⁹ vbi ē deus
eoꝝ. Et innotescat ī nacōnib⁹
corā oculis nostris: vltio sangui
nis seruoꝝ tuorum qui effusus ē
Introeat in conspcū tuo: gemi
tus cōpeditorū. Sc̄dm magni
tudīem brachij tui: posside filios
mortificatoꝝ. Et redde vicinis
nostris septuplum ī sinu eorum:

impropiũm ipsorũ qđ exprobra
uerũt tibi dñe. Nos autẽ popu
l9 tuus ⁊ oues pascue tue: ɔfitebi
mur tibi in seculũ. In generaci
onez ⁊ generacõez: annũciabim9
laudẽ tuã ¶ In finẽ ꝓ hijs q̃ ɔmu
tabũtur. Ps. assiriorũ testimoni
um asaph.

Qui regis isrl' intẽde: qui dedu
cis velut ouẽ ioseph. Qui
sedes sup cherubĩ manifestare: co
rã ephraim beniamin ⁊ manasse
Excita potẽtiam tuaz ⁊ veni: ut
saluos facias nos. Deus ɔuer
te nos: ⁊ oñde faciem tuã ⁊ salui
erim9. Dñe de9 virtutũ: quousq̃
irasceris sup oracõez serui tui. Ci
babis nos pane lacrimaꝝ: ⁊ po
tũ dabis nobis in lacrimis ĩ mẽ
sura. Posuisti nos in ɔtradictõ
nem vicinis nr̃is: ⁊ inimici nr̃i sb̃
sãnauerũt nos. Deus virtutuz
cõuerte nos: ⁊ oñde faciem tuã ⁊
salui erim9. Vineam de egipto
tr̃ãstulisti: eiecisti gẽtes ⁊ plãtasti
eam. Dux itineris fuisti in ɔspe
ctu eius: ⁊ plantasti radices eius
⁊ impleuit terrã. Operuit mon
tes vmbra eius: ⁊ arbusta ei9 ce
dros dei. Extendit palmites su
as vsq̃ ad mare: ⁊ vsq̃ ad flumẽ
ꝓpagines eius. Ut quid destru
xisti maceriã eius: ⁊ vindemiant
eaz õnes q̃ p̃tergrediũtur viam.
Exterminauit eã aper de silua:
⁊ singularis ferus depast9 est eã.
Deus virtutũ cõuertere: respice
de celo ⁊ vide ⁊ visita vineã istaz.
Et ꝑfice eaz quã plãtauit dexte
ra tua: ⁊ sup filiũ quẽ ɔfirmasti ti
bi. Incẽsa igni ⁊ suffossa: ab in
crepacõe vultus tui ꝑibunt. Fi

at manus tua sup virũ dextre tue
⁊ sup filium hominis quẽ ɔfirma
sti tibi. Et nõ discedim9 a te: vi
uificabis nos ⁊ nomen tuũ inuo
cabim9. Dñe deus virtutũ con
uerte nos: ⁊ ostende faciẽ tuaz ⁊
salui erimus. ¶ In finem ꝓ torcu
larib9 Psalm9 ipi asaph. quinta
sabbati.:.

Exultate deo adiutori
nr̃o: iubilate deo iacob
Sumite psalmum ⁊
date tympanũ: psal
teriũ iocũdum cũ cythara. Bucci
nate ĩ neomenia tuba: in insigni
die sollẽnitatis vr̃e. Quia p̃cep
tũ in isrl' est: ⁊ iudiciũ deo iacob.
Testimoniũ in ioseph posuit il
lud: cũ exiret de terra egipti lĩguã
quã nõ nouerat audiuit. Diuer
tit ab oneribꝰ dorsũ eius: manus
ei9 in cophino seruierũt. In tri
bulacõe inuocasti me ⁊ liberaui
te: exaudiui te in abscondito tem
pestatis: ꝓbaui te apud aquam
cõtradictiõis. Audi ꝓpl's meus
⁊ ɔtestabor te: isrl' si audieris me
non erit in te de9 recens: neq̃ ado
rabis deum alienum. Ego enim
sum domin9 deus tuus qui eduxi
te de terra egipti: dilata os tuum
⁊ implebo illud. Et nõ audiuit
popul9 meus vocẽ meã: ⁊ isrl' nõ
intẽdit mihi. Et dimisi eos s̃m
desideria cordis eoꝝ ibũt in adin
uencõib9 suis. Si ꝓpl's me9 au
dissz me: isrl' si in vijs meis ãbu
lassz. Pro nihilo forsitan inimi
cos eorum humiliassem: ⁊ super
tribulantes eos mississem manũ
meam. Inimici domini mentiti
sũt ei: ⁊ erit tẽpus eoꝝ in secula.

Et cibauit illos ex adipe frumenti: et de petra melle saturauit eos.

¶ Psalmus asaph.:

Deus stetit in synagoga deorum: in medio autem deos diiudicat. Usque quo iudicatis iniquitatem: et facies peccatorum sumitis. Iudicate egeno et pupillo: humilem et pauperem iustificate. Eripite pauperem: et egenum de manu peccatoris liberate. Nescierunt neque intellexerunt in tenebris ambulant: mouebuntur omnia fundamenta terre. Ego dixi dii estis: et filii excelsi omnes. Vos autem sicut homines moriemini: et sicut vnus de principibus cadetis. Surge deus iudica terram: quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

¶ Canticum psalmi asaph

Deus quis similis erit tibi: ne taceas neque compescaris deus. Quoniam ecce inimici tui sonauerunt et qui oderunt te extulerunt caput. Super populum tuum malignauerunt consilium: cogitauerunt aduersos sanctos tuos. Dixerunt venite et disperdamus eos de gente: et non memoretur nomen israhel vltra. Quoniam cogitauerunt vnanimiter: simul aduersum te testamentum disposuerunt tabernacula ydumeorum et ismahelite. Moab et agarem gebal et amon et amalech: alienigene cum habitantibus tyrum. Etenim assur venit cum illis: facti sunt in adiutorium filiis loth. Fac illis sicut madian et sysare: sicut iabin in torrente cyson. Dispierunt in endor: facti sunt ut stercus terre. Pone principes eorum sicut oreb et zeb et zebee et salmana. Omnes principes eorum: qui dixerunt hereditate possideamus sanctuarium dei. Deus meus pone illos ut rotam: et sicut stipulam ante faciem venti. Sicut ignis qui comburit siluam: et sicut flamma comburens montes. Ita persequeris illos in tempestate tua: et in ira tua turbabis eos. Imple facies eorum ignominia: et querent nomen tuum domine. Erubescant et conturbentur in seculum seculi: et confundantur et pereant. Ut cognoscant quia nomen tibi dominus: tu solus altissimus in omni terra.

¶ In finem pro torcularibus filiis chore Psalmus.:

Quam dilecta tabernacula tua domine virtutum: concupiscit et deficit anima mea in atria domini. Cor meum et caro mea: exultauerunt in deum viuum. Etenim passer inuenit sibi domum: et turtur nidum sibi vbi ponat pullos suos. Altaria tua domine virtutum: rex meus et deus meus. Beati qui habitant in domo tua: in secula seculorum laudabunt te. Beatus vir cuius est auxilium abs te: ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum: in loco quem posuit. Etenim benedictionem dabit legislator: ibunt de virtute in virtutem: videbitur deus deorum in syon. Domine deus virtutum exaudi orationem meam: auribus percipe deus iacob. Protector noster aspice deus: et respice in faciem cristi tui. Quia melior est dies vna in atriis tuis: super milia. Elegi abiectus esse in domo dei mei: magis quam habitare in tabernaculis peccatorum. Quia misericordiam et veritatem diligit deus: gratiam et gloriam dabit dominus. Non priuabit bonis eos qui ambulant in innocentia: domine virtutum beatus homo qui sperat in te.

¶ In finem filiis chore.

Benedixisti dñe terrā tuā: auertisti captiuitatē iacob. Remisisti iniq̄tatē plebis tue: operuisti ōnia peccata eoꝝ. Mitigasti omnem iram tuā: auertisti ab ira indignatiōis tue. Conuerte nos deꝰ salutaris nr̄: ⁊ auerte irā tuaꝫ a nobis. Nunq̄d in eternū irasceris nobis: aut extēdes irā tuaꝫ a gn̄acōe ī geneācōeꝫ. Deus tu ꝯuersus viuificabis nos: ⁊ plebs tua letabitur in te. Ostēde nob̄ dñe misericordiā tuaꝫ: ⁊ salutare tuū da nobis. Audiā quid loq̄tur in me dñs deꝰ: quoniā loq̄tur pacē in plebē suam. Et sup scōs suos: ⁊ in eos qui cōuertūtur ad cor. Verūtamē ꝓpe timentes euꝫ salutare ipsius: ut inhabitet gloria in terra nr̄a. Misericordia ⁊ veritas obuiauerūt sibi: ⁊ iustitia ⁊ pax osculate sūt. Veritas de terra orta est: ⁊ iusticia de celo ꝓspexit. Etenim dñs dabit benignitatē: ⁊ terra nostr̄ dabit fructū suum. Iusticia ante eū ambulabit: ⁊ ponet in via gressus suos.

¶ Oracō dauid.

Indina dñe aurem tuaꝫ ⁊ exaudi me: quoniā inops ⁊ paup sū ego. Custodi animā meaꝫ quoniā sāctꝰ sum: saluū fac seruū tuum deus meus sperātem in te. Miserere mei domīe quoniā ad te clamaui tota die: letifica animā serui tui quoniā ad te dñe animā meā leuaui. Quoniā tu dñe suauis et mitis: ⁊ multe misericordie ōnibꝫ inuocantibꝰ te. Auribꝰ ꝑcipe domine orōeꝫ meā: ⁊ intēde voci depcacōis mee. In die tribulacōis mee clamaui ad te: q̄ exaudisti me. Nō est similis tui in dijs domine: ⁊ nō est scd̄ꝫ opa tua. Omnes gētes quascūq̄ fecisti veniēt ⁊ adorabūt corā te dñe: ⁊ glorificabunt nomē tuū. Qm̄ magnꝰ es tu ⁊ faciens mirabilia: tu es deus solꝰ. Deduc me dñe in via tua: et ingrediar in veritate tua: letetur cor meū ut timeat nomē tuum. Confitebor tibi dñe deus meꝰ in toto corde meo: ⁊ glorificabo nomē tuū in eternū. Quia misericordia tua magna est super me: ⁊ eruisti animā meā ex inferno inferiori. Deus iniq̄ insurrexerūt sup me: ⁊ synagoga potēcium q̄sierunt aīaꝫ meaꝫ: ⁊ nō ꝓposuerūt te in cōspectu suo. Et tu dñe deꝰ miserator ⁊ misericors: paciens ⁊ multe misericordie et verax. Respice in me ⁊ miserere mei: da impiuꝫ tuū puero tuo: et saluū fac filiū ancille tue. Fac mecū signū in bonū ut videāt qui oderūt me ⁊ confūdant̄: quoniā tu domine adiuuisti me ⁊ cōsolatꝰ es me.

¶ Psalmꝰ cantici filijs chore.:.

Fundamēta eius in montibꝫ sanctis: diligit dominus portas syon sup ōnia tabernacula iacob. Gloriosa dicta sūt de te: ciuitas dei. Memor ero raab ⁊ babilonis: scientium me. Ecce ali enigene ⁊ tyrus ⁊ populus ethiopum: hij fuerūt illic. Nunq̄d syon dicet homo: ⁊ homo natus est in ea: ⁊ ipse fundauit eam altissimꝰ. Dominꝰ narrabit ī scripturis populorū ⁊ p̄ncipum: horuꝫ qui fuerunt in ea. Sicut letantiū omnium: habitacio in te.

Canticū psalmi filijs chore in finem p melech ad rñdendū intellect⁹ heman ezraite.

Domine de⁹ salutis mee: in die clamaui et nocte coram te. Intret in cōspectu tuo oratio mea: inclina aurem tuā ad precē meā. Quia repleta est malis aīa mea: et vita mea inferno appropīquauit. Estimatus sū cum descēdentibus in lacum: factus sum sicut homo sine adiutorio inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormientes in sepulchris quorū nō es memor amplius: et ipsi de manu tua repulsi sunt. Posuerūt me in lacu inferiori in tenebrosis et in vmbra mortis. Super me cōfirmatus est furor tuus: et oēs fluctus tuos induxisti sup me. Longe fecisti notos meos a me: posuerūt me abhominatiōem sibi. Traditus sum et non egrediebar: oculi mei languerūt pre inopia. Clamaui ad te domine: tota die expandi ad te manus meas. Numquid mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt et cōfitebuntur tibi. Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiā tuā: et veritatē tuā in perditiōne. Numquid cognoscent in tenebris mirabilia tua: et iustitia tua in terra oblitionis. Et ego ad te domine clamaui: et mane oratio mea preueniet te. Ut quid domine repellis orationem meā: auertis faciē tuam a me. Pauper sum ego et in laboribus a iuuentute mea: exaltatus autem humiliatus sum et conturbatus. In me transierunt ire tue: et terrores tui conturbauerūt me. Circūdederūt me sicut aqua tota die: circūdederunt me simul. Elongasti a me amicū et proximum: et notos me os a miseria. Intellectus ethā ezraite.

Misericordias domini in eternū cantabo. In generatiōem et generatiōem: annunciabo veritatem tuam in ore meo. Quoniam dixisti in eternū misericordia edificabitur in celis: preparabitur veritas tua in eis. Disposui testamentū electis meis: iuraui dauid seruo meo usq; in eternum preparabo semen tuū. Et edificabo in generatiōe et generatiōem: sedem tuā. Confitebunt celi mirabilia tua domine: etenim veritatem tuam in ecclia sanctorū. Quoniam quis in nubibus equabit̄ domino: similis erit domino in filijs dei. Deus qui glorificat̄ in cōsilio sanctorū: magnus et terribil̄ super oēs q̄ in circuitu eius sunt. Domine deus virtutū quis similis tibi: potens es domine et veritas tua in circuitu tuo. Tu dominaris potestati maris: motū autem fluctuū eius tu mitigas. Tu humiliasti sicut vulneratū superbum in brachio virtutis tue dispersisti inimicos tuos. Tui sunt celi et tua est terra: orbem terre et plenitudinem eius tu fundasti: aquilonem et mare tu creasti. Thabor et hermon in nomine tuo exultabunt: tuum brachium cum potentia. Firmetur manus tua et exaltet̄ dextera tua: iustitia et iudiciū preparatio sedis tue. Misericordia et veritas precedent faciem tuā: beatus populus qui scit iubilatiōem. Domine in lumine vultus tui ambulabunt: et in nomine tuo exultabunt tota die: et in iustitia tua exultabunt. Quoniam

gloria virtutis eoꝝ tu es: & in bñ
placito tuo exaltabit̃ cornu nr̃m
Quia dñi est assumptio nr̃a: et
sc̃i israel regis nr̃i. Tunc locut⁹
es in visiõe sc̃tis tuis: & dixisti po
sui adiutoriũ in potẽte: & exalta
ui electũ de plebe mea. Inuẽi
dauid seruũ meũ: oleo sc̃to meo
unxi eũ Manꝰ em̃ mea auxiliabi
tur ei: & brachiũ meũ ꝛfirmabit
eũ. Nihil ꝓficiet inimicus in eo:
& filius iniquitatis nõ apponet no
cere ei. Et cõcidam a facie ipsi⁹
inimicos eius: & odientes eũ in fu
gã cõuertam. Et veritas mea
& misericordia mea cum ipso: & in
noie meo exaltabitur cornu ei⁹.
Et ponã in mari manũ eius: et
in flumin⁹ dexterã eius. Ipse
invocabit me pat̃ me⁹ es tu: deus
me⁹ & susceptor salutis mee. Et e
go primogenitũ ponã illũ: excel
sũ pre regib⁹ terre. In eternum
seruabo illi misericordiã meã: et
testamentũ meũ fidele ipsi. Et
ponaꝝ in seculũ seculi semẽ eius:
& thronũ eius sicut dies cœli. Si
autem dereliquerint filii ei⁹ legẽ
meã: & in iudicijs meis nõ ãbu
lauerint. Si iustitias meas ꝓ
phanauerit: & mandata mea nõ
custodierint. Visitabo in virga
iniq̃tates eoꝝ: & in verberib⁹ pcã
eoꝝ. Misericordiã autẽ meã nõ
dispergã ab eo: neqꝫ nocebo in ve
tate mea: neqꝫ ꝓphanabo testa
mẽtum meũ: & que ꝓcedunt de la
bijs meis nõ faciam̃ irrita. Se
mel iurauí in sc̃o meo si dauid mẽ
tiar: semen ei⁹ in eterñ manebit
Et thron⁹ eius sicut sol in cõspe
ctu meo: & sicut luna pfecta in ete
rnũ: & testis in celo fidel⁹. Tu vẽo
repulisti & despexisti: distulisti cri
stũ tuũ. Euertisti testamẽtũ ser
ui tui: ꝓphanasti in terra sanctuaꝝ
um ei⁹. Destruxisti ones sepes
ei⁹: posuisti firmamtũ ei⁹ formidi
nẽ. Diripuerũt eũ ones trãseũ
tes viaꝝ: factus est obprobriũ vici
nis suis. Exaltasti dexterã deprimenciũ eius: letificasti ones inimi
cos ei⁹. Euertisti adiutorium
gladij ei⁹: & nõ es auxiliatus ei in
bello. Destruxisti eũ ab emũda
cõne: & sedem ei⁹ in terra collisisti
Minorasti dies temꝑis ei⁹: pfudi
sti eũ ꝛfusione. Usquequo dñe
auertis in finẽ: exardescit sicut ig
nis ira tua. Memorare q̃ mea sb
stãtia: nunq̃d em̃ vane ꝛstituisti
ones filios hominũ. Quis ẽ hõ
q̃ viuet & nõ videbit mortẽ: eruet
aiam suaꝝ de manu inferi. Ubi
sunt misericordie tue antiq̃ dom
ne: sicut iurasti dauid in veritate
tua. Memor esto dñe obprobrij
seruoꝝ tuoꝝ: qđ continui in sinu
meo multarũ gentiũ. Quod ex
probrauerũt inimici tui dñe: qđ
exprobrauerũt ꝛmutacõem cristi
tui. Bñdict⁹ dominꝰ in eternuꝫ
fiat fiat. Oracõ moysi hois di.
Omine refugiũ fact⁹ es nob
a generacõe in gnacõnem.
Priusq̃ montes fierent aut for
maretur terra & orbis: a seculo et
in seculum tu es de⁹. Ne auertas
hominẽ in humilitatem: & dixisti
convertimini filij hominũ. Quo
niam mille anni ante oculos tu
os tãq̃ dies hesterna que pterijt
Et custodia in nocte: que pro
nihilo habentur eorũ ãm erunt.

Mane ſicut herba trāſeat: mane floreat & trāſeat: veſpere cidat induret & areſcat Quia defecimus in ira tua: et in furore tuo turbati ſumus. Poſuiſti iniquitates nras in conſpectu tuo: ſeculum noſtrum in illuminatione vultus tui. Quoniam omes dies noſtri defecerunt: & in ira tua defecimus. Anni noſtri ſicut aranea meditabuntur: dies annorum noſtrorum in ipſis ſeptuaginta anni. Si autem in potentatibus octoginta anni: & amplius eorum labor & dolor. Quoniam ſupuenit mansuetudo: & corripiemur. Quis nouit potestatem ire tue: & pre timore tuo iram tuam dinumerare? Dexteram tuam ſic notam fac: & eruditos corde in ſapientia. Conuertere dne vsquequo & deprecabilis esto ſup ſeruos tuos Repleti ſumus mane miſericordia tua: & exultauimus & delectati ſumus in omnibus diebus nris. Letati ſumus pro diebus quibus nos humiliaſti: annis quibus vidimus mala. Respice in ſeruos tuos & in opa tua: et dirige filios eorum. Et ſit ſplendor dni dei noſtri ſuper nos: & opera manuum noſtrarum dirige. Laus cātici ipſi dō.

Qui habitat in adiutorio altiſſimi: in protectione dei celi comorabit. Dicet dno ſuſceptor meus es tu & refugium meum deus meus: ſperabo in eum. Quoniam ipſe liberauit me de laqueo venantium: & a verbo aſpero. Scapulis ſuis obumbrabit tibi: & ſub pennis eius ſperabis. Scuto circumdabit te veritas eius: non timebis a timore nocturno Sagitta volante in die: a negotio pambulante in tenebris: ab incurſu & demonio meridiano Cadet a latere tuo mille: & decem milia a dextris tuis: ad te autem non appropinquabit. Verumtamen oculis tuis conſiderabis: & retributionem peccatorum videbis. Quoniam tu es dne ſpes mea: altiſſimum poſuiſti refugium tuum. Non accedet ad te malum: & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. Quoniam angelis ſuis mandauit de te: ut cuſtodiant te in omnibus viis tuis. In manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Super aſpidem & baſiliſcum ambulabis: & conculcabis leonem & draconem. Quoniam in me ſperauit liberabo eum: protegam eum quoniam cognouit nomen meum. Clamauit & exaudiam eum: cum ipſo sum in tribulatione: eripiam eum & glorificabo eum. Longitudine dierum replebo eum: & oſtendam illi ſalutare meum. Psalmus cantici in die ſabbati.

Bonum est confiteri dno: & pſallere nomini tuo altiſſime. Ad annuntiandum mane miſericordiam tuam: & veritatem tuam per noctem. In decacordo pſalterio: cum cantico in cythara. Quia delectaſti me domine in factura tua: et in operibus manuum tuarum exultabo. Quam magnificata sunt opera tua dne: nimis profunde facte sunt cogitationes tue. Vir insipiens non cognoscet: & stultus non intelliget hec. Cum exorti fuerint peccatores sicut fenum: & apparuerunt omnes qui operantur iniquitatem. Ut intereant in seculum seculi: tu autem altiſſimus in eternum dne Quoniam ecce inimici tui dne

quoniã ecce inimici tui pibũt: et
dispergẽtur õnes q̃ opant̃ iniq̃ta
tẽ. Et exaltabit̃ sic̃ vnicornis cor
nu meũ: ⁊ senect⁹ mea in mĩa vbe
ri. Et despexit oculꝰ meus inimi
cos meos: ⁊ insurgẽtib⁹ in me ma
lignãtib⁹ audiet auris mea. Iu
stus ut palma florebit: ⁊ sicut ce
drus libani multiplicabit̃. Plã
tati in domo dñi: in atriis domus
dei nostri florebũt. Adhuc mlt
tiplicabũtur in senectute vberi: ⁊
bene pacientes erũt ⁊ annũciẽt.
Qm̃ rect⁹ dñs deus noster: ⁊ nõ
est iniq̃tas in eo. ¶ Laus cãtici
dauid in die ante sabbatũ quan
do fundata est terra.

Dominꝰ regnauit decorem in
dutus est: indutus est dñs
fortitudinẽ ⁊ p̃cinxit se. Et teni
firmauit orbẽ terre: qui nõ cõmo
uebitur. Parata sedes tua ex tũc:
a seculo tu es. Eleuauerũt flumi
na domĩe: eleuauerũt flumina vo
cẽ suam. Eleuauerunt flumina
fluct⁹ suos: a vocib⁹ aquarũ mul
tarũ. Mirabiles elacõnes maris:
mirabilis in altis dñs. Testimo
nia tua credibilia facta sũt nimis:
domũ tuã decet sanctitudo dñe in
longitudinẽ dierꝫ. ¶ Psalm⁹ dd.
quarta sabbati.

Deus vlcionũ dñs: de⁹ vlcio
nũ libere egit. Exaltare qui
iudicas terrã: redde retribucõnẽ
supbis. Vsq̃quo peccatores do
mine: vsq̃quo peccatores gloria
bũtur. Effabũtur ⁊ loquẽtur
iniq̃tatẽ: loqñtur õnes qui operã
tur iniusticiã. Populũ tuũ dñe
hũiliauerũt: ⁊ hereditatẽ tuaꝫ vex
auerũt. Viduã ⁊ aduenã inter
fecerũt: ⁊ pupillos occiderũt. Et
dixerũt nõ videbit dñs: nec intel
liget de⁹ iacob. Intelligite insi
piẽtes in populo: ⁊ stulti aliquan
do sapite. Qui plantauit aurem
nõ audiet: aut q̃ finxit oculũ nõ
ꝯsiderat. Qui corripit gentes ñ
arguet: q̃ docet hominẽ sciẽtiaꝫ.
Dñs scit cogitacõnes hoĩm: quo
niã vane sũt. Ctũs homo quẽ tu
erudieris dñe: ⁊ de lege tua docue
ris eũ. Ut mitiges ei a dieb⁹ mal:
donec fodiat̃ pctõri fouea. Quia
nõ repellet dñs plebẽ suaꝫ: et here
ditatẽ suaꝫ nõ derelinquet. Quo
adusq̃ iusticia ꝯuertatur in iudi
ciũ: ⁊ q̃ iuxta illam. õnes q̃ recto
sũt corde. Quis ꝯsurget mihi ad
uersus malignantes: aut q̃s sta
bit mecũ aduersus opantes iniq̃
tatẽ. Nisi q̃ dñs adiuuit me:
paulominꝰ habitassꝫ in inferno
aĩa mea. Si dicebã motus est
pes me⁹: mĩa tua dñe adiuuabat
me. Scdm multitudinẽ dolorũ
meorũ ĩ corde meo: ꝯsolacões tue
letificauerũt aĩaꝫ meã. Nunq̃d
adheret tibi sedes iniq̃tatis. q̃ fin
gis laborẽ in precepto. Capta
bũt in animã iusti: ⁊ sanguinẽ ĩ
nocẽtem ꝯdẽnabũt. Et factus ẽ
mihi dñs in refugium: ⁊ de⁹ me⁹ ĩ
adiutoriũ spei mei. Et reddet il
lis iniquitatem ipsorũ: ⁊ in mali
cia eorum dispdet eos: dispdet il
los dñs de⁹ noster. ¶ Laus canti
ci ipsi dauid.

Venite exultem⁹ dño: iubile⁹
dõ salutari nr̃o. Preoccupẽ⁹
faciẽ ei⁹ in ꝯfessiõe: ⁊ in psalmis
iubilem⁹ ei. Qm̃ deus magn⁹ do
min⁹: ⁊ rex magn⁹ sup oẽs deos.

Quia in manu eius sūt ōnes fines terre: & altitudines mōtiū ipsius sunt· Quoniā ipsius est mare & ipse fecit illud: & siccā manus eius formauerūt· Venite adoremus & procidamus et ploremus ante dūm qui fecit nos: quia ipse est deus noster Et nos populus pascue eius: & oues manus eius· Hodie si vocem eius audieritis: nolite obdurare corda vestra· sicut in irritatione secundum diem tēptationis in deserto· Ubi tēptauerūt me patres vri probauerunt me & viderunt opera mea· Quadrāginta ānis offensus fui generationi illi: & dixi semper errant corde· Et isti nō cognouerūt vias meas: ut iurauī in ira mea si introibunt in requiē meā·

¶ Psalmus dauid· qñ domus edificabat post captiuitatem·:

Cantate dño canticū nouum: cāte dño omnis terra· Cāte dño & benedicite nomini eius: annūtiate de die in diem salutare eius· Annūtiate inter gentes gloriam eius: in ōmibus populis mirabilia eius· Quoniā magnus dūs & laudabilis nimis: terribilis est sup ōnes deos· Quia ōnes dii gentium demonia: dūs autē celos fecit· Confessio & pulchritudo in cōspectu eius: sanctimonia & magnificentia in sanctificatione eius· Afferte domino patrie gentium: afferte dño gloriam & honorē: afferte dño gloriā nomini eius· Tollite hostias & introite in atria eius adorate dūm in atrio sancto eius· cōmoueatur a facie eius vniuersa terra: dicite in gentibus quia dūs regnauit· etenim correxit orbem terre qui nō cōmouebitur iudicabit populos in equitate· Letentur celi & exultet terra: cōmoueatur mare et plenitudo eius: gaudebunt campi & ōmia que in eis sunt· Tunc exultabunt oīa ligna siluarū a facie domini quia venit: quoniam venit iudicare terram· Iudicabit orbem terre in eqtate: & populus in veritate sua·

¶ Psalmus dauid qñ terra eius restituta est ei·:

Dominus regnauit exultet terra: letētur insule multe· Nubes & caligo in circuitu eius: iustitia & iudicium correctio sedis eius· Ignis ante ipsum precedet: & inflammabit in circuitu inimicos eius· Illuxerunt fulgura orbi terre: vidit & cōmota est terra· Montes sicut cera fluxerunt a facie domini a facie dūi ōnis terre· Annūtiauerūt celi iusticiam eius: & viderunt ōnes populi gloriā eius· Confundantur ōnes qui adorant sculptilia: & qui gloriātur in simulacris suis· Adorate eum ōnes angeli eius: audiuit & letata est syon· Et exultauerunt filie iudee: propter iudicia tua dñe· Quoniam tu dūs altissimus sup omnem terram: nimis exaltatus es sup ōnes deos· Qui diligitis dūm odite malum: custodit dūs animas sanctorum suorū: de manu peccatoris liberabit eos· Lux orta est iusto: & rectis corde letitia Letamini iusti in domino: & confitemini memorie sanctificationis eius·

¶ Psalmus dauid·

Cantate dño cãticũ no
uũ: qꝛ mirabilia fecit.
Saluauit sibi dexteã
eius: ⁊ brachiũ sãctuꝫ
eius. Notũ fecit dñs salutare su
um: in cõspectu gentiuꝫ reuelauit
iusticiaꝫ suã. Recordatus ẽ mi
sericordie sue: ⁊ veritatis sue domui
isrl. Uiderũt õnes termini terre
salutare dei nr̃i: iubilate dño oĩs
terra: cantate ⁊ exultate ⁊ psallite
Psallite dño ĩ cythara ĩ cytha
ra ⁊ voce psalmi: in tubis ductili
bꝰ ⁊ voce tube cornee. Iubilate
in cõspectu regis dñi: moueat̃ ma
re ⁊ plenitudo eiꝰ: orbis terrarum
et qui habitant in eo. Flumi
na plaudẽt manu simul: montes
exultabũt a cõspectu dñi: qm̃ vẽit
iudicare terrã. Iudicabit orbẽ
terraꝝ in iusticia: ⁊ populꝰ in eq̃
tate. ¶ Ps̃. dauid.

Dominꝰ regnauit irascantur
populi: q̃ sedet sup cherubin
moueat̃ terra. Dñs in syõ mag
nꝰ: ⁊ excelsus sup õnes populos.
Cõfiteant̃ nomini tuo magno
quoniam terribile ⁊ sanctuꝫ est:
⁊ honor regis iudicium diligit.
Tu parasti directõnes: iudiciũ
⁊ iustitiam in iacob tu fecisti. Ex
altate dominũ deum nostrum: et
adorate scabellum pedum eiꝰ quo
niam sanctum est. Moyses ⁊ aa
ron in sacerdotibus eius: ⁊ samu
el inter eos qui inuocant nomen
eius. Inuocabant dominum ⁊
ipse exaudiebat eos in columna
nubis loquebatur ad eos. Cu
stodiebant testimonia eius: ⁊ p̃
ceptum quod dedit illis. Domi
ne deꝰ noster tu exaudiebas eos:
deus tu propicius fuisti eis: ⁊ vl
ciscens in omnes adinuencõnes
eorum. Exaltate dominũ deum
nostrum: ⁊ adorate in monte san
cto eius: quoniam sanctus domi
nus deus noster.:

¶ Psalmꝰ in confessione.

Iubilate domino omnis terra: ser
uite domino in leticia. Introite
in conspectu eius: in exultacione.
Scitote q̃niam dñs ipse est deꝰ:
ipse fecit nos ⁊ non ipsi nos. Po
pulus eius ⁊ oues pascue eius ĩ
troite portas eius in confessione:
atria eius in ymnis confitemini
illi. Laudate nomen eius quo
niam suauis est dominus: in eter
num misericordia eius: ⁊ vsq̃ in
generacõnem ⁊ generacõnem ve
ritas eius. ¶ Ps̃. dauid.

Misericordiam ⁊ iudiciũ can
tabo tibi domine: psallam ⁊
intelligã in via immaculata quã
do venies ad me. Perambula
bam in innocentia cordis mei: in
medio domus mee. Non propo
nebam ante oculos meos rem in
iustã: facientes preuaicacões odi
ui. Non adhesit mihi cor prauũ:
declinantez a me malignũ nõ ꝯg
noscebam. Detrahentem secre
to proximo suo: hunc perseque
bar. Superbo oculo ⁊ insacia
bili corde: cũ hoc nõ edebã. Ocu
li mei ad fideles terre ut sedeãt me
cũ: ãbulãs ĩ via ĩmaculata hic m̃
mĩstrabat. Nõ hĩtabit ĩ medio
domꝰ mee q̃ facit supbiaꝫ: q̃ loqui
iniq̃ nõ direxit ĩ ꝯspcũ oculoꝝ me
orũ. In matutĩo intficiebã oẽs
pctõres terre: ut dispderẽ de ciuita
te dñi õnes operãtes iniq̃tatẽ.

¶ Oracō paupis cū anxiaretur ⁊ corā dño effundit precē suam.

Domine exaudi oracōez meam: ⁊ clamor meꝰ ad te veniat. Non auertas faciez tuam a me: in quacūqꝫ die tribulor inclina ad me aurez tuam. In quacūqꝫ die inuocauero te: velociter exaudi me. Quia defecerūt sicut fumꝰ dies mei: et ossa mea sic̄ cremiū aruerunt. Percussus sū ut fenum ⁊ aruit cor meum: qꝛ oblitus sum comedere panem meum. A voce gemitus mei: adhesit os meū carni mee. Similis factus sum pellicano solitudīs: factus sū sicut nicticorax in domicilio. Vigilaui: ⁊ factꝰ sum sicut passer solitarius in tecto. Tota die exprobrabant mihi inimici mei: et qui laudabant me aduersū me iurabant. Quia cinerē tanq̄ panē manducabā: ⁊ poculū meū cū fletu miscebam. A facie ire indigñtionis tue: quia eleuās allisisti me. Dies mei sicut vmbra declinauerūt: ⁊ ego sic̄ fenū arui. Tu autē domine in eternū ꝑmanes: ⁊ memoriale tuum in gn̄acionē ⁊ generaciōem. Tu exurgens misereberis syon: quia tēpus miserendi eius qꝛ venit tempꝰ. Quoniā placuerūt seruis tuis lapides eiꝰ: ⁊ terre eius miserebunt̄. Et tīebunt gentes nomē tuum dñe: et ōnes reges terre gloriā tuā. Quia edificabit dñs syon: ⁊ videbitur in gloria sua. Respexit in oracōnē humiliū: ⁊ nō spreuit p̄cez eorum. Scribant̄ hec in generacōne altera: ⁊ populꝰ qui creabitur laudabit dñm. Quia ꝓspexit de excelso sācto suo: dñs de celo ī terram aspexit. Et audiret gemitꝰ cōpeditorum: ut solueret filios interemptoꝝ. Ut annūtient ī syō nomen dñi: ⁊ laudem eiꝰ in iherusalem. In cōueniendo populos in vnum: ⁊ reges ut seruiāt domino. Respondit ei in via v̄tutis sue: paucitatē dierū meoꝝ nūcia mihi. Ne r̄uoces me in dimidio dierum meorū: in generacōem et generacōem āni tui. Inicio tu dñe terram fūdasti: et opera manuū tuarum sunt celi. Ipsi peribunt tu autē ꝑmanes: ⁊ ōnes sic̄ vestimentū veteāscēt. Et sicut opertoriū mutabis eos ⁊ mutabūtur: tu autē idem ipse es: et āni tui nō deficient. Filij seruoꝝ tuorū habitabunt: ⁊ semen eoꝝ in seculum dirigetur. ¶ Ps̄. ipsi dd.:

Benedic anima mea dño: et ōnia que intr̄ me sunt nomini sācto eiꝰ. Benedic aīa mea dño: ⁊ noli obliuisci ōnes retribuciones eiꝰ. Qui ꝓpiciatur ōnibꝰ iniquitatibꝰ tuis: qui sanat ōnes infirmitates tuas. Qui redimit de interitu vitam tuā: qui coronat te in misericordia ⁊ miseracōibus. Qui replet in bonis desiderium tuū: renouabitur ut aq̄le iuuētꝰ tua. Faciens misericordias dominꝰ: et iudicium ōnibꝰ iniuriaz pacientibꝰ. Notas fecit vias suas moysi: filijs isrl̄ voluntates suas. Miserator ⁊ misericors dñs: longanimis ⁊ multū misericors. Non in perpetuū irascetur: neqꝫ in eternū cōminabitur. Nō ſm peccata nostr̄ fecit nob̄: neqꝫ ſm iniq̄tates nostras retribuit nob̄.

Quoniã fm altitudinẽ cœli a terra: corroborauit misericordiã suã
sup timentes se. Quãtum distat
ortus ab occidẽte: lõge fecit a nobis iniq̃tates nr̃as. Quõ miseretur pat filioꝝ misertus ẽ dñs timentib9 se: qm̃ ipse cognouit figmentũ nr̃m. Recordatus est
qm̃ pulvis sum9: homo sicut fenũ
dies ei9: tanq̃ flos agri sic efflorebit. Quoniã spũs ptrãsibit in
illo & nõ subsistet: & nõ cognoscet
amplio locũ suum. Misericordia
autẽ dñi ab eterno & vsq; in eternũ: sup timentes eũ. Et iustitia
illi9 in filios filioꝝ: hijs q̃ seruãt
testamentũ eius. Et memores
sunt mãdatoꝝ ipsius: ad faciendũ ea. Dominus in cœlo pauit sedem suã: & regnũ ipsi9 õmib9 dñabit. Benedicite dño õnes angeli
eius potentes virtute: facientes
verbum illi9 ad audiendã vocem
sermonũ ei9. Benedicite dño õnes virtutes eius: ministri eius
qui facitis voluntatẽ eius. Benedicite dño õnia opa eius: in omni loco dñationis eius: benedic anima mea domino. ℣ Ps̃. dauid.
Benedic anĩa mea dño: dñe
deus meus magnificat9 es vehementer. Confessiõem & decorem induisti: amict9 lumine sicut
vestimento extendẽs cœlũ sicut
pellem: qui tegis aquis superiora
eius. Qui ponis nubem ascensũ
tuum: qui ãbulas sup pennas vent. Qui facis ãgelos tuos spiritus: & ministros tuos ignẽ urentẽ. Qui fundasti terrã sup stabilitatẽ suã: nõ inclinabit in seculum seculi. Abyssus sicut vestimẽ-
tũ amict9 eius: sup mõtes stabũt
aque. Ab increpatiõe tua fugient: a voce tonitrui tui formidabunt. Ascendunt mõtes & descendunt campi: in locũ quẽ fundasti
eis. Terminũ posuisti quẽ non
transgredient: neq; conuertẽtur
operire terrã. Qui emittis fõtes
in cõuallibus: inter medium mõtium ptransibunt aque. Potabũt õnes bestie agri: expectabũt
onagri in siti sua. Super ea volucres cœli habitabũt: de medio
petrarũ dabunt voces. Rigans
montes de superioribus suis: de fructu operũ tuorum satiabitur terra
Producens fenũ iumentis: & herbã seruituti hominũ. Ut educas
panẽ de terra: & vinum letificet cor
hominis. Ut exhylaret faciem in
oleo: & panis cor hominis confirmet. Saturabũtur ligna cãpi &
cedri libani quas plãtauit: illic
passeres nidificabũt. Herodij
domus dux est eorum: montes excelsi cervis: petre refugiũ hermacijs.
Fecit lunam in tempora: sol cognouit occasum suum. Posuisti
tenebras & facta est nox: in ipsa
pertransibunt õnes bestie silue.
Catuli leonum rugientes ut rapiant: & querant a deo escam sibi
Ortus est sol & congregati sunt: &
in cubilib9 suis collocabuntur.
Exibit homo ad op9 suum: & ad
operacõnem suam vsq; ad vesperum. Quam magnificata sunt
opera tua domine: omnia in sapiencia fecisti: impleta est terra possessione tua. Hoc mare magnũ
& spacio sum manibus: illic reptilia quorum non est numerus.

Animalia pusilla cū magnis: ibi
lic naues pertrāsibunt. Draco
iste quē formasti ad illudēdū ei:
ōnia a te expectāt ut des illis escā
i tempe. Dante te illis colligēt:
aperiēte te manū tuam ōnia iple
būtur bonitate. Auertente aūt
te faciez turbabūtur: auferes spi
ritū eorū ⁊ deficient: ⁊ in puluerez
suū reuertētur. Emittes spiritū
tuū ⁊ creabūtur: ⁊ renouabis faci
em terre. Sit gloria dñi in secu
lum: letabitur dñs in opibus su
is. Qui respicit terram ⁊ facit eā
tremere: qui tangit mōtes ⁊ fumi
gant. Cantabo domino in vita
mea: psallam deo meo q̄ diu sum
Iocūdum sit ei eloquiū meuz:
ego vero delectabor in dño. Defi
tient peccatores a terra et iniq̄ ita
ut nō sint: bñdic aīa mea dño.
Confitemi dño Alleluia.
⁊ inuocate nomē eius: ānū
ciate inter gētes opera ei⁹. Can
tate ei ⁊ psallite ei: narrate oīa
mirabilia ei⁹ laudamini in noīe
sancto ei⁹. Letetur cor querēti
um dñm querite dñm ⁊ cōfirma
mini: querite faciē ei⁹ sēper. Me
mento te mirabiliuz ei⁹ que fecit:
prodigia ⁊ iudicia oris ei⁹. Se
men abrahā serui ei⁹: filij iacob
electi ei⁹. Ipse dñs deus noster:
in vniuersa terra iudicia ei⁹. Me
mor fuit ī seculū testamēti sui: vbi
quod mādauit in mille generati
ones. Quod disposuit ad abra
haz: ⁊ iuramēti sui ad ysaac. Et
statuit illud iacob in preceptū: et
isrl̄ in testamētū eternū. Dicens
tibi dabo terrā chanaan: funicu
lum hereditatis vestre. Cum es
sent numero breui: paucissimi et
incole eius. Et pertrāsierunt de
gēte in gentem: ⁊ de regno ad po
pulū alterū. Non reliquit hoīez
nocere eis: ⁊ corripuit ꝑ eis reges
Nolite tangere cristos meos: ⁊
in ꝓphetis meis nolite malignai.
Et vocauit famē super terram:
⁊ ōne firmamētum panis ɔtriuit.
Misit añ eos virum: in seruū ve
nūdatus est ioseph. Humiliaue
rūt in cōpedibus pedes eius: fer
rum ꝑtransijt animā ei⁹ donec ve
niret verbū eius. Eloquiū domi
ni inflāmauit eum: misit rex ⁊ sol
uit eum: princeps ꝓplorū ⁊ dimi
sit euz. Constituit euz dominuz
dom⁹ sue: ⁊ principē ōnis possessi
onis sue. Ut erudiret pncipes
eius sicut semetipsū: ⁊ senes eius
prudētiam doceret. Et intrauit
isrl̄ in egyptū: ⁊ iacob accola fu
it in terra cham. Et auxit ꝓplm̄
suum vehemēter: ⁊ firmauit euz su
per inimicos ei⁹. Conuertit cor
eoꝝ ut erudirent populū ei⁹: ⁊ do
lum facerent in seruos ei⁹. Misit
moysen seruum suū: aaron quez
elegit ipsū. Posuit in eis verba
signorū suorum ⁊ ꝓdigioꝝ: in ter
ra chaz. Misit tenebras ⁊ obscu
rauit: ⁊ ñ exacerbauit sermōes
suos. Conuertit aquas eorū in
sanguinē: ⁊ occidit pisces eorum
Et dedit terra eorū ranas: in pe
netrabilib⁹ regum ipsoꝝ. Dixit
⁊ venit cynomia ⁊ scinipes: ī oī
bus finib⁹ eorum. Posuit pluui
as eorū grādinem: ignez cōburē
tem in terra ipsorū. Et percussit
vineas eorū ⁊ ficulneas eorū: et
contriuit lignum finium eorum.

Dixit et venit locusta: et brucus
cuius non erat numerus. Et comedit
omne fenum in terra eorum: et comedit
omnem fructum terre eorum. Et percus-
sit omne primogenitum in terra eorum
primicias omnis laboris eorum. Et
eduxit eos cum argento et auro: et
non erat in tribubus eorum infirmus.
Letata est egiptus in profectione eo-
rum: quia incubuit timor eorum super eos
Expandit nubem in protectionem
eorum: et ignem ut luceret eis per no-
ctem. Petierunt et venit coturnix:
et pane celi saturauit eos. Dirupit
petram et fluxerunt aque: abierunt
in sicco flumina. Quoniam memor fu-
it verbi sancti sui: quod habuit ad
abraham puerum suum. Et edu-
xit populum suum in exultatione: et ele-
ctos suos in leticia. Et dedit illis
regiones gentium: et labores populorum
possederunt. Ut custodiant iustifi-
cationes eius: et legem eius requirant.
Confitemini domino Alleluia Alleluia.
quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia
eius. Quis loquetur potentias
domini: auditas faciet omnes lau-
des eius. Beati qui custodiunt iu-
dicium: et faciunt iusticiam in omni tempore
Memento nostri domine in beneplacito
populi tui: visita nos in salutari
tuo Ad videndum in bonitate ele-
ctorum tuorum: ad letandum in leticia
gentis tue: ut lauderis cum heredi-
tate tua. Peccauimus cum patribus no-
stris: iniuste egimus iniquitatem feci-
mus. Patres nostri in egipto non in-
tellexerunt mirabilia tua: non fuerunt
memores multitudinis misericor-
die tue. Et irritauerunt ascendentes
in mari mari rubro: et saluauit eos
propter nomen suum: ut notam faceret

potentiam suam. Et increpuit mare
rubrum et exiccatum est: et deduxit
eos in abissis sicut in deserto. Et
saluauit eos de manu odientium:
et redemit eos de manu inimici. Et
operuit aqua tribulantes eos: unus
ex eis non remansit. Et crediderunt
verbis eius: et laudauerunt lau-
dem eius. Cito fecerunt obliti sunt
operum eius: non sustinuerunt consilium
eius. Et concupierunt concupiscen-
ciam in deserto: et temptauerunt deum
in inaquoso. Et dedit eis petici-
onem ipsorum: et misit saturitatem in
animas eorum. Et irritauerunt
moysen in castris: aaron sanctum
domini. Aperta est terra et deglutiuit
dathan: et operuit super congrega-
tionem abiron. Et exarsit ignis in
synagoga eorum: flamma combussit
peccatores. Et fecerunt vitulum in
oreb: et adorauerunt sculptile. Et
mutauerunt gloriam suam: in similitu-
dinem vituli comedentis fenum. Ob-
liti sunt deum qui saluauit eos: qui
fecit magnalia in egipto mirabi-
lia in terra cham: terribilia in mari
rubro. Et dixit ut disperderet eos:
si non moyses electus eius stetisset in
confractione in conspectu eius. Ut auer-
teret iram eius ne disperderet eos: et
pro nihilo habuerunt terram desiderabi-
lem. Non crediderunt verbo
eius: et murmurauerunt in taber-
naculis suis: non exaudierunt vo-
cem domini. Et eleuauit manum
suam super eos: ut prosterneret
eos in deserto. Et ut deiceret se-
men eorum in nationibus: et dis-
pergeret eos in regionibus. Et
iniciati sunt beelphegor: et comme-
derunt sacrificia mortuorum.

Et irritauerunt eum in adinuen
cionibus suis: et multiplicata est in
pis ruina. Et stetit finees et pla
cauit: et cessauit quassatio. Et re
putatum est ei in iustitiam: in gene
rationem et generationem vsque in se
piternum. ¶ Phares.

Et irritauerunt eum ad aquam
contradictionis: et vexatus est moy
ses propter eos: quia exacerbauerunt
spiritum eius. Et distinxit in la
biis suis: non disperdiderunt gen
tes quas dixit dominus illis. Et
commixti sunt inter gentes: et didi
cerunt opera eorum et seruierunt sculp
tilibus eorum: et factum est illis in
scandalum. Et immolauerunt fili
os suos et filias suas: demoniis.
Et effuderunt sanguinem inno
centem sanguinem filiorum suorum
et filiarum suarum: quas sacrificauerunt
sculptilibus chanaan. Et inter
fecta est terra in sanguinibus eorum: et con
taminata est in operibus eorum:
et fornicati sunt in adinuencioni
bus suis. Et iratus est furore do
minus in populum suum: et abhomina
tus est hereditatem suam. Et tra
didit eos in manus gentium: et do
minati sunt eorum qui oderunt eos.
Et tribulauerunt eos inimici eo
rum: et humiliati sunt sub manibus
eorum: sepe liberauit eos. Ipsi autem
exacerbauerunt eum in consilio
suo: et humiliati sunt in iniquitati
bus suis. Et vidit cum tribula
rentur: et audiuit orationem eorum.
Et memor fuit testamenti sui: et
penituit eum secundum multitudinem mi
sericordie sue. Et dedit eos in mi
sericordias: in conspectu omnium qui
ceperant eos. Saluos fac nos
domine deus noster: et congrega
nos de nacionibus. Ut confitea
mur nomini sancto tuo: et glorie
mur in laude tua. Benedictus do
minus deus israhel: a seculo et vsque in
seculum et dicet omnis populus: fiat
fiat. ¶ Alleluia Alleluia.

Confitemini domino quoniam bo
nus: quoniam in seculum misericordia
eius. Dicant qui redempti
sunt a domino: quos redemit de manu
inimici: de regionibus congregauit
eos. A solis ortu et occasu: ab aqui
lone et mari. Errauerunt in so
litudine in inaquoso: viam ciuita
tis habitaculi non inuenerunt.
Esurientes et sitientes: anima eorum
in ipsis defecit. Et clamauerunt
ad dominum cum tribularentur: et de
necessitatibus eorum eripuit eos.
Et deduxit eos in viam rectam:
ut irent in ciuitatem habitacionis.
Confiteantur domino misericordie
eius: et mirabilia eius filiis homi
num. Quia satiauit animam inanem
et animam esurientem saciauit bonis.
Sedentes in tenebris et vmbra
mortis: vinctos in mendicitate et
ferro. Quia exacerbauerunt elo
quia dei: et consilium altissimi irrita
uerunt. Et humiliatum est in labo
ribus cor eorum: infirmati sunt nec
fuit qui adiuuaret. Et clamaue
runt ad dominum cum tribularentur:
et de necessitatibus eorum liberauit
eos. Et eduxit eos de tenebris
et vmbra mortis: et vincula eorum
dirupit. Confiteantur domino mise
ricordie eius: et mirabilia eius fi
liis hominum. Quia contriuit por
tas ereas: et vectes ferreos confre
git. Suscepit eos de via iniquitatis

eorum: propter iniusticias eius suas hu
miliati sunt. Omnem escam abhoia
ta est anima eorum: et appropinquerunt
usque ad portas mortis. Et clama
uerunt ad dominum cum tribularentur: et
de necessitatibus eorum liberauit eos.
Misit verbum suum et sanauit eos:
et eripuit eos de interitionibus eorum.
Confiteantur domino misericordie
eius: et mirabilia eius filijs hominum.
Et sacrificent sacrificium laudis:
et annuncient opera eius in exultati
one. Qui descendunt mare in na
uibus: facientes operationem in aquis
multis. Ipsi viderunt opera domini:
et mirabilia eius in profundo. Dixit
et stetit spiritus procelle: et exaltati sunt
fluctus eius. Ascendunt usque ad
celos et descendunt usque ad abissos
anima eorum in malis tabescebat.
Turbati sunt et moti sunt sicut ebri
us: et omnis sapientia eorum deuorata
est. Et clamauerunt ad dominum cum
tribularentur: et de necessitatibus eo
rum eduxit eos. Et statuit procellam
eius in auram: et siluerunt fluctus eius.
Et letati sunt quia siluerunt: et de
duxit eos in portum voluntatis eo
rum. Confiteantur domino misericor
die eius: et mirabilia eius filijs hominum.
Et exaltent eum in ecclesia plebis: et
in cathedra seniorum laudent eum.
Posuit flumina in desertum: et exi
tus aquarum in sitim. Terram fructi
feram in salsuginem: a malicia inha
bitantium in ea. Posuit desertum in
stagna aquarum: et terram sine aqua
in exitus aquarum. Et collocauit il
lic esurientes: et constituerunt ciuita
tem habitationis. Et seminauerunt
agros et plantauerunt vineas: et fe
cerunt fructum natiuitatis. Et bene

dixit eis et multiplicati sunt nimis:
et iumenta eorum non minorauit.
Et pauci facti sunt: et vexati sunt
a tribulatione malorum et dolore. Ef
fusa est contentio super principes: et
errare fecit eos in inuio et non in via
adiuuit Et audiuit pauperem de inopia:
et posuit sicut oues familias. Vi
debunt recti et letabuntur: et omnis in
quitas oppilabit os suum. Quis
sapiens et custodiet hec: et intelliget
misericordias domini. Alla.

Canticum psalmi ipsi dauid.

Paratum cor meum deus paratum
cor meum: cantabo et psallam
in gloria mea. Exurge psalteri
um et cythara: exurgam diluculo.
Confitebor tibi in populis domine: et
psallam tibi in nationibus. Quia
magna super celos misericordia
tua: et usque ad nubes veritas tua.
Exaltare super celos deus: et super
omnem terram gloria tua: ut liberentur
dilecti tui. Saluum fac dextera tua
et exaudi me: deus locutus est in san
cto suo. Exultabo et diuidam si
chimam: et conuallem tabernaculorum
dimetiar. Meus est galaad et
meus est manasses: et ephraim su
sceptio capitis mei. Iuda rex
meus: moab lebes spei mee. In
ydumeam extendam calciamentum
meum: mihi alienigene amici facti
sunt. Quis deducet me in ciuitatem
munitam: quis deducet me usque in ydu
meam. Nonne tu deus qui repulisti
nos: et non exibis deus in virtutibus
nostris. Da nobis auxilium de tri
bulatione: quia vana salus hominis. In
deo faciemus virtutem: et ipse ad ni
hilum deducet inimicos nostros.

In finem Psalmus dd.

Deus laudem meaz ne tacueris: qz os peccatoris z os dolosi sup me apertum est. Locuti sunt aduersum me lingua dolosa z sermonib⁹ odij circūdederunt me z expugnauerūt me gratis. Pro eo ut me diligerent detrahebant mihi: ego autē orabā. Et posuerūt aduersū me mala p bonis: z odium pro dilectione mea. Constitue sup eum peccatorez: z diabol⁹ stet a dextris ei⁹. Cū iudicatur exeat condemnatus: et oratō eius fiat in peccatum. Fiant dies eius pauci: z episcopatū eius accipiat alter. Fiant filij eius orphani: z uxor eius vidua. Nutantes transferātur filij ei⁹ z mendicēt: et ciantur de habitationib⁹ suis. Scrutetur feneator ōnem substanciā eius: z diripiāt alieni labores eius. Non sit illi adiutor: nec sit qui misereatur pupillis eius. Fiant nati eius in interitum: in generatōe vna deleatur nomen eius. In memoriam redeat iniquitas patrū eius in conspectu dnī: z peccatū matris ei⁹ non deleat. Fiant contra dominum semper: z disperdat de terra memoria eorum: p eo qz nō est recordatus facere misericordiaz. Et persecutus est hominē inopem z mendicum: z cōpunctum corde mortificare. Et dilexit maledictionē z veniet ei: z noluit benedictionē z elongabit ab eo. Et induit maledictionē sicut vestimētum: z intrauit sicut aqua in interioa ei⁹: z sicut oleum in ossibus ei⁹. Fiat ei sicut vestimētum quo operitur: z sicut zona qua semp precingitur. Hoc opus eorū qui detrahunt mihi apud dominū: z qui loquuntur mala aduersus animam meaz. Et tu dñe dnie fac mecū ppter nomen tuū: quia suauis est misericordia tua. Libera me qz egenus z pauper ego sum: z cor meum conturbatum est intra me. Sicut vmbra cum declinat ablatus sum: z excussus sum sicut locusta. Genua mea infirmata sunt a ieiunio: z caro mea immutata est ppter oleum. Et ego factus sum obprobrium illis: viderunt me z mouerunt capita sua. Adiuua me dne deus meus: saluum me fac propter misericordiam tuā. Et sciant qz manus tua hec: z tu dñe fecisti eaz. Maledicent illi z tu benedices: qui insurgunt in me confundantur: seruus autē tuus letabitur. Induant qui detrahunt mihi pudore: z operiantur sicut diploide confusione sua. Confitebor dño nimis in ore meo: z in medio multorū laudabo eum. Quia astitit a dextris pauperis: ut saluam faceret a persequentib⁹ animā meam. Ps. dd.

Dixit dominus domino meo: sede a dextris meis. Donec ponā inimicos tuos scabellum pedū tuorū. Virgam virtutis tue emittet dominus ex syon: dñare in medio inimicorum tuorum. Tecum principium in die virtutis tue in splendoribus sanctorum: ex vtero ante luciferū genui te. Iurauit dominus z nō penitebit eum: tu es sacerdos in eternū secūm ordinez melchisedech. Dñs a dextris tuis confregit

in die ire sue reges. Iudicabit in
nacōib⁹ īplebit ruinas: conq̄ssa
bit capita ī tra multoꝝ. De tor
rente in via bibet: ꝓpterea exalta
bit caput. ¶ Alleluia.

Confitebor tibi dn̄e ī toto cor
de meo: ī ꝯsilio iustorū ⁊ cō
gregacōe. Magna opa dn̄i: exq̄
sita in ōnes volūtates eius. Cō
fessio ⁊ magnificētia op⁹ eius: et
iusticia eius manet in seculū secu
li. Memoriā fecit mirabiliū suo
rū misericors ⁊ miserator dn̄s: es
cam dedit timentib⁹ se. Memor
erit in seculū testamenti sui: virtu
tē operū suoꝝ ānūciabit populo
suo. Ut det illis hereditatē genti
um: opa manuū ei⁹ veritas ⁊ iu
dicium. Fidelia ōnia mandata
eius: cōfirmata in seculū seculi: fa
cta in veritate ⁊ equitate. Redēp
cōnem misit dn̄s ꝓpl'o suo: māda
uit in eternū testamentum suum
Sanctū ⁊ terribile nomē eius:
iniciū sapiētie timor dn̄i. Intel
lect⁹ bonus ōnibus faciētib⁹ eu3:
laudacio ei⁹ manet in seculu3 se
culi. ¶ Alleluia.

Beatus vir q̄ tīet dn̄m: ī mā
datis eius volet nimis. Po
tens in terra erit semen ei⁹: gna
tio rectorū bn̄dicet̄. Gloria ⁊ di
uicie ī domo ei⁹: ⁊ iusticia ei⁹ ma
n3 in seculū seculi. Exortū ē ī tene
bris lumen rectis: misericors ⁊ mi
serator ⁊ iust⁹. Iocūd⁹ homo q̄
miseret̄ ⁊ ꝯmodat: disponit ser
mones suos in iudicio: q̄ in eter
nū nō ꝯmouebit̄. In memoia
eterna erit iust⁹: ab audicōe ma
la nō timebit. Paratū cor eius
sperare in dn̄o: ꝯfirmatu3 est cor
eius: non ꝯmouebit̄ donec despi
ciat inimicos suos. Dispersit de
dit paupib⁹: iusticia ei⁹ manet
in seculū seculi: cornu ei⁹ exaltabi
tur in gloria. Peccator videbit
⁊ irascetur: dētibus suis fremet et
tabescet desiderium peccatorum pe
ribit.

Laudate pueri dn̄3: ¶ All'a.
laudate nomē domini. Sit
nomē domini bn̄dictū: ex h° nūc
⁊ vsq3 in seculū. A solis ortu vsq3
ad occasum: laudabile nomē do
mini. Excelsus sup omēs gentes
dn̄s: ⁊ sup celos gloria ei⁹. Quis
sicut dn̄s de⁹ noster: qui ī altis hi
tat: ⁊ hūilia respicit in celo ⁊ ī ter
ra. Suscitans a terra inopē: et
de stercore erigēs paupem. Ut
collocet eū cū principib⁹: cū prin
cipib⁹ populi sui. Qui habitaē
facit sterilem in domo: matre3 fili
orū letātem. ¶ All'a. All'a.

In exitu israhel de egipto: dom⁹ ia
cob de populo barbaro. Facta
est iudea sanctificacō eius israhel
potestas eius. Mare vidit et fu
git: iordanis conuersus est retror
sum. Montes exultauerunt ut
arietes: ⁊ colles sicut agni ouiū.
Quid est tibi mare q̄ fugisti: ⁊
tu iordanis quia conuersus es re
trorsum. Montes exultastis sicut
arietes: ⁊ colles sicut agni ouiu3.
A facie domini mota est terra: a
facie dei iacob. Qui conuertit pe
tram in stagna aquaꝝ: ⁊ rupē in
fōtes aquarū. Non nobis domi
ne nō nobis: sed nomini tuo da
gloriam. Super misericordia
tua et veritate tua: ne quando
dicant gentes vbi est deus eorū.

Deus autē noster in celo: ōnia
quecūq; voluit fecit. Simulacr̄
gentiū argentum et aurū: opera
manuū hominū. Os habent et
non loquentur: oculos habent ⁊
nō videbūt. Aures habēt ⁊ nō
audient: nares habēt ⁊ nō odorā
bunt. Manus habēt et nō pal
pabunt: pedes habēt ⁊ nō ambu
labūt: nō clamabunt in gutture
suo. Similes illis fiant qui faci
unt ea: ⁊ ōnes qui cōfidūt in eis.
Domꝰ israhel sperauit in domi
no: adiutor eorū ⁊ ꝓtector eorum
est. Domus aarō sperauit ī do
mino: adiutor eorū ⁊ ꝓtector eoꝝ
est. Qui timēt dominū speraue
rūt in domīo: adiutor eorum et ꝓ
tector eoruꝫ est. Dn̄s memor fu
it nostri: ⁊ benedixit nobis. Be
nedixit domui israhel: bn̄dixit do
mui aaron. Benedixit ōnibꝰ q̄
timent dn̄m: pusillis cū maioribꝰ
Adiciat dn̄s super vos: sup vos
⁊ super filios vestros. Bn̄dicti
vos domīo: qui fecit celum ⁊ t̄raꝫ
Celum celi domīo: terrā autem
dedit filijs hominū. Non mortui
laudabūt te dn̄e: neq; om̄es qui
descēdunt ī infernum. Sed nos
q̄ viuimus bn̄dicimꝰ dn̄o: ex hoc
nūc ⁊ vsq; ī seculū. ¶ Alla. Alla.

Dilexi: q̄ maꝫ exaudiet
dn̄s vocē oracōis mee
Quia inclinauit aurē
suā m̄: ⁊ ī diebꝰ meis
īuocabo. Circūdederūt me dolores
mortis: ⁊ pericula īferni inuenerūt
me. Tribulacōeꝫ ⁊ doloreꝫ īue
ni: ⁊ nomen dn̄i inuocaui. O do
mine libera am̄aꝫ meā: misericors
dn̄s ⁊ iustꝰ: ⁊ deus noster misere
retur. Custodiens paruulos
dn̄s: humiliatus sum ⁊ liberauit
me. Conuertē am̄a mea in req̄
em tuaꝫ: quia dn̄s benefecit tibi.
Quia eripuit aīaꝫ meaꝫ de mor
te: oculos meos a lacrimis: pedes
meos a lapsu. Placebo dn̄o: in
regione viuorū. ¶ Alla. Alla.

Credidi ꝓpter qd̄ locutus sū:
ego autēꝫ humiliatus sū ni
mis. Ego dixi ī excessu meo: om
nis homo mendax. Quid retri
buaꝫ dn̄o: pro ōnibꝰ que retribu
it mihi. Calicē salutaris accipi
am: ⁊ nomē dn̄i inuocabo. Vota
mea domino reddaꝫ coram om̄i
populo eius: preciosa in cōspectu
dn̄i mors sanctorū eius. O dn̄e
quia ego seruꝰ tuus: ego seruꝰ tu
us ⁊ filius ancille tue. Dirupi
sti vincula mea: tibi sacrificabo
hostiaꝫ laudis: ⁊ nomen dn̄i īuo
cabo. Vota mea dn̄o reddaꝫ in
ꝯspectu ōnis populi eius: ī atrijs
domus dn̄i in medio tui iherusa
lem. ¶ Alleluia. Alla.

Laudate dn̄m ōnes gentes:
laudate eum ōnes populi:
Quoniā cōfirmata est sup nos
misericordia eius: ⁊ veritas dn̄i
manet in eternū. ¶ Alla. Alla.

Confitemini dn̄o quoniā bo
nꝰ: quoniā in seculū miseri
cordia eius. Dicat nunc israhel
quoniā bonꝰ: quoniā in seculum
misericordia eius. Dicat nunc
domꝰ aaron: quoniā in seculū mi
sericordia eius. Dicant nūc q̄ ti
ment dn̄m: qm̄ in seculū misericor
dia eius. De tribulacōne inuo
caui dominuꝫ: ⁊ exaudiuit me in
latitudīe dn̄s. Dn̄s m̄ adiutor

non timebo quid faciat mihi hō.
Dñs mihi adiutor: et ego despi
ciam inimicos meos. Bonū ē cō
fidere in dño: q̄ confidere in homine
Bonū est sperare in dño: q̄ spe
rare in pncipib⁹ Omnes gētes
circuierūt me: et in nomine dñi q̄
vltus sum in eos. Circūdantes
circūdederūt me: et in nomīe domi
q̄ vltus sum in eos Circūdederūt
me sicut apes: et exarserūt sicut ig
nis in spinis: et in noīe domi q̄ vl
tus sū in eos. Impulsus eūs⁹ fū
ut caderē: et dñs suscepit me. Fo
titudo mea et laus mea dñs: et fa
ctus est mihi in salutē. Vox ex
ultacōnis et salutis: in tabernacu
lis iustoꝝ Dextera domini fecit
virtutē: dextera domini exaltauit
me: dextera domi fecit virtutē. Nō
moriar ꝫ viuam: et narrabo opera
dñi. Castigans castigauit me
dñs: et morti nō trēdidit me. Ape
rite mi portas iustitie: ingress⁹ in
eas confitebor dño: hec porta dñi iu
sti intrabunt in eam. Confitebor
tibi quoniam exaudisti me: et fa
ctus es mihi in salutem. Lapi
dem quē reprobauerūt edifican
tes: hic factus est in caput āguli
A domino factū est istud: et est mi
rabile in oculis nostris Hec est
dies quā fecit dñs: exultem⁹ et le
temur in ea. O domine saluū me
fac: o domine bene prosperare: be
nedictus qui venit in nomine do
mini. Benedixim⁹ vobis de do
mo domini: de⁹ dom⁹ et illuxit no
bis. Constituite diem sollēnē
in condensis: vsq; ad cornu alta
ris. Deus meus es tu et confite
bor tibi: de⁹ meus es tu et exalta
bo te. Confitebor tibi qm̄ exaudisti
me: et factus es mihi in salutem.
Confitemini dño quoniā bon⁹
quoniaꝫ in seculum misericor dia
eius. Alleluia. Alla. Aleph.
Beati immaculati in via: qui
ambulant in lege dñi. Beati
ati qui scrutantur testimonia ei⁹
in toto corde exquirūt eum. Non
enim qui operantur iniquitatem: in viis
eius ambulauerūt. Tu mādasti:
mandata tua custodiri nimis.
Utinam dirigantur vie mee: ad
custodiendas iustificacōes tuas
Tunc nō confundar: cum perspe
xero in ōmbus mandatis tuis.
Confitebor tibi in directōe cordis:
in eo q̄ didici iudicia iustitie tue
Iustificacōnes tuas custodiaꝫ:
non me derelinq̄s vsquequaq;
In quo corrigit adolescē Beth.
tior viam suā: in custodiendo sermo
nes tuos. In toto corde meo ex
quisiui te: ne repellas me a man
datis tuis. In corde meo abscō
di eloquia tua: ut nō peccem tibi.
Benedict⁹ es domine: doce me
iustificacōnes tuas. In labiis
meis: pronunciaui ōmia iudicia
oris tui. In via testimoniorum
tuorū delectatus sū: sicut in ōmib⁹
diuiciis. In mandatis tuis ex
ercebor: et cōsiderabo vias tuas. In
iustificacionib⁹ tuis meditabor: nō
obliuiscar sermōes tuos Gymel.
Retribue seruo tuo: viuifi
ca me et custodiam sermo
nes tuos. Reuela oculos me
os: et considerabo mirabilia de le
ge tua. Incola ego sum in ter
ra: non abscondas a me manda
ta tua. Concupiuit anima mea

desiderare iustificationes tuas: in omni tempore. Increpasti superbos: maledicti qui declinant a mandatis tuis. Aufer a me obprobrium et contemptum: quia testimonia tua exquisiui. Etenim sederunt principes et aduersum me loquebantur: seruus autem tuus exacerbatur in iustificationibus tuis. Nam et testimonia tua meditatio mea est: et consilium meum iustificationes tue. ¶ Deleth.

Adhesit pauimento anima mea viuifica me secundum verbum tuum. Vias meas enunciaui et exaudisti me: doce me iustificationes tuas. Viam iustificationum tuarum instrue me: et exercebor in mirabilibus tuis. Dormitauit anima mea pre tedio: confirma me in verbis tuis. Viam iniquitatis amoue a me: et de lege tua miserere mei. Viam veritatis elegi: iudicia tua non sum oblitus. Adhesi testimoniis tuis domine: noli me confundere. Viam mandatorum tuorum cucurri: cum dilatasti cor meum. ¶ He.

Legem pone mihi domine viam iustificationum tuarum: et exquiram eam semper. Da mihi intellectum et scrutabor legem tuam: et custodiam illam in toto corde meo. Deduc me in semita mandatorum tuorum: quia ipsam volui. Inclina cor meum in testimonia tua: et non in auariciam. Auerte oculos meos ne videant vanitatem: in via tua viuifica me. Statue seruo tuo eloquium tuum: in timore tuo. Amputa obprobrium meum quod suspicatus sum: quia iudicia tua iocunda. Ecce concupiui mandata tua: in equitate tua viuifica me. ¶ Vau.

Et veniat super me misericordia tua domine: salutare tuum secundum eloquium tuum. Et respondebo exprobrantibus mihi verbum: quia speraui in sermonibus tuis. Et ne auferas de ore meo verbum veritatis vsquequaque: quia in iudiciis tuis superspera ui. Et custodiam legem tuam semper: in seculum et in seculum seculi. Et ambulabam in latitudine: quia mandata tua exquisiui. Et loquebar in testimoniis tuis in conspectu regum: et non confundar. Et meditabar in mandatis tuis: que dilexi. Et leuaui manus meas ad mandata que dilexi: et exercebor in iustificationibus tuis. ¶ Zay.

Memor esto verbi tui seruo tuo: in quo mihi spem dedisti. Hec me consolata est in humilitate mea: quia eloquium tuum viuificauit me. Superbi inique agebant vsque quaque: a lege autem tua non declinaui. Memor fui iudiciorum tuorum a seculo domine: et consolatus sum. Defectio tenuit me: pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam. Cantabiles mihi erant iustificationes tue: in loco peregrinationis mee. Memor fui nocte nominis tui domine: et custodiui legem tuam. Hec facta est mihi: quia iustificationes tuas exquisiui. ¶ Heth.

Porcio mea domine: dixi custodire legem tuam. Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo: miserere mei secundum eloquium tuum. Cogitaui vias meas: et conuerti pedes meos in testimonia tua. Paratus sum et non sum turbatus: ut custodiam mandata tua. Funes peccatorum circumplexi sunt me: et legem

tuā nō fū oblitus. Media nocte
surgebā ad ɔfitēdū tibi: sup iudi
cia iustificacōes tue. Particeps
ego sū ōniū timentium te: ⁊ custo
dientiuz mādata tua. Misericor
dia tua dñe plena est terra: iusti
ficacōes tuas doce me. ¶ Teth.

Bonitatē fecisti cū seruo ɔ tuo
dñe: scdm verbū tuū. Boni
tatez ⁊ disciplinā ⁊ sciaz doce me:
quia ī mādatis tuis credidi. Pri
usq̄ humiliarer ego deliqui: ꝓpte
rea eloquiū tuū custodiui. Bonꝰ
es tu: ⁊ in bonitate tua doce me iu
stificacōes tuas. Multiplicata ē
sup me iniq̄tas supboꝝ: ego autē
in toto corde meo scrutabor māda
ta tua. Coagulatū est sicut lac
cor eoꝝ: ego vero legez tuaz medi
tatus sū. Bonū mihi q̄ hūilia
sti me: ut discā iustificacōes tuas
Bonuz mihi lex oris tui: sup mi
lia auri ⁊ argēti. ¶ Ioth.

Manꝰ tue fecerūt me ⁊ plasma
uerūt me: da mihi intellectū
ut discam mandata tua. Qui ti
mēt te videbūt me ⁊ letabūtur:
q̄ in verba tua supsperaui. Cog
noui dñe q̄ eq̄tas iudicia tua: ⁊
in veritate tua humiliasti me.
Fiat mīa tua ut cōsoletur me:
scdm eloquiū tuū seruo tuo: Ve
niant m̄ miseracōes tue ⁊ viuaz:
q̄ lex tua meditacō mea ē. Con
fundant̄ supbi q̄ iniuste iniq̄ta
tē fecerunt in me: ego autē exerce
bor in mandatis tuis. Cōuertāt̄
mihi timētes te: ⁊ qui nouerūt te
stimonia tua. Fiat cor meū im
maculatū in iustificacōnibꝰ tuis:
ut nō confūdar. ¶ Caph.

Defecit in salutare tuū anima
mea: ⁊ in verbū tuū supspa
ui. Defecerūt oculi mei in eloq̄
um tuū: dicētes qn̄ ɔsolabeis me
Quia factꝰ sū sicut vter in prui
na: iustificatiōes tuas non sū ob
litꝰ. Quot sūt dies serui tui: qn̄
facies de psequentibꝰ me iudiciū
Narrauerūt mihi iniqui fabu
lacōes: sed nō ut lex tua. Omīa
mandata tua veritas: iniq̄ psecu
ti sūt me adiuua me. Paulomi
nꝰ consūmauerūt me ī terra: ego
autē nō dereliq̄ mādata tua. Se
cūduz misericordiā tuaz viuifica
me: ⁊ custodiaz testimonia oris
tui. ¶ Lamech.

In eternū dñe: verbuz tuū pmāet
in celo. In generacōez ⁊ gn̄aci
onez veritas tua: fundasti terrā ⁊
pmanet. Ordinatiōe tua pseue
rat dies: quoniā ōnia seruiunt ti
bi. Nisi q̄ lex tua meditacō mea
est: tūc forte perissem in hūilitate
mea. In eternuz nō obliuiscar
iustificaciōes tuas: q̄ in ipsis vi
uificasti me. Tuꝰ sū ego saluū
me fac: qm̄ iustificacōes tuas exq̄
siui. Me expectauerūt peccatoēs
ut pderent me: testimonia tua in
tellexi. Omnis cōsūmacōnis vi
di finē: latū mandatū tuū nimis.

Quomō dilexi legē ¶ Mem.
tuā dñe: tota die meditacio
mea ē. Sup inimicos meos pru
dētē me fecisti mādato tuo: q̄ in
eternū m̄ ē. Sup oēs docētes me
ītellexi: q̄ testīonia tua meditacō
mea ē. Sup senes ītellexi: q̄ mā
data tua q̄siui. Ab oīvia mala ꝓ
hibui pedes meos: ut custodiā ver
ba tua. A iudicijs tuis n̄ dedīaui

quia tu legem posuisti mihi. Quam
dulcia faucibus meis eloquia tua:
super mel ori meo. A mandatis tu
is intellexi: propterea odiui omnem viam
iniquitatis. ¶ Nun.:
Lucerna pedibus meis verbum
tuum: et lumen semitis meis
Iuraui: et statui custodire iudi
cia iusticie tue. Humiliatus sum
vsquequaque: domine viuifica me secundum
verbum tuum. Voluntaria oris
mei bene placita fac domine: et iudicia
tua doce me. Anima mea in ma
nibus meis semper: et legem tuam non
sum oblitus. Posuerunt peccato
res laqueum mihi: et de mandatis
tuis non erraui. Hereditate ac
quisiui testimonia tua in eternum:
quia exultatio cordis mei sunt. In
clinaui cor meum ad faciendas
iustificationes tuas in eternum: propter
retributionem. ¶ Samech.
Iniquos odio habui: et legem tu
am dilexi. Adiutor et susceptor
meus es tu: et in verbum tuum super
speraui. Declinate a me maligni:
et scrutabor mandata dei mei. Su
scipe me secundum eloquium tuum et vi
uam: et non confundas me ab ex
pectatione mea. Adiuua me et sal
uus ero: et meditabor in iustifica
tionibus tuis semper. Speruisti om
nes discedentes a iusticijs tuis: quia
iniusta est cogitatio eorum. Preuari
cantes reputaui omnes peccatores
terre: ideo dilexi testimonia tua.
Confige timore tuo carnes me
as: a iudicijs enim tuis timui. ¶ Ayn.
Feci iudicium et iusticiam: non
tradas me calumniantibus
me. Suscipe seruum tuum in bonum:
non calumnientur me superbi. Ocu
li mei defecerunt in salutare tuum: et
in eloquium iusticie tue. Fac cum
seruo tuo secundum misericordiam tuam:
et iustificationes tuas doce me. Ser
uus tuus sum ego: da mihi intelle
ctum ut sciam testimonia tua. Tem
pus faciendi domine: dissipauerunt
legem tuam. Ideo dilexi mandata
tua: super aurum et thopazion. Pro
pterea ad omnia mandata tua diri
gebar: omnem viam iniquam odio
habui. ¶ Phe.
Mirabilia testimonia tua: ideo
scrutata est ea anima mea. De
claratio sermonum tuorum illuminat
et intellectum dat paruulis. Os
meum aperui et attraxi spiritum: quia
mandata tua desiderabam. Aspi
ce in me et miserere mei: secundum iudici
um diligentium nomen tuum. Gres
sus meos dirige secundum eloquium
tuum: et non dominetur mei omnis iniu
sticia. Redime me a calumnijs
hominum: ut custodiam mandata
tua. Faciem tuam illumina super
seruum tuum: et doce me iustificatio
nes tuas. Exitus aquarum deduxerunt
oculi mei: quia non custodierunt le
gem tuam. ¶ Sade.:
Iustus es domine: et rectum iuditium
tuum. Mandasti iusticiam testimo
nia tua: et veritatem tuam nimis.
Tabescere me fecit zelus meus:
quia obliti sunt verba tua inimici mei
Ignitum eloquium tuum vehemen
ter: et seruus tuus dilexit illud. Ado
lescentulus sum ego et contemptus:
iustificationes tuas non sum obli
tus. Iustitia tua iusticia in eter
num: et lex tua veritas. Tribula
tio et angustia inuenerunt me: man
data tua meditatio mea est. Equitas

testimonia tua in eternū: intelle
ctū da mihi et viuā. ¶ Coph.:
Clamaui in toto corde exau
di me dñe: iustificaciōes tu
as req̄rā. Clamaui ad te ⁊ saluū
me fac: ut custodiā mādata tua.
Preueni ī maturitate ⁊ clamaui: ī q2
v̄ba tua sup̄spaui. Preuenerūt
oculi mei ad te diluculo: ut medi
tarer eloq̄a tua. Vocē meaꝫ audi
s̄m mīaꝫ tuā dñe: ⁊ s̄m iudiciuꝫ
tuū viuifica me. Appropinq̄uerūt
p̄seq̄ntes me iniq̄tati: a lege autē
tua lōge fc̄i sūt. Prope es tu dñe:
⁊ ōnes vie tue veritas. Inicio ꝯg
noui de testimoniis tuis: q̄ in et̄
nū fundasti ea. ¶ Res.
Vide hūilitatē meam ⁊ eripe
me: q̄ legē tuā nō sū oblic⁹
Iudica iudiciū meū et redime
me: ꝓp̄t eloquiū tuū viuifica me.
Lōge a pc̄tōrib⁹ sal⁹: q̄ iustifica
cōes tuas nō exq̄sierūt. Misericor
die tue multe dñe: s̄m iudiciū tuū
viuifica me. Multi q̄ p̄sequūtur
me ⁊ tribulāt me: a testīoniis tu
is nō declinaui. Vidi p̄uaricātes
⁊ tabescebaꝫ: q̄ eloq̄a tua nō cu
stodierūt. Vide qm̄ mādata tua
dilexi: domīe in mīa tua viuifica
me. Principiū verboꝝ tuoꝝ ī et̄ l. veritas
nū oīa iudicia iusticie tue. ¶ Sin.
Principes p̄secuti sūt me gra
tis: ⁊ a verb̄ tuis formidauit
cor meū. Letabor ego sup̄ eloq̄a
tua: sicut q̄ inuenit spolia multa.
Iniq̄tatē odio habui ⁊ abhoī
natus sū: legē autē tuam dilexi.
Septies in die laudē dixi tibi: su
p̄ iudicia iusticie tue. Pax mul
ta diligētib⁹ legē tuā: ⁊ nō est ill̄
scādalū. Expectabā salutare tu
um dñe: ⁊ mandata tua dilexi.
Custodiuit aīa mea testimo
nia tua: ⁊ dilexit ea vehementer.
Seruaui mādata tua ⁊ testimo
nia tua: q̄ oēs vie mee in cōspcū
tuo. ¶ Thau.
Appropinquet dep̄cacō mea ī
ꝯspcū tuo dñe: iux̄ eloq̄um
tuū da mihi intellectuꝫ. Intret
postulacō mea in ꝯspcū tuo: scd̄ꝫ
eloquiū tuum eripe me. Eructa
būt labia mea ymnū: cū docueris
me iustificacōes tuas. Pronūci
abit lingua mea eloq̄um tuū: q̄
ōnia mādata tua eq̄tas. Fiat
man⁹ tua vt saluet me qm̄ māda
ta tua elegi. Cōcupiui salutare
tuū dñe: ⁊ lex tua meditacō mea
ē. Viuet aīa mea ⁊ laudabit te:
⁊ iudicia tua ādiuuabūt me. Er
raui sic̄ ouis q̄ perijt: q̄rere seruuꝫ
tuū q̄ mādata tua nō sū oblitus
Ad dñm cū tri ¶ Canti. grad.
bularer clamaui: ⁊ exaudi
uit me. Dñe libeā aīam meā a la
biis iniq̄s: a lingua dolosa. Quid
det tibi ā q̄d apponat̄ tibi: ad lin
guā dolosā. Sagitte potētis acu
te: cū carbonib⁹ desolatoriis. Heu
m q̄ īcolat⁹ me⁹ p̄lōgat⁹ ē: hita
ui cū hītātibꝫ cedar multū incola
fuit aīa mea. Cū hijs q̄ oderūt pa
cē erā pacific⁹: cuꝫ loq̄bar ill̄ im
pug̃bāt me g̃tis. ¶ Canti. grad.
Leuaui oculos meos ī mōtes:
vñ veniet auxiliū m̄. Auxiliū
meū a dño: q̄ fecit celū ⁊ t̄rā. Nō
det ī ꝯmocōeꝫ pedē tuū: neq̄ dormi
tet q̄ custodit te. Ecce nō dormita
bit neq̄ dormiet: q̄ custodit isr̄l.
Dñs custodit te dñs p̄tectō tua:
sup̄ manū dextrā tuā. Per diē sol

Propter dauid seruū tuū: non auertas faciē xp̄i tui. Iurauit dn̄s dauid veritatem ⁊ nō frustrabitur eū: de fructu ventris tui ponam sup sedem tuā. Si custodierint filij tui testamentū meum: ⁊ testimonia mea hec q̄ docebo eos. Et filij eorum vsq̄ in seculū: sedebunt sup sedē tuā. Qm̄ elegit dn̄s syon: elegit eam in habitacionem sibi. Hec requies mea in seculū seculi: hic habitabo quoniam elegi eam. Viduam eius benedicens bn̄dicam: paupes eius saturabo panib⁹. Sacerdotes eius induaz salutari: ⁊ sancti ei⁹ exultaciōe exultabūt. Illuc p̄ducam cornu dauid: paraui lucernam xp̄o meo. Inimicos ei⁹ induam cōfusione: sup ipsū autem efflorebit sanctificacō mea.

Ecce q̄ bonū ¶ Cāticū grad. ⁊ q̄ iocundū: habitare fratres in vnū. Sicut vngentū i capite: qd descendit in barbaz barbaz aaron. Quod descēdit i orā vestimenti ei⁹: sicut ros hermō q̄ descendit in montē syon. Quoniaz illuc mādauit dn̄s bn̄dictōnē: ⁊ vitā vsq̄ i seculū. ¶ Cā. gd.

Ecce nūc bn̄dicite dn̄m: omnes serui dn̄i. Qui statis i domo dn̄i: in atrijs dom⁹ dei nr̄i. In noctibus extollite man⁹ vestras in sancta: ⁊ bn̄dicite dn̄m. Benedicat te dn̄s ex syon: qui fecit celum ⁊ terrā. ¶ Alla.

Laudate nomē domini: laudate serui dn̄m. Qui statis in domo dn̄i: in atrijs dom⁹ dei nostri. Laudate dn̄m q̄ bon⁹ dn̄s psallite nomini ei⁹ quoniā suaue

Qm̄ iacob elegit sibi domin⁹: israhel in possessionez sibi. Quia ego cognoui q̄ magn⁹ est dn̄s: ⁊ de⁹ noster pre ōnib⁹ dijs. Qm̄ nia quecūq̄ voluit domin⁹ fecit i celo ⁊ in terra: in mari ⁊ in ōnib⁹ abissis. Educens nubes ab extremo terre: fulgura ut pluuiam fecit. Qui p̄ducit ventos de thesauris suis: qui p̄cussit p̄mogeita egipti ab homine vsq̄ ad pecus. Emisit signa ⁊ p̄digia i medio tui egipte: i pharaonē ⁊ in ōnes seruos eius. Qui p̄cussit gētes mltas: ⁊ occidit reges fortes. Seon regem amorreorum ⁊ og regez basan: ⁊ omnia regna chanaan. Et dedit terraz eorū hereditatē: hereditatē isrl̄ populo suo. Domine nomē tuum in eternū: dn̄e memoriale tuū i generacōez ⁊ generacōem. Quia iudicabit domin⁹ populū suum: ⁊ in seruis suis deprecabitur. Simulacra gētium argentū ⁊ aurum: opera manuū hominū. Os habent et nō loquent̄: oculos habent ⁊ nō videbūt. Aures hn̄t ⁊ non audient: neq̄ enim ē spūs in ore ipsorū. Similes illis fiant qui faciūt ea: ⁊ ōnes q̄ cōfidunt in eis. Domus israhel bn̄dicite domino: domus aaron benedicite dn̄o. Domus leui benedicite domino: qui timetis dn̄m benedicite dn̄o. Bn̄dict⁹ dn̄s ex syō: q̄ habitat i iherusalē. ¶ Alla. Alleluia.

Confitemini dn̄o quoniā bon⁹: qm̄ in eternuz misericordia eius. Cōfitemini deo deoruz: qm̄ i eternū. Cōfitemini dn̄o dominorū: qm̄. Qui facit mirabilia

magna solus: qm̄. Qui fecit ce
los ī intellectu: quoniā. Qui fir
mauit terrā sup aquas: quoniā.
Qui fecit luminaria mag̃: q̊niā.
Solem in potestatē diei: q̊. Lu
naꝫ ⁊ stellas in potestatē noctis:
qm̄. Qui ꝑcussit egiptū cū p̄mo
genitis eoꝝ: q̊. Qui eduxit isrl̄
de medio eorū: quo. In manu
potētia brachio excelso: quoniā.
Qui diuisit mare rubrū in diuisi
ones: q̊. Qui eduxit isrl̄ ꝑ medi
um eius: quo. Et excussit phara
onē ⁊ virtutem ei⁹ in mari rubro:
qm̄. Qui traduxit ꝓplm̄ suū per
desertū: quo. Qui ꝑcussit reges
magnos: quo. Et occidit r̄ges
fortes: quo. Seon regē amorreo
rū: quo. Et og regē basan: qm̄.
Et dedit terrā eoꝝ hereditatem:
quo. Hereditatē isrl̄ seruo suo:
quoni. Quia in hūilitate nr̄a me
mor fuit nr̄i: quo. Et redemit nos
ab inimicis nr̄is: quo. Qui dat es
cā ōni carni: quo. Confitemini
deo celi: quo. Cōfitemī dn̄o dn̄o
rū: qm̄ in eternū mīa ei⁹. ¶ Alla.
¶ Ps̄. dauid ꝓpter iheremiā.:
Sup flumina babilōis illic
sedim⁹ ⁊ fleuim⁹: dum recor
daremur syon. In salicib⁹ ī me
dio ei⁹: suspēdim⁹ organa nostr̄.
Quia illic interrogauerūt nos
q̄ captiuos duxerūt nos: verba
cantionū. Et q̄ abduxerūt nos:
ymnū cantate nobis de cāticis sy
on. Quō cantabim⁹ cāticū dn̄i:
in terra aliena. Si oblitus fue
ro tui ihrl̄m: obliuiōi detur dexte
ra mea. Adhereat lingua mea
faucib⁹ meis: si nō meminero tui
Si nō ꝓposuero ihrl̄m: in princi
pio leticie mee. Memor esto dn̄e
filiorū edom: in die ihrl̄m. Qui
dicunt exinanite exinanite: vsq̄
ad fundamētū in ea. Filia ba
bilonis misera: beatus qui retri
buet tibi retribucōeꝫ tua quā re
tribuisti nobis. Beatus q̄ tenebit
⁊ allidet ꝑuulos suos ad petrā.:
Confitebor tibi ¶ Ps̄. dd.
dn̄e in toto corde meo: quo
niā audisti v̄ba oris mei. In cō
spcū āgelorū psallā tibi: adorabo
ad tēplū sāctū tuū ⁊ cōfitebor noī
tuo. Sup mīa tua ⁊ veritate tua:
quoniā mag̃ficasti super ōne no
mē sāctū tuū. In q̄cūq̄ die īuo
cauero te exaudi me: multiplicab̄
in aīa mea v̄tutē. Cōfiteant tibi
dn̄e oēs reges terre: q̄ audierūt
v̄ba oris tui. Et cātent in vijs
dn̄i: qm̄ mag̃ ē gl̄ia dn̄i. Quoni
am excelsus dn̄s ⁊ hūilia r̄spicit:
⁊ alta alōge ꝯgnoscit. Si ābula
uero in medio tribulacōis viuifi
cabis me: ⁊ sup irā inimicoꝝ meo
rū extēdisti manū tuam: ⁊ saluū
me fecit dexterā tua. Dn̄s retribu
et ꝓ me: dn̄e mīa tua ī seculū: ope
ra manuū tuaꝝ ne despicias.
¶ In finē psalmus dd.:
Domīe ꝓbasti me ⁊ ꝯgnoui
sti me: tu ꝯgnouisti sessiōeꝫ
meā ⁊ resurrectōeꝫ meā. Intelle
xisti cogitacōes meas de lōge: semi
tā meā ⁊ funiculū meū īuestigasti
Et oēs vias meas p̄uidisti: q̄ n̄
ē s̄mo ī lingua mea. Ecce dn̄e tu
ꝯgnouisti oīa nouissiā ⁊ ātiq̄: tu for
masti me ⁊ posuisti sup me manū
tuā. Mirabil̄ fcā ē sc̄ia tua ex me:
ꝯfortata ē ⁊ nō potēo ad eā. Quo
ibo a spū tuo: ⁊ q̊a facie tua fugiā

Si ascendero in celum tu illic es:
si descendero in infernum ades. Si sum
pero penas meas diluculo: et habita
uero in extremis maris. Etenim
illic manus tua deducet me: et tene
bit me dextera tua. Et dixi forsi
tan tenebre conculcabunt me: et nox
illuminacio mea in delicijs meis.
Quia tenebre non obscurabuntur
a te: et nox sicut dies illuminabitur:
sicut tenebre eius ita et lumen eius.
Quia tu possedisti renes meos:
suscepisti me de utero matris mee
Confitebor tibi quia terribiliter
magnificatus es: mirabilia opera tua:
et anima mea cognoscet nimis. Non
est occultatum os meum a te quod
fecisti in occulto: et substantia mea
in inferioribus terre. Imperfectum
meum viderunt oculi tui: et in libro
tuo omnes scribentur: dies formabun
tur et nemo in eis. Mihi autem ni
mis honorificati sunt amici tui deus:
nimis confortatus est [illegible]cipatus
rum. Dinumerabo eos et super are
nam multiplicabuntur: exurrexi et
adhuc sum tecum. Si occideris de
us peccatores: viri sanguinum declina
te a me. Quia dicitis in cogitati
one: accipiant in vanitate ciuita
tes suas. Nonne qui oderunt te
domine oderam: et super inimicos tuos
tabescebam. Perfecto odio od
ram illos: inimici facti sunt mihi.
Proba me deus et scito cor meum: in
terroga me et co[illegible]
meas. Et vide si v[illegible]
me est: et deduc me in via eterna.
In fine Psalmus 88.
Eripe me domine ab homine ma
lo: a viro iniquo eripe me.
Qui cogitauerunt iniquitates in cor
de: tota die constituebant prelia.
Acuerunt linguam suam sicut ser
pentes: venenum aspidum sub labijs
eorum. Custodi me domine de ma
nu peccatoris: et ab hominibus ini
quis eripe me. Qui cogitauerunt
subplantare gressus meos: abscon
derunt superbi laqueum mihi. Et
funes extenderunt in laqueum: iuxta
iter scandalum posuerunt mihi. Di
xi domino deus meus es tu: exaudi domine
vocem deprecacionis mee. Domine
domine virtus salutis mee: obumbra
sti super caput meum in die belli. Non
tradas me domine a desiderio meo pec
catori: cogitauerunt contra me: ne
derelinquas me ne forte exaltentur
Caput circuitus eorum: labor la
biorum ipsorum operiet eos. Ca
dent super eos carbones: in ignem
deicies eos: in miserijs non subsistent
Vir linguosus non dirigetur in
terra: virum iniustum mala capient
in interitu. Cognoui quia faci
et dominus iudicium inopis: et vindictam
pauperum. Verumtamen iusti confite
buntur nomini tuo: habitabunt
recti cum vultu tuo. Psalmus 88.
Domine clamaui ad te exau
di me: intende voci mee cum
clamauero ad te. Dirigatur oracio
mea sicut incensum in conspectu tuo:
eleuacio manuum mearum sacrificium
vespertinum. Pone domine custodi
am ori meo: et ostium circumstan
tie labijs meis. Non declines cor
meum in verba malicie: ad excu
sandas excusaciones in peccatis.
Cum hominibus operantibus iniqui
tatem: et non communicabo cum electis
eorum. Corripiet me iustus in mi
sericordia et increpabit me: oleum

aute pctoris nō impiguet caput meū. Q; nī adhuc & oratio mea in bñplacitis eor: absorpti sunt iudici petre iudices eor. Audiēt verba mea qm potuerūt: sicut crassitudo terre erupta est sup terrā. Dissipata sūt ossa nra secus infernū: qz ad te dñe dñe oculi mei: in te speraui nō auferas aiam meā. Custodi me a laqueo quē statuerūt mihi: & a scandalis operātiū iniquitatē. Cadent in reciaculo eius pctōres: singulariter ego donec transeam. ℣ Intellect⁹ dauid cū esset in spelūca. Oratio.

Voce mea ad dñm clamaui: voce mea ad dñm deprecat⁹ sū. Effundo in cōspectu eius oratiōem meā: tribulatiōem meā ante ipsū pnuncio. In deficiendo ex me spiritū meū: & tu cognouisti semitas meas. In via hac q̄ ambulabam: absconderūt laqueū mihi. Considerabam ad dexteram & videbam: & non erat q̄ cognosceret me. Perijt fuga a me: & nō est q̄ requirat animam meā. Clamaui ad te dñe: dixi tu es spes mea: portiō mea in terra viuentiū. Intende ad deprecationē meā: qz humiliatus sum nimis. Libera me a persequentib⁹ me: qz roborati sunt sup me. Educ de custodia aiam meam ad confitendum nomini tuo: me expectant iusti donec retribuas mihi. ℣ Ps. dauid qñ persequebat eum filius suus absolon.

Domine exaudi orationem meam auribus percipe obsecrationem meā: in veritate tua exaudi me in tua iustitia. Et nō intres in iudiciū cū seruo tuo: qz nō iustificabit in spū tuo oīs viuēs. Quia persecut⁹ est inimic⁹ aiam meā: humiliauit in terra vitam meā. Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi: & anxiatus est sup me spiritus meus: in me turbatū est cor meū. Memor fui dierū antiquorū: meditatus sū in omnib⁹ operib⁹ tuis: in factis manuū tuarū meditabar. Expandi manus meas ad te: aia mea sic terra sine aqua tibi. Velociter exaudi me dñe: defecit spiritus meus. Nō auertas faciē tuam a me: & similis ero descendentib⁹ in lacū. Auditā fac mihi mane miam tuam: qz in te speraui. Notam fac mihi viam in qua ambulem: qz leuaui ad te aiam meam. Eripe me de inimicis meis dñe ad te confugi doce me facere voluntatē tuam qz deus meus es tu. Spūs tuus bon⁹ deducet me in terram rectam: propt nomē tuū dñe viuificabis me in equitate tua. Educes de tribulatiōe aiam meam: & in miam tua disperdes inimicos meos & perdes omnes qui tribulant aiam meam: qm ego seruus tuus sū.

℣ Ps. dauid aduersus goliam.

Benedict⁹ dñs deus meus qui docet manus meas ad prelium: & digitos meos ad bellum. Misericordia mea & refugium meum: susceptor meus & liberator meus. Protector meus & in ipso speraui: q̄ subdit populum meum sub me. O ne quid est homo quia innotuisti ei aut filius hominis quia reputas eum. Homo vanitati similis factus est: dies eius sicut vmbra pretereunt. O ne inclina celos tuos & descende: tange montes & fumigabunt.

Fulgura choruscacōem ⁊ dissi
pabis eos: emitte sagittas tuas
⁊ conturbabis eos. Emitte ma
num tuam de alto: eripe me ⁊ libe
ra me de aq̄s multis: ⁊ de manu fi
liorū alienoꝝ. Quoꝝ os locutū
est vanitatē: ⁊ dextera eoꝝ dexterā
iniquitatis. Deus canticū nouū
cantabo tibi: in psalterio decacor
do psallam tibi. Qui das salutē
regib⁹: qui redemisti dauid seruū
tuum: de gladio maligno eripe
me. Et erue me de manu filiorū
alienorū: quoꝝ os locutū est va
nitatē: ⁊ dextera eorū dextera iniq̄
tatis. Quorū filij sicut nouelle
plantacōnes: in iuuētute sua. Fi
lie eorū cōposite: circūornate ut si
militudo templi. Prōptuaria
eorū plena: eructancia ex hoc ī il
lud. Oues eorū fetose abundā
tes in gressib⁹ suis: boues eoꝝ cr̄s
se. Non est ruina macerie: neq̄
transitus neq̄ clamor in plateis
eorū. Beatū dixerūt populū cui
hec sunt: beatus popul⁹ cuius do
min⁹ deus eius. ¶ Laudacio ip
si dauid.

Exaltabo te de⁹ meus rex: et
bn̄dicā nomini tuo ī seculū
⁊ in seculū seculi. Per singulos
dies benedicā tibi: ⁊ laudabo no
mē tuū in seculū: ⁊ in seculū seculi
Magn⁹ dn̄s ⁊ laudabilis nīs: ⁊
magnitudinis ei⁹ non est finis.
Generatio ⁊ generacio lauda
bit opa tua: ⁊ potentiā tuaꝫ ꝓnū
ciabunt. Magnificentiā gl̄ie sā
ctitatis tue loquētur: ⁊ mirabilia
tua narrabunt. Et virtutē ter
ribiliū tuoꝝ dicent: ⁊ magnitudi
nem tuā narrabunt. Memoriaꝫ
abundātie suauitatis tue eructa
bunt: ⁊ iusticia tua exultabunt.
Miserator et misericors dn̄s: pa
ciens ⁊ multū misericors. Sua
uis dn̄s vniuersis: ⁊ miseratiōes
eius sup̄ ōnia opera eius. Cōfi
teant̄ tibi dn̄e ōnia opeā tua: ⁊ sc̄i
tui benedicāt tibi. Gloriā regni
tui dicent: ⁊ potentiā tuā loquen
tur. Ut notā faciant filijs homi
nū potentiā tuam: ⁊ gloriaꝫ mag
nificentie regni tui. Regnū tuū
regnū omniū seculorū: ⁊ domina
tio tua ⁊ in ōni generatiōe ⁊ gn̄a
cione. Fidel' dn̄s in ōnibus ver
bis suis: ⁊ sanct⁹ in ōnibus operi
bus suis. Alleuat dn̄s ōnes qui
corruūt: ⁊ erigit oēs elisos. Ocu
li ōniū in te sperant dn̄e: ⁊ tu das
escā illorum in tēpore oportuno.
Aperis tu manuꝫ tuā: ⁊ imples
ōne am̄al benedictōe. Iust⁹ do
min⁹ in ōnib⁹ vijs suis: ⁊ sanctus
in ōnib⁹ operib⁹ suis. Prope est
dn̄s ōnibus inuocantib⁹ eū: ōni
bus inuocantib⁹ euꝫ in veritate.
Voluntatē timentiū se faciet: ⁊
dep̄cacōnem eorū exaudiet: ⁊ sal
uos faciet eos. Custodit dn̄s
ōnes diligentes se: et ōnes pecca
tores disperdet. Laudacōem do
mini loq̄tur os meuꝫ: ⁊ bn̄dicat
ōnis caro nomini sācto eius in se
culū ⁊ in seculū seculi. ¶ Alla.:

Lauda am̄a mea dominum:
laudabo dn̄m in vita mea:
p̄sallam deo meo q̄diu fuero. No
lite cōfidere in p̄ncipibus: ī filijs
hominū ī quib⁹ nō est salus. Ex
ibit sp̄us ei⁹ ⁊ reuertetur ī terraꝫ
suaꝫ: ī illa die pibūt ōnes cogita
ciōes eorū. Beatus cuius deus

iacob adiutor ei⁹: spes eius in do
mino deo ipsi⁹: qui fecit celū ⁊ ter
rā mare ⁊ om̄ia q̄ in eis sunt. Qui
custodit veritatē in seculū: facit iu
dicium iniuriam pacientib⁹: dat
escam esurientib⁹. Dn̄s soluit
cōpeditos: dn̄s illuminat cecos.
Dn̄s erigit elisos: dn̄s diligit
iustos. Dominus custodit adue
nas: pupillū ⁊ viduaz suscipiet:
⁊ vias pctōrum disperdet. Reg
nabit dn̄s in secula: deus tu⁹ syō
in generacōnem ⁊ generacōem.:
¶ Alleluia. Alleluia.:

Laudate dn̄m quoniā bon⁹
est psalm⁹: deo nostro sit io
cūda decoraq̄ laudatio. Edifi
cans iherusalē dn̄s: dispersiones
israhelis ꝯgregabit. Qui sanat
contritos corde: ⁊ alligat contriti
ones eorū. Qui numerat multi
tudinez stellaꝝ: ⁊ ōnibus eis no
mina vocat. Magnus dominus
noster ⁊ magna virtus ei⁹: ⁊ sa
piencie ei⁹ nō est nūerus. Susci
piens mā suetos dn̄s: humiliās
autē pctōres vsq̄ ad terrā. Pre
cinite dn̄o in cōfessione: psallite
deo nostro in cithara. Qui ope
rit celum nubibus: ⁊ parat terre
pluuiā. Qui ꝓducit in montibz
fenū: ⁊ herbaz seruituti hominū.
Qui dat iumētis escā ipsorū: et
pullis coruorū inuocantibz eum.
Nō in fortitudine eq̄ volūtatem
hēbit: nec in tibijs viri bn̄placi
tū erit ei. Bn̄placitū est dn̄o su
ꝑ timētes eū: ⁊ in eis qui sperāt su
ꝑ mīa ei⁹. ¶ Alla aggei ⁊ zachale

Lauda ihrlm dn̄m: lauda de
um tuū syon. Qm̄ cōforta
uit seras portarū tuaꝝ: bn̄dixit fi
lijs tuis in te. Qui posuit fines tu
os pacē: ⁊ adipe frumenti saciat
te. Qui emittit eloq̄um suū ter
re: velociter currit sermo ei⁹. Qui
dat niuem sicut lanā: nebulā sic
cinerem spargit. Mittit cristallū
suaz sicut buccellas: ante faciem
frigoris ei⁹ q̄s sustinebit. Emit
tet verbum suū ⁊ liquefaciet ea:
flabit spūs eius ⁊ fluent aq̄. Qui
annūciat verbum suum iacob: iu
sticias ⁊ iudicia sua isrl. Nō fe
cit taliter ōni nacōi: ⁊ iudicia sua
nō manifestauit eis. ¶ Alla. Alla.

Laudate dn̄m de celis: lauda
te eū in excelsis. Laudate
eum oēs angeli ei⁹: laudate eum
ōnes virtutes ei⁹. Laudate eū
sol ⁊ luna: laudate eū ōnes stelle
⁊ lumē. Laudate eū celi celorū:
⁊ aque ōnes que sup celo sūt lau
dent nomen domini. Quia ipse
dixit ⁊ facta sūt: ipse mandauit ⁊
creata sūt. Statuit ea in seculū ⁊
in seculū seculi: p̄ceptum posuit ⁊
non p̄teribit. Laudate dn̄m de
terra: dracones ⁊ omnes abissi.
Ignis grādo nix glacies spūs
ꝓcellarum: que faciūt verbū ei⁹.
Montes ⁊ ōnes colles: ligna fru
ctifera ⁊ ōnes cedri. Bestie ⁊ vni
uersa pecora: serpentes ⁊ volucres
pennate. Reges terre ⁊ ōnes po
puli: pn̄cipes ⁊ om̄es iudices ter
re. Iuuenes ⁊ virgines senes cū
iunioribꝰ laudent nomē domini:
q̄ exaltatū est nomē eius solius
Confessio ei⁹ sup celū ⁊ terraz:
⁊ exaltauit cornu populi sui. Ym
nus ōnib⁹ scīs eius: filijs isrl po
pulo appropinquanti sibi.:
¶ Alleluia. Alleluia.:

Cantate dño cāticū nouum: laus ei⁹ in eccīa sanctorum. Letetur isrl' in eo qui fecit eū: ⁊ filie syon exultent in rege suo. Laudēt nom̄ ei⁹ ī choro: in tympano ⁊ psalterio psallāt ei. Quia bñplacitū est dño in populo suo ⁊ exaltabit māsuetos in salutem. Exultabunt sancti ī gloria: letabuntur in cubilib⁹ suis. Exultaciōes dei in gutture eoꝝ: ⁊ gladij ancipites ī manib⁹ eorū. Ad faciendaꝫ vindictā ī naciōib⁹: ī crepaciōes ī populis. Ad alligandas reges eorū ī ꝯpedib⁹: ⁊ nobiles eorū ī manicis ferreis. Ut faciant ī eis iudiciū ꝯscriptū: glia hec est ōnibus sanctis ei⁹.

¶ Alleluia. Alleluia.

Laudate dñm ī sanctis ei⁹: laudate eum ī firmamēto v̄tutis ei⁹. Laudate eum ī virtutib⁹ ei⁹: laudate eū ꝑm multitudīem magtudinis ei⁹. Laudate eum ī sono tube: laudate eū in psalterio ⁊ cithara. Laudate eū ī tympāo ⁊ choro: laudate eū ī cordis ⁊ organo. Laudate eū ī cymbalis bñsonantib⁹: laudate eū in cymbalis iubilaciōis: ōnis spiritus laudet dñm. ¶ Alla.

¶ Explicit psalterium.

Incipit plogꝰ bī Jheronimi ꝑsbiteri i libros palipomenō·

Si septuaginta interpretū pura ⁊ ut ab eis in grecū versa ē editio ꝑmaneret· superflue mi chromatij ꝓpōz sanctissiē atq; doctissime impellēs ut hebrea volumīa latino sermone trāsferrē· Qđ em semel aures hoīm occupauerat ⁊ nascētis ecclie roborauerat fidē· iustū erat etiaz nostro silentio comprobari Nūc vero cū ꝑ varietate regionū diuersa ferāt exemplaria ⁊ germana illa antiquaq; trāslatio corrupta sit atq; violata ꝛ nūi arbitrij putas· aut e pluribꝰ iudicaē qđ verū sit ā nouū opꝰ in veteri operidere illudētibusq; in deis cornicū ut dicit oculos cōfigere· Alexandria ⁊ egiptꝰ in septuaginta suis editionibū laudat auctorē· ostātinopolis vsq; antiochiaz lutiā martiris exemplaria ꝑbat· Medie imē has puntie palestinos codices legunt qꝫs ab origine elaboratos eusebiꝰ ⁊ pāphilus vulgauerūt Totusq; orbis hac imē se trifaria varietate cōpugnat· Et ete origenes nō solū exempla ꝓposuit q̄tuor editionū e regione singula verba describens· ut vnꝰ dissentiens stati ceteris imē se ꝓsentientibz arguat· ꝫ qđ maioris audatie est i editione septuaginta theodocōis edicōez miscuit· astericis designq; que mīnꝰ fuerit ⁊ vgul q̄ ex superfluo videbant apposita· Si igitur alijs licuit nō tenere qđ semel susceperāt et post septuaginta cellulas q̄ vulgo fine auctore iactant singulas cellulas aperuere· hoc q; in ecclesijs legit qđ septuaginta nescierūt· cur me nō suscipiāt latini mei qui inuiolata edicōne veteri ita nouā ꝓdidi ut laborē meū hebreis ⁊ qđ hijs maius ē aplis auctoribz ꝓbetz· Scripsi nuper libz de optimo gne interp̄tandi oīdēs illa de euāgelio· ex egipto vocaui filiū meū et qm̄ nazareus vocabit ⁊ videbūt i quez ꝓpūxerūt et illud apli qđ oculus nō vidit nec auris audiuit ⁊ in cor hoīs nō ascendit q̄ prepauit deus diligētib9 se ceteraq; hijs similia in hebreoz libris inuenīri Certe apli ⁊ euāgeliste· septuaginta interp̄tes nouerāt ⁊ vñ eis hec dicere q̄ i septuagīta nō habent· Xp̄us dns noster vtriusq; testamēti cōditor in euāgelio scdm iohannē q̄ credit in mē q̄t in me sicut dicit scriptura flumina de ventre eiꝰ fluēt aq̄ vive Vtiq; scriptū ē qđ saluator scriptū ee testat· Vbi scriptuz est· Septuaginta nō hīnt· apocrifa nescit eccīa· Ad hebreos igit reuertendū est· vñ ⁊ dns loquit ⁊ discipuli exēpla p̄sumūt Dec pace veteꝛ loquor ⁊ obtrectatoribꝰ meis tm̄ tm̄ video q̄ camino dēte me rodūt· in publico detrahentes et legētes in angul· ⁊ accusatores ⁊ defensores cū in alijs ꝓtent qđ i me reprobant q̄si virtus ⁊ vitiū nō in rebꝰ sit· ꝫ cū auctore mutet Ceteꝛ memini edicōnē septuagīta trāslatorū olim de greco emendatam tribuisse me nostris· nec immicū debere estimari eoz qꝫs in cōuentu fratꝛ sp edissero· Et qđ

nūc dēbreiamī id ēvba diey ītēr
p̄tat⁹ fīi idcirco fci ut ĩextricabi
les moras q̄ filuā noīm q̄ scripto
rū ofusa fūt vicō sēfuūq; barbari
ne apti⁹ q̄ p vsuum cōla digererē
mihimetipi q̄ meis: uīr ismeniuz
canēs si autes furde fūt cēteroz·:·

¶ Explicit plog⁹· Incipit lib pa
lipomenō· ¶ Ca·p·

Hdaz seth enos cay
nan malaleel iared
enoch matusale la
mech noe sem chā
et iafeth · Filij ia
feth: gomer magog madai q̄ ia
uanthubal mosoch thiras· Poz
ro filij gomer: ascenē q̄ riphat et
togorma· Filij autē iauan: elisaq̄
tharsis cēthim q̄ dodanim· Filij
chā: chus q̄ mesraim phutachā
naan· Filij autē chus: sabaq̄ euí
la sabatha q̄ regma q̄ sabatha
ca Porro filij regma: sabaq̄ dadā
Chus autez genuit nēroth· Iste
cepit esse potēs in terra· Mesraim
vero genuit ludim q̄ anamim q̄ la
abim q̄ nepthuim phetrusimq;
chasluim de quib⁹ egressi fūt phi
listijm q̄ capthurim· Chanaā ve
ro genuit sydonem p̄mogenitum
suū ethēumq; q̄ ihebuseū q̄ amor
reum q̄ gergeseum eueūq; et ara
chēum q̄ asineum aradiūq; q̄ sa
mareū q̄ emathēū· Filij sem: elam
q̄ assur q̄ arfaxad q̄ lud q̄ aram·
Filij aram: hus q̄ hul et gether q̄
mes· Arfaxad autē genuit sale q̄
q̄ ipse genuit heber· Porro heber
nati sunt duo filij nomē vni pha
lech quia ī dieb⁹ eius diuisa est
terra et nomē fratris eius iectan

Iectan autē genuit elmodad et
saleph q̄ asormoth q̄ iare aduā
quoq; q̄ vzal q̄ deda· ebal etiaz q̄
abimael q̄ saba nec nō q̄ ophir
q̄ euila q̄ iobab· Omnes isti filij ie
ctā· Sem arfaxad sale heber pha
lech ragau· seruch nachorthare
abram iste ē abrahā· Filij autez
abraham: isaac q̄ ismahel· Et hec
generacōes eoz· Primogenitus
ismahelis nabaioth q̄ cedar q̄ ab
dehel q̄ mabsan q̄ masmaq̄ duma
massa addad q̄ thema iachur na
phis cedma· Hij sunt filij ismahe
lis· Filij autē cethure concubine
abrahā quos genuit: zamrā iec
san madan madian iesboc q̄ sue
Porro filij iecsan: saba q̄ dadan·
Filij autē dadan: asurim q̄ lathu
sim q̄ loomim· Filij autē madiā:
epha q̄ epher q̄ enoch q̄ abidaq̄
eldaa· Omnes hij filij cethure· Ge
nerauit autē abrahā isaac cuius
fuerūt filij esau q̄ isrl'· Filij esau:
elipha z rahuel iehus ielon cho
re· Filij elipha z: theman· omar·
cephi· gothā cenē· thāna · ama
lech · Filij rahuel: naath zara sā
ma meza Filij zei⁹: lothā sobal se
hebō· ana· disō· eser· disan· Filij lo
thā: horri· alohimā· Soror āt lo
thā fuit thāna· filij sobal: aliā q̄
manaath q̄ ebal q̄ sephi onā· Fi
lij sehebō: ahaia q̄ ana· filij ana: di
sō· filij disō hamarā q̄ esebā q̄ ie
thrā q̄ charrā· filij eser: balaā et
zaban q̄ iachā· filij disā: vs q̄ arā
Isti fūt reges q̄ ipauerūt ī ra edō
añq; eēt rex fup filios isrl'· Bale fi
li⁹ heor q̄ nomē ciuitatis ei⁹ denaba
Mortuus est autem bale q̄ regna
uit pro eo iobab fili⁹ sare de bosra

Cūq; ⁊ iobab fuisset mortuꝰ. reg̃
uit ꝑ eo husan de terra themano
rū. Obijtq̃ ⁊ husā ⁊ regnauit ꝑ
eo adad filius badad q̃ ꝑcussit
madian in terra moab ⁊ nomen
ciuitatis eiꝰ auith. Cūq; ⁊ adad
fuisset mortuꝰ. reg̃uit ꝑ eo semla
de masreca. Sed ⁊ semla mortuus
ē ⁊ reg̃uit ꝑ eo saul de rooboth q̃
iuxta amnē sita ē. Mortuoq̃ saul
regnauit ꝑ eo balaana filiꝰ acho
bor. Sz ⁊ hic mortuꝰ ē ⁊ regnauit
ꝑ eo adad cuiꝰ vrbis nomē fuit
phau ⁊ appellata est vxor eiꝰ me
hetabel filia matred filie mezaab
Adad āt mortuo: duces ꝑ regibz
i edō eē cepeīt. Dux thāna. dux al
ua. dux iethet. dux oolibama. dux
hela. dux phinon. dux cenē. dux
themā. dux mapsar. dux magdi
bel. dux hiram. Hij duces edom.

Filij aūt isrl̃ rubē ¶ Ca. ij.
symeon leui iuda isachar
⁊ zabulō. dā ioseph beiamin. ne
ptali gad ⁊ aser. filij iuda. her au
nā ⁊ sela. hij tres nati sūt ei de filia
sue chanamitidis. Fuit aūt her p̃
mogenitus iuda malus corā do
mino ⁊ occidit eū. Thamar aūt
nurus eius pepit ei phaēs ⁊ zara
Oēs g̃ filij iuda quinq;. Filij aūt
phares esrom ⁊ amul. Filijq̃ za
re. zamri et ethan ⁊ emā. chalcal
q̃ ⁊ darda simul qn̄q;. Filij char
mi achar qui turbauit isrl̃ ⁊ pec
cauit in furto anathematis. Filij
ethan azarias. Filij aūt esrom q̃
nati sūt ei ieāmehel ⁊ ram et calu
bi hic ē caleph. Porro rā genuit
aminadab. aminadab autem ge
nuit naason principē filioꝝ iuda
Naasōq̃ genuit salma de q̃ ortus
est booz. Booz vero genuit obed
qui ⁊ ipe genuit isai. Isai autē ge
nuit p̃mogenitū heliab. secūdum
abinadab. tertiū symmaha. quā
tū nathanahel. qn̄tū raddai. sex
tū ason. septimū dauid. quoꝝ so
rores fuerūt saruia et abigail. Fi
lij saruie abisai ioab ⁊ asahel tres
Abigail autē genuit amasa. cuiꝰ
pr̃ fuit gether ismahelites. Caleb
vero filiꝰ esrom accepit vxorē no
mīe azuba de qua genuit ierioth
Fuerūtq; filij eius iaser ⁊ sobab
⁊ ardon. Cūq; mortua fuisset azu
ba accepit vxorez caleb ephrata
que pepit ei vr. Porro vr genuit
vri et vri genuit beselehel. Post
hec ingressus est esrom ad filiaz
machir pr̃is galaad ⁊ accepit eā
cū eēt ānoꝝ sexaginta Que pepit
ei segub ꝫ et segub genuit iair et
possedit vigintitres ciuitates i ter
ra galaad. Cepitq; gessur ⁊ aran
oppida iair ⁊ canath et viculos
eius sexaginta ciuitatū Omēs isti
filij machir pr̃is galaad. Cū aūt
mortuꝰ eēt esrom. ingressus ē ca
leb ad ephrata Habuitq̃ esrom
vxorē abia que pepit ei assur pa
trez techue. Nati sūt aūt filij iera
mehel p̃mogeīti esrom ram p̃mo
genitus eiꝰ ⁊ buna ⁊ aram ⁊ asō
⁊ achia. Duxitq̃ vxorez alterā ie
ramehel nomīe atthara que fuit
mat̃ onā. Sed ⁊ filij ram p̃moge
niti ieāmehel fuer̃t moos ioamin
⁊ achar. Onaz aūt habuit filios
semei ⁊ iadā. Filij autez semei na
dab ⁊ abisur. Nomē vero vxoris
abisur abiahil q̃ pepit ahobban
⁊ molid. Filij aūt nadab fuerūt
saled ⁊ apphaim. Mortuus ē aūt

saled absq3 liberis. Filiꝰ vero ap
phaim iesi. q̄ iesi genuit sesā. Por
ro sesan genuit ahalai. Filij aūt
iadai fratris semei iether ⁊ iona
thā. Sz ⁊ iether mortuꝰ ē absq3 li
beis. Porro ionathā genuit pha
lech ⁊ ziza. Isti fuerūt filij ierame
hel p̄mogeniti esrom. Sesan autē
non habuit filios ꝑ filias ⁊ ꝑuū
egiptiū nomīe ieraa. Deditq3 ei fi
liā suaz vxorem q̄ peperit ei ethei.
Ethei autez genuit nathan: ⁊ na
than genuit zabad Zabadq̄ ge
nuit ophal ⁊ ophal genuit obed
Obed gēuit ieh u. iehu gēuit aza
riā. Azarias gēuit helles: ⁊ helles
genuit helasa. Helasa gēuit ziza
moy. zizamoy genuit sellū Sellū
genuit ithamiā: ithamia aūt ge
nuit elisama. Filij aūt caleb frīs
ieramehel: mesa p̄mogenitꝰ eius
ip̄e est pr̄ ciph filij maresa patris
hebron. Porro filij hebron choē ⁊
taphua ⁊ recē ⁊ sāma. Sāma aūt
genuit raam pr̄em ierchaā: et re
cez genuit sēmei. filiꝰ semmei ma
on: ⁊ maon pr̄ bethsur. Epha āt
ꝯcubina caleb pepit aran ⁊ musa
⁊ gezez. Porro aran genuit gezez
filij iahaddai regom ⁊ ioathan
⁊ gesā phalech ⁊ epha ⁊ saaph
Concubina caleb maacha pepit
saber ⁊ tharana. Genuit aūt sa
aph pr̄ madmēa sue pr̄ez mach
bena ⁊ prēm gabaa. filia vero ca
leb fuit achsa. Hij erāt filij caleb
filij vr p̄mogeīti ephr̄ta: sobal pr̄
cariathiarī. salma pat̄ bet hleē. a
riph pr̄ bethgader. Fuerūt āt filij
sobal. pr̄is cariathiarī q̄ videbat
dimidiū req̄ecōnū ⁊ de coḡcōe ca
riathiarī. iethrei ⁊ aputhei et se
mathei ⁊ maserei. Ex hijs egressi
sūt saraite et esthaolite. Filij sal
ma: bethleē ⁊ nethophati corone
domꝰ iacob ⁊ dimidiū req̄ecōis sa
rai. Coḡcōesq̄ scribarū hītātiū ī
iabes canētes atq3 resonātes ⁊ in
tab̄naculꝰ ꝯmorātes. Hij sūt cinei
q̄ venerūt de calore pr̄is domus re
chab. ¶ Ca. iij.

Dauid vēo hos habuit filios
q̄ ei nati sūt ī hebrō. Prīoge
nitū āmon ex achinoā israheliti
de. scd̄m daniel de abigail carmeli
tide. tertiū absalō filiū maacha fi
lie ptholomei regis iessur. qr̄tum
adoniā filiū aggith. qn̄tū sapha
ciā ex abithal. sextū iethrahā de
egla vxore sua. Sex g̊ nati sūt ei ī
hebrō vbi reḡuit septē ānis ⁊ sex
mēsibꝰ. Triginta āt ⁊ tribꝰ ānis
reḡuit ī ihrl̄m. Porro ī ihrl̄m na
ti sūt ei filij symmaa ⁊ sobab ⁊ na
thā ⁊ salomō q̄tuor de bethsua fi
lia amihel Jebaarq̄ ⁊ helisua ⁊ eli
phaleth ⁊ noge ⁊ napheg et ia
phie necnō elisama ⁊ eliade ⁊ eli
phaleg nouē. Oēs hij filij dauid
absq3 filijs ꝯcubīaꝝ hūerūtq3 so
rorē thamar. filiꝰ āt salomōis ro
boā cuiꝰ abia filiꝰ genuit asa. De
hocq̄ natꝰ ē iosaphat pr̄ iorā q̄
iorā gēuit oziā: ex q̄ ortꝰ ē ioas ⁊
huiꝰ amasias filiꝰ gēuit azariam
Porro azaie filiꝰ ioathā ꝓcreauit
achā pr̄ez ezechie de q̄ natꝰ ē ma
nasses. ꝑ ⁊ manasses gēuit āmō
pr̄ez iosie. Filij āt iosie fuerūt prīo
geītꝰ iohānā. secūdꝰ ioakim. ter
tius sedechias. qr̄tus sellū. De io
akim natus est iechonias ⁊ sede
chias. Filij iechoīe fuerūt asir. sa
lathiel. melchirā. phadaia sēne
ser ⁊ iecemia sama ⁊ nadabia. De
phadaia orti sūt zorobabel ⁊ sēmei

Zorobabel genuit mosollā ana
mā ⁊ salomith sororem eoꝝ. asa
bāq̄ ⁊ ohol et barachiam ⁊ asa
diam iosabeseth qn̄q̄. Filius au
tē anamie phaltias pr̄ ieseie cui⁹
filius raphaia. Huiusq̄ filius ar
nau de q̄ natus est obdia cuius
fili⁹ fuit sechenias. Fili⁹ sechenie
semeia. cui⁹ filij attus ⁊ iegaal ⁊
baria ⁊ naaria et saphat et sesa
sex numero. Fili⁹ naaie elioenai
⁊ ezechias ⁊ ezricaz tres. Filij eli
oenai ꝯduia ⁊ heliasub ⁊ pheleia
⁊ accub ⁊ iohannan ⁊ dalaia et
⁊ anan septem. ¶ Ca. iiij.

Filij iuda phaēs esrō ⁊ chā
mi ⁊ vr et sb̄al. Rahia vero
filius subal genuit iaad de quo
nati sūt ahumai ⁊ laad. Hee ꝯg
nationes sarathi. Istaq̄ stirps
ethā iesrahel ⁊ iesema ⁊ iedebos.
Nomenq̄ sororis eoꝝ asalel phu
ni. Phuniel autez pr̄ gedor ⁊ eser
pr̄ osa. Isti sunt filij vr p̄mogeni
ti ephrata pr̄is bethleem. Assur
vero pr̄is thecue erāt due vxores
alaa ⁊ naara. Pepit āt ei naara
oozā ⁊ epher ⁊ themani ⁊ aastai
Isti sūt filij naara. porro filij alaa
sereth ysaar ⁊ ethnā. Chus aūt
genuit anob ⁊ soboba et cogna
tionē aharel filij arū. Fuit autez
iabes inditus p̄ fratribus suis et
mr̄ eius vocauit nomē illius iabes
dicēs. qꝛ peperi eū in dolore. Inuo
cauit ḡ iabes deū israhel dicēs. Si
benedicens bn̄dixeris m̄ ⁊ dilata
ueris terminos meos ⁊ fueit ma
nus tua mecū ⁊ feceris me a mali
tia nō opprimi. Et prestitit deus q̄
p̄catus est. Caleph autē frat̄ su⁹
genuit machir q̄ fuit pr̄ esthon,

Porro esthon genuit bethrapha
⁊ phesse ⁊ tehinna pr̄ez vrb̄ naas
Hij sunt viri recha Filij aūt cenē
othoīel ⁊ saraia. Porro filij otho
niel athat ⁊ maonathi. Maona
thi genuit ophra. Saraias autē
genuit ioab pr̄em vallis artificū
Ibi quippe ātifices erant. Filij ve
ro caleph filij iephone hir ⁊ hela
⁊ nahem. Filijq̄ hela cenē Filijq̄
ialel elziph ⁊ zipha thiria ⁊ asra
hel. Et filij esra iether ⁊ mereth ⁊
epher ⁊ iahalō. Genuitq̄ mariā
⁊ sāmai ⁊ iesba pr̄em esthamo.
Vxorq̄ ei⁹ indaia peperit iareth
pr̄em gedor ⁊ heber pr̄em zocho ⁊
ichutiel pr̄em zanoa. Hij autē fi
lij bithie filie pharaonis quā ac
cepit mered et filij vxoris odaie
sororis nahan pr̄is ceilacarmi ⁊
esthamo qui fuit de machati. Fi
lijq̄ symon amon ⁊ rimma filius
anā ⁊ thilon et filij iesi zoeth et
benzoeth. Filij sela filij iude. her
pat̄ lecha ⁊ laada pr̄ maresa et
cognacōnes domus opantiū bis
sum in domo iuramēti ⁊ qui stare
fecit solē: viriq̄ mendacij et secu
rus ⁊ incedēs qui p̄ncipes fuerūt
in moab ⁊ que reuerse sūt in lehē
Hec aūt verba vetera. Hij sunt fi
guli habitantes in plātationib⁹
⁊ in sepib⁹ apud regē in opibus
ei⁹. ꝯmoratiq̄ sūt ibi. Filij symeō
namuel et iamin iarib zara saul.
Sellū fili⁹ ei⁹ mapsā fili⁹ ei⁹ mas
ma fili⁹ ei⁹. Filij masma amuhel
filius ei⁹ zachur filius ei⁹ sēmei
filius ei⁹. Filij sēmei sedecī ⁊ filie
sex. Fratres autē eius nō habue
runt filios multos ⁊ vniūsa coḡ
tio nō potuit adeq̄re sūmā filiorū

iuda. Hitauerūt autē ī bersabee ⁊
molada ⁊ hasarsual ⁊ ī ballaa ⁊
in asom ⁊ in tholad ⁊ ī bathuel ⁊
in orma ⁊ in siceleg ⁊ in bethmar
chabeth ⁊ ī asarsusasim ⁊ ī beth
berai et ī saarim. Hec ciuitates eo
rū vsq; ad regē dauid villeq; ea
rū ethā et aen rēmon ⁊ thocen et
asan cītates qn̄q; ⁊ vniūsi viculi
eoꝝ ꝑ circuitū ciuitatū istaꝝ vsq;
ad baal. Hec ē hītatio eoꝝ et se
diū distribucō. Mosobabq̄ et iē
lech et iosa filiꝰ amasie ⁊ iohel ie
hu filiꝰ iosabie filij saraie filij asi
hel ⁊ elioenai ⁊ iacoba ⁊ isuaia ⁊
asaia ⁊ adihel ⁊ isimhel ⁊ banaia
ziza q̄ filiꝰ sephei filij allō. filij ida
ia. filij semri. filij samaia: isti sunt
noīati pn̄cipes in cog̃cōnibꝰ suis
⁊ in domo affinitatuꝫ suarū multi
plicati sūt vehemēt. Et ꝓfecti sunt
ut ingrederent ī gador vsq; ad ori
entē vallis ⁊ ut quererēt pascua
gregibꝰ suis. Inuenerūtq; pascu
as vberes ⁊ valde bonas ⁊ terraꝫ
latissimā ⁊ quietā ⁊ fertilē ī qua
an̄ hītauerant de stirpe chā. Hij
ergo venerūt quos sup̄ descripsi
mꝰ nomīati in diebꝰ ezechie r̄gis
iuda ⁊ ꝑcusserūt tab̄nacula eoꝝ
⁊ hītatores q̄ inuēti fuerāt ibi et
deleuerūt eos vsq; ad pn̄tē diem
hītauerūtq; ꝑ eis qm̄ vberrīas pa
scuas ibidē repererūt. De filijsq̄ sy
meō abierūt in mōtē seir viri qn̄
gēti: hn̄tes pn̄cipes phalthiā et
naariā ⁊ raphiā ⁊ ozihel filiꝰ iesi
⁊ ꝑcusserūt reliq̄as q̄ euadere po
tuerāt amalechitaꝝ ⁊ hītauerūt
ibi ꝑ eis vsq; ad diē hāc. Ca. v.

Filijq̄ ruben prīogeniti isrl̄
ipe q̄ppe fuit p̄mogenitꝰ eiꝰ
sed violassꝫ thorum pr̄is sui data
sūt prīogenita eiꝰ filijs ioseph fi
lij isrl̄ ⁊ non est ille reputatꝰ in p̄
mogenituꝫ. Porro iudas q̄ erat
fortissimꝰ inter frēs suos de stirpe
eiꝰ principes germīati sūt. primo
genita autē reputata sūt ioseph.
Filij ergo ruben p̄mogeniti isrl̄:
enoch ⁊ phallu esrom ⁊ charmi
Filij iohel: samaia filiꝰ eius. gog
filiꝰ eiꝰ. semei filiꝰ eiꝰ. micha filiꝰ
eius. rechia filius eiꝰ. baal filius
eius. beera filiꝰ eius quē captiuuꝫ
duxit theglatfalasar rex assirioꝝ
⁊ fuit princeps ī tribu ruben Fra
tres autē eiꝰ ⁊ vniuersa cog̃cō eiꝰ
qn̄ nūerabātur ꝑ familias suas
hūerūt pn̄cipes iehihel ⁊ zachariā
Porro bala filiꝰ azaz filij sāma fi
lij iohel: ipe habitauit in aroer vs
q; ad nebo ⁊ beelmeon. Contr̄ ori
entalem quoq; plagam hītauit
vsq; ad introitum heremi ⁊ fluui
um eufraten Multū quippe iumē
torum numerū possidebāt in ter
ra galaad In diebꝰ autē saul p̄li
ati sūt cōtra agarenos ⁊ interfece
runt illos: habitauerūtq; ꝑ eis ī
tabernaculis eorū in ōni plaga q̄
respicit ad orientē galaad. Filij
vero gad e regiōe eoꝝ hītauerūt
in terra basan vsq; selcha. iohel
in capite ⁊ saphā secūdꝰ. ianai āt
⁊ saphat in basan. Frēs vero eo
rum s̄m domos cog̃cōnū suaꝝ: mi
chael ⁊ mosollā ⁊ sebe ⁊ iori ⁊ ia
chā ⁊ zie ⁊ beber septē. Hij filij abi
ahil: filij vri filij iara filij galaad
filij michael filij iesesi filij ieddo fi
lij bū. Frēsq̄ filij abdihel filij gūi
pn̄cipes domꝰ ī familijs suis ⁊ hīta
uerūt ī galaad ⁊ ī basā ⁊ ī vicul' eiꝰ

ꝛ in cūctis sb̄urbanis saron vsq̄ ad t̄minos. Oēs hij numerati fūt in diebus ioathan regis iuda et in dieb⁹ ioroboaz regis isrl̄. Filij ruben ꝛ gad ꝛ dimidie trib⁹ manasse viri bellatores scuta portantes ꝛ gladios ꝛ tendētes arcū eruditiq̄ ad prelia q̄dragintaq̄tuor milia et septingētisexaginta ꝓcedentes ad pugnā. dimicauerunt ꝯtr̄ agarenos. ithurei vero et naphei et nodab p̄buerūt eis auxiliū. traditiq̄ sunt in man⁹ eoruz agareni ꝛ vniūsi qui fuerāt cum eis. q̄ deū inuocauerūt cū p̄liarētur et exaudiuit eos eo q̄ credissent in eū. Ceperūtq̄ om̄a q̄ possederāt camelorꝫ qn̄q̄gintamilia et ouiū ducēta qn̄q̄gītamilia. asiōs duomilia ꝛ aīas hoīm cētūmilia Vulneāti āt mlti corruer̄t. fuit eī bellū dn̄i. Habitaueruntq̄ ꝓ eis vsq̄ ad tn̄smigracōnē. Filijq̄ dimidie trib⁹ manasse possederunt terram a finib⁹ basan vsq̄ baal hermon ꝛ sanir ꝛ montē hermon Ingens q̄ppe numer⁹ eāt. Et hij fuerant p̄ncipes dom⁹ ꝯgnacōis eorꝫ. efer iesi ꝛ helihel ezrihel ꝛ iheremia ꝛ odoia et iedihel viri fortissimi ꝛ potentes ꝛ noīati duces in familijs suis Reliquerūt aūt deū patrꝫ suorū ꝛ fornicati sunt post deos ꝓplorum terre quos abstulit dn̄s corā eis ꝛ suscitauit dn̄s isrl̄ spm̄ phul regis assyriorum ꝛ spm̄ theglatfalasar regis assur et trāstulit rubē ꝛ gad ꝛ dimidiā tribū manasse ꝛ adduxit eos in ale ꝛ ī abor ꝛ ara ꝛ fluuiū gosā vsq̄ ad

Filij le diē hanc. ¶ Ca. vi. ui gersō caath ꝛ merari. Filij caath amram ysaar hebron ꝛ ozihel. Filij amram aaron moyses ꝛ maria. Filij aaron nadab ꝛ abiu eleasar et ythamā. Eleazar genuit finees ꝛ finees genuit abisue. Abisue vero genuit bocci et bocci genuit ozi. Ozi genuit zaraiaz et zaraias genuit meraioth. Porro meraioth genuit amariā ꝛ amarias genuit achitob. achitob genuit sadoch ꝛ sadoch genuit achimaas. achimaas genuit azariā. azarias genuit iohānā Johannā genuit azariā. Ipe est qui sacerdotio funct⁹ est in domo quā edificauit salomō in ihrl̄m Genuit aūt azarias amariam ꝛ amarias genuit achitob. Achitob genuit sadoch ꝛ sadoch genuit sellū. Selluz genuit helchiā ꝛ helchias genuit azariā. Azaias genuit zaraiaz ꝛ zaraias genuit iosedech Porro iosedech egressus est quādo transtulit dn̄s iudā ꝛ iherusalē ꝑ man⁹ nabuchodonosor. Filij ḡ leui gersō caath ꝛ merari. Et hec nomina filiorꝫ gerson lobni ꝛ semei. Filij caath amraz ꝛ ysaar et hebron et ozihel. Filij merari mooli ꝛ musi. Hee autem ꝯgnacōnes leui s̄m familias eorꝫ Gerson lobni filius ei⁹. iaath filius eius. zāma filius eius. ioaa filius ei⁹. addo filius eius. zara filius eius. iethrai filius eius Filij caath. aminadab filius eius chore filius ei⁹. asir filius eius. helcana filius ei⁹. abiasaph filius ei⁹ asir filius ei⁹. caath filius eius. vriel fili⁹ ei⁹. ozias fili⁹ ei⁹. saul fili⁹ ei⁹ Filij helcana amasai ꝛ achimoth et helcana. Filij helcana

sophai filiꝰ eius. naath filiꝰ eius
heliab filiꝰ eius. iheroā filiꝰ eius.
helcana filiꝰ eius. Filij samuel: p̄
mogenitꝰ vasseni ⁊ abia. Filij āt
merari: mooli. lobni filiꝰ eius. se
mei filiꝰ eius. oza filiꝰ eiꝰ. samaa
filiꝰ eiꝰ. aggia filiꝰ eiꝰ. asaia filiꝰ
eius. Isti sunt quos cōstituit da
uid sup̄ cātores domꝰ dñi ex quo
collocata ē archa ⁊ mīstrabāt co
ram tab̄naculo testimonij canen
tes donec edificaēt salomō domū
dñi in iherusalē. Stabāt autē iux̄
ordinē suū in ministerio. Hij vēo
sūt qui assistebāt cū filijs suis de
filijs caath: hemā cātor filiꝰ iohel
filij samuel. filij helcana. filij iero
az. filij helihel. filij thou. filij suph
filij helcana. filij iohel. filij maath
filij amasai. filij helcana filij iohel
filij azarie. filij sophonie. filij tha
ath. filij asir. filij abisaph. filij
choē. filij ysaar. filij caath. filij le
ui. filij isrl: ⁊ frēs eiꝰ asaph q̄ sta
bat a dextris eiꝰ asaph filiꝰ bara
chie. filij samaa. filij michael. fi
lij basaie. filij melchie. filij atha
nai. filij zara. filij adaia. filij ethā
filij zāma. filij semei. filij ieth. filij
gerson. filij leui. Filij aūt merari
frēs eorū ad sinistram ethā filij
chusi. filij abdi. filij moloch. filij
asabie. filij amasie. filij helchie. fi
lij amasai. filij bōni. filij somer. fi
lij mooli. filij musi. filij merari. fi
lij leui. Frēsq̄ eorū leuite q̄ ordīa
ti sūt in cunctuz ministeriū tab̄na
culi domꝰ dñi. Aarō vero ⁊ filij eiꝰ
adolebāt incensū sup̄ altare holo
causti ⁊ sup̄ altare thimiamatis.
in ōne opus sāctiscōrū ⁊ ut preca
rent̄ p̄ isrl̄ iux̄ ōnia que p̄ceperat

moyses seruus dei. Hij sūt aūt fi
lij aaron. Eleazar filiꝰ eius. finees
filiꝰ eius. abisue filiꝰ eius. bocci fili
us eiꝰ. ozi filiꝰ eius. zaraia filius
eiꝰ. meraioth filiꝰ eius. amaria fi
liꝰ eiꝰ. achitob filiꝰ eius. sadoch
filiꝰ eius. achimaas filiꝰ eius. Et
hec hītacula eorū per vicos atq̄
cōfinia filioꝝ scz aaron iux̄ cogn̄ci
ones caathitarū. Ipsis em̄ sorte
cōtigerant. Dederūt igit̄ eis hebrō
in terra iuda ⁊ sb̄urbana eiꝰ per
circuitū: agros autem ciuitatis et
villas caleph filio iephone. Por
ro filijs aaron dederūt ciuitates ad
cōfugiendū hebrō ⁊ lobna ⁊ sub
urbana eiꝰ iethercq̄ ⁊ esthemo cū
sb̄urbanis suis. ꝫ ⁊ helon ⁊ dabir
cū sb̄urbanis suis: asanq̄ ⁊ beth
semes ⁊ sb̄urbana eaꝝ. De tribu
autē beniamī gabee ⁊ suburbana
eiꝰ ⁊ almath cū sb̄urbanis suis.
anathotq̄ cuz suburbanis suis.
Omēs ciuitates tredecī p̄ cogn̄cōes
suas. Filijs autē caath r̄sidiuis de
cognacōe sua dederūt ex dimidia
tribu manasse in possessionez vr
bes decem. Porro filijs gerson per
cognacōes suas de tribu ysachar
⁊ de tribu aser ⁊ de tribu neptali
⁊ de tribu manasse ī basan vrbes
tredecī. Filijs autez merari p̄ cogn̄
cōnes suas de tribu ruben ⁊ de tri
bu gad ⁊ de tribu zabulon. dede
rūt sorte ciuitates duodecī. Dede
rūtq̄ filij isrl̄ leuitis ciuitates et
sb̄urbana eaꝝ. Dederūtq̄ p̄ sortez
ex tribu filioꝝ iuda ⁊ ex tribu fili
oꝝ symeō ⁊ ex tribu filioꝝ bēiamī
vrbes has q̄s vocauerūt noībꝰ suis
⁊ hijs q̄ erant ex cogn̄cōe filioꝝ ca
ath. Fuerūtq̄ cītates ī t̄mīs eoꝝ:

de tribu ephraim. Dederūt ḡ eis
vrbes ad ɔfugiēdū sichē cū sb̄ur
bais suis ī mōte ephraī et gaser
cū sb̄urbaīs suis. iecmaāq̄ cū sub
urbaīs suis ⁊ bethoron similit̄ nec
nō ⁊ helon cū suburbanis suis ⁊
gethrēmon in eundē modū. Por
ro ex dimidia t̄bu manasse aner
⁊ suburbana eius. balaaz et sub
urbana eius. hijs videlicet qui
de cognatiōe filioꝝ caath reliqui
erant. Filijs aūt gerson de ɔgna
tione dimidie tribz manasse gau
lon in basan ⁊ sb̄urbana eius et
astharoth cuz suburbanis suis.
De tribu ysachar. cedes cū subur
banis suis ⁊ dabereth cū sb̄urba
nis suis. ramothq̄ ⁊ suburbana
ei⁹ ⁊ anē cū suburbanis suis. De
tribu vero aser masal cū sb̄urba
nis suis ⁊ abdon similit̄. asachq̄
et suburbana ei⁹. roob cū subur
banis suis. Porro de tribu nepta
lim cedes in galilea ⁊ suburbana
eius. Amon cuz suburbanis suis
et cariathim et suburbana eius.
Filijs autem merari residuis. de
tribu zabulō rēmono ⁊ suburba
na ei⁹ ⁊ thabor cum suburbanis
suis. Trans iordanēq̄ ex adūso
iericho contr̄ orientē iordanis de
tribu rubē bosor in solitudinez cū
suburbanis suis ⁊ iassa cum sub
urbanis suis. cademothquoq̄ ⁊
sb̄urbana ei⁹ ⁊ miphaath cum
sb̄urbanis suis. necnō ⁊ de tribu
gad. ramoth in galaad ⁊ subur
bana ei⁹ ⁊ manaim cū suburba
nis suis. ß ⁊ esebon cū suburbaīs
suis ⁊ iezer cum suburbanis suis.

Porro filij ysachā ¶ Ca. vij.
thola ⁊ phua iasub ⁊ sīeron
q̄tuor. Filij thola ozi ⁊ raphaia ⁊
ierihel ⁊ iemai ⁊ iepsez ⁊ samuel
pn̄cipes p domos cog̃tionū suaꝝ
De stirpe thola viri fortissimi nu
merati sūt in diebz dauid viginti
duomilia sexcēti. Filij ozi israhia
de quo nati sūt michael ⁊ obadia
⁊ iohel et iesia qn̄q̄ oēs pn̄cipes
cū eis p familias ⁊ ꝓplos suos ac
cincti ad p̄liū viri fortissimi: trigī
ta sexmilia. Multas em̄ habuerūt
vxores ⁊ filios. Fratresq̄ eoꝝ per
oēm ɔgnacōez ysachar robustis
simi ad pugnādū octogīta septē
milia numerati sūt. Filij beīamin
bale ⁊ bochor ⁊ iadihel tres. Filij
bale esbō ⁊ ozi ⁊ ozihel ⁊ ierīoth
⁊ vrai quinq̄: pn̄cipes familiaꝝ
⁊ ad pugnādū robustissimi. Nu
merus aūt eoꝝ viginti duomilia
et trigīta q̄tuor. Porro filij bochor
zamira ⁊ ioas ⁊ eliezer et helioe
nai ⁊ ārī ⁊ ierimoth ⁊ abia ⁊ ana
thut ⁊ almathā. Oēs hij filij bo
chor. Numerati sūt āt p familias
suas pn̄cipes cognacōnum suaꝝ
ad bella fortissimi vigintimilia ⁊
ducēti. Porro filij iadihel balan.
Filij āt balan iheus et beniamin
⁊ ahot ⁊ chanana ⁊ iothā ⁊ thā
sis ⁊ haisaar. Om̄es hij filij iadi
hel pn̄cipes ɔgnationū suaꝝ viri
fortissimi decem ⁊ septēmilia ⁊ du
centi ad preliū ꝓcedentes. sephā
q̄ ⁊ haphan filij hir et asim filij
aer. Filij autē neptalim iasihel ⁊
guni ⁊ aser ⁊ sellū filij bala. Por
ro filij manasse esrihel ɔcubinaq̄
ei⁹ siā pepit machir p̄rez galaad
Machir autē accepit vxorē filijs
suis happhim ⁊ sephā et habuit
sororē noīe maacha Nomen aūt

secūdi salphaat. Nateq; sunt sal
phaat filie. Et pepit maacha vx
or machir filiū vocauitq; nomen
ei⁹ phares. Porro nomē frīs eius
sares ⁊ filij ei⁹ vlam ⁊ rehen. Fili
us autē vlam bedan. Hij sūt filij
galaad: filij machir: filij manas
se. Soror autē eius regma: peperit
virum decoꝝ ⁊ abiezer ⁊ moola.
Erant autē filij semida ahin ⁊ se
chez ⁊ leci ⁊ aniā. Filij autē ephr̄
im suthala: barech fili⁹ eius. tha
ath fili⁹ eius. elada fili⁹ eius. tha
ath filius eius: ⁊ huius filius za
dab ⁊ hui⁹ filius suthala ⁊ hui⁹
fili⁹ eser ⁊ elad. Occiderūt autem
eos viri geth indigne q̄ descēde
rant ut inuaderent possessiōes eo
rū. Luxit igit̄ ephraim pr̄ eorum
multis diebz ⁊ venerūt frēs eius
ut ꝯsolarētur eū. Ingressusq; est
ad vxorē suā que ꝯcepit ⁊ peperit
filium ⁊ vocauit nomē ei⁹ bereia.
eo q̄ in mal' domus eius ortus es
set. Filia autē eius fuit sara q̄ edi
ficauit bethorō inferiorē ⁊ superio
rem ⁊ ozēzara. Porro filius eius
rapha ⁊ reseph ⁊ thale: de quo
natus est thaan q̄ genuit laadā
Huiusq̄ filius āmiud q̄ genuit
elisama de quo ortus ē nun: q̄ ha
buit filiū iosue. Possessio autem
eoꝝ ⁊ habitacō bethel cū filiab⁹
suis ⁊ cōtra orientē noran: ad oc
cidētalem plagaz gazer ⁊ filie ei⁹
sichemq̄ cū filiab⁹ suis vsqz asa
cum filiab⁹ eius: iuxta filios q̄q̄
manasse bethsan ⁊ filias ei⁹ tha
nac ⁊ filias eius mageddo ⁊ fili
as eius dor ⁊ filias ei⁹ In hijs hi
tauerūt filij ioseph. filij isr̄l. Filij
aser: iemna ⁊ iesua ⁊ isui ⁊ baria
⁊ sara soror eoꝝ. Filij autē baria
heber ⁊ melchiel. Ipse ē pat̄ bar
saith. Heber aūt genuit iephlat
⁊ somer ⁊ iothā ⁊ suaa sororem
eoꝝ. Filij iephlat phosech ⁊ cha
maal ⁊ asoph. Hij filij iephlat.
Porro filij somer: ahi ⁊ roaga et
iaba ⁊ araz. Filij autē helem frīs
ei⁹: supha ⁊ iēna ⁊ selles ⁊ amal.
Filij supha: sue aruaphed ⁊ sual
⁊ beri ⁊ iāra bosor ⁊ od ⁊ sāma ⁊
salusa ⁊ iethran et bera. Filij ge
ther: iephōe ⁊ phaspha ⁊ ara. Fi
lij āt olla: aree ⁊ auihel ⁊ r̄sia Oēs
hij filij aser: pn̄cipes cog̃cōnū ele
cti atz fortissimi duces ducū. Nūe
r⁹ āt eoꝝ etatis q̄ apta essz ad bel
lū: vigintisex milia. ¶ Ca. viij.

Beniamin autez genuit bale
p̄mogenituz suum: asbal se
cundū. ahara terciū. noaha q̄rtū
⁊ rapha quītū. Fuerūtq; filij ba
le addaor ⁊ gera ⁊ abiud: abisue
q̄q̄ ⁊ nemā ⁊ ahoe sed ⁊ gera ⁊ se
phuphā ⁊ vraz. Hij sūt filij ahod
pn̄cipes cog̃cionū habitantiū in
gabaa q̄ trāslati sūt in manath.
Noomā aūt ⁊ achia ⁊ gera ipse
trāstulit eos ⁊ gēuit oza ⁊ ahiud
Porro saarahim genuit in regio
ne moab: postq̄ dimisit vsim et
bara vxores suas. Genuit aūt de
odes vxore sua iobab ⁊ sebia et
mosa ⁊ molchom ieh⁹ q̄q̄ ⁊ sethia
⁊ marmach. Hij sūt filij ei⁹ pn̄ci
pes ī familijs suis. Mehusim vēo
gēuit achitob ⁊ elphaal Porro fi
lij elphaal heber ⁊ misaā ⁊ samad
Hic edificauit ono ⁊ lod ⁊ filias
eius. Bara autē ⁊ sāma pn̄cipes
cognacōnū habitantiū in ahia
lon. hij fugauerūt hītatoēs geth

Et haio ⁊ sesac ⁊ iherimoth et za
badia ⁊ arod ⁊ heder. michaelq̄
et iespha ⁊ ioaa filij baria. Et za
badia ⁊ mosollaz ⁊ ezeci ⁊ heber
⁊ esamari ⁊ iesiia ⁊ iobab filij el
phaal. Et iacim et zechri ⁊ zabdi
et helioenai ⁊ selethai ⁊ heliel et
adaia ⁊ baraia ⁊ samarath filij
semei. Et iesphan ⁊ heber ⁊ heliel
⁊ abdon ⁊ zechri ⁊ hanan ⁊ ana
nia ⁊ ailaz et anathothia ⁊ ieph
daia et phanuel filij sesac. Et sā
sari ⁊ sooria ⁊ otholia ⁊ iersia he
lia ⁊ zechri filij ieroā. Hij patriar
che ⁊ ꝯgnationū pn̄cipes qui ha
bitauerunt in ihrl'm. In gabaon
aūt habitauerūt abigabaon et
nomē vxoris eius maacha. filius
q̄ eiꝰ p̄mogenitus abdon ⁊ sur ⁊
cis ⁊ baal ⁊ nadab. Gedurq̄ et
ahio ⁊ zacher ⁊ macelloth Et ma
celloth genuit samaa Habitaue
runtq̄ ex adūso fratꝝ suorū ī ihe
rusalē cū fratribus suis. Ner aūt
genuit cis ⁊ cis genuit saul. Por
ro saul genuit ionathan et mel
chisue ⁊ abinadab ⁊ hesbaal. Fi
lius aūt ionathā miribaal ⁊ mi
ribaal genuit micha Filij micha
phiton ⁊ melech ⁊ thara aham
et ahā genuit ioada ⁊ ioada ge
nuit almoth ⁊ asmoth et zamri.
Porro zāri genuit mosa et mosa
genuit baana. cuius filiꝰ fuit ra
pha de quo ortus ē elasa qui ge
nuit esel. Porro esel sex filij fuerūt
hijs noībus. ezricā. bochru. isma
hel. saria. abadia. anan. Omnes
hij filij esel Filij aūt esech fratris
eius vlam p̄mogenitus ⁊ hus se
cundus ⁊ heliphaleth tertiꝰ. Fu
erūtq̄ filij vlaz viri robustissimi
⁊ magno robore tendētes arcū et
multos hn̄tes filios ac nepotes.
vsq̄ ad centūqn̄quagintamilia.
Omēs hij filij beniamin. ¶ Ca. ix.

Vniuersus ḡ israhel dinume
ratus ē ⁊ sūma eorū scripta
est ī libro regū israhel ⁊ iuda. tn̄s
latiq̄ sūt in babilonē ꝓpt̄ delictū
suū. Qui aūt habitauerūt primi in
possessionibꝰ ⁊ in vrbibꝫ suis isra
hel Et sacerdotes ⁊ leuite et nathin
nei ꝯmorati sunt in ihrl'm de filijs
iuda ⁊ de filijs beniamin De filijs
q̄ ephraim ⁊ manasse othei filiꝰ
amiud. filiꝰ emri. filij omrai. filij
bonni. De filijs phares filij iuda
⁊ de siloni asaia p̄mogenitus ⁊ fi
lij eius. De filijs aūt zara. iehuel
⁊ fratres eorū sexcentinonaginta
Porro de filijs beīamin. salo filiꝰ
mosollaz filij oduia filij asana ⁊
iobama filius ieroā ⁊ helam filiꝰ
ozi filij mochori ⁊ mosollā filius
saphatie filij rahuel. filij iebanie
⁊ fratres eoꝝ ꝑ familias suas nō
gentiquinq̄ginta sex. Omnes hij
pn̄cipes ꝯgnationū ꝑ domos pa
tꝝ suoꝝ. De sacerdotibꝰ aūt ieda
ia ioiarib ⁊ iachin azariasq̄ filiꝰ
helchie filij mosollaz filij sadoch
filij meāioth filij achitob pōtifex
domus dei. Porro adaias filius
ieroaz filij phasor filij melchia ⁊
maasia filiꝰ adihel filij iezra filij
mosollaz. filij mosollamoth filij
emmer. fratresq̄ eoꝝ pn̄cipes per
familias suas millesep̄tīgētisexa
ginta fortissimi robore ad fatiēdū
opus ministerij ī domo dei. De le
uitis autē semeia filius assub ⁊ fi
lij ezricā filij asebia de filijs mera
ri. Bacbacharq̄ carpentarius et

galal ⁊ mathania filiꝰ micha. fi
lij zechri. filij asaph ⁊ obdia. fili
us semeie. filij galal. filij ydithū.
⁊ barachia filiꝰ asa. filij helcana
q̄ habitauit ī atrijs nethophati.
Janitores autez sellū ⁊ achub et
thelmon ⁊ ahiman: ⁊ frater eoꝝ
sellū p̄nceps: vsq̄ ad illud tēpꝰ ī
porta regis ad oriētē obseruabāt
p vices suas de filijs leui. Sellum
vero filius chore: filij abiasaph. fi
lij chore cū frībz suis ⁊ domo p̄ris
sui. Hij sunt chorite sup opera mi
nisterij: custodes vestibuloꝝ tab
naculi ⁊ familie eoꝝ per vices ca
stroruz domī custodientes introi
tū. Finees autez filiꝰ eleasar erat
dux eorū coraz dn̄o. Porro zacha
rias filiꝰ mosollamia ianitor por
te tabernaculi testimonij. Oēs hij
electi in hostiarios p portas ducē
ti duodecī ⁊ descripti in vill' ꝓ rijs
quos cōstituerūt dauid ⁊ samu
hel videns in fide sua tam ipōs q̄
filios eorū in ostijs domꝰ domini
⁊ in tabernaculo vicibꝰ suis. Per
q̄tuor ventus erāt ostiarij id est
ad orientē ⁊ ad occidētē ⁊ ad aq̄
lonez ⁊ ad austrū. Frēs autez eo
rū in viculis morabātur et venie
bant in sabbatis suis de tempore
vsq̄ ad tempus. Hijs q̄tuor leui
tis creditus erat ōnis numerꝰ ia
nitorū et erāt sup exedras ⁊ the
sauros domꝰ dn̄i. Per gyrūq̄ tē
pli dn̄i moābant ī custodijs suis
ut cū tēpꝰ fuissz ipi māe apirēt fo
res. De hoꝝ grege erāt ⁊ sup vasa
mīsterij Ad numeꝝ eī ⁊ inferebāt
vasa et efferebātur. De ipsꝰ q̄ cre
dita hēbant vtēsilia sāctuarij p̄e
rant simile ⁊ vino ⁊ oleo ⁊ thuri ⁊

aromatibꝰ Filij āt sacdotū vngē
ta ex aromatibꝰ cōficiebāt et ma
thatias leuites p̄mogenitus sel
lū chorite p̄fectꝰ eorū q̄ in sartagi
ne frigebantur. Porro de filijs ca
ath fratribꝰ eorū sup panes erāt
ꝓposicōnis ut sēp nouos p singu
la sabbata p̄parent. Hij sūt p̄nci
pes cantoꝝ p familias leuitarū q̄
in exedris morabātur ita ut die
ac nocte iugiter suo ministerio de
seruirent. Capita leuitaꝝ p famili
as suas p̄ncipes manserūt in ihe
rusalē. In gabaon autē ɔmorati
sūt pat' gabaon iahiel et nomen
vxoris eiꝰ maacha. Filiꝰ p̄mogeī
tus eiꝰ abdon ⁊ sur et cis et baal
⁊ ner ⁊ nadab. gedorq̄ et ahio
⁊ zacharias ⁊ macelloth. Porro
macelloth gēuit sēmaan Isti hīta
uerūt e regiōe fratrū suoruz in ihe
rusalē cū frībꝰ suis. Ner āt gēuit
cis: ⁊ cis gēuit saul. Et saul gēuit
ionathā ⁊ melchisue ⁊ amīadab
⁊ esbal. Filiꝰ āt ionathā miriba
al: ⁊ miribaal gēuit micha. Por
ro filij micha: phiton ⁊ melech ⁊
thara ⁊ ahā. Ahā āt gēuit iara ⁊
iara gēuit alamath ⁊ azmoth ⁊
zāri. Zamri āt genuit mosa: mo
sa vero gēuit baana cuiꝰ filius ra
phaia genuit elasa: de q̄ ortus ē
esel Porro esel sex filios hūit hijs
noībz: ezricā bochru ismahel saia
obdia anā. hij filij esel. ¶ Ca. x.:

Philistijm āt pugbāt cōn isrl'
fugeītq̄ viri isrl' palestīos et
ceciderūt vulnerati in monte gel
boe. Cunq̄ appropinquassent
philistei persequētes saul ⁊ filios
eius percusserunt ionathan et aī
nadab et melchisue filios saul.

Et aggrauatū ē p̄liū ɔtra saul. in
uenerūtq; eū sagittarij ⁊ vulneā
uerūt iaculis. Et dixit saul ad ar
migeꝝ suū. Euagina gladiū tuū
et int̄fice me. ne forte veniāt incir
cūcisi isti ⁊ illudāt m̄. Noluit aūt
armiger ei⁹ hoc facere: timore per
territus. Arripuit ḡ saul ensez et
irruit in euz. Q̄d cū vidisset armi
ger eius videlicet mortuū eē saul.
irruit etiā ipē in gladiū suū ⁊ mor
tuus est. Interijt ḡ saul et tres fi
lij ei⁹ ⁊ oīs domus illius ꝑiter cō
cidit. Q̄d cū vidissent viri israhel
qui habitabāt in cāpestribus fu
gerunt ⁊ saul ⁊ filijs ei⁹ mortuis
dereliq̄rūt vrbes suas ⁊ huc illuc
q; dispsi sunt. venerūtq; philisti
im ⁊ habitauerūt in eis. Die igit̄
altero detr̄hentes philistijm spo
lia cesoꝝ. īuenerūtq; saul ⁊ filios
ei⁹ iacentes in mōte gelboe. Cūq;
spoliassent euz ⁊ amputassent ca
put: armisq; nudassent. miserūt
in terrā suā ut circūferret̄ ⁊ ostēde
ret̄ ydoloꝝ templ̄ ⁊ ꝓplis. Arma
aūt eius cōsecrauerūt in fano dei
sui et corp⁹ affixerūt ī templo da
gon. Hoc cū audissent viri iabes
galaad om̄a scilicet q̄ philistijm
fecerāt sup saul. ɔsurrexerunt sin
guli viroꝝ fortiū ⁊ tulerunt cada
uera saul ⁊ filioꝝ eius. attulerūt
q; ea ī iabes ⁊ sepelierūt ossa eoꝝ
subt̄ quercū que eāt in iabes ⁊ ie
iunauerūt septē diebz. Mortu⁹ est
ḡ saul ꝓpt̄ iniq̄tates suas. eo q̄ p̄
uaricatus sit mandatū dn̄i q̄d p̄
cepat ⁊ nō custodierit illud. ꝫ in
sup etiā phitonissam consuluerit
nec sperauerit in domino ꝓpter q̄d
⁊ interfecit eum ⁊ trāstulit regnū
ei⁹ ad dauid filiū ysai. ¶ Ca. xi.

Congregat⁹ est igit̄ oīs isra
hel ad dauid ī hebron dicēs
Os tuū sumus ⁊ caro tua. Heriq̄
⁊ nudiuscertius cū adhuc regna
ret saul. tu eras qui educebas et
introducebas israhel. Tibi enim
dixit dn̄s deus tu⁹. Tu pasces po
pulū meū israhel ⁊ tu eis p̄nceps
sup eū. Venerunt ḡ oēs maiores
natu israhel ad regez in hebron ⁊
īijt dauid cū eis fedus corā dn̄o.
Vnxerūtq; eū regez sup isrl̄ iuxta
ꝑmonē dn̄i quez locutus ē in ma
nu samuhel. Abijtq̄ dauid ⁊ oīs
israhel in ihrl̄m. Hec ē ieb⁹. vbi
erāt iebusei habitatores terre. Di
xerūtq; qui habitabāt ī ieb⁹ ad
dauid. Nō ingredieris huc. Por
ro dauid cepit arcē syon que est
ciuitas dauid. Dixitq;. Oīs qui p
cusserit iebuseū in p̄mis erit prin
ceps ⁊ dux. Ascendit igit̄ p̄m⁹ io
ab filius saruie ⁊ fact⁹ ē p̄nceps
Habitauit autē dauid in arce Et
idcirco appellata ē ciuitas dauid
Edificauitq; vrbē ī circuitu a mel
lo vsq; ad gyrū. Joab autē reliq̄
vrbis extruxit. Profitiebatq; da
uid vadēs ⁊ crescēs et dn̄s exerci
tuū eāt cū eo. Hij p̄ncipes virorū
fortiū dauid qui adiuuerūt euz ut
rex fieret sup oēm israhel iux̄ v̄bū
dn̄i q̄d locutus ē ad isrl̄ ⁊ iste nu
merus robustoꝝ dauid. Jesbaā
filius ahamoni. p̄nceps int̄ trigī
ta. Iste leuauit hastā suaz sup tre
centos vulneratos vna vice. Et
post eū eleazar filius patrui eius
ahoites qui erat int̄ tres potētes.
Iste fuit cū dauid in aphec domī
qn̄ philistijm congregati sūt ad

locū illū in preliū. Et erat ager re
gionis illi⁹ plen⁹ ordeo: fugeratq;
ppl's a facie philistinorū. Hij ste
terūt in medio agri ⁊ defenderūt
eū. Cūq; pcussissent philisteos:
dedit dn̄s salutē magnā ppl'o suo
Descēderunt autē tres de triginta
pn̄cipib⁹ ad petrā in qua eāt da
uid ad speluncā odollam qn̄ phi
listijm fuerāt castr̄metati ī valle
raphaim. Porro dauid eāt in p̄si
dio ⁊ stacō philistīoꝝ in bethleē
Desideāuit igr̄ dauid ⁊ dixit. O si
q̄s darz m̄ aquā de cisterna beth
leē q̄ ē ī porta Tres g̊ isti p media
castr̄ philistīorū pexerūt ⁊ hau
serūt aquā de cisterna bethleē que
erat ī porta ⁊ attulerūt ad dauid
ut bibēt Qui noluit ꝫ magis liba
uit illā dn̄o dicēs Absit ut ī ꝯspcū
dei mei hoc faciā ⁊ sāguinē virorū
istoꝝ bibā q̄ in piculo am̄arū su
arū attulerunt mihi aquā. Et ob
hanc causā noluit bibere. Hec fe
cerūt tres robustissimi. Abisaiq̄
frat̄ ioab ipse erat pn̄ceps trium
⁊ ipse leuauit hastaz suam cōtra
trecētos vulneratos ⁊ ip̄e eāt īter
tres noīatissim⁹ inter tres secūd⁹
inditus ⁊ pn̄ceps eoruz. Verūtn̄
vsq; ad tres p̄mos nō puenerat
Banaia fili⁹ ioiade viri robustissi
mi q̄ multa opa ppetrarat de cap
sehel ipse pcussit duos arihel mo
ab. Et ip̄e descēdit ⁊ interfecit leo
nem in media cisterna tpe niuis
⁊ ip̄e pcussit virū egiptiū cui⁹ sta
tura erat quinq; cubitorū ⁊ habe
bat lanceā ut liciatoriū texētiuz.
Descendit igit̄ ad eū cū virga et
rapuit hastam quā tenebat ma
nu ⁊ int̄fecit eū hasta sua. Hec fe

cit banaia fili⁹ ioiade q̄ erat īter
tres robustos noīatissim⁹ int̄ tri
ginta p̄m⁹. Verūtn̄ ad tres vsq;
nō puenerat. Posuit autē eū da
uid ad auriculaz suā. Porro fortis
simi viri in exercitu asahel frater
ioab ⁊ eleanan fili⁹ patrui ei⁹ de
bethleē: sāmoth arodites. helles
ploītes. iras fili⁹ acces thecuites.
abiezer anathotites. sobochai vza
tites. ilaia hotites. marai neto
phatites. heleth fili⁹ baana neto
phatites. ethai fili⁹ ribai de gaba
ath filioꝝ beniamī: banaia pha
ratonites. hurai de torrēte gaaz.
abiel arabathites. azmoth bau
ranites. eliaba salaboītes. filij as
sen gezoni. ionathā fili⁹ saie ara
rithes ahiā fili⁹ sachar araithes
eliphal fili⁹ vr: epher meherathi
tes ahia phelloītes. ezro carmeli
tes. naarai fili⁹ azbi. ichel frat̄ na
than. mibaar fili⁹ agarai. selech
āmoītes. naarai berothites armi
ger ioab filij saruie: iras iethre⁹.
iareb iethre⁹. vrias hethe⁹ zabad
fili⁹ ooli. adyna fili⁹ sechar rube
nites pn̄ceps rubeītarū ⁊ cū eo tri
ginta. haanā fili⁹ macha ⁊ ioso
phat mathaītes. ozias astharo
thites. sēma ⁊ iahihel filij hothā
araorites. iedihel fili⁹ zāri ⁊ ioha
fr̄ ei⁹ thosaites. helihel mahūites
⁊ ieribai ⁊ iosoia filij elnaem. et
iethma moabites. elihel ⁊ obed ⁊
iasihel de masobia. ¶ Ca. xij.

Hijq̄ venerūt ad dauid ī sicleg
cū adhuc fugēt saul filiū cis
q̄ erāt fortissimi ⁊ egregij pugnato
res tēdētes arcū ⁊ vtr̄q; manu fū
dis saxa iacientes ⁊ dirigētes sa
gittas. De frib⁹ saul ex beniamī.

Princeps abiezer et ioas filij sa
maa gabaatites ⁊ iasihel ⁊ phal
leth filij asmoth et baracha ⁊ ie
hu anathotites. samaiasq̄ gaba
oītes. fortissim⁹ int̄ trigīta et sup
trigīta. ieremias ⁊ iezihel ⁊ iohā
nan ⁊ iezabad gaderothites et
luzai ⁊ ieimuth ⁊ baalia ⁊ sama
ria ⁊ saphatia araphites. Helca
na ⁊ iesia ⁊ azrahel ⁊ ioezer ⁊ ies
baam de careim. ioelaq̄ et zaba
dia filij ioroam de gedor. Sed ⁊ de
gaddi trāsfugerūt ad dauid cuz
lateret in deſto viri robustissimi
⁊ pugnatores optimi tenētes cli
peū ⁊ hastā. Faties eorū quasi fa
ties leonis ⁊ veloces quasi capree
in montib⁹. Ezer pn̄ceps obdias
secūdus. eliab tertius. masmana
quart⁹. ieremias qn̄tus. ethi sex
tus. heliel septim⁹. iohannā octa
uus. helzebad non⁹. ieremias de
cim⁹. bachanai vndecim⁹. Hij de
filijs gad pn̄cipes exercitus. No
uissim⁹ centūmilib⁹ preeāt ⁊ ma
ximus mille. Isti sūt qui tn̄sierūt
iordanē mense p̄mo qn̄ mūdare
cōsueuit sup ripas suas et oēs fu
gauerūt q̄ morabant̄ in vallib⁹
ad orientalē plagā ⁊ occidentalē
Venerūt aūt ⁊ de beniamin et de
iuda ad presidiuz in q̄ morabat̄
dauid. Egressusq̄ ē dauid obuiā
eis ⁊ ait. Si pacifice veīstis ad me
ut auxiliemī m̄. cor meū iūgat̄ vo
bis. Si aūt insidiamī m̄ ꝑ adūsa
rijs meis cū ego iniq̄tatē in mani
bus nō habeā. videat deus patꝝ
nostroꝝ ⁊ iudicet. Spūs vero do
mini induit abisai pn̄cipez int̄ tri
ginta ⁊ ait. Tui sum⁹ o dauid et
tecuz fili isai. Pax pax tibi ⁊ pax
adiutorib⁹ tuis. Te em̄ adiuuet
deus tu⁹ Suscepit g̊ eos dauid ⁊
ꝯstituit pn̄cipes turme. Porro de
manasse tn̄sfugerūt ad dauid qn̄
veniebant cū philistijm adūsus
saul ut pugnaret ⁊ nō dimicauit cū
eis. q̄a inito ꝯsilio remiserūt eū pn̄
cipes philistinoꝝ dicentes. Peri
culo capitis nr̄i reuertet̄ ad dn̄m
suū saul. Qn̄ igit̄ reuersus ē in sice
leg tn̄sfugerūt ad euz de manasse
ednas ⁊ iosabab ⁊ iedihel et mi
chahel ⁊ ednas ⁊ iosabath ⁊ he
liu ⁊ salathi. pn̄cipes militū ī ma
nasse. Hij p̄buerūt auxiliū dauid
adūsus latrūculos. Om̄es ei erāt
viri fortissimi Et facti sūt pn̄cipes
in exercitu. Sz et ꝑ singulos dies
veniebāt ad dauid ad auxilian
dū ei vsq̄dū fieret grādis nume
rus quasi exēcitus dei. Isteq̄ est
numerus pn̄cipū exēcitus qui ve
nerūt ad dauid cū eēt in hebron
ut tn̄sferrent regnū saul ad eum
iux̄ v̄bū dn̄i. Filij iuda portantes
clipeū ⁊ hastaz sexmilia octingen
ti expediti ad p̄liū De filijs symeō
viroꝝ fortissimoꝝ ad pugnāduz
septēmilia cētū. De filijs leui qua
tuormilia sexcenti. Ioiadaq̄ prin
ceps de stirpe aaron ⁊ cuz eo tria
milia septīgēti. Sadoch etiā puer
egregie indol' ⁊ domus p̄ris eius
pn̄cipes vigintiduo. De filijs aūt
beniamin fratrib⁹ saul triamilia
Mag̃ em̄ ꝑs eoꝝ adhuc seq̄bat̄
domū saul. Porro de filijs ephra
im vigītimilia octingēti fortissimi
robore viri noīati in ꝯgnacōnib⁹
suis Et ex dimidia tribu manasse
decez ⁊ octomilia. singuli ꝑ nomi
na sua venerūt ut ꝯstituerent regē

dauid. De filijs q̄ꝫ ysachar viri
eruditi q̄ nouerant singula tēpa
ad precipiend̄ q̄d facere deberet
isrl̄ p̄ncipes ducēti. Om̄is autē re
liqua trib⁹ eoꝝ consiliū seq̄bat̄.
Porro de zabulō q̄ egrediebātur
ad preliū ⁊ stabant in acie īstru
cti armis bellicis quīquagīta mi
lia venerūt in auxiliū nō in corde
duplici. Et de neptalim principes
mille ⁊ cū eis instructi dipeo ⁊ ha
sta triginta ⁊ septē milia. De dan
etiā prepati ad preliū vigītiocto
milia sexcenti. Et de aser egredien
tes ad pugnaꝫ ⁊ in acie ꝓuocan
tes q̄ draginta milia. Trans ior
danē autē de filijs ruben ⁊ de gad
⁊ dimidia parte trib⁹ manasse: ī
structi armis bellicis. centū vigin
ti milia. Om̄es isti viri bellatores
expediti ad pugnādū corde ꝑfe
cto: venerūt in hebron ut ꝯstitue
rēt regem dauid sup vniu̅sū isrl̄.
Sed ⁊ ōnes reliqui ex isrl̄ vno cor
de erant ut rex fieret dauid: fuerūt
q̄ꝫ ibi apud dauid trib⁹ dieb⁹ co
medētes ⁊ bibētes Prepauerāt eī
eis frēs sui. Sed ⁊ q̄ iuxta eos erāt
vsq̄ꝫ ysachar ⁊ zabulon ⁊ nepta
lim: afferebāt panes in asinis et
camelis ⁊ mulis ⁊ bub⁹ ad vescē
dum: farinā palatas vuā passaꝫ
vinū oleum boues arietes ad om
nem copiā. Gaudiū quippe erat
in israhel. ¶ Ca. xiij.:
Iniit autē consiliū dauid cū tribu
nis ⁊ centurionib⁹ ⁊ vniuers̄ p̄n
cipib⁹ ⁊ ait ad ōnem cetū israhel
Si placꝫ vobis ⁊ a dn̄o d̄o nostro
egreditur sermo quē loquor: mit
tam⁹ ad frēs nostros reliquos ī
vniuersas regiōes isrl̄ ⁊ ad sacer
dotes ⁊ leuitas q̄ habitant in sb̄
urbanis vrbiū. ut ꝯgregent̄ ad
nos ⁊ reducam⁹ archā dei nostri
ad nos. Non em̄ req̄siuimus eaꝫ
in dieb⁹ saul. Et rn̄dit vniu̅sa mlt̄
titudo ut ita fieret. Placuerat em̄
sermo ōni populo. Congregauit
ergo dauid cūctū isrl̄ a syor egip
ti vsq̄ꝫ dū ingrediaris emath: ut
adduceret archā dei de cariathia
rim. Et ascēdit dauid et ōnis vir
isrl̄ ad collem cariathiarim que
est in iuda ut afferret inde archā
domī sedentis sup cherubin vbi ī
uocatū ē nomē eius Imposuerūt
q̄ꝫ archam dei sup plaustꝝ nouū
de domo aminadab. Oza autē et
frēs eius minabant plaustrum.
Porro dauid ⁊ vniuersus isrl̄ lu
debant corā deo ōni virtute. in cā
ticis ⁊ in citharis ⁊ psalterijs et
tympanis ⁊ cimbalis ⁊ tubis Cū
autē ꝑuenissent ad aream chidō
tetēdit oza manū suam ut sustēta
ret archam: bos q̄ppe lasciuiens
paululū inclinauerat eam Irat⁹
est itaq̄ꝫ dn̄s contra ozam ⁊ per
cussit eum eo q̄ tetigisset archaꝫ
⁊ mortu⁹ est ibi coram dn̄o. Con
tristatusq̄ꝫ est dauid eo q̄ diuisis
set dn̄s ozam: vocauitq̄ꝫ locū illū
diuisio oze vsq̄ꝫ in p̄ntem diem.
Et timuit deum tūc tēporis dicēs.
Qūo possuꝫ ad me introducere ar
cham dei. Et ob hanc causā non
adduxit eam ad se hoc est ī ciui
tatem dauid sed auertit in domū
obededom gethei. Mansit ergo ar
cha dei in domo obededom tribus
mensibus et benedixit dominus
domui eius ⁊ omnibus que habe
bat. ¶ Capitulū. xiiij.

Misitq̄ hyraz rex tyri nūtios
ad dauid ⁊ ligna cedrina ⁊
artifices parietū lignorūq̄ ut edi
ficarent ei domū. Cognouitq̄ da
uid eo q̄ ꝯfirmasset eū dn̄s in re
gē sup israhel ⁊ sb̄leuatū ē regnū
suū sup ꝑplm̄ eiꝰ israhel. Accepit
q̄ dauid alias vxores ī ihrl̄m. ge
nuitq̄ filios et filias. Et hec noīa
eoꝝ qui nati sūt in ihrl̄m. Sāma
⁊ sobab nathan ⁊ salomō iebar
⁊ elisu ⁊ eliphalech. nogaq̄ ⁊ na
pheg ⁊ iaphie elisama ⁊ baliada
⁊ eliphaleth. Audiētes aūt phi
listijm eo q̄ vnctus eēt dauid in
regē sup vniūsū israhel: ascenderīt
oēs ut q̄rerēt euz. Qd̄ cū audisset
dauid. egressus ē obuiā eis. Por
ro philistijm veniētes diffusi sūt
in valle raphaim. Cōsuluitq̄ da
uid dn̄m dicēs. Si ascendam ad
philisteos ⁊ si trādes eos in manu
mea. Et dixit ei dn̄s. Ascende ⁊ trā
dā eos ī manu tua. Cūq̄ illi ascē
dissent in baalpharasim. ꝑcussit
eos ibi dauid ⁊ dixit. Diuisit deꝰ
inimicos meos ꝑ manū meaz sic
diuidunt aque Et idcirco vocatū
est nomē loci illius baalphara
sim. Dereliquerūtq̄ ibi deos suos
q̄s dauid iussit exuri. Alia etiam
vice philistijm irruerūt ⁊ diffusi
sūt in valle. Cōsuluitq̄ rursuz da
uid deū ⁊ dixit ei deꝰ. Nō ascēdas
post eos. recede ab eis ⁊ venies cō
tra illos ex adūso piroꝝ Cūq̄ au
dieris sonitū gradiētis ī cacumīe
piroꝝ. tūc agredieris ad bellum
Egressus est em̄ deus añ te ut per
cutiat castra philistijm. Fecit ḡ
dauid sicut p̄cepat ei deus ⁊ ꝑcus
sit castra philistinoꝝ de gabaon
vsq̄ gazeā. Diuulgatūq̄ ē nomē
dauid ī vniūsis regionibꝰ ⁊ dn̄s
dedit pauorē eiꝰ sup oēs gentes.

Fecitq̄ sibi domos ¶ Ca. xv.
in cītate dauid et edificauit
locū arche dei. tetēditq̄ ei taberna
culū. Tūc dixit dauid. Illicitū est
ut a quocūq̄ portet archa dei. n̄
a leuitis quos elegit dn̄s ad por
tandū eaz Et ad ministrādū sibi
vsq̄ in eternū. Cōgregauitq̄ vni
uersū israhel in ihrl̄m ut afferret
archa dei ī locū suū quē prepara
uerat ei. necnon ⁊ filios aaron ⁊
leuitas. De filijs caath vrihel pn̄
ceps fuit ⁊ fratres eiꝰ ducēti vigī
ti. De filijs merari asaia princeps
et fratres eiꝰ ducēti triginta. De fi
lijs gerson. iohel et fratres eiꝰ cē
tū triginta. De filijs elisaphan. se
meias pn̄ceps ⁊ fratres eiꝰ ducē
ti. De filijs hebron. elihel pn̄ceps
⁊ frēs eiꝰ octoginta. De filijs ozi
hel. aminadab pn̄ceps ⁊ fratres
eiꝰ centūduodecī. Vocauitq̄ da
uid sadoch ⁊ abiathar sacdotes
⁊ leuitas vrihel asaiaz iohel seme
iaz elihel ⁊ aminadab ⁊ dixit ad
eos. Vos qui estis pn̄cipes fami
liaꝝ leuiticaꝝ: sāctificamī cū fra
tribꝰ vr̄is ⁊ afferte archaz dn̄i dei
isrl̄ ad locū qui ei prepatus est.
ne ut a pn̄cipio q̄ nō eātis presē
tes ꝑcussit nos dn̄s. sic ⁊ nūc fiat
illicitū quid nob̄ a gentibꝰ. San
ctificati sūt ḡ sacerdotes ⁊ leuite.
ut portarent archā dn̄i dei israhel
Et tulerūt filij leui archaz dei sicut
p̄cepat moyses iuxta v̄buz domī
humeris suis in vectibus. Dixitq̄
dauid pn̄cipibz leuitaꝝ ut ꝯstitu
erent de fratribꝰ suis cantores in

organis musicorū·nablis vicz et
liris ⁊ cimbalis ut resonarz in ex
celsis sonit⁹ leticie·Cōstituerūtqz
leuitas heman filiū iohel ⁊ de frī
b⁹ ei⁹ asaph filiuz barachie·de fi
lijs vero merari frīb⁹ eorū:ethā
filiū asaie ⁊ cū eis frēs eoꝝ·In se
cūdo ordine zachariā ⁊ ben ⁊ iazi
hel ⁊ semiramoth ⁊ iehihel ⁊ ani
heliab ⁊ banaiā ⁊ maasiā ⁊ ma
thathiā ⁊ eliphalu ⁊ maceniā ⁊
obededom ⁊ iehihel iaītores·Por
ro cātores hemā:asaph ⁊ ethan:
ī cimbalis eneis cōcrepātes·Za
chaias āt ⁊ ozihel ⁊ semiramoth
⁊ iahihel ⁊ ani eliab ⁊ maasias ⁊
banaias:in nablis archana can
tabant·Porro mathathias ⁊ eli
phalu ⁊ macenias ⁊ obededō ⁊ ie
hihel ⁊ ozaziu:ī cithaīs ꝓ octaua
canebāt epinichiō Choneias āt
pn̄ceps leuitarū ꝓphetie p̄erat et
ad p̄cinēdaz melodiaz·Erat q̄p
pe valde sapiēs·Et barachias et
helcana ianitores arche·Porro se
beīas ⁊ iosaphat ⁊ nathanael ⁊
amasai ⁊ zacharias ⁊ banaias ⁊
eliezer sacerdotes dangebāt tub
corā archa dei ⁊ obededom ⁊ ahi
as erant ianitores arche·Igr̄ da
uid ⁊ ōnes maiores natu isrl ⁊ tri
buni ierūt ad deportādam archā
federis domī de domo obededō cū
leticia·Cūqz adiuuissz de⁹ leuitas
qui portabāt archam federis do
mini imolabātur septē thauri et
septē arietes·Porro dauid erat ī
dutus stola bissina ⁊ vniūsi leui
te q̄ portabāt archaz federis cāto
resqz ⁊ chonenias pn̄ceps ꝓphetie
inter cantores·Dauid autē indu
tus erat ephot lineo·Vniuersus
qz isrl deducebāt archā federis
dn̄i ī iubilo ⁊ sonitu buccine ⁊ tu
bis ⁊ cimbalis ⁊ nablis et citha
ris cōcrepantes·Cūqz ꝑuenisset
archa federis dn̄i vsqz ad ciuita
tē dauid michol filia saul ꝓspici
ens ꝑ fenestrā:vidit regē dauid
saltantē atqz ludentē ⁊ despexit eū
in corde suo· ¶ Ca·xvi·:

Attulerūt igit̄ archā dei ⁊ cō
stituerūt eam ī medio taber
naculi q̄d tetēdeāt ei dauid ⁊ ob
tulerūt holocausta ⁊ pacifica co
rā deo·Cūqz cōplesset dauid offe
rens holocausta ⁊ pacifica bn̄di
xit ꝓpl̄o ī noīe dn̄i ⁊ diuisit vniūs
ꝑ singl̄os a viro vsqz ad mulierē
tortaz panis ⁊ ꝑtē asse carnis bu
bale ⁊ frixam oleo similā·Consti
tuitqz corā archa dn̄i de leuitis q̄
ministrarēt ⁊ recordarent̄ operuz
ei⁹:⁊ glorificarēt atqz laudarent
dn̄m deum isrl:asaph pn̄cipem ⁊
scd̄m ei⁹ zachariā·Porro iahihel
⁊ semiramoth ⁊ iehihel ⁊ matha
thiaz ⁊ eliab ⁊ banaiā ⁊ obededō
Iehihel sup organa psalterij ⁊ li
ras·asaph autē ut in cimbalis ꝑ
sonaret·banaiā vero ⁊ azihel sac̄
dotes:canere tuba iugit̄ coraz ar
cha federis dn̄i·In illo die fecit
dauid pn̄cipem ad ꝯfitēdū dn̄o
asaph ⁊ frēs ei⁹ Cōfitemī dn̄o ⁊ ī
uocate nom̄ ei⁹ nōs facite ī ꝓplis
adīuēcōes ei⁹·Cātate ei ⁊ psallite
ei ⁊ narrate oīa mirabilia ei⁹·lau
date nom̄ scm̄ ei⁹ letet̄ cor q̄rēciū
dn̄m·Querite dn̄m ⁊ v̄tutē ei⁹·q̄ri
te faciē ei⁹ sp̄·Recordamī mirabi
liū ei⁹ q̄ fecit signorū illi⁹ ⁊ iuditi
orum oris eius·Semen israhel
serui eius:filij iacob electi eius·

Ipse dñs deꝰ noster in vniuersa terra iuditia eiꝰ. Recordamini in sempiternũ pacti eiꝰ sermõis quez precepit in mille generacõnes. Quẽ pepigit cũ abrahaz et iuramẽti illius cũ ysaac. Et constituit illd iacob in preceptũ et israhel in pactũ sempiternũ dicens. Tibi dabo terrã chanaan funiculũ hereditatis vre. Cũ eẽnt pauci numero pui et coloni eius. Et trãsierũt de gente in gentẽ et de regno ad ppl'm alterꝫ. Nõ dimisit quẽq̃ calũniari eos. sꝫ increpauit p eis reges. Nolite tangẽ cristos meos et in pphetis meis nolite malignari. Cãtate dño oĩs terra. annũtiate ex die in diẽ salutare eiꝰ. Narrate in gentibꝰ gl'iaz eius et in cũctis ppl'is mirabilia eiꝰ. quia magnus dñs et laudabil' nimis et horribilis sup oẽs deos. Oẽs eĩ dij ppl'oꝝ ydola. dñs aũt celos fecit. Cõfessio et magnificẽtia coraz eo fortitudo et gaudiũ in loco eiꝰ. Afferte dño familie ppl'orũ. afferte dño gloriã et imperiũ. date dño gloriã nomĩ eiꝰ. Leuate sacrifitiũ et venite in conspectu eiꝰ Et adorate dñm in deco ẽ sãcto. Cõmoueat a facie eiꝰ oĩs terra. ipse em̃ fũdauit orbẽ immobilẽ. Letent celi et exultet terra et dicãt in nacõibꝰ dñs regnauit. Tonet mare et plenitudo eius. exultẽt agri et oĩa que in eis sũt. Tũc laudabũt ligna saltus coram dño. qꝛ venit iudicare terrã. Cõfitemini dño qm̃ bonus qm̃ ineternũ misericordia eiꝰ. Et dicite Salua nos deꝰ saluator nr̃ et congrega nos et erue de gentibus ut confiteamur noĩ sãcto tuo et exultemꝰ in carminibꝰ tuis. Bñdictꝰ dñs deꝰ isrl' ab eterno vsqꝫ in eternũ et dicat oĩs ppl'us amẽ et ymnũ deo. Dereliquit itaqꝫ ibi coraz archa fedeis dñi asaph et fratres eiꝰ ut mĩstrarẽt in cõspectu arche iugit' p singl'os dies et vices suas Porro obededom et fratres eiꝰ sexagintaocto et obededõ filiũ ydithũ et osa cõstituit ianitores. Sadoch aũt sacerdotẽ et fratres eiꝰ sacerdotes corã tabernaculo dñi in excelso qd erat in gabaon ut offerrẽt holocausta dño super altare holocaustomatis iugit' mane et vespe uixta oĩa que scripta sunt in lege dñi quã p̃cepit isrl'i. Et post eum heman et ydithun et reliquos electos. vnũquẽqꝫ vocabulo suo ad confitendũ dño. qm̃ ineternũ misericordia eiꝰ. Hemanq̃ et ydithũ canẽtes tuba et quatiẽtes cimbala et oĩa musicoꝝ organa ad canẽdũ dño. Filios aũt ydithun fecit eẽ portarios. Reuersusqꝫ est õnis ppl'us in domũ suã et dauid ut benedicẽt etiã domui sue. ¶ Ca. xvij.

Cum aũt habitaret dauid in domo sua. dixit ad nathan pphẽam Ecce ego habito in domo cedrina. archa aũt federis dñi sb pellibꝰ ẽ. Et ait nathã ad dauid Omnia q̃ in corde tuo sunt fac. Dominꝰ em̃ tecuz est. Igit' nocte illa factus ẽ sermo dñi ad nathã dicẽs Vade et loq̃re dauid seruo meo. Hec dicit dñs. Non edificabis m̃ domũ ad habitãdũ. Neqꝫ em̃ mãsi in domo. ex eo tẽpe q̃ eduxi isrl' de terra egipti vsqꝫ ad diẽ hanc. sꝫ fui semp mutans loca tabernaculi et in tentorio manẽs cũ omni isrl'. Nũquid locutus sũ saltẽ vni

iudiciū isrl̄ q̄b⁹ precepam ut pa
scerent populū meū ⁊ dixi quare
non edificasti mihi domuz cedri
nam. Nūc itaq̄ sic loqueris ad
seruū meū dauid. Hec dicit dn̄s
exercituū. Ego tuli te cū ī pascuis
sequereris gregez ut eēs dux ꝓpl̄i
mei isrl̄ ⁊ fui tecuz quocūq̄ ꝑrexi
sti ⁊ interfeci ōnes inimicos tuos
corā te: feciq̄ tibi nomē q̄si vni⁹
magnoꝝ q̄ celebrātur ī terra. Et
dedi locū ꝓpl̄o meo isrl̄. Plātabit̄
⁊ hītabit in eo ⁊ vltra nō ꝯmoue
bitur: nec filij iniq̄tatis atterent
eos sicut a pn̄cipio: ex dieb⁹ q̄b⁹
dedi iudices populo meo isrl̄ et
hūiliaui vniuersos inimicos tu
os. Annuntio ergo tibi ꝙ edifica
tur⁹ sit tibi dn̄s domū. Cūq̄ īple
ueris dies tuos ut vades ad pa
tres tuos suscitabo semē tuū post
te qd̄ erit de filijs tuis ⁊ stabiliaz
regnum ei⁹. Ipe edificabit m̄ do
mū ⁊ firmabo soliuz eius vsq̄ in
eternū. Ego ero ei in p̄rem et ipse
erit mihi in filiū ⁊ misericordiam
meā nō auferā ab eo sicut abstu
li ab eo q̄ ante te fuit. Et statuam
eū in domo mea ⁊ ī regno meo vs
q̄ in sempiternū ⁊ thron⁹ ei⁹ erit
firmissim⁹ in ꝑpetuū. Iuxta ōnia
verba hec ⁊ iux̄ vniuersā visionē
istaz sic locutus ē nathan ad da
uid. Cūq̄ venisset rex dauid ⁊ se
disset coram dn̄o dixit. Quis ego
sum dn̄e de⁹ ⁊ que dom⁹ mea ut p̄
stares mihi talia. Sed ⁊ hoc paꝝ
visū est in cōspectu tuo. Ideoq̄ lo
cutus es sup domū serui tui etiā ī
futurū ⁊ fecisti me spectabilē super
ōnes hoīes. Dn̄e de⁹ me⁹ quid vl
tra addere potest dauid cum ita
glorificaueris seruū tuū ⁊ cogno
ueris eum. Dn̄e ꝓpter famulū tuū
iuxta cor tuū fecisti ōnem magni
ficentiā hanc ⁊ nota esse voluisti
vniuersa magnalia. Dn̄e nō ē si
milis tui ⁊ nō est alius de⁹ absq̄
te ex omnibus quos audiuimus
auribꝰ nostris. Quis em̄ est ali⁹
ut popul⁹ tuus isrl̄. gens vna in
terra ad quā ꝑrexit de⁹ ut liberaꝛz
⁊ faceret populuz sibi ⁊ magnitu
dine sua atq̄ terroribꝰ eiceret na
cōes a facie eius quē de egipto li
beārat. Et posuisti populū tuuz is
rahel tibi in populū vsq̄ in eternū
⁊ tu dn̄e factus es de⁹ eius. Nunc
igitur dn̄e sermo quē locutus es
famulo tuo ⁊ sup domū eius ꝯfir
metur in ꝑpetuum ⁊ fac sicut locu
tus es ꝑmaneatq̄ et magnificet̄
nomē tuum vsq̄ in sempiternū ⁊
dicatur dn̄s exercituū de⁹ isrl̄: et
dom⁹ dauid serui ei⁹ ꝑmanēs co
ram eo. Tu em̄ dn̄e deus me⁹ rue
lasti auriculaz serui tui ut edifica
res ei domū ⁊ idcirco inuenit ser
uus tu⁹ fiduciam ut oret coraz te
Nunc ergo dn̄e tu es deus ⁊ locu
tus es ad seruum tuū tanta bn̄fi
cia ⁊ cepisti bn̄dicere domui serui
tui ut sit sēp corā te. Te eī dn̄e bn̄
dicēte bn̄dicta erit ī ꝑpetuū.

Factū ē āt post hec. Ca. 18.
ut ꝑcutēt dauid philistijm
⁊ hūiliaꝛz eos ⁊ tollēt geth ⁊ fili
as ei⁹ de māu philistijm ꝑcutētq̄
moab ⁊ fierent moabite serui da
uid offerentes ei munera. Eo tpe
percussit dauid etiā adadezer re
gem soba regionis emath quan
do ꝑrexit ut dilataret imperium
suum vsq̄ ad flumen eufraten.:

Cepit q̄ da

Cepit ḡ dauid mille quadrigas
ei⁹ ⁊ septēmilia equitū ac viginti
milia viroꝝ peditū Subneruauit
q̄ oēs equos curruuꝫ exceptis cē
tū q̄drigis q̄s reſuauit ſibi. Sup
uenit aūt et ſyrus damaſcen⁹ ut
auxiliū preberet adadezer regi ſo
ba. Sed et hui⁹ ꝑcuſſit dauid vi
gītiduomilia viroꝝ. Et poſuit mi
lites in damaſco ut ſyriaq̄ ſerui
ret ſibi ⁊ offerret munera. Adiu
uitq̄ dn̄s eū in cūctis ad que ꝑre
xerat. Tulitq̄ dauid pharetras
aureas quas habuerāt ſui ada
dezer ⁊ attulit eas ī ihrl̄m. necnō
de thebath ⁊ chun: vrbib⁹ ada
dezer eris plurimū de quo fecit ſa
lomō mare eneū ⁊ colūnas ⁊ va
ſa enea. Qđ cuꝫ audiſſet thou rex
emath ꝑcuſſiſſe videlicet dauid
oēm exēcitū adadezer regis ſoba
miſit adurā filiū ſuū ad regeꝫ da
uid ut poſtularet ab eo pacē ⁊ cō
gratularet̄ ei eo q̄ ꝑcuſſiſſet ⁊ ex
pugnaſſet adadezer. Adūſarius
quippe erat thou adadezer. Sed ⁊
oīa vaſa aurea ⁊ argētea ⁊ enea
cōſecrauit dauid rex dn̄o cū argē
to ⁊ auro qđ tuleāt ex vniūſis gē
tibus taꝫ de ydumea ⁊ moab ⁊ fi
liis āmon q̄ de philiſtiim ⁊ ama
lech. Abiſai vero filius ſaruie ꝑ
cuſſit edom in valle ſalinaꝝ deceꝫ
⁊ octo milia ⁊ ꝯſtituit ī edō p̄ſidiū
ut ſuiēt ydumea dauid ſaluauit
q̄ dn̄s dauid ī cūctis ad q̄ ꝑrexeāt
reg̃uit ḡ dauid ſup vniūſū iſrl̄ ⁊
fatiebat iuditiū atq̄ iuſtitiā cūcto
ꝓpl̄o ſuo. Porro ioab fili⁹ ſaruie
erat ſup exēcitū ⁊ ioſaphat fili⁹
ahiluth a ꝯmentariis. Sadoch
aūt filius achitob et ahimelech
fili⁹ abiathar ſacerdotes ⁊ ſuſa ſcri
ba. Banaiaſq̄ filius ioiade ſup le
giones cerethi ⁊ felethi. Porro fi
lij dauid p̄mi ad manū regis.

¶ Ca. xix.

Accidit aūt ut mo
reret̄ naas rex filioꝝ āmon
⁊ regnaret anon filius eius ꝓ eo
dixitq̄ dauid. Fatiā miſericordiā
cū anon filio naas. Preſtitit em̄
m̄ pat̄ ei⁹ grāꝫ. Miſitq̄ dauid nū
tios ad ꝯſolandū eū ſup mortem
p̄ris ſui. Qui cū ꝑueniſſent ī terrā
filioꝝ ammō ut ꝯſolarent̄ anon
dixerūt p̄ncipes filioꝝ ammō ad
anon. Tu forſitā putas q̄ dauid
honoris cā in patreꝫ tuū miſerit q̄
cōſolarent̄ te. nec animadūtis q̄
ut explorēt ⁊ inueſtigēt ⁊ ſcrutēt̄
terrā tuaꝫ: venerint ad te ſui ei⁹.
Igit̄ anon pueros dauid decalua
uit ⁊ raſit ⁊ p̄ſcidit tunicas eorū
a natib⁹ vſq̄ ad pedes ⁊ dimiſit
eos. Qui cū abiſſent ⁊ hoc mādaſ
ſent dauid. miſit in occurſū eoꝝ.
Grandē em̄ cōtumeliā ſuſtinuerūt
⁊ p̄cepit ut manerent in iheicho
donec creſceret barba eoꝝ ⁊ tunc
reūterent̄ Videntes aūt filij āmō
q̄ iniuriā feciſſent dauid tā anō
q̄ reliqu⁹ ꝓpl̄us. miſerūt mille ta
lēta argēti ut ꝯducerēt ſibi de me
ſopotamia et de ſyria maacha et
de ſoba curr⁹ et equites. Cōduxe
runtq̄ trigintaduomilia curruū
⁊ regē maacha cū ꝓpl̄o eius. Qui
cū veniſſent caſtr̄metati ſūt e regi
one medaba Filijq̄ āmon cōgre
gati de vrbib⁹ ſuis venerūt ad bel
lū. Qđ cū audiſſet dauid. miſit io
ab ⁊ omnē exēcitū viroꝝ fortiuꝫ
Egreſſiq̄ filij āmon direxerūt atieꝫ
iux̄ portā ciuitatis. Reges autē q̄

ad auxiliū ei⁹ venerāt sepatim in
agro steterīt. Igr̄ ioab intelligēs
bellū ex adūso ⁊ pt⁹ terguz cōn se
fieri: elegit viros fortissiōs de vni
ūso isrl' ⁊ prexit cōn syrū. Reliquā
āt partē ppli dedit sub manu abi
sai frīs sui ⁊ prexerunt cōn filios
āmon. Dixitqz. Si vicerit me syr⁹
auxilio eis m̄. si āt supauerīt te fi
lij āmon ero tibi ī p̄sidiuz. Cōfor
tare ⁊ agam⁹ viriliter ꝓ ppl'o nr̄o et
ꝓ vrbib⁹ dei nr̄i. Dn̄s āt qd̄ in cō
spectu suo bonū est faciat. Perrex
it ergo ioab ⁊ ppl's qui cū eo erat
cōn syrꝝ ad preliū ⁊ fugauit eos
Porro filij āmon vidētes ꝙ fugis
set syrus ipsiq̄ fugerunt abisai
fratrez ei⁹ ⁊ ingressi sūt ciuitatem
Reuersusqz ē eciā ioab in ihrl'm.
Vidēs autē syr⁹ ꝙ cecidisset corā
isrl': misit nuncios et adduxit sy
rum q̄ erat trās fluuiū. Sophat
aūt pn̄ceps milicie adadezer eāt
dux eoꝝ. Qd̄ cū annūtiatū eēt da
uid: ꝯgregauit vniūsū isrl' ⁊ trāsi
uit iordanē: irruitqz in eos et di
rexit ex aduerso aciē ill' cōn pug
nantib⁹. Fugit aūt syrus isrl'. Et
interfecit dauid de syris. septē mi
lia curruū ⁊ q̄draginta milia pedi
tū ⁊ sophat exercitus pn̄cipē. Vi
dentes autē serui adadezer se ab
israhel eē superatos trāsfugerunt
ad dauid ⁊ seruierūt ei. Noluitqz
vltr̄ syria auxiliū p̄bere filijs am
mon. ¶ Ca. xx.

Factū est āt post āni circuluz
eo tēpe quo solēt reges ad
bella ꝓcedē: ꝯgregauit ioab exer
citū ⁊ robur milicie ⁊ vastauit ter
rā filioꝝ āmon. Perrexitqz et ob
sedit rabba. Porro dauid mane
bat in ihrl'm qn̄ ioab pcussit rab
ba ⁊ destruxit eaz. Tulit autē da
uid coronā melchon de capite ei⁹
⁊ inuenit in ea auri pondo talētuz
et p̄ciosissimas gēmas: fecitqz si
bi inde dyadema. Manubias q̄qz
vrbis plurīas tulit. ppl'm autez q̄
erat in ea eduxit ⁊ fecit super eos
tribulas ⁊ trahas ⁊ ferrata carpē
ta trāsire ita ut dissecarētur ⁊ ꝯte
rerētur. Sic fecit dauid cunctis vr
bib⁹ filioꝝ āmon ⁊ reuersus ē cū
ōni ppl'o suo in ihrl'm. Post hec
initū est bellū in gazer aduersum
philisteos in q̄ pcussit sobochai
vsathites saphai de genē rapha
im ⁊ hūiliauit eos. Aliudq̄ bellū
gestū ē adūsus philisteos ī quo
pcussit adeodatus fili⁹ salt⁹ beth
leemites frēz goliath gethei: cui⁹
haste lignū eāt q̄si liciatoriū tex
entiū. Sz ⁊ aliud bellū accidit in
geth ī quo fuit homo lōgissim⁹
senos hn̄s digitos id ē simul vigī
tiq̄tuor q̄ ⁊ ipe de raphaim fueāt
stirpe gn̄at⁹. Hic blasphēauit isrl'
⁊ pcussit eū ionathā fili⁹ samaa
frīs dauid. Hij sūt filij rapha in
geth: q̄ ceciderūt in manu dauid
⁊ seruoꝝ ei⁹. ¶ Ca. xxi.

Consurrexit āt sathā cōn isrl'
⁊ incitauit dauid ut nūera
rz isrl'. Dixitqz dauid ad ioab ⁊ ad
pn̄cipes ppl'i. Ite ⁊ nūerate isrl' a
bersabee vsqz dan ⁊ afferte m̄ nūe
rū ut sciā. Rn̄ditqz ioab. Augeat
dn̄s ꝓ l'm suū cētupluz q̄ sūt. Nō
ne dn̄e mi rex oēs s'ui tui sūt. ⁊ q̄re
h° q̄rit dn̄s me⁹ qd̄ ī pcc̄z r̄putet̄
isrl'i. Sz s'mo r̄gis magis p̄ualu
it. Egressusqz est ioab ⁊ circuiuit
vniūsum isrl' ⁊ reūsus est ihrl'm

Vedit q̄ dauid numerū eoꝝ quōs circuierāt a imūetus est oīs numerus isrl' millemilia et centūmilia virorꝝ educētiū gladiū. De iuda aūt quadringētaseptuagintamilia bellatorꝝ. Naz leui a beniamin nō numerauit eo q̄ inuitus exerc̄uerat regis imperiū. Displicuit autē dō qđ iussum erat a percussit israhel Dixitq̄ dauid ad dēum. peccaui nimis ut hoc facerez. Obsecro auferat iniquitatē serui tui. q̄ insipienter egi Et locutus est dñs ad gad vidētem dauid dicens. Vade a loqre ad dauid a dic ei. Hec dicit dñs. Triū tibi optionē do. vnū qđ volueris elige ut faciaz tibi. Cūq̄ venisset gad ad dauid. dixit ei. Hec dicit dñs. Elige qđ volueris Aut trib⁹ annis pestilentiā. aut trib⁹ mensib⁹ te fugere hostes tuos et gladiū eoꝝ nō posse euadere. aut trib⁹ diebꝫ gladiū dñi et mortez versari in terra Et angelū dñi interficere in vniuersis finib⁹ isrl'. Nunc igit̄ vide qđ rēdeā ei qui misit me Et dixit dauid ad gad. Ex oī parte me angustie p̄munt Sed melius mihi est ut incidā in manꝫ dñi quia multe sūt miserationes eiꝰ q̄ in manus hominū. Misit g̊ dñs pestilentiā in israhel a ceciderūt de israhel septuagintamilia virorꝝ. Misitq̄ angelū in ihrlm ut perderet eam Cūq̄ perderet. vidit dñs a misertus est sup magnitudine mali et imperauit angelo qui perdebat Sufficit iaz cesset manꝫ tua. Porro angelus dñi stabat iux̄ aream ornā iebusei. leuansq̄ dauid oculos suos vidit āgelū dñi stantē inter celū a terrā a euaginatū gladiū in manu eiꝰ a versū otra ihrlm et ceciderūt tā ipe q̄ maiores natu vestiti cilicijs p̄ni in terraz. Dixitq̄ dauid ad deū. Nōne ego sum qui iussi ut numerarer̄ populus. Ego qui peccaui. Ego qui malū feci Iste grex q̄d promeruit. Obsecro dñe deꝰ meus vertat obsecro manꝫ tua in me a in domū patris mei. populus aūt tuus nō partiat. Angelꝰ aūt dñi precepit gad ut diceret dauid ut ascenderet extrueretq̄ altare dño deo in area ornan iebusei. Ascēdit g̊ dauid iuxta sermonez gad quez locutus ei fuerat ex noīe dñi. Porro ornan cuz suspexisset a vidisset angelū q̄tuorq̄ filijs eiꝰ cuz eo abscondērūt se. Nam eo tpe terebāt in area triticū. Igitur cum venisset dauid ad ornan despexit euz ornā a p̄cessit ei obuiā de area a adorauit eū pnus i terraz. Dixitq̄ ei dauid. Da mihi locū aree tue ut edificē in ea altare dño ita ut quantūcūq̄ valet argēti accipias a cesset plaga a populo. Dixit aūt ornā ad dauid. Tolle et faciat dominus meꝰ rex quodcūq̄ ei placet. Sed a boues do in holocaustū et tribulas in ligna et triticū in sacrificiū omnia libens prebebo. Dixitq̄ ei rex dauid. Neq̄ q̄ ita fiet. sed argentū dabo quātūcūq̄ valet. Neq̄ enim tibi auferre debeo et sic offerre dño holocausta gratuita. Dedit g̊ dauid ornā p loco sidos auri iustissimi ponderis sexcentos a edificauit ibi altare dño obtulitq̄ holocausta a pacifica a inuocauit deū et exaudiuit eum in igne de celo sup altare holocausti Precepitq̄ dñs angelo a conuertit gladiū suū in vaginā. Protinus

ergo dauid videns quod exaudisset eum
dominus in area ornan iebusei imola
uit ibi victimas. Tabernaculum
autem domini quod fecerat moyses in de
serto et altare holocaustorum ea tem
pestate erat in excelso gabaon et
non preualuit dauid ire ad alta
re ut ibi obsecraret deum. Nimio enim
fuerat timore perterritus: videns
gladium angeli domini. ¶ Ca. xxij.

Dixitque dauid. Hec est domus
dei et hoc altare in holocaustum
israel. Et precepit ut congregarentur
omnes proseliti de terra israel et constituit
ex eis latomos ad cedendos lapi
des et poliendos ut edificaretur domus
dei. Ferrumque plurimum ad clauos
ianuarum et ad commissuras atque iun
cturas preparauit dauid et eris pondus
innumerabile. Lignaque cedrina
non poterant estimari quia sydonij et
tyrij deportauerunt ad dauid. Et
dixit dauid. Salomon filius meus pu
er paruulus est et delicatus. Domus
autem quam edificare volo domino talis
esse debet ut in cunctis regionibus nominetur.
Preparabo ergo ei necessaria. Et ob
hanc causam ante mortem suam om
nes preparauit impensas. Vocauit
que salomonem filium suum et precepit
ei ut edificaret domum domino deo israel.
Dixitque dauid ad salomonem. Fi
li mi voluntatis mee fuit ut edifica
rem domum nomini domini dei mei. sed
factus est sermo domini ad me dicens.
Multum sanguinem effudisti et pluri
ma bella bellasti non poteris edifi
care domum nomini meo tanto effuso
sanguine coram me. Filius qui nascetur
tibi erit vir quietissimus. Faciam
enim eum requiescere ab omnibus inimi
cis suis per circuitum et ob hanc cau
sam pacificus vocabitur et pacem et
otium dabo in israel cunctis diebus
eius. Ipse edificabit domum nomi
ni meo et ipse erit mihi in filium et
ego ero illi in patrem: firmaboque soli
um regni eius super israhel in eter
num. Nunc ergo fili mi sit dominus tecum
et prosperare et edifica domum domino
deo tuo sicut locutus est de te. Det
que tibi dominus prudentiam et sensum ut
regere possis israel et custodire legem
domini dei tui. Tunc enim proficere pote
ris si custodieris mandata et iudi
cia que precepit dominus moysi ut do
ceret israhel. Confortare et viriliter
age ne timeas neque paueas. Ecce
ego in paupertate mea preparaui im
pensas domus domini auri talenta cen
tum milia et argenti mille milia ta
lentorum. eris vero et ferri non est pon
dus. vincitur enim numerus magnitu
dine. Ligna et lapides preparaui ad
vniuersa impendia. Habesque pluri
mos artifices. latomos et cementa
rios. artificesque lignorum et omnium
artium: ad faciendum opus prudentissi
mos. in auro et argento et ere et fer
ro cuius non est numerus. Surge igi
tur et fac et erit dominus tecum. Precepit
que dauid cunctis principibus israel. ut
adiuuarent salomonem filium suum:
cernitis inquiens quod dominus deus vester vo
biscum sit et dederit vobis requiem per cir
cuitum et tradiderit omnes inimicos ve
stros in manus vestras et subiecta sit ter
ra coram domino et coram populo eius. Prebe
te igitur corda vestra et animas vestras ut que
ratis dominum deum vestrum et consurgite et
edificate scuarium domino deo ut intro
ducatur archa fedeis domini et vasa do
mino consecrata in domum que edificatur
nomini domini. ¶ Ca. xxiij.

Igit̄ dauid senex ⁊ plenus dierū
regē cōstituit salomonē filiū suū
sup̄ isrl̄ ⁊ ɔgregauit oēs p̄ncipes
isrl̄ et sacerdotes atq; leuitas. Nu
meratiq; sūt leuite a viginti ānis
⁊ supra ⁊ inuēta sūt triginta octo
milia viroꝝ. Ex hijs electi sunt et
distributi in ministeriū dom⁹ dn̄i
vigintiquatuormilia. prepositoꝝ
aūt ⁊ iudicū sexmilia. Porro qua
tuormilia iaītores ⁊ totidē psaltes
canentes dn̄o ī organis que fece
rat ad canendū ⁊ distribuit eos
dauid p̄ vices filioꝝ leui gersom
videlicz ⁊ caath ⁊ meāri. Filij ger
sō leedan ⁊ semei. Filij leedan p̄n
cipes iehiel ⁊ iethan ⁊ iohel tres
Filij semei salomith ⁊ ozihel et a
ran tres. Isti p̄ncipes familiaꝝ le
edā. Porro filij semei leeth ⁊ ziza
⁊ yaus et baria. Isti filij semei q̄
tuor. Erat aūt leeth prior ziza secū
dus. Porro yaus ⁊ baria nō ha
buerēt plurimos filios Et idcirco
in vna familia vnaq; domo ɔpu
tati sunt. Filij caath amraz ⁊ ysa
ar hebron ⁊ ozihel quatuor. Filij
amraz aaron ⁊ moyses. Separa
tusq; ē aaron ut ministraret in sā
ctascōꝝ ip̄e ⁊ filij ei⁹ in sempit̄nū
⁊ adoleret incensū dn̄o scd̄m rituz
suuz ac bn̄diceret nomini ei⁹ in p̄
petuum. Moysiq̄ hominis dei filij
ānumerati sūt in tribu leui. Filij
moysi gersom ⁊ eliezer. Filij ger
som subuhel p̄m⁹. Fuerūt autem
filij eliezer roobia p̄m⁹ ⁊ nō erāt
eliezer filij alij. Porro filij roobia
multiplicati sunt nimis. Filij ysa
ar salomith p̄mus. Filij hebron
ieriau p̄mus. amarias secūdus.
iazihel tertius. ihecmaan quart⁹
Filij ozihel micha p̄mus. iesia se
cūdus. Filij merari mooli ⁊ musi
Filij mooli eleasar ⁊ cis. Mortu⁹
ē aūt eleasar et nō habuit filios
sed filias. acceperūtq; eas filij cis
frēs eaꝝ. Filij musi mooli ⁊ eder
⁊ ierimuth tres. Hij filij leui in co
gnacōnibus ⁊ familijs suis p̄nci
pes p̄ vices ⁊ nūerū capitū singu
loꝝ qui fatiebant opa ministerij
domus dn̄i a viginti annis ⁊ sup̄
dixit em̄ dauid. Requiē dedit do
min⁹ deus isrl̄ ꝓpl̄o suo ⁊ habita
tionē ihrl̄m vsq; inet̄nū. nec erit
officij leuitaꝝ ut vltra portēt tab̄
naculū ⁊ om̄a vasa eius ad mini
strandū Juxta preceptaq̄ dauid
nouissima supputabit̄ numer⁹ fi
lioꝝ leui a viginti annis ⁊ supra
⁊ erunt sub manu filioꝝ aaron ī
cultū domus dn̄i in vestibul̄ ⁊ in
exedris ⁊ in loco purificacōnis ⁊
in sanctuario ⁊ in vniūsis opib⁹
ministerij templi dn̄i. Sacerdotes
aūt sup̄ panes ꝓposicōnis ⁊ ad si
mile sacrifitiū ad lagana ⁊ azima
⁊ sartaginē ⁊ ad torrendū et sup̄
oē pond⁹ atq; mensurā Leuite ve
ro ut stent mane ad cōfitendū ⁊
canendū dn̄o. similit̄q; ad vesp̄az
tā in oblacōem holocaustoꝝ dn̄i
q̄ in sabbatis ⁊ kalendis ⁊ sollē
nitatib⁹ reliquis iuxta numeꝝ et
cerimonias vniuscuiusq; rei iugi
ter corā dn̄o ⁊ custodiant obs̄ua
tiones tab̄naculi federis et ritū sā
ctuarij ⁊ obs̄uacōez filioꝝ aaron
fratrum suorum ut ministrent in
domo domini. ¶ Ca. xxiiij.

Porro filijs aaron hee pātici
ones erant. Filij aaron na
dab ⁊ abiu ⁊ eleasar ⁊ ythamar

Mortui sūt āt nadab ⁊ abiū āte
p̄rem suū absq; liberis: sacerdocō
q; functꝰ ē eleazar ⁊ ythamar. Et
diuisit eos dauid id ē sadoch de
filijs eleazar ⁊ ahimelech de filijs
ythamar ſm vices suas ⁊ miste
rium: inuentiq; sūt multo plures
filij eleazar in p̄ncipibꝰ viris q̄ fi
lij ythamar. Diuisit autē eis hoc
est filijs eleazar p̄ncipes sedecī et
filijs ythamar p familias et do
mos suas octo. Porro diuisit vtr̄s
q; inter se ⁊ familias sortibꝰ Erāt
enī p̄ncipes sāctuarij et p̄ncipes
domꝰ dei: tā de filijs eleazar q̄ de fi
lijs ythamar. Descripsitq; eos se
meias filiꝰ nathanael scriba leui
tes. corā rege ⁊ p̄ncipib; ⁊ sadoch
sacdote et ahimelech filio abia
thar p̄ncipib; q̄ familiaꝝ sacdota
liū ⁊ leuitaꝝ vnā domū q̄ ceteris
p̄erat eleazar ⁊ alterā domū q̄ sb̄
se habebat ceteros ythamar. Ex
iuit autē sors p̄ma ioiarib. secun
da iedeie. tercia harim. quarta seo
rim. qn̄ta melchia. sexta maimna
septima acchos. octaua abia. no
na ihesu. decima sechenia vndecīa
eliasib. duodecima iacim. tredecīa
hoꝝ ha. decimaq̄rta isbaal. decīa
quīta belga. decimasexta emmer.
decimaseptīa ezir. decimaoctaua
aphses. decimanona apheceia.
vicesima ezechiel. vicesimap̄ma
iachim. vicesiāsecūda gamul. vi
cesiātercia dalaiau. vicesiāq̄rta
maziau. Hee vices eoꝝ ſm mīste
ria sua ut ingrediātur domū dei ⁊
iux̄ ritū suū sb̄ manu aaron p̄ris
eoꝝ sicut p̄cepat dn̄s deꝰ isrl. Por
ro filioꝝ leui q̄ reliqui fuerāt de fi
lijs amraz erat subahel: ⁊ de filijs
subahel iedeia. De filijsq; roobie
p̄nceps iesias. Ysaaris vero fili
us salemoth: filiꝰq; salemoth ia
nadiath filiꝰq; eiꝰ ieriau p̄mus.
amarias secundꝰ. iazihel tertiꝰ. ie
chmoā q̄rtus Filiꝰ ozihel micha.
filius micha samir. Frat micha
iesia. filiusq; iesie zachaias. Filij
merari: mooli ⁊ musi. Filiꝰ oziau
bēnon. filiusq̄ merari oziau ⁊ so
em ⁊ sachur ⁊ hebri. Porro moo
li filius eleazar: q̄ nō hēbat libe
ros. Filius vero cis ieramihel. Fi
lij musi: mooli eder ⁊ ierimoth.
Isti filij leui scd̄m domos familia
rū suaꝝ. Miserūtq; ⁊ ipsi sortes cō
tra frēs suos: filios aaron coraz
dauid rege ⁊ sadoch ⁊ ahīelech
⁊ p̄ncipibꝰ familiaꝝ sacerdotali
um ⁊ leuiticarū tā maiores q̄ mi
nores ōnes sors eq̄lit diuidebat
Gitur dauid ⁊ magi ¶ Ca. xxv.
Istratꝰ exercitꝰ segregauerūt ī mī
steriū filios asaph ⁊ hemana ydi
thū: q̄ ꝓpharēt ī cithaīs ⁊ psalte
rijs ⁊ cībal ſm nūeꝝ suū dedica
to sibi officō seruiētes. De filijs a
saph zachur ⁊ ioseph ⁊ nathaīa
⁊ asarela. filij asaph sb̄ manu a
saph ꝓphetātes iuxta regē Porro
ydithū: godolias sori ieseias ⁊ sa
bias ⁊ mathathias sex sb̄ māu
p̄ris sui ydithū: q̄ ī cithara ꝓpha
bat sup ꝯfitētes ⁊ laudātes dn̄m
Hemāq̄ filij heman: bocciau ma
thamu ozihel sb̄uhel ⁊ ierimoth
anāias. anāi. eliatha. geldelthi ⁊
romethiezer ⁊ iesbaccasa. mello
thi. othir. mozioth. Oēs isti filij
hemā vidētes regis in ſmōib; dei
ut exaltaēt cornu. Deditq; deꝰ he
man filios q̄tuordecī ⁊ filias tres

Vniuersi sub manu patris sui ad can
tandum in templo domini distributi erant
in cimbalis et psalteriis et citharis
in ministeria domus domini iuxta regem
asaph videlicet et ydithun et he
man. Fuit autem numerus eorum cum
fratribus suis qui erudiebant can
ticum domini cuncti doctores ducentiocto
gintaocto. Miseruntque sortes per vi
ces suas ex equo tam maior quam mi
nor doctus pariter et indoctus. Egres
saque est sors prima ioseph qui erat
de asaph. secunda godolie ipsi et fi
liis eius et fratribus eius duodecim. tertia
zachur filiis et fratribus eius duo
decim. quarta ysari filiis et fratri
bus eius duodecim. quinta nathanie
filiis eius et fratribus eius duodecim
Sexta bocciau filiis et fratribus eius
duodecim. septima isrehela filiis
et fratribus eius duodecim. octaua
ysaie filiis et fratribus eius duode
cim. nona mathanie filiis et fra
tribus eius duodecim. decima semeie
filiis et fratribus eius duodecim. vn
decima esrahel filiis et fratribus eius
duodecim. duodecima asabie filiis
et fratribus eius duodecim. tertia
decima subahel filiis et fratribus eius
duodecim. quarta decima mathatie
filiis et fratribus eius duodecim. quinta
decima iherimoth filiis et fratribus
eius duodecim. sexta decima ananie
filiis et fratribus eius duodecim. sep
tima decima iesbocase filiis et fra
tribus eius duodecim. octaua decima
anani filiis et fratribus eius duo
decim. nona decima mellothi filiis
et fratribus eius duodecim. vicesi
ma eliatha filiis et fratribus eius duo
decim. vicesima prima othir filiis et
fratribus eius duodecim. vicesima
secunda goddolliathi filiis et fra
tribus eius duodecim. vicesima ter
tia aziud filiis et fratribus eius duode
cim. vicesima quarta romanithie
zer filiis et fratribus eius duodecim.

Diuisiones autem ¶ Ca. xxvi.
ianitorum de choritis meselle
mia filius chore. de filiis asaph fi
lii mesellemie. zachaias primogeni
tus. iadihel secundus. zabadias
tertius. iathanahel quartus. abilaz
quintus. iohannam sextus. helioenai
septimus. Filii autem obededom. se
meias primogenitus. iozabad se
cundus. iohaa tertius. sachar quar
tus. nathanael quintus. amihel sex
tus. ysachar septimus. phollati
octauus. quia benedixit illi dominus. Seme
ie autem filio eius nati sunt filii prefe
cti familiarum suarum. erant enim viri for
tissimi. Filii ergo semeie othni et ra
phael et obediel sabad et fratres
eius viri fortissimi heliuque et sama
thias. Omnes hii de filiis obededom
ipsi et filii et fratres eorum fortissimi
ad ministrandum sexagintaduo
de obededom. Porro mesellemie fi
lii et fratres eorum robustissimi decem
et octo. De hosa autem idest de filiis
merari semri princeps. Non enim
habuerat primogenitum et idcirco
posuerat eum pater eius in principem
Helchias secundus. tabelias terti
us. zacharias quartus. Omnes hii fi
lii et fratres hosa tredecim. Hii di
uisi sunt in ianitores ut semper prin
cipes custodiarum sicut et fratres eorum
ministrarent in domo domini. Misse
sunt ergo sortes ex equo et paruis et ma
gnis per familias suas in vnamquam
que portarum. Cecidit ergo sors orienta
lis selemie. Porro zacharie filio

ei⁹ viro prudētissiō ⁊ erudito. sor
tito obtigit plaga septētrional⁹.
Obededō vero ⁊ fili⁹ ei⁹ ad austrū
in qua parte dom⁹ eāt seniorꝫ cō
ciliū: sephphima ⁊ hosa ad occi
dentē iuxta portā q̄ ducit ad viaꝫ
ascēsionis: custodia cōn̄ custodi
am. Ad orientē vero leuite sex et
ad aq̄lonē quatuor ꝑ diē: atꝫ ad
meridiē similit̄ in die quatuor et
vbi erat ꝯciliū bini ⁊ bini. In cel
lulisq̄ ianitorꝫ ad occidentē q̄tu
or in via: biniq̄ per cellulas. Hee
sunt diuisiōes ianitorꝫ filiorꝫ cho
re ⁊ merari. Porro achias eāt su
ꝑ thesauros dom⁹ dn̄i ⁊ vasa scō
rum. Filijq̄ dan filij gersonni de
ledan p̄ncipes familiarꝫ: ledan ⁊
gersōni ieiheli. Filij ieiheli: zathā
⁊ iohel frēs ei⁹ sup thesauros do
m⁹ dn̄i amramitis ysaaritis ⁊ he
bronitis et hosihelitis. Subahel
aūt fili⁹ gersō filij moysi p̄posit⁹
thesauris frat̄q̄ ei⁹ eliezer cui⁹ fili
us raabia ⁊ hui⁹ filius ysaias ⁊
huius fili⁹ ioram. hui⁹q̄ fili⁹ ze
chri ⁊ hui⁹ fili⁹ selemith. Ip̄e sele
mith et frēs eius sup thesauros
sanctorꝫ que sanctificauit dauid
rex ⁊ p̄ncipes familiarū et tribuni
⁊ cēturiones ⁊ duces exercitus. de
bellis ⁊ manubijs p̄liorꝫ: q̄ cōsec̄
uerāt ad instauracōem et suppel
lectilē templi dn̄i. Hec autēꝫ vniū
sa sanctificauit samuhel vidēs et
saul fili⁹ cis: ⁊ abner fili⁹ ner. ⁊ io
ab fili⁹ saruie: oēsq̄ sc̄ificauerāt
ea ꝑ manū salemith ⁊ frēm eius.
Saraitis vero preerat conenias ⁊
filij eius ad opa forinsec⁹ sup isr̄l
ad docēdū ⁊ iudicādū eos. Por
ro de hebroītis asabias ⁊ frēs ei⁹

viri fortissimi mille septingēti p̄e
rant isr̄li: trans iordanē cōn̄ occi
dētē in cūctis opib⁹ dn̄i ⁊ in mīste
riū regis. Hebronitarū autē prin
ceps fuit iheria: s̄m fāilias ⁊ coḡ
tiones eorū. Quadragesimo āno
regni dauid recēsiti sunt et inuēti
sūt viri fortissimi ī gaser galaad:
frēsq̄ ei⁹ robustiores etatis duo
milia septīgēti p̄ncipes familiarꝫ.
Preposuit autē eos dauid rex ru
benitis ⁊ gadditis ⁊ dimidie tri
bui manasse: ī oē mīsteriuꝫ dei et
regis. ¶ Ca. xxvij.

Filij āt isr̄l s̄m nūerꝫ suū p̄n
cipes familiarꝫ: tribuni et cē
turiones ⁊ p̄fecti q̄ mīstrabant re
gi iux̄ turmas suas: ingrediētes
⁊ egrediētes ꝑ singulos mēses in
āno: vigītiq̄tuor milib⁹ singuli p̄
erāt. Prīe turme in p̄mo mēse is
boaꝫ p̄erat fili⁹ zabdihel ⁊ sub eo
vigintiq̄tuor milia. De filijs pha
res: prīceps cūctorꝫ principū ī ex
ercitu mēse prīo. Secūdi mēsis hē
bat turmā dudiaohites ⁊ pt⁹ se
alt̄ noīe macelloth q̄ r̄gebat ptē
exercit⁹ vigintiq̄tuor miliuꝫ. Dux
q̄ turme tertie in mense tercō eāt
banaias fili⁹ ioiade sacerdos: ⁊ ī
diuisiōe sua vigītiq̄tuor milia. Ip̄e
est banaias fortissim⁹ inter trigī
ta ⁊ sup triginta. Preerat autem
turme ip̄i⁹ amizadab fili⁹ ei⁹. Qr̄
tus mense quarto asahel frat̄ io
ab ⁊ zabedias filius eius post eū
et in turma eius vigintiquatuor
milia. Quintus mense quinto prī
ceps samaoth iezeites: ⁊ ī turma
ei⁹ vigintiq̄tuor milia. Sext⁹ mē
se sexto hira fili⁹ acces thecuites
⁊ in tarma ei⁹ vigintiq̄tuor milia

Septimus mense septio helles phal
lonites de filijs ephraim et in tur
ma eius vigintiquatuor milia. Octauus
mense octauo sobochai vsathites
de stirpe zarai et in turma eius vigin
tiquatuor milia. Nonus mense no
no abiezer anathotites de filijs ie
min et in turma eius vigintiquatuor
milia. Decimus mense decimo marai
et ipse nethophatites de stirpe za
rai et in turma eius vigintiquatuor
milia. Vndecimus mense vndecimo
banaias phrathonites de filijs
ephraim et in turma eius vigintiqua
tuor milia. Duodecimus mense duo
decimo holdai nethophatites de
stirpe gothoniel et in turma eius vi
gintiquatuor milia. Porro tribubus
preerant in israhel rubenitis. dux elie
zer filius zechri: symeonitis. dux
saphatias filius macha leuitis.
asabias filius chamuel. aaronitis
sadoch. iuda heliu frater dauid
ysachar amri filius michael. zabu
lonitis. iesmaias filius abdie. ne
ptalitibus. ierimoth filius ozihel.
filijs ephraim. osee filius ozaziu. di
midie tribui manasse. iohel filius
phadie. et dimidie tribui manas
se in galaad. iaddo filius zacha
rie. beniamin autem iasihel filius ab
ner. dan vero ezrihel filius ieroam
Hij principes filiorum israhel Noluit
autem dauid numerare eos a vigin
ti annis inferius. quia dixerat dominus ut
multiplicaret israhel quasi stellas ce
li. Joab filius saruie ceperat nume
rare nec compleuit quia super hoc ira dei
irrueat in israhel et idcirco nume
rus eorum qui fuerant recensiti non est
relatus in fastos regis dauid. Su
per thesauros autem regis fuit asmoth
filius adihel. Hijs autem thesauris que
erant in vrbibus et in vicis et in tur
ribus presidebat ionathan filius
ozie. Opei autem rustico et agricolis
qui exercebant terram preerat ezri
filius chelub. vinearumque cultoribus
semeias romathites. cellis autem
vinarijs zabdias aphonites. Nam
super oliueta et ficeta que erant in cam
pestribus balanan gederites. super
apothecas autem olei ioas. Porro
armentis que pascebantur in saro
na prepositus fuit sethrai saroni
tes et super boues in vallibus saphat
filius adli. super camelos vero vbil
hismahelites et super asmos iadias
meronathites. super ouesque iaziz a
garenus. Omnes hij principes substan
tie regis dauid. Jonathan autem
patruus dauid consiliarius vir pru
dens et litteratus ipse et iahihel filius
achimoni erant cum filijs regis.
Achitophel etiam consiliarius regis
et chusi arachites amicus regis.
Post achitophel fuit ioiada filius
banaie et abiathar. Princeps autem
exercitus regis erat ioab. Ca. xxviij.
Conuocauit igitur dauid omnes
principes israel. duces tribuum et
prepositos turmarum qui ministra
bant regi. tribunosque et centurio
nes et qui preerant substantie et pos
sessionibus regis. filiosque suos cum
eunuchis et potentes et robustis
simos quosque in exercitu iherusa
lem. Cumque surrexisset rex et stetisset
ait. Audite me fratres mei et populus
meus. Cogitaui ut edificarem do
mum in qua requiesceret archa fedeis
domini et scabellum pedum domini dei nostri
et ad edificandum omnia preparaui. De
us autem dixit mihi. Non edificabis

dom̃ nomi meo eo q̃ fis vir bel
lator⁊ sanguiñ fuderis·sed ele
git dñs dn̄ istl̄ me de vniersa do
mo p̃ris mei:ut eẽm rex sup istl̄ i
sempiternũ·De iuda enim elegit
p̃ncipes·Porro de domo iuda do
mũ patris mei⁊ de filijs p̃ris mei
placuit ei ut me eligeret regẽ sup
cunctũ istl̄·ꝯ⁊ de filijs meis·fili
os ei mhi multos dedit dom̄n̄:
elegit salomonẽ filiũ meũ ut sede
ret in throno regni dñi sup istl̄:
dixitq̃ mhi·Salomõ filius tuus edi
ficabit domũ meaz et atria mea·
Ipsũ enĩ elegi mhi in filiũ⁊ ego
ero ei in p̃rem⁊ firmabo regnum
eius vsqz in eternũ:si pseueraue
rit facere precepta mea⁊ iudicia
sicut⁊ hodie·Nunc ego cor̄ vni
uerso cetu istl̄ audiente deo nr̄o
custodite⁊ perquirite cuncta man
data dñi dei nostri ut possideatis
terram bonã:⁊ relinquatis eaz fi
lijs vestris post vos vsq̃ in sẽpiter
num·Tu autẽ salomon fili mi sci
to deum p̃ris tui⁊ serui ei corde p
fecto⁊ animo voluntario·Omnia ei
corda scrutatur dñs⁊ vniuersas
mentiũ cogitacões intelligit·Si
quesieris eũ inuenies:si autẽ dere
liqueris eum̃ piciet te in eternum
Nunc ergo q̃ elegit te dom̄n̄ us
edificares domũ sanctuarij:fortita
re⁊ perfice·Dedit autez dauid sa
lomoni filio suo descripcõem por
tic⁹⁹⁹

Ego ei totis viribꝰ meis preparaui
impensas domꝰ dñi dei mei. aurū
ad vasa aurea ⁊ argentū in argē
tea. es ī enea. ferꝝ in ferrea. ligna
ad lignea. lapides onichinos ⁊
quasi stibinos ⁊ diuersoꝝ coloꝝ
oēmq; pretiosū lapidē ⁊ marmor
pariū abūdantissime Et sup hec
que obtuli in domū dei mei. de pe
culeo meo auꝝ ⁊ argentū do in tē
plū dei mei. exceptis hijs que pre
paraui in edē sanctaꝫ triamilia ta
lenta auri de auro ophir Et septē
milia talentoꝝ argēti ꝓbatissimi
ad deaurandas pietes templi Et
vbicūq; opus est auꝝ de auro et
vbicūq; opus est argētū de argē
to. Opa fiant p manꝰ artificū Et
si quis sponte offert impleat ma
nū suā hodie et offerat qđ volue
rit dño. Polliciti sunt itaq; pñci
pes familiaꝝ ⁊ ꝓceres tribuū isrl
tribuniq̄ ⁊ cēturiones ⁊ pñcipes
pñcipū possessionū regis. dederūtq;
ī opa domus dñi auri talenta qñ
q̄milia ⁊ solidos decēmilia. ārgen
ti talenta decēmilia ⁊ eris talenta
decem ⁊ octomilia. ferriq̄ centum
milia talentoꝝ Et apud quēcūq;
inuēti sūt lapides dederūt in thesau
ros domꝰ dñi p manū iehihel ger
sonitis. Letatusq; est ꝓplus cū vo
ta spōte ꝓmitterent. qꝛ corde toto
afferebant ea dño. Sed ⁊ dauid
rex letatus est gaudio magno et
bñdixit dño coraꝫ vniuersa multi
tudine ⁊ ait. Bñdictus es dñe deꝰ
israhel pr̄is nr̄i ab eterno in eternū
Tua est dñe magnificentia ⁊ poten
tia ⁊ glia atq; victoria ⁊ tibi laus
Cūcta em̄ que in celo sunt et ī ter
ra tua sunt. Tuū dñe regnuꝫ ⁊ tu
es sup oēs pñcipes. Tue diuitie
⁊ tua ē gloria. Tu dñaris omniū
In manu tua vtus ⁊ potentia. In
manu tua magnitudo ⁊ imperiuꝫ
oīm Nūc igit deꝰ nr̄ ꝯfitemur tibi
⁊ laudamꝰ nomen tuū inclitum
Quis ego ⁊ q̄s ꝓplus meus ut pos
simus hec tibi vniuersa ꝓmittere ⁊
Tua sūt oīa ⁊ que de manu tua
accepimꝰ dedimus tibi Peregrini
em̄ sumus corā te ⁊ aduene sicut
oēs pr̄es nr̄i. Dies nr̄i q̄si vmbra
sup terraꝫ et nulla est mora. Dñe
deꝰ noster oīs hec copia quā pa
rauimꝰ ut edificaret domus noī
sancto tuo de manu tua est ⁊ tua
sunt oīa. Scio deus meus q̄ ꝓbes
corda et simplicitatē diligas. vñ
et ego ī simplicitate cordis mei le
tus obtuli vniuersa hec et populuꝫ
tuū qui hic reptus est vidi cū in
genti gaudio tibi offerre donaīa
Dñe deus abrahā et ysaac ⁊ isrl
patꝝ nr̄oꝝ custodi ī eternū hāc
voluntatē cordis eoꝝ ⁊ semp ī ve
neracōeꝫ tui mens ista ꝑmaneat
Salomoniq̄ filio meo da cor ꝑfe
ctū ut custodiat mādata tua ⁊ te
stimonia tua ⁊ cerimonias tuas
⁊ fatiat vniuersa ⁊ edificet edē cuiꝰ
impensas paui. Precepit aūt da
uid vniuerse eccīe. Bñdicite domīo
dō nr̄o Et bñdixit oīs eccīa domīo
deo patꝝ suoꝝ ⁊ inclinauerunt se
⁊ adorauerūt deū ⁊ deinde regem.
Imolaueruntq; victimas dño ⁊
obtulerūt holocausta die sequen
ti thauros mille arietes mille ag
nos mille cū libaminibꝫ suis ⁊ vni
uerso ritu abūdātissime ī oēm isrl
Et ꝯmederūt ⁊ biberūt corā dño in
die illo cū grandi leticia ⁊ vnxerūt

secūdo salomonē filiū dauid Vn
xerūt autē eū dño in principē ⁊ sa
doch ī pontificē. Seditq; salomō
super soliū dñi in regem ꝓ dauid
pr̄e suo ⁊ cunctis placuit ⁊ paru
it illi ōnis isrl̄. Sed ⁊ vniuersi pn̄
cipes ⁊ potētes ⁊ cuncti filij regis
dauid dederūt manū ⁊ subiecti fu
erūt salomōi regi. Magnificauit
ergo dñs salomonē sup ōnem is
rahel ⁊ dedit illi gloriā regni qua
lem nullus habuit añ eū rex isrl̄.
Igit̄ dauid filiꝰ ysai r̄gnauit sup
vniuersū isrl̄ ⁊ dies quibꝰ regna
uit sup isrl̄ fuerunt quadragīta
anni. In hebron regnauit septez
ānis ⁊ in ihrl̄m annis trigintatri
bus: ⁊ mortuꝰ est in senectute bō
plenꝰ dierꝫ ⁊ diuicijs ⁊ gloria: et
regnauit salomō filiꝰ eius ꝓ eo.
Gesta autē regis priora et nouis
sima scripta sūt in libro samuhel
vidētis ⁊ ī libro nathan ꝓphe at
q; in volumine gad vidētis: vniū
siq; regni eiꝰ ⁊ fortitudīs ⁊ tēporū
que transierūt sub eo siue in isrl̄
siue ī cūctis regnis terrarum.

¶ Explicit liber paralipomenon
p̄mꝰ. Incipit secūdꝰ. ¶ Ca. p̄.

Confortatꝰ est ergo
salomō filiꝰ dauid
in regno suo ⁊ dñs
erat cū eo ⁊ magni
ficauit eū in excelsū
Precepitq; salomō vniuerso isra
heli: tribunis ⁊ cēturioībꝰ ⁊ duci
bꝰ et iudicibꝰ ōnis isrl̄ ⁊ pn̄cipi
bus familiarꝫ: et abijt cū vniuer
sa multitudine in excelsum gaba
on. vbi erat tab̄naculum federis
dñi qd̄ fecit moyses famulꝰ dei in
solitudīe. Archam autē dei addu
xerat dauid de cariathiarim ī lo
cum quē prepauerat ei ⁊ vbi fixe
rat illi tabernaculū: hoc est ī iheru
salē Altareq; eneū qd̄ fabricatus
fuerāt beselehel filiꝰ vri filij vr vbi
erat corā taberuaculo domī qd̄ et
requisiuit salomon ⁊ ōnis eccīa.
Ascēditq; salomō ad altare eneū
coram tabernaculo federis domī:
⁊ obtulit in eo mille hostias. Ecce
autē in ipsa nocte apparuit ei deꝰ
dicens. Postula qd̄ vis ut dem ti
bi. Dixitq; salomō deo. Tu fecisti
cū dauid patre meo misericordiā
magnaz ⁊ ꝯstituisti me regē ꝓ eo.
Nūc ergo dñe deus impleatur ser
mo tuus quē pollicitus es dauid
pr̄i meo. Tu enī me fecisti regem
sup populū tuum multū: qui tam
innūerabilis est q̄ puluis terre.:
Da mihi sapientiaz ⁊ intelligētiā
ut ingrediar ⁊ egrediar coraz po
pulo tuo Quis enim potest hunc
populū tuum digne qui tam grā
dis est iudicare. Dixit autem deꝰ
ad salomonez. Quia hoc magis
placuit cordi tuo et non postula
sti diuicias ⁊ sb̄stanciaz ⁊ gloriā
neq; anīas eorꝫ qui te oderant. ꝫ
nec dies vite plurimos. petisti au
tem sapienciam ⁊ scienciaz ut iu
dicare possis populū meum super
quē ꝯstitui te regē: sapientia ⁊ sci
entia data sūt tibi. Diuicias autē
⁊ sb̄stanciaz ⁊ gloriam dabo tibi
ita ut nullus in regibꝰ nec ante te
nec post te fuerit simil̄ tui. Veīt
ergo salomō ab excelso gabaon
in iherusalē coram tabernaculo fe
deris et regnauit super israhel.

Cōgregauitq; sibi currus ⁊ equi
tes ⁊ facti sūt ei mille quadringē
ti currus ⁊ duodecimmilia equitū
et fecit eos eē ī vrbib⁹ quadriga
rū et cū rege in ihrl'm. Prebuitq;
rex argentū ⁊ aur̄ in iherusalē q̄
si lapides ⁊ cedros quasi sicomo
ros que nascunt̄ in campestrib⁹
multitudine magna. Adducebā
tur aūt ei equi de egipto de choa a
negotiatorib⁹ regis qui ibant et
emebāt pretio quadrigā equor̄
sexcentis argēteis ⁊ equū centum
qn̄quagīta. Similit̄ de vniūsis re
gnis ceththeor̄ et a regib⁹ sirie
emptio celebrabat̄. ¶ Ca. ij.

Decreuit autē salomon edifi
care domū nomini domī et
palatiū sibi. Et numerauit septua
gintamilia viror̄ portātiū hume
ris ⁊ octogintamilia qui cederent
lapides in montib⁹. prepositosq;
eor̄ triamilia sexcētos. Misitq̄ ad
hirā regē tyri dicens. Sicut egisti
cū dauid p̄re meo ⁊ misisti ei lig̃
cedrina ut edificaret sibi domū in
qua ⁊ habitauit. sic fac mecū ut
edificē domū noī dn̄i dei mei ⁊ cō
secrē eā ad adolendū incensū co
ram illo ⁊ fumiganda aromata et
ad ꝓposicōem panū sempiternā
⁊ ad holocaustomata mā̄e et ves
pe. sabbatisq̄ ⁊ neomenijs ⁊ sol
lēnitatib⁹ dn̄i dei nr̄i in sempit̄nū
que mādata sūt israheli. Domus
em̄ quā edificare cupio magna ē
Magn⁹ est em̄ deus noster super
ōnes deos. Quis ḡ poteit p̄ualere
ut edificē ei dignā domū. Si celū
⁊ celi celor̄ cape eū nequeūt: quā
tus ego sū ut possim edificaē ei do
mū. Sed ad hoc tm̄ ut adoleat̄ in
censū coram illo. Mitte igit̄ m̄ vir̄
eruditū qui nouerit opari ī auro
et argento ere et ferro purpura
coccino ⁊ iacincto ⁊ qui sciat scul
pere celaturas cū hijs artificibus
quos mecū habeo in iudea et in
iherusalē quos prepauit dauid
pater meus. Sed ⁊ ligna cedrina
mitte mihi ⁊ artheutina ⁊ pinea
de libano. Scio enī q̄ s̄ui tui no
uerint cedere ligna de libano. Et
erūt serui mei cū seruis tuis ut pa
rentur mihi ligna plurīa. Dom⁹
enim quā cupio edificaē magna
est nimis ⁊ indita. Preterea ope
rarijs q̄ cesuri sūt ligna seruis tu
is dabo ī cibaria tritici choros vi
ginti milia ⁊ ordei choros totidem
Oleiq̄ sata vigintimilia. Dixit āt
hirā rex tiri p̄ litteras q̄s miseāt
salomoni Quia dilexit dn̄s ꝓpl'm
suū. idcirco te regnare fecit sup eū
Et addidit dicens Bn̄dictus dn̄s
deus israhel qui fecit celū ⁊ terram
qui dedit dauid regi filiū sapien
tē ⁊ eruditū ⁊ sensatū atq; prudē
tem ut edificaret domū dn̄o ⁊ pa
latiū sibi. Misi ḡ tibi vir̄ pruden
tē ⁊ scientissimū: hirā patrē meū
filiū mulieris de filiab⁹ dan cui⁹
pat̄ fuit tyrius qui nouerit opera
ri in auro ⁊ ārgento. ere ⁊ ferro ⁊
marmore ⁊ lignis. in purpuraq̄
⁊ iacincto ⁊ bissino ⁊ coccino ⁊ q̄
sciat celare oēm sculpturā ⁊ adin
uenire prudent̄ quodcūq; in ope
necessariū est cū artificib⁹ tuis et
cū artificib⁹ dn̄i mei dauid p̄ris
tui. Triticū ḡ ⁊ ordeū ⁊ oleū ⁊ vi
nū que pollicitus es dn̄e mi mitte
s̄uis tuis. Nos autē cedem⁹ ligna
de libano q̄t necessaria habueris

et applicabimus ea ratibus per mare in
ioppe. tuum autem erit transferre ea in
ihrlm. Numerauit igitur salomon
omnes viros proselitos qui erant in ter
ra israel post dinumerationem quam
dinumerauit pater eius: et inuenti sunt cen
tum quinquaginta milia et tria milia
sexcenti. Fecitque ex eis septuaginta
milia que humeris onera portarent
et octoginta milia que lapides de mon
tibus cederent. tria autem milia et sex
centos prepositos operum populi. Ca. iij.

Et cepit salomon edificare do
mum domini in ihrlm in monte mo
ria qui demonstratus fuerat dauid
patri eius: in loco quem parauerat da
uid in area ornan iebusei. Cepit
autem edificare mense secundo anno
quarto regni sui. Et hec sunt funda
menta que iecit salomon ut edifica
ret domum dei: longitudinis: cubitos
in mensura prima sexaginta. latitu
dinis: cubitos viginti. Porticum
vero ante frontem que tendebatur in
longum. iuxta mensuram latitudinis
domus: cubitorum viginti. Porro al
titudo centum viginti cubitorum erat
Et deaurauit eam intrinsecus au
ro mundissimo. Domumque maiorem te
xit tabulis ligneis abiegnis et la
minas auri obrizi affixit per totum.
Sculpsitque in ea palmas et quasi ca
tenulas seinuicem complectentes. Stra
uitque pauimentum templi preconfissio
marmore: decore multo. Porro au
rum erat probatissimum de cuius lami
nis texit domum et trabes eius et po
stes et parietes et ostia et celauit
cherubim in parietibus. Fecitque domum
sanctisanctorum longitudinem iuxta
latitudinem domus cubitorum viginti:
et latitudinem similiter viginti cubito
rum. Et laminis aureis texit eam quasi ta
lentis sexcentis. sed ut clauos fecit
aureos ita ut singuli clauisidos
quinquagenos appenderent Cenacu
laquoque texit auro. Fecit etiam in
domo sanctisanctorum cherubim du
os opere statuario et texit eos auro
Ale cherubim viginti cubitis exten
debantur: ita ut vna ala haberet cubi
tos quinque et tangeret parietem do
mus et altera quinque cubitos habens
alam tangeret alterius cherub. Simi
liter cherub alterius ala quinque habebat
cubitos et tangebat parietem: et ala
eius altera quinque cubitorum: alam
cherub alterius contingebat. Igitur
ale vtriusque cherub expanse erant
et extendebantur per cubitos viginti.
Ipsi autem stabant erectis pedibus
et facies eorum erant verse ad exte
riorem domum Fecitque velum ex iacin
cto purpura cocco et bisso et intex
uit ei cherubim. Ante fores etiam templi
duas columnas que triginta et qui
que cubitos habebant altitudinis.
Porro capita earum quinque cubito
rum: necnon et quasi catenulas in ora
culo et supposuit eas capitibus colum
narum. Malagranata etiam centum que ca
tenulis interposuit. Ipsasque co
lumnas posuit in vestibulo templi
vnam a dextris et alteram a sinistris
Eam que a dextris erat vocauit iachim:
et que ad leuam vocauit booz.

Fecitque altare eneum Ca. iiij.
viginti cubitorum longitudinis et
viginti cubitorum latitudinis: et decem cu
bitorum altitudinis. Mare etiam eneum fu
sile decem cubitis a labio vsque ad la
bium: rotundum per circuitum Quinque cubi
tos habebat altitudinis et funiculus trigin
ta cubitorum ambigebat gyrum eius.

Similitudo q̄ boū erat subt̄ illud. Et decez cubitis quedaz extrinsecus celatuē quasi duob⁹ versibz aluū maris circuibāt. Boues aūt erāt fusiles ⁊ ip̄m mare sup duodecim boues impositū erat quoꝝ tres respitiebant ad aq̄lonē et alij tres ad occidentē. Porro tres alij meridiē ⁊ tres qui reliqui erāt orientē hn̄tes maē suppositū. Posteriora aūt boū erant intrinsecus sub mari Porro vastitas ei⁹ habebat mensurā palmi ⁊ labiū illius erat q̄si labiū calicis vel repādililij. capiebatq̄ triamilia metretas. Fecit q̄ concas decez ⁊ posuit qn̄q̄ a dextris ⁊ qn̄q̄ a sinistris ut lauarēt in eis om̄a que in holocaustū oblaturi erant. Porro in mari sacdotes lauabant̄. Fecit aūt ⁊ cādelabra aurea decez scd̄m spetiē quam iusserat fieri et posuit ea in tēplo qn̄q̄ a dextris ⁊ qn̄q̄ a sinistris. Necnō ⁊ mēsas decez ⁊ posuit eas in tēplo qn̄q̄ a dextris ⁊ qn̄q̄ a sinistris. Fialasq̄ aureas centū Fecit etiā atriū sacerdotū ⁊ basilicā grandez ⁊ ostia in basilica q̄ texit ere. Porro mare posuit ī latere dextro ɔtr̄ orientē ad meridiez Fecit aūt hirā lebetas ⁊ creagras ⁊ fialas ⁊ ɔpleuit oē opus regis in domo dei. hoc ē colūnas duas ⁊ epistilia ⁊ capita ⁊ quasi quedā retiacula que capita tegerent sup epistilia. Malag̃nataq̄ quadringēta ⁊ retiacula duo ita ut bini ordines malagranatorū singul̄ retiaculis iungerent̄ q̄ ꝓtegerēt epistilia ⁊ capita colūnaꝝ. Bases etiaz fecit ⁊ concas quas supposuit basibus. mare vnū. bouesq̄ duodecim sub mari ⁊ lebetas ⁊ creagr̄s ⁊ fialas. Oīa vasa fecit salomoni hirā pr̄ ei⁹ in domo dn̄i ex ere mūdissimo. In regiōe iordaīs fudit ea rex ī argillosa terra int̄ sochot ⁊ saredata. Erāt aūt multitudo vasoꝝ innumerabilis ita ut ignoraret̄ pōdus eris. Fecitq̄ salomon om̄a vasa dom⁹ dei ⁊ altaē aureū ⁊ mensas ⁊ sup eas panes ꝓpositionis. Candelabraq̄ cū lucernis suis ut lucerent an̄ oraculū iuxta ritū ex auro purissimo ⁊ florentia quedaz ⁊ lucernas et forcipes aureos. Om̄a de auro mūdissimo facta sūt Thimiamateriaq̄ et thuribula ⁊ fialas ⁊ mortaiola ex auro purissimo Et ostia celauit templi interioris idest ī sāctasanctoꝝ ⁊ ostia tēpli forinsecus aurea Sicq̄ cōpletū est omne op⁹ q̄d fecit salomon in domo dn̄i. ¶ Ca. v.

Intulit igit̄ salomon om̄a que vouerat dauid pat̄ suus. argentū ⁊ auꝝ ⁊ vniūsa vasa posuit in thesauris dom⁹ dn̄i. Post que ɔgregauit maiores natu isrl̄ ⁊ cūctos p̄ncipes tribuū ⁊ capita familiaꝝ filijs israhel in ihrl̄m ut adducerent archaz federis dn̄i de ciuitate dauid q̄ ē in syon. Venerūt itaq̄ ad regē om̄es viri israhel ī die sollemni mensis septimi. Cūq̄ venissent cūcti seniorū israhel portauerunt leuite archā et intulerūt eaz ⁊ oēz paraturā tab̄naculi. Porro vasa sanctuarij que erāt in tabernaculo portauerūt sacerdotes cuz leuitis. Rex aūt salomō ⁊ vniuersus cetus israhel ⁊ om̄es q̄ fuerūt ɔgregati ante archā imolabant arietes ⁊ boues absq̄ vllo nūero

Tāta eī erat multitudo victīarꝝ. Et
intulerūt sacerdotes archā federis
dñi in locū suū ⁊ ad oraculū tēpli
in scāsāctorꝝ subter alas cherubī
ita ut cherubin expāderent alas
suas sup locuꝫ in quo posita erat
archa ⁊ ipsā archā tegerēt cū ve
ctibꝰ suis. Vectiū autē q̄bꝰ porta
bat archa: qꝛ paululū longiores
erāt: capita parebāt añ oraculuꝫ
Si vero quis paululū fuisset extrñ
secus: eos videre nō poterat. Fuit
itaqꝫ archa ibi vsqꝫ ī pñtē diē. Ni
hilqꝫ erat aliud in archa ñ due
tabule q̄s posuerāt moyses ī oreb
qñ legē dedit dñs filijs isrl egre
dientibꝰ ex egipto. Egressis autē
sacerdotibꝰ de sāctuario. oēs eī sa
cerdotes q̄ ibi potuerāt inueīri scī
ficati sūt: nec adhuc ī illo tpe vi
ces ⁊ ministeriorū ordo int eos di
uisus erat: tā leuite q̄ cātores ⁊ ⁊
q̄ sub asaph erāt ⁊ q̄ sb hemā ⁊ q̄
sb ydithun. filij et frēs eorꝝ vesti
ti bissinis: cymbal ⁊ psalterijs ⁊
citharis ɔcrepabāt stātes ad ori
entalē plagā altaris: ⁊ cū eis sacer
dotes centūuiginti canētes tubis.
Igit cūctis pit ⁊ tubis ⁊ voce ⁊ cī
balis ⁊ orgaīs ⁊ diuersi generis mu
sicorꝝ cōcinentibꝫ et vocē in subli
me tollētibꝰ: longe sonitꝰ audie
bat: ita ut cū dñm laudare cepis
sēt ⁊ dicē. cōfitemī dño qm̄ bonꝰ:
qm̄ in eternū mīa eiꝰ: impleretur
domꝰ dī nube: ne possent sacerdotes
stare ⁊ ministrare ꝓpt caliginem.
Cōpleuerat enim gloria domini
domū dei. ¶ Ca. vi.

Tunc salomon ait. dominꝰ
pollicitus est ut habitaret
in caligine. ego autē edificaui do
mū nomī eiꝰ ut hītaret ibi in ꝑpe
tuū. Et ɔuertit rex faciez suā ⁊ bñ
dixit vniuerse multitudī isrl. Nā
ōnis turba stabat intēta. Et ait.
Bñdictꝰ dominꝰ deꝰ isrl: q̄ qd locu
tus est dauid pr̄i meo ope cōple
uit dicens. A die qua eduxi ꝓplm
meū de terra egipti: nō elegi cītatē
de cunctis tribubꝰ isrl ut edificaē
tur in ea domꝰ nomī meo: neqꝫ ele
gi quēq̄ aliū virū ut esset dux in
ꝓplo meo isrl. ꝫ elegi ihrlm ut sit
nomē meū in ea ⁊ elegi dauid ut
ɔstituerez eū sup populū meū isrl
Cūqꝫ fuissꝫ voluntatis dauid pa
tris mei ut edificaret domuꝫ noī
dñi dei isrl: dixit dñs ad eū. Quia
hec fuit volūtas tua ut edificaēs
domū noī meo: bene quidē fecisti
huiuscemodi habē voluntatem.
ꝫ non tu edificabis mihi domuꝫ.
Verūtamē filius tuꝰ qui egredie
tur de lūbis tuis: ipe edificabit do
mū nomī meo. Compleuit ergo
dominꝰ sermōem suū quē locutꝰ
fuerat ⁊ ego surrexi ꝓ dauid pr̄e
meo: ⁊ sedi sup thronum israhel
sicut locutus est dñs: ⁊ edificaui
domū nomini dñi de israhel. ⁊ po
sui in ea archam in qua est pactū
domini quod pepigit cum filijs is
rahel. Stetit ergo coram altari do
mini ex aduerso vniuerse multi
tudinis israhel ⁊ extendit manꝰ
suas. Siquidem fecerat salomon
basim eneam et posuerat eam in
medio basilice: habentem quin
qꝫ cubitos longitudinis ⁊ quīqꝫ
latitudinis ⁊ tres cubitos altitu
dinis. Stetitqꝫ sup eaꝫ ⁊ deinceps
flexis genibꝰ cōñ vniūsā multitudi
nē isrl ⁊ palmis ī celū leuatis ait

dñe deꝰ isrl' nō est simil' tui deus
in celo ⁊ in terra qui custodis pa
ctū ⁊ miseicordiā cū ſuis tuis qui
ambulant corā te ī toto corde suo
q̄ p̄stitisti ſuo tuo dauid p̄ri meo
quecūq; locutus fueras ei ⁊ q̄ ore
ꝓmiseās ope ꝯplesti · sicut ⁊ p̄ns
tēpꝰ ꝓbat · Nūc ḡ dñe deꝰ israhel
īple seruo tuo p̄ri meo dauid que
cūq; locutus es dicēs · Nō defitiet
ex te vir corā me qui sedeat super
thronū isrl' ita tm̄ si custodierint
filij tui vias meas ⁊ ābulauerīt
in lege mea sicut et tu ambulasti
corā me · Et nunc dñe deus israhel
firmet' sermo tuꝰ quē locutus es
ſuo tuo dauid · Ergo ne credibile
est ut habitet deꝰ cū hominibꝰ su
ꝑ terrā · Si celū et celi celoꝝ nō te
capiūt · quanto magis domꝰ ista
quā edificaui · Sed ad hoc tm̄ fa
cta est ut respitias oracōem serui
tui ⁊ obsecracōez eiꝰ dñe deꝰ meꝰ
⁊ audias p̄ces quas fudit famu
lus tuus corā te ut apias oculos
tuos sup domuz istā diebꝰ ac no
ctibus sup locū in quo pollicitus
es ut inuocet' nomē tuū ⁊ exaudi
res oracōem quā seruus tuꝰ orat
in eo ⁊ exaudias p̄ces famuli tui
⁊ ꝓpl'i tui israhel · Quicūq; orauerit
ī loco isto · exaudi de habitaculo
tuo idest de cel' et ꝓpitiare · Si pec
cauerit quispiā in ꝓximū suū ⁊ iu
rare ꝯtra eū paratus venerit: seq;
maledicto ꝯstrinxerit corā altari
ī domo ista tu audies de celo et fa
ties inditiū ſuoꝝ tuoꝝ ita ut red
das iniquo viā suā ī caput ꝓpriū
⁊ vlciscais iustū retribuēs ei ſm
iustitiā suā · Si supatus fuerit po
pulꝰ tuꝰ isrl' ab īimicis peccabūt

eiñ tibi ⁊ ꝯuersi egerīnt pēitentiā et
obsecrauerint nomē tuū ⁊ fuerīt
deprecati in loco isto tu exaudies
de celo ⁊ ꝓpitiare pctō ꝓpl'i tui isra
hel ⁊ reduc eos in terrā quā dedi
sti eis ⁊ patribus eoꝝ · Si clauso
celo pluuia nō fluxeit ꝓpt' peccata
populi tui ⁊ dep̄cati te fuerint ī lo
co isto ⁊ ꝯfessi noī tuo et ꝯuersi a
peccatis suis cū eos afflixeis exau
di de celo dñe ⁊ dimitte pctā ſuis
tuis ⁊ ꝓpl'i tui isrl' ⁊ doce eos viaz
bonā ꝑ quā ingrediant' ⁊ da plu
uiā terre quā dedisti ꝓpl'o tuo ad
possidenduz · Fames si orta fuerit
in terra ⁊ pestilentia erugo et au
rugo ⁊ locusta ⁊ brucus ⁊ hostes
vastatis regionibz portas obsede
rint ciuitatis oīsq; plaga ⁊ īfirmi
tas presserit si q̄s de ꝓpl'o tuo isrl'
fuerit dep̄catus ꝯgnoscēs plagā
⁊ infirmitatē suā et expāderit ma
nꝰ suas in domo hac tu exaudies
de celo de sblimi scilicz habitacu
lo tuo ⁊ ꝓpitiare ⁊ redde vnicuiq;
scdm vias suas q̄s nosti eum ha
bere in corde suo · Tu em̄ solus no
sti corda filioꝝ hominū ut timeāt
te ⁊ ambulēt in vijs tuis · cunctis
diebꝰ quibz viuūt sup fatiē terre
quā dedisti p̄ribꝰ nostris · Extrnū
q̄ qui nō est de ꝓpl'o tuo isrl' si ve
nerit de t̄ra longinq̄ ꝓpt' nomē tu
um magnū ⁊ ꝓpt' manū tuam ro
bustā ⁊ brachiū tuum extentū ⁊
adorauerit ī loco isto tu exaudies
de celo firmissimo hītaculo tuo ⁊
faties cūcta ꝑ quibꝰ inuocauerit
te ille pegrinꝰ ut sciant oēs ꝓpl'i
terre nomē tuū ⁊ timeant te sicut
populꝰ tuꝰ isrl' ⁊ cognoscant q̄a
nomē tuū inuocatū est sup domū

hãc quã edificaui. Si egressus fu
erit popul⁹ tu⁹ ad bellũ cõtra adu
sarios suos. p viam in qua mise
ris eos adorabũt te cõn viam in
q̃ ciuitas hec est quã elegisti ⁊ do
m⁹ quã edificaui nomĩ tuo ut ex
audias de celo p̃ces eoꝝ ⁊ obsec
cõez ⁊ vlciscaris. Si autẽ peccaue
rint tibi: neq; enĩ est homo q̃ non
peccet: ⁊ iratus fueris eis et tradi
deris hostib⁹ ⁊ captiuos duxerĩt
eos in terrã longinquã vel certe
q̃ iux̃ est: ⁊ cõuersi in corde suo in
terra ad quã captiui ducti fuerãt
egerint penitẽtiaꝫ ⁊ dep̃cati te fue
rint in terra captiuitatis sue dicẽ
tes. peccauim⁹. iniq̃ fecimus. iniu
ste egim⁹: ⁊ reuersi fuerint ad te ĩ
toto corde suo ⁊ tota aĩa sua ĩ ter
ra captiuitatis sue ad quaꝫ ducti
sunt adorabũt te cõn viam terre
sue quã dedisti p̃rib⁹ eoꝝ ⁊ vrbis
quã elegisti ⁊ dom⁹ quã edificaui
nomĩ tuo ut exaudias de celo h°
est de firmo habitaculo tuo p̃ces
eoꝝ ⁊ facias iudiciũ ⁊ dimittas
populo tuo q̃uis peccatoi. Tu es
enĩ de⁹ me⁹. Aperiant̃ queso ocu
li tui et aures tue intente sint ad
oracõem que fit in loco isto Nũc
igit̃ consurge dñe de⁹ in requiem
tuã tu ⁊ archa fortitudĩs tue. Sa
cerdotes tui dñe de⁹ induãtur sa
lutẽ ⁊ sancti tui letentur in bonis.
Dñe de⁹ me⁹ ne auerseris faciem
xp̃i tui. Memẽto misericordiarũ
dauid serui tui. Cũq; cõplesset sa
lomõ fundẽs preces: ignis descen
dit de celo ⁊ deuorauit holocausta
⁊ victĩas et maiestas dñi imple
uit domũ nec poterant sacerdotes
ingredi tẽplũ domĩ eo q̃ implessꝫ
maiestas dñi templũ dñi. Sed ⁊
õnes filij isrl̃ videbant descẽdẽteꝫ
ignem ⁊ gloriaꝫ dñi sup domũ et
corruentes ꝓni in terram sup pa
uimentũ stratũ lapide adorauerĩt
⁊ laudauerũt dñm qm̃ bon⁹: qm̃
in seculũ mĩa eius. Rex autẽ ⁊ om
nis popul⁹ immolabant victimas
corã dño. ¶ Ca. vij.:

Mactauit igit̃ rex salomõ ho
stias: boum vigintiduo mi
lia. arietuꝫ centũ viginti milia. Et
dedicauit domũ dei rex ⁊ vniũsus
popul⁹. Sacerdotes autẽ stabant
in officijs suis ⁊ leuite in organis
carminũ dñi q̃ fecit dauid rex ad
laudandũ dñm: qm̃ in seculũ mi
sericordia ei⁹ ymnos dauid canẽ
tes p man⁹ suas. Porro sacerdotes
canebant tubis añ eos cunctusq;
isrl̃ stabat. Scĩficabitq̃ salomõ
mediũ atrij ante tẽplũ dñi. Obtu
lerat enĩ ibi holocausta ⁊ adipes
pacificoꝝ quia altare eneum qđ
fecerat nõ poterat sustinere holo
causta ⁊ sacrificia ⁊ adipes. Fecit
ergo salomõ sollẽnitatẽ in tẽpore
illo septẽ diebꝫ ⁊ õnis isrl̃ cũ eo.
eccĩa mag̃ valde ab ĩtroitu emat
vsq; ad torrenteꝫ egipti. Fecitq;
die octauo collectaꝫ eo q̃ dedicas
set altaẽ septẽ dieb⁹ ⁊ sollẽnitatẽ
celebrassꝫ dieb⁹ septẽ. Igr̃ ĩ die vi
cesiãtertia mens̃ septimi dimisit
ꝓpl̃os ad tabnacula sua letantes
atq; gaudẽtes sup bono qđ fecerãt
dñs dauid ⁊ salomõi ⁊ isrl̃ ꝓpl̃o
suo. Cõpleuitq; salomõ domũ do
mĩ ⁊ domũ regis ⁊ oĩa q̃ disposue
rat ĩ corde suo ut facẽt ĩ domo dñi
⁊ in domo sua ⁊ ꝓspat⁹ ẽ. Apparu
it autem ei dominus nocte et ait.

Audiui oracōem tuā ⁊ elegi locū
istū mihi ī domū sacrificij Si clau
sero celum ⁊ pluuia nō fluxerit ⁊
mādauero ⁊ p̄cepo locuste ut de
uoret terrā ⁊ misero pestilentiam
in populū meū · ꝯuersus autē ꝓplus
meus sup quos inuocatū est no
men meū · deprecatus me fuerit et
exquisierit fatiē meā ⁊ egeit peni
tentiaꝫ a vijs suis pessimis et ego
exaudiaꝫ de celo ⁊ ꝓpitius ero pec
catis eoꝝ ⁊ sanabo t̄raꝫ eorū · Ocu
liq̄ mei erūt apti ⁊ aures mee ere
cte ad oracōem ei⁹ q̄ in loco isto
orauerit · Elegi em̄ ⁊ sāctificaui lo
cū istū ut sit nomē meuꝫ ibi ī sem
piternū ⁊ ꝑmaneant oculi mei ⁊
cor meuꝫ ibi cūctis diebꝫ · Tuq̄ si
ambulaueis corā me sicut ambu
lauit dauid pat̄ tu⁹ et feceris iux̄
om̄a q̄ precepi tibi ⁊ iustitias me
as iuditiaq̄ ꝯuaueris · suscitabo
thronū regni tui sicut pollicit⁹ sū
dauid p̄ri tuo dicens · Nō auferet̄
de stirpe tua vir q̄ nō sit p̄nceps ī
isrl̄ · Si aūt auersi fueritis ⁊ dereliq̄
ritis iustitias meas ⁊ p̄cepta mea
q̄ ꝓposui vobis ⁊ abeūtes seruieri
tis dijs aliēis ⁊ adoraueritis eos
euellaꝫ vos de terra mea quaꝫ de
di vobis ⁊ domū hanc quaꝫ edifi
caui nomī meo ꝓitiā a fatie mea
⁊ tradā eam in parabolā ⁊ in exē
plū cūctis ꝓplis ⁊ dom⁹ ista erit ī
ꝓuerbium vniuersis transeuntibꝫ
⁊ dicent stupentes Quare fecit do
min⁹ sic terre huic ⁊ domui huic ·
Respondebūtq̄ · Quia dereliquerūt
dn̄m deum patꝝ suoꝝ qui eduxit
eos de terra egipti ⁊ apprehenderūt
deos alienos ⁊ adorauerūt eos
et coluerunt · idcirco venerūt sup
eos vniuersa hec mala · ¶ Ca · viij ·

Expletis aūt viginti annis
postq̄ edificauit salomō do
mū dn̄i ⁊ domū suaꝫ ciuitates q̄s
dederat hirā salomoni edificauit
⁊ habitare ibi fecit filios israhel ·
Abijtq̄ ī emath suba ⁊ obtinuit
eā ⁊ edificauit palmirā ī deserto
⁊ alias cītates munitissimas edi
ficauit ī emath · Extruxitq̄ betho
ron supiorē ⁊ bethoron inferiorēꝫ
ciuitates muratas habentes por
tas ⁊ vectes ⁊ seās · Balaath etiā
et om̄es vrbes firmissimas q̄ fue
rūt salomonis · cūctasq̄ vrbes q̄
drigaꝝ ⁊ vrbes equitū Om̄a que
cūq̄ voluit fecit rex salomō atq̄
disposuit edificauit in iherusalem
⁊ in libano ⁊ ī vniuersa terra pote
statis sue · Oēm populū qui dereli
ctus fuerat de hetheis ⁊ amorreis
⁊ fereseis ⁊ eueis ⁊ iebuseis q̄ nō
erant de stirpe israhel de filijs eoꝝ
⁊ de posteris quos nō int̄fecerāt
filij israhel · subiugauit salomon
in tributarios vsq̄ in dieꝫ hanc
Porro de filijs israhel n̄ posuit ut
seruirēt opibꝫ regis · Ipsi em̄ erāt
viri bellatores ⁊ duces p̄mi ⁊ p̄n
cipes q̄drigaꝝ ⁊ equituꝫ ei⁹ · Oēs
aūt p̄ncipes exercitus regis salo
monis fuerūt ducenti q̄nquagin
ta qui erudiebant populū · Filiā
vero pharaonis trāstulit de ciui
tate dauid in domū quaꝫ edifica
uerat ei · Dixit em̄ · Nō habitabit
vxor mea ī domo dauid regis isrl̄
eo q̄ sanctificata sit · q̄ ingressa ē
in eā archa dn̄i Tūc obtulit salo
mon holocausta dn̄o sup altare
domini q̄d extruxeāt an̄ porticum
ut ꝑ singulos dies offerret̄ in eo

iuxta preceptū moysi ī sabbatis
⁊ in kalēdis ⁊ in festis dieb⁹ ter
ꝑ annū id ē in sollēnitate azimo
rū ⁊ sollēnitate ebdomadaꝝ ⁊ in
sollēnitate tabernaculoꝝ. Et cōsti
tuit iux̄ dispositōez dauid patris
sui officia sacerdotū in ministeriis
suis ⁊ leuitas ī ordine suo ut lau
darēt ⁊ ministrarēt corā sacerdo
tib⁹ iux̄ ritū vniuscuiusq; diei ⁊ ia
nitoēs ī diuisioībz suis ꝑ portā ⁊
portā. Sic em̄ precepat dauid hō
dei. Nec pret̄gressi sūt de mādatis
regis taz sacerdotes q̄ leuite ex oī
b⁹ que precepat. Et in custodiis
thesaurorū oēs impēsas p̄patas
habuit salomō ex eo die quo fū
dauit domū dn̄i vsqz in diē q̄ ꝑfe
cit eaz. Tūc abijt salomō in asiō
gaber ⁊ in hailath ad orā maris
rubri que est in terra edom. Misit
g̊ ei hiram ꝑ man⁹ seruoꝝ suoruz
naues ⁊ nautas gnaros maris ⁊
abierunt cū seruis salomonis in
ophir. Tulerūtq; inde quadrīgē
ta qn̄q̄ginta talenta auri ⁊ attule
rūt ad regē salomōez. ¶ Ca. ix.

Reginaq̄ saba cū audissz fa
mā salomōis venit ut tēpta
ret eū in enigmatib⁹ ī ihrl̄m cum
magnis opib⁹ ⁊ camelis q̄ por ta
bant aromata ⁊ auri plurimū gē
masq; precōsas. Cūq; venissz ad
salomonē locuta est ei quecūq;
erāt in corde suo. Et exposuit ei sa
lomō ōnia q̄ ꝓposuerat nec q̄cq̄
fuit qd̄ nō ꝑspicuū ei fecerit. Que
postq̄ vidit sapiētiaz. s. salomōis
⁊ domū quā edificauerat necnō
⁊ cibaria mense eius ⁊ habitacu
la seruoꝝ ⁊ officia ministroꝝ ei⁹
⁊ vestimēta eorū: pincernasq̄ et
vestes eoꝝ ⁊ victimas q̄s imola
bat ī domo dn̄i: nō erat pre stupo
re vltra in ea spūs. Dixitq; ad re
gez. Verus est sermo quē audie
raz in terra mea de virtutib⁹ et sa
pientia tua. Nō credebā narranti
b⁹ donec ipsa venissez ⁊ vidissent
oculi mei ⁊ ꝓbassez vix medietatē
sapientie tue mihi fuisse narratā
Vicisti famā virtutib⁹ tuis. Bea
ti viri tui et beati serui tui: hij q̄ as
sistunt corā te ōni tepe ⁊ audiūt
sapientiā tuaz. Sit dn̄s de⁹ tuus
bn̄dict⁹ q̄ voluit te ordīare super
thronū suū regē dn̄i dei tui. Quia
diligit de⁹ isrl̄ ⁊ vult seruare euz ī
eternū idcirco posuit te sup euz re
gē ut facias iudicia atq; iusticiā
Dedit autē regi centūuiginti talē
ta auri ⁊ aromata multa nimis ⁊
gēmas p̄ciosissimas. Non fuerīt
aromata talia ut hec q̄ dedit regi
na saba regi salomoni. Sz ⁊ serui
hiram cū seruis salomōis attule
rūt auꝝ de ophir ⁊ ligna thijna
⁊ gēmas precōsissimas. De q̄bus
fecit rex de lignis scz thijnis g̊d⁹
ī domo dn̄i ⁊ in domo regia: citha
rasq̄ et psalteria cātorib⁹ Nūq̄
visa sunt in terra iuda ligna ta
lia. Rex autē salomō dedit regine
saba cuncta q̄ voluit ⁊ q̄ postula
uit ⁊ multo plura q̄ attuleāt ad
eū. Que reuersa abijt in terrā suā cū
seruis suis. Erat autē pond⁹ auri
qd̄ afferebat̄ salomoni ꝑ singl̄os
ānos sexcēta sexaginta sex talēta
auri excepta ea sūma quaz legati
diuersarū gentiū ⁊ negociatoēs
afferre cōsueuerāt: ōnesq; reges
arabie ⁊ satrape terrarū q̄ ꝯporta
bant aurū ⁊ argentum salomōi.

Fecitq; igit̄ rex salomō ducētas
hastas aureas · de sūma sexcētoꝝ
aureoꝝ qui in singul' hastis expē
debāt̄ Trecētaq̄ scuta aurea trecē
toꝝ aureoꝝ quibꝫ tegebātur sin
gula scuta · Posuitq; ea rex in ar
mamētario qđ eāt ꝯsitū nemoē ·
Fecitq̄ rex soliū eburneū grāde
⁊ vestiuit illđ auro mūdissimo ·
Sexq̄ gradus quibꝰ ascēdebat̄
ad soliū ⁊ scabellū aureū ⁊ brāchi
ola duo altrinsecꝰ ⁊ duos leōes
stātes iux̄ brachiola sed ⁊ alios
duodecim leūculos stantes super
sex gradꝰ ex vtraq; pte · Nō fuit
tale soliū ī vniuersis regnis · Oīa
q̄ vasa ꝯuiuij regis erāt aurea ⁊
vasa domꝰ saltus libani ex auro
purissimo · Argētū em̄ in diebꝰ il
lis ꝑ nihilo reputabat̄ · Siquidē
naues regis ibāt ī tharsis cū ser
uis hirā semel in tribꝫ ānis et de
ferebāt inde auꝝ ⁊ argētū ⁊ ebur
⁊ simeas ⁊ pauos · Magnificatꝰ
ē igitur salomō sup omēs reges
terre pre diuicijs ⁊ gloria · Oēsq;
reges terrarū desideābāt videre fa
ciē salomonis ut audirēt sapiē
ciaꝫ quā dederat deꝰ in corde eiꝰ Et
deferebāt ei munera vasa argen
tea ⁊ aurea ⁊ vestes ⁊ arma ⁊ aro
mata equos ⁊ mulos ꝑ singulos
ānos · Habuitq̄ salomō quadr̄
gintamilia equoꝝ in stabulis et
curruuꝫ equitūq; duodecīmilia ·
Cōstituitq; eos in vrbibꝫ q̄driga
rū ⁊ vbi eāt rex ī iherusalē · Exercu
it etiā potestatē sup cūctos reges
a flumine eufraten vsqꝫ ad terrā
philistinorū ⁊ vsqꝫ ad terminos
egipti · Tātamq; copiā p̄buit ar
gēti in iherusalē quasi lapidū et
cedrorū tātaꝫ multitudinē velut si
comoꝝ q̄ gignūtur in cāpestribꝰ
Adducebātur aūt ei equi de egip
to cūctisqꝫ regionibꝰ · Reliqua āt
opm salomonis prioꝝ ⁊ nouissi
morū scripta sūt in verb̄ nathan
ꝓphe ⁊ in libris ahie sylonitis ī
visioneq̄ addo vidētis cōn̄ ihero
boā filiū nabath · Regnauit aūt
salomō in iherusalē sup oēm isrl̄
quadr̄ginta ānis Dormiuitq; cū
patribus suis ⁊ sepelierūt euꝫ in
ciuitate dauid regnauitq; roboā
filius eiꝰ ꝓeo · ¶ Capitulū · x ·

Profectus ē āt roboā in sichē
Illuc em̄ cūctꝰ isrl̄ cōuene
rat ut ꝯstituerēt eū regē · Qđ cum
audisset iheroboā filius nabath
q̄ erat ī egipto fugerat q̄ꝓpe illuc
an̄ salomonē statim reuersus ē ·
Vocauerūtq; eū et venit cū vniū
so isrl̄ et locuti sūt ad roboam di
centes · Pater tuus durissimo iu
go nos pressit tu leuiora impera
patri tuo q̄ nob̄ imposuit grauez
seruitutē ⁊ paululū de onere sb̄le
ua ut seruiamꝰ tibi · Qui ait · Ptꝰ
tres dies reuertimini ad me Cūq;
abisset ꝓplus iniit cōsiliū cū seni
bus q̄ steterāt coraꝫ patre eiꝰ sa
lomone dū adhuc viueret dicēs
Quid datis cōsilij ut r̄ndeaꝫ popu
lo ⁊ Qui dixer̄t ei · Si placueris po
pulo huic ⁊ lenieris eos verb̄ de
mētibꝰ seruiēt tibi omni tpe · At
ille reliquit cōsiliū senū ⁊ cū iuue
nibus tractare cepit q̄ cum eo nu
triti fuerant ⁊ erāt ī comitatu il
lius · Dixitq; ad eos · Quid vob̄ vi
detur vel r̄ndere q̄d debeo populo
huic q̄ dixit mihi subleua iugum
qđ imposuit nob̄ pr̄ tuus ⁊ At illi

rñ dcunt ut inueñes a nutriti cũ eo in delicijs atq; direcũt Sic loq̃ tis ꝓpl̃o q̃ dixit tibi·pr̃ tuꝰ aggḡua uit iugũ nr̃m tu sl̃leua a rñ debís ei·Minimꝰ digitꝰ meꝰ grossior est lũbís pr̃is mei·Pat meꝰ imposuit vobís graue iugũ a ego maiꝰ põ dus apponaz·Pater meꝰ cecidit vos flagellis·ego vero cedaz vos scorpiombꝰ·Venit ergo ihero bam a vniuersus populꝰ ad roboã die tercõ sicut precepat eis Respõ ditq; rex duã:derelicto consilio seno rũ locutusq; ẽ inr̃ iuuenũ voluntatẽ·Pat meꝰ graue vob̃ imposuit iugũ qd̃ ego grauiꝰ faciã·Pater meꝰ cecidit vos flagellis·ego véo cedam vos scorpiombꝰ·Et nõ ac quieuit ꝓpl̃i pcibz·Erãt enĩ voluntatis dei ut opleret̃ sermo eiꝰ quẽ locutꝰ fuerat p manũ ahie silonitis ad iheroboã filiũ nabath Populãt vniúsꝰ rege durioã dicẽte sic locutꝰ ẽ ad eũ Nõ ẽ nob̃ pars i dauid neq; hereditas in filio ysai retrõrsũ i tabnacla tua isrl̃·Tu aũt pasce domũ tuã dauid·Et abijt isrl̃ in tabnacula sua·Super filios ãt isrl̃ q̃ habitabãt in cũtatib̃ iu da:regnauit roboã·Misit rex robo am aduram q̃ preerat tributis a la pidauerũt eũ filij isrl̃ a mortuꝰ ẽ·Porro rex roboã curru festinauit ascendere a fugit in ihrl̃m·Recessitq; isrl̃ a domo dauid vsq; ad diem hãc·Factũ est aũt cũ audis set õmis isrl̃ q̃ reuersus eẽt ihero boaz:miserũt et vocauerũt eũ con gregato cetu a cõstituerũt eũ regẽ sup õnem isrl̃:nec secutꝰ est quis piaz domũ dauid preter tribũ iu da solam· ¶ Ca·xi·

Venit autẽ roboam in ihrl̃m: a cuocauit vniuersã domũ iuda a beniamin centũoctoginta milia electoꝝ atq; bellantiũ:ut di micaret cõtra isrl̃ a reuerteret ad se regnũ suũ·Factusq; est sermo domi ad semeiã hominẽ dei dicẽs Loquere ad roboam filiũ salomo nis regẽ iuda a ad vniuersũ isrl̃: q̃ ẽ in iuda a beniamin·Hec dicit dñs·Non ascendetis neq; pugnabi tis cõtra frẽs vestros·reuertat̃ vnꝰ q̃sq; in domum suaz·q; mea hoc ge stum est voluntate·Qui cũ audis sent sermonẽ dñi reuersi sũt:nec prefuerũt cõtra iheroboam·Habita uit autẽ roboam in ihrl̃m a edifi cauit cũtates muratas in iuda:re turitq; bethleem a ethaz a the cue·bethsur q̃ a soco a odollam·necnõ a geth a maresa a ziph·q̃ aduram et lachis a asecha:sara q̃ a ahialon a hebron que erant in iuda a beniamin ciuitates mu nitissimas·Cunq; dausisset eas muris posuit in eis principes cibo rumq; horrea:hoc est olei et vini· Sed et in singulis vrbibus fecit armamentaria scutoruz a hasta rum:firmauitq; eas sũma diligẽ tia a imperauit sup iudam a beia min·Sacerdotes autez et leuite q̃ erãt in vniuerso isrl̃·venerũt ad eum de cunctis sedibus suis relin quẽtes suburbana a possessiões suas:a transeuntes ad iudam a ihrusalẽ·eo q̃ abiecisset eos ihe roboaz a posteri eiꝰ ne sacerdocio dñi fungerent̃:q̃ cõstituit sibi sa cerdotes excelsoꝝ a demonioꝝ vi uloꝝq; qs fecerat·Hz a de cũctis tribubz isrl̃ q̃cũq; dederãt cor suũ

ut q̄rerent dn̄m deū isrl̄ venerunt
in iherusalē ad imolandum victi
mas suas corā dn̄o dō patrū suo
rū ⁊ roborauerūt regnuz iuda et
ꝯfirmauerūt roboā filiū salomo
nis ꝑ tres annos · Ambulauerūt
em̄ in vijs dauid ⁊ salomōis an
nis tm̄ trib⁹ · Duxit aūt roboam
vxorē maalath filiā iherimuth fi
lij dauid abiailq̄ filiā heliab filij
ysai q̄ pepit ei filios ieus ⁊ sōmo
riā ⁊ zoom · Post hācq̄ accepit
maachaz filiā absolon q̄ peperit
ei abia ⁊ abi ⁊ ziza ⁊ salomith ·
Amauit aūt roboā maachā filiā
absolon sup̄ om̄es vxores suas ⁊
cōcubinas Nā vxores decez ⁊ octo
duxerat: ꝯcubinas aūt sexagīta
⁊ genuit vigintiocto filios ⁊ sexa
ginta filias · Cōstituit vero in ca
pite abiaz filiū maacha ducez su
ꝑ om̄s fratres suos ipsū em̄ regē
facere cogitabat q̄ sapiētior fuit
⁊ potētior sup̄ om̄es filios eius et
in cūctis finib⁹ iuda ⁊ beniamin
⁊ in vniuersis ciuitatib⁹ muratis
Prebuitq̄ eis escas plurimas et
mltas petiuit vxores · ¶ Capi · xij ·
Cunq̄ roboratū fuissz regnū
roboam ⁊ ꝯfortatū dereliquit legē
dn̄i ⁊ om̄is isrl̄ cū eo · Anno autē
q̄nto regni roboam ascēdit sesac
rex egipti in iherusalez q̄ peccaue
rāt dn̄o cū mille ducētis curtib⁹
⁊ sexagīta milib⁹ equitū · Nec erāt
numerus vulgi qd̄ venerat cū eo
ex egipto libies scilicet ⁊ trogodi
te et ethiopes cepitq̄ ciuitates
munitissimas ī iuda ⁊ venit vsq̄
in iherusalē · Semeias āt ꝓpheta
ingressus est ad roboā ⁊ p̄ncipes
iuda q̄ ꝯgregati fuerāt in ihrl̄m

fugiētes sesac dixitq̄ ad eos · Hec
dicit dn̄s Vos reliq̄stis me ⁊ ego
reliqui vos in manu sesac Cōster
natiq̄ p̄ncipes isrl̄ ⁊ rex dixerunt
Justus ē dn̄s · Cūq̄ vidisset dn̄s
q̄ humiliati eēnt fact⁹ ē sermo do
mini ad semeiā dicēs Quia humi
liati sūt n̄ dispdā eos daboq̄ eis
pauxillū auxilij ⁊ nō stillabit fu
ror meus sup̄ ihrl̄m per manū se
sac Verūtam̄ seruiēt ei ut sciant
distantiā seruitutis mee et ꝑuitu
tis regni terrarū · Recessit itaq̄ se
sac rex egipti ab iherusalē sb̄latis
thesauris dom⁹ dn̄i ⁊ dom⁹ regis
oīa q̄ secum tulit ⁊ clipeos aureos
quos feceāt salomon ꝑ quib⁹ fe
cit rex eneos ⁊ tradidit illos p̄n
cipib⁹ scutariorū q̄ custodiebāt
vestibulū palacij Cūq̄ introiret
rex domū dei vēiebāt scutarij ⁊ tol
lebāt eos iterūq̄ referebant eos
ad armamētariū suū · Verūtamē
q̄a humiliati sūt auersa ē ab eis
ira dn̄i nec deleti sūt penit⁹ Siqui
dē ⁊ in iuda inuēta sūt opa bona
Confortatus ē ergo rex roboaz in
iherusalē atz regnauit · Quadr̄gī
ta aūt vnius āni erat cū regnare
cepissz ⁊ decē ⁊ septē annis regna
uit in ihrl̄m vrbe quā elegit dn̄s
ut ꝯfirmaret nom̄ suū ibi de cun
ctis tribub⁹ isrl̄ · Nomē aūt mr̄is
eius naama ammanites Fecitq̄
malū ⁊ nō prepauit cor suū ut q̄
reret dn̄m · Opa vero roboā p̄ma
et nouissima scripta sūt in libris
semeie ꝓphete ⁊ addo vidētis ⁊ di
ligent̄ exposita Pugnauer̄tq̄ ad
n̄suz se roboaz ⁊ iheroboā cunctis
dieb⁹ · Et dormiuit roboā cū patri
bus suis sepultusq̄ ē in ciuitate

dauid ⁊ regnauit abia filiꝰ eiꝰ ꝓ eo.

¶ Ca. xiij.

Anno octauodecimo regis iheroboaꝫ regnauit abia super iudā. Tribꝰ annis regnauit ī iherusalē. nomēq; mr̄is eiꝰ michaia: filia vrihel de gabaa ⁊ erat belluꝫ inter abia ⁊ iheroboā. Cūq; inisset abia certamen ⁊ hēret bellicosissimos viros ⁊ electoꝝ quadraginta milia: iheroboā ꝯstruxit ecōtra aciē octoginta milia virorū: q̄ et ipsi electi erant et ad bella fortissimi. Stetit ergo abia sup mōteꝫ semeron q̄ erat in ephraim: et ait. Audi iheroboam ⁊ ōnis isrl̄. Nū ignoratis ꝙ dn̄s deꝰ isrl̄ dederit regnum dauid sup isrl̄ in sempiternū: ipsi ⁊ filijs eiꝰ in pactū sal̄. Et surrexit iheroboā filiꝰ nabath: seruꝰ salomonis filij dauid: et rebellauit cōtra dn̄m suū. Cōgregatiq; sūt ad euꝫ viri vanissimi ⁊ filij belial: ⁊ p̄ualuerūt cōtra roboam filiū salomonis. Porro roboā erat rudis ⁊ corde pauido: nec potuit resistē eis. Nunc ergo vos dicitis ꝙ resistē possitis regno dn̄i qd̄ possidꝫ ꝑ filios dauid. Habetisq; grandē populi multitudinē atꝫ vitulos aureos quos fecit vobis iheroboaꝫ in deos. Et eiecistis sacerdotes dn̄i filios aaron atꝫ leuitas: ⁊ fecistis vobis sacerdotes sicut oēs populi terraꝝ. Quicūq; venerit ⁊ inciauerit manū suam in thauro. in bubꝰ. ⁊ in arietibꝰ septē: fit sacdos eoꝝ q̄ nō sūt dij. Noster autē dn̄s deꝰ est quē non relinq̄mꝰ. Sacerdotesq; mīstrāt domīo de filijs aaron ⁊ leuite sūt in ordīe suo: holocaustaq̄ offert dn̄o ꝑ singulos dies: mā ⁊ vespere ⁊ thimiama iux̄ legis precepta ꝯfectū ⁊ ꝓponūt pāes ī mensa mūdissiā. Estq; apud nos cādelabꝝ aureuꝫ et lucerna eiꝰ ut accēdant sēp ad vesp̄aꝫ. Nos q̄ꝓpe custodimꝰ p̄cepta dn̄i dei nr̄i quē vos reliq̄stis. Ergo in exercitu nr̄o dux deus ē ⁊ sacdotes eiꝰ q̄ dāgunt tub̄ ⁊ resonāt cōtra vos. Filij isrl̄ nolite pugnare cōn̄ dn̄ꝫ deū p̄rm vestroꝝ q̄ nō vob̄ expedit. Hec illo loq̄nte: iheroboā retro moliebat̄ insidias. Cūq; ex adūso hostium starꝫ: ignorātē iudā suo ābiebat exercitu. Respiciēsq; iudas vidit instaē bellū ex adūso ⁊ post t̄gū ⁊ clamauit ad dn̄m ac sacdotes tubis canere ceperūt: oēsq; viri iuda vociferati sūt. Et illis clamātibꝰ: ꝑterruit deꝰ iheroboā ⁊ ōnem isrl̄ q̄ stabat ex adūso abia ⁊ iuda: fugerītq; filij isrl̄ iudā ⁊ tr̄didit eos deꝰ in manu eoꝝ. Percussit ergo eos abia ⁊ ꝓplus eiꝰ plaga magna ⁊ corruerūt vulnerati ex isrl̄: q̄nquaginta milia viroꝝ fortiū. Humiliatiq; sūt filij isrl̄ ī tpe illo ⁊ vehemētissime ꝯfortati filij iuda: eo ꝙ sperassent in dn̄o deo p̄rm suoꝝ. Persecutꝰ ē āt abia fugiētē iheroboā ⁊ cepit cītates eiꝰ. bethel et filias eiꝰ ⁊ ihesana cū filiabꝰ suis. effrōq̄ et filias eiꝰ. Nec valuit vltr̄ r̄sistē iheroboā ī diebꝫ abia. Quē ꝑcussit dn̄s et mortuꝰ ē. Igit̄ abia ꝯfōrto īpio suo: accepit vxores q̄tuordecī: ꝓcreauitq; viginti duos filios ⁊ sedecī filias. Reliq̄ autē sermonū abia viarūq; ⁊ operū eiꝰ: scripta sūt diligētissime in libro addo ꝓphe.

Dormiuit āt abia ¶ Ca·xiiij·
cū patrib⁹ suis et sepelierūt
eū in ciuitate dauid· Regnauitq;
asa filiꝰ eius ꝑ eo· In cui⁹ diebus
q̄euit terra ānis decē· Fecit ergo
asa qd̄ bonū ⁊ placitū erat in con
spectu dei sui ⁊ sb̄uertit altaria pe
regrini cult⁹ ⁊ excelsa ⁊ confregit
statuas lucosq; succidit ⁊ p̄cepit
iude ut querēt dn̄m deū patrū su
orū ⁊ faceret legē ⁊ vniuersa mā
data· Et abstulit de cūctis vrbib;
iuda aras ⁊ fana ⁊ regnauit ī pa
ce· Edificauitq̄ vrbes munitas in
iuda q̄ quiet⁹ erat ⁊ nulla tēpoi
bus eius bella surrexerāt pacē do
mino largiēte· Dixit aūt iude· Edi
ficem⁹ ciuitates istas ⁊ vallemus
muris ⁊ roborem⁹ turrib; ⁊ portis
⁊ seris donec a bellis q̄eta sūt oīa
eo ꝙ quesierim⁹ dn̄m deū patruz
nostroꝝ ⁊ dederit nob̄ pacē ꝑ gy
rū· Edificauerūt igit̄ ⁊ nullū in ex
truēdo impedimētū fuit· Habuit
aūt asa in exercitu suo portāciuz
scuta ⁊ hastas de iuda trecēta mi
lia de beniamin vero scutariorū ⁊
sagittarioꝝ ducēta octogīta milia
Oēsq; isti viri fortissimi· Egressus
ē āt ɔtra eos zara ethiops cū ex
citu suo decies cētena milia et cur
ribus trecētis ⁊ venit vsq; maresa
Porro asa prexit obuiam ei ⁊ in
struxit atiē ad bellū ī valle sepha
ta q̄ est iuxta maresa ⁊ inuocauit
dn̄m deū ⁊ ait· Dn̄e nō est apd̄ te
vlla distātia vtꝝ ī paucis auxili
eris aut ī pluribz adiuua nos do
mine de⁹ noster· In te em̄ ⁊ ī tuo
noīe habētes fidutiā venim⁹ cōn̄
hāc multitudinē· Dn̄e de⁹ noster
tu es non preualeat ɔtr̄ te homo

Exterruit itaq; dn̄s ethiopes corā
asa ⁊ iuda· Fugerūtq; ethiopes
⁊ ꝑsecut⁹ est eos asa ⁊ popul⁹ q̄
cū eo erat vsq; gerara· Et ruerūt
ethiopes vsq; ad internecōez q̄
dn̄o cedente ɔtriti sūt ⁊ exercitu il
li⁹ preliāte· Tulerūt ergo spolia
multa ⁊ ꝑcusserūt ciuitates om̄es
ꝑ circuitū gerare· Grādis q̄ppe cū
ctos terror inuaserat· Et diripue
rūt vrbes ⁊ multā predā asporta
uerūt· sed ⁊ caulas ouiū destruen
tes· tulerūt pecorū infinitaz multi
tudinez ⁊ camelorꝝ reuersiq; sunt
in ihrl'm· ¶ Ca·xv·

Azarias aūt filiꝰ obed facto
in se spū dei egressus ē in oc
cursū asa ⁊ dixit ei Audite me asa
⁊ omnis iuda et beniamin· Dn̄s
vobiscuz q̄ fuistis cū eo· Si q̄sie
ritis eū inueīetis· Si āt dereliqueritis
derelinquet vos· Trāsibunt
āt multi dies ī isrl' absq; deo vero
⁊ absq; sacerdote absq; doctoreq̄
⁊ absq; lege· Cūq; reuersi fuerint
in angustia sua ad dn̄m deū isrl'
⁊ q̄sierint eū reperiēt eū· In tpe il
lo n̄ erit pax egrediēti ⁊ īgrediēti
ꝫ terrores vndiq; ī cūctis habita
toribus terraꝝ· Pugnabit em̄ gēs
cōn̄ gētem ⁊ ciuitas ɔtra ciuitatē
q̄ dn̄s ɔturbabit eos in oī angu
stia· Vos ergo ɔfortamini ⁊ nō
dissoluant̄ manus vr̄e erit enim
merces opi vestro Qd̄ cū audissz
asa verba scz ⁊ ꝓphetiā azarie filij
obed ꝓphete ɔfortat⁹ ē ⁊ abstulit
ydola de omni terra iuda ⁊ de be
niamin ⁊ ex vrbib⁹ quas ceperat
mōtis ephraim ⁊ dedicauit alta
re dn̄i qd̄ eāt an̄ porticuz dn̄i ɔgre
gauitq; vniūsū iudaz ⁊ beniamin

q aduenas cū eis de ephraim et manasse q de symeō. Plures enī ad eū ꝯfugerāt ex isrl: videntes q dñs deꝰ illiꝰ eēt cū eo. Cūq; venissent in ihrl'm mense tercō: āno de cimo quinto regni asa: immolauerūt dño in die illa de manubijs q predam quā adduxerāt. boues septi gentos. q arietes septē milia: et ī trauit ex more ad corroborādū fe dus: ut q̄rerent dñm deū patꝝ suoꝝ in toto corde q in tota anima sua. Si q̄s autē nō q̄sierit do minū deus isrl: moriat a mimo vsq; ad maximū a viro vsq; ad mulieres. Jurauerūtq; dño voce magna in iubilo et in clāgore tu be q in sonitu buccinarū oēs qui erāt in iuda cū execratōe. Jn omi enī corde suo iurauerāt q in tota vo lūtate q̄sierūt eūq; inuenerūt. Pre stititq; eis dñs requiē p circuitū Dz q maacha mr̄em asa regis ex augusto depositū ī p̄cio: eo q̄ fre cisset in luco simulachꝝ priapi q̄s o ē ꝯtriuit q in fauilla cōminuens cōbussit in torrente cedron. Excel sa aūt derelicta sūt in isrl'. Attamē cor asa erat p̄fectū cūctis diebus eiꝰ. Eaq; que vouerat pat̄ suus q ipse intulit in domū dñi: argētū q aurū vasaq; diuersā suppellectilē. Bellū vero nō fuit vsq; ad tri cesimū ānum regni asa. Ca. xvi.

Anno autē tricesimosexto regni eiꝰ ascēdit baasa rex isrl' in iudam q muro circūdabat rama ut nulli exire posset egredi q ingredi de regno asa. Protulit aūt asa argentū q aurū de thesauris do mꝰ dñi q de thesauris regijs: misit q; ad benadab regē syrie qui hī tabat in damasco dicēs. Fedꝰ in ter me ate est. Paterq; meꝰ q pa ter tuꝰ habuere ꝯcordiā. q̄obrez mitte tibi argentū q aurum: ut rup to federe q̄ habes cū baasa rege isrl' facias eum a me recedē. Quo opto benadab misit principes ex ercituū suoꝝ ad vrbes isrl': qui p tusserūt abionā q dan q abelmaim q vniuersas vrbes muratas. Q̄ cū audisset baasa desiuit edificare rama q intermisit opꝰ suū. Porro asa rex assumpsit vniuersū iudā q tulerunt lapides de rama q lig na que edificabāt. Erat autē ꝑparatus asa: edificauitq; ex eis gabaa et maspha. In tēpe illo venit anani pha ad asam regē iuda q dixit ei. Quia habuisti fiduciā in rege syrie q nō in dño deo tuo. idcirco euasit syrie regis exercitus de ma nu tua. Nonne ethiopes q libies multo plures erāt q̄ drigis et equi bꝰ q multitudine nimia q̄s in dño credidisses tradidit in manu tua. Ecce enī dñi ocūli plangunt vniuersā terraz q p̄bēt fortitudinē his q̄ corde p fecto credūt in eū. Stulte igit egisti q ꝑpt̄ hoc ecce p̄sēti tpe aduersū te bel la ꝯsurgēt. Iratusq; asa aduersus videntē iussit eū mitti in neruū. Val de q̄ppe super hoc fuerat dñs indig nꝰ q̄ insipere fecit de ppl'o in tpe illo plu rimos. Opa autē asa p̄ma q nouissima scripta sūt in libro regum iuda q israhel. Egrotauit etiā asa anno tricesimonono regni sui do lore pedum vehementissimo: et nec in infirmitate sua quesiuit do minū. sed magis in medicorū ar te confisus ē. Dormiuitq; cū p̄ribꝰ su is q mortuꝰ ē anno q̄dragesimo

primo regni sui ⁊ sepelierūt eū in
sepulchro suo qđ foderat sibi ī ci
uitate dauid Posuerūtq; eū sup le
ctulū suum plenū aromatib⁹ ⁊ vn
gētis meretricijs q̄ erāt pigmen
tarioꝝ arte ɔfecta ⁊ ɔbusserūt su
p eū ābicōe nimia. ¶ Ca. xvij.

Regnauit aūt iosaphat filiꝰ
eiꝰ ꝓ eo ⁊ inualuit cōtr̄ isrl̄
Constituitq; militum numeros
in cūctis vrbib⁹ iuda q̄ erāt val
late muris p̄sidiaq; disposuit in
terra iuda ⁊ ī ciuitatib⁹ ephraim
quas cepat asa pat̄ eiꝰ Et fuit do
minꝰ cum iosaphat qꝛ ābulauit
in vijs dauid p̄tris sui p̄mis ⁊ nō
speāuit in baalim ꝫ in deo patris
sui ⁊ prexit in preceptis illiꝰ ⁊ non
iux̄ pcca isrl̄. Cōfirmauitq; dn̄s
regnū in manu eiꝰ ⁊ dedit oīs iu
da munera iosaphat facteq; sūt
ei infinite diuitie ⁊ multa gloria.
Cūq; sūpsisset cor eius audaciaꝫ
ꝓpt̄ vias dn̄i. etiā excelsa ⁊ lucos
de iuda abstulit. Tercō aūt āno
regni sui misit de principib⁹ suis
benail ⁊ obdiaꝫ ⁊ zachariā et na
thanael ⁊ micheā ut docerēt in ci
uitatibus iuda ⁊ cū eis leuitas se
meiam ⁊ nathaniā ⁊ zabadiam.
asahelq̄ et semiramoth et iona
than. adoniāq; ⁊ thobiā ⁊ thoba
doniā leuitas ⁊ cū eis elisama et
ioram sacerdotes. Docebātq; po
pulū in iuda habētes libꝝ legis
dn̄i ⁊ circuibant cūctas vrbes iu
da atꝫ erudiebant populū Itaq;
factus ē pauor dn̄i sup oīa regna
terraꝝ. q̄ erāt p gyꝝ iuda nec au
debāt bellare cōn̄ iosaphat. Sed
⁊ philistei iosaphat mūera defe
rebāt ⁊ vectigal argēti. Arabesq̄

adducebāt pecoā arietū septēmi
lia septingētos ⁊ hircos totidem
Creuit ergo iosaphat ⁊ magnifi
catus ē vsq; ī sublime atq; edifica
uit in iuda domos ad instar tur
riū vrbesq; muratas ⁊ multa ope
ra patrauit in vrbib⁹ iuda Viri
q̄ bellatores ⁊ robusti erāt in ihe
rusalem q̄ꝝ iste nūerus p domos
atq; familias singuloꝝ. In iuda
p̄nceps exercitꝰ ednas dux et cū
eo robustissiōꝝ viri trecētamilia
Post hūc iohānan p̄nceps ⁊ cū
eo ducētaoctogintamilia. Post
illūq̄ amasias filiꝰ sechri cōsecr̄tꝰ
dn̄o ⁊ cū eo ducentamilia viroꝝ
fortiū. Hunc sequebat̄ robustus
ad p̄lia eliada et cū eo tenentiū
arcū ⁊ dipeū ducentamilia. Post
istū etiā iosabad et cū eo centum
octogintamilia expeditoꝝ militū
Hij om̄es erāt ad manū regis ex
ceptis alijs quos posuerat ī vrbi
bus muratis ⁊ in vniuerso iuda.

Fuit ergo iosa ¶ Ca. xviij.
phat diues et inditus mul
tū ⁊ affinitate cōiūctꝰ est achab
descēditq; ptꝰ ānos ad eū ī sama
riā. Ad cuius aduentū mactauit
achab arietes ⁊ boues plurimos
ipsi ⁊ populo q̄ venerat cū eo per
suasitq; illi ut ascēderꝫ in ramoth
galaad Dixitq; achab rex israhel
ad iosaphat regē iuda Veni me
cū in ramoth galaad. Cui ille res
pondit. Vt ego ⁊ tu sicut populꝰ
tuus sic et populus meus tecum
q̄ erimus ī bello. Dixit iosaphat
ad regem israhel. Consule obse
cro in p̄ntiarū sermonē dn̄i. Con
gregauit igit̄ rex isrl̄ ꝓphetaruꝫ q̄
dringētos viros ⁊ dixit ad eos.

In ramoth galaad ad bellandū
ire debem⁹ an q̄escere. ⁊ At illi ascē
de inquiūt ⁊ tradet de⁹ in manu re
gis. Dixitq; iosaphat. Nūq̄d nō
est hic ꝓphetes dn̄i ut ab illo etiā
req̄ram⁹. ⁊ Et ait rex isrl̄ ad iosa
phat. Est vir vn⁹ a quo possum⁹
querē dn̄i volūtatē. ꝫ ego odi eū
q̄ nō ꝓphetat mihi bonū ꝫ malū
ōni tēpore. Est autē micheas fili⁹
iemla. Dixitq; iosaphat. Ne loq̄
ris rex hoc modo. Vocauit ergo
rex isrl̄ vnū de eunuchis et dixit
ei. Voca cito micheā filiū iemla.
Porro rex isrl̄ et iosaphat rex iu
da: vterq; sedebāt in solio suo: ve
stiti cultu regio. Sedebāt autē in
area iux̄ portā samarie oēsq; ꝓphe
te vaticinabātur coraꝫ eis. Sede
chias vero fili⁹ chanana fecit si
bi cornua ferrea ⁊ ait. Hec dic̄ do
min⁹. Hijs ventilabis syriam do
nec ꝯteras eaꝫ. Oēsq; ꝓphe simili
ter ꝓphetabant atꝫ dicebāt. Ascē
de in ramoth galaad ⁊ ꝓsperabe
ris ⁊ tradet eos dn̄s in manu re
gis. Nunci⁹ autē q̄ ierat ad vocā
dū micheaꝫ ait illi. En verba oīm
ꝓphetarum vno ore bona regi ānū
tiant. Queso ergo te ut ⁊ sermo
tuus ab eis nō dissentiat loq̄ris
q; ꝓspera. Cui rn̄dit micheas. Vi
uit dn̄s q̄ q̄dcunq; dixerit mihi
deus me⁹ hoc loquar. Venit ergo
ad regem. Cui rex ait. Michea ire
debemus in ramoth galaad ad
bellandū an q̄escere. ⁊ Cui ille rn̄dit
Ascendite. cūcta em̄ ꝓspera eueni
ent ⁊ tradētur hostes in man⁹ ve
stras. Dixitq; rex. Iterꝫ atq; iterū
te adiuro ut mihi nō loq̄ris nisi
q̄d verū est in nomīe dn̄i. At ille
ait. Vidi vniuersū isrl̄ dispersum ī
montib⁹ sicut oues absq; pasto
re. Et dixit dn̄s. Non habēt isti do
minos: r̄uertat̄ vn⁹ q̄sq; in domū
suam in pace. Et ait rex isrl̄ ad io
saphat. Nonne dixi tibi q̄ non ꝓ
phetarꝫ iste m̄ quicq̄ boni. ꝫ ea q̄
mala sūt. ⁊ At ille idcirco ait audi
te verbuꝫ domī. Vidi dn̄m sedētē
in solio suo ⁊ ōnem exercitum celi
assistētēꝫ ei a dextris ⁊ a sinistris
⁊ dixit dn̄s. Quis decipiet achab
r̄gē isrl̄ ut ascendat ⁊ corruat ī ra
moth galaad. ⁊ Cūq; dicēt vn⁹
hoc modo ⁊ alter alio: ꝓcessit spi
ritus ⁊ stetit corā dn̄o ⁊ ait. Ego
decipiā eū. Cui dn̄s. In quo inq̄t
decipies. ⁊ At ille rn̄dit. Egrediar ⁊
ero spūs mendax in ore ōniū ꝓ
phetaruꝫ eius. Dixitq; dn̄s. Deci
pies ⁊ preualebis egredē ⁊ fac ita
Nūc igitur ecce dn̄s dedit spm̄ mē
dacij in ore ōnium ꝓphaꝝ tuoꝝ ⁊
dn̄s locut⁹ est de te mala. Accessit
autē sedechias fili⁹ chanana ⁊ p
cussit michee maxillaꝫ ⁊ ait. Per
quā viam trāsiuit spūs dn̄i a me
ut loqueret̄ tibi. ⁊ Dixitq; miche
as. Tu ipse videbis in die illo q̄n
ingressus fueris cubiculū de cubi
culo ut abscōdaris. Precepit au
tē rex isrl̄ dicens. Tollite micheā
⁊ ducite eū ad amon p̄ncipē ciui
tatis ⁊ ad ioas filiū amalech et
dicetis. Hec dicit rex. Mittite hūc
ī carcereꝫ ⁊ date ei pais modicū
⁊ aq̄ pauxillū donec reūtar ī pace
Dixitq; micheas. Si reūsus fueis ī
pace n̄ ē dn̄s locut⁹ ī me. ⁊ ait Au
dite oēs ꝓpl̄i Igr̄ ascēderit rex isrl̄ ⁊
iosaphat rex iuda in ramoth ga
laad dixitq; rex isrl̄ ad iosaphat

Mutabo habitū ⁊ sic ad pugnaꝫ
vadā · tu autē in duē vestib⁹ tuis
Mutatoq̄ rex isrl̄ habitu venit
ad bellū · Rex aūt sirie p̄cepat du
cib⁹ equitat⁹ sui dicens · Ne pug
netis ɔtra minimū aut ɔtra max
imū nisi contr̄ solū regem isrl̄ · Ita
q̄ cū vidissent p̄ncipes eq̄tat⁹ io
saphat dixerūt · Rex isrl̄ ē iste Et
circūdederūt eū dimicātes · At ille
clamauit ad dn̄m ⁊ auxiliatus ē
ei atq̄ auertit eos ab illo · Cū em̄
vidissent duces equitat⁹ q̄ nō es
set rex isrl̄ reliq̄runt euꝫ · Accidit
autē ut vn⁹ e populo sagittaꝫ in ī
certū iaceret ⁊ p̄cuteret regem isrl̄
int̄ ceruicē ⁊ scapulas · At ille au
rige suo ait · Conūte manū tuaꝫ ⁊
educ me de acie q̄ vulneātus sū ·
Et finita ē pug̃ in die illo · Porro
rex isrl̄ stabat in curru suo cōn̄ si
ros vsq̄ ad vesp̄aꝫ ⁊ mortu⁹ ē occi
dēte sole · ¶ Ca · xix ·

Reuersus ē aūt iosaphat rex
iuda in domū suam pacifice
ī ihrl̄m · Cui occurrit iehu filius
anani videns ⁊ ait ad eū · Impio
prebes auxiliū ⁊ hijs q̄ oderūt do
minū amicitia iūgeris et idcirco
irā q̄dez dn̄i merebais ꝫ bona ope
ra inuēta sūt in te eo q̄ abstuleis
lucos de terra iuda et p̄paueris
cor tuū ut requirēs dn̄m deū p̄rm
tuoꝝ · Habitauit ergo iosaphat
ī ihrl̄m · Rursūq̄ egressus ē ad po
pulū de bersabee vsq̄ ad mōtem
ephraim ⁊ reuocauit eos ad dn̄ꝫ
deū p̄rm suoꝝ cōstituitq̄ iudices
terre in cūctis ciuitatib⁹ iud a mu
nitis p singula loca ⁊ p̄cipiēs iu
dicib⁹ videte ait q̄d faciatis · Nō
em̄ hoīs exercetis iuditiū sed dn̄i
⁊ quodcūq̄ iudicaueritis in vos
redūdabit · Sit timor dn̄i vobiscū
et cū diligētia cuncta facite · Nō ē
em̄ apud dn̄m deuꝫ nr̄m iniq̄tas
nec p̄sonaꝝ acceptio nec cupido
muneꝝ · In ihrl̄m quoq̄ ɔstituit
iosaphat leuitas ⁊ sacerdotes et
p̄ncipes familiaꝝ ex isrl̄ ut iudi
ciū ⁊ causā dn̄i iudicarent habi
tatoibꝫ ei⁹ p̄cepitq̄ eis dicēs · Sic
agetis in timore dn̄i fideliter ⁊ corde
p̄fecto · Oēm causā que veneit ad
vos fratrū vestroꝝ qui habitāt
in vrbib⁹ suis · int̄ cognacōem et
cognacōnē vbicūq̄ questio ē de
lege · de mādato · de cerimonijs · de
iustificacōnibꝫ oñdite eis ut non
peccēt in dn̄m ⁊ ne veniat ira sup
vos ⁊ sup frēs vr̄os Sic ḡ agētes
nō peccabitis · Amarias autē sac̄
dos et pōtifex vester in hijs q̄ ad
deum p̄tinēt p̄sidebit Porro saba
dias fili⁹ ismahel q̄ ē dux ī domo
iuda sup ea opa eit que ad regis
offitiuꝫ p̄tinent · Habetisq̄ magi
stros leuitas coraꝫ vobis cōforta
mini ⁊ agite diligēter ⁊ erit domi
n⁹ vobiscū in bonis · ¶ Ca · xx ·

Post hec congregati sunt filij
moab ⁊ filij āmon ⁊ cuꝫ eis
de āmonitis ad iosaphat ut pug
narēt cōn̄ eum · Venerūtq̄ nūcij
⁊ indicauerūt iosaphat dicētes ·
Venit cōn̄ te multitudo mag̃ de
hijs locis q̄ trans mare sūt ⁊ de
siria ⁊ ecce cōsistūt in asasontha
mar q̄ est engaddi Iosaphat āt
timore p̄territ⁹ totū se cōtulit ad
rogand̄ dn̄m ⁊ p̄dicauit ieiuniū
vniūso iuda · Cōgregatusq̄ ē iu
das ad dep̄cand̄ dn̄m ꝫ ⁊ oēs de
vrbib⁹ suis venerūt ad obsecrād̄

eū. Cūq; stetisset iosaphat in me
dio cetu iude ⁊ ihrl'm in domo do
mī ante atriū nouū ait. Dñe deus
pr̄m nostroꝝ tu es deꝰ in celo ⁊ do
minaris cūctis regnis gentiū. In
manu tua est fortitudo ⁊ potentia
nec q̄sq̄ tibi potest resistere. Non
ne tu deꝰ noster interfecisti ōnes
habitatores terre huiꝰ corā ꝓplo
tuo isrl' ⁊ dedisti eam semini abr̄
hā amici tui in sēpiternuꝫ. Habi
tauerūtq; in ea ⁊ extruxerūt ī illa
sanctuariū nomī tuo dicētes. Si
irruerint sup nos mala. gladius
iudicij. pestilentia ⁊ fames: stabi
mꝰ corā domo hac ī ꝯspectu tuo: ī
qua inuocatū est nomē tuū ⁊ da
mabimꝰ ad te in tribulacōibꝰ no
stris ⁊ exaudies saluosq; facies.
Nūc igitur ecce filij ammō et mo
ab ⁊ mōs seir p quos nō cōcessisti
isrl' ut tr̄nsirent quādo egrediebā
tur de egypto. ꝫ dediauerūt ab eis
⁊ nō interfecerūt illos. econtrario
agūt ⁊ nitūtur eicē nos de possessi
one quā tradidisti nob̄ deꝰ nr̄. Er
go nō iudicabis eos. In nob̄ q̄
dē nō est tanta fortitudo ut possi
mꝰ huic multitudī resistere q̄ irru
it sup nos. ꝫ cū ignoremꝰ q̄d agē
debeamꝰ hoc solū habemꝰ residui
ut oculos nr̄os dirigamus ad te.
Oīs vero iuda stabat corā domi
no cū puulis ⁊ vxoribꝰ ⁊ liberis su
is. Erat autē iazihel filiꝰ zacharie
filij banaie. filij iehihel. filij ma
thanie leuites de filijs asaph: su
p quē factꝰ est spūs dn̄i in medio
turbe ⁊ ait. Attēdite ōnis iuda et
q̄ hītatis ī ihrl'z ⁊ tu rex iosaphat
Hec dicit dn̄s vob̄. Nolite timere:
nec paueatis hāc multitudinez.

Nō ē eī vr̄a pug̃ ꝫ dei. Cras descē
detis cōn̄ eos. Ascēsuri enī sūt per
diuū nomīe sis ⁊ inuenietis illos
in sūmitate torrētis q̄ est cōn̄ soli
tudinē iheruhel. Nō enī eritis vos
q̄ dimicabitis. ꝫ tm̄modo ꝯfidenter
state ⁊ videbitis auxiliū dn̄i super
vos. O iuda ⁊ ihrl'm nolite timere
nec paueatis: cras egrediemī cō
tra eos et dn̄s erit vobiscū. Iosa
phat ergo ⁊ iuda ⁊ ōnes hītato
res ihrl'm ceciderūt ꝓni in terrā co
rā domīo ⁊ adorauerūt eū. Porro
leuite de filijs caath ⁊ de filijs cho
re laudabāt dominū deū isrl' voce
magna in excelsū. Cunq; māe sur
rexissent egressi sūt p desertū the
cue: ꝓfectisq; eis stans iosaphat
in medio eoꝝ dixit. Audite me vi
ri iuda ⁊ ōnes habitatores iheru
salē. Credite in dn̄o deo vestro et
securi eritis. credite ꝓphis eiꝰ ⁊ cū
cta euenīēt ꝓspeā. Dedit ꝯsiliū po
pulo ⁊ statuit cātores dn̄i ut lau
darēt eum in turmis suis ⁊ ante
cederēt exercitū ac voce cōsona di
cerent. Confitemī domīo: quoniā
in eternū misericordia eius. Cūq;
cepissent laudes canere vertit do
minꝰ insidias eoꝝ in semetipsos
filioꝝ scz āmon ⁊ moab ⁊ mōtis
seir q̄ egressi fuerāt ut pug̃rēt cō
tra iudā ⁊ percussi sunt. Nāq; filij
āmon ⁊ moab ꝯsurrexerūt aduer
sū hītatores mōtis seir ut interfi
cerent ⁊ delerēt eos. Cūq; hoc ope
re ꝓpetr̄ssent etiā in semetipōs v̄
si mutuisq; ꝯcidere vulneribꝫ. Por
ro iudas cū veīssz ad spelūcā q̄ re
spicit solitudīez vidit ꝓcul oēz la
te r̄giōez plenā cadaueibꝫ: nec su
pe ē quēq̄ q̄ necē potuissz euadē.

Venit ergo iosaphat ⁊ oīs ꝓpl's
cū eo ad detrahenda spolia mortu
orū · inuenerūtq; inter cadauera
variaꝫ suppellectilez · vestesquoq;
⁊ vasa p̄ciosissiā ⁊ diripuerunt:
ita ut ōnia portare nō possent nec
ꝑ tres dies spolia auferre pre pre
de magnitudīe · Die autē quarto
ꝯgregati sunt in valle bn̄dictiōis
Etem̄ qm̄ ibi bn̄dixerunt dn̄o vo
cauerūt locuꝫ illū vallis bn̄dicti
onis vsq; in p̄ntem diem · Reuer
susq; est ōnis vir iuda et hītato
res ihrl'm ⁊ iosaphat an̄ eos in
ihrl'm cū leticia magna eo ꝙ de
disset eis dn̄s gaudiū de inimicis
suis · Ingressiq; sūt in ihrl'm cum
psalterijs ⁊ citharis ⁊ tubis ī do
mū dn̄i · Irruit autē pauor dn̄i su
per vniūsa regna terraꝝ cū audis
sent ꝙ pugnasset dn̄s cōn̄ inimi
cos israhel · Quieuitq; regnū iosa
phat ⁊ p̄buit ei pacem dn̄s per
circuitū · Regnauit igit̄ iosaphat
sup iudaꝫ ⁊ erat trigintaqn̄q; an
noꝝ cū regnare cepissꝫ · Vigīti āt
⁊ quinq; ānis regnauit in ihrl'm
⁊ nomē matris ei⁹ azuba filia se
lachi · Et ābulauit in via p̄ris sui
asa nec declinauit ab ea faciēs q̄
placita erant corā dn̄o · Verūtn̄
excelsa nō abstulit ⁊ adhuc ꝓpl's
non direxeāt cor suū ad dn̄m deū
p̄rm suoꝝ · Reliqua āt gestoꝝ io
saphat p̄oꝝ ⁊ nouissiōꝝ scripta
sūt ī v̄b iehu filij anani q̄ digessit
ī libro regū israhel · Post hec iniit
amicitias iosaphat rex iuda cuꝫ
ochozia rege isrl' cui⁹ opera fuer̄t
impijssima ⁊ particeps fuit ut fa
ceret naues q̄ irent in tharsis: fe
cerūtq; classez in asiongaber · Pro
phauit aūt eliezer fili⁹ dodau de
maresa ad iosaphat dicēs Quia
habuisti fed⁹ cum ochozia · ꝑcus
sit dn̄s opera tua cōtriteq; sūt na
ues nec potuer̄t ire ī tharsis ·

Dormiuit aūt Capi · xxi ·
iosaphat cū p̄ribus suis et
sepult⁹ ē cū eis in ciuitate dauid ·
regnauitq; ioram filius ei⁹ ꝓ eo ·
Qui habuit frēs filios iosaphat
azariam ⁊ iahihel ⁊ zachariaꝫ et
azariam ⁊ michahel ⁊ saphaciā
Om̄es hij filij iosaphat regis iu
da · Deditq; eis pat̄ su⁹ multa mu
nera argēti ⁊ auri et p̄sacōes cuꝫ
ciuitatib⁹ mūitissimis ī iuda · reg
num aūt tradidit iorā eo q̄ esset
p̄mogenit⁹ · Surrexit autē ioram
sup regnū p̄ris sui · Cūq; se cōfir
massꝫ occidit ōnes frēs suos gla
dio ⁊ quosdā de p̄ncipib⁹ iuda ·
Trigintaduoꝝ ānoꝝ eāt ioram
cū regnare cepisset ⁊ octo annis
regnauit in ihrl'm ambulauitq;
ī vijs regū isrl' sicut egerat dom⁹
achab · Filia quippe achab erat
vxor eius · Et fecit malū in cōspcū
dn̄i · Noluit autē dn̄s disperdē do
mū dauid ꝓpt̄ pactum qd̄ inieāt
cū eo · ⁊ q̄ ꝓmiserat ut daret ei lu
cernā ⁊ filijs ei⁹ in ōni tēpore · In
diebus illis rebellauit edom ne es
set subdit⁹ iude ⁊ cōstituit sibi re
gem · Cūq; transiret ioram cū p̄n
cipib⁹ suis ⁊ cuncto equitatu qui
erat secū surrexit nocte ⁊ percussit
edom q̄ se circūdederat ⁊ ōnes du
ces eq̄tat⁹ eius Attamē rebellauit
edom · ne esset sb̄ ditione iuda vs
q; ad hāc diē · Eo tēpore ⁊ lobna
recessit ne esset sb̄ manu illi⁹ · De
reliq̄rat em̄ dn̄m deū p̄rm suoruꝫ

insup ⁊ excelsa fabricatus ē in vr
bib⁹ iuda: ⁊ fornicari fecit hītato
res ihrl'm ⁊ p̄uaricari iudā. Alla
te sūt aūt ei littere ab helia ꝓpha
in quib⁹ scriptū eāt. Hec dicit do
min⁹ de⁹ dauid patris tui. Quoni
am nō ābulasti in vijs iosaphat
p̄ris tui ⁊ ī vijs asa regis iuda. ꝫ
incessisti p iter regū isrl' ⁊ fornica
ri fecisti iudā ⁊ habitatoēs iheru
salē: ymitat⁹ fornicatiōez domus
achab: insup ⁊ frēs tuos domum
patris tui meliores te occidisti: ec
ce dn̄s percutiet te plaga magna
cū populo tuo ⁊ vxorib⁹ ⁊ filijs tu
is vniuersaq; sb̄stantia tua. Tu
autē egrotabis pessimo languoē
vteri donec egrediant̄ vitalia tua
paulatim p singulos dies. Susci
tauit ergo dn̄s cōtra ioram spm̄
philistinoꝝ ⁊ arabū qui ꝯfines
sunt ethiopibz ⁊ ascenderūt in ter
rā iuda ⁊ vastauerūt eā. Diripu
eruntq; cunctaz sb̄stantiā que in
uenta est in domo regis insup et
filios ei⁹ ⁊ vxores. Nec remansit ei
fili⁹ nisi ioacham q̄ minim⁹ natu
erat. Et sup hec ōnia pcussit eum
dn̄s alui languore insanabili. Cū
q; diei succederet dies ⁊ tēpoꝝ spa
cia voluerent̄: duoꝝ ānoꝝ exple
tus est circul⁹ ⁊ sic longa consūp
tus tabe: ita ut egrederet etiā visce
ra sua languore parit̄ ⁊ vita caru
it. Mortuusq; est infirmitate pessi
ma ⁊ nō fecit ei ꝓpl's s̄m morē cō
bustionis exeq̄as sicut feceāt ma
ioribꝰ ei⁹. Trigītaduoꝝ ānoꝝ fu
it cū regr̄e cepissz ⁊ octo ānis reḡ
uit in ihrl'm. Ambulauitq; nō re
cte ⁊ sepelierūt eū ī cītate dauid ve
rūtn̄ n̄ ī sepulchro regū. Ca. xxij.

Constituerūt autē hītatores
ihrl'm ochoziam filiū ei⁹ mi
nimū regē ꝓ eo. Oēs enī maiores
natu qui ante euz fuerāt interfece
rant latrones arabum qui irrue
rāt in castra. Regnauitq; ochozi
as fili⁹ ioram regis iuda. Quadr̄
gintaduoꝝ annoruz erat ochozi
as cū regnare cepissz ⁊ vno āno
regnauit in ihrl'm et nomē mr̄is
ei⁹ athalia filia amri. Sed ⁊ ip̄e in
gressus est p vias dom⁹ achab.
Mater enī eius impulit eū ut im
pie ageret. Fecit igitur maluz in
cōspectu dn̄i sicut domus achab.
Ipsi enī fuerunt ei cōsiliarij post
mortē p̄ris sui in interitū eius am
bulauitq; in cōsilijs eoꝝ. Et perre
xit cū ioram filio achab rege isrl'
in bellū con̄ asahel regē syrie in ra
moth galaad vulnerauer̄tq; sy
ri ioram. Qui reuersus ē ut curaē
tur in iesrahel. Multas enim pla
gas accepat in sup̄dicto certami
ne. Igit̄ ochozias fili⁹ iorā rex iu
da descēdit ut inuiseret ioraz filiū
achab in iesrahel egrotātē. Volū
tatis q̄ppe fuit dei adūs⁹ ochoziā
ut veīrz ad iorā. Et cū veīssz ⁊ egre
deret̄ cū eo adūsū iehu filiū namsi
quē vnxit dn̄s ut deleret domum
achab. cū ḡ euertēt iehu domum
achab īueīt p̄ncipes iuda ⁊ filios
fratrū ochozie q̄ ministrabāt ei ⁊
int̄fecit illos. Ipsūq; pquirēs ocho
ziā ꝯp̄hēdit latitātē in samaia ad
ductūq; ad se occidit ⁊ sepelierūt
cū eo ꝙ essz fili⁹ iosaphat q̄ q̄sie
rat dn̄z ī toto corde suo. nec eāt vl
tr̄ spes aliq̄ ut de stirpe q̄s reḡret
ochozie. Siq̄dez mr̄ ei⁹ athalia vi
dēs ꝙ mortu⁹ eēt fili⁹ su⁹: surrexit

ꝛ interfecit oēm stirpē regiaꝫ do
mꝰ ioraꝫ · Porro iosabeth filia re
gis tulit ioas filiū ochozie ꝛ fuā
ta est eū de medio filiorū regis cū
interficeret abscōditq; euꝫ cū nu
trice sua in cubiculo lectuloꝝ · Jo
sabeth autē que abscōderat euꝫ ·
erat filia regis ioraꝫ vxor ioiade
pontificis soror ochozie ꝛ idcirco
athalia nō interfecit eū · Fuit er
go cū eis in domo dei abscōditus
sex annis quibus regnauit atha
lia super terram · Capi · xxiij ·

Anno autē septimo ꝯfortatꝰ
ioiada assumpsit cēturiōes
azariam vicꝫ filiū ieroboā ꝛ ysma
hel filiū iohānan · azariāquoq;
filiū obed · ꝛ maasiaꝫ filiū adaie ·
ꝛ elisaphat filiū zechri ꝛ iniit cū
eis fedus · Qui circūeuntes indaꝫ
cōgregauerūt leuitas de cunctis
vrbibꝰ iuda ꝛ pn̄cipes familiarū
isrl̄ venerūtq; in ihrl̄m · Iniit ēgo
ōnis multitudo pactū in domo di
cum rege · Dixitq; ad eos ioiada
Ecce filiꝰ regis regnabit sic locutꝰ
ē dn̄s sup filios dauid · Iste ē ser
mo quē facietis · Tertia pars ve
strū qui veniūt ad sabbatū sacer
dotū ꝛ leuitarū ꝛ ianitoruꝫ erit in
portis · tercia vero pars ad domū
regis ꝛ t̄tia ad portā q̄ appellat̄ fū
damēti · Oē vero reliquū vulgꝰ sit
in atriis domꝰ dn̄i nec q̄spiaꝫ aliꝰ
ingrediat̄ domū dn̄i nisi sacerdo
tes ꝛ qui mīstrant de leuitis · Ipsi
tm̄modo ingrediātur q̄ sāctifica
ti sūt ꝛ ōne reliquū vulgꝰ obser
uet custodias dn̄i · Leuite autem
circūdent regem hn̄tes singuli ar
ma sua ꝛ si quis aliꝰ ingressus fu
erit tēplum interficiat̄ · sintq; cuꝫ
rege ꝛ intrāte ꝛ egrediente · Fece
rūt ēgo leuite ꝛ vniūsus iuda iux
ta ōnia q̄ p̄cepeāt ioiada pōtifex ·
Et assumpserūt singuli viros qui
sb̄ se erāt ꝛ veniebāt p ordinē sab
bati cū hijs q̄ īpleuerāt sabbatū
et egressi erāt · Siq̄dē ioiada pōti
fex nō dimiserat abire turmas q̄
sibi p singulas ebdomadas suc
cedē consueuerāt · Deditq; ioiada
sacerdos cēturiōibꝰ lanceas dipe
osq; ꝛ peltas regis dauid q̄s ꝯse
craueāt ī domo dn̄i · Constituitq;
oēꝫ populū tenētium pugiōes a
parte tēpli dextra vsq; ad partē
tēpli sinistraꝫ · corā altari ꝛ tēplo
p circuitū regis ꝛ eduxerunt filiū
regis ꝛ imposuerūt ei diadema et
testimoniū dederūtq; in manu eiꝰ
tenendaꝫ legē ꝛ constituerūt eū
regē · Vnxitq; illū ioiada pōtifex
ꝛ filij eiꝰ imp̄catiquoq; sunt ei at
q; dixerūt Viuat rex · Qd cū audis
set athalia vocē scꝫ currentiū atq;
laudantiū regē ingressa ē ad po
pulū in tēplū dn̄i · Cūq; vidisset
regem stantē sup gradū in intro
itu ꝛ pn̄cipes turmasq; circa eū ·
ōnēq; populū terre gaudētē atq;
clangētē tubis ꝛ diuersi generis
organis cōcinentē · vocēq; laudā
tiū scidit vestimēta sua ꝛ ait Insi
die · īsidie · Egressus autē ioiada
pōtifex ad cēturiōes ꝛ pn̄cipes ex
ercitꝰ dixit eis · Educite illā ex̄ sep
ta tēpli ꝛ īterficiat̄ foris gladio ·
Precepitq; sacerdos ne occideret̄
ī domo dn̄i · Et īposuerūt ceruicibꝰ
eiꝰ manꝰ · Cūq; ītrasset portā eq̄
rū domꝰ regis īterfecerunt eā ibi ·
Pepigit autē ioiada fedꝰ īter se
vniuersūq; populū ꝛ regē ut eēt

ꝓpl's dñi Itaq; ingressꝰ ē oīs ꝓpl's
domū baal ⁊ destruxerūt eā ⁊ alta
ria ⁊ simulachra illiꝰ ꝯfregerūt ma
thāq; sacdotē baal interfecerūt añ
aras. Constituit aūt ioiada p̄po
sitos ī domo dñi ⁊ sb manibꝰ sac
dotū ⁊ leuitarū: q̄s distribuit da
uid in domo dñi: ut offerrēt holo
causta dño sic scriptum ē in lege
moysi: ī gaudio et cāticis iux̄ dis
poīcōez dauid Cōstituitq; iamto
res ī portis domꝰ dñi: ut nō ingre
deret eā immūdꝰ in oī re. Assump
sitq; cēturiōes ⁊ fortissiōs viros
ac pn̄cipes ꝓpl'i ⁊ oē vulgꝰ terre ⁊
fecerūt descendere regē de domo dñi
⁊ ītroire ꝑ mediū porte supioris ī
domū regis ⁊ collocauerūt eū ī so
lio regali. Letatꝰq; ē oīs ꝓpl's ter
re ⁊ vrbs q̄euit. Porro athalia ī
terfecta est gladio. ¶ Ca. xxiiij.

Septē ānoꝝ erat ioas cū reg̃
re cepissz: ⁊ q̄draginta ānis
reg̃uit in ihrl'm. Nomē mr̄is eius
sebia de bersabee. Fecitq; qd bo
nū ē corā dño cūctis diebꝰ ioiade
sacdotis. Accepit aūt ei ioiada vx
ores duas: e q̄bꝰ genuit filios et
filias. Post q̄ placuit ioas ut in
stauraret domū dñi: ꝯgregauitq;
sacdotes ⁊ leuitas ⁊ dixit eis Egre
dimī ad cītates iuda ⁊ colligite de
vniuerso isrl' pecuniā ad sartate
cta tēpli dei nostri ꝑ singulos an
nos festinatoq; hꝰ facite. Porro le
uite egere negligētiꝰ. Vocauitq;
rex ioiadā pn̄cipē ⁊ dixit ei. Quaē
tibi nō fuit cure ut cogēs leuitas
īferre de iuda ⁊ de ihrl'z pecuniā q̄
ꝯstituta ē a moyse ꝑuo dñi: ut in
ferret eā oīs multitudo isrl' ī tab
naculū testīonij. Athalia eī im
pijssiā ⁊ filij eiꝰ destruxerūt domuz
dī ⁊ de vniuersꝰ q̄ sc̄ificata fuerūt
ī tēplo dñi ornauerūt phanū baa
li. Precepit ḡ rex ⁊ fecerūt archaz
posuerūtq; eā iux̄ portā dñi forīse
cꝰ. Et predicatū ē in iuda ⁊ ihrl'm
ut deferrēt singuli p̄ciū dño qd cō
stituit moyses seruꝰ dei sup oēm
isrl' in deserto. Letatiq; sūt cūcti pn̄
cipes ⁊ oīs ꝓpl's: ⁊ ingressi ꝯtulerūt
in archā dñi atz miserūt ita ut im
pleret. Cūq; tps eēt ut deferrent
archā corā rege ꝑ manꝰ leuitaruz
videbāt eī multā pecuniā: ingredi
ebat scriba regis ⁊ quē p̄mꝰ sacer
dos ꝯstituerat effūdebātq; pecūiā
q̄ erat in archa Porro archā r̄por
tabāt ad locū suū: sicq; faciebāt
ꝑ singulos dies. Et ꝯgregata ē in
finita pecūia quā dederūt rex ⁊ io
iada hijs q̄ p̄erant opibꝰ domus
dñi. At illi ꝯducebāt ex ea cesoēs
lapidū ⁊ artifices operū singulo
rū: ut instaurarēt domū domī: fa
brosq; ferri ⁊ eris ut qd cadē ce
perat fulciretur. Egerūtq; hij qui
opabant īdustrie ⁊ obducebat
parietū cicatrix ꝑ manus eoꝝ: ac
suscitauerūt domū dñi in statū p̄
stinū ⁊ firmit eaz stare fecerūt. Cū
q; ꝯplessent ōnia opa detulerūt co
rā rege ⁊ ioiade reliquā ptē pecūie
de qua fcā sūt vasa tēpli in mīste
riū ad holocausta: fialeq; ⁊ ceteā
vasa aurea ⁊ argentea. Et offere
bantur holocausta ī domo dñi in
giter cunctis diebꝰ ioiade. Senuit
autē ioiada plenus dierū ⁊ mor
tuꝰ est cum cētum triginta essz an
norū: sepelieruntq; eum in ciuita
te dauid cū regibus eo q̄ fecisset
bonū cum isrl' ⁊ cum domo eius.

Postq̄ autē obijt ioiada ingres
si sunt p̄ncipes iuda ⁊ adorauerūt
regem. Qui delinit⁹ obsequijs eo
rū acq̄euit eis. Et dereliq̄rūt tēplū
dn̄i dei p̄rm suoꝝ seruierūtq̄ lucis
⁊ sculptilibꝫ ⁊ facta est ira contra
iudā ⁊ ihrl'm ꝓpter hoc pc̄cm. Mit
tebatq̄ eis ꝓphas ut reuerterent̄
ad dn̄m quos ꝓtestantes illi au
dire nolebāt. Sp̄us itaq̄ dei īdu
it zachariā filiū ioiade sacerdotez
⁊ stetit in ꝯspcū populi ⁊ dixit eis
Hec dicit de⁹. Quare trāsgredimī
p̄ceptum dn̄i qđ vobis non ꝓdeit
⁊ dereliquistis dn̄m ut derelinq̄rꝫ
vos. Qui ꝯgregati adūsus eū mi
serūt lapides iuxta regis imperiū
in atrio dom⁹ dn̄i. Et non est recor
datus ioas rex misericordie quā
fecerat ioiada pat' illi⁹ secū ꝫ int̄
fecit filium ei⁹. Qui cū moreretur
ait. Videat dn̄s ⁊ req̄rat. Cumq̄
euolut⁹ eēt annus ascēdit cōtra
eū exercit⁹ sirie venitq̄ in iudam
⁊ ihrl'm ⁊ interfecit cunctos p̄nci
pes populi atq̄ vniūsam p̄dam
miserūt regi in damascuꝫ. Et certe
cū ꝑmodicus venisset nūerus si
roꝝ tradidit dn̄s manib⁹ eoꝝ ī
finitam multitudīez eo q̄ dereliq̄s
sent dn̄m deū patꝝ suoꝝ. In ioas
quoq̄ ignominiosa exercuē iudi
cia ⁊ abeūtes dimiserunt eū in lā
guorib⁹ magnis. Surrexerūt au
tē contr̄ eū serui sui in vltionē sā
guinis zacharie filij ioiade sacer
dotis ⁊ occiderūt eū in lectulo suo
⁊ mortu⁹ est sepelierūtq̄ illū in ci
uitate dauid sed nō ī sepulchris
regū. Insidiati vēo sūt ei zabath
filius semath amanitidis ⁊ iosa
bat filius semarith moabitidis.

Porro filij ei⁹ ac sūma pecunie q̄
adunata fuerat sub eo. ⁊ instau
racō dom⁹ dei scripta sūt diligēci
us in libro regū. Reg̃uit āt ama
sias fili⁹ eius ꝓ eo. ¶ Ca. xxv.

Vigintiq̄nq̄ ānoꝝ eāt ama
sias cū regnare cepisset ⁊ vi
gintinouē ānis regnauit ī iheru
salē. Nomē mr̄is ei⁹ ioiaden de ihe
rusalē. Fecitq̄ bonū in ꝯspectu do
mini verūtn̄ non in corde ꝑfecto.
Cūq̄ roboātū sibi videret impiū
iugulauit suos q̄ occiderāt regez
p̄rem suum. ꝫ filios eoꝝ nō inter
fecit. sicut scriptū ē in libro legis
moysi vbi p̄cepit dn̄s dicēs. Nō
occident̄ patres ꝓ filijs neq̄ filij
ꝓ p̄ribus suis sed vnusquisq̄ in
pc̄cō suo morieť. Cōgregauit ig̃r
amasias iudā ⁊ ꝯstituit eos ꝑ fa
milias tribunosq̄ ⁊ cēturiōes in
vniuerso iuda ⁊ beniamin ⁊ recē
suit a viginti ānis sursū. inuenit
q̄ triginta milia iuuenū q̄ egrede
rētur ad pugnam et tenerēt ha
stam ⁊ clipeū. Mercedequoq̄ ꝯdu
xit de isrl' centū milia robustoꝝ cē
tum talentis argēti. Venit aūt ho
mo dei ad illū ⁊ ait. O rex ne egre
diatur tecū exercit⁹ isrl'. Nō ē em̄
dn̄s cū isrl' et cūctis filijs ephra
im. Qđ si putas in robore exerci
t⁹ bella ꝯsistere supari te faciet de
us ab hostib⁹ dei quippe ē et ad
iuuare ⁊ ī fugā cōuertere. Dixitq̄
amasias ad hoīem dei. Quid ergo
fiet de centū talentis que dedi mi
litib⁹ israhel. Et rn̄dit ei homo dei
Habet dn̄s vnde tibi dare possit
multo hijs plura. Separauit itaq̄
amasias exercitū qui venerat ad
eū ex ephraim ut reuerteť ī locuꝫ

suū. At illi cōn̄ iudā vehemēt̄ irati:
reuersi sūt ī regiōez suā. Porro ama
sias ɔsidēt̄ eduxit ꝓpl'm suū ⁊ abijt
ī vallē salinaꝝ ꝑcussitq; filios seir
decē milia. Et alia decē milia viroꝝ
ceperūt filij iuda ⁊ adduxerūt ad p̄
ruptū cuiusdā petre p̄cipitauerūt
q; eos de sūmo ī p̄ceps q̄ vniuersi
crepuerūt. At ille exercit⁹ quē t̄mise
rat amasias ne secū iret ad p̄liuz
diffusus ē ī cīitatib⁹ iuda. a sama
ria vsq; ad bethorō: ⁊ int̄fectis tri
b⁹ milib⁹ diripuit p̄dā magnam
Amasias q̄ꝫ pt⁹ cedē ydumeoꝝ et
allatos deos filioꝝ seir statuit il
los ī deos sibi ⁊ adorabat eos ⁊ il
lis adolebat incēsū. q̄ꝫ obrez irat⁹
dn̄s cōn̄ amasiā misit ad illuz ꝓ
ph̄az q̄ dicēt ei. Cur adorasti d̄os
q̄ nō liberauerūt ꝓpl'm suū de mānu
tua. ¶ Cūq; hec ille loq̄ret̄ rn̄dit ei.
Nū ɔsiliari⁹ regis es. ¶ Quiesce ne
īterficiā te. Descēdēsq; ꝓph̄a scio in
q̄t q̄ cogitauerit dn̄s occidē te q̄
⁊ fecisti h° malū ⁊ insup nō acq̄e
uisti ɔsilio meo. Igit̄ amasias rex
iuda inito pessiō cōsilio: misit ad
ioas filiū ioachā filij iehu regez
isrl' dicēs. Veni videam⁹ nos mu
tuo. At ille remisit nūcios dicens
Cardu⁹ q̄ ē in libano misit ad ce
drū libani dicēs Da filiā tuā filio
meo vxorē. Et ecce bestie q̄ erāt in
silua libani trāsierūt ⁊ ɔculcaue
rūt carduū. Dixisti ꝑcussi edō: et
idcirco erigit̄ cor tuū in supbiaz.
Sede ī domo tua. Cur malū aduer
sum te ꝓuocas ut cadas ⁊ tu ⁊ iu
das tecū. ¶ Noluit audire amasias
eo q̄ dn̄i eēt volūtas ut tradētur
in man⁹ hostiū ꝓpt̄ deos edom. As
cēdit igit̄ ioas rex isrl' ⁊ mutuos
sibi p̄buere ɔspect⁹ Amasias aūt
rex iuda erat in bethsames iude.
Corruitq; iudas corā isrl' ⁊ fugit
in tab̄nacula sua. Porro amasiaz
regē iuda filiū ioas filij ochozie
cepit ioas rex isrl' ī bethsames: ⁊
adduxit in ihrl'm: destruxitq; mu
rū ei⁹ a porta ephr̄im vsq; ad por
tā anguli q̄dringētis cubitis. Oē
q̄ꝫ auꝝ ⁊ argētū ⁊ vniūsa vasa q̄
reperat ī domo dei ⁊ apud obede
dom. in thesauris etiā dom⁹ regie
necnō ⁊ filios obsidū reduxit in
samariā. Vixit āt amasias filius
ioas rex iuda: postq̄ꝫ mortu⁹ ē io
as fili⁹ ioachas rex isrl': qn̄decim
annis. Reliq̄ autē sermonū ama
sie p̄oꝝ ⁊ nouissimoꝝ scripta sūt
in libro regū iuda ⁊ isrl'. Qui post
q̄ꝫ recessit a dn̄o tetēderūt ei insidi
as in ihrl'm. Cūq; fugissz lachis
miserūt ⁊ īterfecerūt eū ibi reportan
tesq; sup eq̄s sepelierūt eū cū p̄rib;
suis ī cīitate dauid. ¶ Ca. xxvi.

Omnis āt ꝓpl's iuda filiū ei⁹
oziaz ānoꝝ sedecī ɔstituit re
gez ꝓ amasia p̄re suo. Ip̄e edifica
uit ahilat ⁊ r̄stituit eā dicōi iude
postq̄ꝫ dormiuit rex cū p̄rib⁹ suis.
Sedecī ānoꝝ eāt ozias cū regre ce
pissz ⁊ quinq̄gīta duob⁹ ānis reḡ
uit in ihrl'm Nomē m̄ris ei⁹ iecelia
de ihrl'm. Fecitq; q̄d eāt rc̄m ī ocu
lis dn̄i iux̄ oīa q̄ fecerat amasias
p̄r ei⁹ ⁊ exq̄siuit dn̄m in dieb⁹ za
charie intelligētis ⁊ vidētis deuz.
Cūq; req̄reret dn̄m direxit eum in
ōnib⁹. Deniq; egressus ē et pug
nauit cōtra philistijm ⁊ destruxit
murum geth. ⁊ murum iamnie.
murumq; azoti. Edificauitq̄ꝫ opi
da ī azoto ⁊ philistijm ⁊ adiuuit

eū deꝰ cōtra philistijm ⁊ cōn̄ ara
bas qui hītabant in gurbaal et
cōn̄ āmonitas. Appēdebātq; am
monite mūera ozie ⁊ diuulgatū
ē nomē eiꝰ vsq; ad introitū egyp
ti ꝓpter crebras victorias. Edifica
uitq̄ ozias turres in ihrl'm super
portaz anguli ⁊ sup portaz vallis
⁊ reliq̄s in eodē muri latere firma
uitq; eas. Extruxitq; turres in soli
tudine ⁊ effodit cisternas pluri
mas eo q̄ hēret multa pecora taz
in campestribꝰ q̄ in heremi vasti
tate. Vineasq̄ habuit ⁊ vinito
res in montibꝰ ⁊ in carmelo. Erat
q̄ppe homo agriculture deditꝰ. Fu
it autē exercitꝰ bellatoꝝ eius q̄ ꝓ
cedebant ad p̄lia sb̄ manu iehiel
scribe. maasieq; doctoris et sb̄ ma
nu ananie q̄ erat de ducibꝰ regis
Oīsq; numerꝰ p̄ncipum ꝑ famili
as viroꝝ fortium duorū milium
sexcentoꝝ ⁊ sb̄ eis vniuersus exer
citꝰ trecentoꝝ ⁊ septē miliū q̄ngē
torū qui erāt apti ad bella ⁊ ꝓ re
ge cōn̄ adūsarios dimicabant.
Preꝑauitq̄ eis ozias id ē cūcto
exercitui dipeos ⁊ hastas ⁊ gale
as ⁊ loricas arcusq; ⁊ fūdas ad
iatiēdos lapides ⁊ fecit in ihrl'm
diuersi generis machīas q̄s ī tur
ribz collocauit ⁊ in āgulis muro
rum ut mitterēt sagittas et saxa
grādia. Egressumq; ē nomē eiꝰ ꝓ
cul eo q̄ auxiliaret̄ ei dn̄s ⁊ corro
borassz illū. Sed cū roboratꝰ esset
eleuatū ē cor eiꝰ in interitū suuz et
neglexit dn̄m deū suū ingressusq;
templū dn̄i adolere voluit incensū
sup altare thimiamatis. Statīq;
ingressus ptꝰ eū azarias sacdos
q̄ cū eo sacerdotes dn̄i octuagīta
viri fortissimi restiterūt regi atz di
xerūt. non ē tui officij ozia ut ad
oleas incensū dn̄o s̄ sacerdotū hꝰ
ē filioꝝ aaron qui cōsecr̄ti sūt ad
huiuscemōi mīsteriū. Egredē de
sāctuario ne cōtempseris q̄ non
reputabit̄ tibi in gl'iam hoc a do
mino deo. Iratusq; ozias ⁊ tenēs
in manu turibulū ut adoleret īcē
sum minabat̄ sacerdotibꝰ. Statīq;
orta ē lepra in frōte eius corā sa
cerdotibꝰ in domo dn̄i sup altare
thimiamatis. Cūq; respexisset eū
azarias pontifex ⁊ ōnes reliq̄ sac
dotes. viderūt leprā in fronte eiꝰ
⁊ festinato expulerūt eum. Sz et
ipē ꝑterritꝰ accelerauit egredi eo
q̄ sēsisset ilico plagam dn̄i. Fuit
igitur ozias rex leprosus vsq; ad
diem mortis sue ⁊ hītauit ī domo
sepata. plenꝰ lepr̄ ob quā eiectꝰ
fuerāt de domo dn̄i. Porro ioathā
filius eiꝰ rexit domū regis et iudi
cauit ꝓpl'm terre. Reliq̄ aūt sermo
nū ozie prioꝝ ⁊ nouissiōrū scrip
sit ysaias filiꝰ amos ꝓꝓ ha. dormi
uitq; ozias cū p̄ribꝰ suis ⁊ sepelie
runt eū in agro regaliū sepulcro
rum eo q̄ essz leprosus reg̃uitq;
ioathā filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. ¶ Ca. xxvij.

Vigintiq̄nq; ānoꝝ erat ioa
thā cū reg̃re cepissz ⁊ sedeciz
annis regnauit in ihrl'm. nomē
mr̄is eius iherusa. filia sadoch. Fe
citq; qd̄ rectum erāt corā dn̄o iux̄
ōnia q̄ fecerat ozias pater suꝰ ex
cepto q̄ nō est īgressus tēplū do
mini ⁊ adhuc populꝰ delinq̄bat.
Ipse edificauit portaz domꝰ dn̄i
excelsam ⁊ ī muro ophel ml'ta cō
struxit. Vrbesq̄ edificauit ī mōti
bꝰ iuda ⁊ ī saltibz castella ⁊ turres

Ipſe puḡuit cōm regez filioz amm
mō a vicit eū. Dedēr̄tq; ei filij am
mon in tpe illo cētū talēta argē
ti: a decē milia choros tritici: ac to
tidē choros ordei. Hec ei prebuer̄t
filij āmon: in āno ſecūdo a tercio.
Corroborat⁹ q; ē ioathā: eo q; di
rexiſſz vias ſuas corā dño Do ſuo
Reliq; autē ſmonū ioathā a oēs
pugne ei⁹ a opa ſcripta ſunt in li
bro regū iſrl a iuda. Viginti qui
q; ānoz erat cū regnare cepiſſet
a ſedecī āmis reḡuit in ihrlm. Dor
miitq; ioathan cū p̄ūb⁹ ſuis: et
ſepelier̄ut eū in ciuitate dauid: et
regnauit achā filiꝰ ei⁹ p eo.

Ygiti ānoz erat Ca. xxviij.
achaz cū regnare cepiſſz: et
ſedecī annis reḡuit in ihrlm. Nō
fecit rectū in cōſpectu dñi ſicut da
uid pat ei⁹. ſ ābulauit in vijs re
gum iſrl: inſuper a ſtatuas fudit
baalim. Ipe eſt q adoleuit incēſū
in valle hēnō a luſtrauit filios ſu
os in igne: iuxt̄ ritū gentiū quas i
terfecit dñs in aduentu filioz iſ
rahel. Sacrificabatq; a thimiama
ſuccendebat in excelſis a in collib⁹
a ſub ōmi ligno frondoſo. Tradi
ditq; eū dñs de⁹ ei⁹ in manu ḡis
ſirie: q; pauſſit eū magnāq; p̄dam
cepit de ei⁹ impio a adduxit in da
maſcū. Namb;q; regis iſrl tradi
tus ē a pauſſus plaga grādi. Oc
ciditq; phacee filiꝰ romelie de iu
da centū viginti milia in die vno
oēs viros bellatores: eo q; reliq;
ſent dñm deū p̄m ſuoz. Eodē tpe
occidit zechri vir potēs ex ephē
im maaſiā filiū regis a ezricā du
cē dom⁹ eius: helcanāq; ſecūdū a
rege. Cepēr̄tq; filij iſrl de frib⁹ ſu
is ducēta milia mulier̄ū puero rū
a puellar̄ū a infinitaz p̄dā ptule
r̄ūtq; eā in ſamariaz. Ea tēpeſtate
erat ibi ꝓpha dñi noie obed qui
egreſſus obuiā exercitui veniēti i
ſamariā dixit eis. Ecce iratus dñs
de⁹ patrū vr̄oz r̄ūm iudā: tr̄didit
eos manib; veſtris a occidiſti eos
atrociter ita ut ad cēlū ptingeret
vīa crudelitas. Inſup filios iuda
a ihrlm vultis vob⁹ ſubicere i ſer
uos a ancillas: q8 nequaq̄ facto
op⁹ eſt. Peccaſtis enī ſup dñm de
minō deo nr̄o. Sz audite cōſilium
meū et reducite captiuos q̄s ad
duxiſtis de fratrib⁹ vr̄is. q; mag
nus furor dñi imminet vob. Sur
rexer̄ut itaq; viri de p̄ncipib⁹ filioz̄
ephraim. azarias filiꝰ iohānan
barachias filiꝰ moſollāoth. eze
chias filiꝰ ſellū a amaſias filius
hadali. cōm eos qui veniebāt de
prelio a dixer̄ut eis: nō introduce
tis huc captiuos ne peccem⁹ do
mino. Quare vultis adicere ſuper
peccata noſtra a vetera cumulare
delicta. Grāde quippe peccatū eſt
a ira furoris dñi imminet ſup iſrl
Dimiſer̄ūtq; viri iſrl bellatores p̄
dam a vniuerſa que ceperant co
rā p̄ncipibus a ōni multitudine:
ſtetер̄ūtq; viri quos ſup̄ memoā
rim⁹ a apprehendentes captiuos
ōnesq; qui nudi erant veſtierunt
de ſpolijs. Cumq; veſtiſſent eos a
calciaſſent a refecciſſent cibo ac po
tu. unxiſſentq; ꝓpter laborez a ad
hibuiſſent eis curā: quicūq; am
bulare non potuerāt a erant ibe
cillo corpore: impoſuerunt eos iu
mentis a adduxerunt iheriche ci
uitatē palmaz ad frēs eoz ipiq;

reuersi sūt in samariā · Tempe il
lo misit rex achā ad regem assiri
oꝝ postulans auxiliū Venerunt
q̄ ydumei ⁊ ꝑcusserūt multos ex
iuda ⁊ ceperūt predā magnā Phi
listijm quoq̄ diffusi sūt ꝑ vrbes
cāpestres ⁊ ad meridiē iuda cepe
runtq̄ betsames ⁊ ahilon ⁊ gadi
roth socchoq̄ ⁊ thamnā ⁊ gam
so cū viculis suis ⁊ hītauerūt in
eis · Hūiliauerat enī dn̄s iudā ꝓ
pter achaz regem iuda eo q̄ nu
dasset eū auxilio ⁊ cōtemptui ha
buisset dn̄m adduxitq̄ cōn̄ eum
teglathphalasar regez assiriorū
q̄ ⁊ afflixit eū ⁊ nullo resistēte va
stauit · Igit̄ achaz spoliata domo
dn̄i ⁊ domo regum ac p̄ncipū · de
dit regi assirioꝝ mūera ⁊ tn̄ n̄l ei
ꝓfuit · Insuꝑ ⁊ ī tpe angustie sue
auxit cōtemptū in dn̄m · Ipe per se
rex achā imolauit dijs damasci
victimas ꝑcussoribꝰ suis ⁊ dixit ·
dij regū sirie auxiliāt̄ eis q̄s ego
placabo hostijs ⁊ aderūt mihi cū
ecōtrario ipi fuerīt ruine ei ⁊ vni
uerso isrl̄ · Direptis itaq̄ acham
oībꝰ vasis domꝰ dei atq̄ cōfractis
clausit ianuas templi dei ⁊ fecit si
bi altaria in vniuersis angulis
ihrl̄m In ōnibꝰ q̄ vrbibꝰ iuda ex
truxit aras ad cremādū thus at
q̄ ad iracūdiā ꝓuocauit dn̄m de
um patꝝ suorū · Reliqua aūt ser
monū eius ⁊ ōniū operꝝ suorum
p̄orum ⁊ nouissimoꝝ scripta sūt
in libro regum iuda ⁊ isrl̄ · Dormi
uitq̄ achā cū p̄ribus suis ⁊ sepe
lierūt eum in ciuitate iherusalem
Neq̄ enim receperāt eū in sepulcr̄
regum isrl̄ · Regnauitq̄ ezechias
filiꝰ eiꝰ ꝓ eo · ¶ Ca · xxix ·

Igitur ezechias regnare cepit cū
vigintiq̄nq̄ eēt ānoꝝ ⁊ vigītino
uem ānis regnauit in ihrl̄m · No
men mr̄is eiꝰ abia filia zacharie
Fecitq̄ qd̄ erat placitū in conspe
ctu dn̄i iuxta ōnia q̄ feceāt dauid
pater eiꝰ · Ipso āno ⁊ mēse p̄mo
regni sui apuit valuas domꝰ dn̄i
⁊ instaurauit eas adduxitq̄ sa
cerdotes atq̄ leuitas ⁊ ꝯgregauit
eos in plateam orientalē dixitq̄
ad eos · Audite me leuite ⁊ sc̄ifica
mini mūdate domū dn̄i dei patrū
nr̄oꝝ ⁊ auferte ōnez immūdiciaz
de sāctuario · Peccauerūt p̄res nr̄i
⁊ fecerūt malū in conspcū dn̄i dei
nr̄i · derelinq̄ntes eū auterunt fati
es suas a tabnaculo dn̄i dei nr̄i et
p̄buerūt dorsū · clauserūt ostia q̄
erāt ī porticu ⁊ extinxerūt lucnas
incensūq̄ nō adoleuerūt ⁊ holocau
sta nō obtulerūt in sāctuario deo
isrl̄ · Concitatꝰ est itaq̄ furor dn̄i
sup iudā ⁊ ihrl̄m tradiditq̄ eos
in cōmocōem ⁊ in interitū ⁊ ī sibi
lum sic̄ ipsi cernitis oculis vr̄is ·
En corruerūt p̄res nostri gladijs
filij nostri ⁊ filie nostre ⁊ ꝯiuges
captiue ducte sūt ꝓpter hoc scelus
Nūc ergo placet mihi ut ineamꝰ
fedꝰ cum dn̄o deo isrl̄ ⁊ auertet a
nobis furorē ire sue · Filij mei no
lite negligere · Vos elegit dn̄s ut
stetis corā eo ⁊ mīstretis illi cola
tisq̄ eū ⁊ cremetis ei incensū · Sur
rexerūt ergo leuite maath filius
amasie ⁊ iohel filiꝰ azarie de filijs
caath · Porro de filijs merariꝛcis
filiꝰ abdai ⁊ azarias filiꝰ lalehel ·
De filijs autē gersom ioha filius
iemna ⁊ eden filiꝰ ioaha · At vēo
de filijs elisaphā samri ⁊ iahihel ·

de filijsq̄ asaph: zacharias ⁊ ma
thanias necnō de filijs hemā: ia
hibel ⁊ semei. Sz ⁊ de filijs ydithū
semeias ⁊ ozibel. Cōgregauerūtq;
frēs suos ⁊ sc̄ificati sūt ⁊ ingressi
sunt iux̄ mādatū regis et impiuz
dn̄i ut expiarent domū dei. Sacer
dotesq̄ ingressi tēplū dn̄i ut sc̄ifi
carent illud extulerūt oēm immū
diciā quā intro repererāt in vesti
bulo dom⁹ dn̄i: quā tulerūt leuite
⁊ asportauerūt ad torrentē cedrō
foras. Ceperūt autē p̄ma die mē
sis p̄mi mūdare et in die octaua
eiusdē mensis: ingressi sunt porti
cū dom⁹ tēpli dn̄i: expiauerūtq; tē
plū dieb⁹ octo ⁊ in die sextadecīa
mēsis eiusdē qd̄ ceperāt impleue
rūt. Ingressiq̄ sūt ad ezechiaz re
gē ⁊ dixerūt ei. Sc̄ificauim⁹ ōnez
domū dn̄i ⁊ altare holocausti. va
saq; ei⁹ necnō ⁊ mensā ꝓposicōis
cū ōnibz vasis suis: cunctāq; tēpli
suꝑpellectilem quā polluerat rex
achā: in r̄gno suo postq̄ p̄uarica
tus ē ⁊ ecce exposita sūt ōnia corā
altari dn̄i. Consurgēsq; diluculo
ezechias rex adunauit ōnes pn̄
cipes ciuitatis ⁊ ascēdit in domuz
dn̄i: obtulerūtq; simul thauros
septē ⁊ arietes septē. agnos septē ⁊
hircos septē. ꝓ pctō. ꝓ regno. ꝓ
sc̄uario. ꝓ iuda dixitq; sacerdotibz
filijs aaron: ut offerrēt sup altaē
dn̄i. Mactauerūt igit̄ thauros et
susceperūt sāguinē sacerdotes et fu
derūt illū sup altaē. Mactauerūt ec̄
arietes ⁊ illoꝝ sanguinē sup alta
re fuderunt. Imolauerūt agnos
⁊ fuderunt sup altare sanguinem
Applicuerūt hircos ꝓ peccato co
ram rege et vniūsa multitudine.

Imposuerunt manus suas super
eos ⁊ imolauerunt illos sacerdo
tes: ⁊ aspserunt sanguinē eorum
coram altari pro piaculo vniuer
si israhelis. Pro omni quippe isrl̄
precepat rex ut holocaustum fie
ret pro pctō. Constituitq̄q; leui
tas ī domo dn̄i: cū cimbal̄ ⁊ psal
terijs ⁊ citharis: s̄m disposicōem
dauid ⁊ gad videntis regis ⁊ na
than ꝓphe. Siquidē dn̄i preceptū
fuit p manū ꝓphaꝝ ei⁹. Steterūt
q; leuite tenētes organa dauid ⁊
sacerdotes tubas ⁊ iussit ezechi
as ut offerrent holocausta super
altare. Cūq; offerrent̄ holocausta
ceperūt laudes canere dn̄o ⁊ clan
gē tubis. atz in diuers̄ organis q̄
dauid rex isrl̄ repererat ꝯcrepare
Oī aūt turba adorāte: cātores et
hijq̄ tenebāt tubas erāt ī officio
suo: donec ꝯpleret̄ holocaustū Cū
q; finita essz oblacō incuruatus ē
rex ⁊ ōnes qui erāt cū eo ⁊ odora
uerūt. Precepitq; ezechias ⁊ prī
cipes leuitis ut laudarēt dn̄m ser
monib⁹ dauid ⁊ asaph vidētis: q̄
laudauerūt deū magna leticia ⁊ ī
curuato genu adorauerūt. Ezechi
as āt etiā hec addidit Implestis
man⁹ vr̄as dn̄o: accedite et offer
te victīas ⁊ laudes in domo dn̄i.
Obtulit ergo vniuersa multitudo
hostias ⁊ laudes ⁊ holocausta mē
te deuota. Porro numerus holo
caustorum que obtulit multitu
do hic fuit. Thauros sexaginta.
arietes centum. agnos ducētos.
sanctificauerūtq; dn̄o boues sexcē
tos ⁊ oues tria milia Sacerdotes
vēo pauci erāt nec poterāt sufficē
ut pelles holocaustoꝝ detraherēt

Vñ ⁊ leuite fratres eoꝝ adiuue
rūt eos donec impleret̄ op⁹ ⁊ sc̄ifi
carent̄ ātistites · Leuite quippe fa
cilioꝛi ritu sāctificātur q̄ sacerdo
tes · Fuer̄t ergo holocausta pluri
ma adipes pacificoꝝ ⁊ libamina
holocaustoꝝ ⁊ cōpletus ē cultus
domus dñi letat⁹ q̄ ē ezechias ⁊
ōnis popul⁹ eo q̄ ministeriū dñi
eēt expletū · De repēte quippe hoc
fieri placuerat · ¶ Ca · xxx ·

Misitq̄ ezechias ad ōnē isrl̄
⁊ iudā scripsitq̄ epl̄as ad
ephraim ⁊ manassen ut venirēt
ad domū dñi ī iherusalē ⁊ facerēt
phase dño d̄o isrl̄ · Inito ergo cō
silio regis ⁊ p̄ncipū ⁊ vniuersi ce
tus ihrl̄m decreuerūt ut facerent
phase mense secūdo · Nō em̄ occur
rerāt facere in tēpe suo q̄ sacerdo
tes q̄ possent sufficē sāctificati nō
fuerāt ⁊ ppl̄s nōdum ɔgregatus
fuerat in ihrl̄m · Placuitq̄ s̄mo
regi ⁊ ōni multitudini ⁊ decreuer̄t
ut mitterent nūcios in vniuersū
isrl̄ de bersabee vsq̄ dan ut veni
rēt ⁊ facerent phase dño deo isrl̄
in ihrl̄m · Multi em̄ nō fecerāt sic̄
lege p̄ scriptū est · Perrexerunt q̄
cursores cū epistolis ex regis īpe
rio ⁊ p̄ncipum ei⁹ in vniūsū isrl̄
⁊ iudam iux̄ id q̄d rex iusserat p̄
dicantes · Filij israhel reuertimini
ad dñm deū abrahā ⁊ ysaac ⁊ is
rahel ⁊ reuertet̄ ad reliquias q̄ ef
fugerūt man⁹ regis assirioꝝ · No
lite fieri sic̄ p̄res vestri ⁊ fratres q̄
recesserūt a dño deo patrū suorū
⁊ tradidit eos in interitū ut ipsi
cernitis · Nolite indurare ceruices
vestras sic̄ patres vr̄i · Tr̄dite ma
n⁹ vestras dño ⁊ venite ad sāctu
ariū eius q̄d sāctificauit in et̄nuꝫ
Seruite dño deo patꝝ vestroꝝ ⁊
aūtetur a vob̄ ira furoris ei⁹ · Si eī
vos reuersi fueritis ad dñm frēs
vestri ⁊ filij hēbūt misericordiaꝫ
coraꝫ dñis suis q̄ illos duxerunt
captiuos ⁊ reuertētur ī terraꝫ hāc
Pius em̄ ⁊ clemēs ē dñs deus ve
ster ⁊ nō aūtet faciem suā a vob̄
si reuersi fueritis ad eū · Igit̄ curso
res pgebant velocit̄ de ciuitate ī
ciuitatē p t̄raꝫ ephraim ⁊ manas
se vsq̄ ad zabulon illis irridētibꝫ
⁊ subsanātib⁹ eos · Attamē q̄daꝫ
viri ex aser ⁊ manasse et zabulō
acq̄escētes cōsilio venerūt ihrl̄m
In iuda vēo facta ē man⁹ dñi ut
daret eis cor vnū ut facerent iux̄
p̄ceptū regis ⁊ p̄ncipū v̄bum do
mini · Cōgregatiq̄ sūt in iherusalē
po puli multi ut facerēt sollēnita
tē azimoꝝ in mense secūdo · Et sur
gētes destruxerūt altaria q̄ erant
in iherusalē atq̄ vniuersa in q̄bꝫ
ydolis adolebat̄ incensū sb̄uertē
tes p̄iecerūt torrentē cedron · Imo
lauerūt autē phase quarta decīa
die mensis secūdi · Sacerdotesq̄
atq̄ leuite tādē sāctificati obtule
runt holocausta in domo dñi ste
terūtq̄ in ordine suo iux̄ dispositi
onem ⁊ legem moysi hōinis dei ·
Sacerdotes vēo suscipiebāt effun
dendū sāguinē de manib⁹ leuita
ruꝫ eo q̄ multa turba sāctificata
non eēt ⁊ idcirco ymolarēt leui
te phase hijs q̄ nō occurrerāt sā
ctificari dño · Magna etiaꝫ pars
ppl̄i de ephraim ⁊ manasse ⁊ ysa
char ⁊ zabulon que sāctificata ñ
fuerat comedit phase nō iux̄ q̄d
scriptū ē ⁊ orauit p̄ eis ezechias

dicēs. Dn̄s bon⁹ ꝓpiciabit̄ cūctis
q̄ in toto corde req̄rūt dn̄m deum
p̄rm̄ suoꝝ ⁊ nō imputabit eis ꝙ
min⁹ sc̄ificati sūt. Quē exaudiuit
dn̄s ⁊ placat⁹ est ꝓpl'o. Fecerūtq̄
filij isrl' qui inuēti sūt ī ihrl'm sol
lemnitatē azimoꝝ septē dieb⁹ ī le
ticia magna. laudātes dn̄m ꝑ sin
gulos dies: leuiteq̄ ⁊ sac̄dotes ꝑ
organa q̄ suo officō ꝯgruebāt. Et
locutus est ezechias ad cor oīm
leuitaꝝ q̄ habebāt intelligētiā bo
naꝫ sup dn̄o ⁊ comederūt septē di
eb⁹ sollēnitatis. imolantes victi
mas pacificoꝝ ⁊ laudātes dn̄m
deū p̄rm̄ suorū. Placuitq̄ vniuer
se multitudini ut celebrarēt etiaꝫ
alios dies septē qđ ⁊ fecerūt cū in
genti gaudio. Ezechias autē rex
iuda p̄buerat multitudini mille
thuros ⁊ septē milia ouiū. Prin
cipes vero dederant populo thau
ros mille ⁊ oues decē milia. Sc̄ifi
cata ergo est sacerdotū plurima
multitudo ⁊ hilaritate ꝑfusa oīs
turba iuda taꝫ sacerdotū ⁊ leuita
rū q̄ꝫ vniuerse freq̄ntie q̄ venerat
ex isrl' ꝓselitoꝝq̄ de terra isrl' et
habitantiū in iuda. Factaq̄ est
grādis celebritas ī ihrl'm qualis
a dieb⁹ salomōis filij dauid r̄gis
isrl' in ea vrbe nō fuerat. Surrexe
rūt autē sacerdotes atq̄ leuite bn̄
dicētes populo ⁊ exaudita ē vox
eoꝝ: ꝑuenitq̄ oracō in habitacu
lū sanctū celi. ¶ Ca. xxxi.

Vnq̄ hec fuissent rite cele
brata egressus est ōnis isrl'
q̄ inuent⁹ fuerat in vrbib⁹ iuda.
⁊ fregerūt simulachra succiderūt
q̄ lucos. demoliti sūt excelsa ⁊ al
taria destruxerūt. nō solū de vniuer
so iuda ⁊ beniamī ꝫ ⁊ de ephraī
q̄ ⁊ manasse donec penit⁹ euerte
rent. Reuersiq̄ sūt ōnes filij isrl' ī
possessiōes ⁊ ciuitates suas. Eze
chias aūt ꝯstituit turmas sac̄do
tales ⁊ leuiticas ꝑ diuisiōes suas
vnūquēq̄ in officō ꝓprio. tam sa
cerdotum vicꝫ q̄ꝫ leuitarū ad holo
causta ⁊ pacifica ut ministrarēt
⁊ cōfiterent̄. canerētq̄ ī portis ca
strorū dn̄i. Pars autēꝫ regis erat
ut de ꝓpria ei⁹ substātia offerretur
holocaustū mane sp̄ ⁊ vespe. sab
batisq̄ ⁊ kalēdis ⁊ sollēnitatib⁹
ceteis sicut scriptū est ī lege moy
si. Precepat autē ꝓpl'o hītantium
ihrl'm ut darent ꝑtes sac̄dotibus
⁊ leuitis ut possent vacaē legi do
mini. Qđ cū ꝑcrebruissꝫ in auribꝫ
multitudīs: plurimas obtulere p̄
micias filij isrl': frumenti vini et
olei mellisq̄ ⁊ ōniuꝫ q̄ gignit hu
m⁹ decimas obtulerūt. Sꝫ ⁊ filij isrl'
⁊ iuda q̄ habitabāt in vrbib⁹ iu
da obtulerūt decimas boū ⁊ ouiū
decimasq̄ sanctoꝝ q̄ vouerāt do
mino dō suo: atꝫ vniūsa portātes
fecerūt aceruos plurimos. Mense
tercō ceperūt aceruorū iacere fun
damēta ⁊ mense septimo ꝯpleue
rūt eos. Cūq̄ ingressi fuissēt eze
chias ⁊ p̄ncipes ei⁹ viderūt acer
uos ⁊ bn̄dixerūt dn̄o ac ꝓpl'o isrl'
Interrogauitq̄ ezechias sac̄do
tes ⁊ leuitas cur ita iacerēt acerui
Rn̄dit illi azarias sac̄dos p̄m⁹ de
stirpe sadoch dicēs. Exq̄ ceperūt of
ferri p̄mitie ī domo dn̄i comedim⁹
⁊ saturati sum⁹ ⁊ r̄mānserūt pluria:
eo ꝙ bn̄dixerit dn̄s ꝓpl'o suo Reliq̄
aꝝ āt ē copia ista quā cernis. p̄ce
pit igr̄ ezechias ut p̄parēt horrea

in domo dn̄i

Q̄d cum fecissent intulerūt tam p̄
micias q̄ decimas et q̄cūq; voue
rant fideliť. Fuit autē p̄fectus eo
rū chonenias leuita ⁊ semei frať
ei⁹ secūd⁹ post quē iehihel ⁊ aza
rias ⁊ naad ⁊ asahel ⁊ iherimoth
iozabatq̄ ⁊ elihel ⁊ iesmachias
⁊ maath ⁊ banaias prepositi sb̄
manib⁹ chonenie ⁊ semei frīs ei⁹
ex imperio ezechie regis ⁊ azarie
pōtificis dom⁹ dn̄i ad quos ōnia
ptinebāt. Chore vero fili⁹ iemna
leuites ⁊ iamitor oriētalis porte p̄
posit⁹ eāt hijs q̄ sponte offerebā
tur dn̄o. p̄mitijsq; ⁊ ɔsecratis in
sāctascōꝝ ⁊ sub cura ei⁹ eden ⁊ be
niamī. ihesue ⁊ semeias. amaias
q̄ ⁊ sechenias in ciuitatib⁹ sacer
dotū ut fideliť distribuerēt fratri
b⁹ suis partes mīorib⁹ atq; maio
rib⁹ exceptis maib⁹ ab āmis trib;
⁊ supr̄ cūctis q̄ ingrediebātur tē
plū dn̄i. Et quicq̄d p singulos di
es ɔducebāt in mīsterio atq; ob
seruacōib⁹ iux̄ diuisiōes suas sac̄
dotib⁹ p familias ⁊ leuitis a vicesi
mo āno ⁊ supr̄ per ordines ⁊ tur
mas suas. vniūseq; multitudī tā
vxorib⁹ q̄ liberis eoꝝ vtriusq; sex
us fideliť sibi de hijs q̄ scīficata fu
erāt p̄bebanť. Sz ⁊ filioꝝ aarō p
agros ⁊ sb̄urbana vrbiuz singu
laꝝ dispositi erāt viri q̄ partes di
stribuerēt vniuerso sexui mascu
lino de sac̄dotib⁹ ⁊ leuitis. Fecitq;
ezechias vniuersa q̄ diximꝰ in oī
iuda opatusq; ē bonū ⁊ rectū ⁊ ve
rū corā dn̄o deo suo in vniūsa cul
tura ministerij dom⁹ dn̄i iux̄ legē
⁊ cerimonias volēs req̄rere deum
suū in toto corde suo. Fecitq; ⁊ p
speratus est. ¶ Ca. xxxij.

Post q̄ ⁊ huiuscemōi veritatē
venit sēnacherib rex assirio
rū ⁊ ingressus iudā obsedit cīta
tes muītas volēs eas capē. Q̄d cū
vidissz ezechias venisse. s. senna
cherib ⁊ totū belli impetū verti cō
tra iherusalē inito cū p̄ncipib⁹ cō
silio virisq; fortissimis ut obtura
rēt capita fontiū q̄ erant ex̄ vrbē
⁊ hoc ōniū decernēte sētentia con
gregauit plurimā multitudinem
⁊ obturauerūt cūctos fōtes et ri
uū q̄ fluebat ī medio terre dicētes
Ne veniāt reges assiriorū ⁊ inueī
ant aquaꝝ abūdantiaz. Edifica
uitq̄ agens industrie ōnē muꝝ
q̄ fuerat dissipat⁹ et extruxit tur
res desup ⁊ forinsec⁹ alteꝝ muruz
Instaurauitq; mello in cītate da
uid ⁊ fecit vniūsi geneis armatu
rā ⁊ dipeos. Cōstituitq; p̄ncipes
bellatoꝝ in exercitu ⁊ cōuocauit
vniuersos in platea porte ciuita
tis ac locutus ē ad cor eoꝝ dicēs
Viriliť agite ⁊ ɔfortamini nolite
timere nec paueatis regez assirio
rū id ē vniuersā multitudinē q̄ ē
cū eo. Multo em̄ plures nobiscuz
sunt q̄ cū illo. Cū illo em̄ est bra
chiū carneū nobiscuz dn̄s de⁹ nr̄
q̄ auxiliator ē noster pugnatq; p
nobis. Cōfortat⁹ q; ē ꝓpl's huius
cemodi v̄bis ezechie regis iuda.
Que postq̄ gesta sūt misit senna
cherib rex assirioꝝ suos suos ihe
rusalē. ipe em̄ cuz vniūso exercitu
obsidebat lachis ad ezechiaz re
gē iuda ⁊ ad oēz populū q̄ erat ī
vrbe dicēs. Hec dicit sēnacherib
rex assirioꝝ In q̄ hn̄tes fiduciaz
sedetis obsessi ī ihrl'm. Num eze
chias decepit vos ut tr̄dat morti

in fame et siti affirmās q̄ dn̄s de⁹
vr̄ liberꝫ vos de manu regis assiri
oꝝ. Nunq̄d nō iste ē ezechias q̄
destruxit excelsa illi⁹ et altaria et p̄
cepit iude et ihrl̄ꝫ dicēs. corā altari
vno adorabitis et in ipō ꝯburetis
incēsū. An ignoratis q̄ ego feceri
et p̄res mei cūctis terraꝝ ꝓplis. Nū
q̄d p̄ualuerūt dij gētiū oīmq̄ ter
raꝝ liberare regionē suā de manu
mea. Quis ē de vniūsis dijs gēti
um q̄s vastauerūt p̄res mei q̄ potu
erit eruere ꝓplm suū de manu mea
ut possit etiam de⁹ vr̄ eruē vos de
hac mānu. Nō vos ḡ decipiat eze
chias nec vana ꝑsuasiōe deludat
neq̄ credatis ei. Si ei null⁹ potuit
de⁹ cūctarū gentiū atq̄ regionū li
berare ꝓplm suū de manu mea et de
manu p̄rm meoꝝ: cōseqn̄ter nec
de⁹ vr̄ poterit eruē vos de hac ma
nu. Sꝫ et alia multa locuti sūt serui
ei⁹ cōn̄ dn̄m deū et cōn̄ ezechiam
seruū ei⁹. Epl̄asq̄ scripsit plenas
blasphemie ī dn̄m deū isrl̄ et locu
tus est aduersū eū. Sic dij gētiuꝫ
ceteraꝝ nō potuerūt liberare ꝓplm
suū de manu mea sic et de⁹ ezechie
eruere nō poterit populū suum de
manu ista. Insup et clamore mag
no lingua iudaica cōn̄ populū q̄
sedebat ī muris ihrl̄m ꝑsonabat
ut terreret eos et caperet ciuitatem
Locut⁹q̄ ē cōn̄ deū isrl̄ sic adūsū
deos populoꝝ terre opa manuū
hominū. Orauerūt igit̄ ezechias
rex et ysaias fili⁹ amos ꝓphetes ad
uersū hāc blasphemiā ac vocife
rati sūt vsq̄ in celū. Et misit dn̄s
angelū suū q̄ ꝑcussit oēm virū ro
bustū et bellatoreꝫ et p̄ncipē exerci
tus regis assirioꝝ reuersusq̄ ē cū
ignominia in terraꝫ suā. Cūq̄ in
gressus essꝫ domū dei sui: filij qui
egressi fuerāt de vtero ei⁹ interfe
cerūt eū gladio. Saluauitq̄ dn̄s
ezechiā et hītatores ihrl̄m de ma
nu sēnacherib regis assirioꝝ et de
manu ōniū et p̄stitit ei quietē per
circuitū. Multi etiā deferebāt ho
stias et sacrificia dn̄o in ihrl̄m et
muneā ezechie regi iuda. Qui ex
altatus ē post hec corā cūctis gēti
b⁹ In dieb⁹ illis egrotauit ezechi
as vsq̄ ad mortē et orauit dn̄m.
Exaudiuitq̄ eū et dedit ei signum
ꝫ nō iuxta bn̄ficia q̄ accepat retri
buit q̄ eleuatū est cor ei⁹. Et fcā ē
cōtra eū ira et cōtra iudaꝫ et ihrl̄ꝫ
Hūiliatusq̄ est postea eo q̄ exal
tatū fuissꝫ cor ei⁹ taꝫ ipe q̄ hītato
res ihrl̄m et idcirco nō venit sup
eos ira dn̄i dieb⁹ ezechie. Fuit āt
ezechias diues et inclitus valde et
thesauros sibi plurīos cōgrega
uit argēti et auri et lapidis p̄ciosi
aromatū et armoꝝ vniuersi gene
ris et vasoꝝ magni precij: apothe
casq̄ frumenti vini et olei et prese
pia ōnium iumētoꝝ caulasq̄ pe
corib⁹ et vrbes sex edificauit. Ha
bebat quippe greges ouiū et arm̄
toꝝ innumerabiles eo q̄ dedisset
ei dn̄s sb̄stantiā multā nimis Ip
se ē ezechias q̄ obturauit supiorē
fontē aq̄rū gyon et auertit eas sb̄
ter ad occidentē vrbis dauid. In
ōnib⁹ opib⁹ suis fecit ꝓspere que
voluit. Attam̄ in legacōe p̄ncipū
babilōis q̄ missi fuerāt ad eū. ut
interrogarēt de portēto q̄d accide
rat sup terrā. dereliquit eum domi
n⁹ ut temptaretur et nota fierent
omnia que erant in corde eius.

Reliq̄ autē sermonū ezechie ⁊ mi
sericordiaꝝ eiꝰ scripta sūt ī visiōe
ysaie · filij amos ꝓphe ⁊ ī libro re
gum iuda ⁊ isrl̄ · Dormiuitq̄ eze
chias cū p̄ribꝰ suis ⁊ sepelierūt eū
sup̄r sepulcra filiorū dauid · Et ce
lebrauit eiꝰ exeq̄as vniuersus iu
da ⁊ oēs hītatores iherusalē reg̃
uitq̄ manasses filiꝰ eius ꝑ eo ·

Duodecī ānoꝝ Ca · xxxiij ·
Erat manasses cū regnaē ce
pissꝫ ⁊ qn̄q̄gītaqn̄q̄ ānis reg̃uit
in ihrl̄m · Fecit āt malū corā dn̄o
iuxta abhōinacōes gētiuꝫ q̄s sub
uertit dn̄s corā filijs isrl̄ ⁊ cōuer
sus instaurauit excelsa q̄ demoli
tꝰ fueāt ezechias p̄r eiꝰ cōstruxit
q̄ aras baalim ⁊ fecit lucos ⁊ ad
orauit ōnē militiam celi ⁊ coluit
eā · Edificauitq̄ altaria ī domo do
mini de q̄ dixeāt dn̄s ī ihrl̄m erit
nomē meū ineternuꝫ · Edificauit
āt ea cūcto exercitui celi · ī duobꝰ
atrijs domꝰ dn̄i trāsireq̄ fecit fili
os suos ꝑ ignē in valle benhēnō
Obseruabat sōnia sectabat̄ augu
ria maleficis artibus inseruiebat ·
Hēbat secū magos ⁊ incātatoēs
multaq̄ mala opatus ē corā do
mino ut irritaret eū · Sculptileq̄q̄
⁊ cōflatile signū posuit in domo do
mini de q̄ locutꝰ ē dn̄s ad dauid
⁊ ad salomonē filiū eiꝰ dicēs · In
domo hac ⁊ in ihrl̄m quā elegi de
cunctis tribubꝰ isrl̄ ponā nomē
meū in sēpiternū ⁊ mouere nō fa
ciam pedē isrl̄ de terra quā tr̄didi
p̄ribꝰ eoꝝ ita dūtaxat si custodi
erint facere q̄ p̄cepi eis cūctamq̄
legē ⁊ cerimonias atq̄ iudicia q̄
mādaui ꝑ manuꝫ moysi · Igitur
manasses seduxit iudā ⁊ hītato
res iherusalē ut facerēt malū sup
ōnes gentes q̄s sb̄uerterat dn̄s
a facie filioꝝ isrl̄ · Locutꝰq̄ ē do
minꝰ ad eū ⁊ ad populū illiꝰ ⁊ at
tēdere noluerūt · Idcirco supindu
xit eis p̄ncipes exercitꝰ regis assiri
orū ceperūtq̄ manassen ⁊ vinctū
cathenis atq̄ cōpedibꝰ duxerūt
ī babilonē · Qui postq̄ coāgusta
tꝰ ē orauit dn̄m deū suum ⁊ egit pe
penitētiam valde corā deo p̄rm su
oꝝ · Deprecatusq̄ ē eum ⁊ obsecrauit
intēte ⁊ exaudiuit orōem eiꝰ redu
xitq̄ eū iherusalē ī regnū suum ⁊
cognouit manasses q̄ dn̄s ipe es
set deꝰ · Ptꝰ hec edificauit muꝝ ex
tr̄ ciuitatē dauid ad occidentem
gyon in cōualle ab introitu por
te pisciū ꝑ circuitū vsq̄ ad ofel ⁊
exaltauit illū vehement̄ · Cōstitu
itq̄ p̄ncipes exercitꝰ ī cunctis ciui
tatibꝰ iuda munitis ⁊ abstulit de
os alienos ⁊ simulacꝝ de domo
dn̄i arasq̄ quas feceāt ī mōte do
mꝰ dn̄i ⁊ ī iherusalē ⁊ ꝓiecit ōnia
extr̄ vrbē · Porro īstaurauit altaē
dn̄i ⁊ imolauit sup illd̄ victimas
⁊ pacifica ⁊ laudē p̄cepitq̄ iude
ut seruirꝫ dn̄o deo isrl̄ Attam̄ ad
huc populus imolabat ī excelsis
dn̄o deo suo · Reliq̄ aūt gestoruꝫ
manasse ⁊ obsecracō eiꝰ ad deum
suū verbaquoq̄ vidētiū q̄ loque
bātur ad eū in noīne dn̄i dei isrl̄
cōtinent̄ ī sermōibꝰ regū isrl̄ Ora
tioq̄ eiꝰ ⁊ exaudicō et cuncta pec
cata atq̄ cōtēptus loca etiā ī q̄bꝫ
edificauit excelsa ⁊ fecit lucos et
statuas añq̄ agerꝫ peītētiā scrip
ta sūt in sermoībꝰ ozai · Dormiuit
ergo manasses cū patribꝰ suis et
sepelierūt eū ī domo sua reg̃uitq̄

p eo filiꝫ eius amō. Vigintiduo
ū annoꝝ erat cū regnare cepisꝫ
a duobꝫ āmis regnauit in ihrl'm
Feciteꝙ malū in oſpcū dñi ſic fece
rat manasſes pē eiꝫ a cūctis ydo
lis q̄ manasſes fuerat fabricatꝫ
imolauit atqꝫ ſeruiuit a nō ē re
ueritus facie dom̄i ſicut reueritꝫ ē
manasſes pē eius a multo maio
ra dereliquit. Cūqꝙ cōiurasſent ad
uerſus eū ſerui ſui interfecerūt eū
i domo ſua porro reliq̄ populi mlt̄i
tudo cēſis hijs q̄ amō peuſſerāt
cōſtituit regē ioſiaꝫ filiū eiꝫ p eo.

Octo ānoꝝ erat Ca.xxxiiij.
ioſias cū regē cepisꝫ a trigī
ta a vno āno regnauit i ihrl'm. Fe
citeꝙ qđ eāt rēm i oſpcū dom̄i a am
bulauit i vijs dauid pris ſui nō de
clinauit neqꝫ ad dexterā neqꝫ ad
ſiniſtrā. Octauo āt āno regni ſui
cū adhuc eēt puer cepit q̄rē deū
pris ſui dauid a duodecīo āno pꝫ
q̄p cepat: mūdauit iudā a ihrl'm
ab excelſ a lucis ſimulachriſqꝙ a
ſculptilibꝫ deſtruxerūtqꝫ corā eo
aras baali a ſimulachr̄ q̄ ſuppoſi
ta fuerāt demoliti ſūt. Lucos eē a
ſculptilia fuccidit atꝫ diminuit et
ſup tumulos eoꝝ q̄ eis imolaē cō
fueuerāt fragm̄ta diſpſit. Oſſa p̄
tēa ſacerdotū ꝺbuſſit in altaribꝫ
y doloꝝ mūdauitqꝙ iudā a ihrl'm
Sza in vrbibꝫ manaſſe a ephraī
a ſymeō vſqꝙ neptali cūcta ſubuer
tit. Cūqꝙ altaia diſſipaſſꝫ a lucos
a ſculptilia ꝺtriuiſſꝫ i frusta · cun
ctaqꝙ delubra demolitꝫ eēt de vni
uerſa terra iſrl' reuerſus ē ihrl'm
Igit̄ āno octauo decimo regni ſui
mūdata iā terra a tēplo dñi misit
ſaphā filiū eſelie a maaſiā p̄nci
pē ciuitatis · a ioha filiū ioachaz
a ꝺmentarijs ut instauraret̄ do
mū dñi dei ſui. Qui venerūt ad hel
chiā ſacerdotē magnū acceptaqꝙ
ab eo pecunia q̄ illata fuerat i do
mū dñi · a quā cōgregauerāt leui
te a ianitores de manaſſe a ephr̄
im a vniuerſis reliquijs iſrl' · ab
omnīqꝙ iuda et beniamī a hītatori
bꝫ ihrl'm: tradiderūt in manibus
eoꝝ q̄ perāt oparijs in domo dom̄i
ut inſtaurarent tēplū a infirma q̄
qꝙ ſarcirent. At illi dederūt eā arti
ficibꝫ a cēmētarijs ut emerēt la
pides de lapicidinis et ligna ad
cōmiſſuras edificij a ad ꝺtigēdā
domoꝝ q̄s deſtruxerāt reges iuda
Qui fideliť cūcta faciebāt. Erāt āt
p̄poſiti operantiū iadab a abdias
de filijs meari · zacharias a moſol
lā de filijs caath q̄ vrgebāt opꝫ
oēs leuite ſcientes organis canere.
Super eos vero q̄ ad diuſos vſus
onera portabāt erāt ſcribe a magi
ſtri de leuitis ianitores. Cūqꝙ efferet
pecuniaz q̄ illata fuerat in tēplū
dñi: reperit helchias ſacerdos libꝝ
legis dñi p manū moyſi a ait ad
ſaphan ſcribā. Libꝝ legis inuenī
i domo dñi. Et tradidit ei. At ille
itulit volumē ad regē a nūtiauit
ei dicēs. Oia q̄ dederāt ſerui tui
ſui tuoꝝ ecce ꝺpleně. Argentū qđ
reptū ē i domo dom̄i ꝺflauerūt datū
qꝙ ē pfectis artificibus a diuſa opa fab
rēfactū. Ꝓtēa trꝺdidit m̄ helchias ſa
dos hūc libꝝ. Que cū ēge p̄ſtre ſci
taſſꝫ audiſſꝫqꝙ illeṽba legis ſcidit
veſtimēta ſua a p̄cepit helchie a ai
chā filio ſaphā a abdon filio mi
cha ſaphanquoqꝙ ſcribe a aſaie
ſeruo regis dicens. Ite et orate

dñm p me q̄ p reliquis isrl̄ et iu
da sup vniuersā fmōib9 libri isti
us q̄ reptus est· Magn9 em̄ furor
dñi stillauit sup nos eo q̄ nō cu
stodierint pres nostri verba dñi
ut facerēt oīa q̄ scripta fūt in isto
volumīe· Abijt ergo helchias et
hij q̄ simul a rege missi fuerāt ad
oldan pphetā vxorē sellū filij the
cuath filij aras custodis vestiū
q̄ hītabat in ihrl̄m in secūda et
locuti sūt ei verba q̄ supī narraui
m9 At illa rīdit eis· Dec dicit do
mīn9 de9 isrl̄· Dicite viro q̄ misit
vos ad me· Dec dic̄ dñs Ecce ego
inducā mala super locū istū et su
p hītatores ei9 cūcta q̄ maledicta
que scripta sūt in libro hoc quē le
gerūt corā rege iuda· q̄ derelique
runt me a sacrificauerūt dijs alie
nis ut me ad iracūdiā puocarēt
in cūctis opib9 manuū suaȝ· Id
circo stillabit furor meus sup locū
istū a nō extinguet̄· Ad regē aūt
iuda q̄ misit vos p dño deprecādo
sic loq̄mīni Dec dicit dñs de9 isrl̄
Rm̄ audisti verba volumīs atq̄
emollitū ē cor tuū a hūliatus es
in cōspectū dñi sup hijs q̄ dicta sūt
cōtra locū hūc a hītatores ihrl̄m·
reuerit9 q̄ faciē meā scidisti vesti
menta tua a fleuisti corā me ego
q̄ exaudiui te dicit dñs· Jam ei
colligā te ad patres tuos et insē
peris in sepulcrȝ tuū ī pace nec vi
debūt oculi tui malū q̄s ego īdu
cturus sū sup locū istū a sup hītato
res ei9· Retulerūt itaq̄ regi cūcta
q̄ dixerat· At ille cōuocatis vniu
sis maioribus natu iuda a ihrl̄m
ascēdit in domū dñi vnaq̄ ōnes
viri iuda a hītatōres ihrl̄m sacer
dotes a leuitæ a cunct9 pplūs a mīn
imo vsq̄ ad maximū· Quib9 audi
entib9 in domo dñi legit rex ōnia
verba voluminis a stās in tribu
nali suo pcussit fed9 corā dño ut
ābularet post eūa custodiret pre
cepta a testimonia a iustificacio
nes ei9 in toto corde suo a ī tota aī
ma sua: faceretq̄ q̄ scripta sūt īvo
lumine illo q̄s legerat· Adiūauit
q̄q̄ sup hoc ōnes q̄ reperti fuerant ī
ihrl̄m a beniamin et fecerūt hīta
tores ihrl̄m iuxt̄ pactū dñi dei pa
trū suoȝ Abstulit ergo iosias cū
ctas abhōmacōnes de vniūsis re
gionib9 filioȝ isrl̄: a fecit ōnes q̄
reperti erāt in isrl̄ seruire dño de
suo· Cunctis diebus ei9 nō recessē
runt a dño de pīm suoȝ Ca·xxxv·
Fecit āt iosias in ihrl̄m pha
se dño q̄s immolatū ē q̄rta de
cima die mensis pīmi· Et cōstituit
sacerdotes in officijs suis hortat9
q̄q̄ est eos ut mīstrarēt ī domo do
mīni· Leuitisq̄ q̄q̄ ad quoȝ eru
dicōem oīs isrl̄ sāctificabat̄ dño
locutus ē· Ponite archā in sāctu
ario tēpli q̄s edificauit salomon
filius dauid rex isrl̄· Neq̄q̄ ei eam
ultrā portabitis· Nūc ergo mīnistrē
te dño de vro a populo ei9 isrl̄ a
pīpate vos per domos a cognacō
nes vras in diuisionib9 singuloȝ
sicut pcepit dauid rex isrl̄ a descrip
sit salomō filius ei9 a mīnistrate in
sāctuario p familias turmasq̄ le
uiticas a sācificati imolate phase·
Frēs etiaȝ vros ut possint iuxta
vba q̄ locut9 ē dñs ī manu moy
si facere ppate· Dedit ptēa iosias
ōmi populo q̄ ibi fuerat inuēt9 ī
sollēnitate phase agnos a hedos

de ḡib⁹ q̄ reliq̄ pecois trigīta mi
lia · bouq̄ tria milia · Hec de regis
munísa sba · Duces q̄ ei⁹ spōte q̄s
vouerāt obtuleīt tā ꝓko ḡ sacdo
tib⁹ q̄ leuitis · Porro helchias q̄ za
charias q̄ iehyhel pncipes dom⁹
dñi dederūt sacdotib⁹ ad faciēdum
phase pecora cōmixtū duo milia
sexcēta q̄ boues trecētos · Chonene
as āt q̄ semeias eē et nathanael
frēs ei⁹ · necnō asabias q̄ iahyhel
q̄ iozabad pncipes leuitaꝝ dederūt
ceteris leuitis ad celebrādū pha
se qnq̄ milia pecoꝝ q̄ boues qnḡē
tos · Prepatūq̄ ē mīsteriū q̄ stete
rūt sacdotes in offic̄o suo: leuiteq̄
in turmis iux̄ regis ipiū et imola
tū ē phase · Aspserūtq̄ sacerdotes
manu sua sāguinē q̄ leuite detraꝝ
erūt pelles holocaustoꝝ q̄ sepaue
rūt ea · ut darēt ꝑ domos q̄ famili
as singlos ꝝ q̄ offerrent dño sicut
scriptū ē in libro moysi · De bub⁹
q̄q̄ fecerūt simlit̄ Et assauerūt phase
sup ignē iux̄ q̄s in lege scriptū ē ·
Pacificas vero hostias coxerūt in
lebetis q̄ cacabis q̄ oll̄a festinato
distribuerūt vniuse plebi · sibi āt q̄
sacdotib⁹ postea pauerūt · Nā in ob
lacōe holocaustoꝝ q̄ adipū vsq̄
ad noctē sacdotes fuerūt occupa
ti · vñ leuite q̄ sibi q̄ sacdotib⁹ filijs
aaron pauerūt nouissimis · Por
ro cātores filij asaph stabāt in or
dine suo iuxta p̄ceptum dauid q̄
asaph q̄ eman q̄ ydithūxpha ꝛe
gis Janitores vero p portas singu
las obseruabāt ita ut ne pūcto q̄
dē discederēt a mīsterio · ḡ obrē
q̄ frēs eoꝝ leuite paueīt eis cibos
Dis igit̄ cultura dñi tute ꝛpleta ē
in die illa ut facerēt phase q̄ offer
rent holocausta sup altare dñi iux̄
p̄ceptū regis iosie · Fecerūtq̄ filij
isrl̄ q̄ repti fuerāt ibi phase in tpe
illo q̄ sollēnitatez azimoꝝ septem
dieb⁹ · Nō fuit phase simile huic
in isrl̄ a dieb⁹ samuel ꝓphe · ꝙ nec
quisq̄ de cūctis regibus isrl̄ fecit
phase sicut iosias sacdotib⁹ q̄ le
uitis q̄ ōni in de q̄ isrl̄ q̄ reptus fu
erat q̄ habitātib⁹ in ihrl̄m · Octa
uo decimo āno regni iosie h⁹ pha
se celebratū est · Postq̄ instaura
uerat iosias tēplū: ascēdit nech
ao rex egipti ad pugnādū in car
chamis iux̄ eufratē q̄ pcessit i oc
cursū eius iosias At ille missis ad
eū nūcijs ait Quid mī q̄ tibi rex iu
da? Nō aduersū te hodie venio ·
ꝙ extra aliā pugno domū ad quā
me dep⁹ festinato ire precepit · desi
ne aduersū deū facē q̄ mecū ē ne īmē
ficiat te Noluit iosias reuti ꝙ ꝑpa
uit cōtra eū bellū nec acq̄euit p̄mōi
b⁹ nechao ex ore dei ꝛex prexit ut
dimicarz in cāpo magdo Ibiq̄
vulneāt⁹ a sagittarijs dixit pue
ris suis Educite me de ꝓlio q̄ opi
do vulnerat⁹ sū Qui tūstulerūt eū
de curru in alterū curru q̄ se q̄bat
eū more regio q̄ asportauerūt cū i
ihrl̄m · Mortuusq̄ ē q̄ sepult⁹ in
mausoleo p̄rm suoꝝ q̄ vniuss iu
da q̄ ihrl̄m luxerūt eū: ihēmias
maxime cui⁹ ōnes cātores atz cā
tatrices vsq̄ in pnēm diē lamenta
cōes sup iosiam replicāt q̄ q̄si lex
obtinuit in isrl̄ · Ecce scriptū ferē
in lamētacōib⁹ · Reliq̄ āt p̄monū
iosie q̄ misericordiaꝝ ei⁹ q̄ lege pre
cepta sūt dñi opaq̄ illi⁹ pūa q̄ no
uissima scripta sūt i libro ẏgū iuda
q̄ israhel.

¶ Ca · xxxvi ·

Vlit ergo popul⁹ terre ioa
chā filiū iosie ⁊ cōstituit re
gē ꝑ pr̄e suo in ihrl̄m · Vigintitri
um ānoꝝ erāt ioachā cum reg̃re
cepisset ⁊ trib⁹ mensib⁹ reg̃uit in
ihrl̄m · Amouit aūt eū rex egipti
cū venissꝫ in ihrl̄m ⁊ ꝯdēnauit ter
ram centū talētis argēti ⁊ talento
auri · Constituitqꝫ ꝑ eo regeꝫ elia
chim frēm ei⁹ sup iudā ⁊ ihrl̄m ⁊
vertit nomē ei⁹ ioakim · Ipsū vēo
ioachā tulit secum ⁊ adduxit in
egiptuꝫ · Vigintiqn̄qꝫ ānoꝝ erat
ioakim cū regnare cepissꝫ ⁊ vnde
cim ānis regnauit ī ihrl̄m fecitqꝫ
malū corā dn̄o deo suo · Con̄ hūc
ascēdit nabuchodonosor rex cal
deoꝝ ⁊ vinctū cathenis duxit ī ba
bilonē ad quā ⁊ vasa dn̄i trāstu
lit ⁊ posuit ea in tēplo suo · Neliq̄
autē verboꝝ ioakim ⁊ abhoīacō
nē eius q̄s opatus ē · ⁊ q̄ inuenta
sūt in eo cōtinētur in libro regum
iuda ⁊ isrl̄ · Regnauit autē ioakī
fili⁹ eius ꝑ eo · Octo ānoꝝ erat io
akim cū regnare cepissꝫ ⁊ tribus
mensib⁹ ac decem dieb⁹ reg̃uit in
ihrl̄m fecitqꝫ malū in cōspcū do
mini · Cūqꝫ anni circul⁹ volueret̄
misit nabuchodonosor rex nunci
os q̄ ⁊ adduxerūt eū ī babilonez
asportatis simul precōsissimis va
sis dom⁹ dn̄i · Regē vero cōstituit
sedechiā patruū eius sup iudaꝫ ⁊
ihrl̄m · Viginti ⁊ vni⁹ anni erat
sedechias cuꝫ reg̃re cepisset ⁊ vn
decim annis regnauit ī ihrl̄m Fe
citqꝫ malū in oculis dn̄i dei sui nec
erubuit faciē ihereīe ꝓphe ioqn̄
tis ad se ex ore dn̄i · A rege q̄qꝫ na
buchodonosor recessit q̄ adiura
uerat eū ꝑ deū ⁊ induāuit ceruicē
suaꝫ ⁊ cor ut nō reuerteret̄ ad do
minū deū isrl̄ · Sed ⁊ vniuersi pn̄
cipes sacerdotū ⁊ populus p̄uari
cati sūt iniq̄ iux̄ vniūsas abhoīa
cōes gentiū ⁊ polluerūt domū do
mini quā scificauerat sibi ī iheru
salē · Mittebat autē dn̄s de⁹ pr̄m
suoꝝ ad illos ꝑ manum nūciorū
suoꝝ de nocte ꝯsurgēs ⁊ quotidie
cōmonēs eo q̄ parceret ꝓpl̄o et
hītaculo suo · At illi sb̄sānabant
nūtios dei ⁊ paruipēdebāt s̄mōes
eius illudebantqꝫ ꝓphetis : donec
ascēderet furor dn̄i in populū eius
⁊ esset nulla curacō · Adduxit em̄
sup eos regē chaldeoꝝ ⁊ īterfecit
iuuenes eorū gladio ī domo san
ctuarij · Nō est misert⁹ adolescētis
⁊ virginis ⁊ senis nec decrepiti q̄
dem : s̄ ōnes tradidit ī manibus
ei⁹ vniuersaqꝫ vasa dom⁹ dn̄i taꝫ
maiora q̄ mīora ⁊ thesauros tem
pli ⁊ regis ⁊ pn̄cipum trāstulit in
babilonem · Incenderūt hostes do
mū dei destruxerūtqꝫ murū ihrl̄m
Vniūsas turres cōbusserūt ⁊ q̄c
q̄d p̄ciosū fuerat demoliti sūt · Si
quis euaserat gladiū duct⁹ ī ba
bilonē s̄uiuit regi ⁊ filijs ei⁹ donec
imperaret rex ꝑsarū ⁊ cōpleretur
s̄mo dn̄i ex ore iheremie ⁊ celebr̄
ret t̄ra sabbata sua · Cūctis enim
dieb⁹ desolacōis egit sabbatū vs
qꝫ dū cōplerent̄ septuaginta āni
Anno āt p̄mo cyri regis persarū
ad explendū sermonē dn̄i quez
locutus fuerat ꝑ os iheremie · sus
citauit dn̄s spm̄ cyri regis persa
rū q̄ iussit p̄dicari ī vniuerso reg
no suo eciā per scripturā dicens ·
Hec dicit cyr⁹ rex persaꝝ Oīa reg
na terre dedit m̄ dn̄s de⁹ celi ⁊ ipe

p̄cepit m̄ ut edificarez ei domū in ihr̄lm q̄ est in iudea· Quis ex vob̄ est in om̄i pp̄lo ei9 ſ· Sit dn̄s de9 ſus cū eo & ascēdat·

¶ Explicit lib̄ paralipomenō ſcd̄s·

¶ Oracō manasses ẏgis iuda cū captus teneret̄ in babilone·

Domie de9 om̄ipotēs patrū nostrorū abraham ẏsaac & iacob & semini eoꝝ iusto· q̄ fecisti cēlū & terram cū om̄i ornatu eoꝝ· q̄ fundasti mare verbo p̄cepti tui· q̄ conclusisti abissum & signasti terribili & laudabili nomi tuo· quē omnes pauent & tremūt a vultu virtutis tue: et insustentabilis ira ſup p̄ctōres ominacōis tue: immensa vero & inuestigabil̄ mia p̄missiōis tue: q̄m tu es dn̄s altissim9 ſup oem̄ terrā lōganimis· & multū misericors & pēnitēs ſup malicijs hoim· Tu aūt dn̄e ſm tuam p̄missisti p̄nijs remissiōis peccatoꝝ & tu de9 iustoꝝ nō posuisti pēnitētiā iustis· abrahā ẏsaac & iacob· hijs q̄ tibi nō peccauerūt: q̄m peccaui ſup numerꝝ arene maris· mlt̄iplicate sūt iniq̄tates mee incuruatus sū multo vinculo ferri & nō est respiracio m̄· q̄ exitauit iracūdiaz tuaz & malū coram te feci statuens abhomiacōnes & multiplicās offensiones· Et nūc flecto genua cordis mei precās ad te bonitatē dn̄e Peccaui dn̄e peccaui & iniq̄tatē meā agnosco· Peto rogās te dn̄e remitte m̄ remitte m̄· ne simul p̄das me cū iniq̄tatib9 meis· neq̄ in eternū reserues mala m̄· q̄ indignū saluab̄ me ſm magnā miam tuā & laudabo te sēp om̄ib9 diebus vite mee: q̄m te laudat om̄is virtus celoꝝ & tibi est gloria in secula seculorū· Amen·

¶ Explicit oracō manasses ẏgis iuda · Incipit p̄facio būi ihēo nimi p̄sbiteri in libꝝ esdre·

Utꝝ difficilius sit facē q̄d poscitis an negare nec dū statui· Nā vob̄ aliquid impartib9 anuere sēctie ē & magnitudo oneris ipositi ita cernices p̄mit ut āte sb̄ fasce ruend sit q̄p leuandū· Accēdūt ad hoc inimicorū studia q̄ oē q̄d scribim9 reprehēdēdū putāt· Et interdū cōtrā se oscia repugnāte publice lacerāt q̄ occulte legūt intūitum ut damare ꝯpellar & dicē· Domie libera aiaz meā a labijs iniq̄s & a lingua dolosa· Tercio9 ānus ē q̄ semp scribitis atq̄ rescribitis ut esdre librū & hestervob̄ de hebreo trāsferā quasi nō habeatis greca & latina volumia aut q̄cūq̄d illud est q̄d a vobis vertit̄ statim ab om̄ibus ꝯspuēdū sit· Frustra āt ut ait quidaz miti neq̄ aliud fatigando misi odiū querere extreme dementie est· Itaq̄ obsecro vos mi dnmion & rogatiane karissimi ut p̄uata lectōne ꝯtenti libros nō effeātis in publicū· nec fastidiosis cibos ingeratis viteticisq̄ eoꝝ sup ciliū q̄ indicare tm̄ de alijs et ipsi facē nihil nouerūt· Si q̄ autē fratrū sūt quib9 nr̄a nō displicēt hijs tribuatis exēplar āmonētes

ut hebrea noīa quorū grādis in
hoc volumine copia est distincte
ꝛ ꝑ interualla trāscribāt. Nihil
enim ꝓderit emēdasse librum nisi
emēdacio librariorū diligēcia cō
seruet. Nec quēq̄ moueat ꝙ vnꝰ
a nob̄ liber editꝰ ē nec apocripho
rū tercij ꝛ q̄rti libri sōnijs delectet
q̄ꝛ ꝛ apud hebreos esdre neemie
q̄ꝫ sermōes ī vnū volumē coartā
tur ꝛ q̄ nō hn̄tur apud illos nec
de vigintiquatuor senibꝰ fūt ꝓcul
abitiēda. Si q̄s aūt septuaginta
vobis opposuerit interp̄tes quo
rū exēplaria varietas ip̄a lacera
ta ꝛ euersa demōstrat nec potest
vtiq̄ ver̄ asseri qd̄ diuersū ē. mit
tite eū ad euāgelia in q̄bꝰ multa
ponūtur q̄si de veteri testamēto q̄
apud septuaginta interp̄tes non
hn̄tur velut illud. qm̄ nazareꝰ vo
cabit ꝛ ex egipto vocaui filiū meū ꝛ
videbūt in quē ꝯpūxerūt. multaq̄ꝫ
alia q̄ latiori opi reseruamꝰ ꝛ que
rite ab eo vbi scripta sunt. Cūq̄ꝫ
ꝓferre non potuerit vos legite de
hijs exēplaribꝰ q̄ nup a nob̄ edi
ta maledicor̄ q̄tidie linguis ꝯfo
diūtur. Sꝫ ut ad ꝯpēdiū veniā cer
te qd̄ illaturꝰ sū eq̄ssimū ē. Edidi
aliq̄d qd̄ nō hētur in greco ā alit̄
hētur q̄ꝫ a me versū est. Quid int̄
pretē laniāt. Interrogēt hebreos
ꝛ ip̄is auctoribꝰ tn̄slacōi mee vel
arrogēt vel derogēt fidem. Porro
aliud est si clausis qd̄ dicit̄ oculꝰ
mihi volūt maledicē et nō imitā
tur grecor̄ studiū ꝛ beniuolēciaꝫ
qui post septuaginta trāslatores
iā xp̄i euāgelio choruscāte iudeos
ꝛ hebionitas legis veteris interp̄
tes aquilā videlicꝫ ꝛ symachū et
iheodocōeꝫ ꝛ curiose legūt ꝛ ꝑ ori
genis laborē in exaplois ecc̄ijs de
dicarūt. Q̄ntomagis latini grati
esse deberēt ꝙ exultantē cernerēt
gretiam a se aliqd̄ mutuari. Pri
mū em̄ mg̃nor̄ sūptuū est ꝛ īfini
te difficultatis exēplaia posse hr̄e
oīa. deinde etiā q̄ habuerint ꝛ he
brei s̄monis ignari sūt magis er
rabūt ig̃rantes q̄s e multis veriꝰ
dixerit. Qd̄ etiā sapiētissiō cuidā
nuper apud grecos accidit ut in
terdū scripture sensū relinquens
vniuscuiuslibet interp̄tis seq̄retur
errorē. Nos autē q̄ hebree lingue
saltē ꝑuaꝫ habemꝰ sc̄iaꝫ et latinꝰ
nobis vtcūq̄ꝫ sermo non deest et
de alijs magis possumꝰ iudicare
ꝛ ea que ip̄i intelligimꝰ in nr̄a lin
gua ꝓmere. Itaq̄ꝫ licet excedra si
bilet victorq̄ꝫ synon incendia ia
ctet nūq̄ꝫ meū iuuāte xp̄o silebit
eloquiū. etiaꝫ precisa lingua bal
butiet. Legāt q̄ volūt qui nolūt
abitiāt. Euētilēt apices lr̄ās calū
niētur. Magis vr̄a caitate ꝓuoca
bor ad studium q̄ꝫ illorū detracti
one ꝛ odio deterrebor.

Explicit ꝓlogus. Incipit lib̄
esdre p̄mꝰ. Ca. p̄mū.

In anno p̄mo cyri regis ꝑsarū ut
ꝯpleret̄ verbū dn̄i ex ore ihere mie
suscitauit dn̄s spiritu cyri regis
ꝑsar̄ ꝛ tn̄sduxit vocē in oī regno
suo. etiā ꝑ scripturā dicēs Hec di
cit cyrus rex ꝑsar̄. Oīa regna ter
re dedit mihi dn̄s deus celi ꝛ ip̄e p̄
cepit mihi ut edificareꝫ ei domū ī
ihrl̄m que est in iudea. Quis est
in vobis de vniuerso populo eius.

Sit dñs illi⁹ cū eo. Ascēdat ī ihrl̄z
q̄ ē in iudea ⁊ edificz domū dei isrl̄
ipe ē de⁹ q̄ ē in ihrl̄m. Et oēs reliq̄
in cūctis locis vbicūq̄ hītāt ad
iuuēt eū viri de loco suo. argēto ⁊
auro ⁊ sb̄a ⁊ pecorib⁹ excepto qd̄
volūtarie offerūt tēplo dei qd̄ ē in
ihrl̄m. Et surrexerūt pn̄cipes pr̄uz
de iuda ⁊ beniamī ⁊ sacdotes ⁊ le
uite oīs cui⁹ suscitauit de⁹ spm̄ ut
ascēdēt ad edificādu3 tēplū dñi
qd̄ erat in ihrl̄m Vniūsiq̄ q̄ erāt
in circuitu adiuuerūt man⁹ eoꝝ in
vasis argēteis ⁊ aureis. in sb̄a et
iumentis in suppellectili exceptis
hijs q̄ spōte obtulerāt. Rex q̄ cy
rus ꝓtulerat vasa tēpli dm̄ q̄ tule
rat nabuchodonosor de ihrl̄m et
posuerāt ea ī tēplo d̄i sui. Protulit
āt ea cyr⁹ rex psaꝝ p manū mitri
datis filij gazabar ⁊ ānumerauit
ea sasabasar pn̄cipi iude ⁊ hic ē
numer⁹ eorū. Fiale auree trigīta
fiale argentee mille. cultri vigīti
nouē. sciphi aurei trigīta. sciphi
argētei secūdi q̄dringenti decē. va
sa alia mille. Oīa vasa aurea et
argētea qn̄q̄ milia q̄dringenta.
Vniūsa tulit sasabasar cu3 hijs
q̄ ascendebāt de trāsmigracōe ba
bilonis in ihrl̄m. ¶ Ca. ij.

Hij sūt aūt filij ꝓuīcie q̄ ascēde
rūt de captiuitate quā tn̄stu
leāt nabuchodonosor rex babilo
nis in babilonē ⁊ reuersi sūt ī ihe
rusalē ⁊ iudeā: vnusquisq̄ in ciui
tatē suā q̄ venerūt cū zorobabel et
ihesua. neemia. saraia. rahelaya.
mardochay. belsā. mesphar. beg
uai. reū baana. Nūer⁹ viroꝝ ꝓpl̄i
isrl̄. Filij phares: duo milia cētū
septuagītaduo. Filij saphacia:
trecētiseptuagītaduo. Filij area:
septingētiseptuagītaqn̄q̄. Filij
phetmoab filioꝝ iosue ioab: duo
milia octingētiduodecī. Filij helā
mille ducētiqn̄quagītaq̄tuor. Fi
lij zethua: nōgētiquadragītaqn̄
q̄. Filij zachai: septingētisexagī
ta Filij bani: sexcētiq̄dragītaduo
Filij bebai: sexcētiuigītitres. Filij
azgad: milleducētiuigītiduo. Fi
lij adonicam: sexcētisexagintasex.
Filij beguai: duo milia qn̄quagī
tasex. Filij adin: q̄dringentiqn̄q̄
gintaq̄tuor. Filij ather qui erant
ex ezechia: nonagintaocto. Filij
besai: trecētiuigītitres. Filij iora:
cētūduodecim. Filij asem: ducēti
uigintitres. Filij gebbar: nōgen
tiqn̄q̄. Filij bethleem: cētūuigin
titres. Viri nethupha: quinq̄gī
tasex. Viri anathot: centūuiginti
octo. Filij azmaueth: quadragī
taduo. Filij cariathiarim cephi
ra ⁊ beroth: septingētiq̄dragīta
tres. Filij rama et gabaa: sexcēti
uigintivn⁹. Viri machmas: cētū
uigītiduo Viri bethel ⁊ chai ducē
tiuigītitres. Filij nebo: qn̄q̄ginta
duo. Filij megbis: cētūqn̄q̄ginta
sex. Filij helā alteri⁹: milleducēti
qn̄q̄gītaq̄tuor Filij arim: trecētiui
gīti Filij lodadin ⁊ ono: septīgēti
uigītiqn̄q̄. Filij ieicho: trecētiq̄dr̄
gītaqn̄q̄. filij sēaa: tria milia sex
cētitrigīta. Sacdotes filij idaia ī do
mo iesue: nōgētiseptuagītatres.
filij ēmer: millequinq̄gītaduo. fi
lij phessur: milleducētiq̄dragīnta
septē. filij arī: mille decē ⁊ septē Le
uite filij iesue ⁊ cedmihel filioꝝ ode
uie: septuagītaq̄tuor. Cātoēs filij
asaph: cētūuigītiocto filij iaītoꝝ

Filij sellū filij athēr filij telmō filij accub filij attita filij sobai: vniuersi centū trigintanouē· Nathinnei filij sia filij asupha filij tebbaoth filij ceros filij sia a filij phadō filij lebana filij agaba filij selmai filij anā filij gaḋel filij gaer filij raahia filij rasin filij nechoda filij gazē filij azec filij phasea filij besee filij asemaa filij munī filij nephusi filij bechue filij acupha filij azur filij besluth filij maida filij arsa filij bercos filij sisara filij thema filij nasia filij a thupha filij seruoꝝ salomonis· filij sotei filij sophereth filij pharuda filij iala filij dercō filij geddel filij saphata filij athil filij phocereth q̄ erant de asebaim filij amī Oēs nathinnei a filij seruoꝝ salomonis trecētinonagintaduo· Et hij q̄ ascēderūt de thelmala thelarsa cherub a don a mera nō potuerūt indicare domū patrū suoꝝ a semen suū vtrū ex isrl eēnt· Filij dalaia filij tobia filij nechoda sexcētiquinq̄ginta duo Et de filijs sacerdotū filij iobia filij accos filij berzellai qui accepit de filiabz berzellai galaaditis vxorē a vocat⁹ est noīe eoꝝ· Hij quesierūt scripturā genealogie sue a nō inuenerūt a eiecti fūt de sacerdotio· Et dixit athersatha eis· ut nō comederent de sancto sanctoꝝ: donec surgeret sacerdos doct⁹ atq; pfect⁹· Omis multitudo quasi vn⁹ q̄dragintaduo milia trecētiseptuaginta exceptis seruis eorū a ācillis qui erāt septē milia trecētitrigintaseptez a ipsis cātores atq; cātatrices ducēti· Eq̄ eoꝝ sexcentitrigintasex: muli eoꝝ ducētiq̄dragitaq̄nq;: cameli eoꝝ quadringētitrigintaq̄nq;· asini eorū sex milia septingentiuiginti· Et de pncipib⁹ patꝝ cū ingrederent tēplū dñi qđ est i hierusalē sponte obtulerūt in domū dei ad extruendaz eaz in loco suo Secōm vires suas dederunt impensas operis· auri solidos q̄dringintamilia a mille argēti minas q̄nq;milia a vestes sacerdotales centum· Habitauerūt ergo sacerdotes et leuite a de populo a cātores a ianitores a nathinnei in vrbib⁹ suis vniuersusq; isrl in ciuitatibus suis· Amq; venerat mēsis ¶ Ca· iij· septim⁹ a erant filij isrl in ciuitatibus suis· Congregatus ē ergo popul⁹ quasi vir vn⁹ in ihrlm a surrexit iosue filius iosedech et fratres eius sacerdotes a zorobabel filius salathiel a frēs ei⁹ a edificauerūt altare dei isrl ut offerrēt in eo holocaustomata sic scriptū ē in lege moysi viri dei· Collocauerunt autē altare dei sup bases suas dēl rentibus eos p circuitū pplis terraꝝ a obtulerūt sup illō holocaustū dño mane et vespe· Fecerūq; sollēnitatez tabernaculoꝝ sic scriptū ē a holocaustū die⁹ singul⁹ per ordinez sm preceptū op⁹ diei i die suo a post hec holocaustū iuge tā in kalendis q̄ in vniuersis sollēnitatib⁹ dñi que erant cōsecrate a in ōmib⁹ i quib⁹ vltro offerebatur mun⁹ dño· A pmo die mēsis septimi ceperūt offerre holocaustum dño· Porro tēplum dei nondū fūdatum erat· Dederūt autē pecunias latomis et cemētarijs cibūq; a potū a oleum sydonijs tyrijsq;

ut deferrent ligna cedrina de liba
no ad mare ioppen iuxta qd pce
pat cyrus rex psarum eis. Anno aut
secundo aduentus eorum ad templum dei i
ihrlm mense secundo ceperunt zoroba
bel filius salathiel et iosue filius iose
dech et reliq de fribus eorum sacerdotes
et leuite et omnes q venerant de cap
tiuitate in ihrlm et constituerunt leui
tas a viginti annis et sup ut vrge
rent opus dni. Stetitq iosue et filij
eius et fres eius cedmihel et filij eius
et filij iuda qsi vir vnus ut insta
rent sup eos q faciebant opus in tem
plo dei filij enadab et filij eorum et
fres eorum leuite. Fundato igitur a ce
mentarijs templo dni steterunt sacer
dotes in ornatu suo cum tubis et leui
te filij asaph i cimbal ut lauda
rent deum p manus dauid regis isrl
Et concinebant in ymnis et confessio
one dno qm bonus: quoniam in eter
num misericordia eius sup isrl. Omis
q populus vociferabatur damore
magno in laudando dominum eo q
fundatum esset templum domi. Pluri
mi etiam de sacerdotibus et leuitis et
principes prim et seniores q viderant
templum prius cum fundatum esset. et hoc
templum in oculis eorum flebant voce
magna et multi vociferantes in leti
cia eleuabant vocem. nec poterat qs
q agnoscere vocem damoris letantium
et vocem fletus ppli. Commixtim ei po
pulus vociferabatur damore mag
no et vox audiebatur procul. Audie
runt autem hostes iude et beniamin
qr filij captiuitatis edificarent tem
plum dno deo isrl: et accedentes ad zo
robabel et ad principes prim dixerunt
eis. Edificemus vobiscum qr ita ut
vos querimus deum vestrum. Ecce nos

immolauimus victimas a diebus asso
raddan regis assur qui adduxit
nos huc. Et dixit eis zorobabel et
iosue et reliqui principes prim isrl.
Non est nobis et vobis ut edificemus
domum deo nro. sed nosipsi soli edi
ficabimus deo nostro sicut precepit
nobis cyrus rex psarum. Factum est
igitur ut populus terre impediret ma
nus ppli iude et turbaret eos in edi
ficando. Conduxerunt autem aduersus
eos consiliatores ut destruerent consi
lium eorum omnibus diebus cyri regis per
sarum. ¶ Ca. iiij.

In regno autem assueri ipse est artar
xerses: in principio regni eius scrip
serunt accusacionem aduersus hi
tatores iude et iherusalem. Et in die
bus artarxersis scripsit besellam
mitridates et thabeel et reliqui q
erant in consilio eorum ad artarxer
sem regem psarum. Epistola autem ac
cusacionis scripta erat syriace et le
gebatur sermone syro. Reumbeelthe
em et samsai scriba scripserunt epi
stolam vnam de ihrlm artarxersi re
gi huiuscemodi Reumbeeltheem et sam
sai scriba et reliqui consiliatores eo
rum. dynei et apharsathei therpha
lei. arphasei. herchuei. babilonij
susannachei. dyei. et elamite et ce
teri de gentibus quas transtulit sal
manasar magnus et gloriosus et
habitare eas fecit in ciuitatibus
samarie et in reliquis regionibus
trans flumen in pace. Hoc est exem
plar epl'e quam miserunt ad eum.
Artarxersi regi serui tui viri q sunt
trans fluuium salutem dicunt. Notum sit
regi qr iudei qui ascenderunt a te
ad nos venerunt in iherusalem
ciuitatem rebellem et pessimam:

quā edificāt extruētes muros ei⁹
⁊ parietes cōponētes. Nūc igitur
notū sit regi qꝛ si ciuitas illa edifi
cata fuerit et muri ei⁹ instaurati.
tributū ⁊ vectigal ⁊ ānuos redditus non dabūt et vsqꝫ ad reges
hec noxa ꝑueniet. Nos ergo mēo
res salis qđ in palacō comedim⁹
qꝛ lesiōes regis vidē nephas du
cim⁹ idcirco misim⁹ ⁊ nūciauim⁹
regi ut recenseas in libris histori
arū patrū tuorū ⁊ inuenies scrip
tū in ꝯmentarijs ⁊ scies qm̄ vrbs
illa vrbs rebellis ē ⁊ nocens regi
b⁹ ⁊ ꝓuincijs ⁊ bella cōcitant̄ in
ea ex dieb⁹ antiq̄s q̄ꝫ obrez ⁊ ciui
tas illa destructa ē. Nūciam⁹ nos
regi quoniā si ciuitas illa edifica
ta fuerit ⁊ muri ipsius instaurati
possessionē trās fluuiū nō hēbis
Verbū misit rex ad reū beeltheez
⁊ samsai scribaz ⁊ ad reliquos q̄
erant in cōsilio eoꝝ hītatores sa
marie ⁊ ceteris trans fluuiū salu
tē dicens ⁊ pacē. Accusatio quaz
misistis ad nos manifesta lecta ē
corā me ⁊ a me preceptū ē ⁊ recen
fuerūt inuenerūtqꝫ qm̄ ciuitas il
la a dieb⁹ antiq̄s adūsū reges re
bellat ⁊ seditiōes ⁊ p̄lia concitāt̄
in ea. Naz ⁊ reges fortissimi erant
in ihrl'm q̄ ⁊ dominati sūt ōni regi
oni q̄ trans fluuiū est. Tributuz
q̄ꝫ ⁊ vectigal ⁊ reddit⁹ accipiebāt
Nūc ergo audite sētentiā ut ꝓhi
beatis viros illos ⁊ vrbs illa nō
edificet̄ donec si forte a me missuz
fuerit. Videte ne negligēter hoc ī
pleatis ⁊ paulatī crescat malū cō
tr̄ reges Itaqꝫ exēplū edicti artar
xersis regis lectum ē corā reū beel
theem ⁊ samsai scriba ⁊ ꝯsiliarijs
eoꝝ ⁊ abierūt festini in ihrl'm ad
iudeos ⁊ ꝓhibuerūt eos ī br̄chio
⁊ robore Tūc intermissuz ē opus
dom⁹ dn̄i in ihrl'm ⁊ nō fiebat vs
qꝫ ad annū scđz regni darij regis
persarū. ¶ Capitulū. v.

Prophauerūt autē aggeus
ꝓpha ⁊ zachaias fili⁹ addo
ꝓphetantes ad iudeos q̄ erāt ī iu
da ⁊ ihrl'm in noīe dei isrl'. Tunc
surrexit zorobabel fili⁹ salathiel
⁊ iosue fili⁹ iosedech ⁊ ceperūt edi
ficare tēplum dn̄i in ihrl'm ⁊ cum
eis ꝓphete dei adiuuātes eos. In
ipso autē tēpe venit ad eos thā
tannai q̄ erat dux trans flumē ⁊
starbuzānai ⁊ ꝯsiliarij eoꝝ sicqꝫ
dixerūt eis. Quis dedit vobis ꝯsi
liū ut domū hanc edificaretis: et
muros ei⁹ instauraretis. Ad qđ
rn̄dim⁹ eis q̄ eēnt nomina hoīm
auctoꝝ edificaciōis illi⁹. Oculus
aūt dei eorū factus ē sup senes iu
deoꝝ ⁊ nō potuerūt inhibere eos.
Placuitqꝫ ut res ad dariū referre
tur ⁊ tūc satisfacerēt adūsus accu
sacōnē illaz. Exemplar epl'e quā
misit thātannai dux regiōis trās
flumē ⁊ starbuzānai ⁊ ꝯsiliatoēs
ei⁹ apharsathei q̄ erāt trans flu
mē ad darium regez. Sermo quē
miserāt ei sic scriptus eāt. Dario
regi pax ōnis. Notum sit regi isse
nos ad iudeā ꝓuitiā ad domū dei
magni q̄ edificatur lapide īpolito
⁊ ligna ponūtur in parietib⁹ op⁹
qꝫ illud diligēter extruit̄ ⁊ crescit
in manib⁹ eoꝝ. Interrogauimus
ergo senes illos ⁊ ita diximus eis
Quis dedit vobis potestatem ut
domum hanc edificaretis ⁊ mu
ros hos instauraretis. Sz ⁊ noīa

eorum quesiuimus ab eis ut nuntiaremus
tibi scripsimusque nomina eorum virorum
qui sunt principes in eis. Huiuscemo
di autem sermonem responderunt nobis
dicentes. Nos sumus serui dei celi et
terre et edificamus templum quod erat
extructum ante hos annos multos
quodque rex israel magnus edificauerat
et extruxerat. Postquam autem ad iracun
diam prouocauerunt patres nostri deum
celi: tradidit eos in manus nabucho
donosor regis babilonis chaldei
domumque hanc destruxit et populum
eius transtulit in babilonem. Anno
autem primo cyri regis babilonis cy
rus rex proposuit edictum ut domus dei
edificaretur. Nam et vasa templi dei au
rea et argentea que nabuchodono
sor tulerat de templo quod erat in iheru
salem et asportauerat ea in templum
babilonis protulit cyrus rex de tem
plo babilonis et data sunt sasaba
sar vocabulo quem et principem consti
tuit dixitque ei. Hec vasa tolle et va
de et pone ea in templo quod est in ihe
rusalem et domus dei edificetur in loco
suo. Tunc itaque sasabasar ille ve
nit et posuit fundamenta templi dei
in ihrlm et ex eo tempore usque nunc
edificatur et necdum completum est. Nunc
ergo si videtur regi bonum recenseat
in bibliotheca regis que est in babi
lone vtrum nam a cyro rege iussum
fuerit ut edificaretur domus dei in ihe
rusalem et voluntatem regis super hac re
mittat ad nos. Ca. vi.

Tunc darius rex precepit et recen
suerunt in bibliotheca librorum
que erant repositi in babilone et in
uentum est in ecbathanis quod est castrum
in medena prouintia volumen vnum
talisque scriptus erat in eo commentari

us. Anno primo cyri regis Cyrus
rex decreuit ut domus dei edificaretur
que est in ihrlm in loco vbi immolant
hostias et ut ponant fundamenta
supportantia altitudinem cubitorum
sexaginta et latitudinem cubitorum
sexaginta ordines de lapidibus impo
litis tres et sic ordines de lignis no
uis. Sumptus autem de domo regis
dabuntur. Sed et vasa templi dei au
rea et argentea que nabuchodonosor
tulerat de templo ihrlm et attule
rat ea in babilonem reddantur et re
ferantur in templum ihrlm in locum
suum que et posita sunt in templo dei.
Nunc ergo thatannai dux regio
nis que est trans flumen et starbu
zannai et consiliarii vestri apharza
thei que estis trans flumen procul rece
dite ab illis: et dimitte fieri templum
dei illud a duce iudeorum et a seniori
bus eorum et domus dei illa edificetur in lo
co suo. Sed et a me preceptum est quid
oporteat fieri a presbiteris iudeorum
illis ut edificetur domus dei scilicet ut de
archa regis et de tributis que dantur
de regione trans flumen studiose sump
tus dentur viris illis ne impediatur opus
Quod si necesse fuerit et vitulos et agnos
et hedos in holocaustum deo celi. fru
mentum sal vinum et oleum secundum ritum sacer
dotum qui sunt in iherusalem detur
eis per singulos dies. ne sit in ali
quo querimonia et offerant obla
tiones deo celi orentque pro vita regis
et filiorum eius. A me ergo positum
est decretum ut omnis homo qui hanc
mutauerit iussionem tollatur lig
num de domo ipsius et erigatur et configa
tur in eo. domus autem eius publicetur.
Deus autem qui habitare fecit no
men suum ibi dissipet omnia regna

et populū qui extēderit manū suā
ut repugnet ⁊ dissipet domū dei
illam q̄ est in ihrl'm. Ego darius
statui decretū qd̄ studiose implei
volo. Igit̄ thantānai dux regiōis
trans flumē ⁊ starbuzānai ⁊ ꝯsi
liarij eius scd̄m q̄ precepat dari
us rex sic diligent̄ executi sunt. Se
niores autē iudeoꝝ edificabant ⁊
ꝓsperabātur iuxta ꝓpheciā aggei
ꝓphete et zacharie filij addo. Et
edificauerūt ⁊ cōstruxerūt iuben
te deo isrl' ⁊ iubente cyro ⁊ dario
⁊ artarxerse regib⁹ persarū et cō
pleuerūt domū dei istā. vsq̄ ad di
em tertiū mensis adar: qui ē ān⁹
sextus regni darij regis. Fecerūt
autē filij isrl' sacerdotes ⁊ leuite ⁊
reliqui filiorū trāsmigracōis dedi
cacōem dom⁹ dei in gaudio et ob
tulerūt in dedicacōne dom⁹ dei vi
tulos centū. aietes ducentos. ag
nos quadrīgētos. hircos capra
rū ꝓ pcc̄o totius isrl' duodecī iux̄
numerū tribuū isrl'. Et statuerūt
sacerdotes in ordinib⁹ suis et leui
tas in vicib⁹ suis sup opera dei in
ihrl'm sicut scriptū ē ī libro moy
si. Fecerūt autē filij trāsmigracio
nis pascha q̄rtadecīa die mēsis
p̄mi. Purificati em̄ fuerāt sacerdo
tes ⁊ leuite q̄si vnus: ōnes mūdi
ad ymolandū pascha vniuersis
filijs trāsmigratiōis et frībus su
is sacerdotib⁹ ⁊ sibi. Et comederūt
filij isrl' qui reuersi fuerāt de trās
migr̄cōe ⁊ ōnes q̄ se sepauerant a
coinq̄natiōe gentiū terre ad eos
ut quererēt dn̄m deum isrl'. Et fece
runt sollēnitatē azimoꝝ septē di
b⁹ in leticia qm̄ letificauerat eos
dn̄s ⁊ ꝯuerteāt cor eius assur ad
eos ut adiuuarz man⁹ eoꝝ ī ope
dom⁹ dn̄i dei isrl'. ¶ Ca. vij.

Post hec autez verba ī regno
artarxersis regis ꝑsarum es
dras filius saraie. filij azarie. filij
helchie. filij sellum. filij sadoch. fi
lij achitob. filij amarie. filij azaie
filij maraioth. filij zarie. filij ozi.
filij bocci. filij abisue. filij finees. fi
lij eleazar. filij aarō sacerdotis ab
inicio ipse esdras ascendit de ba
bilone ⁊ ipse scriba velox in lege
moysi quā dn̄s deus dedit isrl'. Et
dedit ei rex s̄m manū dn̄i dei eius
bonaz super eum ōnem peticiōem
eius. Et ascenderūt de filijs isrl' et
de filijs sacerdotū ⁊ de filijs leuita
rū ⁊ de cātoribus ⁊ de ianitorib⁹.
⁊ de nathinneis ī ihrl'm āno sep
timo artarxersis regis ⁊ venerūt
in ihrl'm mēse quinto ip̄e ē ann⁹
septim⁹ regis. Quia ī p̄mo die mē
sis p̄mi cepit ascēdē de babilone
et p̄rio die mēs̄ q̄nti veīt ī ihrl'm
iux̄ manū d̄i sui bonā sup se. Esdr̄s
āt pauit corsuū ut inuestigarz le
gem dn̄i ⁊ faceret ⁊ doceret in isrl'
p̄ceptum ⁊ iuditiū. Hoc est autē
exēplar epistole edicti qd̄ dedit
rex artarxerses esdre sacerdoti scri
be erudito in sermōib⁹ ⁊ p̄ceptis
dn̄i ⁊ cerimonijs eius ī isrl'. Artar
xerses rex reguz: esdre sacdoti scri
be legis dei celi doctissimo salutē.
A me decretū est ut cuicūq̄ placu
erit in regno meo de ꝓpl'o isrl' et
de sacerdotib⁹ eius ⁊ de leuitis ire
in iherusalē tecum vadat. A facie
em̄ regis ⁊ septē consiliatoꝝ eius
missus es ut visites iudeā ⁊ ihe
rusalē in lege dei tui que ē in mānu
tua ⁊ ut feras argentū ⁊ aurū qd̄

rex a filiatoꝛes ei⁹ spōte obtuleꝛit
dō isrl̃ cui⁹ i ihrl̃m tabnaculū est
Et ōne argētū a auꝛ qđcūq; mue
neris i vniuersa puincia babilo
nis a pl̃s offerre voluerit a de sa
cerdotib⁹ q̃ spōte obtuleꝛit domui
dei sui q̃ est in ihrl̃m libere accipe
a studiose eme de hac pecūia vitu
los·arietes·agnos·a sacrificia a
libamīa eoꝛ: a offer ea sup altaꝛe
tēpli dei vr̄i qđ est i ihꝛusalē Et
si q̃d tibi a frib⁹ tuis placuerit de
reliquo argēto a auro ut faciatis
iux̄ voluntatē dei vr̄i facite Vasaq;
q̃ dant tibi i mīsteriū dom⁹ di tui
trade i ospcū dei in ihrl̃m· Et a ce
tera q̃b⁹ op⁹ fuerit in domū di tui
q̃ntūcūq; necē ē ut expēdas dab
de thesauro a de fisco regis a a me
Ego artaxerses rex statui atq; de
creui ōmib⁹ custodib⁹ arche pub
lice q̃ sūt trans flumē ut qđcūq;
petierit a vobis esdras sacerdos scri
ba legis dei cœli: absq; mora detis
vsq; ad argenti talēta centū a vs
q; ad frumēti choros cētū a vsq;
ad vini bathos centū a vsq; ad
bathos olei centū·sal vero absq;
mensura· Oē qđ ad ritū dei cœli p
tinet tribuat diligent in domo di
cœli: ne forte irascat coꝛā regnuꝫ re
gis a filioꝛ ei⁹· Vob q̃q; notū faci
m⁹ de vniuers sacerdotib⁹ a leuitis
cantoribꝫ a ianitoꝛib⁹· nathinne
is a mīnistris dom⁹ dei hui⁹: ut ve
ctigal a tributū a ānonas nō ha
beatis ptātem imponēdi sup eos
Tu āt esdra fm sapiētiā dei tui q̃
est in manu tua ostitue iudices a
pfides ut iudicēt oī pl̃o q̃ ē trās
flumē· hijs vicꝫ q̃ nouerūt legeꝫ
dei tui· ꝑ a impitos docete libē· Et
ōnis qui nō fecerit legē dei tui a le
gē regis diligēter iudiciū erit de
eo siue in mortē siue in exiliū siue
i dēnacōeꝫ sb̄ stātie ei⁹ vel certe i
carcerē· Bñdict⁹ dom̄n⁹ de⁹ pr̄m
nr̄oꝝ qui dedit hoc in coꝛde regis
ut glorificaret domū dñi que ē in
ihrl̃m a in me inclinauit mīaz su
am coraz rege a ofiliatoꝛib⁹ eius
a vniuersis pncipib⁹ regis potēti
bꝫ· Et ego cōfoꝛtatus manu dom̄
mi dei mei q̃ erat in me cōgregaui
de isrl̃ pncipes q̃ ascēderūt mecū·:

Hij sūt ergo pncipes familiaꝝ a genealogia eoꝝ
q̃ ascēdit mecū i regno artaxerxis
regis de babilōe· de filijs finees:
gersō· de filijs ythamar: damel·
de filijs dauid: attus· de filijs se
chenie a de filijs pharos: zacharī
as a cū eo numeāti sūt viri centū
quinquaginta· de filijs phetmo
ab: helioenai filius zaree a cum
eo ducenti viri· de filijs sechenie:
filius ezechiel et cum eo trecenti
viri· de filijs addan: nabeth fili
us ionathan a cū eo q̃quagin
ta viri· de filijs helam: ysaias fili
us athalie et cū eo septuaginta
viri· de filijs saphatie: zebedia fi
li⁹ michael a cū eo octogīta viri
de filijs ioab: obedia fili⁹ iehiel
a cū eo ducēti decē a octo viri· de
filijs selomith: fili⁹ iosphie a cum
eo centū sexaginta viri· de filijs
bebai: zacharias fili⁹ bebai a cum
eo vigīti octo viri· de filijs ezeab:
iohānan filius ezethana cum eo
centum decem viri· de filijs ado
nicam: qui erant nouissima hec
nōina eoꝝ· helipheleth· a heiel·
a samaias a cū eis sexaginta viri

de filijs beggui vthai ⁊ zachur
⁊ cū eis septuaginta viri. Cōgre
gaui autē eos ad fluuiū qui decur
rit adhauua ⁊ mānsim⁹ ibi tribus
diebus. Quesiuiq; in ꝓpl'o ⁊ ī sac
dotibus de filijs leui ⁊ nō inueni
ibi. Itaq; misi heliezer ⁊ ariel ⁊ se
meam ⁊ helnathan ⁊ arib ⁊ alte
rū helnathā ⁊ nathan et zachai
am ⁊ mesolam pn̄cipes et ioarib
⁊ helnathan sapiētes et misi eos
ad heddo qui ē prim⁹ in casphie
loco. Et posui in ore eoꝝ verba q̄
loquerētur ad heddo et ad frēs
eius nathinneos ī loco casphie:
ut adducerēt nobis mīstros do
m⁹ dei nostri. Et adduxerūt nob
per manū dei nostri bonā sup nos
viꝝ doctissimū de filijs mooli filij
leui filij israhel ⁊ sarabiā ⁊ filios
eius ⁊ fratres ei⁹ decē ⁊ octo ⁊ asa
biam ⁊ cum eo ysaiaꝫ de filijs me
rari fratresq; ei⁹ ⁊ filios eius vigī
ti. Et de nathinneis q̄s dedeāt da
uid et pn̄cipes ad ministeria leui
tarū nathinneos ducētos vigin
ti. Omēs hij suis noībus vocabā
tur. Et p̄dicaui ibi ieiuniū iux̄ flu
uiū adhauua ut affligeremur co
rā dn̄o deo nostro. ⁊ peterem⁹ ab
eo viam rectā nobis ⁊ filijs nr̄is
vniuerseq; sb̄stantie nr̄e. Erubui
em̄ petere regē auxilium ⁊ eq̄tes:
q̄ defenderēt nos ab inimico ī via
q̄ dixeram⁹ regi. Man⁹ dei nostri
est sup omēs qui q̄runt eū ī boni
tate ⁊ impium ei⁹ ⁊ fortitudo eius
et furor sup ōnes qui dereliquūt
eum. Ieiunauim⁹ autē et rogaui
m⁹ deum nr̄m ꝓ hoc ⁊ euenit nob
ꝓspere Et separaui de pn̄cipib⁹ sac
dotū duodecim sarabiā ⁊ asabiā
et cū eis de fratrib⁹ eoꝝ decez. Ap
pendiq; eis argētum et aurū ⁊ va
sa cōsecrata dom⁹ dei nr̄i que ob
tulerat rex et cōsiliatores eius et
pn̄cipes ei⁹ vniuersusq; isrl' eorū
qui inuenti fuerāt. Et appendi in
manib⁹ eorū argenti talenta sex
centa quinq̄ginta et vasa argen
tea centū auri centū talenta ⁊ cra
teras aureas vingīti q̄ hēbant so
lidos millenos et vasa eris vul
gētis optimi duo pulchra ut au
rum. Et dixi eis. Vos sācti domini
et vasa sācta et argentū et aurū
q̄d spōte oblatū est domīo dō pa
trū nostrorū. Vigilate et custodi
te donec appendatis corā pn̄cipi
bus sacerdotū ⁊ leuitarū ⁊ ducib;
familiaꝝ isrl' in ihrl'm in thesau
rū dom⁹ domini. Susceperūt autez
sac̄dotes ⁊ leuite pond⁹ argenti ⁊
auri ⁊ vasorum ut deferrent ihe
rusalē in domū dei nostri Promo
uim⁹ ergo a flumine adhauua
duodecima die mēsis p̄mi ut ꝑge
remus ihrl'm. Et man⁹ dei nostri
fuit sup nos ⁊ liberauit nos de
manu inimici ⁊ insidiatoris ī via
Et venim⁹ ihrl'm ⁊ mānsim⁹ ibi die
bus trib⁹. Die autē quarta appē
sum est argētum ⁊ auꝝ ⁊ vasa in
domo dei nostri ꝑ manū remoth
filij vrie sac̄dotis ⁊ cū eo eleazar
fili⁹ finees. cūq; eis iosadel filius
iosue et noadaia fili⁹ bennoi leui
te iux̄ numeꝝ ⁊ pond⁹ ōnium. De
scriptūq; est ōne pond⁹ in tēpore
illo. Sed ⁊ q̄ venerant de captiui
tate filij trāsmigr̄cōis obtulerunt
holocaustomata dō isrl' vitulos
duodecī ꝓ ōni populo isrl' aietes
nonagīta sex. agnos septuagīta

septē·hircos p ꝑcō duodecī: ofai holocaustū dñoꝺ ederūt autē edicta regis satrapis q̄ erāt de ofpcūs regis a ducib⁹ trās flumē a eleuauerūt populū a domū dei· ¶Ca·ix·

POst q̄ autē hec opleta sūt accessērt ad me ꝓncipes dicentes·Non est sepatus populꝰ isrl a sacerdotes a leuite a populis terrarū a de ablois aco mib⁹ eoz chananei vicz a ethei a pherezei a iebusei a āmonitaz a moabitaz a egyptioz a amorreorū·Tulerūt enī de filiab⁹ eoz sibi a filijs suis: a ꝛmíscuerūt semen sem cū populis terraz·Manꝰ ecia ꝓncipum a magistratuū fuit in transgressione hac prima·Cumq audissez sermonē istū scidi palliuz meū et tunicā a euelli capillos capitis mei a barbe a sedi merens·Conuenerūt autē ad me ones qui timebāt verbū dei isrl: p transgressiōe eorum qui de captiuitate venerāt et ego sedebā tristis vsq ad sacrificiū vesptinū·Et in sacrificio vesptino surrexi de afflictōe mea a scisso pallio a tunica curu aui genua mea a expādi manꝰ meas ad dominū deū meum a dixi·Deus meꝰ ofundor a erubesco leuare faciem meā ad te: quoniā iniq̄tates nre multiplicate sūt sup caput nostz a delicta nostra creuerūt vsq ad celū a diebꝰ pīm nostroꝝ·Sed a nosipsi peccauimꝰ grauiter vsq ad diē hanc: a in iniq̄tatib⁹ nris traditi sumꝰ ipsi·a reges nostri et sacerdotes nostri in manū regum terraz a in gladiū a in captiuitatē a in rapinā a in cōfusionez vultus sicut a die hac Et nunc q̄si patū a ad momentū facta est dep̄ca cō nostra apud dñm deuz nrm ut dimitterent nobis reliq̄e a daretur pax illiꝰ in loco sancto eius a illuminaret oculos nīos deꝰ noster·a daret nobis vitaz modicā in seruitute nostra·q̄ serui sumꝰ a in seruitute nostē nō dereliquit nos deꝰ noster a inclinauit super nos mīaz coraz regē p̄sarū·ut daret nobis vitaz a sūblimaret domū dei nri·a extrueret solitudīes eius a daret nobis spē in iuda a ihrlz· Et nunc q̄d dicemꝰ dñe deꝰ nr̄ post hec·Quia dereliq̄mꝰ mādata tua que p̄cepisti in manu seruoz tuo ꝛū pphetarū dicēs·Terra ad quaz vos ingredimini ut possideatis eā terra immūda ē iuxta immūdicia populoz ceteraruq̄ terraruz abhominacōib⁹ eoz q̄ repleuerūt eaz ab ore vsq ad os in coinq̄natiōe sua·Nūc ergo filias vestras ne detis filijs eorū a filias eorum ne accipatis filijs vestris a nō q̄ratis pacē eoruz a p̄speritatē eorū vsq in eternū ut ꝛfortemini a comedatis q̄ bona sūt terre a hēdes habeatis filios vestros vsq in seculū·Et postꝰ oia q̄ venerūt super nos in opib⁹ nīis pessimis et in delicto nro magno·eq tu deꝰ nr̄ liberasti nos de iniq̄tate nra a dedisti nobis salutē sicut est hodie ut non conuerteremur a irrita facerēmꝰ mādata tua neq mīrimōia iūgerēmꝰ cū ꝓphis abhoiacōnū istaz·Nū q̄d iratꝰ es nob vsq ad ofūmacionē ne dimittes nob reliq̄as ad salutē·¶Dñe deꝰ isrl iustꝰ es tu qm̄ derelicti sumꝰ q̄ saluaremur sic die hac·Ecce coram te sumꝰ in delicto nro

Non em̄ stari potest corā te super
hoc. ¶ Capitulū. x.

Sic ergo orante esdra et im
plorāte deum ⁊ flente ⁊ iacē
te añ templū dei collect⁹ est ad eū
de isrl̄ cetus grandis nimis viro
rū ⁊ mulierꝝ ⁊ puerorūꝫ. Et fleuit
popul⁹ multo fletu Et rñdit seche
nias fili⁹ iehiel de filijs helam et
dixit esdre. Nos p̄uaricati sumus
in deum nostrꝝ et duxim⁹ vxores
alienigenas de ꝓplis terre. Et nūc
si est penitētia in isrl̄ sup hoc per
cuciam⁹ fedus cū dño d̄o nostro
ut ꝓiciam⁹ vniuersas vxores et
eos q̄ de hijs nati sūt. Juxta volū
tatē domini ⁊ eorꝝ qui timēt p̄cep
tum dñi dei nostri scd̄m legē fiat.
Surge tuū est discernere nosq̄ eri
m⁹ tecum. Cōfortare ⁊ fac. Surre
xit ergo esdras ⁊ adiurauit p̄nci
pes sacerdotū ⁊ leuitarū ⁊ ōnez isrl̄
ut facerent s̄m verbū hoc. Et iura
uerūt. Et surrexit esdras ante do
mū dei ⁊ abijt ad cubiculū iohan
nan filij eliasib ⁊ ingressus est il
luc. Panē nō comedit ⁊ aquā ñ
bibit. Lugebat em̄ trāsgressiōez
eorꝝ qui venerant de captiuitate.
Et missa ē vox in iuda et ī ihrl̄m
ōnibus filijs transmigrācōis ut cō
gregarent̄ in ihrl̄m ⁊ ōnis q̄ non
venerit in trib⁹ dieb⁹ iuxta cōsili
um p̄ncipum ⁊ seniorū. auferetur
vniūsa sb̄stantia ei⁹ ⁊ ipse abicie
tur de cetu trāsmigrācōis. Conuene
runt igit̄ ōnes viri iuda et benia
min in ihrl̄m trib⁹ diebus ipse ē
mensis non⁹. vicesima die mēsis
⁊ sedit ōnis popul⁹ in platea do
mus dei tremētes pro pctō ⁊ plu
uijs. Et surrexit esdras sacerdos
⁊ dixit ad eos. Vos transgressi
estis et duxistis vxores alienige
nas ut addētis sup delictū isrl̄. Et
nūc date cōfessiōem domino deo
patrꝝ vestrorū ⁊ facite placitū ei⁹
⁊ sep̄amini a populis terre ⁊ ab
vxorib⁹ alienigenis. Et rñdit vni
uersa multitudo dixitq̄ voce mag̃
Juxta verbū tuuꝫ ad nos sic fiat
Verūtamē q̄ popul⁹ multus est
⁊ tēpus pluuie ⁊ nō sustinemus
stare foris ⁊ opus nō est diei vni
us vel duorū vehemēter q̄ꝓpe pec
cauim⁹ in sermōe isto cōstituātur
p̄ncipes in vniūsa multitudine ⁊
ōnes in ciuitatib⁹ nostris q̄ duxe
runt vxores alienigenas veniāt ī
tēporib⁹ statutis ⁊ cuꝫ hijs senio
res p ciuitatē in ciuitatē ⁊ iudices
eius donec auertat̄ ira dei nostri
a nobis sup pctō hoc. Igit̄ iona
than fili⁹ asahel ⁊ iaazia fili⁹ the
cue steterūt sup hoc ⁊ mesollā et
sebechai leuites adiuuerūt eos.
Fecerūtq̄ sic filij trāsmigrācōis. Et
abierunt esdras sacerdos ⁊ viri
p̄ncipes familiarꝝ in domos p̄rm
suorum ⁊ ōnes per noīa sua ⁊ sede
rūt in die p̄mo mensis decimi ut
q̄rerēt rem. Et cōsūmati sūt ōnes
viri qui duxerūt vxores alienige
nas vsq̄ ad diem p̄mā mēsis pri
mi. Et inuenti sūt de filijs sacerdo
tum qui duxerūt vxores alienige
nas de filijs iosue filij iosedech ⁊
frēs eius maasia ⁊ eliezer ⁊ iarib
⁊ godolia. Et dederūt man⁹ suas
ut eicerēt vxores suas ⁊ ꝓ delicto
suo arietem de ouib⁹ offerrēt. Et
de filijs emmer annani ⁊ zebedia
Et de filijs serim masia ⁊ helia ⁊ se
meia iehihel ⁊ ozias. Et de filijs

phessur: helioenai · maasia · ysma
hel · nathanael · iozabeth ⁊ helesa
Et de filijs leuitarum · iosabeth · et
semei ⁊ celaia · ipse ē calithapha
thaia · iuda ⁊ eliezer · Et de cantoi
bus eliasub ⁊ de ianitorib⁹ · sellū
⁊ thelem et vri · Et ex isrl' de filijs
pharos · remeia ⁊ ezia ⁊ melhia ⁊
miamim ⁊ eliezer ⁊ melchia · ba
nea · Et de filijs elā · mathania · za
charias ⁊ ihehihel ⁊ abdi et ri
moth ⁊ helia · Et de filijs zethua ·
helioenai · elyasib · nathania et
iherimuth ⁊ zabeth ⁊ aziza · Et de
filijs bebai · iohannan · anania ·
zabbai · athalai · Et de filijs beni ·
mosolla ⁊ melluch ⁊ adaia · iasb
⁊ saal ⁊ ramuth · Et de filijs phet
moab · edna ⁊ chalaal · banaias
⁊ maasias · mathanias · beselehel
benui ⁊ manasse · Et de filijs erem ·
eliezer · iesue · melchias · semeias ·
symeō · beniamin · maloch · sama
rias · Et de filijs asom · mathanai
mathet · azabeth · elpheleth · iher
mai · manasses semei · De filijs ba
ni · maaddi · amram ⁊ huel · bane
as ⁊ badaias · cheliau · bānia · ma
rimuth et heliasib · mathanias ·
mathanai ⁊ iasi ⁊ bani ⁊ bēnui · se
mei ⁊ salmias ⁊ aathā ⁊ adaias
mechnedabai · sysai · sarai · ezrel ·
⁊ selemau ⁊ semeria · sellū · amaia
ioseph · De filijs nebui · ahihel ·
mathatias · zabeth · zabīa · ieddu
⁊ iohel ⁊ banay · Oēs hij accepāt
vxores alienigenas ⁊ fuerūt ex eis
mulieres q̄ pepēant filios ·

¶ Explicit liber esdre p̄m⁹ · Incipit liber neemie q̄ est esdre secūdus · ¶ Ca · p̄ ·

Verba nemie filij
helchie · Et factuz
est in mense cas
leu · anno vicesiō
⁊ ego eram in su
sis castro · Et vēit
anani vn⁹ de fratribus meis ip
se ⁊ viri iuda ⁊ interrogaui eos
de iudeis qui remāserant ⁊ supāt
de captiuitate ⁊ de ihrl'm · Et dixe
runt mihi · Qui remāserunt ⁊ dere
licti sunt de captiuitate ibi in ꝓui
cia · ī afflictōe magna sūt ⁊ in ob
probrio ⁊ mur⁹ ihrl'm dissipat⁹
est ⁊ porte ei⁹ ꝯbuste sūt igni · Cū
q̄ audissez verba huiuscemodi
sedi ⁊ fleui ⁊ luxi dieb⁹ multis et
ieiunabā ⁊ orabā ante faciez dei
celi ⁊ dixi · Queso dn̄e de⁹ celi fortis
magne atz terribil' qui custodis
pactū ⁊ misericordiā cū hijs q̄ te
diligūt ⁊ custodiūt mādata tua
fiāt aures tue auscultātes ⁊ oculi
tui apti · ut audias oracōez serui
tui quā ego oro corā te hodie no
cte ⁊ die · ꝓ filijs isrl' seruis tuis ⁊
cōfiteor ꝓ pctis filioꝝ isrl' quib⁹
peccauerūt tibi · Et ego ⁊ dom⁹ pa
tris mei peccauim⁹ vanitate sedu
cti sum⁹ ⁊ non custodiuim⁹ man
datū ⁊ cerimonias ⁊ iudicia que
precepisti moysi famulo tuo · Me
mento verbi q̄d mandasti moy
si seruo tuo dicens · Cū transgres
si fueritis ego disperdā vos in po
pulos ⁊ si reuertamini ad me et
custodiatis precepta mea ⁊ faci
atis ea: etiam si abducti fueritis
ad extrema celi inde congregabo
vos et reducam in locum quem
elegi ut habitaret nomen meuz
ibi · Et ipsi serui tui ⁊ ꝓplus tuus

quos redemisti in fortitudine tua
magna et in manu tua valida.
Obsecro dñe sit auris tua attēdēs
ad oracōem serui tui ⁊ ad oracō
nē seruorū tuorū qui volunt tiere
nomē tuū ⁊ dirige ſuum tuuz ho
die ⁊ da ei misericordiā āte viruz
hunc. Ego eñ eram pincerna re
gis. ¶ Capitulū ·ij·

Factum ē autē in mense nisā
āno vicesimo artarxersis re
gis ⁊ vinū erat ante eū. Et leuaui
vinū ⁊ dedi regi ⁊ erā quasi lāgui
dus āte faciem eius. Dixitqz mihi
rex. Quare vult⁹ tu⁹ tristis est cuz
te egrotū nō videaz. Non ē h⁹ fru
stra: ſz malum nescio qd in corde
tuo est. Et timui valde ac nimis ⁊
dixi regi. Rex in eternū viue Qua
re nō mereat vult⁹ me⁹ qr cītas
dom⁹ sepulchrorū pr̄is mei deser
ta est ⁊ porte eius cōbuste sūt ig
ni. Et ait mihi rex. Pro qua re po
stulas. Et oraui deū celi ⁊ dixi ad
regem. Si videt̄ regi bonū ⁊ si pla
cet seru⁹ tuus ante faciē tuam ut
mittas me in iudeaz ad ciuitatez
sepulchri pr̄is mei ⁊ edificabo eā
Dixitqz mihi rex ⁊ regina que sede
bat iuxta eū. Vsqz ad quod tps
erit iter tuū ⁊ quādo reuerteris.
Et placuit āte vultū regis ⁊ misit
me. Et constitui ei tēpus ⁊ dixi re
gi. Si regi videtur bonū epl̄as det
mihi ad duces regionis trās flu
mē ut traducāt me donec veniaz ī
iudeaz ⁊ epistolā ad asaph custo
dē saltus regis. ut det mihi ligna
ut tegere possim portas tēpli tur
res domos ⁊ muros ciuitatis ⁊ do
mū quā ingressus fuero. Et dedit
mihi rex iuxta manū dei mei bonā
mecum. Et veni ad duces regiōis
trans flumē dediqz eis epistolas
regis. Miserat autē rex mecuz pr̄i
cipes militū et eq̄tes. Et audierūt
sanaballath oronites ⁊ tobias
ſuus amanites ⁊ cōtristati sūt af
flictōe magna qꝫ venisset homo
q̄ quererz ꝓsperitatē filioꝝ isrl̄. Et
veni ihrl̄m ⁊ erā ibi tribus diebz
Et surrexi nocte ego ⁊ viri pauci
mecū ⁊ nō indicaui cuiq̄ q̄d dñs
dedisset in corde meo ut facerez in
iherusalē et iumentū nō erat me
cum nisi aīal cui sedebā. Et egres
sus sum ꝑ portā vallis nocte ⁊ añ
fontē draconis ⁊ de porta stercoīs
⁊ cōsiderabam murū ihrl̄m dissi
patū ⁊ portas eius consumptas
igni. Et transiui ad portaz fontis
⁊ ad aque ductū regis ⁊ non eāt
locus iumento cui sedebā ut trā
siret. Et ascēdi ꝑ torrentē nocte et
ꝯsiderabaz murū ⁊ reuersus veni
ad portaz vallis ⁊ redij. Mgrāt⁹
autē nesciebāt quo abissem aut
quid ego facerez. Sz ⁊ iudeis ⁊ sa
cerdotib⁹ ⁊ optimatibz ⁊ magistr̄
tibus ⁊ reliquis q̄ faciebāt opus
vsqz ad id loci nihil indicauerā
Et dixi eis. Vos nostis afflictōez
in qua sum⁹ qr ihrl̄m deserta est
⁊ porte eius ꝯsūpte sūt igni Veni
te ⁊ edificem⁹ muros ihrl̄m ⁊ nō
simus vltra obprobriuz. Et indi
caui eis manū dei mei qꝫ esset bo
na mecū ⁊ verba regis q̄ locutus
ē mihi ⁊ aio. Surgam⁹ et edifice
m⁹. Et cōfortate sunt man⁹ eoruz
in bono. Audierūt autē sanabal
lath oronites ⁊ tobias ſu⁹ ama
nites ⁊ gosem arabs ⁊ subsāna
uerūt nos ⁊ despexerūt dixerūtqz

Que ē hec res quā facitis. Nūq̄d
cōtra regez vos rebellatis. Et red
didi eis sermonez dixiq̄ ad eos.
Deꝰ celi ipse nos iuuat ⁊ nos ser
ui eiꝰ sumꝰ. Surgamꝰ ⁊ edificemꝰ
Vobis autē nō ē ps ⁊ iusticia et
memoria in ihrl'm. ¶ Ca. iij.

Et surrexit eliasib sacerdos
magnꝰ ⁊ frēs eiꝰ sacerdotes
⁊ edificauerūt portā gregis. Ipsi
scīficauerūt eaz ⁊ statuerunt val
uas eiꝰ vsq̄ ad turrim centū cubi
torꝝ. scīficauerūt eam vsq̄ ad tur
rim ananehel. Et iuxta eū edifica
uerūt viri ihericho ⁊ iux̄ eos edifi
cauit zacchur filiꝰ amri. Portam
autē pisciū edificauerūt filij asnaa
ipsi texerunt eam ⁊ statuerūt val
uas eius ⁊ seras ⁊ vectes. Et iuxta
eos edificauit marimuth filius
vrie. filij accꝰ. Et iuxta eū edifica
uit mosollaz filiꝰ barachie filius
mesezebel. Et iux̄ eū edificauit sa
doch filiꝰ baana. Et iuxta eū edifi
cauerūt thecueni. Optimates aūt
eorꝝ nō supposuerūt colla sua ī ope
re dn̄i dei sui. Et portaz veterez edi
ficauerūt ioiada filiꝰ phasea ⁊ mo
sollaz filiꝰ besodia ipsi texerūt eā
⁊ statuerūt valuas eiꝰ ⁊ seras et
vectes. Et iux̄ eos edificauerūt mel
chias gabaonites ⁊ iadon mero
nathites viri de gabaon ⁊ mas
pha ꝓ duce q̄ erat ī regiōe trans
flumē. Et iuxta eū edificauit eziel
filiꝰ araia aurifex. Et iux̄ euz edifi
cauit ananias filiꝰ pigmētarij: ⁊
dimiserūt ihrl'm vsq̄ ad murum
platee latioris. Et iux̄ euz edifica
uit raphaia filiꝰ ahur pn̄ceps vi
ci ihrl'm. Et iuxta eū edificauit ie
iada filiꝰ aromath cōn̄ domū su
am. Et iuxta eū edificauit atthus
filiꝰ asebonie. Mediā ꝑtem vici edi
ficauit melchias filiꝰ erem ⁊ asub
filiꝰ phethmoab ⁊ turrī furnorꝝ.
Et iuxta eos edificauit sellū filius
aloes: pn̄ceps medie partis vici
ihrl'm osee ⁊ filij eiꝰ. Et portā val
lis edificauit ānun ⁊ hītatores za
noe: ipsi edificauerūt eā ⁊ statue
rūt valuas eiꝰ ⁊ seras ⁊ vectes: et
mille cubitos ī muro vsq̄ ad por
taz sterq̄linij. Et portaz sterq̄linij
edificauit melchias filius r̄chab
pn̄ceps vici bethacharen. Ip̄e edi
ficauit eaz ⁊ statuit valuas eiꝰ et
seras ⁊ vectes. Et portā fontis edi
ficauit sellū filius colozai pn̄ceps
pagi maspha. Ip̄e edificauit eā ⁊
texit ⁊ statuit valuas eiꝰ ⁊ seras
⁊ vectes: ⁊ muros piscine syloe in
ortū regis: ⁊ vsq̄ ad gradꝰ q̄ descē
dūt de ciuitate dauid. Post eum
edificauit neemias filius azboch
pn̄ceps dimidie partis vici beth
sur vsq̄ cōn̄ sepulchrꝝ dauid: et
vsq̄ ad piscinā q̄ grandi ope cō
structa est ⁊ vsq̄ ad domū fortiū
Post eū edificauerūt leuite: reū fi
lius bēni. Post eos edificauit ase
bias pn̄ceps dimidie partis vi
ci ceile in vico suo. Post euz edifi
cauerūt frēs eorꝝ bechui filiꝰ ene
dad pn̄ceps dimidie ꝑtis ceile Et
edificauit iuxta eū azer filiꝰ iosue
pn̄ceps maspha mēsurā secūdaz
cōn̄ ascēsū firmissimi āguli Ptꝰ eū
in mōte edificauit baruch filius
zachai mēsuraz secūdā ab āgulo
vsq̄ ad portā domꝰ eliasib sacerdo
tis magni. Ptꝰ eū edificauit mel
muth filiꝰ vrie filij atthꝰ mēsurā
scd̄az a porta domꝰ eliasib: donec
extēderet domꝰ eliasib Et ptꝰ eum

edificauerūt sacerdotes viri de cā
pestribus iordaīs. Post eos edi
ficauit beniamī ⁊ asub coñ domū
suam. Et pt⁹ eos edificauit azari
as filius maasie filij ananie coñ
domū suaz. Post eum edificauit
bēnui filius ennada mensurā se
cūdam a domo azarie vsqz ad fle
xuram ⁊ vsqz ad angulū. Pt⁹ euz
edificauit phalel filiꝰ ozi coñ fle
xuram ⁊ turrim q̄ eminz de domo
regis excelsa id est in atrio carce
ris. Pt⁹ eū phadaia filius feros
Nathinnei aūt habitabāt ī ofel
vsqz coñ portaz aquaꝝ ad oriētez
⁊ turrim q̄ ꝓminebat. Post eos
edificauerūt thecueni mensuram
secūdam e regiōe a turre magna
⁊ eminenti vsqz ad murū templi
Sursū autē ad portaz equoꝝ edi
ficauerūt sacerdotes vnusquisqz
coñ domū suaz. Post eos edifica
uit seddo filius emmer cōtra do
mū suam. Et post eū edificauit se
meia filius sechenie custos porte
orientalis. Post eū edificauerūt
anania filius selemie ⁊ anon fili
us selo sextus mēsuraz secūdam.
Post eū edificauit mesollam fili
us barachie coñ gazophilaciuz
suū. Post eū edificauit melchias
filiꝰ aurificis vsqz ad domū nathī
neoꝝ ⁊ scuta vendēciū. coñ portā
iudicialē ⁊ vsqz ad cenaculū an
guli. Et int̄ cenaculū anguli ī por
ta gregis edificauerunt artifices
⁊ negociatores. ¶ Ca. iiij.

Factū est autē cū audisset sa
naballath q̄ edificaremus
murū iratus est valde. Et motus
nimis sb̄sannauit iudeos ⁊ dixit
coraz fratribus suis ⁊ freqñtia sa
maritanoꝝ. Quid iudei faciūt im
becilles. Nū dimittēt eos gētes.
Num sacrificabūt ⁊ ꝯplebunt in
vna die. Nunq̄d edificare poterīt
lapides de aceruis pulueris q̄ cō
busti sunt. Sed ⁊ tobias amani
tes ꝓximus eius ait. Edificent. Si
ascēderit vulpes transiliet muruz
eoꝝ lapideū. Audi deus nr̄ q̄ fcī
sum⁹ despectui Cōuīte obprobriū
sup caput eoꝝ ⁊ da eos ī despecti
onē in terra captiuitatis. Ne ope
rias iniq̄tatez eoꝝ ⁊ pctm̄ eoꝝ co
ram facie tua nō deleatur q̄ irrise
runt edificātes Itaqz edificauim⁹
muꝝ ⁊ cōiunxim⁹ totum vsqz ad
partē dimidiaz et ꝓuocatum est
cor populi ad operandū. Factū ē
autē cū audisset sanaballath ⁊
tobias ⁊ arabes ⁊ amanite ⁊ azo
tij q̄ obducta esset cicatrix muri
iherusalē ⁊ q̄ cepissent interrup
ta cōcludi: irati sunt nimis. Et cō
gregati sūt ōnes ꝑiter ut venirēt
⁊ pugnarēt cōtra iherusalē ⁊ mo
lirent̄ insidias. Et orauim⁹ deum
nostꝝ ⁊ posuim⁹ custodes super
murum die ac nocte contra eos.
Dixit autē iudas Debilitata ē for
titudo portantis ⁊ hum⁹ nimia ē:
⁊ nos nō poterim⁹ edificare muꝝ
Et dixerūt hostes nostri. Nesciāt
⁊ ignorent donec veniam⁹ in me
diū eorū ⁊ interficiam⁹ eos ⁊ ces
sare faciam⁹ opus. Factū est au
tē venientib⁹ iudeis qui hītabāt
iuxta eos ⁊ dicētibus nobis per
decem vices ex ōnibus locis q̄bz
venerant ad nos statui ī loco p⁹
muꝝ ꝑ circuitū populū in ordinē
cum gladijs suis ⁊ lanceis ⁊ arcu
bus. Et perspexi atqz surrexi ⁊ aio

ad optimates ⁊ magistratus et
ad reliquā partē vulgi. Nolite ti
mere a facie eoꝝ. Dñi magni ⁊ ter
ribilis memētote ⁊ pugnate pro
frib⁹ vr̄is. filijs vr̄is ⁊ filiab⁹ vr̄is
⁊ vxorib⁹ vestris ⁊ domib⁹ vr̄is.
Factū est autē cū audissent ini
mici nr̄i nunciatū esse nobis: dissi
pauit de⁹ consiliū eorū. Et reuersi
sum⁹ ōnes ad muros vn⁹ q̄sq; ad
opus suū. Et factum est a die illa
media pars iuuenū eoꝝ faciebat
op⁹. ⁊ media parata erat ad bel
lum ⁊ lancee ⁊ scuta ⁊ arcus ⁊ lo
rice: ⁊ p̄ncipes post eos in ōni do
mo iuda edificantium muros et
portantiū oneā ⁊ īponentiū Vna
manu sua faciebat op⁹ ⁊ altera
tenebat gladiū. Edificantiū enī
vnusquisq; gladio erat accinct⁹
renes. Et edificabāt ⁊ clangebāt
buccina iuxta me. Et dixi ad opti
mates ⁊ ad mgr̄at⁹ ⁊ ad reliquā
partē vulgi. Op⁹ grāde est ⁊ latū
et nos sepati sum⁹ in muro ꝓcul
alter ab altero. In loco quocūq;
audieritis clangorē tube illuc cō
currite ad nos. De⁹ noster pugna
bit ꝓ nob̄ ⁊ nosipsi faciam⁹ op⁹.
Et media pars nostrū teneat lan
ceas ab ascensu auroē donec egre
diantur astra. In tēpeq̄ illo dixi
populo. Vn⁹ q̄sq; cū puero suo
maneat in medio ihrl'm ⁊ sint vo
bis vices ꝑ noctē ⁊ diē ad opan
dum. Ego aūt ⁊ frēs mei et pueri
mei ⁊ custodes q̄ erāt post me nō
deponebam⁹ vestimēta nr̄a Vn⁹
q̄sq; tm̄ nudabat̄ ad baptismū.

Et fact⁹ est ¶ Ca. v.
clamor ꝓpli ⁊ vxorū ei⁹ mag
n⁹ aduersus frēs suos iudeos. Et
erāt qui dicerēt Filij nr̄i ⁊ filie no
stre multe sūt nimis. Accipiam⁹
ꝓ precio eorū frumentū ⁊ come
dam⁹ ⁊ viuamus. Et erant q̄ dice
rent. Agros nostros ⁊ vineas et
domos nostras opponam⁹ ⁊ acci
piam⁹ frumentū in fame. Et alij
dicebant. Mutuo sumam⁹ pecuni
as ī tributa regis demusq; agros
nostros ⁊ vineas. Et nunc sic̄ car
nes fratrū nostroꝝ sic carnes nr̄e
sūt ⁊ sic̄ filij eoꝝ ita ⁊ filij nostri
Ecce nos subiugam⁹ filios nr̄os
⁊ filias nostras in seruitutē ⁊ de
filiab; nr̄is sunt famule nec habe
mus vn̄ possint redimi et agros
nostros ⁊ vineas nr̄as alij possi
dent. Et iratus sū nimis: cū audis
sem clamorē eorū s̄m verba hec.
Cogitauitq; cor meū. Et increpui
optimates ⁊ magistr̄t⁹ ⁊ dixi eis
Vsuras ne singuli a fratrib; vr̄is
exigatis. Et ꝯgregaui aduersum
eos contionē magnā ⁊ dixi eis.
Nos ut scitis redemim⁹ fratres no
stros iudeos qui vēditi fuerāt gē
tib⁹ sc̄dm possibilitatē nostrā. Et
vos igitur vendite frēs nostros
⁊ redimem⁹ eos. Et siluerūt nec ī
uenerūt q̄d rn̄derēt. Dixitq; ad eos
Nō ē bō res quā facitis Quaē nō ī
tiore dei nr̄i ābulatis ne exprobre
tur nob̄ a gētib; inimicis nr̄is. Et
ego ⁊ frēs mei ⁊ pueī mei ꝯmoda
uim⁹ plurimis pecuniā ⁊ frum̄tū
Non repetam⁹ in cōmune istud.
Es alienū cōcedam⁹ q̄d debet̄ no
bis. Reddite eis hodie agros su
os ⁊ vineas suas ⁊ olineta sua ⁊
domos suas Qn̄ poti⁹ ⁊ centesimā
pecunie frumenti vini ⁊ olei quā
exigere soletis ab eis date ꝓ illis

Et dixerūt. Reddem⁹ ⁊ ab eis nl
querem⁹ sicq; faciem⁹ ut loqueis
Et vocaui sacerdotes ⁊ adiuraui
eos ut facerēt iuxta qd dixerā In
sup excessi sinū meū ⁊ dixi. Sic ex
cuciat deus ōnem virū qui nō cō
pleuerit verbum istud de domo
sua ⁊ de laboribꝫ suis. Sic excucia
tur ⁊ vacu⁹ fiat. Et dixit vniuersa
multitudo amē. Et laudauerunt
deū. Fecit ergo popul⁹ sicut erat
dictū. A die autez illa quā p̄cepe
rat rex mihi ut essem dux ī terra
iuda ab āno vicesimo vsq; ad an
nū tricesimū secūdum artarxersis
regis p annos duodecī ego ⁊ fra
tres mei annonas q̄ ducib⁹ debe
bant nō comedim⁹. Duces autē
p̄mi qui fuerūt ante me g̃uauerūt
populū ⁊ acceperūt ab eis in pāe
⁊ vino ⁊ pecunia quotidie sidos
quadr̄ginta. Sed ⁊ ministri eorū
depresserāt populū. Ego autē nō
feci ita ꝓpter timorez dei. Quin po
tius in ope muri edificaui ⁊ agrū
nō emi ⁊ ōnes pueri mei ꝯgrega
ti ad opus erant. Judeiq̄ et ma
gistr̄tus cētū quinquagīta viri ⁊
qui veniebāt ad nos de gentibus
que in circuitu nostro sūt in men
sa mea erant. Parabat autē m̄ p
dies singulos bos vn⁹ arietes sex
electi exceptis volatilib⁹ et int̄ di
es decez vina diuersa ⁊ alia mlta
tribuebaz Insup ⁊ ānonas duca
tus mei nō quesiui. Valde eī eāt
attenuatus ꝓpl's. Memēto mei de
us me⁹ in bonū s̄m ōnia que feci
populo huic. ¶ Ca. vi.

Factum est aūt cū audissz sa
naballath ⁊ tobias ⁊ gosē
arabs ⁊ ceteri inimici nr̄i q̄ edifi
cassem ego murū ⁊ nō esset in ip
so residua interruptio vsq; ad tē
p⁹ aūt illud valuas nō posuerā
in portis miserūt sanaballath ⁊
gosen arabs ad me dicētes. Veī
⁊ pcuciamus fed⁹ pariter in vitu
lis in campo vno. Ipsi autē cogi
tabant ut facerēt mihi malū Mi
si g̃ ad eos nūcios dicens. Op⁹
grāde ego facio ⁊ nō possum descē
dere ne forte negligat cū venero ⁊
descēdero ad vos. Miserūt aūt ad
me s̄m verbū hoc per quatuor vi
ces ⁊ rn̄di eis iuxta s̄monez p̄orē
Et misit ad me sanaballath iux̄
verbū prius quinta vice pueruz
suū ⁊ epistolā hēbat ī manu sua
scriptam hoc modo. In gētib⁹ au
ditū est ⁊ gosen dixit q̄ tu ⁊ iudi
cogitetis rebellare ⁊ ꝓptere a edifi
ces murū ⁊ leuare te velis sup eos
regem ꝓpter quā causā ⁊ ꝓphetas
posueris qui p̄dicent de te in ihe
rusalem dicētes. Rex in iudea est
Auditur⁹ est rex verba hec. Idcir
co nūc veni ut ineam⁹ cōsiliū pa
riter. Et misi ad eos dicēs. Nō est
factum scd̄m verba hec que tu lo
q̄ris. De corde em̄ tuo tu cōponis
hec. Oēs em̄ hij terrebant nos co
gitātes q̄ cessarent man⁹ nostre
ab opere ⁊ quiescerem⁹. Quā ob
causā magis cōfortaui man⁹ me
as. Et ingressus sū domū samaie
filij dalaie filij methabehel secre
to. Qui ait. Tractem⁹ nobiscū in
domo dei ī medio tēpli et clauda
mus portas edis q̄ venturi sunt
ut interficiāt te ⁊ nocte vēturi sūt
ad occidēdum te. Et dixi. Nū q̄s
q̄ similis mei fugit. Et q̄s ut ego
ingredietur tēplum ⁊ viuet. Nō

ingrediar. Et intellexi q̄ deꝰ non
misisset eū ꝫ q̄si vaticinās locutus
esset ad me ⁊ tobias ⁊ sanabal
lath ꝯduxissent eū. Accepat em̄
preciū ut territus facerez ⁊ peccarē
⁊ hērent malū q̄d exprobrarent
m̄. Memēto mei dn̄e ꝑ tobia ⁊ sa
naballath iux̄ opa eoꝝ talia. ꝫ ⁊
noadie ꝓphe ⁊ ceteroꝝ ꝓpharum
qui terrebāt me. Cōpletus ē aūt
murus vicesimoq̄nto die mēsis
elul: q̄nquaginta duobꝰ diebus.
Factū est ergo cū audissent oēs
inimici nr̄i ut timerent vniuerse
gentes que erant in circuitu no
stro ⁊ conciderent intra semetip
sos ⁊ scirent q̄ a domino factum
essz opus hoc. Sed ⁊ in diebꝰ illis
multe optimatū iudeoruz episto
le mittebantur ad tobiam ⁊ a to
bia veniebāt ad eos. Multi em̄
erant in iudea habētes iuramen
tum eius. q̄z gener eāt sechenie fi
lij iorei ⁊ iohānan filiꝰ eius acce
pat filiā mesollaz filij barachie.
Sz ⁊ laudabāt eū corā me ⁊ v̄ba
mea nūciabāt ei. Et tobias mitte
bat epl̄as ut terrēt me. ¶ Ca. vij.

Postq̄ autem edificatus est
murꝰ ⁊ posui valuas ⁊ recē
sui ianitores ⁊ cātores ⁊ leuitas:
precepi aneni fratri meo ⁊ anaīe
p̄ncipi domus de iherusalem ipse
enim quasi vir verax ⁊ timēs deū
plus ceteris videbatur. Et dixi eis
Non aperiātur porte iherusalem
vsq̄z ad calorem solis. Cunq̄z ad
huc assisterent clause porte sūt et
oppilate. Et posui custodes de ha
bitatoribꝰ iherusalē singulos per
vices suas ⁊ vnumquēq̄z coñ do
mū suā. Ciuitas āt erat lata nīs
⁊ grādis ⁊ ꝓpl̄s puus in medio
eius ⁊ nō erāt domꝰ edificate. De
us aūt dedit ī corde meo ⁊ ꝯgrega
ui optīates ⁊ mgr̄atus ⁊ vulgus
ut recēserez eos. Et inueni libꝝ cē
sus eoꝝ q̄ ascēderāt p̄mū et inuē
tū est scriptū in eo. Isti filij ꝓuin
cie q̄ ascenderūt de captiuitate mi
grantiuz quos trāstulerat nabu
chodonosor rex babilōis ⁊ reuersi
sūt in ihrl̄m ⁊ in iudeā vnusquis
q̄z in ciuitatē suā: q̄ venerāt cū zo
robabel. iosue. neemias. azarias.
raamias. naamin. mardocheus.
belsar. mespharat. beggoai. naū.
baana Nūerꝰ viroꝝ ꝓpl̄i isrl̄ Filij
pharos duo milia cētū septuagin
ta duo. Filij saphacia: trecētisep
tuagīta duo. Filij area: sexcētiq̄n
q̄gīta duo Filij phetmoab filiorū
iosue ⁊ ioab duo milia octingēti
decē ⁊ octo. Filij helā: mille octīgē
tiquinq̄ginta q̄tuor. Filij zethua:
nōgētiq̄dr̄gīta q̄nq̄z Filij zachai:
septingentisexaginta Filij bēnui
sexcentiquadraginta octo Filij be
bai: sexcentiuigintiocto. Filij az
gad: duo milia trecētiuigintiduo
Filij adonicam: sexcentisexaginta
septez. Filij beguai: duo milia sex
aginta septem. Filij adin: sexcen
tiquinquaginta q̄nq̄z. Filij ather
filij ezechie: nongentiocto. Filij
asem: trecentiuigintiocto. Filij be
sai: trecentiuigintiquatuor. Filij
areph: centumduodecim. Filij ga
baon: noñaginta quinq̄z. Filij be
thleem ⁊ nethupha: cētumocto
gīta octo. Viri anathot: cētūuigī
tiocto. Viri bethamoth: q̄dragī
ta duo Viri caiathiarim cephira
⁊ beroth septīgētiq̄dragītatres.

Viri rama ⁊ nebo sexcentiuiginti
un⁹. Viri machmas centūuigin
tiduo. Viri bethel ⁊ chai ducētiui
gintitres. Viri nebo alteri⁹ quīq̄
gintaduo. Viri helam alteri⁹ mil
leducētiqn̄quagītaquatuor. Filij
arem trecentiuigīti. Filij ihericho
trecētiquadragintaqn̄q̄. Filij lo
dadin ⁊ ono septingētiuigītiun⁹
Filij senaa triamilia nōgentitri
ginta. Sacerdotes. Filij idaia ī do
mo iesua nōgētiseptuagītatres.
Filij emmer millequīquaginta
duo Filij phessur mille ducentiq̄
dragītaseptem. Filij arem :mille
decem ⁊ septē. Leuite. Filij iosue:
⁊ cedmihel filioꝝ oduie septuagī
taquatuor. Cātores. Filij asaph
centūquadragītaocto. Janitores
Filij sellū filij ather. filij thelmō.
filij accub. filij athita. filij sobai.
centūtrigintaocto. Nathīnei. Fi
lij soa. filij asupha. filij theba
oth. filij ceros. filij siaa. filij pha
don. filij lebana. filij agaba. filij
selmō. filij anan. filij geddel. filij
gaer. filij raahia. filij rasin. filij ne
choda. filij iezē. filij aza. filij pha
sea. filij besai. filij munim. filij ne
phusim. filij bechue. filij acupha
filij azur. filij besluth. filij maida.
filij arsa. filij berchos. filij sizara.
filij thēa. filij nasia. filij athupha
filij seruoꝝ salomoīs. filij sothai
filij sopherech. filij pheruda. filij
iahala. filij dercon. filij gedel. filij
saphata. filij athil. filij focereth.
qui eāt ortus ex asbaim filio am
mon. Omēs nathinnei ⁊ filij ser
uoꝝ salomonis trecētinonagīta
duo. Hij sūt autē qui ascēderūt de
thelmala thelarsa cherub adon ⁊
emmer ⁊ nō potuerūt iudicare do
mū patrū suoꝝ ⁊ semen suū vtꝝ
ex isrl' essent. Filij dalaia. filij do
bia. filij nechoda. sexcētiquadra
gītaduo. Et de sacerdotib⁹ filij io
bia. filij accos filij berzellai. q̄ acce
pit d̄ filiabz berzellai galaaditidis
vxorē ⁊ vocatus est noīe eoꝝ Hij
quesierūt scripturā suā in censu ⁊
nō inuenerūt ⁊ eiecti sūt de sacdo
cio. Dixitq̄ athersatha eis ut nō
manducarēt de sanctis sāctoruz.
donec staret sacerdos doct⁹ ⁊ eru
ditus. Omnis multitudo q̄si vn⁹
quadragintaduo milia sexcētisex
aginta absq̄ seruis ⁊ ācillis eorū
qui erant septē milia trecētitrigī
taseptē ⁊ inter eos cātores ⁊ can
tatrices ducēte. Equi eoꝝ sexcēti
trigītaseptem muli eoꝝ ducētiq̄
dragītaqn̄q̄. cameli eoꝝ quadrī
gentitrigītaqn̄q̄. asini sex milia
septīgentiuigīti. Hucusq̄ refert̄
quid ī cōmentario scriptū fuerit
ex in neemie historia texit̄. Nōnl'
li autē de pn̄cipibus familiarū de
derūt ī opus. Athersatha dedit ī
thesauꝝ auri dragmas mille phi
alas qn̄quaginta tunicas sacdo
tales qn̄gentastriginta. Et de pn̄
cipibus familiarū dederūt in the
saurū operis auri dragmas vigī
ti milia ⁊ argenti minas duo mi
lia ducētas. Et qd̄ dedit reliquus
ꝓpl's auri dragmas viginti milia
⁊ argēti minas duo milia ⁊ tuni
cas sacerdotales sexagītaseptez.
Habitauerūt autē sacerdotes et
leuite ⁊ ianitores ⁊ cantores ⁊ re
liquū vulgus ⁊ nathinnei ⁊ oīs
israhel in ciuitatib⁹ suis.:

Capitulum·viij·

Et venerat mensis septimus. Filij autem israel erant in ciuitatibus suis. Congregatusque omnis populus quasi vir vnus ad plateam que est ante portam aquarum et dixerunt esdre scribe ut afferret librum legis moysi quam preceperat dominus israheli. Attulit ergo esdras sacerdos legem coram multitudine virorum et mulierum: cunctisque qui poterant intelligere in die prima mensis septimi. Et legit in eo aperte in platea que erat ante portam aquarum de mane vsque ad mediam diem in conspectu virorum et mulierum et sapientium. Et aures omnis populi erant erecte ad librum. Stetit autem esdras scriba super gradum ligneum quem fecerat ad loquendum et steterunt iuxta eum mathathia et senia et ania et vria et elchia et maasia ad dexteram eius et ad sinistram: phadaia. misahel et melchia et asum et aseph danazacharia et mosollam. Et aperuit esdras librum coram omni populo. Super vniuersum quippe populum eminebat. Et cum aperuisset eum stetit omnis populus. Et benedixit esdras domino deo voce magna. Et respondit omnis populus amen. amen. eleuans manus suas. Et incuruati sunt et adorauerunt deum prone in terram. Porro iosue et baani et serabia. yamin accub. septhai. odia. maasia. celita. azarias. iozabed. anani. phalaia leuite. silentium faciebant in populo ad audiendam legem. Populus autem stabat in gradu suo. Et legerunt in libro legis dei distincte et apposite ad intelligendum et intellexerunt cum legeretur. Dixit autem neemias ipse est athersatha et esdras sacerdos et scriba et leuite interpretantes vniuerso populo. Dies sanctificatus est domino deo nostro. Nolite lugere et nolite flere. Flebat enim omnis populus cum audiret verba legis. Et dixit eis. Ite comedite pinguia et bibite mulsum et mittite partes eis que non preparauerunt sibi quia sanctus dies domini est et nolite contristari. Gaudium etenim domini est fortitudo nostra. Leuite autem silentium faciebant in omni populo dicentes. Tacete quia dies sanctus est et nolite dolere. Abijt itaque omnis populus ut comederet et biberet et mitteret partes et faceret leticiam magnam quia intellexerant verba que docuerant eos. Et in die secundo congregati sunt principes familiarum vniuersi populi sacerdotes et leuite ad esdram scribam ut interpretaretur eis verba legis. Et inuenerunt scriptum in lege precepisse dominum in manu moysi ut habitent filij israhel in tabernaculis in die sollemni mensis septimi et ut predicent et diuulgent vocem in vniuersis vrbibus suis et in ihrlm dicentes. Egredimini in montem et afferte frondes oliue et frondes ligni pulcherrimi. frondes mirti et ramos palmarum et frondes ligni nemorosi ut fiant tabernacula sicut scriptum est. Et egressus est populus et attulerunt. Fecerunt que sibi tabernacula vnusquisque in domate suo et in atriis suis et in atrijs domus dei et in platea porte aquarum et in platea porte ephraim. Fecit ergo vniuersa ecclesia eorum que redierant de captiuitate tabernacula et habitauerunt in tabernaculis. Non enim fecerant a diebus iosue filij nun taliter filij israel vsque ad diem illum et fuit leticia magnanimis. Legit autem in libro legis dei per dies singulos a die primo vsque ad diem

nouissimū ⁊ fecerūt sollēnitatem
septē dieb⁹ et in die octauo colle
ctam iuxta ritū. ¶ Ca · ix ·
In die autē vicesimo quarto men
sis huius ꝯuenerūt filij isrl̄ in ie
iunio ⁊ in saccis ⁊ hum⁹ sup eos
Et sepatuꝫ est semē filioꝝ isrl̄ ab
ōni filio alienigena ⁊ steterūt et
ꝯfitebant̄ peccata sua ⁊ iniq̄tates
patꝝ suorum. Et ꝯsurrexerūt ad
standū ⁊ legerūt in volumine le
gis dn̄i dei sui quat̄ in die ⁊ quat̄
cōfitebant̄ ⁊ adorabāt dn̄m deuꝫ
suum. Surrexerūt autē sup gradū
leuitarū iosue ⁊ bani ⁊ cemihel rē
ni sabnia abani sarebias bani.
thanani ⁊ clamauerūt mag̃ voce
ad dn̄m deum suū. Et dixerunt le
uite iosue ⁊ chedmihel bonni ase
bia serebia arebia odaia sebna
fataia. Surgite bn̄dicite dn̄o deo
nostro ab eterno vsq̄ in eternū.
Et bn̄dicāt nomini gl̄ie tue excel
so ī ōni bn̄dictōe ⁊ laude. Tu ip̄e
dn̄e solus tu fecisti celum et celuꝫ
celoꝝ ⁊ ōnem exercitum eoꝝ. ter
ram ⁊ vniuersa q̄ ī ea sunt maria
⁊ ōnia que ī eis sūt Et tu viuificas
ōnia hec ⁊ exercitus celi te adoāt
Tu ipse dn̄e deus qui elegisti ab
ram ⁊ eduxisti eum de igne chal
deorū et posuisti nomē eius abra
hā ⁊ inuenisti cor eius fidele corā
te ⁊ ꝑcussisti cum eo fed⁹ ut daēs
ei t̄rā chananei ethei euei ⁊ amor
rei ⁊ pherezei ⁊ ihebusei ⁊ gerge
sei ut dares semini eius. Et imple
sti verba tua quoniā iust⁹ es. Et
vidisti afflictōem p̄rm nostroruꝫ
in egypto clamorēq̄ eoruꝫ audi
sti sup mare rubrum ⁊ dedisti sig̃
⁊ portenta in pharaone ⁊ in vni
uersis seruis ei⁹ ⁊ ī ōni ꝓplo terre
illius. Cognouisti em̄ q̄ supbe
egerāt cōn̄ eos ⁊ fecisti tibi nomē
sicut ⁊ ī hac die. Et mare diuisisti
āte eos ⁊ trāsierūt ꝑ mediū maris
in sicco. Persecutores autē eoruꝫ
ꝓiecisti ī profundū q̄si lapidem ī
aq̄s validas ⁊ ī columna nubis
ductor eorū fuisti per diem ⁊ ī co
lūna ignis per noctē ut appareret
eis via per quā ingrediebantur.
Ad montēq̄ synai descendisti et
locutus es cū eis de celo ⁊ dedisti
eis iudicia recta ⁊ legem veritatis
cerimonias ⁊ precepta bō. Et sab
batū sāctificatū tuū ostēdisti eis.
⁊ mandata ⁊ cerimonias ⁊ legeꝫ
p̄cepisti eis in manu moysi serui
tui. Panemq̄ de celo dedisti eis ī
fame eorū ⁊ aquā de petra eduxi
sti eis sitientib⁹. Et dixisti eis ut ī
grederent̄ ⁊ possiderēt terraꝫ super
quā leuasti manū tuā ut traderes
eis. Ipsi vero ⁊ prēs nostri supbe
egerunt ⁊ indurauerūt ceruices
suas ⁊ non audierūt mādata tua
⁊ noluerunt audire et nō sunt re
cordati mirabiliū tuoꝝ que fece
ras eis. Et indurauerūt ceruices
suas ⁊ dederūt caput ut cōuerterē
tur ad seruitutē suā q̄si per cōten
cōeꝫ. Tu autē de⁹ ꝓpicius clemēs
⁊ misericors lōganimis et multe
miseracōis nō dereliquisti eos Et
quideꝫ cū fecissent sibi vitulū con
flatilē ⁊ dixissent. iste est de⁹ tuus
qui eduxit te de egypto. fecerūtq̄
blasphemias magnas. tu autem
in misericordijs tuis multis nō di
misisti eos in deserto. Colūna nu
bis n̄ recessit ab eis ꝑ diem ut du
ceret eos in viam ⁊ colūna ignis

p noctē ut ostēderet eis iter p qd̄
ingrederētur. Et spm̄ tuū bonuz de
disti q̄ doceret eos ⁊ mā̄na tuū nō
ꝓhibuisti ab ore eoꝝ ⁊ aquā de
disti eis in siti. Quadr̄ginta ānis
pauisti eos in deserto nihilq̄ eis
defuit. Vestimēta eoꝝ nō īueteā
uerūt ⁊ pedes eorū nō sunt attriti
Et dedisti eis regna ⁊ populos et
partitus es eis sortes. Et possede
runt terrā seon ⁊ terraz regis ese
bon ⁊ terrā og r̄gis basan. Et mł
tiplicasti filios eorū sicut stellas
celi ⁊ adduxisti eos ad terrā de q̄
dixeras p̄ribus eorū ut ingrede
rent̄ ⁊ possiderent. Et venerūt filij
⁊ possederūt terrā. Et hūiliasti co
ram eis habitatoēs terre chana
neos ⁊ dedisti eos in manu eorū
⁊ r̄ges eoꝝ ⁊ populos terre ut fa
cerent eis sic̄ placebat illis. Cepe
rūt itaq̄ vrbes munitas ⁊ humū
pinguē ⁊ possederunt domos ple
nas cunctis bonis. cisternas ab
alijs fabricatas vineas ⁊ oliue
ta ⁊ ligna pomifera multa. Et co
mederūt ⁊ saturati sūt ⁊ impīgua
ti sūt ⁊ abundauerūt delicijs ī bo
nitate tua magna. Prouocauer̄t
autē te ad iracūdiā ⁊ recesserūt a
te ⁊ ꝓiecerūt legem tuā post t̄ga
sua. Et ꝓphas tuos occiderūt qui
ɔtestabant̄ eos ut reuerterentur
ad te: fecerūtq̄ blasphemias grā
des. Et dedisti eos in manu hosti
um suoꝝ ⁊ afflixerūt eos. Et in tē
pore tribulacōis sue damauerūt
ad te ⁊ tu de celo audisti ⁊ s̄m mi
seracōes tuas multas dedisti eis
saluatoēs q̄ saluarēt eos de mā̄u
hostiū suoꝝ. Cūq̄ requieuissent
reuersi sūt ut facerēt malū in ɔspe
ctu tuo: ⁊ dereliquisti eos in mā̄u
inimicoꝝ suoꝝ ⁊ possederūt eos Cō
uersiq̄ sunt ⁊ damauerūt ad te.
Tu autē de celo exaudisti ⁊ libera
sti eos in misericordijs tuis mul
tis tempib⁹ ⁊ cōtestatus es eos
ut reuerterētur ad legez tuaz. Ip
si vero supbe egerūt ⁊ nō audier̄t
mādata tua ⁊ in iudicijs tuis pec
cauerūt que faciet homo ⁊ viuet
in eis. Et dederūt humerū receden
tē ⁊ ceruicē suaz indurauerūt nec
audierūt. Et ꝓtraxisti sup eos an
nos multos ⁊ ɔtestatus es eos ī
spū tuo p manū ꝓphaꝝ tuoruz ⁊
nō audierūt ⁊ tradidisti eos in
manū ꝓplꝝ terrarum. In miseri
cordijs aūt tuis plurimis nō feci
sti eos in cōsumpcōem: nec dereli
quisti eos quoniā de⁹ miseracio
nū ⁊ clemēs es tu. Nūc itaq̄ deus
noster magne fortis ⁊ terribilis
custodiens pactū ⁊ misericordiā
ne auertas a facie tua ōnez labo
rem qui inuenit nos reges nr̄os.
p̄ncipes nr̄os ⁊ sacerdotes nr̄os
⁊ ꝓphas nr̄os ⁊ p̄res nostros et
ōnez populū tuū a dieb⁹ regis as
sur vsq̄ ī diē hāc Et tu iust⁹ es ī oī
b⁹ q̄ venerūt sup nos. qꝛ veitatē fe
cisti. nos āt īpie egim⁹ Reges nr̄i
p̄ncipes nr̄i. sacerdotes nr̄i ⁊ p̄res nr̄i
n̄ fecerūt legē tuā ⁊ n̄ attēderūt mā
data tua ⁊ testīonia tua q̄ testifi
cat⁹ es ī eis. Et ip̄i ī regnis suis bo
nis ⁊ ī boītate tua multa quā dede
ras eis ⁊ ī t̄ra latissiā ⁊ pīgui quā
tr̄dideās ī ɔspcū eoꝝ nō seruier̄t ti
bi nec reuersi sūt a studijs suis pessi
mis Ecce nosipsi hodie serui sum⁹
⁊ terra quam dedisti patrib⁹ no
stris ut comederent panez eius.

⁊ que bona sunt eius et nos ipsi
serui sum⁹ in ea. Et fruges ei⁹ mul
tiplicāt̄ regib⁹ quos posuisti sup
nos ꝓpter peccata nr̄a ⁊ corpib⁹
nostris dn̄antur ⁊ iumentis nr̄is
s̄m volūtatem suaꝫ ⁊ in tribulaci
one magna sum⁹. ¶ Ca. x.

SVper ōnib⁹ ergo hijs nos
ipsi percutim⁹ fedus ⁊ scribi
m⁹ ⁊ signant principes nostri le
uite nostri ⁊ sacerdotes nr̄i. Sig̃
tores autē fuerūt neemias ather
satha. fili⁹ achelai ⁊ sedechias. sa
raias. azarias. ihereīas. phessur.
amaias. melchias. accus sebrīa.
melluc maarez. merimuth. obdi
as. daniel. genton. baruch. mo
sollam. abia. miamin. mazia. bel
ga. semeia. hij sacdotes. Porro le
uite iosue fili⁹ azaria. bennui de fi
lijs enadad. cedmihel ⁊ frēs eoꝝ
sechenia. odeuia. celita. phalaia.
anan. micha. roob. asebia. zac
chur. serebia. sabania. odia. ba
ni. baninu. Capita populi feros.
phetmoab. elaz. zethu. bani. bō
ni. azgad. bebai. adonaia. beggo
ai. adin. ather. ezechia. azur. ode
uia. asum. besai. areph. anathot.
nebai. mechphia. mosollaz. azir
mesizabel sadoch. ieddua. felthia
anā. ania. osee. anania. asub. alo
es. phaleam. sobech. reū. asebna.
madsia. ethaia. hanā. anā. mel
luch. arem. baana: ⁊ reliqui de po
pulo. Sacerdotes. leuite. ianitoēs
⁊ cātores. nathinnei ⁊ ōnes qui
se sepauerunt de populis terrarū
ad legem dei. vxores eorū. filij eo
rum ⁊ filie eorū. ōnes qui poterāt
sapere spōdentes pro fratrib⁹ suis
optimates eoꝝ ⁊ qui veniebant
ad pollicendū ⁊ iurandū ut ābu
larent in lege dn̄i quā dederat in
manu moysi serui sui ut facerent
⁊ custodirent vniuersa mādata
domini dei nostri ⁊ iudicia ei⁹ ⁊ ce
rimonias ei⁹ ⁊ ut n̄ daremꝰ filias
nostras populo terre ⁊ filias eo
rum non acciperem⁹ filijs nostris
Populiquoq; terre qui importāt
venalia ⁊ ōnia ad vsum per diez
sabbati ut vendant non accipie
m⁹ ab eis in sabbato et in die sc̄i
ficato. Et dimittem⁹ ānum septi
mū ⁊ exactōem vniuerse manus
Et statuem⁹ sup nos precepta ut
demus terciā ptem sidi per ānum
ad op⁹ dom⁹ dei nostri ad panes
ꝓposicōnis ⁊ ad sacrificium sēpi
ternū ⁊ in holocaustū sempiternū
in sabbatis in kalendis ī sollem
nitatib⁹ ⁊ in sāctificatis ⁊ pro pec
cato ut exoretur ꝓ isrl̄ ⁊ in ōnem
vsum dom⁹ dei nostri. Sortes ēgo
misim⁹ sup oblacōem lignorum
inter sacerdotes ⁊ leuitas ⁊ popu
lum ut inferrent̄ ī domū dei nr̄i ꝑ
domos patrū nostrorū ꝑ tēpora
a temporib⁹ anni vsq; ad ānum
ut arderent sup altare dn̄i dei no
stri sicut scriptum est ī lege moy
si. Et ut afferrem⁹ p̄mogenita ter
re nostre et p̄mitiua vniuersi fru
ctus ōnis ligni ab āno in ānum ī
domo domini ⁊ p̄mitiua filiorum
nostroꝝ ⁊ pecoꝝ sicut scriptum ē
in lege ⁊ primitiua boū nostrorū
⁊ ouium nostraꝝ ut offerrētur ī
domo dei nostri sacerdotib⁹ q̄ mi
nistrāt in domo dei nostri. Et p̄mi
cias ciboꝝ nostrorū ⁊ libaminuꝫ
nostrorū et poma ōnis ligni vin
demieq̄ ⁊ olei afferem⁹ sacdotibꝫ

ad gazophilaciū dei nostri ⁊ de
cimā partē terre nostre leuitis Ip
se leuite decimas accipient ex oī
b⁹ ciuitatib⁹ operū nostroꝝ. Erit
āt sacerdos fili⁹ aaron cuꝫ leuitis
in decimis leuitarū ⁊ leuite offerēt
decimā partē decime sue in domo
dei nostri ad gazophilaciū in do
mo thesauri. Ad gazophilatiū eī
deportabūt filij isrl' ⁊ filij leui pri
micias frumēti ⁊ vini ⁊ olei ⁊ ibi
erūt vasa dn̄i sanctificata ⁊ sacer
dotes ⁊ cantores ⁊ ianitores ⁊ mi
nistri ⁊ non dimittem⁹ domuꝫ dei
nostri. ¶ Ca. xi.

Habitauerūt aūt pn̄cipes po
puli in ihrl'm. Reliqua vero
plebs misit sortē ut tolleret vnā
partē de decez qui habitaturi eēnt
in ihrl'm ciuitate sancta. nouē ve
ro partes in ciuitatibus. Bn̄dixit
autē popul⁹ ōnib⁹ viris q̄ se spon
te obtulerant ut habitarēt in ihe
rusalē. Hij sunt itaq̄ principes ꝓ
uincie qui habitauerūt in ihrl'm
⁊ ī ciuitatib⁹ iuda. Habitauit au
tē vnusquisq̄ in possessione sua ī
vrbib⁹ suis isrl': sacerdotes. leui
te. nathinnei ⁊ filij seruorū salo
monis. Et in ihrl'm habitauerūt
de filijs iuda ⁊ de filijs beniamin
De filijs iuda: athaias filius azi
am. filij zacharie. filij amarie. filij
saphatie. filij malalehel. De filijs
phares: ismaasia. fili⁹ baruch. fi
lius coloza. fili⁹ asia. filius adda
ia. fili⁹ ioarib. fili⁹ zacharie. fili⁹
filonites. Omnes filij phares qui
habitauerūt in ihrl'm q̄dringen
tisexaginta nouē viri fortes. Hij
sūt autē filij beniamin. Sellū fili⁹
mosollā. fili⁹ ioed. fili⁹ phadaia
fili⁹ colaia. fili⁹ masia. filius ethe
el. fili⁹ ysaia. Et post eum gebbai
sellai nō gentiuigītiocto. Et iobel
filius zechri prepositus eorū ⁊ iu
das fili⁹ sennua sup̄ ciuitatē scd̄s
Et de sacerdotib⁹ idaia fili⁹ ioarib
iachin. saraia fili⁹ helchie. filius
mosollaz. fili⁹ sadoch. fili⁹ merai
oth. filius ahitob pn̄ceps dom⁹
dei: ⁊ fr̄es eorū faciētes opa tēpli:
octingētiuigītiduo Et adaia fili⁹
ieroam. fili⁹ pheleia. fili⁹ amsi. fili
us zachaie. fili⁹ phessur. fili⁹ mel
chie ⁊ fratres eius pn̄cipes pr̄m
ducētiquadragintaduo. Et ama
sai. filius azrihel. filius azi. filius
mosollamoth. fili⁹ emmer ⁊ fra
tres eoꝝ potentes nimis: centūui
gintiocto ⁊ prepositꝰ eorū. zabdi
hel filius potentū. Et de leuitis: se
benia filius asob. filius azaricaz.
filius asabia. fili⁹ boni ⁊ sabathai
⁊ iosabeth. sup̄ ōnia opa q̄ erant
forinsec⁹ in domo dei a principibꝫ
leuitarū Et mathania fili⁹ micha
filius zebedei filius asaph prin
ceps ad laudandū ⁊ ad cōfiten
dū in oratōe ⁊ becbecias secūdus
de fratribꝫ eius ⁊ abda filius sa
muha. filius galal. filius ydithū
Omnes leuite in ciuitate sancta:
ducenti octogintaquatuor. Et iaī
tores: accub telmon ⁊ fratres coꝝ
qui custodiebant hostia: cētum
septuagītaduo. Et reliqui ex isra
hel sacerdotes ⁊ leuite in vniuer
sis ciuitatibus iuda. vnusquisq̄
in possessione sua ⁊ nathinnei q̄
habitabant ī ofel ⁊ syaha ⁊ gas
pha De nathīneis ⁊ ep̄is leuitaꝝ
in iherusalē: azzi fili⁹ bāni. filius
asabie. fili⁹ mathaīe. fili⁹ miche.

de filijs asaph cātores ī ministe
rio dom⁹ dei. Preceptuz quippe re
gis sup eos erat et ordo in cātori
bus p dies singulos ⁊ fathaia fi
lius mesezebel. de filijs zara. filij
iuda in manu regis iuxta ōne ver
bum populi ⁊ in domib⁹ p oēs re
giōes eoꝝ. De filijs iuda hītaue
runt in cariatharbe ⁊ in filiabus
eius ⁊ in dibon ⁊ in filiab⁹ eius. ⁊
in capseel ⁊ in viculis eius ⁊ in ie
sue ⁊ in molada ⁊ in bethfaleth.
⁊ ī aserfual ⁊ ī bersabee et in filia
b⁹ eius ⁊ in sicelech et in mocho
na ⁊ in filiab⁹ eius ⁊ ī remmō ⁊ ī
sara ⁊ ī ierimuth. zonoa. odollā.
⁊ ī villis eaꝝ lachis ⁊ ī regionibz
eius. azecha ⁊ ī filiab⁹ eius Et mā
serūnt in bersabee vsqꝫ ad vallez
ennon. Filij autez beniamin. age
ba. mechmas. ⁊ hai. ⁊ bethel ⁊ fi
liab⁹ eius anathot. nob. anana.
asor. rama. gethai. madid. sebo
im. neballath. ⁊ ono ville artifi
cū ⁊ de leuitis portiones iude bēia
min. ¶ Capitulū. xij.

Hij sunt autē sacerdotes ⁊ leui
te qui ascenderūt cū zoroba
bel filio salathiel ⁊ iosue saraia.
iheremias. esdras. amaria. mel
luch. accus. sechenias. reuz. meri
muth. addo. genthon. abya. mia
mī. madia. belga. semeia ⁊ ioarib
⁊ ydaia. sellum. amoch. elceia. a
daia. Isti pn̄cipes sacerdotū ⁊ fra
tres eoꝝ in dieb⁹ iosue. Porro le
uite. iesua. bennui. cedmihel. sara
bia. iuda. mathanias. super ym
nos ipsi ⁊ fratres eoꝝ: ⁊ becbetia
atqꝫ ethanni. ⁊ fratres eoꝝ vn⁹
quisqꝫ in officio suo Iosue autem
genuit ioachim ⁊ ioachim genu
it eliasib. ⁊ eliasib genuit ioiada
⁊ ioiada genuit ionathā ⁊ iona
thā genuit ieddua. In dieb⁹ au
tē ioachim erāt sacerdotes: pn̄ci
pes familiaꝝ saraie. maarie. ihe
remie. ananie. esdre. mosollam.
amarie. iohannan. milico. iona
thā. sebenie. ioseph. aran. edna.
maraioth. elci. adaie. zacharie.
genthon. mosollā. abie. zecheri.
miamin. ⁊ moadie felti. belge. sā
mua. semeie. ioathā. ioarib. ma
thanai. iodaie. azzi. sellai. celaie
mochober. elchie. asebie. ydaie.
nathanahel. Leuite in dieb⁹ elia
sib. ⁊ ioiada. ⁊ ionathā ⁊ ieddoa
scripti pn̄cipes familiaꝝ ⁊ sacerdo
tes in regno darij perse. Filij leui
pn̄cipes familiaꝝ scripti ī libro v̄
borum dieꝝ ⁊ vsqꝫ ad dies iona
than filij eliasib. Et pn̄cipes leui
tarū. asebia. serebia. ⁊ iesue filius
cedmihel: ⁊ fratres eoꝝ p vices su
as ut laudarēt ⁊ cōfiterent̄ iuxta
preceptū dauid viri dei et obs̄ua
rent eque p ordinē. Mathania ⁊
becbecia. ⁊ obedia. mosollā. thel
mon. accub. custodes portarū ⁊ ve
stibulorū ante portas. Hij ī diebz
ioachim filij iosue. filij iosedech ⁊
in dieb⁹ neemie ducis ⁊ esdre sa
cerdotis scribeqꝫ. In dedicacōe aūt
muri iherusalē requisierūt leuitas
de ōnib⁹ locis suis ut adducerēt
eos ī iherusalē ⁊ facerēt dedicacō
nē ⁊ leticiam. in actōe grārum. cā
tico ⁊ ī cymbalis psalterijs et cy
tharis. Congregati sūt autē filij
cantorū ⁊ de campestrib⁹ circa ihe
rusalē ⁊ de villis necuphati ⁊ de
domo galgal ⁊ de regionib⁹ geba
⁊ azmaueth qm̄ villas edificarūt

sibi cātores in circuitu ihrl'm. Et
mundati sūt sacerdotes ⁊ leuite:
⁊ mundauerūt populū ⁊ portas
⁊ murū. Ascendere autez feci pn̄ci
pes iuda sup murꝝ ⁊ statui duos
magnos choros laudantiū. Et ie
runt ad dexterā sup murū ad por
tam sterquilinij. Et iuit post eos
osaias ⁊ media pars pn̄cipū iu
da ⁊ azarias esdra ⁊ mosollam
iuda ⁊ beniamin ⁊ semeia et ihere
mia. Et de filijs sacerdotū in tubis
zacharias filiꝰ ionathan. filiꝰ ze
meie. filius mathanie. filiꝰ micha
ie. filius zechur. filiꝰ asaph: ⁊ fra
tres eius semeia ⁊ azarel. malalai
galalai. maai. nathanahel et iu
da ⁊ anani. in vasis cātici dauid
viri dei ⁊ esdras scriba āte eos in
porta fontis. Et cōtra eos ascēde
runt in gradibꝰ ciuitatis dauid:
in ascēsu muri sup domū dauid ⁊
vsqꝫ ad portaz aquarū ad oriētē.
Et choꝛꝰ secūdꝰ grās ꝛferētiū ibat
ex aduerso ⁊ ego post eum: ⁊ me
dia pars ꝓpli sup murū. ⁊ sup tur
rim furnoꝝ ⁊ vsqꝫ ad murū latis
simū: ⁊ sup portā ephraim: ⁊ sup
portaz antiquā: ⁊ sup portaz pisci
um ⁊ turrim ananehel ⁊ turrim
emath ⁊ vsqꝫ ad portaz gregis ⁊
steterūt ī porta custodie Steterūt
qꝫ duo chori laudantiuz in domo
dei ⁊ ego ⁊ dimidia pars mgr̄atu
um mecū. Et sacerdotes: eliachim
maasia miamim. michea. helioe
nai. zacharia ⁊ anania in tubis ⁊
maasia et semeia ⁊ eleazer ⁊ azi
⁊ iohānan ⁊ melchia ⁊ elam et
ezer. Et dare cecinerūt cantores ⁊
⁊ iezraia p̄positus. Et imolauerūt
in die illa victimas magnas ⁊ le

tati sūt. Deꝰ eī letificauerat eos le
ticia magna. Sed ⁊ vxoēs eoꝝ et
liberi gauisi sūt ⁊ audita ē leticia
ihrl'm ꝓcul. Recēsuerūtq̄ in die il
la viros sup gazophilacia thesau
ri ad libamina ⁊ ad primicias ⁊
ad decimas: ut introferrēt ꝑ eos
pn̄cipes ciuitatis in decore gratia
rūactōnes sacerdotes ⁊ leuitas. qꝛ
letificatus ē iuda in sacerdotibus
⁊ leuitis astantibꝰ. Et custodierūt
obseruacōem dei sui et obseruaci
onē expiacōnis et cātores ⁊ iani
tores iuxta preceptuz dauid ⁊ sa
lomonis filij eiꝰ. qꝛ in diebus da
uid ⁊ asaph ab exordio erāt pn̄
cipes ꝯstituti cantorū in carmine
laudantiū ⁊ ꝯfitentiū deo. Et om
nis isrl' in diebꝰ zorobabel et in
diebꝰ neemie dabant partes cā
toribꝰ ⁊ ianitoribꝰ per dies singu
los ⁊ sc̄ificabant leuitas ⁊ leuite
sc̄ificabāt filios aaron. Ca. xiij.
In die autē illo lectū est in volumi
ne moysi audiente populo. Et in
uentū est scriptū in eo ꝙ nō debe
ant introire āmonites et moabi
tes in ecc̄iam dei vsqꝫ in eternū eo
ꝙ nō occurrerint filijs isrl' cū pa
ne ⁊ aqua ⁊ ꝯduxerūt aduersuz
eos balaam ad maledicendum
eis ⁊ ꝯuertit deꝰ noster maledicti
onem in bn̄dictōem. Factū ē au
tē cū audissent legē separauerūt
ōnem alienigenam ab israhel. Et
sup hoc erat eliasib sacerdos q̄ fu
erat prepositus in gazophilacio
domꝰ dei nostri ⁊ ꝓximꝰ tobie. Fe
cit ergo sibi gazophilaciū gran
de ⁊ ibi erāt āte eū reponētes mu
nera ⁊ thꝰ ⁊ vasa ⁊ decimā frum̄
ti vini ⁊ olei ꝑtes leuitaꝝ ⁊ cātorū

⁊ iamitorꝝ ⁊ p̄micias sacerdotales
In ōnib⁹ hijs autē non fui in ihe
rusalē quia ī anno tricesiō secūdo
artarxersis regis babilonis veni
ad regem. Et in fine dierū rogaui
regem ⁊ veni in ihrl̄m. Et intellexi
malum qd̄ fecerat heliasib tobie:
ut facerꝫ ei thesaurū īvestibul̄ do
mus dei ⁊ malum m̄ visū est val
de. Et ꝓieci vasa dom⁹ tobie foās
de gazophilacō: p̄cepiqꝫ ⁊ emun
dauerunt gazophilatiū. Et ꝛtuli
ibi vasa domus dei sacrificium ⁊
thus. Et ꝯgnoui q̄ ꝑtes leuitarū
non fuissent date ⁊ fugisset vn⁹
quisqꝫ ī regionē suam de leuitis ⁊
cantorib⁹ ⁊ de hijs qui ministra
bant ⁊ egi causaꝫ aduersum ma
gistratus ⁊ dixi. Quare dereliqui
m⁹ domū dei. Et cōgregaui eos ⁊
feci stare in stacōnib⁹ suis. Et oīs
iuda apportabat decimā frumen
ti vini ⁊ olei in horrea. Et cōstitui
mus sup horrea selemiaꝫ sacerdo
tē ⁊ sadoch scribā et fadaiam de
leuitis ⁊ iuxta eos anā filium ꝫac
chur filiū mathanie quoniā fide
les cōprobati sunt: ⁊ ip̄is credite
sunt partes fratrū suorꝝ. Memen
to mei de⁹ meus ꝓ hoc ⁊ ne deleas
miseracōes meas quas feci in do
mo dei mei ⁊ ī cerimonijs ei⁹. In
dieb⁹ illis vidi ī iuda calcantes
torcularia in sabbato: portantes
aceruos ⁊ onerantes sup asinos
vinū ⁊ vuas ⁊ ficus ⁊ ōne onus
⁊ inferentes in ihrl̄m ī die sabba
ti. Et ꝯtestatus sū ut in die qua vē
dere liceret venderent. Et tirij hīta
uerunt ī ea īferentes pisces ⁊ om
nia venalia. Et vendebant in sab
batis filijs iuda ⁊ iherusalem. Et
obiurgaui optimates iuda ⁊ dixi
eis Que est hec res mala quā vos
facitis ⁊ ꝓphanatis diē sabbati.
Nunq̄d nō hec fecerūt patres no
stri ⁊ adduxit deus noster super
nos ōne malum hoc ⁊ sup ciuita
tem hanc. Et vos additis iracū
diam sup isrl̄ violando sabbatū
Factum est autēꝫ cum q̄euissent
porte iherusalē die sabbati dixi ⁊
clauserūt ianuas ⁊ p̄cepi ut non
apirent eas vsqꝫ post sabbatum
Et de pueris meis cōstitui sup por
tas ut nullus īferret on⁹ die sab
bati. Et māserunt negotiatores ⁊
vendentes vniuersa venalia fois
iherusalē semel ⁊ bis et contesta
tus sū eos ⁊ dixi eis. Quare mane
tis ex adūso muri. Si secūdo hoc
feceritis manū mittaꝫ in vos. Ita
qꝫ ex tempore illo nō venerunt in
sabbato. Dixiqꝫ leuitis ut mūda
rent̄ ⁊ venirent ad custodiēdas
portas ⁊ sanctificandā diem sab
bati. Et ꝓ hoc ḡ memēto mei deus
⁊ parce mihi scd̄m multitudineꝫ
miseracōnū tuarū. Sed ⁊ ī dieb⁹
illis vidi iudeos ducētes vxores
azotidas āmonitidas ⁊ moabiti
das. Et filij eorū ex media ꝑte lo
quebant̄ azotice ⁊ nesciebāt loq̄
iudaice ⁊ loquebātur iux̄ linguā
populi ⁊ ꝓpl̄i. Et obiurgaui eos ⁊
maledixi. Et cecidi ex eis viros ⁊
decaluaui eos ⁊ adiuraui ī d̄o ut n̄
darēt filias suas filijs eorū ⁊ n̄ ac
ciperēt de filiab⁹ eorꝝ filijs suis et
sibimetipsis dicēs. Nunq̄d non ī
huiuscemodi peccauit salomon
rex isrl̄. Et certe ī gentib⁹ multis
nō erat rex similis ei ⁊ dilect⁹ deo
suo erat ⁊ posuit eū deus regē sup

ōnem isrl' Et ipsū ergo duxerūt ad
peccatū mulieres alienigene. Nū
q̄d ⁊ nos inobediētes faciem⁹ oē
malū grāde hoc ut preuaricemur
in deo nr̄o ⁊ ducam⁹ vxores pere
grinas. De filijs autē ioiada filij
eliasib sacerdotis magni gener erāt
sanaballath oronitis quē fuga
ui a me. Recordare dn̄e de⁹ me⁹
aduersū eos q̄ polluūt sacerdotiū:
iusq̄ sacerdotale ⁊ leuiticū. Igitur
mūdaui eos ab ōnib⁹ alienigeīs
⁊ ꝯstitui ordines sacerdotum ⁊ le
uitarum vnumquēq̄ in ministe
rio suo et in oblacōne lignorum
in temporibus constitutis et in
primicijs. Memento mei deus
me⁹ in bonum. Amen.

¶ Explicit liber neemie qui est es
dre secūd⁹. Incipit liber esdre
tertius. ¶ Ca. p̄.

Et fecit iosias pas
cha ī iherosolimis
dn̄o et imolauit
phase quartadeci
ma luna p̄mi men
sis: statuens sacerdotes p vices die
rū stolis amictos in tēplo dn̄i. Et
dixit leuitis sacris seruis isrl': ut
sāctificarent se dn̄o in posicōe scē
arche dn̄i in domo quā edificauit
salomō fili⁹ dauid rex. Non erit
vobis tollere super hūeros eā. Et
nūc deseruite dn̄o vestro ⁊ curaz
agite gētis illi⁹ isrl' ex pte s̄m pa
gos ⁊ tribus vr̄as scd̄m scriptu
rā dauid regis isrl' ⁊ scd̄m maḡfi
centiaz salomōis filij ei⁹: ōnes in
tēplo ⁊ scd̄m particulā p̄ncipat⁹
paternā vr̄am eoꝝ q̄ stant in cō
spectu fratꝝ filioꝝ isrl'. Imolate
pascha ⁊ sacrificia parate frib⁹
vr̄is ⁊ facite scd̄m preceptum dn̄i
q̄d datum ē moysi. Et donauit io
sias in plebē que inuenta ē ouiū
agnoꝝ ⁊ hedorū ⁊ capraꝝ: trigin
ta milia. vitulos tria milia. Hec
de regalib⁹ data sūt scd̄m p̄missio
nem populo ⁊ sacerdotib⁹ in pas
cha: oues numero duo milia. ac
vituli centū. Et iechonias ⁊ semei
as ⁊ nathanael frēs ⁊ asabias ⁊
oziel ⁊ coraba in phase: oues q̄n
q̄ milia. vitulos q̄ngētos. Et hec
cū fierent elegant̄ steterūt sacerdo
tes ⁊ leuite habētes azima per tri
b⁹. Et s̄m ptes p̄ncipat⁹ p̄rm ī cō
spectu ꝓpli offerebāt dn̄o scd̄m ea
que in libro moysi scripta sūt. Et
assauerūt phase igni p̄ut oporte
bat ⁊ hostias coxerūt in emolis ⁊
in ollis cū beniuolētia. Et attulerūt
ōnibus q̄ erāt ex plebe ⁊ pt⁹ hec
parauerūt sibi ⁊ sacerdotib⁹. Sacer
dotes enim offerebant adipes vs
q̄ dum finita esset hora et leuite
parauerunt sibi ⁊ fratribus suis
filijs aaron. Et sacrificatores fili
as offerebant scd̄m ordinem s̄m
preceptum dauid et asaph ⁊ za
charias et ieddimus qui erat a
rege ⁊ hostiarij per singulas ianu
as ita ut non preuaricaret vnus
quisq̄ suam. Fratres enim eoruz
parauerunt illis. Et cōsummata sūt
que pertinebant ad sacrificiū do
mini. In illa die egerunt phase ⁊
offerebant hostias super domini
sacrificium scd̄m preceptum r̄gis
iosie. Et egerunt filij israhel qui ī
uenti sunt in tēpore illo phase et
diem festi azimoꝝ p dies septez.

Et non est celebratū phase tale ī
israhel a temporib⁹ samuel ꝓphe
ꝛ ōnes reges isrl' nō celebrauerūt
tale pascha quale egit iosias. et
sacerdotes ꝛ leuite ꝛ iudei ꝛ ōnis
israhel qui inuenti sūt in commo
racōe iherosolimis. Octauo decīo
anno regnāte iosia celebratū est
phase. Et directa sūt opa iosie in
conspcū dñi sui in corde pleno me
tuentis ꝛ que circa illū quidē con
scripta sunt in p̄stinis tēporibus
de eis qui peccauerūt quiq; irreli
giosi fuerūt ī dominū pre ōni gē
te ꝛ qui nō quesierūt verba domi
ni sup isrl'. Et post ōnem actū hūc
iosie ascēdit pharao rex egypti
veniēs in carchamis abicere sup
eufraten ꝛ exijt in obuiam illius
iosias. Et misit rex egypti ad iosi
am dicēs. Quid mihi ꝛ tibi ē rex
iude. Non sū missus a dño. Sup
eufraten em̄ bellum meu; est. Fe
stinās descende. Et non est reuer
sus iosias sup currū sed expugnare
eum conabatur. nō attēdēs v̄bū
ꝓphe ex ore domini ꝫ ꝯstituit ad
eū bellū in campo mageddo. Et de
scēderunt p̄ncipes ad regem iosiā
Et dixit rex pueris suis Amouete
me a prelio. Infirmatus sū enim
valde. Et statim amouerūt eū pu
eri ipsi⁹ de acie. Et ascendit super
currum secūdarium suu; ꝛ pueni
ens iherosolimā vita funct⁹ est ꝛ
sepultus ē in paterno sepulchro
Et in tota iudea lugebāt iosiaz: ꝛ
q̄ presidebant cū vxorib⁹ lamēta
bant eū vsq; in hunc diē Et datū
est hoc fieri semper in ōne genus
isrl'. Hec autē prescripta sūt in li
bro historiaꝝ regu; iude ꝛ singu
la gesta. act⁹ iosie ꝛ eius gloria ꝛ
intellect⁹ eius in lege dñi q̄ eque
gesta sunt ab eo ꝛ que nō scripta
sunt in libro regum isrl' ꝛ iude. Et
assumentes qui erant ex gēte ie
choniam filiū iosie ꝯstituerunt re
gem ꝓ iosia patre suo cū esset an
noꝝ trigintatrium ꝛ regnauit su
p israhel mēsibus trib⁹. Et amo
uit eum rex egypti ne regnaret ī
iherosolimis ꝛ mulctauit gētē ar
genti talēta cētum ꝛ auri talentū
vnū. Et cōstituit rex egypti regez
ioakim fratrez ipsi⁹ regem iude ꝛ
iherusalē ꝛ alligauit magistrat⁹
ioachim zaracelē fratrē suū ꝛ ap
prehēdens reduxit egyptū Anno
rū erat ioakim vigintiqn̄q; cum
regnare cepisset in terra iuda ꝛ ī
iherusalē ꝛ fecit malū in cōspectu
dñi. Post hunc autē ascēdit na
buchodonosor rex babilonis ꝛ al
ligās eum in aureo vinculo ꝑdu
xit in babiloniā ꝛ sacra vasa do
mini accepit nabuchodonosor et
tulit ꝛ ꝯsecrauit in templo suo in
babilonia. Nā de īmunditia illi⁹
ꝛ irreligiositate scriptū ē in libro
tēpoꝝ regū. Et regnauit ioachim
filius eius ꝓ eo. Cum autē ꝯstitu
t⁹ ē erat annorū octo. Regnauit
autē mēses tres ꝛ dies decem ī ihe
rusalē ꝛ fecit malū in cōspectu do
mi. Et pt⁹ ānū mittēs nabucho
donosor trāsmigrauit eū babilo
niaz simul cū sacris vasis domini
ꝛ cōstituit sedechiaz regem iuda
ꝛ iherusalē cū esset annoꝝ vigin
tium⁹ Regnauit autē ānis vnde
cim. Et fecit malū in cōspectu dñi
ꝛ non est veritus a verbis q̄ dcā
sunt ab iheremia ꝓpha ex ore dñi

Et adiuratus a rege nabuchodo
nosor piurans discessit ⁊ indura
ta ceruice sua ⁊ corde suo trāsgres
sus est legitīa dñi dei isrl̄. Et du
ces populi dñi multa iniq̄ gesserīt
⁊ impie egerūt sup ōnes immun
dicias gētiū ⁊ polluerūt tēplū do
mini qd̄ scm̄ erat in iherosolimis
Et misit deꝰ pr̄m suoꝝ p angelum
suū reuocare eos ꝓpter qd̄ parcēt
illis ⁊ tabnaculo suo. Ipsi vero sb̄
sānabant in angelis suis ⁊ q̄ die
locutus est dñs erāt illudētes ꝓ
phetis eiꝰ. Qui vsq̄ ad iracūdiaꝫ
ꝯcitatus ē sup gentē suā ꝓpter ir
religiositatē suaꝫ ⁊ precepit ascen
dere reges chaldeoꝝ. Hij occiderūt
iuuenes eorū in gladio in circui
tu sancti tēpli eorū ⁊ nō pepcerūt
iuueni ⁊ seni ⁊ virgini ⁊ adolescē
ti. ꝫ ōnes traditi sūt in manꝰ ipo
rū ⁊ ōnia sacr̄ vasa dñi ⁊ regales
apothecas resumentes tulerunt ī
babiloniaꝫ ⁊ incenderūt domum
dñi ⁊ demolierūt muros iherusalē
⁊ turres eius incēderūt in igne Et
cōsūmauerūt ōnia honorifica eiꝰ
⁊ ad nihilū redigerūt ⁊ reliquos
a gladio in babilonē. Et erāt ser
ui illiꝰ vsq̄ dum regnarent perse:
in replecōne verbi dñi in ore ihe
remie quousq̄ benigne ageꝫ ter
ra sabbata sua. Omni tēpe deserti
onis sue sabbatizauit in applica
cōe annoꝝ septuagīta. ¶ Ca. ij.

Regnante cyro rege psarum
in ꝯsūmacōe verbi dñi ī ore
ihēmie: suscitauit dominꝰ spiritum
cyri regis persarū ⁊ predicauit in
toto regno suo simlr̄ p scripturaꝫ
dicens. Hec dicit cyrꝰ rex psarum
Me ꝯstituit regē orbi terraꝝ dñs
isrl̄ dñs excelsus ⁊ significauit m̄
edificare domū sibi in ihrl̄m que
est in iudea. Si q̄s est ex genē vr̄o
dñs ipsiꝰ ascendat cū eo in ihrl̄ꝫ
Quot q̄t ergo cir̄ loca hītant ad
iuuent eos q̄ sunt in loco ipso in
auro ⁊ argēto in dacōnibꝰ cū eq̄s
⁊ iumentis: cūq̄ alijs que s̄m vo
ta apponūtur in edem dñi que est
in ihrl̄m. Et stātes pn̄cipes tribu
um pagorū ⁊ iudee ex tribu benia
min ⁊ sacerdotes ⁊ leuite quos ex
citauit dñs ascēdere ⁊ edificaē do
mū domini que ē in ihrl̄m: et qui
erant in circuitu eoꝝ adiuuerūt ī
ōni auro ⁊ argento eiꝰ ⁊ iumētis
⁊ votis q̄ꝑpluribꝰ multi quorū sē
sus excitatus est. Et cyrus rex ꝓ
tulit vasa sacra domini que tran
stulit nabuchodonosor rex babi
lonis ex iherusalē ⁊ cōsecrauit ea
ydolo suo. Et ꝓferens ea cyrꝰ rex
psarū tradidit mitridato q̄ erat
sup thesauros ipsiꝰ. Per hūc au
tē tradita sūt salmanasaro presi
di iudee. Hoꝝ aūt hic numerꝰ Li
batoria argētea: duo milia q̄drī
gēta. athisce argētee trigīta. phi
ale auree triginta. item argentee
duo milia quadringēte ⁊ alia va
sa mille. Oīa autē vasa aurea ⁊ ar
gentea q̄nq̄ milia octingēta sexa
ginta Et enumerata sūt salmana
saro simlr̄ cū hijs q̄ ex captiuitate
babilonie venerāt ī iherosolimā
In artarxersis autē regis psarum
tpibꝰ scripserūt ei de hijs q̄ inhīta
bant ī iudea ⁊ ihrl̄m. balsamꝰ et
mitridatus ⁊ sabelliꝰ ⁊ rathimꝰ
bathemꝰ sameliꝰ scriba ⁊ reliq̄ in
hītātes in samaria ⁊ ceteis locis
sb̄iectam epistolā regi artarxersi.

dñe pueri tui rathimus ab acce
dentibus ⁊ sabelli⁹ scriba et reliq̄
curie tue iudices in celeusiriaꝫ et
phenicē. Et nunc notū sit dño ꝛgi
quoniā iudei q̄ ascenderūt a vob̄
ad nos venientes ī ihrl'm ciuita
tē refugā ⁊ pessimā edificant fur
nos eius ⁊ statuunt muros ⁊ tē
plum suscitāt. Q8 si ciuitas ista ⁊
muri ꝯsūmati fuerint non tm̄ tri
buta nō sustinebūt pendē ꝫ eciā
regibus resistent. Et qꝛ id agitur
circa templū recte haberi arbitra
ti sum⁹ nō despicere hoc ipsū. sed
notum facere dño regi ut si vide
bitur rex querat̄ in libris pr̄m tu
orū ⁊ inuenies in āmonitiōibus
scripta de hijs scies quoniaꝫ ciui
tas ista fuit refuga ⁊ reges ⁊ ciui
tates ꝯcuciens ⁊ iudei refuge ⁊ p̄
lia ꝯmittētes in ea ab eterno: ob
quā causā ciuitas ista deserta est
Nūc ergo notuꝫ facim⁹ dñe rex q̄
niaꝫ si ciuitas hec edificata fuerit
⁊ hui⁹ muri erecti fuerint descēsus
tibi nō erit in celeusiriaꝫ ⁊ phenicē
Tunc scripsit rex rathimo q̄ scri
bebat accedētia ⁊ belthimo ⁊ sa
bellio scribe ⁊ ceteris ꝯstitutis. et
inhabitātibus in siria ⁊ phenice
ea que subiecta sunt. Legi epl'am
quā misistis mihi Precepi ergo ī
quiri ⁊ inuentū est qm̄ ciuitas il
la est ab euo regib⁹ resistens et
hoīes refuge ⁊ p̄lia in ea effitiētes
⁊ reges fortissimi erāt in ihrl'm do
minantes ⁊ tributa exigētes a ce
leusiria ⁊ phenice. Nunc ḡ precepi
ꝓhibere hoīes illos edificare ciui
tatē ⁊ ꝓhibere ne q̄d vltra hec fi
at ꝫ nec procedāt in plurimū: ex
qua sunt malicie ita ut regibus
molestia importetur. Ca. iij.

Tunc recitatis hijs que a re
ge artarxerꝭ scripta fuerāt
rathimus ⁊ salelli⁹ scriba ⁊ q̄ cū
hijs cōstituti erāt iungētes festi
nant̄ venerūt in iherusalē cū eq̄ta
tu ⁊ turba ⁊ agmīe ceperūtq̄ edi
ficantes ꝓhibere. Et vacabāt ab
edificacōe templi ī iherusalē vsq̄
secūdo anno regni darij regis ꝑsa
rū. Rex dari⁹ fecit cenam magnā
ōnibus vernaculis suis ⁊ ōnibus
ingrātibus medie ⁊ ꝑsidis et oī
bus purpuratis ⁊ p̄toribus ⁊ cō
sulib⁹ ⁊ prefectis sub illo ab īdia
vsq̄ ethiopiā cētum uigītiseptez
ꝓuincijs. Et cū māducassent ⁊ bi
bissent ⁊ saciati reuerterētur. tūc
dari⁹ rex ascendit in cubiculo suo
⁊ dormiuit ⁊ expergefact⁹ est. Tūc
illi tres iuuenes corꝑis custodes
q̄ custodiebāt corp⁹ regis dixerūt
alt̄ alteri. Dicam⁹ vnusquisq̄ no
strū sermōeꝫ qui p̄cellat et cuius
cūq̄ apparueit sermo sapiētior al
terius: dabit illi rex darius dona
mag̃ purpuā cooꝑiri ⁊ ī auro bi
bere ⁊ sup aurū dormire ⁊ currum
aureū freno ⁊ cydarim bissinā ⁊
torquē circa collū ⁊ secūdo loco se
debit a dario ꝓpter sapiētiam suā
⁊ cognat⁹ darij vocabit̄. Tūc scri
bētes singuli suū verbum sig̃uerūt
⁊ posuerūt subtus ceruical darij re
gis ⁊ dixerunt. Cūq̄ surrexeit rex
dabim⁹ illi scripta nostra ⁊ q8cū
q̄ iudicauerit rex e trib⁹ et magi
stratus ꝑsidis qm̄ verbum ei⁹ sa
pienti⁹ est: ipsi dabit̄ victoria sic
scriptum ē. Vn⁹ scripsit. Forte ē
vinū. Alius scripsit. Fortior ē rex
Tertius scripsit. Fortiores sunt

mulieres. sup ōnia autē vincit ve
ritas. Et cū surrexissz rex acceperūt
scripta sua ⁊ dederūt illi ⁊ legit. Et
mittens vocauit ōnes magistra
tus psarū ⁊ medos ⁊ purpuātos
⁊ p̄tores ⁊ prefectos ⁊ sederunt in
cōsilio ⁊ lecta sunt scripta coram
ipsis. Et dixit Vocate adolescētes
⁊ ipsi indicabūt verba sua. Et vo
cati sunt ⁊ introierūt. Et dixit ill'.
Indicate nobis de hijs que scrip
ta sūt. Et cepit p̄or qui dixerat de
fortitudine vini. Et dixit Viri q̄ p̄
ualet vinū ōnibus hominibus
qui bibūt illud. Seducit mentez
Itēqz regis ⁊ orphani facit men
tē vanā. Itē serui ac liberi paupe
ris ac diuitis ⁊ ōnez mentē ꝯuer
tit in securitatē ⁊ iocūditatem: et
non meminit ōnem tristiciā ⁊ de
bitū ⁊ oīa p̄cordia facit honesta:
⁊ nō meminit regē nec magistra
tū ⁊ ōnia p talenta loqui facit. Et
nō meminerūt cū biberint amici
ciā nec fraternitatē. ꝫ post nō ml'
tum sumūt gladios et cū a vino
merserint ⁊ surrexerint nō memi
nerūt que gesserūt. O viri num p̄
cellit vinū. Quis sic cogitat facē.
Et tacuit hoc dicto. ¶ Ca. iiij.

Et inchoauit sequēs dicere:
qui dixit de fortitudine r̄gis
O viri: num p̄cellunt homines q̄
terrā ⁊ mare obtinēt ⁊ ōnia que
in eis sūt. Rex autē sup ōnia pre
cellit ⁊ dn̄atur eoꝝ ⁊ ōne quodcū
qz dixerit illis faciūt. Et si miserit
illos ad bellatoēs vadūt ⁊ demol
liūt mōtes ⁊ muros ⁊ turres. Iu
gulāt ⁊ iugulāt ⁊ regis v̄bū nō
p̄tereūt. Nā si vicerint afferūt regi
ōnia quecūqz p̄dati fuerint Simi
liter ⁊ alij ōnes ⁊ quotq̄t nō mili
tant nec pugnāt ꝫ colūt terram
rursū cum fuerint metētes afferēt
tributa regi. Et ip̄i vn⁹ solus si di
xerit occidite occidūt. dixerit re
mittite remittūt. dixerit p̄cutite p̄
cuciunt. dixerit exterminate exter
mināt. dixerit edificate edificāt.
dixerit excidite excidunt. dixerit
plantate plantant: ⁊ ōnis plebs
⁊ virtutes eū obaudiūt ⁊ sup hoc
ipse recūbit ⁊ bibit ⁊ dormit. Hij
autē custodiūt in circuitu eū: et
nō possunt ire singuli ⁊ facere ope
ra sua. sed in dicto obaudientes
sunt ei. Viri quomō nō precellet
rex qui sic diffamatur. Et tacuit.
Terci⁹ qui dixerat de mulieribus
⁊ veritate: hic est zorobabel cepit
loqui. Viri non man⁹ rex ⁊ multi
homines nec vinū p̄cellit. Quis ē
ergo qui dn̄atur eorū. Nōne mu
lieres genuerūt regem ⁊ om̄ez po
pulum qui dominat̄ mari ⁊ terre
⁊ ex illis nati sūt ⁊ ip̄e educauerīt
eos qui plantauerunt vineas ex
quibus vinum fit. Et ipse faciūt
stolas ōnium hominū ⁊ ipsi faci
unt gloriā hominib⁹ ⁊ n̄ possunt
homines sep̄ari a mulieribus. Si
cōgregauerint aurū ⁊ argentum
⁊ omnem rem specōsam ⁊ viderīt
mulierem vnaz bono habitu ⁊ bo
na specie: omnia hec relinquētes
in eam intendunt et aperto ore
cōspiciunt ⁊ eam alliciūt magis
q̄ aurum ⁊ argentum ⁊ om̄em rē
precōsam. Homo suum patrem
relinquit qui enutrijt illum ⁊ suā
regionem ⁊ ad mulierē se ꝯiūgit
Et cū muliere remittit aīaz ⁊ neqz
p̄rez memīt neqz m̄rez neqz r̄giōz

Et hic oportet vos scire quoniam mulieres dominantur vestri. Nonne doletis. Et accepit homo gladium suum et vadit in viam facere furta et homicidia et mare nauigare et flumina et leonem videt et in tenebris ingreditur et cum furtum fecerit et fraudes et rapinas amabili sue affert. Et iterum diligit homo vxorem suam magis quam patrem aut matrem. Et multi dementes facti sunt propter vxores suas et serui facti sunt propter illas et multi perierunt et iugulati sunt et peccauerunt propter mulieres. Et nunc credite mihi quia magnus est rex in potestate sua quoniam omnes regiones verentur tangere eum. Videbam tamen apemen filiam bezacis mirifici concubinam regis sedentem iuxta regem ad dexteram et auferentem dyadema de capite eius et imponentem sibi et palmis cedebat regem de sinistra manu. Et super hec aperto ore intuebatur eam et si arriserit ei ridet: nam si indignata ei fuerit blanditur donec reconcilietur in gratiam. O viri cur non sunt fortiores mulieres. Magna est terra et excelsum est celum. Quis ista agit. Et tunc rex et purpurati intuebantur in alterutrum. Et inchoauit loqui de veritate. O viri nonne fortes sunt mulieres. Magna est terra et excelsum est celum et velox cursus solis conuertit in gyro celum in locum suum in vna die. Nonne magnificus est qui hec facit. Et veritas magna et fortior pre omnibus. Omnis terra veritatem inuocat celum etiam ipsam benedicit et omnia opera mouentur et tremunt eam et non est cum ea quicquam iniquum. Vinum iniquum: iniquus rex. Iniqui omnes filij hominum et iniqua illorum omnia opera et non est in ipsis veritas. Et in sua iniquitate peribunt et veritas manet et inualescit in eternum et viuit et obtinet in secula seculorum. Nec est apud eam accipere personas neque differentias: sed que iusta sunt facit omnibus iniustis ac malignis et omnes benignantur in operibus eius. Et non est in iudicio eius iniquum sed fortitudo et regnum et potestas et maiestas omnium euorum. Benedictus deus veritatis. Et desijt loquendo. Et omnes populi clamauerunt et dixerunt. Magna est veritas et preualet. Tunc rex ait illi. Pete si quid vis amplius quam que scripta sunt et dabo tibi secundum quod inuentus es sapientior et proximus mihi sedebis et cognatus meus vocaberis. Tunc ait regi. Memor esto voti tui quod vouisti edificare ihrlm in die qua regnum accepisti et omnia vasa que accepta sunt ex ihrlm remittere que separauit cyrus quando mactauit babiloniam et voluit remittere ea ibi. Et tu vouisti edificare templum quod incenderunt ydumei quando exterminata est iudea a chaldeis. Et nunc hoc est quod postulo domine et quod peto hoc est maiestas a te quod postulo ut facias votum quod vouisti regi celi ex ore tuo. Tunc surgens darius rex osculatus est illum: et scripsit epistolam ad omnes dispensatores et prefectos et purpuratos ut deducerent eum et eos qui cum illo erant omnes ascendentes edificare iherusalem. Et omnibus prefectis qui erant in syria et phenice et libano scripsit epistolas ut traherent ligna cedrina a libano in iherusalem ut edificarent cum eis ciuitatem. Et scripsit omnibus iudeis qui ascendebant a

regno ꝯ iudeam p libertatē: ōnem
potēt̄em a magistratū a prefectū ñ
supuenire ad ianuas ipōꝝ ū a om
nē regionē quā obtinuerāt eē im
munē eis: a ydumeā relinquēt ca
stella que obtinēt indeoꝝ a ꝯ
structurā templi dare p singulos
annos talenta vigīti vsq; dum p
edificaretur: a super sacratiū holo
causta vsualare quotidie sic
habēt preceptū: alia talenta de rex
offerre p singulos annos et ōni
bus qui pcedunt a babilonia cō
dere ciuitatē: ut essē libertas tā ip
sis qꝫ filijs eoꝝ a ōmiꝫ sacerdoti
biꝫ qui precedūt. ¶ Scripsit autē a
quātitatē a sacrā stolā: iussit dari
in qua deseruirēt a leuitis scripsit
dare precepta vsq; in diē qua cō
sūmabitur domꝰ a ihrl'm extrueē
a ōmiꝫ custodientibꝫ ciuitatem
scripsit dare ei sortes a stipendia.
Et dimisit ōnia vasa q̄ sepaueāt
cyrꝰ a babilonia a oīa que cum
qꝫ dixit cyrus a ipse pcepit fieri a
mitti ihrl'm. Et cū pcessissē ille ado
lescens eleuās faciē in ihrl'm bñ
dixit regē celi a dixit. Abs te est
victoria a abs te est sapientia et
claritas. Et ego seruꝰ tuus sū. Bñ
dictꝰ es q̄ dedisti mihi sapiētiam
a tibi confitebor dñe deꝰ pr̄m nr̄oꝝ
Et accepit eplas a pfectꝰ est i ba
bilonā Et venit a nūciauit fribꝰ
suis ōmibꝫ q̄ fuerāt in babilonia a
bñdixerūt deū pr̄m suoꝝ: qm̄ dedit
illis remissionē a refrigeriū ut as
cēderent a edificarent ihrl'm a tē
plū vbi noīatū est nomē eiꝰ in ipō
a exultauerūt cū musicis a leticia
diebꝫ septem. ¶ Ca. v.

Post hec autē electi sunt ut as
cēderent pncipes pagoꝝ per
domꝰ p tribus suas a vxores illo
rū a filij a filie eoꝝ a serui a ācille
ipsoꝝ a pecora illoꝝ. Et dariꝰ rex
misit vna cū eis equites mille do
nec deducerent eos in ihrl'm cum
pace a cū musicis a cū tympanis
a tybijs a ōnes frēs erāt ludētes
a fecit eos ascēdere simul cū eis.
Et hec sūt noīa virorū q̄ ascēderūt
p pagos suos in tribꝰ a in partē
pncipatus ipsoꝝ. Sacerdotes: fi
lij phinees. filij aaron. iesus filiꝰ
iosedech. ioachim filius zorobabel. filij salathiel de domo dauid.
ex pgenie phares tribu autē iuda
q̄ locutus ē sub dario rege psarum
sermones mirificos in secūdo āno
regni ipsiꝰ mense misan pmo. Sūt
autē hijj qui ascēderūt ex iudea de
captiuitate trāsmigrationis quos
transmigrauit nabuchodonosor
rex babilonie in babilonē a reū
sus est i ihrl'm Et reꝫsuit partez
iudee vnusquisq; ciuitatē suam q̄
venerūt cū zorobabel a iesu: nee
mias. azarias. elimeo. emmamo.
mardocheo. beelsaro. mechyspato
chor. oliozo. emonia. vnꝰ de prin
cipibꝫ eorū a numerus a gentili
bus eorū ex prepositis eorū. Filij
phares: duo milia centū septuagin
taduo. Filij ares: tria milia quinq̄
gintasept̄. Filij fremo: centū quadr̄
gintaduo. In filijs iesu a ioab es
mille trecentiduo. Filij emu: duo
milia q̄dringentiseptuaginta. Fi
lij choraba: ducentiqnq; Filij bani
ca: centumsexagintaocto. Filij be
bech: q̄dringentitres. Filij archad
quadringenti vigintiseptem.:

Filij chan trigintaseptē. Filij zo
roar duo milia sexagintaseptem.
Filij admu q̄dringētisexaginta
un⁹. Filij aderectis centūocto. Fi
lij ciaso ⁊ zelas centūseptez. Filij
azoroc q̄dringētitrigītanouem.
Filij iedarbone centūtrigītaduo
Filij ananie centūtriginta. Filij
asoni Filij marsar quadringēti
vigintiduo. Filij zabarus: nona
gintaqn̄q̄ Filij sepolemon centū
vigintitres. Filij nepopas quin
quagītaqn̄q̄. Filij hechanatus:
centūquinq̄gintaocto. Filij cebe
tham⁹ centūtrigītaduo. Filij cre
arpatros q̄ enocadies ⁊ modie
quadringētiuigītitres. Qui ex gr̄
mas ⁊ gabea centūuigītiun⁹ Qui
ex bessel ō ⁊ ceagge sexagītaqn̄q̄
Qui ex bastro cētumuigintiduo.
Qui ex bechenobes qn̄q̄ginta qui
q̄. Filij liptis centūquinq̄gītaqn̄
q̄ Filij labonni trecētiqn̄quagīta
septem. Filij sichem trecentiseptu
aginta. Filij suadon ⁊ diom⁹: tre
centiseptuagītaocto. filij ericus:
duomilia cētumq̄dragītaqn̄q̄.
filij anaas trecētiseptuagīta. Sac
dotes. filij iedd⁹. filij euther. filij
eliasib trecētiseptuagītaduo. filij
emerus ducētiqn̄q̄gītaduo. filij
fasurij trecentiqn̄quagītaseptez.
filij caree ducētiuigītiseptē. Leui
te. filij ihesu in cadubel ⁊ bamis ⁊
serebias ⁊ edias septuagītaqua
tuor. Omnis numer⁹ a duodecīo
anno trigītamilia quadringenti
sexagītaduo. filij ⁊ filie ⁊ vxores.
ōnis ɔputacō quadragītamilia
ducēti quadragītaduo. filij sacer
dotuz qui psallebāt in tēplo. filij
asaph centūuigītiocto. Ostiarij
vē filij esinēni. filij aser. filij amō
filij accuba. topa. filij tobi: ōnes
centūtrigītanouē. Sacerdotes ser
uientes in tēplo. filij sel. filij gas
pha. filij tabloch. filij carie. filij
su. filij hellu. filij labana. filij ar
macha. filij accub. filij vtha. filij
cetha. filij aggab. filij obai. filij
anani. filij canna. filij geddu. filij
an. filij radin. filij desanon filij ne
choba. filij caseba. filij gaze. filij
ozni. filij sinone. filij attre. filij ha
stē. filij asiana. filij manei. filij na
sisini. filij accufu. filij agista. filij
azui. filij fauon. filij fasalon. filij
meedda. filij fusa. filij caree. filij
barc⁹. filij saree. filij coesi. filij na
sith. filij agisti. filij pedō: salomō
filij eius. filij asophot. filij phazi
da. filij celi. filij dedon. filij gapda
hel. filij sephegi. filij aggia. filij sa
chareth. filij sabathen. filij caro
netg. filij malsith filij ame. filij sa
sus. filij addus. filij suba. filij eu
ra. filij rahotis. filij phasphat. fi
lij malmō Omnes sacro seruiētes
⁊ pueri salomonis quadringēti
octogītaduo. Hij sunt filij q̄ ascē
derunt a chermel ⁊ thersa. princi
pes eoꝝ carmellam ⁊ careth ⁊ nō
poterāt edicere ciuitates suas ⁊ ꝓ
genies quēadmodū sint ex isrl̄ fi
lij dalari. filij tubal. filij nechoda
ici. ex sacerdotib⁹ qui fungebātur
sacerdotio ⁊ nō sunt inuenti filij
obya. filij achisos. filij addin q̄
accepit vxorez ex filiab⁹ pharge
leu ⁊ vocati sunt noīe eius. Et ho
rū quesita est generis scripta īpe
datura ⁊ nō est inuenta ⁊ ꝓhibi
ti sunt sacerdotio fūgi. Et dixit ill̄
neemias ⁊ astharas ne ꝑticipēt

sancta donec surgat pōtifex doct⁹
in oñsionez ⁊ veritatē. Oīs autē is
rahel erat duodecī milia exceptis
seruis ⁊ ācillis quadraginta mi
lia trecētiquadraginta. Serui ho
rū ⁊ ancille: septē milia trecētitri
gintaseptē. cātores ⁊ cantatrices:
ducētisexagītaqnq; Cameli: q̄drī
gētitrigītaqnq;. Equi septē milia
trigintasex. muli ducēta milia q̄
dragintaquinq;. sbingalia qnq;
milia vigintiqnq;. Et de p̄positis
ipsis p pagos dum venirēt in tē
plū domī qd erat in ihrl'm inno
uare ⁊ suscitaē tēplum in loco suo
s̄m suam virtutē ⁊ dari in tēplum
thesaurū operū sacrū. auri minas
duodecī milia ⁊ stolas sacerdota
les cētum. Et habitauerūt sacdo
tes ⁊ leuite ⁊ qui exierāt de plebe
in iherusalē ⁊ in regione ⁊ sacri cā
tores ⁊ ostiarij ⁊ ōnis isrl' in regi
onib⁹ suis. Instante autē septīo
mense cūq; essent filij isrl' vnus
q̄sq; in suis reb⁹ ꝯuenerūt vnani
mes in atrium qd erat añ ianuaz
orientalē. Et stantes ihesus filius
iosedech ⁊ fratres eius sacerdotes
⁊ zorobabel filius salathiel ⁊ hu
ius fratres parauerūt altare: ut
offerrēt sup illud holocaustoma
ta s̄m q̄ in libro moysi hoīnis dei
scripta sunt. Et cōuenerūt sibi ex
alijs nacōnib⁹ terre ⁊ erexerūt sa
crariū in loco suo ōnes gentes ter
re ⁊ offerebant hostias ⁊ holocau
stomata dño matutina. Et egerūt
scenophegia ⁊ diē sollemnē sicut
p̄ceptū est in lege ⁊ sacrificia q̄ti
die sic oportebat ⁊ post hec obla
cōes institutas ⁊ hostias sabba
torū ⁊ neomeniarū ⁊ dierū sollē
niū ōnium sāctificatorū. Et quot
quot vouebāt dño a neomenia
septimi mensis: ceperūt hostias of
ferre deo ⁊ templū dñi nōdū erat
edificatū. Et dederūt pecuniaz lapi
darijs ⁊ fabris ⁊ potū ⁊ pabula
cū gaudio. Et dederūt carra sydo
nijs ⁊ tyrijs ut trāsueherent illis
de libano trabes cedrinas ⁊ face
rent rates in ioppe portū scd̄m de
cretū qd scriptū erat eis a cyro re
ge psarū. Et in secūdo anno veniē
tes in templū dei in iherusalē. mē
se secūdo inchoauit zorobabel fili
us salathiel ⁊ ihs filius iosedech
⁊ frēs ipsorū ⁊ sacerdotes ⁊ leuite
⁊ ōnes qui aduenerāt de captiui
tate in iherusalē ⁊ fundauerūt tē
plū dei. nouilunio secūdi mensis
secundi anni cū venissent in iude
am ⁊ iherusalez. Et statuerūt leui
tas a viginti annis sup opa dñi
Et stetit ihesus ⁊ filius eius ⁊ fra
tres: ōnes leuite ꝯspirantes ⁊ exe
cutores legis facientes opera ī do
mo dñi. Et steterūt sacerdotes ha
bētes stolas cū tubis ⁊ leuite filij
asaph habētes cymbala. collau
dantes dominuz ⁊ benedicentes
scd̄m dauid regem israhel. Et can
tabant cāticum domino quoniaz
dulcedo eius ⁊ honor in secula su
p ōnem israhel. Et ōnis populus
tuba cecinerūt ⁊ ꝓclamauerūt vo
ce magna collaudantes dominū
in suscitacōne domus domini. Et
venerunt ex sacerdotibus ⁊ leui
tis et presidentibus scd̄m pagos
senioribus qui viderant pristi
nam domum ⁊ ad huius edifica
cionem cum clamore et planctu
magno. ⁊ multi cū tub ⁊ gaudio

magno intrinsecus ut populus non audi
ret tubas propter planctum populi.
Turba enim erat tubis canens magni
fice ita ut longe audiretur. Et audi
erunt inimici tribus iude et beniamin
et venerunt scire que esset vox tuba
rum. Et cognouerunt quoniam qui erant
ex captiuitate edificant templum do
mino deo israel. Et accedentes ad zoro
babel et ihesum et prepositos pagorum
dixerunt eis. Edificabimus vna
vobiscum. Similiter enim audiuimus
dominum nostrum et ipsi pariter incedimus
a diebus asbasareth regis assyrio
rum qui transmigrauit nos huc Et dixit
illis zorobabel et ihesus et principes
pagorum israel. Non est nobis et vobis
edificare domum dei nostri Nos enim
soli edificabimus domino israhel sm
ea que precepit nobis cyrus rex
persarum. Gentes autem terre incuban
tes hijs qui sunt in iudea et leuan
tes opus edificationis et insidias po
pulos adducentes prohibebant
eos edificare et aggressuras exer
centes impedierunt ne consumaretur
edifitium omni tpe vite cyri regis
et protraxerunt structuram per biennium
vsque ad darij regnum. ¶ Ca. vi.
In secundo autem anno regni darij pro
phetauit aggeus et zacharias filius
addin prophete apud iudeam et ihe
rusalem in nomine dei israhel super eos.
Tunc stans zorobabel filius sala
thiel et ihesus filius iosedech incho
auerunt edificare domum domini que est
in iherusalem cum adessent eis prophete
domini et adiuuarent eos. In ipso
tempore venit ad illos sysennes sub
regulus syrie et phenicis et satrabo
ranes et sodales eius et dixerunt eis.
Quo precipiente vobis domum hanc edi
ficare et tectum istud et alia omnia perfi
citis. Et qui sunt structores qui hec
edificant. Et habuerunt graciam visita
cione facta super eos qui erant ex cap
tiuitate a domino seniores iudeorum
et non sunt impediti edificare donec
significaretur dario de omnibus istis
et responsum accipetur. Exemplum
epistole quam miserunt dario Sysen
nes subregulus syrie et phenicis et
satraboranes et sodales eius in syria
et phenice presides regi dario salu
tem. Omnia nota sint domino regi
quod cum aduenissemus in regionem iu
dee et introissemus in iherusalem inueni
mus edificantes domum dei magnam
et templum ex lapidibus politis et mag
nis et preciosis materijs in parieti
bus et opera illa instanter fieri et suf
fragare et prosperare in manibus eorum
et in omni gloria quam diligentissime
perfici. Tunc interrogauimus senio
res dicentes. Quo permittente vobis
edificatis domum istam et opera hec fun
datis. Ideo autem interrogauimus:
ut notum faceremus tibi homines et prepo
sitos et nominum scripturam preposi
torum postulauimus illos. At illi
responderunt nobis dicentes. Nos sumus
serui domini qui fecit celum et terram
et edificabatur hec domus ante annos
istos multos a rege israel magno
et fortissimo et consumatae. Et quo
niam patres nostri exacerbantes erant
et peccauerunt in deum israel: tradidit
eos in manus nabuchodonosor re
gis babilonie regis chaldeorum et
domum istam demolientes incenderunt
et populum captiuum duxerunt in babi
lonem In primo anno regnante cy
ro rege babilonie scripsit cyrus
rex domum hanc edificare et illa sacra

vasa aurea ⁊ argētea q̄ extuleāt
nabuchonodosor de domo q̄ est ī
ihrl'm ⁊ cōsecrauerat ea in suo tē
plo. rursus ꝓtulit ea cyr⁹ rex de tē
plo qd̄ erat in babilonia ⁊ tradi
ta sūt zorobabel ⁊ salmanasaro
sb̄regulo. Et preceptuz ē eis ut of
ferrent hec vasa ⁊ reponerēt in tē
plo qd̄ erat in iherusalez ⁊ ipsum
templuz dei edificare in loco suo.
Tunc salmanasar⁹ sb̄iecit fūda
mēta dom⁹ dn̄i q̄ est in iherusalē
⁊ ex inde vsq̄ nūc edificatur ⁊ nō
accepit ꝯsūmacōez. Nūc ergo si iu
dicatur a te o rex ꝑquiratur in re
galib⁹ bibliothecis cyri regis q̄
sunt ī babilonia ⁊ si inuētū fueit
ꝯsilio cyri regis ceptā esse structu
rā dom⁹ domini que est ī ihrl'm ⁊
iudicatur a dn̄o rege nr̄o scribat
de hijs nobis. Tūc rex dari⁹ p̄ce
pit inq̄ri ī bibliothecis ⁊ inuētus
est in egbathanis opido qd̄ ē in
media regione locus vn⁹ in quo
scripta erāt ista. Anno p̄mo reg
nāte cyro rex cyrus p̄cepit domū
domini que est ī ihrl'm edificare
vbi incēdebant igni assiduo cui⁹
altitudo sit cubitorū decē ⁊ latitu
do cubitorū sexaginta quadratū
lapidib⁹ politis tribus ⁊ menia
no ligneo eiusdem regionis ⁊ me
niano vno nouo ⁊ impēdia dari
de domo cyri regis ⁊ sacr̄ vasa do
m⁹ domini taz aurea q̄ argētea q̄
extulit nabuchodonosor ī domuz
domī que ē in iherusalē vbi erāt
posita ut ponātur illic. Et p̄cepit
curam agere sysennē sb̄regulum
syrie ⁊ phenicis ⁊ zatrabuzānaz
⁊ sodales ei⁹ ⁊ q̄ ordinati erāt in
syria ⁊ phenice p̄sides ut abstine
rent se ab eodē loco. Et ego q̄ꝫ p̄ce
pi in totū edificare ⁊ ꝓspexi ut ad
iuuēt eos q̄ sunt ex captiuitate iu
deorū donec cōsūmetur templum
edis dn̄i ⁊ a vexacōe tributoꝝ sy
rieceles ⁊ phenice. diligēter quā
titatē dari hijs hominib⁹ ad sacrifi
cium dn̄i zorobabel prefecto ad
thauros ⁊ arietes ⁊ agnos. simi
liter autē ⁊ frumētum ⁊ sal ⁊ vi
nū ⁊ oleū instanter per singulos
ānos ꝓut sacerdotes qui sunt in
iherusalez dictauerūt consumi q̄
tidie sine vlla dilaciōe: ut offerā
tur libaciōes sūmo deo pro rege
⁊ pueris eius ⁊ orēt pro ipsoruz
vita. Et denūcietur ut quicūq̄ tr̄ns
gressi fuerit aliquid ex hijs que
scripta sūt aut spreuerint: accipi
atur lignū de suis ꝓprijs ⁊ suspēdā
tur ⁊ bona ipsorū regi asscribant.
Propterea ⁊ dn̄s cuius nomē in
uocatū ē ibi exterminet ōnē r̄gē
⁊ gētem q̄ manū suā extēderit ꝓ
hibere aut male tractare domum
domini illā que est in ihrl'm. Ego
dari⁹ rex decreui q̄ diligētissime
s̄m hec fieri.

¶ Capitulum septimū.

Tunc sysennes sb̄regulus ce
leuzyrie ⁊ phenicis ⁊ satra
buzanes ⁊ sodales obsecuti hijs
que a dario rege erāt decreta: in
sistebant sacrosāctis opib⁹ dili
gentissiē cooperantes cū senioribz
iudeoꝝ p̄ncipib⁹ syrie ⁊ ꝓsperata sūt
sacrosca opa ꝓphantib⁹ aggeo ⁊
zachaia ꝓphis. Et ꝯsūmauerūt om
nia per preceptum domini dei isra
hel ⁊ ex consilio cyri ⁊ darij ⁊ ar
tarxersis regis persarum. Et con
summata est domus nostra vsq̄

ad tertiam ⁊ vicesimam diē men
sis adar: sexto anno darij regis.
Et fecerūt filij israhel ⁊ sacerdotes
⁊ leuite ⁊ ceteri qui erant ex capti
uitate qui appoīti sunt scd̄m ea q̄
scripta sunt in libro moysi. Et ob
tulerunt in dedicacōem templi do
mini thauros centū. arietes ducē
tos. agnos quadringentos ⁊ he
dos pro peccatis vniuersi israhel
duodecim scd̄m numerꝝ tribuum
israhel. Et steterunt sacerdotes et
leuite amicti stolis per trib⁹ super
opa domī dei isrl̄ scd̄m libꝝ moy
si ⁊ ostiarij per singulas ianuas
Et egerūt filij israhel cuꝫ hijs qui
erant ex captiuitate illud phase
quartadecima luna mensis p̄mi:
quādo sāctificati sunt sacerdotes
⁊ leuite. Omnes filij captiuitatis
nō sunt simul sanctificati. qꝛ leui
te ōnes simul sanctificati sunt. Et
imolauerunt phase vniuersi filij
captiuitatis ⁊ fratrib⁹ suis sacer
dotibus ⁊ sibimetipsis. Et mādu
cauerunt filij isrl̄ q̄ erant ex cap
tiuitate ōnes qui remanserāt ab
oībus execracōnib⁹ gentium ter
re querentes dominū ⁊ celebraue
runt diem festum azimoꝝ septeꝫ
diebus epulantes in conspcū do
mini. quoniā cōuertit cōsilium re
gis assyriorum in eos: confortare
manus eorū ad opera domini dei
isrl̄. Et post hunc regnante artar
xerse persaꝝ rege: accessit esdras
filius azarie. filij helchie. filij so
lome. filij sadoch. filij achitob. fi
lij ameri. filij azahei. filij bocci. filij
abyfue. filij phinees. filij eleaza
ri. filij aaron primi sacerdotis hic
esdras ascendit de babilonia cū
esset scriba et ingeniosus in lege
moysi que data est a domīo isrl̄.
docere ⁊ facere. Et dedit ei rex glori
am q̄ inuenisset gratiaꝫ in omni
dignitate ⁊ desiderio in conspectu
eius. Et ascenderūt simul cum ipō
ex filijs isrl̄ ⁊ sacerdotibus ⁊ leui
tis ⁊ sacris cātorib⁹ templi ⁊ osti
arijs ⁊ seruis templi ī ihrl̄m. An
no septimo regnāte artarxerse in
quinto mense hic ānus septim⁹
est regni: exeuntes de babilonia
nouilunio quinti mensis venerūt
iherosolimaꝫ iuxta preceptū illi⁹
scd̄m prosperitatē itineris a domi
no ipsoꝝ datam eis. In hijs em̄
esdras magnam disciplinaꝫ ob
tinebat ne pretermitteret quicq̄
eorum que essent ex lege dn̄i ⁊ p̄
ceptis ⁊ docendo vniuersū israhel
ōnem iustitiam ⁊ iuditium. Acce
dentes auteꝫ qui scribebant scrip
ta artarxersis regis: tradiderunt
scriptuꝫ qd̄ obuenerat ab artar
xerse rege ad esdrā sacerdotem ⁊
lectorem legis dn̄i cuius exēpluꝫ
subiectū est. ¶ Ca. viij.

Rex artarxerses esdre sacerdo
ti ⁊ lectori legis domī salutē.
Humanior ego iudicans in bene
ficijs precepi eis qui desiderāt ex
gēte iudeoꝝ sua sponte ⁊ ex sacer
dotib⁹ ⁊ leuitis qui sunt in regno
meo comitari tecum in ihrl̄m. Si
qui ergo cupiunt ire tecuꝫ cōueni
ant et ꝓficiscant̄ sicut placuit mi
hi ⁊ septem amicis meis consilia
rijs ut visitent ea que aguntur
scd̄m iudeam ⁊ ihrl̄m obseruātes
sicut habes in lege dn̄i ⁊ ferāt mu
nera dn̄o israhel que voui ego et
amici iherusaleꝫ ⁊ omne aurum ⁊

argētū qđ inuentū fuerit in regio
ne babilonie dño in iherusalē cū
illo qđ est donatū ꝑ ipsa gente ī
templū dñi eoꝝ qđ est in iherusa
lem: ut colligatur hoc auꝝ ⁊ argē
tū ad thauros ⁊ arietes ⁊ agnos
⁊ hedos ⁊ que sūt ꝯgruētia ut of
ferāt hostias dño sup altare dñi
ipsorū qđ est in ihrlm. Et ōnia q̄
cūq; volueris cū fratribus tuis fa
cere auro ⁊ argento: ꝑfice ꝑ volū
tate tua scđm p̄ceptum dñi dei tui
⁊ sacrosāctavasa q̄ data sūt tibi
ad opa domus dñi dei tui q̄ est in
iherusalem. et cetera quecūq; tibi
subuenerint ad opera templi dei
tui dabis de regali gazophilacio
cū volueris cū fratribus tuis face
re auro ⁊ argēto ꝑfice ſm volūta
tem dñi. Et ego quidē rex artarxer
ses p̄cepi custodib⁹ thesauroruꝫ
syrie ⁊ phenicis: ut quecūq; scrip
serit esdras sacerdos ⁊ lector legis
dñi diligēter detur ei vsq; ad ar
genti talenta centū similiter ⁊ au
ri: ⁊ vsq; ad frumenti modios cē
tū ⁊ vini amphoras centū ⁊ alia
quecūq; abūdant sine taxacōne.
Oīa ſm legem dei fiant deo altissi
mo ne forte exurgat ira in regno
regis ⁊ filij ⁊ filiorū eius. Vobis
autē dicit ut ōnib⁹ sacerdotibus
⁊ leuitis ⁊ sacris cātorib⁹ ⁊ seruis
templi ⁊ scribis tēpli hui⁹ nulluꝫ
tributū neq; vlla alia indictio ir
roget: nec habeat quisq̄ potesta
tē obicē eis quicq̄. Tu aūt esdrs
ſm sapiaꝫ dei ꝯstitue iudices ⁊ ar
bitros in tota syria ⁊ phenice et
ōnes qui legē dei tui nō nouerūt
doce: ut quotq̄t transgressi fuerīt
legē diligēter plectātur. siue mor

te. siue cruciatu. siue eciā pecunie
mulctacōe: vel abductione. Et di
xit esdrs scriba. Bñdict⁹ dñs pa
trū nr̄orū qui dedit hāc volūtatē
in cor regis clarificare domū suā q̄
est in iherusalem ⁊ me honorifica
uit in ꝯspectu regis ⁊ ꝯsiliariorū ⁊
amicoꝝ eius ⁊ purpuratorū ei⁹ ⁊
ego cōstans amo fact⁹ sum scđm
opitulacōem dñi dei mei. Et ꝯgre
gaui ex isrl viros ut simul ascēde
rent mecū. Et hij sūt p̄positi scđm
suas patrias ⁊ p̄ncipatus porcō
nales eorū qui mecū ascēderūt de
babilonia in regno artarxersis.
Ex filijs phares: gersom⁹. Ex filijs
siemarith: amen⁹. Filiorū dauid
accus filius scecilie. Ex filijs pha
res ⁊ zacharias ⁊ cum eo reuersi
sūt viri centumq̄nquaginta. Ex fi
lijs ductoris moabiliōis zaraei: ⁊
cū ipso viri ducētiquinquaginta
Ex filijs zacues iechonias zechoe
li: ⁊ cum ipso viri ducētiquinqua
ginta. Ex filijs sala maasias go
tholie: ⁊ cū ipso viri septuaginta
Ex filijs saphacie zarias micheli
⁊ cū ipso viri octoginta. Ex filijs
iob abdias ieheli: ⁊ cuꝫ ipso viri
ducentiduodecim. Ex filijs banie
salimoth fili⁹ iosaphie: ⁊ cū ipso
viri cētū sexaginta. Ex filijs beer za
charias bebei: ⁊ cū ipso viri ducē
tiocto Ex filijs ezead iohānes ace
chan: ⁊ cum ipso viri centumde
cem. Ex filijs adonicham ipsis
postremis: ⁊ hec sunt nomina eo
rum eliaphalam filius gebel et
semeias et cum ipso viri septua
ginta. Et congregaui eos ad flu
uium qui dicitur thia et mecha
ti: illic fuim⁹ triduo et recognoui

eos. Et ex filijs sacerdotuz et leui tarum non inueni illic. Et misi ad eleasarū a eccelom et masman et malobana enaathan a samea a ioribum: nathā. enuagan zacha riam. a mosollamum: ipos ducto res a peritos. Et dixi eis ut venirēt ad iuddeum qui erat ap ud locū gazophilacij Et mandaui eis ut dicerent iuddeo a fratribus eius a illis qui erant in gazophilacō ut mitterent nobis eos qui sacer dotio fungerent in domo dñi dei nostri. Et adduxerunt nobis fm manum validaz dñi dei nostri viros peritos. ex filijs mooli. filij le ui. filij israhel. sebrebian. a filios a fratres qui erant decem a octo as biama amin: ex filijs filiorū cha nanei a filij eorum viri viginti Et ex hijs qui in templo seruiebant quos dedit dauid a ipsi principes ad opacōem leuitis templo seruientiū ducētiuiginti. Omnia nomi na significata sunt in scripturis. Et voui illic ieiuniū inuemb9 i cō spectu domini ut quererē ab eo bo num iter nobis et qui nobiscum erant a filijs a pecoribus ppter in fidias. Erubui enim petere a rege pedites et equites in comitatu tu tele gratia otra aduersarios no stros. Dixim9 enim regi quoniaz virtus dñi erit cum eis qui inqui runt eum in oni affectu. Et iteruz deprecati sum9 dominū deum nrm secōm hec quē a ppitium habuim9 a cōpotes facti sumus deo nostro Et separaui ex plebis prepositis a sacerdotib9 templi viros duode cim a sedebian a asannan et cuz eis ex fratrib9 eoz viros decem Et appendi eis aurum a argētum a vasa sacerdotalia dom9 dei nostri que donauerat rex et consiliarij eius a principes a omis israhel. Et cum appēdissem tradidi argenti talenta centū quinquagita et va sa argentea talentorū cētum a au ri talenta cētum a vasorū aureoz septies viginti a vasa erea de bo no eramento splendētia duodecī auri speciem reddētia. Et dixi eis. Et vos sācti estis dño a vasa sūt sācta a aurum a argētum votum est dño deo patrū nostroz. Vigi late a custodite donec tēdatis ex plebis prepositis a sacerdotibus a leuitis et principibus ciuitatum israh in iherusalez in pastoforio do m9 dei nostri. Et hij qui fuscepērt sacerdotes a leuite aurū a argen tum a vasa intulerūt in iherlm in templū domi. Et pmouim9 a flu uio thia die duodecima mēsis p mi vsqz quo introiim9 in iherlm Et cum factus fuisset tertius dies quarta autē die ponderatū auruz a argētum traditum est in domo dñi dei dei nostri marimoth filio iori sacerdoti a cum ipso erat ele azar filius finees a erant cum ip sis iozabus filius iheſua a medias a banui filius leuite ad numerū a ad pondus vniuersa. Et scrip tum est pond9 ipsorum eadē ho ra. Qui autē venerūt ex captiuita te obtulerūt sacrificiū dño deo israh thauros duodecim p omi israhel arietes octogintaex. agnos sep tuagintaduos. hircos p peccato duodecim. a p salute vaccas duo decim oīa in sacrificiū dñi. Et tle gerunt precepta regis regalibus

dispēsatoribus a ſūb regulis ceſeu
rie a pbēmijs a bonorificauerūt
genē a tēplum dñi·Et ꝯſummatis
hijs accesſerūt ad me ꝑpositi di
centes·Nō segregauerūt genus
israbel a principes a sacerdotes a
leuite et alienigene gentes a na
tiones terre immundicias suas a
chananeis a ethēis a pherezeis
a iebuseis a moabitis a egipcijs
a ydumeis·Coinquinati enim sunt
filiab⁹ eorū a ipsi a filij eorū a
mixtum est semē sanctum aliem
genis gentib⁹ terre a participes
erant prepositi a mgr̄atus iniqui
tatis eius ab initio ipsi⁹ regni·Et
mox ut audiui ista ꝯscidi vestimē
ta a sacrā tunicā a lacerans capil
los capitis a barbā: sedi dolens
a mestꝰ Et ꝯuenerūt quotq̄t tūc
mouebantur in verbo dñi dei isrl
ad me lugētem sup iniq̄tatē istaz
a sedebaz tristis vsq; ad vespertinū
sacrificiū·Et surgēs a ieiunio con
scissa habēs vestimenta a sacraz
tunicā ingemiculans a extēdens
manꝰ ad dñm dicebaz·Dñe cōfu
sus sū a reuerituus sū ante faciē tu
am ꝙtā enī nostra multiplicata
sūt sup capita nostra a iniq̄tates
nostre exaltate sūt vsq; ad celuz·
quomā a tēporibus pīm nīoruz
sumꝰ in magno pctō vsq; ad diē
hunc·Et ꝓpter ꝙtā nostra a pīm
nostroz sumꝰ traditi cū fribꝰ no
stris a cū sacerdotibꝰ nostris: regi
bꝰ terre in gladiū a captiuitatē a
depredacōez cū cōfusione vsq; in
hodiernū diē·Et nunc quātū est
q; contigit nobis mia abs te do
mine deꝰ a derelinque nobis radi
cē a nomē i locū sācificacōis tue
detegere luminaē nostr in domo
dñi dei nostri: dare nobis cibū in
ōni tēpore seruitutis nostre·Et cū
seruiremꝰ nō fuimꝰ derelicti a dño
deo nostro·sed ꝯstituit nos in grā
cia ponens nobis reges ꝙsarum
dare cibū a darificare templū dñi
dei nostri a edificare deserta sꝰ on
dare nobis stabilitatē in iudea a
ihrusalē·Et nunc q̄d dicimꝰ dñe
habentes hec ſ Trangressi enī su
mꝰ precepta tua q̄ dedisti in manꝰ
puerorū tuoz ꝓphetaz dicēs Quo
mā terra in quā introistis possidē
re hereditatē eius terra polluta ē
coinquinacōnib⁹ aliemgenaruz
terre a immūdicie illoz repleuerūt
eam tota immūdicia sua·Et nūc
filias vras nō ꝯiungetis filijs eo
rū a filias eoz nō accipietis filijs
vestris a nō inq̄retis pacē habere
cū illis ōni tēpore ut inualescātes
manducetis optima terre a here
ditatē distribuatis filijs vīs vs
q; in euū·Et que cōtingūt nobis
omnia fiunt ꝓpter opera nostra
maligna a magna peccata nostr
Et dedisti nobis talem radicem a
rursu m reuersi sumus trasgredi
legittima tua vt co mmisceremur
immundicie aliemigenarum gen
tium terre huius·Nonne irascēris
nobis ꝙdere nos quoadusq; non
relinquatur radix a nomen nūz·
Domine deus israbel verax es·De
relicta est enim radix vsq; in ho
diernum diem·Ecce nunc sumus
in conspectu tuo in iniquitatibus
nostris Non est enim abhuc sta
re ante te in hijs·Et cum adoran
do ꝯfiteretur esdras flēs hum ꝓ
strat⁹ añ tēplū ꝯgregati sunt ād te

eum ex ihrusalem turba mãgna valde viri ⁊ mulieres ⁊ iuuenes ⁊ iuuẽcule. Fletus eñ erat magn⁹ in ipsa multitudine. Et cũ damasset iechonias iehely ex filijs isrl̃: dixit esdre. Nos in dominũ peccauim⁹ ꝙ collocauim⁹ nobis in matrimoniũ mulieres aliemigenas ex gẽtibus terre. Et nunc es super ões isrl̃. In hijs ergo fit iusiurandum a domio expellere ões vxores nr̃as que ex aliemigenis sunt cũ filijs earũ. Sicut tibi decretum est a maioribus scõm legez dñi exurgens explica. ad te eñ spectat negocium ⁊ nos tecum fum⁹. Viriliter fac. Et exurgens esdras adiurauit pncipes sacerdotum ⁊ leuitas ⁊ ões isrl̃ facere fm hec ⁊ iurauerũt. ¶ Ca. ix.

ET exurgẽs esdras ab ante atrium templi abijt in pastoforium ionathe filij nasabi ⁊ hospitatus illic non gustauit panẽ nec aquã bibit super iniquitatem multitudinis. Et facta est predicatio in õi iudea et in ihrusalez oibus qui erãt ex captiuitate i ihrusalem cõgregati: ut quicũq; nõ occurrerit biduo vel triduo diei fm iuditiũ assidentium seniorum tollerentur facultates sue ⁊ ipe alienus iudicaretur a multitudine captiuitatis. Et cõgregati sũt oes qui erant ex tribu iuda et benia min in tribus dieb⁹ in ihrlm. Hic mensis est non⁹. dies mensis vicesim⁹. Et sedit õis multitudo in area templi trementes ꝓpter hyemẽ presentem. Et exurgẽs esdras dixit illis. Vos iniq̃ fecistis collocando vobis in matrimoniũ vxores alienigenas ut adderetis ad peccata isrl̃. Et nunc date cõfessionem ⁊ magnificẽtiam dño deo patrũ nostrorũ ⁊ perficite voluntatẽ ipsi⁹ ⁊ discedite a gentib⁹ terre ⁊ ab vxoribus alienigenis. Et clamauit õis multitudo ⁊ dixerũt voce magna. Sicut dixisti faciem⁹. Sz quoniã multitudo magna ẽ ⁊ tẽpus hyemum et nõ possum⁹ in fubsidiati stare. ⁊ hoc opus non est nobis vni⁹ diei nec̃ biduj. multum eñ in hijs peccauim⁹: stent ꝓpositi multitudinis et ões qui nobiscum inhabitant ⁊ quotq̃t habent vxores apd se alienigeas ⁊ assistant accepto tẽpore ex õi loco presbiteri ⁊ iudices vsq; quo soluant ira dei nr̃i negocij huius. Jonathas autẽ filius ezeli ⁊ ozias thecham fuscepterũt scõm hec: ⁊ bosoram⁹ ⁊ leuis ⁊ sabatheus simil cooperati sunt cũ illis. Et fecerũt scõm hec õia vniuersi q̃ erãt ex captiuitate. Et elegit sibi viros esdras sacerdos principes magnos de patrib⁹ eorũ scõm nomina: et cõsederũt nouilunio mensis decimi examinare negociuz istud. Et determinatũ est de viris qui habebãt vxores alienigenas vsq; ad neomeniã primi mensis ⁊ inuẽti sunt ex sacerdotib⁹ permixti qui habebant alienigenas vxores. Ex filijs ihesu filij iosedech ⁊ fratrib⁹ ei⁹ maseas ⁊ eliezer⁹ ⁊ ioribus ⁊ ioadeus ⁊ iniserunt man⁹ ut expellerent vxores suas ⁊ ad litanduz in exoracõem arietẽ pro ignorantia sua. Et ex filijs semmeri: maseas ⁊ esses ⁊ iecelech azarias. Et ex filijs fosere: iisomasias. hismacis

ꝯ nathanee iussio rēdꝰ ꝯ talsas
Et ex leuitis: iorabdꝰ ꝯ semeis et
colmis ꝯ calitas ꝯ facteas ꝯ oziu as
ꝯ elionas. Et ex sacris cātoribus
eliasib. zaccarūs. Et ex ostiariis:
sallumꝰ ꝯ tolbānes Et ex israhel: ex
filiis foroosi ꝯ remias ꝯ gedalias
ꝯ melchias ꝯ michheus ꝯ eleaza
rus ꝯ iesmebias ꝯ bannas. Et ex
filiis iolamā: chamas ꝯ zachari
as iezrehus ꝯ ioddiꝰ ꝯ emmoth ꝯ
ꝯ helias. Et ex filiis zathoim: elia
das ꝯ liasumꝰ zochias ꝯ lazioth
ꝯ zabdis ꝯ hebedias. Et ex filiis ze
bes: iohānes ꝯ amanias ꝯ zabdi
as ꝯ emēs. Ex hiis filiis bāni ola
mꝰ ꝯ malluchꝰ ꝯ iedeꝰ ꝯ iasub ꝯ
asabꝰ ꝯ ierimoth. Et ex filiis ad
din: naathus ꝯ moosias ꝯ caleꝰ
ꝯ raanas maaseas mathathias
ꝯ hesecla ꝯ tonnꝰ ꝯ manasses. Et ex
filiis nuae: noneas ꝯ afeas ꝯ mel
chias ꝯ sameas ꝯ symon bema
min ꝯ malchus ꝯ mattas. Et ex
filiis asom: carianeꝰ mathathi
as ꝯ bānꝰ ꝯ eliphalacha ꝯ manas
ses ꝯ semei. Et ex filiis banni: ihe
mias ꝯ moodias ꝯ abramꝰ ꝯ io
hel ꝯ baneas ꝯ pelias ꝯ ionas et
marimoth ꝯ eliasib ꝯ mathaneꝰ
ꝯ eliasis ꝯ oziasas ꝯ dielus ꝯ seme
dius ꝯ sambris iosephꝰ. Et ex fi
liis nobei: idelus ꝯ mathathias
ꝯ sabadus ꝯ zechēda secdm ꝯ ies
sei baneas. Oēs isti coniuxerūt si
bi vxores alienigenas ꝯ dimiseīt
eas cū filiis Et inhabitauerūt sa
cerdotes ꝯ leuite ꝯ qui erant ex is
rahel in ihlm ꝯ in tota vna regio
ne nouilunio mensis septimi. Et
erāt filij israhel in oppidis suis. Et cōgregata est oīs multi
tudo simul in aream que est ab ori
ente porte sacre. Et dixerūt esdre
pontifici ꝯ lectori ut afferret legē
moysi que tradita est a dño deo
israhel. et attulit esdras pontifex le
gē oīm multitudini eoꝝ a viro vs
q; ad mulieres ꝯ oībus sacerdo
tibus audire legē nouilunio mē
sis septimi. et legebat in area q̄ ē
ante sacrā portam tēpli a pma ho
re vsq; vesperā corā viris ꝯ mulie
ribus. et dederūt oēs sensum ad
legē. et stetit esdras sacerdos ꝯ le
ctor legis sup ligneū tribunal qđ
fabricatū erat. et steterūt ad eū
mathathias ꝯ samus anamias.
azarias. vrias. ezechias ꝯ balsa
mꝰ ad dexteraz ꝯ ad simistrā faldē
us misael. malachias. abustas.
sabus. nabadias ꝯ zacharias. ꝯ
assumpsit esdras librū corā oīm
multitudine. p̄sidebat enī in glo
ria in ospectu oīnū. et cū absoluis
set legē oēs recti steterūt ꝯ bndi
xit esdras dño deū altissimū: deū
sabaoth omnipotētem. Et rndit
omnis populus amē. Et eleuatis
sursum manibus, pcidentes in ter
ram adorauerunt dñm. ihesus et
banaeus ꝯ sarabias ꝯ iadinus
ꝯ acubus ꝯ sabbatheus ꝯ eli
thes ꝯ azarias ꝯ ioradus ꝯ ana
nias ꝯ filias leuite: q̄ docebant le
gē dñi ꝯ in multitudine legebāt
legem dñi ꝯ prefrebant singuli
eos qui intelligebant lectionem
Et dixit ad tharates esdre ponti
fici ꝯ lectori ꝯ leuitis qui docebāt
multitudinē dicens. Dies hic san
ctus est dño. et oēs flebant cū
audissent legē. Digressi g̃ mādu
cate pinguissima queq; : ꝯ bibite

dulcissima queq; ⁊ mittite mune
ra hijs qui nō habent. Sanctꝰ eī
est hic dies dñi ⁊ nolite mesti eē.
Dominꝰ eñ clarificabit vos. Et le
uite denūciabant ī publico oībz
dicētes. Dies hic sāctus est. Noli
te mesti esse. Et abierūt ōnes mā
ducare ⁊ bibere ⁊ epulari et dare
munera hijs qui nō habebāt ut
epulentur. Magnifice enim fūt ex
altati verbis q̄bus edocti fūt. Et
cōgregati sunt vniuersi in ihrl'm
celebrare leticiam scd'm testamē
tum domini dei israhel. :.

¶ Explicit lib' esdre tertius.
¶ Incipit esdre q̄rtus. ¶ Ca. i.

Liber esdre ꝓphe
secundꝰ filij sarei
filij asarei filij el
chie filij sadaīe
filij sadoch filij
achitob filij achie
filij finees filij heli filij amerie filij
asiei filij marimoth filij arna filij
ozie filij borith filij abissei filij fi
nees filij eleazar filij aaron ex tri
bu leui qui fuit captiuꝰ in regiōe
medorum in regno artarxersis re
gis persarū. Et factum est verbuz
domini ad me dicēs. Vade ⁊ nun
cia populo meo facinora ipsorū
⁊ filijs eorū iniquitates quas in
me admiserūt ut nūcient filijs fi
liorū quia pctā parētum ipsoruz
in illis creuerūt. Obliti enim mei
sacrificauerūt dijs alienis. Non
ne ego eduxi eos de terra egipti
de domo seruitutis. ¶ Ipsi autē irri
tauerūt me et cōsilia mea spreue
runt. Tu autē excute comā capi
tis tui ⁊ proice ōnia mala super il
los quoniā non obedierunt legi
mee. Populꝰ autē est indisciplīa
tus. Vsquequo eos sustīebo qui
bꝰ tanta beneficia cōtuli. ¶ Reges
multos ꝓpter eos subuerte pha
raonē cum pueris suis ⁊ ōnez ex
ercitum eius ꝑcussi. Omēs gētes
a facie eorū ꝑdidi ⁊ in oriēte ꝓuī
tiarum duarū populos tyri ⁊ sy
donis dissipaui ⁊ ōnes adūsari
os eorū interfeci. Tu vero loque
re ad eos dicens. Hec dicit dñs.
Nempe ergo vos ꝑ mare trāsme
aui ⁊ plateas vobis initio muni
tas exhibui. Ducem vobis dedi
moysen ⁊ aaron sacerdotē. lucem
vobis ꝑ colūnam ignis prestiti ⁊
mag̃ mirabilia feci in vobis. Vos
autē mei obliti estis dicit dominꝰ
Hec dicit dñs ōnipotens. Cotur
nix vobis in signo fuit. castr̄ vob'
ad tutelam dedi ⁊ illic murmura
stis ⁊ non triumphastis in noīe
meo de ꝑdicōne inimicorū vestro
rum: sed adhuc nunc vsq; mur
murastis. Vbi fūt beneficia que
p̄stiti vobis. ¶ Nōne in deserto cū
esuriretis proclamastis ad me di
centes ut quid nos in desertum
istud adduxistis īterficere nos. ¶
Melius nobis fuerāt seruire egip
cijs q̄ mori in deserto hoc. Ego do
lui gemitus vestros ⁊ dedi vobis
manna in escam. Panem āgelo
rum māducastis. Nonne cū sitiē
tis petram excidi ⁊ fluxerūt aque
in saturitate. ¶ Propt' estus folijs
arboruz vos texi. Diuisi vobis ter
ras pingues chananeos ⁊ phere
seos ⁊ philistinos a facie vestra
ꝓieci. Quid faciam vobis adhuc

dicit dñs. Hec dicit dñs ōnipo
tens. In deserto cuꝫ essetis in flūi
ne amorreo sitientes ⁊ plasphēan
tes nomē meū. nō ignē vobis ꝓ
blasphemijs dedi sed mittens lig
nū in aquā dulce feci flumē. Quid
tibi faciā iacob. Noluisti obediē
iuda. Transferā me ad alias gē
tes ⁊ dabo eis nomē meum: ut cu
stodiāt legittima mea. Qm̄ me de
reliquistis ⁊ ego vos derelinquā
Petētib⁹ vobis a me misericordi
am nō miserebor. qñ inuocabitis
me ego nō exaudiā vos. Macula
stis em̄ man⁹ vr̄as sanguine ⁊ pe
des vr̄i impigri sunt ad cōmitten
da homicidia. Non quasi me dere
liquistis sed vosipsos dicit dñs.
Hec dicit dñs omnipotēs. Nōne
ego vos rogaui ut pr̄ filios ⁊ ut
mat̄ filias ⁊ ut nutrix ꝑuulos su
os ut eētis mihi in populū ⁊ ego
vobis in deū ⁊ vos mihi in filios
⁊ ego vobis in pr̄ez. Ita vos colle
gi ut gallina pullos suos sb̄ alas
suas. Modo autē q̄d faciā vobis.
Proiciā vos a facie mea. Oblacō
nez cū mihi attuleritis auertā fa
ciem meā a vobis. Dies em̄ festos
vestros ⁊ neomenia et circūcisio
nes repudiaui. Ego misi pueros
meos ꝓphas ad vos quos accep
tos interfecistis ⁊ laniastis corpo
ra eoꝝ quoꝝ sāguinē exquirā di
cit dñs. Hec dicit dñs ōnipotēs.
Dom⁹ vestra deserta est. Proiciaꝫ
vos sicut vētus stipulaꝫ ⁊ filij ꝓ
creacōnez nō faciēt: qm̄ mādatū
meū neglexerūt ⁊ q̄d malū est co
rā me fecerūt. Tradā dom⁹ vr̄as
populo veniēti q̄ me nō audiētes
credūt q̄b⁹ signa nō oñdisti faci
ent q̄ p̄cepi. Prophas nō viderūt
⁊ memorabūtur iniq̄tatū eoꝝ. Te
stor populi veniētis graciā cuius
ꝑuuli exultāt cū leticia me nō vi
dētes oculis carnalib⁹ ꝫ spū credē
tes que dixi. Et nūc frater aspice
q̄ gloia ⁊ vide populū veniētē ab
oriente q̄b⁹ dabo ducatū abrahā
isaac ⁊ iacob ⁊ osee ⁊ amos ⁊ mi
chee ⁊ iohel ⁊ abdie ⁊ ione ⁊ na
um ⁊ abacuc sophonie aggei za
charie ⁊ malachim qui ⁊ ange
lus domini vocatus est.:

Hec dicit dñs. ¶ Ca. ij.:
Ego eduxi populū istum de
seruitute quibus mandata dedi
per pueros meos prophas quos
audire noluerunt sed irrita fece
rūt mea consilia. Mater que eos
generauit dicit illis Ite filij quia
ego vidua sū ⁊ derelicta. Educaui
vos cū leticia ⁊ amisi vos cū luctu
⁊ tristicia. Qm̄ peccastis corā dño
deo vr̄o ⁊ q̄d malū est corā eo feci
stis. Mō autē q̄d faciā vob̄. Ego
vidua sū ⁊ derelicta. Ite filij ⁊ peti
te a domino misericordiam. Ego
autem te pater testem inuoco su
per matrem filiorum qui noluerūt
testamentum meum seruare: ut
des eis confusionem et matrem
eorum in direpcōnem ne genera
tio eorum fiat. Dispergantur in gē
tes nomina eorum: deleātur a ter
ra: quoniam spreuerunt sacramē
tum meum. Ve tibi assur qui ab
scondis iniquos penes te. Gens
mala memorare quid fecerim zo
dome ⁊ gomorre quorum terra ia
cet in piceis glebis ⁊ aggeribus
cinerum. Sic dabo eos qui me nō
audierunt: dicit dñs ōnipotens.

Hec dicit dominꝰ ad esdram. Nũ
cia populo meo quoniã dabo eis
regnum iherusalem qđ daturus
eram isrl. Et sumaꝫ mihi gloriaꝫ
illorũ ⁊ dabo eis tabernacula eter
na que prepaueram illis. Lignũ
vite erit illis in odore vngenti: et
non laborabũt neqꝫ fatigabũtur
Ite ⁊ accipietis. Rogate vobis di
es paucos ut ĩmorentur. Jaꝫ pa
ratum est vobis regnum. Vigila
te. Testare celum ⁊ terram. Cõtri
ui enim malum ⁊ creaui bonũ. qꝛ
viuo ego dicit dominꝰ. Mat̃ am
plectẽ filios tuos educa illos cuꝫ
leticia. Sicut colũba confirma pe
des eorum: quoniã te elegi dic̃ do
minꝰ. Et ẽfuscitabo mortuos de lo
cis suis ⁊ de monumẽtis educam
illos quoniã cognoui nomẽ me
um ĩ israhel Noli timere mat̃ filio
ruꝫ quoniã te elegi dicit dominꝰ.
Mittam tibi adiutoriuꝫ pueros
meos ysaiam ⁊ iheremiã ad quo
rũ cõsilium sanctificaui et paui ti
bi arbores duodecĩ. granatas va
riis fructibus ⁊ totidem fõtes flu
entes lac ⁊ mel ⁊ montes immen
sos septem: habẽtes rosã ⁊ liliũ.
ĩ quibꝰ gaudio implebo filios tu
os Viduam iustifica. pupillo iu
dica. egenti da. orphanuꝫ tuere.
nudum vesti. confractũ ⁊ debileꝫ
cura. claudum irridere noli. tutaẽ
mancũ. ⁊ cecum ad visionem clai
tatis mee admitte. Senem ⁊ iuue
nem intr̃ muros tuos serua. mor
tuos vbi ĩueneris signans com
menda sepulchro ⁊ dabo tibi pri
mam cessionẽ in resurrectõe mea
Pausa ⁊ quiesce populꝰ meus qꝛ
venit req̃es tua Nutrix bona nutri
filios tuos. confirma pedes eorũ.
Seruos quos tibi dedi nemo ex
eis interiet. Ego enim eos requi
ram de numero tuo. Noli fatigari
Cum enim venerit dies pressure
et ãgustie: alij plorabũt ⁊ tristes
erunt. tu auteꝫ hilaris ⁊ copiosa
eris. Zelabunt gentes ⁊ nil adũ
sus te poterũt dicit dominus. Ma
nꝰ mee tegent te ne filij tui gehen
nam videant. Jocundare mater
cum filijs tuis quia ego te eripiã
dicit dominꝰ. Filios tuos dormiẽ
tes memoraẽ. quoniam ego eos
educam de lateribꝰ terre ⁊ miseri
cordiam cũ illis faciam quoniaꝫ
misericors sũ dicit dominꝰ õnipo
tens. Amplectere natos tuos vs
qꝫ dum venio ⁊ presteꝫ illis mise
ricordiam quoniã exuberãt fõtes
mei ⁊ gracia mea nõ deficiet. Ego
esdr̃s preceptũ accepi a domino ĩ
monte oreb ut irem ad isrl. Ad
quos cum venirem reprobauer̃t
me ⁊ respuerũt mandatum dñi.
Ideoqꝫ vobis dico gẽtes que au
ditis ⁊ ĩtelligitis. Expectate pasto
rem vestrum requiem eternitatis
dabit vobis quoniã ĩ ꝓximo est
ille qui ĩ fine seculi aduenit. Pa
rati estote ad premia regni quia
lux perpetua lucebit vobis ꝑ eter̃ni
tatem tẽporis. Fugite vmbraꝫ se
culi huius. Accipite iocunditatẽ
glie vestre. Ego testor palam sal
uatorem meum cõmendatum do
num accipite ⁊ iocundamini gr̃
cias agentes ei qui vos ad cele
stia regna vocauit. Surgite ⁊ sta
te ⁊ videte numerũ signatorum ĩ
cõuiuio domini. Qui se de vmbra
seculi transtulerunt splendidas

tunicas a dño acceperunt. Recipe
syon numerũ tuũ ⁊ ꝯclude candi
datos tuos qui legẽ dñi cõpleue
rũt. Filiorũ tuoꝝ quos optabas
plenus est nũerus. Roga imperi
um dñi ut sanctificet̃ ꝓpl's tuꝰ qui
vocatus est ab inicio. Ego esdr̃s
vidi in monte syon turbaꝫ mag
nam quã nũerare nõ potui ⁊ om
nes canticis collaudabant dñm.
Et in medio eoꝝ erat iuuenis sta
tura celsus eminẽtior õnibꝰ illis ⁊
singul' capitibꝰ eorũ imponebat
coronas ⁊ magis exaltabat̃. Ego
autẽ miraculo tenebar. Tũc int̃
rogaui angelũ ⁊ dixi. Qui sũt hij
dñe. Qui rñdens dixit mihi. Hij
sunt q̃ mortalẽ tunicã deposuerũt
⁊ immortalẽ sumpserũt ⁊ ꝯfessi sũt
nomẽ dei. Modo coronant̃ et acci
piunt palmas. Et dixi ãgelo. Ille
iuuenis q̃s est q̃ eis coronas ĩpo
nit ⁊ palmas in manus tradit.
Et rñdens dixit mihi. Ipse est fili
us dei quẽ in seculo ꝯfessi sũt. Ego
autẽ mag̃ficare eos cepi qui forti
ter ꝓ nomine dñi steterũt. Tunc
dixit mihi angelꝰ Vade annũcia
populo meo q̃lia ⁊ quãta mirabi
lia dñi dei vidisti. ¶ Ca. iij.

Anno tricesiõ ruine ciuitatis
erã in babilone ⁊ cõturba
tus sũ sup cubiculo meo recũbens
Et cogitacões mee ascendebãt su
p cor meũ: quoniã vidi desercõeꝫ
syon ⁊ abundantiã eoꝝ q̃ habi
tabant in babilone. Et ventilatꝰ
est spũs meꝰ valde Et cepi loq̃ ad
altissimũ verba timorata. et dixi
O dñator dñe tu dixisti ab inicio
qñ plantasti terrã ⁊ hoc solus: ⁊
impasti populo ⁊ dedisti adã cor
pꝰ mortuũ. ꝫ ⁊ ipsũ figmentũ ma
nuũ tuarũ erat ⁊ insufflasti in eũ
spiritũ vite ⁊ factꝰ est viuẽs corã
te ⁊ induxisti eũ in paradiso quem
plãtauerat dextera tua anteq̃ ter
ra aduentaret. et huic mãdasti
diligere viaꝫ tuaꝫ ⁊ preteriuit eaꝫ
⁊ statim instituisti in eũ mortẽ et
in nacõnibꝰ eius ⁊ nate sunt gen
tes ⁊ tribus ⁊ populi ⁊ cognacio
nes quarũ nõ est numerꝰ. et am
bulauit vnaqueq̃ gens in volun
tate sua ⁊ mira agebant coraꝫ te
⁊ spernebãt p̃cepta tua. Iterũ ãt
ĩ tempe induxisti diluuiũ super ĩ
habitantes seculũ ⁊ pdidisti eos
et factũ est in vnoquoq̃ eorũ sic
ade mori sic hijs diluuiũ. Dereli
quisti autẽ vnũ ex hijs noe cum
domo sua ⁊ ex eo iusti õnes. et fa
ctũ est cũ cepissent multiplicari q̃
habitabant sup terrã ⁊ multipli
cauerũt filios ⁊ populos ⁊ gẽtes
multas ⁊ ceperũt iterato impieta
tẽ facẽ plusq̃ priores. et factũ est
cũ iniquitatẽ facerent corã te: ele
gisti tibi viruꝫ ex hijs cui nomen
erat abrahã. et dilexisti eũ ⁊ de
monstrasti ei soli volũtateꝫ tuaꝫ
et disposuisti ei testamentuꝫ eter
nũ ⁊ dixisti ei ut nõ vnq̃ derelin
quẽtes semẽ eius. ⁊ dedisti ei ysa
ac: ⁊ ysaac dedisti iacob ⁊ esau et
segregasti tibi iacob esau ãt sepa
sti. et factꝰ ẽ iacob ĩ multitudine
mag̃. et factũ ẽ cũ educẽs semen
eiꝰ ex egipto adduxisti sup mon
tẽ sina. et inclinasti celos ⁊ statui
sti terrã ⁊ ꝯmouisti orbẽ ⁊ tremẽ
fecisti abissos ⁊ ꝯturbasti seculũ
⁊ tñsijt gloia tua portas q̃tuor ig
nis ⁊ terremotus ⁊ spũs ⁊ gelu:

ut dares semim iacob legez ⁊ ge
nerac̃o mi isrl diligẽt iam. Et n̄ ab
stulisti ab eis cor malignū ut fa
ceret lex tua in eis fructū. Cor enī
malignum baiulans p̄mus adā
transgressus ⁊ victꝰ est sed⁊ om
nes qui de eo nati sūt. Et facta est
p̄manens infirmitas ⁊ lex cū cor
de ppli cum malignitate radicis ⁊
discessit qđ bonum ē ⁊ mansit ma
lignum. Et transierūt tempora ⁊
finiti sunt anni ⁊ suscitasti tibi ser
uum nomīe dauid ⁊ dixisti ei edi
ficare ciuitatē nominis tui ⁊ offer
re ibi in eadē thus ⁊ oblac̃ones.
Et factum est hoc ām̄is multis: et
deliquerunt qui habitab ãt ciui
tatem in om̄bus facientes sic̃ fecit
adam ⁊ om̄es generac̃o es eius.
Vocabantur enī ⁊ ipsi cor de malig
no. Et tradidisti ciuitatē tuam in
manib⁹ inimicoꝝ tuoꝝ. Nunq̄d
meliora faciūt qui habitant ba
bilonem. ⁊ p̄pter hoc dominabi
tur syon. Factum est cū vemissez
huc ⁊ vidissem impitates quaꝝ
nō est numer⁹ ⁊ delinquētes mł
tos vidit anima mea hoc tricesi
mo anno ⁊ exc̃essit cor meū quo
mā vidi quomō sustines eos pec
cantes ⁊ pep cisti impie agentibz
⁊ perdidisti populū tuum ⁊ cōser
uasti inimicos tuos ⁊ nō signifi
casti. Nihil memim̄ quō debeat
derelinqui via hec. Nunquid me
lioā facit babilon q̄m syon ā alia
gens cognouit te preter isrl Aut
que tribus credidерūt testam̄tis
tuis sicut iacob. ⁊ Quarū merces
nō cōparuit neq; labor fructificа
uit. Pertransiēs enī pertrāsiui in
gentib⁹ ⁊ vidi abūdantes eas ⁊
non memorantes mād atoꝝ tuo
rū. Nunc ergo ponder a in statera
nostras inquitates ⁊ eorū q̄ ha
bitant in seculo ⁊ nō inueniet no
men tuū nisi in israhel. Aut quā
do nō peccauerūt in cōspectu tuo
qui habitant terraz aut que gēs
sic obseruauit mād ata tua. ⁊ Vos
quidē per nomina inuenies suas
se mandata tua. gentes autē nō i
uenies. ¶ Ca. iiij.

Et respōdit ad me angelus
qui missus ē ad me cui no
men huriel ⁊ dixit mihi. Exc̃edēs
exc̃essit cor tuum in seculo hoc: et
cōprehendere cogitas viam altis
simi. Et dixi. Ita domine meus. Et
rūdit mihi ⁊ dixit. Tres vias mis
sus sum ostendere tibi ⁊ tres simi
litudines p̄ponere coraz te. de qui
bus n̄ si renunciaueris vnaz ex
hijs ego tibi demōstrabo viam
quā desideras videre ⁊ docebo te
vnde sit cor malignuz. Et dixi. Lo
quere domine me⁹ Et dixit ad me
Vade ponder a mihi igm̄is pond⁹
aut mensura mihi flatū venti aut
reuoca mihi diem que preteriit.
Et respondi ⁊ dixi. Quis natoruz
poterit facere ut me interroges de
hijs. ⁊ Et dixit ad me. Si essem in
terrogans te dicens. quante ha
bitac̃ones sunt in corde maris. aut
quante vene sunt in p̄ncipio abis
si. aut quāte vene sunt sup fir̄ma
mentū. aut qui sūt exit⁹ paradisi
diceres m̄ fortassis: in abissuz nō
descendi. neq; in infernū adhuc
neq; in cēlum nūq̄m ascendi. Nūc
autē nō interrogaui te nisi de igne
⁊ vento ⁊ die per quē transisti et
a quib⁹ separari nō potes ⁊ non

rñdisti mihi de eis. Et dixit mihi.
Tu que tua sunt tecū coadolescē
tia nō potes ꝯgnoscē. Et quō po
terit vas tuū capere altissimi viaꝫ
ꝛ iā exteriꝰ corrupto seculo intelli
gere corrūpcōeꝫ euidētem in facie
mea. Et dixi illi. Melius erat nos
nō esse q̄ adhuc viuētes viuere
in impietatibꝰ ꝛ pati et nō intelli
gere de qua re. Et rñdit ad me ꝛ di
xit. Proficiscens ꝓfectꝰ sū ad siluā
lignoꝝ cāpi ꝛ cogitauerūt cogita
cōem ꝛ dixerūt. Venite ꝛ eamus
ꝛ faciamꝰ ad mare bellum ut rece
dat corā nobis et faciamꝰ nobis
alias siluas Et similit̄ fluctꝰ maris
ꝛ ipsi cogitauerūt cogitacōem et
dixerūt. Venite ascendētes debel
lemꝰ siluas cāpi ut ꝛ ibi consūme
mꝰ nobismetipsis aliā regionem
Et factꝰ est cogitatus silue in va
nū. Venit enī ignis ꝛ ꝯsūpsit eā.
Similiter ꝛ cogitatus fluctuū ma
ris. Stetit enī arena ꝛ prohibuit
eos. Si enī esses iudex hoꝝ quem
inciperes iustificare aut quē ꝯdē
nare. Et rñdi ꝛ dixi. Vtiq̄ vnam
cogitacōem cogitauerūt. Terra eī
data ē silue ꝛ mari locus portare
fluctꝰ suos. Et rñdit ad me ꝛ dixit
Bene tu iudicasti. Et q̄re non iu
dicasti tibimetipsi. Quēadmod
enī terra silue data ē ꝛ mare flucti
bus suis: sic qui sup terrā inhabi
tant q̄ sūt sup terrā intelligere so
lūmodo pñt et qui sup celos q̄ su
per altitudinē celorū. Et rñdi ꝛ di
xi. Deprecor te dñe ut mihi detur
sensus intelligēdi. Nō enī volui ī
terrogare de supioribꝰ tuis. sed de
hijs q̄ ꝑtranseūt ꝑ nos quotidie
ꝓpter q̄d isrl̄ datus ī obprobriū
gētibus quē dilexisti populū da
tus est tribubꝰ impijs ꝛ lex pr̄m
nostrorū in interitū deducta ē: et
disposicōes scripte nusq̄ sūt ꝛ per
transiuimꝰ de seculo ut locuste et
vita nostra stupor ꝛ pauor ꝛ nec
digni sumꝰ misericordiā cōsequi.
Sed quid faciet nomini suo qd̄ ī
uocatū est sup nos. Et de hijs in
terrogaui ꝛ rñdit ad me ꝛ dixit.
Si fueris plurimuꝫ scrutatus: fre
quent̄ miāberis Quoniā festinās
festinat seculū ꝑtrāsire ꝛ non ca
pit portare que in futuris tpibus
iustis repromissa sūt: quoniā ple
nū iniusticia ē seculū hoc ꝛ īfirmi
tatibꝰ. De quibꝰ autē interrogas
dicam. Seminatū ē enim malū et
necdū venit destructō ipsiꝰ. Si er
go non inuersū fuerit qd̄ semina
tum ē ꝛ discesserit locus vbi semi
natū est malū: nō veniet vbi semi
natū ē bonū. Quoniā gramē semi
nis mali seminatū ē in corde adā
ab inicio ꝛ quātū impietatis gn̄a
uit vsq̄ nūc et generat vsq̄ cum
veniat area. Estima autē apud te
gramen mali seminis quātū fru
ctū impietatis generauit: quādo
secate fuerint spice quaꝝ non est
numerus: q̄ magnaꝫ aream inci
pient facere. Et rñdi ꝛ dixi. Quo ꝛ
quando hec. Quare modici ꝛ ma
li anni nostri. Et respōdit ad me
ꝛ dixit mihi. Non festines tu sup
altissimū Tu eī festinas inaniter
eē sup ipsū. Nā excessus tuꝰ multꝰ
Nōne de hijs interrogauerūt aīe iu
stoꝝ ī ꝓmptuarijs suis dicētes vs
q̄q̄ spero sic ꝛ qñ veniet fructus
aree mercedis nr̄e. Et rñdit ad ea
iheremiel archangelus et dixit.

Qñ ipletus fuerit nũerus seminũ
in vobis quoniã in statera ponde
rauit seculũ ⁊ mensura mensura
uit tempora ⁊ numero numerauit
tempa ⁊ non cõmouit nec excita
uit vsq; dum ipleatur predicta
mensura. Et respondi ⁊ dixi. O do
minator dñe ꝫ ⁊ nos õnes pleni
sum⁹ ipietate. Et ne forte ꝓpt nos
non impleantur iustorũ aree ꝓpt
peccata inhabitantiũ sup terram
Et respondit ad me ⁊ dixit. Vade
⁊ interroga pregnãtem si quãdo
ipleuerit nouez menses suos ad
huc poterit matrix eius retinere
partum in semetipsa. Et dixi Nõ
potest domĩe. Et dixit ad me. In i
ferno: ꝓmptuaria animaruz: ma
trici assimilata sũt. Quẽadmodũ
enim illa festinat que parit effu
gere necessitatẽ partus. sic ⁊ hec
festinat reddere ea que cõmenda
ta sunt. Ab initio tibi demonstra
bitur de hijs que cõcupiscis vide
re. Et respondi ⁊ dixi. Si inueni g̃
ciam ante oculos tuos et si possi
bile est ⁊ si ydoneus sum demon
stra mihi si plus q̃ preterituz sit
habet venire aut plura ꝑtransie
runt supr̃ q̃ futurũ est. Quid per
transiuit scio quid autẽ futurum
sit ignoro. Et dixit ad me. Sta su
per dexterã partem ⁊ demonstr̃bo
tibi interp̃tacioẽm similitudinis
Et steti ⁊ vidi ⁊ ecce fornax ardẽs
transijt corã me. Et factum ẽ cum
transiret flãma vidi ⁊ ecce supeã
uit fum⁹. Post hec transijt coraz
me nubes plena aque et immisit
pluuiam impetu multã. Et cũ trã
sisset ipetus pluuie superauerũt i
ea gutte. Et dixit ad me. Cogita ti
bi. Sicut crescit pluuia amplius
q̃ gutte ⁊ ignis q̃ fumus sic sup
abundauit que transiuit mensu
ra. Supauerunt autẽ gutte et fu
mus. Et oãui ⁊ dixi. Putas viuo
vsq; in dieb⁹ illis. Vel quis erit
in dieb⁹ illis. Respõdit ad me ⁊
dixit. De signis de quib⁹ me inter
rogas ex parte possuz tibi dicere
de vita autẽ tua nõ sum missus di
cere tibi sed nescio. ¶ Ca. v.

De signis autẽ ecce dies veni
ent in quib⁹ apprehendẽtur
qui inhabitant terrã incenso mlt
to ⁊ abscõdetur veritatis via ⁊ ste
rilis erit a fide regio et multiplica
bitur iniusticia sup hanc quã ipe
tu vides ⁊ sup quã audisti olim:
⁊ erit ipposito vestigio quã nũc vi
des regnare regionem ⁊ videbũt
eam desertam. Si autẽ tibi dederit
altissim⁹ viuere videbis post terti
am tubam ⁊ relucescet subito sol
noctu ⁊ luna ter in die ⁊ de ligno
sãguis stillabit ⁊ lapis dabit vo
cem suam ⁊ populi cõmouebunt
⁊ regnabit quẽ nõ sperant qui i
habitant sup terram ⁊ volatilia
cõmigracõem facient et mare so
domiticum pisces reiciet et dabit
vocem noctu quã non nouerant
multi. Omẽs autẽ audient vocem
eius. Et chaos fiet ꝑ loca multa
⁊ ignis frequent remittetur ⁊ be
stie agrestes transmigrabunt et
mulieres mẽstruate parient mõ
stra ⁊ in dulcibus aquis salse in
uenientur ⁊ amici omẽs semetip
sos expugnabũt ⁊ abscondetur
tunc sensus ⁊ intellect⁹ separabi
tur in ꝓmptuariũ suum ⁊ queret
a mltis ⁊ ñ iueiet ⁊ mltiplicabit

iniusticia ⁊ incōtinentia sup terrā
Et interrogabit regio ꝓximā suā
et dicet. Nunq̄d ꝑ te ꝑtransijt iu
sticia iustū faciens. Et hoc nega
bit. Et erit in illo tpe ⁊ sperabūt
hoīes ⁊ nō impetrābūt laborabūt
⁊ nō dirigent vie eoꝝ. Hec sig̃ di
cere tibi ꝑmissuꝫ ē m̄ Et si orauels
iterū ⁊ ploraueris sic ⁊ nunc ⁊ ie
iunaueris septē diebꝫ audies ite
rato hoꝝ maiora. Et euigilaui et
corpꝰ meū horruit valde ⁊ aīa mea
laborauit ut deficēt. Et tenuit me
q̄ venit āgelus q̄ loq̄bat in me ⁊
cōfortauit me ⁊ statuit me sup pe
des. Et factū ē ī nocte secūda ⁊ ve
nit ad me salathiel dux ꝓpli ⁊ di
xit mihi. Vbi eras. Et quare vul
tus tuꝰ tristis. Aut nescis quoni
am tibi creditus ē isrl̄ in regione
trāsmigracōis eoꝝ. Exurge g̊ et
gusta panē ⁊ nō dereliquas nos
sicut pastor gregē suū in manibꝰ
luporū malignorū. Et dixi ei. Va
de a me ⁊ nō appropies ad me. et
audiuit ut dixi et recessit a me. Et
ego ieiunaui diebꝰ septē vlulans
⁊ plorans sicut mihi mandauit
vriel āgelus. Et factuꝫ est post di
es septē ⁊ iterū cogitacōes cordis
mei moleste erant mihi valde. et
resūpsit aīa mea spiritū intellcūs
⁊ iterū cepi loqui coraꝫ altissimo
sermones. Et dixi. Dn̄ator domīe
ex ōni silua terre ⁊ ex ōnibꝰ arbol
bꝰ eiꝰ elegisti vineam vnicā: ⁊ ex
ōni terra orbis elegisti tibi foueā
vnā ⁊ ex ōnibꝰ floribꝰ orbis elegi
sti tibi lilium vnū: ⁊ ex ōnibꝰ abis
sis maris replesti tibi riuū vnum
⁊ ex ōnibꝰ edificatis ciuitatibꝰ sā
ctificasti tibi metipsi syon: ⁊ ex oī

bꝰ creatis volatilibꝰ nominasti
tibi colūbam vnam: ⁊ ex omnibꝫ
plasmatis pecoribꝰ ꝓuidisti tibi
ouem vnā: ⁊ ex ōnibus multipli
catis populis acquisiuisti tibi po
pulū vnū: et ab ōnibꝰ ꝓbataꝫ le
gem donasti huic quē desiderasti
populo. Et nūc domīe ut quid tr̄
didisti vnū pluribꝰ. et prepasti
sup vnaꝫ radicem alias ⁊ dispdi
disti vnicū tuum in multis. et cō
culcauerunt eū qui cōtradicebāt
sponsionibꝰ tuis: quiq̄ tuis testa
mentis nō credebāt. et si odiens
odisti populū tuū: tuis manibus
debet castigari. et factuꝫ ē cū locu
tus esseꝫ sermōes ⁊ missus ē āge
lus ad me q̄ ante venerat ad me
ꝑterita nocte et dixit mihi. Audi
me ⁊ m̄struā te ⁊ intende mihi et
adiciam corā te. et dixi. Loquere
dn̄e meus. et dixit ad me. Valde
tu in excessu mentis factus es pro
israhel. An plus dilexisti eum: q̄
qui eum fecit. et dixi ad eum. Nō
domine sed dolens locutus sum.
Torquent enim me renes mei per
ōnem horam querentem apprehē
dere semitam altissimi ⁊ inuestiga
re parteꝫ iudicij eius. et dixit ad
me. Non potes. et dixi. Quare do
mine. Ad quid nascebar aut q̄
ce non fiebat matrix matris mee
mihi sepulchrum. ut non viderē
laborem iacob et defatigacōnem
generis israhel. et dixit ad me.
Numera mihi que necdum vene
rant ⁊ collige mihi dispersas gut
tas. et reuirida mihi aridos flo
res ⁊ aperi mihi clausa promptu
aria ⁊ ꝓduc mihi inclusos in eis
flatus. Demonstra mihi vocis

ymaginem ⁊ tūc ostendā tibi la
borem quē rogas videre. Et dixi.
Dominator domīe q̄s enim est q̄
potest hec scire nisi q̄ cum homīb3
habitacōnem nō habet. Ego au
tē insipiens ⁊ quomō potero dice
re de hijs q̄bus me interrogasti.
Et dixit ad me. Quō non potes fa
cere vnū de hijs que dicta sunt sic
nō poteris inuenire iuditiū meu3
aut in fine caritate3 quā populo
ꝓmisi Et dixi. Sed ecce domīe tu ꝓ
pe es hijs q̄ in finem sunt. Et q̄d
facient qui ante me fuerunt aut
nos aut hij q̄ post nos. Et dixit
ad me. Corone assimilabo iudici
um meu3. Sicut nō nouissimoru3
tarditas sic nec p̄orum velocitas
Et rn̄di ⁊ dixi. Nec poteras facere
eos q̄ facti sunt ⁊ q̄ sunt ⁊ futuri
sunt in vnum ut celeri⁹ iudiciu3
tuū oñdas. Et respōdit ad me ⁊
dixit. Non potest festinare creatu
ra sup creatorem nec sustinere se
culum eos q̄ in eo creandi sunt ī
vnum. Et dixi. Quomō dixisti ser
uo tuo quoniā viuificans viuifi
casti a te creatam creaturā ī vnu3
⁊ sustiebat creatuā: poterit ⁊ nūc
portare presētes in vnu3. Et dixit
ad me. Interroga matrice3 muli
eris ⁊ dices ad eam. Et si paris q̄
re per tempus. Roga ergo eam:
ut det decem in vnum. Et dixi. Nō
vtiq3 poterit sed scd̄m temp⁹. Et
dixit ad me. Et ego dedi matrice3
terre hijs qui seminati sūt super
eam ꝑ tempus Quēadmodū em̄
infans nō parit ea que senū sunt
sic ego disposui a me creatū secu
lum. Et interrogaui ⁊ dixi cū iam
dederis mihi viam loquar coram
te. Nam mater nostra de q̄ dixisti
mihi adhuc iuuenis est iā sene
ctuti appropinq̄t. Et rn̄dit ad me
⁊ dixit. Interroga eam q̄ parit et
dicet tibi. Dices enim ei. Quaē q̄s
peperisti nūc nō sūt similes hijs q̄
āte te si minores statura. Et dic3
tibi ⁊ ipsa. Alij sunt q̄ in iuuentu
te virtutis nati sunt ⁊ alij qui sb̄
tempe senectutis deficiēte matri
ce sunt nati. Considera ergo et tu
quoniā minori statura estis pre
hijs qui ante vos ⁊ qui pt⁹ vos
minori q̄ vos quasi iam senescen
tes creature ⁊ fortitudinē iuuen
tutis pretereuntes. Et dixi. Rogo
domīe si inueni gracia3 ante ocu
los tuos: demonstra seruo tuo ꝑ
quē visites creaturā tuā. Ca. vi.

Et dixit ad me. Inicio terre
ni orbis ⁊ anteq̄ starent exi
tus seculi ⁊ anteq̄ spirarent ꝯuē
ciones ventorū ⁊ anteq̄ sonarēt
voces tonitruū ⁊ anq̄ splenderēt
nitores coruscacionū ⁊ anq̄ con
firmarent̄ fundamēta paradisi.
anteq̄ viderent̄ decori flores ⁊ an
teq̄ cōfirmarētur mote virtutes
anteq̄ colligerētur innumerabi
les milicie angelo3 ⁊ āteq̄ extol
lerētur altitudīes aeris ⁊ anteq̄
nominarent̄ mēsure firmamēto
rum ⁊ anteq̄ estuarent camini in
syō ⁊ anteq̄ īuestigarent̄ p̄ntes
āni: ⁊ añq̄ abalienarētur eo3 q̄
nunc peccant adinuenciōes ⁊ cō
signati essent qui fidem thesauri
sauerūt tunc cogitaui ⁊ facta sūt
per me solum ⁊ non per alium: ⁊
finis per me ⁊ non per alium. Et
respondi ⁊ dixi. Que erit sepacio
tēpo3. Aut quando p̄oris finis:

ꝛ sequẽtis iniciũ. Et dixit ad me.
Ab abrahã vsq; ad ysaac quã
do nati sũt ab eo iacob ꝛ esau ma
nꝰ iacob tenebat ab inicio calca
neũ esau. Finis enĩ huius seculi
esau ꝛ principium sequentis ia
cob. Homĩs manꝰ inter calcaneũ
ꝛ manũ. Aliud noli querere esdr̃
Et rñdi ꝛ dixi. O dñator domine:
si inueni graciã añ oculos tuos
oro ut demonstres seruo tuo finẽ
signoꝝ tuoꝝ quorũ partez mihi
demonstrasti nocte p̃cedente. Et
rñdit ꝛ dixit ad me. Surge super
pedes tuos ꝛ audi vocem plenissi
mã sonitus. Et erit sicut cõmocõ:
nec ꝯmouebit̃ locus in quo stes
sup eũ. Ideo cũ loq̃tur tu nõ expa
ueas q̃niam de fine verbũ et fun
damentũ terre intelligit̃ qm̃ de ip
sis sermo tremescit ꝛ ꝯmouetur.
Scit em̃ quoniã finẽ eorũ oportet
ꝯmutari. Et factũ est cũ audissem
surrexi sup pedes meos ꝛ audiui ꝛ
ecce vox loq̃ns et sonꝰ eius sicut
sonus aq̃rum multarum. Et dixit
Ecce dies veniũt ꝛ erit quãdo ap
propinq̃re incipiã vt visitẽ habi
tantes in terra ꝛ q̃n inquirẽ inci
piam ab eis qui iniuste nocuerẽt
iniusticia sua ꝛ q̃n suppleta fuerit
humilitas syon ꝛ cũ supsignabi
tur seculum qd̃ incipiet pertrãsiẽ
hec signa faciam. Libri apientur
ante faciẽ firmamẽti ꝛ õnes vide
bunt simul ꝛ anniculi infantes lo
q̃ntur vocibꝰ suis ꝛ p̃gnantes im
maturos pient infãtes triũ ꝛ q̃tu
or mensiũ ꝛ viuent ꝛ suscitabunt̃
Et subito apparebũt seminata lo
ca nõ seminata: ꝛ plena ꝓmptua
ria subito inueniẽtur vacua ꝛ tu

ba canet cũ sono quã cũ oẽs au
dierint subito expauescẽt. Et erit
in illo tẽpe debellabũt amici ami
cos ut inimici ꝛ expauescet terra
cũ hijs. Et vene fontiũ stabũt et
non decurrẽt in horis tribꝰ. Et erit
õnis qui derelictꝰ fuerit ex õnibꝰ
istis quibꝰ predixi tibi: ipse salua
bitur ꝛ videbit salutare meũ et fi
nẽ seculi vestri. Et videbũt qui re
cepti sũt hoĩes qui mortem nõ gu
stauerũt a natiuitate sua ꝛ muta
bitur cor inhabitantiũ ꝛ ꝯuertet̃
in sensũ aliũ. Delebitur em̃ malũ
ꝛ extinguet̃ dolus. Florebit autẽ
fides ꝛ vincetur corruptela: ꝛ oñ
detur veritas q̃ sine fructu fuit die
bꝰ tantis. Et factũ est cũ loqueret̃
mihi ꝛ ecce paulatim intuebar su
p eũ ante quẽ stabã ꝛ dixit ad me
hec. Veni tibi oñdere tẽpꝰ ventuẽ
noctis. Si ergo iterum rogaueris
ꝛ iterũ ieiunaueris septẽ diebus
iterũ tibi renũciabo horũ maiora
per diem quã audiui. Audita est
enim vox tua apud altissimum.
Vidit enim fortis directõem tuã
ꝛ ꝓuidit pudicitiã quã a iuuẽtu
te tua habuisti et ꝓpter hoc misit
me demonstrare tibi hec õnia. et
dicere tibi. Confide ꝛ noli timere ꝛ
noli festinare tu p̃oribus tẽpibꝫ
cogitare vana: ut non properes a
nouissimis temporibus. Et factũ
est post hec ꝛ fleui iterum ꝛ simi
liter ieiunaui septem diebus: ut
suppleã tres ebdomadas q̃ dicte
sũt m̃. Et factũ ẽ in octaua nocte ꝛ
cor meũ turbabatur iterato ĩ me:
ꝛ cepi loqui coram altissimo. In
flãmabatur enim spiritꝰ meꝰ val
de: ꝛ anima mea ãxiabatur ꝛ dixi

O domīe loquēs locutꝰ es ab inī
cio creature in primo die dicens.
Fiat celum ⁊ terra ⁊ tuū verbum
opus ꝑfectum. Et erat tūc spiritꝰ
⁊ tenebre circumferebant̄ ⁊ silen
tium sonꝰ vocis hominis nondū
erat abs te. Tunc dixisti de the
sauris tuis ꝓferri lumen lumino
sū quo apparerꝫ opꝰ tuum. Et die
secūdo creasti spiritū firmamenti
et imperasti ei ut diuiderꝫ ⁊ diui
sionē faceret inter aquas ut pars
quedā sursū recederet. pars vēo de
orsum manēt. Et tertia die impeā
sti aquis congregari. in septima
parte t̄re. sex vero partes siccasti
⁊ cōseruasti ut ex hijs sint coraꝫ
te ministrātia seminata a dō ⁊ cul
ta. Verbū enim tuū ꝓcessit ⁊ opꝰ
statim fiebat. Processit em̄ sb̄ito
fructus multitudinis īmensus ⁊
cōcupiscentie gustꝰ multiformes
⁊ flores colore īmutabili ⁊ odores
odoramēti inuestigabilis. Et die
tercio hec facta sūt. Q̄rta aūt die
īperasti fieri solis splendorē. lune
lumen. stellarū disposicionē ⁊ im
pasti eis ut deseruirēt futuro plas
mato homini. Quinto autē die di
xisti septime parti vbi erat aqua
cōgregata ut ꝓcrearet animalia
⁊ volatilia ⁊ pisces et ita fiebat.
Aqua muta et sine am̄a q̄ dei nu
tu iubebant̄ animalia faciebat
ut ex hoc mirabilia tua nacōnes
enarrent Et tūc conseruasti duas
animas nomē vni vocasti enoch
⁊ nomen secūde vocasti leuiathā
⁊ sepasti ea ab alterutro. Non eī
poterat septima pars vbi eāt aq̄
congregata capere ea. Et dedisti
enoch vnam partē que siccata ē
tercō die ut habitet in ea vbi sūt
montes mille. Leuiathan aūt de
disti septimā partem humidam
⁊ seruasti eam ut fiat in deuoraci
onem quibꝰ vis ⁊ quādo vis. Sex
to autē die īperasti terre ut crea
ret coraꝫ te iumenta ⁊ bestias et
reptilia ⁊ sup hijs adam quē ꝯsti
tuisti ducem sup ōnibus factis q̄
fecisti ⁊ ex eo educimur nos oēs
quēqꝫ elegisti populum. Hec aūt
ōnia dixi corā te domine qꝛ ꝓpter
nos creasti seculū. Residuas aūt
gentes ab adā natas dixisti eas
nil esse ⁊ quoniā saliue assimila
te sunt ⁊ quasi stillicidiū de vase
similasti abundatiam eorum. Et
nunc domīe ecce iste gentes que ī
nihilum deputate sunt ceperūt do
minari nr̄i ⁊ deuorare. nos aūt po
pulus tuꝰ quē vocasti p̄mogeītū
vnigenitū emulatoreꝫ tuum tra
diti sumꝰ in manibꝰ eorū. Et si ꝓpt̄
nos creatū ē seculū quare nō he
reditatē possidemꝰ cū seculo. Vs
quequo hec. ¶ Ca. vij.

Et factum ē cum finissem lo
qui verba hec missus ē ad
me angelus q̄ missus fuerat ad
me p̄mis noctibꝰ ⁊ dixit ad me.
Surge esdra ⁊ audi sermōes q̄s
veni loqui ad te. Et dixi. Loquere
deꝰ meus. Et dixit ad me. Maē po
situ ē in spacioso loco ut esset al
tum ⁊ immensū erit autē ei introi
tus in angusto loco positꝰ ut essꝫ
similis flumībꝰ. Quis enī volens
voluerit ingredi mare ⁊ videre eū
vel dominari eius si nō transierit
angustū ī latitudinē venire qūo
poterit. Item aliud. Ciuitas est
edificata ⁊ posita in loco cāpestri

est autē plenā ōniam bonoꝝ. In troitus eiꝰ āgustꝰ a ꝑcipitū posi tꝰ ut esset a dextris quidē igmis. a finistris aqua alta. semita autē est vna sola inter eos posita. hoc est inter ignē a aquā: ut nō capi at semita nisi solūmodo vestigiū hōmis. Si aūt dabit ciuitas hoi in hereditatē si nūq̄ ante positum piculum ptransierit quo accipi at hereditatē suaz. Et dixi. Sic dō mine. Et dixit ad me. Sic ē a istē pars. Propter eos enī fecī seculū a qñ transgressus ē adam ostitu cōnes meas iudicatū est qđ fem est. Et facti sunt introitus huiꝰ se culi angusti a dolentes et laborio si. pauci autē a mali a piculorum plenī. a labore magno opē sulti: nam maioēs seculi introitus spa cōsi a securi a facientes immorta litatis fructū. Si ergo ingrediētes i gressi nō fuerūt qui viuūt angu sta a vana hec: nō poterunt recipe re que fūt repposita. Nūc ergo tu q̄ te cōturbaris cū sis corruptibil: a q̄d moueris tu cuz sis mortal. Et quare nō accepisti in corde tuo quod futurū ē q̄ qđ in presēti. Rñ di a dixi. Dñator dominē ecce dispo suisti lege tua: quoniaz iusti here ditabūt hec. Impij autē pibunt. iusti autez ferent angusta sperān tes spacōsa. Qui enī impie gesse runt a āgusta passi sunt a spacō sa non videbunt. Et dixit ad me. Nō est iudex super deū neq̄ intelli gens sup altissimū. Pereūt enim multi presētes q̄ negligitur q̄ añ posita est dei lex. Mādans emī mā dauit deꝰ venientibꝰ qñ venerūt quid facientes viuerēt a q̄d ob seruantes nō punirent. Hij autē nō sunt psuasi a cōtradixerūt ei: a ostituerunt sibi cogitamē vani tatis a ꝓposuerūt sibi circūuencō nes delictorū a superdixerūt altissi mo nō esse a vias eius nō ognō uerunt a legem eius spreuerūt a sponsiones eius abnegauerūt et in legittimis eiꝰ fidē nō habuerūt a opa eius nō pfecerūt. Propter hoc esdra vacua vacuis a plena plenis. Ecce tempus veniet a erit quādo venīēt signa que predixi ti bi. Et apparebit sponsa a apparē scēs ostēdetur que nūc subducit terra a ōmis q̄ liberatꝰ ē de ꝑdictis malis ipe videbit mirabilia mea. Reuelabit eī filiꝰ meus ihesus cū hijs q̄ cū eo fūt a iocūdabūtur q̄ relicti fūt in āīs q̄drīgētis. Et erit ptꝰ ānos hos a morietꝰ filiꝰ meꝰ christꝰ a omēs qui spiām ētum ha bent hōmes a quiescet seculū in ātiquū silētium diebꝰ septē sicut in prioribꝰ iudicijs ita ut nemo de relinq̄tur a erit post dies septē: et excitabitur q̄d nōdum vigilat se culū a morietur corruptū. Et terra reddet q̄ in ea dormiūt et puluis q̄ in eo silentio habitāt a promptu aria reddēt q̄ eis cōmendata fūt anime. Et revelabit altissimus su p sedem iudicij a ptrānsibunt mise rie a longanimitas congregabitur. Judiciū autez solū remanebit veri tas stabit a fides conualescet. Et opꝰ subsequētur a merces ordinabunt a iusticie vigilabūt et iniusticie nō dormabūtur. Et dixi. Primꝰ abrahā ꝓpter sodomitas orauit a moyses ꝓ patribꝰ qui in deserto peccaue runt a q̄ post eum ꝓphet in diebus

ac[illegible]m ⁊ samuelis ⁊ dauid ꝓ cõ
fractõne ⁊ salomon ꝓ eis qui ve
nerũt in sanctõem ⁊ helyas pro
hijs qui pluuiam acceperũt et ꝓ
mortuo ut viueret ⁊ ezechias pro
populo ĩ dieb⁹ sennacherib ⁊ mlt
ti pro multis. Si ergo modo quã
do corruptibile increuit et iniusti
cia multiplicata ẽ ⁊ orauerunt iu
sti ꝓ impijs quare ⁊ nunc sic non
erit. Et respondit ad me ⁊ dixit.
Presens seculũ non ẽ finis. gloia
in eo freqñs manet ꝓpter hoc oã
uerunt ꝓ inualidis. Dies em̃ iudi
cij erit finis tp̃is huius ⁊ iniciuz
tẽporis future ĩmortalitatis ĩ quo
ꝑtransiuit corruptela. soluta ẽ in
tempantia. abscisa est increduli
tas. creuit aũt iusticia. orta ẽ veri
tas Tunc em̃ nemo poterit salua
re eum qui perijt neqꝫ demergere
qui vincit. Et respondi ⁊ dixi. Hic
sermo me⁹ prim⁹ ⁊ nouissimus:
quoniã meli⁹ erat non dare t̃raz
adam vel cum iam dedisset coer
cere eum ut non peccaret. Quid ei
ꝓdest omnib⁹ in presẽti viuere in
tristicia ⁊ mortuos sperare puniti
onem. O tu quid fecisti adam. Si
em̃ tu peccasti nõ ẽ factus soli⁹ tu
us casus sed ⁊ nr̃ qui ex te adue
nim⁹ Quid enim ꝓdest nobis si ꝓ
missum ẽ nobis immor̃le tẽpus:
nos autẽ mortalia opa egimus.
Et quoniaz p̃dicta ẽ nobis perhẽ
nis spes. nos vero pessime vani fc̃i
sum⁹ Et quoniã reposita sũt nob̃
habitacula saĩtatis ⁊ securitatis.
nos vero male conuersati sum⁹.
Et quoniã r̃posita gloria altissimi
ꝓtegere eos qui tarde conuersati
sunt. nos autẽ pessimis vijs ãbu
lauim⁹. Et quoniã ostendetur
paradisus cui⁹ fructus incorrup
tus ꝑseuerat in quo ẽ securitas ⁊
medela. nos vero nõ ingredimur
In ingratis em̃ locis conuersati
sumus. Et quoniã sup stellas ful
gebunt faties eorũ qui abstinen
tiam habuerũt. nr̃e autez facies
sup tenebras nigre. Non em̃ cogi
tauim⁹ viuentes quãdo iniquita
tem faciebam⁹ ꝙ incipiem⁹ post
mortem pati. Et r̃ndit ⁊ dixit. H⁰
est cogitamentuz certaminis q8
certabit qui sup terram natus ẽ
homo ut si vict⁹ fuerit patiat̃ q8
dixisti. Si autẽ vicerit recipiet q8
dico quoniaz hec ẽ via quã moy
ses dixit cũ viueret ad populum
dicẽs. Elige tibi vitam ut viuas.
Non crediderũt autẽ ei sed nec p⁹
eum ꝓphetis. Sed nec mihi qui lo
cutus sum ad eos quoniaz nõ es
set tristitia in ꝑdicõnez eoꝝ sicut
futurũ est gaudium sup eos qui
b⁹ ꝑsuasa ẽ salus. Et respondi et
dixi. Scio domĩe quoniã vocatus
ẽ altissim⁹ misericors in eo misere
atur hijs qui nondum in seculo
aduenerũt ⁊ ꝙ miseretur illis q̃
conuersionẽ faciunt in lege eius
⁊ longanimis ẽ quoniã longani
mitatez prestat hijs qui peccaue
runt quasi suis operib⁹ et munifi
cus est quoniã quidẽ dona ẽ vult
ꝓ exigẽcijs ⁊ multe misericordie
quoniã multiplicat magis misei
cordias hijs qui presẽtes sunt ⁊
qui preterierũt ⁊ qui futuri sunt.
Si em̃ non multiplicauerit misei
cordias suas non viuificabitur
seculum cũ hijs qui ĩhereditabãt
in eo. Et donat quoniam si non

cōtauerit de cōmitate sua ut alle
uent hij q̄ imq̄tate fuerūt de suis
imq̄tatibus nō poterit decies mil
lesima ps vinificai hoīm. Et iudex
si non ignorauerit hijs q̄ curati
sunt verbo ei⁹ a deleuit multitudi
nē ꝺtēp cōnum nō fortassis dereli
querēt innumerabili multitudi
ne misi pauci valde. ¶ Ca. viij.

ET rndit ad me a dixit. Doc
seculū fecit altissim⁹ ꝓpē ml
tos. futuz autē ꝓpter paucos. di
cam autē coraz te similitudinē es
dra. Quomō autē interrogab̄ ter
raz a dicet tibi: quomā dabit ter
ram multaz magis vnde fiat ficti
le. paruū autē putuerez vnde au
gm̄ fit: sic a act⁹ presētis seculi. Ml
ti quidez creati sūt. pauci autē sal
uabūtur. Et rndi a dixi. Absorbe
ergo aīa sensuma deuora quod
sapit. Conuemisti enī obaudire
a ꝓpetare voles. ¶ Nec enī tibi est
datū spatiū misi solūmodo viuere
O dne si nō ꝓmittes seruo tuo ut
orem⁹ cora te: a des nobis semen
cordi a sensui culturā vt fructus
fiat. vt viuere possit ōmis corrup
tus qui portabit locū homis. ¶ So
lus enī es et vna plasmatio nos
sum⁹ manuū tuarū sicut locutus
es. Et quō nūc in matrice plasma
tum est corp⁹ a prestas membra
ꝺseruatur in igm̄ a aqua tua crea
cio a nouē mēsib⁹ patit tua plas
macō tuam creaturā que i ea crea
ta est. ipsū āt qđ seruat. aq̄ seruat
tur vtraq̄ seruabūtur: seruataq̄
qnq̄ iteruz reddit matrix que in
ea creuerūt. Impasti enī ex ipsis
mēbris hoc est māmillis prebere
lac fructui māmillarū: ut nutria
tur id qđ plasmatū ē vsq; in ep⁹
aliqđ a postea disponas eum tue
misericordie. Enutriuisti eū tua iu
stitia a erudisti eū in lege tua: et
corripuisti eū tuo intellectu a mor
tificabis euz ut tua creatura a vi
uificabis eū ut tuū op⁹. Si ergo p
dideis eū qui tantus laborib⁹ plas
matus ē: tuo iussu facile est ordi
nari ut a id qđ fiebat seruaretur.
Et nūc dne dicā de ōmi hoie tu ma
gis scis de populo āt tuo ob quē
doleo a de hereditate tua ꝓpē quā
lugeo a ꝓpter isrl ꝓpter quem tri
stis fū: a de iacob ꝓpter quē doleo
ideo incipiaz orare corā te ꝓ mea
ꝓ eis: quomā video lapsus nros
q̄ inhabitam⁹ terrā. Sed audiui
celeritatē iudicis q̄ futur⁹ ē. Ideo
audi vocē meaz a intellige sermo
nē meū a loquar cora te. Inciuz
verbo cū esdre priusq̄ assumeret.
Et dixi. Dne qui inhabitas seculū
cui⁹ oculi eleuati in supna a aere:
a cuius thron⁹ iestimabil' a glo
ria incō prehēsibil' cui astat exerc⁹
angelorū cū tremore quoz seruā
tio in vento a igni conuertit: cuius
verbū vera a dicta pseuerātia: cui⁹
iussio fortis a dispositō terribilis
cuius aspect⁹ arefacit abissos: et
indignatō tabescē facit montes:
a veritas testificatur. Exaudi ora
cōnem serui tui a auribus ꝓcipe p̄
catō em figmēti tui. Dum enim vi
uo loquara dū sapio rndebo. Nec
respicias populi tui delicta sed qui
tibi in veritate seruiūt. Nec inten
das impia gētiū studia sed q̄ tua
testimonia cum doloribus custodi
erunt. Nec cogites qui in dispū
tuo false dñsati sunt sed meminere

qui ex volũtate tua timorem cog̃
nouerũt. Neq; volueris pdere q̃ pe
cudum mores habuerunt. sed re
spicias eos q̃ legem tuam splen
dide docuerũt. Nec indigneris eis
q̃ bestijs peiores iudicati sunt sed
diligas eos q̃ semper in tua iusti
cia cõfidunt ⁊ gloria. Quoniam
nos ⁊ patres nostri talib⁹ morbis
languemus. tu autem ꝓpter nos
peccatores misericors vocaberis.
Si enim desideraueris ut nr̃i mise
rearis: tunc misericors vocaberis
nobis autẽ nõ habentib⁹ opeã iu
sticie. Justi enim quib⁹ sunt opa
multa reposita ex ꝓprijs operibus
recipient mercedẽ. Quid est enim
homo ut ei indigneris ante gen⁹
corruptibile ut ita amarus sis de
ipso. In veritate enĩ nemo de geĩ
tis est q̃ non impie gessit ⁊ de cõ
fitentib⁹ q̃ non deliquit In hoc eĩ
annunciabitur iusticia tua ⁊ boĩ
tas tua dñe cũ misert⁹ fueris eis
qui nõ habent sb̃stantiam bono
rũ operum. Et rñdit ad me ⁊ dixit
Recte locut⁹ es aliqua ⁊ iuxta ser
mões tuos sic ⁊ fiet. Qm̃ non vere
cogitabo sup plasma eoꝝ q̃ pecca
uerunt ante mortẽ ante iudicium
ãte perdicõem sed iocundabor su
p iustorũ figmentũ ⁊ memorabor
pegrinacõis quoq; ⁊ saluacõis ⁊
mercedis recepcõis. Qũo ergo lo
cutus sum sic ⁊ est. Sicut enĩ agri
co la serit sup terram semina mlt
ta ⁊ plantacões multitudĩs plan
tat. sed nõ in tempo ẽ õnia que se
minata sunt saluãtur. sed nec om
nia que plãtata sunt radicabũt:
sic ⁊ qui in seculo seminati sũt nõ
õnes saluabuntur. Et rñdi ⁊ dix

Si inueni graciaꝫ loquar. Quõ se
mẽ agricole si nõ ascendeit aut ñ
accepit pluuiam tuã in tempe ã
si corruptũ fuerit multitudĩe plu
uie: sic perit ⁊ similit̃ homo q̃ maĩ
b⁹ tuis plasmatus ẽ ⁊ tu ei yma
go nominat⁹ quoniã similatus
es ei ꝓpter quẽ õnia plasmasti et
similasti semini agricole. Nõ ira
scaris sup nos sed parce populo
tuo ⁊ miserere hereditati tue. Tu
autez creature tue misereris. Et re
spõdit ad me ⁊ dixit. Que sunt p̃
sẽtia presẽtibus ⁊ que futuã futu
ris. Multum enĩ tibi restat ut pos
sis diligere meam creaturã super
me tibi autez frequẽter ⁊ ipsi ꝓxi
maui iniustis aũt nũq̃. Sed ⁊ in
hoc mirabilis es corã altissimo q̃
niã humiliasti te sic̃ decet te ⁊ nõ
iudicasti te ut int̃ iustos plurimũ
glorificeris. Propter qd̃ miserie
multe ⁊ miserabiles efficiẽtur eis
q̃ habitãt seculum in nouissimis
qꝛ in multa supbia ambulauerũt.
Tu autẽ ꝓ te intellige et de simili
bus tuis inq̃re gloriam. Vob̃ enĩ
apert⁹ est paradisus. plantata ẽ
arbor vite. p̃paratũ ẽ futurum tẽ
pus. prepata est abundãcia. edi
ficata est ciuitas. probata ẽ req̃es
pfecta est bonitas. ⁊ pfecta sapiẽ
tia. Radix mali signata ẽ a vobis
infirmitas ⁊ tinea a vobis abscõ
sa est ⁊ ĩ infernũ fugit corrupcio
in obliuione. Transierũt dolores
⁊ ostensus ẽ in fine thesaurus in
mortalitatis. Noli ergo adicere ĩ
quirendo de multitudĩe eorum q̃
pereũt. Nam ipsi accipiẽtes liber
tatẽ spreuerunt altissimũ et legez
eius contempserũt et vias eius.

dereliquerūt. Adhuc autē iustos
eius ꝯculcauerūt ⁊ dixerūt in cor
de suo nō esse deū ⁊ quidē sciētes
q̄niaꝫ moriūtur. Sicut enī vos su
scipient q̄ p̄dicta sūt: sic eos sitis
⁊ cruciatus que p̄parata sunt. Nō
enim voluit hominē dispdi. Sed ⁊
ipsi qui creati sūt coinq̄nauerunt
nomē eiꝰ q̄ fecit eos ⁊ ingrati fue
runt ei q̄ preparauit eis vitaꝫ Qua
ꝓpter iudicium meū modo appro
pīquat. Que nō ōmbꝰ demōstra
ui nisi tibi ⁊ tibi similibꝰ paucis
Et rn̄di ⁊ dixi. Ecce nūc domine de
monstrasti mihi multitudinē sig
norū que incipies facere in nouis
simis. ꝫ non demōstrasti mihi q̄
tempore. ¶ Ca. ix.

Et rn̄dit ad me et dixit. Me
tiens metire tēpus in semet
ipso ⁊ erit cū videris qn̄ trāsierit
pars quedā signorū q̄ predicta
sunt: tūc intelliges quoniā ipm ē
tēpus in quo incipiet altissimus
visitare seculū qd̄ ab eo factū est
Et qn̄ videbitur in seculo motio
locoꝝ ⁊ populoꝝ turbacō: tūc in
telliges qm̄ de hijs eāt altissimꝰ
locutus a diebꝰ q̄ fuerunt ante te
ab inicio. Sic enī ōne qd̄ factum
ē in seculo iniciū habet pariter ⁊ cō
sūmacōem ⁊ ꝯsūmatio est mani
festa: sic ⁊ altissimi tēpora inicia
habent manifesta in ꝓdigijs ⁊ v̄
tutibꝰ ⁊ ꝯsūmacōes in actu ⁊ i sig
nis. Et erit ōnis q̄ saluꝰ factꝰ fue
rit ⁊ q̄ poterit effugē p opa sua ⁊
p fidē i q̄ credidistis relinq̄tur de
predictis piculis ⁊ videbit saluta
re meū in terra mea ⁊ in finibꝰ me
is: qm̄ sanctificaui me a seculo. Et
tūc miserabuntur qui nūc abusi
sunt vias meas ⁊ i tormentis cō
morabūtur hij qui eas ꝓiecerūt
in ꝯtēptu. Qui enī non cognoue
rūt me viuentes bn̄ficia ꝯsecuti ⁊
q̄ fastidierūt legē meā cū adhuc
erāt habentes libertateꝫ: ⁊ cū ad
huc esset eis apertꝰ penitentie lo
cus nō intellexerūt sed spreuerūt:
hos oportꝫ post mortēꝫ in crucia
mento ꝯgnoscere. Tu ergo noli
adhuc curiosus eē quomō impij
cruciabūtur. sed inquire qūo iu
sti saluabūtur: ⁊ quorū seculū et
ꝓpter quos seculū ⁊ qn̄. Et rn̄di ⁊
dixi. Olim locutus sū ⁊ nūc dico ⁊
postea dicā: qm̄ plures sunt q̄ pe
reunt q̄ q̄ saluabuntur: sicut mlt
tiplicat̄ fluctꝰ sup guttā. Et respō
dit ad me ⁊ dixit. Qualis ager ta
lia ⁊ semina ⁊ q̄les flores tales et
ticture ⁊ q̄lis opator tal ⁊ creatio
⁊ q̄lis agricola talis cultura: qm̄
tēpꝰ erat seculi. Et nūc cū eēm pa
rans eis hijs q̄ nunc sunt ante q̄
fieret seculuꝫ in quo habitarēt: ⁊
nemo ꝯtradixit mihi. tunc enim
quisqꝫ ⁊ nunc creatur in mūdo h
parato ⁊ mense ideficienti ⁊ lege
inuestigabili corrupti sunt moēs
eorum. Et consideraui seculum et
ecce erat periculum ꝓpter cogitati
ones que in eo aduenerunt. Et vi
di ⁊ peperci ei valde ⁊ seruaui mi
hi acinū de botro ⁊ plantacōnem
de tribu multa. Pereat ergo mul
titudo q̄ sine causa nata ē ⁊ seruet̄
acinꝰ meꝰ ⁊ plantacō mea q̄ cuꝫ
multo labore pfeci. Tu autē si ad
huc intromittas septē dies alios
ꝫ nō ieiunab̄ i eis: ibis i cāpū flo
rū vbi domꝰ nō est edificata ⁊ mā
ducabis solūmodo de floribꝰ cāpi

et carnem nō gustabis et vinū nō
bibes sed solūmodo floēs. Depre
care altissimū sine intermissione
et veniaz et loquar tecū. Et pfectus
sum sicut dixit mihi in cāpum q̄
vocatur ardath et sedi ibi in flori
bus. Et de herbis agri manduca
ui et facta est esca earū mihi in sa
turitatē. Et factum ē post dies sep
tem et ego discūbebam sup̄ fenuz
et cor meum iterū turbabat̄ sicut
et ante. Et aptum est os meum et
inchoaui dicere corā altissimo et
dixi. O domīe te nobis ostendēs
oñsus es patribus nostris in de
serto qd nō calcatur et infructuo
so quādo erant exeuntes de egip
to et dicens dixisti. Tu israhel au
di me et semē iacob intende s̄mo
nib⁹ meis. Ecce em̄ ego semino in
vobis legem meaz et faciet in vob̄
fructum et glorificabimini ī eo p
seculū. Naz patres vr̄i accipiētes
legē non seruauerūt et legittima
mea nō custodierūt et fact⁹ est fru
ctus legis nō parens. nec enī po
terat q̄niā tuus erat nā qui acce
perūt perierunt nō custodientes
qd in eis seminatū fuerat. Et ecce
cōsuetudo est ut cū acceperit terra
semē vel nauem mare vel vas ali
quod escam vel potum cū fuerit
exterminatū id in quo seminatū
est vel in quod missum ē simul id
qd semīatum vel missuz ē vel que
suscepta sūt extermīantur et susce
pta iam nō manēt apud nos. Sz
nobis sic nō factum est. Nos qui
dem q̄ legē accepim⁹ peccātes peri
uim⁹ et cor nostrū quod suscepit
eam. nam lex nō perijt sed permā
sit in suo labore. Et cum loquerer
hec in corde meo respexi oculis me
is et vidi mulierem ī dexteā parte
Et ecce hec lugebat et plorabat cū
voce magna et aīmo dolebat val
de et vestimenta eius discissa et ci
nis sup caput eius Et dimisi cogi
tatus in quib⁹ eram cogitans et
cōuersus sum ad eaz et dixi ei. Vt
quid fles et quid doles animo. Et
dixit ad me. Dimitte me domine
meus ut defleam me et adiciaz do
lorem quoniā valde amara sum
animo et humiliata sū valde. Et
dixi ei. Quid passa es. Dic mihi.
Et dixit ad me. Sterilis fui ego fa
mula tua et nō pepi habens mari
tum annis triginta. Ego em̄ per
singulas horas et p singulos dies
et ānos triginta hos deprecor al
tissimū nocte ac die Et factum est
post triginta ānos exaudiuit me
deus ācillam tuam et vidit humi
litatē meaz et attēdit tribulacōni
mee et dedit mihi filiū. Et iocūda
ta sum sup eum valde ego et vir
meus et ōnes ciues mei et honori
ficabam⁹ valde fortez. Et nutriui
eum cū labore multo et factum est
cum creuisset et venisset accipe vx
orē feci diem epuli. ¶ Ca. x.

Et factum est cū introisset fi
lius me⁹ in thalamo suo ce
cidit et mortu⁹ est et euertim⁹ om
nes lumina. Et surrexerūt omnes
ciues mei ad cōsolandum me et
q̄eui vsqz in alium diem vsqz no
cte. Et factum est cū ōnes quieuis
sent ut me consolarent̄ ut q̄esce
rem et surrexi nocte et fugi et veni si
cut vides in hoc campo et cogito
iam non reuerti in ciuitatē. s̄z hic
cōsistere et neqz manducare neqz

bibere. sed sine intermissiōe luge
re ⁊ ieiunare vsq; dū moriar. Et de
reliqui sermōes in q̄bus erā ⁊ re
spōdi cū iracundia ad eā ⁊ dixi.
Stulta sup ōnes mulieres non vi
des luctū nostrū ⁊ que nob cōtin
gunt. Quoniā syon mater nostr̄
ōni tristicia cōtristatur ⁊ hūrlita
te hūrliata est ⁊ luget validissiē
Et nūc quoniā ōnes lugem⁹ ⁊ tri
stes sum⁹ q̄niā ōnes cōtristati su
m⁹. tu autē ɔtristaris in vno filio
Interroga eī terrā et dicet tibi: q̄
niam hec ē que debeat lugere casū
tantoꝝ sup eam germinantiū. Et
ex ipsa ab inicio ōnes nati ⁊ alij
venient. Et ecce pene ōnes in pdi
tionē ambulāt et exterminiū fit
multitudo eorū. Et q̄s ergo debet
lugē magis nisi hec que tā mag
nam multitudinē pdidit: q̄ tu q̄
p vno doles. Si autē dicis mihi
quoniam nō ē planctus meus si
milis terre: quoniaꝫ fructum ven
tris mei pdidi: quē cū meroribꝰ
peperi ⁊ cū doloribꝰ genui. terra
autē scdm viaꝫ terre. abijtq; ī ea
multitudo presēs quomō euenit
⁊ ego tibi dico. Sicut tu cū labore
pepisti sic ⁊ terra dat fructū suuꝫ
homini ab inicio ei q̄ fecit eā Nūc
ergo retine apud temetipsā dolo
reꝫ tuū ⁊ fortiter fer q̄ tibi contige
rūt casus Si enī iustificaueris ter
minū dei ⁊ ɔsiliū suū recipies ī tpe
⁊ in talibꝰ collaudaberis. Ingre
dere ergo in ciuitatē ad virū tuuꝫ.
Et dixit ad me. Non faciā neq; in
grediar ciuitateꝫ sed hic moriar.
Et apposui adhuc loqui ad eam
⁊ dixi. Noli facere hūc sermoneꝫ:
sed ɔsenti psuadēti. Quot eī casus

syon. Cōsolare ꝓpter dolorē ihe
rusalē. Vides enī quoniā scīfica
tio nr̄a deserta effecta ē ⁊ altare no
strū demolitū ē: ⁊ templū nr̄m de
structū ē ⁊ psalterium nr̄m hūrli
atū ē ⁊ ymnꝰ cōticuit ⁊ exultatio
nr̄a dissoluta est ⁊ lumen cande
labri nr̄i extinctū ē: ⁊ archa testa
menti nostri direpta est ⁊ sancta
nr̄a ɔtaminata sunt ⁊ nomē qd̄ ī
uocatū est sup nos pene pfanatū
est ⁊ liberi nostri ɔtumeliā passi
sūt. ⁊ sacerdotes nr̄i succensi sūt ⁊
leuite nostri in captiuitatem abie
runt et virgines nostre coinqui
nate sūt. Et mulieres nostre vim
passe sunt ⁊ iusti nostri rapti sūt
⁊ paruuli nostri perditi sunt: ⁊ iu
uenes nr̄i seruierunt et fortes no
stri inualidi facti sūt Et quod om
nium maius sig̃culum syon: q̄ni
am resignata ē de gloria sua. Naꝫ
⁊ tradita ē in manibꝰ eorū q̄ nos
oderūt. Tu ergo excute tuā tristi
ciam multā ⁊ depone abs te mlt
titudinē dolorū ut tibi repropicie
tur fortis ⁊ requiē faciet tibi altis
simꝰ req̄ecōeꝫ laborum. Et factum
ē cum loquebar ad eā facies eius
fulgebat sb̄ito ⁊ species choruscꝰ
fiebat visus eius ut esseꝫ pauēs
valde ad eā ⁊ cogitarem quid eēt
hoc. Et ecce subito emisit sonitum
vocis magnum timore plenum:
ut cōmoueretur terra a mulieris
sono. Et vidi ⁊ ecce amplius mu
lier non comparebat mihi sed ci
uitas edificabatur ⁊ locus demō
strabatur de fundamentis mag
nis ⁊ timui ⁊ clamaui voce mag
na et dixi. Vbi ē huriel angelus
qui a principio venit ad me.

Quoniã ipse me fecit venire ĩ mul
titudĩe in excessu mentis huius.
Et fact⁹ est finis me⁹ in corrupcõ
nem ⁊ oracõ mea in improperiũ.
Et cũ essem loquẽs ego hec ecce ve
nit ad me ⁊ vidit me. Et ecce eraꝫ
positus ut mortu⁹ ⁊ intellect⁹ me⁹
alienatus erat. Et tenuit dexterã
meam ⁊ confortauit me ⁊ statuit
me sup pedes meos. Et dixit mihi.
Quid tibi ẽ ⁊ quare ꝯturbatus ẽ
intellect⁹ tuus ⁊ sensus cordis tui
⁊ quare ꝯturbaris ꝛ Et dixi. Quo
niã dereliq̃sti me. Et ego quideꝫ fe
ci ſm sermones tuos et exiui ĩ cã
pum ⁊ ecce vidi ⁊ video qd̃ non
possum enarrare. Et dixit ad me.
Sta ut vir ⁊ cõmonebo te. Et dixi
loquere dñe me⁹ tu ĩ me. Noli me
derelinquere ut nõ frustr̃ moriar
qm̃ vidi que nõ sciebã ⁊ audio
q̃ nõ scio. Aut nunq̃d sensus me
us fallitur ⁊ aĩma mea sup̃mat ꝛ
Nunc ergo deprecor te ut demon
stres seruo tuo de excessu hoc. Et
rñdit ad me ⁊ dixit. Audi me ⁊ do
ceam te ⁊ dicam tibi de quib⁹ tñes
quoniã altissim⁹ ꝛuelauit tibi mi
steria multa. Vidit rectã viam tu
am qm̃ sine intermissione contri
stabaris ꝓ populo tuo et valde
lugebas ꝓpter syon. Hic ergo in
tellect⁹ visiõis que tibi apparuit
ante paululũ. Quã vidisti lugen
tẽ ĩchoasti ꝯsolari eam. nunc ãt
iã speciẽ mulieris nõ vides. ſ ap
paruit tibi ciuitas edificari ⁊ qm̃
enarrabat tibi de casu filij sui Hec
absolucõ ẽ. Hec mulier quã vidi
sti hec est syon: ⁊ quoniã dixit ti
bi quã ⁊ nunc cõspicies ut ciuita
teꝫ edificatam. Et qm̃ dixit tibi qꝛ
sterilis fuit annis triginta: ꝓpter
qd̃ erant ãni scꝫ triginta quando
non eãt in ea adhuc oblatio ab
lata. Et factum ẽ post ãnos trigin
ta edificauit salomõ ciuitatem ⁊
obtulit oblaciões tunc fuit quã
do peperit sterilis filiuꝫ. Et ꝙ tibi
dixit quoniã nutriuit eum cuꝫ la
bore hoc erat habitatio in ihrl̃m
Et quoniã dixit tibi ꝙ fili⁹ meus
veniens in suo thalamo mortu⁹
essꝫ ⁊ ꝯtigisset ei casus hoc erat q̃
facta est ruina iherusalem. Et ecce
vidisti similitudĩeꝫ ei⁹ ⁊ quoniaꝫ
filiũ lugeret inchoasti consolari
eaꝫ ⁊ de hijs q̃ ꝯtigerunt hec erãt
tibi aperienda. Et nunc videt altis
sim⁹ quoniã ex aĩo contristat⁹
es ⁊ quoniã ex toto corde pateris
ꝓ ea ostendit tibi claritatẽ glorie
eius ⁊ pulchritudĩem decoris ei⁹
Propterea em̃ dixi tibi ut mane
res in campo vbi dom⁹ nõ est edi
ficata. Sciebam em̃ ego qm̃ altis
sim⁹ ĩcipiebat tibi oñdere hec. ꝓp
terea dixi tibi ut venires in agruꝫ
vbi nõ est fundamentũ edificij.
Nec em̃ poterat opus edificij ho
minis sustineri in loco vbi incipi
ebatur altissimi ciuitas ostendi.
Tu g̃ noli timẽ neqꝫ expauescat
cor tuũ ſ ingredẽ ⁊ vide splendorẽ
⁊ magnitudĩeꝫ edificij quãtũ ca
pax ẽ tibi visu oclorꝫ vidẽ ⁊ p⁹ hec
audies qñtũ capit audit⁹ auriũ
tuarũ audire Tu eĩ btũs es p̃ mlt
tis ⁊ vocatus es apud altissimuꝫ
sicut ⁊ pauci. Nocte autem que ĩ
crastinũ futura est manebis hic
⁊ ostendet tibi altissim⁹ eas visio
nes sup̃morꝫ que faciet altissim⁹
hijs qui habitant super terraꝫ a

nouissimis dieb⁹. Et dormiui illā
noctē ⁊ aliā sicut dixerat mihi.:

Et vidi sōnium ¶ Ca. xi.
⁊ ecce ascēdebat de mari aq̄
la cui erant duodecī ale pēnarum
⁊ capita tria. Et vidi et ecce expā
debat alas suas in ōnem terrā ⁊
ōnes venti celi insufflabāt in eaꝫ
⁊ colligebātur. Et vidi ⁊ de pēnis
eius nascebant̄ cōtrarie penne: ⁊
ipe fiebāt in pennaculis minutis
⁊ modicis. Nā capita ei⁹ erant q̄
escētia ⁊ dimidiū caput erat ma
ius alioꝝ capitū ꝫ ipsa q̄escebat
cū eis. Et vidi ⁊ ecce aquila vola
uit in pennis suis ⁊ regnauit sup
terrā ⁊ sup eos qui habitāt ī ea.
Et vidi quoniā subiecta erant ei
ōnia sub celo ⁊ nemo illi cōtradi
cebat neqꝫ vn⁹ de creatura q̄ est su
p terrā. Et vidi ⁊ ecce surrexit aq̄
la sup vngues suos et misit vocē
pennis suis dicēs. Nolite ōnes sil̄
vigilare: dormite vn⁹ q̄sqꝫ in loco
suo ⁊ per tp̄s vigilate Capita aūt
in nouissimo seruent̄. Et vidi ⁊ ec
ce vox nō exibat de capitib⁹ eius
sed de medietate corp̄is ei⁹. Et nu
meraui cōtrarias pēnas eius et
ecce ipse erāt octo. Et vidi et ecce
a dextera parte surrexit vna pēna
⁊ regnauit sup ōnem terrā. Et fa
ctū est cum reg̃ret venit ei finis ⁊
non apparuit locus eius ⁊ seqn̄s
exurrexit ⁊ regnabat. Ipsa mul
tū tenuit tēp⁹. Et factū est cū reg
naret ⁊ veniebat finis eius ut nō
appareret sicut p̄or ⁊ ecce vox emis
sa est illi dicēs. Audi tu que tāto
tp̄e tenuisti terrā. Hec annūcio
tibi añq̄ incipias non apparere.
Nemo post te tenebit tēp⁹ tuū ꝫ
nec dimidiū eius. Et leuauit t̄cia
⁊ tenuit p̄ncipatum sicut et prio
res ⁊ nō apparuit ⁊ ipsa. Et sic cō
tingebat ōnibus alijs singulatī
principatū gerere ⁊ iterum nusq̄
cōparere. Et vidi ⁊ ecce in tēpore:
seqn̄tes penne erigebātur a dexte
ra parte ut tenerent ⁊ ipe p̄ncipa
tuꝫ ⁊ ex hijs erant q̄ tenebant. ꝫ
tamē statim nō cōpatescebāt: nā
⁊ alique ex eis erigebātur. sed n̄
tenebāt principatū. Et vidi post
hec ⁊ ecce nō cōparuerūt duode
cim penne ⁊ duo pennacula ⁊ ni
hil supeāt in corpe aquile n̄ duo
capita quiescētia ⁊ sex pēnacula
Et vidi ⁊ ecce sex pennaculis diui
se sūt due ⁊ manserūt sub capite
qd̄ est ad dexterā p̄tem. Naꝫ q̄tu
or māserūt in loco suo. Et vidi et
ecce hec subalares cogitabant se
erigere ⁊ tenere p̄ncipatus. Et vi
di ⁊ vna erecta est sed statī nō cō
paruit. Et secūde velocius q̄ prio
res nō cōpuerunt. Et vidi ⁊ ecce
due que supauerūt apud semet
ip̄as cogitabāt ⁊ ipe regnare et ī
eo cū cogitarent. ecce vnū q̄escen
tium capitū qd̄ erat mediū euigi
labat. Hoc em̄ erat duoꝝ capitū
maius. Et vidi quoniā ꝯpleta sūt
duo capita secū: ⁊ ecce conuersū ē
caput cū hijs q̄ cum eo erāt ⁊ co
medit duas subalares q̄ cogita
bant regnare. Hoc autē caput p
cōterruit ōneꝫ terrā ⁊ dn̄abatur
in ea hijs qui habitant terram
cum labore multo ⁊ potentatū te
nuit orbis terraruꝫ super omnes
alas que fuerunt Et vidi post hec
⁊ ecce mediū caput subito n̄ ꝯpa
ruit ⁊ h° sic̄ ale Supauerūt āt duo

capita que a ipa fimlit regfiaue
rũt fup terram a fup eos q̃ habi
tant ĩ ea. Et vidi a ecce deuoauit
caput a dextera pte illud quod a
leua. Et audiui voce dicentem mi.
Conſpice cõtra te a conſidera qđ
vides. Et vidi a ecce ſicut leo con
citatus de ſilua rugiẽs a vidi quo
maz emittebat voce hominis ad
aquilaz. Et dixit dicens. Audi tu
a loquar ad te a dicit altiſſimus
tibi. Nonne tu es qui ſupaſti de q̃
tuor aialibus que fecerã regna
re in ſeculo meo a ut per eos ve
ret finis tempoꝝ eoꝝ. Et quar
tus venies deuicit oia aialia q̃
tranſierũt a potẽtatu tenuit ſecu
lum cũ tremore multo a õnẽ orbẽ
cum labore peſſimo a inhabitauit
tot temporib9 orbem terraꝝ cum
dolo. Et indicaſti terrã non cum ve
ritate. Tribulaſti enĩ mãſuetos
a leſiſti quieſcẽtes a diſrexiſti mẽ
daces a deſtruxiſti habitationes
eoꝝ qui fructificabãt a humilia
ſti muros eoꝝ q̃ te non nocuerũt
Et aſcendit tumelia tua ad altiſ
ſimũ a ſupbia tua ad fortem. Et re
ſpexit altiſſim9 ſupba tempa a ec
ce finita ſunt a ſcelera eius opleta
ſunt. Propterea non appareas tu
aq̃la a ale tue horribiles a penna
cula tua peſſima a capita tua ma
ligna a vngues tui peſſimi a õne
corp9 tuum vanũ vt refrigeretur
omnis terra a reuertatur liberata
de tua vi a ſperet iudicium a mi-
ſericordiã ei9 q̃ fecit eaz. ¶ Ca. xij.

Et factum eſt dum loqꝛetur
leo verba hec ad aquilã a vi
di a ecce q̃ ſupauerat caput a nõ
cõparuerunt quatuor ale ille que
ad eum tranſierũt a erecte ſũt ut
regnarent a erat regnũ eoꝝ exile
a tumultu plenum. Et vidi a ecce
ipſa nõ apparebãt a õne corpus
aquile imœndebatur a expaueſce
bat terra valde. Et ego a tumultu
a exceſſu mentis a a magno timore
vigilaui a dixi ſpũi meo. Ecce tu p̃
ſtituiſti mihi hoc in eo q̃ ſcrutaris
vias altiſſimi. Ecce adhuc fatiga
tus ſum aĩo a ſpũ meo imalid9
ſum valde a nec modica eſt ĩ me
virtus a multo timore q̃ expaui
nocte hac. Nunc ergo orabo altiſ
ſimũ ut me cõfortet vſq; in finem
Et dixi. dñator dñe ſi inueni gr̃ci
az ante oculos tuos a ſi iuſtificа
tus ſũ ante te pre multis a ſi certe
aſcendit deprecatõ mea añ faciez
tuam: confirma me a oſtende ſeruo tuo
mihi interp̃tatõez a diſtinctõem
viſus horribil' hui9 ut plenissime
conſoleris aiaz meã. Dignũ enĩ
me habuiſti oſtendere mihi tẽporuz
nouiſſima. Et dixit ad me. Hec ẽ
interp̃tatõ viſiõis hui9. Aquilaz
quã vidiſti aſcendentem de mari
hec eſt regnũ qđ viſũ eſt ĩ viſio
ne Danieli frĩ tuo. Sed nõ eſt illi
interpretatũ: qm̃ ego nunc tibi ĩ
terpretor. Ecce dies venũt a exur
get regnuz ſup terrã a erit timor
acrior õnium regnoꝝ que fuerũt
ante eũ. Regnabũt autez in ea re
ges duodecim vn9 poſt vnũ. Nã ſe
cũd9 incipiet regnare a ipſe tẽbit
ampli9 tẽp9 pre duodecim. Hec eſt
interp̃tatio duodecim alarũ quas
vidiſti. Et quã audiſti vocez que
locuta eſt nõ de capitib9 ei9 exeun
tẽ. ſ; de medio corpore eius hec eſt
interp̃tatio. Qm̃ poſt temp9 regni

illius nascentur contentiones non mo
dice: et piditabit ut cadat et non ca
det tunc. sed iterum constituet in suum
initium Et quoniam vidisti sub alares
octo coherentes alis eius hec est in
terpretatio. Exurgent in ipso octo re
ges quorum erunt tempora leuia et
anni citati et duo quidem ex ipsis pi
ent. Appropinquante autem tpe me
dio quatuor seruabuntur in tpe cum
incipiet appropinquare tempus eius ut fi
niatur. Due vero in finem seruabun
tur. Et quoniam vidisti tria capita
quiescentia: hec est interpretatio.
In nouissimis eius suscitabit altis
simus tria regna: et reuocabit in ea
multa et dominabuntur terram et qui ha
bitant in ea cum labore multo super
omnes qui fuerunt ante hos. Propter
hoc ipsi vocati sunt capita aquile. Isti
enim erunt qui recapitulabunt impi
etates eius et qui perficient nouissi
ma eius. Et quoniam vidisti caput
maius non apparens: hec est inter
pretatio eius Quoniam vnus ex eis sup
lectum suum morietur et tamen cum tormen
tis. Nam duo qui perseuerauerint
gladius eos comedet Vnius enim gla
dius comedet quam cum eo sed tamen hic
gladio in nouissimis cadet. Et quo
niam vidisti duas sub alares traicien
tes super caput quod est in dextera par
te: hec est interpretatio. Hii sunt quos
conseruauit altissimus in finem suum
hoc est regnum exile et turbationis
plenum. Sicut vidisti et leonem quem
vidisti de silua euigilantem et rugien
tem et loquentem ad aquilam et argu
entem eam. et iniusticias ipsius per omnes
sermones eius sicut audisti: hic est
ventus quem seruauit altissimus in fi
nem ad eos et impietates ipsorum:

arguet illos et inuiciet coram ipsis
cerpciones eorum. Statuet enim eos in
iudicium viuos et erit cum arguerit
eos tunc corripiet eos. Nam residu
um populum meum liberabit cum miseria
qui saluati sunt super fines meos: et
iocundabit eos quoadusque veniet
finis dies iudicii de quo locutus
sum tibi ab initio. Hoc somnium quod
vidisti et hee interpretationes. Tu
ergo solus dignus fuisti scire altis
simi secretum hoc Scribe ergo omnia
ista in libro que vidisti et pone ea
in loco abscondito et docebis ea sa
pientes de populo tuo quorum corda
scis posse capere et seruare secreta
hec Tu autem adhuc sustine hic alios
dies septem ut tibi ostendatur quicquid
visum fuerit altissimo ostendere tibi.
Et perfectus est a me. Et factum est cum
audisset omnis populus quoniam per
transierunt septem dies et ego non fu
issem reuersus in ciuitatem et congrega
uit se omnis a minimo vsque ad maxi
mum et venit ad me et dixerunt mihi di
centes Quid peccauimus tibi et quid in
iuste egimus in te quoniam derelinquens
nos sedisti in loco hoc. Tu enim no
bis super es solus ex omnibus populis
sicut botrus de vinea et sicut lucer
na in loco obscuro et sicut portus et na
uis saluata a tempestate. Aut non suf
ficiunt nobis mala que contigunt. Si igitur tu
nos dereliquis quanto nobis erat me
lius si essemus succensi et nos cum
incendio syon. Nec enim nos me
liores sumus eorum qui ibi mortui
sunt. Et plorauerunt voce magna
Et respondi ad eos et dixi. Confide israel
et noli tristari tu domus iacob. Est
enim memoria vestri coram altissi
mo et fortis non est oblitus vestri

in tēptacōne. Ego enim nō dereli
qui vos neq; excessi a vobis. ꝫ veī
in hunc locum ut depcarer ꝓ deso
lacōne syon: ut quererez miseicor
diaz ꝓ humilitate sāctificacōis ve
stre. Et nunc ite vnusquisq; vr̄m
in domū suaz ⁊ ego veniaz ad vos
post dies istos. Et ꝓfectus est po
pul⁹ sicut dixi ei in cītatez. Ego au
tez sedi in campo septē dieb⁹ sicut
mihi mādauit ⁊ māducabaz de
florib⁹ solūmodo agri. de herb fa
cta est esca mihi in dieb⁹ illis.

¶ Ca. xiij.

Et factū est
post dies septē et somniaui
somnū nocte. Et ecce de mari vēt⁹
exurgebat ut ɔturbaret ōnes flu
ct⁹ eius. Et vidi ⁊ ecce ɔualescebat
ille homo cum milibus celi ⁊ vbi
vultū suū vertebat ut ɔsideraret
tremebant ōnia que sub eo vide
bant ⁊ vbicūq; exibat vox de ore
ei⁹ ardescebāt ōnes q̄ audiebant
voces ei⁹ sicut quiescit terra qn̄ sē
serit ignez. Et vidi post hec ⁊ ecce
cōgregabat multitudo hoīm quo
rū non erat nūer⁹ de q̄tuor ventis
celi ut debellarent hoīez q̄ ascēde
rat de mari. Et vidi ⁊ ecce sibimet
ip si sculpserat montē magnū et
volauit sup eū. Ego autez q̄siui vi
dere regiōez vel locū vn̄ sculpt⁹ es
set mōs ⁊ nō potui. Et post hec vi
di ⁊ ecce oēs q̄ ɔgregati sūt ad eū
ut expugnarēt eū timebāt valde
tn̄ audebāt pugnare. Et ecce ut vi
dit impetū multitudīs veniētis n̄
leuauit manū suā neq; frameā te
nebat. neq; aliqd vas bellicosū n̄
solūmō ut vidi. quoniā emisit de
ore suo sic flatū ignis ⁊ de labijs
ei⁹ spūs flāme. ⁊ de līgua ei⁹ emit
tebat scintillas ⁊ tēpestates ⁊ cō
mixta sūt omnia simul hic flatus
ignis ⁊ spūs flāme. ⁊ multitudo
tempestatis ⁊ cōcidit sup multitu
dīem in impetu q̄ pata erat pug
re et succendit ōnes: ut subito n̄l
videret de innūerabili multitudīe
nisi solūmō puluis ⁊ fumi odor. Et
vidi ⁊ extimui. Et post hec vidi ip
sū hoīem descendētez de mōte ⁊ vo
cantē ad se multitudīez aliā paci
ficā: ⁊ accedebat ad eū vult⁹ hoīz
multoꝝ quorūdaz gaudētiū. quo
rūdā tristātiū. aliqui vero alliga
ti. aliqui adducētes ex eis q̄ offe
rebant. Et egrotaui a multitudīe
pauoris ⁊ expgefact⁹ sū ⁊ dixi Tu
ab inicō demōstr̄sti seruo tuo mi
rabilia hec ⁊ dignū me habuisti
ut suscipes deprecacōnem meā et
nunc demonstra mihi adhuc int̄
p̄tacōem sōnij hui⁹ Sicut enī exi
stimo in sēsu meo ve qui derelicti
fuerūt in dieb⁹ illis. Et multo pl⁹
ve hijs q̄ nō sūt derelicti. Qui enī
non sūt derelicti tristes erāt. Intel
ligo nūc que sūt reposita in nouis
simis dieb⁹ et occurrent eis. ꝫ et
hijs qui derelicti sūt. Propt̄ hoc
venerūt eī in pericula magna ⁊ ne
cessitates mltas sicut oñdunt sō
nia hec. Attamē facili⁹ est piditā
tē venire in hūc q̄ ꝑtrāsire sicut
nubem a seculo ⁊ nūc videre q̄ cō
tingūt in nouissimo. Et rn̄dit ad
me ⁊ dixit. Et visionis interp̄taci
onez dicā tibi ⁊ de quib⁹ locut⁹ es
adaperiā tibi. Quoniā de hijs di
xisti qui derelicti sūt hec ē interpre
tacō. Qui aufert piculū illo tēpo ē
hic se custodiuit. Qui in piculo ī
ciderūt hij sūt qui habēt opera et

fidem ad fortissimū. Scito ergo q̄
niā magis beatificati sūt qui dere
licti sup eos qui mortui sūt. Hec i
terp̄tacōes visionis Quia vidisti
virū ascēdentē de corde maris ipse
est quē cōseruat altissim⁹ multis
tpib⁹ q̄ p semetipsū liberabit cre
aturā suā ⁊ ipse disponet q̄ dereli
cti sunt. Et quoniaz vidisti de ore
eius exire ut spm̄ ⁊ ignem ⁊ tēpe
statē ⁊ qm̄ nō tenebat frameam
neqz vas bellicosū. corrupit enim
impetus ei⁹ multitudinez q̄ vene
rat expugnare euz: hec est interp̄ta
tio. Ecce dies veniūt quādo incipi
et altissim⁹ liberare eos q̄ sup ter
rā sunt ⁊ veniet in excessu mentis
sup eos qui inhabitant terram.
Et alij alios cogitabūt debellare:
ciuitas ciuitatē ⁊ locus locū ⁊ gēs
aduersus gentez ⁊ regnū aduer
sus regnū. Et erit cū fiēt hec ⁊ con
tingent signa q̄ ante oñdi tibi ⁊
tunc reuelabitur fili⁹ me⁹ quē vi
disti ut virū ascendētē. Et erit qñ
audierint ōnes gentes vocē eius
⁊ derelinquet vn⁹ quisqz ī regiōe
sua bellū suū qđ habēt ad alteru
trū ⁊ colligetur in vnū multitudo
innūerabilis sicut volentes veni
re ⁊ expugnare eum. Ipse autez sta
bit sup cacumen mōtis syon. Sy
on autē veniet ⁊ oñdetur ōnibus
pata ⁊ edificata sicut vidisti mō
tez sculpi sine manib⁹. Ipse autē
fili⁹ meus arguet q̄ adinuenerūt
gentes impietates eoꝝ has que
tēpestati appropinquauerūt ꝓpter
mala cogitamēta eorū ⁊ cruciam̄
ta quib⁹ incipiēt cruciari q̄ assimi
late sunt flāme ⁊ pdet eos sine la
bore p legē q̄ igni assimilata ē. Et

qm̄ vidisti eū colligētē ad se aliā
multitudinē pacificā: hec sūt decē
trib⁹ que captiue facte sunt de ter
ra sua in dieb⁹ osee r̄gis quē cap
tiuū duxit salmanasar rex assirio
rū ⁊ transtulit eos trās flumen
⁊ translati sunt in terrā aliā. Ipi
autē sibi dederūt cōsilium hoc ut
derelinquerent multitudinē gēti
um ⁊ ꝓficiscerentur in vlteriorem
regionē vbi nunqꝫ inhabitauit
gen⁹ hūanū vel ibi obseruaē legit
tima sua que nō fuerāt seruātes
in regione sua. Per introitus aūt
angustos flumīs eufraten intro
ierūt. Fecit em̄ eis tunc altissim⁹
signa ⁊ statuit venas flumīs vs
qzquo transirent. Per eā em̄ r̄gi
onem erat via multa itineris an
ni vni⁹ ⁊ dimidij nā regio illa vo
catur arsareth. Tūc inhitauerūt
ibi vsqz in nouissimo tpe ⁊ nunc
iteꝝ cū ceperint venire iteꝝ altissi
m⁹ statuet venas fluminis ut pos
sint trāsire: ꝓpter hec vidisti mul
titudīez cū pace. Sz ⁊ qui derelicti
sunt de populo tuo hij sunt q̄ īue
niūtur intra terminū meū. Factū
erit ergo quādo incipiet pdē mlt
titudinē eaꝝ que collecte sunt gē
tes ꝓtegz eos q̄ supauerūt ꝓplm ⁊
tūc oñdet eis multa plurima por
tēta. Et dixi ego. Dñator dñe hoc
mihi oñde ꝓpter qđ vidi virū as
cēdentē de corde maris. Et dixit m̄.
Sicut nō potes hec vel scrutari vel
scire que sūt in ꝓfundo maris: sic
non poterit quisqz sup terrā vide
re filiuz meū vel eos qui cū eo sūt
ñ in tpe diei. Hec ē interp̄tacō sō
nij qđ vidisti ⁊ ꝓpt qđ illūinat⁹ es
B sol⁹. Dereliq̄sti ei tuam ⁊ circa

meaꝫ vacasti legeꝫ ⁊ quesisti. Vi
tam enī tuaꝫ disposuisti in sapien
cia ⁊ sensum tuū vocasti matrem
Et ꝓpter hoc ostendi tibi merces
apud altissimū. Erit enim pt⁹ ali
os tres dies ad te alia loquar: et
exponā tibi grauia et mirabilia.
Et ꝓfect⁹ sum ⁊ trāsij in campum
multū glorificās ⁊ laudans altis
simū de mirabilib⁹ que ꝑ tēp⁹ fa
ciebat ⁊ quoniā gubnat ipsuꝫ ⁊
que sūt in tēporib⁹ illata. Et sedi
ibi trib⁹ dieb⁹. ¶ Ca. xiiij.

ET factum est tercō die ⁊ ego
sedebam sup quercu. Et ecce
vox exiuit contra me de rubo ⁊ dix
it. Esdra esdra. Et dixi. Ecce ego
dñe. Et surrexi sup pedes meos. Et
dixit ad me Reuelās reuelat⁹ suꝫ
super rubū ⁊ locutus sum moysi
quando ꝓplus me⁹ seruiebat in
egipto ⁊ misi eū ⁊ eduxi populuꝫ
meū de egipto ⁊ adduxi eū super
mōtē syna: ⁊ detinebā eū ap⁹ me
diebꝫ multis ⁊ enarraui ei mira
bilia multa ⁊ ostēdi ei tēporꝫ secre
ta ⁊ finē ⁊ precepi ei dicēs. Hec in
palaꝫ facies verba ⁊ hec abscon
des Et nūc tibi dico signa q̄ demō
straui ⁊ sōnia que vidisti ⁊ inter
pretacōes q̄s tu vidisti in corde
tuo repone ea Tu eī recipieris ab
ōnibꝫ cōuerteris residu⁹ cū consi
lio meo ⁊ cū similibꝫ tuis vsque q̄
finiant̄ tpa. Quoniā seculū perdi
dit iuuentutē suā ⁊ tpa appropin
quāt senescē. Duodecī enī parti
bꝫ diuisū est seculū ⁊ trāsierūt ei⁹
decima ⁊ dimidiū decime ꝑtis sup
sunt autē eius post mediū decime
ꝑtis. Nūc ergo dispone domū tu
am ⁊ corripe populū tuū ⁊ ꝯsolaē
hūiles eorū ⁊ renuntia iā corrup
tele ⁊ dimitte abs te mōrles cogi
taciōes ⁊ ꝓice abs te pondera hu
mana ⁊ exue te iā infirmā naturā
⁊ repone in vnaꝫ ꝑtē molestissiā ti
bi cogitamēta ⁊ festina transmig̃
re a tēporibꝫ hijs. Que eī vidisti
nūc ꝯtigisse mala iterꝫ horū deteri
ora faciēt. Q̄ntum enī inualidū fi
et seculū a senectute tātū multipli
cabūtur sup inhītantes mala. ꝓ
longauit enī se magis veritas et
appropinq̄uit mēdaciū. Jam enī
festinat venire quā vidisti visio
nē. Et rn̄di ⁊ dixi corā te domine.
Ecce enim ego abibo sicut p̄cepisti
m̄ ⁊ corripiā presētē populū. Qui
autē iterꝫ nati fuerint q̄s ꝯmoue
bit. Positū ē ergo seculū in tene
bris ⁊ qui inhītant in eo sine lui
ne. Quoniā lex tua incēsa est ꝓpt̄
q̄d nemo scit que a te facta sunt
vel que incipiēt opeā. Si enim in
ueni in te g̃ciā immitte in me spi
ritū sanctū ⁊ scribaꝫ oē q̄d factuꝫ
est in seculo ab inicio q̄ erāt in le
ge tua scripta: ut possint hoīes in
uenire semitā ⁊ qui voluerīt viuē
in nouissimis viuāt. Et rn̄dit ad
me ⁊ dixit. Vadens ꝯgrega ꝓplm
⁊ dices ad eos ut nō querant te
diebꝫ q̄draginta. Tu aūt p̄para
tibi buxos multos et accipe tecū
sareā dabriaꝫ. selemiaꝫ. echanū.
⁊ asiel. qn̄q̄ hos qui pati sūt ad
scribēduꝫ velociter. Et venies huc
⁊ ego accendaꝫ in corde tuo lucer
nā intellcūs q̄ nō extinguet̄ quo
adusqꝫ finiant̄ q̄ incipies scribe
re. Et tunc perfectis quedā palaꝫ
facies q̄dam sapiētib⁹ absconse
trades. In crastinū enī hac hora

incipies scribere. Et ꝓfect⁹ sũ sic m̃
precepit ⁊ ꝯgregaui oẽm populũ
⁊ dixi. Audi isrl̃ verba hec. Pere
grinati sũt p̃res nostri ab inicio ĩ
egipto ⁊ liberati sũt inde: ⁊ accepe
runt legẽ vite quã nõ custodierẽt
quam ⁊ vos post eos transgressi
estis ⁊ data est vobis terra ĩ sor
tẽ ⁊ terra syon ⁊ p̃res vestri ⁊ vos
iniq̃tatẽ fecistis ⁊ nõ seruastis vi
as q̃s p̃cepit vobis altissim⁹ ⁊ iu
st⁹ iudex cũ sit: abstulit a vobis ĩ
tp̃e qd̃ donauerat. Et nũc vos h̃
estis ⁊ fratres vr̃i introrsũ vestrũ
sunt. Si ergo impaueritis sensui
vr̃o ⁊ erudieritis cor vestruꝫ viui
cõseruati eritis ⁊ post mortẽ mĩaꝫ
ꝯsequemini. Iudiciũ eĩ post mor
tẽ veniet qñ iterꝫ r̃uiuiscem⁹ ⁊ tũc
iustorũ noĩa parebũt ⁊ impiorũ
facta oñdẽtur. Ad me igit̃ nemo
accedat nũc neq̃ req̃rat me vsq̃
dies quadraginta. Et accepi quĩ
q̃ viros sic mãdauit mihi et ꝓfe
cti sum⁹ in campũ ⁊ mãsim⁹ ibi. Et
fact⁹ sũ in crastinũ ⁊ ecce vox voca
uit me dicẽs. Esdra aperi os tuuꝫ
⁊ bibe quo te potauẽo Et apui os
meũ ⁊ ecce calix plen⁹ porrigebat̃
mihi. Hoc erat plenũ sicut aqua
color autẽ eius ut ignis simil̃. Et
accepi ⁊ bibi ⁊ in eo cũ bibissem
cor meũ cruciabat̃ intellectu ⁊ in
pect⁹ meũ increscebat sapientia.
Nã spũs me⁹ ꝯseruabatur memo
ria. Et aptũ ẽ os meũ ⁊ nõ ẽ dau
sum ampli⁹. Altissim⁹ dedit intel
lectũ qñq̃ viris ⁊ scripserunt que
dicebant̃ excessiones noctis q̃s ñ
sciebant. Nocte autem mãduca
bãt panẽ. ego autẽ ꝑ diẽ loq̃bar
⁊ ꝑ noctẽ nõ tacebaꝫ. Scripti sunt

aũt ꝑ quadraginta dies libri du
cẽti quatuor Et factũ est cũ ꝯpleuis
sent quadraginta dies locutus ẽ
altissim⁹ dicẽs. Priora q̃ scripsisti
in palaꝫ pone ⁊ legãt digni et in
digni. nouissimos autẽ septuagĩ
ta ꝯseruabis: ut tr̃das eos sapiẽ
tib⁹ de populo tuo In hijs em̃ est
vena intellect⁹ ⁊ sapiẽtie fons ⁊
sciẽtie flumẽ. Et feci sic. ¶ Ca. xv.

Ecce loq̃re in aures pleb̃ mee
s̃mões ꝓphecie quos immi
sero in os tuũ dicit dñs ⁊ fac ut ĩ
carta scribantur: qm̃ fideles ⁊ veri
sũt. Ne timeas a cogitacõnib⁹ ad
uersũ te nec turbẽt te incredulita
tes dicẽtiuꝫ: quoniã õnis incredu
lus in incredulitate sua morietur
Ecce ego induco dicit dñs super
orbẽ terrarũ mala. gladiũ ⁊ famẽ
⁊ mortẽ ⁊ interitũ: ꝓpter qd̃ super
polluit iniq̃tas õnẽ terrã ⁊ adim
pleta sunt op̃a nociua illoꝝ Pro
pterea dicit dñs. Jã nõ silebo de ĩ
pietatib⁹ eoꝝ q̃ irreligiose agũt:
nec sustiebo in hijs q̃ inique exer
cẽt. Ecce sanguis innoxius ⁊ iust⁹
damat ad me ⁊ am̃e iustorũ da
mãt ꝑseuerant̃. Vindicãs vindi
cabo illos dicit dñs: et accipiam
õnem sãguinẽ innoxiũ ex illis ad
me. Ecce populus me⁹ q̃si grex ad
occisionẽ ducit̃: iam nõ paciar il
lũ habitare in terra egipti. ꝫ edu
cã eũ in manu potẽti ⁊ brachio ex
celso. Et percutiam plaga sicut p̃
us ⁊ corrumpam omnem terraꝫ
eius. Lugebit egiptus et funda
menta eius: plaga verberata ⁊ ca
stigacõne quas inducet ei deus.
Lugebunt cultores operãtes ter
ram quoniã deficiẽt semina eoꝝ

ab vredine ⁊ grādine ⁊ a sidere
terribili. Ve seculo ⁊ q̄ habitant
in eo q̄ appropinq̄uit gladi⁹ ⁊ cō
tritio eoꝝ: ⁊ exurget gens sup gē
tē ad pugnā ⁊ rūphea in manibꝫ
eoꝝ. Erit enī in cōstabilitio homi
nib⁹ ⁊ alij alijs inualescentes nō
curabūt regē suum ⁊ p̄ncipes vie
gestorū suoꝝ in potētia sua. Con
cupiscꝫ enī homo in ciuitatē ire ⁊
non poterit. Propter sup̄biā enī
eoꝝ ciuitates turbabūtur. dom⁹
exterentur. hoīes metuēt. Nō mi
serebit̄ homo ꝓximū suū ad irritū
faciendū domos eoꝝ in gladiuꝫ
ad diripiendas sb̄stantias eorū
ꝓpter famē panis ⁊ tribulacōnē
multā. Ecce ego cōuoco dicit deus
ōnes reges terre ad me verendū
q̄ sunt ab oriēte et ab austro. ab
euro ⁊ a libano ad ꝯuertēdos ī se
⁊ reddere q̄ dederūt illis. Sicut faci
unt vsq̄ hodie electis meis sic fa
ciā ⁊ reddā in sinu eorū. Hec dic̄
dn̄s deus. Nō parcet dextera mea
sup pctōres: nec cessabit rūphea
sup effundētes sāguinē innocuū
sup terrā. Exijt ignis ab ira eius:
⁊ deuorauit fūdamēta terre ⁊ pec
catores quasi stramē incensū. Ve
eis q̄ peccant ⁊ nō obseruāt man
data mea dicit dn̄s. Nō parcā ill'
discedite filij a ptāte: nolite cōta
minare sc̄ificacōeꝫ meā: qm̄ nouit
dn̄s oēs qui delinquūt in illum.
Proptēa tradidit eos ī mortē et ī
occisionē. Jam enī venerūt super
orbē terraruꝫ mala ⁊ manebitis ī
illis. Nō enī liberabit vos de⁹ ꝓpt̄
q̄d peccastis ī eū. Ecce visio horribi
lis ⁊ facies illi⁹ ab oriēte. Et exiēt
nacōes draconū arabum in curri

b⁹ multis: ⁊ sicut flatus eoꝝ nūe
r⁹ fertur sup terrā: ut iā timeant ⁊
trepidēt ōnes qui illos audient
carmonij īsanientes ī ira et exiēt
ut apri de silua. ⁊ aduenient ī vir
tute magna ⁊ ꝯstabūt in pugnā
cū illis ⁊ vastabūt porciōeꝫ terre
assyrioꝝ. Et pt⁹ hec sup̄ualescent
dracones natiuitatis sue memo
res ⁊ ꝯuertēt se ꝯspirātes in v̄tute
magna ad persequēdos eos. Isti
turbabunt̄ ⁊ silebunt in v̄tute illo
rū ⁊ ꝯuertēt pedes suos in fugaꝫ:
⁊ a territorio assyriorū subsessor
obsedebit eos ⁊ cōsumet vnū ex
ill' ⁊ erit timor ⁊ tremor in exerci
tu illoꝝ ⁊ cōtentio in reges ipsoꝝ
Ecce nubes ab oriente ⁊ a septen
triōe vsq̄ meridianū ⁊ facies ea
rū horrida valde plena ire ⁊ ꝓcel
le. Et collidēt se īuicem ⁊ collidēt
syd⁹ copiosū sup terrā ⁊ syd⁹ illo
rum. Et erit sāguis a gladio vsq̄
ad ventrē: ⁊ fim⁹ hoīs vsq̄ ad sb̄
stramē cameli. Et erit timor ⁊ tre
mor multus sup terrā ⁊ horrebūt
q̄ videbūt iram illaꝫ ⁊ tremor ap
p̄hendet illos. Et post hec moue
būtur nymbi copiosi a meridia
no ⁊ septētrione ⁊ portio alia ab
occidēte. Et superinualescēt venti
ab oriēte ⁊ reducēt eaꝫ ⁊ nubem
quā suscitauit ī ira ⁊ syd⁹ ad faci
endaꝫ exterritacōem ad oriētalē
ventū ⁊ occidētem violabit̄. Et ex
altabūtur nubes magne et vali
de plene ire ⁊ sydus ut exterreāt
ōnem terrā ⁊ inhītantes eaꝫ ⁊ in
fundēt sup ōnem locū altū ⁊ emi
nētem syd⁹ terribile. ignē ⁊ gran
dinem ⁊ rūpheas volantes ⁊ aq̄s
multas ut eciā impleantur ōnes

cãpi ⁊ oẽs tui pleituꝫ dme aq̃rum
multaꝝ. Et demoliẽt cĩtates ⁊ mu
ros ⁊ mõtes colles ⁊ ligna siluaꝝ
⁊ fenũ ptoꝝ ⁊ frumẽta eoꝝ. Et trã
sibũt ostãtes vsq babilõez ⁊ ex
terrẽt eã: ouemẽt ad ipaz ⁊ circui
bũt eã ⁊ effũdẽt spꝫ ⁊ oẽz irã sup
eã. Et sbibit puluis et fumꝰ vsq
in cœlũ ⁊ oẽs in circuitu lugebunt
eã: ⁊ q̃ sb ea remãserint seruient
hijs q̃ exterruerũt. Et tu asia ocoꝝ
im spẽ babilõis ⁊ glia psõe eius:
ve tibi mlierã ppẽ qꝫ assimilasti ei
⁊ ornasti filias tuas in formicacõ
ne ad placẽdũ ⁊ gloriãdũ i amа
toribꝰ tuis q̃ tecũ cupierũt sẽp for
nicari. O dibilẽ imitata es i oibꝰ o
pibz eiꝰ ⁊ i aduẽtiõibꝰ eiꝰ ppẽa
bie deꝰ. Immittã tibi mala viduí
tatẽ pauptatẽ ⁊ famẽ ⁊ gladiũ ⁊
pestẽ ad deuastãdas domos tuas
a violacõe ⁊ morte ⁊ gloria viitu
tis tue. Sic flos siccabit cũ exurgz
ardor q̃ emissus ẽ sup te: imfirmeis
ut paupcula plagata et castiga
ta a mulieribꝰ ut nõ possint te sus
cipe potẽtes ⁊ amatoẽs. Nunq̃d
ego sic zelabo te dicit dñs misi oc
tidisses elcõs meos in õmi tpe ex
altãs passiõez manuũ ⁊ dicẽs su
p morẽ eorũ cũ iebriata eẽs exor
na speciẽ vultꝰ tui. ℣ Merces formi
cacõis tue im sinu tuo ppẽ hoc red
dicõez accipies. Sic facis electis
meis dicit dñs. sic faciet tibi deꝰ
⁊ tradet te in manũ. Et nati tui fa
me interiẽt ⁊ tu rũphea cades ⁊ ci
uitates tue obtenentur ⁊ oẽs tui in
cãpo gladio cadẽt. Et q̃ sunt i mõ
tibꝰ fame pibũt et mãducabunt
carnes filias ⁊ sãguimẽ bibẽt a fa
me pauis ⁊ siti aq̃. Infelix per mia
tia venies ⁊ rursuz actipies mala
Et in trãsitu allidẽt ciuitatẽ ocõsã
⁊ exterrẽt aliquã porcõem terre ⁊
partẽ glorie tue exterminabunt
rursũ reuertẽtes ouersã. Et demo
lita eris illis p stipula ⁊ ipsa erũt
tibi ignis ⁊ deuorabũt te ⁊ ciuitates
tuas terrã tuã ⁊ mõtes tuos: oẽs
siluas tuas ⁊ lignũ fructifez igni
oburẽt. Filios tuos captiuos du
cẽt ⁊ œnsũ tuũ im pdã trẽbunt: et
gloriã faciei tue exterminabũt.

Ue tibi babilona ℣ Ca. xvi.
asya: ve tibi egipte et syria.
Precingite vos saccis ⁊ cilicijs et
plangite filios vros ⁊ dolete qm̃
appropinq̃uit ocrisio vra. Immis
sus est vobis gladiꝰ ⁊ quis ẽ qui
aũtat illũ. Immissus ẽ im vob ig
nis ⁊ q̃s est q̃ extinguat illũ. Im
missa fũt vob mala ⁊ q̃s est q̃ re
pellat ea. Nũquid repellet aliq̃s
leonẽ furientẽ im silua aut extin
guet ignem in stipula mox quã
do ceperit ardere. Nunq̃d repellet
aliquis sagittaz a sagittario for
ti missaz. ℣ dñs fortis immittit ma
la ⁊ quis est qui repellat ea. ℣ Exijt
ignis ex ira cũdia eius ⁊ quis est
qui extinguat eum. ℣ Horrescabit
⁊ quis non timebit. ℣ Tonabit ⁊
quis nõ pauebit. ℣ Dominus cõ
minabitur ⁊ q̃s nõ funditus otre
rẽ a facie ipsiꝰ. ℣ Terra tremuit ⁊
fũdamenta eiꝰ mare fluctuat de p
fũdo ⁊ fluctꝰ eiꝰ disturbabũtur ⁊
pisces eiꝰ. a facie dñi ⁊ a glia v tu
tis eiꝰ: qm̃ fortis dextera eius q̃ az
cuz tẽdit: sagitte eiꝰ acute q̃ ab ip
so mittũt ñ deficiẽt cũ ceperit mit
ti i fines tre. Ecce mittũtur mala ⁊
ñ reuertẽtur donec veniãt sup trã

Ignis succēditur ⁊ nō extinguet̄
donec cōsumat fundamēta terre.
Quēadmod nō redit sagitta mis
sa a valido sagittario: sicut nō re
uertētur mala q̄ missa fuerint in
t̄raz. Ve mihi. ve mihi. Quis me
liberabit in illis dieb⁹. Iniciū do
lorūz ⁊ multi gemitus. inicium fa
mis ⁊ multi interitus. iniciū bello
rum ⁊ formidabūt potestates. ini
ciū malorꝫ ⁊ trepidabūt ōnes In
hijs quid faciaz cū venerint ma
la. Ecce fames ⁊ plaga ⁊ tribula
cō et āgustia missa fūt flagella ī
emēdacōe ⁊ in hijs ōnib⁹ se n̄ cō
uertēt ab iniquitatib⁹ suis: neqꝫ
flagellorꝫ memores erūt semper.
Ecce erit ānone vilitas sup terrā
sic ut putent sibi eē directā pacē:
⁊ tūc germinabūt mala sup terrā
gladi⁹ fames ⁊ mag̃ cōfusio. A
fame eī plurimi q̄ inhītant terrā
interient ⁊ gladi⁹ pdet ceteros q̄
supauerint a fame ⁊ mortui sicut
stercora ꝓicientur ⁊ nō erit q̄ ꝯso
letur eos. Derelinq̄tur enī terra de
serta ⁊ ciuitates ei⁹ deicient̄. Non
derelinq̄tur qui colat terraz ⁊ qui
seminet eā. Ligna dabūt fruct⁹
⁊ q̄s vindemiabit illa. Vua ma
tura fiet ⁊ q̄s calcabit illaz. Erit
enī locis magna desertio Cupiet
enim hō hominē videre vel vocem
ei⁹ audire. Relinqn̄tur enī de ciui
tate decē ⁊ duo de agro qui abscō
derint se in densis nemorib⁹ ⁊ scis
suris petr̄rū: quēadmodū derelin
quūtur in oliueto ⁊ singulis arbo
ribus tres aut quatuor oliue aut
sicut in vinea vindemiata racemi
relīquūtur ab hijs q̄ diligēter vi
neaz scrutant̄: sic relinquētur ī di
eb⁹ illis tres aut q̄tuor scrutātib⁹
domos eorꝫ in rūphea. Et relinq̄t̄
terra deserta ⁊ agri ei⁹ īueterabūt
⁊ vie ei⁹ ⁊ ōnes semite eius germi
nabunt spinas eo q̄ nō transiēt
hoīes per eam. Lugebūt virgines
nō habētes spōsos. lugebunt mu
lieres nō habētes viros. lugebūt
filie earū non hn̄tes adiutorium
spōsi earum. In bello ꝯsumētur ⁊
viri earū in fame exterent̄. Audi
te vero ista ⁊ cognoscite ea serui
domini. Ecce verbū dn̄i excipite il
lud ne dijs credatis de q̄bus dic̄
dn̄s. Ecce appropinquāt mala et
nō tardāt Quēadmodū pregnās
cū parit ī nono mense filiū suum
appropīquante hora partus eius
an̄ hoās duas vel tres dolores cir
cueunt ventrez eius ⁊ ꝓdeunte īfā
te de ventre nō tardabūt vno pū
cto: sic nō morabūtur mala ad ꝓ
deundū sup terrā ⁊ seculū gemet
⁊ dolores circūtenebūt illud. Au
dite verbum plebs mea. Parate
vos in pugnaz ⁊ in malis: sic esto
te quasi aduene terre. Qui vēdit
quasi qui fugiat ⁊ q̄ emit quasi q̄
ꝑditurus. qui mercatur q̄si q̄ fru
ctum nō capiat et q̄ edificat qua
si non habitatur⁹ Qui seminat q̄
si qui non metet sic ⁊ qui vineaz
putat quasi nō vīdemiatur⁹ Qui
nubunt sic quasi filios nō facturi
⁊ qui nō nubunt sic quasi vidui
ꝓpter qd̄ qui laborant sine causa
laborāt. Fruct⁹ enī illorꝫ alienige
ne metēt ⁊ sb̄stantiā illorum rapi
ent ⁊ domos euertēt ⁊ filios eo
rum captiuabūt. quia in captiui
tate ⁊ fame generāt natos suos.
Et qui negociant̄ ī rapina quātū

diu exornāt ciuitates ⁊ domos su
as ⁊ possessiōes ⁊ ꝑsonas suas:
tanto magis adzelabor eos super
pctā sua dicit dn̄s. Quō zelat̄ for
nicaria mulierez ydoneā ⁊ bonam
valde: sic zelabitur iusticia iniq̄ta
tem cū exornat se ⁊ accusat eam ī
facie cū venerit qui defēdat exq̄rē
tem ōne pctm̄ sup terrā. Propte
rea nolite similari ei nec opibz ei⁹
quoniā adhuc pusillū ⁊ tolletur
iniquitas a terra ⁊ iusticia regna
bit in vos. Nō dicat peccator se n̄
peccasse: quoniaz carbones ignis
cōburet sup caput ei⁹ q̄ dicit nō
peccaui corā dō ⁊ gloria ipsi⁹. Ecce
dn̄s ꝯgnoscz ōnia opa hominuz
⁊ adinuencōes illoꝝ ⁊ cogitacōes
illoꝝ ⁊ corda illorū. Dixit enī fiat
terra ⁊ facta est: fiat celū ⁊ factū ē
Et in verbo illi⁹ stelle fundate sūt
⁊ nouit numerū stellarū Qui scru
tatur abissum ⁊ thesauros illarū
q̄ mensus ē mare ⁊ ꝯceptum eius
Qui ꝯdusit mare in medio aqua
rū ⁊ suspendit terrā sup aquas v̄
bo suo. Qui extēdit celum quasi ca
merā sup aquas fundauit eum.
Qui posuit in deserto fōtes aq̄ruz
⁊ sup verticē montium lacus ad
emittēdū flumina ab eminēti pe
tra ut portaret terrā. Qui finxit ho
minē ⁊ posuit cor suū in medio cor
pis ⁊ misit ei spiritū vitā ⁊ intelle
ctū ⁊ spiramē dei ōnipotētis q̄ fe
cit ōnia ⁊ scrutinat ōnia abscōsa
in absconsis terre. Hic nouit ad
inuencionez vestrā ⁊ q̄ cogitatis
in cordib⁹ v̄ris peccātes ⁊ volētes
occultare pctā vestra. Propt̄ qd̄
dominus scrutinādo scrutinauit
ōnia opera vestra ⁊ traducet vos
ōnes ⁊ vos cōfusi eritis cū ꝓcesse
rint peccata v̄ra corā hominib⁹ ⁊
iniquitates erūt que accusatoēs
stabūt in die illo. Quid facietis:
aut quomō abscōdetis pctā v̄ra
corā dō ⁊ angelis eius. Ecce iudex
deus: timete eum. Desinite a pecca
tis vestris ⁊ obliuiscamini iniq̄ta
tes vestras iam agere eas in sēpi
terno ⁊ de⁹ educet vos ⁊ liberabit
de ōni tribulacōe. Ecce em̄ incēdi
tur ardor sup vos turbe copiose ⁊
rapient quosdā ex vobis ⁊ ciba
bunt ydolis occisos ⁊ qui consen
serint eis erūt illis in derisum ⁊ in
improperiū ⁊ in conculcacōez. Erit
em̄ locis locus ⁊ in vicinas ciuita
tes exurrectio multa sup timētes
dominū Erūt quasi insani nemini
parcētes ad diripiendū ⁊ deuastā
dum adhuc timentes dominū. q̄r
deuastabūt ⁊ diripient sb̄as ⁊ de
domib⁹ suis eos eiciēt. Tūc pare
bit ꝓbacio electorū meorū: ut au
rū qd̄ ꝓbat̄ ab igne. Audite dile
cti mei dicit dominus. Ecce assunt
dies tribulacōnis ⁊ de hijs libera
bo vos. Ne timeatis nec hesitetis:
quoniā de⁹ dux vester ē. Et qui ser
uat mandata ⁊ precepta mea di
cit domin⁹ deus: ne preponderent
vos peccata vestra: ne supeleuent
se iniquitates vestre. Ve qui con
stringūtur a pctis suis ⁊ obtegū
tur ab iniquitatibus suis: quēad
modū ager constringitur a silua
et spinis tegitur semita eius per
quam non transit homo ⁊ exclu
ditur ⁊ mittitur ad deuoraciōem
ignis .:.

¶ Explicit liber esdre quartus .:.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

Centimeters
Inches
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

E. Albertus Stapper Me suis Annumerat

Anno domini 1626

In hoc volumine cōtinēt libri infrascripti

Proūbiorum 1
Ecclīastes · 12
Can^ca Can^cor 16
Ecclīasticus · 18
Sapiencie 26
Ysayas · 47
Yeremias · 72
Baruth · 104
Ezechiel · 108
Daniel · 136
Ozee · 147
Johel · 151
Amos · 152
Abdias · 155 Jonas ibid.
Micheas · 156
Naum · 159
Abacuck · 160
Sophonias · 161
Aggeus · 162
Zacharias · 163
Malachias · 167

Nouū testamētum

Machabeorū · 168
Ewan^a 4^or ewan^ar · 198
Eplē Pauli
Ad Romanos 269
Ad Chorīthios · 276
Ad Galathas · 307
Ad Ephesios · 309
Ad philippen · 311
Ad Coloceñ · 313
Ad Tessalonicen · 314
Ad Thimotheū ~~37~~ 317
Ad Tytum · 320
Ad philemonē 321
Ad hebreos ibid.
Actus Aplōr · 327
Eplē Canonice · 344
Jacobi
Petri 346
Johānis · 349
Jude · 351
Apocalipsis Johīs · 352

A kal' Augusti vsq; ad kal' Septēbr' legū' lib' Salomonis Sapie cū histō in pnc^o. Deinde ecclīastes ꝛc.

A kal' Octobr' vsq; ad kal' Nouēbr' legi^a Machabeorū cū hystō Adaperiat

A kal' Nouēbr' legūt' ꝓphē Ezechiel p q̄ndenā dem̄ Daniel p vnj dies p reliquū tēp^s vsq; Aduētū ꝓphē minores.

F. Albertus stapperius

Scdā pars Byblie Johānis de Gynderick presbiteri Canonici Xancten.

Bibl. Th. I A 7 b (2. Expl.)
[2]
Jmk.

¶ Epistola sācti Jeronimi p̄sbiteri ad Chromatiū ⁊ Eliodoꝝ epōs de libris Salomonis.

Jungat epl'a q̄s iūgit sacerdotiū ymo carta nō diuidat quos xp̄i nectit amor. Cōmētaios in Osee. Amos ⁊ zachariam. malachiāq̄ poscitis. Scripsissez si licuissz p̄ valitudine. Mittitis solatia sūptuū. notarios nr̄os et librarios sustētatis ut vobis potissimū nr̄m defudet ingeniū Et ecce ex latē freqn̄s turba diūsa poscētiū q̄i aut equū sit me vob' esuriētibz alijs laborare. aut ī rōne dati ⁊ accepti cuiq̄ pret' vos obnoxi⁹ sim. Itaq̄ lōga egrotacōe fract⁹ ne penit⁹ hoc anno reticerē ⁊ apud vos mut⁹ eēm tridui op⁹ noī vr̄o ɔsecūi. int'pretacōez vicz triū salomōis voluminū. Masloth qd' hebrei parabolas. vulgata editio p̄ubia vocat. Coeleth quez grece ecc̄iasten. latīe cōtionatorē possum⁹ dicere Syrasirim qd' in linguā nr̄āz v̄titur cāticū cāticoꝝ. Fertur ⁊ panaretos. ih̄u filij syrach liber ⁊ ali⁹ pseudograph⁹ q̄ sapīa Salomōis inscribitur Quoꝝ p̄orē hebraicū reperi. nō ecc̄iasticū ut apd' latīos. ꝫ parabolas p̄notatū. cui iūcti erāt ecc̄iastes ⁊ cāticū cāticoꝝ. ut similitudinez Salomōis nō solū nūo librorū. ꝫ eciā materiarū gn̄e coeq̄ret. Secūd⁹ apd' hebreos nusq̄ ē. q̄ ⁊ ip̄e stil⁹ grecā eloqn̄ciā redolet et nō nulli scriptoꝝ veteꝝ hūc eē iudei filonis affirmāt. Sic ḡ iudith ⁊ thobie et machabeoꝝ libros legit q̄dē eos ecc̄ia. ꝫ int' canonicas scripturas n̄ recipit. sic ⁊ hec duo volumīa legat ad edificacōez plebis. nō ad auctoitatē ecc̄iasticoꝝ dogmatū confirmādā. si cui sane septuaginta int'pretū magis editio placet. hz eā a nob' olim emēdatā. Neq̄ ei noua sic cudim⁹ ut vetera destruam⁹. Et tn̄ cū diligētissiē legeit sciat magis nr̄a scripta itelligi q̄ nō in t'ciū vas trāffusa coacuerint. ꝫ statī de p̄lo purissime ɔmēdata teste suū saporem seruauerint.

¶ Explicit epistola.

¶ Incipit lib' p̄ubioꝝ.

Parabole salomonis filij dauid regis israhel. ad sciēdaz sapīaz ⁊ disciplinam. ad itelligēda v̄ba prudētie ⁊ suscipiēdā erudicōez doctrine. iusticiā ⁊ iuditiū ⁊ eq̄tatē ut det' puulis astutia et adolescēti scīa ⁊ itellect⁹. Audiēs sapiēs sapiētior erit. ⁊ intelligēs gub'nacula possidebit. Aīa dūtet parabolā ⁊ int'pretacōez. v̄ba sapiētum ⁊ enigmata eoꝝ. Timor dn̄i p̄ncipiū sapie. Sapīaz atq̄ doctrinā stulti despitiūt. Audi fili mi disciplinā p̄ris tui ⁊ ne dimittas legē mr̄is tue ut addat' grā capiti tuo ⁊ torques collo tuo. Fili mi si te lactauerit pctōres ne acq̄escas eis. Si dixerint veni nobiscū īsidiemur sāguini. abscōdam⁹ tēdiculas cōn̄ īsontē frustr̄. deglutiam⁹ eū sicut infern⁹ viuētē et integrū q̄si descēdentē in lacū. oēz p̄tiosaz

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

substātiaꝫ repiemꝰ ĩplebimꝰ do
mos nrās spoliis sortē mitte no
biscū. marsupiū sit vnū oīm nr̄m
fili mi ne ābules cū eis. Prohibe
pedē tuū a semitis eoꝝ. Pedes eī
illoꝝ ad malū currūt et festināt
ut effundāt sāguinē Frustra aūt
iacit̄ rete añ oculos pēnatoꝝ. Ip
siq̄ cōn sāguinē suū insidiātur ⁊
moliūtur fraudes cōtra am̄as su
as Sic semite oīs auaī aīas possi
dētiū rapiūt. Sapīa foris p̄dicat ī
plateis dat vocē suam. In capite
tubaꝝ clamitat ī foribus portarū
vrbis profert verba sua dicens.
Vsq̄ quo paruuli diligitis infan
tiā ⁊ stulti ea que sibi sunt noxia
cupient ⁊ imprudētes odibūt sci
entiā. Conūtimini ad correpcōeꝫ
meā. En ꝓferā vobis spiritū meū
⁊ oñdaꝫ vobis verba mea. Quia
vocaui ⁊ rēnuistis extendi manū
meā ⁊ nō fuit q̄ aspiceret. Despe
xistis omne consiliū meū ⁊ incre
pacōes meas neglexistis. Egoq̄
in interitu vr̄o ridebo ⁊ subsāna
bo cū vobis id qd̄ timebatis adue
nerit. Cū irruerit repētina calami
tas ⁊ interitus q̄si tēpestas ingru
eit qñ veneit sup vos tribulacō ⁊
āgustia. Tūc inuocabūt me ⁊ ñ
exaudiā mane ꝯsurgēt ⁊ nō inue
nient me eo ꝙ exosā habuerint
disciplinā ⁊ timorē dñi non susce
perint nec acq̄euerint ꝯsilio meo
⁊ detraxerint vniūse correpcioni
mee. Comedent igitur fructꝰ vie
sue suisq̄ ꝯsiliis saturabūtur. Aū
sio paruuloꝝ interfitiet eos ⁊ ꝓ
speritas stultoꝝ ꝑdet eos. Qui āt
me audierit absq̄ terrore req̄escꝫ
⁊ abūdantia ꝑfruetur timore ma
lormu sublato.

Fili mi si suscepis ſmōes me
os ⁊ mādata mea abscōde
ris penes te ut audiat sapīaꝫ au
ris tua īclina cor tuū ad ꝯgnoscē
dā prudētiā. Si em̄ sapīam inuo
caueis ⁊ inclinaueis cor tuū pru
dēcie si q̄sieis eā q̄si pecuniā ⁊ sic
thesauros effoderis illaꝫ tūc intel
liges timorē dñi ⁊ sciam dei inueī
es qꝛ dñs dat sapīaꝫ ⁊ ex ore eiꝰ
prudētia ⁊ scientia. Custodiet re
ctoꝝ salutē ⁊ ꝓteget gradientes
simplicit̄ seruans semitas iustitie
⁊ vias sāctoꝝ custodiēs. Tūc in
telliges iusticiā ⁊ iudiciū ⁊ equi
tatē ⁊ oēꝫ semitā bonā. Si intraue
rit sapiētia cor tuū ⁊ scīa am̄e tue
placueit cōsiliū custodiet te ⁊ pru
dētia ſuabit te ut eruaris a via
mala ⁊ ab hoīe q̄ ꝑuersa loquit̄.
Qui relīquūt iter r̄ctū ⁊ ābulāt ꝑ
vias tēbrosas Qui letāt̄ cū male
fecerīt ⁊ exultāt ī rebꝫ pessimis.
Quoꝝ vie ꝑuse sūt ⁊ ī fames gres
sus eoꝝ Vt eruais a muliē aliēa
⁊ ab ex̄nea q̄ mollit ſmōes suos
⁊ relinq̄t ducē pub̄tatis sue ⁊ pa
cti dei sui oblita ē Inclīata ē eī ad
mortē domꝰ eiꝰ ⁊ ad īferos semite
ipsiꝰ. Oēs q̄ īgrediūt̄ ad eā ñ reū
tent̄ nec app̄hēdēt semitas vite.
Vt ābules ī via bō ⁊ calles iusto
rū custodias. Qui eī rc̄i sūt hīta
būt ī t̄ra ⁊ simplices ꝑmāebūt in
ea. Impij vēo de t̄ra ꝑdēt̄ ⁊ q̄ iniq̄
agūt auferētur ex ea.

Fili mi ne obliuiscais legis
mee ⁊ p̄cepta mea cor tuuꝫ
custodiat. Lōgitudinē em̄ dierū
⁊ ānos vite ⁊ pacē opponēt tibi
Misericordia ⁊ veritas te ñ deserāt

Circūda eas gutturi tuo ⁊ descri
be in tabulis cordis tui et inueni
es gratiam ⁊ disciplinaꝫ bonā co
rā dō et hoībꝫ. Habe fiduciā in do
mino ex toto corde tuo et ne inita
ris prudētie tue. In oībꝫ vijs tuis
cogita illū et ipse diriget gressus
tuos. Ne sis sapiēs apd temetip
sū. Time deū et recede a malo. Sa
nitas q̄ppe erit vmbilico tuo et ir
rigacō ossiū tuoꝝ. Honora dn̄m
de tua substācia ⁊ de p̄micijs oīm
frugū tuaꝝ da pauperibꝫ ⁊ imple
būtur horrea tua saturitate et vi
no torcularia redūdabunt. Disci
plinaꝫ dn̄i fili mi ne abicias nec
deficias cū ab eo corripis. Quē ei
diligit dn̄s corripit et q̄si pr̄ in fi
lio ꝯplacet sibi. Btūs hō q̄ inueit
sapiaꝫ et q̄ affluit prudētia. Meli
or est acq̄sicō eiꝰ negotiacōe auri
⁊ argēti: p̄mi ⁊ purissimi fructus
eius. Precōsior ē cunctis opibꝫ sa
piētia et oīa q̄ desiderātur huic n̄
valēt ꝯpari. Lōgitudo dierū i dex
tera eiꝰ et in sinistra illiꝰ diuicie ⁊
gloria. Vie eiꝰ vie pulchre ⁊ om
nes semite eius pacifice. Lignū
vite ē hijs q̄ apprehēderint eā ⁊ q̄
tenuerint eā btī. Dn̄s sapia fūda
uit t̄rā stabiliuit celos prudētia.
Sapia illiꝰ eruperūt abissi ⁊ nubes
rore concrescūt. Fili mi ne effluāt
hec ab oculis tuis. Custodi legeꝫ
meā atq̄ ꝯsiliū meū ⁊ eit vita aīe
tue et gr̄a faucibꝫ tuis. Tūc ābu
labis fiducialiter in via tua ⁊ pes
tuꝰ nō impinget. Si dormieris nō
timebis. q̄esces et suauis eit som
nus tuꝰ. Ne paueas repētino ter
rore ⁊ irruētes tibi potētias impi
oꝝ. Dn̄s em̄ erit in latē tuo et cu
stodiet pedē tuū ne capiaīs. Noli
ꝓhibē bn̄facē eū q̄ pōt. si vales ⁊
ipe bn̄fac. Ne dicas amico tuo va
de et reuertē et cras dabo tibi cū
statī possis dare. Ne moliais ami
co tuo malū cū ille hēat in te fidu
ciā. Nō ꝯtēdas adūsus hoīeꝫ fru
stra cū ipe tibi nihil mali fecerit.
Ne emuleis hoīeꝫ iniustū nec imi
teris vias eiꝰ. qꝛ abhominacō est
dn̄i oīs illusor ⁊ cū simplicibꝫ ser
mocinatio eius. Egestas a dn̄o i
domo impij. hītacula aūt iustoꝝ
bn̄dicētur. Ipe deludet illusores ⁊
mansuetis dabit grām. Gloriam
sapiētes possidebūt. stultoꝝ exul
tatio ignominia.

Audite filij disciplinā pr̄is ⁊
attēdite ut sciatis prudētiā.
Donū bonū tribuā vobis. legem
meā ne derelinq̄tis. Nā ⁊ ego filiꝰ
fui pr̄is mei. tenellꝰ et vnigenitus
corā mr̄e mea et docebat me atq̄
dicebat. Suscipiat verba mea cor
tuū. custodi p̄cepta mea et viues
Posside sapiaꝫ. posside prudētiā.
Ne obliuiscaris neq̄ dedines a v̄
bis oris mei. Ne dimittas eaꝫ et
custodiet te. dilige eaꝫ et ꝯserua
bit te. Pn̄cipiū sapie posside sapi
entiaꝫ et in oī possessiōe tua acq̄
re prudēciaꝫ. Arripe illā et exalta
bit te. glorificaberis ab ea cū eaꝫ
fueris āplexatꝰ. Dabit capiti tuo
augm̄ta grāꝝ ⁊ corona indita ꝓ
teget te. Audi fili mi ⁊ suscipe ver
ba mea ut multiplicēt tibi āni vi
te. Viā sapie mōstrabo tibi ⁊ du
cā te per semitas eq̄tatis q̄s cū in
gressus fueis nō artabūtur gres
sus tui et currēs n̄ hēbis offendi
culū. Tene disciplīaꝫ ne dimittas

eam. Custodi illaꝫ qꝛ illa est vita
tua. Ne delecteris in semitis impi
orũ nec tibi placeat maloꝝ via.
Fuge ab ea nec trãseas per illã. de
clina ⁊ desere eã. Nõ em̃ dormiũt
nisi cũ male fecerint ⁊ nõ rapitur
somnꝰ ab eis nisi sb̃plãtauerint.
Comedũt panem impietatis et
vinũ iniq̃tatis bibũt Justoꝝ aũt
semita q̃si lux splendẽs ꝓcedit et
crescit vsqꝫ ad ꝑfectã diẽ Via im
pioꝝ tenebrosa: nesciũt vbi cor
ruãt Fili mi ausculta sermões me
os et ad eloquia mea inclina au
rẽ tuã. Ne recedãt ab oculis tuis
custodi ea ĩ medio cordis tui. Vi
ta em̃ sũt inueniẽtibꝫ ea ⁊ vniũse
carni sanitas. Omni custodia ser
ua cor tuũ qꝛ ex ipso vita ꝓcedit.
Remoue a te os prauũ ⁊ detrahẽ
tia labia sint ꝓcul a te Oculi tui re
cta videãt ⁊ palpebre tue p̃cedãt
gressus tuos. Dirige semitas pedi
bus tuis ⁊ oẽs vie tue stabiliẽtur
Ne declines ad dexterã neqꝫ ad si
nistrã. Auerte pedem tuũ a malo.
Vias em̃ que a dextris sũt nouit
dn̄s. puerse vero sũt que sunt a si
nistris. Ipse em̃ rectos fatiet gres
sus tuos. itinera aũt tua in pace
producet.

Fili mi attende sapĩaꝫ meã ⁊
prudẽtie mee inclina aurem
tuã ut custodias cogitacões ⁊ di
sciplinaꝫ labia tua ꝯseruẽt. Ne in
tẽderis fallacie mulieris Fauꝰ em̃
distillans labia meretricis ⁊ niti
dius oleo guttur eiꝰ. Nouissima
aũt illiꝰ amara q̃si absinthiũ ⁊ lĩ
gua eiꝰ acuta q̃si gladiꝰ biceps.
Pedes eiꝰ descẽdũt in mortẽ ⁊ ad
inferos gressus eiꝰ penetrãt. Per
semitã vite nõ ambulãt vagi sũt
gressus eiꝰ ⁊ inuestigabiles Nũc
ergo fili mi audi me ⁊ ne recedas
a v̄bis oris mei. Longe fac ab ea
viã tuã ⁊ ne appropiques foribꝰ
domꝰ eiꝰ. Ne des alienis honoreꝫ
tuũ ⁊ annos tuos crudeli. Ne for
te impleãtur extranei viribꝫ tuis
et labores tui sint in domo aliena
et gemas ĩ nouissimis qñ cõsum
pseris carnes tuas ⁊ corpꝰ tuũ et
dicas. Cur detestatꝰ sũ disciplinã
⁊ increpacõibꝫ nõ acquieuit cor
meũ. Nec audiui vocẽ docẽtiũ me
⁊ mgr̃is nõ inclinaui aurẽ meaꝫ.
Pene fui ĩ oĩ malo ĩ medio eccĩe
⁊ sinagoge. Bibe aquaꝫ de cister
na tua et fluẽta putei tui. Deriuẽ
tur fõtes tui foras ⁊ ĩ plateis aq̃s
tuas diuide. Habeto eas solꝰ nec
sint alieni participes tui Sit vena
tua bñdicta ⁊ letare cum muliere
adolescẽcie tue. Cerua caissiã ⁊ g̃
tissimꝰ hinnulꝰ. Vbeã eiꝰ ĩebriẽt
te oĩ tpe ⁊ ĩ amore eiꝰ delectare iu
git̃ Quare seduceris fili mi ab alie
na ⁊ foueris ĩ sinu alt̃iꝰ. Respicit
dn̄s viã hoĩs ⁊ oẽs gressꝰ eiꝰ ꝯsi
derat Iniq̃tates sue capiũt ĩpiũ ⁊
funibꝫ pctõꝝ suoꝝ ꝯstringit̃ Ipe
morieť qꝛ ñ habuit disciplinã ⁊ ĩ
mlt̃itudĩe stulticie sue decipieť

Fili mi si spopõderis ꝓ amico
tuo defixisti apud extraneũ
aĩaꝫ tuã Illaq̃atꝰ es v̄bis oris tui
⁊ captus ꝓprijs sermõibꝫ. Fac g̃
qd̄ dico fili mi ⁊ temetipsũ libera.
qꝛ incidisti ĩ manũ ꝓximi tui. Dis
curre festĩa suscita amicũ tuũ. Ne
dedeis sõnũ oculꝰ tuis nec dormitẽt
palpebre tue Eruere q̃i damula de
maũ ⁊ q̃si auis de ĩsidijs aucupis

nō q̄ catholicon d' exēplo ē dicēdū p e· et nō p i multis cōmbꝫ allegatis vt patet ibid'

Vade ad formicā o piger a ꝯsidera vias eius et discē sapiaz· Que cū nō hēat ducē nec p̄ceptorem nec p̄ncipē pat in estate cibū sibi a cō gregat i messe qđ ꝯmedat· Vsq̄ quo piger dormies· Quā ꝯsurges e somno tuo· Paululū dormies· paululū dormitabis· paululū ꝯseres manꝰ tuas ut dormias a veniet tibi quasi viator egestas et pauper ꝗsi vir armatus· Si vo impiger fueris veniet ut fons messis tua et egestas longe fugiet a te· Hō apostata vir inutil graditꝰ ore perverso· annuit oculꝭ· terit pede· digito loq̄tur· p̄uo corde machinat malū et omni tpe iurgia semiat· Huic exēplo veniet p̄dicio sua et subito ꝯteretur nec hēbit vltra medicinaz· Sex sūt q̄ odit dñs et septimū detestat aia eius· Oculos sublimes· linguaz mēdacē· manꝰ effundentes innoxiū sāguinē· cor machinās cogitacōes pessimas· pedes veloces ad currēdū i malū· p̄ferēt mēdacia testez fallacē et eū q̄ seminat int frēs discordias· Cōserua fili mi p̄cepta p̄ris tui et ne dimittas legem mātis tue· liga ea i corde tuo iugiter et circūda gutturi tuo· Cū ābulaueris gdiā tur tecū· cū dormieris custodiant te· et euigilās loq̄re cū eis· q̄ mā datū lucerna ē et lex lux· et via vite increpatio disciplīne ut custodiant te a muliere mala et a blāda ligua extranee· Nō concupiscat pulchitudinē eius cor tuū ne capiaris nutibz illius· Pretiū em scorti vix ēvnius panis· mulier ātviri p tiosā aiaz capit· Nūq̄d p̄t hō abscōdere ignem in sinu suo ut vesti mēta illius nō ardeāt· aut ābulare sup prunas ut nō ꝯburātur plā te eius· Sic q̄ ingredit ad mulierē p̄ximi sui nō erit mūd qui tetigerit eā· Nō grādis ē culpa cū q̄s furatus fuerit· Furat em ut esuriētem impleat aiam· deprehēsus q̄ reddet septuplū a oēz substātiam domꝰ sue tradet et liberabit se· Qui āt adult ē ppt cordis inopiā p̄det aiaz suā· Turpitudinē a ignominiā congregat sibi a opprobriū illius nō delebit· qz zelꝰ et furor viri nō p̄cet in die vindicte nec acq̄escet cuiusq̄ precibz nec suscipiet p redēptione dona plurima·

Fili mi custodi sermōes meos a p̄cepta mea recōde tibi· Fili honora dñm a valebis· preter eū vero ne timueris alienū· Serua mādata mea et vives a legē meā q̄si pupillaz oculi tui· Liga ea i digitis tuis· scribe illam in tabulis cordis tui· Dic sapie soror mea es et prudētiaz voca amicaz tuā Vt custodiat te a muliere extranea et aliena q̄ verba sua dulcia facit· De fenestra em domꝰ mee p cācellos prospexi iuuenē a video puuulos· Cōsidero vecordē iuuenē qui trānsit p platas iuxta angulū a p̄pe viā domꝰ illius gdiet in obscuro ad uespasc̄te die in noctis tēbris et caligie· Et ecce occurrit illi mulier in ornatu mētricō p̄parata ad decipiēdas ānas· Garrula a vaga quietis impatiēs nec valēs in domo cōsistē pedibz suis· Nūc foris nūc in platis nūc iuxta angulos insidiās· Apprehēsūq̄ deosculat iuuenē a p̄caci vultu blāditur dicēs· Victimas pro salute debui·

hodie reddidi vota mea. Idcirco egressa sũ ĩ occursũ tuũ desiderãs te videre ⁊ repi. Intexui funibꝫ lectulũ meũ. strauĩ tapetibus pictis ex egipto. aspersi cubile meũ mirra ⁊ aloe ⁊ cinamomo. Veni inebriemur vberibꝫ ⁊ fruamur cupitis ãplexibꝫ donec illucescat dies. Nõ est em̃ vir in domo sua: abijt via longissima. Sacculũ pecunie secuꝫ tulit in die plene lune reuersurꝰ ẽ in domũ suã Irretiuit eũ mltis ꝑmõibꝫ ⁊ blãdicijs labioꝝ ꝓtraxit illũ. Statĩ eã sequit̃ q̃si bos ductꝰ ad victimã ⁊ q̃si agnꝰ lasciuiẽs ⁊ ignorãs ⁊ nescit ꝙ ad vincula stultus trahat̃ donec transfigat sagitta iecur eiꝰ Velut si auis festinet ad laqueũ ⁊ nescit ꝙ de piculo aĩe illiꝰ agit̃. Nũc ḡ fili mi audi me ⁊ attẽde verbis oris mei Ne abstrahat̃ in vijs illiꝰ mens tua neqꝫ decipiais semitis eiꝰ Mltos eĩ vulneãtos deiecit ec fortissimi quiqꝫ int̃fecti sunt ab ea. Vie inferi domꝰ eius penetrãtes interiora mortis.

NVnq̃d nõ sapĩa clamitat ⁊ prudentia dat vocẽ suã. In sũmis excelsisqꝫ v̄ticibꝫ. sup̃ viã in medijs semitis stãs iux̃ portas ciuitatis. in ip̃is foibꝫ loquit̃ dicẽs O viri ad vos clamito ⁊ vox mea ad filios hoĩm. Intelligite ꝑuuli astutiã ⁊ insipiẽtes aĩa dũtite Audite qm̃ de rebꝫ magnis locutura sũ et apient̃ labia mea ut recta p̃dicẽt. Veritatẽ meditabit̃ guttur meũ ⁊ labia mea detestabunt̃ impiũ. Justi sũt oẽs ꝑmões mei. nõ est in eis prauũ q̃d neqꝫ ꝑuersũ. Recti sũt intelligẽtibꝫ ⁊ equi inuenientibꝫ sciaꝫ. Accipite disciplinaꝫ meã ⁊ nõ pecuniã. doctrinam magis q̃ auꝝ eligite Melior ẽ em̃ sapiẽtia cũctis opibꝫ p̃tiosissimis ⁊ oẽ desiderabile ei nõ potest ꝯpari Ego sapĩa habito in cõsilio ⁊ eruditis intersũ cogitacõnibꝫ. Timor dñi odit malũ. arrogãtiã ⁊ superbiã ⁊ viã prauã ⁊ os bilingue detestor. Meũ ẽ ꝯsiliũ ⁊ eq̃tas. Mea est prudẽtia. Mea ẽ fortitudo. Per me reges regnãt ⁊ legũ ꝯditores iusta decernũt. Per me principes impetrãt ⁊ potẽtes decernũt iustitiaꝫ. Ego diligẽtes me diligo et q̃ mane vigilauerĩt ad me inuenient me. Mecũ sũt diuicie ⁊ gloria opes supbe ⁊ iustitia. Melior ẽ fructus meꝰ auro ⁊ lapide p̃tioso et genimina mea argẽto electo. In vijs iusticie ambulo in medio semitaꝝ iudicij ut ditem diligẽtes me ⁊ thesauros eoꝝ repleaꝫ. Dñs possedit me ĩ initio viaꝝ suaꝝ añ q̃ q̃cq̃ facẽt a pñ°. ab eterno ordinata sũ ⁊ ex ãtiq̃s añq̃ t̃ra fieret Nõ dũ erãt abissi ⁊ ego iã ꝯcepta erã. Necdũ fõtes aquaꝝ eruperãt necdũ mõtes g̃ui mole ꝯstiterãt. Añ oẽs colles ego ꝑturiebar. Adhuc t̃rã nõ fecerat ⁊ flumĩa ⁊ cardĩes orb̃ terre Qñ prepabat celos aderã. qñ certa lege et giro vallabat abissos Qñ ethera firmabat sursũ ⁊ librabat fõtes aq̃ꝝ Qñ circũdabat mari t̃minũ suũ ⁊ legeꝫ ponebat aq̃s ne trãsirẽt fines suos Qñ appẽdebat fũdamẽta terre cũ eo erã cũcta cõponẽs. Et delectabar ꝑ singulos dies ludẽs coram eo oĩ tempe ⁊ ludẽs in orbe terraꝝ ⁊ delicie mee esse cũ filijs hominũ

Nūc ergo filij audite me Bti q̃ cu
sto diūt vias meas. Audite disci
plinaz a estote sapiētes et nolite
abicere eā. Btus hō q̃ audit me a q̃
vigilat ad fores meas quotidie
et obseruat ad postes ostij mei.
Qui me inuenerit inueiet vitā et
hauriet salutez a dño Qui aūt in
me peccauerit ledet aiaz suā. Oēs
qui me oderūt diligūt mortem.

SApīa edificauit sibi domū
excidit columnas septem.
Immolauit victimas suas. miscuit
vinū a ꝓposuit mēsam suā. Misit
ancillas suas ut vocarēt ad arcē
et ad mēia ciuitatis. Si q̃s ē puu
lus veniat ad me Et insipiētibus
locuta ē. Venite comedite panez
meū a bibite vinū qđ miscui vob.
Relinq̃te infanciā a vemite et ābu
late p vias prudētie. Qui erudit
derisorē ipse iniuriā sibi facit a q̃
arguit impiū sibi maculā gnat.
Noli arguere derisorē ne odeit te.
Argue sapiētem et diliget te. Da
sapiēti occasionē a adde ei sapi
entia. Doce iustū a festinabit ac
cipe. Principiū sapie timor dñi et
scīa scōz prudētia. Per me enim
multiplicabūtur dies tui a addēt
tibi ānī vite. Si sapiēs fueris ubi
metipsi eris. si āt illusor sol9 por
tabis malum. Mulier stulta a da
mosa plēaq; illecebis et mihil oio
scīes. sedet in foribus domus sue sup
sellā in excelso vrbis loco ut voca
ret trāseūtes pviā a pgētes itinē
suo. Quis ē puulus declinet ad
me Et vecordi locuta ē. Aque fur
tiue dulciores sūt a panis absco di
9 suauior Et ignorauit q; ibi sint
gigātes a in ꝓfūdis inferni cōui
ne eius. Qui em̄ applicabitur illi de
scēdet ad inferos. nā q̃ abscesserit
Filius sapi ℂab ea saluabit.
Iens letificat pīez. filius vero
stultus mestitia ē mātis sue. Nil pde
rūt thesauri impietatis. iusticia vo
liberabit a morte. Nō affligz dñs
fame aiaz iusti a insidias impio
rū subūtet. Egestatē operata ē ma
nus remissa. Manus āt forciū diui
cias parat. Qui mittit mēdacijs hic
pascit ventos. idez aūt ipe sequitur
aues volātes. Qui cōgregat i mes
se filius sapiēs ē. q̃ āt stertit estate
filius cōfusionis. Bñdictio dñi sup
caput iusti. os āt impioz operit
imq̃tatē. Memoria iusti cū laudi
bus et nomē impioz putrescet.
Sapiens corde preceptа suscipiet
stultus cedit labijs. Qui ambulat
simplicit ambulat confidenter. q̃ aūt
deprauat vias suas manifestus erit
Qui annuit oculo dabit dolorem
a stultus labijs verberabit. Vena vi
te os iusti a os impioz operit imq̃
tatē. Odiū suscitat rixas a vniuer
sa delicta operit caritas. In labijs
sapiētis inuenit sapia et virga in
dorso eius q̃ indiget corde. Sapien
tes abscondunt scīaz. os aūt stulti
cōfusioni ꝓximū ē. Substātia diui
tis vrbs fortitudinis eius. pauor
paupez egestas eoz. Opus iusti
ad vitā. fructus āt impij ad pccm
Via vite custodiēs disciplinā. q̃
aūt increpacōes relinquit errat
Abscondūt odiū labia mēdacia.
q̃ profert detractiōem insipiēs ē. In mul
tiloquio nō deerit pccm. q̃ āt mo
deratur labia sua prudētissimus ē.
Argentū electum lingua iusti. cor
āt impiorū ꝓ nihilo. Labia iusti

erudiũt plurimos·qui autẽ imdo
di fũt ĩ cordis egestate moriẽtur·
Bñdictio dñi diuites facit nec so
ciabit eis afflictio·Quasi prisum
stult9 opat scelus·sapia aũt ẽ vi
ro prudẽtia·Qd timet impi9 veniet
sup eũ·desideriũ suũ iustis dabit·
Quasi tẽpestas trãsiẽs nõ erit im
pi9·iust9 aũt qsi fũdamentũ sem
piternũ Sicut acetũ dẽtibz·a fum9
oculis sic piger hijs q̃ miserũt eũ
Timor dñi apponet dies et anni
impioz breuiabũtur· Expectatio
iustoz leticia·spes autez impioz
pibit·Fortitudo simplicis via dñi
a pauor hijs qui opantur malũ·
Justus in eternũ nõ ymouebit·im
pij aũt nõ habitabũt sup terraz·
Os iusti pduciet sapiaz lingua pra
uoz pibit·Labia iusti considerãt
placita a os impioz puersa·

Tarra dolosa abho
minatio est apud deũ a pon
dus equũ voluntas ei9·Vbi fuerit
supbia ibi erit a ytũelia·vbi aũt
est hũilitas ibi a sapia·Simplici
tas iustoz diriget eos a supplãta
tio puersoz vastabit illos· Non
pderũt diuicie in die vltionis·iu
stitia aũt liberabit a morte·Justi
cia simplicis diriget viã ei9 et in
impietate sua corruet impius Ju
stitia rectoz liberabit eos a ĩ insi
diis suis capiẽtur iniqui·Mortuo
hoie impio nulla erit vltra spes a
expectatio sollicitoz pibit· Just9
de angustia liberat9 est a tradetur
impi9 p eo·Simulatores decipit
amicũ suũ·iusti autẽ liberabũtur
scientia In domis iustoz exaltabi
tur ciuitas a in pdicõe impioz erit
laudatio·Bñdictõne iustoz exal
tabitur ciuitas a ore impioz sub
uertẽ·Qui despicit amicũ suũ in
digens corde est·vir aũt prudẽs
tacebit·Qui ambulat fraudulen
ter revelat archana·qui aũt fide
lis est celat amici ymissum·Vbi
nõ est gubernator pplus corruet
salus aũt vbi multa cõsilia·Affli
getur malo qui fidẽ facit p extra
neo·qui autẽ cauet laqueos secu
rus erit·Mulier gratiosa inueniet
gloriaz et robusti habebũt diuiti
as·Bñfacit aie sue vir misericors
qui aũt crudelis est eciaz ppinq̃s
abicit·Impi9 facit opus instabi
le·seminãti aũt iustitiã merces fi
delis·Clementia prepat vitã a se
ctatio malorũ mortẽ·Abhoinabi
le dño cor prauũ a voluntas ei9 in
hijs qui simplicit ambulãt· Ma
nus in manu nõ erit innocẽs ma
lus·semen aũt iustoz saluabit·
Circulus aureus in narib9 suis·
mulier pulchra et fatua· Deside
riũ iustoz omne bonũ est·spõsto
latio impiorũ furor·Alij diuidũt
ppria a ditiores fiũt·alij rapiunt
non sua a semp in egestate sunt·
Aia que bñdicit impinguabit a
qui inebriat ipse q̃ inebriabitur
Qui abscõdit frumẽta maledicet
in populis·benedictõ autẽ sup ca
put vendẽtiũ· Bene cõsurgit dilu
culo q̃ q̃rit bõ·q̃ aũt inuestigator
malor ẽ oppmet ab eis·Qui cõfi
dit ĩ diuicijs suis corruet·iusti ãt
q̃si virẽs foliũ germinabũt Qui cõ
turbat domũ suã possidebit ventos
a q̃ stult9 ẽ seruiet sapiẽti·Fruct9
iusti lignũ vite a q̃ suscipit aias
sapiẽs ẽ·Si iust9 in tra recipit qñ
to magis impi9 a pctõr·

Qui diligit disciplinā diligit
sciaz. q̄ aūt odit increpatio
nes insipiēs ē. Qui bonꝰ ē hauriet
sibi grāz a dño. q̄ aūt ꝯfidit in co
gitacōibz suis impie agit. Nō ro
borabit hō ex impietate ⁊ radix
iustoꝝ nō ꝯmouebit. Mulier di
ligēs corona ē viro suo ⁊ putredo
i ossibz eiꝰ q̄ ꝯfusiōe res dignas
gerit. Cogitacōes iustoꝝ iuditia
⁊ consilia impioꝝ fraudulenta.
Verba impioꝝ insidiātur sāgui
ni os iustoꝝ liberabit eos Verte
īpios ⁊ nō erūt. domꝰ aūt iustoꝝ
permanebit. Doctrina sua nosci
tur vir. q̄ aūt vanꝰ ⁊ excors ē ptē
bit ꝯtēptui. Melior ē paup ⁊ suffi
ciēs sibi q̄ gl̄iosus ⁊ indigēs pa
ne. Nouit iustus iumētoꝝ suorū
aīas viscera āt impioꝝ crudelia.
Qui opat terrā suā saciabit pai
bus. q̄ āt sectat otiū stultissimꝰ ē.
Qui suauis ē i vini moderacōibꝰ
in suis monicōibz relinq̄t ꝯtume
liā. Desideriū impij monimētum
est pessimoꝝ. radix āt iustoꝝ ꝓfi
ciet. Propter pctā libioꝝ ruina
ꝓximat malo. effugiet autem iu
stꝰ de angustia. De fructu oris sui
vnusquisq̄z replebit bonis ⁊ iux̄
opa manuū suaꝝ retribuetur ei.
Via stulti recta in oculis eiꝰ. qui
aūt sapiēs ē audit cōsilia. Fatuꝰ
statī iudicat irā suā. qui aūt dissi
mulat iniuriā callidꝰ est. Qui qd
nouit loq̄tur iudex iusticie ē. qui
autē mentit testis ē fraudulētus
Est q̄ ꝓmittit ⁊ q̄si gladio pūgit
ꝯscie. lingua āt sapiētiū sanitas
Labiū veritatis firmū erit in per
petuū. q̄ aūt testis est repētinꝰ cō
cinnat linguā mēdacij. Dolus in
corde cogitātiū mala. q̄ āt pacis
ineunt ꝯsilia seq̄tur eos gaudiū.
Nō tristabit iustū quicq̄d ei acci
derit. impij aūt replebūtur malo
Abhomiatio ē dño labia menda
tia. qui āt fidelit agūt placent ei.
Homo v̄futus celat sciaz et cor in
sipiēciū ꝓuocat stulticiaz. Manꝰ
forciū dñabit. q̄ āt remissa ē t̄bu
tis seruiet. Meror in corde viri hu
miliabit illū ⁊ ꝑmone bono letifi
cabit Qui negligit dānū ꝓpt ami
cū iustꝰ ē. iter āt impioꝝ decipiet
eos Nō inueniet fraudulētus lu
crū ⁊ substātia hoīs erit auri pre
ciū. In semita iusticie vita. iter āt
deuiū ducit ad mortem.

Filiꝰ sapiēs doctrina p̄ris. q̄
aūt illusor ē nō audit cū ar
guit. De fructu oris sui hō satiabi
tur bonis. aīa āt impioꝝ iniqua.
Qui custodit os suū custodit ani
mā suā. q̄ aūt incōsideratus ē ad
loq̄ndū sentiet mala. Vult ⁊ nō
vult piger. anima autez operan
tiū impinguabitur. Verbū men
dax iustꝰ detestabit impiꝰ āt ꝯfū
dit ⁊ ꝯfūdet. Iusticia custodit in
nocētis viā. īpietas aūt pctōrem
supplantat. Est q̄si diues cū nihil
hēat ⁊ est q̄si paup cū in mltis di
uicijs sit. Redēptio aīe viri diui
cie sue. q̄ aūt paup est increpacō
nē non sustinet. Lux iustoꝝ letifi
cat. lucerna āt impioꝝ extīguet.
Int̄ supbos sp iurgia sūt. qui aūt
agūt oīa cū ꝯsilio: regūtur sapia
Sb̄stācia festinata minuet. que
aūt paulatim colligit manu mul
tiplicabitur. Spes que differtur
affligit aīam. lignū vite desideriū
veniēs. Qui detrahit alicui rei ip̄e

se in futuꝝ obligat. q̄ aūt timet p̄
ceptū in pace v̄sabit̄. Am̄e dolose
errāt ī pctis. iusti āt misericordes
sūt ⁊ miserāt̄. Lex sapiētis fons
vite ut dedīet a ruina mortis. Do
ctrina bō dabit grāz in itinē ɔtēp
toꝝ vorago Astut⁹ oīa agit cū cō
silio. q̄ aūt fatu⁹ est apit stulticiā.
Nūti⁹ impij cadet in malū. legat⁹
fidelis sanitas. Egestas ⁊ ignomi
nia ei q̄ deserit disciplinā. q̄ autez
acq̄escit arguēti glīficabit̄. Desi
deriū si cōpleat̄ delectat aīaz. dete
stant̄ stulti eos qui fugiūt mala.
Qui cū sapiētibz g̃dit̄ sapiēs erit
amicus stultoꝝ filis effitiet̄. Pec
catores pseq̄tur malū ⁊ iustis re
tribuētur bō. Bon⁹ relinq̄t hēdes
filios ⁊ nepotes ⁊ custodit̄ iusto
sb̄stātia pctōris. Multi cibi in no
ualibz patꝝ ⁊ alijs ɔgregāt̄ abs
q̄ iuditio. Qui pcit virge odit fi
liū suū. q̄ aūt diligit illū instāter
erudit. Just⁹ ɔmedit ⁊ ēplet aīaz
suā. vent̄ aūt īpioꝝ insaturabil̄.

Sapiens mulier
edificat domū suaz. insipiēs
extructāq̄ manibz destruet. Am
bulās recto itinē ⁊ timēs deum de
spicit̄ ab eo q̄ infami g̃dit̄ via In
ore stulti v̄ga supbie labia sapiē
tū custodiuit eos. Vbi non sūt bo
ues p̄sepe vacuū est. vbi aūt ap
parēt plurime segetes ibi maīfe
sta ē fortitudo bouis. Testis fidel̄
nō mētiet̄. pfert aūt mēdatiū do
losus testis Querit derisor sapīaz
⁊ nō inuenit. doctrīa prudētiū fa
cilis. Vade cōtra virū stultū ⁊ ne
scit labia prudētie. Sapīa callidi
est ītelligē viā suā ⁊ prudētia stul
toꝝ errās. Stult⁹ illudet pccm et
int̄ iustos morabit̄ g̃cia. Cor qd̄
nouit amaritudinē aīe sue in gau
dio ei⁹ nō miscebit̄ ex̄ne⁹. Dom⁹
impioꝝ delebit̄. tab̄nacula iusto
rū germīabūt. Est via q̄ vidr̄ hoī
iusta nouissiā aūt ei⁹ deducūt ad
mortē. Risus dolore miscebit̄ et ex
trema gaudij luct⁹ occupat Vijs
suis replebit̄ stultus ⁊ sup eū erit
vir bon⁹. Innocēs credet oī v̄bo.
astut⁹ cōsideāt gressus suos. Filio
doloso nihil eīt boni seruo aūt sa
piēti ꝓsperi ert̄ act⁹ ⁊ diriget̄ via
ei⁹ Sapiēs timet ⁊ dedīat a malo
stult⁹ trāsilit ⁊ cōfidit. Impaciēs
opabit̄ stulticiā ⁊ vir v̄fut⁹ odio
sus ē. Possidebūt puuli stulticiā
⁊ expectabūt astuti sciaz Jacebūt
mali añ bonos ⁊ impij añ portas
iustoꝝ. Etiā ꝓximo suo paup odi
osus est. amici vero diuitū multi
Qui despicit ꝓximū suū peccat. q̄
aūt miseret̄ paupi btūs erit. Qui
credit in dn̄o mīaz diligit. errāt
qui opant̄ malū. Mīa et veritas
prepant bona In oī ope bono eīt
abūdantia. vbi autez verba sunt
plurima ibi freq̄nter egestas Co
rona sapientū diuicie eorum. fa
tuitas stultoꝝ imprudentia. Libe
rat animas testis fidelis et ꝓfert
mendatia versipellis. In timore
dn̄i fidutia fortitudīs ⁊ filijs eius
erit spes. Timor domini fons vite
ut declinet a ruina mortis. In mlt̄
titudine populi dignitas regis ⁊
in paucitate pleb̄ ignominia pn̄
cipis Qui paciēs ē mlta gub̄nat̄
sapiētia. qui aūt impaciēs ē exal
tat stulticiā suā. Vita carniū sani
tas cordis. putredo ossiū īuidia.
Qui calūniat̄ egentez exprobrat

factori ei⁹. honorat aūt eū q̄ mise
ret̄ paupis. In malicia sua expel
let̄ impi⁹. sperat āt iust⁹ in morte
sua. In corde prudētis req̄escit sa
piēcia ⁊ idoctos quosq̄ erudiet.
Justicia eleuat gētē. miseros āt
facit popul⁹ pcc̄m. Accept⁹ ē regi
minister intelligēs. iracūdiā eius
Rinutilis sustinebit.
Respōsio mollis frāgit iram.
sermo dur⁹ suscitat furorem. Lin
gua sapientū ornat sciētiā. os fa
tuorū ebullit stulticiā. In oī loco
oculi dn̄i ɔtēplātur bonos et ma
los. Lingua placabil' lignū vite.
q̄ aūt immoderata ē ɔterz spiritū
Stultus irridz disciplinā p̄tis sui
qui āt custodit īcrepatiōes astu
tior fiet. In abūdāti iustitia v̄tus
maxima ē. cogitacōes aūt impio
rū eradicabūtur. Dom⁹ iusti plu
rima fortitudo ⁊ in fructibz impij
ɔturbatio. Labia sapiētum disse
minabūt sc̄iam. cor stultoꝝ dissi
mile erit. Victime īpioꝝ abhomi
nabiles dn̄o. vota iustoꝝ placa
bilia. Abhomīacō est dn̄o via im
pij. q̄ seq̄tur iusticiā diligit̄ ab eo
Doctrina mala deserēciū viā vite.
q̄ increpacōes odit morietur In
fern⁹ ⁊ pdicō coraz dn̄o q̄ūtoma
gis corda filioꝝ hoīm. Nō amat
pestilēs eū q̄ se corripit nec ad sa
pientes gradit̄. Cor gaudēs exhi
larat faciē ī merore aī deicit̄ spūs
Cor sapiētis q̄ret doctrinā et os
stultoꝝ pascit̄ impicia. Oēs dies
paupis mali. secura mēs q̄i iuge
ɔuiuiū. Meli⁹ ē paꝝ cū timore do
mini q̄ thesauri magni ⁊ insacia
biles. Meli⁹ ē vocari ad olera cū
caritate. q̄ ad vitulū saginatū cū
odio. Vir iracūd⁹ ꝓuocat rixas.
qui paciēs ē mitigat suscitatas.
Iter pigroꝝ q̄si seps spinaꝝ via
iustoꝝ absq̄ offendiculo. Filius
sapiēs letificat p̄rez et stultus hō
despicit mr̄em suā. Stulticia gau
diū stulto ⁊ vir prudens dirigit
gressus suos. Dissipātur cogitati
ones vbi nō ē ɔsiliū. vbi vero sūt
pluēs ɔsiliarij ɔfirmātur. Letat̄
hō in sn̄a oris sui ⁊ sermo oportu
nus est optim⁹. Semita vite sup
eruditū ut declinet de inferno no
uissimo. Domū supboꝝ demoliet̄
dn̄s ⁊ firmos fatiet t̄mios vidue
Abhomiatio dn̄i cogitacōes ma
le ⁊ pur⁹ sermo pulcherrim⁹ fir
mabitur ab eo. Cōturbat domū
suā q̄ sectat̄ auariciā. qui āt odit
mūera viuet. Per mīaz ⁊ fidē pur
gātur pctā. p timorē aūt dn̄i decli
nat oīs a malo Mens iusti medi
tabitur obediēciā. os impioꝝ re
dūdat malis. Lōge ē dn̄s ab im
pijs ⁊ oīones iustoꝝ exaudiet.
Lux oculorū letificat aīam. fama
bō impīguat ossa. Auris q̄ audit
increpacōes vite in medio sapiē
tiū ɔmorabitur. Qui abicit disci
plinaz despicit aīaz suā. qui āt ac
quiescit increpacōnibz possessor
est cordis. Timor dn̄i disciplina
sapie ⁊ gloriam p̄cedit hūilitas.
Hominis est aīaz prepare et
dn̄i gubnare linguaz. Om̄s
vie hoīm patēt oculi ei⁹. spirituū
ponderator ē dn̄s. Reuela domīo
opa tua ⁊ dirigētur cogitacōnes
tue. Vniūsa ꝓpt̄ semetipsū opera
tus ē dn̄s. impiūq̄ ad diē malū
Abhomiatio dn̄i ē oīs arrogās.
eciā si man⁹ ad manū fuerit non

est innocēs. Initiū vie bone facere
iustitiā accepta est apud deū ma
gisq̄ immolare hostias. Mia ⁊ ve
ritate redimit̄ iniq̄tas ⁊ in timore
dñi declinat̄ a malo. Cum placue
rint dño vie hoīs inimicos q̄ eiꝰ
ꝯuertet ad pacē Melius est par
cū iustitia q̄ mlti fructꝰ cū iniq̄ta
te. Cor hoīs disponit viā suaꝫ. sed
dñi est dirigē gressus eiꝰ. Diuina
tio in labijs regis in iuditio non
errabit os eiꝰ. Pondꝰ et statera
iuditia dñi sūt ⁊ opa eiꝰ oēs lapi
des seculi. Abhoīnabiles regi qui
agunt impie. qm̄ iustitia firmat̄
soliū. Volūtas regū labia iusta.
qui recta loquit̄ dirigeť Indigtio
regis nūcij mortis et vir sapiens
placabit eū. In hilaritate vultus
regis vita ⁊ demētia eiꝰ q̄si imber
serotinꝰ. Posside sapiaꝫ q̄ auro
melior ē Et acq̄re prudētiā q̄ p̄tio
sior est argēto. Semita iustoꝝ de
clinat mala. custos aīe sue seruat
vitā suā Cōtricōeꝫ p̄cedit supbia
⁊ añ ruinā exaltabit̄ spūs. Meliꝰ
est hūiliari cū mitibꝫ q̄ diuidere
spolia cū supbis. Eruditꝰ in v̄bo re
periet bō ⁊ q̄ sperat in dño btūs ē
Qui sapiēs ē corde appellabitur
prudēs ⁊ q̄ dulcis eloq̄o maiora
repiet. Fons vite erudicō possidē
tis. doctrina stultoꝝ fatuitas Cor
sapiētis erudiet os eius ⁊ labijs
eiꝰ addet grāꝫ. Fauꝰ mellis ꝯposi
ta v̄ba. dulcedo aīe sanitas ossiū
Est via q̄ videť hoī recta ⁊ nouissi
ma eiꝰ ducūt ad mortē. Aīa labo
rātis laborat sibi. q̄ ꝯpulit eū os
suū. Vir insipiēs fodit malū ⁊ in
labijs eiꝰ ignis ardescit. Homo
puersus suscitat lites ⁊ v̄bosus se
parat p̄ncipes. Vir iniquꝰ lactat
amicū suū ⁊ ducit eū per viaꝫ nō
bonā. Qui attonitis oculꝰ cogitat
praua mordens labia sua p̄fitiet
malū. Corona dignitatis senectꝰ
que in vijs iusticie repiet̄ Melior
est patiens viro forti ⁊ qui dñat̄
aīo suo expugtore vrbiū. Sortes
mittūtur in sinū. ꝫ a dño tpant̄.

Melior est bucella
sicca cū gaudio q̄ domꝰ ple
na victimis cū iurgio. Seruꝰ sapi
ens dñabitur stultis filijs ⁊ inter
fratres hereditateꝫ diuidet Sicut
igne p̄bat̄ argentū ⁊ auꝝ camīo
ita corda p̄bat dñs. Malus obe
dit lingue inique et fallax obtem
perat labijs mēdacibꝫ. Qui despi
cit pauperem exprobrat factori
eiꝰ ⁊ qui in ruina letat̄ alteriꝰ nō
erit impunitꝰ. Corona senū filij
filioꝝ ⁊ gloria filioꝝ patres eoꝝ
Non decent stultū verba composi
ta nec principeꝫ labiū menciens
Gēma gratissima expectatio pre
stolātis: quocūq̄ se vertit prudē
ter intelligit Qui celat delictū que
rit amicitias. qui altero sermone
repetit sepat federatos. Plus p̄fi
cit correctio apud prudentem q̄
centū plage apud stultum. Sem
per iurgia querit malus. angelꝰ
autē crudelis mittetur contra eū
Expedit magis vrse occurrere ra
ptis fetibus q̄ fatuo cōfidenti si
bi in stulticia sua. Qui reddit ma
la pro bonis non recedet malū de
domo eius. Qui dimittit aquā ca
pud est iurgioꝝ ⁊ anteq̄ paciat̄
contumeliā iuditiū deserit. Et qui
iustificat impiū ⁊ q̄ ꝯdēnat iustū
abhoīnabilis est vt̄q̄ apud deū.

Quid pdest stulto habe diuicias
cū sapiaz emē non possit. Qui al
tā facit domū suā qrit ruinaz et q
euitat discē incidz i malū. Omni
tpe diligit q amicꝰ ē et frat in an
gustijs cōprobat. Stultus homo
plaudet maibꝰ suis cū spōderit
p amico suo. Qui meditat discor
dias diligit rixas a q exaltat os
suū qrit ruinā. Qui puersi cordis
ē nō inuenit bonū a q vrat linguā
incidet in malū. Natus ē stultus i
ignominiā suā. ꝫ nec pī in fatuo
letabitur. Animꝰ gaudēs etatem
floridā facit. spūs tristis exsiccat
ossa. Mūera de sinu impiꝰ accipit
ut puertat semitas iudicij. In fa
cie prudētis luceꝫ sapia. oculi stul
toꝝ in finibz ēre. Ira pīs filius
stultus a dolor mātis q genuit eū.
Nō ē bonū damnū inferre iusto
nec pcutē pncipē q recte iudicat.
Qui moderatur sermōes suos do
ctus a prudens est a p̄cios spūs
vir eruditus. Stultusq; si tacuerit
sapiēs reputabit a si cōpresserit la
bia sua intelligēs.

Occasiones qrit q vult recedē
ab amico. oī tpe erit exprobra
bil. Nō recipit stultus verba prudē
cie nisi ea dixeris q versatur i corde
ei. Impiꝰ cū in pfūdū venerit pec
cato p cōtēnit. ꝫ sequit eū ignomi
nia a obprobriū. Aqua pfunda
ex ore viri a torrēs redūdās fons
sapie. Accipe psonaz impij in iu
dicio nō ē bonū ut decline a veri
tate iudicij. Labia stulti miscēt se
rixis et os ei iurgia puocat. Os
stulti contrito ei a labia ipi ruina
aīe ei. Verba bilinguis q̄si sim
plicia a ipa pueniūt vsq; ad inte
riora ventris. Diligū deicit timor
aie autē effeminatoꝝ esuriēt. Qui
mollis a dissolutus ē in ope suo
frat est sua opa dissipātis. Tur
ris fortissiā nom dñi ad ipaz cur
rit iust a exaltabit. Substātia di
uitis vrbs robo ris ei a q̄si mur
validꝰ circūdans eū. Ante q̄ cō
ratur exaltatur cor hois a ante q̄
glorificetur hūiliatur. Qui prius
rñdz q̄ audiat stultū se eē demō
strat a confusiōe dignū. Spūs viri
sustētat infirmitatē suaz. spiritū
vero ad irascendū facile: q̄s pote
rit sustinere. Cor prudētis possi de
bit sciaz a auris sapiētiū qrit do
ctrinā. Donū hois dilatat viā ei
a añ pncipes spatiū ei facit. Justꝰ
p̄or est accusator sui venit amicus
ei a inuestigabit eū. Cōtradictōes
opmit sors a inter potentesq; diiu
dicat. Frat qui adiuuatur a frē
q̄si ciuitas firma a iudicia q̄si ve
ctes vrbiū. De fructu oris viri re
plebitur venter ei a geminima labi
oꝝ ipi saturabūt eū. Mors a vi
ta in manibz lingue. qui diligūt
eā comedēt fructꝰ ei. Qui inuenit
mulierez bonā inuenit bonū a hau
riet iocunditatē a dño. Qui expel
lit mulierē bonaz expellit bonū. q
aūt tenz adulterā stultus ē a īmpi
ēs. Cū obsecrationibz loq̄tur pau
per a diues effabitur rigide. Vir
amicabilis ad societatez magis
amicus erit q̄ frat.

Melior ē paup q ābulat in sim
plicitate sua q̄ diues torq̄ns
labia sua a īmpiēs. Vbi nō ē sci
encia aie nō est bonū a q̄ festinꝰ
est pedibz offendz. Stultitia hois
supplātat gressus ei et cōtra dñm

feruet animo suo. Diuicie addūt
amicos plurimos. a paupe autē
et hij q̄s habuit separant. Testis
falsus nō erit īpunit⁹ ⁊ q̄ menda
tia loquit nō effugiet. Mlti colūt
psonā potētis ⁊ amici sūt dona tri
buētis. Frēs hoīs paupis oderūt
eū. insup ⁊ aīci ꝓcul recesserūt ab
eo. Qui tm̄ v̄ba sectat nihil habe
bit. q̄ autē possessor est mētis dili
git aīaz suaz ⁊ custos prudētie in
ueniet bō Falsus testis nō erit im
punit⁹ ⁊ q̄ loquit mēdatia ꝑibit.
Nō decēt stultū diuicie nec seruū
dn̄are p̄ncipibz. Doctrina viri ꝑ
pacīaz noscit ⁊ gl̄ia ei⁹ ē iniqua
p̄tergredi. Sicut fremitus leonis
ita ⁊ regis ira ⁊ sic ros sup herbaz
ita ⁊ hilaritas ei⁹. Dolor p̄ris fili⁹
stult⁹ ⁊ tecta iugit ꝑstillātia litigi
osa mulier. Dom⁹ ⁊ diuicie dant
a ꝑntibz. a dn̄o āt ꝓprie vxor pru
dēs. Pigredo immittit soporem et
am̄a dissoluta esuriet. Qui custo
dit mānda tūcustodit aīaz suaz. q̄
aūt negligit viā suā mortificabit
Feneratꝫ dn̄o q̄ miseret paupis ⁊
vicissitudinez suā reddet ei. Erudi
filiū tuū ne despes. ad intfectōnē
aūt ei⁹ ne ponas aīaz tuā. Qui eī
impaciens est sustinebit dānū ⁊
cū rapuerit aliud apponet Audi
cōsiliū et suscipe disciplinā ut sis
sapiēs in nouissimis tuis. Multe
cogitacōes in corde viri. volūtas
aūt dn̄i inetnū ꝑmāebit. Homo
indigēs misericors est ⁊ melior ē
paup iust⁹ q̄ vir mēdax. Timor
dn̄i ad vitā ⁊ in plenitudīe ꝯmo
rabit absq̄ visitacōe pessimi. Ab
scōdit piger manū suā sb̄ ascella
nec ad os suū applicat eā. Pestilē
te flagellato stult⁹ sapiētior erit.
si āt corripueris sapiētē intelligit
sapīaz. Qui affligit p̄rem et fugit
mr̄ez ignominiosus erit ⁊ infelix
Nō cesses audire fili mi doctrinaz
nec ignores ꝑmōes sciētie Testis
iniqu⁹ deridet iuditiū ⁊ os impio
rū deuorat iniq̄tatem. Parata sūt
derisoribz iuditia ⁊ mallei ꝑcutiē
tes stultoꝝ corpibz.

Luxuriosa res vinū ⁊ tumul
tuosa ebrietas. Quicumq̄
hijs delectat nō erit sapiēs Sicut
rugit⁹ leōis ita ⁊ terror regis. q̄ ꝓ
uocat eū peccat ī aīaz suā. Honor
est hoī qui separat se a ꝯtētionib⁹.
oēs aūt stulti miscent contūelijs
Propt frig⁹ piger arare noluit.
mendicabit ergo estate ⁊ nō da
bit illi. Sicut aq̄ ꝓfūda sic cōsiliū
in corde viri. sed hō sapiēs exhau
riet illd. Multi hoīes misericordes
vocātur. viꝝ aūt fidelē quis inue
niet. Just⁹ q̄ ambulat ī simplici
tate sua beatos post se filios relin
quit. Rex q̄ sedet in solio iudicij
dissipat omne malū intuitu suo.
Quis potest dicere mūdū est cor
meū. pur⁹ sū a pctō. Pond⁹ ⁊ pō
dus mēsura ⁊ mēsura: vtrūq̄ ab
homīabile ē apud deū. Ex studijs
suis intelligit puer. si mūda ⁊ re
cta sint opa ei⁹. Aurē audiētez et
oculū vidētē dn̄s fecit vtrūq̄ No
li diligē sōnū ne te egestas oppri
mat. Aperi oculos tuos ⁊ saturare
paībz. Malū est malū est dic oīs
emptor ⁊ cū recesseit tūc gl̄iabit.
Est aurꝝ ē multitudo gēmaꝝ. vas
aūt p̄tiosū labia scīe. Tolle vesti
mētū ei⁹ q̄ fideiussor extitit alieni ⁊
ꝓ extraneis aufer pign⁹ ab eo.

Suauis est hoī panis mēdacij et
postea implebitur os ei⁹ calculo.
Cogitacōnes ɔsilijs roborātur ⁊
gub̄naculꝰ tractāda sūt bella. Ei q̄
reuelat misteia ⁊ ābulat fraudu
lenter ⁊ dilatat labia sua ne ɔmi
scearis. Qui maledicit pr̄i suo et
mr̄i: extīguet̄ lumē ei⁹ in medijs
tenebris. Hereditas ad quam fe
stinatur ī pn̄cipio in nouissiō be
nedictōne carebit. Ne dicas red
dā malū ꝑ malo expecta dn̄m ⁊ li
berabit te. Abhomīatio est apud
deū pond⁹ ⁊ pōd⁹. statera dolosa
nō ē bō. A dn̄o dirigūtur gressus
viri. Quis āt hoīm ītelligē p̄t viaz
suaz. Ruina est hoī deuotare scōs
⁊ post vota retractaē. Dissipat īpi
os rex sapiēs ⁊ incuruat sup eos
fornicē. Lucerna dn̄i spiraculū ho
minis q̄ inuestigat oīa secreta vē
tris. Misericordia ⁊ veritas custo
diūt regem ⁊ roboratur demēcia
thron⁹ ei⁹. Exultacō iuuenū forti
tudo eoꝝ et dig̃tas senū canicies
Liuor vulneris absterget mala ⁊
plage in secrecōribz ventris.

Sicut diuisiones aq̄ꝝ ita cor
regis in manu dn̄i quocūqz
voluerit inclinabit illud. Oīs via
viri recta sibi videtur. appēdit āt
corda dn̄s. Facē mīaz ⁊ iudiciū
magis placz dn̄o q̄ victime. Exal
tacō oculoꝝ ē dilatacō cordis lu
cerna impioꝝ pcc̄m. Cogitacōes
robusti sp̄ in abūdātia. oīs autē
piger sp̄ in egestate ē. Qui cōgre
gat thesauros lingua mendacij
vanus ⁊ excors ē ⁊ impinget̄ ad
laqueos mortis. Rapine impioꝝ
detrahēt eos. q̄ noluerūt facē iu
diciū. Peruersa via viri aliena ē
a dō. qui āt mūd⁹ ē rectū op⁹ eius.
Meli⁹ ē sedē in āgulo domatis q̄
cū muliē litigiosa ⁊ in domo ɔmu
ni. Aīa impij desiderat malū. non
miserebit̄ ꝓxio suo. Mulctato pe
stilēte sapiēcior eit puul⁹ ⁊ si secte
tur sapiētem sumet sc̄iaz. Excogi
tat iust⁹ de domo impij ut detra
hat impios a malo. Qui obturat
aurē suā ad clamorem paupis ⁊
ip̄e clamabit et nō exaudiet̄. Mu
nus abscōditū extīguit iras ⁊ do
nū in sinu indignacōez maximā.
Gaudiū iusto ē facē iuditiū ⁊ pa
uor opātibz iniq̄tatez. Vir q̄ erra
uerit in via doctrine in cetu gigā
tiū cōmorabitur. Qui diligit epu
las in egestate erit. q̄ amat vinū
⁊ pinguia non ditabitur. Pro iu
sto dabitur īpi⁹ ⁊ ꝓ recto iniqu⁹.
Meli⁹ ē habitaē in t̄ra deserta q̄
cū muliere rixosa ⁊ iracūda. The
saur⁹ desiderabil̄ ⁊ oleū in hītacu
lo iusti ⁊ imprudēs homo dissipa
bit illud. Qui seq̄tur iustitiā et mi
sericordiā inueniet vitā ⁊ iustitiā
⁊ gloriā. Ciuitatē fortiū ascēdit sa
piēs destruxitqz robur fidutie ei⁹
q̄ custodit os suū ⁊ linguā suā cu
stodit ab āgustijs aīaz suā. Sup
b⁹ ⁊ arrogās vocat̄ īdoct⁹ q̄ ī ira
opatur supbiā. desideria occidūt
pigrū. noluerūt em̄ quicq̄ man⁹
ei⁹ operari. tota die cōcupiscit et
desiderat q̄ āt iust⁹ ē tribuet et nō
cessabit. Hostie impioꝝ abhomi
nabiles q̄ offeruntur ex scelē. Te
stis mēdax pibit. vir obediēs lo
q̄tur victoriā. Vir impi⁹ ꝓcaciter
obfirmat vultū suū. q̄ aūt rect⁹ ē
corrigit viā suā. Nō est sapīa. nō
ē prudēcia. nō ē cōsiliū cōn̄ dn̄m.

Equus pat̄ ad diē belli. dn̄s autē
salutem tribuit.

Meli⁹ ē nomē bonū q̄ diuicie
multe. sup argētū em̄ ⁊ aur̄
gr̄a bō. Diues ⁊ paup obuiauer̄t
sibi vtriusq; opator est dn̄s. Cal
lid⁹ videt malū ⁊ abscōdit se. ino
cēs ptr̄nsijt ⁊ afflict⁹ ē dāno. Finis
modestie tīor dn̄i: diuicie et gl̄ia
⁊ vita. Arma ⁊ gladij ī via super
bi. custos aūt aīe sue lōge recedit
ab eis. Prouerbiū est adolescēs
iux̄ viā suā etiā cū senuerit nō re
cedet ab ea. Diues paupib; impe
rat et q̄ accipit mutuū ꝑu⁹ ē fene
rātis. Qui semīat iniq̄tatē metet
mala ⁊ v̄ga ire sue ꝯsūmabit̄. Qui
ꝓn⁹ ē ad mīa; bn̄dicet̄. de paīb;
eī suis dedit paupi Victoriā ⁊ ho
norē acq̄ret q̄ dat mūera. aīa; āt
aufert accipientiū. Ecce derisorē
⁊ exibit cū eo iurgiū. cessabuntq;
cause ⁊ ꝯtūelie. Qui diligit cordis
mūditiā ꝓpter gr̄a; labior̄ suor̄
hēbit amicū regē. Oculi dn̄i custo
diūt sc̄ia; ⁊ supplātant̄ verba ini
qui. Dicit piger leo ē foris. in me
dio platear̄ occidēd⁹ sū. Fouea ꝓ
fūda os aliene. cui irat⁹ ē dn̄s in
cidet in eā. Stulticia colligata ē in
corde pueri ⁊ v̄ga disciplīe fuga
bit eā. Qui calūniat̄ paupē ut au
geat diuitias suas dabit ipē dici
ori ⁊ egebit. Fili mi inclina aurē
tuā ⁊ audi v̄ba sapiētiū Appone
aūt cor ad doctrinā meā que pul
chra erit tibi cū ꝑuaueris eā in vē
tre tuo Et redūdabit ī labijs tuis
ut sit ī dn̄o fiducia tua. Vn̄ ⁊ on̄
dā eā tibi hodie. Ecce descp̄si ea; ti
bi triplicit̄ in cogitacōnib; ⁊ sc̄ia
ut ostenderē tibi firmitatē ⁊ elo
quia veitatis rn̄dere ex eis illis q̄
miser̄t te. Nō facias violētiā pau
peri q̄ paup est. neq; ꝯteras ege
nū in porta. q̄ iudicabit dn̄s cau
sā ei⁹ et ꝯfiget eos qui confixerūt
aīm ei⁹. Noli eē amicus hoī iracū
do neq; ambules cū viro furioso.
ne forte discas semitas eius et su
mas scādalū aīe tue. Noli eē cum
hijs q̄ defigūt man⁹ suas ⁊ q̄ va
des se offerūt ꝓ debitis. Si em̄ nō
habes vn̄ restituas q̄d cause ē ut
tollat opimētū de cubiculo tuo.
Ne trāsgrediaris t̄minos antiq̄s
quos posuerūt p̄res tui. Vidisti
vir̄ velocē in ope suo. corā regib;
stabit nec erit ante ignobiles.

Quando sederis
Ut ꝯmedas cū p̄ncipe diligē
ter attēde q̄ sūt apposita an̄ faciē
tuā ⁊ statue cult̄ ī gutture tuo. si
tamen habes in potestate animā
tuam. Ne desideres de cibis eius
in quo est panis mendacij. Noli
laborare ut diteris. sed prudencie
tue pone modum. Ne erigas ocu
los tuos ad opes quas nō potes
hr̄e. quia facient sibi pēnas qua
si aquile ⁊ volabūt in celū. Ne co
medas cū hoīe inuido ⁊ ne deside
res cibos eius. quoniā in similitu
dinē arioli et cōiectoris estimat
quod ignorat. Comede ⁊ bibe di
cet tibi ⁊ mens ei⁹ nō est tecū. Ci
bos quos ꝯmederas euomes ⁊ p
des pulchros sermones tuos. In
auribus insipientiū ne loquaris
q̄ despitiēt doctrina; eloquij tui.
Ne attingas puulor̄ terminos
⁊ agr̄ pupillor̄ ne ītroeas. Pro
pinqu⁹ em̄ illor̄ fortis est ⁊ ipse
iudicabit contra te causa; illor̄.

Ingrediat̄ ad doctrinā cor tuū et
aures tue ad v̄ba scīe Noli sb̄tra
here a puero disciplinā · si em̄ per
cusseris eū v̄ga nō morietur · Tu
v̄ga ꝑcucies eū ⁊ aīaꝫ ei⁹ de infer
no liberabis · Fili mi si sapiēs fue
rit aīm⁹ tu⁹ gaudebit tecū cor meū
⁊ exultabūt renes mei cū locuta
fuerint recta labia tua Nō emule
tur cor tuū pctōres · ꝫ in tīore dn̄i
esto tota die · qꝛ hēbis speꝫ in no
uissiō ⁊ p̄stulatio tua nō auferet̄
Audi fili mi ⁊ esto sapiens ⁊ diri
ge in via aīm tuū · Noli eē in cōui
uijs potatoꝝ nec in ꝯmessacōib⁹
eoꝝ q̄ carnes ad vescēdū ꝯferūt ·
qꝛ vacātes potibꝫ ⁊ dātes simbola
ꝯsument̄ ⁊ vestiet̄ pānis dormita
tio · Audi p̄rem tuū q̄ genuit te ⁊
ne ꝯtēnas cū senuerit mr̄ tua Ve
ritatē eme ⁊ noli vēdere sapiaꝫ et
doctrinā ⁊ ītelligēciā Exultat gau
dio pr̄ iusti q̄ sapiētē genuit leta
bit̄ in eo · Gaudeat pr̄ tu⁹ ⁊ mat̄
tua ⁊ exultet q̄ genuit te · Prebe fi
li mi cor tuū mihi ⁊ oculi tui vias
meas custodiāt · Fouea em̄ ꝓfun
da ē meretrix ⁊ pute⁹ angust⁹ ali
ena · Insidiat̄ ī via q̄si latro ⁊ q̄s
incaut⁹ inueneit int̄ficiet · Cui ve ·
cui⁹ p̄rive · cui rixe · cui fouee · cui si
ne cā vulnera · cui suffossio oculo
rū ⁊ Nōne hijs q̄ ꝯmorāt̄ in vino
⁊ studēt calicibꝫ epotādis · Ne in
tuearis vinū qn̄ flauescit cū splē
diderit ī vitro color ei⁹ · Ingredit̄
blāde ⁊ in nouissimo mordebit ut
coluber · ⁊ sicut regul⁹ venena dif
fūdet · Oculi tui videbunt extrane
as ⁊ cor tuū loq̄tur ꝑuersa · Et eis
sicut dormiēs in medio mari ⁊ q̄i
sopitus gub̄nator amisso clauo
⁊ dices · v̄berauer̄t me ꝫ nō dolui
traxer̄t me ⁊ ego nō sensi · Qn̄ eui
gilabo ⁊ rursus vina repiam ·

Ne emuleris viros malos
nec desideres esse cū eis · qꝛ
rapinas meditatur mens eoꝝ et
fraudes labia eoꝝ loquūt̄ · Sapi
encia edificabit̄ dom⁹ ⁊ prudēcia
roborabit̄ · In doctrina replebūt̄
cellaria · vniūsa substātia p̄tiosa
⁊ pulchrima · Vir sapiēs fortis
est ⁊ vir doct⁹ robust⁹ ⁊ validus ·
qꝛ cū dispoficōe initur bellū ⁊ erit
salus vbi mlta ꝯsilia sūt · Excelsa
stulto sapiēcia · in porta nō apiet
os suū · Qui cogitat mala facere
stultus vocabit̄ · Cogitatio stulti
pcc̄m ē ⁊ abhomīatio hoīm detra
ctor · Si despaueris lapsus in die
angustie īminuet̄ fortitudo tua ·
Erue eos qui ducūtur ad morteꝫ
⁊ q̄ trahūtur ad interitū liberare
ne cesses · Si dixeris viēs nō suppe
tūt q̄ inspector ē cordis ipe intelli
git ⁊ seruatorē aīe tue n̄l valꝫ red
detq̄ hoī iux̄ opa sua · Comede fi
li mi mel · qꝛ bonū ē ⁊ fauū dulcissi
mū gutturi tuo · Sic ⁊ doctrina sa
piēcie aīe tue quaꝫ cū inueneris
hēbis ī nouissimis spē ⁊ spes tua
nō ꝑibit · Ne insidieris ⁊ q̄ras im
pietatē in domo iusti neq̄ vastes
requiē ei⁹ · Septies em̄ ī die cadet
iust⁹ et resurget · impij aūt corru
ent in malū · Cū ceciderit inimic⁹
tuus ne gaudeas ⁊ in ruina eius
ne exultet cor tuū ne forte videat
dominus ⁊ displiceat ei ⁊ auferat
ab eo irā suā · Ne cōtēdas cū pessi
mis nec emuleis impios · qm̄ nō
hn̄t futuroꝝ speꝫ mali ⁊ lucerna
impioꝝ extīguet̄ · Time dn̄m fili

mi ⁊ regē et cū detractoribꝫ nō cō
miscearis Qm̄ repēte ꝯsurget ꝑdi
tio eoꝝ ⁊ ruinā vtrusq; q̄s nouit.
Hecq̄ sapiētibꝫ. Cognoscē ꝑso
nā in iuditio nō est bonū. Qui di
cūt impio iust⁹ es maledicēt eis
populi ⁊ detestabūtur eos tribus
Qui arguūt eū laudabūt ⁊ super
eos veniet bn̄dictō. Labia deoscu
labit q̄ recta v̄ba rn̄det. Prepa fo
ris op⁹ tuū ⁊ diligēt exerce agrū
tuū et postea edifices domū tuaꝫ.
Ne sis testis frustra cōtra ꝓximū
tuū nec lactes quēq̄ labijs tuis.
Ne dicas qūo fecit mihi sic faciā
ei ⁊ reddā vnicuiq; scd̄ꝫ op⁹ suū
Per agrū hoīs pigri trāsiui et ꝑ
vineā viri stulti Et ecce totū reple
uerāt vrtice ⁊ operuerāt suꝑficiē
ei⁹ spine ⁊ maceria lapidū destru
cta erat. Qd̄ cū vidissez posui ī cor
de meo ⁊ exēplo didici disciplinā
Vsq; quo piger dormies. vsq; q̄
de somno ꝯsurges. Paꝝ inq̄ dor
mies. modicū dormitabis. pauxil
lū man⁹ ꝯseres ut q̄escas ⁊ veniet
tibi q̄si cursor egestas tua ⁊ mēdi
citas q̄si vir armat⁹. ¶ Ca. xxv.
Gloria dei ē celare v̄bū ⁊ glo
ria regū inuestigare sermo
nē Celū sursū et terra deorsū ⁊ cor
reguꝫ inscrutabile. Aufer rubigi
nē de argēto et egredietur vas pu
rissimū. Aufer impietatē de vultu
regis ⁊ firmabit iusticia thron⁹
ei⁹. Ne gl̄iosus appareas coraꝫ re
ge ⁊ ī loco mg̃noꝝ ne steteris Me
li⁹ est em̄ ut dicat tibi ascēde huc
q̄ ut hūilieris coraꝫ pn̄cipe. Que
viderūt oculi tui ne ꝓferas in iur
gio cito ne postea emēdaē nō pos
sis cū dehonestaueris amicū tuū.

Causaꝫ tuā tracta cū aīco tuo ⁊ se
cretū ex̄neo ne reueles ne forte in
sultet tibi cū audierit ⁊ exprobra
re nō cessꝫ. Gr̄a ⁊ amicitia liberāt
q̄s tibi serua ne exprobrabil' fias
Mala aurea ī lectis argēteis q̄ lo
quit v̄bū in tpe suo. Inauris au
rea ⁊ margarita fulgēs q̄ arguit
sapiētē ⁊ aurē obediētē. Sicut fri
gus niuis ī die messis ita legat⁹
fidelis ei q̄ miserit eū aīaꝫ ipi⁹ req̄
escere facit. Nubes ⁊ vētus et plu
uie nō seqn̄tes vir gl̄iosus ⁊ pro
missa nō cōplēs Pacīa lenietur pn̄
ceps ⁊ lingua moll' ꝯfringet du
ritiā. Mel inuenisti comede qd̄ suf
ficit tibi ne forte saciat⁹ euomas
illud. Subtrahe pedē tuū de domo
ꝓximi tui neqn̄ saciatus oderit te
Jaculū ⁊ gladi⁹ ⁊ sagita acuta hō
q̄ loq̄t cōn̄ ꝓximū suū falsū testio
niū. Dens putrid⁹ ⁊ pes lassus q̄
sperat sup infideli ī die angustie ⁊
amittit palliū in die frigoris Ace
tū in nitro q̄ cantat carmīa cordi
pessiō. Sicut tinea vestimēto ⁊ ver
mis ligno ita tristicia viri nocet
cordi Si esurierit inimic⁹ tu⁹ ciba
illū. si sitit da ei aquaꝫ bibē. Pru
nas em̄ ꝯgregab' sup caput eius
⁊ dn̄s reddet tibi Vētus aq̄lo dis
sipat pluuias et facies tristis lin
guā detrahentē. Meli⁹ ē sedē ī an
gulo domatis q̄ cū muliere litigi
osa ⁊ in domo cōmūi. Aqua frigi
da aīe sicīēti ⁊ nūti⁹ bon⁹ de terra
longinq̄. Fons turbatus pede et
vena corrupta iustus cadēs corā
impio Sicut qui mel multū come
dit non est ei bonū sic qui scruta
tor ē maiestatis opprimet a glo
ria. Sicut vrbs patens et absq;

muroꝝ ambitu·ita vir q̄ nō pōt ī
loqn̄do cohibere spiritū suū·

Quomō nix ī estate ⁊ pluuie
in messe sic indecēs ē stulto
gl̄ia·Sicut auis ad alta tr̄nsuolās
⁊ passer quolibꝫ vadēs·sic male
dictū frustra ꝓlatū ī quēpiā sup
ueniet·Flagellū equo ⁊ chamus
asino ⁊ v̄ga in dorso imprudēciū·
Ne rn̄deas stulto iux̄ stultitiā suā
ne effitiaris ei simil̄·Rn̄de stulto
iux̄ stulticiā suā ne sibi sapiēs eē
videat̄·Claud⁹ pedibꝫ iniq̄tatem
bibēs q̄ mittit v̄ba ꝑ nūtiū stultū
Qūo pulchras frustr̄ hꝫ claud⁹
tibias·sic indecēs ē in ore stultoꝝ
ꝑabola·Sic̄ q̄ mittit lapidē in acer
uū mercurij ita qui t̄buit insipiē
ti honorez·Qūo si spina nascat̄ in
manu temulēti·sic ꝑabola in ore
stultoꝝ·Judiciū det̄miat causas
⁊ q̄ imponit stulto silēciū iras mi
tigat·Sicut canis q̄ reuertitur ad
vomitū suū·sic imprudēs q̄ iterat
stulticiā suaꝫ·Vidisti hoīez sapiē
tē sibi videri magis illo spē hēbit
insipiēs·Dicit piger leo ē in via ⁊
leena in itineribꝫ·Sicut hostiū v̄ti
tur ī cardīe suo ita piger in lectu
lo suo·Abscōdit piger man⁹ sub
ascella sua et laborat si ad os suū
eas cōuerterit Sapiētior sibi stul
tus videt̄ septē viris loquētibus
sentencias·Sicut qui apprehēdit
auribꝫ canē·sic q̄ trāsit impaciēs
ꝯmiscet̄ rixe alteri⁹·Sicut noxius
est qui mittit sagitas ⁊ lāceas in
mortē ita vir q̄ fraudulent̄ nocꝫ
amico suo ⁊ cū fuerit deprehensus
dicit ludēs feci·Cū defecerint lig
na extīguet̄ ignis ⁊ susurrone sb̄
tracto iurgia ꝯq̄escunt·Sicut car
bones ad prunas et ligna ad ig
nē·sic hō iracūdus suscitat rixas·
Verba susurronis q̄si simplicia
⁊ ip̄a pueniūt ad intima cordis·
Qūo si argēto sordido ornare vel̄
vas fictile·sic labia tumēcia cum
pessimo corde sotiata·Labijs suis
intelligit̄ inimic⁹ cū ī corde tracta
uerit dolos·Qn̄ submiserit vocem
suā ne credideris ei qm̄ septē neq̄
tie sūt ī corde illi⁹·Qui opit odiū
fraudulēt̄ reuelabit̄ malicia ei⁹ ī
ꝯsilio·Qui fodit foueaꝫ incidit in
eā ⁊ q̄ voluit lapidem reuertet̄ ad
eū·Lingua fallax nō amat verita
tē ⁊ os lubricū opatur ruinas·

Ne glorieis in crastinū igno
rās q̄d supuētura piat dies
Laudꝫ te alien⁹ ⁊ n̄ os tuū: extra
neus ⁊ n̄ labia tua·Graue ē saxū
⁊ onerosa arēa·ꝫ ira stulti vtro
q̄ g̃uior·Ira n̄ habꝫ mīaꝫ nec erū
pensfuror ⁊ īpetū ꝯcitati spūs fer
re q̄s poteit·Melior ē manifesta
correctō q̄ amor abscōdit⁹·Meli
ora sūt vulnera diligētis q̄ frau
dulēta oscula odientis Aīa satu
rata calcabit fauū ⁊ aīa esuriens
etiaꝫ amaꝝ pro dulci sumet·Sic̄
auis transmigrās de nido suo·sic
vir q̄ derelinq̄t locū suū·Vnguē
to ⁊ varijs odoribus delectat̄ cor
⁊ bōis amici ꝯsilijs aīa dulcorat̄
Amicum tuū ⁊ amicū p̄ris tui ne
dimiseris ⁊ domū fr̄is tui ne īgre
diaris in die afflictōnis tue·Me
lior ē vicin⁹ iux̄: q̄ frat̄ ꝓcul·Stu
de sapīe fili mi ⁊ letifica cor meū:
ut possis exprobrāti rn̄dē sermo
nē·Astutus vidēs malū abscōdi
tus ē: ꝑuuli tr̄nseūtes sustinuerūt
dispēdia·Tolle vestimētū ei⁹ qui

spopōdit ꝑ extraneo et ꝑ alienis
aufer ei pign⁹ Qui bn̄dicit ꝓxīo
suo voce grādi denocte ꝯsurgens
maledicēti sil̄is erit. Tecta ꝑstillā
tia ī die frigoris ⁊ litigiosa mulier
ꝯpant̄ Qui retinet eā q̄si q̄ ventū
teneat ⁊ oleū dextre sue euacuat.
Ferrū ferro exacuit̄ et hō exacuit
faciē amici sui. Qui seruat ficū co
medet fruct⁹ ei⁹ ⁊ q̄ custos est dn̄i
sui gl̄ificabit̄. Qūo in aq̄s resplē
dēt vult⁹ ꝓspitiētiū. sic corda ho
minū manifesta sūt prudētib; In
fern⁹ ⁊ ꝑditio nūq̄ replētur. sil̄it̄
⁊ oculi hoīm insaciabiles. Qūo ꝓ
bat̄ in ꝯflatorio argētū et ī forna
ce aur. sic ꝓbat̄ hō ore laudātis.
Cor iniq̄ inq̄rit mala. cor āt rectū
inq̄rit sciaz. Si ꝯtuderis stultū ī pi
la q̄si tipsanas feriēte desup pilo
nō auferet̄ ab eo stulticia ei⁹. Di
ligēter agnosce vultū pecoris tui
tuosq̄ greges ꝯsidera. Nō em̄ ha
bebis iugiter ꝑtātez. ꝫ corona tri
buet̄ tibi ī gn̄atione ⁊ gn̄ationē.
Apta sūt prata ⁊ apparuerūt herbe
virētes ⁊ collecta sūt fena de mōti
b⁹. Agni ad vestimētū tuū ⁊ hedi
ad agri p̄tiū. Sufficiat tibi lac ca
prar in cibos tuos ⁊ ī necāria do
m⁹ tue ⁊ ad victū ancillis tuis.

Fugit impi⁹ nemi
ne ꝑseqn̄te. iustus āt q̄si leo
ꝯfidēs absq̄ terrore erit. Propter
pctā terre multi p̄ncipes ei⁹ ⁊ ꝓpt̄
hoīs sapīaz ⁊ hor sciaz q̄ dicūtur
vita ducis lōgior erit. Vir paup
calūniās paupes ⁊ sil̄is ē ymbri
vehemēti in q̄ pat̄ fames. Qui de
relinquūt legez laudāt impiū. q̄
custodiūt succēdunt̄ con̄ eū. Viri
mali nō cogitāt iuditiū. q̄ aut̄ in
quirūt dn̄m aīaduertūt oīa. Meli
or est paup ambulās in simplici
tate sua q̄ diues in prauis itineri
b⁹. Qui custodit legē fili⁹ sapiēs
est. q̄ aūt ꝯmessatores pascit ꝯfū
dit p̄rez suū Qui coaceruat diuici
as vsuris ⁊ fenore liberali: ī pau
pes ꝯgregat eas. Qui declinat au
res suas ne audiat legē oīo eius
erit execrabil̄. Qui decipit iustos ī
via mala in interitu suo corruet ⁊
simplices possidebūt bō ei⁹ Sapi
ens sibi vidr vir diues. paup āt
prudēs scrutabit̄ eū. In exultatio
ne iustor mlta gl̄ia ē. regnātib⁹
impijs ruine hoīm. Qui abscōdit
scelera sua nō diriget̄. q̄ aūt cōfes
sus fuerit ⁊ reliq̄rit ea mīaz cōseq̄
tur. Btūs hō qui sp est pauid⁹. q̄
vero mētis est dure corruet ī ma
lū Leo rugiēs ⁊ vrsus esuriēs: p̄n
ceps impi⁹ sup populū paupez.
Dux indigēs prudētia mltos op
primet ꝑ calūniaz. qui aut̄ odit
auaritiā lōgi fiēt dies ei⁹. Hoīez
qui calūniat̄ aīe sāguinez si vsq̄
ad lacum fugerit nemo sustinet.
Qui ambulat simplicit̄ salu⁹ erit
qui ꝑuersis g̃dit̄ vijs ꝯcidet sel̄.
Qui opat̄ terrā suā satiabit̄ pani
bus. qui aūt sectat̄ otiū replebit̄
egestate. Vir fidel̄ multū lauda
bitur. qui aūt festinat ditari non
erit innocēs. Qui cognoscit in iu
ditio fatiē non bene facit: iste ⁊ ꝓ
bucella panis deserit veritatem.
Vir q̄ festinet ditari et alijs inui
det: ignorat q̄ egestas supueniet
ei. Qui corripit hoīez gr̄az postea
inueniet apud eū magis q̄ ille q̄
ꝑ lingue blādimēta decipit Qui sb̄
trahit aliq̄d a p̄re suo vel a mr̄e

ꝛ dicit hoc nō esse pccm̄ pticeps
homicide est. Qui se iactat ꝛ dila
tat iurgia cōcitat. q̄ vero sperat in
dn̄o saluabit̄. Qui ɔfidit in corde
suo stultus ē. qui āt gradit̄ sapiē
ter ipe lauabit̄ Qui dat paupi nō
indigebit. qui despicit dep̄cantez
sustinebit penuriā. Cū surrexerit
impij abscōdent̄ hoīes. cū illi pie
rint multiplicabūtur iusti.

Viro q̄ corripiētez dura cerui
ce ɔtemnit. repētin⁹ ei supue
niet interitus ꝛ eū sanitas nō seq̄
tur In multiplicacōe iustoꝝ leta
bitur vulg⁹. cū impij sūpserit pn̄
cipatū gemet ꝓplus. Vir q̄ amat
sapīaz letificat p̄rez suū. qui autē
mittit scortū pdet sb̄az. Rex iust⁹
erigit t̄rā. vir auar⁹ destruet eam
Homo q̄ blādis fictisq̄ ꝑmōib⁹
loq̄t̄ amico suo rete expādit gres
sib⁹ eius. Peccantē viꝝ iniquū in
uoluet laq̄us ꝛ iust⁹ laudabitur
atq̄ gaudebit. Nouit iust⁹ causā
pauperꝝ. impi⁹ ignorat sc̄iaz. Ho
mines pestilētes dissipāt ciuitatē
sapientes vero auertūt furorem.
Vir sapiēs si cū stulto ɔtēderit si
ue irascat̄ siue rideat nō inueniet
requiem. Viri sāguinū oder̄t sim
plicē. iusti aūt quer̄t aīaz ei⁹. To
tū spiritū suū ꝓfert stult⁹. sapiēs
differt ꝛ reseruat in posteꝝ Prin
ceps q̄ libent̄ audit v̄ba mēdacij
oēs mīstros hz impios. Paup ꝛ
creditor obuiauer̄t sibi. vtriusq̄
illūinator est dn̄s. Rex q̄ iudicat
in veritate paupes thron⁹ ei⁹ in
et̄nū firmabit̄. Virga atq̄ corre
ctio t̄buit sapīaz. puer autē q̄ di
mittit̄ volūtati sue cōfūdit mr̄em
suā. In multiplicacōe īpioꝝ mlti
plicabūtur scelera ꝛ iusti ruinas
eoꝝ videbūt. Erudi filiū tuū ꝛ re
frigerabit te ꝛ dabit delicias aīe
tue Cū ꝓphia defecerit dissipabit̄
popul⁹. q̄ v̄o custodit legē btūs ē
Seru⁹ v̄bis nō pōt erudiri. q̄ q̄d
dicis intelligit ꝛ rn̄dē ɔtēnit. Vi
disti hoīem velocez ad loquēdū
stulticia magis sperāda ē q̄ illi⁹
correctio. Qui delicate a puericia
sua nutrit seruū suū postea sēciet
eū ɔtumacē Vir iracūd⁹ ꝓuocat
rixas ꝛ q̄ ad indignādū facil̄ est
erit ad peccādū ꝓdiuior. Supbū
seq̄tur hūilitas ꝛ hūilez spū susci
piet gl̄ia. Qui cum fure pticipat
odit aīam suā. adiurātez audit ꝛ
nō indicat Qui timet hoīem cito
corruet. q̄ sperat in dn̄o sb̄leuabi
tur. Multi req̄rūt faciē pn̄cipis ꝛ
iuditiū a dn̄o egredit̄ singulorū
Abhoīant̄ iusti viꝝ impiū ꝛ ab
hominātur impij eos qui ī recta
sūt via Verbū custodiens filius
extra pdicōnem erit.

Verba ɔgregātis filij vomen
tis. Visio quaz locutus est
vir cū q̄ est de⁹ ꝛ q̄ dō secū morāte
ɔfortatus ait Stultissim⁹ sū viroꝝ
ꝛ sapīa hoīm nō est mecū. Nō di
dici sapīaz ꝛ noui sc̄iaz sanctoꝝ.
Quis ascēdit ī celū atq̄ descēdit.
Quis ɔtinuit spiritū in manibus
suis. Quis colligauit aquas q̄si
ī vestimēto. Quis suscitauit oēs
t̄mīos t̄re Q̄d nomen ē ei⁹ ꝛ q̄d
nomē filij ei⁹ si nosti Oīs sermo
dei ignitus. dipius ē oībz sperāti
bus in se. Ne addas quicq̄ v̄bis
illi⁹ ꝛ arguais inueīarisq̄ mēdax
Duo rogaui te ne deneges mihi
añq̄ moriar. Vanitatez ꝛ verba

mendatia lōge fac a me. Mēdici
tatez ⁊ diuitias ne dederis m̄. Tri
bui tm̄ victui meo necessaria ne
forte saciatus illiciar ad negādū
⁊ dicaz. q̄s ē dn̄s. aut egestate cō
pulsus furer ⁊ piurē nom̄ dei mei
Ne accuses seruū ad dn̄m suū ne
forte maledicat tibi ⁊ corruas Ge
neracō q̄ pr̄i suo maledicit ⁊ que
mr̄i sue nō bn̄dicit. Gn̄atio q̄ sibi
mūda vidr ⁊ tn̄ nō est lota a sor
dibz suis. Gn̄atio cui⁹ excelsi sunt
oculi ⁊ palpebre ei⁹ in alta subre
cte. Gn̄atio q̄ ꝓ dētibz gladios hz
⁊ ɔmādit molaribz suis ut come
dat inopes de terra et paupes ex
hoībz Sāguissuge due sūt filie di
cētes affer affer Tria sūt insatuā
bilia ⁊ qr̄tū qd̄ nūq̄ dicit sufficit
Infern⁹ ⁊ os vulue ⁊ t̄ra q̄ nō sa
ciat̄ aqua. ignis vero nūq̄ dicit
sufficit Oculū q̄ subsānat pr̄ez ⁊ q̄
despicit ꝑtū mr̄is sue suffodiāt eū
corui de torrētibz ⁊ comedāt eū fi
lij aq̄le. Tria sūt difficilia mihi ⁊
qr̄tū penitus ignoro. Viaz aq̄le ī
celo. viā colubri sup petrā. viā na
uis in medio mari. et viaz viri in
adolescēcia. Tal̄ ē ⁊ via mulieris
adultere q̄ comedit ⁊ tergens os
suū dicit. Nō sū opata malū. Per
tria mouet̄ t̄ra et qr̄tū qd̄ nō p̄t
sustinē. Per seruū cū reg̃uerit. ꝑ
stultū cū saturat⁹ fuerit cibo. et ꝑ
odiosā mulierez cū in mr̄imonio
fuit assūpta ⁊ ꝑ ancillā cū fuit he
res dn̄e sue. Quatuor sūt minima
t̄re ⁊ ip̄a sūt sapiētiora sapiētibz
Formice ꝓplus īfirm⁹ q̄ prepat ī
messe cibū sibi. Lepusculꝰ plebs
inualida q̄ collocat in petra cubi
le suū. Regē locusta nō hz ⁊ egre
dit̄ vniūsa ꝑ turmas. Stellio ma
nibz nitit̄ ⁊ morat̄ in edibz regis
Tria sūt q̄ bn̄ gradiūtur et qr̄tū
qd̄ incedit felicit̄ Leo fortissim⁹ be
stiaꝝ ad nulli⁹ pauebit occursū.
Gall⁹ succīct⁹ lūbos suos ⁊ aries
nec est rex q̄ resistat ei ⁊ q̄ stultus
apparuerit postq̄ eleuat⁹ est ī sb̄
lime. Si eī intellexissz ori suo īposu
issz manū. Qui āt fortit̄ p̄mit vbe
ra ad eliciēdū lac exp̄mit butirū.
et q̄ vehemēt̄ emūgit elicit sāgui
nem ⁊ qui ꝓuocat iras producit
discordias.

Verba lamuelis regis. Visio
q̄ erudiuit eū mr̄ sua. Quid
dilecte mi. ⁊ q̄d dilecte vteri mei. ⁊
quid dilecte votoꝝ meoꝝ. ⁊ Ne de
deris mulieribz sb̄stātiaz tuā ⁊ di
uicias tuas ad delēdos reges No
li regibz o lamuel noli regibz da
re vinū. qꝛ nullū secretū ē vbi reg
nat ebrietas Ne forte bibāt ⁊ ob
liuiscāt̄ iudicōꝝ ⁊ mutēt cāz filio
rū paupis. Date sicerā merētibz ⁊
vinū hijs q̄ amaro sūt aīo. Bibāt
⁊ oliuiscāt̄ egestatis sue ⁊ dolois
sui nō recordēt̄ ampli⁹ Api os tuū
muto ⁊ caus̄ oīm filioꝝ q̄ ꝑtrāse
unt. Api os tuū decerne qd̄ iustū
est ⁊ vindica inopez et paupem.
Aleph Mulierē fortē q̄s inueīet. ⁊
ꝓcul ⁊ de vltimis finibz p̄tiū eius
Beth. Cōfidit in ea cor viri sui et
spolijs nō indigebit. Gimel. Red
det ei bonū ⁊ nō malū oībz diebz
vite sue. Deleth. Quesiuit lanā et
linū et opata ē ɔsilio manuū sua
rū. He. Facta ē q̄si nauis īstitoris
delōge portās panē suū Vau. De
nocte surrexit deditq̄ p̄daz dome
sticis suis ⁊ cibaria ancillis suis.

Zay. Cōsiderauit agrꝝ ⁊ emit eū. de fructu manuū suaꝝ plantauit vineā. Heth. Accinxit fortitudīe lūbos suos ⁊ roborauit brachiū suū. Teth. Gustauit ⁊ vidit qꝛ bona ē negotiacō eiꝰ. non extīguet̄ ī nocte lucerna eiꝰ. Ioth. Manū suā misit ad forcia ⁊ digiti eiꝰ apprehēderēt fusū. Caph. Manū suā apuit inopi et palmas suas extēdit ad paupē. Lameth. Nō tīebit domui sue a frigoribꝫ niuis. omīs em̄ domestici eiꝰ vestiti sūt duplicibꝫ. Mem. Stragulatā vestē fecit sibi. bissus ⁊ purpura vestimētū eiꝰ. Nun. Nobil' in portis vir eius qn̄ sederit cū senatoribus t̄re. Samech. Sindonē fecit ⁊ vendidit ⁊ cīgulū tr̄didit chananeo. Ayn. Fortitudo ⁊ decor indumētū eius et ridebit ī die nouissimo. Phe. Os suū apuit sapīe ⁊ lex demēcie in līgua eiꝰ. Sade. Cōsiderauit semitas domꝰ sue ⁊ panē ociosa non ꝯmedit. Coph. Surrexerunt filij eiꝰ ⁊ bt̄issimā p̄dicauer̄t. vir eiꝰ ⁊ laudauit eā. Res. Mlte filie ꝯgregauer̄t diuicias: tu sup̄gressa es vniūsas. Sin. Fallax grā ⁊ vana ē pulchtudo. mulier timēs dn̄m ipsa laudabit̄. Thau. Date ei de fructu manuū suaꝝ ⁊ laudēt eā in portis opa eius.

Memini me ante hoc ferme qn̄quenniū. cū adhuc rome eēꝫ et ecc̄iasten sc̄e Ble fille legerē ut eā ad ꝯtēptū mūdi huiꝰ ꝓuocarē ⁊ oē qd̄ in mūdo cernerꝫ putaret esse ꝓ nihilo. rogatū ab ea ut ī morē ꝯmentarioli obscura q̄qꝫ dissererē ut absqꝫ me possꝫ intelligē que legebat. Itaqꝫ qm̄ in ꝓcinctu nr̄i opis subita morte sb̄tracta est Et vbi nō meruimꝰ o paula ⁊ eustochiū talē vite nr̄e hr̄e ꝯsortē. tanto vulnē tūc ꝑcussus obmutui: nūc in bethleem positus. angustiore videlicꝫ cītate ⁊ illiꝰ memorie ⁊ vobis reddo qd̄ debeo Hoc breuiter āmonēs ꝙ nulliꝰ auctoritateꝫ secutus sū. ꝫ de hebreo trāsferens maxīe septuaginta int̄pretū consuetudini me coaptaui. ī hijs dū taxat q̄ nō multum ab hebraicis discrepabant. Int̄dū aq̄leq̄ꝫ ⁊ symachi ⁊ theodotiōis recordatus sū ut nec nouitate nimia lectoris studiū det̄rerē. nec rursū cōn̄ ꝯscientiā meā fonte veritatis omisso opinionū riuulos ꝯsectarer.

¶ Explicit prologus.
¶ Incipit li. ecc̄iastes.

Verba ecc̄iastes filij dauid r̄egis ierusalē. Vanitas vanitatum dixit ecclesiastes vaītas vanitatum ⁊ omnia vanitas. Quid habet ampliꝰ homo de vniūso labore suo q̄ laborat sub sole. Generatio p̄terit ⁊ gn̄atio adueīt. t̄ra aūt in et̄nū stat. Oritur sol ⁊ occidit ⁊ ad locū suū reūtitur. ibiqꝫ renascēs girat ꝑ meridiē ⁊ flectitur ad aq̄lonē. Lustrās vniūsa. ī circuitu ꝑgit sp̄ūs ⁊ ī circulos suos reuertit̄. Omnia flumīa intrāt in

mare et mare nō redūdat. Ad lo
cū vñ exeūt flumīa reuertūtur ut
iterꝫ fluāt Cūcte res difficiles nō
potest eas hō explicare ꝑmōe Nō
saturat̄ oculus visu nec auris au
ditu impletur. Quid est qd̄ fuit.
Ipsū qd̄ futurꝫ ē. Quid ē qd̄ factū
est. Ipsū qd̄ faciendū ē. Nihil sb̄
sole nouū nec valet quisq̄ dicē.
ecce hoc recēs est Jā em̄ p̄cessit in
secul' q̄ fuerūt añ nos. Nō est p̄o
rū mēoria. ꝫ nec eorꝫ quidē que po
stea futura sūt eit recordatio apd̄
eos q̄ futuri sunt in nouissiō. Ego
ecc̄iastes fui rex isrl' in ihrl'm ⁊ ꝓ
posui ī aīo meo q̄rere ⁊ inuestiga
re sapiēter de oībꝫ que fiūt sub so
le. Hāc occupacōeꝫ pessimā dedit
deus filijs hoīm ut occuparētur ī
ea Vidi q̄ fiūt cūcta sb̄ sole ⁊ ecce
vniūsa vanitas et afflictio spūs.
Perūsi difficile corrigūtur et stul
torꝫ infinit⁹ est nūs. Locut⁹ sū in
corde meo dicēs Ecce mg̃n⁹ effect⁹
sū ⁊ p̄cessi oēs sapīa q̄ fuerūt ante
me in ihrl'm ⁊ mēs mea ꝯtēplata
est multa sapiēter ⁊ didici dedicꝫ
cor meū ut scirē prudēciaꝫ atqꝫ do
ctrinā erroresqꝫ et stulticiā. Et ag
noui ꝙ in hijsq̄ essꝫ labor ⁊ affli
ctio spūs eo ꝙ in mlta sapīa mlt
ta sit indignatio ⁊ qui addit sciē
tiā addit ⁊ laborē.

Dixi ergo ī corde meo. Vadā
⁊ affluaꝫ delicijs et fruar bo
nis. Et vidi ꝙ hocq̄ eēt vanitas.
Risum reputaui errorē ⁊ gaudio
dixi. Quid frustra decipis. Cogi
taui ī corde meo abstrahē a vino
carnē meā ut aīm meū trāsferreꝫ
ad sapīaꝫ deuitarēqꝫ stulticiaꝫ do
nec viderē quid eēt vtile filijs ho
minū: quo facto op⁹ est sub sole
nūo dierꝫ vite sue Mag̃ficaui opa
mea. Edificaui m̄ domos et plāta
ui vineas feci ortos ⁊ pomeria et
ꝯseui ea cūcti generis arboibꝫ. ex
truxi m̄ piscinas aq̄ꝫ ut irrigarē
siluā lignorꝫ germināciū. Posse
di seruos ⁊ ancillas multāqꝫ fami
liā habui. armentaq̄ ⁊ magnos
ouiū greges vltra oēs q̄ fuerūt añ
me in ihrl'm Coaceruaui m̄ argē
tū ⁊ aurꝫ et subñas regū ⁊ ꝓuinci
arū. Feci m̄ cātores ⁊ cātatrices ⁊
delicias filiorꝫ hoīm. ciphos ⁊ vr
ceolos in ministerio ad vina fun
dēda ⁊ supgressus sū opib⁹ om̄s
q̄ añ me fuerūt ī ihrl'm. Sapīaq̄ ꝑ
seuerauit mecū ⁊ oīa q̄ desideraue
rūt oculi mei nō negaui eis nec ꝓ
hibui cor meū quin oī voluptate
frueret̄ et oblectaret se in hijs q̄
prepauerā. ⁊ hāc rat⁹ sū ꝑtē meā
si vterer labore meo Cūqꝫ me con
uertisseꝫ ad vniūsa opa q̄ fecerāt
man⁹ mee et ad labores in q̄bus
frustra sudauerā: vidi ī oībꝫ vaī
tatē ⁊ afflictōeꝫ aī ⁊ nihil ꝑmanē
sub sole. Trāsiui ad ꝯtēplādā sa
pīaꝫ erroresqꝫ ⁊ stulticiaꝫ. Quid ē
inq̄ hō ut sequi possit regē factorē
suū. Et vidi ꝙ tātū p̄cedēt sapīa
stulticiaꝫ quātū differt lux a tene
bris. Sapiētis oculi in capite ei⁹
stult⁹ ī tēbris ābulat. Et didici ꝙ
vn⁹ vtusqꝫ eēt interit⁹ et dixi ī cor
de meo. Si vnus et stulti ⁊ meus
occasus erit. q̄d m̄ ꝓdest ꝙ maio
rē sapīe dedi opam. Locutusqꝫ cū
mēte mea aīadūti ꝙ hocq̄ eēt va
nitas. Nō em̄ erit memoria sapiē
tis siliter ut stulti in perpetuū ⁊ fu
tuā tpa obliuiōe cūcta pit̄ opiēt.

Moriatur doctꝰ similiter ut indoctꝰ. et
id circo teduit me vite mee viden
tē mala vniuersa eē sub sole ⁊ cūcta
vanitatē ⁊ afflictōnez spūs. Rur
sus detestatus sū oēm industriaz
meā qua sub sole studiosissiē labo
raui hītur⁹ heredē post me quem
ignoro vtrū sapiēs an stultus fu
tur⁹ sit ⁊ dñabit in laboribz meis
q̄bz desudaui ⁊ sollicitus fui. Et ē
quicq̄ taz vanū. Vñ cessaui: re
nūciauitq̄ cor meū vltra laboraē
sub sole. Nā cū ali⁹ laboret ī sapi
encia ⁊ doctrīa ⁊ sollicitudīe hoī
ocioso q̄sita dimittit Et hoc q̄ va
nitas ⁊ magnū malū. Quid em̄ p
derit hoī de vniuerso labore suo ⁊ af
flictōe spūs q̄ sub sole cruciatus ē
Cuncti dies ei⁹ doloribz ⁊ erūnis
pleni sūt nec p noctez mēte requi
escit Et hoc nōne vaītas ē. Nōne
meli⁹ ē ꝯmedē ⁊ bibē ⁊ oñdē aīe
sue bō de laboribus suis Et hoc de
manu dei ē. Quis ita deuorabit ⁊
delicijs affluet ut ego Hoī bono
in ꝯspectu suo dedit de⁹ sapīam ⁊
scientiā ⁊ intelligēciaz. pctōri aūt
dedit afflictōez ⁊ curā supfluā ut
addat ⁊ ꝯgreget ⁊ tradat ei qui
placuit dō. Sz ⁊ hoc vanitas ē et
cassa sollicitudo mētis.

Omnia tēpus hñt ⁊ suis spa
cijs trāseūt vniuersa sub celo.
Temp⁹ nascēdi ⁊ tp̄s moriendi.
Tēp⁹ plātandi ⁊ tēp⁹ euellendi
qd plātatū ē. Tēpus occidēdi et
tēpus sanādi. Tēp⁹ destruēdi ⁊
tēpus edificādi. Tempus flēdi
⁊ tēpus ridēdi. Tēpus plāgendi
⁊ temp⁹ saltādi. Temp⁹ spargē
di lapides ⁊ tēpus colligēdi. Tē
pus āplexādi ⁊ tēpus lōge fieri
ab āplexibz Tēp⁹ acq̄rēdi ⁊ tp̄s
pdēdi. Tēp⁹ custodiēdi ⁊ tēpus
abiciēdi. Tēpus scindēdi ⁊ tēp⁹
ꝯsuendi. Tēpus tacēdi ⁊ temp⁹
loqñdi. Tēpus dilectōnis ⁊ tem
pus odij. Tēp⁹ belli ⁊ tēpus pa
cis. Quid hz āpli⁹ hō de laboē suo
Vidi afflictōez quā dedit de⁹ filijs
hoīm ut distēdātur ī ea. Cūcta fe
cit bō ī tpe suo ⁊ mūdū tradidit
disputacōni eorū ut nō inueniat
hō op⁹ qd opatus ē de⁹ ab inicio
vsq̄ ad finē Et ꝯgnoui q̄ nō essz
meli⁹ nisi letari ⁊ facē bñ in vita
sua. Oīs em̄ hō q̄ comedit ⁊ bibit
⁊ videt bonū de labore suo hoc do
nū dei est. Didici q̄ oīa opa q̄ fe
cit de⁹ pseuerēt in ppetuū. Nō pos
sum⁹ eis quicq̄ addere nec aufer
re q̄ fecit deus ut timeat Qd factū
est ipsū pmanet. Que futura sūt
iā fuerūt ⁊ de⁹ instaurat qd abijt
Vidi sub sole in loco iudicij impi
etatē ⁊ in loco iusticie iniquitatē
⁊ dixi ī corde meo Justū ⁊ impiū
iudicabit dñs ⁊ tēp⁹ oīs rei tunc
erit. Dixi ī corde meo de filijs homi
nū ut pbarz eos de⁹ ⁊ ostēderz si
miles eē bestijs. Idcirco vn⁹ inte
ritus est hoīs ⁊ iumētoꝝ. ⁊ equa
vtrusq̄ ꝯdicō. Sicut morit hō sic ⁊
illa moriūtur Similit spirāt oīa ⁊ ni
hil hz hō iumēto āpli⁹. Cūcta sub
iacēt vanitati ⁊ oīa pgūt ad vnū
locū. De tra facta sūt ⁊ in traz pit
reuertūtur. Quis nouit si spūs fi
lioꝝ adā ascēdat sursū ⁊ si spūs
iumētoꝝ descendat deorsū Et depre
hēdi nihil eē meli⁹ q̄ letari hoīez
in ope suo ⁊ hanc eē ptem illius
Quis enim eum adducet ut post
se futura cognoscat.

Verti me ad alia et vidi calū
nias q̄ sb̄ sole gerūt̄ ⁊ lacri
mas innocētiū ⁊ neminē ꝯsolato
rē nec posse resistē eoꝝ violētie cū
ctoꝝ auxilio destitutos. Et lauda
ui magis mortuos q̄ viuētes ⁊ fe
litiorē vtroq; iudicaui qui necdū
natꝰ est nec vidit mala q̄ sb̄ sole
fiūt Rursū ꝯtēplatꝰ sū oēs laboēs
hoīm ⁊ industrias aīadūti patē
inuidie ꝓximi Et ī hoc ḡ vaītas ⁊
cura supflua ē. Stultꝰ ꝯplicat ma
nus suas et comedit carnes suas
dicēs. Melior ē pugillꝰ cū req̄e q̄
plena vtraq; manꝰ cū labore ⁊ af
flictōne aī. Cōsiderās repi ⁊ aliaꝫ
vanitatē sb̄ sole. Vnꝰ ē et secūdū
nō hꝫ nō filiū n̄ frēꝫ ⁊ tn̄ laboraē
nō cessat nec saciāt̄ oculi eiꝰ diui
ciis nec recogitat dicēs. Cui labo
ro ⁊ fraudo aīam meā bonis. In
hocq̄ vanitas ē et afflictō pessiā.
Meliꝰ ē ḡ duos eē sil̄ q̄ vnū. ha
bēt eī emolimētū sotietatis sue. Si
vnꝰ ceciderit ab altero fulciet̄. Ve
soli. qꝛ cū ceciderit nō hꝫ sb̄leuātē
se. Et si dormierīt duo fouebūtur
mutuo Vnꝰ qūo calefiet. Et si q̄s
piā p̄ualuerit ꝯtra vnū duo resi
stūt ei. Funiculꝰ triplex difficile
rumpit̄ Melior est puer paup et
sapiēs rege sene ⁊ stulto q̄ nescit
p̄uidē in posteꝝ q̄ de carcē cathe
nisq; interdū q̄s egrediat̄ ad reg
nū ⁊ aliꝰ natꝰ ī regno inopia cō
sumat̄. Vide cūctos viuētes q̄ am
bulāt sb̄ sole cū adolescēte secūdo
q̄ ꝯsurget ꝓ eo. Infinitꝰ nūs ē po
puli oīm q̄ fuerīt an̄ eū ⁊ q̄ postea
futuri sūt nō letabūtur ī eo. Sed ⁊
hoc vanitas et afflictio spūs. Cu
sto di pedē tuū ingrediēs domū dī
⁊ appropinq̄ ut audias. Mlto eī
melior est obedīa q̄ stultoꝝ victi
me qui nesciūt q̄d faciūt mali.

Ne temere q̄d loq̄ris
neq; cor tuū sit velox ad ꝓfe
rēdū ſmonē corā deo Deꝰ em̄ ī ce
lo et tu sup t̄rā idcirco sint pauci
ſmōes tui. Multas curas sequūt̄
sōnia et ī multis ſmōibꝫ inueīet̄
stulticia. Si q̄d vouisti dō ne more
ris reddere. Displicet enim ei infi
delis et stulta ꝓmissio. Sed quod
cūq; voueris redde. Multoq; me
lius est nō vouere q̄ post votū ꝓ
missa nō reddē Nedederis os tuū
ut peccare facias carnem tuaꝫ ne
q; dicas: coraꝫ angelo nō est ꝓui
dētia ne forte iratꝰ dn̄s con̄ ſmo
nes tuos dissipet cuncta opa ma
nuū tuaꝝ. Vbi multa sunt sōnia
plurīe sūt vaītates ⁊ ſmones in
nūeri. Tu vero deū time. Si videis
calūnias egenoꝝ ⁊ violēta iudi
cia ⁊ subūti iustitiaꝫ ī ꝓuintia nō
mireris sup hoc negotio. qꝛ excel
so excelsior ē aliꝰ ⁊ sup hosq̄ emi
nētiores sūt alij ⁊ īsup vniūse t̄re
rex impat seruiēti. Auarꝰ nō im
plebit̄ pecunia ⁊ q̄ amat diuitias
fructū nō capiet ex eis. Et hoc ḡ
vanitas. Vbi multe sūt opes mlt
ti ⁊ q̄ comedunt eas. Et q̄d ꝓdest
possessori nisi q̄ cernit diuicias
oculꝰ suis. Dulcis ē sōnꝰ opanti
siue paꝝ siue multū comedat. sa
turitas aūt diuitis nō sinit eū dor
mire. Est ⁊ alia infirmitas pessiā
quā vidi sb̄ sole. Diuitie ꝯseruate
ī malū dn̄i sui. Pereūt eī ī afflictō
ne pessiā. Gn̄auit filiū q̄ in sūma
egestate erit. Sicut egressus ē nu
dus de vtero mr̄is sue sic reuertet̄

⁊ nihil auferet secū de labore suo·
miserabil' ꝓrsus infirmitas Quō
venit sic reuertet̄· Quid ḡ ꝓdest ei
ꝙ laborauit in ventū.c Cūctis die
bus vite sue comedit in tenebris
⁊ in curis multis ⁊ in erūna atq;
tristicia· Hoc itaq; visū ē m̄ bonū
ut comedat q̄s ⁊ bibat ⁊ fruat̄ le
ticia ex labore suo q̄ laborauit ip̄e
sb̄ solenūo dieꝝ vite sue q̄s dedit
ei deꝰ ⁊ hec ē ꝑs illiꝰ· Et ōni hoī cui
dedit deus diuicias atq; sb̄am po
testatēq; ei tribuit ut comedat ex
eis ⁊ fruat̄ ꝑte sua ⁊ letet̄ de labo ē
suo hoc est donū dei· Nō em̄ satis
recordabit̄ dieꝝ vite sue eo ꝙ deꝰ
occupet delicijs cor eius·

Est ⁊ aliud malū qd̄ vidi sb̄
sole ⁊ quidez freqn̄s apud
hoīes· Vir cui dedit deꝰ diuicias
⁊ sb̄az ⁊ honorez ⁊ nihil deest aīe
sue ex oībz q̄ desiderat nec tribuit
ei ꝑtātez deꝰ ut ꝯmedat ex eo· sed
hō extraneꝰ vorabit illd̄· Hoc va
nitas ⁊ magna miseria est· Si ge
nuerit quispiā centū liberos ⁊ vi
xerit multos ānos ⁊ pluēs dies
etatis habuerit ⁊ aīa illiꝰ nō vta
tur boīs sb̄e sue sepulturaq; care
at: de hoc ego ꝓnūtio ꝙ melior il
lo sit abortiuꝰ· Frustra em̄ venit
⁊ ꝑgit ad tenebras ⁊ obliuiōe de
lebit̄ nomē eiꝰ· Nō vidit solē ne
q; ꝯgnouit distātiaz boni ⁊ mali
eciā si duobz milibz annis vixerit
⁊ nō fuerit ꝑfruitus bonis· nōne
ad vnū locum ꝓperāt oīa Oīs la
bor hoīs in ore eiꝰ· ꝫ aīa eiꝰ nō im
plebit̄· Quid hz ampliꝰ sapiens
a stulto ⁊ q̄d pauper nisi ut ꝑgat
illuc vbi ē vita Meliꝰ ē vidē qd̄
cupias q̄ desiderare qd̄ nescias·
ꝫ ⁊ hoc vanitas ē ⁊ p̄sūptio spūs
Qui futurꝰ est iā vocatū est nomē
eiꝰ ⁊ scit̄ ꝙ hō sit ⁊ non possit cōn
fortiorē se in iuditio ꝯtendē· Ver
ba sūt plurima multāq; in dispu
tandā habencia vanitatem·

Quid nc̄ce est hoī maiora se
q̄rere cū ignoēt q̄d ꝯducat
sibi in vita sua nūero dieꝝ ꝑegri
nacōis sue ⁊ tꝑe qd̄ velut vmbra
p̄terit Aut q̄s ei poterit indicaē
quid post eū futuꝝ sb̄ sole sit Me
lius ē nomē bonū q̄ vngēta p̄tio
sa ⁊ dies mortis die natiuitatis·
Meliꝰ ē ire ad domū luctꝰ q̄ ad do
mū cōuiuij· In illa em̄ finis cūcto
rū ammonet̄ hoīm ⁊ viuēs cogi
tat q̄d futuꝝ sit· Melior ē ira risu·
q; ꝑ tristitiā vultus corrigit̄ aīmꝰ
delinqn̄tis· Cor sapiētiū vbi tristi
cia ē ⁊ cor stultoꝝ vbi leticia· Me
lius est a sapiente corripi q̄ stul
toꝝ adulacōne decipi· q; sicut so
nitus spinaꝝ ardēciū sub olla· sic
risus stulti· ꝫ ⁊ hoc vanitas· Calū
nia cōturbat sapiētem ⁊ ꝑdet ro
bur cordis eiꝰ· Melior ē finis oīo
nis q̄ p̄ncipiū· Melior ē paciēs
arrogāte· Ne sis velox ad irascen
dū· q; ira in sinu stulti req̄escit Ne
dicas q̄d putas cause ē ꝙ priora
tꝑa meliora fuere q̄ nūc sūt Stul
ta est em̄ huiuscemōi introgacō
Vtilior ē sapīa cū diuicijs ⁊ ma
gis ꝓdest vidētibz solē· Sic ei ꝓte
git sapīa sic ꝓtegit pecunia· Hoc
aūt plꝰ hz erudicō ⁊ sapīa ꝙ vitā
tribuūt possessori suo· Considera
opa dei ꝙ nemo possit corrigere
quē ille despexeit· in die bō fruere
bonis ⁊ malā diē p̄caue Sicut em̄
hāc sic ⁊ illā fecit deꝰ ut n̄ inueīat

hō cōn̄ eū iustas q̄rimonias. hec
q̄ vidi in diebꝫ vaītatis mee. Iu
stꝰ pit ī iustitia sua ⁊ impiꝰ mlto
viuit tpe ī malicia sua. Noli eē iu
stꝰ multū neq; plꝰ sapias q̄ nccē
est ne obstupescas Ne īpie agas
multū ⁊ noli eē stultꝰ ne moriaīs
in tpe nō tuo Bonū ē te sustētare
iustū ꝫ ⁊ ab illo ne subtr̄has ma
nū tuaꝫ. q̄ q̄ timet deū nihil negli
git. Sapīa ꝯfortauit sapiētez sup
decē pn̄cipes cītatis. Nō ē eī hō iu
stus ī terra q̄ fatiat bonū ⁊ nō pec
cet Sꝫ ⁊ cūctis ꝑmōibꝫ q̄ dicūt̄ ne
accomodes cor tuū ne forte audi
as seruū maledicētē tibi. Scit em̄
ꝯscīa tua q̄ ⁊ tu crebro maledixi
sti alijs. Cūcta tēptaui ī sapiētia.
Dixi. Sapiēs effitiar ⁊ ip̄a longiꝰ
recessit a me multo magis q̄ erat
Et alta ꝓfūditas q̄s inueniet eā.
Lustraui vniuersa aīo meo ut sci
rē ⁊ ꝯsiderarē ⁊ q̄rerē sapīaꝫ ⁊ ra
tionē ⁊ ut cognoscerez impietatē
stulti ⁊ errorē imprudētiū. Et inue
nō ni amaiorē morte mulierē que la
queꝰ venatoꝝ ē ⁊ sagena cor eiꝰ.
Vincula sūt manꝰ illiꝰ q̄ placꝫ dō
effugiet illā. q̄ aūt pctōr ē capiet̄
ab illa. Ecce hoc inueni dixit eccīa
stes vnū ⁊ alteꝝ ut īuenirē rōez
quaꝫ adhuc q̄rit aīa mea ⁊ nō in
ueni. Viꝝ de mille vnū repi: mu
lierez ex oībꝫ nō inueni. Solūmō
hoc inueni q̄ fecerit deꝰ hoīem re
ctū ⁊ ip̄e se infinitis miscuerit q̄sti
onibꝫ. Quis tal' ut sapiēs ē. Et q̄s
ꝯgnouit solucōez v̄bi.

Sapīa hoīs lucet ī vultu eiꝰ
⁊ potētissimꝰ faciē illiꝰ ꝯmu
tabit. Ego os regis obseruo et p̄
cepta iuramēti dei. Ne festines re
cedē a facie eiꝰ neq; ꝑmaneas in
ope malo. q̄ oē qd̄ voluerit faciet
⁊ ꝑmo illiꝰ ptāte plenꝰ ē. Nec di
cere ei quisq̄ potest q̄re ita facis.
Qui custodit p̄ceptū nō expietur
q̄cq̄ mali. Tp̄s ⁊ rn̄sionez cor sa
piētis intelligit. Oī negotio tēpꝰ
est ⁊ oportunitas ⁊ mlta hoīs af
flictō. q̄ ignorat p̄terita ⁊ futura
nullo p̄t scire nūtio. Nō est ī hoīs
ptāte ꝓhibē spm̄ nec hꝫ ptātez ī
die mortis nec sinit̄ q̄escē īgruēte
bello neq; saluabit īpietas īpiū.
Oīa hec ꝯsideraui et dedi cor meū ī
cūctis opibꝫ q̄ fiūt sb̄ sole Int̄dū
dn̄at̄ hō hoī ī malū suū. Vidi īpi
os sepultos q̄ eciā cū adhuc viue
rēt ī loco scō erāt ⁊ laudabāt̄ ī cī
tate q̄si iustoꝝ operꝝ. Sꝫ ⁊ hoc va
nitas est Etem̄ q̄ nō ꝓfert̄ cito cō
tra malos sentētia absq; tīore vl
lo filij hoīm perpetrāt mala. Attn̄
pctōr ex eo q̄ cēcies facit malū ⁊
ꝑ pacīaꝫ sustētat̄ Ego cognoui q̄
erit bonū tim̄tibꝫ deū q̄ verēt̄ faciē
eiꝰ. Nō sit bonū impio nec ꝓlōgē
tur dies eiꝰ. ꝫ q̄si vmbra trāseāt
qui non timent faciem dn̄i. Est ⁊
alia vanitas que fit super terraꝫ.
nō Sūt iusti quibꝰ mala proueniūt
quasi opa egerint impioꝝ et sūt
impij qui ita securi sūt q̄si iustoꝝ
facta habeant. Sed ⁊ hoc vanissi
mū iudico. Laudaui igit̄ leticiaꝫ
q̄ non esset homini bonū sub so
le nisi q̄ comederet et biberet at
q̄ gauderet et hoc solum secum
auferret de labore suo omnibus
diebus vite sue quos dedit ei deꝰ
sub sole. Et apposui cor meū ut sci
rem sapienciaꝫ ⁊ intelligerem dis
censionez que versatur in terra.

Est hō q̄ diebꝫ et noctibꝰ somnū
nō capit oculꝰ. Et intellexi ꝙ oīm
operꝫ dei nullā possit hō inuenire
rōnē eorꝫ que fiūt sb̄ sole ⁊ q̄nto
plꝰ laborauerit ad querēdū tn̄to
minꝰ inueniat Eciā si dixerit sapi
ens se nosse nō poteit repire. Om
nia hec tractaui ī corde meo ut cu
riose intelligerem.

Sunt iusti atq̄ sapientes et
opa eorꝫ in manu dei. Et tn̄
nescit hō vtrꝫ amore an odio dig
nus sit. ꝫ oīa ī futurū seruātur in
certa eo ꝙ vniūsa eque eueniant
iusto ⁊ impio. bono ⁊ malo. mun
do ⁊ īmūdo. immolāti victimas ⁊
sacrifitia ɔtēnēti. Sicut bonus sic
peccator. ut piurꝰ sic ille q̄ verꝫ de
ierat. Hoc est pessimū inter oīa q̄
sub sole fiūt. qꝛ eadē cūctis eueni
unt. Vn̄ ⁊ corda filiorꝫ. hoīm im
plētur malicia ⁊ ɔtēptu ī vita sua
⁊ post hec ad inferos deducētur.
Nemo ē q̄ sēp viuat ⁊ q̄ hmōi rei
hēat fiduciā. Melior ē canis viuꝰ
leone mortuo. Viuētes eī sciūt se
eē moituros mortui vero n̄l noue
rūt amplius. Nec hn̄t vltra merce
dē. qꝛ obliuioni tradita ē mēoria
eorꝫ. Amorq̄ ⁊ odiū ⁊ inuidie sil̄
pierūt nec hn̄t ptē in hoc seculo ⁊
in ope qd̄ sb̄ sole gerit̄ Vade g̊ ⁊
comede in leticia panē tuū ⁊ bibe
cū gaudio vinū tuū. qꝛ deo placēt
opa tua. Omni tpe sint vestimen
ta tua cādida ⁊ oleū de capite tuo
nō deficiat Perfruē vita cū vxore
quaꝫ diligis. cūctis diebꝫ vite in
stabilitatis tue q̄ dati sūt tibi sub
sole oī tpe vanitatis tue. Hec est
em̄ ps in vita ⁊ in labore tuo q̄ la
boras sb̄ sole. Qd̄cūq̄ facē p̄t ma
nꝰ tua instant̄ opare. qꝛ nec opꝰ
nec racō nec sapiēcia nec scīa erit
apd̄ inferos quo tu ꝓperas. Ver
ti me ad aliud ⁊ vidi sb̄ sole nec
velociū eē cursū nec fortiū bellum
nec sapiēciū panez nec doctorꝫ di
uicias nec artificū grāz. ꝫ tp̄s ca
sumq̄ in oībꝫ. Nescit hō finē suū.
sed sicut pisces capiūtur hamo ⁊
aues laq̄o ɔp̄hendūtur. sic capi
unt̄ hoīes in tpe malo cū eis extī
plo supuenerit. Hācq̄ sb̄ sole vi
di sapīaꝫ ⁊ ꝓbaui maximā. Ciui
tas pua ⁊ pauci in ea viri. Veīt
cōn̄ eā rex magnꝰ ⁊ vallauit eam
extruxitq̄ municōes p giꝛ ⁊ pfe
cta ē obsidio. Inuētusq̄ est in ea
vir paup ⁊ sapiēs ⁊ liberauit vr
bē p sapīaꝫ suaꝫ ⁊ nullꝰ deinceps
recordatus est hoīs illiꝰ paupis.
Et dicebā ego meliorē eē sapīam
fortitudine Quō g̊ sapīa paupis
ɔtēpta ē ⁊ v̄ba eiꝰ nō sūt audita
v̄ba sapiētiū audiūtur in silētio
plus q̄ clamor p̄ncipis inter stul
tos. Melior est sapīa q̄ arma bel
lica et q̄ in vno peccauerit multa
bona perdet.

Musce moriētes pdūt suaui
tatē vnguēti Pretiosior est
sapīa ꝑuaq̄ gl̄ia ad tēpus stulti
cia. Cor sapiētis in dextera eius ⁊
cor stl̄ti in sinistra illiꝰ. Sꝫ ⁊ ī via
stultus ambulās cū ipse insipiēs
sit oms stultos estimat. Si spūs
ptātez hn̄tis ascēderit sup te locū
tuū ne dimiseis. qꝛ curatio faciet
cessaē pctā maxima. Est malū qd̄
vidi sub sole q̄si p errorez egredi
ens a facie p̄ncipis. Positū stul
tū in dignitate sublimi ⁊ diuites
sedere deorsū. Vidi seruos in eq̄s

nō eciā h̄ extimplo ut

et pn̄cipes ambulātēs sup̄ terraz
q̄si seruos. Qui fodit foueā incidet ī
eā ⁊ q̄ dissipat sepez mordebit eū
coluber. Qui trāsfert lapides affli
get̄ ī eis ⁊ q̄ scīdit ligna vulnera
bit̄ ab eis. Si retusū fuerit ferꝝ et
hoc non ut pri⁹ ꝫ hebetatū fuerit
multo labore exacuet̄ ⁊ post indu
striā seq̄tur sapīa. Si mordeat ser
pēs ī silētio nihil eo min⁹ hz q̄ oc
culte detrahit. Verba oris sapiē
tis grā ⁊ labia insipiētis p̄cipita
būt eū. Initiū v̄boꝝ ei⁹ stulticia ⁊
nouissimū oris illi⁹ error pessim⁹.
Stult⁹ v̄ba multiplicat. Ignorat
hō q̄d añ se fuerit ⁊ q̄d pt⁹ futurū
sit q̄s ei poterit īdicare. Labor stul
toꝝ affliget eos q̄ nesciūt in vrbē
pgē. Ve tibi t̄ra cui⁹ rex ē puer ⁊
cui⁹ pn̄cipes mane ꝯmedūt. Bea
ta terra cui⁹ rex nobil̄ ē ⁊ cui⁹ pn̄
cipes vescūt̄ in tpe suo ad reficiē
dū ⁊ nō ad luxuriā. In pigricijs
hūiliabit̄ cōtignacō ⁊ ī infirmita
te manuū p̄stillabit dom⁹ In risū
fatiūt panē ⁊ vinū ut epulent̄ bi
bētes. Et pecuīe obediūt oīa In co
gitacōe tua regi ne detrahas ⁊ in
secreto cubiculi tui ne maledixeris
diuiti. q̄ ⁊ aues celi portabūt vocē
tuam ⁊ qui habēt pēnas annūtia
būt sententiaz.

Mitte panē tuū sup̄ trāseūtes
aq̄s. q̄ post tp̄a multa inue
nies illū. Da p̄tes septem necnō ⁊
octo. q̄ ignoras q̄d futuꝝ sit ma
li sup̄ terrā. Si replete fuerint nu
bes ymbrē sup̄ t̄rā effundēt. Si ce
ciderit lignū ad austꝝ ā ad aq̄lo
nē in q̄cūq̄ loco ceciderit ibi erit.
Qui obseruat vētuz nō semīat ⁊ q̄
cōsiderat nubes nūq̄ metet. Q̄uo
ignoras q̄ sit via spūs ⁊ q̄ racōe
ꝯpingātur ossa ī vētre pregnātis
sic nescis opa dei q̄ fabricator est
oīm. Mane semīa semē tuū ⁊ ves
pere ne cesset man⁹ tua. q̄ nescis
q̄d magis oriat̄ hoc aut illud ⁊ si
vtrūq̄ simul meli⁹ erit. Dulce lu
mē ⁊ delcābile est oculis vidē solē.
Si ānis multis vixerit hō ⁊ ī hijs
oībz let⁹ fuerit meminisse dz tene
brosi tp̄is ⁊ dieꝝ multoꝝ q̄ cū ve
nerint vaītatis arguētur p̄terita
Letare ḡ iuuenis ī adolescētia tua
⁊ ī bono sit cor tuū ī diebz iuuētu
tis tue ⁊ ābula ī vijs cordis tui ⁊
ī intuitu oculoꝝ tuoꝝ ⁊ scito q̄ p̄
oībz hijs adducz te de⁹ ī iuditiū.

Aufer irā a corde
tuo ⁊ amoue malitiaz a car
ne tua. Adolescēcia eī ⁊ voluptas
vana sūt. Memēto creatoris tui ī
diebz iuuētutis tue anteqū veniat
tēpus afflictōnis tue ⁊ appropin
quēt anni de q̄bz dicas. nō mihi
placēt. Añq̄ tenebrescāt sol ⁊ lu
men ⁊ stelle ⁊ luna et reuertātur
nubes post pluuiaz. Quando cō
mouebūtur custodes dom⁹ ⁊ mu
tabūt viri fortissimi ⁊ otiose erūt
molentes in minuto numero ⁊ te
nebrescēt vidētes per foramina ⁊
claudent hostia in platea in humi
litate vocis molentis ⁊ cōsurgent
ad vocez volucris ⁊ obsurdescent
omnes filie carminis. Excelsaq̄ ti
mebūt ⁊ formidabūt in via. Flo
rebit amigdal⁹. impinguabit̄ lo
custa et dissipabit̄ capparis. Q̄m
ibit hō in domū eternitatis sue ⁊ cir
cuibūt in platea plāgētes. Añq̄
rūpatur funiculus argēteus ⁊ re
currat vitta aurea et conteratur.

ydria sup fontē ⁊ cōfringat̄ rota
sup cisternā ⁊ reuertat̄ puluis in
terrā suā vnde erat ⁊ spūs redeat
ad deū q̄ dedit illū· Vanitas vani
tatū dixit eccīastes ⁊ oīa vanitas
nō Cūq; eēt sapiētissimus eccīastes
docuit populū et enarrauit q̄ fece
rat ⁊ inuestigās ꝯposuit parabolas
multas· Quesiuit v̄ba vtilia ⁊ cō
scripsit sermones rectissiōs ac ve
ritate plenos· Verba sapiētiū si
cut stimuli ⁊ q̄si claui in altum de
fixi q̄ p mgr̄oꝝ ꝯsiliū data sunt a
pastore vno· Hijs amplius fili mi
ne req̄ras· Faciēdi plures libros
nullus est finis freqn̄sq; meditacō
carnis afflictio est· Finez loqn̄di
piter om̄s audiamus· Deū time et
mādata eius obserua· hoc est oīs
homo· Cūcta q̄ fiūt adducet deus ī
iuditiū pro omni errato· siue bo
nū siue malū sit·

¶ Explicit ecclesiastes·
¶ Incip̄· cātica cāticoꝝ·

Osculet̄ me oscu
lo oris sui Quia
meliora sūt vbe
ra tua vino fra
grācia vnguen
tis optīs· Oleū
effusū nomen tuū: idō adolescen
tule dilexer̄t te· Trahe me post te
Currem⁹ ī odore vngētoꝝ tuorū·
Introduxit me rex in cellaria sua
Exultabim⁹ et letabimur ī te: me
mores vberꝝ tuoꝝ sup vinū· Recti
diligūt te Nigra sum sed formosa
filie iherusalez· sicut tabnacula ce
dar· sicut pelles salomōis Nolite
me ꝯsiderare q̄ fusca sim· q̄ deco
lorauit me sol· Filij matris mee
pugnauer̄t ꝯtra me· posuer̄t me
custodē in vineis· Vineā meā nō
custodiui· Indica mihi quez dili
git aīma mea· vbi pascas vbi cu
bes in meridie ne vagaī incipiaz
post greges sodaliū tuorū· Si ig
noras te o pulchrima int̄ mulie
res· egredere et abi post vestigia
gregū ⁊ pasce hedos tuos iux̄ tab
nacula pastoꝝ Equitatui meo in
curribz pharaōis assil̄aui te ami
ca mea Pulchre sunt gene tue si
cut turturis· collū tuū sicut moni
lia· Mure nulas aureas faciem⁹
tibi: v̄miculatas argento Cū eēt
rex in accubitu suo· nard⁹ mea de
dit odorez suū· Fasciculus mirre di
lectus meus mihi int̄ vbera mea cō
morabit̄· Botr⁹ cipri dilcūs meus
mihi in vineis engaddi· Ecce tu
pulchr̄ es amica mea ecce tu pul
chra oculi tui columbaꝝ· Ecce tu
pulchra es dilecte mi ⁊ decor⁹ le
ctulus nr̄ floridus· tigna domorū
nr̄aꝝ cedrīa· laq̄aria nr̄a cip̄ssina
Ego flos cāpi ⁊ liliū ꝯualliū
Sic̄ liliū int̄ spinas sic aīca
mea int̄ filias· Sicut malus int̄ lig
na siluaꝝ sic dilectus meus int̄ fili
os· Sub vmbra illius quē desidera
uerā sedi ⁊ fructus eius dulcis gut
turi meo· Introduxit me rex ī cel
lā vinariā ordinauit in me carita
tē· Fulcite me floribus· stipate me
malis· quia amore lāgueo Leua
eius sub capite meo ⁊ dextra illius
amplexabit̄ me· Adiuro vos filij
ihrl̄m per capreas ceruosq; cāpo
rū neq; suscitetis neq; vigilare fa
ciatis dilectā quo adusq; ip̄a ve
lit· Vox dilecti mei· Ecce iste venit

saliens in mōtibꝫ trāsiliēs colles.
Silis ē dilcūs meꝰ capree hinnu
loqꝫ ceruoꝝ. En ipe stat post pietē
nr̄m respiciēs ꝑ fenestras ꝓspici
ens ꝑ cācellos. En dilcūs meꝰ loq̄
tur m̄ Surge ꝓpera amica mea. co
lūba mea. formosa mea ⁊ veni Jā
em̄ hyems trāsijt ymber abijt et
recessit. Flores apparuer̄t in terra
nr̄a: tp̄s putacōis aduenit Vox
turturis audita ē in t̄ra nr̄a. ficus
ꝓtulit grossos suos. vinee florē
tes dedēr̄t odorē suū. Surge ꝓpera
amica mea specōsa mea ⁊ veni: co
lūba mea ī foramībꝫ petre in cau
na macerie. Oñde m̄ faciē tuā. so
net vox tua in auribꝫ meis. Vox
em̄ tua dulcis ⁊ facies tua decora.
Capite nob̄ vulpes puulas q̄ de
moliūt̄ vineas Nā vinea nr̄a flo
ruit. Dilcūs meꝰ m̄ ⁊ ego illi q̄ pa
scit̄ int̄ lilia donec aspiret dies et
inclinentur vmbre. Reūtere: silis
esto dilecte mi capree hinnuloqꝫ
ceruoꝝ sup mōtes bethel.
In lectulo meo ꝑ noctē q̄siui quez
diligit aīa mea. Quesiui illū ⁊ nō
inueni. Surgā ⁊ circuibo cītatez ꝑ
vicos et plateas q̄raz quē diligit
aīa mea Quesiui illū ⁊ nō inueni
Inuener̄t me vigiles q̄ custodiūt
ciuitatē. Num. quē diligit anima
mea vidistis. Paululū cū ꝑtran
sissez eos inueni quē diligit am̄a
mea Tenui eū nec dimittā donec
introducā illū in domū mr̄is mee
⁊ i cubiculū genitricis mee Adiu
ro vos filie ihrl̄m ꝑ capreas cer
uosqꝫ campoꝝ ne suscitetis neqꝫ
vigilaē fatiatis dilectā donec ip̄a
velit. Que ē ista q̄ ascēdit ꝑ desr̄tū
sicut v̄gula fumi ex aromatibus
mirre ⁊ thuris ⁊ vniūsi pulueris
pigmētarij. En lectulū salomōis
sexagīta fortes ambiūt ex fortissi
mis isrl̄ om̄s tenētes gladios ⁊
ad bella doctissimi. Vniuscuiusqꝫ
ensis sup femur suū ꝓpt̄ tīores no
cturnos. Ferculū fecit sibi rex sa
lomon de lignis libani. Colūnas
eiꝰ fecit argēteas. redinatoriū au
reū ascēsū purpureū media caita
te ꝯstrauit ꝓpt̄ filias ihrl̄m. Egre
dimī filie syon ⁊ videte regē salo
monez ī dyademate q̄ coroauit il
lū mr̄ sua in die despōsacōnis illiꝰ
⁊ in die leticie cordis eiꝰ.
Quā pulchra es aīca mea q̄
pulchr̄ es. Oculi tui colūba
rū absqꝫ eo qd̄ ītr̄secꝰ latz Capil
li tui sic greges cap̄ꝝ q̄ ascēderūt
de mōte galaad. Dētes tui sic gre
ges tonsaꝝ q̄ ascēder̄t de laua cro
Om̄s gemell̄ fetibꝫ et sterilis nō
est int̄ eas. Sic vitta coccinea la
bia tua et eloquiū tuū dulce. Sic
fragmē malipunici ita gene tue
absqꝫ eo qd̄ intr̄secꝰ latet. Sic tur
ris dauid collū tuū q̄ edificata ē
cū ꝓpugnacul̄. Mille clipei pendēt ex
ea: oīs armatura fortiū Duo vbe
ra tua sic duo hinnuli capree ge
melli q̄ pascūt̄ in lilijs donec aspi
ret dies ⁊ inclinēt̄ vmbre. Vadā
ad mōtē mirre ⁊ ad collē thuris.
Tota pulc̄ es aīca mea ⁊ macl̄a
nō ē ī te Veī de libano spōsa mea
veī de libano veī. Coronaberis de
capite amana. de v̄tice sanir ⁊ her
mō. de cubilibꝫ leonū. de mōtibꝰ
ꝑdoꝝ. vulnāsti cor meū soror mea
spōsa vulneāsti cor meū ī vno ocu
loꝝ tuoꝝ ⁊ ī vno crīe colli tui. q̄
pulcre sūt māne tue soror mea spōsa

Pulchra sunt vbera tua vino et odor vngẽtoꝝ tuoꝝ sup oĩa aromata. Fauꝰ distillans labia tua sponsa mel ⁊ lac sb̃ lingua tua et odor vestimẽtoꝝ tuoꝝ sicut odor thuris. Ortus cḋusus soror mea sp̃sa. ortꝰ cḋusus fons signatꝰ. Emissiões tue paradisus malorum punicoꝝ cum pomoꝝ fructibus. Cipri cũ nardo. nardꝰ ⁊ crocus fistula ⁊ cinamomũ cũ vniuersis lignis libani. mirra ⁊ aloes cũ oĩbz p̃mis vngẽtis. Fõs ortorũ puteꝰ aq̃ꝝ viuẽtiũ q̃ fluũt ĩpetu de libano Surge aq̃lo ⁊ veni auster pflа ortũ meũ ⁊ fluẽt aromata illius. Veniat dilectus meus in ortũ suũ ut cõmedat fructũ pomorũ suorũ. Veni in ortũ meum soror mea sponsa. messui mirrã meã cũ aromatibus meis. Comedi fauũ cũ melle meo. bibivinũ meũ cum lacte meo Comedite amici ⁊ bibite ⁊ inebriami carissimi. Ego dormio ⁊ cor meũ vigilat. Vox dilecti mei pulsantis. Api mi soror mea. amica mea. colũba mea. immaculata mea. q̃ caput meũ plenũ est rore ⁊ cincinni mei guttis noctiũ expoliaui me tunica mea. quõ induar illa. ⁊ Laui pedes meos. quõ inq̃nabo illos. ⁊ dilectus meꝰ misit manũ suã p foramẽ ⁊ venter meus intremuit ad tactũ eius. Surrexi ut apirẽ dilecto meo. Manꝰ mee stillauerũt mirrã ⁊ digiti mei pleni mirra p̃batissimã. Pessulũ ostij mei apui dilecto meo at ille declinauerat atq; trãsierat. Aĩa mea liq̃facta est ut dilectꝰ locutus est Quesiui et nõ inueni illũ. vocaui ⁊ nõ rñdit mihi Inuenerunt me custodes qui circuierũt ciuitatẽ. Percusserũt me ⁊ vulneraverũt me. tulerũt palliũ meũ custodes murorũ. Adiuro vos filie ihẽrusalez si inueneritis dilectũ meũ ut nũcietis ei. q̃ amore langueo. Qualis est dilectꝰ tuꝰ ex dilecto o pulchra mulierũ. ⁊ Qualẽ dilectꝰ tuꝰ ex dilecto. q̃ sic adiurasti nos. Dilectus meꝰ cãdidus ⁊ rubicundus electus ex milibz. Caput eius auꝝ optimũ. come eius sicut elate palmaꝝ nigre q̃si corui. Oculi eius sicut colũbe sup riuulos aq̃ꝝ q̃ lacte sunt lote ⁊ residẽt iuxt̃ fluenta plenissima. Gene illius sicut aureole aromatũ cõsite a pigmẽtariis Labia eius lilia distillantia mirrã p̃mã. Manus illius tornatiles aureꝝ plene iacĩctis. Venter eius eburneus distinctus saphiris. Crura illius colũne marmoree q̃ fundate sũt sup bases aureas. Speties eius ut libani electꝰ ut cedri. Guttur illius suauissimũ et totus desiderabilꝭ. Talis ẽ dilectus meus ⁊ ipe est amicus meꝰ filie ihẽrusalem. Quo abijt dilectus tuꝰ o pulchra mulierũ. q̃ dedinauit dilectus tuꝰ. Et querem⁹ eum tecũ.

Dilectus meus descẽdit in ortũ suũ ad areolaz aromatũ ut pascat in ortis ⁊ lilia colligat. Ego dilecto meo ⁊ dilectus meꝰ mi. q̃ pascit inter lilia. Pulchra es amica mea suauis ⁊ decora sicut ihẽrusalẽ. terribilꝭ ut castroꝝ acies ordinata. Auerte oculos tuos a me q̃ ipi me auolare fecerũt Capilli tui sicut greꝭ capraruũ q̃ apparuerũt de galaad Dẽtes tui sicut greges ouiũ q̃ ascẽderũt de lauacro.

Omīs gemellī fetibꝫ ⁊ sterilis nō ē i
eis Sicut cortex malipumici sic ge
ne tue absq; occultis tuis· Seragī
ta fūt regie ⁊ octogīta concubine ⁊
adolescētule⁊ nō ē numꝰ Vna ē co
lūba mea perfecta mea vna ē mī
fue⁊ electa genitrici sue Viderūt eā fi
lie syō ⁊ būssimā p̄dicauerūt regi
ne ⁊ concubie⁊ laudauerūt eā Que ē
ista q̄ p̄gredit q̄si aurora consurgēs
pulchra ut luna· electa ut sol· ter
bilis ut castrox acies ordīata· c De
scēdi i ortū nucū ut viderē poma cō
uallīū ⁊ ispicerē si floruisset vinea
⁊ germinassent malapumica· Ne
sciui· Aīa mea conturbauit me p̄p
ē q̄drigas aminadab Reūtere reū
tere sunamitis reuertere reuertē
ut intueamur te·

nō mei

Quid videbis i sunamite nisi
choros castrorum· c Quā pul
chri sūt gressus tui i calciamētis
filia p̄cipis Jūcture femorū tuo
rū sicut monilia q̄ fabricata sunt
manu artificis· Umbilicꝰ tuꝰ cra
ter tornatilis nūq̄ indigēs poculis
Venter tuꝰ sicut acervꝰ tritici valla
tus liliis · Duo vbera tua sicut duo
hinnuli gemelli capree· Collum
tuū sicut turris eburnea· oculi tui si
cut piscine i esebon q̄ sūt in porta
filie multitudis· Nasus tuꝰ sicut tur
ris libani q̄ respicit contra damascū
Caput tuū ut carmelꝰ ⁊ come ca
pitis tui sicut purpura regis ligata
canalibꝫ· Quam pulchra es ⁊ q̄m deco
ra carissima in deliciis· Statura tua
assimilata est palme ⁊ vbera tua
botris· Dixi· Ascēdaꝫ in palmā et
apprehēdaꝫ fructꝰ eiꝰ· Et erūt vbe
ra tua sicut botri vinee et odor oris
tui sicut odor malorꝫ· guttur tuū sic
vinū optimū dignū dilecto meo
ad potādū· labiisq; ⁊ dentibꝫ illiꝰ
ad rumiandū· Ego dilecto meo ⁊ ad
me conuersio eiꝰ Veni dilecte mi egre
diamur i agꝝ commoremur i villis
Mane surgamus ad vineas videa
mus si floruit vinea· si flores fructꝰ
parturiūt· si floruerūt malapumica·
Ibi dabo tibi vbera mea· Mādra
gore dederūt odorē in portis nīis·
Omnia poma noua ⁊ vetera dile
cte mi seruaui tibi·

Quis mī det te frēz meū sugen
tem vbera mūis mee ut inuemā
te foris ⁊ deosculer ⁊ iā me nemo
despitiat· c Apprehēdā te ⁊ ducā te
in domū mātris mee ⁊ i cubiculū ge
mitricis mee· Ibi me docebis et dabo
tibi poculū ex vino cōdito et mu
stū malorꝫ gnatorꝫ meorū· Leua
eiꝰ sb capite meo ⁊ dextera illiꝰ am
plexabit me· Adiurowo vos filie hie
rusalē ne suscitetis neq; euigilare
faciatis dilectā donec ipa velit Que
ē ista q̄ ascēdit de deserto deliciis af
fluēs innixa sup dilectū suū· c Sb ar
bore malo suscitaui te· Ibi corrupta
ē mr tua· ibi violata ē genitrix
tua· Pone me ut signaculū super cor
tuū ut signaculū sup brachiū tuū· qz
fortis ē ut mors dilectio duā sic in
ferꝰ emulatio Lāpades eiꝰ ut lāpa
des ignis atq; flāmarꝫ· Aq̄ multe
nō potuerūt extinguē caritatē nec flu
mia obruēt illā· Si dederit hō oēz
sbaz domꝰ sue p dilectōe q̄si nil de
spiciet eā· Soror nra pua ⁊ vbera
nō hz· Quid faciēꝰ sorori nre i die
qñ alloqñda ē· c Si murꝰ ē edifice
mꝰ sup eū ppugnacula argētea Si
ostiū ē cōpīgamꝰ illd tabulis cedri
nis Ego murꝰ ⁊ vbrā mea sic turris

exquo facta sũ corã eo q̃si pacẽ re
piens. Vinea fuit pacifico ĩ ea q̃
hz ꝓplos. Tradidit eã custodibz
vir affert ꝓ fructu eiꝰ mille argẽ
teos. Vinea mea corã me ẽ Mille
tui pacifici et ducẽti hijs q̃ custo
diũt fructꝰ eiꝰ. Que habitas ĩ or
tis. amici auscultãt. fac me audi
re vocẽ tuã. Fuge dilecte mi ⁊ assi
milaẽ capree hinnuloq̃ ceruorũ
sup montes aromatũ.

¶ Explicit prologus. can. cãt.
¶ Incip. li. ecclesiasticꝰ

Diligite iusticiã q̃
iudicatis terraz.
Sẽtite de dño in
bõitate ⁊ ĩ simpli
citate cordis q̃ri
te illũ Quoniã in
uenit ab hijs q̃ non tẽptant illũ
apparet aũt eis q̃ fidẽ hñt in illũ.
Peruerse em̃ cogitacões sepãt a
dõ. ꝓbata autẽ v̄tus corripit insi
piẽtes. qm̃ in maliuolã aĩaz non
introibit sapĩa nec hĩtabit ĩ cor
pe sb̄dito pctis. Sanctꝰ em̃ spũs
discipline effugiet fictũ ⁊ auferet
se a cogitacõibz que sũt sine intel
lectu ⁊ corripiet a supueniẽte ini
q̃tate Benignꝰ ẽ em̃ spũs sapĩe ⁊
non liberabit maledictũ a labijs
suis. qm̃ renũ illius testis est deꝰ
⁊ cordis eiꝰ scrutator est verus ⁊
lĩgue illiꝰ auditor. Qm̃ spũs dñi
repleuit orbẽ terraꝝ ⁊ hoc qd̄ ꝯti
net oĩa sciaz hz vocis. Propt hoc
q̃ loq̃tur iniqua nõ p̃t latẽ nec p̃
teriet illũ corripiẽs iuditiũ. In co
gitacõibz eĩ impij interrogatio erit
sermonũ aũt illiꝰ auditio ad deũ
veniet ad correpcõez iniq̃tatũ illiꝰ
Qm̃ auris zeli audit oĩa ⁊ tumul
tus murmuracõnũ nõ abscõdet.
Custodite ergo vos a murmura
tione q̃ nihil ꝓdest ⁊ a detractiõe
pcite lingue. quia sermo obscurꝰ
in vacuũ nõ ibit. os aũt qd̄ men
tit occidit aĩaz. Nolite zelaẽ mor
tẽ in errore vite vr̃e. neq̃ acq̃ratis
pdicõnez in opibz manuũ vrãꝝ
Quoniã deꝰ mortẽ nõ fecit. nec le
tatur in pdicõe viuoꝝ Creauit eĩ
ut eẽnt õnia ⁊ sanabiles fecit na
cõnes orbis t̃raꝝ ⁊ nõ est in illis
medicamẽtũ ext̃minij nec infero
rũ regnũ in t̃ra Iustitia em̃ perpe
tua ẽ ⁊ immortalis. iniustitia autez
mortis acq̃sitio. Impij aũt mani
bus et v̄bis accersierẽt illã ⁊ esti
mãtes illã amicã. defluxerẽt ⁊ spõ
siones posuerẽt ad illaz qm̃ morte
digni sũt q̃ sunt ex pte illiꝰ.

Dixerũt em̃ impij cogitantes
apud se nõ recte. Exiguũ et
cũ tedio ẽ tp̃s vite nr̃e ⁊ nõ ẽ re
frigeriũ in fine hoĩs ⁊ nõ est qui
agnitus sit reuersus ab inferis.
Quia ex nihilo nati sumus ⁊ post
hoc erimꝰ tãq̃ si nõ fuerimꝰ Qm̃
fumꝰ afflatꝰ ẽ in naribz nr̃is ⁊ ser
mo scintille ad ꝯmouẽdũ cor no
strũ. q̃ extinctꝰ cinis erit corpus
nr̃m ⁊ spũs diffundet tãq̃ mollis
aer ⁊ trãsibit vita nr̃a tãq̃ vesti
giũ nubis et sicut nebula dissol
uetur q̃ fugata ẽ a radijs solis ⁊
a calore illiꝰ aggrauata. Et nomẽ
nr̃m obliuionẽ accipiet p tp̃s ⁊
nemo hẽbit memoriaz operũ nr̃o
rũ. Vmbre em̃ trãsitꝰ ẽ tp̃s nr̃m
⁊ nõ est reuersio finis nr̃i. qm̃ cõ
signata est et nemo reuertitur.

Venite ergo et fruamur bonis q̄
sūt ⁊ vtamur creatura tāq̄ ī iuuē
tute celeriť. Vino p̄tioso ⁊ vnguē
tis nos impleam⁹ ⁊ non p̄tereat
nos flos tp̄is. Coronem⁹ nos ro
sis añq̄ marcescant. nullū pratū
sit qđ nō p̄tñseat luxuria nr̄a. Ne
mo vr̄m exors sit luxurie nostre.
Vbiq̄ relinq̄m⁹ signa leticie. qm̄
hec ē ps nr̄a et hec ē sors nr̄a. Op
primam⁹ paupez iustū ⁊ nō pca
m⁹ vidue nec veterano. nec reue
reamur canos multi tp̄is. Sit aūt
fortitudo nr̄a lex iniustitie. qđ em̄
infirmū est inutile inueniť. Circū
ueniam⁹ ḡ iustū. qm̄ inutil' ē no
bis ⁊ ɔtrari⁹ ē opibz nr̄is et īpro
perat nob' pctā legis ⁊ diffamat
ī nos pctā disciplie nr̄e. ꝓmittit
se sc̄iaz dei hr̄e ⁊ filiū dei se noīat.
Fact⁹ est nobis in traductōnē co
gitacōnū nr̄aꝝ. Grauis ē nobis
eciā ad vidēdū. qm̄ dissimilis est
alijs vita illi⁹ ⁊ immutate sūt vie
ei⁹. Tāq̄ nugaces estimati sum⁹
ab illo et abstinet se a vijs nr̄is.
tāq̄ ab īmūdicijs ⁊ p̄fert nouissi
ma iustoꝝ ⁊ gl'iať p̄rez se hr̄e deū
Videam⁹ ergo si ꝑmōes illi⁹ veri
sint ⁊ tēptem⁹ q̄ futura sūt illi et
sciem⁹ q̄ sūt nouissiā illi⁹. Si em̄ ē
ver⁹ fili⁹ dei suscipiet illū et libera
bit illū de manibz ɔtrarioꝝ. Con
tūelia ⁊ tormēto int̄rogem⁹ eū ut
sciam⁹ reuerētiaz ei⁹ ⁊ ꝓbem⁹ pa
ciētiaz illi⁹ Morte turpissiā ɔdēne
m⁹ eū Erit em̄ ei respect⁹ ex ꝑmoni
bus illi⁹. Hec cogitauerūt ⁊ erra
uer̄t. excecauit em̄ illos malitia eo
rū Et nescierūt sacr̄a dei neq̄ mer
cedē spauerūt iusticie nec iudica
uer̄t honorē aīaꝝ sāctaꝝ. Qm̄ deꝰ
creauit hominē inext̄minabilē et
ad ymaginem sil'itudīs sue fecit
illum. Inuidia aūt dyaboli mors
introiuit in orbem terraꝝ. imitan
tur aūt illū qui sūt ex parte illi⁹.

Iustoꝝ aūt anime
in manu dei sunt et non tan
get illos tormētum mortis. Visi
sunt oculis insipiētiū mori et esti
mata est afflictio exitus illoꝝ. Et
ab itinē iusto abier̄t in ext̄miniū
⁊ q̄ a nob' est iter ext̄minij. illi āt
sūt in pace. Et si corā hoībz tormē
ta passi sūt spes illoꝝ immōrlitate
plena est. In paucis vexati. in mł
tis bñ disponētur. qm̄ deus tēpta
uit eos et inuenit illos dignos se.
Tāq̄ auꝝ in fornace ꝓbauit illos
⁊ q̄si holocausti hostiaz accepit il
los ⁊ in tempe erit respect⁹ illoꝝ.
Fulgebūt et tāq̄ scintille in arū
dineto discurrent Iudicabūt na
tiones ⁊ dñabūť populis et reg
nabit dñs illoꝝ in perpetuū. Qui
ɔfidūt in illo intelligēt veritatē ⁊
fideles in dilectione acquiescēt il
li. quoniā donū et pax est electis
eius. Impij autē scđz que cogita
uerunt correpcōnez habebūt qui
neglexerūt iustū et a dño recesse
runt. Sapientiā em̄ ⁊ disciplinaz
qui abicit infelix est ⁊ vacua est
spes illorum ⁊ labores sine fructu
⁊ inutilia opera eorum. Mulieres
eorum insensate sūt ⁊ nequissimi
filij illoꝝ. Maledicta creatura eo
rū. Qm̄ felix est steril' ⁊ incoinqui
nata que nesciuit thorū in delicto
Habebit fructū in respectōe aīaꝝ
sāctaꝝ. Et spado qui non opatus
est ꝑ man⁹ suas iniquitatez nec
cogitauit aduersus deū neq̄ssiā.

dabitur em̄ illi fidi donū electū ⁊
sors in templo dei acceptissiā. Bo
noꝝ em̄ laboꝝ gl̄iosus ē fructus
⁊ q̄ nō cōcidat radix sapie. Filij
aūt adulteroꝝ in ꝯsūmacōe erūt
et ab iniquo thoro semen extermi
nabit. Et si quidē lōge vite erūt ī
nihilū ꝯputabūtur ⁊ sine honoē
erit nouissiā senectꝰ illoꝝ. Et si ce
lerius defūcti fuerīt nō habebūt
spē nec ī die agnicōis allocucōez
Nacōes eī iniq̄ diē sūt ꝯsūmacōis

O Quā pulchra est casta gn̄a
tio cū caritate Immōrlis est
em̄ mēoria illiꝰ. qm̄ ⁊ apd deū no
ta est et apud hoīes. Cū pn̄s est
imitātur illā ⁊ desiderāt eam cū se
eduxerit ⁊ in ꝑpetuū coronata tri
umphat incoinq̄natorū certami
nū p̄miū vincēs. Multigena aūt
impioꝝ multitudo nō erit vtilis ⁊
spuria vitulamīa nō dabūt radi
ces altas nec stabile firmamētuz
collocabūt. Et si in ramis in tēpe
germīauerīt: infirmit̄ posita a vē
to ꝯmouebūtur ⁊ a nimietate vē
toꝝ eradicabūtur. Cōfringētur
em̄ rami inconsūmati ⁊ fructꝰ illo
rū inutiles et acerbi ad māducā
dū ⁊ ad nihilū apti. Ex iniq̄s em̄
oēs filij q̄ nascūtur testes sūt neq̄
cie adūsus ꝑentes in int̄rogacōe
sua Justꝰ aūt si morte p̄occupatꝰ
fuerit in refrigerio erit. Senectus
em̄ venerabil̄ ē. nō diuturna ne
q̄ annoꝝ nūo ꝯputata. Cani au
tē sūt sensus hoīs et etas senectu
tis vita īmaculata. Placēs dō fa
ctus dilectus ⁊ viuēs int̄ pctōres
trāslatꝰ est. Raptꝰ est ne malicia
mutaēt intellectū eiꝰ aut ne fictō
deciꝑet aīaz illiꝰ Fascinacō enim
nugacitatis obscurat bō ⁊ incon
stācia ꝯcupiscēcie trāsuertit sensū
sine malicia. Cōsūmatꝰ in breui
expleuit tēpa multa. Placita em̄
erat deo aīa illiꝰ ꝓpt̄ hoc ꝓperauit
educē illū de medio iniq̄tatū. Po
puli aūt videntes ⁊ nō intelligē
tes nec ponētes in p̄cordijs talia
qm̄ gr̄a dei ⁊ mīa est in sāctos eiꝰ
⁊ respectus sup elcōs illiꝰ Cōdem
nat aūt iustus mortuꝰ viuos im
pios ⁊ iuuētus celeriꝰ ꝯsūmata
lōgā vitā iniusti. Videbūt enim
finez sapiētis ⁊ nō intelligēt q̄d
cogitauerit de illo deus ⁊ q̄re mu
nierit illū dn̄s. Videbūt em̄ ⁊ cō
temnēt eū. illos aūt deus irride
bit. Et erūt post hec decidētes sine
honore ⁊ in ꝯtūelia int̄ mortuos ī
perpetuū. Qm̄ dirūpet illos infla
tos sine voce ⁊ ꝯmouebit illos a
fūdamētis ⁊ vsq̄ ad sup̄mū deso
labūtur ⁊ erūt gemētes. ⁊ mēoria
illoꝝ piet. Veniēt ī cogitacōe pec
catoꝝ suoꝝ timidi ⁊ tr̄ducēt illos
ex adūso iniq̄tates ipsorum.

Tunc stabūt iusti in mg̃na
ꝯstācia adūsus eos q̄ se an
gustiauerūt ⁊ q̄ abstulerūt labo
res eoꝝ. Vidētes turbabūt̄ tīore
horribili ⁊ mirabūtur in subitaci
one insperate salutis. gemētes p̄
āgustia spūs dicētes intra se. pe ī
tēciaz agētes ⁊ p̄ angustia spūs
gemētes Hij sūt q̄s habuimꝰ ali
qn̄ in derisū ⁊ in similitudinē īpro
perij nos insensati vitā illoꝝ esti
mabamus insaniā ⁊ finē illoꝝ si
ne honore. Ecce qūo ꝯputati sunt
int̄ filios dei ⁊ int̄ scōs sors illoꝝ
est. Ergo errauimꝰ a via veritatis
et iustitie lumē non luxit nobis.

et sol intelligētie nō est ortus no
bis. Lassati sum⁹ in via iniq̄tatis
⁊ ꝑdicōnis et ambulauim⁹ vias
difficiles. viā āt dñi ignorauim⁹
Quid nob̄ ꝓfuit supbia aut diui
ciaꝝ iactātia quid ꝯtulit nobis.
Trāsierēt oīa illa tāq̄ vmbra ⁊ tā
q̄ nūci⁹ p̄currens. Et tāq̄ nauis
que ꝑtrāsit fluctuātez aquaz cui⁹
cū p̄terierit nō est vestigiū inueni
re. neqꝫ semitaz carine illi⁹ ī flucti
bus. aut auis q̄ tñ suolat in aere
cui⁹ nullū inueniť argumentū iti
neris illi⁹. ꝫ tm̄ sonit⁹ alaꝝ verbe
rās leuē ventū ⁊ scindēs ꝑ vim iti
neris aerē ꝯmotis alis trāsuola
uit ⁊ post hoc nullū signū inueni
tur itineris illi⁹. aut tāq̄ sagitta
emissa in locū destinatū diuisus
aer continuo in se reclusus est ut
ignoretur trāsit⁹ illi⁹ sic ⁊ nos na
ti ꝯtinuo desiuim⁹ eē ⁊ v̄tutis q̄dē
nullum signū valuim⁹ oñdere. in
malignitate aūt nr̄a ꝯsūpti sum⁹
Talia dixerēt in inferno hij q̄ pec
cauerūt. qm̄ spes impij tāq̄ lanu
go est q̄ a vento tollit ⁊ tāq̄ spu
ma gracilis q̄ a ꝓcella dispgitur
⁊ tāq̄ fum⁹ q̄ a vento diffusus est
⁊ tāq̄ memoria hospitis vni⁹ diei
p̄tereūtis. Iusti aūt in ꝑpetuū vi
uēt ⁊ apud dñm est merces eoꝝ
⁊ cogitatio illoꝝ apud altissimū
Ideo accipiēt regnū decoris et dia
dema speciei de manu dñi. qm̄ dex
tera sua teget eos ⁊ brachio san
cto suo defendet illos. Et accipiet
armaturā zelus illius ⁊ armabit
creaturā ad vltionē inimicoꝝ. In
duet ꝓ torace iustitiā et accipiet
ꝓ galea iuditiū certū. Sumet scu
tū inexpugnabile eq̄tatez. acuet
aūt dirā irā in lāceaz ⁊ pug̃bit cū
illo orbis terraꝝ ꝯtra insēsatos.
Ibūt directe emissiōes fulguꝝ et
tāq̄ habene curuato arcu nubiū
exťminabūtur ⁊ ad certū locū in
siliēt. Et a petrosa ira plene mittē
tur grādines ⁊ scādescet ī illos aq̄
maris ⁊ flumīa cōcurrēt duriter.
Cōtra illos stabit spūs v̄tutis et
tāq̄ turbo venti diuidet illos ⁊ ad
heremū ꝑducet oēm terrā iniq̄ta
tis illoꝝ et malignitas euertet se
des potentiū.

Melior est sapīa q̄ vires ⁊ vir
prudēs magis q̄ fortis. Au
dite ergo reges ⁊ intelligite disci
te iudices finiū terre. Prebete au
res vos q̄ ꝯtinetis multitudīes ⁊
placetis vob̄ in turb̄ nacōnū. qm̄
data ē a dño ꝑtās vob̄ ⁊ v̄tus ab
altissiō qui inťrogabit opa vr̄a
⁊ cogitacōes scrutabiť. qm̄ cū esse
tis ministri regni illi⁹ nō recte iu
dicastis nec custodistis legez iu
stitie neqꝫ scd̄z volūtatē dei ambu
lastis. Horrende ⁊ cito apparebit
vob̄ qm̄ iuditiū durissimū ī hijs
qui p̄fūt fiet. Exiguo em̄ ꝯceditur
mīa. potētes autē potenť tormēta
patiētur Nō em̄ subtrahet ꝑsonā
cuiusq̄ de⁹ q̄ est oīm dñator. nec
verebitur magnitudinē cuiusq̄.
qm̄ pusillū ⁊ magnū ipse fecit et
equaliť cura est illi de oībus. For
tioribz aūt fortior instat cruciatio
Ad vos ergo reges sūt hij sermo
nes mei ut discatis sapīaz ⁊ ne ex
cidatis Qui em̄ custodierīt iusti
tiaz iuste iudicabūť ⁊ q̄ didicerīt
iusta inueniēt quid rñdeāt. Cōcu
piscite ergo ſmones meos ⁊ dili
gite illos ⁊ habebitis disciplinā

Clara ē ⁊ q̄ nūq̄ marcescit sapīa
⁊ facile videt̄ ab hijs q̄ diligūt eā
⁊ inuenit̄ ab hijs q̄ querūt illam
Preoccupat q̄ se ꝯcupiscūt ut ill̄
se p̄or oñdat Qui de luce vigilaue
rit ad illā nō laborabit. assidentē
em̄ illā foribꝫ suis inueniet. Cogi
tare ḡ de illa sēsus ē cōsūmatꝰ ⁊ q̄
vigilauerit ꝓpt̄ illā cito erit securꝰ
Qm̄ dignos se circuit ip̄a querēs
⁊ ī vijs suis oñdet se illis hilarit̄
⁊ in oī ꝓuidēcia occurret ill̄. Ini
ciū em̄ illiꝰ verissiā est discipline
ꝯcupīa Cura ḡ discipline dilectō
est ⁊ dilectō custodia legū illiꝰ ē.
Custoditio aūt legū ꝯsūmatio in
corrupcōnis ē. incorruptio aūt fa
cit eē ꝓximū dō. Cōcupīa itaq̄ sa
piēcie deducit ad regnū perpetuū
Si ḡ delectamī sedibꝫ ⁊ sceptris o
reges populi: diligite sapīaꝫ ut ī
ꝑpetuū regnetis. Diligite lumē sa
piēcie oēs q̄ p̄estis popul̄ Quid ē
aūt sapīa ⁊ quēadmod̄ facta sit
referā ⁊ nō abscōdaꝫ a vobis sa
cramēta dei. ꝫ ab initio natītatis
inuestigabo ⁊ ponā in lucē sc̄iam
illiꝰ ⁊ non p̄teribo veritatē neq̄ cū
inuidia tabescēte iter habebo. qm̄
tal̄ hō nō erit ꝑticeps sapīe Mul
titudo āt sapiētiū sanitas ē orbis
t̄raꝝ et rex sapiēs populi stabili
mentū est. Ergo accipite discipli
nā ꝑ ſmones meos ⁊ ꝓderit vob̄

Cum quidē et ego mortalis hō
filis ōnibꝫ ⁊ ex gn̄e t̄reno il
lius q̄ p̄or factꝰ ē ⁊ in ventre mr̄is
figuratus sū caro: decēꝫ mēsiū tpe
coagulatꝰ sū in sāguine ex semīe
hoīs ⁊ delectamēto somni cōueni
ente Et ego natus accepi ꝯmunē
aerē ⁊ in silit̄ factā decidi t̄raꝫ ⁊ p̄
mā vocē silēꝫ oībꝫ emisi plorans
In inuolumētis nutritꝰ sū ⁊ mag
nis curis. Nēo eī ex regibꝫ aliud
habuit natītatis initiū Vnꝰ ḡ in
troitꝰ ē oībꝫ ad vitā ⁊ silis exitꝰ
Propt̄ hoc optaui ⁊ datꝰ ē mihi
sēsus ⁊ inuocaui ⁊ veīt ī me spūs
sapīe. Et p̄posui illā regnis ⁊ sedi
bus ⁊ diuitias nihil eē dixi in cō
paracōe illiꝰ. Nec ꝯpaui illi lapideꝫ
p̄tiosū. qm̄ oē auꝝ ī ꝯpatiōe illiꝰ
arena ē exigua ⁊ tāq̄ lutū estima
bit̄ argētū in ꝯspectu illiꝰ. Sup sa
lutē ⁊ spēꝫ dilexi illā ⁊ ꝓposui ꝑ lu
ce hr̄e illā. quoniaꝫ inextīguibile
est lumē illiꝰ. Venert̄ aūt m̄ oīa
bō pit̄ cū illa et innūerabil̄ hone
stas ꝑ manꝰ illiꝰ. Et letatꝰ sum in
oībꝫ. qm̄ añcedebat me ista sapi
entia ⁊ ignorabam. quoniā hoꝝ
oīm mr̄ est Quā sine fictōe didici
⁊ sine inuidia ꝯmūico ⁊ hoēstatē
illius nō abscōdo. Infinitꝰ eī the
saurus ē hoībꝫ q̄ qui vsi sunt ꝑti
cipes facti sunt aīcitie dei ꝓpt̄ disci
pline dona ꝯmēdati. Mihi aūt de
dit deꝰ dicē ex sentētia ⁊ p̄sumere
digna hoꝝ q̄ m̄ dāt̄. quoniā ipse
sapīe dux ē ⁊ sapiēciū emēdator
In manu eī illiꝰ ⁊ nos ⁊ sermōes
nr̄i ⁊ oīs sapīa ⁊ operū sc̄ie disci
plina. Ip̄e eī dedit m̄ hoꝝ sc̄iaꝫ ve
rā que sunt: ut sciā disposicōeꝫ or
bis t̄raꝝ ⁊ v̄tutes elem̄toꝝ initiū
⁊ ꝯsūmacōneꝫ ⁊ medietatē tēpoꝝ
vicissitudinū ꝑmutacōes ⁊ ꝯsum
macōes tēpoꝝ ⁊ moꝝ mutacōes.
diuisiōes tēpoꝝ. āni cursus ⁊ stel
laꝝ disposicōes. naturas aīaliū ⁊
iras bestiaꝝ. vim vētoꝝ et cogita
cōnes hoīm. drās v̄gultoꝝ ⁊ v̄tu
tes radicū ⁊ quecūq̄ sūt abscōsa

ꝛ ĩprouisa didici Oĩm em̄ artifex
docuit me sapĩa. Est em̄ in illa spi
ritꝰ intelligẽcie scũs. vnicꝰ multi
plex. sb̄tilꝰ. disꝑtus. mobilꝰ. incoin
quinatꝰ. certꝰ. suauis. amans bo
nũ. acutꝰ. q̄ nihil vetat bñ facere.
hũanꝰ. benignꝰ. stabilis. certꝰ. se
curꝰ. oẽz hñs v̄tutẽ. oĩa ꝓspiciẽs
ꝛ q̄ capiat oẽs spũs ĩtelligibiles.
mũdꝰ. sb̄tilꝰ Oĩbz em̄ mobilibus
mobilior ẽ sapĩa. Attĩgit aũt vbi
qꝫ ꝓpter suã mũdiciã. Vapor ẽ em̄
v̄tutis dei ꝛ emanatio q̄dã est cla
ritatis oĩpotẽtis dei sincera ꝛ ideo
nihil inq̄natũ in eã incurrit. Can
dor ẽ em̄ lucis eterne et speculũ sine
macula dei maiestatis et ymago
boĩtatis illiꝰ. Et cũ sit vna oĩa põt
ꝛ ꝑmanẽs ĩ se oĩa innouat ꝛ per
nacões in aĩas sãctas se trãsfert.
Amicos dei ꝛ ꝓphas cõstituit. Ne
minẽ em̄ diligit deꝰ nisi eũ q̄ cũ sa
piẽcia inhabitat. Est eĩ hec spetio
sior sole ꝛ sup oẽz disposicõez stel
larꝫ luci ꝯpata inuenit̄ p̄or. Illi eĩ
succedit nox. sapĩaz aũt non vin
cit malicia

Attingit ergo a fine vsqꝫ ad
finez fortit̄ ꝛ dispoĩt oĩa sua
uiter. Hãc amaui ꝛ exq̄siui eaz a
iuuẽtute mea ꝛ q̄siui spõsaz mihi
eã assumẽ ꝛ amator factꝰ sum for
me illiꝰ Gn̄ositatẽ illiꝰ glĩficat cõ
tuberniũ hñs dei. ꝫ ꝛ oĩm dñs di
lexit illã. Doctrix eĩ est discipline
dei ꝛ electrix operꝫ illius. Et si diui
cie appetũtur in vita q̄d sapĩa lo
cupleciꝰ q̄ opat̄ oĩa. Si aũt sẽsus
opat̄ q̄s horꝫ q̄ sũt magis q̄ illa
est artifex. Et si iustitiam q̄s dili
git labores huiꝰ mg̃nas hñt vir
tutes. Sobrietatẽ eĩ ꝛ prudẽtiã do
cet ꝛ iusticiã ꝛ v̄tutẽ q̄bz vtiliꝰ ni
hil est ĩ vita hoĩbz Et si multitudi
nẽ scĩe desiderat q̄s: scit p̄terita et
de futuris estĩat: scit v̄sutias ꝑmo
nũ et dissolucões argum̄toꝫ. sig̃
ꝛ mõstra scit añq̄ fiant ꝛ euẽtus
temporꝫ ꝛ seculoꝫ Proposui ergo
hãc adducẽ mihi ad cõuiuẽdũ.
sciẽs qm̄ mecũ ꝯmũicabit de boĩs
ꝛ erit allocutio cogitacõis ꝛ tedij
mei. Habebo ꝓpt̄ hãc claritatẽ ad
turbas ꝛ honorẽ apud seniores.
Iuueĩs ꝛ acutꝰ inueniar in iudi
tio ꝛ in ꝯspectu potẽtiũ ammirabi
lis ero et facies p̄ncipũ mirabũt̄
me Tacentẽ me sustinebũt. loqñ
tẽ me respiciẽt. ꝛ ꝑmocinãte me
plura manꝰ ori suo imponẽt. Pre
terea habebo ꝑ hãc immõrlitatẽ ꝛ
mẽoriã eternaz hijs q̄ post me fu
turi sũt relinquã. Disponã ꝓplos
ꝛ nacões mihi erũt sb̄dite. Time
bũt me audiẽtes reges horrẽdi ꝛ
in multitudine bonus videbor et
in bello fortis. Intrans in domũ
meaz cõquiescaz cum illa. Nõ em̄
habet amaritudinez cõuersacõ il
lius nec tediũ cõuictus illius. sed
leticiam ꝛ gaudiũ. Hec cogitans
apud me et ꝯmemorãs in corde
meo qm̄ immõrlis est in cogitacõ
ne sapiẽtia ꝛ in amicitia illiꝰ dele
ctatio bona et in opibus manuũ
illiꝰ honestas sine defectõe ꝛ ĩ cer
tamine loquele illius sapiẽtia et
p̄claritas in ꝯmũicacõe ꝛ ꝑmonũ
ipiꝰ circuibã querẽs ut mihi illã
assumerẽ. Puer aũt erã ingenio
sus ꝛ sortitꝰ sũ aĩaz bonã. Et cum
eẽm magis bonus veni ad corpꝰ
incoinquinatũ Et ut sciui quoniã
aliter non possum esse continens

nisi deꝰ det ⁊ hoc ipm erat summa
sapīa · scire cuiꝰ eēt hoc donū · adij
dn̄m et depcatꝰ sum illū ⁊ dixi ex
totis pcordijs meis ·

Deus patrū meoꝝ ⁊ dn̄e mīe
q̄ fecisti oīa vbo tuo ⁊ sapīa
tua ꝯstituisti hoīez ut dn̄aret cre
ature q̄ a te facta ē ut disponat or
bē trāꝝ in eq̄tate ⁊ iusticia ⁊ in di
rectōne cordis iuditiū iudicet · da
mihi sediū tuaꝝ assistricē sapīaz
⁊ noli me reprobaē a pueis tuis
qm̄ seruꝰ tuꝰ sum ego ⁊ filiꝰ ancil
le tue · hō infirmꝰ ⁊ exigui tpis et
minor ad intellectū iudicij ⁊ legū
Et si q̄s erit cōsūmatus int̄ filios
hoīm si abfuerit ab illo sapīa tua
in nihilū ꝯputabit̄ · Tu aūt elegi
sti me regē populo tuo ⁊ iudicē fi
lioꝝ tuoꝝ et filiaꝝ · Et dixisti me
edificare tēplū in mōte scō tuo et
in cītate hītacōnis tue altare: sili
tudīez tabnaculi scī tui qd̄ prepa
rasti ab initio et tecū sapīa tua q̄
nouit opa tua q̄ ⁊ affuit tūc cū or
bē terraꝝ faceres ⁊ sciebat q̄d essz
placitū oculꝰ tuis ⁊ q̄d directū in
p̄ceptis tuis Mitte illā de celꝰ scīs
tuis ⁊ a sede magtudīs tue ut me
cū sit ⁊ mecū laboret ut sciā quid
acceptū sit apud te · Scit enī illa
oīa ⁊ intelligit ⁊ deducet me ī opi
bus meis sobrie et custodiet me
in sua potēcia Et erūt accepta ope
ra mea et disponā populū tuū iu
ste ⁊ ero dignus sediū p̄ris mei ·
Quis eī hoīm poterit scire cōsiliū
dei · aut q̄s poterit cogitare q̄d ve
lit deꝰ · Cogitacōes eī mōrliū timi
de ⁊ incerte ꝓuidēcie nr̄e · Corpus
enī qd̄ corrūpit̄ aggrauat aīaz ⁊
terrena inhītatio depmit sensum
multa cogitantē · Et difficile estīa
mꝰ q̄ in t̄ra sunt ⁊ q̄ ī ꝓspectu sunt
inuenimꝰ cū labore · Que ī celꝰ sunt
aūt q̄s inuestigabit · Sēsum aūt
tuū q̄s sciet nisi tu dederis sapīaz
et miseris spiritūsanctū tuū De al
tissimis ⁊ si correcte sint semite eo
rū q̄ sunt in t̄ris ⁊ q̄ tibi placēt di
dicerīt hoīes · Nā p sapīaz sanati
sūt q̄cūqz placuerīt tibi dn̄e a pn̄o

Hec illū q̄ p̄mꝰ formatꝰ ē a dō
pr̄ orbis t̄raꝝ cū solꝰ eēt cre
atus custodiuit ⁊ eduxit illū a de
licto suo Et eduxit illū de limo t̄re
⁊ dedit illi vtutē cōtinēdi oīa · Ab
hac ut recessit iniustus in ira sua
p irā homicidij fratnitas deperijt
Propt̄ qd̄ cū aq̄ deleret t̄rā sana
uit iteꝝ sapīa p ꝯtēptibile lignū
iustū gubnās Hec ⁊ incōsensu su
pbie cū se nacōnes extulissent sci
uit iustū ⁊ ꝯseruauit sine q̄rela dō
⁊ in filijs mīaz fortez custodiuit ·
Hec iustū a peūtibz impijs libeā
uit fugientē descēdente igne in pē
tapolim q̄bz in testimoniū nequi
cie fumigabūda ꝯstat deserta ter
ra ⁊ incerto tpe fructꝰ hn̄tes ar
boēs ⁊ incredibilꝰ aīe mēoria stās
figmētū salis · Sapīaz enī p̄tereū
tes nō tm̄ in hoc lapsi sunt ut ig
norarēt bō · ꝫ ⁊ īsipiēcie sue reliq̄
rūt hoībz mēoriā ut in hijs q̄ pec
cauerīt nec latē potuissent · Sapīa
aūt hos q̄ se obseruāt a doloribꝰ
liberabit · Hec aūt ꝓfugū ire frīs
iustū deduxit p vias rectas ⁊ ostē
dit illi regnū dei et dedit illi scīam
scōꝝ · Honestauit illū in laboribꝰ
⁊ ꝯpleuit labores illiꝰ · In fraude
circūuenietiū illū affuit ⁊ hoēstū
fecit illum · Custodiuit illum ab

inimicis ⁊ a seductoribꝫ tutauit il
lū. Et certamē forte dedit illi ut vi
ceret ⁊ sciret qm̄ oīm potētior ē sa
pīa. Hec vēditū iustū nō dereliq̄t
ꝫ a pctōribꝫ liberauit eū descēditq̄
cū illo ī foueā ⁊ ī vinculꝫ nō dereli
quit illū donec afferret illi sceptrꝫ
regni ⁊ potentiā adūsus eos q̄ eū
depmebāt ⁊ mēdaces oñdit qui
maculauerūt illū ⁊ dedit illi clarita
tē eternā. Hec populū iustū ⁊ semē
sine q̄rela liberauit a nacōibꝫ q̄ il
lū depmebāt Intrauit in aīaꝫ ꝑui
dei ⁊ stetit coñ reges horrēdos in
portentis ⁊ signis. Et reddidit iu
stis mercedē laborꝫ suorꝫ ⁊ deduxit
illos ī via mirabili. Et fuit illꝫ in ve
lamēto die ⁊ ī luce stellarꝫ ꝑ noctē
Et trāstulit illos ꝑ mare rubrū et
trāsuexit illos ꝑ aquā nimiā. Ini
micos aūt illorꝫ demersit in mare
⁊ ab altitudine inferorꝫ eduxit il
los Ideo iusti tulerūt spolia īpiorū
⁊ decātauerūt dñe nom̄ sāctū tuū
⁊ victricez manū tuā laudauerūt
piter. Qm̄ sapīa apuit os mutorꝫ
⁊ linguas infantiū fecit disertas.

Direxit opa eorꝫ in
maībꝫ ꝓphete sācti. Iter fece
rūt ꝑ deserta q̄ nō habitātur ⁊ in
locis desertis fecerūt casas. Stete
rūt coñ hostes ⁊ de inimicis se vin
dicauerūt. Sicierūt ⁊ inuocauerūt te
⁊ data ē illꝫ aq̄ de petra altissiā ⁊ re
quies sitis de lapide duro. Per q̄
em̄ penas passi sunt inimici illorꝫ
a defectōe potꝰ sui: in eis cū abun
darēt filij isrl̄ letati sunt. Per hec
cū illꝫ deessent bñ cū illis actū est.
Nā ꝑ fonte q̄dē sempiterni flumīs
hūanū sanguinē dedisti iniustis
Qui cū minuerēt in traductōe in
fantiū occisorꝫ. dedisti illꝫ abūdā
tē aquā insperate oñdens ꝑ sitim
q̄ tūc fuit quēadmodū tuos exal
tares ⁊ adūsarios illorꝫ necares
Cū em̄ tēptati sūt ⁊ q̄dē cū mīa di
sciplinā accipiētes: scierūt quēad
modū cū ira iudicati impij tormē
ta paterētur. Hos q̄dē tāq̄ pr̄ mo
nēs ꝓbasti. illos aūt tāq̄ durus
rex interrogās ꝯdēnasti. Absentes
eī ⁊ pñtes silit̄ torq̄bant̄ Duplex
em̄ illos accepat tediū ⁊ gemitus
cū mēoria p̄teritorꝫ. Cū eī audirēt
ꝑ sua tormēta bñ secū agi ꝯmēora
ti sūt dñm admirātes ī finē exitus
Quē eī in exposicōe p̄ua ꝓiectū de
riserūt ī finē euētꝰ mirati sūt. Nō
silit̄ iniustis faciēs ꝓ cogitacōibꝰ
aūt insēsatis iniq̄tates illorꝫ. Qd
quidē errātes colebāt mutos ꝑpē
tes et bestias supuacuas. īmisisti
illis multitudinē mutorꝫ aīaliū ī
vindictā ut scirēt qꝛ ꝑ q̄ peccat q̄s
ꝑ hec ⁊ torquet̄. Nō em̄ īpossibil̄
erat oīpotens manꝰ tua que crea
uit orbē terrarꝫ ex materia inuisa
immittē illꝫ multitudinē vrsorꝫ ā
audaces leones ā noui gñis ira
plēas et ignotas bestias ā vapo
rē igniū spirātes ā fumi odorez ꝓ
ferētes ā horrēdas ab oculꝫ scītil
las emittētes q̄ꝛ nonsolū lesura
poterat illos extrmiare ꝫ ⁊ aspectꝰ
ꝑ timorē occidē. Nam ⁊ sine hijs
vno spū poterāt occidi ꝑsecutio
nē passi ab ipis factis suis ⁊ disp
si ꝑ spūm v̄tutis tue. ꝫ oīa ī mēsu
ra ⁊ nūo ⁊ pōdē disposuisti. Mltū
eī valē tibi soli superat sp ⁊ v̄tuti
brachij tui q̄s resistet. Qm̄ tāq̄
momētū statē sic ē añ te orbis tra
rū ⁊ tanq̄ gutta roris antelucani

q̃ descēdit in t̃rā. Et misereris oīm
q̃ oīa potes ⁊ dissimulas peccata
hoīm ꝓpt̃ pm̃az. Diligis em̃ oīa q̃
sunt et n̄l odisti eorū q̃ fecisti. nec
em̃ odiēs aliq̃d ꝯstituisti aut feci
sti. Qūo aūt posset aliq̃d ꝑmanē
nisi tu voluisses aut qd̃ a te voca
tū nō eēt ꝯseruaret̃. Parcis āt oī
bꝰ. qm̃ tua sūt dn̄e q̃ amas aīas.

O Quā bonꝰ et suauis est dn̄e
spūs tuꝰ in oībz. Idcoq̃ hos
q̃ exerrāt ꝑtibz corripis ⁊ de q̃bꝰ
peccant āmones ⁊ alloq̃ris ut re
licta malicia credant in te dn̄e Il
los eī antiq̃s inhītatores t̃re scē
tue q̃s exhorruisti. qm̃ odibilia
opa tibi faciebāt ꝑ medicamīa ⁊
sacrificia īiusta ⁊ filioꝝ suoꝝ ne
catores sine mīa ⁊ ꝯmestores vi
scerū hoīm ⁊ deuoratores sāguīs
et auctores ꝑntes aīaꝝ inauxilia
taꝝ ꝑdē voluisti a medio sacrmē
to tuo ꝑ manꝰ ꝑntū nr̄oꝝ ut dig
nā ꝑcipent ꝑegrinacōnez puero
rū dei q̃ tibi oīm carior ē t̃ra. Sz ⁊
hijs tāq̃ hoībz pepcisti et misisti
aūcessores exercitꝰ tui vespas ut
illos paulatī extminarēt. Nō q̃
impotēs eras ī bello subicē impi
os iustis aut bestijs seuis aut v̄
bo duro sil̃ extmīare. sed ꝑtibz iu
dicās dabas locū pm̃e. nō igno
rās quoniā nequā est natio eoꝝ
⁊ natural̃ malitia ipōꝝ. ⁊ qm̃ nō
poterat mutari cogitatio illoꝝ in
perpetuū Semē eī erat maledictū
ab initio. Nec timēs aliquē veniā
dabas pctīs illoꝝ. Quis eī dicet
tibi q̃d fecisti aut q̃s stabit ꝯtra
iuditiū tuū aut q̃s in ꝯspectu tuo
veniet vindex iniq̃ꝝ hoīm aut q̃s
tibi imputabit si ꝑierint nacōes
quas tu fecisti. Nō est em̃ alius
deꝰ q̃ tu cui cura ē de oībz ut ostē
das qm̃ nō iniuste iudicas iudi
ciū. Neq̃ rex neq̃ tirānꝰ ī ꝯspectu
tuo inq̃rēt de hijs quos ꝑdidisti
Cū ergo sis iustꝰ iuste oīa dispo
nis. ipm̃q̃ q̃ nō dz puniri ꝯdem
nas ⁊ exterū estimas a tua v̄tute
Virtus eī tua iustitie initiū est ⁊
ob hoc q̃ oīm dn̄s es oībz te ꝑce
re facis. Virtutē eī oñdis tu qui
nō crederis eē in v̄tute ꝯsūmatus
⁊ hoꝝ q̃ te nesciūt audaciam tra
ducis. Tu aūt dn̄ator v̄tutis cū
trāquillitate iudicas ⁊ cū mg̃na
reuerēcia disponis nos. Sb̄est eī
tibi cū volueris posse Docuisti em̃
populū tuū ꝑ talia opa. qm̃ opor
tet iustū eē ⁊ hūanū ⁊ bone spei fe
cisti filios tuos. quoniā iudicās
das locū in pctīs penitēcie. Si em̃
inimicos seruoꝝ tuoꝝ ⁊ debitos
morti cū tāta cruciasti attētione.
⁊ liberasti dās tp̄s ⁊ locū ꝑ q̃ pos
sent mutari a malicia. cū quanta
diligēcia iudicasti filios tuos q̃
rū ꝑntibz iuramēta ⁊ ꝯuencōnes
dedisti bonaꝝ ꝓmissionū. Cū er
go das nob̄ disciplinā inimicos
nr̄os mltiplicit̃ flagellas ut boni
tatē tuā cogitemꝰ iudicātes et cū
de nobis iudicat̃ speremꝰ mīam
tuā. vñ ⁊ ill̃ q̃ in vita sua insēsate
⁊ iniuste vixerūt ꝑ hec q̃ coluerūt
dedisti sūma tormēta. Etenī in erro
ris via diutiꝰ errauerūt deos esti
mātes hec q̃ in aīalibz sunt super
uacua infantiū insensatoꝝ more
viuētes. Propt̃ hoc tāq̃ pueris
insēsatis iuditiū ī derisum dedisti.
Qui aūt ludibrijs ⁊ increpacōni
bus non sunt correcti dignū dei

iuditiū expti sūt. In hijs em̄ que
patiebātur moleste ferebāt in q̄
b⁹ paciētes indig̃bant̄. Per hec
q̄s putabāt deos in ip̄is cū exter
minarētur vidētes illū quē olim
negabāt se nosse verū deū agno
uer̄t. Propt̄ qd̄ ⁊ finis ꝯdēnatio
nis eoꝝ veīet sup illos.

Vani sūt aūt oēs hoīes ī q̄bꝫ
nō subest scīa dei ⁊ de hijs q̄
vidētur bō nō potuer̄t intelligere
eū qui ē neqꝫ opibꝫ attēdentes ag
nouer̄t q̄s eēt artifex. ꝫ aut ignē
aut spiritū aut citatū aerē aut gi
rū stellaꝝ aut nimiā aquā aut so
lē ⁊ lunaꝫ rectores orbis terraꝝ de
os putauerūt Quoꝝ ⁊ si specie de
lectati deos putauerūt sciāt q̄nto
hijs dn̄ator eoꝝ specōsior est. Spe
ciei eī gn̄ator hec oīa ꝯstituit Aut
si v̄tutē ⁊ opa eoꝝ mirati sūt intel
ligāt ab ill̄. qm̄ qui hec fecit forci
or est illis. A magnitudīe em̄ spēi
⁊ creatuē ꝯgnoscibilit̄ poterit cre
ator hoꝝ videri. Sed tn̄ adhuc in
hijs minor est querela. Et hij em̄
fortasse errāt deū querētes ⁊ volē
tes inueīre. Etem̄ cū in opibꝫ illi⁹
ꝯuersent̄ inquirūt ⁊ ꝑsuasū hn̄t.
qm̄ bō sūt que vidētur Iteꝝ autꝫ
nec hijs debet ignosci. Si em̄ tan
tū potuissent scire ut possent esti
mare seculū q̄uo hui⁹ dn̄m nō fa
cili⁹ inuenerūt. Infelices aūt sūt
⁊ int̄ mortuos spes illoꝝ est qui
appellauer̄t deos opa manuū ho
minū: auꝝ et argentū artis inuē
tionez ⁊ sil̄itudines aīaliū aut la
pidē inutilē opus man⁹ antique
Aut si quis artifex faber de silua
lignū rectum secuerit ⁊ hui⁹ docte
eradat omnē corticem ⁊ arte sua
vsus diligēter fabricet vas vtile
in ꝯuersacōnez vite reliquijs aūt
eius opis ad prepacōez esce abu
tatur ⁊ reliquū hoꝝ qd̄ ad nullos
vsus facit lignū curuū et v̄ticib⁹
plenū sculpat diligēter ꝑ vacuita
tē suā ⁊ per scīaꝫ sue artis figuret
illud ⁊ assimilet illd̄ ymagini ho
mīs aut alicui ex aīalibꝫ illud cō
paret ꝑliniens rubrica ⁊ rubicun
dū faciēs fuco colorē illi⁹ ⁊ omnē
maculā que in illo est ꝑliniēs ter
ra ⁊ faciat ei dignā habitacōnez
⁊ in piete ponēs illud ⁊ ꝯfirmās
ferro ne forte cadat ꝓspiciēs illi:
sciēs qm̄ nō p̄t adiuuare se. Ima
go eī est ⁊ op⁹ ē illi adiutoriū. Et
de sb̄a sua ⁊ de filijs suis ⁊ de nup
cijs votū faciēs inq̄rit. Nō erube
scit loqui cū illo qui sine aīa est ⁊
ꝓ sanitate q̄dē infirmū dep̄cat̄ et
ꝓ vita rogat mortuū ⁊ in adiuto
riū inutilē inuocat et ꝓ itinē petit
ab eo q̄ ambulare nō potest ⁊ de
acquirendo ⁊ de opando ⁊ de om
niū reꝝ euentu petit ab eo qui in
omnib⁹ est inutilis.

Iteꝝ ali⁹ nauigare cogitās ⁊ per
feros fluct⁹ iter facē incipiēs lig
no portāte se fragili⁹ lignū inuo
cat. Illd̄ em̄ cupiditas acq̄rendi
excogitauit et artifex sapīa fabri
cauit sua. Tua aūt pr̄ ꝓuidentia
ab inicō cūcta gub̄nat. qm̄ dedisti
in mari viā ⁊ int̄ fluct⁹ semitā fir
missimā oñdēs qm̄ potēs es ex oī
b⁹ sanare. eciaꝫ si sine rate aliq̄s
adeat mare. Sꝫ ut nō eēnt vacua
sapīe tue opa ꝓpter hoc etiā ⁊ exi
guo ligno credūt hoīes aīas suas
⁊ tn̄seūtes maē ꝑ ratē lib̄ati sūt. ꝫ
⁊ ab initio cū pirēt supbi gigātes

spes orbis terrarū ad ratē cōfugi
ens remisit seculo semē natitatis
q̄ manu tua erat gubnata. Bñdi
ctū est enī lignū p qd̄ fit iusticia
Per man⁹ aūt qd̄ fit ydolū male
dictū est ⁊ ip̄m ⁊ q̄ fecit illud. qr
ille q̄dē opatus ē. illud aūt cū eēt
fragile de⁹ cognomīatus ē. Silit
aūt odio sunt deo impi⁹ ⁊ impie
tas ei⁹ Etenim qd̄ factū est cū illo
q̄ fecit tormīta patiet̄. Propt̄ hoc
⁊ in ydolis nationū nō erit respe
ctus quoniā creature dei in odiū
facte sunt ⁊ in tēptacōez aīe hoīm
⁊ in muscipulā pedibz insipiētiū
Initiū enī fornicacōis est exq̄sicō
ydoloꝝ ⁊ adinuētio illoꝝ corrup
tio vite est. neqz eī erat ab initio
neqz erūt in perpetuū. Supuacui
tas eī hoīm hec adinuenit in orbē
terraꝝ ⁊ idō breuis illoꝝ finis est
inuētus. Acerbo eī luctu dolēs pr̄
rapti cito sibi filij fecit ymaginez
⁊ illū q̄ tunc q̄si hō mortu⁹ fuerat
nūc tāq̄ deū colē cepit ⁊ cōstituit
int̄ suos suos sac̄ et sacficia. De
inde intuemiēte tpe ꝯualescēte iiq̄
ꝯsuetudine hic error tanq̄ lex cu
stodit⁹ ē ⁊ tirānoꝝ impio colebā
tur figmēta Et hos q̄s in palā ho
mīes honorare nō poterāt ꝓpter
hoc q̄ lōge eēntza longinquo fi
gura eoꝝ allata euidētem ymagi
nē regis quē hōrare volebāt fece
rūt ut illū q̄ aberat tāq̄ p̄ntez co
lerēt sua sollicitudine. Prouexit
aūt ad hoꝝ culturā ⁊ hos q̄ igno
rabāt artificis eximia diligēcia.
Ille eī volēs pl⁹ placē illi q̄ assum
psit elaborauit arte sua ut silitu
dinez in meli⁹ figuraret. Multitu
do aūt hoīm abducta p spetiē ope
ris eū q̄ añ tp̄s tāq̄ hō hōrat⁹ fu
erat. nūc deū estīauerīt Et hec fuit
vite hūane deceptio. quoniā aut
affectui aut regibz deseruiētes ho
mines incōmūicabile nomē lapi
dibz ⁊ lignis imposuerīt Et nō suf
fecerat errasse eos cir̄ dei sciaz. ꝫ
⁊ ī mg̃no viuētes insciēcie bello
tot ⁊ tā mag̃ mala pacē appellāt
Aut em̄ filios suos sacrificantes
aut obscura sacrificia facientes
aut insanie plēas vigilias habē
tes. neqz vitam neqz nupcias mū
das iā custodiūt. ꝫ ⁊ ali⁹ aliū per
inuidiā occidit aut adulterās cō
tristat ⁊ oīa ꝯmixta sunt. sāguis.
homicidiū. furtū et fictio. corrup
tio ⁊ īfidelitas. turbacō ⁊ p̄iuriū.
tumultus bonoꝝ. dei immēoracō.
aīaꝝ inq̄nacō. natitatis immuta
tio. nuptiaꝝ incōstantia. inordīa
tio mechie ⁊ impudicitie. Infan
doꝝ em̄ ydoloꝝ cultura oīs mali
cā est ⁊ initiū ⁊ finis. Aut em̄ dū
letātur insaniūt. aut certe vatici
nātur falsa. aut viuūt īiuste. aut
peierāt cito. Dū em̄ cōfidūt ī ydo
lis q̄ sunt sine aīa: male iurātes
noceri se nō sperāt. Vtraqz g̃ ill̄
euemiēt digne. qm̄ male senserūt
de dō attēdētes ydolis ⁊ iurauerīt
iniuste in ydolo ꝯtemnētes iusti
ciā. Nō em̄ iurātiū est virtus. sed
peccātiū pena pambulat semper
iniustoꝝ p̄uaricacōnez.

Tu aūt de⁹ nr̄ suauis ⁊ ver⁹
es paciens et in mīa dispo
nens oīa. Et si em̄ peccauerimus
tui sum⁹ sciētes mg̃nitudīez tuā
Et si nō peccauerim⁹ scimus. qm̄
apud te sum⁹ cōputati. Nosse eī
te consummata iustitia est ⁊ scire

iustitiā ⁊ virtutē tuā radix est im
mortalitatis Nō eī in errorē induxit
nos hoīm male artis excogitatio
nec vmbra picture. labor sine fru
ctu. effigies sculpta ꝑ varios colo
res cuiꝰ aspectꝰ dat insensato ꝯcu
piscēciaꝫ et diligit mortue ymagi
nis effigiē sine amā Maloꝝ ama
tores digni sūt morte q̄ spem hn̄t
in talibꝫ ⁊ q̄ faciunt illos ⁊ q̄ dili
gūt ⁊ qui colūt. Sꝫ ⁊ figulꝰ mollē
terrā premēs laboriose fingit ad
vsus nr̄os vnūquodqꝫ vas ⁊ de
eodē luto fingit q̄ mūda sūt ī vsū
vasa ⁊ siliter q̄ hijs sūt cōtraria.
Hoꝝ autēꝫ vasoꝝ q̄s sit vsus. iu
dex est figulus. Et cū labore vario
deū fingit de eod̄ luto. ille q̄ paulo
añ de t̄ra factꝰ fuerat ⁊ post pusil
lū reducit se vñ acceptꝰ est: repeti
tus aīe debitū quā habebat. Sꝫ ē
cura illi nō qꝛ laboātur⁹ ē nec qm̄
breuis illi vita est. ꝫ ꝯcertat̄ auri
ficibꝫ ⁊ argētarijs. sed ⁊ erarios
imitat̄ ⁊ gl̄iaꝫ p̄fert qm̄ res super
uacuas fingit. Cinis ē em̄ cor eiꝰ
⁊ t̄ra supuacua spes illius ⁊ luto
vilior vita eius. quoniaꝫ ignora
uit qui se finxit ⁊ qui inspirauit il
li aīam que opatur: ⁊ qui īsuffla
uit ei spiritū vitalē. Sed ⁊ estima
uerūt lusū eē vitaꝫ nostrā ⁊ ꝯuer
sacōneꝫ vite cōpositaꝫ ad lucꝝ et
oportere vndecūqꝫ eciam ex malo
acq̄rere. Hic em̄ scit se super oēs
delinq̄re qui ex terre materia fra
gilia vasa ⁊ sculptilia fingit. Om
nes eī insipiētes ⁊ infelices supra
modū aīe supbi sūt inimici popu
li tui ⁊ imperātes illi. quoniā oīa
ydola nationū deos estimauerūt
q̄bꝫ neqꝫ oculoꝝ visus ē ad vidē
dū neqꝫ nares ad ꝑcipiēdū spiri
tū neqꝫ aures ad audiēdum neqꝫ
digiti manuū ad tractādū. ꝫ ⁊ pe
des eoꝝ pigri ad ambulādū Ho
mo eī fecit illos ⁊ q̄ spiritū mutu
atꝰ ē is finxit illos. Nemo em̄ sibi
silēꝫ hō poterit deū fingē. Cū eī sit
mortalis mortuū fingit maībus ini
q̄s. Melior eī est ip̄e hijs q̄s colit.
qꝛ ip̄e quidē vixit cū eēt mortalis. illi
autēꝫ nūq̄ Sꝫ ⁊ aīalia miserrima
colūt. Insēsata em̄ ꝯpata hijs ill̄
sūt deteriora. Sꝫ nec aspectu aliq̄s
ex hijs aīalibꝫ hō p̄t cōspicē. Effu
gert̄ aūt dei laudē ⁊ bn̄dictōeꝫ eiꝰ

Propt̄ hec ⁊ hijs
silia passi sūt digne tormēta
⁊ ꝑ multitudinē bestiaꝝ ext̄mina
ti sūt. Pro q̄bꝫ tormētis bn̄ dispo
suisti populū tuū q̄bꝫ dedisti cōcu
piscētiaꝫ delectam̄ti sui nouū sapo
rē escā parās eis ortigometrā ut
illi q̄dē ꝯcupiscētes escā ꝓpt̄ ea q̄ il
lis oñsa ⁊ missa sūt. etiā a necessa
ria ꝯcupiscēcia auerterēt̄. Hij aūt
in breui inopes facti nouā gusta
uert̄ escā. Oportebat eī ill̄ sine ex
cusacōe q̄dē supueīre interitū exer
cētibꝫ tirānidē. hijs aūt tm̄ oñdē
quēadmod̄ inimici eoꝝ ext̄mina
bāt̄ Item̄ cū ill̄ supueīt seua besti
aꝝ ira morsibꝰ ꝑusorū colubroꝝ
ext̄mīabātur Sed nō in perpetuū
tua ira ꝑmāsit. sed ad correpcōeꝫ
in breui turbati sūt signū hn̄tes
salutis ad ꝯmemoracōnē māda
ti legis tue. Qui em̄ ꝯuersus ē nō
ꝑ hoc qd̄ videbat sanabat̄. sed ꝑ
te omniū saluatorē. In hoc autēꝫ
oñdisti inimicis tuis. qꝛ tu es q̄ li
beras ab omni malo Illos em̄ lo
custaꝝ ⁊ muscaꝝ occidert̄ morsus

a nō est mutēta sanitas aīe illoz q̄ dign erāt ab hmōi exēminari. Filios aūt tuos nec draconū nec venenatoz vicert dēcs. Miseicor dia em̄ tua aduersūs sanabat illos In mēoria em̄ sermonū tuoz exēminabāt a velocit sanabāt ne in altā incidētes obliuiōez nō possent tuo adiutorio uti Etem̄ ne q̄ herbā malagma sanauit eos s̄ tuus dñe sermo q̄ sanat oīa. Tu es dñe q̄ vite et mortis habes potestatez a deducis ad portas mortis a reducis. Homo aūt occidit quidē p malicīā aīaz suā a cū exierit spūs nō reuertet nec reuocabit aīaz q̄ recepta ē. s̄ tuā manū effugere impossibile ē. Negātes em̄ nosse te impij per fortitudinē brachij tui flagellati sūt: nouis aq̄s a grādinibz a pluuijs psecucōez passi a p ignē consūmati. Qd em̄ mirabile erat in aqua q̄ oīa extinguit plus ignis valebat Vinder est ei orb instoz. Quod ā em̄ tpe māsuetabat ignis ne obureret̄ que ad impios missa erāt aīalia s̄ ut ipsi videntes scirēt. qm̄ dei iudicio patiūtur psecucōnē. Et quo dā tpe in aqua sup virtutē ignis exardebit vndiq̄ ut in quā terre nacōez exēminaret. Pro q̄bz angelos esca nutristi populū tuū a patrū panē de celo p̄stitisti ill̄ sine labore oē delectamētū in se hītez et oīs saporis suauitatē. Substātia em̄ tua dulcedinem tuā quā i filios habes ondebas a deseruiens vnusquiusq̄ voluntati. ad qd q̄s q̄ volebat conuertebat. Nix aūt et glacies sustinebant vim ignis a nō tabescebāt ut scirēt qm̄ fruct⁹ inimicoz exēminabat ignis ardēs in grādine a pluuia coruscans. Hoc aūt iterū ut nutrirētur iusti ignis etiā sue vtutis oblit⁹ē. Creatura em̄ tibi factori deseruiēs exardescit in tormētū adūsus inmistos a leuior fit ad bñfaciēdū p hīs q̄ in te confidūt. Propt̄ hoc et tūc oīa trāsfigurata oīm nutrici grē tue deseruiebāt ad volūtatez eoz q̄ a te desiderati sūt ut scirent filij tui q̄s dilexisti dñe. qm̄ non natūtatis fruct⁹ pascūt hoīes. sed sermo tuus hos q̄ in te crediderint conseruat. Qd em̄ ab igne nō poterat exēminari statim ab exiguo radio sol calefactuz tabescebat ut notū oībz eēt. qm̄ oz p̄uenire sole ad bñdictōez tuā et ad orientē lucis te adorare. Ingrati ei fides tāq̄ hibernal glacies tabescet et dispiet tāq̄ aqua supuacua.

Magna sūt em̄ iudicia tua domine et inenarrabilia vba tua ppt̄ hoc indisciplinate aīe erraverūt dū em̄ putāt se latē in obscuris pctis tenebroso obliuiōis velamēto dispsi sunt pauētes horrē de a cū ammiracōe mimia pturbati. Neq̄ em̄ q̄ habitabat illos spelūca sine tūre custodiebat qm̄ somitus descendēs pturbabat illos a p sone tristes illis apparentes pauore illis p̄stabāt Et ignis quidē nullavis poterat illis lumen p̄bere. nec fide y limpide flāme illuminare poterāt illā noctē horrēdaz. Apparebat aūt ill̄ sbitane⁹ igniſ

timore plenꝰ et timore ꝑcussi illiꝰ
q̄ non videbat̄ faciei estimabāt
deteriora eē que nō videbātur et
magice artis appositi erāt derisus
⁊ sapīe ⁊ glorie correptio cū ꝯtūe
lia. Illi em̄ qui ꝓmittebāt tīores ⁊
ꝑturbacōes se expellē ab aīa lan
guēte hij cū derisu pleni timore lā
guebāt Nā ⁊ si nihil eos ex mon
stris ꝑturbabat trāsitu aīaliū et
serpentiū sibilacōne ꝯmoti treme
būdi ꝑibāt ⁊ aerē quē nulla raci
one q̄s effugē posset negantes se
videre Freqn̄ter em̄ preoccupant
pessiā redarguēte ꝯscīa Cū em̄ sit
timida neq̄cia dat testimoniū cō
dēnacōni. Semp em̄ p̄sumit seua
ꝑturbata ꝯscīa. Nihil em̄ est tīor
nisi p̄sumpcōis adiutoriū: ꝓdicō
cogitacōis auxilioꝝ. Et dū abintꝰ
mīor est expectacō maiorē ꝯputat
sciētiaꝫ eiꝰ cause de q̄ tormētū pre
stat Illi aūt qui in potētez venere
noctē ⁊ ab infimis ⁊ ab altissimis
inferis supueniētez eūdez somnū
dormiētes aliqn̄ monstroꝝ exagi
tabātur tīore aliqn̄ aīe deficiebāt
traductōe. Subitaneꝰ em̄ ill' ⁊ in
speratꝰ tīor supuenerat. Deinde si
quisq̄ ex ill' decidissꝫ custodiebat̄
in carcē sine ferro reclusus. Si em̄
rusticꝰ q̄s erat aut pastor ā agri
laboꝝ opariꝰ p̄occupatꝰ eēt in ef
fugibilē sustīebat necītatē. Vna
em̄ cathena tenebraꝝ oēs erant
colligati. Siue spūs sibilās ā int̄
spissos arborū ramos auiū sonꝰ
suauis aut vis aque decurrentis
nimiū aut sonꝰ validꝰ p̄cipitata
rū petraꝝ ā ludētiū aīaliū cursus
inuisus ā mugiētiū valida bestia
rū vox ā resonās de altissimis mō
tibꝫ echo: deficiētes faciebat illos
p̄ timore. Oīs eī orb̄ terraꝝ limpi
do illūinabat̄ lumīe ⁊ nō impedi
tis opibꝫ ꝯtinebat̄. Solis aūt ill'
supposita eāt grauis nox ymago
tenebraꝝ q̄ supuētura ill' erat Ip
si ergo sibi erāt g̃uiores tenebris

Sanctis aūt tuis maxīa erat
lux ⁊ hoꝝ quidē vocē inimici
audiebāt. ꝫ figurā nō videbāt. Et
qꝛ nō ⁊ ip̄i ꝑ eādē passi erāt mag
nificabāt te ⁊ q̄ an̄ lesi erāt qꝛ nō
ledebāt̄ grās agebāt tibi ⁊ ut eēt
differētia donū petebant. Propt̄
qd̄ ignis ardētez colūnā ducē ha
buerīt ignote vie ⁊ solez sine lesu
ra boni hospicij p̄stitisti. Digni q̄
dē illi carere luce et pati carcerē te
nebrarū q̄ inclusos custodiebāt
filios tuos ꝑ q̄s incipiebat incor
ruptū legis lumen seculo dari dū
cogitarēt iustoꝝ occidē infātes ⁊
vno exposito filio ꝫ liberato ī tra
ductōez illoꝝ multitudinē filioꝝ
abstulisti ⁊ ꝑiter illos ꝑdidisti in
aquā validā. Illa em̄ nox an̄ ꝯg
nita est a patribꝫ nr̄is ut vere sciē
tes quibꝰ iuramētis crediderūt
animeq̄ores essent. Suscepta est
aūt a ꝓp̄lo tuo saītas quidē iusto
rū: iniustoꝝ aūt extr̄miatio Sic ei
lesisti adūsarios nr̄os sic ⁊ nos
ꝓuocās magnificasti Abscōse eī
sacrificabāt iusti pueri bonoꝝ ⁊
iusticie legē in cōcordiaꝫ disposue
rūt sil̄iter bona ⁊ mala recepturos
iustos patrias decātantes laudes
Resonabat autez incōueniēs ini
micoꝝ vox ⁊ flebilis audiebatur
planctus ploratoꝝ infantiū. Sil̄i
aūt pena seruꝰ cū dn̄o afflictꝰ est
⁊ ꝓp̄laris homo regi sil̄ia passus

Similiter ergo oēs vno noīe mortis mortuos habebāt innūerabiles. Nec em̄ ad sepeliēdū viui sufficiebāt. qm̄ vno momēto q̄ erat p̄darior natio illoꝝ extm̄iata est de oībꝫ eī nō credētes ꝓpt̄ bn̄fitia tūc cū p̄mū fuit extm̄iniū p̄migenitoꝝ spopōderūt populū dei se eē Cū em̄ quietū silētiū ɔtineret oīa ⁊ nox ī suo cursu mediū iter hēret oīpotēs ꝑmo tuꝰ dn̄e exiliēs de celo a regalibꝫ sedibꝫ durꝰ debellator in mediaꝫ extm̄inij t̄ram ꝓsiliuit gladiꝰ acutꝰ insimilatū impiū tuū portās et stās repleuit ōnia morte ⁊ vsq̄ ad celum attīgebat stās ī t̄ra. Tūc ɔtinuo visus somnioꝝ maloꝝ turbauerūt illos ⁊ timores supuenerūt īsperati. Et aliꝰ alibi ꝓiectꝰ semiuiuꝰ: ꝓpt̄ quam moriebat̄ cām demrābat mortis Visiōes eī que illos turbauerūt hec p̄monebāt: ne īscij q̄re male patiebāt̄ pirēt. Tetigit aūt tūc ⁊ iustos tēptatio mortis ⁊ ɔmotio in heremo facta est multitudinis. ꝑ n̄ diu pmāsit ira tua. Properās em̄ hō sine q̄rela dep̄cari ꝓ populꝰ ꝓferēs ꝑuitutis sue scutū oīonez ⁊ p incensū dep̄cacōez allegās restitit ire ⁊ finem imposuit nccītati oñdens qm̄ tuꝰ est famulꝰ. Vicit aūt turbas nō ī v̄tute corpis nec armatura potētie. ꝑ v̄bo illū qui se vexabat subiecit iuramēta pntū ⁊ testamētū ɔmemorās. Cū eī iā aceruatī cecidissent sup alterutꝝ mortui int̄stitit et āputauit impetū ⁊ diuisit illā q̄ ad viuos ducebat viā. Investe em̄ poderis quā hēbat totus erat orbis t̄raꝝ ⁊ parētū magnalia in q̄tuor ordinibꝰ lapidū erāt sculpta et magnificēcia tua ī dyademate capitis illiꝰ scripta erat. hijs autē cessit q̄ extm̄iabat ⁊ hec extimuit Erat enim sola tēptatio ire sufficiens.

Impijs aūt vsq̄ ī nouissimū sine mīa ira supuenit. Presciebat em̄ ⁊ futura illorū. qm̄ ipsi cū reuersi eēnt ut seducerēt ⁊ cū magna sollicitudine p̄misissent illos: cōseq̄bātur illos pm̄e actꝰ. Adhuc eī int̄ manꝰ hn̄tes luctū ⁊ deplorantes ad monum̄ta mortuoꝝ aliaꝫ sibi assumpserūt cogitacōnez insci entie ⁊ q̄s rogātes ꝓiecerāt hos tāq̄ fugitīos ꝑseq̄bant̄ Ducebat eī illos ad hunc finē digna nccītas ⁊ hoꝝ q̄ acciderāt ɔmēoratione amittebāt ut q̄ deerāt tormentis repleret punicō ⁊ populꝰ qui dē tuꝰ mirabilit̄ trāsiret. illi autez nouā mortē inuenirēt. Oīs eī creatura ad suū genus ab initio refigurabat̄ deseruiens tuis p̄ceptis ut pueri tui custodirēt̄ illesi. Naꝫ nubes castra eoꝝ obūbrabat et ex aqua q̄ añ erat t̄ra arida appa ruit ⁊ in mari rubro via sine īpedimēto ⁊ cāpus germinās de ꝓfundo nimio ꝑ quē oīs natio trāsiuit q̄ tegebat̄ tua manu. videntes tua mirabilia ⁊ mōstra. Tanq̄ equi eī depauerūt escā ⁊ tanq̄ agni exultauerūt magnificātes te dn̄e q̄ liberasti illos. Memores eī erāt adhuc eoꝝ q̄ in īcolatu illorū facta fuerāt quēadmodū pro natiōe aīaliū eduxit t̄ra muscas ⁊ ꝓ piscibꝫ eructauit fluuiꝰ mlt̄itudinē ranaꝝ. Nouissiē aūt viderūt nouā creaturā auiū cū abducti ɔcupiscētia postulauerūt escas

epulacōnis. In allocucōe em̄ desi
derij ascēdit ill' de mari ortigome
tra ⁊ vexacōnes pctōribꝫ superue
nerūt non sine illis que añ facta
erant argumentis per vim flumi
nū. Juste enim paciebātur scd̄m
suas nequicias. Etem̄ indetestabi
lem hospitalitatē instituerūt. Alij
quidē ignotos non recipiebant
aduenas. alij autēꝫ bonos hospi
tes in seruitutē redigebant Et nō
solū hoc sed ⁊ alius quidēꝫ respe
ctus illoꝝ erat. quoniā inuiti reci
piebant extraneos Qui aūt cum
leticia receperunt hos qui eisdem
vsi erāt institutis seuissimis affli
xerunt doloribꝫ. Percussi sunt au
tē cecitate sicut illi in foribus iusti
cum subitaneis cooperti essent te
nebris. Vnusquisqꝫ trāsitū ostij
sui querebat. In se em̄ elementa
dum cōuertūtur sicut in organo
qualitatis sonus immutat̄ ⁊ om
nia suū sonū custodiunt. Vnde
estimari ex ipso visu certo potest
Agrestia em̄ in aquatica cōuerte
bātur et quecūqꝫ erant natantia
in terra trāsiebāt Ignis in aqua
valebat supra suam virtutem et
aqua extinguētis nature obliui
scebat̄ Flamme ecōtrario corrup
tibiliū animaliū non vexauerūt
carnes coambulantiū nec dissol
uebant illam que facile dissolue
bat̄ sicut glacies bonā escam. In
omnibꝫ enim magnificasti popu
lū tuū domine ⁊ honorasti ⁊ non
despexisti in omni tempe ⁊ in om
ni loco assistēs eis.

¶ Explicit liber sapientie. Inci
pit ꝓlogus ihu filij syrach
in librū ecclesiasticū. Sapie

Multorū nobis et
mg̃noꝝ ꝑ legem
et ꝓphas aliosqꝫ
qui secuti sūt illos
sapīa demrāta ē
in quibꝫ oportet
laudaē isrl' doctrine ⁊ sapīe cau
sa. qꝛ nō solū ipōs loquētes nc̄ce
est eē ꝑitos ꝫ eciaꝫ ex̄neos posse
⁊ discētes et scribētes doctissiōs fi
eri Au⁹ me⁹ ihs postq̄ se ampli⁹
dedit ad diligēciaꝫ lectōis legis ⁊
ꝓphaꝝ ⁊ alioꝝ libroꝝ q̄ nobis a
ꝑntibꝫ nr̄is tr̄diti sūt voluit ⁊ ipe
scribē aliq̄d hoꝝ q̄ ad doctrinā et
sapīaꝫ ꝑtinēt ut desiderātes discē
⁊ illoꝝ ꝑiti fiei magis magisqꝫ at
tēdāt aīo ⁊ ꝯfirmēt̄ ad legittimā
vitā. hortor itaqꝫ venire vos cū be
niuolēcia ⁊ attētiori studio lectio
nē facē ⁊ veniā hr̄e in ill' in q̄bus
videmur seqn̄tes ymaginē sapīe
⁊ deficē in v̄boꝝ ꝯposicōe. Naꝫ defi
ciūt v̄ba hebrayca qn̄ fuerīt trās
lata ad aliā linguaꝫ. Nō aūt solū
hec. ꝫ ⁊ ipa lex ⁊ ꝓphe ceteraqꝫ ali
oꝝ libroꝝ nō ꝑuā hn̄t differētiā
qn̄ int̄ se dicūtur. Nā in octauo et
tricesimo āno tēpibus ptolomei
euergetis regis postq̄ perueni in
egiptū ⁊ cū multū tpis ibi fuissēꝫ
inueni ibi libros relictos nō ꝑue
neqꝫ ꝯtēnende doctrīe. Itaqꝫ bonū
⁊ necāriū putaui ⁊ ipe aliquā ad
dē diligēciaꝫ ⁊ laborē int̄pretādi
libꝝ istū et mlta vigilia attuli do
ctrinā ī spatio tpis ad illa q̄ ad fi
nē ducūt libꝝ istū dare ⁊ ill' q̄ vo
lūt aīm intēdē ⁊ discē quēadmo
dū oporteat instituere mores qui
scd̄ꝫ legē dn̄i ꝓposuerīt vitā agē.

¶ Explicit cātica cāticoꝝ ꝓlog⁹

Incipit liber sapiēcie. Ca. j.

Omnis sapīa a dn̄o d̄o ē et cū illo fuit sp̄ ⁊ ē an̄ euū Arenā maris et pluuie guttas et dies seculi q̄s dinūerauit. Altitudinē celi ⁊ latitudinē t̄re ⁊ p̄fundū abissi q̄s dimensus ē. Sapīaz dei p̄cedētē oīa q̄s inuestigauit. Prior oīm creata est sapīa ⁊ intellcūs prudēcie ab euo. Fons sapīe v̄bū dei in excelsis ⁊ ingressus illius mādata et̄na. Radix sapīe cui reuelata ē ⁊ astucias illi⁹ q̄s agnouit. Disciplina sapīe cui reuelata ē et maīfestata ⁊ multiplicacōez īgressus illi⁹ q̄s intellexit. Vn⁹ ē altissim⁹ creator oīpotēs rex potēs ⁊ metuēdus nimis sedēs sup̄ thronū illi⁹ ⁊ dominās deus. Ip̄e creauit illaz in sp̄ūsācto ⁊ vidit ⁊ dinūerauit ⁊ mēsus ē. Et effudit illaz sup̄ oīa opa sua ⁊ sup̄ oēm carnē scd̄z datū suū ⁊ p̄bet illā diligētibz se. Timor dn̄i gloria ⁊ gloriacō ⁊ leticia ⁊ corona exultacōnis Timor dn̄i delcābit cor ⁊ dabit leticiā ⁊ gaudiū in longitudinē dierꝝ. Timēti deū bn̄ erit in extremis ⁊ ī die defūctōis sue bn̄dicet̄. Dilectō dei honorabil' sapīa. q̄bz aūt apparuerit in visu diligūt eā in visiōe ⁊ in agnitiōe magnaliū suoꝝ. Initiū sapīe timor dn̄i ⁊ cū fidelibz ī vulua ɔcreat⁹ ē ⁊ cū electis feīs g̃dit̄ ⁊ cū iustis ⁊ fidelibz agnoscitur. Timor dn̄i scīe religiositas. Religiositas custodiet et iustificabit cor. iocūditatem atq̄z gaudiū dabit. Timēti deū bn̄ erit ⁊ in diebz ɔsūmacōis illi⁹ bn̄dicet̄. Plenitudo sapīe timē deū ⁊ pleītudo a fructibz illi⁹ Oēz domū illi⁹ implebit a gn̄ationibz ⁊ receptacula a thesauris illius Corona sapīe timor dn̄i replēs pacē ⁊ salutis fructuz ⁊ vidit ⁊ dinūerauit eā. Vtraq̄z aūt sūt dona dei. Scīaz ⁊ intellectū prudēcie. sapīa ɔparciet̄ ⁊ gloriā tenētiū se exaltat. Radix sapiētie est tīere deū. rami eī illi⁹ longeui In thesauris sapīe intellcūs ⁊ scientie religiositas. execratio autē pctōribz sapīa. Timor dn̄i expellit pccm̄. nā q̄ sine tīore ē nō poterit iustificari. iracūdia em̄ aīositatis illi⁹ subūsio ei⁹ est. Vsq̄z in tēpus sustinebit patiens ⁊ postea redditio iocūditatis. Bon⁹ sēsus vsq̄z in tēpus abscōdet v̄ba illius ⁊ labia multoꝝ enarrabūt sensū illi⁹. In thesauris sapīe significatio discipline. execratio āt pctōri cultura dei Fili ɔcupiscēs sapiētiā ɔserua iustitiā ⁊ de⁹ p̄bebit illā tibi. Sapīa em̄ ⁊ disciplina tīor dn̄i ⁊ qd̄ bn̄placitū est illi fides ⁊ mā suetudo ⁊ adimplebit thesauros illi⁹. Cōtumax nō sis ⁊ incredibilis tīori dei ⁊ ne accesseris ad illū duplici corde. Ne fueris ypocrita in ɔspectu hoīm ⁊ nō scādaliseris in labijs tuis. Attēde in ill' ne forte cadas ⁊ ponas scādalum aīe tue ⁊ adducas in honoracōnē tibi ⁊ reuelet deus abscōsa tua ⁊ in medio sinagoge elidat te. quoniam accessisti maligne ad dominū et cor tuū plenum est dolo et fallacia. ·⁂· Ca. ij.

Fili accedēs ad seruitutez dei
sta in iustitia ⁊ in tīore ⁊ pre
para aīam tuā ad tēptationē. De
p̄me cor tuū ⁊ sustine ⁊ indīa au
rē tuā ⁊ suscipe v̄ba intellectus et
ne festines in tp̄s obductōis Su
stine sustētacōes dei ɔiūgē dō ⁊ su
stine ut crescat in nouissimo vita
tua Oē qd̄ tibi applicitū fuerit ac
cipe ⁊ in dolore sustine et ī hūilita
te tua pacīaz habe. qm̄ in igne ꝓ
bat̄ auꝝ ⁊ argentū. hoīes vero re
ceptibiles in camino hūiliacōnis
Crede deo ⁊ recupabit te ⁊ dirige
viā tuā ⁊ spera in illū Serua timo
rē illi⁹ ⁊ in illo veterasce. Metuen
tes dn̄m sustinete mīaz ei⁹ ⁊ non
deflectatis ab illo ne cadatis Qui
timetis dn̄m credite illi et nō eua
cuabitur merces vestra Qui tīetis
dn̄m sperate ī illū ⁊ ī oblectacōnē
veniet vobis mīa. Qui tīetis dn̄m
diligite illū ⁊ illūinabūtur corda
vrā. Respicite filij nacōes hoīm ⁊
scitote. qꝛ null⁹ sperauit in dn̄o ⁊
ɔfusus ē Quis em̄ ꝑmāsit in man
datis ei⁹ ⁊ derelict⁹ est. ⁊ aut q̄s in
uocauit eū ⁊ despexit illū. ⁊ Qm̄ pi⁹
⁊ miseicors ē de⁹ ⁊ remittet in die
tribulacōis pctā et ꝓtector ē oīb⁹
exq̄rentibz se ī veritate. Ve dupli
ci corde ⁊ labijs scelestis ⁊ maībz
malefatiētibz ⁊ pctōri terrā ingre
dienti duabz vijs. Ve dissolutis
corde q̄ nō credūt deo ⁊ idō nō ꝓte
gētur ab eo. Ve hijs q̄ ꝑdiderūt
sustinētiaz ⁊ q̄ dereliq̄rūt vias re
ctas ⁊ diuerterūt in vias prauas
Et q̄d fatiēt cū inspicē cepit dn̄s. ⁊
Qui timēt dn̄m non erūt incredi
biles v̄bo illi⁹ ⁊ q̄ diligūt illū ɔser
uabūt viā illi⁹ Qui timēt dn̄m in
quirēt que bn̄placita sūt ei ⁊ qui
diligūt eū replebūtur lege ip̄ius
Qui timēt dn̄m prepabūt corda
sua ⁊ in ɔspectu illi⁹ sc̄ificabūt ani
mas suas. Qui timēt dn̄m custo
diēt mādata illi⁹ et pacīaz habe
būt vsqꝫ ad inspectōez illi⁹ dicen
tes. Si penitētiā nō egerim⁹ incide
mus in man⁹ dn̄i et nō in man⁹
hoīm Scdz em̄ magnitudinē illi⁹
sic ⁊ mīa illi⁹ cū ipō ē. Ca iij.

Filij sapīe eccīa iustoꝝ et na
tio illoꝝ obedīa ⁊ dilectio.
Iuditiū p̄ris audite filij ⁊ sic faci
te ut salui sitis. Deus em̄ honora
uit p̄rez in filijs ⁊ iuditiū m̄ris ex
quirēs firmauit in filios. Qui di
ligit deū exorabit ꝓ pctīs ⁊ ɔtine
bit se ab ill̄ et in oracōe dierum
exaudietur et sicut qui thesauri
sat ita ⁊ q̄ honorificat matrē suā.
Qui honorat p̄rez suū iocūdabit̄
in filijs ⁊ in die oracōis sue exau
diet̄. Qui honorat p̄rem suū vita
viuet lōgiore ⁊ q̄ obedit p̄ri refri
gerabit m̄rem. Qui timet dn̄m ho
norat ꝑentes et q̄si dn̄is seruiet
hijs qui se genuerūt. In ope ⁊ ser
mone et omni pacientia honora
patrez tuū ut supueniat tibi bene
dictio a dō ⁊ bn̄dictio illius in no
uissimo manet. Benedictio p̄ris
firmat domos filioꝝ. maledictio
autē matris eradicat fundamen
ta. Ne glorieris in contūelia p̄ris
tui. non em̄ est tibi gloria sed con
fusio Gloria enim hoīs ex honore
patris sui et dedecus filij pater si
ne honore Fili suscipe senectaz pa
tris tui ⁊ nō contristes eum in vi
ta illius ⁊ si defecerit sensu veniaz
da et ne spernas eū in tua v̄tute.

Elemosina em̄ p̄ris nō erit in ob
liuiōe· nā ꝑ pctō mr̄is restituet̄ ti
bi bonū ⁊ in iustitia edificabitur
tibi ⁊ in die tribulacōis ɔmēora
bit̄ tui ⁊ sicut ī sereno glacies sol
uentur pctā tua· Q̄m̄ male fame ē
q̄ derelinq̄t p̄rez ⁊ est maledictus
a deo q̄ exaspat mr̄ez Fili ī māsue
tudine opa tua ꝑfice et sup hoīm
gloriā diligeris· Quāto magnus
es hūilia te in oībz ⁊ corā dō īue
nies grāz· qm̄ magna potētia dei
soli⁹ ⁊ ab hūilibz honorat̄· Altio
ra te ne quesieris ⁊ fortiora te ne
scrutat⁹ fueis· ꝫ q̄ p̄cepit tibi de⁹
illa cogita semp ⁊ in plurib; opi
bus eius ne fueris curiosus· Nō
est eī tibi necāriū ea q̄ abscōdita
sūt vidē oculꝭ tuis· In supuacuis
rebus noli scrutari multiplr̄ ⁊ in
plurib; ei⁹ opib; n̄ eris curiosus
Plurima em̄ sup sensū hoīm ostē
sa sūt tibi· Multos eī supplātauit
suspitio illoꝝ ⁊ ī vaītate detinuit
sēsus illoꝝ· Cor durū hēbit male
in nouissiō ⁊ q̄ amat piculū ī illo
pibit· Cor ingrediēs duas vias
nō hēbit successus ⁊ p̄uicors ī illꝭ
scādalizabit̄· Cor nequā g̃uabit̄
in doloribz ⁊ pctōr adiciet ad pec
candū· Synagoge supboꝝ nō eit
sanitas· frutex eī pctī eradicabit̄
in illis ⁊ nō intelliget̄· Cor sapiē
tis intelligit̄ in sapīa et auris bō
audiet cū oī ɔcupīa sapīaz Sapi
ens cor ⁊ intelligibile abstinebit
se a pctīs ⁊ ī opib; iustitie succes
sus hēbit· Ignē ardētem extīguit
aq̄ ⁊ elēosina resistit pctīs ⁊ deus
ꝓspector est ei⁹ q̄ reddit grāz· Me
minit in posteꝝ ⁊ in tempe casus
sui inueniet firmamentū· Ca· iiij

Fili elemosinā paupis ne de
fraudes ⁊ oculos tuos ne
tr̄nsuertas a paupe· Aīaz esurien
tē ne despexeris ⁊ nō exaspes pau
perē in inopia sua Cor inopis ne
afflixeris ⁊ nō ꝓtrahas datū an
gustiāti· Rogacōez ɔtribulati ne
abicias et nō aūtas faciē tuā ab
egeno· Ab inope ne aūtas oclos
tuos ꝓpt̄ irā ⁊ nō relinq̄s q̄rētibz
tibi retro maledicē· Maledicētis
em̄ tibi ī amaritudīe aīe· exaudi
etur dep̄catio illi⁹· exaudiet āt eū
q̄ fecit illū· Cōgregacōi pauperū
affabilem te facito ⁊ p̄sbitero hu
milia aīaz tuā ⁊ magnato hūilia
caput tuū· Declina paupi sine tri
sticia aurē tuā ⁊ redde debitū tuū
⁊ rn̄de illi pacifice in māsuetudīe
Libera eū q̄ iniuriā patitur de ma
nu supbi ⁊ non acide feras in aīa
tua· In iudicādo esto pupillꝭ mise
ricors ut p̄r ⁊ ꝓ viro mr̄i illoꝝ et
eris tu velut fili⁹ altissimi obediēs
⁊ miserebit̄ tui magis q̄ mat̄· Sa
piētia filijs suis vitā inspirat ⁊ su
scipit inq̄rētes se ⁊ p̄ibit ī via iu
stitie· Et q̄ illā diligit diligit vitaz
⁊ q̄ vigilauerint ad illā ɔplectēt̄
placorē ei⁹· Qui tenuerint illā vi
tā hereditabūt ⁊ q̄ introibit bene
dicet deus· Qui seruiūt ei obseqn̄
tes erūt dō ⁊ eos q̄ diligūt illā di
ligit de⁹· Qui audit illā iudicabit
gētes ⁊ q̄ intuet̄ illā permanebit
ɔfidēs Si crediderit ei ꝑmanebit
⁊ hēditabit illā ⁊ erūt in ɔfirma
cōne creature illoꝝ· qm̄ ī tempta
cōne ābulat cū eo ⁊ ī p̄mis eligit
eū· Timorē ⁊ metū ⁊ ꝓbacōnē in
ducet sup illū ⁊ crutiabit illū ī tri
bulacōe doctrīe sue donec tēptet

eū in cogitacōibus suis et credat
aīe illi⁹. Et firmabit illū ⁊ iter ad
ducet directū ad illū ⁊ letificabit
illū ⁊ denudabit illi absconsa sua
⁊ thesaurisabit sup illū sciaz ⁊ in
tellectū iustitie. Si aūt oberraueit
derelinq̄t eū et tradet eū in man⁹
inimici sui. Fili ɔserua tp̄s ⁊ deui
ta a malo. Pro aīa tua ne ɔfūda
ris dicē verz. Est em̄ ɔfusio addu
cēs peccatū ⁊ est ɔfusio adducēs
gl̄iaz ⁊ grāz Ne accipias faciē ad
uersus faciē tuā nec adūsus aīaz
tuā mēdatiū. Ne reuēaris ꝓximū
tuū ī casu suo nec retineas v̄bū in
tpe salutis. Nō abscōdas sapīaz
tuā in decore ei⁹. In lingua em̄ sa
pīa dinoscit̄ ⁊ sēsus ⁊ sciētia ⁊ do
ctrina in v̄bo sēsati et firmamētū
in opibz iusticie. Non ɔtradicas
v̄bo veritatis vllo mō ⁊ de mēda
tio inerudicōis tue ɔfūdē Nō ɔfū
daris ɔfiteri pctā tua et ne subici
as te oī hoī ꝓ pctō. Noli resistere
ɔtra faciez potētis nec coneris cō
tra ictū fluuij Pro iusticia agoni
sare ꝓ aīa tua ⁊ vsqz ad mortem
certa ꝓ iusticia ⁊ de⁹ expug̃bit ꝓ
te inimicos tuos. Noli citat⁹ eē in
lingua tua ⁊ inutilis ⁊ remissus ī
opibz tuis. Noli eē sicut leo in do
mo tua euertēs domesticos tuos
⁊ opprimēs sb̄iectos tibi. Non sit
porrecta man⁹ tua ad accipiēdū
⁊ ad dandū collecta. Ca. v.

Noli attēdē ad possessiōes ini
quas ⁊ ne dixeris: est m̄ suf
fitiēs vita. Nihil em̄ ꝓderit in tpe
vindicte et obductōis. Ne seq̄ris
in fortitudīe tua cōcupīaz cordis
tui ⁊ ne dixeris Quō potui aut q̄s
me subiciet ꝓpt̄ facta mea. Deus
aūt vindicās vindicabit. ne dixe
ris. Peccaui ⁊ quid mihi accidit
triste. Altissim⁹ eī est paciēs red
ditor De ꝓpiciatu pctōꝝ noli esse
sine metu neqz adicias peccatum
sup peccatū ⁊ ne dicas Miseratio
dn̄i magna est: multitudīs pctō
rū meoꝝ miserebit̄. Mīa em̄ ⁊ ira
ab illo cito ꝓximāt et in pctōres
respicit ira illi⁹ Ne tardes ɔuti ad
dn̄m ⁊ ne differas de die in diez.
Sb̄ito eī veīet ira dn̄i ⁊ in tpe vin
dicte dispdet te. Noli anxi⁹ eē ī di
uicijs iniustis. nō eī ꝓderīt tibi in
die obductōis ⁊ vindicte. Nō vē
tiles te in oēz ventū ⁊ nō eas ī oēz
viā Sic em̄ oīs pctōr ꝓbat̄ in du
plici lingua. Esto firm⁹ ī via dn̄i
⁊ ī veritate sēsus tui ⁊ scīa ⁊ ꝓseq̄
tur te verbū pacis ⁊ iusticie. Esto
māsuet⁹ ad audiēdū verbū dei ut
intelligas ⁊ cū sapīa ꝓferes rn̄sū
verz. Si ē tibi intellect⁹ rn̄de ꝓxīo.
sinautez man⁹ tua sit sup os tuū
ne capiais in v̄bo indisciplinato
⁊ ɔfūdaris. Honor et gl̄ia ī s̄mo
ne sēsati. lingua vero imprudētis
subūsio ē ip̄i⁹. Nō appelleis susur
ro in vita tua et lingua tua ne ca
piaris et ɔfūdais. Sup furē em̄ ē
ɔfusio ⁊ penitētia ⁊ denotatio pes
sima sup bilinguē. susurratori āt
odiū ⁊ inimicitia ⁊ ɔtūelia. Justi
fica pusillum ⁊ magnū similiter.

Noli fieri ꝓ amico Ca. vj.
inimic⁹ ꝓximo Improperiū
em̄ ⁊ ɔtūeliaz mal⁹ hereditabit ⁊
oīs pctōr inuid⁹ ⁊ bilinguis. Nō
te extollas in cogitacōne am̄e tue
velut taur⁹ ne forte elidatur vir
tus tua per stulticiam et folia tua
comedat et fructus tuos perdat

et relinq̃ris velut lignũ aridũ in
heremo. Aĩa em̃ nequã dispdet q̃
se hz ⁊ in gaudiũ inimicus dat il
lũ ⁊ deducet in sortẽ impioꝝ Ver
bũ dulce mltiplicat amicos ⁊ mi
tigat inimicos ⁊ lingua euchaĩs
in bono hoĩe abũdabit Multi pa
cifici sint tibi ⁊ cõsiliarius si sit tibi
vnus de mille. Si possides amicũ in
tẽptacõe posside eum et ne facile
credas ei teipsũ. Est eĩ amicus ꝑm
tp̃s suũ ⁊ nõ pmanebit in die tri
bulacõis. Et ẽ aĩcus q̃ ꝯuertit̃ ad
inimicitiã ⁊ ẽ aĩcus q̃ odiũ ⁊ rixã
⁊ ꝯuicia denudabit. Est aũt aĩcus
sotius mẽse ⁊ nõ pmanebit ĩ die
necĩtatis Amicus si pmãserit fixus
erit tibi q̃si coeq̃lis ⁊ ĩ domesticis
tuis fiducialit̃ aget. Si hũiliaue
rit se ꝯtra te ⁊ a facie tua abscon
derit se: vnanimẽ hẽbis amicitiã
bonã. Ab inimicis tuis separe et
ab amicis tuis attẽde. Amicus for
tis fidelis ꝓtectio. q̃ aũt inuenit il
lũ inuenit thesauꝝ. Amico fideli
nulla ẽ ꝯpatio ⁊ nõ est digna põ
deratio auri ⁊ argẽti ꝯtra boĩtatẽ
fidei illius. Amicus fidel' medicamẽ
tũ vite ⁊ ĩmortalitatis et q̃ metuũt
dñm inueniũt illũ. Qui timet deũ
eque hẽbit amicitiã bonã. qm̃ ꝑm
illũ erit amicus illius. Fili a iuuen
tute tua excipe doctrinã ⁊ vsq̃ ad
canos inuenies sapiãz. Quasi is
q̃ arat ⁊ q̃ seminat accede ad eaz
⁊ sustĩe bonos fructus illius. In ope
re eĩ ipius exiguũ laborabis ⁊ cito
edes de gñacõibz illius. Qm̃ aspa ẽ
nimiũ sapĩa in doctis hoĩbz ⁊ nõ
pmanebit in illa excors Quasi la
pidis v̀tus ꝓbacõ erit in ill' ⁊ nõ
demorabũt̃ ꝓicẽ illã. Sapĩa eĩ do
ctrine secũd nomẽ est eius ⁊ nõ est
multis manifesta Quibz ãt ꝯgni
ta est pmanet vsq̃ ad ꝯspectũ dĩ
Audi fili ⁊ accipe ꝯsiliũ intellcũs
⁊ ne abicias ꝯsiliũ meũ. Inice pe
dẽ tuũ in ꝯpedes illius et in torques
illius collũ tuũ. Subice hũeꝝ tuũ ⁊
porta illã et ne accidieris vincul'
eius. In oĩ aĩo tuo accede ad illã ⁊
in oĩ v̀tute tua ꝯserua vias eius.
Inuestiga illã ⁊ maĩfestabit̃ tibi
⁊ ꝯtinẽs factus ne derelinq̃s eã In
nouissimis em̃ inuenies requiez
in ea ⁊ ꝯuertet̃ tibi ĩ oblectacõez
Et erũt tibi ꝯpedes eius in ꝓtectõnẽ
fortitudinis ⁊ bases v̀tutis ⁊ tor
ques illius in stolã glorie. Decor eĩ
vite est in illa et vincula illius alli
gatura salutis. Stola glĩe ĩdues
eã ⁊ coronaz g̃tulacõis impones
tibi. Fili si attẽderis m̃ disces eã ⁊
si accomodaueis aĩm tuũ sapiẽs
eris. Si inclinaueris aurẽ tuã exci
pies doctrinã ⁊ si dilexeris audi
re sapiẽs eris. In mltitudĩe p̃sbi
teroꝝ prudẽtiũ sta et sapĩe illorũ
ex corde ꝯiũgere ut oẽm narracõ
nẽ dei possis audire et ꝓũbia lau
dis nõ effugiãt a te. Et si videris
sẽsatũ euigila ad eũ ⁊ g̃dus osti
oꝝ illius exterat pes tuus. Cogitatũ
tuũ habe in p̃ceptis dei ⁊ in man
datis illius maxime assiduus esto ⁊
ipe dabit tibi cor ⁊ cõcupiscencia
sapientie dabitur tibi. Ca vij.

Noli facẽ mala ⁊ nõ te appre
hendẽt. discede ab iniquo et
deficiẽt mala abs te. Fili nõ semi
nes mala in sulcis iniustitie ⁊ nõ
metes ea in septuplũ. Noli q̃rere
ab hoĩe ducatũ neq̃ a rege cathe
draz honoris. Nõ te iustifices añ

deū qm̄ agnitor cordis est ip̄e ⁊ pe
nes regē noli velle videri sapiens
Noli q̄rere fieri iudex nisi valeas
v̄tute irrūpere iniq̄tates ne forte
extimescas faciē potētis ⁊ ponas
scādalū in agilitate tua. Non pec
ces in multitudīe cītatis nec te im
mittas ī ꝓpl'm neq̄ alliges dupli
cia peccata. Nec eī in vno eris im
munis Noli eē pusillanimis ī aīo
tuo exorare ⁊ facē elēosinaz ne de
spicias. Ne dicas in multitudine
mūeꝝ meoꝝ respiciet deꝰ ⁊ offen̄
te me dō altissiō mūera mea susci
piet. Nō irrideas hoīez ī amaritu
dine aīe. est eī qui hūiliat ⁊ exal
tat circūspector deꝰ Noli amaē mē
datiū adūsus frēz tuū neq̄ ī ami
cū sil'i t̄ fatias Noli velle mētiri oē
mēdatiū. assiduitas eī illiꝰ nō est
bō. Noli v̄bosus eē in multitudine
p̄sbiteroꝝ ⁊ nō iteres v̄bū in oīo
ne tua Nō oderis laboriosa opera
⁊ rusticacōez creatā ab altissimo.
Nō te reputes ī multitudine indi
sciplinatoꝝ. memēto ire qm̄ non
tardabit. Humilia valde spiritū
tuū qm̄ vīdicta carnis īpij ignis
⁊ v̄mis. Noli p̄uaricari in amicū
pecuniā diffen̄tez neq̄ frēz tuū ca
rissimū auro spreueris. Noli disce
dere a muliere sēsata ⁊ bō quā sor
titus es ī timore dn̄i. gr̄a em̄ vere
cūdie illiꝰ sup auꝝ. Nō ledas ser
uū in veritate opantē neq̄ merce
nariū dantē aīaz suā. Seruꝰ sēsa
tus sit tibi dilcūs q̄si aīa tua. nō
defraudes illū libertate neq̄ inopē
derelinq̄s illū. Pecora tibi sūt at
tende ill' ⁊ si sunt vtilia ꝑseuerent
apud te. Filij tibi sūt erudi illos ⁊
curua illos a pueritia illoꝝ. Filie

tibi sūt s̄ua corpꝰ illaꝝ ⁊ nō ostē
das hilarē faciē tuā ad illas Tra
de filiā ⁊ grāde opꝰ feceris ⁊ hoī sē
sato da illā. Mulier si ē tibi scd̄m
aīaz tuā nō ꝓicias illaz ⁊ odibili
nō credas te ī toto corde tuo. Ho
nora p̄rez tuū ⁊ gemitꝰ mr̄is tue
ne obliuiscaris. Memēto qm̄ nisi
ꝑ illos natꝰ nō fuisses ⁊ retribue
ill' qūo et illi tibi. In tō aīa tua ti
me dn̄m ⁊ sacerdotes illiꝰ sc̄ifica.
In oī v̄tute dilige eū qui te fecit ⁊
mīstros eiꝰ ne derelinq̄s Honora
deū ex tota aīa tua ⁊ honorifica sa
cerdotes ⁊ ꝓpurga te cū brachijs
Da ill' ꝑtē sicut mādatū est tibi p̄
miciaꝝ ⁊ purgacōis ⁊ de negligē
tia tua purga te cū paucis. Datū
br̄chioꝝ tuoꝝ ⁊ sacrifitiū sc̄ifica
tiōis offeres dn̄o ⁊ initia scōꝝ et
paupi porrige manū tuā ut perfi
ciat̄ ꝓpiciatio ⁊ bn̄dictio tua. gr̄a
datꝰ in ꝯspectu oīs viuētis ⁊ mor
tuo n̄ ꝓhibeas grāz Nō desis plo
rātibz ī ꝯsolacōe ⁊ cū lugētibz am
bula Nō te pigeat visitare īfirmū
ex hijs eī ī dilectōe fir̄beris. In oī
bus opibz tuis mēorare nouissiā
tua ⁊ ī et̄nū nō peccab. Ca viij

Non litiges cū hoīe potēte ne
forte īcidas ī manꝰ illiꝰ Nō
ꝯtēdas cū viro locuplete ne forte
con̄ te ꝯstituat litē tibi. Multos eī
ꝑdidit auꝝ ⁊ argētū ⁊ vsq̄ ad cor
regū extēdit ⁊ ꝯūtit Nō litiges cū
hoīe līguato ⁊ nō strues ī ignē il
liꝰ ligna Nō ꝯmūices hoī indocto
ne male de ꝓgenie tua loq̄t̄ Ne de
spicias hoīez aūtentē se a pctō ne
q̄ impropes ei Memēto quoniā
om̄s in corrupcōne sumꝰ Ne sper
nas hoīez ī sua senectute etem̄ ex

nobis senescūt· Noli de mortuo
inimico tuo gaudē· sciēs qm̄ oēs
moriemur· ⁊ in gaudiū volumus
venire· Ne despicias narracōnez
p̄sbiteroꝝ sapiētū ⁊ in ꝓuerbijs eo
rū ꝯuersaē· Ab ip̄is em̄ disces sa
piētiā ⁊ doctrinā intellcūs ⁊ ꝑuiē
magnatis sine q̄rela· Nō p̄tereat
narratio senioꝝ· ip̄i em̄ didicerūt
a p̄ribꝫ suis· Qm̄ ab ipsis disces
intellectū ⁊ ī tp̄e necītatis dabis
rn̄sum· Nō incēdas carbones pec
catorū arguens eos et ne incen
daris flāma ignis peccatoꝝ illo
rum· Ne contra faciem stes con
tumeliosi ne sedeat q̄si insidiator
ori tuo· Noli fenerari hoī fortiori
te· ꝙ si feneraueris q̄si ꝑditū ha
be· Nō spōdeas sup̄ v̄tutē tuā· ꝙ si
spopōderis q̄si restituens cogita·
Nō iudices ꝯtra iudicē· qm̄ scd̄m
ꝙ iustū est iudicat· Cū audace
nō eas in via ne forte g̃uet mala
sua in te· Ip̄e em̄ scd̄m volūtatem
suā vadit ⁊ sil̄ cū stulticia illiꝰ pe
ries· Cū iracūdo nō facias rixaꝫ ⁊
cū audace nō eas in desertū· qm̄
q̄si nihil est añ illū sāguis ⁊ vbi
non est adiutoriū elidet te· Cū fa
tuis ꝯsiliū nō habeas· nō eī pote
rūt diligē nisi q̄ eis placēt· Corā
extraneo ne facias ꝯsiliū· nescis
em̄ q̄d pariet· Non oī hoī cor tuū
maīfestes ne forte īferat tibi gra
tiam falsā ⁊ ꝯficietur tibi· Ca· ix·

Non zeles mulierez sinus tui
ne oñdat sup̄ te malitiā do
ctrine nequaꝫ· Nō des mulieri po
testatē aīe tue ne ingrediat̄ ī v̄tu
te tua ⁊ confūdaris· Ne respitias
mulierem multiuolā ne forte inci
das ī laqueos illiꝰ· Cū saltatrice
ne assiduꝰ sis nec audias illā ne
forte pereas in efficatia illiꝰ· Vir
ginē ne ꝯspicias ne forte scādali
zeris in decore illiꝰ Ne des fornica
rijs aīaꝫ tuā in vllo ne ꝑdas te ⁊
hereditatē tuā· Noli circūspicē in
vicis cītatis nec erraueris ī pla
teis illiꝰ· Auerte faciē tuā a muli
ere compta ⁊ ne circūspicias spe
ciē alienā· Propt̄ speciē mulieris
multi ꝑierūt ⁊ ex hoc cōcupīa q̄si
ignis exardescit· Oīs mulier que
est fornicaria q̄si stercus ī via ab
oībꝫ p̄tereūtibꝫ ꝯculcabit̄ Speciē
mulieris alieni multi ammīāti re
ꝓbi facti sūt· colloquiū eī illiꝰ q̄si
ignis exardescit Cū aliena mulie
re ne sedeas oīo· nec accūbas cū
ea sup̄ cubitū ⁊ nō altriceris cū il
la in vino ne forte declinet cor tuū
in illā ⁊ sāguīe tuo labaris ī ꝑdi
tiōez· Ne derelinquas amicū anti
quū· nouꝰ em̄ nō erit sil̄is illi· Vi
nū nouū amicꝰ nouꝰ veterascat ⁊
cū suauitate bibes illud· Nō zeles
gl̄iaꝫ et opes pctōris· nō em̄ scis
q̄ futura sit illiꝰ sb̄uersio· Nō pla
ceat tibi iniuria iniustoꝝ· sciens
qm̄ vsqꝫ ad inferos placebit im
piꝰ· Longe abesto ab hoīe ptātez
hn̄te occidēdi ⁊ nō suspicaberis ti
morē mortis· Et si accesseris ad il
lū noli aliq̄d ꝯmittē ne forte aufe
rat vitā tuā· Cōmunionē mortis
scito· qm̄ in medio laq̄oꝝ īgredi
eris ⁊ sup̄ dolētiū arma ābulabis
Scd̄ꝫ v̄tutē tuā caue te a ꝓxīo tuo
⁊ cū sapiētibꝫ ⁊ prudētibꝫ tracta
Viri iusti sint tibi ꝯuiue ⁊ ī tīore
dei sit tibi gloriatio et in sensu sit
tibi cogitatꝰ dei et oīs enarratio
tua in p̄ceptis altissimi In manu

artificū opa laudabūt̄ ⁊ p̄nceps
populi in sapīa ſmōis ſui·in ſēſu
vero ſenioꝝ v̄bū Terribil̄ eſt in
cītate ſua hō linguoſus ⁊ temera
rius ī v̄bo ſuo odibil̄ erit· Ca·x·
Iudex ſapiens iudicabit populū
ſuū ⁊ p̄ncipat⁹ ſenſati ſtabil̄ eit·
Scd̄z iudicē ꝓpl̄i ſic ⁊ mīſter ei⁹ et
q̄lis rector eſt cītatis tales ⁊ inha
bitātes ī ea·Rex inſipiēs ꝑdet po
pulū ſuū et cītates inhabitabūt̄
ꝑ ſēſū prudētiū In manu dei ꝑtās
t̄re ⁊ execrabil̄ oīs iniq̄tas gētiū et
vtilē rectorē ſuſcitabit ī tꝑe ſup il
lā In manu dei ꝑtās hoīs ⁊ ſup fa
ciē ſcribe īponet hōrez ſuū Oīs īiu
rie ꝓxī ne memīeris ⁊ n̄l agas in
opibz iniurie·Odibil̄ corā d̄o ē et
hoībz ſupbia et execrabil̄ oīs ini
q̄tas gentiū Regnū a gēte ī gētez
trāſfert̄ ꝓpt̄ iniuſticias ⁊ īiurias
⁊ ɔtūelias ⁊ diuſos dolos Auaro
aūt nihil ē ſcelesti⁹·Quid ſupbis
terra ⁊ cinis·Nihil ē iniquius q̄ꝫ
amare pecuniā·Hic eī ⁊ aīaz ſuaz
venalez hz qm̄ in vita ſua ꝓiecit
intima ſua·Oīs potentat⁹ breuis
vita·lāguor ꝓlixior grauat medi
cū·Breuē lāguorē p̄cidit medic⁹
ſicut ⁊ rex hodie ē ⁊ cras morieť·
Cū em̄ morieť hō hereditabit ſer
pētes ⁊ beſtias ⁊ vermes·Initiū
ſupbie hoīs apoſtatare a deo qm̄
ab eo qui fecit illū receſſit cor ei⁹·
qm̄ initiū pctī eſt oīs ſupbia·Qui
tenuerit illā adimplebit̄ maledi
ctis ⁊ ſubūtet eū in finē Proptēa
exhonorauit dn̄s cōuēt⁹ malorū
⁊ deſtruxit eos vſqꝫ in finē·Sedes
ducū ſupboꝝ deſtruxit de⁹ ⁊ ſedere
fecit mites ꝓ eis·Radices gentiū
ſupbaꝝ arefecit deus et plātauit
hūiles ex ip̄is gētibz·Terras gē
tiū eūtit dn̄s ⁊ ꝑdidit eas vſqꝫ ad
fūdamētū·Arefecit ex ip̄is ⁊ diſꝑ
didit eos ⁊ ceſſare fecit memoriā
eoꝝ a t̄ra·Mēoriā ſupboꝝ ꝑdidit
deus ⁊ reliq̄t mēoriā hūiliū ſenſu
Non eſt creata hoībz ſupbia neqꝫ
iracūdia nacōi mulieꝝ·Semē ho
minū honoābit̄ hoc qd̄ timet deū
Semē aūt hoc exhonorabit̄ qd̄ p̄
terit mandata dn̄i·In medio fra
trū rector illoꝝ ī honore ⁊ q̄ timēt
dn̄m erūt in ocul̄ illi⁹·Gl̄ia diui
tū honoratoꝝ ⁊ pauperꝝ timor dei
eſt nō deſpicē hoīem iuſtū paupe
rē ⁊ nō mag̃ficare viꝝ pctōrez di
uitē·Magn⁹ eſt iudex ⁊ potēs ē in
honoē ⁊ nō eſt maior illo q̄ timet
deū·Seruo ſēſato liberi ſeruiēt et
vir prudēs ⁊ diſcipl̄iat⁹ nō mur
murabit correptus et inſcius nō
honorabit̄·Noli extollē te in faci
endo ope tuo ⁊ noli cūctari in tꝑe
anguſtie·Melior ē q̄ opat̄ ⁊ abū
dat ī oībz q̄ꝫ q̄ gl̄iat̄ ⁊ eget pane
Fili in māſuetudīe ſua aīaz tuā ⁊
da illi hōrez ſcd̄z meitū ſuū Peccā
tez ī aīaz ſuā q̄s iuſtificabit Et q̄s
hōrificabit exhonorātez aīaz ſuā·
Paup gl̄iat̄ ꝑ diſciplinā ⁊ tīorez
ſuū ⁊ ē hō q̄ hōrificat̄ ꝓpt̄ ſb̄az ſuā
Qui āt gl̄iat̄ ī pauptate q̄ntoma
gis in ſubn̄a·Et q̄ gloriat̄ ī ſubn̄a
pauptatē vereat̄· Ca·xj·
Sapientia hūiliati exaltabit
caput illi⁹ et ī medio mg̃na
toꝝ ɔſedē illū faciet Nō laudes vi
rū ī ſpecie ſua neqꝫ ſpernas hoīez
in viſu ſuo·Breuis inuolatilibus
apis ⁊ initiū dulcoris hz fruct⁹ il
li⁹·Ne glorieis īveſtitu vnq̄ꝫ ne ī
die honoris tui extollais·Quoniā

mirabilia opa altissimi solius et
gl̄iosa ⁊ abscōsa ⁊ īuisa opa illi⁹
Multi tyrāni sederūt in throno ⁊
insuspicabil̄ portauit dyadema·
multi potētes oppressi sūt valide ⁊
gloriosi traditi sūt in manus al
teroꝝ· Priusq̄ introges ne vitu
pes quēq̄ ⁊ cū introgaueris cor
ripe iuste· Priusq̄ audeas ne rn̄
deas v̄bū ⁊ in medio seniorū ne
aditias loq̄· De ea re q̄ nō mole
stat ne certeris ⁊ in iudicō peccā
tiū ne ꝯsistas· Fili ne ī mlt̄is sint
actus tui ⁊ si diues fueris nō eis
immunis a delicto· Si em̄ secutus
fueris nō apprehēdes ⁊ nō effugi
es si p̄cucurreris· Est hō laborās
⁊ festinās ⁊ dolēs impius ⁊ tāto
magis nō abūdabit· Est hō mar
cidus egēs recupacōne pl⁹ defiti
ens v̄tute ⁊ abūdās pauptate ⁊
oculus dei respexit illū in bono et
erexit eū ab hūilitate ipsi⁹ ⁊ exal
tauit caput ei⁹ ⁊ mirati sūt in illo
multi ⁊ honorauerūt deū· Bona et
mala· vita ⁊ mors· pauptas ⁊ ho
nestas a dō sūt· Sapīa et discipli
na ⁊ scīa legis apd̄ dn̄m dilectio
⁊ vie bonoꝝ apud ipsū· Error et
tenebre pctōribꝫ ꝯcreata sūt· qui
autē exultāt in mal̄ ꝯsenescūt in
malo· Datio dei iustis p̄manet et
p̄fect⁹ illi⁹ successus hēbit in eter
nū· Est q̄ locupletat̄ p̄ce agēdo et
hec ps mercedis illi⁹ in eo q̄ dicit
inueni requiē m̄ et nūc māducabo
de bonis meis solus ⁊ nescit q̄
tp̄s p̄tereat ⁊ mors appropīquet
et relinq̄t oīa alijs ⁊ moriat̄· Sta
in testamēto tuo ⁊ in illo colloq̄re
⁊ ī ope mādatoꝝ tuoꝝ veterasce
Ne māseris in opibꝫ pctōꝝ· Cōfi
de aūt in dō ⁊ mane ī loco tuo· Fa
cile ē em̄ in ocul̄ dei sb̄ito honesta
re pauperē· Bn̄dictio dei in merce
dē iusti festinat et in honore velo
ci p̄cessus illius fructificat· Ne di
cas q̄d ē m̄ op⁹ ⁊ q̄ erūt m̄ ex hoc
bona· Ne dicas· Sufficiēs m̄ sum
et q̄d ex hoc pessimabor· In die
bonoꝝ ne immemor sis maloꝝ ⁊
in die maloꝝ ne immemor sis bo
noꝝ· qm̄ facile est coraꝫ dō in die
obitus retribuere vnicuiq̄ scd̄ꝫ
vias suas· Malitia hore obliuio
neꝫ facit luxurie magne ⁊ in fine
hoīs denudacō opeꝝ illius Ante
mortē ne laudes hoīeꝫ quēq̄· qm̄
ī filijs suis agnoscit̄ vir· Nō oēꝫ
hoīeꝫ inducas ī domū tuā· multe
em̄ sūt insidie dolosi Sic ei eructu
ant p̄cordia fetantiū ⁊ sicut p̄dix
inducit̄ in caueā ⁊ ut caprea ī la
queū sic ⁊ cor supboꝝ· ⁊ sicut p̄spe
ctor vidēs casū p̄ximi sui· Bona ei
in mala ꝯuertēs insidiat̄ ⁊ in ele
ctis imponet maculaꝫ· Ab scītilla
ei vna auget̄ ignis ⁊ ab vno do
loso auget̄ sāguis· hō vero pctōr
sāguinū insidiat̄ Attēde tibi a pe
stifero· fabricat em̄ mala ne forte
inducat sup te sb̄sānacōeꝫ in p̄pe
tuū· Admitte ad te alienigenā et
sb̄uertet te in turbine ⁊ abaliena
bit te a vijs p̄prijs· Ca xij

Si bn̄ feceris scito cui feceris
⁊ erit grā in bonis tuis mul
ta· Bn̄fac iusto ⁊ inuenies retbu
tionē magnā ⁊ si nō ab ipō: certe
a dn̄o· Nō est ei ei bn̄ q̄ assidu⁹ ē
in mal̄ et elēosinas nō dāti· qm̄
⁊ altissim⁹ odio hꝫ pctōres ⁊ mi
sert⁹ ē penitētibꝫ· Da misericordi
⁊ ne suscipias pctōreꝫ· Et impijs

et pctōribꝫ reddet vindictā custo
diēs eos in diē vindicte. Da bono
ꝛ nō recepis pctōrez. bñfac hūili
ꝛ non dederis impio Prohibe pa
nes illi dare ne in ipsis potētior te
sit Nā duplicia mala inuenies in
omnibꝫ bonis quecūqꝫ feceris illi
qm̄ ꝛ altissimꝰ odio hꝫ pctōres ꝛ
impijs reddet vindictā Nō agno
scet̄ in bonis amicꝰ ꝛ nō abscōdet̄
in mal' inimicus. In bōis viri ini
mici illiꝰ. in tristitia ꝛ in malicia il
liꝰ amicꝰ agnitꝰ est. Non credas
inimico tuo in eternū. Sicut em̄ era
mentū eruginat neq̄cia illius ꝛ si
humiliatꝰ vadat curuꝰ abice ani
mū tuū et custodi te ab illo. Non
statuas illum penes te nec sedeat
ad dexterā tuā ne ꝯuersus stet in lo
co tuo ne forte ꝯuersus ī locū tuū in
quirat cathedrā tuā ꝛ in nouissiō
ꝯgnoscas v̄ba mea ꝛ ī sermōibꝰ
meis stimuleris. Quis miserebit̄
incātatori a serpēte pcusso ꝛ oībꝰ
qui appropiāt bestijs. Sic et q̄ co
mitat̄ cū viro iniquo ꝛ obuolutꝰ
est ī pctīs eiꝰ. Vna hora tecum p
manebit. si aūt declinaueris non
supportabit In labijs suis īdulcat
inimicus ꝛ in corde suo insidiatur
ut subūtat te in foueaꝫ. In oculis
suis lacrimat̄ inimicꝰ et si inuene
rit tp̄s nō saciabit̄ sanguine ꝛ si
incurrerint tibi mala inueīes eū
illic priorē In ocul' suis lacrimat̄
inimicꝰ ꝛ q̄si adiuuans suffodiet
plantas tuas. Caput suū moue
bit ꝛ plaudebit manu ꝛ multa su
surrās ꝯmutabit vultū suū. Ca xiij

Qui tetigerit picez inq̄nabit̄
ab ea ꝛ q̄ ꝯmūicauerit supbo
induet supbiā. Pondꝰ sup se tol
lit q̄ honestiori se ꝯmūicat ꝛ dicto
ri te ne sociꝰ fueris. Quid ꝯmūica
bit cacabꝫ ad ollā. Qñ em̄ se colli
serīt ꝯfringet̄. Diues īiuste aget
ꝛ fremebit. paup āt lesus tacebit
Si largitꝰ ei fueris assumet te ꝛ si
non habueris derelinq̄t te Si ha
bes cōuiuet tecū ꝛ euacuabit te et
ip̄e nō dolebit sup te. Si necāriꝰ illi
fueris supplātabit te ꝛ sb̄ridēs spez
dabit narrās tibi oīa bō et dicet.
q̄d opꝰ ē tibi ꝛ ꝯfūdet te ī cib' suis
donec te exinaniat bis ꝛ ter ꝛ ī no
uissiō deridet te. Et postea vidēs de
relīquet te et caput suū mouebit
ad te. Hūiliare dō ꝛ expecta manꝰ
eiꝰ. Attēde ne seductꝰ in stulticiaꝫ
hūilieris. Noli eē hūilis in sapīa
tua ne hūiliatꝰ in stulticiā seduca
ris. Aduocatꝰ a potēciore discede.
ex hoc eī magis te aduocabit Ne
improbꝫ sis ne īpingaris ꝛ ne lō
ge sis ab eo ne eas in obliuionē.
Ne retineas ex equo loqui cū illo
nec credas multis v̄bis illius. Ex
mlta eī loq̄la tēptabit te ꝛ sb̄ridēs
interrogabit te. De abscōditis tuis
immittis aīo illiꝰ cōseruabit v̄ba
tua ꝛ nō pcet de malicia ꝛ de vīcu
lis. Caue tibi ꝛ attēde diligent̄ au
ditui meo. qm̄ cū subuersiōe tua
ābulas. Audiēs vero v̄ba illa q̄si
in sōnis vide et vigilabis oī vita
tua Dilige deū ꝛ inuoca illū ī salu
te tua. Oē aīal diligit sil'e sibi. sic
ꝛ oīs hō pximū sibi. Oīs caro ad
sil'ez sibi coniūget̄ ꝛ oīs hō sil'i sui
sociabit̄ Si ꝯmūicabit lupus ag
no aliqñ sic pctōr iusto Que ꝯmu
nicacō sācto hoī ad canē aut que
ps bō diuiti ad paupez. Venacō
leōis onager ī hēmo sic ꝛ pascua

sunt diuitū paupes Et sicut abho
mīatio ē supbo hūilitas sic ⁊ exec̄
tio diuitis paup· Diues ɔmotus
cōfirmat̄ ab aīcis suis· hūilis āt
cū ceciderit expellet̄ et a notis· Di
uiti decepto multi recupatores· lo
cut⁹ est supba ⁊ iustificauer̄t illū
Humil̄ decept⁹ ē insup ⁊ arguit̄·
Locut⁹ ē sēsate ⁊ nō est ei dat⁹ lo
cus· Diues locut⁹ ē et om̄s tacue
rūt ⁊ v̄bū illi⁹ vsq̄ ad nubes per
ducēt· Paup locut⁹ ē ⁊ dicūt· q̄s
est hic· Et si offenderit sb̄uertēt
illū· Bona est substātia cui non ē
pcc̄m ī ɔscīa ⁊ neq̄ssima est pau
ptas in ore impij Cor hoīs immu
tat faciē illi⁹ siue in bō siue in ma
la· Vestigiū cordis boni ⁊ faciez
bonā difficile inueīes ⁊ cū labore· Ca·xiiij·

Beatus vir q̄ nō ē lapsus ver
bo ex ore suo ⁊ nō est stimu
latus ī tristitia delicti· Felix q̄ nō
habuit aī sui tristitiā et n̄ excidit
ab spe sua· Viro cupido ⁊ tenaci
sine racōe est substācia ⁊ hoī liui
do ad q̄d aur̄· Quod aceruat ex
aīo suo iniuste alijs ɔgregat ⁊ in
bonis illi⁹ ali⁹ luxuriabit̄· Qui si
bi nequā est cui alij bon⁹ erit· Et
nō iocūdabit̄ in boīs suis· Qui si
bi inuidet nihil est illo nequi⁹ et
hec redditio malicie illi⁹· Et si bn̄
fecerit ignorāter ⁊ nō volēs facit
⁊ in nouissiō manifestat maliciā
suā· Nequā ē ocul⁹ liuidi ⁊ auer
tens faciē suā ⁊ despiciēs animā
suā insaciabil̄ ocul⁹ cupidi ī pte
iniq̄tatis nō saciabit̄ donec cōsu
mat arefaciēs aīaz suā· Ocul⁹ ma
lus ad mala ⁊ nō saciabit̄ pane
indigēs ⁊ in tristicia erit sup mē
saz suā· Fili si habes bn̄fac tecū et
dō dignas oblacōes offer· Mēor
esto qm̄ mors nō tardat et testa
mētū inferoꝝ· q̄ demōstratū est
tibi· Testamentū em̄ hui⁹ mūdi
morte morie t̄· An̄ mortē benefac
amico tuo et scd̄m vires tuas ex
porrigēs da paupi· Nō defraude
ris a die bono ⁊ pticula diei boni
nō te p̄tereat Nōne alijs relinq̄s
dolores ⁊ labores tuos· In diuisi
one sortis da ⁊ accipe et iustifica
aīaz tuā· An̄ obitū tuū opare iu
stitiam· qm̄ nō est apud inferos
inueīre cibū· Oīs caro sicut fenū
veterascet ⁊ sicut foliū fructificās
in arbore viridi· Alia gn̄antur et
alia deitiūtur sic gn̄atio carnis et
sāguinis alia finit̄ ⁊ alia nascit̄·
Omne op⁹ corruptibile in fine de
ficiet ⁊ q̄ illud opat̄ ibit cū illo·
Et oē op⁹ electū iustificabit̄ et q̄
opat̄ illud hōrabit̄ in illo· Btūs
vir q̄ in sapīa morabit̄ ⁊ q̄ ī iusti
tia meditabit̄ ⁊ ī sensu cogitabit
circūspectōez dei· Qui excogitat vi
as illi⁹ in corde suo ⁊ ī abscōditis
suis intelligēs vadēs post illā q̄si
inuestigato ⁊ in vijs illi⁹ ɔsistēs
Qui respicit p fenestras illi⁹ ⁊ in
ianuis illi⁹ audiēs· Qui req̄escit
iux̄ domū illi⁹ ⁊ in pietibz illius fi
gēs paulū· Statuet casulā suā ad
man⁹ illi⁹ ⁊ requiescent in casula
illi⁹ bō p euū· Statuet filios suos
sub tegimīe illi⁹ ⁊ sub ramis illi⁹
morabit̄· Proteget̄ sb̄ tegimīe il
li⁹ a feruore ⁊ ī gloria ei⁹ req̄escet Ca·xv·

Qui timet deū faciet bō ⁊ q̄ cō
tinēs est iustitie apprehēdet
illā ⁊ obuiabit illi q̄si mr̄ honoifi
cata ⁊ q̄i mulier av̄ginitate susci
piet illū· Cibauit illū pane vite ⁊

intellectꝰ et aqua sapīe salutaris
potabit illū. Et firmabit̄ in illo et
nō flectet̄ ⁊ ɔtinebit illū ⁊ nō ɔfū
detur ⁊ exaltabit illū apud ꝓxīos
suos Et ī medio eccīe apiet os eiꝰ
⁊ adimplebit illū spū sapīe et in
tellectus ⁊ stola glīe vestiet eum.
Jocūditatez ⁊ exultacōez thesauri
zabit sup illū. noīe eterno heredita
bit illū. Hoīes stulti nō apprehen
dēt illaz ⁊ hoīes sensati obuiabūt
illi. Hoīes stulti nō videbūt eā. lō
ge em̄ abest a supbia ⁊ dolo. Viri
mēdaces nō erūt illiꝰ memores ⁊
viri veraces inueniētur ī illa ⁊ suc
cessum habebūt vsqꝫ ad inspectō
nē dei. Nō est spetiosa laus in ore
pctōris qm̄ a dō ꝓfecta est sapīa.
Sapīe em̄ dei astabit laus ⁊ ī ore
fideli abūdabit et dn̄ator dabit
eā illi. Nō dixeris ꝑ deū abest. que
em̄ odit ne feceris. Nō dicas ille
me implanauit. nō enim necārij
sūt ei hoīes impij. Om̄e execramē
tū erroris odit dn̄s ⁊ nō erit ama
bile timētibꝫ eū Deꝰ ab initio ɔsti
tuit hoīez et reliquit illū in manu
ɔsilij sui. Adiecit mādata ⁊ p̄cep
ta sua. Si volueris mandata ɔser
uare ɔseruabūt te ⁊ in perpetuū fi
dē placitaz seruare. Apposuit tibi
aquā ⁊ ignē ad qd̄ volueris por
rige manū tuam. Añ hoīez vita ⁊
mors: bonū ⁊ malū Qd̄ placuerit
ei dabit̄ illi. qm̄ multa sapīa dei ⁊
fortis ī potētia vidēs oēs sine int̄
missiōe. Oculi dn̄i ad timētes eū
⁊ ipe agnoscit oēz operā hoīs. Ne
mini mādauit impie agere et ne
mini dedit spatiū peccandi. Non
em̄ ɔcupiscit multitudinez filioꝝ
infideliū et inutiliū. Ca. xvj.

Ne iocūderis in filijs impijs
si multiplicētur. nec oblecte
ris sup ipōs si nō est tīor dei ī illis
Nō credas vite illoꝝ nec respexe
ris ī labores eoꝝ Melior ē em̄ vnꝰ
timēs deū q̄ mille filij īpij Et vtile
est mori sine filijs q̄ relinquere fi
lios īpios. Ab vno sēsato inhabi
tabit̄ p̄ria ⁊ a tribꝫ impijs desere
tur. Multa talia vidit oculꝰ meus
⁊ forcōra hoꝝ audiuit auris mea
In synagoga peccātiū exardebit
ignis et in gente incredibili exar
descet ira. Nō exorauerūt ꝑ pctīs
suis antiqui gigantes q̄ destructi
sūt cōfidētes sue v̄tuti ⁊ nō pepcit
pegrinacōni illoꝝ ꝫ pcussit eos ⁊
execratꝰ ē eos p̄ supbia v̄bi illoꝝ
Nō misertꝰ ē ill̄ totā gentez pdēs
⁊ extollētez se ī pctīs suis. Et sicut
sexcēta milia peditū qui cōgregati
sūt ī duricia cordis sui ⁊ si vnꝰ fu
issꝫ ceruicatꝰ miꝝ si fuissꝫ īmunis
Mīa eī et ira est cū illo: potēs exo
ratio ⁊ effundēs irā. Scd̄z mīam
suā sic corectō illiꝰ. hoīez scd̄z ope
ra sua iudicat. Nō effugiet ī rapi
na pctōr et nō retardabit sufferē
tia mīaz facientis. Oīs mīa faciet
locū vnicuiqꝫ scd̄z meritū operꝝ su
oꝝ et scd̄z intellectū pegrinacōis
illiꝰ. Nō dicas. A dō abscōdar et
ex sūmo q̄s opis mei mēorabit̄.
In populo magno nō agnoscar
Que est em̄ aīa mea in tā immēsa
creatura. Ecce celum ⁊ celi celoꝝ.
abissus ⁊ vniuersa terra et que ī
eis sūt in ɔspectu illiꝰ ɔmouebūt̄
montes simł ⁊ colles ⁊ fundamē
ta terre ⁊ cū ɔspexerit illa deus tre
more concuciētur. Et in omnibus
hijs insensatum est cor et omne

cor intelligit ab illo ⁊ vias illius
q̄s intelligit. Et ꝓ cella quaꝫ nec
oculꝰ vidit hoīs. Naꝫ pluriā illiꝰ
opa fūt ī abscōsis. ꝫ opa iustitie
eiꝰ q̄s enūtiabit ā q̄s sustinebit.
Longe eī est testamētū a q̄busdā
⁊ interrogatio hoīm in ꝯsūmacōne
est. Qui minoratur corde cogitat
inania ⁊ vir imprudēs ⁊ errās co
gitat stulta. Audi me fili et disce
disciplinā sēsus ⁊ ī v̄bis meis at
tende in corde tuo ⁊ dicaꝫ in eq̄ta
te disciplinā ⁊ scrutabor enarraē
sapīaꝫ. Et in v̄bis meis attēde in
corde tuo ⁊ dico in eq̄tate spiritꝰ.
v̄tutes q̄s posuit deꝰ ī opa sua ab
initio ⁊ in veritate enūtio sciaꝫ eiꝰ
In iuditio dei opa ipīꝰ ab initio
⁊ ab īstitucōe hoīm ipōꝝ distīxit
ptes illoꝝ ⁊ initia eoꝝ in gētibus
suis. Ornauit opa illoꝝ nec esuri
ert nec laborauert ⁊ nō destiterēt
ab opibus suis. Vnusquisq̄ ꝓxi
mū sibi non angustiabit vsq̄ in
eternū. Nō sis incredibil v̄bo illiꝰ.
Post h̄ in terraꝫ deꝰ inspexit ⁊ im
pleuit illā hoīs suis. Aīa aūt oīs
vitalis. denūciauit añ faciē ipsiꝰ
⁊ ipa iteꝝ reuersio illoꝝ. Ca xvij

Deus creauit de t̄ra hoīem et
scdꝫ ymaginē suā fecit illū.
Et iteꝝ ꝯuertit illū ī ipsā ⁊ scdꝫ se
vestiuit illū virtute. Nūeꝝ dieꝝ ⁊
tēpꝰ dedit illi et dedit illi ptātem
illoꝝ que sūt sup terrā. Posuit ti
morē illiꝰ sup oēꝫ carnē ⁊ dñatus
est bestiaꝝ ⁊ volatiliū. Creauit ex
ipō adiutoriū simile sibi. ꝯsiliū et
linguā ⁊ oculus ⁊ aures ⁊ cor de
dit illis excogitādi ⁊ disciplia in
tellectꝰ repleuit illos Creauit ill
sciaꝫ spūs. sēsu impleuit cor illoꝝ
⁊ mala et bō ostēdit illis. Posuit
oculū ipōꝝ sup corda illoꝝ oñdē
ill magnalia operꝝ suoꝝ ut nom̄
sāctificacōis collaudēt et gloriari
in mirabilibꝫ illiꝰ ⁊ mag̃lia enar
rāt operꝝ eiꝰ. Addidit ill disciplī
nā ⁊ legeꝫ vite hereditauit illos.
Testamētū eternū ꝯstituit cū illis
⁊ iusticiā ⁊ iudicia sua oñdit ill.
Et mag̃lia honoris eiꝰ vidit ocu
lus illoꝝ ⁊ honorem vocis audie
rūt aures illorum ⁊ dixit ill. attē
dite ab oī iniquo. Et mādauit ill
vnicuiq̄ de ꝓximo suo Vie illoꝝ
corā illo sūt sp. nō sūt abscōse ab
oculꝰ ipīꝰ. In vnāquāq̄ gentem
ꝓposuit rectorē et ps dei israhel fa
cta est manifesta. Et oīa opa illo
rū velut sol ī ꝯspectu dei ⁊ oculi eiꝰ
sine intermissiōe inspiciētes ī vijs
eoꝝ. Nō sūt abscōsa testamēta ꝑ
iniq̄tatē illoꝝ ⁊ oīs iniq̄tas eorū
in ꝯspectu dei. Elēosina viri q̄si sac
culꝰ cū ipō ⁊ grāꝫ hoīs q̄si pupillā
cōseruabit ⁊ postea resurget ⁊ re
tribuet ill retribucōeꝫ vnicuiq̄ in
caput ipōꝝ ⁊ ꝯuertet in inferiores
ptes t̄re Penitētibꝫ aūt dedit viā
iustitie et cōfirmauit deficiētes su
stinere ⁊ destinauit ill sortē veri
tatis. Cōuertē ad dñm ⁊ relinq̄
pctā tua. p̄care añ faciē dñi et mi
nue offendicula. Reūtē ad dñm
⁊ auertē ab īiusticia tua ⁊ nimis
odito execracionē ⁊ cognosce iu
sticias ⁊ iudicia dei ⁊ sta in sorte
ꝓposicōnis ⁊ oīonis altissimi dei.
In ptes vade seculi sācti cū viuis
⁊ dātibꝫ ꝯfessionē dō. Nō demore
ris in errore impioꝝ añ mortē cō
fitere A mortuo quasi nihil pit cō
fessio. Cōfiteberis viuēs. viuꝰ et

sanus ꝯfitebeꝛis ⁊ laudabis deū
⁊ glıabeꝛis in miseracōibz eiꝰ Qñ
magna mia dñi ⁊ ꝓpiciacō illiꝰ cō
uertentibz ad se. Nec em̄ oia pñt
eē in hoībz. qm̄ nō est immōꝛlis fi
lius hois ⁊ in vaītate malicie pla
cuerūt. Quid lucidiꝰ sole. ⁊ Et hic
deficiet. Aut q̄d nequiꝰ excogita
uit caro ⁊ sanguis. ⁊ Et hoc argue
tur. Virtutē altitudinis celi ipe cō
spicit ⁊ oēs homies terra ⁊ cinis

Qui viuit imeteꝛ ¶ Ca. xviiij.

nū creauit oia simul. Deꝰ so
lus iustificabit ⁊ manet inuictus
rex imeknū. Quis sufficiet enarra
re opa illius. ⁊ Quis em̄ inuestiga
bit magnalia eius. ⁊ Virtutē aūt
magnitudinis eiꝰ q̄s enunciabit
Aut quis adiciet enarrare miaz
eiꝰ. ⁊ Nō est minuere neq; addere
nec est inuenire magnalia dei Cū
ꝯsūmauerit homo tūc incipiet et
cū quieuerit opabit. Quid est hō
⁊ q̄ est gīa illiꝰ. quid ē bonū aut
quid nequaz illiꝰ. ⁊ Numerus dieꝝ
hoīm ut multū centū anni q̄si gut
te aque mais deputati sūt ⁊ sicut
calculus arene sic exigui anni in
die eui Propt hoc pacies est deꝰ
in illis ⁊ effundit sup illos miam
suā Vidit psūptionē cordis eo
rū qm̄ mala est ⁊ ognouit subuer
siones illoꝝ qm̄ nequa est. Ido ad
impleuit ꝓpiciacōez suā in illꝫ et osō
dit illis viā eq̄tatis. Miseratio ho
mis circa ꝓximū suū. mia aūt dei
sup omnē carnē. Qui miaz hz do
cet ⁊ erudit q̄si pastoꝛ gregē suū
Misereat accipies doctrinaz mise
racōnis ⁊ qui festinat in iudicijs
eius. Fili in bonis nō des querelā
⁊ in omni dato nō des tristiciam
verbi mali. Nōne ardoꝛē refrigeā
bit ros. ⁊ Sic ⁊ verbū melioꝛ q̄ da
tū. Nōne ecce verbū sup datū bo
nū. ⁊ Sz vtrūq; cū hoīe iustificato.
Stultꝰ acriter improperabit et da
tus indisciplinati tabescē facit ocu
los. Añ inditiū para iustitiā tibi
⁊ añq̄ loquaris disce. Añ lāguo
rē adhibe medicinā ⁊ añ inditiū
inꝛoga teipsū ⁊ in cōspectu dei in
uenies ꝓpitiationē. Añ lāguoꝛez
hūilia te ⁊ in tpe infirmitatis oī
de uersationē tuaz. Nō impedia
tis orare semp et ne veteris vsq;
ad moꝛtez iustificaꝛi. qm̄ merces
dei manet imeknū. Añ oracōez pre
para aīaz tuā ⁊ noli eē q̄si homo
qui tēptat deū. Memēto ire in die
ꝯsūmacōnis ⁊ tps vetribucōis in
ꝯuſacōe facies. Memēto paupta
tis in tpe abūdancie ⁊ necātatez
pauptatis in die diuiciaz. A ma
ne vsq; ad vesperā immutabitur
temp⁹ ⁊ hec omnia citata in ocul⁹
dei. Homo sapiēs in ommbz me
tuit ⁊ in diebz delictoꝝ attendet
ab inertia. Ois astutus agnoscit
sapientiā ⁊ inuenīti eā dabit cō
fessionē. Sensati in vbis ⁊ ipsi sa
pieter egerūt ⁊ intellexeꝛūt veꝛita
tē ⁊ iusticiā ⁊ imploraueꝛūt puer
bia ⁊ inditia. Post ꝯcupiscēcias
tuas non eas et a voluntate tua
auertere. Si pstes anime tue ꝯcu
piscēcias eius: faciet te ī gaudiū
inimicis tuis. Ne oblecteis in tur
bis nec in modicis. Assidua em̄
est ꝯmissio eoꝝ. Ne fueris medio
cris in contētione ex feneꝛe ⁊ nō
est tibi mihil in seculo. Eris enim
inuidus vite tue.

¶ Capitulū. xix.

Operari⁹ ebriosus non locu
pletabit̃ et q̃ sp̃nit modica
paulatī decidet Vinū ⁊ mulieres
apostatare fatiūt sapientes ⁊ ar
guent sēsatos ⁊ q̃ se iūgit fornica
rijs erit nequā. Putredo ⁊ v̄mes
hereditabūt illū ⁊ extollet̃ in exē
plū maius ⁊ tollet̃ de nūo aīa ei⁹
Qui credit cito leuis corde ē ⁊ mi
norabit̃ ⁊ q̃ delinq̃t in aīaz suā in
sup hēbit̃. Qui gaudet ad iniq̃ta
tē denotabit̃ ⁊ q̃ odit correpcōez
minuet̃ vita ⁊ q̃ odit loq̃citatez
extīguit maliciā. Qui peccat ī ani
mā suā nō penitebit ⁊ q̃ iocūdat̃
in malicia denotabit̃. Ne iteres v̄
bū durz ⁊ nequā et nō minorabe
ris. Amico ⁊ inimico noli narrare
sensū tuū et si est tibi delictū noli
denudare. Audiet em̄ te et custo
diet te ⁊ q̃si defendēs pcc̄m odiet
te ⁊ sic aderit tibi sp̄. Audisti ver
bū aduersus p̄ximū tuū: ꝯmoria
tur in te fidēs qm̄ nō te dirūpet.
A facie verbi p̄turit fatu⁹ tāq̃ ge
mit⁹ p̄tus infātis. Sagitta infixa
femori canis. sic v̄bū in corde stul
ti. Corripe amicū ne forte nō intel
lexerit ⁊ dicat nō feci aut si fecerit
ne iterz addat facere. Corripe p̄xi
mū ne forte nō dixerit ⁊ si dixerit
ne forte iteret Corripe amicū. sepe
em̄ fit ꝯmissio ⁊ nō oī v̄bo credas
Est q̃ labit̃ lingua sua ꝫ n̄ ex aīo.
Quis eī est q̃ nō deliq̃rit in līgua
sua. Corripe amicū añq̃ ꝯmineis
⁊ da locū tīori altissimi. q̄ oīs sa
pīa tīor dei. Et in illa timē deū ⁊ in
oī sapīa disposicō legis ⁊ nō ē sa
piēcia nequicie disciplina ⁊ nō ē
cogitat⁹ pctōz prudēcia. Est neq̃
cia ⁊ in ip̄a execratio ⁊ ē insipiēs
q̃ minuit̃ sapientia Melior ē hō q̃
minuit̃ sapiētia et deficiēs sēsu in
timore dei q̃ q̃ abūdat sēsu ⁊ trās
gredit̃ legē altissimi. Est solercia
certa ⁊ ip̄a iniqua ⁊ est q̃ emittit
v̄bū certū enarrās veritatē. Est q̃
nequit̃ hūiliat se et interiora ei⁹
plena sūt dolo ⁊ est iustus q̃ se ni
miū sb̄mittit a multa hūilitate ⁊
est iust⁹ q̃ inclinat faciē suā ⁊ fin
git nō videre se qd̄ ignoratū est.
Et si ab ībecillitate viriū vetet̃ pec
care: si inuenerit tp̄s male fatien
di malefaciet. Ex visu ꝯgnoscitur
vir ⁊ ab occursu faciei ꝯgnoscit̃
sēsatus. Amict⁹ corpis ⁊ risus dē
tiū ⁊ ingressus hoīs enūtiant de
illo. Est correpcō mēdax in ira cō
tūeliosi et ē iuditiū qd̄ nō p̄bat̃
eē bonū ⁊ ē tacēs ⁊ ip̄e ē prudēs. Ca xx.

Quam bonū ē arguere q̃ ira
sci ⁊ cōfitētez in oīone nō p̄
hibere. Cōcupiscēcia spadonis de
uirginauit iuuēculā: sic q̃ facit p̄
vim iuditiū iniquū. Qm̄ bonū est
correptū manifestare penitētiaz.
sic em̄ effugies voluntariū pcc̄m.
Est tacens q̃ inuenit̃ sapiēs ⁊ est
odibil̃ q̃ p̄cax est ad loq̃ndum
Est aūt tacēs ⁊ nō hn̄s sensū loq̃
le et ē tacēs sciēs tp̄s apti tēpis.
Homo sapiēs tacebit vsq̄z ad tē
pus. lasciu⁹ aūt ⁊ imprudēs non
seruabit tp̄s. Qui multis vtit̃ ver
bis ledit aīaz suā et q̃ ptātez sibi
sumit iniuste odietur Est p̄cessio
in mal̃ viro indisciplinato et est
inuētio in dertimētū. Est datū qd̄
nō est vtile ⁊ est datū cui⁹ retbu
tio duplex. Est p̄pt̃ gl̄iaz minora
tio ⁊ est q̃ ab hūilitate leuabit ca
put. Est q̃ multa t̄dimat modico

ptio ⁊ restituens ea in septuplū.
Sapiēs in vbis seipsū amabilē fa
cit. grē aūt fatuoꝝ effundētur Da
tū insipiētis nō erit vtile tibi. ocu
li em̄ illiꝰ septēplices sunt. Exigua
dabit ⁊ multa impropabit et ap
tio oris illiꝰ inflāmacō est Hodie
feneratꝫ q̄s ⁊ cras expetit ⁊ odibi
lis est homo hmōi Fatuo nō erit
amicꝰ ⁊ nō erit grā in bonis illiꝰ
Qui em̄ edūt panē illius false lin
gue sunt. Quociēs ⁊ quāti irride
būt eū. Neq; em̄ qd habēdū erat
directo sensu distribuit. silit ⁊ qd
nō erat habēdū. Lapsus false lin
gue q̄si q̄ in pauimēto cadens sic
casus maloꝝ festināter venient.
Homo achiris q̄si fabula vana
⁊ ī ore indisciplīatoꝝ assidua eit
Ex ore fatui reprobabit parabola
nō em̄ dicit illā in tpe suo Est qui
vetatꝫ pre inopia peccare ⁊ in req̄e
sua stimulabit. Est q̄ pdet animā
suaz p̄ ɔfusiōe ⁊ ab imprudēcia p
sone pdet eā. psone aūt acceptio
ne pdet se. Est q̄ pre ɔfusiōe ꝓmit
tit amico et lucratꝰ ē eū inimicū g̅
tis. Opprobriū nequā in hoīe mē
datiū ⁊ in ore indisciplīatoꝝ assi
due erit. Potior fur q̄ assiduitas
viri mēdacis. pdicōez aūt ambo
hereditabūt. Mores hoīm menda
tiū sine honore et cōfusio illoꝝ cū
ipis sine intmissiōe. Sapiēs in ver
bis ꝓducit seipsū ⁊ homo prudēs
placebit mg̅natis. Qui opatꝫ ter
rā suā inaltabit aceruū frugū ⁊ q̄
opatꝫ iusticiā ipe exaltabit. qui ve
ro placz mg̅natis effugiet iniq̄ta
tē. Exenia ⁊ dona excecant oculos
iudicū ⁊ q̄si mutꝰ in ore aūtit cor
rectōes eoꝝ. Sapīa abscōsa ⁊ the
saurꝰ inuisus q̄ vtilitas ī vtrisq;.
Melior est q̄ celat insipiētiaz suaz
q̄ homo q̄ abscōdit sapīaz suaz.

Fili peccasti non ¶ Ca. xxi.
adicias iteꝝ. ꝫ de p̄stinis de
p̄care ut tibi dimittātur. Quasi a
facie colubri fuge pctā ⁊ si accesse
ris ad illa suscipiēt te Dentes leo
nis dētes eiꝰ: intficiētes aīas ho
minū. Quasi rumphea bis acuta
oīs iniq̄tas: plage illiꝰ nō est saī
tas. Obiurgacō et iniurie annul
labunt sbaz ⁊ domꝰ q̄ nimis locu
ples ē annullabit supbia. sic sba
supbi eradicabit. Depcatio pau
pis ex ore vsq; ad aures eius pue
niet et iuditiū festinato adueīet
illi. Qui odit correpcōnē vestigiū
est pctōris ⁊ q̄ timet deū ɔūtetꝫ cor
suū. Notꝰ a lōge potēs lingua au
daci ⁊ sēsatus scit labi se ab illo.
Qui edificat domū suaz impēdijs
alienis q̄si q̄ colligit lapides suos
in hyeme. Stuppa collcā synago
ga peccātiū ⁊ ɔsūmacō illoꝝ flam
ma ignis Via peccātiū ɔplanata
lapidibz ⁊ in finē illoꝝ inferi ⁊ te
nebre et pene. Qui custodierit iu
sticiā ɔtinebit sensū eiꝰ ɔsūmacō
tioris dei sapīa ⁊ sensus. Non eru
dietꝫ qui nō est sapiēs ī bono. Est
aūt insipiētia q̄ abūdat in malo
⁊ nō est sēsus vbi est amaritudo
Sapiētis scīa tāq̄ mūdatio abū
dabit ⁊ ɔsiliū illiꝰ sicut fons vite
pmanz. Cor fatui q̄si vas ɔfractū
⁊ oēz sapīaz nō tenebit. Verbū
sapiēs qdcūq; audierit scius lau
dabit ⁊ aditiet audiuit luxuriosꝰ
⁊ displicebit illi ⁊ ꝓiciet illd post
dorsū suū Narracō fatui q̄si sarcīa
ī via. nā ī labijs sēsati īueīetꝫ grā

Os prudētis q̄rit̄ in ecc̄ia ⁊ v̄ba
illi⁹ cogitabūt in cordibus suis·
Tāq̄ dom⁹ extr̄mīata sic fatuo sa
piētia ⁊ sc̄ia insēsati inenarrabi
lia v̄ba· Cō pedes in pedibꝫ doctri
na stulto ⁊ q̄si vincula manuū su
per manū dexterā· Fatuus in risu
maltat vocē suā· vir aūt sapiens
vix tacite ridebit· Ornamentū au
reū prudēti doctrina ⁊ q̄si brachi
ale in brachio dextro· Pes fatui
facilis in domū ꝓximi et hō pit⁹
ꝯfūdet̄ a ꝑsona potētis Stultus a
fenestra respiciet ī domū· Vir āt
erudit⁹ foras stabit· Stulticia ho
minis auscultare ꝑ hostiū et pru
dēs g̃uabit̄ ꝯtūelia· Labia impru
dentiū stulta narrabūt· v̄ba autē
prudētiū statera pōderabūtur· In
ore fatuoꝝ cor illoꝝ ⁊ in corde sa
piētiū os illoꝝ· Dū maledicit im
pi⁹ dyabolū: maledicit ip̄e aīam
suā· Susurro coinq̄nabit aīaꝫ suā
⁊ ī oībꝫ odiet̄ ⁊ q̄ ꝑmāserit odio
sus erit· tacit⁹ ⁊ sēsat⁹ hōrabit̄· Ca xxij·
In lapide luteo lapidatur piger
⁊ omnes loquētur sup illi⁹ asper
nacōnez· De stercore boū lapida
tus ē piger ⁊ oīs q̄ tetigerit eum
excuciet man⁹· Cōfusio p̄ris ē de
filio indisciplīato· filia aūt fatua
in demīoracōez fiet· Filia prudēs
hereditas viro suo· nā q̄ ꝯfundit
ꝯtūelia est genitoris et p̄rez virū
ꝯfūdit audax ⁊ ab impijs nō mi
norabit̄· ab vtrisq̄ aūt inhonoā
bit̄· Musica ī luctu importūa nar
ratio· flagella et doctrina ī omni
tēpe sapīa· Qui docet fatuū q̄si q̄
ꝯglutinat testā· Qui narrat v̄bū
nō audiēti q̄si q̄ excitat dormiētē
de g̃ui somno· Cū dormiēte loqui
tur qui enarrat stulto sapīaꝫ ⁊ ī
fine narracōis dicit· quis ē hic·
Sup̄ mortuū plora· defecit em̄ lux
ei⁹ Et supra fatuū plora· deficit eī
sensus eius Modicū plora supra
mortuū qm̄ req̄euit· Neq̄ssimi em̄
neq̄ssima vita sup mortem fatui·
Luctus mortui septem dies· fatui
aūt ⁊ impij om̄s dies vite illoꝝ·
Cū stulto ne multū loq̄ris ⁊ cū in
sēsato ne abieris· Serua te ab il
lo ut nō molestiā habeas ⁊ non
coinq̄naberis ī pctō illi⁹· Deflecte
ab illo ⁊ inuenies requiē ⁊ nō ac
cidiaberis in stulticia illi⁹· Super
plūbū q̄d g̃uabit̄ ⁊ qđ illi aliud
nomē q̄ fatu⁹· Arenā et salez et
massaꝫ ferri facili⁹ est ferre q̄ ho
minē imprudētē et fatuū ⁊ impiū
Sicut loramētū ligneū colligatū
fūdam̄to edificij nō dissoluetur
sic et cor cōfirmatū in cogitacōne
ꝯsilij· Cogitat⁹ sēsati in oī tpe vl̄
metu nō deprauabit̄· Sicut orna
tus arenosus in pariete limpido
⁊ sicut palee in excelsis ⁊ cemēta
sine impēsa posita ꝯtra faciē venti
nō ꝑmanebūt· sic et cor timidū ī
cogitacōe stulti coīī impetū tīoris
nō resistet· Sicut cor tepidū in co
gitacōne fatui oī tpe nō metuet·
sic et qui ī p̄ceptis dei ꝑmanet sp
Pungēs oculū deducit lacrimas
et q̄ pūgit cor ꝓfert sensū· Mittēs
lapides in volatilia deiciet illa ⁊ q̄
cōuitiat̄ amico dissoluit amicitiā
Ad amicū et si ꝓduxeris gladiū
non despes· est em̄ regressus ad
amicum si aperuerit os triste ne
metuas· est em̄ ꝯcordatio: excep
to cōuitio et impropio et supbia
et misterij reuelatione et plaga

dolosa. In oībꝫ effugiet amicus.
Fidē possidē cū amico in pauptate
illiꝰ ut ⁊ in boīs illiꝰ leteris. In tē
pore tribulacōis illiꝰ ꝑmane illi fi
delꝰ ut ī hereditate illiꝰ coheres sis
Ante ignēꝫ camini vapor ⁊ fumꝰ
ignis inaltatꝫ. sic ⁊ ante sāguinēꝫ
maledicta ⁊ ɔtūelie ⁊ mine. Ami
cū salutare non confūdaris. A fa
cie illiꝰ nō me abscōdaꝫ ⁊ si mala
m̄ euenerint ꝑ illū sustinebo. Oīs
qui audiet cauebit se ab eo Quis
dabit ori meo custodiā ⁊ super la
bia mea sigculū certū ut nō cadā
ab ip̄is ⁊ līgua mea ꝑdat me.

Domīe pr̄ ⁊ dn̄a ¶ Ca. xxiij.
tor vite mee ne dēlinq̄s me
in cogitatu ⁊ ɔsilio eoꝝ nec sinas
me cadē ī illa exprobracōe. Quis
suppoīt ī cogitatu meo flagella ⁊ ī
corde meo doctrinā sapīe ut in ig
noracōibꝫ eoꝝ nō parcāt mihi ⁊
nō appareāt delicta eoꝝ et ne ad
increscāt ignorācie mee ⁊ mltipli
centꝫ delicta mea et pctā mea abū
dent ⁊ incidā in ɔspectu adūsario
rū meoꝝ ⁊ gaudeat inimicꝰ meꝰ.
Dn̄e pr̄ ⁊ deus vite mee ne derelin
quas me ī cogitatu illoꝝ. Extollē
ciā oculoꝝ meoꝝ ne dederis mihi
⁊ oē desideriū auerte a me. Aufer
a me vētris ɔcupiscētias ⁊ ɔcubi
tus ɔcupiscētie ne apprehēdāt me
⁊ aīe irreuerēti ⁊ infrunite ne tra
das me. Doctrinaꝫ oris audite fi
lij ⁊ q̄ custodierit illā nō periet la
bijs suis nec scādalisabitꝫ ī opibꝫ
neq̄ssimis. In vanitate sua appre
hēditꝫ pctōr ⁊ supbꝫ ⁊ maledictus
scādalisabitꝫ in illis. Juracōni nō
assuescat os tuū. multi em̄ casus
in illa. Noīatio vero dei nō sit assi
dua in ore tuo ⁊ noībꝫ sāctoꝝ ne
admiscearis. qm̄ non eris immu
nis ab eis. Sicut eī seruꝰ introga
tus assidue a liuore nō minuitur
sic oīs iurās et noīans in toto a
pctō nō purgabitꝫ. Vir multū iu
rās īplebitꝫ iniq̄tate ⁊ nō discedet
a domo illiꝰ plaga et si frustraue
rit frēꝫ delictū illiꝰ supra ipsū erit
⁊ si dissimulaueit delinq̄t duplici
ter ⁊ si inuacuū iurauerit nō iusti
ficabitꝫ Replebitꝫ em̄ retribucōne
domus illiꝰ. Est ⁊ alia loq̄la cōtra
ria morti nō inueniatꝫ in heredita
te iacob. Etem̄ a miseicordibꝫ oīa
hec auferentꝫ ⁊ ī delictis nō volup
tabūt. Indisciplinose loq̄le non
assuescat os tuū. est em̄ ī illa v̄bū
pctī. Memēto pr̄is ⁊ mr̄is tue. in
medio em̄ magnatoꝝ cōsistis ne
forte obliuiscatꝫ te deꝰ in ɔspectu il
loꝝ ⁊ assiduitate tua īfatuatꝰ im
ꝓperiū paciaris et maluisses nō
nasci ⁊ dieꝫ natītatis tue maledi
cas. Homo assuetꝰ in v̄bis īpro
perij ī oībꝫ diebꝫ suis nō erudietꝫ
Duo gn̄a abūdāt ī pctīs ⁊ tertiū
adducit irā ⁊ ꝑdicōneꝫ. Aīa calli
da q̄i ignis ardēs nō extīguetꝫ do
nec aliq̄d gluciat ⁊ hō nequaꝫ in
ore carnis sue n̄ definet donec incē
dat ignē Hoī fornicaio oīs paīs
dulcis. nō fatigabitꝫ trāsgrediēs
vsqꝫ ad finē. Oīs hō q̄ trāsgreditꝫ
lectū suū ɔtēnēs ī aīaꝫ suā ⁊ dicēs
quis me videt tēbre circūdāt me
⁊ parietes cooperiūt me ⁊ nemo
circūspicit me quē vereor delictoꝝ
meoꝝ nō mēorabitꝫ altissimꝰ ⁊ nō
intellexit qm̄ oīa videt oculꝰ illiꝰ.
qm̄ expellit a se timorem dei hmōi
hoīs timor ⁊ oculi hoīm timentes

illū ⁊ nō cognouit·qm̄ oculi dn̄i multo pl⁹ lucidiores sūp solē sūt: circūspiciētes oēs vias hoim ⁊ p fundū abissi ⁊ hoim corda intuētes in abscōditas ptes. Dn̄o em̄ dō ant̄ qꝫ crearētur oia fūt agnita sic ⁊ post pfectū respicit oia. Hic ⁊ in plateis ciuitatis vindicabitur qsi pull⁹ equin⁹ fugabit̄ ⁊ vbi ī sperauit apprehēdet̄. Et erit dedec⁹ oīb⁹ eo qꝫ nō intellexerit timorez dn̄i. Sic ⁊ mulier oīs relinqīs viru suū et statuēs hereditatē ex alieno mrīmonio. Primo em̄ ī lege altissimi incredibil̄ fuit. ⁊ secūdo viꝫ suū dereliqt. Ecio in adultrio fornicata est ⁊ ex alio viro filios statuit sibi. Hec ī eccl̄iaz adducet̄ ⁊ in filios ei⁹ respiciet̄. Nō tradēt filij ei⁹ radices ⁊ ramī ei⁹ non dabūt fructū. Et derelinquet ī male dictū memoriā illi⁹ ⁊ dedec⁹ illi⁹ non delebit̄. Et agnoscēt q̄ derelicti fūt qm̄ nihil meli⁹ ē qꝫ tīor dei ⁊ nihil dulci⁹ qꝫ respicē in mādatis dn̄i. Gīa magn̄ est seq̄ dn̄m. lōgitudo em̄ diez assumet̄ ab eo.

Sapiētia laudabit aiaz suaz ⁊ ī dn̄o hōrabit̄. Et ī medio populi sui gloriabit̄ ⁊ in eccl̄esijs altissimi apiet os suū. Et ī ospectu vtutis illi⁹ gloriabit̄ et in medio populi sui exaltabit̄ et in plenitudine sāctā admirabit̄ ⁊ in multitudine electoꝝ hēbit laudē ⁊ inē benedicōs bn̄dicet̄ dicēs Ego ex ore altissimi pdiui pmogenita ⁊ ant̄ oēz creaturā. Ego feci in cēlis ut oriretur lum̄ indeficiēs ⁊ sicut nebula texi oēz carnē Ego in altissimis habitaui ⁊ thron⁹ me⁹ ī colūna nubis. Giz cēli circuiui sola et p fundū abissi penetraui ⁊ in fluctibus maris ambulaui ⁊ in oī terra steti. Et in oī populo ⁊ in oī gente pmatū habui ⁊ oīm excellētiū et hūiliū corda vtute calcaui. Et in hijs oīb⁹ requiē qsiui ⁊ in hereditate dn̄i morabor. Tunc pcepit ⁊ dixit m̄ creator oīm ⁊ qui creauit me requeuit ī tabnaculo meo ⁊ dixit mihi. In iacob inhabita et in isrl̄ hereditare ⁊ ī electis meis mitte radices. Ab initio et ant̄ secula creata sum ⁊ vsqꝫ ad futurū seculū nō desinā ⁊ in hītacōe sācta corā ipō mīstraui. Et sic in syon firmata sū et in ciuitate sāctificata filiet̄ requieui ⁊ ī iherl̄m ptās mea. Et radicaui in populo honorificato ⁊ ī ptes dei mei hereditas illi⁹ ⁊ ī plenitudie sāctoꝝ detētio mea. Quasi cedrus exaltata sū in libano et qsi cypressus in mōte syon. Quasi palma exaltata sū in cades et qsi plātatio rose in iericho. qsi oliua specōsa ī cāpis ⁊ qsi platan⁹ exaltata sū iuxt̄ aquā in plateis. Sicut cinamomū et balsamū aromatizās odorē dedi et qsi mirra electa dedi suauitatem odoris. Et qsi storax ⁊ galban⁹ ⁊ vngula ⁊ gutta ⁊ qsi liban⁹ nō īscisus vaporaui habitacōnez meā ⁊ qsi balsamū nō mixtū odor⁹ me⁹. Ego qsi therebintus extēdi ramos meos et rami mei hōris et grē. Ego qsi vitis fructificaui suauitatē odoris ⁊ flores mei fructus hōris ⁊ honestatis. Ego mē pulchre dilectōis ⁊ timoris ⁊ agnitōis ⁊ sācte spei. In me grā oīs vie ⁊ veritatis in me oīs spes vite ⁊ vtutis. Trāsite ad me omnes qui concupiscitis me ⁊ a

generacōibꝫ meis implemī Spiri
tus em̄ meꝰ sup mel dulcis ⁊ here
ditas mea sup mel ⁊ fauū· mēoria
mea ī gn̄acōes seculoꝝ· Qui edūt
adhuc esurient ⁊ qui bibunt me
adhuc sitiēt· Qui audit me nō cō
fūdetur ⁊ q̄ opant̄ in me nō pecca
būt· qui elucidāt me vitā eternā
habebūt· Hec oīa liber vite et te
stamētū altissimi ⁊ agnitio verita
tis· Legē mādauit moyses in pre
ceptis iustitiaꝝ ⁊ hereditatem do
mui iacob ⁊ isrl̄ ꝓmissiōes Posu
it dauid puero suo excitare regeꝫ
ex ipō fortissimū ⁊ ī throno hōris
sedēteꝫ in sēpit̄nū· Qui implet q̄si
phison sapīaꝫ ⁊ sic̄ tigris in die
bꝰ nouoꝝ· Qui adimplet q̄si eu
frates sensū· q̄ multiplicat q̄si ior
danis ī tpe messis· Qui mittit di
sciplinā sicut lucem ⁊ assistēs q̄si
gyon in die vindemie· Qui ꝑficit
p̄mꝰ scire ipsā ⁊ īfirmior nō inue
stigabit eā Amari em̄ abūdabit
cogitatio eiꝰ ⁊ ꝯsiliū illiꝰ ī abysso
mg̃na· Ego sapīa effudi flamina
ego q̄si trames aq̄ immēse de flu
uio· Ego q̄si fluuiꝰ dorix et sicut
aq̄ductus exiui a ꝑadiso· Dixi Ri
gabo ortū plātationū ⁊ inebriabo
ꝑtus mei fructū· Et ecce factꝰ ē mi
hi trames abūdās ⁊ fluuiꝰ meꝰ
appropinq̄bit ad mare Qm̄ doctri
na q̄si an̄lucanū illumino oībꝫ ⁊
enarrabo illā vsq̄ ad longinquū
Penetrabo oēs īferiores ꝑtes ter
re ⁊ inspiciā oēs dormiētes et illu
mīabo oēs sperātes ī dn̄o Adhuc
doctrinā q̄si ꝓphetiaꝫ effundā ⁊ re
linquā illā querētibꝫ sapīaꝫ ⁊ nō
desinaꝫ in ꝓgeīes illoꝝ vsq̄ ī euū
sāctū· Videte qm̄ non soli m̄ labo

Iraui ꝫ oībꝫ exquirētibꝫ veritatē·
In tribꝫ placitū est spi Ca·xxv·
ritui meo q̄ sūt ꝓbata coraꝫ deo ⁊
hoībꝫ Cōcordia fratꝝ ⁊ amor ꝓxi
moꝝ ⁊ vir ⁊ mulier bn̄ sibi ꝯsēci
entes· Tres spēs odiuit aīa mea
⁊ aggrauor valde aīe illoꝝ· Dau
perē supbū· ⁊ diuitē mēdacē· ⁊ se
nē fatuū ⁊ insēsatū· Que in iuuen
tute tua nō ꝯgregasti q̄uo ī sene
ctute tua inuenies ea· Qm̄ specio
sū caniciei iuditiū ⁊ p̄sbiteris ꝯg
noscere ꝯsiliū· Qm̄ specōsa vetera
nis sapīa· gl̄iosis intellectꝰ ⁊ cōsi
liū Corona senū in multa ꝑicia ⁊
gl̄ia illoꝝ tīor dei· Nouē insuspica
bilia cordis mag̃ficaui ⁊ decimū
dicā ī lingua hoībꝫ Homo q̄ iocū
dat̄ in filijs viuēs ⁊ vidēs subūsi
onē inimicoꝝ suoꝝ Btūs q̄ habi
tat cū muliere sensata ⁊ q̄ lingua
sua nō est lapsus ⁊ q̄ nō seruiuit
indignis se· Btūs q̄ inueīt amicū
veꝝ ⁊ q̄ enarrat iusticiaꝫ auri au
diēti· Qm̄ magnꝰ q̄ inueīt sapīaꝫ
⁊ sc̄iaꝫ· ꝫ nō ē sup timēteꝫ deū· Ti
mor dei sup oīa se suppofuit· Btūs
hō cui donatū est hr̄e tīorē dei Qui
tenet illū cui assil̄abit̄· Timor d̄i
initiū dilectōis eiꝰ· fidei aūt initiū
agglutinādū est ei Oīs plaga tri
sticia cordis ē et oīs malicia neq̄
cia mulieris· Et oēꝫ plagā ⁊ non
plagā videbit cordis ⁊ oēꝫ nequi
ciā ⁊ nō nequiciā mulieris ⁊ oēꝫ
obductū ⁊ nō obductū odiētiū ⁊
oēꝫ vindictā ⁊ nō vindictā inimi
coꝝ Nō ē caput nequiꝰ sup caput
colubri ⁊ nō est ira sup irā mulie
ris Cōmorari leoni ⁊ draconi pla
cebit q̄ꝫ hītare cū muliere nequā·
Neq̄cia mlieris īmutat faciē eiꝰ ⁊

obcecabit vultū suū tāq̄ vrsus ⁊
q̄si saccū oñdet ī medio ꝓximorū
Ingemuit vir ei⁹ et audiēs suspi
rauit modicum Breuis oīs mali
tia sup malitiā mulieris· sors pec
catoꝝ cadat sup illā· Sicut ascen
sus arenosus in pedibꝫ veterani
sic mulier līguata hoī quieto· Ne
respicias in mulieris speciē ⁊ nō
ꝯcupiscas mulierē in specie Muli
eris ira ⁊ irreuerentia et cōfusio
magna· Mulier si p̄matū habeat
ꝯtraria ē viro suo· Cor hūile ⁊ fa
cies tristis et plaga mortis: muli
er nequā· Man⁹ debiles ⁊ genua
dissoluta mulier q̄ nō btīficat vi
rū suū· A muliere initiū factū est
pctī et p illā oīs morimur· Non
des aque tue exitum nec modicū:
nec mulieri nequaꝫ venā ꝓdeūdi·
Si nō ambulaueit ad manū tuā
ꝯfūdet te in cōspectu inimicoꝝ· A
carnibus tuis abscide illā ne sem
per te abutat̄· Ca xxvj

Mulieris bone btūs vir· nūs
eī annoꝝ illoꝝ duplex Mu
lier fortis oblectat virū suū et an
nos vite illius in pace implebit·
Pars bō mulier bō· in pte bō timē
tiū deū dabit̄ viro ꝓ factis bonis
Diuitis aūt ⁊ paupis cor bonū in
oī tēpe vult⁹ illoꝝ hylaris· A tri
bus timuit cor meū ⁊ in q̄rto faci
es mea metuit Delaturā cītatis ⁊
collectōeꝫ populi ⁊ calūniā mēda
cē sup mortē oīa gr̄uia· Dolor cor
dis ⁊ luctus mulier zelotipa· In
muliere zelotipa flagellū lingue
oībꝫ ꝯmunicās· Sicut bonū iugū
qd̄ mouet̄ ita ⁊ mulier nequā: q̄
tenet illaꝫ q̄si qui apprehēdit scor
pionē· Mulier ebriosa ira mg̃na
⁊ ꝯtūelia ⁊ turpitudo illi⁹ non te
get̄· fornicacō mulieris in extollē
tia oculoꝝ ⁊ in palpebris illi⁹ ag
noscet̄· In filia nō adūtente se fir
ma custodiaꝫ ne inuēta occasiōe
abutat̄ se· Ab oī irreuerēcia ocu
loꝝ eius caue ⁊ ne mireis si te ne
glexerit· Sic̄ viator siciēs ad fon
tē os apiet ⁊ ab oī aqua ꝓxima
bibet ⁊ ꝯtra oēꝫ palū sedebit ⁊ cō
tra oēm sagittā apiet pharetrā
donec deficiat· Gr̄a mulieris sedu
le delectabit virū suū ⁊ ossa illius
impinguabit· Disciplina illi⁹ da
tū dei est· Mulier sensata ⁊ tacita
nō est īmutatio erudite aīe· Gr̄a
sup gr̄aꝫ mulier sācta ⁊ pudorata
Oīs em̄ ponderatio nō est digna
ꝯtinētis aīe Sicut sol oriēs mūdo
in altissimis dei· sic mulieris bone
species in ornam̄tū dom⁹ eius· Lu
cerna splēdens sup candelabꝝ sā
ctū ⁊ species faciei sup etatē stabi
leꝫ· Colūne auree sup bases argē
teas et pedes firmi sup plātas sta
bil̄ mulieris· Fūdamēta et̄na su
pra petrā solidā ⁊ mādata dei in
corde mulieris sācte In duobꝫ cō
tristatū est cor meū ⁊ in t̄tio iracū
dia m̄ adueīt· Vir bellator defici
ens p inopiā ⁊ vir sēsatus ꝯtem
ptus ⁊ q̄ trāsgredit̄ a iusticia ad
pcc̄m: de⁹ pauit eū ad rūpheam·
Due spēs difficiles et piculose mi
hi apparuer̄t· Difficile exuitur ne
gociās a negligēcia sua et nō iu
stificabit̄ caupo a pctīs labioꝝ Ca· xxvij

Propt̄ inopiā multi delique
rūt et q̄ q̄rit locupletari aū
tit oculū suū· Sicut in medio ꝯpa
ginis lapidū pal⁹ figit̄ sic et int̄
mediū vendicōnis ⁊ emptionis

angustiabit̃ pctis. Cõteret̃ cũ de
linquẽte delictũ. Si nõ in tiore dñi
tenueris te instãter cito sbuertet̃
dom⁹ tua. Sicut ĩ pcussura cribri
remãebit puluis. sic aporia hoĩs
in cogitatu illi⁹ Vasa figuli pbat
fornax ⁊ hoĩes iustos tẽptacõ tri
bulacõis. Sicut rusticacõ de ligno
oñdit fructũ illi⁹ sic v̇bũ ex cogi
tatu cordis hoĩs Añ sermonẽ nõ
collaudes viꝝ. hec em̃ tẽptatio est
hoĩm. Si seq̃ris iustitiaꝫ apprehen
des illã et indues q̃si poderẽ hõris
⁊ inhabitabis cũ ea et ꝓteget te ĩ
sempit̃nũ et in die agnicõis inue
nies firmam̃tũ. Volatilia ad sibi
silia ꝯueniũt et veritas ad eos q̃
opant̃ illã reuertet̃. Leo venacõi
insidiat̃ semp sic pctã opantib⁹
iniq̃tates. Homo sẽsat⁹ in sapĩa
manet sicut sol. nã stult⁹ sicut lu
na mutat̃. In medio insensatorũ
serua v̇bũ tpi. in medio aũt cogi
tantiũ assidu⁹ esto. Narratio pec
cantiũ odiosa ⁊ risus illoꝝ in deli
ctis pctĩ. Loq̃la multũ iurãs hori
pilacõeꝫ capiti statuet ⁊ irreuerẽ
tia ipi⁹ obturacõ auriũ Effusio sã
guinis ĩ rixa supboꝝ ⁊ maledictio
illoꝝ audit⁹ g̃uis. Qui denudat
archana amici fidẽ pdit ⁊ nõ in
ueniet amicũ ad aĩm suũ. Dilige
ꝓximũ ⁊ ꝯiũgere fide cũ illo Qđ si
denudaueris abscõsa illi⁹ nõ pse
q̃ris post eũ Sicut em̃ hõ qui pdit
amicũ suũ sic ⁊ qui pdit amicitiã
ꝓximi sui. Et sicut q̃ dimittit aueꝫ
de manu sua sic q̃ reliq̃sti ꝓximũ
tuũ ⁊ nõ eũ capies. Nõ illũ seq̃ris
qm̃ longe abest. Effugit em̃ q̃si ca
prea de laqueo qm̃ vulnerata est
aĩa ei⁹. Vltra eũ nõ poteris colli
gare ⁊ maledicti est ꝯcordacõ de
nudaẽ aũt amici misteria: despa
tio ẽ aĩe infelicis. Annuẽs oculo
fabricat iniq̃ et nemo eũ abiciet.
In cõspectu oculoꝝ tuoꝝ ꝯdulca
bit os suũ ⁊ sup sermões tuos ad
mirabit̃ Nouissiẽ aũt puertet os
suũ ⁊ in v̇bis tuis dabit scãdalũ.
Multa audiui ⁊ nõ coequaui ei ⁊
dñs odiet illũ Qui ĩ altũ mittit la
pidẽ sup caput ei⁹ cadet et plaga
dolosa dolosi diuidet vulnera. Et
qui foueã fodit incidit in eaꝫ ⁊ q̃
statuit lapideꝫ ꝓximo offendit in
eo ⁊ q̃ laqueũ alij ponit pibit in il
lo. Faciẽti neq̃ssimũ cõsiliũ sup ip
sũ deuoluet̃ ⁊ nõ agnoscet vñ ad
ueniat illi Illusio ⁊ ĩproperiũ sup
boꝝ ⁊ vĩdicta sicut leo insidiabit̃
illi. Laq̃o pibũt q̃ oblectãtur casu
iustoꝝ. dolor ãt ꝯsumet illos añq̃
moriãt̃. Ira ⁊ furor vtraq̃ execbi
lia sũt ⁊ vir pctõr ꝯtinẽs eit illoꝝ

Qui vindicari ¶ Ca. xxviij.
vult a dño inueiet vindictã
⁊ pctã illi⁹ ſuãs ſuabit. Relinq̃
ꝓxĩo tuo nocẽti te ⁊ tũc depcanti
tibi pctã soluẽt̃. Homo hoĩ ſuat
iram ⁊ a deo querit medelã. In ho
mineꝫ similẽ sibi non habet mise
ricordiaꝫ et de peccatis suis depre
catur. Ipse dum caro sit reseruat
iram ⁊ ꝓpitiacõeꝫ petit a deo Quis
exorabit ꝓ delictis illius. Memẽ
to nouissimoꝝ ⁊ desine inimicari
Tabitudo em̃ et mors imĩnẽt in
mandatis eius. Memorare timo
rẽ dñi ⁊ non irascaris ꝓximo Me
morare testam̃tũ altissimi ⁊ despi
ce ignorantiã ꝓximi. Abstine a li
te et minues pctã. Homo em̃ ira
cũdus incẽdit liteꝫ ⁊ vir peccator

cōturbabit amicos ⁊ ī medio pa
cē hn̄tiū immittit inimicitiā Scd̄z
eī ligna silue sic ignis exardescit
et scd̄z v̄tutez hoīs sic iracūdia il
li⁹ erit ⁊ scd̄z substāciā suā exalta
bit iraz suā· Certamē festinatū in
cēdit ignē ⁊ lis festinās effundet
sāguinē ⁊ lingua testificās addu
cet mortē· Si sufflaueris q̄si ignis
exardebit ⁊ si expueris super illā
extīguet̄· vtraq̄ ex ore ꝓficiscūt̄·
Susurro et bilinguis maledict⁹·
multos eī turbauerūt pacē hn̄tes
Līgua t̄cia mlt̄os ꝯmouit ⁊ disp
sit illos de gēte ī gētez Ciuitas di
uitū muātas destruxit ⁊ domos
magnatoꝝ effodit· Virtutes po
puloꝝ ꝯcidit ⁊ gentes fortes dis
soluit· Lingua t̄cia mulieres viri
tas eiecit ⁊ p̄uauit illas laborib⁹
suis Qui respicit illaz nō hēbit re
quiē nec hēbit amicū ī quo requi
escat· Flagelli plaga liuorē facit·
plaga aūt lingue cōminuet ossa·
Multi ceciderūt ī ore gladij· ꝫ nō
sic q̄si q̄ interierūt ꝑ linguā suam·
Btūs est q̄ tect⁹ ē a lingua nequā
qui ī iracūdia illi⁹ nō trāsiuit ⁊ q̄
nō attraxit iugū illi⁹ ⁊ in vincul̄
ei⁹ nō est ligat⁹· Jugū em̄ illius
iugū ferreū est ⁊ vinculū illi⁹ vin
culū ereū est· Mors illi⁹ mors ne
quissiā et vtil̄ poti⁹ infer⁹ q̄ illa·
Perseuerātia illi⁹ nō ꝑmanebit·
ꝫ obtinebit vias īiustoꝝ· In flā
ma sua nō ꝯburet iustos· q̄ relin
quūt deū incidēt in illā· Et exarde
bit in ill̄ ⁊ nō extīguet̄ ⁊ īmittet̄
in illos q̄si leo ⁊ q̄si pard⁹ ledent
illos· Sepe aures tuas spinis ⁊ lī
guā nequā noli audire ⁊ ori tuo
facito ostia ⁊ seras auribz tuis·

Aurū tuū ⁊ argētū tuū ꝯfla ⁊ ver
bis tuis facito stateraz ⁊ frenos
ori tuo rectos ⁊ attēde ne forte la
baris in lingua ⁊ cadas in cōspe
ctu inimicoꝝ insidiantiū tibi ⁊ sit
casus tu⁹ insanabil̄ ī mortē· Ca xxix·

Qui facit mīaz feneraṫ ꝓxīo
suo ⁊ qui p̄ualet manu mā
data seruat· Fenerare ꝓxīo tuo ī
tpe nccītatis illi⁹ ⁊ iteꝝ redde ꝓxi
mo in tpe suo· Cōfirma v̄bū ⁊ fi
delit̄ age cū illo ⁊ in oī tpe inueni
es qd̄ tibi nccāriū est· Mlt̄i q̄si in
uētionē estimauerūt fen⁹ et p̄sti
terūt molestiaz hijs q̄ se adiuue
rūt· Donec accipiāt osculāt̄ ma
nus dātis ⁊ in ꝓmissionibz hūili
ant vocez suā· Et in tpe reddicōis
postulabit tp̄s ⁊ loq̄tur verba te
dij ⁊ murmura cōnū ⁊ tp̄s causa
bit̄· Si aūt potuerit reddē adūsa
bit̄: solidi vix reddet dimidiū et
ꝯputabit illud q̄si inuētionē· Sin
aūt fraudebit illū pecunia sua et
possidebit illū inimicū gratis ⁊ cō
uicia ⁊ maledicta reddet illi et ꝓ
honore ⁊ bn̄fitio reddet illi ꝯtūeli
am· Multi non cā neq̄cie nō fene
rati sūt· ꝫ fraudari g̃tis timuerūt
Verūtam̄ sup humilē aīo fortior
esto ⁊ ꝓ elēosina nō trahas illū
Propt̄ mādatū assume pauperē
⁊ ꝓpt̄ īopiā ei⁹ ne dimittas eū va
cuū· ꝑde pecuīaz ꝓpt̄ frēz ⁊ aīcū tuū
⁊ nō abscōdas illā sub lapide in
ꝑdicōez· Pone thesaurū tuū in p̄
ceptis altissimi ⁊ prodeit tibi ma
gis q̄ auꝝ· Cōclude elēosinā in si
nu paupis ⁊ hec ꝓ te exorabit ab
oī malo· Elēosina viri q̄si sacculꝰ
cū ipō ⁊ gr̄az hoīs quasi pupillaz
conseruabit ⁊ postea resurget et

retribuet illis retribuc̃oez vmcaũ
q̃ in caput ip̃oz. Sup scutũ poten
tis & super lanceã adũsus immicaũ
tuũ pugnabit. Vir bon⁹ fidẽ facit
primo suo & q̃ pdiderit ofusionẽ
derelinq̃t sibi. Grãz fideiussoris ne
obliuiscaris. dedit em̃ p te aiam̃ã
suã. Repromissoriez fugit pc̃ũz et
immũd⁹. Bona repromissoris si
bi assc̃ribit pc̃ũz et ingrat⁹ sẽsu
derelinquit literãtez se. Vir repro
mittit de primo suo & cũ pdiderit
reuerẽciam derelinq̃tur ab eo. Re
pmissio nequissiã mł̃tos pdidit
diligẽtes et cõmouit rllos q̃si flu
ctus maris. Viros potẽtes gyrãs
migrare fecit & vagati fũt in gen
tibus aliemis. Pc̃ũz trãsgrediẽs
mãdatũ dñi incidet in pmissionẽ
nequã & q̃ conab̃ mł̃ta agere inci
det in iuditiũ. Recupa primũ tuũ
scd̃m virtutem tuã & attende tibi
ne incidas Imitũ vite hois aq̃ et
pais & vestimẽtũ & dom⁹ ptegẽs
turpitudinẽ Melior est vid⁹ pau
pis sb̃ tegmie assez q̃ epule splẽ
dide ĩ peregre sine domicilio Mim
mũ p magno placeat tibi & ipro
periũ pegrinacõis nõ audies Vi
ta nequã hospitãdi de domo in do
mũ & vbi hospitatur nõ fiduciali
ter aget nec apiet os. Hospitabi
tur & pascet et potabit ingtos et
adhuc amara audiet. Transi ho
spes & orna mensaz et q̃ in manu
habes ciba ceteros. Exi a facie ho
noris amicoz meoz necc̃itudis do
mus mee: hospitio mihi fact⁹ es
frat. Grauia hec hoi hñti sẽsũ cor
reptio dom⁹ & ipropiũ feneãtoris

Qui diligit filiũ suũ assiduat illi flagella. Capi. xxx.

ut letet̃ in nouissiõ suo & nõ pal
pet primoz ostia. Qui docet filiũ
suũ laudabit̃ in illo & ĩ medio do
mesticoz in illo gloriabit̃. Qui do
cet filiũ suũ in zelũ mittit inimicaũ
et ĩ medio amicoz gloriabit̃ in il
lo. Mortu⁹ est pr̃ illi⁹ & q̃si nõ est
mortu⁹. Similẽ em̃ reliq̃t sibi post
se. In vita sua vidit & letat⁹ est in
illo In obitu suo nõ est otristat⁹
nec ofusus est corã inimicis. Reli
quit em̃ defensorẽ dom⁹ cõtra ini
micos et aicis reddẽtez grãz. Pro
amãbz filioz colligabit vulnera
sua & sup oẽz voc̃ turbabũt̃ viscc̃
ra ei⁹. Equ⁹ indomit⁹ euadet dur⁹
& fili⁹ remissus euadet p̃ceps. La
cta filiũ tuũ & pauẽtez te faciet. lu
de cũ eo & otristabit te. Nõ corride
as illi ne doleas & in nouissiõ ob
stupescent dẽtes tui. Nõ des illi po
testatẽ in iuuẽtute & ne despicias
cogitat⁹ illi⁹. Curua cerui cẽ ei⁹ in
iuuẽtute & tõde latẽa ei⁹ dũ infãs
est ne forte induret & nõ credat ti
bi & erit tibi dolor aim̃e. Doce filiũ
tuũ & opare in illo ne ĩ turpitudi
nẽ illi⁹ offendas. Melior ẽ paup
san⁹ & fortis viribz q̃ diues imbe
cillis & flagellat⁹ malicia. Salus
aie in scitate iusticie & melior ẽ oi
auro & argẽto & corp⁹ validũ q̃
cẽsus immẽsus. Nõ ẽ cẽsus sup cẽ
sũ salutis corpis & nõ est oblecta
mẽtũ sup cordis gaudiũ. Melior
est mors q̃ vita amara & teq̃es et
na q̃ lãguor pseuerãs. Bona ab
scõdita ĩ ore clauso q̃si appositiões
epulaz circũpositc̃ sepulchro. q̃d
p̃dit libacõ ydolo. Nec ei mãdu
cabit nec adorabit̃ sic q̃ effugat̃ a
dño & portãs mercedes inq̃tatis

Videns oculis et ingemiscens sicut
spado complectens virginem et suspirans
Tristitiam non des anime tue et non affli
gas temetipsum in consilio tuo Jocun
ditas cordis hec est vita hominis et
thesaurus sine defectione sanctitatis et
exultatio viri est longevitas. Mise
rere anime tue placens deo et contine et
congrega cor tuum in sanctitate eius et tri
stitiam longe expelle a te. Multos
enim occidit tristitia et non est vtili
tas in illa. Zelus et iracundia minu
ent dies et ante tempus senectam addu
cet cogitatus. Splendidum cor bonum
in epulis epule eius illius diligenter fiunt

Vigilia honestatis ta- Cap xxxj.
be faciet carnes et cogitatus
illius aufert somnum. Cogitatus prosci
entie auertit sensum et infirmitas gra
uis sobriam facit animam. Laborauit
diues in congregatione sobrie et in re
quie sua replebitur bonis suis. La
borauit pauper in diminutione victus
et in fine inops fit. Qui aurum dili
git non iustificabitur et qui insequitur con
sumptionem replebitur ex ea. Multi da
ti sunt in auri casus et facta est in spe
cie illius perditio illorum. Lignum offen
sionis est aurum sacrificantium. ve illis
qui sectantur illud et omnis imprudens de
periet in illo. Beatus est diues qui in
uentus est sine macula et qui post au
rum non abijt nec sperauit in pecunia
et thesauris. Quis est hic et lauda
bimus eum. Fecit enim mirabilia in vi
ta sua. Qui probatus est in illo et perfe
ctus inuentus est et erit illi in gloria
eterna. Qui potuit transgredi et non
est transgressus et facere mala et non
fecit. Ideo stabilita sunt bona illius in
domino et elemosinas illius enarrabit
omnis ecclesia sanctorum. Supra mensam
magnam sedisti non aperies super illam
faucem tuam prior. Non dicas si multa
sunt que super illam sunt Memento quoniam ma
lus est oculus nequam. Nequius oculo
quid creatum est. Ideo ab omni facie sua
lacrimabitur cum viderit. Ne extendas
manum tuam prior et inuidia conta
minatus erubescas. Ne comprimaris in
conuiuio vini. Intellige que sunt proxi
mi tui ex teipso. Vtere quasi homo frugi
hijs que tibi apponuntur et non cum man
ducas multum odio habearis Ces
sa prior causa discipline et noli ni
mius esse ne forte offendas. Et si in
medio multorum sedisti prior illis ne
extendas manum tuam nec prior poscas
bibere. Quam sufficiens est homini erudi
to vinum exiguum et in dormiendo non
laborabis ab illo et non sencies la
borem. Vigilia et colera et tortura
viro infrunito et somnus sanitatis
in homine perco. Dormiet vsque mane et
anima illius cum ipso delectabitur Et si co
actus fueris in edendo multum surge e
medio et vome et refrigerabit te et
non adduces corpori tuo infirmitatem
Audi me fili et non spernas me et in
nouissimo inuenies verba mea. In
omnibus operibus tuis esto velox et omnis
infirmitas non occurret tibi Splen
didum in panibus benedicent labia mul
torum et testimonium veritatis illius
fidele In nequissimo pane murmu
rauit civitas et testimonium nequicie
illius verum est. Diligentes in vino no
li prouocare. multos enim exterminauit
vinum. Ignis probat ferrum durum. sic
vinum corda superborum arguet in ebri
etate potatum. Equa vita hominibus. vi
num in sobrietate si bibas illud mo
derate eis sobrius. Que est vita que
minuitur vino. Quid defraudat

vitā. Mors. Vinū in iocūditatē
creatū est nō in ebrietatē ab ini
tio. Exultatio aīe et corporis vinū
moderate potatū. Sanitas est aīe
et corpi sobri⁹ potus. Vinū mltū
potatū irritacōnē ⁊ irā ⁊ ruinas
mltas facit. Amaritudo aīe vinū
multū potatū. Ebrietatis aīositas
īprudentis offensio minorās v̄tu
tē ⁊ faciēs vulnera. In ꝯuiuio vi
ni nō arguas ꝓximū ⁊ nō despici
as eū ī iocūditate illi⁹ Verba im
properij nō dicas illi ⁊ nō p̄mas
illū in repetēdo. ¶ Ca. xxxij.

Rectorē te posuerūt noli extolli
esto in illis q̄si vn⁹ ex ipsis.
Curā illoꝝ habe ⁊ sic ꝯsidera ⁊ oī
cura tua explicata recūbe ut lete⁹
ꝓpter illos ut ornamētū gr̄e acci
pias coronā ⁊ dignacōē ꝯseq̄ris
corrogacōis Loquere maior natu
decet em̄ te. Primū v̄bū diligenti
sc̄iam ⁊ non impedias musicam.
Vbi audit⁹ nō est nō effundas
sermonē ⁊ importune noli extolli
in sapīa tua. Gēmula carbūculi
in ornam̄to auri et ꝯpacō musico
rū in ꝯuiuio vini. Sicut in fabrica
cōne auri signū est smaragdi sic
nūs musicoꝝ in iocūdo ⁊ modera
to vino Audi tacēs ⁊ ꝓ reuerētia
accedet tibi bō gr̄a. Adolescēs loq̄
re in tua cā vix Si bis interrogatus
fueris habeat caput rn̄sū tuū. In
mltis esto q̄si insci⁹ ⁊ audi tacēs
siml' ⁊ q̄rēs. In medio magnato
rū nō p̄sumas ⁊ vbi sūt senes nō
multū loq̄ris. Añ grādinē ꝑibit
choruscatio ⁊ añ verecūdiā ꝑibit
gr̄a ⁊ ꝓ reuerencia accedet tibi bō
gr̄a ⁊ hora surgēdi non te trices.
Precurre aūt prior in domū tuam
⁊ illic auocare et illic lude et age
ꝯceptōnes tuas ⁊ nō in delictis ⁊
v̄bo supbo. Et sup hijs oībꝫ bn̄di
cito dn̄m q̄ fecit se ⁊ inebriātē te
ab oībꝫ bonis suis. Qui timet deū
excipiet doctrinā ei⁹ ⁊ q̄ vigilaue
rint ad illū inueniēt bn̄dictōnē.
Qui q̄rit legē replebit ab ea et q̄
insidiose agit scādalizabit in ea.
Qui timēt deū inueniēt iuditiū iu
stū ⁊ iusticias q̄si lumen accēdēt
Pctōr hō deuitabit correptionē ⁊
scd̄ꝫ volūtatē suā inueniēt ꝯpatio
nē. Vir ꝯsilij nō dispdet intelligē
ciā alien⁹ ⁊ supbꝫ nō ꝑtimescet ti
morē Eciam postq̄ fecit cū eo sine
ꝯsilio ⁊ suis insectacōnibꝫ arguet
Fili sine ꝯsilio nihil facias ⁊ post
factū nō penitebit. In via ruine nō
eas ⁊ nō offendes in lapides nec
credas te vie laboriose ne ponas
aīe tue scādalū. Et a filijs tuis ca
ue ⁊ a domesticis tuis attende. In
oī ope tuo crede ex fide aīe tue. hec
est eī ꝯseruacō mādatoꝝ Qui cre
dit dō attēdit mādatis ⁊ q̄ꝯfidit
in illo nō minorabit. ¶ Ca. xxxiij.

Timēti deū nō occurrēt mala
ꝫ in tēptacōe de⁹ illū ꝯserua
bit ⁊ liberabit a mal'. Sapiēs nō
odit mādata ⁊ iustitias ⁊ nō illu
detur q̄si ī ꝓcella nauis Homo sē
sat⁹ credit legi dei ⁊ lex illi fidelis.
Qui interrogacōꝫ maīfestat ꝑabit
v̄bū ⁊ sic dep̄cat⁹ exaudiet ⁊ ꝯser
uabit disciplinaꝫ ⁊ tūc rn̄debit.
Precordia fatui quasi rota carri
et quasi axis versatilis cogitatus
illius. Equus emissari⁹ sicut ami
cus subsānator sub oī suprasedē
te hinnit Quare dies diē supat ⁊
iteꝝ lux lucē ⁊ ann⁹ annū a sole

A dñi scīa sepati sūt facto sole ⁊ p̄
ceptū custo diēte Et īmutauit tpa
⁊ dies festos ipōꝝ et in ill' dies fe
stos celebrauerīt ad horā· Ex ipsis
exaltauit ⁊ magnificauit deꝰ ⁊ ex
ip̄is posuit ī nūeꝝ dieꝝ ⁊ oēs ho
mīes de solo ⁊ ex t̄ra vñ creatꝰ ē
adā· In mltitudīe discipline dñi
sepauit eos ⁊ īmutauit vias eorū
Ex ip̄is benedixit ⁊ exaltauit ⁊ ex
ip̄is scīficauit ⁊ ad se applicauit ⁊
ex ipsis maledixit et hūiliauit et
ꝯūtit illos ad sepacōnez ipōꝝ q̄si
lutū figuli in manu ip̄iꝰ plasmaē
illud ⁊ disponē· Omīs vie eiꝰ scd̄z
disposicōez eiꝰ· sit hō ī manu illiꝰ
q̄ se fecit ⁊ reddet illi scd̄m iuditiū
suū· Cōtra malū bonū stat ⁊ cōñ
mortē vita· sic ⁊ ꝯtra viꝝ iustum
pctōr et sic intuere ī oīa opa altis
simi· Duo ꝯtra duo et vnū cōtra
vnū· Et ego nouissimꝰ euigilaui
⁊ q̄si q̄ colligit acinos post vinde
miatores· In bñdictōne dei et ip̄e
spaui et q̄si q̄ vindemiat repleui
torcular· Respicite qm̄ nō m̄ soli
laboraui· ꝫ oībz exq̄rentibz disci
plinā Audite me magnati ⁊ oēs
ppli et rectores eccīe auribz pcipi
te· Filio et mulieri fratri ⁊ amico
nō des ptātez sup te in vita tua ⁊
nō dederis alij possessionē tuā ne
forte penitat te ⁊ dep̄ceris p illis
Dū adhuc supes ⁊ aspiras non
immutabit te oīs caro· Meliꝰ est
eī ut filij tui te rogēt q̄ te respice
re in manꝰ filioꝝ tuoꝝ In oībus
opibz tuis p̄cellēs esto Ne dederis
maculā in gl̄iaz tuam· In die ꝯsū
macōis dieꝝ vite tue ⁊ in tpe exi
tus tui distribue hereditatē tuaz
Cibaria ⁊ v̄ga ⁊ onꝰ asino· paīs
⁊ disciplina ⁊ opꝰ seruo· Opat̄ ī
disciplina ⁊ q̄rit req̄escē· laxa ma
nus illi ⁊ q̄rit libtatē· Jugū ⁊ loꝝ
curuāt collū duꝝ ⁊ seruū inclināt
opacōes assidue· Seruo maliuo
lo tortura ⁊ cōpedes mitte illū in
opacōez ne vacet· Multā em̄ ma
litiā docuit otiositas· In opa ꝯsti
tue eū· sic em̄ cōdecet illū· Qd̄ si nō
obaudierit curua illū ꝯpedibz et
nō amplifices sup oēz carnē· Ve
rū sine iudicō nihil facias graue
Si est tibi ſuus bonus· sit tibi q̄si
anima tua Quasi fratrē sic eū tra
cta· qm̄ in sāguine aīe eū ꝯpasti·
Si leseris illū iniuste in fugā ꝯuer
tet̄ ⁊ si extollēs discesserit q̄ q̄ras
⁊ in q̄ via q̄ras illū nescis· Ca· xxxiiij

Vana spes ⁊ mēdatiū insēsa
to viro ⁊ somnia extollunt
imprudētes· Quasi q̄ apprehēdit
vmbrā ⁊ pseq̄tur ventū sic ⁊ qui
attēdit ad visa mendatia· Hoc
scd̄z hoc viso somnioꝝ· Añ faciē
hoīs silitudo alteriꝰ hoīs· Ab im
mūdo q̄d mūdabit̄· et a mēdace
q̄d veꝝ dicet̄· Diuinacō erroris ⁊
auguria verum dicitur· Diuina
tio erroris et auguria mendacia
et somnia male facientium vani
tas est Et sicut pturientis cor tuū
fantasias patit̄· nisi ab altissimo
fuerit emissa visitatio· Ne dederis
in ill' cor tuū· Multos eī errare fe
cerūt somnia ⁊ exciderīt sperātes ī
illis· Sine mēdatio ꝯsūmabit̄ ver
bū legis ⁊ sapīaz ī ore fidel' ꝯpla
nabit̄· Qui nō est temptatꝰ quid
scit· Vir in mltis exptus cogita
bit multa ⁊ q̄ multa didicit enar
rabit intellectū· Qui nō est exptꝰ
pauca recognoscit· q̄ aūt ī mltis

factus est multiplicauit malitiā.
Qui tēptatus nō est qualia scit.
Qui implanatus ē abūdabit ne
quitia. Multa vidi enarrādo et
plurimas v̄boꝝ ꝯfuetudines. Ali
quotiēs vsq̄ ad mortē piditatus
fū hoꝝ causa ⁊ liberatꝰ fū grā dei.
Spūs timētiū deū queritᵗ ⁊ ī respe
ctu illiꝰ bn̄dicetᵗ. Spes em̄ illoꝝ in
saluātez illos ⁊ oculi dei in diligē
tes se. Qui timet dn̄m nihil trepi
dabit ⁊ nō pauebit qm̄ ipe ē spes
eius. Timētis dn̄m beata est aīa
eiꝰ. Oculi dn̄i sup timētes eū. ꝓte
ctor potētie firmamētū v̄tutis. tegi
men ardoris ⁊ vmbraculū meridi
ani. depcatio offensiōis ⁊ adiuto
riū casus. Exaltās aīaz ⁊ illūmās
oculos. dās sanitatez ⁊ vitā ⁊ bn̄
dictōez. Immolātis ex iniquo ob
lacō est maculata ⁊ nō fūt bn̄pla
cite sb̄sannacōnes iniustoꝝ dn̄s
solus sustinētibz se ī via veritatis
⁊ iusticie. Dona iniquoꝝ nō pro
bat altissimꝰ nec respicit in obla
cōes iniquoꝝ nec ī multitudīe sa
crifitioꝝ. eoꝝ ꝓpiciabitᵗ pctīs Qui
offert sacrifitiū ex substātia pau
peꝝ q̄si qui victimat filiū in ꝯspe
ctu pr̄is sui Paīs egētiū vita pau
peꝝ ⁊ q̄ defraudat illū hō sāguīs
est. Qui aufert in sudore panē q̄si
qui occidit ꝓximū suū. Qui effun
dit sāguinē ⁊ q̄ fraudez facit mer
cēnario frēs fūt. Vnꝰ edificās et
vnꝰ destruēs: q̄d ꝓdest illᵗ nisi la
bor. Vnꝰ orās ⁊ vnꝰ maledicens
cuiꝰ vocē exaudiet deꝰ. Qui bapti
satᵗ a mortuo ⁊ iteꝝ tāgit eū quid
ꝓficit lauacō illiꝰ. Sic hō qui ieiu
nat ī pctīs suis ⁊ iteꝝ eadē faciēs
quid ꝓficit hūiliādo se. Oracōez
illiꝰ quis exaudiet. Cap̄ xxxv.

Qui ꝯseruat legē mltiplicat
oīonez. Sacrifitiū salutare ē
attēdere mādatis ⁊ discedē ab oī
iniq̄tate ⁊ ꝓpiciacōez litare sacrifi
ciis sup iniusticias et depcatio ꝓ
pctīs recedere ab iniusticia. Retri
buet grāz qui offert similaginez
⁊ qui facit mīaz offert sacrificiū.
Bn̄placitū est dn̄o recedē ab iniq̄
tate Nō apparebis an̄ ꝯspectū dn̄i
vacuꝰ. Hec em̄ oīa ꝓpᵗ mandatū
dei fiūt Oblatio iusti impīguat al
tare ⁊ odor suauitatis ē in ꝯspectu
altissimi. Sacrifitiū iusti acceptū
est ⁊ mēoriaz eiꝰ nō obliuiscetᵗ do
minꝰ. Bono aīo gloriā redde dō
⁊ nō minuas p̄micias manuū tu
aꝝ. In oī dato hylarez fac vultū
tuū ⁊ in exultacōe sāctifica decīas
tuas Da altissiō scd̄z datū eiꝰ ⁊ in
bono oculo aduētionē facito ma
nuū tuaꝝ. qm̄ dn̄s retribuēs est
et septies tanto reddet tibi. Noli
offerre mūera praua. nō em̄ susci
piet illa. Et noli inspicē sacrifitiū
iniustū. qm̄ dn̄s ē iudex et nō est
apd̄ illū gl̄ia psone. Nō accipiet
dn̄s psonā in paupez ⁊ depcatio
nē lesi exaudiet. Nō despiciet pre
ces pupilli nec viduā si effundat
loquelaz gemitus. Nōne lacrime
vidue ad maxillam descēdūt ⁊ ex
clamacō eius sup deducentē eas.
A maxilla em̄ ascēdūt vsq̄ ad ce
lū ⁊ dn̄s exauditor nō delectabitᵗ
in illis. Qui adorat deū in oblecta
tiōe suscipietᵗ ⁊ depcatio illiꝰ vsq̄
ad nubes ꝓpinquabit. Oīo humi
liantis se nubes penetrabit et do
nec ꝓpinquet non ꝯsolabitᵗ ⁊ nō
discedet donec altissimꝰ aspiciat.

Et dñs nõ elõgabit·ꝫ iudicabit
iustos ⁊ facit iuditiũ ⁊ fortissim⁹
nõ hẽbit in ill' paciaꝫ ut cõtribu
let dorsũ ipõꝝ et gẽtibꝫ reddet vin
dictã·donec tollat plenitudiẽꝫ su
pboꝝ et sceptra iniquoꝝ ꝯtribu
let donec reddet hoĩbꝫ scdꝫ actus
suos Et scdꝫ opa ade ⁊ scdꝫ p̃sũp
tionẽ illius donec iudicet iuditiũ
pleb' sue ⁊ oblcãbit iustos mĩa·

Speciosa mĩa in tẽ | Ca·xxxvi·
pore tribulacõis·q̃si nubes
pluuie in tpe siccitatis·Miserere
nr̃i de⁹ oĩm ⁊ respice nos ⁊ oñde
nob' lucẽ miseracõnũ tuaꝝ ⁊ ĩmit
te tĩorẽ tuũ sup gentes q̃ nõ exq̃si
erũt te ut ꝯgnoscãt: qꝛ nõ ẽ deus
nisi tu ut enarrẽt magnalia tua·
Alleua manũ tuaꝫ sup gẽtes alie
nas ut videãt potentiã tuã·Sicut
em̃ in cõspectu eoꝝ sãctificat⁹ es ĩ
nobis·sic in ꝯspectu nr̃o magnifi
caberis in eis ut ꝯgnoscant te sic
⁊ nos cognouim⁹: qꝛ nõ est deus
p̃ter te dñe·Innoua signa ⁊ ĩmu
ta mirabilia·Glorifica manum ⁊
brachiũ dextrũ·Excita furorẽ ⁊ ef
funde irã·Extolle adũsariũ ⁊ affli
ge inimicũ·Festina tp̃s et memẽ
to finis ut enarrẽt mirabilia tua
In ira flãme deuoret' qui saluat' ⁊
q̃ pessimãt plebẽ tuã inueniãt per
dicõnez·Cõtere caput p̃ncipũ et
inimicoꝝ dicẽtiũ nõ est ali⁹ p̃ter
nos·Cõgrega oẽs tribꝫ iacob et
ꝯgnoscãt: qꝛ nõ est de⁹ nisi tu ut
enarrẽt mag̃lia tua ⁊ hẽditabis
eos sicut ab initio Miserere plebi
tue sup quã inuocatũ est nomen
tuũ et isrl' q̃ coequasti p̃mogeni
to tuo·Miserẽ cĩtati sãctificacõis
tue iherusalẽ: ciuitati requiei tue·
Reple syon inenarrabilibꝫ v̄tuti
bus tuis ⁊ gloia tua populũ tuũ
Da testimoniũ quia ab inicõ cre
ature tue sunt ⁊ suscita p̃cacõnes
quas locuti sũt ĩ noĩe tuo ꝓphete
priores Da mercedẽ dñe sustinẽti
bus te ut ꝓphete tui fideles inueĩ
ãtur et exaudi oĩones seruoꝝ tu
oꝝ·Scdꝫ bñdictõnẽ aarõ da po
pulo tuo et dirige nos in viaꝫ iu
stitie ut sciãt oẽs q̃ habitãt t̃raꝫ·
qꝛ tu es de⁹ cõspector seculoꝝ·Oẽꝫ
escã mãducabit vent' ⁊ est cibus
cibo melior·Fauces ꝯtingũt cibũ
ferre ⁊ cor insẽsatũ v̄ba mẽdatia
Cor prauũ dabit tristitiã ⁊ hõ pi
tus resistet illi·Omnẽ masculum
excipiet mulier et ẽ filia melior fi
lie·Spẽs mulieris exhilarat faciẽ
viri sui ⁊ sup oẽꝫ ꝯcupiscẽtiã hoĩs
supducet desideriũ·Si ẽ lingua cu
racõis ⁊ mitigacõis ⁊ mĩe nõ est
vir illi⁹ scdꝫ filios hoĩm·Qui pos
sidet mulierẽ bonã inchoat posses
sionẽ: adiutoriũ scdꝫ illũ est ⁊ co
lũna ut requies Vbi nõ est seps
diripiet' possessio et vbi nõ ẽ mu
lier ingemiscit egẽs Cui credit q̃
nõ hꝫ nidũ·Et deflectẽs vbicũqꝫ
obscurauerit quasi succĩct⁹ latro
exiliẽs de ciuitate ĩ cĩtatẽ· | Ca xxxvii·

Omnis aĩcus dicet ⁊ ego ami
citiã copulaui·ꝫ est amicus
solo noĩe aĩcus·Nõne tristitia in
est vsqꝫ ad mortẽꝫ·Sodal' aũt ⁊
aĩcus ad inimicitiã ꝯuertẽtur·O
p̃sũptio neq̃ssima vnde creata es
cooperie aridã malitia ⁊ dolosita
te illi⁹·Sodal' amico ꝯiocũdabi
tur in oblectacõibꝫ ⁊ in tpe tribu
lacõis adũsari⁹ erit·Sodal' aĩco
ꝯdolet causa vẽtris ⁊ cõñ hostem

accipiet scutum. Nō obliuiscaris
amici tui in aīo tuo ⁊ nō immēor
sis illi⁹ in opib3 tuis Noli ɔsiliari
cū socero tuo ⁊ zelātib3 te abscon
de ɔsiliū. Oīs ɔsiliari⁹ pdit ɔsiliū
ꝫ ē ɔsiliari⁹ ī semetipō A ɔsiliario
ꝟua aīa3 tua3. Pri⁹ scito q̄ sit illi⁹
necītas ⁊ ipe eī aīo suo cogitabit
Ne forte mittat sudē in t̄rā ⁊ dicat
tibi bō est via tua ⁊ stet ecōtrario
videre q̄d tibi eueīat. Cū viro irre
ligioso tracta de scītate et cū iniu
sto de iusticia ⁊ cū muliere de hijs
q̄ emulat̄ Cū timido de bello cū ne
gotiatore de traiectōe. Cū empto
re de vēdicōe cū viro liuido de g̃cijs
agēdis. Cū īpijs de pietate cū in
honesto de honestate. Cū opario
agrario de oī ope cū opario ānu
ali de ɔsūmacōe āni cū ꝟuo pigro
de mlta opacōe Nō attēdas hijs
in oī ɔsilio. Sz cū viro scō assidu⁹
esto: quēcūq3 ɔgnoueis obseruā
tē tīorez dei cui⁹ aīa ē scd3 aīa3 tuā
Quicūq3 titubaueit ī tenebris nō
ɔdolebit tibi ⁊ cor boni ɔsilij statu
et tecū. Nō est em̄ tibi aliud pl⁹ il
lo. Aīa viri scī enūciat aliqn̄ vera
q̄ septez circūspectores sedētes ī ex
celso ad speculādū. Et ī hijs oīb⁹
dep̄care altissimū ut dirigat in ve
ritate viā tuā. Añ oīa opa v̄bū ve
rax p̄cedat te ⁊ añ oēz actū ɔsiliū
stabile. Verbū nequaz īmutabit
cor ex q̄ ptes q̄tuor oriūtur. bonū
⁊ malū. vita ⁊ mors. et dn̄atrix il
lo3 ē assidua lingua Vir pit⁹ mlt
tos erudiet ⁊ aīe sue suauis est.
Qui sophistice loquit̄ odibil̄ est
oī re defraudabit̄. Nō est em̄ illi
data a dn̄o gr̄a. oī em̄ sapiētia de
fraudat⁹ ē. Est sapiēs am̄e sue sa
piēs: ⁊ fruct⁹ sēsus illi⁹ fideles sūt
Vir sapiēs implebit̄ bn̄dictōib3
⁊ vidētes illū laudabūt. Vita vi
ri in nūo diez. dies aūt isrl̄ innu
merabiles sūt. Sapiēs ī ꝓplo here
ditabit hōrez et nomē illi⁹ erit vi
uēs in et̄nū. Fili in vita tua tēpta
aīa3 tuā ⁊ si fuerit nequaz nō des
illi ptātez. Nō em̄ oīa oīb3 expedi
unt ⁊ nō oī aīe om̄e gen⁹ placet.
Noli auid⁹ eē in omni epulacōne
⁊ nō te effundas sup oēz escā In
multis em̄ escis erit infirmitas ⁊
auiditas appropinq̄bit vsq3 ad
colerā. Propt̄ crapulā mlti obie
rūt. q̄ aūt abstinēs ē adiciet vitā

Honora medi ¶ Ca. xxxviij.
cū ꝓpt̄ necītatē: etem̄ illū cre
auit altissim⁹ A dō est em̄ oīs me
dela ⁊ a rege accipiet donacōez Di
sciplina medici exaltabit caput il
lius ⁊ in ɔspectu magnato3 collo
cabitur. Altissim⁹ creauit de terra
medicinā et vir prudens non ab
horrebit illam. Nonne a ligno in
dulcata est aqua amara. Ad ag
nitionē hominū virtus illo3 ⁊ de
dit hoībus sciētiaz altissim⁹ hono
rari in mirabilib3 suis. In hijs cu
rans mitigabit dolorez ⁊ vngēta
rius faciet pigmēta suauitatis et
vnctōnes cōficiet sanitatis ⁊ nō
consūmabūtur opa ei⁹. Pax em̄
dei sup faciez terre. Fili in tua infir
mitate nō despicias teipsū. ꝫ ora
dn̄m ⁊ ipe curabit te. Auerte a de
licto ⁊ dirige man⁹ ⁊ ab omni de
licto mūda cor tuū. Da suauitatez
⁊ memoriaz similaginis ⁊ impin
gua oblacōnem et da locū medi
co. Etenim illum domin⁹ creauit ⁊
nō discedat a te. quia opera eius

sūt necāria. Est em̄ tp̄s qn̄ in ma
nibꝫ illoꝝ incurras. ip̄i vero dn̄m
dep̄cabūtur ut dirigat requiē eo
rū ⁊ saītatē ꝓpt̄ ꝯuersacōeꝫ illoꝝ.
Qui delinq̄t ī ꝯspectu ei⁹ q̄ fecit eū
incidet in man⁹ medici. Fili ī mor
tuū ꝓduc lacrimas et quasi dira
passus incipe plorare ⁊ scd̄ꝫ iudi
tiū ꝯtege corp⁹ illi⁹ ⁊ nō despitias
sepulturā illi⁹. Propt̄ delaturam
aūt amare fer luctū illi⁹ vno die
⁊ ꝯsolare ꝓpt̄ tristitiā Et fac luctū
scd̄m meritū ei⁹ vno die vel duo
bus ꝓpt̄ detractionē. A tristitia eī
festinat mors ⁊ coopiet v̄tutēꝫ et
tristicia cordis flectit ceruicēꝫ. In
abductōe ꝑmanet tristitia ⁊ sub
stātia inopis scd̄ꝫ cor ei⁹. Nō dede
ris in tristitia cor tuū. ꝫ repelle eaꝫ
a te ⁊ mem̄to nouissiōꝝ Noli ob
liuisci neqꝫ em̄ est ꝯuersio ⁊ huic ni
hil ꝓderis ⁊ teipsum pessimabis.
Memor esto iudicij mei. sic eī eit
et tuū. Mihi heri et tibi hodie. In
requiē mortui req̄escē fac memo
riā ei⁹ ⁊ ꝯsolare illū in exitu spūs
sui. Sapīaꝫ scribe ī tp̄e vacuitatis
⁊ q̄ minorat̄ actu sapīaꝫ ꝑcipiet
qꝛ sapīa replebit̄. Qui tenet ara
trū ⁊ q̄ gloriat̄ in iaculo. stimulo
boues agitat ⁊ ꝯuersat̄ in opibꝫ eo
rū ⁊ narratio ei⁹ in filijs tauroꝝ
Cor suū dabit ad v̄sādos sulcos
⁊ vigilia eius in sagina vaccaꝝ.
Sic oīs faber ⁊ architect⁹ q̄ noctē
tāq̄ diē transigit. q̄ sculpit signa
cula sculptilia et assiduitas eius
variat picturā. Cor suū dabit ī si
militudinē picture et vigilia sua
ꝑficit opus. Sic faber ferrari⁹ se
dēs iux̄ incudē ⁊ ꝯsiderās op⁹ fer
ri. Vapor ignis vret carnes eius
et ī calore fornacis ꝯcertat̄. Vox
mallei innouat aurē ei⁹ et ꝯtra si
militudinē vas̄ oculꝰ ei⁹. Cor suū
dabit ī ꝯsūmacōeꝫ opeꝝ ⁊ vigilia
sua ornabit imꝑfectionē. Sic figu
lus sedēs ad opus suū ꝯuertēs pe
dibꝫ suis rotā q̄ in sollicitudīe po
sit⁹ ē sp̄ ꝓpt̄ op⁹ suū et innūera ē
oīs opatio eius. In brachio suo
formabit lutū et ante pedes suos
curuabit v̄tutē suā. Cor suū dabit
ut ꝯsūmet linitionē ⁊ vigilia sua
mūdabit fornacē. Oēs hij in maī
bus suis sperauerūt ⁊ vnusquisqꝫ
in arte sua sapiens est. Sine hijs
oībꝫ nō edificat̄ cītas ⁊ nō inha
bitabūt nec ābulabūt et ī eccīaꝫ
nō trāsiliēt. Sup sellā iudicis nō
sedebūt et testamētū iudicij non
intelligēt neqꝫ palam faciēt iudi
tiū et disciplinaꝫ ⁊ in ꝑabolis nō
inuenient̄. ꝫ creaturā eui ꝯfirma
būt ⁊ dep̄catio illoꝝ ī opacōe ar
tis accomodātes aīaꝫ suā ⁊ ꝯqui
rētes in lege altissimi. Ca. xxxix.

Sapīam oīm antiq̄ꝝ exq̄ret
sapiēs et in ꝓphis vacabit
Narracōneꝫ viroꝝ noīatoꝝ ꝯser
uabit ⁊ in v̄sucias ꝑabolaꝝ simꝰ
introibit. Occulta ꝓūbioꝝ exqui
ret ⁊ in abscōditis ꝑabolaꝝ ꝯuer
sabitur In medio magnatoꝝ mi
nistrabit et ī ꝯspectu p̄sidis appa
rebit et in t̄rā alienigenaꝝ gētiū
ꝑtrāsiet. Bona em̄ ⁊ mala ī oīb⁹
tēptabit. Cor suū tradet ad vigi
landū diluculo ad dn̄m q̄ fecit il
lū ⁊ in ꝯspectu altissimi dep̄cabit̄.
Apiet os suū in oīoe ⁊ ꝓ delictis
suis dep̄cabit̄. Si em̄ dn̄s magn⁹
voluerit spū intelligētie replebit
illū ⁊ ip̄e tāq̄ ībres mittꝫ eloquia

sapiētie sue ⁊ in orōne ɔfitebitur
dño. Et ipe diriget cōsiliū ei⁹ ⁊ di
sciplinā ⁊ in abscōditis suis ɔsili
abit. Ipe palam faciet disciplinā
doctrine sue ⁊ ī lege testamēti dñi
gl'iabit. Collaudabūt mlti sapi
entiā eius ⁊ vsq; in seculū nō dele
bit. Nō recedet mēoria ei⁹ ⁊ nomē
ei⁹ req̄ret a gn̄atione in gn̄acōez
Sapīam eius enarrabūt gētes ⁊
laudē ei⁹ enūciabit eccīa. Si pmā
serit nomē ei⁹ derelinq̄t pl⁹ q̄ mil
le ⁊ si req̄euerit pderit illi. Adhuc
cōsiliabor ut enarrē: ut furore em̄
replet⁹ sū. In voce dicit. Obaudi
te me diuini fruct⁹ et q̄si rosa plā
tata sup riuos aquaꝝ fructificate
Quasi liban⁹ odorē suauitatis ha
bete. Florete flores q̄si liliū ⁊ date
odorē ⁊ frōdete ī grāz ⁊ collauda
te canticū ⁊ bn̄dicite dñm in opi
bus suis. Date noī ei⁹ magnificē
ciā ⁊ ɔfitemī illi in voce labioꝝ ve
stroꝝ ⁊ in canticis labiorum ⁊ ci
tharis ⁊ sic dicetis ī ɔfessiōe ope
ra dñi vniūsa bō valde In vbo em̄
eius stetit aq̄ sicut ɔgeries ⁊ in ser
mone oris illi⁹ sic exceptoria aq̄ꝝ
qm̄ in p̄cepto ipi⁹ placor fit ⁊ nō
est minoracō in salute ipi⁹. Opa
oīs carnis corā illo ⁊ nō est q̄cq̄
abscōditū ab oculis ei⁹. A seculo
vsq; in seculū respicit ⁊ nihil ē mi
rabile in ɔspectu ei⁹. Nō est dicere
Quid ē hoc aut q̄d est illud. oīa
em̄ in tpe suo querētur Bn̄dictio
illi⁹ quasi fluui⁹ inūdabit ⁊ qūo
chatadism⁹ aridā inebriauit sic
ira ipi⁹ gētes que nō exq̄sierūt eū
hereditabit Qūo ɔuertit aq̄s ī sic
citatē ⁊ siccata est terra ⁊ vie illi⁹
vijs illoꝝ directe sūt sic pctōrib⁹
offensiōes in ira ei⁹. Bona bonis
creata sūt ab initio sic neq̄ssimis
bona ⁊ mala. Initiū necessarie rei
vite hoīm aqua ignis ⁊ ferꝝ. sal.
lac ⁊ panis similagineus ⁊ mel ⁊
botr⁹ vue ⁊ oleū ⁊ vestimētū. Hec
oīa sāctis in bona sic ⁊ impijs et
pctōrib; in mala ɔūtent. Sūt spi
ritus qui ad vindictā creati sunt
et in furore suo cōfirmauerūt tor
menta sua. Et in tempe consūma
tionis effundēt virtutē et furorez
eius qui fecit illos confūdent. Ig
nis. grādo. fames ⁊ mors. omnia
hec ad vindictā creata sūt Bestia
rū dentes ⁊ scorpij ⁊ serpētes ⁊ rū
phea vindicās in exterminiū im
pios. In mādatis eius epulabū
tur ⁊ sup terraz in necītate prepa
būtur et in tempib; suis non p̄te
rient verbū. Propterea ab initio
cōfirmatus sū ⁊ cōsiliatus sū ⁊ co
gitaui ⁊ scripta dimisi. Oīa opera
dñi bona ⁊ omne opus hora sua
submīstrabit. Non est dicere hoc
illo nequi⁹ est. Omnia em̄ in tēpe
suo cōprobabūtur et nūc in om
ni corde et ore collaudate et bene
dicite nomen dñi. ¶ Ca. xl.

Occupacō magna creata est
omnib; hoībus ⁊ iugū gra
ue super filios adam a die exitus
de ventre matris eorū vsq; in diē
sepulture in matrez omniū. Cogi
tacōnes eorum ⁊ timores cordis:
adinuentio expectacōnis et dies
finicōnis residentes super sedem
gloriosā vsq; ad humiliatū in ter
ram ⁊ cinerē ab eo qui vtit iacin
cto et portat coronā. vsq; ad eum
qui operitur lino crudo: furor. ze
lus. tumultus. fluctuatio et timor

mortis iracūdia pseuerās ⁊ ɔten
tio ⁊ ī tpe refectionis ī cubili som
nus noctis immutat sciam eius·
Modicū autē tāq̄ nihil in requie
et ab eo in somnis q̄si ī die respe
ctus· Cōturbat⁹ est ī visu cordis
sui· tāq̄ q̄ euaserit in die belli· In
tpe salutis sue exsurrexit ⁊ admi
rās ad nullū tiorē cū oī carne ab
hoīe vsq̄ ad pecus ⁊ sup pctōres
septuplū Ad hec mors sāguis cō
tentio ⁊ rumphea· oppressiōes· fa
mes ⁊ ɔtritio et flagella· Sup ini
quos creata sūt hec oīa ⁊ ꝓpter il
los fact⁹ est cathadism⁹· Oīa em̄
q̄ de t̄ra sūt in t̄rā ɔuertētur ⁊ aq̄
oēs in mare ɔūtent̄· Oē mun⁹ et
iniq̄tas delebit̄ et fides in seculū
stabit Substantia iniustoꝝ sicut
fluui⁹ siccabūtur ⁊ sicut tonitruū
mg̃nū ī pluuia psonabit· In api
endo man⁹ suas letabit̄ sic p̄ua
ricatores in ɔsūmacōne tabescēt·
Nepotes īpioꝝ nō mltiplicabūt
ramos ⁊ radices īmūde sup cacu
mē petre sonāt· Sup oēz aquā vi
riditas ⁊ ad orā flumīs añ oē fe
nū euellet̄· Gr̄a sicut padisus in
bn̄dictōibz ⁊ mīa ī seculo pmanz
Vita sibi sufficiētis oparij cōdul
cabit̄ ⁊ in ea inuenies thesauꝝ·
Edificacō cītatis ɔfirmabit nom̄
⁊ sup hāc mulier immaculata cō
putabit̄· Vinū ⁊ musica letificāt
cor et sup vtrūq̄ dilectio sapien
tie· Tibie et psalteriū suauez faci
unt melodiā et sup vtrūq̄ līgua
suauis Gr̄am ⁊ spēm desiderabit
oculꝰ tuꝰ ⁊ sup hoc virides satio
nes Amic⁹ ⁊ sodalis ī tpe ɔueni
entes ⁊ sup vtrosq̄ mulier cū vi
ro· Fratres in adiutoriū ī tpe tri
bulacōis ⁊ sup eos mīa liberabit
Auꝝ ⁊ argētū ɔstitutio peditū et
sup vtrūq̄ cōsiliū bn̄placitū· Fa
cultates et v̄tutes exaltant cor et
sup hec timor dn̄i· Nō est in tiore
dn̄i minoratio ⁊ nō est in eo inq̄
rere adiutoriū· Timor dn̄i sic pa
disus bn̄dictōis ⁊ sup oēz gloriā
operuerūt illū· Fili in tpe vite tue
ne indigeas· Meli⁹ ē eī mori q̄ in
digere· Vir respiciēs in mēsam
alienā nō est vita ei⁹ in cogitacō
ne vict⁹· Alit enim aīaz suā cibis
alienis Vir aūt disciplinatus et
erudit⁹ custodiet se· In ore īpru
dētis ɔdulcabit̄ inopia ⁊ in vētre
eius ignis ardebit· Cap̄· xlj·

O Mors q̄ amara ē memoria
tua hoī pacē hn̄ti in substā
cijs suis viro quieto ⁊ cui⁹ vie di
recte sūt in oībz ⁊ adhuc valenti
accipe cibū· O mors bonū ē iudi
tiū tuū hoī indigēti et q̄ minorat̄
viribz defecto etate et cui de oīb⁹
cura ē ⁊ incredibili q̄ pdit sapīaz
Noli metuere iuditiū mortis· Me
mento q̄ añ te fuer̄t ⁊ q̄ supuētu
ra sūt tibi· Hoc iuditiū a dn̄o oī
carni· Et q̄ supuenīēt tibi in bene
placito altissimi: siue decez siue cē
tū siue mille anni· Nō est em̄ ī in
ferno accusacō vite· Filij abhomi
nacōnū fiūt filij pctōꝝ ⁊ q̄ ɔūsan
tur secus domos impioꝝ· Filioꝝ
pctōꝝ piet hereditas et cū semīe
illorum assiduitas opprobrij· De
pr̄e impio querūtur filij· qm̄ ꝓpt̄
illū sūt ī opprobrio· Ve vobis vi
ri impij q̄ dereliq̄stis legē dei altis
simi· Et si nati fueritis ī maledicti
one nascemini ⁊ si mortui fueritis
in maledictōne erit ps vr̄a· Oīa

que de terra sunt in terrā ꝯtenē
sic impiꝰ a maledicto in pdicōe ez·
Lucꝝ hoīm ī corpe ipōꝝ·nomen
aūt ipioꝝ delebit· Curaz habe de
bono noīe·hoc eī magis pmane
bit tibi ꝙ mille thesauri magni
ptiosi Bone vite nūs diez·bonū
aūt nomē pmanebit in euū· Disci
plinā in pace cōseruate filij Sapi
encia enī abscōdita thesaurꝰ in
uisus q̄ vtilitas in vtrisq; Melior
est homo q̄ abscōdit stulticiā suā
ꝙ homo qui abscōdit sapiaz suā
Verūtamē reūtimini in hijs q̄ p
cedūt de ore meo· Nō est eī bonū
oēz irreuerētiaz obseruare et non
oīa oībz bīi placēt in fide· Erubesci
te a pre et a mre de formicacōe et a
pfidēte et a potēte de mēdacō· a pn
cipe et a iudice de delicto· a synago
ga et plebe de iniquitate· a socio et
amico de iniustitia· de loco in quo
hospitas· de furto· de veritate dei et te
stamēto· de discubitu ī paībz et ab
obfuscacōe dati et accepti· a salu
tātibz de silētio· a respectu mulieris
formicarie et ab aūsione vultꝰ ꝯg
nati· Ne aūtas facie a pximo tuo et
ab auferēdo ptē et nō restituēdo·
Ne respicias mulierē alieni viri et
ne scruteris ancillā eiꝰ neq; sterne
ris ad lectū eiꝰ· Caue ab amicis de
sermonibz impropij et cū dixeris
ne impropes· ¶ Ca·xlij·

On duplices sermonē audi
tus de reuelacōe pmōis ab
scōditi et eris vere sine confusione et
inueies grāz in ospectu oīm hoīm
Ne p hijs oībz ofūdaris et ne ac
cipias psonā ut delinq̄s· de lege
altissimi et testamēto et de iudicio
iustificare impiū· de vbo sotioꝝ et
viatoꝝ et de datōe hereditatis ami
cū· de eqlitate statē et pōderꝝ· de acq̄
sitōe multoꝝ et paucoꝝ· de corrup
tione emptōis et negotiatoꝝ et de
multa disciplia filioꝝ et suo pessimō
latꝰ sāguinare· Sup mulierē nequā
bonū est signū· Vbi manꝰ multe
sūt claude et q̄cūq; trades nūera
et appende· datū vero et acceptū
oē describe· De disciplia insensati et
fatui et de senioribz q̄ iudicātur ab
adolescētibz et eis eruditꝰ in oībz
et pbabilē in cōspectu oīm virorꝝ·
Filia pris abscōdita ē: vigilia et
sollicitudo eiꝰ aufert somnū ne for
te ī adolescēcia sua adultera effici
at et cū viro conorata obdibilē fiat
neq; polluat in virginitate sua et ī
patris suis ḡuida mueiat· ne for
te cū viro conorata trāsgrediatur
aut certe sterilē efficiat· Sup filiā
luxuriosā confirma custodiā: neq;
fatiat te in obprobriū vere inimi
cis· a detractōe in cītate et a biectō
ne plebis et confudat te in multitudine
pli· Oī hoī noli intēdē in specie et
in medio mulieꝝ noli conorari· De
vestimētis eī pcedit tinea et a mulie
re iniq̄tas viri· Melior ē eī iniq̄tas
viri q̄ bñfaciēs mulier et mulier
confūdēs ī obprobriū· Mēor ero igi
tur operꝝ dñi et q̄ vidi annūciabo
In sermōibz dñi opa eiꝰ· Sol illu
minās p oīa respexit et gloria dñi
plenū est op eiꝰ Nōne dñs fecit
scōs enarrare oīa mirabilia sua q̄
confirmauit dñs oīpotēs stabiliri ī
gloria sua· Abissuz et cor hoīm inue
stigauit et ī astucia eoꝝ excogita
uit· Cognouit enī dñs oēz sciaz et
inspexit ī signū eui annūciās que
pteriert et q̄ supuēture sūt revelās

vestigia occultorum Non preterit illum
omnis cogitatus et non abscondit se ab
eo vllus sermo. Magnalia sapiencie
sue decorauit que est ante seculum et vsque
in seculum neque adiectum est neque mi
nuetur et non eget alicuius consilio. Quam
desiderabilia omnia opera eius et tanquam
scintilla que est considerare Omnia hec vi
uunt et manent in seculum et in omni ne
cessitate omnia obaudiunt ei. Omnia du
plicia vnum contra vnum et non fecit
quicquam de eo. Vniuscuiusque confir
mabit bona. Et quis saciabitur vi
dens gloriam eius. Cap. xliij.

Altitudinis firmamentum pulcher
tudo eius. spes celi in visione
glorie. Sol in aspectu annuncians in ex
itu: vas admirabile opus excelsi.
In meridiano exurit terram et in conspe
ctu ardoris eius quis poterit sustinere.
Fornacem custodiens in operibus ardo
ris. triplicitur sol exurens montes ra
dios igneos exsufflans et refulgens
radijs suis obcecat oculos. Mag
nus dominus qui fecit illum et in sermoni
bus eius festinauit iter. Et luna in
omnibus in tempore suo ostensio temporis et sig
num eui. A luna signum diei festi lu
minare quod minuitur in consummacione.
Mensis secundum nomen eius est crescens mi
rabiliter in consummacionem. Vas castro
rum in excelsis in firmamento celi re
splendens gloriose. Spes celi gloria
stellarum: mundum illuminans in excelsis
dominus. In verbis sancti stabunt ad iu
ditium et non deficient in vigilijs suis
Vide arcum et benedic eum qui fecit illum.
Valde speciosus est in splendore suo.
Girauit celum in circuitu glorie sue:
manus excelsi aperuerunt illum. Impio
suo accelerauit niuem et accelerat
coruscaciones emittere iudicij sui.

Propterea aperti sunt thesauri et euo
lauerunt nebule sicut aues. In magni
tudine sua posuit nubes et confracti
sunt lapides grandinis. In conspectu
eius commouebuntur montes et in volun
tate eius aspirauit nothus. Vox to
nitrui eius verberauit terram. tempestas
aquilonis et congregacio spiritus et sicut
auis deponens ad sedendum aspergit
niuem et sicut locusta demergens descen
sus eius. Pulchritudinem candoris eius
ammirabitur oculus et super ymbrem eius
expauescit cor. Gelu sicut salem ef
fundet super terram et dum gelauerit fiet
tanquam cacumina tribuli Frigidus ven
tus aquilo flauit et gelauit cristal
lus ab aqua. Super omnem congregatio
nem aquarum requiescet et sicut lorica
induet se aquis Et deuorabit mon
tes et exuret desertum et extinguet vi
ride sicut ignem. Medicina omnium in
festinacione nebule et ros obuians
ab ardore venienti humilem efficiet eum
In sermone eius siluit ventus et cogi
tacione sua placauit abissum et plan
tauit illum dominus ihesus Qui nauigant
mare enarrant pericula eius et audien
tes auribus nostris admirabamur. Il
lic preclara et mirabilia varia besti
arum genera et omnium pecorum et creatura
beluarum. Propter ipsum confirmatus est
itineris finis et in sermone eius composi
ta sunt omnia. Multa dicemus et deficie
mus verbis. consummacio autem sermonum
ipse est in omnibus. Gloriantes ad quid
valebimus. Ipse enim omnipotens super
omnia opera sua. Terribilis dominus et
magnus vehementer et mirabilis poten
tia ipsius. Glorificantes dominum quantum
cumque potueritis superualebit adhuc
et admirabilis magnificencia eius. Bene
dicentes dominum exaltate illum quantum

potestis. maior est enim oī laude
Exaltātes eū replemī virtute. Ne
laboretis. nō eī ꝯprehēdetis. Quis
videbit eū sicut ē ab inicio. Mul
ta abscondita sunt maiora hijs.
Pauca em̄ vidim⁹ operꝝ ei⁹. Oīa
autē dn̄s fecit et pie agētibus de
dit sapienciā. ¶ Ca. xliiij.

Laudem⁹ viros gloriosos et
pentes nr̄os in gn̄acōe sua
Multā gl̄iaꝫ fecit dn̄s magnificē
tia sua a seculo. Dn̄antes in ptāti
b⁹ suis hoīes magni v̄tute ⁊ pru
dēcia sua p̄diti nūciātes ī ꝓphetis
dignitatē ꝓphetarū ⁊ impantes ī
pn̄ti ꝓpl̄o ⁊ v̄tute prudēcie popul̄
sāctissiā v̄ba. In puericia sua req̄
rētes modos musicos ⁊ narrātes
carmīa scriptuārꝝ Hoīes diuites
in v̄tute pulchtudīs studiū habē
tes pacificātes ī domibꝫ suis. Oēs
isti in gn̄atiōibꝫ gētis sue gloriaꝫ
adepti sūt ⁊ in diebꝫ suis habētur
in laudibꝫ. Qui de illis nati sūt re
liquerūt nomē narrandi laudes
eorꝝ. Et sūt quorꝝ nō est mēoria.
Perierūt q̄si q̄ nō fuerint et nati
sūt q̄si nō nati ⁊ filij ipōꝝ cū ipsis
Sꝫ illi viri mīe sūt quorꝝ pietates
nō defecerūt. Cū semīe eorū ꝑma
nēt bona hereditas sācta nepotes
eorꝝ Et ī testam̄tis stetit semē eorꝝ
⁊ filij eorꝝ ꝓpt̄ illos vsqꝫ in eternū
manēt. Semē eorꝝ et gl̄ia eorꝝ nō
derelinquet̄. Corpa ipōꝝ ī pace se
pulta sūt ⁊ nomē eorꝝ viuet ī ge
neracōnē ⁊ gn̄ationē Sapīaꝫ ipō
rū narrēt populi ⁊ laudeꝫ eorꝝ nū
ciet ecclesia. Enoch placuit dō et
trāslat⁹ est in padisū ut det genti
bus sapīaꝫ Noe inuētus ē ꝑfect⁹
iust⁹ ⁊ in tpe iracūdie factus ē re
cōciliacō Idō dimissuꝫ est reliquū
terre cū factū ē diluuiū. Testamē
ta seculi posita sūt apud illū ne de
leri possit diluuio oīs caro. Abra
hā magn⁹ pr̄ multitudīs gentiū
⁊ nō est inuētus simil̄ illi in gl̄ia
Qui cōseruabit legē excelsi ⁊ fuit ī
testamēto cū illo. In carne ei⁹ sta
re fecit testamētū ⁊ in tēptacōe in
uētus est fidelis. Idō iureiurādo de
dit illi gloriaꝫ in gēte sua crescē il
lū q̄si terre cumulū ⁊ ut stellas ex
altare semen ei⁹ ⁊ hēditare illos a
mari vsqꝫ ad mare et a flumīe vs
qꝫ ad termīos terre. Et ysaac fecit
eodē mō ꝓpt̄ abrahā pr̄eꝫ ei⁹. Bn̄
dictōeꝫ oīm gētiū dedit illi dn̄s ⁊
testamētū suū confirmauit sup ca
put iacob Agnouit eū in bn̄dicti
onibꝫ suis ⁊ dedit illi hēditateꝫ ⁊
diuisit illi ꝑteꝫ ī tribubꝫ duodecī.
Et ꝯseruauit illi hoīes mīe inuenīē
tes grāꝫ in conspectu oīs carnis.

Dilectus deo ⁊ hoī ¶ Ca. xlv.
bus moyses cui⁹ mēoria in
bn̄dictōe est. Silēꝫ illū fecit ī glo
ria sāctorꝝ ⁊ magnificauit eū in ti
more inimicorꝝ ⁊ in v̄bis suis mō
stra placauit. Glorificauit illū in
ꝯspectu regū ⁊ iussit illi corā popu
lo suo ⁊ ostendit illi gloriā suam
In fide ⁊ lenitate ip̄ius sanctū fe
cit illū ⁊ elegit eū ex omni carne.
Audiuit em̄ eum et vocē ip̄ius et
induxit illū in nubem. Et dedit illi
cor ad p̄cepta ⁊ legeꝫ vite ⁊ disci
pline docere iacob testamētū suū
et iudicia sua israhel. Excelsū fecit
aaron fratreꝫ suū ⁊ similē sibi de
tribu leui. Statuit illi testamentū
eternū ⁊ dedit illi sacerdotiū gen
tis et beatificauit illum in gloria.

Et circūcinxit eū zona iustitie ⁊ in
duit eū stolā glorie et coronauit
eū in vasis v̄tutis. Circūpedes ⁊ fe
moralia ⁊ hūerale posuit ei ⁊ cin
xit illū tintinabul' aureis plurīs
in giro: dare sonitū in incessu suo
auditū facē sonitū in tēplo ī me
moriā filijs gētis sue. Stolā sāctā
auro ⁊ iacincto ⁊ purpura opus
textile viri sapiētis iuditio ⁊ veri
tate p̄diti. Torto cocto opus artifi
cis gēmis p̄tiosis figuratis in li
gatura auri ⁊ ope lapidarij scul
ptis ī memoiā scd̄z nūerꝝ tribuū
isrl'. Corona aurea super mitraz
eius exp̄ssa signo sc̄itatis gl̄ia ho
noris ⁊ opus v̄tutis desiderio ocu
lorū ornata. Sic pulchra añ ipsū
nō fuerīt talia vsq̄z ad originem.
Non est indutus illa alienigena
aliq̄s. ꝫ tm̄ filij ip̄i⁹ soli ⁊ nepotes
ei⁹ p oē tp̄s. Sacrifitia ip̄i⁹ cōsū
mata sūt igni q̄tidie. Compleuit
moyses man⁹ ei⁹ ⁊ vnxit illū oleo
sācto. Factū est illi in testamētū
et̄nū ⁊ semini ei⁹ sicut dies celi fū
gi sacerdotio ⁊ hr̄e laudē ⁊ gl̄ifica
re populū suū in noīe suo. Ipsum
elegit ab oī viuēte offerre sacrifi
tiū deo. incēsū ⁊ bonū odorē in me
moriā placare ꝑ ꝓpl̄o suo Et dedit
illi in p̄ceptis suis ptātez in testa
mētis iudicōꝝ docē iacob testīo
nia ⁊ in lege sua lucem dare isrl'.
Quia ꝯtra illū steterīt alieni ⁊ ꝓpt̄
inuidiā circūdederūt illū hoīes in
deserto q̄ erāt cū dathā ⁊ abiron
⁊ ꝯgregacō chore in iracūdia Vi
dit dn̄s de⁹ ⁊ nō placuit illi ⁊ con
sūpti sūt in impetu iracūdie. Fecit
ill' mōstra ⁊ ꝯsūpsit illos ī flāma
ignis. Et addidit aaron gl̄iaz et
dedit illi hereditatē ⁊ p̄mitias fru
gū terre dimisit illi. Panē ip̄i⁹ in
p̄mis pauit in sacietatez. nā ⁊ sa
crifitia dn̄i edēt q̄ dedit illi et semi
ni ei⁹. Ceterū int̄ gētes nō heredi
tabit et ps nō est illi ī gēte. Ip̄e ē
em̄ ps ei⁹ et hereditas. Phinees
fili⁹ eleazari terci⁹ in gloria imitā
do eū in tīore dei ⁊ staē ī reuerētia
gētis in bonitate ⁊ alacritate aīe
sue placuit d̄o isrl'. Id̄o statuit illi
testamētū pacis ⁊ p̄ncipē sāctoꝝ ⁊
gētis sue ut sit illi ⁊ semī ei⁹ sacdo
cij dig̃tas ī et̄nū Est testamētū da
uid regi filio yesse de tribu iuda
hēditas ip̄i ⁊ semini ei⁹ ut daret
sapīaz in cor nostꝝ iudicare gen
tē suaz in iustitia ne abolerētur bō
ip̄oꝝ ⁊ gloriam ip̄oꝝ in gentez eo
rū eternam fecit. Cap̄ · xlvj.

Fortis in bello ihs̄ naue suc
cessor moysi in ꝓph̄is q̄ fuit
magn⁹ scd̄z nomē suū. maximus
in salutē electoꝝ dei expugnaē in
surgētes hostes ut ꝯseq̄ret̄ heredi
tatē isrl'. Quā gl̄iaz adept⁹ est in
tollēdo man⁹ suas ⁊ iactādo ꝯtra
cītates rūpheas. Quis añ illū sic
restitit. Nā hostes ip̄e dn̄s percus
sit. Aut nō in iracūdia ei⁹ impedi
tus est sol ⁊ vna dies facta est q̄si
duo. Inuocauit altissimū potētez
in oppugnādo inimicos vndiq̄z ⁊
audiuit illū magn⁹ et scūs deus ī
saxis grādīs v̄tutis valde fortis.
Impetū fecit ꝯtra gētez hostilē et
in descēsu p̄didit ꝯtrarios ut cog
noscāt gētes potētiaz ei⁹. q̄z cōtra
deū pugnare nō est facile et secu
tus ē a tergo potētes. Et in dieb⁹
moysi mīaz fecit ip̄e ⁊ caleph fili
us iephone stare ꝯtra hostem et

ꝓhibere gentē a pctis ⁊ ꝑfringē
murmur malicie Et ipi duo cōsti
tuti a piculo liberati sūt a nūo sex
centoꝝ miliū peditū: inducē illos
in hereditatē in terrā que manat
lac ⁊ mel Et dedit dn̄s ipi caleph
fortitudinē ⁊ vsq; in senectutē ꝑ
mā sit illi v̄tus ut ascēderet in excel
sū terre locū ⁊ semē ipi⁹ obtinuit
hereditatē. Et vider̄t oēs filij isrl̄.
q̄ bonū est obsequi scō deo. Et iu
dices singuli suo noīe q̄ꝝ nō est
corruptū cor q̄ nō aūsi sunt a dn̄o
ut sit mēoria illoꝝ in bn̄dictōe Et
ossa eoꝝ pullulant de loco suo et
nomē eoꝝ ꝑmanet in et̄nū: ꝑma
nēte ad filios illoꝝ sāctoꝝ viroꝝ
gloria. Dilectus a deo suo samuel
ꝓpheta dn̄i renouauit imperiū et
vnxit pn̄cipes in gēte sua In lege
dn̄i ꝯgregacōē iudicauit ⁊ vidit
deū iacob ⁊ in fide sua ꝓbatus est
ꝓpha. Et ꝯgnit⁹ est in v̄bis suis fi
delis q̄ vidit deū lucis. Et inuoca
uit dn̄m oīpotentē in oppugnādo
hostes circūstātes vndiq; in obla
cōne viri inuiolati. Et intonuit de
celo dn̄s et ī sonitu magno audi
tā fecit vocē suā ⁊ ꝯtriuit pn̄cipes
tyrioꝝ ⁊ om̄s duces philistijm.
Et an̄ tp̄s finis vite sue ⁊ seculi te
stimoniū p̄buit in cōspectu dn̄i ⁊
xp̄i: pecunias ⁊ vsq; ad calciamē
ta ab oī carne nō accepit ⁊ nō ac
cusauit illū hō Et post hoc dormi
uit ⁊ notū fecit regi ⁊ on̄dit illi fi
nē vite sue ⁊ exaltauit vocē ei⁹ de
terra ī ꝓphia delē impietatē gētis

Post hec surrexit ¶ Ca. xlvij.
nathā ꝓpha ī diebꝫ dauid.
Et q̄si adeps sepat⁹ a carne sic da
uid a filijs isrl̄ Cū leōibꝫ lusit q̄si
cū agnis ⁊ in vrsis similit̄ fecit si
cut ī agnis ouiū. In iuuētute sua
nūquid nō occidit gigātē et ab
stulit obprobriū de gēte. In tol
lēdo manū ī saxo fūde deiecit exul
tacōnē golie vbi inuocauit dn̄m
oīpotentē Et dedit in dextra ei⁹ tol
lere hoīē fortē in bello ⁊ exaltare
cornu gētis sue. Sic in decē milib⁹
glorificauit illū ⁊ laudauit illū in
bn̄dictiōibꝫ dn̄i in offerēdo illi co
ronā glorie. Cōtriuit eī inimicos
vndiq; et extirpauit philistijm
ꝯtrarios vsq; in hodiernū diem.
Cōtriuit cornu ipōꝝ vsq; in et̄nū.
In oī ope dedit ꝯfessionē sācto ⁊
excelso in v̄bo glorie. De oī corde
suo laudauit dn̄m et dilexit deū
q̄ fecit illū ⁊ dedit illi cōn̄ inimicos
potētiaꝫ. Et stare fecit cātores cōn̄
altare et in sono eoꝝ dulces fecit
modos. Et dedit ī celebracōibꝫ de
cus ⁊ ornauit tempa vsq; ad ꝯser
uacōē vite ut laudarēt nomē sā
ctū dn̄i et āplificarēt mane dei sc̄i
tatē. Xp̄us purgauit pctā illi⁹ ⁊
exaltauit in et̄nū cornu ei⁹. Et de
dit illi testam̄tū regni ⁊ sedē glie
in isrl̄. Post ipsū surrexit fili⁹ sen
sat⁹ ⁊ ꝓpt̄ illū deiecit oēꝫ potētiaꝫ
inimicoꝝ. Salomō impauit ī die
bus pacis cui subiecit de⁹ oēs ho
stes ut ꝯderet domū in noīe suo ⁊
paret sc̄itatē in sempit̄nū quēad
modū erudit⁹ est ī iuuētute sua.
Et īplet⁹ est q̄si flumē sapīa ⁊ ter
rā retexit aīa sua. Et replesti in cō
pacōibꝫ enigmata ad insulas lō
ge diuulgatū est nomē tuū et de
lect⁹ es in pace tua. In cātilenis ⁊
in ꝓūbijs ⁊ cōpacōnibꝫ et int̄pre
tacōnibus mirate sunt terre et in

noie dñi cui est ognomē dē isrl
Collegisti q̄si auricalcū aurū ⁊ ut
plūbū oplesti argētū ⁊ inclinasti
femora tua mulieribz· Ptātez ha
buisti i corpe tuo dedisti maculā
in glia tua ⁊ pphanasti semē tuū
inducē iracūdiā ad liberos tuos
⁊ in ceteris stulticiā tuā ut facēs
impiū biptitū ⁊ ex effraim ipare
impiū duz· Dē aūt nō dereliq̄t
mīam suā ⁊ nō corrūpet neq̄ dele
bit opa sua neq̄ pdet a stirpe ne
potes electi sui ⁊ semē eiꝰ q̄ diligit
dñm nō corrūpet· Dedit autē reli
quū iacob ⁊ dauid de ipsa stirpe
⁊ finē habuit salomō cū pribus
suis· Et dereliquit post se de semie
suo gētis stulticiā ⁊ iminutū pru
dēcia roboam q̄ aūtit gentē ofilio
suo ⁊ ieroboā filiū nabath q̄ pec
care fecit isrl et dedit viā peccādi
effraim ⁊ pluria redūdauerūt pec
cata ipōz· Valde em̄ aūterūt illos
a terra sua· Et q̄siuit oēs neq̄cias
vsq̄ dū puenīret ad illos defen
sio ⁊ ab oībz pctis liberauit eos·

ET furrexit helyas |Cap̄ xlviij
pphā q̄si ignis vbū ipiꝰ q̄si
facula ardebat· Qui induxit i illos
famē ⁊ imitantes illū inuidia sua
pauci facti sūt· Nō em̄ poterāt su
stinere p̄cepta dñi Verbo dñi cō
timuit cēlū ⁊ deiecit a se ignē fre·
Sic amplificatꝰ est helyas in mā
bilibz suis· Et q̄s pt filiē gloriari
tibi· Qui suscitasti mortuū ab īfe
ris de sorte mortis in vbo dñi dei·
q̄ deiecisti reges ad pniciē ⁊ ofre
gisti facile potēciaz ipōz et glorio
sos de lecto suo· Qui audis i syna
iuditiū ⁊ in oreb iuditia defensio
nis· Qui vngis reges ad pnām
⁊ pphetas facis successores tuos
post te· Qui receptꝰ es in turbine
ignis i curru equoz igneoz q̄ in
scriptꝰ es i iudiciis tēpoz lenire
iracūdiā dñi· reconciliare cor pris ad
filiū et restituere tribz iacob· Bti
sūt q̄ te vidērūt ⁊ in amicitia tua de
corati sūt· Nā nos vita vinim̄ tm̄
post mortē aūt nō erit tale nomē
nr̄m· Helyas q̄ in turbine tectus
est ⁊ in helyseo oplet̄ē spūs eiꝰ
In diebz suis nō ptimuit pncipē
⁊ potentia nemo vicit illū· Nec su
pauit illū vbū aliq̄d ⁊ mortuū p
phetauit corpꝰ eiꝰ· In vita sua fe
cit mōstra ⁊ in morte opatꝰ ē mi
rabilia· In oībz istis nō penituit
populꝰ ⁊ nō recessērūt a pctis suis
vsq̄ dū abiecti sūt de tra sua ⁊ di
sperſi sūt in oēz trā ⁊ relicta ē gēs
ppauca ⁊ pncēps i domo dauid
Quidā ipōz fecērūt q̄d placeret dō
alij aūt multa omiserūt pctā· Eze
chias munuit cīuitatez suā ⁊ indu
xit in mediū eiꝰ aquā et fodit fer
ro rupē ⁊ edificauit ad aquā pu
teū· In diebz ipiꝰ ascendit senna
cherib ⁊ misit rapsacen ⁊ sustulit
manū suā otra illos ⁊ extulit ma
nū suā in syon ⁊ superbz factus est
potētia sua· Tūc mota sūt corda
⁊ manꝰ ipōz ⁊ doluerūt q̄si pturiē
tes mulieres· Et inuocauerūt dñm
misericordē ⁊ expandētes manus
suas extulerūt ad cēlū ⁊ scūs dñs
deus audiuit cito vocē ipōz· Non
est cōmemoratꝰ pctōz ipōz neq̄
dedit illos inimicis suis· ℣ purga
uit illos i manu ysaye sācti pphe
deiecit castra assiriorz ⁊ cōtriuit
illos angelus dñi· Nam fecit eze
chias q̄d placuit dō ⁊ fortit iuit i

via dauid pr̄is sui quā mādauit
illi ysayas ꝓpha magnꝰ ⁊ fidel' ī
cōspectu dei. In diebꝫ ipiꝰ retro re
dijt sol ⁊ addidit regi vitā. Spiri
tu magno vidit vltīa ⁊ ꝯsolatus
est lugētes syon vsqꝫ in sempiter
nū. Ostendit futura et abscondi
ta añq̄ euenirēt. ¶ Ca. xlix.

Memoia iosie in ꝯposicōe odo
ris facta opꝰ pigmētarij In
oī ore q̄si mel indulcabit' eiꝰ me
moria ⁊ ut musica in ꝯuiuio vini
Ipe est directꝰ diuinitꝰ ī penitētia
gētis et tulit abhoīnacōes īpieta
tis ⁊ ad dn̄m gub̄nauit cor ipsiꝰ
⁊ in diebꝫ pctōꝝ corroborauit pi
etatē. Pret' dauid ⁊ ezechiā ⁊ io
syaꝫ om̄s pcc̄m ꝯmiserūt. nā reliq̄
rūt legē altissimi reges iuda ⁊ cō
tēpserūt timorē dei. Dederūt em̄ reg
nū suū alijs et gl'iaꝫ suā alienige
ne gēti. Incēderūt electā ciuitatē sc̄i
tatis ⁊ desertas fecerūt vias ipiꝰ ī
manu iheremie Nam male tracta
uerūt illū. qꝛ vētre mr̄is ꝯsecratus
est ꝓpha. euertē et eruere ⁊ pdere
⁊ iterꝝ edificaē ⁊ renouaē. Ezechi
el q̄ vidit ꝯspectū gl'ie quā oñdit
illi in curru cherubin. Nā ꝯmēora
tus est inimicoꝝ ī ymbri bñfacere
illis qui oñderūt rectas vias. Et du
o decī ꝓphaꝝ ossa pullulant de lo
co suo. Nā corroborauerūt iacob ⁊
redimerūt se in fide v̄tutis. Q̄uo
amplificemꝰ zorobabel. Nā ⁊ ip
se q̄si signū in dextra manu isrl'.
Et ihm filiū iosedech. Qui ī diebꝫ
suis edificauerūt domū ⁊ exaltaue
rūt tēplū sāctū dn̄o patū in gl'iaꝫ
sempit'naꝫ. Et neemias in mēoria
multi tpis q̄ erexit nob' muros eū
sos et stare fecit portas ⁊ seras q̄
erexit domos nr̄ās. Nemo natꝰ ē
in terra q̄lis enoch nā ⁊ ipe recep
tus est a terra. Et ioseph q̄ natꝰ
est hō pn̄ceps fratꝝ. firmamētuꝫ
gētis. rector fratꝝ. stabilimētū po
puli. ⁊ ossa ipiꝰ visitata sūt ⁊ post
mortē ꝓphetauerunt. Seth ⁊ sem
apud hoīes gloriā adepti sūt ⁊ su
per oēm aīaꝫ in origine adam.

Simeō onie filiꝰ sac̄ ¶ Ca. l.
dos magnꝰ q̄ in vita sua suf
fulsit domū et ī diebꝫ suis corrobo
rauit tēplū Tēplietiā altitudo ab
ipso fūdata ē duplex edificatio ⁊
excelsi pietes tēpli. In diebꝫ ipiꝰ
emanauerūt putei aq̄ꝝ ⁊ q̄si ma
re adimpleti sunt sup̄ modū Qui
curauit gentē suā ⁊ liberauit eā a
pdicōe. Qui p̄ualuit amplificare
ciuitatē. q̄ adeptꝰ est gl'iaꝫ ī ꝯuer
sacōe gentis ⁊ ingressuꝫ domꝰ et
atrij āplificauit. Quasi stella ma
tutina ī medio nebule ⁊ q̄si luna
plena ī diebꝫ suis lucꝫ ⁊ q̄si sol re
fulgēs sic ille refulsit in tēplo dei.
Quasi arcꝰ refulgēs int' nebulas
gl'ie ⁊ q̄si flos rosaꝝ ī diebꝫ v̄nis
⁊ q̄si lilia q̄ sūt in trāsitu aq̄ et q̄si
thꝰ redolēs ī diebꝫ estatis Quasi
ignis effulgēs ⁊ thꝰ ardēs ī igne
q̄si vas auri solidū ornatū oī la
pide p̄tioso Quasi oliua pullulās
⁊ cip̄ssus ī altitudinē se extollēs.
In accipiēdo ipsū stolā gl'ie et ve
stiri eū ī ꝯsūmacōe v̄tutis ī ascēsu
altaris sc̄i gl'iaꝫ dedit sc̄itatis ami
ctū. In accipiēdo aūt ptes de ma
nu sac̄dotū ⁊ ipe stās iux̄ arā ⁊ cir
ca illū corona fratꝝ q̄si plātatio
cedri in mōte libano. sic circa illū
steterūt q̄si rami palme ⁊ oēs filij
aaron ī gl'ia sua. oblacō aūt dn̄i ī

mamb3 ip3 coram oi synagoga
isr̃l a ɔsūmacōe fūgens in aram
amplificaē oblacōez excelsi regis
porrexit manū suā in libacōe et li
bauit de sāguine vue. Effudit in fū
damēta altaris odorez dīmū excel
so pncipi. Tūc exdamauerūt filij
aaron a in tubis ꝓductilib3 sonu
erūt a auditā fecerūt vocē magnā
in mēoriā corā dō. Tūc oīs popu
lus sil̃ ꝓperauerūt a ceciderūt in fa
ciē sup tra3 adorare dīm deū suū
a dare p̄ces oipotēti dō excelso Et
amplificauerūt psallētes in vocib9
suis a in mḡna domo audī ē son9
suauitatis plenus. Et rogauit po
pul9 dīm excelsū in p̄ce vsq3 dū p
ficeret̃ honor dīi et mun9 suū pfe
cerūt Tūc descēdēs man9 suas ex
tulit in oēz congregacōez filio3 isr̃l
dare gr̃ia3 dō a labijs suis a in no
mīe ipi9 gr̃iari. Et iterauit oīonē
suā volēs oīdere vtutē dei. Et plus
orauit deū oīm q̄ mḡna fecit in oī
terra qui auxit dies nr̄os a vētre
mr̄is nr̄e a fecit nobiscū scōz suā
mīa3. Det nob3 iocūditatē cordis a
fieri pacē in diebz nr̄is in isr̃l per
dies sēpit̃nos3 credere isr̃l mīa3
dei ee nobiscū ut liberet nos in die
bus suis. Duas gentes odit aīa
mea. tercia aūt nō est gēs quam
oderim. Qui sedēt in mōte seyr et
a philistijm a stult9 popul9 q̄ ha
bitat in sychimis Doctrinā sapi
entie et disciplīne scripsit in cōdi
ce isto ihūs fili9 syrach iherosoli
mita q̄ renouauit sapīa3 de corde
suo. Btūs q̄ in istis vsat̃ bois. Qui
ponit illa in corde suo sapiēs erit
sp. Si em̄ hec fecerit ad ōmia vale
bit qr lux dei vestigiū ei9 est.

Oratio ihesu filij syrach.

Confitebor tibi dñe rex
a collaudabo te deū sal
uatorē meū. Cōfitebor
nomī tuo qm̄ adiutor
a protector factus es m̄ a liberasti cor
pus meū a pdicōe. a laqo lingue
im̄q a a labijs operātiū mēdatiū
a in ɔspectu astātiū factus es m̄ ad
iutor. Et liberasti me scōz multitu
dinē mīe noīs tui a rugiētibz pre
patis ad escā. de manib3 querētiū
aīa3 meā a de portis tribulacōnū
q̄ circūdederūt me a p̄ssura flāme
q̄ circūdedit me a in medio ignis
nō sū estuat9. De altitudīe vētris
inferi a a lingua coīq̄nata a aver
bo mēdacij. a rege inquo et a līn
gua iniusta. Laudabit vsq3 ad
mortē aīa mea dīm et vita mea
appropinquās erat inferno deor
sū circūdederūt me vndiq3 a nō erat
q̄ adiuuaret. Respiciēs eram ad
adiutoriū hoīm et nō erat. Mēo
rat9 sū mīe tue dñe a cooperacōnis
tue q̄ a seculo sunt. qui eruis fusti
nētes te dñe a liberas eos de manu
gentiū Exaltasti sup terrā habita
tionē meā et p̄ morte defluēti dep̄
cat9 sū. Inuocaui dīm p̄cez dñi
mei ut nō derelinq̄t me in die ꝫbu
lacōnis mee a in tpe superbor sine
adiutorio. Laudabo nomen tuū
assidue a collaudabo illud in ɔfes
sione et exaudita est oīo mea. Et
liberasti me de pdicōe et eripuisti
me de tpe iniquo. Propterea ɔfi
tebor a laudē dicā tibi a bñdicaz
nomī dñi cum adhuc iuniōr sū.
Priusq̄ oberrarē quesiui sapīaz
palā in oīone mea ante tempus

postulabaz pro illa et vsqz in no
uissimis inquiram eam ⁊ florebit
tãq̃ p̃cox vua. Letatũ est cor meũ
in ea ambulauit pes meus iter re
ctũ in iuuẽtute mea inuestigabã
eam. Inclinaui modice aurẽ meã
⁊ excepi illam. Multam inueni in
memetipso sapientiã ⁊ multũ ꝓ
feci in ea. Dãti mihi sapientiã da
bo gloriaz. Consiliat⁹ sum em̃ ut
facerẽ illam. zelatus sũ bonũ ⁊ nõ
confũdar. Colluctata est anima
mea in illa et in faciendo eaz con
firmatus sũ. Manus meas exten
di in altũ et in sapiẽcia eius luxit
anima mea ⁊ ignorantias meas
illũinauit. Animã meaz direxi ad
illã ⁊ in agnicõne inueni eã. Pos
sedi cum ipsa cor ab initio ꝓpter
hoc nõ derelinquar Venter meus
cõturbatus est querẽdo illaz ꝓ
terea bonã possidebo possessionem
Dedit em̃ mihi domin⁹ linguam
mercedẽ meam ⁊ in ipsa laudabo
eum. Appropiate ad me indocti ⁊
cõgregate vos ad domũ discipli
ne. Quid adhuc retardatis ⁊ q̃d
dicitis in hijs. Anime vestre sici
unt vehemẽter. Aperui os meũ ⁊
locutus sũ. Cõparate vobis sine
argento sapientiã ⁊ collũ vestrũ
subicite iugo eius ⁊ suscipiat ani
ma vestra disciplinaz. In ꝓximo
est em̃ inuenire eam. Videte ocu
lis vestris quia modicũ laboraui
⁊ inueni mihi multã requiẽ Assu
mite disciplinaz in multo nũero
argenti ⁊ copiosũ aurũ possidete
in ea. Letet̃ aĩa vr̃a in mĩa eius ⁊
nõ ɔfũdemĩ in laude ei⁹. Operamĩ
op⁹ vr̃m añ tẽpus ⁊ dabit vobis
mercedẽ vestrã in tpe suo.

¶ Explicit liber ecc̃iasticus.
¶ Incipit oracõ salomõis.

Et indiauit salo
mon genua sua
in ɔspectu totius
ecclesie israhel et
aperuit man⁹ su
as ad celuz et di
xit. Dñe deus israhel nõ est tibi si
milis deus in celo sursũ neqz in ter
ra deorsũ qui custodis testamẽtũ
tuũ et misc̃diaz pueris tuis eunti
bus in cõspectu tuo in toto corde
seruans puero tuo dauid que lo
cut⁹ es illi ⁊ locutus es in ore tuo
et in manu tua implesti q̃si dies
iste. Et nũc dñe deus isrl̃ custodi
puero tuo dauid patri meo que
locut⁹ es illi dicẽs. Nõ deerit tibi
vir a facie mea sedens in throno
isrl̃. Verũtamẽ si custodierint fi
lij tui legẽ meã ⁊ in p̃ceptis meis
ambulẽt sicut ambulauer̃t in cõ
spectu meo fideles. Et nũc dñe de⁹
isrl̃ creditũ est verbũ quod locu
tus es puero tuo dauid. qm̃ si ve
re habitauit deus cũ hoĩbz in ter
ra. Si celũ celi nõ suffitiãt tibi qñ
tomagis dom⁹ hec quã edificaui
Sz respicias ad or̃oez serui tui et
dep̃cacõez eius ut exaudias dñe
placacõnẽ or̃onis quã puer tu⁹
orat corã te hodie ut sint oculi tui
sup domũ hãc die ac nocte ĩ locũ
quẽ dixisti inuocare nomẽ tuũ et
exaudias or̃onez quã puer tuus
orat in hoc loco et exaudias p̃ca
tionẽ pueri tui ⁊ ꝓpl̃i tui isrl̃ si ora
uerint in loco isto et exaudias in
loco hĩtacõis de celo et exaudias
et ꝓpici⁹ sis si peccauerit vir in te.

¶ Explicit or̃o salomõis.

¶ Incipit ꝓlogꝰ ī ysayā ꝓphaz·

Nemo cum ꝓphas versibꝫ viderit esse descriptos metro eos estimet apud hebreos ligari ⁊ aliq̄d sile hr̄e de psalmis vl̄ opibꝫ salomonis· Sed qd̄ in demostene ⁊ tulio solet fieri: ut per cola scribātur ⁊ comata q̄ vtiq̄ ꝓsa ⁊ nō v̄sibus cōscripserīt· Nosq̄ vtilitati legentiū ꝓuidētes int̄pretacōez nouaz nouo scribēdi gn̄e distinximꝰ Ac p̄mū de ysaia sciēdū ꝙ in s̄mōe suo disertꝰ sit: q̄ppe ut vir nobil̄ ⁊ vrbāe elegātie nec hn̄s quicq̄ in eloquio rusticitatis admixtū· Vn̄ accidit ut p̄ceteris florē s̄monis eiꝰ trāslatio nō potuerit cōseruare· Deinde etiā hoc adiciēdū ꝙ nō taz ꝓpha dicēdus sit q̄ euāgelista· Itaq̄ vniūsa xp̄i ecc̄ieq̄ misteria ad liquidū ꝓsecutꝰ ē ut nō eū putes de futuro vaticinari· sed de p̄teritis hystoriā texere· Vnde conicō noluisse tunc tp̄is septuaginta int̄pretes fidei sue sacramēta ꝑspicue ethnicis ꝓdē ne sāctū caībꝫ ⁊ margaritas porcis darēt que cū hāc edicōez legeritis ab illis aīadūtetis abscōdita· Nec ignoro quāti labois sit ꝓphas intelligē nec facile quēpiā posse iudicare de int̄pretacōe: nisi intellexerit añ q̄ legerit· Nosq̄ patē morsibꝫ plurīoꝝ q̄ stimulāte inuidia qd̄ ꝯsequi nō valēt despiciūt· Sciens ꝯ ⁊ prudens in flāmā mitto manū ⁊ nihilominꝰ hoc a fastidiosis lectoribꝫ precor ut qūo greci post septuaginta trāslatores aq̄lā ⁊ simachū ⁊ theodotiōez legūt vel ob studiū doctrine sue vel ut septuaginta magis ex collacōne intelligāt· sic ⁊ isti saltē vnū post p̄ores habere dignētur int̄pretez Legāt p̄us ⁊ postea despiciāt ne videātur nō ex iuditio· s̄ ex odij p̄sūpcōe ignorata dānare· Prophetauit aūt ysaias in ihrl̄m et in iudea nec dū decē tribubꝫ ī captiuitatez ductis ac de vtroq̄ regno nūc ꝯmixtī nūc sepatim texit oraculū· Et cū int̄dū ad p̄ntez respiciat historiā ⁊ post babilonie captiuitatē reditū populi significet in iudeā: tn̄ oīs eiꝰ cura de vocacione gētiū ⁊ de aduētu xp̄i ē· Quē q̄nto plus amatis o paula et eustochiū tn̄to magis ab eo petite ut ꝓ obtrectacōe p̄nti q̄ me indesinēter emuli laniāt ipe m̄ mercedē ēstituat ī futuro q̄ scit me ob hoc ī peregrīe līgue erudicōe fudasse ne iudei de falsitate scripturarum ecc̄is eius diutius insultarēt·

¶ Expl̄· ꝓlogꝰ· Incip̄· ysaias ꝓpha

Visio ysaie filij amos: quaz vidit sup iudā et ihrl̄m in diebꝰ ozie ioathā achā ⁊ ezechie regū iuda· Audite celi ⁊ auribꝫ ꝑcipe t̄ra qm̄ dn̄s locutꝰ ē Filios enutriui ⁊ exaltaui· ip̄i aūt spreuerūt me Cognouit bos possessorē suū ⁊ asinꝰ p̄sepe dn̄i sui Isrl̄ aūt me

nō ꝯgnouit ⁊ pop⁹ meus non
intellexit· Ve gēti pctrici· ꝑ ꝓlo
gṽui im̄ꝫtate· semīm nequā· filijs
sceleratis· dereliquerūt dn̄m· blas
phēauerūt sācti isrł: abalienati
sūt retrorsū· Sup quo ꝓcussā vos
vltra addētes ꝑuaricacōez· Om̄e
caput lāguidū ⁊ oē cor merēs· A
plāta pedis vsq; ad vticē nō est i
eo sanitas· Vuln⁹ ⁊ livor ⁊ plaga
tumēs non est circūligata nec cu
rata medicamine neq; fota oleo·
Terra vr̄a deserta cīvitates vr̄e suc
cense igni· Regionē vr̄az coram vo
bis alieni devorāt ⁊ desolabit̄ sic̄
in vastitate hostili· Et derelinq̄tur
filia syō ut vmbraculū i vinea et
sic̄ tuguriū in cucumeraio sicut ci
vitas q̄ vastat̄· Nisi dn̄s exercituū
reliquiss; nob̄ semen q̄si zodoma
fuissem⁹ ⁊ q̄si gomorra fil̄es esse
m⁹· Audite vbū dn̄i pncipes zo
domoz ꝓcipite auribz legē dei vr̄i
pplus gomorre· Quo mihi mlt̄itu
dinez victimaz vr̄az dicit dn̄s·
Plen⁹ sū· Holocausta arietū ⁊ adi
pē pinguiū ⁊ sāguinē vituloz et
agnoz et hircoz nolui· Cū veni
tis ante ospectū meū q̄s q̄siuit hec
de manibz vr̄is ut ambularetis in
atrijs meis· Ne offeratis vltra sa
crificiū frustra· Incensū abhomina
tio ē mihi· Neomenīā ⁊ sabbatū
⁊ festiuitates alias nō ferā· Im̄q
sūt cetus vr̄i· kalēdas vr̄as ⁊ sol
lēnitates vr̄as odiuit aīa mea·
Facta sūt mihi molesta· Laboraui
sustinēs· Et cū extēderitis manus
vr̄as auertā oculos meos a vob̄
⁊ cū multiplicaueritis oronez nō
exaudiaz· Manꝰ em̄ vr̄e sāguine
plene sūt· Lauamini· mūdi estote·
auferte malū cogitacōnū vestraz
ab oculis meis Quiescite agere pūse
discite bñfacere· Queritе iuditū sū
uenite oppresso· iudicate pupillo
defendite viduā ⁊ venite ⁊ arguite
me dicit dn̄s· Si fuerint pcta vr̄a
ut coccinū quasi nix dealbabūtur
⁊ si fuerint rubra q̄si vermiculꝰ: ve
lut lana alba erūt· Si volueritis ⁊
audieritis me bona terre comedetis·
Qd̄ si nolueritis ⁊ me ad iracūdiā
puocaueritis gladius devorabit
vos· qz os dn̄i locutū est· Quo fa
cta ē meretrix civitas fidēl plena iu
dicij· Justitia habitauit i ea· nūc
aūt homicidē· Argētū tuū versum
est i scoriā· vinū tuū mixtū est aq̄
Pncipes tui infideles socij furū·
oēs diligūt mūera· sequūtur retri
bucōes· Pupillo nō iudicant et
causa vidue nō ingredit̄ ad illos
Propt̄ hoc ait dn̄s deꝰ exercituū
fortis isrł Heu ego cōsolabor sup
hostibz meis ⁊ vindicabor de inimi
cis meis ⁊ cōuertā manū meam
ad te ⁊ excoquā ad purū scoriam
tuā ⁊ auferā omē stannū tuū ⁊ re
stituā iudices tuos ut fuerūt pri⁹
⁊ cōsiliarios tuos sicut antiq̄tus
Post hec vocaberis civitas iusti
vrbs fidelis Syon in iuditio redi
met̄ ⁊ reducēt eā in iustitia· Et con
ret scelestos ⁊ pctōres simul ⁊ q̄ dere
liquerūt dn̄m ofumētur· Cōfundē
tur em̄ ab ydol quibz sacrificaue
rūt· Et erubescetis sup ortis quos
elegeratis cū fueritis velut quer
cus defluētibz foliis ⁊ velut ortus
absq; aqua· Et erit fortitudo vr̄a
ut fauilla stuppe ⁊ opus vr̄m q̄si
scintilla ⁊ succēdet̄ vtrūq; simul et
nō erit qui extīguat· ¶ Ca·ij·

Verbū qđ vidit ysaias filius
amos sup iudā ⁊ ihrl'm. Et
erit in nouissimis diebꝫ prepatꝰ
mōs domꝰ dñi in v̄tice montiū ⁊
eleuabit̄ super colles. Et fluēt ad
eū om̄s gētes ⁊ ibūt ꝓpl'i multi ⁊
dicēt. Venite ascēdamꝰ ad mōtē
dñi ⁊ ad domū dei iacob et doce
bit nos vias suas et ābulabimꝰ
in semitis eiꝰ qꝛ de syon exibit lex
⁊ v̄bū dñi de ihrl'm. Et iudicabit
gētes ⁊ arguet ꝓpl'os multos. Et
cōflabūt gladios suos in vomēs
⁊ lanceas suas in falces. Nō leua
bit gēs ꝯtra gentē gladiū nec ex
ercebūtur vltra ad p̄liū. Domus
iacob venite ⁊ ābulemꝰ in lumīe
dñi nr̄i. Proiecisti eī populū tuū
domū iacob qꝛ repleti sūt ut olim
⁊ auguēs habuer̄t ut philistijm
⁊ pueris alienis adheser̄t Reple
ta est t̄ra argēto ⁊ auro ⁊ nō est
finis thesauroꝝ eiꝰ Et repleta est
terra eiꝰ eq̄s ⁊ innūerabiles q̄dri
ge eiꝰ. Et repleta est t̄ra eiꝰ ydol'.
Opꝰ manuū suaꝝ adorauer̄t qđ
fecer̄t digiti eoꝝ. Et incuruauit se
homo ⁊ humiliatꝰ ē vir. Ne ergo
dimittas eis. Ingredē in petrā ⁊
abscōdē in fossa humo a facie ti
moris dñi et a gloria maiestatis
eiꝰ. Oculi sublimis hoīs hūiliati
sunt ⁊ incuruabit̄ altitudo viroꝝ.
Exaltabit̄ aūt dñs solꝰ in die illa
qꝛ dies dñi exercituū sup oēꝫ sup
bū ⁊ excelsū et sup oēꝫ arrogātēꝫ
⁊ hūiliabit̄ ⁊ sup oēs cedros liba
ni sublimes ⁊ erectas ⁊ super oēs
quercus basan ⁊ sup oēs mōtes
excelsos et super oēs colles eleua
tos ⁊ sup oēꝫ turrē excelsā et sup
oēm muꝝ munitū ⁊ sup om̄s na
ues tharsis ⁊ sup oē qđ visū pul
chꝝ est Et incuruabit̄ oīs sb̄limi
tas hoīm et hūiliabit̄ altitudo vi
roꝝ Et eleuabit̄ dñs solus in die
illa ⁊ ydola penitꝰ cōterētur. Et in
troibūt in spelūcas petraꝝ ⁊ ī vo
ragīes t̄re a facie formidīs dñi ⁊
a gl'ia maiestatis eiꝰ cū surrexeit
ꝑcutē terraꝫ. In die illa ꝓiciet hō
ydola argēti sui ⁊ simulachra au
ri sui q̄ fecerat sibi ut adoraret tal
pas ⁊ vesptiliones. Et ingredie t̄
scissuras petraꝝ ⁊ ī cauernas sax
oꝝ a facie formidīs dñi ⁊ a gl'ia
maiestatis eiꝰ cū surrexerit ꝑcutē
terraꝫ. Quiescite ergo ab hoīe cu
ius spūs in naribꝫ eius est. quia
excelsus reputatꝰ est ip̄e. Cap̄ iij.

Ecce eī dñator dñs exercituū
auferet ab ihrl'm ⁊ ab iuda
validū ⁊ fortē: oē robur panis ⁊
oē robur aque ⁊ fortē ⁊ viꝝ bella
torē ⁊ iudicē ⁊ ꝓphetaꝫ ⁊ ariolū ⁊
senē. p̄ncipeꝫ sup qn̄quaginta et
honorabilē vultu ⁊ ꝯsiliariū ⁊ sa
pientē de architectis ⁊ prudētem
eloquij mistici. Et dabo pueros
p̄ncipes eoꝝ ⁊ effemīati dñabūt̄
eis. Et corruet ꝓpl'us vir ad virū ⁊
vnusquisqꝫ ad ꝓximū suum. Tu
multuabit̄ puer cōn̄ senē ⁊ igno
bilis ꝯtra nobilē. Apprehēdet em̄
vir frēꝫ suū domesticū p̄ris sui et
dicet. Vestimētū tibi est p̄nceps
esto nr̄. ruina autēꝫ hec sb̄ manu
tua. Rn̄debitqꝫ ī die illa dicēs. Nō
sū medicus ⁊ in domo mea non ē
panis neqꝫ vestimētū. Nolite ꝯsti
tuere me p̄ncipē populi. Ruit em̄
ihrl'm ⁊ iudas ꝯcidit. qꝛ lingua
eoꝝ ⁊ adinuētiōes eoꝝ cōn̄ dñm
ut ꝓuocarēt oculos maiestatis

ei⁹. Agnicō vult⁹ eoꝝ rñdebit eis
⁊ pcēm suū q̄si sodoma p̄dicaue
rūt nec absconderūt. Ve aīe eoꝝ
qm̄ reddita sunt eis mala. Dicite
iusto qm̄ bñ: qm̄ fructū adinuēti
onū suaꝝ ꝯmedet. Ve īpio ī ma
lū. Retributio em̄ manuū ei⁹ fiet
ei. Populū meū exactores sui spo
liauerūt ⁊ mulieres dñate sūt eis
Popule me⁹ q̄ te beatū dicūt ipsi
te decipiūt ⁊ viam gressuū tuoꝝ
dissipāt Stat ad iudicādū dñs ⁊
stat ad iudicādos ꝓpl̄os Dñs ad
iuditiū veniet cū senibꝫ ꝓpl̄i sui ⁊
p̄ncipibꝫ ei⁹. Vos eī depasti estis
vineā meā et rapina paupis ī do
mo vr̄a Quaē atteritis ꝓpl̄m meū
et facies pauperꝝ cōmolitis dicit
dñs deus exercituū. Et dixit dñs
de⁹. Pro eo ꝙ eleuate sūt filie syō
⁊ ambulauerūt extēto collo ⁊ nu
tibꝫ oculoꝝ ibāt ⁊ plaudebāt et
ambulabāt ⁊ pedibꝫ suis ꝯposito
gradu incedebāt. decaluabit dñs
v̄ticē filiaꝝ syon ⁊ dñs crinē eaꝝ
nudabit. In die illa auferet dñs
ornamētū caltiamētoꝝ ⁊ lunulas
⁊ torques ⁊ monilia et armillas
⁊ mitras ⁊ discrimīalia et perisce
lidas et murenulas ⁊ olfactorio
la ⁊ inaures ⁊ anulos ⁊ gēmas ī
frōte pendētes ⁊ mutatoria ⁊ pal
liola ⁊ lintheamīa ⁊ acus ⁊ specu
la ⁊ sindones ⁊ vittas ⁊ theristra
Et erit ꝓ suaui odore fetor ⁊ ꝓ zo
na funicul⁹ ⁊ ꝓ crispanti crine cal
uitiū ⁊ pro fascia pectorale cilitiū.
Pucherimiq̄ viri tui gladio cadēt
⁊ fortes tui in p̄lio. Et merebūt at
q̄ lugebūt porte eius et desolata
in terra sedebit. ¶ Ca. iiij.
Et apprehēdent septeꝫ mulie
res viꝝ vnū ī die illa dicētes. Pa
nē nr̄m comedē⁹ ⁊ vestimētis nr̄is
opiemur: tm̄modo inuocet̄ nom̄
tuū super nos: aufer obprobriū
nr̄m. In die illa erit germē dñi in
magnificēcia ⁊ gl̄ia ⁊ fruct⁹ terre
sublimis et exultacō hijs q̄ salua
ti fuerint de isrl̄. Et erit. oīs q̄ reli
ctus fuerit ī syō ⁊ residu⁹ ī ihrl̄m
scūs vocabit̄ oīs q̄ script⁹ ē ī vita
in ihrl̄m. Si abluerit dñs sordē fi
liaꝝ syō ⁊ sāguinē ihrl̄m lauerit
de medio eius ī spū iudicij ⁊ spū
ardoris. Et creabit dñs sup oēꝫ lo
cū mōtis syō ⁊ vbi inuocat⁹ ē nu
bē ꝑ diē ⁊ fumū ⁊ splēdoreꝫ ignis
flāmātis ī nocte. Sup oēꝫ em̄ glo
riā ꝓtectio et tab̄naculū erit ī vm
braculū diei ab estu ⁊ ī securitatē
⁊ abscōsiōeꝫ a turbīe ⁊ a pluuia.
Cantabo dilcō meo ¶ Ca. v.
canticū patruelis mei vinee
sue. Vinea facta ē dilcō meo ī cor
nu filio olei. Et sepiuit eam ⁊ lapi
des elegit ex illa ⁊ plātauit vineā
electā ⁊ edificauit turrē in medio
eius ⁊ torcular extruxit ī ea. Et ex
pectauit ut faceret vuas ⁊ fecit la
bruscas. Nūc ḡ hītatores ihrl̄m
⁊ viri iuda iudicate int̄ me et int̄
vineā meaꝫ Quid ē qd̄ vltra facē
debui vinee mee et nō feci ei. An
ꝙ expectaui ut facēt vuas ⁊ fecit
labruscas. Et nūc oñdā vob̄ q̄d
ego faciā vinee mee. Auferā sepē
ei⁹ ⁊ erit in direptionē. diruā ma
ceriē eius ⁊ erit in cōculcacōneꝫ ⁊
ponā eam desertā. Nō putabit̄ et
non fodietur ⁊ ascēdent sup eam
vepres ⁊ spine ⁊ nubibus māda
bo ne pluant super eam ymbreꝫ.
Vinea aūt dñi exercituū dom⁹ isrl̄

est ⁊ vir iuda germē ei⁹ delcābile
Et expectaui ut facerꝫ iuditiū ⁊ ec
ce iniq̄tas ⁊ iusticiā ⁊ ecce clamor
Ve q̄ ꝯiungitis domū ad domū ⁊
agrū agro copulatis vsq̄ ad ter
minū loci · Nūquid habitabitis
vos soli in medio t̄re. In auribꝰ
meis sūt hec dicit dn̄s exercituū·
Nisi domꝰ mlte deserte fuerīt grā
des ⁊ pulchre ⁊ absq̄ habitatoē
Decez em̄ iugera vineaꝝ faciēt la
gūculā vnā ⁊ trigīta modij semē
tis faciēt modios tres· Ve q̄ ꝯsur
gitis mane ad ebrietatē sectādaꝫ
⁊ potādū vsq̄ ad vesp̄aꝫ ut vino
estuetis· Cithara ⁊ lira et timpa
nū ⁊ tibia ⁊ vinū in ꝯuiuijs vr̄is
⁊ opꝰ dn̄i nō respicitis nec opa
manuū ei⁹ cōsideratis· Propterea
captiuꝰ ductꝰ ē populꝰ meꝰ· q̄ nō
habuit sc̄iaꝫ et nobiles ei⁹ īterie
rūt fame ⁊ multitudo eius siti exa
ruit· Proptēa dilatauit infernus
aīam suā et aperuit os suū absq̄
vllo t̄mīo Et descēdent fortes ei⁹ ⁊
populꝰ ei⁹ et sb̄limes gl̄iosiq̄ ei⁹
ad eū· Et incuruabit̄ hō et hūilia
bit̄ vir ⁊ oculi sb̄limiū dep̄mētur
Et exaltabit̄ dn̄s exercituū ī iudi
tio ⁊ deꝰ sāctus sāctificabit̄ ī iusti
tia· Et pascētur agni iux̄ ordineꝫ
suū ⁊ deserta in vb̄tatē v̄sa adue
ne comedēt ea Ve q̄ trahitis iniq̄
tatē in funicul̄ vanitatis ⁊ quasi
vīculū plaustri pcc̄m· Qui dicitis
festinet ⁊ cito veniat opꝰ ei⁹ ut vi
deamꝰ ⁊ appropiet ⁊ veniat ꝯsiliū
sācti isrl̄ ⁊ sciemꝰ illud· Ve q̄ dici
tis malū bonū ⁊ bonū malū ponē
tes tenebras lucē ⁊ lucē tenebras
ponētes amaꝝ ī dulce et dulce in
amaꝝ Ve q̄ sapiētes estis ī ocul̄

vr̄is et coraꝫ vobismetip̄is prudē
tes· Ve qui potētes estis ad bibē
dū vinū ⁊ viri fortes ad miscēdā
ebrietatē· Qui iustificatis impiū
ꝑ muneribꝫ ⁊ iustitiā iusti aufer
tis ab eo· Propt̄ hoc sicut deuoāt
stipulā lingua ignis ⁊ calor flam
me exurit· sic radix eorū q̄si fauil
la eit ⁊ germē eoꝝ ut puluis ascē
det· Abiecerūt em̄ legem dn̄i exerci
tuū ⁊ eloquiū sācti isrl̄ blasphēa
uerūt Ideo iratꝰ ē furor dn̄i ī popu
lū suū ⁊ extēdit manū suā sup eū
⁊ pcussit eū· Et ꝯturbati sūt mon
tes ⁊ facti sūt morticina eoꝝ qua
si stercꝰ ī medio plateaꝝ· In hijs
oībꝰ nō est aūsus furor ei⁹· ꝫ ad
huc manꝰ ei⁹ extenta· Et eleuabit
signū ī nacōibꝫ ꝑcul ⁊ silabit ad
eū de finibꝫ t̄re et ecce festinꝰ velo
citer veniet· Non est deficiēs neq̄
laborās ī eo· nō dormitabit neq̄
dormiet neq̄ soluetur cingulū re
nū ei⁹ nec rumpet̄ corrigia calcia
mēti eius· Sagitte ei⁹ acute ⁊ oēs
arcꝰ ei⁹ extēti· Vngule equoꝝ ei⁹
ut silex ⁊ rote ei⁹ q̄si impetus tem
pestatis Rugitus ei⁹ ut leonis ꝛ ru
giet ut catuli leonū· Et frēdet ⁊ te
nebit p̄dā ⁊ āplexabit̄ et nō erit
qui eruat ⁊ sonabit sup eū in die
illa sicut sonitꝰ maris Aspiciemꝰ
in t̄rā ⁊ ecce tenebre tribulacōnis
⁊ lux obtenebrata ē ī caligīe ei⁹·

In anno quo mortuꝰ Cap̄ vj·
est rex ozias vidi dn̄m sedē
tē sup soliū excelsū ⁊ eleuatū ⁊ ple
na erat domꝰ a maiestate ei⁹ ⁊ ea
que sb̄ ip̄o erāt implebūt tēplū·
Seraphim stabāt sup illd̄ sex ale
vni ⁊ sex ale altei· Duabꝫ velabāt
faciē ei⁹ et duabꝫ velabāt pedes

eius ⁊ duabꝫ volabant Et clama
bāt alt̄ ad alterꝫ ⁊ dicebāt. Scūs
scūs scūs dn̄s deus exercituū ple
na est oīs t̄ra gloria eiꝰ. Et cōmo
ta sūt suplimīaria cardinū a voce
clamātis ⁊ domꝰ repleta ē fumo.
Et dixi Ve mihi qꝛ tacui. quia vir
pollutꝰ labijs ego sū et in medio
populi polluta labia habētis ego
habito ⁊ regeꝫ dn̄m exercituū vi
di oculis meis. Et volauit ad me
vnꝰ de seraphin et in manu eius
calculꝰ quē forcipe tuleāt de altari
⁊ tetigit os meū et dixit. Ecce teti
gi hoc labia tua ⁊ auferet̄ iniqui
tas tua et pcc̄m tuū mūdabit̄. Et
audiui vocē dn̄i dicētis. Quē mit
tam ⁊ q̄s ibit nobis. Et dixi Ecce
ego mitte me. Et dixit. Vade ⁊ di
ces populo huic. Audite audien
tes ⁊ nolite intelligē ⁊ videte visi
onē ⁊ nolite cognoscē Exceca cor
populi huiꝰ ⁊ aures eiꝰ aggraua
⁊ oculos eiꝰ claude ne forte videat
oculꝭ suis ⁊ auribꝫ suis audiat et
corde suo intelligat et ꝯuertat̄ ⁊ sa
nē eū Et dixi. Vsquequo dn̄e. Et
dixit Donec desolētur cīitates abs
q̄ habitatore ⁊ domꝰ sine hoīe Et
terra relinq̄tur deſta ⁊ lōge faciet
dn̄s hoīes. Et mltiplicabit̄ q̄ dere
licta fuerat ī medio t̄re et adhuc
in ea decīatio Et ꝯuertet̄ ⁊ erit ī oñsi
onē sic̄ therebintus ⁊ sic̄ quercꝰ q̄
expādit ramos suos Semē sāctū
erit id qd̄ steterit in ea. ¶ Ca. vij.

Et factū est in diebꝫ achā ~~fi~~
filij ioathan filij ozie regis
iuda ascēdit rasin rex sirie ⁊ facee
filiꝰ romelie rex isrl̄ in ihrl̄m ad
preliandū ꝯtra eā ⁊ nō potuerūt
debellare eā. Et nūciauerūt domui
dauid dicētes. Req̄euit syria sup
effraim ⁊ cōmotū est cor eiꝰ ⁊ cor
ppl̄i eiꝰ sic̄ mouētur ligna siluarū
a facie vēti. Et dixit dn̄s ad ysaiā
Egredē in occursū achā tu ⁊ q̄ de
relictꝰ ē iasub filiꝰ tuꝰ ad extremū
aq̄ductus piscine supioris in via
agri fullonis ⁊ dices ad eū. Vide
ne sileas Noli timere ⁊ cor tuū ne
formidet a duabꝫ caudis ticionū
fumigātiū istoꝝ ī ira furois rasin
regis syrie ⁊ filij romelie eo q̄ ꝯsi
liū inierit ꝯtra te syria in malū ef
fraim ⁊ filiꝰ romelie dicētes. Ascē
damꝰ ad iudam ⁊ suscitemꝰ eū ⁊
auellamꝰ eū ad nos ⁊ ponamꝰ re
gē ī medio eiꝰ filiū tabeel. Hec di
cit dn̄s deus. Nō stabit et nō erit
istud. ꝫ caput syrie damascꝰ ⁊ ca
put damasci rasin Et adhuc sexa
gintaq̄nq̄ anni ⁊ desinet effraim
eē ppl̄us ⁊ caput effraim samaia
et caput samarie filiꝰ romelie. Si
nō credideitis nō pmanebitis. Et
adiecit dn̄s loq̄ ad achaꝫ dicēs.
Pete tibi signū a dn̄o deo tuo ī p
fūdū inferni siue in excelsū sup̄ Et
dixit achā. Nō petā ⁊ nō tēptabo
dn̄m. Et dixit. Audite g̊ domꝰ da
uid Nūq̄d parū vobis ē molestos
eē hoībꝫ qꝛ molesti estis ⁊ d̄o meo
Propt̄ hoc dabit dn̄s ipe vob̄ sig
nū. Ecce v̄go ꝯcipiet ⁊ piet filiū ⁊
vocabit̄ nom̄ eiꝰ emanuel. Butirꝫ
⁊ mel comedet ut sciat reprobare
malū ⁊ eligere bonū. qꝛ añq̄ sciat
puer reprobare malū et eligē bo
nū derelinq̄tur terra quaꝫ tu dete
staris a facie duoꝝ regum suoꝝ.
Adducet dn̄s sup te ⁊ super popu
lū tuū ⁊ super domū p̄ris tui dies
qui nō venerūt a diebꝫ sepacōis

effraim a iuda

effraim a iuda cum rege assirioꝝ
Et erit in die illa sibilabit domin⁹
musce que ē in extremo fluminū
egipti ⁊ api q̄ est ī t̄ra assur et ve
niēt ⁊ requiescēt oēs in torrētib⁹
valliū et in cauernis petraꝝ ⁊ in
oībus frutectis ⁊ in vniūsis fora
minibꝫ. In die illa radꝫ dn̄s ī no
uacula ꝯducta in hijs qui trans
flumē sūt in rege assyrioꝝ caput
⁊ pilos pedū ⁊ barbā vniuersaꝫ
Et erit ī die illa nutriet hō vaccā
boū ⁊ duas oues ⁊ p̄ vbertate la
ctis ꝯmedet butiꝝ. Butiꝝ enim et
mel mādūcabit oīs hō q̄ relictus
fuerit ī medio t̄re. Et erit in die il
la oīs locus vbi fuerint mille vi
tes: mille argēteis ⁊ in spinas ⁊ ī
vepres erunt. Cū sagittis ⁊ arcu
ingrediētur illuc Vepres eī ⁊ spi
ne erūt in vniūsa t̄ra. Et om̄s mō
tes q̄ in sarculo sarient̄ nō veniet
illuc t̄ror spinaꝝ ⁊ vepriū ⁊ erit ī
pascuā bouis ⁊ ī ꝯculcacōeꝫ pecois

Et dixit dn̄s ad me. Cap̄ viij.
Sume tibi librū grādē ⁊ scri
be ī eo stilo hoīs: velocit̄ spolia de
trahe. cito p̄dare. Et adhibui mi
hi testes fideles vriā sacdotē ⁊ za
chariaꝫ filiū barachie. Et accessi
ad ꝓphetissam et ꝯcepit ⁊ pepit fi
liū. Et dixit dn̄s ad me. Voca no
mē ei⁹. accelera spolia detrahē. fe
stina p̄dari. q̄ an̄q̄ sciat puer vo
care p̄reꝫ suū ⁊ m̄reꝫ suā auferet̄
fortitudo damasci et spolia sama
rie coraꝫ rege assirioꝝ. Et adiecit
dn̄s loqui ad me adhuc dicens
Pro eo q̄ abiecit ꝓplus iste aq̄s
syloe q̄ vadūt cū silētio et assum
psit magis rasin ⁊ filiū romelie:
ꝓpt̄ hoc ecce adducet dn̄s sup eos
aquas flumīs fortes ⁊ multas re
gem assyrioꝝ ⁊ oēm gl̄iaꝫ ei⁹. Et
ascēdet sup ōnes riuos ei⁹ ⁊ fluet
sup vniūsas ripas ei⁹ et ibit p iu
dā inundās ⁊ trāsiēs vsq̄ ad col
lū veniet. Et erit extensio alaꝝ ei⁹
implens latitudinem terre tue o
emanuel Cōgregamini populi ⁊
vincimī ⁊ audite vniūse ꝓcul t̄re
Cōfortamī ⁊ vincimī accīgite vos
⁊ vincimī. inite cōsiliū et dissipa
bit̄. loq̄mini v̄bū ⁊ nō fiet. q̄ no
biscū deus. Hec eī ait dn̄s ad me
Sicut in forti manu erudiuit me:
ne irē in via ꝓpl̄i hui⁹ dicēs. Non
dicatis ꝯiuratio. Oīa em̄ que loq̄
tur popul⁹ iste ꝯiuracō est. Et tīo
rē ei⁹ ne timeatis neq̄ paueatis.
Dn̄m exercituū ipsū sāctificate et
ip̄e pauor vr̄ ⁊ ip̄e t̄ror vr̄ ⁊ erit vo
bis in sāctificacōeꝫ. in lapidē aūt
offensiōis ⁊ in petrā scādali dua
bus domibꝫ isrl̄ in laqueū ⁊ ī ru
inam habitātibꝫ ihrl̄m. Et offen
dent ex eis plurimi ⁊ cadent ⁊ cō
terentur ⁊ irrecient̄ ⁊ capientur
Liga testimoniū signa legē in di
scipul̄ meis et expectabo dn̄m q̄
abscōdit faciēꝫ suā a domo iacob
et p̄stolabor eū. Ecce ego et pueri
mei q̄s dedit mihi dn̄s in signū ⁊
in portētuꝫ isrl̄ a dn̄o exercituū q̄
habitat in mōte syon. Et cū dixe
rint ad vos q̄rite a phitonib⁹ et
a diuinis q̄ stridēt in incātacōni
bus suis. nūq̄d nō populus a d̄o
suo requiret visionēꝫ ꝓ viuis ac
mortuis. Ad legē magis ⁊ ad te
stimoniū Q̄d si nō dixerint iuxta
verbū hoc non erit eis matutina
lux. Et trāsibit p eam ⁊ corruet ⁊
esuriet ⁊ cū esurierit irascetur. et

maledicet regi suo ⁊ deo suo. Et su
spiciet sursũ ⁊ ad terraꝫ intuebit̃
⁊ ecce tribulacõ ⁊ tenebre ⁊ disso
lutio ⁊ ãgustia ⁊ caligo ꝑseqñs ⁊
nõ poteit auolare de ãgustia sua.

Primo tpe alleuia ¶ Ca. ix.
ta est t̃ra zabulon ⁊ t̃ra nep
talim ⁊ nouissiõ aggũuata est via
maris trãs iordanẽ galilee gẽtiũ
Populꝰ q̃ ambulabat in tẽbris
vidit lucẽ magnã. habitãtibꝫ in
regiõe vmbre mortis lux orta ẽ eis
Multiplicasti gentez nõ mag̃fica
sti leticiã. Letabũtur corã te sicut
letãtur ĩ messe. sicut exultãt victo
res capta p̃da qñ diuidũt spolia
Jugũ em̃ oneris eiꝰ ⁊ v̓gã hume
ri eiꝰ ⁊ sceptꝝ exactoris eius supa
sti sicut in die madyan. Quia oĩs
violẽta p̃dacõ cũ tumultu ⁊ vesti
mẽtũ mixtũ sãguĩe erit in cõbusti
onẽ et cibꝰ ignis. Paruulꝰ eĩ na
tus ẽ nob̃: filiꝰ datꝰ est nobis. Et
factus ẽ p̃ncipatꝰ sup humeꝝ eiꝰ
et vocabit̃ nomẽ eiꝰ ammirabil̃.
ꝯsiliariꝰ. deꝰ. fortis. pr̃ futuri secl̃i.
p̃nceps pacis. Multiplicabit̃ eiꝰ
imperiũ ⁊ pacis nõ erit finis sup
soliũ dauid ⁊ sup regnũ eiꝰ ut cõ
firmet illud ⁊ corroboret ĩ iudicõ
⁊ iustitia amodo ⁊ vsqꝫ in sẽpiter
nũ. Zelꝰ dñi exercituũ faciet hoc
Verbũ misit dñs ĩ iacob ⁊ cecidit
in isrl̃. Et sciet oĩs ꝓplus effraim
⁊ habitãtes samariã in supbia ⁊
mag̃tudĩe cordis dicẽtes Lateres
ceciderũt ꝫ q̃dris lapidibꝫ edifica
bimus. sicomoros succiderũt ꝫ ce
dros immutabimꝰ Et eleuabit do
minꝰ hostes rasin sup eũ et inimi
cos eiꝰ in tumultũ vertet: syriam
ab oriẽte et philistijm ab ocidẽte
⁊ deuorabũt isrl̃ toto ore. In om
nibꝫ hijs nõ est auersus furor eius
ꝫ adhuc manꝰ eiꝰ extẽta ⁊ ꝓplus
nõ est reuersus ad ꝑcuciẽtez se et
dñm exercituũ nõ inq̃sierũt. Et dis
ꝑdet dñs ab isrl̃ caput ⁊ caudaꝫ
incuruãtez et refrenãtez die vna.
Longeuꝰ ⁊ honorabil̃ ipe ẽ caput
⁊ ꝓpha docẽs mẽdatiũ ipe est cau
da. Et erũt q̃ btificãt populũ istũ
seducẽtes et q̃ btificãtur p̃cipita
ti. Propt̃ hoc sup adolescẽtul̃ eius
nõ letabit̃ dñs ⁊ pupilloꝝ eiꝰ et
viduaꝝ non miserebit̃ Quia oĩs
ypocrita ẽ ⁊ nequã ⁊ vniuersũ os
locutũ ẽ stulticiã In oĩbꝫ hijs nõ
est auersus furor eius ꝫ adhuc ma
nus eiꝰ extẽta. Succẽsa est em̃ q̃si
ignis ĩpietas. veprẽ ⁊ spinã vora
bit Et succẽdet̃ in dẽsitate saltꝰ ⁊ cõ
uoluet̃ in supbia fumi. In ira dñi
exercituũ cõturbata ẽ terra ⁊ erit
ꝓplus quasi esca ignis Vir fratri
suo nõ ꝑcet ⁊ dedĩabit ad dextrã
⁊ esuriet ⁊ comedet ad sinistrã et
nõ saturabit̃. Vnusquisqꝫ carnẽ
brachij sui vorabit: manasses ef
fraim ⁊ effraim manassen ⁊ siml̃
ip̃i cõtra iudã. In oĩbus hijs nõ
est auersus furor eius sed adhuc
manus eiꝰ extẽta. ¶ Ca. x.

Ve qui ꝯdũt leges iniquas ⁊
scribẽtes iniustitiã scripserũt
ut opprimerẽt in iuditio paupes
⁊ vim facerẽt cause humiliũ ꝓpli
mei ut eẽnt vidue p̃da eoꝝ ⁊ pu
pillos diriperẽt. Quid facietis in
die visitacõis et calamitatis delõ
ge venientis. Ad cuiꝰ confugie
tis auxiliũ et vbi derelinq̃tis glo
riã vestrã ne incuruemini sub vin
culo et cum interfectis cadatis.

Sup oībz hijs nō est auersus fu
ror ei⁹·sed adhuc man⁹ ei⁹ extēta
Ve assur· Virga furois mei ⁊ ba
cul⁹ ipe ē· In manu eoꝝ indigna
tio mea· Ad gentez fallacē mittaz
eū ⁊ cōn populū furoris mei man
dabo illi ut auferat spolia et diri
piat p̄dā et ponat illū in cōculca
tionē q̄si lutū plateaꝝ Ipe aūt nō
sic arbitrabit̄ et cor ei⁹ nō ita esti
mabit·ꝫ ad ɔterēdū erit cor eius
et ad int̄nicōez gentiū nō pauca
rū· Dicet enim· Nūq̄d nō p̄ncipes
mei sil̄ reges sūt·ꝛ Nūquid nō ut
charchamis sic calāno et ut ar
phat sic emat·ꝛ Nūquid n̄ ut da
mascus sic samaria·ꝛ Qūo inueīt
man⁹ mea regna ydoli sic ⁊ simu
lachra eoꝝ de ihrl̄m et de sama
ria· Nūquid nō sicut feci samarie
et ydol̄ ei⁹ sic faciā ihrl̄m ⁊ simu
lachris ei⁹·ꝛ Et erit·cū impleuerit
dn̄s cūcta opa sua ī mōte syon ⁊
ī ihrl̄m: visitabo sup fructū mag
nifici cordis regis assur ⁊ sup glo
riā altitudīs oculoꝝ ei⁹· Dixit em̄
In fortitudine man⁹ mee feci ⁊ in
sapīa mea intellexi· Et abstuli ter
mīos ꝓpl̄oꝝ ⁊ p̄ncipes eoꝝ depre
datus sū ⁊ detraxi q̄si potēs ī subli
mi residētes· Et inueīt quasi nidū
man⁹ mea fortitudinē populoꝝ ⁊
sicut colligūt̄ oua q̄ derelicta sūt·
sic vniūsaz terrā ego ɔgregaui ⁊
nō fuit q̄ moueret pennā et apirz
os et gāniret· Nūquid gloriabit̄
securis cōn eū qui secat in ea aut
exaltabit̄ serra cōn eū a q̄ trahit̄
Qūo si eleuet̄ virga ɔtra eleuan
tez se ⁊ exaltet̄ bacul⁹ q̄ vtiq̄ lig
nū est· Propt̄ hoc mittet dn̄ator
dn̄s exercituū in pinguibz ei⁹ te
nuitatē ⁊ subt⁹ gloria ei⁹ succēsa
ardebit q̄si ɔbustio ignis· Et erit
lumē isrl̄ in ignē ⁊ sāct⁹ ei⁹ in flā
mā et succēdet̄ ⁊ deuorabit̄ spina
ei⁹ ⁊ vepres in die vna ⁊ gl̄ia sal
tus ei⁹ et carmeli ei⁹ ab aīa vsq̄
ad carnez ɔsumet̄· Et erit t̄rore ꝓ
fugus et reliquie ligni salt⁹ ei⁹ p̄
paucitate nūerabūt̄ et puer scri
bet eos· Et erit·in die illa non adi
ciet residuū isrl̄ et hij q̄ fugerint
de domo iacob inniti sup eo qui ꝑ
cutit eos·ꝫ īnitet̄ sup dn̄m sanctū
isrl̄· In veritate reliq̄e ɔūtent̄·reli
quie inq̄ iacob ad deū fortē· Si eī
fuerit populus tu⁹ isrl̄ q̄si arena
maris reliquie cōuertētur ex eo·
Cōsūmatio abbreuiata inunda
bit iustitiā· Consūmacōez enim ⁊
abbreuiacōnē dn̄s de⁹ exercituū
faciet ī medio oīs t̄re Propt̄ hoc
hec dicit dn̄s de⁹ exercituū· Noli tīe
re ꝓpl̄us me⁹ habitator syon ab
assur· In virga enim ꝑcuciet te et
baculū suū leuabit super te in via
egipti Adhuc em̄ paululū modi
cūq̄ ⁊ ɔsūmabit̄ indignatio ⁊ fu
ror me⁹ sup scelus eorū· Et suscita
bit sup eū dn̄s exercituū flagellū
iux̄ plagā madyan in petra oreb
et v̄gaz suā super mare et leuabit
eā in via egipti· Et erit·in die illa
auferet̄ on⁹ ei⁹ de hūero tuo ⁊ iu
gū ei⁹ de collo tuo ⁊ ɔputrescet iu
gum a facie olei Veniet in aioth
tr̄nsibit ī magron: apd̄ magmas
ɔmēdabit vasa sua· Trāsier̄t cur
sū: gabee sedes nr̄e· Obstupuit ra
ma: gabaath saul̄ fugit· Hynni
voce tua filia gallim: attēde laysa
paupcula anatoth· migūit mede
mena: hītatores gebin ɔfortami

Adhuc dies ut ī nobe stetur Agi
tabit manū suam sup montē filie
syon ⁊ collē ihrl'm Ecce eī dñator
dñs exercituū ɔfringet lagūculā
in terrore ⁊ excelsi statura succidē
tur ⁊ sublimes hūiliabūtur. Et sb
uertētur ɔdēsa salt⁹ ferro et liba
nus cū excelsis cadet. ¶ Ca. xi.

Et egredietᷣ virga de radice
yesse et flos de radice eius
ascēdet ⁊ requiescet sup eum spūs
dñi. spūs sapīe ⁊ intellect⁹. spūs
ɔsilij ⁊ fortitudīs. spūs scīe ⁊ pie
tatis et replebit eū spūs timoris
dñi. Nō scd̄z visionē oculoꝝ iudi
cabit neqꝫ scd̄m auditū auriū ar
guet. Sꝫ iudicabit in iustitia pau
pes ⁊ arguet ī eq̄tate ꝓ māsuetis
terre. Et ꝑcuciet terraꝫ virga oris
sui ⁊ spū labioꝝ suoꝝ interficiet
impiū. Et erit iusticia cingulū lū
boꝝ ei⁹ et fides cinctoriū renū ei⁹
Habitabit lup⁹ cum agno ⁊ par
dus cū hedo accubabit. Vitul⁹ et
leo ⁊ ouis sil' morabūtur ⁊ puer
puul⁹ minabit eos Vitulus ⁊ vr
sus pascētur simul req̄escēt catuli
eoꝝ. Leo q̄si bos ɔmedet paleas ⁊
delcābitᷣ infans ab vbere sup fora
mina aspidis et in cauerna regu
li qui ablactatus fuerit manum
suā mittet. Nō nocebūt ⁊ nō occi
dēt in vniūso mōte scō meo. qꝛ re
pleta est t̄ra scīa dñi sicut aq̄ ma
ris opientis In die illa radix yes
se q̄ stat ī signū populoꝝ ipsū gē
tes depcabūtur et erit sepulchrū
ei⁹ gloriosū. Et erit. in die illa adi
ciet dñs manū suā ad possidēdū
residuū populi sui qd̄ relīquetᷣ ab
assyrijs ⁊ ab egipto ⁊ a phetros
⁊ ab ethiopia et ab elam ⁊ a sen
naar et ab emath ⁊ ab insul' ma
ris ⁊ leuabit signū in nacōnes et
ɔgregabit ꝓfugos isrl'. Et disper
sos iuda colliget a q̄tuor plagis
terre ⁊ auferetᷣ zelus effraim ⁊ ho
stes iuda ꝑibūt. Effraim nō emu
labitᷣ iudā ⁊ iudas non pugbit
cōn effraim. Et volabūt in hume
ros philistijm ꝑ mare sil' p̄dabū
tur filios orientis. Idumea ⁊ mo
ab p̄ceptū man⁹ eoꝝ ⁊ filij amon
obediētes erūt. Et desolabit dñs
linguam maris egipti ⁊ eleuabit
manū suā sup flumē in fortitudīe
spūs sui ⁊ ꝑcuciet eū ī septē riuis
ita ut trāseāt ꝑ eū calciati. Et erit
via residuo ꝓpl'o meo qui relinq̄
tur ab assyrijs sicut fuit israheli ī
die qua ascēdit de terra egipti.

Et dices ī die illa. ¶ Ca. xij.
Cōfitebor tibi dñe qm̄ irat⁹
es mihi. cōuersus est furor tu⁹ et
cōsolatus es me Ecce de⁹ saluator
me⁹ fiducialitᷣ agaꝫ ⁊ nō timebo.
Quia fortitudo mea et laus mea
dñs ⁊ fact⁹ ē mihi in salutē. Hau
rietis aq̄s in gaudio de fontibus
saluatoris ⁊ dicetis in illa die. cō
fitemī dño ⁊ inuocate nomē eius
Notas facite ī ꝓpl'is adinuētiōes
ei⁹ memītote qm̄ excelsū est nomē
eius Cantate dño qm̄ magnifice
fecit. annūciate hoc ī vniūsa t̄ra.
Exulta ⁊ lauda habitacō syon qꝛ
magn⁹ in medio tui sāctus isrl'.

Onus babilōis qd̄ ¶ Ca. xiij.
vidit ysaias fili⁹ amos Sup
mōteꝫ caliginosū leuate signū. ex
altate vocē. leuate manū ⁊ īgredi
antᷣ portas duces. Ego mandaui
scīficatis meis ⁊ vocaui fortes me
os ī ira mea exultātes ī gl'ia mea

Vox multitudinis in mōtibꝫ q̄si
populoꝝ frequētiū. vox sonit⁹ re
gū gentiū cōgregataꝝ. Dn̄s exēci
tuū p̄cepit militie belli veniētibus
de t̄ra ꝓcul A sūmitate celi dn̄s et
vasa furoris eius ut dispdat oēꝫ
terrā. Vlulate q̄ ꝓpe est dies dn̄i
q̄ vastitas a dn̄o veniet. Propt̄
hoc om̄s man⁹ dissoluētur et oē
cor hoīs tabescet ⁊ ɔteret̄. Tortio
nes ⁊ dolores tenebūt q̄si ꝑturiēs
dolebūt. Vnusquisq̄ ad ꝓximū
suū stupebit faties cōbuste vult⁹
eoꝝ. Ecce dies dn̄i venit cru del' et
indignacōis plen⁹ ⁊ ire furorisq̄
ad ponēdā terrā in solitudinez ⁊
pctōres eius cōterēdos de ea. qm̄
stelle celi et splēdor eaꝝ nō expā
dēt lumē suū. Obtenebrat⁹ est sol
in ortu suo ⁊ luna nō splēdebit in
lumīe suo. Et visitabo sup orb̄ ma
la ⁊ cōn̄ impios iniq̄tatez eoꝝ. Et
quiescē faciā supbiam infideliū ⁊
arrogātiā fortiū hūiliabo. Precō
sior erit vir auro ⁊ hō mūdo obri
zo. Sup hoc celū turbabo ⁊ moue
bit̄ terra de loco suo. ꝓpt̄ indig̃tio
nē dn̄i exercituū ⁊ ꝓpt̄ diē ire furo
ris ei⁹. Et erit q̄si dāmula fugiēs
⁊ q̄si auis ⁊ nō erit qui ɔgreget.
Vnusquisq̄ ad populū suū ɔuēte
tur ⁊ singuli ad terrā suā fugiēt.
Oīs q̄ inuētus fuerit occidet̄ ⁊ oīs
q̄ supuenerit cadet in gladio. In
fantes eoꝝ allident̄ ī ocul' eoꝝ. di
ripiētur dom⁹ eoꝝ ⁊ vxores eorū
violabūtur. Ecce ego suscitabo su
per eos medos q̄ argentū nō que
rāt nec auꝝ velint. ꝫ sagittis par
uulos int̄ficiāt ⁊ lactātibꝫ vteris
nō misereant̄ ⁊ sup filios nō par
cat ocul⁹ eoꝝ. Et erit babilon illa
ciuitas gl̄iosa ī regnis. inclita in
supbia chaldeoꝝ: sicut subūtit do
min⁹ sodomā ⁊ gomorrā. Nō ha
bitabit̄ vsq̄ in finē ⁊ nō fūdabit̄
vsq̄ ad gn̄ationē ⁊ gn̄ationem.
Nec ponet ibi tentoia arabs nec
pastores req̄escēt ibi. ꝫ req̄escent
ibi bestie ⁊ replebūtur dom⁹ eoꝝ
draconibꝫ. Et habitabūt ibi stru
tiōes ⁊ pilosi saltabūt ibi ⁊ rn̄de
būt ibi vlule in edibꝫ ei⁹ ⁊ sirenē
in delubris voluptatis. Cap̄ xiiij

Prope ē ut veniat tp̄s eius ⁊
dies ei⁹ nō elōgabūtur. Mi
serebit̄ em̄ dn̄s iacob ⁊ eliget ad
huc de isrl' ⁊ req̄escē eos faciet su
per humū suā. Adiūget̄ aduena
ad eos ⁊ adherebit domui iacob.
Et tenebūt eos populi ⁊ adducēt
eos in locū suū. Et possidebit eos
dom⁹ israhel sup terrā dn̄i in ꝑuos
⁊ ancillas ⁊ erūt capiētes eos q̄
se cepant ⁊ sb̄iciēt exactores suos
Et erit. in die illa cū requiē dederit
tibi de⁹ de laboē tuo ⁊ a ɔcussione
tua ⁊ a ꝑuitute dura q̄ an̄ seruisti
sumes ꝑabolā istā ɔtra regē babi
lonis ⁊ dices. Quomō cessauit ex
actor: quieuit tributū. Contriuit
dn̄s baculū īpioꝝ v̄gā dn̄antiū
cedētē ꝓpl'os īdig̃tione. plaga īsa
nabili sb̄iciētez in furoē gentes:
ꝑseqn̄tez crudelit̄. Cōquieuit ⁊ si
luit oīs t̄ra gauisa ē ⁊ exultauit.
abietes q̄ letate sūt sup te ⁊ cedri
libani. Ex quo dormisti nō ascēdet
qui succidat nos. Infern⁹ subter
cōturbat⁹ ē in occursū aduēt⁹ tui
suscitauit tibi gigantes oēs p̄nci
pes terre. Surrexert̄ de solijs suis
oēs p̄ncipes nacōnū. vniūsi rn̄de
būt ⁊ dicēt tibi. Et tu vulnerat⁹ es

sicut ⁊ nos: nr̄i simil' effect⁹ es. De
tracta ē ad inferos supbia tua cō
cidit cadauer tuū. Subter te ster
net' tinea ⁊ opimētū tuū erūt ver
mes. Qūo cecidisti de celo lucifer
qui mane oriebaris. Corruisti in
terrā qui vulnerabas gētes q̄ di
cebas ī corde tuo. In celū ɔscēdaz
sup astra d̄i exaltabo soliū meū se
debo in mōte testamēti in lateribz
aq̄lonis: ascēdam sup altitudinē
nubiū simil' ero altissiō. Verūta
mē ad infernū detraheris in ꝓfū
dū laci Qui te viderint ad te indi
nabūt' teqz ꝓspiciēt. Nunq̄d iste
est vir q̄ ɔturbauit terraz. q̄ ɔcus
sit regna. qui posuit orbē desertū ⁊
vrbes ei⁹ destruxit. Vinctis eius
nō apuit carcerē Om̄s reges gen
tiū vniūsi dormierūt in gl̄ia vir in
domo sua. tu āt ꝓiect⁹ es de sepul
chro tuo q̄si stirps inutilis. pollu
tus ⁊ obuolut⁹ cū hijs q̄ interfecti
sūt gladio ⁊ descēderūt vsqz ad fū
damēta laci. Quasi cadauer putri
dū nō hēbis cōsortiū neqz cū eis ī
sepultura Tu eī terrā dispdidisti
tu populū occidisti. Nō vocabit' ī
et'nū semē pessimoꝝ. Prepate fili
os ei⁹ occisioni ī iniq̄tate pr̄m eo
rū Non cōsurgēt nec hereditabūt
terrā neqz implebūt fatiē orbis ci
uitatū. Et ɔsurgā sup eos dic̄ dn̄s
exercituū ⁊ pdaz babilōis nomē
⁊ reliquias ⁊ germē ⁊ ꝓgeniē di
cit dn̄s. Et ponā eos in possessiōez
ericij ⁊ in paludes aq̄ꝝ ⁊ scobabo
eā in scoba terēs dicit dn̄s exerci
tuū. Jurauit dn̄s exercituū dicēs
Si nō ut putaui ita erit ⁊ qūo mē
te tractaui sic eueniet ut ɔterā as
syriū in t'ra mea et ī mōtibz meis
cōculcez eū ⁊ auferet' ab eis iugū
ei⁹ ⁊ on⁹ illi⁹ ab hūero eoꝝ tolle
tur. Hoc ɔsiliū qd̄ cogitaui super
oēz terrā ⁊ hec est man⁹ extēta su
per vniūsas gētes. Dn̄s exc̄ituū
decreuit et q̄s poterit īfirmare. Et
man⁹ ei⁹ extēta ⁊ q̄s auertit eaz.
In anno quo mortu⁹ ē rex achas
factū est on⁹ istud Ne leteris phi
listea oīs tu qm̄ ɔminuta est v̄ga
ꝑcussoris tui. De radice eī colubri
egredie t' regul⁹ et semē ei⁹ absor
bēs volucrez. Et pascētur p̄mo ge
nita pauperꝝ ⁊ paupes fiduciali
ter req̄escent ⁊ interire faciā in fa
me radicem tuā ⁊ reliq̄as tuas in
terfitiā Vlula porta. clama cītas.
ꝓstrata ē philistea oīs. Ab aq̄lo
ne em̄ fum⁹ veniet ⁊ nō est q̄ effu
giat agmē ei⁹. Et q̄d r̄ndebit' nū
cijs gētis. Quia dn̄s fūdauit syō
⁊ in ip̄a sperabūt paupes ꝓpl̄i ei⁹

Onus moab. Quia ¶ Ca. xv.
nocte vastata est ar. moab
ɔticuit. qꝛ nocte vastat⁹ est mur⁹
moab ɔticuit. Ascēdit domus dy
bon ad excelsa in planctū sup na
bo ⁊ sup medaba moab vlulabit
In cūctis capitibz ei⁹ caluitiū: oīs
barba radet'. In triuijs ei⁹ accīcti
sūt sacco sup tecta ei⁹ ⁊ in plateis
eius oīs vlulat⁹ descēdet in fletū.
Clamauit esebon ⁊ eleale vsqz ia
sa audita est vox eoꝝ Sup hoc ex
pediti moab vlulabūt: aīa eius
vlulabit sibi. Cor meū ad moab
clamabit vectes eius ad segor vi
tulā ɔsternātem. Per ascensū em̄
luith flens ascēdet ⁊ in via orona
ym clamorē ɔtricōis leuabūt. Aq̄
em̄ nemrim desr̄te erūt. qꝛ aruit her
ba. defecit germē. viror oīs īterijt

Scd3 magnitudinē opis ⁊ visita
tio eorū· Ad torrētez salicū ducēt
eos· qm̄ circuibit clamor terminū
moab· Vsq3 ad gallim vlulatus
ei9 ⁊ vsq3 ad puteū helim clamor
ei9· qr aq̄ dybon replete sūt sāgui
ne· Ponā em̄ sup dybon addita
mēta hijs qui fugerint de moab
leonē ⁊ reliquijs terre· Cap̄ xvj·

Mitte agnū dn̄e dn̄atorem
terre de petra deserti ad mon
tē filie syon Et erit sicut auis fugi
ens ⁊ pulli de nido auolantes: sic
erūt filie moab ī trāscēsu arnon·
Jni consiliū· coge ꝯciliū· pone q̄si
noctē vmbrā tuā in meridie· Ab
scōde fugiētes ⁊ vagos ne ꝓdas·
Habitabunt apud te ꝓfugi mei·
Moab esto latibulū eorū a facie
vastatoris Finit9 ē em̄ puluis· cō
sūmat9 est miser· defecit q̄ cōculca
bat terraz· Et prepabit̄ in mīa so
liū ⁊ sedebit sup eū in veritate ī ta
bernaculo dauid iudicās ⁊ q̄rēs
iuditiū ⁊ velocit̄ reddēs qd̄ iustū
ē· Audiuim9 supbiā moab: sup
b9 ē valde· Supbia ei9 et arrogā
tia ei9 ⁊ indig̃tio ei9 pl9 q̄ fortitu
do ei9· Jdcirco vlulabit moab· at
moab vniūsus vlulabit· Hijs q̄
letātur sup muro cocti lateris lo
qnimī plagas suas· qm̄ sb̄urba
na esebon deserta sūt Et vineaz sa
bama· dn̄i gētiū excidert̄· Flagel
la ei9 vsq3 ad iazer ꝑuenert̄· erra
uerūt in deserto: ꝓpagines ei9 re
licte sūt· trāsierūt mare· Super hoc
plorabo in fletu iazer vineā saba
ma Jnebriabo te lacrima mea ese
bon ⁊ eleale ⁊ qm̄ sup vindemiaz
tuā ⁊ sup messez tuā vox claman
tiū irruit· Et auferet̄ leticia ⁊ exul
tacio de carmelo ⁊ in vineis non
exultabit neq3 iubilabit· Vinū ī
torculari non calcabit q̄ calcare
ꝯsueuerat· vocez calcātiū abstuli·
Sup hoc vent̄ me9 ad moab qua
si cithara sonabit et viscera mea
ad muꝝ cocti lateris· Et erit· cum
apparuerit qd̄ laborauit moab su
per excelsis suis· ingrediet̄ ad san
cta sua ut obsecret ⁊ nō valebit·
Hoc v̄bū qd̄ locut9 ē dn̄s ad mo
ab extūc ⁊ nūc locut9 est dicens·
Jn tribz annis q̄si anni mercēna
rij auferet̄ gl̄ia moab sup ōni po
pulo multo ⁊ relinq̄tur ī eo sicut
racemus paruus ⁊ modicus: ne
quaq̄ multus· Cap̄ xvij·

Onus damasci· Ecce damas
cus desinet eē cītas ⁊ erit si
cut aceru9 lapidū in ruina· Dere
licte cītates aroer gregibz erūt ⁊
requiescēt ibi ⁊ nō erit q̄ extreat·
Et cessabit adiutoriū ab ephraī
⁊ regnū a damasco ⁊ reliq̄e syrie
sicut gloria filiorū isrl̄ erūt· Dicit
dn̄s exēcituū· Et erit· in die illa at
tenuabit̄ gloria iacob ⁊ pingues
carnes ei9 marcessent ⁊ erit sic cō
gregans in messe qd̄ restiterit et
brachiū ei9 spicas leget· Et erit si
cut querēs spicas ī valle rapha
im ⁊ relinquet̄ in eo sicut racem9
⁊ sicut excussio olee duaꝝ vel triū
oliuaꝝ in sūmitate rami siue q̄tu
or ā qn̄q3 Jn cacuminibz eius fru
ctus ei9 dicit dn̄s de9 isrl̄· Jn die
illa inclinabit̄ hō ad factorē suū ⁊
oculi ei9 ad sāctū isrl̄ respiciēt et
nō inclinabit̄ ad altaia q̄ fecerūt
man9 ei9 ⁊ q̄ opati sūt digiti eius·
nō respiciēt lucos et delubra· Jn
die illa erūt cītates fortitudīs ei9

derelicte sicut aratra et segetes q̄
derelicte sūt a fatie filioꝝ isrl̄ ⁊ eis
deserta. qꝛ oblita es dei saluatoris
tui ⁊ fortis adiutoris tui nō es re
cordata. Propterea plātabis plan
tacōeꝫ infidelē et germē alienū se
minabis. In die plātacōis tue la
brusca ⁊ mane semē tuū florebit.
Ablata est messis in die heredita
tis ⁊ dolebit g̃uit. Ve multitudo
ꝑplꝰoꝝ multoꝝ ut mltitudo maris
sonātis et tumultꝰ turbaꝝ sic so
nitꝰ aq̄ꝝ multaꝝ Sonabūt ꝑpl̄i si
cut sonitꝰ aq̄ꝝ inundātiū ⁊ incre
pabit eū ⁊ fugiet ꝓcul ⁊ rapiet̄ si
cut puluis mōtiū a fatie vēti ⁊ sic
turbo corā tēpestate. In tpe vespe
⁊ ecce turbatio: in matutino ⁊ nō
subsistet Hec est ps eoꝝ q̄ vasta
uerūt nos ⁊ sors diripiētiū nos.

Ve terre cymba ¶ Ca. xviij.
lo alarū q̄ est trās flumina
ethiopie q̄ mittit ī mari legatos
⁊ in vasis papiri sup aq̄s. Ite an
geli veloces ad gentē ꝯuulsā ⁊ di
laceratā ad populū terribilē post
quē nō est aliꝰ. gentē expectātem
⁊ ꝯculcatā cuiꝰ dirupuerūt flumīa
terrā eiꝰ Om̄s habitatores orbis
qui moramī in t̄ra cū eleuatū fue
rit signū in mōtibꝫ videbitis ⁊ dā
gorē tube audietis qꝛ hec dic̄ dn̄s
ad me. Quiescā ⁊ ꝯsiderabo ī loco
meo sic̄ meridiana lux clara est ⁊
sicut nubes roris ī die messis. Añ
messeꝫ em̄ totꝰ efflorebit ⁊ imma
tura ꝑfectō germīabit ⁊ p̄cidētur
ramusculi eiꝰ falcibꝫ ⁊ q̄ derelicta
fuerīt abscindētur. Excutiētur ⁊ re
linqn̄tur sil̄ auibꝫ mōtiū ⁊ bestijs
terre et estate ꝑpetua erūt sup eū
volucres ⁊ oēs bestie terre sup illū
hyemabūt. In tempe illo deferet̄
munꝰ dn̄o exercituū a ꝑplo diuul
so ⁊ dilaceratoꝛa ꝑplo t̄ribili ptꝰ
quē nō fuit aliꝰ ꝛa gēte expectāte.
expectāte ⁊ ꝯculcata cuiꝰ dirupue
rūt flumīa terrā eiꝰ ad locū noīs
dn̄i exercituū mōteꝫ syō. ¶ Ca. xix.

Onus egipti Ecce dn̄s ascēdet
sup nubē leuē ⁊ ingredietur
egiptū ⁊ ꝯmouebunt̄ simulacra
egipti a facie eiꝰ et cor egipti tabe
scet in medio eiꝰ. Et ꝯcurrē faciaꝫ
egiptios adūsus egiptios ⁊ pug
nabit vir ꝯtra frēꝫ suū ⁊ vir cōñ
amicū suū. ciuitas adūsus ciuita
tē. regnū adūsus regnū ⁊ dirūpe
tur spūs egipti ī visceribꝫ eiꝰ ⁊ cō
siliū eius p̄cipitabo ⁊ int̄rogabūt
simulacra sua ⁊ diuinos suos et
phitones ⁊ ariolos ⁊ t̄rdā egiptū
in manu dn̄oꝝ crudeliū et rex for
tis dn̄abit̄ eoꝝ ait dn̄s exercituū
Et arescet aq̄ de mari ⁊ fluuiꝰ deso
labit̄ atqꝫ siccabit̄ et defitient flu
mina. Attenuabunt̄ ⁊ siccabunt̄
riui aggeꝝ. Calamꝰ ⁊ iuncꝰ mar
cescet. nudabit̄ alueus riui a fōte
suo Et oīs semētis irrigua siccabi
tur ⁊ arescet et nō erit. Et merebūt
piscatoēs ⁊ lugebūt oēs mittētes
in flumē hamū ⁊ expādētes rete
sup fatiē aq̄ marcescēt. Confūden
tur q̄ opabātur linū plectētes et
texētes sb̄tilia. Et erūt irrigua eiꝰ
flaccētia. oēs q̄ faciebāt lacunas
ad capiēdos pisces Stulti p̄ncipes
thaneos sapiētes cōsiliarij pha
rao dederūt ꝯsiliū īsipiēs. Qūo dici
tis pharaōi filiꝰ sapiētiū ego filiꝰ
regū ātiq̄ꝝ Vbi nūc sūt sapiētes
tui. Annūtiēt tibi et īdicēt q̄d co
gitauerit dn̄s exercituū sup egiptū.

Stulti facti sūt pncipes thaneos. emarcuerūt pncipes mēphēos decepe rūt egiptū. angulū ppīor eius. dns misauit in medio eiꝰ spiritū vertiginis & errare fecerūt egiptū in oī ope suo sicut errat ebrius & vomēs. Et non erit egipto opus qđ faciat caput & caudā manū & refrenantē In die illa erit egiptus q̄si mulieꝝ & stupebūt & timebūt a facie ꝺmotōis manꝰ dñi exercituū quā ipe mouebit sup eaz & erit hra iuda egipto in festiuitatē. Oīs q̄ illiꝰ fuerit recordatꝰ pauebit a facie consilij dñi exercituū qđ ipe cogitauit sup ea In die illa erūt qnq; ciuitates in terra egipti loqntes lingua chanā & iurātes p dñm exercituū. Ciuitas solꝫ vocabit vna. In die illa erit altare dñi in medio egipti & titulꝰ iuxta terminū eiꝰ dñi & erit in signū et in testimoniū dñi exercituū in terra egipti. Clamabūt em ad dñm a facie tribulātis & mittet eis saluatorē & ꝓpugnatorē qui liberet eos. Et ꝺgnoscēt dns ab egipto & ꝺgnoscēt egipcij dñm in die illa & colēt eū in ostijs & in mūeribꝰ & votа vouebūt dño et soluēt. Et percutiet dns egiptū plaga & sanabit eaz & reuertētur ad dñm & placabit eis & sanabit eos. In die illa erit via de egipto in assyrios & intrabit assyriꝰ egiptū & egiptiꝰ in assyrios & seruiēt egipcij assyrijs In die illa erit isrl̄ tercius egiptio & assyrio benedictio in medio terre cui benedixit dns exercituū dicēs. Benedictus populus meus egipti & opus manuū mearū assyrij. hereditas aūt mea israhel. Capī .xx.

In anno quo ingressus e thartā in azotū cū misisset eū sargon rex assyrioꝝ & pugnasset contra azotū & cepisset eā. in tpe illo locutꝰ e dominꝰ in manu ysaie filij amos dicens. Vade & solue saccū de lūbis tuis & calciamēta tua de pedibus tuis. Et fecit sic vadēs nudꝰ & discalciatꝰ Et dixit dns. Sicut ambulauit seruꝰ meus ysaias nudꝰ et discalciatus triū annoꝝ signū & portētū erit sup egiptū & sup ethiopiam. sic mnabit rex assyrioꝝ captūtatē egipti & trāsmigratōnē ethiopie. iuuenē & senē. nudazq; discalciatas discooptis natibꝫ ignominiā egipti Et timebūt & cōfundentur ab ethiopia spe sua et ab egipto gl̄ia sua. Et dicet hītator insule huiꝰ in die illa. Hecine eāt spes nra ad quos confugimꝰ in auxiliū ut liberaret nos a facie regis assyrioꝝ. Et quomō effugere potrimus nos. Capī .xxj.

Onus deserti maris Sicut turbines ab affrico venīūt de deserto venit de terra horribili visio dura nūtiata e mihi Qui incredulus est infidelit agit & q̄ depopulator e vastat Ascēde elam & obside mede. omnē gemitū eius cessare feci Propterea repleti sunt lūbi mei dolore. āgustia possedit me sicut angustia pturientis Curui cū audirē conturbatꝰ sū cū viderē. Emarcuit cor meū tenebre stupefecerūt me. Babilon dilecta mea posita est m̄ in miraculū. Pone mēsaz contemplare in speculā. Comedētes & bibētes surgite principes. arripite clipeū Hec em dixit m̄ dns. Vade & pone speculatorē et qđcūq; viderit

annūciet Et vidit curꝝ duoꝝ eq̄
tū·ascēsorē asini et ascēsorē came
li ⁊ ɔtēplatꝰ est diligēter multo
intuitu Et clamauit leo· Super spe
culā dñi ego sū stās iugit̄ p diē ⁊
sup custodiā meā ego sū stans to
tis noctibꝫ· Ecce iste venit ascēsor
vir bige equitū· Et rñdit et dixit·
Cecidit cecidit babilō et oīa scul
ptilia deoꝝ eiꝰ cōtrita sūt in terrā·
Tritura mea ⁊ filia aree mee que
audiui a dño exercituū dō israhel
annūciaui vobis· Onꝰ duma· Ad
me clamat ex seir· Custos q̄ deno
cte· custos q̄ denocte· Dixit custos
Veīt mane ⁊ nox· Si q̄ritis q̄rite·
ɔūtimini ⁊ venite· Onꝰ in arabia
In saltu ad vesperā dormietis in se
mitis dodanim· Occurrētes sitiēti
ferte aquā q̄ habitatis terraꝫ au
stri· cū panibꝫ occurrite fugienti·
A facie em̄ gladioꝝ fugerūt· a fa
cie gladij imminētis· a facie arcꝰ
extēti· a facie g̃uis p̄lij· qm̄ hec di
cit dñs ad me· Adhuc in vno an
no q̄si ī anno mercēnarij et aufe
ret̄ oīs gl̄ia cedar et reliq̄e nūeri
sagittariorū fortiū de filijs cedar
imminuēt̄ dñs eī deꝰ isrl̄ locutꝰ ē

Onus vallis visio ¶ Ca·xxij·
nis· Quid nā tibiq̄ est quia
ascēdisti et tu oīs ī tecta clamoris
plena vrbs freqñs· ciuitas exul
tās· Int̄fecti tui nō interfecti gla
dio nec mortui tui mortui in bello
Cūcti p̄ncipes tui fugerūt sil̄ dure
q̄ ligati sūt· Oēs q̄ inuēti sūt vīcti
sūt pit̄ ꝓcul fugerūt· Proptēa dixi
recedite a me amare flebo· Nolite
incūbē ut ɔsolemini me sup vasti
tate filie populi mei· Dies eī int̄fe
ctōis ⁊ ɔculcacōis ⁊ fletuū domīo
dō exercituū in valle visiōis· Scru
tās muꝝ ⁊ mag̃ficus sup montē
Et elā sūpsit pharetrā curꝝ hoīs
eq̄tis et parietē nudabit clipeus·
Et erūt electe valles tue plene qua
drigaꝝ ⁊ eq̄tes ponēt sedes suas ī
porta ⁊ reuelabit̄ opimentū iude·
Et videbitis ī die illa armamēta
riū domꝰ saltꝰ ⁊ scissuās ciuitatis
dauid videbitis q̄ multiplicate
sūt· Et ɔgregastis aq̄s piscine īfe
rioris ⁊ domꝰ ihrl̄m nūerastis et
destruxistis domꝰ ad muniēdū
murū· Et lacū fecistis inter duos
muros ⁊ aquā piscine veteris et
nō suspexistis ad eū q̄ fecerat eā ⁊
opatorē eiꝰ delōge nō vidistis Et
vocabit dñs deꝰ exercituū in die
illa ad fletū ⁊ ad plāctū· ad calui
tiū ⁊ ad cingulū sacci et ecce gau
diū ⁊ leticia· occidē vitulos ⁊ iu
gulare arietes· comedē carnes et
bibē vinū Comedamꝰ ⁊ bibamꝰ
cras eī moriemur· Et reuelata est
vox in auribꝫ meis dñi exercituū
Si dimittet̄ iniq̄tas hec vobis do
nec moriamī dicit dñs deꝰ exerci
tuū· Hec dicit dñs deꝰ exercituū·
Vade ingredē ad eū q̄ hītat ī tab̄
naculo ad sobnā prepositū tēpli
⁊ dices ad eū Quid tu hic aut q̄si
q̄s hic· q̄ excidisti tibi hic sepul
chrū excidisti ī excelso mēoriaꝫ di
ligēter in petra tab̄naculū tibi Ec
ce dñs asportari te faciet sic̄ aspor
tat̄ gallꝰ gallinaciꝰ ⁊ q̄si amictū
sic sb̄leuabit te· Coronās corona
bit te tribulacōe· q̄si pilā mittꝫ te
in t̄raꝫ latā ⁊ spacōsaꝫ· Ibi morie
ris ⁊ ibi eīt currꝰ gl̄ie tue ignomi
nia dñi tui· Et pellaꝫ te de stacōne
tua ⁊ de mīsterio tuo deponam te

Et erit in die illa. vocabo ſuũ meũ
heliachim filiũ helchie ⁊ induaꝫ
illũ tunica tua ⁊ cingulo tuo con
fortabo eũ ⁊ ꝑtãteꝫ tuã dabo ĩ ma
nu eiꝰ ⁊ erit q̃ſi pr̃ habitãtibꝫ ihe
rusalẽ et domui iuda. Et dabo da
uẽ domꝰ dauid ſup hũeꝝ eius et
apiet ⁊ nõ erit q̃ daudat: ⁊ dau
det ⁊ non erit q̃ apiat. Et figã illũ
paxillũ in loco fideli ⁊ erit in ſoliũ
glie domui pr̃is ſui ⁊ ſuſpẽdẽt ſup
eũ oẽꝫ gl̃iaꝫ domꝰ pr̃is eiꝰ vaſoꝝ
diuſa gn̄a oẽ vas puulũ. a vaſis
crateraꝝ vſqꝫ ad oẽ vas muſico
rũ. In die illa dicit dn̄s exercituũ
Auferet̃ paxillus q̃ fixꝰ fuerat in
loco fideli ⁊ frãget̃ ⁊ cadet ⁊ peri
bit quod pependerat in eo. quia
dominus locutꝰ eſt. Cap̃ xxiij.

Onus tiri Vlulate naues ma
ris qꝛ vaſtata ẽ domꝰ vñ veĩ
re ꝯſueuerãt de t̃ra cethĩ reuelatũ
eſt eis. Tacete q̃ habitatis ĩ inſu
la negotiatio ſydonis. Trãſfretã
tes mare repleuer̃t te in aq̃s mul
tis ſemẽ nili flumĩs fruges eiꝰ et
facta eſt negotiacõ gentiũ. Erube
ſce ſydon. Ait em̃ mare ⁊ fortitudo
maris dicẽs. Nõ parturiui ⁊ non
pepi ⁊ non enutriui iuuenes nec
ad incremẽtũ ꝑduxi v̄gines. Cũ
auditũ fuerit in egipto dolebunt
cũ audierint de tyro. Trãſite ma
ria vlulate q̃ habitatis in inſula.
Nũquid nõ hec vr̃a eſt q̃ gl̃iaba
tur a diebꝫ priſtinis in antiq̃tate
ſua. Ducẽt eũ pedes ſui lõge ad pe
regrinãdum. Quis cogitauit hoc
ſuper tyrũ quondã coronatam.
Cuiꝰ negotiatores p̃ncipes ĩſtito
res eiꝰ inditi t̃re. Dn̄s exẽcituũ co
gitauit hoc ut detraheret ſupbiaꝫ
oĩs glorie ⁊ ad ignominiaꝫ dedu
ceret vniu̇ſos inditos t̃re. Trãſi
terrã tuã q̃ſi flumẽ filia maris nõ
eſt cingulũ vltra tibi. Manũ ſuaꝫ
extẽdit ſup mare: cõturbauit reg
na. Dn̄s mãdauit aduerſus cha
naã ut ꝯtereret fortes eiꝰ Et dixit
Non adities vltra ut glorieris ca
lũniã ſuſtinẽs v̄go filia ſydonis.
In cethim cõſurgẽs trãſfreta ibi
q̃ꝫ nõ erit requies tibi. Ecce terra
chaldeoꝝ talis populꝰ nõ fuit: aſ
ſur fũdauit eã. In captĩtatẽ tr̃du
xerũt robuſtos eius ſuffoderũt do
mus eiꝰ poſuer̃t eã in ruinã. Vlu
late naues maris. qꝛ deuaſtata ẽ
fortitudo vr̃a. Et erit in die illa. in
obliuionẽ eris o tyre ſeptuagĩta
annis ſicut dies regis vniꝰ Poſt
ſeptuaginta aũt annos erit tyro
q̃ſi cãticũ meretricis Sume tibi ci
tharã circue cĩtatẽ meretrix obli
uioni tradita. Bñ cane. frequẽta
canticũ. mẽoria tui ſit. Et erit poſt
ſeptuaginta annos viſitauit do
minꝰ tyrũ ⁊ reducet eã ad merce
des ſuas et rurſũ fornicabit̃ cum
vniu̇ſis regnis t̃re ſup fatiẽ terre
⁊ erũt negotiacões eiꝰ ⁊ mercedes
eiꝰ ſcĩficate dn̄o Nõ ꝯdent̃ neqꝫ re
ponẽtur. qꝛ hijs q̃ habitauer̃t co
rã dn̄o erit negotiatio eiꝰ ut mã
ducent in ſaturitate ⁊ veſtiantur
vſqꝫ ad vetuſtatem. Cap̃ xxiiij.

Ecce dn̄s diſſipauit t̃rã ⁊ nũ
dabit eã ⁊ affliget faciẽꝫ eiꝰ
⁊ diſpget habitatores eiꝰ et erit
ſicut populꝰ ſic ſacerdos ⁊ ſicut ſer
uus ſic dn̄s eiꝰ ⁊ ſicut ancilla ſic
dn̄a eiꝰ. Sicut emẽs ſic ille q̃ ven
dit. ſic̃ venator ſic is q̃ mutuũ ac
cipit. ſicut q̃ repetit ſic qui debet.

dissipacōne dissipabit̄ terra ⁊ di
repcōe p̄dabit̄. Dn̄s em̄ locutus
est v̄bū hoc. Luxit ⁊ defluxit terra
⁊ infirmata ē: defluxit orb̄ et infir
mata ē altitudo ꝓpl̄i t̄re ⁊ terra in
terfecta est ab habitatoribꝫ suis.
qꝛ tn̄sgressi sūt leges. mutauerūt
ius dissipauer̄t fedus sempit̄nū
Propt̄ hoc maledictō vorabit ter
rā ⁊ peccabūt h̄itatores ei⁹ idōqꝫ
insaniēt cultores ei⁹ ⁊ relinquent̄
hoīes pauci. Luxit vindemia. infir
mata ē vitis. ingemuer̄t oēs q̄ le
tabātur corde. Cessauit gaudiū
timpanoꝝ. quieuit sonit⁹ letātiū.
ꝯticuit dulcedo cithare. Cū cātico
non bibēt vinū. amara erit potio
bibētibꝫ illā. Attrita ē ciuitas va
nitatis. clausa est oīs domus nul
lo introeūte. Clamor eit sup vino
in plateis. deserta ē oīs leticia. tn̄s
latū est gaudiū terre. relicta est ī
vrbe solitudo et calamitas oppri
met portas. qꝛ hec erūt in medio
terre in medio ꝓpl̄oꝝ Q̄uo si pau
ce oliue q̄ remāser̄t excuciātur ex
oleo ⁊ racemi cū fuerit finita vīde
mia Hij leuabūt vocem suaꝫ atqꝫ
laudabūt: cū gl̄ificat⁹ fuerit dn̄s
hinniēt de mari. Propter hoc ī do
ctrinis gl̄ificate dn̄m in insul̄ ma
ris nomē dn̄i dei isr̄l. A finibꝫ t̄re
laudes audiuim⁹ gloriaꝫ iusti. Et
dixi. Secretū meū mihi. secretum
meū mihi. Ve m̄. Preuaricātes p̄
uaricati sūt ⁊ p̄uaricacōe tn̄sgres
soꝝ p̄uaricati sunt. Formido ⁊ fo
uea ⁊ laqueus sup te q̄ h̄itator es
terre. Et eit. q̄ fugerit a voce formi
dinis cadet ī foueaꝫ ⁊ q̄ se explica
uerit de fouea tenebit̄ laq̄o. qꝛ ca
tharacte de excelsis apte sūt et cō
cutiētur fūdam̄ta terre. Cōfractō
ne ꝯfringet̄ terra. ꝯtricōe cōteret̄
terra. Cōmocōe ꝯmouebit̄ terra.
agitacōe agitabit̄ terra sic̄ ebri⁹
⁊ auferet̄ q̄si tab̄naculū vni⁹ no
ctis. Et g̃uabit eā iniquitas sua ⁊
corruet ⁊ nō adiciat ut resurgat.
Et erit ī die illa. visitabit dn̄s sup
maliciā celi in excelso ⁊ sup reges
terre q̄ sūt sup terrā. Et ꝯgregabū
tur in ꝯgregacōe vni⁹ fascis in la
cū ⁊ claudēt̄ ibi ī carcerē ⁊ pt⁹ mł
tos dies visitabūtur Et erubescet
luna ⁊ ꝯfūdet̄ sol cū reg̃uerit dn̄s
exercituū in mōte syon ⁊ in iheru
salē ⁊ in ꝯspectu senū suoꝝ fuerit
glorificatus. ¶ Capitulū. xxv.

Domīe de⁹ me⁹ es tu ⁊ exalta
bo te. ꝯfitebor noī tuo qm̄ fe
cisti mirabilia. cogitacōes antiq̄s
fideles amē. Quia posuisti ciuitatē
in tumultū. vrbē fortē in ruinā. do
mū alienoꝝ ut nō sit ciuitas ⁊ in
sēpit̄nū nō edificet̄. Sup hoc lau
dabit te ꝓpl̄us fortis. cītas gētiuꝫ
robustaꝝ tīebit te. Quia fact⁹ es
fortitudo paupis. fortitudo egeno
in tribulacōe sua. spes a turbine.
vmbraculū ab estu. Spūs em̄ ro
bustoꝝ q̄si turbo īpellēs pietē sic̄
estū in siti tumultū alienoꝝ h̄ūili
abis ⁊ q̄si calorē sb̄ nube torrēte.
ꝓpaginē fortiū marcescē facies Et
faciet dn̄s exercituū oībꝫ ꝓpl̄is in
mōte hoc ꝯuiuiū pinguiū ꝯuiuiū
vindemie. ꝯuiuiū pinguiū medul
latoꝝ vindemie defecate. Et p̄cipi
tabit ī mōte isto fatiē vinculi colli
gati sup oēs ꝓpl̄os ⁊ telā quā ordi
tus est sup oēs nacōnes. Precipi
tabit mortē in sēpit̄nū. Et auferet
dn̄s deus lacrimaꝫ ab omni fatie

⁊ obprobriū populi sui auferret
de vniūsa t̄ra q̄ dn̄s locutus ē Et
dicet in illa die. Ecce deꝰ nr̄ iste. ex
pectabimꝰ eū ⁊ saluabit nos. Iste
dn̄s sustinuimꝰ eū et exaltabimꝰ
⁊ letabimur in salutari eiꝰ q̄ req̄
escet manꝰ dn̄i in mōte isto et tri
turabit̄ moab sb̄ eo sicuti terūtur
palee ī plaustro Et extēdet manꝰ
suas sb̄ eo sicut extēdit natās ad
natādū ⁊ hūiliabit gl̄iam eiꝰ cū
allisiōe manuū eiꝰ. Et munimēta
sb̄limiū muroꝝ tuoꝝ ꝯcidēt ⁊ hu
miliabūtur ⁊ detrahētur in terraꝫ
vsq̄ ad puluerem. Cap̄. xxvj.

In die illa cātabit̄ cāticū istud in
terra iuda. Vrbs fortitudīs nr̄e
syon saluator ponet̄ in ea murus
⁊ an̄murale Apite portas ⁊ ingre
diatur gens iusta custodiēs vel
tatē. Vetus error abijt seruabis
pacē: pacē. q̄ in te sperauimꝰ Spe
rastis in dn̄o in seculis eternis ī
dn̄o deo forti in perpetuū. Quia ī
curuabit habitātes ī excelso ciui
tatē sublimē humiliabit. Hūilia
bit eā vsq̄ ad terrā detrahet eam
vsq̄ ad puluerē Conculcabit eā
pes: pes paupis. gressus egeno
rū. Semita iusti recta ē rectus cal
lis iusti ad ābulandū. Et in semi
ta iudicōꝝ tuoꝝ dn̄e sustinuimꝰ
te. nomē tuū ⁊ memoriale tuū in
desiderio aīe. Anima mea desideā
uit te in nocte ꝫ ⁊ spū meo in pre
cordijs meis de mane vigilabo
ad te. Cū feceris iudicia tua ī ter
ra iusticiā discēt habitatores or
bis. Misereamur impio ⁊ nō di
scet iusticiā. In terra sāctoꝝ iniq̄
gessit ⁊ non videbit gloriam dn̄i
dn̄e exaltetur manꝰ tua ut nō vi
deant: videāt ⁊ non ꝯfundantur
zelātes populi ⁊ ignis hostes tu
os deuoret. Dn̄e dabis pacē: no
bis ōnia enim opa nr̄a opatus
es nobis Domīe deus noster pos
siderūt nos dn̄i absq̄ te tm̄ in te
recordemur nominis tui. Morien
tes nō viuāt gigātes nō r̄surgāt
Propterea visitasti ⁊ contriuisti
eos ⁊ ꝑdidisti ōnē memoriā eoꝝ
Indulsisti gēti dn̄e indulsisti gēti
Nunq̄d glorificatꝰ es. Elongasti
ōnes terminos terre. Dn̄e in āgu
stia req̄sierūt te in tribulacōe mur
muris doctrina tua eis Sicut que
ꝯcepit cū appropinq̄uerit ad par
tū. dolēs clamat in doloribus suis
sic facti sumꝰ. A facie tua dn̄e ꝯce
pimꝰ q̄si ꝑturiuimꝰ et pepimꝰ spi
ritū salutis. Iustitiā nō fecimꝰ in
terra idō nō ceciderūt hītatores ter
re Viuent mortui tui. int̄fecti mei
resurgēt. Expgiscimī ⁊ laudate q̄
hītatis in puluē. q̄ ros lucis ros
tuꝰ ⁊ t̄rā gigātū detrahes ī ruinā.
Vade populꝰ meꝰ. intra in cubicu
la tua. claude ostia tua sup te. ab
scōdere modicū ad momentū do
nec ꝑtrāseat indignatio. Ecce em̄
dn̄s egredietur de loco suo ut visi
tet iniq̄tatē hītatoris t̄re ꝯtra eū
⁊ reuelabit terra sanguinē suū ⁊
nō opiet vltra interfectos suos.

In die illa visita. Cap̄. xxvij.
bit dn̄s in gladio suo duro
⁊ grandi ⁊ forti. sup leuiathā ser
pentē vectē ⁊ sup leuiathā serpen
teꝫ tortuosum ⁊ occidet cetū q̄ in
mari est. In die illa vinea meri cā
tabit ei. Ego dn̄s q̄ seruo eā repē
te ꝓpinabo ei ne forte visitet̄ cōtra
eā. Nocte ⁊ die seruo eā indig̃tio

non est mihi. Quis dabit me spi
nā ⁊ veprē in p̄lio. Gradiar sup
eā succēdā eā piter. An potiꝰ tene
bo fortitudinē meā. Faciet pacē
mihi: pacē mihi faciet Qui ingre
diūtur īpetu ad iacob. florebit et
germīabit isrl̄ ⁊ implebūt faciē
orbis semīe. Nunq̄d iux̄ plagā p
cuciētis se pcussit eū. Aut sic occi
dit intfectos eiꝰ sic occisus ē. In
mēsura cōn mēsuraꝫ cū abiecta fu
erit iudicabis eā. meditata est in
spū suo duro p diē estus Idcirco
super hoc dimittet̄ iniq̄tas domui
iacob ⁊ iste oīs fructꝰ ut auferat̄
pccm eiꝰ Cū posuerit oēs lapides
altaris sic lapides cineris allisos
non stabunt luci ⁊ delubra. Ciui
tas em̄ munita desolata erit. speci
osa relinq̄tur ⁊ dimittet̄ q̄si deser
tū. Ibi pascet̄ vitulꝰ ⁊ ibi accuba
bit ⁊ ꝯsumet sūmitates eiꝰ In sic
citate messis illiꝰ ꝯterent̄ muliēs
veniētes ⁊ docētes ea Nō est eī po
pulꝰ sapiēs ꝓpterea nō miserebit̄
eiꝰ q̄ fecit eū ⁊ qui formauit eū nō
pcet ei. Et erit ī die illa. pcuciet do
minꝰ ab alueo flumīs vsq̄ ad tor
rentē egipti ⁊ vos ꝯgregabimini
vnꝰ ⁊ vnꝰ filij isrl̄. Et erit in die il
la. clāget̄ in tuba mg̃na et veniēt
qui pditi fuerāt de t̄ra assirioꝝ et
qui eiecti erāt de t̄ra egipti ⁊ ado
rabūt dn̄m ī monte scō in ihrl̄m

Ve corone sup ¶ Ca. xxviij.
bie. ebrijs effraim ⁊ flori de
cidēti gl̄ie exultacōis eiꝰ q̄ erāt in
vertice vallis pinguissiē errātes
a vino. Ecce validꝰ ⁊ fortis dn̄s si
cut īpetꝰ grādīs turbo ꝯfringēs.
sicut impetꝰ aq̄ꝝ multaꝝ inundā
tiū ⁊ emissaꝝ sup terrā spatiosaꝫ

Pedibꝫ ꝯculcabit̄ corona supbie
ebrioꝝ effraim Et erit flos decidēs
gl̄ie exultacōis eiꝰ q̄ est sup v̄ticē
vallis pinguiū quasi tpaneū an̄
maturitatē autūni Qd cū aspexerit
vidēs statim ut manu tenuerit de
uorabit illud In die illa erit dn̄s
exercituū corona gl̄ie ⁊ sceptꝝ ex
ultacōis residuo ꝓpl̄i sui ⁊ spūs iu
dicij sedēti sup iuditiū ⁊ fortitudo
reuertētibꝫ de bello ad portā. Ve
rū hijq̄ꝫ p̄ vino nescierūt ⁊ p̄ ebri
etate errauerūt. Sacdotes ⁊ ꝓphe
nescier̄t p̄ ebrietate absorti sūt a
vino errauerūt ī ebrietate. nesci
erūt vidētez. ignorauer̄t iuditiū.
Oīns em̄ mēse replete sūt vomitu
sordiūq̄ ita ut nō eēt vltra locus
Quē docebit sc̄iaꝫ ⁊ quē intelligē
faciet auditū. Ablactatꝰ est a la
cte. auulsus ab vberibꝫ. q̄ māda
remāda. māda remanda. expecta
reexpecta. expecta reexpecta. modi
cū ibi modicū ibi. In loq̄la em̄ la
bij et lingua altera loq̄tur ad po
pulū istū cui dixit. Hec ē requies
mea. reficite lassuꝫ ⁊ hoc ē meū re
frigeriū ⁊ noluer̄t audire. Et erit
eis v̄bū dn̄i māda remāda. man
da remanda. expecta reexpecta. ex
pecta reexpecta. modicū ibi modi
cū ibi. ut vadāt et cadāt retrorsū
⁊ ꝯterant̄ ⁊ illaqueent̄ ⁊ capiāt̄.
Propt̄ hoc audite v̄bū dn̄i viri il
lusores q̄ dn̄amini sup ꝓpl̄m meū
q̄ est ī ihrl̄m. Dixistis em̄. Percus
simꝰ fedꝰ cū morte ⁊ cū inferno fe
cimꝰ pactū Flagellū inūdans cū
trāsierit nō veniet sup nos. q̄ po
suimꝰ mēdatiū spē nr̄aꝫ ⁊ mēdacō
ꝓtecti sumꝰ. Idcirco hec dicit dn̄s
deꝰ. Ecce ego mittā in fūdamētis

syon lapidez·lapidē ꝓbatū angu
larē·p̄tiosū in fūdam̄to fundatū
Qui crediderit nō festinet·Et po
nā iuditiū in pondē ⁊ iusticiā in
mēsura·Et vertet grādo spem mē
dacij ⁊ ꝓtectōnē aq̄ inundabūt·
⁊ delebit̄ fed⁹ vr̄m cū morte ⁊ pa
ctū vr̄m cum inferno nō stabit·
Flagellū inundās cū tr̄nsierit:eri
tis ei ī ꝯculcacōez· Qn̄cumq̄ ꝑtrā
sierit tollet vos qm̄ mane dilucu
lo pertransiuit in die ⁊ in nocte ⁊
tm̄modo sola vexatio intellectum
dabit auditui· Coangustatū est
em̄ stratū ita ut alt̄ decidat ⁊ pal
liū breue vtrūq̄ opire nō potest·
Sicut em̄ in monte diuisionū sta
bit dn̄s sic in valle q̄ est ī gabaō
irascet̄ ut faciat op⁹ suū· Alienū
opus eius ut opet̄ op⁹ suū· Pere
grinū est op⁹ ei⁹ ab eo Et nūc no
lite illudē ne forte cōstringāt̄ vin
cula vr̄a· Consūmacōez em̄ ⁊ ab
breuiacōez audiui a dn̄o d̄o exer
cituū sup vniūsaz terrā· Auribz ꝑ
cipite ⁊ audite vocē meā· attēdite
⁊ audite eloquiū meū Nunq̄d to
ta die arabit arās ut serat· ꝓscin
det et sariet humū suaz·Nōne cū
adeq̄uerit faciē ei⁹ seret gith ⁊ ci
minū sparget ⁊ ponet triticū ꝑ or
dinē ⁊ hordeū ⁊ miliū ⁊ viciā in fi
nibz suis·Et erudiet illū ī iudicō
deus su⁹ docebit illū· Nō em̄ in ser
ris triturabit̄ gith nec rota plau
stri sup ciminū circuiet· ꝫ ī virga
excuciet̄ gith ⁊ ciminū in baculo
pais aūt cōminuet̄ Verz nō in ꝑ
petuū triturās trituābit illū neq̄
vexabit eū rota plaustri nec ī vn
gul̄ suis cōminuet eū·Et hoc a do
mino deo exercituū exiuit ut mira
bile faceret consiliū et magnifica
ret iustitiam· ·Cap̄·xxix·

De ariel·Ariel ciuitas quā ex
pugnauit dauid·Additus
est annus ad annū sollēnitates
euoluti sūt· Circūuallabo ariel et
erit tristis ⁊ merēs ⁊ erit mihi q̄
si ariel·Et circūdabo q̄si sperā ī cir
cuitu tuo ⁊ iaciā ꝯtra te aggerez
⁊ munimēta ponā in obsidionez
tuā Hūiliaberis·de t̄ra loq̄ris ⁊ de
humo audiet̄ eloquiū tuū·Et erit
quasi phitōis de t̄ra vox tua ⁊ de
humo eloquiū tuū musitabit· Et
erit sicut puluis tenuis mlt̄itudo
ventilātiū te ⁊ sicut fauilla ꝑtrāsi
ens multitudo eoꝝ q̄ ꝯtra te p̄ua
luerūt·Eritq̄ repēte ꝯfestim a do
mino exercituū·visitabit̄ in toni
truo ⁊ ꝯmotione t̄re ⁊ voce mag
na turbinis ⁊ tēpestatis ⁊ flāme
ignis deuorātis·Et erit sicut som
niū visionis nocturne multitudo
oīm gentiū que dimicauer̄t ꝯtra
ariel ⁊ oēs q̄ militauer̄t ⁊ obsede
rūt ⁊ p̄ualuerūt adūsus eā·Et sic̄
somniat esuriēs ⁊ ꝯmedit·cū aūt
fuerit exꝑgefactus vacua est aīa
ei⁹ ⁊ sic̄ somniat siciēs et bibit ⁊
postq̄ fuerit exꝑgefactus lassus
adhuc sitit ⁊ aīa ei⁹ vacua est·sic
erit multitudo oīm gentiū que di
micauer̄t ꝯtra mōtē syon·Obstu
pescite ⁊ ammiramini fluctuate ⁊
vacillate·inebriami ⁊ nō a vino
mouemī ⁊ non ab ebrietate·qm̄
miscuit vobis dn̄s spiritū sopois
Claudz oculos vr̄os ꝓphas ⁊ pn̄ci
pes vr̄os q̄ vidēt visiōes opiet·Et
erit vob̄ visio oīm sic̄ verba libri
signati quē cū dederint sciēti lr̄ās
dicent lege istū·⁊ respōdebit non

possum. signat⁹ est eim̄. Et dabit̄
liber nesciēti lr̄as diceturq; ei lege
et rn̄debit. nescio lr̄as. Et dixit do
min⁹. Eo q̄ appropinq̄t populus
iste ore suo et labijs suis gl̄ificat
me. cor aūt ei⁹ longe est a me ⁊ ti
muer̄t me mādato hoīm ⁊ doctri
nis. idō ecce ego addā ut āmirati
onē faciā ꝓpl'o huic miāculo grā
di ⁊ stupēdo. Peribit em̄ sapīa a
sapiētib; ei⁹ ⁊ intellect⁹ prudētiū
eius abscōdet̄. Ve q̄ ꝓfūdi estis
corde ut a dn̄o abscōdatis ꝯsiliū
quoꝝ fūt in tenebris opa ⁊ dicūt
Quis videt nos ⁊ q̄s nouit nos.
Peruersa est hec vr̄a cogitacō Qua
si si lutū con̄ figulū cogitet ⁊ dicat
opus factori suo. nō fecisti me Et
figmētū dicat factori suo nō intel
ligis. Nōne adhuc ī modico ⁊ in
breui ꝯuertet̄ liban⁹ ī chermel ⁊
chermel ī saltuz reputabit̄. Et au
diēt in die illa surdi verba libri ⁊
de tenebris et caligīe oculi cecoꝝ
videbūt ⁊ addēt mites in dn̄o leti
ciā ⁊ paupes hoīes in sācto isrl̄.
exultabunt. qm̄ defecit qui p̄uale
bat. ꝯsūmat⁹ ē illusor ⁊ succisi fūt
om̄s qui vigilabāt sup iniq̄tatē.
qui peccare fatiebāt hoīes ī v̄bo ⁊
arguentē in porta supplātabāt et
declinauer̄t frustra a iusto Prop
ter hoc hec dicit dn̄s ad domū ia
cob qui redemit abrahaz. Nō mo
do ꝯfūdet̄ iacob nec modo vultus
eius erubescet. ꝫ cū viderit filios
suos opa manuū meaꝝ in medio
sui sāctificātes nomē meū et sācti
ficabūt sanctū iacob ⁊ deū israhel
predicabūt ⁊ scient errantes spi
ritu intellectum et musitatores di
scent legem. ¶ Ca. xxx.

Ve filij desertores dic̄ dn̄s ut
faceretis ꝯsiliū ⁊ nō ex me ⁊
ordiremī telā et nō p spiritū meū
ut adderet̄ peccatū sup peccatū q̄
ambulatis ut descēdatis in egip
tū ⁊ os meū nō interrogastis sperā
tes auxiliū in fortitudīe pharao
⁊ hn̄tes fiduciā in vmbra egipti
⁊ erit vobis fortitudo pharaonis
in cōfusionez ⁊ fidutia in vmbra
egipti in ignominiā. Jerāt em̄ in
thanes p̄ncipes tui ⁊ nūcij tui vs
q; ad thanes puenerūt. Oēs ꝯfusi
fūt sup populo q̄ eis ꝓdesse nō po
tuit. Nō fuerūt in auxiliū ⁊ in ali
quā vtilitatē. sed in ꝯfusionē ⁊ in
opprobriū. On⁹ iumētoꝝ austri.
In terra tribulacōnis ⁊ angustie
leena et leo ex eis vipera ⁊ regul⁹
volās portātes sup hūeros iumē
toꝝ diuicias suas ⁊ sup gibbū ca
meloꝝ thesauros suos ad popu
lū qui eis ꝓdesse nō poterit. Egip
tus em̄ frustra ⁊ vane auxiliabit̄
Idō clamaui sup hoc supbia tm̄ ē
quiesce. Nūc ingressus scribe eis
sup buxū ⁊ ī libro diligēter exara
illud et erit ī die nouissiō in testi
moniū vsq; in et̄nū. Popul⁹ em̄
ad iracūdiā ꝓuocās est ⁊ filij mē
daces. filij nolētes audire legē d̄i
Qui dicūt vidētib; nolite vidē et
aspiciētib; nolite aspicē nob̄ ea
q̄ recta fūt Loq̄mini nob̄ placētia.
videte nob̄ errores. auferte a me
viā. declinate a me semitā. cessz a
facie nr̄a scūs isrl̄. ꝓpterea hec dic̄
sāct⁹ isrl̄. Proeo q̄ reprobastis
v̄bū hoc ⁊ sperastis ī calūnia ⁊ tu
multu ⁊ innixi estis sup eo: ꝓptēa
erit vob̄ iniq̄tas hec sic̄ interruptio
cadēs ⁊ requisita in muro excelso.

Quoniã subito dũ nõ speratur ve
niet ɔtritio eius ⁊ ɔminuet̃ sicut
ɔterit̃ lagena figuli cõtricõe ꝑua
lida et nõ inueniet̃ de fragmẽtis
eius testa in q̃ portet̃ igniculꝰ de
incendio aut hauriat̃ paꝝ aq̃ de
fouea. qꝛ hec dicit dñs deꝰ isrl̃. Si
reuertimĩ ⁊ quiescatis salui eritis
In silẽtio ⁊ in spe eit fortitudo vr̃a
Et noluistis et dixistis. Nequaq̃
ꝫ ad equos fugiemꝰ Idꝰ fugietis
Et sup veloces ascẽdemꝰ. Idꝰ velo
tiores erũt q̃ ꝑseq̃ntur vos. Mille
hoĩes a facie t̃roris vniꝰ ⁊ a facie
terroris q̃nq̃ fugietis donec relin
quamĩ q̃si malꝰ nauis ĩ v̓tice mõ
tis ⁊ q̃si signũ sup collẽ. Proptẽa
expectat dñs ut misereat̃ vr̃i ⁊ idꝰ
exaltabit̃ parcẽs vob̃. qꝛ deꝰ iudi
cij dñs. bt̃i oẽs q̃ expectãt eũ. Po
pulꝰ em̃ syon habitabit in iheru
salẽ. Plorãs nequaq̃ plorab̃ mi
serãs miserebit̃ tui. Ad vocem cla
moris tui statĩ ut audierit r̃ndebit
tibi. Et dabit vobis dñs panẽ ar
tũ et aquã breuẽ ⁊ nõ faciet auo
lare a te vltra doctorez tuũ ⁊ erũt
oculi tui vidẽtes p̃ceptorẽ tuũ ⁊
aures tue audiẽt v̓bũ post tergũ
monẽtis. Hec ẽ via ambulate in
ea ⁊ nõ declinetis neq̃ ad dexterã
neq̃ ad sinistrã. Et ɔtamĩabis la
minas sculptiliũ argẽti tui ⁊ vesti
mentũ cõflatil̃ auri tui ⁊ disꝑges
ea sicut immũditiã menstruate.
Egredẽ dices ei. Et dabit̃ pluuia
semini tuo vbicũq̃ semĩaueris in
terra ⁊ paĩs frugũ terre erit vber
rimꝰ ⁊ pinguis Pascet̃ in possessi
one tua in die illo agnꝰ spatiose
⁊ tauri tui ⁊ pulli azinoꝝ q̃ opan
tur terrã ɔmixtũ migma comedẽt
sic ut ĩ area ventilatũ ẽ. Et erit sup
oẽz montẽ excelsũ ⁊ sup oẽz collez
eleuatũ riui currẽtiũ aquaꝝ ĩ die
int̃fectõnis multoꝝ cũ ceciderint
turres. Et erit lux lune sicut lux so
lis ⁊ lux sol̃ erit septẽplicit̃ sic̃ lux
septẽ dieꝝ in die q̃ alligauerit do
minꝰ vulnꝰ populi sui ⁊ ꝑcussurã
plage eiꝰ sanauerit. Ecce nomen
dñi venit de longinquo ardẽs fu
ror eiꝰ ⁊ g̃uis ad portãdũ. Labia
eiꝰ repleta sũt indig̃tione ⁊ lĩgua
eius q̃si ignis deuorãs. Spũs eiꝰ
velut torrẽs inundãs vsq̃ ad me
diũ colli ad ꝑdẽdas gẽtes in nihi
lũ ⁊ frenũ erroris qd̃ erat ĩ maxil
lis populoꝝ. Cãticũ erit vobis sic̃
vox sanctificate sollẽnitatis ⁊ leti
cia cordis sicut q̃ ꝑgit cũ tibia ut
intret in montez dñi ad fortẽ isrl̃
Et auditã faciet dñs gl̃iaz vocis
sue ⁊ t̃rorẽ brachij sui oñdet in cõ
minacõne furoris ⁊ flamĩe ignis
deuorãtis. Allidet in turbine ⁊ in
lapide grandinis. A voce em̃ dñi
pauebit assur v̓ga ꝑcussus ⁊ eit
trãsitꝰ v̓ge fũdatꝰ quaz req̃escere
faciet dñs sup eũ. In tĩpanis ⁊ ci
tharis ⁊ bellis p̃cipuis expugna
bit eos. Prepata est eĩ ab heri to
phet: a rege prepata ꝓfũda ⁊ di
latata. Nutrimenta eiꝰ ignis ⁊ li
gna mlt̃a. flatus dñi sicut torrẽs
sulphuris succendẽs eã. Cap̃ xxxj.

Ve qui descendũt ĩ egiptũ ad
auxiliũ in equis sperãtes et
hñtes fidutiã sup quadrigis. qꝛ
multe sũt ⁊ sup eq̃tibz. qꝛ p̃ualidi
nimis ⁊ nõ sũt ɔfisi sup sãctũ isrl̃
⁊ dñm nõ req̃sierũt. Ipe aũt sapi
ens adduxit malũ ⁊ v̓ba sua nõ
abstulit. Et cõsurget cõtra domũ

pessimoꝝ ⁊ ꝯtra auxiliū operātiū
iniq̄tatez. Egiptꝰ hō ⁊ nō deus et
equi eoꝝ caro ⁊ nō spūs. Et dn̄s
inclinabit manū suā ⁊ corruet au
xiliator et cadet cui p̄stat̄ auxiliū
simulq̄ oēs ꝯsument̄ q̄ hec dicit
dn̄s ad me Quō si rugiat leo ⁊ ca
tulꝰ leonis sup p̄daz suā cū occur
rerit ei mlt̄itudo pastoꝝ a voce eo
rū nō formidabit ⁊ a multitudīe
eoꝝ nō pauebit sic descēdet dn̄s
exercituū ut p̄liet̄ sup mōtē syon
⁊ sup collē eiꝰ Sicut aues volātes
sic ꝓteget dn̄s exercituū iherusa
lem. ꝓtegēs ⁊ liberās. trāsiens et
saluās. Cōuertimī sic̄ in ꝓfundū
recesseātis filij isrl̄. In die em̄ illa
abiciet vir ydola argēti sui ⁊ ydo
la auri sui que fecerūt vob̄ manꝰ
vr̄e in peccatū. Et cadet assur ī gla
dio nō viri et gladiꝰ nō hoīs vo
rabit eum ⁊ fugiet nō a facie gla
dij ⁊ iuuenes eiꝰ vectigales erūt et
fortitudo eiꝰ a t̄rore trāsibit et pa
uebūt fugiētes p̄ncipes eiꝰ. Dixit
dn̄s cuiꝰ est ignis in syon ⁊ cami
nus eiꝰ in ihrl̄m. ¶ Ca. xxxij.

Ecce ī iusticia regnabit rex ⁊
p̄ncipes in iudicō preerūt ⁊
erit vir sicut qui abscōdit̄ a vēto
⁊ celat se a t̄pestate sic̄ riui aq̄ꝝ ī
siti ⁊ vmbra petre ꝓminētis in ter
ra deserta. Nō caligabūt oculi vi
dentiū ⁊ aures audiētiū diligēter
auscultabūt et cor stultoꝝ intelli
get sciaz ⁊ lingua balboꝝ velocit̄
loq̄tur ⁊ plane Nō vocabit̄ vltra
is q̄ insipiēs ē p̄nceps neq̄ frau
dulētus appellabit̄ maior. Stultꝰ
em̄ fatua loq̄tur et cor eius faciet
iniq̄tatē ut ꝑfitiat simulacōez ⁊ lo
quat̄ ad dn̄m fraudulēter et va

cuaz faciat aīaz esuriētis ⁊ potū si
ciēti auferat. fraudulēti vasa pes
sima sūt Ipe eī cogitacōes ꝯcinna
bit ad ꝑdēdos mites ī sermōe mē
dacij cū loq̄ret̄ paup iuditiū. Pn̄
ceps vero ea q̄ digna sūt p̄ncipi
cogitabit ⁊ ipe sup duces stabit.
Mulieres opulēte surgite ⁊ audi
te vocē meā. filie cōfidētes ꝑcipite
auribz eloquiū meuz. Post dies
em̄ ⁊ annū ⁊ vos ꝯturbabimī cō
fidētes Cōsūmata ē em̄ vindemia
collectō vltra nō veiet Obstupesci
te opulēte. ꝯturbabimī ꝯfidētes.
exuite vos ⁊ ꝯfūdimī. accīgite lū
bos vr̄os sup vbera. Plāgit sup re
gione desiderabili. sup vinea ferti
li. Sup humū ꝓpl̄i mei spina ⁊ ve
pres ascēdēt q̄ntomagis sup om̄s
domus gaudij ciuitatis exultātis
Domꝰ em̄ dimissa ē. mlt̄itudo vrb̄
relicta ē. tenebre ⁊ palpatio facte
sūt sup spelūcas vsq̄ ī et̄nū. Gau
diū onagroꝝ pascua gregum do
nec effundat̄ sup vos spūs de ex
celso. Et eit desr̄tū ī chermel ⁊ cher
mel ī saltū reputabit̄ ⁊ hītabit in
solitudīe iuditiū ⁊ iusticia ī cher
mel sedebit Et eit opꝰ iustitie pax
⁊ cultꝰ iusticie silētiū et securitas
vsq̄ ī sēpit̄nū Et sedebit ꝓpl̄s meꝰ
ī pulchr̄tudīe pacis ⁊ ī tabr̄naculꝰ
fidutie ⁊ ī req̄e opulēta Grādo āt
ī descēsiōe saltꝰ ⁊ hūilitate hūilia
bit̄ ciuitas Bt̄i q̄ semīatis sup oēs
aq̄s immittētes pedē bouis ⁊ asini

Ve q̄ p̄daris Nō ¶ Ca. xxxiij.
ne ⁊ ipe p̄dabeis. Et q̄ spnis
nōne ⁊ ipe spneis. cū ꝯsūmaueris
dep̄dacōez dep̄dabeis. cū fatigatꝰ
desieis ꝯtēnē ꝯtēneis Dn̄e miserē
nr̄i. te eī expectauimꝰ esto br̄chiū

nr̄m in mane ⁊ sal⁹ nr̄a in tpe tri
bulacōis. A voce angeli fugerūt
populi ⁊ ab exaltacōe tua dispse
sūt gētes. Et cōgregabūtur spolia
vr̄a sicut colligit̄ brucus velut cū
fosse plene fuerint de eo Magnifi
cat⁹ est dn̄s qm̄ habitabit ī excel
so implebit syon iudicō ⁊ iustitia
⁊ erit fides ī tpib; suis. Diuitie sa
lutis sapīa ⁊ sciētia. timor dn̄i ipe
thesaur⁹ ei⁹ Ecce videntes clama
būt foris. angeli pacis amare fle
būt. Dissipate sūt vie cessauit trā
siens p semitā. irritū factū est pa
ctū. piecit ciuitates. nō reputauit
hoīes. Luxit ⁊ elanguit terra. ɔfu
sus ē liban⁹ ⁊ absorduit. Et fact⁹
est sarō sicut desertū ⁊ cōcussa est
basan ⁊ carmelus. Nūc ɔsurgaz
dicit dn̄s nūc exaltabor et nūc sb̄
limabor. Cōcipietis ardorez ⁊ pie
tis stipulā. spūs vr̄ ut ignis vora
bit vos ⁊ erūt ꝓpl̄i q̄si de incēdio
cinis: spine ɔgregate igni ɔburē
tur. Audite q̄ lōge estis q̄ fecerim
⁊ cognoscite vicini fortitudinem
meā. Cōterriti sūt in syō pctōres
possedit timor ypocritas Quis po
terit habitare de vobis cū igne de
uorāte. aut q̄s habitabit ex vob̄
cū ardoribz sēpit̄nis. Qui ambu
lat in iusticijs ⁊ loq̄tur veritatez
qui ꝓicit auaritiā ex calūnia ⁊ ex
cutit man⁹ suas ab omni mūere
Qui obturat aures suas ne audi
at sāguinē ⁊ claudit oculos suos
ne videat malū. Iste ī excelsis ha
bitabit munimēta saxoꝝ sb̄limi
tas ei⁹ panis ei dat⁹ est: aq̄ eius
fideles sūt. Regē in decore suo vide
būt oculi ei⁹ cernēt terrā delōge.
Cor tuū meditabit̄ timorē. Vbi ē
lrātus. vbi legis v̄ba ponderās.
vbi doctor puulorū. Populū im
prudētez nō videbis. populū alti
sermōis: ita ut nō possis intelligē
disertitudinez lingue ei⁹ in q̄ nul
la ē sapīa. Respice syon ciuitatez
sollēnitatis nr̄e Oculi tui videbūt
ihrl̄m hītationē opulentaz taber
naculū qd̄ nequaq̄ trāsferri pote
rit nec auferētur claui ei⁹ in sēpit̄
nū ⁊ oīs funiculi ei⁹ nō rūpent̄.
qꝛ solūmō ibi mag̃ficatus ē dn̄s
nr̄. Locus fluuioꝝ riui latissimi ⁊
patētes nō trāsibit sup eū nauis
remiguz: neq; trieris māna trās
gredie t̄ eū. Dn̄s em̄ iudex nr̄. dn̄s
legifer nr̄. dn̄s rex nr̄. Ipse salua
bit nos. Laxati sūt funiculi tui. ꝫ
nō p̄ualebūt. Sic erit malus tu⁹
ut dilatare signū nō queas Tūc
diuidentur spolia p̄daꝝ multaꝝ.
claudi diripiēt rapinaz nec dicet
vicin⁹ elāgui. Popul⁹ qui habi
tat in ea auferet̄ ab eo iniquitas.

Accedite gētes ⁊ au Cap̄ xxxiiij
dite et ꝓpl̄i attēdite. audiat
terra ⁊ plenitudo eius. orbis ⁊ oē
germē ei⁹. qꝛ indignatio dn̄i sup
oēs gētes ⁊ furor sup vniūsaz ma
litiā eoꝝ Int̄fecit eos ⁊ dedit eos
ī occisionē. Int̄fecti eoꝝ ꝓiciētur
⁊ de cadaueribz eoꝝ ascēdet fetor
Tabescēt montes a sāguine eoꝝ
⁊ tabescet oīs militia celoꝝ ⁊ ɔpli
cabūtur sic̄ liber celi ⁊ oīs militia
eorū defluet sic̄ defluit foliū de vi
nea ⁊ de ficu. qm̄ inebriatus est ī
celo gladi⁹ me⁹. Ecce sup ydume
am descendz ⁊ sup populū int̄fecti
onis mee ad iuditiū. Gladi⁹ dn̄i
repletus est sāguīe: incrassatus
est adipe de sanguine agnorū ⁊

hircoꝝ ⁊ de ſāguine medullatoꝝ
arietū· Victima em̄ dñi i bosra et
īmolatio magna in terra edom Et
deſcēdent vnicornes cū eis ⁊ tauri
cū potētibꝫ Inebriabit̄ terra eoꝝ
ſāguine et humꝰ eoꝝ adipe pīn
guiū qꝝ dies vlcōis dñi annus
retributiōis iudicij ſyon· Et ouer
tētur torrētes eiꝰ in picē ⁊ humꝰ
eius in ſulphur· Et erit terra eius
in picē ardēteꝫ nocte ⁊ die nō extī
gueť in ſēpiternū· Aſcēdet fumꝰ eiꝰ
a gn̄atione i gn̄atiōnē deſolabit̄
in ſecula ſeculoꝝ· Nō erit trānſiens
p eā ⁊ poſſidebūt illā onocrotalꝰ
⁊ ericius ⁊ ibis ⁊ coruꝰ habitabūt i
ea· Et extēdet̄ ſup eaꝫ mēſura ut re
digať ad nihilū ⁊ ppendiculū in
deſolatiōnez· Nobiles eiꝰ nō erūt
ibi: regē potius inuocabūt ⁊ oēs
p̄ncipes eiꝰ erūt in nihilū· Et oriē
tur in domibꝫ eiꝰ ſpine ⁊ vrtice ⁊
paliurꝰ in munitōibꝫ eiꝰ ⁊ erit cu
bile draconū et paſcua ſtrucōnū
⁊ occurrēt demonia onocētaurꝰ ⁊
pilosus clamabit alter ad alterū·
Ibi cubauit lamia ⁊ inuenit ſibi
requiē· Ibi habuit foueaꝫ ericius
⁊ enutriuit catulos et circūfodit
⁊ fouit in vmbra eiꝰ· Illuc cōgre
gati ſūt milui alter ad alterū· Req̄
rite diligēter in libro dñi et legite
vnū ex hijs nō defuit· alter alterū
nō queſiuit qꝝ qđ ex ore meo p̄ce
pit ille mādauit ⁊ ſpūs eiꝰ ipſe cō
gregauit ea ⁊ ipſe mſit eis ſortē ⁊
manꝰ eiꝰ diuiſit eā illis i mēſuraꝫ
Vſqꝫ in eternū poſſidebūt eaꝫ in ge
neratiōe ⁊ gn̄atiōez habitabūt i ea·

Letabit̄ deſerta ℭ Ca·xxxv·

et in via et exultabit ſolitu
do ⁊ floreb̄it q̄ſi liliū· Germinās
germīabit et exultabit letabūda
⁊ laudās· Gl̄ia libani data eſt ei
decor carmeli ⁊ ſaron· Jp̄i videbūt
gl̄iaꝫ dñi ⁊ decorē dei nr̄i· Cōforta
te manꝰ diſſolutas ⁊ genua debi
lia roborate· dicite puſillanimis:
confortamī ⁊ nolite timē Ecce deꝰ vr̄
vlcōnē adducet retributiōis· deus
ipſe veīt ⁊ ſaluabit nos· Tūc api
entť oculi cecoꝝ ⁊ aures ſurdoꝝ pa
tebūt· Tūc ſaliet ſicut cervꝰ clau
dus ⁊ apta erit lingua mutoꝝ qꝝ
ſciſſe fūt in deſerto aque ⁊ torren
tes in ſolitudīe ⁊ que erat arida
in ſtagnū ⁊ ficiēs i fōtes aq̄ꝝ· In
cubilibꝫ in q̄bꝫ p̄us dracones ha
bitabāt orieť viror calami ⁊ vinci
⁊ erit ibi ſēita ⁊ via ſcā vocabit̄· Nō
trānſibit p eā pollutꝰ ⁊ hec erit vo
bis directa via ita ut ſtulti nō er
rēt p eā· Nō erit ibi leo ⁊ mala be
ſtia nō aſcēdet p eaꝫ nec inuenieť
ibi Et ābulabūt q̄ liberati fuerint
⁊ redēpti a dño ꝛ̄uētť et venīēt i
ſyon cū laude et letitia ſempiterna
ſup caput eoꝝ· Gaudiū ⁊ letitiā
obtinebūt ⁊ fugiet dolor ⁊ gemitꝰ

Et factū eſt in ℭ Ca·xxxvi·

q̄rto decimo anno regis eze
chie aſcēdit ſennacherib rex aſſy
rioꝝ ſup omnes ciuitates iuda muni
tas ⁊ cepit eas· Et miſit rex aſſyri
orꝝ rabſacen de lachis in ihrlm:
ad regē ezechiā i manu gui ⁊ ſte
tit in aq̄ductu piſcine ſupioris in
via agri fullonis· Et egreſſus eſt
ad eū eliachim filiꝰ elchie q̄ erat
ſup domū ⁊ ſobna ſcriba ⁊ ioahe
filiꝰ aſaph a cōmentarijs ⁊ dixit ad
eos rabſaces· dicite ezechie· Hec
dicit rex mḡnꝰ rex aſſyrioꝝ Que ē
iſta fiducia q̄ cōfidis ā q̄ conſilio vel

fortitudine rebellare disponis. Su
per quē habes fiduciaz· qr recessi
sti a me. Ecce ɔfidis super baculū
arundineū cōfractū istū sup egip
tū cui si innisus fuerit hō intrabit
in manū ei⁹ ⁊ pfoābit eā· sic pha
raone rex egipti oībz q̄ ɔfidūt ī eo.
Qd si rn̄deis mihi in dn̄o d̄o nr̄o
ɔfidim⁹· nōne ipse est cui⁹ abstu
lit ezechias excelsa et altaria ⁊ di
xit iude ⁊ ihrl̄m coram altari isto
adorabitis. Et nūc trade te dn̄o
meo regi assyriorum et dabo tibi
duo milia equoꝝ nec poteris ex
te p̄bere ascēsores eorum· Et qūo
sustinebis faciē iudicis vni⁹ loci
ex seruis dn̄i mei minoribz· Qd si
ɔfidis in egipto in q̄drigis ⁊ ī eq̄
tib⁹ et nūc nūquid sine dn̄o ascē
di ad terrā istā ut disp̄derē eam.
Dn̄s dixit ad me· ascende sup t̄rā
istā ⁊ disp̄de eā Et dixit eliachim
⁊ sobna ⁊ ioahe ad rabsacen· Lo
quere ad seruos tuos syra lingua
intelligim⁹ em̄: ne loq̄ris ad nos
iudaice in auribz ꝓpl̄i qui est sup
muꝝ· Et dixit rabsaces Nūq̄d ad
dn̄m tuū ⁊ ad te misit me domin⁹
me⁹ ut loq̄rer oīa v̄ba ista et nō
poti⁹ ad viros q̄ sedēt in muro ut
ɔmedāt stercora sua ⁊ bibāt vri
nā pedum suoꝝ vobiscū. Et stetit
rabsaces ⁊ clamauit voce magna
iudaice ⁊ dixit· Audite v̄ba regis
magni· regis assyrioꝝ Hec dicit
rex· Nō seducat vos ezechias· qr
nō poterit eruere vos ⁊ nō vobis
tribuat fiduciaz ezechias sup do
mino dicēs· eruēs liberabit nos
dn̄s: nō dabit̄ ciuitas ista in ma
nū regis assyrioꝝ· Nolite audire
ezechiā· Hec em̄ dicit rex assyrio

rū· Facite mecū bn̄dictōez et egre
dimī ad me ⁊ ɔmedite vnusquis
q̄ vineā suam ⁊ vnusquisq̄ ficū
suā ⁊ bibite vnusquisq̄ aquaz ci
sterne sue donec veniā ⁊ tollā vos
ad terrā que ē ut t̄ra vr̄a· terram
frumēti ⁊ vini· terrā panū ⁊ vine
arū· Nec ɔturbet vos ezechias di
cēs· dn̄s liberabit nos· Nūquid li
berauerūt dij gentiū vnusquisq̄
terrā suā de maū regis assyrioꝝ.
Vbi est de⁹ emath ⁊ arfad. Vbi
est de⁹ sepharuaim. Nunq̄d libe
rauerūt samariā de manu mea.
Quis est ex oībz dijs t̄raꝝ istaꝝ
qui eruerit terrā suā de maū mea
ut eruat dn̄s iherusalez de manu
mea. Et siluerūt ⁊ nō rn̄derūt ei ver
bū· Mādauerat em̄ rex dicēs· ne
rn̄deatis ei· Et ingressus est elia
chim fili⁹ elchie qui erat super do
mū ⁊ sobna scriba ⁊ ioahe filius
asaph a cōmētarijs ad ezechiaz
scissis vestibus ⁊ nunciauerūt ei
verba rabsacis. ¶ Ca· xxxvij·

Et factuz est cū audisset rex
ezechias scidit vestimenta
sua ⁊ obuolutus ē sacco et intra
uit ī domū dn̄i· Et misit eliachim
qui eāt sup domū ⁊ sobnā scribā
⁊ seniores de sacerdotibz opertos
saccis ad ysaiā filiū amos ꝓphe
tā ⁊ dixerūt ad eū· Hec dicit rex
ezechias· Dies tribulacōis ⁊ cor
ruptiōis et blasphemia dies hec·
qr venerūt filij vsq̄ ad partū ⁊ vir
tus nō est p̄iendi· Si quo mō au
diat dn̄s de⁹ tuus v̄ba rabsacis
quē misit rex assyrioꝝ dn̄s suus
ad blasphemādū dn̄m deū viuē
tē ⁊ exprobrādū s̄monibz quos
audiuit dn̄s de⁹ tuus· Leua ergo

oracōem ꝓ reliquijs q̄ repte sunt·
Et venerunt ſui regis ezechie ad
ysaiā ⁊ dixit ad eos ysaias· Hec
dicetis dño vestro· Hec dicit dñs
Ne timeas a facie verborū q̄ audi
sti quib⁹ blasphemauerūt pueri
regis assyrioꝝ me· Ecce ego dabo
ei spiritū ⁊ audiet nūciū ⁊ reuertet
ad terrā suā ⁊ corruere eū faciam
gladio in terra sua· Reuſus ē aūt
rabsaces ⁊ inuenit regē assyrioꝝ
preliantē aduſus lobna· Audie
rat em̄ q̄ ꝓfectus esſz de lachis ⁊
audiuit de taracha rege ethiopie
dicētes: egressus ē ut pugnet cō
tra te Qd̄ cū audisſz misit nūtios
ad ezechiā dicēs· Hec dicetis eze
chie regi iude loquētes· Nō te de
cipiat deus tuus in quo tu ꝯfidis
dicēs: nō dabit̄ iherusalem in ma
nū regis assyriorum· Ecce tu nosti
oīa q̄ fecerūt reges assyrioꝝ oīb⁹ t̄
ris quas subuterūt ⁊ tu poteris li
berari· Nūquid eruerūt eos dij gē
ciū quos subuterūt p̄res mei: go
zan ⁊ aran et reseph et filios eaꝝ
q̄ erant in thalassar· Vbi est rex
emath ⁊ rex arfad ⁊ rex vrbis se
pharuaim ana et aua· Et tulit
ezechias libros de manu nūtioꝝ
⁊ legit eos ⁊ ascēdit in domū dñi
⁊ expādit eos corā dño· Et orauit
ezechias ad dñm dicēs· Dñe exer
cituū de⁹ isrl̄ q̄ sedes sup cherubin
tu es de⁹ solus oīm regnorū terre
tu fecisti celū ⁊ terrā· Inclina dñe
aurē tuā ⁊ audi aperi oculos tuos
⁊ vide ⁊ audi oīa verba sennache
rib q̄ misit ad blasphemādū deū
viuentē· Vere enim dñe desertas
fecerūt reges assyrioꝝ terras ⁊ re
giones eaꝝ ⁊ dederūt deos earum
igni· nō enī erāt dij sed opera ma
nuū hominū lignū ⁊ lapis ⁊ ꝯmi
nuerūt eos· Et nunc dñe deus no
ster salua nos de manu ei⁹ ut ꝯg
noscāt oīa regna terre· q̄ tu es do
mine deus solus· Et misit ysaias
filius amos ad ezechiā dicens·
Hec dicit dñs deus isrl̄· Pro q̄b⁹
rogasti me de sennacheib rege as
syrioꝝ hoc est v̄bū qd̄ locutus ē
dñs sup eū· Despexit te et sb̄sāna
uit te v̄go filia syō post te caput
mouit filia iherusalem Cui expro
brasti ⁊ quē blasphemasti ⁊ sup
quē exaltasti vocez ⁊ luasti altitu
dinē oculoꝝ tuoꝝ· Ad sanctū is
rahel· In manu seruorū tuorū ex
probrasti dño ⁊ dixisti· In multi
tudine q̄drigaꝝ meaꝝ ego ascen
di altitudinez mōtiū iuga libani
⁊ succidā excelsa cedroꝝ ei⁹ ⁊ ele
ctas abietes illius ⁊ introibo alti
tudīez sūmitatis ei⁹ saltū carmeli
ei⁹ ego fodi ⁊ bibi aq̄ ⁊ siccaui ve
stigio pedis mei om̄es riuos agge
rū· Nunq̄d nō audisti q̄ olim fece
rim ei· Ex dieb⁹ antiq̄s ego plas
maui illud ⁊ nūc adduxi ⁊ factū ē
in eradicōez colliū ꝯpugnātiū ⁊
ciuitatū munitaꝝ Habitatoēs ea
rū breuiata maū ꝯtremuerūt ⁊ ꝯfu
si sūt: fcī sūt sic̄ fenū agri ⁊ gramē
pascue ⁊ h̄ba tectoꝝ q̄ exaruit añ
q̄ maturescēt· Hītacōem tuam et
egressuz tuū ⁊ ītroitū tuū ꝯgnoui
⁊ insaīaz tuā ꝯtra me· Cū fureres
aduſū me supbia tua ascēdit ī au
res meas Ponā g̊ circulū ī naib⁹
tuis ⁊ frenū ī labijs tuis ⁊ reducā
te ī via ꝑ quā veīsti Tibi aūt hoc
eit signū· Comede hoc āno q̄ spō
te nascūt̄ ⁊ ī āno secūdo p̄ois vesce

In anno aūt tertio semīate ⁊ me
tite ⁊ plātate vineas ⁊ comedite
fructū eaꝝ. Et mittet id qđ salua
tum fuerit de domo iuda ⁊ qđ reli
quū est radicē deorsū et faciet fru
ctū sursū. qꝛ de ihrl'm exibunt reli
quie et saluatio de monte syon.
Zelus dñi exercituū faciet istud
Propterea hec dicit dñs de rege as
syrioꝝ Nō introibit ciuitatē hāc
⁊ nō iaciet ibi sagittā ⁊ nō occu
pabit eā clipeus ⁊ nō mittet ī cir
cuitu eius aggerē. In via q̄ venit
p eā reuertet ⁊ ciuitatē hāc nō in
gredietꝫ dicit dñs Et ꝓtegā ciuita
tē istā ut saluē eā ꝓpter me ⁊ ꝓpter
dauid seruū meū. Egressus ē aūt
angel⁹ dñi ⁊ ꝑcussis ī castris assy
riorū centūoctagintaqn̄q̄ milia.
Et surrexerūt mane et ecce om̄s ca
dauera mortuoꝝ. Et egressus ē et
abijt Et reuersus est sennacherib
rex assyrioꝝ ⁊ habitauit ī niniue
⁊ factū est cū adoraret in templo
nesrach deū suū adramelech ⁊ sa
rasar. filij ei⁹ ꝑcusserūt eū gladio
fugerūtq̄ ī terrā ararath ⁊ regnauit
assaraddon filius eius pro eo.
In diebꝫ illis egro ¶ Ca. xxxviij.
tauit ezechias vsq̄ ad mortem ⁊
intrauit ad eū ysaias fili⁹ amos
ꝓpheta ⁊ dixit ei. Hec dicit dñs.
Dispone domui tue qꝛ morieris tu
⁊ non viues. Et ꝯuertit ezechias
faciē suā ad pietē ⁊ orauit ad do
minū ⁊ dixit. Obsecro dñe. memē
to q̄so qūo ambulauerim corā te
in veritate ⁊ in corde ꝑfecto ⁊ qđ
bonū est in oculis tuis fecerim. Et
fleuit ezechias fletu mg̃no. Et fa
ctū est v̄bū dñi ad ysaiā dicens.
Vade ⁊ dic ezechie. Hec dic̄ dñs
deus dauid pr̄is tui. Audiui oīo
nē tuā ⁊ vidi lacrimā tuam. Ecce
ego adiciaꝫ sup dies tuos qn̄decī
annos ⁊ de manu regis assyrioꝝ
eruā te ⁊ ciuitatē istā ⁊ ꝓtegā eā.
Hoc autē ibi erit signū a dño. qꝛ
faciet dñs v̄bū hoc qđ locut⁹ est
Ecce ego reuerti faciā vmbrā line
arū p q̄s descēderat in horologio
achas in sole retrorsū decē lineis.
Et reuersus est sol decez lineis p gra
dus quos descēderat. Scriptura
ezechie regis iuda cū egrotasset
et cōualuisset de infirmitate sua.
Ego dixi in dimidio dierū meorū
vadā ad portas inferi. Quesiui re
siduū annoꝝ meoꝝ dixi nō vide
bo dñm deū in terra viuētiū: non
aspiciā hoīez vltra ⁊ habitatorē
quietis Gn̄atio mea ablata est ⁊
ꝯuoluta est a me q̄si tabernaculū
pastoꝝ. Precisa est velut a texen
te vita mea dū adhuc ordiret suc
cidit me. De mane vsq̄ ad vespe
rā finies me sperabaꝫ vsq̄ ad ma
ne. Quasi leo sic cōtriuit oīa ossa
mea. De mane vsq̄ ad vespam fi
nies me. Sicut pull⁹ hirundinis
clamabo meditabor ut colūba. At
tenuati sūt oculi mei suspiciētes ī
excelsū. Dñe vim patior rn̄de pro
me. Quid dicam aut quid respon
debit mihi cū ipse fecerit. Recogi
tabo om̄s annos meos in amari
tudine aīe mee. Dñe sic viuitur ⁊
in talibꝫ vita spūs mei. Corripies
me et viuificabis me ecce in pace
amaritudo mea amarissiā. Tu āt
eruisti aīaꝫ meā ut nō piret ꝓieci
sti post tergū tuū oīa pctā mea.
Quia nō īfern⁹ ꝯfitebit tibi neq̄
mors laudabit te. nō expectabūt

qui descēdūt in lacū veritatē tuaz
Viuēs viuēs ipse ɔfitebit̄ tibi sic
ꝛ ego hodie: pater filijs notaz fa
tiet veitatē tuā. Dñe saluū me fac
ꝛ psalmos nr̄os cātabim⁹ cūctis
dieb⁹ vite nr̄e in domo dñi. Et ius
sit ysaias ut tollerēt massaz de fi
cis ꝛ cataplasmarēt sup vulnus
et sanaret̄. Et dixit ezechias. Qd
erit signū qꝛ ascēdaz ī domo dñi.
In tēpore illo misit me ¶ Ca. xxxix.
rodach baladan filius baladan
rex babiloīs libros et muneā ad
ezechiā. Audieāt em̄ qꝛ egrotassz
et cōualuissz. Letatus est aūt sup
eos ezechias et ostēdit eis cellaz
aromatū ꝛ argēti ꝛ auri et odora
mentoꝝ ꝛ vngenti optimi ꝛ oēs
apothecas suppellectilis sue ꝛ vni
uersa que inuēta sūt in thesauris
ei⁹. Nō fuit v̄bū qd nō ostēderet
eis ezechias ī domo sua ꝛ ī omni
potestate sua. Introiuit aūt ysai
as ꝓpheta ad ezechiā regē ꝛ dixit
ei. Quid dixer̄t viri isti ꝛ vñ vene
runt ad te. Et dixit ezechias. De
terra longinq̄ venerunt ad me de
babilone. Et dixit Quid vider̄t in
domo tua. Et dixit ezechias. Oīa
que ī domo mea sūt vider̄ūt. Non
fuit res quaz nō oñderim eis ī the
sauris meis Et dixit ysaias ad eze
chiā. Audi v̄bū dñi exercituū. Ec
ce dies veniēt ꝛ auferent̄ oīa que
in domo tua sūt ꝛ q̄ thesaurizaue
rūt pr̄es tui vsqꝫ ad diē hanc ī ba
bilonē. Nō relinq̄tur quicq̄ dicit
dñs. Et de filijs tuis q̄ exibūt de te
quos genueis tollēt ꝛ erūt eunu
chi ī palatio regis babilonis. Et
dixit ezechias ad ysaiā. Bonū v̄
bū dñi qd locut⁹ ē. Et dixit. Fiat
tm̄ pax ꝛ veitas in diebus meis.
Consolamini cōso ¶ Ca. xl.
lamini popule me⁹ dicit de⁹
vester. Loq̄mini ad cor iherusalē
ꝛ aduocate eā qm̄ ɔpleta est ma
litia eius dimissa ē iniq̄tas illius.
Suscepit de manu dñi duplicia ꝓ
oībus pctis suis. Vox clamātis ī
deſto Parate viaz dñi rectas faci
te in solitudīe semitas dei nostri.
Oīs vallis exaltabit̄ ꝛ oīs mons
ꝛ collis huīliabit̄ et erūt prata in
directa ꝛ aspa in vias planas. Et
reuelabit̄ gloria dñi ꝛ videbit oīs
caro piter qꝛ os dñi locutū ē Vox
dicentis. Clama. Et dixi. Quid cla
mabo. Oīs caro fenū ꝛ oīs gloria
eius q̄si flos agri. Exsiccatū est fe
nū ꝛ cecidit flos qꝛ spirit⁹ dñi suf
flauit in eo Vere fenū est popul⁹
Exsiccatū est fenum et cecidit flos.
v̄bū aūt dñi stabit inet̄nū. Sup
mōtē excelsū ascēde tu q̄ euangeli
zas syō exalta ī fortitudīe vocē tu
am q̄ euāgelizas ihrl̄m Exalta no
li timē Dic ciuitatib⁹ iude: ecce de⁹
vr̄. Ecce dñs de⁹ ī fortitudīe veiet
ꝛ brachiū eius dñabit̄. Ecce mer
ces eius cū eo ꝛ opus illius corā
illo. Sicut pastor gregem suū pas
cet in brachio suo ɔgregabit ag
nos ꝛ in sinu suo leuabit fetas ip
se portabit. Quis mēsus ē pugil
lo aquas ꝛ celos palmo pondera
uit. Quis appēdit tribus digitis
molē terre et librauit in pondere
mōtes et colles ī stateā. Quis ad
iuuit spiritū domini aut quis ɔsi
liarius eius fuit et ostendit illi.
Cum quo iniit cōsilium et instru
xit eum ꝛ docuit eū semitam iusti
tie ꝛ erudiuit eum scientia et viaz

prudētie oñdit illi. ¶ Ecce gētes q̄si
stilla situle ⁊ q̄si momētū statē re
putate sūt. Ecce insule q̄si puluis
exiguus ⁊ libanꝰ nō sufficiet ad
succēdendū et aīalia eiꝰ nō suffici
ent ad holocaustū. Oms gentes
quasi nō sint sic sūt coraꝫ eo ⁊ q̄si
nihilū ⁊ inane reputate sūt ei Cui
igitur similē fecistis deū aut quaꝫ
ymaginē ponetis ei. ¶ Nunq̄d scul
ptile ꝯflauit faber aut aurifex au
ro figurauit illd et laminis argē
teis argētariꝰ. ¶ Forte lignū ⁊ īpu
tribile elegit artifex sapiens q̄rit
qūo statuat simulacꝝ qd nō mo
ueat. Nunq̄d nō scietis. ¶ Nunq̄d
nō audistis. ¶ Nunq̄d nō annūci
atū est vobis ab inicō. ¶ Nunquid
nō intellexistis fūdamēta terre. ¶
Qui sedet sup girū terre et hītato
res eiꝰ sūt q̄si locuste. Qui extēdit
velut nihilū celos ⁊ expādit eos
sicut tabnaculū ad inhabitādū.
Qui dat secretoꝝ scrutatores q̄si
nō sint. iudices t̄re velut inane fe
cit Et q̄dez neq̄ plātatꝰ neq̄ satꝰ
neq̄ radicatꝰ ī terra trūcus eoꝝ
Repente flauit in eos ⁊ aruerunt
⁊ turbo q̄si stipulā auferret eos.
Et cui assimilastis me et adequa
stis dicit scūs. ¶ Leuate in excelsū
oculos vr̄os ⁊ videte q̄s creauit
hec. Qui educit in nūo miliciā eo
rū ⁊ oēs ex noīe vocat Pre multi
tudine fortitudīs ⁊ roboris virtu
tisq̄ eius neq̄ vnū reliquū fuit.
Quare dicis iacob et loq̄ris isrl.
abscōdita est via mea a dño ⁊ a
dō meo iuditiū meū trāsiuit. ¶ Nū
quid nescis aut nō audisti. ¶ Deꝰ
sempit̄nꝰ dñs q̄ creauit termīos
terre ⁊ nō deficiet neq̄ laborabit
nec ē inuestigatio sapīe eiꝰ. Qui
dat lasso v̄tutez ⁊ hijs q̄ nō sunt
fortitudinē et robur multiplicat.
Deficient pueri ⁊ laborabūt ⁊ iu
uenes ī infirmitate cadēt Qui aūt
sperāt in dño mutabūt fortitudi
nē: assument pēnas sicut aquile.
current et non laborabūt. ambu
labūt et nō deficiēt. ¶ Ca. xli.

Taceāt ad me insule ⁊ gētes
mutēt fortitudinē. Accedāt
et tūc loquātur simul ad inditiū
ꝓpinq̄mꝰ. Quis suscitauit ab oriē
te iustū: vōuit eū ut seq̄ret̄ se. ¶ Da
bit in ꝯspectu eiꝰ gētes ⁊ reges ob
tinebit. Dabit quasi puluerē gla
dio eiꝰ sicut stipulaꝫ vento raptā
arcui eiꝰ. Perseq̄tur eos trāsibit
in pace semita in pedibꝫ eiꝰ nō ap
parebit. Quis hec opatꝰ ē ⁊ fecit
vocās gn̄atiōes ab exordio. ¶ Ego
dñs p̄mus ⁊ nouissimꝰ ego sum.
Viderūt insule et timuerūt. extre
ma terre obstupuer̄t. appropinq̄
uer̄t et accesser̄t. Vnusquisq̄ ꝓxi
mo suo auxiliat̄ ⁊ fratri suo dicet
cōfortare. Cōfortabit faber erariꝰ
pcuciēs malleo eum qui cudebat
tūc tp̄is dicens. glutino bonū est
Et ꝯfortabit eū clauis ut non mo
ueat̄. Et tu isrl serue meus: iacob
quē elegi semē abrahā amici mei
in quo apprehēdi te. Ab extremis
terre et a lōginquis eiꝰ vocaui te
⁊ dixi tibi. Seruus meus es tu ele
gi te ⁊ nō abieci te. Ne timeas. q̄
tecū ego sū Ne declines. q̄ ego deꝰ
tuus. Confortaui te ⁊ auxiliatꝰ sū
tibi ⁊ suscepit te dextera iusti mei
Ecce ꝯfūdētur ⁊ erubescēt oēs qui
pugnāt aduersū te. Erūt q̄si non
sint ⁊ pibūt viri q̄ ꝯtradicūt tibi

Queres eos ⁊ nō inueies viros re
belles tuos et erīt q̄si nō sint et ve
luti ɔsūpcō hoīs bellātis adūsū te
qꝛ ego dn̄s deꝰ tuus apprehēdens
manū tuā dicēsq̄ tibi. Ne timeas
ego adiuui te. Noli timē vmis ia
cob q̄ mortui estis ex isrl̄. Ego au
xiliatꝰ sū tui dicit dn̄s et redēptor
tuꝰ scūs isrl̄. Ego posui te q̄si plau
strū triturās nouuꝫ habēs rostra
serrantia. Et triturab̄ mōtes ⁊ cō
minues et colles q̄si puluerem po
nes Vētilab̄ eos ⁊ vētus tollet ⁊
turbo dispget eos ⁊ tu exultab̄ in
dn̄o in scō isrl̄ letaberis. Egeni et
paupes querūt aq̄s et nō sūt lin
gua eorū siti aruit. Ego dn̄s exau
diā eos deꝰ isrl̄ nō dereliquā eos
Aperiaꝫ in supinis collibꝰ flumīa
⁊ in medio cāpoꝝ fōtes. Ponā de
sertū in stagna aq̄rū ⁊ t̄rā in viā
in riuos aquarū. Dabo in solitudi
nē cedrū ⁊ spinā ⁊ mirtū ⁊ lignū
oliue. Ponā ī deſto abietē vlmū
⁊ buxū simul ut videāt ⁊ sciant ⁊
recogitēt ⁊ intelligāt piter: qꝛ ma
nus dn̄i fecit hoc ⁊ scūs isrl̄ crea
uit illud Prope facite iuditiū vr̄m
dicit dn̄s afferte si q̄d forte habe
tis dixit rex iacob Accedāt ⁊ nūci
ent nob̄ quecūq̄ vētuā sūt. Prio
ra q̄ fuerūt nūtiate ⁊ ponemꝰ cor
nr̄m ⁊ sciemꝰ nouissima eoꝝ ⁊ q̄
vētura sūt iudicate nob̄ Annūtia
te q̄ vētura sūt in futurū ⁊ sciemꝰ
qꝛ dij estis vos. Beneq̄ aut male
si potestis facite ⁊ loq̄mur ⁊ videa
mus sil̄. Ecce vos estis ex nihilo
⁊ opus vr̄m ex eo qd̄ nō est. Ab
hoīnatio est q̄ elegit vos. Suscita
ui ab aq̄lone ⁊ veniet ab ortu so
lis. Vocauit nomē meū ⁊ addu
cet ingrātus q̄si lutū et velut pla
stes ɔculcās humū. Quis annūci
auit ab exordio ut sciamꝰ ⁊ a pn̄
cipio ut dicamꝰ iustus es. Nō ē
neq̄ annūtiās neq̄ p̄dicēs neq̄
audiēs ſmones vr̄os. Primꝰ ad
syon dicet ecce assum ⁊ iherusalez
euāgelistā dabo Et vidi ⁊ nō eāt
neq̄ ex istis q̄sq̄ q̄ iniret consiliū
⁊ interrogatꝰ rn̄deret vbū. Ecce oēs
iniusti ⁊ vana opa eoꝝ vētꝰ ⁊ in
ane simulachra eoꝝ. ¶ Ca. xlij.

Ecce ſuus meꝰ suscipiā eum
elcūs meꝰ cōplacuit sibi ī il
lo aīa mea. Dedi spm̄ meū sup eū
iuditiū gētibꝰ pferet. Non clama
bit neq̄ accipiet psonā nec audi
etur vox eiꝰ foris Calamū quassa
tū non conteret ⁊ linū fumigans
nō extīguet. In veritate educet iu
ditiū non eit tristis neq̄ turbulē
tus donec ponat in t̄ra iuditiū ⁊ le
gē eiꝰ īsule expectabūt. Hec dicit
dn̄s deꝰ creās celos ⁊ extēdēs eos
firmās terrā ⁊ q̄ germināt ex ea
dās flatū ꝓplo q̄ est sup t̄rā ⁊ spi
ritū calcātibꝰ eam. Ego dn̄s voca
ui te in iustitia ⁊ apprehēdi manū
tuam et seruaui te. Et dedi te in fe
dus ꝓpl̄i in lucē gentiū ut apeires
oculos cecorum et educeres de cō
clusione vinctum de domo carceis
sedētes in tenebris. Ego dn̄s hoc
est nomē meū Gloriam meam al
teri non dabo et laudem meā scul
ptilibus. Que prima fuerunt ecce
venerunt: nouaq̄ ego annuntio
anteq̄ oriantur audita vobis faci
am Cantate dn̄o canticū nouum
laus eius ab extremis terre. Qui
descenditis in mare et plenitudo
eius insule ⁊ habitatores earum.

Subleuet desertū ⁊ ciuitates eius
in domibꝫ habitabit cedar. Lau
date habitatores petre de vertice
montiū clamabūt. Ponent dño
gloriā ⁊ laudē eiꝰ in insulis nūtia
būt. Dñs sicut fortis egredietur. sic
vir p̄liator suscitabit zelū Vocife
rabit ⁊ clamabit sup inimicos su
os cōfortabit. Tacui. semp silui.
paciēs fui. sicut pturiēs loq̄r. Dis
sipabo ⁊ absorbebo simul desertos
faciam mōtes ⁊ colles ⁊ omē gra
mē eoꝝ exsiccabo. Ponaꝫ flumīa
in insulas ⁊ stagna arefaciā. Et de
ducā cecos ī viā quā nesciūt ⁊ in
semitis q̄s ignorauerūt ambulaē
eos faciaꝫ. Ponā tenebras coraꝫ
eis ī lucē ⁊ praua ī recta. Hec v̄ba
feci eis ⁊ nō dereliqui eos. Cōuer
si sūt retrorsū. Cōfūdant ꝯfusiōe
qui cōfidūt in sculptilis: qui dicūt
cōflatili vos dij nr̄i. Surdi audite
⁊ ceci intuemini ad vidēdū. Quis
cecus nisi seruꝰ meꝰ et surdus ad
quē nūtios meos misi. ¶ Quis cecꝰ
nisi qui venūdatꝰ est. ¶ Et q̄s cecus
nisi seruus dñi. ¶ Qui vides multa
nōne custodies. ¶ Qui apertas ha
bes aures nonne audies. ¶ Et dñs
voluit ut sāctificaret eū ⁊ magni
ficaret legē et extolleret. ipe autē
ꝑplus direptꝰ ⁊ vastatus. Laque
us iuuenū oēs simul et in domibꝫ
carceꝝ abscōditi sūt. Facti sūt in
rapinā nec ē qui eruat: in direpci
onē nec est qui dicat redde. Quis
est in vobis qui audiat hoc. attē
dat et auscultet futura. ¶ Quis de
dit ī direpcōeꝫ iacob ⁊ isrl vastā
tibus. ¶ Nōne dñs ipe cui peccaui
mus. ¶ Et noluerūt in vijs eius am
bulare. non audierūt legē eius. Et
effudit sup eū indigtionē furoris
sui ⁊ forte bellū ⁊ ꝯbussit eū in cir
cuitu ⁊ nō ꝯgnouit ⁊ succēdit eū
⁊ non intellexit. ¶ Ca. xliij.

Et nūc hec dicit dñs creans
te iacob ⁊ formās te isrl No
li timē q̄ redemi te ⁊ vocaui te no
mīe tuo. Meus es tu Cū trāsieris
p aquas tecū ero ⁊ flumīa nō ope
rient te Cū ambulaueris in igne
nō ꝯbureris ⁊ flāma nō ardebit
in te. q̄ ego dñs deꝰ tuꝰ scūs isrl
saluator tuꝰ. Dedi ꝓpiciacōeꝫ tuā
egiptū et ethiopiaꝫ ⁊ saba ꝓ te.
Exquo honorabil factus es ī ocu
lis meis ⁊ gloriosus: ego dilexi te
Et dabo hoīes ꝓ te ⁊ populos pro
aīa tua. Noli timē q̄ ego tecū sū.
Ab oriēte adducā semē tuū ⁊ ab
occidente ꝯgregabo te. Dicā aq̄lo
nida ⁊ austro noli ꝓhibē. Affer
filios meos de lōginquo ⁊ filias
meas ab extremis terre Et omnē
qui inuocat nomē meū in gloriā
meaꝫ creaui eū. formaui eū ⁊ feci
eū. Educ foras populū cecū ⁊ ocu
los habētēꝫ. surdū. ⁊ aures ei sūt.
Oēs gētes ꝯgregate sūt sil ⁊ colle
cte sūt tribꝫ. Quis in vobis annū
ciet istud ⁊ que prima sūt audire
vos faciet. ¶ Dent testes eoꝝ et iu
stificētur ⁊ audiāt et dicāt. Vere
vos testes mei dicit dñs et ꝑuus
meus quē elegi ut sciatis ⁊ creda
tis mihi ⁊ intelligatis q̄ ego ipe
sū. Añ me nō est formatus deus ⁊
post me non erit. Ego sū ego sum
dñs et nō est absq̄ me saluator.
Ego annūtiaui ⁊ saluaui. auditū
feci ⁊ nō fuit ī vobis alienꝰ. Vos
testes mei dicit dñs ⁊ ego deꝰ. Et
ab initio ego ipe et non est qui de

manu mea etuat·Opēabor a quis
aūtet illud.ꝛDec dicit dns redem
ptor vr scis isrl·Propt vos emi
si babilonē et detraxi vectes vniu
sos a caldeos i nauib9 suis gloriā
tes·Ego dns scis vr creans isrl
rex vr·Dec dicit dns q dedit i ma
ri viā a i aqs torrētib9 semitam
Qui eduxit q̄drigā a equū agmē
a robustū Simul obdormierūt nec
resurgēt extīcti sūt q̄si linū et extin
cti sūt· Ne memineritis p̄or a an
tiq̄ ne intueamini· Ecce ego facio
noua et nūc orient vtiq; ognoscē
tis ea Ponaz i deserto viā a i inuio
flumina·Et glorificabit me bestia
agri:dracones a strutiones qr dedi
in deserto aqs·flumina in inuio ut
darem potū pplo meo electo meo
Populū istū formaui mihi laudē
meā narrabit·Non me inuocasti
iacob nec laborasti in me isrl·Nō
obtulisti mihi arietez holocausti
tui a victimis tuis nō glorificasti
me·Nō te fruire feci i oblacōe nec
laborē tibi p̄buī in thure·Nō emi
sti mihi argento calamū a adipe
victimaz tuaz nō inebriasti me
Verūtamē fuire me fecisti i p̄cīs
tuis p̄buisti mihi laborē i iniq̄tati
bus tuis·Ego fū:ego sum ipe q̄ de
leo iniq̄tates tuas pter me a pec
atoz nō recordabor·Reduc me i
memoriā a iudicemur sīl·narra si
q̄d habes ut iustificēris· Pater tuꝰ
p̄mus peccauit a interp̄tes tui pre
uaricati sūt i me· Et polluaui p̄n
cipes scōs dedi ad interitū ez ia
cob a israhel in blasphemiam·

ET nūc audi ia ¶ Ca·xliiij·
cob serue meꝰ a isrl quē ele
gi· Dec dicit dns faciēs a formās
te ab vtero auxiliator tuꝰ·Noli ti
mere serue meꝰ iacob a rectissime
quē elegi·Effundaz em aqs sup si
tientē a fluenta sup aridaz·Effun
dā spiritū meū sup semē tuū a bñ
dictionē meā sup stirpē tuā a ger
minabūt inter herbas q̄si salices
iuxta p̄terfluētes aqs· Iste dicet
dñi ego sū a ille vocabit i nomīe ia
cob·Et ꝟ scribet manu sua dño a
in nomīe isrl assimilabit Dec dicit
dns rex isrl a redēptor eiꝰ dns ex
ercituū·Ego p̄mus a ego nouissi
mus a absq; me nō ē deꝰ·Quis si
mil mei·ꝛVocz a annūtiet a ordi
nē exponat m· Ex q̄ cōstitui mihi
pplm antiquū ventura a q̄ futura
sūt annūtiēt eis· nolite timere neq;
conturbemini·Ex tūc audiē te feci et
annūtiaui· Vos estis testes mei
Nūq̄d ē deꝰ absq; me a formator
quē ego nō noueri·ꝛPlaste ydoli
ōes nichil sunt a amātissima eoz
nō p̄derūt eis Ipi sūt testes eoz qr
nō vidēt neq; intelligūt ut ofūdā
tur·Quis formauit deū a sculptile
oflauit ad nichil vtile.ꝛEcce oēs p
ticipes eiꝰ ofūdēt·Fabri em sūt ex
hoīb9 Cōuenīēt oēs stabūt a pa
uebūt et ofūdent sīl·Faber ferra
rius lima operatus est in prunis
et i malleis formauit illud a opa
tus est in brachio fortitudīs sue
Esuriet a defitiet nō bibet aquā a
lasseſcet· Artifex linguarius extē
dit normaz formauit illud in tun
cina·Fecit illud in angularib9 a
in circino tornauit illud et fecit
ymaginē viri quasi speciosum ho
minē habitantem in domo Succi
dit cedros tulit ilicem a quercum
que steterat inter ligna saltus·

Plãtauit pinũ quã pluuia nutri
uit ⁊ facta est hoĩbꝫ ĩ focũ· Sũpsit
ex eis ⁊ calefactus est ⁊ succendit
⁊ coxit panes· de reliquo aũt ope
ratus est deũ ⁊ adorauit fecit scul
ptile ⁊ curuatus est añ illud· Me
diũ eiꝰ ꝯbussit igni· de medio eiꝰ
carnes coxit· Comedit pulmẽtuꝫ
⁊ saturatus est ⁊ calefactus est ⁊
dixit· Vah calefactꝰ sũ vidi focũ·
Reliquũ aũt eiꝰ deũ fecit et sculp
tile sibi· Curuat̃ añ illd̃ et adorat
illud ⁊ obsecrat dicẽs· Libera me
qꝛ deus meus es tu· Nescierẽt neqꝫ
intellexerẽt· Obliti em̃ sũt ne vide
ant oculi eoꝝ et ne intelligãt cor
de suo· Nõ recogitãt in mente sua
neqꝫ cognoscũt neqꝫ sentiũt ut di
cãt· Medietatẽ eiꝰ cõbussi igni et
coxi super carbones eius panes·
Coxi carnes ⁊ ꝯmedi: ⁊ de r̃liquo
eiꝰ ydolũ faciaꝫ.ꝛ Añ truncũ ligni
ꝓcidã.ꝛ Pars eiꝰ cinis est Cor in
sipiẽs adorauit illud ⁊ nõ libera
uit aĩaꝫ suã neqꝫ dicit forte mẽda
tiũ est ĩ dextra mea· Memẽto hoꝝ
iacob ⁊ isrl̃ qm̃ seruꝰ meus es tu
Formaui te seruꝰ meꝰ es tu· Isrl̃
nõ obliuiscaris mei Deleui ut nu
bẽ iniq̃tates tuas ⁊ q̃si nebulam
pctã tua· Reuertẽ ad me qm̃ rede
mi te· Laudate celi qm̃ misericor
diaꝫ fecit dñs: iubilate extrema
terre· Resonate mõtes laudatio
nẽ· saltus ⁊ om̃e lignũ eiꝰ· Qm̃ re
demit dñs iacob ⁊ isrl̃ gl̃iabitur
Hec dicit dñs redẽptor tuus ⁊ for
mator tuꝰ ex vtero· Ego dñs faci
ens oĩa extendẽs celos suos· Sta
biliẽs terrã ⁊ nullus mecũ irrita
faciẽs signa diuinoꝝ ⁊ ariolos ĩ
furorẽ vertẽs Cõuertẽs sapiẽtes
retrorsũ ⁊ sc̃iam eoꝝ stultã faciẽs
Suscitãs verbũ serui sui et ꝯsiliũ
nũtioꝝ suoꝝ ꝯplẽs· Qui dico ihe
rusalẽ habitaberis ⁊ ciuitatibus
iuda edificabimini ⁊ deserta eius
suscitabo Qui dico ꝓfũdo desolare
⁊ flumina tua arefatiaꝫ Qui dico
cyro pastor meus es ⁊ oẽꝫ volun
tatẽ meã ꝯplebis Qui dico ihrl̃m
edificaberis ⁊ templo fũdaberis·

Hec dicit dñs xp̃o ¶ Ca·xlv·
meo cyro cuiꝰ apprehẽdi dex
terã ut sb̃iciã añ faciẽ eius gẽtes
⁊ dorsa regũ vertã· Et aperiã corã
eo ianuas et porte nõ claudẽtur·
Ego añ te ibo ⁊ gl̃iosos terre hũi
liabo· Portas ereas ꝯterã ⁊ vectes
ferreos ꝯfringaꝫ· Et dabo tibi the
sauros abscõditos ⁊ archana se
cretorũ ut scias qꝛ ego dominꝰ q̃
voco nomẽ tuũ deꝰ isrl̃ ꝓpter s̃uũ
meũ iacob ⁊ isrl̃ electũ meũ Et vo
caui te nomĩe tuo assimilaui te ⁊
nõ ꝯgnouisti me· Ego dñs ⁊ non
est amplius· extra me nõ est deus
Accinxi te ⁊ nõ cognouisti me ut
sciãt hij qui ab ortu solis et q̃ ab
occidẽte· qm̃ absqꝫ me nõ est deꝰ·
Ego dñs ⁊ nõ est alter formãs lu
cẽ ⁊ creãs tenebras· faciẽs pacẽꝫ
⁊ creãs malũ Ego dñs faciẽs oĩa
hec· Rorate celi desup ⁊ nubes plu
ant iustũ apiat̃ terra ⁊ germinet
saluatorẽꝫ ⁊ iusticia oriat̃ simul·
Ego dñs creaui eũ· Ve q̃ cõtradi
cit fictori suo testa de samijs terre
Nũquid dicet lutũ figulo suo· q̃d
facis ⁊ opus tuũ absqꝫ manibꝰ ẽ
Ve qui dicit p̃ri· quid generas ⁊
mulieri q̃d parturis.ꝛ Hec dic̃ do
minꝰ sãctus isrl̃ plastes eiꝰ· Vẽ
tura interrogate me super filios

meos ⁊ sup opus manuū meaꝝ
mādate m̄. Ego feci t̄raꝫ et hoīem
sup eā creaui. Ego ⁊ manꝰ mee te
tēderūt celos ⁊ oī militie eoꝝ man
daui. Ego suscitaui eū ad iustitiaꝫ
⁊ oēs vias eiꝰ dirigaꝫ. Ipse edifi
cabit ciuitatē meā ⁊ captiuitatem
meā dimittet non in p̄tio neqꝫ in
muneribꝰ dicit dn̄s deꝰ exercituū
Hec dicit dn̄s. Labor egipti et ne
gociatio ethiopie ⁊ sabaim viri
sb̄limes ad te trāsibūt ⁊ tui erūt ⁊
post te ābulabūt Vincti manicis
pgēt ⁊ te adorābūt teqꝫ dep̄cabūt
Tm̄ in te est deꝰ et nō est deꝰ abs
qꝫ te. Vere tu es deꝰ abscōditꝰ deꝰ
isrl̄ saluator. Cōfusi sūt ⁊ erubu
erūt oēs sil̄ abierūt in ꝯfusione fa
bricatores erroruꝫ. Isrl̄ saluatꝰ ē
in dn̄o salute et̄na. Nō ꝯfūdemī ⁊
nō erubescetis vsqꝫ in seculū secu
li qꝛ hec dicit dn̄s creās celos. Ip
se deus formās t̄rā ⁊ fatiēs eā ip̄e
plastes eiꝰ. Nō in vanum creauit
eā ut hītaēt̄ formauit eā Ego dn̄s
⁊ nō alius. Nō in abscōdito locu
tus sū ī loco t̄re tenebroso. Nō di
xi semī iacob frustra querite me.
Ego dn̄s loquēs iustitiā ānūtiās
recta. Cōgregamini ⁊ veīte ⁊ acce
dite sil̄ q̄ saluati estis ex gētibus
Nescierūt q̄ leuāt signū sculptuē
sue ⁊ rogāt dn̄m non saluātē. An
nūciate ⁊ veīte ⁊ ꝯsiliamī sil̄ Quis
auditū fecit hoc. Ab initio ex tūc
p̄dixi illud. Nūq̄d nō ego dn̄s et
nō est vltra deꝰ absqꝫ me. Deꝰ iu
stus ⁊ saluās nō est p̄ter me. Cō
uertimī ad me et salui eritis oēs
fines t̄re. qꝛ ego deꝰ ⁊ nō est alius
In memetipso iuraui egredietꝫ de
ore meo iustitie v̄bū et nō reūtetꝫ

qꝛ m̄ curuabunt oīa genu et iura
bit oīs lingua. Ergo in dn̄o dicet
Mee sūt iustitie ⁊ imperiū. Ad eū
veīent ⁊ ꝯfūdentꝫ oēs q̄ repugnāt
ei In dn̄o iustificabitꝫ ⁊ laudabitꝫ
om̄e semē isrl̄. ¶ Ca. xlvi.

Conflatus ē bel ꝯtritꝰ ē nabo
facta sūt simulachra eoꝝ be
stijs ⁊ iumētis. Onera vr̄a graui
pōdere vsqꝫ ad lassitudīeꝫ ꝯtabu
erūt ⁊ cōtrita sūt sil̄. Nō potuerūt
saluare portantē ⁊ aīa eoꝝ in cap
tiuitateꝫ ibit. Audite me domꝰ ia
cob ⁊ oē residuū domus isrl̄. Qui
portamī a meo vtero q̄ gestamī a
mea vulua. Vsqꝫ ad senectā ego
ipse ⁊ vsqꝫ ad canos ego portabo
Ego feci ⁊ ego feram ⁊ ego porta
bo ⁊ saluabo. Cui assimilastis me
⁊ adeq̄stis ⁊ ꝯparastis me ⁊ feci
stis similē. Qui ꝯfertis aurum de
sacculo ⁊ argētū statera pōderātis
Cōducētes artificē ut faciat deū ⁊
p̄cidūt ⁊ adorāt. Portāt illū ī hu
meris gestātes ⁊ ponētes in loco
suo. Et stabit ac de loco suo non
mouebitꝫ Sed ⁊ cū clamauerīt ad
eū non audiet de tribulacōe non
saluabit eos. Memētote istd̄ ⁊ cō
fūdamini redite p̄uaricatores ad
cor. Recordamini p̄oris seculi qm̄
ego sū deus non est ⁊ vltra deus:
nec est simil̄ mei annūtiās ab ex
ordio nouissimū et ab initio que
nec dum facta sunt. Dicēs cōsiliū
meum stabit et oīs volūtas mea
fiet. Vocans ab oriente iustū et
de terra longinqua virū volunta
tis mee. Et locutus sum et addu
cam illud creaui et faciam illud.
Audite me duro corde qui longe
estis a iusticia Prope feci iustitiā

meā non elongabit̄ ⁊ salus mea
non morabit̄. Dabo in syon salu
tē ⁊ israheli gl̄iaꝫ meā. ¶ Ca. xlvij.
Descēde sede ī puluē v̄go filia
babilon sede ī terra. Nō est
soliū filie chaldeoꝝ q̄ vltra non
vocaberis mollis ⁊ tenera. Tolle
molā ⁊ mole farinaꝫ. denuda tur
pitudinē tuā. Discooperi humeꝝ
reuela crura. trāsi flumina. Reue
labit̄ ignominia tua ⁊ videbitur
opprobriū tuū. Vltionē capiā et
nō resistet mihi hō. Redēptor nr̄
dn̄s exercituū nomē illi⁹ sanctus
isrl̄. Sede tacēs ⁊ intra ī tenebras
filia chaldeoꝝ q̄ nō vocaberis vl
tra dn̄a regnoꝝ. Iratus sū sup po
pulū meū cōtamīaui hereditateꝫ
meā. Et dedi eos in manu tua. nō
posuisti eis misericordias. Super
senē aggrauasti iugū tuū valde
et dixisti ī sempit̄nū ero dn̄a. Nō
posuisti hec sup cor tuū neq̄ recor
data es nouissimi tui. Et nūc au
di hec delicata ⁊ habitās ꝯfidēter
que dicis ī corde tuo ego sū ⁊ nō
est p̄ter me ampli⁹. Nō sedebo vi
dua ⁊ ignorabo sterilitatē. Veni
ent tibi duo hec sb̄ito in die vna
sterilitas et viduitas. Vniūsa ve
nerūt sup te ꝓpter multitudinē ma
lefitioꝝ tuoꝝ ⁊ ꝓpt̄ duritiā incāta
toꝝ tuoꝝ vehemētez. Et fiduciaꝫ
habuisti in malicia tua ⁊ dixisti.
Non est q̄ videat me. Sapīa tua
et scīa tua hec decepit te. Et dixisti
in corde tuo. Ego sū et p̄ter me nō
est altera. Veniet sup te malū et
nescias ortū ei⁹ et irruet sup te ca
lamitas quā nō poteris expiare.
Veniet sup te repēte miseria quā
nescies. Sta cū incātatoribꝫ tuis ⁊
cū multitudine malefitioꝝ tuoꝝ
in quibꝫ laborasti ab adolescēcia
tua si forte q̄d ꝓsit tibi aut si pos
sis fieri fortior. Defecisti in mlt̄itu
dine ꝯsilioꝝ tuoꝝ. Stent ⁊ saluēt
te augures celi q̄ ꝯtēplabātur sy
dera et supputabāt menses ut ex
eis annūciarēt ventura tibi. Ecce
facti sūt q̄si stipula ignis ꝯbussit
eos. Nō liberabūt aīaꝫ suā de ma
nu flāme. nō sūt prune q̄bꝫ cale
fiāt nec focus ut sedeāt ad eū Sic
facta sūt tibi ī quibuscūq̄ labora
ueras. Negociatores tui ab ado
lescēcia tua vnusquisq̄ ī via sua
errauerūt. non est qui saluet te.
Audite hec do ¶ Ca. xlviij.
m⁹ iacob q̄ vocamini noīe
isrl̄ et de aquis iuda existis q̄ iu
ratis in nomīe dn̄i ⁊ dei isrl̄ recor
damini nō in veritate neq̄ ī iusti
cia. De cīitate em̄ sācta vocati sunt
⁊ sup deū isrl̄ cōstabiliti sūt. Dn̄s
exercituū nom̄ ei⁹. Priora ex tūc
annūtiaui ⁊ ex ore meo exierūt ⁊
audita feci ea. repēte opatus sum
⁊ venerūt. Sciui em̄ q̄ dur⁹ es tu
⁊ neru⁹ tuus ferre⁹. ceruix tua et
frōs tua erea. Predixi tibi ex tūc
anteq̄ venirent iudicaui tibi ne
forte diceres ydola mea fecerūt hec
⁊ sculptilia mea et cōflatilia mea
mādauerūt ista. Que audisti vi
de oīa. vos aūt nō annūciastis.
Audita feci tibi noua ex tūc et cō
seruata q̄ nescis. Modo creata sūt
⁊ nō ex tūc ⁊ añ diē et nō audisti
ea ne forte dicas. ecce ꝯgnoui ea.
Neq̄ audisti neq̄ ꝯgnouisti neq̄
ex tūc apta est auris tua Scio em̄
q̄ p̄uaricās p̄uaricaberis ⁊ trans
gressoreꝫ ex vtero vōui te Propt̄

nomē meū lōge faciaꝫ furorē meū
et laude mea infrenabo te ne inte
reas Ecce excoxi te ꝫ nō q̄si argen
tum elegi te in camino pauptatis
Propt̄ me ꝓpter me fatiā ut non
blasphemer et gloriā meaꝫ alteri
nō dabo Audi me iacob ⁊ israhel
quē ego voco Egoip̄e ego p̄m⁹ ⁊
ego nouissim⁹. Manusq̄ mea fū
dauit terrā ⁊ dextera mea mēsa ē
celos Ego vocabo eos ⁊ stabūt sil̄
Cōgregamini oēs vos ⁊ audite.
Quis de eis annūtiauit hec. Dn̄s
dilexit eū fatiet volūtatē suaꝫ ī ba
bilōe brachiū suū in caldeis. Ego
ego locut⁹ sū ⁊ vocaui eū: adduxi
eū ⁊ directa est via eius. Accedite
ad me et audite hoc. Non a pn̄ci
pio in abscōdito locut⁹ sū. Ex tp̄e
añq̄ fierēt ibi erā ⁊ nūc dn̄s deus
misit me ⁊ spūs eius Hec dicit do
min⁹ deus redēptor tuus scūs isrl̄
Ego dn̄s de⁹ tuus docēs te vtilia:
gubernās te in via q̄ ābulas Vti
nam attēdisses mādata mea. Fa
cta fuisset sic̄ flumen pax tua ⁊ iu
stitia tua sicut gurgites maris. Et
fuissꝫ q̄i harena semē tuū ⁊ stirps
vteri tui ut lapilli ei⁹ Nō interissꝫ
⁊ nō fuissꝫ attritū nomē eius a fa
cie mea. Egredimī de babilone fu
gite a chaldeis Invoce exultacōis
annūtiate auditū facite hoc ⁊ fer
te illd̄ vsq̄ ad extrema t̄re. Dicite
Redeīt dn̄s ꝑuū suuꝫ iacob. Nō si
tierūt ī deꝑto cū educēt eos. Aquā
de petra ꝓduxit eis ⁊ scidit petrā
⁊ fluxerūt aque. Nō ē pax impijs
dicit dominus. ¶ Ca. xlix.

AVdite insule ⁊ attēdite ꝓpl̄i
delonge. Dn̄s ab vtero voca
uit me de ventre mr̄is mee recorda
tus ē noīs mei. Et posuit os meū
q̄si gladiū acutuꝫ ī vmbra man⁹
sue ꝓtexit me ⁊ posuit me sicut sa
gittā electā In phaētra sua abscō
dit me ⁊ dixit mihi. Seru⁹ meus
es tu isrl̄ q̄ in te gl̄ificabor Et ego
dixi. Invacuū laboāui sine causa
⁊ vane fortitudīeꝫ meā ꝯsūpsi. Er
go iudiciū meū cū dn̄o et op⁹ me
um cū deo meo. Hec dicit dn̄s for
mās me ex vtero ꝑuū sibi ut redu
cā iacob ad eū ⁊ isrl̄ ad eū cōgre
gabit̄ Et gl̄ificatus sū in ocul̄ dn̄i
⁊ deus me⁹ fc̄us est fortitudo mea
Et dicit. Parū est ut sis m̄ seruus
ad suscitādas trib⁹ iacob ⁊ feces
isrl̄ ꝯuertendas. Ecce dedi te in lucē
gētiū ut sis salus mea vsq̄ ad ex
tremū t̄re. Hec dicit dn̄s redēptor
isrl̄ scūs ei⁹ ad ꝯtēptibilē aīaꝫ ad
abhoīatam gentē ad ꝑuū dn̄oꝝ.
Reges videbūt ⁊ ꝯsurgēt pn̄cipes
⁊ adorabūt ꝓpt̄ dn̄m q̄ fidel̄ ē et
scm̄ isrl̄ q̄ elegit te Hec dicit dn̄s
In tp̄e placito exaudiui te et in
die salutis auxiliat⁹ sū tui Et ꝑua
ui te ⁊ dedi te ī fed⁹ ꝓpl̄i ut suscita
res t̄rā ⁊ possideres hēditates dis
sipatas ut dicēs hijs q̄ vīcti sunt
exite ⁊ hijs q̄ ī tenebris reuelamī
Sup vias pascētur ⁊ ī oīb⁹ plaīs
pascua eoꝝ. Non esuriēt neq̄ sici
ent ⁊ nō ꝑcuciet eos estus et sol
q̄ miseātor eoꝝ reget eos ⁊ ad fō
tes aquaꝝ potabit eos. Et ponaꝫ
oēs mōtes meos in viā ⁊ semite
mee exaltabūt̄ Ecce isti delōge vei
ent et ecce illi ab aquilone et ma
ri ⁊ isti de terra australi. Laudate
celi et exultet terra iubilate mon
tes laudē: q̄ cōsolat⁹ ē dn̄s ꝓpl̄m
suū ⁊ pauperū suorum miserebit̄.

Et dixit syon. Dereliq̃t me dn̄s et
dn̄s oblit⁹ est mei Nunq̃d obliui
sci potest mulier infantem suū ut
nō misereat̃ filio vteri sui. Et si il
la oblita fuerit ego tn̄ nō obliuis
car tui. Ecce in maib3 meis descri
psi te muri tui corā oculꝰ meis sp
Venerūt structores tui destruētes
te ⁊ dissipātes a te exibūt. Leua ī
circuitu oculos tuos ⁊ vide. om̄s
isti ɔgregati sūt: venerūt tibi. Vi
uo ego dicit dn̄s q̄ oib3 hijs ve
lut ornamēto vestieris ⁊ circūda
bis tibi eos q̃si spōsa. Quia deser
ta tua ⁊ solitudīes tue ⁊ t̃ra ruine
tue nūc anguste erunt p̄ habita
torib3 ⁊ lōge fugabūtur q̃ absor
bebāt te. Adhuc dicēt in aurib⁹
tuis filij sterilitatis tue. Angust⁹
est mihi loc⁹ fac spaciū mihi ut
habitē. Et dices ī corde tuo. Quis
mihi genuit istos. Ego steril̃ et
nō piens trāsmigrata ⁊ captiua
⁊ istos q̃s enutriuit. Ego destitu
ta ⁊ desolata ⁊ isti vbi hic erāt.
Hec dicit dn̄s de⁹. Ecce leuabo ad
gētes manū meaꝫ ⁊ ad ꝓpl̃os ex
altabo signū meū Et afferēt filios
tuos in vlnis ⁊ filias tuas super
hūeros portabūt. Et erunt reges
nutricij tui ⁊ regine nutrices tue
Vultu in terra demisso adorabūt
te ⁊ puluerē pedū tuoꝝ lingent.
Et scies q̄ ego dn̄s sup quo ɔfun
dētur q̃ expectāt eū Nunq̃d tollet̃
a forti p̄da aut q̄d captū fuerit a
robusto saluū esse poterit. Quia
hec dicit dn̄s. Eq̃dez ⁊ captiuitas
a forti tollet̃ ⁊ q̄d ablatū fuerit a
robusto saluabit̃. Eos vero q̃ iu
dicauerūt te ego iudicabo et filios
tuos ego saluabo. Et cibabo ho
stes tuos carnibus suis ⁊ q̃si mu
sto sanguīe suo inebriabūtur. Et
sciet oīs caro q̄ ego dn̄s saluās
te ⁊ redēptor tuus fortis iacob.

Hec dicit dn̄s Quis ē ¶ Ca. l.
hic liber repudij mr̄is vr̄ez
quo dimisi eā. Aut q̃s ē creditor
meus cui vēdidi vos. Ecce in iniq̃
tatib3 vr̄is vēditi estis ⁊ in sceleri
bus vr̄is dimisi mr̄ez vrāz. q̄ ve
ni ⁊ nō erāt vir. vocaui ⁊ nō erat
q̃ audiret. Nunq̃d abbreuiata ⁊
paruula facta ē manus mea ut
nō possim redimere aut non ē in
me v̄tus ad liberādum. Ecce ī in
crepacōne mea desertū fatiaꝫ ma
re. ponā flumīa in siccū. Cōputre
scēt pisces sine aq̃ et moriētur ī si
ti. Induā celos tenebris ⁊ saccū
ponā opimētū eoꝝ Dn̄s dedit mi
hi linguā eruditā ut sciā sustēta
re euꝫ q̃ lassus ē verbo. Erigit ma
ne. mane erigit mihi aurē ut au
diaꝫ quasi mgr̄m. Dn̄s deus ape
ruit mihi aurē. ego aūt nō cōtra
dico retrorsū nō abij. Corp⁹ meū
dedi ꝑcutiētib3 ⁊ genas meas vel
lētib3. faciē meaꝫ nō auerti ab in
crepātib3 ⁊ ɔspuētib3. Dn̄s deus
auxiliator me⁹ ideo nō sū ɔfusus.
Ideo posui faciē meā ut petraꝫ du
rissimā ⁊ scio qm̄ nō confūdar.
Iuxta ē qui iustificat me. q̃s cōn̄
dicit mihi. Stem⁹ siml̃. Quis est
adūsarius me⁹. Accedat ad me
Ecce dn̄s deus auxiliator meus.
Quis est q̃ ɔdēnet me. Ecce om̄s
quasi vestimētū ɔterent̃ tinea co
medet eos. Quis ex vobis timēs
dn̄m audiēs vocē serui sui. Quis
ambulauit in tenebris et nō est
lumē ei. Speret in nomine dn̄i et

innitat̄ sup deū suuz. Ecce vos oēs
accēdentes ignē accīcti flammis.
Ambulate in lumīe ignis vr̄i et ī
flāmis q̄s succendistis. De manu
mea factū est hoc vobis. In dolori
bus dormietis. ¶ Ca. li.

AVdite me q̄ seq̄mini qd̄ iu
stū est ⁊ q̄ritis dn̄m. Attēdi
te ad petrā vn̄ excisi estis ⁊ ad ca
uernā lacide q̄ p̄cisi estis. Attēdi
te ad abrahā p̄rez vr̄m ⁊ ad sarā
que pepit vos. Quia vnū vocaui
eū ⁊ bn̄dixi ei ⁊ mltiplicaui eū Cō
solabit̄ ḡ dn̄s syon ⁊ ɔsolabitur
oēs ruinas eius. Et ponet desr̄tuz
eius q̄si delicias ⁊ solitudinē eius
q̄si ortū dn̄i. Gaudiū ⁊ leticia īue
niet̄ in ea grāꝝactō ⁊ vox laudis
Attēdite ad me ꝓplus me⁹ et tri
b⁹ mea me audite q̄ lex a me exi
et ⁊ iuditiū meū in lucē ꝓplorꝝ req̄
escet. Prope ē iust⁹ me⁹: egressus
est saluator me⁹ ⁊ brachia mea
ꝓplos iudicabūt. Me īsule expecta
būt ⁊ brachiū meū sustīebūt. Le
uate ī celū oculos vr̄os ⁊ videte sb̄
terra deorsū Quia celi sic̄ fum⁹ liq̄s
cēt ⁊ t̄ra sicut vestimētū atteret̄ ⁊
hītatores ei⁹ sic̄ hec interibūt. Sa
lus aūt mea ī sēpit̄nū erit et iusti
cia mea nō defitiet. Audite me q̄
scitis iustū: ꝓplus me⁹ lex mea ī cor
de eoꝝ. Nolite timē opprobriū hoī
nū et blasphemias eoꝝ ne metu
atis. Sicut em̄ vestimētū sic ɔme
det eos v̄mis ⁊ sic̄ lanā sic deuora
bit eos tinea. Salus aūt mea ī sē
pit̄nū erit ⁊ iustitia mea ī genera
tiones geneācōnū. Cōsurge ɔsur
ge induē fortitudīez brachiū dn̄i
Cōsurge sicut in dieb⁹ antiq̄s in
geneācōib⁹ seculoꝝ Nūq̄d nō tu
percussisti sup̄bū vulneāsti draco
nē. Nunquid nō tu siccasti mare
aquā abissi vehemētis. Qui posu
isti ꝓfūdū mais viā ut trāsirent
liberati. Et nūc q̄ redēpti sūt a dn̄o
reūtent̄ ⁊ veniēt in syō laudātes
⁊ leticia sempit̄na sup capita eoꝝ
Gaudiū ⁊ leticiā tenebūt: fugiet
dolor et gemit⁹. Ego ego ipse ɔso
labor vos Quis tu ut timēs ab ho
mine mortali ⁊ a filio hoīs q̄ qua
si fenū ita arescit. Et oblit⁹ es do
mini factoris tui q̄ tetēdit celos et
fūdauit t̄rā ⁊ formidasti iugit̄ tō
die a facie furoris ei⁹ q̄ te tribula
bat ⁊ pauerat ad ꝑdēdum. Vbi
nūc ē furor tribulātis. Cito veniet
gradiēs ad apiēdū ⁊ nō interfici
et vsq̄ ad intermicōez nec defitiet
pais ei⁹. Ego em̄ sū dn̄s de⁹ tu⁹ q̄
ɔturbo maē ⁊ ītumescūt fluct⁹ ei⁹
dn̄s exercituū nomē meū. Posui
v̄ba mea ī ore tuo ⁊ ī vmbra ma
n⁹ mee ꝓtexi te ut plātes celos ⁊
fūdes t̄rā ⁊ dicas ad syō ꝓpl's me
us es tu Eleuaē eleuaē: ɔsurge ihe
rusalē q̄ bibisti de maū dn̄i calicē
ire eius. Vsq̄ ad fūdū calicis so
poris bibisti et potasti vsq̄ ad fe
ces. Nō est q̄ sustētet eā ex oīb⁹ fi
lijs q̄s genuit ⁊ nō est q̄ apprehē
dat manū ei⁹ ex oīb⁹ filijs quos
enutriuit. Duo sūt q̄ occurrerūt ti
bi. Quis ɔtristabit̄ sup te. Vasti
tas ⁊ ɔtricō ⁊ fames ⁊ gladi⁹ q̄s
ɔsolabit̄ te. Filij tui ꝓiecti sūt dor
mierūt ī capite oīm viaꝝ sic̄ bestia
illaq̄ata pleni indignacōe dn̄i in
crepacōe dei tui. Idcirco audi hoc
paupcula ⁊ ebria nō a vino. Hec
dicit dn̄ator tuus dn̄s et deus tu
us q̄ pugnauit pro populo suo.

Ecce tuli de manu tua calicez sopo
ris fūdū calicis īdignacōis mee·
Nō adicias ut bibas illū vltra·
Et ponaz illū in manu eoꝝ qui te
hūiliauerīt ⁊ dixerīt aīe tue incur
uare ut trāseam⁹ ⁊ posuisti ut trā
corpus tuū ⁊ q̄si vitā trāseūtibz·

Conſurge cōſurge ¶ Ca·lij·
induere fortitudīe tua syon
Induere vestimētis glie tue ihe
rusalē ciuitas sācti· qꝛ nō adiciet
vltra ut ꝑtrāseat ꝑ te incircūcisus
⁊ immūdus Excutē de puluē· con
surge· sede ihrl'm· Solue vincula
colli tui captīa filia syō· qꝛ hec dicē
dn̄s· Gratis venūdati estis et si
ne argēto redimemī· qꝛ hec dicit
dn̄s de⁹· In egiptū descēdit ꝓpl'us
meus in p̄ncipio ut colon⁹ esset
ibi et assur absq̄ vlla causa calū
niatus est eū· Et nūc q̄d mihi est
hec dicit dn̄s· Qm̄ ablat⁹ est po
pul⁹ meus gratis· Dn̄atores ei⁹
iniq̄ agūt dicit dn̄s et iugit̄ tota
die nomē meum blasphematur·
Propter hoc sciet popul⁹ me⁹ no
men meū in die illa qꝛ ego ip̄e qui
loq̄bar ecce assum· Qm̄ pulchri
sup mōtes pedes annūciātis ⁊ p̄
dicātis pacem· annūciātis bonū
p̄dicātis salutē dicētis syon· Reg
nabit deus tu⁹· Vox speculatorū
tuoꝝ· Leuauerūt vocē sil' lauda
būt· qꝛ oculo ad oculū videbūt·
cū ꝯuterit dn̄s syō· Gaudete ⁊ lau
date simul deserta ihrl'm qꝛ ꝯsola
tus est dn̄s ꝓpl'm suū redemit ihe
rusalē· Parauit dn̄s brachiū sā
ctū suū in oculis oīm gentiū ⁊ vi
debūt om̄s fines terre salutare d̄i
nr̄i Recedite recedite· exite inde pol
lutū nolite tāgere· Exite de medio
eius· mūdamī qui fertis vasa do
mini· Qm̄ nō in tumultu exibitis
nec in fuga ꝓperabitis· Precedet
em̄ vos dn̄s ⁊ ꝯgregabit vos de⁹
isrl' Ecce intelliget seru⁹ meus ex
altabit̄ ⁊ eleuabit̄ ⁊ sb̄limis erit
valde· Sicut obstupuerūt sup te
multi sic inglori⁹ erit inter viros
aspectus ei⁹ ⁊ forma ei⁹ int̄ filios
hoīm· Iste aspget gētes multas
sup ipsū cōtinebūt reges os suū·
Quia quibz nō est narratū de eo
videbūt ⁊ qui nō audierūt ꝯtem
plati sunt· ¶ Ca·liij·

Quis credidit auditui nr̄o ⁊
brachiū dn̄i cui reuelatū ē·
Et ascēdit sicut virgultū coraz eo
et sicut radix de terra siciēti· Non
est spēs ei neq̄ decor· Et vidimus
eū ⁊ nō erat aspectus ⁊ desideraui
mus eū despectū et nouissimū vi
roꝝ viꝝ doloꝝ ⁊ scientez infirmi
tatē· Et q̄si abscōdit⁹ vultus eius
⁊ despectus vn̄ nec reputauimus
eū Vere lāguores nr̄os ip̄e tulit ⁊
dolores nr̄os ip̄e portauit· Et nos
putauim⁹ eū quasi leprosū ⁊ per
cussum a d̄o ⁊ hūiliatū· Ip̄e autez
vulnerat⁹ est ꝓpt̄ iniq̄tates nr̄as·
attritus ē ꝓpter scelera nr̄a· Disci
plina pacis nr̄e super eū ⁊ liuore
ei⁹ sanati sum⁹· Om̄s nos quasi
oues errauim⁹ vnusquisq̄ ī viā
suā declinauit et dn̄s posuit in eo
iniq̄tatez oīm nr̄m· Oblat⁹ est qꝛ
ip̄e voluit ⁊ nō apuit os suū· Sic
ouis ad occisionē ducet̄ ⁊ quasi
agn⁹ corā tondēte obmutescet et
nō operiet os suū De angustia ⁊
de iuditio sb̄latus est· Gn̄ationē
ei⁹ q̄s enarrabit· Quia abscisus
est de terra viuētiū· Propt̄ scelus

ꝓpli mei percussi eū. Et dabit impi
os ꝓ sepultura ⁊ diuitez ꝓ morte
sua eo ꝙ iniq̄tatē non fecerit neq̄
dolus fuerit in ore eius et dn̄s vo
luit ɔterē eū in infirmitate. Si po
fuerit ꝓ peccato aīam suā videbit
semē longeuū ⁊ volūtas dn̄i ī ma
nu eius dirigeť. Pro eo ꝙ labora
uit aīa eius videbit et saturabiť.
In scientia sua iustificauit ipse iu
stus ſuos meos multos ⁊ iniq̄ta
tes eorum ipse portauit Ideo disp
tiam ei plurimos ⁊ fortiū diuidet
spolia ꝓ eo ꝙ tradidit in mortē aī
mā suā ⁊ cū sceleratis reputat⁹ ē.
Et ipse pctā multoꝝ tulit ⁊ ꝓ trās
gressorib⁹ rogauit. ¶ Ca. liiij.

Lauda sterel' q̄ nō paris de
cāta laudē et hinni q̄ nō pa
riebas qm̄ multi filij deſte magis
q̄ eius q̄ habz virū dicit dn̄s. Di
lata locū tētorij tui ⁊ pelles tabna
culoꝝ tuoꝝ extēde ne parcas. Lō
gos fac funiculos tuos ⁊ clauos
tuos cōsolida. Ad dexteraz em̄ et
ad leuā penetrab' ⁊ semē tuū gen
tes hereditabit ⁊ ciuitates deſtas
inhītabit. Noli timē q̄ nō ɔfūde
ris neq̄ erubesces. Nō em̄ te pude
bit q̄ ɔfusiois adolescētie tue ob
liuisceris et opprobrij viduitatis
tue nō recordaberis āplius. Quia
dn̄abiť tui q̄ fecit te dn̄s exercitu
um nomē ei⁹ et redēptor tu⁹ scūs
isrl' deus oīs terre vocabiť. Quia
ut mulierē dēlictā [illegible]entē spū
vocauit te dn̄s ⁊ vx [illegible]ab adoles
cētia abiectā. Dixit d[illegible]⁹. Ad pū
ctū in modico dereliq̄ te ⁊ ī misera
cōib⁹ magnis congregabo te. In
momēto indignacōis abscōdi fa
tiē meā parūp a te ⁊ ī misericordia
sēpiťna miſtus sū tui. Dixit redēp
tor tu⁹ dn̄s Sicut ī dieb⁹ noe istd
mihi est cui iuraui ne inducerem
aq̄s vltra supra terraz sic iuraui
ut nō irascar tibi ⁊ nō increpē te.
Mōtes em̄ ɔmouebūť ⁊ colles cō
tremiscēt. mīa aūt mea nō recedet
a te ⁊ fedus pacis mee nō moue
biť Dixit miseātor tu⁹ dn̄s Paup
cula tēpestate cōuulsa absq̄ vlla
ɔsolacōe ecce ego sternā ꝑ ordiez
lapides tuos ⁊ fūdabo te in saphi
ris. Et ponaz iaspidē ꝓpugnacula
tua ⁊ portas tuas in lapides scul
ptos ⁊ oēs t̄minos tuos ī lapides
desideābiles vniūsos filios tuos do
ctos a dn̄o ⁊ mltitudinē pacis fi
lijs tuis ⁊ ī iusticia fūdabeis Rece
de ꝓcul a calūnia q̄ nō tiebꝫ ⁊ a pa
uoē q̄ nō appropīq̄bit tibi. Ecce
accola veiet q̄ nō erat mecū adue
na quōdā tu⁹ adiūgeť tibi. Ecce
ego creaui fabrum sufflātē ī igne
prunas et ꝓferētē vas ī op⁹ suū
⁊ ego creaui iťfectorē ad dispdēdū
Oē vas qd̄ fictū ē cōtra te nō diri
geť ⁊ oēz liguā resistētē tibi ī iudi
tio iudicab'. Hec ē hēditas ſuoꝝ
dn̄i ⁊ iustitia eoꝝ apud me dicit
dn̄s. ¶ Ca. lv.

Oēs sitiētes veīte ad aq̄s et q̄
nō hētis argētū ꝓpeāte. Emite et
ɔmedite veīte emite absq̄ argēto
⁊ absq̄ vlla ɔmutacōe vinū ⁊ lac
Quaē appēditis argētū non ī pa
nib⁹ ⁊ laborez vr̄m nō in saturita
te. Audite audiētes me ⁊ ɔmedi
te bonū ⁊ delectabiť in crassitudīe
aīa vr̄a. Inclinate aurē vestrā et
venite ad me audite et viuet aīa
vestra ⁊ feriā vobiscū pactū sēpiť
num misericordias dauid fideles.

Ecce testē popul' dedi eū ducē ac p̄
ceptorē gētibꝫ. Ecce gentē quā ne
sciebas vocabis ⁊ gētes q̄ nō ꝯg̊
uerūt te ad te currēt ꝓpt̄ dn̄m deū
tuū ⁊ sanctū isrl'. qꝛ glificauit te.
Querite dn̄m duꝫ inueniri pōt. in
uocate eū dū ꝓpe ē. Derelinq̄t im
pius viā suā ⁊ vir iniqu⁹ cogita
cōnes suas ⁊ reuertat̄ ad dn̄m et
miserebit̄ eius ⁊ ad deū nr̄m. qm̄
mult⁹ ē ad ig̊scēdū. Nō eī cogita
cōnes mee cogitacōnes vr̄e. neqꝫ
vie vr̄e vie mee dicit dn̄s. Quia
sicut exaltant̄ celi a terra sic exal
tate sūt vie mee a viis vr̄is et co
gitacōes mee a cogitacōibꝫ vr̄is
Et qūo descēdit ymber et nix de ce
celo ⁊ illuc vltra nō reuertit̄. ꝫ in
ebriat terrā ⁊ īfūdit ⁊ germīare
eā facit ⁊ dat semē serēti ⁊ panē
comedēti. sic eit verbū meū quod
egrediet̄ de ore meo. Nō reuertet̄
ad me vacuū. ꝫ fatiet quecūqꝫ vo
lui ⁊ ꝓspabit̄ in hiis ad que misi
illud. Quia in leticia egrediemī ⁊
in pace deducemī. Mōtes ⁊ colles
cantabūt corā vobis laudē ⁊ oīa
ligna regiōis plaudēt maū. Pro
saliunca ascēdit abies ⁊ ꝓ vrtica
crescet mirt⁹. Et erit dn̄s noīatus
in signū eternū qd̄ nō auferet̄.

Hec dicit dn̄s. Cu ¶ Ca. lvi.
stodite iuditiū ⁊ facite iusti
tiā. qꝛ iuxta est salus mea ut veni
at ⁊ iustitia mea ut reuelet̄. Btūs
vir q̄ facit hoc ⁊ filius hoīs q̄ ap
prehēdet istud. custodiēs sabba
tum ne polluat illud. custodiens
man⁹ suas ne fatiat om̄e malū.
Et non dicat fili⁹ aduene q̄ adhe
ret dn̄o dicēs. sep acōne diuidet
me dn̄s a ꝓpl'o suo. Et non dicat
eunuchus. ecce ego lignū aridū.
Quia hec dicit dn̄s eunuchis qui
custodierīt sabbata mea ⁊ elege
rint q̄ volui ⁊ tenuerint fed⁹ meū
Dabo eis in domo mea ⁊ in muris
meis locū ⁊ nomē meli⁹ a filiis ⁊
filiabꝫ. Nomē sempit̄nū dabo eis
qd̄ non ꝑibit Et filios aduene q̄
adherēt dn̄o ut colāt eū ⁊ diligāt
nomē eius ut sint ei ī seruos. oēꝫ
custodientē sabbatū ne polluat
illud ⁊ tenentē fedus meū addu
cā eos in montē sāctū meū ⁊ letifi
cabo eos in domo oīois mee. Ho
locausta eoꝝ et victīe eoꝝ place
būt mihi sup altari meo. qꝛ dom⁹
mea dom⁹ oīonis vocabit̄ cūctis
populis. Ait dn̄s deus qui cōgre
gat dispsos isrl'. Adhuc ꝯgrega
bo ad eū ꝯgregatos eius. Oēs be
stie agri venite ad deuorādū vni
uerse bestie saltus. Speculatores
ei⁹ ceci oēs nescierūt vniuersi. ca
nes muti nō valētes latrare. vidē
tes vana. dormiētes ⁊ amātes sō
nia ⁊ canes impudētissimi nescie
rūt saturitatem. Ip̄i pastores ig̊ra
uerūt intelligentiā. om̄s in viam
suaꝫ declinauerūt. vnusquisqꝫ ad
auaritiā suam a sūmo vsqꝫ ad no
uissimū. Venite sumam⁹ vinū et
impleamur ebrietate ⁊ erit sic ho
die sic et cras ⁊ multo amplius.
Vstus perit ⁊ nemo ¶ Ca. lvii.
est qui recogitet in corde suo ⁊ vi
ri mīe colligūtur. qꝛ nō est q̄ intel
ligat. A fatie em̄ malitie collectus
est iust⁹ Veniat pax. req̄escat in
cubili suo qui ambulauit in dire
ctōne sua. Vos aūt accedite huc
filij auguriatricis. semē adultē ⁊
fornicarie Sup quē lusistis. super

quē dilatastis os et eiecistis lin
guā. Nunq̄d nō vos filij scelestis
semē mēdax q̄ ɔsolamini in dijs
sb̄ter om̄e lignū frōdosū ymolā
tes paruulos ī torrētib⁹ subt̄ emi
nētes petras. In ꝑtibus torrētis
pars tua hec ē sors tua. Et ip̄is ef
fudisti libamē obtulisti sacrifitiū
Nunq̄d sup hijs nō indignabor.
Sup mōtē excelsū et sb̄limē posui
sti cubile tuū ⁊ illuc ascendisti ut
ymolares hostias. Et post hostiū
⁊ ꝛtro postē posuisti meōriale tuū
q̄ iuxta me disco operuisti ⁊ fusce
pisti adulterꝫ dilatasti cubile tuū
et pepigisti cū eis fedus. Dilexisti
stratū eoꝝ mānu apta ⁊ ornasti te
regio vnguēto ⁊ mltiplicasti pig
mēta tua. Misisti legatos tuos ꝓ
cul ⁊ huīliata es vsq̄ ad inferos
In mltitudīe vie tue laborasti nō
dixisti q̄escā Vitā man⁹ tue inueī
sti ꝓpterea nō rogasti Pro q̄ solli
cita timuisti q̄ mētita es ⁊ mei nō
es recordata: neq̄ cogitasti ī corde
tuo q̄ ego tacēs ⁊ q̄si nō vidēs ⁊
mei oblita es. Ego annuntiabo iu
sticiā tuā et opa tua nō ꝓderūt ti
bi. Cū clamaueis liberēt te cōgre
gati tui. Et oēs eos auferet vētus
tollet aura Qui aūt fidutiā habꝫ
mei hēditabit terrā et possidebit
mōtē scm̄ meū ⁊ dicā. Viā facite
p̄bete iter dedīate de semita aufer
te offendicula de via populi mei.
Quia hec dicit excelsus ⁊ sb̄limis
habitās eternitatē ⁊ sāctū est no
mē ei⁹ ī excelso ⁊ ī scō habitās et
cū ɔtrito et huīli spū ut viuificet
spiritū huīliū ⁊ viuificet cor cōtri
toꝝ. Nō em̄ in sēpit̄nū litigabo ne
q̄ vsq̄ ad finez irascar: q̄ spūs a
fatie mea egredietur et fatiā ego fla
tus Propt̄ iniq̄tatē auaritie ei⁹ ira
tus fū ⁊ ꝑcussi eū. Abscōdi ⁊ īdig
nat⁹ fū. Et abijt merēs in via cor
dis sui. Vias ei⁹ vidi ⁊ sanaui eū
et reduxi eū ⁊ reddidi cōsolacōes
ip̄i ⁊ lugētib⁹ ei⁹ Creaui fructū la
bioꝝ pacē: pacē ei q̄ lōge ē ⁊ q̄ ꝓ
pe dixit dn̄s ⁊ sanaui eū Impij au
tē q̄si mare feruēs qd̄ q̄escē nō po
test ⁊ redūdāt fluct⁹ ei⁹ ī ɔculcaci
onē ⁊ lutū. Nō ē pax impijs dicit
dn̄s meus. ¶ Ca. lviij.
Clama ne cesses q̄si tuba ex
alta vocē tuaꝫ et ānūtia ꝓplo meo
sceleā eoꝝ et domui iacob pctā eo
rū. Me etem̄ de die ī diē q̄rūt ⁊ sciē
vias meas volūt q̄si gēs q̄ iustici
am feceit ⁊ q̄ iuditiū dei sui nō dēli
querit. Rogāt me iuditia iusticie
appropīq̄re deo volūt. Quare ieiu
nauim⁹ ⁊ nō aspexisti. humiliaui
m⁹ aīas nr̄as ⁊ nescisti Ecce ī die
ieiunij vr̄i inuenit̄ volūtas vr̄a ⁊
oēs debitores vr̄os repetitis. Ecce
ad lites ⁊ ɔtēcōes ieiunatis ⁊ ꝑcu
titis pugno īpije. Nolite ieiunare
sic vsq̄ ad hāc diē ut audiat̄ ī ex
celso clāor vr̄ Nūq̄d tale ē ieiuniū
qd̄ elegi ꝑ diem affligē hoīez aīaꝫ
suā. Nūq̄d ɔtorq̄re q̄si circulū ca
put suū ⁊ saccū ⁊ cinerez sternē.
Nūq̄d istud vocaui ieiuniū ⁊ diē
acceptabilē dn̄o. Nōne hoc ē ma
gis ieiunium qd̄ elegi. Dissolue
colligacōes impietatis: solue fas
ciculos deprimentes. Dimitte eos
qui cōfracti sunt liberos et omne
onus dirūpe. Frange esuriēti pa
nē tuū ⁊ egenos vagosq̄ induc
in domū tuaꝫ. Cū videris nudum
operi eū ⁊ carnē tuā ne despexeis.

Tūc erūpet q̄si mane lumē tuū ⁊
sanitas tua citi⁹ orietᷣ. Et anteibit
faciē tuā iustitia tua ⁊ gloria dn̄i
colliget te. Tūc inuocabis ⁊ dn̄s
exaudiet. clamabis ⁊ dicet ecce as
sū. Si abstuleris de medio tui ca
thenā ⁊ desieis extēdē digitū ⁊ lo
qui qd̄ nō ꝓdest. Cū effuderis esu
riēti aīaz tuā et aīaz afflictā reple
ueris. orietᷣ in tenebris lux tua et
tenebre tue erūt sicut meridies.
Et requiē tibi dabit dn̄s de⁹ tuus
semp ⁊ implebit splēdorib⁹ aīam
tuā ⁊ ossa tua liberabit. Et eris q̄i
ortus irrigu⁹ ⁊ sicut fons aq̄ꝝ cu
ius nō defitiēt aque Et edificabū
tur in te deserta seculoꝝ. fūdamēta
gn̄atiōis ⁊ gn̄atiōis suscitabis Et
vōberis edificator sepiū. auertēs
semitas in quietē. Si auerteris a
sabbato pedē tuū facē volūtatem
tuā in die sācto meo ⁊ vocaueris
sabbatū delicatū et sāctū dn̄i glo
riosū ⁊ glorificaueris eū dū non
facis vias tuas ⁊ nō inuenitᷣ vo
lūtas tua ut loq̄ris sermonē. tūc
delectaberis sup dn̄o ⁊ sustollā te
sup altitudīes terre ⁊ cibabo te he
reditate iacob p̄ris tui. Os em̄ do
mini locutū est. ¶ Ca. lix.

Ecce non est abbreuiata ma
n⁹ dn̄i ut saluare neq̄at ne
q̄ aggr̄uata est auris ei⁹ ut nō ex
audiat. ꝫ iniq̄tates vr̄e diuiserūt
int̄ vos ⁊ deū vr̄m et pc̄tā vr̄a ab
scōderūt fatiē ei⁹ a vobis ne exaudi
ret. Man⁹ eī vr̄e pollute sūt sāgui
ne ⁊ digiti vr̄i iniq̄tate Labia vr̄a
locuta sūt mēdatiū ⁊ lingua vr̄a
iniq̄tatē fatur Nō est q̄ īuocet iu
stitiā neq̄ est q̄ iudicet vere. ꝫ cō
fidūt in nihili ⁊ loquūtur vaīta
tes. Cōceperūt laborē ⁊ pepererūt
iniq̄tatē. Oua aspidū ruperūt ⁊ te
las aranee texerūt. Qui ꝯmederit
de ouis eoꝝ morietᷣ ⁊ qd̄ cōfotū ē
erūpet ī regulū. Tele eoꝝ nō erūt
in vestimētū neq̄ opientᷣ opib⁹
suis. Opa eoꝝ opa inutilia ⁊ op⁹
iniquitatis in maīb⁹ eoꝝ. Pedes
eoꝝ in malū currūt et festināt ut
effundāt sanguinē innocētē. Co
gitacōes eorū cogitacōes inutiles
vastitas ⁊ contritio in vijs eoꝝ.
viaz pacis nescierunt et non est
iuditiū in gressibus eoꝝ. Semite
eoꝝ incuruate sūt eis. oīs qui cal
cat in eis ignorat pacē. Propter
hoc elongatū est iuditiū a vobis
⁊ nō apprehēdet vos iustitia. Expe
ctauim⁹ lucē ⁊ ecce tenebre splen
dorē ⁊ in tenebris ambulauim⁹.
Palpauim⁹ sicut ceci pictē et q̄si
absq̄ oculis attrectauim⁹. Impe
gim⁹ meridie q̄si in tenebris. ī ca
ligosis q̄si mortui. Rugiemus q̄si
vrsi oēs ⁊ q̄si colūbe meditantes
gemem⁹. Expectauim⁹ iuditiū et
nō est: salutē ⁊ elongata ē a nob̄
Multiplicate eī sūt iniq̄tates nr̄e
corā te et pc̄tā nr̄a rn̄derūt nob̄.
Quia scelera nr̄a nobiscū ⁊ iniqui
tates nr̄as ꝯgnouim⁹. peccare ⁊ mē
tiri cōn̄ dn̄m ⁊ auersi sum⁹ ne ire
m⁹ post tergū d̄i nr̄i ut loq̄remur
calūniaz ⁊ trāsgressionē. Cōcepi
mus ⁊ locuti sum⁹ de corde verba
mendacij ⁊ ꝯuersū est retrorsū iu
ditiū ⁊ iustitia longe stetit. Quia
corruit in platea veritas ⁊ eq̄tas
nō potuit ingredi. Et facta est veri
tas ī obliuiōe et qui recessit a ma
lo p̄de patuit. Et vidit dn̄s ⁊ ma
lū apparuit ī oculᷣ eius. q̄ nō est

inditiū. Et vidit deus quia nō est
vir ⁊ aporiatus est qꝛ nō est q̄ oc
currat. Et saluabit sibi brachiuꝫ
suū ⁊ iusticia eiꝰ ipsa cōfirmabit
eū. Indutus est iustitia ut lorica
⁊ galea salutis in capite eius. In
dutus est vestimētis vlcōis ⁊ op
tus est quasi pallio zeli sicut ad
vindictā quasi ad retribucōeꝫ in
dignacōis hostibꝰ suis ⁊ vicissitu
dinē inimicis suis. Insul' vicē red
det. Et timebūt q̄ ab occidente no
men dñi et q̄ ab ortu solis gloriaꝫ
eius. Cū venerit quasi fluuiꝰ vio
lentus quē spūs dñi cogit ⁊ vene
rit syon redēptor et eis qui redeūt
ab iniq̄tate ī iacob dicit dominꝰ.
Hoc fedus meū cū eis dicit dñs.
Spiritus meus q̄ est ī te ⁊ verba
mea q̄ posui in ore tuo non recedēt
de ore tuo et de ore seminis tui di
cit dñs: amodo ⁊ vsqꝫ ī sēpiternū.

Surge illuminare ¶ Ca. lx.
iherusalē. qꝛ venit lumē tuū
et gloria dñi sup te orta est. Quia
ecce tenebre opient terram ⁊ cali
go populos. sup te autē orietur do
minꝰ ⁊ gloria eius in te videbit.
Et ambulabūt gentes in lumine
tuo ⁊ reges in splēdore ortus tui.
Leua in circuitu oculos tuos et
vide. omēs isti ɔgregati sūt: vene
rūt tibi. Filij tui de longe venient
⁊ filie tue de latere surgēt Tūc vi
debis ⁊ afflues et mirabit et dila
tabit cor tuū qn̄ ɔuersa fuerit ad
te multitudo maris: fortitudo gē
tiū venerit tibi. Inundatio came
loꝝ opiet te. dromedarij madiā
⁊ effa Oēs de saba venient auꝝ ⁊
thus deferētes ⁊ laudē dño annū
ciātes. Omē pecus cedar cōgrega
bit tibi. arietes nabaioth mini
strabūt tibi. Offerent sup placa
bili altari meo ⁊ domū maiestatis
mee glorificabo Qui sūt isti qui ut
nubes volāt et q̄si colūbe ad fene
stras suas. Me enī insule expecta
būt ⁊ naues maris in principio
ut adducā filios tuos delōge. Ar
gentū eoꝝ ⁊ aurū eoꝝ cū eis noī
dñi dei tui et sācto isrl' qꝛ glorifica
uit te. Et edificabūt filij pegrino
rū muros tuos ⁊ reges eoꝝ mini
strabūt tibi. In indignacōe enī
mea pcussi te et in recōciliatione
mea misertus sū tui. Et apient por
te tue iugit die ac nocte non clau
dent ut affeāt ad te fortitudo gēci
um ⁊ reges eaꝝ adducant. Gēs
enī ⁊ regnū qd nō seruieit tibi pi
bit ⁊ gētes solitudine vastabūt.
Gloria libani ad te veiet abies et
buxꝰ et pinus sil' ad ornādū locū
scīficacōis mee ⁊ locū pedū meoꝝ
glificabo Et veient ad te curui filij
eoꝝ q̄ huīliauerūt te ⁊ adorabūt ve
stigia pedū tuoꝝ oēs q̄ detrahebāt
tibi ⁊ vocabūt te ciuitatē dñi syō
scī isrl'. Pro eo qꝛ fuisti derelicta ⁊
odio hīta ⁊ nō eāt q̄ p te trāsiret.
ponā te ī supbiā seculoꝝ gaudiū
in gn̄acōem ⁊ gn̄acōem. Et suges
lac gētiū ⁊ māilla regū lactaberis
Et scies qꝛ ego dñs saluās te ⁊ re
dēptor tuus fortis iacob. Pro ere
afferā aurū ⁊ p ferro afferā argē
tū ⁊ p lignis es ⁊ p lapidibꝰ fer
rū. Et ponā visitacōeꝫ tuā pacē et
p̄positos tuos iustitiā. Nō audiet
vltra iniq̄tas ī terra tua. vastitas
⁊ cōtricō in t̄minis tuis ⁊ occupa
bit salus muros tuos ⁊ portas tu
as laudatio Nō erit tibi amplius

sol ad lucēdū p diē·nec splēdor lu
ne illūmabit·ꝫ erit tibi dn̄s in lu
cē sempiternaꝫ et deus tuꝰ in gl̄iaꝫ
tuā·Non occidet vltra sol tuus ⁊
luna tua nō minuet̄·qꝛ dn̄s erit ti
bi in lucē sempiternaꝫ ⁊ ꝯplebūtur
dies luctus tui·Populꝰ aūt tuus
oēs iusti in perpetuū hereditabūt
terrā·germē plātacōis mee opꝰ
manus mee ad glorificādū·Mini
mꝰ erit in mille ⁊ puulꝰ in gentez
fortissimā·Ego dn̄s in tpe eiꝰ sbi
to fatiā istud·¶ Ca·lxi·

Spūs dn̄i sup me eo ꝙ vnxe
rit me·Ad annūtiandū mā
suetis misit me ut mederer ꝯtritis
corde ⁊ p̄dicarē captiuis indulgē
tiā ⁊ clausis aptionē ut p̄dicarē
annū placabilē dn̄o ⁊ diē vlcōis
deo nr̄o ut cōsolarer oēs lugētes
ut ponerē fortitudinē lugētibꝰ sy
on ⁊ darē eis coronā p cinē·oleū
gaudij p luctu·palliū laudis p
spū meroris·Et vocabūt̄ in ea for
tes iustitie·plātatio dn̄i ad glori
ficādū·Et edificabūt deserta a se
culo ⁊ ruinas antiq̄s erigēt et in
staurabūt ciuitates deſtas et dis
sipatas in gn̄ationē ⁊ gn̄ationē·
Et stabūt alieni ⁊ pascent pecora
vr̄a ⁊ filij pegrinoꝝ agricole ⁊ vi
nitores vr̄i erūt·Vos autē sacer
dotes dn̄i vocabimī·mīstri dei nr̄i
dicet̄ vobis·Fortitudinē gētiū co
medetis ⁊ in gloria eoꝝ supbietis
Pro ꝯfusione vr̄a duplici ⁊ robo
re laudabūt ptem eoꝝ·Propter
hoc in terra sua duplicia posside
būt·leticia sēpiterna erit eis·Quia
ego dn̄s diligens iuditiū ⁊ odio
hn̄s rapinā in holocaustū·Et da
bo opus eoꝝ in veritate et fedꝰ p
petuū feriaꝫ eis·Et sciet̄ in gētibꝰ
semē eoꝝ ⁊ germē eoꝝ in medio
populoꝝ·Omēs qui viderint eos
ꝯgnoscēt illos·qꝛ isti sunt semen
cui bn̄dixit dn̄s·Gaudēs gaude
bo in dn̄o et exultabit aīa mea in
deo meo·Quia induit me vestimē
tis salutis ⁊ indumēto iustitie cir
cūdedit me·q̄si spōsuꝫ decoratū co
rona et q̄si sponsā ornatā monili
bꝰ suis·Sicut em̄ terra ꝓfert ger
mē suū ⁊ sicut ortus semē suū ger
minat·sic dn̄s deꝰ germīabit iu
stitiā ⁊ laudē corā vniūsis gētibꝫ·

Propt̄ syon nō ta ¶ Ca·lxij·
cebo ⁊ ꝓpt̄ ihrl̄m nō quiescā
donec egrediat̄ ut splēdor iustus
eius et saluator eius ut lāpas ac
cēdat̄ Et videbūt gētes iustū tuū
⁊ cūcti reges inditū tuū Et vocabi
tur tibi nomē nouū quod os dn̄i
noīauit·Et eris corona gl̄ie ī ma
nu dn̄i ⁊ dyadema regni in manu
dei tui·Non vocaberis vltra dereli
cta ⁊ terra tua nō vocabit̄ amplius
desolata·Sed vocaberis volūtas
mea ī ea ⁊ terra tua inhabitabit̄
Quia ꝯplacuit dn̄o in te et terra
tua inhabitabit̄·Habitabit em̄
iuuenis cū virgine ⁊ habitabūt
in te filij tui·Et gaudebit sponsus
sup sponsā ⁊ gaudebit sup te deus
tuꝰ·Sup muros tuos iherusalez
constitui custodes·tota die ⁊ tota
nocte in perpetuū non tacebunt·
Qui reminiscimī dn̄i ne taceatis ⁊
ne detis silētiū ei donec stabiliat
⁊ donec ponat ihrl̄m laudē in t̄ra
Jurauit dn̄s ī dextera sua ⁊ ī bra
chio fortitudīs sue·Si dedero tri
ticū tuū vltra cibū inimicis tuis·
et si biberint filij alieni vinū tuū

in q̄ tu laborasti Quia qui ꝯgrega
būt illud ꝯmedēt ⁊ laudabūt do
minū et q̄ ꝯportāt illud bibent in
atrijs scīs meis. Trāsite trāsite ꝑ
portas p̄parate viā ꝓplo. Planū
facite iter et eligite lapides et ele
uate signū ad ꝓplos. Ecce dn̄s au
ditū fecit in extremis terre Dicite
filie syō ecce saluator tuꝰ venit ec
ce merces eius cū eo ⁊ opus eius
corā illo Et vocabūt eos ꝓplus sā
ctus redēpti a dn̄o. Tu autē voca
beris q̄sita ciuitas et nō derelicta.

Quis est iste q̄ ve ¶ Ca. lxiij.
nit de edom tinctis vestibus
de bosra. Iste formosꝰ ī stola sua
gradiēs ī multitudīe fortitudinis
sue. Ego q̄ loquor iustitiā ⁊ ꝓpug̃
tor sū ad saluādū. Quare ḡ rubꝝ
est īdumētū tuū ⁊ vestimēta tua
sicut calcātiū in torculari. Torcu
lar calcaui solus ⁊ de gētibꝰ non
est vir mecū. Calcaui eos in furo
re meo ⁊ calcaui eos ī ira mea. Et
aspsus ē sāguis eoꝝ sup vestimē
ta mea et oīa indumēta mea inq̄
naui. Dies em̄ vlcōis ī corde meo
annꝰ retribucōis mee venit. Cir
cūspexi ⁊ nō erat auxiliator. q̄siui
⁊ nō fuit q̄ adiuuaēt. Et saluauit
mihi brachiū meū ⁊ indignatio
mea ip̄a auxiliata ē m̄. Et cōculca
ui ꝓplos ī furore meo ⁊ inebriaui
eos indignacōe mea et detraxi in
terrā v̄tutē eoꝝ. Miseracōnū dn̄i
recordabor laudē dn̄i sup oībus q̄
reddidit nob̄ dn̄s ⁊ sup multitu
dinē bonoꝝ domus isrl̄ q̄ largitꝰ
est eis scd̄m īdulgētiā suā ⁊ scd̄m
multitudīeꝫ misericordiarū suaꝝ
Et dixit. Verūtamē populꝰ meꝰ ē
filij nō negātes Et factus ē eis sal
uator ī omni tribulacōe eorū nō
est tribulatꝰ ⁊ angelus faciei eiꝰ
saluauit eos. In dilectōe sua ⁊ in
indulgētia sua ip̄e redemit eos et
portauit eos ⁊ eleuauit eos cūctis
diebꝰ seculi. Ipsi aūt ad iracūdiā
ꝓuocauerūt ⁊ afflixerūt spiritū sā
cti eiꝰ. Et ꝯuersus ē eis in inimicū et
ipse debellauit eos. Et recordatꝰ ē
dierū seculi moysi et ꝓpli sui. Vbi
est q̄ eduxit eos de mari cū pasto
ribꝰ gregis sui. Vbi ē q̄ posuit in
medio eiꝰ spūm sācti sui. Qui edu
xit ad dexterā moysē brachio ma
iestatis sue q̄ scidit aq̄s ante eos
ut facēt sibi nomē sēpiternū Qui
eduxit eos ꝑ abissos q̄si equū in
deserto nō impingētē q̄si aīal in cā
pū descēdēs. Spūs dn̄i ductor eius
fuit. Sic adduxisti populū tuū ut
facēs tibi nomen glorie. Attēde de
celo et vide de habitaculo scō tuo
⁊ glorie tue. Vbi est zelus tuus ⁊
fortitudo tua. Multitudo visceruꝫ
tuoꝝ ⁊ miseracōnū tuarū sup me
cōtinuerūt se. Tu em̄ pr̄ noster ⁊
abrahā nesciuit nos ⁊ isrl̄ igno
rauit nos. Tu dn̄e pater nr̄ redē
ptor nr̄ a seculo nomē tuū Quare
errare nos fecisti dn̄e de vijs tuis
indurasti cor nr̄m ne timeremus
te. Cōuertere ꝓpter seruos tuos tri
bus hēditatis tue. Quasi nihilū
possederūt populū sāctū tuū hostes
nostri. cōculcauerūt sāctificacōeꝫ
tuaꝫ. Facti sumus quasi in princi
pio cū non dn̄areris nostri: neqꝫ
inuocaretur nomē tuum sup nos.

Vtinā dirūperes ¶ Ca. lxiiij.
celos et descēderes. A facie
tua montes defluerent sicut exu
stio ignis tabescerēt atqꝫ arderent

igni ut notū fieret nomē tuū in
micis tuis · a facie tua gentes tur
barētur · Cū feceris mirabilia nō
ſuſtinebimꝰ · Deſcēdiſti · a facie
tua mōtes defluxerūt · A ſeculo nō
audierūt neq; auribꝰ pceperunt
Oculus nō vidit deus abſq; te q̄
prepaſti expectātibꝰ te · Occurriſti
letāti · a fatiēti iuſtitiā · in viis tuis
recordabūtur tui · Ecce tu iratꝰ es
et peccauimꝰ · in ipſis fuimꝰ ſemp
· a ſaluabimur · Et facti ſumus ut
immūdi omēs nos et q̄ſi pānus
mēſtruate vniuſe iuſtitie nre · Et
cecidimꝰ q̄ſi foliū vniuſi · a iniq̄ta
tes nre q̄ſi ventus abſtulerūt nos
Nō eſt q̄ inuocet nomē tuū q̄ con
ſurgat et teneat te · Abſcōdiſti fa
ciē tuā a nobis · a allieiſti nos in
manu iniq̄tatis nre · Et nūc dñe pr̄
nr̄ es tu nos vero lutū · a fictor nr̄
tu et opa manuū tuarū oēs nos ·
Ne irascaris dñe ſatis · a ne vltra
memineris iniq̄tatis nre · Ecce re
ſpice populꝰ tuus oēs nos · Ciui
tas ſancti tui facta ē deſerta · ſyon
deſerta facta ē · Jheruſalē deſolata
domꝰ ſāctificacōis nre · a glie nre
vbi laudauerūt te pres nri facta
eſt in exuſtionē ignis et oīa deſi
derabilia nra verſa ſūt in ruinas
Nūq̄d ſup hijs cōtinebis te dñe ·
tacebis · a affliges nos vehemēter ·
q̄ſierūt me q̄ aīa nō interrogabāt ·
inuenerūt q̄ nō q̄ſierūt me ¶ Ca · lxv ·

Dixi Ecce ego · ecce ego ad gē
tē que nō inuocabat nomē
meū · Expādi manꝰ meas tōta die
ad populū incredulū qui gradit
in via nō bona poſt cogitacōes ſuas
Populꝰ qui ad iracundiam prouo
cat me ante faciem meā ſemp · qui
ymolant in ortis · a ſacrificāt ſup
lateres · qui habitāt in ſepulchris
· a in delubris ydolorꝰ dormiūt · q̄ co
medūt carnē ſuillā et ius prophanū
in vaſis eorū · q̄ dicūt recede a me
nō appropinques mihi q̄ immūdus
es · iſti fumus erūt in furore
meo ignis ardēs tōta die · Ecce ſcri
ptū eſt coram me · Nō tacebo ſed red
dā · a retribuā in ſinu eorū iniq̄ta
tes vras · a iniq̄tates pr̄m vīorū ſi
mul dicit dñs · qui ſacrificauerūt
ſup mōtes · a ſup colles exprobra
uerūt mihi · a remetiar operā eorū p̄
mū in ſinu eorū · Hec dicit dñs · Quo
ſi inueniat granū in botro · a dica
tur ne diſſipes illud quia benedictiō
eſt · ſic faciam propt̄ ſeruos meos ut
nō diſpdam totū · Et educam de ia
cob ſemen · a de iuda poſſidentem
mōtes meos · Et hereditabūt eam
electi mei et ſeruī mei habitabūt
ibi · Et erūt campeſtria in caulas
gregū · a vallis achor in cubile ar
mentorū populo meo q̄ requieſierūt
me · Et vos qui derelinq̄ſtis dñm q̄
obliti eſtis montē ſanctū meū qui
ponitis fortune menſā et libatis
ſup eā · numerabo vos in gladio et
omēs in cede corruetis pro eo quod
uocaui · a nō reſpondiſtis mihi · locutus ſū
· a nō audiſtis et fatiebatis malū
in oculis meis · a q̄ noluī elegiſtis ·
Propt̄ hoc hec dicit dñs deus · Ecce
ſeruī mei comedēt · a vos eſurietis
Ecce ſeruī mei bibēt · a vos ſitietis
Ecce ſeruī mei letabūtur · a vos cō
fundemini Ecce ſeruī mei laudabunt
p̄ exultacōe cordis et vos clama
bitis p̄ dolore cordis · a p̄ cōtricōe
ſpūs vlulabitis · a dimittetis no
mē vēm in iuramētū electis meis

Et interficiet te dn̄s deus ⁊ ſuos
ſuos vocabit noīe alio In quo q̄
bn̄dictus ē ſup terrā. bn̄dicet̄ ī do
mino amē ⁊ q̄ iurat ī t̄rā. iurabit
in deo amē. Quia obliuio ni tradi
te ſūt anguſtie p̄ores ⁊ q̄ abſcon
dite ſūt ab ocul' nr̄is Ecce em̄ ego
creo celos nouos ⁊ terrā nouā ⁊
nō erīt in memoria p̄ora ⁊ nō aſcē
dēt ſup cor. ſ̄ gaudebitis et exulta
bitis vſq̄ ī ſēpiternū in hijs q̄ ego
creo. Quia ecce ego creo iherusalē
exultacōem ⁊ populū ei⁹ gaudiū
⁊ exultabo ī iherusalē et gaudebo ī
populo meo ⁊ nō audiet̄ in eo vl
tra vox fletus ⁊ vox clamoris. Nō
erit ibi āplius infās dierū ⁊ senex
q̄ nō impleat dies ſuos qm̄ puer
centū annoꝝ moriet̄ et pctōr cētū
annorum maledictus erit. Et edi
ficabūt domos ⁊ hītabūt ⁊ plan
tabūt vineas ⁊ ꝯmedēt fruct⁹ ea
rū. Nō edificabūt et ali⁹ hītabit
nō plantabūt et alius comedet.
Scd̄m enim dies ligni erīt dies po
puli mei ⁊ opa manuū eoꝝ inue
terabūt Electi mei nō laborabunt
fruſtra neq̄ generābūt in ꝯturba
cōne. q̄ ſemē bn̄dictoꝝ dn̄i ē ⁊ ne
potes eoꝝ cū eis. Eritq̄ anteq̄ da
mēt ego exaudiaꝫ. adhuc illis lo
quētib⁹ ego audiā. Lupus ⁊ ag
nus paſcent̄ ſil' ⁊ leo ⁊ bos come
dēt paleas ⁊ ſ̄pēti puluis panis
ei⁹. Nō nocebūt neq̄ occidēt ī oī
mōte ſcō meo dic̄ dn̄s. ¶ Ca. lxvi.

Hec dicit dn̄s Celū ſedes mea
eſt ⁊ terra ſcabellū pedū me
oꝝ. Que ē iſta dom⁹ quaꝫ edifica
bitis mihi ⁊ q̄s iſte locus requie
cōis mee. Oīa hec manus mea fe
cit ⁊ facta ſūt vniuſa iſta dic̄ dn̄s

Ad quē aūt reſpiciā niſi ad pau
pculū ⁊ ꝯtritū ſpiritu ⁊ trementē
ſermones meos. Qui ymolat bo
uē quaſi qui interficiat virū. Qui
mactat pecus q̄ſi qui excerebret ca
nē. Qui offert oblacōeꝫ q̄ſi q̄ ſan
guinē ſuillū offerat Qui recordat̄
thuris q̄ſi q̄ bn̄dicat ydolo. Hec
oīa elegerūt in vijs ſuis ⁊ ī abho
minacōib⁹ ſuis aīa eoꝝ delectata
eſt. Vnde ⁊ ego eligā illuſiōes eo
rū ⁊ que timebāt adducaꝫ eis. q̄
vocaui ⁊ nō erat qui rn̄deret. locu
tus ſū ⁊ nō audierūt. Feceruntq̄
malū in ocul' meis et q̄ nolui ele
gerūt. Audite v̄bū dn̄i qui tremi
tis ad v̄bū eius. Dixerūt fratres ve
ſtri odiētes vos ⁊ abiciētes ꝓpter
nomē meū. Glorificet̄ dn̄s ⁊ vide
bim⁹ in leticia vr̄a. ipſi aūt ꝯfūdē
tur. Vox ꝓpl'i de ciuitate. vox de tē
plo vox dn̄i reddētis retribucōeꝫ
inimicis ſuis. Anq̄ ꝑturiēt pepit
anq̄ veniret partus ei⁹ pepit maſ
culū Quis audiuit vnq̄ tale ⁊ q̄s
vidit huic ſimile. Nūquid ꝑturi
et terra ī die vna aut pariet̄ gēs
ſil' q̄ parturiuit ⁊ pepit ſyō filios
ſuos. Nūquid ego qui alios pe
re fatio: ipſe nō pariā dicit dn̄s.
Si ego qui generacōeꝫ ceteris tri
buo ſteilis ero ait dn̄s deus tu⁹.
Letamini cū iherusalē ⁊ exultate ī
ea oēs qui diligitis eaꝫ. Gaudete
cum ea gaudio vniuerſi qui luge
tis ſup eā ut fugatis ⁊ repleamini
ab vbere cōſolacōis ei⁹ ut mulge
atis et delicijs affluatis ab oīmo
da gloria ei⁹. Quia hec dicit dn̄s.
Ecce ego declinabo ſuper eam qua
ſi fluuiū pacis ⁊ q̄ſi torrētē inun
dantē gloriā gētiū quam fugetis

Ad vbera portabimini ⁊ super genua blādiētur vobis. Quō si cui mr̄ blādiat̄ ita ego ꝯsolabor vos ⁊ in ihrl̄m ꝯsolabimī. Videbitis ⁊ gaudebit cor vr̄m et ossa vr̄a q̄si herba germinabūt Et ꝯgnoscetur man⁹ dn̄i seruis ei⁹ et indignabit̄ inimicis suis. Quia ecce domin⁹ in igne veniet ⁊ q̄si turbo q̄driga ei⁹. reddē in indignacōne furorē suū ⁊ increpacōz suā in flāma ignis. Quia in igne dn̄s diiudicabit ⁊ in gladio suo ad oēm carnē et multiplicabūtur int̄fecti a dn̄o. Qui sanctificabātur ⁊ mūdos se putabāt ī ortis post ianuā intr̄nsecus qui comederūt carnem suillā et abhoīnacōnē ⁊ murē sil̄ ꝯsumētur dicit dn̄s. Ego aūt opera eoꝝ ⁊ cogitacōes eoꝝ īueīo ut ꝯgregē cū oībus gētibꝫ ⁊ linguis ⁊ veniēt ⁊ videbūt gloriā meā. Et ponā in eis signū et mittaꝫ ex eis qui saluati fuerint ad gētes ī mare in affricā in lidiā. tenētes sagittā in ytaliā et greciaꝫ ad insulas longe. ad eos q̄ non audierūt de me ⁊ nō viderēt gloriā meā. Et annūtiabūt gloriā meā gētibꝫ ⁊ adducēt om̄s frēs vr̄os de cūctis gētibus donū dn̄o in eq̄s et in q̄drigis ⁊ in lecticis ⁊ in mulis ⁊ in carrucis ad mōteꝫ sanctū meū iherusalē dicit dn̄s. quō si inferāt filij israhel mun⁹ in vase mūdo in domū dn̄i. Et assumā ex eis in sacerdotes ⁊ leuitas dicit dn̄s. qꝛ sicut celi noui ⁊ terra noua q̄ ego fatio stare coraꝫ me dic̄ dn̄s de⁹. sic stabit semē vr̄m ⁊ nomē vr̄m. Et eit mēsis ex mēse et sabbatū ex sabbato. Veniet oīs caro ut adoret coraꝫ fatie mea dicit dn̄s. Et egredient̄ ⁊ videbūt cadauera viroꝝ qui preuaricati sūt ī me. Vermis eoꝝ nō morient̄ ⁊ ignis eoꝝ nō extinguet̄ et erūt vsqꝫ ad sacietatē visionis omni carni.

¶ Explicit Isaias. Incipit ꝓlogus in Jeremiā ꝓphetam.

Heremias ꝓpha cui hic ꝓlogus scribit̄. sermōe quidē apud hebreos ysaia ⁊ osee ⁊ q̄busdā alijs ꝓphetis videt̄ eē rustitior. ꝫ sensib⁹ par est. quippe q̄ eodē spū ꝓphetauerit. Porro simplicitas eloquij de loco ei in quo natus ē accidit. Fuit enim anathotites q̄ est vsqꝫ hodie viculus trib⁹ ab iherosolimis distās milib⁹. sacerdos ex sacerdotib⁹ ⁊ in mr̄is vtero sanctificat⁹. virginitate sua euāgelicū virū xp̄i ecc̄ie dedicās Hic vaticinare exorsus est puer ⁊ captītatē vrbis atqꝫ iudee. nō solū spū ꝫ ⁊ oculis carnis intuit⁹ est. Jā decē trib⁹ israhel assyrij in medos trāstulerāt. iaꝫ terras eaꝝ coloni gentiū possidebāt. Vn̄ in iuda tr̄ntū ⁊ ī beniamin ꝓpha uit ⁊ ciuitatis sue ruinas q̄druplici plāxit alphabeto quod nos mēsure metri v̄sibusqꝫ reddidim⁹. Pretēa ordineꝫ visionū q̄ apud grecos ⁊ latinos oīo ꝯfusus ē ad p̄stinā fidē correxim⁹ Libꝝ aūt baruch notarij ei⁹ qui apud hebreos nec legit̄ nec hēt̄ p̄termissus. Pro hijs omnibus maledicta ab emulis p̄stolantes quibꝫ me nc̄ce est ꝑ singula opuscula r̄ndē Et hoc patior quia vos cogitis Ceterū ad cōpendiū mali

rectius fuerāt modū furori eoꝝ si
lētio meo ponere q̄ quotidie no
ui aliquid scriptitantē inuidoꝝ in
saniā ꝓuocare.

¶ Explicit ꝓlogus. Incipit
iheremias ꝓpha. Ca. i.

Verba iheremie filij
helchie de sacerdoti
bus q̄ fuerūt in ana
thot ī terra beniamī
Qd factū est v̄bū do
mini ad eū in dieb⁹ iosie filij amō
regis iuda in tertio decimo anno
regni eius et factū est ī dieb⁹ ioa
kim filij iosie regis iuda vsq̄ ad
ꝯsūmacōez vndecimi āni sedechie
filij iosie regis iuda vsq̄ ad trās
migracōez ihrl̄m ī mēse quīto. Et
factū est v̄bū domini ad me dicēs
Priusq̄ te formarē in vtero noui
te ⁊ añq̄ exires de vulua sāctifica
ui te ⁊ ꝓphetā in gētib⁹ dedi te. Et
dixi. A. a. a. dñe deus. Ecce nescio
loqui q̄ puer ego sū. Et dixit dñs
ad me Noli dicere q̄ puer sū. qm̄
ad oīa que mittaꝫ te ibis et vniū
sa quecūq̄ mādauero tibi loque
ris. Ne timeas a facie eoꝝ q̄ ego
tecū sū ut eruaꝫ te dicit dñs. Et mi
sit dñs manū suā ⁊ tetigit os me
um ⁊ dixit ad me. Ecce dedi verba
mea ī ore tuo: ecce ꝯstitui te hodie
sup gētes ⁊ sup regna ut euellas
⁊ destruas ⁊ disp̄das ⁊ dissipes ⁊
edifices ⁊ plātes Et factū est v̄bū
dñi ad me dicens. Quid tu vides
iheremia. Et dixi. Virgā vigilātē
ego video Et dixit dñs ad me. Be
ne vidisti q̄ vigilabo ego sup ver
bū meū ut faciā illud. Et factū est
verbū domini secūdo ad me dicēs
Quid tu vides. Et dixi. Ollā succē
sam ego video ⁊ faciē eius a facie
aq̄lonis. Et dixit dñs ad me. Ab
aquilone pandetur oē malū super
omnes habitatores terre Quia ec
ce ego cōuocabo omēs ꝯgnacōes
regnoꝝ aquilonis dicit dñs ⁊ ve
niēt ⁊ ponēt vnusquisq̄ soliū suū
in introitu portarū ihrl̄m et super
oēs muros eius in circuitu ⁊ sup
vniūsas vrbes iuda. Et loquar iu
ditia mea cū eis sup omēz malitiā
eoꝝ qui dēliquerūt me et libaue
rūt dijs alienis ⁊ adorauerūt op⁹
manuū suarū. Tu ergo accīge lū
bos tuos ⁊ surge ⁊ loquere ad eos
oīa que ego p̄cipio tibi Ne formi
des a facie eorū nec em̄ timē te fa
ciā vultū eoꝝ. Ecce quippe dedi te
hodie in ciuitatē munitā ⁊ in colū
nam ferreaꝫ ⁊ in murū ereum sup
oēm terraꝫ regib⁹ iuda p̄ncipib⁹
eius ⁊ sacerdotibus et oī populo
terre ⁊ bellabūt aduersū te et nō
preualebūt. q̄ ego tecum sum ait
dñs ut liberē te. ¶ Ca. ij.

Et factū est v̄bū dñi ad me
dicēs. Vade ⁊ clama in auri
bus ihrl̄m dicēs. Hec dicit dñs.
Recordat⁹ sū tui miserās adolescē
ciā tuā et caritatē despōsacōis tue
quādo secuta es me in deserto ī ter
ra que non seminat̄. Scūs isrl̄ do
mino p̄mitie frugū eius. Oēs q̄
deuorāt eū delinquūt: mala veniēt
sup eos dicit dñs. Audite v̄bum
dñi domus iacob ⁊ oēs ꝯgnatio
nes dom⁹ isrl̄ Hec dic̄ dñs. Quid
inuenerūt p̄res vr̄i in me iniq̄tatis
q̄ elongauerūt a me ⁊ ambulaue
rūt post vanitatē et vani fc̄i sunt.

Et nō dixerūt vbi est dn̄s q̄ ascen
dere nos fecit de terra egipti q̄ tra
duxit nos ꝑ desertū ꝑ terraꝫ inha
bitabilē ⁊ inuiā ꝑ t̄rā sitis ⁊ yma
ginem mortis ꝑ terrā in q̄ nō am
bulauit vir neq̄ hītauit homo·
Et induxi vos in terrā carmeli ut
comedētis fructū eius ⁊ optima
illi⁹· Et ingressi ꝯtamīastis terrā
meā et hereditatē meā posuistis ī
abhoīnacōeꝫ· Sacdotes nō dixe
rūt vbi est dn̄s ⁊ tenētes legē ne
scierūt me ⁊ pastores p̄uaricati sūt
in me· Et ꝓphete ꝓphauerūt ī baal
⁊ ydola secuti sunt· Propterea ad
huc iuditio cōtendaꝫ vobiscū ait
dn̄s ⁊ cum filijs vr̄is disceptabo·
Trāsite ad insulas cethim ⁊ vide
te ⁊ in cedar mittite ⁊ ꝯsiderate ve
hem̄ter ⁊ videte si factū ē huiusce
modi si mutauit gens deos suos
et certe ip̄i nō sūt dij· Popul⁹ ve
ro me⁹ mutauit gl̄iaꝫ suaꝫ in ydo
lū· Obstupescite celi sup hoc ⁊ por
te eius desolamī vehemēter dicit
dn̄s· Duo em̄ mala fecit populus
me⁹· Me dereliquerūt fontē aque
viue ⁊ foderūt sibi cisternas dissi
patas q̄ ꝯtinē nō valēt aq̄s· Nū
q̄d seru⁹ est israhel aut v̄naculꝰ·
Quare g̊ factus est in p̄daꝫ· Sup
eū rugierūt leones ⁊ dederūt vocē
suā· posuerūt terrā ei⁹ in solitudīeꝫ
Ciuitates eius exuste sunt ⁊ non
est qui habitet in eis· Filijq̄ mē
pheos ⁊ taphneos ꝯstuprauerūt
te vsq̄ ad verticem· Nūquid non
istud factū est tibi· q̄ dereliq̄sti do
minū deū tuū eo tpe q̄ ducebat te
ꝑ viā· Et nūc quid tibi vis in via
egipti ut bibas aquā turbidaꝫ·
Et q̄d tibi cum via assyrioꝝ ut bi
bas aquā flumīs· Arguet te ma
litia tua ⁊ auersio tua increpabit
te· Scito ⁊ vide· q̄ malū ⁊ amaꝝ
est reliq̄sse te dn̄m deū tuū ⁊ non
esse timorē eius apd̄ te dicit dn̄s
deus exercituū· A seculo ꝯfregisti
iugū meū· rupisti vincula mea et
dixisti Nō s̄uiā· In oī em̄ colle sb̄
limi et sb̄ oī ligno frōdoso tu pro
sternabaris meretrix· Ego autēꝫ
plātaui te vineā electā· om̄e semē
veꝝ Q̄uo g̊ ꝯuersa es in prauū vi
nea aliena· Si laueris te intro ⁊
mltiplicaueris tibi herbā borith·
maculata es in iniq̄tate tua coraꝫ
me dicit dn̄s de⁹· Q̄uo dicis non
sū polluta post baalim nō ambu
laui· Vide vias tuas in cōualle·
scito quid feceis· Cursor leuis ex
plicans vias tuas· onager assue
tus in solitudine· in desiderio aīe
sue attraxit ventū amoris sui· Nl̄
lus auertet eā· Oēs qui q̄rūt eaꝫ
nō defitiēt· in mēstruis eius inue
niēt eā· Prohibe pedē tuū a nudi
tate ⁊ guttur tuū a siti· Et dixisti·
Despaui nequaq̄ fatiaꝫ· Adama
ui quippe alienos ⁊ post eos ābu
labo Q̄uo ꝯfundit̄ fur qn̄ dep̄hen
dit̄· sic ꝯfusi sūt dom⁹ israhel· ipsi
⁊ reges eoꝝ p̄ncipes ⁊ sacdotes ⁊
ꝓphe eorū· dicētes ligno pat̄ me
us es tu ⁊ lapidi tu me genuisti·
Verterūt ad me tergū ⁊ nō faciēꝫ
⁊ ītpe afflictōis sue dicētes surge
⁊ libera nos· Vbi sunt dij tui q̄s
fecisti tibi· Surgāt et liberēt te in
tēpe afflictōis tue· Scd̄m numeꝝ
quippe ciuitatuꝫ tuaꝝ erāt dij tui
iuda· Quid vultis mecū iuditio
contēdē· Oēs dereliq̄stis me dic̄
dn̄s· Frustra ꝑcussi filios vestros

disciplinaꝫ non receperũt. deuora
uit gladius vester ꝓphetas vr̃os
quasi leo vastator generacõ vr̃a
Videte verbũ domini. Nũquid so
litudo factus sũ israheli aut terra
serotina. Quare ergo dixit popu
lus meus recessimus nõ veniem⁹
vltra ad te. Nunquid obliuiscet̃
v̄go ornamẽti sui aut spõsa fascie
pectoralis sue. Populus vero me
us oblitus est mei dieb⁹ innume
ris. Quid niteris bonam ostẽdere
viam tuã ad q̃rendã dilectionẽ.
Que insup et malitias tuas docui
sti vias tuas ⁊ in alis tuis inuẽt⁹
est sanguis animarũ pauperũ et
innocẽtũ. Nõ in fossis inueni eos
ꝫ in oĩbus que supra memoraui.
Et dixisti. Absq; peccato et inno
cẽs ego sũ ⁊ ꝓpterea auertat̃ furor
tuus a me. Ecce ego iudicõ ɔtẽdã
tecũ eoq; dixeris nõ peccaui. Quã
vilis facta es nimis iterans vias
tuas Et ab egipto cõfũderis sicut
cõfusa es ab assur. Nam ⁊ ab ista
egredieris et manus tue erũt sup
caput tuũ quoniaꝫ obtriuit dñs
ɔfidẽtiã tuã ⁊ nihil hẽbis ꝓsperũ.

Vlgo dicit̃. Si di ¶ Ca. iij.
miserit vir vxorẽ suaꝫ ⁊ rece
dẽs ab eo duxerit virũ alterũ nun
quid reuertet̃ ad eã vltra. Nũq̃d
nõ polluta erit et ɔtamĩata mlier
illa. Tu aũt fornicata es cũ ama
torib⁹ multis. tñ reuertere ad me
dicit dñs ⁊ ego suscipiaꝫ te Leua
oculos tuos in directũ ⁊ vide vbi
non ꝓstrata sis. In vijs sedebas
expectãs eos quasi latro insidiãs
in solitudine et polluisti terraꝫ in
fornicacõib⁹ tuis ⁊ in malicijs tu
is Quã ob rem ꝓhibite sunt stille

pluuiarũ ⁊ serotinus ymber nõn
fuit. Frons mulieis meretricis fa
cta ẽ tibi noluisti erubescere. Ergo
saltẽ amodo voca me pater meus
dux virginitatis mee tu es Nũq̃d
irasceris ĩpetuũ aut ꝑseuerabis
in finẽ. Ecce locuta es ⁊ fecisti ma
la ⁊ potuisti. Et dixit dñs ad me ĩ
dieb⁹ iosie regis. Nũquid vidisti
que fecerit auersatrix isrl̃. Abijt
sibimet sup oẽm montẽ excelsũ ⁊
sub omni ligno frondoso et forni
cata ẽ ibi. Et dixi cũ fecissꝫ hec oĩa
ad me reũtere ⁊ nõ est reũsa Et vi
dit p̃uaricatrix soror eius iuda qꝛ
ꝓ eoq; mechata essꝫ auersatrix is
rahel dimisissez eam ⁊ dedissem ei
libellũ repudij et nõ timuit p̃uari
catrix iuda soror ei⁹. ꝫ abijt ⁊ for
nicata ẽ etiã ip̃a et facilitate forni
cacõis sue ɔtamĩauit t̃rã ⁊ mecha
ta ẽ cũ lapide ⁊ ligno. Et in oĩbus
hijs nõ est reũsa ad me p̃uarica
trix soror ei⁹ iuda ĩ toto corde suo
ꝫ in mẽdacõ ait dñs. Et dixit dñs
ad me. Justificauit aĩaꝫ suã aũsa
trix isrl̃ ɔpacõe p̃uaricatricis iude
Vade et clama ꝑmões istos ɔtra
aq̃lonẽ ⁊ dices. Reũtere aũsatrix
isrl̃ ait dñs ⁊ nõ aũtã fatiẽ meã a
vob̃ qꝛ scũs ego sũ dic̃ dñs ⁊ non
irascar ĩperpetuũ. Verũtamẽ scito
iniq̃tatẽ tuã. qꝛ ĩ dñm deũ tuũ p̃ua
ricata es. ⁊ dispsisti vias tuas ali
enis sb̃ oĩ ligno frõdoso ⁊ vocem
meã nõ audisti ait dñs. Cõuertimĩ
filij reũtẽtes dicit dñs qꝛ ego vir
vr̃ Et assumã vos vnũ de ciuitate
et duos de ɔgnacõe ⁊ introducã
vos in syon Et dabo vobis pasto
res iuxta cor meũ ⁊ pascẽt vos sci
entia ⁊ doctrina. Cũq; mltiplicati

fueritis a creueritis in terra in die
bus illis ait dñs non dicēt vltra
archa testamēti dñi·neq; ascēdet
sup cor neq; recordabūt illi9·nec
visitabit nec fiet vltra·In tēpe il
lo vocabūt ihrusalē soliū dñi et
cōgregabūt ad eā oēs gentes in
noīe dñi in ihrusalē a nō ambu
labūt post puitatē cordis sui pessi
mi·In diebz illis ibit dom9 iuda
ad domū israhel a venīēt simł de
terra aq̄lonis ad terraz quā dedi
pribz vris·Ego autē dixi·Quō po
nā te in filios a tribuā tibi terraz
desiderabilē hereditatē pdaraz ex
ercituū gētiū·Et dixi·Diem voca
bis me et post me īgredi nō cessa
bis·Sz quō si otēnat mulier ama
torē suū·sic otēpsit me dom9 isrł
dicit dñs·Vox in vijs audita est
ploratus a vlulat9 filioz israhel·
qm̄ iniquā fecerūt viā suā·obliti
sūt dñi dei sui Conuītimī filij reuer
tētes a sanabo aūsiōes vras·Ecce
nos venim9 ad te·Tu em̄ es dñs
deus nr̄·Vere mēdaces erant col
les a multitudo montiū·Vere in
in dño d nro salus isrł Cōfusio
comedit laborē pr̄m nostroz ab
adolescētia nra greges eoz a ar
mēta eoz·filios eoz a filias eoz
dormiem9 in confusiōe nra a opiet
nos ignimia nra·qm̄ dño deo no
stro peccauim9 nos a pres nostri
ab adolescētia nra vsq; ad diem
hāc et non audiuim9 vocem dñi
dei nostri· ¶ Capitulū·iiij·

Si reūteris ad me israhel ait
dñs ad me ouertē Si abstu
leris offendicula tua a facie mea
nō cōmoueberis·Et iurabis viuit
dñs in veritate a in iudicio a i iu
stitia a bñdicēt eum gētes ipsūq;
laudabūt·Hec em̄ dicit dñs vi
ro iuda et habitatori ihrusalez·
Nouate vobis nouale a nolite se
rere sup spinas·Circūcidimini do
mino et auferte preputia cordiū
viozviri iuda a hītatores ihrl'm
ne forte egrediat ut ignis indig̃
tio mea a succēdat a nō sit q̄ extī
guat pp malitiā cogitatiōnū vra
rū Annūtiate i iuda a i ihrusalez
auditū facite·loquimī et caīte tu
ba in terra·damate fortiter a dici
te·Cōgregamī a ingrediamur ci
uitates munitas·leuate signū in
syon·Confortamī nolite stare·q
malū ego adducaz ab aq̄lone et
cōtricōnez magnā·Ascēdit leo de
cubili suo a pdo gentiū se leuauit
Egressus est de loco suo ut ponat
terrā tuā in desolatōez·Ciuitates
tue vastabunt·remanētes absq;
hītatore·Sup hoc accīgite vos ci
licijs·plāgite a vlulate q̄ nō est
auersa ira furoris dñi a vobis·Et
erit·in die illa dicit dñs pibit cor
regis a cor pncipū et obstupescēt
sacerdotes a pphe obsternabūt·
Et dixi Deu·heu·heu·dñe deus·Er
go ne decepisti populū istū et ihe
rusalē dicēs pax erit vobis·& Et ec
ce pueit gladius vsq; ad aiam·
In tēpe illo dicēt pplo huic a ihe
rusalē·Vētus vrēs in vijs q̄ sūt i
deserto·vie filie pplī mei nō ad vē
tilādū a ad purgādū·Spūs ple
nus ex hijs veniet mihi·Et nunc
ego·ß loquar iudicia mea cū eis·
Ecce q̄si nubes ascēdet a q̄si tempe
stas curr9 eius·Velocōres aq̄lis
equi illi9·Ve nobis·qm̄ vastati
sumus·Laua a malitia cor tuum

iherusalez ut salua fias. Vsqueq̄
morabūt̄ in te cogitacōes noxie.
Vox em̄ annūciātis a dan et no
tū faciētis ydolū de monte ephra
im. Dicite gētib⁹ Ecce auditū est ī
iherusalē custodes venire de terra
lōginq̄ ⁊ dare sup ciuitates iuda
vocē suaz. Quasi custodes agrorū
facti sūt sup eaz ī giro. qꝛ me ad ira
cūdiaz ꝓuocauit dicit dn̄s. Vie
tue ⁊ cogitacōes tue fecerūt hec ti
bi. Ista malitia tua qꝛ amara qꝛ
tetigit cor tuū. Ventrez meū ven
trez meū doleo. sensus cordis mei
turbati sūt in me. Non tacebo qm̄
vocē buccine audiuit aīa mea da
morē prelij. Cōtricō sup ɔtricōem
vocata est et vastata ē oīs terra.
Repēte vastata sunt tabernacula
mea sb̄ito pelles mee Vsqueq̄ vi
debo fugiētē: audiā vocē buccin e.
Quia stultus ꝓplus meus me nō
ɔgnouit. filij insipientes sūt ⁊ ve
cordes. Sapiētes sūt ut faciāt ma
la bn̄ aūt facere nescierūt. Aspexi
terrā ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihil et
celos ⁊ nō erat lux ī eis. Vidi mō
tes ⁊ ecce mouebāt̄ ⁊ oēs colles
cōturbati sūt. Intuitus sum ⁊ nō
eāt homo ⁊ om̄e volatile celi reces
sit. Aspexi ⁊ ecce carmelus desꝛtus
⁊ oēs vrbes eius destructe sūt a fa
tie dn̄i ⁊ a fatie ire furoris ei⁹ Hec
em̄ dicit dn̄s. Desꝛta erit oīs terra
ꝫ tamē ɔsūmacōez nō fatiā. Luge
bit terra ⁊ merebūt celi de sup eo
qꝛ locutus sū. Cogitaui ⁊ nō peni
tuit me nec aūsus sū ab eo. A vo
ce equitis ⁊ mittētis sagittā fugit
oīs ciuitas. Ingressi sūt ardua et
ascēderūt rupes. Vniūse vrbes dere
licte sunt ⁊ nō habitat ī eis homo

Tu aūt vastata quid facies. Cū
vestieris te coccino cū ornata fua
ris monili aureo ⁊ pinxeis stibio
oculos tuos frustra ɔponeis Cō
tēpserūt te amatores tui: aīaz tuā
querūt. Vocē em̄ quasi ꝑturiētis
audiui et angustias ut puerpe.
Vox filie syō intmorientis expā
dētisqꝫ manus suas. Ve m̄ qꝛ defe
cit aīa mea ꝓpt̄ intfectos. ¶ Ca. v.
Circuite vias ihrl'm et aspici
te ⁊ ɔsiderate ⁊ querite ī pla
teis eius an inueniatis virū fatiē
tē iuditiū ⁊ q̄rentē fidē ⁊ ꝓpici⁹ ero
ei. Qd̄ si etiā viuit dn̄s dixerint et
hoc falso iurabūt. Dn̄e oculi tui re
spiciūt fidez. Percussisti eos ⁊ nō
doluerūt. attriuisti eos ⁊ rēnuerūt
accipe disciplinā. Indurauerunt
faties suas supra petrā ⁊ noluerūt
reuerti. Ego aūt dixi. Forsitā pau
peres sūt ⁊ stulti ignorātes viā do
mini ⁊ iuditiū dei sui. Ibo ergo ad
optīates ⁊ loquar eis. Ipsi enim
ɔgnouerūt viā dn̄i iuditiū dei sui
Et ecce magis hij simul ɔfregerūt
iugū ruperūt vincula. Idcirco per
cussit eos leo de silua. lup⁹ ad ves
peraz vastauit eos. pardus vigi
lans sup ciuitates eoꝝ. Oīs qui ī
gressus fuerit ex eis capiet̄. qꝛ mlt̄
te sūt p̄uaricacōnes eoꝝ. ɔfortate
sūt auersiones eoꝝ. Sup quo ꝓpi
tius tibi esse potero. Filij tui dere
liquerūt me ⁊ iurāt in hijs q̄ non
sunt dij. Saturaui eos ⁊ mechati
sūt ⁊ ī domo meretricis luxuriabā
tur. Equi amatores ī feīas ⁊ emis
sarij facti sūt vnusquisqꝫ ad vxo
rem ꝓximi sui hinniebat. Nūq̄d
sup hijs nō visitabo dicit dn̄s ⁊ ī
gēte tali nō vlciscet̄ anima mea.

Ascēdite muros eius ⁊ dissipate·
ɔsūmacōez aūt nolite facē· Aufer
te ꝓpagines eoꝝ· qꝛ nō sunt dn̄i·
Preuaricacōne em̄ p̄uaricata est
in me domus isrl̄ et domus iuda
ait dn̄s· Negauerūt dn̄m ⁊ dixerūt
Nō est ipe· neqꝫ veiet sup nos ma
lū· gladiū ⁊ famē nō videbimus
Prophe fuerūt inventū locuti et
rūsum nō fuit in eis· Hec ḡ eueni
ent illis· Hec dicit dn̄s deus exer
cituū Quia locuti estis v̄bū istud
ecce ego do v̄ba mea in ore tuo in
ignē ⁊ populū istū in ligna et vo
rabit eos· Ecce ego adducā super
vos gētē de longinquo dom⁹ isrl̄
ait dn̄s: gentē robustā gentē an
tiquā gentē cui⁹ ignorabis linguā·
nec intelliges q̄d loq̄tur· Phare
tra eius q̄si sepulchꝝ patēs vni
uersi fortes· Et ɔmedet segetes tu
as ⁊ panē tuū deuorabit· filios tu
os ⁊ filias tuas ɔmedet· gregem
tuū ⁊ armēta tua ⁊ ɔmedet vineā
tuā ⁊ ficū tuā et ɔteret vrbes mu
nitas tuas in q̄b⁹ tu habes fidu
tiā gladio· Verūtamē in diebus
ill̄ ait dn̄s nō fatiā vos in ɔsūma
tionē· Qd̄ si dixeritis q̄re fecit dn̄s
de⁹ nr̄ nob̄ hec oīa: dices ad eos·
Sicut dereliquistis me ⁊ seruistis
deo alieno in terra vr̄a· sic seruie
tis dijs alienis ī terra nō vr̄a· An
nūtiate hec domui iacob et audi
tū facite ī iuda dicētes· Audi po
pule stulte qui nō habes cor· qui
hn̄tes oculos nō videtis ⁊ aures
⁊ nō auditis· Me ḡ nō timebitis
ait dn̄s ⁊ a facie mea non dolebi
tis. ¶ Qui posui arenā terminū ma
ri· p̄ceptū sēpiternū qd̄ nō p̄teri
bit et ɔmouebūtur ⁊ nō poterūt
et intumescēt fluct⁹ eius ⁊ nō tn̄si
būt illd̄· Populo autē huic factū
est cor incredulū ⁊ exasperās· Re
cesserūt ⁊ abierūt et nō dixerūt ī
corde suo Metuam⁹ dn̄m deū nr̄m
qui dat nobis pluuiā tēporaneā
⁊ serotinā in tpe suo· pleitudinē
annue messis custodientē nobis
Iniq̄tates nr̄e declinauerūt hec et
pctā nr̄a ꝓhibuerūt bonū a nob̄·
qꝛ inuēti sūt in ꝓpl̄o meo impij in
sidiātes q̄i aucupes· laq̄os ponē
tes ⁊ pedicas ad capiēdos viros
Sicut decipula plena auibus· sic
dom⁹ eoꝝ plene dolo· Ideo mag̃fi
cati sūt ⁊ ditati· īcrassati sūt ⁊ īpin
guati ⁊ p̄terierūt s̄m ōes meos pes
sime· Causā vidue nō iudicaue
rūt· cāz pupilli nō direxerūt et iu
ditiū pauperꝝ nō iudicauerūt· Nū
quid sup hijs nō visitabo dic̄ dn̄s
aut sup gentē huiuscemodi non
vlciscet̄ aīa mea. ¶ Stupor et mira
bilia facta sūt in terra· Prophete
ꝓphabāt mēdatiū ⁊ sacerdotes ap
plaudebāt manib⁹ suis ⁊ popul⁹
me⁹ dilexit talia· Quid igit̄ fiet ī
nouissiō eius. ¶ Ca· vi·

Confortamī filij beniamin in
medio ihrl̄m ⁊ ī thecua clā
gite bucina et sup bethacaren le
uate vexillū· qꝛ maluz visū est ab
aq̄lone ⁊ ɔtricō magna· Specōse
⁊ delicate assimilaui filiā syon· ad
eā veniēt pastores ⁊ greges eoꝝ·
Fixerūt in ea tentoria in circuitu·
pascet vnusquisqꝫ eos q̄ sb̄ manu
sua sūt· Sāctificate sup eā bellū· cō
surgite ⁊ ascēdam⁹ ī meridie· Ve
nobis qꝛ declinauit dies· qꝛ longi
ores facte sūt vmbre vespi· Surgi
te ⁊ ascēdam⁹ ī nocte ⁊ dissipem⁹

domus eius. qꝛ hec dicit dn̄s exer
cituū. Cedite lignū eius ⁊ fūdite
circa iherusalē aggerē. Hec ē ciui
tas visitacōis om̄is calūnia ī me
dio eius. Sicut frigidā facit ciste
na aquā suā sic frigidā fecit mali
tiā suaꝫ. Iniq̄tas ⁊ vastitas audi
etur in ea corā me sēp infirmitas
⁊ plaga Erudire iherusalē. ne for
te recedat aīa mea a te: ne forte po
nā te desꝫtā terrā inhabitabilem
Hec dicit dn̄s exercituū Vsqꝫ ad
racemū colligēt quasi ī vinea reli
quias isrl'. Conūte manū tuā q̄si
vindeīator ad cartallū. Cui loq̄r
et quez ɔtestabor ut audiat. Ecce
incircūcise aures eoꝝ ⁊ audiē nō
possunt Ecce v̄bū dn̄i factū est eis
in opprobriū ⁊ nō suscipient illud
Idcirco furore dn̄i plenus sū labo
raui sustinēs. Effunde sup paruu
lū furorez ⁊ sup ɔciluū iuuenū sil'.
Vir em̄ cū mlīere capiet' senex cū
pleno dierū. Et trāsibūt dom⁹ eo
rū ad alteros agri ⁊ vxores piter
qꝛ extēdā manū meā sup habitā
tes t̄rā dicit dn̄s. A minore quip
pe vsqꝫ ad maiorē oēs auaritie stu
dēt ⁊ a ꝓpheta vsqꝫ ad sacdotez cū
cti fatiūt dolū. Et curabāt cōtritio
nē filie populi mei cū ignominia
dicētes. pax. pax. ⁊ non erat pax
Cōfusi sūt qꝛ abhoīacōem fecerūt
qui potius ɔfusione nō sūt cōfusi
⁊ erubescere nescierūt. Quā ob rem
cadēt inter ruētes in tpe visitacō
nis sue corruent dic̄ dn̄s. Hec dic̄
dn̄s. State sup vias ⁊ videte ⁊ in
terrogate de semitis antiq̄s q̄ sit
via bona ⁊ ambulate ī ea ⁊ inueī
etis refrigeriū aīab⁹ vr̄is. Et dixe
rūt. Nō ambulauimus. Et ɔstitui
sup vos speculatores. Et dixi. Au
dite vocē tube. Et dixerūt. Non au
diemus. Ideo audite gētes ⁊ cog
nosce ɔgnacō quāta ego fatiā eis
Audi terra. Ecce ego adduco ma
la sup populū istū fructū cogitacō
nū eius. qꝛ v̄ba mea nō audierūt
⁊ legē meā ꝓiecerūt. Vt q̄d mihi
thus de saba affertis et calamū
suaue olētē de t̄ra lōginq̄. Holo
caustomata vr̄a nō sūt accepta ⁊
victime vr̄e nō placuerūt m̄ Prop
terea hec dicit dn̄s. Ecce ego dabo
in ꝓplm istū ruinas ⁊ ruent in eis
pr̄es ⁊ filij sil' vicinus ⁊ ꝓxim⁹ pei
būt. Hec dic̄ dn̄s. Ecce venit ꝓpl's
de terra aq̄lonis ⁊ gēs magna cō
surget a finib⁹ terre sagittā ⁊ gla
diū arripiet crudelis ē ⁊ nō misere
bit'. Vox eius q̄si mare sonabit ⁊
sup equos ascendēt prepati quasi
vir ad p̄liū adūsū te filia syō. Au
diuimus famaꝫ ei⁹ dissolute sunt
man⁹ nr̄e. Tribulacō apprehēdit
nos dolores ut parturiētē. Nolite
exire ad agros et in vineā ne am
buletis: qm̄ gladi⁹ inimici pauor
in circuitu Filia populi mei accin
gere cilitio et ɔspergē cinere luctū
vnigeniti fac tibi planctū amarū
qꝛ repēte veniet vastator sup vos
Probatorē dedi te in populo meo
robustū ⁊ scies ⁊ probabis vias
eoꝝ Omnes isti principes declinā
tes ambulātes fraudulēter. Es ⁊
ferrū vniūsi corrupti sunt. Deficit
sufflatorium in igne consumptuꝫ
est plumbum. Frustra conflauit
conflator malitie enim eorum nō
sunt ɔsumpte. Argentū reprobū
vocate eos. quia dominus ꝓiecit
illos. ¶ Ca. vij.

Verbū qđ factum est ad iere
miā a dño dicēs. Sta in por
ta domꝰ dñi ⁊ p̄dica ibi v̄bū istđ
⁊ dic. Audite v̄bū dñi oīs iuda.
qui ingredimini ꝑ portas has ut
adoretis dñm. Hec dicit dñs exer
cituū deus isrl̄. Bonas facite vias
vrās ⁊ studia vr̄a ⁊ habitabo vo
biscū in loco isto. Nolite ꝯfidē in
v̄bis mēdacij dicētes tēplu3 dñi.
tēplū dñi. tēplū dñi ē. Qm̄ si bñdi
xeritis vias vrās ⁊ studia vr̄a. si
feceritis iuditiū int̄ vir3 ⁊ ꝓximū
eius. aduene et pupillo ⁊ vidue
nō feceritis calūniaz. nec sāguinē
innocentē effuderitis ī loco hoc et
post deos alienos nō ambulaue
ritis in malū vobismetip̄is. habi
tabo vobiscu3 in loco isto in terra
quā dedi p̄rib3 vr̄is a seculo et vs
q3 in seculū. Ecce vos ꝯfiditis vob̄
in sermōibꝰ mēdacij q̄ nō ꝓdert
vobis: furari. occidē. adulterari.
iurare mēdacit̄. libare baalim. et
ire post deos alienos q̄s ig̊ratis.
Et venistis et stetistis corā me in
domo hac in q̄ inuocatu3 est no
men meū ⁊ dixistis. liberati sumꝰ
eo q̄ fecerimꝰ oēs abhoīnacōnes
istas. Ergo spelūca latronū facta
est domꝰ ista ī q̄ inuocatū est no
mē meū in ocul̄ vestris. Ego ego
sū. ego vidi dic̄ dñs. Ite ad locū
meū in sylo vbi habitauit nomē
meū a pn̄° ⁊ videte q̄ fecerim ei ꝓpt̄
malitiā ꝓpl̄i mei isrl̄. Et nūc q̄ feci
stis oīa opa hec dicit dñs ⁊ locu
tus sū ad vos mane ꝯsurgēs ⁊ lo
qñs ⁊ nō audistis ⁊ vocāui vos et
nō rn̄distis. fatiā domui huic ī q̄
inuocatū est nomē meū ⁊ in qua
vos hētis fidutiā ⁊ loco quē dedi
vobis ⁊ p̄ribus vr̄is sicut feci sy
lo ⁊ ꝓiciā vos a facie mea sicut ꝓ
ieci oēs frēs vr̄os vniuersū semē
ephraim. Tu g̊ noli orare ꝓ ꝓpl̄o
hoc. nec assumas ꝓ eis laudem ⁊
oīonez ⁊ nō obsistas mihi. q̄ nō
exaudiā te. Nōne vides q̄d isti fa
tiūt in ciuitatibꝰ iuda ⁊ ī plateis
ihrl̄m. Filij colligūt ligna ⁊ p̄res
succēdūt ignē ⁊ mulieres ꝯspgūt
adipē ut fatiāt placētas regine ce
li ⁊ libēt dijs alienis et me ad ira
cūdiaz ꝓuocent. Nūquid me ad
iracūdiā ꝓuocāt dic̄ dñs. Nōne
semetipōs in ꝯfusionē vultꝰ sui.
Idō hec dicit dñs deus. Ecce furor
meꝰ ⁊ indig̊tio mea cōflat̄ sup lo
cū istū sup viros ⁊ sup iumēta et
sup lignū regiōis ⁊ sup fruges ter
re ⁊ succēdet̄ ⁊ nō extīguetur. Hec
dic̄ dñs exercituū deꝰ isrl̄. Holo
caustomata vr̄a addite victimis
vr̄is et comedite carnes. q̄ nō sū
locutus cū p̄ribus vr̄is et nō p̄ce
pi eis in die q̄ eduxi eos de terra
egipti de v̄bo holocaustomatū et
victimaz. ꝫ hoc v̄bū p̄cepi eis di
cēs. Audite vocē meā ⁊ ero vobis
deꝰ ⁊ vos eritis mihi populꝰ ⁊ am
bulate in oī via quā mādaui vo
bis ut bñ sit vobis. ⁊ nō audierīt
nec inclinauerūt aurē suā. ꝫ abie
rūt in voluptatib3 ⁊ in prauitate
cordis sui mali. factiq3 sunt retror
sū ⁊ nō in ante a die q̄ egressi sūt
p̄res eoꝝ de terra egipti vsq3 ad
diē hāc. Et misi ad eos oēs ꝑuos
meos ꝓphas ꝑ diē. ꝯsurgēs dilu
culo ⁊ mittēs et nō audierūt me
nec inclinauerūt aurē suaz. sed in
durauerūt ceruicē suā ⁊ peiꝰ opa
ti sūt q̄ p̄res eoꝝ Et loq̄ris ad eos

omnia v̄ba hec ⁊ nō audiēt te et
vocab̄ eos ⁊ nō rn̄debūt tibi Et di
ces ad eos. Hec est gens que nō
audiuit vocē dn̄i dei sui nec recepit
disciplinā. Perijt fides et ablata
est de ore eoꝝ. Tonde capillū tuū
⁊ ꝓice ⁊ sume ī directū planctū qꝛ
ꝓiecit dn̄s ⁊ reliquit generacōem
furoris sui qꝛ fecerūt filij iuda ma
lū in oculis meis dicit dn̄s. Posu
erūt offendicula sua in domo in q̄
inuocatū est nomē meū ut pollue
rēt eam et edificauerūt excelsa to
phet que ē in valle filij ennon ut
incēderēt filios suos ⁊ filias suas
igni que nō precepi nec cogitaui
in corde meo. Ideo ecce dies veniēt
dicit dn̄s et nō dicet̄ amplius to
phet et vallis filij ennon. ꝫ vallis
interfectōis ⁊ sepeliētur in tophet
eoꝝ nō sit locus. Et erit morticinū
ꝓpl̄i huius in cibos volucrib⁹ celi
et bestijs terre ⁊ nō erit q̄ abigat
Et quiescere faciā de vrbib⁹ iuda
⁊ de plateis ihrl̄m vocē gaudij et
vocem leticie. vocē ꝯpōsi et vocem
ꝯpōse. In desolatione em̄ erit tra.
In tpe illo ait dn̄s eici ¶ Ca. viij.
ent ossa regis iuda ⁊ ossa princi
pū ei⁹ ⁊ ossa sacdotū et ossa ꝓphe
tarū ⁊ ossa eoꝝ q̄ habitauerūt ihe
rusalē de sepulchris suis ⁊ expan
dēt ea ad solē ⁊ lunā ⁊ om̄ē mili
tiā celi que dilexerūt et q̄bus serui
erūt et post que ambulauerūt et
que quesierūt et adorauerūt. Nō
colligent̄ ⁊ nō sepelient̄ in sterq̄li
niū sup faciē terre erūt Et eligent
magis mortē q̄ vitam oēs qui re
sidui fuerint de cognacōe hac pes
sima ī vniuersis locis q̄ derelicta
sūt ad que eieci eos dicit dn̄s ex
ercituuꝫ. Et dices ad eos. Hec di
cit dn̄s. Nūq̄d qui cadit nō resur
get ⁊ q̄ aūsus est nō reūtet̄. Qua
re ḡ auersus ē ꝓpl̄s iste in iherusa
lē auersione ꝯtēciosa. Apprehēde
rūt mēdatiū ⁊ noluerūt reuerti. At
tēdi et auscultaui. nemo qd̄ bonū
est loquit̄. Nullus ē qui agat pei
tētiaꝫ sup pctō suo dicēs. Quid fe
ci. Oēs ꝯuersi sūt ad cursū suū q̄si
equus impetu vadēs ī preliū. Mil
uus ī celo ꝯgnouit tēpus suū tur
tur ⁊ hirūdo ⁊ ciconia custodierūt
tēpus aduētus sui. populus aūt
meus nō ꝯgnouit iuditium dn̄i.
Qūo dicitis sapientes nos sum⁹
et lex dn̄i nobiscū est. Vere men
datiū opat⁹ ē stil⁹ mēdax scriba
rū. Confusi sūt sapiētes ꝑterriti ⁊
capti sūt. Verbū em̄ dn̄i ꝓiecerūt
et sapiētia nulla ē ī eis. Proptēa
dabo mlieres eoꝝ exteris. agros
eoruꝫ hēdib⁹. Quia a mīmo vsq̄
ad maxīꝫ oēs auaitiā sequūt̄ a ꝓ
pheta vsq̄ ad sacdotē cūcti faciūt
mēdatiū. Et sanabant ꝯtricōes fi
lie ꝓpl̄i mei ad ignominiā dicētes
pax. pax. cum nō essꝫ pax. Cōfu
si sūt qꝛ abhoīacōeꝫ fecerunt. qm̄
ymo ꝯfusione nō sūt ꝯfusi et eru
bescē nescierūt. Idcirco cadēt īt̄ cor
ruētes ī tpe visitacōis sue corruēt
dic̄ dn̄s. Cōgregās ꝯgregabo eos
ait dn̄s. Nō est vua ī vitib⁹ ⁊ nō
sūt fic⁹ in ficulnea foliū defluxit ⁊
dedi eis q̄ ꝑtgressa sūt. Quaē sede
m⁹. Cōueīte ⁊ īgrediamur cītatē
munitā ⁊ sileam⁹ ibi. qꝛ dn̄s deus
nr̄ silere nos fecit ⁊ potū dedit no
bis aquā fellis. Peccauimus em̄
dn̄o. Expectauim⁹ pacē et nō erat
bonū tēpus medele ⁊ ecce formido

A dan auditꝰ est fremitꝰ equoꝝ
eius a voce hinnituū pugnatoꝝ eiꝰ
ꝯmota est oīs terra. Et venerūt ⁊
deuorauerūt terrā ⁊ plenitudinez
eius. vrbē ⁊ hītatores eius. Quia
ecce ego mittaz vobis serpētes re
gulos q̄bz nō est incātatio ⁊ mor
debūt vos ait dn̄s. Dolor meꝰ sup
dolorez. in me cor meū merēs. Ecce
vox clamoris filie ꝓpl̄i mei de terra
longinqua. Nūquid dn̄s nō est
in syon. aut rex eius nō est ī ea.
Quare ḡ me ad iracūdiaz cōcita
uerūt ī sculptilibꝰ suis ⁊ in vani
tatibz alienis. Trāsijt messis. fi
nita est estas et nos saluati non
sumꝰ. Sup ꝯtricōe filie ꝓpl̄i mei cō
tritus sū et cōtristatꝰ. stupor obti
nuit me. Nūquid resina nō est in
galaad aut medicus nō est ibi.
Quare ergo nō est obducta cica
trix filie populi mei. ¶Ca. ix.

Quis dabit capiti meo aquā
et in oculis meis fontē lacri
maꝝ. Et plorabo die ac nocte inte
fectos filie populi mei Quis dabit
me in solitudine diuersoriū viato
rū. Et derelinquā populū meū et
recedaz ab eis. qm̄ oēs adulteri
sūt ⁊ cetus p̄uaricatoꝝ ⁊ extende
rūt linguā suā q̄si arcū mendacij
⁊ nō veritatis. Confortati sūt ī ter
ra. quia de malo ad malū egressi
sūt ⁊ me nō ꝯgnouerūt dicit dn̄s.
Vnusquisqz se a proximo suo cu
stodiat ⁊ in oī fratre suo nō hēat
fidutiā. qꝛ oīs frater supplantās
supplātabit ⁊ oīs aīcus fraudulē
ter incedet et vir fratrē suū deride
bit ⁊ veritatez nō loqn̄tur. Docue
rūt em̄ linguā suā loq̄ mendatiū
ut iniq̄ agerēt laborauerūt. Habi
tatio tua in medio doli. in dolo rē
nuerūt scire me dicit dn̄s. Prop
terea hec dicit dn̄s exercituū. Ecce
ego ꝯflabo ⁊ ꝓbabo eos. Quid em̄
aliud fatiaz a fatie filie ꝓpl̄i mei.
Sagitta vulnerās lingua eoꝝ do
lū locuta est. In ore suo pacē cum
aīco suo loquit̄ ⁊ occulte ponit ei
insidias. Nūquid sup hijs nō vi
sitabo dicit dn̄s aut in gente hu
iuscemodi nō vlciscet̄ aīa mea.
Sup mōtes assumā fletū ac lam̄
tū ⁊ sup specōsa deserti plāctū. qm̄
incēsa sūt eo ꝙ nō sit vir ꝑtransi
ens ⁊ nō audierūt vocē possiden
tis. A volucre celi vsqz ad pecora
trāsmigrauerūt ⁊ recesserūt. Et da
bo iherusalē ī aceruos arene ⁊ cu
bilia draconū ⁊ cītates iuda da
bo in desolacōnē eo ꝙ nō sit hīta
tor. Quis est vir sapiēs q̄ intelli
gat hoc ⁊ ad quē verbū oris dn̄i
fiat ut annūtietistud q̄re perierit
terra ⁊ exusta sit q̄si desertū eo ꝙ
nō sit qui ꝑtrāseat. Et dixit dn̄s.
Quia dereliquerūt legē meā quaz
dedi eis ⁊ nō audierūt vocē meā
et nō ambulauerūt in ea ⁊ abie
rūt post p̄uitatē cordis sui ⁊ post
baalim qd̄ didicerūt a p̄ribꝰ suis
Idcirco hec dic̄ dn̄s exercituū deꝰ
isrl̄. Ecce ego cibabo populū istū
absinthio ⁊ potū dabo eis aquā
fellis ⁊ dispgaz eos in gētibꝰ q̄s
nō nouerūt ipi et p̄res eoꝝ ⁊ mit
tā post eos gladiū donec ꝯsūmā
tur. Hec dicit dn̄s exercituū. Cō
tēplamini ⁊ vocate lamētatrices
ut veniāt ⁊ ad eas que sapiētes
sūt mittite ⁊ ꝓperēt. festinent ⁊ as
sumāt sup nos lamentū. deducāt
oculi nostri lacrimas ⁊ ꝑalpebre

nostre defluant aq̄s q̄ vox lamē
tacōis audita est de syō. Quō va
stati sum⁹ ⁊ ɔfusi vehemēt. Quia
dereliquimus terrā quoniā deſta
sūt tabernacula nostra. Audite g̊
mulieres verbū dñi ⁊ assumat au
ris vestra sermonē oris eius ⁊ do
cete filias vrās lamētū et vnaq̄
q̄ ꝓximā suā planctū. q̄ ascēdit
mors per fenestras nr̄as. igressa ē
domos nr̄as disp̄dere puulos de fo
ris. iuuenes de platis. Loquere.
Hec dicit dñs. Et cadet morticinū
hoīs q̄si stercus sup faciē regioīs
⁊ q̄si fenū post tergū metentis ⁊
nō est q̄ colligat. Hec dicit dñs.
Nō glorieť sapiēs in sapiētia sua
⁊ nō glorieť fortis ī fortitudīe sua
et nō glorieť diues ī diuicijs suis
ſ̄ in hoc glorieť qui gloriať scire ⁊
nosse me: q̄ ego sū dñs q̄ fatio mi
sericordiā ⁊ iudiciū et iustitiaꝫ in
terra. Hec em̄ placent m̄ ait dñs.
Ecce dies veniēt dicit dñs ⁊ visita
bo sup oēm q̄ incircūcisū habet p̄
putiū sup egiptū ⁊ sup iudā ⁊ su
per edom ⁊ sup filios ammō ⁊ sū
per moab sup oēs qui attōsi sunt
in comaꝫ habitātes in deserto q̄
oēs gētes habēt p̄putiū. oīs aūt
domus isrl̄ incircūcisi sunt corde.
Audite verbū qđ lo ¶ Ca. x.
cutus ē dñs sup vos domus
isrl̄. Hec dicit dñs Iuxta vias gē
ciū nolite discē et a signis celi no
lite metuere q̄ timent gētes. q̄ le
ges populoꝝ vane sūt. Quia lig
nū de saltu p̄cidit opus man⁹ ar
tificis in ascia. Argēto et auro de
corauit illud clauis ⁊ malleis cō
pegit ut nō dissoluať. In similitu
dinē plasme fabricate sūt ⁊ nō lo

quentur portata tollentur. q̄ ince
dere non valent Nolite ergo time
re ea q̄ nec male possunt facē nec
bene Non est similis tui dñe mag
nus es tu ⁊ magnū nomen tuum
in fortitudine. Quis non timebit
te o rex gentiū. Tuū est enim de
cus Inter cūctos sapiētes gentiū
⁊ in vniuersis regnis eoꝝ nullus
est similis tui pariter insipientes
⁊ fatui ꝓbabūtur. Doctrina vani
tatis eoꝝ lignū est Argentum in
uolutū de tharsis affertur ⁊ aurū
de ophir opus artificis et man⁹
erarij: iacinctus ⁊ purpura indu
mentū eoꝝ. Opus artificū vniuer
sa hec dominus aūt deus verus ē
Ipse est deus viuens ⁊ rex sempi
ternus. Ab indignatione eius cō
mouebitur terra ⁊ nō sustinebūt
gentes ɔminacōeꝫ eius. Sic ergo
dicetis eis. Dij qui celos ⁊ terraꝫ
non fecerūt pereāt de t̄ra ⁊ de hijs
que sb̄ celo sūt. Qui facit terraꝫ in
fortitudīe sua p̄parat orbē in sapi
entia sua ⁊ prudētia sua extēdit ce
los ad vocē suā dat multitudineꝫ
aquarū in celo et eleuat nebulas
ab extremitatib⁹ terre. Fulgura ī
pluuiā facit ⁊ educit ventū de the
sauris suis. Stultus fact⁹ est oīs
homo a sciētia sua cōfusus est ar
tifex omnis ī sculptili qm̄ falsū est
qđ ɔflauit ⁊ non est spūs in eis.
Vana sūt et op⁹ eoꝝ risu dignū
In tp̄e visitacōis sue p̄ibūt. Non
est hijs silis ps iacob Qui em̄ for
mauit oīa ipse est ⁊ israhel virga
hereditatis eius dñs exercituum
nomē illi. Congrega de terra ɔfu
sionē tuaꝫ q̄ habitas ī obsidione
q̄ hec dicit domin⁹. Ecce ego lōge

ꝓitiam habitatores terre in hac
vice et tribulabo eos ita ut nō in
ueniātur. Ve mihi sup cōtricōne
mea. pessima plaga mea. Ego au
tē dixi Plane hec infirmitas mea
ē ⁊ portabo illā. Tabnaculū meū
vastatū est. omēs funiculi mei di
rupti sūt Filij mei exierūt a me et
nō sbsistūt Nō est qui extēdat vl
tra tentoriū meū et erigat pelles
meas. qꝛ stulte egerūt pastores ⁊
dn̄m nō q̄sierūt. ꝓpterea nō intel
lexerūt ⁊ oīs grex eoꝝ dispsus ē
Vox audicōis ecce venit ⁊ cōmo
tio mg̃na de terra aq̄lonis. ut po
nat ciuitates iuda solitudinez ⁊
habitacula draconū Scio dn̄e qꝛ
non est hoīs via eiꝰ. nec viri ē ut
ambulet ⁊ diriget gressus suos.
Corripe me dn̄e verūtamē in iudi
tio ⁊ nō in furore tuo. ne forte ad
nihilū redigas me. Effunde indig̃
tionē tuā sup gentes q̄ nō ꝯgno
uerūt te ⁊ sup ꝓuintias que nom̄
tuū nō inuocauerūt. qꝛ comederūt
iacob ⁊ deuorauerūt eū ⁊ consūpse
rūt illū ⁊ decus eiꝰ dissipauerūt.

Verbū qd factū est ¶ Ca. xi.
ad ieremiā a dn̄o dicēs. Au
dite v̄ba pacti huiꝰ ⁊ loq̄mini ad
viros iuda ⁊ ad hītatores iheru
salē ⁊ dicetis ad eos. Hec dic̄ do
minꝰ deus isrl̄. Maledictꝰ vir qui
nō audierit v̄ba pacti huiꝰ qd p̄
cepi p̄ribꝰ vr̄is in die q̄ eduxi eos
de terra egipti de fornace ferrea di
cēs. Audite vocē meā ⁊ facite oīa
que p̄cepi vob̄ ⁊ eritis mihi ī po
pulū ⁊ ego ero vobis in deū ut su
scitē iuramētū qd iuraui p̄ribꝫ ve
stris daturꝝ me eis terrā fluentez
lacte ⁊ melle sicut est dies hec. Et
rn̄di et dixi. Amē dn̄e. Et dixit do
minꝰ ad me. Vociferare oīa ver
ba hec in ciuitatibꝰ iuda ⁊ foris
iherusalē dicēs Audite verba pa
cti huiꝰ ⁊ facite illa. qꝛ ꝯtestās cō
testatus sū p̄res vr̄os in die qua
eduxi vos de terra egipti vsq̄ ad
diē hāc. Mane ꝯsurgēs ꝯtestatꝰ
sū ⁊ dixi audite vocē meā ⁊ non
audierūt nec inclinauerūt aurez
suā. ꝫ abierūt vnusquisq̄ in pra
uitate cordis sui mali. Et īduxi su
per eos oīa v̄ba pacti huiꝰ qd p̄
cepi ut facerēt et nō fecerūt. Et di
xit dn̄s ad me. Inuēta ē ꝯiuracō
in viris iuda et in hītatoribꝰ ihe
rusalē. Reuersi sūt ad iniq̄tates pa
trꝝ suoꝝ priores q̄ noluerūt audi
re v̄ba mea Et hij ḡ abierūt post
deos alienos ut seruirēt eis. Irri
tū fecerūt domꝰ isrl̄ ⁊ domꝰ iuda
pactū meū qd pepigi cū p̄ribꝰ eo
rū. Quā ob rez hec dicit dn̄s. Ecce
ego inducā sup eos mala de q̄bꝰ
exire nō poterūt et clamabūt ad
me ⁊ nō exaudiaz eos. Et ibūt ci
uitates iuda ⁊ habitatores iheru
salē et clamabūt ad eos q̄bus li
bāt ⁊ nō saluabūt eos in tpe af
flictōnis eoꝝ. Scdz em̄ nūerꝝ ciui
tatū tuaꝝ erāt dij tui iuda ⁊ scdz
numerꝝ viaꝝ ihrl̄m posuisti aras
cōfusiōis. aras ad libād baalim
Tu ḡ noli orare ꝓ ꝓplo hoc et ne
assumas ꝓ eis laudē ⁊ oīonez. qꝛ
nō exaudiā in tpe clamoris eorū
ad me in tpe afflictōis eoꝝ Quid
est qꝛ dilectꝰ meus in domo mea
facit scelera multa. Nūquid car
nes sācte auferēt a te malitias tu
as in quibꝰ gloriata es. Oliuam
vberē pulchrā fructiferā specōsā

vocauit dñs nomē tuū. Ad vocē
loq̄le grādis exarsit ignis in ea ⁊
cōbusta sūt frutecta eius. Et dñs
exercituū q̄ plantauit te locutus
est sup te malū ꝓ malis domus is
rahel ⁊ domus iuda q̄ fecerūt sibi
ad irritandū me libātes baalim
Tu aūt dñe demōstrasti mihi et
ꝯgnoui: tu ostēdisti mihi studia
eoꝝ ⁊ ego quasi agnus mansue
tus q̄ portat̄ ad victimā. Et nō co
gnoui q̄ cogitauerūt sup me ꝯsi
lia dicētes: mittam⁹ lignū in pa
nē eius et eradam⁹ eū de terra vi
uentiū ⁊ nomē eius nō memoret̄
amplius Tu aūt dñe sabaoth q̄
iudicas iuste et probas renes et
corda videā vltionē tuā ex eis Ti
bi em̄ reuelaui causā meaꝫ. Prop
terea hec dicit dñs ad viros ana
thot qui querūt aīam tuā ⁊ dicūt
Nō ꝓphetab̄ in noīe dñi ⁊ nō mo
rieris in manib⁹ nr̄is. Propterea
hec dicit dñs exercituuꝫ. Ecce ego
visitabo sup eos Juuenes moriēt̄
in gladio filij eoꝝ ⁊ filie eoꝝ mo
rient̄ in fame ⁊ reliquie nō ert̄ ex
eis. Inducaꝫ em̄ malū sup viros
anathot annū visitationis eorū.
Vstus q̄dē tu es dñe si ¶ Ca. xij.
disputē tecū verūtamē iusta loq̄r
ad te. Quaē via impioꝝ ꝓsperat̄
bene est oībus q̄ p̄uaricāt̄ ⁊ iniq̄
agūt. Plātasti eos ⁊ radicē mise
rūt ꝓfitiūt et fatiūt fructū. Prope
es tu ori eoꝝ et lōge a renib⁹ eoꝝ
Et tu dñe nosti me vidisti me ⁊ ꝓ
basti cor meū tecū. Cōgrega eos
quasi gregē ad victimā et sc̄ifica
eos in die occisionis. Vsq̄q̄ lūge
bit terra ⁊ herba oīs regionis sic
cabit̄ ꝓpter malitiā habitantiū in
ea. Consūptū est aīal et volucre
quoniā dixerūt nō videbit nouis
sima nr̄a Si cū peditib⁹ currēs la
boāsti qūo ꝯtēdere poteis cū eq̄s.
Cū aūt in terra pacis secura fue
ris quid facies ī supbia iordaīs.
Nā ⁊ frēs tui ⁊ domus patris tui
etiā ipsi pūgnauerūt adūsū te et
clamauer̄t post te plena voce. Ne
credas eis cum locuti fuerint tibi
bona. Reliq̄ domū meā. dimisi he
reditatē meā. Dedi dilectā animā
meaꝫ ī manū inimicoꝝ eius. facta
est mihi hereditas mea q̄si leo in
silua. Dedit ꝯtra me vocē ideo odi
ui eā. Nūquid auis discolor here
ditas mea m̄. Nunq̄d auis ficta
per totū. Venite cōgregamī oēs
bestie t̄re ꝓperate ad deuorādum.
Pastores multi demoliti sūt vine
am meā ꝯculcauerūt ꝑtē meā. De
derūt porcōeꝫ meam desiderabileꝫ
in desꝑtū solitudinis: posuerūt eaꝫ
ī dissipacōeꝫ luxitq̄ sup me. Deso
lacōe desolata ē oīs t̄ra q̄ nullus
est q̄ recogitet corde. Sup oēs vi
as desꝑti venerūt oēs vastatores:
q̄ gladi⁹ dñi deuorauit ab extre
mo terre vsq̄ ad extremum eius
Nō est pax vniūse carni Semina
uerūt triticū et spinas messuerūt
hereditatē acceperūt ⁊ nō ꝓderit.
Cōfūdemini a fructib⁹ vr̄is ꝓpter
irā furoris dñi. Hec dicit dñs ad
uersū oēs vicinos meos pessimos
qui tangūt hereditateꝫ quā distri
bui ꝓpl̄o meo isrl̄ Ecce ego euellā
eos de t̄ra eoꝝ et domū iuda euel
lam de medio eoꝝ. Et cum euulse
ro eos conuertar et miserebor eo
rum ⁊ reducaꝫ eos virum ad here
ditatē suā ⁊ virum in terrā suam.

Et erit·si eruditi didicerint vias
populi mei ut iurēt ī noīe meo vi
uit dn̄s·sicut docuerūt ꝓpl'm meū
iurare ī baal·edificabūtur in me
dio populi mei· Qđ si non audie
rint euellā gentē illā euulsione ⁊
ꝑdicōe ait dn̄s· ¶ Ca·xiij·

Hec dicit dn̄s ad me· Vade ⁊
posside tibi lumbare lineū ⁊
pones illud sup lūbos tuos et in
aquaꝫ nō inferes illud ⁊ possedi
lūbare iux̄ v̄bū dn̄i et posui circa
lūbos meos· Et factꝰ est ſmo dn̄i
ad me secūdo dicēs Tolle lūbare
qđ possedisti qđ est circa lumbos
tuos ⁊ surgēs vade ad eufraten
⁊ abscōde illud ibi ī foramīe petre
Et abij ⁊ abscōdi illud in eufratē
sicut p̄cepat mihi dn̄s· Et factū ē
post dies plurimos dixit dn̄s ad
me· Surge ⁊ vade ad eufraten et
tolle inde lūbare qđ p̄cepi tibi ut
absconderes illud ibi· Et abij ad
eufraten ⁊ fodi ⁊ tuli lūbare de lo
co vbi abscōderā illud· Et ecce cō
putruerāt lūbare ita ut nll'i vsui
aptū eēt· Et factū est v̄bū dn̄i ad
me dicens· Hec dicit dn̄s· Sic pu
trescē fatiam supbiaꝫ iuda ⁊ sup
biā ihrl'm multā· populū istū pes
simū qui nolūt audire v̄ba mea
⁊ ambulāt ī prauitate cordis sui
abierūtqꝫ post deos alienos ut ser
uirēt eis ⁊ adorarēt eos· Et erunt
sicut lumbare istud qđ nulli vsui
aptū est· Sicut em̄ adheret lūba
re ad lūbos viri sic agglutinaui
mihi oēm domū israhel ⁊ oēm do
mū iuda dic̄ dn̄s ut eēnt mihi in
populū ⁊ in nomē ⁊ in laudē ⁊ in
gloriā et nō audierūt· Dices ḡ ad
eos sermonē istū· Hec dicit dn̄s
deus israhel· Oīs lagūcula imple
bit̄ vino· Et dicēt ad te· Nūquid
ig̊ramꝰ· qꝛ oīs lagūcula implebi
tur vino· Et dices ad eos Hec di
cit dn̄s· Ecce ego implebo oēs ha
bitatores terre huiꝰ et reges q̄ se
dēt de stirpe dauid super thronū
eius ⁊ sacerdotes ⁊ ꝓphās ⁊ om̄s
hītatores ihrl'm ebrietate ⁊ disp
gā eos viꝝ a fratre suo et p̄res ⁊
filios ꝑiter ait dn̄s· Nō parcaꝫ ⁊
nō ꝯcedā neqꝫ miserebor ut nō dis
perdā eos· Audite ⁊ auribus ꝑci
pite· nolite eleuari qꝛ dn̄s locutꝰ
est· Date dn̄o đo nr̄o gloriā añq̄
ꝯtenebrescat ⁊ añq̄ offendāt pe
des vr̄i ad mōtes caligosos· Expe
ctabitis lucē ⁊ ponet eā in vmbrā
mortis in caliginē· Qđ si hoc non
audieritis in abscōdito plorabit
am̄a mea a fatie supbie· Plorās
plorabit ⁊ deducet oculꝰ meus la
crimā qꝛ captus est grex dn̄i· Dic
regi ⁊ dn̄atrici· Humiliamī sedete
in terra· qm̄ descēdet de capite vr̄o
corona gl'ie vr̄e· Ciuitates austri
clause sūt ⁊ nō est q̄ apiat· Trās
lata ē oīs iuda trāsmigracōne ꝑ
fecta· Leuate oculos vr̄os ⁊ vide
te qui veītis ab aq̄lone· Vbi est
grex q̄ datus ē tibi· pecus inditu3
tuū· Quid dices cū visitaueit te·
Tu em̄ docuisti eos aduersū te ⁊
erudisti ī caput tuū· Nūquid nō
dolores apprehēderūt te q̄si mulie
rē parturientē· Qđ si dixeis ī cor
de tuo q̄re venerūt mihi hec· ꝓpter
multitudineꝫ iniq̄tatis tue reuela
ta sūt verecūdiora tua· pollute sūt
plante tue Si mutare potest ethi
ops pellē suā aut pardus varie
tates suas ⁊ vos poteritis bn̄facē

cū didiceritis malū. Et dissemina
bo eos q̄si stipulā que vēto rapta
tur in deſto. Hec sors tua parsq̄
mēsure tue a me dicit dn̄s. q̄ ob
lita es mei et ɔfisa es in mēdatio.
Vnde et ego nudaui femora tua
ɔtra fatiē tuā et apparuit ignomi
nia tua adulteria tua ⁊ hinnitus
tuꝰ ⁊ scelus fornicacōis tue Super
colles ī agro vidi abhominacōes
tuas. Ve tibi ihrl̄m. Nō mūdabe
ris post me. Vsq̄ quo adhuc.

Verbū dn̄i qđ fa ¶ Ca. xiiij.
ctū est ad iheremiā de ſmoī
bus siccitatis Luxit iudea ⁊ porte
eius corruerūt et obscurate sūt in
t̄ra ⁊ clamor ihrl̄m ascēdit. Maio
res miserūt minores suos ad aquā
venerūt ad hauriēdū. Nō inuene
rūt aquā reportauerūt vasa sua va
cua. Cōfusi sūt ⁊ afflicti et operue
rūt capita sua ꝓpt̄ terre vastitatē
q̄ nō venit pluuia ī terrā Cōfusi
sūt agricole operuerūt capita sua
Nā ⁊ cerua ī agro pepit ⁊ reliq̄t q̄
nō erat herba ⁊ onagri steterūt ī
rupibꝰ. Traxerūt vētuꝫ q̄si draco
nes defecerūt oculi eoꝝ q̄ nō erat
herba. Si iniq̄tates nr̄e rn̄derint
nob̄: dn̄e fac ꝓpt̄ nomen tuū qm̄
multe sūt auſiones nr̄e. Tibi pec
cauimus expectatio isrl̄ saluator
noster ī tpe tribulacōis. Quare q̄
si colonus futurꝰ es ī terra et q̄si
viator declinans ad manendū.
Quare futurus es velut vir vagꝰ
et fortis q̄ nō potest saluare. Tu
aūt ī nob̄ es dn̄e ⁊ nomē tuū īuo
catū est sup nos ne derelinq̄s nos
Hec dicit dn̄s ꝓpl̄o huic q̄ dilexit
mouere pedes suos ⁊ nō quieuit ⁊
dn̄o nō placuit. Nūc recordabit̄
iniq̄tatū eoꝝ et visitabit pc̄tā eo
rū. Et dixit dn̄s ad me. Noli orare
ꝓ populo isto in bonū. Cū ieiuna
uerīt nō exaudiam p̄ces eoꝝ ⁊ si
obtulerint holocaustomata ⁊ vi
ctimas nō suscipiā ea qm̄ gladio
⁊ fame ⁊ peste ego ɔsumā eos. Et
dixi. A. a. a. dn̄e deꝰ. Prophete di
cūt eis. Nō videbitis gladiū ⁊ fa
mes nō erit in vob̄. ſ̄ pacē verā da
bit vob̄ ī loco isto Et dixit dn̄s ad
me. Falso ꝓphete vaticināt̄ in noī
ne meo. Nō misi eos ⁊ non p̄cepi
eis neq̄ locutus sū ad eos Visio
nē mēdacē et diuinacōeꝫ fraudu
lentā ⁊ seductōeꝫ cordis sui ꝓphe
tāt vob̄. Idcirco hec dicit dn̄s de
ꝓphetis q̄ ꝓphetāt in noīe meo q̄s
ego nō misi dicētes gladius ⁊ fa
mes nō erit in t̄ra hac In gladio
⁊ fame ɔsumēt̄ ꝓphete illi ⁊ ꝓpl̄i q̄
bꝰ ꝓphetāt erūt ꝓiecti ī vijs ihrl̄m
pre fame ⁊ gladio et nō erit q̄ se
peliat eos ipi ⁊ vxores eoꝝ filij ⁊
filie eoꝝ ⁊ effundā sup eos malū
suū Et dices ad eos v̄bū istud. De
ducāt ocl̄i mei lacrimā ꝑ noctē ⁊
dieꝫ ⁊ nō taceāt qm̄ ɔtricōe mag
na ɔtrita est v̄go filia populi mei
plaga pessima vehemēt̄. Si egres
sus fuero ad agros ecce occisi gla
dio ⁊ si introiero ī ciuitatē ecce at
tenuati fame. Propheta namq̄ ⁊
sacdos abierūt in t̄rā quā ignora
bāt. Nūq̄d ꝓiciēs abiecisti iudā
aut syon abhoīata ē anima tua.
Quaē ḡ ꝑcussisti nos ita ut nulla
sit sanitas. Expectauimus paceꝫ
⁊ nō est bonū ⁊ tēpus curacōis ⁊
ecce turbatio. Cognouimus dn̄e
impietates nostras iniq̄tates pa
trū nostroꝝ q̄ peccauimus tibi.

Ne des nos in obprobriū ꝓpt̄ no
mē tuū · neq; fatias nobis ꝯtūeli
am · Solij glorie tue recordarene
irritum facias fedus tuum nobis
cū · Nūquid sūt in sculptilib⁹ gen
tiū qui pluant · aut celi pn̄t dare
ymbres n̄ tu volueris ⁊ Nōne tu
es dn̄s de⁹ nr̄ quē expectauim⁹ ⁊
Tu em̄ fecisti oīa hec · ¶ Ca · xv ·

Et dixit dn̄s ad me · Si stete
rint moyses et samuel corā
me · nō ē aīa mea ad populū istū ·
Eice illos a fatie mea ⁊ egrediant̄
Qd̄ si dixerint ad te quo egredie
mur · dices ad eos Hec dicit dn̄s
Qui ad mortē ad mortē · ⁊ qui ad
gladiū ad gladiū · et q̄ ad famē
ad famē · et qui ad captītatez ad
captītatē · Et visitabo sup eos q̄tu
or spēs dicit dn̄s · Gladiū ad occi
sionē · ⁊ canes ad lacerādū · ⁊ vo
latilia celi ⁊ bestias terre ad deuo
randū ⁊ dissipādū · ⁊ dabo eos ī
feruorē vniūsis regnis terre ꝓpter
manassen filiuz ezechie regis iu
da sup oībus q̄ fecit in iherusalez
Quis em̄ miserebit̄ tui iherusalē ⁊
Aut q̄s cōtristabit̄ ꝓ te ⁊ Aut q̄s
ibit ad rogādū ꝓ pace tua ⁊ Tu
reliq̄sti me dicit dn̄s retrorsū abi
sti · Et extēdaz manū meā sup te ⁊
interfitiaz te · Laboraui rogās · Et
dispgaz eos ventilabro in portis
t̄re · Int̄feci ⁊ dispdidi ꝓpl̄m meū
⁊ tn̄ a vijs suis nō sūt reūsi Multi
plicate sūt mihi vidue ei⁹ sup are
nam maris · Induxi eis sup mr̄ez
adolescētis vastatorē meidie · mi
si sup ciuitates repēte terrorez · In
firmata ē que pepit septē · defecit
aīa eius · Occidit ei sol cū adhuc
eēt dies · ꝯfusa est ⁊ erubuit · Et re
siduos eius in gladiū dabo in cō
spectu inimicoꝝ eoꝝ ait dn̄s de⁹ ·
Ve mihi mr̄ mea Quaē genuisti
me viꝝ rixe · viꝝ discordie in vni
uersa terra ⁊ Non feneraui · nec fe
nerauit mihi quisq̄ · Oēs maledi
cūt mihi dic̄ dn̄s · Si nō reliquie
tue in bonū · si non occurrerit tibi
in tēpe afflictōis ⁊ in tpe tribula
cōnis adūsuz inimicū Nūquid fe
derabit̄ ferꝝ ferro ab aquilōe et
es ⁊ Diuitias tuas ⁊ thesauros tu
os in direptionē dabo g̃tis in om
nib⁹ pctīs tuis et in oībz termīs
tuis · Et adducā inimicos tuos de
terra quaz nescis · qꝛ ignis succen
sus est in furore meo ⁊ sup vos ar
debit · Tu scis dn̄e · recordare mei
⁊ visita me et tuere me ab hijs q̄
ꝑsequūtur me · Noli in patientia
tua suscipe me · Scito qm̄ sustinui
ꝓpter te obprobriū Inuēti sūt ser
mones tui ⁊ ꝯmedi eos Et factū ē
mihi verbū tuū in gaudiū ⁊ in le
ticiā cordis mei · qm̄ inuocatū est
nomē tuū sup me · dn̄s de⁹ exerci
tuū · Nō sedi in cōsilio ludentiū ⁊
gloriat⁹ sū a fatie man⁹ tue Sol⁹
sedebā · qm̄ ꝯminacōe replesti me
Quare factus ē dolor me⁹ ꝑpetu⁹ ·
⁊ plaga mea despabilis ⁊ Rēnuit
curari · Facta est mihi q̄si menda
tiū aq̄ꝝ infideliū · Propt̄ hoc hec
dicit dn̄s · Si ꝯuerteris ꝯuertā te
⁊ ante fatiez meā stabis ⁊ si sepa
ueris p̄tiosū a vili q̄i os meū eris
Cōuertētur ip̄i ad te ⁊ tu non cō
uerteris ad eos · Et dabo te popu
lo huic in muꝝ ereū fortē et bella
būt aduersū te et non p̄ualebūt
qꝛ ego tecū sum ut saluē te ⁊ eruā
te dic̄ dn̄s · Et liberabo te de manu

pessimoꝝ et redimam te de manu
fortium. ¶ Ca. xvi.

Et factū est vbū dñi ad me
dicēs. Nō accipies vxorez ⁊
nō erūt tibi filij ⁊ filie in loco isto
Quia hec dicit dñs sup filios ⁊ fili
as q̄ generāt̄ in loco isto ⁊ super
matres eoꝝ q̄ genuerūt eos ⁊ su
per pr̄es eoꝝ de quoꝝ stirpe sunt
nati in terra hac. Mortib⁹ egrota
tionū morient̄. Nō plangēt̄ ⁊ nō
sepelient̄ in sterq̄liniū. sup fatiem
terre erūt. Et gladio et fame cōsu
ment̄ ⁊ erit cadauer eoꝝ in escaz
volatilib⁹ celi ⁊ bestijs terre. Hec
em̄ dic̄ dñs Ne ingrediaris domū
cōuiuij neq̄ vadas ad plāgēdū
neq̄ ꝯsoleis eos. q̄ abstuli pacē
meā a populo isto dicit dñs mise
ricordiā ⁊ miseracōes. Et morien
tur grādes ⁊ parui ī terra ista nō
sepelient̄ neq̄ plāgent̄ ⁊ nō se in
cidēt neq̄ caluitiū fiet ꝓ eis Et nō
frangēt inter eos lugēti panē ad
cōsolandū sup mortuo ⁊ non da
būt eis potū calicis ad cōsolādū
sup pr̄e suo ⁊ mr̄e. Et domū ꝯuiuij
nō ingrediaris ut sedeas cū eis et
comedas ⁊ bibas. q̄ hec dicit do
min⁹ exercituū deus isrl̄ Ecce ego
auferā de loco isto in ocul̄ vestris
⁊ in dieb⁹ vr̄is. vocē gaudij et vo
cē leticie ⁊ vocē spōsi ⁊ vocē sponse
Et cū annūtiaueris ꝓpl̄o huic om
nia vba hec ⁊ dixerint tibi. q̄re lo
cutus ē dñs sup nos om̄e malum
grāde istud: que nr̄a iniquitas et
qd̄ peccatū nostꝝ qd̄ peccauimus
dño deo nr̄o dices ad eos Quia de
reliquerūt me pr̄es vr̄i ait dñs et
abierūt post deos alienos: ⁊ ꝑuie
rūt eis ⁊ adorauerūt eos et me de
reliquerūt ⁊ legē meā nō custod
erūt. Sed ⁊ vos peius operāti estis
q̄ pr̄es vestri Ecce enim ambulat
vn⁹ quisq̄ post prauitatē cordis
sui mali ut me nō audiat. Et eitiā
vos de terra hac ī terrā quā igno
ratis vos ⁊ pr̄es vr̄i et ꝑuietis ibi
dijs alienis die ac nocte qui non
dabūt vob̄ requiez. Proptēa ecce
dies veniēt dicit dñs ⁊ non dicet̄
vltr̄ viuit dñs q̄ eduxit filios isrl̄
de terra egipti. ꝫ viuit dñs q̄ edu
xit filios isrl̄ de t̄ra aq̄lois ⁊ de vni
ūsis t̄ris ad q̄s eieci illos et redu
cā eos in terrā suā quā dedi patri
bus eoꝝ. Ecce ego mittaz piscato
res multos dicit dñs et piscabūt̄
eos. Et post hec mittā eis multos
venatores et venabunt̄ eos de oī
mōte ⁊ de omni colle et de cauernis
petrarū. q̄ oculi mei sup om̄es vi
as eoꝝ Non sūt abscōdite a fatie
mea ⁊ nō fuit occultata iniq̄tas
eoꝝ ab ocul̄ meis Et reddā p̄mū
duplices iniq̄tates ⁊ pc̄tā eoꝝ. q̄
cōtaminauerūt terrā meā in mor
ticinis ydoloꝝ suoꝝ et abhoīacoī
bus suis īpleuerunt hereditatem
meaz. Dñe fortitudo mea et robur
meū ⁊ refugiū meū in die tribula
tionis. Ad te gētes veniēt ab ex
tremis terre et dicēt. Vere mēda
tiū possederūt patres nr̄i: vanitatez
que eis nō ꝓfuit. Nūquid faciet
sibi homo deos. Et ipsi nō sūt dij
Idcirco ecce ego ostendā eis ꝑ vi
cez hāc: ostēdaz eis manū meā ⁊
vtutē meā et sciēt q̄ nomē m̄ dñs

Peccatū iuda scri ¶ Ca. xvij.
ptū est stilo ferreo ī vngue
adamātio exaratū sup latitudiez
cordis eoꝝ ⁊ ī cordib⁹ araꝝ eoꝝ.

Cū recordati fuerint filij eoꝝ ara
rū suaꝝ et lucoꝝ suoꝝ lignorūq;
frondētiū in mōtibꝫ excelsis sacri
ficātes in agro· fortitudinē tuā ⁊
oēs thesauros tuos in direpcōeꝫ
dabo· excelsa tua ꝓpter pctā ī vni
uersis finibꝰ tuis· Et relinq̄ris so
la ab hereditate tua quā dedi tibi
⁊ seruire te fatiaꝫ inimicis tuis in
terra quā ignoras· qm̄ ignez suc
cēdisti in furore meo vsq; in eter
nū ardebit· Hec dic̄ dn̄s· Maledi
ctus hō qui ꝯfidit in hoīe ⁊ ponit
carneꝫ brachiū suū et a dn̄o rece
dit cor eius· Erit em̄ q̄si mirice ī de
serto ⁊ nō videbit cū veneit bonū
ꝫ hītabit in siccitate in deserto in
terra salsuginis et inhabitabili·
Bn̄dictus vir q̄ confidit in dn̄o ⁊
erit dn̄s fidutia eiꝰ· Et erit q̄si lig
nū qđ trāsplātat̄ sup aq̄s· qđ ad
humorē mittit radices suas ⁊ nō
timebit cū venerit estus Et erit fo
liū eius viride ⁊ in tēpe siccitatis
nō erit sollicitū· nec aliqn̄ desinet
facē fructū· Prauū est cor hoīs ⁊
inscrutabile· Quis ꝯgscet illud·
Ego dn̄s scrutās cor et ꝓbans re
nes q̄ do vnicuiq; iuxta viā suā et
iuxta fructuꝫ adinuētionū suaꝝ·
Perdix fouit q̄ nō pepit· Fecit di
uicias ⁊ nō ī iudicō· In dimidio
dieꝝ suoꝝ derelinq̄t eas et in no
uissimo suo erit insipiens· Soliū
glorie altitudīs a p̄ncipio· locus
sāctificatiōis nr̄e expectatio isrl̄·
Dn̄e om̄s q̄ te derelinquūt ꝯfūdē
tur· recedētes a te in terra scribent̄
qm̄ dereliquer̄t venā aq̄ꝝ viuen
tiū dn̄m· Sana me dn̄e ⁊ sanabor
saluū me fac ⁊ saluꝰ ero· qm̄ laus
mea tu es· Ecce ip̄i dicunt ad me·

Vbi est v̄bū dn̄i· Veīat· Et ego
nō sū turbatꝰ te pastorē seqn̄s et
diē hoīs nō desideraui· Tu scis qđ
egressuꝫ est de labijs meis rectū ī
cōspectu tuo fuit· Non sis mihi tu
formidini· spes mea tu in die affli
ctōnis· Confūdant̄ qui me perse
quūtur ⁊ nō ꝯfūdar ego· paueāt
illi ⁊ nō paueam ego· Induc sup
eos diē afflictōis ⁊ duplici ꝯtricō
ne ꝯtere eos· Hec dic̄ dn̄s ad me
Vade ⁊ sta in porta filioꝝ populi
tui p quā ingrediunt̄ reges iuda
⁊ egrediūtur ⁊ in cūctis portis ihe
rusaleꝫ ⁊ dices ad eos· Audite v̄
bū dn̄i reges iuda ⁊ oīs iudea cū
ctiq; habitatores ihrl̄m q̄ ingre
dimī p portas istas· Hec dicit do
minꝰ· Custodite aīas vr̄as ⁊ no
lite portare pondera in die sabba
ti· nec inferatis p portas ihrl̄m ⁊
nolite eicē onera de domibꝰ vr̄is ī
die sabbati ⁊ om̄e opus nō fatie
tis· Sāctificate dieꝫ sabbati sicut
p̄cepi p̄ribus vr̄is· Et non audie
rūt nec inclinauer̄t aurē suā· ꝫ in
durauer̄t ceruicē suā ne audirēt
me ⁊ ne accipent disciplinam Et
erit si audieritis me dicit dn̄s· ut
nō inferatis onera p portas ciui
tatis huiꝰ in die sabbati ⁊ si sācti
ficaueritis diē sabbati ne fatiatis
in ea om̄e opꝰ ingrediētur p por
tas ciuitatis huiꝰ reges ⁊ p̄ncipes
sedētes sup soliū dauid ⁊ ascēden
tes in curribꝰ ⁊ eq̄s ip̄i ⁊ p̄ncipes
eoꝝ viri iuda ⁊ habitatores ihe
rusaleꝫ ⁊ hītabit̄ ciuitas hec in sē
pit̄nū· Et veniēt de cītatibꝫ iuda ī
circuitu ihrl̄m ⁊ de t̄ra beniamin
⁊ de cāpestribꝰ ⁊ de montuosis et
ab austro portantes holocaustū

ꝛ victiaꝫ ꝛ sacrifitiū ꝛ thus et in
ferēt oblacōeꝫ ī domū dñi Si aūt
nō audieitis me ut scīficetis dieꝫ
sabbati ꝛ ne portetis onus et ne
inferatis ꝑ portas ihrl'm ī die sab
bati: succēdā ignē in portis eius ꝛ
deuorabit domos iherusaleꝫ ꝛ nō
extinguet. ¶ Ca. xviij.

Verbū qđ factum est ad ihere
miā a dño dicēs Surge ꝛ de
scēde ī domū figuli ꝛ ibi audies ver
ba mea. Et descēde in domū figuli
ꝛ ecce ip̄e faciebat opus sup̄ rotā
et dissipatū est vas qđ ipse facie
bat e luto maīb⁹ suis Conuersusq̄
fecit illud vas alterū sicut placue
rat ī oculꝭ eius ut faceret. Et factū
est v̄bū dñi ad me dicēs Nunq̄d
sic̄ figulus iste nō potero vob̄ face
re dom⁹ isrl' ait dñs. Ecce sicut lu
tū in maīb⁹ figuli. sic vos dom⁹ is
rahel ī manu mea Repēte loq̄r ad
uersū gētē ꝛ aduersus regnū ut era
dicē ꝛ destruaꝫ et dispdā illud. Si
penitētiam egerit gēs illa a malo
suo qđ locutus sū aduersus eā. agā
ꝛ ego penitētiā sup̄ malo qđ cogi
taui ut facerē ei ꝛ sb̄ito loq̄r de gē
te ꝛ regno ut edificē ꝛ plantē illđ
Si fecerit malū in oculis meis ut
nō audiat vocē meā: peītētiā agā
sup̄ bono qđ locut⁹ sū ut facerē ei
Nunc g̊ dic viro iuda et hītatori
ihrl'm dicens. Hec dicit dñs. Ecce
ego fingo ꝯtra vos malū et cogi
to ꝯtra vos cogitacōeꝫ. Reuertatur
vnusquisq̄ a via sua mala ꝛ diri
gite vias vr̄as ꝛ studia vr̄a. Qui
dixerūt. Desperauim⁹. Post cogi
tacōes em̄ nr̄as ibimus ꝛ vn⁹ q̄s
q̄ prauitateꝫ cordis sui mali facie
mus Ideo hec dic̄ dñs Interrogate
gentes. Quis audiuit talia horri
bilia q̄ fecit nimis v̄go isrl'. Nun
q̄d defitiet de petra agri nix libaī
aut euelli possunt aque erūpētes
frigide ꝛ defluētes. Quia oblitus
est mei ꝓpl's meus. frustra liban
tes ꝛ impīgētes in viis suis ꝛ in se
mitis seculi ut ambularēt ꝑ eas
in itinere nō trito ut fieret t̄ra eo
rū in desolacōeꝫ et in sibulū sēpit̄
nū. Oīs q̄ p̄terierit per eam obstu
pescet ꝛ mouebit caput suū Sicut
vētus vr̄es dispgā eos corā inimi
cis: dorsū ꝛ nō faciē ostēdam eis ī
die ꝑdicōis eoꝝ. Et dixerūt. Veni
te ꝛ cogitemus ꝯtra iheremiaꝫ co
gitacōes. Nō em̄ ꝑibit lex a sacdo
te: neq̄ ꝯsiliū a sapiēte: nec s̄mo
a ꝓpheta. Venite ꝛ ꝑcutiamus eū
lingua ꝛ nō attēdamus ad vniu
sos s̄mones eius. Attēde dñe ad
me ꝛ audi vocē aduersarioꝝ me
orū. Nunq̄d reddit̄ ꝓ bono malū.
q̄ foderunt foueā aīe mee. Recor
dare q̄ steterim in ꝯspectu tuo ut
loquerer ꝓ eis bonū ꝛ auterez in
dignacōeꝫ tuā ab eis. Propterea
da filios eoꝝ ī famē ꝛ deduc eos
in man⁹ gladij. Fiant vxores eo
rū absq̄ liberis et vidue ꝛ viri ea
rū interfitiāt̄ morte. Juuenes eoꝝ
cōfodiant̄ gladio in p̄lio: audiat̄
clamor de domib⁹ eorū. Adduces
em̄ sup̄ eos latronē repēte. q̄ fode
rūt foueā ut caperent me ꝛ laq̄os
abscōderūt pedib⁹ meis. Tu aūt
dñe scis om̄e ꝯsiliū eoꝝ aduersū
me in mortē. Ne ꝓpitieris iniquita
ti eoꝝ ꝛ peccatū eorum a facie tua
non deleatur Fiant corruentes in
ꝯspectu tuo in tp̄e furoris tui abu
tere eis. ¶ Ca. xix.

Hec dicit dñs. Vade ⁊ accipe lagūculā figuli teſteā a ſemoribꝰ ꝓpli ⁊ a ſemoribꝰ ſacerdotū ⁊ egredē ad vallē filioꝝ ennon que ē iuxꝫ introitū portē ſcārīˀ et p̄dicabis ibi v̄ba q̄ ego loquor ad te ⁊ dices. Audite v̄bū dñi reges iuda ⁊ hītatores ihrˀlm. Hec dicit dñs exercituū deus iſrˀl. Ecce ego inducā afflictōnē ſup locū iſtū. ita ut oīs q̄ audierit illaꝫ tinnīāt aures eius eoꝝ dereliquerūt me ⁊ alienū fecerint locū iſtū ⁊ libauerūt in eo dīs alieīs q̄s neſcierūt ipſi ⁊ p̄res eoꝝ ⁊ reges iuda et repleuerūt locū iſtū ſanguīe innocētū ⁊ edificauerūt excelſa baalim ad cōburēdos filios ſuos igni in holocauſtū que non p̄cepi nec locutꝰ ſū nec aſcēderūt in cor meū. Propterea ecce dies veniūt dicit dñs ⁊ nō vocabit amplius locus iſte thopheth ⁊ vallis filij ennō. ſ̄ vallis occiſionis. Et diſſipabo cōſiliū iuda ⁊ ihrˀlm in loco iſto ⁊ ſubuertā eos gladio in cōſpectu inimicoꝝ ſuoꝝ ⁊ in manu querentiū aīas eoꝝ et dabo cadauera eoꝝ eſcas volatilibꝰ cēli et beſtijs terre ⁊ ponā ciuitatē hāc in ſtupōrē et in ſibilū. Oīs qui p̄teriēt p eā obſtupeſcet ⁊ ſibilabit ſup vniuerſa plaga eiꝰ Et cibabo eos carnibꝫ filioꝝ ſuoꝝ ⁊ carnibꝫ filiarū ſuarū ⁊ vnuſquiſq; carnē amici ſui comedet in obſidione ⁊ in anguſtia in q̄ coartabūt eos inimici eoꝝ ⁊ qui q̄runt aīas eoꝝ Et cōteres lagūculaꝫ in oculis virorū q̄ ibūt tecū ⁊ dices ad eos Hec dicit dñs exercituū. Sic conterā populū iſtū ⁊ ciuitatem iſtā ſicut conteritur vas figuli q̄ nō p̄t vltra inſtaurari Et in thopheth ſepelient eo q̄ nō ſit alius locꝰ ad ſepeliendū. Sic faciā loco huic ait dñs ⁊ habitatoribꝰ eius ut ponā ciuitatē iſtā ſicut thopheth. Et erūt domus ihrˀlm ⁊ domꝰ regū iuda ſicut locus thopheth immūdē. oēs domus in q̄ſq; domatibꝰ ſacrificauerūt oī militie cēli ⁊ libauerūt libamina dīs alienis. Venit aūt ieremias de thopheth q̄ miſerat eū dñs ad p̄phandū ⁊ ſtetit in atrio domus dñi et dixit ad oēm populū. Hec dicit dñs exercituū deꝰ iſrˀl. Ecce ego inducā ſuper ciuitatē hanc ⁊ ſuper omnes vrbes eiꝰ vniuerſa mala q̄ locutꝰ ſū aduerſū eā. qm̄ indurauerūt ceruicē ſuā ut non audirent ſermones meos. ℣ Capitulū. xx.

Et audiuit phaſſur filius emmer ſacerdos q̄ conſtitutꝰ erat p̄nceps in domo dñi ieremiā p̄phantē ſermōes iſtos ⁊ percuſſit phaſſur ieremiā p̄phetā ⁊ miſit eū in neruū q̄ eſt in porta benīamin ſuperiori in domo dñi. Cūq; illuxiſſet in craſtinum eduxit phaſſur ieremiā de neruo ⁊ dixit ad eū ieremias. Nō phaſſur vocauit dñs nomē tuū ſed pauorē vndiq;. q; hec dicit dñs. Ecce ego dabo te in pauorē ⁊ oēs amicos tuos ⁊ corruēt gladio inimicoꝝ ſuoꝝ ⁊ oculi tui videbūt. Et oēm iudā dabo in manu regis babilonis et traducet eos in babilonem ⁊ percutiet eos gladio. Et dabo vniuerſā fortitudinē ciuitatis huiꝰ ⁊ oēs labores eiꝰ omnēq; p̄tiū et cūctos theſauros regū iuda dabo in manu inimicoꝝ eoꝝ ⁊ diripient eos ⁊ tollēt ⁊ ducēt in babilonē. Tu aūt phaſſur ⁊ omnes

habitatores domus tue ibitis in
captiuitatē ⁊ in babilonē venies
⁊ ibi morieris: ibiq; sepelieis tu ⁊
oēs amici tui quib⁹ ꝓphetasti mē
datium Seduxisti me dn̄e ⁊ sedu
ctus sū: fortior me fuisti ⁊ inualui
sti. Factus sū in derisum tota die.
Oēs subsānabāt me q̄ iam olim
loquor vociferās: iniq̄tatē ⁊ vasti
tatē clamito. Et factus ē mihi ser
mo dn̄i in opprobriū ⁊ in derisū to
ta die. Et dixi. Nō recordabor eius
neq; loquar vltra in noīe illi⁹. Et
factus ē in corde meo quasi ignis
exestuans: claususq; in ossib⁹ me
is ⁊ defeci ferre nō sustinēs. Audi
ui em̄ cōtumelias multoꝝ ⁊ terro
rez ī circuitu ꝑseq̄mini ⁊ ꝑseq̄mur
eū ab oībus viris q̄ erāt pacifici
mei ⁊ custodientes latus meū. Si
quo modo decipiat̄ ⁊ p̄ualeamus
aduersus eū ⁊ ꝯsequamur vltio
nē ex eo. Dn̄s aūt mecū est q̄si bel
lator fortis idcirco q̄ ꝑsequūt̄ me
cadēt ⁊ infirmi erūt ⁊ ꝯfūdēt̄ vehe
mēter. q̄ nō intellexerīt opprobriū
sempiternū qd̄ nūq̄ delebit̄. Et tu
dn̄e exercituū ꝓbator iusti qui vi
des renes ⁊ cor: videā queso vltio
nē tuā ex eis. Tibi enim reuelaui
causā meā. Cantate dn̄o laudate
dn̄m. q̄ liberauit aīam paupis de
manu malorū. Maledicta dies in
qua nat⁹ sū. dies ī q̄ pepit me mr̄
mea nō sit bn̄dicta. Maledict⁹ vir
qui annūtiauit p̄ri meo dicēs na
tus est tibi puer masculus et q̄si
gaudio letificauit eū. Sit homo il
le ut sūt cītates quas sb̄uūtit dn̄s
⁊ nō penituit eū. Audiat clamorē
mane ⁊ vlulatū in tpe meridiano
q̄ nō me int̄fecit a vulua ut fiēt
mihi mater mea sepulchꝝ ⁊ vul
ua eius ꝯceptus eternꝰ. Quare de
vulua egressus sū ut viderē labo
rē ⁊ dolorē ⁊ ꝯsumerētur in cōfusi
one dies mei. ¶ Ca. xxi.

Verbū qd̄ factum est ad ihere
miā a dn̄o qn̄ misit ad eum
rex sedechias phassur filium hel
chie ⁊ sophoniaz filiū maasie sa
cerdotē dicēs. Interroga ꝓ nobis
dn̄m. q̄ nabuchodonosor rex ba
bilonis p̄liat̄ aduersū nos: si for
te fatiat dn̄s nobiscū scd̄m om̄ia
mirabilia sua ⁊ recedat a nobis.
Et dixit iheremias ad eos. Sic di
cetis sedechie. Hec dicit dn̄s deus
isrl̄. Ecce ego ꝯuertā vasa belli q̄
in manib⁹ vr̄is sūt ⁊ quibus vos
pugnatis aduersū regē babilōis
⁊ caldeos q̄ obsidēt vos ī circuitu
muroꝝ et cōgregabo ea in medio
ciuitatis hui⁹ ⁊ debellabo ego vos
in manu extēta ⁊ in brachio forti
⁊ in furore ⁊ in indignacōne ⁊ in
ira grādi ⁊ ꝑcutiā habitatores ci
uitatis hui⁹. Hoīes et bestie pesti
lēcia magna moriētur Et post hec
ait dn̄s. dabo sedechiā regē iuda
⁊ seruos ei⁹ ⁊ populū ei⁹ ⁊ q̄ dere
licti sūt in hac cītate a peste ⁊ gla
dio et fame in manu nabuchodo
nosor regis babilōis ⁊ ī manu ini
micoꝝ eoꝝ et ī māu q̄rentiū aīaz
eoꝝ ⁊ ꝑcuciet eos in ore gladij ⁊
nō mouebit̄ neq; ꝑcet nec misere
bit̄. Et ad ꝓplm hūc dices. Hec di
cit dn̄s. Ecce ego do corā vob̄ viaz
vite ⁊ viā mortis. Qui hītauerit ī
vrbe hac morieť gladio ⁊ fame ⁊
peste. q̄ aūt egressus fuerit ⁊ trās
fugerit ad caldeos q̄ obsidēt vos
viuet et erit ei aīa sua q̄si spoliū.

Posui enim faciem meam super ciuitatem
hanc in malum et non in bonum ait dominus
In manu regis babilonis dabitur
et exuret eam igni et domum regis iu
da. Audite verbum domini domus dauid
Hec dicit dominus. Judicate mane iu
ditium et eruite vi oppressum de ma
nu calumniantis. ne forte egrediatur
ut ignis indignatio mea et succen
datur et non sit qui extinguat propter ma
litiam studiorum vestrorum. Ecce ego ad
te habitatricem vallis solide atque campe
stris ait dominus. qui dicitis quis percutiet
nos et quis ingredietur domus nostras et
visitabo super vos iuxta fructum stu
diorum vestrorum dicit dominus et succendam
ignem in saltu eius et deuorabit omnia
in circuitu eius. ¶ Ca. xxij.

Hec dicit dominus Descende in do
mum regis iuda et loqueris ibi
verbum hoc et dices. Audi verbum domini
rex iuda qui sedes super solium dauid
tu et serui tui et populus tuus qui ingre
dimini per portas istas. Hec dicit do
minus. Facite iuditium et iustitiam et li
berate vi oppressum de manu calum
niatoris et aduenam et pupillum et vi
duam nolite contristare neque opprima
tis iniquum et sanguinem innocentem ne
effundatis in loco isto Si enim faci
entes feceritis verbum istud. ingredi
entur per portas domus huius reges se
dentes de genere dauid super thronum
eius et ascendentes currus et equos.
ipsi et serui et populus eorum Quod si non
audieritis verbum hoc in memetipso
iuraui dicit dominus. quia in solitudinem
erit domus hec. Quia hec dicit dominus
super domum regis iuda. Galaad tu
mihi caput libani. Si non posuero
te solitudinem vrbes inhabitabi
les. Et sanctificabo super te interficien
tem virum et arma eius et succident ele
ctas cedros tuas et precipitabunt in
ignem et pertransibunt gentes multe per
ciuitatem hanc et dicet vnusquisque
proximo suo Quare sic fecit dominus ci
uitati huic grandi. Et respondebunt. Eo
quod reliquerint pactum domini dei sui et ado
rauerint deos alienos et seruierint
illis. Nolite flere mortuum. neque luge
atis super eum fletu Plangite eum qui
egreditur. quia non reuertetur vltra. nec
videbit terram natiuitatis sue. Quia
hec dicit dominus ad sellum filium iosie re
gem iuda qui regnauit pro iosia patre
suo qui egressus est de loco isto. Non
reuertetur huc amplius sed in loco ad
quem transtuli eum ibi morietur et terram
istam non videbit amplius. Ve qui edi
ficat domum suam in iniustitia et cena
cula sua non in iudicio. Amicum suum
opprimet frustra et mercedem non red
det ei. Qui dicit edificabo mihi do
mum latam et cenacula spatiosa. qui
aperit sibi fenestras et facit laqua
ria cedrina. pingitque sinopide Num
quid regnabis. quoniam confers te cedro.
Pater tuus nunquid non comedit et bi
bit et fecit iuditium et iustitiam. tunc
cum bene erat ei. Judicauit causam pau
peris et egeni in bonum suum. Nunquid non
ideo quia cognouit me dicit dominus. Tui
vero oculi et cor ad auaritiam et ad
sanguinem innocentem fundendum et ad
calumniam et ad cursum mali operis.
Propterea hec dicit dominus ad ioakim
filium iosie regem iuda. Non plangent
eum ve frater et ve soror. non concrepa
bunt ei ve domine et ve inclite. Sepul
tura asini sepelietur. putrefactus et pro
iectus extra portas ihrlm. Ascende liba
num et clama et in basan da vocem
tuam et clama ad transeuntes. quia

ɔtriti sūt oēs amatores tui. Locu
tus sū ad te in abūdātia tua dixi
sti non audiā. Hec est via tua ab
adolescētia tua. qꝛ non audisti vo
cē meā Oēs pastores tuos pascet
vētus ⁊ amatores tui in captiuita
tē ibūt. Et tūc ɔfūdeis ⁊ erubesces
ab oī malitia tua q̄ sedes in liba
no et nidificas in cedris. Qūo cō
genuisti cū veīssent tibi dolores q̄i
dolores ꝑturiētis. ¶ Viuo ego dic̄
dn̄s qꝛ si fuerit iechonias filiꝰ ioa
kim regis iuda anulus in manu
dextera mea: inde euellaꝫ eū Et da
bo te in manu querētiū aīaꝫ tuā ⁊
in manu quoꝝ tu formidas fatiē
⁊ ī manu nabuchodonosor regis
babilonis ⁊ in manus caldeorū.
Et mittā te ⁊ matrē tuaꝫ q̄ genuit
te in t̄rā alienā in q̄ nati nō estis
ibiqꝫ moriemī. Et in terrā ad quā
ipsi leuāt aīam suaꝫ ut reūtant̄ il
luc nō reūtent̄. Nunq̄d vas fictile
atqꝫ ɔtritū vir iste iechonias. ¶ Nū
q̄d vas absqꝫ oī voluptate. ¶ Qua
re abiecti sūt ipsi ⁊ semē eius ⁊ ꝓ
iecti ī t̄rā quā ignorauerūt. ¶ Ter
ra. terra. terra. audi s̄monē dn̄i.
Hec dicit dn̄s Scribe virū istū ste
rilē: virū qui ī diebꝰ suis nō ꝓspe
rabit̄. Nec em̄ erit de semine eius
vir q̄ sedeat sup soliū dauid et po
testatem habet vltra in iuda.

Et pastoribꝰ q̄ ¶ Ca. xxiij.
disꝑdūt ⁊ dilacerant gregē
pascue mee dicit dn̄s. Ideo hec di
cit dn̄s deus isrl̄ ad pastores qui
pascūt ꝓpl̄m meū. Vos disꝑsistis
gregē meū ⁊ eiecistis eos ⁊ nō vi
sitastis eos. Ecce ego visitabo sup
vos maliciā studioꝝ vr̄oꝝ ait do
minus. Et ego ɔgregabo reliq̄as
gregis mei de oībꝰ t̄ris ad q̄s eie
cero eos illuc ⁊ ɔuītā eos ad rura
sua ⁊ crescēt ⁊ multiplicabūtur ⁊
suscitabo sup eos pastores et pas
cēt eos. Non formidabūt vltra ⁊
nō pauebūt et nullus queret̄ ex
numero dic̄ dn̄s. Ecce dies veniūt
dic̄ dn̄s ⁊ suscitabo dauid germē
iustū ⁊ regnabit rex ⁊ sapiēs erit
⁊ faciet iuditiū ⁊ iustitiā in terra.
In diebꝰ illis saluabit̄ iuda et is
rahel hītabit ɔfidēter. Et hoc ē no
mē qd̄ vocabūt eū: dn̄s iustus nr̄
Propter hoc ecce dies veniūt dic̄
dn̄s ⁊ nō dicēt vltra viuit dn̄s q̄
eduxit filios isrl̄ de t̄ra egipti. Sꝫ
viuit dn̄s q̄ eduxit et adduxit se
men domꝰ isrl̄ de terra aquilōis
et de cūctis terris ad q̄s eieceram
eos illuc ⁊ habitabūt ī terra sua.
Ad ꝓpheas Cōtritū est cor meū in
medio mei: cōtremuerūt oīa ossa
mea. Factus sū q̄si vir ebrius et
quasi homo madidus a vino a
fatie dn̄i et a fatie verboꝝ sāctoꝝ
eius. qꝛ adulterijs repleta ē terra
qꝛ a fatie maledictōis luxit terra:
arefacta sūt arua deserti. Factus
est cursus eoꝝ malꝰ et fortitudo
eoꝝ dissilis. Propheta nāqꝫ ⁊ sac̄
dos polluti sūt ⁊ ī domo mea inue
ni malū eoꝝ ait dn̄s. Idcirco via
eoꝝ erit quasi lubricū in tenebris
impellētur em̄ ⁊ corruēt in ea Affe
rā em̄ sup eos mala annū visita
tionis eoꝝ ait dn̄s. Et in ꝓphetis
samarie vidi fatuitateꝫ ⁊ ꝓpheta
bāt ī baal ⁊ decipiebāt ꝓpl̄m me
um isrl̄ Et ī ꝓphetis ihrl̄m vidi sili
tudinē adulterantiū ⁊ iter mēda
cij et ɔfortauerūt manꝰ pessimorū
ut nō ɔuītet̄ vnꝰ q̄sqꝫ a malitia sua

Facti sūt mihi om̄s ut zodoma ⁊
hītatores ei⁹ q̄si gomorra. Prop
terea hec dicit dn̄s exercituū ad ꝓ
phetas Ecce ego cibabo eos absin
thio ⁊ potabo eos felle. A ꝓp̄his ei
ihrl'm egressa ē pollutio sup oēm
terrā. Hec dicit dn̄s exēcituū No
lite audire v̄ba ꝓp̄haꝝ q̄ ꝓphetāt
vobis ⁊ decipiūt vos. Visionē cor
dis sui loquūtur nō de ore dn̄i. Di
cūt hijs q̄ blasphemāt me locut⁹
est dn̄s. pax erit vob̄ ⁊ oī qui am
bulat in prauitate cordis sui dixe
rūt. nō veniet sup vos malū. Quis
em̄ affuit in cōsilio dn̄i ⁊ vidit ⁊
audiuit s̄monē eius. Quis ꝯside
rauit v̄bū illi⁹ ⁊ audiuit. Ecce tur
bo dn̄ice indignacōis egredietᷣ et
tēpestas erūpens sup caput impi
orū veniet. Nō reuertetᷣ furor dn̄i
vsq̄ dū faciat et vsq̄ dū cōpleat
cogitacōnē cordis sui. In nouissi
mis diebꝫ intelligetis ꝯsiliū eius
Nō mittebam ꝓp̄has et ip̄i curre
bāt. nō loq̄bar ad eos ⁊ ip̄i ꝓphe
tabāt. Si stetissent in cōsilio meo
⁊ nota fecissent verba mea popu
lo meo. auertissez vtiq̄ eos a via
sua mala ⁊ cogitacōib⁹ suis pessi
mis. Putasne de⁹ e vicino ego sū
dic̄ dn̄s et nō de⁹ delonge. Si oc
cultabitᷣ vir in abscōditis et ego
nō videbo eū dicit dn̄s. Nūquid
nō celū ⁊ terrā ego implebo ait do
min⁹. Audiui q̄ dixerūt ꝓp̄he ꝓphe
tātes ī noīe meo mēdatiū atq̄ di
centes. Sōniaui: sōniaui. Vsq̄ q̄
istud est in corde ꝓp̄haꝝ vaticinā
tiū mēdatiū ⁊ ꝓphetātiū seductio
nes cordis sui. Qui volūt facē ut
obliuiscatᷣ popul⁹ me⁹ noīs mei
ꝓpᷣ somnia eoꝝ que narrāt vn⁹
quisq̄ ad ꝓximū suuꝫ sicut obliti
sūt p̄res eoꝝ noīs mei ꝓpter baal
Propha q̄ habet somniū narret
somniū ⁊ q̄ hꝫ sermonē meū loq̄
tur sermonez meū vere. Quid pa
leis ad triticū dic̄ dn̄s. Nūq̄d nō
verba mea sūt q̄si ignis ait dn̄s ⁊
q̄si malle⁹ cōterens petrā. Prop
tēa ecce ego ad ꝓp̄has ait dn̄s q̄
furātᷣ v̄ba mea vn⁹ quisq̄ a ꝓxīo
suo. Ecce ego ad ꝓp̄has ait dn̄s.
qui assumūt linguas suas ⁊ aiūt
dicit dn̄s. Ecce ego ad ꝓp̄has sō
niātes mēdatiū dic̄ dn̄s. q̄ narra
uerūt ea et seduxerūt populū meū
in mēdatio suo ⁊ in miracul' suis
cū ego nō misissez eos nec mādas
sem eis. q̄ nihil ꝓfuerūt ꝓp̄lo huic
dicit dn̄s. Si igitᷣ interrogauerit te
ꝓp̄lus iste vel ꝓp̄ha aut sacerdos
dicēs. qd̄ ē on⁹ dn̄i. dices ad eos
Vt q̄d vob̄ on⁹. Proitiā quippe
vos dicit dn̄s ⁊ ꝓp̄ha ⁊ sacerdos
⁊ popul⁹ q̄ dicit on⁹ dn̄i. visitabo
sup viꝝ illū ⁊ sup domū eius Hec
dicetis vnusquisq̄ ad ꝓximū et
ad frēm suū. Quid rn̄dit dn̄s. Et
quid locut⁹ ē dn̄s. Et on⁹ dn̄i vl
tra nō memorabitᷣ. q̄ on⁹ eit vni
cuiq̄ sermo su⁹. Et ꝑuertistis ver
ba dei viuētis dn̄i exēcituū dei nr̄i
Hec dices ad ꝓp̄haꝫ. Quid rn̄dit
tibi dn̄s ⁊ q̄d locut⁹ ē dn̄s. Si āt
on⁹ dn̄i dixeritis. ꝓpter hoc hec di
cit dn̄s Quia dixistis s̄monē istū
on⁹ dn̄i ⁊ misi ad vos dicēs. noli
te dicē on⁹ dn̄i. ꝓptēa ecce ego tol
lā vos portās ⁊ derelinquā vos et
ciuitatē quā dedi vob̄ ⁊ p̄rib⁹ vr̄is
a facie mea ⁊ dabo vos in obpro
briū sempiternū ⁊ in ig̃miniā eter
nā que nūq̄ obliuione delebitᷣ.

Ostēdit mihi do ¶ Ca. xxiiij.
min⁹ ⁊ ecce duo calathi ple
ni ficis positi añ tēplū dñi: postq̄
tñstulit nabuchodonosor rex ba
bilonis iheconiaꝫ filiū ioakim re
gē iuda ⁊ pn̄cipes eius ⁊ fabrū ⁊
inclusoreꝫ de iherusalē ⁊ adduxit
eos in babilonē. Calathus vn⁹
ficus bonas habebat nimis ut so
lent ficus esse primi tp̄is. Et cala
thus vnus fic⁹ habebat malas
nimis q̄ ꝯmedi nō poterant eoꝝ
essent male. Et dixit dñs ad me.
Quid tu vides iheremia ⁊ Et dixi.
Ficus bonas: bonas valde Et ma
las: malas valde que comedi nō
possunt eoꝝ sint male. Et factum
est v̄bum dñi ad me dicens Hec
dicit dñs deus isrl̄. Sicut fic⁹ hee
bone: sic ꝯgnoscā trāsmigracōeꝫ
iuda quā emisi de loco isto in ter
rā caldeoꝝ in bonū et ponam ocu
los meos sup̄ eos ad placandū
Et reducā eos in t̄rā hanc ⁊ edifi
cabo eos ⁊ nō destruā ⁊ plantabo
eos ⁊ nō euellā ⁊ dabo eis cor ut
sciāt me q̄ ego sū dñs. Et erūt mi
hi in ꝓpl̄m ⁊ ego ero eis in deū. q̄
reuertēt̄ ad me in toto corde suo.
Et sicut ficus pessime q̄ ꝯmedi nō
possunt eoꝝ sint male: hec dic̄ do
minus sic dabo sedechiā regem iu
da ⁊ principes eius ⁊ reliquos de
iherusalē q̄ remāserūt in vrbe hac
⁊ qui habitant in terra egipti. Et
dabo eos in vexacōeꝫ afflictōeꝫq̄
oīb⁹ regnis t̄re ī opprobriū ⁊ ī pa
bolā ⁊ ī p̄ubiū ⁊ ī maledictōeꝫ in
vniuersis locis ad q̄s eieci eos ⁊
mittā ī eis gladiū et famē ⁊ pestē
donec ꝯsumant̄ de terra quā dedi
eis ⁊ p̄ib⁹ eoꝝ. ¶ Ca. xxv.

Verbū q̄d factuꝫ ē ad iheremi
aꝫ de oī ꝓpl̄o iude in anno q̄r
to ioakim filij iosie regis iuda ip
se est annus primus nabuchodo
nosor regis babilonis Et locutus
est iheremias ꝓpheta ad omnē po
pulū iuda ⁊ ad vniūsos habita
tores iherusalē dicēs. A tertiodeci
mo anno iosie filij āmon regis iu
da vsq̄ ad diē hāc iste ē tertius
⁊ vicesimus annus: factū est v̄bū
dñi ad me ⁊ locutus sū ad vos de
nocte ꝯsurgēs ⁊ loquēs ⁊ nō au
distis. Et misit dñs ad vos om̄es
ſuos suos ꝓphetas ꝯsurgēs dilu
culo mittēsq̄ ⁊ nō audistis: neq̄
inclinastis aures v̄ras ut audire
tis cū diceret Reūtimī vnusquisq̄
a via sua mala et a pessimis cogi
tacōib⁹ v̄ris ⁊ habitabitis ī terra
quā dedit dñs vob̄ ⁊ p̄ib⁹ v̄ris a
seculo ⁊ vsq̄ ī seculū. Et nolite ire
p⁹ deos alienos ut ſuiatis eis ado
retisq̄ eos: neq̄ me ad iracūdiaꝫ
prouocetis in opibus manuū ve
strarū ⁊ nō affligā vos. Et nō au
distis me dicit dñs ut me ad ira
cūdiā ꝓuocaētis ī opib⁹ manuū
v̄rarū in malū v̄rm. Proptēa hec
dicit dñs exercituū. Pro eoꝝ nō
audistis v̄ba mea: ecce ego mittā
⁊ assumā vniūsas cognacōes aq̄
lonis ait dñs ⁊ nabuchodonosor
regē babilonis ſuū meū ⁊ addu
cā eos sup̄ terrā istaꝫ ⁊ sup̄ habi
tatores ei⁹ et sup̄ om̄es nacōes q̄
in circuitu eius sūt ⁊ int̄fitiam eos
⁊ ponā eos in stuporē ⁊ in sibilū ⁊
in solitudines sēpit̄nas. Perdaꝫ
q̄ ex eis vocē gaudij ⁊ vocem leti
tie. vocē sp̄osi ⁊ vocē sp̄ose. vocē mo
le ⁊ vocē lucne. Et erit vniūsa terra

eius in solitudinē ⁊ in stuporē et
seruiēt om̄s gētes iste regi babi
lonis septuaginta ānis. Cūq; im
pleti fuerint āni septuaginta visi
tabo sup regē babilonis ⁊ sup gē
tē illā dic̄ dn̄s iniq̄tatē eoꝝ ⁊ sup
terrā caldeoꝝ et ponā illaꝫ in soli
tudines sempit̄nas. Et adducaꝫ
sup terrā illā oīa v̄ba mea q̄ locu
tus sū cōn̄ eaꝫ. om̄e qd̄ scriptū est
in libro isto quecūq; ꝓphauit iere
mias aduersū om̄s gētes. q̄ ser
uierūt eis cū eēnt gētes multe et
reges magni. Et reddaꝫ eis scd̄m
opa eoꝝ ⁊ scd̄ꝫ facta manuū sua
rū. Quia sic dic̄ dn̄s exercituū deꝰ
isrl̄. Sume calicē vini furoris hꝰ
de maū mea et ꝓpinabis de illo cū
ctis gentibꝰ ad q̄s ego mittā te ⁊
bibēt et turbabūtur ⁊ insaniēt a
facie gladij quē ego mittaꝫ inter
eos. Et accepi calicē de manu dn̄i
⁊ ꝓpinaui cūctis gētibꝰ ad q̄s mi
sit me dn̄s: ihrl̄m ⁊ ciuitatibꝰ iu
de et regibꝰ eius et p̄ncipibꝰ eius
ut darē eos in solitudinē et ī stu
porē ⁊ in sibilū ⁊ in maledictōneꝫ
sicut est dies ista. et pharaoni re
gi egipti ⁊ seruis eius ⁊ p̄ncipibꝫ
eius ⁊ oī populo eius et vniūsis
gn̄alit̄ cūctis regibus terre ausiti
dis ⁊ cunctis regibus terre phili
stijm ⁊ ascalonis ⁊ gaze ⁊ accoro
ni ⁊ reliq̄s azoti. ydumee ⁊ moab
⁊ filijs ammon ⁊ cūctis regibus
tyri ⁊ vniūsis regibꝫ sydonis ⁊ re
gibꝰ terre insulaꝝ q̄ sūt trās ma
re ⁊ dedan ⁊ themā et buꝫ ⁊ vniū
sis qui attonsi sūt ī comā ⁊ cūctis
regibꝰ arabie ⁊ cūctis regibꝰ occi
dētis. qui habitāt in deserto ⁊ cū
ctis regibꝰ zambri ⁊ cunctis regi

bus elaꝫ ⁊ cūctis regibꝰ medoꝝ ⁊
cūctis q̄ꝫ regibꝰ aq̄lonis deprope
⁊ delonge. vnicuiq; cōn̄ frēm suū
⁊ oībꝰ regnis terre que sup fatiē
eiꝰ sūt Et rex sesach bibet post eos
Et dices ad eos. Hec dic̄ dn̄s ex
ercituū deꝰ isrl̄. Bibite et inebria
mini et vomite et cadite. neq; sur
gatis a fatie gladij quē ego mit
tā inter vos. Cūq; noluerint acci
pe calicē de manu tua ut bibāt di
ces ad eos. Hec dicit dn̄s exerci
tuū. Bibētes bibetis. Quia ecce in
ciuitate in q̄ inuocatū est nomen
meū ego incipio affligē et vos q̄i
innocētes ⁊ immunes eritis. Nō
eritis immunes. Gladiū em̄ ego
voco sup om̄s habitatores terre
dicit dn̄s exercituū. Et tu ꝓphab̄
ad eos oīa v̄ba hec ⁊ dices ad il
los. Dn̄s de excelso rugiet ⁊ de hī
taculo sācto suo dabit vocē suam
Rugiēs rugiet sup decorē suū. Ce
leuma q̄si calcātiū ꝯcinet̄ adūsus
oēs hītatores terre. Perueīt soni
tꝰ vsq; ad extrema terre. q̄ iudi
tiū dn̄o cū gentibꝰ. Judicat̄ ipse
cū oī carne. Impios tradidi gla
dio dicit dn̄s Hec dicit dn̄s exer
cituū. Ecce afflictio egredietur de gē
te in gentē et turbo mg̃nꝰ egredi
etur de sūmitatibꝫ terre et erūt in
terfecti dn̄i in die illa a sūmo terre
vsq; ad sūmū eius. Nō plāgent̄
et nō colligētur neq; sepelient̄. in
sterq̄limo sup fatiē terre iacebūt.
Vlulate pastores ⁊ clamate ⁊ as
pergite vos cinere optimates gre
gis. q̄ ꝯpleti sūt dies vestri ut in
terficiamini et dissipacōnes v̄re
et cadetis q̄si vasa p̄tiosa. Et peri
bit fuga a pastoribꝰ et saluatio

ab optimatibus gregis Vox cla
moris pastor et vlulatꝰ optima
tum gregis. qꝝ vastauit dñs pas
cua eor̃ a otiaueꝝt arua pacis a
fatie ire furoris dñi. Dereliquit qſi
leo vmbraculũ suũ. facta est terra
eor̃ in desolacõem a fatie ire colũ
be et a fatie ire furoris domini.

In pncipio regni ioa ¶ Ca. xxvi.
Kim filie iosie regis iuda factũ est
verbũ istud a dño dicẽs. Hec dic
dñs. Sta in atrio domus dñi a lo
queis ad omẽs ciuitates iuda de
quibꝰ veniunt ut adorẽt in domo
dñi vniuſos ſmones qs ego mã
daui tibi ut loquaris ad eos No
li sbtrahere vbũ si forte audiãt a
uertãt vnusquiſqꝫ avia sua ma
la et pniteat me mali qd cogito
facere eis ꝓpter malitiam studio
rum. Et dices ad eos. Hec dicit do
minus. Si nõ audieritis me ut am
buletis in lege mea quã dedi vob
ut audiatis ſmonẽ ſuor̃ meorũ
ꝓphar̃ quos ego miſi ad vos de
nocte cõsurgẽs a dirigẽs a nõ au
distis: dabo domũ istã sicut ſylo
et vrbẽ hãc dabo in maledictõem
cũctis gẽtibꝰ terre Et audierũt sac
dotes a ꝓphete a oĩs populus ihe
remã loquẽtez vba hec in domo
dñi. Cũqꝫ cõpleſſet ihęremias lo
quens oĩa que pcepat ei dñs ut
loqret ad vniuſũ ꝓpl'm: apprehẽde
rũt eũ sacdotes et ꝓphete a oĩs po
pulus dicẽs. Morte moriat. Qua
re ꝓphetauit in noĩe dñi dicẽs sicut
ſylo erit domus hec a vrbs ista de
solabit eoꝫ nõ sit habitator. Et
cõgregatus ẽ oĩs populus adue
ſus ihęremã in domo dñi Et audi
erũt pncipes iuda vba hec a asc
dert de domo regis in domũ dñi a
sedert ũt in introitu porte domus do
mini noue. Et locuti sũt sacdotes a
ꝓphete ad pncipes a ad oẽz popu
lũ dicẽtes Judicii mortis est viro
huic. qꝝ ꝓphetauit aduersus ciuita
tẽ istã sicut audistis auribꝰ vrĩs
Et ait ihęremias ad oẽs pncipes
a ad vniuſũ populũ dicens. dñs
misit me ut ꝓphetarez ad domum
istaz a ad ciuitatẽ hãc omnia vba
que audistis. Nunc g bonas facite
vias vras a studia vestra a audi
te vocẽ domini dei vestri a pnitebit
dñm mali qd locutus est aduſuz
vos. Ego aut ecce in manibꝰ vrĩs
sũ: facite mihi qd bonũ et rectũ est
in oculis vestris. Verũtamẽ scito
te a ognoscite si occideritis me sã
guinẽ innocẽtem tradetis cõtra
vos metipſos a otra ciuitatẽ istaz
a habitatores eiꝰ. In veritate em
misit me dñs ad vos ut loquerer
in auribꝰ vestris omnia vba hec
Et dixerũt pncipes a oĩs populus
ad sacerdotes a ad ꝓphetas Non
est viro huic iudicii mortis. qꝝ in
noĩe dñi dei nri locutus ẽ ad nos
Surrexerũt ergo viri de seniorib
terre a dixerũt ad oẽm cẽtũ popu
li loquentes. Micheas de mora
sthim fuit ꝓphęta i diebꝰ ezechie
regis iuda a ait ad oẽm populum
iude dicẽs. Hec dic dominus exer
cituũ. Syon quasi ager arabitur
a ihrl'm in acerũ lapidum erit a
mons domus in excelſa siluarum
Nunq̃d morte odẽnauit eũ ezechi
as rex iuda a oĩs iuda. Nũquid
non timuerũt dominũ a deprecati
sũt faciem dñi a pnituit dñm ma
li qd locutus fuerat aduersũ eos.

Itaq; nō faciam⁹ malū grāde cō
tra aīas nrās Fuitq̄ vir ꝓphetās
in noīe dñi vrias fili⁹ semei de ca
riathiarim et ꝓphetauit adūsus
ciuitatē istā ⁊ adūsus terrā hanc
iux̄ oīa verba ieremie Et audiuit
rex ioakim ⁊ oms potētes ⁊ pn̄ci
pes ei⁹ v̄ba hec ⁊ q̄siuit rex interfi
cere eū. Et audiuit vrias ⁊ timuit
fugitq; ⁊ ingressus est egiptū. Et
misit rex ioakim viros in egiptū
helnath an filiū achobor ⁊ viros
cū eo in egiptū. Et eduxerūt vriā
de egipto ⁊ adduxerūt eū ad regē
ioakim ⁊ ꝑcussit eū gladio ⁊ ꝓie
cit cadauer ei⁹ in sepulchris vul
gi ignobil'. Igr̄ man⁹ aichā filij
saphan fuit cū ieremia ut nō tra
deret̄ in man⁹ ꝓpl'i ⁊ int̄ficerēt eū.
In pn̄cipio regni ioa ¶ Ca. xxvij.
kim filij iosie regis iuda factuz ē
verbū istud ad ieremiā a dño di
cens. Hec dicit dñs ad me. Fac ti
bi vīcula ⁊ cathenas ⁊ pones eos
in collo tuo ⁊ mittēs eas ad regē
edom ⁊ ad regē moab ⁊ ad regez
filioꝝ ammon ⁊ ad regem tyri ⁊
ad regē sydonis in manu nūtioꝝ
qui venerīt iherusalē ad sedechiā
regē iuda ⁊ p̄cipies eis ut ad do
minos suos loquātur. Hec dicit
dñs exēcituū de⁹ isrl' Hec dicetis
ad dños vr̄os. Ego feci terram ⁊
hoīez et iumēta q̄ sūt sup fatiē ter
re in fortitudine mea magna ⁊ in
brachio meo extēto ⁊ dedi eā ei q̄
placuit in ocul' meis Et nūc itaq;
ego dedi oēs terras istas in maū
nabuchodonosor regis babilōis
serui mei. insup ⁊ bestias agri de
di ei ut seruiāt illi et ꝑuiēt ei oēs
gētes ⁊ filio ei⁹ ⁊ filio filij eius do

nec veniat tēpus terre ei⁹ ⁊ ip̄i⁹.
Et seruiēt ei gētes multe et reges
magni. gens aūt et regnū q̄d nō
seruierit nabuchodonosor regi ba
bilonis ⁊ quecūq; nō curuauerit
collū suū sb̄ iugo regis babilōis
in gladio ⁊ in fame ⁊ in peste visi
tabo sup gentē illā ait dñs donec
ꝯsumā eos in manu ei⁹. Vos er
go nolite audire ꝓphetas vr̄os ⁊
diuinos ⁊ sōniatores ⁊ augures
⁊ maleficos q̄ dicūt vobis nō ser
uietis regi babilōis. qr̄ mēdatiuz
ꝓphetāt vob̄ ut lōge fatiāt vos de
terra vr̄a ⁊ eitiāt vos et pereatis.
Porro gens q̄ subiecerit ceruicez
suā sub iugo regis babilōis ⁊ ser
uierit ei dimittā eā in terra sua di
cit dñs ⁊ colet eā ⁊ hītabit in ea.
Et ad sedechiā r̄gē iuda locut⁹ sū
scd̄m oīa v̄ba hec dicēs Subicite
colla vr̄a sb̄ iugo regis babilōis
⁊ seruite ei ⁊ populo ei⁹ ⁊ viuetis
Quare moriemī tu ⁊ popul⁹ tuus
gladio fame ⁊ peste. sicut locut⁹
est dñs ad gentē q̄ seruire nolue
rit regi babilonis. Nolite audire
v̄ba ꝓphaꝝ dicentiū vob̄. nō ꝑuie
tis regi babilōis. qr̄ mēdatiū ipsi
loquūtur vob̄. Quia nō misi eos
ait dñs et ip̄i ꝓphetāt ī noīe meo
mēdaciter ut eitiāt vos ⁊ pereatis
tā vos q̄ ꝓphe q̄ vaticinātur vo
bis Et ad sacerdotes ⁊ ad populū
istū locut⁹ sū dicēs. Hec dic̄ dñs
Nolite audire v̄ba ꝓphaꝝ vr̄oꝝ
qui ꝓphetāt vobis dicētes ecce va
sa dñi reuertētur de babilōe nūc
cito. Mendatiū em̄ ꝓphetāt vob̄.
Nolite ergo audire eos ꝫ seruite
regi babilonis ut viuatis. Quaē
dat̄ hec ciuitas in solitudinez. Et

si ꝓphete sunt ⁊ est verbū dñi
in eis occurrāt domino exercituū
ut nō veniant vasa que derelicta
fuerant in domo dñi ⁊ in domo
regis iuda ⁊ in iherusalez in babi
lonē Quia hec dicit dominus exer
cituū ad columnas ⁊ ad mare ⁊ ad
bases ⁊ ad reliqua vasorum que
māserūt in ciuitate hac que non
tulit nabuchodonosor rex babilo
nis cū trāsferret iechoniaz filiū io
akim regem iuda de iherusalez in
babilonē ⁊ omnes optimates iu
da ⁊ iherusalē Quia hec dicit dñs
exercituū deus israhel ad vasa q̄
derelicta sūt in domo dñi ⁊ in domo
regis iuda ⁊ iherlim· In babilonē
trāsferentē ⁊ ibi erūt vsq; ad diez
visitacōnis sue dicit dominus· Et
afferā eā ⁊ restituā in loco isto

ET factū est in ℣ Ca·xxviij·
anno illo in principio regni
sedechie regis iuda in anno quar
to in mēse q̄nto: dixit ad me ana
nias filius azur ꝓpheta de gabaō
in domo dñi coraz sacerdotibus ⁊
omni populo dicēs· Hec dicit do
minus exercituū deus israhel· Cō
triui iugū regis babiloīs Adhuc
duo anni dierū ⁊ ego referri fatiā
ad locum istum omnia vasa dñi
que tulit nabuchodonosor rex ba
bilonis de loco isto ⁊ trāstulit ea
in babilonē· Et iechoniā filiū ioa
kim regem iuda ⁊ omnē transmi
gracōem iude qui ingressi sunt in
babilonē ego cōuertam ad locū
istū ait dominus· Conterā enī iu
gū regis babilonis· Et dixit iere
mias ꝓpheta ad ananiā ꝓphetam
in oculis sacerdotū ⁊ in oculis oīs
populi q̄ stabat in domo dñi et ait ihe

remias ꝓpheta· Amē· Sic faciat do
minus suscitet dñs verba tua q̄
ꝓphetasti ut referātur vasa in do
mū domini ⁊ omnis trāsmigracō
de babilone ad locū istum· Verū
tñ audi verbū hoc qđ ego loquor
in auribus tuis ⁊ in auribus vni
uersi populi· Prophete qui fuerūt ante
me ⁊ te ab mtio ⁊ ꝓphetauerūt su
per terras multas ⁊ super regna de
prelio et de afflictione et de fame:
ꝓpheta qui vaticinatus est pacē
cū venerit verbum eius: scietur ꝓphe
ta quez misit dominus in veritate
Et tulit anamias ꝓpheta cathenaz
de collo iheremie ꝓphete ⁊ confregit
eam· Et ait anamas in ospectu oīs
populi dicens· Hec dicit dñs· Sic
cōfringā iugū nabuchodonosor
regis babilonis post duos ānos
dierū de collo omniū gentium· Et
abiit iheremias ꝓpheta in viā suā
Et factū est verbū dñi ad iheremi
am postq̄ cōfregit ananias ꝓphe
ta cathenā de collo iheremie ꝓphe
te dicens· Vade et dices anamie·
Hec dicit dominus· Cathenas lig
neas contriuisti ⁊ facies pro eis cathe
nas ferreas· qz hec dicit dñs exer
cituū deus israhel· Jugū ferreū posui
super collū cūctarū gentium istarū ut
seruiāt nabuchodonosor regi ba
bilonis ⁊ seruiēt ei· insuper et besti
as terre dedi ei· Et dixit iheremias
ꝓpheta ad ananiā ꝓphetaz· Audi
anania· Non misit te dñs ⁊ tu cō
fidere fecisti populū istū in mēda
tio· Idcirco hec dicit dñs· Ecce ego
mittā te a facie terre Hoc āno mori
eris Aduersū enī dñm locut⁹ es· Et
mortuus est ananias ꝓpheta in anno
illo mēse septīo· ℣ Ca·xxix·

Et hec sūt v̄ba libri quez mi
sit ieremias de ihrl'm ad re
liquias seniorꝝ trāsmigracōis et
ad sacerdotes ⁊ ad ꝓphas ⁊ ad
oēm populū quē traduxerat na
buchodonosor de iherusalē in ba
bilonez postq̄ egressus est iecho
nias rex ⁊ dn̄a ⁊ eunuchi et pn̄ci
pes iuda ⁊ iherusalez ⁊ faber ⁊ in
dusor de ihrl'm in mānu elasa filij
saphan et gamalie filij helchie
quos misit sedechias rex iuda ad
nabuchodonosor regē babilōis ī
babilonez dicēs. Hec dic̄ dn̄s ex
ercituū deꝰ isrl'. oī trāsmigracōni
quā trāstuli de ihrl'm ī babilonē
Edificate domos ⁊ habitate ⁊ plā
tate ortos ⁊ comedite fructū eorꝝ
Accipite vxores ⁊ gn̄ate filios et
filias ⁊ date filijs vr̄is vxores et
filias vr̄as viris date ⁊ pariāt fi
lios ⁊ filias et multiplicabimini
ibi et nolite eē pauci nūo et q̄rite
pacē ciuitatis ad quā trāsmigra
re vos feci ⁊ orate ꝓ ea ad dn̄m.
qꝛ in pace illiꝰ eit pax vobis. Hec
dicit dn̄s exercituū deus isrl'. Nō
vos seducant ꝓphe vr̄i qui sūt in
medio vr̄m ⁊ diuini vr̄i ⁊ ne attē
datis ad sōnia vr̄a que vos som
niatis. qꝛ falso ipsi ꝓphetāt vobis
in noīe meo et nō misi eos dic̄ do
minꝰ. Quia hec dicit dn̄s Cū cepe
rint impleri ī babilōe septuagin
ta āni visitabo vos ⁊ suscitabo sup
vos verbū meū bonū ut reducaz
vos ad locū istuz. Ego em̄ scio co
gitacōes q̄s cogito sup vos ait do
minꝰ. cogitacōes pacis ⁊ nō affli
ctōnis ut dem vobis finē ⁊ paciaz
⁊ inuocabitis me ⁊ viuetis et ora
bitis me ⁊ ego exaudiā vos. q̄re
tis me ⁊ inueietis. Cū quesieritis
me in toto corde vr̄o inueniar a
vobis ait dn̄s. Et reducaz captīta
tē vrāz ⁊ ꝯgregabo vos de vniuer
sis gētibz ⁊ de cūctis locis ad que
expuli vos dic̄ dn̄s Et reuerti vos
fatiā de loco ad quē trāsmigrare
vos feci. quia dixistis. Suscitauit
nob̄ dn̄s ꝓphas ī babilōe. Quia
hec dicit dn̄s ad regē qui sedet su
per soliū dauid ⁊ ad oēz populū
hītatorē vrbis hꝰ. ad frēs vr̄os
qui nō sūt egressi vobiscū in trās
migracōnez. Hec dicit dominꝰ ex
ercituū. Ecce mittā in eos gladiū
⁊ famē ⁊ pestē ⁊ ponā eos q̄si ficꝰ
malas q̄ comedi nō pn̄t eoq̄ pes
sime sint et ꝑsequar eos ī gladio
⁊ in fame et in pestilētia. Et dabo
eos in vexacōez vniuersis regnis
terre in maledictōez ⁊ in stuporez
⁊ in sibiluz ⁊ in obprobriū cūctis
gentibz ad q̄s ego eieci eos eoq̄
nō audierint v̄ba mea dicit dn̄s
que misi ad eos ꝑ ꝑuos meos ꝓ
phetas de nocte ꝯsurgēs ⁊ mittēs
⁊ nō audistis dicit dn̄s. Vos er
go audite v̄bū dn̄i om̄is tr̄nsmig̃
tio quā emisi de iherusalē in babi
lonē. Hec dic̄ dn̄s exercituū deus
isrl' ad ahab filiū chulie ⁊ ad se
dechiā filiū maasie qui ꝓphetant
vob̄ ī noīe meo mēdacit̄ Ecce ego
tradā eos ī manꝰ nabuchodono
sor regis babilōis et ꝑcutiet eos
in oculis vr̄is. Et assumet̄ ex eis
maledictō oī trāsmigracōni inde
que ē in babilōe dicētiū. Ponat
te dn̄s sicut sedechiā ⁊ sicut ahab
q̄s finxit rex babilonis in igne ꝓ
eoq̄ fecerint stulticiā in isrl' ⁊ me
chati sūt in vxores amicorꝝ suorꝝ

ꝛ locuti sūt v̄bū in noīe meo men
daciter qđ nō mādaui eis Ego sū
iudex et testis dicit dn̄s. Et ad se
meiā neelamiten dices. Hec dicit
dn̄s exercituū deus isrl̄ Pro eoꝝ
misisti ī noīe meo libros ad oēm
ꝓplm qui est ī ihrl̄m et ad sopho
niā filiū maasie sacdotē ꝛ ad vni
uersos sacdotes dicēs: dn̄s dedit
te sacdotē ꝓ ioiade sacdote ut sis
dux in domo dn̄i sup oēm virū ar
repticiū ꝛ ꝓphetantē ut mittas eū
in neruū ꝛ in carcerē. Et nūc qua
re nō increpasti iheremiā anatho
titē q̄ ꝓphetat vob̄. Quia sup hoc
misit in babilonē ad nos dicens
Lōgū est edificate domos ꝛ hīta
te ꝛ plātate ortos ꝛ comedite fru
ctus eoꝝ. Legit ḡ sophonias sac
dos librū istū in auribꝰ iheremie
ꝓphete Et factū est v̄bū dn̄i ad ihe
remiā dicēs. Mitte ad oēꝫ trāsmi
gracōem dicēs. Hec dicit dn̄s ad
semeiā neelamitē. Pro eoꝝ ꝓphe
tauit vob̄ semeias et ego nō misi
eū ꝛ fecit vos ꝯfidere in mendacō
idcirco hec dicit dn̄s Ecce ego visi
tabo sup semeiā neelamitē et sup
semē eius. Nō erit ei vir sedēs ī me
dio ꝓpl̄i huius ꝛ nō videbit bonū
qđ ego fatiā ꝓpl̄o meo ait dn̄s. qꝛ
preuaicacōeꝫ locutꝰ ē adūsꝰ dn̄m

Hoc v̄bū qđ factū ¶ Ca. xxx.
est ad iheremiā a dn̄o dicēs
Hec dicit dn̄s deꝰ isrl̄ dicēs. Scri
be tibi oīa v̄ba q̄ locutus sū ad te
in libro. Ecce em̄ dies veniūt dicit
dn̄s ꝛ ꝯūtā ꝯuersionē ꝓpl̄i mei is
rahel ꝛ iuda ait dn̄s ꝛ cōuertam
eos ad terrā quā dedi patribꝰ eo
rum ꝛ possidebūt eam. Et hec v̄ba
que locutus est dominus ad isrl̄

ꝛ iudā quoniaꝫ hec dicit dominꝰ
Vocem terroris audiuimus: for
mido ꝛ non est pax. Interrogate
ꝛ videte si geneāt masculus Qua
re ergo vidi omnis viri manꝰ su
pra lumbū suum quasi parturiē
tis. Et ꝯuerse sunt vniuerse faci
es in auruginē. Ve qꝛ magna di
es illa nec est similis eius: tēpusqꝫ
tribulacōis est iacob ꝛ ex ip̄o sal
uabit̄. Et erit ī die illa ait dominꝰ
exercituū ꝯterā iugū eius de collo
tuo ꝛ vincula eius dirūpā. Et nō
dominabunt̄ ei amplius alieni. ꝫ
seruient dn̄o deo suo ꝛ dauid regi
suo quē suscitabo eis Tu ergo ne
timeas serue meꝰ iacob ait dn̄s.
neqꝫ paueas isrl̄. qꝛ ecce ego sal
uabo te de terra longīqua ꝛ semē
tuū de terra captiuitatis eoruꝫ. Et
reuertet̄ iacob ꝛ quiescet ꝛ cūctis
affluet bonis et nō erit quē formi
det. quoniaꝫ tecū ego sum ait dn̄s
ut saluem te. Fatiā em̄ ꝯsūmatio
nē in cunctis gentibꝰ in q̄bꝰ disp
si te. te aūt nō faciā in ꝯsūmacōeꝫ
ꝫ castigabo te in iuditio ut non ti
bi videaris innoxiꝰ. qꝛ hec dicit do
minus. Insanabilis fractura tua
pessima plaga tua. Nō est q̄ iudi
cet iuditiū tuū ad alligādaꝫ cura
tionē tuā vtilitas nō est tibi Oēs
amatores tui obliti sūt tui teqꝫ nō
querēt. Plaga em̄ inimici ꝑcussi
te castigacōe crudeli. Propter mlt̄
titudinē iniquitatis tue duā facta
sūt peccata tua. Quid clamas sup
cōtritione tua. Insanabilis ē do
lor tuus. Propter multitudinē ini
quitatis tue ꝛ dura peccata tua fe
ci hec tibi Proptēa oēs q̄ ꝯmedūt
te deuorabunt̄ ꝛ vniūsi hostes tui

in captiuitatē ducētur Et oēs qui
te vastāt vastabūtur. cūctos pre
datores tuos dabo ī p̄daz. Obdu
cā em̄ cicatricē tibi ⁊ a vulneribz
tuis sanabo te dicit dn̄s. Quia eie
ctā vocauerūt te syō. hec ē que nō
hēbat requirentē. Hec dicit dn̄s.
Ecce ego ꝯuertā ꝯuersiōez tabna
culoꝝ iacob ⁊ tectis eiꝰ miserebor
Et edificabit̄ ciuitas ī excelso suo
⁊ tēplū iuxta ordinē suū fūdabit̄
Et egredieť de eis laus voxqꝫ ludē
tiū ⁊ mltiplicabo eos ⁊ nō minuē
tur. ⁊ glorificabo eos ⁊ nō attenu
abūtur Et erūt filij eiꝰ sicut a pn̄
cipio ⁊ cetus eiꝰ corā me ꝑmane
bit. Et visitabo aduersū oēs q̄ tri
bulāt eū ⁊ erit dux eiꝰ ex eo ⁊ pn̄
ceps de medio eiꝰ ꝓducet̄. Et ap
plicabo eū ⁊ accedet ad me. Quis
ei iste ē q̄ applicet cor suū ut appro
pinq̄t mihi ait dn̄s. Et eritis mi
hi in populū ⁊ ego ero vob̄ ī deū.
Ecce turbo dn̄i furor egrediens. ꝓ
cella ruēs in capite impioꝝ ꝯqui
escet. Nō auertet iraz indignacō
nis dn̄s. donec fatiat ⁊ ꝯpleat co
gitacōnez cordis sui. In nouissiō
dieꝝ intelligetis ea. ¶ Ca. xxxi.
In tpe illo dicit dn̄s ero deꝰ vniū
sis cognacōibz isrl̄ ⁊ ipi erūt mi
hi in populū. Hec dic̄ dn̄s. Inue
nit grāz in deserto ꝓplus q̄ remā
serat gladio. Vadet ad requiem
suā isrl̄. Longe dn̄s apparuit mi
hi. Et ī caritate ꝑpetua dilexi te. iō
attraxi te miserās. Rursūqꝫ edifi
cabo te ⁊ edificabeis v̄go isrl̄. Ad
huc ornaberis tympanis tuis et
egredieris in choro ludentiū. Ad
huc plātabis vineas ī mōtibz sa
marie. Plātabūt plātantes et do

nec tēpꝰ veniat nō vindemiabūt.
qꝛ erit dies in q̄ clamabūt custo
des in mōte ephraim. Surgite et
ascēdamꝰ ī syon ad dn̄m deū no
strū. qꝛ hec dicit dn̄s. Exultate ī le
ticia iacob ⁊ hinnite cōtra caput
gentiū. ꝑsonate ⁊ canite ⁊ dicite.
Salua dn̄e populū tuū reliquias
isrl̄. Ecce ego adducaz eos de tra
aq̄lonis ⁊ ꝯgregabo eos ab extre
mis terre inter q̄s erūt cecꝰ ⁊ clau
dus ⁊ pregnās ⁊ pariēs sil̄ cetus
mg̃nꝰ reuertētiū huc. In fletu ve
niēt ⁊ in p̄cibꝰ reducā eos. Et ad
ducaz eos ꝑ torrētes aq̄ꝝ in via
recta ⁊ nō impingēt in ea. qꝛ factꝰ
sū israheli pr̄ et ephraim p̄moge
nitꝰ meꝰ est. Audite v̄bū dn̄i gē
tes et annūtiate in insulis q̄ ꝓcul
sūt ⁊ dicite. Qui dispsit isrl̄ cōgre
gabit eū ⁊ custodiet euz sicut pa
stor gregez suū. Redimet em̄ dn̄s
iacob ⁊ liberabit eū de manu potē
tioris. Et veniēt ⁊ laudabūt ī mō
te syon ⁊ ꝯfluēt ad bō dn̄i sup fru
mento ⁊ vino ⁊ oleo ⁊ fetu pecoꝝ
⁊ armētoꝝ. eritqꝫ am̄a eoꝝ q̄si or
tus irriguus ⁊ vltra nō esurient
Tūc letabit̄ virgo in choro. iuue
nes ⁊ senes siml̄. Et ꝯuertā luctū
eoꝝ in gaudiū ⁊ ꝯsolabor eos et
letificabo a dolore suo. Et īebriabo
aīaz sacerdotū pinguedīe ⁊ ꝓpl̄s
meꝰ bonis meis adimplebit̄ ait
dn̄s. Hec dic̄ dn̄s Vox in excelso
audita est lamētacōis luctꝰ ⁊ fle
tus rachel plorātis filios suos et
nolētis ꝯsolari sup eis. qꝛ nō sūt
Hec dicit dn̄s. Quiescat vox tua
a ploratu ⁊ oculi tui a lacrimis qꝛ
est merces opi tuo ait dn̄s Et reu
tentur de terra inimici et est spes

nouissimis tuis ait dñs et reuertẽt
filij tui ad t̃minos suos. Audiẽs
audiui ephraim trãsmigrãtẽ Ca
stigasti me dñe et eruditus sũ q̃si
iuuenculus indomitus. Cõuerte
me ⁊ reuertar. quia tu dñs deus
meus. Postq̃ em̃ cõuertisti me egi
penitẽtiaꝫ ⁊ postq̃ ostẽdisti mihi
percussi femur meũ. Cõfusus sum ⁊
erubui. qm̃ sustinui opprobrium
adolescẽtie mee Si filius honorabi
lis mihi ephraim si puer delicatꝰ
q̃ ex quo locutus sũ de eo adhuc
recordabor eius Idcirco ꝯturbata
sũt visceã mea sup eũ: miserãs mi
serebor eiꝰ ait dñs. Statue tibi spe
culã pone tibi amaitudines. Dirige
cor tuũ in viã rectaꝫ ĩ q̃ ambulasti
Reuertere v̀go isrl̃: reuertẽ ad cĩta
tes tuas istas. Vsq̃q̃ delicijs dis
solueris filia vaga. Quia creauit
dñs nouũ sup terrã: feĩa circũda
bit virũ. Hec dicit dñs exercituũ
deus isrl̃. Adhuc dicẽt v̀bũ istud
in t̃ra iuda ⁊ ĩ vrbibꝰ eius cũ ꝯuer
tero captiuitateꝫ eorũ. Bñdicat tibi
dñs pulchritudo iustitie mõs sã
ctus. Et habitabũt in eo iudas ⁊
oẽs cĩtates eius sil̃ agricole ⁊ mi
nantes greges. q̃ inebriaui aĩaꝫ
lassaꝫ ⁊ om̃eꝫ aĩam esuriẽteꝫ satu
raui. Ideo q̃si de sõno suscitatꝰ sũ
⁊ vidi ⁊ somnus meus dulcis m̃.
Ecce dies veniẽt dic̃ dñs et seĩabo
domũ iuda ⁊ domũ isrl̃ semine ho
minis et seĩe iumẽtoꝝ. Et sic̃ vigi
laui sup eos ut euellerẽ ⁊ demoli
rer ⁊ dissiparem ⁊ disp̃derẽ ⁊ affli
gerẽ. sic vigilabo sup eos ut edifi
cẽ ⁊ plantẽ ait dñs In diebꝰ illis
nõ dicẽt vltra. patres comederũt
vuã acerbã ⁊ dẽtes filioꝝ obstu

puerũt. ꝫ vnusquisq̃ ĩ iniquitate
sua morietur Oĩs hõ q̃ ꝯmedeit vuã
acerbã obstupescẽt dẽtes eiꝰ Ecce
dies veniẽt dic̃ dñs ⁊ feriã domui
isrl̃ ⁊ domui iuda fedus nouum
Non scd̃m pactũ qd̃ pepigi cũ pr̃i
bus eoꝝ ĩ die q̃ apprehẽdi manuꝫ
eoꝝ ut educerẽ eos de t̃ra egipti:
pactũ qd̃ irritũ fecerũt ⁊ ego dña
tus sũ eorũ dic̃ dñs. ꝫ hoc erit pa
ctũ qd̃ feriã cũ domo isrl̃. Post di
es illos dic̃ dñs dabo legẽ meã in
visceribus eoꝝ ⁊ in corde eoꝝ scri
baꝫ eã ⁊ ero eis ĩ deũ ⁊ ipsi erũt m̃
in populũ Et nõ docebit vltra vir
p̃ximũ suũ ⁊ vir fratrẽ suũ dicẽs
ꝯgnosce dñm. Oẽs em̃ cognoscẽt
me a minimo eorũ vsq̃ ad maxi
mũ ait dñs. q̃ p̃piciabor iniq̃tati
eoꝝ ⁊ pcti eoꝝ nõ ero memor am
plius. Hec dicit dñs q̃ dat solem
in lumĩe diei. ordinẽ lune ⁊ stella
rũ in lumĩe noctis q̃ turbat mare
⁊ sonant fluctus eius. dñs exerci
tuum nomẽ illi. Si defecerĩt leges
iste coraꝫ me dic̃ dñs: tũc ⁊ semẽ
isrl̃ defitiet ut nõ sit gẽs corã me
cũctis diebꝰ. Hec dic̃ dñs. Si mẽ
surari poterint celi sursũ ⁊ inuesti
gari fũdamẽta t̃re deorsum et ego
abiciã vniuersũ semẽ israhel p̃pt̃
omnia q̃ fecerũt dicit dñs. Ecce di
es veniẽt dicit dñs ⁊ edificabitur
ciuitas dño a turre ananehel vs
q̃ ad portã anguli Et exibit vltra
norma mẽsure in ꝯspcũ eius super
collẽ gareb ⁊ circuibit goatha ⁊
oẽm valleꝫ cadauerũ ⁊ cineres ⁊
vniuersã regionẽ mortis. vsq̃ ad
torrẽtẽ cedrõ ⁊ vsq̃ ad ãgulũ por
te eq̃ꝝ oriẽtal̃ Sctm̃ dñi non euel
let̃ ⁊ non destruet̃ vltra ĩ p̃petuũ.

Verbū qđ factū ē ¶ Ca·xxxij·
ad iheremiā a dño in anno
decimo sedechie regis iuda·ipe ē
annus octauꝰ decimꝰ nabuchodo
nosor Tūc exercitꝰ regis babilo
nis obsidebat ihrl'm et iheremi
as ꝓpha erat clausus ī atrio car
ceris qui erat ī domo regis iuda
Clauserat em̄ eū sedechias rex iu
da dicēs·Quare vaticinais dicēs
hec dic̄ dñs· Ecce ego dabo ciuita
tē istā in manꝰ regis babilōis et
capiet eam·ꝛ sedechias rex iuda
nō effugiet de manu caldeoꝝ·sed
tradet̄ in manꝰ regis babilōis ꝛ
loquet̄ os eiꝰ cum ore illiꝰ ꝛ oculi
eiꝰ oculos illiꝰ videbūt ꝛ in babi
lonē ducet sedechiā et ibi erit do
nec visitē eū ait dñs·si autē dimi
caueritis aduersū caldeos nihil
ꝓsperꝝ hēbitis·Et dixit iheremias
Factū est v̄bū dñi ad me dicēs·
Ecce ananehel filiꝰ sellū patruel'
tuus veniet ad te dicēs· Eme tibi
agꝝ meū qui est ī anathot·Tibi
enim competit ex ꝓpinquitate ut
emas·Et veīt ad me ananehel fi
lius patrui mei scđꝫ v̄bū dñi ad
vestibulū carceris et ait ad me·
Posside agꝝ meū qui est in ana
thot in terra beniamin·qꝛ tibi ꝯpe
tit hereditas ꝛ tu ꝓpinquus es ut
possideas Intellexi aūt ꝙ v̄bū do
mini eēt· ꝛ emi agꝝ ab ananehel
filio patrui mei q̄ est in anathot
Et appendi ei argentū septē state
res ꝛ decē argēteos et scripsi in li
bro ꝛ signaui ꝛ adhibui testes·
Et appēdi argētuꝫ in statera ꝛ ac
cepi libꝝ possessiōis signatū ꝛ sti
pulacōes ꝛ rata ꝛ signa forinsecꝰ
Et dedi libꝝ possessiōis baruch fi
liō neri filie maasie in oculꝰ ana
nehel patruel' mei et in oculis te
stiū qui scripti erāt ī libro empti
onis ꝛ in oculꝰ oīm iudeoꝝ q̄ sede
bāt in atrio carceris Et p̄cepi ba
ruch corā eis dicēs·Hec dic̄ dñs
exercituū deus isrl'·Sume libros
istos·libꝝ empcōis hūc signatū
ꝛ libꝝ hūc qui aptꝰ est et pones
illos in vase fictili ut ꝑmanē pos
sint diebꝰ multis· Hec em̄ dicit
dñs exercituū deus isrl'·Adhuc
possidebūtur domꝰ ꝛ agri ꝛ vinee
in terra ista·Et oraui ad dominū
postq̄ tradidi librū possessionis
baruch filio neri dicēs·Heu heu
heu dñe deus·Ecce tu fecisti celū ꝛ
terrā in fortitudine tua magna ꝛ
ī brachio tuo extēto·Nō erit tibi
difficile om̄e v̄bū qui facis mīaꝫ
in milibꝰ ꝛ reddis iniq̄tateꝫ p̄rm
in sinū filioꝝ eoꝝ post eos fortissi
me magne et potens·dñs exerci
tuū nomē tibi·magnꝰ in cōsilio
ꝛ incōprehēsibil' in cogitatu·cuiꝰ
oculi apti sūt sup om̄s vias filio
rū adā·ut reddas vnicuiq̄ scđm
vias suas ꝛ scđꝫ fructū adinuēti
onū eius·qui posuisti signa ꝛ por
tēta in terra egipti vsq̄ ad diem
hāc ꝛ in israhel ꝛ in hoībꝰ·et tibi
fecisti nom̄ sicut ē dies hec Et edu
xisti populum tuū israhel de terra
egipti in signis ꝛ in portētis ꝛ in
manu robusta ꝛ in brachio extē
to ꝛ in terrore mg̃no ꝛ dedisti eis
terrā hāc quaꝫ iurasti p̄ribꝰ eoꝝ
ut dares eis terrā fluentē lacte et
melle ꝛ ingressi sūt ꝛ possiderēt eā·
Et nō obedierūt voci tue ꝛ in lege
tua nō ambulauerūt·oīa q̄ man
dasti eis ut facerēt non fecerūt et

euenerunt eis oīa mala hec. Ecce
municōes extructe sunt adūsuz ci
uitatē ut capiatur et vrbs data ē
in manus caldeoꝝ qui p̄liant ad
uersꝰ eā a fatie gladij ⁊ famis ⁊
pestilēcie ⁊ quecūq; locutꝰ es ac
ciderūt ut tuipse cernis. Et tu di
cis mihi dn̄e deꝰ. eme agꝝ argē
to ⁊ adhibe testes cū vrbs data
sit in manꝰ caldeoꝝ. Et factū est
verbū dn̄i ad iheremiā dicēs. Ec
ce ego dn̄s deꝰ vniūse carnis. Nū
quid mihi difficile erit om̄e ver
bū. Propterea hec dicit dn̄s. Ecce
ego tradā ciuitatē istaz in manꝰ
caldeoꝝ ⁊ in manꝰ regis babilo
nis ⁊ capiēt eā ⁊ veniēt caldei p̄
liātes aduersū vrbē hāc et succē
dent eā igni ⁊ ꝯburēt eā ⁊ domꝰ
in quarū domatibꝰ sacrificabāt
baal ⁊ libabāt dijs alienis liba
mina ad irritandū me. Erāt em̄
filij isrl̄ et filij iuda iugiter faciē
tes malū in oculis meis ab ado
lescētia sua: filij isrl̄ qui vsq; nūc
exacerbabāt me in ope manuū
suaꝝ dicit dn̄s. qꝛ in furore ⁊ ī in
dignacōne mea facta est mihi ci
uitas hec a die qua edificauerūt
eā vsq; ad diē istaz qua auferet̄
de ꝯspectu meo ꝓpter malitiā filio
rū isrl̄ ⁊ filioꝝ iuda quā fecerūt
ad iracundiā me ꝓuocātes. ipsi
et reges eoꝝ et p̄ncipes eoꝝ ⁊ sa
cerdotes ⁊ ꝓphete eoꝝ viri iuda
⁊ habitatores ihrl̄m. Et verterūt
ad me terga ⁊ non faties. cū doce
rē eos ⁊ erudirem diluculo ⁊ nol
lent audire ut acciperēt discipli
nā. Et posuerūt ydola sua ī domo
in qua inuocatū est nomen meū
ut polluerēt eam ⁊ edificauerūt
excelsa baal que sūt in valle filij
ennon ut iniciarēt filios suos et
filias suas moloch qđ nō māda
ui eis nec ascēdit in cor meū ut fa
cerēt abhoīacōez hanc ⁊ in pctm̄
deducerēt iudā. Et nūc ꝓpter ista
hec dicit dn̄s deus isrl̄ ad ciuitatē
hāc: de q̄ vos dicitis ꝙ tradat̄ in
manꝰ regis babilonis in gladio
⁊ in fame ⁊ in peste Ecce ego ꝯgre
gabo eos de vniūsis terris ad q̄s
eieci eos ī furore meo ⁊ in ira mea
⁊ ī indignacōe grādi ⁊ reducam
eos ad locū istū ⁊ hītare eos fatiā
ꝯfidēt̄ ⁊ erūt m̄ in ꝓpl̄m et ego ero
eis in deum. Et dabo eis cor vnū
⁊ viaz vnā ut timeāt me vniūsis
diebꝰ ⁊ bn̄ sit eis ⁊ filijs eorū pꝰ
eos. Et feriā eis pactū sēpiternū ⁊
nō desinaz eis bn̄facē ⁊ tīorē meū
dabo ī corde eoꝝ ut non recedāt a
me ⁊ letabor sup eis cū bn̄ eis fece
ro. Et plātabo eos ī t̄ra ista ī veita
te ī toto corde meo ⁊ ī tota anima
mea. qꝛ hec dic̄ dn̄s. Sicut adduxi
sup ꝓpl̄m istū oē malū hoc grāde
sic adducā sup eos oē bonum qđ
ego loquor ad eos. Et possidebūt̄
agri in t̄ra ista de q̄ vos dicitis ꝙ
deſ̄ta sit eo ꝙ nō remāseit hō et iu
mētū ⁊ data sit ī manus caldeoꝝ
Agri emēt̄ pecuīa ⁊ scribet̄ ī libro
⁊ īprimet̄ signū et testis adhibe
bit̄ ī t̄ra bēiamī et ī circuitu ihrl̄m
in cītatibꝰ iuda et in cītatibꝰ mō
tanis ⁊ ī cītatibꝰ cāpestribꝰ ⁊ ī ci
uitatibꝰ q̄ ad austrū sūt. qꝛ ꝯūtaz
captiuitatem eoꝝ ait dominus.

Et factum ¶ Ca. xxxiij.
est verbum domini ad ihe
remiam secūdo cum adhuc clau
sus esset in atrio carceris dicens.

Hec dicit dñs qui facturꝰ est ⁊ for
maturꝰ illud ⁊ paturꝰ: dñs nom̄
eiꝰ. Clama ad me ⁊ exaudiā te ⁊
annūtiabo tibi grādia ⁊ firma q̄
nescis Quia hec dicit dñs deꝰ isra
hel ad domos vrbis huiꝰ ⁊ ad do
mos regis iuda que destructe sūt
⁊ ad municōes ⁊ gladiū venien
tiū ut dimicēt cū caldeis ⁊ imple
ant eas cadaueribꝰ hoīm quas
ꝑcussi in furore meo ⁊ in indigna
cōne mea. abscōdens fatiē meā a
ciuitate hac ꝓpt̄ oēm malitiaꝫ eo
rū. Ecce ego obducā eis cicatricēꝫ
⁊ sanitatē et curabo eos ⁊ reuela
bo eis depcacōēꝫ pacis ⁊ veritatis
Et cōuertā ꝯuersionē iuda ⁊ ꝯuersio
nē ihrl'm et edificabo eos sicut a
pn̄cipio ⁊ emūdabo eos ab omī
iniq̄tate sua in q̄ peccauerūt mihi
et ꝓpitiꝰ ero cūctis iniq̄tatibꝰ eoꝝ
in q̄bꝰ deliquerūt mihi ⁊ spreuerūt
me. Et erūt mihi ī nomē ⁊ in gau
diū ⁊ in laudē ⁊ in exultacōnēꝫ cū
ctis gētibꝰ terre q̄ audierint oīa
bona q̄ ego facturꝰ sū eis ⁊ paue
būt ⁊ turbabūtur ī vniuersis locis
⁊ in omni pace quā ego fatiā eis.
Hec dicit dñs. Adhuc audietur
in loco isto quē vos dicitis eē de
sertū eoꝝ nō sit hō ⁊ iumentū in
ciuitatibꝰ iuda ⁊ foris iherusalēꝫ
que desolate sūt absq̄ hoīe ⁊ abs
q̄ habitatore ⁊ absq̄ pecore. vox
gaudij ⁊ vox leticie vox sponsi et
vox spōse. vox dicentiū cōfitemini
dño exercituū qm̄ bonꝰ dñs. qm̄
in eternū mīa eius ⁊ portantiū vo
ta in domo dñi. Reducaꝫ em̄ ꝯuersi
onē terre sicut a pn̄cipio dic̄ dñs
Hec dicit dñs exercituū. Adhuc
erit ī loco isto deserto absq̄ hoīe
et absq̄ iumēto ⁊ ī cūctis ciuitati
bus eiꝰ hītaculū pastoꝝ accubā
tiū gregū in ciuitatibꝰ mōtuosis
⁊ in ciuitatibꝰ cāpestribꝰ ⁊ in ciui
tatibꝰ que ad austꝝ sūt ⁊ ī terra
beniamin ⁊ ī circuitu ihrl'm ⁊ ī ci
uitatibus iuda. adhuc trāsibūt
greges ad manuꝫ numerātis ait
dñs. Ecce dies veniēt dicit dñs ⁊
suscitabo v̄bū bonū q̄d locutꝰ sū
ad domū isrl' et ad domū iuda.
In diebꝰ illis ⁊ ī tpe illo germīa
re fatiā dauid germē iustitie ⁊ fa
ciet iuditiū ⁊ iustitiā in terra. In
diebꝰ illis saluabit̄ iuda et isrl'
habitabit ꝯfidēter. Et hoc ē nom̄
q̄d vocabūt eū: dñs iustꝰ noster
Quia hec dic̄ dñs. Nō interibit de
dauid vir q̄ sedeat sup̄ thronū do
mus isrl' et de sacerdotibꝰ et de leui
tis nō interibit vir a facie mea q̄
offerat holocaustomata et incen
dat sacrifitiū et cedat victīas oī
bus diebꝰ. Et factū est verbū dñi
ad iheremiā dicēs. Hec dicit dñs
Si irritū pōt fieri pactū meū cum
die ⁊ pactū meū cū nocte ut non
sit dies ⁊ nox in tpe suo. et pactū
meū irritū eē poterit cū dauid ser
uo meo ut nō sit ex eo filiꝰ q̄ reg
net in throno eiꝰ ⁊ leuite ⁊ sacer
dotes mīstri mei. Sicuti enūerari
non pn̄t stelle celi ⁊ metiri arene
maris. sic multiplicabo semen da
uid s̄ui mei ⁊ leuitas mīstros me
os. Et factū est v̄bū dñi ad ihere
miā dicēs. Nūquid nō vidisti q̄d
populꝰ hic locutꝰ sit dicens. due
ꝯgnacōes q̄s elegerat dñs abie
cte sūt. Et populū meū despexerūt
eoꝝ nō sit vltra gēs coram eis.
Hec dicit dñs. Si pactū meū int̄

diē ⁊ noctē ⁊ leges celo ⁊ terre nō
posui eq̄dez ⁊ semē iacob ⁊ dauid
serui mei ꝓitiā ut nō assumā de se
mine eius pn̄cipes seminis abra
hā ⁊ ysaac ⁊ iacob. Reducaz em̄
cōuersionē eoꝝ ⁊ miserebor eis.

Verbū qđ factū ¶ Ca. xxxiiij.
est ad iheremiam a dn̄o qn̄
nabuchodonosor rex babilōis et
oīs exercitus eiꝰ vniūsaq̄ regna
terre que erāt sb̄ potestate manꝰ
eius ⁊ om̄es ꝓpl̄i bellabant cōtra
ihrl̄m ⁊ ɔtra oēs vrbes eius dicēs
Hec dicit dn̄s deus isrl̄. Vade et
loquere ad sedechiā regē iuda et
dices ad eum. Hec dicit dn̄s Ecce
ego tradā ciuitatē hāc in manus
regis babilonis ⁊ succēdet eā igni
Et tu nō effugies de manu eiꝰ sed
cōprehēsione capieris ⁊ in manu
eius traderis ⁊ oculi tui oculos re
gis babilonis videbūt ⁊ os eius
cū ore tuo loquet̄ ⁊ babilonez in
troibis. Attamē audi v̄bū dn̄i se
dechia rex iuda Hec dicit dn̄s ad
te. Nō morieris in gladio ꝫ ī pace
morieris ⁊ scđm cōbustiones pa
trū tuoꝝ regū p̄oꝝ q̄ fuerūt ante
te sic ɔburēt te ⁊ ve dn̄e plāgēt te
qꝛ verbū hoc ego locutus sū dicit
dn̄s. Et locutus ē iheremias ꝓphe
ta ad sedechiā regez iuda vniūsa
v̄ba hec in iherusalē ⁊ exercitus re
gis babilōis pugnabat ɔtra ihe
rusalē ⁊ cōtra oēs ciuitates iuda
que reliq̄ erāt ɔtra lachis ⁊ cōtra
azecha. Hee em̄ superāt de ciuita
tibꝰ iuda vrbes munite. Verbuz
qđ factū est ad iheremiam a dn̄o
postq̄ ꝑcussit rex sedechias fedꝰ
cū oī ꝓpl̄o in ihrl̄m p̄dicans ut di
mitteret vnꝰ q̄sq̄ ſuū suū ⁊ vnus

quisq̄ ācillā suā hebreū ⁊ hebreaz
liberos ⁊ nequaq̄ dn̄arentur eis
id est in iudeo ⁊ in fratre suo. Au
dierūt ḡ om̄es pn̄cipes ⁊ vniuer
sus populus q̄ inierūt pactū ut di
mitteret vnusquisq̄ seruū suū et
vnusquisq̄ ancillā suā liberos et
vltra nō dn̄arentur eis. Audierūt
igit̄ ⁊ dimiserūt. Et conuersi sūt dein
ceps ⁊ retraxerūt ſuos suos ⁊ an
cillas suas quos dimiserūt liberos
⁊ sb̄iugauerūt in famulos ⁊ famu
las. Et factū est v̄bū ad iheremiā
a dn̄o dicens. Hec dicit dn̄s deus
israhel. Ego ꝑcussi fedus cū p̄ribꝰ
vestris in die qua eduxi eos de ter
ra egipti de domo ſuitutis dicens
Cū cōpleti fuerīt septez āni dimit
tat vnusquisq̄ frēm suū hebreuz
qui vēditus ē ei et seruiet tibi sex
annis ⁊ dimittes eū a te liberū. Et
non audierūt patres vestri me nec
inclinauerūt aurē suā Et conuersi
estis vos hodie ⁊ fecistis quod re
ctū est in oculis meis ut predicaē
tis libertatē vnusquisq̄ ad amicū
suū ⁊ inistis pactū in ɔspectu meo
in domo in q̄ inuocatuz est nomē
meū sup eā. Et reuersi estis et cōma
culastis nomē meū et reduxistis
vnusquisq̄ seruū suū et vnꝰ q̄sq̄
ancillā suaz quos dimiseratis ut
essent liberi ⁊ sue potestatis ⁊ sub
iugastis eos ut sint vobis ſui et
ancille. Propterea hec dicit dn̄s.
Vos nō audistis me ut p̄dicare
tis libtatē vnꝰ q̄sq̄ frī suo ⁊ vnus
q̄sq̄ amico suo Ecce ego p̄dico lib
tatē ait dn̄s ad gladiū ad pestē ⁊
ad famē ⁊ dabo vos ī ɔmocōez cū
ctis regnis t̄re. Et dabo viros q̄ p̄
uaicāt̄ fedꝰ meū ⁊ nō obſuauerūt

verba federis quib⁹ assensi sūt in
ꝯspectu meo vitulū quē cōciderūt
in duas ꝑtes ⁊ trāsierūt int̄ diui
siones eius pn̄cipes iuda ⁊ pn̄ci
pes ihrl̄m· eunuchi ⁊ sacerdotes
⁊ oīs popul⁹ terre q̄ trāsierūt int̄
diuisiōes vituli· ⁊ dabo eos in ma
nus inimicoꝝ suoꝝ ⁊ in man⁹ q̄
rentiū aīam eoꝝ et erit morticinū
eoꝝ ī escā volatilib⁹ celi ⁊ bestijs
terre· Et sedechiā regē iuda ⁊ pn̄
cipes eius dabo ī man⁹ inimicoꝝ
suoꝝ ⁊ in man⁹ querētiū aīas eo
rū ⁊ in man⁹ exēcituū regis babi
lonis q̄ recesserūt a vob̄· Ecce ego
p̄cipio dicit dn̄s et reducā eos in
ciuitatē hāc ⁊ p̄liabūtur adūsuꝫ
eā ⁊ capiēt eā ⁊ incendēt igni· Et
ciuitates iuda dabo in solitudīeꝫ
eoꝝ nō sit hītator· ¶ Ca·xxxv·

Verbū qd̄ factuꝫ est ad ihere
miā a dn̄o in dieb⁹ ioakim
filij iosie regis iuda dicēs· Vade
ad domū rechabitaꝝ ⁊ loq̄re eis
⁊ introduces eos in domū dn̄i in
vnā exedram thesauroꝝ et dab̄
eis bibere vinū Et assumpsi iecho
niā filiū iheremie filij absame et
frēs eius ⁊ om̄s filios ei⁹ ⁊ vniū
saꝫ domū rechabitaꝝ et ītroduxi
eos ī domū dn̄i ad gazophilatiū
filioꝝ anan filij iezedelie hoīs dei
qd̄ erat iuxta gazophilatiū pn̄ci
pū sup thesauꝝ maasie filij sellū
qui eāt custos vestibuli· Et posui
coraꝫ filijs domus rechabitaꝝ ci
phos plenos vino ⁊ calices ⁊ di
xi ad eos· Bibite vinū· Qui rn̄de
rūt· Nō bibem⁹ vinū· qꝛ ionadab
fili⁹ rechab pr̄ nr̄ p̄cepit nob̄ di
cēs· Non bibetis vinū vos et filij
vr̄i vsqꝫ ī sempit̄nū· Et domū nō
edificabitis ⁊ sementē nō seretis
⁊ vineas nō plātabitis nec hēbi
tis· ꝫ ī tab̄naculꝰ hītabitis cūctis
dieb⁹ vr̄is ut viuatis dieb⁹ mul
tis sup fatiē terre ī qua vos pegri
namini· Obediuim⁹ ergo voci io
nadab filij rechab pr̄is nr̄i in oī
bus q̄ p̄cepit nob̄· ita ut nō bibe
rem⁹ vinū cūctis dieb⁹ nr̄is nos
⁊ mulieres nr̄e filij ⁊ filie nr̄e et n̄
edificarem⁹ domos ad habitan
dū ⁊ vineā ⁊ agꝝ ⁊ sementē nō
habuim⁹· ꝫ habitauim⁹ ī tab̄na
culis ⁊ obediētes fuim⁹ iux̄ oīa q̄
p̄cepit nobis ionadab pater nr̄·
Cū aūt ascēdisset nabuchodono
sor rex babilonis ad terrā nr̄am
diximꝰ· Venite ⁊ ingrediamur ī
iherusalē a fatie exercit⁹ caldeoꝝ
⁊ a fatie exercit⁹ syrie ⁊ mā sim⁹
in iherusalē· Et factū est v̄bū dn̄i
ad iheremiā dicēs· Hec dic̄ dn̄s·
exercituū de⁹ isrl̄· Vade et dic vi
ris iuda ⁊ habitatorib⁹ iherusa
lē· Nūquid nō recipietis discipli
nā ut obediatis v̄bis meis dicit
dn̄s ꝛ Preualuerūt s̄mones iona
dab filij rechab q̄s p̄cepit filijs
suis ut nō biberēt vinū ⁊ non bi
berūt vsqꝫ ad diē hāc· qꝛ obedie
rūt p̄cepto pr̄is sui· Ego aūt locu
tus sū ad vos de mane ꝯsurgēs ⁊
loqn̄s et nō obedistis mihi· Misi
qꝫ ad vos oēs seruos meos ꝓphe
tas ꝯsurgēs diluculo mittēsqꝫ et
dicēs· Conuertimī vnusquisqꝫ a
via sua pessima ⁊ bona facite stu
dia vr̄a et nolite sequi deos alie
nos neqꝫ colatis eos ⁊ hītabitis
in terra quā dedi vobis ⁊ patribꝫ
vr̄is· Et nō inclinastis aurē vr̄aꝫ
neqꝫ audistis me· Firmauerunt

igit filij ionadab filij rechab pre
ceptū patris sui qd̄ p̄cepat eis. po
pulus aūt iste nō obediuit m̄. Id
circo hec dicit dn̄s exercituū deus
isrl̄. Ecce ego adducā sup iudā ⁊
sup om̄es habitatores ihrl̄m vni
uersā afflictōez quā locutus sum
adūsū illos eoq̄ locutus sū ad il
los ⁊ nō audierūt. vocaui illos ⁊
nō rn̄derūt mihi. domui aūt recha
bitarū dixit iheremias. Hec dicit
dn̄s exercituū deus isrl̄. Pro eoq̄
obedistis p̄cepto ionadab p̄ris
vestri ⁊ custodistis oīa mandata
eius ⁊ fecistis vniūsa que p̄cepit
vob̄. ꝓptēa hec dicit dn̄s exercituū
deꝰ isrl̄ Nō defitiet vir de stirpe io
nadab filij rechab stās ī ꝯspectu
meo cūctis diebꝰ. ¶ Ca. xxxvi.

Et factū est in anno quarto
ioakim filij iosie regis iuda
factū est verbū hoc ad iheremiā a
dn̄o dicēs. Tolle volumē libri et
scribes in eo oīa v̄ba que locutus
sū tibi adūsus isrl̄ ⁊ iudam ⁊ ad
uersū oēs gētes a die qua locutꝰ
sū ad te ex diebꝰ iosie vsq̄ ad diē
hanc: si forte audiēte domo iuda
vniūsa mala que ego cogito face
re eis reūtat̄ vnusquisq̄ a via sua
pessima ⁊ ꝓpitius ero iniq̄tati ⁊ pec
cato eoꝝ. Vocauit ergo iheremi
as baruch filium nerie ⁊ scripsit
baruch ex ore iheremie oēs s̄mo
nes dn̄i quos locutꝰ est ad eū in
volumine libri. Et p̄cepit iheremi
as baruch dicens Ego clausus sū
nec valeo ingredi ī domū dn̄i. In
gredere ergo tu et lege de volumīe
in q̄ scripsisti ex ore meo v̄ba dn̄i
audiēte ꝓpl̄o in domo dn̄i in die ie
iunij. insup ⁊ audiente vniuerso
iuda q̄ veniunt de ciuitatibꝰ suis.
Leges eis si forte cadat oratio eo
rū in ꝯspectu dn̄i ⁊ reūtatur vnꝰ q̄s
q̄ a via sua pessima. qm̄ magnus
furor ⁊ indignatio est quā locutꝰ
est dn̄s adūsus ꝓpl̄m hunc. Et fe
cit baruch filiꝰ nerie iux̄ oīa que
p̄cepat ei iheremias ꝓpheta legēs
ex volumine s̄mones dn̄i ī domo
dn̄i. Factū est aūt in anno quīto
ioakim filij iosie regis iuda ī mē
se nono p̄dicauerūt ieiuniū in cō
spectu dn̄i oī ꝓpl̄o ī iherusalē ⁊ vni
uerse multitudini q̄ ꝯfluxerat de ci
uitatibꝰ iuda in iherusalez. Legit
q̄ baruch ex volumine s̄mones
iheremie ī domo dn̄i in gazophila
tio gamarie filij saphan scribe in
vestibulo supiori in introitu porte
noue domus dn̄i audiēte oī ꝓpl̄o
Cūq̄ audisset micheas filius ga
marie filij saphā oēs s̄mones do
mini ex libro descēdit ī domū regis
ad gazophilatiū scribe. Et ecce ibi
oēs p̄ncipes sedebāt elisama scri
ba ⁊ dalaias filiꝰ semeie ⁊ helna
thā filiꝰ achobor ⁊ gamarias filiꝰ
saphā ⁊ sedechias filiꝰ ananie ⁊
vniūsi p̄ncipes. Et nūtiauit eis mi
cheas oīa v̄ba q̄ audiuit legētez
baruch ex volumīe ī auribꝰ ꝓpl̄i.
Miserūt itaq̄ oēs p̄ncipes ad ba
ruch iudi filiuz nathanie filij sele
mie filij chusi dicētes Volumē ex
q̄ legisti audiēte ꝓpl̄o sume ī maū
tua ⁊ veī. Tulit g̊ baruch filiꝰ ne
rie volumē ī maū sua ⁊ veīt ad eos
Et dixerūt ad eū. Sede ⁊ lege hec in
auribꝰ nr̄is. Et legit baruch ī au
ribꝰ eoꝝ. Igitur cū audissent oīa
verba obstupuerūt vnꝰ q̄sq̄ ad
ꝓximū suū et dixerūt ad baruch.

Nūtiare debem⁹ regi oēs sermōes istos. Et interrogauerūt eū dicētes Indica nobis quō scripsisti oēs sermōes istos ex ore ei⁹. Dixit autē eis baruch. Ex ore suo loq̄bat̄ q̄si legēs ad me om̄es sermones istos et ego scribebā in volumīe atramēto. Et dixerūt p̄ncipes ad baruch Vade ⁊ abscōdē tu ⁊ iheremias et nemo sciat vbi sitis Et ingressi sūt ad regē in atriū. Porro volumē ɔmendauer̄t in gazophilatio elisame scribe ⁊ nuntiauerūt audiēte rege oēs sermōes. Misitq̄ rex iudi ut sumeret volumen q̄ tollēs illud de gazophilatio elisame scribe legit audiēte rege ⁊ vniūsis p̄ncipib⁹ q̄ stabant circa regē. Rex autē sedebat in domo hyemali in mēse nono ⁊ posita erat arula coraz eo plena prunis. Cūq̄ legissz iudi tres pagellas vel q̄tuor scidit illd̄ scalpello scribe ⁊ p̄iecit in ignē qui erat sup arulā donec ɔsumeret̄ oē volumē igni q̄ erat ī arula. Et nō timuer̄t neq̄ sciderūt vestimēta sua rex et oēs serui ei⁹ qui audierūt vniūsos s̄mōes istos. Verūtamen elnathan et dalaias et gamarias ɔtradixer̄t regi ne ɔbureret libꝝ ⁊ nō audiuit eos. Et precepit rex iheremiel filio amalech et saraie filio ezrihel ⁊ selemie filio abdehel ut ɔp̄henderēt baruch scribaz ⁊ iheremiā p̄phetā. Abscōdit āt eos dn̄s. Et factū est v̄buz dn̄i ad iheremiā p̄phetaz. postq̄ cōbusserat rex volumē et s̄mōes quos scripsēat baruch ex ore iheremie dicēs Rursū tolle volumē aliud ⁊ scribe in eo om̄s s̄mones p̄ores q̄ erāt ī p̄mo volumīe qd̄ ɔbussit ioakim rex iuda Et ad ioakim regē iuda dices. Hec dic̄ dn̄s. Tu ɔbussisti volumē istud dicēs. Quare scripsisti in eo annūtiās. festin⁹ veīet rex babilōis ⁊ vastabit t̄raz hāc ⁊ cessaē fatiet ex illa hoīez ⁊ iumētū. Proptēa hec dic̄ dn̄s de⁹ ɔtra ioakim regē iuda. Non erit ex eo qui sedeat super soliū dauid ⁊ cadauer ei⁹ p̄iciet̄ ad estū p diē ⁊ ad gelu p noctē. Et visitabo ɔtra eū ⁊ ɔtra semen ei⁹ ⁊ ɔtra seruos ei⁹ iniq̄tates suas ⁊ adducā sup eos ⁊ sup hītatores ihrl̄m ⁊ sup viros iuda oē malū qd̄ locutus sū ad eos ⁊ non audierūt. Iheremias aūt tulit volumen aliud et dedit illud baruch filio nerie scribe q̄ scripsit in eo ex ore iheremie om̄s s̄mones libri quē ɔbusseāt ioakim rex iuda igni ⁊ insup additi sūt s̄mones multo plures q̄ antea fuerūt. ¶ Ca. xxxvij.

Et regnauit rex sedechias filiꝰ iosie p iechonia filio ioakim quē ɔstituit regē nabuchodonosor rex babilōis ī terra iuda ⁊ nō obediuit ip̄e ⁊ serui ei⁹ ⁊ populus terre v̄bis dn̄i q̄ locut⁹ ē ī manu iheremie p̄phe Et misit rex sedechias iuchal filium selemie ⁊ sophoniā filiū maasie sacerdotē ad iheremiā p̄phetā dicēs. Ora p nobis dn̄m deū nr̄m Iheremias aūt libere ābulabat in medio populi Nō em̄ miseāt eū in custodiā carceris. Igit̄ exercitus pharaonis egressus ē de egipto ⁊ audientes caldei q̄ obsidebāt ihrl̄m huiuscemodi nūtiū recesserūt ab iherusalē Et factū ē v̄bū dn̄i ad ihēmiaz

ꝓphetā dicēs. Hec dicit dn̄s deus
isrl'. Sic dicetis regi iuda q̄ misit
vos ad me interrogādū Ecce exer
citus pharaōis qui egressus ē vo
bis ī auxiliū reuertet̄ in terrā suā
in egiptū ⁊ redient caldei et bella
būt cōtra ciuitatē hāc ⁊ capiēt eā
⁊ succēdēt igni. Hec dicit dn̄s. No
lite decipe aīas vr̄as dicētes eun
tes abibūt ⁊ recedēt a nobis caldei
q̄ nō abibūt. Sed ⁊ si ꝑcusseritis
omnē exercitū caldeoꝝ qui p̄lian
tur adu̇sū vos ⁊ derelicti fuerīt ex
eis aliq̄ vulneāti: singuli de tento
rio suo ꝯsurgēt ⁊ incēdēt ciuitatez
hanc igni. Ergo cū recessissz exerci
tus caldeoꝝ ab ihrl'm ꝓpter exerci
tū pharaonis: egressus ē iheremi
as de iherusalē ut iret in terrā bēia
min ⁊ diuideret ibi possessionē in
ꝯspectu ciuiū. Cūqz ꝑuenisset ad
portā bēiamin eāt ibi custos porte
per vices noīe iherias filius seleīe
filij ananie ⁊ apprehēdit iheremiā
ꝓphetā dicēs. Ad caldeos ꝓfugis
Et rn̄dit iheremias. Falsū est non
fugio ad caldeos. Et non audiuit
eū. ꝫ ꝯp̄hēdit iherias iheremiaz et
adduxit eū ad principes. Quā ob
rē irati pn̄cipes cōtra iheremiaz ce
sū eū miserūt in carcerē qui eāt in
domo ionathā scribe. Ipe em̄ p̄po
situs eāt sup carcerē Itaqz ingres
sus est iheremias ī domū laci ⁊ in
ergastulū ⁊ sedit ibi ihereīas die
bus multis Mittēs aūt sedechias
rex tulit eū ⁊ interrogauit eū in do
mo sua abscondite ⁊ dixit. Putas
ne ē ſmo a dn̄o. Et dixit ihereīas
Est. Et ait. In man⁹ regis babilo
nis tradeis. Et dixit iheremias ad
regē sedechiā. Quid peccaui tibi et
ſuis tuis ⁊ ꝓpl'o tuo. q̄ misisti me
in domū carceris. Vbi sūt ꝓphete
vestri q̄ ꝓphetabāt vob̄ ⁊ dicebāt
nō veniet rex babilonis sup vos
⁊ sup terrā hāc. Nunc ḡ audi ob
secro dn̄e mi rex. Valeat dep̄catio
mea in ꝯspectu tuo et ne me remit
tas in domū ionathe scribe ne mo
riar ibi. Precepit ḡ rex sedechias
ut traderet̄ iheremias ī vestibulū
carceris ⁊ daret̄ ei torta q̄tidie pa
nis excepto pulmēto donec cōsu
merēt̄ oēs panes de cītate. Et mā
sit iheremias ī vestibulo carceris.

Audiuit aūt sa ¶ Ca. xxxviij.
phatias filiꝰ madiā ⁊ ihede
lias filiꝰ phassur ⁊ iuchal filiꝰ se
lemie ⁊ phassur filiꝰ melchie ser
mones q̄s iheremias loq̄bat̄ ad
oēz ꝓpl'm dicēs. Hec dicit dominꝰ
Quicūqz māserit in cītate hac mo
riet̄ gladio ⁊ fame ⁊ peste. q̄ autē
ꝓfugerit ad caldeos viuet et erit
aīa eius sospes ⁊ viuēs. Hec dicit
dn̄s Tradēdo tradetur ciuitas hec
in manu exercitꝰ regis babilonis
⁊ capiet eaz. Et dixerūt pn̄cipes re
gi. Rogamus ut occidatur homo
iste. De īdustria em̄ dissoluit ma
nus viroꝝ bellātiū q̄ remāserūt in
ciuitate hac et manus vniu̇si ꝓpl'i
loquens ad eos vniu̇sa v̄ba hec
Siquidē homo iste nō quēit pacē
ꝓpl'o huic ꝫ malū. Et dixit rex sede
chias. Ecce ipse in manibus vr̄is
est. Nec em̄ fas est regez vob̄ quic
q̄ negare. Tulerūt ergo iheremiā
et ꝓiecerunt eum in lacum elchie
filij amalech qui erat ī vestibulo
carceris ⁊ sb̄miserūt iheremiā in fu
nibꝰ ī lacū in q̄ nō erat aq̄ ꝫ lutū.
Descendit itaqz iheremias ī cenū.

Audiuit autez abdemelech ethi
ops vir eunuchus q̄ erat ī domo
regis ꝙ misissent iheremiā ī lacū
Porro rex sedebat in porta benia
min. Et egressus est abdemelech
de domo regis ⁊ locut⁹ ē ad regez
dicēs. Dn̄e mi rex male fecerūt viri
isti oīa quecūq; ꝑpetrarūt cōtra
iheremiā ꝓphetā mittētes eū in la
cū ut moriat̄ ibi fame. Nō sūt em̄
panes vltra in ciuitate. Precepit
itaq; rex abdemelech ethiopi di
cēs. Tolle tecū hinc trigīta viros
⁊ leua iheremiā ꝓphetā de lacu añ
q̄ moriat̄. Assumptis ḡ abdeme
lech secū viris ingressus ē domū
regis que erat sub cellario ⁊ tulit
inde veteres pānos et antiq̄ que
cōputruerāt et sb̄misit ea ad ihe
remiā in lacū ꝑ funiculos Dixitq;
abdemelech ethiops ad ihēmiā
ꝓphetā. Pone veteres pannos ⁊
hec scissa ⁊ putrida sb̄ cubitu ma
nuū tuaꝝ ⁊ sup funes. Fecit ergo
iheremias sic. Et extraxerūt ihere
miā funib⁹ ⁊ eduxerūt de lacu.
Māsit aūt ihēmias in vestibulo
carceris. Et misit rex sedechias et
tulit ad se iheremiaz ꝓphetam ad
ostiū tertiū qd̄ erat in domo dn̄i
et dixit rex ad iheremiā. Introgo
ego te s̄monē ne abscōdas a me
aliq̄d. Dixit aūt iheremias ad se
dechiam. Si annūtiauero tibi nū
quid nō interficies me. Et si cōsi
liū dedero tibi non me audies. Iu
rauit ergo rex sedechias iheremie
daz dicēs. Viuit dn̄s q̄ fecit nob̄
aīaz hāc si occidero te ⁊ si tradi
dero ī man⁹ viroꝝ istoꝝ q̄ querūt
aīaz tuā. Et dixit iheremias ad se
dechiā Hec dic̄ dn̄s exercituū de⁹
isrl̄. Si ꝓfect⁹ exieris ad p̄ncipes re
gis babilōis viuet aīa tua ⁊ cītas
hec nō succēdet̄ igni ⁊ salu⁹ eris tu
⁊ dom⁹ tua. Si aūt nō exieris ad
p̄ncipes regis babilōis tradet̄ ci
uitas hec in man⁹ caldeoꝝ ⁊ succē
dēt eā igni ⁊ tu nō effugies de ma
nu eoꝝ. Et dixit rex sedechias ad
iheremiā. Sollicitus sū ꝓpter iude
os qui trāsfugerūt ad caldeos. ne
forte tradar in manus eoꝝ ⁊ illu
dāt mihi. Rn̄dit aut̄ iheremias.
Nō te tradēt. Audi q̄so vocez dn̄i
quā ego loquar ad te ⁊ bene tibi
erit et viuet aīa tua. Qd̄ si nolue
ris egredi iste ē sermo quē on̄dit
mihi dn̄s. Ecce oēs mulieres q̄ re
māserūt in domo regis iuda edu
cent̄ ad p̄ncipes regis babilonis
⁊ ip̄e dicent. Seduxerūt te ⁊ p̄ua
luerūt aduersū te viri pacifici tui
dimerserūt in cenū ⁊ in lubricū pe
des tuos et recesserūt a te. Et om̄es
vxores tue et filij tui educētur ad
caldeos ⁊ nō effugies man⁹ eoꝝ.
s̄ ī manu regis babilōis capieis
⁊ cītatē hāc cōburet igni. Dixit ḡ
sedechias ad ihēmiā. Null⁹ sciat
v̄ba hec ⁊ nō morieris Si aūt au
dierint p̄ncipes q̄ locut⁹ sū tecū ⁊
venerint ad te ⁊ dixerint tibi indi
ca nob̄ q̄d locut⁹ sis cū rege ne ce
les nos ⁊ nō te int̄ficiem⁹ ⁊ q̄d lo
cut⁹ ē tecū rex: dices ad eos. Po
straui ego p̄ces meas coraz rege
ne me reduci iuberet ī domū iona
than ⁊ ibi morerer. Venerūt er
go om̄s p̄ncipes ad iheremiaz et
int̄rogauerūt eū. Et locut⁹ est eis
iux̄ oīa verba que p̄ceperat ei rex
Et cessauerūt ab eo. Nihil em̄ fu
erat auditū. Mansit v̄o ihēmias

in vestibulo carceris vsq; ad diez
quo capta ē iherusalē Et factū est
ut caperet̄ ihrl'm. ¶ Ca. xxxix.

Anno nono sedechie regis iu
da mēse decimo venit nabu
chodonosor rex babilonis et oīs
exercitus eius ad iherusalē ⁊ obsi
debāt eaz. Vndecīo aūt anno sede
chie mēse quarto qn̄ta mēsis ap
ta ē ciuitas ⁊ ingressi sūt oēs pn̄ci
pes regis babilōis et sederūt ī por
ta media neregel sereser semegar
nabusarsathim rabsares neregel
sereser rebmag ⁊ oēs reliqui pn̄ci
pes regis babilōis. Cūq; vidisset
eos sedechias rex iuda ⁊ oēs viri
bellatores fugerūt ⁊ egressi sūt no
cte de ciuitate p viā orti regis ⁊ per
portā que erat inter duos muros
⁊ egressi sūt ad viā deserti. Persecu
tus ē aūt eos exercitus caldeoꝝ ⁊
ꝯprehēderūt sedechiā in campo so
litudinis iherichontine ⁊ captum
adduxerūt ad nabuchodonosor
regē babilonis ī reblatha q̄ est ī
terra emath et locut⁹ ē ad eū iu
ditia. Et occidit rex babilonis fili
os sedechie ī reblatha ī ocul' eius
⁊ om̄es nobiles iuda occidit rex
babilōis. Oculosq; sedechie eruit
⁊ vinxit eū ꝯpedib⁹ ut duceret̄ in
babilonē. Domūq; regis ⁊ domū
vulgi succēderūt caldei igni et mu
rū iherusalē sb̄uterūt. Et reliquias
populi q̄ remāserant in ciuitate ⁊
pfugas q̄ tr̄nsfugerāt ad eū ⁊ sup
fluos vulgi q̄ remāserāt tr̄nstulit
nabusardā magister militū ī ba
bilonē ⁊ de plebe pauperū q̄ nihil
penit⁹ habebāt dimisit nabuzar
dā magister militū in terra iuda
et dedit eis vineas ⁊ cisternas in
die illa. Precep at autez nabucho
donosor rex babilōis de iheremia
nabuzardan magistro militū di
cens. Tolle illū ⁊ pone sup eū ocu
los tuos nihilq; ei mali fatias. ꝫ
ut voluerit sic faties ei. Misit ḡ na
buzardan pn̄ceps militie ⁊ nabu
⁊ sesban ⁊ rabsares ⁊ neregel ⁊ se
reser ⁊ rebmag et oēs optīates re
gis babilonis miserūt ⁊ tulerunt
iheremiaz de vestibulo carceris et
tradiderūt eū godolie filio aychaz
filij saphan ut intraēt in domū ⁊
habitaret ī ppl'o Ad iheremiā aūt
fact⁹ fueāt s̄mo dn̄i cū clausus fu
issz ī vestibulo carceris dicēs. Va
de et dic abdemelech ethiopi di
cēs. Hec dicit dn̄s exercituū deus
isrl'. Ecce ego inducā s̄mones me
os sup cītatē hāc ī malū ⁊ nō ī bo
nū et erūt ī ꝯspectu tuo ī die illa ⁊
liberabo te ī die illa ait dn̄s. Et nō
traderis ī manus viroꝝ q̄s tu for
midas. ꝫ eruēs liberābo te ⁊ gladio
nō cades. ꝫ eit tibi aīa tua ī salutē
q̄ ī me habuisti fidutiā ait dn̄s.

Sermo q̄ fact⁹ ē ad ¶ Ca. xl.
ihēmiaz a dn̄o postq̄ dimis
sus ē a nabuzardā magistro mili
tie de rama qn̄ tulit eū vīctū cathe
nis in medio oīm q̄ migrābāt de ihe
rusalē ⁊ iuda ⁊ ducebāt̄ ī babilo
nē. Tollēs ḡ pn̄ceps militie ihere
miā dixit ad eū. Dn̄s deus tu⁹ lo
cutus ē malū hoc sup locū istū et
adduxit ⁊ fecit dn̄s sicut locut⁹ ē
q̄ peccastis dn̄o ⁊ nō audistis vo
cē eius ⁊ factus ē vobis s̄mo hic.
Nūc ergo ecce solui te hodie de ca
thenis q̄ sunt ī maīb⁹ tuis. Si pla
cet tibi ut veīas mecū ī babilonez
veni ⁊ ponaz oculos meos sup te.

Si autē displicet tibi venire mecū
in babilonē reside. Ecce oīs terra
in ꝯspectu tuo est. Qd elegeris et
q̄ placuerit tibi ut vadas illuc p
ge ⁊ mecū noli venire. sed habita
apud godoliā filiū aycham filij
saphan quez p̄posuit rex babilo
nis ciuitatib⁹ iude. Habita g̊ cū
eo in medio populi vel quocūq;
placuerit tibi ut vadas vade. De
ditq̄ ei mgr̄ milicie cibaria ⁊ mu
nuscula ⁊ dimisit eū. Venit autē
ihēmias ad godoliā filiū aychā
in masphat ⁊ habitauit cū eo in
medio populi qui relict⁹ fuerat ī
terra. Cūq; audissent omēs p̄nci
pes exēcitus q̄ dispsi fuerāt per re
giones ip̄i ⁊ socij eoꝝ ꝙ p̄fecissz
rex babilōis godoliā filiū aychā
terre ⁊ ꝙ ꝯmendasset ei viros ⁊
mulieres ⁊ puulos ⁊ de paupib;
terre q̄ nō fuerāt trāslati in babi
lonē venerūt ad godoliaz in mas
phat ⁊ ysmahel filiꝰ nathanie ⁊
iohanan filiꝰ caree ⁊ ionathan ⁊
sareas filius thenoemeth et filij
offi q̄ erāt de nethophati ⁊ iecho
nias filiꝰ maachati ip̄i et viri eo
rū. Et iurauit eis godolias filius
aycham filijs saphā ⁊ comitib⁹
eoꝝ dicēs. Nolite timē seruire cal
deis. Habitate in terra et ꝑuite re
gi babilōis ⁊ bn̄ eit vob̄ Ecce ego
habito in masphat ut rn̄deā pre
cepto caldeoꝝ q̄ mittūtur ad nos
Vos autez colligite vindemiā et
messez ⁊ oleū ⁊ cōdite in vasis ve
stris ⁊ manete in vrbib⁹ vr̄is q̄s
tenetis. Sz ⁊ om̄s iudei qui erāt ī
moab ⁊ in finib; ammon ⁊ ī ydu
mea ⁊ in vniūsis regionib⁹ audi
to ꝙ dedissz rex babilōis reliq̄as
in iudea ⁊ ꝙ preposuisset sup eos
godoliā filiū aychā filij saphan
reūsi sūt inq̄ om̄s iudei de vniūsis
locis ad q̄ ꝓfugerāt ⁊ venerūt ad
terrā iuda ad godoliā ī masphat
⁊ collegerūt vinū ⁊ messez multā
nimis. Johanan aūt filiꝰ caree ⁊
om̄s p̄ncipes exēcitus qui dispsi
fuerāt in regiōib; venerūt ad go
doliā in masphat ⁊ dixerūt ei Sci
to ꝙ bahal̄ rex filioꝝ ammō mi
sit ismahel filiuz nathanie ꝑcutē
aīaz tuā. Et nō credidit eis godo
lias filiꝰ aycham. Johanan aūt
filius caree dixit ad godoliam de
orsū in masphat loquēs. Ibo et ꝑ
cutiā ismahel filiū nathanie nl̄o
sciēte ne int̄fitiat aīaz tuaz ⁊ dissi
pētur om̄s iudei qui cōgregati sūt
ad te et ꝑibūt reliq̄e iuda. Et ait
godolias filius aycham ad ioha
nan filiū caree Noli facē v̄bū hoc
Falsū em̄ tu loqueris de ismahel

Et factū est in mē ¶ Ca. xli.
se septimo veīt ismahel filiꝰ
nathanie filij elisama de semīe re
gali ⁊ optimates regis ⁊ decē viri
cū eo ad godoliā filiū aychaz in
masphat ⁊ comederūt ibi panes
fil̄ ī masphat. Surrexit āt isma
hel filiꝰ nathanie ⁊ decez viri q̄ cū
eo erāt et ꝑcusserūt godoliā filiū
aychaz filij saphan gladio ⁊ in
terfecerūt eū quē p̄fecerat rex ba
bilonis terre. Om̄es q̄ iudeos qui
erāt cū godolia in masphat ⁊ cal
deos q̄ repti sūt ibi et viros bella
tores ꝑcussit ismahel. Secūdo aūt
die postq̄ occideāt godoliā nullo
adhuc sciente venerūt viri de sy
chem ⁊ de sylo ⁊ de samaria octo
ginta viri rasi barba et scissis

vestib⁹ ⁊ squalētes ⁊ munera et
thus habebāt ī maū ut offerrēt
in domo dñi. Egressus ḡ ismahel
filius nathanie in occursū eoꝝ de
masphat incedēs ⁊ plorans ibat.
Cū aūt occurrissꝫ eis dixit ad eos
Venite ad godoliā filiū aycham
Qui cū venissent ad mediū cītatis
interfecit eos ismahel fili⁹ natha
nie circa mediū laci ipe et viri qui
erant cū eo. Decē aūt viri repti sūt
inter eos q̄ dixerūt ad ismahel. No
li occidere nos qꝛ habem⁹ thesau
ros ī agro frumēti ⁊ ordei ⁊ olei et
mellis. Et cessauit et nō interfecit
eos cū frib⁹ suis Lacus aūt ī quē
ꝓiecerat ismahel oīa cadaueā vi
roꝝ quos ꝑcussit ꝓpter godoliam
ipe ē quē fecit rex asa ꝓpt̄ baasa re
gē isrl̄. Ipsū repleuit ismahel fili⁹
nathanie occisis Et captiuas du
xit ismahel oēs reliquias ꝓpl̄i qui
erāt ī masphat filias regis ⁊ vni
uersū ꝓpl̄m qui remāserāt in mas
phat q̄s cōmēdauerat nabuzar
dā princeps militie godolie filio
aychā. Et cepit eos ysmahel fili⁹
nathanie ⁊ abijt ut tñsiret ad fili
os ammō. Audiuit aūt iohānā
fili⁹ caree ⁊ oēs p̄ncipes bellatoꝝ
q̄ erāt cū eo oē malū qd̄ feceāt ys
mahel fili⁹ nathaīe ⁊ assumptis
vniūsis viris ꝓfecti sūt ut bellarēt
adūsū ysmahelē filiū nathanie ⁊
inuenerūt eū ad aq̄s multas q̄ sūt
in gabaon. Cūqꝫ vidissꝫ oīs ꝓpl̄s
qui erat cū ysmahel iohānā filiū
caree ⁊ vniūsos p̄ncipes bellatoꝝ
q̄ erāt cū eo letati sūt. Et reūsus ē
oīs ꝓpl̄us quē ceperat ysmahel in
masphat. reūsusqꝫ abijt ad iohā
nā filiū caree. Ysmahel aūt filius
nathaīe fugit cū octo viris a fatie
iohānā ⁊ abijt ad filios ammon
Tulit ergo iohānā filius caree ⁊
oēs p̄ncipes bellatoꝝ q̄ erāt cū eo
vniūsas reliquias vulgi q̄s redu
xerāt ab ysmahel filio nathanie
de masphat: postq̄ꝫ percussit godo
liā filiū aychā fortes viros ad p̄li
um ⁊ mulieres ⁊ pueros et eunu
chos q̄s reduxeāt de gabaō ⁊ abi
erūt ⁊ sederūt ꝑegrinātes ī chama
an q̄ est iuxta bethleez ūt ꝑgerēt
⁊ introirēt egiptū a fatie caldeorū
Timebāt em̄ eos qꝛ ꝑcusserat ys
mahel filius nathanie godoliaꝫ fi
liū aychā quez p̄posuerat rex ba
bilonis in terra iuda. ¶ Ca. xlij.
Et accesserūt oēs p̄ncipes bel
latorū ⁊ iohānā filius caree
⁊ iezonias filius osie ⁊ reliquum
vulg⁹ a puovsqꝫ ad magnū. dixe
rūtqꝫ ad iheremiā ꝓphetā. Cadat
oracō nr̄a in ꝯspectu tuo ⁊ ora pro
nobis ad dñm deū tuū ꝓ vniūsis
reliquijs istis. qꝛ dēlicti sum⁹ pau
ci de pluribꝰ sicut oculi tui nos in
tuētur ⁊ annūtiet nobis dñs de⁹
tuus viā ꝑ quā ꝑgamus ⁊ verbū
qd̄ fatiam⁹. Dixit autē ad eos ihe
reīas ꝓpheta Audiui. Ecce ego oro
ad dominū deū vestrū scd̄m verba
vr̄a omne verbū qd̄cūqꝫ responde
rit mihi. indicabo vobis nec cela
bo vos quicq̄ꝫ. Et illi dixerunt ad
iheremiaꝫ. Sit dominus inter nos
testis veritatis ⁊ fidei si non iuxta
omne v̄bū in quo miserit te domi
nus deus tuus ad nos sic fatiem⁹
siue bonū est siue malum Voci do
mini dei nostri ad quem mittim⁹
te obediemus ut bene sit nobis cū
audierimus vocem dñi dei nostri.

Cū aūt ꝯpleti eēnt decē dies factū
est v̄bū dn̄i ad iheremiā. Vōuit
q̄ iohanan filiū caree ⁊ om̄s pn̄
cipes bellatoꝝ q̄ erāt cū eo ⁊ vniu̅
sū populū a minimo vsq̄ ad mg̅
nū ⁊ dixit ad eos. Hec dicit dn̄s
deus isrl̄ ad quez misistis me ut
ꝓsternerē p̄ces vrās ī ꝯspectu ei⁹
Si quiescētes manseritis in terra
hac edificabo vos ⁊ nō destruaz.
plātabo ⁊ nō euellā Jā em̄ placa
tus sū sup malo qd̄ feci vob̄. Noli
te timē a fatie regis babilōis quē
vos pauidi formidatis. Nolite
metuere eū dic̄ dn̄s. q̄ vobiscū sū
ego ut saluos vos fatiā ⁊ eruā de
manu eius et dabo vobis mīas
⁊ miserebor vr̄i ⁊ habitare vos fa
tiā in terra vr̄a. Si autez dixeritis
vos nō hītabim⁹ ī terra ista nec
audiem⁹ vocē dn̄i dei nostri dicen
tes nequaq̄. ꝫ ad terrā egipti p
gem⁹ vbi nō videbim⁹ bellū ⁊ clā
gorē tube nō audiem⁹ ⁊ famē nō
sustinebim⁹ et ibi hītabim⁹. ꝓpt̄
hoc nūc audite v̄bū dn̄i reliquie
iuda. Hec dic̄ dn̄s de⁹ exēcituū de
us isrl̄ Si posueritis fatiē vrāz ut
ingrediamī egiptū ⁊ intraueritis
ut ibi hītetis gladi⁹ quē vos for
midatis ibi ꝯprehēdet vos in t̄ra
egipti et fames ꝓ q̄ estis solliciti
adherebit vob̄ ī egipto ⁊ ibi mo
riemī. Om̄esq̄ viri q̄ posuerint fa
tiē suam ut ingrediātur egiptum
ut habitent ibi moriētur gladio
⁊ fame et peste. Nullus de eis re
manebit nec effugiet a fatie ma
li qd̄ ego afferā sup eos. q̄ hec di
cit dn̄s exercituū deus isrl̄. Sicut
ꝯflatus est furor me⁹ ⁊ indig̅tio
mea sup iherusalez sic cōflabit̄ in
dig̅tio mea sup vos cū ingressi fu
eritis egiptū ⁊ eritis in iusiurādū
⁊ in stuporē ⁊ in maledictū ⁊ ī ob
probriū ⁊ nequaq̄ vltra videbi
tis locū istū. Verbū dn̄i sup vos
reliquie iuda. Nolite intrare egip
tū. Sciētes scietis q̄ obtestat⁹ sū
vobis hodie. q̄ decepistis aīas ve
stras. Vos enim misistis me ad
dn̄m deū nostꝝ dicētes Ora ꝓ no
bis ad dn̄m deū nostꝝ et iux̄ oīa
quecūq̄ dixerit tibi de⁹ noster sic
annūtia nob̄ ⁊ fatiem⁹. Et annū
ciaui vobis hodie et nō audistis
vocē dn̄i dei vr̄i sup vniu̅sis ꝓ qui
bus misit me ad vos. Nūc g̅ sciē
tes scietis q̄ gladio ⁊ fame et pe
ste moriemī in loco ad quē volui
stis intrare ut habitaretis ibi.

Factū est autē cū ¶ Ca. xliij.
cōplesset iheremias loquēs
ad populū vniu̅sos s̄mones dn̄i
dei eoꝝ ꝓ q̄b⁹ miserat eū dn̄s de⁹
eoꝝ ad illos oīa verba hec. dixit
azarias fili⁹ ozie ⁊ iohanan fili⁹
caree ⁊ om̄s viri sup bi dicētes ad
iheremiā. Mendatiū tu loqueris
Nō misit te dn̄s de⁹ noster dicēs.
ne ingrediamī egiptū ut hītetis
illic. ꝫ baruch fili⁹ nerie īcitat te
aduersū nos ut tradat nos ī ma
nus caldeoꝝ ⁊ interfitiat nos et
traduci fatiat in babilonē. Et nō
audiuit iohanan fili⁹ caree ⁊ oēs
pn̄cipes bellatoꝝ ⁊ vniu̅sus ꝓpl̄s
vocē dn̄i ut manerēt ī terra iuda
Sz tollēs iohanā fili⁹ caree ⁊ vni
uersi pn̄cipes bellatorū vniu̅sos
reliquiaꝝ iuda q̄ reuersi fuerant
de cūctis gētib⁹ ad q̄s fuerāt an̄
dispsi ut hītarēt in terra iuda. vi
ros ⁊ mulieres ⁊ puulos ⁊ filias

regis ⁊ oēm aīaꝫ quā reliq̄rat na
buꝫardā p̄nceps militie cū godo
lia filio aychā filio saphā ⁊ ihere
miā ꝓphetā ⁊ baruch filiū nerie ⁊
ingressi sūt in terrā egipti. q̄ non
obedierūt voci dn̄i ⁊ venerūt vsq̄
ad tafnis. Et factꝰ ē sermo dn̄i ad
iheremiā in tafnis dicēs. Sume ti
bi lapides grādes ī maū tua ⁊ ab
scōdes eos ī cripta q̄ est sub muro
lateritio ī porta domus pharaōis
in tafnis cernētibꝰ viris iudeis ⁊
dices ad eos. Hec dicit dn̄s exer
cituū deus isrl̄. Ecce ego mittaꝫ et
assumā nabuchodonosor regem
babilonis ſuū meū ⁊ ponā thro
nū eiꝰ sup lapides istos q̄s abscō
di ⁊ statuet soliū suū sup eos. Ve
niēsq̄ ꝑcutiet terrā egipti quos ī
mortē in mortē ⁊ q̄s ī captiuitateꝫ
in captitateꝫ ⁊ q̄s ī gladiū in gla
diū. Et succēdet ignē in delubris de
oꝝ egipti ⁊ ꝯburet ea ⁊ captiuos
ducet illos. Et amitiet terra egipti
sic amicit pastor pallio suo ⁊ egre
diet inde ī pace Et ꝯteret statuas
domus solis q̄ sūt ī terra egipti ⁊
delubra deoꝝ egipti ꝯburet igni.

Verbū qd̄ factum ¶ Ca. xliiij.
est ad iheremiā ⁊ ad oēs iu
deos q̄ habitabāt in t̄ra egipti ha
bitātes ī magdalo ⁊ ī tafnis ⁊ in
mēphis ⁊ ī terra phatures dicēs
Hec dicit dn̄s exercituū deus isrl̄
Vos vidistis oē malū istud qd̄
adduxi sup iherusalē ⁊ sup om̄es
vrbes iuda et ecce deſte sūt hodie
⁊ nō est ī eis habitator ꝓpter ma
litiā quā fecerūt ut me ad iracūdiā
ꝓuocarēt ⁊ irēt ⁊ sacrificarēt ⁊ co
lerēt deos alienos q̄s nesciebant
et illi ⁊ vos et p̄res vr̄i. Et misi ad
vos oēs seruos meos ꝓphetas de
nocte ꝯsurgēs mittēsq̄ ⁊ dicens.
Nolite facē v̄bū abhoīacōis huiꝰ
cemodi. Et nō audierūt nec inclīa
uerūt aurē suā ut nō ꝯuterētur a
malis suis ⁊ non sacrificarēt dijs
alienis Et ꝯflata ē indigtio mea ⁊
furor meus ⁊ succēsa ē in cītatibꝰ
iuda ⁊ in plateis iherusalē ⁊ v̄se
sūt ī solitudinē et vastitateꝫ scd̄m
diē hāc. Et nūc hec dicit dn̄s exer
cituū deus isrl̄. Quare vos facitis
malū grāde ꝯtra aīas vr̄as ut in
tereat ex vobis vir ⁊ mulier ꝑuu
lus ⁊ lactens de medio iude nec re
linq̄tur vob̄ quicq̄ residuū: ꝓuo
cātes me ī opibꝰ manuū vr̄aꝝ sa
crificādo dijs alieis ī terra egipti
in quā ingressi estis ut habitetis
ibi ⁊ dispeatis ⁊ sitis ī maledictō
nē ⁊ in opprobriū cūctis gētibꝰ ter
re. Nūquid obliti estis mala pa
trū vestroꝝ et mala regū iuda et
mala vxorū eius ⁊ mala vestra ⁊
mala vxorū vr̄aꝝ q̄ fecerūt in terra
iuda ⁊ in regionibꝰ iherusalem.
Nō sūt mūdati vsq̄ ad diē hanc
⁊ nō timuerūt ⁊ nō ambulauerūt
in lege dn̄i ⁊ in p̄ceptis meis que
dedi corā vobis ⁊ coraꝫ p̄ribus ve
stris. Ideo hec dicit dn̄s exercituū
deus isrl̄. Ecce ego ponā fatiē meā
in vobis in malū ⁊ disp̄dā omnē
iudā. Et assumaꝫ reliquias iude q̄
posuerūt faties suas ut ingrederēt
in terrā egipti ut habitarēt ibi ⁊
cōsumētur oēs in terra egipti ⁊ ca
dent ī gladio et fame. Consumen
tur a minimo vsq̄ ad maximū in
gladio ⁊ in fame morientur ⁊ erūt
in iusiurandū ⁊ in miraculum et
in maledictionē ⁊ in opprobrium

Et visitabo habitatores terre egi
pti sicut visitaui sup iherusalez in
gladio ⁊ in fame ⁊ in peste ⁊ nō
erit qui effugiat ⁊ sit residuus de
reliquijs iudeoꝝ qui vadūt ut pe
regrinētur in terra egipti ⁊ reuertā
tur in terraz iuda ad quā ipsi ele
uāt aīas suas ut reuertātur ⁊ hī
tēt ibi. Nō reuertent nisi q̄ fugerint
Rn̄derūt aūt iheremie om̄es viri
sciētes ꝙ sacrificarēt vxores eoꝝ
dijs alienis ⁊ vniuse mulieres q̄
rū stabat multitudo grādis ⁊ oīs
populꝰ hītantiū in terra egipti in
phatures dicētes. Sermonē quē
locutꝰ es ad nos in noīe dn̄i non
audiemꝰ ex te. ꝫ fatiētes fatiemꝰ
om̄e v̄bū qd egredietur de ore nr̄o.
ut sacrificemꝰ regīe celi et libemꝰ
ei libamina sicut fecimus nos et
pr̄es nr̄i reges nr̄i et pn̄cipes nr̄i ī
vrbibꝰ iuda ⁊ in plateis ihrl'm
⁊ saturati sumꝰ panibꝰ ⁊ bn̄ nob
erat malūq; nō vidimꝰ. Ex eo au
tē tēpe quo cessauimꝰ sacrificare
regine celi ⁊ libare ei libamina in
digemꝰ oībꝰ ⁊ gladio ⁊ fame cō
sūpti sumꝰ Qd si nō sacrificamus
regīe celi ⁊ libamꝰ ei libamīa nū
quid sine viris nr̄is fecimꝰ ei pla
cētas ad colendā eā ⁊ liba ad li
bādū. Et dixit iheremias ad oēz
populū adūsuz viros ⁊ aduersū
mulieres ⁊ adūsū vniūsaz plebez
qui rn̄derāt ei v̄bū dicēs. Nunq̄d
nō sacrifitiū qd sacrificastis in ci
uitatibꝰ iuda ⁊ ī plateis iherusa
lē vos ⁊ pr̄es vr̄i reges vr̄i ⁊ pn̄ci
pes vr̄i et ppl's terre: hoꝝ recorda
tus est dn̄s ⁊ ascēdit sup cor eiꝰ.
Et non poterat dn̄s vltra portare
ꝓpter malitiā studioꝝ vr̄oꝝ ⁊ ꝓp
ter abhoīnacōes q̄s fecistis et fa
cta est terra vr̄a in desolacōnez ⁊
in stuporē ⁊ in maledictū eo ꝙ nō
sit hītator sicut ē dies hec. Prop
terea ꝙ sacrificaueitis ydol' ⁊ pec
caueritis dn̄o ⁊ nō audieritis vo
cē dn̄i ⁊ in lege ⁊ in p̄ceptis ⁊ ī te
stimonijs eiꝰ nō ambulaueritis
idcirco euenerūt vob mala hec sic
est dies hec. Dixit autē iheremias
ad oēz populū ⁊ ad vniūsas mu
lieres. Audite v̄bū dn̄i oīs iuda
qui estis in terra egipti. Hec inq̄t
dn̄s exercituū deꝰ isrl' dicēs Vos
et vxores vr̄e locuti estis ore vr̄o
⁊ manibꝰ vr̄is implestis dicētes
Faciamꝰ vota nr̄a que vouimus
ut sacrificemꝰ regīe celi ⁊ libemꝰ
ei libamīa. Implestis opa vr̄a ⁊
ope ꝑpetrastis ea. Ideo audite v̄
bū dn̄i oīs iuda qui hītatis ī ter
ra egipti. Ecce ego iuraui in noīe
meo mg̃no ait dn̄s. qꝛ nequaq̄
vltra vocabit nomen meū ex ore
omnis viri iudei dicētis. viuit do
minꝰ deus in oī terra egipti. Ecce
ego vigilabo sup eos in malū et
nō in bonū ⁊ ꝯsumentur om̄es viri
iuda qui sūt in t̄ra egipti gladio
⁊ fame donec penitꝰ ꝯsumātur Et
qui fugerint gladiū reuertētur de
terra egipti ī terrā iuda viri pau
ci ⁊ sciēt om̄s reliquie iuda ingre
dientiū terrā egipti ut hītent ibi
cuiꝰ sermo ꝯpleat: meꝰ an illoꝝ.
Et hoc vobis signū ait dn̄s ꝙ vi
sitē ego sup vos in loco isto ut sci
atis qꝛ vere cōplebūtur sermōes
mei ꝯtra vos in malū. Hec dic̄ do
minꝰ. Ecce ego tradā pharaonē
efree regez egipti in manu inimi
coꝝ eiꝰ ⁊ in manu querētiū aīaz

illius sicut tradidi sedechiaz regē
iuda ī manu nabuchodonosor re
gis babilōis inimici sui ⁊ queren
tis aīaz eius. ¶ Ca. xlv.

Verbū qđ locut⁹ est ihereīas
ꝓpheta ad baruch filiū nele
cū scripsissz v̄ba hec ī libro ex ore
ihēmie anno q̄rto ioakim filij io
sie regis iuda dicēs. Hec dic̄ dn̄s
de⁹ isrl̄ ad te baruch. Dixisti. Ve
misero m̄ qm̄ addidit dn̄s dolorē
dolori meo Laboraui cū geītu meo
⁊ requiē nō inueni. Hec dicit dn̄s
Sic dices ad eū. Ecce q̄s edificaui
ego destruo ⁊ q̄s plātaui ego euel
lo ⁊ vniu̇sā terrā hāc Et tu queis
tibi grādia. Noli querere. qꝛ ecce
ego adducā malū sup oēz carnē
ait dn̄s et dabo tibi aīaz tuā in sa
lutē ī oīb⁹ locis ad q̄cūqꝫ prexeis.

Quod factū ē ver ¶ Ca. xlvi.
bū dn̄i ad iheremiā ꝓphetaz
cōtra gētes ad egiptū adu̇sū exer
citū pharaonis nechao regis egi
pti q̄ eāt iuxta fluuiū eufraten in
charchamis quem ꝑcussit nabu
chodonosor rex babilonis ī q̄rto
anno ioakim filij iosie regis iuda
Prepate scutū ⁊ clipeum et ꝓcedi
te ad bellū. Jūgite equos ⁊ ascēdi
te equites state in galeis polite lā
ceas induite vos loricis. Quid igi
tur. Vidi ipsos pauidos ⁊ terga
v̄tētes fortes eoꝝ cesos. Fugerūt
ꝯciti nec respexerūt. Terror vndiqꝫ
ait dn̄s. Non fugiet velox nec sal
uari se putet fortis. Ad aq̄lonez
iux̄ flumē eufraten victi sūt ⁊ rue
rūt. Quis ē iste qui q̄si flumē ascē
dit ⁊ veluti fluuioꝝ ītumescūt gur
gites eius. Egiptus flumīs instar
ascēdit et velut flumīa mouebūt̄
fluctus eius ⁊ dicet. Ascēdēs opiā
terrā ꝑdā ciuitatē ⁊ hītatores ei⁹
Ascēdite eq̄s et exultate ī curribꝰ
⁊ ꝓcedant fortes. Ethiopia ⁊ libi
es tenētes scutū ⁊ lidij arripiētes
⁊ iaciētes sagittas. Dies autē ille
dn̄i dei exercituū dies vlcōis ut fu
mat vīdictā de īimicis suis. Deuo
rabit gladius ⁊ saturabit̄ ⁊ īebri
abit̄ sāguine eoꝝ. Victīa em̄ dn̄i
exercituū in t̄ra aq̄lonis iuxta flu
mē eufratē. Ascēde ī galaad ⁊ tol
le resinaz v̄go filia egipti. Frustra
multiplicas medicamīa sanitas
nō erit tibi. Audierūt gētes igno
miniā tuā ⁊ vlulatus tu⁹ repleuit
terrā. Quia fortis īpegit ī fortez et
ambo ꝑiter ꝯciderūt. Verbū qđ lo
cutus ē dn̄s ad iheremiā ꝓphetaz
sup eoꝝ vēturus essz nabuchodo
nosor rex babilōis ⁊ ꝑcussur⁹ ter
rā egipti. Annūtiate egipto ⁊ au
ditū facite in magdalo ⁊ resonet
in memphis ⁊ ī tafnis dicite. Sta
⁊ p̄para te qꝛ deuorabit gladi⁹ ea
que ꝑ circuitū tuū sūt. Quare ꝯpu
truit fortis tuus. Nō stetit qm̄ do
minus sb̄uertit eū Multiplicauit
ruētes ceciditqꝫ vir ad ꝓximum
suū. Et dicēt. Surge ⁊ reuertamur
ad populū nostrū ⁊ ad terraz na
tiuitatis nostre a facie gladij colū
be Vocate nomē pharaōis regis
egipti tumultū adduxit tempus
Viuo ego inq̄t rex dn̄s exercituū
nomē ei⁹. qm̄ sic̄ thabor ī mōtib⁹
⁊ sic̄ carmel⁹ ī mari veniet. Vasa
tr̄nsmigr̄cōnis fac tibi hītatrix filia
egipti. qꝛ mēphis ī solitudīe eit ⁊
deseret̄ et inhītabilis erit. Vitula
elegans atqꝫ formosa egiptus sti
mulator ab aquilone veniet ei.

Mercēnarijq̄ eius qui versaban
tur ī medio ei⁹ q̄si vituli saginati
versi sūt et fugerūt simul nec sta
re potuerūt· q̄ dies interfectōnis
eoꝝ venit sup eos tēpus visitacō
nis eorū· Vox eius q̄si eris sona
bit· qm̄ cū exercitu ꝓperabūt ⁊ cū
securib⁹ veniēt ei· Quasi cedentes
ligna succiderūt saltū ei⁹ ait dn̄s
qui supputari nō potest· Multipli
cati sūt sup locustas et nō est eis
nūerus· Cōfusa est filia egipti ⁊
tradita in man⁹ populi aq̄lonis
dic̄ dn̄s exercituū de⁹ isrl̄· Ecce ego
visitabo sup tumultū alexādrie ⁊
sup pharao ⁊ sup egiptū ⁊ super
deos eius ⁊ sup reges eius et sup
pharao· et sup om̄s qui ꝯfidūt ī
eo et dabo eos in man⁹ querētiū
aīaꝫ eoꝝ ⁊ in man⁹ nabuchodo
nosor regis babilōis et in man⁹
seruoꝝ eius Et post hec hītabit̄ si
cut dieb⁹ pristinis ait dn̄s· Et tu
ne timeas serue me⁹ iacob et ne
paueas isrl̄ Quia ecce ego saluū
te fatiā de longinquo ⁊ semē tuū
de terra captītatis tue Et reuertet̄
iacob ⁊ requiescet ⁊ ꝓspabit̄ ⁊ n̄
erit qui exterreat eū· Et noli timē
serue me⁹ iacob ait dn̄s· q̄ tecū
ego sū· q̄ ego ꝯsumā cūctas gen
tes ad q̄s eieci te· Te vero nō cō
sumā· ꝫ castigabo te ī iuditio nec
q̄i innocēti parcā tibi ¶ Ca· xlvij·

Quod factū est v̄bū dn̄i ad
iheremiā ꝓphaꝫ cōn̄ palesti
nos an̄q̄ ꝑcuteret pharao gazā
Hec dic̄ dn̄s· Ecce aque ascendēt
ab aquilone ⁊ erūt q̄si torrēs in
undās ⁊ operiēt terraꝫ ⁊ plenitu
dinē eius· vrbē ⁊ hītatorē ei⁹ Cla
mabūt hoīes ⁊ vlulabūt oēs ha
bitatores terre a strepitu pōpe ar
moꝝ ⁊ bellatoꝝ ei⁹· a ꝯmocōe q̄
drigaꝝ eius ⁊ multitudine rota
rū illi⁹· Nō respexerūt p̄res filios
manib⁹ dissolutis ꝓ aduētu diei
in q̄ vastabūtur om̄s philistijm
⁊ dissipabit̄ tyrus ⁊ sydon cū oī
bus reliquis auxilijs suis· Depo
pulat⁹ est em̄ dn̄s palestinos re
liquias insule capadocie· Venit
caluitiū sup gasā· ꝯticuit ascalon
⁊ relique valles eaꝝ· Vsq̄ q̄ cōci
des o mucro domini vsq̄ quo nō
quiesces· Ingredē in vaginā tu
am· refrigerare et sile· Qm̄ q̄escet
cū dn̄s precepit ei adūsus ascalo
neꝫ ⁊ aduersū maritimas eius re
giones· ibiq̄ condixerit illi·

Ad moab Hec di ¶ Ca· xlviij·
cit dn̄s exercituū deus isrl̄·
Ve sup nabo· qm̄ vastatata est ⁊
ꝯfusa· Capta ē cariathiarim· ꝯfu
sa est fortis ⁊ tremuit· Non est vl
tra exultatio ī moab· cōn̄ esebon
cogitauerūt malū Venite ⁊ disp
dam⁹ eā de gente· Ergo silēs cōti
cesces· seq̄turq̄ te gladius· Vox
clamoris de oronaim· vastitas et
ꝯtritio mg̃na· Cōtrita est moab
annūtiate clamorē ꝑuul̄ ei⁹ Per
ascensū em̄ luit plorans ascēdet
in fletu· qm̄ in descēsu oronaim ho
stes vlulatū ꝯtricōnis audierūt
Fugite· saluate am̄as vr̄as ⁊ eri
tis q̄si mirice in deserto· Pro eo eī
q̄ habuisti fidutiā in municōibꝫ
tuis ⁊ in thesauris tuis· tuq̄ capi
eris· Et ibit chamos ī trāsmigra
tionē· sacerdotes eius ⁊ p̄ncipes
eius simul· Et veniet p̄do ad oēm
vrbē ⁊ vrbs nulla saluabit̄ Et pi
būt valles ⁊ dissipabūt̄ cāpestria

qm̄ dixit dn̄s. Date florem moab
q̄ florēs egredietur ⁊ ciuitates eius
deserte erūt ⁊ inhabitabiles. Male
dictus q̄ facit opus dn̄i fraudulē
ter ⁊ maledictꝰ q̄ ꝓhibet gladiū
suū a sāguine Fertilis fuit moab
ab adolescētia sua et requieuit ī fe
cibꝰ suis. Nec tr̄ansfusus ē de vase ī
vas ⁊ in trāsmigracōez nō abijt.
Idcirco ꝑmāsit gustus eius in eo
⁊ odor eius nō est īmutatus. Pro
pterea ecce dies veniūt dicit dn̄s
⁊ mittā eis ordīatores ⁊ stratores
lagūcularū ⁊ sternēt eum ⁊ vasa
eius exhauriēt ⁊ lagūculas eoꝝ
collidēt. Et cōfūdetur moab a cha
mos sicut ꝯfusa ē domus isrl' a be
thel in qua habebat fidutiā Qūo
dicitis fortes sumꝰ et viri robusti
ad p̄liādū. Vastata est moab ⁊
ciuitates illius succēderūt et electi
iuuenes eius descēderūt in occisio
nē ait rex. dn̄s exercituum nomē
eius. Prope ē interitus moab ut
veniat ⁊ malū eius velocit' accur
ret nimis. Cōsolamini eū oēs qui
estis in circuitu eius ⁊ vniūsi qui
scitis nomē eius dicite. Qūo ꝯfra
cta est v̄ga fortis baculus glorio
sus. Descēde de gl'a ⁊ sede ī siti hīta
tio filie dibon. qm̄ vastator moab
ascēdet ad te dissipabit municōes
tuas. In via sta ⁊ ꝓspice habita
tio aroer. Interroga fugiētē ⁊ eū
q̄ euasit. Dic. Quid accidit. Cōfu
sus ē moab quoniaz victꝰ ē. Vlu
late ⁊ clamate annūtiate in arnō
qm̄ vastata est moab ⁊ iuditium
venit ad terraz cāpestrez sup elon
⁊ sup iasa ⁊ sup mefat et super di
bon ⁊ sup nabo ⁊ sup domū debla
thaim ⁊ super cariathaim et sup
bethgamul ⁊ sup bethmaon ⁊ su
per carioth ⁊ sup bosra ⁊ sup oēs
ciuitates terre moab que lōge et
ꝓpe sūt. Abscisū est cornu moab
⁊ brachiū eius ꝯtritū est ait dn̄s
Inebriate eū qm̄ ꝯtra dn̄m erectꝰ
est. Et allidet manū moab ī vomi
tu suo ⁊ erit in derisū etiā ip̄e. Fuit
em̄ in derisū tibi isrl' quasi inter fu
res reperisses eū. Propter v̄ba g̊
tua q̄ adūsū illū locutus es capti
uus duceris. Relinquite ciuitates
⁊ hītate in petra habitatores mo
ab ⁊ estote q̄si colūba nidificās ī
sūmo ore foramīs. Audiuimꝰ sup
biā moab. Supbus ē valde. Sub
limitatē eiꝰ ⁊ arrogātiā ⁊ supbiā
⁊ altitudinez cordis eius ego scio
ait dn̄s Iactantiā eius ⁊ q̄ nō sit
iuxta eā virtus eius nec iuxta qd̄
poterat conata sic facere. Ideo sup
moab eiulabo ⁊ ad moab vniuer
saz clamabo ⁊ ad viros muri ficti
lis lamētantes. De planctu iazer
plorabo tibi vinea sabama. Pro
pagines tue tr̄ansierunt mare vsq̄
ad mare iazer ꝑuenerunt. Super
messem tuā ⁊ vindemiā tuaz p̄do
irruit. Ablata ē leticia ⁊ exultatio
de carmelo et de terra moab et vi
nū de torculaibꝰ fustuli. Nequaq̄
calcator vue solitū celeuma canta
bit. De clamore esebon vsq̄ eleale
⁊ iasa dederūt vocē suā a segor vsq̄
ad oronaim vitulā ꝯtrnātez. aque
vero nemrim pessime erūt. Et aufe
rā de moab ait dn̄s offerentez in
excelsis ⁊ sacrificantem dijs eius
Proptēa cor meū ad moab q̄si ti
bia eis resonabit ⁊ cor meū ad vi
ros muri fictil' dabit soītū tibiarū
q̄ plꝰ fecit q̄ potuit idcirco ꝑierūt

Omē em̄ caput caluitiū ⁊ omnis
barba rasa erit. In cūctis maībꝫ
colligacō et sup omē dorsū cilitiū.
Et sup oīa tecta moab ⁊ ī plateis
eiꝰ oīs plāctus. qm̄ ɔtriui moab
sicut vas inutile ait dn̄s Quō vi
cta est ⁊ vlulauerūt. Quō deiecit
ceruicē moab ⁊ cōfusus ē. Eritqꝫ
moab in derisū ⁊ in exēplū oībus
in circuitu suo. Hec dic̄ dn̄s. Ecce
q̄si aquila volabit ⁊ extēdet alas
suas ad moab. Capta ē carioth
⁊ municōes ɔprehēse sunt. Et erit
cor fortiū moab. in die illa sic̄ cor
mulieris parturiētis. Et cessabit
moab eē populus. qm̄ cōn̄ dn̄m
gloriatꝰ est. Pauor ⁊ fouea ⁊ laq̄
us sup te o hītator moab ait dn̄s
Qui fugerit a facie pauoris cadet
in foueā ⁊ qui cōscēderit de fouea
capiet̄ laq̄o Adducā em̄ sup mo
ab annū visitacōis eoꝝ dic̄ dn̄s
In vmbra esebon steterūt de laq̄o
fugiētes. qꝛ ignis egressus est de
esebon ⁊ flāma de medio seon et
deuorabit ptē moab ⁊ v̄ticē filio
rū tumultꝰ. Ve tibi moab. Peri
sti popule chamos. qꝛ ɔprehensi
sūt filij tui ⁊ filie tue in captītatez
Et conūtaꝫ captītatē moab in no
uissimis diebꝰ ait dn̄s. Hucusqꝫ
iuditia moab. ¶ Ca. xlix.

Ad filios ammon. Hec dicit
dn̄s. Nūquid nō filij nō sūt
isrl̄ an heres nō est ei. Cur ergo
hereditate possedit melchon gad
⁊ populꝰ eiꝰ ī vrbibꝰ eiꝰ habita
uit. Ideo ecce dies veniēt in te di
cit dn̄s ⁊ auditū faciam sup rab
bath filioꝝ ammon fremitū p̄lij
Et erit ī tumultū dissipata. filieqꝫ
eiꝰ igni succēdent̄ ⁊ possidebit isrl̄
possessores suos ait dn̄s. Vlula
esebon. qm̄ vastata est har. Cla
mate filie rabba. accīgite vos cili
cijs. plangite ⁊ circuite per sepes
qm̄ melchon in tn̄sinigracōez du
cet̄. sacerdotes eius ⁊ p̄ncipes eiꝰ
siml̄. Quid gloriaris in vallibꝰ.
Defluxit vallis tua filia delicata q̄
ɔfidebas in thesauris tuis ⁊ dice
bas. Quis venit ad me. Ecce ego
inducā sup te terrorē ait dn̄s deꝰ
exercituū ab oībus q̄ sūt in circu
itu tuo ⁊ dispgimini singuli a cō
spectu vr̄o. nec erit qui ɔgreget fu
giētes. Et post hec reuti faciā fugi
entes ⁊ captīos filioꝝ ammō ait
dn̄s. Ad ydumeā. Hec dicit dn̄s
exercituū. Nūquid nō vltra ē sa
piētia in theman. Perijt ɔsiliū a
filijs. Inutil̄ facta ē sapiētia eoꝝ
Fugite in terga v̄tite. descēdite in
voraginē hītatores dedan. qm̄ p
dicōez esau adduxi sup eū tēpus
visitacōis eiꝰ. Si vindemiatores
eius veīssent sup te nō reliq̄ssent
racemū. si fures ī nocte rapuissēt
qꝛ sufficeret sibi. Ego vero discoo
perui esau. reuelaui abscōdita eiꝰ
⁊ celari non poterit. Vastatū est
semē eius ⁊ frēs eiꝰ ⁊ vicini eius
⁊ non erit. Relinq̄ pupillos tuos
⁊ ego fatiā illos viuere. et vidue
tue in me sperabūt. qꝛ hec dic̄ dn̄s
Ecce quibꝰ nō erat iuditiuꝫ ut bi
berēt calicē bibētes bibēt et tu q̄si
innocēs relinq̄ris. Nō eris inno
cēs ꝫ bibēs bibes. Quia p memet
ipsū iuraui dicit dn̄s qꝛ ī solitudi
nē ⁊ in obprobriū ⁊ in desertū et
in maledictōez erit bosra et om̄es
ciuitates eiꝰ erūt in solitudīes sē
pit̄nas. Auditū audiui a dn̄o et

legatus ad gẽtes missus fũ. Con
gregamini & venite ꝛra eã & ꝛsur
gamus in pliũ. Ecce em̃ puulũ de
di te in gẽtib⁹ ꝛeptibilẽ inter ho
nes. Arrogãtia tua decepit te et su
perbia cordis tui q̃ habitas i cau
mis petre et apprehẽdé miteris alti
tudiné collis. Cũ exaltaueris qua
si aq̃la nidũ tuũ: inde detrahaz te
dicit dñs. Et erit ydumea deserta
Omis q̃ trãsibit p eã stupebit & sibi
labit super oẽs plagas eius sicut
subuersa est sodoma & gomorra et
vicine ei⁹ ait dñs. Nõ habitabit
ibi vir & nõ incolet eã filius hois
Ecce quasi leo ascẽdet de superbia
iordanis ad pulcritudiné robustã
q̃ subito currere faciã eũ ad illaz
Et quis erit electus quẽ preponã
ei. Quis ẽ similis mei. Et quis susti
nebit me. Et q̃s est iste pastor q̃
resistat vultui meo. Propterea au
dite cõsiliũ dñi q̃ iniit de edom et
cogitacões eius q̃s cogitauit de
hitatoribus theimã. Si nõ deiecerit
eos puuli gregis nisi dissipauerit
cũ eis habitaculũ eoꝝ. A voce rui
ne eoꝝ cõmota est terra clamor i
mari rubro auditus ẽ vocis eius.
Ecce quasi aquila ascẽdet & euola
bit & expãdet alas suas sup bostrã
Et erit cor fortiũ ydumee in die il
la q̃si cor mulieris pturiẽtis. Ad
damascũ. Cõfusa est emath & ar
fath q̃ auditũ pessimũ audierũt.
Turbati sũt in mari p̃ solitudine
q̃escere non potuit. Dissoluta ẽ da
mascus vsa est i fugaz tremor ap
prehẽdit eã Angustia & dolores te
nuerũt eã q̃si pturiẽtẽ. Quo dere
liquerũt ciuitatẽ laudabilẽ vrbẽ
leticie. Ideo cadent iuuenes ei⁹ in
plateis eius & oẽs viri pteli⁹ silẽ
scent in die illa ait dñs exercituũ
Et succendaz ignẽ in muro damas
ci & devorabit mena benadab.
Ad cedar & ad regna asor q̃ pcus
sit nabuchodonosor rex babilõis
Hec dicit dñs. Surgite & ascendi
te ad cedar & vastate filios orien
tis. Tabernacula eoꝝ et greges eo
rũ capient pelles eoꝝ et oia vasa
eoꝝ & camelos eorũ tollẽt sibi et
vocabũt sup eos formidiné in cir
cuitu eius. Fugite abite vehemẽt
in voragimbus sedere qui habita
tis asor ait dominus. Iniit em̃ ꝛra
vos nabuchodonosor rex babilo
nis ꝛsiliũ & cogitauit a dñs vos
cogitacões. Cõsurgite & ascẽdite
ad gentẽ quietã & habitãtez cõfi
denter ait dñs. Non ostia nec ve
ctes eis soli habitabũt. Et erũt ca
meli eoꝝ in direptiõnez & multitu
do iumẽtoꝝ in p̃dã. Et dispgã eos
in oẽz vẽtũ qui sũt attõsi in comã
& ex oi ꝛsimo eoꝝ adducaz interi
tũ sup eos ait dñs. Et erit asor in
habitaculũ draconũ deserta vsq̃
in eternũ. Nõ manebit ibi vir nec
incolet eã filius hois Qd factũ est
vbũ dñi ad ieremiã pphetã adu
sus elam in p̃ncipio regni sedechie
regis iuda dicens. Hec dicit dñs
exercituũ. Ecce ego cõfringã arcũ
elam & summã fortitudiné eoꝝ et in
ducaz sup elã q̃tuor ventos a q̃tuor
plagis celi & ventilabo eos in oẽs ven
tos istos & nõ erit gẽs ad quã nõ
pueniant pfugi elã. Et pauebo fatiã
elã coram inimicis suis & in ꝛspectu q̃
rentiũ aiaz eoꝝ. Et adducã sup eos
malũ iram furoris mei dicit dñs Et mit
tã p⁹ eos gladiũ donec ꝛsumã eos

et ponā soliū meū in elā ⁊ ꝑdam
inde reges ⁊ pn̄cipes ait dn̄s. In
nouissimis aūt dieb⁹ reuti faciaꝫ
captīos elā dic̄ dn̄s. ¶ Ca. l.

Verbū qd̄ locut⁹ ē dn̄s de ba
bilone ⁊ de terra caldeoꝝ in
manu iheremie ꝓphe. Annūciate
in gētib⁹ et auditū facite. Leuate
signū. p̄dicate ⁊ nolite celare. Di
cite. Capta est babilon. ɔfusus ē
bel. victus ē marodach Confusa
sūt oīa sculptilia eoꝝ. supata sūt
ydola eoꝝ Qm̄ ascēdet cōtra eam
gēs ab aquilōe q̄ ponet terrā ei⁹
in solitudinē et nō erit q̄ hītet in
ea ab hoīe vsqꝫ ad pecus. Et moti
sūt ⁊ abierūt. In dieb⁹ illis ⁊ ī tē
pe illo ait dn̄s. veniēt filij isrl̄ ipi
⁊ filij iuda sil̄. Ambulātes et flē
tes ꝓperabūt ⁊ dn̄m deū suū q̄rēt
In syon introgabūt viaꝫ. huc fa
ties eoꝝ veniēt et apponētur ad
dn̄m fedē sempitno qd̄ nulla ob
liuione delebit̄. Grex ꝑdit⁹ fact⁹
est popul⁹ meus. pastores eoꝝ se
duxerūt eos. fecerūtqꝫ vagari in
montib⁹. De monte in collē trāsi
erūt. obliti sūt cubil̄ sui. Oēs qui
inuenerūt comederūt eos ⁊ hostes
eoꝝ dixerūt. Nō peccauim⁹ ꝓ eoꝝ
peccauerūt dn̄o decori iustitie et ex
pectacōni p̄rm eoꝝ dn̄o. Recedite
de medio babilōis. de terra calde
orū egredimini et estote q̄si hedi
ante greges. Qm̄ ecce ego suscita
bo ⁊ adducā ī babilonē cōgrega
tionez gentiū mg̃naꝝ de terra aq̄
lonis ⁊ prepabūtur adūsus eam
⁊ inde capiet̄. Sagitta ei⁹ q̄si viri
fortis interfectoris. non reuertet̄
vacua. Et erit caldea in p̄daꝫ. oēs
vastātes eā replebūtur ait dn̄s.

Qm̄ exultatis et magna loq̄mini
diripiētes hereditatē meā. qm̄ ef
fusi estis sicut vituli sup herbā et
mugitis sicut thauri. Cōfusa est
mr̄ vr̄a nimis ⁊ adeq̄ta pulueri q̄
genuit vos. Ecce nouissima erit ī
gentib⁹. deserta inuia et arēs ab
ira dn̄i Nō īhabitabit̄. ꝫ rediget̄
tota in solitudinē. Oīs q̄ trāsibit
ꝑ babilonez stupebit ⁊ sibilabit
sup vniūsis plagis ei⁹. Prepami
ni cōn̄ babilonē ꝑ circuitū. Om̄s
qui intēditis arcū debellate eā. nō
ꝑcatis iacul̄ qꝫ dn̄o peccauit Cla
mate adūsus eā. Vbiqꝫ dedit ma
nū. Ceciderūt fūdamēta ei⁹. destru
cti sūt muri eius qm̄ vltio dn̄i est
Vlcōnē accipite de ea. Sicut fecit
facite ei. Dispgite satorez de babi
lone ⁊ tenētez falcē in tpe messis
a facie gladij colūbe. Vnusquis
qꝫ ad populū suū ɔuertet̄ ⁊ singu
li ad terrā suā fugient. Grex disp
sus isrl̄. leones eiecerūt eū. Prim⁹
comedit eūz rex assur. iste nouissi
mus exossauit eū nabuchodono
sor rex babilōis. Proptēa hec dic̄
dn̄s exēcituū de⁹ isrl̄. Ecce ego vi
sitabo regē babilōis ⁊ terraꝫ eius
sicut visitaui regē assur ⁊ reducā
isrl̄ ad habitaculū suū. Et pascet̄
carmel⁹ ⁊ basan ⁊ ī mōte ephra
im et galaad saturabit̄ aīa eius.
In dieb⁹ illis ⁊ in tēpe illo ait do
min⁹ queret̄ iniq̄tas isrl̄ ⁊ nō erit
⁊ pctm̄ iuda ⁊ non inueniet̄. qm̄
ꝓpitius ero eis quos reliquero.
Sup terrā dn̄antiū ascēde ⁊ super
habitatores eius visita. Dissipa
⁊ interfice que post eos sūt ait do
min⁹ ⁊ fac iuxta oīa que p̄cepi ti
bi. Vox belli ī terra ⁊ ɔtricō mag̃

Quo cōfractus ē ⁊ ꝯtritus malleꝰ
vniuſe terre. Quo vſa ē in deſtū
babilon in gētibꝰ. Illaqueaui te
⁊ capta es babilon et neſciebas
inuēta es ⁊ apprehēſa qm̄ dn̄m ꝓ
uocaſti. Aperuit dn̄s thezaurū ſu
um ⁊ ꝓtulit vaſa ire ſue. qm̄ opꝰ
eſt dn̄o deo exercituū in terra cal
deoꝝ. Venite ad eā ab extremis
terre finibꝰ apite ut exeāt q̄ ꝯcul
cēt eam. Tollite de via lapides ⁊
redigite ī aceruos ⁊ interficite eā
nec ſit quicq̄ reliquuꝫ. Diſſipate
vniuſos fortes eius deſcēdāt ī oc
ciſionē. Ve eis qꝛ venit dies eoꝝ
tēpus viſitacōis eoꝝ. Vox fugiē
ciū ⁊ eoꝝ q̄ euaſerīt de terra babi
lonis ut annūtiēt in ſyon vlcōeꝫ
dn̄i dei nr̄i vlcōeꝫ tēpli eius Annū
ciate in babilonez plurimis oībꝰ
qui tēdūt arcū. Cōſiſtite aduſus
eam ꝑ gyrū ⁊ nullꝰ euadat. Red
dite ei ſcd̄m opus ſuum iuxta oīa
que fecit facite illi. qꝛ contra dn̄m
erecta ē aduſū ſāctū iſrl̄. Idcirco
cadēt iuuenes eius in plateis eiꝰ
⁊ om̄es viri bellatores eius cōtice
ſcēt ī die illa ait dn̄s. Ecce ego ad
te ſuꝑbe dicit dn̄s deus exercituū.
qꝛ venit dies tuus tēpus viſitacō
nis tue Et cadet ſuꝑbus ⁊ corruet
⁊ nō erit q̄ ſuſcitet eū. Et ſuccēdam
ignē in vrbibus eius ⁊ deuorabit
oīa in circuitu eiꝰ. Hec dicit dn̄s
exercituū. Calūniā ſuſtinēt filij iſ
rahel ⁊ filij iuda ſimul. Om̄es q̄ ce
perūt eos tenēt nolunt dimittere
eos. Redēptor eoꝝ fortis dn̄s exer
cituū nomē eius Iuditio defendet
cauſā eoꝝ ut exterreat t̄rā ⁊ ꝯmo
ueat habitatores babilōis. Gla
dius ad caldeos ait dn̄s ⁊ ad ha
bitatores babilōis ⁊ ad p̄ncipes
et ad ſapiētes eius. Gladius ad
diuinos eiꝰ q̄ ſtulti erūt. Gladius
ad fortes illiꝰ q̄ timebūt. Gladiꝰ
ad equos eiꝰ ⁊ ad currus eius et
ad oē vulgus eiꝰ qd̄ ē in medio
eiꝰ et erūt q̄ſi mulieres. Gladius
ad theſauros eius q̄ diripiēt̄. Sic
citas ſuꝑ aq̄s eiꝰ erit et areſcent.
qꝛ terra ſculptiliū eſt ⁊ in portētis
gloriāt̄. Propterea hītabūt draco
nes cū fatuis ficarijs ⁊ hītabūt in
ea ſtrucōes. Et nō inhabitabitur
vltra vſqꝫ in ſēpiternū nec extru
etur vſqꝫ ad generacōeꝫ ⁊ geneā
tionē Sicut ſb̄uertit dn̄s ſodomā
⁊ gomorrā ⁊ vicinos eiꝰ ait dn̄s
Non habitabit ibi vir ⁊ nō inco
let eā filiꝰ hoīs. Ecce ꝓpl̄s veīet ab
aq̄lōe ⁊ gēs mag̃ ⁊ reges magni
ꝯſurgēt a finibꝰ t̄re. Arcū et ſcutū
app̄hēdēt crudeles ſūt ⁊ īmiſeicor
des. Vox eoꝝ q̄i mare ſonabit et
ſuꝑ eq̄s aſcēdēt ſic vir ꝑatꝰ ad p̄
liū ꝯtra te filia babilōis. Audiuit
rex babilōis famaꝫ eoꝝ ⁊ diſſolu
te ſūt manꝰ eiꝰ. Anguſtia apprehē
dit eū: dolor q̄i ꝑturiētē Ecce q̄i leo
aſcēdet de ſuꝑbia iordaīs ad pul
critudīeꝫ robuſtā. qꝛ ſb̄ito currere
fatiā eū ad illā. Et q̄s erit electus
quez p̄ponā ei. Quis em̄ ſilis mei
⁊ q̄s ſuſtīebit me. Et q̄s ē iſte pa
ſtor qui reſiſtat vultui meo. Pro
pterea audite cōſiliū dn̄i qd̄ mēte
ꝯcepit aduſū babilonē ⁊ cogitaci
ones eiꝰ q̄s cogitauit ſuꝑ t̄raꝫ cal
deoꝝ Niſi detraxerīt eos ꝑuuli gre
gū: niſi diſſipatū fueit cū ip̄is ha
bitaculū eoꝝ. A voce captiuitatis
babilōis ꝯmota ē t̄ra ⁊ clamor in
ter gētes auditus ē. ¶ Ca. li.

Hec dicit dn̄s

Hec dicit dñs. Ecce ego fusci
tabo sup babilonē ⁊ sup hī
tatores eius qui cor suū leuauerūt
coñ me q̄si ventū pestilentē ⁊ mit
tā in babilonē ventilatores ⁊ vē
tilabūt eā. Et demolient terrā ei⁹
qm̄ venerūt sup eā vndiq; in die
afflictōis ei⁹. Nō tendat q̄ tendit
arcū suū ⁊ nō ascēdet loricat⁹ No
lite pcē iuuenib⁹ ei⁹. interficite oēz
militiā eius. Et cadēt interfecti in
terra caldeoꝝ. vulnerati in regiōi
bus ei⁹. Qm̄ nō fuit viduat⁹ isrl
⁊ iuda a dño deo suo dño exerci
tuū. Terra aūt eoꝝ repleta ē deli
cto a scō isrl Fugite de medio ba
bilōis ut saluet vnusquisq; aīaz
suā. Nolite tacē sup iniq̄tatez eius
qm̄ tēpus vlcōnis ei⁹ est dño. vi
cissitudinē ipe retribuet ei. Calix
aureus babilō in manu dñi: ine
briās oēm terrā. De vino eius bi
berūt gētes ⁊ ideo ꝯmote sūt. Sbi
to cecidit babilon ⁊ ꝯtrita ē Vlu
late sup eā. tollite resinā ad dolo
rē ei⁹ si forte sanet Curauim⁹ ba
bilonē ⁊ nō est sanata. Derelinq̄
mus eā ⁊ eam⁹ vnusquisq; in ter
rā suā Qm̄ pueit vsq; ad celos iu
ditiū ei⁹ ⁊ eleuatū est vsq; ad nu
bes. Protulit dñs iustitias nrās.
venite ⁊ narrem⁹ in syon op⁹ do
mini dei nr̄i. Acuite sagittas ⁊ im
plete pharetras. Suscitauit dñs
spiritū regū medoꝝ ⁊ coñ babilo
nē mēs ei⁹ est ut pdat eā. Qm̄ vl
tio dñi est vltio tēpli sui Sup mu
ros babilōis leuate signū. auge
te custodiā. Leuate custodes. pre
pate insidias. qꝛ cogitauit dñs ⁊
fecit quecūq; locut⁹ ē coñ hītato
res babilōis. Que hītas sup aq̄s
mltas. locuples in thesauris. ve
nit finis tu⁹ pedal p̄cisionis tue
Jurauit dñs exēcituū p aīaz suā
qm̄ replebo te hoīb; q̄si brucho ⁊
sup te celeuma cātabit. Qui facit
terrā in fortitudine sua. prepauit
orbē ī sapiētia sua ⁊ prudētia sua
extēdit celos. Dāte eo voces. mul
tiplicātur aque in celo Qui leuat
nubes ab extremo terre. fulgura
in pluuiā fecit ⁊ pduxit vētos de
thesauris suis. Stult⁹ fact⁹ ē oīs
hō a sciētia. ꝯfusus ē oīs ꝯflator ī
sculptili. Quia mēdax est ꝯflatio
eius. nec est spūs ī eis. Vana sūt
opa ⁊ risu digna. in tpe visitacō
nis sue pibūt. Nō sicut hec ps ia
cob. Quia q̄ fecit oīa ipe est ⁊ isrl
sceptꝝ hereditatis ei⁹ dñs exerci
tuū nomē eius. Collidis tu mihi
vasa belli ⁊ ego collidā ī te gētes
⁊ dispdaz ī te regna Collidā in te
equū ⁊ equitē eius ⁊ collidā in te
currū ⁊ ascēsorē ei⁹ ⁊ collidā ī te
virꝝ ⁊ mulierez. Et collidā in te se
nē ⁊ puerꝝ ⁊ collidā in te iuuenez
et v̄ginē. Et collidaz in te pastorē
⁊ gregē ei⁹ et collidā in te agrico
lā ⁊ iugales eius. Et collidā in te
duces ⁊ mgr̄atus ⁊ reddā babi
loni ⁊ cūctis hītatorib⁹ caldeoꝝ
oīe malū suū q̄d fecerūt in syon
in ocul vr̄is ait dñs. Ecce ego ad
te mōs pestifer ait dñs qui corrū
pis vniūsaz terrā. Et extēdaz ma
nū meam sup te ⁊ euoluā te de pe
tris ⁊ dabo te in montē cōbustio
nis. Et nō tollā de te lapidē in an
gulū ⁊ lapidē in fūdamēta. ꝫ pdi
tus ī eternū eris ait dñs. Leuate
signū in terra clangite bucina in
montib⁹ Sāctificate sup eā gētes

annũtiate cõtra illã regibus ara
rath mẽmi a aſcenẽ numeãte otra
eã taphar. Adducite equũ q̃i bra
chiũ aculeatũ. Sãcificate cõtra eaz
gẽtes reges medie duces eiꝰ a vni
uerſos magiſtratꝰ eius. cũctazq
terrã poteſtatis eiꝰ. Et omouebit
terra a cõturbabit qe cuigilauit
contra babilonẽ cogitacõ dñi ut
ponat terrã babilonis deſtã a in
habitabilẽ. Ceſſauerũt fortes ba
bilonis a p̃lio habitauerũt in p̃ſi
dijs. Deuoratũ eſt robur eorũ et
facti ſũt q̃ſi mulieres. Incenſa ſũt
tabnacula eiꝰ. otriti ſũt vectes eiꝰ
Currẽs obuiã currẽti veniet a nũ
tius obuiꝰ nũtiãti ut annũtiet re
gi babilõis qe capta ẽ ciuitas eiꝰ
a fũmo vſq ad fũmũ a vada pre
occupata ſũt Et paludes incẽſe ſũt
igni a viri bellatores oturbati ſũt
qe hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrl
Filia babilõis q̃ſi area tẽpꝰ tritu
re eius. Adhuc modicũ a veiet tẽ
pus meſſionis eiꝰ. Comedit me
deuorabit me nabuchodonoſor
rex babilõis Reddidit me q̃ vas
mane Abſorbuit me q̃ſi draco. re
pleuit vẽtrez ſuũ tenerit me a eiecit me. Imq̃tas adũſũ me et
caro mea ſup babilonez dicit ha
bitacõ ſyon a ſãguis meus ſuper
habitatores caldee dicit ieruſalẽ
Propterea hec dicit dñs Ecce ego
iudicabo cauſã tuã a vlciſcar vlcõ
nẽ tuã. Et deſtũ fatiã mare eius et
ficcabo venaz eius. Et erit babilõ
in tumulos habitacõ draconum
ſtupor a ſibilꝰ eo q̃ nõ ſit habita
tor. Simul ut leones rugiẽt exruci
ent comas veluti catuli leonũ. In
calore eoꝝ ponã potus eoꝝ et me
briabo eos ut ſopiant et dormiãt
ſomnũ ſẽpiternũ a nõ ofurgãt dicit
dñs. Deducã eos q̃ſi agnos ad vi
ctimã a q̃ſi arietes cũ hedis. Quo
modo capta ẽ ſeſach a oppreſſa ẽ
laudita vniuerſe terre. Quõ facta eſt
in ſtupore babilõ inter gẽtes. Et
aſcẽdit ſup babilonẽ mare multi
tudine fluctuũ eius opta eſt. Facte
ſũt ciuitates eius in ſtupore terra
inhabitabilis a deſerta terra in q̃ nul
lus habitet nec trãſiet p eaz filiꝰ
hois. Et viſitabo ſup bel in babilo
ne a eruam qđ abſorbuerat de ore
eius a nõ ofluent ad eã vltra gẽ
tes. Siquidez a murus babilonis
corruet. Egredimini de medio eiꝰ
pplꝰ meus ut ſaluet vnuſquiſq
aiaz ſuaz ab ira furoris dñi. Et ne
forte molleſcat cor vrm et timea
tis auditũ q̃ audiet in terra. Et ve
niet in anno auditio et poſt hũc
annũ auditio a in q̃tas in terra a
dñator ſup dñatorez. Propterea ec
ce dies veniũt a viſitabo ſup ſculp
tilia babilonis a omis terra eius cõ
fundet a vniuerſi interfecti eius cadet
in medio eius. Et laudabũt ſuper
babilonẽ celi a terre a oia q̃ in eis
ſũt. qe ab aq̃lone venient ei p̃dones
ait dñs. Et quõ fecit babilõ ut ca
derent occiſi i iſrl: ſic de babilone
cadet occiſi i vniuſa tra. Qui fugi
tis gladiũ venite nolite ſtare. Re
cordamini p̃ procul dñi a ieruſalem
aſcẽdat ſup cor vrm. Cõfuſi ſumꝰ
qm̃ audiuimꝰ opprobriũ Operuit
ignomia faties nras qm̃ venerũt
alieni ſup ſanctificationẽ domus
dñi. Propterea ecce dies veniunt
ait dominꝰ a viſitabo ſup ſculpti
lia eius a in omni terra eius mugi

et vulneratus· Si ascēderit babi
lon in celū ⁊ firmauerit in excelso
robur suū· a me venient vastato
res eius ait dn̄s Vox damoris de
babilone ⁊ cōtritio mg̃na de t̃ra
caldeoꝝ· qm̄ vastauit dn̄s babi
lonē ⁊ ꝑdidit ex ea vocē mg̃nā ⁊
sonabūt fluct⁹ eoꝝ q̃si aque mlt̃
te· Dedit sonitū vox eoꝝ· qꝛ venit
sup eā id est sup babilonē predo
Et apprehēsi sūt fortes ei⁹ et emar
cuit arcus eorū· qꝛ fortis vltor do
min⁹ reddēs retribuet Et inebria
bo pn̄cipes eius ⁊ sapiētes ei⁹ du
ces ei⁹ ⁊ mg̃ratus ei⁹ ⁊ fortes ei⁹
Et dormiēt somnū sempit̃nū ⁊ nō
expgiscent̃ ait rex· dn̄s exercituū
nomē eius· Hec dic̄ dn̄s exēcituū
Mur⁹ babilonis ille altissim⁹ suf
fossiōe suffodiet̃ et porte ei⁹ excel
se igne ꝯburētur ⁊ labores ꝓpl̃oꝝ
ad nihilū ⁊ gentiū· in ignez erūt
⁊ dispibūt· Verbū qd̄ p̄cepit ihe
remias ꝓphēta saraie filio nerie fi
lij maasie cū ꝑgēt cū sedechia re
ge in babilonē in anno qr̃to reg
ni eius· Sarias autē erat pn̄ceps
ꝓphie· Et scripsit iheremias om̄e
malū qd̄ venturꝝ erat sup babilo
nē in libro vno· oīa v̄ba hec que
scripta sūt con̄ babilonē· Et dixit
iheremias ad saraiā· Cū veneris
in babilonē ⁊ videris et legeris
oīa v̄ba hec dices· Dn̄e tu locut⁹
es con̄ locū istū ut disꝑderes eum
ne sit qui ī eo habitet ab hoīe vs
qꝫ ad pecus ⁊ sit ꝑpetua solitudo·
Cūqꝫ ꝯpleueris legere libꝝ istū li
gabis ad eū lapidē ⁊ ꝓicies illuꝫ
in mediū eufraten ⁊ dices· Sic sb̄
merget̃ babilon ⁊ nō cōsurget a
facie afflictōnis quā ego adduco
sup eam ⁊ dissoluet̃· Hucusqꝫ ver
ba iheremie· ¶ Capitulū· lij·

Filius viginti ⁊ vnius anni
erat sedechias cū regnaē ce
pisset ⁊ vndecim annis reg̃uit in
ihrl̃m· Et nom̄ mr̃is ei⁹ amithal
filia ihēmie de lobna· Et fecit ma
lū in ocul̃ dn̄i iuxta oīa q̄ fecerat
ioachim· qm̄ furor dn̄i erat in ihe
rusalē ⁊ in iuda vsqꝫquo ꝓiceret
eos a facie sua· Et recessit sedechi
as a rege babilōis· Factū est au
tē in anno nono regni ei⁹ ī mēse
decimo decīa die mensis venit na
buchodonosor rex babilōis ip̄e ⁊
oīs exercitus ei⁹ adu̇sus ihrl̃m ⁊
obsederūt eā ⁊ edificauerūt ꝯtra
eā municōes ī circuitu et fuit ciui
tas obsessa vsqꝫ ad vndecimū an
nū regni sedechie· Mense autē qr̃
to nona die mēs̄ obtinuit fames
ciuitatē ⁊ nō erāt alim̄ta populo
terre· Et dirupta est ciuitas ⁊ oēs
viri bellatores ei⁹ fugerūt· exierūt
qꝫ de ciuitate nocte ꝑ viaꝫ porte q̄
est inter duos muros ⁊ ducit ad
ortū regis· caldeis obsidētib⁹ vrbē
in giro ⁊ abierūt ꝑ viā que ducit
in heremū· Persecut⁹ ē aūt calde
oꝝ exercitus regē ⁊ apprehēderūt
sedechiaꝫ in deserto qd̄ est iux̄ ihe
richo ⁊ oīs comitat⁹ eius diffugit
ab eo· Cūqꝫ apprehēdissent regeꝫ
adduxerūt eū ad regeꝫ babilōis
in reblatha q̄ est in terra emath
⁊ locutus est ad eū iuditia· Et in
gulauit rex babilonis filios sede
chie ī oculis ei⁹· ꝫ ⁊ om̄s pn̄cipes
iuda occidit in reblaha· Et ocu
los sedechie eruit ⁊ vinxit eū ꝯpe
dib⁹· Et adduxit eū rex babilōis
in babilonē et posuit eū in domo

carceris vsq; ad diē mortis eius.
In mēse autē quīto decima mēsis
ipe est annus decimusnonus na
buchodonosor regis babiloīs ve
nit nabuzardā pn̄ceps militie q̄
stabat corā rege babilonis in ihe
rusalē ⁊ incēdit domū dn̄i ⁊ domū
regis ⁊ oēs domus iherusalē ⁊ oēz
domū magnā igne cōbussit et to
tū murū ihrl'm p circuitū destruxit
cūctus exercitus caldeoꝝ qui erat
cū magistro militie. De paupib⁹
aūt ꝓpl'i ⁊ de reliquo vulgo qd̄ re
māserat in ciuitate et de pfugis q̄
trāsfugerāt ad regē babilonis ⁊
ceteros de multitudīe trāstulit na
buzardā pn̄ceps militie. de pau
perib⁹ vero terre reliquit nabuzar
dan princeps militie vinitores ⁊
agricolas. Colūnasq̄ ereas que
erāt in domo dn̄i et bases ⁊ mare
eneū qd̄ erat in domo dn̄i cōfrege
rūt caldei ⁊ tulerūt omē es eorū in
babilonē. Et lebetes ⁊ creagras ⁊
psalteria ⁊ fialas ⁊ mortariola et
oīa vasa erea q̄ in mīsterio fuerāt
tulerūt ⁊ ydrias ⁊ thimiamateia
⁊ vrceos ⁊ pelues ⁊ candelabra ⁊
mortaia ⁊ cyatos. Quotq̄t aurea
aurea ⁊ quotq̄t argētea argētea
Tulit magister militie colūnas
duas ⁊ mare vnū ⁊ vitulos duo
decī ereos q̄ erāt sub basib⁹ quas
fecerat rex salomon in domo dn̄i.
Non eāt pōdus eris omniū vaso
rū hoꝝ. De colūnis aūt decē ⁊ octo
cubiti altitudinis erāt in colūna
vna ⁊ funiculus duodecī cubitoꝝ
circuibat eā. Porro grossitudo ei⁹
q̄tuor digitoꝝ ⁊ intrīsec⁹ caua eāt
⁊ capitella sup capitella sup vtrā
q; erea Altitudo capitelli vni⁹ qn̄

q; cubitoꝝ ⁊ retiacula ⁊ malag̃na
ta sup̄ coronā ī circuitu oīa enea.
Et fuerūt malag̃nata nonagītasex
depēdētia ⁊ oīa malag̃nata cētū re
tiaculis circūdabātur. Et tulit ma
gister militie saraiā sacdotē p̄mū
⁊ sophoniā sacdotē secūdū et tres
custodes vestibuli. Et de cītate tu
lit eunuchū vnū qui eāt p̄posit⁹
sup viros bellatores ⁊ septē viros
de hijs q̄ videbāt fatiē regis q̄ in
uenti sūt in ciuitate et scribā pn̄ci
pē militū qui ꝓbabat tyrones et
sexaginta viros de ꝓpl'o terre q̄ in
uēti sūt in medio ciuitatis. Tulit
aūt eos nabuzardā magister mi
litie ⁊ duxit eos ad regē babiloīs
in reblatha ⁊ pcussit eos rex babi
loīs ⁊ intfecit eos ī reblatha ī tra
emath. Et trāslat⁹ ē iuda de terra
sua Iste ē ꝓpl's quē trāstulit nabu
chodonosor ī anno septīo iudeos
tria milia ⁊ vigītitres In āno octa
uodecīo nabuchodonosor trāstu
lit de ihrl'm aīas octīgētastriginta
duas. In āno vicesimotītio nabu
chodonosor trāstulit nabuzardan
mgr̄ militie aīas iudeorū septīgē
tas q̄dragītaqn̄q; Oēs g̃ aīe q̄tu
or milia sexcēte. Et factū ē in tricesi
moseptimo anno trāsmigracōnis
ioachī regis iuda duodecīo men
se vicesimaquinta mensis eleua
uit euilmerodach rex babilonis
ipso anno regni sui caput ioachī
regis iude ⁊ eduxit eū de domo car
ceis ⁊ locutus est cum eo bona. Et
posuit thronum eius super thro
nos regum qui erant post se in ba
bilone ⁊ mutauit vestimenta car
ceris eius ⁊ comedebat panem co
raz eo semp cūctis dieb⁹ vite sue

Et cibaria eius cibaria ꝑpetua da
bātur ei a rege babilōis statuta
ꝑ singulos dies vsq; ad diez mor
tis sue cūctis diebus vite eius.

¶ Explicit iheremias ꝓpheta.
¶ Incipiūt lamētacōnes ei⁹
que cynoth hebraice inscri
būtur. ¶ Capitulū p̄mū.

Et factū est postq̄ ī
captiuitatē redact⁹
est israhel ⁊ iherusa
lē deserta ē sedit ihe
remias ꝓpha flens
⁊ plāxit lamentacōne hac in ihe
rusalē ⁊ amaro aīo suspirans et
eiulās dixit. ¶ Aleph. ¶ Quō se
det sola cītas plena ꝓpl'o Facta ē
quasi vidua dn̄a gentiū. pn̄ceps
ꝓuintiaꝝ facta est sub tributo.
¶ Beth. ¶ Plorās plorauit ī no
cte ⁊ lacrime ei⁹ ī maxillis ei⁹. Nō
est qui cōsolet̄ eā ex oībus caris
eius. Om̄s amici ei⁹ spreuerūt eaꝫ
et facti sunt ei inimici. ¶ Gymel.
¶ Migrauit iudas ꝓpt̄ afflictōeꝫ
⁊ multitudinē seruitutis Habita
uit inter gētes nec inuenit req̄eꝫ.
Oēs ꝑsecutores ei⁹ apprehēderūt
eam inter angustias. ¶ Deleth.
¶ Vie syon lugēt eoq; nō sint q̄
veniāt ad sollēnitateꝫ Oēs porte
ei⁹ destructe. sacerdotes ei⁹ gemē
tes. Virgines eius squalide ⁊ ip
sa oppressa amaritudine. ¶ He.
¶ Facti sūt hostes ei⁹ in capite et
inimici eius locupletati sūt. Quia
dn̄s locut⁹ est sup eā ꝓpt̄ multitu
dinē iniq̄tatū ei⁹. Paruuli ei⁹ du
cti sūt in captiuitatē an̄ fatiem tri
bulantis. ¶ Vau. ¶ Et egressus
est a filia syon oīs decor ei⁹ Facti
sūt pn̄cipes ei⁹ velut arietes. non
inueniētes pascua ⁊ abierūt abs
q; fortitudine an̄ fatiē subseqn̄tis
¶ Zay. ¶ Recordata est ihrl'm
dieꝝ afflictōis sue et p̄uaricacōis
oīm desiderabiliū suoꝝ q̄ habue
rat a dieb⁹ antiq̄s cū caderēt po
pul⁹ eius ī manu hostili et nō eēt
auxiliator. Viderūt eā hostes ⁊ de
riserunt sabbata eius. ¶ Heth.
¶ Peccatū peccauit ihrl'm. ꝓptēa
instabilis facta est. Oēs q̄ glorifi
cabāt eā spreuerūt illā. q̄ viderūt
ignominiā ei⁹. Ip̄a aūt gemens
⁊ ꝯuersa retrorsuꝫ. ¶ Toth. ¶ Sor
des ei⁹ in pedib⁹ eius. nec recorda
ta est finis sui. Deposita est vehe
mēter nō hn̄s cōsolatorē. Vide
dn̄e afflictōeꝫ meaꝫ. qm̄ erect⁹ est
inimicus. ¶ Ioth. ¶ Manū suaꝫ
misit hostis ad oīa desiderabilia
eius. q̄ vidit gentes īgressas sā
ctuariū suuꝫ de quib⁹ p̄cepas ne
intrarēt in eccīaꝫ tuam. ¶ Caph.
¶ Oīs popul⁹ eius gemēs ⁊ querēs
panē. Dederūt p̄tiosa queq; pro
cibo ad refocillādā aīaꝫ. Vide do
mine ⁊ ꝯsidera qm̄ facta sū vilis.
¶ Lamech. ¶ O vos omnes qui
trāsitis per viam attendite ⁊ vi
dete si est dolor sicut dolor meus.
Qm̄ vindemiauit me ut locut⁹ ē
dn̄s in die furoris sui. ¶ Mem.
¶ De excelso misit ignē in ossibus
meis ⁊ erudiuit me. Expandit re
the pedib⁹ meis. cōuertit me retror
sū. Posuit me desolatam tota die
merore ꝯfectā. ¶ Nun. ¶ Vigila
uit iugū iniq̄tatū meaꝝ in manu
eius. ꝯuolute sūt ⁊ imposite collo
meo. Infirmata est virtus mea.

dedit me dñs ĩ manũ de q̃ nõ pote
ro surgẽ. ¶ Samech. ¶ Astulit oẽs
magnificos meos dñs de medio
mei vocauit adu̇sũ me tp̃s ut ɔte
rẽt electos meos. Torcular calca
uit dñs v̇gini filie iuda. ¶ Ayn.
¶ Idcirco ego plorãs et oculꝰ meꝰ
deducẽs aq̃s q̃ lõge factꝰ ẽ a me
ɔsolator ɔu̇tẽs aĩaꝫ meaꝫ. Fc̃i sũt
filij mei p̃diti. qm̃ inualuit ĩimicꝰ.
¶ Phe. ¶ Expãdit syon manꝰ suas
nõ est q̃ ɔsolet̃ eã. Mãdauit dñs
adu̇sũ iacob in circuitu eiꝰ hostes
eiꝰ. Facta est ihr̃lm q̃i polluta mẽ
struis ĩt̃ eas. ¶ Sade. ¶ Justꝰ ẽ
dñs q̃ os eiꝰ ad iracũdiã p̃uoca
ui. Audite obsecro vniu̇si p̃pli et
videte dolorẽ meũ. Virgĩes mee ⁊
iuuenes mei abierẽt ĩ captiuitatẽ.
¶ Coph. ¶ Vocaui aĩcos meos et
ip̃i deceperũt me. Sac̃dotes mei et
senes mei ĩ vrbe ɔsũpti sũt. q̃ q̃sie
rũt cibũ sibi ut reuocillarẽt aĩas
suas. ¶ Res. ¶ Vide dñe qm̃ tri
bulor tribulatꝰ ẽ vẽt̃ meꝰ Subu̇sũ
est cor meũ ĩ memetip̃a. qm̃ amai
tudĩe plena sũ. Foris ĩt̃ficit gladi
us et domi mors sil̃is ẽ. ¶ Sin.
¶ Audierẽt q̃ ĩgemisco ego ⁊ nõ ẽ q̃
cõsolet̃ me. Oẽs ĩimici mei audie
rũt malũ meũ. letati sũt qm̃ tu feci
sti. Adduxisti diẽ ɔsolacõis ⁊ fiẽt
similes mei. ¶ Thau. ¶ Ingredi
at̃ oẽ malũ eoꝝ corã te ⁊ deuinde
mia eos sic̃ vĩdemiasti me p̃pt̃ oẽs
ĩiq̃tates meas Mlti em̃ geĩtꝰ mei ⁊
cor meũ merẽs. ¶ Ca. ij. ¶ Aleph.
Quomõ obtexit caligine ĩ fu
rore suo dñs filiã syõ Proie
cit de celo ĩ t̃rã inditã isr̃l ⁊ nõ ẽ re
cordatꝰ scabelli pedũ suoꝝ ĩ die fu
roris sui. ¶ Beth. ¶ Precipitauit
dñs nec pep̃cit oĩa spẽcõsa iacob
destruxit ĩ furo ẽ suo muĩcões v̇gi
nis iuda ⁊ deiecit ĩ t̃rã polluit reg
nũ ⁊ p̃ncipes eiꝰ. ¶ Gymel. ¶ Cõ
fregit ĩ ira furoris sui oẽ cornu isr̃l
au̇tit retrorsũ dexterã suã a fatie ĩi
mici ⁊ succẽdit ĩ iacob q̃si ignẽ flã
me deuorãtis in giro. ¶ Deleth.
¶ Tetẽdit arcũ suũ q̃i ĩimicꝰ: firma
uit dexterã suã q̃i hostis ⁊ occidit
oẽ qd̃ pulcrũ erat visu. In tab̃na
cl̃o filie syõ effudit q̃i ignẽ indig̃
tionẽ suã. ¶ He ¶ Fc̃us ẽ dñs ve
lut ĩimicꝰ p̃cipitauit isr̃l. Precipi
tauit oĩa meĩa eiꝰ: dissipauit mui
cões eiꝰ ⁊ repleuit ĩ filia iuda hui
liatũ ⁊ huĩliatã. ¶ Vau. ¶ Et dis
sipauit q̃i ortũ tẽtoriũ suũ: demoli
tus ẽ tab̃naculũ suũ Obliuioĩ tra
didit dñs ĩ syõ festĩtatẽ ⁊ sabba
tũ ⁊ ĩ obprobriũ et ĩdig̃cõeꝫ furo
ris sui regẽ ⁊ sac̃dotẽ. ¶ Iay ¶ Re
pulit dñs altaẽ suũ maledixit sc̃ifi
cacõi sue tradidit ĩ manꝰ inimici
muros turriũ eiꝰ. Vocẽ dederẽt ĩ do
mo dñi sic̃ in die sollẽni. ¶ Heth.
¶ Cogitauit dñs dissipare murũ fi
lie syõ tetẽdit funiculũ suũ ⁊ non
au̇tit manũ suã a p̃dicõe. Luxitq̃
an̄murale ⁊ murꝰ p̃it̃ dissipatꝰ ẽ.
¶ Teth. ¶ Defixe sũt ĩ t̃ra porte eiꝰ
p̃didit ⁊ ɔtriuit vectes eius regeꝫ
eius ⁊ p̃ncipes eius in gẽtibꝰ. Nõ
est lex et p̃phete eius non inuene
rũt visionẽ a domino. ¶ Ioth.
¶ Sederunt in terra conticuerunt se
nes filie syon consp̃serunt cinere
capita sua. Accinctisũt cilicijs ab
iecerũt in terra capita sua v̇gines
iherusalem. ¶ Caph. ¶ Defecerẽt
pre lacrimis oculi mei conturba
ta sunt viscera mea Effusum est in

terra iecur meū sup cōtricōez filie
ppli mei cū deficeret paruulus et
lactēs ī plateis opidi. ¶ Lamech
¶ Mr̄ibus suis dixerūt vbi ē tri
ticū ⁊ vinū cū deficerēt quasi vul
nerati in plateis ciuitatis. cū exa
larēt aīas suas in sinu matꝝ sua
rū. ¶ Mem. ¶ Cui ꝯparabo te vl̄
cui assimilabo te filia iherusalez.
Cui exequabo te ⁊ ꝯsolabor te vir
go filia syon. Magna em̄ velut
mare ꝯtritio tua. Quis medebitur
tui. ¶ Nun. ¶ Prophe tui vide
rūt tibi falsa ⁊ stulta nec apiebāt
iniq̄tatē tuaz ut te ad pm̄az ꝓuo
carēt. Viderūt aūt tibi assumptio
nes falsas ⁊ eiectōes. ¶ Samech
¶ Plauserūt sup te manib⁹ oēs
trāseūtes p viā. sibilauerūt et mo
uerūt capita sua sup filiā ihrl̄m.
heccine est vrbs dicētes pfecti de
coris gaudiū vniūse t̄re. ¶ Phe.
¶ Aperuerūt sup te os suū om̄es
inimici tui. sibilauerūt ⁊ fremue
rūt dētibz suis et dixerūt. Deuora
bim⁹. En ista ē dies quez expecta
bam⁹. inueīm⁹. vidim⁹. ¶ Ayn.
¶ Fecit de⁹ que cogitauit. cōple
uit sermonē suū quē p̄cepat a di
eb⁹ antiq̄s. Destruxit ⁊ nō pepcit
letificauit sup te inimicū ⁊ exalta
uit cornu hostiū tuorū. ¶ Sade.
¶ Clamauit cor eorū ad dn̄m su
per muros filie syon. Deduc qua
si torrētez lacrimas p diē ⁊ noctē
nō des requiē tibi neqz taceat pu
pilla oculi tui. ¶ Coph. ¶ Cōsur
ge. lauda in nocte in p̄ncipio vi
giliaꝝ. effunde sicut aquā cor tuū
añ ꝯspectū dn̄i. Leua ad eū man⁹
tuas ꝓ aīa puuloꝝ tuoꝝ q̄ fame
defecerūt in capite oīm cōpitoꝝ.

¶ Res. ¶ Vide dn̄e ⁊ ꝯsidera quē
vindemiaueris ita Ergo ne come
dent mulieres fructū suū puulos
ad mēsuraz palme. Si occidit̄ in
sāctuario dn̄i sacerdos et ꝓpha.
¶ Syn. ¶ Iacuerūt in terra foris
puer ⁊ senex. v̄gines mee ⁊ iuue
nes mei ceciderūt in gladio. Inter
fecisti in die furoris tui percussisti
nec mis̄t⁹ es. ¶ Vocasti q̄i ad
diē sollēnez q̄ terrerēt me de circu
itu ⁊ nō fuit ī die furoris dn̄i q̄ ef
fugēt ⁊ relinq̄ret̄. Quos educaui
⁊ enutriui: inimicus meus consū
psit eos. ¶ Ca. iij. ¶ Aleph.
Ego vir vidēs pauptatē me
am in virga indignacōnis
eius. ¶ ¶ Me minauit ⁊
adduxit in tenebras ⁊ nō in lucē
¶ ¶ Tantū in me vertit
⁊ cōuertit manū suam tota die.
¶ Beth. ¶ Vetustā fecit pellem
meā ⁊ carnē meā. contriuit ossa
mea. ¶ Beth. ¶ Edificauit in gi
ro meo ⁊ circūdedit me felle et la
bore. ¶ Beth. ¶ In tenebros̄ col
locauit me q̄si mortuos sempiter
nos. ¶ Gymel. ¶ Circūedificauit
aduersū me ut nō egrediar. agḡ
uauit ꝯpedē meū. ¶ Gymel. ¶ Sz
et cū clamauero ⁊ cū rogauero:
exclusit oīonē meam. ¶ Gymel.
¶ Cōclusit vias meas lapidib⁹
quadris semitas meas subuertit.
¶ Deleth. ¶ Vrsus īsidiās fact⁹
est mihi leo in abscondito. ¶ De
leth. ¶ Semitas meas subuertit
⁊ ꝯfregit me. posuit me desolatā.
¶ Deleth. ¶ Tetēdit arcū suū et
posuit me q̄si signū ad sagittam.
¶ He. ¶ Misit in renibz meis fili
as pharetre sue. ¶ He. ¶ Factus

fū in derisū omni ppło meo cāticū eoꝝ tota die. ¶ He. ¶ Repleuit me amaritudinib⁹ inebriauit me absinthio. ¶ Vau. ¶ Et fregit ad numeꝝ dentes meos cibauit me cinere. ¶ Vau. ¶ Et repulsa ē aīa mea oblitus fū bonoꝝ. ¶ Vau.
¶ Et dixi perijt finis meꝰ a spes mea a dño. ¶ Zay. ¶ Recordare paupertatis a trāsgressionis mee absinthij et fellis. ¶ Zay. ¶ Memoria memor ero et tabescet in me anima mea. ¶ Zay. ¶ Hoc recolēs in corde meo ideo sperabo. ¶ Heth.
¶ Misericordie dñi qꝛ nō sumꝰ cōsūpti qꝛ nō defecerūt miserāciones eiꝰ.
¶ Heth. ¶ Noui diluculo multa ē fides tua. ¶ Heth. ¶ Pars mea dñs dixit aīa mea ꝓpterea expectabo eū. ¶ Teth. ¶ Bonus est dñs sperātibꝰ in eū aīe querēti illū.
¶ Teth. ¶ Bonū est ꝑstolari cū silētio salutare dñi. ¶ Teth. ¶ Bonū est viro cū portauerit iugū ab adolescentia sua. ¶ Ioth. ¶ Sedebit solitarius et tacebit qꝛ leuauit se sup se. ¶ Ioth. ¶ Ponet in pulvere os suū si forte sit spes. ¶ Ioth.
¶ Dabit percutienti se maxillā satuabitur opprobrijs. ¶ Caph. ¶ Quia non repellet in sēpiternū dñs.
¶ Caph. ¶ Quia si abiecit a miserebit sm̄ multitudinē miserationū suaꝝ. ¶ Caph. ¶ Nō em̄ humiliauit ex corde suo a abiecit filios hoim. ¶ Lamech. ¶ Vt obtereret sb pedib⁹ suis oēs vinctos ēre.
¶ Lamech. ¶ Vt declinaēt iudiciū viri in ospcū vultꝰ altissimi. ¶ Lamech.
¶ Vt pūteret homiez in iudicio suo dñs ignorauit. ¶ Mem. ¶ Quis ē iste q̄ dixit ut fieret dño nō iubente?

¶ Mez. ¶ Ex ore altissimi nō egredient nec mala nec bona. ¶ Mem. ¶ Quid murmuraūit homo vines vir ꝓ pctis suis. ¶ Nū. ¶ Scrutemur vias nras a q̄ramꝰ a reuertamur ad dñm.
¶ Nū. ¶ Leuemꝰ corda nra cū manib⁹ ad dñm in celos. ¶ Nun ¶ Nos impie egimꝰ a ad iracundiā ꝓuocauimꝰ idcirco tu inexorabilis es. ¶ Samech.
¶ Operuisti in furore ē a persecutus es occidisti nec pepercisti. ¶ Samech ¶ Oppo suisti nubē tibi ne trāseat oratio.
¶ Samech. ¶ Eradicatiōez a abiectiōnē posuisti me in medio ppłoꝝ.
¶ Phe. ¶ Aperuerūt sup nos os suum oēs inimici. ¶ Phe ¶ Formido a laqueus facta ē nob⁹ vaticinatio a contritio.
¶ Phe. diuisiones aq̄ deduxit oculꝰ meꝰ in contritione filie populi mei. ¶ Ayn.
¶ Oculꝰ meꝰ afflictꝰ ē nec tacuit eo qꝛ nō esset requies. ¶ Ayn ¶ Donec respicet a videt de⁹ de celis. ¶ Ayn.
¶ Oculꝰ meꝰ depredat ē aīaz meā in cūctis filiab⁹ urb⁹ mee. ¶ Sade.
¶ Venatione ceperūt me q̄si auē inimici mei gratis. ¶ Sade ¶ Lapsa ē in lacu vita mea a posuerūt lapidē sup me.
¶ Sade. ¶ Inundauerūt aque sup caput meū dixi perij. ¶ Coph ¶ Inuocaui nomē tuū dñe de lacu nouissimo. ¶ Coph ¶ Vocē meaz audisti ne aūtas aurē tuā a singultum meo a clamoribꝰ ¶ Coph. ¶ Appropiāsti in die qñ inuocaui te dixisti ne timeas. ¶ Res. ¶ Judicasti dñe causā aīe mee redemptor vite mee.
¶ Res. ¶ Vidisti dñe iniquitatez ultor a aduersū me iudica iudiciū meū.
¶ Res. ¶ Vidisti oēz furorē vindictas cogitationes eoꝝ aduersū me.
¶ Sin. ¶ Audisti obprobriū eoꝝ dñe omnes cogitationes aduersū me.

¶ Syn. ¶ Labia insurgentiū mi
hi et meditacōes eoꝝ adūsuꝫ me
tota die. ¶ Syn. ¶ Sessionē eoꝝ
et resurrectōꝫ vide. ego sū psalmꝰ
eorū. ¶ Thau. ¶ Reddes eis vi
cē dñe iuxta opera manuū suaꝝ.
¶ Thau. ¶ Dabis eis scutuꝫ cor
dis laboreꝫ tuū. ¶ Thau. ¶ Per
seq̄ris in furore ⁊ ꝯteres sub celis
domine. ¶ Ca. iiij. ¶ Aleph.
Quomō obscuratū est aurū
mutatus est color optimꝰ.
dispsi sūt lapides sāctuarij in ca
pite oīm plateaꝝ. ¶ Beth. ¶ Fi
lij syon inditi ⁊ amicti auro p̄mo
quomō reputati sūt ī vasa testea
opus manuū figuli. ¶ Gymel.
¶ Sed et lamie nudauerūt mam
mā. lactauerunt catulos suos. Fi
lia populi mei crudelis. q̄si strucō
in deserto. ¶ Deleth. ¶ Adhesit
lingua lactātis ad palatū eius in
siti. puuli petierūt panē et nō erat
qui frāgeret eis. ¶ He. ¶ Qui ve
scebātur voluptuose interierūt in
vijs. qui nutriebātur in croceis
amplexati sunt stercora. ¶ Vau.
¶ Et maior effecta ē iniq̄tas filie
ꝓpli mei pctō sodomoꝝ q̄ subūsa
est in momento ⁊ non ceperūt in
ea manꝰ. ¶ Zay. ¶ Cādidiores
nazarei eius niue. nitidioēs lacte.
rubicundiores ebore antiquo. sa
phiro pulchiores. ¶ Heth. ¶ De
nig̃ta est sup carbones faties eoꝝ
⁊ nō sūt ꝯgniti in plateis. Adhe
sit cutis eoꝝ ossibꝰ. aruit ⁊ facta
est quasi lignū. ¶ Teth. ¶ Me
liꝰ fuit occisis gladio q̄ ꝑ inꝑfectis
fame. qm̄ isti extabuerūt ꝯsūpti
a sterilitate terre. ¶ Ioth. ¶ Ma
nus mulieꝝ misericordiū coxerūt
filios suos. facti sūt cibꝰ eaꝝ ī cō
tricōe filij populi mei. ¶ Caph.
¶ Cōpleuit dñs furorē suū. effudit
irā indignacōis sue. Et succendit
ignē in syon ⁊ deuorauit fūdamē
ta eius. ¶ Lamech. ¶ Nō credide
rūt reges terre ⁊ vniūsi habitato
res orbis. qm̄ ingrederet hostis et
⁊ inimicꝰ ꝑ portas ihrl̄m. ¶ Mem
¶ Propt̄ pctā ꝓphaꝝ eiꝰ ⁊ iniqui
tates sacerdotū eius q̄ effuderūt
in medio eius sanguinē iustoꝝ.
¶ Nun. ¶ Errauerūt ceci in plate
is. pollute sūt sāguine. Cūq̄ non
possent tenuerūt lasciuias suas.
¶ Samech. ¶ Recedite polluti cla
mauerūt eis. recedite abite. noli
te tāgē Iurgati quippe sūt ⁊ ꝯmo
ti dixerūt inter gētes nō addet vl
tra ut inhabitet ī eis. ¶ Phe.
¶ Faties dñi dimisit eos. nō addet
ut respitiat eos Facies sacerdotū
non erubuerūt neq̄ senū miserti
sūt. ¶ Ayn. ¶ Cū adhuc sb̄sisteremꝰ
defecerūt oculi nr̄i ad auxiliū
nr̄m vanū cū respiceremꝰ attenti
ad gentē que saluare nō poterat
¶ Sade. ¶ Lubricauerūt vestigia
nr̄a in itinē plateaꝝ nr̄aꝝ. appro
pinq̄uit finis nr̄. ꝯpleti sunt dies
nr̄i q̄ venit finis nr̄. ¶ Coph.
¶ Velocōres fuerūt ꝑsecutores nr̄i
aq̄lis celi. sup mōtes ꝑsecuti sunt
nos in deserto insidiati sūt nob̄.
¶ Res ¶ Spiritus oris nostri cri
stus dominꝰ captus est in pctis
nostris. cui diximꝰ in vmbra tua
viuemus in gentibus. ¶ Syn.
¶ Gaude ⁊ letare filia edom que
habitas in terra hus. Ad teq̄ ꝑ
ueniet calix inebriaberis atq̄ nu
daberis. ¶ Thau. ¶ Cōpleta est

iniquitas tua filia syon nō addet vltra ut trāsmigret te. Visitabit iniq̄tatē tuaꝫ filia edom discooperiet peccata tua.

¶ Expliciūt lamētacōes ihēmie
¶ Incipit oratio eiusdem.

Recordare dn̄e q̄d accideit nobis intuere ⁊ respice obprobriū nr̄m Hereditas nr̄a v̄sa ē ad alienos. domus nostre ad extraneos Pupilli facti sumus absq̄ patre matres nostre quasi vidue Aquā nostrā pecunia bibimus ligna nr̄a p̄cio cōpauimus. Ceruicib⁹ minabamur lassis nō dabatur req̄es. Egipto dedimus manū et assirijs ut saturemur pane Patres nr̄i peccauerūt ⁊ nō sūt ⁊ nos iniq̄tates eorū portauim⁹. Serui dn̄ati sūt nr̄i nō fuit q̄ redimeret de manu eorū In manib⁹ nr̄is afferebamus panē nob̄ a fatie gladij ī deſto. Pellis nr̄a q̄si dibanus exusta ē a fatie tēpestatū famis Mulieres ī syō huīliauerūt ⁊ v̄gines ī ciuitatib⁹ iuda Pn̄cipes manu suspēsi sūt faties senū nō erubuerūt. Adolescētib⁹ īpudice abusi sūt ⁊ pueri ī ligno corruerūt Senes defecerūt de portis: iuuenes de choro psallētiū Defecit gaudiū cordis nr̄i. v̄sus ē in luctū chor⁹ nr̄. Cecidit corona capitis nostri. ve nob̄ q̄ peccauim⁹ Proptēa mestū factuꝫ est ī dolore cor nr̄m. ideo ɔtenebrati sūt oculi nostri. Propter mōtē syon q̄ disperijt vulpes ambulauerūt in eo Tu aūt dn̄e in eternū p̄manebis soliū tuū in generātionē ⁊ generationē. Quare ī p̄petuū obliuisceris nostri dereliques nos in lōgitudinē dierū. Cōuerte nos dn̄e ad te ⁊ cōuertemur. innoua dies nr̄os sicut a p̄ncipio. Sed p̄itiēs repulisti nos irat⁹es ɔtra nos vehemēt.

¶ Explicit oratio iheremie. Incipit prefatio in librū baruch.

Liber iste q̄ baruch noīe p̄notatur in hebreo canone nō habet sed tm̄ in vulgata editione similit ⁊ epistola iheremie. Propt̄ noticiā aūt legētiū h̄ scripta sūt q̄ multa de xp̄o nouissimisq̄ tp̄ib⁹ īdicāt.

¶ Incipit liber baruch. ¶ Ca. i.

Et hec verba libri q̄ scripsit baruch filius nerie filij maasie filij sedechie filij sedei filij helchie ī babilōnia in anno quinto in septīa die mēsis in tempore quo ceperūt caldei iherusalez ⁊ succenderūt eam igni. Et legit baruch verba libri huius ad aures iechonie filij ioakim regis iuda et ad aures vniū si populi venientis ad librū ⁊ ad aures potentiū filiorū regum ⁊ ad aures presbiterorꝫ ⁊ ad aures p̄pli a minimo vsq̄ ad maximū eorū oīm habitātiū in babiloīa ad flumē sedi. Qui audientes plorabāt ⁊ ieiunabāt ⁊ orabāt ī ɔspcū dn̄i. Et collegerūt pecuniā in ɔspcū dn̄i scd̄m q̄ potuit vni⁹cui⁹q̄ man⁹.

Et miserūt in iherusalē ad ioakim
filiū helchie filij salon sacerdotez
ꝛ ad sacerdotes ꝛ ad oēz populū
qui inuēti fūt cū eo in ihrl'm. cum
acciperent vasa tēpli dñi que ab
lata fuerāt de tēplo reuōre ī terrā
iuda. decima die mēsis sybanva
sa argētea q̄ fecit sedechias filius
iosie rex iuda postea q̄ accepissz
nabuchodonosor rex babilonis
iheconiā ꝛ pn̄cipes ꝛ vinctos ꝛ po
tētes ꝛ populū terre a iherusalē ꝛ
duxit eos vinctos in babilonez.
Et dixerūt. Ecce misim⁹ ad vos pe
cunias de q̄b⁹ emite holocausto
mata ꝛ thus ꝛ facite māna et of
ferte ꝓ pctō ad arā dñi dei nostri
Et orate ꝓ vita nabuchodonosor
regis babilōie ꝛ ꝓ vita baltasar
filij ei⁹ ut sint dies eoꝝ sicut dies
celi sup terrā. ut det dñs v̄tutē no
bis ꝛ illūmet oculos nr̄os. ut vi
uam⁹ sub vmbra nabuchodono
sor regis babilōis et sub vmbra
balthasar filij eius ꝛ seruiamus
eis mlt̄is dieb⁹ ꝛ inueniam⁹ gra
tiā in ꝯspectu eoꝝ. Et ꝓ nobisip̄is
orate ad dñm deū nostꝝ. q̄ pecca
uim⁹ dño deo nr̄o ꝛ non est auer
sus furor eius a nob̄ vsq̄ in hūc
diē. Et legite libꝝ istum quē misi
mus ad vos recitari in tēplo dñi
in die sollēni ꝛ in die oportuno.
Et dicetis. Dño iustitia. nobis au
tē ꝯfusio fatiei nostre sicut ē dies
hec. oī iuda ꝛ hītantib⁹ ihrl'm re
gib⁹ nr̄is et pn̄cipib⁹ nostris sa
cerdotibz ꝛ ꝓphetis nostris ꝛ pr̄i
bus nostris Peccauim⁹ añ dñm
deū nostꝝ ꝛ nō credidim⁹ diffidē
tes in eū et nō fuim⁹ sb̄iectibiles
illi ꝛ nō obaudiuim⁹ vocē dñi dei
nostri ut ambularem⁹ in māda
tis ei⁹ que dedit nob̄. A die q̄ edu
xit pr̄es nr̄os de terra egipti vsq̄
ad diē hanc eram⁹ incredibiles
ad dñm deū nostꝝ et dissipati re
cessim⁹ ne audirem⁹ vocē ip̄ius.
Et adheserūt nob̄ multa mala et
maledictōes q̄ ꝯstituit dñs moy
si seruo suo qui eduxit pr̄es nr̄os
de terra egipti dare nob̄ terrā flu
entē lac ꝛ mel sicut hodierna die
Et non audiuim⁹ vocē dñi dei no
stri scd̄z oīa v̄ba ꝓphaꝝ quos mi
sit ad nos ꝛ ad iudices nr̄os et
abiuim⁹ vnusquisq̄ in sensū cor
dis nostri maligni opari dijs ali
enis fatiētes mala añ oculos dñi
dei nostri. ¶ Ca. ij.

Propter qd̄ statuit dñs de⁹
noster v̄bū suū qd̄ locutus
est ad nos et ad iudices nr̄os q̄
iudicauerūt in ihrl'm ꝛ ad reges
nr̄os ꝛ ad principes nr̄os et ad
oēm isrl' ꝛ iuda ut adducēt dñs
sup nos mala magna q̄ nō sunt
facta sub celo quēadmodū facta
sūt in ihrl'm scd̄z que scripta sūt ī
lege moysi ut māducaret hō car
nes filij sui ꝛ carnes filie sue. Et de
dit eos in manu regū oīm q̄ sunt
in circuitu nostro in īproperiū et
in desolacōnē et in oībus popul'
in q̄bus nos dispsit dñs. Et facti
sum⁹ subtus et nō sup̄. q̄ peccaui
mus dño deo nostro nō obaudi
endo voci ip̄i⁹. Dño d̄o nostro iu
stitia. nob̄ aūt ꝛ patrib⁹ nostris
ꝯfusio faciei sicut ē dies hec. Quia
locutus est deus sup nos oīa ma
la hec q̄ venerūt sup nos ꝛ nō su
mus dep̄cati fatiē dñi di nostri ut
reuerteremur vnusquisq̄ nostꝝ

a vijs nostris pessimis. Et vigila
uit dominus in malis et adduxit
ea super nos. qꝛ iustus est dn̄s in
oībus operibus suis que manda
uit nobis ⁊ non audiuimus vocē
ipsius ut iremus in p̄ceptis dn̄i q̄
edidit ante fatiē nostrā. Et nūc do
mine deus israhel qui eduxisti po
pulū tuū de terra egipti in manu
valida ⁊ in signis ⁊ in ꝓdigijs ⁊
in v̄tute tua magna ⁊ in brachio
excelso et fecisti tibi nomē sicut ē
dies ista peccauim⁹ īpie gessimus
iniq̄ egim⁹ dn̄e deus nr̄ in oībus
iusticijs tuis Auertatur ira tua a
nob̄ qꝛ derelicti sumus pauci inter
gētes vbi dispsisti nos Exaudi do
mine p̄ces nr̄as ⁊ oracōes nr̄as ⁊
educ nos ꝓpt̄ te ⁊ da nob̄ inueni
re gratiā ante fatiē eoꝝ q̄ nos ab
duxerūt ut sciat oīs terra qꝛ tu es
dn̄s deus noster ⁊ qꝛ nomē tuū in
uocatū est sup isrl̄ et sup genus
ipsius Respice dn̄e de domo sācta
tua ī nos ⁊ inclīa aurē tuā ⁊ exau
di nos. Aperi oculos tuos ⁊ vide
qꝛ nō mortui q̄ sūt ī inferno quo
rū spūs accept⁹ ē a visceribꝰ suis:
dabūt honorē ⁊ iustificacōez dn̄o
sed aīa q̄ tristis est sup magnitu
dinē mali ⁊ incedit curua ⁊ in infi
mis ⁊ cuius oculi defitiētes ⁊ aīa
esuriēs dat tibi gloriā ⁊ iustitiam
domino. qꝛ nō scd̄m iustitias p̄m
nr̄oꝝ nos fūdim⁹ p̄ces ⁊ petimus
misericordiā ante ꝯspectū tuū dn̄e
deus noster. ꝫ qꝛ misisti irā tuā et
furorē tuū sup nos sicut locut⁹ es
in maū puerorū tuoꝝ ꝓphetaꝝ di
cēs. Sic dicit dominus. Inclinate
humerū vestrū ⁊ ceruicē vestrā ⁊
operā facite regi babilonis ⁊ sede

bitis in terra quā dedi p̄rib⁹ vr̄is
Qd̄ si nō feceritis nec audieritis vo
cem dn̄i dei vestri operai regi babi
lonie defectionē vr̄az fatiā de ciui
tatib⁹ iuda ⁊ a foris iherusalez et
auferā a vobis vocē iocūditatis ⁊
vocez gaudij ⁊ vocem sponsi ⁊ vo
cē sponse ⁊ erit oīs terra sine vesti
gio ab inhabitātibus eā. Et non
audierūt vocē tuā ut operarentur
regi babilonis et statuisti verba
tua que locutus es in manib⁹ pu
eroꝝ tuoꝝ ꝓphetarū ut trāsferent̄
ossa regū nr̄oꝝ ⁊ ossa patꝝ nr̄oꝝ
de loco suo. Et ecce sūt ꝓiecta in ca
lore solis ⁊ ī gelu noctis ⁊ mortui
sūt in doloribꝰ pessimis in fame ⁊
in gladio ⁊ emissione. Et posuisti
tēplum ī quo inuocatū est nomē
tuū in ipso sicut hec dies ꝓpt̄ iniq̄
tatē domus isrl̄ et dom⁹ iuda. Et
fecisti in nobis dn̄e deus nr̄ scd̄m
oēz bonitatē tuā et scd̄m omnē mi
seācōez tuā illam magnā sicut lo
cutus es in manu pueri tui moysi
in die qua precepisti ei scribere le
gē tuā corā filijs israhel dicēs. Si
nō obaudieritis vocē meam mul
titudo hec magna ꝯuertetur in mini
mā gētē quoniā eos dispgam. qꝛ
scio qꝛ me nō audiet popul⁹. Po
pulus est em̄ dura ceruice. Et ꝯu
tetur ad cor suū in terra captiuita
tis sue ⁊ scient qꝛ ego sū dn̄s deus
eorum. Et dabo eis cor ⁊ intelligēt
⁊ aures et audiēt. Et laudabunt
me in terra captiuitatis sue et me
mores erūt noīs mei. Et auertent se
a dorso suo duro et a malignitati
b⁹ suis. qꝛ reminiscēt̄ viā patrū su
oꝝ q̄ peccauerūt ī me Et reuocabo
illos ī t̄rā quā iuraui p̄rib⁹ illoꝝ

abrahā ysaac ⁊ iacob ⁊ dñabū
tur ei⁹. Et multiplicabo eos et nō
minorabūtur. Et statuaꝫ ill' testa
mentū alteꝝ sempiternū ut sim ill'
in deū ⁊ ipi erūt mihi in populū.
Et nō mouebo āpli⁹ populū meū
filios isrl' a terra quā dedi eis.

Et nūc dñe de⁹ ¶ Ca·iij·
israhel aīa ī angustijs ⁊ spi
ritus anxi⁹ clamat ad te Audi do
mine ⁊ miserē qꝛ de⁹ es misericors
et miserē nostri· qꝛ peccauim⁹ añ
te· qꝛ tu sedes in sempiternū ⁊ nos
pibim⁹ in euū· Dñe de⁹ oīpotens
de⁹ isrl' audi nūc oīoeꝫ mortuoꝝ
isrl' ⁊ filioꝝ ipōꝝ· qꝛ peccauerunt
añ te et nō audierūt vocē dñi dei
sui ⁊ agglutinata sūt nob' mala·
Noli meminisse iniq̄tatis patrū
nrōꝝ sed memento manus tue ⁊
noīs tui in tēpe isto· qꝛ tu es dñs
deus noster ⁊ laudabim⁹ te dñe
qꝛ ꝓpter hoc dedisti timorē tuū in
cordibꝫ nostris ⁊ ut inuocemus
nomē tuū ⁊ laudem⁹ te in captiui
tate nr̄a· qꝛ ꝯuertimur ab iniq̄ta
te pr̄m nrōꝝ q̄ peccauerūt ante te
Et ecce nos in captītate nr̄a sum⁹
Hodie quo nos dispsisti in īpro
periū ⁊ in maledictōeꝫ et in pctm̄
scd̄m oēs iniquitates pr̄m nrōꝝ
qui discesserīt a te dñe de⁹ noster
Audi isrl' mandata vite· auribꝰ
pcipe ut scias prudētiā· Quid est
israhel qꝛ in t̄ra inimicoꝝ es ⁊ In
ueterasti in terra aliena· coinqui
natus es cū mortuis· Deputat⁹ es
cū descendētib⁹ in infernū· dereliq̄
sti fontē sapīe· Nā si in via dei am
bulasses· habitasses vtiqꝫ in pa
ce sup terrā· Disce vbi sit prudētia
vbi sit v̄tus vbi sit intellect⁹· ut
scias simul vbi sit longiturnitas
vite ⁊ v̄tus· vbi sit lumē oculoꝝ
⁊ pax· Quis inuenit locū eius ⁊ Et
quis intrauit in thesauros ei⁹ ⁊
Vbi sūt pn̄cipes gētiū ⁊ q̄ dñan
tur sup bestias q̄ sunt sup terrā ⁊
Qui in auib⁹ celi ludūt· qui argē
tū thesaurizāt et auꝝ in quo cōfi
dūt hoīes ⁊ nō est finis acq̄sicōis
eoꝝ· Qui argentū fabricāt ⁊ solli
citi sūt nec est inuētio opeꝝ suoꝝ
Extermīati sūt ⁊ ad inferos descē
derūt ⁊ alij loco eoꝝ exsurrexerūt
Juuenes viderūt lumē ⁊ hītaue
rūt sup terrā· Viā aūt discipline
ignorauerūt neqꝫ intellexerūt se
mitas eius neqꝫ filij eorū suscepe
rūt eā· A facie ipōꝝ longe facta ē
Nō est audita in terra chanaan·
neqꝫ visa est in theman· Filijquo
qꝫ agar qui exq̄sierūt prudentiaꝫ
que de terra est· negotiatores t̄re
⁊ theman ⁊ fabricatores ⁊ exq̄si
tores prudētie ⁊ intelligētie· viaꝫ
aūt sapīe nescierūt neqꝫ ꝯmemo
rati sūt semitas eius· O israhel q̄
magna est dom⁹ dei ⁊ ingēs loc⁹
possessiōis ei⁹· Magn⁹ ⁊ nō hñs
finē· excelsus et immēsus· Ibi fue
rūt gigātes noīati· illi q̄ ab inicō
fuerūt statura magna sciētes bel
lū· Non hos elegit dñs neqꝫ viaꝫ
discipline inuenerūt ꝓpterea pie
rūt· Et qm̄ nō habuerūt sapīam
pierūt ꝓpt̄ suaꝫ insipientiā· Quis
ascēdit in celū ⁊ accepit eā ⁊ edu
xit eaꝫ de nubibꝫ ⁊ Quis trāsfreta
uit mare ⁊ inuenit illā ⁊ attulit il
lā sup auꝝ electū ⁊ Nō est q̄ possit
scire vias ei⁹ neqꝫ qui exquirat se
mitas ei⁹· Sꝫ q̄ scit vniūsa nouit
eā ⁊ inuenit eā prudētia sua· Qui

prepauit terrā in eterno tpe et re
pleuit eā pecudib⁹ ⁊ q̄drupedib⁹
Qui emittit lumē ⁊ vadit et voca
uit illud et obedit illi in tremore.
Stelle āt dederūt lumē in custodijs
suis ⁊ letate sūt. Vocate sūt ⁊ dixe
rūt. Assumus Et luxerūt ei cū iocū
ditate q̄ fecit illas. Hic ē deus nr̄
nō estimabit̄ alius adūsus eum.
Hic adinuenit oēz viā discipline
⁊ tradidit illā iacob puero suo et
isrl̄ dilecto suo. Post hec in terris
visus ē et cū hoīb⁹ cōuersat⁹ est.

Hic liber mādatoꝝ ¶ Ca. iiij.
dei ⁊ lex q̄ est in eternū. Oēs
qui tenēt eā ꝑueniēt ad vitā. qui
aūt dereliquerūt eā in mortē. Con
uertere iacob ⁊ apprehēde eaz am
bula ꝑ viā ad splēdorē eius ⁊ tra
lumē eius. Ne cradas alteri glori
am tuaz ⁊ dignitatē tuaz gēti alie
ne. Beati sumus isrl̄ qm̄ que deo
placēt maīfesta sūt nob̄. Aīeq̄or
esto ꝓpl̄s dei memorabilis israhel.
Venūdati estis gētib⁹ nō in ꝑdi
tionē. ꝫ ꝓpter qd̄ in ira ad iracun
diaz ꝓuocastis dn̄m traditi estis
adūsarijs. Exacerbastis em̄ eū q̄
fecit vos deū eternū ymolātes de
monijs et nō deo. Obliti em̄ estis
eū qui nutriuit vos et ⁊tristastis
nutricē vr̄az iherusalez. Vidit em̄
iracūdiā a deo venientez vob̄ ⁊ di
xit. Audite ciuitates syon. Addu
xit em̄ m̄ deus luctū magnū Vidi
enim captītatē ꝓpl̄i mei filioꝝ me
oꝝ ⁊ filiaꝝ quā supduxit illis eter
nus Nutriui em̄ illos cū iocūdita
te. dimisi aūt illos cū fletu ⁊ luctu
Nemo gaudeat sup me viduaz et
desolataz a multis derelicta sū ꝓpt̄
pctā filioꝝ meoꝝ. qꝛ declīauerūt a
lege dei Iustitias aūt ipsi⁹ nescie
rūt nec ambulauerūt ꝑ vias mā
datoꝝ dei neqꝫ per seītas veritatis
ei⁹ cū iustitia ingressi sūt. Veniāt
⁊ fines syon ⁊ memorēt̄ captītatē
filioꝝ ⁊ filiarū mearū quā supdu
xit illis eternus. Adduxit em̄ sup il
los gētē de lōginq̄ gētez improbā
⁊ alterius lingue q̄ nō sūt reueriti
senē neqꝫ puerorū misti sūt Et ab
duxerūt dilectos vidue et a filijs
vnicā desolauerūt Ego aūt q̄d pos
sū adiuuaē vos. Qui enī adduxit
sup vos mala ipse vos eripiet de
maīb⁹ inimicoꝝ vr̄oꝝ. Ambula
te filij ābulate. ego enī derelicta sū
sola. Exui me stola pacis. indui
aūt me sacco obsecracōis ⁊ clama
bo ad altissimū ī dieb⁹ meis Aīeq̄
ores estote filij clamate ad dn̄m ⁊
eripiet vos de maū pn̄cipū īimico
rū. Ego enī speraui ī eternū salutē ve
strā ⁊ veīt m̄ gaudiū a scō sup mi
seicordia q̄ veīet vob̄ ab eterno sal
uatore vr̄o Emisi enī vos cū luctu
⁊ ploratu. reducet aūt vos m̄ deus
cū gaudio ⁊ iocūditate ī eternū. Sic
enī viderūt vicine syon captītatē
vr̄az a deo sic videbūt ⁊ ī celeritate
salutē vr̄az in deo q̄ supueniet vo
bis cū honore magno ⁊ splendore
eterno. Filij patiēt̄ sustīete iraz q̄
supueīet vob̄. Persecutus ē em̄ te
inimicus tuus. ꝫ cito videb̄ ꝑdici
onē ipsius et super ceruices ipsi⁹
ascēdes Delicati mei ambulauerūt
vias aspeās. ducti sūt em̄ ut grex
direptus ab inimicis. Animeq̄o
res estote filij ⁊ proclamate ad do
minū Erit em̄ memoria vr̄a ab eo
qui ducit vos. Sicut em̄ fuit sēsus
vester ut erraētis a deo decies tm̄

itez ꝛuertētes requiretis eū. Qui
em̄ iduxit vobis mala ipe rurſū
adducet vobis ſempiternā ioc̄ditatez cū ſalute veſtra. Amēequior
eſto iheruſalē. Exhortat em̄ te qui
te noiauit. Nocētes parebūt qui
te vexauerūt ⁊ qui ḡtulati ſunt in
tua ruina puniēt. Ciuitates q̄bꝰ
ſeruiēt filij tui puniētur ⁊ q̄ acce
pit filios tuos. Sicut em̄ gauiſa
eſt in tua ruina ⁊ letata eſt ī caſu
tuo ſic ꝛtriſtabit in ſua deſolatio
ne. Et amputabit exultacō multi
tudinis eiꝰ et gaudimoniū eius
erit in luctū Jgnis em̄ ſuperueniet
ei ab eterno ī longitudinis dieꝰ et
hītabit a demonijs ī multitudine
tpis. Circūſpice ihrl'm ad orientez
⁊ vide ioc̄ditatē a dō tibi venientē
Ecce enim veniunt ¶ Ca. v.
filij tui quos dimiſiſti diſ
ſos venūt collecti ab oriēte vſq;
ad occidentez in vbo ſācti gaudentes
in honorē dei. Exue te ihrl'm ſtola
luctus et vexacōnis tue ⁊ indue te
decore et honore que a dō tibi eſt ī
gloria ſempiterna. Circūdabit te
deꝰ dyploydē iuſtitie et imponet
mitrā capiti tuo honoris etenim deꝰ
em̄ oſtendet ſplēdorē ſuū in te oī qui
ſub celo eſt. Noiabit em̄ tibi no
men tuū a deo ī ſempiternū. pax in
ſticie ⁊ honor pietatis. Exurge ihe
ruſalē ⁊ ſta in excelſo ⁊ circūſpice
ad orientē ⁊ vide collectos filios
tuos ab oriēte ſolevſq; ad occidē
tē in vbo ſācti gaudentes dei memo
ria. Exierit em̄ abs te pedibꝰ ducti
ab inimicis. adducet aūt illos dō
minꝰ ad te portatos in honorē ſic
filios regni. Cōſtituit em̄ deꝰ hu
miliare oēz montē excelſū ⁊ rupes
plēnes ⁊ cōualles replē ineq̄lita
tē terre ut ambulet iſrahel diligē
ter in honorē dei. Obumbrauerūt
aūt ſilue ⁊ oīe lignū ſuauitatis
iſrahel mādato dei. Adducet em̄
deus iſrahel cū ioc̄ditate in lumi
ne maieſtatis ſue. cum mīa ⁊ iuſti
tia que eſt ex ipō.

¶ Incipit exemplū epl'e eiuſdez
quā miſit ihēmias ad abductos
captiuos in babiloniā a rege ba
biloniorꝫ ut annūtiaret illꝭ ſcōm
q̄ p̄ceptū ē illi a dō.

Propter p̄cā que peccaſtis aī deū abducemi
ni babiloniaz captiui
a nabuchodonoſor re
ge babiloniorꝫ. Ingreſſi itaq; in
babilonem eritis ibi annis pluri
mis ⁊ tēpus longū vſq; ad gnā
cōnes ſeptē. poſt hoc aūtē educaz
vos inde cū pace. Nūc autē videbi
tis in babiloīa deos aureos ⁊ ar
genteos ⁊ lapideos ⁊ ligneos in
hūeris portari oſtētantes metuz
gētibz. Videte ḡ ne ⁊ vos ſimiles
efficiami factis alienis et metua
tis ⁊ metus vos capiat in ipſis.
Viſa itaq; turba de retro ⁊ ab aī
orātes dicite in cordibꝰ vīis. Te
oportet adorari dñe. Angelꝰ autē
meus vobiſcū eſt. Ipe aūt exqui
rā aīas vrās. Nā ligna ipōrꝫ poli
ta a fabro ipa etiā maurata et in
argētata falſa ſūt ⁊ nō pnt loqui
Et ſicut vginī amāti ornamēta ita
accepto auro fabricata ſūt. Coro
nas certe aureas hnt ſup capita
ſua diꝫ illorꝫ. vñ ſubtrahūt ſacer
dotes ab eis auꝝ ⁊ argētū et ero
gāt illud in ſemetipis. Dant aūt
⁊ ex ipō pſtitutis ⁊ meretricibus

ornant ⁊ iterū cū recēperint illud a
meretricib⁹ ornāt deos suos · Hij
aūt nō liberāt̄ ab erugīe ⁊ tynea
Optis aūt illis veste purpurea ex
tergēt fatiē ipsoꝝ ꝓpt̄ puluerē do
mus q̄ est plurim⁹ inter eos · Sce
ptrū autē habet ut homo sicut iu
dex regionis q̄ in se peccātez nō in
terficit · Habet etiaz in manu gla
diū et securī · se aūt de bello et a la
tronib⁹ nō liberat · Vn̄ vob̄ notū
sit q̄ nō sūt dij · Non g̊ reuerimini
eos Sicut em̄ vas hoīs ꝯfractum
inutile efficit̄ tales sūt ⁊ dij illorū ·
Cōstitutis illis ī domo oculi eorū
pleni sūt puluere a pedib⁹ introe
untiū · Et sicut alicui q̄ regez offen
dit circūsepte sūt ianue: aut sicut
ad sepulcrū adductū mortuū ita
tutāt sacerdotes ostia clausuris ⁊ se
ris ne a latronib⁹ expolient̄ · Luc̄
nas accēdūt illis ⁊ quidē multas
ex q̄b⁹ nullā videre possunt · Sūt
autez sicut trabes in domo · Corda
vero eorū dicūt elingere ꝓpētes q̄
de terra sūt dū comedūt eos ⁊ ve
stimētū ipsoꝝ ⁊ nō sentiūt Nigre
fiūt faties eoꝝ a fumo q̄ in domo
fit · Supra corpus eoꝝ ⁊ supra ca
put eoꝝ volant noctue ⁊ hyrūdi
nes ⁊ aues etiā similit̄ ⁊ catte Vn̄
sciatis q̄ nō sūt dij · Ne g̊ timueri
tis eos · Aurū etiā qd̄ habet ad spe
tiē est · nisi aliquis exterseit erugi
nē nō fulgebūt · Neq̄ em̄ dū ꝯfla
rent̄ sentiebant ex oī pretio ēpta
sunt in quib⁹ spūs nō est in ip̄is
Sine pedib⁹ in humeris portātur
ostētātes ignobilitatē suā hoīb⁹ ·
Cōfūdāt̄ etiaz q̄ colūt ea · Propte
rea si ceciderīt ī terrā a semetipsis
nō ꝯsurgūt neq̄ si q̄s eū statuerit
rectū ꝑ semetipsū stabit · ꝫ sic mor
tuis humeri illis apponēt̄ · Hosti
as illoꝝ vendūt sacerdotes ipsoꝝ ⁊
abutūt̄: similit̄ ⁊ mulieres eorū de
cerpētes neq̄ infirmo neq̄ mēdi
canti aliq̄d imptiūt de sacrificijs
eoꝝ: fete ⁊ mēstruate eos ꝯtingūt
Scientes itaq̄ ex hijs q̄ nō sunt
dij ne timeatis eos Vnde em̄ vocā
tur dij ⁊ Quia mulieres apponūt
dijs argēteis ⁊ aureis ⁊ ligneis ⁊
in domib⁹ eoꝝ sacerdotes sedent ha
bentes tunicas scissas ⁊ capita et
barbā rasā q̄ꝝ capita nuda sunt
Rugiūt aūt clamātes ꝯtra deos su
os sicut in cena mortui · Vestimē
ta eoꝝ aufert̄ sacerdotes ⁊ vestiūt
vxores suas et filios suos · Neq̄
si q̄d mali patiūt̄ ab aliquo neq̄
si q̄d boni: poterūt retribuē neq̄ re
gē ꝯstituere possunt neq̄ auferre
Similit̄ neq̄ daē diuitias possunt
neq̄ malū retribuē · Si q̄s illis vo
tū voueit ⁊ nō reddiderit neq̄ hoc
req̄rūt · Hoīez a morte nō liberant
neq̄ infirmū a potētiore eripiunt
Hoīez cecū ad visū nō restituūt de
necessitate hoīez nō liberabūt · Vi
due nō miserebūt̄ neq̄ orphanis
benefatiēt · Lapidibus de mōte si
miles sūt dij illoꝝ lignei ⁊ lapidei
⁊ aurei ⁊ argētei · q̄ aūt colūt ea cō
fūdēt̄ · Quo g̊ estimādū est ā dicē
dū illos esse deos ⁊ Adhuc em̄ ip
sis caldeis nō honorātib⁹ ea q̄ cū
audierint mutū nō posse loq̄ offe
rūt illud ad bel postulātes ab eo
loq̄ q̄si possint sētire q̄ nō habent
motū · Et ip̄i cū ītellexerīt reliquēt
ea · Sēsū em̄ nō habēt ip̄i dij illoꝝ
Mulieres aūt circūdate fumib⁹ in
vijs sedēt succēdentes ossa oliuaꝝ

Cū aūt aliqua ex ip̄is abstracta
ab aliq̊ trāseūte dormierit ꝓxime
sue exprobrat ꝙ ea nō sit digna
hīta sic ip̄a. neq; funis ei⁹ dirup
tus sit. Oīa aūt q̄ ill' fiūt falsa sūt
Qūo estimād aut dicēdū ē illos
eē deos. A fabris aūt ⁊ aurificib;
facta sūt. Nihil aliud erūt nisi id
qd̄ volūt eē sacerdotes. Aurifices
etiā ip̄i q̄ ea fatiūt nō sūt multi tē
p̄is Nūq̄d ḡ p̄nt ea q̄ fab̄cata sūt
ab ip̄is eē dij. Reliq̄rūt āt falsa
⁊ obprobriū postea futuris Naz
cū supueneit illis p̄liū ⁊ mala co
gitāt sacerdotes vbi se abscōdāt
cū illis Qūo ḡ sētire debeāt qm̄ dij
sūt q̄ nec de bello se liberāt neq; de
mal' se eripiūt. Nam cū sint lig
nea et inaurata ⁊ īargētata sciet̄
postea ꝙ falsa sūt ab vniūsis gē
tib⁹ et regib⁹ q̄ maīfestata sūt. ꝙ
nō sūt dij ꝫ opa manuū hoīm et
nullū opus dei cū ill'. Vñ ḡ notū
est ꝙ nō sunt dij. ꝫ opa manuū
hoīm ⁊ nullū di op⁹ in ip̄is ē. Re
gē regiōi nō suscitāt neq; pluuiā
hoīb⁹ dabūt. Juditiūq̄ nō discer
nēt neq; regiōes liberabūt ab in
iuria. ꝙ nihil p̄nt sicut cornicole
int̄ mediū celi ⁊ terre. Etem̄ cū inci
derit ignis ī domū deoꝝ ligneoꝝ
⁊ argēteoꝝ ⁊ aureoꝝ. sacerdotes
quidē ip̄oꝝ fugiēt ⁊ liberabūt̄. ip̄i
vero sicut trabes ī medio ꝯburēt̄
Regi aūt ⁊ bello nō resistēt. Qūo
ergo estimādū est aut recipiēdū
ꝙ dij sunt. Nō a furib⁹ neq; a la
tronib⁹ se liberabūt dij lignei et
lapidei ⁊ inaurati ⁊ īargētati q̄
bus iniq̄ fortiores sūt. Auꝝ et ar
gētū et vestimētū q̊ opti sūt aufe
rēt illis ⁊ abibūt nec sibi auxiliū
ferēt. Itaq; meli⁹ est eē regez ostē
tantē v̄tutē suā aut vas in domo
vtile in q̊ gloriabit̄ q̄ possidet illd̄
q̄ falsi dij. vel ostiū ī domo qd̄ cu
stodit q̄ ī pace sūt q̄ falsi dij. Sol
quidē ⁊ luna ac sidera cū sint splē
dida ⁊ emissa ad vtilitates obau
diūt. silit̄ et fulgur cū apparuerit
ꝑspicuū est. Idipsū aūt ⁊ spūs ī
oī regiōe spirat ⁊ nubes q̄bus cū
impatū fuerit a dō ꝑambulare in
vniūsū orbez ꝑfitiūt qd̄ īpatū est
eis Ignis etiā missus desup ut cō
sumat mōtes ⁊ siluas. facit qd̄ p̄
ceptū ē ei. Hec āt neq; spēb; neq;
v̄tutib⁹ vni eorū silia sūt. Vñ ne
q; estimādū est neq; dicēdū illos
eē deos qñ nō p̄nt neq; inditiū iu
dicare neq; facē hoīb⁹ Sciētes ita
q; ꝙ nō sunt dij. ne ḡ timueritis
eos. Neq; eī regib⁹ maledicēt ne
q; bñdicēt. Signa em̄ in celo gēti
b⁹ nō oñdūt neq; ut sol lucebūt
neq; illūiabūt ut luna Bestie me
liores sūt ill' q̄ p̄nt fugē sub tectū
ac ꝓdesse sibi. Nullo itaq; mō no
bis ē maīfestū ꝙ sūt dij ꝓpter qd̄
ne timeatis eos Nā sic in cucume
rario formido n̄l custodit ita sunt
dij illoꝝ lignei et argētei ⁊ īaura
ti. Eodē mō ⁊ ī orto spina alba sup̄
quā oīs auis sedet. Silit̄er ⁊ mor
tuo ꝓiecto ī tenebris sil'es sūt dij
illoꝝ lignei ⁊ inaurati ⁊ īargen
tati. A purpuraq̄ ⁊ murice q̄ sup̄
illos tineāt scietis vtiq; ꝙ nō sūt
dij. Ipsi etiā postremo ꝯmedūt̄ ⁊
erit obprobriū in regiōe. Melior
est hō iustus qui non hz simula
chra. nā eīt lōge ab obprobriis

¶ Explicit liber baruch.

¶ Incipit ꝓlogus in ezechielem ꝓphetam.

Ezechiel ꝓpheta cū ioakim rege iuda captiuus ductus est ī babilonē ibiq; hijs qui cū eo captiui fuerāt ꝓphetauit penitētib⁹ ꝙ ad ihereīe vaticiniū se vltro adūsarijs tradidissent et viderēt adhuc vrbē iherosolimā stare quaz ille casurā esse p̄dixerat. Tricesimo autez etatis sue anno ⁊ captītatis qn̄to exorsus ē ad ꝯcaptiuos loq̄ Et eodē tp̄e licet posterior h̄ ī caldea iheremias in iuda ꝓphetauerūt. Sermo eius nec satis disertus nec admodum rustic⁹ ē. ꝫ ex vtroq; medie tp̄atus Sacdos ⁊ ip̄e fuit sicut ihereīas p̄ncipia volumīs ⁊ finez magnis habēs obscuitatib⁹ īuoluta. Sed ⁊ vulgata ei⁹ editio nō multū distat ab hebraico. Vñ satis miror quid cause extiterit ut si eosdē ī vniūsis libris habem⁹ īt̄pretes: ī alijs eadē ī alijs diūsa tn̄stulerint. Legite igit̄ ⁊ hūc iux̄ tn̄slacōez nr̄az. qm̄ ꝑcola script⁹ ⁊ comata maīfestiorē legentib⁹ sensū tribuit. Si aūt aīci mei et hūc sb̄sānauerīt dicite eis ꝙ nemo eos ꝯpellat ut scribāt Sed vereor ne illud eis eueīat qd̄ grece significātius dicit̄ ⁊ vocēt̄ fagolidori qd̄ est māducātes senetias.

¶ Explicit prologus. Incipit ezechiel ꝓpha. ¶ Ca. i.

Et factū est in tricesimo āno ī q̄rto in qn̄ta mēsis cū essem in medio captiorū iux̄ fluuiū chobar aperti sūt celi ⁊ vidi visiōes dei. In qn̄ta mēsis ip̄e ē annus qn̄tus tn̄smig̃tionis regis ioakim factū est verbum dn̄i ad ezechiel filiū buzi sacerdotem in terra caldeorum secus flumē chobar Et facta est super eū ibi manus domini. Et vidi et ecce ventus turbinis veniebat ab aq̄lone et nubes magna et ignis inuoluēs. Et splendor in circuitu ei⁹ et de medio eius quasi speties electri id est de medio ignis. Et ī medio eius similitudo quatuor animalium ⁊ hic aspectus eorum. Similitudo hominis in eis. Et quatuor facies vni et quatuor pēne vni Et pedes eorum pedes recti et planta pedis eorum quasi plāta pedis vituli et scintille quasi aspect⁹ eis candentis. Et manus hominis sb̄ pennis eorum in quatuor partib⁹ et faties et pennas per quatuor ꝑtes habebant. iuncteq; erant penne eoꝝ alterius ad alteꝝ. Non reuertebantur cū incederent. ꝫ vnū qd̄q; ante fatiē suam gradiebat̄. Similitudo aūt vultus eoꝝ. Facies hominis ⁊ faties leoīs a dextris ipsoꝝ quatuor. faties aūt bouis a sinistris ip̄oꝝ q̄tuor ⁊ faties aquile desuper ipsoꝝ quatuor. Et faties eorum ⁊ penne eorum extente desuper. Due penne singulorum iūgebantur et due tegebant corpora eorum. Et vnūquodq; eoꝝ coraz fatie sua ambulabat. Vbi erat ī petus spiritus illuc gradiebātur nec reuertebantur cū ambularēt Et similitudo aīaliū ⁊ aspect⁹ eoꝝ q̄i carbonū ignis ardētiū ⁊ q̄i aspect⁹ lāpadarū Hec eāt visio discurrēs in medio aīaliū splēdor ignis

ꝛ de igne fulgur egrediēs· Et aīa
lia ibāt ꝛ reuertebātur ī similitu
dinez fulguris choruscātis· Cūqꝫ
aspicerē animalia apparuit rota
vna sup terrā iux̄ aīalia hn̄s q̄tu
or faties· Et aspect⁹ rotaꝝ ꝛ opus
eaꝝ q̄si visio maris ꝛ vna simili
tudo ip̄aꝝ q̄tuor et aspect⁹ eaꝝ et
opa q̄i sit rota ī medio rote Per
q̄tuor ptes eaꝝ eūtes ibāt ꝛ non
reūtebātur cū ambularēt· Statu
raq̄ erat rotis ꝛ altitudo· et horri
bil' aspect⁹· ꝛ totū corp⁹ ocul' ple
nū in circuitu ipsaꝝ q̄tuor· Cūqꝫ
ambularēt aīalia ambulabant
piter ꝛ rote iuxta ea ꝛ cū eleuarē
tur aīalia de terra eleuabātur sil'
et rote· Quocūqꝫ ibat spūs illuc
eūte spū et rote piter leuabātur
seqn̄tes eū· Spūs em̄ vite eāt in
rotis· Cū eūtib⁹ ibāt ꝛ cū stātibꝫ
stabāt ꝛ cū eleuatis a terra piter
eleuabātur ꝛ rote seqn̄tes ea· qꝛ
spūs vite erat in rotis Et similitu
do sup caput aīaliū firmamēti q̄i
aspect⁹ cristalli horribil' ꝛ extenti
sup capita eoꝝ desup Sub firma
mēto aūt pēne eoꝝ erecte alteri⁹
ad alteꝝ· Vnūqd̄qꝫ duab⁹ alis
velabat corp⁹ suū et alteꝝ simili
ter velabat' Et audiebā sonū ala
rū q̄si sonū aq̄ꝝ multaꝝ q̄i sonū
sublimis dei· Cū ambularēt q̄i so
nus erat multitudīs ut son⁹ ca
stroꝝ· Cūqꝫ starēt demittebāt' pē
ne eoꝝ· Nam cū fieret vox sup fir
mamētū qd̄ erat sup caput eorū
stabāt ꝛ submittebāt alas suas
Et sup firmamētuꝫ qd̄ erat immi
nēs capiti eoꝝ q̄i aspect⁹ lapidis
saphiri similitudo throni ꝛ sup si
militudinē throni similitudo q̄si
aspect⁹ hoīs desup· Et vidi q̄si spe
tiē electri velut aspectū ignis intrī
secus p circuitū· a lūbis ei⁹ ꝛ desu
per ꝛ a lūbis ei⁹ vsqꝫ deorsuꝫ vidi
quasi spēꝫ ignis splēdentis in cir
cuitu· velut aspectū arc⁹ cū fuerit ī
nube in die pluuie· Hic erat aspe
ctus splēdoris p giꝝ· Hec visio si
militudīs glie dn̄i· ¶ Ca·ij·

Et vidi ꝛ cecidi in fatiē meā
ꝛ audiui vocē loqn̄tis Et di
xit ad me· Fili hoīs sta sup pedes
tuos et loquar tecū· Et ingressus
est in me spūs postq̄ locutus est
mihi ꝛ statuit me supra pedes me
os· Et audiui loquētez ad me et
dicentē Fili hoīs mitto ego te ad
filios isrl'· ad gētes apostatrices
q̄ recesserūt a me· Pr̄es eoꝝ p̄uari
cati sūt pactū meū vsqꝫ ad diem
hāc ꝛ filij dura fatie ꝛ indomabi
li corde sūt ad q̄s ego mitto te· Et
dices ad eos Hec dic̄ dn̄s deus si
forte vel ip̄i audiant ꝛ si forte q̄es
cāt· qm̄ dom⁹ exaspans ē ꝛ scient
qꝛ ꝓpha fuerit in medio eoꝝ· Tu
ergo fili hoīs ne timeas eos neqꝫ
sermones eoꝝ metuas· qm̄ incre
duli ꝛ subūsores sūt tecū ꝛ cū scor
pionibꝫ habitas· Verba eorum
ne timeas et vult⁹ eorū ne formi
des· qꝛ dom⁹ exaspans ē· Loq̄ris
ergo v̄ba mea ad eos si forte au
diāt et quiescant· qm̄ irritatores
sūt· Tu autē fili hoīs audi quecū
qꝫ loq̄r ad te ꝛ noli eē exasperās
sic̄ dom⁹ exaspatrix ē· Api os tuū
ꝛ comede q̄cūqꝫ ego do tibi· Et vi
di et ecce man⁹ missa ad me in q̄
eāt inuolut⁹ lib' ꝛ expādit illū co
rā me q̄ eāt scp̄t⁹ īt⁹ ꝛ fois ꝛ scp̄te
erāt ī eo lam̄tacōes ꝛ carmē ꝛ ve·

ET dixit ad me. Fili C Ca. iij. hois q̄cūq; inueneris ome de. Comede volumē istud & vadēs loquere ad filios isr̄l. Et aperui os meū et cibauit me volumine illo. Et dixit ad me. Fili hois vēter tuꝰ comedet & viscera tua oplebūt volumine isto qđ ego do tibi. Et comedi illud & factū est in ore meo sicut mel dulce. Et dixit ad me. Fili hoīs vade ad domū isr̄l et loq̄ris verba mea ad eos. Nō em̄ ad populū pfundi fmonis & ignote lingue tu mitteris ad domū isr̄l neq; ad pp̄los multos pfūdi fmonis et ignote lingue q̄z nō possis aū dire fmones. Et si ad illos mittéris ipsi audirēt te. Domꝰ aūt isr̄l nolūt audire te q̄ nolunt audire me Dis q̄ppe domꝰ isr̄l attrita frōte ē et duro corde. Ecce dedi faciē tuam valētiorē faciebꝰ eoꝝ & frōtez tuā durioꝛē frōtibus eorū ut adamātē & ut silicē dedi faciē tuā Ne timeas eos neq; metuas a facie eorū q̄ domus exasperās ē. Et dixit ad me. Fili hois oēs fmones meos q̄s loquor ad te assume in corde tuo & auribꝰ tuis audi & vade ingredere ad trāsmigrationē ad filios pli tui & loqueris ad eos & dices eis. Hec dicit dns deus si forte audiāt & quiescāt. Et assumpsit me spiritus et audiui post me vocem commotionis magne. bñdicta gloria domini de loco suo & vocē alarū animaliū patientiū alterā ad alteraz & vocez rotarū sequentium animalia et vocem cōmotionis magne Spūsq; leuauit me et assumpsit me & abij amarus in indignatione spiritus mei. Manus em̄ domini erat mecū confortans me. Et venī ad trāsmigrationez ad aceruū nouarū frugum ad eos qui habitabant iuxta flumen chobar & sedi vbi illi sedebant & mansi ibi septez diebus merens in medio eorū. Cū aūt ptrāsissent septez dies factū est verbuz domini ad me dicens. Fili hominis speculatorez dedi te domui isr̄l et audies de ore meo vbū & annūtiabis eis ex me Si dicēte me ad impiū morte morieris nō annūtiaueris ei neq; locutus fueris ut auertat̄ a via sua impia & viuat ipe ipiꝰ in iniq̄tate sua morieť. sanguinē aūt eius de manū tua requirā. Si aūt tu annūtiaueris ipio & ille nō fuerit conuersus ab ipietate sua & a via sua ipia: ipse q̄dē in iniq̄tate sua morieť. tu aūt animā tuam liberasti. Sed et si cōuersus iustus a iustitia sua fuerit et fecerit iniquitatē: ponā offendiculū corā eo. Ipse morietur q̄ nō annunciasti ei In pecato suo morieť & nō erūt in memoria iusticie eius quas fecit. sāguinez vero eiꝰ de manū tua requirā. Si aūt tu annūciaueris iusto ut non peccet iustus & ille nō peccauerit viuēs viuet q̄ annūciasti ei et tu animaz tuā liberasti. Et facta est sup̄ me manus domini & dixit ad me Surge egredere in campū et ibi loquar tecū. Et surgēs egressus sum in campum & ecce ibi gloria domini stabat quasi gloria quaz vidi iuxta fluuiū chobar & cecidi in faciem meaz. Et ingressus est in me spūs & statuit me sup pedes meos & locutꝰ ē m̄ & dixit ad me. Ingredere & includere in medio domꝰ tue.

Et tu fili hoīs ecce data sūt sup te
vincula ⁊ ligabūt te in eis et nō
egredieris ī medio eoꝝ ⁊ linguā
tuā adherere faciā palato tuo et
eris mutus·nec q̄si vir obiurgās
qꝛ domꝰ exaspans est·Cū aūt lo
cutus fuero tibi apiaꝫ os tuū et
dices ad eos·Hec dicit dn̄s deus
Qui audit audiat ⁊ qui quiescit
quiescat·qꝛ domꝰ exaspans est·

¶ Ca·iiij·

Et tu fili homīs su
me tibi laterē ⁊ pones eum
corā te et describes in eo cītatē ihe
rusalē·Et ordinab̄ adūsus eā ob
sidionē ⁊ edificabis municōes ⁊
ꝯportab̄ aggerē ⁊ dabis cōn̄ eam
castra ⁊ pones arietes in giro·Et
tu sume tibi sartaginē ferreā ⁊ po
nes eā in muꝝ ferreū inter te ⁊ in
ter ciuitatē ⁊ obfirmab̄ fatiē tuā
ad eā ⁊ erit in obsidionē ⁊ circū
dabis eā·Signū est domui isrl̄·
Et tu dormies sup latꝰ tuū sinistꝝ
⁊ pones iniq̄tates domꝰ isrl̄ super
eo nūo dieꝝ quibꝰ dormies sup il
lud ⁊ assumes iniquitates eorū·
Ego aūt dedi tibi ānos iniq̄tatis
eoꝝ nūo dieꝝ trecētos ⁊ nonagī
ta dies ⁊ portabis iniq̄tatē domꝰ
israhel Et cū ꝯpleueis hec dormies
sup latꝰ tuū dexteꝝ secūdo ⁊ assu
mes iniquitateꝫ domꝰ iuda q̄dra
ginta diebꝰ·Diē ꝑ anno·diē inq̄
ꝑ anno dedi tibi·Et ad obsidiōeꝫ
ihrl̄m ꝯūtes faciē tuā ⁊ brachiū
tuū erit extentū ⁊ ꝓphab̄ adūsus
eā·Ecce circūdedi te vincul̄ ⁊ non
te ꝯuertes a latē tuo ī latꝰ aliud
donec ꝯpleas dies obsidiōis tue·
Et tu sume tibi frumentū ⁊ ordeū
⁊ fabā ⁊ lentē ⁊ miliū ⁊ viciam ⁊
mittes ea in vas vnū ⁊ faties tibi
panes nūo dieꝝ quibus dormies
sup latus tuū·Trecentis ⁊ nona
ginta diebꝰ comedes illud·Cibꝰ
aūt tuus quo vesceris erit in pon
dere viginti stateres in die·A tpe
vsq̄ ad tēpus comedes illud·Et
aquā in mēsura bibes sextā ꝑteꝫ
hin·A tpe vsq̄ ad tp̄s bibes illd̄
Et q̄i sb̄cineitiū ordeatiū comedes
illud et stercore qd̄ egredit̄ de ho
mīe opies illud in oculis eorum·
Et dixit dn̄s·Sic comedēt filij isrl̄
panē suū pollutū int̄ gētes ad q̄s
eiciaꝫ eos·Et dixi·Ah ah ah dn̄e
deus·Ecce aīa mea nō est polluta
⁊ morticinū ⁊ laceratū a bestijs n̄
comedi ab infātia mea vsq̄ nūc·
⁊ non est ingressa os meū oīs ca
ro immūda·Et dixit ad me·Ecce
dedi tibi fimū boū ꝑ stercoribus
hūanis ⁊ facies paneꝫ tuū in eo·
Et dixit ad me·Fili hoīs ecce ego
ꝯterā baculū panis in iherusaleꝫ
⁊ comedēt panē suū ī pondē et in
sollicitudine ⁊ aquā in mēsura ⁊
in angustia bibēt ut deficiētibus
pane ⁊ aqua corruat vnꝰ quisq̄
ad fratrē suū ⁊ cōtabescat in iniq̄
tatibus suis·

¶ Capitulū·v·

Et tu fili hoīs sume tibi gla
diū acutū radenteꝫ pilos et
assumes eū ⁊ duces ꝑ caput tuū
⁊ ꝑ barbā tuā ⁊ assumes tibi sta
terā ponderis ⁊ diuides eos·Ter
tiā ꝑteꝫ igni ꝯbures ī medio ciui
tatis·iuxta ꝯplecōnē dieꝝ obsidi
onis ⁊ assumes tertiā ꝑteꝫ ⁊ cōci
des gladio in circuitu eius·tertiā
vero aliā disꝑges inventū et gla
diū nudabis post eos·Et sumes
inde paruū nūeꝝ et ligabis eos ī
sūmitate pallij tui ⁊ ex eis rursuꝫ

tolles ⁊ ꝓities eos in medio ignis
⁊ ꝯbures eos igni ⁊ ex eis egredi
etur ignis in oēm domū isrl. Hec
dic̄ dn̄s deus. Ista ē ihrl'm. In me
dio gētiū posui eā ⁊ in circuitu ei⁹
terras. Et cōtēpsit iuditia mea ut
plus essꝫ impia q̄ gētes ⁊ p̄cepta
mea vltra q̄ t̄re q̄ in circuitu eius
sūt. Iuditia em̄ mea ꝓiecerūt ⁊ in
preceptis meis nō ambulauerūt
Idcirco hec dicit dn̄s deus. Quia
supastis gentes q̄ in circuitu vr̄o
sūt ⁊ in p̄ceptis meis nō ambula
stis ⁊ iuditia mea nō fecistis ⁊ iu
xta iuditia gētiū que ī circuitu ve
stro sūt nō estis opati. ideo hec di
cit dn̄s deus. Ecce ego ad te ⁊ ipse
ego fatiaꝫ in medio tui iuditia in
oculis gētiū ⁊ fatiā in te q̄ nō feci
⁊ q̄b⁹ similia vltra nō fatiā ꝓpter
om̄es abhoīacōnes tuas Ideo pa
tres ꝯmedēt filios in medio tui et
filij comedēt p̄res suos. Et fatiā in
te iuditia ⁊ vētilabo vniūsas reliq̄
as tuas in omnē vētū. Idcirco vi
uo ego dicit dn̄s deus nisi ꝓ eoꝝ
sāctū meū violasti ī oībus offen
sionib⁹ tuis et in cunctis abhomi
nacōib⁹ tuis. egoq̄ ꝯfringā ⁊ nō
parcet oculus meus et nō misere
bor. Tertia ꝑs tui peste morietꝫ et
fame ꝯsumetꝫ ī medio tui et tertia
pars tui in gladio cadet in circui
tu tuo. Tertiā vero ꝑtē tuā in oēꝫ
ventū dispgā ⁊ gladiū euagina
bo post eos. Et ꝯplebo furorē meū
⁊ requiescere fatiā indignationeꝫ
meam in eis ⁊ ꝯsolabor. Et scient
q̄ ego dominus locutus sum ī ze
lo meo cū impleuero omnē indig
nacōnē meam in eis. Et dabo te in
desertum ⁊ in obprobriū gentib⁹
que in circuitu tuo sūt in cōspectu
omnis pretereūtis. Et eris obpro
briū ⁊ blasphemia exemplum et
stupor in gentibus que ī circuitu
tuo sūt cū fecero ī te iuditia ī furorē
⁊ ī indignatione ⁊ ī increpationi
bus ire que ego dominus locutus
sū quando misero sagittas famis
pessimas ī eos que erūt mortifere
⁊ quas mittā ut dispdā vos Et fa
mē ꝯgregabo sup vos ⁊ cōteraꝫ in
vobis baculū panis ⁊ immittā in
vos famē ⁊ bestias pessimas vsq̄
ad internecōeꝫ Et pestilētia ⁊ san
guis trāsibūt ꝑ te ⁊ gladiū indu
cā sup te. Ego dominus locut⁹ sū.

Et factus est ser ¶ Ca. vi.
mo domini ad me dicēs. Fili
hominis pone fatiem tuaꝫ ad mō
tes israhel ⁊ prophetabis ad eos
et dices. Mōtes israhel audite ver
bum dn̄i dei Hec dicit domin⁹ de⁹
montibus ⁊ collibus rupibus ⁊
vallibus Ecce ego inducā sup vos
gladiū ⁊ dispdā excelsa vestra ⁊
demoliar aras vestras ⁊ ꝯfringē
tur simulachra vestra ⁊ deitiaꝫ in
terfectos vestros ante ydola vr̄a
Et dabo cadaueā filioꝝ israhel an̄
fatiē simulachroꝝ vestroꝝ et dis
pergā ossa vestra circū aras vr̄as
in omnib⁹ habitacōnib⁹ vestris
Vrbes deserte erūt ⁊ excelsa demo
liētur ⁊ dissipabūtꝫ et interibunt
are vestre ⁊ ꝯfringētur ⁊ cessabūt
ydola vestra ⁊ ꝯterētꝫ delubra vr̄a
⁊ delebūtꝫ opa vestra ⁊ cadet interfe
ctus in medio vr̄i ⁊ scietis q̄ ego
sū dn̄s. Et relinquaꝫ in vobis eos
qui fugerint gladiū in gētib⁹ cū
dispsero vos ī t̄ris ⁊ recordabūtꝫ
mei libeāti vr̄i ī gētib⁹ ad aquas

captiui ducti sūt· qꝛ cōtriui cor eo
rū fornicās ⁊ recedēs a me et ocu
los eoꝝ fornicātes post ydola sua
⁊ displicebūt sibimet sup mal' q̄
fecerāt in vniūsis abhoīnacōib⁹
suis ⁊ sciēt qꝛ ego dn̄s nō frustra
locut⁹ sū ut facerez eis malū hoc·
Hec dicit dn̄s de⁹ Percute manū
tuā ⁊ allide pedē tuū ⁊ dic heu ad
oēs abhoīnacōnes maloꝝ dom⁹
isrl'· qꝛ gladio fame ⁊ peste ruitu
ri sūt Qui longe est peste morietꝫ·
qui aūt ꝓpe gladio corruet ⁊ qui
relict⁹ fuerit ⁊ obsessus fame mo
rietꝫ ⁊ ꝯplebo indignacōnez meā
in eis· Et scietis qꝛ ego dn̄s cū fue
rint interfecti vr̄i in medio ydolo
rū vr̄oꝝ in circuitu araꝝ vestrarū
in oī colle excelso et ī cūctis sūmi
tatib⁹ montiū ⁊ subtus oē lignū
nemorosū ⁊ subt⁹ vniuersā quer
cū frōdosaz lucūqꝫ vbi accēderūt
thura redolētia vniūsis ydolis su
is· Et extēdaz manū meā sup eos
⁊ faciā terrā eorū desolatā ⁊ desti
tutā a deſto deblatha ī oīb⁹ hīta
cōnib⁹ eorū ⁊ sciēt quia ego dn̄s
Et fact⁹ est ſmo ¶ Ca·vij·
dn̄i ad me dicēs Et tu fili ho
mīs· hec dicit dn̄s de⁹ terre israhel
Finis venit· venit finis super q̄tu
or plagas terre· Nūc finis sup te
⁊ immittaz furorē meū in te· Et iu
dicabo te iux̄ vias tuas· Et ponaz
ꝯtra te oēs abhoīnacōes tuas et
nō parcet ocul⁹ me⁹ sup te et nō
miserebor· ſꝫ vias tuas ponā super
te ⁊ abho īnacōnes tue in medio
tui erūt ⁊ scietis qꝛ ego dn̄s· Hec
dicit dn̄s deus· Afflictō vna· affli
ctio ecce veīt· Finis venit· finis ve
nit· Et vigilauit adūsuz te· ecce ve
nit ꝯtricō sup te qui habitas ī ter
ra· Venit tēpus ꝓpe est dies occi
sionis ⁊ nō glorie montiū· Nunc
de ꝓpinquo effundā iraz meā sup
te et ꝯplebo furorē meū in te Et iu
dicabo te scd̄z vias tuas ⁊ īponaz
tibi oīa scelera tua Et nō ꝑcet ocu
l⁹ me⁹ nec miserebor· ſꝫ vias tuas
imponā tibi ⁊ abhoīnacōnes tue
ī medio tui erūt ⁊ scietis qꝛ ego sū
dn̄s ꝑcutiēs· Ecce dies· ecce venit·
Egressa ē ꝯtritio· floruit v̄ga· ger
mīauit sup bia· iniq̄tas surrexit ī
virga impietatis· Nō ex eis ⁊ nō
ex populo neqꝫ ex sonitu eorū et
nō erit requies in eis· Venit tem
pus appropinq̄uit dies Qui emit
nō letetꝫ ⁊ qui vēdit non lugeat·
qꝛ ira sup oēz populū eius· qꝛ qui
vendit ad id qd̄ vendidit nō re
uertetꝫ ⁊ adhuc in viuētib⁹ vita
eoꝝ· Visio em̄ ad oēz multitudi
nē ei⁹ nō regredietꝫ et vir ī iniq̄ta
te vite sue non ꝯfortabitꝫ· Canite
tuba· prepentꝫ oēs et nō est q̄ va
dat ad p̄liū· Ira em̄ mea sup oēz
multitudinez eius· Gladi⁹ foris·
pestis ⁊ fames intrinsecus· Qui in
agro est gladio morietꝫ et q̄ in ci
uitate pestilētia ⁊ fame deuorabū
tur ⁊ saluabūtur q̄ fugerīt ex eis
⁊ erūt in montib⁹ q̄si colūbe ꝯual
liū· oēs trepidi vnusquisqꝫ in ini
quitate sua· Oēs man⁹ dissoluen
tur ⁊ oīa genua fluent aquis· Et
accingēt se cilicijs ⁊ operiet eos
formido et in oī fatie cōfusio et in
vniūsis capitib⁹ eoꝝ caluitiū Ar
gētū eorū foris ꝓicietꝫ ⁊ aurū eoꝝ
in sterq̄liniū erit· Argentū eorū ⁊
aurū eorū nō valebit liberare eos
in die furoris dn̄i· Aīaz suaz non

saturabūt ⁊ vētres eoꝝ non īple
bunt̄. qꝛ scandalū iniq̄tatis eorū
factū est ⁊ ornamētū moniliū suo
rū in supbiā posuerūt ⁊ ymagines
abhoīacōnū suarū ⁊ simulachro
rū fecerūt ex eo. Propter hoc dedi
eis illud in immūditiaꝫ ⁊ dabo il
lud in manꝰ alienoꝝ ad diripiē
dū ⁊ impijs terre ī predā ⁊ ɔtami
nabūt illud. Et aūtā fatiē meā ab
eis ⁊ violabūt archanū meū et
introibūt in illud emissarij ⁊ ɔta
minabūt illud. Fac conclusionē
qm̄ terra plena ē iudicō sāguinū
⁊ cītas plena iniq̄tate. Et adducā
pessimos de gētibꝰ ⁊ possidebunt
domos eoꝝ. Et q̄escere fatiā super
biā potētiū ⁊ possidebūt sāctuaria
eoꝝ. Angustia supueniēte req̄rēt
pacē ⁊ nō erit. Cōturbatio sup cō
turbacōeꝫ veniet et auditus sup
auditū. Et querēt visionē de ꝓphe
ta ⁊ lex pibit a sacdote ⁊ ɔsiliū a se
nioribꝰ. Rex lugebit ⁊ pn̄cipes in
duent̄ merore ⁊ manus ꝓpli terre
cōturbabunt̄. Scdm viaꝫ eoꝝ fa
tiā eis ⁊ scdm iuditiū eoꝝ iudica
bo eos ⁊ sciēt quia ego dominus.

Et factū est in an ¶ Ca. viij.
no sexto in sexto mēse in qn̄
ta mēsis ego sedebā in domo mea
⁊ senes iuda sedebāt coraꝫ me. Et
cecidit ibi sup me manus dn̄i dei.
Et vidi ⁊ ecce similitudo q̄i aspectꝰ
ignis. Ab aspectu lūboꝝ eius ⁊ de
orsum ignis ⁊ a lumbis eius ⁊ sur
sum quasi aspectus splendoris et
visio electri. Et emissa similitudo
manus apprehēdit me ī cincinno
capitis mei ⁊ eleuauit me spiritꝰ
inter celum ⁊ terram et adduxit
me in iherusalem in visione dei in
xta ostiū interitus quod respicie
bat ad aquilonez vbi erat statu
tum ydolum zeli ad prouocandā
emulationeꝫ. Et ecce ibi gloria dei
israhel scdm visionē quam vide
ram in campo et dixit ad me. Fili
hominis leua oculos tuos ad viā
aquilonis. Et leuaui oculos me
os ad viam aquilonis ⁊ ecce ab
aquilone porte altaris ydolum ze
li in ipso introitu. Et dixit ad me.
Fili hominis putasne vides tuq̄d
isti fatiunt abhominacōnes mag
nas quas domus israhel facit h̄
ut procul recedaꝫ a scūario meo.
Et adhuc ɔuersus videbis abho
minacōes maiores. Et introduxit
me ad ostium atrij. Et vidi et ec
ce foramen vnum in pariete. Et di
xit ad me. Fili hominis fode parie
tem. Et cum fodissem parietez ap
paruit ostiū vnū. Et dixit ad me.
Ingredere ⁊ vide abhominacōnes
pessimas quas isti fatiūt hic Et in
gressus vidi ⁊ ecce oīs similitudo
reptiliū ⁊ animaliū abhominacō
et vniūsa ydola domus israhel de
picta erāt in parietem in circuitu
per totū. Et septuaginta viri de se
nioribus domus israhel ⁊ iechoni
as filius saphan stabat ī medio
eoꝝ stātiū ante picturas et vnus
quisqꝫ habebat thuribulū ī maū
sua ⁊ vapor nebule de thure ɔsur
gebat. Et dixt ad me Certe vides
fili hoīs q̄ seniores domus isrl̄ fa
tiūt in tenebris vnusquisqꝫ ī ab
scōdito cubilis sui. Dicūt em̄. Non
videt dn̄s nos. Dereliq̄t dn̄s trā
Et dixit ad me. Adhuc ɔūsus vi
deb̄ abhoīacōes maiores q̄s isti fa
tiūt. Et ītroduxit me ꝑ ostiū porte

dom⁹ dñi qđ respiciebat ad aqui
lonē. Et ecce ibi mulieres sedebāt
plāgentes adonidem. Et dixit ad
me. Certe vidisti fili hoīs. Ad
huc ɔuersus videbis abhoīnacōes
maiores hijs. Et introduxit me ī
atriū dom⁹ dñi interius Et ecce in
ostio tēpli dñi inter vestibulū et
altare q̄si vigintiquīq; viri dorsa
hñtes ɔtra tēplū dñi ⁊ facies ad
orientē ⁊ adorabāt ad ortū solis.
Et dixit ad me. Certe vidisti fili
hoīs. Nūquid leue est hoc domui
iuda ut facerent abhoīnationes
istas. q̄s fecerūt hic. Quia replē
tes terrā iniq̄tate ɔuersi sūt ad ir
ritandū me Et ecce applicāt ramū
ad nares suas. Ergo ⁊ ego faciaz
in furore nō pcet ocul⁹ meus nec
miserebor ⁊ cū clamauerīt ad au
res meas voce magna non exau
diam eos. ¶Capitulū·ix·

Et clamauit in auribz meis
voce mg̃na dicēs Appropin
quauerūt visitacōes vrb̄ ⁊ vnus
q̄sq; vas interfectōis hz in manu
sua. Et ecce sex viri veiebāt de via
porte supioris q̄ respicit ad aq̄lo
nē et vniuscuiusq; vas interi⁹ in
manu ei⁹. Virq̄ vn⁹ ī medio eo
rū vestitus lineis ⁊ atramētariuz
scriptoris ad renes ei⁹. Et ingressi
sūt ⁊ steterūt iuxta altare eneū. Et
gl̄ia dñi isrl̄ assumpta est de che
rub q̄ erat sup eū ad limen dom⁹
Et vocauit viz qui indut⁹ erat line
is ⁊ atramētariū scriptois hēbat
in lūbis suis. Et dixit dñs ad eū.
Trāsi p mediā ciuitatē in medio
ihrl̄m ⁊ signa thau sup frontes
virorū gementiū ⁊ dolētiū sup cū
ctis abhoīnacōib⁹ que fiūt ī me
dio eius. Et ill̄ dixit audiēte me.
Trāsite p ciuitatē seqñtes eū et p
cutite. Nō pcat ocul⁹ vr̄ neq; mise
reamī. Senē adolescētulū ⁊ v̄ginē.
puulū ⁊ muliēs interficite vsq; ad
internecōnē. Oēz aūt sup quē vi
deritis thau ne occidatis ⁊ a san
ctuario meo incipite Ceperūt g̃ a
viris senioribꝰ qui erāt añ faciez
dom⁹ Et dixit ad eos. Cōtamīate
domū ⁊ implete atria interfectis.
Egredimī. Et egressi sunt ⁊ pcutie
bāt eos qui erāt in ciuitate. Et ce
de ɔpleta remāsi ego ruiq; sup fa
ciē meam ⁊ clamās aio. Heu heu
heu dñe de⁹ Ergo ne dispdas om
nes reliq̄as isrl̄ effundēs furorez
tuū sup iherusalē Et dixit ad me.
Iniq̄tas dom⁹ isrl̄ ⁊ iuda mg̃na
est nimis valde ⁊ repleta est terra
sāguinib⁹ ⁊ cītas repleta ē aūsio
ne. Dixerūt em̄. Dereliq̄t dñs trā
⁊ dñs nō videt. Igit̄ et meus nō
pcet ocul⁹ neq; miserebor. Viam
eoꝝ sup caput eoꝝ reddā. Et ecce
vir qui erat indut⁹ lineis qui hē
bat atramentariū in dorso suo rñ
dit v̄bū dicens Feci sicut precepi
sti mihi. ¶Capitulū·x·

Et vidi ⁊ ecce in firmamēto
qđ erāt sup caput cherubim
quasi lapis saphir⁹ et quasi spe
ties similitudinis solij apparuit
super eum. Et dixit ad viz qui in
dutus erat lineis et ait Ingredē
in medio rotaꝝ qui sūt subt⁹ che
rubim ⁊ imple manū tuā prunis
ignis que sūt inter cherubim et
effunde sup ciuitatē. Ingressusq;
est in ɔspectu meo. Cherubim au
tē stabāt a dextris dom⁹ cū ingre
deret̄ vir ⁊ nubes impleuit atriū

interius. Et eleuata est gloria dñi
desup cherub ad limē domus et re
pleta est domus nube. Et atriū re
pletū est splendore gloie domini ⁊
sonit⁹ alarū cherubim audiebat̄
vsq̄ ad atriū exterius quasi vox
loquētis dei omnipotētis. Cūq̄ p̄
cepisset viro qui indutus eāt line
is dicēs fume ignē de medio rota
rū q̄ sūt inter cherubim: ingressus
ille stetit iuxta rotā. Et extēdit che
rub manū de medio cherubim ad
ignē q̄ erat inter cherubim ⁊ sūp
sit ⁊ dedit ī manus eius qui indu
tus erat lineis qui accipiēs egres
sus est. Et apparuit in cherubim si
militudo manus hominis subtus
pēnas eorū. Et vidi ⁊ ecce q̄tuor ro
te iux̄ cherubim. Rota vna iuxta
cherub vnū ⁊ rota alia iux̄ cherub
vnū. Speties autē rotarū erat q̄si
visio lapidis crisoliti et aspectus
earū similitudo vna quatuor q̄si si
sit rota ī medio rote. Cūq̄ ambu
larent in quatuor ptes gradiebā
tur ⁊ nō reuertebant̄ ambulātes
sed ad locū ad quē ire declinabat
que p̄ma erat seq̄bantur ⁊ cetere
nec ꝯuertebant̄. Et oē corpus earū
⁊ colla ⁊ manus ⁊ penne ⁊ circuli
plena erāt oculis ī circuitu q̄tuor
rotarū ⁊ rotas istas vocauit volu
biles audiēte me Quatuor aūt fa
ties habebat vnū. Faties vna fa
ties cherub ⁊ faties secunda faties
hoīs ⁊ in tertio faties leonis et in
quarto faties aq̄le Et eleuati sunt
cherubim ip̄m ē animal quod vi
derā iux̄ flumē chobar. Cūq̄ am
bularēt cherubim ibant piter et
rote iuxta ea ⁊ cū eleuarent cheru
bim alas suas ut exaltarentur de

terra nō residebant rote. sed ⁊ ip̄e
iuxta erāt. Stantib⁹ illis stabant
⁊ cū eleuatis eleuabantur. Spūs
enim vite erat in eis. Et egressa ē
gloria domini a lumine tēpli ⁊ ste
tit sup cherubim Et eleuantes che
rubim alas suas exaltati sūt a tra
coraz me et illis egredientib⁹ rote
q̄ sb̄secute sūt Et stetit in intro itu
porte domus domini orientalis et
gloria dei israhel erat sup eos. Ip
sū est animal qd̄ vidi subter deū is
rahel iuxta fluuiū chobar. Et intel
lexi q̄ cherubim essent. Quatuor
per quatuor vultus vni ⁊ quatuor
ale vni et similitudo manus hoīs
sub alis eoꝝ. Et similitudo vultuū
eoꝝ ipsi vultus quos videraz iux̄
fluuiū chobar ⁊ intuitus eoꝝ ⁊ ī
pet⁹ singuloꝝ añ fatiē suaz īgredi.

¶ Ca. xi.

Et eleuauit me
spūs ⁊ introduxit me ad por
taz domus dñi orientalē que respi
cit solis ortū Et ecce in introitu por
te vigintiquīq̄ viri ⁊ vidi in me
dio eoꝝ iechoniā filiū azur ⁊ phel
tiam filiū banaie p̄ncipes populi
Dixitq̄ ad me Fili hoīs hij viri
cogitāt iniq̄tatē ⁊ tractant ꝯfiliū
pessimū in vrbe ista dicētes. Non
ne dudū edificate sūt dom⁹. Hec
est lebes nos aut carnes. Idcirco
vaticīare de eis vaticīare fili hoīs
Et irruit ī me spūs dñi ⁊ dixit ad
me. Loq̄re. Hec dicit dñs. Sic lo
cuti estis domus isrl̄ et cogitatio
nes cordis vestri ego noui. Pluri
mos occidistis ī vrbe hac ⁊ īplestis
vias ei⁹ int̄fectis. Proptēa hec di
cit dñs Interfecti vr̄i q̄s posuistis
in medio ei⁹ hij sūt carnes ⁊ hec ē
lebes ⁊ educā vos de medio eius.

Gladiū metuistis ⁊ gladiū īdu
cā sup vos dicit dn̄s de⁹. Et eiciaꝫ
vos de medio ei⁹. Daboq̄ vos in
manū hostiū ⁊ fatiaꝫ in vob̄ iudi
tia. Gladio cadetis In finib⁹ isrl̄
iudicabo vos ⁊ scietis q̄ ego dn̄s
Hec nō erit vob̄ in lebetē ⁊ vos n̄
eritis in medio ei⁹ in carnes In fi
nibus isrl̄ iudicabo vos ⁊ scietis
q̄ ego dn̄s Quia in p̄ceptis meis
nō ambulastis ⁊ iuditia mea nō
fecistis. ꝫ iuxta iuditia gentiuꝫ q̄
in circuitu vr̄o fūt estis opati. Et
factū est cū ꝓphetarē: pheltias fili
us banaie mortu⁹ est. Et cecidi in
faciē meā clamās voce mg̃na. Et
dixi. Heu heu heu dn̄e de⁹. ꝯsūma
tionē tu facis reliquiarū isrl̄. ¶ Et
factū est v̄bū dn̄i ad me dicēs ꝑfi
li hoīs. frēs tui. frēs tui viri ꝓpin
qui tui ⁊ ōnis dom⁹ isrl̄ vniūsi q̄
bus dixerūt habitatores ihrl̄m
longe recedite a dn̄o nobis data
est terra in possessionē. Proptēa
hec dic̄ dn̄s deus. Quia longe feci
eos in gētib⁹ ⁊ q̄ dispsi eos ī ter
ris. ero eis in sāctificacōnē modi
cā in terris ad q̄s venerūt. Prop
tēa loq̄re. Hec dic̄ dn̄s de⁹ Cōgre
gabo vos de popul̄ ⁊ adunabo de
terris in quib⁹ dispsi estis dabo
q̄ vobis humū isrl̄ Et ingrediēt̄
illuc ⁊ auferēt om̄s offensiones
cūctasq̄ abhoīnacōes ei⁹ de illa.
Et dabo eis cor vnū ⁊ spm̄ nouū
tribuā ī visceribꝰ eoꝝ. Et auferaꝫ
cor lapideū de carne eoꝝ et dabo
eis cor carneū ut in p̄ceptis meis
ambulēt ⁊ iuditia mea custodiāt
faciātq̄ ea ⁊ sint mihi in populū
⁊ ego sim eis in deū. Quoꝝ auteꝫ
cor post offendicula ⁊ abhoīnacō
nes suas ambulat hoꝝ viā ī capi
te suo ponā dicit dn̄s de⁹ Et eleua
uerūt cherubim alas suas ⁊ rote
cū eis ⁊ gloria dei israhel erat sup
eos. Et ascēdit gl̄ia dn̄i de medio
ciuitatis stetitq̄ sup montē qui ē
ad orientē vrbis Et spūs leuauit
me. adduxitq̄ in caldeā ad trans
migracōeꝫ in visione in spū dei ⁊
sublata est a me visio quā viderā
Et locutus sū ad trāsmigracōnē
oīa v̄ba dn̄i que on̄derat mihi.

Et factus ē sermo ¶Ca. xij.
dn̄i ad me dicēs. ꝑfili hoīs
in medio dom⁹ exaspantis tu ha
bitas qui oculos hn̄t ad vidēdū
⁊ non vidēt ⁊ aures ad audiēdū
⁊ nō audiūt. q̄ dom⁹ exaspans ē
Tu ergo fili homīs fac tibi vasa
trāsmigracōis ⁊ trāsmigrab̄ per
diē corā eis. Trāsmig̃bis aūt de
loco tuo ad locū alteꝝ in ꝯspectu
eorū si forte aspitiāt. q̄ dom⁹ exa
sperās est. Et efferes foras vasa
tua q̄si vasa trāsmigrātis p dieꝫ
in ꝯspectu eoꝝ. Tu aūt egredieis
vespe coram eis sicut egredit̄ mi
grans an̄ oculos eoꝝ Perfode ti
bi parietē ⁊ egredieris p eū in cō
spectu eoꝝ. In hūeris portaberis.
in caligine effereris. Faciē tuā ve
labis ⁊ nō videbis terrā. q̄ portē
tū dedi te domui isrl̄. ꝑfeci ergo sic
p̄cepat mihi dn̄s Vasa mea ꝓtu
li q̄si vasa trāsmigrātis p dieꝫ et
vespe pfodi mihi pietē manu ⁊ ī
caligine egressus sū ⁊ ī humeris
portatus in ꝯspectu eoꝝ. Et factus
est ꝑmo dn̄i mane ad me dicens
Fili hoīs nūquid nō dixer̄t ad te
dom⁹ isrl̄ dom⁹ exaspās. q̄d tu fa
cis. ¶ Dic ad eos. Hec dic̄ dn̄s de⁹

Sup ducez onus istud qui est in
iherusalē ⁊ sup oēm domū israhel
qui est ī medio eoꝝ. Dic. Ego por
tentum vr̄m. Qūo feci sic fiet illis
In trāsmigracōem ⁊ in captiuita
tē ibūt ⁊ dux q̄ est ī medio eoꝝ in
humeris portabit̄ ī caligine egre
dietur. Parietez ꝑfodient ut edu
cāt eū. faties eius opietur ut non
videat oculo terrā. Et extendā re
the meū sup eū ⁊ capietur in sage
na mea ⁊ adducā eū in babilōez
in terrā caldeoꝝ ⁊ ipsā nō videbit
ibiq; morietur ⁊ oēs qui circa eū
sūt. Presidium eius ⁊ agmina eiꝰ
dispgā in oēz ventū ⁊ gladiū eua
ginabo post eos Et sciēt qꝛ ego do
minus quādo dispsero illos in gē
tibꝰ ⁊ disseminauero eos ī terris
Et relinquaz ex eis viros paucos
a gladio et fame et pestilentia ut
enarrent oīa scelera eoꝝ in gētibꝰ
ad quas ingrediētur ⁊ scient qꝛ
ego dominus. Et factꝰ est ſmo do
mini ad me dicens. Fili hominis
panē tuū in ꝯturbacōe comede. ſ
⁊ aquā tuaz in festinacōe ⁊ mero
re bibe ⁊ dices ad populū t̄re. Hec
dicit dominus deus ad eos q̄ ha
bitāt in iherusalē in terra israhel.
Panē suū in solitudine ꝯmedēt et
aquā suā in desolacōe bibēt ut de
solet̄ terra a multitudine sua ꝓpt̄
iniq̄tatē oīm qui habitāt in ea et
ciuitates que nūc habitantur de
solate erunt. terraq; deserta ⁊ scie
tis qꝛ ego dominus. Et factus est
ſmo domini ad me dicens Fili ho
minis quod est ꝓuerbiū istud vo
bis in terra israhel dicētiū in lōgū
differūtur dies ⁊ ꝑibit oīs visio. ꝛ
Ideo dic ad eos Hec dic̄ dn̄s deꝰ.

Quiescere fatiā ꝓuerbiū istud ne
q; vulgo dicetur vltra in israhel.
Et loquē ad eos q̄ appropinqua
uerint dies ⁊ sermo omnis visio
nis. Non em̄ erit vltra omnis vi
sio cassa neq; diuinacō ambigua
in medio filiorū israhel qꝛ ego do
minus loquar quodcūq; locutꝰ
fuero verbū ⁊ fiet. Nō ꝓlongabi
tur amplius. ſ in diebus vr̄is do
mus exasperans loquar verbū ⁊
fatiā illud dicit dn̄s deus. Et fc̄us
est sermo dn̄i ad me dicens. Fili
hominis ecce domus israhel dicen
tiū. Visio quā hic videt ī dies mlt
tos ⁊ in tempora longa iste ꝓphē
tat. Propterea dic ad eos Hec di
cit dn̄s deus. Non ꝓlongabitur
vltra oīs ſmo meus. Verbū qd̄
locutꝰ fuero ꝯplebit̄ dic̄ dn̄s deꝰ.

Et factus ē ſmo ¶ Ca. xiij.
dn̄i ad me dicens. Fili hoīs
vaticinare ad ꝓphas isrl̄ q̄ ꝓphe
tāt ⁊ dices ꝓphantibꝰ de corde suo
Audite v̄bū dn̄i. Hec dic̄ dn̄s deꝰ
Ve ꝓphetis insipiētibꝰ q̄ sequunt̄
spm̄ suū et nihil vidēt. Quasi vul
pes in deſto ꝓphete tui isrl̄ erant.
Non ascēdistis ex adūso neq; op
posuistis murū ꝓ domo isrl̄ ut sta
retis ī p̄lio ī die dn̄i. Vidēt vana
⁊ diuināt mēdatiū dicētes ait do
minꝰ cū dn̄s nō miserit eos ⁊ ꝑse
uerauerūt ꝯfirmare ſmonē Nun
q̄d nō visionē cassaz vidistis ⁊ di
uinacōez mēdacē locuti estis. ꝛ Et
dicitis ait dn̄s cū ego nō sim locu
tꝰ. Proptēa hec dic̄ dn̄s deꝰ Quia
locuti estis vana ⁊ vidistis mēda
ciū. ideo ecce ego ad vos ait dn̄s
deꝰ ⁊ erit manꝰ mea sup ꝓphetas
q̄ vidēt vana ⁊ diuināt mēdatiū.

In silio pphe mei nō erūt et in scri
ptura dom⁹ isrl nō scribētur·nec
in terra isrl ingrediētur a scietis
qz ego dns deus·Eo qꝫ decęperint
populū meū dicētes pax pax a nō
est pax a ipe edificabat pietē·illi
aūt limebāt eū luto absq paleis
Dic ad eos qui limūt absq tēpe
ratura qꝫ casur⁹ sit· Erit em ymb
imundās et dabo lapides p gran
des desup irruētes a ventū pcelle
dissipātē·Siquidē ecce cecidit pa
ries·Nūquid nō dicēt vobis vbi
est litura quaz linistis·cPropter
hec dic dns de⁹·Et erūpe faciam
spm tēpestatū in indignacōe mea
a ymb imundās in furore meo erit
a lapides grādes in ira in desūpcō
nē·Et destruā pietem quē liuistis
absq tempamēto a adeqbo eum
terre a revelabit fūdamētū eius
a cadet a cōsumet in medio ei⁹ et
scietis qz ego sū dns Et explebo in
dignacōez meā in piete a in hijs
qui limūt eū absq tempamento
dicāq vobis·Nō est paries a nō
sūt qui limūt eum·pphe isrl qui p
phetāt ad ihrlm a vidēt ei visio
nē pacis a nō est pax ait dns de⁹
Et tu fili hois pone faciē tuā cōtra
filias populi tui que pphetant de
corde suo a vaticinare sup eas et
dic·Hec dicit dns de⁹·Ve qui cō
suūt puluillos sub oi cubitu ma
nus a fatiūt cruicalia sb capite
vniūse etatis ad capiēdas aias·
Et cū caperēt aias populi mei vi
uificabāt aias eoꝝ a violabant
me ad populū meū pfē pugillū or
dei a fragmē panis ut interficerēt
aias que nō moriūtur a viuifica
rēt aias que nō viuūt·mētiētes
populo meo credenti mēdacijs·
Propē hoc hec dicit dns de⁹· Ecce
ego ad puluillos vios qb⁹ vos
capitis aias volātes a dirūpam
eos de brachijs vris a dimittam
aias qs vos capitis aias ad vo
landū Et dirūpaz cruicalia vra
a liberabo populū meum de manu
vra neqz erūt vltra in manibz vris
ad pdandū a scietis qz ego dns
Proeoqꝫ merere freistis cor iusti
mendacijs quē ego nō contristaui·
a confortastis man⁹ impij ut nō re
uerteret a via sua mala a viuēt·
pptera vana nō videbitis a diui
nacōes nō diuinabitis amplius et
eruā populū meū de manu vestra
a scietis qz ego dns· Ca·xiiij·
Et venerūt ad me viri semo
rū isrl a sederūt corā me·Et
factus est sermo dni ad me dicens
Fili hois viri isti posuerūt immū
dicias suas in cordib⁹ suis a scā
dalu imāgtatis sue statuerūt coram
facie suaz· Nūquid interrogat⁹ rn
dbo eis·cPropter hoc loqre eis a
dices ad eos·Hec dicit dns deus
Domo hō de domo isrl qui posue
rit immūditias suas in corde suo
et scā dalū imāgtatis sue statuerit
coram facie suā a venerit ad pphetaz
interrogās p eū me·ego dns rnde
bo ei in multitudine immūditiaz
suaz ut capiat dom⁹ isrl in corde
suo quo recesserūt a me in cūctis
ydolis suis Propterea dic ad domū
isrl·Hec dicit dns deus·Cōuerti
mini a recedite ab ydolis vris a ab
vniūsis cōtamiacōib⁹ vris auferte
facies vras·Quia hō hō de domo
isrl a de pselitis quicūq aduena
fuerit in isrl·si alienat⁹ fuerit a

me ⁊ posuerit ydola sua ī corde suo
⁊ scandalū iniq̄tatis sue statuerit
ɔtra fatiē suā ⁊ venerit ad ꝓphetā
ut interroget ꝑ eū me ego dn̄s rn̄
debo ei ꝑ me ⁊ ponā fatiē meā sup
hominē illū ⁊ fatiā eū in exemplū
⁊ in ꝓuerbiū et dispdaꝫ eū de me
dio populi mei ⁊ scietis quia ego
dn̄s. Et ꝓpheta cū errauerit ⁊ locu
tus fuerit verbuꝫ ego dn̄s decepi
ꝓphetā illū. Et extendā manū me
am sup illū ⁊ delebo eum de medio
populi mei israhel ⁊ portabūt ini
quitatē suā Juxta iniquitatē inter
rogantis sic iniq̄tas ꝓphete erit ut
nō erret vltr̄ domus israhel a me
neq̄ polluat̄ in vniūsis p̄uaricaci
onib⁹ suis. ꝫ sint mihi in populū
⁊ ego sim eis in deū ait dn̄s exerci
tuū. Et factus est ſmo dn̄i ad me
dicēs. Fili hoīs terra cū peccauerit
mihi ut p̄uaricet̄ p̄uaricās exten
dā manū meā sup eā ⁊ cōterā vir
gā panis eius ⁊ immittā in eaꝫ fa
mē ⁊ interfitiā de ea hominē et iu
mentū. Et si fuerint tres viri isti in
medio eius noe daniel et iob ipsi
iustitia sua liberabunt aīas suas
ait dn̄s exercituū. Qd ⁊ si bestias
pessimas induxero super terraꝫ ut
vastent eā ⁊ fuerit inuia eoq̄ nō
sit ꝑtrāsiens ꝓpter bestias tres vi
ri isti si fuerint in ea: viuo ego dic̄
domin⁹ deus quia nec filios nec
filias liberabūt. ꝫ ipi soli liberabū
tur. terra āt desolabit̄. Vel si gla
dium induxero sup terrā illam ⁊
dixero gladio trāsi ꝑ terrā ⁊ inter
fecero de ea hoīem ⁊ iumētū ⁊ tres
viri isti fuerint in medio ei⁹: viuo
ego dicit dn̄s deus nō liberabunt
filios neq̄ filias. ꝫ ipsi soli libera
bunt̄. Si aūt ⁊ pestilētiā immisero
sup terrā illā ⁊ effudero indignaci
onē meā sup eā in sāguine ut au
ferā ex ea hoīem ⁊ iumētū ⁊ noe ⁊
daniel ⁊ iob fuerīt ī medio eius:
viuo ego dicit dn̄s de⁹ q̄ filiū et
filiā non liberabūt. ꝫ ipsi iustitia
sua liberabunt aīas suas. qm̄ hec
dic̄ dn̄s Qd ⁊ si q̄tuor iuditia mea
pessima gladium ⁊ famē ac besti
as malas ⁊ pestilētiā īmisero ī ihe
rusalē ut int̄fitiā de ea hoīem ⁊ pe
cus. tn̄ reliquet̄ in ea saluacō edu
cētiū filios ⁊ filias. Ecce ipsi egre
dient̄ ad vos ⁊ videbitis viā eoꝝ
⁊ adinuētiones eoꝝ ⁊ ɔsolabimi
sup malo qd induxi ī iherusalē in
oībus q̄ importaui sup eā ⁊ ɔsola
būt̄ vos cū videritis viā eoꝝ ⁊ ad
inuētiōes eoꝝ ⁊ ɔgnoscetis q̄ nō
frustra fecerim oīa q̄ feci in ea ait
dominus deus. ¶ Ca. xv.

Et fcūs ē ſmo dn̄i ad me di
cens. Fili hoīs q̄d fiet de lig
no vitis ex oīb⁹ lignis nemoꝝ q̄
sūt int̄ ligna siluaꝝ. Nūq̄d tollet̄
de ea lignū ut fiat opus ā fabrica
bit̄ de ea paxillus ut depēdeat ī eo
qd cūq̄ vas. Ecce igni datū est in
escā: vtrāq̄ partē eius ɔsūpsit ig
nis et medietas eius redacta est
in fauillam. Nūquid vtile erit ad
opus. Etiā cū esset integrum non
erat aptū ad op⁹ q̄ntomagis cū
illud ignis deuorauerit et ɔbusse
rit nihil ex eo fiet opis. Propterea
hec dic̄ dn̄s de⁹. Qūo lignū vitis
inter ligna siluaꝝ quod dedi igni
ad deuorandū sic tradā habitato
res ihrl̄m ⁊ ponā fatiem meam in
eos. De igne egredientur ⁊ ignis
ɔsumet eos. Et scietis q̄ ego dn̄s

cū posuero fatiē meā in eos ⁊ dede
ro terrā inuiā ⁊ desolatā eoq̄ pre
uaricatores extiterīt dic̄ dn̄s deꝰ.
Et factus est ser ¶ Ca·xvi·
mo ad me dicēs· Fili hom̄is
notas fac ihrl̄m abhoīnacōnes
suas ⁊ dices· Hec dicit dn̄s deus·
Iherusalē radix tua ⁊ gn̄atio tua
de terra chanaan pr̄ tuꝰ amorreꝰ
et mr̄ tua cethea· Et qn̄ nata es in
die ortus tui nō est p̄cisus vmbi
licus tuꝰ ⁊ aq̄ nō es lota ī salutez
nec sale salita nec īuoluta pānis
Nō pepcit sup te oculꝰ ut faceret
tibi vnū de hijs misertꝰ tui· ꝫ ꝓie
cta es sup fatiē terre in abiectōne
aīe tue in die q̄ nata es· Trāsiens
aūt p te vidi te ꝯculcataz ī sāgui
ne tuo· Et dixi tibi cū eēs in sāgui
ne tuo Viue· Dixi inq̄ tibi in san
guīe tuo Viue· Multiplicataz q̄si
germē agri dedi te et mltiplicata
es ⁊ grādis effecta ⁊ ingressa es ⁊
puenisti ad mūdū muliebrem·
Vbera tua intumuerūt et pilꝰ tuꝰ
germīauit ⁊ eras nuda ⁊ ꝯfusio
nis plena· Et trāsiui p te ⁊ vidi te
⁊ ecce tēpus tuū tēpus amantiū·
Et expādi amictum meū sup te et
opui ignominiā tuā· Et iuraui ti
bi ⁊ ingressus sum pactū tecū ait
dn̄s deꝰ· Et facta es mihi ⁊ laui te
aqua ⁊ emūdaui sāguinē tuū ex
te· Et vnxi te oleo et vestiui te dis
coloribꝰ et calciaui te iacincto· Et
cinxi te bisso ⁊ indui te subtilibꝰ
⁊ ornaui te ornamento· Et dedi ar
millas in manibꝰ tuis et torquē
circa collū tuū ⁊ dedi in aurē super
os tuū ⁊ circulos auribꝰ tuis ⁊ co
ronaz decoris ī capite tuo· Et orna
ta es auro ⁊ argento ⁊ vestita es
bisso ⁊ polimito ⁊ multis coloribz
Similā ⁊ mel ⁊ oleū comedisti et
decora facta es vehemēter nimis
Et ꝓfecisti in regnū ⁊ egressuz est
nomē tuū ī gentes ꝓpter spēz tuā·
q̄ ꝑfecta eras ī decore tuo quē po
suerā sup te dicit dn̄s deus· Et ha
bēs fidutiā in pulchritudine tua
fornicata es in noīe tuo ⁊ exposui
sti oēz fornicacōez tuā oī trāseūti
ut eiꝰ fieres· Et sumēs de vestimē
tis tuis fecisti tibi excelsa hīcinde
cōsuta ⁊ fornicata es sup eis sicut
nō est factū neqz futuꝝ est· Et tu
listi vasa decoris tui de auro meo
⁊ argēto meo que dedi tibi ⁊ feci
sti tibi ymagines masculinas et
fornicata es ī eis· Et sūpsisti vesti
mēta tua mltīcoloria et operuisti
illas· Et oleum meū et thimiama
meū posuisti corā eis ⁊ panē meū
quē dedi tibi similaz ⁊ oleū ⁊ mel
quibꝰ enutriui te· posuisti in con
spectu eoꝝ in odorē suauitatis· Et
factū est ait dn̄s deꝰ ⁊ tulisti filios
tuos ⁊ filias tuas q̄s gn̄asti mihi
⁊ ymolastis eis ad deuorādum
Nūquid parua est fornicacō tua
ymolātis filios meos· Et dedisti
illos ꝯsecrās eis Et post om̄s ab
hoīnacōes tuas ⁊ fornicacōes nō
es recordata dieꝝ adolescētie tue
qn̄ eras nuda ⁊ ꝯfusiōe plena cō
culcata in sāguine tuo· Et accidit
post omnez malitiā tuā vere tibi
ait dn̄s deꝰ· Et edificasti tibi lupa
nar ⁊ fecisti tibi ꝓstibulū ī cūctis
plateis· Ad oē caput vie edifica
sti signū ꝓstitucōis tue ⁊ abhoīa
bilē fecisti decorez tuū· Et diuisisti
pedes tuos oī trāseūti et multipli
casti omnes fornicacōes tuas Et

fornicata es cū filijs egipti vicinis
tuis magnarū carniū ⁊ mltiplica
sti fornicacōez tuā ad irritādū me
Ecce ego extēdā manū meā sup te
⁊ auferā iustificacōem tuā. Et da
bo te ī aīas odiētiū te filiarū pale
stinarū q̄ erubescūt ī via tua scele
rata. Et fornicata es ī filijs assirio
rū eo ꝙ necdum fueris expleta Et
postq̄ fornicata es nec sic es satia
ta ⁊ mltiplicasti fornicacōez tuaz ī
terra chanaā cū caldeis et nec sic
saciata es. In q̄ mūdabo cor tuuz
ait dn̄s de⁹ cū facias oīa hec opa
mlieris mētricis ⁊ ꝓcacis. Quia
fabricasti lupanar tuum ī capite
oīs vie ⁊ excelsū tuū fecisti ī oī pla
tea. Nec facta es q̄si meretrix fasti
dio augēs p̄tiū. ꝫ q̄i mlier adulte
ra q̄ sup virū suū inducit alienos
Oīb⁹ meretricib⁹ dant̄ mercedes.
tu āt dedisti mercedes cūctis ama
torib⁹ tuis ⁊ dona donabas eis ut
intrarēt ad te vndiq̄ ad fornicā
dū tecū. Factūq̄ ē in te cōtra ꝯsue
tudīez mlierz ī fornicacōib⁹ tuis ⁊
post te nō erit fornicacō In eo em̄
ꝙ dedisti mercedes ⁊ mercedes nō
accepisti factū est ī te ꝯtrariū Pro
ptēa meretrix audi v̄bū dn̄i. Hec
dic̄ dn̄s de⁹ Quia effusū ē es tuū ⁊
reuelata ē ignomīa tua in fornica
tioīb⁹ tuis sup amatores tuos et
sup ydola abhoīacōnū tuaz in sā
guine filiorū tuorū q̄s dedisti eis.
ecce ego ꝯgregabo oēs amatores
tuos q̄b⁹ ꝯmixta es ⁊ oēs q̄s dile
xisti cū vniūsis q̄s oderas Et ꝯgre
gabo eos sup te vndiq̄ ⁊ nudabo
ignominiā tuam corā eis. Et vide
būt oēz turpitudinē tuā ⁊ iudica
bo te iudicijs adulterarū et effun
dentiū sanguinē. Et dabo te in san
guinem furoris ⁊ zeli ⁊ dabo te in
manus eorū. Et destruēt lupanar
tuū et demolient̄ ꝓstibulū tuum.
Et denudabūt te vestimentis tuis
⁊ auferēt vasa decoris tui. Et dere
linquēt te nudā plenamq̄ igno
minia ⁊ adducent sup te multitu
dinē. Et lapidabūt te lapidibus
⁊ trucidabūt te gladijs suis Et cō
burēt domos tuas igni ⁊ fatient
in te iuditia ī oculis mulierū pluri
marū. Et desines fornicari ⁊ merce
des vltra nō dabis. Et req̄escet in
dignacō mea in te ⁊ auferet̄ zelus
meus a te. Et quiescaz nec irascar
amplius eo ꝙ nō fueis recordata
dierū adolescentie tue ⁊ ꝓuocasti
me in omībus hijs. Qua ꝓpter et
ego vias tuas in capite tuo dedi
ait dn̄s deus ⁊ nō feci iuxta sceleā
tua in oīb⁹ abhoīacōib⁹ tuis Ecce
oīs q̄ dicit vulgo ꝓūbiū in te as
sumet illud dicēs Sicut mater ita
⁊ filia eius. Filia mr̄is tue es tu q̄
ꝓiecit virū suū ⁊ filios suos et so
ror sororz tuaz tu q̄ ꝓiecerēt viros
suos et filios suos. Mater vr̄a ca
thea ⁊ pat̄ vr̄ amorreus. Et soror
tua maior samaria ipsa ⁊ filie ei⁹
q̄ habitāt ad sinistrā tuaz. Soror
autez tua minor te q̄ habitat a de
xtris tuis sodoma ⁊ filie eius. Sed
nec ī vijs earz ābulasti neq̄ scd̄m
scelera eorū fecisti Pauxillū min⁹
pene sceleātiora fecisti illis in oīb⁹
vijs tuis Viuo ego dic̄ dn̄s de⁹ qr
n̄ fecit sodoma soror tua ip̄a ⁊ filie
ei⁹ sic̄ fecisti tu ⁊ filie tue. Ecce hec
fuit īiq̄tas sodome sorois tue sup
bia saturitas pais ⁊ abūdātia ⁊
otiū ip̄i⁹ ⁊ filiaz ei⁹ ⁊ manū egēo

et paupi non porrigebāt ⁊ eleua
te sūt ⁊ fecerūt abhoīnacōes corā
me ⁊ abstuli eas sicut vidisti. Et
samaria dimidiū pctōꝝ tuoꝝ nō
peccauit. ꝫ vicisti eas sceleribꝰ tu
is ⁊ iustificasti sorores tuas in oī
bus abhoīnacōibꝰ tuis q̄s opa
ta es. Ergo ⁊ tu porta cōfusionem
tuā que vicisti sorores tuas pctis
tuis scelerati⁹ agēs ab eis Justifi
cate sūt em̄ a te. Ergo ⁊ tu ꝯfūdē
⁊ porta ignominiā tuā que iusti
ficasti sorores tuas Et cōuertaꝫ re
stituēs eas ꝯuersione sodomoꝝ cū
filiabꝰ suis ⁊ ꝯuersione samarie et
filiaꝝ ei⁹. Et ꝯuertā reuersionem
tuā in medio eaꝝ ut portes ig̊mi
niā tuā ⁊ ꝯfūdaris in oībꝰ que fe
cisti ꝯsolās eas. Et soror tua sodo
ma et filie eius reuertent̄ ad antiq̄
tatē suā et samaria et filie ei⁹ reu
tent̄ ad antiq̄tatē suā et tu ⁊ filie
tue reuertemī ad antiq̄tateꝫ vrām.
Nō fuit aūt sodoma soror tua au
dita in ore tuo ī die supbie tue añ
q̄ꝫ reuelaret̄ malitia tua sicut hoc
tēpe in obprobriū filiaꝝ syrie et
cūctaꝝ in circuitu tuo filiaꝝ pale
stinarū q̄ ambiūt te ꝑ giꝝ. Scel⁹
tuū ⁊ ig̊miniā tuaꝫ tu portasti ait
dn̄s deus. Quia hec dicit dn̄s de⁹
Et fatiā tibi sic̄ despexisti iuramen
tū ut irritū faceres pactū et recor
dabor ego pacti mei tecū in diebꝰ
adolescētie tue ⁊ suscitabo tibi pa
ctū sempit̄nū Et recordaberis via
rū tuaꝝ ⁊ ꝯfunderis cū recepis so
rores tuas te maiores cū mīoribꝰ
tuis ⁊ dabo eas tibi in filias. sed
nō ex pacto tuo. Et suscitabo ego
pactū meū tecū ⁊ scies q̄ ego dn̄s
ut recorderis ⁊ ꝯfūdaris ⁊ nō sit
tibi vltra apire os p̄ ꝯfusiōe tua
cū placat⁹ tibi fuero in oībꝰ que
fecisti ait dn̄s de⁹. ¶ Ca. xvij.

Et factū est v̄bū dn̄i ad me
dicens. Fili hominis ꝓpone
enigma ⁊ narra ꝑabolam ad do
mū isrl̄ ⁊ dices. Hec dic̄ dn̄s de⁹.
Aquila grādis. mg̊naꝝ alaꝝ. lō
go mēbroꝝ ductu. plena plumis
⁊ varietate. venit ad libanū ⁊ tu
lit medullā cedri. Sūmitatē fron
diū eius euellit ⁊ trāsportauit eā
in terrā chanaan ī vrbeꝫ negotia
toꝝ posuit illā. Et tulit de semine
terre ⁊ posuit illud in terra ꝓ semi
ne ut firmaret radicē sup aquas
multas. In supficie posuit illud.
Cūq̄ germīasset creuit in vineā
latiorē. humili statura. respiciēti
bus ramis ei⁹ ad eam: ⁊ radices
eius sb̄ illa erāt. Facta ē g̊ vinea
⁊ fructificauit in palmites ⁊ emi
sit ꝓpagines Et facta est aq̄la alte
ra grādis. magnis alis. multisq̄
plumis. Et ecce vinea ista q̄si mit
tēs radices suas ad eā. palmites
suos extēdit ad illaꝫ ut irrigaret
eā de areolis germīs sui q̄ in terra
bona sup aquas multas plātata
est ut faciat frondes ⁊ portet fru
ctū ut sit ī vineā grandē. Dic. Hec
dicit dn̄s de⁹. Ergo ne ꝓsꝑabit̄.
Nōne radices ei⁹ euellet ⁊ fruct⁹
eius distringet. Et siccabit om̄s
palmites germinis ei⁹ et arescet
⁊ nō in brachio grādi neq̄ in po
pulo multo ut euelleret eaꝫ radi
citus. Ecce plātata est. Ergo ne ꝓ
sperabit̄. Nōne cū tetigerit eā vē
tus vrēs siccabit̄ ⁊ ī areis germi
nis sui arescet. Et factū est verbū
dn̄i ad me dicens. Dic ad domuꝫ

exasperātez ℣escitis quid ista sig
nificēt.ꝛ dic. Ecce venit rex babilo
nis in ihꝛusalē ꝛ assumet regē et
p̄ncipes eius ꝛ adducet eos ad se
metipsū in babilonez. Et tollet de
semine regni. ferietq; cū eo fedus
ꝛ ab eo accipiet iusiurandū Sed
ꝛ fortes ꝛre tollet ut sit regnū hu
mile ꝛ nō eleuetur. ℔ custodiat pa
ctū ei⁹ et seruet illud. Qui recedēs
ab eo misit nūtios ad egiptū ut
daret sibi equos ꝛ pp̄lm multum
℣ū quid ꝓsperabit vel ꝺsequetur
salutē q̄ fecit hec.ꝛ Et qui dissoluit
pactū nūq̄d effugiet.ꝛ Viuo ego
dic dñs deus. qm̄ in loco regis q̄
ꝺstituit eū regez cuius fecit irritū
iuramētū ꝛ soluit pactū qđ hab
bat cū eo ī medio babilonis mo
riet. Et nō in exercitu grādi neq;
in pp̄lo multo faciet ꝺtra eū pha
rao p̄lū in iactu aggeris ꝛ ī extru
ctōe vallo⁊ ut interficiat aīas mul
tas Sprecidet em̄ iuramētū ut sol
uꝛet fedus ꝛ ecce dedit manū suā
ꝛ cū omnia hec fecerit nō effugiet
Propterea hec dicit dñs deus Vi
uo ego qm̄ iuramētū qđ sprecuit
ꝛ fedus qđ preuaricat⁹ est ponā
in caput eius. Et expādaz sup eū
rete meū ꝛ cōprehendetur in sagena
mea ꝛ adducā eū in babilonē et
iudicabo eū ibi in p̄uaricatōe q̄ de
spexit me ꝛ omnes ꝓfugi eius cum
vniuerso agmine gladio cadēt. resi
dui aūt in oēm ventū dispgent ꝛ
scietis qꝛ ego dñs locutus sū Hec
dicit dñs deus Et sumā ego de me
dulla cedri sublimis ꝛ ponā de ver
tice ramo⁊ eius. Teneꝝ distrin
gā ꝛ plātabo sup mōtē excelsum ꝛ
eminentē In mōte sublimi israhel
plātabo illud ꝛ erūpet in germē ꝛ
faciet fructū ꝛ erit in cedrū magnā
Et habitabunt sub ea omnes vo
lucres et vniuersū volatile sub vm
bra frōdiū eius mdificabit. Et sci
ent oīa ligna regiōis qꝛ ego dñs
humiliaui lignū sblime et exal ta
ui lignū humile ꝛ siccaui lignum
viride ꝛ frondere feci lignū aridū
Ego dominus locutus sū ꝛ feci.

ET factus ē ℣mo Ca. xviij.
dñi ad me dicēs. Quid ē q
inter vos parabolā veritis in pu
biū istud in terra israhel dicētes
patres comederūt vuā acerbaz ꝛ
dentes filio⁊ obstupescūt.ꝛ Viuo
ego dicit dominus deus si erit vl
tra vobis parabola hec in ꝓuerbiū
in israhel. Ecce oēs anime mee sūt
Vt aīa patris ita et aīa filij mea
est. Aīa q̄ peccauerit ipsa morie
Et vir si fuerit iust⁹ ꝛ fecerit iudiciū
ꝛ iustitiā ī mōtib⁹ nō comederit ꝛ
oculos suos nō leuauerit ad ydola
dom⁹ isrl̄ ꝛ vxorē p̄rimi sui nō vio
lauerit ꝛ ad mlierē mēstruatā nō
accesserit ꝛ hoiez non ꝺtristauerit
pign⁹ debitori reddiderit p vim nl
rapuerit panē suū esurienti dederit ꝛ
nudū operuerit vestimēto ad vsu
rā nō ꝺmodauerit ꝛ āpli⁹ nō acce
perit ab iniqtate auꝛterit manū suā
iudiciū veꝝ fecerit inter virū ꝛ virū ꝛ
in p̄ceptis meis ābulauerit ꝛ iudi
cia mea custodierit ut faciat veri
tē hic iust⁹ ē. Vita viuet ait dñs
deus. Qđ si genuerit filiū latronē
effundēte sāguinē ꝛ fecerit vnū de
istis ꝛ hec quidē omnia nō faciēte
sed in montib⁹ comedēte ꝛ vxorē
p̄rimi sui polluente egenū ꝛ pau
perez ꝺtristāte. rapiētem rapinas

pign⁹ nō reddētem ⁊ ad ydola le
uantē oculos suos· abhoīnacōez
fatientē·ad vsurā dantē ⁊ ampli
us accipiētez: nūquid viuet.¶ Nō
viuet· Cū vniuersa hec detestan
da fecerit morte morietᷣ· Sāguis
ei⁹ in ipō erit Qd si genuerit filiū
qui vidēs oīa pctā pr̄is sui q̄ fecit
timuerit ⁊ nō feceit simile eis sup
montes nō ɔmederit ⁊ oculos su
os nō leuauerit ad ydola domus
isrl̄ et vxorē ꝓximi sui non viola
uerit ⁊ viꝝ n̄ ɔtristauerit·pign⁹
nō retinuerit ⁊ rapinā nō rapue
rit·panē suū esuriēti dederit ⁊ nu
dū operuerit vestimēto·a paupe
ris iniuria aūterit manū suā·vsu
rā ⁊ supabūdantiā nō accepit ⁊
iuditia mea fecerit ⁊ in preceptis
meis ambulauerit·hic nō morie
tur in iniq̄tate pr̄is sui sed vita vi
uet·Pater eius qꝛ calūniat⁹ est ⁊
vim fecit fratri ⁊ malū opat⁹ est
in medio populi sui ecce mortuus
est ī iniq̄tate sua·Et dicitis Quare
nō portabit filius iniq̄tatē pr̄is.¶
Videlicꝫ qꝛ fili⁹ iuditiū ⁊ iustitiā
opat⁹ ē oīa p̄cepta mea custodi
uit ⁊ fecit illa·vita viuet·Aīa q̄
peccauerit ip̄a morietᷣ·Filius nō
portabit iniq̄tatez pr̄is et pr̄ non
portabit iniq̄tatez filij·Iustitia iu
sti sup eū erit ⁊ īpietas impij erit
sup eū·Si aūt impi⁹ egerit pn̄az
ab oībus pctis suis q̄ opat⁹ ē et
custodieit oīa p̄cepta mea ⁊ fece
rit iuditiū ⁊ iustitiā vita viuet ⁊
nō morietᷣ·Oīm iniq̄tatū eius q̄s
opatus ē nō recordabor·In iusti
tia sua quā opat⁹ ē viuet·Nūq̄d
volūtatis mee est mors impij dic̄
dn̄s deus ⁊ nō ut ɔuertatᷣ a vijs
suis et viuat.¶ Si aūt auerterit se
iustus a iustitia sua ⁊ fecerit iniq̄
tatē scd̄z oēs abhoīnacōes quas
opari solet impi⁹ nunq̄d viuet.¶
Oēs iusticie ei⁹ q̄s fecerat non re
cordabūtur·In p̄uaricacōe qua
p̄uaricat⁹ ē ⁊ ī pctō suo qd̄ pecca
uit in ip̄is morietᷣ·Et dixistis·Nō
est equa via dn̄i·Audite domus
isrl̄·Nūquid via mea nō est eq̄ ⁊
nō magis vie vr̄e praue sūt.¶ Cū
em̄ auerteit se iust⁹ a iustitia sua
⁊ fecerit iniq̄tatē morietᷣ in eis In
iniustitia quam opatus est mo
rietᷣ·Et cū aūterit se impi⁹ ab īpie
tate sua quā opat⁹ ē ⁊ fecerit iudi
tiū et iustitiā ip̄e aīaz suā viuifica
bit·Cōsiderās enim ⁊ auertēs se
ab oībus iniq̄tatib⁹ suis q̄s opa
t⁹ ē vita viuet et nō morietᷣ·Et di
cūt filij isrl̄·Nō est equa via dn̄i
Nūquid vie mee nō sūt eque do
mus isrl̄ ⁊ nō magis vie vr̄e pra
ue.¶ Idcirco vnūquēqꝫ iux̄ vias
suas iudicabo dom⁹ isrl̄ ait dn̄s
deus Cōuertimini et agite pn̄az
ab oībus iniq̄tatib⁹ vr̄is et non
erit vobis in ruinā iniq̄tas·Proi
cite a vobis om̄es p̄uaricacōnes
vr̄as in quib⁹ p̄uaricati estis et
facite vob̄ cor nouū ⁊ spm̄ nouū·
Et q̄re moriemī domus isrl̄.¶ Quia
nolo mortē moriētis dic̄ dn̄s de⁹·
Reuertimī ⁊ viuite· ¶ Ca·xix·

Et tu fili hoīs assume plāctū
super pn̄cipes isrl̄ ⁊ dices·
Quare mr̄ tua leena int̄ leones cu
bauit.¶ In medio leūculorū enu
triuit catulos suos·Et eduxit vnū
de leuncul̄ suis leo fact⁹ est ⁊ didi
cit cape predā hoīemqꝫ comedē
Et audierūt de eo gentes et non

absq vulneribꝰ suis cepetūt eū q
adduxetūt eū in cathenis in tra
egipti Que cū vidissꝫ qm infirma
ta est q perijt expectacō eius tulit
vnū de leūculis suis leonē ostituit
eū Qui incedebat inter leones q fa
ctus est leo q didicit pdā capere q
homines deuorare didicit viduas fa
cere et cūtates earū in deſtū addu
cere q desolata ē tra q pleitudo eiꝰ
a voce rugitꝰ illius q conuenerūt ad
uersus eū gētes vndiq de puincijs
q expandetūt sup eū rethe suū In
vulneribꝰ eatū captꝰ ē et miserē
eum in cauea· In cathenis adduxe
rūt eū ad regē babilonis· miserūt
q eū in carcere ne audiret vox eiꝰ
vltra sup mōtes isrl· Mater tua
q si vinea in sāguine tuo sup aquā
plātata ē· Fructus eius et frōdes
eius creuerūt ex aq̄s multis q facte
sūt ei vge solide in sceptra dnantiū
q exaltata ē statura eiꝰ inter fron
des Et vidit altitudinē suā in mul
titudine palmitū suoꝝ q imulsa
est i ira i trāq̄ iecta q vētꝰ vres
siccauit fructū eiꝰ· marcuerūt q are
facte sūt vge roboris eius· Ignis
comedit eā· Et nūc tūsplātata est
in deſtū in tra iui aq sitiēti q egres
sus ē ignis de vga ramoꝝ eius q
fructū eius comedit et nō fuit in ea
virga fortis sceptrū dnantiū Plā
ctus ē q erit in plāctū· ¶ Ca·xx·
ET factū est in anno septīo in
qnto mēse in decīa mensis ve
nerūt viri de semoribꝰ isrl ut inter
garēt dnm q sederent corā me· Et
factus est sermo dnī ad me dicens
Fili hois loquere semoribꝰ isrl et
dices ad eos· Hec dicit dns deus
Nū ad interrogandū me vos ve
nistis· Vivo ego q nō respō debo vo
bis ait dominus deus· Si iudicas
eos: si iudicas fili hominis· Abho
minationes patrū eoꝝ ostende eis
q dices ad eos· Hec dicit dominꝰ
deus In die qua elegi isrl q leuaui
manū meā p stirpe domus iacob
et apparui eis in tra egipti et le
uaui manū meā p eis dicens ego
dns deus vester in die illa leuaui
manū meam p eis ut educerē eos
de tra egipti in tra quā puide
rā eis fluentē lacte et melle que ē
egregia inter omes tras· Et dixi
ad eos· Vnusquisq offensiones
oculoꝝ suoꝝ abiciat q in ydolis
egipti nolite pollui· Ego dns deus
vester· Et irritauerūt me· nolue
q me audire· Vnusquisq abho
nacōes oculoꝝ suoꝝ nō ꝓiecit nec
ydola egipti reliqūt· Et dixi ut ef
fūderē indignacōez meā sup eos q
implerē irā meaz in eis in medio
terre egipti· Et feci ꝓpē nomē meū
ut nō violaret coram gētibꝰ in qua
rū medio erāt q inter quas appa
rui eis ut educerē eos de tra egi
pti· Eieci ergo eos de tra egipti
q eduxi eos in deſtū q dedi eis pre
cepta mea q iuditia mea ostendi
eis que faciat homo q viuet in eis
Insup q sabbata mea dedi eis ut
esset signū inter me q eos q scirēt
q ego dominus sanctificās eos· Et
irritauerūt me domus isrl in deser
to in pceptis meis nō ambulaue
rūt q iuditia mea ꝓiecerūt q faciēs
hō viuet in eis q sabbata mea vio
lauerūt vehemēt· Dixi q ut effunde
rē furorē meū sup eos in deſto q co
merē eos· Et feci ꝓpē nomē meū ne
violaret coraz gētibꝰ de qbꝰ eieci

eos in cōspectu eaꝝ. Ego igit̄ leua
ui manū meaꝫ sup eos in deserto
ne inducerē eos ī terrā quā dedi
eis fluentē lacte ⁊ melle p̄cipuaꝫ
terraꝝ oīm. qꝛ iuditia mea ꝓiece
rūt et ī p̄ceptis meis nō ambula
uerūt ⁊ sabbata mea violauer̄t
Post ydola em̄ cor eoꝝ g̃diebat̄
Et pepcit oculꝰ meꝰ sup eos ut n̄
interficerē eos nec ꝯsūpsi eos ī de
serto. Dixi aūt ad filios eoꝝ ī so
litudine. In preceptis p̄rm vr̄oꝝ
nolite incedē nec iuditia eoꝝ cu
stodiatis nec in ydolis eoꝝ pollu
amī. Ego dn̄s deꝰ vr̄. In p̄ceptis
meis ambulate ⁊ iuditia mea cu
stodite ⁊ facite ea ⁊ sabbata mea
sāctificate ut sit signū inter me ⁊
vos et sciat̄ qꝛ ego dn̄s deꝰ vr̄. Et
exacerbauer̄t me filij ⁊ ī p̄ceptis
meis nō ambulauerūt ⁊ iuditia
mea nō custodier̄t ut facerēt ea
que cū fecerit homo viuet ī eis et
sabbata mea violauerūt Et ꝯmi
natus sū ut effunderē furorē meū
sup eos ⁊ implerē irā meā in eis
in deserto Auerti aūt manū meā
⁊ feci ꝓpter nomē meū ut nō vio
laret̄ corā gentibꝰ de q̄bꝰ eieci eos
in oculis earū. Iteꝝ leuaui manū
meā in eos in solitudīe ut dispge
rē illos in nacōnes ⁊ ventilareꝫ ī
terras eo ꝙ iuditia mea nō fecis
sent ⁊ p̄cepta mea reprobassent
⁊ sabbata mea violassent ⁊ ptꝰ
ydola p̄rm suoꝝ fuissent oculi eo
rū. Ergo ⁊ ego dedi eis p̄cepta nō
bona ⁊ iuditia in q̄bus nō viuēt
⁊ pollui eos in mū eribꝰ suis cum
offerrēt om̄e qd̄ apit vulua ꝓpt̄
delicta sua ⁊ sciēt qꝛ ego dominꝰ.
Quā ob rē loq̄re ad domū israhel

fili hoīs ⁊ dices ad eos. Hec dicit
dn̄s deꝰ. Adhuc et ī hoc blasphe
mauer̄t me patres vr̄i cū spreuis
sent me ꝯtemnētes ⁊ induxissem
eos ī terrā sup quā leuaui manū
meā ut darē eis. Viderūt oēꝫ col
lē excelsū ⁊ om̄e lignū nemorosū
⁊ ymolauerūt ibi victimas suas
et dederūt ibi irritacōeꝫ oblacōis
sue ⁊ posuer̄t ibi odorē suauitatis
sue ⁊ libauerūt libacōes suas. Et
dixi ad eos. Quid ē excelsū ad qd̄
vos ingredimī. Et vocatū est no
mē eiꝰ excelsū vsq̄ ad hāc diem.
Proptēa dic ad domuꝫ isrl̄. Hec
dicit dn̄s deꝰ. Certe in via patꝝ
vr̄oꝝ vos polluimī ⁊ post offendi
cula eoꝝ vos fornicamī. Et in ob
lacōe donorū vr̄oꝝ cū traducitis
filios vr̄os ꝑ ignē vos polluimī
in oībus ydol̄ vr̄is vsq̄ hodie et
ego r̄ndebo vobis domus israhel.
Viuo ego dicit dn̄s deꝰ. qꝛ nō r̄n
debo vob̄ neq̄ cogitacō mētis vr̄e
fiet dicentiū. Erimꝰ sicut gētes et
sicut ꝯgnacōnes terre ut colamꝰ
ligna ⁊ lapides. Viuo ego dic̄ do
minꝰ deus. qm̄ in manu forti ⁊ in
brachio extēto ⁊ in furore effuso
regnabo sup vos. Et educā vos de
popul̄ ⁊ ꝯgregabo vos de terris ī
quibꝰ dispsi estis. In manu vali
da ⁊ in brachio extēto ⁊ in furoē
effuso reg̃bo sup vos et adducaꝫ
vos in desertū ꝓpl̄oꝝ ⁊ iudicabor
vobiscū ibi facie ad faciēꝫ. Sic̄ iu
ditio ꝯtēdi aduersū p̄res vestros
in deserto terre egipti sic iudicabo
vos dicit dn̄s. Et subitiā vos scep
tro meo ⁊ inducā vos in vincul̄
federis. Et eligā de vob̄ trā sgresso
res et impios ⁊ de t̄ra incolatus

eoꝝ educā eos ⁊ terrā israhel nō
ingrediēt ⁊ scietis qꝛ ego dn̄s. Et
vos domꝰ isrl̄ hec dicit dn̄s deus.
Singuli post ydola vr̄a ābulate ⁊
seruite eis. Qđ si ⁊ in hoc nō audi
eritis me ⁊ nomē meū sāctū pollu
eritis vltra in muneribꝰ vr̄is ⁊ in
ydolis vestris in mōte sc̄o meo in
mōte excelso isrl̄ ait dn̄s deus ibi
ꝑuiet m̄ oīs domus isrl̄ oēs inq̄
in terra in q̄ placebūt m̄. Et ibi q̄
raꝫ p̄mitias vr̄as et initiū decima
rū vr̄aꝝ in oībꝰ sāctificatioībꝰ ve
stris In odorē suauitatis suscipiā
vos cū eduxero vos de populis et
ꝯgregauero vos de t̄ris in q̄s disp
si estis ⁊ sāctificabor in vob̄ ī ocul̄
nationū. Et scietis qꝛ ego dn̄s cū
eduxero vos ad terrā isrl̄ in terra
ꝑ qua leuaui manū meā ut darē
eā p̄ribus vr̄is. Et recordabimini
ibi viarū vr̄aꝝ ⁊ oīm scelerū vr̄o
rū q̄bꝰ polluti estis in eis ⁊ displi
cebitis vob̄ ī ꝯspectu vr̄o in oībus
malicijs vr̄is quas fecistis ⁊ scie
tis qꝛ ego dn̄s cuꝫ bene fecero vob̄
ꝓpter nomē meū ⁊ nō scđm vias
vr̄as malas neq̄ scđm scelera ve
stra pessima domꝰ isrl̄ ait dn̄s deꝰ
Et factꝰ est ꝑmo dn̄i ad me dicēs.
Fili hominis pone fatiē tuaꝫ ꝯtra
viam austri ⁊ stilla ad affricū. Et
ꝓpheta ad saltū agri meridiani ⁊
dices saltui meridiano. Audi ver
bum dn̄i Hec dicit dominus deus
Ecce ego succendam in te ignē et
ꝯburam in te omne lignū viride
⁊ omne lignū aridū. Nō extīgue
tur flāma succensionis. Et ꝯbure
tur in ea omnis facies ab austro
vsq̄ ad aquilonē ⁊ videbit vniū
sa caro qꝛ ego dn̄s succēdi eaꝫ nec
ex tīguetur. Et dixi. A. ā. a. dn̄e deꝰ
Ipsi dicūt de me. Nūquid non ꝑ
parabolas loq̄t̄ iste. ¶ Ca. xxi.

Et factus est sermo domini
ad me dicens. Fili hominis
pone fatiē tuā ad iherusalē ⁊ stilla
ad sāctuaria ⁊ ꝓpheta ꝯtra humū
israhel ⁊ dices terre israhel Hec di
cit dn̄s deꝰ. Ecce ego ad te ⁊ eitiaꝫ
gladiū meū de vagina sua ⁊ occi
dam in te iustum ⁊ impiū Pro eo
autēꝫ qꝛ occidi in te iustū ⁊ impiū
idcirco egredietꝫ gladius meꝰ de
vagina sua ad omnē carnem ab
austro vsq̄ ad aquilonē ut sciat
oīs caro qꝛ ego dominꝰ eduxi gla
diū meuꝫ de vagina sua irreuoca
bilēꝫ. Et tu fili hominis ingemisce
in ꝯtricōe lūboꝝ ⁊ in amaritudini
bus ingemisce corā eis Cūq̄ dixe
rit ad te q̄re tu gemis: dices. Pro
auditu qꝛ venit ⁊ tabescet omē cor
⁊ dissoluentur vniuerse manus ⁊
infirmabit̄ omnis spūs ⁊ ꝑ cūcta
genua fluent aque Ecce venit ⁊ fi
et ait dn̄s deus Et factus ē sermo
domini ad me dicēs. Fili hominis
ꝓpheta ⁊ dices. Hec dicit dn̄s deꝰ
Loquē. Gladius gladius exacu
tus est et limatus. Vt cedat victi
mas exacutus ē. ut splendeat lima
tus ē Qui moues sceptrū filij mei
succidisti omne lignū. Et dedi euꝫ
ad leuigandū ut teneatur manu
Iste exacutus est gladius ⁊ iste li
matus est in manu interficientis
Clama ⁊ vlula fili hoīs. qꝛ h̄ fc̄us
est ī ꝓpl̄o meo. h̄ in cūctis ducibꝰ
isrl̄ q̄ fugerāt. Gladio tr̄diti sunt
cuꝫ ꝓpl̄o meo. Idcirco plaude sup
femur qꝛ ꝓbatꝰ ē ⁊ hoc cū sceptꝝ
subūterit ⁊ nō erit dic̄ dn̄s deus.

Tu ergo fili homīs ꝓpha ⁊ ꝑcute
manu ad manū ⁊ duplicet̄ gladi
us ac triplicet̄ gladiꝰ īterfectoꝝ
Hic est gladiꝰ occisiōis magne
qui obstupescē eos facit ⁊ corde
tabescē et multiplicat ruinas. In
oībus portis eoꝝ dedi ꝯturbatio
nē gladij acuti ⁊ limati ad fulgē
dū. amicti ad cedē. Exacuere. vade
ad dexterā siue ad sinistraꝫ. quo
cūqꝫ faciei tue est appetitꝰ. Qn̄ et
ego plaudam manu ad manū ⁊
implebo indignacōneꝫ meā. Ego
dn̄s locutꝰ sū. Et factꝰ ē ſmo dn̄i
ad me dicēs. Et tu fili hoīs pone
tibi duas vias ut veniat gladiꝰ
regis babilōis. De t̄ra vna egre
diētur ambo. Et manu capiet cō
iecturā ī capite vie cītatis coniciet
Viā pones ut veniat gladiꝰ ad
rabbath filioꝝ amon ⁊ ad iudā
in ihrl̄m munitissimaꝫ. Stetit em̄
rex babilonis in biuio in capite
duaꝝ viaꝝ diuinacōneꝫ querēs
ꝯmiscens sagittas Interrogauit
ydola exta ꝯsuluit Ad dexterā eiꝰ
facta est diuinatio sup ihrl̄m ut
ponat arietes. ut apiat os in cede.
ut eleuet vocem in vlulatu. ut po
nat arietes cōn̄ portas. ut ꝯportꝫ
aggerē. ut edificet municōnes.
Eritqꝫ q̄si ꝯsulēs frustra oraculuꝫ
in oculꝰ eoꝝ ⁊ sabbatoꝝ otiū imi
tans. Ipe autē recordabit̄ iniq̄ta
tis ad capiēdū Idcirco hec dicit
dn̄s deꝰ. Pro eo ꝙ recordati estis
iniq̄tatis vr̄e et reuelastis p̄uari
cacōnes vr̄as ⁊ apparuerūt pc̄tā
vr̄a in oībus cogitacōnibꝰ vr̄is.
Pro eo inq̄ꝫ ꝙ recordati estis ma
nu capiemī. Tu aūt ꝓphane īpie
dux isrl̄ cuiꝰ venit dies in tempe
iniq̄tatis p̄finita. hec dic̄ dn̄s deꝰ.
Aufer cydarim. tolle coronā. Nō
ne hec est q̄ humilē subleuauit ⁊
sublimem hūiliauit. Iniquitatē
iniquitatē iniquitatē ponā eā. Et
hoc nō factū ē donec veniret cuiꝰ
est iuditiū ⁊ tradā ei Et tu fili ho
minis ꝓpha ⁊ dic. Hec dicit dn̄s
deus ad filios amon ⁊ ad obpro
briū eoꝝ Et dices. Mucro mucro
euagina te ad occidēdū. lima te
ut interfitias ⁊ fulgeas cū tibi vi
derētur vana ⁊ diuinarētur men
datia ut dareris sup colla vulne
ratoꝝ impioꝝ quoꝝ veniet dies
in tēpe iniq̄tatis prefinita. Reūte
te ad vaginā tuā in locū in quo
creatus es. In terra natītatis tue
iudicabo te ⁊ effundā sup te indi
gnacōeꝫ meam. In igne furoris
mei sufflabo in te daboqꝫ te in ma
nus hoīm insipiēciū ⁊ fabricāciū
interitū. Igni eris cibꝰ. Sanguis
tuus erit in medio terre. obliuio
ni traderis qꝛ ego dn̄s locutꝰ sū.

Et factū est v̄bū ¶ Ca. xxij.
dn̄i ad me dicēs Et tu fili ho
minis nōne iudicas ciuitatē san
guinū ⁊ on̄dis ei om̄s abhoīna
cōes suas. Et dices. Hec dic̄ dn̄s
deus Ciuitas effundēs sāguineꝫ ī
medio sui ut veniat tēpus eius ⁊
que fecit ydola cōn̄ semetipsā ut
pollueret̄. In sanguine tuo qui a
te effusus ē deliquisti et in ydolis
tuis q̄ fecisti polluta es. Et appro
pinq̄re fecisti dies tuos ⁊ adduxi
sti tēpus annoꝝ tuoꝝ. Proptēa
dedi te obprobriū gentibꝰ et irri
sionē vniūsis terris q̄ iuxta sūt ⁊
que ꝓcul a te. Triūphabūt de te
sordida nobil̄ grādis interitu.

Ecce principes isrl' singuli in bra
chio suo fuerūt ī te ad effundēdū
sanguinē. patrē ⁊ matrez ɔtume
lijs affecerūt in te. Aduenaz calū
niati sūt ī medio tui: pupillū ⁊ vi
duā cōtristauerūt apud te sāctua
ria mea spreuistis ⁊ sabbata mea
polluistis Viri detractores fuerūt
in te ad effundēdū sāguinē ⁊ sup
mōtes ɔmederūt ī te scelus opati
sūt ī medio tui. Verecūdiora pr̄is
disco operuerūt ī te immūditiā mē
struate huīliauerūt ī te. Et vn⁹ q̄s
qz in vxorē ꝓximi sui opatus ē ab
hoīacōez ⁊ socer nurū suā polluit
nephaie: frater sororē suā filiam
pr̄is sui oppressit in te Munera ac
ceperūt apud te ad effundēdū sā
guinē: vsurā ⁊ supabūdātiā acce
pisti ⁊ auare ꝓximos tuos calūni
abaris. meiqz oblita es dicit dn̄s
deus. Ecce ɔplosi manus meas su
per auaritiā tuā quā fecisti ⁊ super
sāguinē q̄ effusus ē in medio tui.
Nūq̄d sustinebit cor tuū aut p̄ua
lebūt man⁹ tue ī dieb⁹ q̄s ego fa
tiā tibi. Ego dn̄s locutus sū et fa
tiā. Et dispgā te ī nacōes et vētila
bo te ī terras. Et deficē fatiā immū
ditiā tuā a te ⁊ possidebo te in ɔspe
ctu gēciū ⁊ scies qz ego dn̄s. Et fa
ctū est v̄bū dn̄i ad me dicēs. Fili
hoīs versa est mihi domus isrl' in
scoriā. Omēs isti es ⁊ stannū ⁊ fer
rū ⁊ plūbū ī medio fornacis. Sco
ria argēti facti sūt. Proptēa hec di
cit dn̄s deus. Eoq̄ versi estis oēs
in scoriā: ꝓpterea ecce ego cōgrega
bo vos ī medio ihrl'm ɔgregacōe
argēti ⁊ eris ⁊ stanni ⁊ ferri ⁊ plū
bi in medio fornacis ut succēdaz
in ea ignē ad ɔflandū. Sic cōgre
gabo ī furorē meo ⁊ ī ira mea et re
quiescā. Et cōflabo vos ⁊ cōgrega
bo vos ⁊ succendam vos ī igne fu
roris mei ⁊ cōflabimini in medio
eius ut ɔflatur argētum ī medio
fornacis sic eritis ī medio eius. Et
scietis qz ego domin⁹ cū effuderim
indignacōem meaz sup vos. Et fa
ctū est verbū dn̄i ad me dicēs. Fi
li hoīs dic ei. Tu es terra immūda
⁊ non ɔpluta ī die furoris. Coniu
ratio ꝓphetarū in medio eius. Sic
leo rugiens rapiensqz predaz ani
mas deuorauerūt: opes ⁊ pretium
acceperūt viduas eius multiplica
uerūt in medio illius. Sacerdotes
eius ɔtēpserūt legē meam ⁊ pollu
erūt sāctuaria mea. Inter sanctū
⁊ ꝓphanū non habuere distātiā
inter pollutum ⁊ mundum non ī
tellexerūt ⁊ a sabbatis meis aūte
rūt oculos suos et coinq̄nabar ī
medio eoꝝ. Pn̄cipes ei⁹ ī medio
illius quasi lupi rapientes p̄daz
ad effundēdum sanguinē et ad p̄
dendas animas et auare sectāda
lucra. Prophete aūt eius linebāt
eos absqz temperamēto videntes
vana ⁊ diuinātes ei mendatiū di
centes hec dicit dn̄s deus cum do
minus nō sit locutus Populi ter
re calumniabantur calumniam ⁊
rapiebāt violenter egenū ⁊ pau
perem affligebant ⁊ aduenā op
primebant calūnia absqz iuditio
Et quesiui de eis virū qui interpo
neret sepē ⁊ staret oppositus ɔtra
me ꝓ terra ne dissiparem eā ⁊ nō
inueni. Et effudi sup eos indigna
tionē meā ⁊ ī igne ire mee cōsūpsi
eos. Viā eoꝝ ī caput eoꝝ reddidi
ait dn̄s deus. ¶ Ca. xxiij.

Et factus est sermo dñi ad
me dicēs· Fili hoīs due mu
lieres filie mr̄is vni⁹ fuerūt et for
nicate sūt in egipto· In adolescen
tia sua fornicate sunt Ibi subacta
sūt vbera eaꝝ Et fracte sūt māme
pubertatis eaꝝ· Noīa aūt earum
oolla maior et ooliba soror eius
minor· Et habui eas ⁊ peperūt fi
lios et filias· Porro eaꝝ noīa sa
maria oolla ⁊ ihrl'm ooliba For
nicata est igit̄ sup me oolla ⁊ īsa
niuit in amatores suos ī assyrios
ꝓpinquātes· vestitos iacīcto· pn̄
cipes ⁊ mgr̄at⁹· iuuenes cupidīs·
vniūsos eq̄tes ascēsores equorū
et dedit fornicacōes suas sup eos
electos filios assyrioꝝ vniūsos ⁊
in oībus in q̄s insaniuit ī immū
diciis eoꝝ polluta est· Insuper et
fornicacōnes suas q̄s habuerat
in egipto nō reliquit· Nā ⁊ illi dor
mierūt cū ea in adolescēcia sua et
illi ɔfregerūt vbera pub̄tatis ei⁹
⁊ effuderūt fornicacōez suā sup eā
Proptēa tradidi eaꝫ in manus
amatoꝝ suoꝝ ⁊ ī man⁹ filiorū as
sur sup q̄ꝝ insaniuit libidīe· Ip
si discooperuerūt ig̊miniā ei⁹· filios
⁊ filias ei⁹ tulerūt ⁊ ipsā occiderūt
gladio· Et facte sūt famose mulie
res ⁊ iuditia ꝑpetrarūt in ea· Q8
cū vidisset soror ei⁹ ooliba plus
q̄ illa insaniuit libidīe ⁊ fornica
cōnez suā sup fornicacōez sororis
sue ad filios assyrioꝝ p̄buit īpu
dēter· ducib⁹ ⁊ mgr̄atib⁹ ad se ve
niētib⁹ indutis veste varia· equi
tib⁹ qui vectabāt̄ eq̄s et adolescē
tib⁹ forma cūctis egregia Et vidi
q̄ polluta eēt via vna ambaꝝ et
auxit fornicacōnes suas· Cūq̄ vi
disset viros depictos ī piete yma
gines chaldeoꝝ exp̄ssas coloribꝫ
⁊ accinctos baltheis renes ⁊ tya
ras tinctas ī capitib⁹ eoꝝ formā
ducū oīm· Similitudīez filioꝝ ba
bilōis terreq̄ chaldeorū in q̄ orti
sūt insaniuit sup eos ɔcupiscēcia
oculoꝝ suorū et misit nūcios ad
eos ī chaldeā· Cūq̄ venissent ad
eā filij babilōis ad cubile māma
rū· polluerūt eā in stupris suis et
polluta est ab eis ⁊ saturata ē aīa
eius ab ill' Denudauitq̄ fornica
cōnes suas et discooperuit ig̊mi
niaꝫ suā· Et recessit aīa mea ab ea
sicut recesserat am̄a mea a sorore
eius· Multiplicauit em̄ fornicacō
nes suas recordās dies adolescen
tie sue q̄b⁹ fornicata ē in t̄ra egip
ti ⁊ insaniuit libidīe sup ɔcubitū
eoꝝ quoꝝ carnes sunt ut carnes
asinoꝝ ⁊ sic̄ fluxus equoꝝ fluxus
eoꝝ Et visitasti scelus adolescētie
tue qn̄ subacta sūt in egipto vbe
ra tua ⁊ ɔfracte sūt māme pub̄ta
tis tue· Proptēa ooliba hec dicit
dn̄s de⁹· Ecce ego suscitabo om̄es
amatores tuos con̄ te de quib⁹ sa
turata ē aīa tua· Et ɔgregabo eos
aduersū te in circuitu· filios babi
lonis ⁊ vniūsos chaldeos· nobi
les tirānosq̄ ⁊ pn̄cipes· om̄es fili
os assyrioꝝ· iuuenes forma egre
gia ⁊ duces mgr̄at⁹· vniūsos pn̄
cipes pn̄cipū ⁊ noīatos ascēsores
equoꝝ Et venient sup te instructi
curru ⁊ rota ⁊ multitudo ꝑpl'oꝝ·
Lorica ⁊ clipeo ⁊ galea armabūt̄
con̄ te vndiq̄· Et dabo corā eis iu
ditiū et iudicabūt te iudiciis su
is· Et ponā zelū meū in te quē tecū
exercēt ī furore· Nasū tuū ⁊ aures

tuas precident ⁊ que remanserūt
gladio cōcident. Ipsi filios tuos
et filias tuas capiēt ⁊ nouissimū
tuum deuorabit ignis. Et denuda
bunt te vestimentis tuis et tollēt
vasa glorie tue. Et reqescere fatiaꝫ
scelus tuū de te ⁊ fornicacōeꝫ tuaꝫ
de terra egipti Nec leuabis oculos
tuos ad eos et egipti nō recorda
beis amplius qꝛ hec dicit dominꝰ
deus. Ecce ego tradā te in manus
eoꝝ quos odisti. in manus de qui
bus satiata est anima tua ⁊ agēt
tecū in odio. Et tollēt omnes labo
res tuos ⁊ dimittent te nudam ⁊
ignominia plenaꝫ ⁊ reuelabit̄ ig
nominia fornicacōnū tuaꝝ. Scelꝰ
tuū ⁊ fornicacōes tue fecerūt hec ti
bi. qꝛ fornicata es post gentes int̄
quas polluta es in ydolis eorum.
Invia sororis tue ambulasti ⁊ da
bo calicē eius in manu tua Hec di
cit dominus deus Calicem sororis
tue bibes ꝓfundū ⁊ latum Eris in
derisū ⁊ in subsannacōneꝫ que es
capacissima ebrietate et dolore re
pleberis calice meroris et tristitie
calice sororis tue samarie Et bibes
illum ⁊ epotabis vsqꝫ ad feces et
fragmēta eius deuorabis ⁊ vbera
tua lacerabis qꝛ ego locutus sum
ait dominus deus. Propterea hec
dic̄ dn̄s deus. Quia oblita es mei
⁊ ꝓiecisti me post corpus tuum tu
q̄ꝫ porta scelus tuū ⁊ fornicacōnes
tuas Et ait dominus ad me dicēs
Fili homīs nūquid iudicas ool
lam ⁊ oolibam et annūtians eis
scelera earū quia adulterate sūt ⁊
sanguis in manibus earū et cum
ydolis suis fornicate sūt. Insup et
filios suos quos genuerunt mihi
obtulerunt eis ad deuorandū. Sꝫ
et hoc fecerunt mihi. Polluerunt
sāctuariū meū in die illa ⁊ sabba
ta mea ꝓphanauerūt. Cūqꝫ ymo
larent filios suos ydolis suis ⁊ in
grederent̄ sanctuariū meuꝫ in die
illa ut polluerent illud etiam hec
fecerunt in medio domꝰ mee Mise
runt ad viros venientes delonge
ad quos nuntiū miserant. Itaqꝫ
ecce venerunt quibꝰ te lauisti et
circūliuisti stibio oculos tuos et
ornata es mūdo muliebri. Sedisti
in lecto pulcherrīo ⁊ mēsa ornata
est ante te. Thimiama meū ⁊ vn
gentū meū posuisti sup eam ⁊ vox
multitudinis exultantis erat ī ea.
Et in viris qui de multitudine hoī
nū adducebant̄ ⁊ veniebāt de de
serto posuerūt armillas ī manibꝰ
eoꝝ et coronas speciosas ī capiti
bꝰ eoꝝ. Et dixi ei q̄ attrita ē in ad
ulterijs Nūc fornicabit̄ in fornica
cōe sua etiā hec. Et ingressi sūt ad
eā quasi ad mulierē meretricē sic
ingrediebāt̄ ad oollaꝫ ⁊ ad ooli
baꝫ mulieres nepharias. Viri g̃
iusti sūt. Hij iudicabūt eas iudicō
adulteraꝝ ⁊ iudicō effundētiū sā
guinē. qꝛ adultere sūt ⁊ sāguis in
manibꝰ eaꝝ Hec em̄ dicit dn̄s de
us. Adhuc ad eas multitudines
⁊ trade eas in tumultū ⁊ ī rapinā
⁊ lapidēt̄ lapidibꝰ ꝓplꝰoꝝ ⁊ ꝯfodi
ant̄ gladijs eoꝝ. Filios et filias
earū int̄fitiēt et domos earū igne
succēdēt Et auferā scelus de terra ⁊
discēt oēs mlieres ne fatiāt scd̄m
scelus earū. Et dabunt scelus ve
strum super vos ⁊ peccata ydoloꝝ
vestrorum portabitis et scietis qꝛ
ego dn̄s deus. ¶ Ca. xxiiij.

Et factū est v̄bū dn̄i ad me
in anno nono in mēse decīo
decima die mēsis dicēs. Fili hoīs
scribe tibi nom̄ diei hui⁹ in q̄ ɔfir
matus est rex babilōis aduersū
ihrl'm hodie et dices p̄ ꝓuerbiū
ad domū irritatricē p̄abolā ⁊ loq̄
ris ad eos. Hec dic̄ dn̄s de⁹. Po
ne ollā. pone inq̄ ⁊ mitte in eam
aquaz. Cōgere frusta ei⁹ in eam
omnē p̄tem bonam ⁊ femur ⁊ ar
mū elcā ⁊ ossib⁹ plena Pinguissi
mū pecus assume ɔponeq̄ strues
ossiū sb̄ ea. Efferbuit coctō eius ⁊
discocta sūt ossa illi⁹ in medio ei⁹
Proptēa hec dicit dn̄s de⁹. Ve ci
uitati sāguinū oolle cui⁹ rubigo
in ea est ⁊ rubigo eius nō exiuit
de ea. Per p̄tes ⁊ p̄ p̄tes suas eice
eā. Nō cecidit sup̄ eam sors. San
guis em̄ ei⁹ in medio ei⁹ est. sup̄
limpidissimā petrā effudit illum
Nō effudit illū sup̄ terrā ut possit
opiri puluere. ut sup̄inducerē in
dignacōez meā ⁊ vīdicta vlcisce
rer. Dedi sāguinē eius sup̄ petraz
limpidissimā ne opiret̄. Propte
rea hec dic̄ dn̄s de⁹. Ve ciuitati sā
guinū cui⁹ ego grādez faciā pirā.
Cōgere ossa q̄ igne succēdaz. Cō
sumētur carnes ⁊ coq̄tur vniūsa
cōposicō ⁊ ossa tabescēt. Poneq̄
eā sup̄ prunas vacuaz ut incales
cat ⁊ liquefiat es ei⁹ ⁊ ɔflet̄ ī me
dio ei⁹ inq̄namentū ei⁹ ⁊ ɔsuma
tur rubigo ei⁹. Mlto labore suda
tū ē ⁊ non exiuit de ea nimia rubi
go eius neq̄ p̄ ignē. Immūdicia
tua execrabil'. q̄ mūdaē te volui
⁊ nō es mūdata a sordib⁹ tuis.
Sz nec mūdaberis p̄us donec q̄e
scere fatiā indignacōez meā in te

Ego dn̄s locut⁹ sū Veīet ⁊ faciā.
nō trāseaz neq̄ parcā nec placa
bor. Juxta vias tuas et iuxta ad
inuencōes tuas iudicabo te dicit
dn̄s. Et factuz est v̄bū dn̄i ad me
dicēs. Fili hoīs ecce ego tollo a te
desiderabile oculoꝝ tuoꝝ in pla
ga ⁊ nō plāges neq̄ plorab̄ neq̄
fluent lacrime tue. Ingemisce ta
cēs. mortuorū luctū nō facies. Co
rona tua circūligata sit tibi ⁊ cal
ciamēta tua erunt in pedib⁹ tuis
nec amictu ora velabis nec cibos
lugentiū ɔmedes. Locut⁹ sū g̊ ad
populū mane et mortua est vxor
mea vespi. Feciq̄ mane sicut p̄ce
pat mihi. Et dixit ad me popul⁹
Quare nō indicas nob̄ quid ista
significēt que tu facis. Et dixi ad
eos. Sermo dn̄i fact⁹ ē ad me di
cēs. Loq̄re domui isrl'. Hec dic̄ do
min⁹ deus. Ecce ego polluaz sāctu
ariū meū sup̄biaz imperij vr̄i ⁊ de
siderabile oculoꝝ vr̄oꝝ ⁊ super q̊
pauet aīa vr̄a ⁊ filij vr̄i ⁊ filie ve
stre q̄s reliq̄stis gladio cadent ⁊
fatietis sic̄ feci Ora amictu non ve
labitis ⁊ cibos lugentiū nō ɔme
detis. Coronas hēbitis ī capitib⁹
vr̄is ⁊ caltiamēta in pedib⁹ Non
plangetis neq̄ flebitis. ꝫ tabesce
tis in iniq̄tatib⁹ vr̄is ⁊ vnusquis
q̄ gemet ad fratrē suū. Eritq̄ eze
chiel vob̄ in portētū. Jux̄ oīa que
fecit facietis cū venerit istud ⁊ sci
etis q̄ ego dn̄s deus. Et tu fili ho
minis ecce in die qua tollā ab eis
fortitudinē eoꝝ et gaudiū digni
tatis ⁊ desideriū oculoꝝ eoꝝ sup̄
quo req̄escūt aīe eoꝝ. filios ⁊ fili
as eoꝝ. in die illa cū venerit fugi
ens ad te ut annūciet tibi in die

inq̄ illa aperiet̄ os tuū cū eo q̄ fu
git ⁊ loqueris et nō silebis vltra.
erisq; eis ī portentū ⁊ scietis quia
ego dominus. ¶ Ca.xxv.

Et factus est s̄mo dn̄i ad me
dicens Fili hominis pone fa
tiem tuā ɔtra filios ammō ⁊ ꝓphe
tabis de eis ⁊ dices filijs ammon
Audite verbum dn̄i dei. Hec dicit
dominus deꝰ. Pro eo q̄ dixisti eu
ge euge sup sāctuariū meū q̄ pol
lutū est ⁊ sup t̄rā israhel quoniaꝫ
desolata est ⁊ sup domū iuda qm̄
ducti sūt in captitate. idcirco ego
tradam te filijs orientalibꝰ in he
reditatē ⁊ collocabūt caulas suas
in te et ponent in te tentoria sua.
Ipsi ɔmedēt fruges tuas ⁊ ipsi bi
bent lac tuū. Daboq; rabba in ha
bitaculū camelorꝫ ⁊ filios ammō
in cubile pecorꝫ ⁊ scietis q̄ ego do
minus. q̄ hec dicit dominus deus
Pro eo q̄ plausisti manu ⁊ pcussi
sti pede ⁊ gauisa es ex toto affectu
sup terrā israhel. idcirco ecce ego
extēdam manū meaꝫ sup te ⁊ tra
dā te in direpcōem gentiū ⁊ inter
fitiā te de populis ⁊ pdā de terris
⁊ conterā ⁊ scietis q̄ ego dominꝰ
Hec dicit dominus deus. Pro eo
q̄ dixerunt moab ⁊ seyr ecce sicut
om̄es gētes domus iuda. idcirco
ecce ego aperiā humerū moab de
ciuitatibꝰ: de ciuitatibꝰ inq̄ eius
⁊ de finibꝰ eiꝰ inditas terre. beth
iesimoth ⁊ beelmeō ⁊ cariathaim
filijs orientis cū filijs ammon Et
dabo eā in hereditateꝫ ut nō sit vl
tra memoria filiorꝫ ammō in gēti
bus Et in moab fatiā iuditia ⁊ sci
ent q̄ ego dn̄s. Hec dicit dn̄s deꝰ
Pro eo q̄ fecit ydumea vlcōeꝫ ut
se vindicaret de filijs iuda. pecca
uitq; delinquēs ⁊ vindictā expeti
uit de eis. idcirco hec dicit dn̄s de
us. Extēdā manū meam sup ydu
meā ⁊ auferā de ea hoīem ⁊ iumē
tū ⁊ fatiam eam desꝫtaꝫ ab austro.
Qui sūt in dedā gladio cadēt ⁊ da
bo vlcōeꝫ meā sup ydumeā p ma
nū ꝓpli mei isrl̄. Et fatiēt in edom
iux̄ irā meā ⁊ furorē meū ⁊ scient
vīdictā meā dic̄ dn̄s deꝰ Hec dicit
dn̄s deus. Pro eo q̄ fecerūt palesti
ni vindictā ⁊ vlti se sunt toto aīo
int̄fitiētes ⁊ implētes inimicitias
veteres. ꝓpterea hec dicit dn̄s deꝰ.
Ecce ego extēdaꝫ manū meā super
palestinos ⁊ interfitiā int̄fectores
Et pdā reliquias maritime regio
nis. fatiāq; ī eis vlcōnes magnas
arguēs ī furore ⁊ sciēt q̄ ego dn̄s
cū dedero vindictā meam sup eos.

Et factū est ī vnde Ca.xxvi.
cīo āno p̄ma mēsis fcūs ē s̄
mo dn̄i ad me dicēs. Fili hoīs p
eo q̄ dixit tyrꝰ de ihrl̄m euge con
fracte sūt porte ꝓpl̄orꝫ ɔuīsa est ad
me: īplebor: desꝫta ē. ꝓptēa hec dic̄
dn̄s deꝰ Ecce ego sup te tyre ⁊ ascē
dere fatiā ad te gētes multas sicut
ascēdit mare fluctuās. Et dissipa
būt muros tyri ⁊ destruēt turres
eiꝰ. Et radā puluerē eiꝰ de ea ⁊ da
bo eā ī lipidissimā petrā. Siccatio
sagenarū erit in medio maris q̄
ego locutus sū ait dominus deus
⁊ erit in direpcōeꝫ gētibus. Filie
q̄ eius que sunt in agro gladio ī
terfitientur ⁊ sciēt q̄ ego dominꝰ
q̄niā hec dicit dominus deus. Ecce
ego adducā ad tyrum nabucho
donosor regē babilonis ab aqui
lone regē regū cū equis ⁊ curribꝰ

et equitib⁹ ⁊ cetu populoq; mag
no · Filias tuas q̄ sūt in agro gla
dio inf̄ficiet et circūdabit te mu
nicōibus ⁊ ꝯportabit aggerez in
giro Et eleuabit cōn̄ te clipeū ⁊ vi
neas ⁊ arietes tēpabit in muros
tuos ⁊ turres tuas destruet in ar
matura sua · Inundacōe equoruz
ei⁹ opiet te puluis eoꝝ a sonitu
equitū ⁊ rotaꝝ ⁊ curruū mouebū
tur muri tui · Cū ingressus fuerit
portas tuas q̄si p introitū vrbis
dissipate · vngul̄ equoꝝ suoꝝ cō
culcabit oēs plateas tuas · popu
lū tuū gladio cedet et statue tue
nobiles in terrā corruent · Vasta
būt opes tuas · diripiēt negotiati
ones tuas et destruēt muros tu
os ⁊ domos tuas p̄claras sb̄uer
tent ⁊ lapides tuos ⁊ ligna tua ⁊
puluerē tuū in medio ponent · Et
quiescē faciā multitudinē cātico
rū tuoꝝ ⁊ sonit⁹ citharaꝝ tuarū
nō audiet̄ ampli⁹ · Et dabo te in
limpidissimā petrā · siccatio sage
naꝝ eris nec edificabeis vltra · q̄
ego dn̄s locut⁹ sū dic̄ dn̄s deus ·
Hec dicit dn̄s de⁹ de tyro · Nūq̄d
nō a sonitu ruine tue ⁊ gemitu in
terfectoꝝ tuoꝝ cū occisi fuerint ī
medio tui ꝯmouebūtur insule et
descēdēt de sedib⁹ suis oēs p̄ncipes
maris ⁊ auferēt exuuias suas et
vestimēta sua varia abiciēt et in
duētur stupore · In terra sedebūt
⁊ attoniti sup repentino casu tuo
ammirabūtur ⁊ assumētes super
te lamentū dicēt tibi · Q̄uo peristi
que habitas ī mari vrbs inclita
que fuisti fortis in mari cū hītato
rib⁹ tuis q̄s formidabāt vniūsi ·
Nūc stupebūt naues ī die pauo
ris tui ⁊ turbabūtur insule in ma
ri eo q̄ null⁹ egrediat̄ ex te · q̄ hec
dicit dn̄s deus · Cū dedero te vrbē
desolatā sicut ciuitates q̄ non ha
bitāt̄ ⁊ adduxero sup te abissuz
⁊ operuerint te aque multe et de
traxero te cū hijs q̄ descēdūt ī la
cū ad populuz sempit̄nū et collo
cauero in terra nouissiā sicut soli
tudines veteres cū hijs q̄ deducū
tur in lacū ut nō habiteis · porro
cū dedero gloriā in terra viuētiū ·
in nihilū redigā te ⁊ nō eris et re
quisita nō inuenieris vltra ī sem
pit̄nū dicit dn̄s de⁹ · Ca · xxvij ·

Et factū est v̄bū dn̄i ad me
dicēs Tu g̊ fili hoīs assume
sup tyrū lamentū ⁊ dices tyro q̄
hītat in introitu maris · negotia
cōni populoꝝ ad insulas multas
Hec dic̄ dn̄s de⁹ · O tyre tu dixisti
Perfecti decoris ego sū ⁊ in corde
maris sita · Finitimi tui q̄ te edifi
cauerūt īpleuer̄t decorē tuū abie
tib⁹ de sanir extruxerūt te cū om
nib⁹ tabulatis maris · Cedrū de
libano tulerūt ut facerēt tibi ma
lū · querc⁹ de basan dolauerūt in
remos tuos trāstra tua fecerūt ti
bi ex ebore īdico et p̄toriola de in
sulis ytalie · Byssus varia de egi
pto texta ē tibi in velū ut poneret̄
in malo iacinctus ⁊ purpura de
insul̄ elisa facta sūt opimētū tuū ·
Habitatores sydonis ⁊ aradij fu
erūt remiges tui · sapiētes tui ty
re facti sūt gub̄natores tui · senes
biblij ⁊ prudētes ei⁹ p̄buer̄t nau
tas · ad ministeriū varie supp̄elle
ctilis tue Oēs naues maris ⁊ nau
te eaꝝ fuerūt ī populo negotiacō
nis tue p̄se ⁊ lidij ⁊ libies erāt in

exercitu tuo viri bellatores tui: clipeū a galeaz fuspenderūt in te p ornatu tuo. Filij aradij cū exercitu suo sup muros tuos in circuitu. ⁊ a pigmei qui erāt in turribꝫ tuis pharetras suas fuspēderūt in muris tuis p gyrū Ipsi opleuerūt pulchritudinē tuā. Carthaginenses negotiatores tui A multitudīe cū ōi az diuitiaz argēto ferro stāno plūbogꝫ repleuerūt nūdinas tuas Grecia thubal a mosoch institores tui. Mancipia a vasa erea ad duxerūt pplo tuo de domo thogorma: equos a equites a mulos adduxerūt ad forū tuū. Filij dēd ā negociatores tui Insule multe negociatio manus tue dentes ebur et ebenum os a hebenus ꝯmutauerūt in p̄tio tuo. Syrus negotiator tuus. Propter multitudinē operū tuoz gēmā a purpurā a scutulata a bissum a sericū a chodchod posuerūt in mercatu tuo. Juda a terra isrl ipi institores tui in frumēto p̄mo balsamū a mel a oleū a resinaz p posuerūt in nundinis tuis. Damascenus negotiator tuus ī multitudine opm tuorū. in multitudīe diuersarū opū in vino pinguj in lanis coloris optimi. Dan et grecia a mozel in nūdinis tuis ꝓposuerūt ferrū fabrefactū. stacte a calamus in negotiacōe tua. Dedan institores tui in tapetibꝫ ad sedēdū. Arabia a vniuersi principes cedar ipsi negotiatores manꝫ tue cū agnis a arietibus a hedis venerūt ad te negotiatores tui. Venditores saba a rema ipi negociatores tui cū vniuersis p̄mis aromatibꝫ a lapide precioso a auro qđ ꝓposuerūt in mercatu tuo. Aran a chenneq eden negociatores tui. Saba assur et chelmath vēditores tui ipsi negotiatores tui multiphariaz in volucris iacinctia polimitoz gazazq pretiosaz q̄ obuoluite et astricte erāt fumibꝫ. cedros q̄ habebāt in negotiacōibus tuis. Naues maris p̄cipes tui in negociacōne tua a repleta es a glorificata nimis ī corde maris In aquis maris adduxerūt te remiges tui. Ventus auster cōtriuit te. In corde maris diuicie tue et thesauri tui et multiplex instrumētū tuū. Naute tui a gubnatores tui q̄ tenebāt suppellectilem tuā a populo tuo p̄erāt. virique bellatores tui q̄ erāt in te cū vniuersa multitudine tua q̄ est ī medio tui cadēt ī corde maris ī die ruine tue A soitu clamoris gubnatoz tuoz ꝯturbabūt classes a descēdēt de navibꝫ suis oēs q̄ tenebant remum Nautea vniuersi gubnatores maris in tra stabūt a eiulabūt sup te voce magn̄ a clamabūt amarē. Et supiatiēt puluere capitibꝫ suis a cinere ospgēt a radēt sup te caluitiū a accīgēt cilicijs Et plorabūt te ī amaritudīe aīe ploratu amaissimo a assumēt sup te carmē lugubre a plāgēt te Que ē ut tyrꝫ q̄ obmutuit ī medio maris. Que ī exitu negotiacōnum tuaz de mari ipleſti pplos multos in multitudine diuitiarū tuarū a populoz tuoruz ditasti reges terre. Nunc ꝯtrita es a marii profundis aquaz opes tue et ōis multitudo tua q̄ eāt ī medio tui cecidērt. Vniuersi habitatores insularū obstupuerūt sup te a reges eaz oēs tēpestate pauidi mutauerūt vultū.

Negociatores populorū sibilaue
runt sup te Ad nihilū deducta es
⁊ non eris vsq; in perpetuū.
Et factꝰ ē ſmo ¶ Ca. xxviij.
dñi ad me dicens. Fili hoīs
dic pn̄cipi tyri. hec dic̄ dñs deꝰ Eo
q̄ eleuatum est cor tuū et dixisti.
deus ego sū ⁊ in cathedra dei sedi
in corde maris cū sis hō ⁊ nō deus
⁊ dedisti cor tuū quasi cor dei. Ecce
sapiētior es tu daniele. omē secre
tū nō est abscōditū a te. In sapiē
tia ⁊ prudētia tua fecisti tibi forti
tudinē ⁊ acq̄sisti aurꝫ et argentū
in thesauris tuis in multitudīe sa
piētie tue ⁊ ī negotiacōe tua mul
tiplicasti tibi fortitudinē et eleua
tū est cor tuū in robore tuo. Prop
terea hec dicit dñs deus. Eo q̄ ele
uatū est cor tuū q̄si cor dei. idcirco
ecce ego adducaꝫ sup te alienos
robustissiōs gentiū Et nudabūt
gladios suos sup pulchritudinē
sapiētie tue ⁊ polluēt decorē tuū.
Interficiēt ⁊ detrahēt te et morie
ris ī interitu occisorꝫ in corde ma
ris. Nūquid dicēs loq̄ris deꝰ ego
sū coraꝫ interficiētibꝰ te cū sis hō
et nō deus. In manu occidētiū te
morte incircūcisorꝫ morieris ī ma
nu alienorꝫ. q̄ ego locutus sū ait
dñs deꝰ. Et factus ē sermo dñi ad
me dicēs Fili hoīs leua planctū
sup regē tyri ⁊ dices ei. Hec dicit
dñs deꝰ. Tu signaculū similitudīs
plenꝰ sapiētia pfectꝰ decore. in de
liciis padisi dī fuisti Oīs lapis p̄
tiosus opimētū tuū. sardius tho
pazius ⁊ iaspis. crisolitꝰ ⁊ onix ⁊
berillus. saphirꝰ ⁊ carbūculus ⁊
smaragdꝰ. Aurūq̄ decoris tui et
foramma tua in die q̄ cōditus es
prepata sūt. Tu cherub extētus
⁊ ptegens ⁊ posui te ī mōte sācto
dei In medio lapidū ignitorꝫ am
bulasti. pfectus in viis tuis a die
ꝯdicōnis tue donec inuēta ē iniq̄
tas ī te. In multitudīe negotiacō
nis tue repleta sūt īteriora tua ini
quitate ⁊ peccasti et eieci te de mō
te dei ⁊ pdidi te o cherub ptegēs
de medio lapidū ignitorꝫ. Et ele
uatū est cor tuū ī decore tuo. Per
didi sapiētiaꝫ tuā in decore tuo in
terrā pieci te añ faciē regū dedi te
ut cernerēt te In multitudīe iniq̄
tatū tuarꝫ ⁊ iniq̄tate negotiacōis
tue polluisti sāctificacōneꝫ tuam.
Producā g̊ ignez de medio tui q̄
comedat te ⁊ dabo te in cinerē su
per terrā in ꝯspectu oīm vidētiū te
Omēs qui viderint te in gētibus
obstupescēt sup te. Nihili factꝰ es
⁊ nō eris in ppetuū. Et factꝰ ē ser
mo dñi ad me dicēs. Fili hoīs po
ne faciē tuā ꝯtra sydonē ⁊ ꝓpheta
bis de ea ⁊ dices. Hec dic̄ dñs deꝰ
Ecce ego ad te sydon et gloriabor
in medio tui Et scient q̄ ego dñs
cū fecero ī ea iuditia ⁊ sāctificatꝰ
fuero in ea. Et immittā ei pestilen
tiā ⁊ sāguineꝫ in plateis eiꝰ ⁊ cor
ruent interfecti ī medio eius gla
dio p circuitū ⁊ sciēt q̄ ego dñs.
Et nō erit vltra domui isrl̄ offen
diculū amaritudīs et spina dolo
rē inferēs vndiq; p circuitū eorꝫ
qui aduersant̄ eis ⁊ sciēt q̄ ego
dñs deus. Hec dic̄ dñs deꝰ. Qñ cō
gregauero domū isrl̄ de populis ī
quibꝫ dispsi sūt sāctificabor in eis
corā gentibꝰ ⁊ habitabūt ī terra
sua quā dedi seruo meo iacob et
hītabūt ī ea securi. Et edificabūt

domos ⁊ plantabūt vineas ⁊ ha
bitabūt cōfidēt cū fecero iuditia ī
oīb⁹ qui adūsant eis ꝑ circuitū ⁊
scient qꝛ ego dominus deus eoꝝ.
In anno decimo in duo Ca. xxix.
decimo mēse vna die mēsis factū
est verbū domini ad me dicēs. Fi
li homīs pone fatiē tuā ɔtra pha
raonē regez egipti ⁊ ꝓphetabis de
eo ⁊ de egipto vniūsa loq̄re et di
ces. Hec dic̄ dn̄s de⁹. Ecce ego ad
te pharao rex egipti draco mag
ne qui cubas in medio fluminuz
tuoꝝ ⁊ dicis meus est fluuius et
ego feci memetipsū Et ponā frenū
in maxillis tuis et cōglutinabo pi
sces fluminū tuoꝝ squamis tuis.
Et extrahaz te de medio fluminū
tuoꝝ ⁊ vniūsi pisces tui squamis
tuis adherebūt. Et ꝓitiam te in de
sertū ⁊ oēs pisces flumīs tui. Su
per fatiē terre cades. Nō colligeris
neqz ɔgregaberis. Bestijs terre ⁊
volatilib⁹ celi dedi te ad deuorādū
⁊ scient omēs habitatores egipti
qꝛ ego dn̄s. Pro eo ꝙ fuisti bacu
lus arūdineus domui isrl̄ quando
apprehēderūt te manu ⁊ ɔfract⁹ es
⁊ lacerasti omnē humerū eoꝝ et
innitentib⁹ eis sup te cōminutus
es ⁊ dissoluisti oēs renes eoꝝ ꝓpte
rea hec dicit dn̄s de⁹. Ecce ego ad
ducā sup te gladiū ⁊ interfitiā de
te hominē ⁊ iumentū. Et erit terra
egipti in desertū ⁊ in solitudinē ⁊
scient qꝛ ego dn̄s. Pro eo ꝙ dixe
ris fluuius meus est ⁊ ego feci eū
idcirco ecce ego ad te et ad flumi
na tua. Daboqz terrā egipti in soli
tudinez gladio dissipataz a turre
syenes vsqz ad termīos ethiopie
Nō ꝑtrāsibit eā pes hoīs neqz pes
iumēti gradiet̄ in ea ⁊ nō habita
bit̄ quadraginta annis. Daboqz
terraz egipti desertā in medio ter
raꝝ desertaꝝ ⁊ ciuitates eius ī me
dio vrbiū subuersarū ⁊ erūt deso
late quadragīta annis. Et disper
gā egiptios in nacōes ⁊ vētilabo
eos ī terras. qꝛ hec dicit dn̄s deus
Post finē quadragīta ānoꝝ con
gregabo egiptū de ꝓplis in q̄b⁹ di
sp̄si fuerāt ⁊ reducā captiuitatem
egipti ⁊ collocabo eos in t̄ra pha
tures in terrā natiuitatis sue: ī ter
ra de q̄ sūpti sūt. Et erūt ibi in reg
nū humile ⁊ int̄ cetera regna erit
humilima. Et nō eleuabitur vltr̄
sup nacōes ⁊ īminuā eos ne impe
rēt gētib⁹ neqz erūt vltra domui
isrl̄ in confidentia docentes iniqui
tatē ut fugiāt ⁊ sequāt̄ eos ⁊ sciēt
qꝛ ego sū dn̄s deus. Et factū est in
vigesimo ⁊ septīo āno in p̄mo in
vna mēsis. factū est v̄bū dn̄i ad
me dicēs Fili hoīs nabuchodono
sor rex babilonis s̄uire fecit exer
citū suū seruitute mag̃ adūsus ty
rū. Omē caput decaluatū et omīs
humer⁹ depilatus est. Et merces
non ē reddita ei neqz exercitui ei⁹
de tyro ꝓ s̄uitute qua s̄uiūt mihi
adūsus eā Propterea hec dicit do
min⁹ de⁹. Ecce ego dabo nabucho
donosor regez babilonis in terra
egipti ⁊ accipiet multitudinē ei⁹
⁊ dep̄dabit̄ manubias ei⁹ et diri
piet spolia eius ⁊ erit merces exē
citui illius ⁊ opi ꝓ quo s̄uiūt ad
uersus eaz. Dedi ei terrā egipti ꝓ
eo ꝙ labo āuerit m̄ ait dn̄s de⁹ In
die illa pullulabit cornu domui
isrl̄ ⁊ tibi dabo aptū os ī medio
eoꝝ ⁊ sciēt qꝛ ego dn̄s. Ca. xxx.

Et factū est v̄bū dn̄i ad me
dicēs. Fili hoīs ꝓpheta ⁊ dic.
Hec dicit dn̄s deꝰ. Vlulate ve ve
diei. qꝛ iuxta est dies ⁊ appropinq̄
bit dies dn̄i. dies nub̄. tēpus gen
tiū erit. Et veniet gladiꝰ ī egiptū
⁊ erit pauor in ethiopia cū cecide
rint vulnerati ī egipto et ablata
fuerit multitudo illiꝰ ⁊ destructa
fūdamenta eiꝰ. Ethiopia ⁊ libia
⁊ lidij ⁊ omne reliquū vulgus ⁊
chub ⁊ filij terre fedeis cū eis gla
dio cadēt. Hec dic̄ dn̄s deꝰ. Et cor
ruent fulciētes egiptū ⁊ destruet̄
sup̄bia imp̄ij eius. A turre syenes
gladio cadēt in ea ait dn̄s exerci
tuū. Et dissipabūtur in medio ter
raꝝ desolataꝝ et vrbes eiꝰ in me
dio ciuitatū desꝫtaꝝ erūt ⁊ scient
qꝛ ego dn̄s deꝰ cū dedero ignez in
egipto ⁊ attriti fuerint om̄s auxi
liatores eiꝰ. In die illa egredient̄
nūcij a facie mea ī trieribꝰ ad ꝯte
rendā ethiopie ꝯfidētiā ⁊ erit pa
uor in eis ī die egipti qꝛ absq̄ du
bio veniet. Hec dicit dn̄s deꝰ. Et
cessare fatiā multitudinē egipti ī
manu nabuchodonosor r̄gis ba
bilonis. Ipse ⁊ populꝰ eius cū eo
fortissimi gentiū adducēt̄ ad dis
p̄gendā terram. Et euaginabūt
gladios suos sup̄ egiptū et īple
būt terrā interfectis ⁊ faciā alue
os fluminū aridos ⁊ tradā terrā
in manꝰ pessimoꝝ ⁊ dissipabo ter
rā ⁊ plenitudinē eiꝰ in manꝰ alie
norū. Ego dn̄s locutꝰ sū. Hec dic̄
dn̄s deꝰ. Et disp̄daz simulachra
⁊ cessare faciā ydola de memphis
⁊ dux de terra egipti non erit am
pliꝰ. Et dabo terrorē in terrā egip
ti ⁊ disp̄daz terrā phatures ⁊ da
bo ignē in taphnis ⁊ faciam iudi
tia mea in alexādria Et effundaz
indignacōnē meā sup̄ pelusiū ro
bur egipti et int̄ficiaz multitudi
nē alexandrie ⁊ dabo ignē ī egip
to. Quasi p̄turiēs dolebit pelusiū
⁊ alexādria erit dissipata ⁊ in mē
phis āgustie q̄tidiane. Iuuenes
eliopoleos et bubasti gladio ca
dēt et ip̄e captīe ducent̄. Et ī taph
nis nigrescet dies cū ꝯtriuero ibi
sceptra egipti ⁊ defeceit in ea sup̄
bia potētie eius. Ipsā nubes ope
riet. filie aūt eiꝰ in captītatē ducē
tur. Et iuditia faciā in egipto ⁊ sci
ent qꝛ ego dn̄s. Et factū est in vn
decimo anno in p̄mo mēse ī septi
ma mensis: factū est v̄bū dn̄i ad
me dicēs. Fili hoīs brachiū pha
raonis regis egipti ꝯfregi et ecce
nō est obuolutū ut restitueret̄ ei
sanitas ut ligaret̄ pānis ⁊ fascire
tur lintheolis ⁊ recepto robore pos
sit tenē gladiū. Proptēa hec dic̄
dn̄s deꝰ. Ecce ego ad pharaonez
regē egipti ⁊ ꝯminuā eiꝰ brachiū
forte ꝫ ꝯfractū et deitiā gladiū de
manu eiꝰ. Et disp̄gaz egiptū ī gē
tibus ⁊ vētilabo eos ī terris Et cō
fortabo brachia regis babilonis
daboq̄ gladiū meū in manu eiꝰ
Et cōfringā brachiū pharaonis
et gement gemitibꝰ interfecti co
rā facie eius. Et ꝯfortabo brachia
regis babilonis ⁊ brachia pha
raonis concident. Et scient quia
ego dn̄s cum dedero gladiū meū
in manū regis babilonis ⁊ exten
derit eū super terrā egipti. Et disp̄
gam egiptum in nacōnes et ven
tilabo eos in terras ⁊ scient quia
ego dominꝰ. ¶ Ca. xxxi.

Et factum est in anno vnde
cimo tertio mense vna men
sis. factum est verbum domini ad
me dicens. Fili hominis dic pha
raoni regi egipti et populo eius.
Cui similis factus es in magnitu
dine tua. Ecce assur quasi cedrus
in libano pulcher ramis et frōdi
bus nemorosus. excelsusq; altitu
dine ⁊ inter ꝯdensas frondes ele
uatū est cacumē eius Aque nutri
erūt illum: abissus exaltauit illū.
Flumina eius manabāt in circui
tu radicū eius ⁊ riuos suos emisit
ad vniuersa ligna regionis Pro
pterea eleuata est altitudo eius su
per omnia ligna regionis ⁊ multi
plicata sūt arbusta eius ⁊ eleuati
sunt rami eius pre aquis multis.
Cūq; extēdisset vmbrā suaꝫ in ra
mis eius fecerūt nidos oīa volati
lia celi ⁊ sb frondibus eius genu
erūt omēs bestie saltuum ⁊ sb vm
braculo illius habitabat cet⁹ gē
tium plurimarū. Eratq; pulcherri
mus in magnitudine sua ⁊ in dila
tione arbustoꝝ suoꝝ. Erat em̄ ra
dix illius iuxta aquas mltas. Ce
dri non fuerūt altiores illo in padi
so dei. Abietes non adequauerūt
sūmitatē eius et platani non fue
runt eque frōdibus illius. Omē
lignū padisi dei nō est assimilatū
illi ⁊ pulchritudini eius quoniaꝫ
spetiosū feci eū ⁊ multis ꝯdensisq;
frondibus Et emulata sunt eum
omnia ligna voluptatis q̄ erant
in padiso dei. Propterea hec dicit
dn̄s deus Pro eo ꝙ sublimatus ē
in altitudine ⁊ dedit sūmitatē suā
virentē atq; cōdensā ⁊ eleuatū est
cor eius in altitudine sua tradidi
eam in manus fortissimi gentiū.
Fatiēs fatiet ei iux̄ impietatē ei⁹.
Et eieci eā ⁊ succidēt eam alieni et
crudelissimi nationū. Et ꝓitiēt eū
sup mōtes ⁊ in cūctis cōuallibus
corruēt rami ei⁹. Et cōfringent̄ ar
busta eius in vniūsis rupib⁹ ter
re et recedēt de vmbraculo ei⁹ oēs
populi terre ⁊ relinquēt eū. In rui
na ei⁹ habitauerūt omnia volati
lia celi ⁊ in ramis ei⁹ fuerūt vniū
se bestie regionis Quā ob rem nō
eleuabūt̄ in altitudine sua oīa lig
na aquarū nec ponēt sublimitatē
suaꝫ inter nemorosa atq; frondo
sa nec stabūt ī sblimitate sua oīa
que irrigāt̄ aquis q̄ oēs traditi
sūt ī mortē ad terrā vltimā in me
dio filioꝝ hoīm ad eos q̄ descēdūt
in lacū. Hec dicit dn̄s de⁹. In die
qn̄ descēdit ad īferos indixi luctū
opui eū abisso ⁊ ꝓhibui flumina
eius ⁊ coercui aquas multas. Cō
tristatus ē sup eū libanus et oīa
ligna agri ꝯcussa sūt. A sonitu ru
ine ei⁹ cōmouit gētes cū deducerē
eū ad infernū cū hijs qui descēde
bāt in lacū Et ꝯsolata sūt in terra
infima oīa ligna voluptatis egre
gia atq; predara in libano vniū
sa q̄ irrigabant̄ aquis. Nā ⁊ ipsi
cū eo descēdēt ad infernū ad inter
fectos gladio ⁊ brachiū vniuscu
lusq; sedebit sub vmbraculo ei⁹ ī
medio nationū ei⁹. Cui assimila
tus es o inclite atq; sublimis int̄
ligna voluptatis. Ecce deduct⁹ es
cū lignis voluptatis ad t̄raꝫ vlti
mā. In medio incircūcisoꝝ dormi
es cū eis q̄ interfecti sunt gladio.
Sic ē pharao ⁊ oīs multitudo ei⁹
dicit dn̄s deus. ¶ Ca. xxxij.

Et factū est duodecīo anno
in mēse duodecīo ī vna mē
sis: factū ē v̄bū dn̄i ad me dicēs·
Fili hom̄is assume lamētū super
pharaonē regē egipti ⁊ dices ad
eū· Leoni gentiū assimilat⁹ es et
draconi qui est ī mari Et ventila
bas cornu in flumīb⁹ tuis ⁊ ɔtur
babas aq̄s pedib⁹ tuis ⁊ ɔculca
bas flumīa eaꝝ· Proptēa hec dic̄
dn̄s de⁹ Expādā sup te rethe meū
in multitudīe ꝓplorꝝ multorꝝ ⁊ ex
trahā te in sagena mea ⁊ ꝓitiam
te in terrā· Sup faciē agri abitiaꝫ
te ⁊ habitaē fatiā sup te oīa vola
tilia celi et saturabo de te bestias
vniu̅se terre· Et dabo carnes tuas
sup mōtes ⁊ implebo colles tuos
sanie tua· Et irrigabo terrā fetore
sanguīs tui sup montes ⁊ valles
implebūtur ex te Et opiaꝫ cū exti
ctus fueris celos ⁊ nigrescē faciā
stellas ei⁹· Solē nube tegā ⁊ luna
nō dabit lumē suū Oīa lumīaria
celi merere fatiaꝫ sup te et dabo te
nebras sup terrā tuā dic̄ dn̄s de⁹
Et irrigabo cor populoꝝ multoꝝ
cū induxero ɔtricōneꝫ tuā in gēti
bus sup terras q̄s nescis ⁊ stupe
scere fatiā sup te ꝓplos mltos· Et
reges eoꝝ horrore nimio formida
būt sup te cū volare ceperit gladi
us me⁹ sup faties eoꝝ et obstupe
scēt repēte singuli ꝓ aīa sua in die
ruine sue· qꝛ hec dicit dn̄s deus·
Gladius regis babilonis veniet
tibi in gladijs fortiū deiciā multi
tudinē tuā· Inexpugn̄biles om̄es
gētes hee· Et vastabūt supbiam
egipti ⁊ dissipabit̄ multitudo ei⁹
Et ꝑdā oīa iumēta ei⁹ q̄ erāt sup
aq̄s plurimas ⁊ non cōturbabit
eas pes hoīs vltra neqꝫ vngula
iumētorū turbabit eas· Tūc pu
rissiās reddā aq̄s eoꝝ ⁊ flumina
eoꝝ quasi oleū adducaꝫ ait dn̄s
de⁹ cū dedero terrā egipti desolatā
Deseret̄ autē terra a plenitudine
sua qn̄ ꝑcussero om̄es hītatores
eius ⁊ sciēt qꝛ ego dn̄s· Planct⁹ ē
⁊ plāgent eū filie gentiū sup egi
ptū ⁊ sup multitudinē eius plan
gēt eū ait dn̄s de⁹· Et factū est in
duodecīo anno in qn̄tadecīa men
sis: factū est v̄bū dn̄i ad me dicēs
Fili hoīs cane carmē lugubre sup
multitudinē egipti· Et detrahe eā
ipsā ⁊ filias gētiū robustarū ad
terrā vltimaꝫ cū hijs q̄ descēdūt ī
lacū· Quo pulchrior es descēde ⁊
dormi cum incircūcisis· In medio
int̄fectoꝝ gladio cadēt· Gladius
datus ē· Et attraxer̄t eā ⁊ oēs po
pulos ei⁹· Loqn̄tur ei potētissimū
robustorū de medio inferni q̄ cū
auxiliatorib⁹ ei⁹ descēderūt ⁊ dor
mierūt incircūcisi interfectiqꝫ gla
dio Ibi assur ⁊ oīs multitudo ei⁹
ī circuitu illi⁹ sepulchra eoꝝ oēs
interfecti ⁊ q̄ ceciderūt gladio q̄ꝝ
data sūt sepulchra in nouissimis
laci· Et facta est multitudo eius ꝑ
girū sepulchri ei⁹· vniu̅si int̄fecti
cadētesqꝫ gladio· q̄ dederāt quon
dā formidinē suaꝫ ī terra viuētiū
Ibi elam et oīs multitudo eius ꝑ
giꝝ sepulchri sui· Oēs hij interfe
cti ruentesqꝫ gladio qui descēder̄t
incircūcisi ad terrā vltimam Qui
posuerūt terrorē suū in terra viuē
tiū ⁊ portauerūt ig̊miniā suā cum
hijs qui descēderūt in lacū· In me
dio int̄fectoꝝ posuerūt cubile ei⁹
in vniu̅sis popul̄ ei⁹ ī circuitu ei⁹

sepulchrꝝ illius. Omnes hij incir
cūcisi interfectiq; gladio. Dederūt
em̄ terrorē suū in terra viuentiū ⁊
portauerūt ignominiā suā cū hijs
qui descēdūt in lacū. In medio in
terfectorū positi sūt Ibi mosoch ⁊
tubal et oīs multitudo eius in cir
cuitu eius sepulchra illius Om̄es
hij incircūcisi interfectiq; ⁊ caden
tes gladio q̄ dederunt formidinē
suā in terra viuentiū et nō dormi
ent cū fortib⁹ cadentibusq; ⁊ īcir
cūcisis qui descēderūt ad infernū
cū armis suis. Et posuerūt gladios
suos sb̄ capitib⁹ suis et fuerūt ini
quitates eoꝝ in ossib⁹ eoꝝ. q̄ ter
ror fortiū facti sūt in terra viuētiū
Et tu ḡ in medio incircūcisoꝝ ɔte
reris et dormies cū interfectis gla
dio. Ibi ydumea et reges eius et
om̄es duces eius q̄ dati sūt cū exē
citu suo cū interfectis gladio et q̄
cū incircūcisis dormierūt ⁊ cū hijs
qui descēderūt in lacū Ibi p̄ncipes
aquilonis omnes et vniūsi vena
tores qui deducti sūt cū interfectis
pauētes ⁊ in sua fortitudine ɔfusi
q̄ dormierūt incircūcisi cū int̄fectis
gladio ⁊ portauerūt ɔfusionē suaꝫ
cū hijs qui descēdūt in lacum. Vi
dit eos pharao ⁊ ɔsolatus est su
per vniūsa multitudine sua q̄ int̄
fecta ē gladio pharao ⁊ oīs exer
citus eius ait dn̄s de⁹. q̄ dedit ter
rorē suū in terra viuentiū ⁊ dormi
uit in medio incircūcisoꝝ cū inter
fectis gladio. pharao ⁊ oīs mlti
tudo ei⁹ ait dn̄s de⁹. ¶ Ca. xxxiij.

Et factū est v̄bū dn̄i ad me
dicens. Fili hoīs loq̄re ad fi
lios ꝓpli tui ⁊ dices ad eos. Terra
cū induxero sup eā gladiū ⁊ tule
rit ꝓplus terre virū vnū de nōuissi
mis suis ⁊ cōstituerit eū sup se spe
culatorē ⁊ ille viderit gladiū veni
entē sup terrā ⁊ cecinerit buccina
⁊ annūtiauerit ꝓplo. audiēs autē
quisquis ille ē sonitū buccīe ⁊ nō
obs̄uauerit veneritq; gladius ⁊
tulerit eū: sāguis ipsi⁹ sup caput
eius erit. Sonū buccine audiuit ⁊
nō se obseruauit. sāguis eius in
ipso erit. Si aūt se custodierit ani
mā suā saluauit. Qd̄ si speculator
viderit gladiū veniētez ⁊ nō inso
nuerit buccina ⁊ ꝓpl's se nō custo
dierit. veneritq; gladius ⁊ tuleit
de eis aīaꝫ: ille q̄dez in iniq̄tate sua
captus est. sang̃nē aūt ei⁹ de ma
nu speculatoris req̄rā. Et tu fili hoī
nis speculatorē dedi te domui isrl̄
Audiēs ergo ex ore meo s̄monē
annūtiabis eis ex me. Si me dicē
te ad īpiū īpie morte morieris nō
fueris locutus ut se custodiat im
pius a via sua ip̄e impius ī iniq̄ta
te sua morieť. sāguinē aūt eius de
maū tua requirā. Si aūt annūci
ante ad īpiū ut a vijs suis ɔūtať.
nō fuerit ɔūsus a via sua: ip̄e ī iniq̄
tate sua morieť. porro tu aīaꝫ tuaꝫ
liberasti. Tu vero fili hominis dic
ad domū isrl̄. Sic locuti estis dicē
tes. Iniq̄tates nostre et pctā nr̄a
sup nos sūt ⁊ in ipsis nos tabesci
mus. Qūo ḡ viuere poterimus. ⁊
dic ad eos. Viuo ego dicit domi
nus deus nolo mortem impij. sed
ut ɔuertatur impius a via sua et
viuat. Conuertimini a vijs vr̄is
pessimis. Et quare moriemini do
m⁹ israhel. ⁊ Tu itaq; fili hominis
dic ad filios populi tui. Justicia
iusti nō liberabit eū in q̄cūq; die

peccauerit ⁊ impietas impij non
nocebit ei in q̃cũq; die ꝯuersus fue
rit ab impietate sua Et iustus nõ
poterit viuẽ in iustitia sua in q̃cũ
q; die peccauerit Etiã si dixero iu
sto ꝙ vita viuat ⁊ ꝯfisus in iusti
tia sua fecerit iniq̃tatẽ oẽs iustitie
ei⁹ obliuioni tradent̃ et ĩ iniq̃tate
sua quã opatus est ĩ ip̃a morietur
Si aũt dixero ĩpio morte morieris
⁊ egerit pn̄iaꝫ a pctõ suo feceritq;
iudiciũ ⁊ iustitiã ⁊ pign⁹ restitu
erit ille impi⁹ rapinãq; reddiderit
in mãdatis vite ãbulauerit nec
fecerit quicq̃ iniustũ vita viuet
⁊ nõ morietur. Oĩa pctã ei⁹ q̃ pecca
uit nõ imputabũtur ei. Iudiciuꝫ
⁊ iustitiã fecit. vita viuet. Et dixe
rũt filij populi tui Nõ est equi põ
deris via dñi. Et ipõꝝ via iniusta
est. Cũ eĩ recesserit iust⁹ a iusticia
sua feceritq; iniq̃tates morietur ĩ eis
Et cũ recesserit impi⁹ ab ĩpietate
sua feceritq; iuditiũ ⁊ iusticiaꝫ vi
uet in eis. Et dicitis. Nõ est recta
via domini. Vnũquẽq; iux̃ vias
suas iudicabo de vobis dom⁹ isrl̃
Et factũ est in duodecĩo anno ĩ de
cimo mẽse in q̃nta mẽsis trãsmi
gracõis nr̃e veĩt ad me q̃ fugeãt
de ihrl̃m dicẽs. Vastata est cĩtas
Man⁹ aũt dñi facta fueãt ad me
vespe añq̃ veniret q̃ fugerat ape
ruitq; os meũ donec veĩret ad me
mane et apto ore meo ñ silui am
pli⁹. Et factũ est v̇bũ dñi ad me
dicẽs. Fili hoĩs q̃ hĩtant in ruino
sis hijs sup humũ isrl̃ loquẽtes
aiũt. Vn⁹ erat abrahaꝫ ⁊ heredi
tate possedit terrã. Nos aũt mul
ti sum⁹. nob̃ data ẽ terra in posses
sionẽ. Idcirco dices ad eos. Hec

dicit dñs de⁹. Qui in sãguĩe ꝯme
ditis ⁊ oculos vr̃os leuatis ad im
mũditias vrãs ⁊ sãguinẽ fundi
tis. nũquid terrã hereditate possi
debitis. Stetistis in gladijs vr̃is
fecistis abhoĩnacões ⁊ vnusquis
q; vxorẽ ꝓximi sui polluit ⁊ terrã
hẽditate possidebitis. Hec dices
ad eos. Sic dicit dñs deus Viuo
ego. q̃ qui ĩ ruinosis hĩtant gla
dio cadẽt ⁊ qui in agro ẽ bestijs
tradet̃ ad deuorãdũ. qui autẽ in
p̃sidijs ⁊ ĩ spelũcis sũt peste mori
ent̃. Et dabo terrã in solitudinẽ ⁊
in desertũ et deficiet supba fortitu
do ei⁹ ⁊ desolabũtur montes isrl̃
eo ꝙ null⁹ sit q̃ p eos trãseat. Et
scient q̃ ego dñs cũ dedero terrã
eoꝝ desolatã ⁊ desertã ꝓpter vniũ
sas abhoĩnacões suas q̃s opati
sũt. Et tu fili hoĩs filij populi tui q̃
loquũt̃ de te iux̃ muros ⁊ ĩ ostijs
domoꝝ ⁊ dicũt vn⁹ ad alteꝝ vir
ad ꝓximũ suũ loq̃ntes venite et
audiam⁹ q̃ sit sermo egrediẽs a
dño ⁊ veniũt ad te q̃si si ĩgrediat̃
ꝓpl̃us. Et sedẽt corã te ꝓpl̃us me⁹
⁊ audiũt s̃mones tuos ⁊ nõ faci
unt eos. q̃ in canticũ oris sui ver
tũt illos. Et auaritiã suaꝫ seq̃t̃ cor
eoꝝ ⁊ es eis q̃si carmẽ musicũ q̃d
suaui dulciq; sono canit̃ Et audi
unt v̇ba tua ⁊ non faciũt ea ⁊ cũ
venerit q̃d p̃dictũ est ecce em̃ ve
nit tũc scient q̃ ꝓphetes fuerit in
ter eos. ¶ Capitulũ. xxxiiij.

Et factũ est v̇bũ dñi ad me
dicẽs. Fili hoĩs ꝓpha de pa
storib⁹ isrl̃ ꝓpha ⁊ dices pastori
bus Hec dic̃ dñs de⁹ Ve pastori
bus isrl̃ qui pascebãt semetipõs
Nõne greges a pastoib⁹ pascũt̃

Lac comedebatis ⁊ lanis operiba
mini et qd crassum erat occideba
tis. gregē aūt meū nō pascebatis
Qd infirmū fuit nō ɔsolidastis ⁊
qd egrotū nō sanastis. Qd fractū
est nō alligastis ⁊ qd abiectū est
nō reduxistis ⁊ qd perieāt nō que
sistis. ꝫ cū austeritate impabatis
eis ⁊ cū potētia. Et dispse fūt oues
mee eo ꝙ non esset pastor ⁊ facte
fūt ī deuoracōez oīm bestiarū agri
⁊ dispse fūt. Errauerūt greges mei
in cūctis mōtibus ⁊ in vniuso col
le excelso ⁊ sup omnem fatiē terre
dispsi fūt greges mei et nō erat q̄
requireret. Nō erat inq̄ q̄ require
ret. Propterea pastores audite v̄
bum domini Viuo ego dicit dn̄s
deus qꝛ pro eo ꝙ facti sunt greges
mei in rapinā ⁊ oues mee in deuo
racōez oīm bestiarū agri eo ꝙ nō
essz pastor. neqꝫ em̄ quesierūt pa
stores gregez meū. ꝫ pascebāt pa
stores semetipsos ⁊ greges meos
nō pascebāt. ꝓpterea pastores au
dite verbū domini. Hec dicit dn̄s
deus. ecce egoip̄e sup pastores req̄
rā gregē meū de manu eoꝝ ⁊ cessa
re fatiā ut vltra nō pascāt gregez
meū nec pascant amplius pasto
res semetipsos. Et liberabo gregē
meū de ore eoꝝ ⁊ nō erūt eis ī escā
qꝛ hec dicit dn̄s deus. Ecce egoip̄e
requirā oues meas ⁊ visitabo eas
sicut visitat pastor gregem suū in
die quando fuerit in medio ouiū
suarū dissipatarum. Sic visitabo
oues meas ⁊ liberabo eas de oīb⁹
locis in quibus disperse fuerant
in die nubis ⁊ caliginis. Et educā
eas de populis ⁊ ɔgregabo eas de
terris ⁊ inducā eas in terraz suaz
⁊ pascaz eas in montibus isrl' in
riuis ⁊ in cūctis sedibus terre In
pascuis vberrimis pascam eas ⁊
in montibus excelsis israhel erunt
pascue eaꝝ. Ibi requiescent ī her
bis virentib⁹ ⁊ in pascuis pingui
bus pascent̄ sup montes isrl' Ego
pascam oues meas et ego eas ac
cubare fatiam dicit dn̄s deus. Qd
perierat requiraz ⁊ quod abiectū
erat reducā ⁊ quod ɔfractū fueāt
alligabo ⁊ quod infirmū fueāt cō
solidabo et quod pingue et forte
custodiā ⁊ pascam illas in iudicō
Vos āt greges mei. hec dicit dn̄s
deus Ecce ego iudico inter pecus ⁊
pecus arietū ⁊ hircoꝝ. Nōne satis
vobis erat pascua bona depasci.
Insup ⁊ reliq̄as pascuarū vestra
rū cōculcastis pedibus vr̄is ⁊ cū
purissimā aquā biberetis reliquā
pedib⁹ vestris turbastis. Et oues
mee hijs que ɔculcata pedib⁹ ve
stris fuerāt pascebāt̄ ⁊ que pedes
vr̄i turbauerāt hec bibebāt. Pro
pterea hec dicit dn̄s deus ad eos
Ecce egoip̄e iudico inter pecus pi
gue ⁊ macilentū. Pro eo ꝙ lateri
bus ⁊ humeris impingebatis ⁊
cornib⁹ vestris ventilabatis oīa
infirma pecora donec dispergerēt̄
foras saluabo gregē meū ⁊ nō eit
vltra in rapinaz ⁊ iudicabo inter
pecus ⁊ pecus. Et suscitabo sup eas
pastorē vnū qui pascat eas ꝑuuz
meū dauid ipse pascet eas ⁊ ipse
erit eis in pastorē. Ego autem do
minus ero eis in deum et seruus
meus dauid p̄nceps in medio eo
rū. Ego dominus locutus sum. Et
fatiā cū eis pactū pacis et cessare
fatiam bestias pessimas de terra.

Qui habitāt in deserto securi dor
miēt in saltib⁹ ⁊ ponaꝫ eos in cir
cuitu collis mei bn̄dictōeꝫ ⁊ dedu
cā ymbrē in tp̄e suo ⁊ pluuie bn̄
dictōis erūt. Et dabit lignū agri
fructū suū ⁊ terra dabit germen
suū ⁊ erūt in terra sua absq̄ tīore
Et scient q̄ ego dn̄s cū ꝯtriuero
cathenas iugi eoꝝ ⁊ eruero eos
de manu īpantiū sibi. Et nō erūt
vltra ī rapinā in gentib⁹ neq̄ be
stie terre deuorabūt eos sed hīta
būt ꝯfidēter absq̄ vllo terrore. Et
suscitabo eis germē noīatū ⁊ non
erūt vltra imminuti fame in t̄ra
neq̄ portabūt vltra obprobriuꝫ
gentiū. Et scient q̄ ego dn̄s deus
eoꝝ cū eis ⁊ ip̄i ꝓplus me⁹ dom⁹
isrl̄ ait dn̄s de⁹. Vos aūt greges
mei greges pascue mee homines
estis ⁊ ego dn̄s de⁹ vr̄ dic̄ dn̄s de⁹

Et fact⁹ est ser ¶ Ca·xxxv·
mo dn̄i ad me dicēs. Fili ho
mīs pone faciē tuā aduersū montē
seyr ⁊ ꝓphabis de eo ⁊ dices illi.
Hec dicit dn̄s de⁹. Ecce ego ad te
mons seyr ⁊ extēdaꝫ manū meā
sup te ⁊ dabo te desolatum atq̄ de
sertū. Vrbes tuas demoliar et tu
desert⁹ eris ⁊ scies q̄ ego dn̄s eo
q̄ fueris inimicus sēpit̄nus ⁊ cō
duseris filios isrl̄ ī man⁹ gladij
in tp̄e afflictōis eoꝝ in tp̄e iniq̄ta
tis extreme Propterea viuo ego
dicit dn̄s de⁹ qm̄ sāguini tradaꝫ
te ⁊ sāguis te ꝑsequet̄. Et cū san
guinē oderis sāguis ꝑsequet̄ te.
Et dabo montē seyr desolatū ⁊ de
sertū ⁊ auferā de eo euntē ⁊ redeū
tē ⁊ implebo montes ei⁹ occisorū
suoꝝ. In collib⁹ tuis ⁊ in vallibꝫ
tuis atq̄ ī torrētib⁹ interfecti gla
dio cadēt In solitudines sēpiter
nas tradā te ⁊ ciuitates tue non
habitabūtur. Et scietis q̄ ego do
min⁹ deus eoq̄ dixeris due gētes
⁊ due terre mee erūt ⁊ hereditate
possidebo eas cū domin⁹ eēt ibi.
Proptēa viuo ego dic̄ dn̄s deus
q̄ faciā iux̄ irā tuā ⁊ scd̄ꝫ zelū tuū
quē fecisti odio hn̄s eos ⁊ notas
effitiar ꝑ eos cū te iudicauero et
scies q̄ ego dn̄s. Audiui vniūsa
obprobria tua que locutus es de
mōtib⁹ isrl̄ dicēs. Deserti nobis
ad deuorādū dati sūt Et insurrexi
stis sup me ore vr̄o et derogastis
aduersū me. Verba vr̄a ego au
diui. Hec dicit dn̄s deus Letante
vniuersa terra ī solitudineꝫ te re
digā sicuti gauisus es sup heredi
tatē dom⁹ isrl̄ eo q̄ fuerit dissipa
ta. sic faciaꝫ tibi. Dissipatus eris
mons seyr ⁊ ydumea oīs ⁊ sciēt
q̄ ego dn̄s. ¶ Ca·xxxvi·

Tu autē fili homīs ꝓpha sup
mōtes isrl̄ ⁊ dices. Montes
isrl̄ audite v̄bū dn̄i Hec dicit do
min⁹ deus. Eo q̄ dixerit inimicus
de vobis euge altitudīes sēpit̄ne
in hereditatē date sūt nob̄. ꝓptēa
vaticinare ⁊ dic. Hec dic̄ dn̄s de⁹
Pro eo q̄ desolati estis ⁊ ꝯculcati
ꝑ circuitū ⁊ facti in hereditatē reli
quis gentib⁹ et ascēdistis sup la
biū lingue ⁊ obprobriū ꝓpli. ꝓpte
rea mōtes isrl̄ audite v̄bū dn̄i d̄i
Hec dicit dn̄s deus mōtib⁹ ⁊ col
lib⁹ torrētib⁹ vallibusq̄ et deser
tis parietinis ⁊ vrbib⁹ derelictis
que depopulate sūt et subsānate
a reliq̄s gentibꝫ ꝑ circuitū. ꝓptēa
hec dicit dn̄s de⁹ Qm̄ in igne zeli
mei locutus sū de reliq̄s gentibus

a de ydumea vniuersa que dederūt
terraz meā sibi i hereditatē cū gla
dio a toto corde a ex animo a eie
cerūt eaz ut vastarent·idcirco va
ticinare sup humū israhel a dices
montib9 a collib9 ingis a vallib9
Hec dicit dominus deus·Ecce ego
in zelo a in furore meo locutus sū
eo9 p confusionē gentiū sustinueritis·
Idcirco hec dicit dñs deus·Ego le
uaui manū meam ut gentes que
in circuitu vestro sūt ipse cōfusio
nē suam portent·vos autē montes
israhel ramos vestros germinetis
a fructū vestrū afferatis pplo meo
israhel· Prope enim est ut veniat
Quia ecce ego ad vos a cōuertar
ad vos a arabimini a accipietis
sementē a multiplicabo in vob9 ho
mines omnēq domum israhel· Et
habitabunt ciuitates et ruinosa
instaurabūt a replebo vos hoib9
a iumētis a multiplicabunt a cre
scent· Et habitare vos faciā sicut
a principio·tomisq donabo maio
rib9 q9 habuistis ab initio a scie
tis q ego dominus·Et adducā su
per vos homines populū meū isral
a hereditate possidebunt te Et eris
eis in hereditatē a nō addes vltra
ut absq eis sis Hec dicit dñs de9
Pro eo q dicūt de vob9 deuoratrix
hominū es a suffocans gentē tuā
pterea homines nō comedes am
plius a gētē tuā nō necabis vltē
ait dominus deus·Nec auditaz fa
tiam in te amplius confusionē gen
tium a obprobriū populorum ne
quaq portabis a gentē tuam nō
amittes amplius ait dominus de
us·Et factuz est verbū domini ad
me dicens·Fili homis domus isral
habitauerūt in humo sua a pollu
erūt eam in viis suis a in studijs
suis·Juxta immūditiaz menstrua
te facta est via eoz coram mea effu
di indignacōem meā sup eos pro
sanguine quē fuderunt sup terrā
Et in ydolis suis polluerūt eā et di
sperси eos in gentes a ventilati sūt
in terras iuxta vias eoz et adin
uencōnes eorū iudicaui eos·Et in
gressi sunt ad gentes ad quas in
troierūt a polluerūt nomē sanctū
meū cum diceretur de eis populus
dñi iste est a de terra eius egressi
sunt·Et peperci nomini sācto meo
quod polluerat domus israhel in
gentibus ad quas ingressi sunt·
Idcirco dices domui israhel· Hec
dicit dominus deus·Nō propter vos
ego faciā domus isrl'·sed propē nomē
sāctū meū q8 polluistis in gētib9
ad qs intrastis Et sanctificabo nomē
meū magnū q8 pollutū est inē gē
tes q8 polluistis in medio eaz ut
sciāt gētes qz ego dñs·dicit dñs
exercituū cū sāctificatus fuero in
vobis coram eis·Tollā quippe vos
de gētib9 a congregabo vos de vniu
sis terris a adducā vos in terraz
vestrā·Et effundā sup vos aquaz
mundā a mūdabimini ab oīb9
inquinamētis vīs a ab vniūsis
ydolis vīs mūdabo vos·Et dabo
vob9 cor nouū a spiritū nouū ponā
in medio vī Et auferam cor lapi
deū de carne vīa a dabo vobis cor
carneū a spm meū ponā in medio
vestri· Et faciā ut in pceptis meis
ambuletis a iuditia mea custodi
atis a operemini·Et habitabitis in
terra quā dedi pīb9 vīs a eritis
mihi i pplm a ego ero vob9 in deū·

Et saluabo vos ex vniuersis inq̃na
mẽtis vr̃is ⁊ vocabo frumentũ et
multiplicabo illud ⁊ nõ imponaꝫ
vobis famẽ. Et mltiplicabo fructũ
ligni et genimĩa agri ut nõ porte
tis vltra obprobriũ famis ĩ gen
tib⁹. Et recordabimĩ viarũ vr̃aꝝ
pessimaꝝ studiorũq; nõ bonoꝝ ⁊
displicebũt vob̃ iniq̃tates vr̃e et
scelera vr̃a. Non ꝓpter vos ego fa
ciã ait dñs deus. notũ sit vob̃. Cõ
fũdimĩ ⁊ erubescite sup viis vr̃is
dom⁹ israhel. Hec dicit dñs deus.
In die qua mũdauero vos ex oĩ
bus iniq̃tatib⁹ vr̃is ⁊ inhabitari
fecero vrbes et instaurauero rui
nosa et terra deſta fuerit exculta
que quondã erat desolata ĩ ocu
lis oĩs viatoris: dicẽt. Terra illa
inculta facta est ut ortus volupta
tis ⁊ ciuitates deſte ⁊ destitute at
q; suffosse munite sederũt Et sciẽt
gẽtes quecũq; derelicte fuerint in
circuitu vr̃o. qꝛ ego domin⁹ edifi
caui dissipata plãtauiq; inculta.
ego dñs locutus sim et fecerim.
Hec dicit dñs de⁹. Adhuc in hoc
inueniẽt me dom⁹ isrl̃ ut fatiam
eis. Multiplicabo eos sicut gregẽ
hoĩm ut gregẽ sãctũ ut gregeꝫ ihe
rusalẽ ĩ sollẽnitatib⁹ ei⁹. Sic erũt
cĩtates deſte plene gregibꝫ hoĩm
⁊ sciẽt qꝛ ego dñs. ¶ Ca. xxxvij.

Facta ẽ sup me man⁹ dñi et
eduxit me in spũ dñi ⁊ dimi
sit me in medio cãpi qui erat ple
nus ossib⁹ ⁊ circũduxit me ꝑ ea ĩ
girũ. Erãt autẽ multa valde super
faciẽ campi siccaq; vehemẽter. Et
dixit ad me. Fili hoĩs putasne vi
uent ossa ista. Et dixi. Dñe de⁹ tu
nosti. Et dixit ad me. Vaticinare
de ossibus istis. Et dices eis. Ossa
arida audite v̀bũ dñi. Hec dicit
dñs deus ossib⁹ hijs. Ecce ego in
tromittã in vos spm̃ ⁊ viuetis ⁊
dabo sup vos neruos ⁊ succrescẽ
faciã sup vos carnes ⁊ supextẽdã
in vobis cutẽ ⁊ dabo vobis spm̃ ⁊
viuetis ⁊ scietis qꝛ ego dñs. Et ꝓ
phetaui sicut p̃cepat mihi. Fact⁹
est autẽ sonitus ꝓphetãte me ⁊ ec
ce cõmotio. Et accesserũt ossa ad
ossa. vnũquodq; ad iũcturã suã
Et vidi et ecce sup ea nerui ⁊ car
nes ascẽderũt ⁊ extenta est in eis
cutis. desup ⁊ spm̃ nõ hẽbant. Et
dixit ad me. Vaticinare ad spm̃.
vaticinare fili hoĩs ⁊ dices ad spi
ritũ. Hec dicit dñs deus. A q̃tuor
ventis veni spũs ⁊ insuffla sup in
terfectos istos et reuiuiscãt. Et ꝓ
phetaui sicut precepat mihi et in
gressus ẽ in ea spũs ⁊ vixerũt ste
terũtq; sup pedes suos exercitus
grandis nimis valde ⁊ dixit ad
me Fili homĩs ossa hec vniũsa do
mus isrl̃ est. Ipsi dicũt. Aruerũt
ossa nr̃a ⁊ perijt spes nr̃a ⁊ abscisi
sum⁹. Proptẽa vaticĩare ⁊ dices
ad eos. Hec dicit dñs deus. Ecce
ego apiam tumulos vr̃os ⁊ edu
cã vos de sepulchris vr̃is popul⁹
meus ⁊ inducã vos in terrã isrl̃.
Et scietis qꝛ ego dñs cũ aperuero
sepulchra vr̃a ⁊ eduxero vos de
tumulis vr̃is popule meus ⁊ dede
ro spm̃ meũ in vobis et vixeritis.
Et requiescẽ vos faciã sup humũ
vr̃aꝫ ⁊ scietis qꝛ ego dñs locutus
sũ ⁊ feci ait dñs deus. Et fact⁹ est
sermo dñi ad me dicẽs. Et tu fili
hoĩs sume tibi lignũ vnũ ⁊ scribe
sup illud. iude ⁊ filioꝝ isrl̃ socijs

eius. Et tolle lignū alterꝝ et scribe
sup illd ioseph lignū effraim ⁊ cū
cte domus isrl' sotiorꝝqꝫ eiꝰ. Et ad
iūge illa vnū ad alterꝝ tibi in lig
nū vnū ⁊ erūt ī vnionē ī maū tua.
Cū aūt dixerint ad te filij ꝓpli tui
loquētes nōne indicas nob' q̄d ī
hijs tibi vel loqueis ad eos. Hec
dic' dn̄s deꝰ. Ecce ego assumaꝫ lig
nū ioseph qd' ē in maū effraim ⁊
tribꝰ isrl' q̄ sūt ei adiūcte et dabo
eas pit' cū ligno iuda ⁊ fatiā eas
in lignū vnū ⁊ erūt vnū ī maū eiꝰ
Erūt aūt ligna sup q̄ scripseris in
maū tua ī oculis eorꝝ et dices ad
eos. Hec dic' dn̄s deꝰ. Ecce ego as
sumā filios isrl' de medio nacōnū
ad q̄s abierūt ⁊ ꝯgregabo eos vn
diqꝫ ⁊ adducā eos ad humū suā
Et fatiā eos ī gētē vnā in t̄ra ī mō
tibꝰ isrl' ⁊ rex vnus erit oībꝰ impe
rās. Et non erūt vltra due gētes
nec diuidēt' amplius ī duo regna
Neqꝫ polluent' vltra in ydolis suis
⁊ abhoīacōibꝰ ⁊ cunctis iniq̄tati
bus suis ⁊ saluos eos fatiā de vni
uersis sedibꝰ suis ī q̄bꝰ peccauerūt
⁊ emūdabo eos. Et erūt m̄ ꝓpl's ⁊
ego ero eis deus et ꝑuus meꝰ dd
rex sup eos ⁊ pastor vnꝰ erit oīm
eorꝝ. In iudicijs meis ābulabūt
⁊ mandata mea custodiēt. fa iēt
ea Et habitabūt sup terrā quā de
di ꝑuo meo iacob in q̄ habitaue
rūt pr̄es vr̄i ⁊ habitabūt sup eaꝫ
ipsi ⁊ filij eorꝝ ⁊ filij filiorꝝ eorꝝ vs
qꝫ in sempit'nū et dd seruus meꝰ
princeps eorꝝ ī ꝑpetuū. Et ꝑcutiā
illis fedus pacis pactū sempiter
nū erit eis. Et fūdabo eos ⁊ multi
plicabo ⁊ dabo sāctificacōeꝫ meaꝫ
in medio eorꝝ in ꝑpetuum. Et erit

tabernaculū meū in eis et ero eis
deus ⁊ ipsi erūt mihi populus. Et
scient gentes qꝛ ego dn̄s sāctifica
tor isrl' cū fuerit sāctificatio mea
in medio eorum in perpetuum.

Et factus est ¶ Ca. xxxviij.
sermo dn̄i ad me dicēs Fili
hominis pone fatieꝫ tuā ꝯtra gog
et terraꝫ magog principē capitis
mosoch ⁊ tubal ⁊ vaticiare de eo
⁊ dices ad eū. Hec dicit dn̄s deus
Ecce ego ad te gog principeꝫ capi
tis mosoch ⁊ tubal. Et circūagaꝫ
te ⁊ ponā frenū in maxillis tuis ⁊
educā te ⁊ om̄eꝫ exercitū tuū eq̄s
⁊ equites vestitos loricis vniūsos
mlt'itudinē magnā hastā ⁊ dipeū
⁊ arripientiū gladiū. Perse ethi
opes ⁊ libies cū eis om̄es scutati ⁊
galeati. Gomer ⁊ vniūsa agmina
eius domus togorma latera aq̄lo
nis ⁊ totū robur eiꝰ. populiqꝫ mlt
ti tecū. Prepa ⁊ instrue te ⁊ om̄eꝫ
multitudinē tuā que coaceruata ē
ad te ⁊ esto eis in preceptū Post
dies multos visitaberis. In nouis
simo annorꝝ venies ad terrā que
reūsa est a gladio cōgregata ē de
popul' multis ad mōtes israhel q̄
fuerūt deꝑti iugiter Hec de popul'
educta est ⁊ habitabūt ī ea ꝯfidē
ter vniuersi. Ascēdes aūt quasi tē
pestas venies ⁊ q̄si nubes ut operi
rias terrā tu ⁊ oīa agmina tua et
populi multi tecū Hec dic' dominꝰ
deus. In die illa ascendent sermo
nes super cor tuum ⁊ cogitabis co
gitationem pessimaꝫ ⁊ dices. Ascē
dam ad terram absqꝫ muro. Ve
nient ad quiescentes habitantes
qꝫ secure omnes habitabant sine
muro. Vectes ⁊ porte non sūt eis.

Vt diripias spolia ⁊ inuadas p̄
dā·ut inferas manū tuā sup eos
qui deserti fuerāt ⁊ postea restitu
ti ⁊ sup populū qui est ɔgregat⁹
ex gentib⁹ qui possidē cepit ⁊ eē
habitator vmbilici terre Saba ⁊
dedan ⁊ negotiatores tharsis et
oēs leones eius dicēt tibi·Nūq̄d
ad sumēda spolia tu venis ⁊ Ecce
ad diripiēdaꝫ p̄dā ɔgregasti mł
titudinē tuā ut tollas argentū ⁊
auꝝ·auferas suppellectilem atq̄
sb̄am ⁊ diripias manubias īfini
tas·Proptēa vaticinare fili hoīs
⁊ dices ad gog·Hec dic̄ dn̄s de⁹·
Nūquid nō in die illo cū habita
uerit popul⁹ meus isrł cōfidēter
scies et veīes tu de loco tuo a late
ribus aq̄lonis tu et populi multi
tecū ascēsores equoꝝ vniūsi·cet⁹
magn⁹ et exercitus vehemēs ⁊ Et
ascēdes sup populū meū isrł qua
si nubes ut opias terrā·In nouis
simis dieb⁹ eris ⁊ adducā te sup
terrā meaꝫ ut sciāt gentes me cū
sāctificat⁹ fuero in te in oculis eo
rū o gog·Hec dic̄ dn̄s de⁹·Tu g̊
ille es de quo locutus sū in dieb⁹
antiquis in manu seruoꝝ meoꝝ
ꝓphaꝝ isrł qui ꝓphauerēt ī diebꝫ
illoꝝ temporꝝ ut adducerē te sup
eos·Et erit in die illa·in die aduē
tus gog sup terrā isrł ait dn̄s de
us·ascendet indignatio mea ī fu
rore meo ⁊ ī zelo meo·In igne ire
mee locut⁹ sū·quia in die illa erit
cōmotio magna sup terrā isrł ⁊
cōmouebūtur a facie mea pisces
maris ⁊ volucres celi ⁊ bestie agri
et om̄e reptile q̄d mouet̄ sup hu
mū cūctiq̄ hoīes qui sūt sup faciē
terre·Et subūtent̄ montes ⁊ cadēt
sepes ⁊ oīs mur⁹ corruet in terrā
Et ɔuocabo adūsus eū in cunctis
mōtib⁹ meis gladiū ait dn̄s de⁹
Gladius vniuscuiusq̄ in fratreꝫ
suū dirigeť Et iudicabo eū peste ⁊
sanguīe ⁊ ymbre vehemēti et lapi
dib⁹ immēsis Ignem ⁊ sulphur
pluā sup eū ⁊ sup exercitū eius ⁊
sup populos multos qui sūt cum
eo·Et magnificabor ⁊ sāctificabor
⁊ notus ero in oculis multaꝝ gē
tiū ⁊ scient quia ego sū dominus

Tu aūt fili hoīs ¶ Ca·xxxix·
vaticinare aduersū gog et
dices·Hec dicit dn̄s de⁹·Ecce ego
super te gog p̄ncipem capitis mo
soch ⁊ tubal·Et circumagā te et
educā te ⁊ ascēdere te faciā de late
ribus aquilonis ⁊ adducaꝫ te su
per mōtes isrł Et ꝑcutiā arcū tuū
in manu sinistra tua et sagittas
tuas de manu dextera tua·Deiciā
te sup mōtes isrł ⁊ cades tu ⁊ oīa
agmina tua ⁊ populi tui qui sūt
tecū·Feris·auib⁹·omniq̄ volati
li ⁊ bestijs terre dedi te ad deuorā
dū·Sup faciez agri cades·q̄ ego
locutus sū ait dn̄s deus Et immit
tā ignē in magog ⁊ in hijs q̄ ha
bitāt in insulis ɔfidēter ⁊ sciēt q̄
ego dn̄s·Et nomen sāctū meū no
tū faciā in medio populi mei isrł
⁊ nō polluā nomē sāctū meū am
plius ⁊ scient gentes q̄ ego dn̄s
sanct⁹ isrł·Ecce venit et factū est
ait dn̄s deus·Hec est dies de qua
locut⁹ sū·Et egredietur habitato
res de ciuitatib⁹ isrł et succēdent
⁊ cōburēt arma clipeū ⁊ hastas·
arcū ⁊ sagittas ⁊ baculos manuū
⁊ contos et succēdent ea igni sep
tē annis·Et nō portabūt ligna de

regionib⁹. neq; succidēt de saltib⁹
qm̄ arma succēdēt igni ⁊ depreda
bunt̄ eos quib⁹ p̄de fuerāt ⁊ diri
piēt vastatores suos ait dn̄s de⁹
Et erit ī die illa dabo gog locū no
minatū sepulchꝝ in isrl̄ vallē vi
atoꝝ ad orientē maris q̄ obstupe
scere fatiet p̄tereūtes. Et sepelient
ibi gog ⁊ om̄ez multitudinē eius
⁊ vocabit̄ vallis mltitudinis gog
⁊ sepeliēt eos domus israhel ⁊ mū
dent terrā septē mēsibus Sepeliet
autez eū oīs ꝓplus terre ⁊ erit eis
noīata dies in qua glorificatus sū
ait dn̄s deus. Et viros iugiter cō
stituēt lustrantes terrā q̄ sepeliāt
⁊ requirāt eos q̄ remāserāt sup fa
tiē terre ut emūdent eā. Post mē
ses aūt septē querere incipient ⁊
circuibūt pagrantes terrā. Cūq;
viderint os hominis statuēt iuxta
illud titulum donec sepeliāt illud
pollinctores in valle multitudinis
gog. Nomē aūt ciuitatis amona
⁊ mūdabūt terrā Tu ergo fili ho
minis hec dicit dn̄s deus. Dic om
ni volucri ⁊ vniūsis auib⁹ cunctis
q; bestijs agri. Cōuenite ꝓperate
ꝯcurrite vndiq; ad victimā meā
quā ego ymolabo vobis. victiaz
grandē sup mōtes israhel ut ꝯme
datis carnes ⁊ bibatis sanguinē
Carnes fortiū ꝯmedetis ⁊ sangui
nē p̄ncipū terre bibetis: arietuz ⁊
agnoꝝ ⁊ hircoꝝ thauroꝝq; ⁊ al
tiliū ⁊ pinguiū oīm. Et comedetis
adipē in saturitatē ⁊ bibetis sāgui
nē in ebrietatē de victīa quā ego
ymolaui vobis ⁊ saturabimini su
per mēsaz meā de eq̄ ⁊ de eq̄te for
ti ⁊ de vniūsis viris bellatoribus
ait dn̄s deus. Et ponā gloriā meaz
in gentib⁹ ⁊ videbūt om̄es gētes
inditiū meū qd̄ fecerim et manū
meā quā posuerim sup eos et sci
ent domus israhel q̄ ego dn̄s de⁹
eoꝝ a die illa et deinceps. Et sciēt
gentes quoniā in iniq̄tate sua ca
pta sit dom⁹ israhel ⁊ q̄ dereliquе
rint me ⁊ absconderim fatiē meaz
ab eis ⁊ tradiderim eos ī manus
hostiū ⁊ ceciderint in gladio vniū
si. Juxta immūditiaz eoꝝ ⁊ scelus
feci eis ⁊ abscōdi fatiē meaz ab il
lis. Propterea hec dicit dn̄s deus.
Nūc reducā captiuitatem iacob ⁊
miserebor om̄is domus israhel. Et
assumā zelū ꝓ noīe sācto meo et
portabūt ꝯfusionē suā ⁊ om̄ez pre
uaricacōem quaz p̄uaricati sūt in
me cū habitauerīt ī terra sua ꝯfi
denter neminē formidātes ⁊ redu
xero eos de populis ⁊ ꝯgregauero
de t̄ris inimicoꝝ suoꝝ ⁊ sanctifica
tus fuero in eis ī oculis gētiū plu
rimarū. Et sciēt q̄ ego dn̄s de⁹ eo
rū eo q̄ trāstulerim eos in nacōes
⁊ ꝯgregauero eos sup terraz suaz
⁊ nō dereliquerim quēq̄ ex eis ibi
Et nō abscondā vltra faciē meā
ab eis eo q̄ effuderim spiritū meū
sup oēz domū isrl̄ ait dn̄s deus.
In vigesimoq̄nto anno ¶ Ca. xl.
tn̄smigr̄cōnis nr̄e in exordio anni
decima mensis quartodecimo an
no postq̄ ꝑcussa est ciuitas in ip
sa hac die facta est sup me man⁹
domini ⁊ adduxit me illuc in visi
onibus dei. Adduxit me in terraz
isrl̄ ⁊ dimisit me sup montē excel
sū nimis sup quē erat quasi edifi
tiū ciuitatis vergentis ad austrū
et introduxit me illuc. Et ecce vir
cuius erat speties q̄si speties eris.

et fumicul⁹ lineus in manu ei⁹ et
calam⁹ mēsure in manu ei⁹. Sta
bat aūt in porta ⁊ locutus est ad
me idē vir. Fili hominis vide oculis
tuis ⁊ auribꝰ tuis audi ⁊ pone cor
tuū in oīa que ego oñdaꝝ tibi. qꝛ
ut ostēdant tibi adductꝰ es huc
Annūcia oīa que tu vides domui
isrl. Et ecce murꝰ forinsecꝰ in cir
cuitu domꝰ vndiqꝫ ⁊ in manu vi
ri calamꝰ mensure sex cubitoꝝ et
palmo. Et mensus est latitudinē
edificij calamo vno. altitudinez
q̄ calamo vno. Et venit ad portā
que respiciebat viā orientalez et
ascēdit p gradus ei⁹. Et mensus
est limen porte calamo vno lati
tudinē id est limen vno calamo
vno i latitudine ⁊ thalamū vno
calamo in longū et vno calamo
in latū ⁊ inter thalamos q̄nq; cu
bitos ⁊ limen porte iuxta vesti bu
lū porte intrinsecus calamo vno.
Et mēsus est vestibulū porte octo
cubitoꝝ ⁊ frontē eius duob⁹ cu
bitis. Vestibulū autez porte erat
intrinsecus. Porro thalami porte
ad viā orientalē tres hinc ⁊ tres
inde. mensura vna triū ⁊ mēsura
vna frontiū ex vtraq; pte. Et mē
sus ē latitudinez limini porte decē
cubitoꝝ ⁊ longitudinez porte tre
decim cubitoꝝ ⁊ marginē añ tha
lamos cubiti vnⁱ ⁊ cubitꝰ vnⁱ fi
nis vtrimq; Thalami aūt sex cu
bitoꝝ erāt hinc et inde. Et mēsus
est portā a tecto thalami vsq; ad
tectū eius latitudinē vigintiq̄nq;
cubitoꝝ: ostiū coīi ostiū. Et fecit
frōtes p sexaginta cubitos ⁊ ad
frōtez atriū porte vndiqꝫ p circui
tū ⁊ ante faciē porte q̄ ptingebat
vsq; ad faciē vestibuli porte inte
rioris q̄nquaginta cubitos et fe
nestras aliquas i thalamis ⁊ in
frōtib⁹ eoꝝ que erāt intra portā
vndiqꝫ p circuitū. Sicut aūt erāt
et in vestibulis fenestre p giꝝ in
trinsecus ⁊ añ frontes pictura pal
maꝝ. Et eduxit me ad atriū exte
rius et ecce gazophilatia ⁊ paui
mentū stratū lapide in atrio p cir
cuitū. Triginta gazophilatia in
circuitu pauimēti ⁊ pauimētū in
fronte portaꝝ sedz longitudinez
portaꝝ erat inferi⁹. Et mēsus ē la
titudinē a facie porte inferioris vs
q; ad frontē atrij interioris extrinsecus centū cubitos ad orientē et
aquilonē. Portaꝝ vero que respi
ciebat viā aquilonis atrij exteri
oris mensus ē tā in longitudie q̄m
in latitudie ⁊ thalamos ei⁹ tres
hinc ⁊ tres inde ⁊ frontē ei⁹ et ve
stibulū ei⁹ sedz mensurā porte pri
oris q̄nquaginta cubitoꝝ longi
tudinē eius ⁊ latitudinē viginti
q̄nq; cubitoꝝ. Fenestre aūt eius
⁊ vestibulū ⁊ sculpture sedz mēsu
rā porte que respiciebat ad orien
tē ⁊ septē graduū erat ascensus
eius Et vestibulū ante eā ⁊ porta
atrij interioris contra portā aq̄lonis
⁊ orientalē. Et mensus est a porta
vsq; ad portam centū cubitos. Et
eduxit me ad viā australē ⁊ ecce
porta que respiciebat ad austrū
Et mensus est frontē eius ⁊ vesti
bulū eius iuxta mensuras supio
res ⁊ fenestras ei⁹ ⁊ vestibula in
circuitu sic fenestras ceteras q̄n
quaginta cubitoꝝ longitudie ⁊
latitudie vigintiq̄nq; cubitoꝝ ⁊
in gradib⁹ septē ascēdebat ad eā

Et vestibulū añ fores eius et cela
te palme erāt vna hinc ⁊ altera ī
de in frōte eius ⁊ porta atrij interi
oris in via australi. Et mēsus ē a
porta vsq; ad portā in via austra
li cētū cubitos. Et introduxit me ī
atriū interioris ad portā australē
⁊ mēsus est portā iux̄ mēsuras su
peiores thalamū eius ⁊ frōtē ei⁹
et vestibulū eius hijsdē mēsuris
⁊ fenestras vestibuloꝝ eius ī cir
cuitu quinq̄ginta cubitos lōgitu
dinis ⁊ latitudīs vigītiqn̄q; cubi
tos ⁊ vestibulū ꝑ gyrū lōgitudīe
vigītiqn̄q; cubitoꝝ ⁊ latitudīe qn̄
q; cubitoꝝ. Et vestibulū eius ad
atriū exteri⁹ ⁊ palmas ei⁹ ī frōte
⁊ octo ḡd⁹ erāt q̄b⁹ ascēdebat̄ ꝑ
eā Et ītroduxit me ī atriū interius
per viā orientalē ⁊ mēsus ē portā
scd̄m mēsuras supiores thalamū
eius ⁊ frōtē eius ⁊ vestibula eius
sicut supra ⁊ fenestras eius ⁊ vesti
bulū ī circuitu lōgitudine qn̄q̄gī
ta cubitoꝝ ⁊ latitudine vigītiqn̄
q; cubitorū ⁊ vestibulū eius id ē
atrij exterioris ⁊ palme celate in
frōte eius hinc ⁊ inde ⁊ ī octo ḡdi
bus ascēsus ei⁹. Et introduxit me
ad portaz q̄ respitiebat ad aq̄lo
nē. Et mēsus ē scd̄m mēsuras supi
ores thalamū ei⁹ ⁊ frōtē eius et
vestibulū eius ⁊ fenestras ei⁹ per
circuitū lōgitudīe quinq̄ginta cu
bitorū ⁊ latitudine vigītiqn̄q; cu
bitorū ⁊ vestibulū ei⁹ respitiebat
ad atriū exterius et celatura pal
marū in frōte ei⁹ hinc ⁊ inde ⁊ in
octo ḡdib⁹ ascēsus ei⁹ et ꝑ singu
la gazophilacia ostiū in frōtib⁹
portaꝝ. Ibi lauabūt holocaustū.
Et ī vestibulo porte due mēse hīc
⁊ due mense inde ut ymoletur su
per eas holocaustū ⁊ ꝓ peccato ⁊
ꝓ delicto. Et ad latus exterius qd̄
ascēdit ad ostiū porte que pergit
ad aquilonē due mēse ⁊ ad latus
alterū ante vestibulum porte due
mense. Quatuor mēse hinc ⁊ qua
tuor mēse inde ꝑ latera porte octo
mense erāt sup quas ymolabāt
Quatuor aūt mense ad holocau
stum de lapidibus q̄dris extructe
lōgitudine cubiti vni⁹ et dimidij
⁊ latitudine cubiti vni⁹ ⁊ dimidij
⁊ altitudine cubiti vni⁹ super q̄s
ponāt vasa in quib⁹ ymolat̄ ho
locaustū ⁊ victīa. Et labia earum
palmi vni⁹ reflexa intrinsecus ꝑ
circuitū. Sup mēsas autez carnes
oblationis. Et extra portā interio
rē gazophilatia cātoꝝ ī atrio īte
riori qd̄ erat ī latere porte respici
entis ad aq̄lonē ⁊ faties eoꝝ ɔtr̄
viaz australē vna ex latere porte
orientalis q̄ respitiebat ad viam
aq̄lonis. Et dixit ad me. Hoc est
gazophilatiū qd̄ respicit viā me
ridianā sacerdotū q̄ excubā ti stu
dijs. tēpli porro gazophilatiū qd̄
respicit ad viā aq̄lonis sacerdotū
erit q̄ excubāt ad ministeriū alta
ris. Isti sūt filij sodoch q̄ accedūt
de filijs leui ad dn̄m ut ministrent
ei. Et mēsus ē atriū lōgitudīe cētū
cubitoꝝ et latitudine cētū cubito
rū ꝑ q̄dꝝ ⁊ altaē añ fatiē tēpli Et ī
troduxit me ī vestibulū tēpli ⁊ mē
sus ē vestibulū qn̄q; cubitis hīc
⁊ quinq; cubitis inde ⁊ latitudīez
porte trium cubitoꝝ hinc et triū
cubitorum inde. longitudinez au
tem vestibuli viginti cubitorum
⁊ latitudinem vndecim cubitorū.

Et octo gradib⁹ ascēdebat̄ ad eā
et colūne erant in frontib⁹ vna
hinc ⁊ altera inde. ¶ Ca. xli.

Et introduxit me in templū
et mēsus est frōtes sex cubi
tos latitudīs hinc ⁊ sex cubitos
latitudīs inde. Latitudo tab̄naculi
⁊ latitudo porte decem cubitorū
erat et latera porte qn̄q; cubitis
hinc ⁊ qn̄q; inde. Et mēsus est lō
gitudinē ei⁹ q̄draginta cubitorū
⁊ latitudinē viginti cubitoꝝ. Et
introgressus intr̄sec⁹ mēsus est
in frōte porte duos cubitos ⁊ por
tā sex cubitoꝝ ⁊ latitudinē porte
septē cubitoꝝ. Et mēsus est lōgi
tudinē ei⁹ vigīti cubitoꝝ ⁊ latitu
dinē viginti cubitoꝝ añ faciē tē
pli. Et dixit ad me. Hoc ē sāctūsā
ctoꝝ. Et mēsus est pietē dom⁹ sex
cubitoꝝ et latitudīē lateris q̄tu
or cubitoꝝ vndiq; p circuitū do
mus. Latera aūt latus ad latus
bis trigintatriū. Et erāt īminētia
que ingrederētur p pietē dom⁹ in
laterib⁹ p circuitū ut ɔtinerēt et
nō attīgerent pietē tēpli. Et pla
tea erat ī rotundū ascēdens sursū
p codeā ⁊ in cenaculū tēpli defere
bat p giꝝ. Idcirco latius erat tē
plū in supioribꝰ ⁊ sic de īferioribꝰ
ascēdebat̄ ad supiora ⁊ ī mediū.
Et vidi ī domo altitudinē p circui
tū fūdata latera ad mēsurā cala
mi sex cubitoꝝ spacō ⁊ latitudīē
p pietē lateris forinsec⁹ qn̄q; cu
bitoꝝ. Et erat interior dom⁹ ī late
ribus domus Et inter gazophila
tia latitudīe viginti cubitoꝝ ī cir
cuitu dom⁹ vndiq;. Et ostiū late
ris ad orōnē. ostiū vnū ad viaꝫ
aquilonis ⁊ ostiū vnū ad viā au
stralē ⁊ latitudīē loci ad orōnē
qn̄q; cubitoꝝ in circuitu. Et edifi
tiū qd̄ eāt sepatū versūq; ad viā
respitientē ad mare latitudīs sep
tuagīta cubitoꝝ. pies āt edificij
qn̄q; cubitoꝝ latitudinis p circu
itū ⁊ longitudo eius nonagīta cu
bitoꝝ. Et mēsus est domus longi
tudinē centū cubitoꝝ et qd̄ sepa
tū erat edifitiū ⁊ pietes ei⁹ longi
tudinis centū cubitoꝝ. Latitudo
aūt añ faciē dom⁹ et eius qd̄ erat
sepatū coñ orientē septē cubitoꝝ
Et mēsus est longitudīē edificij
coñ faciē eius qd̄ erat sepatū ad
dorsū ekthetas ex vtraq; pte cētū
cubitoꝝ ⁊ templū interi⁹ et vesti
bula atrij limīa ⁊ fenestras obli
quas ekthetas in circuitu p tres
ptes ɔtra vniuscuiusq; limē stra
tūq; ligno p girū in circuitu. Ter
ra aūt vsq; ad fenestras et fene
stre clause sup ostia ⁊ vsq; ad do
mū īteriorē ⁊ forinsec⁹ p oēꝫ pietē
ī circuitu intr̄sec⁹ ⁊ forīsec⁹ ad mē
surā ⁊ fabrefacti cherubim et pal
me. Et palma inter cherub et che
rub. Duasq; faties hēbat cherub.
faciē hoīs iux̄ palmā ex hac par
te ⁊ fatiē leonis iux̄ palmā ex alia
parte exp̄ssaꝫ. Per oēm domū in
circuitu de terra vsq; ad supiora
porte. cherubim et palme celate
erāt ī piete tēpli. Limen quadrā
gulū ⁊ facies sanctuarij aspectus
coñ aspectū Altaris lignei triū cu
bitoꝝ altitudo ⁊ lōgitudo ei⁹ duo
rū cubitoꝝ ⁊ anguli eius ⁊ longi
tudo eius ⁊ pietes ei⁹ lignei. Et lo
cutus est ad me. Hec est mēsa co
rā dn̄o Et duo ostia erāt in tēplo
⁊ in sāctuario et in duob⁹ ostijs

ex vtraq; pte bina erāt ostiola q̄
in se īuicē plicabāt. Bīa em̄ ostia
erant ex vtraq; pte ostiorū. Et ce
lata erāt ī ipsis ostijs tēpli cheru
bim ⁊ sculptura palmaꝝ sicut in
parietib⁹ q̄ expssa erāt. Quaꝫ ob
rem ⁊ grossiora erāt lig̃ in vestibu
li fronte forinsecus sup q̄ fenestre
oblique ⁊ similitudo palmaꝝ hīc
atq; inde in humerulis vestibuli
scd̄m latera domus latitudinem
q; parietum. ¶ Ca. xlij.

Et eduxit me ī atriū exteri⁹
p viā ducētē ad aquilonē.
Et eduxit me in gazophilatiū qd̄
erat ɔtra sepatū edifitiū et cōtra
edem v̄gētē ad aq̄lonē in facie lō
gitudinis cētū cubitos ostij aq̄lo
nis et latitudinis quinq̄ginta cu
bitos ɔtra viginti cubitos atrij ī
terioris ⁊ ɔtra pauimētū stratū la
pide atrij exterioris vbi erat porti
cus iūcta porticui triplici. Et ante
gazophilatia deambulatio decez
cubitoꝝ latitudinis ad interiora
respitiēs vie cubiti vni⁹. Et ostia
eaꝝ ad aq̄lonē vbi erāt gazophi
latia in supioribꝰ humiliora quia
sb̄portabāt porticus q̄ ex illis emi
nebāt de inferioribꝰ et de medijs
edificij. Tristega enim erāt ⁊ nō
habebāt colūnas sicut erāt colū
ne atriorū. Propterea eminebāt
de inferioribꝰ ⁊ de medijs a terra
cubitis quinq̄ginta. Et perybolus
exteior scd̄m gazophilatia q̄ erāt
in via atrij exterioris añ gazophi
latia. Lōgitudo ei⁹ qn̄quagīta cu
bitoꝝ. q̄ lōgitudo erat gazophi
latioꝝ atrij exterioris quinq̄gīta
cubitoꝝ et lōgitudo añ fatiē tēpli
ꝯtū cubitoꝝ. Et erat subter gazo
philatia hec introitus ab oriente
ingrediētiū in ea de atrio exterio
ri ī latitudine peryboli atrij quod
erat cōtra viaꝫ orientalē in fatieꝫ
edificij sepati. Et erāt añ edifitiū
gazophilatia ⁊ via ante fatiē eo
rū iuxta similitudineꝫ gazophila
tioꝝ q̄ erant ī via aq̄lonis Scd̄m
lōgitudinē eoꝝ sic ⁊ latitudo eoꝝ
⁊ oīs introitus eoꝝ ⁊ silitudines
et ostia eoꝝ scd̄m ostia gazophi
latioꝝ que erāt in via respitiente
ad austrū. Ostiū ī capite vie que
erat ante vestibulū sepatū p viā
orientalē ingrediētib⁹ Et dixit ad
me. Gazophilatia aq̄lonis et ga
zophilatia austri q̄ sūt ante edifi
tiū sepatū. hec sunt gazophilatia
sancta in q̄b⁹ vescūt sacerdotes q̄
appropinquāt ad dn̄m in scāsan
ctoꝝ. Ibi ponēt scāsāctoꝝ ⁊ obla
tionē ꝓ pctō ⁊ ꝓ delicto. Loc⁹ em̄
sāct⁹ ē. Cū aūt ingressi fuerīt sac
dotes non egredient̄ de sanctis in
atriū exterius Et ibi reponēt vesti
mēta sua in q̄b⁹ ministrāt. q̄ scā
sūt vestient̄q; vestimentis alijs ⁊
sic ꝓcedēt ad ꝓplm. Cūq; ɔplesset
mēsuras domus interioris eduxit
me p viam porte q̄ respitiebat ad
viam orientalē ⁊ mēsus est eā vn
diq; p circuitū. Mensus est āt cō
tra vētū orientalē calamo mēsuē
quīgētos calamos in calamo mē
sure p circuitū Et mēsus est cōtra
vētū aquilōis quīgētos calamos
in calamo mēsure p gyꝝ Et ad vē
tū australem mēsus est quingen
tos calamos in calamo mensure
per circuitū. Et ad ventū occidēta
lem mēsus ē quingētos calamos
in calamo mensure. Per quatuor

ventos mensus est longitudinē
qn̄gentoꝝ cubitoꝝ ⁊ latitudinē
qn̄gentoꝝ cubitoꝝ. Et murus di
uidit int̄ sāctuariū et vulgi locū.
Et duxit me ad ¶ Ca. xliij.
portam que respiciebat ad
viā oriētalē. Et ecce gloria dei isrl̄
ingrediebat̄ ꝑ viā oriētalē ⁊ vox
erat ei q̄si vox aq̄ꝝ multaꝝ ⁊ tra
splendebat a maiestate ei⁹. Et vi
di visionē scd̄z spēm quā videraz
qn̄ venit ut disp̄deret ciuitatez et
spēs scd̄z aspectū quē viderā iuxta
fluuiū chobar. Et cecidi sup faciē
meā Et maiestas dn̄i ingressa est
tēplū per viā porte q̄ respiciebat
ad orientē Et eleuauit me spūs ⁊
introduxit me in atriū exteri⁹. Et
ecce repleta erat gloria dn̄i dom⁹
Et audiui loqn̄tē ad me de domo
Et vir q̄ stabat iuxta me dixit ad
me. Fili hoīs locus solij mei et lo
cus vestigioꝝ pedū meoꝝ vbi hī
to in medio filioꝝ isrl̄ ī eternū.
Et n̄ polluet vltra dom⁹ isrl̄ nom̄
meū sanctū ipi ⁊ reges eoꝝ in for
nicacōib⁹ suis ⁊ in ruinis regum
suoꝝ ⁊ ī excelsis qui fabricati sūt
limē suū iuxta limē meū ⁊ postes
suos iuxta postes meos ⁊ murus
erat int̄ me ⁊ eos. Et polluerūt no
men sāctū meū in abhoīnacōib⁹
quas fecerūt ꝓpter qd̄ ꝯsūpsi eos
in ira mea Nūc ergo repellāt pro
cul fornicacōez suā ⁊ ruinas regū
suoꝝ a me ⁊ hītabo ī medio eorū
semp. Tu ergo fili hoīs oñde do
mui isrl̄ templū ⁊ confūdant̄ ab
iniq̄tatib⁹ suis ⁊ meditētur fabri
cā ⁊ erubescāt ex oībus q̄ fecerūt
Figurā dom⁹ ⁊ fabrice eius. exit⁹
⁊ introit⁹ et oēm descripcōez ei⁹
⁊ vniūsa p̄cepta ei⁹ cūctūq̄ ordi
nē eius ⁊ oēs leges ei⁹ oñde eis ⁊
scribe ī oculis eoꝝ ut custodiant
oēs descripcōes ei⁹ et p̄cepta illi⁹
⁊ fatiāt ea. Ista est lex dom⁹ in sū
mitate montis. Om̄es fines ei⁹ in
circuitu. sanctū sāctoꝝ est. Hec ē
ergo lex dom⁹. Iste aūt mēsure al
taris in cubito verissimo q̄ hēbat
cubitū ⁊ palmū. In sinu ei⁹ erat
cubit⁹ ⁊ cubit⁹ in latitudīe ⁊ defi
nitio ei⁹ vsq̄ ad labiū ei⁹ ⁊ in cir
cuitu palm vni⁹. Hecq̄ eāt fossa
altaris Et de sinu terre vsq̄ ad cre
pidīez nouissimā duo cubiti ⁊ la
titudo cubiti vni⁹ ⁊ a crepidīe mi
nore vsq̄ ad crepidīez maiorez q̄
tuor cubiti ⁊ latitudo cubiti vni⁹.
Ip̄e aūt ariel q̄tuor cubitoꝝ ⁊ ab
ariel vsq̄ ad sursū cornua q̄tuor.
Et ariel duodecim cubitoꝝ in lon
gitudīe ꝑ duodecim cubitos lati
tudinis q̄drāgulatū equis lateri
bus. Et crepido q̄tuordecim cubi
toꝝ longitudinis per q̄tuordecim
cubitos latitudinis in q̄tuor āgu
lis eius et corona in circuitu eius
dimidij cubiti et sinus eius vni⁹
cubiti ꝑ circuitū. Gradus aūt ei⁹
versi ad orientē. Et dixit ad me.
Fili hoīs hec dicit dn̄s de⁹. Hij sūt
ritus altaris in quacūq̄ die fuerit
fabricatū ut offerat̄ sup illud ho
locaustū ⁊ effūdat̄ sāguis. Et da
bis sacerdotib⁹ ⁊ leuitis qui sunt
de semine sadoch qui accedūt ad
me ait dn̄s deus ut offerāt mihi
vitulū de armēto ꝓ pctō. Et assu
mens de sāguine ei⁹ pones super
q̄tuor cornua eius ⁊ sup q̄tuor an
gulos crepidinis ⁊ sup coronam
in circuitu et mundabis illud et

expiabis. Et tolles vitulū qui ob
latus fuerit ꝓ pctō ⁊ cōbures eū
in sepato loco domus extra sāctu
ariū. Et ī die secūda offeres hircū
caprarū immaculatū ꝓ pctō ⁊ ex
piabūt altare sicut expiauerūt in
vitulo. Cūq; ꝯpleueris expiās il
lud offeres vitulū de armento im
maculatū ⁊ arietē de grege imma
culatū ⁊ offeres eos in ꝯspcū dñi.
Et mittent sacdotes sup eos sal ⁊
offerēt eos in holocaustū domino
Septē diebus faties hircū ꝓ pctō
quotidie ⁊ vitulū de armēto ⁊ ari
etē de pecoribꝰ immaculatos offe
rent. Septē diebꝰ expiabūt alta
re ⁊ mūdabūt illud ⁊ implebunt
manū eius. Expletis aūt diebꝰ in
die octaua ⁊ vltra fatient sacerdo
tes sup altare holocausta vr̄a ⁊ q̄
ꝓ pace offerūt ⁊ placatus ero vo
bis ait dñs deus. ¶ Ca. xliiij

Et ꝯuerti me ad viā porte sā
ctuarij exterioris que respici
ebat ad orientē et erat clausa. Et
dixit dñs ad me Porta hec clausa
erit ⁊ nō apietur ⁊ vir nō tr̄nsibit
per eam. quoniā dñs deus israhel
ingressus est ꝑ eam. eritq; clausa
principi Princeps ipse sedebit in
ea ut ꝯmedat panem coraꝫ dño.
Per viā porte vestibuli ingredie
tur ⁊ per viam eius egredietur Et
adduxit me ꝑ viam porte aquilo
nis in ꝯspectu domus ⁊ vidi ⁊ ecce
impleuit gloria dñi domū dñi. Et
cecidi in fatiē meam ⁊ dixit ad me
dñs. Fili hominis pone cor tuū ⁊
vide oculis tuis et auribꝰ tuis au
di oīa q̄ ego loq̄r ad te de vniuer
sis cerimonijs domus dñi ⁊ de cū
ctis legibꝰ eius. Et pones cor tuū
in vijs tēpli ꝑ oīes exitus sāctu
arij ⁊ dices ad exasperantē me do
mū israhel. Hec dicit dñs deꝰ Suf
fitiāt vobis omnia scelera vr̄a do
mus israhel eo q̄ inducitis filios
alienos incircūcisos corde ⁊ incir
cumcisos carne ut sint in scūario
meo ⁊ polluant domū meā ⁊ offer
tis panes meos adipē ⁊ sangnēꝫ
et dissoluistis pactū meū in oībꝰ
sceleribꝰ vestris ⁊ nō ꝓuastis pre
cepta sāctuarij mei et posuistis cu
stodes obseruationū mearū in sā
ctuario meo vobismetipīs Hec di
cit dñs deus. Omnis alienigena ī
circūcisus corde ⁊ incircūcisus car
ne nō ingredietꝫ sanctuariū meū
oīs filius alienus qui est in me
dio filioꝝ isrl'. Sed ⁊ leuite q̄ lon
ge recesserūt a me in errore filioꝝ
israhel ⁊ errauerūt a me post ydo
la sua ⁊ portauerūt iniq̄tatē suam
erūt ī scūario meo editui ⁊ ianito
res portaꝝ domꝰ ⁊ ministri domꝰ
Ipsi mactabūt holocausta ⁊ victi
mas ꝓpli ⁊ ipi stabūt ī ꝯspcū eoꝝ
ut mīstrēt eis. Pro eoq̄ ministra
uerūt illis ī ꝯspcū ydoloꝝ suoꝝ et
facti sūt domui isrl' in offendiculū
iniq̄tatis. idcirco leuaui manum
meā sup eos ait dñs deus ⁊ porta
uerūt iniq̄tatē suaꝫ. Et nō appropī
quabūt ad me ut sacdotio fūgātꝫ
m̄ neq; accedēt ad oē sanctuariuꝫ
meū iuxta sancta sanctoꝝ. ꝫ porta
būt cōfusionē suā ⁊ scelera sua q̄
fecerunt. Et dabo eos ianitores do
mus ⁊ in omni ministerio eius ⁊
vniuersis que fient in ea. Sacer
dotes autem ⁊ leuite filij sadoch
qui custodierunt cerimonias sā
ctuarij mei cū errarēt filij israhel

a me · ip̄i accedent ad me ut mini
strent mihi ⁊ stabūt in conspectu
meo ut offerāt mihi adipē ⁊ san
guinē ait dn̄s deus · Ip̄i ingrediē
tur sanctuariū meū ⁊ ip̄i accedēt
ad mensā meam ut ministrēt mi
hi ⁊ custodiāt cerimonias meas
Cūq; ingrediētur portas atrij in
terioris vestibus lineis induent̄ ·
nec ascēdet sup eos quicq̄ laneū
qn̄ mīstrāt in portis atrij interio
ris ⁊ intrinsecus Vitte linee erūt
in capitib⁹ eoꝝ ⁊ feminalia linea
erūt in lūbis eoꝝ ⁊ nō accingent̄
in sudore · Cūq; egrediētur atriū
exteri⁹ ad populū exuent se vesti
mentis suis ī quib⁹ mīstrauerāt
et reponēt ea ī gazophilacia san
ctuarij ⁊ vestiēt se vestimētis alijs
⁊ non sanctificabūt populū in ve
stibus suis · Caput aūt suū nō ra
dent neq; comā nutriēt · ꝫ tondē
tes attondēt capita sua · Et vinū
nō bibet omnis sacerdos quādo
ingressus est atriū interius et vi
duā et repudiatā non accipient
vxores · sed virgines de semine do
mus isrl̄ · Sed ⁊ viduā que fuerit
vidua a sacerdote accipient ⁊ po
pulū meū docebūt quid sit inter
sanctū ⁊ pollutū et inter mūdū ⁊
immūdū ondent eis · Et cū fuerit
cōtrouersia stabūt ī iudicijs me
is ⁊ iudicabunt leges meas · Et p̄
cepta mea ī oībus sollēnitatib⁹
meis custodient ⁊ sabbata mea
sāctificabūt · Et ad mortuū hoīem
nō ingrediētur ne polluātur nisi
ad p̄rem ⁊ mr̄em ⁊ filiū ⁊ filiā et
⁊ frēm ⁊ sororē que alteꝝ viꝝ nō
habuerit ī quib⁹ ꝯtaminabūtur
Et postq̄ fuerit emūdat⁹ septem
dies nūerabūtur ei ⁊ ī die introi
tus sui ī sanctuariū ad atriū inte
rius ut ministrēt mihi ī sanctua
rio offeret ꝓ pctō suo ait dn̄s de⁹
Non erit autē eis hereditas · Ego
hereditas eoꝝ ⁊ possessionem nō
dabitis eis in isrl̄ · Ego em̄ posses
sio eoꝝ · Victimā ⁊ ꝓ pctō ⁊ ꝓ de
licto ip̄i comedent ⁊ om̄e votū in
isrl̄ ipōꝝ erit · Et p̄mitiua omniū
p̄mogenitoꝝ et oīa libamēta ex
oībus que offerūtur sacerdotuꝫ
erūt · Et p̄mitiua ciborū vr̄oꝝ da
bitis sacerdoti ut reponat bn̄dicti
onē domui sue · Om̄e morticinū et
captū a bestia de auib⁹ ⁊ de pecori
bus non comedent sacerdotes ·

Cumq; cepitis ter ¶ Ca · xlv ·
rā diuidere sortito · sepate p̄
mitias dn̄o sanctificatuꝫ de terra
longitudīeꝫ vigintiqn̄q; milia ⁊
latitudīeꝫ decēmilia · Sanctificatū
erit ī oī termīo eius ꝑ circuitū · Et
erit ex omni parte sāctificatū qn̄
gentos ꝑ qn̄gentos q̄drifariā ꝑ
circuitū ⁊ qn̄quaginta cubitis in
suburbana eius ꝑ girū · Et a men
sura ista mensurab̄ longitudineꝫ
vigītiqn̄q; miliū ⁊ latitudīeꝫ decē
miliū · Et ī ipō erit tēplū sanctūq;
sāctoꝝ sāctificatū de terra erit sa
cerdotib⁹ mīstris sāctuarij qui ac
cedūt ad mīsteriū dn̄i · Et erit eis
loc⁹ ī domos ⁊ ī sāctuariū sāctita
tis · Vigintiqn̄q; aūt milia longi
tudinis ⁊ decēmilia latitudīs erūt
leuitis qui mīstrant domui · Ipsi
possidebūt vigīti gazophilatia ·
Et possessioneꝫ ciuitatis dabitis
qn̄q; milia latitudinis ⁊ longitu
dinis vigintiqn̄q; milia scd̄ꝫ sepa
tionē sāctuarij oī domui israhel ·

Principiq̃ hinc ⁊ inde in separatio
nē sāctuarij ⁊ in possessionē ciuita
tis ɔtra fatiē separacōis sāctuarij ⁊
ɔtra fatiez possessionis vrbis a la
tere maris vsq̃ ad mare et a late
re orientis vsq̃ ad orientē. Longi
tudinis aūt iux̄ vnāquāq̃ partē
a termino occidētali vsq̃ ad termi
nū orientalē de terra erit ei posses
sio in isrl̄. Et nō depopulabūt̄ vl
tra principes populū meū. ꝑ terrā
dabūt domui israhel scd̄m tribus
eoꝝ. Hec dicit dn̄s deꝰ. Suffitiat
vobis principes israhel; iniq̃tatē ⁊
rapinas intermittite ⁊ iuditiū et
iustitiā facite Separate cōfinia vr̄a
a ꝓplo meo ait dn̄s deus. Statera
iusta ⁊ ephi iustū ⁊ batus iustꝰ
erit vobis. Ephi ⁊ batus equalia
⁊ vnius mēsure erūt ut capiat de
cimā ꝑtē chori batus ⁊ decimaz ꝑ
tem chori ephi. Iuxta mēsurā cho
ri eit equa libracō eoꝝ. Sidus āt
viginti obulos habet. Porro vigī
ti sidi ⁊ vigintiquinq̃ sidi ⁊ quin
decī sidi minā fatiūt. Et hee sūt pri
mitie quas tolletis sextaz partez
ephi de choro frumēti ⁊ sextā ꝑtē
ephi de choro ordei. Mēsuraq̃ olei
Batus olei decima pars chori est.
qꝛ decē bati implēt choꝝ. Et arietē
vnū de grege ducētoꝝ de hijs que
nutriuit israhel ī sacrifitiū ⁊ in ho
locaustū ⁊ in pacifica ad expian
dū ꝓ eis ait dn̄s deus. Omnis po
pulus terre tenebit̄ p̄micijs hijs
principi in isrl̄. Et sup principem
erūt holocausta ⁊ sacrifitiū ⁊ liba
mina in sollēnitatibꝰ ⁊ in kalēdis
⁊ in sabbatis in vniuersis sollēni
tatibus domus israhel. Ipē fatiet
ꝓ pctō sacrifitiū ⁊ holocaustū et
pacifica ad expiādū ꝓ domo isrl̄
Hec dicit dn̄s deus. In primo mē
se vna mensis sumes vitulū de ar
mēto immaculatū et expiabis sā
ctuariū Et tollet sacerdos de sang̃
ne quod erit ꝓ peccato ⁊ ponet in
postibꝰ domus ⁊ ī quatuor angu
lis crepidinis altaris ⁊ in postibꝰ
porte atrij interioris. Et sic faties ī
septīa mēsis ꝓ vno quoq̃ q̄ igno
rauit ⁊ errore deceptus est ⁊ expi
abis ꝓ domo. In p̄mo mēse qr̄ta
decima die mēsis erit vob̄ pasche
sollēnitas. Septē diebꝰ azima co
medent. Et fatiet princeps in die
illa ꝓ se ⁊ ꝓ vniūso populo terre
vitulū ꝓ pctō. Et in septē dieꝝ sol
lēnitate fatiet holocaustuz dn̄o se
ptē vitulos ⁊ septē arietes imma
culatos quotidie septē diebꝰ ⁊ ꝓ
peccato hircū capraꝝ ⁊ sacrifitiū
ephi ꝑ vitulū ⁊ ephi ꝑ arietē faci
et ⁊ olei hyn ꝑ singula ephi. Se
ptīo mēse qn̄ta decīa die mēsis in
sollēnitate fatiet sicut supradicta
sūt ꝑ septez dies tam ꝓ pctō q̄ ꝓ
holocausto et ī sacrifitio ⁊ ī oleo.

Hec dicit dn̄s deꝰ ¶ Ca. xlvi.
Porta atrij interioris que re
spicit ad orientē erit clausa sex di
ebus in q̄bꝰ opus fit. die āt sab
bati apiet̄. Sed in die kalendarū
apiet̄ ⁊ intrabit princeps ꝑviaz
vestibuli porte deforis ⁊ stabit ī li
mine porte Et fatiēt sacerdotes ho
locaustū eiꝰ ⁊ pacifica eius ⁊ ado
rabit sup limē porte ⁊ egredietur.
Porta āt nō claudet̄ vsq̃ ad vespe
rā. Et adorabit ꝓplus t̄re ad ostiū
porte illius in sabbatis ⁊ in kalē
dis corā dn̄o Holocaustū aūt hº
offeret p̄nceps dn̄o ī die sabbati

ſex agnos immaculatos et arie
tez immaculatū ⁊ ſacrifitiū ephi
p arietē· In agnis autē ſacrifitiū
qđ dederit manꝰ eius et olei hyn
p ſingula ephi· In die autē kalē
dar vitulū de armēto immacula
tū ⁊ ſex agnī ⁊ arietes immacula
ti erūt et ephi p vitulū· ephiq̄ p
arietē faciet ſacrifitiū Agnis aūt
ſicut inuenerit manus eius · olei
hyn p ſingula ephi· Cūq̄ ingreſ
surus eſt pn̄ceps p viā veſtibuli
porte ingrediat̄ ⁊ per eandē viam
exeat· Et cū intrabit populus ter
re in cōſpectu dñi in ſollēnitatibꝰ
qui ingredit̄ p portaz aq̄lonis ut
adoret· egrediatur per viaz porte
meridiane · Porro qui ingredit̄
p viaz porte meridiane egrediat̄
p viam porte aquilonis · Non re
uertet̄ per viā porte p quā ingreſ
ſus eſt· ſed e regione illiꝰ egredie
tur· Pn̄ceps autē in medio eorū
erit· Cū ingredientibus ingredi et̄
et cū egredientibꝰ egredi et̄· Et in
nūdinis ⁊ ſollemnitatibꝰ erit ſa
crifitiū ephi p vitulū et ephi per
arietē· agnis aūt erit ſacrifitiū ſi
cut inuenerit manus eius et olei
hyn p ſingula ephi· Cū aūt fece
rit pn̄ceps ſpontaneū holocauſtū
aut pacifica voluntaia dño· apiet̄
ei porta que reſpicit ad orientē et
faciet holocauſtū ſuū et pacifica
ſua ſicut fieri ſolet in die ſabbati
⁊ egredi et̄ claudetur q̄ porta poſt
q̄ exierit Et agnū eiuſdē anni im
maculatū faciet holocauſtū quo
tidie dño· Semper mane faciet il
lud Et faciet ſacrifitiū ſuper eo ca
thamane mane· ſextaz ptez ephi
⁊ de oleo tertiā ptez hyn ut miſce
atur ſimile· Sacrifitiū dño legitti
mum· iuge atq̄ perpetuū· Faciet
agnū ⁊ ſacrifitiū ⁊ oleum catha
mane mane holocauſtuz ſempit̄
nū· Hec dicit dñs deus· Si dederit
pn̄ceps donū alicui de filijs ſuis
hēditas eiꝰ filioꝝ ſuoꝝ erit poſſi
debūt eā hereditarie· Si aūt dede
rit legatū de hereditate ſua vni ſer
uoꝝ ſuoꝝ· erit illiꝰ vſq̄ ad annū
remiſſionis ⁊ reuertet̄ ad pn̄cipē
Hereditas aūt eius filijs eiꝰ erit
Et non accipiet pn̄ceps de hereditate populi per violentiā ⁊ de poſ
ſeſſiōe eoꝝ· ſed de poſſeſſione ſua
hereditatē dabit filijs ſuis ut nō
diſpgat̄ populꝰ meus vnuſquiſ
q̄ a poſſeſſiōe ſua· Et introduxit
me p ingreſſuz qui erat ex latere
porte in gazophilacia ſanctuarij
ad ſacerdotes que reſpiciebant
ad aquilonē ⁊ erat ibi locus ver
gens ad occidentē ⁊ dixit ad me
Iſte eſt locus vbi coquent ſacer
dotes pro pcō ⁊ p delicto· vbi co
quēt ſacrifitiū ut non efferāt in
atrio exteriori ⁊ ſāctificet̄ populꝰ
Et eduxit me in atriū exteriꝰ ⁊ cir
cūduxit me p quatuor angulos
atrij· Et ecce atriolū erat in angu
lo atrij· atriola ſingula per angu
los atrij · In q̄tuor angulis atrij
atriola diſpoſita quadragīta cu
bitoꝝ p longū ⁊ triginta p latū
Menſure vnius quatuor erāt· Et
paries p circuitū ambiēs quatu
or atriola et culme fabricate erāt
ſubter porticus per girū · Et dixit
ad me· Hec ē domꝰ culinaꝝ in q̄ co
quēt miſtri domꝰ dñi victias ppli
Et cōuertit me ¶ Ca·xlvij·
ad portā domꝰ et ecce aque

egrediebant̃ subter limẽ domus
ad oriẽtẽ. Faties em̃ domus respi
tiebat ad orientẽ Aque aũt descẽ
debant in latus templi dextrũ ad
meridiẽ altaris. Et eduxit me per
viã porte aquilonis ⁊ ꝯuertit me
ad viã foras portã exteriorẽ viaꝫ
que respitiebat ad orientẽ Et ecce
aque redũdantes a latere dextro
cũ egrederetur vir ad orientẽ qui
habebat funiculũ in manu sua ⁊
mensus est mille cubitos ⁊ trans
duxit me ꝑ aquã vsqꝫ ad talos.
Rursũqꝫ mensus est mille et trãs
duxit me ꝑ aquã vsqꝫ ad genua
Et mensus est mille ⁊ transduxit
me ꝑ aquã vsqꝫ ad renes. Et men
sus est mille torrẽtẽ quẽ nõ potui
ꝑtrãsiẽ quoniã intumuerãt aque
ꝓfundi torrentis q̃ nõ potest trãs
uadari. Et dixit ad me. Certe vidi
sti fili hoĩs. Et eduxit me ⁊ cõuer
tit ad ripaꝫ torrentis Cũqꝫ me cõ
uertissem ecce in ripa torrẽtis lig
na multa nimis ex vtraqꝫ ꝑte. Et
ait ad me. Aque iste q̃ egrediunt̃
ad tumulos ꝫabuli orientalis et
descendũt ad plana deserti intra
bũt mare ⁊ exibũt ⁊ sanabuntur
aque. Et oĩs anima viuẽs que ꝯ
pit quocũqꝫ venerit torrẽs viuet
⁊ erũt pisces multi satis postq̃ ve
nerĩt illuc aque iste. Et sanabũt̃
⁊ viuent oĩa ad q̃ venerit torrẽs
⁊ stabũt sup illa piscatoẽs Ab en
gaddi vsqꝫ ad engallim siccatio
sagenarum erũt. Plurime speties
erũt pisciũ eius sicut pisces maĩs
magni multitudinis nimie. In li
toribus aũt eius ⁊ in palustribꝰ
nõ sanabũt̃ qꝛ in salinas dabun
tur Et sup torrẽteꝫ orietur in ripis
eius ex vtraqꝫ ꝑte oẽ lignũ pomi
ferũ. Nõ defluet foliũ ex eo ⁊ nõ de
fitiet fructus eius. Per singulos
mẽses afferet primitĩa qꝛ aq̃ eius
de sãctualo egredient̃. Et erũt fru
ctus eius in cibum ⁊ folia eius ad
medicinã. Hec dicit dñs deꝰ. Hic
est terminus in q̃ possidebitis ter
ram in duodecĩ tribubꝰ isrl̃ qꝛ io
seph duplicẽ funiculũ habꝫ Pos
sidebitis aũt eam singuli eque ut
frater suus sup quã leuaui manũ
meã ut darẽ patribus vestris. Et
cadet terra hec vobis in possessio
nẽ Hic est aũt terminus terre ad
plagã septẽtrionalẽ a mari mag
no via ethalõ veniẽtibꝰ sedada
emath berotha sabarim que est
inter mediũ damasci ⁊ cõfinium
emath domos thicon que est iu
xta terminũ auran ⁊ erit terminꝰ
a mari vsqꝫ ad atriũ enon t̃minꝰ
damasci ⁊ ab aq̃lone ad aq̃lonẽ
terminꝰ emath plaga septẽtrio
nalis. Porro plaga oriẽtal̃ de me
dio aurã et de medio damasci et
de medio galaad ⁊ de medio t̃re is
rahel iordaĩs disterminãs ad ma
re orientale metiemĩ plagã oriẽta
lẽ. Plaga ãt austr̃l̃ meridiana a
thamar vsqꝫ ad aq̃s ꝯtr̃dictõis
cades ⁊ torrẽs vsqꝫ ad maẽ mag
nũ ⁊ hec est plaga ad meridiẽ au
stral̃ ⁊ plaga maris maẽ magnũ
a ꝯfinio ꝑ directum donec venias
emath hec ẽ plaga maris. Et diui
detis t̃ram istã vob̃ ꝑ tribꝰ isrl̃ ⁊
mittetis eã ĩ hẽditatẽ vob̃ ⁊ adue
nis q̃ accesserint ad vos q̃ genue
rint filios ĩ medio vr̃m ⁊ erĩt vob̃
sicut indigene int̃ filios isrl̃. Vo
biscũ diuidẽt possessionẽ ĩ medio

tribū israhel In tribu aūt quacū
q̄ fuerit aduena ibi dabitis pos
sessionem illi ait dominus deus·
Et hec noīa tri ¶ Ca·xlviij·
buū· A finib⁹ aquilōis iux̄
viam ethalon p̄gentib⁹ emath
atriū enō t̄min⁹ damasci·ab aq̄
lone iuxta viam emath et erit ei
plaga orientalis mare·dan vna·
Et a termino dan a plaga oriēta
li vsq̄ ad plagā maris·aser vna
Et sup̄ terminū aser a plaga oriē
tali vsq̄ ad plagaz maris nepta
lim vna·Et sup̄ terminū neptalim
a plaga orientali vsq̄ ad plagaz
maris manasse vna Et sup̄ t̄minū
manasse a plaga oriētali vsq̄ ad
plagā maris effraim vna·Et sup̄
terminū effraim a plaga orienta
li vsq̄ ad plagā maris rubē vna
Et sup̄ terminū rubē a plaga oriē
tali vsq̄ ad plagam maris iuda
vna·Et super terminū iuda a pla
ga orientali vsq̄ ad plagā maris
erūt p̄mitie q̄s sep̄abitis viginti
q̄nq̄milib⁹ latitudinis ⁊ longitu
dinis sicuti singule p̄tes a plaga
orientali vsq̄ ad plagā maris·Et
erit sāctuariū in medio eius·Pri
micie q̄s sep̄abitis dn̄o longitu
do vigintiq̄nq̄milib⁹ et latitudo
decēmilib⁹· Hec aūt erūt p̄micie
sāctuarij sacerdotū·ad aquilonē
lōgitudinis vigintiq̄nq̄milia et
ad mare latitudinis decēmilia Sz
⁊ ad orientē latitudīs decēmilia·
⁊ ad meridiē vigintiq̄nq̄milia·
Et erit sāctuariū dn̄i in medio ei⁹
Sacerdotib⁹ sanctuariū erit de fi
lijs sadoch q̄ custodierūt cerimo
nias meas et nō errauerūt cū er
rarent filij isrl̄ sicut errauerūt ⁊ le

uite·Et erūt primicie de p̄mitiuis
terre sanctū sāctoꝝ iuxta terminū
leuitaꝝ· Sz ⁊ leuitis similiter iux̄
fines sacerdotuz vigintiq̄nq̄zmi
lia longitudinis ⁊ latitudinis de
cēmilia· Oīs longitudo viginti et
q̄nq̄miliū·latitudo decēmiliū· Et
non venūdabūt ex eo neq̄ muta
būt·neq̄ trāsferētur p̄mitie terre
q̄ sāctificate sunt dn̄o Quinq̄mi
lia autē que sup̄sunt in latitudīe
p̄ vigintiq̄nq̄milia ꝓphana erūt
vrbis in habitaculū ⁊ in sb̄urba
na·Et erit ciuitas ī medio eius et
hee mēsure eius·Ad plagā septē
trionalez quingēta ⁊ quatuormi
lia ⁊ ad plagaz meridianā quin
genta ⁊ q̄tuormilia et ad plagaz
orientalez q̄ngenta ⁊ q̄tuormilia
⁊ ad plagaz occidētalē quingēta
⁊ q̄tuormilia· Erūt autē suburba
na ciuitatis ad aquilonē ducēta
quinq̄ginta ⁊ ad meridiē ducēta
quinq̄ginta ⁊ ad orientē ducenta
quinq̄ginta et ad mare ducenta
quinq̄ginta· Q̄d aūt reliquū fue
rit in longitudine sc̄dm p̄micias
sāctuarij decēmilia in orientē ⁊ de
cēmilia in occidētez erūt sicut pri
micie sāctuarij ⁊ erūt fruges ei⁹
in panes hijs qui seruiūt ciuitati
Seruiētes aūt ciuitati op̄abūtur
ex oībus tribub⁹ israhel· Omnes
p̄micie vigintiq̄nq̄miliū p̄ vigī
tiq̄nq̄milia in quadrū·sep̄abūt
in p̄micias sāctuarij et in possessi
onē ciuitatis· Q̄d aūt reliquū fue
rit principis erit ex omni p̄te p̄mi
ciaꝝ sāctuarij ⁊ possessionis ciui
tatis e regione· vigintiquinq̄mi
liū p̄miciaꝝ vsq̄ ad terminū ori
entalem· sed et a mari e regione

vigintiquinq; milium vsq; ad ter
minū maris similiter in partibus
principis erit. Et erūt primitie sā
ctuarij ⁊ sanctuarium tēpli in me
dio eius. De possessione autē leui
tarū ⁊ de possessione ciuitatis ī me
dio partiū principis erit in termi
nū iuda ⁊ in terminū beniamin ⁊
ad pn̄cipez pertinebit. Et reliquis
tribub⁹ a plaga oriētali vsq; ad
plagā occidentalē beniamin vna
Et cōtra terminū beniamin a pla
ga orientali vsq; ad plagā occidē
talē symeon vna. Et sup terminū
symeonis a plaga orientali vsq;
ad plagam occidentalē ysachar
vna. Et sup t̄minū ysachar a pla
ga orientali vsq; ad plagā occidē
talem zabulon vna. Et sup termi
nū zabulon a plaga orientali vs
q; ad plagaz maris gad vna. Et
sup t̄minū gad ad plagaz austri
in meridie et erit finis de thamar
vsq; ad aquas ɔtradictōis cades
hereditas ɔtra maē magnū. Hec
est terra quā mittetis in sortē tri
bub⁹ isrl̄ ⁊ hee particōes eorū ait
dn̄s deus. Et hij egress⁹ ciuitatis
A plaga septētrionali qn̄genta ⁊
quatuor milia mēsurabis ⁊ porte
ciuitatis oībus tribubus israhel
Porte tres a septētrione Porta ru
bē vna. porta iuda vna. porta leui
vna. Et ad plagaz orientalem qn̄
gēta ⁊ quatuor milia ⁊ porte tres
Porta ioseph vna. porta beniamī
vna. porta dan vna. Et ad plagā
meridianam quingenta quatuor
milia metieris. Porta symeonis
vna. porta ysachar vna. porta za
bulon vna. Et ad plagā occidēta
lem quingenta et quatuor milia
porte eorū tres. Porta gad vna.
porta aser vna. porta neptali vna
Per circuitū decem ⁊ octo milia ⁊
nom̄ cītatis ex illa die dn̄s ibidē.

¶ Explicit ezechiel ꝓpheta.

¶ Incipit ꝓlogꝰ ī danielē ꝑphaz·

DAniel ꝑphām iuxꝫ septuaginta īterpretes dñi saluatoris ecclesie nō legūt · vtē tes theodocōnis editione a hoc cur acciderit nescio Siue eī qꝫ ꝓmo chaldaicus ē et q̄ busdā ꝓprietatibus a nr̄o eloq̄o discrepat noluerūt septuaginta īterp̄tes easdez ligue lineas ī tīs lacōne ſuare siue ſb̄ noīe eoꝝ ab alio nescio quo nō satis chaldeā linguā sciēte editꝰ ē liber siue aliud q̄d eāe extiterit ignorās·hoc vnū affirmare possuz qꝫ multū a veritate discordet a recto iudicō repudiatꝰ sit· Sciēdū q̄ꝑ damielē maxime a hesdraz hebraicis q̄ dez litteris ꝙ chaldeo sermōe ꝺscriptos a vnā ihēremie p̄cop̄·iob q̄ cū arabica lingua plurimā habere sotietatē·Denīq̄a ego adolescentulꝰ post q̄ntiliani a tulīj lectōnem ac flores rethoricos cū me in ligue huiꝰ p̄stimū reduſſiſſez a mḷto fudōr̄ multoq̄ tpe vix̄ cepiſſez anhelātia ſtridentiaq̄ verba resonaē a q̄ſi p̄ cripta ambulās·raꝫ deſup humē aſpicē impegi nouiſſime ī damelez a tāto tedio affectꝰ fui ut despacōne ſb̄ita oēm laborē veterē voluerim otēnere·Vexꝫ ad hortātē me quodā hebreo a illud m̄ crebriꝰ ſua lingua ingerēte·labor ꝓbus oīa vincit qui m̄ videbar ſciolus imḷ eos cepi rurſus diſcipulꝰ eē chaldaicus·Et ut verū fatear vſq̄ ad preſētez diē magis possuz ꝼmonē chaldaicū legē a intelligē q̄ ſonare·Dec idcirco tēfero ut difficultatē vob̄ damel oīderez q̄ apud hebreos nec ſuſā ne habet hiſtoriā nec ymnū triū pueroꝝ nec belis draconiſq̄ fabulas q̄s nos q̄m toto orbe diſpſe fūt veru aīpoſito easq̄ ingulātes ſb̄iecim⁹ ne videremur apud īperitos magnā ptē volumis detrūcaſſe·Audiui ego quēdā de p̄cepto rib⁹ indoctꝰ cū ſuſāne derideret hiſtoriaz et a greco nescio q̄ diceret eē ꝺficta illud opponē qd origenes q̄ affricanus oppoſuit et hymologias has apothoy chynoy chyſe a apothoy prynoy pryſe de sermōe greco deſcēdere·Cuiꝰ rei nos itelligentiā nr̄is hāc possum⁹ dare ut ꝺbigēa dicamus ab arbore illice diriſſe eū illico pereas a a lētiſco īmlentē te ꝺminuat angelꝰ vel nō lente pereas·aut lentus a fleribilis ducaris ad mortē siue aliud q̄d ad arboris nomē ꝺuenīēs·De inde tātū fuiſſe ocij tribus pueis cauillabaē ut ī camino eſtuātis ī cendij metro luderēt a p ordinez ad laudē dei oīa elemēta puocarēt aut qꝺ mīraculū ꝺneq̄ aſpiātionis īditiū vel draconē interfectū offa picis vel ſacerdotū belis machias deplēsas q̄ magis prudentia ſolertis viri q̄ꝑ ꝓphāli eēnt ſpū ꝓpetīta·Cū vero ad abacuc veniret a de iudea ī chaldeā raptū diſcofoꝝ lectitaret q̄rebat exēplū vbi legiſſem⁹ in toto veteri teſtamēto quēq̄ ſanctoꝝ gui volaſſe corpe a in pūcto hore tāta terraꝝ ſpatia trāſiſſe·Cui cū quidā e noſtris ſatis ad loquendū ꝓmptus ezechielē adduxiſſet ī mediū a dicēt eū de chaldea ī iudeā fuiſſe

translatū. derisit hoīem et ex ipō volumīe demonstrauit ezechielē ī spū se vidisse trāspositū Denique ⁊ apostolū nostꝝ videlicꝫ vt eruditū virꝝ ⁊ qui legē ab hebreis didicisset nō fuisse ausum affirmaē se raptū in corpe ꝫ dixisse: siue in corpe siue extra corpꝰ nescio ds scit. Hijs et talibus argumētis apocriphas ī libro ecclesie fabulas arguebat. Sup q̄ re lectoris arbitrio iudiciū derelinquēs illd āmoneo nō haberi danielē apd hebreos inter ꝓphetas. sed inter eos q̄ agyographa cōscripserūt In tres siquidē partes omnis ab eis scriptura diuidit: in legem in ꝓphas. ⁊ in agyographa id ē in quinque ⁊ octo et vndecī libros de quo nō ē huius tēporis disserere Que aūt ex hoc ꝓpha. ymo ꝯtra hūc libruꝫ porphirius obiciat testes fūt methodius eusebius appolliaris q̄ multis versuū milibꝰ eius vesanie rn̄dentes nescio an curioso lectori satisfecerint Vnde obsecro vos o paula ⁊ eustochium fundatis pro me ad dn̄m preces vt q̄diu in hoc corpusculo sū scribam aliquid gratuꝫ vobis vtile ecclesie. dignū posteris Presentiū q̄ppe iudicijs oblatrātiuꝫ non satis moueor qui in vtrāq̄ partē aut amore labunt̄ ā odio.

¶ Explicit ꝓlogꝰ Incipit daniel ꝓpha.

Anno tercio regni ioakim regis iuda venit nabuchodonosor rex babilōis iherusalē ⁊ obsedit eā et tradidit dominꝰ in manu eius ioakim regē iude et partē vasoꝝ domus dei ⁊ asportauit ea in trāꝫ sennaar in domū dei sui ⁊ vasa intulit ī domū thesauri dei sui. Et ait rex affanā p̄posito eunuchoꝝ vt introduceret de filijs israhel et de semine regio ⁊ tyrānorū pueros in quibꝰ nulla esset macula. decoros forma et eruditos omī sapiētia. cautos sciencia ⁊ doctos disciplina ⁊ q̄ possent staē in palatio regis vt doceret eos litteras ⁊ linguā chaldeorū. Et constituit eis rex annonā ꝑ singulos dies de cibis suis ⁊ vino vnde bibebat ipē vt enutriti tribꝰ annis postea starent in cōspectu regis. Fuerūt gᵒ inter eos de filijs iude daniel ananias mizahel ⁊ azarias. Et imposuit eis p̄positus eunuchoꝝ noīa daīeli balthasar. ananie sidrac. misaheli misac. et azarie abdenago Proposuit aūt daniel in corde suo ne pollueretur de mensa regis neq̄ de vino potꝰ eiꝰ ⁊ rogauit eunuchorūꝫ p̄positū ne ꝯtaminaret̄ Dedit āt deꝰ danieli grāꝫ ⁊ mīam ī ꝯspcū p̄ncipis eunuchoꝝ Et ait p̄nceps eunuchoꝝ ad danielē Timeo ego dn̄ꝫ meū regē q̄ ꝯstituit vob̄ cibū ⁊ potū q̄ si viderit vultꝰ vr̄os macilēcioēs p̄ ceteris adolescētibꝰ coeuis vr̄is: ꝯdēnabitis caput meū regi Et dixit daīel ad malaser quē ꝯstitueāt p̄nceps eunuchoꝝ sup daīelē anamiā misahelē ⁊ azariā. tēpta nos obsecro ꝑuos tuos diebꝰ decē et dent̄ nob̄ legumīa ad vescendū ⁊ aq̄ ad bibēdū ⁊ ꝯtēplare vultꝰ nr̄os ⁊ vultꝰ pueroꝝ qui vescuntur cibo regio ⁊ sicut videris facies cum seruis tuis

Qui audito ſmone huiuſcemodi
temptauit eos dieb⁹ decez. Post
dies aūt decē apparuerūt vultus
eoꝝ meliores ⁊ corpulētiores pre
oīb⁹ pueis q̄ veſcebāt cibo regio.
Porro malaſer tollebat cibaria
⁊ vinū potus eorū dabatq̄ eis le
gumīa. Pueis aūt hijs dedit de⁹
ſciaz ⁊ diſciplinā ī ōni libro et ſa
pientia. danieli aūt intelligentiā
oīm viſionū ⁊ ſōnioꝝ. Cōpletis
itaq̄ diebz poſt q̄s dixerat rex ut
introducerent. introduxit eos p̄
poſitus eunuchoꝝ ī ɔſpectu nabu
chodonoſor. Cūq̄ eis locut⁹ fuiſ
ſet rex nō ſūt inuēti tales de vniū
ſis ut daīel anaīas miſahel ⁊ aza
rias Et ſteterūt in ɔſpectu regis ⁊
omne v̄bū ſapiētie ⁊ intellectus
qd̄ ſciſcitat⁹ eſt ab eis rex īuenit
in eis decuplū ſup cūctos ariolos
⁊ magos q̄ erāt in vniūſo regno
eius. Fuit aūt daniel vſq̄ ad an
nū primū cyri regis. ¶ Ca. ij.

In āno ſcdo regni nabucho
donoſor vidit nabuchodo
noſor ſōniū ⁊ ɔterritus eſt ſpūs
ei⁹ ⁊ ſomniū ei⁹ fugit ab eo. prece
pit aūt rex ut ɔuocarent̄ arioli ⁊
magi ⁊ malefici ⁊ caldei ut indica
rēt regi ſōnia ſua. Qui cū veīſſent
ſteterūt corā rege ⁊ dixit ad eos
rex. Vidi ſomniū ⁊ mēte cōfuſus
ignoro q̄d viderim. Rn̄dert̄q̄ cal
dei regi ſiriace. Rex ī ſēpiternuz vi
ue. Dic ſōniū ſuis tuis ⁊ interpre
tacōnē ei⁹ indicabim⁹. Et rn̄dens
rex ait caldeis Sermo ēceſſit a me
Niſi indicaueritis m̄ ſōniū ⁊ cōie
cturaz ei⁹ ꝑibitis vos ⁊ dom⁹ vr̄e
publicabūtur. Si aūt ſōniū ⁊ cō
iecturā ei⁹ narraueitis p̄mia ⁊ do
na ⁊ honorē mltū accipietis a me
Sōniū igit̄ ⁊ int̄pretacōem ei⁹ in
dicate m̄. Rn̄dert̄ ſecūdo atq̄ dixe
rūt. Rex ſōniū dicat ſuis ſuis et ī
terp̄tacōez ei⁹ indicabim⁹ Rn̄dit
rex ⁊ ait Certe noui q̄ tēpus redi
mitis ſciētes q̄ receſſerit a me ſer
mo. Si g̊ ſomniū nō īdicaueritis
m̄ vna ē de vob̄ ſentētia q̄ int̄pre
tacōemq̄ fallacē ⁊ decepcōne ple
nā ɔpoſueritis ut loq̄mī m̄ donec
tēpus ꝑtranſeat. Sōniū itaq̄ di
cite m̄ ut ſciā q̄ int̄pretationezq̄
eius verā loq̄mini. Rn̄dētes ergo
caldei corā rege dixerūt. Nō eſt hō
ſup terrā q̄ ſmonē tuū rex poſſit ī
plere ſ̄ neq̄ regū quiſq̄ magnus
⁊ potēs v̄bū huiuſcemōi ſciſcitat̄
ab oī ariolo ⁊ mago ⁊ caldeo. ſer
mo em̄ quē tu q̄ris rex g̃uis ē nec
repiet̄ quiſq̄ q̄ īdicet illū in ɔſpe
ctu regis exceptis dijs quoruz nō
ē ɔuerſacō cū hoībus. Quo audi
to rex in furore ⁊ ī ira magna pre
cepit ut peirēt oēs ſapientes ba
bilonis. Et egreſſa ſētentia ſapiē
tes īterfitiebātur q̄rebāt̄q̄ daīel
et ſocij ei⁹ ut ꝑirent. Tūc daniel
req̄ſiuit de lege atq̄ ſētētia ab ari
och principe militie regis q̄ egreſ
ſus fuerat ad interfitiēdos ſapiē
tes babilōis. Et interrogauit euz
q̄ a rege ꝑtātem accepat quā ob
cauſā tā crudel̄ ſentētia a fatie re
gis eēt egreſſa. Cū g̊ rē īdicaſſet
arioch daīeli. daniel īgreſſus ro
gauit regē ut tēpus daēt ſibi ad
ſolucōez indicandā regi. Et īgreſ
ſus ē domū ſuā anaīeq̄ ⁊ miſahe
li et azarie ſocijs ſuis īdicauit ne
gotiuz ut q̄rerēt miaz a fatie dei ce
li ſup ſacramēto iſto ⁊ nō ꝑirent

daniel ⁊ socij eius cū ceteris sapi
entib⁹ babilonis. Tunc danieli
misterium per visionem nocte re
uelatum est. Et daniel benedixit
deo celi ⁊ locutus ait. Sit nomen
domini benedictū a seculo et vsq̄
in seculū. quia sapiēcia et fortitu
do eius sūt ⁊ ip̄e mutat tp̄a et eta
tes Transfert regna atq̄ ꝯstituit
dat sapīaꝫ sapiētib⁹ et sciaꝫ ītelli
gentib⁹ disciplinā Ip̄e reuelat ꝓ
fūda ⁊ abscōdita ⁊ nouit ī tēbris
ꝯstituta et lux cū eo ē. Tibi deus
p̄rm nr̄oꝝ ꝯfiteor teq̄ laudo q̄ sa
pientiā ⁊ fortitudinē dedisti m̄ et
nc oñdisti m̄ q̄ rogaui⁹ te q̄ ſmo
nē regis apuisti nob̄ P⁹ hec daīel
īgress⁹ ad arioch quē ꝯstituerat
rex vt ꝑdēt sapientes babilōis
sic ei locut⁹ ē Sapiētes babilōis
ne ꝑdas. Introduc me ī ꝯspcū re
gis ⁊ solucōeꝫ regi narrabo Tūc
arioch festin⁹ ītroduxit danielē
ad regē ⁊ dixit ei. Inueni hoīeꝫ de
filijs trāsmigcōis iude q̄ solucōeꝫ
regi annuciet. Rn̄dit rex et dixit
danieli cui⁹ nomē eāt balthasar
Putasne vere potes m̄ īdicare sō
nium qd̄ vidi ⁊ īterp̄tacōeꝫ ei⁹.
Et rn̄dens daniel corā rege ait Mi
steriuꝫ qd̄ rex īterrogat sapiētes
magi ⁊ arioli ⁊ auruspices neque
unt īdicare regi. ſꝫ ē de⁹ ī celo reue
lans misteria q̄ indicabit tibi rex
nabuchodonosor q̄ ventura sunt
nouissimis tp̄ib⁹ Sōniū tuū ⁊ vi
siōes capitis tui ī cubili tuo huius
cemodi sūt Tu rex cogitaē cepisti
ī stratu tuo q̄d essꝫ futurū p⁹ hec
et q̄ reuelat misteria oñdit tibi q̄
vētura sūt. Mihiq̄ nō ī sapīa q̄ ē
in me plusq̄ ī cūctis viuentib⁹ sa

cramentū hoc reuelatuꝫ ē. sed vt
īterp̄tatio regi manifesta fieret ⁊
cogitacōes mentis tue scires Tu
rex videbas et ecce q̄i statua vna
gn̄dis. Statua illa mag̃ ⁊ statuā
sublimis stabat ꝯtra te ⁊ ītuitus
ei⁹ erat t̄ribil̄ Hui⁹ statue caput
ex auro optīo erat. pect⁹ āt ⁊ bra
chia de argēto. porro vent̄ ⁊ femo
ra ex ere. tibie āt ferree. pedū q̄dā
ꝑs erat ferrea. q̄dā āt fictil̄ Vide
bas ita donec abscisus ē lapis de
mōte sine maīb⁹ ⁊ ꝑcussit statuā
in pedib⁹ ei⁹ ferreis et fictilib⁹ et
ꝯminuit eos Tūc ꝯtrita sūt ꝑiter
ferrū testa es argētū ⁊ aurū et re
dacta q̄si ī fauillā estiue aree q̄ ra
pta sūt vēto. nullusq̄ loc⁹ inuēt⁹
ē eis Lapis āt q̄ ꝑcusserat statuā
fact⁹ ē mōs magn⁹ ⁊ īpleuit vni
uersā t̄raꝫ Hoc ē somniū: īterp̄ta
cōnēq̄ ei⁹ dicem⁹ corā te rex Tu
rex regū es ⁊ de⁹ celi regnū ⁊ forti
tudinē ⁊ īperiū et gl̄am dedit tibi
⁊ om̄ia ī q̄b⁹ habitāt filij hoīꝫ et
bestie agri volucresq̄ celi dedit in
mānu tua et sub dicōe tua vniūsa
cōstituit Tu es ergo caput aureū
Et post te ꝯsurget regnum aliud
minus te argenteū et regnuꝫ ter
ciū aliud ereuꝫ qd̄ impabit vniū
se terre et regnū quartū erit velut
ferreū Qūo ferreū ꝯmīuit ⁊ domat
oīa sic ꝯmūet ⁊ ꝯtēt oīa hec Por
ro q̄ vidisti pedū ⁊ digitoꝝ ꝑtē te
steā figuli ⁊ partē ferreā: regnū di
uisum erit qd̄ tamen de plātario
ferri orietur Secundū quod vidi
sti ferrum mixtum teste ex luto ⁊
digitos pedū ex parte ferreos et
ex parte fictiles: ex parte regnuꝫ
erit soliduꝫ et ex parte cōtritum.

Qđ ãt vidisti ferr mixtũ teste ex
luto ꝺmiscębunt quidẽ hũano se
mĩnĩb non adherebũt sibiꝫsicuti
ferr miscel nõ põt teste· In diebꝫ
aũt regnoꝝ illoꝝ fuscitabit ds
celi regnũ qđ ĩ eternũ nõ dissipa
bit̃ & regnũ ei⁹ alteri ꝑplo nõ tra
det̃· Cõminuet aũt & ꝺsumet vni
uſa regna hec & ipm stabit ĩ eter
nũ Scõm q vidisti q de monte
abscisus ẽ lapis sine manꝺz & cõ
minuit testã & ferr & es & argẽtũ
& aurũ ds magn⁹ oñdit regi q
vẽtuã sint postea & ver ẽ somniũ
& fidel ĩterpretacõ ei⁹· Tũc rex na
buchodonosoꝛ cecidit in faciẽ suã
& damielẽ adrauit & hostias & in
censũ ꝓcepit ut sacrificarẽt ei· Lo
quẽs ꝙ rex ait damieli· Vere de⁹
vr de⁹ deoꝝ ẽ et dns regũ reuelãs
misteria qm tu potuisti apire hoc
sacmẽtũ· Tũc rex damielẽ in sbli
me extulit & mũera multa & magꝫ
ꝺebit ei· Et ꝺstituit eũ pncipẽ super
oẽs ꝓuintias babilõis & ꝑfectoꝝ
mgrãtuũ sup cũctos sapiẽtes ba
bilõis· Damiel aũt postulauit a re
ge et ꝺstituit sup opa ꝓuintie ba
bilonis fidrac misac & abdenago
Ipse autẽ damiel erat in foribus
regis· ¶ Ca·iiij·

NAbuchodonosoꝛ rex fẽ sta
tuã aureã altitudĩne cubito
rũ sexagĩta latitudĩe cubitoꝝ sex
& statuit eã in cãpo durã ꝓuintie
babilõis Itaq nabuchodonosoꝛ
rex misit ad ꝛgregãꝺos satrapas
mgrãtus et iudices ꝺuces & tyrã
nos & ꝑfectos oñesq pncipes re
gionũ ut ꝺuenirẽt ad ꝺedicacõez
statue quã erexerat nabucho do
nosoꝛ rex Tũc ꝛgregati sũt satra
pe mgrãtus & iudices ꝺuces & ty
rãni & optiates q erãt in ptãtib⁹
ꝺstituti & vniũsi pncipes regionũ
ut ꝺuenirẽt ad ꝺedicacõez statue
quã erexerat nabuchodonosoꝛ rex
Stabãt aũt ĩ ꝺspectu statue quaꝫ
posuerat nabuchodonosoꝛ rex et
pco damabat valenẽ Vob ꝺicit̃
ꝓplis tribub⁹ & liguis ĩ hora qua
audieritis somitũ tube & fistule &
cythare sãbuce & psalterij & sim
phonie & vniũsi gnis musicoꝝ ca
dẽtes adorãte statuã aureã quã cõ
stituit nabuchodonosoꝛ rex· si q̃s
aũt nõ ꝓstratus adrauerit eadẽ
hora mittet̃ ĩ fornacẽ ignis arden
tis· Post hec igr statũ ut audierẽt
omes ꝓplĩ somitũ tube fistule & cy
thare sãbuce & psalterij simphonie
& ois gnis musicoꝝ cadentes
oẽs ꝓplĩ tribꝫ & lingue adrauerẽt
statuã aureã quã cõstituerat na
buchodonosoꝛ rex· Statiq in ipo
tpe accędẽtes viri caldei accusaue
rũt iudeos· Dixerũtq nabuchodo
nosoꝛ regi· Rex in ętnũ vive Tu
rex posuisti decretũ ut ois hõ q au
dierit somitũ tube fistule & cytha
re sãbuce & psalterij & simphonie
& vniũsi gnis musicoꝝ ꝓsternat
se & adorẽt statuã aureã· si q̃s aũt
nõ ꝓcidẽs adrauerit mittat̃ ĩ for
nacẽ ignis ardẽtis· Sũt ꝙ viri iu
dei q̃s ꝺstituisti sup opa regionis
babilonie fidrac misac & abdena
go viri isti ꝺtẽpserunt rex decretũ
tuũ Deos tuos nõ colũt & statuã
aureã quã erexisti ñ adorãt· Tũc
nabuchodonosoꝛ ĩ furore et ira ꝑ
cepit ut adducerẽt fidrac misac
& abdenago· Qui ꝺfestĩ adducti
sũt in ꝺspectu regis· pnuntians

nabuchodonosor rex ait eis. Ve
rene sidrac misac ⁊ abdenago de
os meos non colitis ⁊ statuā au
reā quā ꝯstitui nō adoratis. Nūc
ergo si estis pati q̄cunq; hora au
dieitis sonitū tube fistule cythaē
sambace ⁊ psalterij ⁊ simphonie
omīsq; gn̄is musicorū ꝓsternite
vos ⁊ adorate statuaz quā feci ꝙ
si nō adoraueitis eadē hora mitte
mini ī fornacē ignis ardētis Et q̄s
ē deus q̄ eripiet vos de maū mea.
Respōdentes sidrac misac ⁊ abde
nago: dixerūt regi nabuchodono
sor Nō optet nos de hac re rn̄dē
tibi Ecce em̄ deꝰ nr̄ quē colimꝰ p̄t
eripe nos de camino ignis ardētis
⁊ de māibꝰ tuis o rex libare Qd si
noluerit: notū sit tibi rex. qꝛ deos
tuos n̄ colimꝰ ⁊ statuā aureā quā
erexisti n̄ adorāmꝰ Tūc nabucho
donosor repletꝰ ē furore ⁊ aspcūs
faciei illiꝰ īmutatꝰ ē sup sidrac mi
sac ⁊ abdenago ⁊ p̄cepit vt succē
deret̄ fornax septuplū q̄ succendi
ꝯsueuerat ⁊ viris fortissimis de ex
ercitu suo iussit vt ligatis pedibꝰ
sidrac misac ⁊ abdēago mittēnt
eos ī fornacē ignis ardētis Et ꝯfe
stim viri illi vīcti cū bracis suis ⁊
thyaris ⁊ calciamētis ⁊ vestibꝰ
missi sūt in mediū fornacis ignis
ardētis Nā iussio regis vrgebat.
Fornax āt succensa erat nīs Por
ro viros illos qui miserāt sidrac
misac ⁊ abdenago int̄fecit flāma
ignis Viri āt hij tres id ē sidrac
misac ⁊ abdenago ceciderūt in me
dio camino ignis ardētis colliga
ti Que sequūt̄ ī hebreis volumībꝰ
n̄ reperi. Et ābulabāt ī medio flā
me laudātes deū ⁊ bn̄dicētes dn̄o

Stans āt azarias orauit sic. Api
ensq; os suū ī medio ignis ait Bn̄
dcūs es dn̄e deus p̄rm nr̄oꝝ ⁊ lau
dabile ⁊ gl̄osū nomē tuū ī secl̄a
qꝛ iustꝰ es in oībꝰ q̄ fecisti nob̄ ⁊
vniūsa opa tua verā ⁊ vie tue rcē
⁊ oīa iudicia tua vera Iudicia eī
vera fecisti iux̄ oīa q̄ īduxisti sup
nos ⁊ sup cītatē scām p̄rm nr̄orū
ihrl̄m qꝛ ī veitate ⁊ ī iudicō īduxi
sti oīa hec ꝓpt̄ pccā nr̄a Peccauiꝰ
em̄ ⁊ iniq̄ egimꝰ recedentes a te ⁊
deliq̄mꝰ ī oībꝰ ⁊ p̄cepta tua n̄ au
diuimꝰ: nec obs̄uauimꝰ nec fecīꝰ
sicut p̄cepas nob̄ vt bn̄ nob̄ essz
Oīa gº q̄ īduxisti sup nos ⁊ vniū
sa q̄ fecisti nob̄ vero iudicō fecisti
⁊ tradidisti nos ī maībꝰ īimicoꝝ
iniq̄ꝝ ⁊ pessimoꝝ p̄uaricatorūq;
⁊ regi īiusto ⁊ pessimo vltra oēm
terrā Et nūc nō possumꝰ apire os
Cōfusio ⁊ opprobriū facti sumus
s̄uis tuis et hijs q̄ colebāt te Ne
q̄sumꝰ tradas nos in ꝑpetuū ꝓpt̄
nomen tuum et ne dissipes testa
mentū tuum neq; auferas mīam
tuam a nobis ꝓpter abrahā dile
ctū tuū ⁊ ysaac seruuz tuū et isra
hel sanctū tuū quibꝰ locutus es
pollicēs ꝙ ml̄tiplicares semē eoꝝ
sicut stellas celi et sicut arenaz q̄
est in litore maris. qꝛ dn̄e imm
nuti sumꝰ plusq̄ omnes gentes
sumusq; humiles in vniuersa ter
ra hodie ꝓpter peccata nostra. Et
non est in tempore hoc princeps
⁊ dux ⁊ ꝓpheta neq; holocaustuz
neq; sacrificiū neq; oblatio neq;
incensū neq; locus primitiarū co
ram te: vt possimus inuenire mi
sericordiam sed in animo cōtrito
et spiritu huīlitatis suscipiamur

Sicut ī holocausto arietū ⁊ thau
roꝝ ⁊ sic ī milibꝰ agnorū pīguiū
sic fiat sacrifitiū nr̄m ī cōspcū tuo
hodie ut placeat tibi qm̄ nō ē cō
fusio ɔfidentibꝰ in te. Et nunc seq̄
mur te ī toto corde ⁊ timemꝰ te ⁊
q̄rimꝰ fatiē tuā. Ne ɔfundas nos
ꝫ fac nobiscū iux̄ mansuetudinē
tuā ⁊ ꝑm multitudinē mīe tue et
erue nos in mirabilibꝰ tuis ⁊ da
gloriā noī tuo dn̄e ⁊ cōfūdantur
oēs q̄ ondūt ꝑuis tuis mala. Cō
fundāt̄ in oī potētia ⁊ robur eoꝝ
cōterat̄ ⁊ sciant q̄ tu es dn̄s deus
solus ⁊ gl̄iosus sup orbē terrarū.
Et nō cessabant q̄ miserāt eos mi
nistri regis succēdē fornacē napta
⁊ stupa ⁊ pice ⁊ malleol' et effun
debat̄ flāma sup fornacez cubitis
q̄dragintanouē ⁊ erupit ⁊ incen
dit q̄s reperit iux̄ fornacez de chal
deis. Angelꝰ aūt dn̄i descendit cū
azaria ⁊ socijs eiꝰ in fornacē ⁊ ex
cussit flāmā ignis de fornace ⁊ fe
cit mediū fornacis q̄si vētū roris
flātē ⁊ nō tetigit eos ōnino ignis
neq̄ cōtristauit nec quicq̄ mole
stie ītulit Tūc hij tres q̄si ex vno
ore laudabāt ⁊ glorificabant et
bn̄dicebāt deū in fornace dicētes
Bn̄dictꝰ es dn̄e deus patrū nr̄orū
⁊ laudabil' et gl̄iosus ⁊ superal
tatꝰ in secula. Et bn̄dictū nomen
glorie tue sāctū ⁊ laudabile et su
perexaltatū ī oībꝰ secul'. Bn̄dictꝰ
es in tēplo sācto glorie tue et sup
laudabil' ⁊ supgl̄iosus in secula
Bn̄dictus es in throno regni tui
et suplaudabil' ⁊ superaltatus ī
secula. Benedictꝰ es qui intueris
abissos ⁊ sedes sup cherubī ⁊ lau
dabil' ⁊ superaltatꝰ in secula. Be
nedictꝰ es ī firmamēto celi ⁊ lau
dabil' et gl̄iosus ī secula. Bn̄dici
te oīa opa dn̄i dn̄o laudate et su
perexaltate eū ī secula. Bn̄dicite an
geli dn̄i dn̄o laudate ⁊ superexal
tate eū ī secula. Bn̄dicite celi dn̄o
laudate ⁊ superaltate eū ī secula
Bn̄dicite aq̄ oēs q̄ super celos sūt
domino laudate ⁊ superaltate eū
in scl'a. Bn̄dicite ōnes v̄tutes dn̄i
dn̄o laudate ⁊ superaltate euz in
secula. Benedicite sol ⁊ luna dn̄o
laudate ⁊ superaltate eū ī secula
Bn̄dicite stelle celi dn̄o laudate
⁊ superaltate eū in secula. Bn̄dici
te ymber ⁊ ros dn̄o laudate ⁊ su
perexaltate eū in scl'a. Bn̄dicite oīs
spūs dei dn̄o laudate ⁊ superexal
tate eū ī secula. Bn̄dicite ignis et
estus dn̄o laudate ⁊ superaltate
eū in scl'a. Bn̄dicite frigꝰ et estas
dn̄o laudate ⁊ superaltate eū ī se
cula. Bn̄dicite rores ⁊ pruina do
mino laudate ⁊ superaltate euz ī
secula. Bn̄dicite gelu ⁊ frigꝰ dn̄o
laudate ⁊ superaltate eū in scl'a.
Benedicite glacies et niues dn̄o
laudate ⁊ superaltate eū ī secula
Bn̄dicite noctes et dies dn̄o lau
date ⁊ superaltate eū ī secula. Bn̄
dicite lux ⁊ tenebre dn̄o laudate
⁊ superaltate eū ī secula. Benedi
cite fulgura et nubes dn̄o lauda
te superaltate euz in secula. Bene
dicat terra dn̄m laudet ⁊ superal
tet eū in secula. Bn̄dicite mōtes ⁊
colles dn̄o laudate ⁊ superaltate
eū in secula. Benedicite vniuersa
germinātia in t̄ra dn̄o laudate ⁊
superaltate eū in secula. Bn̄dicite
fōtes dn̄o laudate ⁊ superaltate
eū in secula. Benedicite maria et

flumina dño: laudate et superexal
tate eū ī secl'a bñdicite cete ⁊ oīa q̄
mouent̄ ī aq̄s dño: laudate ⁊ su
perexaltate eū ī secl'a Bñdicite oēs
volucres celi dño: laudate et sup
exaltate eū ī secula. Bñdicite oēs
bestie ⁊ pecora dño: laudate ⁊ su
perexaltate eū ī secula Bñdicite filij
hoīm dño: laudate ⁊ superexaltate
eū ī secula. Bñdicat israhel dñm:
laudet ⁊ superexaltet eū ī secl'a Bñ
dicite sacerdotes dñi dño: lauda
te ⁊ superexaltate eū ī secula. Bñdi
cite serui dñi dño: laudate ⁊ sup
exaltate eū ī secl'a. Bñdicite spūs
⁊ aīe iustorū dño: laudate et sup
exaltate eū ī secula. Bñdicite sācti
⁊ humiles corde dño: laudate et
superexaltate eū ī secula. Bñdicite
anania azaria misahel dño: lau
date ⁊ superexaltate eū ī secula. q̄
eruit nos de inferno ⁊ saluos fecit
de manu mortis ⁊ liberauit de me
dio ardētis flāme. et de medio ig
nis eruit nos. Cōfitemini dño q̄
niā bonus: qm̄ in seculū mīa eius
Bñdicite oēs religiosi dño dō deo
rū: laudate ⁊ ɔfitemī ei. q̄ ī omīa
secula mīa ei⁹. Hucusq̄ ī hebreo
nō habet̄ et q̄ posuim⁹ de theodo
cōis edicōe tñslata sūt Tūc nabu
chodonosor rex obstupuit et sur
rexit ꝓpere et ait optīatib⁹ suis.
Nōne tres viros misim⁹ ī medio
ignis ɔpeditos. Qui respōdentes
regi dixerūt Vere rex. Rñdit ⁊ ait
Ecce ego video viros q̄tuor solu
tos ⁊ ābulantes ī medio ignis ⁊
nihil corrupcōis ī eis ē et species
q̄rti simil' filio dei Tūc accessit na
buchodonosor ad ostiū fornacis
ignis ardētis ⁊ ait Sidrac misac
et abdenago serui dei excelsi egre
dimī ⁊ venite Statīq̄ egressi sunt
sidr̄c misac ⁊ abdēago de medio
ignis. Et cōgregati satrape magi
strat⁹ ⁊ iudices ⁊ potentes regis
ɔtēplabant̄ viros illos qm̄ nihil
ptātis habuiss̄ ignis in corpib⁹
eoꝝ ⁊ capill⁹ capitis eoꝝ nō ess̄
adustus ⁊ saraballa eoꝝ nō fuis
sent īmutata ⁊ odor ignis nō trā
fiss̄ ꝑ eos Et erūpens nabuchodo
nosor ait. Bñdcūs de⁹ eoꝝ sidrac
videlicet misac ⁊ abdenago q̄ mi
sit āgl'z suū ⁊ eūit ſuos suos q̄ cre
diderūt ī eū ⁊ v̄bū regis īmutaue
rūt ⁊ tr̄diderūt corpa sua ne ſuirēt
⁊ ne adorarēt oēz deū excepto deo
suo. A me ergo positū ē hoc decre
tū vt omīs ꝓpl's trib⁹ ⁊ lingua q̄
cunq̄ locuta fuerit blasphemiaz
ɔtra deū sidrac misac et abdēago
dispereat ⁊ dom⁹ ei⁹ vastet̄ Neq̄
em̄ ē alius de⁹ q̄ possit ita saluare
Tunc rex promouit sidrac misac
et abdenago ī ꝓuincia babilōis
Nabuchodonosor rex oīb⁹ ꝓplis
gentib⁹ ⁊ linguis q̄ habitāt ī vni
uersa terra pax vobis mltiplicet̄
Signa ⁊ mīabilia fecit apud me
de⁹ excelsus. Placuit ergo m̄ p̄di
care ei⁹ signa q̄ magna sūt ⁊ mi
rabilia eius q̄ fortia et regnū ei⁹
regnū sempiternū et ptās ei⁹ in
gn̄acōez ⁊ gn̄acōez ¶ Ca. iiij.

Ego nabuchodonosor q̄etus
erā ī domo mea ⁊ florens in
palatio meo. Somnium vidi qd̄
ꝑterruit me ⁊ cogitacōes mee in
ī stratu meo ⁊ visiōes capitis mei
ɔt̄bauerūt me. Et ꝑ me ꝓpositū ē
decretū vt ītroducerent̄ in ɔspectu
meo cuncti sapientes babilonis

ꝛ ut solucōem sōnij indicarēt m̄
Tūc ingrediebātur arioli magi
chaldei ꝛ auruspices ꝛ sōniū nar
raui in ꝯspectu eoꝝ ꝛ solucōez ei⁹
nō indicauerūt m̄. donec collega
ingressus ē ī cōspectu meo daniel
cui⁹ nomē balthasar ꝑm nomē
dei mei q̄ habz spm̄ deoꝝ sāctoꝝ ī
semetipō ꝛ sōniū corā ipō locutus
sū. Balthasar princeps ariolorū
quē ego scio ꝙ spiritū deoꝝ sācto
rū hēas in te ꝛ oē sacramētū non
ē īpossibile tibi. visiones sōniorū
meoꝝ q̄s vdii ꝛ solucōnem earū
narra. Visio capitis mei in cubili
meo Videbā ꝛ ecce arbor ī medio
terre et altitudo eius nimia. Mag̃
arbor ꝛ fortis ꝛ ꝓceritas ei⁹ cōtin
gens celū Aspectus illi⁹ erat vsq̄
ad termīos vniuerse terre. Folia
ei⁹ pulcherrima ꝛ fructus eius ni
mius ꝛ esca vniuersoꝝ ī ea. Sub
ter eā hītabant aīalia ꝛ bestie ꝛ ī
ramis ei⁹ cōuersabant̄ volucres
celi ꝛ ex ea vescebat̄ omnis caro.
Videbā in visiōe capitis mei sup
stratū meū ꝛ ecce vigil ꝛ sāctus de
celo descēdit clamauit fortit̄ ꝛ sic
ait. Succidite arborē ꝛ p̄cidite ra
mos ei⁹ excutite folia et dispgite
fructus eius. fugiāt bestie q̄ subt̄
eam sūt ꝛ volucres de ramis eius
Verūtamē germē radicū eius in
terra sinite et alliget̄ vinculo fer
reo ꝛ ereo in herb̄ q̄ foris sūt ꝛ rore
celi tinguat̄ ꝛ cū feris ꝑs ei⁹ ī her
ba terre. Cor ei⁹ ab hūano cōmu
tet̄ ꝛ cor fere det̄ ei et septē tēpora
mutēt̄ sup eū. In sentētia vigiluz
decretū ē ꝛ ꝑmo sanctoꝝ ꝛ peticio
donec cognoscāt viuētes qm̄ do
minat̄ excelsus in regno hominū

ꝛ cuicūq̄ voluerit dabit illd̄ ꝛ hu
milimū hoīez ꝯstituet sup eū. hoc
sōniū vidi ego nabuchodonosor
rex. Tu ḡ balthasar int̄pretacōz
narra festin⁹. q̄a oēs sapiētes re
gni mei nō queūt solucōnē edicē
m̄. Tu aūt potes. qꝛ spūs deoꝝ sā
ctoꝝ in te est Tūc daniel cui⁹ no
mē balthasar cepit ītra semetip
sū tacit⁹ cogitare q̄si vna hora et
cogitacōes ei⁹ ꝯturbabāt eū. Re
spondēs aūt rex ait. Balthasar sō
niū ꝛ int̄pretacō ei⁹ nō ꝯturbēt te
Rn̄dit balthasar ꝛ dixit Dn̄e mi
sōniū hijs q̄ te oderūt ꝛ int̄preta
tio eius hostib⁹ tuis sit. Arborem
quā vidisti sb̄limē atq̄ robustā
cui⁹ altitudo ꝑtīgit ad celū ꝛ aspe
ctus illi⁹ ī oēz t̄raz ꝛ rami ei⁹ pul
cherrimi ꝛ fruct⁹ ei⁹ nimi⁹ ꝛ esca
oīm ī ea. subt̄ eā habitātes bestie
agri ꝛ ī ramis ei⁹ ꝯmorātes aues
celi. tu es rex q̄ magnificat⁹ es ꝛ ī
ualuisti ꝛ mag̃tudo tua creuit et
ꝑuenit vsq̄ ad celū ꝛ ꝑtās tua in
termīos vniūse terre. Qꝛ aūt vi
dit rex vigilē ꝛ sanctū descēdere de
celo ꝛ dicē. succidite arborē et dis
sipate illā. attamē germē radicū
ei⁹ ī t̄ra dimittite et vintiat̄ ferro
et ere in herb̄ foris et rore celi ꝯsp
gat̄ et cū feris sit pabulū eius do
nec septē tēpa ꝯmutēt̄ sup eū. hec
ē int̄pretacō sentētie altissimi que
ꝑuenit sup dn̄m meū regez. Eitiēt
te ab hoīb⁹ ꝛ cū bestijs ferisq̄ eit
habitacō tua et fenū ut bos ꝯme
des et rore celi infūderis. Septēq̄
tēpa mutabuntur sup te. donec
scias ꝙ dn̄et̄ excelsus sup regnū
hoīm et cuicūq̄ voluerit det illud
Qꝛ āt p̄cepit ut relinq̄ret̄ germē

radicū eius id ē arboris r̄gnū tuū
tibi manebit postq̄ ꝯgnoueris
potestatē eē celestē Quā ob rē rex
ꝯsiliū meū placeat tibi ⁊ pccā tua
elēosinis redime ⁊ iniq̄tates tuas
misericordijs pauperꝝ: forsitan ig
noscet deus delictis tuis Om̄ia hec
venerūt sup nabuchodonosor r̄gē
Post finē mensiū duodecī ī aula
babilonis deābulabat. Rn̄ditq̄
rex ⁊ ait Nōne hec ē babilō cītas
magna quā ego edificaui ī domū
regni ī robore fortitudinis mee ⁊ ī
gl̄ia decoris mei. Cunq̄ ſmo ad
huc essꝫ ī ore r̄gis vox de celo ruit
Tibi dicit̄ nabuchodonosor rex.
Regnū tuū trāsibit a te ⁊ ab hōi
bꝰ eiciēt te ⁊ cū bestijs ⁊ feris erit
habitatio tua: fenū q̄si bos ꝯme
des ⁊ septē tēpora mutabunt̄ sup
te donec scias q̄ dn̄et̄ excelsus in
regno hoīm ⁊ cuicunq̄ voluerit det
illud Eadē hora ſmo ꝯpletꝰ ē sup
nabuchodonosor et ex hōibꝰ ab
iectꝰ ē ⁊ fenū vt bos ꝯmedit ⁊ rore
celi corpꝰ eius infectū ē: donec ca
pilli eius ī silitudinē aq̄larꝝ cresce
rēt ⁊ vngues eiꝰ q̄si auiū Igitur
post finē dierꝝ ego nabuchodono
sor ocl̄os meos ad celū leuaui ⁊
sensus meꝰ redditꝰ ē m̄ ⁊ altissimo
bn̄dixi ⁊ viuentē ī sempit̄nū lau
daui ⁊ gl̄ificaui q̄ ptās eiꝰ ptās
sēpit̄na ⁊ regnū eius ī gn̄acōeꝫ ⁊
gn̄acōeꝫ ⁊ oēs habitatores terre
apd̄ eū in nihilū reputati sūt. Iu
xta volūtateꝫ em̄ suā: facit tā ī vir
tutibꝰ celi q̄ ī habitatoribꝰ t̄re ⁊
nō ē q̄ resistat manui eiꝰ et dicat
ei quaē fecisti. In ip̄o tp̄e sensus
meꝰ reūsus ē ad me ⁊ ad honorē
regni mei decorēq̄ pueni ⁊ figura
mea reūsa ē ad me et optimates
mei ⁊ magistratꝰ mei req̄sierūt me
⁊ in regno meo restitutꝰ sū ⁊ mag
nificentia mea āplior addita ē m̄
Nūc igitur ego nabuchodonosor
laudo ⁊ magnifico ⁊ gl̄ifico regē
celi q̄ oīa opa eiꝰ vera et vie eiꝰ
iudicia ⁊ gradientes ī supbia p̄t
humiliare ¶ Ca. v.

Balthasar rex fecit grāde ꝯui
uiū optimatibꝰ suis mille ⁊
vnusq̄sq̄ scd̄m suā bibebat etatē
Precepit ergo iā temulentꝰ vt af
ferrent̄ vasa aurea ⁊ argētea que
asportaueāt nabuchodonosor pr̄
eiꝰ de tēplo qd̄ fuit ī ihrl̄ꝫ vt bibe
rēt ī eis rex ⁊ optīates eiꝰ vxoresq̄
eiꝰ ⁊ ꝯcubīe Tūc allata sūt vasa
aurea q̄ asportauerat de tēplo qd̄
fuerat ī ihrl̄ꝫ et biberūt ī eis rex et
optīates eiꝰ vxores ⁊ ꝯcubīe illiꝰ
Bibebant vinū ⁊ laudabāt deos
suos aureos et argēteos ⁊ ereos
ferreos ligneosq̄ ⁊ lapideos. In
eadē hora apparuerūt digiti quasi
manꝰ hōis scribentis ꝯtra cādela
brū in supficie parietis aule regie
Et rex aspiciebat articulos manꝰ
scribētis. Tūc facies regis cōmu
tata ē ⁊ cogitacōes eiꝰ ꝯt̄babant
eū ⁊ ꝯpages renū eiꝰ soluebātur
et genua eiꝰ ad seinuicē colli de
bant̄. Exclamauit itaq̄ rex fortit̄
vt introducerent magos chalde
os ⁊ aruspices. Et ploquens rex
ait sapientibꝰ babilōis Quicūq̄
legerit scripturā hāc ⁊ interp̄tati
onē eiꝰ manifestam m̄ fecerit: pur
pura vestietur et torquē auream
hēbit ī collo ⁊ tercius ī r̄gno meo
erit Tūc īgressi oēs sapiētes r̄gis
nō potuerūt nec scripturaꝫ legere

nec interpretationē eius īdicare regi
Vnde rex balthazar satis contur
batus ē et vultus illius īmutatus est
Sz et optimates eius turbabantur Re
gina aūt pro re q̄ accideāt regi ⁊ op
timatibz eius domū cōuiuij īgressa
est ⁊ ploquēs ait. Rex in eternū
viue. Nō te ɔturbent cogitatiōes
tue neqz faties tua īmutetur Est vir
in regno tuo q̄ spm̄ deorum scōrum ha
bet ī se ⁊ ī diebus p̄ris tui scīa ⁊ sa
pientia inuēte sūt in eo Naz ⁊ rex
nabuchodonosor pater tuus p̄ncipē
magorum incātatorum caldeorum ⁊ aru
spicū ɔstituit eū Pater inquā tuus o
rex. qz spūs amplior ⁊ prudētia in
telligētiaqz ⁊ interpretatio sōniorū
⁊ ostēsio secretorum ac solutio liga
torum inuēte sūt ī eo. hoc ē in danie
le cui rex posuit nomē balthasar
Nūc itaqz daniel vocetur ⁊ interpreta
tionē narrabit. Igitur introductus
ē daniel corā rege ad quē p̄fatus
rex ait. Tu es daniel de filijs cap
tiuitatis iude quā adduxerāt pater
meus rex de iuda. Audiui de te qm̄
spm̄ deorum hēas et scīa intelligētia
qz ac sapiētia ampliores inuente
sūt in te. Et nūc introgressi sūt in
cōspcū meo sapiētes magi ut scri
pturā hāc legerēt ⁊ interp̄tacōez
eius indicarēt m̄ ⁊ nequerūt sensū
huius sermonis edicere. Porro ego
audiui de te q̄ possis obscura int̄
pretari ⁊ ligata dissoluē. Si g̊ va
les scripturā legere ⁊ interpretacōz
eius indicarē m̄. purpura vestieris
⁊ torquē aureā circa collū tuū ha
bebis ⁊ tertius in regno meo p̄nceps
eris Ad q̄ rn̄dens daniel ait corā
rege. Muneā tua sint tibi ⁊ dona
domus tue alteri da. scripturā autē
legā tibi rex et interpretacōem eius
ondaz tibi. O rex deus altissimus re
gnū ⁊ magnificētiā gl̄iam ⁊ hono
rē dedit nabuchodonosor p̄ri tuo
⁊ ꝓpter magnificētiā quā dederat ei
vniūsi ꝓpli tribus ⁊ lingue treme
bāt ⁊ metuebant eū. Quos vole
bat interfitiebat ⁊ q̄s volebat percu
tiebat quos volebat exaltabat ⁊
q̄s volebat hūiliabat. Qn̄ autez
eleuatū ē cor eius ⁊ spūs illius ob
firmatus est ad supbiā. depositus
ē de solio regni sui ⁊ gloria eius ab
lata ē ⁊ a filijs hoīm eiectus est. Sz
⁊ cor eius cū bestijs positū ē ⁊ cum
onagris erat hītacō eius. Fenūqz
ut bos comedebat ⁊ rore celi cor
pus eius īfectū ē donec ɔgnosceret
q̄ ptātez habēt altissimus ī regno
hoīm et quēcūqz voluerit suscita
bit sup illud. tuqz filius eius baltha
sar nō hūiliasti cor tuuz cū scires
hec omīa ꝫ adūsū dn̄atorē celi ele
uatus es Et vasa domus eius allata
sūt corā te ⁊ tu ⁊ optimates tui ⁊
vxores tue ⁊ ɔcubine tue vinū bi
bistis in eis. Deosqz argēteos et
aureos ⁊ ereos ferreos ligneosqz
⁊ lapideos q̄ n̄ vidēt neqz audiūt
neqz sētiunt laudasti. Porro deū
q̄ habet flatū tuū in manu sua et
oēs vias tuas nō glorificasti. Id
circo ab eo missus ē articulus ma
nus q̄ scripsit hoc qd exaratū est.
Hec ē āt scriptuā q̄ digesta ē Ma
ne thecel phaēs Et hec īterpretatio
sermonis. Mane numerauit deus re
gnū tuū ⁊ compleuit illud. thecel
appensū ē in stateā ⁊ inuētū ē mi
nus hn̄s. Phares diuisū ē regnū
tuū ⁊ datū ē medis et psis. tūc in
bēte rege indutus ē daīel purpuā

et circūdata ē torques aurea col
lo eius et p̄dicatū ē de eo q̄ hēret
ptātez terci⁹ ī regno. Eadē nocte ī
terfect⁹ ē balthazar rex chalde⁹
⁊ darius med⁹ successit ī regnū: ā
nos nat⁹ sexagītaduos ¶ Ca. vi.

Placuit dario et ꝯstituit sup̄
regnū satrapas centūuigīti
vt essent ī toto regno suo ⁊ super
eos p̄ncipes tres ex q̄bus daniel
vnus eāt vt satrape illis redderēt
racōnē ⁊ rex nō sustinēt molestiā
Igit̄ daniel supabat oēs p̄ncipes
⁊ satrapas. q̄ spūs dei āplior eāt
ī illo Porro rex cogitabat ꝯstituē
eū sup omē regnū Vnde p̄ncipes
⁊ satrape q̄rebāt occasionē vt in
uenirēt danieli ex latē regis nul
lāq̄ causā ⁊ suspicacōez repire po
tuerūt eo q̄ fidel' essz: et omīs cul
pa ⁊ suspicō nō inuenirēt ī eo Di
xerūt ergo viri illi Nō inueniem⁹
danieli huic aliquā occasionez n̄
forte ī lege dei sui Tunc p̄ncipes ⁊
satrape surripuerūt regi et sic locu
ti sūt ei Dari rex ī eternū viue Cōsi
liū inierūt cūcti principes regni tui
magistrat⁹ ⁊ satrape senatoēs ⁊
iudices vt decretū īpeātoriū exeat
⁊ edictū vt omīs q̄ petieit aliquā
peticōez a q̄cūq̄ dō ⁊ hōie vsq̄ ad
triginta dies nisi a te rex: mittat̄
ī lacū leonū Nūc itaq̄ rex ꝯfirma
sētentiā ⁊ scribe decretū vt nō īmu
tetur q̄d statutū ē a medis ⁊ p̄sis:
nec p̄uaricari cuiq̄ liceat. Porro
rex dari⁹ ꝓposuit edictū ⁊ statuit
Q̄d cū daīel ꝯperissz id ē ꝯstitutā
legē īgress⁹ ē domū suā ⁊ fenestris
aptis ī cēaculo suo ꝯtra iherusalē
tribus temporib⁹ in die flectebat
genua sua ⁊ adorābat ꝯfitebat̄q̄

corā deo suo sicut ⁊ ante facē ꝯsue
uerat Viri ergo illi curiosius inq̄
rentes inuenerūt danielē orantē ⁊
obsecrantē deū suū ⁊ accedētes lo
cuti sūt regi sup edicto Rex nūq̄d
nō ꝯstituisti vt omīs hō q̄ rogaēt
quenq̄ de dijs et hōib⁹ vsq̄ ad
dies trigīta nisi te rex: mitteret̄ in
lacū leonū. Ad q̄s rn̄dens rex ait
Verus s̄mo iuxta decretū medoꝝ
atq̄ p̄sarū q̄d p̄uaricari nō licet.
Tūc respōdētes dixerūt corā rege
Daniel de filijs captītatis inde nō
curauit de lege tua ⁊ edicto quod
ꝯstituisti. ꝫ trib⁹ tēporib⁹ p diem
orat obsecracōe sua Q̄d verbū cū
audissz rex satis ꝯtstat⁹ ē ⁊ p da
niele posuit cor vt liberaret eū et
vsq̄ ad occasū solis laborābat vt
erueret illū Viri āt illi ītelligētes
regē dixerūt Scito rex q̄ lex medo
rū ē atq̄ p̄saꝝ vt omē decretū q̄d
cōstituerit rex nō liceat immutari
Tūc rex p̄cepit ⁊ adduxerūt dani
elem ⁊ miserūt eū ī lacū leonū. Di
xitq̄ rex danieli. De⁹ tuus quem
colis semp ipē lib̄abit te Allat⁹q̄
ē lapis vnus et positus ē super os
laci quem obsignauit rex anulo
suo ⁊ anulo optimatū suorum ne
quid fieret ꝯtra danielez Et abijt
rex in domū suam ⁊ dormiuit ince
natus: cibiq̄ nō sunt allati coraz
eo: insup ⁊ somnus recessit ab eo
Tunc rex p̄mo diluculo cōsurgēs
festinus ad lacum leonum p̄rex
it: appropinq̄nsq̄ lacui danielez
voce lacrimabili inclamauit ⁊ af
fat⁹ ē eū Daniel serue dei viuētis
de⁹ tu⁹ cui tu s̄uis sēp: putasne va
luit te liberare a leonib⁹. Et dani
el regi rn̄dēs ait. Rex in eternū viue

Deus misit angelū suū ⁊ cōclusit
ora leonū ⁊ nō nocuerūt m̄. qꝛ co
rā eo iustitia inuēta ē in me. Sꝫ ⁊
coraꝫ te rex delictū nō feci. Tūc ve
hementer rex gauisus ē sup eo ⁊ da
nielē p̄cepit educi de lacu. Eductꝰ
qꝫ est daniel de lacu ⁊ nulla lesio
inuēta ē in eo. qꝛ credidit deo suo.
Jubēte aūt rege adducti sūt viri
illi q̄ accusauerūt danielē ⁊ ī lacū
leonū missi sūt ip̄i ⁊ filij et vxores
eoꝝ ⁊ nō ꝑuenerūt vsqꝫ ad paui
mentū laci. donec arriperēt eos le
ones ⁊ oīa ossa eoꝝ cōminuerūt
Tūc darius rex scripsit vniuersis
ꝑplis tribubꝰ ⁊ linguis habitan
tibꝰ in vniūsa terra. Pax vobis
multiplicet̄. A me ꝯstitutū ē decre
tū ut in vniūso īpio ⁊ regno meo
tremiscāt ⁊ paueāt deū danielis.
Jp̄e est em̄ deꝰ viuēs et eternꝰ ī se
cula ⁊ regnū eiꝰ nō dissipabit̄ et
ptās eiꝰ vsqꝫ in eternū. Jp̄e libeā
tor atqꝫ saluator fatiēs sig̃ ⁊ mira
bilia in celo ⁊ in terra q̄ liberauit
daīeleꝫ de lacu leonū. porro daīel
perseuerauit vsqꝫ ad regnū darij
regnūqꝫ cyri ꝑse. ¶ Ca. vij.

Anno p̄mo balthasar regis
babilōis daīel sōniū vidit
Visio autē capitis eiꝰ ī cubili suo
Et somniū scribēs breui ꝑmōe ꝯp̄
hēdit sūmatiqꝫ ꝑstringēs ait. Vi
debā in visiōe mea nocte ⁊ ecce q̄
tuor venti celi pugnabāt in mari
mag̃ ⁊ q̄tuor bestie grādes ascēde
bant de mari diūse int̄ se. Prima
q̄si leena ⁊ alas hēbat aquile. As
pitiebā donec euulse sūt ale eiꝰ et
sb̄lata ē de terra ⁊ sup pedes quasi
hō stetit ⁊ cor eiꝰ datū ē ei. Et ecce
bestia alia filis vrso in ꝑte stetit
⁊ tres ordīes erāt in ore eiꝰ ⁊ in dē
tibꝰ eiꝰ et sic dicebāt ei. Surge co
mede carnes plurimas. Post hec
aspitiebā ⁊ ecce alia q̄si pardꝰ et
alas hēbat q̄si auis q̄tuor sup se.
Et q̄tuor capita erāt ī bestia et po
testas data ē ei. Post hec aspitie
bā in visione noctis ⁊ ecce bestia
q̄rta terribil̄ atqꝫ mirabilis ⁊ for
tis nīs. Dentes ferreos hēbat ma
gnos ꝯmedēs atqꝫ ꝯminuēs ⁊ re
liq̄ pedibꝰ suis cōculcās. Dissimil̄
aūt erat ceteris bestijs q̄s viderā
añ eā ⁊ hēbat cornua decē. Cōside
rabaꝫ cornua et ecce cornu aliud
ꝑuulū ortū ē de medio eoꝝ ⁊ tria
de cornibꝰ p̄mis euulsa sunt a fa
tie eiꝰ. Et ecce oculi eiꝰ q̄si oculi ho
mīs ī cornu isto ⁊ os loquēs ingē
tia. Aspitiebā donec throni positi
sūt ⁊ ātiquꝰ dieꝝ sedit. Vestimē
tū eiꝰ candidū q̄si nix capilli capi
tis eiꝰ q̄si lana mūda. Thronus
eiꝰ flāme ignis. rote eiꝰ ignis ac
census fluuiꝰ igneus rapidusqꝫ
egrediebat̄ a fatie eius. Milia mi
liū ministrabāt ei ⁊ decies milies
cētena milia assistebāt ei Juditiū
sedit ⁊ libri apti sūt. Aspitiebam
ꝓpt̄ vocē ꝑmonē grandiū q̄s cor
nu illud loq̄bat̄. Et vidi qm̄ īter
fecta essꝫ bestia ⁊ pissꝫ corpꝰ eiꝰ et
traditū eēt ad ꝯburēdū igni alia
rūqꝫ bestiaꝝ ablata eēt ptās ⁊ tē
pora vite cōstituta essent eis vsqꝫ
ad tps ⁊ tēpus. Aspitiebā ergo
in visiōe noctis ⁊ ecce cū nubibꝰ
celi q̄si filiꝰ hōis veniebat ⁊ vsqꝫ
ad antiquū dieꝝ ꝑuenit ⁊ ī cōspe
ctu eiꝰ obtulerūt eū. Et dedit ei po
testatē ⁊ honorē ⁊ t̄gnū ⁊ oēs po
puli tribus ⁊ lingue ipsi seruiēt.

Ptās ei⁹ ptās eterna q̄ nō auferet̄
⁊ regnū ei⁹ qd nō corrūpet̄ Horru
it spūs me⁹. Ego daniel territ⁹ sū
i hijs ⁊ visiōes capitis mei ɔt̄ba
uerūt me. Accessi ad vnuz de assi
stētib⁹ et veritatē q̄rebā ab eo de
omib⁹ hijs Qui dixit m̄ iterp̄tati
onē s̄monū et docuit me. Hee q̄
tuor bestie magne q̄tuor regna cō
surgēt de t̄ra Suscipiēt āt regnuz
sci dei altissimi ⁊ obtinebūt r̄gnū
vsqz i secl'm ⁊ secl'm secl'oꝝ Post
hoc volui diligēt̄ discē de bestia q̄r
ta q̄ eāt dissimil' valde ab omib⁹
⁊ t̄ribilis nimis. Dētēs ⁊ vngues
ei⁹ ferrei: ɔmedebat ⁊ ɔminuebat
⁊ reliq̄ pedibus suis ɔculcabat Et
de cornib⁹ decē q̄ habebat i capite
⁊ de alio qd ortū fueāt ante qd ce
ciderāt tria cornua ⁊ de cornu illo
qd habebat oculos ⁊ os loquēs
grādia ⁊ maius erat ceteis Aspi
ciebā ⁊ ecce cornu illud faciebat
bellū adūsus scōs ⁊ p̄ualebat eis
donec veīt ātiqu⁹ dierū ⁊ iudiciū
dedit scīs excelsi ⁊ tēp⁹ adueīt et
regnū obtinuer̄t sci. Et sic ait Be
stia q̄rta: regnū q̄rtū erit i t̄ra qd
maius erit oīb⁹ regnis et deuora
bit vniūsā t̄rā ⁊ ɔculcabit ⁊ ɔmi
nuet eā. Porro decē cornua: ip̄ius
regni decē reges er̄t ⁊ ali⁹ ɔsurget
post eos ⁊ ipē petētior erit p̄oribꝰ
⁊ tres reges hūiliabit. Et s̄mōes
ɔtra excelsū loquet̄ et scōs altissi
mi ɔteret Et putabit q̄ possit mu
tare tēpora ⁊ leges ⁊ tradent̄ i ma
nu ei⁹ vsqz ad tēp⁹ et tp̄a ⁊ dimi
diū tēporis. Et iudiciū sedebit vt
auferat̄ potēcia ⁊ ɔterat̄ ⁊ dispere
at vsqz in finē. regnū aūt et ptās
et magnitudo regni que est sb̄ter

omne celū det̄ ꝓpl'o scōꝝ altissimi
cui⁹ regnū: regnū sēpit̄nū ē ⁊ oēs
reges s̄uiēt ei ⁊ obediēt. Hucusqz
finis verbi. Ego daniel multū co
gitacōib⁹ meis ɔt̄babar ⁊ facies
mea mutata ē i me. v̄bū aūt i cor
de meo ɔseruaui. ¶ Ca. viij.

Anno tercio regni balthazar
regis visio apparuit m̄. Ego
daīel post id qd viderā i p̄ncipio
vidi i visiōe mea cū essem i susis
castro qd ē in helaz cītate. vidi āt
in visiōe esse me sup portā vlai ⁊
leuaui ocl'os meos ⁊ vidi. Et ecce
aries vn⁹ stabat ante paludē ha
bens cornua excelsa et vnū excel
sius alt'o atqz succrescēs. Postea
vidi arietē cornib⁹ vētilantē ɔtra
occidentē ⁊ ɔtra aq̄lonem et ɔtra
meridiē ⁊ omēs bestie nō poterāt
resistere ei neqz liberari de maū ei⁹
fecitqz scd̄z volūtatē suā ⁊ magni
ficat⁹ ē Et ego intelligebā Ecce āt
hircus caprarū veniebat ab occi
dente sup faciē toti⁹ t̄re et nō tan
gebat t̄rā. Porro hirc⁹ habebat
cornu īsigne int̄ ocl'os suos ⁊ veīt
vsqz ad arietē illū cornutū quē vi
derā stātē añ portā ⁊ cucurrit ad
eū i īpetu fortitudīs sue Cūqz a ꝓp
pinq̄sset ꝓpe arietē efferat⁹ ē i eū
⁊ p̄cussit arietē ⁊ ɔmīuit duo cor
nua ei⁹ ⁊ ñ poterat aries resistē ei
Cūqz eū misissz i t̄rā ɔculcauit et
nemo q̄bat liberare arietē de maū
ei⁹. Hirc⁹ aūt caprarū magn⁹ fa
ct⁹ ē nimis Cūqz creuissz fractū ē
cornu magnū ⁊ orta sūt q̄tuor cor
nua sb̄t̄ illd̄ p q̄tuor vētos celi De
vno āt ex eis egressū ē cornu vnū
modicū ⁊ factū ē grā de ɔtra meri
diē ⁊ ɔtra oriētē ⁊ ɔtr̄ fortitudīez

Et magnificatus est usque ad fortitu
dinem celi et deiecit de fortitudine et
de stellis et conculcauit eas et usque ad
principem fortitudinis magnificatus est
Et ab eo tulit iuge sacrifitium et de
iecit locum sanctificationis eius. Robur
autem datum est contra iuge sacrifitium
propter peccata et prosternetur veritas in
terra et prosperabitur et fatiet. Et audi
ui unum de sanctis loquentem et dixit
unus sanctus altei nescio cui loquen
ti. Usquequo visio et iuge sacrifitium et
peccatum desolationis que facta est et san
ctuarium et fortitudo conculcabitur. Et
dixit ei. Usque ad vesperam et mane
duo milia trecenti et mundabitur san
ctuarium. Factum est autem cum viderem
ego daniel visionem et quererem intelli
gentiam. ecce stetit in conspectu meo que
si species viri Et audiui vocem viri inter
vlai: et clamauit et ait Gabriel fac
intelligere istam visionem Et venit et ste
tit iuxta vbi ego stabam. Cumque venis
set pauens corrui in fatiem meam. Et
ait ad me Intellige fili hominis quoniam in
tempore finis complebitur visio. Cumque loque
retur ad me collapsus sum pronus in ter
ram et tetigit me et statuit me in gradu
meo. dixitque mihi. Ego ostendam tibi que
futura sint in nouissimo maledictio
nis quoniam habeat tempus finem suum. Aries
quem vidisti habere cornua rex medo
rum est atque persarum. Porro hircus ca
prarum rex grecorum est et cornu grande
quod erat inter oculos eius ipse est rex
primus. Quod autem fracto illo surrexerunt
quatuor pro eo quatuor reges de gente
eius consurgent. sed non in fortitudine eius
Et post regnum eorum cum creuerint iniqui
tates consurget rex impudens fatie et
intelligens propositiones et roborabitur
fortitudo eius sed non in viribus suis et

supra quam credi potest vniuersa vasta
bit et prosperabitur et fatiet et interfitiet
robustos et populum sanctorum secundum vo
luntatem suam et dirigetur dolus in manu eius
et cor suum magnificabit et in copia
rerum omnium occidet plurimos. Et contra
principem principum consurget et sine ma
nu conteretur Et visio vespere et mane
que dicta est vera est. Tu ergo visionem
signa. quia post multos dies erit Et ego
daniel langui et egrotaui per dies
Cumque surrexissem fatiebam opera regis
et stupebam ad visionem et non erat qui
interpretaretur. ¶ Ca. ix.

In anno primo darii filii assue
ri de semine medorum qui imperauit
super regnum chaldeorum anno vno re
gni eius ego daniel intellexi in libris
numerum annorum de quo factus est sermo
domini ad ihereiam prophetam ut complerentur
desolationis ihrlm septuaginta an
ni. Et posui fatiem meam ad dominum deum
meum rogare et deprecari in ieiuniis
sacco et cinere et oraui dominum deum et
confessus sum et dixi. Obsecro domine deus
magne et terribilis custodiens pa
ctum et misericordiam diligentibus te
et custodientibus mandata tua. pecca
uimus iniquitatem fecimus impie egimus
et recessimus et declinauimus a manda
tis tuis ac iudiciis. Non obedivi
mus seruis tuis prophetis qui locuti sunt
in nomine tuo regibus nostris principibus
nostris patribus nostris omnique populo
terre. Tibi domine iustitia. nobis autem
confusio fatiei sicut est hodie viro iu
da et habitatoribus ihrlm et omni israel
hiis qui prope sunt et hiis qui procul in
vniuersis terris ad quas eiecisti eos
propter iniquitates eorum in quibus peccaue
runt in te domine. Nobis confusio fatiei
regibus nostris principibus nostris et patribus

nr̄is q̄ peccauerūt Tibi āt dn̄o d̄o
nr̄o mīa ⁊ ꝓpiciatio q̄ recessim⁹ a
te ⁊ nō audiuim⁹ vocē dn̄i dei nr̄i
vt ābularem⁹ ī lege ei⁹ quā posu
it nobis ꝑ ꝑuos suos ꝓphetas ⁊
om̄is isrl̄ ꝑuaricati sūt legē tuā ⁊
declinauer̄t ne audirēt vocē tuaꝫ
⁊ stillauit sup nos maledcō ⁊ de
testatio q̄ scripta ē in libro moysi
ꝑui dei q̄ peccauim⁹ ei. Et statuit
ꝑmōes suos q̄s locut⁹ ē sup nos
⁊ sup p̄ncipes nr̄os q̄ iudicauer̄t
nos vt supīducēt ī nos malū ma
gnum q̄le nunq̄ fuit sb̄ om̄i celo
scd̄m q̄ fcm̄ ē ī ihrl̄m sic̄ scriptū
ē ī lege moysi Om̄e malū hoc veīt
sup nos Et n̄ rogauim⁹ faciē tuā
dn̄e de⁹ nr̄. vt reūteremur ab ini
q̄tatib⁹ nr̄is ⁊ cogitarem⁹ verita
tē tuā Et vigilauit dn̄s sup mali
tiā ⁊ adduxit eā sup nos. Iustus
dn̄s deus nr̄ in oīb⁹ opib⁹ suis q̄
fecit. Nō em̄ audiuim⁹ vocē eius
Et nūc dn̄e de⁹ nr̄ q̄ eduxisti ꝓpl̄m
tuū de terra egipti ī maū forti ⁊ fe
cisti tibi nomē scd̄m diē hāc: pec
cauim⁹ iniq̄tatē fecim⁹ dn̄e ī oēꝫ
iusticiā tuā Auertat̄ obsecro ira
tua ⁊ furor tu⁹ a cīitate tua ihrl̄m
⁊ a mōte scō tuo Propt̄ pcc̄a em̄
nr̄a ⁊ iniq̄tates pr̄m nr̄oꝝ ihrl̄m
et ꝓpl̄s tu⁹ ī opprobriū sūt om̄ib⁹
ꝑ circuitū nr̄m Nūc ergo exaudi
de⁹ nr̄ oracōnē ꝑui tui et p̄ces ei⁹
⁊ on̄de faciē tuā sup scūariū tuum
qd̄ desertū ē Propt̄ temetip̄m in
clina deus me⁹ aurē tuam ⁊ audi
api ocl̄os tuos et vide desolacōꝫ
nr̄aꝫ ⁊ cīitatē sup quā īuocatū ē no
mē tuū Neq̄ em̄ in iustificacōib⁹
nr̄is ꝓsternim⁹ p̄ces an̄ faciē tu
am: ꝫ in miseracōib⁹ tuis multis

Exaudi dn̄e. placare dn̄e. attēde ⁊
fac. Ne moreris ꝓpt̄ temetip̄m de⁹
me⁹ q̄ nomē tuū inuocatū ē sup
ciuitatē ⁊ super ꝓpl̄m tuū. Cunq̄
adhuc loquerer ⁊ orarē et cōfite
rer peccata mea ⁊ pcc̄a populi mei
israhel vt ꝓsternerē p̄ces meas ī
cōspectu dei mei ꝓ mōte sācto dei
mei: adhuc loquente me in orōe
mea: ecce vir gabriel quē viderā
in visiōe a p̄ncipio cito volās te
tigit me in tēpore sacr̄ficij vesp̄tini
⁊ docuit me ⁊ locut⁹ ē m̄. Dixitq̄
Daniel. nūc egressus sū vt docerē
te ⁊ intelligeres Ab exordio p̄cuꝫ
tuarū egressus ē sermo Ego autē
veni vt indicarē tibi q̄ vir deside
riorū es Tu aūt animaduerte ser
monē ⁊ intellige visionē. Septu
agīta ebdomades abbreuiate sūt
sup ꝓpl̄m tuū ⁊ super vrbem scām
tuā vt ꝯsumet̄ p̄uaricatio ⁊ finez
accipiat pcc̄m ⁊ deleat̄ iniq̄tas ⁊
adducat̄ iusticia sempit̄na ⁊ īple
at̄ visio ⁊ ꝓphetia ⁊ vngat̄ scūs
scōꝝ Scito ergo ⁊ animadūte ab
exitu ꝑmōis ut iterū edificet̄ ihrl̄ꝫ
vsq̄ ad xp̄m ducē ebdomades se
ptē ⁊ ebdomades sexagītadue er̄t
⁊ rursū edificabit̄ platea et muri
in āgustia tēpoꝝ Et post ebdoma
des sexagintaduas occidet̄ crist⁹
et nō erit ei⁹ ꝓpl̄s q̄ eū negatur⁹
ē. Et ciuitatē ⁊ sāctuariū dissipa
bit ꝓpl̄s cū duce vēturo ⁊ finis ei⁹
vastitas et post finē belli statuta
desolatio. Cōfirmabit aūt pactū
ml̄tis ebdomada vna ⁊ ī dimidio
ebdomadis deficiet hostia ⁊ sacri
ficiū Et erit ī tēplo abhoīnatio de
solacōis ⁊ vsq̄ ad ꝯsūmacōez ⁊ fi
nē ꝑseuerabit desolacō. ¶ Ca. x.

Anno tercō regni cyri regis p
sarꝝ verbū reuelatū ē danie
li ɔgnomēto balthasar ⁊ verbū
verꝝ et fortitudo mag̃ intellexitq̃
ſmonē. Intelligētia em̄ ē opus ī
visione. In diebꝫ ill' ego daīel lu
gebā triū ebdomadarꝝ dieb⁹ pa
nē desiderabilē nō comedi ⁊ caro
⁊ vinū nō introierūt in os meū.
Sꝫ neq̃ vngēto vnct⁹ fū donec cō
plerēt triū ebdomadarꝝ dies. Die
aūt vicesima ⁊ q̃rta mēsis primi
eraꝫ iux̄ fluuiū magnū q̃ ē tigris
⁊ leuaui oculos meos et vidi. Et
ecce vir vn⁹ vestit⁹ lineis ⁊ renes
eius accīti auro obrizo ⁊ corpus
ei⁹ q̃si crisolitus ⁊ faties ei⁹ velut
spēs fulguris ⁊ oculi ei⁹ ut lāpas
ardēs ⁊ br̄chia eius et q̃ deorsum
vsq̃ ad pedes q̃si spēs eris cāden
tis ⁊ vox ſmonū ei⁹ ut vox multi
tudinis. Vidi aūt ego daniel so
lus visionē. porro viri qui erant
mecū nō viderūt. ſꝫ terror nimius
irruit sup eos ⁊ fugerūt in abscō
ditu. Ego āt relict⁹ solus vidi vi
sionē grandē hāc ⁊ nō remāsit in
me fortitudo ſꝫ et spēs mea īmuta
ta est in me ⁊ emarcui nec habui
quicq̃ viriū Et audiui vocē ſmo
nū ei⁹ ⁊ audiens iacebā ɔsterna
tus sup fatiē meā ⁊ vultus meus
herebat terre. Et ecce man⁹ tetigit
me ⁊ erexit me sup genua mea et
sup articulos manuū meaꝝ Et di
xit ad me daniel vir desideriorū ī
tellige v̄ba que ego loquor ad te
⁊ sta in g̃du tuo. Nūc eī sū missus
ad te Cūq̃ dixissꝫ m̄ ſmonē istuꝫ
steti tremēs ⁊ ait ad me Noli me
tuere daniel. q̃ ex die primo quo
posuisti cor tuū ad intelligēdum
ut te affligeres in ɔspcū dei tui. ex
audita sūt v̄ba tua ⁊ ego veī ꝓpt
ſmones tuos. Pn̄ceps aūt regni
psarꝝ restitit m̄ viginti ⁊ vno die
bus ⁊ ecce michael vn⁹ de pn̄cipi
bus p̄mis venit ī adiutoriū meū
⁊ ego remāsi ibi iux̄ regē psarum
Veni aūt ut docerez te q̃ ventura
sunt ꝓpl'o tuo ī nouissimis dieb⁹
qm̄ adhuc visio in dies. Cūq̃ lo
queret m̄ huiuscemōi v̄bis deieci
vultū meū ad terraꝫ ⁊ tacui. Et ec
ce q̃si silitudo filij hoīs tetigit la
bia mea ⁊ apiens os meū locut⁹
sū ⁊ dixi ad eū qui stabat ɔtr̄ me
Dn̄e mi in visiōe tua dissolute sūt
ɔpages mee ⁊ n̄l in me remansit
viriū. Et qūo poterit ſu⁹ dn̄i mei
loq̃ cū dn̄o meo. Nihil em̄ in me
remansit viriū. ſꝫ ⁊ alitus me⁹ in
tercludit. Rursuꝫ g̃ tetigit me q̃si
visio hoīs ⁊ ɔfortauit me ⁊ dixit
Noli timē vir desideriorꝝ pax tibi
ɔfortare ⁊ esto robust⁹ Cūq̃ loq̃
ret mecū ɔualui ⁊ dixi. Loq̃re do
mīe mi. q̃ ɔfortasti me. Et ait. Nū
q̃d scis q̃re venerim ad te. Et nūc
reūtar ut p̄lier adūsū pn̄cipē psa
rū. Cū em̄ egrederer apparuit pn̄
ceps grecorꝝ veniēs. Verūtamen
annūtiabo tibi qd̄ exp̄ssuꝫ ē ī scri
ptura veritatis ⁊ nemo ē adiutor
meus in oībus hijs nisi michael
pn̄ceps vester. ¶ Ca. xi.

Ego āt a p̄rio āno darij me
di stabā ut ɔfortaēt ⁊ robo
raēt. Et nūc veitatē ānūtiabo tibi
Ecce adhuc tres reges stabūt ī p
side ⁊ q̃rt⁹ ditabit opib⁹ nimijs
sup oēs et cū inualuerit diuicijs
suis concitabit oēs aduersum re
gnū gretie. Surgꝫ vero rex fortis

et dñabit̃ potestate mlta ⁊ faciet
qd placuerit ei. Et cũ steterit cõte
ret̃ regnuꝫ ei⁹ ⁊ diuidet̃ ĩ q̃tuor vẽ
tos celi ꝫ nõ in posteros ei⁹ neqꝫ
scdꝫ potẽciã illi⁹ q̃ dñat⁹ ẽ. Lace
rabit̃ em̃ regnũ ei⁹ etiã ĩ extnos:
exceptis hijs Et ꝯfortabit̃ rex au
stri ⁊ de p̃ncipib⁹ ei⁹ p̃ualebit su
p eũ Et dñabit̃ ditione. mlta em̃
dñacio ei⁹ Et post finẽ ãnoꝝ fede
rabũt̃ Filiaqꝫ regis austri veniet
ad regẽ aq̃lonis facẽ amiciciã et
nõ obtinebit fortitudinẽ brachij
nec stabit semẽ ei⁹ ⁊ tradet̃ ip̃a ⁊
q̃ ad duxerũt eã adolescentes ei⁹ ⁊
q̃ ꝯfortabãt eã ĩ tpib⁹ Et stabit de
germĩe radicũ ei⁹ plãtatio Et veĩ
et cũ exercitu ⁊ ĩgredieť ꝓuinciã
regis aq̃lonis ⁊ abutet̃ eis ⁊ ob
tinebit insup ⁊ deos eoꝝ ⁊ sculpti
lia: vasaq̃ p̃ciosa auri ⁊ argenti
captiua ducet ĩ egiptũ Ipẽ p̃uale
bit adũsus regẽ aq̃lõis Et ĩtrabit
ĩ regnũ rex austri ⁊ reũtet̃ ad t̃rã
suã Filij ãt ei⁹ ꝓuocabũt̃ ⁊ ꝯgre
gabũt mltitudinẽ exercituũ plu
rimoꝝ Et veĩet ꝓperãs ⁊ inundãs
⁊ reũtet̃ ⁊ ꝯcitabit̃ ⁊ ꝯgredieť cũ
robore ei⁹. Et ꝓuocat⁹ rex austri
egredieť ⁊ pugnabit adũs⁹ regẽ
aq̃lõis ⁊ p̃parabit mltitudinem
nimiã ⁊ dabit̃ mltitudo ĩ manus
ei⁹ ⁊ capiet multitudĩeꝫ ⁊ exalta
bit̃ cor ei⁹ ⁊ deiciet multa milia. ꝫ
nõ p̃ualebit Conũtet̃ eĩ rex aq̃lo
nis ⁊ p̃parabit mltitudinẽ mlto
maiorẽ q̃ p̃us Et ĩ fine tẽporũ an
norũqꝫ veniet ꝓperãs cũ exercitu
magno ⁊ opib⁹ nimijs In tpib⁹
ill̃ multi ꝯsurgũt adũsus regẽ au
stri Filijq̃ p̃uaricatoꝝ ꝓpli tui ex
tollẽt̃ vt ĩpleãt visionẽ ⁊ corruẽt

Et veniet rex aq̃lonis ⁊ ꝯportabit
aggerẽ ⁊ capiet vrbes munitissi
mas ⁊ brachia austri nõ sustine
bũt Et ꝯsurgẽt electi ei⁹ ad resistẽ
dũ ⁊ nõ erit fortitudo Et faciet ve
niẽs sup eũ iuxta placitũ suũ ⁊ ñ
erit q̃ stet ꝯtra faciẽ ei⁹ Et stabit ĩ
t̃ra ĩdita ⁊ ꝯsumet̃ ĩ mãu ei⁹ et po
net faciẽ suã vt veĩat ad tenẽduꝫ
vniũsũ regnũ ei⁹ ⁊ recta faciet cũ
eo Et filiã feĩnaꝝ dabit ei vt euer
tat illud ⁊ nõ stabit nec illi⁹ erit
Et ꝯũtet faciẽ suaꝫ ad ĩsulas ⁊ ca
piet mltas ⁊ cessare faciet p̃ncipẽ
oꝓpbrij sui Et oꝓpbriũ ei⁹ ꝯũtet̃
ĩ eũ Et ꝯũtet faciẽ suã ad imperiũ
t̃re sue ⁊ impĩget ⁊ corruet ⁊ nõ ĩ
uenieť. Et stabit ĩ loco ei⁹ vilissi
mus ⁊ ĩdign⁹ decoẽ regio ⁊ ĩ pau
cis dieb⁹ ꝯteret̃ nõ ĩ furore nec in
p̃lio Et stabit ĩ loco ei⁹ despect⁹ ⁊
nõ t̃buet̃ ei honor regius Et veĩet
clã ⁊ obtinebit regnũ ĩ fraudulẽ
cia ⁊ brachia pugnantis expug̃
bunt̃ a facie ei⁹ ⁊ ꝯterent̃ Insup
⁊ dux federis Et post amicicias cũ
eo faciet dolũ ⁊ ascẽdet ⁊ supabit
ĩ modico ꝓpl̃o: abundãtes ⁊ vbe
res vrbes ĩgredieť Et faciet q̃ nõ
fecerũt p̃res ei⁹ ⁊ p̃res patꝝ eius
Rapinas et predã ⁊ diuicias eo
rũ dissipabit ⁊ cõtra firmissimas
cogitationes iniet ⁊ hoc vsqꝫ ad
tẽpus. Et ꝯcitabit̃ fortitudo eius
et cor eius aduersus regẽ austri
in exercitu magno. Et rex austri
prouocabitur ad bellum multis
auxilijs ⁊ fortibus nimis et non
stabunt. qꝛ inibũt aduersus euꝫ
cõsilia Et comedentes panẽ cũ eo
ꝯterent illuꝫ: exercitusqꝫ eius op
primet̃ ⁊ cadent ĩterfecti plurimi

duorꝝq̃ regũ cor erit ut male fati
ant ⁊ ad mẽsaꝫ vnã loquent̃ mẽ
datiũ ⁊ ñ ꝑfitiẽt· qꝛ adhuc finis
in aliud tẽpus· Et reuertet̃ ĩ terrã
suã cũ opib⁹ multis ⁊ cor ei⁹ ad
uersus testamentũ scm̃ ⁊ fatiet ⁊
reuertet̃ in terrã suã· Statuto tp̃e re
uertet̃ ⁊ veĩet ad austꝝ ⁊ nõ erit
p̃ori sile nouissimũ· Et veniẽt sup
eũ trieres ⁊ romani ⁊ ꝑcutietur ⁊
reuertet̃ ⁊ indignabit̃ ꝯtra testa
mẽtũ sãctuarij ⁊ fatiet reuertet̃q̃
et cogitabit aduersũ eos q̃ dereli
querũt testamentũ sanctuarij Et
brachia ex eo stabũt ⁊ polluent
sãctuariũ fortitudinis ⁊ auferent
iuge sacrifitiũ ⁊ dabunt abhoĩa
tionẽ in desolacõe Et impij ĩ testa
mentũ similabũt fraudulent̃· po
pul⁹ autẽ sciẽs deũ suũ obtinebit
et fatiet Et docti in ꝓpl'o docebunt
pl'imos ⁊ ruẽt in gladio ⁊ in flã
ma ⁊ in captiuitate ⁊ ĩ rapina die
rũ· Cũq̃ corruerint sb̃leuabũtur
auxilio puulo ⁊ applicabunt̃ eis
pl'imi fraudulent̃· Et de eruditis
ruent ut cõflent̃ ⁊ eligãtur ⁊ deal
bẽtur vsq̃ ad tẽp⁹ p̃finitũ· q̃a ad
huc aliud tẽp⁹ erit· Et fatiet iux̃
volũtatẽ suaꝫ rex ⁊ eleuabit̃ ⁊ ma
gnificabit̃ adu̇sus oẽm deum· Et
adu̇sus deũ deoꝝ loq̃tur mag̃fica
⁊ diriget̃ donec cõpleat̃ iracũdia
Perpetr̃ta q̃ꝓpe ẽ diffinicõ· Et deũ
patꝝ suoꝝ nõ reputabit ⁊ erit in
cõcupiscẽcijs feminaꝝ nec quẽq̃
deoꝝ curabit· qꝛ aduersũ vniu̇sa
ꝯsurget· Deũ aũt maozim in loco
suo veneãbit̃ ⁊ deũ quẽ ignoãue
rũt p̃res ei⁹ colet auro et argẽto
⁊ lapide p̃tioso rebusq̃ pretiosis
Et fatiet ut muniat maozim cum
ode alieno quẽ nõ ꝯgnouit ⁊ mł
tiplicabit gloriã ⁊ dabit eis pote
statẽ in multis ⁊ terrã diuidet gr̃
tuito Et ĩ tẽpe p̃finito p̃liabit̃ ad
u̇sus eũ rex austri et q̃si tẽpestas
veniet ꝯtr̃ illũ rex aq̃lonis in cur
rib⁹ ⁊ in eq̃tib⁹ ⁊ in classe magna
⁊ ingrediet̃ terras ⁊ ꝯteret ⁊ ꝑtñ
siet Et introibit in terrã gloriosã
et multi corruẽt· Hee aũt sole sal
uabunt̃ de maũ ei⁹· edõ ⁊ moab
⁊ p̃ncipes filioꝝ ãmon Et mittet
manũ suã in t̃ras ⁊ terra egipti ñ
effugiet· ⁊ dñabit̃ thesauroꝝ au
ri ⁊ argẽti et ĩ oĩb⁹ p̃tiosis egipti
Per libiasq̃ ⁊ ethiopias transi
bit ⁊ fama turbabit eũ ab oriẽte
⁊ ab aq̃lone ⁊ veniet ĩ multitudi
ne mag̃ ut ꝯteãt ⁊ int̃fitiat pluri
mos· Et figet tabernaculuꝫ suum
apedno ĩt̃ duo maria sup mõteꝫ ĩ
ditũ ⁊ scm̃ ⁊ veĩet vsq̃ ad sũmita
tẽ ei⁹ ⁊ neõ auxiliabit̃ ei ¶ Ca·xij·

In tẽpe aũt illo cõsurget mi
chael p̃nceps magnus qui
stat ꝓ filijs ꝓpl'i tui ⁊ veniet tẽp⁹
q̃le nõ fuit ab eo ex q̃ gentes esse
ceperũt vsq̃ ad tẽpus illud· Et in
tp̃e illo saluabit̃ ꝓpl'us tu⁹ om̃is
q̃ inuẽtus fuerit script⁹ in libro·
Et multi de hijs q̃ dormiũt ĩ terre
puluere euigilabũt· alij in vitaꝫ
eternã et alij in obprobriũ vt vi
deãt semp· Qui autẽ docti fuerint
fulgebũt q̃si splẽdor firmamẽti ⁊
q̃ ad iustitiã erudiũt multos q̃si
stelle ĩ ꝑpetuas et̃nitates· Tu ãt
daniel claude sermões ⁊ sig̃ libꝝ
vsq̃ ad tẽp⁹ statutuꝫ· Plurimi ꝑ
trãsibũt ⁊ multiplex erit scientia
Et vidi ego daniel et ecce q̃si duo
alij stabãt· vn⁹ hinc super ripaꝫ

fluminis ⁊ aliꝰ inde ex altera ripa
fluminis Et dixi viro q̄ erat indutꝰ
lineis qui stabat sup aq̄s fluminis
Vsq̄q̄ finis horꝝ mirabiliū Et au
diui virū qui indutꝰ erat lineis q̄
stabat sup aq̄s fluminis: cū ele
uasset dexterā ⁊ sinistrā suā ī celū
⁊ iurasset p viuentē in eternū q̄
in tēpus ⁊ tēpora ⁊ dimidiū tpis
Et cū cōpleta fuerit dispsio manꝰ
ppli sancti cōplebunt vniūsa hec
Et ego audiui ⁊ nō ītellexi Et dixi
Dñe mi quid erit post hec. Et ait.
Vade daniel q̄ clausi sunt signa
tiq̄ sermones vsq̄ ad p̄finitū tēpꝰ
Eligent ⁊ dealbabunt ⁊ quasi ig
nis ꝓbabunt multi Et īpie agēt
impij neq̄ intelligent omēs īpij
Porro docti ītelligēt ⁊ a tēpore cū
ablatū fuerit iuge sacrificiū ⁊ po
sita fuerit abhominacō in desola
tionē: dies mille ducētinonagīta
Beatus q̄ expectat et puenit ad
dies mille trecento strigintaq̄nq̄
Tu aūt daniel vade ad p̄finitū ⁊
req̄esces ⁊ stabis ī sorte tua ī fine
dierū. Hucusq̄ danielē in hebra
ico volumīe legimꝰ cetera que se
quūt vsq̄ ad finē libri de theodo
cionis edicione translata sunt.

Et erat vir habi ¶ Ca. xiij.
tās in babilone ⁊ nomē eiꝰ
ioakim ⁊ accepit vxorez nomine
susannā filiā helchie pulchrā ni
mis ⁊ timentē deum. Parētes em̄
illiꝰ cū essent iusti erudierūt filiaz
suā scdm legē moysi Erat autem
ioakim diues valde et erat ei po
meriū vicinū domui sue et ad ip̄z
ꝯfluebāt iudei eo q̄ esset honora
bilior omniū. Et ꝯstituti sūt duo
senes iudices in illo anno de q̄bꝰ
locutꝰ ē dñs q̄ egressa ē iniq̄tas
de babilone a senioribꝰ iudicibꝰ
q̄ videbāt regē ppl'm Isti freq̄nta
bāt domū ioakim ⁊ veniebāt ad
eos oēs q̄ habebāt iudicia Cū āt
ppl's reūtissz p meridiē: ingredie
bat susanna ⁊ deābulabat in po
merio viri sui Et videbāt eā senes
q̄tidie ingrediētē ⁊ deābulantē ⁊
exarserūt ī ꝯcupiscēciā eiꝰ Et euer
terūt sensū suū ⁊ declinauerūt ocu
los suos vt nō viderēt celū neq̄
recordarent iudicōꝝ iustoꝝ. Erāt
g° ābo vulnerati amore eiꝰ nec in
dicauerūt sibi vicissim dolorē suuz
Erubescebāt eī īdicare sibi ꝯcupiaz
suā volētes ꝯcūbere cū ea Et obser
uabāt q̄tidie sollicitiꝰ videre eā
Dixitq̄ alter ad alterꝝ eamꝰ domū
q̄ hora prādij ē. Et egressi recesse
rūt a se Cūq̄ reūtissent venerūt ī
vnū ⁊ sciscitātes ab īuicē cāz ꝯfes
si sūt ꝯcupiaz suā. Et tūc ī ꝯūe sta
tuerūt tp̄s: qn̄ eā possent īueīre so
lā Fcm̄ ē āt cū obseruarēt diē aptū
īgressa ē aliqn̄ sic heri ⁊ nudiustē
ciꝰ cū duabꝰ sol' puell' voluitq̄ la
uari ī pomeio Estꝰ q̄ppe erat ⁊ nō
erat ibi q̄sq̄ p̄ter duos senes ab
scōditos ⁊ ꝯtēplātes eā. Dixit g°
puell' Affēte m̄ oleū ⁊ smigmata
⁊ ostia pomerij claudite vt lauer
Et fecerūt sicut p̄cepeāt clauserūtq̄
ostia pomerij ⁊ egresse sūt p posti
cā vt afferrent q̄ iusserat. Nescie
bātq̄ senes intus eē abscōditos.
Cū āt eēnt egresse puelle surrexerūt
duo senes ⁊ accurrerūt ad eā ⁊ di
xerūt Ecce ostia pomerij clausa sūt
⁊ nemo nos videt ⁊ ī ꝯcupiscēciā
tui sumus. Quam ob rem assenti
re nobis et cōmiscere nobiscum.

Qd si nolueris dicem⁹ cōtra te te
stimoniū q̄ fuerit tecū inuenis ⁊
ob hāc cām emiseis puellas a te
Ingemuit susāna ⁊ ait Angustie
m̄ sunt vndiq̄. Si em̄ hoc egero
mors m̄ ē. si aūt nō egero nō effu
giā man⁹ vr̄as Sz meli⁹ est mihi
absq̄ ope incidere in man⁹ vr̄as
q̄ peccare i ꝯspcū dn̄i. Et exclama
uit voce mag̃ susāna. exclamaue
rūt aūt ⁊ senes adūsus eaz. Et cu
currit vn⁹ ad ostia pomerij ⁊ ape
ruit. Cū g̊ audissent clamorez fa
muli dom⁹ i pomeio irruerunt p
posticā ut viderēt q̄dnā eēt Post
q̄ aūt senes locuti sūt erubuerūt
ꝑui vehemēt. q̄ nūq̄ dict⁹ fuerat
ꝑmo huiuscemōi de susāna. Et fa
cta ē dies crastina. Cūq̄ venisset
ꝓplus ad viz ei⁹ ioakim. venerūt
et duo presbiteri pleni iniq̄ cogita
cōne adūsus susānā ut inficerēt
eā. Et dixerunt corā ꝓplo. Mittite
ad susānā filiā helchie vxorē ioa
kim. Et statī miserunt Et venit cū
parētib⁹ ⁊ filijs et vniūsis ꝯgna
tis suis. Porro susāna erat delica
ta nimis ⁊ pulcr̄ spetie. At iniq̄ il
li iusserūt ut discooperiret. erat em̄
coopta ut vel sic satiarent decore
ei⁹. Flebāt igit sui et oēs q̄ noue
rāt eā. Cōsurgentes aūt duo pre
sbiteri in medio ꝓplī: posuerūt ma
nus suas sup caput ei⁹. Que flēs
suspexit ad celū. Erat em̄ cor ei⁹ fi
dutiā hn̄s in dn̄o. Et dixerūt pre
sbiteri. Cū deambularem⁹ i pome
rio soli. ingressa ē hec cū duabus
puell ⁊ clausit ostia pomerij ⁊ di
misit a se puellas. Venitq̄ ad eā
adolescēs q̄ erat abscōditus ⁊ cō
cubuit cum ea. Porro nos cū esse
m⁹ i angulo pomerij vidētes ini
quitatē cucurrim⁹ ad eos ⁊ vidi
mus eos piter cōmisceri. Et illū q̄
dez nō q̄uim⁹ ꝯphendē. q̄ fortior
nobis erat et apto ostio exiliuit.
Hāc aūt cū apprehēdissem⁹ inter
rogauim⁹ q̄snā eēt adolescens ⁊
noluit indicare nob. Huius rei te
stes sum⁹. Credidit eis mltitudo
q̄si senib⁹ ⁊ iudicib⁹ ꝓpli ⁊ ꝯdēna
uerūt eā ad mortē. Exclamauit āt
voce mag̃ susāna ⁊ dixit. De⁹ eter
ne q̄ abscōditoꝝ es cognitor qui
nosti om̄a añq̄ fiant. tu scis qm̄
falsū testimoniū tulerūt ꝯtra me
⁊ ecce morior cū nl horū feceri que
isti malitiosi ꝯposuerūt aduersū
me. Exaudiuit aūt dn̄s vocē eius
Cūq̄ duceret ad mortē suscitauit
dn̄s spm̄ sem̄ puei iunioris cuius
nomen daniel ⁊ exclamauit voce
mag̃. Mūd⁹ ego sū a sāguine hu
ius. Et ꝯūsus oīs ꝓplus ad eū di
xit. Quis ē iste ꝑmo quez tu locu
tus es. Qui cū staēt i medio eoꝝ
ait. Sic fatui filij isrl nō iudican
tes neq̄ qd vez est cognoscentes
ꝯdēnastis filiā isrl. Reūtimini ad
iuditiū. q̄ falsuz testimoniū locu
ti sūt aduersus eaz. Reūsus est g̊
ꝓplus cū festinatiōe. Et dixerūt ei
senes. Veni ⁊ sede in medio nr̄m
et īdica nob. q̄ tibi deus dedit ho
norez senectutis. Et dixit ad eos
daniel. Separate illos ab inuicē p
cul ⁊ diiudicabo eos. Cū g̊ diuisi
eēnt alt ab altero vocauit vnū de
eis ⁊ dixit ad eū. Inueteāte dieꝝ
maloꝝ nūc venerūt peccata tua q̄
opabaris p̄us iudicās iuditia i
iusta. inocētes opprimēs ⁊ dimit
tens noxios dicēte dn̄o. innocētē

et iustū nō intꝛficies. Nūc ergo si
vidisti eā: dic sb̄ q̄ arbore videris
eos colloquētes sibi Qui ait. Sb̄
cino Dixit aūt daīel Recte mētit⁹
es in caput tuū. Ecce em̄ āgel⁹ dei
accepta sentencia ab eo scindꝫ te
mediū. Et amoto eo iussit venire
aliū ⁊ dixit ei Semen chanaan ⁊
nō iuda speties decepit te ⁊ ꝯcupi
scēcia sb̄uertit cor tuū Sic facieba
tis filiab⁹ isrl̄ et ille timētes loq̄
bant̄ vob̄. ꝫ nō filia iuda sustinu
it iniq̄tatē vr̄am. Nūc ergo dic m̄
sb̄ q̄ arbore ꝯp̄hēderis eos loquē
tes sibi Qui ait. Sub prino. Dixit
aūt ei daniel Recte mētit⁹ es ⁊ tu
ī caput tuū Manet em̄ angel⁹ dei
gladiū habēs vt secet te mediū ⁊
ītꝛficiat vos. Exclamauit itaq̄ oīs
cetus voce magna ⁊ bn̄dixer̄t deū
q̄ saluat sperātes in se. Et cōsurre
xerūt adūsus duos p̄sbiteros. Cō
uicerat em̄ eos daniel ex ore suo
falsū dixisse testimoniū Fecer̄tq̄
eis sicut male egerāt adūsus pro
ximū vt facerēt sc̄dm legē moysi
⁊ intꝛfecerūt eos. Et saluat⁹ est sā
guis īnoxi⁹ ī die illa Helchias āt
⁊ vxor eius laudauer̄t deū ꝓ filia
sua susanna cū ioakim maito ei⁹
⁊ ꝯgnatis om̄ib⁹ q̄ nō ē inuēta
ī ea res turpis. Daniel aūt fc̄us ē
magn⁹ ī ꝯspcū ꝓpl̄i a die illa ⁊ de
inceps. Et rex astiages appositus
ē ad p̄res suos et suscepit cyrus
ꝑses regnū ei⁹. ¶ Ca. xiiij.

Erat aūt daniel ꝯuiua regis
⁊ honorat⁹ sup oēs amicos
eius Eratq̄ ydolū apd̄ babiloni
os nomīe bel ⁊ īpendebant̄ ī eo ꝑ
dies singulos simile artabe duo
decī et oues quadraginta: vinīq̄

amphore sex Rexq̄ colebat eū ⁊
ibat ꝑ singulos dies adorare eū
porro daniel adorabat deū suū. Di
xitq̄ ei rex. Quare nō adoras bel.
Qui rn̄dēs ait ei Quia nō colo ydo
la manufacta. ꝫ viuentē deū q̄ cre
auit celū ⁊ t̄rā Et habet ptātē oīs
carnis Et dixit rex ad eū Nō videt̄
tibi esse bel viuens de⁹. An nō vi
des q̄nta ꝯmedat ⁊ bibat q̄tidie.
Et ait daniel arridēs. Ne erres rex
Iste ē eī ītrīsec⁹ luteus. forinsec⁹
ereus neq̄ ꝯmedit aliquando. Et
irat⁹ rex vocauit sacdotes ei⁹ ⁊ ait
eis Nisi dixeritis m̄ q̄s ē q̄ ꝯmedat
īpensas has: moriemini Si āt oñ
deritis q̄ bel comedat hec: morietꝛ
daniel. q̄ blasphemauit ī bel. Et
dixit daniel regi. Fiat iuxta v̄bū
tuū Erāt āt sacdotes bel septuagī
ta: Exceptis vxorib⁹ ⁊ ꝑuulis ⁊ fi
lijs Et venit rex cū daniele ī tēplū
belis. Et dixer̄t sacdotes belis Ecce
nos egredimur foās ⁊ tu rex pone
escas ⁊ vinū misce ⁊ claude ostiū
⁊ signa anulo tuo. Et cū īgressus
fueris mane nisi īueneris omnia
ꝯmesta a bel morte moriemur vel
daniel q̄ mētitus est adūsuꝫ nos
Confidebāt aūt q̄ fecerāt sub mē
sa abscōditū ītroitū et ꝑ illū īgre
diebant̄ semp ⁊ deuorabāt ea Fa
ctū est igit̄ postq̄ egressi sūt illi ⁊
rex posuit cibos añ bel. p̄cepit da
niel pueris suis ⁊ attuler̄t cinerē
⁊ cribr̄uit ꝑ totū tēplū corā rege
⁊ egressi clauser̄t ostiū ⁊ signātes
anulo regis abier̄t. Sacdotes āt
īgressi sūt nocte iux̄ ꝯsuetudinem
suā ⁊ vxores ⁊ filij eoꝝ ⁊ ꝯmedert̄
omnia ⁊ biber̄ūt. Surrexit āt rex
primo diluculo et daniel cum eo

Et ait rex Salua ne sūt signacula
daniel. Qui rn̄dit. Salua rex. Sta
timq; cū aperuisset ostiū intuitus
rex mensaz exclamauit voce mag̃
Magnꝰ es bel et nō ē apud te do
lus quisq̄ Et risit daniel ⁊ tenuit
regē ne īgredēt̄ intro ⁊ dixit Ecce
pauimētuz animadūte cuiꝰ vesti
gia sūt hec. Et dixit rex. Video ve
stigia viroꝝ ⁊ mulieꝝ ⁊ infantiū
Et iratꝰ ē rex. Tūc apprehēdit rex
sacerdotes ⁊ vxores ⁊ filios eorū
⁊ oñderūt ei abscōdita ostiola ꝑ
que ingrediebāt̄ ⁊ cōsumebāt q̄
erant sup mensā. Occidit ḡ illos
rex ⁊ bel tradidit in ptātē daniel
q̄ subūtit eū ⁊ templū eiꝰ Et erat
draco magnus in loco illo ⁊ cole
bant eū babilonij Et dixit rex da
nieli. Ecce nūc n̄ potes dicē q̄ iste
nō sit deꝰ viuens. Adora ergo eū
dixitq; daniel regi. Dn̄m deū meū
adoro. q̄a ipe est deus viuēs. Iste
aūt nō est deꝰ viuēs. Tu aūt rex
da m̄ ptātē ⁊ int̄fitiaz draconem
absq; gladio ⁊ fuste. ⁊ ait rex Do
tibi. Tulit ḡ daniel picē ⁊ adipez
et pilos ⁊ coxit piter. fecitq; mas
sas ⁊ dedit in os draconis ⁊ diru
ptus ē draco. Et dixit daniel. Ecce
quez colebatis. Qd cū audissent
babilonij indignati sūt vehemē
ter ⁊ cōgregati aduersū regē dixe
rūt. Iudeus factꝰ ē rex. Bel destru
xit. draconē int̄fecit et sacerdotes
occidit Et dixerūt cū venissent ad
regē. Trade nob̄ danielē. alioqn̄
int̄fitiemꝰ te ⁊ domū tuaz. Vidit
ḡ rex q̄ irruerent in eū vehement̄
⁊ necītate cōpulsus tradidit eis
danielē. Qui miserūt eū in lacum
leonū ⁊ erat ibi diebꝰ sex. Porro
ī lacu erāt leones septez ⁊ dabāt̄
eis duo corpa q̄tidie ⁊ due oues
et tūc n̄ data sūt eis ut deuorarēt
danielē. Erat aūt abacuch ꝓpha
in iudea ⁊ ipē coxerat pulmentuz
et intriuerat panes in alueolo ⁊
ibat ī campū ut ferret messoribꝰ
dixitq; angelꝰ dn̄i ad abacuch.
Fer prandiū qd habes ī babilo
nē danieli q̄ est in lacu leonuz. Et
dixit abacuch Dn̄e babilonē nō
vidi et lacū nescio Et apprehēdit
eū angelꝰ dn̄i ī vertice eius ⁊ por
tauit eū capillo capitis sui posuit
q; eū in babilonez sup lacū in im
petu spiritus sui Et clamauit aba
cuch dicēs Daniel s̄ue dei Tolle
prandiū qd misit tibi deus Et ait
daniel. Recordatus es mei deꝰ ⁊
nō dereliq̄sti diligētes te. Surgēs
q; daniel ꝯmedit. Porro angelꝰ
dn̄i restituit abacuch cōfestim in
loco suo Venit ḡ rex die septimo
ut lugeret daīelē ⁊ venit ad lacū
et ītrospexit ⁊ ecce daniel sedēs in
medio leonū Et exclamauit voce
mag̃ rex dicēs Magnꝰ es dn̄e deꝰ
daniel Et extraxit eū. Porro illos
qui ꝑdicōis eiꝰ cā fuerāt intromi
sit in lacū ⁊ deuorati sūt in momē
to corā eo. ¶ Explicit daīel ꝓphe
ta. ¶ Incipit ꝓlogus ī libꝝ duo
decim ꝓphaꝝ.

Non idē ordo est duo
decim ꝓphaꝝ apud
hebreos q̄ ē apud
nos. Vn̄ scdz id qd
ibi legitur. hicq̄ dis
positi sūt. Osee cōmaticus ē et q̄si
ꝑ sentētias loquēs. Iohel planꝰ
in principijs in fine obscurior et
vsq; ad malachiam hn̄t singuli

ꝓprietates suas quē esdrā scribā
legisq; doctorē hebrei autumāt Et
qꝛ longū est nūc de omib⁹ dicere
hoc tm̄ vos o paula ⁊ eustochiū
āmonitas scire volo vnū librum
esse duodecī ꝓphetaruꝫ ⁊ osee sin
chronon ysaie: malachiaꝫ vero
aggei ⁊ zacharie fuisse tpib⁹ In
q̄bus āt tēpus nō p̄fert̄ in titulo
sb̄ illis eos regibus ꝓphetasse sub
quib⁹ ⁊ hij q̄ ante eos habēt titu
los ꝓphetauerūt ⁘

¶ Explicit ꝓlogus ¶ Incipit
osee ꝓpheta.

Verbum dn̄i qd̄ fcm̄
ē ad osee filiū beeri
in diebus ozie ioa
than achā ezechie
regū iuda ⁊ ī dieb⁹
iheroboaꝫ filij ioas regis isrl̄ Pri
cipiū loquēdi dn̄m in osee. Et di
xit dn̄s ad osee. Vade sume tibi
vxorē fornicariaꝫ ⁊ fac tibi filios
fornicationū: qꝛ fornicās fornica
bit̄ terra a dn̄o Et abijt ⁊ accepit
gomer filiā debelaim et cōcepit ⁊
pepit ei filiū. Et dixit dn̄s ad euꝫ
Voca nomē eius ihezrahel. Qm̄
adhuc modicuꝫ et visitabo sāgui
nē ihezrahel sup̄ domū iehu et q̄e
scere faciā regnū domus isrl̄ Et in
illa die cōterā arcū israhel in val
le ihezrahel Et ꝯcepit adhuc ⁊ pe
perit filiā Et dixit ei. Voca nomē
ei⁹ absq; mia Quia n̄ addā vltra
misereri domui isrl̄. ꝫ obliuione
obliuiscar eoꝝ Et domui iuda mi
serebor ⁊ saluabo eos ī dn̄o d̄o suo
⁊ nō saluabo eos ī arcu ⁊ gladio
⁊ ī bello ⁊ in equis ⁊ in eq̄tib⁹ Et
ablactauit eā que eāt absq; mia
Et ꝯcepit ⁊ pepit filiū. Et dixit ei.
Voca nomē ei⁹ nō populus me⁹
Quia vos nō ꝓpl̄s me⁹ ⁊ ego non
ero vester de⁹ Et erit numer⁹ filio
rū isrl̄ q̄si arena maris q̄ sine mē
sura est ⁊ nō numerabit̄. Et erit ī
loco vbi dicet̄ eis n̄ ꝓpl̄s me⁹ vos
dicet̄ eis filij dei viuentis Et ꝯgre
gabunt̄ filij iuda ⁊ filij isrl̄ parit̄
⁊ ponēt sibimet caput vnū ⁊ ascē
dēt de t̄ra qꝛ magn⁹ dies ihezrahel

Dicite fratrib⁹ ¶ Ca. ij ⁘
vestris ꝓpl̄s me⁹ sorori vr̄e
misericordiam ꝯsecuta. Iudicate
matrem vestrā iudicate quoniā
ip̄a nō vxor mea ⁊ ego nō vir ei⁹
Auferat fornicacōes suas a facie
sua et adulteria sua de medio vbe
rū suorū: ne forte expoliem eaꝫ nu
dā et statuam eā scd̄m diem nati
uitatis sue et ponam eam quasi
solitudinem ⁊ statuaꝫ eam velut
terram inuiaꝫ ⁊ interficiam eam
siti ⁊ filiorum illius nō miserebor
quoniam filij fornicacōnum sūt
qꝛ fornicata est mater eorum. Cō
fusa est que cōcepit eos. qꝛ dixit
Vadam post amatores meos q̄
dant panes mihi ⁊ aquas meas
lanam meam ⁊ linum meum ole
um meum ⁊ potum meum Prop
ter hoc ecce ego sepiam viam tu
am spinis ⁊ sepiaꝫ eā maceria Et
seitas suas nō īueniet et sequet̄
amatores suos ⁊ n̄ app̄hēdet eos
⁊ queret eos ⁊ nō īueniet Et dicet
Vadā ⁊ reuertar ad virū meū pri
orem: qꝛ bn̄ m̄ eāt tunc magis q̄
nūc. Et hec nesciuit qꝛ ego dedi ei
frumentū ⁊ vinū ⁊ oleū ⁊ argētū
mltiplicaui ei ⁊ auꝝ q̄ fecerit baal

Idcirco ꝯuertar ⁊ sumā frumentuꝫ
meū in tpe suo ⁊ vinū meū in tpe
suo ⁊ liberabo lanā meā et linum
meū q̄ operiebāt ignominiā ei⁹.
Et nunc reuelabo stulticiā eius in
oculꝭ amatoꝝ ei⁹ ⁊ vir non eruet
eā de manu mea Et cessare fatiam
oē gaudiū ei⁹. Sollēnitatē ei⁹ ne
omeniā ei⁹ sabbatū eius et oīa
festa tpa eius. Et corrūpaꝫ vineā
ei⁹ ⁊ ficū ei⁹ De quib⁹ dixit. Mer
cedes hee mee sūt quas dederūt m̄
amatores mei Et ponā eā ī saltū ⁊
ꝯmedet eā bestia agri. Et visitabo
sup eā dies baalim quib⁹ accēde
bat incensū ⁊ ornabat̄ in aure sua
⁊ moīli suo ⁊ ibat post amatores
suos ⁊ mei obliuiscebat̄ dic̄ dn̄s
Propt̄ hoc ecce ego lactabo eaꝫ et
ducā eā in solitudinē. Et loq̄r ad
cor ei⁹ ⁊ dabo ei vinitores eius ex
eodē loco ⁊ vallē achor ad aperiē
daꝫ spē. Et canet ibi iux̄ dies iuuē
tutis sue ⁊ iux̄ dies ascēsionis sue
de terra egipti. Et erit ī die illo ait
dn̄s vocabit me vir me⁹ ⁊ nō vo
cabit me vltra baalim. Et auferā
noīa baalim de ore ei⁹ ⁊ nō recor
dabit̄ vltra noīs eoꝝ. Et ꝑcutiaꝫ
eis fedus in die illa cū bestia agri
et cū volucre celi ⁊ cū reptili terre.
Et arcū ⁊ gladiū ⁊ bellū ꝯterā de
terra ⁊ dormire eos fatiā fidutiali
ter Et spōsabo te mihi in sempiter
nū ⁊ sponsabo te m̄ in iustitia ⁊ iu
dicō ⁊ in misericordia ⁊ miseracō
nib⁹. Et sponsabo te m̄ in fide ⁊ sci
es q̄ ego dn̄s. Et erit ī die illa ex
audiā dicit dn̄s. Exaudiā celos ⁊
illi exaudiēt terrā ⁊ terra exaudi
et triticū ⁊ vinū ⁊ oleū ⁊ hec exau
dient ihezrahel. Et seminabo eā m̄
ī terrā ⁊ miserebor ei⁹ q̄ fuit absq̄
misericordia Et dicā nō ꝓplo meo
populus meus es tu Et ipse dicet
deus me⁹ es tu. ¶ Ca. iij.

Et dixit dn̄s ad me Adhuc
vade dilige mulierē dilectā
amico ⁊ adulterā sic̄ diligit dn̄s
filios isrl̄ ⁊ ip̄i respectāt ad deos
alienos ⁊ diligūt vinatia vuarū
⁊ fodi eam m̄ qn̄decim argenteis
⁊ choro ordei et dimidio choro or
dei ⁊ dixi ad eā. Dies multos expe
ctabis me. Nō fornicaberis ⁊ non
eris viro. sed et ego expectabo te.
Quia dies mltos sedebūt filij isrl̄
sine rege ⁊ sine principe ⁊ sine sa
crifitio ⁊ sine altari et sine ephot
⁊ sine theraphim. Et post hec reu̅
tent̄ filij isrl̄ ⁊ querēt dn̄m deum
suū ⁊ dauid regeꝫ suū ⁊ pauebūt
ad dn̄m ⁊ ad bonū ei⁹ in nouissi
mo dieꝝ. ¶ Ca. iiij.

Audite v̄bū dn̄i filij isrl̄. q̄a
iuditiuꝫ dn̄o cū habitatori
b⁹ terre Nō est em̄ veritas ⁊ non
est misericordia ⁊ nō ē sc̄ia dei in
terra. Maledictū ⁊ mēdatiū ⁊ ho
micidiū ⁊ furtū ⁊ adulteriū inun
dauerūt Et sāguis sāguinē tetigit
Propt̄ hoc lugebit terra et infir
mabit̄ oīs qui habitat ī ea In be
stia agri ⁊ in volucre celi. sed ⁊ pi
sces maris ꝯgregabunt̄. Verūta
mē vnusquisq̄ nō iudicet ⁊ non
arguat̄ vir. ꝓplus em̄ tuus sic̄ hij
qui ꝯtradicūt sacdoti. Et corrues
hodie ⁊ corruet etiam ꝓpha tecū
Nocte tacere feci matrē tuaꝫ Con
ticuit ꝓplus me⁹ eo q̄ nō habue
rit sc̄iam. q̄a tu sc̄iam repulisti. re
pellā te ne sacerdotio fūgaris m̄. ⁊
oblita es legis dei tui ⁊ obliuiscar

filiorum tuorum ⁊ ego Secūm mḷ
titudinē eorū sic peccauerūt mihi
gloriā eorꝝ in ignominiā ꝯmutabo
Peccata ꝑpli mei ꝯmedēt ⁊ ad iniq
tatē eorꝝ subleuabūt aīas eorꝝ Et
erit sicut ꝑplus sic sacerdos. Et vi
sitabo sup eū vias eius ⁊ cogitati
ones eiꝰ reddā ei. Et ꝯmedēt ⁊ nō
saturabunt. Fornicati sūt ⁊ nō
cessauerūt: qm̄ dñm reliquerūt in nō
custodiendo. Fornicatiō ⁊ vinuz et
ebetas auferūt cor. Populꝰ meꝰ
in ligno suo interrogauit et baculꝰ
eius annūciauit ei. Spūs enī for
nicationuz decepit eos ⁊ fornicati
sūt a deo suo. Sup capita mōtiuz
sacrificabāt et sup colles accende
bāt thymiama subtꝰ querceū ⁊ po
pulū ⁊ therebintuz. qꝛ bō erāt vm
bra eiꝰ. Ideo fornicabūt filie vīe ⁊
sponse vīe adultē erūt. Nō visitabo
sup filias vrās cū fuerīt fornicate
⁊ sup sponsas vrās cū adulteraue
rint: qm̄ ipi cū meretricibꝰ verſa
bant ⁊ cū effeminatis sacrificabāt
Et ꝑplus nō intelligens vapulabit
Si fornicaris tu isrl: non delinqt
salte iuda Et nolite ingredi in gal
gala ⁊ ne ascenderitis in bethauen:
neq; iuraueritis viuit dñs. Quo
mā sicut vacca lasciuiēs declinauit
isrl. Nūc pascet eos dñs: qsi ag
nū in latitudine. Particeps ydoloꝝ
effraim: dimitte eū. Separatū est
conuiuiū eorꝝ: fornicatiō e fornicati
sūt: dilexerūt afferre ignominiā ꝑte
ctores eius Ligauit eū spūs in alis
suis ⁊ confundent a sacrificijs suis.

Audite hoc sacdo ¶ Ca. v.
tes ⁊ attendite dom̄ israhel ⁊
dom̄ regis auscultate. qꝛ vob in
diciū est. Quomā laqueus facti
estis speculationi ⁊ sicut rethe expā
sum super thabor ⁊ victias declina
stis in ꝑfundū Et ego eruditor
omniū eorꝝ Ego scio effraim ⁊ isrl nō
e abscōditꝰ a me Quia nūc fornicat⁹ e effraim: ꝯaminat⁹ e isrl.
Nō dabūt cogitationes suas vt cō
uertant ad deū suū. qꝛ spūs forni
cationū in medio eorꝝ et dñm nō cog
nouerūt Et superbit arrogātia isrl
in facie eiꝰ ⁊ isrl ⁊ effraim ruent in
infirmitate sua. Ruet etiaz iudas cū
eis. In gregibꝰ suis et in armētis
suis vadēt ad querendū dñz et nō
inuenient Ablatꝰ e ab eis In dño
prevaricati sūt. qꝛ filios alienos ge
nuerūt Nūc deuorabit eos mēsis
cū pribꝰ suis Clāgite buccina in ga
baa: tuba in rama. Vlulate in be
thauē: post tergū tuū beniamin. Ef
fraim in desolatione eris. In die cor
ptiōis in tribubꝰ isrl ostendi fidē Facti
sūt principes iuda qsi assumētes ter
minū: sup eos effundā qsi aqm ira
meā. Calūniā patiens e effraim fra
ctus iudicio. qm̄ cepit abire pꝰ sor
dem. Et ego qsi tinea ephraim et
qsi putredo domui iuda. Et vidit
ephraim languorē suū ⁊ iudas vin
culū suū Et abijt effraim ad assur
⁊ misit ad regē vltorē. Et ipse nō
poterit sanare vos nec soluere po
terit a vob vinculū. Quomā ego
qsi leena effraim et quasi catulꝰ
leōis domui iuda. Ego ego capiā
⁊ vadā: tollam ⁊ non est qui eruat
Vadens reuertar ad locū meum
donec deficiatis ⁊ quatis faciē meā
In tribulatione ¶ Ca. vi.
sua mane consurgēt ad me. Venite
⁊ reuertamur ad dñz qꝛ ipe cepit et
sanabit nos percutiet ⁊ curabit nos

Viuificabit nos post duos dies
ī die tertia suscitabit nos et viue
m⁹ in ꝯspcū ei⁹·sciem⁹ seq̄murq̄
ut cognoscam⁹ dn̄m· Quasi dilu
culū p̄paratus ē egressus ei⁹ ⁊ ve
niet q̄si ymber nob̄ tēporaneus ⁊
serotinus terre· Quid fatiam tibi
ephraim·q̄d fatiā tibi iuda·Mi
sericordia vr̄a q̄si nubes matutīa
⁊ q̄si ros mane ꝑtr̄nsiens Propt̄
hoc dolaui in ꝓphis ⁊ occidi eos
ī verb̄ oris mei ⁊ iuditia tua quasi
lux egredient̄·q̄ misericordiā vo
lui ⁊ nō sacrifitiū Et sc̄iam dei pl⁹
q̄ holocaustū·Ip̄i aūt sicut adaꝫ
trāsgressi sūt pactū ibi p̄uaricati
sūt ī me· Galaad ciuitas opātiū
ydolū supplātata sāguīe ⁊ q̄si fau
ces viroꝝ latronū·Particeps sa
cerdotū ī via int̄fitientiū ꝑ gētes
de sichez q̄ scelus opati sūt·In do
mo isrl̄ vidi horrenduꝫ Ibi forni
cationes ephraim ꝯtāminatus ē
isrl̄·Sꝫ et iuda pone messem tibi
cum cōuertero captiuitatē popu
li mei· ¶ Ca·vij·

Cum sanaē vellē isrl̄ reuela
ta ē iniq̄tas ephraim et ma
litia samarce·q̄ opati sunt mēda
tiū·Et fur ingressus est spoliās la
trūcul⁹ foris Et ne forte dicant in
cordib⁹ suis oēꝫ malitiā eoꝝ me
recordatū·Nunc circūdederūt eos
adinuētiōes sue corā fatie mea fa
cte sūt·In malitia sua letificauer̄t
regē ⁊ in mendacijs suis p̄ncipes
Oēs adulterātes q̄si diban⁹ suc
census a coquēte Quieuit paulu
lū ciuitas a ꝯmixtione fermēti do
nec fermentaret̄ totū· Dies regis
nostri ceperūt p̄ncipes furere a vi
no·Extēdit manū suaꝫ cū illusori
b⁹·q̄ applicuerūt q̄si dibanū cor
suū cū īsidiaret̄ eis·tota nocte dor
miuit coquēs eos·mane ipse suc
cēsus q̄si ignis flāme·Oēs calefa
cti sūt q̄si diban⁹ ⁊ deuorauerunt
iudices suos·Oēs reges eorū ceci
derūt nō est q̄ clamet ī eis ad me
Ephraim in ꝓplis ipē cōmiscebat̄
Ephraim fact⁹ est sb̄cineritiꝰ pa
nis q̄ nō reuersat̄·Comederūt alie
ni robur ei⁹ ⁊ ipē nesciuit·Sed ⁊
cani effusi sūt in eo ⁊ ipse ignora
uit ⁊ hūiliabit̄ sup̄bia isrl̄ ī fatie
ei⁹·Nec reuersi sūt ad dn̄m deum
suū ⁊ nō q̄sierunt eū in oīb⁹ hijs
Et factus est ephraim q̄si colūba
seducta nō hn̄s cor·Egiptū inuo
cabāt·ad assirios abierūt· Et cū
ꝓfecti fuerint expandaꝫ sup̄ eos
rethe meū ⁊ q̄si volucreꝫ celi detra
ham eos Cedā eos s̄m audicōeꝫ
cetus eoꝝ·Ve eis qm̄ recesserunt
a me·Vastabuntur·q̄ p̄uaricati
sūt in me·Ego redemi eos ⁊ ip̄i lo
cuti sūt ꝯtra me mēdatia· Et non
clamauerūt ad me in corde suo·ꝫ
vlulabāt in cubilib⁹ suis· Super
triticū ⁊ vinū ruminabāt et reces
serūt a me·Et ego erudiui eos et
ꝯfortaui brachia eoꝝ ⁊ in me co
gitauerūt malitiaꝫ·Reuersi sunt ut
eēnt absq̄ iugo facti sūt q̄si arc⁹
dolosus Cadēt in gladio p̄ncipes
eoꝝ a furore lingue sue Ista sb̄sā
natio eoꝝ ī t̄ra egipti· ¶ Ca·viij·

In gutture tuo sit tuba qua
si aquila sup̄ domū dn̄i pro
eo q̄ trāsgressi sunt fedus meū ⁊
legeꝫ meā p̄uaricati sūt·Me inuo
cabūt de⁹ me⁹ ꝯgnouim⁹ te isrl̄
Proiecit isrl̄ bonū inimicus ꝑseq̄
tur eū·Ip̄i regnauer̄t ⁊ nō ex me

principes extiterẽt ⁊ ñ ꝯgnoui Au
rũ suũ ⁊ argẽtũ suũ fecerẽt sibi ydo
la: vt iterirẽt. Proiectꝰ ẽ vitulꝰ tu
us samaria. Iratꝰ ẽ furor meꝰ in
eis. Vsq; q̃ nõ poterũt emũdari.
Quia ex isrl' ⁊ ipẽ est Artifex fecit
illũ ⁊ nõ deꝰ Qm̃ ĩ araneaꝝ telas
erit vitulus samarie. qꝛ vẽtũ semi
nabũt ⁊ turbinẽ metẽt. Culmus
stãs nõ ẽ ĩ eo germẽ. nõ faciet fa
rinã. Qd ⁊ si fecerit: alieni ꝯmedẽt
eã. Deuoratꝰ ẽ isrl'. Nũc factꝰ est
in nacõnibꝰ q̃si vas immũdũ qꝛ
ipi ascẽderũt ad assur. Onager so
litariꝰ sibi ephraim. Muneã dede
rũt amatoribus suis. ꝫ ⁊ cũ merce
de ꝯduxerũt nacõnes. Nũc cõgre
gabo eos ⁊ q̃escent paulisper ab
onere regis ⁊ prĩcipũ. Quia mul
tiplicauit ephraim altaia ad pec
cãdũ. fcẽ sũt ei are ĩ delictũ Scribã
ei mltiplices leges meas q̃ velut
aliene ꝯputate sũt. Hostias offe
rent ymolabũt carnes et ꝯmedẽt
⁊ dñs nõ suscipiet eas Nũc recor
dabit̃ ĩiq̃tatis eoꝝ ⁊ visitabit pec
cata eoꝝ Ipi in egiptũ ꝯuẽtent̃ Et
oblitꝰ ẽ isrl' factoris sui et edifica
uit delubra ⁊ iudas mltiplicauit
vrbes munitas Et mittã ignẽ ĩ cĩ
tates eius ⁊ deuorabit edes illius

Noli letari israhel ¶ Ca. ix.
noli exultaẽ sicut ꝓpli qꝛ for
nicatꝰ es a deo tuo Dilexisti merce
dẽ sup oẽs areas tritici Area ⁊ tor
cular ñ pascet eos ⁊ vinũ mẽtiet̃
eis Nõ habitabũt ĩ t̃ra dñi. Reũ
sus ẽ ephraĩ ĩ egiptũ ⁊ in assirijs
pollutũ ꝯmedit Nõ libabũt dño
vinũ ⁊ nõ placebũt ei. Sacrificia
eoꝝ q̃si panis lugentiũ. Oẽs qui
ꝯmedũt eũ ꝯtamiabũt̃ qꝛ panis
eorũ anime ipoꝝ nõ ĩtrabit ĩ do
mũ dñi Quid facietis ĩ die sollẽni
in die festiuitatis dñi. Ecce em̃ ꝓ
fecti sũt a vastitate Egiptus ꝯgre
gabit eos. memphis sepeliet eos
Desiderabile argentũ eoꝝ vrtica
hereditabit. lappa ĩ tabernaculis
eoꝝ. Venerũt dies visitacõis ve
nerẽt dies retribucõis Scitote isrl'
stultũ ꝓphetã: insanũ virꝫ spũalẽ
Propt̃ multitudinẽ iniq̃tatis tue
⁊ multitudo amentie. Speculator
ephraim cũ deo meo: ꝓpheta laq̃
us ruine factꝰ ẽ sup oẽs vias eiꝰ
Insania ĩ domo dei eius Profũde
peccauerẽt sicut ĩ diebꝰ gabaa Re
cordabit̃ ĩiq̃tatis eoꝝ ⁊ visitabit
pecã eoꝝ Quasi vuã ĩ deſto ĩueni
israhel quasi p̃ma poma ficulnee
in cacumine eiꝰ vidi patres eorũ
Ipsi autem intrauerunt ad beel
phegor et abalienati sunt in con
fusionem ⁊ facti sunt abhomina
biles sicut ea que dilexerunt. Ef
fraim quasi auis auolauit. Glo
ria eorum a partu ⁊ ab vtero et a
conceptu Quod et si enutrierint
filios suos: absq; liberis eos faci
am in hominibus. Sed ⁊ ve eis
cum recessero ab eis. Ephraim vt
vidit: tyrus erat fundata in pul
chritudine. Et ephraim educet
ad interfectorem filios suos. Da
eis domine Quid dabis eis. Da
eis vuluam sine liberis et vbera
arentia. Omnes nequicie eorum
in galgal. quia ibi exosos habui
eos. Propter maliciam adinuen
cionuꝫ eorum: de domo mea eiciã
eos Nõ addã vt diligã eos Oẽs
principes eoꝝ recedẽtes. Percussꝰ
ẽ ephraim: radix eorũ exiccata ẽ

Fructū nequaq̄ fatiēt Q̄ et si ge
nuerint inf̄fitiā amātissima vteri
eoꝝ. Abitiet eos dn̄s deus meus
q̄ nō audierunt eum ⁊ erunt va
gi in nacōnibus. ¶ Ca. decimū.

Vitis frōdosa isrl̄ fructꝰ ade
q̄tus est ei Scd̄m multitudi
nē fructꝰ sui multiplicauit altaia
iux̄ vbertatez terre sue exuberauit
simulacris diuisū ē cor eoruz nūc
interibūt. Ip̄e ɔfringet simulacr̄
eoꝝ. depopulabit̄ aras eoꝝ Quia
nūc dicēt Nō est rex nobis. Nō ei
timemꝰ deū Et rex q̄d fatiet nob̄.
Loq̄mini v̄ba visiōis īutil̄ et feri
etis fedus ⁊ germīabit q̄si ama
ritudo inditiuz super sulcos agri.
Vaccas bethauē coluerūt habi
tatores samarie. q̄ luxit sup eum
ꝓplus eiꝰ et editui eiꝰ sup eū exul
tauerunt in gl̄ia eiꝰ. q̄ migrauit
ab eo. Siquidē ⁊ ip̄e in assur dela
tus ē munꝰ regi vltori. Confusio
ephraim capiet ⁊ cōfundet̄ isrl̄ ī
volūtate sua. Trāsire fec̄ samaria
regē suū q̄si spumā super fatiē aq̄
⁊ disp̄dēt̄ excelsa ydoli pctm̄ isrl̄
Lappa ⁊ tribulꝰ ascēdet sup aras
eoꝝ Et dicēt montibꝰ opite nos
⁊ collibꝰ cadite sup nos. Ex diebꝰ
gabaa peccauit isrl̄ Ibi steterūt
Nō ɔp̄hendet eos in gabaa p̄liū
super filijs iniq̄tatis Jux̄ desideriū
meū corripiā eos. Cōgregabunt̄
sup eos ꝓpl̄i cū corripient̄ ꝓpt̄ du
as iniq̄tates suas. Ephraim vitu
la docta diligere triturā ⁊ ego trā
siui sup pulchritudinē colli eius.
Ascendā sup ephraim Arabit iu
das cōfringet sibi sulcos iacob.
Seminate vob̄ ī iustitia et metite
in ore misericordie. innouate vob̄
nouale. Tēpꝰ aūt req̄rendi dn̄m
cū venerit q̄ docebit vos iustitiaz
Arastis impietatē. iniq̄tatez mes
suistis. ɔmedistis frugē mēdacij
Quia ɔfisus es ī vijs tuis et ī mul
titudine fortiū tuoꝝ. Cōsurget tu
multus in ꝓpl̄o mo ⁊ oēs municō
nes tue vastabūtur sic̄ vastatus
est salmana a domo eiꝰ q̄ iudica
uit baal in die p̄lij mr̄e sup filios
allisa Sic fecit vob̄ bethel a fatie
militie neq̄tiaꝝ vr̄aꝝ. ¶ Ca. xi.

Sicut mane tr̄nsit ꝑtrāsit rex
isrl̄. q̄ puer isrl̄ ⁊ dilexi eū
⁊ ex egipto vocaui filiū meū. Voca
uerūt eos sic abierūt a fatie eorū
Baalim īmolabant ⁊ simulacris
sacrificabāt. Et ego q̄si nutritius
ephraī. Portabā eos in br̄chijs
meis ⁊ nescierūt q̄ curarez eos. In
funicul̄ adā trahā eos in vincul̄
caritatis Et ero eis quasi exaltās
iugū sup maxillas eoꝝ ⁊ declīaui
ad eū ut vesceret̄. Non reuertet̄ in
terrā egipti ⁊ assur ip̄e rex eiꝰ. qm̄
noluerūt ɔuerti. Cepit gladiꝰ ī
cītatibꝰ eiꝰ ⁊ cōsumet elcōs eiꝰ ⁊
ɔmedet capita eoꝝ. Et ꝓplus meꝰ
pendebit ad reditū meū. Jugū āt
imponet̄ eis sil̄ q̄d nō auferetur.
Q̄uo dabo te ephraim ꝓtegaz te
isrl̄. Q̄uo dabo te. Sicut adama
ponā te ut seboim. Cōuersū ē ī me
cor meū ꝑiter. cōturbata est peni
tudo mea Nō fatiā furorē ire mee.
Nō ɔuertar ut disp̄dā ephraim.
qm̄ deꝰ ego ⁊ nō hō. In medio tui
sāctus ⁊ nō ingrediar ciuitatem.
Post dn̄m ābulabunt Quasi leo
rugiet. q̄a ipse rugiet et formida
būt filij maris. Et auolabūt qua
si auis ex egipto et quasi colūba

de terra assiriorum et collocabo eos in
domibus suis dicit dominus Circumdedit
me ephraim in negotiatione et in dolo do
mus israel Judas autem testis descendit
cum deo et cum sanctis fidelibus ¶ Ca. xij.

Ephraim pascit ventum et sequitur
estum. Tota die mendacium et
vastitatem multiplicat. Et fedus cum
assiriis iniit et oleum in egiptum fere
bat. Judicium ergo domini cum iuda et
visitatio super iacob Juxta vias eius
et iuxta adinuentiones eius reddet ei
In vtero supplantauit fratrem suum et
in fortitudine sua directus est cum angelo
Et inualuit ad angelum et confortatus est
Fleuit et rogauit eum. In bethel in
uenit eum et ibi locutus est nobiscum Et
dominus deus exercituum. dominus: memoria
le eius. Et tu ad dominum deum tuum conuer
teris. Misericordiam et iudicium custo
di et spera in deo tuo semper Chana
an in manu eius statera dolosa calum
niam dilexit Et dixit ephraim Ve
rumtamen diues effectus sum: inueni
ydolum mihi. Omnes labores mei non inue
nient mihi iniquitatem quam peccaui.
Et ego dominus deus tuus ex terra egipti
Adhuc sedere te faciam in tabernaculis
sicut in diebus festiuitatis Et locutus
sum super prophetas et ego visionem mul
tiplicaui et in manu prophetarum assimilatus
sum. Si galgal ydolum tamen frustra
erant in galgal bobus ymolantes Nam
et altaria eorum quasi acerui super sulcos
agri Fugit iacob in regionem syrie et
seruiuit israel in vxore et in vxore serui
uit. In propheta autem eduxit dominus israel
de egipto et in propheta seruatus est. Ad
iracundiam me prouocauit ephraim
in amaritudinibus suis et sanguis
eius super eum veniet et opprobrium eius
restituet ei dominus suus. ¶ Ca. xiij.

Loquente ephraim horror in
uasit israel et deliquit in baal et
mortuus est. Et nunc addiderunt ad pec
candum: fecerunt quoque sibi conflatile de ar
gento suo quasi similitudinem ydolorum
Factura artificum totum est. Hiis ipsi
dicunt: ymolate homines vitulos ado
rantes. Idcirco erunt quasi nubes matu
tina et sicut ros matutinus preteriens
Sicut puluis turbine raptus ex area
et sicut fumus de fumario. Ego autem
dominus deus tuus ex terra egipti et deum
absque me nescies et saluator non est
preter me. Ego cognoui te in deserto
in terra solitudinis. Juxta pascua sua
adimpleti sunt et saturati sunt Et ele
uauerunt cor suum et obliti sunt mei Et
ego ero eis quasi leena: sicut pardus
in via assiriorum. Occurram eis quasi
vrsa raptis catulis et dirumpam inte
riora iecoris eorum Et consumam eos
ibi quasi leo: bestia agri scindet eos
Perditio tua israel tantummodo in me
auxilium tuum Vbi est rex tuus. Maxime
nunc saluet te in omnibus vrbibus tuis
Et iudices tui de quibus dixisti: da mihi
regem et principes Dabo tibi regem in
furore meo et auferam in indignatione
mea. Colligata est iniquitas ephra
im abscondita peccatum eius. Dolores
parturientis venient ei Ipse filius
non sapiens Nunc enim non stabit in
contritione filiorum De manu mortis
liberabo eos: de morte redimam eos
Ero mors tua o mors: morsus tuus
ero inferne Consolatio abscondita
est ab oculis meis. quia ipse inter fratres
diuidet. Adducet vrentem ventum
dominus de deserto ascendentem et sicca
bit venas eius et desolabit fontem eius
et ipse diripiet thesaurum omnis vasis
desiderabilis. ¶ Ca. xiiij.

Pereat samaria qm̄ ad amaritudinē cōcitauit deū suū. In gladio pereant Paruuli eorū elidant̄ ⁊ fete ei⁹ scindant̄. Cōuertere isrl̄ ad dn̄m deū tuū. qm̄ corruisti ī iniq̄tate tua. Tollite vobiscū v̄ba ⁊ ꝯuertimī ad dn̄m dicite ei Oēm aufer iniq̄tatē ⁊ accipe bonū ⁊ r̄ddem⁹ vitulos labioꝝ nostrorū. Assur nō saluabit nos Super equū nō ascēdem⁹ nec dicem⁹ vltra dij nostri opa manuū nr̄aꝝ. q̄a ei⁹ qui in te ē misereberis ꝓpl̄i. Sanabo ꝯtricōes eoꝝ. diligā eos spontanee. qꝛ aūsus ē furor meus ab eis Ero q̄si ros. Israhel germinabit sic̄ liliū ⁊ erūpet radix eius ut libani. Ibūt rami ei⁹ ⁊ erit q̄si oliua gl̄ia ei⁹ ⁊ odor eius ut libaī Cōuertēt̄ sedentes in vmbra ei⁹ viuēt tritico Et germīabūt quasi vinea. memoriale ei⁹ sicut vinuꝫ libani. Ephraim q̄d m̄ vltra ydola. Ego exaudiā ⁊ dirigaꝫ eū ego ut abietē virentez. ex me fructus tu⁹ inuētus est. Quis sapiēs ⁊ intelliget ista ītelligēs ⁊ sciet hec. Quia recte vie dn̄i et iusti ābulabūt ī eis. preuaricatores vero corruent in eis.

¶ Explicit Osee ꝓpheta.
¶ Incipit Johel ꝓpha.

Verbū dn̄i qd̄ fcm̄ est ad iohel filiū fatuel. audite hec senes ⁊ aurib⁹ ꝑcipite ōnes hītatores terre. Si factū est istud in dieb⁹ vestris ā in dieb⁹ patꝝ vestroruꝫ. Sup hoc filijs vestris narrate ⁊ filij vestri filijs suis ⁊ filij eoꝝ gn̄acōni altere Residuū eruce ꝯmedit locusta ⁊ residuū locuste comedit brucus ⁊ residuū bruci comedit rubigo. Exꝑgiscimini ebrij flete et vlulate oēs qui bibitis vinuꝫ in dulce dīe. qm̄ perijt ab ore vestro. Gēs em̄ ascendet sup terrā meā fortis ⁊ innūerabil̄ Dētes ei⁹ ut dentes leonis ⁊ molares ei⁹ ut catuli leonis. Posuit vineā meā in desertū ⁊ ficū meaꝫ decorticauit. Nudans spoliauit eā ⁊ ꝓiecit albi facti sūt rami eius. Plange q̄si v̄go accincta sacco sup viꝝ pubertatis tue. Perijt sacrifitiū ⁊ libacō de domo dn̄i. luxerūt sacdotes ministri dn̄i Depopulata ē regio. luxit hum⁹. qm̄ deuastatū ē triticū Cōfusū est vinū. elanguit oleū. Cōfusi sunt agricole. vlulauerūt vinitoēs sup frumēto vino ⁊ ordeo. qꝛ perijt messis agri. Vinea ꝯfusa ē ⁊ fic⁹ elāguit. Malogn̄atū ⁊ palma et malū ⁊ oīa ligna agri aruerunt. qꝛ ꝯfusū est gaudiū a filijs hominū Accīgite vos ⁊ plangite sacerdotes. vlulate ministri altaris Ingredimī cubate in sacco mīstri dī mei. qm̄ īterijt de domo dei vestri sacrifitiū ⁊ libatio. Sāctificate ieiuniū. vōte cetum. ꝯgregate senes oēs hītatores terre in domū dei vestri ⁊ clamate ad dn̄m. A a a diei qꝛ ꝓpe est dies dn̄i ⁊ q̄si vastitas a potēte veniet. Nūquid nō corā ocul̄ vestris alimēta ꝑierūt de domo dei vestri leticia et exultatio. Cōputruerūt iumēta in stercore suo. Demolita sūt horrea. dissipate sūt apothece. qm̄ ꝯfusū ē triticū

Quid igemuit animal: mugierūt
greges armēti. Quia nō ē pascua
eis Sz ⁊ greges pecoꝝ disperierūt
Ad te clamabo dñe. qꝛ ignis ꝯme
dit speciosa deserti et flāma succē
dit omīa ligna regionis. Sz ⁊ bes
tie agri q̄si area sitiens ymbrē. su
spexerūt ad te Qm̄ exiccati sūt fon
tes aq̄ꝝ ⁊ ignis deuorauit spetio
sa deserti ¶ Ca. ij.

Canite tuba in syon vlulate
i mōte scō meo. Cōturbent̄
oēs habitatores t̄re. qꝛ veīt dies
dñi. qꝛ ꝓpe ē dies tenebraꝝ et ca
liginis dies nubis ⁊ turbīs Qua
si mane expansū sup mōtes ꝓpl's
multꝰ ⁊ fortis Simil' nō fuit ei a p̄n
cipio ⁊ post eū nō erit vsq̄ ī ānos
gn̄acōis ⁊ gn̄acōnis. Ante fatiez
eiꝰ ignis vorās ⁊ post eū exurens
flāma. Quasi ortꝰ voluptatis t̄ra
corā eo et post eū solitudo deserti
neq̄ ē q̄ effugiat eū Quasi aspectꝰ
equoꝝ aspcūs eoꝝ ⁊ q̄si eq̄tes sic
currēt. Sicut sonitꝰ q̄drigaꝝ sup
capita montiū exiliēt. sic sonitus
flāme ignis deuorātis stipulā ve
lut ꝓpl's fortis p̄paratus ad p̄liū
A fatie eiꝰ cruciabunt̄ ꝓpl'i omēs
vultꝰ redigēt̄ ī ollā. Sic fortes cur
rent q̄i viri bellatores ascēdēt mu
rū. Viri ī vijs suis ḡdient̄ ⁊ nō de
clinabūt a semitis suis Vnꝰ q̄sq̄
frēm suuz nō coartabit singl'i in
calle suo ābulabunt. Sz ⁊ p fene
stras cadēt ⁊ nō demoliēt̄ Vrbez
īgredient̄. ī muro currēt. Domos
ꝯscēdēt. p fenestras ītrabūt q̄i fur
A fatie eiꝰ ꝯtremuit t̄ra. moti sūt
celi Sol ⁊ luna obtenebrati sūt ⁊
stelle r̄traxerūt splēdorē suū Et dñs
dedit vocē suā añ fatiē exercitꝰ sui
qꝛ multa sūt nīs castra eiꝰ qꝛ for
tia ⁊ faciētia v̄bū eiꝰ Magnꝰ em̄
dies dñi ⁊ t̄ribilis valde Et q̄s su
stinebit eū. Nūc ergo dicit dñs.
Conu̇timī ad me ī toto corde vr̄o
ī ieiunio ⁊ fletu ⁊ ī plāctu ⁊ scindi
te corda vrā ⁊ nō vestimēta vrā
Et ꝯu̇timini ad dñm deū vr̄m qꝛ
benignꝰ ⁊ misericors ē patiens ⁊
multe misericordie et p̄stabilis
sup malicia. Quis scit si ꝯu̇tat̄ et
ignoscat deꝰ et relinq̄t post se bn̄
dictionē. Sac̄fitiū ⁊ libamē dño
deo nr̄o. Caīte tuba ī syō sc̄ificate
ieiuniū vocate cetū ꝯgregate ꝓpl'z
sc̄ificate ecc̄iaz coadunate senes
ꝯgregate puulos ⁊ sugētes vb̄a
Egrediat̄ sp̄osus de cubili suo ⁊ sp̄o
sa de thalamo suo. Inter vestibu
lū ⁊ altare plorabūt sac̄dotes mi
nistri dñi ⁊ dicēt. Parce dñe p̄ce
ꝓpl'o tuo ⁊ ne des hereditatē tuam
ī opprobriū vt dominēt̄ eis nacō
nes Quare dicūt ī ꝓpl'is vbi ē deꝰ
eoꝝ. zelatus ē dñs terraz suam
⁊ pepcit populo suo Et r̄ndit dñs
⁊ dixit populo suo. Ecce ego mit
tam vobis frumentū ⁊ vinū ⁊ ole
um et replebimini in eis ⁊ nō da
bo vos vltra opprobrium in genti
bus Et eum qui ab aquilone est
ꝓcul faciā a vobis ⁊ expellam eū
in terrā inuiaz ⁊ desertā. Fatiem
eiꝰ ꝯtra mare orientale ⁊ extremū
eiꝰ vsq̄ ad mare nouissimu ⁊ ascē
det fetor eiꝰ ⁊ ascēdz putredo eiꝰ qꝛ
sup̄be egit Noli timē t̄ra exulta ⁊
letare qm̄ mag̃ficauit dominꝰ vt
faceret. Nolite timere animalia
regionis qꝛ germīauerūt spetiosa
deserti. Quia lignuz attulit frcm̄
suū. ficus ⁊ vinea dederūt v̄tutē suā

Et filie syon exultate ⁊ letamī ī do
mīo deo vr̄o · qꝛ dedit vob̄ doctorē
iustitie ⁊ descendere fatiet dn̄s ad
vos ymbrē matutinū ⁊ serotinuꝫ
sicut in pn̄cipio · Et implebuntur
aree frumēto ⁊ redūdabūt torcu
laria vino ⁊ oleo · Et reddā vobis
ānos q̄s comedit locusta bruc⁹
⁊ rubigo et eruca fortitudo mea
mag̃ quā misi ī vos Et comedetis
vescētes ⁊ saturabimī ⁊ laudabi
tis nomē dn̄i dei vestri q̄ fecit mi
rabilia vobiscū Et n̄ ɔfūdet̄ ꝓplus
meus in sempit̄nū ⁊ scietis qꝛ in
medio isrl̄ ego sū Et ego dn̄s de⁹
vester ⁊ nō est ampli⁹ ⁊ nō ɔfun
det̄ ꝓplus me⁹ in eternuꝫ · Et erit:
post hec infundā de spū meo sup
oēm carnē et ꝓphabūt filij vestri
et filie vestre · Senes vr̄i sōnia sō
niabūt et iuuenes vestri visiōes
videbūt · Sed ⁊ sup ſuos meos ⁊
ancillas in dieb⁹ ill̄ effundā spi
ritū meū ⁊ dabo ꝓdigia in celo et
in terra sanguinē ⁊ ignē ⁊ vapo
rē fumi · Sol ɔuertet̄ in tenebras
⁊ luna ī sanguinē añq̄ veniat di
es dn̄i magn⁹ ⁊ horribil̄ · Et erit:
oīs qui īuocauerit nomē dn̄i sal
uus erit · qꝛ ī mōte syon ⁊ ī ihrl̄m
erit saluatio sicut dixit dn̄s ⁊ ī re
siduis q̄s dn̄s vocauerit · q̄a ecce
in diebꝫ illis ⁊ in tpe illo cū conu
tero captiuitatē iuda ⁊ ihrl̄m · cō
gregabo oēs gētes ⁊ deducaꝫ eas
ī vallez iosaphat ⁊ disceptabo cū
eis ibi sup ꝓplo meo ⁊ hereditate
mea isrl̄ q̄s dispserūt in nacōibꝫ
⁊ terrā meā diuiserūt ⁊ sup popu
lū meū miserūt sortē · Et posuerūt
puerꝫ ī ꝓstibulū ⁊ puellaꝫ vendi
derūt ꝓ vino ut biberēt Verꝫ q̄d
m̄ ⁊ vob̄ tyrus ⁊ sydon et oīs ter
min⁹ palestinoꝝ · Nūquid vltio
nē vos reddetis m̄ · Et si vlciscemī
vos ɔtra me · cito velocit̄ reddaꝫ
vicissitudinē vob̄ sup caput vr̄m
Argētū eī meū ⁊ auꝝ tulistis ⁊ de
siderabilia mea ⁊ pulcerrīa intuli
stis in delubra vr̄a · Et filios iuda
⁊ filios ihrl̄ꝫ vēdidistis filijs gre
coꝝ ut lōge facētis eos de finib⁹
suis · Ecce ego suscitabo eos de loco
in q̄ vendidistis eos ⁊ ɔuertā re
tribucōem vestrā ī caput vr̄m · Et
vēdā filios vestros ⁊ filias vr̄as
in manib⁹ filioꝝ iuda · Et venun
dabūt eos sabeis gēti lōginque ·
dn̄s locut⁹ ē Clamate hec in gēti
bus · sāctificate belluꝫ · suscitate ro
bustos · Ascendāt accedāt ōnes
viri bellatores · Concidite aratra
vrā ī gladios ⁊ ligones vestros
in lanceas · Infirm⁹ dicat · qꝛ ego
fortis sū · Erūpite et venite oēs gē
tes de circuitu ⁊ ɔgregamini · Ibi
occūbē fatiet dn̄s robustos tuos
Cōsurgāt ⁊ ascēdant gētes ī val
leꝫ iosaphat · qꝛ ibi sedebo ut iudi
ceꝫ oēs gentes in circuitu · Mittite
falces · qm̄ maturauit messis · Ve
nite ⁊ descēdite · qꝛ plenū est torcu
lar · Exuberāt torcularia · q̄a multi
plicata ē malitia eorū · ¶ Ca · iij ·

Populi ꝓpl̄i in valle cōcisiōis
qꝛ iux̄ ē dies dn̄i ī valle con
cisionis · Sol ⁊ luna obtenebrati
sunt ⁊ stelle retraxerūt splendorē
suū · Et dn̄s de syō rugiet ⁊ de ihe
rusalem dabit vocē suā · Et moue
būtur celi ⁊ terra ⁊ dn̄s spes ꝓpl̄i
sui ⁊ fortitudo filioꝝ isrl̄ · Et scietis
qꝛ ego dn̄s de⁹ vester habitās in
syon in mōte sancto meo · Et erit

ihꝛusalē sc̄a ⁊ aliēn nō trās̄ibūt
p eā āplius Et erit: in die illa stil
labūt montes dulcēdinē ⁊ colles
fluent lacte· Et p oēs riuos iu
da ibūt aque ⁊ fons de domo dn̄i
egredietꝫ ⁊ irrigabit torrentez spi
naꝝ· Egipt9 in desolac̄oez erit ⁊
ydumea in desertū p dic̄oēs· p eo
q̄ inique egerūt in filios iuda et
effuderint sāguinē innoc̄ētē in tra
fua· Et iudea in eternū habitabit ⁊
ihꝛusalē in gn̄ac̄oez ⁊ gn̄ac̄oez Et
mūdabo sāguinē eoꝝ quē nō mū
dauerā ⁊ dn̄s omorabit in syon·

℣ Explicit iohel ꝓpha· Incipit amos ꝓpheta·

Verba amos qui fuit
in pastoralibus thecue que vidit super
israhel in diebꝰ ozie regis iuda et in die
bus ihꝛoboaz filij ioas regis israh
ante duos annos terremotus Et
dixit· Dn̄s de syon rugiet ⁊ de ihe
rusalem dabit vocē suā· Et luxerūt
speciosa pastorū et exiccatus est
vertex carmeli Hec dicit dominꝰ
Super tribus sceleribꝰ damasci ⁊
sup quatuor nō c̄ouertā eū· eo q̄
triturauerūt in plaustris ferreis
galaad· Et mittam ignē in domū
azahel et deuorauit domos ben
dab· Et c̄oterā vectem damasci et
disperdam habitatorem de c̄āpo
ydoli ⁊ tenentez sceptrū de domo
voluptatis ⁊ trās̄ferētꝫ populꝰ sy
rie cirenen dicit dn̄s Hec dicit do
minus· Sup tribꝰ sceleribꝰ gaze
⁊ sup quatuor nō conuertā eū· eo q̄
trās̄tulerūt captiuitatē p̄fectaz vt
c̄ōduceret eā in ydumea Et mittā
ignem in murū gaze ⁊ deuorabit
edes eius ⁊ disperdā habitatorez
de azoto ⁊ tenentē sceptrū de asca
lone ⁊ conuertam manū meā super
accaron ⁊ pibūt reliqui philistiꝺ
ū dicit dn̄s· Hec dicit dn̄s· Sup
tribꝰ sceleribꝰ tyri ⁊ sup quatuor
nō c̄ouertā eū· eo q̄ conclauerit ea
ptiuitatē p̄fectā in ydumea et nō
sint recordati federis fratꝝ Et mit
tam ignē in murū tyri ⁊ deuorabit
edes eius· Hec dicit dn̄s· Super
tribus sceleribꝰ edom ⁊ super qua
tuor nō conuertam eū· eo q̄ p̄secutꝰ
sit in gladio frēm suū ⁊ violaue
rit misericordiaz eiꝰ ⁊ tenuerit ul
tra furorē suū et īdignac̄oem suā
seruauerit vsq̄ in finem· Mittaꝝ
ignem in thēman ⁊ deuorabit edes
bosre· Hec dicit dn̄s· Sup tribus
sceleribꝰ filiorū ammon et super
quatuor nō conuertam eū· eo q̄ dis
secuerit prꝫgnantes galaad ad
dilatandū terminū suuꝫ· Et succē
dam ignē in muro rabba ⁊ deuo
rabit edes eius in vlulatu in die
belli et in turbine in die omoc̄ois
Et ibit melchon in captiuitatē ipē
⁊ principes eius simul dicit dn̄s·

Hec dicit dn̄s Sup ℣ Ca·ij·
tribꝰ sceleribꝰ moab et sup
quatuor nō conuertā eū· eo q̄ incēderit
ossa regis ydumee vsq̄ ad cinerē
Et mittā ignē in moab ⁊ deuorabit
edes carioth ⁊ morietꝫ in sonitu mo
ab in clāgore tube ⁊ disperdā iudicē
de medio eiꝰ ⁊ oēs p̄ncipes eiꝰ inte
ficiā cū eo dicit dn̄s Hec dicit do
minꝰ· Sup ebꝰ sceleribꝰ iuda ⁊ su
per q̄tuor nō conuertā eū· eo q̄ abiecerit le
gē dn̄i ⁊ mādata eiꝰ nō custodierit

decęperũt eũ eos ydola sua post
que abierant pres eor. Et mittã
ignem in iudã a deuorabit edes
ihrlm. Hec dic dns. Sup tribus
sceleribꝰ isrl a sup qtuor nõ conuer
tã eũ p eo q vendidęrt p argẽto
iustũ a paupem p calciamentis
Qui conterunt sup puluerẽ terre ca
pita paupm et viã humiliũ dedi
nãt a filiꝰ ac pr eiꝰ ierũt ad puel
lã ut violarẽt nomẽ sanctũ meũ
a sup vestimẽtis pigneratis accu
buerũt inx oẽ altare a vinũ dam
natorꝫ bibebãt i domo dei sui Ego
ãt exrminaui amorreũ a facie eorũ
cui altitudo cedrorũ altitudo eiꝰ
et fortis ipe qsi quercus Et contriui
fructũ eiꝰ desup a radices eiꝰ sbt
Ego sũ qui ascẽdere vos feci de ter
ra egipti a eduxi vos in desertũ q
draginta ãnis ut possideretis trã
amorrei a suscitaui de filiis vestris
i prhas a de iuuembꝰ vestris na
zareos Nũquid nõ ita est filij isrl
dic dns. Et pminabatis nazareis
vinũ a prhis mãdabatis dicẽtes
Ne prphetetis. Ecce ego stridebo sb
te vos. sicut stridet plaustꝝ onu
stũ feno. Et pibit fuga a velocę a
fortis nõ obtinebit vtutẽ suam a
robustꝰ nõ saluabit aiam suam
Et tenens arcũ nõ stabit a velox
pedibꝰ suis non saluabit a ascẽn
sor eq nõ saluabit aiam suã a ro
bustus corde int fortes nudus fu
giet in illa die dic dns. ℂ Ca. iij.

Audite verbũ quod locutus
ẽ dns sup vos filij isrl. sup
oem cognacõem quã eduxi de ter
ra egipti dicẽs Tm̃mõ vos cogno
ui ex oĩbꝰ cognacõibꝰ terre Idcir
co visitabo sup vos oes iniqtates
vras. Nũquid ambulabũt duo
pariter nisi conuenerit eis. Nũquid ru
giet leo in saltu nisi habuerit pre
dã. Nũquid dabit catulꝰ leonis
voce de cubili suo nisi aliqd apprehẽ
derit. Nũquid cadet auis i laqueũ
terre absq aucupe. Nũquid aufe
retr laqueus de terra anq qd cepe
rit. Si danget tuba in ciuitate et
pplus nõ expauescet. Si erit ma
lũ i cãtate qd dns nõ fecit. Quia
nõ faciet dns deus verbũ nisi reuela
uerit secretũ suũ ad suos seruos p
phetas. Leo rugiet qs nõ timebit.
dns deus locutꝰ est qs nõ prphe
tauit. Auditũ facite in edibꝫ azoti
a in edibꝫ terre egipti a dicite. Cõ
gregamini sup mõtes samarie a
videte insanias in medio eiꝰ mlt
as a calũnias patiẽtes in penetra
libꝰ eius. Et nescierũt facere rectũ
dicit dns thesaurizãtes iniqtatẽ
et rapinas in edibꝰ suis. Propte
rea hec dicit dns deus. Tribulabit
a circuiet terra a detrahetur ex te
fortitudo tua a diripient edes tue
Hec dic dns Quo si eruat pastor
de ore leonis duo crura aut extremũ
auricule. sic eruent filij isrl q ha
bitãt in samaria i plaga lectuli a
in damasci grabato. Audite et cõ
testamini in domo iacob dicit dns
deus exercituũ. qr in die cũ visitare
cepo puaricacões isrl sup eũ visi
tabo a sup altaria bethel a ampu
tabũt cornua altaris a cadet in ter
ram Et percutiã domũ hyemalẽ cum
domo estiua et pibũt domꝰ ebur
nee et dissipabuntur edes multe
dicit dominus. ℂ Ca. iiij.

Audite verbũ hoc vaccę pin
gues q estis in mõte samarie.

que calūmiā facitis egenis ⁊ ɔfrī
gitis pauperes Que dicitis dn̄is
vestris: afferte ⁊ bibem⁹ Jurauit
dn̄s de⁹ ī sācto suo. qꝛ ecce dies ve
niēt sup vos ⁊ leuabūt vos ī con
tis ⁊ reliq̄as vrās ī ollis feruenti
b⁹ Et per apturas exibitis altera
ɔtra alterā ⁊ ꝓiciemini ī armon
dicit dn̄s Veīte ad bethel ⁊ īpie
agite. ad galgalā ⁊ multiplicate
p̄uaricacōnez. Et offerte mane vi
ctimas vrās trib⁹ dieb⁹ decimas
vrās Et sacrificate de fermēto lau
dē et vocate volūtarias oblacōes
⁊ ānūciate. Sic em̄ voluistis filij
isrl̄ dicit dn̄s de⁹ Vnde ⁊ ego dedi
vob̄ stuporē dentiū ī cūctis vrbib⁹
vr̄is ⁊ īdigētiā panū ī oīb⁹ locis
vr̄is ⁊ nō estis reuersi ad me dicit
dn̄s. Egoq̄ ꝓhibui a vob̄ ymbrē
cum adhuc tres mēses sup essent
vsq̄ ad messez ⁊ plui sup vnā cīta
tē ⁊ sup alterā cītatē n̄ plui Pars
vna cōpluta ē ⁊ pās sup quā nō
plui aruit. Et venerūt due ⁊ tres
ciuitates ad vnā ciuitatē vt bibe
rēt aquā ⁊ nō sūt saciate et nō re
distis ad me dicit dn̄s. Percussi
vos ī vēto vrēte ⁊ ī aurugine. mlt̄
titudinē ortoꝝ vr̄oꝝ ⁊ vinearū ve
straꝝ olineta vr̄a ⁊ ficeta vestra
ɔmedit eruca ⁊ n̄ redistis ad me
dicit dn̄s. Misi ī vos mortē in via
egipti. ꝑcussi in gladio iuuenes
vestros vsq̄ ad captiuitatē eq̄rū
vestrorū ⁊ ascēdē feci putredinez
castroꝝ vr̄oꝝ ī nares vr̄as ⁊ n̄ re
distis ad me dicit dn̄s Subuerti
vos sic̄ sb̄uertit de⁹ sodomā et go
morrā ⁊ facti estis q̄i torris rapt⁹
ab incēdio ⁊ nō redistis ad me di
cit dn̄s Quapropter hec faciā tibi
israhel Postq̄ aūt hec fecero tibi
p̄paraē ī occursū dei tui isrl̄. Quia
ecce formās mōtes ⁊ creans vētū
⁊ ānūciās hōi eloq̄uz suū: faciēs
matutinā nebulā ⁊ gradiēs sup
excelsa terre: dn̄s. deus exercituū
nomē eius ¶ Ca. v.

AVdite verbū istud q̄d ego
leuo sup vos plāctū. domus
isrl̄ cecidit ⁊ non adiciet vt resur
gat. Virgo isrl̄ ꝓiecta ē ī t̄rā suā
nō ē q̄ suscitet eaz. Quia hec dicit
dn̄s de⁹. Vrbs de q̄ egrediebant̄
mille relinquent̄ ī ea centū ⁊ de q̄
egrediebant̄ centū relīquent̄ ī ea
decē in domo isrl̄. qꝛ hec dicit dn̄s
de⁹ domui isrl̄. Querite me ⁊ viue
tis ⁊ nolite querere bethel. In gal
galā nolite ītrare ⁊ ī bersabee nō
trāsibitis: qꝛ galgala captiua du
cet̄ ⁊ bethel erit inutilis. Querite
dn̄m ⁊ viuite ne forte ɔburatur
vt ignis domus ioseph ⁊ deuora
bit ⁊ n̄ erit q̄ extīguat bethel. Qui
ɔūtitis ī absinthiū iudiciū ⁊ ius
ticiā ī t̄ra relinq̄tis: faciētē arctuꝝ
⁊ orionē ⁊ ɔūtentē ī mane tēbras
et diem nocte mutātē Qui vocat
aq̄s maris ⁊ effundit eas sup fa
ciē t̄re: dn̄s nomē ē ei⁹. Qui subri
det vastitatē sup robustuz ⁊ depo
pulacōez sup potētē affert. Odio
habuerūt corripientē ī porta ⁊ lo
quētē ꝑfecte abhōinati sūt Idcir
co ꝓ eo q̄ diripiebatis pauperez
⁊ p̄dam electā tollebatis ab eo:
domos q̄dro lapide edificabitis ⁊ n̄
hītabitis ī eis Vineas plātabitis
amātissimas ⁊ n̄ bibetis vinū eaꝝ
qꝛ ɔgnoui multa scelēa vrā ⁊ for
tia pccā vrā Hostes iusti accipiē
tes mū⁹ ⁊ paupes dep̄mītes ī porta

Ideo prudēs in tpe illo tacebit· qꝛ
tēpus malū ē· Querite bonū ⁊ nō
malū ut viuatis et erit dn̄s deus
exercituum vobiscū sicut dixistis
Odite malū ⁊ diligite bonū ⁊ con
stituita in por taiuditiū si forte mi
sereat̄ dn̄s deus exercituū reiiq̄is
ioseph· Propterea hec dicit dn̄s
deꝰ exercituū dn̄ator In oībꝰ pla
teis planctꝰ ⁊ in cūctis q̄ foris sūt
dicet̄ ve ve· Et vōbunt agricolaꝫ
ad luctū ⁊ ad planctū eos q̄ sciūt
plangē Et in oībus vijs erit plā
ctus· qꝛ ꝑtrāsibo in medio tui dic̄
dn̄s· Ve desiderātibꝰ diē dn̄i· Vt
q̄d eā vob̄· Dies dn̄i ista tenebre
⁊ nō lux Qūo si fugiat vir a fatie
leonis ⁊ occurrat ei vrsus ⁊ ingre
diat̄ domū et innitat̄ maū sua su
ꝑ parietē ⁊ mordeat eū colub̄ Nū
quid nō tenebre dies dn̄i et non
lux ⁊ caligo ⁊ nō splendor in ea·
Odi ⁊ ꝓieci festiuitates vr̄as ⁊ n̄
capiā odorē cetuū vestroꝝ· Qd̄ si
obtuleris m̄ holocaustomata et
munera vr̄a non suscipiā ⁊ vota
pinguiū vr̄oꝝ nō respitiā· Aufer
a me tumultū carminū tuoꝝ ⁊ cā
tica lire tue nō audiā· Et reuelebi
tur q̄si aq̄ iuditiū ⁊ iustitia quasi
torrēs fortis· Nūquid hostias et
sacrifitiū obtulistis m̄ in deserto
q̄draginta annis domus isrl̄· Et
portastis tab̄naculū moloch deo
vr̄o ⁊ ymaginē ydoloꝝ vestrorū·
sidus dei vestri rempha· figuras
q̄s fecistis vob̄ adoraē eas· Et mi
grare vos fatiā trās damascū di
xit dn̄s deꝰ exercituū nomē eius·
Ve vob̄ qui opulēti ¶ Ca· vi·
estis in syon ⁊ ꝯfiditis ī mō
te samale· optīates capita ꝓplōꝝ
ingredientes pōpatice domū isrl̄
Trāsite ī chalanne ⁊ videte ⁊ ite
inde in emath magnā ⁊ descēdite
in geth palestinoꝝ ⁊ ad optima
q̄ꝫ regna hoꝝ· si latior t̄minꝰ eorū
t̄mio vr̄o ē· Qui sepati estis ī diē
malū et appropinq̄tis solio iniq̄
tatis· Qui dormitis in lectis ebur
neis ⁊ lasciuitis in stratis vestris
Qui comeditis agnuꝫ de grege ⁊
vitulos de medio armēti q̄ cani
tis ad vocē psalterij Sicut dauid
putauerūt se hr̄e vasa cātici bibē
tes ī phial̄ vinū ⁊ optimo vngē
to delibuti ⁊ n̄l patiebant̄ sup cō
tricōne ioseph· Quapropt̄ nunc
mig̃būt in capite trāsmigrantiū
⁊ auferet̄ factō lasciuientiū· Jura
uit dn̄s deꝰ in am̄a sua· dicit dn̄s
deus exercituuꝫ· Detestor ego sup
biaꝫ iacob ⁊ domos eiꝰ odi ⁊ tra
dā ciuitatē cū hītatoribꝰ suis· Qd̄
si reliq̄ fuerint deceꝫ viri in domo
vna ⁊ ip̄i morient̄· Et tollet eum
ꝓpinquꝰ suꝰ ⁊ ꝯburet eū ut effeāt
ossa de domo ⁊ dicet ei q̄ ī penetr̄
libꝰ domus est· Nūquid adhuc ē
penes te· Et rn̄debit Finis ē Et di
cet ei Tace ⁊ non recorderis noīs
dn̄i· qꝛ ecce dn̄s mādauit ⁊ percu
tiet domū maiorē ruinis ⁊ domū
minorē scissiōibꝰ· Nūquid currē
queunt in petris eq̄ ā arari pōt in
bubal̄· Qm̄ ꝯuertistis in amari
tudinē iuditiū ⁊ fructū iustitie in
absinthiū q̄ letamini ī nihili qui
dicitis· Nūquid nō in fortitudine
nr̄ā assūpsimꝰ nob̄ cornua· Ecce
em̄ suscitabo sup vos domꝰ isrl̄ di
cit dn̄s deꝰ exercituū gentē ⁊ con
teret vos ab ītroitu emath vsq̄
ad torrentē deserti· ¶ Ca· vij·

Hec ostendit mihi dns deus. Et
ecce fictor locuste i principio
germinantiu serotini ymbris et
ecce serotinus post tonsorem gregis
Et factu e cu consumassem comede her
ba terre dixi. Dne deus propicius esto
obsecro Quis suscitabit iacob quia
paruulus e. Misertus e dns super
hoc Non erit dixit dns. Hec osten
dit m dns deus. Et ecce vocabat
iudiciu ad igne dns deus et deuora
bit abissum multa et comedit simul
parte. Et dixi. Dne deus quiesce ob
secro. Quis suscitabit iacob quia
paruulus est. Misertus e dns super
hoc Sed et istud no erit dixit dns
deus. Hec ostendit mihi dns deus. Et
ecce dns stans sup muru litu et in
manu eius trulla cementarij. Et di
xit dominus ad me. Quid tu vides
amos. Et dixi. Trulla cementarij
Et dixit dns Ecce ego pona trulla
in medio ppli mei israhel. No adi
ciam vltra supinducere eu et demo
lient excelsa ydoli et sanctificacones
israhel desolabunt et consurgam sup
domu iheroboam in gladio Et misit
amasias sacerdos bethel ad ihero
boam regem israhel dicens Rebellauit
contra te amos i medio domus isrl
No poterit terra sustinere vniuersos
sermones eius. Hec enim dicit amos
In gladio morient iheroboam et isrl
captiuus migrabit de terra sua.
Et dixit amasias ad amos. Qui
vides gradere: fuge i terra iuda et
comede ibi panem et prophetabis ibi
et in bethel non adicies vltra vt
prophetes quia sanctificacio regis est
et domus regni e. Respondit amos et
dixit ad amasiam No sum propheta et
no sum filius prophete. sed armentarius
ego sum vellicans sicomoros Et tulit
me dns deus cu sequerer gregem et
dixit dns ad me. Vade propheta ad
ppl'm meu israhel Et nunc audi ver
bu dni. Tu dicis non prophetabis
sup isrl et no stillabis sup domum
ydoli. Propter hoc hec dicit dns.
Vxor tua i ciuitate fornicabit et fi
lij tui et filie tue i gladio cadent et
humus tua funiculo metiet. Et
tu i terra polluta morieris et isrl cap
tiuus migrabit de terra sua ¶ Ca. viij.
Hec ostendit m dns deus Et ecce
vncinus pomoru. Et dixit.
Quid tu vides amos. Et dixi. Vn
cinu pomorum. Et dixit dns ad me
Venit finis sup ppl'm meu israhel
No adiciam vltra vt pertranseam eu. Et
stridebunt cardines templi i die illa
dicit dns deus. Multi morient in
omni loco proiciet silentiu. Audite
hoc qui conteritis pauperem et deficere
facitis egenos terre dicentes. Quando
transibit messis et venundabimus
merces et sabbatu et aperiemus fru
mentu ut iminuamus mensuram et au
geamus sidu et supponamus stateras
dolosas: vt possideamus in argento
egenos et paupes pro calciamentis
et quisqlias frumenti vendamus. Iu
rauit dns i superbia iacob: si obli
tus fuero vsque ad finem omnia opa
eorum. Nunquid sup isto non comouebit
terra et lugebit omis habitator eius. Et
ascendet quasi fluuius vniuersus et eiciet
et defluet quasi riuus egipti Et erit i
die illa dicit dns occidet sol meri
die et tenebrescere faciam terram i die lu
mis Et conuertam festiuitates vras in
luctu et omnia cantica vestra i plan
ctu Et iducam sup omne dorsu vestru
saccu et sup omne caput caluiciu

Et ponā eā quasi luctū vnigeniti ⁊
nouissima eiꝰ q̄si diē amaꝝ. Ecce
dies veniūt dicit dn̄s ⁊ emittā fa
mē in terraꝫ nō famē panis neqꝫ
sitim aq̄. ꝫ audiendi v̄bū dn̄i. Et
ꝯmouebūt̄ a mari vsqꝫ ad mare.
⁊ ab aq̄lone vsqꝫ ad oriētez circu
ibūt q̄rentes v̄bū dn̄i et nō inue
nient. In die illa defitiēt v̄gines
pulchre ⁊ adolescētes in siti q̄ iu
rāt in delicto samarie ⁊ dicūt. Vi
uit deus dan et viuit via bersa
bee. Et cadēt ⁊ nō resurgēt vltra.

Vidi dn̄m stantē su ¶ Ca. ix.
p altaē Et dixit. Percute car
dinē ⁊ ꝯmoueant̄ supliminaria.
Auaritia em̄ ī capite oīm ⁊ nouis
simū eoꝝ in gladio int̄fitiā Non
erit fuga eis. Fugiet et nō salua
bit̄ ex eis q̄ fugerit. Si descēderint
vsqꝫ ad infernū inde manus mea
educet eos et si ascēderint vsqꝫ in
celū inde detrahā eos. Et si abscō
diti fuerint ī v̄tice carmeli īde scru
tās auferaꝫ eos ⁊ si celauerint se
ab oculꝰ meis in ꝓfundū maris.
ibi mādabo serpenti ⁊ mordebit
eos. Et si abierint in captiuitatez
coram inimicis suis ibi mādabo
gladio ⁊ occidet eos ⁊ ponā ocu
los meos sup eos in malū ⁊ n̄ ī bo
nū. Et dominꝰ deꝰ exercituū q̄ tan
git t̄rā ⁊ tabescit ⁊ lugebūt ōnes
habitantes in ea. Et ascēdet sicut
riuꝰ oīs ⁊ defluet sicut fluuiꝰ egi
pti. Qui edificat ī celo ascensionē
suā ⁊ fasciculū suū sup terrā fūda
bit Qui vocat aq̄s maris ⁊ effun
dit eas sup fatiē terre. Dn̄s nomē
eiꝰ. Nūquid nō ut filij ethiopuꝫ
vos estis m̄ filij isrl̄ ait dn̄s. Nū
quid nō isrl̄ ascendē feci de terra
egipti ⁊ palestinos de cap̄adotia
⁊ syros de cyrene. Ecce oculi dn̄i
dei sup regnū peccās ⁊ ꝯterā illud
a fatie terre Verūtamen ꝯterens
non ꝯterā domū iacob dicit dn̄s
Ecce em̄ mādabo ego ⁊ cōcutiā in
oībꝰ gentibꝰ domū isrl̄ sicut ꝯcu
titur triticū in cribro ⁊ nō cadet la
pillus sup terrā. In gladio mori
ent̄ oēs peccatoēs ꝓpl̄i mei qui di
cūt nō appropinq̄bit ⁊ nō veniet
sup nos malū. In die illa suscita
bo tabernaculū dauid qđ cecidit
⁊ reedificabo apturas muroꝝ eiꝰ
⁊ ea q̄ corruerāt īstaurabo. Et ree
dificabo eū sicut in diebꝰ antiq̄s
ut possideāt reliquias ydumee et
oēs nacōes eo ꝙ inuocatū sit no
mē meū sup eos dic̄ dn̄s fatiens
hec. Ecce dies venient dicit dn̄s ⁊
ꝯprehēdet arator messorē ⁊ calca
tor vue mittētē semē Et stillabūt
mōtes dulcedinē ⁊ oēs colles cul
ti erīt. Et ꝯuertā captiuitatē ꝓpl̄i mei
isrl̄ ⁊ edificabūt ciuitates desertas
et īhabitabūt ⁊ plantabūt vine
as ⁊ bibēt vinū eaꝝ ⁊ fatiēt ortus
⁊ ꝯmedēt fructꝰ eoꝝ Et plantabo
eos sup humū suaꝫ ⁊ nō euellam
eos vltra de terra sua quam dedi
eis dicit dominꝰ deus tuus.

¶ Explicit Amos ꝓpha.
¶ Incipit Abdias ꝓpha.

Visio abdie. Hec di
cit dn̄s deꝰ ad edom
Auditū audiuimus
a dn̄o et legatuꝫ ad
gētes misit. Surgi
te ⁊ ꝯsurgamꝰ aduersus eū in p̄liū
Ecce paruulū dedi te in gentibus

Contemptibilis tu es valde Sup
bia cordis tui extulit te habitantē
ī scissuris petrarum exaltantē solium
tuū Qui dicis ī corde tuo Quis de
trahet me ī terrā. Si exaltatus fueris
vt aquila et si inter sidera posueris nidū
tuum inde detrahaz te dicit dn̄s.
Si fures introissent ad te. si latro
nes pnoctē: quō ɔticuisses. nōne
furati essent sufficiētia sibi. Si vī
demiatores ītroissent ad te: nūqd
saltē racemos reliquissent tibi. Quō
scrutati sūt esau. Inuestigauerūt
abscōdita eius vsqz ad terminū emi
serūt te oēs viri federis tui illuserūt
tibi. Inualuerūt adūsū te viri pa
cis tue Qui ɔmedūt tecū: ponēt īsi
dias sb̄ter te. Nō ē prudētia in eo
Nūqd nō ī die illa dicit dn̄s pdā
sapiētes de ydumea et prudentiaz
de mōte esau. Et timebūt fortes
tui a meridie vt ītereat vir de mō
te esau: ppter interfectionē et ppter iniq
tatē ī frēz tuū iacob. Operiet te cō
fusio et pibis in eternū. In die cū
stares adūsus eū quādo capiebāt
alieni exercitū eius et extranei īgre
diebant portas eius et sup ihrl'm
mittebāt sortē: tuqz eras q̄si vnus
ex eis. Et nō despicies ī die frīs tui
in die pegrinacōis eius. Et nō le
taberis sup filios iuda ī die pdici
onis eorum et ñ magnificab̄ os tuū
ī die angustie Neqz īgredieris por
tā ppli mei ī die ruine eorum neqz de
spicies et tu ī malis eius ī die vasti
tatis illius. Et nō emitteris adūsus
exercitū eius ī die vastitatis illius
neqz stabis ī exitibus vt interficias
eos q̄ fugerint. Et nō ɔcludes reli
quos eius in die tribulacōis: qm̄
iuxta ē dies dn̄i sup omēs gētes

Sicut fecisti fiet tibi. retribucōem
tuā ɔuertā ī caput tuū. Quō em̄
bibistis sup montē sāctū meū. bi
bent omēs gētes iugit et bibent et
absorbent et erūt q̄si nō sint Et in
mōte syō erit saluatio et erit scūs
Et possidebit dom⁹ iacob eos qui
se possederāt. Et erit dom⁹ iacob
ignis et dom⁹ ioseph flamma et
domus esau stipula. Et succendēt
in eis et deuorabūt eos et nō erūt
reliquie dom⁹ esau: qz dn̄s locut⁹
ē. Et hereditabūt hij q̄ ad austrum
sūt montē esau et q̄ in cāpestribus
philistijm et possidebūt regionez
ephraim et regionem samarie Et
beniamī possidebit galaad et tn̄s
migracō exercitus huius filiorū
israhel oīa loca chananeorum vsqz
ad sareptam et transmigratio ihe
rusalem que in bofforo est posside
bit ciuitates austri. Et ascendent
saluatores in montem syon iudi
care montem esau et erit domino
regnum ⁘

¶ Explicit abdias ppha. In
cipit Ionas ppha. Ca. i.

Et factū est verbum
domini ad ionam fi
lium amathi dicēs
Surge et vade in ni
niuen ciuitatez grā
dem et predica in ea: quia ascen
dit malicia eius coram me Et fur
rexit ionas vt fugeret in tharsis
a facie dn̄i Et descēdit ī ioppen et ī
uenit nauē euntē ī tharsis. Et de
dit naulū eius et descēdit ī eā vt iret
cum eis in tharsis a facie domini

dñs autē misit vētū magnū ī ma
re ⁊ facta est tēpestas mag̃ in ma
ri ⁊ nauis piditabatur ɔteri· Et ti
muerūt naute ⁊ clamauerūt viri
ad deū suū Et miserūt vasa q̄ erāt
in naui in mare ut alleuiaret̄ ab
eis· Et ionas descendit ad interio
ra nauis ⁊ dormiebat sopore g̃ui
Et accessit ad eū gub̄nator ⁊ dixit
ei· Quid tu sopore dep̄meris·ꝛ Sur
ge īuoca deū tuū si forte recogitet
deꝰ de nob̄ et nō pereamꝰ· Et dixit
vir ad collegā suū· Venite ⁊ mit
tamꝰ sortes et sciamꝰ q̄re hoc ma
lū sit nob̄ ⁊ miserūt sortes et ceci
dit sors super ionam Et dixerunt
ad eum· Indica nobis cuius cau
sa maluꝫ istud sit nobis Quod ē
opus tuū q̄ terra tua et q̄ vadis
vel ex quo ꝓpl̄o es tu·ꝛ Et dixit ad
eos· Hebreꝰ ego sū ⁊ dñm deū ce
li ego timeo· q̄ fecit maē ⁊ aridā
Et timuerūt viri timore magno ⁊
dixerunt ad eū· Quid hoc fecisti·ꝛ
Cognouerūt em̄ viri q̄ a fatie do
mī fugeret· q̄ indicauerat eis io
nas· Et dixerūt ad eū· Quid fatie
mꝰ tibi ⁊ cessabit maē a nob̄·ꝛ q̄
mare ibat et intumescebat· Et di
xit ad eos· Tollite me ⁊ mittite ī
mare ⁊ cessabit mare a vob̄· Scio
em̄ ego qm̄ ꝓpt̄ me tempestas hec
grādis sup vos· Et remigabāt vi
ri ut reuterent̄ ad aridā et nō va
lebant· q̄ mare ibat ⁊ intumesce
bat sup eos· Et clamauerunt ad
dñm ⁊ dixerūt Quesumꝰ dñe ne
peamꝰ in am̄a viri istiꝰ et ne des
sup nos sanguinē innocentez· q̄
tu dñe sicut voluisti fecisti Et tule
rūt ionā ⁊ miserunt in maē ⁊ ste
tit mare a feruore suo· Et timuerūt
viri timore magno dñm ⁊ īmola
uerūt hostias domino ⁊ vouerūt
vota· ¶ Ca·ij·

Et p̄parauit dñs piscē grādez
ut deglutiret ionā Et erat io
nas in vētre piscis tribꝰ diebus
et tribꝰ noctibꝰ Et orauit ionas
ad dñm deū suū de ventre piscis·
Et dixit Clamaui de tribulacōne
mea ad dñm ⁊ exaudiuit me De
ventre inferi clamaui ⁊ exaudisti
vocē meā ⁊ ꝓiecisti me in ꝓfūdū
in corde maris ⁊ flumē circūdedit
me· Oēs gurgites tui et fluctꝰ tui
sup me trāsierunt Et ego dixi Ab
iectus sū a ɔspectu oculorū tuorū·
Verūtamen rursus videbo tēplū
sanctū tuū· Circūdederūt me aque
vsq̄ ad aīaz meā· abissꝰ vallauit
me· pelagꝰ opuit caput meū· Ad
extremā montiū descendi· terre ve
ctes ɔcluserunt me in et̄nū ⁊ sb̄le
uab̄ de corrupcōne vitā meā dñe
deus meꝰ· Cū angustiaret̄ in me
am̄a mea dñi recordatus sū ut ve
niat ad te oracō mea ad templū
scm̄ tuū· Qui custodiūt vaītates
frustra misericordiā suaz derelin
quēt· Ego autē ī voce laudis īmo
labo tibi· quecūq̄ voui reddaz ꝓ
salute meo dño· ⁊ dixit dñs pisci
⁊ euomuit ionā ī aridā· ¶ Ca·iij·

Et factū ē v̄bū dñi ad ionaz
secūdo dicēs· Surge ⁊ vade
ad niniuē ciuitatē magnā ⁊ p̄di
ca in ea predicacōem quā ego lo
q̄r ad te· Et surrexit ionas ⁊ abijt
in niniuē iux̄ v̄bū dñi· Et niniue
eāt cītas mag̃ itinē dieꝝ triū· Et
cepit ionas ītroire in cītatē itine
re diei vnius et clamauit ⁊ dixit·
Adhuc q̄draginta dies ⁊ niniue

subuꝫtet Et crediderũt viri niniuite
in dño a ꝓdicauerũt ieiuniũ a ve
stiti sunt saccis a maiore vsq ad
minorẽ Et puenit vbũ ad regẽ ni
niue Et surrexit de solio suo et ab
iecit vestimentũ suũ a se a indutꝰ
ẽ sacco et sedit i cinere a damauit
a dixit i niniue ex ore ẽgis a ꝓnci
pũ eiꝰ dicẽs. Homines a iumẽta a
boues a pecora nõ gustẽt ꝙcq nec
pascant a aquã nõ bibãt a operi
antꝫ saccis bꝫies a iumẽta clamẽt
ad dñm i fortitudie a cõuꝫtet vir a
via sua mala a ab iniq̃tate q̃ ẽ in
manibꝰ eorũ. Quis scit si cõuꝫtet
a ignoscat deꝰ a reuertat a furore
ire sue a nõ peribimꝰ. Et vidit deꝰ
opa eoꝝ qꝛ cõuersi sũt de via sua ma
la a misertꝰ ẽ deꝰ sup malicia quã
locutꝰ fuerat vt faceꝫ eis a nõ fecit

¶ Ca. iiij.

Et afflictꝰ ẽ ionas afflictõe magna a iratꝰ ẽ a
oravit ad dñm et dixit. Obsecro
dñe nũqd nõ hoc ẽ vbũ meuꝫ cũ
adhuc essez in tra mea. Propter
hoc ꝓoccupaui vt fugerez i thar
sis Scio enĩ qꝛ tu deꝰ demẽs a mi
sericors es: patiẽs a multe miseã
cõnis a ignoscẽs sup malicia. Et
nũc dñe tolle q̃so aiaꝫ meã a me
qꝛ melior est mihi mors q̃ vita Et di
xit dñs Putasne bñ irascẽris tu.
Et egressus ẽ ionas de cãtate et se
dit ꝟtra orientez cãtatis. Et fecit si
bimet vmbraculuꝫ ibi et sedebat
subꝫ illud i vmbra: donec videret
q̃d accideret cãtati. Et ꝓparauit dñs
deꝰ ederam a ascẽdit sup caput io
ne vt esset vmbra sup caput eiꝰ
a ptegeret eũ. Laborauerat enĩ.
Et letatꝰ ẽ ionas sup edera leticia
magna. Et parauit deꝰ vermem
ascensu diluculi i crastinũ et pcus
sit ederã a exaruit. Et cũ ortus fuis
set sol ꝓparauit dñs vento calido et
vrenti a percussit sol sup caputione
a estuabat. Et petiuit aiãme sue
vt moreꝫ et dixit. Melius ẽ mihi
mori q̃ viuere Et dixit dñs ad io
nam Putasne bñ irascẽris tu sup
ederã. Et dixit. Bene irascor ego
vsq ad mortez. Et dixit dñs. Tu
doles sup edera in q̃ nõ laborasti
neq fecisti vt crescẽt. q̃ sub vna
nocte nata ẽ et sb vna nocte pĩit
a ego nõ parcã niniue ciuitati mag
ne in q̃ sunt plus q̃ centũ viginti
milia hoim q̃ nesciunt q̃d sit inter
dexterã a simistrã suaꝫ a iumenta
multa.

¶ Explicit ionas ꝓpha. ¶ Incipit micheas ꝓpha.

Verbũ dñi qd factũ ẽ
ad micheã moraſti
ten i diebꝰ ioathã
achaz ezechie regũ
iuda: qd vidit sup
samariam a ierusalem. Audite
populi omnes a attendat terra a
plenitudo eius a sit dominus deꝰ
vobis in testem: dominꝰ de templo
sancto suo Quia ecce dominꝰ egre
dietur de loco suo a descẽdet et cal
cabit super excelsa terre. Et cõfu
mentur montes subtus eum et
valles scindẽtur sicut cera a facie
ignis: sicut aque que decurrunt
in preceps. In scelere iacob omne
istud a in peccatis domus israel Qꝛ
scelus iacob. Nõne samaria. Et
q̃ excelsa iude. Nõne ierusalez Et

Et ponā samariā quasi aceruū la
pidū in agro cū plantatur vinea
⁊ detrahā ī vallē lapides ei⁹ Et fū
damēta ei⁹ reuelabo ⁊ oīa sculpti
lia ei⁹ ꝯcidēt̄. Et oēs mercedes ei⁹
igne ꝯburent̄ ⁊ oīa ydola ei⁹ po
nā in ꝑdicōem. qꝛ de mercedibus
meretricis congregata sūt ⁊ vsqꝫ
ad mercedē meretricis reūtentur.
Sup hoc plangam ⁊ vlulabo va
dā spoliatus ⁊ nud⁹. Fatiā plan
ctū velut dr̄conū et luctū q̄si stru
tionū. qꝛ desperata est plaga eius
qꝛ venit vsqꝫ ad iudā. tetigit por
taꝫ ꝓpl̄i mei vsqꝫ ad iherusalē. In
geth nolite ānūtiare lacrimis ne
ploretis In domo pulueris pulue
re vos ꝯspgite ⁊ trāsite vob̄ habi
tacō pulchra. cōfusa ignominia.
Nō est egressa q̄ habitat in exitu
Planctū dom⁹ vicine accipiet ex
vob̄ q̄ stetit sibimet. qꝛ infirmata
est in bonū que hītat in amaritu
dinib⁹. qꝛ descēdit malū a dn̄o in
portā ihrl̄m. tumult⁹ q̄drige stu
poris habitanti lachis. Pn̄cipiū
peccati est filia syon. qꝛ in te inuē
ta sunt scelera isrl̄. Propterea da
bit emissarios sup hēditatē geth
dom⁹ mēdacij in decepcōnem regi
bus isrl̄. Adhuc heredē adducā
tibi que habitas in maresa. vsqꝫ
odollā veniet gl̄ia isrl̄. Decaluaē
⁊ tondē sup filios delitiaꝝ tuarū
dilata caluitiū tuū sicut aq̄la qm̄
captiui ducti sunt ex te. ¶ Ca. ij.

Et qui cogitatis īutile ⁊ ope
ramini malū ī cubilib⁹ vr̄is
In luce matutina fatiūt illud. qm̄
ꝯtra dn̄m est man⁹ eoꝝ Et ꝯcupi
erūt agros ⁊ violent̄ tulerūt et ra
puerūt domos ⁊ calūniabant̄ viꝝ
⁊ domū ei⁹. viꝝ ⁊ hereditatē eius
Idcirco hec dicit dn̄s. Ecce ego co
gito sup familiā istā malū vn̄ nō
auferetis colla vr̄a ⁊ nō ambula
bitis supbi. qm̄ tp̄s pessimuꝫ est.
In die illa sumet̄ sup vos parabola
et cātabit̄ canticū cū suauitate di
centiū. De populacōne vastati su
m⁹. Pars ꝓpl̄i mei cōmutata est.
Qūo recedet a me cū reūtat̄ qui re
giones nr̄as diuidat. ¶ Propter
hoc nō erit tibi mittens funiculū
sortis ī cetu dn̄i isrl̄. Ne loq̄mī lo
quentes. Non stillabit sup istos
non ꝯp̄hēdet cōfusio dicit dn̄s ia
cob. Nūquid abbreuiat⁹ ē spūs
dn̄i aut tales sūt cogitatiōes ei⁹. ¶
Nōne v̄ba mea bō sunt cū eo qui
rcē g̃dit̄. ¶ Et ecōtrario ꝓpl̄us me⁹
in adūsariū ꝯsurrexit. Desup tuni
cā palliū sustulistis ⁊ eos q̄ tran
siebant simplicit̄ ꝯūtistis in bellū
Mulieres ꝓpl̄i mei eiecistis de do
mo delitiaꝝ suaꝝ a puul̄ eaꝝ tuli
stis laudeꝫ meā in ꝑpetuū. Surgi
te ⁊ ite. qꝛ nō hētis h̄ requiē. Pro
pter īmūditiaꝫ ei⁹ corrūpetur pu
tredīe pessima Vtinā nō eēm vir
hn̄s spm̄ ⁊ mēdatiū poti⁹ loq̄rer
Stillabo tibi in vinū ⁊ ī ebrietatē
⁊ erit super quē stillat̄ ꝓpl̄us iste.
Cōgregacōne ꝯgregabo iacob to
tū te in vnū conducam reliquias
isrl̄. Parit̄ ponā illū q̄si gregeꝫ in
ouili quasi pecus in medio caula
rū. Tumultuabūt̄ a multitudine
hoīm. Ascēdet em̄ pandēs it̄ ante
eos. Diuidet ⁊ trāsibunt portā et
egrediēt̄ ꝑ eā. Et trāsibit rex eoꝝ
coraꝫ eis ⁊ dn̄s in capite eorum.

Et dixi. Audite pn̄ ¶ Ca. iij.
cipes iacob ⁊ duces domus

israhel. Nūquid nō vestrū ē scire
iudiciū: q̄ odio habetis bonū ⁊ di
ligitis malū: qui violent̄ tollitis
pelles eoꝝ de sup eis ⁊ carnē eoꝝ
de sup ossib⁹ eoꝝ. Qui ꝯmederūt
carnē ꝓpli mei ⁊ pellē eoꝝ desuper
excoriauerūt ⁊ ossa eoꝝ ꝯfregerūt
⁊ ꝯciderūt sicut ī lebete ⁊ q̄si carnē
in medio olle. Tūc clamabūt ad
dn̄m ⁊ nō exaudiet eos et abscō
det fatiē suā ab eis ī tpe illo sicut
neq̄ter egerūt ī adinuētionibus
suis. Hec dicit dn̄s sup ꝓphetas
q̄ seducūt ꝓplm meū q̄ mordēt dēti
bus suis et p̄dicāt pacē. Et si q̄s
nō dederit in ore eorū q̄ꝓpiaꝫ: sācti
ficāt sup eū p̄liū Propterea nox vo
bis ꝓ visione erit ⁊ tenebre vob
ꝓ diuinacōne. Et occūbet sol sup
ꝓphetas ⁊ obtenebrabit̄ sup eos
dies. Et ꝯfūdent̄ q̄ vidēt visiones
⁊ ꝯfūdent̄ diuini Et operiēt vult⁹
suos om̄es. q̄ nō ē respōsū dei Ve
rūtamen ego replet⁹ sū fortitudīe
spūs dn̄i iudicō ⁊ v̄tute vt annū
ciē iacob scelus suū ⁊ isrl̄ peccatū
suū. Audite hoc principes dom⁹
iacob ⁊ iudices domus israhel q̄
abhominamini iudiciū ⁊ omnia
recta puertitis. Qui edificatis sy
on in sanguinibus ⁊ iherusalem
in iniquitate. Principes eius in
muneribus iudicabant et sacer
dotes eius in mercede docebant Et
ꝓphete eius in pecunia diuinabāt
⁊ super dominū requiescebant di
centes. Nūquid non dominus in
medio nostrum. Nō venient su
per nos mala. Propter hoc cau
sa vr̄i syō q̄i ager arabit̄ ⁊ ihrl̄ꝫ
q̄si aceruus lapidū erit ⁊ mōs tē
pli ī excelsa siluaꝝ. ¶ Ca. iiij.

Et in nouissimo dieruꝫ erit
mōs domus dn̄i p̄paratus
in vertice montiū ⁊ sublimis sup
colles. Et fluent ad eū ꝓpli ⁊ ꝓpe
rabūt gentes multe ⁊ dicēt. Ve
nite ascendam⁹ ad montē dn̄i et
ad domū di iacob Et docebit nos
de vijs suis ⁊ ibim⁹ in semitis ei⁹
Quia de syon egredietur lex ⁊ v̄buꝫ
dn̄i de iherusalē. Et iudicabit int̄
populos multos ⁊ corripiet gen
tes fortes vsq̄ in longinquū. Et
cōcidēt gladios suos in vomeres
⁊ hastas suas ī ligones. Non su
met gens adūsū gentē gladiū ⁊
nō discent vltra belligerare Et se
debit vir subt⁹ vineā suā ⁊ sb̄t⁹
ficū suā ⁊ nō erit q̄ deterreat. q̄ os
domini exercituum locutū ē Quia
om̄es populi ambulabūt. vnus
quisq̄ in nomine dei sui. nos aūt
ambulabim⁹ in nomine domini
dei nostri in eternum ⁊ vltra. In
die illa dicit dn̄s cōgregabo clau
dicantē ⁊ eam quā eieceram colli
gam ⁊ quam afflixerā cōsolabor
Et ponā claudicantē in reliquias
⁊ eā que laborauerat in gentē ro
bustā. Et regnabit dn̄s sup eos
in monte syon: ex hoc nūc ⁊ vsq̄
in eternū. Et tu turris gregis ne
bulosa filia syon vsq̄ ad te veni
et ⁊ veniet potestas p̄ma regnuꝫ
filie ihrl̄ꝫ Nūc q̄re merore ꝯtrahe
ris. nūq̄d rex nō ē tibi aut ꝯsilia
ri⁹ tu⁹ p̄ijt: q̄ ꝯp̄hēdit te dolor sic
ꝑturientē. Dole ⁊ satage filia syō
q̄i ꝑturiēs. q̄ n̄c egredieis de cīta
te ⁊ hītabis ī regiōe ⁊ veies vsq̄
ad babilonē Ibi liberaberis ibi re
dīet te dn̄s de maū īimicoꝝ tuoꝝ ⁊
n̄c ꝯgregate sūt sup te gētes mlte

que dicūt lapidet̄ ⁊ aspitiat ī syō
oculꝰ noster. Ipsi aūt nō cogno
uerūt cogitacōnes dñi ⁊ nō intel
lexerūt ꝯsiliū eius. qꝛ cōgregauit
eos quasi fenū aree. Surge et tri
tuā filia syon. qꝛ cornu tuū ponā
ferreū et vngulas tuas ponā ere
as. Et ꝯminues ꝓpl'os multos ⁊ ī
terfitias dño rapinas eoꝝ ⁊ forti
tudinē eoꝝ dño vniuerse terre.

Tvnc vastaberis fi ¶ Ca. v.
lia latronis Obsidionez po
suerunt sup nos in v̄ga pcutient
maxillā iudicis isrl̄. Et tu bethleē
effrata puulus es in milibꝰ iuda
Ex te m̄ egredietꝫ qui sit dñator in
isrl̄ ⁊ egressus eiꝰ ab initio a die
bus eternitatis. Propt̄ hoc dabit
eos vsqꝫ ad tēpus in q̄ ꝑturiens
pariet. Reliq̄e fratꝝ eius ꝯuertent̄
ad filios isrl̄. Et stabit et pascet
in fortitudine dñi ī sblimitate no
mīs dñi dei sui. Et ꝯuertent̄. q̄a nūc
mag̃ficabit̄ vsqꝫ ad t̄minos t̄re.
Et erit: iste pax assiriꝰ cū venerit
in terraz nr̄am ⁊ qñ calcauerit in
domibꝰ nr̄is. Et suscitabimꝰ super
eū septē pastores et octo p̄mates
hoīes. Et pascēt terrā assur in gla
dio ⁊ terrā nemrod in lāceis eiꝰ.
Et liberabit ab assur cū veneit in
terrā nr̄am et cū calcauerit in fini
bꝰ nostris. Et erunt reliq̄e iacob
in medio ꝓpl'oꝝ multorū q̄si ros
a dño et q̄si stille sup herbā q̄ nō
expectat viꝝ et nō p̄stolat̄ filios
hoīm. Et erūt reliq̄e iacob in gen
tibꝰ in medio ꝓpl'oꝝ multorū q̄si
leo in iumētis siluaꝝ ⁊ quasi catu
lꝰ leonis in gregibz pecoꝝ Qui cū
trāsierit ⁊ ꝯculcauerit ⁊ cepit nō
ē q̄ eruat. Et exaltabit̄ manꝰ tua
sup hostes tuos et oēs īimici tui ī
teribūt. Et erit in die illa dicit dñs
auferā equos tuos de medio tui
et dispdā q̄drigas tuas Et ꝑdaz
ciuitates terre tue ⁊ destruā ōnes
municōes tuas. Et auferā malefi
tia de manu tua ⁊ diuinacōes nō
erunt in te. Et ꝑire fatiā sculptilia
tua ⁊ statuas tuas de medio tui.
⁊ ñ adoab̄ vltr̄ opa manuū tuaꝝ
⁊ euellā lucos tuos de medio tui
Et ꝯterā ciuitates tuas ⁊ fatiaz in
furore ⁊ indignacōe vlcōez in gē
tibꝰ oībz q̄ nō audierūt. ¶ Ca. vi.

Avdite q̄ dñs loquit̄ Surge
ꝯtende iudicō adūsū mōtes
⁊ audiāt colles vocē tuā. Audiāt
mōtes iuditiū dñi ⁊ fortia funda
mēta terre. qꝛ iuditiū dñi cū ꝓpl'o
suo et cū isrl̄ diiudicabit̄. Popu
lus meꝰ quid feci tibi ā q̄d mole
stꝰ fui tibi. Rñde m̄. Quia eduxi
te de terra egipti ⁊ de domo ꝑuien
tiū liberaui te ⁊ misi añ fatiez tuaz
moysē et aarō ⁊ mariā. Populꝰ
meꝰ memēto q̄so q̄d cogitauerit
cōtra me balach rex moab ⁊ q̄d
rñdeit ei balaā filiꝰ beor de sethim
vsqꝫ ad galgalā ut cognosceres
iustitias dñi Quid dignū offerā
dño. Curuabo genu dō excelso.
Nūquid offerā ei holocaustoma
ta et vitulos āniculos. Nūquid
placari pōt dñs in milibꝰ arietuz
ā ī mltis milibꝰ hircorū pīguiū.
Nūquid dabo p̄mogenitū meum
ꝓ scelere meo. fructū ventris mei
ꝓ pctō am̄e mee. Indicabo tibi o
hō quid sit bonū ⁊ q̄d dñs req̄rat
a te. Vtiqꝫ facere iuditiū ⁊ diligē
mīaz ⁊ sollicitū ambulare cū deo
tuo. Vox dñi ad ciuitatē clamat

et salus erit timētib⁹ nomē eius
Audite tribus. Et q̄s approbabit
illud. Adhuc ignis ī domo īpij:
thesauri iniq̄tatis ⁊ mēsura minor
ire plena. Nūquid iustificabo sta
terā īpiā et saccelli pō deā dolosa.
In q̄b⁹ diuites ei⁹ repleti sūt iniq̄
tate ⁊ habitantes in ea loq̄bant̄
mēdatiū ⁊ lingua eorū fraudulē
ta ī ore eoꝝ. Et ego ergo cepi pcu
tere te perdicōne sup peccatis tuis
Tu ɔmedes ⁊ nō saturaberis ⁊ hu
miliacō tua in medio tui. Et appre
hendes ⁊ nō saluabis ⁊ q̄s salua
ueris ī gladiū dabo Tu seminab̄
⁊ nō metes. tu calcabis oliuā ⁊ n̄
vngeris oleo ⁊ mustuꝫ ⁊ n̄ bibes
vinū Et custodisti precepta amri
⁊ om̄e opus domus achab ⁊ am
bulasti ī voluptatib⁹ eorū vt da
rē te ī pditionē ⁊ habitātes ī ea ī
sibilū ⁊ opprobriū populi mei por
tabitis. ¶ Ca. vij.

Ve mihi: q̄ fact⁹ sū sicut q̄ col
ligit in autūno racemos vī
demie Nō ē botrus ad ɔmedēduꝫ
p̄coquas ficus desiderauit anima
mea. Perijt scūs de t̄ra et rectus
in hōib⁹ nō ē Om̄es in sāguine in
sidiant̄. vir fratrē suū ad mortez
venat̄. Malū manuū suarū dicūt
bonū Princeps postulat et iudex
in reddēdo ē. Et magnus locut⁹ ē
desideriū aīe sue ⁊ ɔturbauerūt eā
Qui optimus ī eis ē q̄si paliurus
et q̄ rectus q̄si spina de sepe. Dies
speculacōis tue visitacō tua venit
Nūc erit vastitas eoꝝ. Nolite cre
dere amico ⁊ nolite cōfidere ī duce
Ab ea q̄ dormit ī sinu tuo custodi
claustra oris tui. q̄ fili⁹ ɔtumeliā
facit p̄ri ⁊ filia ɔsurget aduersus
matrē suaꝫ. nurus aduersus socrū
suā ⁊ īimici hōis domestici ei⁹ Ego
aūt ad dn̄ꝫ aspiciā. expectabo deū
saluatorē meū Audiet me de⁹ me
us Ne leteris inimica mea sup me
q̄ cecidi. Cōsurgā. Cū sedero in te
nebris: dn̄s lux mea ē. Iram dn̄i
portabo qm̄ pcāui ei donec causā
meā iudicet ⁊ fatiat iudiciū meū
Et educet me ī lucē videbo iustici
ā ei⁹ ⁊ aspiciet īimica mea ⁊ operi
et̄ ɔfusione q̄ dicit ad me. Vbi ē
dn̄s de⁹ tu⁹. Oculi mei videbūt in
eā. Nūc erit ī ɔculcacōnē vt lutū
plateaꝝ. Dies vt edificēt̄ macerie
tue In die illa lōge fiet lex In die
illa ⁊ vsq̄ ad te veiet assur ⁊ vsq̄
ad cītates munitas ⁊ a cītatibus
munitis vsq̄ ad flumē ⁊ ad mare
de mari ⁊ ad mōtē de mōte. Et t̄ra
erit ī desolacōez ꝓpt̄ hītatores su
os ⁊ ꝓpter frcm̄ cogitacōnū eorū
Pasce: ꝓpl'm tuū ī v̄ga tua gregē
hēditatis tue habitantes solos
in saltu. In medio carmeli pascē
tur basan ⁊ galaad iuxta dies ā
tiquos: scd̄um dies egressionis
tue de terra egipti Ostendā ei mi
rabilia. Videbūt gētes ⁊ ɔfūden
tur sup om̄i fortitudīe sua Ponet
manū sup os. aures eoꝝ surde erūt
Lingēt puluerem sicut serpentes
velut reptilia terre ꝓturbabunt̄
de edibus suis. Dominū deum no
strū desiderabūt ⁊ tiebūt te Quis
de⁹ similis tui q̄ aufers iniq̄tatē ⁊
transis peccatū reliq̄aꝝ hēditatis
tue. Non immittet vltra furorez
suū. quoniā volens misericordiā
est. Reuertetur ⁊ miserebitur nr̄i
Deponet iniq̄tates nr̄as ⁊ ꝓiciet
in ꝓfūdū maris omnia pccā nr̄ā

dab' veritatē iacob. mīaz abrahā
q̄ iuāsti pr̄ib; nr̄is a dieb; ātiq̄s.

¶ Explicit Micheas ꝓpha.
¶ Incipit Naū ꝓpheta.

Onus niniue. Lib' vi
siōis naū helchesei.
Deꝰ emulator et vl
ciscēs dn̄s. vlciscēs
dn̄s ⁊ hn̄s furorez.
vlciscens dominꝰ in hostes suos
et irascens ipe inimicis suis. Dn̄s
patiēs ⁊ magnꝰ fortitudīe ⁊ mū
dans nō fatiet innocentē Dn̄s in
tēpestate et turbīe vie eiꝰ ⁊ nebu
le puluis pedū eiꝰ. Increpās ma
re ⁊ exiccans illud ⁊ oīa flumīa
ad desr̄tū deducēs. Infirmitas est
basā et carmelꝰ ⁊ flos libani elā
guit. Mōtes ꝯmoti sunt ab eo et
colles desolati sūt Et contremuit
terra a fatie eiꝰ ⁊ orbis et oēs ha
bitantes in eo. Aū fatiē indigna
tiōis eiꝰ q̄s stabit ⁊ quis resistet
in ira furoris eiꝰ. Indig̃tio eiꝰ ef
fusa est ut ignis ⁊ petre dissolute
sūt ab eo. Bonꝰ dn̄s et ꝯfortans
in die tribulatiōis ⁊ sciens sperā
tes in se. Et in diluuio p̄tereūte cō
sūmacōem fatiet loci eius ⁊ inimi
cos eiꝰ ꝑsequēt̄ tenebre. Quid co
gitatis ꝯtra dn̄m. Cōsūmacōem
ipē fatiet. Nō cōsurget duplex tri
bulacō. q̄ sicut spine seinuicez cō
plectunt̄ sic cōuiuiū eoꝝ pit̄ potā
tiū. Consumenť q̄si stipula aridi
tate plena. Ex te eī exibit cogitās
ꝯtra dn̄m malitiā. mēte ꝑtractās
p̄uaricacōez. Hec dicit dn̄s. Si ꝑ
fecti fuerint et ita plures. sicq̄ at
tondēt̄ ⁊ ꝑtrāsibit. Afflixi te ⁊ nō
affligā te vltra. Et nūc ꝯterā v̄gā
eiꝰ de dorso tuo et vincula tua di
rūpā. Et p̄cipiet sup te dn̄s. Non
semīabit̄ ex noīe tuo ampliꝰ. De
domo dei tui īt̄fitiā. Sculptile et cō
flatile ponā sepulchꝝ tuū. q̄ ihō
noratus es. Ecce sup mōtes pedes
euāgelisātis ⁊ annūtiantis pacē
Celebra iuda festiuitates tuas ⁊
r̄dde vota tua q̄ n̄ aditiet vltr̄ ut
ꝑtr̄nseat ī te belial vniūsus īterijt.

Ascendit q̄ dispgat ¶ Ca. ij.
corā te q̄ custodiat obsidio
nē. Contēplare viā. ꝯforta lūbos.
roboā v̄tutē valde. Quia reddidit
dn̄s supbiā iacob sicut supbiam
isrl̄. Quia vastatores dissipaue
rūt eos ⁊ ꝓpagīes eoꝝ corruperūt
Clipeus fortiū eiꝰ ignitus. viri ex
ercitus in coccineis. Ignee habe
ne currꝰ in die p̄pacōnis eius et
agitatores cōsopiti sūt. In itineri
bꝰ ꝯturbati sūt. q̄drige collise sūt
in plateis. Aspectꝰ eorū q̄si lāpa
des. q̄si fulguā discurrētia. Recor
dabit̄ fortiū suoꝝ ruent ī itineib;
suis. Velocit̄ ascendēt muros eiꝰ
et p̄pabit̄ vmbraculū. Porte flu
uioꝝ apte sūt et tēplū ad solū di
rutū. Et miles captiuꝰ adductus
est ⁊ ancille eiꝰ minabant̄ gemē
tes ut colūbe murmurātes in cor
dibus suis. Et niniue q̄si piscina
aq̄ꝝ aque eiꝰ ip̄i vero fugerunt.
State state ⁊ nō est q̄ reuertatur.
Diripite argētū diripite auꝝ ⁊ nō
ē finis diuitiaꝝ ex oībꝰ vasis desi
derabilibꝰ. Dissipata ⁊ scissa ⁊ di
lacerata ⁊ cor tabescens ⁊ dissolu
tio geniculoꝝ et defectio in cūctis
reīb; ⁊ faties oīm sic̄ nigredo olle
Vbi est hītaculū leonū ⁊ pascua

catulorum leonũ. Ad quam iuit leo vt ingrederet illuc catulus leonis et non est q̃ exterreat. Leo cepit suffitienter catulis suis ⁊ necauit leenis suis. Et impleuit preda speluncas suas et cubile suum rapina. Ecce ego ad te dicit dominus exercituum ⁊ succendã vsq̃ ad fumũ quadrigas tuas ⁊ leunculos tuos comedet gladius. Et exterminabo de terra predaꝫ tuaꝫ ⁊ non audietur vltra vox nuntiorum tuoꝝ. ¶ Ca. iij.

Ve ciuitas sanguinum vniũsa mendacij dilaceratione plena. Non recedet a te rapina. Vox flagelli et vox impetus rote ⁊ equi frementis ⁊ quadrige feruentis ⁊ equitis ascendẽtis et micantis gladij ⁊ fulgurãtis haste ⁊ multitudinis ĩterfecte ⁊ grauis ruine nec est finis cadaueruꝫ. Et corruent in corporibus suis ꝓpter multitudinem fornicationũ meretricis spetiose ⁊ grate ⁊ habentis malefitia que vendidit gẽtes in fornicationib⁹ suis ⁊ familias in maleficijs suis. Ecce ego ad te dicit dominus exercituum ⁊ reuelabo pudenda tua ĩ fatie tua et ostẽdam in gentibus nuditatem tuã et regnis ignominiã tuam. Et ꝓiciam super te abhominationes tuas ⁊ contumelijs te afficiam ⁊ ponam te in exemplũ. Et erit omnis qui viderit te resiliet a te ⁊ dicet. Vastata est niniue. Quis cõmouebit super te caput. Vnde q̃ram cõsolatorem tibi. Nunquid melior es ab alexandria populorum que habitat in fluminib⁹. Aque in circuitu ei⁹ cuius diuitie mare aque muri eius. Ethiopia fortitudo eius ⁊ egiptus ⁊ nõ est finis. Affrica ⁊ libies fuerunt in auxilio tuo sed ⁊ ip̃a in transmigratione ducta est in captiuitatẽ. Paruuli eius elisi sunt in capite omnium viarum ⁊ super inditos eius miserũt sortem ⁊ omnes optimates eius confixi sunt in cõpedibus. Et tu ergo inebriaberis ⁊ eris despecta ⁊ queres tu auxiliuꝫ ab inimico. Omnes munitiones tue sicut ficus cũ grossis suis: si cõcusse fuerint cadunt in os comedentis. Ecce populus tuus mulieres ĩ medio tui. Inimicis tuis ad aptionem pandentur porte terre tue deuorabit ignis vectes tuos. Aquam propter obsidionẽ hauri tibi: extrue munitiões tuas. Intra in lutum ⁊ calca. subigẽs tene laterem. Ibi comedet te ignis. peribis gladio. deuorabit te vt brucus. Congregare ergo vt brucus multiplicare vt locusta. Plures fecisti negotiationes tuas q̃ stelle sint celi. Brucus expansus est ⁊ auolauit. Custodes tui quasi locusta ⁊ ꝑuuli tui quasi locuste locustarũ que cõsident in sepib⁹ ĩ die frigoris. Sol ortus est ⁊ auolauerũt ⁊ nõ est cognitus locus earũ vbi fuerint. Dormitauerũt pastores tui rex assur. sepelientur principes tui. Latitauit populus tu⁹ ĩ mõtib⁹ ⁊ nõ ẽ q̃ ꝯgreget. Nõ ẽ obscuã ꝯtricõ tua pessima ẽ plaga tua. Omẽs q̃ audierũt auditionem tuam cõpresserunt manũ tuam sup te. Quia super quem nõ transijt malitia tua semper.

¶ Explicit naum ꝓpha.

¶Incipit abacuch ꝓpheta·

Onus q̄d vidit abacuch ꝓpha· Vsq̄q̄ dn̄e clamabo ⁊ non exaudies·⁊ Vociferabor ad te vim patiēs ⁊ nō saluabis·⁊ Quare oñdisti m̄ iniq̄tatē ⁊ laborē videre predā ⁊ iniustitiā ꝯtra me·⁊ Et factū est iuditiū ⁊ cōtradictio potētior· Propt̄ hoc lacerata est lex ⁊ non ꝑuenit vsq̄ ad finē iuditiū· q̄ impi⁹ preualet aduersus iustū· Propterea egredietur iuditiuꝫ ꝑuersū· Aspicite ī gētib⁹ ⁊ videte ⁊ āmiramini ⁊ obstupescite· q̄ op⁹ factū ē in dieb⁹ vr̄is· q̄d nemo credet cū narrabitur· q̄a ecce ego suscitabo caldeos gentē amarā ⁊ velocē ambulātē sup̄ latitudinem terre· ut possideat tabnacula nō sua· Horribil' ⁊ terribil' ē ex semetip̄a iuditiū ⁊ on⁹ ei⁹ egredietur· Leuiores pardis eq̄ ei⁹ ⁊ velotiores lupis vesp̄tinis et diffundent̄ eq̄tes ei⁹· Eq̄tes nāq̄ ei⁹ delōge veniēt· volabūt quasi aq̄la festinās ad comedēdū· Oēs ad predā venient· faties eoꝝ ventus vr̄ēs· Et ꝯgregabit q̄si arenā captiuitatē ⁊ ip̄e de r̄gib⁹ triūphabit et tyrāni ridiculi eius erunt· Ipse sup̄ oēm munitiōem ridebit ⁊ ꝯportabit aggerē ⁊ capiet eaꝫ· Tūc mutabit̄ sp̄ūs ⁊ ꝑtransibit ⁊ corruet· Hec est fortitudo ei⁹ dei sui· Nūquid nō tu a p̄ncipio dn̄e de⁹ me⁹ sācte me⁹ ⁊ n̄ moriemur·⁊ Dn̄e in iuditiū posuisti eū ⁊ fortē ut corripes fūdasti euꝫ· Mūdi sūt oculi tui ne videas malū et respicere ad iniq̄tatē nō poteris· Quaē nō respicis sup̄ iniq̄ agentes ⁊ taces deuorāte impio iustiorē se·⁊ Et faties hoīes q̄si pisces maris ⁊ q̄si reptile nō hn̄s p̄ncipē· Totū ī hamo subleuauit traxit illud ī sagena sua ⁊ cōgregauit ī rete suū· Sup̄ hoc letabit̄ ⁊ exultabit· ꝓpterea īmolabit sagene sue et sacrificabit reti suo· q̄ in ip̄is incrassata ē ꝑs ei⁹ ⁊ cibus ei⁹ electus· Propt̄ hoc g̊ expādit sagenā suā ⁊ sēp ī terficē gētes nō ꝑcet· ¶Ca·ij·

Sup̄ custodiā meā stabo ⁊ figaꝫ g̊dū sup̄ municōem· Et ꝯtēplabor ut videā q̄d dicat̄ m̄ et q̄d r̄ndeaꝫ ad arguentēꝫ me· Et respōdit m̄ dn̄s ⁊ dixit· Scribe visū ⁊ explana eū sup̄ tabulas ut percurrat q̄ legerit eū· Quia adhuc visus ꝓcul ⁊ appaēbit in finē ⁊ n̄ mentiet̄· Si moraꝫ fecerit expecta illū· q̄ veniēs veniet et nō tardabit· Ecce q̄ incredulus est nō erit recta aīa ei⁹ ī semetipō Justus āt ī fide sua viuet· Et qūo vinū potātēꝫ decipit sic erit vir sup̄b⁹ et nō decorabit̄· Qui dilatauit q̄si infernus am̄aꝫ suā ⁊ ipse q̄si mors ⁊ n̄ adimplet̄ Et ꝯgregauit ad se oēs gētes ⁊ coaceruauit ad se oēs populos· Nūquid nō oēs isti super eū ꝑabolā sumēt ⁊ loq̄lā enigmatū eius·⁊ Et dicet̄ Ve ei q̄ multiplicat nō sua· Vsq̄q̄ ⁊ aggrauat cōtra se densū lutū·⁊ Nūq̄d nō repente ꝯsurgēt q̄ mordeāt te·⁊ Et suscitabunt̄ lacerātes te ⁊ eis in rapinā eis· q̄ tu spoliasti gentes multas spoliabūt te oēs qui reliq̄ fuerint de ꝓplis· ꝓpt̄ sanguinē hoīs ⁊ iniq̄tatē terre ciuitatis et oīm habitātiū in ea· Ve q̄ ꝯgregat auaritiaꝫ

malã domuí fue vt fit ĩ excelso mi
d9 e9 a libeãri se putat de maũ ma
li Cogitasti cõfusionẽ domuí tue
cõcidisti pplos multos a peccauit
aia tua Quia lapis de pariete cla
mabit a lignũ qđ mœr iũcturas
edificior ẽ respõdebit· Ve q̃ edifi
cat cãtatẽ in sãguimb9 a p̃parat
vrbẽ ĩ imq̃tate Nũq̃d nõ hec fũt a
dño exercituũ· Laborabũt ei pli
in multo igní a gẽtes in vacuũ a
deficiẽt· Quia replebit hra vt cog
noscãt glĩaz dñi: q̃si aque opien
tes mare· Ve q̃ potũ dat aĩco suo
mittẽs fel suũ a inebriãs vt aspi
ciat nuditatem eius· Replet9 ẽ ig
nominia p glĩa Bibe tuq̃ a cõso
pire Circũdabit te calix dextẽ dñi
a vomit9 ignominie sup glĩaz tu
am· Quia imq̃tas libani opiet te
a vastitas aialiũ deterrebit eos:
de sanguimb9 hoĩs a imq̃tate hre
a cãtatis a oĩm habitanciũ in ea
Quid p̃dest sculptile q̃ sculpsit il
lud fictor suus vflatile a imaginẽ
falsã· q̃ sp̃auit ĩ figm̃to fictor ei9
vt faceẽt simulacra muta· Ve q̃
dicat ligno exp̃gisc̃re: surge lapi
di tacẽti Nũquid ipe docẽ potest·
Ecce iste coopt9 ẽ auro a argẽto
q̃ omnis sp̃us nõ ẽ in viscer̃ibus
ei9 dñs aũt in tẽplo sãcto suo: si
leat a facie eius oĩs terra·

¶ b9
Oro cõ abacuch p̃phe p ignoracõi

Omne audiui audicõ ex
tuã: a timui· dñe op9 tuũ
in medio annorũ viuifica
illud· In medio annorũ notũ fa
cies: cũ iratus fueris mie recor da
beris dei ab austro veiet: a sanc
de mõte pharan· Semp Opuit ce
los gloria ei9: a laudis ei9 plena ẽ
terra· Splendor ei9 vt lux erit: cor
nua in mamb9 ei9· Ibi abscõdita
ẽ fortitudo ei9: ante faciẽ eius ibit
mors· Egredieť dyabol9 ãte pedes
ei9: stetit a mensus ẽ hrã· Aspexit
a dissoluit gẽtes: a cõtriti sũt mõ
tes seculi· Incuruati sũt colles mũ
di: ab itinerib9 eternitatis ei9· Pro
imq̃tate vidi tẽtoria ethiopie: tur
babunť pelles hre madian Nũq̃d
in flumib9 irat9 es dñe: aĩ flumi
bus furor tu9: vel imari idignacõ
tua· Qui ascẽdes sup equos tuos:
a q̃drige tue salvatio· Suscitans
suscitab arcũ tuũ: iuramẽta tribu
b9 q̃ locutus es· Semp· Fluuios
scindes hre: viderũt te a dolueũt mõ
tes: gurges aq̃ trãsiit dedit ab
issus voce suã: altitudo man9 suas
leuauit· Sol a luna stetẽrũt ĩ hĩta
culo suo: in luce sagittar tuarum
ibũt: ĩ splendore fulgurãtis haste
tue· In fremitu cõculcab hrã: et in
furore obstupefaties gẽtes· Egres
sus ẽ ĩ salutẽ p̃pli tui: ĩ salutẽ cũ cri
sto tuo Percussisti caput de domo
impĩj: denudasti fũdamẽtũ vsq̃
ad collũ· Semp· Maledixisti scep
tris ei9: capiti bellatorũ ei9 ve mẽ
tib9 vt turbo ad dispgẽdũ me Ex
ultatio eor: sicut ei9 qui devorat
pauperem ĩ abscõdito· Viã fecisti
ĩ mari equis tuis: in luto aquarũ
multarũ· Audiui a cõturbatus ẽ
venter meus: a voce cõtremuerũt
labia mea· Ingrediať putredo in
ossib9 meis: a subter me scateat·
Vt requiescã in die tribulacõis: vt
ascendã ad p̃plm accinctus nrm·
Ficus eĩ nõ florebit: et nõn erit
germẽ in vineis· Mentieť opus
olive: a arua nõ afferent cibum·

Abscidet̃ de ouili pec⁹ ⁊ nõ erit ar
mentũ in p̃sepib⁹. Ego aũt ĩ dño
gaudebo ⁊ exultabo ĩ deo ih̃u meo
Deus dñs fortitudo mea ⁊ ponat
pedes meos q̃si ceruorũ. Et sup ex
celsa mea deducet me victor ĩ psal
mis canentem.

¶ Explicit Abacuch ꝓpheta.
¶ Incipit Sophonias ꝓpha.

Verbũ dñi qd̃ factuꝫ
est ad sophoniaꝫ fi
liũ chusi filij godo
lie filij amasie filij
ezechie in dieb⁹ io
sie filij ãmon regis iuda. Congre
gans ꝯgregabo om̃a a fatie terre
dicit dñs. ꝯgregãs hoĩem et pec⁹
cõgregans volatilia celi ⁊ pisces
maris. Et ruine impioꝝ erũt ⁊ dis
perdaꝫ hoĩes a fatie terre dic̃ dñs
Et extendã manũ meã sup iudaꝫ
⁊ sup oẽs habitãtes iherusalẽ et
dispdaꝫ de loco hoc reliq̃as baal
⁊ noĩa edituoꝝ cũ sacerdotib⁹ et
eos qui adorãt sup tecta militiaꝫ
celi ⁊ adorãt ⁊ iurant in dño ⁊ iu
rãt ĩ melchon ⁊ q̃ aũtunt̃ de post
tergũ dñi ⁊ q̃ nõ quesierũt dñm
nec inuestigauerũt eũ Silete a fa
tie dñi dei. qꝛ iux̃ ẽ dies dñi. Quia
prepauit dñs hostiã. sãctificauit
vocatos suos. Et eitꝫ in die hostie
dñi visitabo sup p̃ncipes ⁊ super fi
lios regũ ⁊ sup oẽs qui ĩduti sũt
veste pegna. Et visitabo sup oẽm
q̃ arrogant̃ ingredit̃ super limẽ in
die illa qui cõplent domũ dñi dei
sui iniq̃tate ⁊ dolo Et erit ĩ die illa
dicit dñs vox clamoris a porta pi
sciũ ⁊ vlulatus a secũda ⁊ ꝯtricõ
mag̃ a collib⁹. vlulate habitato
res pile. Cõticuit oĩs ꝓplus cha
naan. dispierũt oẽs inuoluti ar
gento. Et eitꝫ in tpe illo scrutabor
ihrl̃m in lucernis ⁊ visitabo super
viros defixos in fecibus suis qui
dicũt in cordib⁹ suis. Nõ fatiet be
ne dñs ⁊ nõ fatiet male Et eit for
titudo eoꝝ in direpcõem et dom⁹
eoꝝ in desertũ. Et edificabũt dom⁹
et nõ habitabũt Et plantabunt
vineas ⁊ nõ bibẽt vinũ eaꝝ. Iux
ta est dies dñi magn⁹ iuxta est ⁊
velox nimis. vox diei dñi amara
tribulabit̃ ibi fortis Dies ire dies
illa dies tribulacõis et angustie
dies calamitatis ⁊ miserie dies te
nebraꝝ ⁊ caliginis. dies nebule
⁊ turbinis. dies tube et clangoris
sup ciuitates munitas ⁊ sup ãgu
los excelsos Et tribulabo hoĩes ⁊
ambulabũt ut ceci. qꝛ dño pecca
uerũt. Et effundet̃ sãguis eoꝝ sic̃
hum⁹ ⁊ corpa eoꝝ sicut stercora
Sꝫ ⁊ argentũ eoꝝ et auꝝ eoꝝ nõ
poterit liberare eos in die ire dñi.
In igne zeli eius deuorabitur oĩs
terra qui ꝯsũmatiõem cũ festina
cõne fatiet cũctis habitãtibꝫ t̃rã.

¶ Ca. ij.

Conuenite ꝯgrega
mini gẽs nõ amabilis p̃us
q̃ pariat iussio q̃si puluerẽ tñseũ
tẽ diẽ Añq̃ veniat sup vos ira fu
roris dñi. Querite dñm oẽs man
sueti terre qꝛ iuditiũ ei⁹ estis ope
rati Querite iustũ querite mãsue
tũ. si q̃uo abscõdamĩ in die furo
ris dñi. qꝛ gaza destructa erit ⁊ as
calon in desertũ. Azotũ in meridie
eitiẽt et accaron eradicabit̃. Ve
q̃ habitatis funiculuꝫ maris gẽs
perditorũ. Verbũ dñi super vos

thanaan terra philistinorum et disp
dam te ita vt non sit inhabitator. Et
erit funiculus maris requies pastorum
et caule pecorum. Et erit funiculus eius
quem remanserit de domo iuda Ibi pa
scentur in domibus ascalonis ad vesperum
requiescent. Quia visitabit eos dominus
deus eorum et auertet captiuitatem eorum
Audiui opprobrium moab et blas
phemias filiorum amon quem exprobra
uerunt populo meo et magnificati sunt
super terminos eorum. Propterea viuo
ego dicit dominus exercituum deus israel. Quia
moab vt sodoma erit et filij amon
quasi gomorra siccitas spinarum et
acerui salis et desertum vsque in eternum
Reliquie populi mei diripient illos. resi
dui gentis mee possidebunt illos
Hoc enim eis eueniet pro superbia sua
quam blasphemauerunt et magnificati
sunt super populum domini exercituum. Horri
bilis dominus super eos et attenuabit omnes
deos terre. Et adorabunt eum viri de lo
co suo omnes insule gentium. Sed et
vos ethiopes interfecti gladio meo
eritis Et extendet manum suam super aquilonem
et perdet assur. Et ponet spetio
sam in solitudinem et in inuium et quasi de
sertum. Et accubabunt in medio eius
greges. omnes bestie gentium et ono
crotalus et hericius in liminibus eius
morabuntur. Vox cantantis in fenestra
corum in superliminari. quoniam attenuabo
robur eius. Hec est ciuitas gloriosa ha
bitans in confidentia quam dicebat in corde
suo. Ego sum et extra me non est alia
amplius. Quomodo facta est in desertum cubi
le bestie. Omnis qui transit per eam sibila
bit et mouebit manum suam.

Ve prouocatrix et re ¶ Ca. iij.
dempta ciuitas. columba. Non au
diuit vocem et non suscepit disciplinam

In domino non est confisa. ad deum suum non
appropinquauit. Principes eius in me
dio eius quasi leones rugientes. Iudi
ces eius lupi vespere non relinquebant in
mane. prophete eius vesani viri infideles
Sacerdotes eius polluerunt sanctum. iniu
ste egerunt contra legem. Dominus iustus in
medio eius non fatiet iniquitatem. Ma
ne mane iudicium suum dabit in luce
et non abscondetur Nesciuit autem iniquus
confusionem Dispersi dicti gentes et dissipa
ti sunt anguli earum. Desertas feci vias
eorum: dum non est qui transeat. Desolate
sunt ciuitates eorum: non remanente viro
neque vllo habitatore. Dixi. Attamen
timebis me. suscipies disciplinam
Et non peribit habitaculum eius propter omnia
in quibus visitaui eam Verumptamen dilucu
lo surgentes corruperunt omnes cogita
tiones suas. Quapropter expecta me
dicit dominus in die resurrectionis mee in
futurum. quia iuditium meum vt congregem
gentes et colligam regna Et effundam
super eos indignationem meam: omnem
iram furoris mei. In igne enim zeli
mei deuorabitur omnis terra. Quia tunc
reddant populis labium electum vt in
uocent omnes nomen domini et seruiant ei
humero vno Vltra flumina ethio
pie: inde supplices mei filij dispso
rum meorum deferent munus mihi. In die
illa non confunderis super cunctis adin
uentionibus tuis quibus preuaricata es
in me. Quia tunc auferam de medio
tui magniloquos superbie tue et
non adicies exaltari amplius in mon
te sancto meo. Et derelinquam in
medio tui populum pauperem et ege
num et sperabunt in nomine domini
Reliquie israhel non fatient iniqui
tatem nec loquentur mendacium et non
inuenietur in ore eorum lingua dolosa

Qm̄ ip̄i pascēt̄ ⁊ accubabūt ⁊ nō
erit q̄ exterreat. Lauda filia syon
iubilato isrl̄. Letare et exulta ī oī
corde filia ihrl̄m. Abstulit dn̄s iu
ditiū tuū aūtit īimicos tuos. Rex
isrl̄ dn̄s ī medio tui. nō timebis
malū vltr̄. In die illa dicet̄ iheru
salē. Noli timere syon non dissol
uant̄ man⁹ tue. Dn̄s de⁹ tuus in
medio tui fortis ip̄e saluabit. gau
debit sup te in leticia. silebit in di
lectōe tua et exultabit sup te ī lau
de. Nugas q̄ a lege r̄cesserāt ꝯgre
gabo q̄ ex te erāt ut nō vltra ha
beas sup eis obprobriū. Ecce ego
int̄fitiā oēs qui afflixerūt te in tē
pore illo ⁊ saluabo claudicātez et
eā que eiecta fuerat ꝯgregabo. Et
ponā eos in laudē ⁊ in nomē ī oī
terra ꝯfusiōis eoꝝ in tp̄e illo quo
adducā vos ⁊ in tp̄e q̄ ꝯgregabo
vos. Dabo em̄ vos in nomen ⁊ in
laudez oīb⁹ ꝓplis terre cū ꝯuertero
captiuitatē vr̄az corā oculis vr̄is
dicit dominus.

¶ Explicit Sophonias ꝓpha.
¶ Incipit Aggeus ꝓpheta.

In āno scd̄o darij re
gis in mēse sexto in
die vna mēsis fcm̄
ē v̄bū dn̄i in manu
aggei ꝓphe ad zoro
babel filiuz salathi
el ducē iuda et ad ihm̄ filiū iose
dech sacdotē magnū dicens. Hec
ait dn̄s exercituū dicēs. Popul⁹
iste dicit. Nōdū venit tēp⁹ dom⁹
dn̄i edificāde. Et factū est v̄bū do
mi ī manu aggei ꝓphe dicēs. Nū
quid tp̄s vob̄ est ut habitetis in
domib⁹ laq̄atis ⁊ dom⁹ ista deser
ta. Et nūc hec dicit dn̄s exercituū
Ponite corda vr̄a sup vias vr̄as
Semīastis multū ⁊ intulistis pa
rū. Comedistis ⁊ non estis satia
ti. Bibistis ⁊ non estis inebriati
Opuistis vos et n̄ estis calefacti.
Et mercedes cōgregauit misit eas
ī sacculuz ꝑtusū. Hec dicit dn̄s ex
ercituū. Ponite corda vestra sup
vias vr̄as. Ascēdite in montē por
tate lignū ⁊ edificate domū et ac
ceptabil̄ m̄ erit ⁊ glorificabor dic̄
dn̄s. Respexistis ad āpli⁹ et ecce
factū ē min⁹ Et intulistis ī domuz
⁊ exufflaui illud Quā ob cām dic̄
dn̄s exercituū. Quia domus mea
deserta est ⁊ vos festinatis vnus
quisq̄ in domū suā. Propt̄ hoc su
p vos ꝓhibiti sūt celi ne darēt ro
rez ⁊ terra ꝓhibita ē ne daret gre
mē suū. Et vocaui siccitatē sup ter
rā ⁊ sup montes ⁊ sup triticū ⁊ su
per vinū et sup oleū ⁊ quecūq̄ ꝓ
fert hum⁹ ⁊ sup homīes ⁊ sup iu
menta ⁊ sup oēm laborē manuū.
Et audiuit zorobabel filius sala
thiel ⁊ ihus fili⁹ iosedech sacdos
magn⁹ ⁊ oēs reliqui ꝓpli vocē dei
sui ⁊ v̄ba aggei ꝓphe sic̄ misit eū
dn̄s de⁹ eoꝝ ad eos ⁊ timuit oīs
ꝓplus a facie dn̄i. Et dixit aggeus
nūtius dn̄i. de nūcijs dn̄i ꝓplo di
cens. Ego vobiscum dicit dn̄s. Et
suscitauit deus spm̄ zorobabel filij
salathiel ducis iuda ⁊ spm̄ ihu
filij iosedech sacerdotis magni et
spm̄ reliquoꝝ de oī ꝓplo et īgressi
sunt et faciebant opus in domo
dn̄i exercituū dei sui. ¶ Ca. ij.
In die vicesima ⁊ quarta mensis
in sexto mēse in āno secūdo darij

regis in septimo mense vicesima
et p̄ma mensis: factū ē verbū dn̄i
in manu aggei ꝓphete dicēs. Lo
quē ad zorobabel filiū salathiel
ducē iuda et ad ihesū filium iose
dech sacdotē magnū et ad reliq̄s
populi dicēs. Quis ī vobis ē dēli
ctus q̄ vidit domū istā ī glia sua
p̄ma. Et q̄d vos videtis hāc n̄c.
Nunq̄d nō ita ē q̄si nō sit ī oculis
vr̄is. Et nūc ꝯfortaē zorobabel di
cit dn̄s et confortare ihesu fili iose
dech sacdos magne et ꝯfortaē oīs
populus t̄re dicit dn̄s exercituuꝫ
et facite qm̄ ego vobiscū sū dicit
dn̄s exercituū. Verbū q̄d placui
vobiscū cū egredēmini de t̄ra egi
pti et spūs meꝰ erit in medio vr̄m
Nolite timē q̄ hec dicit dn̄s exer
cituū. Adhuc vnū modicū est et
ego ꝯmouebo celū et terrā et mare
et aridā Et mouebo oēs gētes et ve
niet desideratꝰ cūctis gētibꝰ Et im
plebo domū istā glia: dic̄ dn̄s ex
ercituū. Meū ē argētū et meū est
aurū: dicit dn̄s exercituū Magna
erit gloria domꝰ istius nouissime
plusq̄ p̄me: dicit dn̄s exercituū.
Et ī loco isto dabo pacē dicit dn̄s
exercituū. In vicesima et q̄rta noni
mēs ī āno secūdo darij t̄gis fcm̄ ē
v̄bū dn̄i ad aggeū ꝓphaꝫ dicēs.
Hec dicit dn̄s exercituū Interroga
sacerdotes legē dicēs. Si tuleit hō
carnē scīficataꝫ ī ora vestimēti sui
et tetigerit de sūmitate eiꝰ panē ā
pulmentū ā vinū ā oleū ā ōnem
cibū: nunq̄d sāctificabitur. Re
spondentes autez sacerdotes dixe
runt. Nō. Et dixit aggeus. Si teti
gerit pollutus ī anima ex oībus
hijs nunquid ꝯtaminabitur. Et

rn̄derunt sacerdotes et dixerūt Cō
taminabit̄. Et rn̄dit aggeus et di
xit Sic populus iste et sic gēs ista
ante fatiē meā dic̄ dn̄s et sic om̄e
opus manuū eorum et omnia q̄
obtulerūt mihi ꝯtaminata erunt
Et nūc ponite corda vestra a die
hac et supra anteq̄ ponerēt̄ lapis
sup lapidem in tēplo dn̄i: cū acce
deretis ad aceruū viginti modio
rū et fierent decem et intraretis ad
torcular vt exp̄meretis quinqua
ginta lagenas et fiebant viginti
Percussi vos vēto vrente et auru
gine et grādine omnia opera ma
nuū vestraꝝ et n̄ fuit ī vobis qui
reuerteret̄ ad me dicit dn̄s. Po
nite corda vestra ex die ista et in
futurum a die vicesima et quarta
noni mens: a die qua fūdamen
ta iacta sūt tēpli dn̄i ponite super
cor vr̄m. Nunquid iam semen ī
germine est. Et adhuc vinea et
ficus et malogranatū et lignū oli
ue nō floruit. Ex die ista bn̄dicaꝫ
Et factū est verbum domini scdo
ad aggeū in vicesima et quarta
mens dicens. Loquē ad zoroba
bel ducem iuda dicens. Ego mo
uebo celū pariter et terram et sub
uertā soliū regnorum et conterā
fortitudinem regni gentium. Et
subuertam quadrigam et ascēso
rem eius et descendent equi et ascē
sores eorum: vir in gladio frīs
sui. In die illo dicit dominus ex
ercituū assumam te zorobabel fili
solathiel serue meus dic̄ dominꝰ
et ponam te quasi signaculū: q̄ te
elegi dicit dominus exercituum.

¶ Explicit aggeus ꝓpha.

¶ Incipit Zacharias ꝓpheta.

In mēse octauo in āno scdo darij regis factū est v̄bū dn̄i ad zachariā filiū barachie filij addo ꝓphetā. Iratus ē dn̄s super p̄res v̄ros iracūdia. Et dices ad eos. Hec dicit dn̄s exercituū. Cōuertimī ad me ait dn̄s exēcituū. Et ꝯuertar ad vos dicit dn̄s exercituuꝫ. Ne sitis sicut p̄res v̄ri ad q̄s clamabāt ꝓphete p̄ores dicētes. Hec dic̄ dn̄s exercituū. Conuertimī de vijs v̄ris mal' ⁊ cogitatiōib⁹ v̄ris pessimis ⁊ nō audierūt neqꝫ attēderūt ad me dicit dn̄s. P̄res vestri vbi sūt ⁊ ꝓphe. Nūquid in sempit'nū viuent. Verūtamen v̄ba mea ⁊ legittima mea q̄ mādaui ſuis meis ꝓphis. Nūquid nō ꝯprehēderunt patres v̄ros. Et ꝯuersi sūt ⁊ dixerūt Sicut cogitauit dn̄s exercituū facere nob' ſm vias nr̄as ⁊ ſm ad inuentiōes nr̄as fecit nob' In die vicesima ⁊ q̄rta vndecimi mēsis sabbath in āno scdo darij factū est v̄bū dn̄i ad zachariā filiū barachie filij addo ꝓpham dicens. Vidi ꝑ noctē ⁊ ecce vir ascendēs sup equū rufū ⁊ ipse stabat inter mirteta q̄ erant in ꝓfundo ⁊ post eū eq̄ rufi varij ⁊ albi Et dixi. Qui sūt isti dn̄e mi. Et dixit ad me angelus dn̄i qui loq̄bat' in me. Ego ōndaꝫ tibi quid sint hec. Et r̄ndit vir qui stabat int' mirteta ⁊ dixit Isti sūt quos misit dn̄s ut ꝑābulent terrā. Et r̄nderūt angelo dn̄i qui stabat int' mirteta ⁊ dixerūt. Perābulauim⁹ terrā ⁊ ecce ōnis terra habitat' ⁊ q̄escit. Et r̄ndit āgel⁹ dn̄i ⁊ dixit. Dn̄e exercituū vsqꝫ q̄ tu nō misereberis ihrl'm et vrbiū iuda q̄bus iratus es. Iste iā septuagesim⁹ ann⁹ est. Et r̄ndit dn̄s angelo q̄ loq̄bat' in me v̄ba bō: v̄ba consolatoria. Et dixit ad me angel⁹ qui loquebat' in me. Clama dicens. Hec dicit domin⁹ exercituū. zelatus sū ihrl'm ⁊ syō zelo mag̃. Et ira mag̃ ego irascor sup gentes opulētas. q̄a ego iratus sū parū. ip̄i vero adiuuerūt ī malū. Propterea hec dic̄ domin⁹ Reuertar ad ihrl'm in miseicordijs ⁊ domus mea edificabit' in ea ait dn̄s exercituū ⁊ ꝑpendiculū extēdet' super ihrl'm. Adhuc clama dicens. Hec dicit domin⁹ exercituū Adhuc affluent ciuitates mee bonis ⁊ ꝯsolabit' adhuc dn̄s syon et eliget adhuc ihrl'm. Et leuaui oculos meos ⁊ vidi ⁊ ecce q̄tuor cornua. Et dixi ad angeluꝫ qui loquebat' in me. Quid sunt hec. Et dixit ad me. Hec sūt cornua que ventilauerūt iudā ⁊ isrl' ⁊ ihrl'm Et ōndit m̄ domin⁹ q̄tuor fabros Et dixi. Quid isti veniunt facere. Qui ait dicēs. Hec sunt cornua q̄ ventilauerūt iudaꝫ ꝑ singulos viros ⁊ nemo illorū leuauit caput suū. Et venerūt isti deterrere ea ut deitiāt cornua gentiū q̄ leuauerūt cornua sup terraꝫ iuda ut dispergerent eam. Ca. ij.

Et leuaui oculos meos ⁊ vidi ⁊ ecce vir ⁊ in manu eius funicul⁹ mensoꝝ. Et dixi. Quo tu vadis. Et dixit ad me. vt metiar iudeā ⁊ ihrl'm quāta sit latitudo ei⁹ et quāta lōgitudo eius. Et ecce angel⁹ qui loquebat' in me egrediebat' ⁊ ali⁹ angel⁹ egrediebat'

in occursū ei⁹ ⁊ dixit ad eū Curre
loq̄re ad puerū istū dicēs. Absq̄
muro habitabit̄ ihrl'm pre multi
tudīe hoīm ⁊ iumētorū in medio
eius. Et ego ero ei ait dn̄s murus
ignis ī circuitu ⁊ ī gloria ero ī me
dio eius O. o. fugite de t̄ra aq̄lōis
dicit dn̄s. qm̄ in q̄tuor vētos celi
dispsi vos dicit dn̄s. O syon fuge
q̄ habitas apd̄ filiā babilōis. q̄
hec dic̄ dn̄s exercituū Post gl'iaz
misit me ad gētes q̄ spoliauerūt
vos. Qui em̄ tetigerit vos: tangit
pupillā oculi mei. Quia ecce ego
leuo manū meam sup eos ⁊ erūt
p̄de hijs q̄ seruiebāt sibi et ꝯgno
scetis q̄ dn̄s exercituū misit me.
Lauda ⁊ letare filia syon. q̄ ecce
ego venio ⁊ habitabo ī medio tui
ait dn̄s Et applicabūt̄ gētes mlte
ad dn̄m ī die illa ⁊ erūt m̄ ī ꝓpl'm
Et habitabo ī medio tui ⁊ scies q̄
dn̄s exercituū misit me ad te Et pos
sidebit dn̄s iudā ⁊ ptē suā ī terra
scīficata ⁊ eliget ihrl'z. Sileat oīs
caro a facie dn̄i q̄ ꝯsurrexit de ha
bitaculo scō suo. ¶ Ca. iij.

Et oñdit m̄ dn̄s ihesū sacdo
tē magnū stātez corā āgelo
dn̄i ⁊ sathan stabat a dextris ei⁹
vt adūsaret̄ ei Et dixit dn̄s ad sa
than. Increpet dn̄s ī te sathan
⁊ increpet dn̄s ī te q̄ elegit ihrl'm
Nūquid nō iste torris ē erut⁹ de
igne. Et ihesus erat indut⁹ vesti
bus sordidis ⁊ stabat añ fatiem
angeli. Qui r̄ndit ⁊ ait ad eos q̄
stabāt corā se dicēs Auferte vesti
menta sordida ab eo. Et dixit ad
eū Ecce abstuli a te iniq̄tatē tuā ⁊
indui te mutatorijs. Et dixit. Po
nite cidarim mūdā sup caput ei⁹
Et posuerūt cidarim sup caput ei⁹
mundā ⁊ induerūt eū vestibus Et
āgelus dn̄i stabat ⁊ ꝯtestabatur
āgelus dn̄i ihesū dicēs. Hec dicit
dn̄s exercituū. Si ī vijs meis am
bulaueris ⁊ custodiā meā custo
dieris: tuq̄ iudicabis domū meā
⁊ custodies atria mea ⁊ dabo tibi
ambulātes de hijs q̄ nūc hic assi
stūt Audi ihes⁹ sacdos magne tu
⁊ amici tui q̄ habitāt corā te. q̄
viri portendētes sūt. Ecce em̄ ego
adducā s̄uū meū orientez q̄ ecce
lapis quē dedi corā ihesu super la
pidem vnū septē oculi sūt. Et ecce
ego celabo sculpturaz ei⁹ ait dn̄s
exercituū ⁊ auferā iniq̄tatez terre
illi⁹ ī die vna. In die illa dic̄ dn̄s
exercituū: vocabit vir amicū suū
subt̄ vineā ⁊ subt̄ ficū. ¶ Ca. iiij.

Et reūsus ē āgelus q̄ loq̄bat̄
ī me ⁊ suscitauit me q̄si vir
q̄ suscitatur de somno suo Et dixit
ad me Quid tu vides. Et dixi Vi
di et ecce cādelabrū aureū totū et
lāpas ei⁹ sup caput ip̄i⁹ ⁊ septez
lucne ei⁹ sup illud ⁊ septē infuso
ria lucnis q̄ erāt sup caput ei⁹ et
due oliue sup illud vna a dextris
lāpadis ⁊ vna a sinistris ei⁹. Et
r̄ndi ⁊ aio ad āgelū q̄ loq̄batur
ī me dicēs. Quid sūt hec dn̄e mi.
Et r̄ndit angelus q̄ loq̄bat̄ in me
⁊ dixit ad me Nūq̄d nescis q̄d sūt
hec. Et dixi. Nō dn̄e mi Et r̄ndit ⁊
ait ad me dicēs Hoc ē v̄bū dn̄i ad
zorobabel dicēs. n̄ ī exercitu nec ī ro
bore s̄ ī spū meo dic̄ dn̄s exercituū
Quis tu mōs magne corā zoroba
bel īplanū. Et educz lapidē p̄ma
riū ⁊ exequabit gratiā gratie ei⁹.
Et factū ē v̄bū dn̄i ad me dicens.

Manꝰ zorobabel fūdauerūt domū
istā ⁊ manꝰ eiꝰ ꝑfitiēt eā ⁊ scietis
qꝛ dn̄s exēcituū misit me ad vos
Quis em̄ despexit dies ꝑuos. ¶ Et
letabunt̄ et videbūt lapidem sta
gneū in manu zorobabel. Septez
fūt isti oculi dn̄i qui discurrūt in
vniuersā terrā. Et rn̄di ⁊ dixi ad
eū. Quid fūt due oliue iste ad dex
terā candelabri ⁊ ad sinistrā eiꝰ. ¶
Et rn̄di secūdo ⁊ dixi ad eū. Quid
sunt due spice oliuarū q̄ sunt iux̄
duo rostr̄ aurea in quibꝰ fūt suf
fusoria ex auro. ¶ Et ait ad me di
cens. Nūquid nescis q̄d fūt hec. ¶
Et dixi. nō dn̄e mi. Et dixit Isti fūt
duo filij olei splendoris q̄ assistūt
dn̄atori vniūse terre. ¶ Ca. v.

Et cōuersus fū ⁊ leuaui ocu
los meos ⁊ vidi ⁊ ecce volu
men volās. Et dixit ad me. Quid
tu vides. ¶ ⁊ dixi. Ecce ego video vo
lumē volās. lōgitudo eius viginti
cubitoꝝ ⁊ latitudo eiꝰ decē cubito
ruz. Et dixit ad me. Hec ē maledi
ctio que egredietur̄ sup̄ fatiem oīs
terre. qꝛ oīs fur sicut ibi scriptū ē
iudicabit̄ et oīs iurans ex hoc si
milit̄ iudicabit̄. Educā illud dicit
dn̄s exercituū ⁊ veniet ad domū
furis et ad domū iurātis in noīe
meo mendacit̄ ⁊ cōmorabit̄ ī me
dio domꝰ eius ⁊ cōsumet eū ⁊ lig̃
eiꝰ ⁊ lapides eius. Et egressus est
āgelꝰ qui loquebat̄ ī me et dixit
ad me. Leua oculos tuos ⁊ vide
Quid est hoc qd̄ egredit̄. ¶ Et dixi
Quidnā est. ¶ Et ait. Hec est anfo
ra egrediēs. Et dixit. Hec ē oculꝰ
eoꝝ in vniūsa terra. Et ecce talen
tū plūbi portabat̄ et ecce mulier
vna sedēs ī medio anfore. Et dixit
Hec ē impietas. Et ꝓiecit eā ī me
dio anfore ⁊ misit massaz plūbeā
in os eiꝰ. Et leuaui oculos meos
⁊ vidi ⁊ ecce mulieres egrediētes
⁊ spiritus in alis eaꝝ Et habebāt
alas q̄si alas milui et leuauerūt
anforā int̄ terrā ⁊ celū. Et dixi ad
angelum qui loq̄bat̄ in me. Quo
iste deferunt anforā. ¶ Et dixit ad
me. Vt edificet̄ ei domus in terra
sennaar ⁊ stabiliat̄ et ponat̄ ibi
sup̄ basem suam. ¶ Ca. vi.

Et cōuersus fū ⁊ leuaui oculos
meos ⁊ vidi et ecce q̄tuor q̄
drige egrediētes de medio duoꝝ
montiū ⁊ mōtes: montes erei In
q̄driga p̄ma equi rufi. in quadri
ga secūda eq̄ nigri. in q̄driga ter
tia eq̄ albi ⁊ in q̄driga quarta eq̄
varij ⁊ fortes. Et rn̄di ⁊ dixi ad ā
geluz qui loquebat̄ in me. Quid
sunt hec dn̄e mi. ¶ Et rn̄dit angelꝰ
⁊ ait ad me. Isti sunt q̄tuor venti
celi q̄ egrediūt̄ ut stēt coraz domi
natore oīs terre. In q̄ erāt equi ni
gri egrediebant̄ in terrā aq̄lonis
⁊ albi egressi fūt post eos ⁊ varij
egressi sunt ad terraz austri. Qui
aūt erant robutissimi exierūt ⁊ q̄
rebant ire ⁊ discurrere ꝑ oēm t̄rā
Et dixit. Ite ⁊ ꝑambulate terrā. ⁊
ꝑambulauerūt terrā. Et vocauit
me et locutus ē ad me dicēs. Ecce
q̄ egrediūt̄ ī terrā aq̄lonis requi
escere fecerūt spm̄ meū in terra aq̄
lonis Et factū est v̄bū dn̄i ad me
dicens. Sume a tn̄smigracōe ab
oldai ⁊ a thobia ⁊ ab idaia ⁊ ve
nies tu in die illa ⁊ intrab̄ domuz
iosie filij sophonie qui venerunt
de babilone ⁊ sumes auꝝ ⁊ argē
tum ⁊ faties coronas et pones in

capite ihesu filij iosedech sacerdotis
magni et loqris ad eum dicens Hec
ait dns exercituum dicens. Ecce vir
oriens nomen eius. Et subter eum orietur
et edificabit templum dno et ipse extru
et templum dno Et ipse portabit gloriam
et sedebit et dnabitur sup solio suo.
Et erit sacerdos sup solio suo et consi
lium pacis erit inter illos duos Et co
rone erunt helem et thobie et idaie
et hen filio sophonie: memoriale in
templo dni Et qui procul sunt venient et
edificabunt in templo dni et scietis quia
dns exercituum misit me ad vos.
Erit autem hoc: si auditu audieritis
vocem dni dei vri. ¶ Ca. vij.

Et factum est in anno quarto darij
regis: factum est verbum dni ad za
chariam in quarta mensis noni qui
qui est casleu. Et miserunt ad domum
dei sarasar et rogomelech et viri qui
erant cum eis ad deprecandam faciem dni
vt dicerent sacerdotibus domus dni
exercituum et prophetis loquentes. Nun
quid flendum est mihi in quinto mense
vel sanctificare me debeo sicut feci
iam multis annis. Et factum est verbum
dni exercituum ad me dicens. Loquere
ad omnem populum terre et ad sacerdotes
dicens. Cum ieiunaretis et plangentis
in quinto et septimo per hos septua
ginta annos: nunquid ieiunium ieiu
nastis mihi. Et cum comedistis et bibi
stis: nunquid non vobis comedistis
et vobismetipsis bibistis. Nunquid
non hec sunt verba que locutus est dns
in manu prophetarum priorum cum adhuc
iherusalem habitaretur et esset opulen
ta: ipsa et vrbes in circuitu eius et ad
austrum et in campestribus habitaretur.
Et factum est verbum dni ad zachariam
dicens Hec ait dominus exercituum

dicens. Iudicium verum iudicate et
miam et misericordiam facite vnusquisque
cum fratre suo. Et viduam et pupillum et
aduenam et pauperem nolite calumnia
ri et malum vir fratri suo non cogitet
in corde suo. Et noluerunt attendere
et auerterunt scapulam recedentes et
aures suas aggrauauerunt ne au
dirent et cor suum posuerunt vt ada
mantem ne audirent legem et verba que
misit dns exercituum in spiritu suo sancto
per manum prophetarum priorum. Et facta
est indignatio magna a dno exerci
tuum. Et factum est: sicut locutus sum et non
audierunt: sic clamabunt et non exau
diam dicit dns exercituum Et dispersi
eos per omnia regna que nesciunt et terra
desolata est ab eis eo quod non esset tran
siens et reuertens et posuerunt terram desi
derabilem in desertum. ¶ Ca. viij.

Et factum est verbum domini
exercituum dicens. Hec di
cit dominus exercituum. zelatus
sum syon zelo magno et indigna
tione magna zelatus sum eam. Hec
dicit dns exercituum: reuersus sum
ad syon et habitabo in medio ihe
rusalem. Et vocabitur iherusalem ciui
tas veritatis et mons dni exercituum
mons sanctificatus. Hec dicit dns
exercituum. Adhuc habitabunt senes
et anus in plateis ihrlm et viri ba
culus in manu eius per multitudinem dierum Et
platee ciuitatis complebuntur infantibus et
puellis ludentibus in plateis eius. Hec
dicit dns exercituum Si videbitur difficile
in oculis reliquarum populi huius in diebus illis
nunquid in oculis meis difficile erit dicit
dns exercituum. Hec dicit dns exercituum
Ecce ego saluabo populum meum de terra
orientis et de terra occasus solis et addu
cam eos et habitabunt in medio ihrlm

a erūt mī in ꝑ̄lm a ego ero eis in
deū in veritate a in iustitia. Hec di
cit dominꝰ exercituuꝫ. Cōfortētur
manꝰ vīe qui auditis in hijs die
bus ſmones istos ꝑ os ꝓphaꝫ.
in die q̄ fundata est domus domi
exercituū ut templū edificaretur
Siquidez añ dies illos merces ho
minū nō erat nec merces iumēto
rū erat. neq; intro eūti a exeūti eāt
pax p̄ tribulacōe a dimisi oēs ho
mines vnūquēq; ꝓxīm suū
Nūc aūt nō iuxta dies p̄teres ego
fatiā reliquijs ꝑ̄lī huiꝰ dicit domi
nꝰ exercituū. Q̄ semē pacis erit Vi
nea dabit fructuꝫ suū a terra da
bit germē suū. Et celi dabūt roꝛē
suū a possidere fatiā ĕliquias ꝑ̄lī
huiꝰ vniūsa hec. Et erit: sicut era
tis maledictio in gentib⁹ domus
iuda a domꝰ isrl. sic saluabo vos
a eritis benedictio. Nolite timere
Cōfortent manꝰ vestre qꝫ hec dicit
dñs exercituū. Sicut cogitaui ut
affligerē vos cū ad iracundiaꝫ p
uocassent p̄res vestri me dicit do
minꝰ et non sū mīstus. sic cōuſus
cogitaui in diebꝰ istis ut bñfatiā
ihrlm a domui iuda. Nolite time
re. Hec sunt ḡ ꝟba q̄ fatietis. Lo
quimini veritatē vnusquisq; cum
ꝓximo suo. Veritatē a iudicium
pacis iudicate in portis vestris a
vnusquisq; malū ꝯtrā amicū suuꝫ
ne cogitetis in cordibꝰ vestris et
iuramentuꝫ mēdax ne diligatis.
Oia em̄ hec sunt q̄ odi dicit dñs.
Et factū ē ꝟbū dominī exercituuꝫ
ad me dicēs. Hec dicit dñs exer
cituū. Jeiunīū quarti a ieiunīū qn
ti a ieiunīū septimi et ieiunīū dec
mi erit domui iude in gaudiū a in
letitiaꝫ a in sollēnitates p̄claras.
Veritatē tm̄ a pacē diligite. Hec
dicit dñs exercituū Vsq; q̄ veniāt
ꝑ̄lī a habitent in ciuitatibz mul
tis a vadāt habitatores vnꝰ ad
alterū dicētes. Eamꝰ a deꝓcemur
faciē dñi a queramꝰ dñm exerci
tuū. Vadā etiā ego. Et venīēt po
puli multi et gētes robuste ad q̄
rendū dñm exercituū in ihrlm a
deꝓcādā faciē dñi. Hec dicit dñs
exercituū. In diebz illꝭ in quibus
apprehēdent decē hoīes ex oīb⁹ līn
guis gētiū a apprehēdēt fimbriaꝫ
viri iudei dicētes. Ibimꝰ vobiscū
Audiuimꝰ em̄ qm̄ deꝰ vobiscū ē.

Onus ṽbi dñi in Ca. ix.
terra adrach a damasci re
quiei eiꝰ. qꝫ dñs ē oculus hoīs et
oīm tribuū isrl. Emathq; in ēmi
mis eiꝰ a tyrꝰ et sydon Assumpse
rūt quippe sibi sapientiā valde.
Et edificauit tyrus munitiōez suā
a ꝯaceruauit argentū q̄si humū
a aurꝫ ut lutū plateaꝫ. Et ecce do
minꝰ possidebit eā a percutiet in ma
ri fortitudinē eiꝰ a hec igni deuora
bit. Videbit ascalon a timebit a
gaza a dolebit nimis et accaroꝫ q̄
mā cōfusa ē spes eiꝰ Et pībit rex de
gaza a ascalon nō habitabitur.
Et sedebit sepator in azoto a dissi
dam superbiā philistinoꝝ Et aufe
rā sanguinē eius de ore eiꝰ et ab
hoīacōes eiꝰ de medio dentiū eius
Et relinquet etiā ipe deo nostro a
erit quasi dux in iuda a accaron
q̄si iebuseus. Et circūdabo domū
meā ex hijs q̄ militant mihi euntes
a reūtentes a nō trānsibit super eos
vltra exactor. q̄a nūc vidi īoculis
meis Exulta satis filia syō iubila

filia ihrlm. Ecce rex tuus veniet ti
bi iustus a saluator: ipse pauper
a ascendēs sup asinā et sup pullū
filiū asine. Et disp dā q̄ drigaz ex
ephraim a equū de ihrlm a dissi
pabit arcus belli. Et loquet pacē
gentib⁹ a ptās ei⁹ a mari vsq; ad
mare a a flumínib⁹ vsq; ad fines
tre Tuq; in sāguíne testamēti tui
emísisti vinctos tuos de lacu: i q̄
nō ē aqua Conūtimī ad munítio
nē victi spei Hodieq; ānūciās du
plicia redda tibi. qm̄ extēdi mihi
iudā q̄si arcū. impleui trā ephra
im. Et suscitabo filios tuos syon
sup filios tuos grecia a ponā te q̄si
gladiū fortiū Et dñs de⁹ sup eos
videbit a exibit vt fulgur iaculū
ei⁹. Et dñs deus in tuba canet et
vadet i turbine austri. dñs exer
cituū ptiget eos a deuorabunt a
subiicīet lapidib⁹ funde. Et biben
tes mebabunt q̄i a vino et reple
buntur vt phiale a q̄si cornua alta
ris Et saluabit eos dñs de⁹ eorū
i die illa vt gregē ppli sui. qr lapi
des sācti eleuabunt sup terraz eius
Quid em̄ bonū ei⁹ ē a q̄d pulchr
eius nisi frumētū electorū a vinū
germinās virgines. ¶ Ca. x.

Petite pluuiaz a dño i tēpe se
rotino a dñs faciet nubes et
pluuiā ymbs a dabit eis singul
herbā i agro. Quia simulacra lo
cuta sūt mutile a diuini viderūt mē
daciū et somniatores locuti sunt
frustra a vane cosolabant. Idcir
co adducti sūt q̄si grex affligent
qr nō ē pastor eis. Sup pastores
irat⁹ ē furor me⁹ a sup hircos vi
sitabo. Quia visitauit dñs exerci
tuū gregē suū domū iuda a posuit
eos q̄si equū gloríe sue i bello. Ex
ipō angel⁹ et ex ipso paxillus ex
ipō arcus prelij a ex ipō egredie
omnis exactor simul a erūt q̄i fortes
cōculcātes lutū viarū i plio Et bel
labūt qr dñs cū eis a confūdēt ascē
sores equor Et confortabo domū iu
da a domū ioseph saluabo. Et cō
uertā eos qr miserebor eorū a erūt
sicut fuerūt quādo nō peccerā eos
Ego em̄ dñs deus eor a exaudiā
eos Et erūt q̄si fortes ephraim a
letabit cor eor q̄si a vino. Et filij
eor videbūt a letabunt a exulta
bit cor eor in dño Sibilabo eis a
congregabo illos qr redemi eos. Et
multiplicabo eos sicut ante fuerāt
multiplicati a seminabo eos in po
pulis. Et delonge recordabuntur
mei a viuent cū filijs suis a reuer
tentur. Et reducam eos de terra
egipti et de assirijs congregabo eos
Et ad terram galaad a libam ad
ducā eos et non inuenīet eis lo
cus. Et transiet in maris freto et
pauciet in mari fluctus a confun
dentur omnia profunda flumínis
Et humiliabitur superbia assur et
sceptrū egipti recedet. Cōfortabo
eos in dño a in nomīe ei⁹ ambu
labūt dicit dñs. ¶ Ca. xi.

Aperi libane portas tuas et
comedat ignis cedros tuas
Vlula abies qr cecidit cedr⁹. qm̄
magnifici vastati sūt Vlulate querc⁹
basā. qm̄ succisus ē salt⁹ munit⁹
Vox vlulat⁹ pastor. qr vastata
ē magnificētia eor Vox rugit⁹ leo
nū. qm̄ vastata ē superbia iordānis
Hec dic dñs de⁹ me⁹ Pasce pecora
occisiōis q̄ q̄ possedērāt occidebāt
et nō dolebāt a vendebāt ea dicētes

Bñdictus dñs diuites facti sum⁹
Et pastores eoꝝ nō ꝑcebat eis et
ego nō ꝑcaꝫ vltra sup habitātes
terrā dicit dñs. Ecce ego tradam
hoīes: vnūquēq; in manu ꝓximi
sui ⁊ in manu regis sui et ꝯscindēt
terrā ⁊ non eruā de manu eoꝝ ⁊
pascā pecus occisionis ꝓpt hoc o
pauperes gregis. Et assumpsi m̄
duas v̄gas. vnā vocaui decorē ⁊
alteraꝫ vocaui funiculū ⁊ paui gre
geꝫ Et succidi tres pastores in mē
se vno ⁊ cōtracta est am̄a mea in
eis. Siquidē ⁊ am̄a eoꝝ variauit
in me. Et dixi Non pascā vos. Qd
m oriť moriať et qd succidiť succi
dať Et reliq̄ deuorent vnusquisq;
carnē ꝓximi sui Et tuli v̄gā meā q̄
vocabať decus ⁊ abscōdi eā ut ir
ritū facereꝫ fed⁹ meū qd ꝑcussi cū
oībus ꝓplis ⁊ ī irritū deductū est
ī die illa. Et ꝯgnouerēt sic paupe
res gregis q̄ custodiūt m̄. qꝛ v̄bū
dñi est. Et dixi ad eos. Si bonuꝫ ē
in oculꝰ vr̄is afferte mercedē meaꝫ
Et si nō q̄escite. Et appēderūt mer
cedē meā triginta argēteos. Et di
xit dñs ad me Proice illd ad sta
tuariū Decoꝝ pretiū q̄ appretiat⁹
sū ab eis. Et tuli trigīta argēteos
et ꝓieci illos in domo dñi ad sta
tuariū. Et p̄scidi v̄gā meā secūdā
q̄ appellabať funiculus ut dissol
uerē germanitatē int̄ iudā ⁊ isrl
Et dixit dñs ad me. Adhuc sume
tibi vasa pastoris stulti. q̄a ecce
ego suscitabo pastorē in terra qui
derelicta ñ visitabit. dispsū ñ q̄ret
⁊ ꝯtritū nō sanabit et id qd stat
nō enutriet ⁊ carnes pinguiū co
medet ⁊ vngulas eoꝝ dissoluet.
O pastor ⁊ ydolū derelinquēs gre
gē. Gladi⁹ sup brachiū ei⁹ ⁊ sup
oculū dextꝝ ei⁹. Brachiū eius ari
ditate siccabiť et oculꝰ dexter ei⁹
tenebrescēs obscurābiť. ¶ Ca. xij.

Onus v̄bi dñi sup isrl. Dixit
dñs extendēs celū ⁊ fundās
terrā ⁊ fingēs spm̄ hoīs in eo. Ecce
ego ponaꝫ ihrlm supliminare cra
pule oīb⁹ ꝓplis in circuitu. ꝫ ⁊ iu
da erit in obsidione cōtra ihrlm
Et eit: in die illa ponā ihrlm lapi
dē oneis cūctis ꝓplis. Oēs qui ele
uabūt eā ꝯcisione lacerabūtur ⁊
colligenť adūsus eaꝫ om̄a regna
terre. In die illa dicit dñs ꝑcutiā
oēm equū in stupore ⁊ ascensoreꝫ
ei⁹ in amentia. Et sup domū iuda
aperiā oculos meos ⁊ oēm equū
ꝓplꝰoꝝ ꝑcutiam cecitate. Et dicent
duces iuda in corde suo. ꝯfortenť
m̄ habitatores ihrlm in domo ex
ercituū dꝰoꝝ eoꝝ. In die illa ponā
duces iuda sicut caminū ignis in
lignis et sicut faceꝫ ignis in feno
⁊ deuorabunt ad dextrā ⁊ ad sini
straꝫ oēs ꝓplos in circuitu. Et ha
bitabiť ihrlm rursus in loco suo
ī iherusalē Et saluabit dñs taber
nacula iuda sicut in principio ut
non mag̃fice glorieť dom⁹ dauid
⁊ gloria habitantiū ihrlm cōtra
iudaꝫ. In die illo ꝓteget dñs ha
bitatores iherusalē. Et erit qui of
fendeit ex eis in die illa quasi da
uid ⁊ dom⁹ dauid q̄si dei sicut an
gelus dñi in ꝯspectu ei⁹. Et erit in
die illa querā ꝯterere oēs gentes
que veniūt ꝯtr̄ ihrlm ⁊ effundā
sup domū dauid ⁊ sup habitato
res iherusalē spm̄ gratie ⁊ precuꝫ
Et aspitiēt ad me quē ꝯfixerūt et
plangent eū planctu quasi super

vnigenitū ⁊ dolebūt sup eū ut do
leri solet in morte p̄mogeniti. In
die illa magn⁹ erit plāct⁹ ī ihrl'm
sicut planctus ad rēmon in cāpo
magedon. Et plāget terra: familie
⁊ familie seorsū Familie dom⁹ da
uid seorsū ⁊ mulieres eoꝝ seorsū.
Familie dom⁹ nathā seorsū ⁊ mu
lieres eoꝝ seorsū. Familie dom⁹ le
ui seorsū ⁊ mlieres eoꝝ seorsū. Fa
milie semei seorsū ⁊ mulieres eoꝝ
seorsū. Oēs familie reliq̄: familie ⁊
familie seorsum ⁊ mulieres eoꝝ
seorsum. ¶ Ca. xiij.

In die illa erit fons patēs dom⁹ da
uid ⁊ habitātib⁹ ihrl'm: ī ablucō
nē peccatoris ⁊ mēstruate. Et erit
ī die illa dicit dn̄s exercituū disp
dā noīa ydoloꝝ de t̄ra ⁊ n̄ memo
rabunt̄ vltra. Et pseudo ꝓphas ⁊
spm̄ īmūdū auferā de terra. Et erit
cū ꝓphauerit quispiā vltra: dicēt
ei p̄r ei⁹ ⁊ mat̄ ei⁹ q̄ genuerūt eū.
Nō viues: qꝛ mēdatiū locut⁹ es ī
noīe dn̄i. Et ꝯfigēt eū p̄r ei⁹ ⁊ mr̄
ei⁹ genitores ei⁹ cū ꝓphauerit. Et
erit: in die illa ꝯfūdent̄ ꝓphe vn⁹
quisq̄ ex visione sua cū ꝓphaue
rit nec operiēt̄ pallio saccino ut
mētiant̄. Sꝫ dicet nō sū ꝓpha. Hō
agricola ego suꝫ. qm̄ adā exēplū
meū ab adolescētia mea. Et dicet̄
ei Quid sūt plage iste ī medio ma
nuuꝫ tuaꝝ. Et dicet. Hijs plaga
tus sū ī domo eoꝝq̄ diligebāt me
Fr̄mea suscitare sup pastorē meū
⁊ sup viꝝ coherentēꝫ m̄ dicit dn̄s
exēcituū. Percute pastorē ⁊ disp
gēt̄ oues. Et ꝯūtaꝫ manū meā ad
puulos ⁊ erūt in omni terra dicit
dn̄s. Partes due in ea dispgent̄
⁊ defitiēt ⁊ tertia ps relinquet̄ in
ea. Et ducā tertiā ptē p ignē ⁊ vrā
eos sicut vritur argentū ⁊ ꝓbabo
eos sicut ꝓbat̄ auꝝ. Ipe vocabit
nomen meū ⁊ ego exaudiā eū. Et
dicā. ꝓplus me⁹ es Et ipe dicet. do
min⁹ deus meus. ¶ Ca. xiiij.

Ecce dies veniūt dicit dn̄s ⁊
diuidēt̄ spolia tua in medio
tui. Et ꝯgregabo omnes gētes ad
ihrl'm in p̄liuꝫ ⁊ capiet̄ ciuitas et
vastabunt̄ dom⁹ ⁊ mulieres vio
labūtur. Et egredieṫ media ps ci
uitatis ī captiuitatē ⁊ reliquū po
puli n̄ auferet̄ ex vrbe. Et egredie
tur dn̄s ⁊ preliabit̄ ꝯtra gētes il
las sicut p̄liatus ē ī die certamīs
Et stabūt pedes ei⁹ in die illa sup
montē oliuaꝝ q̄ ē ꝯtra ihrl'm ad
orientē. Et scindet̄ mōs oliuaꝝ ex
media pte sui ad orientē ⁊ ad oc
cidentē: p̄rupto grādi valde. Et se
parabit̄ mediū mōtis ad aq̄lonē
⁊ mediū ei⁹ ad meridieꝫ. Et fugie
tis ad vallē mōtiū eoꝝ. qm̄ ꝯiun
get̄ vallis mōtiū vsq̄ ad ꝓximū
Et fugietis sic̄ fugistis a facie ter
remotus in dieb⁹ osie regis iudā
Et venit dn̄s de⁹ meus: omnesq̄
sancti cuꝫ eo. Et erit: in die illa nō
erit lux ꝫ frig⁹ ⁊ gelu. Et erit dies
vna q̄ nota est dn̄o: nō dies neq̄
nox ⁊ in tpe vespei erit lux. Et erit:
in die illa exibūt aque viue de ihe
rusalem. Medium earum ad ma
re orientale ⁊ medium earum ad
mare nouissimum In estate ⁊ in
hyeme erunt ⁊ erit dominus rex
super omnem terram. In die illa
erit dominus vnus et erit nomē
eius vnum. Et reuertetur omnis
terra vsq̄ ad desertum de colle
remmon ad austrum iherusaleꝫ.

Et exaltabit̃ et habitabit in loco
suo a porta beiamin vsq; ad locũ
porte p̃oris ⁊ vsq; ad portã angu
lorum ⁊ a [illegible]rre ananehel vsq; ad
torcularia regis Et habitabũt in
ea ⁊ anathema nõ erit amplius.
Sed sedebit ihrl̃m secuã et hec eit
plaga q̃ pcutiet dñs oẽs gentes
q̃ pugnauerũt adũsus iherusalẽ
Tabescet caro vniuscuiusq; stan
tis sup pedes suos et oculi ei⁹ ɔta
bescẽt ĩ foraminib⁹ suis ⁊ lingua
eoꝝ ɔtabescet in ore suo. In die il
la erit tumultus dñi magn⁹ ĩ eis
⁊ app̃hẽdet vir manũ ꝓximi sui.
⁊ ɔseret̃ man⁹ ei⁹ sup manũ ꝓxi
sui Sꝫ et iudas pug̃bit adũsus
iherusalẽ. Et ɔgregabunt̃ diuitie
oĩm gentiũ ĩ circuitu auꝝ ⁊ argẽ
tũ et vestes multe satis Et sic erit
ruina eq̃ ⁊ muli ⁊ cameli et asini
⁊ oĩm iumẽtoꝝ q̃ fuerint ĩ castris
ill̃ sic̃ ruina hec Et oẽs q̃ reliq̃ fue
rint de vniũsis gentib⁹ que vene
rũt ɔtra ihrl̃m. ascẽdent ab ãno ĩ
annũ ut adorẽt regeꝫ dñm exerci
tuũ ⁊ celebrent festiuitates taber
naculoꝝ. Et erit qui nõ ascenderit
de familijs terre ad iherusaleꝫ ut
adorẽt regẽ dñm exercituũ nõ eit
super eos ymber. Qꝛ et si familia
egipti nõ ascenderit ⁊ nõ venerit
nec sup eos erit. ꝫ eit ruina q̃ pcu
tiet dñs oẽs gẽtes que nõ ascẽde
rint ad celebrandã festiuitatẽ ta
b̃naculoꝝ. Hoc eit pctm̃ egipti ⁊
hoc peccatũ oĩm gentiũ que non
ascenderint ad celebrãdũ festiui
tateꝫ tab̃naculoꝝ. In die illa erit
q̃d sup frenũ ẽ equi sanctũ dño ⁊
erũt lebetes ĩ domo dñi q̃si phya
[illegible] altari. Et erit oĩs lebes in
ihrl̃m ⁊ in iuda sãctificatus dño
exercituũ. Et veniẽt oẽs ĩmolãtes
⁊ sumẽt ex eis ⁊ coquẽt in eis. Et
non erit mercator vltra in domo
domini exercituũ in die illo.

¶ Explicit Zacharias ꝓpha.
¶ Incipit Malachias ꝓpha.

Onus verbi domĩ ad
isrl̃ in manu mala
chie ꝓphete. Dilexi
vos dicit dñs. Et di
xistis. In q̃ dilexisti
nos. Nõne frat̃ erat esau iacob
dicit dñs. Et dilexi iacob. esau ãt
odio habui. Et posui seyr mõtes
ei⁹ in solitudinẽ ⁊ hereditatẽ eius
ĩ dracones deſti. Q̃d si dixeit ydu
mea destructi sum⁹ ꝫ reuertentes
edificabim⁹ q̃ destructa sũt. hec
dicit dñs exercituum. Isti edifica
bũt ⁊ ego destruã. Et vocabũtur
t̃mini iniq̃tatis et ꝓplus cui irat⁹
ẽ dñs vsq; in eternũ. Et oculi vr̃i
videbũt ⁊ vos dicetis. Mag̃ficet̃
dñs sup terminũ isrl̃. Fili⁹ hono
rat patreꝫ et ſuus dñm suũ. Si g̃
pat̃ ego sũ vbi ẽ honor meus ⁊ si
dñs ego sũ vbi ẽ timor me⁹ dicit
dñs exercituũ. Ad vos o sacerdo
tes qui despicitis nomen meũ Et
dixistis. In q̃ despexim⁹ nomẽ tu
um. Offertis sup altaẽ meũ panẽ
pollutũ. Et dicitis In q̃ polluim⁹
te. In eo ꝙ dicitis mensa dñi de
specta ẽ. Si offeratis cecũ ad ĩmo
landũ nõne maluꝫ ẽ. Et si offera
tis claudũ ⁊ languidũ. nõne ma
lũ est. Offer illud duci tuo si pla
cuerit ei ã si susceperit fatiẽ tuã di
cit dñs exercituũ. ⁊ nũc dep̃camĩ

vultū dei ut misereat̄ vestri de ma
nu em̄ vrā factuz ē hoc: si quo mō
suscipiat faties vrās dicit dn̄s ex
ercituū. Quis ē in vob̄ q̄ claudat
ostia ⁊ incēdit altare meū gratui
to. ¶ Nō ē m̄ volūtas in vobis dicit
dn̄s exēcituū ⁊ mun⁹ nō suscipiā
de manu vrā. Ab ortu eī sol̄ vsqz
ad occasū magnū ē nomē meū in
gētib⁹ ⁊ in oī loco sāctificat̄ ⁊ of
fert̄ noī meo oblacō mūdaqz ma
gnū nomē meū ī gētib⁹ dic̄ dn̄s
exēcituū. Et vos polluistis illud ī
eo q̄ dicitis mensa dn̄i ɔtamina
ta ē ⁊ qd̄ supponit̄ ɔtēptibile ē cū
igne q̄ illud deuorat. Et dixistis.
Ecce de labore ⁊ exufflastis illd̄ di
cit dn̄s exēcituū. Et ītulistis de ra
pinis claudū ⁊ lāguidū et intuli
stis mun⁹ nūq̄d suscipiā illd̄ de ma
nu vrā dic̄ dn̄s. ¶ maledict⁹ dolos⁹
q̄ hz ī grege suo masculū ⁊ votū fa
tiens imolat debile dn̄o. qrex ma
gn⁹ ego dic̄ dn̄s exēcituū ⁊ nomē
meū horribile ī gētib⁹. ¶ Ca. ij.

Et nūc ad vos mādatū hoc
o sacerdotes. Si nolueritis
audire ⁊ si nolueritis ponere sup
cor ut detis gl̄iaz noī meo ait do
min⁹ exēcituuz: mittam ī vos ege
statē ⁊ maledicā bn̄dictionibz ve
stris ⁊ maledicā ill̄ qm̄ nō posui
stis sup cor. Ecce ego ꝓitiaz vobis
brachiū ⁊ dispgā sup vultū vr̄m
sterc⁹ sollēnitatū vrāꝝ ⁊ assumet
vos secū. Et scietis qz misi ad vos
mādatū istud ut eēt pactū meuz
cū leui dicit dn̄s exēcituū. Pactuz
meū fuit cū eo vite ⁊ pacis ⁊ dedi
ei timorē ⁊ timuit me ⁊ a fatie no
minis mei pauebat. Lex veritatis
fuit ī ore ei⁹ ⁊ iniquitas nō ē inuē
ta in labijs ei⁹. In pace ⁊ in eq̄ta
te ambulauit mecū ⁊ multos aū
tit ab iniq̄tate. Labia em̄ sacerdo
tis custodiūt scientiā ⁊ legē requi
rent ex ore ei⁹. qz angel⁹ dn̄i exer
cituū ē. Vos aūt recessistis de via
⁊ scādalisastis plurimos in lege.
Irritū fecistis pactū leui dic̄ dn̄s
exēcituū. Propt̄ quod ⁊ ego dedi
vos ɔtēptibiles et humiles oīb⁹
ꝓplis sic̄ nō seruastis vias meas
⁊ accepistis fatiē in lege. Nūquid
nō pat̄ vn⁹ oīm nostꝝ. ¶ Nūquid
nō deus vn⁹ creauit nos. ¶ Quare
ergo despicit vnusquisqz nostrū
frēz suū violās pactū p̄m nostro
rū. ¶ Trāsgressus est iuda ⁊ abho
minatio facta ē in isrl̄ ⁊ in ihrl̄m.
qz ɔtaminauit iudas sāctificacōz
dn̄i quā dilexit ⁊ habuerūt filiā
dei alieni. Dispdat dn̄s virꝝ q̄ fece
rit hoc magistꝝ et discipulū de ta
bernaculo iacob ⁊ offerētez mun⁹
dn̄o exēcituū. Et hoc rursū fecistis
operiebatis lacrimis altare dn̄i
fletu ⁊ mugitu: ita ut nō respitiaz
vltra ad sacrifitiū: nec accipiam
placabile quid de manu vestra.
Et dixistis. Quā ob causā. ¶ Quia
dn̄s testificatus est int̄ te ⁊ vxorē
pubertatis tue quaz tu despexisti.
Et hec ꝑticeps tua et vxor federis
tui. Nonne vnus fecit ⁊ residuuz
spūs ei⁹ est. ¶ Et quid vnus q̄rit:
nisi semē dei. ¶ Custodite ergo spi
ritū vestꝝ ⁊ vxorē adolescētie tue
noli despicere. Cū odio habueris
dimitte dicit dn̄s de⁹ isrl̄ Operiet
aūt iniquitas vestimentū ei⁹: dic̄
dn̄s exercituū. Custodite spm̄ ve
stꝝ ⁊ nolite despicere. Laborare fe
cistis dn̄m in sermonib⁹ vestris.

Et dixistis. In q̄ eū fecim⁹ labora
re. In eo q̄ dicitis. Oīs qui facit
malū bon⁹ ē in ɔspectu dn̄i ⁊ tales
ei placēt. ā ĉte vbi ē de⁹ iudicij.

¶ Ca. iij.

Ecce ego mittā an
gelū meū ⁊ prepabit viam
añ fatiē meā. Et statim veniet ad
templū suū dn̄ator quē vos quel
tis ⁊ angel⁹ testamēti quem vos
vultis Ecce venit dicit dn̄s exerci
tuū. Et quis poterit cogitare diez
aduētus ei⁹. Et q̄s stabit ad vi
dendū eū. Ipe em̄ q̄si ignis ɔflās
⁊ quasi herba fullonū. Et sedebit
ɔflans ⁊ emūdans argētū ⁊ pur
gabit filios leui. Et colabit eos
quasi aur̄ ⁊ q̄si argentū ⁊ erunt
dn̄o offerētes sacrifitia in iustitia
Et placebit dn̄o sacrifitiū iuda ⁊
ihrl'm sicut dies seculi et sicut ām
antiq̄. Et accedā ad vos in iudicō
⁊ ero testis velox maleficis ⁊ ad
ulteris ⁊ piuris et qui calūniant̄
mercedē mercēnarij ⁊ humiliant
viduas ⁊ pupillos ⁊ opprimunt
pegrinū. nec timuerunt me dicit
dn̄s exercituū. Ego em̄ dn̄s et nō
mutor ⁊ vos filij iacob non estis
ɔsūpti. A diebz em̄ patr̄ vestror̄
recessistis a legittimis meis ⁊ nō
custodistis. Reūtimini ad me et
reūtar ad vos dicit dn̄s exēcituū
Et dixistis. In q̄ reūtemur. Si af
fliget hō deū. q̄ vos ɔfigitis me. ⁊
dixistis. In q̄ ɔfigim⁹ te. In deci
mis ⁊ ī p̄micijs ⁊ ī penuria. Vos
maledicti estis ⁊ me vos cōfigitis
gens tō. Inferte oēm decimā ī hor
reū ⁊ sit cib⁹ in domo mea ⁊ ꝓba
te me sup hoc dic̄ dn̄s. Si nō ape
ruero vob̄ catharactas celi et ef
fudero vob̄ bn̄dictōnem vsq̄ ad
abundātiā. Et īcrepabo ꝓ vobis
deuorātez ⁊ nō corrūpet fructū ter
re vr̄e nec erit steril' vinea ī agro
dicit dn̄s exercituū. Et btōs vos
dicent oēs gentes. Eritis em̄ vos
terra desiderabil' dicit dn̄s exerci
tuū Inualuerūt sup me v̄ba vrā
dic̄ dn̄s. Et dixistis. Quid locuti
sum⁹ ɔtra te. Dixistis. Van⁹ ē q̄
seruit dō. Et qd̄ emolumentū q̄ cu
stodiuim⁹ p̄cepta ei⁹ ⁊ q̄ ambu
lauim⁹ tristes corā domino exēci
tuū. Ergo nūc btōs dicim⁹ arro
gantes. Siquidē edificati sūt fatiē
tes impietates ⁊ tēptauerūt deuz
⁊ salui facti sūt. Tūc locuti sunt ti
mētes deuz vnusquisq̄ cū ꝓximo
suo. Et attendit dn̄s ⁊ audiuit ⁊
scriptus est liber monumēti corā
eo timētib⁹ dn̄m ⁊ cogitātib⁹ no
men ei⁹. Et erūt m̄ ait dn̄s exerci
tuū in die q̄ ego fatiaz ī peculiū et
parcā eis sic̄ pcit vir filio suo seru
enti sibi. Et cōuertimini ⁊ videbitis
q̄d sit int̄ iustū ⁊ impiū ⁊ int̄ seruiē
tez dō ⁊ nō seruientē ei.

¶ Ca. iiij.

Ecce em̄ dies veniet succensa
q̄si camin⁹ ⁊ erūt oēs supbi
⁊ oēs fatiētes impietatē stipula.
Et inflāmabat eos dies veniens
dicit dn̄s exercituuz. q̄ nō derelin
quet eis radicē ⁊ germē. Et orietur
vob̄ timētib⁹ nomē meū sol iusti
tie ⁊ sanitas in pennis ei⁹. Et egre
diemī et salietis sicut vituli de ar
mēto et calcabitis īpios cū fuerīt
cinis sb̄ planta pedū vr̄or̄ in die
q̄ ego fatio dicit dn̄s exercituum
Memētote legis moysi serui mei
quā mandaui ei in oreb ad oēm
israhel p̄cepta ⁊ iuditia. Ecce ego
mittaz vob̄ helyam ꝓphām añq̄

veniat dies dñi magnꝰ ⁊ horribi
lis. Et ꝯuertet cor patꝝ ad filios
⁊ cor filiorū ad pr̄es eorū ne forte
veniā ⁊ ꝑcutiā terrā anathemate.

¶ Explicit Malachias ꝓpha.
¶ Incipit prologus beati Ihe
ronimi presbiteri in libros
Machabeorū

Machabeorꝝ libri duo p̄
notāt p̄lia int̄ hebreo
rū duces gentēq; ꝑsarꝝ
pugnāq; sabbatorꝝ ⁊
nobiles machabei ducis trium
phos ex cuiꝰ noīe ⁊ libri idem sūt
nūcupati. Decq; historia cōtinet
etiā īdita illa gesta machabeorū
fratꝝ q̄ sub ātiocho rege ꝓ sacris
legibus dira tormēta ꝑpessi sunt
Quos mater pia dū diuersis sup
plicijs vrgerentur nonsolum nō
fleuit. sed et gaudēs hortabatur
ad gloriam passionis.

¶ Explicit ꝓlogus. Incipit li
ber primus Machabeorū.

Et factū est postq̄ ꝑ
cussit alexāder phi
lippi rex macedo qui
primus regnauit in
gretia egressus de ter
ra cethim dariū regem ꝑsarꝝ ⁊ me
dorum constituit prelia multa et
obtinuit omniū municōnes et in
terfecit reges terre. Et pertransijt
vsq; ad fines terre et accepit spo
lia multitudinis gentium ⁊ siluit
terra in conspectu eius. Et congre
gauit virtutē et exercitū fortez ni
mis ⁊ exaltatū est et eleuatuz cor
eius ⁊ obtinuit regiones gentiuz
⁊ tirannos ⁊ facti sūt illi in tribu
tū. Et post hec decidit in lectū et co
gnouit q̄ moreret̄. Et vocauit pu
eros suos nobiles qui secū erant
nutriti a iuuentute sua ⁊ diuisit il
lis regnū suū cum adhuc viueret
Et regnauit alexander annis duo
decim ⁊ mortuus ē. Et obtinuerūt
pueri eiꝰ regnuz vnusquisq; in lo
co suo ⁊ imposuerunt omnes sibi
dyademata post mortē eius ⁊ filij
eorꝝ post eos annis multis ⁊ mul
tiplicata sūt mala in terra. Et exijt
ex eis radix peccati: antiochꝰ illu
stris filius antiochi regis qui fu
erat rome obses et regnauit ī an
no cētesiō tricesiō ⁊ septīo r̄gni gre
corꝝ. In diebꝰ illis exierūt ex isrl̄
filij iniqui ⁊ suaserūt multis dicē
tes. Eamꝰ ⁊ disponamꝰ testamen
tū cum gentibꝰ q̄ circa nos sūt. q̄
exquo recessimꝰ ab eis inuenerūt
nos multa mala. Et bonꝰ visus ē
sermo in ocul̄ eorū. Et destinaue
rūt aliqui de populo ⁊ abierūt ad
regem ⁊ dedit illis potestatem ut
facerent iustitiā gentiū. Et edifica
uerunt gymnasiuz ī iherosolimis
scd̄m leges nationū ⁊ fecerūt sibi p̄
putia ⁊ recesserunt a testamento
sancto et iuncti sunt nationibus
et venundati sunt ut facerent ma
lum. Et paratum est regnuz in cō
spectu antiochi et cepit regnare
in terra egipti ut regnaret super
duo regna. Et intrauit in egiptū
in multitudine graui in curribus
et elephantis et equitibus et co
piosa nauiū multitudine. Et ꝯsti
tuit bellū adūsus ptolomeū regez
egipti ⁊ veritꝰ ē ptolomeꝰ a fatie
eiꝰ ⁊ fugit ⁊ ceciderūt vulneāti mlti

Et ꝯprehendit ciuitates munitas ī
terra egipti ⁊ accepit spolia terre
egipti· Et conuertit ātiochꝰ postq̄
pcussit egiptū in cētesimo et q̄dr̄
gesimo ⁊ tercō anno ⁊ ascēdit ad
isrl̄ ⁊ ascēdit iherosolimis ī mul
titudine graui Et intrauit ī sāctifi
cationē cū supbia ⁊ accepit altaē
aureū ⁊ candelabꝝ lumīs ⁊ vniu̅
sa vasa eiꝰ ⁊ mensā ꝓposicōis et
libatoia ⁊ fialas ⁊ mortaiola au
rea ⁊ velū et coronas ⁊ ornamētū
aureū qd̄ in fatie tēpli erat ⁊ ꝯmi
nuit oīa· Et accepit argentū ⁊ au
rū ⁊ vasa ꝯcupiscibilia ⁊ accepit
thesauros occultos q̄s inuenit ⁊
sblatis oībꝰ abijt in terrā suā· Et
fecit cedē hoīm ⁊ locutus est in su
pbia magna· Et factꝰ ē planctus
magnꝰ in isrl̄ ⁊ ī oī loco eoꝝ· Et
ingemuerūt pn̄cipes ⁊ seniores ⁊
iuuenes ⁊ v̄gines infirmati sunt
⁊ spetiositas mulieꝝ īmutata est
Oīs maritus sūpsit lamentuꝫ ⁊ q̄
sedebāt in throno maritali luge
bant· Et cōmota ē terra sup habi
tantes ī ea et vniu̅sa domꝰ iacob
induit ꝯfusionē· Et post duos an
nos dieꝝ misit rex pn̄cipeꝫ tribu
toꝝ in ciuitates iuda ⁊ venit ihe
rusalē cū turba mag̅· Et locutus
ē ad eos v̄ba pacifica in dolo et
crediderūt ei· Et irruit sup ciuita
tē ꝛpente ⁊ pcussit eā plaga mag̅
⁊ pdidit ꝓplm multū ex isrl̄ Et ac
cepit spolia ciuitatis ⁊ succēdit eā
igni· Et destruxit domos eiꝰ ⁊ mu
ros eiꝰ in circuitu ⁊ captiuas du
xerūt mulieres ⁊ natos ⁊ pecora
possederūt Et edificauerūt ciuita
tem dauid muro mag̅ ⁊ firmo ⁊
turribꝫ firmis ⁊ facta ē ill̄ in arcē

Et posuerūt illic gentē peccatricez
viros imq̄s ⁊ ꝯualuerūt in ea et
posuerūt arma ⁊ escas ⁊ ꝯgrega
uerūt spolia ihrl̄m ⁊ reposuerūt illic
et facti sunt in laqueū magnū Et
factū est hoc ad insidias sanctifi
cacōni ⁊ in dyabolū malū in isrl̄·
⁊ effuderūt sanguinē innocentez ꝑ
circuitū sāctificacōnis ⁊ ꝯtāmina
uerūt sāctificacōem ⁊ fugerūt ha
bitatores ihrl̄m ꝓpt̄ eos ⁊ facta ē
habitacō exterorū et facta ē exte
ra semini suo ⁊ nati eiꝰ reliquerūt
eā· Sāctificacō eiꝰ desolata est sic
solitudo· dies festi eius ꝯuersi sūt in
luctū· sabbata eiꝰ in obprobriū·
honores eiꝰ in nihilū ꝟm gloriaꝫ
eiꝰ multiplicata ē ignominia eiꝰ·
⁊ sblimitas eius ꝯuersa est in luctū
Et scripsit rex antiochꝰ ōni regno
suo ut eēt oīs ꝓplus vnus· Et reli
querūt vnusquisq̄ legē suā et con
senserūt oēs gentes scd̄m v̄bū re
gis antiochi· Et multi ex isrl̄ ꝯsē
serūt ei ⁊ sacrificauerūt ydol̄ ⁊ coī
quinauerūt sabbatū Et misit rex
antiochꝰ libros ꝑ manꝰ nūtioꝝ
in ihrl̄m ⁊ in oēs ciuitates iude·
ut seq̄rent̄ leges gentiū terre ⁊ ꝓ
hiberent holocausta et sacrifitia
et placacōes fieri in tēplo dei ⁊ ꝓ
hiberent celebrari sabbatū ⁊ dies
sollēnes Et iussit coinq̄nari sācta
et scm̄ ꝓplm̄ israhel· et iussit edifi
cari aras ⁊ tēpla ⁊ ydola ⁊ īmola
ri carnes suillas ⁊ pecora ꝯmunia
⁊ ꝛlinq̄re filios suos incircūcisos
et coinq̄nari am̄as eoꝝ in oībus
īmūdicijs ⁊ abhominacōibꝰ ita
ut obliuiscerent̄ legē et īmutarēt
oēs iustificacōnes dei· et quicūq̄
n̄ fecissent ꝟm v̄bū regis ātiochi

morerent. Scdm oia verba hec scri
psit oi regno suo et preposuit pn̄
cipes ppl'o q̄ hec fieri cogerent. Et
iusserūt ciuitatib9 inde sacrificaē
Et ɔgregati sunt multi de ppl'o ad
eos q̄ dereliquerāt legē dn̄i ⁊ fece
rūt mala sup terrā ⁊ effugauerūt
ppl'm isrl' in abditis ⁊ in abscōdi
tis fugitiuoꝝ locis. Die qn̄ta deci
ma mēsis casleu qn̄to ⁊ q̄dragesi
mo ⁊ cētesimo āno edificauit rex
antioch9 abhominādū ydolū de
solacōis sup altare dei ⁊ p vniuer
sas ciuitates inde in circuitu edifi
cauerūt aras ⁊ añ ianuas domo
rū ⁊ in plateis incēdebant thura
⁊ sacrificabāt. Et libros legis dei
ɔbusserūt igni scīdētes eos ⁊ apd
quēcūq; īueniebāt libri testamē
ti dn̄i ⁊ quicūq; obseruabat legē
dn̄i: scdm edictū r̄gis trucidabāt
eū. In v̄tute sua fatiebāt hec ppl'o
isrl' q̄ inueniebat in oi mēse in ci
uitatibus. Et qn̄ta ⁊ vicesima die
mēsis sacrificabāt sup arā q̄ erat
ɔtra altare ⁊ mulieres q̄ circūcide
bāt filios suos trucidabant̄ s̄m
iussuꝫ regis ātiochi Et suspēdebāt
pueros a ceruicib9 p vniūsas do
mos eaꝝ ⁊ eos qui circūciderāt il
los trucidabāt. Et multi de ppl'o
isrl' diffinierūt apud se ut nō mā
ducarēt immūda et elegerūt ma
gis mori q̄ cib' coinq̄nari īmūdis
⁊ noluerūt infringere legē dei scāꝫ
⁊ trucidati sūt. Et facta ē ira mag̃
sup populū valde. ¶ Ca. ij.
In dieb9 ill' surrexit mathathias
fili9 iohis filij symeōis sacdos ex
filijs ioarim ab ihrl'm ⁊ ɔsedit in
monte modin. Et habebat filios
qn̄q;: iohannā q̄ ɔgnominabat̄
gaddis ⁊ symonē q̄ ɔgnomīaba
tur thasi ⁊ iudā q̄ vōbat̄ macha
be9 ⁊ eleazaꝝ q̄ ɔgnomīabat̄ ab
arō ⁊ ionathā q̄ ɔgnominabat̄
apph9. Hij viderūt mala q̄ fiebant
ī populo iuda ⁊ in ihrl'm. Et dixit
mathathias. Ve m̄ Vt q̄d nat9
sū videre ɔtricōeꝫ populi mei ⁊ cō
tricōeꝫ cītatis sācte ⁊ sedē illic cū
dat̄ in manib9 inimicorū. Sācta
in manu extraneoꝝ facta sūt. tem
plū ei9 sic hō ignobil'. Vasa glo
rie ei9 captiua abducta sūt. truci
dati sūt senes ei9 ī plateis et iuue
nes ei9 ceciderūt ī gladio inimico
rū Que gēs nō hereditauit regnū
ei9 ⁊ n̄ obtinuit spolia ei9. Oīs cō
positio ei9 ablata ē. Que erat libe
ra facta ē ancilla. Et ecce scā nrā ⁊
pulchritudo nrā ⁊ claritas nrā deso
lata ē ⁊ coīq̄nauerūt eā gētes. q̄ g̃
nob' adhuc viuē. Et scidit vestimē
ta sua mathathias ⁊ filij ei9 ⁊ ope
ruerūt se cilicijs ⁊ plāxerūt valde. Et
venerūt illuc q̄ missi erant a rege
antiocho ut cogerēt eos q̄ ɔfuge
rant ī ciuitatē modin ymolare ⁊
accēdē thura ⁊ a lege dei discedē.
Et multi de populo isrl' cōsētiētes
accesserūt ad eos. ꝫ mathathias
⁊ filij ei9 ɔstant̄ steterūt. Et r̄nden
tes q̄ missi erāt ab antiocho dixe
rūt mathathie. Pn̄ceps ⁊ clarissi
mus et magnus es in hac ciuita
te ⁊ ornatus filijs ⁊ fratribus. Er
go accede prior ⁊ fac iussum regis
sicut fecerūt oēs gentes et viri iu
da ⁊ qui remanserūt in iherusalē
⁊ eris tu ⁊ filij tui inter amicos re
gis ⁊ amplificatus auro ⁊ argēto
⁊ muneribꝰ multis. Et r̄ndit ma
thathias et dixit magna voce.

Et si oēs gētes regi antiocho obediūt ut discedāt vnusq̄sq; a ꝑuitute legis patrꝝ suoꝝ et ꝯsētiāt mādatis ei⁹ ego ⁊ filij mei ⁊ frēs mei obediem⁹ legi patrꝝ nr̄oꝝ. Propitiꝰ sit nob̄ de⁹ n̄ ē nob̄ vtile reliq̄re legez ⁊ iustitias dei. Nō audiem⁹ v̄ba regis antiochi. nec sacrificabim⁹ trāsgrediētes legis nostre mādata ut eam⁹ alteā via. Et ut cessauit loq̄ verba hec. Accessit q̄dā iudeus in oīm oculꝰ sacrificare ydolꝰ sup aram in ciuitate modin scd̄m iussum regis. Et vidit matathias ⁊ doluit ⁊ ꝯtremuerīt renes ei⁹. Et accēsus ē furor ei⁹ ꝑm iuditiū legis ⁊ insiliens trucidauit eū super arā. Sz ⁊ virꝝ quē rex antiochus miserat q̄ cogebat īmolari occidit in ipō tpe ⁊ arā destruxit et zelat⁹ est legē sicut fecit finees zābri filio salomi. Et exclamauit matathias voce mag̃ dicēs. Oīs qui zelū habz legis statuēs testamentū exeat post me. Et fugit ipe ⁊ filij ei⁹ in mōtes ⁊ reliquerunt quecūq; habebāt ī ciuitate. Tūc descenderūt multi q̄rentes iuditiū et iustitiā in desꝛtū ut sederent ibi ipi ⁊ filij eoꝝ ⁊ mulieres eoꝝ ⁊ pecora eoꝝ. qm̄ indurauerūt super eos mala. Et renūtiatuz ē viris regis et exercitui qui erāt in ihrl̄m cīitate dauid. qm̄ discessissent viri quidā q̄ dissipauerūt mādatū regis in loca occulta ī desꝛto et abissent post illos multi. Et statī prexerunt ad eos ⁊ cōstituerūt adu̇sus eos p̄liū in die sabbatoꝝ. Et dixerūt ad eos. Resistitis et nūc adhuc. Exite ⁊ facite ꝑm v̄bū regis antiochi et viuetis. Et dixerīt

Nō exibim⁹. neq; faciem⁹ v̄bū regis ut polluam⁹ diez sabbatoꝝ. Et ꝯcitauerūt adu̇sus eos p̄liū ⁊ nō rn̄derūt illis. nec lapidē miserīt in eos. nec oppilauerīt loca occulta dicētes Moriamur ōnes in simplicitate nr̄a ⁊ testes erīt sup nos celū ⁊ terra q̄ iniuste ꝑditis nos Et intulerunt illꝰ bellū sabbatis ⁊ mortui sūt ipi ⁊ vxores eoꝝ ⁊ filij eoꝝ et pecora eorū. vsq; ad mille aīas hoīm. Et cognouit matathias ⁊ amici ei⁹ et luctū habuerūt sup eos valde. Et dixit vir ꝓximo suo. Si oēs fecerim⁹ sicut fratres nr̄i fecerīt et n̄ pugnuerim⁹ adu̇sus gētes ꝓ aīabz nr̄is ⁊ iustificacōibz nr̄is citi⁹ disꝑdēt nos a t̄ra. Et cogitauerīt in die illa dicētes Oīs hō q̄cūq; veneit ad nos ī bello die sabbatoꝝ pugnem⁹ adu̇sus eū et nō moriemur oēs sicut mortui sūt fratres nr̄i in occultis Tūc cōgregata est ad eos synagoga iudeorū fortis viribꝰ ex isrl̄. oīs volūtarius in lege ⁊ oēs q̄ fugiebāt a malis additi sūt ad eos ⁊ facti sūt illꝰ ad firmamentū. Et collegerūt exercitū ⁊ ꝑcusserīt peccatoēs ī ira sua et viros iniq̄s ī indignatione sua ⁊ ceteri fugerunt ad natiōes ut euaderēt. Et circuiuit matathias et amici ei⁹ ⁊ destruxerīt aras et circūciderīt pueros incircūcisos quotq̄t īuenerūt ī finibz israhel in fortitudīe. Et ꝑsecuti sūt filios supbie ⁊ ꝓspatū est opus in manib⁹ eorū. Et obtinuerūt legez de manib⁹ gētiū ⁊ de manib⁹ regū ⁊ n̄ dederīt cornu pctōri. Et appropīquauerunt dies matathie moriendi ⁊ dixit filijs suis. Nunc

ɔfortata ē supbia ⁊ castigacō ⁊ tē
p⁹ euersionis ⁊ ira indignacōis.
Nūc ḡ o filij emulatores estote le
gis ⁊ date aīas vr̄as ꝓ testamē
to patr̄. Et memētote opū patrū
q̄ fecerūt ī generacōnib⁹ suis ⁊ ac
cipietis gloriā magnā ⁊ nomē et
nū. Abrahā nōne in tēptacōe in
uent⁹ ē fidel' ⁊ reputatū ē ei ad iu
stitiā. Joseph ī tpe angustie sue
custodiuit mādatū ⁊ fact⁹ ē dn̄s
egipti. Finees pat' nr̄ zelādo zelū
dei: accepit testamētū sacdocij eter
ni. Jhus dū īpleuit verbū fact⁹ ē
dux isrl'. Caleph duz testificat' in
eccīa: accepit hereditatē. Dauid in
sua misericordia ɔsecut⁹ ē sedez re
gni ī secula. Helias dū zelat zelū
legis: recept⁹ ē ī celū. Anaīas aza
rias ⁊ misahel credētes liberati sūt
de flāma. Daīel in sua simplicitate
libeāt⁹ ē de ore leonū. Et ita cogita
te ꝑ generacōez ⁊ gn̄acōez. q̄ oēs
q̄ spāt ī eū nō infirmāt'. Et a verb
viri peccatoris ne timueritis. q̄ glo
ria ei⁹ sterc⁹ ⁊ vermis ē. Hodie ex
tollit' ⁊ cras nō inuenīet'. q̄ ɔuer
sus ē ī terrā suaz ⁊ cogitacō ei⁹ pe
rijt. Vos ḡ filij ɔfortamini ⁊ viri
rilit' agite ī lege. q̄ cū feceritis q̄ vo
bis p̄cepta sūt ī lege a dn̄o dō vr̄o
ī ip̄a gloriosi eritis. Et ecce symon
frat' vr̄ scio q̄ vir ɔsilij ē. Jp̄m au
dite sēp ⁊ ip̄e erit vob' pr̄. Et iudas
machabe⁹ fortis viribꝰ a iuuētu
te sua sit vob' pn̄ceps militie ⁊ ip̄e
aget belluz ꝓpl'i. Et adducetis ad
vos oēs factores legis ⁊ vindicate
vindictā ꝓpl'i vr̄i. Retribuite retri
bucōez gētib⁹ ⁊ intēdite ī p̄ceptū
legis. Et bn̄dixit eos ⁊ apposit⁹ ē
ad pr̄es suos Et defūct⁹ ē cētesimo

⁊ q̄dragesiō sexto āno ⁊ sepultus
ē a filijs suis in sepulchris patrū
suoꝝ ī modin ⁊ planxerūt euz oīs
israhel planctu magno. ¶ Ca. iij.

Et surrexit iudas q̄ vocaba
tur machabe⁹ fili⁹ ei⁹ ꝓ eo
⁊ adiuuabāt eū oēs frēs eius et
vniūsi q̄ se ɔiunxerāt patri ei⁹ ⁊ p̄
liabant' p̄liū isrl' cū leticia Et dila
tauit gloriā populo suo ⁊ īduit se
loricaz sicut gigas ⁊ succīxit se ar
ma bellica sua in p̄lijs ⁊ ꝓtegebat
castra gladio suo. Simil' factus ē
leoni in opib⁹ suis ⁊ sic catul⁹ leo
nis rugiēs in venacōe. Et ꝑsecut⁹
ē iniquos ꝑscrutās eos ⁊ q̄ ɔtur
babant ꝓpl'm suū: eos succēdit flā
mis ⁊ r̄pulsi sūt inimici ei⁹ p̄ timo
re ei⁹ Et oēs opariij iniq̄tatis ɔturba
ti sūt ⁊ directa ē sal⁹ in manu ei⁹.
Et exacerbabat reges multos ⁊ le
tificabat iacob in opib⁹ suis ⁊ in
seculū memoria ei⁹ ī bn̄dictōe. Et
pābulabat ciuitates iuda ⁊ ꝑdi
dit impios ex eis ⁊ auertit irā ab
isrl'. Et nominat⁹ ē vsq̄ ad nouis
simū terre ⁊ ɔgregauit ꝑeuntes.
Et cōgregauit appollonij gentes
⁊ a samaria virtutē multaz ⁊ ma
gnā ad bellandū cōtra isrl'. Et co
gnouit iudas ⁊ exijt obuiā illi ⁊
ꝑcussit ⁊ occidit illū ⁊ ceciderunt
vulnerati multi ⁊ reliqui fugerūt
⁊ accepit spolia eoꝝ. Et gladium
appollonij abstulit iudas et eāt
pugnās in eo oīb⁹ dieb⁹. Et au
diuit seron pn̄ceps exēcitus syrie
q̄ ɔgregauit iudas ɔgregacōem
fideliuz ⁊ eccīaz secū. Et ait. Fatiaz
m̄ nomē ⁊ glīficabor in regno ⁊ de
bellabo iudam ⁊ eos qui cuz ipso
sunt qui spernebant verbū regis

Et ptēpauit se a ascenderūt cū eo
castē impioz fortes auxiliariq; ut
facerēt vindictā in filios israhel.
Et appropinquerūt vsq; bethzō
a exiuit iudas obuiā illis cū pau
cis. Vt aūt viderūt exercitū venī
entē sibi obuiaz dixēt iudē. Quo
poterimꝰ pauci pugnare ctra multi
tudinē tantā tā fortē. Et nos fati
gati sumꝰ ieiunio hodie. Et ait iu
das. Facile est oduci multos in
manu paucoz a nō est differētia
i ospectu dei celi liberare in multis
et in paucis. qm̄ nō in multitudīe
exercituꝰ victoria belli. sed de celo fo
titudo ē. Ipi venīūt ad nos in mlt
titudine otumaci a supbia ut dis
pdāt nos a uxores nras a filios
nostros a ut spolient nos. Nos
vero pugnabimꝰ p animabꝰ nostris
et legibꝰ nostris a ipe dns oteret
eos añ faciē nrām. Vos aūt ne ti
mueritis eos. Vt cessauit aūt loq̄
insiluit in eos subito a otritus ē se
ron et exercitus eiꝰ in ospectu ipiꝰ
a psecutus ē eū in descensu bethoro
vsq; in campū. Et ceciderūt ex eis
octingēti viri. reliq aūt fugerunt
in terraz philistiim. Et cepit timor
iudē ac fratꝝ eius et formido sup
oēs gētes in circuitu eoz a pueīt
ad regez nomē eiꝰ a de pliis iudē
narrabāt oēs gētes. Vt audiuit
autē rex antiochꝰ fmones istos
iratꝰ est aio a misit a cōgregauit
exercitū vniūsi regni sui castē for
tia valde. Et apuit erariū suū a de
dit stipendia exercitui in annū a
mādauit illē ut eēnt pati ad oīa
Et vidit q defecit pecunia de the
sauris suis et tributa regiōis mo
dica ppē dissensiōez a plagā quā
fecit in terra ut tolleret legittima
q erāt a pmis diebꝰ. Et timuit ne
non haberet a sēl et bis in supbꝰ
a donatiua que dederat ante larga
manu et abūdauerāt sup reges q̄
añ eū fuerāt. Et cōsternatus erat
aio valde a cogitauit ire in psidez
a accipe tributa regionū a cōgre
gare argētū multū. Et reliqt lysiā
hominē nobilez de gne regali sup
negotia regia a flumine eufratē
vsq; ad flumen egipti a ut nutri
ret antiochū filiuz suū donec redi
ret. Et tradidit ei mediū exercitū
et elephātos a mādauit ei de oī
bus que volebat a de inhabitan
tibꝰ iudeā et ihrlm et ut mitteret
ad eos exercitū ad cōterendā et
extirpandā vtutē israel a reliquias
ihrlm a auferendā memoriā eorū
de loco a ut cōstitueret habitato
res filios alienigenas i oibꝰ fini
bꝰ eoz a sorte distribueret terrā
eoz. Et rex assumpsit ptē exercitꝰ
residui a exiuit ab antiochia ciui
tate regni sui anno centesimo a q̄
dragesimo septio et trāsfretauit
eufratē flumē et pambulabat su
piores regiones. Et elegit lysias
ptolomeū filiū dorimini et micha
norē et gorgiā viros potentes ex
amicis regis et misit cū eis q̄dra
gintamilia viroz et septez milia
equitū ut venirēt in terrā iuda a
dispderent eaz fm verbū regis. Et
pcesserūt ut irent cū vniūsa vtu
te sua et venerūt et applicuerunt
āmaū i terra cāpestri. Et audierūt
mercatores regionū nomē eoz a
acceperūt argentū et auz multū
valde a pueros a venerunt in ca
stra ut acciperēt filios israhel in

seruos ⁊ additi sūt ad eos exēci
tus sirie ⁊ terre alieīgenaꝝ. Et vi
dit iudas ⁊ frēs eiꝰ qꝛ multiplica
ta sūt mala ⁊ exēcitus applicabat
ad fines eoꝝ ⁊ ꝯgnouerūt verba
regis que mādauit ꝑplo facere in
interitū ⁊ ꝯsūmacōem. Et dixerūt
vnusquisqꝫ ad ꝓximū suū. Eriga
mꝰ deiectōnē ꝑpli nr̄i ⁊ pugnemꝰ
ꝓ ꝑplo nr̄o ⁊ sāctis nr̄is. Et cōgre
gatus ē cōuentus ut eēnt ꝑati ī ꝑ
liū ⁊ ut orarēt ⁊ peterent miseicor
diā ⁊ miseracōnes. Et ihrl'm ñ ha
bitabat̄. ꝫ erat sicut desertū. Non
erat qui ingrederet̄ ⁊ egrederet̄ de
natis eiꝰ ⁊ sanctū ꝯculcabat̄. Et fi
lij alienigenaꝝ erāt ī arce: ibi eāt
habitacō gētiū. Et ablata ē volu
ptas a iacob ⁊ defecit ibi tibia et
cithara. Et cōgregati sūt ⁊ venerūt
ī masphat ꝯtra iherusalē. qꝛ locꝰ
oracōis erat in masphat añ in is
rahel. Et ieiunauerūt illa die ⁊ in
duerūt se cilicijs ⁊ cinerē imposue
rūt capiti suo ⁊ destituerūt vestimē
ta sua. Et expāderūt libros legis
de quibꝰ scrutabant̄ gētes simili
tudinē simulacroꝝ suoꝝ ⁊ attule
rūt ornamēta sacerdotalia ⁊ p̄mi
tias ⁊ decimas et suscitauerūt na
zareos q̄ īpleuerant dies ⁊ clama
uerūt voce magna in celū dicētes
Quid fatiemꝰ istis ⁊ quo eos du
cemꝰ. Et sācta tua ꝯculcata sūt ⁊
ꝯtaminata sūt ⁊ sacerdotes tui fc̄i
sunt in luctū ⁊ in humilitatē. Et ec
ce nacōnes ꝯuenerūt adūsū nos
ut nos disperdāt. Tu scis q̄ cogi
tant ī nos. Qūo poterimꝰ sb̄sisti
re añ fatiē eoꝝ: ñ tu deus adiuues
nos. Et tub̄ exclamauerunt voce
mag̃. Et post hec constituit iudas
duces ꝑpli tribunos ⁊ cēturiones
⁊ pētacōtarchos ⁊ decuriōes. Et di
xit hijs q̄ edificabāt domos ⁊ spō
sabāt vxores ⁊ plātabāt vineas
⁊ formidolosis ut redirēt vnusq̄s
qꝫ ī domū suā scd̄m legē. Et moue
rūt castra ⁊ collocauerunt ad au
strꝝ ammauꝫ. Et ait iudas. Accin
gimini ⁊ estote filij potētes ⁊ esto
te ꝑati in mane ut pugnetis adū
sus nacōes has q̄ ꝯuenerūt disp
dere nos ⁊ sancta nr̄a. qm̄ meliꝰ ē
nos mori ī bello q̄ꝫ videre mala gē
tis nr̄e ⁊ sāctoꝝ. Sic aūt fuerit vo
lūtas in celo sic fiat. ¶ Ca. iiij.

Et assumpsit gorgias qn̄qꝫ
milia viroꝝ ⁊ mille equites
electos. Et mouerūt castra nocte
ut applicarēt ad castra iudeoruꝫ ⁊
ꝑcuterēt eos sb̄ito. Et filij q̄ erāt
ex arce erāt ill' duces. Et audiuit
iudas ⁊ surrexit ipe ⁊ potētes ꝑcu
tere v̄tutē exercituū regis q̄ erat ī
āmaū. Adhuc em̄ dispsus eāt ex
ercitus a castris. Et veīt gorgias
ī castra iude noctu ⁊ neminē inue
nit. Et q̄rebat eos in mōtibꝰ. qm̄
dixit: fugiūt hij a nob̄. Et cuꝫ dies
factus eēt apparuit iudas in cāpo
cū tribꝰ milibꝰ viroꝝ tm̄ qui tegu
mēta ⁊ gladios nō habebāt. Et
viderūt castra gentiū valida ⁊ lo
ricatos ⁊ equitatus ī circuitu eoꝝ
⁊ hij docti ad preliū. Et ait iudas
viris qui secū erāt. Ne timueritis
multitudinē eoꝝ ⁊ impetū eoꝝ ne
formidetis. Memētote qualit̄ sal
ui facti sūt p̄res nr̄i in mari rubro
cū sequeret̄ eos pharao cū exerci
tu multo. Et nūc clamemꝰ in celū
⁊ miserebit̄ nostri dn̄s et memor
erit testamenti patrum nostrorū

et ɔteret exercitū istū añ fatiē no
strā hodie ⁊ scient oēs gentes qꝛ
est de⁹ qui redimat ⁊ liberet isrl'.
Et leuauerunt alienigene oculos
suos et viderunt eos veniētes ex
adūso Et exierūt de castris in pre
liū et tuba cecinerūt hij q̄ fuerāt
cū iuda. Et ɔgressi sūt ⁊ ɔtrite sūt
gentes ⁊ fugerunt in campū. No
uissimi aūt ceciderūt in gladio ⁊
ꝑsecuti sūt eos vsqꝫ gezerō ⁊ vsqꝫ
in cāpos ydumee ⁊ azoti et iāmie
⁊ ceciderūt ex illis vsqꝫ ad tria mi
lia virorꝫ. Et reūsus ē iudas ⁊ ex
ercitus ei⁹ sequēs euꝫ. Dixitqꝫ ad
ꝓplm. Nō ɔcupiscatis spolia quia
bellū ɔtra nos est ⁊ gorgias ⁊ ex
ercitus ei⁹ ꝓpe nos ī mōtib⁹. sed
state nūc cōtra inimicos nr̄os et
expugnate eos ⁊ sumetis postea
spolia securi. Et adhuc loquente
iuda hec. ecce apparuit ꝑs quedā
ꝓspitiens de monte. Et vidit gor
gias ꝙ ī fugā conūsi sūt sui ⁊ suc
censa sūt castra. Fum⁹ em̄ qui vi
debat declarabat qd̄ factū ē. Qui
b⁹ illi conspectis timuerūt valde
aspitiētes siml' ⁊ iudā ⁊ exercitū
in cāpo ꝑatū ad ꝓliū. Et fugerunt
oēs in cāpo alienigenaꝝ ⁊ iudas
reūsus ē ad spolia castrorū. Et ac
ceperunt auꝝ multū ⁊ argentū ⁊
iacīctū ⁊ purpurā marinā ⁊ opes
magnas. Et ɔūsi ymnū canebāt
et bn̄dicebāt deū in celū qm̄ bon⁹
est: qm̄ in seculū mīa ei⁹. Et facta
ē salus mag̃ in isrl' ī die illa. Qui
cūqꝫ aūt alienigenaꝝ euaserunt
venerūt ⁊ nūtiauerūt lysie vniū
sa que acciderāt. Quib⁹ ille audi
tis ɔsternatus am̄o defitiebat ꝙ
nō qualia voluit talia ɔtigerūt ī
isrl' ⁊ q̄lia mādauit rex. Et sequē
ti anno cōgregauit lysias virorꝫ
electorꝫ sexaginta milia ⁊ equituꝫ
qn̄qꝫ milia ut debellaret eos Et ve
nerūt in iudeā ⁊ castra posuerunt
in bethorō et occurrit illis iudas
cū decē milib⁹ viris. Et viderūt ex
ercitū fortē ⁊ orauit ⁊ dixit. Bene
dictus es saluator israhel qui cō
triuisti impetū potentis in manu
ꝑui tui dauid ⁊ tradidisti castra
alienigenaꝝ in maū ionathe filij
saul ⁊ ā̄migeri eius. Cōclude exē
citū istū in manu ꝓpli tui isrl' ⁊ cō
fūdant' in exēcitu suo ⁊ equitib⁹
da ill' formidinē ⁊ tabefac auda
tiā v̄tutis eoꝝ ⁊ ɔmoueant' cōtri
tione sua. Deice illos gladio dili
gentiū te ⁊ collaudēt te oēs q̄ no
cuerūt nomē tuū in ymnis. Et cō
miserunt ꝓliū Et ceciderūt de exē
citu lysie qn̄qꝫ milia virorꝫ Vidēs
aūt lysias suoꝝ fugā ⁊ iudeorꝫ au
datiā et ꝙ ꝑati sunt aut viuere ā
mori fortit'. abijt antiochiaꝫ ⁊ ele
git milites ut multiplicati rursus
venirent ī iudeā. Dixit aūt iudas
⁊ fratres ei⁹. Ecce cōtriti sūt inimi
ci nostri. Ascendam⁹ nūc mūda
re sācta ⁊ renouare. Et ɔgregatus
ē oīs exēcitus ⁊ ascēderunt in mō
tē syon. Et viderūt sanctificacōnē
deꝑtā ⁊ altare ꝓphanatū ⁊ portas
exustas ⁊ ī atrijs v̄gulta nata sic
in saltu vel mōtib⁹ et pastoforia
diruta. Et sciderūt vestimēta sua
⁊ planxerunt planctu mag̃ ⁊ īpo
suerunt cinerē sup caput suū ⁊ ce
ciderunt in fatiē sup terrā ⁊ excla
mauerunt tubis signoꝝ ⁊ clama
uerunt in celū. Tūc ordinauit iu
das viros ut pugnarēt adūsus

eos qui erāt in arce: donec emun
darēt sācta. Et elegit sacerdotes si
ne macula volūtatē hn̄tes in lege
dei ⁊ mūdauerūt scā ⁊ tulerūt la
pides ɔtaminacōis ī locū īmūdū
Et cogitauit de altari holocausto
rū qd̄ ꝓphanatū erat q̄d de eo fa
ceret. Et incidit illi ɔsiliū bonū ut
destrueret illud ne forte ill' eēt in
obprobriū qꝛ ɔtaminauerūt illd̄
gētes ⁊ demoliti sūt illud. Et repo
suerūt lapides in mōtē dom⁹ in lo
co apto: q̄adusq̄ veniret ꝓpha ⁊
rn̄deret de eis. Et acceperūt lapides
in tegros scd̄m legē ⁊ edificauerūt
altare nouū scd̄m illud qd̄ fuit p̄
us ⁊ edificauerūt sācta ⁊ q̄ intra
domū erāt ītn̄sec⁹ ⁊ edē ⁊ atria sā
ctificauerūt. Et fecerūt vasa sācta
noua ⁊ intulerūt cādelabꝝ ⁊ alta
re incēsoꝝ ⁊ mēsaꝫ in tēplū. Et in
censū posuerūt sup altare ⁊ accēde
rūt lucernas que sup candelabꝝ
erāt ⁊ lucebāt in tēplo. Et posuerūt
sup mensaꝫ panes ⁊ appēderūt ve
lamina ⁊ ɔsūmauerūt oīa opa q̄
fecerāt. Et an̄ matutinū surrexerūt
qn̄ta ⁊ vicesima die mēsis nomi:
hic ē mēsis casleu centesimi q̄dra
gesimi octaui ānī ⁊ obtulerūt sacri
fitiū scd̄m legē sup altare holocau
stoꝝ nouū qd̄ fecerūt. Scd̄ꝫ tēp⁹
⁊ scd̄m diē in q̄ cōtaminauerūt il
lud gētes in ip̄a renouatū ē ī cāti
cis ⁊ citharis ⁊ cineris et cimba
lis. Et cecidit oīs popul⁹ in fatieꝫ
⁊ adorauerūt ⁊ b n̄dixerūt in celū
eum qui ꝓsperauit eis. Et fecerūt
dedicacōnem altaris dieb⁹ octo ⁊
obtulerūt holocausta cū leticia ⁊
salutaria laudis. Et ornauerunt
fatieꝫ templi coronis aureis ⁊ scu
tulis ⁊ dedicauerunt portas ⁊ pa
stoforia ⁊ imposuerūt eis ianuas
Et facta est leticia in populo mag̃
valde ⁊ auersū ē obprobriū gen
tiū. Et statuit iudas ⁊ frēs eius ⁊
vniuersa ecclesia israhel ut agat̄
dies dedicacōis altaris in tēporibꝫ
suis ab āno in annuꝫ ꝑ dies octo
a qn̄ta et vicesiā die mēsis casleu
cuꝫ leticia ⁊ gaudio. Et edificaue
runt in tēpe illo montē syon ⁊ ꝑ
circuitū muros altos ⁊ turres fir
mas nequādo venirēt gētes ⁊ cō
culcarent euꝫ sicut antea fecerunt
Et collocauit illic exercituꝫ ut ser
uarent eū ⁊ muniuit eū ad custo
diendā bethsuram ut hr̄et popu
l⁹ municōem ɔtra fatiē ydumee.

Et factū ē ut audie ¶ Ca. v.
rūt gētes ī circuitu qꝛ edifica
tū ē altare ⁊ sāctuariū sic p̄us: ira
te sūt valde ⁊ cogitabāt tollere ge
n⁹ iacob q̄ erant int̄ eos ⁊ cepeīt
occidere de populo ⁊ ꝑsequi. Et de
bellabat iudas filios esau ī ydu
mea ⁊ eos q̄ erant ī arabathane
q̄a circumsedebāt israhelitas ⁊ ꝑ
cussit eos plaga magna. Et recor
datus est maliciam filioruꝫ bean
qui erant populo ī laqueū ⁊ ī scā
dalum insidiantes ei in via. Et cō
clusi sunt ab eo in turribus ⁊ ap
plicuit ad eos et anathematiza
uit eos et incendit turres eorum
igni cum omnibus qui ī eis erāt
Et transiuit ad filios ammon ⁊ ī
uenit manum fortem ⁊ populum
copiosuꝫ ⁊ thimotheuꝫ ducem ip
soꝝ. Et ɔmisit cum eis prelia mul
ta ⁊ contriti sūt in ɔspectu eoꝝ ⁊ ꝑ
cussit eos ⁊ cepit iaꝫer ciuitatē ⁊
filias eius ⁊ reuersus ē in iudeam

Et ↄgregate sūt gentes que sūt in galaad adūsus istrahelitas qui i finib⁹ eoꝝ erāt ut tollerent eos a fugerīt in datheman mumicōez a miserūt litteras ad iudaz a fratres ei⁹ dicētes Congregate sunt adūsū nos gentes per circuitū ut nos auferāt a parāt venire et occupare mumicōem in quā cōfugim⁹ a timotheus est dux exēcitus eoꝝ·Nūc ḡ veni a eripe nos de manib⁹ eoꝝ·qa cecidit multitudo de nob·Et oēs fratres nostri q̄ erāt in locis tubin interfecti sunt a capti uas duxerunt vxores eoꝝ a nat⁹ a spolia a pemerūt illic fere mille viros·Et adhuc epistole legebā tur a ecce alij nūcij venerūt de galilea ↄcissis tunicis nūtiantes ſm v̄ba hec dicētes cōuenisse adūsū se a ptholomayda a tyro a sydone a repleta ē ōmis galilea aliem genis ut nos ↄsumant·Vt audiuit autē iudas et pplus ſmones istos ↄuenit ecclia magna cogitare quid facerent fratribz suis q̄ in tribulacōne erāt a expugnabāt ab eis·dixitq; iudas symoni fratri suo·Elige tibi viros a vade a libera fratres tuos in galilea·ego autē a frat me⁹ ionathas ibim⁹ in galadithim·Et reliqt iosephū filiū zacharie a azariā duces pplī cū residuo exercitu in iudea ad custodiā a precepit illis dicēs· Pre estote pplo huic a nolite bellū cōmittere adūsū gētes donec reūtamur·a dati sūt symōi viri tria milia ut iret i galileā·inde autē octo milia in galadithim· Et abiit symon in galileaz a ↄmisit plia milita cū gentib⁹·Et ↄtrite sunt gētes a facie ei⁹ a p̄secutus est eos vsq; ad portā ptholomaydis·Et cecidērūt de gentib⁹ fere tria milia virorū a accepit spolia eoꝝ·Et assumpsit eos qui erāt in galilea a i arbatis cū vxorib⁹ a natis a oībus que erāt illis a adduxit in iudeā cū leticia magn̄·Et iudas machabeus a ionathas a fratres ei⁹ trāsierūt iordanē a abierūt viaz triū dierū in deserto·Et occurrerunt eis nabuthei a fuscep̄erunt eos pacifice a narrauerūt eis oīa q̄ acciderant fratrib⁹ eoꝝ in galaad iti de a q̄ multi ex eis cōprehēsi sunt in barasa a bosor a in alimis a in casphor a mageth a carnaī·Hec ōnes ciuitates munite a magne· Sed a in ceteris ciuitatib⁹ galaad istidis tenent̄ ↄprehēsi Et in crastinū ↄstituerūt admouere exēcitū ciuitatib⁹ hijs a ↄp̄hendere a tollere eos in vna die·Et vertit iudas a exēcitus eius viā in desertū bosor repēte a occupauit ciuitatē a occidit oēm masculū in ore gladij et accepit oīa spolia eorū a succendit eā igni·Et surrexerūt inde nocte a ibant vsq; ad mumicōnem· Et factuz é diluculo cū eleuassent oculos suos a ecce pplus multus cui⁹ non erat numerus portantes scalas a machinas ut cōprehēderent mumicōem a expugnarent eos Et vidit iudas q̄ cepit bellum a clamor belli ascēdit ad celuz sicut tuba a clamor magn⁹ de ciuitate Et dixit exercitui suo·Pugnate hodie p frib⁹ vestris·Et venit tribz ordinibz post eos a exclamauerūt tubis et clamauerūt in oratione Et cognouerūt castrā thimothei

qꝛ machabeꝰ ē ⁊ refugerūt a fatie
eiꝰ. Et ꝑcusserūt eos plaga magꝫ
⁊ ceciderūt ex eis ī die illa fere octo
milia viroꝝ. Et diuertit iudas in
masphat ⁊ expugnauit et cepit
eā ⁊ occidit oēm masculū eiꝰ ⁊ sū
psit spolia eiꝰ et succēdit eā igni.
Inde ꝑrexit et cepit casbon et ma
ged ⁊ bosor et reliq̄s ciuitates ga
la aditidis. Post hec āt verba cō
gregauit timotheꝰ exēcitū aliū et
castra posuit ꝯtra raphō trās tor
rentē. Et misit iudas speculari exē
citū ⁊ renūtiauerūt ei dicētes. qꝛ cō
uenerūt ad eū oēs gētes q̄ ī circu
itu nr̄o sūt ⁊ exercitꝰ multꝰ nimis
Et arabas ꝯduxerūt ī auxiliū sibi
⁊ castra posuerūt trās torrētē pa
rati ad te venire ī p̄liū. Et abijt iu
das obuiā illꝰ. Et ait thimotheꝰ
p̄ncipibꝰ exercitus sui. Cū appro
pinq̄uerit iudas ⁊ exercitꝰ eiꝰ ad
torrentē aque: si trāsierit ad nos
p̄or: n̄ poterimꝰ sustinere eū. qꝛ po
tens poterit aduersū nos. Si vero ti
muerit trāsire ⁊ posueit castra ex
tra flumē: trāsfretemꝰ ad eos ⁊ po
terimꝰ aduersus illū. Vt aūt appro
pinq̄uit iudas ad torrentē aque
statuit scribas ꝓpli secus torrentē
⁊ mādauit eis dicēs. Neminē ho
minū reliq̄ritis. ꝫ veniāt oēs in p̄
liū. Et trāsfretauit ad illos p̄or et
oīs ꝓpl's post eū. Et ꝯtrite sūt oēs
gētes a fatie eoꝝ ⁊ ꝓiecerūt arma
sua ⁊ fugerūt ad phanū qd erat
ī carnaim. Et occupauit ip̄aꝫ ciui
tatē ⁊ phanū succēdit igni cū om
nibꝰ q̄ erāt ī ipō. Et oppressa ē car
naim ⁊ n̄ potuit sustinere cōtra fa
tiē iude. Et ꝯgregauit iudas vniu
sos israhelitas q̄ erāt ī galaaditi
de a minimo vsq̄ ad maximū et
vxores eoꝝ ⁊ natos ⁊ exēcitū ma
gnū valde: ut venirēt ī terrā iude
Et venerūt vsq̄ ephrō et hec ciui
tas magna in īgressu posita muni
ta valde. Et nō erat declinaē ab ea
dextra vel sinistra. ꝫ ꝑ mediū iter
erat. Et induserūt se q̄ erāt in ciui
tate ⁊ obstruxerūt portas lapidi
bꝰ Et misit ad eos iudas verb̄ pa
cificis dicēs. Trāseamꝰ ꝑ t̄rā vrāꝫ
ut eamꝰ ī t̄rā nr̄aꝫ ⁊ nemo vob̄ no
cebit: tm̄ pedibꝫ trāsibimꝰ Et nole
bāt eis apiē. Et p̄cepit iudas p̄di
caē ī castris: ut applicarēt vnusq̄s
q̄ ī q̄ erat loco. Et applicuerūt se
viri v̄tutis ⁊ oppugnauit ciuitatē
illā tota die ⁊ tō nocte ⁊ tradita ē
ciuitas ī manu eius. Et ꝑemerūt
oēm masculū ī ore gladij ⁊ eradi
cauit eā ⁊ accepit spolia eiꝰ ⁊ trāsi
uit ꝑ totā ciuitateꝫ sup̄ int̄fectos.
Et trāsgressi sūt iordanē ī cāpo ma
gno ꝯtra fatiē bethsan. Et erat iu
das ꝯgregās extremos ⁊ exhorta
bat̄ ꝓpl'm ꝑ totaꝫ viaꝫ donec veni
rēt in terrā iuda Et ascēderūt ī mō
teꝫ syon cū leticia ⁊ gaudio ⁊ ob
tulerūt holocausta q̄ nemo ex eis
cecidissꝫ donec reuerterent̄ ī pace
Et in diebus quibus erat iudas
⁊ ionathas in terra galaad ⁊ sy
mon frater eius in galilea contra
fatiem ptolomaidis audiuit iose
phus zacharie filius et azarias
p̄nceps virtutis res bene gestas
et prelia que facta sunt et dixit.
Fatiamus ⁊ ipsi nobis nomen ⁊
eamus pugnare aduersus gen
tes que in circuitu nostro sunt.
Et precepit hijs qui erant in ex
ercitu suo et abierunt iamniam

et exiuit gorgias de ciuitate et viri
ei9 obuiā illis ī pugnā· Et fugati
sūt iosephus et azarias vsq; in fi
nes iudee et ceciderūt illa die de po
pulo israhel ad duo milia viri Et
facta ē plaga mag̃ in ꝓplo· q̃a nō
audierūt iudā et fratres ei9 existi
mātes fortit̃ se facturos Ipi autē
nō erāt de semine illoꝝ viroꝝ per
q̃s salus facta ē in isrl̃· Et viri iu
da mag̃ficati sūt valde in ꝯspectu
oīs isrl̃ et gentiū oīm vbi audie
bat̃ nomē eoꝝ· Et cōuenerūt ad
eos fausta acclamātes· Et exiuit
iudas et frēs ei9 et expugnabāt
filios esau in terra q̃ ad austꝝ ē
et ꝑcussit chebron et filias eius et
muros eius et turres ei9 succēdit
igne in circuitu· Et mouit castra
ut iret in terrā alienigenaꝝ et ꝑ
ābulabat samariā· In illa die ce
ciderūt sacdotes in bello dū volūt
fortit̃ facere dū sine ꝯsilio exeunt
in p̃liū· Et declinauit iudas ī azo
tū in terrā alienigenaꝝ et diruit
aras eoꝝ et spolia deoꝝ suoꝝ suc
cendit igni et cepit spolia ciuitatū
et reuersus ē in t̃raꝫ iuda· ¶ Ca·vi·

Et rex antioch9 ꝑābulauit
supiores regiōes Et audiuit
eē ciuitatē elimaidē in ꝑside nobi
lissimā et copiosā in argēto et au
ro tēplūq; in ea locuples valde Et
illic velamīa aurea et lorice et scu
ta q̃ reliq̃t alexander philippi rex
macedo qui regnauit p̃m9 in gre
tia· Et venit et q̃rebat cape ciuita
teꝫ et dep̃dari eā et nō potuit· qm̃
inotuit s̃mo hijs qui erāt in ciui
tate· Et insurrexerīt in p̃liū et fugit
inde et abijt cū tristitia mag̃ et reu
sus est babiloniam· Et venit qui
nūtiaret ei in ꝑside· q̃ fugata sūt
castra que erant in t̃ra iuda et q̃
abijt lysias cū v̄tute forti ī p̃mis
et fugatus ē a fatie iudeoꝝ et inua
luerūt armis et viribꝰ et spolijs
multis que ceperūt de castris que
exciderunt et q̃ diruerūt abhomi
nationē quā edificauerāt sup al
tare qd̃ erat in ihrl̃m et sanctifica
tionē sic̃ prius circūdederūt muris
excelsis· ꝫ et bethsurā ciuitatē suā
Et factū est ut audiuit rex s̃mōes
istos expauit et ꝯmotus ē valde
et decidit in lectū et incidit in lan
guorē p̃ tristitia· q̃ nō est factū si
cut cogitabat· Et eāt illic dies mlt̃
tos· q̃a renouata est ī eo tristitia
mag̃ et arbitratus est se mori· Et
vocauit oēs amicos suos et dixit
ill̃ Recessit sōnus ab oculꝰ meis et
ꝯcidi et corrui corde p̃ sollicitudīe
Et dixi in corde meo In quātaꝫ tri
bulacōem deueni et in q̃s fluctus
tristitie in q̃ nūc sū qui iocundus
erā et dilectus in ꝑtāte mea· Nūc
vero reminiscor maloꝝ q̃ feci ī ihe
rusalē· vñ et abstuli oīa spolia au
rea et argētea que erāt in ea et mi
si auferre habitātes iudeā sine cā
Cognoui g̃ q̃ ꝓpterea inuenerūt
me mala ista et ecce pereo tristitia
mag̃ in t̃ra aliena Et vocauit phi
lippū vnū de amicis suis et prepo
suit euꝫ sup vniūsū regnū suū· Et
dedit ei dyadema et stolam suā et
anulū ut adduceret ātiochū filiū
suū et nutriret euꝫ et regnaret· Et
mortu9 est illic antioch9 rex āno
cētesimo quadragesimonono Et
cognouit lysias qm̃ mortu9 ē rex
et ꝯstituit regnare antiochū filiū
eius quē nutriuit adolescentez et

vocauit nomen eius eupatorē. Et hīc
q erāt i arce oduserāt israhel i circui
tu scōz et qrebāt eis mala sp ad
firmamētū gētiuz. Et cogitauit in
das dispdere eos a ouocauit vni
uersū pplm ut obsiderēt eos. Et cō
uenerūt sil a obsederūt eos anno
centesimoquinquagesimo a fecerūt
balistas a machinas. Et exierūt
quidā ex eis q obsidebant et ad
iunxerūt se illi aliq ex impijs israhel a
abierūt ad regē a dixerunt. Quo
usqz nō facis iuditiū a vindicas
frēs nros. Nos decreuimus fuisse
pūi tuo a ābulare i pceptis eius et
obseq edictis eius a filij populi nri
ppe hec alienabant se a nob. Et q
cūqz inuenieban ex nob interficie
bant a hereditates nre diripiebā
tur. Et nō ad nos tm extenderūt
manū. ꝫ et in oēs fines nostros.
Et ecce applicuerūt hodie ad arcez
in ihrlm occupare eā a munitionez
i bethsurā munierūt. Et n puene
ris eos velocius: maiora qp hec fati
ent a nō poteris obtinere eos. Et
iratus ē rex ut hec audiuit a ouo
cauit oēs amicos suos a principes
exercitus sui a eos q super equites
erant. Sed a de regnis alijs a de in
sulis maritimis venerūt ad eū ex
ercit⁹ oductiū. Et erat numerus
exercitus eius centumilia peditū a
vigintimilia equitū a elephāti tri
gintaduo docti ad pliū. Et veneūt
p ydumeā et applicuerūt ad beth
surā a pugnauerūt dies multos
a fecerūt machinas. Et exierūt a suc
cēderūt eas igni a pugnauerūt vi
riliter. Et cessit iudas ab arce a mo
uit castra ad bethzachariā ctrā ca
stra regis. Et surrexit rex ānā huicz
a citauit exercitus ipetū ctra viā
bethzacharā. Et oparauerunt se
exercitus i pliū a tubis cecinerūt. Et
elephātis oñderūt sanguinē vue
a mori ad acuēdos eos in pliū. Et
diuiserūt bestias p legiones et asti
terūt singule elephātis mille viri
in loricis ocathenatis a galee ree
in capitib⁹ eoz a q̄ngēti eqtes o
dinati vnicuiqz bestie electi erant
Hi ānā temp⁹ vbicūqz erat bestia
ibi erāt a quocūqz ibat ibāt a nō
discedebant ab ea. Turres lig
nee sup eos firme ptegētes super
singulas bestias et super eas ma
chine. Et sup singulas viri vtutis
trigintaduo q pugnabāt desup a
int⁹ magi bestie. Et residuū eqta
tū hinc a inde statuit i duas ptes
tubis exercitū ocmouere a purgare cō
stipatos in legionib⁹ eius. Et ut re
fulsit sol i clipeos aureos a ereos
resplenduerunt mōtes ab eis a re
splenduerunt sicut lāpades ignis
Et distenta ē ps exercitus regis per
montes excelsos a alij p loca hu
milia a ibāt caute et ordinate. Et
cōmouebant oēs inhabitantes
terraz a voce multitudinis eoz et i
ressu turbe a collisiōe armoz. Erat
enī exercitus magn⁹ valde a fortis
Et appropiauit iudas et exercitus
eius i pliū a ceciderunt de exercitu re
gis sexcenti viri. Et vidit eleazar fi
lius saura vnā de bestijs loricatā lo
ricis regis a erat eminēs sup cete
ras bestias. Et visuz ē ei q̄ i ea esset
rex a dedit se ut liberaret pplm suū
a acq̄reret sibi nomē eternū Et cu
curruit ad eaz audacter i medio le
gionis inimicis a dextris a a sinistris
et cadebant ab eo huc atqz illuc.

Et fuit ſ̄b pedes elephātis ⁊ fuppo
fuit ſe ei ⁊ occidit eu ⁊ cecidit in
terraꝫ fup ip̄m ⁊ mortuꝰ eſt illic·
Et videntes v̄tutē regis ⁊ impetuꝫ
exercitus eius diuerterūt ſe ab eis·
Caſtra autē regis aſcēderūt ꝺtra
eos in iherim et applicuerūt caſtē
regis ad iudeā ⁊ mōtē ſyon· Et fe
cit pacē cū hijs qui erant in beth
ſura ⁊ exierunt de ciuitate qꝛ non
erāt eis ibi alimenta cōduſis· q̄a
ſabbata erant t̄re· Et ꝓprehendit
rex bethſurā ⁊ cōſtituit ibi cuſto
diaꝫ fuare eā ⁊ conūtit caſtra ad
locū ſanctificatiōis dies multos·
Et ſtatuit illic baliſtas et machi
nas ⁊ igm̄is iacula ⁊ tormēta ad
lapides iactādos ⁊ ſpicula ⁊ ſcor
pios ad mittendas ſagittas ⁊ fū
dibula· Fecerūt autē ⁊ ip̄i machi
nas aduerſus machinas eoꝝ ⁊
pugnerūt dies multos· Eſce autē
nō erant in cīuitate eo ꝙ ſeptimus
annꝰ eſſꝫ et qui remāſerant in iu
dea de gētibꝰ ꝺfugerant reliq̄as
eoꝝ q̄ repoſite fuerant· Et remāſe
rūt in ſanctis viri pauci qm̄ obti
nueāt eos fames ⁊ diſpſi fūt vn⁹
quiſq; in locū ſuuꝫ· Et audiuit ly
ſias ꝙ philippus quē ꝺſtituerat
rex āthiochꝰ cū adhuc viueret ut
nutriret anthiochū filiū ſuū ⁊ re
gnaret· reūſus ē a pſide et media
⁊ exercitus qui abierat cū ipō ⁊ qꝛ
querit ſuſcipe regni negotia· Et
feſtinauit ire ⁊ dicere ad regez et
duces exercitus· Deficimꝰ quoti
die ⁊ eſca nob modica eſt ⁊ locꝰ
quē obſidemꝰ eſt munitus ⁊ incū
bit nob ordinare de regno· Nunc
itaq; demꝰ dextras hoībus iſtis ⁊
faciamꝰ cū illis pacē et cū oī gēte
eoꝝ ⁊ ꝺſtituamꝰ illꝫ ut ambulēt
in legittimis ſuis ſic priꝰ· Propē
legittima ei ipoꝝ que deſperimꝰ
irati ſūt ⁊ fecerūt oīa hec· Et pla
cuit ſmo ī ꝺſpectu regis ⁊ p̄ncipū
⁊ miſit ad eos pacē facere et ce
rūt illaꝫ ⁊ iurauit illis rex et p̄nci
pes et exierūt de munitiōe· Et intrē
uit rex montē ſyon et vidit muni
tionē loci ⁊ rupit citius iuramen
tū qđ iurauit ⁊ mādauit deſtrue
re muꝝ in giro Et diſceſſit feſtinā
ter ⁊ reūſus ē antiochiā ⁊ inueit
philippū dñantez cīuitati ⁊ pugnauit
aduerſus eū ⁊ occupauit cīuitatez·

Anno cēteſimo qñ ¶ Ca·vij·
quageſimo ⁊ p̄mo exiuit de
metrius ſeleuci filius ab vrbe ro
ma ⁊ aſcendit cum paucis viris
in ciuitatez maritimā ⁊ regnauit
illic· Et factū eſt ut ingreſſus ē do
mū regni patꝝ ſuoꝝ oppr̄ēdit ex
ercitus āthiochū ⁊ lyſiā ut addu
cerent eos ad eū ⁊ res ei innotuit
⁊ ait· Nolite m̄ oſtēdere faciez eoꝝ·
Et occidit eos exercitus· Et ſedit
demetriꝰ ſup ſedē regni ſui ⁊ vene
rūt ad eū viri inīq; ⁊ impij exiſtē
et alchimꝰ dux eoꝝ qui volebat
fieri ſacdos· Et accuſauerūt ppl̄m
apud regē dicentes· Perdidit iu
das ⁊ frēs eiꝰ aīcos tuos et nos
diſpdidit de terra nr̄a· Nūc g̊ mit
te virū cui credis ut eat ⁊ videat
exm̄mium oē qđ fecit nobis in re
gionibus regis ⁊ puniſt oēs ami
cos eius ⁊ adiutores eoꝝ· Et ele
git rex ex amicis ſuis bachidē qui
dñabat trās flumē magnū in re
gno ⁊ fidelez regi ⁊ miſit eū ut vi
deret exm̄mū qđ fecit iudas· Et
⁊ alchimū impium conſtituit in

sacerdotiū ⁊ mādauit ei facere vl
tionē in filios isrl̄. Et surrexerūt ⁊
venerūt cū exercitu magno in ter
rā iuda ⁊ miserūt nūtios ⁊ locuti
sūt ad iudā ⁊ ad frēs ei⁹ verb̄ pa
cificis in dolo ⁊ nō intēderūt ꝑmo
nib⁹ eoꝝ. Viderūt em̄ qꝛ venerūt
cū exercitu magno ⁊ ꝯuenerūt ad
alchimū ⁊ bachidē ꝯgregacō scri
baꝝ req̄rere que iusta sūt. Et p̄mi
assidei q̄ erant in filijs isrl̄ ⁊ exq̄re
bāt ab eis pacē. Dixerūt em̄. Nō
sacerdos de semine aarō venit: nō
decipiet nos. Et locut⁹ ē cū eis ver
ba pacifica et iurauit illis dicēs.
Nō inferem⁹ vob̄ malū neq̄ ami
cis vestris. Et crediderunt ei. Et cō
prehēdit ex eis sexaginta viros ⁊
occidit eos ī vna die scd̄m verbū
qd̄ scriptuzē. Carnes scōꝝ tuoꝝ ⁊
⁊ sāguinē ipōꝝ effuderūt ī circuitu
ihrl̄m ⁊ nō erat q̄ sepeliret. Et īcu
buit timor ⁊ tremor in oēm ꝓpl̄m:
qꝛ dixerūt. Nō est veritas et iudi
tiū in eis. Tr̄nsgressi sūt em̄ ꝯstitu
tū ⁊ iusiurandū qd̄ iurauerūt. Et
mouit bachides castra ab ihrl̄m
⁊ applicuit in bethzecha ⁊ misit ⁊
cōprehēdit multos ex eis q̄ a se re
fugerāt ⁊ quosdaz de ꝓpl̄o macta
uit ⁊ in puteū magnū proiecit. Et
ꝯmisit regionē alchimo et reliq̄t
cū eo auxiliū in adiutoriū ipi. Et
abijt bachides ad regez. Et satis
agebat alchim⁹ ꝓ p̄ncipatu sac̄
docij sui. Et ꝯuenerūt ad eū oēs q̄
ꝑturbabāt ꝓpl̄m suū ⁊ obtinuerīt
terrā iuda ⁊ fecerūt plagā magnā
ī isrl̄. Et vidit iudas oīa mala q̄
fecit alchim⁹ et q̄ cū eo erāt filijs
isrl̄ pl⁹ multo q̄ gētes et exijt in
oēs fines iudee ī circuitu ⁊ fecit vī

dictā in viros desertores ⁊ cessaue
rūt vltr̄ exire ī regione. Vidit āt
alchim⁹ qꝛ p̄ualuit iudas ⁊ q̄ cū
eo erāt ⁊ ꝯgnouit qꝛ nō pōt susti
nere eos ⁊ egressus est ad regē ⁊
accusauit eos multis criminibus
Et misit rex nichanorē vnū ex p̄n
cipib⁹ suis nobilioribꝰ q̄ erat ini
micitias exercēs ꝯtr̄ isrl̄ ⁊ māda
uit ei eūtere ꝓpl̄m. Et venit nicha
nor in ihrl̄m cū exercitu magno ⁊
misit ad iudā ⁊ ad frēs ei⁹ cū do
lo verb̄ pacificis dicēs. Nō sit pu
gna int̄ me ⁊ vos Veniā cū viris
paucis: ut videā faties vr̄as cum
pace. Et venit ad iudā ⁊ salutaue
rūt se īuicē pacifice ⁊ hostes pati
erāt rape iudā. Et īnotuit sermo
iude qm̄ cū dolo venerat ad eū et
ꝯfritus ē ab eo et āpli⁹ noluit vi
dere fatiem ei⁹. Et ꝯgnouit nicha
nor qm̄ denudatū ē ꝯsiliū ei⁹ ⁊ exi
uit obuiā iude in pugnam iux̄ ca
pharsalama. Et ceciderūt de nicha
noris exercitu fere qn̄q̄ milia viri
⁊ fugerūt in cītatē dauid. Et post
hec verba ascēdit nichanor ī mō
tem syon ⁊ exierūt de sacerdotib⁹
populi salutare eū in pace ⁊ demō
stra ē ei holocaustomata q̄ offere
bant̄ ꝓ rege. Et irridēs spreuit eos
⁊ polluit ⁊ locutus ē supbe ⁊ iura
uit cū ira dicēs. Nisi traditus fue
rit iudas ⁊ exercitus ei⁹ in man⁹
meas: cōtinuo cū egressus fuero ī
pace succendā domū istā. Et exijt
cū ira magna. Et intrauerūt sacer
dotes ⁊ steterūt añ fatiē altaris ⁊
tēpli ⁊ flētes dixerūt. Tu dn̄e ele
gisti domū istā ad inuocandū no
men tuum ī ea: ut eēt domus ora
tionis ⁊ obsecracōis populo tuo.

Fac vindictā in hoie isto ⁊ exteri
tu eiꝰ ⁊ cadant in gladio· Memē
to blasphemias eoꝝ ⁊ ne deleris
eis ut permaneant Et exiit micha
norab ihūl'm ⁊ castē applicuit ad
bethoron ⁊ occurrit illi exercitus
syrie· Et iudas applicuit in adar
sa cum tribꝰ milibꝰ viris· Et ora
uit iudas ⁊ dixit· Qui missi erant
a rege sēnacherib domine qꝝ blas
phemauerunt te· exiit angelus ⁊
percussit ex eis centūoctogīta qnq
milia· sic conterat exercitū istū in
ospectu nostro hodie ⁊ sciant cete
ri qꝝ male locutus est super sācta
tua ⁊ iudica illū secꝺm malitiā illiꝰ
Et commiserūt exércitus prelīū tertia
decima die mensis adar ⁊ contrita
sunt castra michanoris et cecidit
ipe primꝰ in prelio· Vt aūt vidit
exercitus eius qꝝ cecidisset micha
nor piecerūt arma sua ⁊ fugerūt
⁊ psecuti sunt eos viam vniꝰ dici
ab adazer vsqꝫq̄ venīat in gaza
ra ⁊ tubis cecinerunt post eos cū
significacōibus Et exierūt de om
nibꝰ castell' iudee ī circuitu et ven
tilabāt eos cornibꝰ ⁊ conūctebāt
iterū ad eos· Et ceciderūt oēs gla
dio ⁊ nō ē relictus ex eis nec vnꝰ
Et acceperūt spolia eoꝝ in predaꝫ
⁊ caput michanoris amputauerūt
⁊ dextrā eiꝰ quā extenderat supbe
⁊ attulerūt ⁊ suspenderūt contra
ihr̄l'm· Et letatus ē ꝑplus valde ⁊
egerūt diez illaꝫ in leticia magna
Et cōstituit agi oībus annis diē
istā tertiadecima die mēsis adar
et siluit terra inda dies paucos·

¶ Audiuit iu· ¶ Ca·viij·
das nomē romanoꝝ qꝝ sūt
potentes viribꝰ ⁊ acquiescāt ad
oīa que postulant ab eis ⁊ qui
cūqꝫ accesserunt ad eos statuerūt
cū eis amicicias ⁊ qꝝ sūt potentes
viribꝰ ⁊ audierūt plia eoꝝ ⁊ vir
tutes bonas quas fatiūt in gala
tia· qꝝ obtinuerūt eos ⁊ duxerūt
sub tributū· Et quāta fecerūt in re
gione hispanie ⁊ qꝝ in ptātem re
degerūt metalla argēti ⁊ auri que
illic sūt ⁊ possederūt oēm locū cō
silio suo ⁊ patiētia loca que longe
erant valde ab eis ⁊ reges qui su
puenerant eis ab extremis terre
contriuerūt ⁊ percusserūt eos plaga
magn̄· Ceteri aūt dāt eis tributū
oībus ānis· Et philippū ꝑsē fratio
rū regē ⁊ ceteros qui adūsus eos
arma tulerāt contriuerunt in bello
⁊ obtinuerunt eos· Et antiochū
magnū regē asie q̄ eis pugnā in
tuleāt habēs centūuigīti elephā
tes ⁊ equitū ⁊ currus ⁊ exércitum
magnū valde contritū ab eis ⁊ qꝝ ce
pit cū vinū ⁊ statuerūt ei ut daēt
ipe ⁊ q̄ regnauerūt post ipsū ꝛbutū
magnū ⁊ daret obsides ⁊ cōstitu
tum· Et regionez medoꝝ ⁊ medos
⁊ lydos de optimis regiōibꝰ eorū
⁊ acceptas eas ab eis dederūt eu
meni regi Et qꝝ q̄ erant apud ella
dam voluerūt ire ⁊ tollere eos ⁊
innotuit ꝓmo hijs et miserūt ad
eos ducē vnū ⁊ pugnauerūt contra
illos ⁊ ceciderūt ex eis multi ⁊ cap
tiuas duxerūt vxores eoꝝ et filios
⁊ diripuerūt eos et terrā eoꝝ posse
derūt ⁊ destruxerunt muros eoꝝ
⁊ in sututē illos redegerūt vsqꝫ in
hunc diez· Et residua regna ⁊ īsu
las q̄ aliqñ restiterāt ill' exīmia
uerūt ⁊ in potestatez redegerūt· Cū
amicis aūt suis ⁊ q̄ in ipis requiē

habebāt ɔseruauerūt amicitiā ⁊
obtinuerūt regna q̄ erāt ꝓxima
⁊ q̄ erāt longe. qꝛ quicūqꝫ audie
bāt nomē eoꝝ timebāt eos. Qui
bꝰ vero vellēt auxilio eē ut regna
rēt regnabāt. Quos aūt vellēt re
gno deturbabant ⁊ exaltati sunt
valde. Et in oībꝫ istis nemo porta
bat dyadema: nec induebat̄ pur
pura: ut magnificaret̄ in ea. Et qꝛ
curiā fecerūt sibi ⁊ quotidie ɔsule
bāt trecentos viginti ɔsiliū agen
tes sp̄ de multitudine ut q̄ digna
sūt gerāt. Et cōmittūt vni homini
magistratū suū p̄ singulos ānos
dn̄ari vniuse terre sue et oēs obe
diūt vni ⁊ nō ē inuidia neqꝫ zelꝰ
int̄ eos. Et elegit iudas eupolemū
filiū iohīs filij iacob ⁊ iasonez fi
liū eleazari ⁊ misit eos romā ɔsti
tuere cū illꝰ amicitiā ⁊ sotietatē et
ut auferrēt ab eis iuguꝫ grecoꝝ.
qꝛ videēt q̄ ī seruitutē p̄merēt reg
nū isrl̄. Et abierūt romam viā mlt̄
taꝫ valde ⁊ ītroierūt curiā et dixe
rūt. Iudas machabeꝰ ⁊ frēs eiꝰ ⁊
populꝰ iudeoꝝ miserūt nos ad vos
statuere vobiscū sotietatē ⁊ pacez
⁊ ɔscribē nos sotios ⁊ amicos ve
stros. Et placuit ꝑmo in cōspectu
eoꝝ. Et hoc rescriptū qd̄ rescripse
rūt ī tabul̄ ereis et miserūt ī ihrl̄m
ut eēt apd̄ eos ibi memoriale pa
cis ⁊ sotietatis. Bn̄ sit romanis ⁊
gēti iudeoꝝ ī mari ⁊ ī t̄ra in et̄nū.
gladiusqꝫ ⁊ hostis ꝓculsit ab eis
Qd̄ si īsteterit bellū romanis p̄ꝰ ā
oībꝫ socijs eoꝝ ī oī dn̄acōne eoꝝ
auxiliū feret gēs iudeoꝝ ꝓut tēpꝰ
dictauerit corde pleno Et p̄liātibꝫ
nō dabūt neqꝫ sb̄ministr̄būt tri
ticū arma pecuniaꝫ naues sic̄ pla
cuit romanis ⁊ custodiēt mādata
eoꝝ n̄l ab eis accipiētes. Simi
lit̄ āt ⁊ si genti iudeoꝝ p̄us accide
rit bellū adiuuabūt romaī ex aīo
ꝓut eis tēpꝰ p̄miserit et adiuuā
tibꝫ nō dabit̄ triticū arma pecuīa
naues sicut placuit romanis ⁊ cu
sto diēt mādata eoꝝ absqꝫ dolo.
Scd̄m hec verba ɔstituerūt roma
ni ꝓplo iudeorū. Qd̄ si post hec ver
ba hij ā illi addere aut demere ad
hec aliq̄d voluerint fatiēt ex ꝓpo
sito suo Et quecūqꝫ addiderint vel
dēpserint rata erūt. Sꝫ ⁊ de malis
q̄ demetriꝰ rex fecit in eos scripsi
mꝰ ei dicētes. Quare g̃uasti iugū
tuū sup̄ amicos nostros ⁊ sotios
iudeos. Si g̃ iteꝝ adierīt nos ad
uersū te fatiemꝰ illis iuditiū ⁊ pu
gnabimꝰ tecū mai t̄raqꝫ. Ca. ix.
Interea ut audiuit demetriꝰ qꝛ ceci
dit nichanor ⁊ exercitꝰ eiꝰ ī p̄lio:
apposuit bachidē ⁊ alchimū rursū
mittē ī iudeā ⁊ dexteꝝ cornu cū illꝰ
Et abierūt viā q̄ ducit in galgalā
⁊ castra posuerūt in masaloth q̄
ē in arbellis ⁊ occupauerūt eaꝫ et
peremerūt am̄as hominū multas
In mense p̄mo anni centesimi et
qn̄quagesimi ⁊ secundi applicue
rūt exercitū ad ihrl̄m ⁊ surrexerūt
⁊ abierunt ī berea vigintimilia vi
roꝝ ⁊ duo milia equitū. Et iudas
posuerat castra in laisa et tria mi
lia viri electi cū eo. Et viderūt mul
titudinē exercitus qꝛ multi sunt ⁊
timuerūt valde et multi subtraxe
runt se de castris et non remanse
runt ex eis nisi octingenti viri. Et
vidit iudas q̄ defluxit exercitus
suus et bellum perurgebat eum
et confractus est corde quia non

tẽbat tẽp9 ogrẽgãdi eos a disso
lut9 ẽ. Et dixit hijs q̄ residui erãt
Surgam9 a eam9 ad adũsarios
nostros si potẽrim9 pugnare ad
uersus eos. Et aũtebãt eũ dicentes
Nõ potẽrim9 sed liberem9 amas
nrãs mõ et teũtamur ad fratres
nostros a tũc pugbim9 adũsus
eos. Nos autẽ pauci sum9 Et ait
iudas. Absit istaz rez facere ut fu
giamus ab eis. Et si appropiauit
tẽpus nostz moriamur in vtute
ꝓ frẽs nostros a nõ inferamus
crimẽ glorie nostre. Et mouit exẽ
citus de castris a stetẽrunt illi ob
uiã. Et diuisi sũt equites in duas
ptes a fundibularij a sagittarij
pibant exẽcitũ a primi ẽtammis
oẽs potentes. Bachides autẽ eãt
in dextro cornu a ꝓmauit legio
ex duab9 ptibus a damabãt tu
bis. Exclamauerũt autẽ a hijs qui
erant ex pte iude etiã ipi a cõmo
ta est tra a voce exẽcituũ a cõmis
sũ est pliũ a mane vsq; ad vespe
rã. Et vidit iudas q̄ firmior ẽ ps
exẽcitus bachidis in dextris a cõ
uenerũt cũ ipõ oẽs ostantes cor de
a cõtrita est dextra ps ab eis a p
secutus ẽ eos vsq; ad montẽ azo
ti. Et qui in simstro cornu erãt vi
derunt q̄ ꝓtritũ est dextz cornu a
secuti sunt post iudã a eos qui cũ
ipõ erãt a tergo. Et ingrauatũ est
pliũ a ceciderunt vulnerati multi
ex hijs a ex illi. Et iudas cecidit
a ceteri fugerunt. Et ionathas a
symon tulerũt iudã fratrez suum
a sepelierũt euz ĩ sepulchro patz
suoz in ciuitate modin. Et fleuerũt
eũ oĩs ꝑplus israhel planctu magõ
a lugebãt dies multos a dixerũt

Quo cecidit potẽs qui saluũ fatie
bat ꝑplm israhel. Et cetera ṽba bel
loz inde a vtutũ quas fec̃ a mag
nitudis ei9 nõ sũt descripta. Mul
ta em̃ erant valde. Et factũ ẽ post
obitũ iude emerserũt iniq̄ in oĩbz
finib9 israhel a exorti sũt oẽs qui
operabant iniquitatẽ In diebus
illis facta est fames magna valde a
trẽdidit se bachidi oĩs regio eoz
cũ ipĩs. Et elegit bachides viros
ipios a cõstituit eos dños regio
nis a exquirebant a pscrutabãt
amicos iude a adducebant eos
ad bachidẽ a vindicabat in illos
a illudebat. Et facta est tribulacõ
magna in israhel qlis nõ fuit ex die
q̄ nõ est visus ꝓpha in israhel. Et
cõgregati sũt oẽs amici iude a di
xerunt ionathe. Exquo frat̃ tuus
iudas defũct9 est vir simil ei nõ
ẽ qui exeat ctra inimicos: bachi
dẽ a eos qui inimici fũt gentis no
stre. Nũc itaq; te hodie eligimus
eẽ p eo nob in pncipez a ducẽ ad
bellandũ bellũ nostz. Et fusceꝑit
ionathas tẽpe illo principatũ a
surrexit loco iude fratris sui. Et co
gnouit bachides a querebat eũ
occidere. Et cognouit ionathas a
symon frat̃ ei9 a oẽs q̄ cũ eo erãt
a fugerũt in desertũ thecue a cõsede
runt ad aquaz lacus asphar. Et
cognouit bachides a die sabba
toz venit ipse a oĩs exẽcitus eius
trãs iordanẽ. Et ionathas misit
frẽm suũ ducez populi a rogauit
nabutheos amicos suos ut cmo
darent illis apparatũ suũ qui eãt
copiosus. Et exierunt filij iambri
ex madaba a cõprehẽderũt iohã
nẽ a oĩa q̄ habebat a abierunt

hñites ea. ¶Post hec verba renūtia
tū ē ionathe a symon fri ei⁹. qe fi
lij iabri fatūt nuptias magnas
a ducūt sponsaz ex madaba filiā
vni⁹ de magnis pncipib⁹ chana
an cū ambicōe magna. Et recorda
ti sūt sāguis iobis frēs sui a asce
derūt a abscōderūt se sb tegimēto
mōtis. Et eleuauerūt oculos suos
a viderūt a ecce tumult⁹ a appara
tus mult⁹ a spōsus ꝓcessit a ami
ci ei⁹ a frēs ei⁹ obuiā illis cū tym
panis a musicis a armis multis
Et furrexerūt ad eos ex insidijs a
occiderūt eos a ceciderūt vulnera
ti multi a residui fugerūt in mon
tes. Et acceperūt oīa spolia eoz et
ꝯuse sūt nuptie in luctū a vox mu
sico⁹ ipoz in lamentū Et vindica
uerūt vindictaz sanguis frīs sui
a reūsi sūt ad ripā iordanis. Et au
diuit bachides et venit die sabba
toz vsq; ad ortā iordanis in virtu
te magna. Et dixit ad suos iona
thas. Surgam⁹ a pugnem⁹ ꝓ aīb⁹
inimicos nostros. ¶Nō est em̄ ho
die sicut heri et nudiustertiꝰ. Ecce
em̄ bellū ex aduso. aqua vero ior
danis hinc a inde a ripe a paludes
a saltus a nō est locus diuertēdi
¶Nūc ergo damate in celū ut libere
mini de manu inimicoz vioz. Et
ꝓmissuz ē bellum. Et extēdit iona
thas manū suā p cautere bachidez
et diuertit ab eo retro. Et dissilijt
jonathas a q̄ cū eo erāt in iorda
nē a trāsnatauerūt ad eos iorda
nē. Et ceciderunt de ptē bachidis
die illa mille viri a reuersi sūt ī ihe
rusalez. Et edificauerūt ciuitates
munitas ī iudea: munico⁹ez q̄ erat
in iericho a in āmaū a in bethoꝝ
a bethel a thānata a phara a thi
po muris excelsis a portis a seris.
Et posuit custodiā in eis: ut inimi
citias exercerent in isrl. Et muni
uit ciuitatē bethsuraz a gazarā et
arcē a posuit in eis auxilia a appa
ratū escaz a accepit filios pncipū
regionis obsides a posuit eos ī ar
ce in ihrl̄m in custodiā. Et āno cē
tesimo q̄nquagesimo tertio mēse
secundo ꝓcepit alchimus destrui
muros dom⁹ sancte interioris a de
strui opa pphaz. Et cepit destrue
re. In tpe illo passus ē alchim⁹
a impedita sūt opa illi⁹ a occlusū
ē os ei⁹ a dissolutus ē palisimec
vltra potuit loq̄ verbū a manda
re de domo sua. Et mortu⁹ ē alchi
m⁹ in tpe illo cū tormēto magno
Et vidit bachides qm̄ mortu⁹ est
alchim⁹ a reūsus ē ad regē a filu
it tra āmis duob⁹. Et cogitauerūt
oēs imq̄ dicētes. Ecce ionathas a
q̄ cuz eo sunt in silentio habitant
cōfidenť. ¶Nūc ergo adducamus
bachidē a ꝓhibēbit eos oēs vna
nocte. Et abierūt et ꝓfiliū ei dede
rūt. Et furrexit ut veniret cū exerci
tu multo. Et misit occulte epistо
las socijs suis q̄ erāt ī iudea ut cō
prehēderent ionathā a eos q̄ cuz
eo erant. ꝫ nō potuerūt q̄ innotu
it eis ꝓfiliū eoz. Et apprehēdit de
viris regionis q̄ principes erāt mi
litie q̄nquaginta viros a occidit
eos. Et secessit ionathas a symō
et q̄ cū eo erant in bethbessez que
ē in deserto a extruxit diruta ei⁹ a
firmauerunt eam. Et cognouit
bachides a congregauit vniuer
sam multitudinem suam et hijs
qui de iudea erant denuntiauit.

Et venit ⁊ castr̄ posuit desup beth
sesse et oppugnauit eā dies multos
⁊ fecit machīas. Et reliquit iona
thas symonez frēm suū in ciuita
te ⁊ exiuit in regionē ⁊ venit cum
numero ⁊ pcussit odaren et frēs
ei⁹ ⁊ filios phaserō in tabnacul'
ipōꝝ ⁊ cepit cedere ⁊ crescē in v̄tuti
bus. Symon vero ⁊ q̄ cū ipō erāt
exierūt de ciuitate ⁊ succenderunt
machinas et pugnauerūt cōtra
bachidem ⁊ ɔtritus est ab eis Et
afflixerūt eū valde qm̄ ɔsiliū eius
⁊ ɔgressus ei⁹ eāt inanis. ⁊ irat⁹
ɔtra viros iniq̄s qui ei cōsiliū de
derant ut veniret in regionē ipōꝝ
multos ex eis occidit. Ipse autē
cogitauit cū reliquis abiē ī regio
nē suaꝫ Et cognouit ionathas ⁊
misit ad eū legatos ɔponere pacē
cū ipō ⁊ reddere ei captiuitatez. Et
libent̄ accepit ⁊ fec̄ scd̄m v̄ba ei⁹
⁊ iurauit se n̄l facturꝝ ei mali oīb⁹
dieb⁹ vite ei⁹. Et reddidit ei cap
tiuitatē quā p̄us erat p̄datus de
terra iuda. Et conu̅sus abijt ī ter
ram suaꝫ ⁊ nō apposuit amplius
venire in fines ei⁹. Et cessauit gla
di⁹ ex israhel. Et habitauit iona
thas ī magmas ⁊ cepit ioāthas
ibi iudicare ꝓpl'm et extminauit
impios ex israhel. ¶ Ca. x.

Et anno centesimo sexagesi
mo ascendit alexander anti
ochi fili⁹ qui cognomīatus ē no
bil' ⁊ occupauit ptholomaydā
⁊ receperunt eum ⁊ regnauit illic
Et audiuit demetri⁹ rex ⁊ ɔgrega
uit exēcitū copiosū valde ⁊ exiuit
obuiā illi in preliū. Et misit deme
tri⁹ epistolā ad ionathan v̄bis
pacificis ut mag̅ficaret eū. Dixit
ei Anticipem⁹ facē pacē cū eo p̄us
q̄ fatiat cū alexandro adu̅sū nos
Recordabit̄ em̄ oīm malorꝝ que
fecim⁹ in eū ⁊ in fratrē ei⁹ ⁊ in gē
tem ei⁹. Et dedit ei potestatē ɔgre
gandi exercitū ⁊ fabricare arma
⁊ eē ipꝫ sotiū ei⁹ ⁊ obsides q̄ erāt
ī arce iussit tradi ei. Et venit iona
thas in ihrl'm ⁊ legit epistolas ī
auditu oīs ꝓpl'i ⁊ eorꝝ qui in arce
erant Et timuerūt timo ē magno
qm̄ audierunt ꝙ dedit ei rex pote
statē ɔgregandi exēcitū. Et tradi
ti sūt ionathe obsides ⁊ reddidit
eos pntib⁹ suis. Et habitauit io
nathas in iherusalē ⁊ cepit edifi
care ⁊ innouare ciuitatez. Et dixit
fatientib⁹ opa ut extruerent mu
ros et montez syon in circuitu la
pidib⁹ quadratis ad municōnē
et ita fecerūt. Et fugerūt alienige
ne qui erant in municōib⁹ quas
bachides edificauerat ⁊ reliquit
vnusquisq̄ locū ⁊ abijt in terraꝫ
suam tm̄ in bethsura remāserunt
aliq̄ ex hijs qui reliquerant legē
⁊ p̄cepta dei. Eāt em̄ hec eis ad re
fugiū. Et audiuit alexander rex ꝓ
missa que ꝓmisit demetri⁹ iona
the ⁊ narrauerīt ei prelia ⁊ v̄tutes
q̄s ipse fec̄ ⁊ frēs ei⁹ ⁊ labores q̄s
laborauerūt. Et ait. Nūquid inue
niem⁹ aliquē virꝝ talē. Et nūc fa
tiem⁹ eū amicū ⁊ sotiū nostꝝ. Et
scripsit epistolā ⁊ misit ei s̄m hec
v̄ba dicens. Rex alexander fratri
ionathe salutē. Audiuimus de te
ꝙ vir potēs sis virib⁹ ⁊ aptus es
ut sis amicus noster. Et nūc ɔsti
tuim⁹ te hodie sūmū sacerdotē gē
tis tue ⁊ ut amicus voceris regis
Et misit ei purpuraꝫ et coronam

aureā ut que nostra sunt sentias
nobiscū et cōserues amicitias ad
nos. Et induit se ionathas stola
scā septīo mēse anno cētesimo sex
agesimo in die sollēni scenophe
gie. Et cōgregauit exercitū ⁊ fecit
arma copiosa. Et audiuit deme
trius verba ista ⁊ ꝯtristatus est
nimis. Et ait. Quid hoc fecim⁹ ꝙ
p̄occupauit nos alexāder apprehē
dere amicitiā iudeoꝝ ad munimē
sui. Scribā ⁊ ego illi verba depre
catoria ⁊ dignitates ⁊ dona ut sit
mecū in adiutoriū. Et scripsit ei ī
hec verba. Rex demetri⁹: genti iu
deorū salutē. Qm̄ seruastis ad nos
pactū ⁊ mansistis in amicitia no
stra ⁊ nō accessistis ad inimicos
nostros: audiuim⁹ ⁊ gauisi sum⁹
Et nūc ꝑseuerate adhuc ꝯseruaē
ad nos fidē ⁊ retribuemus vobis
bō ꝓ hijs que fecistis nobiscū ⁊
remittem⁹ vob̄ p̄stacōes multas
⁊ dabim⁹ vob̄ donacōnes. Et nūc
absoluo vos ⁊ oēs iudeos a tribu
tis ⁊ pretia salis indulgeo ⁊ coro
nas remitto. Et tertias seminis ⁊
dimidiā ꝑtem fructus ligni qđ ē
porcōnis mee relinquo vob̄ ex ho
dierno die ⁊ deinceps: ne accipia
tur a terra iuda ⁊ a trib⁹ ciuitati
bus q̄ addite sūt illi ex samaria ⁊
galilea ex hodierna die et in totū
temp⁹. Et ihrl̄m sit sancta ⁊ libeā
cū finib⁹ suis ⁊ decime ⁊ tributa
ipsi⁹ sint. Remitto etiā potestatē
arcis que est in ihrl̄m ⁊ do eā sū
mo sacerdoti ut cōstituat in ea vi
ros quoscūq; ipe elegerit q̄ custo
diant eā. Et omnē animā iudeorū
que captiua est a terra iuda ī om
ni regno meo relinquo liberaꝫ gr̄

tis: ut omnes a tributis soluant̄
etiā pecoꝝ suoꝝ. Et om̄es dies sol
lemnes ⁊ sabbata ⁊ neomenie et
dies decreti ⁊ tres dies añ dieꝫ sol
lemnē ⁊ tres dies post diē sollem
neꝫ sint oēs immunitatis ⁊ remis
sionis omnib⁹ iudeis qui sunt in
regno meo. Et nemo habebit po
testateꝫ agere aliq̄d ⁊ mouere ne
gotia aduersus aliquē illoꝝ ī oī
causa. Et ut ascribant̄ ex iudeis ī
exercitu regis ad trigintamilia vi
roꝝ. Et dabunt̄ ill̄ copie ut opor
tet omnib⁹ exercitib⁹ regis et ex
eis ordinabunt̄ qui sint in muni
tiōib⁹ regis magni. Et ex hijs cō
stituentur sup negotia regni que
agunt̄ ex fide ⁊ p̄ncipes sint ex eis
⁊ ābulent legibꝫ suis sicut p̄cepit
rex ī terra iuda. Et tres ciuitates q̄
addite sūt iudee ex regione sama
rie cū iudea reputēt̄ ut sint sb̄ vno
⁊ nō obediāt aliene ptāti n̄ sūmo
sacerdoti: ptolomaida ⁊ confines
ei⁹ quas dedi donū sanctis q̄ sunt
in ihrl̄m ad necessarios sūptus sā
ctoꝝ. Et ego dabo singulis annis
qn̄decimmilia sidorū argēti de ra
tionib⁹ regis que me ꝯtingunt ⁊
oē qđ reliquū fuerit qđ n̄ reddide
rāt qui sup negotia erant annis
prioribus ex hoc dabunt in opa
dom⁹ Et sup hec qn̄q; milia sidoꝝ
argēti que accipiebant de sancto
rū ratione per singulos annos ⁊
hec ad sacerdotes ꝑtineāt qui mi
nisterio fungunt̄. Et quicūq; con
fugerint in templum qđ est ihero
solimis et in omnibus finib⁹ ei⁹
obnoxij regi in omni negotio di
mittantur et vniuersa que sunt
eis in regno meo libera habeant.

Et ad edificanda vel restaurāda opa sanctoꝝ sūptus dabūtur de racōne regis ⁊ ad extruēdos muros ihr̃lm ⁊ ꝯmunēdos ꝯ circuitu sūptus dabunt de racōe regis ⁊ ad ꝯstruendos muros ꝯ iudea Vt audiuit autē ionathas ⁊ populus ſmones istos · nō credidерunt eis nec rece pērt eos · qr̃ recordati sunt malitie magne quaꝝ fecerat ꝯ israhel ⁊ tribulauerāt eos valde · Et ꝯplacuit eis ꝯ alexādrꝝ qr̃ ipē fuerat eis p̃ceps ſmonuꝝ pacis ⁊ ipi auxiliū ferebant oībꝫ diebꝫ · Et ꝯgregauit rex alexander exercitū magnū ⁊ admouit castrā ꝯtra demetriū · Et cōmiserūt p̃liū reges ⁊ fugit exercitus demetrij ⁊ ꝯsecutus est eū alexander ⁊ ꝯcubuit sup eos · Et ꝯualuit prelium ꝯmis donec occidit sol ⁊ cecidit demetri⁹ ꝯ illa die · ⁊ mīsit alexāder ad ptholomeū regeꝫ egipti legatos sēm hec v̄ba dicēs · Qm̃ regressus sū ꝯ regnū meū ⁊ sedi ꝯ sede patrꝝ meoꝝ et obtinui p̃cipatū ⁊ cōtriui demetriū ⁊ possedi regionē nostrā ⁊ ꝯmisi pugnā cū eo ⁊ cōtritus est ipē ⁊ castra ei⁹ a nobis ⁊ sedem⁹ ꝯ sede regni ei⁹ ⁊ nūc statuam⁹ adinuicē amicitiā ⁊ da m̃ filiā tuā vxorem ⁊ ero gener tu⁹ ⁊ dabo tibi dona ⁊ dignitatꝫ · Et rīndit rex ptholomeus dicens · Felix dies ꝯ q̃ reuſus es ad terrā patrꝝ tuoꝝ ⁊ sedisti ꝯ sede regni eoꝝ Et nūc fatiā tibi qđ scripſisti · ß occurre m̃ ptholomay dā ut videam⁹ ꝯuicē nos ⁊ spondeā tibi sicut dixisti · Et exiuit ptholomeus de egipto ipē ⁊ deopatra filia ei⁹ ⁊ vēit ptholomay dā āno cētesimo sexagesimo secūdo · Et occurrit ei alexander rex · et dedit ei deo patrā filiā suā ⁊ fecit nuptias ei⁹ ptholomay de sic reges ꝯ magna gloria · Et scripsit alexander rex ionathe ut veniret obuiam sibi · Et abijt cū gloria ptholomay dā et occurrit ibi duob⁹ regib⁹ ⁊ dedit illis argentū multū ⁊ auꝝ ⁊ dona ⁊ inuenit gratiā ꝯ spectu eoꝝ · ⁊ ꝯueneīt adūſus eū viri pestilētes ex israhel viri iniq̃ impellātes ad uersus eum ⁊ nō ꝯtendit ad eos rex · Et iussit spoliari ionathan ve stib⁹ suis ⁊ indui eū purpura · et ita fecerūt Et collocauit eū rex sedē secū · dixitq̃ p̃cipibꝫ suis Exite cū eo ꝯ medium ciuitatis ⁊ predicate ut nemo adūſus eū impellet de vllo negotio · nec quisq̃ ei molestꝫ sit de vlla racōne · ⁊ factū ē ut viderunt q̃ impellabant gloriaꝫ ei⁹ que p̃ dicabat ⁊ optū eū purpura fugerūt oēs · ⁊ magnificauit eū rex ⁊ scripsit eū inter p̃mos amicos ⁊ posuit eū ducem ⁊ p̃cipē p̃cipat⁹ Et reuſus est ionathas ꝯ ierusalē cū pace ⁊ leticia · In anno centesimo sexagesimo q̃nto venit demetri⁹ filiꝰ demetrij a creta ꝯ terrā patrꝝ suoꝝ · et audiuit alexander rex ⁊ ꝯtristat⁹ est valde ⁊ reuſus est antiochiā ⁊ ꝯstituit demetri⁹ rex apollonīū ducē qui p̃ eāt celesyrie ⁊ ꝯgregauit exercitū magnum ⁊ accessit ad iammiā ⁊ misit ad ionathā sūmū sacerdotē dicens · Tu solꝰ resistis nobis · ego autē fact⁹ sū ꝯ derisū ⁊ ꝯ obprobriū · ꝓterea qr̃ tu potestatem aduersū nos exerces ꝯ montib⁹ Nūc & si confidis ꝯ virtutib⁹ tuis

descende ad nos in campū ⁊ ꝯpa
rem⁹ illic inuicē. qꝛ mecū est v̄tus
bellorꝫ. Interroga et disce q̄s sim
ego ⁊ ceteri qui auxilio sūt m̄ qui
⁊ dicūt qꝛ nō pōt stare pes vester
añ fatiē nostrā. qꝛ bis in fugā ꝯu
si sunt patres tui in terrā suam Et
nūc qūo poteris sustinere equita
tū ⁊ exercitū tn̄tū in cāpo vbi nō ē
lapis neqꝫ saxū neqꝫ locus fugiē
di. Vt audiuit āt ionathas ser
mones appollonij: motus ē am̄o
Et elegit decemmilia virorꝫ ⁊ exijt
ab iherusalē ⁊ occurrit ei symon
frat̄ ei in adiutoriū. Et applicuerūt
castra in ioppē. Et exclusit euꝫ a ci
uitate. qꝛ custodia appollonij iop
pe erat ⁊ oppugnauit eā. Et exter
riti q̄ erāt in ciuitate aperuerūt ei
⁊ obtinuit ionathas ioppē. Et au
diuit appollonī⁹ ⁊ admouit tria
milia equitū ⁊ exercitū multuꝫ. Et
abijt in azotū tanq̄ iter fatiēs et
stati exijt in campū eo ꝙ haberet
multitudinē equitū ⁊ cōfideret in
eis Et insecutus ē euꝫ ionathas ī
azotū ⁊ ꝯmiserūt p̄liū Et reliq̄t ap
pollonī⁹ in castris mille equites
post eos occulte Et ꝯgnouit iona
thas qm̄ insidie sunt post se ⁊ cir
cuierūt castra ei⁹ ⁊ iecerūt iacula
ī populū a mane vsqꝫ ad vesperaꝫ
Popul⁹ aūt stabat sic̄ p̄cepit io
nathas ⁊ laborauerūt eq̄ eorꝫ. Et
eiecit symō exercitū suū ⁊ cōmisit
ꝯtra legionē. Eq̄tes enim fatigati
erāt. Et ꝯtriti sūt ab eo ⁊ fugerūt
Et q̄ dispsi sunt ꝑ cāpū fugerūt in
azotū ⁊ ītrauerūt ī bethdagō ydo
lū suū ut ibi se liberarēt. Et succen
dit ionathas azotū ⁊ ciuitates q̄
erāt in circuitu eius ⁊ accepit spo
lia eorꝫ ⁊ templū dagon et oēs q̄
fugerūt in illud succendit igni. Et
fuerūt qui ceciderunt gladio cuꝫ
hijs qui succēsi sūt fere octomilia
virorꝫ. Et mouit inde ionathas ca
str̄ ⁊ applicuit ea aschalonā ⁊ exi
erūt de ciuitate obuiā illi in mag̃
gloria. Et reuersus ē ionathas in
iherusalē cū suis habētib⁹ spolia
multa. Et factū est ut audiuit ale
xander rex sermones istos addi
dit adhuc glorificare ionathan.
Et misit ei fibulā aureaꝫ: sicut con
suetudo ē dari ꝯgnatis regū. Et de
dit ei accharō ⁊ omnes fines ei⁹
in possessionem. ¶ Ca. xi.

Et rex egipti ꝯgregauit exer
citū sicut arenaꝫ que ē circa
oram maris et naues multas ⁊ q̄
rebat obtinere regnū alexādri do
lo ⁊ addere illud regno suo. Et ex
ijt in syriā verbis pacificis ⁊ ape
riebantur ei ciuitates et occurre
bant ei. quia mandauerat ale
xander rex exire ei obuiaꝫ eo ꝙ so
cer suus esset. Cum autem introi
ret ciuitatē ptolomeus ponebat
custodias militum in singulis ci
uitatibus. Et ut appropiauit azo
to ostenderūt ei templum dagon
succensum igni ⁊ azotum ⁊ cetera
eius demolita ⁊ corpora proiecta
et eorum qui cesi erant in bello tu
mulos quos fecerāt secus viam.
Et narrauerūt regi quia hec fecit
ionathas ut inuidiam facerent
ei. Et tacuit rex. Et occurrit iona
thas regi in ioppen cum gloria et
inuicem se salutauerūt et dormie
runt illic. Et abijt ionathas cū re
ge vsqꝫ ad fluuiū qui vocabatur
eleuther⁹ ⁊ reuersus ē ī iherusalē.

Rex autē ptholomeus obtinuit do
miniū ciuitatū vsq; seleutiā mari
timā ⁊ cogitabat in alexandrū cō
filia mala. Et misit legatos ad de
metriū dicens. Veni ꝯponamus
int̄ nos pactū et dabo tibi filiam
meā quā habet alexāder ⁊ regna
bis ī regno patris tui. Penitet eī
me q̄ dederim illi filiā meā. Quesi
uit em̄ me occidere. Et vitupauit
eū ꝓpterea q̄ ꝯcupierat regnū ei⁹
Et abstulit filiā suaz ⁊ dedit eā de
metrio et alienauit se ab alexan
dro ⁊ manifestate sunt inimicitie
ei⁹. Et intrauit ptholomeus antio
chiā ⁊ imposuit duo dyademata
capiti suo egipti ⁊ asie. Alexāder
aūt rex erat in cilitia illis tp̄ibus
q̄ rebellabant q̄ erāt in locis ill̄
Et audiuit alexāder ⁊ venit ad eū
ī bellū. Et ꝓduxit ptholomeus rex
exercitū ⁊ occurrit ei in manu va
lida ⁊ fugauit euz. Et fugit alexā
der ī arabiā ut ibi ꝓtegeret̄. Rex
autē ptholomeus exaltatus ē ⁊ ab
stulit zabdihel arabs caput ale
xandri ⁊ misit ptholomeo. Et rex
ptholomeus mortu⁹ est ī die ter
tia ⁊ qui erāt in municōib⁹ pierīt
ab hijs q̄ erāt int̄ castr̄. Et regna
uit demetri⁹ āno cētesimoseptua
gesimoseptimo In diebus ill̄ cō
gregauit ionathas eos qui erāt
in iudea ut expugnarēt arcez q̄ ē
ī ihrlm et fecerūt ꝯtra eā machīas
multas. Et abierūt quidaz q̄ ode
rant gentez suā viri iniq̄ ad regez
demetriū et renūtiauerūt ei q̄ io
nathas obsidēt arcē. Et ut audi
uit iātus ē ⁊ statim venit ptholo
maydā ⁊ scripsit ionathe ne ob
sideret arcē ꝫ occurrēt sibi ad col

loquiū festinato. Vt audiuit au
tē ionathas iussit obsideri. Et ele
git de senioribus israhel ⁊ de sacerdo
tibus ⁊ dedit se piculo. Et accepit
auz argentū ⁊ vestē ⁊ alia xenia
mlta ⁊ abijt ad regē ptholomay
dā ⁊ inuenit grām in ꝯspectu ei⁹
et int̄pellabāt adūsus eū q̄dam
iniqui ex gente sua. Et fecit ei rex
sicut fecerāt ei qui añ eū fuerant.
Et exaltauit euz ī ꝯspectu oīm ami
corū suorū ⁊ statuit ei p̄ncipatū sa
cerdocij ⁊ quecūq; alia hūit p̄us
p̄tiosa ⁊ fecit eū p̄ncipez amicorū
Et postulauit ionathas a rege ut
immunē facēt iudeā ⁊ tres topar
chias ⁊ samariaz ⁊ ꝯfines eius ⁊
ꝓmisit ei talenta trecēta. Et cōsen
sit rex ⁊ scripsit ionathe epl̄as de
hijs oīb⁹ hunc modū ꝯtinētes.
Rex demetri⁹ frī ionathe salutez
⁊ genti iudeorū. Exemplū epistole
quā scripsim⁹ lastheni parēti no
stro de vob̄ misim⁹ ad vos ut sci
retis. Rex demetrius lastheni pn
ti salutē. Genti iudeorū amicis no
stris ⁊ ꝯsuātibus que iusta sunt
apud nos decreuim⁹ bñfacē ꝓpt̄
benigtatē ipōrū quā ēga nos hñt
Statuim⁹ g̊ illis oēs fines iudee
⁊ tres ciuitates lydaz ⁊ ramathe
que addite sūt iudee ⁊ samariā ⁊
oēs ꝯfines earū sequestrari oīb⁹
sacrificantib⁹ in iherosolimis ꝓ
hijs que ab eis prius rex accipie
bat p singulos annos ⁊ ꝓ fructi
b⁹ terre ⁊ pomoruz ⁊ alia que ad
nos ptinebant decimarū ⁊ tribu
torū ex hoc tēpore remittim⁹ eis ⁊
areas salinarū ⁊ coronas que no
bis deferebant̄ oīa ip̄is ꝯcedim⁹
⁊ nl̄ horū irritū erit ex hoc ⁊ in oē

tēp⁹. Nūc ḡ curate facere hoꝝ exē
plū ⁊ det̄ ionathe et ponat̄ in mō
te sācto ⁊ in loco celebri. Et vidēs
demetri⁹ rex ꝙ siluit terra in ꝯspe
ctu suo ⁊ nihil ei resistit dimisit to
tū exercitū suū vnūquemq; in lo
cū suuz: excepto ꝑegrino exercitu
quē tr̄xit ab insul' gentiū ⁊ inimi
ci erāt ei oēs exercitus patꝝ ei⁹.
Triphon aūt erat quidā ꝑtiū ale
xandri p̄⁹ ⁊ vidit qm̄ oīs exēcit⁹
murmurauit ꝯtr̄ demetriū ⁊ iuit
ad emalchuel arabū qui nutrie
bat ātiochū filiū alexādri ⁊ assi
debat ei ut traderet eum ipsi ut re
gnarz ī loco p̄ris sui. Et enūtiauit
ei qn̄ta fec̄ demetri⁹ ⁊ inimicitias
exercituū ei⁹ aduersus illū. Et mā
sit ibi dieb⁹ multis. Et misit iona
thas ad demetriū regē ut eiceret
eos q̄ in arce erant in ihrl'm ⁊ qui
in p̄sidijs erāt. qꝛ impugnabant
isrl'. Et misit demetrius ad iona
thā dicens. Nō hoc tm̄ fatiaz tibi
⁊ gēti tue. ꝫ gloria illustrabo te ⁊
gentē tuā cū fuerit oportunū. Nūc
ḡ recte feceris si miseris in auxiliū
m̄ viros. qꝛ discessit oīs exercitus
me⁹. Et misit ei ionathas triami
lia viroꝝ fortiū antiochiā. Et ve
nerūt ad regez ⁊ delectatus ē rex ī
aduentu eoꝝ. Et ꝯuenerūt q̄ erāt
in ciuitate centū vigintimilia viro
rū ⁊ volebāt interficere regē. Et fu
git rex in aulaz et occupauerūt q̄
erāt de ciuitate itinera ciuitatis ⁊
ceperunt pugnare. Et vocauit rex
iudeos in auxiliū ⁊ ꝯuenerūt oēs
simul ad eū. Et dispsi sūt oēs ꝑ ci
uitatē ⁊ occiderūt in illa die centū
milia hoīm. Et succēderūt ciuitatez
⁊ ceperunt spolia multa in illa die
⁊ liberauerūt regē. Et viderūt qui
erāt de ciuitate ꝙ obtinuissent iu
dei ciuitatē sicut volebāt ⁊ īfirma
ti sūt mente sua ⁊ clamauerūt ad
regē cū precib⁹ dicētes. Da nobis
dextras ⁊ cessent iudei oꝑpugnaē
nos ⁊ ciuitatē. Et ꝓiecerūt arma
sua ⁊ fecerūt pacem. Et glorificati
sūt iudei in ꝯspectu regis ⁊ in ꝯspe
ctu oīm q̄ erāt ī regno ei⁹ ⁊ nomi
nati sūt in regno. Et regressi sūt in
iherusalez: hn̄tes spolia multa. Et
sedit demetri⁹ rex in sede regni sui
⁊ siluit terra in ꝯspectu ei⁹. Et mē
titus ē oīa quecūq; dixit ⁊ ab alie
nauit se a ionatha ⁊ nō retribuit
ei scd̄m bn̄fitia que sibi tribuerat
⁊ vexabat eū valde. Post hec aūt
reuersus ē triphō ⁊ ātioch⁹ cū eo
puer adolescēs ⁊ regnauit ⁊ impo
suit sibi dyadema. Et ꝯgregati sūt
ad eū oēs exercitus quos dispse
rat demetri⁹ ⁊ pugnauerūt ꝯtra
euz ⁊ fugit ⁊ terga vertit. Et acce
pit triphō bestias ⁊ obtinuit anti
ochiaz. Et scripsit antioch⁹ adole
scens ionathe dicens. Cōstituo ti
bi sacerdotiū ⁊ ꝯstituo te sup̄ qua
tuor ciuitates ut sis de amicis re
gis. Et misit illi vasa aurea ī mini
steriū ⁊ dedit ei potestatē bibēdi ī
auro ⁊ eē ī purpura ⁊ hr̄e fibulā
aureā. Et symonē frēz ei⁹ ꝯstituit
ducē a t̄minis tyri vsq; ad fines
egipti. Et exijt ionathas ⁊ ꝑābu
labat trās flumē ciuitates ⁊ ꝯgre
gat⁹ ē ad eū oīs exercitus sirie in
auxiliū. Et veīt aschalonē ⁊ occur
rerunt ei honorifice de ciuitate. Et
abijt inde gazam ⁊ ꝯcluserūt se q̄
erant gaze ⁊ obsedit eam ⁊ succē
dit que erant in circuitu ciuitatis

ꝛ p̄datus ē eaꝫ. Et rogauerūt ga
zenses ionathan ꝛ dedit illis dex
trā ꝛ accepit filios eoꝝ obsides
ꝛ misit illos in ihrl'm ꝛ pambula
uit regionez vsqꝫ damascū. Et au
diuit ionathas ꝙ p̄uaricati sunt
p̄ncipes demetrij in cades q̄ est in
galilea cū exercitu multo volētes
eū remouere a negotio regni ꝛ oc
currit ill'. frēm autē suū symonē
reliquit ītra ꝓuintiā Et applicuit
symon ad bethsuraꝫ ꝛ expugna
bat eā diebꝫ multis ꝛ ꝯclusit eos
ꝛ postulauerūt ab eo dextras ac
cipe ꝛ dedit illis. ꝛ eiecit eos inde
ꝛ cepit ciuitatez ꝛ posuit ī ea presi
diū. Et ionathas ꝛ castra ei⁹ ap
plicuerūt ad aquā genesar ꝛ añ
lucez vigilauerūt in campo asor.
Et ecce castra alienigenaꝝ occur
rebant in cāpo ꝛ tendebant ei in
sidias in mōtib⁹ ip̄e aūt occurrit
ex adūso. Insidie vero exurrexe
rūt de locis suis ꝛ ꝯmiserūt p̄liū.
Et fugerunt qui erāt ex pte iona
the oēs ꝛ nemo relictus est ex eis
nisi mathatias fili⁹ absolomi et
iudas fili⁹ calphi p̄nceps militie
exercitus. Et scidit ionathas ve
stimenta sua ꝛ posuit terrā ī capi
te suo ꝛ orauit. Et reūsus est iona
thas ad eos in p̄liū ꝛ ꝯūtit eos
in fugā ꝛ pugnauerūt. Et viderūt
qui fugiebant ptis illi⁹ ꝛ reuersi
sūt ad eū ꝛ īsequebant̄ cū eo oēs
vsqꝫ cades ad castra sua ꝛ puene
rūt vsqꝫ illuc Et ceciderūt de alieni
genis in die illa tria milia virorū
ꝛ reūsus est ionathas in ihrl'm.

Et vidit iona ¶ Ca. xij.
thas qꝛ tempus eū iuuat ꝛ
elegit viros ꝛ misit eos romā sta
tuere ꝛ renouare cū eis amicitiā.
Et ad spātiatas ꝛ ad alia loca mi
sit epistolas ꝑm eandē formā. Et
abierūt romā ꝛ ītrauerunt curiā
ꝛ dixerūt. Jonathas sūmus sacer
dos ꝛ gens iudeoꝝ miserūt nos
ut renouem⁹ amicitiaꝫ ꝛ sotieta
tē scd̄m pristinū. Et dederūt ill' epi
stolas ad ip̄os ꝑ loca ut deduce
rent eos in terrā iuda cū pace. Et
hoc est exēplū epl'aꝝ q̄s scripsit
iōathas spātiatis. Jonathas sū
m⁹ sacerdos ꝛ seniores gētis ꝛ sa
cerdotes ꝛ reliqu⁹ ꝓpl'us iudeoruꝫ
spātiatis fratribꝫ salutē Jam pri
dē misse erant epistole ad oniam
sūmū sacerdotez a dario q̄ regna
bat apud vos qm̄ estis frēs no
stri sicut scriptū ꝯtinet qd̄ sbiectū
ē. Et suscepit onias viꝝ q̄ missus
fuerat cū honore ꝛ accepit episto
las ī quib⁹ sig̃ficabat̄ de sotieta
te ꝛ de amicitia. Nos em̄ cū nullo
hoꝝ indigerem⁹ hn̄tes solacō sā
ctos libros qui sūt in manibꝫ no
stris: maluim⁹ mittere ad vos re
nouare fratr̄nitatez ꝛ amicitiaꝫ ne
forte alieni effitiamur a vob̄ Mul
ta em̄ tēpora tn̄sierūt ex quo misi
stis ad nos Nos g̃ in oī tpe sine
int̄missione in dieb⁹ sollēnibus
ꝛ ceteris quibꝫ oportet. memores
sum⁹ vr̄i ī sacrificijs q̄ offeim⁹ ꝛ ī
obs̄uacōnibꝫ sicut phas ē ꝛ decet
meminisse fratrū. Letamur itaqꝫ
de gloria vestra. Nos aūt circūde
derūt multe tribulationes ꝛ mul
ta p̄lia ꝛ impug̃uerūt nos reges
q̄ sūt in circuitu nostro Noluim⁹
g̃ vob̄ molesti eē. neqꝫ ceteris so
cijs ꝛ amicis nr̄is in hijs prelijs
Habuim⁹ enim de celo auxiliū ꝛ

liberati sum⁹ nos ⁊ humiliati sūt
inimici nr̄i. Elegim⁹ itaq; numeni
um antiochi filiū ⁊ antipatrē ia
sonis filiū ⁊ misim⁹ ad romanos
renouare cū eis amiciciā ⁊ sotieta
tez p̄stinā. Mandauim⁹ itaq; eis
ut veniāt etiā ad vos ⁊ salutent
vos ⁊ reddāt vob̄ ep̄las nostras
de inuocacōne fratr̄nitatis nostre
Et nunc bn̄fatietis rn̄dentes nob̄
ad hec. Et hoc rescriptū epistolaꝝ
qd̄ misit onias. Rex spartiataruz
onias: ionathe sacerdoti magno
salutez. Inuentū ē in scriptura de
spartiatis ⁊ iudeis qm̄ sūt fratres
⁊ qꝛ sūt de genere abrahā. Et nūc
exquo hec cognouim⁹ bn̄facitis
scribentes nob̄ de pace vr̄a. Sed ⁊
nos rescripsim⁹ vob̄. Pecora nr̄ā
⁊ possessiones nostre vr̄e sunt et
vestre nr̄e. Mandauim⁹ itaq; hec
nūtiari vob̄. Et audiuit ionathas
qm̄ īgressi sunt p̄ncipes demetrij
cū exēcitu multo supra q̄ p̄us pu
gnare aduersus eū ⁊ exijt ab ihe
rusalē ⁊ occurrit eis in amathite
regione Nō em̄ dederat eis spatiū
ut īgrederent̄ regiōez ei⁹. Et misit
speculatores in castra eoꝝ ⁊ reuer
si renūtiauerūt q̄ ꝯstituerūt super
uenire illic nocte. Cū occidisset āt
sol: p̄cepit ionathas suis vigila
re ⁊ eē in armis ꝑatos ad pugnā
tō nocte. Et posuit custodes per cir
cuitū castroꝝ. Et audierūt aduer
sarij q̄ ꝑatus ē ionathas cū suis
in bello ⁊ timuerūt ⁊ formidauerūt
in corde suo ⁊ accēderūt focos in ca
stris suis. Ionathas aūt ⁊ q̄ cuz
eo erāt nō ꝯgnouerūt vsq; mane
Viderunt autez lumina ardentia
⁊ secutus est eos ionathas ⁊ nō
comp̄hendit eos. Transierūt em̄
flumē eleutherū. Et diuertit iona
thas ad arabes qui vocabantur
zabadei ⁊ percussit eos ⁊ accepit
spolia eorum. Et uinxit ⁊ venit da
mascum ⁊ ꝑambulabat omnem
regionē illaz. Symon aūt exijt ⁊
venit vsq; ascalonez ⁊ ad ꝓxima
p̄sidia ⁊ declinauit in ioppen ⁊ oc
cupauit eam. Audiuit em̄ q̄ vel
lent presidiū tradere ꝑtib⁹ deme
trij ⁊ posuit ibi custodes ut custo
dirent eā Et reuersus ē ionathas
⁊ cōuocauit seniores populi ⁊ co
gitauit cū eis edificare presidia ī
iudea ⁊ edificare muros in ihr̄lm
⁊ exaltaē altitudine magna inter
mediū arcis ⁊ ciuitatis ut separa
ret eaz a ciuitate ut eēt ip̄a singu
larit̄ ⁊ neq; vendāt neq; emāt. Et
ꝯuenerūt ut edificarēt ciuitatē ⁊
cecidit murus q̄ erat sup torrentē
ab ortu sol̄ ⁊ repauit euz q̄ vocat̄
caphetheta. Et symon edificauit
adiada in sephela ⁊ muniuit eā
⁊ imposuit portas ⁊ seras. Et cum
cogitasset triphon regnaē asye ⁊
assumere dyadema ⁊ extēdere ma
nū in ātiochū regē timens ne for
te nō ꝑmitteret eū ionathas sed
pugnaret adūsus euz: q̄rebat cō
prehendere eū ⁊ occidere. Et exur
gens abijt in bethasan ⁊ exijt io
nathas obuiaz cū quadraginta
milib⁹ viroꝝ electoꝝ in preliū et
venit bethasan. Et vidit triphon
qꝛ venit ionathas cū exercitu mlt̄
to ut extēderet ī eū man⁹ ⁊ timuit
Et excepit eū cū honore ⁊ ꝯmēda
uit eū ōnibz amicis suis ⁊ dedit ei
muneā. Et p̄cepit exēcitibz suis ut
obedirēt ei sic̄ sibi Et dixit ionathe

Vt quid vexasti vniuersum ꝓplm cum
nob bellum non sit. Et nunc remitte
eos in domos suas. Elige autem vi
ros paucos q̄ tecum sint ⁊ veni me
cum ptholomaydam ⁊ tradam eam tibi
⁊ reliqua p̄sidia ⁊ exercitum ⁊ vni
uersos prepositos negocij ⁊ conuersus
abibo. Propterea enim veni. Et cre
didit ei ⁊ fecit sicut dixit et dimisit
exercitum ⁊ abierunt in terram iuda.
Retinuit autem secum tria milia viro
rum ex quib⁹ remisit in galileam duo
milia. mille autem venerunt cum eo. Vt
autem intrauit ptholomaydam iona
thas. clauserunt portas ciuitatis
ptholomenses ⁊ comprehenderunt eum
et omnes qui cum eo intrauerunt: gla
dio interfecerunt Et misit triphon ex
ercitum ⁊ equites in galileam ⁊ in cam
pum magnum ut perderent omnes sotios
ionathe. An illi cum cognouissent
quod comprehensus est ionathas ⁊ perijt
⁊ omnes qui cum eo erant hortati sunt se
metipsos ⁊ exierunt parati in p̄lium
Et videntes hij q̄ insecuti fuerant
quod pro anima res est illis. reuersi sunt. Illi
autem venerunt omnes cum pace in terram
iuda. Et planxerunt ionatham et
eos q̄ cum ipso erant valde. Et luxit
israhel luctu magno. Et quesierunt
omnes gentes q̄ erant in circuitu eorum
conterere eos. Dixerunt enim Non habent
principem ⁊ adiuuantem. nunc ergo expu
gnem⁹ illos ⁊ tollam⁹ de hominib⁹
memoriam eorum. ¶ Ca. xiij.

Et ut audiuit symon quod congre
gauit triphon exercitum copi
osum ut veniret in terram iuda ⁊ at
tereret eam. videns quod in tremore po
pulus est ⁊ in timore. ascendit ihrlm
⁊ congregauit ꝓplm ⁊ adhortans
dixit. Vos scitis quanta ego ⁊ fra
tres mei ⁊ domus patris mei fecimus
pro legib⁹ ⁊ pro sanctis p̄lia ⁊ angu
stias q̄les vidim⁹. Horum gratia perie
runt fratres mei omnes ꝓpter israhel ⁊ reli
ctus sum ego solus. Et nunc non mihi con
tingat parcere anime mee in omni tempore
tribulationis. Non enim melior sum fra
trib⁹ meis. Vindicabo itaque gen
tem meam ⁊ sanctam: natosque vestros ⁊
vxores. quia congregate sunt vniuerse gen
tes conterere nos inimicitie gratia. Et
accensus est spiritus ꝓpli sil ut audiuit
sermones istos ⁊ responderunt voce magna
dicentes Tu es dux noster loco iu
de et ionathe fratris tui. Pugna
p̄lium nostrum ⁊ omnia quecumque dixeris
nobis fatiem⁹. Et congregans omnes vi
ros bellatores accelerauit consuma
re vniuersos muros ihrlm ⁊ muni
uit eam in gyro. Et misit ionatham
filium absolomi ⁊ cum eo exercitum no
uum in ioppem ⁊ eiectis hijs q̄ erant in ar
ce remansit illic ipse. Et mouit tri
phon a ptholomayda cum exercitu
multo ut veniret in terram iuda ⁊ iona
thas cum eo in custodia. Symon autem
applicuit in addus contra faciem cam
pi. Et ut cognouit triphon quod sur
rexit symon loco fratris sui iona
the ⁊ quod commissurus esset cum eo p̄lium
misit ad eum legatos dicens Pro ar
gento quod debebat frater tuus iona
thas in ratione regis ꝓpter negotia
q̄ habuit detinuim⁹ eum. Et nunc
mitte argenti talenta centum ⁊ duos
filios eius obsides ut non dimissus
fugiat a nobis ⁊ remittem⁹ eum Et
cognouit symon q̄a cum dolo loquere
tur secum. Jussit tamen dari argentum
⁊ pueros ne inimicitiam magnam su
meret ad ꝓplm israel dicentem. quod non
misit ei argentum ⁊ pueros. ꝓpterea

perijt. Et misit pueros ⁊ centū ta
lenta. Et mētitus ē ⁊ nō dimisit io
nathan. Et post hec venit triphō
in regionē ut ɔtereret eā ⁊ giraue
rūt ꝑ viam que ducit ador. Et sy
mon et castra eiꝰ ambulabant ī
omnē locum quocūq; ibant. Qui
aūt in arce erāt miserūt ad tripho
nem legatos ut festinaret venīē
ꝑ desertū ⁊ mitteret illꝰ alimoīas
Et ꝑauit triphon omnē equitatū
ut veniret illa nocte. Erat aūt nix
multa valde ⁊ non venit in gala
dithim. Et cum appropinquasset
baschamā occidit ionathan ⁊ fi
lios eius illic. Et ɔuertit triphon
⁊ abijt in terraꝫ suam. Et misit sy
mon et accepit ossa ionathe frīs
sui ⁊ sepeliuit ea ī modin ciuitate
patrꝫ eius Et plāxerunt eū omnis
isrl̄ planctu magno ⁊ luxerūt eū
dies multos. Et edificauit symon
sup sepulchrꝫ patris sui ⁊ fratrū
suoꝝ edifitiū altū visu: lapide po
lito retro ⁊ añ ⁊ statuit septē pira
mides vnā ɔtra vnā: patri ⁊ ma
tri ⁊ quatuor fratribꝰ. Et hijs cir
cūposuit colūnas magnas ⁊ sup
colūnas arma ad memoriā eter
naꝫ ⁊ iuxta arma naues sculptas
que viderent̄ ab hominibꝰ naui
gantibꝰ mare. Hoc est sepulchrꝫ
qđ fecit in modin vsq; in hūc diē
Triphon aūt cū iter faceret cū an
tiocho rege adolescente: dolo occi
dit euꝫ ⁊ regnauit in loco eius. Et
imposuit sibi dyadema asye ⁊ fec̄
plagā magnā in terra. Et edifica
uit symon p̄sidia iudee: muniens
eaꝫ turribꝰ excelsis ⁊ muris mag
nis ⁊ portis ⁊ seris ⁊ posuit alimē
ta in municōibꝰ. Et elegit symon
viros ⁊ misit ad demetriū regem
ut faceret r̄missionē regioni. quia
actus oēs triphonis ꝑ direpcōeꝫ
fuerant gesti. Et demetriꝰ rex ad
verba ista r̄ndit ei et scripsit epi
stolā taleꝫ. Rex demetrius symoī
sūmo sacerdoti ⁊ amico reguꝫ ⁊ se
nioribꝰ ⁊ genti iudeoꝝ salutē. Co
ronā aureā ⁊ bahen quā misistis
suscepimus ⁊ ꝑati sumꝰ facere vo
biscū paceꝫ magnā ⁊ scribere p̄po
sitis regis remittere vob̄ q̄ indul
simꝰ. Quecūq; em̄ ɔstituimꝰ vob̄
ɔstant. Municōnes quas edifica
stis vob̄ sint. Remittimꝰ q̄ꝫ igno
rātias ⁊ peccata vsq; in hodiernū
diem ⁊ coronā quā debebatis. Et
si quid aliud erat tributariuꝫ in
iherusaleꝫ iaꝫ nō sit tributarium.
Et si qui ex vob̄ apti sūt ɔscribi in
ter nos ɔscribāt̄ ⁊ sit int̄ nos pax
Anno cētesimoseptuagesiō abla
tū ē iugū gentiū ab isrl̄. Et cepit
ꝓpl̄s isrl̄ scribere ī tabul̄ ⁊ gestis
publicis anno p̄mo sub symone
sūmo sacerdote magno duce ⁊ p̄nci
pe iudeoꝝ. In diebꝰ illis applicuit
symō ad gazā ⁊ circūdedit eaꝫ ca
stris ⁊ fecit machinas ⁊ applicuit
ad ciuitatē ⁊ ꝑcussit turreꝫ vnaꝫ
⁊ ɔprehēdit eam. Et qui eruperāt
erant intra machinā ⁊ ciuitatem
⁊ factus ē motus magnꝰ ī ciuita
te. Et ascenderūt qui erāt in ciuita
te cū vxoribꝰ ⁊ filijs supra muruꝫ
scissis tunicis suis ⁊ clamauerunt
voce magna postulantes a symo
ne dextras sibi dari ⁊ dixerūt. Nō
nob̄ reddas s̄m malitias nr̄as. s̄
s̄m misericordias tuas ⁊ s̄uiemꝰ
tibi. Et flexus symō nō debellauit
eos. eiecit tamen eos de ciuitate.

et emūdauit edes in quibꝫ fuerāt
simulachra et tunc intrauit in eā
cū ymnis bn̄dicēs dn̄m. Et eiecta
ab ea oī immūditia collocauit in
ea viros qui legē facerēt et muni
uit eā et fecit sibi habitacōeꝫ Qui
aūt erāt in arce ihrl̄m ꝓhibeban
tur egredi et īgredi regionē et emē
ac vendē et esurierūt valde et multi
ex eis fame ꝑierūt. Et clamauerūt
ad symonē ut dextras acciperēt
et dedit ill̄ Et eiecit eos inde et mū
dauit arcem a ꝯtaminacōnibus.
Et intrauerūt in eā tertia et vicesi
ma die scd̄i mēsis. anno cētesimo
septuagesimo p̄mo cū laude et ra
mis palmaꝝ et citharis et cimba
lis et nabl̄ et ymnis et canticis. qꝛ
cōtritus ē inimicꝰ magnꝰ ex isrl̄
Et ꝯstituit ut oībus ānis ageren
tur dies hij cū leticia. Et muniuit
montē tēpli qui erat secus arcem
et habitauit ibi ip̄e et q̄ cū eo erāt
Et vidit symon iohēm filiū suuꝫ
qꝛ vir fortis eēt et posuit eū ducēꝫ
v̄tutū vniūsaꝝ et hītauit ī gazaīs

Anno centesimo ¶ Ca. xiiij.
septuagesimo scd̄o cōgrega
uit rex demetriꝰ exercitū suum et
abijt in mediā ad cōtrahenda si
bi auxilia ut expugn̄ret triphonēꝫ
Et audiuit arsaces rex perfidis et
medie qꝛ intr̄uit demetriꝰ ꝯfines
suos et misit vnū de p̄ncipibꝫ suis
ut ꝯprehēderet eū viuū et adduce
ret eum ad se Et abijt et ꝑcussit ca
stra demetrij et ꝯp̄hendit eū et du
xit eū ad arsacēꝫ et posuit eū in cu
stodiā. Et siluit omīs terra iuda
oībꝰ diebꝰ symōis et quesiuit bō
genti sue et placuit ill̄ ptās eiꝰ et
gl̄ia eiꝰ oībꝫ diebꝰ. Et cū oī gl̄ia
sua accepit ioppē ī portū et fec̄ ītroi
tū ī insul̄ mais. Et dilatauit fines
gentis sue et obtinuit regionē. Et
ꝯgregauit captiuitatē multā et do
minatꝰ ē gazaē et bethsure et arci
et abstulit immūditias ex ea et n̄
erat q̄ resisteret ei. Et vnusquisqꝫ
colebat terrā suā cū pace et t̄ra iu
da dabat fructꝰ suos et lig̃ cāpoꝝ
fructū suū. Seniores in plateis se
debant oēs et de bonis terre tracta
bant et iuuenes induebāt se glo
riā et stolas belli. Et ciuitatibꝰ tri
buebat alimonias et ꝯstituebat
eas ut eēnt vasa munitiōis. quo
adusqꝫ noīatū est nomen glorie
eiꝰ vsqꝫ ad extremū t̄re. Fecit pa
cē sup terrā et letatus ē isrl̄ leticia
mag̃. Et sedit vnusquisqꝫ sb̄ vite
sua et sb̄ ficulnea sua et nō eāt qui
eos terreret. Defecit impugnans
eos sup t̄raꝫ. reges cōtriti sūt ī die
bus illis. Et ꝯfirmauit oēs humi
les ꝓpl̄i sui et legē exquisiuit et ab
stulit oēm iniquū et malū. Sācta
glorificauit et multiplicauit vasa
sanctoꝝ. Et auditū est rome qꝛ de
fūctus eēt ionathas et vsqꝫ ī spar
tiatas et cōtristati sunt valde. Vt
audierūt autē qꝛ symon frat̄ eiꝰ fa
ctus eēt sūmus sacdos loco eiꝰ et
ip̄e obtineret oēm regionēꝫ et ciui
tates in ea. scripserūt ad eū tabu
lis ereis ut renouarent amicitias
et sotietatē quā fecerāt cū iuda et
cum ionatha fratribꝫ eiꝰ. Et lecte
sūt in ꝯspectu eccīe in ihrl̄m. Et hꝰ
exemplūꝫ epl̄aꝝ q̄s spartiate mi
serūt. Spātianoꝝ p̄ncipes et ciuita
tes symoni sacdoti mag̃ et seniori
bus et sacdotibꝰ et reliquo ꝓpl̄o iu
deoꝝ fratribꝰ salutēꝫ. Legati qui

missi sūt ad ꝓplm nostrū nūtiaue
rūt nobis de vrā gloria et honore
⁊ leticia ⁊ gauisi sum⁹ in introitu
eoꝝ. Et scripsimus q̄ ab eis erant
dicta ī ꝯcilijs populi sic. Numeni
us antiochi ⁊ antipat̄ iasonis fi
li⁹ legati iudeoꝝ venerūt ad nos
renouātes nobiscū amicitiā p̄sti
nam. Et placuit populo excipe vi
ros gloriose ⁊ ponere exēplū ser
monū eoꝝ in segregatis populi li
bris ut sit ad memoriā ꝓplo spā
tiataꝝ. Exēplū aūt hoꝝ scripsim⁹
symoni mag̃ sacerdoti. Post hoc
aūt misit symon numeniū romā
hn̄tem clipeū magnū aureū pōd⁹
minaꝝ mille: ad statuendā cū eis
sotietatē. Cū aūt audisset popul⁹
roman⁹ sermones istos dixerūt.
Quā grāꝝactionē reddem⁹ symo
ni ⁊ filijs ei⁹. Restituit eī ipe frēs
suos ⁊ expugnauit inimicos isrl̄
ab eis. Et statuerūt ei libertatē et
descripserūt ī tabul̄ ereis ⁊ posue
rūt in titul̄ ī montē syon. Et hoc ē
exēplū scripture. Octaua decīa die
mēsis ebul: anno centesiōseptua
gesimosecūdo: āno tercō sb̄ symo
ne sacerdote magno ī assaramel ī
ꝯuētu magno sacerdotū ⁊ populi
⁊ p̄ncipū ⁊ gētis ⁊ senioꝝ regiōis
nota facta sūt hec. qm̄ frequenter
fcā sūt p̄lia in regione nrā. Symō
āt mathathie fili⁹ ex filijs iarib
⁊ frēs ei⁹ dederūt se piculo et resti
terūt adūsarijs gentis sue ut sta
rēt scā ipōꝝ ⁊ lex ⁊ gloria magna
glorificauerūt gētē suā. Et ꝯgrega
uit ionathas gētē suā ⁊ fact⁹ ē il
lis sacdos magn⁹ ⁊ apposit⁹ ē ad
populū suū. Et voluerūt inimici eo
rū calcaē scā ⁊ atterere regionē ip

soꝝ ⁊ extendere man⁹ in sāctasā
ctoꝝ. Tūc restitit symō ⁊ pugna
uit ꝓ gēte sua ⁊ erogauit pecūias
multas ⁊ armauit viros virtutis
gentis sue ⁊ dedit illis stipēdia. Et
muniuit cītates iudee ⁊ bethsuraꝫ
q̄ erat ī finib⁹ iudee vbi erant ar
ma hostiū antea ⁊ posuit illic pre
sidiū viros iudeos. Et ioppen mu
niuit q̄ erat ad mare ⁊ gazaraꝫ q̄
ē in finib⁹ azoti in qua hostes an
tea habitabāt. Et collocauit illic
iudeos ⁊ quecunqꝫ apta erāt ad
correpcōnem eoꝝ posuit in eis Et
vidit popul⁹ actū symonis ⁊ glo
riā quaꝫ cogitabat facere gēti sue
⁊ posuerūt eū ducē suuꝫ ⁊ p̄ncipeꝫ
sacerdotū eo ꝙ ipe fecerit hec oīa
⁊ iustitiā ⁊ fidē quā cōseruauit gē
ti sue ⁊ exquisiuit ōnimodo exalta
re ꝓplm suū. Et in dieb⁹ ei⁹ ꝓspera
tū ē in manibꝫ ei⁹ ut tollerent̄ gē
tes de regione ipōꝝ ⁊ q̄ in ciuitate
dauid erant in iherusaleꝫ in arce
de qua ꝓcedebāt ⁊ ꝯtaminabant
oīa que in circuitu sanctorū sunt
⁊ inferebant plagā magnā casti
tati. Et collocauit in ea viros iude
os ad tutamentū regionis ⁊ ciui
tatis ⁊ exaltauit muros in iherusa
lem. Et rex demetri⁹ statuit illi sū
mū sacerdotiū. Scd̄m hec fecit euꝫ
amicū suū ⁊ glorificauit eū gloria
magna. Audiuit enim ꝙ appella
ti sunt iudei a romanis amici ⁊ so
cij ⁊ fratres ⁊ quia susceperunt le
gatos symonis gloriose et quia
iudei ⁊ sacerdotes eorum consen
serunt eum esse ducem suum ⁊ sū
mū sacerdotem ī eternū donec sur
gat ꝓpheta fidelis ⁊ ut sit sup eos
dux ⁊ ut cura esset illi pro sanctis

⁊ ut ꝯstituēt p̄ repositos sup̄ opa
eoꝝ ⁊ sup̄ regionez ⁊ sup̄ arma ⁊
sup̄ p̄sidia ⁊ cura sit illi de sanctis
⁊ ut audiat̄ ab oīb⁹ ⁊ scribant̄ ī
noīe ei⁹ oēs circūscripcōnes in re
gione ⁊ ut operiat̄ purpuā ⁊ au
ro ⁊ ne liceat vlli ex ꝓpl'o ⁊ ex sac̄
dotib⁹ irritū facere aliquid horuz
⁊ ꝯtradicere hijs que ab eo dicū
tur aut ꝯuocare ꝯuentuz in regio
ne sine ipō ⁊ vestiri purpuā ⁊ vti
fibula aurea. Qui aūt fecerit ꝯtra
hec. aut irritū fecerit aliquid hoꝝ
re⁹ eit. Et ꝯplacuit oī populo sta
tuere symonē ⁊ facē s̄m v̄ba ista
Et suscepit symon ⁊ placuit ei ut
sūmo sac̄dotio fūgeret̄ et eēt dux
⁊ p̄nceps gentis iudeoꝝ ⁊ sac̄dotū
⁊ p̄esset oīb⁹. Et scripturā istam
dixerunt ponere in tabul' ereis ⁊
ponere eas ī peribulo sāctoꝝ in lo
co celebri. Exēplū aūt eoꝝ ponere
ī erario ut hēat symō ⁊ filij ei⁹.

Et misit rex anti ¶ Ca. xv.
och⁹ filius demetrij episto
las ab insul' maris symoni sac̄do
ti ⁊ p̄ncipi gentis iudeoꝝ ⁊ vniū
se genti ⁊ erant ꝯtinētes hūc mo
dū. Rex antiochus symoni sac̄do
ti magno ⁊ genti iudeoꝝ salutez
Qm̄ quidez pestilentes obtinuerūt
regnū patꝝ nostroꝝ. volo autē
vindicaē regnū ⁊ restituere illud
sicut eāt antea electū feci multitu
dinez exēcit⁹ ⁊ feci naues bellicas
Volo autez ꝓcedere p̄ regionē ut
vlciscar in eos qui corruperūt regi
onē nostraz ⁊ qui desolauerūt ci
uitates multas ī regno meo. Nūc
g̊ statuo tibi ōnes oblacōnes q̄s
remiserūt tibi añ me ōnes reges
⁊ quecūqz alia dona remiserūt tibi
⁊ p̄mitto tibi facere p̄cussurā pro
prij nūmismatis in regione tua.
Iherusalē aūt sanctā eē ⁊ liberaz
⁊ om̄a arma que fabricata sūt et
p̄sidia que cōstruxisti que tenes
maneāt tibi. Et oē debitū regis ⁊
que futuā sunt regi ex hoc et in to
tū tēpus remittūt̄ tibi Cū aūt ob
tinuerim⁹ regnū nostꝝ. glorifica
bim⁹ te ⁊ gentē tuā ⁊ templū glo
ria mag̃ ita ut manifestet̄ gloria
vr̄a in vniūsa terra. Anno cētesi
mo septuagesimo q̄rto exijt anti
ochus in t̄ram patꝝ suoꝝ et ꝯue
nerūt ad eū omnes exercitus ita
ut pauci relicti eēnt cū triphone.
Et insecutus est euz anti och⁹ rex
⁊ venit doram fugiēs p̄ maritimā
Sciebat em̄ q̄ ꝯgregata sunt ma
la in euz ⁊ reliquit eū exēcitus. Et
applicuit antioch⁹ sup̄ dorā cū cē
tū viginti milib⁹ viroꝝ belligera
toꝝ ⁊ octo milib⁹ equitū. Et circu
iuit ciuitatē ⁊ naues a mari acces
serūt ⁊ vexabant ciuitatē a t̄ra ⁊
mari ⁊ neminē sinebant ingredi
vel egredi. Venit aūt numenius
⁊ qui cū eo fuerāt ab vrbe roma
hn̄tes epistolas regib⁹ ⁊ regioni
bus scriptas in quibz ꝯtinebant̄
hec. Lutius cōsul romanoꝝ ptho
lomeo regi salutē. Legati iudeorū
venerunt ad nos amici nostri re
nouātes p̄stinā amicitiaz ⁊ sotie
tatē. missi a symone p̄ncipe sac̄do
tū ⁊ ꝓpl'o iudeoꝝ. Attulerūt autē
clipeum aureū minaꝝ mille. Pla
cuit itaqz nobis scribere regib⁹ et
regionibz ut nō inferant illis ma
la. neqz impugnēt eos ciuitates
eoꝝ ⁊ regiones eoꝝ ⁊ ut nō ferāt
auxiliū pugnātib⁹ adūsus eos.

Vidi autē ē nob accipe ab eis di
peū. Si q̄ g̃ pestilentes fugerint de
regione ipōz ad vos: tradite eos
symoni pncipi sacerdotū ut vīdi
cet in eos scōm legē suā Hec eadē
scripta sūt demetrio regi et attalo
et arabe et arsaci. Et in oēs regiōes
et sāsame et spartamis et delo et mi
do et sitione et carie et samū et pā
phyliā et litiā et ala carnasū et ro
dū et faselida et chio et sidē et ara
do et gortinā et gnidū et cyprū et ci
renē Exēplū aūt eoz scripserūt sy
moni pncipi sacerdotū et ppl'o iu
deoz. Antiochꝰ aūt rex applicuit
castra in dorā secūdo: admouēs ei
semp manꝰ et machinas fatiēs et
cōclusit tryphonez ne pœderet. Et
misit ad eū symō duo milia viro
rū electoz i auriliū et argētū et au
rū et vasa copiosa et noluit ea ac
cipe. Si irrupit oīa q̄ pactꝰ ē cū eo
ātea et alienauit se ab eo. Et misit
ad eū anthenobiū vnū de amicis
suis ut tractaret cū ipō dicēs Vos
tenetis ioppē et gazarā et arcē que
ē in ihrlm cīates regni mei. fines
eaz desolastis et fecistis plagam
magnā in terra et dñati estis p loca
multa in regno meo Nūc g̃ tradi
te ciuitates q̄s occupastis et tribu
ta locoz in q̄bꝰ dñati estis extra
fines iudee. Si maūt data p ill' q̄n
genta talēta argēti et exterminij
q̄ exterminastis et tributoz ciuita
tū: alia talēta q̄ngenta. Si maūt re
miemꝰ et expugnabimꝰ vos. Et re
mit āthenobiꝰ amicus regis i ihe
rusalē et vidit gloriā symonis et
claritatē in auro et argento et ap
paratū copiosū et obstupuit et re
tulit ei verba regis. Et rndit ei sy
mon et dixit ei. Neq̄ alienā terrā
sūpsimꝰ: neq̄ alienaz detinemꝰ. sz
hereditatez patrū nostroz que in
iuste ab inimicis nostris aliquo
tpe possessa est. Nos vero tempꝰ
hñtes vindicamꝰ hereditatē pīm
nostroz. Nā de ioppe et gazara q̄
expostulas: ipi fatiebant in ppl'o
plagā magnā et in regione nr̄a:
hoz damꝰ talenta centū. Et nō re
spō dit ei anthenobiꝰ verbū. Reū
sus aūt cū ira ad regē renūtiauit
ei verba ista et gloriā symonis et
vniuersa que vidit et iratus ē rex
ira magna Tryphō aūt fugit na
ui in ortosaida. Et cōstituit rex cē
dreū ducē maritimū et exercitū pe
ditū et equitū dedit illi. Et māda
uit illi mouere castra ꝛra fatiem
iudee et mādauit ei edificare cedro
nē et obstruere portas ciuitatis et
debellare ppl'm. Rex aūt psequeba
tur tryphonē. Et puenit cēdre iā
mā et cepit irritare plebē et oculea
re in dea et captiuare populū et in
ficere et edificare cedronē. Et collo
cauit illic eq̄tes et exercitū ut egres
si pambularent viā iudee sīc osti
tuit ei rex.

Capitulū. xvi.

Ascendit iohes de gazaris
et nuntiauit symoni pri suo
que fecit cendre in ppl'o ipōz Et
vocauit symon duos filios suos
seniores iudā et iohannē et ait il
lis. Ego et fratres mei et domꝰ pris
mei expugnauimꝰ hostes israhel
ab adolescētia vsq̄ in hunc diem
et prosperatum est in manibus
nostris liberare israhel aliquoti
ens. Nunc autem senui. sed esto
te loco meo et fratris mei et egres
si pugnate pro gente nostra.

Auxiliū vero de celo vobiscū sit Et elegit de regione vigītimilia viro rū belligeratorū et equites ⁊ ꝓfecti sunt ad cendebeū ⁊ dormierunt in modiū. Et surrexerunt mane ⁊ abierūt in campū. Et ecce exēcitꝰ copiosus in obuiaꝫ illis peditū ⁊ equitū ⁊ fluuius torrens eāt inter mediū ipsoꝝ. Et admouit castra ꝯtra fatiē eoꝝ ipe ⁊ ꝓplus eiꝰ ⁊ vidit populū trepidantē ad trāsfretandū torrentē ⁊ trāsfretauit primꝰ. Et viderūt eū viri ⁊ transierūt post eum. Et dimisit populū et eq̄tes i medio peditū. Erat aūt equitatus adūsarioꝝ copiosus nimis Et exclamauerunt sacris tub ⁊ in fugā conūsus est cendebeus et castr̄ eius ⁊ ceciderunt ex eis multi vulnerati. residui aūt in munitionē fugerūt. Tūc vulneratus est iudas frat iohānis. Iohes autē insecutus ē eos donec venit cedronā quam edificauit Et fugerunt vsq; ad turres que erāt in agris azoti ⁊ succēdit eas igni. Et ceciderunt ex illis duomilia viroꝝ ⁊ reuersus ē in iudeā in pace. Et ptholomeus filiꝰ abobi ꝯstitutus erat dux in cāpo iericho ⁊ habebat argentū ⁊ auꝝ multū Erat enim gener sūmi sacerdotis. Et exaltatū ē cor eius ⁊ volebat obtinere regionem ⁊ cogitabat dolū adūsus symonē ⁊ filios eius ut tolleret eos Symō aūt ꝑambulans ciuitates que erant in regione iudee ⁊ sollicitudinē gerens eaꝝ descendit in iericho ipē ⁊ mathatias filiꝰ eiꝰ ⁊ iudas Anno cētesimoseptuagesimoseptimo mēse vndecīo. Hic ē mēsis sabbath. Et suscepit eos filiꝰ abobi in munitiūculā que vocat doch cū dolo quā edificauit ⁊ fecit eis ꝯuiuiū magnū ⁊ abscondit illic viros. Et cū inebriatus esset symon ⁊ filij eiꝰ. surrexit ptholomeus cū suis et sūpserūt arma sua ⁊ intrauerūt in ꝯuiuiū ⁊ occiderūt eū ⁊ duos filios eiꝰ ⁊ quosdā pueros eius. Et fecit deceptionē magnā ī israhel ⁊ reddidit mala ꝓ bonis. Et scripsit hec ptholomeꝰ ⁊ misit regi ut mitteret ei exēcitū in auxiliū ⁊ traderet ei regionē ⁊ cītates eoꝝ et tributa. Et misit alios in gazarā tollere iohem ⁊ tribunis misit epistolas ut venirent ad se ⁊ daret eis argentū ⁊ auꝝ ⁊ dona. Et alios misit occupare ihrl'm ⁊ mōtez tēpli. Et ꝑcurrens quidā nūtiauit iohāni ī gazara qꝛ perijt pat eius ⁊ frēs eius ⁊ qꝛ misit teq̄ ī tēfici. Vt audiuit aūt vehement expauit ⁊ cōprehēdit viros q̄ venerāt ꝑdere eū ⁊ occidit eos. Cognouit em̄ q̄a querebāt eū ꝑdere. Et cetera ꝑmonuꝫ iohis ⁊ belloꝝ eiꝰ ⁊ bonaꝝ v̄tutū q̄bꝰ fortit gessit ⁊ edificij muroꝝ q̄s extruxit ⁊ reꝝ gestaꝝ eius. ecce hec scripta sūt in libro dieꝝ sacdocij eiꝰ. ex quo factꝰ est p̄nceps sacerdotū post patrez suū.

¶ Explicit lib p̄mꝰ Machabeoꝝ.
¶ Incipit scdꝰ lib Machabeoꝝ.

Fratribꝰ qui sunt ꝑ egiptū iudeis salutē dicunt fratres q̄ sūt ī iherosolimis iudei ⁊ q̄ in regione iudea ⁊ pacē bonā. Bn̄fatiat vob deus ⁊

meminerit testamēti sui qđ locūt⁹
ē ad abrahā ⁊ ysaac ⁊ iacob ser
uoꝝ suoꝝ fidelium et det vob̄ cor
oīb⁹ ut colatis eū ⁊ fatiatis eius
volūtatē corde magno ⁊ aīo volē
ti. Adapeiat cor vestꝝ in lege sua
⁊ in p̄ceptis suis ⁊ fatiat pacē. Ex
audiat oracōes vrās ⁊ recōcilietᷣ
vob̄ nec vos deserat in tpe malo.
Et nūc h̄ sum⁹ orantes ꝓ vob̄. Re
gnāte demetrio ānocentesiō sexa
gesimonono nos iudei scripsim⁹
vob̄ in tribulacōne et īpetu q̄ sup
ueīt nob̄ in istis ānis exquo reces
sit iasō a sācta t̄ra ⁊ a regno. Por
tā succenderūt ⁊ effuderūt sāguinē
innocētez. Et orauim⁹ ad dn̄m ⁊
exauditi sum⁹ ⁊ obtulim⁹ sacrifi
tiū ⁊ similaginez ⁊ accendim⁹ lu
cernas ⁊ ꝓposuim⁹ panes. Et nūc
frequētate dies scenophegie mē
sis casleu. Annocētesimooctoge
simooctauo ꝓplus qui ē iherosoli
mis ⁊ ī iudea senatusq̄ et iudas:
aristobolo magistro ptolomei re
gis q̄ ē de genere cristoꝝ sacerdo
tū ⁊ hijs q̄ in egipto sūt iudeis sa
lutem ⁊ sanitatez. De magnis pe
riculis a dō liberati magnifice gra
tias agimus ipsi: utpote qui ad
uersus talem regē dimicauimus.
Ipse enim ebullire fecit de perside
eos qui pugnauerūt contra nos
⁊ sāctā ciuitatē. Nā cū in ꝑside eēt
dux ipe ⁊ cū ipō immēsus exercit⁹
cecidit in tēplo nanee: ꝯsilio dece
ptus sacerdotū nanee. Etem̄ in ea
habitaturus venit ad locū antio
ch⁹ ⁊ amici ei⁹ ⁊ ut accipet pecu
nias mltas dotis noīe. Cūq̄ ꝓpo
suissent eas sacdotes nanee et ipe
cū paucis ingressus eēt intra am

bitū phani clauserūt templū. Cū
autē intrasset antiochus aptoq̄
occulto aditu tēpli mittētes lapi
des ꝑcusserīt ducez et eos q̄ cū eo
erant ⁊ diuiserūt membratī ⁊ ca
pitib⁹ amputatis foras ꝓiecerūt
Per omnia bn̄dictus de⁹ qui tra
didit impios. Facturi igitᷣ qn̄ta
⁊ vicesima die mensis casleu pu
rificationez templi: necessariū du
ximus significare vobis ut ⁊ vos
quoq̄ agatis diē scenophegie ⁊
diem ignis qui datus est quādo
neemias edificato templo ⁊ alta
ri obtulit sacrifitia. Nā cum in per
sidez ducerentᷣ patres nostri: sacer
dotes qui tūc cultores dei erāt ac
ceptū ignem de altari occulte ab
sconderūt in valle vbi erat pute⁹
altus ⁊ sicc⁹ ⁊ in eo ꝯtutati sūt eū
ita ut oīb⁹ ignotus eēt loc⁹. Cū
aūt preteissent āni multi ⁊ placu
it deo ut mitteretᷣ neemias a rege
ꝑsidis: nepotes sacerdotū illoꝝ q̄
absconderant misit ad requiren
dum ignem ⁊ sicut narrauerunt
nobis non inuenerunt ignez sed
aquam crassaz. Et iussit eos hau
rire ⁊ afferre sibi ⁊ sacrifitia q̄ im
posita erāt iussit sacerdos neemi
as aspergi ipsa aqua ⁊ ligna ⁊ q̄
erant sup posita. Vtq̄ hoc factuz
est ⁊ tempus affuit quo sol reful
sit qui prius erat in nubilo: accē
sus est ignis magnus ita ut om
nes mirarentur. Orationem autē
fatiebant omnes sacerdotes duz
consummaretur sacrifitium iona
tha inchoante. ceteris autem re
spondentibus Et neemie erat ora
tio hunc habens modū. Dn̄e de⁹
omniuz creator terribilis ⁊ fortis

iustus et misericors quia solus es bo
nus rex solus prestans solus iustus
et omnipotens et eternus qui liberas israel
de omni malo quod fecisti patres ele
ctos et sanctificasti eos. accipe sa
crifitium pro vniuerso populo tuo israhel
et custodi partem tuam et sanctifica. Con
grega dispersionem nostram. libera
eos qui seruiunt gentibus et contemptos
et abhominatos respice ut sciant gen
tes quia tu es deus noster. Afflige op
primentes nos et contumeliam fatien
tes in superbia. Constitue populum
tuum in loco sancto tuo sicut dixit
moyses Sacerdotes autem psallebant
ymnos. vsque quo consumptum esset sacri
fitium. Cum autem consumptum fuisset sacri
fitium: ex residua aqua neemias ius
sit lapides maiores perfundi. Quod ut
factum est ex eis flamma accensa est
sed ex lumine quod refulsit ab altari con
sumpta est. Vt vero manifesta e
res. renuntiatum est regi persarum quod in lo
co in quo ignem absconderant hii qui
translati fuerant sacerdotes. aqua
apparuit de qua neemias et qui cum eo
erant purificauerunt sacrifitia.
Considerans autem rex rem et diligenter
examinans. fecit ei templum ut probaret
quod factum erat. Et cum probasset sa
cerdotibus donauit multa bona et alia
atque alia munera Et accipiens ma
nu sua tribuebat eis. Appellauit
autem neemias hunc locum nepthar
quod interpretatur purificatio. Vocatur
autem apud plures nephi. ¶ Ca. ij.
Inuenitur autem in descriptionibus iere
mie prophete quod iussit eos ignem acci
pere qui transmigrabantur ut significatum
est et ut mandauit transmigrantis. Et
dedit illis legem ne obliuiscerentur pre
cepta domini et ut non exerrarent men

tibus videntes simulachra aurea et
argentea et ornamenta eorum et alia
huiuscemodi dicens hortabatur ne
legem amouerent a corde suo. Erat
autem in ipsa scriptura quomodo tabernaculum
et archam iussit propheta dei mo
rensio ad se facto comitari secum vsque
quo exiuit in montem in quo moyses
ascendit et vidit dei hereditatem Et ve
niens ibi ieremias inuenit locum
spelunce et tabernaculum et archam et al
tare incensi intulit illuc et ostium ob
struxit Et accesserunt quidam simul
qui sequebantur ut notarent sibi lo
cum et non potuerunt inuenire. Vt autem
cognouit ieremias. culpans illos
dixit. quod ignotus erit locus donec
congreget deus congregationem populi et pro
pitius fiat. Et tunc dominus ostendet hec
et apparebit maiestas domini et erit
nubes sicut et moysi manifestabatur
et sicut cum salomon peciit ut locus
sanctificaretur magno deo manifesta
bat hec. Magnifice etenim sapientiam
tractabat et ut sapientiam hominis ob
tulit sacrifitium dedicationis et consum
mationis templi. Sicut et moyses ora
bat ad dominum et descendit ignis de ce
lo et consumpsit holocaustum et dixit
moyses eo quod non sit comestum quod
erat pro peccato et consumptum est. Similiter
et salomon octo diebus celebrauit
dedicationem. Inferebantur autem in de
scriptionibus et commentariis neemie
hec eadem Et qualiter construens biblio
thecam congregauit de regionibus li
bros et prophetarum et dauid et epistolas
regum et de donariis. Similiter autem et
iudas ea que didicerat per bellum
quod nobis acciderat congregauit omnia
et sunt apud nos. Si ergo desideratis
hec. mittite qui perferant vobis.

Acturi itaq; purificacōem scripsi
mus vob. Bñ ḡ fatietis si egeritis
hos dies. Deus aūt q̄ liberauit po
pulū suū ⁊ reddidit hereditatem
oīb⁹ ⁊ regnū ⁊ sacerdotiū ⁊ sācti
ficacōem sicut ꝓmisit in lege: spe
ram⁹ ꝙ cito nostri miserebit̄ ⁊ cō
gregabit de sub celo in locū sāctū
Eripuit em̄ nos de magnis piculis
⁊ locum purgauit. De iuda vero
machabeo ⁊ de fratrib⁹ ei⁹ ⁊ de tē
pli magni purificacōne ⁊ de are de
dicacōne. ꝫ ⁊ de prelijs q̄ ꝑtinent
ad antiochū nobilē ⁊ filiū ei⁹ eu
patorē ⁊ de illuminacōib⁹ que de
celo facte sūt ad eos qui ꝓ iudeis
fortit̄ fecerūt: ita ut vniuersaꝫ regio
nē cū pauci eēnt vīdicarēt ⁊ bar
barā multitudīeꝫ fugarēt ⁊ famo
sissimū toto orbe tēplū recuparēt
⁊ ciuitatē liberarent ut leges que
abolende erāt restituerent̄ dño cū
oī tranquillitate ꝓpitio facto illis
itēq; ab iasone cyreneo quinq; li
bris cōp̄hensa temptauim⁹ nos
vno volumine breuiare. Cōsiderā
tes em̄ multitudinē libroꝝ ⁊ diffi
cultatē volentib⁹ aggredi narra
tiones historiaꝝ ꝓpt̄ multitudinē
reꝝ curauim⁹ volētib⁹ quidē lege
re ut eēt animi oblectacō. studio
sis vero ut facile possint memorie
ꝯmēdare. omnib⁹ aūt legētibus
vtilitas ꝯferat̄. Et nob̄ quidē ip̄is
q̄ hoc op⁹ breuiādi cā suscepim⁹
nō facileꝫ laborē. ymo vero nego
tiū plenū vigiliaꝝ ⁊ sudoris assum
psimus. Sicut hij q̄ prepant ꝯui
uiū ⁊ querūt alioꝝ volūtati parē
ꝓpt̄ multoꝝ grām libent̄ laborē su
stinem⁹. veritatē quidē de singul̄
auctorib⁹ ꝯcedentes. ip̄i aūt scd̄m
datam formam breuitati studētes
Sicut em̄ noue domus architecto
de vniuersa structura curandū ē.
ei vero q̄ pingere curat que apta
sunt ad ornatū exquirenda sunt:
ita estimāduꝫ ē ⁊ in nob̄. Etem̄ in
tellectū colligere ⁊ ordīare sermo
nē ⁊ curiosi⁹ ꝑtes singulas q̄sq;
disquirere historie ꝯgruit auctori
breuitatē vero dictionis sectari ⁊
execucōnes reꝝ vitare breuiāti cō
cedendū est. Hinc ḡ narracōeꝫ in
cipiem⁹: de prefacōne tn̄tū dixisse
suffitiat. Stultū etem̄ ē añ histori
am effluere. ī ip̄a aūt historia suc
cingi.

¶ Capitulū. iij.

Igit̄ cū sancta ciuitas habitaret̄ ī
omni pace. leges etiaꝫ adhuc op
time custodirent̄ ꝓpt̄ onie pontifi
cis disposicōeꝫ ⁊ pietatē ⁊ animo
odio hn̄tis mala: fiebat ut ⁊ ip̄i
reges ⁊ p̄ncipes locū sūmo hono
re dignuꝫ ducerēt ⁊ templū maxi
mis muneib⁹ illustrarēt: ita ut se
leucus asye rex de r̄dditib⁹ suis p̄
staret oēs sūptus ad ministeriuꝫ
sacrifitioꝝ ꝑtinētes. Simon autē
de tribu beniamin preposit⁹ tēpli
ꝯstitutus: cōtendebat obsistēte si
bi p̄ncipe sacerdotū iniquū aliq̄d
ī ciuitate moliri. Sꝫ cū vincere oīa
nō posset: venit ad appollonium
tharsee filiuꝫ q̄ illo tp̄e erat dux
celessyrie ⁊ phenicis ⁊ nūtiauit ei
pecuniis innumerabilib⁹ plenuꝫ
eē erariū iherosolimis ⁊ ꝯmunes
copias immēsas eē que n̄ ꝑtinēt
ad racōem sacrifitioꝝ. eē aūt pos
sibile sb̄ ꝑtāte regis cadere vniūsa
Cūq; r̄tulisset ad regē appollonī⁹
de pecuniis que delate erant: ille
accitum heliodoruꝫ qui erat super

negotia eius misit cum mandatis ut
predictam pecuniam transportaret. Sta
timque heliodorus iter est aggressus
specie quidem quasi per celessyriam et pheni
ce ciuitates esset peragraturus. re autem
vera regis propositum perfecturus. Sed
cum venisset iherosolimam et benigne
a summo sacerdote in ciuitate esset
exceptus. narrauit de dato iudicio
pecuniarum et cuius rei gratia adesset
aperuit. Interrogabat autem si vera
hec ita essent. Tunc summus sacerdos
ostendit deposita esse hec et victualia
viduarum et pupillorum. quedam vero
esse hircani thobie viri valde emi
nentis in hijs que detulerant impius
symon. vniuersa autem argenti talen
ta esse quadringenta et auri ducenta.
decipi vero eos qui credidissent lo
co et templo quod per vniuersum mundum ho
norat pro sui veneratione et sancti
tate omino impossibile esse. At ille
pro hijs que habebat in mandatis
a rege: dicebat omni genere regi ea
deferenda. Constituta autem die intra
bat de hijs heliodorus ordinatu
rus. Non modica vero per vniuersam
ciuitatem erat trepidacio. Sacerdotes
autem ante altare cum stolis sacerdotalibus
iactauerunt se et inuocabant de celo
eum qui de depositis legem posuit ut
hijs qui deposuerant ea salua custo
diret. Jam vero qui videret summi
sacerdotis vultum mente vulnerabatur
Faties eius et color immutatus. decla
rabat internum animi dolorem. Circum
fusa enim erat mestitia quedam viro
et horror corporis per quem manifestus
aspitientibus dolor cordis eius effitie
batur. Alij etiam gregatim de domibus
confluebant publica supplicatione
obsecrantes pro eo quod in contemptum

locus esset venturus. Accincteque mu
lieres cilicijs pectus per plateas con
fluebant. sed et virgines que concluse
erant procurrebant ad oniam. alie autem
ad muros. quedam vero per fenestras
aspitiebant. vniuerse autem protenden
tes manus in celum deprecabantur. Erat
enim misera commixte multitudinis
et magni sacerdotis in agone constitu
ti expectatio. Et hij quidem inuoca
bant omnipotentem deum ut credita sibi
hijs qui crediderant cum omni integri
tate conseruarentur. Heliodorus autem quod
decreuerat perfitiebat. eodem loco ipse
cum satellitibus circa erarium presens.
sed spiritus omnipotentis dei magnam fecit
sue ostensionis euidentiam. ita ut omnes
qui ausi fuerant percere ei ruentes dei
virtute in dissolutionem et formidinem
conuerterentur. Apparuit enim illis quidam
equus terribilem habens sessorem. opti
mis operimentis adornatus isque cum
impetu heliodoro pro ores calces eli
sit. Qui autem ei sedebat videbatur
anima habere aurea. Alij etiam apparue
runt duo iuuenes virtute decori. op
timi gloria. speciosique amictu qui circum
steterunt eum et ex vtraque parte flagel
labant sine intermissione multis pla
gis verberantes. Subito autem helio
dorus concidit in terram: eumque multa
caligine circumfusum rapuerunt atque in
sella gestatoria positum eiecerunt. Et
is qui cum multis cursoribus et satel
litibus predictum ingressus est erarium
portabatur nullo sibi auxilium feren
te manifesta dei cognita virtute. Et
ille quidem per diuinam virtutem iacebat
mutus atque omni spe et salute priua
tus. Hij autem dominum benedicebant quia
magnificabat locum suum et templum
quod paulo ante timore ac tumultu

erat plenū apparēte oīpotente do
mino gaudio ⁊ leticia impletū ē.
Tūc vero ex amicis heliodori qui
dā rogabant cōfestim oniā ut in
uocaret altissimū ut vitā donaēt
ei q̄ in sup̄mo spū erat ɔstitutus.
Cōsiderās autē sūm⁹ sacerdos ne
forte rex suspicaēt̄ malitiā aliquā
ex iudeis circa heliodorꝝ ɔfūmataꝫ
obtulit ꝓ salute viri hostiaꝫ salu
tarē. Cūq; sūm⁹ sacerdos exoraēt
ijdē iuuenes eisdē vestibus amicti
astantes heliodoro dixerūt. Onie
sacerdoti grās age. Nā ꝓpt̄ eū tibi
dn̄s vitaꝫ donauit. Tu aūt a deo
flagellatus: nuntia oīb⁹ magna
lia dei ⁊ potestatē. Et hijs dictis n̄
ɔparuerūt. Heliodor⁹ aūt hostia
deo oblata ⁊ votis magnis ꝓmis
sis ei q̄ viuere illi ɔcessit ⁊ onie g̅
tias agēs: recepto exercitu repeda
bat ad regē. Testabat̄ aūt oīb⁹
ea q̄ sb̄ ocul̄ suis viderat opa ma
gni dei. Cū āt rex introgassꝫ helio
dorꝝ q̄s eēt apt⁹ adhuc semel ihe
rosolimā mitti ait. Si quē hēs ho
stē ā regni tui insidiatorē mitte il
luc ⁊ flagellatum eū recipies si tn̄
euaserit eo ꝙ in loco sit vere dei q̄
dā v̄tus. Nā ipe q̄ habꝫ in cel̄ ha
bitacōeꝫ visitator ⁊ adiutor ē loci
illi⁹ ⁊ veniētes ad malefitiēduꝫ ꝑ
cutit ac ꝑdit. Igit̄ de heliodoro et
erarij custodia ita se res habet.

Symō aūt p̄dict⁹ ¶ Ca. iiij.
pecuniaruꝫ et patrie delator
male lo q̄bat̄ de onia tāq̄ ipe heli
odorꝝ īstigasset ad hec ⁊ ipē fuissꝫ
incētor maloruꝫ. ꝓuisorēq; cītatis
ac defensorē gētis sue ⁊ emulato
rē legis dī audebat insidiatorē re
gni dicē. Sꝫ cū inimicitie ītn̄tū ꝓce
derēt ut etiaꝫ ꝑ quosdā symonis
necessarios homicidia fierēt: cōsi
derās onias ꝑiculū ɔtētiōis ⁊ ap
polloniū īsanire utpote ducē celes
syrie ⁊ phenicis ad augēdaꝫ ma
litiā symonis ad regē se cōtulit n̄
ut ciuiū accusator. sꝫ ɔmunē vtili
tatē apud semetip̄m vniūse mlti
tudinis ɔsiderās. Videbat ei sine
regali ꝓuidētia īpossibile eē paceꝫ
rebꝫ dari nec symonē posse cessaē
a stulticia sua. Sꝫ post seleuci vite
excessum cū suscepisset regnū anti
ochus q̄ nobilis appellabat̄: am
biebat iasō frat̄ onie sūmū sacer
dotiuꝫ adito rege ꝓmittēs ei argē
ti talēta trecēta sexaginta ⁊ ex red
ditib⁹ alijs talēta octogīta. Sup
hoc ꝓmittebat ⁊ alia cētūq̄n̄q̄gin
ta si ptāti ei⁹ ɔcederet̄ gimnasiū ⁊
ephebiā sibi cōstituere ⁊ eos q̄ in
iherosolimis erāt ātiochenos scri
bē. Qd cū rex ānuisset ⁊ obtinuis
set p̄ncipatū: statī ad gētileꝫ rituꝫ
ɔtribules suos transferre cepit ⁊
amotis hijs q̄ humanitatis cā iu
deis a regibꝫ fuerāt cōstituta ꝑ io
hānēꝫ patrē eupolemi q̄ apud ro
manos de amicitia et sotietate fū
ctus ē legatiōe legittima: ciuiū iu
ra destituens p̄ua instituta sāctie
bat. Etem̄ ausus ē sb̄ ip̄a arce gim
nasiū ɔstituere ⁊ optimos quosq;
epheborum in lupanaribus pone
re. Eāt āt hoc non initium sꝫ incre
mentum quoddam et profectus
gentilis ⁊ alienigene conuersacō
nis propter impij ⁊ non sacerdo
tis iasonis nepharium ⁊ inaudi
tum scelus: ita sacerdotes iam nō
circa altaris offitia dediti essent.
sed contempto tēplo ⁊ sacrificijs

neglectis festinarent participes fieri
palestre et prebicionis eius iniuste et
in exercicijs disci et patrios quidem
honores nil habentes. grecas glorias
optimas arbitrabantur. Quarum gra
periculosa eos contentio habebat
et eorum instituta emulabantur ac per
omnia hijs consimiles esse cupiebant
quos hostes et peremptores habue
rant. In leges enim diuinas impie
agere impune non cedit. sed hoc tempus
sequens declarabit Cum autem quinquen
nalis agon tyro celebraretur et rex pre
sens esset. misit iason facinorosus
ab iherosolimis viros peccatores
portantes argenti didragmas tre
centas in sacrifitium herculis quas po
stulauerunt hij qui apportauerant
ne in sacrificijs erogarentur quia non
oporteret. sed in alios sumptus eas
deputari. Sed hec oblata sunt quidem
ab eo qui miserat in sacrifitium her
culis. propter presentes autem date sunt in
fabricam nauium triremium. Misso au
tem in egiptum appollonio nesthei fi
lio propter primatus ptholomei phy
lometoris regis: cum cognouisset an
tiochus alienum se a negocijs regni
effectum proprijs vtilitatibus consulens
profectus inde venit ioppe et inde ihe
rosolimam. Et magnifice a iasone
et ciuitate susceptus cum facularum lu
minibus et laudibus ingressus est
et inde in phenicem exercitum conuertit
Et post triennij tempus misit iason me
nelaum supradicti symonis fratrem
portantem pecunias regi et de nego
cijs necessarijs rationem platurum. At
ille commendatus regi cum magnificas
set fatiem potentis eius in semetipsum
retorsit summum sacerdotium supponens
iasoni talenta argenti trecenta. Ac

ceptisque a rege mandatis venit. nil
quidem habens dignum sacerdotio. animos
vero crudelis tyranni et fere belue ira
gerens. Et iason quidem qui proprium fra
trem captiuauerat ipse deceptus profu
gus in ammanitem expulsus est regi
onem Menelaus autem principatum qui
dem obtinuit. de pecunijs vero regi
promissis nil agebat cum exactionem
faceret sostratus qui arce erat pre
positus. Nam ad hunc exactio vecti
galium pertinebat quam ob causam vtri
que ad regem sunt euocati. Et mene
laus motus est a sacerdotio succedente
te lysimacho fratre suo. sostratus
autem prelatus est ciprijs. Et cum hec age
rentur contigit tharsenses et mallotas
seditionem mouere eo quod antiochi
regis concubine dono essent date.
Festinantur itaque rex venit sedare
illos relicto suffecto vno ex comi
tibus suis andronico. Ratus autem
menelaus accepisse se tempus opor
tunum. aurea quedam vasa e templo
furatus donauit andronico et alia
vendiderat tyro et per vicinas ciui
tates. Quod cum certissime cognouis
set onias arguebat eum. ipse in loco
tuto se continens antiochie secus
daphnem. Vnde menelaus accedens
ad andronicum rogabat ut oniam
interficeret. Qui cum venisset ad oniam
et datis dextris cum iureiurando quam
uis esset ei suspectus suasisset de asi
lo procedere. statim eum peremit non veri
tus iustitiam. Ob quam causam non so
lum iudei. sed etiam alieque nationes in
dignabantur et moleste ferebant de
nece tanti viri iniusta. Sed regres
sum regem de cilitie locis adierunt iu
dei apud antiochiam simul et greci
conquerentes de iniqua nece onie

Contristatus itaq; antiochꝰ aiꝫ ꝑpẽ omiã ⁊ flexꝰ ad miserico:diaz lacrimas fudit recordatꝰ defũcti sobrietatẽ ⁊ modestiã. Acceñsisq; a mimis andronicũ purpura exutũ p totã ciuitatẽ iubet circũduci ⁊ in eodẽ loco ĩ q̃ ĩ omiã impietatẽ ꝺ miserat sacrilegũ vita ꝑuari:domino illi ꝺdignã retribuẽte penã Multis aũt sacrilegijs in tẽplo a lysimacho ꝺmissis menelai ꝺfilio ⁊ diuulgata fama ꝺgregata ẽ mꝫ titudo aduersũ lysimachũ multo iam auro exportato. Turb aũt insurgentib⁹ ⁊ animis ira repletis lysimachꝰ armatis fere trib⁹ milib⁹ imq̃s maĩb⁹ vti cepit:ducẽ q̃ dã tyrãno etate pariẽ et demẽtia puerco Qz ut intellexerũt conatũ lysimachi:alij lapides.alij fustes validos a tripuere.quidã vero cinerẽ in lysimachũ iecere Et multi q̃dã vulnerati quidã aũt ⁊ ꝑstẽti. oẽs vero in fugã ꝺuersi sũt. Ipse ſũ etiã sacrilegũ secus erariũ mẽsecerũt. De hijs ꝙ cepit iuditiũ aduersus menelaũ agitari. Et cũ vemisset rex tyrꝫ:ad ipm negotiũ detulerũt missi tres viri a semoribꝰ Et cũ supaẽẽ menelaꝰ ꝑmisit ptolomeo multas pecunias dare ad suadendũ regi. Itaq; ptolomeꝰ in quodã atrio positũ q̃si refrigerãdi gratia regẽ adijt ⁊ deduxit a sentẽtia ⁊ menelaũ q̃dẽ vniuerse malitie reũ crimimbus absoluit. miseros aũt qui etiã si apud scitas causã dixissent innocẽtes iudicarentꝫ hos morte dãnauit. Cito ꝙ iustã penã dederũt q̃ ꝑ ciuitatẽ ⁊ ppl'o ⁊ sacris vasis cãz ꝑsecuti sũt. Quã ob rez tyrijq; indigti erga sepulturã eoꝝ liberalissimi extiterũt. Menelaꝰ aũt ꝑpẽ eoꝝ qui in potẽtia erãt auaritiã ꝑmanebat in potestate:crescens in malitia ad insidias ciuium. ¶ Ca.v.

Eodẽ tpe antiochꝰ secãdam ꝑfectionẽ ꝑauit in egiptũ Cõtigit aũt ꝑ vniuersã ihẽrosolimorũ ciuitatẽ videri dieb⁹ q̃dragita ꝑ aera eq̃tes discurrẽtes aureas stolas hãtes ⁊ hastas q̃si colorites armatas ⁊ cursus equoꝝ per ordines digestos ⁊ ꝙgressiones fieri comin⁹ ⁊ scutoꝝ motus et galeatoꝝ multitudiez gladijs districtis ⁊ teloꝝ iactꝰ ⁊ aureoꝝ armorũ splẽdorẽ: oisq; generis loricaꝝ Quaꝑpẽ oẽs rogabãt in bonũ mostrũ ꝺuerti. Qz cũ falsus rumor exisset tanq̃ vita excessisset antiochꝰ assumptis iasõ nõ minꝰ mille virís aggressus ẽ ciuitatẽ repente ⁊ ciuib⁹ ad muꝝ ꝺuolãtib⁹ ad vltimũ apprehẽsa ciuitate menelaꝰ fugit ĩ arcẽ. Iasõ vero nõ ꝓcebat ĩ cede ciuib⁹ suis nec cogitabat ꝑ spitatẽ adũsũ cognatos malũ eẽ maximũ:arbitrãs hostiũ ⁊ nõ ciuium se trophea captuꝝ Et pncipatũ q̃dẽ nõ obtinuit.finẽ vero isidiaꝝ suaꝝ ꝺfusiõez accepit ⁊ ꝑfugꝰ iterꝝ abijt ĩ ãmanitẽ. Ad vltimuz ĩ exitiũ sui ꝺductus ab aretha arabũ tyrãno:fugiẽs de ciuitate in ciuitatem oib⁹ ꝺdiosus ut refuga legũ ⁊ execrabiliꝫ ut patrie ⁊ ciuũ hostis ĩ egiptũ extrusus ẽ ⁊ q̃ mꝫtos de patria sua expulerat:perege ꝓperijt lacedemonias ꝑfectꝰ q̃si ꝑ ognatiõe ibi refugiũ habiturꝰ ⁊ q̃ insepultos multos abiecerãt ipe q̃llamẽtatꝰ ⁊ insepultꝰ abiciẽ

ſepultura neq̄ pēgna vſus neq̄ patrio ſepulchro ptícipās· Hīs ita geſtis ſuſpicatus ē rex ſotieta tē defuturos iudeos et ob hoc ꝓfectus ex egipto effeātis animis ciuitatē quidē armis cepit· Juſſit aūt mīlitibus īmēficere·nec pcere occurſātib9 q̄ p domos aſcēdētes trucidare· Flebant ergo cēdes iuuenū ac ſenioꝝ mulieꝝ q̄ natorū exēmia·ẏ gīnūq̄ q̄ paruuloꝝ neces· Erāt aūt toto triduo octogintamilia interfecti·quadragintamilia vīncti·nō minus autē venūdati· Sed nec iſta ſuffitiūt· Ausus eſt etiaz intrare templū vnū ſa terra ſāctius menelao ducīe qui leguz q̄ patrie fuit ꝓditoꝝ· Et ſceleſtis manib9 ſumēs ſācta vaſa que ab alīs regib9 et ciuitatib9 erant poſita ad ornatū loci et gloriā ꝓtrectabat indigne q̄ cōtaminabat· Ita alienatus mēte antiochus nō ꝑſiderabat q̄ ꝓpē peccata habitantiū ciuitatē modicū deus fuerat iratus· ꝓpter qđ q̄ accidit circa locū deſpectio· Alioq̄n miſ ſi ſtigiſſet eos multis ꝑcīs eē inuolutos·ſicut heliodorus q̄ miſſus eſt a ſeleuco rege ad expoliādum erariū·etiā hic ſtatim aduenīens flagellat9 q̄ repulſus vtiq̄ fuiſſet ab audatia· Verū nō ꝓpē locū gentez·ſ ꝓpter gentē locum deus elegit· Ideoq̄ q̄ ipē locus pārticeps fact9 ē ꝑſi malorū·poſtea aūt fiet ſotius bonoꝝ q̄ qui derelictus in ira dei ōmipotentis eſt·itez ū in magni dñi rurſū alia cōne cū ſumma gloria exaltabiē· Igitur antiochus mille octingētis ablatis de templo talentis velociē antiochiā regreſſus eſt exiſtimās ſe p ſuperbia terraz ad nauigandū·pelagus vero ad iter agendū deducturz ꝓpē mentis elationē· Reliq̄t aūt q̄ prepoſitos ad affligendaz gentē ihеroſolimis quidē philippū genere frigē·moribus crudelior rem eoipſo a quo cōſtituitus eſt· in garizim autez andronicū q̄ menelaū qui grauiꝰ q̄ cēteri immanebant ciuib9· Cūq̄ appoſitus eſſz contra iudeos miſit odioſū pīci pez appollonū cū exēcitu viginti et duob9 milib9·precipiēs ei oēs pfecte etatis īmēficere·mulieres ac iuuenes vendere· Qui cū veniſſet ihеroſolimā pacē ſimulans quieuit vſq̄ ad diez ſanctū ſabbati q̄ tunc feriatis iudeis arma capere ſuis p̄cepit Omneſq̄ ſimul qui ad ſpectaculū ꝓceſſerant trucidauit q̄ ciuitatē cū armatis diſcurrēs ingentē multitudinē peremit· Judas aūt machabeus qui decim9 fuerat ſeceſſerat in deſertū locū·ibiq̄ inſeras vitā in montib9 cū ſuis agebat q̄ ſemi cibo veſcētes demorabātur ne ptícipes cēnt cōinq̄nacōis·

¶ Ca·vi· Sed nō poſt multū temp9 miſit rex ſenez quendā ātiocenū qui cōpelleret iudeos ut ſe trāſferrent a patriis q̄ dei legib9·cōtaminare etiam qđ in ihеroſolimis erat templū q̄ cognominare iouis olimpi q̄ in garizim ꝓut erant hīj q̄ locuz inhabitabāt iouis hoſpitalis· Peſſima autē q̄ vniuſis grauis erat malozꝝ incurſio· Nā templū luxuria q̄ comeſſationib9 erat plenū et ſcortantiuz cū meretricib9: ſacrifiſq̄ edib9 mulieres ſe vltro īgrēbāt itroſtrētes

ea que nō licebat. Altare etiā ple
nū erat illicitis que legibus ꝓhi
bebant. Neq; aūt sabbata custo
diebāt neq; dies sollēnes patrij
ſuabant. nec simpliciter se quisq̄
iudeū ɔticebat. Ducebant aūt cū
amara necessitate in die natal' re
gis ad sacrifitia ⁊ cum liberi sacr̄
celebrarent: cogebant edera coro
nati libero circuire. Decretuz autez
exiuit in ꝓximas ciuitates genti
liū suggerētib⁹ ptolomeis ut pa
ri modo ⁊ ipsi adūsus iudeos age
rent ut sacrificarent. eos aūt qui
nollent trāsire ad instituta genti
liū interficerent. Erat ḡ videre mi
seriā. Due em̄ mulieres delate sūt
natos suos circūcidisse quas ad
vbera infantib⁹ suspēsis cū publi
ce ꝑ ciuitatē circūduxissent ꝑ mu
ros precipitauerūt. Alij vero ad
ꝓximas coeuntes spelūcas ⁊ latē
ter sabbati diē celebrantes cū in
dicati eēnt philippo flāmis succē
si sunt eo q̄ verebant ꝓpt̄ religio
nē ⁊ obseruantiaz manu sibimet
auxiliū ferre. Obsecro autē eos q̄
hunc libꝝ lecturi sunt ne abhorre
scāt ꝓpt̄ aduersos casus. ꝫ repu
tent ea q̄ acciderūt nō ad interitū
ꝫ ad correctōnē eē generis nostri
Etem̄ multo tpe nō sinere peccato
ribz ex sētentia agere. ꝫ statim vl
tiones adhibere: magni bn̄ficij ē
inditiū. Nō em̄ sicut in alijs nacō
nibz dn̄s patient̄ expectat: ut eas
cū iudicij dies aduenerit in pleni
tudine peccatoꝝ puniat: ita ⁊ ī no
bis statuit ut peccatis nostris ī fi
nē deuolutis ita demū in nos vin
dicet ꝓpter qd̄ nunq̄ quidez a no
bis misericordiam suam amouet

corripiens vero in aduersis ꝓpl'm
suuz nō derelinquit. Sed hec nob
ad ɔmonicōem legentium dicta
sint paucis. iam autez veniendū
ē ad narracōem. Igit̄ eleazarus
vn⁹ de p̄moribus scribaꝝ vir eta
te ꝓuectus ⁊ vultu decorus apto
ore hians cōpellabat̄ carnē porci
nam māducare. at ille gloriosissi
mā mortez magis q̄ odibilē vitā
complectēs: volūtarie preibat ad
supplitiuz. Intuens aūt qūo opor
teret accidere: patient̄ sustinēs de
stinauit n̄ admittere illicita ꝓpter
vite amorē. Hij aūt qui astabāt
iniqua miseracōne ɔmoti ꝓpter ā
tiquā viri amicitiā: tollentes euz
secreto rogabāt afferri carnes q̄
bus vesci ei licebat: ut simularet̄
māducasse sicut rex imperauerat
de sacrificij carnib⁹: ut hoc facto
a morte liberaret̄ ⁊ ꝓpter veterē vi
ri amicitiā hanc in eo facerēt hu
manitatē. At ille cogitaē cepit eta
tis ac senectutis sue eminentiam
dignaz ⁊ ingenite nobilitatis ca
nitiem atq; a puero optime ɔuer
sacōnis actus ⁊ scd̄m sācte ⁊ a dō
condite legis cōstituta rn̄dit cito
dicens p̄mitti se velle in infernuz
Non em̄ etatez nostrā dignū est
inq̄t fingere ut multi adolescētes
arbitrantes eleazarū nonaginta
annoꝝ transisse ad vitam alieni
genaꝝ ⁊ ipsi ꝓpter meam simula
tionē ⁊ ꝓpter modicum corrupti
bilis vite tempus decipiant̄ ⁊ per
hoc maculam atq; execrationem
mee senectuti conquirā. Nam ⁊ si
in presenti tempore supplicijs ho
minū eripiar. ꝫ manuz omnipotē
tis nec viu⁹ nec defūctus effugiā.

Quā ob rez fortiē vitaz exterēdo ſe
nectute quidē digno appaēlo· ado
leſcentibz aūt exemplū forte relin
quā ſi ꝓmpto animo ac fortiē p
grauiſſimis ac ſanctiſſimis legib⁹
honeſta morte perfūgar· hijs di
ctis oeſtim ad ſupplitiū trahēba
tur· hij aūt qui eum ducebant ꝛ
paulo ante fuerāt mitiores in irā
conūſi ſunt ꝓpē ꝑmones ab eo di
ctos quos illi ꝑ arrogantiā ꝓpa
tos arbitrabanē· Sed cū plagis
ꝑimereē ingemuit et dixit· Dñe
qui habes ſāctaz ſcientiā manife
ſte tu ſcis· qz cum a morte poſſem
liberari duros corpis ſuſtineo do
lores· ſedz animā vero ꝓpē timorē
tuū libenē hec patior· Et iſte quidē
hoc modo vita deceſſit· nō ſolū iu
uenib⁹· ſ ꝛ vmūſe gēti memoriā
mortis ſue ad exemplū vtutis et
fortitudis derelinquēs· ¶ Ca· vij·

Contigit aūt ſeptem fratres
vna cum matre apprehēſos
opelli a rege edere otra fas carnes
porcinas· flagris ꝛ taureis cruciā
tos· Vn⁹ aūt ex illis qui erat pri
m⁹ ſic ait· Quid queris ꝛ q̄d vis
diſcere a nobis· ¶ Parati ſum⁹ mo
ri magis q̄ patrias dei leges pre
uaricai· Iratus itaq; rex iuſſit ſar
tagines ꝛ ollas eneas fuccendi q̄
b⁹ ſtatim fuccēſis· iuſſit ei qui pri
or fueāt locutus amputari liguā
ꝛ cute capitis abſtracta fūmasq;
man⁹ ꝛ pedes ei p̄cidi· ceteris ei⁹
fratrib⁹ ꝛ matre inſpitientib⁹· Et
cū iam p omnia inutil factus eēt
iuſſit ignem admoueri ꝛ adhuc
ſpirantē torrei in ſartagine i qua
cū diu crucia reē· ceteri vna cū ma
tre inuicē ſe hortabanē mori forti

ter dicentes· Dñs deus aſpitiet veri
tatē ꝛ oſolabit in nobis quemad
modū in ꝓteſtatiōe cantici deda
rauit moyſes et in ſuis ſuis cōſo
labit· Mortuo itaq; illo p̄mo hoc
modo ſequētez deducebāt ad illu
dendū ꝛ cute capitis eius cum ca
pillis abſtracta interrogabant ſi
māducaret prius q̄ toto corpore
p mēbra ſingula puniret· At ille
īdens patria voce dixit· Nō faci
am· Propē qd ꝛ iſte ſequenti lo
co p̄mi tormēta ſuſcepit et i vltio
ſpiritu oſtitutus ſic ait Tu quidē
ſceleſtiſſime in p̄ſenti vita nos per
dis· ſ rex mūdi defunctos nos p
ſuis legib⁹ i eterne vite reſurrecti
one ſuſcitabit· Poſt hūc tercius
illudiē ꝛ linguaz poſtulatus cito
ꝓtulit ꝛ man⁹ oſtanē extendit ꝛ
cū fiducia ait· E celo iſta poſſideo·
ſ ꝓpē di leges nūc hec ipa deſpicō
q̄m ab ipō me ea receptur ſpero·
Ita ut rex ꝛ qui cum ipō erant mi
rarenē adoleſcētis animū q̄ tāq̄
nihil duceret cruciat⁹· Et hoc ita
defuncto· quartū vexabāt ſimiliē
torquentes· Et cum iā eēt ad mor
tē ſic ait· Potiꝰ eſt ab hominib⁹
morti datos ſpem expectare a deo
iterū ab ipō reſuſcitandos Tibi ei
reſurrectio ad vitā nō erit· Et cum
admoniſſent q̄tū vexabant eū
At ille reſpitiēs in eū dixit· Pote
ſtatē iniē hoīes habēs cum ſis cor
ruptibilis facis q̄d vis· Noli autē
putare gen⁹ noſtrū a deo eē derelic
tū· Tu aūt patienē ſuſtine et vi
debis magnā ptātem ipſi⁹ quali
ter te et ſemen tuū torq̄bit· Poſt
hūc ducebant ſextū et is mori ici
piens ſic ait· Noli fruſtra errare·

Nos enim propter nosmetipos hec pa
timur peccantes in deum nostrum et dig
ammiracone facta sunt in nob. Tu
autem ne existimes tibi impune futu
rum quod contra deum pugnare temptaue
ris. Supra modum autem mater mira
bilis et bonorum memoria digna que
pereuntes septem filios sub vnius
diei tempore conspitiens bono animo fere
bat propter spem quam in deum habebat
singulos autem illorum hortabatur vo
ce patria fortiter repleta sapientia
et feminee cogitacoi masculinum
animum inferens dixit ad eos. Nescio
qualiter in vtero meo apparuistis.
Neque enim ego spiritum et animam donaui vo
bis et vitam et singulorum membra non
ego ipsa compegi. Sedem mundi crea
tor qui formauit hominis natiuitatem
quoque omnium inuenit originem et spiritum
vobis iterum cum misericordia reddet et
vitam sicut nunc vosmetipos despici
tis propter leges eius. Antiochus autem
contemni se arbitratus sil et exprobran
tis voce despecta cum adhuc adole
scentior superesset: non solum verbis horta
batur sed et cum iuramento affirmabat
diuitem se et beatum facturum et transla
tum a patrijs legibus amicum habi
turum et res necessarias ei prebiturum
Sed ad hec cum adolescens nequaquam
indignaretur vouit rex matrem et suadebat
ei ut adolescenti fieret in salutem. Cum
autem multis eam verbis esset hortatus
promisit suasuram se filio suo. Itaque
indignata ad illum irridens crudelem ty
rannum ait patria voce. Fili mi mi
serere mei que te in vtero nouem men
sibus portaui et lac triennio dedi et
alui et in etatem istam perduxi. Pe
to nate ut aspitias ad celum et ter
ram et ad omnia que in eis sunt et
intelligas quia ex nihilo fecit illa
deus et hominum genus: ita fiet ut
non timeas carnificem istum. sed di
gnus fratribus tuis effectus susci
pe mortem ut in illa miseracone cum
fratribus tuis te recipiam. Cum hec
illa adhuc diceret ait adolescens
Quem sustinetis. Non obedio pre
cepto regis. sed precepto legis que
data est nobis per moysen. Tu ve
ro qui inuentor omnis malitie fa
ctus es in hebreos non effugies ma
num dei. Nos enim pro peccatis no
stris hec patimur. Et si nobis propter
increpationem et correpcoem dominus
deus noster modicum iratus est. sed iterum
reconciliabitur seruis suis. Tu autem o sce
leste et omnium hominum flagiciosissime
noli frustra extollivanis spebus
in seruos eius inflamatus. Nondum enim
omnipotentis dei et omnia inspiti
entis iuditium effugisti. Nam fratres
mei modico nunc dolore sustentato
sub testamento eterne vite effecti
sunt. tu vero iuditio dei iustas sup
bie tue penas exolues. Ego autem si
cut et fratres mei animam et corpus
meum trado pro patrijs legibus inuo
cans deum maturius genti nostre pro
pitium fieri. teque cum tormentis et ver
beribus confiteri quod ipse est deus so
lus. In me vero et in fratribus meis
desinet omnipotentis ira que sup
omne genus nostrum iuste superdu
cta est Tunc rex accensus ira in hunc
sup omnes crudelius desiuit: indigne
ferens se derisum Et hic itaque mundus
obijt pro omnia in domino confidens.
Nouissime autem post filios et ma
ter consumpta est. Igitur de sacri
ficijs et de nimijs crudelitatibus sa
tis dictum est. ¶ Capitulum. viij.

Iudas vero machabeus et qui cum il
lo erant introibant latenter in castel
la et conuocantes cognatos et amicos
et eos qui permanserant in iudais
mo assumentes: eduxerunt ad se
sexmilia viros. Et inuocabant do
minum ut respiceret in populum qui ab
omnibus calcabatur et misereretur tem
plo quod contaminabatur ab impijs.
Misereretur etiam exterminio ciuitatis
que esset ilico complananda et vocem san
guinis ad se clamantis audiret.
memoraretque iniquissimas mortes
puulorum innocentium et blasphemias
nomini suo illatas et indignaretur super
hijs. At machabeus congregata mul
titudine intolerabilis gentibus ef
fitiebatur. Ira enim domini in miam con
uersa est. Et superueniens castellis
et ciuitatibus improuisus succende
bat eas et oportuna loca occupans
non paucas hostium strages dabat
Maxime autem noctibus ad huiusce
modi excursus ferebatur et fama virtu
tis eius vbique diffundebatur. Videns
autem philippus paulatim virum ad per
fectum venire ac frequentius res ei
cedere prospere ad ptholomeum ducem
celessyrie et phenicis scripsit ut au
xilium ferret regis negocijs. At ille
velociter misit nichanorem patrocli
de primoribus amicum datis ei de per
mixtis gentibus armatis non minus
vigintimilibus ut vniuersum iudeorum
genus deleret adiuncto ei et gorgia
viro militari et in bellicis rebus ex
perientissimo. Constituit autem nicha
nor regi ut tributum quod romanis
erat dandum duomilia talentorum
de captiuitate iudeorum suppleret.
Statimque ad maritimas ciuitates mi
sit conuocans ad coemptionem iu
daicorum mancipiorum promittens se no
nagita mancipia talento districtum
non respitiens ad vindictam que
eum ab omnipotente esset consecutura. Iu
das autem vbi comperit. indicauit hijs
qui secum erant iudeis nichanoris
aduentum. Ex quibus quidam formi
dantes et non credentes dei iustitie in
fugam vertebantur. alij vero si qui de
hijs superant veniebant. simulque
dominum deprecabantur ut eriperet eos de
impio nichanore qui eos prius quam in
cominus veniret vendiderat. Et si non
propter eos. propter testamentum quod erat ad
patres eorum et propter inuocationem san
cti et magnifici nominis eius super ipsos
Conuocatis autem machabeus septem
milibus qui cum ipso erant rogabat
ne hostibus reconciliarentur. neque me
tuerent inique venientium aduersum
se hostium multitudinem. sed fortiter con
tenderent ante oculos habentes contu
meliam que loco sancto ab hijs in
iuste esset illata. itemque et ludibrio
habite ciuitatis iniuriam adhuc etiam
veterum instituta conuulsa. Nam illi
quidem armis confidunt ait simul et au
datia. nos autem in omnipotente domino
qui potest et venientes aduersum nos et
vniuersum mundum vno nutu dele
re confidimus. Ammonuit autem eos
et de auxilijs dei que facta sunt erga
parentes et quod sub senacherib centum
octogintaquinque milia perierunt et
de prelio quod eis aduersus galathas
fuit in babilonia ut omnes vbi ad
rem ventum est macedonibus socijs
hesitantibus. ipsi sexmilia soli. pere
merunt centum vigintimilia propter au
xilium illis datum de celo et beneficia pro
hijs plurima consecuti sunt. Hijs ver
bis constantes effecti sunt et pro legibus

ꝛ patria mori parati. Constituit
itaq; fratres suos duces vtriq; or
dini symonem ꝛ iosephũ ꝛ iona
thã subiectis vnicuiq; millenis ꝛ
ꝛ qn̄gentenis: ad hoc etiã ab ezra
lecto illis sãcto libro ꝛ dato signo
adiutorij dei in prima atie ip̄e dux
cõmisit cũ nichanore Et facto sibi
adiutore omnipotẽte interfecerũt
sup̄ nouez milia hominũ. maiorez
aũt ptẽ exercitus nichanoris vul
neribꝰ debilẽ factaz fugere ꝯpule
runt. Pecunijs vero eoꝝ q̄ ad em
ptionez ipõꝝ venerãt sublatis: ip
sos vsq; quaq; persecuti sũt. ꝫ reũ
si sunt ora ꝯclusi. Nam erat ante
sabbatũ quã ob causã nõ p̄seue
rauerũt insequẽtes. Arma autez
ipõꝝ ꝛ spolia cõgregantes sabba
tũ agebant bñdicentes dñm qui
liberauit eos in isto die misericor
die initiũ stillãs in eos Post sab
batũ vero debilibꝰ ꝛ orphanis et
viduis diuiserũt spolia ꝛ residua
ip̄i cum suis habuere. Hijs ita ge
stis ꝛ cõmunit̃ ab omnibꝰ facta
obsecracõne: misericordẽ dñm po
stulabant ut in finẽ seruis suis re
conciliaẽt̃. Et ex hijs qui cũ timo
theo ꝛ bachide erant ꝯtra se con
tendẽtes sup̄ vigintimilia interfe
cerũt ꝛ munitiones excelsas obti
nuerũt ꝛ plures p̄das diuiserunt
equã portionez debilibꝰ pupillis
ꝛ viduis. ꝫ et senioribꝰ fatientes
Et cũ arma eorũ diligent̃ collegis
sent: omnia cõposuerunt in locis
oportunis. Residua vero spolia
iherosolimã detulerũt ꝛ philarcẽ
q̄ cũ thimotheo erat interfecerũt
viꝝ scelestũ qui in multis iudeos
afflixerat. Et cum epicinia agerẽt
in iherosolimis eos qui sacras ia
nuas incenderũt idest calisthenẽ
cũ in quoddã domiciliũ refugissz
incenderũt: digna ei mercede ꝓ im
pietatibz suis r̃ddita. Facinorosis
simus aũt nichanor qui mille ne
gotiantes ad iudeoꝝ vendicõnẽ
adduxeãt humiliatus auxilio do
mini ab hijs quos nullos existi
mauerat: deposita veste glorie per
mediterraneã fugiens solus veit
antiochiã: sũmã infelicitatẽ de in
teritu sui exercitus ꝯsecutus. Et q̄
promiserat romanis se tributũ re
stituẽ de captiuitate iherosolimo
rũ: p̄dicabat nũc ꝓtectorẽ deũ ha
bere iudeos ꝛ ob ip̄m ĩuulnerabi
les eẽ eo ꝙ sequerentur leges ab
ip̄o constitutas. ¶ Ca. ix.

Eodem tp̄e antiochꝰ in hone
ste reuertebat̃ de p̄side. Intr̃
uerat em̃ in eã q̄ dicit̃ p̄sipol̃ ꝛ tẽ
ptauit expoliaẽ templũ ꝛ ciuitatẽ
opprimere. ꝫ multitudĩe ad ãma
ꝯcurrẽte in fugaz versi sũt ꝛ ita cõ
tigit ut antiochꝰ post fugã turpi
ter rediret. Et cuz venisset circa eg
bathanan: recognouit q̄ erga ni
chanorẽ ꝛ timotheũ gesta sũt Ela
tus aũt in ira arbitrabat̃ se iniu
riã illorũ qui se fugauerãt posse ĩ
iudeos retorq̄re. ideoq; iussit agi
tari curꝝ suuz sine intermissione
agẽs iter celesti eũ iuditio p̄urgẽ
te: eo ꝙ ita sup̄be locutꝰ ẽ seventu
rũ iherosolimã ꝛ ꝯgeriẽ sepulchri
iudeoꝝ eaz facturꝝ. Sz qui vniuer
sa cõspicit dominus deus israhel
p̄cussit eum insanabili ꝛ inuisibi
li plaga. Vt em̃ finiuit hunc ip̄m
sermonẽ: apprehẽdit eũ dolor dirꝰ
visceꝝ ꝛ amara ĩternoꝝ tormẽta.

Et quidem satis iuste quippe quod multis et nouis crutiatibus aliorum torserat viscera· licet ille nullo modo a sua malitia cessaret· Super hoc autem superbia repletus ignem spirans animo in iudeos et precipiens accelerari negotium· contigit illum impetu euntem de curro cadere et graui corporis collisione membrum vexari· Isque qui sibi videbatur etiam fluctibus maris imperare supra humanum modum superbia repletus et montium altitudines in statera appendere· nunc humiliatus ad terram in gestatorio portabatur· manifestam dei virtutem in semetipso contestans· ita ut de corpore impij vermes scaturirent ac viuentes in doloribus carnes eius effluerent· odore etiam illius et fetore exercitus grauaretur Et quod paulo ante sidera celi contingere se arbitrabatur eum nemo poterat propter intolerantiam fetoris portare Hinc igitur cepit ex graui superbia deductus ad agnitionem sui venire diuina amonitus plaga per momenta singula doloribus suis augmenta capientibus· Et cum nec ipse iam fetorem suum ferre posset ita ait· Iustum est subditum esse deo et mortalem non paria deo sentire· Orabat autem hic scelestus dominum a quo non esset misericordiam consecuturus et ciuitatem ad quam festinans veniebat ut eam ad solum deduceret ac sepulchrum congestorum faceret· nunc optat liberam reddere et iudeos quos nec sepultura quidem se dignos habiturum· sed auibus ac feris diripiendos traditurum et cum paruulis exterminaturum dixerat· equales nunc athenienfibus facturum pollicetur templum etiam sanctum quod prius expoliauerat optimis donis ornaturum et sancta vasa multiplicaturum et pertinentes ad sacrifitia sumptus de redditibus suis prestaturum super hec et iudeum se futurum et omnem locum terre perambulaturum et predicaturum dei potestatem· Sed non cessantibus doloribus superuenerat enim in eum iustum dei iuditium· desperans scripsit ad iudeos in hunc modum deprecationis epistolam hec continentem Optimis ciuibus iudeis plurimam salutem et bene valere et esse felices rex et princeps antiochus· Si bene valetis et filij vestri et ex sententia vobis cuncta sunt: maximas agimus gratias· Et ego in infirmitate constitutus· vestri autem memor benigne reuersus de persidis locis et infirmitate graui apprehensus necessarium duxi pro communi vtilitate curam habere· non desperans memetipsum· sed spem multam habens effugiendi infirmitatem· Respitiens autem quod et pater meus quibus temporibus in locis superioribus ducebat exercitum ostendit quod post se susciperet principatum ut si quid contrarium accideret aut difficile nuntiaretur· scientes hij qui in regionibus erant cui esset rerum summa derelicta non turbarentur ad hec considerans de proximo potentes quosque et vicinos temporibus insidiantes et euentum expectantes designaui filium meum antiochum regem quem sepe recurrens in superiora regna multis vestrum commendabam

ꝛ scripsi ad eũ que subiecta sunt.
Oro itaq; vos ꝛ peto memores be
nefitioꝝ publice ꝛ priuatĩ ut vn⁹
quisq; ꝯseruet fidẽ ad me et ad fi
liũ meum. Confido em̃ eum mode
ste ꝛ humane actuꝝ ꝛ sequentez
ꝓpositũ meũ ꝛ ꝯmunẽ vobis fore
Igit̃ homicida ꝛ blasphemus pes
sime ꝑcussus ꝛ ut ip̃e alios tracta
uerat: ꝑegre in montib⁹ miseãbi
li obitu vita functus est. Transfe
rebat autẽ corp⁹ philippus colla
ctaneus ei⁹ qui metuens filiũ an
tiochi ad ptolomeum philome
thora abijt in egiptũ. ¶ Ca. x.

Machabeus aũt ꝛ qui cuꝫ eo
erãt dño se ꝓtegente tẽplũ
quidẽ ꝛ ciuitatem recepit. aras ãt
quas alienigene per plateas stru
xerant. itẽq; delubra demolitus ẽ.
Et purgato templo aliud altaẽ fe
cerunt ꝛ de ignitis lapidib⁹ igne
ꝯcepto sacrifitia obtulerunt post
bienniũ ꝛ ĩcensũ ꝛ lucernas ꝛ pa
nes ꝓposicõnis posuerunt. Quibꝫ
gestis rogabant dñm ꝓstrati in
terrã: ne amplius talib⁹ malis in
ciderẽt. Sed ꝛ si quãdo peccassent
ut ab ipso mitius corriperent̃ ꝛ ñ
barbaris ac blasphemis homini
bus traderent̃. Qua die autẽ tem
plũ ab alienigenis pollutũ fuerãt
contigit eadem die purificacõem
fieri vicesima ꝛ qñta mensis qui
fuit casleu. Et cum leticia diebus
octo egerunt in modũ tabernacu
loꝝ: recordantes ꝙ ante modicũ
temporis diem sollemnẽ taberna
culoꝝ in montibus ꝛ in spelũcis
more bestiaꝝ egerant ꝓpter quod
tirsos ꝛ ramos virides ꝛ palmas
preferebat ei qui ꝓsperauit mun
dare locum suũ. Et decreuerunt cõ
muni precepto ꝛ decreto vniuerse
genti iudeoꝝ omnibus ãnis age
re dies istos. Et antiochi quidẽ q̃
appellatus est nobilis: vite exces
sus ita se habuit. Nunc aũt de eu
patore ãtiochi impij filio que ge
sta sunt narrabimus: breuiantes
mala que in bellis gesta sũt. Hic
em̃ suscepto regno ꝯstituit sup ne
gotia regni lysiam quendã phe
nicis ꝛ sirie militie principẽ. Nam
ptolomeus qui dicebatur macer
iusti tenax ẽga iudeos eẽ instituit
ꝛ precipue ꝓpt̃ iniquitatẽ que fcã
erat in eos ꝛ pacifice agere cũ eis
Sed ob hoc accusatus ab amicis
apud eupatorẽ: cũ frequent̃ ꝓdi
tor audiret eo ꝙ cipꝝ creditã sibi
a philometore deseruisset ꝛ ad ã
tiochũ nobilẽ trãslatus etiaꝫ ab
eo recessisset: veneno vitaꝫ finiuit
Gorgias aũt cum eẽt dux locorũ
assumptis aduenis frequent̃ iu
deos debellabat. iudei vero qui te
nebant oportunas municõnes fu
gatos ab iherosolimis suscipie
bant et bellare temptabant. Hij
vero qui erant cum machabeo ꝑ
orationes dominum rogantes ut
esset sibi adiutor: impetuꝫ fecerũt
in munitiones ydumeorum. mul
taq; vi insistentes loca obti[illegible]ue
runt: occurrentes interemerunt ꝛ
omnes simul non minus a vigin
tiquinq; milibus trucidauerunt
Quidam autez cum confugissent
in duas turres valde munitas
omnem apparatum ad repugnã
dum habentes. machabeus ad
eorum expugnationem relicto sy
mone et iosepho itemq; zacheo.

eisq; qui cum ipsis erant satis mul
tis ipse ad eas que amplius perur
gebant pugnas conuersus est.
Hij vero qui cum symone erant
cupiditate ducti a quibusdam qui
in turribus erant suasi sunt pecunia
et septuagintamilibus didrgmis
acceptis dimiserunt quosdam ef
fugere Cum autem machabeo nun
tiatum esset quod factum est prin
cipibus populi congregatis accu
sauit quod pecunia fratres vendidis
sent aduersarijs eorum dimissis
Hos igitur proditores factos inter
fecit et confestim duas turres oc
cupauit. Armis autem ac manibus
omnia prospere agendo in duabus
munitionibus plusquam vigintimilia
peremit. Et thimotheus qui prius
a iudeis fuerat superatus conuo
cato exercitu peregrine multitudi
nis et congregato equitatu asiano
aduenit quasi armis iudeam cap
turus. Machabeus autem et qui
cum ipso erant appropinquante
illo deprecabantur dominum caput
terra aspergentes. lumbosque cilicijs
precincti. ad altaris crepidinem
prouoluti ut sibi propitius. inimicis
autem eorum esset inimicus et adu
sarijs aduersaretur sicut lex dicit
Et ita post orationem sumptis ar
mis longius de ciuitate proceden
tes et proximi hostibus effecti rese
derunt. Primo autem solis ortu vtri
que commiserunt. isti quidem victorie
et prosperitatis sponsorem cum vir
tute dominum habentes. illi autem
ducem belli animum habebant. Sed
cum vehemens pugna esset appa
ruerunt aduersarijs de celo viri
quinque in equis. frenis aureis de
cori ducatum iudeis prestantes. ex
quibus duo machabeum medium
habentes armis suis circumseptum
incolumem conseruabant. in ad
uersarios autem tela et fulmina ia
tiebant. ex quo et cecitate confusi
et repleti perturbacione cadebant
Interfecti sunt autem vigintimilia
quingenti et equites sexcenti. Thi
motheus vero confugit in gaza
ram presidium munitum cui preerat
cereas. machabeus autem et qui
cum eo erant letantes obsederunt
presidium diebus quatuor. At hij
qui intus erant loci firmitate con
fisi supra modum maledicebant et
sermones nephandos iactabant.
sed cum dies quinta illucesseret vi
ginti iuuenes ex hijs qui cum ma
chabeo erant accensi animis propter
blasphemiam viriliter accesserunt
ad murum et feroci animo incedentes
ascendebant. sed et alij similiter
ascendentes turres portasque succen
dere aggressi sunt. atque ipsos ma
ledicos viuos concremare. Per
continuum autem biduum presidio
vastato thimotheum occultantem
se in quodam repertum loco pereme
runt et fratrem illius ceream et ap
pollofanem occiderunt. Quibus ge
stis in ymnis et confessionibus
benedicebant dominum qui magna
fecit in israhel et victoriam dedit illis.

Sed paruo post. ¶ Ca. xi.
tempore lysias procurator re
gis et propinquus ac negotiorum
prepositus grauiter ferens de hijs
que acciderant. congregatis octo
ginta milibus et equitatu vniuerso
veniebat aduersum iudeos existi
mans se ciuitatem quidem captam

gentibus habitaculū factuꝝ tem
plum vero in pecunie questū sicut
cetera delubra gēciū habiturū et
per singulos annos venale sacer
dotiū nusq̄ recogitans dei potesta
tē sed mēte effrenatus in multitu
dine peditū et in milibus equituꝫ
ꝛ in octoginta elephātis confide
bat. Ingressus aūt iudeā ꝛ appro
pians bethsure que erat in angu
sto loco ab iherosolima interual
lo quinq̄ stadioꝝ illud p̄sidium
expugnabat. Vt aūt machabeꝰ
et qui cū eo erāt cognouerunt ex
pugnai p̄sidia cū fletu ꝛ lacrimis
rogabāt dn̄m ꝛ oīs turba simul
ut bonū āgelū mitteret ad salutē
israhel. Et ip̄e p̄mus machabeus
sūptis āmis ceteros adhortatus
est simul secū piculū subire ꝛ ferre
auxiliū frībus suis. Cūq̄ pariter
prompto aīo p̄cederēt iherosoli
mis apparuit p̄cedēs eos eques ī
veste cādida: armis aureis hastā
vibrans. Tūc omnes simul bene
dixerūt misericordē dn̄m ꝛ ꝯualu
erūt animis: nonsolū homines ꝫ
et bestias ferocissimas ꝛ muros
ferreos pati penetrare. Ibant igi
tur prompti: de celo habentes ad
iutorem ꝛ miserantem super eos
dominum. Leonum autem more
impetu irruentes in hostes p̄stra
uerunt ex eis vndecimmilia pedi
tum ꝛ equitū mille sexcentos vni
uersos autem in fugam verterūt
Plures autem ex eis vulnerati
nudi euaserunt. Sed et ipse lysi
as turpiter fugiens euasit. Et
quia non insensatus erat: secum
ipse reputans factam erga se di
minutionem et intelligens inui

ctos esse hebreos dei omnipoten
tis auxilio nitentes misit ad eos
promisitq̄ se consensurum omni
bus que iusta sunt ꝛ regem com
pulsurum amicū fieri. Annuit au
tem machabeus precibus lysie ī
omnibus vtilitati consulens. Et
quecunq̄ machabeus scripsit ly
sie de iudeis ea rex concessit. Nam
erant scripte iudeis epistole a ly
sia quidem hunc moduꝫ continē
tes. Lysias populo iudeoruꝫ salu
tem. Johannes et abessalon qui
missi fuerant a vobis tradentes
scripta postulabant ut ea que p̄
illos significabantur implerem.
Quecūq̄ igitur regi potuerunt per
ferri exposui ꝛ que res p̄mittebat
concessi. Si igitur ī negociis fideꝫ
seruaueritis ꝛ deinceps bonorum
vob̄ causa eē temptabo. de ceteris
autē per singula verba mandaui
ꝛ istis ꝛ hijs q̄ a me missi sūt collo
qui vobiscuꝫ. Bene valete. Anno
centesimo quadragesimo octauo
mensis dioscori die vicesima ꝛ q̄r
ta. Regis autem epistola ista con
tinebat. Rex antiochus lysie fra
tri salutem. Patre nostro int̄ deos
translato nos volentes eos qui
sunt in regno nostro sine tumul
tu agere et rebus suis adhibere
diligentiam: audiuimus iudeos
non consensisse patri meo ut tr̄ns
ferrentur ad ritum grecorum. sed
tenere velle suum institutum ac
propterea postulare a nobis con
cedi sibi legittima sua. Volentes
igitur hancquoq̄ gentem quie
tam esse statuentes iudicauimus
templum restitui illis ut agerent
scd̄m suoꝝ maioꝝ consuetudineꝫ

Bene igitur feceris si miseris ad eos
et dexteram dederis ut cognita no
stra voluntate bono animo sint
et vtilitatibus proprijs deseruiant. Ad
iudeos vero regis epistola talis
erat. Rex antiochus senatui iudeo
rum et ceteris iudeis salutem. Si va
letis sic estis ut volumus. sed et ipsi
bene valemus. Adijt nos mene
laus dicens. velle vos descendere
ad vestros qui sunt apud nos.
Hijs igitur qui commeant vsque ad
diem tricesimum mensis xandici da
mus dextras securitatis ut iudai
cis vtantur cibis et legibus suis si
cut et prius et nemo eorum vllo mo
do molestiam patiatur de hijs que
per ignorantiam gesta sunt. Misimus
autem et menelaum qui vos alloquen
tur Valete Anno centesimoqua
dragesimooctauo xandici mensis
quindecima die Miserunt autem
etiam romani epistolam ita se ha
bentem. Quintus memmius et titus
manilius legati romanorum popu
lo iudeorum salutem. De hijs que
lysias cognatus regis concessit vo
bis et nos concessimus. de quibus
autem ad regem iudicauit referen
dum confestim aliquem mittite di
ligentius inter vos conferentes ut
decernamus sicut congruit vobis.
Nos enim antiochiam accedimus
Ideoque festinate rescribere ut nos
quoque sciamus cuius estis voluntatis.
Bene valete. Anno centesimoqua
dragesimooctauo quintadecima
die mensis xandici. ¶ Ca. xij.

Hijs factis pactionibus lysias
pergebat ad regem. iudei autem
agricultuem operam dabant. Sed
hij qui resederant thimotheus et
appollonius gennei filius. sed et iero
nimus et demophon super hos et ni
chanor cypriarches non sinebant
eos in silentio agere et quiete. Iop
pite vero tale quoddam flagitium
perpetrarunt. Rogauerunt iudeos
cum quibus habitabant ascende
re scaphas quas parauerant cum
vxoribus et filijs quasi nullis inimi
cicijs inter eos subiacentibus secundum
commune itaque decretum ciuitatis
et ipsis acquiescentibus pacisque cau
sa nihil suspectum habentibus cum
in altum processissent submerserunt
non minus ducentos. Quam crudelita
tem iudas in sue gentis homines
factam ut cognouit. precepit viris
qui erant cum ipso et inuocato iu
sto iudice deo venit aduersus in
terfectores fratrum et portum quidem
nocte succendit. scaphas exussit.
eos autem qui ab igne refugerant
gladio peremit. Et cum hec ita egis
set discessit quasi iterum reuersurus
et vniuersos ioppitas eradicatu
rus. Sed cum cognouisset et eos
qui erant iamnie velle pari modo
facere habitantibus secum iudeis.
iamnitisque nocte superuenit et por
tum cum nauibus succendit. ita ut
lumen ignis appareret iherosoli
mis ab stadijs ducentis quadra
ginta. Inde cum iam abijssent no
uem stadijs et iter facerent ad thi
motheum. commiserunt cum eo arabes
quinque milia viri et equites quin
genti. Cumque pugna valida fieret
et auxilio dei prospere cessisset. resi
dui victi arabes petebant a iuda
dextras sibi dari promittentes se pa
scua daturos et in ceteris profutu
ros. Iudas autem arbitratus vere

in multis eos vtiles ꝓmisit pacē
dextrisq; acceptis discessere ad ta
bernacula sua. Aggressus est aūt
ꝛ ciuitatē quandā firmā pontib;
murisq; circumseptam que a tur
bis habitabatur gentiū ꝓmiscu
arum cui nomen chasphin. Hij
vero qui intus erant confidentes
in stabilitate murorū ꝛ apparatu
alimoniarum remissius agebant
maledictis lacescentes iudam ac
blasphemantes et loquētes que
fas non est. Machabeus autē in
uocato magno mūdi pn̄cipe qui
sine arietibus ꝛ machinis tempo
rib⁹ ihu p̄cipitauit iericho irruit
ferociter muris ꝛ capta ciuitate ꝑ
dn̄i voluntatē innumerabiles ce
des fecit: ita ut adiacēs stagnum
stadioꝝ duoꝝ latitudinis sāgui
ne interfectoruꝫ fluere videret. In
de discesserūt stadia septingenta
qn̄quaginta ꝛ venerūt ī characha
ad eos q̄ dicunt tibianei iudeos ꝛ
timotheum quidē in illis locis nō
comprehenderunt. nulloq; nego
tio perfecto regressus est relicto in
quodaꝫ loco firmissimo presidio
Dositheus autem ꝛ sosipater qui
erāt duces cū machabeo pereme
runt a thimotheo relictos in pre
sidio decēmilia viros. At macha
beus ordinatis circū se sex milib⁹
ꝛ constitutis per cohortes: aduer
sus thimotheuꝫ ꝓcessit habentē
secū centū vigintimilia peditu: eq̄
tūq; duomilia qn̄gentos. Cogni
to autem inde aduentu timothe⁹
p̄misit mulieres ꝛ filios ꝛ reliquū
apparatū in presidiū qđ carnion
dicit. Erat enim inexpugnabile
ꝛ accessu difficile ꝓpter locoꝝ an
gustias. Cūq; cohors inde prima
apparuisset timor hostib⁹ īcussus
est ex presentia dei qui vniuersa
conspicit ꝛ in fugaꝫ versi sūt ali⁹
ab alio: ita ut magis a suis deice
rent ꝛ gladioꝝ suorum ictibus de
bilitarentur. Judas aūt vehemē
ter instabat puniens ꝓphanos
ꝛ ꝓstrauit ex eis trigintamilia vi
roꝝ. Ipse vero thimotheus īcidit
in ꝑtes dosithei ꝛ sosipatris ꝛ mlt
tis precibus postulabat ut vin⁹
dimitteret eo ꝙ multoꝝ ex iudeis
parētes haberet ac fratres quos
morte eius decipi eueniret Et cum
fidem dedisset restituturum se eos
scđm ꝯstitutū: illesum eum dimise
runt ꝓpter fratꝝ salutem. Judas
autē regressus est a carnion inter
fectis vigintiqn̄q; milibus. Post
hoꝝ fugā ꝛ necē mouit exercitū
ad effrō ciuitatē munitā ī q̄ mul
titudo diuersaꝝ gētiū habitabat
ꝛ robusti iuuenes ꝓ muris ꝯsistē
tes fortit repugnābāt. In hac autē
machine multe ꝛ teloꝝ eāt appa
ratus. Sed cū oīpotentē inuocas
sent qui potestati vires hostiū cō
fringit ceperūt ciuitatē ꝛ ex eis q̄
intus erant vigintiqn̄q; milia ꝓ
strauerūt. Inde ad ciuitatē scita
rū abierunt que ab iherosolimis
sexcentis stadijs aberat Cōtestā
tib; aūt hijs q̄ apud scitopolitas
erāt iudeis ꝙ beīgne ab eis habe
rent ꝛ tꝑib⁹ infelicitatis ꝙ mode
ste secū egerint grās agētes eis ꝛ
exhortati etiam de cetero erga ge
nus suū benignos eē venerūt ihe
rosolimā die sollēni septimanaꝝ
instante Et post penthecostē abie
rūt ꝯtra gorgiā p̄positū ydumee

Exiuit autem cum peditibus tribus mi
libus et equitibus quadringentis
Quibus congressis contigit pau
cos ruere in deorum. Dositheus ve
ro quidem de bachinoris eques vir
fortis gorgiam tenebat et cum vel
let illum capere vinum eques quidam
de tracibus irruit in eum. hume
rumque eius amputauit atque ita gor
gias effugit in marisa. At illis que
cum hesdrin erant diutius pugnan
tibus et fatigatis inuocauit domi
num iudas adiutorem et ducem
belli fieri. incipiens voce patria et
cum ymnis clamorem extollens
fugam gorgie militibus incussit.
Iudas autem collecto exercitu ve
nit in ciuitatem odollam. Et cum
septima dies superueniret secundum con
suetudinem purificati in eodem lo
co sabbatum egerunt. Et sequenti
die venit cum suis iudas ut corpo
ra prostratorum tolleret et cum pa
rentibus poneret in sepulchris pa
ternis. Inuenerunt autem sub tu
nicis interfectorum de donariis ydo
lorum que apud iamniam fuerunt
a quibus lex prohibet iudeos. Om
nibus ergo manifestum factum est
ob hanc causam eos corruisse. Om
nes itaque benedixerunt iustum iu
ditium domini qui occulta fecerat
manifesta. Atque ita ad preces con
uersi rogauerunt ut id quod fa
ctum erat delictum obliuioni tra
deretur. At vero fortissimus iudas
hortabatur populum conseruare se si
ne peccato: sub oculis videntes que
facta sunt pro peccatis eorum qui
prostrati sunt. Et facta collacione
duodecimmilia dragmas argenti
misit iherosolimam offerri pro pec
catis mortuorum sacrifitium bene et
religiose de resurrectione cogitans
Nisi enim eos qui ceciderant resur
recturos speraret. superfluum vide
retur et vanum orare pro mortuis
Et quia considerabat quod hii que cum
pietate dormitionem acceperant
optimam haberent repositam gra
tiam. Sancta ergo et salubris est
cogitacio pro defunctis exorare ut
a peccatis soluantur. ¶ Ca. xiij.

Anno centesimo quadragesi
monono cognouit iudas
antiochum eupatoris venire cum
multitudine aduersus iudeam et
cum eo lysiam procuratorem et pre
positum negotiorum secum haben
tem peditum centumdecemmilia et
equitum quinque milla et elephan
tes vigintiduos. currus cum fal
cibus trecentos. Commiscuit au
tem se illis et menelaus et cum mul
ta fallatia deprecabatur antiochum
non pro patrie salute. sed sperans se con
stitui in principatum. Sed rex regum
suscitauit animos antiochi in pecca
torem et suggerente lysia hunc esse
causam omnium malorum. iussit ut
eis est consuetudo apprehensum in
eodem loco necari. Erat autem in
eodem loco turris quinquaginta
cubitorum aggestum vndique habens
cineis. Hec prospectum habebat
in preceps Inde in cinerem deici ius
sit sacrilegum: omnibus eum pro
pellentibus ad interitum. Et tali
lege preuaricatorem legis contigit
mori nec terre dari menelaum Et
quidem satis iuste Nam quia mul
ta erga aram dei delicta commisit cu
ius ignis et cinis erat sanctus ip
se in cineis morte damnatus est.

Sz rex mēte effrenatus veniebat
nequiorez se pr̄e suo iudeis ostēfu
rus. Quibus iudas cognitis pre
cepit ꝓplo ut die ac nocte dn̄m in
uocarent quo sicut semp ⁊ nunc
adiuuaret eos. quippe qui lege ⁊
patria sanctoqz templo p̄uari ve
rerent̄ ac ꝓplm qui nup paululuz
respirasset ne sineret blasphemis
rursus nationib⁹ subdi. Omnibz
itaqz simul id fatientib⁹ ⁊ petenti
bus a domino misericordiā cum
fletu ⁊ ieiuniis p triduū cōtinuū
ꝓstratis: hortatus est eos iudas
ut se preparent. Ipe vero cū senio
ribus cogitauit p̄usq̄ rex admo
ueret exercitū ad iudeaz ⁊ obtine
ret ciuitatē exire ⁊ domini iuditio
ꝯmittere exitum rei dans itaqz po
testatem omniuz deo mundi crea
tori ⁊ hortatus suos ut fortiter di
micarent ⁊ vsqz ad mortem pro le
gibus. templo. ciuitate. patria et
ciuibus starent circa modm exē
citum constituit. Et dato signo su
is dei victorie: iuuenib⁹ fortissimis
electis nocte aggressus aulam re
giam in castris interfecit viros q̄
tuordecim milia ⁊ maximum ele
phantorum cum hijs qui super
positi fuerant Summoqz metu ac
perturbatione hostium castra re
plentes: rebusqz prospere gestis
abierunt. Hoc autem factum est
die illucescente adiuuāte eum do
mini protectione Sed rex accepto
gustu audatie iudeorum arte dif
ficultatem locorum temptabat ⁊
bethsure q8 erat iudeorum presi
dium munitū castr̄ admouebat
sed fugabatur. impīgebatur. mi
norabatur. Hijs autez qui intus
erant iudas necessaria mittebat
Enuntiauit autem misteria hosti
bus rodochus quidaz de iudaico
exercitu qui requisitus comprehē
sus est ⁊ conclusus. Iteruz rex ser
monem habuit ad eos qui erāt
in bethsuris: dexteram dedit. acce
pit. abijt. ꝯmisit cum iuda: supeā
tus est Vt autem cognouit rebel
lasse philippum antiochie qui re
lictus erat super negotia: mente
consternatus iudeos deprecans.
subditusqz eis iurat de omnibus
quibus iustum visum est et recō
ciliatus obtulit sacrifitium. hono
rauit templum ⁊ munera posuit.
machabeū amplexat⁹ ē ⁊ fecit eū
a ptolomaide vsqz ad gerrenos
ducem ⁊ p̄ncipē. Vt autem venit
ptolomaidaz grauit̄ ferebāt pto
lomenses amicitie ꝯuentionē īdi
gnātes ne forte fedus irrūperent
Tūc ascēdit lysias tribunal ⁊ ex
posuit racōez ⁊ ꝓplm sedauit. reū
susqz est antiochiā. Et hoc modo
regis ꝓfectio ⁊ reditus processit.

Sed post triennij ¶ Ca. xiiij.
temp⁹ cognouit iudas ⁊ q̄
cū eo erant demetriuz seleuci cum
multitudine valida ⁊ nauibus p
portuz tripolis ascendisse ad loca
oportuna et tenuisse regiones ad
uersus antiochū ⁊ ei⁹ ducē lysiā
Alchim⁹ aūt quidā q̄ sūm⁹ sacer
dos fueāt. ꝫ volūtarie coinq̄nat⁹
ē in tpib⁹ ꝯmixtionis: ꝯsiderans
nullo mō sibi eē salutē neqz acces
sū ad altaē: veīt ad regē demetriū
centesimo qn̄quagesimo āno of
ferēs ei coronā aureā ⁊ palmā: su
p hec et talos qui templi eē vide
bantur. Et ipsa quidem die siluit

Tempus autem oportunum dementie
sue nactus et conuocatus a deme
trio ad consilium et interrogatus
quibus rebus et consiliis iudei vte
rentur respondit. Ipsi qui dicuntur
assidei iudeorum quibus preest iu
das machabeus bella nutriunt et
seditiones mouent. nec patiuntur
regnum esse quietum. Nam et ego
defraudatus parentum gloria. di
co autem summo sacerdoti huc veni
primo quidem vtilitatibus regis
fidem seruans. secundo autem etiam
ciuibus consulens. Nam illorum
prauitate vniuersum genus nostrum
non minime vexatur. Sed oro hiis
singulis o rex cognitis et regioni
et generi secundum humanitatem tuam
promulgatam omnibus prospi
ce. Nam quamdiu superest iudas im
possibile est pacem esse negociis. Tali
bus autem ab hoc dictis et ceteri
amici hostiliter se habentes adu
sus iudam inflamauerunt deme
trium. Qui statim nichanorem pre
positum elephantorum ducem mi
sit in iudeam datis mandatis ut ipsum
quidem iudam caperet viuum. eos ve
ro qui cum illo erant dispergeret
et constitueret alchimum maximi
templi summum sacerdotem. Tunc gen
tes que de iudea fugerant iudam
segregati se nichanori miscebant
miserias et clades iudeorum. prosperi
tates rerum suarum existimantes.
Audito itaque iudi nichanoris ad
uentu et conuentu nationum con
spersi terra rogabant eum qui po
pulum suum constituit in eternum
custodiret quique suam portionem
signis euidentibus protegit. Im
perante autem duce statim inde mo
uerunt. conueneruntque ad castellum
dessau Symon vero frater iude com
miserat cum nichanore. sed conter
ritus est repentino aduentu adu
sariorum. Nichanor tamen audi
ens virtutem comitum iude et animi
magnitudinem quam pro patrie
certaminibus habebant. sanguine
inditium facere metuebat. Quam ob
rem premisit possidonium et theodo
tum et mathiam et ut darent dex
tras atque acciperent et cum diu de
hiis consilium ageretur et ipse dux
ad multitudinem retulisset omnium
vna fuit sententia amicicijs annu
ere. Itaque diem constituerunt qua
secreto inter se agerent et singulis
selle prolate sunt et posite. Prece
pit autem iudas armatos esse locis
oportunis ne forte ab hostibus re
pente mali aliquid orietur. Et con
gruum colloquium fecerunt. Mora
batur autem nichanor iherosolimis
nihilque inique agebat. gregesque
turbarum que congregate fuerant
dimisit. Habebat autem iudam semper
carum ex animo et erat viro inclina
tus. Rogauitque eum ducere vxorem
filiosque procreare. Nuptias fecit.
quiete egit. communiterque viuebant
Alchimus autem videns caritatem
illorum adinuicem et conuentiones
venit ad demetrium et dicebat ni
chanorem rebus alienis assentire.
iudamque regni insidiatorem suc
cessorem sibi destinasse. Itaque rex
exasperatus et pessimis huius cri
minationibus irritatus scripsit ni
chanori dicens. grauiter quidem
se ferre de amicitie conuentione: iu
bere tamen machabeum citius vin
ctum mittere antiochiam. Quibus

ꝯgnitis nichanor consternabat̄ ⁊
grauiter ferebat si ea q̄ conuene
rant irrita faceret nihil lesus a vi
ro. sed quia regi resistere nō pote
rat oportunitatez obſuabat qua
preceptum ꝑficeret. At machabe
us videns secum austerius agere
nichanorem ⁊ consuetū occursuz
ferotius exhibentem: intelligens
non ex bono eē austeitatē istam
paucis suorum cōgregatis occul
tauit se a nichanore. Qd cum ille
cognouit fortiter se a viro preuē
tum: venit ad maximum ⁊ sanctis
simum templum ⁊ sacerdotib⁹ so
litas hostias offerentibus iussit
sibi tradi viꝝ. Quibus cū iuramē
to dicentibz nescire se vbi eēt qui
querebat̄: extendens manū ad tē
plū iurauit dicens. Nisi iudā vin
ctuz mihi tradideritis istud dei fa
nū in planitiez deducā ⁊ altare ef
fodiaz ⁊ templū hoc libero patri
consecrabo. Et hijs dictis abijt.
Sacerdotes autez ꝓtendentes ma
nus in celum inuocabant eū qui
semp ꝓpugnator eēt gentis ipso
rum hec dicentes. Tu domine vni
uersorum qui nullius indiges: vo
luisti templū habitacōnis tue fie
ri in nobis. Et nunc sancte sancto
rum omniuz domine conserua in
eternū impollutaz domum istam
que nuper mundata est. Razias
autē quidaz de senioribus ab ihe
rosolimis delatus ē nichanor vir
amator ciuitatis ⁊ bene audiens
qui ꝓ affectu pater iudeorū appel
labatur. Hic multis temporibus
continentie ꝓpositum tenuit in iu
daismo. corpusqz et animam tra
dere contentus ꝓ perseuerantia.

Volens autem nichanor manife
stare odium qd habebat in iude
os misit milites quingētos ut eū
comprehenderēt. Putabat enim
si illum decepisset: se se dadem iude
is maximam illaturum. Turbis
autem irruere domuz eius ⁊ ianu
am dirūpere atqz ignez āmo uere
cupientibus cum iam comprehē
deretur gladio se pecijt: eligēs no
biliter mori potius q̄ꝫ subditus fi
eri peccatoribus ⁊ tontr̄ natales
suos iniurijs indignis agi. Sed
cum per festinationem non certo
ictu plagam dedisset ⁊ turbe inter
ostia irrūperent recurrens auda
cter ad murū: ꝑcipitauit semetip
sū virilit̄ in turbas quibus velo
citer locum dantibus casui eius:
venit ꝑ mediam ceruicem Et cum
adhuc spiraret accensus amō fur
rexit et cū sanguis ei⁹ magno flu
xu deflueret ⁊ grauissimis vulne
ribus eēt sauti⁹ cursu turbaz per
transijt ⁊ stans supr̄ quandā pe
tram preruptā ⁊ iaz exanguis ef
fectus: ꝯplex⁹ intestina sua vtris
qz manib⁹ ꝓiecit super turbas in
uocās dn̄atorem vite ac spūs ut
hec illi iteruz redderet atqz ita vita
defunctus est. ¶ Capitulū. xv.

Nichanor autez ut comperit
iudā eē in locis samarie: co
gitauit cū omī impetu die sabba
ti cōmittere bellum. Judeis vero q̄
illum per necessitatem sequebant̄
dicentib⁹ ne ita ferocit̄ ⁊ barbaē
feceris. sed honorē tribue diei san
ctificationis et honora eum q̄ vni
uersa conspicit at ille infelix īter
rogauit si est potens in celo qui
imperauit agi diem sabbatorum

et respondentibus illis est dominus
vivus ipse in celo potens qui iussit
agi septimam diem At ille ait· Et
ego potens sum super terram qui
impero sumi arma et negotia regis
impleri Tamen non obtinuit ut
consilium perficeret· Et nichanor
quidem cum summa superbia erectus
cogitauerat commune tropheum sta
tuere de iuda· Machabeus autem
semper confidebat cum omni spe
auxilium sibi a domino affuturum
et hortabatur suos ne formidarent
ad aduentum nacionum· sed in men
te haberent adiutoria sibi facta
de celo et nunc sperarent ab omni
potente sibi affuturam victoriam
Et allocutus eos de lege et prophetis
admonens etiam certamina que
fecerant prius promptiores consti
tuit eos· Et ita animis eorum ere
ctis· simul ostendebat gentium fal
latiam et iuramentorum preuarica
tionem· Singulos autem illorum
armauit non dipei et haste muni
tione· sed sermonibus optimis et
exhortationibus· exposito digno
fide somnio per quod vniuersos le
tificauit· Erat autem huiuscemo
di visus· Oniam qui fuerat summus
sacerdos virum bonum et benignum
verecundum visu· modestum mo
ribus et eloquio decorum et qui a
puero in virtutibus exercitatus sit
manus protendentem orare pro om
ni populo iudeorum· Post hoc ap
paruisse et alium virum etate et glo
ria mirabilem et magni decoris ha
bitudinem circa illum· Respondentem
vero oniam dixisse· Hic est fra
trum amator et populi israhel· Hic
est qui multum orat pro populo et

vniuersa sancta ciuitate ieremias
propheta dei· Extendisse autem iere
miam dextram et dedisse inde gladium
aureum dicentem· Accipe sanctum
gladium munus a deo in quo deities
aduersarios populi mei israhel·
Exhortati itaque inde sermonibus
bonis valde· de quibus extolli pos
set impetus et animi iuuenum confor
tari statuerunt dimicare et confli
gere fortiter ut virtus de negociis
indicaret eo quod ciuitas sancta et tem
plum periditarentur· Erat enim pro
vxoribus et filiis· itemque pro fra
tribus et cognatis minor sollicitu
do· maximus vero et primus pro
sanctitate timor erat templi· sed et
eos qui in ciuitate erant non mi
nima sollicitudo habebat pro hiis
qui congressuri erant· Et iam cum
omnes sperarent inditium futurum
hostesque adessent atque exercitus
erat ordinatus bestie equitesque opor
tuno loco compositi· considerans
machabeus aduentum multitudi
nis et apparatum varium armorum
ac ferocitatem bestiarum extendens
manus in celum· prodigia fatien
tem dominum inuocauit· qui non
secundum armorum potentiam· sed pro
ut ipsi placet dat dignis victoriam
Dixit autem inuocans hoc modo
Tu domine qui misisti angelum
tuum sub ezechia rege iude et inter
fecisti de castris sennacherib cen
tumoctogintaquinque milia et nunc
dominator celorum mitte angelum
tuum bonum ante nos in timore et
tremore magnitudinis brachii tui
ut metuant qui cum blasphemia
veniunt aduersus sanctum popu
lum tuum· Et hic quidem ita porauit

nichanor autē ⁊ qui cum ipō erāt
cum tubis ⁊ cāticis admouebāt.
Judas vero et qui cum eo erāt in
uocato deo ꝑ orationes congressi
sunt: manu quidē pugnantes ꝫ ⁊
dn̄m cordibus orantes ꝓstraue
runt nō min⁹ trigintaquinq; mi
lia presentia dei magnifice delecta
ti. Cumq; cessassent ⁊ cuꝫ gaudio
redirent: ꝯgnouerūt nichanorem
ruisse cum armis suis Facto itaq;
clamore ⁊ ꝑturbatione suscitata:
patria voce omnipotētez dominū
benedicebant. Precepit autez iu
das qui ꝑ omnia corpe ⁊ animo
mori pro ciuibus paratus erat: ca
put nichanoris ⁊ manū cum hu
mero abscisam iherosolimam per
ferri. Quo cuꝫ ꝑuenisset conuoca
tis contribulibus ⁊ sacerdotibus
ad altaē: accersijt ⁊ eos qui in ar
ce erant. Et ostenso capite nicha
noris ⁊ manu nepharia quam ex
tenderat ꝯtra domum sanctā om
nipotentis dei: magnifice gloriat⁹
est. Linguam etiam impij nicha
noris precisaꝫ iussit particulatim
auibus dari. manū autez demen
tis cōtra templum suspendi. Om
nes igitur celi benedixerunt domi
num dicentes. benedictus qui lo
cum suū incontaminatū seruauit
Suspendit autem nichanoris ca
put in summa arce ut euidens es
set ⁊ manifestum signum auxilij
dei. Itaq; omnes ꝯmuni consilio
decreuerunt nullo modo diez istū
absq; celebritate preterire. habere
autez celebritatē terciadecima die
mensis adar que dicitur voce si
riaca pridie mardochei die. Igit
hijs erga nichanorez gestis ⁊ ex
illis tempoibus ab hebreis ciuita
te possessa. ego q̄ꝫ in hijs fatiam fi
nem sermonis. Et si quidem bene
et ut historie competit hoc ⁊ ipse
velim. si autem minus digne con
cedenduꝫ est mihi. Sicut enim vi
num semper bibere aut semper
aquam: contrarium est. alternis
autem vti delectabile: ita legētib⁹
si semp exactus sit sermo nō erit
gratus. hic ergo erit ꝯfūmatus.

¶ Explicit liber scd̄us Macha
beorum.:.

¶ Incipit epistola beati Jheronimi ad damasum papaz in quatuor euangelistas.

Beatissiō pape damaso Jheronim⁹ nouū op⁹ me facere cogis ex veteri ut post exēplaria scripturaꝝ toto orbe dispsa q̄si q̄daz arbiter sedeā et qꝛ int̄ se variāt q̄ sint illa q̄ cū greca ɔsentiāt veritate decernā Pius labor ꝫ piculosa presūptio iudicare de ceteris ip̄m ab oībus iudicandū. senis mutare linguaz ⁊ canescentez mundū ad initia retrahere puuloꝝ. Quis em̄ doctus pit̄ vel indoct⁹ cū ī man⁹ volumē assumpseit Et a saliua quā semel imbibit viderit discrepaē qd̄ lectitat. nō statī erūpat ī vocez me falsarū me damās eē sacrilegū q̄ audeā aliq̄d in veterib⁹ libris addere. mutare. corrigē. ¶ Adūsus quā inuidiā duplex cā me cōsolat̄ qd̄ ⁊ tu q̄ sūm⁹ sacerdos es fiei iubes ⁊ veꝝ nō eē qd̄ variat: etiā male dicoꝝ testimonio ɔprobat̄. Si eī latinis exēplaribus fides ē adhibenda. rn̄deant q̄b⁹ tot sūt exemplaria pene q̄t codices. Sinautez veritas ē querēda de plurib⁹: cur nō ad grecā originē reuertētes ea q̄ vel a vicōsis īterp̄tib⁹ male edita. vel a presūptorib⁹ īpitis emēdata puersi⁹. vel a libr̄rijs dormitantib; ā addita sūt ā mutata corrigimus. ¶ Neqꝫ vero ego de veteri disputo testamento qd̄ a septuaginta senioribꝰ in grecā linguam versū. tercō g̃du ad nos vsqꝫ peruenit. Nō q̄ro quid aq̄la q̄d symach⁹ sapiāt. q̄re theodotiō int̄ nouos et veteres medi⁹ incedat Sit illa vera int̄pretacō quā apl̄i ꝓbauerūt. De nouo nūc loquor testamēto qd̄ grecū eē nō dubiū ē Excepto apl̄o matheo q̄ p̄m⁹ in iudea euāgeliū xp̄i hebraicis lr̄is edidit. Hoc certe cū in nr̄o s̄mone discordat ⁊ diuersos riuuloꝝ tramites ducit vno de fōte querēdū ē. Pret̄mitto eos codices q̄s alutiano et esitio nūcupatos paucorū hominū asseit p̄usa ɔtētio q̄b⁹ vtiqꝫ nec in veteri instrumēto post septuaginta int̄pretes emēdare q̄d licuit. nec in nouo ꝓfuit emendasse cū multaꝝ gentiū linguis scriptura an̄ trāslata doceat falsa eē que addita sūt. Igit̄ hec p̄ns p̄fatiūcula pollicet̄ q̄tuor tm̄ euāgelia. q̄ꝝ ordo ē iste. Matheus Marc⁹ Lucas Johes codicuz grecoꝝ emēdata collatiōe ꝫ veteꝝ q̄ne multū a lectiōis latine cōfuetudine discreparēt ita calamo īpeāuim⁹. ut hijs tm̄ que sensuz videbant̄ mutaē correctis. reliq̄ manere pateremur ut fuerāt. Canōes q̄ꝫ q̄s eusebius cesariensis ep̄us alexandrinū secut⁹ āmoniū in decē numeros ordīauit. sic in greco hn̄tur exp̄ssim⁹. Qd̄ si q̄s de curiosis voluerit nosse q̄ in euāgelijs vel eadem vel vicina vel sola sint eorū distinctione cognoscet. Magn⁹ siq̄dez h̄ ī nr̄is codicib⁹ error inoleuit dū qd̄ in eadē re ali⁹ euāgelista plus dixit in alio qꝛ min⁹ putauerint addiderūt. vel dū eūdē sensū alius alit̄ exp̄ssit ille qui vnū e q̄tuor p̄mū legeāt ad eius

exēplū ceterosq̄ estimauerit emē
dādos. Vñ accidit ut apud nos
mixta sūt oīa et ī marco plura lu
ce atq̄ mathei. Rursum ī matheo
plura iohis ⁊ marci ⁊ ī ceteris re
liquoꝝ q̄ in alijs ꝓpria sūt inueni
antꝫ. Cū itaq̄ canōes legeris q̄ sb̄
iecti sūt: ꝯfusionis errore sublato
et similia oīm scies ⁊ singulis sua
queq̄ restitues In canone primo
ꝯcordant q̄tuor: matheꝰ. marcus
lucas. iohes. In secundo tres: ma
theꝰ. mācꝰ. lucas. In t̄tio tres ma
theus. lucas. iohes. In q̄rto tres
matheꝰ. marcus. iohes. In qn̄to
duo: matheꝰ. lucas. In sexto duo
matheus. marcus. In septīo duo
matheꝰ. iohes In octauo duo lu
cas marcus. In nono duo: lucas
iohes. In decīo ꝓpria vnusquisq̄
q̄ nō habentꝫ in alijs ediderīt. Sin
gul' vero euāgelijs ab vno īcipi
ēs vsq̄ ad finē libroꝝ dispar nu
merus accrescit Hic nigro colore
p̄scriptus sb̄ se habet aliū ex mi
nimo discolorē numeꝝ q̄ ad decē
vsq̄ ꝓcedens īdicat: p̄or numerꝰ
ī q̄ sit canone req̄rendꝰ. Cū ergo
aperto codice verbigrā illud siue
illud capitulū scire volueris cuiꝰ
canoīs sit: statī ex subiecto nume
ro docebeis ⁊ recurrēs ad p̄ncipia
in quibꝰ canonū est distincta cō
geries. eo dēq̄ statī canone ex titu
lo frontis inuēto: illū quē q̄rebas
numeꝝ eiusdē euangelij q̄ ⁊ ipse
ex inscripcōe signatꝫ īuenies atq̄
e vicino ceteroꝝ tr̄mitibꝫ īspectis
quos numeros e regione habeāt
adnotabis ⁊ cū scieis recurres ad
volumina singulorū et sine mora
reptis numeris q̄s añ signaueās

reperies ⁊ loca in quibꝰ vel eadeꝫ
vel vicina dixerunt. Opto ut ī cri
sto valeas et memineris mei pa
pa beatissime.

¶ Explicit epl'a. Incipit argumētū
ī euāgeliū s̄m matheū.

Matheus ex iudea sicut
in ordine p̄mus ponitꝫ
ita euangeliū in iudea
p̄mꝰ scripsit: cuius vo
catio ad dn̄m ex publicanis acti
bus fuit: duoꝝ in generacōe xp̄i
p̄ncipia p̄sumens: vnius cuiꝰ pri
ma circūcisio ī carne. alteriꝰ cuiꝰ
scd̄m cor electio fuit. Ex vtrisq̄
em̄ patribꝰ xp̄s. Sicq̄ quatdena
rio numero triformitꝫ posito: p̄nci
piū a credendi fide in electionis tē
pus porrigēs ⁊ ex electione vsq̄ ī
trāsmigracōnis diē dirigēs. atq̄
a transmigracōnis die vsq̄ in cri
stū definiens: decursā aduētus do
mini oñdit generacōꝫ ⁊ numero
satisfatiens ⁊ tēpori ut ⁊ se qd̄ eēt
oñderet ⁊ dei in se opus mōstrās
etiaꝫ ī hijs quoꝝ genꝰ posuit xp̄i
opantis a p̄ncipio testimoniū ñ
negaēt Quaꝝ oīm reꝝ: tēpꝰ. ordo
numerꝰ disposicō vel racō. qd̄ fidi
necessariuꝫ est: deus xp̄s ē q̄ factꝰ
ē ex muliere. factꝰ sub lege. natus
ex virgine. passus in carne: oīa in
cruce fixit. ut triūphās ea ī semet
ipō resurgēs in corpe ⁊ p̄ris nomē
in p̄ribꝰ filio ⁊ filij nomē patri re
stituēs ī filijs: sine p̄ncipio. sine fi
ne oñdēs vnū se cū p̄re eē. q̄ vnꝰ
ē. In q̄ euāgelio vtile ē desiderāti
bꝫ deū. sic p̄ma vel media vel pfcā
ꝯgnoscē ut ⁊ vōcōeꝫ apl'i et opꝰ
euāgelij ⁊ dilectōeꝫ d̄i ī carne na
scētis p vniūsa legētes intelligāt

atq; id ī eo in q̄ apprehēsi fūt ⁊ ap
prehēdē appetūt ꝛcognoscāt· No
bis eī h° studio ãgumēti fuit ⁊ fi
dē facte rei tradē ⁊ opantis dei in
telligendā diligent eē disposicōez
q̄rentib⁹ nō tacē· ¶ Explicit ar
gumentū· ¶ Incipit euangeliū
scd̄m Matheū· ¶ Ca·p̄mū·

Liber generationis
Jhu xp̄i filij dauid
filij abrahaz· Abra
ham genuit ysaac
ysaac autez genuit
iacob Jacob aūt genuit iudaz et
frēs ei⁹ Judas autē genuit pha
res ⁊ zara de thamar Phares āt
genuit esrom Esrom autē genuit
arā Araz autē genuit aminadab
Aminadab aūt genuit naason·
Naasō aūt genuit salmō Salmō
aūt genuit booz de raab Booz āt
genuit obeth ex ruth Obeth aūt
genuit iesse Jesse autē genuit da
uid regē Dauid aūt rex genuit sa
lomonē ex ea que fuit vrie Salo
mō āt genuit roboaz Roboā aūt
genuit abya Abya autē genuit
asa Asa āt genuit iosaphat Jo
saphat aūt genuit ioram Joraz
aūt genuit oziam Ozias autē ge
nuit ioathā Joathā aūt genuit
achaz Achaz aūt genuit ezechiā
Ezechias autē genuit manassen
Manasses aūt genuit āmon Am
mon aūt genuit iosyam Josyas
aūt genuit ieconiā ⁊ fratres eius
ī trāsmigracōe babilōis Et post
trāsmigracōez babilōis ieconias
genuit salathiel Salathiel autē
genuit zorobabel Zorobabel āt
genuit abiud Abiud āt genuit
eliachim Eliachī āt genuit azor·
Azor aūt genuit sadoch Sadoch
aūt genuit achim Achim autez
genuit eliud Eliud autez genuit
eleazar Eleazar āt genuit mathā
Mathā aūt genuit iacob Jacob
autē genuit ioseph viꝝ marie de
q̄ natus est Jhus q̄ vocatur xp̄s
Oēs itaq; gn̄acōnes ab abrahaz
vsq; ad dauid· gn̄acōnes q̄tuorde
cim Et a dauid vsq; ad trāsmigr̄
tiōez babilōis· gn̄acōes q̄tuorde
cī Et a trāsmigr̄cōne babilōis vsq;
ad xp̄z· gn̄acōes q̄tuordecī· xp̄i āt
gn̄acō sic erat· Cū eēt despōsata
mat̄ ihu maria ioseph añq̄ ꝯue
nirēt inuēta ē in vtero hn̄s de spi
ritusācto· Joseph aūt vir eius cū
eēt iust⁹ ⁊ nollet eā traducere vo
luit occulte dimittē eā· Hec autez
eo cogitāte ecce angel⁹ dn̄i in sō
nis apparuit ei dicēs Joseph fili
dauid noli timere accipe mariaz
ꝯiugē tuā Qd̄ em̄ ī ea natū est de
spūsācto ē Pariet āt filiū ⁊ voca
bis nomen ei⁹ ihm Jp̄e em̄ saluū
fatiet ꝓpl'm suū a pctis eorū Hoc
aūt totū factū est ut adimpleret̄
qd̄ dictū est a dn̄o p ꝓphām dicē
tem Ecce v̄go in vtero hēbit ⁊ pa
riet filiū ⁊ vocabitur nomē ei⁹ ema
nuel qd̄ ē int̄pretatū nobiscū de⁹
Exurgens āt ioseph a sōno fecit
sicut p̄cepit ei angel⁹ dn̄i et acce
pit ꝯiugē suā Et nō cognoscebat
eā donec pepit filiū suū p̄mogeni
tū ⁊ vocauit nomē ei⁹ ihm· ¶ Ca·ij·

Cum nat⁹ eēt ihs ī bethleez
iude in dieb⁹ herodis regis
ecce magi ab oriēte venerūt ihero
solimā dicētes Vbi ē q̄ natus est
rex iudeoꝝ· Vidim⁹ em̄ stellā ei⁹
in oriente ⁊ venim⁹ adorare eum·

Audiēs aūt hērodes tēr turbat⁹ est ⁊ oīs ihēroſolima cū illo Et cō gregans oēs pn̄cipes ſacerdotū ⁊ ſcríbaſ ꝑ ꝑphā ſciſcitabaſ ab eis vbi xp̄s naſcerēt· At illi dixērt ei· In bethleem iude· Sic em̄ ſcriptū est ꝑ ꝑphām· Et tu bethleem terra iu da nequaq̄ mínima es in pn̄cipi b⁹ iuda· Ex te emím exiet dux q̄ re gat pp̄lm meū iſrahēl· Tunc hērodes dam vōcis magis diligenter dicit ab eis tpus ſtelle q̄ appa ruit eis ⁊ mittēs illos in bethleē dixit· Ite ⁊ interrogate diligenter de puero ⁊ cū inueneritis renūtia te m̄ ut ⁊ ego veniens adorē eū· Qui cum audiſſent regē abierūt· Et ecce ſtella quā viderant in orie te añcedebat eos vſq; dū veniēs ſtaret ſupra vbi erat puer· Vidē tes aūt ſtellaz: gauiſi ſūt gaudio magno valde· Et intrātes domū i uenerūt pueꝝ cū maría matre ei⁹ ⁊ pcidentes adorauerūt eū ⁊ aper tis thēſauriſ ſuis obtulerūt ei mu nera aurꝝ thus ⁊ mirraz· Et rēſo accepto in ſōnis ne rediret ad he rodē: ꝑ aliā viam reuerſi ſunt i re gionē ſuā· Qui cū recessiſſent: ecce angelus dñi apparuit in ſōnis io ſeph dicens· Surge ⁊ accipe pue rū ⁊ mātē ei⁹ ⁊ fuge in egiptum ⁊ esto ibi vſq; dū dicā tibi· Futurū est em̄ ut hērodes querat pueruz ad pdendū eū· Qui ꝛſurgens ac cepit pueꝝ ⁊ matrē ei⁹ nocte ⁊ ſe cessit in egiptū· Et eāt ibi vſq; ad obitū hērodis ut adimpleret q̄ dictū ē a dño ꝑ ꝑphām dicentem Ex egipto vocaui filiū meū· Tunc hērodes vidēs qm̄ illuſus eēt a ma gis iratus ē valde ⁊ mittens occi dit oēs pueros q̄ erant in beth leem in oīb; finib; ei⁹ a bimatu ⁊ infra ſcm̄ tem⁹ q̄ exquiſierat a magis Tūc adipleti ē q̄ dictū ē ꝑ ihēremiā ꝑphā dicētez· Vox i rama audita est: ploratus et vlu latus mult⁹: rachel ploras filios ſuos ⁊ noluit ꝛſolari q̄ nō ſunt· Defūcto aūt hērode· ecce angelus dñi apparuit in ſomnis ioſeph in egipto dicēs· Surge ⁊ accipe pue rū ⁊ matrē ei⁹ ⁊ vade in terrā iſra hēl defuncti ſūt em̄ qui querebāt aīaz pueri· Qui ꝛſurgens accepit pueꝝ ⁊ matrē eius ⁊ venit in traz iſrahēl· Audiēs aūt q̄ archelauſ regnaret in iudea ꝑ hērode patre ſuo: timuit illo ire ⁊ admonitus i ſōnis ſecessit in ptes galilee· Et ve niens habitauit i ciuitate q̄ voca tur nazareth ut adipleret q̄ di ctū est ꝑ ꝑphas quoniaz nazare us vocabit·

¶ Capitulū· iij·

In dieb⁹ aūt illis venit iohēs ba ptista predicās in deserto iudee ⁊ dicens: pemitentiā agite· Appropi quabit em̄ regnuz celoꝝ· Hic ē ei de quo dictū est ꝑ ysaiā ꝑphaz di centē Vox clamātis in deserto pa rate viā dñi: rectas facite semitas ei⁹· Ipe aūt iohēs habebat vesti mentū de pilis camelorꝝ ⁊ zonam pelliceā circa lūbos ſuos· Esca āt ei⁹ erat locuſte et mel ſilvestre· Tūc exibat ad eum ihērosolima ⁊ oīs iudea ⁊ oīs regio circa iordanē ⁊ baptisabant ab eo in iordane cō fitētes peccata ſua· Vidēs aūt ml̄ tos phariseoꝝ ⁊ saducoꝝ venīē tes ad baptiſmum ſuū: dixit eis· Progenies viperaū quis demon ſtrabit nob fugere a vētura ira·

Facite ꝯ fructū dignū penitentie
Et ne velitis dicē intr̄ vos·patrez
hēm⁹ abr̄hā· Dico em̄ vobis qm̄
potēs est de⁹ de lapidib⁹ istis su
scitare filios abr̄he Jā em̄ securis
ad radicez arborū posita ē· Oīs ꝯ
arbor q̄ nō facit fructū bonuz exci
det̄ ⁊ in ignē mittet̄ Ego q̄dē bap
tiso vos in aq̄ in penitētiā·qui āt
post me venturus ē: forcōr me est
cui⁹ nō sū dignus caltiamēta por
tare· Jpē vos baptisabit in spūsā
cto ⁊ igni Cui⁹ ventilabꝝ in maū
sua ⁊ pmūdabit areā suaz ⁊ ꝯgre
gabit triticū ī horreū suū·paleas
aūt cōburet igni inextinguibili·
Tūc venit ihus a galilea ī iorda
nē ad ioh annē ut baptisaret̄ ab
eo Johes aūt ꝓhibebat eū dicēs
Ego a te debeo baptisari ⁊ tu veīs
ad me· Rn̄dens aūt ihus dixit ei
Sine mō· Sic em̄ decet nos imple
re oēm iustitiā· Tūc dimisit eum
Baptisatus aūt ihs ꝯfestim ascē
dit de aq̄· Et ecce apti sūt ei celi et
vidit spm̄ dei descendentē sicut co
lumbā ⁊ venientē super se· Et ecce
vox de cel' dicēs· Hic est fili⁹ me⁹
dilect⁹ ī q̄ m̄ ꝯplacui· ¶ Ca·iiij·

Dunc ihus duct⁹ est in deser
tū a spū ut tēptaēt̄ a dyabo
lo Et cū ieiunasset q̄draginta die
b⁹ ⁊ q̄dr̄ginta noctib⁹ postea esu
riit· Et accedēs temptator dixit ei·
Si fili⁹ dei es dic ut lapides isti pa
nes fiant· Qui rn̄dens dixit· Scri
ptū est· Nō in solo pane viuit hō
ꝫ in oī verbo qd̄ ꝓcedit de ore dei·
tūc assūpsit eū dyabol⁹ ī scāz cīta
tē ⁊ statuit eū sup̄ pīnaculū tēpli
⁊ dixit ei Si filius dei es mitte te de
orsū· Scriptū ē em̄ qꝛ angelis suis
mādauit de te ⁊ in manib⁹ tollēt
te·ne forte offendas ad lapidem
pedē tuū Ait illi ihs rursū Scriptū
est· Nō tēptab̄ dn̄m deū tuū· Jterꝝ
assumpsit eū dyabol⁹ ī montē ex
celsū valde ⁊ oñdit ei om̄a regna
mūdi ⁊ gloriā eoꝝ ⁊ dixit ei· Hec
om̄a tibi dabo si cadēs adoraueris
me· Tūc dic̄ ei ihs· Vade satha
na Scriptū est em̄· Dn̄m deū tuuz
adorab̄ ⁊ illi soli seruies· Tunc reli
q̄t eū dyabol⁹ et ecce angeli acces
serūt ⁊ ministr̄bāt ei· Cū aūt au
disset ihs ꝙ iohes tr̄ditus esset
secessit ī galileaz ⁊ relicta ciuitate
nazareth· venit ⁊ habitauit in ci
uitate capharnaū maritima in fi
nib⁹ zabulon ⁊ neptalim· ut ad
īpleret̄ qd̄ dictū ē p ysayam ꝓphe
tam· terra zabulon ⁊ terra nepta
lim via maris trās iordanē gali
lee gentiū ꝓpl'us qui ambulabat
in tenebris vidit lucē magnaz ⁊
sedētib⁹ in regione vmbre mortis
lux orta est eis· Exinde cepit ihus
p̄dicare ⁊ dicere· Pn̄az agite Ap
propinq̄bit em̄ regnū celoꝝ· Am
bulās aūt iux̄ mare galilee vidit
duos fratres symonē q̄ vōtur pe
trus ⁊ andreaz frēm ei⁹ mittētes
rete in mare· Erant em̄ piscatores
⁊ ait illis· Venite post me ⁊ fatiā
vos fieri piscatores hominū At il
li ꝯtinuo relictis retib⁹ secuti sunt
eū· Et ꝓcedēs inde vidit alios du
os frēs iacobū zebedei ⁊ iohānez
frēz ei⁹ ī naui cū zebedeo p̄re eorū
refitiētes retia sua ⁊ vocauit eos·
Jlli aūt stati relictis r̄tib⁹ ⁊ patre
secuti sūt eū· Et circuibat ihus to
tā galileā docēs ī synagogis eoꝝ
⁊ p̄dicās euāgeliū regni ⁊ sanās

oēm languorē ⁊ oēm infirmitatē
ī ꝓplo. Et abijt opinio ei⁹ in totaꝫ
syriā ⁊ obtulerūt ei oēs male ha
bentes varijs lāguorib⁹ ⁊ tormē
tis ꝯprehēsos ⁊ q̄ demonia habe
bāt ⁊ lunaticos ⁊ paraliticos ⁊ cu
rauit eos ⁊ secuti sunt eum turbe
multe de galilea ⁊ decapoli ⁊ de ihe
rosolimis ⁊ de iudea ⁊ transiorda
nē.

¶ Capitulū. v.

Videns autem ihus turbas
ascendit in montem et cum
sedissꝫ accesserūt ad eum discipu
li eius ⁊ aperiens os suū docebat
eos dicēs. Beati paupes spū. qm̄
ipōꝝ est regnū celoꝝ. Beati mites
qm̄ ipsi possidebūt terraꝫ. Beati q̄
lugēt. qm̄ ipi ꝯsolabunt̄ Beati q̄
esuriūt ⁊ sitiūt iustitiaꝫ. qm̄ ipi sa
turabunt̄ Beati misericordes. qm̄
ipi misericordiā ꝯsequent̄. Beati
mūdo corde. qm̄ ipi deū videbunt
Beati pacifici. quoniaꝫ filij dei vo
cabuntur Beati qui ꝑsecucōnem
patiuntur ꝓpter iustitiā. quoniā
ipsorū est regnum celorum. Bea
ti estis cum maledixerint vobis et
persecuti vos fuerint et dixerint
omne malū aduersū vos mētien
tes ꝓpt̄ me. Gaudete ⁊ exultate. q̄
niaꝫ merces vrā copiosa ē ī celis
Sic em̄ ꝑsecuti sūt ꝓphas qui fue
runt añ vos. Vos estis sal terre.
Qd si sal euanueit in quo salietꝫ
Ad nihilū valet vltra nisi ut mit
tat̄ foras ⁊ ꝯculcet̄ ab hominibꝫ.
Vos estis lux mūdi. Nō pōt ciui
tas abscōdi supra monteꝫ posita
neqꝫ accēdūt lucernā ⁊ ponūt eaꝫ
sub modio sed sup candelabꝝ ut
luceat oīb⁹ qui ī domo sūt. Sic lu
ceat lux vestra corā hominib⁹ ut
videant opa vestra bō ⁊ glorificēt
patrē vestꝝ qui in cel' est. Nolite
putare qm̄ veni soluere legeꝫ aut
ꝓphetas. Non veni soluere. ꝫ ad
implere. Amen quippe dico vob
donec transeat celuꝫ ⁊ terra. iota
vnū aut vnus apex nō preteribit
a lege. donec oīa fiant. Qui ergo
soluerit vnuꝫ de mandatis istis
minimis ⁊ docueit sic homines mi
nim⁹ vōbit̄ ī reg̊ celoꝝ. q̄ āt feceit
⁊ docuerit. hic magn⁹ vocabit̄ in
regno celoꝝ. Dico auteꝫ vobis qꝛ
nisi abundauerit iustitia vestra
plus q̄ scribaꝝ et phariseorū: nō
intrabitis in regnuꝫ celoꝝ. Audi
stis quia dictū est antiquis nō oc
cides. qui āt occideit: reus erit iu
ditio. Ego aūt dico vobis. qꝛ ōnis
q̄ irascit̄ frī suo: re⁹ eit iudicō. q̄ āt
dixeit frī suo racha: re⁹ eit ꝯcilio.
q̄ āt dixerit fatue: re⁹ erit iehenne
ignis. Si g̊ offers mun⁹ tuuꝫ ad
altaē ⁊ ibi recordat⁹ fueis qꝛ frat̄
tuus habet aliquid aduersum te
relinque ibi munus tuum ante al
tare ⁊ vade prius reconciliari fra
tri tuo ⁊ tunc veniens offeres mu
nus tuum. Esto consentiens ad
uersario tuo cito dum es ī via cū
eo ne forte tradat te aduersari⁹
iudici ⁊ iudex tradat te ministro
⁊ in carcerem mittaris. Amen di
co tibi. non exies inde donec red
das nouissimum quadrantem.
Audistis quia dictū est antiquis
non mechaberis. Ego auteꝫ dico
vobis. quia omnis qui viderit
mulierem ad concupiscendū eaꝫ
iam mechatus est eam in corde
suo. Qd si oculus tuus dexter scā
dalisat te: erue eum ⁊ ꝓice abs te

Expedit em̄ tibi ut pereat vnū mē
broꝝ tuoꝝ q̄ totū corp⁹ tuū mit
tat̄ in iehennaꝫ ignis. Et si dextra
man⁹ tua scādalisat te abscide eā
et ꝓice abs te. Expedit em̄ tibi ut
peat vnū mēbroꝝ tuoꝝ q̄ totuꝫ
corpus tuū eat ī iehennā Dictū ē
autē quicūq; dimiserit vxorē suā
det ei libellū ꝛ̄pudij. Ego aūt dico
vob̄ q̄ oīs qui dimiserit vxorem
suā excepta fornicationis cā. facit
eaꝫ mechari ⁊ q̄ dimissaꝫ duxerit
adulteāt. Iteꝝ audistis q̄ dictū
est antiq̄s Non ꝑiurabis. reddes
aūt dn̄o iuramēta tua. Ego autēꝫ
dico vob̄ nō iuraē oīno. neq; per
celū. q̄ tronus dei ē. neq; ꝑ terraꝫ
q̄ scabellū est pedū ei⁹. neq; ꝑ ihe
rosolimā. q̄ ciuitas est magni re
gis. neq; ꝑ caput tuū iuraueris.
q̄ nō potes vnuꝫ capillū albū fa
cere aut nigꝝ Sit aūt ſmo vester
est est. nō nō. qd̄ aūt hijs abun
danti⁹ ē: a malo est. Audistis q̄
dictū est. oculū ꝓ oculo. dentēꝫ ꝓ
dente. Ego aūt dico vob̄ nō resiste
re malo. ſ̄ si q̄s te ꝑcusserit in dex
trā maxillā tuā p̄be illi ⁊ alterā ⁊
ei q̄ vult tecū in iudicō cōtendere
⁊ tunicā tuā tollere dimitte et pa
liū Et quicūq; te angariauerit mil
le passus vade cū illo ⁊ alia duo.
Qui autē petit a te da ei ⁊ volenti
mutuaē a te ne aūtaris Audistis
q̄ dictū ē Diliges ꝓximū tuum et
odio hēbis īmicū tuū. Ego āt dico
vob̄ diligite īimicos vr̄os: bn̄faci
te hijs q̄ oderūt vos et orate ꝓ ꝑ
sequētib⁹ ⁊ calūniantib⁹ vos ut
sitis filij p̄ris vestri q̄ in cel̄ est. q̄
solēꝫ suū oriri facit super bonos et
malos ⁊ pluit sup̄ iustos et iniu
stos. Si em̄ diligitis eos q̄ vos di
ligūt quā mercedē hēbitis. Nōne
⁊ publicani hoc fatiūt. Et si salu
taueritis frēs vr̄os tm̄. quid am
pli⁹ facitis. Nōne ⁊ ethnici hoc
fatiūt. Estote g̊ vos ꝑfecti sicut ⁊
pat̄ vr̄ celestis ꝑfect⁹ ē. ¶ Ca. vi.

Attēdite ne iustitiā vr̄am fa
tiatis corā hoībus vt videa
mini ab eis. alioqn̄ mercedēꝫ non
hēbitis apud patrē vestꝝ q̄ in ce
lis ē. Cū g̊ facis elemosiuaꝫ noli
tuba canere añ te. sic̄ ypocrite fati
unt ī synagogis ⁊ in vicis ut ho
norificent̄ ab hoībꝫ. Amē dico vo
bis receperūt mercedē suā Te aūt
fatiēte elemosinā nesciat sinistra
tua q̄d fatiat dextra tua. ut sit ele
mosina tua in abscōdito ⁊ pater
tu⁹ q̄ videt in abscōdito reddet ti
bi. Et cū oratis nō eritis sicut ypo
crite q̄ amāt in synagogis ⁊ ī an
gul̄ plateaꝝ stātes orare ut vide
ant̄ ab hoīb⁹. Amē dico vob̄ rece
perūt mercedē suā. Tu aūt cū ora
ueis intr̄ ī cubiculū tuū ⁊ dauso
ostio ora p̄rēꝫ tuū in abscōdito ⁊
pr̄ tu⁹ q̄ videt ī abscōdito reddet
tibi Orātes āt nolite mltū loq̄. sic̄
ethnici fatiūt Putāt em̄ q̄ ī mul
tiloq̄o suo exaudiant̄ Nolite g̊ as
similari eis. Scit em̄ pat̄ vr̄ quid
opus sit vob̄ añq̄ petatis eū Sic
g̊ vos orabitis. Pat̄ noster q̄ es
in cel̄ sāctificet̄ nomen tuū Adue
niat regnū tuū Fiat volūtas tua
sicut in celo ⁊ ī terra Panē nostꝝ
sup̄substātialeꝫ da nob̄ hodie Et
dimitte nob̄ debita nr̄a sic̄ ⁊ nos
dimittim⁹ debitorib⁹ nr̄is Et ne
nos inducas ī tēptatiōeꝫ ſ̄ libera
nos a malo. Si enim dimiseritis

hoīb⁹ peccata eoꝝ: dimittet et vo
bis pat̄ vester celestis delicta vr̄a
Si aūt nō dimiseritis hominibus
nec pat̄ vester dimittet vob̄ pecca
ta vr̄a. Cū aūt ieiunatis: nolite fi
eri sicut ypocrite tristes Exterminat
em̄ faties suas: ut pareāt hoībus
ieiunātes. Amen dico vob̄. qꝛ rece
perūt mercedē suā. Tu aūt cū ieiu
nas vnge caput tuū ⁊ fatiez tuaz
laua: ne videaris hoībz ieiunās ꝫ
pr̄i tuo q̄ ē ī abscōso ⁊ pr̄ tu⁹ q̄ vi
det ī abscōso reddz tibi Nolite the
sauriz aē vob̄ thesauros ī t̄rā vbi
erugo ⁊ tīea demolit̄ ⁊ vbi fuēs ef
fodiūt ⁊ furāt̄. thez auisate āt vob̄
thesauros in celo vbi neqꝫ erugo
neqꝫ tīea demolit̄ ⁊ vbi fuēs n̄ effo
diūt nec furant̄ Vbi ē thesaurus
tu⁹: ibi ē ⁊ cor tuū. Lucerna corpo
ris tui ē ocul⁹ tu⁹. Si ocul⁹ tu⁹ fu
erit simplex: totū corp⁹ tuū lucidū
erit. Si autē ocul⁹ tu⁹ fuerit neqꝫ
totū corp⁹ tuū tenebrosū erit. Si
ḡ lumē qd̄ in te est tenebre sunt:
ipse tenebre quāte erunt. Nemo
pōt duobz dn̄is seruire Aut eī vnū
odio habebit ⁊ alteꝝ diliget aut
vnū sustinebit ⁊ alteꝝ ꝯtemnet.
Nō potestis dō seruire ⁊ māmone
Ideo dico vob̄ ne solliciti sitis aīe
vestre q̄d māducetis. neqꝫ corpi
vr̄o q̄d induami. Nōne aīa plus
ē qꝫ esca ⁊ corp⁹ plusqꝫ vestimen
tū. Respicite volatilia celi qm̄ nō
serūt neqꝫ metūt. neqꝫ ꝯgregāt in
horrea ⁊ pat̄ vester celestis pascit
illa. Nōne vos magis pluis estis
illis. Quis aūt vestꝝ cogitans po
test adicē ad staturā suā cubituz
vnū. Et de vestimēto quid sollici
ti estis. Cōsiderate lilia agri qūo
crescūt. Non laborant neqꝫ nent.
Dico aūt vobis. quoniā nec salo
mon in omni gloria sua cooptus
est sicut vnum ex istis. Si enim fe
num agri qd̄ hodie est ⁊ cras in
clibanum mittitur deus sic vestit
qn̄to magis vos minime fidei. No
lite ergo solliciti esse dicentes q̄d
manducabimus aut quid bibe
mus aut quo operiemur. Hec eī
omnia gentes inquirunt. Scit eī
pater vester quia hijs omnibus
indigetis. Querite ergo primum
regnū dei ⁊ iustitiā eius ⁊ hec om
nia aditiētur vobis. Nolite ergo
solliciti eē in crastinū. Crastinus
em̄ dies sollicitus erit sibijp̄i. Suf
ficit diei malitia sua. ¶ Ca. vij.

Nolite iudicaē ⁊ nō iudicabi
mini. nolite ꝯdēnare ⁊ nō cō
demnabimī. In quo eī iuditio in
dicaueritis iudicabimī ⁊ in q̄ mē
sura mēsi fueritis remetiet̄ vobis
Quid aūt vides festucaz in oculo
fratris tui ⁊ trabem in oculo tuo
nō vides. Aut quomō dices fra
tri tuo frater sine: eitiā festucā de
oculo tuo et ecce trabs est in ocu
lo tuo. ypocrita eice primū trabez
de oculo tuo ⁊ tunc videbis eicere
festucaz de oculo fratris tui. Noli
te dare sanctū canib⁹. neqꝫ mitta
tis margaritas vr̄as ante porcos
ne forte ꝯculcēt eas pedib⁹ suis ⁊
ꝯuersi dirūpāt vos. Petite ⁊ dabit̄
vob̄. q̄rite ⁊ inuenietis. pulsate ⁊
apiet̄ vob̄. Oīs eī q̄ petit accipit ⁊
qui querit inuenit ⁊ pulsanti ape
riet̄. Aut q̄s est ex vobis hō quez
si petierit fili⁹ su⁹ panē nūquid la
pidē porriget ei. Aut si piscē petie
rit nūquid serpentez porriget ei.

Si ḡ vos cū sitis mali nostis bō
data dare filijs vr̄is· qn̄to magis
pat̄ vester q̄ in cel̄ ē dabit bō petē
tib⁹ se.¶ Oīa ḡ quecūq; vultis ut
fatiāt vob̄ hoīes ⁊ vos facite illis
Hec ē em̄ lex ⁊ ꝓphe· Intrate per
āgustaz portā· qꝛ lata porta ⁊ spa
tiosa via est q̄ ducit ad ꝑdicōez
⁊ multi sūt qui intrāt ꝑ eam· Qm̄
angusta porta ⁊ arta via est que
ducit ad vitā et pauci sūt q̄ inue
niūt eam· Attēdite a falsis ꝓphis
qui veniūt ad vos in vestimētis
ouiū intr̄sectus aūt sūt lupi rapa
ces· A fructibus eorū ꝯgnoscetis
eos· Nūquid colligunt de spinis
vuas ā de tribulis ficus.¶ Sic oīs
arbor bō fruct⁹ bonos facit· mala
aūt arbor malos fruct⁹ facit· Nō
pōt arbor bō malos fruct⁹ facere·
neq; arbor mala bonos fruct⁹ fa
cere· Oīs arbor q̄ nō facit fructuz
bonū excidet̄ ⁊ in ignē mittet̄· Igi
tur ex fructibus eoꝝ cognoscetis
eos· Nō oīs qui dicit m̄ dn̄e dn̄e
intrabit ī regnū celoꝝ ꝫ qui facit
volūtatē p̄ris mei qui ī cel̄ est ip̄e
intrabit in regnū celoꝝ· Multi di
cēt m̄ in illa die dn̄e dn̄e nōne in
noīe tuo ꝓphetauim⁹ ⁊ in nomīe
tuo demonia eiecim⁹ ⁊ in tuo no
mīe v̄tutes multas fecim⁹ ⁊ tunc
ꝯfitebor ill̄· qꝛ nūq̄ noui vos· Dis
cedite a me ōnes q̄ opamī iniq̄ta
tē· Oīs ḡ qui audit v̄ba mea hec
⁊ facit ea· assimilabit̄ viro sapiē
ti qui edificauit domū suaz sup pe
traz ⁊ descēdit pluuia ⁊ venerunt
flumina ⁊ flauerūt vēti ⁊ irruerūt
in domū illā ⁊ nō cecidit· Fūdata
em̄ erat sup petrā Et oīs q̄ audit
v̄ba mea hec ⁊ nō facit ea· similis
erit viro stulto q̄ edificauit domū
suā sup̄ arenam ⁊ descendit plu
uia ⁊ venerunt flumina et flaue
runt venti et irruerūt in domum
illā ⁊ cecidit ⁊ fuit ruina ei⁹ mag̃
Et factū ē cū ꝯsūmasset ih̄us v̄ba
hec āmirabāt̄ turbe sup doctrina
ei⁹· Erat em̄ docēs eos sicut ptātē
hn̄s ⁊ non sicut scribe eoꝝ ⁊ pha
risei· ¶ Ca· viij·

Cum aūt descēdisset de mon
te secute sūt euz turbe multe
et ecce leprosus veniēs adorabat
eū dicēs· Dn̄e si vis potes me mū
dare· Et extēdens manū ih̄us teti
git eū dicēs· Volo mūdare· Et cō
festim mūdata ē lepra ei⁹· Et ait
illi ih̄us· Vide nemī dixeris· ꝫ va
de oñde te sacerdoti ⁊ offer mun⁹
tuū qd̄ p̄cepit moyses ī testimo
niū ill̄· Cū aūt introisset caphar
naū accessit ad euz cēturio rogās
eū ⁊ dicens· Dn̄e puer me⁹ iacet
in domo paliticus ⁊ male torq̄tur
Et ait illi ih̄us Ego veniā ⁊ curabo
eū· Et rn̄dens cēturio ait· Dn̄e nō
sū dign⁹ ut ītres sub tectū meū ꝫ
tm̄ dic v̄bo ⁊ sanabit̄ puer meus
Nam ⁊ ego hō sū sub ptātē ꝯstitu
t⁹ hn̄s sb̄ me milites ⁊ dico huic
vade ⁊ vadit ⁊ alio veni ⁊ venit
⁊ suo meo fac hoc ⁊ fac̄· Audiēs
aūt ih̄us miratus ē et sequētib⁹
se dixit· Amē dico vob̄ Nō īueni
tantā fidē in isrl̄· Dico aūt vobis
q̄ multi ab oriēte ⁊ occidēte veni
ent ⁊ recūbent cū abr̄hā ⁊ ysaac
⁊ iacob in regno celoꝝ Filij autē
regni eitient̄ in tenebras exterio
res Ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū
Et dixit ih̄us cēturioni Vade ⁊ si
cut credidisti fiat tibi· Et sanatus

est puer ex illa hora Et cū venissz
ihs ī domū petri vidit socꝝ eiꝰ ia
centē ⁊ febricitātē ⁊ tetigit manū
eiꝰ ⁊ dimisit eā febris ⁊ surrexit ⁊
mīstrēbat ei. Vespe aūt facto ob
tulerūt ei multos demonia hn̄tes
⁊ eitiebat spūs verbo ⁊ oēs male
hn̄tes curauit ut adimpleret̄ qđ
dictū ē ꝑ ysaiā ꝓphaz dicentē. Ip
se īfirmitates nr̄as accepit ⁊ egro
tacōnes nr̄as portauit Vidēs aūt
ihus turbas multas circū se. ius
sit discipulos ire trās fretū. Et ac
cedēs vnꝰ scriba ait illi. Magister
seq̄r te quocūqz ieris. Et dic̄ ei ihe
sus. Vulpes foueas hn̄t et volu
cres celi nidos. filiꝰ aūt hoīs non
habz vbi caput suū reclinet. Aliꝰ
autē de discipul̄ eiꝰ ait illi. Dn̄e: ꝑ
mitte me p̄mū ire ⁊ sepelire p̄rem
meū. Ihs aūt ait illi. Sequere me
⁊ dimitte mortuos sepelire mortu
os suos. Et ascendēte eo ī nauicu
lā secuti sūt eū discipuli eiꝰ ⁊ ecce
motus magnus factus ē in mari
ita ut nauicula operiret̄ fluctibꝰ.
Ipe vero dormiebat. Et accesserūt
⁊ suscitauerūt eū dicētes. Dn̄e: sal
ua nos ꝑimus. Et dicit eis ihus.
Quid timidi estis modice fidei.
Tūc surgēs imperauit vētis ⁊ ma
ri ⁊ facta ē trāquillitas mag̃. Por
ro hoīes mirati sūt dicētes. Qual̄
ē hic. qꝛ vēti ⁊ mare obediūt ei. Et
cū venisset ihs trās fretū in regio
nez gerasenoꝝ: occurrerūt ei duo
hn̄tes demoīa de monumētis exe
untes seui nimis. ita ut nemo pos
set trāsire ꝑ viā illā. Et ecce clama
uerūt dicētes. Quid nob̄ ⁊ tibi ihu
fili dei. Venisti huc añ tēpꝰ torq̄
re nos. Erat autē nō lōge ab illis
grex porcoꝝ multoꝝ pascens. De
mones aūt rogabāt eū dicentes.
Si eicis nos hinc: mitte nos ī gre
gez porcoꝝ. Et ait illis. Ite. At illi
exeūtes abierūt in porcos. Et ecce
magno impetu abijt totꝰ grex ꝑ
p̄ceps ī mare ⁊ mortui sūt in aq̄s
Pastores aūt fugerūt ⁊ veniētes ī
ciuitatē nūtiauerūt hec omīa ⁊ de
hijs q̄ demoīa habuerāt. Et ecce
tō ciuitas exijt obuiā ihu ⁊ viso
eo rogabant eum ut transiret a fi
nibus eorū. ¶ Capitulū. ix.

Et ascendēs ihs in nauiculā
tn̄sfretauit et venit in ciuita
tē suā. Et ecce offerebāt ei paliticū
iacentez ī lecto. Et vidēs ihs fidē il
loꝝ: dixit palitico. Confide fili. Re
mittūt̄ tibi pctā tua. Et ecce q̄daz
de scrib̄ dixerūt ītr̄ se. Hic blasphe
mat. Et cū vidissz ihs cogitacōes
eoꝝ dixit. Vt q̄d cogitatis mala
ī cordibꝰ vr̄is. Quid ē facilꝰ dicē
dimittuntur tibi peccata: an dice
re surge ⁊ ambula. Vt autē scia
tis qꝛ filiꝰ hoīs habet ptātem di
mittendi pctā in terra. tūc ait pa
ralitico. surge tolle lectū tuū ⁊ va
de in domū tuā. Et surrexit ⁊ abijt
in domū suā. Vidētes aūt turbe ti
muerūt ⁊ gl̄ificauerūt deū q̄ dedit po
testatē talē hoībꝰ. Et cū tn̄siret īde
ihs vidit hoīez sedētez ī theloneo
matheū nomine. Et ait illi. Seque
re me. Et surgens secutus est eum
Et factuz est discumbente eo in do
mo: ecce multi publicani et pecca
tores venientes discumbebant cū
ihesu ⁊ discipulis eius. Et vidētes
pharisei dicebant discipulis eiꝰ.
Quaē cū publicaīs ⁊ pctōribz mā
ducat mgr̄ vr̄. At ihs audiēs ait

Nō ē opus valentib⁹ medicus. ꝫ
male hn̄tib⁹. Eūtes āt discite q̄d
ē: mīam volo et nō sacrifitiū. Nō
em̄ veni vōre iustos. ꝫ peccatores
Tūc accesserūt ad eū discipuli io
hānis dicētes Quare nos ⁊ pha
risei ieiunam⁹ frequent̄. discipuli
aūt tui nō ieiunāt. ¶ Et ait ill' ih̄s.
Nūquid pn̄t filij spōsi lugē q̄dīu
cū illis ē spōsus. ¶ Veniēt āt dies
cū auferet̄ ab eis spōsus et tūc ie
iunabūt Nemo autē immittit cō
missuraꝫ pāni rudis in vestimētū
vetus. Tollit em̄ plenitudinē ei⁹
a vestimēto ⁊ peior scissuā fit. Ne
q̄ mittūt vinū nouū in vteres ve
teres. Alioqn̄ rūpunt̄ vteres ⁊ vi
nū effundit̄ ⁊ vteres pereūt. Sed
vinū nouū in vteres nouos mit
tūt et ābo ꝯseruant̄. Hec illo loquē
te ad eos. ecce pn̄ceps vn⁹ acces
sit ⁊ adorabat eū dicēs. Dn̄e filia
mea mō defūcta ē. ꝫ veni impone
manū sup eā ⁊ viuet. Et surgens
ih̄us seq̄bat̄ eū ⁊ discipuli eius.
Et ecce mulier q̄ sāguīs fluxuꝫ pa
tiebat̄ duodecī ānis accessit retro
⁊ tetigit fimbriā vestimēti ei⁹. Di
cebat em̄ intra se. Si tetigero tm̄
vestimentū ei⁹ salua ero. At ih̄s
ꝯuersus ⁊ vidēs eā dixit Confide
filia Fides tua te saluā fecit Et sal
ua fcā ē mulier ex illa hora. Et cū
venisset ih̄us in domū pn̄cipis ⁊
vidisset tibicines ⁊ turbā tumul
tuantē dicebat. Recedite. nō ē em̄
mortua puella. ꝫ dormit. Et deride
bāt eū. Et cū eiecta esset turba in
trauit ⁊ tenuit manū ei⁹ ⁊ dixit.
Puella surge ⁊ surrexit puella. Et
exijt fama hec in vniūsā terrā. Et
trāseunte inde ih̄u secuti sunt euꝫ
duo ceci clamātes ⁊ dicētes. Mise
rere nostri fili dauid. Cū aūt veis
set domū accesseīt ad eū ceci ⁊ dic̄
eis ih̄s. Creditis q̄ hoc possum fa
cere vob̄. ¶ Dicūt ei. vtiq̄ dn̄e. Tūc
tetigit oculos eoꝝ dicēs. Scd̄m fi
dē vrām fiat vob̄ Et apti sūt oculi
eoꝝ. Et cōmīatus est eis ih̄us di
cens Videte ne q̄s sciat. Illi autē
exeūtes diffamauerūt eū in tota
t̄ra illa. Egressis autē illis ecce ob
tulerunt ei hoīem mutū demoniū
hn̄tem ⁊ eiecto demonio locutus
est mut⁹ ⁊ mirate sūt turbe dicen
tes. Nūq̄ apparuit sic ī isr̄l. Pha
risei aūt dicebāt. In pn̄cipe demo
nioꝝ eicit demones. Et circuibat
ih̄us oēs ciuitates ⁊ castella do
cens in synagogis eoꝝ ⁊ p̄dicās
euangeliū regni et curās oēm lā
guorē ⁊ oēm infirmitatē. Videns
aūt turbas misert⁹ ē eis. q̄ erāt
vexati ⁊ iacētes sicut oues nō ha
bentes pastorē Tūc dicit discipu
lis suis. Messis quidē multa. opa
rij āt pauci. Rogate ḡ dn̄m mes
sis ut mittat oparios in messem
suam. ¶ Ca. decimū.

Et ꝯuocatis duodecim disci
pul' suis. dedit illis ptātem
spirituū īmūdoꝝ ut eicerēt eos et
cuārent oēm lāguorē ⁊ oēm infir
mitatē. Duodecī aūt noīa discipu
loꝝ sūt hec. Prim⁹ symō q̄ dicit̄
petr⁹ ⁊ ādreas frat̄ ei⁹. philipp⁹
⁊ bartholome⁹. iacob⁹ zebedei ⁊
iohēs frater eius. thomas et ma
the⁹ publican⁹ ⁊ iacob⁹ alphei ⁊
thade⁹. symō chanane⁹ ⁊ iudas
scariothis qui ⁊ tr̄didit eū. Hos
duodecī misit ih̄us p̄cipiens eis
dicens. In viā gētiū ne abieritis

ꝛ in ciuitates samaritanorū ne in
traueritis. ꝫ potius ite ad oues q̄
pierūt domꝰ isrl. Euntes autē p̄di
cate dicentes. qꝛ appropiq̄bit re
gnū celoꝝ. Infirmos curate. mor
tuos suscitate. leprosos mūdate.
demones eicite. gr̄is accepistis. g̃
tis date. Nolite possidē aurꝫ neq̄
argētū neq̄ pecuniā in zonis vr̄is.
Nō peraꝫ in via neq̄ duas tunicas
neq̄ calciamēta neq̄ virgā. dignꝰ
enī ē operariꝰ cibo suo. In quācūq̄
aūt ciuitatē aut castellū intraue
ritis: inkrogate q̄s in ea dignꝰ sit
ꝛ ibi manete donec exeatis. Intrā
tes aūt in domū salutate eā dicētes
Pax huic domui. Et si fuerit q̄dē
domꝰ digna: veniet pax vra sup eā
si aūt nō fuerit digna: pax vra re
uertet ad vos. Et quicūq̄ nō rece
perit vos neq̄ audierit sermones
vr̄os: exeuntes foras de domo vel ci
uitate excutite puluerē de pedibꝰ
vr̄is. Amē dico vob̄ tolerabilius
erit terre sodomoꝝ ꝛ gomorreoꝝ in
die iudicij q̄ illi ciuitati. Ecce ego
mitto vos sic oues in medio lupo
rū. Estote ḡ prudētes sic serpētes
ꝛ simplices sic columbe. Cauete au
tē ab hoīb. Tradent enī vos in cō ci
lijs et in synagogis suis flagella
būt vos ꝛ ad reges ꝛ p̄sides duce
mini ꝓpt̄ me in testimoniū illis ꝛ gē
tib. Cū aūt tradēt vos: nolite co
gitare quō aut q̄d loq̄mini. dabi
tur enī vob in illa hoꝛa q̄d loq̄mini
Nō enī vos estis q̄ loq̄mini. ꝫ spi
ritus p̄ris vr̄i q̄ loq̄tur in vob Tra
det aūt frat̄ frē in mortē et p̄ filiū
ꝛ insurgent filij in pntes ꝛ morte
eos affitient ꝛ eritis odio oīb⁹
ꝓpt̄ nomē meū. Qui aūt pseuera
uerit vsq̄ in finem hic salu⁹ erit.
Cū aūt psequent̄ vos in ciuitate
ista: fugite in aliā. Amen dico vo
bis nō cōsumabitis citates isrl. do
nec veniat filius hoīs. Nō est disci
pulus sup magistrū nec seruus sup
dōm suū Sufficit discipulo ut sit
sicut magister ei⁹ ꝛ seruo sic dñs
ei⁹. Si patrēfamilias beelzebub
vocauerunt: qūtomagis domesti
cos ei⁹. Ne ergo timueritis eos.
Nihil enī ē opt̄ū q̄d nō reueletur
ꝛ occultū q̄d nō sciat̄. Q̄d dico vo
bis in tenebris dicite in lumine ꝛ
q̄d in aure auditis p̄dicate sup te
cta. Et nolite timere eos q̄ occidunt
corp⁹ animaꝝ aūt nō p̄nt occidere.
ꝫ potius timete eū qui p̄t ꝛ animaꝝ
ꝛ corp⁹ perdere in ieẖenna. Nonne
duo passeres asse veneūt ꝛ vnus
ex illis nō cadet sup terraꝫ sine p̄re
vr̄o. Vestri aūt ꝛ capilli capitis
oēs numerati sūt. Nolite ergo ti
mere: multis passeribus meliores
estis vos. Omnis ergo qui confi
tebitur me coraꝫ hominib⁹. confi
tebor ꝛ ego eum coraꝫ patre meo
qui in celis est. Qui aūt negauerit
me corā hominib⁹: negabo ꝛ ego
eum coraꝫ patre meo qui in celis
est. Nolite arbitrari quia pacem
venerim mittere in terram. Nō ve
ni pacē mittere sed gladiū. Veni
enim separare hominē aduersus
patreꝫ suum ꝛ filiā aduersus ma
treꝫ suā ꝛ nurum aduersus socrū
suam ꝛ inimici hominis domestici
eius. Qui amat patrē aut matrē
plus q̄ me non est me dignꝰ Et q̄
amat filiū ā filiā sup me nō ē me
dignꝰ. Et q̄ nō accipit crucē suaꝫ
ꝛ sequitur me nō est me dignus.

Qui inuenit aīaz suā·pdet illā ⁊
q̄ pdiderit aīaz suā ꝓpt̄ me inue
niet eā· Qui recipit vos me ꝛcipit
et q̄ me recipit recipit eū q̄ me mi
sit Qui recipit ꝓphām in nomine
ꝓphe mercedē ꝓphe accipiet· Et q̄
recipit iustū in noīe iusti mercedē
iusti accipiet· Et quicūqz potuz de
derit vni ex minimis istis calicez
aque frigide tm̄ in noīe discipuli
Amen dico vob̄ nō pdet mercedē
suam· ¶ Ca·xi·

Et factū est cū ꝯsūmasset ihe
sus p̄cipiēs duodecim disci
pul̄ suis· tn̄sijt inde ut doceret ⁊ p̄
dicaret ī ciuitatibz eoꝝ· Johes āt
cum audisset in vincul̄ opa xp̄i·
mittēs duos de discipul̄ suis ait
illi Tu es q̄ venturꝰ es an aliā ex
pectamꝰ· Et rn̄dens ihus ait illis
Eūtes renūtiate iohi q̄ audistis ⁊
vidistis· Ceci vidēt· claudi ambu
lant· leprosi mūdant̄· surdi audi
unt· mortui resurgūt· paupes euā
gelizant̄ ⁊ btūs est qui nō fuerit
scādalisatus ī me· Illis autē abeū
tibꝰ cepit ihus dicere ad turbas
de iohe· Quid existis in desertū vi
dere· Arundinē vēto agitatam·
Sz q̄d existis videre· Hoīem mol
libz vestitū· Ecce q̄ mollibꝰ vestiū
tur ī domibꝰ regū sunt· Sz q̄d exi
stis videre· Prophaz· Etiaz dico
vob̄ ⁊ plus q̄ ꝓphaz· Hic ē eī de
q̄ scriptū ē· Ecce ego mitto vobis
angelū meū añ fatiē tuā q̄ prepa
rabit viā tuā añ te· Amē dico vo
bis nō surrexit int̄ natos mulieꝝ
maior iohe baptista· Qui aūt mi
nor ē in regno celoꝝ· maior ē illo·
A diebꝰ aūt iohis baptiste vsqz
nūc regnū celoꝝ vim patit̄ ⁊ vio
lenti rapiūt illud Oēs em̄ ꝓphe ⁊
lex vsqz ad iohem ꝓphauerūt et
si vultis recipe ipe est helias q̄ vē
turꝰ est· Qui hz aures audiendi
audiat· Cui aūt similē estimabo
gn̄acōem istā· Simil̄ ē pueris se
dentibz ī foro q̄ clamantes coeq̄li
bꝰ dicūt· Cecinimꝰ vob̄ ⁊ non sal
tastis· lamētauimꝰ ⁊ nō plāxistis
Venit em̄ iohes neqz māducans
neqz bibēs et dicunt demoniū hz
Veīt filiꝰ hoīs māducās ⁊ bibēs
⁊ dicūt ecce hō vorax ⁊ potator vi
ni· publicanoꝝ et pctōꝝ amicus
Et iustificata ē sapiētia a filijs su
is· Tūc cepit exprobraē ciuitati
bus in q̄bꝰ facte sūt plurime v̄tu
tes eiꝰ· q̄a n̄ egissent pn̄az· Ve ti
bi corozaim· ve tibi bethsaida· qz
si in tyro ⁊ sydone facte eēnt v̄tu
tes que facte sūt in vob̄· olim in ci
litio ⁊ cinere pn̄az egissent· Veꝝ
tn̄ dico vobis tyro ⁊ sydone remis
siꝰ erit in die iudicij q̄ vob̄· Et tu
capharnaū· nūquid vsqz in celū
exaltabeis· Vsqz in infernū descē
des· qz si in sodomis facte fuissent
v̄tutes q̄ facte sūt in te forte man
sisset vsqz in hāc diē· Verūtamē
dico vob̄ qz terre sodomoꝝ remis
siꝰ erit ī die iudicij q̄ tibi· In illo
tpe rn̄dens ihus dixit· Cōfitebor
tibi pat̄ dn̄e celi ⁊ terre· q̄a abscō
disti hec a sapiētibꝰ ⁊ prudentibꝰ
⁊ reuelasti ea puulis· Ita pat̄ qm̄
sic fuit placitū añ te· Oīa m̄ tradi
ta sunt a pr̄e meo Et nemo nouit
filiū n̄ pat̄· neqz patrē q̄s nouit n̄
filiꝰ ⁊ cui voluerit filius reuelare
Venite ad me oēs q̄ laboratis et
onerati estis ⁊ ego refitiam vos
Tollite iugum meuz super vos ⁊

discite a me qꝛ mitis sũ et humil
corde ⁊ inuenietis requiẽ amãb⁹
vestris Jugum em̃ meũ suaue est
⁊ onus meũ leue. ¶ Ca. xij.
In illo tẽpe abijt ihus ꝑ sata sab
bato. discipuli aũt ei⁹ esurientes
ceperũt vellere spicas ⁊ mãducaẽ
Pharisei aũt vidẽtes dixerũt ei. Ec
ce discipuli tui fatiũt qd̃ ñ licꝫ eis
facẽ sabbatis At ille dixit eis. Nõ
legistis quid fecerit dauid qñ esu
rijt et q̃ cũ eo erãt. quõ intrauit ĩ
domũ dei ⁊ panes ꝓposicõis come
dit q̃s ñ licebat ei edere neqꝫ hijs
q̃ cũ eo erant: ñ solis sacerdotibꝫ.
Aut nõ legistis in lege qꝛ sabba
tis sacerdotes ĩ tẽplo sabbatũ vio
lãt ⁊ sine crimine sũt. Dico autẽ
vob. qꝛ tẽplo maior ẽ hic. Si autẽ
sciretis q̃d ẽ misericordiã volo et
nõ sacrifitiũ: nũq̃ ꝯdẽnassetis ĩno
centes. Dñs em̃ est fili⁹ hoĩs: etiã
sabbati. Et cũ inde trãsisset venit
ĩ synagogã eoꝝ. Et ecce hõ manũ
hñs aridã. Et interrogabãt eũ dicẽ
tes. Si licet sabbatis curare. Vt
accusarẽt eum. Ipe aũt dixit illis.
Quis eit ex vob hõ q̃ habeat ouẽ
vnã. Et si ceciderit hec sabbatis ĩ
foueã: nõne tenebit ⁊ leuabit eã.
Qñto magis melior ẽ homo oue.
Itaqꝫ licꝫ sabbatis bñfacere Tũc
ait hoĩ. Extẽde manũ tuã. Et exten
dit ⁊ restituta est sanitati sicut al
tera. Exeũtes aũt pharisei: ꝯsiliuꝫ
fatiebãt adu̇sus eum quõ ꝑderẽt
eũ. Ihus aũt sciens recessit inde ⁊
secuti sunt eũ multi ⁊ curauit eos
oẽs. Et ꝑcepit eis ne maĩfestũ eũ
facerent: ut adimpleret̃ qd̃ dictũ
ẽ ꝑ ysaiã ꝓphãm dicentẽ. Ecce pu
er me⁹ quẽ elegi: dilectus me⁹ in
quo bñ ꝯplacuit aĩe mee. Ponã
sp̃m meũ sup eũ ⁊ inditiũ gẽtib⁹
nũtiabit. Nõ ꝯtendet neqꝫ clama
bit: neqꝫ audiet aliq̃s in plateis
vocẽ ei⁹. Arũdinẽ quassatã nõ cõ
fringet et linũ fumigãs nõ extin
guet: donec eitiat ad victoriã indi
tiũ ⁊ in noĩe ei⁹ gentes spabunt.
Tũc oblat⁹ ẽ ei demoniũ habẽs
cecus ⁊ mutus ⁊ curauit eũ ita ut
loqueret̃ ⁊ videret. Et stupebant
oẽs turbe ⁊ dicebãt. Nũquid hic
ẽ fili⁹ dauid. Pharisei aũt audi
entes dixerũt. Hic nõ eicit demões
ñ in beelzebub p̃ncipe demoniorũ
Ihs aũt sciẽs cogitacões eorũ di
xit eis. Om̃e regnũ diuisũ cõtra se
desolabit̃ ⁊ oĩs ciuitas vel dom⁹
diuisa ꝯtra se ñ stabit Et si satha
nas sathanã eicit: aduẽsus se di
uisus ẽ. Quõ g̃ stabit regnũ ei⁹.
Et si ego ĩ beelzebub eitio demões
filij vr̃i ĩ q̃ eitiũt. Ido ipi iudices
erũt vr̃i. Si ãt ego ĩ spũ dei eitio de
mones: igit̃ ꝑuenit in vos regnũ
dei Aut quõ põt quisq̃ intrare in
domũ fortis ⁊ vasa ei⁹ diripe nisi
p̃us alligauerit fortem. Et tũc do
mũ illi⁹ diripiet. Qui non ẽ mecũ
cõtra me ẽ ⁊ q̃ nõ ꝯgregat mecuꝫ
spgit. Ido dico vob. om̃e peccatũ
⁊ blasphemia remittet̃ hoĩbꝫ. spi
ritus aũt blasphemie nõ remitte
tur. Et quicunqꝫ dixerit verbum
contra filiuꝫ hominis remittetur
ei. qui autem dixerit contra spiri
tum sanctum non remittetur ei.
neqꝫ in hoc seculo neqꝫ in futuro.
Aut facite arborem bonam et fru
ctum eius bonum. aut facite arbo
rem malam et fructũ eius maluꝫ
Siquidẽ ex fructu arbor agnoscit̃

Progenies vipeārꝝ. quō potestis
bō loq̄ cū sitis mali. Ex abūdātia
em̄ cordis os loquit̄. Bonꝰ hō de
bono thesauro ꝓfert bō Et malꝰ
hō de malo thesauro ꝓfert mala
Dico āt vob̄ qm̄ oē verbuꝫ otiosū
qd̄ locuti fuerint hoīes reddent ra
tioneꝫ de eo in die iudicij. Ex verb̄
em̄ tuis iustificaberis ⁊ ex verbis
tuis ꝯdēnaberis. Tūc rn̄derūt ei q̄
dam de scribis et phariseis dicen
tes. Magister volumꝰ a te signū
videre. Qui rn̄dens ait illis. Gn̄a
tio mala ⁊ adultera signū querit
⁊ signū nō dabit̄ ei n̄ signū ione
ꝓphe. Sicut em̄ fuit ionas in ven
tre ceti tribꝰ diebꝰ ⁊ tribus nocti
bꝰ. sic erit filiꝰ hoīs in corde terre
tribꝰ diebꝰ ⁊ tribus noctibꝰ. Vi
ri niniuite surgēt in iuditio cū ge
neracōne ista ⁊ ꝯdēnabunt eā. qꝛ
penitentiā egerūt in p̄dicacōe io
ne Et ecce plus q̄ ꝓ iona h̄. Regina
austri surget in iudicō cū gn̄acō
ne ista ⁊ ꝯdēnabit eaꝫ. qꝛ venit a
finibꝰ terre audiē sapientiā salo
mōis Et ecce plus q̄ salomō hic.
Cū aūt immūdus spūs exieit ab
hoīe ambulat ꝑ loca arida q̄rēs
requiē et nō īuenit. Tūc dicit Re
uertar in domū meaꝫ vn̄ exiui. Et
veniēs inuenit eā vacantē scopis
mundatā ⁊ ornataꝫ. Tūc vadit
et assumit septeꝫ alios spūs secū
neq̄tiores se ⁊ intrātes hītant ibi
et fiūt nouissima hoīs illiꝰ peiora
p̄oribus. Sic erit ⁊ gn̄acōni huic
pessime. Adhuc eo loquente ad
turbas. ecce mat̄ eiꝰ ⁊ fratres sta
bant foris q̄rentes loqui ei. Dixit
aūt ei quidā. Ecce mat̄ tua ⁊ frēs
tui foris stāt q̄rentes te At ipse re
spōdens dicēti sibi ait. Que ē mat̄
mea ⁊ q̄ sunt frēs mei. Et extēdēs
manuꝫ in discipulos suos dixit.
Ecce mr̄ mea ⁊ fratres mei. Quicū
q̄ em̄ fecerit volūtatē p̄ris mei q̄ ī
celis est ipse meus frater soror et
mater est. ¶ Ca. xiij.

In illo die exiens ihūs de do
mo sedebat secus mare ⁊ cō
gregate sūt ad eū turbe multe ita
ut in nauiculaꝫ ascendēs sederet ⁊
oīs turba stabat in litore ⁊ locu
tus ē eis multa in parabol̄ dicēs
Ecce exijt qui seminat semīare. Et
dū semīat quedā ceciderūt secus
viā ⁊ venerūt volucres ⁊ comede
rūt ea. Alia aūt ceciderūt in petro
sa vbi nō habebāt terraꝫ multaꝫ
⁊ ꝯtinuo exorta sūt qꝛ n̄ habebāt
altitudinē terre. Sole āt orto estu
auerūt ⁊ qꝛ nō habebāt radicem
aruerūt. Alia aūt ceciderūt in spi
nas ⁊ creuerūt spine ⁊ suffocaue
rūt ea. Alia aūt ceciderūt in terrā
bonā ⁊ dabāt fructū. aliud cente
simum. Aliud sexagesimū. aliud
tricesimū. Qui hꝫ aures audiēdi
audiat. Et accedētes discipuli di
xerūt ei. Quare in parabol̄ loq̄ris
eis. Qui rn̄dens ait ill̄. Quia vob̄
datū est nosse misteria regni celo
rū illis aūt nō ē datū. Qui em̄ hꝫ
dabit̄ ei ⁊ abundabit. q̄ aūt non
hꝫ ⁊ qd̄ hꝫ auferet̄ ab eo. Ideo in
parabolis loquor eis. qꝛ vidētes
nō vidēt ⁊ audiētes nō audiunt
neq̄ intelligūt ⁊ adimplet̄ in eis
ꝓphetia ysaie dicētis. Auditu au
dietis ⁊ nō intelligetis ⁊ vidētes
videbitis et nō videbitis. Incras
satū est em̄ cor ꝓpli huiꝰ ⁊ auribꝫ
grauit̄ audierunt ⁊ oculos suos

dauſerũt: neqñ videant oculis et
auribꝫ audiãt ⁊ corde intelligãt
⁊ conuertant ⁊ ſanẽ eos Veſtri ãt
beati oculi qꝛ vidẽt ⁊ aures veſtre
qꝛ audiũt. Amen quippe dico vo
bis. qꝛ multi ꝓphe ⁊ iuſti cupierũt
videre q̃ videtis ⁊ nõ viderũt ⁊ au
dire que auditis ⁊ nõ audierunt
Vos g̃ audite parabolã ſeminãtis
Oĩs qui audit verbũ regni et nõ
intelligit: venit malus ⁊ rapit qd
ſeminatu ẽ in corde eiꝰ. hic ẽ qui
ſecus viã ſeminat⁹ ẽ. Qui aũt ſup
petroſa ſemiatus ẽ. hic ẽ q̃ verbũ
audit ⁊ cõtinuo cũ gaudio accipit
illud. Nõ habet aũt in ſe radicez.
ſ̃ eſt tpal̃. Facta aũt tribulatiõe
⁊ pſecutiõe ꝓp̃t verbũ cõtinuo ſcã
dalizat. Qui aũt eſt ſeminatus ĩ
ſpinis. hic ẽ q̃ verbũ dei audit et
ſollicitudo ſeculi iſti⁹ ⁊ fallatia di
uitiaꝝ ſuffocat verbum ⁊ ſine fru
ctu efficit̃. Qui vero in terrã bonaz
ſeminat⁹ eſt. hic ẽ qui audit ver
bũ ⁊ intelligit ⁊ fructũ affert ⁊ fa
cit aliud q̃dꝛ centeſimũ aliud ãt
ſexageſimũ aliud vero trice ſimũ.
Aliã parabolaꝫ ꝓpoſuit illꝭ dicẽs. Si
mile factũ ẽ regnuꝫ celoꝝ hoĩ q̃ ſe
miauit bonũ ſemẽ in agro ſuo. Cũ
aũt dormirẽt hoĩes venit inimic⁹
ei⁹ ⁊ ſuperſeminauit zizania in medio
tritici ⁊ abiit. Cũ aũt creuiſſet her
ba ⁊ fructũ feciſſet: tũc apparuerũt
⁊ zizania Accedẽtes aũt ſerui pr̃is
familias dixerũt ei dñe: nõne bonũ
ſemen ſeminaſti in agro tuo? Vñ
ergo habz zizania? Et ait illis Ini
micus homo hoc fecit. Serui aũt
dixerũt ei. Vis imus ⁊ colligim⁹
ea? Et ait Nõ. Ne forte colligẽtes
zizania eradicetis ſimul cum eis ⁊
triticũ. Sinite vtraq; creſcere vſq;
ad meſſez ⁊ in tpe meſſis dicã meſ
soribꝫ. Colligite p̃mũ zizania ⁊ al
ligate ea faſciculos ad ardendũ.
triticũ aũt congregate in horreũ meũ
Aliã parabolã ꝓpoſuit eis dicẽs. Si
mile ẽ regnũ celoꝝ gr̃ano ſinapis
qd accipiẽs hõ ſeminauit in agro
ſuo qd minimũ quidẽ ẽ oĩb⁹ ſemi
nib⁹. Cuꝫ aũt creuerit maiꝰ ẽ oĩb⁹
oleribꝫ ⁊ fit arbor ita ut volucres
celi veniãt ⁊ habitẽt in ramis ei⁹.
Aliã parabolã locutus ẽ eis. Simile
ẽ regnũ celoꝝ fermẽto qd acceptũ
mulier abſcõdit in farine ſatis tri
bus: donec fermẽtatũ ẽ totũ. Hec
oĩa locut⁹ ẽ ihũs in parabolis ad tur
bas ⁊ ſine parabola nõ loq̃batur eis
ut impleret qd dictuꝫ erat p ꝓphaz
dicentẽ. Aperiã in parabolis os meum
eructabo abſcõdita a cõſtitutiõne
mũdi. Tũc dimiſſis turbis venit
in domũ ⁊ acceſſerũt ad eũ diſcipuli
ei⁹ dicentes. Ediſſere nob⁹ parabolã
zizaniorꝫ agri. Qui rñdẽs ait. Qui
ſemiat bonũ ſemen: eſt filiꝰ hoĩs.
Ager aũt. ẽ mũd⁹. Bonuꝫ vero ſe
mẽ. hĳ ſũt filĳ regni. zizania aũt. fi
lĳ ſũt neq̃. Inimic⁹ aũt q̃ ſemi
auit ea. ẽ diabol⁹. Meſſis vero. ſũ
maco ſeculi ẽ. Meſſores aũt. ãgeli
ſũt. Sic̃ g̃ colligũt̃ zizania et igni
burũt̃. ſic erit in cõſumatiõe ſeculi.
Mittet filiꝰ hominis ãgelos ſuos ⁊
colligẽt de regno eiꝰ oĩa ſcãdala ⁊
eos q̃ faciũt iniq̃tatẽ ⁊ mittẽt eos
in caminũ ignis Ibi erit fletꝰ ⁊ ſtri
dor dentiũ Tũc iuſti fulgebũt ſicut
ſol in regno pr̃is eoꝝ Qui hꝫ aures
audiẽdi audiat. Simile ẽ regnuꝫ
celoꝝ theſauro abſcõdito in agro
quez qui inuenit homo abſcõdit

et p̄ gaudio illi⁹ vadit ⁊ vendit
vniuersa q̄ hz ⁊ emit agrū illū. Ite
rū simile ē regnū celoꝝ hoī nego
tiatori querēti bonas margaritas
Inuēta aūt vna p̄tiosa margari
ta abijt ⁊ vendidit oīa q̄ habuit
⁊ emit eaz. Iterꝝ simile ē regnū ce
loꝝ sagene misse in mare et ex oī
gn̄e pisciū ꝯgregāti. Quā cum im
pleta eēt educentes ⁊ secus litus
sedētes. elegerūt bonos in vasa.
malos aūt foras miserūt. Sic eit
in ꝯsūmacōne seculi. Exibūt ange
li et sepabūt malos de medio iu
stoꝝ ⁊ mittēt eos ī caminū ignis
ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. In
tellexistis hec oīa. dicūt ei Etiam
Ait illis Jō oīs scriba doct⁹ in re
gno celorū simil' ē hoī patrifami
lias q̄ ꝓfert de thesauro suo no
ua ⁊ vetera. Et factū ē cū cōsūmas
set ihus parabolas istas trāsijt
inde Et veniēs in patriā suaz doce
bat eos in synagogis eoꝝ ita ut
mirarētur ⁊ dicerent. Vn̄ huic sa
piētia hec ⁊ v̄tutes. Nōne hic est
fabri fili⁹. Nōne mat' ei⁹ dicitur
maria ⁊ frēs ei⁹ iacob⁹ ⁊ ioseph
⁊ symō et iudas ⁊ sorores ei⁹ nō
ne oēs apd nos sūt. Vn̄ g̊ huic
oīa ista. Et scādalisabant' ī eo.
Ihus aūt dixit eis. Nō est ꝓpha
sine honore n̄ in patria sua ⁊ ī do
mo sua. Et n̄ fec̄ ibi v̄tutes mltas
ꝓpt' icredulitatē illoꝝ. ¶ Ca. xiiij.

In illo tpe audiuit herodes
tetracha famā ihu ⁊ ait pu
eris suis. Hic est iohes baptista
ipe surrexit a mortuis ⁊ idō v̄tutes
opant' in eo. Herodes em̄ tenuit
iohannē ⁊ alligauit eū ⁊ posuit ī
carcerez ꝓpt' herodiadē vxorē frīs
sui. Dicebat em̄ illi iohes. Nō licz
tibi habē eā Et volens illū occide
re timuit ꝓplm. qz sicut ꝓpham eū
habebāt. Die aūt natal' herodis
saltauit filia herodiadis ī medio
⁊ placuit herodi. Vn̄ cū iuramē
to pollicit⁹ est ei dare qd̄cūqz po
stulasset ab eo. At illa p̄munita
a matre sua da m̄ inq̄t hic ī disco
caput iohis baptiste. ⁊ ꝯtristat⁹
ē rex. ꝓpt' iuramentū autē ⁊ eos q̄
pit' recūbebāt iussit dari. Misitqz
et decollauit iohem in carcere. Et
allatū ē caput ei⁹ in disco ⁊ datū
est puelle ⁊ illa attulit matri sue
Et accedētes discipli ei⁹ tulerūt cor
pus ei⁹ ⁊ sepelierūt illud ⁊ veniē
tes nūtiauerūt ihesu Qd cū audis
set ihus secessit inde in nauiculaz
ī locū desertū seorsū Et cū audissent
turbe secute sunt eū pedestres de ci
uitatib⁹. Et exiens vidit turbam
multā ⁊ misertus est eis ⁊ curauit
languidos eoꝝ. Vespe aūt facto
accesserūt ad eū discipuli ei⁹ dicē
tes. Desert⁹ est locus ⁊ hora iam
p̄terijt dimitte turbas ut eūtes ī
castella emant sibi escas. Ihesus
aūt dixit eis. Non hn̄t necesse ire
date illis vos māducare. Rn̄derūt
ei. Nō hēm⁹ h̄ nisi qn̄qz panes et
duos pisces. Qui ait eis. Afferte
m̄ illos huc. Et cū iussisset turbaz
discūbere sup fenuz acceptis qn̄qz
panib⁹ ⁊ duobz piscib⁹. aspitiēs
in celū bn̄dixit ⁊ fregit ⁊ dedit di
scipulis panes. discipuli aūt tur
bis. Et māducauerūt oēs ⁊ satu
rati sūt. Et tulerūt reliq̄as duodecī
cophinos fragmentoꝝ plenos.
Manducantiū aūt fuit nūer⁹ qn̄
qz milia viroꝝ exceptis mulieib⁹

ꝛ puul'. Et statim iussit discipulos
ascēdere in nauiculā ꝛ p̄cedere eū
trāsfretū donec dimitteret turbas
Et dimissa turba: ascēdit in mōtē
solus orare. Vespe aūt facto: so
lus erat ibi. Nauicula autē in me
dio mari iactabat̄ fluctib; Erat eī
cōtrari⁹ ventus. Quarta aūt vigi
lia noctis veīt ad eos ambulās
sup mare. Et videntes eū sup maē
ambulātez: turbati sūt dicētes. qꝛ
fantasma est Et pre timore dama
uerūt. Statimq; ihus locutus est
est eis dicēs. Habete fidutiā. ego
sū: nolite timere. Rn̄dēs aūt petr⁹
dixit. Dn̄e si tu es iube me veīre su
per aq̄s. At ipe ait. Veni. Et descē
dens petrus de nauicula ambula
bat sup aquā ut veniret ad ihm.
Vidēs vero ventū validū timuit
Et cuz cepisset mergi: damauit di
cens. Dn̄e saluū me fac Et ɔtinuo
ihus extendēs manuz apprehēdit
eū ꝛ ait illi. Modice fidi quare du
bitasti. Et cū ascendisset ī nauicu
laz: cessauit vētus. Qui aūt in na
uicula erāt: venerūt ꝛ adorauerūt
eū dicentes Vere fili⁹ dei es. Et cū
trāsfretassent venerūt in terrā ge
nesar. Et cū cognouissent eū viri
loci illius miserūt in vniūsā regio
nē illaz ꝛ obtulerunt ei oēs male
hn̄tes ꝛ rogabāt eū ut vel fimbri
am vestimēti ei⁹ tāgerēt Et q̄cūq;
tetigerūt salui facti sūt. ¶ Ca. xv.

Tunc accesserūt ad euz ab ihe
rosolimis scribe ꝛ phaisei di
cētes. Quaē discipli tui trāsgredi
unt̄ trādicōes seiorꝝ. Nō eī lauāt
man⁹ suas cū panē māducāt Ip
se āt rn̄dens ait illis. Quare ꝛ vos
trāsgredimī mādatū dei ꝓpt̄ tradi
tionē vrāz. Nā de⁹ dixit. Honora
p̄rez ꝛ mrēz ꝛ q̄ maledixerit p̄ri vel
mr̄i: morte moriat̄ Vos āt dicitis
quicūq; dixerit p̄ri vel mr̄i: mun⁹
qd̄cūq; est ex me tibi ꝓderit ꝛ nō
honorificabit p̄rez suū ā matrē su
am aut irritū fecistis mādatū dei
ꝓpt̄ tradicōez vestrā. Ipocrite bn̄
ꝓphauit de vob ysaias dicēs Po
pulus hic labijs me honorat. cor
aūt eoꝝ lōge ē a me. Sine cā aūt
colūt me dicētes doctrinas et mā
data hominū. Et cōuocatis ad se
turb dixit eis. Audite et intelligi
te Nō qd̄ intrat ī os coinq̄nat ho
minē. ꝫ qd̄ ꝓcedit ex ore hoc coin
q̄nat hoīem. Tūc accedētes disci
puli ei⁹ dixerūt ei. Scis qꝛ phari
sei audito hoc verbo scandalisati
sūt. At ille rn̄dens ait. Oīs plan
tatio quā nō plātauit pat̄ me⁹ ce
lestis eradicabit̄. Sinite illos. ce
ci sūt ꝛ duces cecoꝝ. Cecus aūt si
ceco ducatū p̄stet: ābo in foueā ca
dūt. Rn̄dens āt petr⁹ dixit ei. Edis
sere nob parabolā istā. At ille dixit.
Adhuc ꝛ vos sine ītellectu estis.
Nō ītelligitis q̄a oē qd̄ ī os intr̄t
in ventrē vadit ꝛ ī secessuz emitti
tur. Que āt ꝓcedūt de ore. de cor
de exeūt ꝛ ea coinq̄nāt hoīem. De
corde eī exeūt cogitacōes male. ho
micidia. adulteia. fornicacōes fur
ta. falsa testīonia. blasphēie. Hec
sūt q̄ coinq̄nāt hoīez. Nō lotis āt
manib⁹ māducare nō coinq̄nat
hoīez Et egressus īde secessit ī ptes
tyri ꝛ sydōis Et ecce mlier chana
nea a finib⁹ ill' egressa damauit
dicens ei. Miserere mei domine fi
li dauid: filia mea male a demoīo
vexat̄. Qui nō respondit ei verbū.

Et accedētes discipli eiꝰ rogabāt
eū dicētes· Dimitte eā· q̄a clamat
post nos Ip̄e āt rn̄dens ait Nō sū
missus n̄ ad oues q̄ pierūt domꝰ
isrl̄· At illa venit ⁊ adorauit eū di
cēs· Dn̄e adiuua Qui rn̄dens ait·
Nō est bonū sumere panez filiorū
⁊ mittē canibꝰ· At illa dixit· Etiā
dn̄e· Nā et catelli edūt de micis q̄
cadūt de mēsa dn̄oꝝ suoꝝ Tunc
rn̄dens ihs ait illi· O mulier ma
gna ē fides tua fiat tibi sicut vis·
Et sanata est filia eiꝰ ex illa hora
Et cū trāsisset inde ihs venit secꝰ
mare galilee Et ascēdens in mōtē
sedebat ibi· Et accesserūt ad eum
turbe multe hn̄tes secū mutos· ce
cos· claudos· debiles et alios mlt̄
tos ⁊ ꝓiecerūt eos ad pedes eius
⁊ curauit eos ita ut turbe mirarē
tur videntes mutos loquentes·
claudos ambulātes· cecos viden
tes· ⁊ magn̄ficabant deū isrl̄· Ihs
aūt ꝯuocatis discipul̄ suis dixit·
Misereor turbe q̄ triduo iā ꝑseue
rant mecū ⁊ nō hn̄t qd̄ mādūcēt
Et dimittere eos ieiunos nolo ne
defitiāt ī via Et dicūt ei discipuli·
Vn̄ g̊ nob̄ in desto panes tātos
ut saturemꝰ turbā tātam· Et ait
illis ihus· q̄t panes hētis· At illi
dixerūt· Septez ⁊ paucos piscicu
los· Et p̄cepit turbe ut discūberēt
sup terraz· Et accipiens septē pa
nes ⁊ pisces ⁊ gr̄as agēs fregit ⁊
dedit discipul̄ suis et discipuli de
derūt ꝓpl̄o· Et comederūt oēs ⁊ sa
tuāti sūt· Et qd̄ supfuit de fragmē
tis tulerūt septē sportas plenas·
Erāt aūt q̄ manducauerūt q̄tuor
milia hoīm extr̄ ꝑuulos ⁊ mulie
res· Et dimissa turba ascēdit ī na
uiculā ⁊ venit in fines magedan·

Et accesserūt ad ¶Ca·xvi·
eū pharisei ⁊ saducei tēptā
tes ⁊ rogauerūt eū ut signū de ce
lo on̄deret eis· At ille rn̄dens Ait
illis· Facto vespe dicitis serenuz
erit rubicūdū ē em̄ celū· Et mane
hodie tēpestas· rutilat eī triste ce
lū· Fatiē g̊ celi diiudicare nostis·
signa āt tp̄m nō potestis· Gene
ratio mala et adulteā signū que
rit ⁊ signū nō dabit̄ ei nisi signū
ione· Et relictis illis abijt Et cū ve
nissent discipuli eiꝰ trans fretū·
obliti sūt panes accipe· Qui dixit
illis· Intuemini ⁊ cauete a fermē
to phariseoꝝ et saduceoꝝ At illi
cogitabāt int̄ se dicētes· Quia pa
nes nō accepimꝰ Sciēs aūt ihus
dixit· Quid cogitatis int̄ vos mo
dice fidei· q̄a panes nō hētis· Nō
dū intelligitis neq̄ recordamī qn̄
q̄ panū ⁊ qn̄q̄ milia hoīm et q̄t
cophinos sūpsistis· Neq̄ septez
panū ⁊ q̄tuor milia hoīm ⁊ quot
sportas sūpsistis· Quare nō intel
ligitis q̄ nō de pane dixi vob̄· ca
uete a fermēto phariseoꝝ ⁊ sadu
ceoꝝ· Tūc intellexerūt q̄ non di
xerit cauendū a fermēto panū· ꝫ
a doctrina phariseoꝝ ⁊ saduceoꝝ
Venit aūt ihus in pātes cesaree
philippi et interrogabat discipu
los suos dicens· Quē dicūt hoīes
eē filiū hoīs· At illi dixerunt Alij
iohez baptistā· Alij āt heliā· Alij
vero iheremiā ā vnū ex ꝓphis· Di
cit illis ihs· Vos aūt quez me eē
dicitis· Rn̄dens symō petrus di
xit· Tu es xp̄s filiꝰ dei viui Respō
dens aūt ihus dixit ei· Beatus es
symon bariona· q̄ caro ⁊ sāguis

nō reuelauit tibi. ꝫ pat̄ meꝰ qui ī celis est. Et ego dico tibi. q̄a tu es petrus ⁊ sup hāc petrā edificabo ecc̄iam meā ⁊ porte inferi non preualebūt adu̅sus eaꝫ. Et tibi dabo claues regni celoꝝ. Et qd̄cunqꝫ ligaueris sup terrā erit ligatū ⁊ in celis ⁊ qd̄cūqꝫ solueris sup terraꝫ erit solutū ⁊ in cel̄. Tūc p̄cepit discipul̄ suis ut nemini dicerent q̄a ip̄e eēt ih̄s xp̄us. Exinde cepit ihesus oñdere discipul̄ suis. q̄ oporteret eum ire ihero solimā ⁊ multa pati a senioribꝰ ⁊ scribis ⁊ principibꝰ sacerdotum ⁊ occidi ⁊ tertia die resurgere Et assumēs eū petrꝰ cepit increpare illū dicens. Absit a te dn̄e: nō erit tibi hoc. Qui ɔuersus dixit. vade post me sathanas scandalū es m̄. q̄ non sapis ea q̄ dei sūt. ꝫ ea que sūt hoīm. Tūc ihesus dixit discipul̄ suis Si q̄s vult post me veīre abneget semetip̄m ⁊ tollat crucē suā ⁊ seq̄tur me Qui em̄ voluerit am̄aꝫ suā saluā facere: p̄det eā. Qui aūt p̄diderit am̄aꝫ suam ꝓp̄t̄ me: inueniet eā. Quid em̄ p̄dest homini si mūduꝫ vniu̅sū lucret̄. aīe vero sue detrimētuꝫ patiatur. Aut quā dabit hō ɔmutationē p̄ aīa sua. Filius em̄ venturꝰ est ī gl̄ia patris sui cū angel̄ suis ⁊ tunc reddet vnicuiqꝫ scd̄m opera eius. Amen dico vobis sunt quidam de hic stantibus qui nō gustabunt mortem: donec videant filium hominis venientē in regno suo.

¶ Capitulū. xvij.

Et post dies sex assūpsit ihesus petꝝ ⁊ iacobū ⁊ ioh̄em fratrē eius et ducit illos in montem excelsū seorsū ⁊ tr̄nsfiguratus ē añ eos. Et resplenduit faties eiꝰ sicut sol. vestimenta aūt eiꝰ facta sūt alba sicut nix. Et ecce apparuerūt illis moyses ⁊ helias cū eo loquētes. Rn̄dens autē petrus dixit ad ih̄m. Domine bonū ē nos hic eē. si vis fatiamꝰ hic tria tabernacula. tibi vnū ⁊ moysi vnū ⁊ helie vnū. Adhuc eo loquēte. ecce nubes lucida obūbrauit eos. Et ecce vox de nube dicēs. Hic ē filiꝰ meꝰ dilectus in quo mihi bn̄ ɔplacui: ipsū audite Et audientes discipuli ceciderūt in fatiē suaꝫ ⁊ timuerūt valde. Et accessit ih̄s ⁊ tetigit eos dixitqꝫ eis. Surgite ⁊ nolite timere. Leuātes aūt oculos suos: neminē viderūt nisi solū ih̄m Et descendentibꝰ illis de mōte p̄cepit ih̄us dicens. Nemini dixeritis visionē donec filius hoīs a mortuis resurgat. Et int̄rogauerūt eū discipuli dicētes. Quid ḡ scribe dicūt q̄ heliā oporteat p̄mo venire. At ille respōdens ait eis. Helias quidē venturus est ⁊ restituet oīa. Dico autē vobis. q̄ helias iam venit ⁊ nō ɔgnouerūt eū. ꝫ fecerūt in eo quecunqꝫ voluerunt. Sic ⁊ filius hoīs passurus ē ab eis Tunc intellexerunt discipuli q̄ de ioh̄e baptista dixisset eis. Et cuꝫ venisset ad turbam: accessit ad eū homo genibꝫ p̄uolutus añ eū dicēs. Dn̄e miserere filio meo q̄ lunaticus ē ⁊ male patitur Nam sepe cadit in ignē ⁊ crebro in aquam Et obtuli eum discipulis tuis et non potuerunt curare eum. Respondens ihesus dixit. O generacō incredula ⁊ p̄u̅sa q̄usqꝫ ero vobiscuꝫ. Vsqꝫquo patiar vos. Afferte huc illū ad me.

Et increpauit illū ihs ⁊ exijt ab eo
demoniū ⁊ curatus ē puer ex illa
hora. Tūc accesserūt discipuli ad
ihm secreto ⁊ dixerūt Quare nos
nō potuim⁹ eicere illū. Dicit illis.
Propt incredulitatē vr̄am. Amē
q̄ppe dico vob. si habueritis fidez
sicut granū sinapis. dicetis mōti
huic transi hīc ⁊ tr̄nsibit ⁊ nl̄ ipos
sibile erit vobis. Hoc aūt genus
nō eicit. n̄ p oracōem ⁊ ieiunium
Conuersantibus aūt eis in galilea
dixit ill' ihus. Filius hoīs tradē
d⁹ est in man⁹ hoīm et occidēt eū
⁊ tertia die resurget. Et cōtristati
sunt vehemēter Et cū venissent ca
pharnaū. accesserūt q̄ didragmā
accipiebāt ad petr̄ ⁊ dixerunt ei
Magister vr̄ nō soluit didr̄gmā
Ait Etiaz. Et cū intrasset in domū
p̄uenit euz ihus dicēs Quid tibi
videt symon. Reges terre a q̄b⁹
accipiūt tributū vel censū. a filijs
suis an ab aliēis. Et ille dixit Ab
alienis. Dixit illi ihus. Ergo liberi
sūt filij. Vt aūt nō scādalisemus
eos. vade ad mare ⁊ mitte hamū
⁊ eū piscē q̄ p̄m⁹ ascēderit tolle et
apto ore ei⁹ īueies staterē: illū su
mēs da eis p me ⁊ te. ¶ Ca. xviij.

In illa hora accesserunt disci
puli ad ihm dicentes Quis
putas maior est in regno celoꝝ.
Et aduocās ihus puulū statuit ī
medio eoꝝ ⁊ dixit. Amē dico vob
n̄ cōuersi fueritis et effitiamini sicut
puuli nō intrabitis in regnū celo
rū. Quicūq; g̊ humiliauerit se sic
puul⁹ iste h̄ est maior in r̄gno ce
loꝝ Et q̄ suscepit vnū puulū talē
in noīe meo: me suscepit. Qui aūt
scādalisauerit vnū de pusill' istis
qui in me credūt. expedit ei ut sus
pendat mola asinaria ī collo ei⁹
⁊ dimergat in p̄fūdū maris Ve
mundo ab scādalis. Necesse ē em̄
ut veniāt scādala. Verūtamē ve
hoī p quē scādalū venit. Si autē
man⁹ tua vel pes tu⁹ scandalisat
te abscide eū ⁊ p̄ice abs te Bonū
tibi ē ad vitā ingredi debilem vel
claudū q̄ duas manus vel duos
pedes h̄ntē mitti ī ignē eternū. Et
si ocul⁹ tu⁹ scādalisat te erue euz
et proice abs te. Bonum est tibi
vnū oculū habentē ī vitā intrare
q̄ duos oculos h̄ntez mitti in ie
hennā ignis. Videte ne cōtēnatis
vnuz ex hijs pusill'. Dico em̄ vob
q̄ angeli eoꝝ in cel' semp vident
faciē p̄ris mei q̄ ī celis est. Venit
em̄ fili⁹ hoīs saluare q̄d perierat
Quid vob videt. si fuerint alicui
centū oues ⁊ erraueit vna ex eis
Nōne relinq̄t nonagintanouē in
mōtib⁹ ⁊ vadit q̄rere eam q̄ erra
uit. Et si cōtigerit ut inueniat eaz.
Amen dico vob q̄ gaudet sup eā
magis q̄ sup nonagintanouē q̄
nō errauerūt. Sic nō est volūtas
an̄ p̄rem vr̄m q̄ ī celis ē ut pereat
vn⁹ de pusill' istis. Si autez pecca
uerit in te frat tu⁹. vade et corripe
eū int te ⁊ ip̄m solū Si te audierit
lucratus eris fratrē tuū. Si autez
n̄ te audierit. adhibe tecū adhuc
vnū vel duos ut ī ore duoꝝ vel t̄ū
testiū stet oē v̄bū Q̄ si n̄ audierit
eos. dic eccl̄ie Si aūt eccl̄iaz nō au
dierit. sit tibi sicut ethnicus ⁊ pu
blicanus Amē dico vob q̄cūq; al
ligaueritis sup terraz erūt ligata
⁊ ī celo ⁊ q̄cūq; solueritis sup ter
rā erūt soluta ⁊ in celo. Iterꝝ dico

vobis·qz si duo exvob̃ ꝯsenserint
sup tra de oi re quacuqz petierint:
fiet illis a patre meo q̃ in celis est
Vbi em̃ sunt duo vel tres ꝯgrega
ti in noie meo:ibi sũ in medio eorũ
Tũc accedens petrus ad eũ dixit·
dñe quoties peccabit in me frater
me9 a dimittaz ei.ꝛ Vsqz septies.ꝛ
dicit illi ihus Non dico tibi vsqz
septies · ſ vsqz septuagies septi
es· Jdeo assimilatũ est regnũ celo
rũ hoĩ regi qui voluit racõez pone
re cũ seruis suis Et cũ cepisset racõ
nẽ ponere:oblatus ẽ ei vnus q̃ de
bebat ei decẽmilia talenta·Cũ aũt
nõ haberet vñ redderet:iussit eum
dñs ei9 venũdari a vxorẽ ei9 et fi
lios a oĩa que habebat et reddi·
Procidens aũt seru9 ille:orabat
eũ dicens·Patientiaz habe in me
a oĩa reddã tibi·Misertus aũt do
min9 serui illius dimisit eũ a debi
tũ dimisit ei·Egressus aũt seruus
ille·inuenit vnũ de ꝯseruis suis q̃
debebat ei centũ denarios a tenẽs
suffocabat eũ dicẽs·Redde qd̃ de
bes·Et ꝓcidens ꝯseru9 eius:roga
bat eũ dicens·Patientiã habe in
me a oĩa red dã tibi· Ille autẽ no
luit·ſ abiit a misit eũ in carcerem
donec redderet debitũ·Videntes au
tẽ ꝯserui ei9 que fiebant:cõtristа
ti sunt valde a venerũt a narraue
rũt dño suo oĩa que facta fuerãt·
Tũc vocauit illũ dñs suus a ait illi
Serue nequã:oẽ debitu9 dimisi ti
bi:qm̃ rogasti me·Nonne g̃ opor
tuit a te miserẽri ꝯserui tui·sicut a
ego tui misert9 fui.ꝛ Et iratus dñs
ei9 tradidit eũ tortorib9 quoad
usqz redderet vniuersũ debitũ · Sic
et pat̃ meus celestis faciet vob̃·si
non remiseritis vnusquisqz fratri
suo de cordib9 vr̃is· ¶ Ca·xix·
Et factũ ẽ cũ cõsummasset ihs
sermones istos migrauit a
galilea a venit in fines iudee trãs
iordanẽ a secute sunt eũ turbe ml̃
te et curauit eos ibi·Et accesserũt
ad eũ pharisei tẽptantes eũ et di
centes Si licet hoĩ dimittẽ vxorem
suã quacuqz ex cã.ꝛ Qui rñdẽs ait
eis·Nõ legistis qz q̃ fecit ab initio
masculũ a feminã fecit eos.ꝛ Et di
xit·Propt̃ hoc dimittet hõ patrẽ
a matrez a adhęrebit vxori sue et
erũt duo in carne vna·Itaqz iã nõ
sunt duo·ſ vna caro·Qd̃ g̃ deꝰ cõ
iunxit hõ nõ separet·Dicũt illi·Quid
g̃ moyses mãdauit dare libellũ re
pudij a dimittẽ.ꝛ Ait illis Quoniã
moyses ad duritiã cordis vr̃i per
misit vob̃ dimittere vxores vr̃as·
ab initio aũt nõ fuit sic·Dico aũt
vob̃·qz quicuqz dimiserit vxorem
suã nõ ob fornicacõem a aliã duxerit
mechat̃·Et qui dimissam duxerit
mechat̃·Dicũt ei discipuli ei9· Si
ita ẽ causa hominis cũ vxore:nõ ex
pedit nubere· Qui dixit Nõ oẽs ca
piũt verbũ istud·ſ q̃bz datum ẽ·Sũt
enim eunuchi q̃ de matris vtero sic na
ti sũt a sũt eunuchi q̃ facti sũt ab ho
mib9 a sũt eunuchi q̃ seipos castrue
rũt ꝓpter regnũ celorum· Qui pot
est capere capiat· Tunc oblati sunt ei
puuli ut man9 eis ponerẽt a ora
ret·discipuli aũt increpabãt eos·
Jhs vero ait eis·Sinite puulos a
nolite eos phibẽ ad me venire·ta
lium ẽ em̃ regnum celorum· Et cũ ipo fuis
set eis man9 abiit inde Et ecce vn9
accedẽs ait illi Magister bone:q̃d
bonũ faciã ut habeaz vitam eternã.ꝛ

Qui dixit ei. Quid me interrogas de bono. Vnus est bonus deus. Si autem vis ad vitam ingredi serua mandata dicit illi Que. Ihs autem dixit. Non homicidium facies. non adulterabis. non facies furtum. Non falsum testimonium dices Honora patrem tuum et matrem. diliges proximum tuum sicut teipsum. Dicit illi adolescens. Omnia hec custodiui. quid adhuc mihi deest. Ait illi ihs si vis perfectus esse. vade vende que habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo et veni sequere me. Cum audisset autem adolescens verbum abiit tristis. Erat enim habens multas possessiones Ihus autem dixit discipulis suis. Amen dico vobis quia diues difficile intrabit in regnum celorum. Et iterum dico vobis Facilius est camelum per foramen acus transire quam diuitem intrare in regnum celorum. Auditis autem his discipuli mirabantur valde dicentes Quis ergo potest saluus esse. Aspiciens autem ihs dixit illis. Apud homines hoc impossibile est. apud deum autem omnia possibilia sunt. Tunc respondens petrus dixit ei. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te Quid ergo erit nobis. Ihus autem dixit illis. Amen dico vobis quod vos qui secuti estis me in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue. sedebitis et vos super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel. Et omnis qui reliquerit domum vel fratres aut sorores aut patrem aut matrem aut uxorem aut filios aut agros propter nomen meum. centuplum accipiet et vitam eternam possidebit Multi autem erunt primi nouissimi et nouissimi primi. Ca. xx.

Simile est regnum celorum homini patrifamilias qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam. Conuentione autem facta cum operariis ex denario diurno. misit eos in vineam suam. Et egressus circa horam tertiam. vidit alios stantes in foro otiosos et illis dixit Ite et vos in vineam meam et quod iustum fuerit dabo vobis. Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam et fecit similiter. Circa undecimam vero exiit et inuenit alios stantes et dicit illis. Quid hic statis tota die otiosi. dicunt ei. quia nemo nos conduxit. dicit illis. Ite et vos in vineam. Cum sero autem factum esset dicit dominus vinee procuratori suo. Voca operarios et redde illis mercedem. incipiens a nouissimis usque ad primos. Cum venissent qui circa undecimam horam venerant acceperunt singulos denarios. Venientes autem et primi arbitrati sunt quod plus essent accepturi. acceperunt autem et ipsi singulos denarios. Et accipientes murmurabant aduersus patrem familias dicentes. Hi nouissimi una hora fecerunt et pares illos nobis fecisti qui portauimus pondus diei et estus. At ille respondens uni eorum dixit. Amice non facio tibi iniuriam. Nonne ex denario conuenisti mecum. Tolle quod tuum est et vade Volo autem et huic nouissimo dare sicut et tibi Aut non licet mihi quod volo facere. An oculus tuus nequam est. quia ego bonus sum. Sic erunt nouissimi primi et primi nouissimi Multi enim sunt vocati pauci vero electi. Et ascendens ihs hierosolimam assumpsit duodecim discipulos secreto et ait illis. Ecce ascendimus hierosolimam et filius hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis et condemnabunt eum morte et

tradēt eū gētib⁹ ad deludendū et
flagellādū ⁊ crucifigēdū ⁊ tertia
die resurgꝫ Tūc accessit ad eū mr̄
filioꝝ zebedei cū filijs suis: adorās
et petēs aliq̄d ab eo. Qui dixit ei.
Quid vis.⁊ ait illi Dic ut sedeāt hij
duo filij mei vn⁹ ad dexterā tuaꝫ
⁊ vn⁹ ad sinistrā ī regno tuo. Re
spōdens āt ihs dixit. Nescitis q̄d
petatis. Potestis bibē calicē quē
ego bibitur⁹ suꝫ.⁊ Dicūt ei. Possu
m⁹. Ait ill. Calicē quidē meū bibe
tis: sedere āt ad dexterā meā ⁊ sini
strā nō ē meū dare vob. ꝫ q̄b⁹ pa
ratū ē a pr̄e meo. Et audiētes decē
īdignati sūt de duob⁹ frībꝫ. Ihs
āt vōuit eos ad se ⁊ ait. Scitis q̄
pn̄cipes gētiū dn̄ant̄ eoꝝ ⁊ q̄ ma
iores sūt potestatē exercēt in eos.⁊
Nō ita erit int̄ vos. Sꝫ q̄cunqꝫ vo
luerit int̄ vos maior fieri sit vester
mīster. Et q̄ voluerit int̄ vos p̄m⁹
eē erit vr̄ seru⁹ Sicut fili⁹ hoīs nō
venit mīstrari ꝫ mīstrare et dare
aīam suā redēp cōem ꝓ multis. Et
egrediētib⁹ ill ab iherichoꝛ secuta
ē eū turba multa. Et ecce duo ceci
sedētes sec⁹ viāꝫ audierūt q̄a ihus
tn̄siret ⁊ clamauerūt dicētes. Dn̄e
miserere nr̄i fili dauid. Turba āt
increpabat eos ut tacerēt. At illi
magis clamabāt dicētes. Dn̄e mi
serere nr̄i fili dauid. Et stetit ihus
⁊ vōuit eos ⁊ ait. Quid vultis ut
fatiā vob.⁊ Dn̄e ut aperiant̄ oculi
nostri. Misert⁹ aūt eoꝝ ihus: teti
git oculos eoꝝ. Et ꝯfestim viderūt
⁊ secuti sūt eū. ¶ Ca. xxi.

Et cuꝫ appropinq̄ssent ihero
solimis ⁊ veīssent bethfage
ad montē olineti: tūc ihus misit
duos discipulos dicēs eis. Ite in
castellū qd̄ ꝯtra vos ē ⁊ statī īue
nietis asinā alligatā ⁊ pullū cuꝫ
ea soluite et adducite m̄. Et si q̄s
vobis aliq̄d dixerit: dicite q̄ dn̄s
hijs op⁹ hꝫ ⁊ ꝯfestī dimittet eos
Hoc āt factū ē: ut adimpleret̄ qd̄
dictū ē ꝑ ꝓphaꝫ dicētē Dicite filie
syon: ecce rex tu⁹ venit tibi māsue
tus sedens sup asinā ⁊ pullū filiū
sb̄iugal. Eūtes āt discipuli fecerūt
sic p̄cepit ill ihus. Et adduxerūt
asinā ⁊ pullā ⁊ imposuerūt sup eos
vestimēta sua et eū desup sedere fe
cerūt. Plurima āt turba strauerūt
vestimēta sua ī via. Alij autē cede
bant ramos de arborib⁹ ⁊ sterne
bāt ī via. Turbe āt q̄ p̄cedebāt et
q̄ sequebāt̄: clamabāt dicētes. O
sāna filio dauid. bn̄dict⁹ q̄ venit
ī noīe dn̄i: osāna in altissimis. Et
cū ītrassꝫ iherosolimā: ꝯmota est
vniūsa cītas dicēs. Quis ē h.⁊ Po
puli āt dicebāt. Hic ē ihs ꝓpheta
a nazaēth galilee. Et intrauit ihe
sus in tēplū dei ⁊ eitiebat oēs ven
dētes ⁊ emētes ī tēplo ⁊ mēsas nū
mulariorꝝ ⁊ cathedras vendētiuꝫ
colūbas eūtit ⁊ dic̄ eis. Scriptū ē
dom⁹ mea dom⁹ oracōis vōbitur.
vos āt fecistis illā spelūcam latro
nū. Et accesserūt ad eū ceci ⁊ clau
di ī tēplo ⁊ sanauit eos. Vidētes
aūt pn̄cipes sacerdotū ⁊ scribe mi
rabilia q̄ fecit ⁊ pueros clamātes
in templo et dicentes. osanna fi
lio dauid. indignati sunt et dixe
runt ei. Audis quid isti dicunt.⁊
Ihesus autem dixit eis. Vtiqꝫ.
Nunq̄ legistis. quia ex ore infan
tium ⁊ lactentiū perfecisti laudē.⁊
Et relictis illis abijt foras extra ci
uitateꝫ in bethaniā: ibiqꝫ mansit

Mane aūt reūtens in ciuitatē esu
riit ⁊ vidēs fici arborē vnā secus
viā venit ad eā ⁊ nl̄ inuenit in ea
nisi folia tm̄ ⁊ ait illi. Nunq̄ ex te
fructus nascat̄ in sēpit̄nū. Et are
facta est ɔtinuo ficulnea. Et vidē
tes discipuli mirati sūt dicentes.
Qūo ɔtinuo aruit. Rn̄dens autē
ihus ait eis. Amē dico vob̄. si ha
bueritis fidē ⁊ nō hesitaueritis nō
solū de ficulnea fatietis. ꝫ ⁊ si mō
ti huic dixeritis tolle ⁊ iacta te in
mare fiet. Et oīa quecūq; petieritis
in oracōe credentes accipietis. Et
cū venisset in tēplū accesserūt ad
eū docentē pn̄cipes sacdotū et seni
ores ꝓpl̄i dicētes In q̄ ptāte hec fa
cis. Et q̄s tibi dedit hanc ptātē.
Rn̄dens ihesus dixit eis. Interro
gabo vos ⁊ ego s̄monē quez si di
xeritis m̄ ⁊ ego vob̄ dicā in q̄ pote
state hec facō. Baptismū iohānis
vn̄ erat e celo an ex hoīb;. At illi
cogitabāt int̄ se dicētes. Si dixeri
m⁹ e celo dicet nob̄ Quare ḡ non
credidistis illi. Si aūt dixerimus
ex hoīb⁹: timem⁹ turbā. Oēs em̄
hēbant iohem sicut ꝓphaz. Et re
spōdentes ihu dixerūt. Nescimus
Ait ill̄ et ipe. Nec ego dico vobis
in q̄ ptāte hec facō. Quid aūt vob̄
videt̄. Hō quidaz hēbat duos fi
lios et accedēs ad p̄mū dixit. Fili
vade hodie opari in vineā meaz.
Ille aūt rn̄dēs ait Nolo. Postea
aūt pm̄a motus abijt. Ascēdens
aūt ad alterū dixit similit̄. At ille
rn̄dēs ait. Eo dn̄e Et nō iuit. Quis
ex duob; fecit voluntatē p̄ris. Di
cūt p̄m⁹. dicit illis ihus. Amē di
co vob̄ q̄ publicani ⁊ mētrices p̄
cedūt vos in r̄gno dei. Venit aūt
ad vos iohes ī via iustitie ⁊ non
credidistis ei. Publicani āt ⁊ me
retrices cridider̄t ei. vos aūt vidē
tes nec peītētiā habuistis postea
ut crederetis ei. Aliā pabolā audi
te. Hō erat p̄familias q̄ planta
uit vineā ⁊ sepē circūdedit ei et fo
dit in ea torcular ⁊ edificauit tur
rim ⁊ locauit eā agricol̄ ⁊ pegre
ꝓfect⁹ est. Cū aūt tēpus fructuū
appropinq̄sset. misit seruos suos
ad agricolas ut accipent fruct⁹
ei⁹. Et agricole apprehensis s̄uis
ei⁹. aliū ceciderūt. aliū occiderunt
aliū vero lapidauer̄t. Iterꝫ misit
alios s̄uos plures p̄orib⁹ ⁊ fecer̄t
illis silit̄. Nouissime aūt misit ad
eos filiū suū dicens verebūt̄ filiū
meū. Agricole aūt vidētes filiū di
xerūt intra se. Hic est heres. veni
te occidam⁹ eū ⁊ hēbim⁹ heredi
tatē ei⁹. Et apprehensū eū eiecerūt
ex̄ vineā ⁊ occiderūt. Cū ḡ venerit
dn̄s vinee. quid fatiet agricolis
illis. Aiūt illi. Malos male pdet
⁊ vineā locabit alijs agricolis q̄
reddāt ei fructū tēporib⁹ suis. Di
cit illis ihus Nūq̄ legistis in scri
pturis lapidē quē reprobauerūt
edificantes. hic est fact⁹ in caput
anguli. A dn̄o factū ē illud ⁊ est
mirabile in ocul̄ nr̄is. Iō dico vo
bis. q̄ auferet̄ a vob̄ regnū dei et
dabit̄ gēti fatiēti fruct⁹ eius Et q̄
ceciderit sup lapidē istū ɔfringet̄
sup quē vero ceciderit ɔteret eū. Et
cū audissent pn̄cipes sacdotuz et
pharisei pabolas ei⁹. cognouer̄t
q̄ de ip̄is diceret. Et q̄rentes eū te
nere timuer̄t turbas. qm̄ sic ꝓphe
tā eū hēbant. Et rn̄dens ihs dixit
iterꝫ ī pabol̄ eis dicēs. ¶ Ca. xxij.

Simile factū est regnū celoꝝ
hoī regi q̄ fecit nuptias filio
suo. Et misit seruos suos vocare in
uitatos ad nuptias & nolebāt veni
re. Iterꝝ misit alios seruos dicēs.
dicite invitatis. Ecce prādiū meū
paui. tauri mei & altilia occisa et
oīa parata: venite ad nuptias. Illi
aūt neglexerūt & abierūt: alius i
villā suā. alius vero ad negotiacō
nem suā. Reliq̄ vero tenuerūt ser
uos eius & cōtumelia affectos occi
derūt. Rex aūt cū audisset iratus
ē et missis exercitib⁹ suis pdidit
homicidas illos et ciuitatē illoꝝ
succēdit. Tunc ait seruis suis. Nu
ptie q̄dē parate sūt. ꝫ q̄ invitati erāt
nō fuerūt digni. Ite ḡ ad exitꝰ viaꝝ
et quoscūq; inveneritis vocate ad
nuptias. Et egressi serui eius in vias
congregauerūt oēs q̄s invenerunt
malos & bonos & implete sūt nu
ptie discūbentiū. Intrauit aūt rex
ut videret discūbentes & vidit ibi
hoīem nō vestitum veste nuptiali.
Et ait illi. Amice quō huc intrasti
nō hns vestē nuptialem. At ille
obmutuit. Tūc dixit rex ministris.
Ligatis pedib⁹ eius & manib⁹: mit
tite eū in tenebras exteriores. ibi
erit fletus & stridor dentiū. Multi
enī sūt vocati: pauci vero electi. Tūc
abeūtes pharisei consiliū inierūt ut
caperēt eum in sermone. Et mittūt
ei discipulos suos cū herodianis
dicētes. Magister: scimꝰ q̄ verax
es & viā dei in veritate doces et nō
est tibi cura de aliquo. Nō enī respi
cis psonā hoīm. Dic ḡ nobis: q̄d
tibi videt. licet censum dare cesari
an nō. Cognita aūt ihū nequitia
eoꝝ ait. Quid me tēptatis ypocri
te. Ostendite mihi numisma census.
At illi obtulerūt ei denariū. Et ait
illis ihūs. Cuius est ymago hec et
suprascriptio. Dicūt ei. Cesaris. Tūc
ait illis. Reddite ergo que sūt cesaris
cesari & que sūt dei deo. Et audientes
mirati sūt & relicto eo abierūt. In
illo die accesserūt ad eū saducei q̄
dicūt nō esse resurrectionez & interro
gauerūt eum dicētes. Magister:
moyses dixit. si q̄s mortuus fuerit
non hns filiū ut ducat frater eius
uxorē illius & suscitet semē fratri
suo. Erāt aūt apud nos septē fra
tres. primus uxore ducta defūctus ē
et nō hns semē reliq̄t uxorē suam
fratri suo. Similiter secundus & ter
tius usq; ad septimum. Novissime
aūt omnium & mulier defūcta ē. In
resurrectiōe ergo cuius erit de septē uxor.
Omnes enī habuerāt eam. Respon
dens aūt ihs ait illis. Erratis nescientes
scripturas neq; virtutem dei. In re
surrectione enī neq; nubent neq;
nubentur. sed sunt sicut angeli dei in ce
lo. De resurrectione aūt mortuoꝝ
nō legistis q̄d dictum est a deo dicē
te vobis. ego sum deus abraham & de
us ysaac & deus iacob. Nō est de
us mortuoꝝ sed viventium. Et audi
entes turbe mirabant in doctrina eius.
Pharisei aūt audientes q̄ silentium
imposuisset saduceis convenerūt in
unum & interrogauit eum unus ex eis le
gisdoctor tēptans eum. Magister: q̄d
est mandatum magnum in lege.
Ait illi ihesus. Diliges dominum
deum tuum ex toto corde tuo & in to
ta anima tua et in tota mente tua.
Hoc est maximum & primum man
datum. Secundum autem simile est huic.
Diliges proximum tuum sicut teipsum

In hijs duob⁹ mãdatis vniuersa
lex pendet ⁊ ꝓphete. Congregatis
aũt phariseis. ĩtrogauit eos ihs
dicẽs. Quid vob videt de xpo. Cu
ius fili⁹ ẽ. Dicũt ei. Dauit. ait ill
Quõ g dauid in spũ vocat eũ do
minũ dicens. Dixit dñs dño meo
sede a dextris meis. Donec ponaꝫ
ĩimicos tuos scabellũ pedũ tuoꝝ.
Si g dauid vocat eũ dñm. Quõ fi
li⁹ ei⁹ est. Et nemo poterat rñdẽ
ei vbũ. neqꝫ ausus fuit quisq̃ ex
illa die eũ ampli⁹ interrogare.

Tunc ihs locut⁹ ¶ Ca. xxiij.
est ad turbas ⁊ ad discipu
los suos dicens. Sup cathedram
moysi sederũt scribe ⁊ pharisei Oĩa
g q̃cũqꝫ dixerĩt vob seruate ⁊ facite
sedꝫ opa vero eoꝝ nolite facẽ. di
cũt eĩ ⁊ ñ fatiũt. Alligãt eĩ onera
grauia ⁊ ĩportabilia ⁊ ĩponũt ĩ hu
meros hoĩm. digito autẽ suo no
lũt ea mouere. Oĩa vero opa sua
fatiũt ut videant ab hoĩb⁹. Dila
tant em̃ philacteria sua ⁊ magni
ficãt fimbrias. Amãt aũt p̃mos
recubit⁹ ĩ cenis ⁊ p̃mas cathedrs
in synagogis ⁊ salutacões ĩ foro
⁊ vocari ab hoĩbꝫ rabbi. Vos ãt
nolite vocari rabbi. Vn⁹ ẽ eĩ ma
gister vr̃. oẽs aũt vos frẽs estis.
Et patrẽ nolite vocare vob super
terrã. vn⁹ em̃ est pat vester qui ĩ
cel est. Nec vocemini magistri. qꝛ
magister vr̃ vn⁹ ẽ xp̃s. Qui ma
ior ẽ vestꝝ eit mĩster vr̃. Qui aũt
se exaltaueit humiliabit ⁊ qui se
humiliauerit exaltabit. Ve autẽ
vob scribe ⁊ pharisei ypocrite. q̃a
clauditis regnũ celoꝝ añ hoĩes.
Vos em̃ nõ intratis nec ĩtroeun
tes sinitis intrae. Ve vob scribe ⁊
pharisei ypocrite q̃ comeditis do
m⁹ viduaꝝ. oracões lõgas oran
tes. ꝓpt hoc ampli⁹ accipietis iu
ditiuꝫ. Ve vobis scribe ⁊ pharisei
ypocrite. qꝛ circuitis mare et aridã
ut fatiatis vnũ ꝓselitũ ⁊ cum fue
rit fact⁹. facitis eũ filiũ iehẽne du
plo q̃ vos. Ve vobis duces ceci
q̃ dicitis quicũqꝫ iurauerit ꝑ tem
plũ nihil ẽ. q̃ aũt iurauerit in au
ro tẽpli debitor ẽ. Stulti ⁊ ceci q̃d
em̃ mai⁹ est aurũ an tẽplũ qd sã
ctificat auꝝ. Et quicũqꝫ iurauerit
in altari nl est. Quicũqꝫ aũt iura
uerit ĩ dono qd est sup illud debꝫ
Ceci: quid em̃ mai⁹ est. donũ an
altare qd sig̃ficat donũ. Qui g iu
rat in altari iurat in eo et in oĩb⁹
q̃ sup illud sũt. Et quicũqꝫ iuraue
rit in tẽplo. iurat in illo et in eo q̃
habitat in ip̃o. Et q̃ iurat in celo
iurat ĩ throno dei ⁊ ĩ eo q̃ sedꝫ sup
eũ. Ve aũt vobis scribe ⁊ phaisei
ypocrite q̃ decimatis mẽtaꝫ ⁊ ane
tũ ⁊ cyminũ ⁊ relinq̃tis q̃ grauio
ra sũt legis. iuditiũ ⁊ mĩaꝫ ⁊ fideꝫ
Hec oportuit facẽ et illa nõ omit
tere. Duces ceci excolãtes culicem
camelũ aũt glutiẽtis. ve vob scri
be ⁊ pharisei ypocrite q̃ mũdatis
qd deforis ẽ calicis ⁊ parapsidis
Intus aũt pleni estis rapina et ĩ
mũditia. Phaisee cece mũda p̃us
qd int⁹ ẽ calicis ⁊ parapsidis ut
fiat et id qd deforis est mũdũ. ve
vob scribe et phaisei ypocrite. qꝛ
sil̃es estis sepulchris dealbatis
q̃ aforis parẽt hoĩb⁹ spetiosa. in
tus vero sũt plena ossib⁹ mortuo
rũ ⁊ oĩ spurcitia Sic ⁊ vos aforis
quidẽ paẽtis hoĩb⁹ iusti. ĩtus aũt
pleni estis ypocrisi ⁊ iniq̃tate. ve

vobis scribe ⁊ pharisei ypocrite q̃
edificatis sepulcra ꝓphaꝝ ⁊ orna
tis monumẽta iustoꝝ ⁊ dicitis.
Si fuissem⁹ ĩ dieb⁹ patrũ nr̃oꝝ ñ
eẽm⁹ socij eoꝝ ĩ sãguine ꝓphaꝝ
Itaq; testimonio estis vobismet
ip̃is. qꝛ filij estis eoꝝ q̃ ꝓphas oc
ciderũt. Et vos implete mẽsurã pa
trũ vr̃oꝝ. Serpẽtes ⁊ gnimina vi
peraꝝ: qũo fugetis a iuditio iehẽ
ne. Ideo dico vob̃. Ecce ego mitto
ad vos ꝓphas ⁊ sapientes ⁊ scri
bas ⁊ ex ill̃ occidetis et crucifige
tis et ex eis flagellabitis in syna
gogis vr̃is et ꝑsequimĩ de ciuita
te in ciuitatem: ut veniat sup vos
oĩs sãguis iust⁹ q̃ effusus ẽ super
terrã: a sãguine abel iusti vsq; ad
sanguinẽ zacharie filij barachie
quẽ occidistis int̃ templũ ⁊ alta
re. Amẽ dico vob̃ veniẽt hec oĩa
sup gn̄acõem istã. Iherusalez ihe
rusalẽ que occidis ꝓphas ⁊ lapi
das eos q̃ ad te missi sũt: quotiẽs
volui ꝯgregare filios tuos quem
admodũ gallĩa ꝯgregat pullos
suos sb̃ alas ⁊ noluisti. Ecce relin
quet̃ vob̃ dom⁹ vr̃a deserta. Dico
em̃ vob̃ nõ me videbitis amodo
donec dicatis Benedictus q̃ venit
in nomine dñi. ¶ Ca. xxiiij.

Et egress⁹ ih̃s de tẽplo ibat
Et accesserũt discipuli ei⁹ ut
oñderent ei edificacões tẽpli Ipse
aũt rñdens dixit illis. Videtis hec
oĩa. Amẽ dico vobis nõ relinq̃
tur hic lapis sup lapidẽ qui nõ de
struat̃. Sedẽti aũt eo sup montez
olineti: accesserũt ad eũ discipuli
secreto dicẽtes. Dic nobis qñ hec
erũt ⁊ qd̃ signũ aduẽtus tui ⁊ cõ
sũmacõis seculi. Et rñdens ih̃us
dixit eis. Videte ne q̃s vos sedu
cat. Multi em̃ veniẽt in noĩe meo
dicẽtes. ego sũ xp̃s ⁊ multos sedu
cẽt. Audituri em̃ estis p̃lia ⁊ opi
niones p̃lioꝝ: videte ne turbemĩ.
Oportet em̃ hec fieri: ꝫ nõdũ est fi
nis. Cõsurget em̃ gẽs in gentez ⁊
regnũ in reg nũ ⁊ erũt pestilẽtie ⁊
fames ⁊ terre motus ꝑ loca. Hec
aũt oĩa initia sũt doloꝝ. Tũc tra
dẽt vos ĩ tribulacõnez ⁊ occident
vos ⁊ eritis odio oĩbz gẽtibz ꝓp̃t
nomẽ meũ. Et tũc scãdalisabunt̃
multi ⁊ inuicẽ tradẽt ⁊ odio habe
bũt inuicez. Et multi pseudo ꝓphe
surgẽt ⁊ seducent multos Et qm̃
abũdabit iniq̃tas: refrigescet cal
tas multoꝝ. Qui ãt ꝑseuerauerit
vsq; in finẽ h̃ salu⁹ erit. Et p̃dica
bit̃ hoc euangeliũ regni ĩ vniũso
orbe ĩ testĩoniũ oĩb⁹ gẽtib⁹ ⁊ tũc
veĩet ꝯsũmacõ. Cũ g̃ videritis ab
hoĩnacõem desolacõis q̃ dicta ẽ a
daniele ꝓpha stantez ĩ loco sãcto
qui legit ĩtelligat. Tũc q̃ in iudea
sunt fugiãt ad mõtes ⁊ qui ĩ tecto
non descẽdant tollere aliq̃d de do
mo sua ⁊ q̃ in agro nõ reuertatur
tollere tunicã suaz. Ve aũt p̃gnã
tib⁹ ⁊ nutriẽtibz in ill̃ diebz. Ora
te autẽ ut nõ fiat fuga vr̃a in hie
me vel sabbato Erit em̃ tũc tribu
latio mag̃ q̃lis non fuit ab initio
mundi vsq; mõ neq; fiet. Et n̄ bre
uiati fuissent dies illi: ñ fieret sal
ua oĩs caro. ꝫ ꝓp̃t electos breuia
bunt̃ dies illi. Tũc si q̃s vob̃ dixe
rit. ecce h̃ ẽ xp̃us ã ecce illic: nolite
credẽ Surgẽt eĩ pseudo xp̃i ⁊ pseu
do ꝓphe ⁊ dabunt signa magna
et prodigia. ita ut in errorẽ indu
cantur si fieri potest etiam electi.

Ecce p̄dixi vob. Si ergo dixerit vobis ecce in deſto ē. nolite exire. ecce in penetralib⁹ nolite credere. Sicut enī fulgor exit ab oriēte & paret vſq; in occidēt̄. ita erit & aduentus filij hoīs. Vbicūq; fuerit corp⁹ illuc congregabūtur & aq̄le. Statim aūt poſt tribulacōem dier⁹ ille sol obſcurabit & luna nō dabit lumē ſuū & ſtelle cadēt de cœlo & virtutes cœlor⁹ cōmouebūt & tūc pebit ſignū filij hoīs in cœlo Et tūc plangēt ōnes trib⁹ terre & videbūt filiū hoīs venientē in nubibus cœli cū virtute multa & maieſtate. Et mittet āgelos ſuos cum tuba & voce magna & congregabūt electos ei⁹ a q̄tuor ventis a fūmis cœlor⁹ vſq; ad termios eorū. Ab arbore aūt fici diſcite parabolā cū ia ram⁹ ei⁹ tener fuerit & folia nata ſcitis q̄ prope ē eſtas. Ita et vos cū videritis hec ōmia ſcitote q̄ prope ē in ianuis Amē dico vob q̄ nō p̄teribit generacō hec donec ōmia fiāt Celū & terra trāſibūt. verba vero mea nō p̄teribūt. De die aūt illa & hora nēo ſcit neq; āgeli cœlorū niſi p̄ ſol⁹. Sicut āt in dieb⁹ noe ita erit & aduentus filij hoīs. Sic enī erāt in diebꝫ aīe diluuiū comedentes & bibentes. nubētes & nuptui tradentes. vſq; ad eū diē quo intrauit in archā noe & nō cognouerūt donec venit diluuiū & tulit ōnes ita erit & aduentus filij hoīs Tūc duo erūt in agro un⁹ aſſumet & un⁹ relinq̄tur. Due molentes in mola una aſſumet & una relinq̄tur. Duo in leō un⁹ aſſumet & unus relinquet. Vigilate ergo q̄ neſcitis q̄ hora dñs vr venit⁹ ſit. Illud aūt ſcitote q̄m ſi ſciret pīfamilias q̄ hora fur veniat⁹ eſt vigilaret vtiq; & nō fineret perfodi domū ſuā. Ideo & vos eſtote parati q̄ q̄ neſcitis hora filius hoīs venit⁹ eſt. Quis putas eſt fidel⁹ ſeruus & prudēs. quez conſtituit dñs ſup familiā ſuā ut det illis cibū in tpe. Beatus ille ſerv⁹ quē cū venerit dñs ei⁹ inuenerit ſic facientem Amē dico vob q̄m ſup ōmia bona ſua conſtituet eū. Si aūt dixerit malus ſerv⁹ ille in corde ſuo. Moram facit dñs me⁹ venire et cepit percutere conſeruos ſuos māducet āt & bibat cum ebriosis veniet dñs ſerui illi⁹ in die q̄ nō ſperat & hora qua ignorat & diuidet eū partē eius ponet cum ypocritis illic erit fletus & ſtridor dentiū ℣ Ca. xxv.

Tunc ſimile erit regnū cœlor⁹ decē virginib⁹ q̄ accipientes lampades ſuas exierūt obuiā ſponſo & ſponſe. Quinq; aūt ex eis erāt fatue & quinq; prudētes. Sz qui q; fatue acceptis lāpadibus nō ſumpſerūt oleū ſecum. Prudentes vero acceperūt oleū in vaſis ſuis cum lāpadib⁹. Moran autem faciente ſponſo dormitauerūt omnes & dormierūt. Media āt nocte clamor factus eſt ecce ſponſus venit exite obuiā ei. Tūc ſurrexerūt ōnes virgines ille & ornauerūt lāpades ſuas. Fatue aūt ſapientib⁹ dixerūt date nobis de oleo veſtro q̄ lampades nr̄e extinguunt. Reſpōderunt prudētes dicētes. Ne forte nō ſufficiat nobis & vobis ite potiꝰ ad vendentes & emite vobis. Dū autem irent emere venit ſponſus & q̄ parate erāt intrauerūt cū eo ad nuptias

ꝛ clausa ē ianua. Nouissime vero
veniūt ꝛ reliq̄ virgines dicentes.
Dñe dñe aperi nob̄. At ille rñdēs
ait. Amē dico vob̄: nescio vos Vi
gilate itaq̄ q̄ nescitis diē neq̄ ho
rā. Sicut em̄ hō pegre ꝓficiscēs vo
cauit ſuos ſuos ꝛ tradidit ill' bō
ſua. Et vni dedit qn̄q̄ talenta. alij
aūt duo. alij vero vnuꝫ. vnicuiq̄
ſcd̄m ꝓpriā virtutē ꝛ ꝓfectus ē ſta
tim. Abijt aūt q̄ qn̄q̄ talēta acce
pat ꝛ opat⁹ ē in eis ꝛ lucrat⁹ eſt
alia qn̄q̄. Silit̄ q̄ duo accepat lu
crat⁹ ē alia duo. Qui aūt vnū ac
cepat: abiēs fodit ī terrā ꝛ abſcō
dit pecuniā dñi ſui. Poſt multum
vero tp̄is veīt dñs ſeruoꝝ illoꝝ ꝛ
poſuit racōneꝫ cū eis. Et accedēs q̄
qn̄q̄ talenta accepat obtulit alia
qn̄q̄ talēta dicēs. Dñe: qn̄q̄ talē
ta tradidiſti m̄. ecce alia qn̄q̄ ſup
lucr̄t⁹ ſū. Ait illi dñs ei⁹. Euge ſue
bone ꝛ fidel'. q̄ ſup pauca fuiſti fi
del': ſup multa te ꝯſtituā. intra in
gaudiū dñi tui. Acceſſit autē ꝛ q̄
duo talēta accepat ꝛ ait Dñe: duo
talēta tradidiſti m̄. ecce alia duo
lucrat⁹ ſum. Ait illi dñs ei⁹ Euge
ſerue bone ꝛ fidel'. q̄ ſup pauca fu
iſti fidel': ſup multa te cōſtituā. in
tra ī gaudiū dñi tui. Accedēs aūt
ꝛ q̄ vnū talentū accepat ait. Dñe
ſcio q̄ hō durus es. metis vbi nō
ſeminaſti ꝛ ꝯgregas vbi nō ſpar
ſiſti ꝛ timēs abij ꝛ abſcōdi talen
tū tuū ī terra. Ecce hēs qd̄ tuum ē.
Rñdēs aūt dñs ei⁹ dixit ei. Serue
male ꝛ piger. ſciebas quia meto
vbi nō ſemino ꝛ cōgrego vbi nō
ſp̄ſi. Oportuit ḡ te ꝯmittē pecuniā
meā nūmulariis et veniēs ego re
cepiſſeꝫ vtiq̄ qd̄ meū eſt cū vſura

Tollite itaq̄ ab eo talentū et da
te ei qui habet decē talenta. Omni
em̄ hñti dabit̄ ꝛ abūdabit. ei āt
q̄ ñ hꝫ ꝛ qd̄ videt̄ hīe auferet̄ ab
eo. Et inutileꝫ ſeruū eicite in tene
bras exteriores. illic erit fletus et
ſtridor dentiū. Cū aūt veneit fili⁹
hoīs in maieſtate ſua ꝛ om̄es an
geli cū eo. tūc ſedebit ſup ſedē ma
ieſtatis ſue ꝛ ꝯgregabunt̄ añ euꝫ
omnes gētes et ſepabit eos ab ī
uicem. ſicut paſtor ſegregat oues
ab hedis. Et ſtatuet oues quidē a
dextris ſuis. hedos aūt a ſiniſtris.
Tunc dicet rex hijs qui a dextris
ei⁹ erūt. Venite bñdicti p̄ris mei
poſſidete paratū vob̄ regnū a ꝯſti
tucōe mūdi. Eſuriui em̄ ꝛ dediſtis
mihi māducare. Sitiui ꝛ dediſtis
mihi bibere Hoſpes erā ꝛ collegi
ſtis me. Nudus ꝛ operuiſtis me.
Infirm⁹ ꝛ viſitaſtis me. In carcē
eram ꝛ veniſtis ad me. Tūc rñde
būt ei iuſti dicētes. Dñe: qñ te vi
dim⁹ eſurientē ꝛ pauimus. ſitien
tem ꝛ dedim⁹ tibi potū. Qñ autē
te vidimus hoſpitē ꝛ collegimus
te aut nudū ꝛ cooperuim⁹ te. Aut
qñ te vidimus infirmū aut ī car
cere ꝛ venimus ad te. Et rñdens
rex dicet illis. Amē dico vobis q̄
diu feciſtis vni de hijs fratribus
meis minimis: mihi feciſtis. Tūc
dicet et hijs q̄ a ſiniſtris erūt. Di
ſcedite a me maledicti ī ignē eter
nū qui paratus eſt dyabolo ꝛ an
gelis ei⁹. Eſuriui enim ꝛ non dedi
ſtis mihi manducare. Sitiui ꝛ nō
dediſtis mihi potum. Hoſpes erā
et non collegiſtis me. Nudus et
non operuiſtis me. Infirmus
et in carcere et non vidiſtis me.

Tūc rn̄debūt ei ⁊ ip̄i dicētes. Do
mine qn̄ vidimus te esuriētē aut
sitiētē. aut hospitē. aut nudū. ⁊
infirmū vel in carcē ⁊ nō ministr̄
uim⁹ tibi. Tunc rn̄debit ill' dicēs
Amē dico vob' q̄ diu non fecistis
vni de minorib⁹ hijs nec mihi fe
cistis. Et ibūt hij ī supplitiū eternū
iusti aūt ī vitā eternā. Ca. xxvi.

Et factū ē cū cōsūmasset ihs
sermōes hos oēs dixit disci
pulis suis Scitis q̄ post biduum
pasca fiet ⁊ filius hōis tradet' vt
crucifigatur. Tūc ɔgregati sunt
p̄ncipes sacerdotū ⁊ seniores ppl'i
in atriū principis sacerdotū qui
dicebatur cayphas ⁊ ɔsiliū fece
rūt vt ihesū dolo tēerent et occide
rent. Dicebāt aūt Nō in die festo
Ne forte tumultus fieret in popu
lo. Cum autē eēt ihesus in betha
nia ī domo symoīs leprosi. acces
sit ad eū mulier habēs alabastr̄
vngenti pretiosi ⁊ effudit sup ca
put ipsi⁹ recumbētis Vidētes au
tē discipuli indignati sūt dicētes
Vt q̄d perditio hec. Potuit em̄
istud venūdari mlto ⁊ dari pau
peribz. Sciens autē ihus ait illis
Quid molesti estis huic mulieri.
Op⁹ bonū operata est in me. Naz
sēper paupes habetis vobiscum
me aūt non sēp habetis. Mittēs
em̄ hec vngētum hoc ī corp⁹ meū
ad sepeliēdū me fecit Amen dico
vob' vbicūq̄ predicatū fuerit hoc
euāgelium in toto mūdo. dicetur
⁊ q̄ hec fecit in memoriam eius.
Tūc abijt vn⁹ de duodecim qui
dicit' iudas scarioth ad p̄ncipes
sacerdotū ⁊ ait ill'. Quid vultis
mihi daē ⁊ ego vob' eum tradā.

At illi ɔstituerūt ei triginta argē
teos. Et ex inde querebat oportu
nitatē ut eū traderet. Prima autē
die azimoꝝ accesserunt discipuli
ad ihm dicētes Vbi vis parem⁹
tibi comedē pasca. At ihs dixit
Ite in ciuitatē ad quēdā ⁊ dicite
ei. Magister dicit tēpus meū ꝓpe
est apud te facio pasca cum disci
pul' meis. Et fecerūt discipuli sic
cōstituit ill' ihus ⁊ parauerunt
pasca. Vespe autez facto discum
bebat cum duodecī discipul' suis
Et edētibus illis dixit Amen dico
vobis q̄ vnus vestr̄ me tr̄ditu
rus ē. Et cōtristati valde ceperunt
singuli dicere. Nūq̄d ego sū dn̄e.
At ipse rn̄dens ait. Qui intingit
mecū manū in parabside hic me
tradet Filius q̄dem hōis vadit si
cut scriptū ē de illo ve aūt homini
illi p quē filius hōis tr̄det'. Bonū
erat ei si nat⁹ nō fuiss̄z hō ille. Rn̄
dens autē iudas q̄ tradidit eum
dixit Nūq̄d ego sū rabbi. Ait illi
Tu dixisti Cenātibz aūt eis. acce
pit ihus panē ⁊ benedixit ac fre
git deditq̄ discipul' suis ⁊ ait. Ac
cipite ⁊ comedite hoc est corpus
meū. Et accipiēs calicē grās egit
⁊ dedit illis dicens. Bibite ex hoc
om̄s. Hic ē enim sāguis me⁹ no
ui testamēti q̄ p multis effundet'
in remissionē peccatoꝝ. Dico autē
vob' nō bibam amodo de hoc ge
nimine vitis vsq̄ in diē illū cum
illud bibaz vobiscū nouū in reg
no patris mei. Et ymno dicto exi
erunt in mōtem oliueti. Tunc di
cit illis ihus. Om̄s vos scandalū
patiemī in me ī ista nocte. Scrip
tū est enim. Percutiā pastorem

ꝛ dispgent̄ oues gregis. Postq̄
aūt resurrexero p̄cedā vos in gali
leā. Rn̄dens aūt petr⁹ ait illi. Et si
oēs scandalisati fuerint in te: ego
nūq̄ scandalisabor. Ait illi ih̄us.
Amē dico tibi. qꝛ in hac nocte an
teq̄ gall⁹ cantet ter me negabis
Ait illi petrus Etiam si oportuerit
me mori tecuꝫ: nō te negabo. Simi
lit̄ ꝛ oēs discipuli dixerūt Tūc ve
nit ih̄us cū illis in villam que di
cit̄ gethsimani. Et dixit discipul̄
suis. Sedete hic: donec vadā illuc
ꝛ orem. Et assumpto petro ꝛ duo
bus filijs zebedei: cepit ꝯtristari ꝛ
mestus eē. Tūc ait illis. Tristis ē
am̄a mea vsq̄ ad mortē. Sustine
te hic et vigilate mecuꝫ. Et ꝓgres
sus pusillū: ꝓcidit in fatieꝫ suam
orans ꝛ dicēs. Mi pat̄: si possibile
est tr̄nseat a me calix iste. Verūta
men nō sicut ego volo ꝫ sicut tu.
Et venit ad discipulos ꝛ inuenit
eos dormiētes ꝛ dicit petro. Sic.
Non potuistis vna hora vigilare
mecū. Vigilate ꝛ orate ut nō in
tretis in temptacōem. Spūs qui
dem ꝓmptus ē. caro aūt infirma.
Iteꝝ secūdo abijt ꝛ orauit dicens
Pat̄ mi: si nō pōt hic calix trāsire
n̄ bibaꝫ illū fiat voluntas tua. Et
venit iteꝝ ꝛ inuenit eos dormien
tes. Erāt em̄ oculi eoꝝ grauati Et
relictis ill̄ iteꝝ abijt et orauit ter
tio eūdē sermonē dicēs. Tūc veīt
ad discipulos suos et dicit illis.
Dormite iaꝫ ꝛ requiescite. Ecce ap
propinq̄bit hoā ꝛ filius hoīs tra
det̄ in man⁹ peccatoꝝ. Surgite ea
mus. Ecce appropinq̄bit q̄ me tra
det Adhuc ipso loquente: ecce iu
das vn⁹ de duo decī venit ꝛ cū eo

turba multa cū gladijs ꝛ fustibꝫ
missi a p̄ncipib⁹ sacerdotū ꝛ seni
oribꝰ ꝓpl̄i. Qui aūt tradidit eum
dedit ill̄ signū dicens Quemcūq̄
osculatus fuero ip̄e ē tenete eū. Et
ꝯfestim accedēs ad ih̄ꝫ dixit. Aue
rabi. Et osculatus est eū Dixitq̄ il
li ih̄us. Amice ad quid venisti.
Tūc accesserūt et man⁹ iniecerūt
in ih̄m ꝛ tenuerūt eū. Et ecce vn⁹
ex hijs qui erāt cuꝫ ih̄u extēdens
manū exemit gladiū suū ꝛ ꝑcuti
ens seruū p̄ncipis sacerdotū am
putauit auriculā ei⁹. Tūc ait illi
ih̄us. Conuerte gladiū tuū in lo
cū suū. Om̄es eī qui accepint gla
diū: gladio ꝑibūt. An putas q̄a
nō possum rogare prēm meū ꝛ ex
hibebit m̄ mō plusq̄ duodecī le
giones āgelorū. Qūo ḡ īplebun
tur scripture. Quia sic oportꝫ fiei
In illa hora dixit ih̄s turb̄. Tāq̄
ad latronē existis cū gladijs ꝛ fu
stibꝫ ꝯp̄hēdere me. Quotidie apd̄
vos sedebā docēs ī tēplo et nō me
tenuistis Hoc aūt totū factū ē ut
adīplerent̄ scripture ꝓpheꝝ Tūc
discipuli oēs relicto eo fugerunt.
At illi tenētes ih̄m: duxerunt ad
cayphā p̄ncipē sacerdotū vbi scri
be ꝛ seniores conuenerāt Petrus
aūt sequebat̄ euꝫ alonge: vsq̄ in
atriū p̄ncipis sacerdotū. Et ingres
sus ītro sedebat cū mīstris ut vide
ret finē P̄nceps āt sacdotū ꝛ oē cō
ciliū q̄rebāt falsū testīoniuꝫ cōtr̄
ih̄ꝫ ut eū morti tr̄derēt ꝛ n̄ īuenerīt
cū mlti falsi testes accessissent No
uissiē āt venerīt duo falsi testes ꝛ
dixerīt. h̄ dixit: possū destruē tēplū
d̄i ꝛ post triduū reedificaē illd̄. Et
surgens p̄nceps sacerdotū ait illi

Nihil rñdes ad ea que isti aduer
sum te testificãtur. ¶ Ihs aũt tace
bat. Et pn̄ceps sacerdotũ ait illi.
Adiuro te p deũ viuũ ut dicas no
bis si tu es xp̄s filius dei Dicit illi
ihus. Tu dixisti Verũtamẽ dico
vob̄ amodo videbitis filium hoĩs
sedẽtem a dextris virtutis dei ⁊ ve
niẽtẽ in nubibꝫ celi. Tũc pn̄ceps
sacerdotũ scidit vestimẽta sua di
cẽs. Blasphemauit. Quid adhuc
egem⁹ testibꝫ. ¶ Ecce nũc audistis
blasphemiã. Quid vob̄ videtur. ¶
At illi rñdentes dixerũt. Reus est
mortis. Tũc expuerũt in faciem
eius ⁊ colaphis eũ ceciderũt. Alij
autẽ palmas in fatiẽ ei dederũt di
cẽtes ꝓphetisa nob̄ criste. Quis ẽ
q̄ te pcussit. ¶ Petr⁹ vero sedebat
foris in atrio ⁊ accessit ad eũ vna
ancilla dicẽs Et tu cũ ihu galileo
eras At ille negauit corã oĩbꝫ di
cẽs nescio q̄d dicis. Exeũte ãt illo
ianuã. vidit eũ alia ancilla ⁊ ait
hijs q̄ erãt ibi. Et hic erat cũ ihu
nazareno. Et iterꝫ negauit cum iu
ramẽto q̄ non noui hoĩeꝫ Et pt⁹
pusillũ accesserũt qui stabãt ⁊ dix
erunt petro. Vere ⁊ tu ex illis es
Nã ⁊ loq̄la tua manifestũ te facit
Tũc cepit detestari ⁊ iuraẽ q̄ nõ
nouisset hoĩem Et ꝯtinuo gallus
cãtauit. Et recordatus est petrus
verbi ihu q̄d dixerat prius q̄ gal
lus cãtet. ter me negab̄. Et egres
sus foras fleuit amaẽ ¶ Ca. xxvij.

Mane autẽ facto ꝯsilium ime
rũt oms pn̄cipes sacerdotũ
⁊ seniores ꝓpl̄i aduersus ihesum
ut eũ morti trãderẽt ⁊ vĩctũ addux
erunt eũ ⁊ tradiderẽt põtio pilato
p̄sidi. Tũc vidẽs iudas q̄ eũ tra
didit q̄ dãnat⁹ esset pñia duct⁹
retulit triginta argenteos princi
pibꝫ sacerdotuꝫ ⁊ senioribꝫ dicẽs.
Peccaui tradẽs sãguinem iustuꝫ
At illi dixerũt. Quid ad nos. ¶ Tu
videris. Et ꝓiectis argẽteis in tẽ
plo recessit ⁊ abiẽs laq̄o se suspẽ
dit. Principes aũt sacerdotuꝫ ac
ceptis argẽteis dixerũt. Nõ licet
eos mittere in carbonã q̄ p̄tium
sãguinis ẽ Cõsilio aũt inito eme
runt ex ill̄ agꝝ figuli in sepultu
ram pegrinoꝝ ꝓpter hoc võtus ẽ
ager ille acheldemach. hoc ẽ ager
sanguinis vsq̄ in hodiernũ dieꝫ
Tũc impletuꝫ ẽ q̄d dictũ est p ihe
remiã ꝓphetaꝫ dicẽtem. Et accepe
rũt triginta argẽteos pretiũ ap
preciati quẽ appreciauerũt a filijs
isrl̄ ⁊ dederũt eos in agꝝ figuli si
cut cõstituit mihi dñs. Ihesus ãt
stetit añ presideꝫ ⁊ interrogauit
eum preses dicens. Tu es rex iu
deoꝝ. ¶ Dicit illi ihesus. Tu dicis.
Et cum accusaret̄ a pn̄cipibus sa
cerdotuꝫ ⁊ senioribꝰ nihil rñdit.
Tũc dicit illi pilatus. Nõ audis
quãta adũsũ te dicũt testimoĩa. ¶
Et nõ rñdit ei ad vllũ verbũ ita
ut miraretur preses vehemẽter.
Per diẽ aũt sollemnẽ ꝯsueuerat
preses ꝓpl̄o dimittere vnũ vĩctuꝫ
quẽ voluisset. Habebat autẽ tũc
vinctuꝫ insignẽ q̄ dicebat̄ barra
bas Congregatis ergo illis dixit
pilatus. Quẽ vultis dimittaꝫ vo
bis barraban an ihm q̄ dicitur
xp̄s. ¶ Sciebat em̄ q̄ p inuidiam
tradidissent eũ Sedẽte autẽꝫ illo
p tribunali misit ad eũ vxor ei⁹
dicens. Nihil tibi ⁊ iusto illi Mul
ta em̄ passa sum hodie p visũ ꝓpt̄

eū. Pn̄cipes aū sacerdotū ⁊ senio
res ꝑsuaserūt ꝓplis ut peterēt bar
raban. ihm vero ꝑderent. Rn̄dens
aūt p̄ses ait illis. Quē vultis vob
de duob⁹ dimitti. At illi dixerūt.
Barrabā. Dicit ill' pylat⁹. Quid
igit' fatiaz de ihu qui dicit' xp̄us.
Dicūt oēs crucifigat' Ait illis pre
ses. Quid eī mali fecit. At illi ma
gis clamabāt dicētes. Crucifiga
tur. Vidēs aūt pylatus qꝛ nl ꝓfi
ceret ꝫ magis tumultus fieret: ac
cepta aqua lauit man⁹ corā ꝓplo
dicēs. Innocēs ego sū a sāguine
iusti hui⁹: vos videritis. Et rn̄dēs
vniūsus ꝓplus dixit. Sāguis eius
sup nos ⁊ sup filios nr̄os. Tunc
dimisit illis barrabā. ihm aūt fla
gellatuz tradidit eis ut crucifige
ret'. Tūc milites p̄sidis suscipien
tes ihm ī p̄toriū: ꝯgregauerūt ad
eū vniūsā cohortē ⁊ exuentes euz
clamidē coccineā circūdederūt ei ⁊
plectentes coronā de spinis posue
rūt sup caput ei⁹ ⁊ arūdinē in dex
tra ei⁹ ⁊ genuflexo ante eū illude
bant ei dicētes. Aue rex iudeorū.
Et expuētes in eū: acceperūt arun
dinē ⁊ ꝑcutiebant caput eius. Et
postq̄ illuserūt ei exuerūt euz cla
midē ⁊ induerūt eū vestimētis ei⁹
⁊ duxerūt eū ut crucifigerēt Exeū
tes aūt inuenerūt hoīem cyreneuz
noīe symonē hūc angariauerūt
ut tolleret crucē ei⁹ Et venerūt in
locū q̄ dicit' golgatha qd ē calua
rie locus. Et dederūt ei vinuz bibere
cū felle mixtū. Et cuz gustasset no
luit bibere. Postq̄ āt crucifixerūt
eū diuiserūt vestimēta ei⁹ sortē mit
tētes ⁊ sedētes ꝯuabāt eū. Et impo
suerūt sup caput ei⁹ causā ip̄i⁹ scri

ptā. hic ē rex iudeoꝝ. Tunc cruci
fixi sūt cū eo duo latrones vn⁹ a
dextris ⁊ vn⁹ a sinistris. Pretere
untes aūt blasphemabāt eū: mo
uētes capita sua ⁊ dicētes. Vah
q̄ destruis tēplū dei et in triduo il
lud reedificas. Salua temetipsuz
si fili⁹ dei es descēde de cruce. Simi
lit' ⁊ pn̄cipes sacerdotū illudentes
cū scrib' ⁊ seīorib⁹ dicebāt. Alios
saluos fecit seipsū nō pōt saluū fa
cere. Si rex isrl' est descendat nūc
de cruce ⁊ credimus ei. Cōfidit in
dō liberet nūc eū si vult. Dixit enī
qꝛ dei filius sū Idipsū aūt ⁊ latro
nes qui crucifixi erāt cū eo impro
perabāt ei. A sexta aūt hora tene
bre facte sūt sup vniūsā terrā vsq̄
ad horā nonā. Et circa horā nonaz
clamauit voce mag̃ dicēs Heli he
li lamazabathani. hoc ē De⁹ me⁹
de⁹ me⁹ ut q̄d dereliq̄sti me. q̄dā
āt illic stātes ⁊ audiētes dicebāt
Heliā vocat iste. Et ꝯtīuo currēs
vnus ex eis acceptā spongeaz im
pleuit aceto ⁊ imposuit arundini
⁊ dabat ei bibere. Ceteri vero dice
bant. Sine: videamus an veniat
helias liberās eum. Ihesus autez
iterꝝ clamans voce magna: emisit
spiritum. Et ecce velum templi scis
sum est ī duas ꝑtes: a sūmo vsq̄
deorsuz. Et t̄ra mota est ⁊ petre scis
se sunt ⁊ monumēta aperta sūt ⁊
multa corpora sanctorum qui dor
mierant surrexerunt. Et exeuntes
de monumentis post resurrectio
nem eius venerunt in sanctā cīta
tē ⁊ apparuerūt mltis. Cētulo āt ⁊
q̄ cū eo erāt custodiētes ihz: viso
t̄re motu ⁊ hijs q̄ fiebāt timuerūt
valde dicētes. vere fili⁹ dī erāt iste

Erāt aūt ibi mulieres multe a lō
ge que secute erāt ihesū a galilea
ministrantes ei inter q̄s erat ma
ria magdalene ⁊ maria iacobi·
⁊ ioseph mater ⁊ mr̄ filioꝝ zebe
dei. Cū autē sero factū eēt· venit q̄
dam hō diues ab arimathia no
mine ioseph q̄ ⁊ ipe discipulꝰ eāt
ihesu Hic accessit ad pilatū et pe
tijt corpꝰ ihesu. Tūc pilatꝰ iussit
reddi corpus Et accepto corpe io
seph inuoluit illud in syndone
mūda ⁊ posuit illud in monumē
to suo nouo qđ excideāt in petra
Et aduoluit saxum magnuꝫ ad
ostiū monumēti ⁊ abijt. Erat aūt
ibi maia magdalene ⁊ alteā ma
ria sedētes cōtra sepulcꝝ. Altera
aūt die q̄ est post parasceuē con
uenerūt pn̄cipes sacdotū ⁊ phari
sei ad pylatum dicētes Dn̄e recor
dati sumꝰ qꝛ seductor ille dixit ad
huc viuēs ptꝰ tres dies resurgā.
Iube ergo custodiri sepulcꝝ vsq̄
i diē tciū ne forte veniāt discipuli
eiꝰ ⁊ furētur eū. ⁊ dicāt plebi sur
rexit a mortuis ⁊ eit nouissimꝰ er
ror peior priore. Ait illis pilatus.
Habetis custodiā ite custodite sic
scitis Illi āt abeūtes· munierūt se
pulcruꝫ signantes lapidem cum
custodibꝫ. ¶ Ca·xxviij·

Vespe aūt sabbati q̄ lucessit
in prima subbati vēit maia
magdalene ⁊ altera maria vide
re sepulcꝝ. Et ecce terre motus fa
ctus ē magnꝰ. Angelus em̄ dn̄i
descēdit de celo ⁊ accedēs reuoluit
lapidē ⁊ sedebat sup eū. Erat autē
aspectꝰ eiꝰ sicut fulgur ⁊ vestimē
tū eiꝰ sicut nix. Pre timore aūt eiꝰ
exterriti sūt custodes ⁊ facti sūt ve
lut mortui. Rn̄dens aūt āgelus·
dixit mulieribꝫ Nolite timere vos
Scio em̄ qꝛ ihesū qui crucifixus ē
queritis. Nō ē hic surrexit enim si
cut dixit Venite ⁊ videte locū vbi
positus erat dn̄s. Et cito euntes
dicite discipul' eiꝰ quia surrexit ⁊
ecce precedet vos in galileā Ibi eū
videbitis ecce p̄dixi vob̄ Et exierūt
cito de monumēto cum timore ⁊
gaudio magno currētes nūciaē
discipul' eiꝰ Et ecce ihūs occurrit appa^t p^o mulie^bꝫ
illis dicens. Auete. Ille aūt acces
serūt ⁊ tenuerūt pedes eiꝰ ⁊ adorā
uerunt eū. Tūc ait illis ihūs. No
lite timere ite nūtiate fratribus
meis ut eāt in galileā ibi me vide
būt. Que cū abissent ecce quidaꝫ
de custodibꝫ venerūt in ciuitateꝫ
⁊ nūtiauerūt pn̄cipibꝰ sacerdotū
oīa que facta fuerāt. Et ꝯgregati
cū senioribꝫ ꝯsilio accepto pecuni
am copiosā dederūt militibꝰ dicē
tes. Dicite qꝛ discipuli eius nocte
venerūt ⁊ furati sunt eū nobis dor
miētibꝫ. Et si hoc auditu fuerit a
p̄side nos suadebimꝰ ei ⁊ securos
vos fatiemus. At illi accepta pe
cunia fecerunt sicut erāt edocti Et
diuulgatū ē v̄bū istđ apud iude
os vsq̄ i hodiernū diē Vndecim
aūt discipuli abierunt in galileā
in mōtem vbi ꝯstituerat illis ihs
⁊ vidētes eū adorauerūt q̄dā autē
dubitauerūt. Et accedēs ihūs lo appa^t dis·2°
cutus ē eis dicēs Data ē mihi om
nis potestas in celo ⁊ in t̄ra. Eun
tes ergo docete oēs gentes bapti
santes eos in noīe patris et filij
⁊ spūssancti docētes eos seruare
omnia quecūq̄ mandaui vobis
Et ecce ego vobiscum sum oībus

diebꝰ vsq̄ ad ꝯfūmacōnē seculi.

¶ Explicit euāgeliū scd̄m. Matheū. Incipit ꝓlogꝰ ī euāgeliū s̄m Marcū.

Marcus euangelista dei electus ⁊ petri ī baptismate filius atq̄ ī d̄mo sermone discipulus sacerdotiū in isrl̄ agens scd̄m carnē leuita ad fidē xp̄i ꝯuersus: euāgelium in ytalia scripsit: ostendēs ī eo quid ⁊ generi suo deberet ⁊ cristo. Nam initium p̄ncipij in voce ꝓphetice exclamationis instituēs ordinem leuitice electionis ostendit: ut predicans predestinatū iohannem filium zacharie in voce angeli annūtiantis emissum: nō solum verbum carnez factum sed ⁊ corpus domini in omnia ꝑ verbum diuine vocis animatum in initio euāgelice predicatiōis ostēderet ut quis hec legens sciret cui initiū carnis in domino ⁊ ihesu aduenientis habitaculū caro deberet agnoscere: atq̄ in se verbum vocis qd̄ in consonantibus perdiderat inueniret. Deniq̄ ⁊ ꝑfecti euāgelij opus intrās ⁊ baptismo domini predicare deum inchoans non laborauit natiuitatem carnis quam in prioribus viderat dicere. sed totius exprimens posicōnez deserti. numerum ieiunij. temptationem dyaboli. congregationem bestiaꝝ ⁊ ministerium protulit angelorū ut īstituens nos ad intelligendū: singula in breui cōpingens. nec auctoritatez facte rei demeret ⁊ ꝓfitiendi operis plenitudinem nō negaret. Deniq̄ amputasse sibi post fidez pollicem dicitur ut sacerdotio reprobus haberetur. sed tm̄ consentiens fidei predestinata potuit electio: ut nec sic in opere verbi perderet qd̄ priꝰ meruerat in genere. Nam alexandrie episcopus fuit. Cuiꝰ per singula opus fuit scire ⁊ euangelij ī se dicta disponere ⁊ disciplinaz legis in se agnoscere ⁊ diuinam in carne domini intelligere naturaz. Que et nos primū requiri de hīc inquisita volumus agnosci habētes mercedem exhortationis. quoniam qui plātat ⁊ qui rigat vnū sunt. qui autez incrementum prestat deus est.

¶ Explicit prologus. Incipit euangeliū scd̄m Marcū.

Initiū euangelij ihu xp̄i filij dei sic̄ scriptū ē ī ysaia ꝓpha. Ecce mitto angelū meū añ fatiē tuā. q̄ preparabit viā tuā añ te. Vox clamantis in deserto. Parate viaz dn̄i. rectas facite semitas eiꝰ. Fuit in deserto iohes baptisans ⁊ p̄dicās baptismū penitētie in remissionē peccatorū. Et egrediebat̄ ad eum omīs iudee regio ⁊ iherosolomite vniūsi ⁊ baptisabant̄ ab illo ī iordanis flumīe: ꝯfitētes peccata sua Et erat iohes vestitus pilis camelorꝝ ⁊ zona pellicea c̄ca lūbos eiꝰ ⁊ locustas ⁊ mel siluestre edebat ⁊ p̄dicabat dicēs. Veīet fortior me post me cuiꝰ nō sū dignꝰ ꝓcūbēs soluere corrigiā caltiamētoꝝ eiꝰ. Ego baptisaui vos aqua. ille vero baptisabit vos spūscō. Et fcm̄ ē ī diebz ill̄: veīt ihs a nazaēth galilee ⁊ baptizatꝰ ē a iohe ī iordane

Et statim ascendēs de aq̄ vidit ce
los aptos ⁊ spūmsāctū tanq̄ co
lūbam descendētem ⁊ manētem ī
ipso. Et vox facta ē de celis. Tu es
filius meꝰ dilectus in te ꝯplacui.
Et statim spūs expulit eū in deser
tum. Et erat in deserto q̄dr̄ginta
diebꝫ ⁊ q̄dr̄ginta noctibꝫ ⁊ tēpta
bat̄ a sathana. Eratq̄ cū bestijs
⁊ angeli mīstrabāt ei Postq̄ āt
traditus ē iohānes venit ihesus
in galileā p̄dicans euāgelium re
gni dei ⁊ dicēs. Quoniā impletuꝫ
est tēpus ⁊ appropinq̄uit regnū
dei. Penitemini ⁊ credite euange
lio. Et p̄teriēs secus mare galilee
vidit symonē ⁊ andreā fratrem
eiꝰ mittētes retia in mare. Erāt eī
piscatores. Et dixit eis ihesus Ve
nite ptꝰ me ⁊ fatiā vos fieri pisca
tores hoīm. Et ꝓtinus relictis reti
bus secuti sūt eū. Et ꝓgressus īde
pusillū vidit iacobū zebedei ⁊ io
hānē fratreꝫ eiꝰ ⁊ ipōs ꝯponētes
retia in naui ⁊ statim vōuit illos
⁊ relicto patre suo zebedeo ī naui
cum mercēnarijs secuti sūt eū. Et
īgrediūtur capharnaū ⁊ statim
sabbatis ingressus in synagogā
docebat eos. Et stupebāt sup̄ do
ctrina eiꝰ Erat em̄ docens eos q̄si
ptātem habēs ⁊ non sicut scribe.
Et erat in synagoga eoꝝ hō ī spi
ritu immūdo ⁊ exclamauit dicēs.
Quid nob̄ ⁊ tibi ihu nazarene.
Venisti p̄dere nos Scio q̄ sis san
ctus dei. Et ꝯminatus ē ei ihus di
cens. Obmutesce ⁊ exi de hoīe. Et
discerpens eū spūs immūdus. ⁊
exclamās voce mag̃ exijt ab eo.
et mirati sunt om̄s ita ut ꝯquire
rent inter se dicētes. Quidnā est

hoc. Quenā doctrina hec noua.
Quia in ptāte spiritibꝫ immūdis
imperat ⁊ obediūt ei Et ꝓcessit ru
mor eiꝰ statim in oēm regionem
galilee. ⁊ protinꝰ egrediētes de sy
nagoga venerūt ī domū symonis
⁊ andree cū iacobo ⁊ iohāne. De
cūbebat aūt socrꝰ symonis febri
citans ⁊ statī dicunt ei de illa. Et
accedēs eleuauit eaꝫ apprehensa
manu eiꝰ ⁊ cōtinuo dimisit eā fe
bris ⁊ mīstrabat eis Vespe aūt
facto cū occidissꝫ sol afferebāt ad
eū oēs male hn̄tes ⁊ demoīa ha
bētes ⁊ eāt oīs ciuitas ꝯgregata
ad ianuaꝫ. ⁊ curauit multos qui
vexabātur varijs lāguoribꝫ ⁊ de
monia multa eiciebat et nō sine
bat ea loqui quoniā sciebant eū
Et diluculo valde surgēs egressus
abijt in desertū locū ibiq̄ orabat
Et ꝓsecutus est eū symō ⁊ q̄ cū il
lo erāt. Et cum inueīssent eū dixe
rūt ei q̄ om̄s querūt te. ⁊ ait illis
Eamꝰ in ꝓximos vicos ⁊ ciuita
tes ut ⁊ ibi p̄dicem. Ad hoc eī ve
ni. ⁊ erat predicās in synagogis
eoꝝ ⁊ in ōni galilea ⁊ demonia ei
ciēs. Et venit ad eū leprosus dep̄
cās eū ⁊ genuflexo dixit Si vis po
tes me mūdaē. Ihs āt misertus
eiꝰ extēdit manū suā et tāgēs eū
ait illi. Volo. Mūdare Et cū dixis
set statim discessit ab eo lepra et
mūdatus ē Et cōminatus ē ei sta
timq̄ eiecit illū ⁊ dicit ei Vide ne
mini dixeris ꝫ vade ostēde te prin
cipi sacerdotū ⁊ offer ꝓ emūdaci
one tua q̄ precepit moyses in te
stimoniū illis Et egressus cepit p̄
dicare ⁊ diffamare sermoēꝫ ita ut
iā nō posset manifeste introire in

ciuitatē ꝙ foris in desertis locis eē
& conueniebāt ad eum vndiq;

Et ite& intrauit ca ¶ Ca. ij.
pharnaū post dies & audi
tū est q; in domo eēt & cōuenerūt
multi ita ut non caperet neq; ad ia
nuā & loquebat eis verbū. Et ve
nerūt ad eū ferentes paraliticum
qui a q̄tuor portabat Et cū nō pos
sent offerre eū illi p turba nuda
uerūt tectū vbi erat & patefatien
tes submiserūt grabatū in quo pa
raliticus iacebat Cū aūt vidisset
ihūs fidē illor& ait paralitico Fili
dimittunt tibi peccata tua. Erant
aūt illic quidā de scribis sedētes
& cogitātes in cordibus suis Quid h
sic loq̄tur. Blasphemat. Quis po
test dimittere peccata ñ sol9 de9.
Quo statim ognito ihūs spū suo
q; sic cogitarent intra se: dicit illis
Quid ista cogitatis in cordib9 ve
stris. Quid ē facili9. dicere paliti
co dimittunt tibi peccata: an dicere
surge tolle grabatū tuū & ābula
Vt aūt sciatis q; fili9 hois habet
ptātem in terra dimittēdi peccata
ait paralitico Tibi dico surge tolle
grabatū tuū & vade in domū tuam
Et statim surrexit ille & sublato gra
bato abiit inde cora oibus ita ut
mirarent& oēs & honorificarēt deū
dicentes. q; nūq̄ sic vidimus. Et
egressus ē rursus ad mare. & oīs q;
turba veniebat ad eū et docebat
eos. Et cū p̄teriret vidit leui al
phei sedentē ad theloneū & ait il
li Sequere me. Et surgēs secutus
ē eū Et factū ē cū accūberet in domo
illi9: multi publicani & peccatores
simul discūbebāt cū ihū et discipu
lis ei9 Erāt em̄ multi q̄ & sequebā
tur eū. Et scribe & pharisei videntes
q; māducaēt cū publicanis & pec
catoribus dixerūt discipul ei9. q̄re cū
publicanis & pctōrib9 māducat &
bibit magr̄ vr̄. & hoc audito ihūs ait
illis. Nō necesse hūt sani medico
sed qui male hūt. Nō em̄ veni voca
re iustos. sed peccatores. Et erāt di
scipuli iohānis & pharisei ieiunantes
& veniunt & dicūt illi. Quare disci
puli iohānis & pharisecor& ieiunant
tui aūt discipuli nō ieiunant. Et
ait illis ihesus. Nunquid p̄nt filij
nuptiar& q̄diu sponsus ē cū illis ie
iunare. Quāto tpe hūt secū spōsū
nō p̄nt ieiunare. Venient aūt di
es cū auferet ab eis sponsus & tūc
ieiunabūt in illis diebus. Nemo as
sumentū panni rudis assuit vesti
mēto veteri. Alioquin aufert sup
plementū nouū a veteri et maior
scissura fit Et nemo mittit vinum
nouum in vtres veteres. alioquin
dirumpet vinum vtres et vinum
effundetur & vtres peribunt. Sed
vinum nouum in vtres nouos mit
ti debet. Et factum est iterū cum sab
batis ambularet per sata & discī
puli eius cœperunt pregredi & vel
lere spicas. Phariſei autem dice
bant ei. Ecce quid faciunt discipu
li tui sabbatis q̄d non licet. Et ait
illis. Nūq̄ legistis quid fecerit da
uid quando necessitatem habuit
& esurijt ipse & qui cum eo erant:
quomodo intrauit in domum di
sub abiathar principe sacerdotū
& panes p̄positionis manducauit
quos nō licebat māducare ñ sol
sacerdotibus & dedit eis & q̄ cum eo
erāt. Et dicebat eis. sabbatū p̄
hoies factū ē & nō hō p̄ sabbatū

Itaq; dñs est filius hominis eti
am sabbati. ¶ Ca·iij·

Et introiuit iterꝝ in synago
gā ⁊ erat ibi hō habens ma
nū aridā ⁊ obseruabāt eū si sab
batis curaret ut accusarēt illum·
Et ait homini hñti manū aridam
Surge in mediū· et dicit eis· Licꝫ
sabbatis bñfacē an male· aīam
saluā facere an ꝑdere·⁊ At illi tace
bāt· Et circūspiciēs illos cum ira
ꝯtristatus sup cecitate cordis eo
rū dicit hōi· Extēde manū tuaꝫ· et
extēdit ⁊ restituta est manus illi
Exeūtes aūt pharisei statim cū he
rodianis cōsiliū faciebāt aduer
sus eū quō eū ꝑderent· Ihesus āt
cum discipul' suis secessit ad ma
re ⁊ multa turba a galilea ⁊ iudea
secuta ē eum ⁊ ab iherosolimis ⁊
ab ydumea ⁊ trās iordanez ⁊ q̄
circa tyꝝ ⁊ sydonē· mltitudo mag̃
audiētes que faciebat venerunt
ad eū· Et dixit ihūs discipul' suis
ut nauicula sibi deseruiret ꝓpt̄ tur
bam ne ꝯprimerēt eū· Multos eī
sanabat ita ut irruerent in eū ut
illuꝫ tangerent quotq̄t habebāt
plagas Et spūs immūdi cū illuꝫ
videbāt ꝓcidebāt ei ⁊ clamabāt
dicentes Tu es filius dei· Et vehe
mēter cōminabatur eis ne mani
festarent illū· et ascendēs in mon
tem vōuit ad se quos voluit ipe
⁊ venerūt ad eū· Et fecit ut essent
duodecī cuꝫ illo ⁊ ut mitteret eos
ꝑdicaē Et dedit ill' potestatē curā
di īfirmitates ⁊ eiciēdi demoīa Et
īposuit symoni nom̄ petr⁹ et iaco
bū zebedei ⁊ iohānem fratrem ia
cobi ⁊ imposuit eis nomīa boaner
ges qd̄ est filij tonitrui· Et ādreā
⁊ philippuꝫ ⁊ bartholomeum et
matheū ⁊ thomam ⁊ iacobum al
phei ⁊ thadeū ⁊ symonez chana
neū ⁊ iudam scarioth q̄ tradidit
illū· Et veniūt ad domū· et cōueīt
iteruꝫ turba ita ut nō possent ne
q̄ panem māducare· Et cū audis
sēt sui exierūt tenere eū· Dicebāt
em̄ quoniaꝫ in furorē versus est·
⁊ scribe qui ab iherosolimis descē
derant dicebant quoniaꝫ beelze
bub habet ⁊ q̄ in principe demo
nioꝝ eicit demonia· Et cōuocatis
eis in ꝑabolis dicebat illis· Quō
potest sathanas sathanā eicē·⁊
et si regnum in se diuidat̄ nō po
test regnū illud stare· et si dom⁹
sup semetipsā disptiatur nō pōt
domus illa stare· et si sathanas
cōsurrexerit in semetipsū disptit⁹
est ⁊ nō poterit stare sed finē ha
bet· Nemo pōt vasa fortis ingres
sus in domū diripe nisi pri⁹ fortē
alliget ⁊ tūc domū eius diripiet·
Amē dico vob̄ quoniā oīa dimit
tētur filijs hoīꝫ peccata ⁊ blasphe
mie quibus blasphemauerint·
Qui autē blasphemauerit ī spm̄
sāctum nō habebit remissionem
in eternū sed reus erit eterni deli
cti quoniā dicebāt spm̄ immūdū
habꝫ Et veniūt mater eius et fra
tres ⁊ foris stātes miserūt ad eū
vocantes eū· et sedebat circa eum
turba ⁊ dicunt ei· Ecce mat̄ tua ⁊
fratres tui foris q̄rūt te· Et rñdēs
eis ait Que ē mr̄ mea ⁊ frēs mei·⁊
Et circūspiciens eos q̄ in circuitu
ei⁹ sedebāt ait· ecce mr̄ mea ⁊ frēs
mei· Qui em̄ fecerit volūtatē dei h̄
frat̄ meus ⁊ soror mea ⁊ mr̄ est·

¶ Ca·iiij·

Et iterꝝ cepit docere ad mare
⁊ ꝯgregata est ad eũ turba
multa ita ut in nauim ascendens
sederet in mari ⁊ õnis turba circa
mare sup terrã eãt ⁊ docebat eos
in pabolis multa ⁊ dicebat illis in
doctrina sua. Audite. Ecce exijt se
minans ad seminandũ. Et dũ se
minat: aliud cecidit circa viã ⁊ ve
nerũt volucres celi ⁊ comederũt il
lud. Aliud vero cecidit sup petro
sa vbi nõ habuit terrã multã et
statĩ exortũ est qm̃ nõ habebat al
titudinem terre ⁊ qñ exortꝰ est sol
exestuauit ⁊ eo ꝙ nõ habebat ra
dicẽ exaruit. Et aliud cecidit ĩ spi
nas ⁊ ascenderũt spine et suffoca
uerũt illud ⁊ fructũ non dedit. Et
aliud cecidit in terraꝫ bonã et da
bat fructũ ascendentẽ ⁊ crescentẽ
⁊ afferebat vnũ triginta ⁊ vnuꝫ
sexaginta ⁊ vnũ centũ. Et dicebat
Qui habet aures audiendi audi
at Et cũ eẽt singularis: interroga
uerũt eũ hij q̃ cuꝫ eo erãt duo decĩ
parabolaꝫ Et dicebat eis. Vobis
datũ est nosse misteriuꝫ regni dei.
illis aũt q̃ foris sũt in pabolis oĩa
fiũt: vt vidẽtes videãt et ñ videãt
et audiẽtes audiãt et ñ ĩtelligãt
neqñ ꝯuertant̃ ⁊ dimittant̃ eis pec
cata. Et ait illis. Nescitis pabolaꝫ
hanc. Et qũo oẽs pabolas ꝯgno
scetis. Qui semĩat: verbũ semĩat
Hij aũt sunt q̃ circa viã vbi semi
nat̃ verbũ ⁊ cũ audierint ꝯfestim
venit sathanas ⁊ aufert qd̃ semi
natũ est in corde eoꝝ. Et hij sũt si
milit̃ qui sup̃ petraꝫ seminant̃ q̃
cuꝫ audierint verbũ statĩ cũ gau
dio accipiũt illud ⁊ nõ hñt radi
cẽ in se sed tẽpales sũt. deinde orta
tribulacõne ⁊ psecutione ꝓpt̃ ver
bum ꝯfestim scãdalisant̃. Et alij
sunt qui in spinis seminant̃. Hij
sunt qui verbũ audiunt ⁊ erũne
seculi ⁊ decepcõ diuitiaꝝ ⁊ circa re
liqua ꝯcupiscentie introeũtes suf
focant verbũ ⁊ sine fructu efficit̃
Et hij sũt qui sup terrã bonã semi
nati sunt qui audiũt verbũ ⁊ susci
piũt ⁊ fructificant: vnuꝫ triginta
vnũ sexaginta ⁊ vnũ centũ. Et di
cebat illis. Nũquid venit lucerna
ut sb̃ modio ponat̃ aut sb̃ lecto.
Nõne ut sup candelabꝝ ponat̃.
Nõ est em̃ aliquid absconditum
qd̃ nõ manifestet̃. nec factuꝫ ẽ oc
cultũ qd̃ nõ veniat in palam. Si
quis habꝫ aures audiẽdi audiat
Et dicebat ill̃. Videte quid audi
atis In qua mẽsura mẽsi fueritis
remetiet̃ vobis. Qui em̃ habet da
bitur illi ⁊ qui nõ habet: etiaꝫ qd̃
habet auferet̃ ab eo. Et dicebat.
Sic est regnũ dei quemadmoduꝫ
si homo iaceat sementẽ in terrã ⁊
dormiat ⁊ exurgat nocte ⁊ die ⁊ se
men germinet ⁊ increscat duꝫ ne
scit ille. Vltro em̃ terra fructificat
primũ herbã. deinde spicaꝫ. deinde
plenũ frumentũ in spica. Et cuꝫ se
produxerit fructus: statim mittit
falcem quoniaꝫ adest messis. Et
dicebat. Cui assimilabimus reg
num dei aut cui parabole compa
rabimus illud. Sicut granum sy
napis quod cum seminatum fue
rit in terra minus est omnibus
seminibus que sunt in terra ⁊ cũ
natum fuerit ascendit in arboreꝫ
et fit maius omnibꝰ oleribꝰ ⁊ fa
cit ramos magnos ita ut possint
sub vmbr̃ eiꝰ aues celi habitare.

Et talib⁹ multis parabol' loque
batur eis verbū ꝓut poterāt au
diē. sine parabola aūt nō loqueba
tur eis Seorsum autē discipul' dis
serebat oīa. Et ait illis in illa die
cum sero esset factū. Transeam⁹
ꝯtr̄. ⁊ dimittētes turbā assumūt
eū ita ut erat in naui ⁊ alie naues
erāt cum illo. Et facta ē procella
magna vēti ⁊ fluctus mittebat ī
nauim ita ut īplēt̄ nauis. ⁊ eāt
ipe in puppi sup ceruical dormiēs
⁊ excitant eū ⁊ dicunt illi. Magi
ster nō ad te ꝑtinet q̄ perimus.
Et exurgēs ꝯminatus ē vento. et
dixit mari Tace obmutesce. ⁊ ces
sauit ventus ⁊ facta est trāquilli
tas magna. Et ait ill'. Quid timi
di estis. Necdū habetis fidē. et ti
muer̄t timore magno ⁊ dicebāt
ad alterutrū. Quisputas ē iste q̄
vēt⁹ ⁊ mare obediūt ei. ¶ Ca. v.

Et venerūt trās fretū maris
in regionē gerasenoꝝ Et ex
eunti ei de naui statim occurrit de
monumētis homo in spū immū
do q̄ domiciliū habebat in monu
mentis. Et neq̄ cathenis iam q̄s
q̄ poterat eum ligare quoniaꝫ se
pe ꝯpedibus ⁊ cathenis vinctus
dirupisset cathenas ⁊ cōpedes cō
minuiss̄ ⁊ nemo poteāt eū doma
re Et sēp die ac nocte in monum̄
tis ⁊ in montib̄ erat damās ⁊ cō
cidens se lapidib̄. Vidēs aūt ihe
sum alōge cucurrit ⁊ adorāuit eū
⁊ damans voce mag̃ dixit. Quid
mihi ⁊ tibi ihesu fili dei altissimi.
Adiuro te ꝑ deū ne me torqueas
dicebat em̄ illi. Exi spūs immūde
ab hoīe isto. Et interrogabat eū
Quod tibi nomē est. Et dicit ei.
Legio mihi nomē est q̄ multi su
mus. Et dep̄cabatur eū multū ne
se expelleret extr̄ regionē Erat au
tē ibi circa montē grex porcorum
magn⁹ pascēs in agris. Et depre
cabātur eū spūs dicentes. Mitte
nos in porcos ut in eos introea
mus. Et cōcessit eis statim ihus.
Et exeuntes spūs immūdi introi
erūt in porcos. ⁊ magno impetu
grex p̄cipitat⁹ ē in mari ad duo
milia ⁊ suffocati sūt in mari. Qui
aūt pascebant eos fugerūt ⁊ nū
ciauerūt in ciuitatē ⁊ in agros. ⁊
egressi sunt videre q̄d ess̄ facti. et
venerūt ad ihesū ⁊ vidēt illū qui
a demonio vexabat̄ sedētem vesti
tum ⁊ sane mētis ⁊ timuerūt. Et
narrauerūt ill' qui viderāt quali
ter factū ess̄ ei q̄ demoniū habu
erat ⁊ de porcis. Et rogare cepēr̄t
eū ut discederet de finib⁹ eoꝝ. Cū
q̄ ascenderet nauim cepit illū de
precari q̄ a demonio vexatus fue
rat ut esset cū illo ⁊ non admisit
eū sed ait illi. Vade in domū tuaꝫ
ad tuos ⁊ annūcia illis quāta ti
bi dn̄s fecerit ⁊ misert⁹ sit tui. Et
abijt ⁊ cepit predicare in decapo
li quāta sibi fecisset ihus ⁊ om̄es
mirabātur. Et cum ascēdisset ihs
in nauim rursū trans fretū ꝯueīt
turba multa ad eum ⁊ erat circa
mare. Et venit q̄dā de archisyna
gogis nomīe iayrus ⁊ vidēs euꝫ
ꝓcidit ad pedes eius ⁊ dep̄cabat̄
eū multū dicēs quoniā filia mea
in extremis est Veni impone ma
nū tuaꝫ sup eam ut salua sit ⁊ vi
uat. Et abijt cū illo ⁊ sequebatur
eū turba multa ⁊ cōprimebāt eū
Et mulier que erat in profluuio

sanguinis ãnis duodecĩ ⁊ fuerat
multa perpessa a cõpluribꝰ medi
cis et erogauerat omnia sua nec
quicq̃ ꝓfecerat. ꝫ magis deteriꝰ
habebat. Cũq; audisset de ihu ve
nit ĩ turba retro ⁊ tetigit vestimẽ
tũ eius dicebat em̃. q̃ si vel vesti
mentũ eius tetigero salua ero. Et
ꝯfestim siccatus est fons sangui
nis eiꝰ ⁊ sensit corpe. q̃ sanata es
set a plaga. Et statĩ ihs in semet
ipso ꝯgnoscens virtutẽ que exie
rat de illo: ꝯuersus ad turbaꝫ aie
bat. Quis tetigit vestimẽta mea.
Et dicebãt ei discipuli sui. Vides
turbã ꝯprimẽtẽ te ⁊ dicis q̃s me
tetigit. Et circumspitiebat videre
eã que hoc fecerat. Mulier vero ti
mens ⁊ tremens sciens qd̃ factũ
eẽt in se: venit ⁊ ꝓcidit añ eũ ⁊ di
xit ei oẽm veritateꝫ. Ille aũt dixit
ei. Filia fides tua te saluã fecit va
de ĩ pace ⁊ esto sana a plaga tua
Adhuc eo loquẽte veniũt nuncij
ad archisynagoguꝫ dicẽtes. q̃ fi
lia tua mortua est. Quid vltra ve
xas magistꝝ. Ihus aũt audito
verbo qd̃ dicebat̃. ait archisyna
gogo. Noli timere tm̃modo crede
Et nõ admisit quẽq̃ se sequi. nisi
petꝝ ⁊ iacobũ ⁊ iohem fratrẽ ia
cobi. Et veniũt ĩ domũ archisyna
gogi. Et vidit tumultũ et flentes
⁊ eiulãtes multuꝫ ⁊ ingressus ait
illis. Quid turbamini ⁊ ploratis.
Puella nõ est mortua ꝫ dormit Et
irridebãt eũ. Ipe vero eiectis om
nibꝰ assumit patrẽ ⁊ matrẽ puel
le ⁊ qui secũ erãt ⁊ ingrediũt̃ vbi
puella erat iacens ⁊ tenẽs manũ
puelle ait illi Thabithacumi qd̃
est interp̃tatũ puella tibi dico sur

ge. Et cõfestĩ surrexit puella ⁊ am
bulabat. Erat aũt annoꝝ duode
cim. Et obstupuerũt stupore ma
gno. Et p̃cepit illis vehemẽter ut
nemo id sciret ⁊ dixit daẽ illi mã
ducare.

¶ Capitulũ. vi.

Et egressus inde abijt in pa
triã suaꝫ ⁊ sequebant̃ eũ di
scipuli sui. Et facto sabbato cepit
in synagoga docere ⁊ multi audi
entes ãmirabant̃ in doctrina eiꝰ
dicentes. Vnde huic hec oma. Et
que ẽ sapientia que data est illi
et virtutes tales q̃ ꝑ manꝰ eiꝰ ef
fitiunt̃. Nõne hic est faber filius
marie: frat̃ iacobi ⁊ ioseph ⁊ iude
⁊ symonis. Nõne ⁊ sorores eius
hic nobiscuꝫ sunt. Et scandalisa
bant̃ in illo. Et dicebat illis ihus
q̃ nõ est ꝓpha sine honore nisi in
patria sua ⁊ ĩ domo sua ⁊ ĩ cogna
tione sua. Et nõ poterat ibi v̄tutẽ
vllã facere nisi paucos infirmos
impositis manibꝫ curauit ⁊ mira
batur ꝓpt̃ incredulitatẽ eoꝝ ⁊ cir
cuibat castella in circuitu docens
Et vocauit duodecim ⁊ cepit eos
mittere binos ⁊ dabat illis pote
statẽ spirituũ immũdoꝝ Et p̃cepit
eis ne quid tollerẽt ĩ via nisi vir
gam tm̃. nõ perã nõ panẽ neq; in
zona es. sed caltiatos sandalijs
⁊ ne induerentur duabꝰ tunicis.
Et dicebat eis. Quocũq; ĩtroieitis
ĩ domũ illic manete donec exeatis
ĩde ⁊ q̃cũq; ñ receperĩt vos nec au
dierint: exeũtes inde excutite pul
uerem de pedibus vestris in testi
monium illis. Et exeũtes predica
bãt ut penitẽtiã agerẽt ⁊ demoĩa
mlta eitiebãt ⁊ vngebãt oleo mlt
tos egros ⁊ sanabãt̃. Et audiuit

rex herodes manifestū em̄ factum
est nomē eius ⁊ dicebat Quia io
hānes baptista surrexit a mortu
is ⁊ ꝓpterea virtutes opantur ī il
lo. Alij autē dicebant qꝛ helias ē
alij vero dicebāt qꝛ ꝓpha est qua
si vnꝰ ex ꝓphetis. Quo audito he
rodes ait Quē ego decollaui iohā
nē hic a mortuis resurrexit. Ipse
em̄ herodes misit ac tenuit iohā
nē ⁊ vinxit eū in carcerez ꝓpt̄ hero
diadē vxorem philippi fratris sui
qꝛ duxerat eā. Dicebat em̄ iohā
nes herodi. Non licz tibi habere
vxorem fratris tui Herodias au
tē īsidiabat̄ illi ⁊ volebat occidē
eū nec poterat. Herodes aūt intu
ebat iohānez sciēs euz virꝝ iustū
⁊ sāctū ⁊ custodiebāt eū ⁊ audito
eo multa faciebat ⁊ libēter eū au
diebat. ⁊ cū dies oportunus acci
disset herodes natal' sui cenam fe
cit pn̄cipibz ⁊ tribunis ⁊ primis
galilee Cūqꝫ introissz filia ipsius
herodiadis ⁊ saltasset ⁊ placuissz
herodi simulqꝫ recūbētibz rex ait
puelle. Pete a me qd̄ vis ⁊ dabo
tibi ⁊ iurauit illi quia q̄cquid pe
tieris dabo tibi licz dimidiū regni
mei Que cū exissz dixit matri sue.
Quid petaz. At illa dixit. Caput
iohānis baptiste Cūqꝫ introissz
statī cū festinacōe ad regē petiuit
dicēs Volo ut ꝓtinus des mihi ī
disco caput iohānis baptiste. Et
cōtristatus ē rex. Propt̄ iusiurā
dū ⁊ ꝓpter simul discūbentes no
luit eā ꝯtristaē sed misso spicula
tore p̄cepit afferre caput eius in
disco ⁊ decollauit eū in carcere. Et
attulit caput eius in disco ⁊ dedit
illud puelle ⁊ puella dedit matri
sue Quo audito discipuli eiꝰ vene
rūt ⁊ tulerūt corpus eius ⁊ posue
rūt illd̄ ī monumēto. Et ꝯueniētes
apostoli ad ihm̄ renūciauerūt ei
oīa que egerāt ⁊ docuerāt. Et ait
ill'. Venite seorsū in desertū locuz
⁊ req̄escite pusillū. Erant em̄ qui
veniebāt ⁊ rediebāt multi ⁊ nec
spaciū manducādi habebāt. Et
ascēdentes in nauim abierūt ī des
tū locum seorsū. Et viderunt eos
abeuntes ⁊ ꝯgnouerūt multi ⁊ pe
destres de omnibz ciuitatibus cu
currerūt illuc ⁊ p̄uenerūt eos Et exi
ens vidit turbā multaz ihesus et
misertus ē sup eos qꝛ erant sicut
oues nō hn̄tes pastorē ⁊ cepit il
los docere multa Et cū iā hora ml'
ta fieret accesserūt discipuli eiꝰ di
centes. Desertus ē locus hic ⁊ iā
hoā preterijt. Dimitte illos ut eū
tes ī ꝓximas villas ⁊ vicos emāt
sibi cibos q̄s māducēt. Et respon
dens ait ill'. Date illis māducare.
Et dixerūt ei. Eūtes emamꝰ ducē
tis denarijs panes ⁊ dabimꝰ illis
manducaē. Et dicit eis. Quot pa
nes habetis. Ite ⁊ videte. Et cum
ꝯgnouissent dicunt. Qn̄qꝫ. ⁊ du
os pisces Et precepit illis ut accū
bere facerent oēs scd̄m ꝯtubernia
sup viride fenū. Et discubuerūt in
ꝑtes ꝑ centenos ⁊ quinq̄genos.
Et acceptis qn̄qꝫ panibz ⁊ duobz
piscibz intuēs in celū benedixit ⁊
fregit panes ⁊ dedit discipul' suis
ut ponerēt añ eos ⁊ duos pisces
diuisit omnibz. Et manducauerūt
oēs ⁊ saturati sūt ⁊ sustulerūt re
liquias fragmētoꝝ duodecim co
phinos plenos ⁊ de piscibz. Erāt
autē q̄ māducauerūt qn̄qꝫ milia

viroꝝ. Et statim coegit discipulos
suos ascendere nauim ut precede
rent eum trãs fretũ ad bethsaydã
dũ ipse dimitteret ꝓplm. Et cũ dimi
sisset eos abijt in montẽ orare. Et
cũ sero esset erat nauis in medio
mari ⁊ ipse solus in terra. Et videns
eos laborantes in remigãdo. erat
enim ventus contrarius eis ⁊ circa
quartã vigiliam noctis venit ad
eos ambulãs supra mare ⁊ vole
bat preterire eos. At illi ut vide
rũt eũ ambulantẽ supra mare pu
tauerũt fantasma eẽ ⁊ exclamaue
rũt. Oẽs enim viderũt eum ꝯturba
ti sũt. Et statim locutus est cũ eis
⁊ dixit eis. Confidite. Ego sum no
lite timere. Et ascendit ad illos in
nauim ⁊ cessauit ventus. Et plus
magis intra se stupebãt. Non enim
intellexerũt de panibꝰ. Erat eĩ cor
eoꝝ obcecatũ. Et cũ trãsfretassent
venerũt in terrã genesareth ⁊ ap
plicuerũt. Cũq; egressi eẽnt de na
ui ꝯtinuo ꝯgnouerũt eum ⁊ pcur
rentes vniuersã regionẽ illam ce
perũt in grabatis eos qui se ma
le habebant circũferre vbi audie
bãt eũ eẽ. Et quocũq; introiebat
in vicos vel ĩ villas aut ciuitates
in plateis ponebãt infirmos ⁊ de
precabant eũ ut vel fimbriã vesti
menti eiꝰ tangerẽt ⁊ quotq̃t tan
gebãt eũ salui fiebãt. ¶ Ca. vij.

Et ꝯueniunt ad eũ pharisei
⁊ quidã de scribꝰ veniẽtes ab
iherosolimis. Et cum vidissent q̃s
dam ex discipulis eius ꝯmunibꝰ
manibꝰ idest nõ lotis mãducaẽ
panes vitupauerũt. Pharisei enim
⁊ omnes iudei nisi crebro lauerĩt
manus non manducãt: tenẽtes
tradicõem seniorum ⁊ a foro nisi
baptisent non comedunt ⁊ alia
multa sunt que tradita sunt illis
seruare baptismata calicũ ⁊ vrce
orũ ⁊ eramentoꝝ ⁊ lectoꝝ. Et inte
rogabant eum pharisei ⁊ scribe.
Quare discipuli tui nõ ambulant
iuxta tradicõem senioꝝ. ꝫ cõmu
nibꝰ manibꝰ manducãt panem.
At ille rñdẽs dixit eis. Bene ꝓphe
tauit ysaias de vobis ypocritis si
cut scriptũ ẽ. Populus hic labijs
me honorat. cor aũt eoꝝ lõge ẽ a
me. Inuanum aũt me colũt docen
tes doctrinas ⁊ p̃cepta hominum
Relinquẽtes enim mandatum dei te
netis tradicõnes hominũ: baptis
mata vrceoꝝ et calicum ⁊ similia
hijs facitis multa. Et dicebat bñ
irritum fecistis preceptũ dei: ut tra
dicõem vestrã seruetis. Moyses
enim dixit. Honora patrẽ tuũ ⁊ ma
trẽ tuam et qui maledixerit pr̃i vel
matri morte moriat. Vos aũt di
citis. Si dixerit hõ patri aut matri
corban qd̃ ẽ donũ qd̃cũq; ex me ti
bi ꝓfuerit et vltra nõ dimittitis
eũ quicq̃ facere pr̃i suo aut matri
rescindẽtes verbũ dei ꝑ tradicõem
vr̃am quam tradidistis. Et similia
huiusmõi multa facitis. Et aduo
cans iterum turbam dicebat ill. Au
dite me oẽs et ĩtelligite. Nihil est
extra hoĩem introiẽs in eũ qd̃ pos
sit eũ coinq̃nare. ꝫ q̃ de hoĩe proce
dũt illa sũt q̃ ꝯmunicant hoĩem. Si
q̃s hꝫ auẽs audiẽdi audiat Et cũ
ĩtroissꝫ ĩ domũ a turba: ĩtrogabãt
eũ discipuli eiꝰ parabolã. Et ait ill.
Sic ⁊ vos ĩprudẽtes estis. Nõ ĩtel
ligitis q̃a oẽ extrñsecꝰ ĩtroiẽs ĩ ho
minẽ nõ põt eũ ꝯmunicare q̃a nõ

intrat in cor eius sed in ventrem
vadit ⁊ in secessum exit purgās
oēs escas. ⁊ Dicebat aūt qm̄ illa
q̄ de hoīe exeūt illa ꝯmunicāt ho
minē. Abintus em̄ de corde hoīm
male cogitacōes ꝓcedūt adulte
ria. fornicacōnes. homicidia. fur
ta. auaritie. neq̄tie. dolus impudi
citie. oculꝰ malꝰ. blasphemia. su
ꝑbia. stulticia. Oīa hec mala abī
tus ꝓcedunt ⁊ ꝯmunicāt hoīem
Et inde surgēs abijt in fines tyri
⁊ sydoīs ⁊ ingressus domū nemi
nem voluit scire ⁊ nō potuit late
re. Mulier em̄ statim ut audiuit
de eo cuiꝰ filia habebat spūm im
mūdū intrauit ⁊ ꝓcidit ad pedes
eius. Erat em̄ mulier gētilis syro
phenissa genere. Et rogabat euꝫ
ut demoniū eiceret de filia eiꝰ Qui
dixit illi. Sine priꝰ saturari filios
Nō est enim bonuꝫ sumē panem
filioꝝ ⁊ mittere canibus. At illa
rn̄dit ⁊ dixit illi. Vtiq̄ dn̄e. Nam
⁊ catelli ꝯmedūt sub mēsa de mi
cis pueroꝝ Et ait illi. Propt̄ hūc
sermonē vade exijt demoniuꝫ de
filia tua Et cū abijsset domū inue
nit puellam iacentē sup̄ lectum ⁊
demoniū exijsse. Et iteꝝ exiens de
finibus tyri venit ꝑ sydonem ad
mare galilee inter medios fines
decapoleos. Et adducūt ei surduꝫ
⁊ mutū ⁊ deꝑcabāt̄ eū ut īponat
illi manū. Et apprehēdens eum de
turba seorsū misit digitos suos ī
auriculas eius ⁊ expuēs tetigit li
guam eius ⁊ suspiciens in celum
ingemuit ⁊ ait illi. Effeta qđ ē ad
aperire. et statim apte sunt aures
eius ⁊ solutū ē vinculū lingue eiꝰ
⁊ loq̄batur recte. Et precepit illis

ne cui dicerēt. Quāto aūt eis pre
cipiebat tāto magis plꝰ predica
bant. ⁊ eo amplius āmirabant̄
dicentes Bn̄ omnia fecit ⁊ surdos
fecit audiē ⁊ mutos loq̄. Ca. viij.

In diebus ill̄ iteꝝ cū turba
multa esset nec haberēt qđ
māducarent ꝯuocatis discipulis
ait ill̄. Misereor sup turbā q̄ ecce
iam t̄duo sustinēt me nec habēt
qđ manducēt ⁊ si dimisero eos ie
iunos in domū suā deficient īvia
Quidā eī ex eis delonge venerūt et
rn̄derūt ei discipuli sui. Vn̄ istos
q̄s poterit hic saturaē panibꝰ in
solitudine. ⁊ et interrogauit eos.
Quot panes habetis. ⁊ Qui dixe
rūt. Septē. ⁊ precepit turbe discū
bere sup terrā. Et accipiēs septem
panes gr̄as agēs fregit ⁊ dabat
discipulis suis ut apponerent et
apposuerūt turbe Et habebāt pisci
culos paucos ⁊ ipōs bene dixit ⁊
iussit apponi et māducauerūt et
saturati sūt ⁊ sustulerūt qđ supera
uerat de fragmētis septē sportas
Erāt aūt qui māducauerūt quasi
q̄tuor milia ⁊ dimisit eos. Et sta
tim ascēdens nauim cū discipulis
suis venit in ꝑtes dalmanutha.
Et exierunt pharisei ⁊ ceperūt cō
quirē cū eo q̄rentes ab illo signū
de celo tēptātes eū. Et ingemiscēs
spiritu ait Quid generacō ista si
gnū q̄rit. ⁊ Amen dico vob̄. Si da
bitur generacōni isti signū. et di
mittēs eos ascēdit iteꝝ nauim ⁊
abijt trās fretuꝫ. Et obliti sūt pa
nem sumere ⁊ nisi vnū panē non
habebāt secū in naui. et precipie
bat eis dicens Videte ⁊ cauete a
fermento phariseoꝝ ⁊ fermento

nō ⁊ suspiciens

herodis. Et cogitabāt ad alterutꝝ
dicentes. qꝛ panes nō habemus.
Quo ꝯgnito ait illis ihs Quid co
gitatis qꝛ panes nō habetis. Nō
duꝫ cognoscitis nec intelligitis.
Adhuc cecatū habetis cor vestꝝ.
Oculos habentes nō videtis ⁊ au
res habentes nō auditis. Nec re
cordamini qñ qn̄qꝫ panes fregi ī
qn̄qꝫ milia et quot cophinos fra
gmentoꝝ plenos sustulistis. Di
cunt ei. Duodecim. Qñ ⁊ septē pa
nes ī quatuormilia. quot sportas
fragmentoꝝ tulistis. Et dicūt ei:
Septē. Et dicebat eis. Qūo nōdū
intelligitis. Et veniūt bethsaydā
⁊ adducūt ei cecū ⁊ rogabant eū
ut illū tangeret. Et apprehēsa ma
nu ceci eduxit eū extra vicū et ex
puens ī oculos eiꝰ impositis ma
nibus suis: interrogauit euꝫ si q̄d
videret. Et aspitiēs ait. Video ho
mines velut arbores ābulantes.
Deinde iteꝝ imposuit manꝰ super
oculos eiꝰ ⁊ cepit videre et restitu
tus est: ita ut clare videret oīa. Et
misit illū in domū suā dicens. Va
de in domū tuā ⁊ si in vicū introie
ris nemini dixeris. Et ingressus ē
ihus et discipuli eiꝰ castella cesa
ree philippi et in via īterrogabat
discipl̄os suos dicēs eis. Quē me
dicūt eē hoīes. Qui rñderūt illi di
centes. Johem baptistaꝫ. alij he
lyam. alij vero quasi vnū de ꝓphe
tis. Tūc dicit illis. Vos vero quē
me eē dicitis. Rñdens petrus ait
ei. Tu es xp̄s Et ꝯminatus est eis
ne cui dicerēt de illo. Et cepit docē
eos qm̄ oportet filiū hominis pa
ti multa ⁊ reprobari a senioribꝰ ⁊
a sūmis sacerdotibꝰ ⁊ scribis ⁊ oc
cidi ⁊ post tres dies resurgere. Et
palā verbū loquebat̄. Et apprehē
dens eū petrus: cepit īcrepare eū
Qui cōuersus ⁊ vidēs discipulos
suos ꝯminatus est petro dicens.
Vade retro me sathana. qm̄ non
sapis q̄ dei sūt ꝫ que sūt hoīm. Et
cōuocata turba cū discipul̄ suis
dixit eis. Si quis vult me sequi de
neget semetip̄m et tollat crucem
suā ⁊ sequat̄ me. Qui em̄ voluerit
am̄aꝫ suā saluaꝫ facere: ꝑdet eā. q̄
aūt ꝑdiderit aīam suā ꝓpter me ⁊
euangeliū: saluā eaꝫ fatiet. Quid
em̄ ꝓderit homini si lucret̄ mūdū
totū ⁊ detrimentū aīe sue fatiat.
Aut q̄d dabit homo cōmutacōis
ꝓ am̄a sua. Qui em̄ me confusus
fuerit ⁊ verba mea in generacōe
ista adultera ⁊ peccatrice ⁊ filius
hoīs ꝯfundet eū cū venerit in glo
ria patris sui cum angelis sāctis.

Et dicebat illis ¶ Ca. ix.
Amen dico vobis. qꝛ sunt q̄
dam de hic stantibꝰ qui non gu
stabunt mortez: donec videant re
gnū dei veniens ī virtute. Et post
dies sex assumpsit ihus petruꝫ et
iacobum ⁊ iohannē ⁊ ducit illos
in montem excelsum solus ⁊ trās
figuratus est coraꝫ ipsis. Et vesti
menta eius facta sunt splendētia
et candida nimis velut nix: q̄lia
fullo nō potest sup terrā candida
facere. Et apparuit illis helias cuꝫ
moyse ⁊ erant loquentes cuꝫ ihe
su. Et respondens petrus ait ihesu
Rabi bonuꝫ est nos hic eē ⁊ fatia
mus tria tabernacula: tibi vnū ⁊
moysi vnū ⁊ helie vnū. Nō enim
sciebat q̄d diceret. Erāt eī timore
ext̄riti. Et facta ē nubes obūbrās

eos ⁊ venit vox de nube dicēs Hic
ē filius meus carissim⁹ audite il
lū. Et statim circūspiciētes nemi
nē amplius viderūt nisi ihesū tm̄
secū. Et descendētib⁹ illis de mōte
p̄cepit illis ne cuiq̄ q̄d vidissent
narrarent nisi cū fili⁹ hoīs a mor
tuis resurrexerit. Et verbū ɔtinue
runt apud se conq̄rentes q̄d essz
cum a mortuis resurrexerit. Et int̄
rogabāt eū dicētes Quid ergo di
cūt pharisei ⁊ scribe q̄ heliā opor
teat venire primū. Qui r̄ndēs ait
illis. Helias cū venerit primo re
stituet oīa ⁊ qūo scriptū est in fi
liū hoīs ut multa paciatur ⁊ cōtē
natur. Sed dico vobis q̄ ⁊ helias
venit ⁊ fecerūt illi q̄cunq̄ voluerūt
sicut scriptū est de eo. Et veniens
ad discipulos suos vidit turbaz
magnā circa eos ⁊ scribas conq̄
rentes cum ill' Et cōfestim oīs po
pul⁹ videns ihm̄ stupefact⁹ est ⁊
expauerūt ⁊ accurrētes salutabāt
eū. Et interrogauit eos. Quid int̄
vos conq̄ritis. et r̄ndens vn⁹ de
turba dixit. Magister attuli filiū
meū ad te habētem spiritū mutū
q̄ vbicūq̄ eū apprehēderit allidit
illū ⁊ spumat ⁊ stridet dētibus ⁊
arescit. Et dixi discipul' tuis ut ei
cerent illū ⁊ nō potuerūt Qui r̄ndēs
eis dixit. O generacio incredula
q̄dīu ap̄d vos ero. Quādui vos
patiar. Afferte illū ad me. Et at
tulerunt eū. et cū vidissz eū stati
spūs ɔturbauit illū ⁊ elisus ī ter
rā volutabatur spumās. Et inter
rogauit p̄rez ei⁹. Quātū tp̄is est
ex quo ei hoc accidit. At ille ait.
Ab infātia. Et frequēter eum ⁊ in
ignē ⁊ in aquam misit ut eū p̄de
ret Sz si quid potes: adiuua nos
misertus nostri. Ihs aūt ait illi
Si potes credere omnia possibilia
credēti. Et cōtinuo exclamās pat̄
pueri cum lacrimis aiebat. Credo
dn̄e adiuua incredulitatē meam
Et cū viderz ihs ɔcurrentē turbā
ɔminatus est spiritui immūdo di
cens illi. Surde ⁊ mute spūs ego
p̄cipio tibi exi ab eo ⁊ ampli⁹ ne
introeas ī eū Et exclamās ⁊ mul
tū discerpēs eū exijt ab eo ⁊ fact⁹
est sic mortu⁹ ita ut multi dicerēt
q̄ mortuus est. Ihus aūt tenēs
manū ei⁹ eleuauit eū ⁊ surrexit.
Et cum introissz in domū discipu
li ei⁹ secreto īterrogabāt eū Qua
re nos nō potuim⁹ eicere eum. Et
dixit illis. Hoc gen⁹ in nullo pōt
exire nisi in oracōe ⁊ ieiunio. et in
de p̄fecti pret̄gredie bātur galileā
nec volebat quēq̄ sciē. Docebat
aūt discipulos suos ⁊ dicebat il
lis quoniā fili⁹ hoīs tradet̄ in ma
nus hoīm ⁊ occidēt eū ⁊ occisus
tercia die resurgz. At illi ignora
bāt verbū ⁊ timebāt interrogare
eū et venerūt capharnaū Qui cuz
domi essent interrogabat eos.
Quid in via tractabatis. At illi
tacebant. Siq̄dem in via inter se
disputauerāt q̄s eoꝝ maior esset
Et residens vocauit duodecim ⁊ ait
illis. Si q̄s vult prim⁹ eē erit om
niū nouissim⁹ ⁊ oīm minister. Et
accipiēs puerū statuit eū in me
dio eoꝝ quē cū cōplexus essz ait
illis. Quisquis vnū ex huiusmōi
pueris recepit ī nomine meo me
recepit ⁊ q̄cunq̄ me suscepit nō
me suscipit sed eū q̄ misit me. Rn̄
dit illi iohannes dicēs Magister

vidimꝰ quendā in noīe tuo eitiē
tem demonia qui nō sequit̄ nos
ꝛ ꝓhibuimꝰ eū. Jhs aūt ait. No
lite ꝓhibere eū. Nemo est em̄ qui
fatiat virtutē ī noīe meo ꝛ possit
cito male loqui de me. Qui em̄ nō
est aduersū vos: ꝓ vobis ē. Quis
quis em̄ potuꝫ dederit vob̄ calicem
aq̄ in noīe meo q̄a xp̄i estis: amē
dico vobis nō ꝑdet mercedē suam
Et quisquis scādalisauerit vnuꝫ
ex hijs pusillis credentibꝰ in me:
bonū est ei magis si circūdaretur
mola asinaria collo eiꝰ ꝛ in mare
emitteret̄. Et si scandalisauerit te
manꝰ tua abscide illaꝫ. Bonū est
tibi debilem introire in vitā q̄ du
as manꝰ habentē ire ī iehēnaꝫ in
ignez inextinguibilē. vbi vermis
eoꝝ nō morit̄ ꝛ ignis nō extīguit̄
Et si pes tuꝰ te scandalisat ampu
ta illū. Bonū est tibi claudū ītro
ire in vitam eternā q̄ duos pedes
habentē mitti in iehennaꝫ ignis ī
extinguibilis vbi vermis eoꝝ nō
morit̄ ꝛ ignis nō extinguit̄. Qd̄ si
oculus tuꝰ scandalisat te eice eū
Bonuꝫ est tibi luscū introire in re
gnū dei q̄ duos oculos hn̄tē mit
ti in iehennam ignis vbi vermis
eoꝝ nō morit̄ ꝛ ignis nō extīgui
tur. Oīs em̄ igne salieť ꝛ ōnis vi
ctima sale salieť. Bonū ē sal. Qd̄
si sal insulsū fuerit in quo illud cō
dietis. Habete in vobis sal ꝛ pa
cem habete inter vos. ¶ Ca. x.

ET inde resurgēs venit ī fines
iudee vltra iordanē ꝛ ꝯueni
unt iteꝝ turbe ad eū ꝛ sicut cōsue
uerat iterū docebat illos. Et acce
dentes pharisei interrogabāt euꝫ
si licet viro vxorē dimittere: tēptā
tes eum. At ille rn̄dens dixit eis.
Quid vobis p̄cepit moyses. Qui
dixerūt. Moyses ꝑmisit libellū re
pudij scribere ꝛ dimittere. Quibꝰ
rn̄dens ihs ait. Ad duritiam cor
dis vestri scripsit vobis preceptū
istud. Ab initio autē creature ma
sculū ꝛ feminā fecit eos deos. ꝓpt̄
hoc relinquet homo patrē suuꝫ ꝛ
matrē ꝛ adherebit ad vxorē suaꝫ
ꝛ erūt duo in carne vna. Itaq̄ iā
nō sunt duo ꝫ vna caro Qd̄ ergo
deus ꝯiūxit homo nō separet. Et ī
domo iteꝝ discipuli eiꝰ de eodeꝫ in
terrogauerunt eū. Et ait illis. Qui
cūq̄ dimiserit vxoreꝫ suā ꝛ aliam
duxerit: adulteriū ꝯmittit sup eā
Et si vxor dimiserit viꝝ suū et alij
nupserit: mechat̄. Et offerebant
illi ꝑuulos ut tāgeret illos. disci
puli aūt ꝯminabant̄ offerentibꝰ
Quos cuꝫ videret ihus: indigne
tulit. Et ait illis. Sinite ꝑuulos ve
nire ad me ꝛ ne ꝓhibueritis eos
Taliū em̄ est regnū dei. Amen di
co vobis quisquis nō receperit re
gnū dei velut ꝑuulus nō intr̄bit
in illud. Et ꝯplexans eos ꝛ impo
nens manꝰ sup illos: bn̄dicebat
eos. Et cū egressus eēt in via: pro
currens quidā genuflexo ante eū
rogabat eū dicens. Magister bo
ne: quid fatiam ut vitā eternam
ꝑcipiaꝫ. Jhus aūt dixit ei. Quid
me dicis bonuꝫ. Nemo bonus: ni
si vnꝰ deꝰ. Precepta nosti: ne ad
ulteres. ne occidas. ne fureris. ne
falsū testiōniū dixeris. ne fraudē fe
ceris. hōra p̄reꝫ tuū ꝛ mr̄eꝫ. At ille
rn̄dēs ait illi. Mgr̄ hec oīa obsua
ui a iuuētute mea. ihs āt ītuitꝰ eū
dilexit eū ꝛ dixit ei. vnū tibi deest

Vade quecūq̄ habes vende ⁊ da
pauperibꝫ ⁊ habebis thesaurꝫ in ce
lo ⁊ veni sequere me. Qui ꝯtrista
tus in verbo abijt merens Erat eī
habēs multas possessiones Et cir
cumspiciēs ihus ait discipul' su
is. Quādifficile qui pecunias hn̄t
in regnū dei introibūt. Discipuli
aūt obstupescebāt in verbis ei⁹
At ihus rursus rn̄dens ait illis.
Filioli q̄ difficile est ꝯfidentes in
pecunijs in regnū dei introire. Fa
cilius ē camelū ꝑ foramen acus
trāsire q̄ diuitē intrare in regnuꝫ
dei. Qui magis āmirabātur. Dicē
tes ad semetipsos. Et q̄s potest
saluus fiei. Et intuēs ihus illos
ait Apud hoīes impossibile ē sed
non apud deū. Oīa enim possibi
lia sūt apud deū. Et cepit ei petr⁹
dicere. Ecce nos dimisim⁹ oīa ⁊ se
cuti sumus te. Rn̄dens ihus ait.
Amē dico vob' nemo ē q̄ relique
rit domū aut fratres aut sorores
aut pr̄ez ā matrez aut filios aut
agros ꝓpter me ⁊ ꝓpter euāgeliū
q̄ non accipiat cēties tantū nūc
in tpe hoc. domos ⁊ fratres ⁊ so
rores ⁊ matres ⁊ filios ⁊ agros
cū ꝑsecucōnibꝫ ⁊ in seculo futuro
vitaꝫ eternam. Multi aūt erūt p̄
mi nouissimi et nouissimi primi
Erant aūt in via ascēdentes ihero
solimā ⁊ p̄cedebat illos ihesus ⁊
stupebāt ⁊ sequētes timebāt. Et
assumēs iterꝫ duodecim. cepit ill'
dicere q̄ eēnt ei ventura Quia ecce
ascendimus iherosolimā ⁊ filius
hōis tradet' principibꝫ sacerdotū
⁊ scribis ⁊ senioribꝰ ⁊ dānabūt
eū morte ⁊ tradēt eū gētibꝰ ⁊ illu
dēt ei ⁊ cōspuēt eū ⁊ flagellabūt
euꝫ ⁊ interficient eū ⁊ tertia die re
surget. Et ascendūt ad eum iaco
bus ⁊ iohānes filij zebedei dicen
tes. Magister volum⁹ ut q̄dcun
q̄ petierimus facias nobis At il
le dixit eis. Quid vultis ut faciaꝫ
vob'. Et dixer̄t. Da nob' ut vnus
ad dexterā tuā ⁊ ali⁹ ad sinistraꝫ
tuā sedeamus in gloria tua. Ihus
autē ait eis Nescitis quid petatis
potestis bibere calicez quem ego
bibo aut baptismo quo ego bap
tisor baptisari. At illi dixerunt
ei. Possum⁹ Ihs autē ait eis. Ca
licem q̄dem quez ego bibo bibetis
⁊ baptismo q̄ ego baptisor bap
tisabimini sedere aūt ad dexteraꝫ
meā vl' ad sinistrā nō est meū da
re vob' sed quib⁹ ꝑatū ē. Et audi
entes decez indigr̄ti sunt de iacobo
⁊ iohāne. Ihs autē vocans eos.
ait ill' Scitis q̄ hij q̄ vident' prin
cipari gētibꝫ dn̄antur eis ⁊ prin
cipes eorꝫ ꝑtātem habēt ipōruꝫ.
Nō ita ē aūt in vob' sed q̄cunq̄ vo
luerit fieri maior erit vester mini
ster ⁊ quicunq̄ voluerit in vobis
prim⁹ eē erit oīm seruus. Nā ⁊ fi
lius hōis nō venit ut ministraret'
ei sed ut ministraret ⁊ daret aīaꝫ
suā redēpcionez ꝓ multis. Et veni
unt ihericho et proficiscente eo
de ihericho ⁊ discipulis eius ⁊ pl'i
ma multitudīe filius thimei bar
thimeus cecus sedebat iuxta viā
mendicās. Qui cū audisset q̄ ihe
sus nazarenus ē cepit clamare ⁊
dicere. Ihu fili dauid miserē mei
Et ꝯminabātur illi multi ut tacēt
At ille multo magis clamabat fi
li dauid miserere mei. Et stās ihe
sus p̄cepit illum vocari. Et vocāt

cecū dicentes ei Animequior esto
Surge vocat te. Qui ꝓiecto vesti
mento suo: exiliens venit ad eū.
Et rñdens ihs dixit illi. Quid tibi
vis fatiaꝫ. Cecus aūt dixit ei. Ra
boni ut videam. Ihus aūt ait illi.
Vade. Fides tua te saluuꝫ fecit. Et
ꝯfestī vidit ⁊ sequebat̄ eū ī via.

Et cū appropīqua ¶ Ca. xi.
rēt iherosolime ⁊ bethanie
ad montē oliuaꝝ mittit duos ex
discipulis suis ⁊ ait illis. Ite in ca
stellū qd̄ ꝯtra vos est ⁊ statī ītro
eūtes illuc inuenietis pulluꝫ liga
tū sup quem nemo adhuc hoīm
sedit. Soluite illū ⁊ adducite. Et
si quis vob̄ dixerit q̄d facitis. dici
te qꝛ dño necessariꝰ est ⁊ cōtinuo
illū dimittet huc Et abeūtes inue
nerēt pullū ligatū añ ianuā foris
in biuio ⁊ soluūt eū. Et quidā de
illic stantibꝰ dicebāt ill̄. Quid fa
citis soluētes pullū. Qui dixerūt
eis sicut p̄cepat illis ihus ⁊ dimi
serūt eis. Et duxerūt pullū ad ihe
sū ⁊ imponūt illi vestimēta sua et
sedit sup eū. Multi vestimēta sua
strauerēt in via. Alij aūt frondes
cedebant de arboribꝰ ⁊ sternebāt
in via. Et qui p̄ibāt ⁊ q̄ sequebā
tur clamabāt dicentes. Osāna be
nedictꝰ qui venit in noīe dñi: bñ
dictū qd̄ venit regnū p̄ris nostri
dauid: osāna in excelsis. Et intro
iuit iherosolimā ī templū et circū
spectis oībꝫ cū iam vespa eēt hora
exijt in bethaniā cū duodecim. Et
alia die cū exirent a bethania esu
rijt. Cūqꝫ vidissent alōge ficū ha
bentē folia: venit si quid forte īue
niret in ea. Et cū venisset ad eā: nl̄
inuenit p̄ter folia. Nō em̄ erat tē
pus ficoꝝ. Et rñdens dixit ei. Jaꝫ
nō amplius īeternū ex te quisq̄
fructuꝫ māducet. Et audiebāt di
scipli eiꝰ ⁊ veniūt iherosolimā. Et
cuꝫ introisset in templū cepit eice
re vendētes ⁊ ementes in tēplo et
mensas nūmulariorꝝ ⁊ kathedr̄s
vendentiū colūbas euertit. Et nō
sinebat ut quisq̄ trāsferret vas
p templū ⁊ docebat dicēs eis Nō
ne scriptū est q̄a domꝰ mea domꝰ
oracōis vocabit̄ oībꝫ gentibus.
Vos aūt fecistis eaꝫ speluncā la
tronū. Quo audito p̄ncipes sacer
dotū ⁊ scribe querebāt qūo eū per
derēt. Timebāt em̄ euꝫ. qm̄ vniu̇
sa turba āmirabat̄ sup doctrina
eiꝰ. Et cuꝫ vespa facta eēt: egredie
bat̄ de ciuitate. Et cū mane transi
rent: viderūt ficū aridā factā a ra
dicibꝰ. Et recordatus petrꝰ dixit
ei. Rabi: ecce ficus cui maledixisti
aruit. Et rñdens ihs ait ill̄. Habe
te fidē dei. Amē dico vob̄. qꝛ quicū
qꝫ dixerit huic mōti tollere ⁊ mit
tere ī mare ⁊ nō hesitauerit ī corde
suo ꝫ crediderit qꝛ qd̄cūqꝫ dixerit
fiat: fiet ei. Propterea dico vobis
oīa q̄cunqꝫ orātes petitis credite
qꝛ accipietis ⁊ eueniēt vob̄. Et cū
stabitis ad orādū: dimittite si q̄d
hētis adūsus aliqueꝫ ut ⁊ p̄ vr̄ q̄
ī cel̄ est dimittat vob̄ pctā vestra
Qd̄ si vos nō dimiseritis: nec pat̄
vester q̄ in cel̄ est dimittet vobis
peccata vrā. Et veniūt rursus ihe
rosolimā Et cū ambularet in tem
plo accedūt ad eū sūmi sacdotes
⁊ scribe ⁊ seniores et dicunt ei. In
qua potestate hec facis et quis ti
bi dedit hanc potestatem ut ista
fatias. Ihus aūt rñdens ait illis

Interrogabo vos et ego vnũ ver
bum ⁊ respondete mihi ⁊ dicam
vobis ĩ qua ptãte hec faciã. Bap
tismũ iohãnis de celo erat an ex
hõibus. ꝛ Rñdete mihi At illi cogi
tabãt secũ dicentes. Si dixerim⁹
de celo dicꝫ nob. Quare ergo non
credidistis ei. ꝛ Si dixeim⁹ ex hõi
b⁹ timem⁹ populũ. Oẽs eĩ habe
bãt iohãnem qꝛ vere ꝓpheta esset
Et rñdentes dicũt ihesu. Nescim⁹
⁊ rñdens ihesus ait ill. Neqꝫ ego
dico vob in q̃ potestate hec faciã.

Et cepit ill in pa ¶ Ca. xij.
bolis loqui. Vineã pastina
uit hõ ⁊ circũdedit sepem ⁊ fodit
lacum ⁊ edificauit turrim ⁊ loca
uit eã agricolis ⁊ peregre ꝓfectus
est. Et misit ad agricolas in tẽpe
seruũ ut ab agricolis accipet de
fructu vinee. Qui apprehẽsum euꝫ
ceciderũt ⁊ dimiserũt vacuũ. Et ite
rũ misit ad illos aliũ seruũ ⁊ illũ
in capite vulnerauerũt ⁊ cõtume
lijs affecerũt Et rursũ aliũ misit ⁊
illũ occiderũt ⁊ plures alios quos
dam cedẽtes alios vero occidẽtes
Adhuc ergo vnũ habens filium
carissimuꝫ ⁊ illũ misit ad eos no
uissimũ dicẽs qꝛ reuerebũtur filiũ
meũ. Coloni aũt dixerũt ad inui
cem Venite occidam⁹ eũ ⁊ nostr̃
erit hereditas. Et apprehẽdẽtes eũ
occiderunt et eiecerũt extra vine
aꝫ Quid ḡ faciet dñs vinee. ꝛ Ve
niet ⁊ ꝑdet colonos ⁊ dabit vine
am alijs Nec scripturã hanc legi
stis lapidẽ quẽ reprobauerũt edi
ficantes hic factus ẽ in caput an
guli a dño factũ est istud ⁊ est mi
rabile ĩ oculis nostris. ꝛ Et quere
bãt eũ tenere ⁊ timuerũt turbam.

Cognouerũt em̃ quoniã ad eos
ꝑabolam hãc dixerit Et relicto eo
abierũt Et mittũt ad eũ quosdã
ex phariseis ⁊ herodianis ut euꝫ
caperent in verbo. Qui venientes
dicũt ei. Magister scim⁹ qꝛ verax
es ⁊ nõ curas quẽq̃ Nec enim vi
des in faciẽ hõim ꝫ in veritate viã
dei doces. Licꝫ dari tributũ cesari
an nõ dabim⁹. ꝛ Qui sciẽs versuti
am illoꝝ. Ait illis Quid me tẽpta
tis. ꝛ Afferte mihi denariũ ut vide
am. At illi tulerunt ei ⁊ ait ill Cu
ius est ymago hec ⁊ inscripcio. ꝛ
dicũt ei. Cesaris Rñdens aũt ihe
sus dixit illis. Reddite igitur que
sũt cesaris cesari ⁊ q̃ sũt dei deo Et
mirabãtur sup eo. Et venerũt ad
eũ sadducei q̃ dicunt resurrectõeꝫ
nõ esse ⁊ interrogabãt eũ dicẽtes
Magister moyses nobis scripsit
ut si cuius frat̃ mortuus fuerit et
dimiserit vxorẽ ⁊ filios nõ reliq̃
rit accipiat frater ei⁹ vxorẽ ip̃ius
⁊ resuscitet semẽ fratri suo. Septẽ
ergo fratres erãt ⁊ prim⁹ accepit
vxorẽ ⁊ mortu⁹ ẽ nõ relicto semĩe
Et scd̃s accepit eã ⁊ mortuus ẽ et
nec iste reliq̃t semen. Et tercius si
milit̃. Et acceperũt eã sil̃iter septẽ
⁊ non reliq̃rũt semen Nouissima
oĩm defũcta est ⁊ mulier In resur
rectiõe ergo cũ resurrexerint cui⁹
de hijs erit vxor. ꝛ Septẽ em̃ habu
erũt eã vxorẽ. Et rñdẽs ihesus ait
illis. Nõne ido erratis nõ sciẽtes
scripturas neqꝫ v̄tutẽ dei. ꝛ Cũ em̃
a mortuis resurrexerĩt neqꝫ nubẽt
neqꝫ nubẽtur. ꝛ ꝫ sunt sic ãgeli dei
in celis. De mortuis autẽ ꝙ resur
gãt nõ legistis in libro moysi su
ꝑ rubum quomõ dixerit illi deus

inquiens ego sū deus abrahaz ⁊ deꝰ ysaac ⁊ deus iacob.ſ Nō ē deꝰ mortuoꝝ sed viuoꝝ. Vos ḡ multū erratis. Et accessit vnus de scribis qui audierat illos ꝯquirētes ⁊ videns qm̄ bñ illis rñdisset: interrogauit eū qđ eēt primū omniū mandatū. Jhus aūt rñdit ei. ꝙa pmū oim̄ mādatū est. Audi isrł dñs deus tuus deus vnꝰ est ⁊ diliges dñm deū tuuz ex toto corde tuo ⁊ ex tota aīa tua et ex tō mēte tua et ex tota virtute tua. Hoc ē primū mandatū. Secundū aūt simile est illi. Diliges pximū tuū tanq̄ teipsum. Maius hoꝝ aliud mandatuz nō ē. Et ait illi scriba. Bñ magister in veritate dixisti. qꝛ vnꝰ est deus et nō est alius preł eū. Et ut diligaſ ex toto corde ⁊ ex toto intellectu ⁊ ex tō anima ⁊ ex tota fortitudine ⁊ diligere pximū tāq̄ seipm: maiꝰ ē oibꝰ holocaustomatibꝰ ⁊ sacrificijs. Jhus autē videns qꝛ sapienter rñdisset dixit illi. Nō es longe a regno dei. Et nemo iam audebat eū interrogare. Et rñdens ihus dicebat docēs in templo. Quō dicūt scribe xpm filiū eē dauid.ſ Ipe em̄ dauid dic in spūsancto. Dixit dñs dño meo sede a dextris meis. donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ Ipse ergo dauid dicit eū dñm ⁊ vñ est filiꝰ eiꝰ.ſ Et multa turba euz libenł audiuit. Et dicebat eis in doctrina sua. Cauete a scribis q̄ volūt in stolis ambulare ⁊ salutari i foro ⁊ in pmis cathedris sedere i synagogis ⁊ pmos discubitus i cenis. Qui deuorāt domos viduaꝝ sub obtentu prolixe oracōnis hij accipient plixiꝰ iudiciū. Et sedēs ihus cōtra gazophilatiū aspiciebat qūo turba iactaēt es in gazophilatiū ⁊ multi diuites iactabāt multa. Cū vemisset aūt vidua vna paup: misit duo minuta qđ est q̄drans. Et ꝯuocans discipulos suos ait illł. Amen dico vob. qm̄ vidua hec paup plus oibus misit qui miserūt in gazophilatiū. Oēs em̄ ex eo qđ abundabat illis miserūt. hec vero de penuria sua oīa que habuit misit totū victū suū.

Et cū egrederet. ¶ Ca. xiij. de templo ait illi vnꝰ ex discipuł suis Magister: aspice q̄les lapides et quales structure. Et respōdens ihus ait illi. Vides has oēs magnas edificatiōes.ſ Nō relinquet lapis sup lapidez qui nō destruaſ. Et cū sederet in mōte oliuaruū ꝯtra templū: interrogabāt eū sepatim petrus ⁊ iacobus ⁊ iohānes ⁊ āndreas. Dic nob qñ ista fient ⁊ qđ signū erit qñ hec ōmia incipiēt ꝯsūmari. Et rñdens ihus cepit dicē illł. Videte ne quis vos seducat. Multi em̄ venēt in noīe meo dicētes qꝛ ego sū ⁊ multos seducent. Cū audieritis aūt bella ⁊ opiniones belloꝝ: ne timueritis. Oportet em̄ fieri ſ nōdū finis. Exurget em̄ gens ꝯtra gentem ⁊ regnū sup regnū et erūt terremotꝰ p loca ⁊ fames. Initiū doloꝝ hec. Videte aūt vosmetipos. Tradent em̄ vos in ꝯciliis ⁊ in synagogis vapulabitis ⁊ añ pſides ⁊ reges stabitis ꝓpter me in testimoniuz illis. Et in oēs gētes pmū oportet pdicari euangeliū. Et cū dixerint vos tradentes nolite precogitare

quid loquamini sed qꝫ dat̃ vo
bis fuerit in illa hoꝛa id loq̃mi. Nõ
eiwos estis loquẽtes sed spũssan
dus. Tradz aũt frat̃ fratrẽ i mo
tem a pat̃ filiũ a cõsurgẽt filij in
parẽtes a morte afficient eos. Et
eritis odio oĩbus ꝓpter nom̃ me
um Qui autẽ fustinuerit in finez
hic saluus erit Cũ autẽ videritis
abhominacõez desolacõis stãtez
vbi nõ debz q̃ legit itelligat Tũc
q̃ in iudea fũt fugiãt in mõtes a q̃
sup tectũ ne descẽdat in domũ nec
introeat ut tollat q̃d de domo sua
a qui in agro erit nõ reuertatur
retro tollere vestimentũ suũ. Ve
aũt pregnãtibꝫ a nutriẽtibz in il
lis diebus. Orate vero ut hyeme
nõ fiant. Erit em̃ dies illi tribula
cõnes tales q̃les nõ fuerũt ab ini
tio creature quã condidit deus vsq
nũc neq fient. Et nisi breuiasset
dñs dies nõ fuisset salua oĩs caro
Sz ꝓpter electos quos elegit bre
uiauit dies. Et tũc si q̃s vob̃ dixe
rit. Ecce hic ẽ xp̃s ecce illic ne cre
dideritis. Exsurgẽt em̃ pseudo cri
sti a pseudo ꝓphe a dabũt signa
a portẽta ad seducẽdos si fieri põt
etiã electos. Vos ergo videte. Ec
ce p̃dixi vob̃ õmia. Sz in illꝰ diebꝫ
post tribulacõem illaz sol tene
brabit a luna nõ dabit splendo
rem suũ. Et stelle cœli erũt decidẽtes
a virtutes q̃ in cœl̃ sũt mouebũt
Et tũc videbũt filiũ hõis venientez
in nubibꝫ cum v̂tute multa a glo
ria. Et tũc mittet ãgelos suos et
cõgregabit electos suos a q̃tuor
vẽtis a sũmo terre vsq ad sũmuz
cœli. A ficu aũt discite parabolã. Cũ
iaz ram9 eius tener fuerit a nata
fuerint folia cognoscitis qi ꝓxio
sit estas. Sic a vos cũ videritis hec
fieri scitote qi ꝓximo sit in ostijs
Amẽ dico vob̃ qm̃ nõ trãsibit ge
neracõ hec donec oĩa ista fiant.
Celũ a terra trãsibũt verba autẽ
mea nõ trãsibũt. De die aũt illo
vel hora nemo scit neq ãgeli i ce
lo neq filius nisi pat̃. Videte vi
gilate a orate. Neq scitis em̃ qñ
tẽpꝰ sit. Sicut homo q̃ pegre ꝓfe
ctus reliq̃t domũ suã a dedit ser
uis suis ptãtem cuiusq opis a iami
tori precepit ut vigilet. Vigilate
ergo Nescitis em̃ qñ dñs domus
veniat sero. an media nocte. an gal
licãtu. an mane ne cũ venerit re
pẽte. inueniat vos dormiẽtes. Qd
aũt vob̃ dico oĩbz dico vigilate.

Erat aũt pascha ℔ Ca. xiiij.
a azima post biduũ a querebãt sũmi sacerdotes a scribe quo
eũ dolo tenerent a occiderẽt dice
bãt em̃. Nõ i die festo ne forte tu
multus fieret in populo. Et cũ eẽt
bethanie in domo symõis lepro
si a recũberet venit mulier hñs ala
bastrũ vngẽti nardi spicati preci
osi a fracto alabastro effudit su
p caput eiꝰ. Erãt aũt q̃dã indigne
ferentes intrẽ semetipos a dicẽtes
Vt q̃d p̃dicõ ista vngẽti facta ẽ.
Poterat enim vngentũ istud venũ
dari plusq̃ trecẽtis denarijs a da
ri paupibus. Et fremebãt in eaz
Jhs aũt dixit. Sinite eã. Quid il
li molesti estis. Bonũ opꝰ operã
ta est in me. Semp enim paupes ha
betis vobiscũ a cũ volueritis po
stis illi bñfacere me aũt semp non
habetis. Qd habuit hec fecit pre
uenit vngẽ corpꝰ meũ in sepultura

Amen dico vob: vbicūq; predica
tū fuerit euangeliū istud in vniū
so mūdo et q̄ fecit hec: narrabit̄
in memoriā eius. Et iudas scario
this vnus de duodecim abijt ad
sūmos sacerdotes ut p̄deret eū il
lis. Qui audientes gauisi sūt ⁊ p̄
miserūt ei pecuniaz se daturos. Et
querebat qūo illū oportune tr̄de
ret Et p̄mo die azimoꝝ quādo pa
scha ymolabant dicūt ei discipl̄i
Quo vis eam⁹ ⁊ paremus tibi ut
manduces pascha. Et mittit du
os ex discipul̄ suis ⁊ dic̄ eis. Ite ī
ciuitatē ⁊ occurret vobis hō lage
nā aque baiulās. Sequimini eū
⁊ quocunq; introierit dicite dn̄o
dom⁹. q̄ magister dicit. Vbi ē re
fectio mea: vbi pascha cū discipu
lis meis māducez. Et ip̄e vobis de
monstrabit cenaculū grāde stra
tū ⁊ illic parate nob̄. Et abierunt
discipuli ei⁹ ⁊ venerūt in ciuitatē
⁊ inuenerūt sicut dixeāt ill̄ ⁊ pa
rauerūt pascha. Vespe aūt facto
venit cū duodecī. Et discūbentib⁹
eis ⁊ māducantib⁹ ait ih̄s Amē
dico vobis. q̄ vnus ex vob̄ tr̄det
me qui manducat mecū At illi ce
perūt ꝯtristari et dicere ei singilla
tim. Nūq̄d ego. Qui ait ill̄. Vn⁹
ex duodecim q̄ intingit mecū ma
nū in cathino. Et fili⁹ quidē homi
nis vadit sicut scriptuz est de eo.
Ve aūt hoī illi p̄ quē fili⁹ hoīs tr̄
det̄. Bonū eāt ei: si nō eēt nat⁹ hō
ille. Et manducantib⁹ ill̄: accepit
ih̄us panē ⁊ bn̄dicēs fregit ⁊ de
dit eis ⁊ ait ill̄. Sumite: hoc ē cor
pus meuz. Et accepto calice gr̄as
agēs dedit eis. Et biberunt ex illo
oēs. Et ait illis. Hic ē sāguis me⁹
noui testamenti q̄ p̄ multis effun
det̄. Amen dico vobis q̄ iaz nō bi
bā de genimine vitis: vsq; in diē
illū cū illud bibaz nouū in regno
dei. Et ymno dicto exierūt in mon
tē oliuarū. Et ait eis ih̄us. Om̄es
scādalizabimini in nocte ista. q̄a
scriptū est p̄cutiā pastorez ⁊ disp̄
gēt̄ oues. Sz posteaq̄ resurrexero
precedam vos in galileā. Petrus
aūt ait illi. Et si oēs scandalisati
fuerint: s̄ nō ego. Et ait illi ihesus
Amen dico tibi. q̄ tu hodie in no
cte hac prius q̄ gallus bis vocem
dederit ter me es negaturus. At il
le ampli⁹ loquebat̄. Et si oportu
erit me siml̄ ꝯmori tibi non te ne
gabo. Similit̄ aūt ⁊ oēs dicebant
Et veniūt ī prediū cui nomē geth
semani ⁊ ait discipul̄ suis Sedete
h̄ donec orē Et assumit petꝝ ⁊ iaco
bū ⁊ ioh̄ez secū ⁊ cepit pauē ⁊ te
dē Et ait ill̄ Tristis ē aīa mea vsq;
ad mortē. Sustinete hic ⁊ vigila
te. Et cū p̄cessissz paululū: p̄cidit
sup terrā ⁊ orabat ut si fieri possz
trāsiret ab eo hora ⁊ dixit. Abba
pater: omnia tibi possibilia sunt
trāsfer calicē hūc a me. Sed n̄ q̄d
ego volo s̄ q̄d tu. Et veīt ⁊ inueīt
eos dormientes. Et ait petro. Sy
mon dormis. Nō potuisti vna ho
ra vigilare. Vigilate et orate: ut
nō intretis in tēptacōem. Spirit⁹
quidē p̄mptus est. caro vero infir
ma. Et iterꝝ abiens orauit eundē
sermonem dicens. Et reuersus de
nuo: inuenit eos dormiētes. Erāt
em̄ oculi eoꝝ g̃uati et ignorabāt
q̄d rn̄derēt ei. Et venit tertio ⁊ ait
ill̄. Dormite iā ⁊ req̄escite. Sufficit
Venit hora. ecce fili⁹ hoīs tradet̄

in mãus pccõꝝ. Surgite eamus
Ecce q̃ me tr̃det ꝓpe est Et adhuc
eo loquẽte venit iudas scarioth
vnus ex duodecim ⁊ cũ eo turba
multa cũ gladijs ⁊ lignis a sũmis
sacerdotibꝫ ⁊ scrib̃ ⁊ senioribꝫ. De
derat autẽ traditor eiꝰ signũ eis
dicẽs. Quẽcũqꝫ osculatꝰ fuero ip
se ẽ tenete eũ ⁊ ducite caute. Et cũ
venisset statim accedẽs ad eũ ait.
Rabbi. ⁊ osculatus est eũ. At illi
manus iniecer̃t in ih̃m ⁊ tenuer̃t
eũ Vnus aũt q̃dam de circũstan
tibꝫ educẽs gladiũ ꝑcussit seruũ
sũmi sacerdotis ⁊ ãputauit illi au
riculam. Et r̃ndens ihesus ait illis
Tanq̃ ad latronẽ existis cũ gla
dijs ⁊ lignis ꝯprehẽdere me. Quo
tidie erã apud vos in tẽplo docẽs
⁊ nõ me tenuistis. Sꝫ impleãtur
scripture. Tunc discipuli eiꝰ relin
quẽtes eũ oẽs fugerũt Adolescẽs
aũt q̃dam seq̃batur eũ amictus
sindone sup nudo ⁊ tenuer̃t eum.
at ille reiecta sindõe nudꝰ ꝓfugit
ab eis. Et adduxerũt ih̃m ad sũ
mũ sacerdotẽ ⁊ ꝯuenerũt oẽs sac̃
dotes ⁊ scribe ⁊ seniores. Petrꝰ ãt
alõge secutus ẽ eũ vsqꝫ intro in
atriũ sũmi sac̃dotis ⁊ sedebat cuꝫ
ministris ad ignẽ ⁊ calefatiebat
se. Sũmi vero sacerdotes ⁊ omne
ꝯciliũ q̃rebãt aduersus ih̃m testi
moniũ ut eũ morti tr̃derẽt nec in
ueniebãt Multi aũt testimoniuꝫ
falsũ dicebãt aduersus eũ ⁊ ꝯue
niẽtia testimonia nõ erãt. Et q̃dã
surgẽtes falsũ testiõniũ ferebãt
adu̇sus eũ dicentes Quoniã nos
audiuimꝰ eũ dicẽtem. Ego dissol
uã tẽplũ hoc manufactũ ⁊ post
t̃duũ aliud nõ manufactũ edifi
cabo. Et nõ erat ꝯueniẽs testimo
niũ illoꝝ Et exurgẽs sũmus sacer
dos in mediũ interrogauit ih̃m
dicens. Nõ r̃ndes quicq̃ ad ea q̃
tibi obiciũtur ab hijs. ¶ Ille autẽ
tacebat ⁊ nihil r̃ndit. Rursuꝫ sũ
mꝰ sacerdos ĩtrogabat eũ ⁊ dixit
ei Tu es xp̃us filiꝰ dei benedicti. ¶
Ihesus aũt dixit illi. Ego sũ. Et vi
debitis filiũ hõis sedẽtẽ a dextris
virtutis ⁊ veniẽtem cũ nubibus
celi. Sũmus aũt sacerdos scindẽs
vestimẽta sua ait Quid adhuc de
sideramus testes. ¶ Audistis blas
phemiã. Quid vob̃ videtur. ¶ Qui
oẽs cõdẽnauerũt eũ reum eẽ mor
tis. Et ceperũt q̃dã cõspuere eũ et
velare fatiem eiꝰ ⁊ colaphis eũ ce
dere ⁊ dicẽ ei ꝓphetisa. Et ministri
alapis eũ cedebãt. Et cum essꝫ pe
trus in atrio deorsũ. venit vna ex
ãcillis sũmi sacerdotis ⁊ cũ vidis
set petꝝ calefaciẽtẽ se aspiciẽs il
lũ ait Et tu cũ ih̃u nazareno eras
At ille negauit dicens. Neqꝫ scio
neqꝫ noui quid dicas. Et exijt fo
ras ante atriũ ⁊ gallus cãtauit.
Rursus aũt cũ vidissꝫ illũ ãcilla
cepit dicere circũstantibꝰ qꝛ h̃ ex
illis ẽ At ille iteꝝ negauit. Et ptꝰ
pusillũ rursus qui astabãt dice
bãt petro. Vere ex illis es nã et
galileꝰ es. Ille aũt cepit anathe
matizare ⁊ iurare qꝛ nescio hõiez
istuꝫ quẽ dicitis Et statim gallus
iteꝝ cãtauit. Et recordatus est pe
trus verbi qd̃ dixerat ei ih̃us pri
usq̃ gallus cãtet bis. ter me ne
gab̃. Et cepit flere. ¶ Ca. xv.

Et cõfestim mane cõsiliũ fa
ciẽtes sũmi sacerdotes cum
senioribus ⁊ scribis ⁊ vniuerso

concilio vincētes ihm duxerūt et
tradiderūt pylato. Et interrogauit
eū pylatꝰ. Tu es rex iudeoꝝ. At
ille rn̄dens ait illi. Tu dicis. Et ac
cusabant eū sūmi sacerdotes ī mlt
tis. Pylatus āt rursū interrogauit
eū dicens Nō rn̄des quicq̄. Vide
in quātis te accusant. Ihus autē
amplius nihil rn̄dit: ita ut mirare
tur pylatus. Per diē aūt festū so
lebat dimittere illis vnuꝫ ex vin
ctis quecūq̄ petissent. Erat aūt q̄
dicebat barrabas qui cū seditio
sis erat vinctus q̄ in seditione fe
cerat homicidiū. Et cū ascendissꝫ
turba: cepit rogare sicut semp fa
tiebat illꝫ. Pylatus aūt rn̄dit eis
ꝛ dixit. Vultis dimittā vob regē
iudeoꝝ. Sciebat em̄ q̄ p inuidiā
tradidissent eū sūmi sacerdotes.
Pōtifices aūt ꝯcitauerūt turbaꝫ
ut magis barraban dimittēt eis
Pylatus aūt iteꝝ rn̄dens ait illꝫ.
Quid ergo vultis fatiā regi iudeo
rū. At illi iteꝝ clamauerūt. Cruci
fige eū. Pylatus vero dicebat illꝫ
Quid eī mali fecit. At illi magis
clamabant Crucifige eū. Pylatꝰ
autē volens ꝓplo satisfacere dimi
sit illꝫ barrabā ꝛ tradidit eis ihe
sū flagellꝫ cesū ut crucifigeret. Mi
lites aūt duxerūt eū intro in atriū
p̄torij ꝛ ꝯuocant totā cohortez ꝛ ī
duūt eum purpura ꝛ imponūt ei
plectentes spineam coronā ꝛ cepe
runt salutare eū. Aue rex iudeoꝝ.
Et ꝑcutiebant caput eius arundi
ne ꝛ ꝯspuebant eū ꝛ ponentes ge
nua adorabant euꝫ. Et postq̄ illu
serūt ei exuerūt illū purpura ꝛ in
duerunt eum vestimentis suis et
educunt illū ut crucifigerent euꝫ.

Et angariauerūt pretereūtez quē
piā symonē cyreneū venientē de
villa: patrē alexādri ꝛ rufi ut tol
leret crucē eiꝰ. Et ꝑducunt illū in
golgotha locū qd est interp̄tatū
caluarie locus. Et dabant ei bibe
re mirratū vinū ꝛ non accepit. Et
crucifigentes eum diuiserūt vesti
menta eius: mittentes sortē super
eis quid quis tolleret. Erat autē
hora tertia ꝛ crucifixerūt eum. Et
erat titulus cause eius inscriptus
rex iudeoꝝ. Et cū eo crucifigūt du
os latrones: vnū a dextris ꝛ aliū
a sinistris eius. Et adimpleta est
scriptura que dicit. Et cū iniquis
reputatus ē. Et pretereuntes blas
phemabant euꝫ: mouentes capi
ta sua ꝛ dicentes Vah q̄ destruis
templū dei ꝛ in tribꝰ diebꝰ reedi
ficas. Saluū fac temetip̄m descen
dens de cruce. Similit ꝛ sūmi sacer
dotes illudētes ad alterutꝝ cū scri
bis dicebāt Alios saluos fecit se
ipsū nō potest saluū facere Cristꝰ
rex israhel descēdat nunc de cruce
ut videamꝰ ꝛ credamus. Et q̄ cuꝫ
eo crucifixi erāt ꝯuitiabant ei. Et
facta hora sexta: tenebre facte sūt
p totam terrā vsq̄ in horā nonā
Et hoā nona exclamauit ihus vo
ce magna dicēs. Heloy heloy la
mazabathani. Qd est interp̄tatū
deꝰ meus deus meꝰ: ut quid dere
liquisti me. Et quidā de circūstā
tibus audiētes dicebant. Ecce he
liā vocat. Currēs aūt vnus ꝛ im
plēs spongiā aceto: circūponēsq̄
calamo potū dabat ei dicēs. Simi
te: videamus si veniat helias ad
deponendum eum. Ihesus autez
emissa voce mag̃ expiāuit Et velū

templi scissuz ē in duo a sūmo vsq̄ deorsum Videns autē centurio q̄ ex aduerso stabat· qz sic clamās expirasset ait· Vere hō hic filiꝰ dei erat· Erāt aūt ⁊ mulieres delōge aspicientes int̄ quas eāt maria magdalene ⁊ maia iacobi mīoris ⁊ ioseph mr̄ ⁊ salome ⁊ cū eēt in galilea seq̄bantur eū et ministrabāt ei ⁊ alie multe q̄ simul cuz eo ascēderant iherosolimā· Et cū iaz sero esset factū· qz erat parasceue qd̄ est añ sabbatū· venit ioseph ab arimathia nobil̄ decurio q̄ ⁊ ipse erat expectās regnuz dei· Et audacter introiuit ad pylatū et pecijt corpꝰ ihesu· Pilatus autez mirabatur si iā obisset· Et accersito centurione interrogauit eū si iam mortuꝰ esset Et cū ꝯgnouissz a cēturione donauit corpꝰ ioseph Joseph aūt mercatus syndonē ⁊ deponēs eū inuoluit syndone ⁊ posuit eū in monumento quod erat excisū de petra ⁊ aduoluit lapidē ad ostiuz monumēti· Maria magdalene ⁊ maria ioseph aspiciebāt vbi poneret̄· ¶ Ca·xvi·

Et cū trāsisset sabbatuz maria magdalene et maria iacobi ⁊ salome emer̄t aromata ut veniētes vngerent ihesū Et valde mane vna sabbatoꝝ veniūt ad monumētū orto iam sole· Et dicebāt ad inuicē· Quis reuoluet nobis lapidez ab ostio monumēti· Et respicientes viderūt reuolutuz lapidem Erat q̄ppe magnꝰ valde Et introeūtes in monumētū viderūt iuuenē sedētem in dextris cooptū stola cādida ⁊ obstupuerūt Qui dicit ill̄· Nolite expauescere Jhm queritis nazarenū· crucifixum surrexit nō ē h̄ Ecce locus vbi posuerūt eum· Sed ite dicite discipulis eiꝰ ⁊ petro qz precedet vos ī galileā· Jbi euz videbitis sic dixit vob̄ At ille exeūtes fuger̄t de monumēto Inuaserat eī eas tremor ⁊ pauor ⁊ nemini q̄cq̄ dixer̄t Timebāt em̄· Surgēs aūt ihus mane prima sabbati apparuit p̄mo marie magdalene de q̄ eiecerat septē demonia· Illa vadēs nūciauit hijs q̄ cum eo fuerāt lugētibꝰ ⁊ flentibꝰ ⁊ illi audiētes qz viueret ⁊ visus essz ab ea nō credider̄t Post hec aūt duobꝰ ex hijs ābulantibꝰ oñsus ē in alia effigie eūtibus in villā ⁊ illi euntes nūciauer̄t ceteris nec illis crediderunt· Nouissime aūt recūbentibꝰ ill̄ vndecim apparuit ⁊ exprobrauit incredulitatez eoꝝ ⁊ duritiā cordis qz hijs qui viderāt eū resurrexisse nō credider̄t· Et dixit eis· Euntes in mūdū vniuersū predicate euāgelium omni creature· Qui crediderit ⁊ baptisatus fuerit· saluus erit· q̄ vero nō crediderit cōdēnabit̄· Signa aūt eos q̄ crediderint hec sequent̄ In nomīe meo demonia eitiēt linguis loquent̄ nouis serpētes tollēt· Et si mortiferū q̄d biberint non eis nocebit· Super egros manꝰ imponēt ⁊ bene habebūt· et dñs quidē ihesus post q̄ locutus est eis· assumptus est in celū ⁊ sedet a dextris dei· Illi autē pfecti predicauerūt vbiq̄ dño cooperante ⁊ sermonē confirmāte sequentibus signis·

appa^t p^o ma^e mag.

appa^t pe^gnio 2°

appa^t 3° dis.

¶ Explicit euāgeliū scd̄m Marcū·

¶ Incipit p̄fatio bt̄i Jheronimi p̄sbiteri i euangeliū s̄m Lucā.

Lucas syrus: natione anthiocēsis. arte medicus. discipulus apostolorū. postea paulū secutus vsq̄ ad ɔfessionē eius seruiens dn̄o sine crimine. naz neq̄ vxorem vnq̄ habuit. neq̄ filios: septuaginta et quatuor annorū obijt in bithinia plenus spiritu sancto. Qui cū iam scripta essent euangelia: p matheū quidez in iudea. p marcū aūt in ytalia: sancto instigante spū in achaie partibz hoc scripsit euangeliū: significās etiā ipse in p̄ncipio ante suū alia esse descripta Cui extra ea que ordo euangelice dispositionis exposcit: ea maxime necessitas laboris fuit ut primū grecis fidelibus oī ꝓphetacōne venturi in carnem dei xp̄i manifestata hūanitate ne iudaicis fabul' attenti in solo legis desiderio tenerent̄. vel ne hereticis fabulis ⁊ stultis sollicitationib⁹ seducti exciderent a veritate elaboraret. dehinc ut in p̄ncipio euangelij i oh̄is natiuitate presumpta cui euangeliū scriberet ⁊ in quo elect⁹ scriberet indicaret: ɔtestās in se completa esse que essent ab alijs inchoata. Cui ideo post baptismū filij dei a perfectione generationis in xp̄o implete: repetende a p̄ncipio natiuitatis humane potestas p̄missa est ut requirentibus demonstraēt in quo apprehēdens erat p nathan filiū dauid introitu recurrentis in deum generationis admisso: indisparabilis dei p̄dicans in hominibus cristū suū perfecti opus hominis rediē in se per filium faceret qui p dauid patrem venientibus iter prebebat i xp̄o Cui luce non immerito etiaz scribendorum actuum apostolorū potestas in ministerio datur. ut deo in deum pleno ⁊ filio perditionis extincto: oratione ab apostol' facta. sorte domini electionis numerus compleretur. sicq̄ paulus consūmationem apostolicis actibus daret quem diu cōtra stimulum recalcitrantem dominus elegisset. Q̄d et legentibus ac requirentibus deum ⁊ si per singula expediri a nobis vtile fuerat. sciens tamen q̄ operantem agricolam oporteat de suis fructib⁹ edere. vitauimus publicam curiositatem ne non tam volentibus deum demonstrare videremur q̄ fastidiētibus prodidisse.

¶ Explicit prefatio. Incipit euāgeliū scd̄m Lucā. ¶ Prohemiū ipsi⁹ bt̄i luce in euāgeliū suū.

Quoniam quidem multi conati sunt ordinaē narracōnes que in nobis complete sunt rerū sicut tradiderunt nobis qui ab initio ipsi viderunt ⁊ ministri fuerunt sermonis: visum est ⁊ mihi assecuto omnia a p̄ncipio diligēter ex ordine tibi scribere optime theophile ut cognoscas eorū verborū de q̄b⁹ eruditus es veritatē.

¶ Explicit ꝓphemiū ipsi⁹ in euāgelium suū.

Fuit in diebꝰ herodis
regis iudee sacerdos
q̄daꝫ noīe zachari
as de vice abia ⁊ vx
or illi de filiabꝫ aarō
⁊ nomē eius elizabeth· Erāt autē
iusti ambo añ deū incedētes in oī
bus mādatis ⁊ iustificacōnibus
dñi sine querela· Et nō erat illis
filius· eo ꝙ esset elizabeth sterilis
⁊ ambo ꝓcessissent in diebꝰ suis·
Factū est aūt cū sacerdocio fūge
retur zacharias in ordine vicis
sue añ deū scd̄m ꝯsuetudinē sacer
dotij sorte exijt ut incēsuꝫ ponerꝫ
īgressus ī tēplū domini· Et omīs
mltitudo ꝑpli erat orās foris hoā
incensi· Apparuit aūt illi āgelus
dñi stans a dextris altaris īcensi
Et zacharias turbatus ē vidēs ⁊
timor irruit sup eū· Ait aūt ad il
lū angelus· Ne timeas zacharia
qm̄ exaudita ē deprecatio tua· Et
vxor tua elizabet pariet tibi filiū
⁊ vōbis nomē eius iohānē ⁊ erit
gaudiū tibi ⁊ exultacio ⁊ multi
in eius natiuitate gaudebūt Erit
em̄ magnus corā dño ⁊ vinum
⁊ siceram nō bibet· Et spūsācto re
plebit̄ adhuc ex vtero mr̄is sue
⁊ multos filioꝝ israhel cōuertet
ad dñm deū ipsorum· Et ip̄e pre
cedet añ illū ī spiritu ⁊ virtute he
lie ut cōuertat corda patrū in fi
lios ⁊ incredibiles ad prudētiaꝫ
iustoꝝ ꝑare dño plebem ꝑfectaꝫ
Et dixit zacharias ad āgelū· Vñ
hoc sciā· Ego em̄ sū senex ⁊ vxor
mea ꝓcessit ī diebꝰ suis· Et rn̄dēs
āgelꝰ dixit ei· Ego sū gabriel qui
asto āte deū ⁊ missus sū loqui ad
te ⁊ hec tibi euāgelisaē Et ecce eis
tacens ⁊ nō poteris loq̄ vsq̄ in di
em quo hec fiāt ꝓeo ꝙ nō credi
disti verb̄ meis q̄ implebūtur in
tpe suo· Et erat plebs expectans
zachariā ⁊ mirabātur ꝙ tardarꝫ
ipse in tēplo· Egressus aūt nō po
terat loqui ad illos· Et cognoue
rūt ꝙ visiōeꝫ vidisset in tēplo Et
ipse erat innuens illis ⁊ ꝑmāsit
mutus Et factū est ut impleti sūt
dies officij eiꝰ abijt in domū suā·
Post hos aūt dies cōcepit eliza
beth vxor eiꝰ ⁊ occultabat se mē
sibus qn̄q̄ dicens· Quia sic fecit
mihi dñs in diebꝰ quibꝰ respexit
auferre obprobriū meū int̄ hoīes
In mēse āt sexto missus ē āgelꝰ
gabriel a deo ī ciuitatē galilee cui
nomē nazareth· ad v̄ginē despō
sataꝫ viro cui nomē erat ioseph
de domo dauid ⁊ nomen v̄ginis
maria· Et ingressus āgelꝰ ad eaꝫ
dixit· Aue gratia plena dñs tecū
bn̄dicta tu in mulieribꝰ· Que cuꝫ
audisset· turbata ē in sermōe eiꝰ
⁊ cogitabat q̄lis esset ista saluta
cio· Et ait āgelꝰ ei Ne timeas ma
ria inuenisti em̄ gratiā apud deū
Ecce cōcipies in vtero ⁊ paries fi
lium ⁊ vocab̄ nomē eiꝰ ihesū Hic
erit magnus ⁊ filius altissimi vo
cabitur· Et dabit illi dñs deus se
dem dauid patris eiꝰ ⁊ regnabit
in domo iacob in eternū et regni
eius nō erit finis· Dixit āt maria
ad āgelū· Quō fiet istud quoniā
viꝝ nō ꝯgnosco· Et rn̄dens āge
lus dixit ei· Spūssanctꝰ supueni
et in te ⁊ virtus altissimi obūbra
bit tibi· Ideoq̄ ⁊ qd̄ nascet̄ ex te
sāctū vōbitur filius dei· Et ecce eli
zabeth ꝯgnata tua ⁊ ipsa cōcepit

filiū ī senectute sua Et hic mensis
est sextus illi que vocat̄ steril̄. q̄
nō erit impossibile apud deū ōne
verbū. Dixit aūt maria. Ecce ancil
la dn̄i fiat m̄ scd̄m verbū tuuz. Et
discessit ab illa āgelus. Exurgēs
autez maria in dieb⁹ illis abijt in
mōtana cū festinatione in ciuita
tem iuda ⁊ intrauit in domum za
charie ⁊ salutauit elizabeth Et fa
ctum ē ut audiuit salutacōnē ma
rie elizabeth: exultauit infans in
vtero ei⁹. Et repleta est spūsācto
elizabeth ⁊ exclamauit voce mag̃
⁊ dixit Benedicta tu int̄ mulieres
⁊ bn̄dictus fruct⁹ ventris tui. Et
vnde hoc mihi ut veniat mat̄ dn̄i
mei ad me. Ecce em̄ ut facta ē vox
salutacōnis tue in auribus meis
exultauit in gaudio infans ī vte
ro meo. Et btā que credidit. quo
niam pfitientur ea q̄ dicta sunt ei
a dn̄o. Et ait maria. Magnificat
aīa mea dn̄m Et exultauit spirit⁹
me⁹ in dō salutari meo. q̄ respexit
humilitatē ancille sue. Ecce em̄ ex
hoc beataz me dicent oēs genera
tiones. q̄ fecit mihi magna q̄ po
tens est ⁊ sanctū nomē ei⁹. Et mi
sericordia ei⁹ in pgenie ⁊ pgeni
es: timentibz eū. Fecit potentiā in
brachio suo. dispsit supbos men
te cordis sui. Deposuit potentes de
sede et exaltauit humiles. Esurien
tes impleuit bonis ⁊ diuites dimi
sit inanes. Suscepit isrl̄ puerū su
um memorari misericordie sue. si
cut locut⁹ ē ad pr̄es nostros: abr̄
haz ⁊ semini ei⁹ in secula. Mansit
aūt maria cū illa quasi mēsibus
trib⁹ ⁊ reūsa est in domū suaz. Eli
zabeth aūt impletū est tēp⁹ pari
endi ⁊ pepit filiū. Et audierūt vi
cini ⁊ cognati eius q̄ magnifica
uit dn̄s misericordiā suā cū illa ⁊
cōgratulabant̄ ei. Et factū est in
die octauo venerunt circumcidere
puerz ⁊ vocabāt eū nomine pr̄is
sui zachariā. Et rn̄dens mat̄ eius
dixit. Nequaq̄ ꝫ vocabit̄ iohes.
Et dixerūt ad illā. Quia nemo est
in ɔgnatiōe tua q̄ vocet̄ hoc noīe
Innuebant aūt patri ei⁹ quē vel
let vocari eū. Et postulans pugil
larē scripsit dicens: iohes est no
mē ei⁹. Et mirati sūt vniuersi. Ap
tum est aūt ilico os ei⁹ et lingua
eius ⁊ loquebat̄ bn̄dicēs deū. Et
fact⁹ ē timor sup omnes vicinos
eorū ⁊ sup oīa montana iudee di
uulgabant̄ oīa verba hec ⁊ posue
rūt oēs qui audierāt in corde suo
dicētes. Quisputas puer iste erit.
Etem̄ man⁹ dn̄i erat cū illo. Et za
charias pat̄ ei⁹ impletus est spi
ritusācto ⁊ ꝓphauit dicens. Bene
dictus dn̄s deus israhel. q̄ visita
uit ⁊ fecit redempcōez plebis sue.
Et erexit cornu salutis nobis ī do
mo dauid pueri sui. sicut locutus
est p os sanctorz qui a seculo sūt
ꝓphetarz eius. salutez ex inimicis
nostris ⁊ de manu oīm qui oderūt
nos. ad fatiendā misericordiā cū
patribz nostris ⁊ memorari testa
mēti sui sancti. iusiurādū q̄d iura
uit ad abrahā pr̄ez nr̄m: daturū
se nob̄. ut sine tīore de maū inimi
corz nr̄orz liberati seruiam⁹ illi. in
sanctitate ⁊ iustitia coraz ipō om
nibus dieb⁹ nostris. Et tu puer
ꝓpha altissimi vocaberis. Preibis
em̄ ante fatiez dn̄i pare vias ei⁹.
ad dandā scientiaz salutis plebi

eius in remissionē pccōꝝ eorum
p viscera misericordie dei nr̄i. in q̄
bus visitauit nos oriēs ex alto il
luminare hijs q̄ in tenebris et in
vmbr̄ mortis sedēt ad dirigēdos
pedes nr̄os i viā pacis. Puer āt
crescebat ⁊ cōfortabat̄ spū ⁊ eāt
in desertis vsq̄ in diē ostensiōis
sue ad ysrahel. ¶ Ca. ij.

Factū ē aūt in diebꝫ ill' exijt
edictū a cesare augusto ut
describeretur vniuersus orb̄. Hec
descripcō prima facta ē a p̄side sy
rie cyrino Et ibāt oēs ut ꝓfiterē
tur singuli in suā ciuitatē. Ascen
dit āt ⁊ ioseph a galilea de ciuita
te nazareth in iudeā ciuitatē da
uid q̄ vōtur bethleem. eo ꝙ esset
de domo ⁊ familia dauid ut ꝓfite
retur cū maria desponsata sibi vx
ore pregnāte Factū ē aūt cū eēnt
ibi impleti sūt dies ut pareret. Et
peperit filiū suū primogenituꝫ et
pānis eū inuoluit ⁊ rediauit eū ī
presepio qꝛ nō erat ei locus in di
uersorio. Et pastores erāt in regi
one eadē vigilantes ⁊ custodien
tes vigilias noctis sup gregē suū
Et ecce āgel⁹ dn̄i stetit iuxta illos
⁊ claritas dei circūfulsit illos ⁊ ti
muerūt timore magno Et dixit il
lis āgelus. Nolite timere. Ecce em̄
euāgeliso vob̄ gaudiū magnum
qd̄ eit omni ꝑplo qꝛ natus ē nob̄
hodie saluator q̄ est xp̄s dn̄s. i ci
uitate dauid. Et hoc vob̄ signum
Inuenietis infātē pānis inuolu
tū ⁊ positū in presepio. Et subito
facta est cū āgelo multitudo mili
cie celestis laudāciū deū ⁊ dicenci
um. Gloria in altissimis deo ⁊ ī ter
ra pax hoībus bone volūtatis. Et

factū est ut discesserūt ab eis an
geli in celū pastores loquebātur
ad inuicē. Trāseam⁹ vsq̄ bethle
em ⁊ videam⁹ hoc verbū qd̄ factū
ē qd̄ fecit dn̄s ⁊ on̄dit nob̄. Et ve
nerūt festinātes ⁊ īuenerūt mariā
⁊ ioseph ⁊ īfantē positū in prese
pio Vidētes aūt ꝯgnouerūt de ver
bo qd̄ dictū eāt illis de puero hoc
et oēs qui audierāt mirati sūt et
de hijs q̄ dicta erāt a pastoribus
ad ipsos. Maria aūt ꝯseruabat
oīa verba hec ꝯferens ī corde suo
Et reuersi sunt pastores glorificā
tes ⁊ laudātes deū in oībus que
audierāt ⁊ viderāt sic dictū ē ad
illos. Et postq̄ ꝯsūmati sunt dies
octo. ut circūcideretur puer vōtuꝫ
ē nomē eius ih̄us Qd̄ vocatū est
ab āgelo priusq̄ in vtero ꝯciperet
Et postq̄ īpleti sunt dies purga
cōnis eius scd̄m legeꝫ moysi tule
rūt illū in iherusaleꝫ ut sisterent
eū dn̄o sicut scriptū est in lege do
mini Quia om̄e masculinū adape
riēs vuluā. sāctū dn̄o vocabitur.
Et ut darēt hostiaꝫ scd̄m ꝙ dictū
est in lege dn̄i par turturꝫ aut du
os pullos colūbaꝝ Et ecce homo
erat in iherusalē cui nom̄ symeō
Et homo iste iustus et timoratus
expectās ꝯsolacōem ysrahel ⁊ spi
ritussanct⁹ erat in eo. Et respōsuꝫ
acceperat a spūsācto. Nō visuruꝫ
se mortē nisi pri⁹ videret xp̄m dn̄i
Et venit in spū in tēplum. Et cū in
ducerent pueꝝ ihesū parētes ei⁹
ut facerēt scd̄m ꝯsuetudinē legis
ꝓ eo ⁊ ipse accepit eū in vlnas su
as ⁊ bn̄dixit deū ⁊ dixit. Nunc di
mittis seruū tuū dn̄e scd̄m verbū
tuū in pace qꝛ viderunt oculi mei

salutare tuū qđ parasti añ fatiez
oīm ꝓplorꝝ. lumen ad reuelacōnē
gentiū ⁊ gloriā plebis tue isrl'. Et
erat pat' ei⁹ ⁊ mat' mirantes sup
hijs que dicebant' de illo Et bene
dixit illis symeon et dixit ad ma
riā matrē ei⁹. Ecce positus est hic
in ruinā ⁊ in resurrectionez multo
rū in isrl' ⁊ in signū cui ꝯtradicet'
Et tuaz ip̄ius aīam ꝑtrāsibit gla
dius ut reuelent' ex multis cordi
bus cogitacōnes Et erat anna ꝓ
phetissa filia fanuel de tribu aser
hec ꝓcesserat in diebz multis ⁊ vi
xerat cū viro suo ānis septē a vir
ginitate sua. Et hec viduavsqꝫ ad
ānos octogintaq̄tuor que nō di
scedebat de templo: ieiunijs et ob
secracōnib⁹ seruiēs nocte ac die.
Et hec ipsa hora supueniēs cōfite
bat' dño ⁊ loquebat' de ipō oīb⁹
qui expectabāt redempcōez ihrl'm
Et ut ꝑfecerūt oīa scđm legē domī
reuersi sūt in galileā in ciuitatem
suā nazareth Puer aūt crescebat
⁊ ꝯfortabat' plen⁹ sapiētia ⁊ grā
dei erat in illo. Et ibant ꝑntes ei⁹
ꝑ omēs ānos in ihrl'm in die sol
lemni pasche. Et cuz factus eēt an
norꝝ duodecī: ascendentib⁹ illis in
ihero solimā ꝑm cōsuetudinē diei
festi: ꝯsūmatisqꝫ dieb⁹ cū redirēt
remansit puer ih̄s in ihrl'm ⁊ nō
ꝯgnouerūt ꝑntes eius. Existimā
tes autez illū eē in comitatu: vene
rūt iter diei ⁊ req̄rebant eū inter
ꝯgnatos ⁊ notos. Et nō inueniē
tes regressi sūt in ihrl'm: requiren
tes eū. Et factū est post triduū: in
uenerūt eū in tēplo sedentē in me
dio doctorꝝ: audientē illos ⁊ īter
rogantē eos. Stupebāt aūt oēs q̄
eū audiebāt sup prudētia ⁊ rn̄sis
ei⁹. Et vidētes āmirati sūt. Et dixit
mat' eius ad illū. Fili quid fecisti
nobis sic. Ecce pat' tuus ⁊ ego do
lentes querebam⁹ te. Et ait ad il
los. Quid est ꝙ me q̄rebatis. Ne
sciebatis q̄a in hijs q̄ patris mei
sūt oportet me eē. Et ipsi nō intel
lexerūt verbū qđ locutus est ad
eos. Et descendit cū eis ⁊ venit na
zareth ⁊ eāt sb̄ditus illis. Et mat'
eius cōseruabat oīa verba hec in
corde suo. Et ih̄us ꝓfitiebat sapi
entia ⁊ etate ⁊ grā apud deum et
homines. ¶ Capitulū. iij.

Anno aūt qn̄do decimo impe
rij tyberij cesaris ꝓcurante
pontio pylato iudeā. thetrarcha
āt galilee hero de. philippo āt frē
ei⁹ tetrarcha ituree et trc̄o ītidis
regiōis ⁊ lysaīa abilie tetrarcha.
sb̄ pn̄cipib⁹ sacerdotū āna ⁊ cay
pha. factū ē verbū dñi sup iohēz
zacharie filiuz ī deserto. Et veīt in
oēm regionē iordaīs p̄dicās ba
ptismū penitētie ī remissiōez pecca
torꝝ sicut scriptū ē ī libro ꝑmonū
ysaie ꝓphe. Vox clamātis ī deser
to ꝑate viā dñi. rectas facite semi
tas ei⁹. Oīs vall' īplebit' ⁊ omnis
mōs ⁊ collis humiliabit'. Et erūt
praua ī directa ⁊ aspa ī vias pla
nas ⁊ videbit oīs caro salutaē di
dicebat ergo ad turbas que exi
ebant ut baptisarentur ab ipso.
Genimina viperaꝝ quis ostēdit
vobis fugere a ventura ira. Faci
te ergo fructus dignos peniten
tie ⁊ ne cepeītis dicere patrem ha
bemus abraham. Dico enim vo
bis. quia potens est deus de lapi
dibus istis suscitare filios abr̄he

Jaz em̄ securis ad radicē arboris
posita ē · Omnis ergo arbor nō fa
ciens fructū bonū excidetur et in
ignē mittetur Et īterrogabāt eū
turbe dicētes · Quid ḡ faciem⁹ ·
Rn̄dens aūt dicebat illis Qui ha
bet duas tunicas det nō habēti ⁊
q̄ habet escas similit̄ faciat · Ve
nerūt aūt ⁊ publicani ut baptisa
rentur ⁊ dixerūt ad illū · Magister
quid faciem⁹ · At ille dixit ad il
los Nihil āplius q̄ q̄d ꝯstitutū ē
vobis faciatis · Interrogabāt āt
eū ⁊ milites dicētes Quid fatiem⁹
⁊ nos · Et ait illis · Neminē ꝯcuci
atis neq̄ calūniā faciatis et ꝯtēti
estote stipēdijs vestris · Existimā
te aūt populo ⁊ cogitantib⁹ omī
bus in cordib⁹ suis de iohāne ne
forte ipse ess⁹ xp̄s rn̄dit iohānes
dicens oībus Ego quidē aq̄ bap
tiso vos · veniet aūt fortior cui⁹ nō
sū dignus soluere corrigiā calcia
mēto ꝝ eius ipse vos baptisabit
in spiritusancto ⁊ igni · Cui⁹ ven
tilab ꝝ in manu eius ⁊ purgabit
areā suā ⁊ ꝯgregabit triticū ī hor
reū suū · paleas aūt ꝯburet igni ī
extinguibili · Multa quidē ⁊ alia
exhortās euāgelisabat ꝑplo · He
rodes aūt tetracha cū corripetur
ab illo de herodiade vxore fratris
sui ⁊ de omnib⁹ mal̄ que fecit he
rodes adiecit ⁊ hoc sup oīa et in
clusit iohānē in carcerē · Factū ē
aūt cū baptisaretur oīs populus
⁊ ihesu baptisato ⁊ orāte apertu⁹
est celū et descēdit spūssanct⁹ cor
porali specie sicut colūba in ipsu⁹
Et vox de celo facta ē · Tu es filius
meus dilectus in te ꝯplacui mihi
Et ipse ihus erat īcipiēs q̄si āno
rū triginta ut putabatur fili⁹ io
seph · q̄ fuit hely · q̄ fuit mathat ·
q̄ fuit leui · qui fuit melchi · q̄ fuit
ianne · qui fuit ioseph · q̄ fuit ma
thathie · qui fuit amos · qui fuit
naum · q̄ fuit hesli · q̄ fuit nagge ·
q̄ fuit maath · q̄ fuit mathathie ·
q̄ fuit semi · q̄ fuit ioseph · q̄ fuit
iuda · q̄ fuit iohāna · q̄ fuit resa · q̄
fuit zorobabel · qui fuit salathiel
q̄ fuit nei · qui fuit melchi · q̄ fuit
addi · qui fuit thosan · q̄ fuit hel
madan · q̄ fuit her · qui fuit ihesu ·
q̄ fuit heliezer · q̄ fuit iorim · q̄ fuit
matthath · qui fuit leui · qui fuit
symeon · qui fuit iuda · qui fuit io
seph · q̄ fuit iona · q̄ fuit heliachī ·
q̄ fuit melcha · qui fuit menna · q̄
fuit mathata · qui fuit nathan ·
qui fuit dauid · q̄ fuit iesse · qui fu
it obeth · qui fuit booz · qui fuit sal
mon · qui fuit naason · q̄ fuit ami
nadap · qui fuit aran · qui fuit es
ron · q̄ fuit phares · q̄ fuit iude · q̄
fuit iacob · qui fuit ysaac · qui fu
it abr̄he · q̄ fuit thare · qui fuit na
chor · q̄ fuit seruch · q̄ fuit ragau ·
qui fuit phalech · qui fuit heber ·
q̄ fuit sale · qui fuit chaynan · q̄
fuit arphaxat · qui fuit sem · qui
fuit noe · qui fuit lamech · q̄ fuit
matusale · qui fuit enoch · q̄ fuit
iareth · qui fuit malalehel · q̄ fuit
chaynan · qui fuit enos · qui fuit
seth · qui fuit adam · q̄ fuit dei ·

Ihesus āt plen⁹ ¶ Ca · iiij ·
spūsācto regressus est a ior
dane ⁊ agebatur in spiritu in de
serto dieb⁹ quadraginta ⁊ tēpta
batur a dyabolo · Et nihil mādu
cauit ī diebus ill̄ ⁊ cōsūmatis ill̄
esurijt · Dixit aūt illi dyabolus Si

filius dei es dic lapidi huic ut pa
nis fiat. Et rñdit ad illum ihus.
Scriptū est qꝛ nō in pane solo vi
uit homo sed in omni verbo dei. Et
duxit illuꝫ dyabolus ⁊ oñdit illi
oīa regna orbis terre in momēto
tpis ⁊ ait illi Tibi dabo potestatē
hanc vniuſā ⁊ gl̄iam illoꝝ. qꝛ m̄
trdita sunt ⁊ cui volo do illa. Tu
ergo ꝓcidens si adoraueris corā
me: erūt tua oīa. Et rñdens ihus
dixit illi. Scriptū ē. Dñm deū tuuꝫ
adorabis ⁊ illi soli seruies. Et du
xit illū in ihrl̄m ⁊ statuit eū super
pinnā templi ⁊ dixit illi. Si filius
d̄i es mitte te hinc deorsū Scriptū
est em̄ ꝙ angel̄ suis mādauit de
te ut ꝯseruēt te et qꝛ in manibus
tollēt te: ne forte offendas ad la
pidē pedem tuū. Et rñdens ihs ait
illi. Dictū est. Nō temptabis dñm
deū tuū. Et ꝯsūmata oī temptacōe
dyabolus recessit ab illo vsqꝫ ad
temp⁹ ⁊ regressus ē ihus in virtu
te spūs in galileaꝫ ⁊ fama exijt ꝑ
vniuersā regionē de illo. Et ipe do
cebat in synagogis eoꝝ ⁊ magni
ficabatur ab oīb⁹. Et venit naza
reth vbi eāt nutritus ⁊ intrauit
scd̄m ꝯsuetudinē suā die sabbati
in synagogaꝫ ⁊ surrexit legere. Et
traditus est illi liber ysaie ꝓphe.
Et ut reuoluit librū inuenit locuꝫ
vbi scriptū eāt. Spūs dñi sup me
ꝓpter qd̄ vnxit me euangelisare
paupib⁹ misit me: sanare contri
tos corde. p̄dicare captiuis remis
sionem ⁊ cecis visū. dimittere cō
fractos in remissionē. p̄dicare an
nū dñi acceptū ⁊ diē retribucōis
Et cum plicuisset libruꝫ: reddidit
ministro ⁊ sedit. Et omniū ī syna

goga oculi erāt intendētes in eū.
Cepit aūt dicere ad eos. qꝛ hodie
impleta est hec scriptura ī auribꝰ
vestris. Et omnes testimoniū illi
dabāt ⁊ mirabant̄ in verbis gra
tie que ꝓcedebant de ore ipsi⁹ ⁊ di
cebant. Nōne hic ē fili⁹ ioseph.
Et ait illis. Vtiqꝫ dicetis m̄ hanc
similitudinē. Medice cura teipsū
Quāta audiuim⁹ facta in caphar
naū fac ⁊ hic ī patria tua. Ait au
tē. Amē dico vobis qꝛ nemo ꝓphe
ta acceptus est ī patria sua. In ve
ritate dico vob̄: multe vidue erāt
in diebus helie in isrl̄ qñ clausū ē
celū annis trib⁹ ⁊ mensibꝫ sex: cū
facta eēt fames magna ī oī terra
⁊ ad nullā illarū missus ē helias
n̄ in sarepta sydonie ad mulierem
viduā. Et multi leprosi erāt ī isrl̄
sub heliseo ꝓpha ⁊ nemo eoꝝ mū
datus ē nisi naamā syr⁹. Et reple
ti sunt om̄es in synagoga ira hec
audientes. Et surrexerunt ⁊ eiece
rūt illū extra ciuitatē ⁊ duxerunt
illū vsqꝫ ad supciliuꝫ montis sup
quē ciuitas illorū erat edificata
ut p̄cipitarent eū. Ipe aūt trāsiēs
ꝑ mediū illoꝝ ibat. Et descēdit in
capharnaū ciuitatē galilee. ibiqꝫ
docebat illos sabbatis. Et stupe
bant in doctrina ei⁹. qꝛ in potesta
te erat sermo ip̄ius. Et in synago
ga erat homo habens demoniuꝫ
immūdū ⁊ exclamauit voce mag̃
dicēs. Sine: quid nobis ⁊ tibi ihe
su nazarene. Venisti perdere nos
Scio te qui sis sanctus d̄i. Et incre
pauit illum ihesus dicens. Obmu
tesce et exi ab eo. Et cum proiecis
set illum demonium in medium
exijt ab illo. nihilqꝫ illum nocuit

Et factus ē pauor in oībus ⁊ col
loq̄bātur ad inuicez dicētes. Qd
ē hoc verbū q̄ in ptāte ⁊ virtute
īpat immūdis spiritibz ⁊ exeūt ꝯ
Et diuulgabatur fama de illo. in
omnē locū regionis Surgēs aūt
ihus de synagoga. introiuit ī do
mū symonis. Socr⁹ aūt symōis
tenebatur magnis febribz et ro
gauerūt illū ꝑ ea. Et stās sup illaz
imperauit febri ⁊ dimisit illā ⁊ cō
tinuo surgēs ministr̄uit illis. Cū
sol aūt occidisset oēs q̄ habebāt
infirmos varijs languoribz. du
cebāt illos ad eū at ille singulis
man⁹ imponēs curabat eos Exie
bāt aūt demonia a multis clamā
tia ⁊ dicentia q̄ tu es filius dei Et
increpās nō sinebat ea loqui q̄
sciebāt ipsū esse xp̄m. Facta autē
die egressus ibat in desertū locuz
⁊ turbe req̄rebant eū ⁊ venerunt
vsq̄ ad ipsū ⁊ detinebāt illuz ne
discederet ab eis. Quib⁹ ille ait.
Quia ⁊ alijs ciuitatibz oportz me
euāgelisare regnū dei q̄ ideo mis
sus sū. Et erat p̄dicās in synago
gis galilee. ¶ Ca. v.

Factū ē aūt cū turbe irruerēt
in eū ut audirent verbū dei
⁊ ipse stabat secus stagnū gene
zareth. Et vidit duas naues stā
tes secus stagnū. piscatores aūt
descenderāt ⁊ lauabāt retia. Ascē
dēs aūt in vnam nauim q̄ erat sy
monis rogauit eū a t̄ra reducere
pusillū. Et sedēs docebat de naui
cula turbas. Vt cessauit aūt loq̄
dixit ad symonez. Duc in altū et
laxate retia vestra in capturā. Et
rn̄dens symō dixit illi. Preceptor
ꝑ totam noctē laborātes nihil ce
pimus in verbo aūt tuo laxabo re
te. Et cū hoc fecissent cōduserunt
pisciū multitudinē copiosaz. Rū
pebat̄ aūt rete eoꝝ. Et annuerūt
socijs qui erāt in alia naui ut ve
nirent ⁊ adiuuarēt eos Et venerūt
⁊ impleuerūt ambas nauiculas
ita ut mergerent̄. Qd cum viderz
symō petr⁹ ꝓcidit ad genua ihe
su dicens Exi a me q̄ homo pecca
tor sū dn̄e Stupor em̄ circūdederat
eū. ⁊ oēs qui cum illo erāt in cap
tura pisciū quā ceperāt Similiter
aūt iacobū ⁊ iohānē filios zebe
dei qui erāt socij symonis. Et ait
ad symonē ihus. Noli timere ex
hoc iā hoīes eris capiēs. Et sb̄du
ctis ad terraz nauib⁹ relictis ōni
bus secuti sūt illū. Et factum ē cuz
esset in vna ciuitatū ⁊ ecce vir ple
nus lepra ⁊ videns ihesū ⁊ ꝓcidēs
in fatiē suam rogauit eū dicens.
Dn̄e si vis potes me mūdare. Et
extēdēs manū tetigit eū dicēs Vo
lo Mūdare Et ꝯfestim lepr̄ disces
sit ab illo. Et ipse precepit illi ut
nemini diceret ꝫ vade oñde te sa
cerdoti ⁊ offer ꝑ emūdacōe tua si
cut p̄cepit moyses in testimoniū
illis. Perābulabat aūt magis ꝯ
mo de illo ⁊ ꝯueniebāt turbe mul
te ut audirent et curarent̄ ab īfir
mitatibz suis. Ipse aūt secedebat
in desertū ⁊ orabat Et factū est in
vna dieꝝ ⁊ ipse sedebat docēs Et
erant pharisei sedētes ⁊ legis do
ctores q̄ venerāt ex oī castello ga
lilee ⁊ iudee ⁊ ihrl̄m ⁊ virtus dn̄i
erat ad sanandū eos Et ecce viri
portantes in lecto hominē q̄ erat
ꝑaliticus et querebāt eū inferre
⁊ ponere añ eū. Et nō inueniētes

qua pte lectꝰ īferrēt p turba: ascē
derūt supꝫ tectū ⁊ p tegulas sūmi
serūt eum cū lecto in mediū ante
ihm. Quoꝝ fidē ut vidit dixit. Ho
mo: remittunt tibi peccata tua. Et
cepērūt cogitare scribe et phariſei
dicētes. Quis est hic qui loqꝫtur
blasphemias. Quis pōt dimittere
pcā: misi solus deus. Vt agno
uit aūt ihūs cogitacōnes eoꝝ: re
spondēs dixit ad illos. Quid cogi
tatis in cordibꝰ vīis. Quid ē facili⁹
dicere dimittūt tibi peccata: an
dicere surge ⁊ ambula. Vt autē
sciatis ꝙ filiꝰ hoīs habet potesta
tem in terra dimittēdi peccata: ait
paralitico Tibi dico surge tolle lec
tū tuū ⁊ vade in domū tuā. Et cō
festim exurgens coram illis tulit in
quo iacebat ⁊ abiit in domū suaꝫ
magnificans deū. Et stupor appre
hendit oēs ⁊ magnificabāt deuꝫ
Et repleti sunt timore dicentes. ꝙ
vidimꝰ mirabilia hodie. Et post
hec exiit ⁊ vidit publicanū noīe
leui sedentē ad thelonēū ⁊ ait illi.
Sequere me. Et relictis oībus sur
gens secutus ē eum. Et fecit ei cōui
uiū magnū leui in domo sua ⁊ erat
turba multa publicanoꝝ et alio
rū qui cum illis erant discūbentes.
Et murmurabāt phariſei ⁊ scribe
eoꝝ dicentes ad discipulos eius.
Quare cū publicanis ⁊ peccatori
bꝰ māducatis ⁊ bibitis. Et respō
dens ihūs dixit ad illos. Nō egēt
qui sani sunt medico. ſ qui male
hñt. Nō venī vocare iustos. sed pec
catores ad penitentiā. At illi dixe
runt ad eū. Quare discipuli iohānis
ieiunāt frequenter ⁊ obsecracō
nes facīūt: similiter ⁊ phariseoꝝ. tui
aūt edūt ⁊ bibūt. Quibꝰ ipe ait.
Nūquid potestis filios sponsi dum
cū illis est sponsus facere ieiunare.
Venient aūt dies ⁊ cū ablatus fu
erit ab illis sponsus: tūc ieiunabunt
in illa diebꝰ. Dicebat aūt ⁊ similitu
dinē ad illos. Quia nemo emis
surā a nouo vestimēto immittit in
vestimentū vetus: alioquī ⁊ nouū
rūpit ⁊ veteri nō cōuenit emissura
a nouo. Et nemo mittit vinuꝫ no
uū in vteres veteres: alioquī rum
pit vinū nouū vteres ⁊ vinuꝫ ef
fundet ⁊ vteres pibūt. Sed vinū
nouū in vteres nouos mittendū
ē et vtraqꝫ conseruant. Et nemo bi
bens vetus statī vult nouū. dicit
enī vetus melius est. ¶ Ca. vi.
Factū est autē in sabbato se
cūdo pmo cū trāsiret p sata
vellebant discipuli eius spicas ⁊
mānducabant confricātes manibꝰ.
Quidā aūt phariseoꝝ dicebāt illis. Quid facitis qđ nō licꝫ in sab
batis. Et respōdēs ihūs ad eos dixit.
Nec hoc legistis qđ fecit dauid cuꝫ
esurisset ipe ⁊ q̄ cū illo erāt. quō in
trauit in domū dei ⁊ panes propositiō
nis sumpsit ⁊ māducauit ⁊ dedit
hīs q̄ cū ipo erāt q̄s nō licꝫ mādu
care nisi tm sacerdotibꝰ. Et dicebat il
lis. ꝙ dñs ē filiꝰ hoīs etiā sabbati
Factū ē āt ⁊ in alio sabbato ut in
traret in synagogā ⁊ docēt. Et erat
ibi hō ⁊ manꝰ eiꝰ dextra erat arida
Obſuabāt aūt scribe ⁊ phaisei si in
sabbato curaret: ut inuenirēt vnde
accusarēt eū. ipe vero sciebat cogi
tacōnes eoꝝ ⁊ ait hoī q̄ habebat
manū aridā. surge ⁊ sta in mediū
Et surgēs stetit. Ait aūt ad illos ihe
sus. Interrogo vos si licꝫ sabbatis

bñfacere an male aīaz saluāfacere an pdere. Et circūspectis oībus dixit hōi Extēde manū tuā. Et extēdit ⁊ restituta est man⁹ ei⁹. Ipsi aūt repleti sūt insipiētia ⁊ colloq̄bātur ad inuicē. quidnā facerent ihesu. Factū est aūt in ill' diebus exijt in mōtē orare ⁊ eāt pnoctās in oracōe dei. Et cū dies factus eēt vocauit discipulos suos ⁊ elegit duodecim ex ipsis quos ⁊ apl'os nominauit symonē quē cognominauit petrū ⁊ ādream fratrem ei⁹ iacobū ⁊ iohānez. philippū ⁊ bartholomeū. matheū ⁊ thomaz. iacobū alphei ⁊ symonē q̄ vocat' zelotes ⁊ iudam iacobi ⁊ iudam scarioth qui fuit pditor. Et descēdēs cū illis stetit in loco cāpestri ⁊ turba discipuloꝝ ei⁹ ⁊ multitudo copiosa plebis ab omni iudea et iherusalē ⁊ maritima ⁊ tyri ⁊ sydonis q̄ venerāt ut audirent eū ⁊ sanarent' a languorib⁹ suis. Et qui vexabātur a spiritib⁹ immundis curabātur. Et oīs turba q̄rebat eū tangere qꝛ v̄tus de illo exiebat ⁊ sanabat om̄s. Et ipse eleuatis oculis ī discipulos suos dicebat Beati pauperes qꝛ v̄rm est regnū dei. Beati q̄ nūc esuritis qꝛ saturabimini. Beati q̄ nūc fletis quia ridebitis. Beati eritis cū vos oderīt hōies ⁊ cum supauerint vos ⁊ exprobrauerint ⁊ eiecerint nomē vestrū tanq̄ malū ꝓpter filiū hōis. Gaudete ī illa die ⁊ exultate ecce em̄ merces v̄ra multa est in celo. Scd̄m hec enim faciebāt ꝓphetis p̄res eoꝝ Verūtam̄ ve vobis diuitibus q̄ habetis ꝯsolacōem v̄raz Ve vob' q̄ saturati estis qꝛ esurietis Ve vobis q̄ ridetis nūc quia lugebitis ⁊ flebitis. Ve cū bñ vob' dixerint oēs homines. Scd̄m hec em̄ faciebāt ꝓphetis p̄res eoꝝ. Sz vob' dico qui auditis Diligite inimicos v̄ros bñfacite hijs q̄ vos oderūt. Bñdicite maledicētibus vos orate ꝓ calūniātibus vos. Et q̄ te pcutit in maxillam. p̄be et alterā ⁊ ab eo qui aufert tibi vestimētum. etiā tunicā noli ꝓhibere. Omni aūt potēti te tribue ⁊ q̄ aufert que tua sūt ne repetas. Et prout vultis ut faciāt vobis hōies ⁊ vos facite illis similiter. Et si diligitis eos qui vos diligūt q̄ vobis est gratia. Nā ⁊ pccōres diligentes se diligūt. Et si bñfeceitis hijs qui vob' bñfaciūt que vobis ē gr̄tia. Siq̄dem ⁊ pccōres hoc faciūt. Et si mutuū dederitis hijs a quib⁹ speratis recipe que gr̄a est vob'. Nā ⁊ peccatores pccōribz feneran tur ut recipiāt eq̄lia Verūtamen diligite inimicos v̄ros bñfacite ⁊ mutuū date. nihil inde sperātes ⁊ eit merces v̄ra multa ⁊ eritis filij altissimi qꝛ ipse benign⁹ est sup ī gratos ⁊ malos. Estote ergo misericordes sicut ⁊ p̄r vester misericors est. Nolite iudicare ⁊ nō iudicabimini. Nolite cōdemnare et nō cōdēnabimini. Dimittite ⁊ dimittemini. Date ⁊ dabit' vob' Mēsurā bonā ⁊ ꝯfertam ⁊ coagitatā ⁊ supeffluētē dabūt in sinū v̄rm Eadē vero mēsura q̄ mēsi fueritis remetiet' vobis. Dicebat aūt illis ⁊ similitudinē. Nūquid potest cecus cecū ducere. Nōne ābo ī foueam cadūt. Nō est discipul⁹ sup magistrū. pfectus aūt omnis eit

Nota

Dominica quarta

Mat 15

si sit sicut magister ei⁹. Quid aūt
vides festucā in oculo fratris tui.
trabez aūt que ī oculo tuo est nō
cōsideras. Aut qūo potes dicere
fratri tuo: frat̄ sine eitiaz festucaz
de oculo tuo: ipē in oculo tuo tra
bem nō vides. ypocrita eice p̄mū
trabez de oculo tuo ⁊ tūc ꝑspities
ut educas festucam de oculo fra
tris tui Nō est enim arbor bō que
facit fruct⁹ malos: neqꝫ arbor ma
la fatiēs fructū bonū. Vnaqueqꝫ
em̄ arbor de fructu suo cognoscit̄.
Neqꝫ em̄ de spinis colligunt ficus
neqꝫ de rubo vindemiant vuā. Bo
nus hō de bono thesauro cordis
sui ꝓfert bonū ⁊ malus hō de ma
lo thesauro ꝓfert malū. Ex abun
dātia em̄ cordis os loquit̄. Quid
aūt vocatis me dn̄e dn̄e ⁊ nō faci
tis que dico. Oīs qui veīt ad me
⁊ audit ꝑmōes meos ⁊ facit eos
oñdam vobis cui simil̄ sit. Simil̄
est homini edificāti domuz qui fo
dit in altū ⁊ posuit fundamentū
supra petrā. Inundacōne autē fa
cta illisū est flumē domui illi ⁊ nō
potuit eaz mouere. Fundata em̄
erat supra petrā. Qui aūt audit ⁊
nō facit similis est hoī edificanti
domū suā supra terrā sine funda
mento in quā illisus est fluui⁹ et
ꝯtinuo cecidit ⁊ facta est ruina do
mus illius magna. ¶ Ca. vij.

Qvm autez implesset omnia
verba sua in aures plebis ī
trauit capharnauz. Centurionis
aūt cuiusdā seru⁹ male hn̄s erat
moriturus q̄ illi erat pretiosus. Et
cū audisset de ihu: misit ad euz se
niores iudeoꝝ: rogans eū ut veni
ret ⁊ saluaret seruum eius. At illi
cū venissent ad ihm rogabāt eū
sollicite dicentes ei: qꝛ dign⁹ ē ut
hoc illi prestes. Diligit em̄ gentez
nostrā: synagogā ipse edificauit
nobis. Ihus autē ibat cū illis. Et
cū iam nō lōge eēt a domo: misit
ad eū cēturio amicos dicens. Do
mine: noli vexari. Nō eī sū dign⁹
ut sub tectū meū intres: ꝓpter qd
⁊ meip̄m nō sū dignuz arbitrat⁹
ut venirē ad te. sed dic verbo ⁊ sa
nabit̄ puer meus. Nam ⁊ ego hō
sub ptāte cōstitutus: hn̄s sub me
milites ⁊ dico huic vade ⁊ vadit
⁊ alij veni ⁊ venit ⁊ seruo meo fac
hoc ⁊ facit. Quo audito ihus mi
ratus est ⁊ ꝯuersus sequentibus
se turbis dixit. Amen dico vobis
nec in isrl̄ tantā fidez inueni. Et re
uersi qui missi fuerāt domū: inue
nerūt seruū q̄ languerat sanū. Et
factū est deinceps ibat ihs in ciui
tatē q̄ vocat̄ naym ⁊ ibant cū eo
discipuli ei⁹ ⁊ turba copiosa. Cū
autē appropinq̄ret porte ciuitatis
ecce defūctus efferebat̄ filius vni
cus matris sue. Et hec vidua eāt
⁊ turba ciuitatis multa cum illa.
Quā cū vidissz dn̄s: misericordia
motus sup eā dixit illi. Noli flere.
Et accessit ⁊ tetigit loculū. Hij āt
qui portabant steterūt. Et ait. Ado
lescens: tibi dico surge. Et resedit
qui erat mortuus ⁊ cepit loqui ⁊
dedit illū matri sue. Accepit autē
oēs timor ⁊ magnificabant deum
dicentes. Quia ꝓpheta magnus
surrexit in nobis ⁊ quia de⁹ visita
uit plebez suaz. Et exijt hic sermo
in vniuersā iudeā de eo ⁊ omnem
circa regionez. Et nuntiauerūt io
hanni discipuli ei⁹ de oīb⁹ hijs.

Et cōuocauit duos de discipulis
suis iohānes ⁊ misit ad ihesuꝫ di
cens Tu es q̄ vēturus es. an aliū
expectam⁹. Cū aūt venissent ad
eū viri dixerūt. Johannes bapti
sta misit nos ad te dicēs. Tu es
q̄ vēturus es an aliū expectam⁹.
In ipsa aūt hoā multos curauit
a languoribꝰ suis ⁊ plagis ⁊ spiri
tibus mal' ⁊ cecis multis donauit
visū. Et rn̄dēs dixit illis. Eūtes re
nūciate iohāni q̄ audistis ⁊ vidi
stis. Quia ceci vident claudi ābu
lant leprosi mūdātur surdi audi
unt mortui resurgēt. paupes euā
gelisātur ⁊ btūs est q̄cunqꝫ non
fuerit scandalisatus in me. Et cū
discessissent nūcij iohānis cepit
de iohāne dicē ad turbas. Quid
existis in desertū videre. Arūdinē
vēto agitataꝫ. Sꝫ quid existis vi
dere. Hoīem mollibꝫ vestimētis
indutū. Ecce q̄ in veste preciosa
sūt ⁊ delicijs in domibꝫ regū sunt
Sꝫ quid existis videre. ꝓphetā.
Vtiqꝫ dico vobis ⁊ plusq̄ ꝓphe
tam. Hic est de quo scriptū ē Ecce
mitto angelū meū añ faciē tuam
q̄ prepabit viā tuā ante te. Dico
em̄ vob' maior inter natos mulie
rum ꝓpheta iohāne baptista ne
mo est. Qui aūt minor ē in regno
dei maior est illo. Et oīs populus
audiēs ⁊ publicani iustificauerūt
deū baptisati baptismo iohānis
Pharisei aūt ⁊ legisperiti. ꝯsiliū
dei spreuerūt in semetipōs nō bap
tisati ab eo. Ait aūt dn̄s. Cui er
go similes dicā hoīes generacōis
huius ⁊ cui similes sūt. Similes
sūt pueis sedētibꝫ in foro ⁊ loquē
tibus adinuicē ⁊ dicētibꝫ. Canta
uim⁹ vob' tibijs ⁊ nō saltastis la
mētauim⁹ ⁊ nō plorastis. Veīt
aūt iohānes baptista neqꝫ man
ducās panē neqꝫ bibēs vinuꝫ et
dicitis. Demoniū habet Venit fi
lius hoīs māducās ⁊ bibēs ⁊ di
citis. Ecce hō deuorator ⁊ bibens
vinū amicus publicanoꝝ ⁊ pccō
rum. Et iustificata est sapīa. ab
ōnibꝫ filijs suis. Rogabat aūt il
lū q̄dā de phariseis ut manduca
ret cū illo. Et īgressus domū pha
risei discubuit. Et ecce mulier q̄
eāt in ciuitate peccatrix ut cogno
uit ꝙ accubuit in domo pharisei
attulit alabastrū vngenti ⁊ stās
retro secus pedes ei⁹ lacrimis ce
pit rigare pedes ei⁹ et capillis ca
pitis sui tergebat ⁊ osculabatur
pedes ei⁹ ⁊ vngēto vngebat Vi
dēs aūt phariseꝰ q̄ vōuerat eū ait
intra se dicēs. Hic si esset ꝓpheta
sciret vtiqꝫ que ⁊ qual' ē mulier
q̄ tangit eū ꝙ peccatrix ē. Et rn̄dēs
ihesus dixit ad illū. Symō habeo
tibi aliq̄d dicere At ille ait. Magi
ster dic. Duo debitores erant cui
dā feneratori vn⁹ debebat denari
os quingētos ⁊ alius qn̄quagī
ta. Nō habētibus illis vnde redde
rent donauit vtrisqꝫ. Quis ergo
eū plus diligit. Et rn̄dens symō
dixit. Estimo ꝙ is cui plus dona
uit At ille dixit ei. Recte iudicasti
Et ꝯuersus ad mulierē. dixit symo
ni. Vides hanc mulierē. Intr̄ui
in domū tuā aquam pedibꝫ meis
nō dedisti. Hec aūt lacrimis riga
uit pedes meos ⁊ capillis suis ter
sit Osculū mihi nō dedisti hec au
tē ex quo intr̄uit nō cessauit oscu
lari pedes meos Oleo caput meū

nō vnxisti. hec aūt vngēto vnxit
pedes meos. Propter qđ dico tibi
Remittunt̄ ei pctā multa. qm̄ di
lexit multū. Cui aūt min⁹ dimitti
tur min⁹ diligit. Dixit aūt ad illā
Remittunt̄ tibi peccata Et ceperūt
qui simul accūbebant dicere intr̄
se. Quis ē hic q̄ etiā peccata dimit
tit. Dixit aūt ad mulierez. Fides
tua te saluā fecit. Vade in pace.

Et factū est deinceps ⁊ ipe iter fatiebat p ci
uitates ⁊ castella predicās ⁊ euā
gelisans regnū dei ⁊ duodecī cum
illo ⁊ mulieres aliq̄ que erāt cura
te a spiritib⁹ malignis et infirmi
tatibz: maria que vocat̄ magdale
ne de q̄ septē demonia exierant ⁊
iohanna vxor chuze ꝓcuratoris
herodis ⁊ susanna ⁊ alie multe q̄
ministrabāt ei de facultatib⁹ suis
Cū aūt turba plurima cōueniret
et de cītatib⁹ ꝓperarēt ad eū: dixit
p silitudiez. Exijt q̄ seīnat seīnare
semē suū ⁊ dū seīnat: aliud cecidit
sec⁹ viā ⁊ ꝯculcatū ē ⁊ volucres ce
li ꝯmederīt illđ Et aliud cecidit sup̄
petrā ⁊ natū aruit. qꝛ n̄ hēbat hu
morē. Et aliud cecidit int̄ spinas
⁊ simul exorte spine suffocauerūt
illud. Et aliud cecidit in terraz bo
nā ⁊ ortū fecit fructū centuplum.
Hec dicēs clamabat. Qui habet
aures audiendi audiat. Interro
gabant aūt euz discipuli ei⁹ que
eēt hec pabola. Quibus ipe dixit.
Vob̄ datū ē nosse misteriū regni
dei. ceteis aūt in pabol̄ ut vidētes
nō videāt et audientes nō intelli
gant. Est aūt hec pabola. Semē ē
verbū dei. Qui autez secus viā: hij
sūt qui audiūt: deinde venit dya
bolus ⁊ tollit verbū de corde eorū
ne credentes salui fiant Nam qui
supra petrā: qui cū audierint cum
gaudio suscipiūt verbū. Et hij ra
dices nō hn̄t. qꝛ ad temp⁹ credūt
⁊ in tpe temptacōis recedūt. Qđ
aūt in spinas cecidit: hij sunt qui
audierūt ⁊ a sollicitudinib⁹ ⁊ di
uicijs ⁊ voluptatib⁹ vite euntes
suffocant̄ ⁊ nō referūt fructū. Qđ
aūt ī bonā terrā: hij sūt q̄ in corde
bono ⁊ optimo audientes verbū
retinēt et fructū afferūt in patien
tia. Nemo aūt lucernā accendens
opit eam vase: aut subtus lectuz
ponit. ꝫ supr̄ candelabꝝ ponit ut
intrantes videāt lumē. Non ē em̄
occultū qđ nō manifestet̄: nec ab
sconditū qđ nō ꝯgnoscat̄ ⁊ in pa
lā veniat. Videte ḡ quō auditis.
Qui eī habet dabit̄ illi ⁊ quicūqꝫ
nō habz: etiā qđ putat se hr̄e au
feret̄ ab illo. venerūt āt ad illū mr̄
⁊ fratres ei⁹ ⁊ nō poterant adire
ad eū pre turba. Et nūtiatū ē illi.
Mat̄ tua ⁊ fratres tui stant foris:
volentes te videre. Qui rn̄dens di
xit ad eos. Mater mea ⁊ frēs mei
hij sūt qui verbū dei audiūt ⁊ fa
tiūt. Factū est aūt in vna dieꝝ et
ipe ascendit ī nauiculā ⁊ discipu
li ei⁹ ⁊ ait ad illos Trāsfretemus
trās stagnū. Et ascēderūt. Et naui
gantib⁹ illis obdormiuit ⁊ descen
dit ꝓcella venti ī stagnū ⁊ ꝯpelle
bant̄ ⁊ piditabant̄. Accedētes āt
suscitauerūt eū dicētes. Preceptor
perim⁹. At ille surgēs increpauit
ventū ⁊ tēpestatez aq̄ ⁊ cessauit et
facta ē trāquillitas. Dixit āt illis.
Vbi ē fides vr̄a. q̄ timētes mirati
sūt adīuicē dicētes. q̄sputas h̄ ē.

Quia ⁊ vētis impat ⁊ mari ⁊ obe
diūt ei. Et nauigauerūt ad regio
nem gerasenoꝝ q̄ est ꝯtra galile
am Et cū de naui egressus essꝫ ad
terrā occurrit illi vir q̄dā qui ha
bebat demoniū iā tēporibus mul
tis ⁊ vestimēto nō īduebat̄ neqꝫ
in domo manebat ꝫ in monumē
tis. Is ut vidit ihesū ꝓcidit ante
illū ⁊ exclamās voce mag̅ dixit.
Quid mihi ⁊ tibi ē ihu fili dei altis
simi. Obsecro te ne me torqueas
Precipiebat em̄ spiritui immūdo
ut exiret ab hoīe. Multis em̄ tēpo
ribꝰ arripiebat illū ⁊ vinciebat̄
cathenis et cōpedibꝰ custoditus
et ruptis vinculꝰ agebat̄ a demo
nio in deserta. Interrogauit aūt
illū ihesus dicēs. Qd tibi nomen
ē. At ille dixit. Legio. Quia intra
uerāt demonia multa in eū. Et ro
gauerūt illuꝫ ne imperaret illꝰ ut
in abissuꝫ irent. Erat aūt ibi grex
porcoꝝ multoꝝ pascētiū in mōte
⁊ rogabāt eū ut ꝑmitteret eis in
illos ingredi. Et ꝑmisit illꝰ. Exierūt
ergo demonia ab hoīe ⁊ intraue
rūt in porcos ⁊ impetu abijt grex
ꝑ preceps ī stagnū ⁊ suffocatus ē
Qd ut viderūt factū q̄ pascebant
fugerūt ⁊ nūciauerūt in ciuitatem
⁊ in villas. Exierūt aūt videre qd
factuꝫ ē ⁊ venerūt ad ihm ⁊ inue
nerūt hoīem sedētez a quo demo
nia exierāt vestitū. ac sana mēte
ad pedes eiꝰ ⁊ timuerūt Nūciaue
rūt aūt illꝰ ⁊ qui viderant qūo sa
nus factus fuissꝫ a legione. Et ro
gauerūt illuꝫ oīs multitudo gera
senoꝝ ut discederꝫ ab ipsis quia
magno timore tenebātur Ipe au
tē ascēdens nauim reuersus ē. Et
rogabat illū vir. a quo demonia
exierāt ut cū eo esset Dimisit aūt
eū ihus dicēs. Redi in domū tuaꝫ
⁊ narra quāta tibi fecit deus. Et
abijt ꝑ vniūsā ciuitatē predicās
quāta illi fecissꝫ ihesus. Factuꝫ ē
aūt cū redisset ihs excepit illum
turba Erāt aūt oēs expectātes eū
Et ecce venit vir cui nomē iairus
⁊ ipse p̄nceps synagoge erat et
cecidit ad pedes ihu. rogās eū ut
intraret in domū eiꝰ qꝛ vnica filia
erat ei fere ānoꝝ. xij. ⁊ hec morie
batur. Et cōtigit dū iret a turbis
cōprimebatur. Et mulier quedā
erat ī fluxu sāguinis ab ānis du
odecī q̄ ī medicos erogaueāt om
nē substanciā suā nec ab vllo po
tuit curari. Accessit retro ⁊ tetigit
fimbriā vestimēti eiꝰ ⁊ confestim
stetit fluxꝰ sāguinis eiꝰ Et ait ihs
Quis ē qui me tetigit. Negātibꝰ
aūt oībus dixit petrus ⁊ q̄ cum il
lo erāt. Preceptorꝫ turbe te cōpri
mūt ⁊ affligūt ⁊ dicis q̄s me teti
git. Et dixit ihus Tetigit me ali
quis. Nā ⁊ ego noui v̄tutē de me
exisse Vidēs aūt mulier qꝛ nō la
tuit. tremens venit ⁊ ꝓcidit ante
pedes eiꝰ ⁊ ob quā causā tetigerit
eū īdicauit corā oī populo ⁊ quē
admodū cōfestim sanata sit. At
ipse dixit ei. Filia fides tua saluā
te fecit. Vade in pace Adhuc illo
loquēte. venit quidā ad p̄ncipeꝫ
synagoge dicēs ei qꝛ mortua est
filia tua noli vexare illuꝫ. Ihs āt
audito hoc v̄bo rn̄dit p̄ri puelle
Noli timē. Crede tm̄ ⁊ salua erit
Et cū venisset domū. non ꝑmisit ī
trare secuꝫ quēq̄ nisi petrū ⁊ ia
cobū ⁊ iohānez ⁊ patrē ⁊ matrē

puelle. Flebāt aūt oēs ⁊ plange
bant illaꝫ. At ille dixit. Nolite fle
re Nō est mortua puella ꝫ dormit
Et deridebant eū: scientes q̄a mor
tua eēt. Ipse aūt tenēs manū ei⁹
clamauit dicēs. Puella surge. Et
reuersus ē spūs eius ⁊ surrexit cō
tinuo. Et iussit illi dare māducaē
Et stupuerēt ꝑntes ei⁹: quib⁹ p̄ce
pit ne alicui dicerēt qd̄ factū eāt.

Conuocatis aūt ¶ Ca. ix.
ihūs duodecī aplis dedit il
lis virtutē ⁊ potestatē sup omnia
demonia ⁊ ut lāguores curarent.
Et misit illos predicare regnū dei
⁊ sanare infirmos. Et ait ad illos
Nihil tuleritis in via neq̄ virgaꝫ
neq̄ perā neq̄ panē neq̄ pecuniā
neq̄ duas tunicas habeatis. Et ī
quācūq̄ domum intraueritis ibi
manete ⁊ inde ne exeatis. Et qui
cunq̄ nō receperint vos: exeuntes
de ciuitate illa etiā puluerē pedu
vestroꝝ excutite in testimoniū su
pra illos. Egressi aūt circuibāt ꝑ
castella: euangelisantes et curan
tes vbiq̄. Audiuit aūt herodes
tetrarcha oīa que fiebant ab eo
et hesitabat eo q̄ diceret̄ a q̄bus
dam q̄ iohēs surrexit a mortuis.
a quibusdaꝫ vero q̄ helias appa
ruit. ab alijs aūt q̄ ꝓpheta vnus
de antiq̄s surrexit. Et ait herodes
Iohēm ego decollaui. Quis ē aūt
iste de quo ego talia audio. Et q̄
rebat videre eū. Et reuersi apli nar
rauerūt illi quecūq̄ fecerunt ⁊ as
sūptis ill' secessit seorsuꝫ in locū de
sertū q̄ est bethsaide Qd̄ cū ꝯgno
uissent turbe secuti sūt illuꝫ ⁊ exce
pit illos ⁊ loq̄bat̄ ill' de regno dei
⁊ eos q̄ cura indgeibāt sanabat

dies aūt ceperat declinare. Et acce
dētes duodecim dixerūt illi dimit
te turbas: ut eūtes in castella vil
lasq̄ q̄ circa sunt diuertāt ⁊ inue
niāt escas. q̄ h̄ in loco deserto su
m⁹. Ait autē ad illos. Vos date
ill' māducare. At illi dixerūt. Nō
sunt nobis plus q̄ q̄nq̄ panes ⁊
duo pisces: nisi forte nos eam⁹ ⁊
emam⁹ in oēm hāc turbā escas.
Erāt autē fere viri q̄nq̄ milia. Ait
aūt ad discipulos suos. Facite il
los discūbere ꝑ cōuiuia q̄nquage
nos ⁊ ita fecerūt. Et discubuerūt
oēs. Acceptis aūt q̄nq̄ panib⁹ ⁊
duobꝫ piscibꝫ respexit in celū ⁊ be
nedixit ill' ⁊ fregit ⁊ distribuit di
scipul' suis ut ponerēt añ turbas
Et manducauerūt oēs ⁊ saturati
sūt. Et sb̄latū ē qd̄ sup fuit ill' fra
gmētoꝝ cophini duodecī. Et fcm̄
ē cū sol⁹ eēt orās erāt cū illo ⁊ di
scipuli ⁊ interrogauit illos dicens.
Quē me dicunt eē turbe. At illi re
spōderūt ⁊ dixerūt iohēm baptistā
alij āt heliā. alij vero q̄ vn⁹ ꝓphe
ta de p̄oribꝫ surrexit. Dixit aūt ill'.
Vos autē quē me eē dicitis. Re
spōdēs symō petr⁹ dixit Cristū d̄i
At ille īcrepās illos p̄cepit ne cui
dicerēt hoc: dicēs. q̄ oportet filiū
hoīs mlta pati ⁊ r̄probari a seiori
bꝫ ⁊ p̄ncipib⁹ sacdotū ⁊ scrib̄ ⁊ oc
cidi ⁊ t̄cia die resurgē. Dicebat āt
ad oēs. Si quis vult post me ve
nire abneget semetipsuꝫ ⁊ tollat
crucē suaꝫ quotidie ⁊ sequat̄ me.
Qui enim voluerit animam suaꝫ
saluam facere perdet illam. Naꝫ q̄
ꝑdiderit animam suam ꝓpter me
saluaꝫ fatiet illā. Quid em̄ ꝓficit
homo si lucret̄ vniuersū mundū.

se aūt ipsū pdat ⁊ detrimentū sui
faciat. Nā q̄ me erubuerit ⁊ me
os sermones hūc filius hōis eru
bescet cū venerit in maiestate sua
⁊ patris ⁊ sāctoꝝ āgeloꝝ. Dico
aūt vob̄ vere sūt aliq̄ hic stantes
qui nō gustabūt mortē donec vi
deant regnū dei. Factū ē aūt post
hec v̄ba fere dies octo et assump
sit petrū ⁊ iacobū ⁊ iohānez ⁊ as
cēdit in mōtē ut oraret. Et facta ē
dū oraēt species vult⁹ ei⁹ altera
⁊ vestitus ei⁹ alb⁹ ⁊ fulgens. Et
ecce duo viri loquebātur cū illo.
Erāt aūt moyses ⁊ helias visi in
maiestate ⁊ dicebāt excessum ei⁹
quē ꝯpleturus erat in iherusalez
Petr⁹ vero ⁊ q̄ cum illo erāt gra
uati erāt somno. Et euigilātes vi
derūt maiestatē ei⁹ ⁊ duos viros
qui stabāt cū illo. Et factū ē cum
descēderēt ab illo ait petr⁹ ad ihe
sū. Preceptor bonū ē nos hic esse
⁊ faciam⁹ tria tabernacula vnū
tibi ⁊ vnū moysi ⁊ vnum helie.
Nesciens q̄d diceret. Hec autē il
lo loquēte facta ē nubes ⁊ obum
brauit eos ⁊ timuerūt intrātibus
ill' in nubez. Et vox facta est de nu
be dicens Hic ē filius me⁹ dilect⁹
ipsū audite. Et dū fieret vox inuē
tus est ihesus solus ⁊ ipsi tacuerūt
⁊ nemini dixerūt ī ill' diebz quicq̄
ex hijs que viderāt. Factū ē autē
in sequēti die descendētib⁹ illis de
mōte occurrit ill' turba multa. Et
ecce vir de turba exclamauit dicēs
Magister obsecro te respice in fi
liū meū q̄ vnicus ē mihi. Et ecce
spūs apprehendit eū ⁊ subito cla
mat ⁊ elidit ⁊ dissipat eū cuz spu
ma ⁊ vix discedit dilaniāns eum

Et rogaui discipulos tuos ut ei
cerent illū ⁊ nō potuerūt Rn̄dens
aūt ihs dixit. O generacō infidel'
⁊ puersa vsqueq̄ ero apud vos
⁊ patiar vos. Adduc huc filiuz
tuū. Et cū accederz elisit illū demo
niū ⁊ dissipauit. Et īcrepauit ihe
sus spūm immūdū ⁊ sanauit pu
erū ⁊ reddidit illuz patri ei⁹. Stu
pebāt aūt oēs in magnitudīe dei
omībusqz mirātibus in ōnib⁹ q̄
faciebat. Dixit ad discipulos su
os. Ponite vos in cordibz vestris
sermōes istos. Filius em̄ hōis fu
turū est ut tradat̄ in manus ho
minū. At illi ignorabāt verbum
istud ⁊ erat velatū an̄ eos ut nō
sētirent illud ⁊ timebāt euz inter
rogare de hoc verbo. Intrauit au
tē cogitacō in eos quis eoꝝ ma
ior esset. At ihesus vidēs cogitaci
ones cordis illorū apprehēdit pue
rū ⁊ statuit illū secus se ⁊ ait ill'.
Quicūqz susceperit puerū istuz in
noīe meo me recipit. Et q̄cunqz
me receperit recipit eū q̄ me misit
Nā qui minor est inter oēs vos h̄
maior ē. Rn̄dēs āt iohānes dixit.
Preceptor vidim⁹ quēdaz in no
mine tuo eiciētē demonia et ꝓhi
buim⁹ eū. q̄ nō sequit̄ nobiscuz
Et ait ad illos ihesus. Nolite ꝓhi
bere. Qui em̄ nō est aduersū vos
ꝓ vobis est. Factū ē aūt dū ꝯple
rent̄ dies assumpcōis eius ⁊ ipse
faciē suaz firmauit ut iret iherusa
lem. Et misit nūcios an̄ cōspectuz
suū ⁊ eūtes intrauerūt in ciuitatē
samaritanoꝝ ut pararent illi. Et
nō receperūt eū q̄ facies ei⁹ erat
eūtis iherusalez Cū vidissent aūt
discipuli eius iacob⁹ ⁊ iohānes

dixerūt. Dñe vis dicim⁹ ut ignis
descendat de celo ⁊ ꝯsumat illos.
Et ꝯuersus īcrepauit illos dicēs
Nescitis cui⁹ spūs estis. Fili⁹ ho
minis nō venit aīas ꝑdere. ꝫ sal
uare. Et abierūt in aliud castellū
Factū est aūt ambulantib⁹ illis
ī via: dixit quidā ad illū. Sequar
te quocūqꝫ ieris. Dixit illi ihesus.
Vulpes voueas hñt et volucres
celi nidos. filius autē hoīs nō ha
bet vbi caput suū reclinet. Ait āt
ad alterꝫ. Sequere me. Ille autez
dixit. Dñe: ꝑmitte m̄ primū ire et
sepelire patrē meuꝫ. Dixitqꝫ ei ihs
Sine ut mortui sepeliāt mortuos
suos. tu aūt vade ⁊ ānūtia regnū
dei. Et ait alter. Sequar te dñe: sed
ꝑmitte mihi p̄mū renūtiare hijs
qui domi sūt. Ait ad illū ihus. Ne
mo mittēs manū suā ad aratꝫ ⁊
aspitiēs retro: aptus ē regno dei.

Post hec aūt desi ¶ Ca. x.
gnauit dñs ⁊ alios septua
gītaduos ⁊ misit illos binos añ
faciē suam in oēm ciuitatē ⁊ locuꝫ
quo eāt ipe venturus. Et dicebat
illis. Messis quidē multa. opeārij
aūt pauci. Rogate ēgo dñm mes
sis ut mittat oparios in messem.
Ite: ecce ego mitto vos sic agnos
int̄ lupos. Nolite portare sacculuꝫ
neqꝫ perā neqꝫ caltiamēta ⁊ nemi
nem ꝑ viā salutaueritis. In quā
cūqꝫ domū intraueritis primū di
cite pax huic domui ⁊ si ibi fueit
filius pacis req̄escet sup illū pax
vrā: sin aūt ad vos reuertetur. In
eadē aūt domo manete edentes ⁊
bibētes q̄ apud illos sūt. Dign⁹
em̄ est oparius mercede sua. Noli
te transire de domo in domū. Et in

quācūqꝫ ciuitatē intraueritis ⁊ su
sceperint vos mādūcate que ap
ponūtur vobis ⁊ curate infirmos
qui in illa sunt ⁊ dicite illis appro
pinq̄bit in vos regnū dei. In quā
cūqꝫ aūt ciuitatē intraueritis ⁊ n̄
susceperint vos: exeūtes ī plateas
eius dicite. Etiaꝫ puluerez qui ad
hesit nob̄ de ciuitate vrā extergim⁹
in vos. Tamen hoc scitote q̄a ap
propinquabit regnū dei. Dico vo
bis. qꝛ sodomis ī die illa remissi⁹
erit q̄ illi cītati. Ve tibi corozaim
ve tibi bethsayda. qꝛ si in tyro et
sydone facte fuissent v̄tutes que
facte sūt in vobis olim in cilitio ⁊
cinere sedentes peniterēt. Verūta
men tyro ⁊ sydone remissi⁹ erit ī
iuditio q̄ vob̄. Et tu capharnauꝫ
vsqꝫ ad celuꝫ exaltata: vsqꝫ ad in
fernū demergeris. Qui vos audit
me audit ⁊ q̄ vos spernit me sper
nit. Qui aūt me spernit: spernit eū
qui misit me. Reuersi sūt aūt sep
tuagintaduo cū gaudio dicētes.
Dñe: etiā demonia subitiunt̄ nob̄
ī nomine tuo. Et ait illis. Videbā
sathanā sicut fulgur de celo cadē
tem. Ecce dedi vobis ptātez calcan
di supra serpētes ⁊ scorpiones et
sup̄ oēm virtutē inimici ⁊ n̄l vob̄
nocebit. Verūtamen in hoc noli
te gaudere. qꝛ spūs vob̄ subitiunt̄
Gaudete āt q̄ nomīa vrā scripta
sūt ī cel'. In ip̄a hora exultauit in
spūscō ⁊ dixit. Cōfitebor tibi dñe
pr̄ celi ⁊ t̄re q̄ abscōdisti hec a sa
piētib⁹ ⁊ prudētib⁹ ⁊ reuelasti ea
ꝑuul'. Etiaꝫ pr̄: qm̄ sic placuit añ
te. Oīa m̄ tr̄dita sūt a pr̄e meo. Et
nemo scit q̄s sit fili⁹ n̄ pr̄ ⁊ q̄s sit
pr̄ n̄ fili⁹ ⁊ cui voluerit fili⁹ reuelaē

nō suscipiens ihū dixit hunc tm suscipiendū hereticq dixerūt. p° p° suscipio dicit p° accepīcū
vr 2° suscipiens ihm ut videns suam ignoranciā 2° p° dō p videō ut h' ut pueri suscipiend
at ihū at ihū dixit i. videns.

Et cōuertens ad discipulos suos dixit Beati oculi qui vidēt q̄ vos videtis. Dico em̄ vobis q̄ multi reges & pphete voluerūt videre que vos videtis & nō viderūt & audire q̄ auditis & nō audierūt. Et ecce quidā legisperitus surrexit tēptāns illū & dicens. Magister q̄d faciē do vitaz eternā possidebo. At ille dixit ad eū. In lege quid scriptū est. Quō legis. Ille rīdens dixit diliges dīm deuz tuū ex toto cor de tuo & ex tota anima tua & ex oī bus viribꝰ tuis & ex omni mente tua & primū tuū sicut te ipsū. Dixitq̄ illi. Recte rīdisti. Hoc fac et vives. Ille aūt volens iustificare seipsū dixit ad ihesū. Et q̄s ē meꝰ prim⁹. Suscipiēs āt ihesus dixit. Homo quidā descendebat ab ihrusalez in ihericho & incidit in latrones q̄ etiā despoliauerūt euz & plagis impositis abierūt semiuiuo relicto. Accidit ut sacerdos quidā descēderet eadē viaz & viso illo preteriuit. Similit & leuita cum esset secus locū & videret eū p trā sijt. Samaritanꝰ aūt quidā iter faciens venit secus eū & vidēs eū misericordia motꝰ est. Et appropians alligauit vulnera eiꝰ infundens oleū & vinū & imponēs illuz iumentū suū duxit in stabulum & curam eiꝰ egit. Et altera die protulit duos denarios & dedit stabulario & ait. Curam illius habe et q̄dcunq̄ superogaueris. ego cuz rediero reddā tibi. Quis horū triū videtur tibi, primus fuisse illi qui incidit in latrones. At ille dixit. Qui fecit misericordiā in illū. Et ait illi ihesus. Vade & tu fac similiter. Factum ē aūt dū irent ipse intrauit in quoddā castellū & mulier q̄dā martha nōie excepit illū in domū suā & huic erat soror nōie maria. Que etiā sedēs secꝰ pedes dñi audiebat verbū illius. martha autez satagebat circa frequēs ministeriū. Que stetit & ait. Dñe nō est tibi cure q̄ soror mea reliq̄t me sola ministrare. Dic ergo illi ut me adiuuet. Et rīdens dixit illi dñs. Martha martha sollicita es et turbaris erga plurima. Porro vnū est necessariū. Maria optimaz partem elegit. que nō auferet ab ea.

Et factū est cum esset in quodā loco orans ut cessauit dixit vnus ex discipulis eiꝰ ad eū. Dñe doce nos orare sicut docuit iohānes discipulos suos. Et ait illis. Cū oratis dicite. Pater sāctificet nomē tuū. adueniat regnū tuū fiat voluntas tua panē nostrū quotidianū da nobis hodie et dimitte nobꝭ peccata nra. siquidē & nos dimittimꝰ debitoribꝰ nris & ne nos īducas i tēptacōez. Et ait ad illos. Quis vestrū habebit amicū & ibit ad illuz media nocte & dicet illi amice cōmoda mihi tres panes. qm̄ amicus meus venit de via ad me & nō habeo q̄d ponā ante illū & ille deintꝰ respondēs dicat. noli mihi molestus eē. iā ostium clausū ē & pueri mei mecū sunt in cubili. nō possum surgere & dare tibi. Et ille si perseuerauerit pulsans dico vobꝭ & si nō dabit illi surgēs eo q̄ amicꝰ eius sit pter improbitatē tñ eius surget & dabit illi quotq̄t habz necessarios. Et vobꝭ dico ego. Petite

ꝛ dabit̃ vobis. querite et inuenie
tis. pulsate et apiet̃ vobis. Om̃is
em̃ qui petit accipit ꝛ q̃ querit in
uenit ꝛ pulsãti aperiet̃. Quis aũt
ex vob̃ p̃rem petit panẽ: nũquid
lapidez dabit illi. Aut piscẽ: nun
quid ꝓ pisce serpentẽ dabit illi.
Aut si petierit ouuz: nũquid porri
get illi scorpionẽ. Si ẽgo vos cuz
sitis mali nostis bona data dare
filijs vestris: qñto magis pat̃ ve
ster de celo dabit spiritũ bonũ pe
tentib⁹ se. Et erat eitiẽs demoniũ
ꝛ illud erat mutũ ꝛ cũ eiecisset de
moniũ locutus est mutus ꝛ ãmi
rate sunt turbe. Quidã aũt ex eis
dixer̃t. In beezebub p̃ncipe demo
nioꝝ eicit demoĩa. Et alij temptã
tes: signũ de celo querebãt ab eo
Ip̃e ãt ut vidit cogitacões eoꝝ di
xit eis. Om̃e regnũ ĩ seipsũ diuisũ
desolabit̃ ꝛ dom⁹ supra domuz ca
det. Si aũt ꝛ sathanas ĩ seip̃m di
uisus ẽ: qũo stabit regnũ eius. qꝛ
dicitis ĩ beelzebub eicere me demo
nia. Si ãt ego in beelzebub eitio
demoĩa: filij vestri in quo eitiũt.
Ideo ip̃i iudices vestri erũt. Porro
si in digito dei eitio demonia: ꝓfe
cto ꝑuenit in vos r̃gnũ dei. Cum
fortis armat⁹ custodit atriũ suũ
ĩ pace sũt ea q̃ possidet. Si aũt for
tior illo supueniens viceit eũ: vni
uersa arma ei⁹ auferet in quib⁹
cõfidebat ꝛ spolia ei⁹ distribuet.
Qui nõ ẽ mecũ adũsũ me ẽ et qui
nõ colligit mecũ dispgit. Cũ ĩmũ
dus spũs exierit de hoĩe ꝑambu
lat ꝑ loca inaquosa: q̃rens req̃ez
et nõ inueniẽs dicit. Reuertar in
domũ meã vñ exiui. Et cũ venerit
ĩuenit scopis mũdataz. Et tũc va

dit ꝛ assumit septẽ alios spũs se
cum neq̃ores se ꝛ ingressi habitãt
ibi. Et fiũt nouissima hoĩs illi⁹ pei
ora p̃orib⁹. Factũ ẽ aũt cuz hec di
ceret: extollẽs vocẽ quedã mulier
de turba dixit illi. Btũs vent̃ qui
te portauit ꝛ vbera q̃ suxisti. At il
le dixit. Qñymo beati qui audiũt
verbũ dei ꝛ custodiũt illud. Tur
bis aũt cõcurrentib⁹ cepit dicere
Generacõ hec gñatio nequã est:
signũ querit ꝛ signũ nõ dabitur
ei nisi signũ ione. Nã sicut fuit io
nas signũ niniuitis: ita erit filius
hoĩs generationi isti. Regina au
stri surget ĩ iuditio cũ viris gene
racõnis hui⁹ ꝛ ꝯdẽnabit illos. qꝛ
venit a finib⁹ terre audire sapiẽ
tiã salomoĩs. Et ecce plus q̃ salo
mon h̃. Viri niniuite surgẽt in iu
dicõ cũ gñacõne hac ꝛ ꝯdẽnabũt
illaz. qꝛ penitẽtiã egeĩt ĩ p̃dicacõe
ione Et ecce plus q̃ iona h̃ Nemo
lucernaz accẽdit ꝛ ĩ abscõdito po
nit neqꝫ sub modio ꝫ sup̃ candela
bꝝ ut q̃ ingrediũt̃ lumẽ videant.
Lucerna corpis tui ẽ oculꝰ tuꝰ. Si
oculꝰ tuꝰ fuerit simplex: totuz cor
pus tuũ lucidũ erit. si ãt nequaz
fuerit: etiã corpus tuũ tenebrosũ
erit. Vide g̃ ne lumẽ qđ ĩ te ẽ tene
bre sint. Si g̃ corp⁹ tuũ totuz luci
dũ fueit: nõ h̃ns aliquã ꝑtẽ tene
braꝝ erit lucidũ totũ. Et sic̃ lucna
fulgoris illũinabit te Et cũ loq̃ret̃
rogauit illũ q̃dã pharise⁹ ut prã
deret apđ se Ihs aũt ĩgressus recu
buit. Pharise⁹ ãt cepit intr̃ se re
putans dicere. q̃re nõ baptisatus
eẽt ante prandiuz. Et ait dñs ad
illũ. Nunc vos pharisei quod de
foris est calicis ꝛ catini mũdatis

qd aūt intus ē vestrū. plenū est
rapina ⁊ iniq̄tate. Stulti nōne q̄
fecit qd deforis est. etiaꝫ id qd de
intus est fecit. Verūtamē qd sup
est date elemosinā ⁊ ecce oīa mū
da sūt vob̄ Sꝫ ve vob̄ phariseis q̄
decimatis mētam ⁊ rutā ⁊ oē ol⁹
⁊ preteritis iuditiū ⁊ caritatē dei.
Hec aūt oportuit facere ⁊ illa nō
omittere Ve vob̄ phariseis q̄ di
ligitis primas cathedras ī syna
gogis ⁊ salutacōes in foro Ve vo
bis q̄ estis ut monumēta q̄ non
parent ⁊ hoīes ambulātes supra
nesciūt. Rn̄dens aūt quidā ex le
gisperitis ait illi. Magister hec di
cēs etiā ɔtumeliā nob̄ facis. At il
le ait. Et vob̄ legisperitis ve quia
oneratis hoīes oneribus q̄ porta
re nō possunt ⁊ ipsi vno digito ve
stro nō tangitis sarcinas. Ve vo
bis q̄ edificatis monumēta ꝓphe
tarū patres aūt vestri occiderunt
illos. Profecto testificamini q̄ cō
sētitis opibꝫ patrum vr̄oꝝ quo
niā quidē ipsi eos occiderunt vos
āt edificatis eoꝝ sepulcr̄. Prop
terea ⁊ sapīa dei dixit Mittā ad il
los ꝓphetas ⁊ apl̄os ⁊ ex ill̄ occi
dent ⁊ ꝑsequētur ut inq̄ratur sā
guis oīm ꝓphetaruꝫ. q̄ effusus est
a ɔstitucōe mūdi a generacōne
ista a sāguine abel vsq̄ ad sāgui
nē zacharie q̄ perijt inter altaē ⁊
edem. Ita dico vobis req̄retur ab
hac generacōe. Ve vob̄ legisperi
tis q̄ tulistis clauē sciētie ipsi nō
introistis ⁊ eos q̄ introibant ꝓ
hibuistis. Cū hec ad illos dicerꝫ
ceperunt pharisei ⁊ legisperiti gra
uiter insistere ⁊ os eius opprimē
de multis insidiātes ei ⁊ q̄rentes
cape aliq̄d ex ore eius. ut accusa
rent eum. ¶ Ca. xij.

Multis aūt turbis ɔcurrenti
bus ita ut se inuicē cōculca
rēt cepit dicere ad discipulos su
os Attēdite a fermēto phariseo
rū qd ē ypocrisis. Nihil em̄ oper
tū ē qd nō reuelet̄ neq̄ absconditū
quod nō sciatur. Quoniā q̄ in
tenebris dixistis. in lumine dicē
tur ⁊ qd in aure locuti estis in cu
biculis predicabit̄ in tectis. Dico
aūt vobis amicis meis ne terrea
mini ab hijs q̄ occidūt corpus ⁊
pt⁹ hec nō habēt amplius q̄d fa
ciāt. Ondam aūt vobis quē time
atis Timete eū qui postq̄ occide
rit. habet ptātem mittere in gehē
nam. Ita dico vobis hūc timete.
Nōne qn̄q̄ passeres venerunt di
pondio ⁊ vnus ex ill̄ nō ē in ob
liuione corā do. Sed ⁊ capilli ca
pitis vr̄i omnes numerati sunt.
Nolite ergo timere multis passeri
bus pluris estis Dico aūt vobis
omnis q̄cunq̄ ɔfessus fuerit me
corā hoībꝫ ⁊ filius hominis ɔfite
bit̄ illū coram āgelis dei. Qui aūt
negauerit me corā hoībus nega
bit̄ coraꝫ āgelis dei. Et oīs qui di
cit verbū in filiū hoīs remittetur
ei: ei aūt q̄ ī spūm sāctū blasphe
mauerit nō remittetur. Cū autēꝫ
inducēt vos in synagogas ⁊ ad
magistratus ⁊ potestates nolite
solliciti esse. qualit̄ aut q̄d rn̄dea
tis aut quid dicatis Spūs em̄ sā
ctus docebit vos in ipsa hora q̄d
oporteat vos dicere. Ait aūt ei q̄
daꝫ de turba Magister dic fratri
meo ut diuidat mecū hereditateꝫ
At ille dixit ei. Homo quis me

ɔstituit in dicē aut diuisorez sup̄
vos.℣ Dixitq; ad illos Videte ⁊ ca
uete ab oī auaritia·qz nō in abū
dantia cuiusq; vita est ex hijs q̄
possidet· Dixit aūt similitudinem
ad illos dicens·Hominis quidz
diuitis vberes fructus ager attu
lit ⁊ cogitabat intra se dicēs Quid
faciaz qz non habeo quo congregez
fructꝰ meos.℣ Et dixit·Hoc faciā·
Destruā horrea mea et maiora fa
ciaz⁊ illuc cōgregabo oīa que na
ta sūt mihi ⁊ bona mea⁊ dicā ani
me mee·Aīa:habes multa bona
posita in ānos plurimos:requiesce
comede·bibe·epulare·Dixit āt illi
deus Stulte hac nocte aiam tuā
repetūt a te·Que aūt parasti cuiꝰ
erunt.℣ Sic ē q̄ sibi thesaurizat et
nō est in deū diues· Dixitq; ad di
scipulos suos· Idō dico vob̄· No
lite solliciti eē aīe vestre quid mā
ducetis neq; corpi q̄d induamini
Aīa plus est q̄z esca ⁊ corpꝰ plꝰ
q̄z vestimentū·Cōsideāte coruos·
qz nō semināt neq; metūt quibꝰ
nō est cellariū neq; horreū ⁊ deus
pascit illos·Quāto magis vos plu
res estis illꝝ·Quis aūt vestrū cogi
tando pōt adicere ad staturā suā
cubitū vnuz.℣ Si ergo neq; q̄d mi
mimū ē potestis:q̄d de ceteris sol
liciti estis.℣ Considerate lilia quō
crescūt·Nō laborāt neq; nent· Di
co autē vob̄·nec salomō in oī glo
ria sua vestiebat sic vnū ex istis·
Si aūt fenū q̄d hodie est in agro ⁊
cras in clibanū mittit deꝰ sic vestit
quāto magis vos pusille fidei.℣ Et
vos nolite q̄rere q̄d mā ducetis ā
quid bibatis ⁊ nolite in sublime
tolli·Hec autē omnia gentes mū
di querunt·Patri aūt vester scit
quī hijs indigetis·Verūtamē q̄ri
te p̄mū ⁊gnū dei⁊ iustitiā eiꝰ ⁊ hec
omnia aditiētur vobis· Nolite ti
mere pusillus grex·q̄a cōplacuit
patri vestro dare vob̄ reg nū· Vē
dite que possidetis ⁊ date elemosi
nam·Facite vob̄ sacculos qui nō
veterescūt:thesauꝝ nō defitientez
in cel̄ q̄ fur nō appropiat neq; tinea
corrūpit·Vbi enī thesaurus vr̄ ē
ibi⁊ cor vestꝝ erit Sint lūbi vr̄i p̄
cincti ⁊ lucerne ardētes⁊ vos simi
les hoīb⁹ expectantib⁹ dōm̄ suuz
qn̄ reuertat a nupcijs ut cū vene
rit ⁊ pulsauerit:℣ festim aperiant
ei·Beati serui illi quos cū venerit
dns inueneit vigilantes· Amen
dico vobis q̄ p̄cinget se et faciet
illos discūbere ⁊ trāsiens ministrā
bit illis· Et si venerit in secūda vi
gilia et si in tertia vigilia venerit
⁊ ita inuenerit:beati sūt serui illi·
Hoc aūt scitote·qm̄ si sciret pater
familias qua hora fur veniret vi
gilaret vtiq; ⁊ nō sineret pfodi do
mū suam·Et vos estote parati·qz
qua hora nō putatis filius homi
nis veniet· Ait aūt ei petrus·Dne
ad nos dicis hanc parolā an et
ad oēs.℣ Dixit aūt dns·Quis pu
tas est fidel̄ dispensator⁊ prudēs
quē constituit dominꝰ supra fami
liam suā ut det illis in tempore tri
ticī mensurā.℣ Beatus ille seruus
quē cū venerit dns inuenerit ita
facientem· Vere dico vobis·quo
niam supra omnia que possidet cō
stituet illum· Qd si dixerit seruus
ille in corde suo:moram facit dns
meꝰ venire ⁊ cepit percutē pueros⁊ an
cillas ⁊ edere ⁊ bibere ⁊ inebriari

veniet dñs serui illius ĩ die qua
nõ sperat ⁊ hora qua nescit et di
uidet eũ ptẽq; eius cũ infidelibus
ponet. Ille aũt seruꝰ qui cogno
uit voluntatẽ dñi sui ⁊ nõ prepa
uit et nõ fecit scdm volũtatez eiꝰ
vapulabit multis q̃ ãt nõ ꝯgno
uerit ⁊ fecit digna plagis vapu
labit paucis. Omni aũt cui mul
tũ datum ẽ. multũ queret ab eo
⁊ cui ꝯmendauerũt multũ plꝰ pe
tẽt ab eo. Ignẽ veni mittere ĩ ter
rã ⁊ quid volo nisi ut accẽdatur. ⁊
Baptismũ aũt habeo baptisari ⁊
qũo coartor vsq; dũ pficiatur. ⁊
Putatis q̃ pacem veni mittere in
terrã. ⁊ Nõ dico vobis ꝫ sepacõez
Erũt em̃ ex hoc qn̄q; in domo vna
diuisi: tres ĩ duos ⁊ duo ĩ tres di
uidẽtur pater in filiũ. ⁊ filiꝰ in pa
trez suũ mater in filiã ⁊ filia ĩ ma
trem socrus in nurũ suã et nurus
in socruz suã. Dicebat aũt ad tur
bas. Cũ videritis nubẽ oriẽtez ab
occasu. statim dicitis nimbꝰ vẽit
⁊ ita fit ⁊ cum austrũ flãtem dici
tis. q̃ estus erit ⁊ fit. ypocrite fa
ciem celi ⁊ terre nostis ꝓbaẽ hoc
aũt tps qũo nõ probatis. ⁊ Quid
aũt ⁊ a vobisipsis non iudicatis
qd̃ iustum ẽ. ⁊ Cũ aũt vadis cum
aduersario tuo ad pn̄cipez in via
da operaz liberari ab illo ne forte
trahat te ad iudicẽ ⁊ iudex trãdat
te exactori ⁊ exactor mittat te ĩ car
cerez Dico tibi nõ exies inde donec
etiã nouissimũ minutũ reddas.

Aderãt aũt quidã ¶ Ca. xiij.
ipso in tẽpe nũciãtes illi de
galileis quoꝝ sãguinez pylatus
miscuit cũ sacrificijs eoꝝ. Et rñdẽs
dixit ill'. Putatis q̃ hij galilei p̃
omnibꝰ galileis pccõres fuerint
q̃ talia passi sũt. ⁊ Nõ dico vobis
sed nisi penitẽtiã habueritis oẽs
similit̃ peribitis sic̃ illi decẽ ⁊ octo
supr̃ quos cecidit turris in syloe
⁊ occidit eos. Putatis q̃ ⁊ ipi de
bitores fuerint p̃ter om̃es hoĩes
habitantes in iherusalez. ⁊ Nõ di
co vob' sed si nõ penitẽtiã habue
ritis om̃es similit̃ peribitis. Dice
bat aũt ⁊ similitudinẽ. Arborem
fici habebat q̃daz plantatã in vi
nea sua ⁊ venit querẽs fructuz in
illa ⁊ nõ inuenit Dixit aũt ad cul
torẽ vinee. Ecce ãni tres sunt exq̃
venio querẽs fructuz in ficulnea
hac ⁊ nõ inuenio. Succide ergo
illaz. Vt q̃d etiã terrã occupat. ⁊
At ille rñdẽs dixit illi. Dñe dimit
te illam ⁊ hoc ãno vsq; dũ fodiaz
circa illã ⁊ mittaz stercora. Et si q̃
dem fecerit fructũ. sinautẽ in futu
rũ succides eã. Erat aũt docẽs ĩ sy
nagoga eorum sabbatis. Et ecce
mulier q̃ habebat spũm infirmi
tatis ãnis decẽ ⁊ octo ⁊ erat inclĩa
ta nec om̃ino poterat sursũ respi
cere. Quã cũ videret ihesus vocauit
eam ad se ⁊ ait illi. Mulier dimis
sa es ab infirmitate tua. Et impo
suit illi manus ⁊ cõfestim erecta
ẽ ⁊ glorificabat deũ Rñdens autẽ
archisynagogus indigtꝰ q̃ sab
bato curasset ihesus dicebat tur
be. Sex dies sũt in q̃bz oportz ope
rari In hijs ergo venite ⁊ curami
ni ⁊ nõ in die sabbati. Rñdẽs au
tẽ ad illũ dñs dixit. ypocrite vnus
q̃sq; vestrũ sabbato nõ soluit bo
uem suũ aut azinũ a presepio et
ducit ad aquare. ⁊ Hãc aũt filiam
abrahe quã alligauit sathanas

ecce decez a octo ānis nō oportuit
solui a vinculo isto die sabbati.
Et cū hec diceret erubescebāt oēs
aduersarij eius a oīs pplus gau
debat in vniuersis q̄ gloriose fie
bāt ab eo. Dicebat ergo. Cui simi
le est regnū dei a cui simile estima
bo illud. Simile ē grano sinapis
qđ acceptū homo misit i ortū suū
a creuit a factum est in arborē ma
gnā a volucres celi requieuerūt i
ramis eius. Et itez dixit. Cui simi
le estimabo regnū dei. Simile est
fermento qđ acceptuz mulier ab
scōdit i farine sata tria: donec fer
mentaē totū. Et ibat p ciuitates
a castella docens a iter faciens in
ihr̄m. Ait aūt illi quidaz. Dñe: si
pauci sūt qui saluant. Ipe autez
dixit ad illos. Contendite intrare
p angustaz portam. q̄ multi dico
vob quer̄ intrare a nō poterunt
Cum aūt intrauerit pīfamilias a
clauserit ostiuz et incipietis foris
stare a pulsare ostiū dicentes do
mine aperi nob a rñdens dicet vo
bis. Nescio vos vñ sitis. Tūc inci
pietis dicere. Māducauim⁹ coram
te a bibimus a in plateis nr̄is do
cuisti. Et dicet vobis. Nescio vos
vñ sitis. Discedite a me oēs opera
rij iniq̄tatis. Ibi erit fletus a stri
dor dentiū cū videritis abrahaz et
ysaac a iacob et oēs pphas in re
gno dei. vos aut̄ expelli foras. Et
venient ab oriente a occidēte a aq̄
lone a austro a accūbent i regno
dei Et ecce sūt nouissimi q̄ erūt pri
mi a sūt primi qui erūt nouissimi
In ipa die accesserūt quidā pha
risei dicentes illi. Exi a vade hīc
q̄ herodes vult te occidere. Et ait
illi. Ite a dicite vulpi illi. Ecce ejicio
demonia a sanitates p̄fitio hodie
a cras a tertia die consumor. Verū
tamen oportet me hodie a cras a
sequēti ambulare. q̄ nō capit p
phetā perire extra ihr̄m. Jherusa
lē ihr̄m que occidis pphas a la
pidas eos q̄ missi sunt ad te Quo
tiens volui cōgregare filios tuos
quēadmodū auis niduz suū sub
pēnis a noluisti. Ecce relinquet vo
bis dom⁹ vra deserta. Dico aūt vo
bis. q̄a nō videbitis me donec ve
niat cum dicetis. benedictus qui
venit in nomine dñi. ¶ Ca. xiiij.
Et factū est cuz introisset ihe
sus in domū cuiusdam p̄nci
pis pharisеoz sabbato māduca
re panē a ipi observabant eū. Et
ecce hō q̄dā ydropicus erat aīs il
li. Et rñdens ihūs dixit ad legis
peritos a pharisеos dicēs. Si licet
sabbāto curare. At illi tacuerūt.
Ipe vero apprehēsū sanauit euz ac
dimisit. At rñdens ad illos dixit
Cui⁹ vīm asin⁹ a bos i puteū cadz
a nō otinuo extrahet illū die sab
bati. Et nō poterāt ad hec rñdere
illi. Dicebat aūt a ad inuitatos pa
rabolā: intendēs quō p̄mos accu
bit⁹ eligerēt: dicēs ad illos. Cū i
uitat⁹ fueris ad nuptias: nō discū
bas i p̄mo loco: ne forte honorati
or te sit inuitat⁹ ab illo a veniens
is qui te a illū vocauit: dicat tibi da
huic locū et tūc incipias cū rubore
nouissimū locū tenere. Sz cū voca
tus fueris vade recūbe i nouissimo
loco ut cū venerit qui te inuitauit
dicat tibi Amice ascēde sup⁹ Tūc
erit tibi gloria coram sil̄ discūbētibz
q̄a oīs qui se exaltat humiliab

⁊ qui se humiliat exaltabit. Dice
bat aūt ⁊ ei q̄ se inuitauerat. Cū
facis prādiū aut cenā. noli voca
re amicos tuos. neq; fratres tuos
neq; cognatos. neq; vicinos di
uites ne forte ⁊ ipsi te reinuitēt et
fiat tibi retribucō. Sz cū facis ꝯui
uiū voca paupes debiles claudos
⁊ cecos ⁊ btūs eris q̄ nō habent
retribuere tibi. Retribuet autē ti
bi in resurrectiōe iustoꝝ. Hec cuz
audisset quidā de simul discūbē
tib⁹ dixit illi. Btūs qui māducа
bit panē in regno dei. At ipse dix
it ei. Homo q̄daz fecit cenā mag
nā ⁊ vōuit multos Et misit seruū
suuz hora cene dicere inuitatis ut
venirēt q̄ iā pata sūt oīa. Et cepe
rūt simul omēs excusare. Prim⁹
dixit ei. Villam emi ⁊ necesse ha
beo exire ⁊ videre illā. Rogo te ha
be me excusatū. Et alter dixit. Ju
ga boum emi qn̄q; ⁊ eo probare
illa. Rogo te habe me excusatuz.
Et alius dixit Vxorē duxi ⁊ ideo
nō possum venire. Et reuersus ser
u⁹ nūciauit hec dn̄o suo Tūc ira
tus p̄familias dixit ꝑuo suo. Exi
cito in plateas ⁊ vicos ciuitatis
⁊ pauperes ac debiles ⁊ cecos et
claudos introduc huc. Et ait ser
uus. Dn̄e factum ē ut imperasti ⁊
adhuc locus ē Et ait dn̄s seruo.
Exi in vias ⁊ sepes ⁊ ꝯpelle ītrare
ut impleatur dom⁹ mea. Dico au
tē vobis q̄ nemo viroꝝ illoruz q̄
vōti sunt gustabūt cenam meaz.
Ibāt aūt turbe multe cū eo ⁊ con
uersus dixit ad illos. Si q̄s vēit
ad me ⁊ nō odit p̄rez suū ⁊ m̄rez
⁊ vxorē ⁊ filios ⁊ fratres ⁊ soroēs
adhuc aūt ⁊ aīam suā nō potest
me⁹ esse discipul⁹ Et qui nō baiu
lat crucez suam ⁊ vēit post me nō
potest me⁹ eē discipul⁹ Quis em̄
ex vobis volens turrim edificare
nō prius sedēs cōputat sūptus q̄
necessarij sūt. si habeat ad ꝑficiē
dū ne postea q̄ posuerit fūdamē
tū ⁊ nō potuerit ꝑficere. om̄s qui
vident īcipiāt illudere ei dicentes
q̄ hic hō cepit edificare ⁊ non po
tuit ꝯsūmare. Aut q̄s rex iturus
cōmittere bellū aduersus aliū re
gē nō sedens pri⁹ cogitat si possit
cū decem milibz occurrere ei. q̄ cuz
viginti milibz vēit ad se. Alioqn̄
adhuc illo lōge agente legacōez
mittēs rogat ea q̄ pacis sūt. Sic
ergo om̄is ex vobis q̄ nō renun
ciat oībz que possidet non potest
meus esse discipulus Bonū ē sal
Si aūt salq̄ euanuerit in quo cō
dietur. Neq; in terrā neq; in ster
quilimiū vtile ē sed foras mittet.
Qui habz aures audiēdi audiat

Erant aūt appro ¶ Ca. xv.
pinquātes ei publicani et
pccōres ut audirent illū. Et mur
muābāt pharisei ⁊ scribe dicētes
q̄ hic pccōres recipit ⁊ māducat
cū illis. Et ait ad illos parabolaz
istā dicens. Quis ex vob̄ homo q̄
habet centū oues ⁊ si ꝑdideit vnā
ex illis. nōne dimittit nonagīta
nouē in deserto ⁊ vadit ad illam
q̄ perieāt donec inueīat eā. Et cū
inuenerit eā. imponit ī humeros
suos gaudēs ⁊ veniens domū cō
uocat amicos ⁊ vicinos dicēs il
lis. Cōgratulamini mihi q̄ inue
ni ouē meā q̄ perierat. Dico vobis
q̄ ita gaudiū erit ī celo super vno
pccōre penitētiam agēte q̄ supra

nonagintanouē iustis q̄ nō indi
gēt penitētia. Aut que mulier ha
bens dragmas decem si ꝑdiderit
dragmā vnā: nōne accipit lucer
naz ⁊ euertit domū et querit dili
genť donec inueniat. Et cuz inue
nerit: cōuocat amicas ⁊ vicinas
dicens. Cōgratulamini mihi. q̄a
inueni dragmā quā ꝑdiderā. Ita
dico vobis: gaudiū erit angel' di
sup vno peccatore penitentiā agē
te. Ait aūt. Hō quidā habuit du
os filios ⁊ dixit adolescentior ex
illis patri Pať da m̄ portionē sub
stantie q̄ me ꝯtingit. Et diuisit ill'
substātiā. Et nō post multos dies
ꝯgregatis oīb⁹ adolescentior fili⁹
ꝑegre ꝓfectus ē in regionē lōgin
quā et ibi dissipauit substantiaz
suaz viuendo luxuriose. Et postq̄
oīa ꝯsūmasset: facta est fames va
lida in regione illa ⁊ ipe cepit ege
re. Et abijt et adhesit vni ciuiū re
gionis illius ⁊ misit illū in villaz
suam ut pasceret porcos Et cupie
bat implere ventrē suuz de siliq̄s
quas porci māducabāt et nemo
illi dabat. In se āt reuersus dixit
Q̄nti mercēnarij in domo patris
mei abundāt panib⁹: ego autez
hic fame pereo. Surgam ⁊ ibo ad
p̄rem meū ⁊ dicaz ei. Pať: peccaui
in celū ⁊ corā te: iam nō sū dign⁹
vocari fili⁹ tuus: fac me sicut vnū
de mercēnarijs tuis. Et surgēs ve
nit ad p̄rez suū. Cū aūt adhuc lō
ge eēt vidit illū pať ipsi⁹ ⁊ miseri
cordia motus ē ⁊ accurrēs cecidit
sup collū ei⁹ ⁊ osculatus ē euz. Di
xitq̄z ei filius. Pať: peccaui in celū
⁊ corā te: iaz nō sū dign⁹ vocari fi
lius tu⁹. Dixit aūt pať ad seruos
suos. Cito ꝓferte stolā primā et
induite illū ⁊ date anulū ī manū
ei⁹ ⁊ caltiamenta in pedes eius. Et
adducite vitulū saginatū ⁊ occi
dite ⁊ māducem⁹ ⁊ epulemur. q̄z
hic fili⁹ me⁹ mortu⁹ erat ⁊ reuixit
perierat ⁊ inuētus est. Et ceperūt
epulari. Erat aūt fili⁹ ei⁹ senior in
agro. Et cū veniret ⁊ appropīqua
ret domui: audiuit symphoniaz ⁊
choꝝ ⁊ vocauit vnū de seruis ⁊ in
terrogauit q̄ hec eēnt. Isq̄z dixit il
li. Frať tuus venit et occidit pať
tuus vitulū saginatū. q̄z saluū il
lū recepit. Indignatus est aūt ⁊
nolebat introire. Pať ergo illius
egressus cepit rogare illuz At ille
r̄ndens dixit p̄ri suo. Ecce tot ānis
seruio tibi ⁊ nūq̄ mandatū tuuz
p̄teriui ⁊ nūq̄ dedisti m̄ heduz ut
cū aīcis meis epularer. Sz postq̄
filius tu⁹ hic qui deuorauit sb̄stā
tiaz suā cū meretricib⁹ venit: occi
disti illi vitulū saginatū. At ipse
dixit illi. Fili tu semp mecum es ⁊
oīa mea tua sūt. Epulari āt ⁊ gau
dere oportebat. q̄z frať tuus h̄ mor
tu⁹ erat ⁊ reuixit: perierat et inuē
tus est. ¶ Capitulū. xvi.

Dicebat aūt ⁊ ad discipulos
suos. Hō quidā erat diues
qui habebat villicum: ⁊ hic diffa
matus ē apud illū: quasi dissipas
set bona ipsius. Et vocauit illū et
ait illi. Quid h⁹ audio de te. Red
de racōem villicationis tue. Iam
em̄ nō poteritis villicare. Ait aūt
villicus intra se. Quid fatiam. q̄a
dominus meus aufert a me villi
cationem. Fodere non valeo: mē
dicare erubesco: Scio quid fatiaz
ut cū amotus fuero a villicacōne

recipiant me ĩ domos suas. Con
uocatis itaq; singulis debitorib⁹
dñi sui dicebat primo. Quãtũ de
bes dño meo. At ille dixit. Cẽtuz
cados olei. Dixitq; illi. Accipe cau
cõnem tuã ⁊ sede cito scribe quin
quaginta Deinde alio dixit Tu ve
ro quãtũ debes. Qui ait. Cẽtum
choros tritici. Ait illi Accipe lr̃as
tuas ⁊ scribe octoginta. Et lauda
uit dñs villicũ iniq̃tatis q̃ prudẽ
ter fecissz quia filij hui⁹ seculi pru
dẽtiores filijs lucis in generacõe
sua sũt Et ego vob̃ dico. Facite vo
bis amicos de mãmona iniq̃tatis
ut cum defeceritis recipiãt vos in
eterna tabernacula. Qui fidel̃ est
in minimo ⁊ in maiori fidelis ẽ et
q̃ in modico iniquus ẽ ⁊ in maio
ri iniquus est Si ergo in iniq̃ mã
mona fideles nõ fuistis qd̃ veruz
ẽ quis credet vob̃. Et si in alieno
fideles nõ fuistis qd̃ vestruz ẽ q̃s
dabit vob̃. Nemo seruus potest
duob⁹ dñis seruire Aut em̃ vnũ
odiet ⁊ alterz diliget. aut vni ad
herebit ⁊ alterũ ɔtẽnet. Nõ pote
stis dõ seruire ⁊ mãmone Audie
bãt aũt oĩa hec pharisei q̃ erant
auari ⁊ deidebãt illũ Et ait ill̃ Vos
estis q̃ iustificastis vos corã hõi
bus de⁹ aũt nouit corda vestra.
Quia qd̃ hõib⁹ altũ ẽ abhomina
cio ẽ añ deũ. Lex ⁊ ꝓphete vsq; ad
iohãnem ex eo regnũ dei euãgeli
sat̃ ⁊ oĩs in illud vim facit. Faci
lius est aũt celũ ⁊ terrã preterire
q̃ de lege vnũ apicẽ cadere. Om̃is
q̃ dimittit vxorẽ suã ⁊ alteraz du
cit mechat̃ ⁊ q̃ dimissam a viro
ducit mechat̃. Homo q̃daz erat
diues q̃ induebatur purpura et

bisso ⁊ epulabat̃ quotidie splẽ
dide Et erat quidã mendicus no
mine lazarus q̃ iacebat ad ianu
am ei⁹ vlceribꝰ plenus. cupiens
saturari de micis q̃ cadebãt de mẽ
sa diuitis ⁊ nemo illi dabat. Sz
⁊ canes veniebãt ⁊ lingebant vl
cera ei⁹. Factũ est aũt ut morere
tur mẽdicus ⁊ portaret̃ ab ãgelis
in sinũ abrahe. Mortu⁹ est aũt di
ues ⁊ sepultus ẽ ĩ ĩferno. Eleuãs
autem oculos suos cũ esset ĩ tor
mẽtis vidit abrahã alõge et la
zarum ĩ sinu ei⁹ et ipse clamans
dixit. Pater abrahã miserere mei
et mitte lazarũ ut ĩtinguat extre
mũ digiti sui in aquaz. ut refrige
ret linguã meã q̃ crutior ĩ hac flã
ma. Et dixit illi abrahã Fili recor
dare q̃ recepisti bona ĩ vita tua ⁊
lazarus similiter mala. Nũc autẽ
hic ɔsolatur tu vero crutiaris. Et
in hijs om̃ib⁹ ĩter nos et vos ca
hos magnũ firmatũ ẽ ut hij qui
volũt hinc trãsire ad vos nõ pos
sint neq; ĩde huc trãsmeare Et ait
Rogo ergo te pr̃ ut mittas euz ĩ
domum patris mei. Habeo enim
q̃nq; fratres ut testet̃ ill̃ ne et ip
si veniant ĩ locum hunc tormẽto
rũ. Et ait illi abr̃haz. Habẽt moy
sen ⁊ ꝓphetas audiant illos. At
ille dixit. Nõ pater abrahaz ꝫ si
q̃s ex mortuis ierit ad eos penitẽ
ciam agẽt. Ait aũt illi. Si moysẽ
⁊ ꝓphetas nõ audiunt neq; si q̃s
ex mortuis resurrexerit credẽt.

¶ Ca. xvij.

Et ad discipu
los suos ait. Impossibile ẽ
ut nõ veniant scandala. Ve aũt
illi ꝑ quẽ veniũt. Vtilius est illi
si lapis molaris imponatur circa

collum eius & piciatur in mare q̄
ut scādalizet vnū de pusillis istis
Attendite vobis. Si peccauerit in
te frater tuus: increpa illū et si pe
nitētiā egerit: dimitte illi Et si sep
ties in die peccauerit in te & septies
in die cōuersus fuerit ad te dicēs
penitet me: dimitte illi. Et dixerūt
apostoli dño Adauge nobis fidē
Dixit aūt dominꝰ. Si habueritis
fidē sicut granū sinapis diceretis
huic arbori moro eradicare et trāſ

plantare in mare & obediret vob
Quis autem vestrum habens ser
uū arātez aut pascentē boues qui
regresso de agro dicat illi statim
trāsi recūbe & non dicit: para q̄ ce
nē & precinge te & ministra mihi
donec manducem & bibam & post
hec tu manducabis et bibes. Nū
quid gratiā habet seruo illi. q̄ fe
cit q̄ ei imperauerat. Nō puto. Sic
et vos cū feceritis oīa q̄ precepta
sūt vob dicite Q̄ inutiles sumus.

Quod debuimꝰ facere fecimus Et
factū est dū iret in iherusalē tran
siebat ꝑ mediā samariā ⁊ galile
am· Et cū īgrederet qđdam castel
lū occurrerūt ei decē viri leprosi·
Qui steterūt alōge ⁊ leuauerunt
vocē dicētes· Jhu p̄ceptor misere
re nostri· Quos ut vidit dixit Ite
ostendite vos sacerdotibꝰ Et fcm̄
est dū irent mūdati sunt· Vnus
aūt ex illis ut vidit qꝛ mūdatus
ē regressus est cū magꝫ voce mag
nificās deū· Et cecidit in fatiē āte
pedes eiꝰ gratias agēs· Et hic eāt
samaritanꝰ· Rn̄dens autē ihesus
dixit· Nōne decē mūdati sunt·ꝛ Et
nouē vbi sunt·ꝛ Nō est inuētus q̄
rediret ⁊ daret gl̄iam deo nisi hic
alienigena Et ait illi· Surge vade
qꝛ fides tua te saluū fecit· Interro
gatꝰ aūt a phariseis quādo vēit
regnū dei rn̄dens eis dixit· Nō ve
niet regnū dei cū obseruacōe neqꝫ
dicent ecce hic ā ecce illic· Ecce em̄
regnū dei intra vos est· Et ait ad
discipulos suos Veniēt dies qn̄
desideretis videre vnū diē filij ho
minis ⁊ nō videbitis· Et dicēt vob̄
Ecce hic ⁊ ecce illic Nolite ire neqꝫ
sectemini· Nā sicut fulgur chorus
cans de sub celo ī ea q̄ sub celo sūt
fulget ita erit filius hōis ī die sua
Primū aūt oportꝫ illū multa pa
ti ⁊ reprobari a generacōne hac
Et sicut factū est in diebꝫ noe ita
erit ⁊ in diebꝰ filij hōis· Edebāt ⁊
bibebāt· vxores ducebāt ⁊ dabā
tur ad nupcias· vsqꝫ in diē qua ī
trauit noe in archam ⁊ vēit dilu
uiū ⁊ ꝑdidit om̄s Similiter sicut
factū est in diebꝰ loth· Edebāt et
bibebant ⁊ vēdebāt· plantabant
⁊ edificabāt q̄ die aūt exijt loth
a zodomis: pluit ignē ⁊ sulphur
de celo ⁊ oēs perdidit· Scđm hec
erit qua die filius hōis reuelabit̄
In illa hora q̄ fuerit in tecto ⁊ va
sa eiꝰ in domo ne descēdat tollere
illa ⁊ q̄ in agro similit̄ nō redeat
retro· Mēores estote vxoris loth
Quicunqꝫ q̄sierit aīam suā saluā
facere ꝑdet illam· Et q̄cunqꝫ perdi
derit illaꝫ viuificabit eā· Dico vo
bis in illa nocte erūt duo in lecto
vno vnus assumet̄ et alter relin
quetur· Due erūt molētes in vnū
vna assumet̄ ⁊ altera relinq̄tur·
Duo in agro vnus assumet̄ ⁊ al
ter relinquet̄· Rn̄dentes dicūt illi
Vbi dn̄e·ꝛ Qui dixit ill̄· Vbicūqꝫ
fuerit corpus illuc ɔgregabūtur
⁊ aquile· ¶ Ca·xviij·

Dicebat aūt et ꝑabolam ad
illos quoniā oportet semꝑ
orare ⁊ nō deficere dicens· Judex
quidā erat in q̄dā ciuitate q̄ deuꝫ
nō timebat ⁊ hōieꝫ nō reuerebat̄
Vidua aūt quedā erat in ciuita
te illa· ⁊ vēiebat ad eū dicēs Vin
dica me de aduersario meo Et no
lebat ꝑ multū tꝑus· Post hec āt
dixit intra se· Et si deum nō timeo
nec hōiem reuereor tn̄ quia mole
sta ē mihi hec vidua vindicabo
illaꝫ ne in nouissimo veniēs sug
gillet me· Ait autēꝫ dn̄s· Audite
q̄d iudex iniquitatis dicit· Deus
aūt nō faciet vindictā elcōꝝ suo
rū clamātium ad se die ac nocte
Et paciētiaꝫ habebit in ill̄·ꝛ Dico
vob̄ qꝛ cito faciet vindictā illoꝝ·
Verūtamē filius hōis vēiens pu
tas inueniet fidē ī terra·ꝛ Dixit āt
⁊ ad quosdaꝫ q̄ in se cōfidebant

tanq̄ iusti et aspnabant̄ ceteros
parabolā istā. Duo homines ascē
debāt in templuz ut orarent. vn⁹
pharise⁹ ⁊ alter publican⁹ Pha
riseus stans hec apud se orabat.
Deus grās ago tibi. q̄ non sū sic̄
cetei hominum: raptores. iniusti.
adulteri. velut etiam hic publica
n⁹. Jeiuno bis in sabbato. decīas
do omniū que possideo. Et publi
canus alonge stans nolebat nec
oculos ad celū leuare. sed ꝑcutie
bat pectus suū dicens. De⁹ ꝓpiti⁹
esto mihi peccatori Dico vobis: de
scendit hic iustificatus in domuz
suaz ab illo. q̄ omnis qui se exal
tat humiliabit̄ ⁊ qui se humiliat
exaltabit̄. Afferebāt aūt ad illuz
⁊ infātes ut eos tangeret. Q̄d cū
viderēt discipuli īcrepabāt illos
Jhs aūt ꝯuocās illos dixit. Sini
te pueros venire ad me et nolite
vetare eos. Taliū ē em̄ regnū dei.
Amen dico vob̄. quicūq̄ nō acce
pit regnū dei sicut puer: nō intra
bit in illud. Et interrogauit euz q̄
dam p̄nceps dicēs. Magister bo
ne quid faciens vitā eternā possi
debo. ⁊ Dixit aūt ei ihus. Quid me
dicis bonū. ⁊ Nemo bon⁹ nisi sol⁹
de⁹ Mandata nosti. Non occides.
non mechaberis. nō furtū faties.
non falsū testimoniū dices. hono
ra patrē tuū ⁊ mrēz. Qui ait. Hec
omnia custodui a iuuētute mea.
Quo audito ihus ait ei. Adhuc
vnū tibi deest. Oīa quecūq̄ hēs vē
de ⁊ da paupib⁹ ⁊ habeb̄ thesau
rū in celo ⁊ veni sequere me. Hijs
ille auditis cōtristatus est. q̄a di
ues erat valde. Videns autē ihus
illū tristē factuz dixit Q̄m difficile
qui pecunias habent in regnū dī
intrabunt Facilius est em̄ came
lū ꝑ foramē acus trāsire q̄ diuitē
intraē in regnū dei. Et dixerūt qui
audiebāt. Et quis pōt salu⁹ fieri. ⁊
Ait illis Que īpossibilia sūt apud
hoīes: possibilia sunt apud deum
Ait aūt petr⁹. Ecce nos dimisim⁹
om̄ia ⁊ secuti sumus te. Qui dixit
eis. Amen dico vobis nemo ē qui
reliquit domū aut parentes ā fra
tres aut vxorē ā filios ꝓpt̄ regnū
dei ⁊ non recipiat multo plura in
hoc tpe ⁊ in seculo venturo vitaz
eternā. Assumpsit āt ihesus duo
decim ⁊ ait illis. Ecce ascendimus
iherosolimā ⁊ ꝯsūmabūt̄ oīa que
scripta sūt ꝑ ꝓphas de filio hoīs.
Tradet̄ em̄ gentib⁹ ⁊ illudet̄ ⁊ fla
gellabit̄ ⁊ ꝯspuet̄ ⁊ postq̄ flagel
lauerint occidēt eū et die tertia re
surget. Et ipi n̄l hoꝝ intellexerūt.
Et erat verbū istud abscōditū ab
eis ⁊ non intelligebant que dice
bant̄. Factū est autē cū appropin
quaret ihericho. cecus quidam se
debat secus viā mendicans. Et cū
audiret turbam p̄tereuntez: inter
rogabat quid hoc esset. Dixerunt
autem ei q̄ ihesus nazaren⁹ tran
siret. Et clamauit dicens. Jhesu fi
li dauid miserere mei. Et qui prei
bant īcrepabant eum ut taceret.
Ipe vero multomagis clamabat
fili dauid miserere mei. Stans au
tem ihesus: iussit illuz adduci ad
se. Et cū appropinquasset: interro
gauit illum dicens. Quid tibi vis
fatiaz. ⁊ At ille dixit. Dn̄e ut videaz
Et ihesus dixit ei. Respice. Fides
tua te saluū fecit. Et ꝯfestim vidit
⁊ sequebat̄ illū magnificās deū.

Et oīs plebs ut vidit dedit laudē deo. ¶ Ca. xix.

Et ingressus pambulabat ihericho. Et ecce vir noīe zacheus ⁊ hic erat pn̄ceps publicanoꝝ ⁊ ipse diues. Et q̄rebat videre ihesū quis essꝫ ⁊ nō poterat pre turba q̄ statura pusillꝰ erat. Et precurrēs ascēdit in arborem sicomoꝝ ut viderꝫ eū q̄ inde erat trāsiturus. Et cum vēisset ad locum suspiciēs ihus vidit illuꝫ ⁊ dixit ad eū. Zachee festinās descende q̄ hodie in domo tua oportet me manere. Et festinās descēdit ⁊ excepit illū gaudēs. Et cuꝫ viderent omēs murmurābāt dicētes q̄ ad hōiem pccōrē diuertissꝫ. Stās aūt zacheꝰ dixit ad dn̄m. Ecce dimidium bonoꝝ meorū dn̄e do paupeibus et si q̄d aliquem defraudaui reddo quadrupluꝫ. Ait ihesus ad eū Quia hodie salus domui huic facta est eo q̄ ⁊ ipe filius sit abrahe. Venit em̄ filius hōis q̄rere et saluū facere qd̄ perierat. Hec illis audiētibus adiciens dixit parabolaꝫ eo q̄ eēt ꝓpe ihrl̄m ⁊ q̄ existimarēt q̄ ꝯfestim regnū dei manifestaret. Dixit ergo. Hō q̄dā nobil' abijt in regionē lōginquam accipe sibi regnū ⁊ reuerti. Vocatis aūt decem seruis suis dedit illis decē mnas ⁊ ait ad illos. Negociamini dū vēio. Ciues āt eius oderāt illū ⁊ miserūt legacōem post illum dicētes. Nolumꝰ hūc regnaē sup nos. Et factū est ut rediret accepto regno ⁊ iussit vōri seruos quibꝰ dedit pecuniā ut sciret quātū quisq̄ negociatus eēt. Venit aūt primꝰ dicēs. Dn̄e mna tua decem mnas acq̄siuit. Et ait illi. Euge bone serue q̄ in modico fuisti fidelis eris potestatē habēs supra decem ciuitates. Et alter vēit dicēs. Dn̄e mna tua fecit quīq̄ mnas. Et huic ait. Et tu esto sup quinq̄ ciuitates Et alt̄ vēit dicens. Domine ecce mna tua quā habui repositaꝫ in sudario. Timui em̄ q̄ hō austerus es tollis qd̄ nō posuisti ⁊ metis qd̄ non seminasti. Dicit ei De ore tuo te iudico s̄ue nequā Sciebas q̄ ego homo austerꝰ sū tollens qd̄ nō posui et metēs qd̄ nō seminaui. Et q̄re nō dedisti pecuniā meā ad mensaꝫ ⁊ ego veniens cū vsuris vtiq̄ exegissem illd̄ Et astantibꝰ dixit Auferte ab illo mnā ⁊ date illi q̄ decē mnas habꝫ Et dixerūt ei. Dn̄e habꝫ decē mnas Dico aūt vob̄ quia omni habēti dabitur ab eo aūt q̄ non habꝫ ⁊ qd̄ habet auferetur ab eo. Verū tam̄ inimicos meos illos q̄ noluerunt me regnaē sup se adducite huc ⁊ interficite an̄ me Et hijs dictis p̄cedebat ascēdens iherosolimā. Et factū est cū approquinq̄ssꝫ ad bethphage et bethaniam ad mōtem qui vōtur oliueti misit duos discipulos suos dicens. Ite in castellū qd̄ ꝯtra vos ē. In quod introeuntes inuenietis pullū asine alligatū cui nemo vnq̄ hōim sedit. Soluite illū ⁊ adducite. Et si quis vos interrogauerit quaē soluitis sic dicetis ei Quia dominꝰ operā eius desiderat. Abierūt aūt q̄ missi erāt ⁊ inuenerūt sic dixit ill' stantē pullū. Soluētibꝰ autem illis pullū dixerūt domini eius ad illos. Quid soluitis pullum ⁊ At

illi dixerũt. Quia dñs eũ necessa
riũ habet. Et duxerũt illũ ad ihm
Et iactantes vestimẽta sua supra
pullũ imposuerũt ihm. Eunte aũt
illo substernebant vestimẽta sua
in via. Et cũ appropinquaret iam
ad descensum mõtis oliueti: cepe
rũt oẽs turbe descendentiũ gaudẽ
tes laudare deũ voce magna sup
oĩbus quas viderãt virtutib9 di
centes. Bñdictus qui venit rex in
nomĩe dñi: pax in celo & gloria in
excelsis. Et quidam phariseoꝝ de
turbis dixerũt ad illũ. Magister
increpa discipulos tuos. Quib9
ipe ait. Dico vobis. ꝙa si hĩ tacue
rint lapides clamabunt Et ut ap
propinquauit videns ciuitatẽ fleuit
sup illã dicens. Quia si cognouis
ses & tu. Et quidẽ in hac die tua q̃
ad pacẽ tibi. nũc autẽ absco dita
sunt ab oculis tuis. Quia venient
dies in te & circũdabũt te inimici
tui vallo & circũdabunt te & coã
gustabũt te vndiq; & ad terram
prosternẽt te & filios tuos qui in te
sunt Et nõ relinquent in te lapidẽ
sup lapidẽ eo ꝙ nõ cognoueris tẽ
pus visitacõis tue. Et ingressus in
tẽplũ cepit eicere vendẽtes & emẽ
tes dicens illis. Scriptũ est: quia
domus mea dom9 orationis est.
Vos aũt fecistis illã speluncã la
tronũ. Et erat docens quotidie in
tẽplo. Pncipes aũt sacerdotum &
scribe & pncipes plebis: querebãt
illũ perdere & nõ inueniebant quid
facerẽt illi. Omnis enĩ populus sus
pẽsus erat audiẽs illũ.

Ca. xx.

Et factũ ẽ in vna dieꝝ docen
te illo populũ in tẽplo & euã
gelisante: conuenerũt pncipes sa
cerdotũ & scribe cũ seniorib; & aiũt
dicentes ad illũ. Dic nob in qua
potestate hec facis. Aut quis est
q̃ dedit tibi hãc potestatẽ. Respõ
dens aũt ihus dixit ad illos. In
terrogabo vos & ego vnũ verbũ
Rñdete mĩ Baptismũ iohis de celo
erat an ex hominib9. At illi cogi
tabant intra se dicentes. Quia si di
xerimus de celo dicet. Quare ergo
non credidistis illi. Si aũt dixeri
m9 ex hominib9 plebs vniuersa
lapidabit nos. Certi sũt enim io
hannez pphã eẽ. Et rñderunt se
nescire vnde eẽt. Et ihesus ait illẽ.
Neq; ego dico vobis in qua ptãte
hec facio. Cepit aũt dicere ad ple
bem parabolã hanc. Hõ plantauit
vineã & locauit eã colonis & ipse
peregre fuit multis tpib; Et in tpe
misit ad cultores seruũ ut de fru
ctu vinee darent illi. Qui cesũ dimi
serunt eũ inanẽ. Et addidit alte
rũ seruũ mittere. Illi aũt hũcq; ce
dentes & affligentes ctumelia: dimi
serũt inanẽ. Et addidit tertiũ mit
tere. q & illũ vulnerãtes eiecerunt
dixit aũt dñs vinee. Quid faciã.
Mittã filiũ meũ dilectũ: forsitã cũ
hunc viderint verebũt. Quẽ cũ vi
dissent coloni cogitauerũt intra
se dicentes. Hic est heres Occida
m9 illũ ut nostra fiat hereditas.
Et eiectũ illũ extra vineã occiderũt
Quid ergo faciet illis dñs vinee. Veniet
& pdet colonos istos & dabit vineã
alijs. Quo audito dixerũt illi. Ab
sit. Ille aũt aspitiens eos ait. Quid
ẽ ergo hoc ꝙ scriptũ est. lapidẽ quez
reprobauerũt edificantes. Hic factus
est in caput anguli. Omis q̃ ceciderit sup
illũ lapidem conquassabit. supra

quē aūt ceciderit·ꝯminuet illum·
Et querebāt p̄ncipes sacerdotū ⁊
scribe mittere in illū man⁹ illa ho
ra ⁊ timuerūt populū· Cognoue
rūt em̄ ꝙ ad ipōs dixerit filitudi
nez hāc· Et obseruātes miserunt
īsidiatores q̄ se iustos simularēt
ut caperent eū in sermone ut tra
derent illū p̄ncipatui ⁊ potestati
presidis· Et interrogauerūt eū di
centes· Magister scim⁹ qꝛ recte di
cis ⁊ doces ⁊ nō accipis ꝑsonam
ꝫ viā dei in veritate doces· Licz no
bis tributuz dare cesari an non ⁊
Cōsiderās āt dolū illoꝝ dixit ad
eos· Quid me tēptatis ⁊ Ostendi
te mihi denariū· Cui⁹ habet yma
ginē ⁊ inscripcōem ⁊ Rn̄dētes dix
erūt· Cesaris· Et ait illis· Reddite
ergo que sūt cesaris cesari et que
sūt dei deo· Et nō potuerūt verbuz
eius rep̄hendere corā plebe ⁊ mira
ti in rn̄so eius tacuerūt· Accesserūt
aūt quidā saduceoꝝ· q̄ negāt eē
resurrectionē ⁊ interrogauerūt eū
dicētes· Magister· moyses scrip
sit nob̄· si frater alicui⁹ mortuus
fuerit habēs vxorē ⁊ hic sine libe
ris fuerit ut accipiat eā frater ei⁹
vxorē ⁊ suscitet semen fratri suo·
Septē ergo fratres erāt et prim⁹
accepit vxorē ⁊ mortuus ē sine fi
lijs· Et sequēs accepit illaz ⁊ ipse
mortuus est sine filio· Et tercius
accepit illam similit̄ ⁊ om̄es sep
tē ⁊ nō reliquerūt semē et mortui
sūt· Nouissime omniū mortua est
et mulier· In resurrectiōe ergo cu
ius eoꝝ erit vxor ⁊ Siquidē septez
habuerūt eā vxorē· Et ait ill̄ ihe
sus· Filij hui⁹ seculi nubūt ⁊ tra
dūt̄ ad nupcias illi vero q̄ digni
hēbūtur seculo illo ⁊ resurrectiōe
ex mortuis neqꝫ nubēt neqꝫ ducēt
vxores neqꝫ vltra mori poterunt·
Equales em̄ angelis sūt ⁊ filij sūt
dei· cū sint filij resurrectiōis· Quia
vero resurgant mortui ⁊ moyses
on̄dit secus rubū sicut dicit dn̄m
deum abrahā ⁊ deū ysaac ⁊ deuz
iacob· Deus aūt nō est mortuoꝝ
sed viuoꝝ· Om̄es enim viuūt ei·
Rn̄dētes aūt quidā scribarū dixe
rūt ei· Magister bn̄ dixisti Et am
plius nō audebāt eū quicq̄ inter
rogare· Dixit autē ad illos· Qūo
dicūt cristū filiū esse dauid ⁊ ip̄e
dauid dicit in libro psalmorum·
dixit dn̄s domino meo sede a dex
tris meis· donec ponaz inimicos
tuos scabellū pedū tuoꝝ ⁊ Dauid
ergo dn̄m illū vocat ⁊ qūo filius
eius est ⁊ Audiēte aūt oī populo
dixit discipul̄ suis Attēdite a scri
bis q̄ volunt ambulaē in stolis ⁊
amāt salutacōes in foro ⁊ p̄mas
cathedras in sinagogis ⁊ p̄mos
discubitus in cōuiuijs· Qui deuo
rāt domos viduarū simulātes lō
gā oracōez· Hij accipiēt dānacō
nem maiorē· ¶ Ca·xxi·

Respiciēs aūt vidit eos qui
mittebāt muneā sua in ga
zophilatiū diuites· Vidit aūt et
quādā viduā paupculaz mitten
tē era minuta duo· Et dixit Vere
dico vob̄ qꝛ vidua hec paup pl⁹
q̄ oēs misit Nā om̄es hij ex abū
danti sibi miserūt in munera dei
hec aūt ex eo qd̄ deest illi oēm vi
ctū suū quez habuit misit· Et qui
busdā dicentibz de tēplo ꝙ bonis
lapidibus et donis ornatū esset
dixit· Hec q̄ videtis veniēt dies ī

quibꝫ non relinquet̃ lapis sup la
pidẽ qui non destruat̃. Interroga
uerũt aũt illũ dicẽtes. Preceptor
qñ hec erũt et qđ signũ cũ fieri in
cipiẽt. Qui dixit. Videte ne sedu
camini. Multi em̃ venient in noĩe
meo dicentes qꝛ ego sũ et tp̃s ap
propinq̃uit. Nolite ire post eos.
Cũ aũt audieritis prelia ⁊ sedicõ
nes: nolite terreri. Oportet p̃mum
hec fieri. sed nondũ statim finis.
Tunc dicebat illis. Surget gens
cõtra gentem ⁊ regnũ adu̅sus re
gnũ ⁊ terremotus magni erũt p
loca ⁊ pestilẽtie ⁊ fames. t̃roresq̃
de celo ⁊ signa magna erũt. Sꝫ añ
hec oĩa initiẽt vobis manꝰ suas ⁊
p̃sequent̃ tradẽtes in synagogas
⁊ custodias: trahẽtes ad reges ⁊
p̃ sides ꝓpt̃ nomẽ meũ. Continget
aũt vob̃ in testimoniũ. Ponite g̃
in cordibꝰ vestris nõ p̃meditari
quemadmodũ rñdeatis. Ego em̃
dabo vobis os ⁊ sapientiã: cui nõ
poterũt resistere ⁊ cõtradicere oẽs
aduersarij vestri. Tr̃demini aũt
a p̃ntibꝰ ⁊ fratribꝰ ⁊ cognatis ⁊
amicis ⁊ morte affitient ex vobis
Et eritis odio omnibus ꝓpter no
men meum. Et capillus de capite
vestro non p̃ibit. In patientia ve
str̃ possidebitis aĩas vestras. Cũ
aũt videritis circũdari ab exẽcitu
ihrl̃m tũc scitote qꝛ appropinq̃uit
desolacõ eiꝰ. Tũc q̃ in iudea sũt fu
giant ad mõtes ⁊ q̃ in medio eiꝰ
discedãt ⁊ q̃ in regionibꝰ nõ ĩtrẽt
ĩ eã. qꝛ dies vlcõis hij sũt ut ĩpleãt̃
oĩa q̃ scripta sũt. ve ãt p̃gnãtibꝫ ⁊
nutrẽtibꝰ ĩ ill̃ diebꝰ. Erit eĩ p̃ssura
mag̃ sup terrã ⁊ ira ꝓpl̃o huic. Et
cadẽt ĩ ore gladij ⁊ captiui ducen
tur ĩ oẽs gẽtes. Et ihrl̃m calcabi
tur a gẽtibꝫ donec impleant̃ tẽpa
nationũ. Et erũt signa ĩ sole et lu
na ⁊ stell̃ ⁊ in terris p̃ssura gẽtiũ
p̃ ꝯfusiõe sonitꝰ maris ⁊ fluctuũ
arescentibꝰ hoĩbꝫ p̃ timore ⁊ expe
ctatione q̃ supueniẽt vniuerso or
bi. Nã v̄tutes celoꝝ mouebũtur.
Et tũc videbũt filiũ hoĩs venientẽ
ĩ nube cũ ptãte magna ⁊ maiesta
te. Hijs aũt fieri incipiẽtibꝫ: respi
cite ⁊ leuate capita vr̃a. qm̃ appro
pinq̃t redẽptio vr̃a. Et dixit illis si
militudinẽ. Videte ficulneã ⁊ oẽs
arbores cũ ꝓducũt iã ex se fructũ
scitis qm̃ ꝓpe est estas. Ita ⁊ vos
cũ videritis hec fieri. scitote qm̃ ꝓ
pe ẽ regnũ dei. Amẽ dico vobis. qꝛ
nõ p̃teribit gñatio hec donec oĩa
fiãt. Celũ ⁊ terra trãsibũt. verba
aũt mea nõ trãsibũt. Attẽdite ãt
vob̃ ne forte grauẽt̃ corda vr̃a in
crapula ⁊ ebr̃etate ⁊ curis huiꝰ vi
te ⁊ supueniet ĩ vos repẽtina dies
illa Tanq̃ laqueꝰ em̃ supueniet
in oẽs q̃ sedent sup fatiẽ oĩs terre
Vigilate ergo oĩ tp̃e orantes ut
digni habeamini fugere ista oĩa
q̃ futura sunt ⁊ stare añ filiũ hoĩs
Erat autẽ diebꝰ docens in tẽplo:
noctibꝰ vero exiens morabatur ĩ
mõte q̃ vocat̃ oliueti. Et omnis po
pulꝰ manicabat ad eum in tẽplo
audire eum. ¶ Ca. xxij.

Appropinq̃bat autẽꝫ dies fe
stꝰ azimorũ q̃ dicit̃ pascha
Et querebant principes sacerdo
tum ⁊ scribe quomodo eum inter
ficerent: timebant vero plebem.
Intrauit autem sathanas in iu
dam qui cognominabatur scari
oth. vnum de duodecim ⁊ abijt

⁊ locutus ē cū p̄ncipib; sacdotū ⁊
magistratibus quēadmodū illū
traderet eis. Et gauisi sūt et pacti
sunt pecuniā illi dare. Et spopōdit
et querebat oportunitatē ut trāde
ret illū sine turbis. Venit aūt di
es azimoꝝ ī q̄ necesse erat occidi
pascha. Et misit petrū ⁊ iohānez
dicēs. Eūtes pate nob pascha ut
manducem⁹. At illi dixerūt. Vbi
vis parem⁹. Et dixit ad eos. Ecce
introeūtib; vob in ciuitatē occur
ret vobis hō amphorā aque por
tans seq̄mini eū in domū in quā
intrat ⁊ dicetis patrifamilias do
mus. Dicit tibi magister. Vbi ē
diuersoriū vbi pascha cuz disci
pulis meis māducē. Et ipse ostē
det vobis cenaculū magnū stratū
⁊ ibi pate. Eūtes aūt inuenerunt
sicut dixit illis ⁊ pauerūt pascha
Et cū facta esset hora discubuit et
duodecim apostoli cū eo Et ait ill'
Desiderio desideraui hoc pascha
māducare vobiscū anteq̄ patiar
Dico em̄ vob q̄ ex hoc nō mādu
cabo illud donec impleat ī regno
dei. Et accepto calice gratias egit
⁊ dixit Accipite ⁊ diuidite int̄ vos
Dico em̄ vob q̄ nō bibā de geneā
cōne vitis donec regnū dei vēiat
Et accepto pane grātias egit ⁊ fre
git ⁊ dedit eis dicēs. Hoc ē corp⁹
meū qd pro vobis datur. Hoc fa
cite in meā ꝯmemoracōez Simili
ter ⁊ calicē postq̄ cenauit dicens
Hic ē calix nouū testamentū ī sā
guine meo q̄ pro vob fūdetur Ve
rūtamē ecce man⁹ tradētis me me
cū est in mensa. Et quidē filius ho
minis scdm q̄ definitum ē vadit.
Verūtamē ve hōi illi p quē trade
tur Et ipsi ceperūt querere inter se
q̄s eēt ex eis q̄ hoc facturus esset
Facta ē aūt ⁊ ꝯtentio int̄ eos q̄s
eorū videret esse maior Dixit aūt
eis. Reges gēciū dominātur eorū
⁊ qui ptātez habēt sup eos bene
fici vocant. Vos aūt nō sic. Sed
q̄ maior ē in vob fiat sicut minor
⁊ qui precessor ē sicut ministr̄tor.
Naz quis maior est. Qui recūbit
an q̄ ministr̄t. Nōne q̄ recūbit.
Ego aūt in medio vr̄m sū sicut q̄
ministrat. Vos aūt estis q̄ pmā
sistis mecū in tēptacōibus meis.
Et ego dispono vob sic disposuit
mihi pater me⁹ regnū ut edatis
⁊ bibatis sup mēsā meā ī regno
meo ⁊ sedeatis sup thronos duo
decī iudicātes duodecim tribus
israhel. Ait aūt dn̄s symoni. Sy
mō ecce sathanas expetiuit vos
ut cribraret sicut triticū. Ego aūt
rogaui pro te ut nō deficiat fides
tua. Et tu aliqn̄ ꝯuersus ꝯfirma fra
tres tuos Qui dixit ei. Dn̄e tecum
patus sū ⁊ in carcerez ⁊ in mortez
ire. Et ille dixit. Dico tibi petre nō
cantabit hodie gallus. donec ter
abneges nosse me. et dixit eis.
Qn̄ misi vos sine sacculo ⁊ pera ⁊
calciamētis nūquid aliq̄d defuit
vob. At illi dixerūt. Nihil. Dixit
ergo eis Sed nūc q̄ habz sacculū
tollat similiter ⁊ perā. et qui non
habet vendat tunicā suā ⁊ emat
gladiū. Dico enim vob quoniaz
adhuc hoc qd scriptū est oportz
implei in me ⁊ q̄ cū iniquis depu
tatus est. Etenī ea q̄ sunt de me fi
nē habēt At illi dixerūt. Dn̄e ecce
duo gladij hic. At ille dixit eis.
Satis est. et egressus ibat scdm

ꝯsuetudinez in montē oliuaꝝ. Se
cuti sunt aūt illū ⁊ discipuli. Et cū
ꝑuenisset ad locū: dixit illis. Ora
te ne intretis in temptacōnem. Et
ipe auulsus ē ab eis quantū iactꝰ
est lapidis et positis genibꝰ ora
bat dicens. Pater: si vis transfer
calicē istū a me. Verūtamen non
mea volūtas. ꝫ tua fiat. Apparuit
aūt illi angelus de celo cōfortans
eū. Et factus in agonia ꝓlixiꝰ ora
bat. Et factꝰ est sudor eiꝰ sicut gut
te sāguinis decurrētis in terrā. Et
cū surrexisset ab oratione ⁊ venis
set ad discipulos suos: īueīt eos
dormientes ꝑ tristitia. Et ait illis.
Quid dormitis. ⁊ Surgite orate ne
intretis in tēptacōem. Adhuc eo
loquēte: ecce turba ⁊ qui vocaba
tur iudas vnꝰ de duodecim ante
cedebat eos ⁊ appropinq̄uit ihesu
ut osculareť eū. Ihus aūt dixit il
li. Juda: osculo filiū hoīs tradis. ⁊
Vidētes aūt hij q̄ circa ip̄m erāt
qđ futuꝝ erat: dixerūt ei. Dn̄e si ꝑ
cutimꝰ in gladio. ⁊ Et ꝑcussit vnꝰ
ex illis seruū p̄ncipis sacerdotū et
amputauit auriculā eiꝰ dexteram
Rn̄dens āt ihesus ait. Sinite Vsq̄
huc. Et cū tetigisset auriculā eius
sanauit eū. Dixit aūt ihs ad eos
qui venerāt ad se p̄ncipes sacerdo
tū ⁊ magistratus tēpli ⁊ seniores
Quasi ad latronez existis cū gla
diis ⁊ fustibꝰ. Cū q̄tidie vobiscū
fuerim in templo: nō extendistis
manꝰ ī me. Sz hec ē hora vestra ⁊
ptās tenebraꝝ Comprehendētes
autem eum: duxerūt ad domū p̄n
cipis sacerdotum. petrus vero se
quebatur alonge. Accenso autē
igne in medio atrij ⁊ circumsedē
tibus illis: erat petrus in medio
eorū. Quem cum vidisset ancilla
quedā sedentē ad lumen ⁊ eum fu
isset ītuita dixit. Et hic cū illo eāt
At ille negauit eū dicens Mulier
non noui illū Et post pusillū aliꝰ
videns eum dixit. Et tu de illis es.
Petrus vero ait. O homo non sū
Et interuallo facto quasi hore vni
us. alius quidam affirmabat di
cens. Vere ⁊ hic cum illo erat nā
et galileus est. Et ait petrus. Hō
nescio qui dicis. Et continuo ad
huc illo loquēte cantauit gallus
Et conuersus dominꝰ respexit petꝝ.
Et recordatus est petrꝰ verbi dn̄i
sicut dixerat. q̄ priusq̄ gallus cā
tet: ter me negabis. Et egressus fo
ras petrꝰ fleuit amare. Et viri qui
tenebāt illū illudebāt ei cedentes
Et velauerūt eū ⁊ ꝑcutiebāt fatiē
eiꝰ ⁊ interrogabāt euz dicētes. Pro
phetisa Quis est qui te percussit. ⁊
Et alia multa blasphemātes dice
bant in euz. Et ut factus est dies
conuenerūt seniores plebis ⁊ p̄n
cipes sacerdotū ⁊ scribe ⁊ duxerūt
illū in consiliū suū dicentes. Si tu
es cristꝰ dic nobis. Et ait illis. Si
vob̄ dixero nō credetis mihi. si aūt
⁊ interrogauero nō rn̄debitis m̄.
neq̄ dimittetis. Ex hoc aūt erit fi
lius hominis sedēs a dextris virtu
tis dei. Dixerūt aūt omnes. Tu er
go es filius dei. ⁊ Qui ait. Vos di
citis: q̄ ego sum. At illi dixerunt.
Quid adhuc desideramꝰ testimo
nium. ⁊ Ipsi enim audiuimus de
ore eius. ¶ Capitulū. xxiij.

ET surgēs omnis multitudo
eorū duxerūt illū ad pilatū
Ceperūt aūt accusare illū dicentes

Hūc inuenimꝰ subuertētez gētez
nostram ⁊ ꝓhibētē tributa dari
cesari ⁊ dicentē se cristū regez esse
Pylatꝰ aūt interrogauit eum di
cens Tu es rex iudeorum. At ille
rn̄dens ait. Tu dicis. Ait autem
pylatus ad pn̄cipes sacerdotū ⁊ tur
bas Nihil inuenio cause ī hoc ho
mine At illi inualescebāt dicētes
Cōmouit populū docens ꝑ vniū
sam iudeā incipiēs a galilea vsqꝫ
huc. Pylatꝰ aūt audiēs galileā
interrogauit si hō galileus esset.
et ut cognouit ꝙ de herodis po
testate eēt. remisit eū ad herodē q̄
⁊ ipse iherosolimis erat ill' diebꝫ
Herodes aūt viso ihesu gauisus
est valde. erat enī cupiēs ex mul
to tēpe vidē eū eo ꝙ audiret mlt
ta de eo ⁊ sperabat signū aliquod
videre ab eo fieri. Interrogabat
aūt illū multis sermonibꝰ at ipe
nihil illi rn̄debat. Stabāt autem
pn̄cipes sacerdotū ⁊ scribe ꝯstāter
accusātes eū. Spreuit autē illū he
rodes cū exercitu suo ⁊ illusit īdu
tū veste alba ⁊ remisit ad pylatū
Et facti sunt amici herodes ⁊ py
latus in ipa die nā antea inimici
erāt adinuicē. Pylatus autē cō
uocatis pn̄cipibꝫ sacerdotū ⁊ ma
gistratibus ⁊ plebe dixit ad illos
Obtulistis mihi hūc hōiez quasi
auertētez populū ⁊ ecce ego coraꝫ
vobis interrogās. nullā causam
inuenio ī hōie isto ex hijs in q̄bꝰ
eū accusatis. Sed neqꝫ herodes.
Nā remisi vos ad illū ⁊ ecce nihil
dignū morte actū ē ei. Emendatū
ergo illuꝫ dimittā. Necesse autez
habebat dimittē eis ꝑ diē festuꝫ
vnū. Exclamauit aūt simul vniū
sa turba dicens. Tolle hūc et di
mitte nob barrabā. Qui erat ꝓpt
sedicōnem quādā factā in ciuita
te ⁊ homicidiū missus in carcerez
Iterū aūt pylatus locutꝰ est ad
eos volens dimittere ihm. At illi
succlamabāt dicentes. Crucifige
crucifige eū. Ille autē tercio dixit
ad illos. Quid enī malefecit iste.
Nullā causā mortis inuenio ī eo.
Corripiā ergo illū ⁊ dimittaꝫ. At
illi instabāt vocibus magnis po
stulantes ut crucifigeret et inua
lescebāt voces eoꝝ. Et pylatꝰ ad
iudicauit fieri peticōez eoꝝ. Dimi
sit aūt illis eū qui ꝓpter homicidi
um ⁊ sedicōnem missus fuerat in
carcerē quē petebāt. ihesū vero tr̄
didit volūtati eorū. Et cū ducerēt
eū apprehēderūt symonē quēdaꝫ
cyrenensē veniētē de villa ⁊ īposu
erūt illi crucē portaē post ihesū Se
quebat aūt illuꝫ multa turba po
puli ⁊ mulierū q̄ plangebāt ⁊ la
mētabant eū Conuersus aūt ad
illas ihesus dixit. Filie iherusalez
nolite flere sup me sed sup vosip
sas flete ⁊ sup filios vestros Qm̄
ecce veniēt dies in quibꝫ dicent.
Btē steriles ⁊ ventres q̄ nō genu
erūt ⁊ vbera que nō lactauerunt
Tūc incipiēt dicere mōtibꝰ cadi
te sup nos ⁊ collibꝫ operite nos.
Quia si in viridi ligno hec faciūt
in arido quid fiet. Ducebātur āt
⁊ alij duo nequā cū eo ut interfi
cerentur Et postq̄ venerūt in locū
qui vocat caluarie. vbi crucifixe
runt eū ⁊ latrones vnū a dextris
⁊ alterū a sinistris. Ihus autē di
cebat. Pater dimitte illis Nō enī
sciūt quid faciūt. Diuidētes vero

vestimenta eius miserunt sortes
Et stabat populus expectās ⁊ de
ridebant eū pn̄cipes cū eis dicen
tes Alios saluos fecit: se saluū fa
tiat. si hic est xp̄us dei electus. illu
debant aūt ei ⁊ milites accedētes
⁊ acetū offerētes ei dicentes Si tu
es rex iudeoꝝ saluū te fac. Erat āt
⁊ supscripcō scripta sup eū litteis
grecis ⁊ latinis ⁊ hebraicis. hic ē
rex iudeoꝝ. Vnus aūt de hijs qui
pendebant latronibꝫ blasphema
bat eū dicēs. Si tu es cristꝰ saluū
fac teip̄m ⁊ nos. Rn̄dens aūt alt̄
increpabat eū dicens. Neq̄ tu ti
mes deū q̄ in eadē dānatione es.
Et nos q̄dez iuste: nā digna factis
recipimꝰ. Hic vero nihil mali ges
sit. Et dicebat ad ihꝫ. Dn̄e: memē
to mei cū veneris in regnū tuū. Et
dixit illi ihus. Amen dico tibi. ho
die mecū eris in paradiso. Erat aūt
fere hora sexta ⁊ tenebre facte sūt
in vniuersā terrā vsq̄ in horā no
nā. Et obscuratus est sol ⁊ velum
templi scissum est medium. Et cla
mans voce magna ihus ait. Pa
ter in manꝰ tuas ꝯmendo spiritū
meū. Et hec dicens expirauit. Vi
dens aūt cēturio qd̄ factū fuerat:
glorificauit deū dicens. Vere hic
homo iustus erat. Et ōnis turba
eoꝝ qui siml' aderant ad spectacu
lū istud ⁊ videbant q̄ fiebant: per
cutientes pectora sua reuertebant̄
Stabāt autē oēs noti eiꝰ alonge
⁊ mulieres que secute eū erant a
galilea hec vidētes. Et ecce vir no
mine ioseph qui erat decurio vir
bonus ⁊ iustus. hic non ꝯsenseāt
ꝯsilio ⁊ actibꝰ eoꝝ ab arimathia
ciuitate iudee qui expectabat ⁊ ip
se regnū dei. Hic accessit ad pila
tū ⁊ pecijt corpus ihesu ⁊ depositū
inuoluit syndone ⁊ posuit eum in
monumēto exciso in quo nondū
quisq̄ positus fuerat. Et dies eāt
pasceues ⁊ sabbatū illucescebat.
Subsecute autē mulieres que cū
eo venerant de galilea viderunt
monumentū et quemadmodū
positū erat corpus eius ⁊ reuertē
tes parauerūt aromata ⁊ vnguē
ta ⁊ sabbato quidem siluerūt s̄m
mandatū. ¶ Capitulū. xxiiij.
Vna autē sabbati valde dilu
culo venerūt ad monumen
tū portātes q̄ parauerūt aromata
⁊ inuenerūt lapidē reuolutū a mo
numento ⁊ ingresse nō inuenerūt
corpꝰ dn̄i ihu. Et factū ē dū mēte
ꝯsternate eēnt de isto. ecce duo vi
ri steterūt secus illas ī veste fulgē
ti. Cū timerēt āt ⁊ declīarēt vultū
ī terrā dixerūt ad illas Quid q̄ritis
viuētē cū mortuis. Nō ē h. s̄ surre
xit. Recordamini q̄liter locutus ē
vob̄ cū adhuc in galilea eēt dicēs
Quia oportet filiū homīs tradi in
manꝰ hominū pctōꝝ ⁊ crucifigi ⁊
die tertia resurgere. Et recordate
sūt verboꝝ eiꝰ ⁊ regresse a monu
mēto nūtiauerūt hec oīa illis vn
decī ⁊ ceteris oībꝰ. Erat aūt maia
magdalene ⁊ iohāna ⁊ maria ia
cobi ⁊ cetere que cum eis erant q̄
dicebant ad apostolos hec. Et vi
sa sunt ante illos sicut deliramen
tū verba ista et non crediderunt
illis. Petrus autē surgens cucur
rit ad monumentum et procum
bens vidit lintheamina sola posi
ta ⁊ abijt secum mirans quod fa
ctū fuerat. Et ecce duo ex ill' ibāt

ipa die in castellū qd erat in spa
cio stadiorū sexaginta ab iheru
salē noīe emaus ⁊ ipsi loquebā
tur adinuicē de hijs oībus q̄ ac
ciderāt. Et factū est dū fabularen
tur ⁊ secū quererēt ⁊ ipse ihs ap
ꝓpinquās ibat cū illis. Oculi aūt
illoꝝ tenebant ne eū agnoscerēt
Et ait ad illos. Qui sūt hij sermo
nes quos cōfertis adinuicē ābu
lantes ⁊ estis tristes. Et rn̄dens
vnus cui nom̄ deophas dixit ei
Tu solus pegrinꝰ es in iherusalē
⁊ nō ꝯgnouisti q̄ facta sunt ī illa
hijs diebꝫ. Quibꝫ ille dixit Que.
Et dixerūt. De ihu nazareno qui
fuit vir ꝓpheta potēs in ope ⁊ ser
mone coraꝫ deo ⁊ oī ꝓplo. Et qūo
eū tradiderunt sūmi sacerdotes ⁊
pn̄cipes nostri in dānacōnē mor
tis ⁊ crucifixerūt eū. Nos aūt spe
rabamꝰ qꝛ ipse esset redēpturus
israhel. Et nūc sup hec omnia ter
cia dies ē hodie. ꝙ hec facta sunt
Sꝫ ⁊ mulieres quedaꝫ ex nostris
terruerūt nos q̄ an̄ lucem fuerūt
ad monumentū ⁊ nō inuēto cor
pore eius venerūt dicētes se etiaꝫ
visionē āgeloꝝ vidisse qui dicūt
eū viuere Et abierūt quidā ex no
stris ad monumētū ⁊ ita inuene
rūt sic̄ mulieres dixerūt ipsū vero
nō inuenerūt. Et ipe dixit ad eos
O stulti ⁊ tardi corde ad credēduꝫ
in oībꝫ q̄ locuti sūt ꝓphete. Nōne
hec oportuit pati xp̄m ⁊ ita intra
re ī gloriā suā. et incipiēs a moy
se et omnibꝰ ꝓphetis interpreta
bat̄ ill' in omnibus scripturis q̄
de ipso erāt. Et appropinq̄uerunt
castello quo ibāt ⁊ ipe se finxit lō
gius ire. Et coegerūt illū dicētes.

Mane nobiscuꝫ quoniā aduespe
rascit ⁊ inclīata est iā dies Et intr̄
uit cum ill' Et factū est dū recūbe
ret cum eis accepit panē et bene
dixit ac fregit ⁊ porrigebat ill' Et
apti sūt oculi eorū ⁊ cognouerūt
eū ⁊ ipse euanuit ex ocul' eoꝝ. Et
dixerūt adinuicē. Nōne cor nr̄m
ardēs erat ī nob' dū loq̄ret̄ ī via ⁊
aperiret nobis scripturas. Et sur
gētes eadē hoā regressi sūt ī iheru
salem ⁊ inuenerūt ꝯgregatos vn
decim ⁊ eos q̄ cum ill' erant dicen
tes ꝙ surrexit dn̄s vere ⁊ apparuit
symoni. Et ipsi narrabāt que ge
sta erāt in via ⁊ qūo cognouerūt
eū in fractione panis. Dū autem
hec loquūtur stetit ihs in medio
eorū ⁊ dixit. Pax vobis. Ego sum
nolite timere. Conturbati vero ⁊
cōterriti existimabāt se spiritum
videre. Et dixit eis. Quid turbati
estis ⁊ cogitacōes ascendūt ī cor
da vestra. Videte manus meas
⁊ pedes qꝛ ego ipse sū. Palpate ⁊
⁊ videte qꝛ spūs carnē ⁊ ossa nō
habet sic̄ me videtis habere. Et cū
hoc dixissꝫ ostēdit eis manꝰ ⁊ pe
des Adhuc aūt ill' nō credētibus
⁊ mirātibꝰ pre gaudio dixit. Ha
betis h aliq̄d qd mādūcet̄. At il
li obtulerūt ei ptem piscis assi et
fauū mell'. Et cū mādūcassꝫ corā
eis sumēs reliq̄as dedit eis Et dix
it ad eos. Hec sūt verba q̄ locutꝰ
sū ad vos cū adhuc essem vobis
cū quoniā necesse ē implei om̄ia
q̄ scripta sūt in lege moysi ⁊ ꝓphe
tis ⁊ psalmis de me. Tūc aperuit
ill' sēsū ut intelligerent scripturas
⁊ dixit eis. Quoniā sic scriptū ē ⁊
sic oportebat xp̄m pati ⁊ resurgē

a mortuis tertia die ⁊ predicare ĩ nomine eius penitentiã ⁊ remissionem peccatoꝝ in omnes gentes incipiẽtibꝫ ab iherosolima. Vos autem testes estis horum. Et ego mittam promissum patris mei in vos. vos aũt sedete ĩ ciuitate quo adusqꝫ induamini virtute exalto Eduxit aũt eos foras in bethaniã ⁊ eleuatis manibꝰ suis benedixit eis. Et factum est duꝫ benediceret illis recessit ab eis ⁊ ferebat̃ in celum. Et ip̃i adorãtes regressi sunt ĩ ihrl̃m cũ gaudio magno ⁊ erãt semper in templo laudantes ⁊ benedicẽtes deũ amẽ.

¶ Explicit euangeliũ ſm Lucã.

¶ Incipit prologus in euangeliuꝫ scd̃m Johannem.

Hic est iohẽs euãgelista vnꝰ ex discipulis domini qui v̀go a deo electus ẽ quez de nupcijs volentez nubere vocauit deus. Cui virginitatis in hoc duplex testimonium datur in euangelio ꝙ et pre ceteris dilectus a deo dicit̃ ⁊ huic matrem suam de cruce cõmendauit dominus ut virginem virgo seruaẽt. Deniqꝫ manifestans in euãgelio ꝙ erat ipse incorruptibilis verbi opus inchoans: solus verbum carnem factum eẽ nec lumẽ a tenebris comprehensũ fuisse testatur. primũ signuꝫ ponens qd̃ ĩ nupcijs fecit dominus ostẽdens ꝙ ipse erat ut legentibus demonstraẽt ꝙ vbi dominus inuitatus sit deficere nuptiarum vinuꝫ debeat ⁊ veteribus immutatis: noua omnia que a cristo instituuntur appareant. Hoc autez euangeliũ scripsit ĩ asia posteaq̃ ĩ pathmos insula apocalipsim scripserat ut cui ĩ p̃ncipio canoĩs ĩcorruptibile p̃ncipiũ prenotat̃ ĩ genesi. ei etiã incorruptibilis finis per virginez in apocalipsi redderetur dicente cristo ego sum alpha et o. Et hic est iohannes qui sciens superuenisse diem recessus sui: conuocatis discipulis suis in epheso: per multa signoruꝫ experimenta ꝓmens cristum descendens in defossum sepulture sue locum facta oratione positus est ad patres suos taꝫ extraneus a dolore mortis q̃ a corruptione carnis inuenitur alienus Tamen post omnes euangelium scripsit et hoc virgini debebatur. Quorum tamen vel scriptorũ temporis dispositio vel librorum ordinacõ ideo a nobis per singula nõ exponitur: ut sciendi desiderio collato ⁊ querentibus fructus laboris ⁊ d̃o magisterij doctrina ſuet̃.

¶ Explicit prologus. ¶ Incipit euãgeliũ scd̃m Johẽm.

In principio erat verbum ⁊ verbũ erat apud deum ⁊ deus eãt verbũ Hoc erat in p̃ncipio apd̃ deũ Oĩa ꝑ ip̃ꝫ facta sũt ⁊ sine ipõ factũ ẽ nl̃ Rd̃ factuꝫ est in ipõ vita erat ⁊ vita erat lux hominum ⁊ lux in tenebris lucet et tenebre eam non cõprehenderunt. Fuit homo missus a deo cui nomen erat iohannes.

Hic vēit ī testimoniū ut testimo
niuz phiberet de lumine ut omēs
crederent p illū · Nō erat ille lux ſ
ut testimoniū phiberz de lumine
Erat lux vera q̄ illuminat oēm ho
minē vēientē in hunc mūduz · In
mūdo erat ⁊ mūdus p ipm̄ fact⁹
ē ⁊ mūdus eum nō cognouit In
ppria vēit ⁊ sui eū nō receperunt ·
Quotq̄t aūt receperūt eū · dedit eis
potestatē filios dei fieri hijs q̄ cre
dūt in noīe eius Qui nō ex sāgui
nibus neq; ex voluntate carnis ne
q; ex voluntate viri sed ex deo na
ti sūt Et verbū caro factum ē ⁊ ha
bitauit in nob · Et vidim⁹ gloriaz
ei⁹ gloriaz quasi vnigeniti a pre
plenū gratie ⁊ veritatis · Johan
nes testimoniū phibet de ipso et
damat dicēs Hic ē quez dixi qui
pt⁹ me vēturus ē · añ me factus ē
q; prior me erat · Et de plenitudie
eius nos oēs accepim⁹ ⁊ graci
am p ḡcia q; lex p moysen data
est gratia ⁊ veritas p ihesū cristū
facta ē · Deum nemo vidit vnq̄ ·
Vnigenitus filius q̄ ē in sinu pa
tris ipse enarrauit · Et hoc ē testi
momū iohānis qñ miserūt iudei
ab ihero solimis sacerdotes ⁊ leui
tas ad eū ut interrogarēt eū Tu
quis es · ⁊ Et cōfessus ē ⁊ nō nega
uit · Et confessus ē q; nō sum ego
xp̄s · Et interrogauerūt eū · Quid
ergo · Helias es tu · ⁊ Et dixit · Nō
sum · Prophēta es tu · ⁊ Et rñdit Nō
dixerūt ergo ei · Quis es ut rñsuz
demus hijs q̄ miserūt nos · ⁊ Quid
dicis de te ipso · ⁊ Ait · Ego vox da
mātis in deserto dirigite viā dñi
sicut dixit ysaias pphēta Et q̄ miſ
si fuerāt erāt ex phariseis · Et int
rogauerūt eū ⁊ dixerunt ei · Quid
ergo baptizas si tu nō es xp̄s ne
q; helias neq; pphēta · ⁊ Respondit
eis iohānes dicēs · Ego baptizo ī
aqua medius āt vīm stetit quē
vos nescitis Ipse ē qui pt⁹ me vē
turus est q̄ añ me factus ē cuius
ego nō sum dign⁹ ut soluā eius
corrigiā calciamēti · Hec in bethā
nia facta sūt trās iordanem vbi
erat iohannes baptizās · Altera
die vidit iohānes ihm vēientem
ad se ⁊ ait · Ecce agn⁹ dei ecce qui
tollit peccata mūdi · Hic ē de quo
dixi · Post me vēit vir q̄ añ me fa
ctus ē q; prior me eāt ⁊ ego nesci
ebā eū · Sed ut manifestet̄ in isra
hel pterea veni ego in aqua bap
tizās · Et testimoniuz phibuit io
hānes dicens · Quia vidi spūm
descendētem quasi columbā de celo
⁊ mansit sup eū · Et ego nesciebā
eū sed q̄ misit me baptizare in aq̄
ille mihi dixit · Sup quez videris
spūm descēdentem ⁊ manētez sup
eū hic ē qui baptizat ī spūsācto ·
Et ego vidi ⁊ testimoniū phibui
q; hic est filius dei · Altera die ite
rū stabat iohānes ⁊ ex discipul
eius duo · Et respiciēs ihm ambu
lantē dixit · Ecce agn⁹ dei · Et audi
erūt eū duo discipuli loquētez et
secuti sūt ihm · Conversus aūt ihe
sus ⁊ vidēs eos sequētes se dicit
eis · Quid quetitis · ⁊ Qui dixerunt
ei · Rabbi q̄d dr interpretatū ma
gister vbi habitas · ⁊ Dicit eis Ve
nite ⁊ videte Venerūt ⁊ viderunt
vbi maneret ⁊ apud eū māserūt
die illo · Hora aūt erat quasi dec̄i
ma · Erat āt andreas frater symo
nis petri vn⁹ ex duobz q̄ audierāt

a iohãne ⁊ secuti fuerãt eũ. Inue
nit hic primũ fratrẽ suũ symonẽ
⁊ dicit ei Inuenim⁹ messiam: qđ
est interpretatũ cristus. Et addu
xit eũ ad ihesũ. Intuitus aũt eum
ih̄us dixit Tu es symon filius io
hãna: tu vocaberis cephas qđ in
terpretat̃ petrus. In crastinuꝫ vo
luit exire in galileã ⁊ inuenit phi
lippũ. Et dicit ei ih̄s. Sequere me.
Erat autẽ philippus a bethsaida
cĩtate andree et petri. Inueĩt phi
lippus nathanael ⁊ dicit ei. Quẽ
scripsit moyses in lege ⁊ ꝓphete: ĩ
uenimus ih̄m filiũ ioseph a naza
reth. Et dixit ei nathanael. A na
zareth potest aliquid boni eẽ. Di
cit ei philippus. Veni ⁊ vide. Vi
dit ih̄us nathanael venientẽ ad
se ⁊ dicit de eo. Ecce vere israhelita
in quo dolus nõ ẽ. Dicit ei natha
nael. Vnđ me nosti. Rñdit ih̄us
⁊ dixit ei. Priusq̃ te philippus vo
caret cũ eẽs sub ficu vidi te. Respõ
dit ei nathanael ⁊ ait. Rabbi tu
es fili⁹ dei: tu es rex isrl̃. Rñdit ihe
sus ⁊ dixit ei. Quia dixi tibi vidi te
sb̄ ficu credis: mai⁹ hijs videbitis
Et dicit ei. Amen amẽ dico vobis
videbitis celũ aptũ ⁊ angelos dei
ascendentes ⁊ descendentes supra
filiũ hominis. ¶ Capitulũ. ij.

ET die tertia nuptie facte sũt
chana galilee ⁊ erat mater
ih̄u ibi. Vocatus est aũt ⁊ ih̄us
⁊ discipuli ei⁹ ad nuptias. Et defi
ciente vino dicit mater ih̄u ad eũ
Vinũ nõ habent. Et dicit ei ih̄us
Quid mihi ⁊ tibi est mulier. Nõ
dum venit hora mea. Dicit mr̃ ei⁹
ministris. Quodcũq̃ dixerit vob̄
facite. Erant aũt ibi lapidee ydrie
sex posite sc̄dm purificacõem iude
orũ capiẽtes singule metretas bi
nas vel ternas. Dicit eis ih̄s. Im
plete ydrias aqua Et impleuerũt
eas vsq̃ ad sũmũ. Et dicit eis ihe
sus. Haurite nũc ⁊ ferte architri
dino. Et tulerũt. Vt aũt gustauit
architridin⁹ aquã vinũ factam ⁊
nõ sciebat vñ eẽt. ministri autez
sciebant q̃ hauserãt aquã vocat
sponsũ architridin⁹ ⁊ dicit ei Oĩs
homo p̃mũ bonũ vinũ ponit ⁊ cũ
ĩebriati fuerint tũc id qđ deterius
est. Tu aũt seruasti bonũ vinum
vsq̃ adhuc. Hoc fec̃ initiũ signo
rũ ih̄us ĩ chana galilee ⁊ manife
stauit gloriã suã ⁊ crediderũt ĩ euꝫ
discipuli ei⁹. Post hoc descendit
capharnaũ ip̃e ⁊ mater ei⁹ ⁊ frẽs
ei⁹ ⁊ discipuli ei⁹ et ibi manserũt
nõ multis dieb⁹. Et ꝓpe erat pas
cha iudeoꝝ ⁊ ascẽdit ih̄s iheroso
limã ⁊ ĩuenit ĩ tẽplo vendẽtes bo
ues ⁊ oues ⁊ colũbas ⁊ nũmula
rios sedẽtes. Et cũ fecissꝫ q̃si flagel
lũ de funicul̃ omẽs eiecit de tẽplo
oues q̃ ⁊ boues ⁊ nũmulariorꝫ ef
fudit es ⁊ mẽsas sb̄ũtit. Et hijs q̃
colũbas vendebãt dixit. Auferte
ista hĩc ⁊ nolite facẽ domũ patris
mei domũ negotiacõis. Recordati
sunt vero discipuli ei⁹ q̃ scriptũ ẽ
zel⁹ dom⁹ tue ꝯmedit me. Rñde
rũt g̃ iudei ⁊ dixerũt ei. Qđ signũ
oñdis nob̄ q̃ hec facit Rñdit ih̄s
⁊ dixit eis. Soluite tẽplũ hoc ⁊ ĩ tri
b⁹ diebꝫ excitabo illud Dixerũt g̃
iudei. Quadragĩta ⁊ sex ãnis edi
ficatũ ẽ tẽplũ hoc ⁊ tu in trib⁹ die
b⁹ excitab̄ illđ. Ille ãt dicebat de
templo corpis sui. Cuꝫ ergo resur
rexisset a mortuis: recordati sunt

discipuli ei⁹ quia hoc dicebat et
crediderūt scriptuē ⁊ sermoni quē
dixit ihus. Cū aūt esset iherosoli
mis in pascha in die festo multi
crediderūt in noīe ei⁹ videntes sig̃
eius q̄ fatiebat. Ipse āt ihus nō
credebat semetipsū eis. eo ꝙ ipse
nosset omēs ⁊ ꝙ opus ei nō eāt
ut quis testionīū ꝑhiberet de ho
mine Ipse em̄ sciebat q̄d esset in
homine. ¶ Ca. iij.

Erat aūt hō ex phariseis ny
codemus noīe p̄nceps iude
orū Hic vēit ad ihm nocte ⁊ dixit
ei. Rabbi scimus ꝙ a deo venisti
magister. Nemo em̄ potest hec si
gna facere q̄ tu facis nisi fuerit de
us cū eo. Rn̄dit ihesus ⁊ dixit ei.
Amē amen dico tibi nisi q̄s rena
tus fuerit denuo nō potest videre
regnū dei Dicit ad eū nycodemus
Qūo pōt hō nasci cum sit senex.
Nūquid pōt in vētrez matris sue
iterato ītroiē ⁊ renasci. Rn̄dit ihe
sus Amen amē dico tibi nisi quis
renatus fuerit ex aqua ⁊ spūsan
cto nō pōt introire in regnum dei
Qd̄ natū ē ex carne caro est ⁊ qd̄
natum ē ex spū spiritus ē. Nō mi
reis ꝙ dixi tibi oportet vos nasci
denuo. Spūs vbi vult spiāt ⁊ vo
cez eius audis sed nescis vn̄ veni
at aut quo vadat. Sic est oīs q̄
natus ē ex spū. Rn̄dit nycodem⁹
et dixit ei. Qūo possunt hec fieri.
Rn̄dit ihesus ⁊ dixit ei. Tu es ma
gister in israhel ⁊ hec ignoras.
Amē amē dico tibi ꝙ qd̄ scimu⁹
loquimur ⁊ qd̄ vidim⁹ testamur
⁊ testimoniū nostꝝ nō accipitis
Si terrena dixi vobis ⁊ non credi
tis qūo si dixero vobis celestia cre
detis. Et nemo ascendit in celum
nisi qui descēdit de celo filius ho
minis q̄ ē in celo. Et sicut moyses
exaltauit serpētem in deserto. ita
exaltari oportz filiū hōis ut omīs
q̄ credit in ipso nō pereat. ꝫ habe
at vitam eternā. Sic em̄ deus di
lexit mūdū ut filiū suū vnigenitū
daret ut oīs qui credit in eū non
pereat sed habeat vitā eternam.
Nō em̄ misit deus filiū suū in mū
dū ut iudicet mūdū sed ut salue
tur mūd⁹ ꝑ ipsum. Qui credit in
eū nō iudicat. Qui aūt nō credit
iam iudicatus ē ꝙ nō credidit in
noīe vnigeniti filij dei. Hoc ē aūt
iudiciū ꝙ lux vēit in mūdū et di
lexerūt hōies magis tenebras q̄
lucē. Erāt em̄ eoꝝ mala opa. Oīs
em̄ qui male agit odit lucē ⁊ non
vēit ad lucez ut nō arguātur ope
ra eius. Qui aūt facit veritatē vēit
ad lucez ut manifestent opa ei⁹
ꝙ in deo sūt facta. Post hec venit
ihesus ⁊ discipuli eius in iudeam
terrā ⁊ illic moābat cū eis ⁊ bap
tisabat. Erat aūt ⁊ iohānes bap
tisās in enon iux̄ salim ꝙ aq̄ mlte
erāt illic ⁊ vēiebant ⁊ baptisa
bātur. Nōdum em̄ missus fuerat
iohānes in carcerez Facta ē autē
questio ex discipulis iohānis cū
iudeis de purificacōne. Et venerūt
ad iohānez ⁊ dixerunt ei. Rabbi
q̄ erat tecū trās iordanē. cui tu te
stimoniū ꝑhibuisti ecce hic bap
tisat ⁊ oēs veniūt ad eū. Respon
dit iohānes ⁊ dixit. Nō potest ho
mo accipe quicq̄ nisi fuerit ei da
tū de celo. Ipsi vos mihi testimo
niū ꝑhibetis ꝙ dixerim. nō sum
ego xp̄s sed ꝙ missus sū an̄ illuz

Qui habet sponsaz sponsus ē: amí
cus aūt spōsi qui stat ⁊ audit euz
gaudio gaudet ꝓpter vocē sponsi
Hoc ergo gaudiū meū impletuz
ē. Illū oportet crescere· me aūt mí
nui· Qui desursuz venit sup oēs ē·
Qui ē de terra de terra ē ⁊ de terra lo
quit·q̄ de celo venit sup oēs ē· Et
q̄d vidit ⁊ audiuit hoc testat: te
stimoniū eius nemo accipit· Qui
āt accepit ei⁹ testimoniū signa
uit·q̄ deus verax est Quez em̄ mí
sit deus: verba dei loquitur· Non
em̄ ad mensurā dat deus spiritū
Pat diligit filiū ⁊ oīa dedit in ma
nu eius· Qui credit in filiū habet
vitā eternā·q̄ aūt incredul⁹ est fi
lio nō videbit vitā· sed ira dei ma
net sup eum· ¶ Ca·iiij·

Ut ergo cognouit ihūs q̄ au
dierūt pharisei q̄ ihūs plu
res discipulos facit ⁊ baptisat q̄
iohes: quāq̄ ihūs nō baptisaet
ꝫ discipuli ei⁹: reliquit iudeam et
abiit iterū in galileaz· Oportebat
aūt eū transire p samariā· Venit
ḡ in ciuitatē samarie que dicitur
sychar iuxta prediuz q̄d dedit ia
cob ioseph filio suo· Erat aūt ibi
fons iacob· Ihūs aūt fatigat⁹ ex
itinere: sedebat sic supē fontē· Ho
ra aūt erat quasi sexta Venit mu
lier de samaria haurire aquā dic
ei ihūs· Da mihi bibere· Discipuli
em̄ ei⁹ abierāt i ciuitatez ut cibos
emerēt· Dicit ergo ei mulier illa
samaritana· Quō tu iudeus cuz sis
bibere a me poscis q̄ sū mulier sa
maritana? Nō em̄ cōutunt iudei
samaritanis· Rūdit ihūs ⁊ dixit
ei· Si scires donū dei ⁊ q̄s est q̄ dic
tibi da mihi bibere: tu forsitan pe
tisses ab eo et dedisset tibi aquaz
viuā· Dicit ei mulier· Dñe: neq̄ in
quo haurias habes ⁊ puteus al
tus est· Vñ ego hās aquā viuā·
Nunquid tu maior es pre nostro
iacob qui dedit nob puteū ⁊ ipse
ex eo bibit ⁊ filij ei⁹ ⁊ pecora ei⁹?
Rūdit ihūs ⁊ dixit ei· Oīs qui bi
bit ex aqua hac sitiet iterum· Qui
aūt biberit ex aq̄ quā ego dabo ei
nō sitiet in eternū· ꝫ aqua quam
ego dabo ei fiet in eo fons aque
salientis in vitā eternā· Dicit ad
eū mulier· Dñe da m̄ hāc aquaz
ut nō sitiā neq̄ veniaz huc hauri
re· Dixit ei ihūs· Vade voca virum
tuum ⁊ veni huc· Rūdit mulier ⁊
dixit· Nō habeo virū· Dicit ei ihs
Bñ dixisti: q̄ nō habeo vir· Quinq̄
em̄ viros habuisti ⁊ nūc quē ha
bes nō est tu⁹ vir· Hoc vere dixi
sti· Dicit ei mulier· Dñe: video q̄a
pha es tu· Patres nostri i mon
te hoc adorauerunt ⁊ vos dicitis
q̄ ierosolimis est locus vbi ado
rare oportet· Dicit ei ihs· Mulier
crede mihi· quia veniet hora quā
do neq̄ in mōte hoc neq̄ in ihero
solimis adorabitis patrem· Vos
adoratis quod nescitis: nos ado
ramus q̄d scimus· quia salus ex
iudeis est· Sed venit hora ⁊ nunc
est quando veri adoratores adora
bunt patrez in spiritu ⁊ veritate·
Nam ⁊ pater tales queit qui ado
rent eum· Spiritus est deus ⁊ eos
qui adorant eum in spiritu ⁊ veri
tate oportet adorare· Dicit ei mu
lier· Scio quia messias venit qui
dicitur cristus· Cum ergo vene
rit ille nobis annuntiabit oīa· di
cit ei ihūs· Ego sū q̄ loquor tecum

Et ꝯtinuo venerūt discipuli eiꝰ ⁊ mirabant̄ q̄ cū muliere loquebatur. Nemo tñ dixit. quid queis ā quid loq̄ris cū ea. Reliq̄t ḡ ydriā suā mulier ⁊ abijt in ciuitatē ⁊ dicit illis hominibꝰ. Venite ⁊ videte hoīez qui dixit m̄ om̄a quecūq̄ feci. Nūquid ip̄e est xp̄us. Exierūt de ciuitate ⁊ veniebant ad eū. Interea rogabant euz discipuli dicētes. Rabbi mādūca. Ille autē dixit eis. Ego cibū habeo mādūcaē quez vos nescitis. Dicebant ḡ discipuli ad inuicez. Nūquid aliq̄s attulit ei mādūcare. Dicit eis ihesus. Meus cibꝰ est ut fatiā voluntatē eiꝰ q̄ misit me ut ꝑfitiā opus eius. Nōne vos dicitis q̄ adhuc q̄tuor mēses sunt ⁊ messis venit. Ecce dico vob̄. leuate oculos vr̄os ⁊ videte regiones. q̄ albe sūt iam ad messez. Et qui metit mercedem accipit ⁊ cōgregat fructū in vitā eternā ut ⁊ q̄ seminat simul gaudeat ⁊ q̄ metit. In hoc em̄ est v̄bū verꝝ. q̄ alius est q̄ seminat ⁊ aliꝰ ē q̄ metit. Ego misi vos metere qd̄ vos nō laborastis. alij laborauerūt ⁊ vos in labores eoꝝ ītroistis. Ex ciuitate aūt illa multi crediderūt in eū samaritanoꝝ ꝓpt̄ verbū mulieris testimoniū ꝑhibentis. q̄ dixit m̄ om̄a quecūq̄ feci. Cuz venissent ḡ ad illū samaritaī: rogauerūt euz ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. Et multo plures crediderūt ꝓpt̄ sermonē eiꝰ. Et mulieri dicebant q̄ iaz nō ꝓpt̄ tuaz loq̄laz credimꝰ. Ipsi em̄ audiuimus ⁊ scimꝰ. q̄ hic ē vere saluator mūdi. Post duos aūt dies exijt inde ⁊ abijt in galileā. Ip̄e em̄ ihus testimoniū ꝑhibuit. q̄ ꝓpha ī sua patria honorē nō habet. Cū ḡ venisset in galileā exceperunt eū galilei cū om̄a vidissent que fecerat iherosolimis ī die festo. Et ip̄i em̄ venerāt ad diē festū. Venit ergo iterꝝ ī chana galilee vbi fec̄ aquā vinū. Et erat quidā regulꝰ cuius filiꝰ īfirmabat̄ capharnauz. Hic cuz audisset q̄ ihus aduenīret a iudea ī galileā abijt ad eū ⁊ rogabat eū ut descēderet ⁊ sanaēt filiū eius. Incipiebat eī mori. Dixit ḡ ihs ad eū. Nisi signa ⁊ ꝓdigia videritis nō creditis. Dicit ad euz regulus. Dn̄e descēde priusq̄ moriat̄ filius meꝰ. Dicit ei ihus. Vade filius tuꝰ viuit. Credidit hō ꝑmoniquē dixit ei ihus ⁊ ibat. Jam aūt eo descendēte ꝑui occurreīt ei ⁊ nūtiauerūt dicentes. q̄ filius eiꝰ viueret. Interrogabat ḡ horam ab eis in q̄ melius habuerit. Et dixerūt ei. q̄a heri hora septīa reliquit eū febris. Cognouit ḡ pat̄ q̄ illa hora erat in q̄ dixit ei ihus filius tuus viuit ⁊ credidit ip̄e ⁊ domus eiꝰ tō. Hoc iterū secūdū signū fec̄ ihus cū venisset a iudea ī galileā.

Post hec erat dies ¶ Ca. v. festus iudeoꝝ ⁊ ascēdit ihs iherosolimā. Est āt iherosolimis ꝓbatica piscina que cognominabat̄ hebraice bethsaida qn̄q̄ porticus hn̄s. In hijs iacebat multitudo magna lāguētiū cecoꝝ claudoꝝ aridoꝝ expectantiū aque motū. Angelus aūt dn̄i descendebat scd̄m tempꝰ ī piscinā ⁊ mouebatur aqua. Et qui p̄mꝰ descendissz in piscinā post mocōem aque sanus fiebat a quacūq̄ detinebat̄

ĩfirmitate. Erat aũt quidã homo
ibi triginta ⁊ octo annos hñs in
infirmitate sua. Hunc cũ vidisset
ihus iacentẽ ⁊ ꝯgnouisset qꝛ iaꝫ
multũ tpus haberet dicit ei. Vis
sanꝰ fieri. Rñdit ei languidus.
Dñe: hoĩeꝫ nõ habeo ut cũ turba
ta fuerit aqua mittat me in pisci
nã. Dũ venio eĩ ego: alius añ me
descendit. Dicit ei ihs. Surge: tol
le grabatũ tuũ ⁊ ambula. Et sta
tim sanus factꝰ est hõ ille ⁊ sustu
lit grabatũ suũ ⁊ ãbulabat. Erat
aũt sabbatũ in die illo. Dicebant
ergo iudei illi qui sanatus fuerãt.
Sabbatũ est: nõ licet tibi tollere
grabatũ tuuꝫ. Rñdit eis. Qui me
sanũ fecit ille mihi dixit: tolle gr̃
batuꝫ tuũ ⁊ ambula. Interrogaue
rũt ḡ eũ. Quis ẽ ille hõ q̃ dixit tibi
tolle grabatũ tuũ ⁊ ambula. Is
aũt qui sanꝰ fuerãt effectꝰ nescie
bat q̃s eẽt. Ihus em̃ declinauit a
turba ꝯstituta in loco. Postea in
uenit euꝫ ihus in templo ⁊ dixit
illi. Ecce sauus factus es: iam noli
peccare ne deteriꝰ tibi aliq̃d cõtin
gat. Abijt ille homo ⁊ nũtiauit iu
deis qꝛ ihus eẽt qui fecit eũ sanũ
Propterea ꝑsequebant̃ iudei ihe
sũ. qꝛ hec fatiebat ĩ sabbato. Ihe
sus aũt rñdit eis. Pat̃ meus vsqꝫ
modo opat̃ ⁊ ego operor. Propte
rea ergo magis querebant eũ iu
dei int̃ficere. qꝛ non solũ soluebat
sabbatũ. ꝫ ⁊ pr̃eꝫ suũ dicebat deũ
equalẽ se fatiens deo. Rñdit itaqꝫ
ihus ⁊ dixit eis. Amen amẽ dico
vob̃ nõ põt filiꝰ a se facere quicq̃
nisi q̃d videit patrẽ fatientẽ. Que
cũqꝫ em̃ ille fecerit: hec et filiꝰ sili̇t̃
facit Pat̃ em̃ diligit filiũ ⁊ oĩa de
monstrat ei que ip̃e facit ⁊ maio
ra hijs demõstrabit ei opa ⁊ vos
miremini. Sicut em̃ pater suscitat
mortuos ⁊ viuificat: sic ⁊ filiꝰ q̃s
vult viuificat. Neqꝫ em̃ pater iu
dicat quẽq̃. ꝫ omne iuditium de
dit filio ut oẽs honorificẽt filiũ si
cut honoificant pr̃em. Qui nõ ho
norificat filiũ: nõ honorificat pr̃eꝫ
qui misit illũ. Amen amẽ dico vo
bis. qꝛ qui verbũ meũ audit ⁊ cre
dit ei q̃ misit me: habet vitaꝫ eter
nã. Et in iuditiũ nõ venit. ꝫ trãsit
a morte in vitaꝫ. Amen amẽ dico
vobis. qꝛ venit hora ⁊ nũc est qñ
mortui audient vocẽ filij dei ⁊ qui
audierint viuẽt. Sicut em̃ pater
habet vitã in semetipõ: sic dedit ⁊
filio habere vitã in semetipso. Et
potestatẽ dedit ei ⁊ iuditiũ facere.
qꝛ filius hoĩs ẽ. Nolite mirari hoc
qꝛ venit hoã in qua oẽs qui ĩ mo
numentis sũt audient vocem filij
dei ⁊ ꝓcedent qui bona fecerẽt in re
surrectioneꝫ vite. q̃ vero male ege
runt in resurrectionẽ iudicij. Non
possum ego a meipõ facere quicq̃
Sic̃ audio iudico ⁊ iuditiũ meuꝫ
iustum est. q̃a non quero volũta
tem meam. ꝫ voluntateꝫ eius qui
misit me. Si ego testimoniuꝫ ꝑhi
beo de me: testimoniuꝫ meum nõ
est verꝫ. Aliꝰ est qui testimoniuꝫ
perhibet de me ⁊ scio quia verum
est testimonium eius quod ꝑhi
bet de me. Vos misistis ad iohã
nem ⁊ testimonium perhibuit ve
ritati. Ego autem non ab homine
testimonium accipio. sed hec di
co: ut vos salui sitis. Ille erãt lucer
na ardens ⁊ lucens. Vos aũt vo
luistis ad horã exultare ĩ luce eiꝰ.

Ego habeo testimoniū maius io
hanne Opa em̄ que dedit m̄ pat̄
ut ꝑfitiā ea · ipsa opa que ego fa
tio testimoniū ꝑhibent de me · q̄a
pat̄ misit me · Et qui misit me pa
ter ipē testimoniū ꝑhibuit de me
Neq; vocē ei⁹ vnq̄ audistis · neq;
spetiē ei⁹ vidistis · Et verbū ei⁹ n̄
habetis ī vobis manens · q̄ quez
misit ille huic vos non creditis ·
Scrutamini scriptuās · q̄ vos pu
tatis in ip̄is vitaz eternā habere ·
Et ille sunt q̄ testimoniū ꝑhibent
de me ⁊ non vultis venire ad me
ut vitā habeatis · Claritatē ab ho
minibz nō accipio ꝫ ꝯgnoui vos
q̄ dilectionē dei nō habetis in vo
bis · Ego veni in noīe p̄ris mei ⁊ n̄
accepistis me · Si alius venerit in
noīe suo: illū accipietis Qūo vos
potestis credere q̄ gloriā ab inuicē
accipitis ⁊ gl̄iam que a solo deo
est nō queritis · Nolite putare q̄
ego accusatur⁹ sim vos apud pa
trē · Est qui accusat vos: moyses
in quo vos speratis · Si em̄ credere
tis moysi crederetis forsitan ⁊ m̄ ·
De me em̄ ille scripsit · Si aūt illi⁹
litteris nō creditis · qūo meis ver
bis credetis · ¶ Ca · vi ·

Post hec abijt ihus trās ma
re galilee q̄d est tyberiadis
Et seq̄bat̄ eu; multitudo magna ·
q̄ videbant sig̃ que fatiebat sup
hijs qui infirmabant̄ · Subijt g̃
in montē ihus ⁊ ibi sedebat cum
discipul̄ suis Erat aūt ꝓximū pa
scha dies festus iudeoꝝ Cū suble
uasset ergo oculos ihus ⁊ vidis
set q̄ multitudo maxima veīt ad
eū dicit ad philippū · Vn̄ emem⁹
panes ut māducent hij · Hoc āt
dicebat tēptans eum Ipē em̄ scie
bat q̄d eēt factur⁹ · Rn̄dit ei phi
lippus · Ducētoꝝ denarioꝝ panes
n̄ suffitiūt eis · ut vnusquisq; mo
dicū quid accipiat · Dicit ei vnus
ex discipul̄ eius andreas frat̄ sy
monis petri · Est puer vn⁹ h̄ qui
habet q̄nq; panes ordeaceos ⁊ du
os pisces · Sed hec quid sūt inter
tātos · Dicit g̃ ihs · Facite hoīes
discūbere · Erat aūt fenū multū in
loco · Discubuerūt ergo viri nume
ro quasi q̄nq; milia Accepit ergo
ihus panes et cū grās egisset di
stribuit discūbētib⁹ · Similit̄ ⁊ ex
piscib⁹ quantū volebāt · Vt aūt
impleti sunt · dixit discipulis suis ·
Colligite q̄ supauerūt fragmēta
ne pereant Collegerūt ergo ⁊ im
pleuerunt duodecī cophinos fra
gmētoꝝ ex q̄nq; panibz ordeaceis
q̄ sup fuerūt hijs qui māducaue
rant · Illi ergo hoīes cū vidissent
q̄d fecerat signū dicebāt · Quia h̄
est vere ꝓpha qui ventur⁹ ē ī mū
dū · Ihus ergo cū cognouisset q̄
venturi eēnt ut raperent eū ⁊ face
rēt eū regē · fugit iteꝝ in montem
ipē solus Vt aūt sero factū est de
scēderūt discipuli ei⁹ ad mare · Et
cū ascendissent nauim · venerunt
trās mare in capharnaū · Et tene
bre iam facte erant ⁊ nō venerat
ad eos ihus · Maē aūt vento ma
gno flāte exurgebat · Cū remigas
sent ergo q̄si stadia vigintiq̄nq;
aut trigīta · vidēt ihm ambulan
tē supra mare ⁊ ꝓximū naui fieri
⁊ timuerūt · Ille aūt dicit eis Ego
sū nolite timere Voluerīt ergo ac
cipe eū in nauī et statī nauis fuit
ad terrā quam ibant · Altera die

turba que stabat trans mare: vi
dit qꝛ nauicula alia nō erat ibi n̄
vna ⁊ qꝛ nō introissꝫ cū discipul̄
suis ihꝰs in nauim. ꝫ soli discipu
li eiꝰ abissent. Alie vero supuene
runt naues a tybeiade iuxta locū
vbi manducauerāt panez: grās
agentes deo. Cū ergo vidissꝫ tur
ba qꝛ ihꝰs nō eēt ibi neqꝫ discipu
li eiꝰ ascenderūt in nauiculas ⁊ ve
nerūt capharnaū querētes ihm̄
Et cū inuenissent euꝫ trans mare
dixerūt ei. Rabi qn̄ huc venisti.
Rn̄dit eis ihꝰs ⁊ dixit. Amē amē
dico vob̄: queritis me nō qꝛ vidi
stis signa. ꝫ q̄a manducastis ex
panibꝰ ⁊ saturati estis. Operami
ni nō cibū qui perit. sed qui ꝑma
net in vitā eternā quez filiꝰ hoīs
dabit vobis. Hūc eī pater signa
uit deus. Dixerūt ḡ ad eū. Quid fa
tiemꝰ ut opemur opa dei. Respō
dit ihꝰs ⁊ dixit eis. Hoc est opꝰ
dei ut credatis in eū quē misit ille
Dixerunt ergo ei. Qd̄ ḡ tu facis si
gnū ut videamꝰ ⁊ credamꝰ tibi.
Quid operaris. Patres nr̄i man
ducauerunt manna in deserto sic̄
scriptū est. Panē de celo dedit eis
manducare. Dixit ḡ eis ihꝰs. Amē
amen dico vobis: non moyses de
dit vobis panē de celo. ꝫ pat̄ meꝰ
dat vob̄ panem de celo verū. Pa
nis em̄ dei est qui de celo descēdit
⁊ dat vitaꝫ mundo. Dixerūt ḡ ad
eū Dn̄e semꝑ da nob̄ panē hunc
Dixit aūt eis ihesus Ego sū panis
vite. Qui venit ad me nō esuriet
⁊ q̄ credit in me nō sitiet vnq̄. Sꝫ
dixi vob̄: qꝛ ⁊ vidistis me ⁊ nō cre
didistis. Omne qd̄ dat m̄ pat̄ ad
me veniet ⁊ eū q̄ venit ad me nō
eitiaꝫ foras. qꝛ descendi de celo nō
ut fatiā voluntatē meā sed volun
tatez eiꝰ qui misit me. Hec em̄ vo
lūtas eis q̄ misit me patris: ut oē
qd̄ dedit mihi nō perdā ex eo. sed
resuscitez illud in nouissimo die.
Hec est em̄ voluntas patris mei
q̄ misit me ut oīs qui videt filiū ⁊
credit in eū habeat vitā eternam
⁊ ego resuscitabo eū in nouissimo
die. Murmurabāt ḡ iudi die illo
qꝛ dixisset ego sū panis viuꝰ qui
de celo descendi. Et dicebāt. Nōne
hic est filiꝰ ioseph cuiꝰ nos nou:
mus patrē ⁊ matrē. Qūo ḡ dicit
hic: qꝛ de celo descendi. Rn̄dit er
go ihꝰs ⁊ dixit eis. Nolite murmu
rare ī inuicē. Nemo pōt venire ad
me nisi pat̄ qui misit me traxerit
eū et ego resuscitabo eū in nouissi
mo die. Est scriptuꝫ in ꝓphetis. Et
erūt oēs docibiles dei. Oīs qui au
diuit a patre et didicit venit ad
me. Nō qꝛ p̄rem vidit quisq̄: n̄ is
q̄ est a dō: hic videt patrē. Amen
amen dico vob̄ q̄ credit in me ha
bet vitaꝫ eternā. Ego sū panis vi
te. Patres vestri māducauerunt
māna ī deserto et mortui sūt. Hic
ē panis de celo descendēs: ut si q̄s
ex ipō māducauerit non moriat̄.
Ego sū panis viuꝰ q̄ de celo descē
di. Si quis manducauerit ex hoc
pane viuet ī eternū. Et panis quē
ego dabo caro mea ē ꝓ mundi vi
ta. Litigabāt ergo iudei ad inuicē
dicētes Qūo pōt hic nobis carnē
suaꝫ dare ad māducandū. Dixit
ergo eis ihꝰs. Amen amen dico
vob̄: nisi māducaueritis carneꝫ fi
lij hoīs et biberitis eius sāguineꝫ
non habebitis vitam in vobis.

Qui mā ducat meā carnē ⁊ bibit
meū sanguinē habet vitā eternā
⁊ ego resuscitabo eū in nouissimo
die. Caro em̄ mea vere est cib⁹ ⁊
sāguis me⁹ vere ē potus. Qui mā
ducat meā carnē ⁊ bibit meū san
guinē in me manet ⁊ ego in illo.
Sicut misit me viuens pat̄ ⁊ ego
viuo ꝓpt̄ patrē ⁊ qui manducat
me ⁊ ipse viuet ꝓpt̄ me. Hic ē pa
nis qui de celo descendit. Nō sicut
mā ducauerūt pr̄es vestri māna
⁊ mortui sunt. Qui mā ducat hūc
panē viuet in eternū. Hec dixit ī
synagoga docens in capharnaū
Multi ḡ audientes ex discipulis
ei⁹ dixerūt. Durus est h̄ s̄mo. Et
quis pōt eū audire. Sciens autē
ih̄us apud semetip̄m qꝛ murmu
rarēt de hoc discipuli ei⁹ dixit eis
Hoc vos scādalisat. Si ergo vi
deritis filiū hoīs ascendētē vbi eāt
prius. Spūs ē q̄ viuificat: caro
nō ꝓdest quicq̄ Verba que ego
locutus sū vob̄ spūs ⁊ vita sūt. Sz
sunt quidā ex vob̄ qui nō credūt
Sciebat em̄ ab initio ih̄us qui es
sent nō credentes ⁊ q̄s traditur⁹
essz eū. Et dicebat. Propterea di
xi vobis. qꝛ nemo potest veīre ad
me nisi fuerit ei datuz a pr̄e meo.
Ex hoc multi discipuloꝝ ei⁹ abie
runt retro ⁊ iaz nō cū illo ambu
labant. Dixit ḡ ih̄us ad duodecī
Nūquid et vos vultis abire. Re
spōdit ḡ ei symon petr⁹. Dn̄e ad
quē ibim⁹. Verba vite et̄ne ha
bes. Et nos credim⁹ ⁊ ꝯgnouim⁹
qꝛ tu es xp̄us filius dei. Rn̄dit eis
ih̄us. Nōne ego vos duodecī ele
gi ⁊ ex vob̄ vnus dyabol⁹ est. Di
cebat autē de iuda symoīs scario
this. Hic em̄ erat traditurus euz
cū eēt vn⁹ ex duodecī. ¶ Ca. vij.

Post hec aūt ambulabat ihe
sus in galileā. Non em̄ vole
bat in iudeā ambulare. qꝛ quere
bant eū iudei int̄ficere. Erat autez
ī ꝓximo dies festus iudeoꝝ sceno
phegia. Dixer̄t aūt ad eū fratres
eius Transi hinc ⁊ vade in iudeā
ut ⁊ discipuli tui videāt opa tua
q̄ facis. Nemo q̄ꝓpe ī occulto q̄d
facit ⁊ queīt ip̄e in palā eē. Si hec
facis maīfesta teip̄z mūdo. Neqꝫ
em̄ fratres ei⁹ credebant in eū. Di
cit ḡ eis ih̄s. Tēpus meū nōduz
aduenit. temp⁹ aūt vestrū semp
est patū. Non pōt mūdus odisse
vos. me aūt odit. qꝛ ego testimo
niū ꝑhibeo de illo. qꝛ opa ei⁹ ma
la sūt. Vos ascēdite ad diē festū
hūc. Ego nō ascendā ad diē festū
istū. qꝛ meū temp⁹ nōdū impletū
est Hec cū dixisset ip̄e māsit in ga
lilea Vt aūt ascēderūt fratres ei⁹
tūc ⁊ ip̄e ascendit ad diē festū nō
manifeste. ꝫ q̄si in occulto. Iudei
ḡ querebāt eū in die festo et dice
bant Vbi ē ille. Et murmur mul
tus de eo eāt in turba. Quidā em̄
dicebāt qꝛ bon⁹ est. alij autē dice
bāt nō. ꝫ seducit turbas. Nemo
tn̄ palā loquebat̄ de illo ꝓpt̄ me
tū iudeoꝝ. Jaz aūt die festo medi
ante: ascēdit ih̄us in templū ⁊ do
cebat. Et mirabant̄ iudei dicētes
Qūo hic litteras scit cū nō didice
rit. Rn̄dit eis ih̄us et dixit. Mea
doctrina nō ē mea. ꝫ ei⁹ qui misit
me. Si quis voluerit volūtatē ei⁹
facere. cognoscet de doctrina vtrū
ex dō sit an ego a meip̄o loquar.
Qui a semetip̄o loq̄t̄ gl̄iaz ꝓpriaz

querit. Qui aūt querit gloriā ei⁹
qui misit eū: hic verax est et iniu
stitia in illo nō est. Nōne moyses
dedit vobis legē. Et nemo ex vob
facit legē. Quid me queritis interfi
cere. Rn̄dit turba et dixit. Demo
niū habes. Quis te querit interfice
re. Rn̄dit ihus ⁊ dixit eis. Vnuz
op⁹ feci ⁊ oēs miramini. Propte
rea moyses dedit vobis circūcisio
nē: nō qꝛ ex moyse est. ꝫ ex patri
b⁹. Et in sabbato circūciditis ho
minē. Si circūcisionez accipit hō ī
sabbato ut nō soluat̄ lex moysi:
m̄ indignamini qꝛ totū hoīez sal
uuz feci in sabbato. Nolite iudi
care scd̄m fatiē. ꝫ iustū iuditiū iu
dicate. Dicebāt ḡ quidā ex ihero
solimis. Nōne hic est quē querēt
interficere. Ecce palaz loquit̄ ⁊ n̄l
ei dicūt. Nūquid vere ꝯgnouerūt
pn̄cipes q̄a hic est xp̄us. Sz hūc
scim⁹ vn̄ sit. xp̄us aūt cū venerit
nemo scit vnde sit. Clamabat ḡ
ihus in tēplo docens et dicēs. Et
me scitis ⁊ vnde sim scitis ⁊ a me
ipō nō veni. ꝫ est ver⁹ q̄ misit me
quē vos nescitis. Ego scio eū et si
dixero qꝛ nescio eū: ero simil̄ vob
mendax. Sz scio eū qꝛ ab ipō sum
⁊ ipe me misit. Querebāt ḡ eū ap
prehendere ⁊ nemo misit ī illū ma
n⁹. qꝛ nōdū venerat hora ei⁹. De
turba aūt multi crediderūt in euz
Et dicebāt. Crist⁹ cū venerit: nun
q̄d pluā signa faciet q̄ q̄ h̄ fac̄.
Audierūt pharisei turbā murmu
rantē de illo hec ⁊ miserūt pn̄cipes
⁊ pharisei ministros ut apprehen
derent ihm. Dixit ḡ eis ihus. Ad
huc modicū tp̄s vobiscū sū ⁊ va
do ad eū q̄ me misit. Queretis me
⁊ nō inuenietis ⁊ vbi ego sū vos
nō potestis veīre. Dixerūt ḡ iudei
ad semetipōs. Quo hic iturus est
qꝛ nō inueniem⁹ eū. Nūquid in
dispsionē gentiū iturus ē ⁊ doctu
rus gētes. Quis ē hic sermo quē
dixit. queretis me et nō īuenietis
⁊ vbi sū ego vos nō potestis veni
re. In nouissimo aūt die magno
festiuitatis stabat ihus ⁊ clama
bat dicēs. Si quis sitit veniat ad
me ⁊ bibat. Qui credit in me sicut
dicit scriptura: flumina de ventre
ei⁹ fluent aq̄ viue. Hoc aūt dixit
de spū quē accepturi erāt credētes
in eū. Nōdū em̄ erat spūs datus
qꝛ ihus nōduz erat glorificatus.
Ex illa ḡ turba cū audissent hos
sermones ei⁹ dicebāt. Hic ē vere
ꝓpha. Alij dicebant. Hic ē xp̄us
Quidā aūt dicebāt. Nunq̄d a ga
lilea venit xp̄us. Nōne scriptura
dic̄. qꝛ ex semine dauid ⁊ de beth
leē castello vbi erat dauid venit
xp̄us. Dissensio itaqꝫ facta ē ī tur
ba ꝓpt̄ eū. Quidā aūt ex ip̄is vole
bāt apprehēdere eū. ꝫ nemo misit
sup eū man⁹ Venerūt ḡ ministri
ad pontifices ⁊ phariseos ⁊ dixe
rūt eis illi. Quare nō adduxistis
eū. Rn̄derūt ministri. Nūq̄ sic lo
cutus ē hō sicut hic homo. Rn̄de
rūt ergo eis pharisei. Nūquid et
vos seducti estis. Nūquid ex pn̄
cipibz aliq̄s credidit in eū aut ex
phariseis. Sz turba hec que non
nouit legē: maledicti sūt. Dixit ni
codem⁹ ad eos: ille qui venit ad
eum nocte qui vnus erat ex ip̄is
Nunquid lex nostra iudicat ho
minem: nisi prius audierit ab ip
so et cognouerit quid fatiat.

Rn̄derūt ⁊ dixerūt ei. Nūquid ⁊ tu galileus es. Scrutare scripturas ⁊ vide. qꝛ a galilea ꝓpha non surgit. Et reuersi sunt vnusquisqꝫ in domū suam. ¶ Ca. viij.

Ihesus aūt ꝑrexit in montē oliueti ⁊ diluculo iterꝫ venit in templū ⁊ oīs ꝓplus venit ad eū ⁊ sedēs docebat eos. Adducūt aūt scribe et pharisei mulierē deprehensā ī adulterio ⁊ statuerūt eā in medio ⁊ dixerunt ei. Magister hec mulier mō deprehēsa est in adulterio. In lege aūt moyses mādauit nobis huiusmōi lapidare. Tu ḡ q̄d dicis. Hoc aūt dicebāt temptātes eū. ut possent accusare eū. Ihesus aūt inclinās se deorsū digito scribebat in terra. Cū ḡ ꝑseuerarent interrogātes eū erexit se ⁊ dixit eis Qui sine peccato ē vestꝝ p̄mus in illā lapidez mittat. Et iterꝫ se inclinans scribebat in terra. Audientes aūt hec vnꝰ post vnū exibant incipientes a senioribꝰ ⁊ remāsit solus ihs et mulier ī medio stās Erigens autē se ihus dixit ei. Mulier vbi sūt qui te accusabāt. Nemo te ꝯdemnauit. Que dixit. Nemo dn̄e. Dixit aūt ihus. Nec ego te ꝯdēnabo. Vade ⁊ iā amplius noli peccare Iterꝫ ḡ locutus ē eis ihesus dicēs. Ego sū lux mūdi. Qui sequit̄ me nō ambalat ī tenebris. ꝫ habebit lumē vite. Dixerūt ēgo ei pharisei. Tu de teipō testīoniū ꝑhibes. testimoniū tuū nō ē verꝫ Rn̄dit ihs ⁊ dixit eis. Et si ego testimoniū ꝑhibeo de meipō. verꝫ ē testimoniū meuꝫ. qꝛ scio vn̄ veni ⁊ quo vado. Vos aūt nescitis vn̄ veīo ā quo vado. Vos ꝑm carnē iudicatis ego n̄ iudico quēq̄. Et si iudico ego iuditiū meuꝫ verꝫ ē qꝛ solus non sū. ꝫ ego ⁊ qui misit me pat̄. Et in lege vr̄a scriptū est qꝛ duoꝝ hoīm testīoniū verꝫ est. Ego sū qui testimoniū ꝑhibeo de meipō ⁊ testimoniū ꝑhibet de me qui misit me pat̄. Dicebant ḡ ei. Vbi est pat̄ tuus. Rn̄dit ihus. Neqꝫ me scitis neqꝫ patrē meū. Si me sciretis forsitā ⁊ patrē meum sciretis. Hec v̄ba locutus est ihs in gazophilatio docens in tēplo. Et nemo apprehēdit eū. qꝛ necdū venerat hora eiꝰ. Dixit ergo iterū eis ihus. Ego vado ⁊ q̄retis me ⁊ in pctō vestro moriemī. Quo ego vado vos nō potestis venire. Dicebāt ergo iudei. Nūquid int̄fitiet semetip̄m. qꝛ dicit quo ego vado vos nō potestis veīre. Et dicebat eis. Vos deorsū estis ego de supernis sū. Vos de mundo hoc estis ego non sū de hoc mundo. Dixi ergo vob̄ quia moriemini ī peccatis vestris. Si em̄ nō credideritis q̄a ego sū moriemini in pctō vr̄o. Dicebant ēgo ei. Tu quis es. Dicit eis ihesus. Pn̄cipiū qui ⁊ loquor vob̄. Multa habeo de vobis loqui ⁊ iudicare. ꝫ qui me misit verax ē ⁊ ego q̄ audiui ab eo hec loq̄r in mūdo. Et nō ꝯgnouerūt quia patrez eiꝰ dicebat deū. dixit ergo eis ihus. Cū exaltaueritis filiū hoīs tūc cognoscetis q̄a ego sū ⁊ a me ipō fatio n̄l. ꝫ sicut docuit me pat̄ hec loquor. Et qui me misit mecū est ⁊ nō reliq̄t me solū. quia ego que placita sūt ei fatio semꝑ Hec illo loquēte multi crediderūt ī eū Dicebat ergo ihesus ad eos qui

rrediderūt ei iudeos. Si vos mā se
ritis ī sermone meo: vere discipu
li mei eritis et cognoscetis verita
tē ⁊ veritas liberabit vos. Rn̄derūt
ei. Semen abrahe sum⁹ ⁊ nemini
seruiuim⁹ vnq̄. Qūo tu dicis libe
ri eritis. ¶ Rn̄dit eis ihus. Amen
amē dico vob̄. qꝛ oīs qui facit pec
catū: seru⁹ ē peccati. Seru⁹ aūt nō
manet in domo ī eternū. fili⁹ ma
net in eternū. Si ḡ vos filius libe
rauerit: vere liberi eritis. Scio qꝛ fi
lij abrahe estis. ꝫ queritis me int̄
ficere. qꝛ sermo me⁹ nō capit ī vo
bis. Ego qd̄ vidi apud patrē lo
quor ⁊ vos que vidistis apd̄ pa
trē vestꝝ facitis. Rn̄derunt ⁊ dixe
rūt ei. Pat̄ noster abrahaꝫ ē. Dic̄
eis ihus. Si filij abr̄he estis: ope
ra abrahe facite. Nunc aūt queri
tis me int̄ficere: hoīem qui verita
tem vob̄ locutus sū quā audiui a
dō. Hoc abrahā nō fecit. Vos fa
citis opa patris vr̄i. ¶ Dixer̄t itaqꝫ
ei. Nos ex fornicacōe nō sum⁹ na
ti. Vnū patrez hēm⁹ deuꝫ. Dixit ḡ
eis ihus. Si de⁹ pat̄ vester eēt: di
ligeretis vtiqꝫ me. Ego em̄ ex deo
ꝓcessi ⁊ veni. Neqꝫ em̄ a me ipō ve
ni. ꝫ ille me misit. Quare loquelā
meā nō ꝯgnoscitis. ¶ Quia n̄ pote
stis audire sermonez meū. Vos
ex pr̄e dyabolo estis ⁊ desideria pa
tris vestri vultis facē. Ille homici
da erat ab initio ⁊ ī veritate n̄ ste
tit. qꝛ nō ē veritas ī eo. Cū loquit̄
mēdatiū ex ꝓprijs loquit̄. q̄a mē
dax ē ⁊ pat̄ ei⁹. Ego āt qꝛ veritatē
dico nō creditis m̄. Quis ex vob̄
āguet me de pctō. ¶ Si veritatē dico
q̄re vos nō creditis m̄. ¶ Qui ex deo
ē: verba dei audit. Propterea vos

non auditis. quia ex dō nō estis
Rn̄derūt ergo iudei ⁊ dixerunt ei.
Nōne bn̄dicimus nos. q̄a sama
ritanus es tu ⁊ demoniū habes. ¶
Rn̄dit ihus. Ego demoniū nō ha
beo. ꝫ honorifico patrē meū ⁊ vos
īhonorastis me. Ego aūt nō que
ro gloriam meā. Est qui querat ⁊
iudicet. Amen amē dico vobis si
q̄s sermonē meū seruauerit: mor
tez nō videbit in eternū. Dixerunt
ergo iudei. Nūc cognouim⁹: qꝛ de
moniū habes. Abrahā mortu⁹ ē
⁊ ꝓphete ⁊ tu dicis si quis sermo
nem meū seruauerit nō gustabit
mortez in eternū. ¶ Nūquid tu ma
ior es patre nr̄o abrahā q̄ mortu
us ē. ¶ Et ꝓphe mortui sūt. Quez te
ip̄m facis. ¶ Rn̄dit ihesus. Si ego
glorifico meip̄m: gl̄ia mea n̄l est
Est pat̄ me⁹ q̄ glorificat me quē
vos dicitis: qꝛ de⁹ noster ē ⁊ non
ꝯgnouistis eū. Ego aūt noui euꝫ
Et si dixero qꝛ nō scio eū: ero simil̄
vobis mēdax. Sꝫ scio eū ⁊ sermo
nē ei⁹ seruo. Abrahā pat̄ vester
exultauit ut videret diē meū ⁊ vi
dit ⁊ gauisus ē. Dixerunt ergo iu
dei ad euꝫ. Qn̄quaginta ānos nō
dū habes ⁊ abrahaꝫ vidisti. ¶ Di
xit eis ihus. Amen amē dico vo
bis anteq̄ abrahā fieret ego suꝫ.
Tulerūt ergo lapides ut iacerent
in eū. Ihesus autem abscondit se
⁊ exiuit de templo. ¶ Ca. ix.

Et preteriēs ihus vidit ho
minē cecū a natiuitate et int̄
rogauerūt euꝫ discipuli ei⁹. Rabi
quis peccauit: hic aut ꝑntes eius
ut cec⁹ nasceret̄. ¶ Rn̄dit ihs. Neqꝫ
hic peccauit neqꝫ parētes ei⁹. sed
ut manifestentur opa dei in illo.

Me oportet opari opa ei⁹ qui mi
sit me donec dies est· Venit nox
qñ nemo pōt opari· q̄diu fuz in
mūdo: lux sū mundi· Hoc cū dixis
set expuit in terrā et fecit lutū ex
sputo et liniuit lutuz sup oculos
ei⁹ ⁊ dixit ei· Vade laua ī natato
ria syloe qd intrpretatur missus·
Abijt ēgo ⁊ lauit ⁊ venit videns
Itaqz vicini ⁊ qui viderāt eū p̄us
qz mendicus erat dicebāt· Nōne
hic est q̄ sedebat ⁊ mēdicabat·
Alij dicebant qz h̄ est· Alij autez
nequaq̄· ꝫ simil' est ei⁹ Ille vero
dicebat q̄a ego sū· Dicebāt ergo
ei· Qūo apti sūt tibi oculi· Rñdit
Ille hō qui dicit' ihus lutū fecit ⁊
vnxit oculos meos ⁊ dixit m̄· Va
de ad natatoriaz syloe ⁊ laua Et
abij ⁊ laui ⁊ video· Et dixerunt ei
Vbi ē ille· Ait nescio· Adducūt
eū ad phariseos qui cec⁹ fuerat·
Eāt aūt sabbatū qñ lutū fecit ihe
sus ⁊ apuit oculos ei⁹ Iterz ēgo ī
terrogabant eū pharisei qūo vi
dissz· Ille aūt dixit eis Lutū m̄ po
suit sup oculos ⁊ laui ⁊ video· Di
cebant ḡ ex phaiseis quidā· Nō
est h̄ hō a dō qui sabbatū non cu
stodit· Alij aūt dicebāt· Qūo pōt
hō peccator hec sig̃ facē· Et scisma
erat int' eos· Dicūt ergo ceco iterz
Tu q̄d dicis de eo qui apuit ocu
los tuos· Ille aūt dixit qz ꝓpheta
ē· Nō crediderūt ḡ iudei de illo q̄a
cecus fuisset et vidisset· donec vo
cauerūt pntes ei⁹ qui viderat et
introgauerūt eos dicētes hic ē fi
lius vester quez vos dicitis qz ce
cus nat⁹ ē· Qūo ergo nūc videt·
Rñderūt eis pntes ei⁹ ⁊ dixerunt
Scim⁹ qz hic ē fili⁹ nr̄ ⁊ q̄a cecus
nat⁹ ē· Qūo aūt nūc videat nesci
m⁹ aut q̄s ei⁹ apuit oculos nos
nescim⁹· Ip̄z intro gate· Etatē ha
bet ipē de se loquat'· Hec dixerunt
pntes ei⁹ qz timebant iudeos· Jā
em̄ cōspirauerāt iudei ut si q̄s eū
ꝯfiteret' eē xp̄m extra synagogaz
fieret· Propterea pntes ei⁹ dixe
runt qz etatē habz· ip̄m introga
te· Vocauerūt ergo rursū hoīem
qui fuerat cecus ⁊ dixerunt ei· Da
gloriā dō· Nos scim⁹ qz hic homo
pctōr est· Dixit ḡ ille· Si pctōr ē ne
scio· vnū scio qz cecus cū essez mō
video· Dixerūt ergo illi· Quid fec̄
tibi· Qūo apuit tibi oculos· Re
spondit eis· dixi vobis iā ⁊ audi
stis· Quid iterz vultis audiē· Nū
quid ⁊ vos vultis discipuli eius
fieri· Maledixerūt ergo ei ⁊ dixe
runt· Tu discipulus illi⁹ sis· nos
aūt moysi discipuli sumus· Nos
scim⁹ qz moysi locutus ē de⁹· hūc
aūt nescim⁹ vñ sit· Rñdit ille hō
⁊ dixit eis· In hoc em̄ mirabile ē
qz vos nescitis vñ sit ⁊ apuit me
os oculos· Scim⁹ aūt qz peccato
res deus nō audit· ꝫ si quis di cul
tor est ⁊ voluntatē ei⁹ facit hunc
exaudit· A seculo nō est auditu
qz q̄s apuit oculos ceci nati· Nisi
eēt h̄ a dō ñ poterat facere quicq̄
Rñderūt ⁊ dixerūt ei· In peccatis na
tus es tot⁹ ⁊ tu doces nos· Et eie
cerunt eū foras· Audiuit ihs q̄a
eiecerunt eū foras ⁊ cū inuenisset
euz dixit ei· Tu credis in filiū dei·
Rñdit ille ⁊ dixit· Quis ē dñe ut
credā in eū· Et dixit ei ihus· Et vi
disti eū ⁊ q̄ loquit' tecū ipē est· At
ille ait· Credo dñe· Et ꝓcidēs ado
rauit eum· Et dixit ei ihesus· In

iudiciū ego in hūc mūdū venī: ut
qui nō vidēt videant et qui vidēt
cęci fiant. Et audierunt quidā ex
phariſeis q̄ cū ipō erāt a dixerūt ei.
Nūq̄d et nos cęci ſum⁹? ℣ Dixit eis
ihs. Si cęci eētis nō haberetis pec
catū. Nūc vero dicitis. q̄ videm⁹:
peccatū veſtr⁹ manet. ¶ Ca. x.
AMen amen dico vob̄ qui nō
intrat p oſtiū in ouile ouiū
ſ̄ aſcendit aliunde: ille fur eſt a la
tro. Qui aūt intrāt p oſtiū: paſtor
ē ouiū. Huic oſtiari⁹ aperit a oues
vocē ei⁹ audiūt. Et p̄prias oues
vocat nominatī a educit eas. Et
cū p̄prias oues emiſerit ante eas
vadit a oues illū ſequunt. q̄a ſci
unt vocē ei⁹. Alienū āt nō ſequū
tur. ſ̄ fugiūt ab eo. q̄ nō noverūt
vocem alienor⁹. Hoc p̄bium dixit
eis ihūs. Illi aūt nō cognoverūt
quid loqueret eis. Dixit g̃ eis ite
rū ihūs. Amē amen dico vob̄ q̄a
ego ſū oſtiū ouiū. Oēs quotquot
venerūt fures ſūt a latrones. ſed
nō audierunt eos oues. Ego ſum
oſtiū. Per me ſi q̄s introierit ſal
uabit a ingredietur a egredietur a pa
ſcua inveniet. Fur nō venit: n̄ ut
furet a macter a p̄dat. Ego veni
ut vitā habeant a abūdantiꝰ ha
beāt. Ego ſum paſtor bonus. Bon⁹
paſtor animā ſuā dat p ouib⁹ ſu
is. Mercēnarius aūt a qui nō eſt
paſtor cui⁹ nō ſunt oues p̄prie: vi
det lupū venientē a dimittit oues
a fugit a lupus rapit a diſpergit
oues. Mercēnari⁹ aūt fugit quia
mercēnari⁹ ē a nō p̄tinet ad eum
de ouib⁹. Ego ſum paſtor bon⁹ a co
gnoſco meas a cognoſcūt me mee
Sic̄ novit me pat̄ a ego agnoſco
p̄iem a aīam meā pono p ouib⁹
meis. Et alias oues habeo que n̄
ſūt ex hoc ouili a illas oportet me
adducere a vocē meam audient a
fiet vnū ouile a vn⁹ paſtor. Pro
pterea me p̄ diligit. q̄ ego pono
aīam meā a iterū ſumā eā. Nemo
tollit eam a me. ſ̄ ego ponā eam a
meipō. Poteſtatē habeo ponendi
eā a poteſtatē hēo iterū ſumēdi eā
Hoc mandatū accepi a p̄re meo.
Diſſenſio iterū facta eſt int̄ iudeos
p̄p̄ ſermones hos. Dicēbāt aut̄
multi ex ip̄is. Demoniū habet a i
ſanit. Quid eū auditis? Alij dice
bant. Hec verba nō ſūt dęmoniū
habentis. Nūquid dęmoniū p̄t cęco
rū oculos apire? ℣ Facta ſūt aūt en
cęnia i ieroſolimis a hyems erat
Et ambulabat ihūs in templo in
porticu ſalomonis. Circūdederunt
g̃ eū iudei a dicebant ei. Quouſq̄
animam nr̄am tollis? Si tu es xp̄us. dic
nob̄ palā. Rñdit eis ihs. Loquor
vob̄ a n̄ creditis. Opa q̄ ego facio
in nomine p̄ris mei: hec teſtimoniū
phibent de me. Sed vos nō credi
tis. quia nō eſtis ex ouib⁹ meis.
Oves mee vocem meam audiūt a
ego cognoſco eas a ſequūt̄ me. Et
ego vitam eternā do eis a n̄ pibūt
in eternū a n̄ rapiet eas quiſq̄ de
manu mea. Pat̄ me⁹ q̄ dedit mi
hi maior oīb⁹ ē a nemo p̄t rapere
de manu patris mei. Ego a pater
vnum ſum⁹. Sustulerūt lapides
iudei ut lapidarent eum. Reſpon
dit eis ihūs. Multa bona opera
oſtendi vobis ex patre meo. Pro
pter quod eorum opus me lapi
datis? Reſponderunt ei iudei. De
bono opere non lapidamus te.

ꝫ de blasphemia ⁊ qꝛ tu hō cū sis
facis teip̄m deū. Rn̄dit eis ihus.
Nōne scriptuꝫ est ī lege vrā quia
ego dixi dij estis. Si illos dixit de
os ad q̄s ſmo d̄i factus est ⁊ nō
pōt solui scriptura queꝫ pat̄ sāctifi
cauit ⁊ misit in mundū vos dici
tis qꝛ blasphemas q̄a dixi filius
dei sum. Si nō fatio opa p̄ris mei
nolite credere m̄. Si autē fatio ⁊ si
m̄ nō vultis credere: opeibꝰ credi
te ut cognoscatis ⁊ credatis quia
in me est pat̄ ⁊ ego in p̄re. Quere
bant ꝯ euꝫ apprehendere ⁊ exiuit
de manibꝫ eoꝝ. Et abijt iteꝝ trās
iordanē in eum locuꝫ vbi erat io
hannes baptisās p̄mū ⁊ mansit
illic. Et multi venerunt ad eū ⁊ di
cebant. qꝛ iohānes quidē signuꝫ
fecit nullū. Oīa aūt quecūqꝫ dixit
iohānes de hoc vera erant ⁊ mul
ti crediderunt in eū. ¶ Ca. xi.

Erat aūt quidā languēs la
zarus a bethaīa de castello
marie et marthe sororū eius. Ma
ria āt erat q̄ vnxit dn̄m vnguēto
⁊ extersit pedes eius capillis suis.
cuius frat̄ lazarus infirmabatur
Miserūt ꝯ sorores eius ad eū dicē
tes. Dn̄e ecce quē amas infirmat̄
Audiens autē ihus dixit eis. In
firmitas hec nō est ad mortez sed
ꝑ gloria dei ut glorificet̄ filiꝰ dei ꝑ
eā. Diligebat aūt ihesus marthā
⁊ sororē eius mariaꝫ ⁊ lazaꝝ. Vt
ꝯ audiuit qꝛ infirmabat̄. tunc q̄
dem māsit ī eodē loco duobꝰ die
bus Deinde post hec dicit discipu
lis suis. Eamꝰ in indeā iteꝝ. Dicūt
ei discipuli. Rabbi nūc querebāt
te iudei lapidare ⁊ iteruꝫ vadis il
luc. Rn̄dit ihesus. Nōne duodecī
sūt hore diei. Siq̄s ambulauerit
in die nō offendit. qꝛ lucē huius
mūdi videt. Si aūt ambulauerit
in nocte offendit. qꝛ lux nō est in
eo. Hec ait ⁊ post hec dicit eis. La
zarus amicus noster dormit. sed
vado ut a sōno exuscitez eum. Di
xerunt ꝯ discipuli eius Dn̄e si dor
mit saluꝰ erit. dixerat aūt ihesus
de morte eius. illi aūt putauerunt
qꝛ de dormicōne sōni diceret Tūc
ergo ihs dixit eis manifeste. La
zarus mortuus est ⁊ gaudeo ꝓpt̄
vos ut credatis. qm̄ nō eram ibi
Sed eamꝰ ad eum. dixit ergo tho
mas qui d̄r didimꝰ ad ꝯdiscipu
los. Eamꝰ ⁊ nos ⁊ moriamur cuꝫ
eo. Venit itaqꝫ ihs ⁊ inuenit eū
quatuor dies iam in monumēto
habentē Erat aūt bethania iuxta
iherosolimā quasi stadijs q̄ndecim.
Multi aūt ex iudeis venerāt
ad marthā ⁊ mariā ut ꝯsolaren
tur eas de fratre suo. Martha er
go ut audiuit quia ihesus venit
occurrit illi. maria aūt domi sede
bat. dixit ergo martha ad ihesū
Dn̄e si fuisses h̄ frat̄ meꝰ non fuis
set mortuꝰ. Sꝫ ⁊ nunc scio. quia q̄
cunqꝫ poposceris a deo dabit tibi
deꝰ. dicit illi ihesus resurget frat̄
tuꝰ. dicit ei martha Scio quia re
surget in resurrectione in nouissi
mo die. dic̄ ei ihesus. Ego sū resur
rectio ⁊ vita. Qui credit in me eti
tiam si mortuꝰ fuerit viuet ⁊ oīs
q̄ viuit ⁊ credit in me nō morietꝫ
ī eternū. Credis hoc. Ait illi. Vtiqꝫ
dn̄e. Ego credidi quia tu es xp̄us
filius dei qui in hūc mūduꝫ veni
sti. Et cuꝫ hec dixisset abijt ⁊ voca
uit mariā sororē suaꝫ silētio dicēs

Magister adest ⁊ vocat te. Illa ut
audiuit surgit cito ⁊ venit ad eū
Nōdū em̄ venerat ihus in castel
lū. sed eāt adhuc in illo loco vbi
occurreāt ei martha. Iudei ḡ qui
erant cū ea in domo ⁊ ꝯsolabant̄
eā cū vidisseut mariaꝫ qꝛ cito sur
rexit ⁊ exijt: secuti sūt eam dicētes
Quia vadit ad monumentuꝫ ut
ploret ibi. Maria ergo cū venisset
vbi erat ihus: videns euꝫ cecidit
ad pedes eiꝰ ⁊ dixit ei. Dn̄e: si fuis
ses hic nō fuisset mortuus frater
meus. Ihus ḡ ut vidit eaꝫ plorā
tem ⁊ iudeos q̄ venerāt cū ea plo
rantes infremuit spū ⁊ turbauit
seip̄m ⁊ dixit. Vbi posuistis euꝫ.
Dicūt ei. Dn̄e: veni ⁊ vide. Et lacri
matus ē ihs. Dixerūt ḡ iudei. Ecce
qūo amabat eū. q̄daꝫ āt ex ip̄is
dixerūt. Nō poterat h q̄ apuit ocu
los ceci nati facere ut h nō more
ret̄. Ihus ergo rursū fremēs ī se
metip̄o venit ad monumētū. Erat
aūt spelūca ⁊ lapis supposit⁹ eāt
ei. Ait ihus. Tollite lapidē. Dicit
ei martha soror eiꝰ qui mortuus
fuerat. Dn̄e iam fetet: quatridua
nus ē em̄ Dicit ei ihs. Nōne dixi
tibi. qm̄ si credideris videb̄ gloriā
dei. Tulerūt ergo lapidem. Ihus
aūt eleuatis sursū oculꝰ dixit. Pa
ter grās ago tibi qm̄ audisti me
Ego āt sciebā qꝛ semp̄ me audis
ꝫ ꝓpter ꝓplm̄ qui circūstat dixi: ut
credāt qꝛ tu me misisti. Hec cū di
xisset: voce mag̃ clamauit. Lazare
veni foras. Et statī ꝓdijt q̄ fuerat
mortuꝰ ligatus manꝰ ⁊ pedes īsti
tis ⁊ faties illiꝰ sudario erat liga
ta. Dixit eis ihus. Soluite euꝫ ⁊ si
nite abire. Multi ergo ex iudeis q̄
venerant ad mariā ⁊ marthā et
viderāt que fecit crediderūt in eū.
Quidā autem ex ip̄is abierūt ad
phariseos ⁊ dixerūt eis que fecit
ihus. Collegerunt ḡ pontifices ⁊
pharisei ꝯciliū ⁊ dicebant. Quid
facimꝰ. Quia hic hō multa signa
facit. Si dimittimꝰ euꝫ sic: oēs cre
dent in eū. Et veniēt romani ⁊ tol
lent nostꝝ locū et gentē. Vnus
aūt ex ip̄is cayphas nomine cū
eēt pontifex anni illius dixit eis.
Vos nescitis quicq̄ nec cogitatis
qꝛ expedit vobis ut vnus moriat̄
hō ꝓ ꝓplo et nō tota gens pereat.
Hoc aūt a semetip̄o nō dixit. ꝫ cū
eēt pontifex āni illiꝰ ꝓphetauit. qꝛ
ihs moriturus erat ꝓ gēte. Et nō
tm̄ ꝓ gente. ꝫ ut filios dei q̄ erant
dispsi cōgregaret in vnū. Ab illo
ḡ die cogitauerunt ut interficerent
eū. Ihus ergo iā nō in palā ābu
labat apud iudeos. ꝫ abijt in re
gionē iuxta desertū in ciuitateꝫ q̄
dicit̄ effrem ⁊ ibi morabat̄ cuꝫ di
scipulꝰ suis Proximū aūt erat pa
scha iudeoꝝ ⁊ ascēderūt multi ihe
rosolimaꝫ de regione añ pascha
ut sanctificarēt seip̄os Querebāt
ḡ ihm ⁊ colloquebant̄ ad inuicē
in tēplo stantes Quid putatis qꝛ
nō veit ad diē festū istū. Dederāt
autem pontifices ⁊ pharisei man
datum: ut si quis ꝯgnouerit vbi
sit indicet ut apprehendant eū.

Ihesus ergo an ¶ Ca. xij.
te sex dies pasche venit be
thaniam vbi lazarus fuerat mor
tuus quem suscitauit ihesus. Fe
cerunt autem ei cenam ibi ⁊ mar
tha ministrabat. lazarus vero
vnus erat ex discūbentibꝰ cū eo.

Maria ergo accepit librā vnguē
ti nardi pistici pretiosi ⁊ vnxit pe
des ihesu et extersit pedes eius capil
lis suis ⁊ domꝰ impleta est ex odo
re vnguēti. Dixit ḡ vnus ex disci
pul' eiꝰ iudas scariothis qui erāt
eū traditurus. Quare hoc vnguē
tū nō veniit trecentis denariis et
datū est egenis. ¶ Dixit aūt hoc nō
qꝛ de egenis ꝑtinebat ad eū. sed
qꝛ fur erat et loculos habens ea
que mittebant̄ portabat. Dixit ḡ
ihus. Sine illā ut in diez sepultu
re mee seruet illud. Pauperes em̄
semꝑ habetis vobiscū: me aūt nō
semꝑ habebitis. Cognouit ergo
turba multa ex iudeis qꝛ illic est
et venerūt non ꝓpt̄ ihm tm̄. ꝫ ut
lazarꝝ viderēt quē suscitauit a mor
tuis. Cogitauerūt aūt p̄ncipes sac̄
dotuz ut ⁊ lazarꝝ int̄ficerent quia
multi ꝓpt̄ illuz abibant ex iudeis
⁊ credebant in ihm. In crastinuz
aūt turba multa que venerat ad
diē festū cū audissent qꝛ venit ihe
sus iherosolimā acceperūt ramos
palmarꝝ ⁊ ꝓcesserūt obuiā ei ⁊ cla
mabant Osanna bn̄dictꝰ qui ve
nit in noīe dn̄i rex israhel. Et inue
nit ihus asellū et sedit sup eū sic̄
scriptū est. Noli timere filia syon
Ecce rex tuꝰ venit sedens sup pullū
asine. Hec nō cognouerūt discipu
li eiꝰ primū. ꝫ qn̄ glorificatus est
ihus tūc recordati sūt qꝛ hec erāt
scripta de eo et hec fecerūt ei. Testi
moniū ḡ ꝑhibebat turba q̄ erat
cū eo qn̄ lazarū vocauit de monu
mento et suscitauit eū a mortuis.
Propterea ⁊ obuiā veīt ei turba
qꝛ audierūt euz fecisse hoc signū
Pharisei ḡ dixerūt ad semetipsos
Videtis qꝛ n̄l ꝓficimꝰ. ¶ Ecce mun
dus totus post eū abiit. Erāt aūt
quidā gentiles ex hiis qui ascen
derāt ut adorārēt in die festo. Hij
ḡ accesserūt ad philippū q̄ erat a
bethsaida galilee ⁊ rogabāt euz
dicentes. Dn̄e volumꝰ ihm videre
Venit philippus ⁊ dicit andree.
Andreas rursū ⁊ philippus dixe
runt ihu. Ihus autē rn̄dit eis di
cens. Veīt hora ut clarificet̄ filiꝰ
hoīs. Amen amen dico vobis nisi
granū frumēti cadēs in terrā mor
tuū fuerit: ip̄m solū manet Si āt
mortuū fuerit multū fructū affert
Qui amat am̄az suā ꝑdet eam. Et
q̄ odit am̄az suaz in hoc mundo ī
vitaz eternā custodit eā. Si quis
m̄ ministrat me sequat̄ Et vbi sū
ego illic ⁊ minister meꝰ eit. Si q̄s
m̄ ministrauerit. honorificabit eū
pat̄ meꝰ. Nūc aīa mea turbata ē.
Et q̄d dicaz. ¶ Pat̄ saluifica me ex
hac hora. Sz ꝓpterea veni in horā
hāc. Pat̄ clarifica nomē tuū. Ve
nit ergo vox de celo. Et clarificaui
⁊ iterꝝ clarificabo. Turba ergo q̄
stabat et audierat dicebat toni
truū factū eē. Alij autē dicebant
Angelus ei locutus ē. Rn̄dit ihs
⁊ dixit. Nō ꝓpt̄ me hec vox venit.
ꝫ ꝓpt̄ vos. Nūc iuditiū est mundi
Nūc p̄nceps huiꝰ mūdi eitiet̄ fo
ras. Et ego si exaltatꝰ fuero a t̄ra
om̄a trahā ad meip̄m. Hoc aūt
dicebat significans q̄ morte esset
moriturus. Rn̄dit ei turba. Nos
audiuimꝰ ex lege qꝛ xp̄s manet
in eternū. Et qūo tu dicis oportet
exaltari filiuz hominis. ¶ Et q̄s est
iste filius hoīs. ¶ Dixit ḡ eis ihus.
Adhuc modicū lumē in vobis ē.

Ambulate dū lucē habetis: ut nō
tenebre vos cōprehendāt. Et qui
ambulat in tenebris: nescit quo
vadit. Dū lucē habetis credite in
lucem: ut filij lucis sitis. Hec locu
tus ē ihus et abijt ⁊ abscōdit se
ab eis. Cū aūt tanta signa fecissꝫ
corā eis nō credebant in eū ut ser
mo ysaie impleret quē dixit Dñe
q̄s credidit auditui nostro ⁊ bra
chiū dñi cui reuelatū ē. Propte
rea n̄ poterāt credere. q̄ iterū dixit
ysaias. Excecauit oculos eoꝝ ⁊ in
durauit cor eoꝝ: ut nō videāt ocu
lis ⁊ intelligāt corde ⁊ ꝯuertant ⁊
sanē eos. Hec dixit ysaias qn̄ vi
dit gloriā ei⁹ ⁊ locut⁹ ē de eo. Ve
rūtamen et ex pn̄cipib⁹ multi cre
diderūt in eū. ꝫ ꝓpt pharisеos nō
cōfitebant: ut de synagoga nō ei
cerent. Dilexerūt em̄ gloriā hoīm
magis q̄ gloriā dei Ihus aūt cla
mauit ⁊ dixit. Qui credit in me: n̄
credit in me. ꝫ in eū qui misit me.
Et qui videt me: videt eū q̄ misit
me. Ego lux in mūdū veni ut oīs
q̄ credit in me in tenebris nō ma
neat. Et si q̄s audieit verba mea
⁊ nō custodierit: ego non iudico
eū. Nō em̄ veni ut iudicē mundū
sed ut saluificē mundū. Qui sper
nit me ⁊ n̄ accipit verba mea: ha
bet qui iudicet eū. Sermo quē lo
cutus fū: ille iudicabit eū ī nouis
simo die. Quia ego ex meipō non
fuꝫ locut⁹. ꝫ q̄ misit me pat ipe m̄
mandatū dedit: q̄d dicaꝫ ⁊ quid
loq̄r. Et scio: q̄ mandatū ei⁹ vita
eterna ē. Que ḡ ego loquor sicut
dixit m̄ pat sic loquor. ¶ Ca. xiij.

Ante diē festū pasche sciens
ihs q̄ venit ei⁹ hora ut tn̄se
at ex hoc mūdo ad p̄rem cū dilexis
set suos qui erāt in mūdo in finem
dilexit eos. Et cena facta cuꝫ dya
bolus iā misisset in cor ut traderet
eū iudas symonis scariothis: sci
ens q̄ oīa dedit ei pat in manus
⁊ q̄ a dō exiuit ⁊ ad deū vadit: fur
git a cena ⁊ ponit vestimenta sua
⁊ cū accepisset lintheū p̄cinxit se.
Deinde misit aquaꝫ in peluim ⁊ ce
pit lauare pedes discipuloꝝ ⁊ ext
gere lintheo quo erat precinctus
Venit ḡ ad symonē petꝝ. Et dic
ei petrus. Dñe tu m̄ lauas pedes.
Rn̄dit ihs ⁊ dixit ei Qd ego facō
tu nescis mō. scies aūt postea dic
ei petrus. Nō lauabis m̄ pedes in
eternū. Rn̄dit ei ihus. Si nō laue
ro te: nō habeb partē mecū. Dicit
ei symō petrus. Dñe: nō tm̄ pedes
meos sed ⁊ man⁹ et caput. Dicit
ei ihus Qui lotus est nō indiget
nisi ut pedes lauet. ꝫ ē mund⁹ to
tus. Et vos mūdi estis. ꝫ nō oēs.
Sciebat em̄ q̄snā eēt qui traderet
eū. Propterea dixit: nō estis mū
di ōnes. Postq̄ ergo lauit pedes
eoꝝ ⁊ accepit vestimēta sua: cū re
cubuisset iteꝝ dixit eis. Scitis q̄d
fecerim vob. Vos vocatis me ma
gister ⁊ dñe ⁊ bn̄ dicitis Sū etem̄
Si ēgo ego laui pedes vestros dn̄s
⁊ magister ⁊ vos debetis alter al
terius lauare pedes. Exempluꝫ em̄
dedi vobis ut quemadmodum
ego feci vobis ita et vos fatiatis.
Amen amen dico vobis: non est
seruus maior domino suo. neq̄
apostolus maior eo qui misit il
lum. Si hec scitis: beati eritis si fe
ceritis ea. Non de omnibus vo
bis dico. Ego scio quos elegerim

Sz ut adimpleat̄ scriptuā q̄ man
ducat mecū panē leuabit contra
me calcaneū suū. Amodo dico vo
bis priusq̄ fiat ut cū factuz fuerit
credatis q̄ ego sū. Amen amē di
co vob̄. qui accipit si quez misero
me accipit. Qui āt me accipit. ac
cipit eū qui me misit Cū hec dixis
set ihus turbatus est spū et ꝓte
status est ⁊ dixit. Amen amen di
co vob̄. q̄ vn⁹ ex vobis tradet me
Aspitiebant ergo ad inuicē disci
puli. hesitantes de q̄ diceret. Erat
ergo recūbens vn⁹ ex discipulis
ei⁹ ī sinu ihesu quē diligebat ihs
Innuit ergo huic symō petrus ⁊
dixit ei. Quis ē de quo dic̄. Itaq̄
cū recubuissz ille supra pectus ihu
dic̄ ei. Dn̄e quis est. Rn̄dit ihesus
Ille est cui ego intinctū panē por
rexero Et cū intinxisset panē dedit
iude symonis scariothis. Et post
bucellam introiuit in eum satha
nas Et dicit ei ihesus. Quod facis
fac citi⁹ Hoc autē nemo sciuit di
scūbentiū ad quid dixerit ei. Qui
dā em̄ putabāt q̄ loculos habe
bat iudas q̄ dixissz ei ihus. eme
ea que op⁹ sunt nobis ad diez fe
stū ā egenis ut aliq̄d daret. Cuz
ergo accepisset ille bucellā. exiuit
ꝯtinuo Erat autē nox. Cum ergo
exisset dixit ihs. Nūc darificatus
est filius hominis ⁊ deus darifica
tus ē in eo Si deus darificatus est
in eo ⁊ deus darificabit eum in se
metipō ⁊ ꝯtinuo darificabit eum
Filioli adhuc modicū vobiscum
sū. Queretis me ⁊ sic̄ dixi iudeis q̄
ego vado vos nō potestis venire
Et vobis dico modo. Mandatum
nouū do vob̄. ut diligatis inuicez

sic̄ dilexi vos ut ⁊ vos diligatis ī
uicez. In hoc ꝯgnoscent oēs q̄ di
scipuli mei estis. si dilectionē ha
bueritis ad inuicē. Dic̄ ei symō pe
trus. Dn̄e quo vadis. Rn̄dit ihe
sus. Quo ego vado nō potes me
modo sequi. sequeris autē postea
Dic̄ ei petrus. Quare nō possum te
sequi mō. Animā meā ꝓ te ponā
Rn̄dit ei ihus. Am̄az tuam ꝓ me
pones. Amen amē dico tibi. non
cātabit gall⁹ donec ter me neges

Et ait discipulis ¶ Ca. xiiij.
suis. Nō turbetur cor vestꝝ.
Creditis ī deū ⁊ in me credite. In
domo p̄ris mei mansiones multe
sunt. Si q̄ min⁹ dixissem vobis q̄
vado paē vobis locū. Et si abiero
⁊ prepauero vob̄ locū. iterꝝ veio
⁊ accipiaz vos ad meip̄m ut vbi
sū ego ⁊ vos sitis. Et quo ego va
do scitis ⁊ viam scitis. Dic̄ ei tho
mas. Dn̄e nescim⁹ quo vadis. Et
qūo possumus viam scire. Dic̄ ei
ihus. Ego sū via ⁊ veritas ⁊ vita
Nemo venit ad p̄rem nisi per me
Si ꝯgnouissetis me ⁊ p̄rem meuz
vtiq̄ cognouissetis. Et amodo co
gnoscetis eū ⁊ vidistis eū. dic̄ ei
philippus. Dn̄e ōnde nobis p̄rez
⁊ sufficit nobis. dic̄ ei ihesus. Tā
to tēpe vobiscū sum ⁊ nō ꝯgnoui
stis me. Philippe qui videt me
videt ⁊ p̄rem. Quomodo tu dicis
ōnde nobis p̄rem. Nō credis q̄a
ego in p̄re ⁊ pat̄ in me ē. Verba
que ego loquor vobis a meipō n̄
loquor. Pat̄ autē in me manens
ip̄e facit opa. Nō creditis q̄ ego ī
p̄re ⁊ pat̄ in me est. Alioqn̄ ꝓpt̄
opa ip̄a credite. Amen amē dico
vobis qui credit ī me opa q̄ ego

fatio q ipe fatiet q maiora hoꝝ fa
tiet. Quia ego ad patrem vado q
q8cūq petieritis pēz in noīe meo
hoc fatiā ut glorificet pat in filio
si q̄d petieritis me in noīe meo hoc
fatiā. Si diligitis me: mādata mea
seruate Et ego rogabo patrē q aliū
paditū dabit vob ut maneat vo
biscū in eternū spm veritatis: quē
mūd⁹ nō pōt accipe. qz nō videt
eū nec scit eū. Vos aūt cognosce
tis eū. qz apud vos manebit q in
vob erit. Nō relinquā vos orpha
nos: veniā ad vos. Adhuc modi
cū q mūd⁹ me iaz nō videt. Vos
āt videtis me. qz ego viuo q vos
viuetis. In illo die vos cognosce
tis: qz ego sū in patre meo q vos i
me q ego in vob. Qui habz māda
ta mea et seruat ea: ille ē q̄ diligit
me. Qui autez diligit me: dilige
a patre meo. Et ego diligā eum q
manifestabo ei meipsū. Dicit ei iu
das: nō ille scariothis. Dñe q̄d fa
ctū est qz manifestaturus es nob
teipm q nō mūdo. Rndit ihūs q
dixit ei. Si q̄s diligit me sermonez
meū seruabit q pat meus diliget
eū q ad eū veniem⁹ q mansionez
apud euz faciem⁹. Qui nō diligit
me: sermones meos nō seruat. Et
sermonē quē audistis nō ē me⁹
sz ei⁹ qui misit me pris. Hec locu
tus sū vob apud vos manēs. Pa
raditus aūt spūssanct⁹ quez mit
tet pat in noīe meo ille vos doce
bit oīa q suggeret vob oīa quecū
q dixero vobis. Pacem relinquo
vob. pacē meā do vobis. Nō quō
mūdus dat: ego do vobis. Nō tur
bet cor vestrū: neq formidet. Audi
stis qz ego dixi vobis vado q veio
ad vos. Si diligeretis me: gaude
retis vtiq: qz vado ad pēz. qz pa
ter maior me est. Et nūc dixi vob
priusq̄ fiat: ut cū factū fuerit cre
datis. Jā nō multa loqr vobiscū
Venit em̄ pnceps mūdi huius q in
me nō habet quicq̄. Sz ut cognos
cat mūdus qz diligo patrē. sicut
mandatū dedit mihi pr sic facio Sur
gite eam⁹ hinc.

¶ Ca. xv.

Ego sū vitis vera q pat meus
agricola ē Oēm palmitez in
me nō ferentem fructū tollet eū q
oēm qui fert fructū purgabit eū
ut fructū plus afferat. Jā vos mū
di estis ppter sermonē quē locutus
sū vobis. Manete in me et ego in
vobis. Sicut palmes nō pōt ferre
fructū a semetipō nisi māserit in vi
te: sic nec vos si in me manseritis.
Ego sum vitis: vos palmites Qui
manz in me q ego in eo hic fert fructū
multū. qz sine me nil potestis face
re. Si q̄s in me nō māserit mittet
foras sic palmes et arescet q colli
gēt eū q in ignē mittet q ardet. Si
māseritis in me q verba mea in vo
bis manserint: q8cūq volueritis
petetis q fiet vob. In hoc clarifica
t⁹ ē pr me⁹ ut fructū plurimū af
feratis q effitiamini mei discipuli
Sic dilexit me pr q ego dilexi vos
Manete in dilectōe mea Si pcepta
mea seruaueritis: manebitis in dile
ctione mea sic q ego prис mei pce
pta seruaui q maneo in ei⁹ dilectōe.
Hec locut⁹ sū vob ut gaudiū meū
in vob sit q gaudiū vestrū impleat
Hoc ē precep tū meū: ut diligatis
inuicez sicut dilexi vos. Maiorem
hac dilectōnē nemo habz ut ani
mam suā ponat q̄s p amicis suis

Vos amici mei estis si feceritis q̄
ego precipio vob̄· Jam non dico
vos seruos· q̄a seruꝰ nescit quid
fatiat dn̄s eiꝰ· Vos autē dixi ami
cos· qꝛ oīa quecūqꝫ audiui a pa
tre meo nota feci vobis· Nō vos
me elegistis ꝫ ego elegi vos ⁊ po
sui vos ut eatis ⁊ fructū afferatis
⁊ fructꝰ vester maneat ut qd̄cūqꝫ
petieritis patrem in noīe meo det
vobis· Hec mādo vobis ut diliga
tis inuicē· Si mūdꝰ vos odit· sci
tote qꝛ me p̄orē vob̄ odio habuit
Si de mūdo fuissetis mundus qd̄
suum erat diligeret· Quia vero de
mūdo nō estis· sed ego elegi vos
de mūdo· ꝓpterea odit vos mūdꝰ
Memētote ꝑmonis mei quez ego
dixi vobis· Nō est seruꝰ maior do
mino suo· Si me ꝑsecuti sūt ⁊ vos
ꝑsequent̄· Si ꝑmonez meū serua
uerūt ⁊ vestꝝ seruabūt· Sed hec
om̄a fatiēt vobis ꝓpt̄ nomē meū
qꝛ nesciūt eū qui misit me· Si nō
venissem ⁊ locutus fuissez eis: pec
catū nō haberent· Nunc aūt excu
sationē nō habent de peccato suo
Qui me odit ⁊ patrē meum odit
Si opa nō fecissez ī eis que nemo
alius fec̄· pctm̄ nō haberēt· Nūc
aūt ⁊ viderūt ⁊ oderūt ⁊ me ⁊ pa
trez meū Sed ut adimpleat̄ ꝑmo
qui in lege eoꝝ scriptus est· quia
odio habuerūt me gratis· Cum
aūt venerit paditus quē ego mit
taz vobis a p̄re spm̄ veritatis q̄ a
patre ꝓcedit: ille testimoniū per
hibebit de me Et vos testimoniū ꝑ
hibebitis· qꝛ ab initio mecū estis·

Hec locutus sū vob̄ ¶ Ca·xvi·
ut nō scādalizemini· Absqꝫ
synagogis fatient vos· Sz venit
hora ut oīs qui int̄ficit vos arbi
tret̄ obsequiū se prestaē dō Et hec
fatient vob̄· qꝛ nō nouerūt patrē
neqꝫ me· Sed hec locutus sū vob̄
ut cū venerit hora eoꝝ reminisca
mini qꝛ ego dixi vobis· Hec autē
vob̄ ab initio nō dixi· qꝛ vobiscū
eram Et nunc vado ad eū qui mi
sit me ⁊ nemo ex vobis int̄rogat
me quo vadis· Sz qꝛ hec locutus
sū vob̄· tristitia īplebit cor vestrū
Sed ego veritatē dico vobis· expe
dit vob̄ ut ⁊ ego vadā· Si em̄ nō
abiero paditꝰ nō veniet ad vos
Si autez abiero mittā eū ad vos
Et cū venerit ille arguet mūdū de
peccato ⁊ de iustitia ⁊ de iudicō De
peccato quidē· qꝛ nō crediderūt in
me· De iustitia vero· qꝛ ad patrē
vado ⁊ iam non videbitis me· De
iudicō aūt· qꝛ p̄nceps huiꝰ mun
di iaz iudicatus est· Adhuc mul
ta habeo vob̄ dicere· ꝫ nō potestis
portare mō· Cū aūt venerit ille spi
ritus veritatis· docebit vos omnē
veritatē Nō em̄ loquet̄ a semetipō
ꝫ quecūqꝫ audiet loquet̄ et q̄ vē
tuā sunt ānuntiabit vob̄· Ille me
clarificabit· qꝛ de meo accipiet et
ānuntiabit vobis· Om̄a quecūqꝫ
habet pat̄ mea sūt· Propterea di
xi qꝛ de meo accipiet ⁊ ānūtiabit
vobis· Modicū ⁊ iā nō videbitis
me ⁊ iteꝝ modicū ⁊ videbitis me
quia vado ad patrē· Dixerūt ḡ ex
discipul̄ eius ad inuicē· Quid est
hoc ꝙ dicit nobis modicū et nō
videbitis me ⁊ iteꝝ modicū ⁊ vi
debitis me ⁊ qꝛ vado ad patrez·
Dicebant ḡ· Quid est hoc ꝙ dic̄
modicuz· Nescimus quid loquit̄
Cognouit aūt ih̄us qꝛ volebant

eū interrogare ⁊ dixit eis. De hoc
queritis int̄ vos q̄ dixi modicū ⁊
nō videbitis me ⁊ iterꝫ modicū ⁊
videbitis me. Amen amē dico vo
bis: q̄ plorabitis et flebitis vos:
mūdus autē gaudebit. Vos aūt
ꝯtristabimini. ꝫ tristitia vrā ver
tetur in gaudiū. Mulier cū parit
tristitiā habꝫ. q̄ venit hora eius.
Cū āt peperit puerꝫ iā nō meminit
pressure ꝓpt̄ gaudiū. q̄ natꝰ ē hō
in mundū. Et vos igit̄ nūc quidē
tristitiā hētis. Iterꝫ āt videbo vos
⁊ gaudebit cor vestꝫ ⁊ gaudium
vestꝫ nemo tollet a vob̄. Et ī illo
die me ñ rogabitis quicq̄. Amē
amen dico vob̄ si q̄d petieritis pa
trē in noīe meo dabit vob̄. Vsq̄
mō nō petistis quicq̄ ī noīe meo
Petite ⁊ accipietis ut gaudiū ve
strꝫ sit plenū. Hec in ꝓuerbijs locu
tus sū vobis Venit hora cū iā nō
in ꝓuerbijs loquar vobis. ꝫ palaꝫ
de patre ānūtiabo vobis. Illo die
in noīe meo petetis Et nō dico vo
bis. q̄ ego rogabo patrē de vobis
Ipe em̄ pat̄ amat vos q̄ vos me
amastis et credidistis q̄ a dō exi
ui. Exiui a patre ⁊ veni in mundū
iterꝫ relinquo mundū ⁊ vado ad
p̄rem. Dicunt ei discipuli eiꝰ. Ecce
nūc palā loqueris ⁊ ꝓuerbium
nullū dicis. Nūc scimꝰ q̄ scis oīa
⁊ nō opus est tibi ut q̄s te inter
roget. In hoc credimꝰ: q̄ a deo ex
isti. Rn̄dit eis ih̄us. Modo credi
tis. Ecce venit hora ⁊ iaꝫ venit ut
dispgamini vnusquisq̄ in ꝓpria
⁊ me solū relinq̄tis. Et nō sū solꝰ.
q̄ pater mecū est. Hec locutus sū
vobis ut in me pacē habeatis. In
mūdo pressuraꝫ habebitis. sed cō
fidite ego vici mūdū. ¶ Ca. xvij.
Hec locutus est ih̄us ⁊ suble
uatis oculꝰ in celū dixit. Pa
ter venit hoā clarifica filiū tuū ut
filius tuꝰ clarificet te. Sic̄ dedisti
ei potestatē oīs carnis ut ōne qd̄
dedisti ei det eis vitā eternā. Hec
est aūt vita eterna: ut ꝯgnoscāt
te solū verꝫ deū ⁊ quē misisti ih̄m
xp̄m. Ego te clarificaui sup terraꝫ
opus ꝯsūmaui qd̄ dedisti m̄ ut fa
tiam. Et nūc clarifica me tu pater
apud temetip̄m: claritate quam
habui priusq̄ mūdus eēt apud
te. Manifestaui nomē tuū hoībꝰ
quos dedisti m̄ de mūdo Tui erāt
⁊ mihi eos dedisti ⁊ sermonē tuū
seruauerūt. Nūc ꝯgnouerūt: q̄a
oīa q̄ dedisti m̄ abs te sunt. Quia
verba que dedisti m̄ dedi eis ⁊ ip̄i
acceperūt ⁊ ꝯgnouerūt vere q̄a a
te exiui ⁊ crediderūt q̄ tu me misi
sti. Ego ꝓ eis rogo. Nō ꝓ mundo
rogo. ꝫ ꝓ hijs quos dedisti m̄. q̄
tui sunt. Et mea oīa tua sūt ⁊ tua
mea sunt et clarificatus sū in eis.
Et iā nō sū in mundo et hij in mū
do sunt ⁊ ego ad te venio. Pat̄ sā
cte serua eos in noīe tuo quos de
disti m̄ ut sint vnū sic̄ ⁊ nos. Cū
eēm cū eis: ego seruabaꝫ eos ī no
mine tuo. Quos dedisti mihi ego
custodiui ⁊ nemo ex eis perijt ni
si filiꝰ ꝑdicōis ut scriptura imple
atur. Nūc aūt ad te venio ⁊ hec lo
quor in mūdo ut habeāt gaudiū
meum impletum in semetipsis.
Ego dedi eis sermonem tuum et
mundus eos odio habuit. quia
nō sunt de mūdo sicut ⁊ ego nō sū
de mūdo. Non rogo ut tollas eos
de mūdo. ꝫ ut serues eos a malo.

de mūdo nō sunt sicut ⁊ ego non sū de mūdo· Sanctifica eos in veritate· Sermo tus veritas est· Sicut tu me misisti in mundū ⁊ ego misi eos in mūdū· Et p eis ego sāctifico meipm ut sint ⁊ ipi sāctificati in veritate ¶ Nō p eis aūt rogo tm ꝫ ⁊ p eis qui credituri sūt p verbū eorū in me ut oēs vnū sint sicut tu pat in me ⁊ ego in te ut ⁊ ipi in nobis vnū sint ut credat mundus qz tu me misisti· Et ego claritatem quam tu dedisti mi dedi eis ut sint vnū sicut ⁊ nos vnū sum⁹· Ego in eis ⁊ tu in me ut sint cōsūmati in vnū ⁊ cognoscat mund⁹ qz tu me misisti ⁊ dilexisti eos sicut ⁊ me dilexisti· Pater quos dedisti mi volo ut vbi sū ego ⁊ illi sint mecū ut videant claritatē meā quā dedisti mi qz dilexisti me añ constitucōem mūdi· Pat iuste· mūdus te nō cognouit· Ego āt te cognoui ⁊ hīj cognouerūt qz tu me misisti· Et notū fecī eis nomē tuū ⁊ notū faciā ut dilectio qua dilexisti me in ipsis sit ⁊ ego in ipsis· ¶ Ca·xviij·

Hec cū dixisset ihūs· egressus est cū discipulis suis trans torrentē cedron vbi erat ortus in quē introiuit ipe ⁊ discipuli eius Sciebat autez ⁊ iudas qui tradebat eū locū· quia frequent ihūs conuenerat illuc cum discipul suis Judas g cū accepisset cohortez a pōtificib⁹ ⁊ phariseis ministros venit illuc cū laternis ⁊ facibus ⁊ armis· Jhūs itaq sciens oīa q vēntura erāt sup eū· pcessit ⁊ dixit eis· Quem queritis· ꝛ Rñderunt ei Jhm nazarenū· Dic eis ihs· Ego sū· Stabat aūt ⁊ iudas qui tradebat eū cū ipīs· Vt g dixit eis ego sū abierūt retrorsuz ⁊ ceciderūt in terram· Iterū g interrogauit eos Quē queritis· ꝛ Illi autē dixerunt Jhesū nazarenū· Rñdit ihs· Dixi vobis qz ego sū· Si g me queritis sinite hos abire· Vt impleret sermo quez dixit quia quos dedisti mi nō p didi ex eis quēq· Symō g petrus habens gladiū eduxit eū ⁊ p cussit pontificis seruū ⁊ abscidit eius auriculam dextrā· Erat aūt nomē seruo malch⁹· Dicit g ihūs petro· Mitte gladiū tuuz in vaginaz· Calicē quē dedit mi pat si bibā illū· ꝛ Cohors g ⁊ tribun⁹ ⁊ ministri iudeoz ceprehenderunt ihm ⁊ ligauerūt eū ⁊ adduxerūt eū ad annā pmuz· Erat em socer caiphe q erat pontifex anni illius Erat aūt caiphas qui consiliū dederat iudeis qz expedit vnū hominē mori p pplo· Sequebat aūt ihesū symon petrus ⁊ alius discipulus discipul⁹ aūt ille erat notus pōtifici ⁊ introiuit cū ihū in atriū pōtificis· Petrus autem stabat ad ostiū foris· Exiuit ergo discipul⁹ alius qui erat notus pōtifici ⁊ dixit ostiarie ⁊ introduxit petz· Dicit ergo ancilla ostiaria· Nūquid ⁊ tu ex discipulis es hōis istius· ꝛ Dicit ille· Nō sum· Stabant autez serui ⁊ ministri ad prunas quia frigus erat ⁊ calefaciebāt se· Erat aūt cū eis ⁊ petrus stans ⁊ calefaciens se· Pōtifex ergo interrogauit ihm de discipul suis ⁊ de doctrina eius· Rñdit ei ihesus Ego palā locutus sū mūdo· Ego semp docui in synagoga ⁊ in templo quo oēs iudei conuenūt ⁊ in occulto locut⁹

fū nihil. Quid me ĩterrogas. In
terroga eos qui audierunt: quid
locutus sū ipsis. Ecce hij sciunt q̄
dixerim ego. Hec aūt cū dixisset:
vnꝰ assistens ministroꝝ dedit ala
pam ihu dicens. Sic rñdes ponti
fici. Rñdit ei ihus. Si male locu
tus sū: testimoniū ꝑhibe de malo
Si autē bñ: quid me cedis. Et mi
sit eū annas ligatū ad cayphan
pontificē. Erat aūt symon petrus
stans ⁊ calefatiēs se. Dixerūt ergo
ei. Nūquid et tu ex discipul' eius
es. Negauit ille ⁊ dixit. Nō sū. Di
cit ei vnus ex seruis pontificis: co
gnatꝰ eiꝰ cuiꝰ abscidit petrꝰ auri
culā. Nōne ego te vidi ĩ orto cū il
lo. Iterū ergo negauit petrus et
statī gallus cantauit. Adducunt
ergo ihm ad cayphan in p̄toriū
Erat aūt mane. Et ipsi nō introie
rūt in pretoriū ut nō ꝯtaminaren
tur. ꝫ mādūcarēt pascha. Exiuit
ergo pilatus ad eos foras et di
xit. Quā accusacōem affertis adū
sus hominez hūc. Rñderūt ⁊ dixe
runt ei. Si nō eēt hic malefactor:
non tibi tradidissemꝰ eū. Dicit ḡ
eis pilatus. Accipite eū vos ⁊ ꝑm
legē vestrā iudicate eū. Dixerunt
ergo iudei. Nobis nō licet interfi
cere quēq̄. Vt sermo ihesu imple
ret quē dixit: significās qua mor
te eēt moriturꝰ. Introiuit ḡ iterū
ĩ pretoriū pilatus ⁊ vocauit ihm
⁊ dixit ei Tu es rex iudeoꝝ. Respō
dit ihs. A temetipō hoc dicis: an
alij tibi dixerūt de me. Rñdit pila
tus. Nūquid ego iudeꝰ sū. Gens
tua et pontifices tradiderūt te m̄.
Quid fecisti. Rñdit ihs. Regnū
meū nō est de hoc mūdo Si ex hoc
mundo eēt regnū meū: mīstri mei
vtiq̄ decertarēt ut nō traderer iu
deis. Nunc aūt regnū meū non ē
hinc. Dixit itaq̄ pilatus. Ergo rex
es tu. Rñdit ihesus. Tu dicis q̄a
rex sū ego. Ego in hoc natus sū et
ad hoc veni ĩ mundū ut testimo
niū ꝑhibeaz veritati. Omnis qui ē
ex veritate audit meā vocez. Dicit
ei pilatus. Quid est veritas. Et cū
hoc dixisset: iteꝝ exiuit ad iudeos
⁊ dicit eis Ego nullā inuenio ĩ eo
causaz. Est aūt ꝯsuetudo vobis ut
vnum dimittā vobis in pascha.
Vultis ḡ dimittā vobis regē iude
orū Clamauerūt rursū oēs dicen
tes. Nō hūc sed barraban. Erat
aūt barrabas latro. ¶ Ca. xix.

Tunc ḡ apprehēdit pilatus
ihm ⁊ flagellauit Et milites
plectentes coronā de spinis impo
suerūt capiti eiꝰ ⁊ veste purpurea
circūdederūt eū. Et veniebāt ad eū
⁊ dicebant. Aue rex iudeoꝝ Et da
bāt ei alapas. Exiuit iteꝝ pilatꝰ
foras ⁊ dicit eis. Ecce adduco vo
bis eū foras: ut ꝯgnoscatis quia
in eo nullam inuenio causaz. Exi
uit ḡ ihesus portans spineam co
ronam ⁊ purpureum vestimentū
Et dicit eis. Ecce homo. Cum ḡ vi
dissent eum pontifices ⁊ ministri
clamabāt dicentes Crucifige cru
cifige euz. Dicit eis pilatꝰ. Accipi
te eum vos et crucifigite. Ego em̄
non inuenio in eo causam Respō
derūt ei iudei. Nos legē habemꝰ ⁊
scd̄m legem debet mori. q̄a filium
dei se fecit. Cum ergo audisset pi
latus hunc sermonem magis ti
muit. Et ingressus est in pretoriū
iterum ⁊ dicit ad ihm. Vñ es tu.

Jhus aūt rn̄sū non dedit ei. Dicit
ḡ ei pilatus. Mihi nō loqueris.
Nescis q̄ potestatē habeo crucifi
gere te ⁊ ptātem habeo dimittere
te. Rn̄dit ihus. Nō haberes pote
statē adūsuz me vllā. nisi tibi eēt
datū desup. Propterea qui me tr̄
didit tibi maiꝰ peccatū habet. Et
exinde querebat pilatus dimitte
re eū. Judei aūt clamabant dicen
tes Si hūc dimittis: nō es amicꝰ
cesaris. Oīs em̄ qui se regez facit
ꝯtradicit cesari. Pilatus ḡ cū au
disset hos s̄mones adduxit foās
ihm et sedit ꝓ tribunali ī loco q̄
dicit̄ lichostratus. hebraice autē
gabatha. Erat aūt parasceue pa
sche hora q̄si sexta Et dicit iudeis.
Ecce rex vester. Illi aūt clamabāt
Tolle tolle crucifige eū. Dicit eis
pilatus. Regē vestꝝ crucifigam.
Rn̄derūt pontifices Nō habemus
regē nisi cesarez. Tūc ḡ tradidit
eis illū ut crucifigeret̄. Susceperūt
aūt ihm ⁊ eduxerūt. Et baiulans
sibi crucē exiuit in eū qui dicit̄ cal
uarie locuz. hebraice golgatha.
Vbi eū crucifixerūt ⁊ cū eo alios
duos hinc ⁊ hinc. mediū autem
ihm. Scripsit aūt ⁊ titulū pilatꝰ
⁊ posuit sup crucē Eāt aūt scriptū
Jhesus nazarenꝰ rex iudeoꝝ Hūc
ḡ titulū multi legerunt iudeoꝝ. q̄a
ꝓpe ciuitatē erat locus vbi cruci
fixus ē ihus. Et eāt scriptū hebra
ice grece et latine. Dicebāt ḡ pila
to pontifices iudeoꝝ. Noli scribere
rex iudeoꝝ. s̄ q̄ ipse dixit. rex sū iu
deoruz. Rn̄dit pilatus. Q̄d scripsi
scripsi. Milites ergo cuz crucifixis
sent eū acceperūt vestimenta eiꝰ
et fecerūt quatuor ptes. vnicuiq̄z
militi ptē ⁊ tunicā. Erat aūt tunica
incōsutilis desup ꝯtexta p totū. Di
xerūt ergo ad inuicez. Nō scinda
mus eā. s̄ sortiamur de illa cuius
sit. Vt scriptura impleret̄ dicens
Partiti sūt vestimēta mea sibi ⁊ ī
vestē meā miserūt sortē. Et milites
quidē hec fecerūt. Stabāt aūt iux̄
crucez ihu mat̄ eiꝰ ⁊ soror matris
eiꝰ maria cleophe ⁊ maia magda
lene. Cū vidisset ergo ihus mr̄ez
⁊ discipulū stantē quē diligebat
dicit matri sue. Mulier ecce filius
tuus. Deinde dicit discipulo. Ecce
mat̄ tua. Et ex illa hoā accepit eā
discipulus in sua. Postea sciens
ihus q̄a om̄a ꝯsūmata sunt ut cō
sūmaret̄ scriptuā dic̄. Sitio. Vas
ergo erat positū aceto plenū. Illi
autē spongiaz plenā aceto ysopo
circūponentes obtulerūt ori eius
Cū ergo accepisset ihus acetū di
xit Cōsūmatū est. Et inclinato ca
pite tr̄didit spm̄. Judei ergo qm̄
parasceue erat ut nō remanerēt
in cruce corpa sabbato. Erat em̄
magnꝰ dies ille sabbati. rogaue
rūt pilatū ut frangerent̄ eoꝝ cru
ra et tollerent̄. Venerūt ḡ milites
⁊ p̄mi quidez fregerūt crura ⁊ alte
rius qui crucifixꝰ est cum eo. Ad
ihm aūt cū venissent ut viderūt eū
iam mortuū nō fregerūt eiꝰ crura
s̄ vnꝰ militū lancea latus eiꝰ ape
ruit ⁊ cōtinuo exiuit sāguis ⁊ aq̄
Et qui vidit testimoniū ꝑhibuit
⁊ verꝝ est testimoniū eius. Et ille
scit q̄ veā dicit ut ⁊ vos credatis
Facta sunt em̄ hec ut scriptuā im
pleret̄. Os nō ꝯminuetis ex eo. Et
iterꝝ alia scriptura dic̄. Videbunt
in quē trāsfixerūt. Post hec autez

rogauit pilatū ioseph ab arīma
thia eo q̄ eēt discipulus ihu: oc
cultus aūt ꝓpē metum iudeoꝝ: ut
tolleret corp⁹ ihu. Et pmisit pila
tus. Venit ergo a tulit corp⁹ ihu
Venit aūt a nicodem⁹ q̄ venerat
ad ihm nocte pmū: ferens mixtu
rā mirre a aloes quasi libras cen
tū. Acceperūt g̃ corp⁹ ihu et liga
uerūt eū linteis cū aromatib⁹ si
cut mos ē iudeis sepelire. Erat au
tē in loco vbi crucifixus ē ortus a
in orto monumentū nouuz i quo
nōduz quis q̄ positus erat. Ibi g̃
ꝓpē parasceuē iudeoꝝ: quia iuxta
erat monumentū posuerūt ihm.

VNa aūt sabbati ¶ Ca. xx.
maria magdalene venit ma
ne cū adhuc tenebre eēnt ad mo
numentū a vidit lapidē sublatū
a monumēto. Cucurrit g̃ a venit
ad symonē petruz a ad aliū disci
pulū quē amabat ihus a dicit il
lis Tulerūt dīm de monumento
a nescim⁹ vbi posuerūt euz. Exijt
g̃ petrus a ille ali⁹ discipul⁹ a ve
nerūt ad monumētuz. Currebāt
aūt duo siī a ille ali⁹ discipul⁹ p̄
cucurrit citi⁹ petro a venit p̄mus
ad monumentū. Et cū se inclinas
set vidit posita lintheamina. nō tñ
introiuit. Venit g̃ symon petrus
sequēs eū a introiuit in monumē
tū. Et vidit lintheamina posita et
sudariuz qđ fuerat sup caput ei⁹
nō cū lintheaminib⁹ positū. sed se
paratū inuolutū i vnū locuz. Tūc
g̃ introiuit a ille discipul⁹ q̄ vene
rat p̄m⁹ ad monumentū a vidit
a credidit. Nōdū em̄ sciebāt scri
ptura. qz oporteret euz a mortuis
resurgere. Abiēt g̃ iterū discipuli
ad semetipōs. Maria aūt stabat
ad monumentū foris ploras. dū
ergo fleret inclinauit se a ꝓspexit
i monumentū. Et vidit duos an
gelos i albis sedētes: vnū ad caput
a vnū ad pedes vbi positū fuerat
corp⁹ ihu. dicūt ei illi Mulier q̄d
ploras. dicit eis Quia tulerūt do
minū meū a nescio vbi posuerūt
eū. Hec cū dixisset cōuersa ē retror
sum a vidit ihm stantē a nō scie
bat q̄ ihesus ē. dicit ei ihus. Mu
lier quid ploras. Quē q̄ris. Illa
existimās q̄ ortulan⁹ eēt: dicit ei
dñe: si tu sustulisti eū dicito mihi
vbi posuisti eū a ego eū tollā. dic̄
ei ihesus. Maria. Cōuersa illa dic̄
ei. Rabōni q̄d dicit magister. dic̄
ei ihesus. Noli me tāgere. Nōduz
em̄ ascendi ad patrez meū. Vade
aūt ad frēs meos a dic eis. Ascē
do ad p̄rem meū a p̄rem vestrū: deū
meū a deū vestrū. Venit maria ma
gdalene ānūtians discipul' q̄ vi
di dīm a hec dixit m̄. Cū g̃ sero es
set die illo vna sabbatoꝝ a fores
eēnt clause vbi erāt discipli ogre
gati ꝓpē metuz iudeoꝝ: venit ihs a
stetit i medio a dixit eis. Pax vo
bis. Et cū hec dixisset: ostendit eis ma
nus a latus. Gauisi sūt g̃ discipuli
viso dño. dixit g̃ eis iterū. Pax vo
bis. Sic̄ misit me p̄r et ego mitto
vos. Hec cū dixisset insufflauit a dic̄
eis. Accipite spūm sc̄m Quoꝝ remi
seritis pcā remittūt eis a q̄ꝝ reti
nueritis retēta sūt Thomas autē
vn⁹ ex duodecim q̄ dicit didim⁹ nō
erat cū eis q̄n venit ihus. dixerūt
ergo ei alii discipuli. Vidim⁹ do
minū. Ille aūt dixit eis. Nisi vide
ro in manib⁹ eius fixurā clauoꝝ

h' appar' maie p̄ma

appā 2ª discipl'.

ꝛ mittā digitū meū in locū clauo
rū ꝛ mittam manū meaꝫ in latus
eiꝰ: nō credā. Et post dies octo ite
rū erant discipuli eiꝰ intus ꝛ tho
mas cū eis. Venit ihesus ianuis
clausis ꝛ stetit ī medio ꝛ dixit eis
Pax vobis. Deinde dic̄ thome. In
fer digitū tuū huc ꝛ vide manus
meas ꝛ affer manū tuaꝫ ꝛ mitte ī
latus meū ꝛ noli eē incredulus ꝫ
fidelis. Rn̄dit thomas ꝛ dixit ei.
Dn̄s meꝰ ꝛ deus meꝰ. Dic̄ ei ihus
Quia vidisti me thoma credidisti
beati qui nō viderūt ꝛ crediderunt
Multa quidē ꝛ alia signa fecit ihe
sus in ꝯspectu discipuloꝝ suoꝝ q̄
nō sunt scripta in libro hoc. Hec
aūt scripta sunt ut credatis quia
ihesus ē filiꝰ dei ꝛ ut credētes vitā
habeatis ī noīe eiꝰ. ¶ Ca. xxi.

Postea manifestauit se iterū
ihs ad mare tiberiadis. Ma
nifestauit autē sic. Erant simul sy
mon petrus ꝛ thomas qui dr̄ di
dimꝰ et nathanael q̄ erat a cha
na galilee ꝛ filij zebedei ꝛ alij ex
discipulis eiꝰ duo. Dic̄ eis symō
petrus. Vado piscari. Dicūt ei. Ve
nimꝰ ꝛ nos tecū Et exierūt ꝛ ascē
derunt ī nauim ꝛ illa nocte nihil
prendiderūt. Mane autē facto ste
tit ihus in littore. nō tn̄ ꝯgnoue
runt discipuli q̄a ihesus est. dicit
ergo eis ihs. Pueri nūquid pul
mentariū habetis. Rn̄derūt ei. n̄
Dic̄ eis. Mittite ī dexterā nauigij
rete ꝛ inuenietis. Miserūt ergo ꝛ
iam nō valebant illud trahere p̄
multitudine pisciū. Dic̄ ergo disci
pulus ille quē diligebat ihus pe
tro. Dn̄s est. Symō petrus cū au
disset qꝛ dn̄s ē tunica succinxit se

h. 3ª appt. tho.

appa. 4º disci.

erat em̄ nudꝰ ꝛ misit se in mare.
Alij autē discipuli nauigio vene
runt. Nō em̄ longe erāt a terra. ꝫ
quasi cubitis ducentis trahentes
rete pisciū. Vt ergo descenderūt in
terrā viderunt prunas positas ꝛ
piscē suppositū ꝛ panez. Dicit eis
ihesus. Afferte de piscibus quos
prendidistis nūc. Ascēdit symō
petrus ꝛ traxit rete in terrā plenū
magnis piscibus centū quinqua
gintatribꝰ. Et cū tanti eēnt non ē
scissum rete. dic̄ eis ihus. Venite
prādete. Et nemo audebat discū
bentiū interrogare eū tu quis es
scientes qꝛ dominus est. Et venit
ihus ꝛ accepit panē ꝛ dabat eis
ꝛ piscē similit̄. Hoc iam tercō ma
nifestatus ē ihesus discipul' suis.
cū resurrexisset a mortuis. Cū ēgo
prandissꝫ dixit symoni petro ihe
sus. Symon iohannis diligis me
plus hijs. dic̄ ei. Etiā dn̄e tu scis
q̄a amo te. Dicit ei. Pasce agnos
meos. Dicit ei iterꝫ. Symon iohā
nis diligis me. Ait illi. Etiaꝫ dn̄e
tu scis quia amo te. dicit ei. Pasce
agnos meos. dic̄ ei tercō. Symō
iohānis amas me. Cōtristatus
est petrus qꝛ dixit ei tertio amas
me ꝛ dic̄ ei. Dn̄e tu omnia scis. tu
scis qꝛ amo te. dicit ei pasce oues
meas. Amen amen dico tibi. cuꝫ
eēs iunior cingebas te ꝛ ambula
bas vbi volebas. Cū autē senue
ris extendes manꝰ tuas Et aliꝰ te
cinget ꝛ ducet q̄ tu non vis Hoc
autē dixit. significans qua morte
clarificaturꝰ esset deū. Et cū hoc di
xisset dic̄ ei sequere me. Cōuersus
petrꝰ vidit illū discipulū quē di
ligebat ihs sequētē q̄ ꝛ recubuit

ꝛto

in cena sup pectus ei⁹ et dixit·dñe quis est qui tradet te Huc ꝙ cum vidisset petrus:dicit ihu·dñe:hoc aũt quid.ꝛDicit ei ihus·Sic eum volo manere:donec veniaz·Quid ad te.ꝛTu me sequere·Exiuit ergo sermo iste inꝰ fratres·qꝛ discipulus ille nõ moriꝰ·Et non dixit ihus non moriꝰ·sed sic eũ volo manere donec veniã:quid ad te.ꝛHic ẽ discipulus ille qui testimoniuz phibet de hijs a scripsit hec·Et scimꝰ:quia verũ est testimoniũ eiꝰ·Sunt autẽ a alia multa que fecit ihus que si scribanꝰ per singula nec ipm arbitror mundũ capere posse eos qui scribendi fũt libros·

Explicit euãgeliũ scõm Johãnẽ· Incipit pfatio scĩ Jheromi m in oẽs epłas scĩ Pauli·

PRimũ queriꝰ:qre post euangelia q supplemẽ tũ legis fũt a in quibꝰ nobꝭ exẽpla et pcepta viuendi plenissime digesta sunt voluerit aplus has epłas ad singulas eccias destinaꝰ.ꝛHac aũt causa factũ videꝰ:ut scilicet inter nascẽtis eccie nouis causis existẽtib⁹ puenirꝫ a ut pnicia atqꝫ oiẽtia resecaret vitia et post futuras excluderet qstiões exẽplo pbaꝫ q post editaz legẽ moysi in q oia dei mandata legebanꝰ·mhilomin⁹ tñ doctrina sua redimina semp populi opressere peccata a pꝰ exẽplũ viuendi libros ad nostram etiã memoriã transmiserũt· Deinde queriꝰ:cur nõ amplius ꝙ decẽ epistolas ad eccias scripserit.ꝛDecem sunt enĩ cũ ea que dicit ad hebreos·naz relique quatuor ad discipulos spetialiꝰ fũt porrecte·Vt oñderet nouũ nõ discrepare a veteri testamento a se extra legẽ nõ facere moysi·ad numerꝫ primoꝫ decalogi mandatorũ suas epłas destinauit a quot ille preceptis a pharaone instituit libratos:totidẽ epłis a dyaboli a ydolatrie seruitute edocet acquisitos·Nã a duas tabulas lapideas:duoꝫ testamẽtorũ figurã habuisse:viri eruditissimi tradiderunt·Epistolã sane que ad hebreos scribit quidã pauli nõ eẽ affirmant eo qꝫ non sit eius nomĩe titulata a ꝓpter sermonis stiliqꝫ distãtiaz·ꝫ aut barnabe iuxta tertullianum aut luce iuxta quosdã vel certe clementis discipuli aplorꝫ a episcopi romane eccie post apostolos ordinati· Quibus respondendũ ẽ·si ꝓterea pauli nõ erit ꝙa eiꝰ nõ habet nomẽ:ergo nec alicuius erit·qꝛ nulliꝰ nomine titulaꝰ·Rõ si inconueniens absurdũqꝫ est:ipiꝰ magis eẽ credẽda ẽ que tãto doctrine fulget eloquio·Sed qm apud hebreorũ eccias ꝙsi destructor legis falsa suspitione habebaꝰ:voluit tacito nomine de figuris legis et veritate cristi reddere ratiõem:ne odiũ nominis fronte prelati:vtilitatẽ excluderet lectionis·Nõ est sane miꝫ si eloquentior videaꝰ in ꝓrio idest hebreo qꝫ in pegrino idest in greco: quo cetere epistole fũt scripte sermone· Mouet etiam quosdam quare romanorũ epistola in primo sit posita:cũ eã nõ ꝑmo scriptã ratio manifestet

Nā hanc se ꝓficiscentē ihero soli
mā scripsisse testat̄ cū corinthios
ꝛ alios iaꝫ añ ut ministeriū qd̄ se
cū portaturus erat colligerent lit
teris adhortatus sit. Sꝫ inde intel
ligi quidā volunt ita oēs episto
las ordinatas ut p̄ma poneretur
q̄uis posterior fuerit destinata
ut ꝑ singulas epl̄as gradib⁹ ad
ꝑfectiora veīret̄. Romanorū nāq̄
plerīq̄ tā rudes erant ut nō intel
ligerent dei se gr̄a ꝛ ñ suis meritis
eē saluatos ꝛ ob hoc duo inter se
ꝓpl̄i ꝯflictarent. Idcirco illos indi
gere asseit corrigi: vitia gentilita
tis p̄ora cōmemorās. Corinthijs
aūt iam dicit sciētie grām eē ꝯces
sam ꝛ nō tam oēs increpat q̄ cur
peccātes nō increpauer̄t rep̄hen
dit sicut ait. Audit̄ int̄ vos forni
catio. Et iterꝫ. Congregatis vobis
cū meo spū tr̄dere huiusmodi sa
thane. In scd̄a vero laudāt̄ ꝛ ut
magis ac magis ꝓfitiāt ꝯmonēt̄
Galathe vero iaꝫ nulli⁹ criminis
arguūt̄ ñ hoc tm̄ q̄ callidissimis
pseudo apl̄is credider̄t. Ephesij sa
ne nulla rep̄hensiōe ꝫ multa lau
de sunt digni. q̄ fidē aplicā serua
uerūt. Philipēses etiā multo ma
gis collaudant̄ qui nec audiē q̄
dem falsos apl̄os voluer̄t. Thes
salonicenses nihilomin⁹ in dua
b⁹ epl̄is ōni laude ꝓsequit̄ eo q̄
nō solū fidē mcōcussam seruaue
rint veritatis. ꝫ etiā in ꝑsecutione
ciuiū fuerint ꝯstantes inuēti. Co
losēses aūt tales erant ut cuꝫ ab
apl̄o visi corꝑaliter nō fuissent.
hac laude digni haberēt̄. Et si cor
poē inq̄t absens sū. ꝫ spū vobiscū
sū gaudēs ꝛ videns ordinē vestꝝ

De hebreis vero q̄d dicendū ē q̄ꝝ
thessalonicēses q̄ plurimū lauda
ti sūt. imitatores facti eē dicūtur.
Sicut ip̄e ait. Et vos fratres imita
tores facti estis eccīaꝝ dei que sūt
ī iudea. eadē em̄ passi estis ꝛ vos a
ꝯtribulib⁹ vestris q̄ ꝛ illi a iudeis
Apud ipsosq̄ hebreos eadē ꝯme
morat dicens. Nā ꝛ vinctis ꝯpas
si estis ꝛ rapinā bonoꝝ vestroruꝫ
cū gaudio suscepistis ꝯgnoscētes
vos hr̄e meliorē ꝛ manētē sb̄aꝫ.

¶ Explicit ꝓlogus gn̄al' in oēs
epl̄as. Incipit ꝓlog⁹ spālis
in epl̄am ad Romanos.

Romani sunt q̄ ex iu
deis ꝛ gentib⁹ credi
derūt. Hij suꝑba cō
tencōne volebāt se
alterutꝝ supponere
Nā iudei dicebant. Nos sum⁹ po
pul⁹ dei q̄s ab initio dilexit et vo
uit. nos circūcisi ex gn̄e abrahaꝫ
sancta descēdim⁹ ex stirpe ꝛ not⁹
retro apud iudeā tm̄ deus Nos de
egipto signis dei ꝛ virtutib⁹ libe
rati mare sicco ꝑtrāsiuim⁹ pede cū
inimicos nostros grauissimi flu
ctus īuoluerēt. Nob̄ pluit māna
dn̄s ī deſto ꝛ quasi filijs suis cele
ste pabulū ministrauit. Nos die
noctuq̄ ī colūna nubis ignisq̄ p̄
cessit ut nob̄ in inuio iter oñderet
Atq̄ ut cetera ei⁹ circa nos immē
sa bn̄fitia taceam⁹. nos soli digni
fuim⁹ dei legē accipe ꝛ vocē dei lo
quentis audire. eiusq̄ ꝯgnoscere
voluntatē In q̄ lege nob̄ ꝓmissus
est xp̄s. Ad q̄s etiā ip̄e se venisse
testatus est dicēs. nō veni nisi ad

oues que perierāt dom⁹ isrl cum
vos canes potius q̄ hoīes appel
lauerit. Equū ne ergo ē ut ydola
hodie deserentes quib⁹ ab initio
deseruistis nobis cōparemi ⁊ nō
potius in proselitoꝝ locū ex legis
auctoritate ⁊ cōsuetudine depute
mini. Et hoc ip̄m non merebamī
nisi q̄ larga semp dei clemētia vo
luit vos ad nostrā imitacōez ad
mittere. Gentes etiā e cōtrario re
spondebāt Quanto em̄ maiora er
ga vos dei benefitia narraueritis
tanto maioris vos criminis reos
eē mōstrabitis. Semper em̄ hijs
oībus extitistis ingrati. Nā ipsis
pedibus quib⁹ aridū mare trāsi
stis: ludebatis ante ydola que fe
cistis ⁊ ip̄o ore quo paulo añ ob
necē aduersarioꝝ dño cātauera
tis simulacra vobis fieri poposci
stis: illis oculis quibus venerando
deum in nube vel igne conspicere
solebatis: simulac̄ intuebamini.
Mannaq̄ vobis fastidio fuit ⁊ sē
per in deserto cōtra dominū mur
murastis: ad egiptū vnd̄ vos ma
nu valida eiecerat redire cupien
tes. Quid plura. Ita patres vr̄i
crebra prouocacōne dominū irri
tauerunt ut omnes ī heremo mo
rerentur nec plus ex senioribꝰ eo
rum q̄ duo homines terram re
promissionis intrarent. Sz quid
antiqua replicamus cum etiaz si
illa minime fecissetis de hoc solo
nemo vos dignos venia iudica
ret q̄ dominū cristū ꝓphetaꝝ sem
per vobis vocibus repromissum
nō solū suscipere noluistis ꝫ etiaz
morte pessima peremistis. Quem
ut nos ꝯgnouimus statim credi
dimus: cū nobis de eo antea non
fuerit predicatū. Vnd̄ ꝓbatur q̄
ydolis seruiuimus non obstina
tioni mētis. sed ignorantie depu
tandū. Qui enim cognitū ilico se
q̄mur: oli vtiq̄ sequeremur si an
tea ꝯgnouissemus. Sic autez vos
de generis nobilitate iactatis: q̄
si non morum imitatio magis q̄
carnalis natiuitas filios vos fa
tiat esse sanctoruz. Deniq̄ esau ⁊
ysmahel cum de stirpe sint abr̄he
minime tamē in filios reputātur
Hijs taliter altercātibus aposto
lus se medium interponens: ita
partiū dirimit questiōes ut neu
trum eoruz sua iustitia salutez me
ruisse confirmet. ambos vero po
pulos ⁊ scienter et grauit̄ deliq̄s
se: iudeos q̄ per preuaricationem
legis deū inhonorauerint. gentes
vero q̄ cū ꝯgnitū de creatura crea
torē ut deū debuerīt venerari: glo
riā ei⁹ in manufacta mutauerint
simulacra. vtrosq̄ etiaz similiter
veniam consecutos: equales esse
veracissima ratione demonstrat.
presertim cum in eadez lege predi
ctū ⁊ iudeos ⁊ gētes ad xp̄i fidez
vocādos eē oñdat Quā ob rez vi
cissim eos humiliās ad pacē ⁊ cō
cordiā cohortat̄.

¶ Explicit ꝓlog⁹ spetial̄. Inci
pit argumentū.

Romani fūt ꝑtis ytalie
Hij p̄uenti fūt a falsis
apl̄is ⁊ sb̄ noīe dñi nr̄i
ih̄u xp̄i ī legē ⁊ ꝓphas
erāt īdocti. Hos reuocat apl̄s ad
verā ⁊ euāgelicā fidē scribēs eis a
corintho.

¶ Explicit argumentū.

Incipit epl'a bti Pauli apli ad Romanos.

Paulus seruus ihu xpi vocatus apl's segregatus in euangeliū dei qd ante pmiserat p pphetas suos i scripturis sāctis de filio suo qui factus ē ei ex semine dauid sm carnē qui pdestinatus est filius dei i virtute scdm spm sanctificacōnis ex resurrectione mortuoꝝ ihu xpi dñi nostri p quē accepimꝰ grām ⁊ apostolatū ad obediendū fidei in oībꝰ gentibꝰ p nomine eiꝰ i q̄bus estis ⁊ vos vocati ihu xpi: omnibꝰ q̄ sūt rome dilectis dei vocatis sanctis. Grā vobis ⁊ pax a dō patre ⁊ dño nostro ihu xpō. Primū quidē gratias ago dō meo p ihm xpm p oībus vob. qꝛ fides vestra annūtiat̄ i vniuso mūdo. Testis em̄ m̄ est deꝰ cui seruio i spū meo in euāgelio filij eiꝰ q̄ sine intmissione memoriā vestri fatio semp in oracōnibꝰ meis. obsecrās si q̄mō tandē aliqñ psperꝝ iter habeā in volūtate dei veniendi ad vos. Desidero em̄ videre vos. ut quid i ptiar vobis gratie spūal' ad ɔfirmandos vos. idest simul ɔsolari in vob p eā q̄ inuicez est fidē vrāz atq̄ meā. Nolo aūt vos ignorare fratres. q̄a sepe pp ofui venire ad vos et phibitꝰ sū vsq̄ adhuc ut aliquē fructū habeaz in vob sicut ⁊ in ceteris gētibꝰ. Grecis ac barbaris sapientibꝰ et insipientibꝰ debitor sū. ita q̄ in me pmptum ē ⁊ vob qui rome estis euāgelizare. Nō em̄ erubesco euāgeliū. Virtꝰ em̄ dei est in salutez oī credenti. in deo pmū ⁊ greco. Justitia em̄ dei i eo reuelat̄ ex fide in fidez. sicut scriptū est. Justus autē ex fide viuit. Reuelat̄ eī ira dei de celo sup oēm īpietatē ⁊ iniustitiā hominū eorū q̄ veritatē dei in iniustitia detinent. qꝛ qd notū ē dei manifestū ē i ill' Deus em̄ illis reuelauit. Inuisibilia eī ipius a creatura mūdi p ea que facta sūt intellecta ɔspitiunt̄ Sempiterna q̄ eiꝰ virtus ⁊ dinitas ita ut sint inexcusabiles. Quia cū ɔgnouissent deū nō sicut deū glorificauerūt aut grās egerūt. sed euanuerūt in cogitacōibꝰ suis et obscuratū est insipiēs cor eoꝝ Dicentes em̄ se eē sapiētes. stulti fcī sūt. Et mutauerūt gloriaz incorruptibilis dei in similitudinē imaginis corruptibilis hoīs ⁊ volucꝝ ⁊ quadrupedū ⁊ serpentiū. Propt̄ qd tradidit illos deꝰ in desideria cordis eoꝝ in immūditiā. ut cōtumelijs affitiāt corpa sua in semet ipīs Qui cōmutauerūt veritatem dei in mendatiū ⁊ coluerūt ⁊ seruierunt creature potiꝰ q̄ creatori qui ē bñdictus i secula amē. Propterea tradidit illos deꝰ in passiones ignominie. Naz femine eoꝝ īmutauerūt naturalē vsū. in eū vsū q̄ est ɔtr̄ naturaz. Similit̄ aūt ⁊ masculi relicto natuāli vsu femine exarserūt in desiderijs suis in inuicē Masculi in masculos turpitudinē opantes ⁊ mercedē quā oportuit erroris sui in semetipīs recipiētes Et sicut nō pbauerūt deū hr̄e i noticia. tradidit illos deꝰ i reprobū

sensū ut fatiāt ea q̄ nō ꝯueniunt:
ꝛpletos oī iniq̄tate·malitia·forni
cacōne·auaritia·neq̄tia·plenos ī
uidia·homicidio·ꝯtencōne·dolo
malignitate·susurrones·detracto
res·deo odibiles·ꝯtumeliosos·su
ꝑbos·elatos·inuētores malorū·
parentib⁹ nō obediētes·insipien
tes·incōpositos·sine affectione·
absq̄ federe·sine miseicordia·Qui
cū iustitiā dei cognouissent nō in
tellexerūt·qm̄ q̄ talia agūt digni
sūt morte:nō soluz qui ea fatiūt·ꝫ
etiā q̄ ꝯsentiūt fatiētib⁹·¶ Ca·ij·

Propt̄ qd̄ inexcusabilis es o
hō oīs qui iudicas·In quo
em̄ iudicas alterꝫ:teipsū ꝯdēnas
Eadē eī agis que iudicas·Scim⁹
em̄ qm̄ iuditiū dei ē scd̄m veritatē
in eos q̄ talia agūt·Existimas āt
h° o homo q̄ iudicas eos q̄ talia
agunt ⁊ facis ea:qꝛ tu effugies iu
ditium dei·An diuitias bonitatis
ei⁹ ⁊ patiētie ⁊ lōganimitatis cō
temnis·Ignoās qm̄ benignitas
dei ad peītentiā te adducit·Scd̄z
aūt duritiā tuā ⁊ impenitens cor
thesaurisas tibi irā in die ire ⁊ re
uelacōis iusti iudicij dei q̄ reddet
vnicuiq̄ scd̄m opa ei⁹·Hijs qui
dē qui scd̄m patientiaz boni opis:
gloriā ⁊ honorē ⁊ incorrupcōez q̄
rentib⁹ vitā eternā·Hijs āt q̄ sūt
ex ꝯtencōne ⁊ q̄ nō acquiescūt ve
ritati·credūt aūt iniq̄tati:ira et in
dignacō·tribulacō ⁊ angustia in
oēm am̄az hoīs opantis malū:iu
dei p̄mū ⁊ greci Glia aūt ⁊ honor
⁊ pax oī opanti bonū:iudeo p̄mū
⁊ greco·Nō eī ē accepcō ꝑsonaꝝ
apd̄ deū·Quicūq̄ em̄ sine lege pec
cauerūt:sine lege peribūt Et qui
cūq̄ in lege peccauerūt:ꝑ legez iu
dicabunt̄·Nō em̄ auditores legis
iusti sūt apud deū·ꝫ factores legis
iustificabunt̄·Cū eī gētes q̄ legē
nō hn̄t natuālit̄ ea que legis sūt
fatiūt:eiusmodi legē non hn̄tes:
ipsi sibi sūt lex q̄ ondūt op⁹ legis
scriptū ī cordib⁹ suis:testimoniū
reddēte illis cōscia ipōꝝ ⁊ int̄ se in
uicez cogitacōnū accusantiū aut
etiā defendētiū in die cū iudicabit
de⁹ occulta hoīm scd̄m euāgeliuz
meū ꝑ ihm xp̄m·Si autē tu iude⁹
ꝯgnominais ⁊ req̄escis in lege ⁊
gloriaris ī deo ⁊ nosti voluntatez
ei⁹ ⁊ ꝓbas vtiliora instruct⁹ ꝑ le
gē:ꝯfidis teip̄m eē ducē cecoꝝ·lu
mē eoꝝ q̄ in tenebris sūt·erudito
rez īsipiētiū·magistꝝ infātiū·ha
bentē formaz scie ⁊ veritatis ī lege
q̄ ḡ aliū doces teip̄m n̄ doces·Qui
p̄dicas nō furandū furaris·q̄ di
cis nō mechādū mecharis·Qui
abhomīaris ydola·sacrilegiuz fa
cis·Qui in lege gloriaris·ꝑ p̄uari
cationez legis deū inhonoras No
mē em̄ dei ꝑ vos blasphemat̄ int̄
gētes·sicut scriptū ē·Circūcisio q̄
dē ꝓdest si legē obserues·si aūt p̄
uaricator legis sis·circūcisio tua
preputiū facta ē Si igit̄ preputiū
iustitias legis custodiat:nōne p̄
putiū illi⁹ ī circūcisionē reputabi
tur·Et iudicabit id qd̄ ex natura
ē preputiū legē ꝯsūmās te·q̄ ꝑ lit
terā ⁊ circūcisionez p̄uaricator es
legis·Nō em̄ q̄ in manifesto iude
us ē neq̄ q̄ in manifesto in carne
ē circūcisio·ꝫ q̄ in abscōdito iude
us ē ⁊ circūcisio cordis in spū nō
littera:cuius laus non ex homini
bus ꝫ ex deo est· ¶ Ca·iij·

Quid ergo amplius iudeo aut quam
vtilitas circumcisionis. Multum
per omnem modum. Primum quidem quia cre
dita sunt illis eloquia dei Quid enim
si quidam illorum non crediderunt. Nun
quid incredulitas illorum fidem dei eua
cuauit. Absit. Est autem deus verax
Omnis autem homo mendax sicut scriptum
est ut iustificeris in sermonibus tuis
et vincas cum iudicaris. Si autem iniqui
tas nostra iustitiam dei commendat:
quid dicemus. Numquid iniquus est deus
qui infert iram. Secundum hominem dico.
Absit. Alioquin quomodo iudicabit deus
hunc mundum. Si enim veritas dei in
meo mendacio abundauit in gloriam
ipsius. quid adhuc et ego tamquam pec
cator iudicor et non sicut blasphema
mur et sicut aiunt quidam nos dicere
faciamus mala ut veniant bona.
Quorum damnacio iusta est Quid ergo.
Precellimus eos. Nequaquam. Causa
ti enim sumus iudeos et grecos omnes
sub peccato esse. sicut scriptum est. Quia
non est iustus quisquam. non est intelligens.
non est requirens deum. Omnes declina
uerunt simul inutiles facti sunt. non
est qui faciat bonum non est vsque ad
vnum. Sepulchrum patens est guttur
eorum. linguis suis dolose agebant
venenum aspidum sub labiis eorum.
Quorum os maledictione et amaritu
dine plenum est. veloces pedes eorum
ad effundendum sanguinem. Contritio
et infelicitas in viis eorum et viam pa
cis non cognouerunt. non est timor dei
ante oculos eorum. Scimus autem. quoniam quan
cumque lex loquitur hiis qui in lege sunt
loquitur. ut omne os obstruatur et subdi
tus fiat omnis mundus deo. quia ex ope
ribus legis non iustificabitur omnis caro
coram illo. Per legem enim cognicio pec
cati Nunc autem iustitia dei sine lege
manifesta est. testificata a lege et pro
phetis. Iustitia autem dei per fidem ihesu
xpi in omnes et super omnes qui credunt in
eum. Non enim est distinctio. Omnes enim
peccauerunt et egent gloria dei. iustifi
cati gratis per gratiam ipsius per redempcio
nem que est in xpo ihesu. quem proposuit
deus propitiatorem per fidem in sanguine
ipsius ad ostensionem iustitie sue propter
remissionem precedentium delictorum in
sustentacione dei ad ostensionem iustitie
eius in hoc tempore. ut sit ipse iustus et
iustificans eum qui ex fide est ihesu
xpi. Vbi est ergo gloriatio tua. Exclu
sa est. Per quam legem. Factorum. Non.
Sed per legem fidei. Arbitramur enim
iustificari hominem per fidem sine operibus
legis. An iudeorum deus tantum. Nonne et
gentium. ymo et gentium. Quoniam quidem vnus est
deus qui iustificat circumcisionem ex fide
et preputium per fidem Legem ergo destruimus
per fidem. Absit. Sed legem statuimus.

Quid ergo dicemus in ¶ Ca. iiij.
Quenisse abraham patrem nostrum
secundum carnem. Si enim abraham ex opei
bus iustificatus est. habet gloriam.
sed non apud deum. Quid enim dicit scri
ptura. Credidit abraham deo et re
putatum est illi ad iustitiam. Ei autem
qui operatur merces non imputatur secundum
gratiam. sed secundum debitum. Ei vero qui non
operatur. credenti autem in eum qui iustifi
cat impium reputatur fides eius ad iu
stitiam secundum propositum gratie dei. sicut
et dauid dicit beatitudinem hominis
cui deus accepto fert iustitiam sine
operibus. Beati quorum remisse sunt ini
quitates et quorum tecta sunt peccata.
Beatus vir cui non imputabit dominus
peccatum. Beatitudo ergo hec in circumcisio
ne manet an etiam in preputio. dicimus

em̃·q; reputata ẽ abrahe fides ad
iustitiã·Quo ergo reputata ẽ· In
circũcisione:an in preputio·Non
in circũcisione·sed in prepucio·Et
signũ accepit circũcisionis signa
culũ iustitie fidei que ẽ in preputio
ut sit pat oim credentiũ p ppũtiũ:
ut reputet; illis ad iustitiã·Et sit
pat circũcisionis:nõ hijs tm̃ qui
sũt ex circumcisione·sz; hijs qui
sectant vestigia fidei que ẽ in pre
putio patris nri abrahe·Non em̃
p legẽ promissio abrahe aut semi
ei9 ut heres eet mũdi·sed p iusti
tiã fidei·Si em̃ qui ex lege:heredes
sunt:exinanita ẽ fides·abolita est
promissio·Lex ei irã operat·Vbi ei
nõ ẽ lex:nec p̃uaricatio·Ideo ex fi
de ut scm̃ grãz firma sit promissio
oi semini·Nõ ei q̃ ex lege est solũ
sed; ei q̃ ex fide est abrahe q̃ pat
ẽ oim nostr; sicut scriptũ ẽ·Quia
pr̃es multar; gẽtiũ posui te añ deũ
cui credidisti q̃vificat mortuos
; vocat ea q̃ non sũt tanq̃ ea q̃ sũt·
Qui contra spem in spez credidit:ut
fieret pat multar; gentiũ sm̃ q̃d
dictũ est ei Sic erit semẽ tuũ sicut
stelle celi; arena maris·Et nõ in
firmatus est in fide nec cõsiderauit
corp9 suũ emortuũ·cũ iam fere cẽ
tum eet annor; a emortuã vuluã
sare·In repromissione etiã dei nõ
hesitauit diffidẽtia·sed cõfortatus
ẽ fide dans gloriã deo:plenissime
sciens:q; quecunq; promisit de9 po
tens est; facere·Idõ; reputatur
ẽ illi ad iustitiã·Nõ ẽ aũt scriptũ
tm̃ pp̃t ipm̃ q; reputatur ẽ illi ad
iustitiar;·sz; p̃t nos q̃b9 reputa
bit credentib9 in eũ qui suscitauit
ihm̃ xp̃m dm̃m nostrũ a mortuis

q̃ traditus est pter delicta nostra
; resurrexit p̃t iustificacõem nrãz·
Vstificati ergo ex fi ¶Ca·v·
de pacẽ habeamus ad deũ p dm̃
nostr; ihm̃ xp̃m p quẽ habemus
accessum p fidẽ in gratiam istã in q̃
stamus; gloriamur in spe glorie fi
lior; dei·Nõ solũ aũt·sed; gloria
mur in tribulatiõib9:scientes q;
tribulatio patientiã operat·patiẽ
tia aũt pbacõnẽ·pbatio vero spẽ
Spes aũt nõ cõfundit·q; caritas
dei diffusa est in cordib9 nostris
p spiritũ sanctũ qui datus ẽ nob·
Vt q̃d em̃ xp̃s cũ adhuc infirmi
eẽm9 sm̃ tem̃p9 p impijs mortu
us ẽ·; Vix em̃ p iusto q̃s moriet·
Nam; p bono forsitã q̃s audeat mo
ri· Cõmendat aũt caritatẽ suã de9
in nob·qm̃ cũ adhuc peccatores
eẽm9 sm̃ tem̃p9 xp̃us p nob mor
tuus est·Multo igit magis nũc in
stificati in sanguine ipi9 salui eri
mus ab ira p ipsum Si enim cum
inimici eẽmus reconciliati sumus
deo p mortẽ filij ei9·multo magis
reconciliati salui erimus in vita ip
sius·Non solũ autem·sed; gloria
mur in deo per dominũ nostrum
ihm̃ xp̃m per quẽ nũc reconcilia
tionem accepimus·Propterea si
cut p vnũ hominẽ peccatũ in hũc
mundũ intrauit; p peccatũ mors
; ita in omnes homines mors per
transijt in quo oẽs peccauerunt·
Vsq; ad legem enim peccatũ erat
in mundo·Peccatum autem non
imputabatur cum lex non esset·
sed regnauit mors ab adam vsq;
ad moysen·etiam in eos qui nõ
peccauerunt in similitudine; pre
uaricacõnis ade q̃ ẽ forma futuri·

Sz nō sicut delictū ita ⁊ donū Si ei
vni⁹ delicto multi mortui sūt·mul
to magis grā dei ⁊ donū·in gratia
vni⁹ hoīs ihu xpi in plures abū
dauit·Et nō sicut p vnū pctm̄ ita
⁊ donū·Nā iuditiū ex vno in ꝯdē
nacōez·grā aūt ex multis delictis
ī iustificacōnē·Si em̄ vni⁹ delicto
mors regnauit p vnuz·multoma
gis abūdantiā gratie ⁊ donacōis
et iustitie accipiētes ī vita regna
būt p vnū ihm xpm·Igit̄ sicut p
vni⁹ delictū in omēs hoīes in ꝯdē
nacōem·sic ⁊ p vni⁹ iustitiā ī oēs
hoīes ī iustificacōez vite·Sic̄ ei p
īobedientiā vni⁹ hoīs peccatores
ꝯstituti sūt multi·ita ⁊ p vni⁹ obe
dicōem iusti ꝯstituent̄ multi·Lex
autē sb̄intrauit ut abūdaret deli
ctū·Vbi aūt abūdauit delictū·su
pabundauit grā·ut sicut regna
uit pctm̄ ī mortē·ita ⁊ grā regnet
p iustitiā in vitā eternā per ihesū
cristū dominū nostꝝ· ¶ Ca·vi·

Quid ḡ dicem⁹·Manebim⁹
ī peccato ut grā abūdet·Ab
sit Si ei mortui sum⁹ peccato·quō
adhuc viuem⁹ in illo·An igno
ratis fratres·qꝛ quicūqꝫ baptisa
ti sum⁹ ī xpō ihu ī morte ipi⁹ bap
tisati sum⁹·Cōsepulti em̄ sumus
cum illo p baptismuz in mortē ut
quō xp̄s surrexit a mortuis p glo
riā p̄ris·ita ⁊ nos ī nouitate vite
ambulem⁹·Si em̄ ꝯplantati facti
sum⁹ similitudini mortis ei⁹:siml̄
⁊ resurrectōis erim⁹·Hoc sciētes·
qꝛ vetus hō noster sil̄ crucifix⁹ ē
ut destruatur corp⁹ peccati·ut vl
tra nō seruiamus peccato·Qui ei
mortu⁹ est·iustificat⁹ ē a peccato
Si autez mortui sum⁹ cū xpō credi
m⁹ qꝛ simul etiā viuem⁹ cū cristo
scientes qꝛ xp̄us resurgēs ex mor
tuis iam nō morit̄·mors illi vltra
nō dn̄abit̄·Qꝛ em̄ mortu⁹ est pec
cato mortu⁹ ē sel̄·qꝛ autem viuit
viuit deo·Ita ⁊ vos existīate vos
mortuos quidē eē pctō·viuentes
aūt dō in cristo ihu·Nō ḡ regnet
peccatū in vestro mōrli corpore ut
obediatis cōcupiscēciis eius·Sed
neqꝫ exhibeatis mēbra vestra ar
ma iniq̄tatis pctō·sꝫ exhibete vos
dō tāq̄ ex mortuis viuentes ⁊ mē
bra vestr̄ arma iustitie dō·Pctm̄
em̄ vob̄ nō dn̄abit̄·Nō em̄ sub le
ge estis·sꝫ sb̄ grā·Quid ḡ·Pecca
bim⁹·qm̄ nō sum⁹ sub lege sꝫ sub
gratia·Absit·An nescitis qm̄ cui
exhibetis vos seruos ad obedien
dū s̄ui estis ei⁹ cui obedistis siue
peccati ad mortē siue obedicōnis
ad iustitiā·Grās āt dō qꝛ fuistis
s̄ui peccati·obedistis aūt ex corde
in eā formaz doctrine ī qua tradi
ti estis·Liberati aūt a peccato·s̄ui
facti estis iustitie·Humanū dico
ꝓpt̄ infirmitatē carnis vestre·Sic̄
em̄ exhibuistis mēbra vestra ser
uire immundicie ⁊ iniquitati ad
iniquitatē·ita nūc exhibete mēbr̄
vestr̄ seruire iustitie in sanctifica
tionē·Cuz em̄ serui eētis peccati li
beri fuistis iustitie Quez ḡ fructū
habuistis tūc·in quibz nunc eru
bescitis·Naz finis illoꝝ mors est
Nunc vero liberati a peccato serui
aūt facti dō·habetis fructū vestꝝ
in sanctificacōem·finē vero vitaz
eternaz·Stipēdia em̄ peccati mors
Gratia autē dei vita eterna in cri
sto ihu domino nr̄o· ¶ Ca·vij·

261

An ignoratis fratres sciētib⁹ em̄ legē loquor· qꝛ lex ī hoīe dn̄atur qn̄to tpe viuit.¶ Naꝫ que sub viro ē mulier: viuente viro alligata est legi· Si aūt mortu⁹ fuerit vir ei⁹: soluta ē a lege viri· Igitur viuēte viro vocabit̄ adultera si fuerit cū alio viro· si aūt mortu⁹ fuerit vir ei⁹: liberata ē a lege viri ut nō sit adultera si fuerit cū alio viro· Itaqꝫ fratres mei ⁊ vos mortificati estis legi ꝑ corp⁹ xp̄i: ut sitis alteri⁹ q̄ ex mortuis resurrexit: ut fructificetis deo· Cū em̄ eēmus in carne: passiones peccatorū q̄ ꝑ legē erant opabant̄ in membris nr̄is: ut fructificarēt morti· Nunc aūt soluti sum⁹ a lege mortis in q̄ detinebamur: ita ut ꝑuiam⁹ ī nouitate spūs ⁊ nō in vetustate littere· Quid g̊ dicem⁹.¶ Lex peccatum ē.¶ Absit· Sꝫ peccatū nō ꝯgnoui: n̄ ꝑ legē· Nā ꝯcupiscentiā nesciebā nisi lex diceret· Nō cōcupisces· Occasione autē accepta: pctm̄ ꝑ mādatum opatū ē in me oēm ꝯcupiscentiā· Sine lege eī pctm̄ mortuū erat· Ego aūt viuebā sine lege aliquādo· Sed cū venisset mandatū peccatū reuixit· Ego aūt mortu⁹ sū ⁊ inuentū ē m̄ mandatū qd̄ erat ad vitā: hoc eē ad mortē· Naꝫ peccatuꝫ occasione accepta ꝑ mādatū seduxit me ⁊ ꝑ illd̄ occidit· Itaqꝫ lex quidē sācta ⁊ mandatū sanctū ⁊ iustū ⁊ bonū· Qd̄ g̊ bonū est m̄ factū ē mors.¶ Absit· Sed pctm̄ ut appareat pctm̄ ꝑ bonū opatuꝫ ē m̄ mortē: ut fiat supra modum peccās pctm̄ ꝑ mandatū· Scimus em̄: qꝛ lex spūal̄ ē· Ego aūt carnalis sū: venūdatus sub pctō· Qd̄ eī operor nō intelligo· Nō em̄ qd̄ volo bonū hoc ago· ꝫ qd̄ odi maluꝫ illud fatio· Si aūt qd̄ nolo illud fatio: ꝯsentio legi qm̄ bona ē· Nūc aūt iaꝫ nō ego operor illud· ꝫ qd̄ habitat ī me pctm̄· Scio eī qꝛ nō habitat in me: hoc ē in carne mea bonū· Nā velle adiacet m̄· ꝑficere aūt bonū nō inuenio· Nō em̄ qd̄ volo bonū hoc fatio· ꝫ quod nolo maluꝫ hoc ago· Si aūt qd̄ nolo illud fatio: iā n̄ ego operor illud· ꝫ qd̄ habitat in me pctm̄· Inuenio igit̄ legē volenti mihi facere bonū qm̄ m̄ malū adiacet Cōdelector eī legi dei scd̄m interioreꝫ hoīem· Video aūt aliā legē in mēbris meis repugnantē legi mētis mee ⁊ captiuantē me in lege peccati que est ī mēbris meis· Infelix ego homo quis me liberabit de corpe mortis hui⁹.¶ Gr̄tia dei ꝑ ihesū xp̄m dn̄m nr̄m Igit̄ ego ip̄e mēte seruio legi dei· carne aūt legi pctī ¶ Ca· viij·

Nihil ergo nūc damnacōnis est hijs qui sunt ī cristo ihesu qui non scd̄m carneꝫ ambulāt Lex enim spiritus vite in xp̄o ihesu: liberauit me a lege peccati ⁊ mortis· Nam qd̄ impossibile erat legi in quo infirmabatur per carneꝫ: deus filiū suum mittens in similitudinē carnis pctī ⁊ de pctō damnauit pctm̄ ī carne: ut iustificacō legis impleret̄ in nobis q̄ nō scd̄ꝫ carnē ambulam⁹· sed scd̄ꝫ spiritū Qui em̄ scd̄m carneꝫ sūt: q̄ carnis sūt sapiūt· q̄ vero scd̄m spm̄ sūt: q̄ sunt spiritus sentiunt· Nam prudentia carnis mors est· prudentia autem spiritus vita et pax· Quoniā sapiētia carnis inimica est dō

Legi em̄ dī nō est sbiecta: nec em̄
pōt. Qui aūt ī carne sūt dō placē
nō possunt Vos aūt in carne nō
estis ꝫ in spū. si tn̄ spūs dei habi
tat in vob̄. Siquis aūt spm̄ xp̄i n̄
habet. hic nō ē eius. Si aūt xp̄us
in vobis ē. corp⁹ quidez mortuū ē
ꝓpt̄ peccatuz. spūs vero viuit ꝓpt̄
iustificacōez. Qd si spūs eius qui
suscitauit ih̄z a mortuis habitat
in vob̄ qui suscitauit ih̄m xp̄m a
mortuis viuificabit et mōrlia cor
poā vrā ꝓpt̄ inhabitantē spm̄ ei⁹
ī vobis. Ergo fratres debitores su
m⁹. nō carni ut scd̄m carnē viua
mus. Si em̄ scd̄m carnez vixeritis
moriemī. si autez spū facta carnis
mortificaueritis viuetis. Quicūqz
em̄ spū dei agunt̄. hij sunt filij dei
Nō em̄ accepistis spm̄ seruitutis
itez in timore sed accepistis spm̄
adopcōnis filioz ī quo clamam⁹
abba pat̄. Ipse em̄ spūs testimo
niū reddit spiritui nostro ꝙ sum⁹
filij dei. Si autē filij ⁊ heredes. here
des quidē dei. coheredes aūt cristi.
si tn̄ ꝯpatimur ut ⁊ glorificemur.
Existimo em̄ ꝙ nō sint condigne
passiones hui⁹ tp̄is ad futuram
gloriā que reuelabit̄ ī nobis. Nā
expectatio creature reuelacōem fi
lioz dei expectat. Vaītati em̄ crea
tura subiecta ē nō volēs. ꝫ ꝓpt̄ eū
qui sbiecit in spe. qz et ipsa creatu
ra libeābit̄ a seruitute corrupcōis
in libertatē glorie filioz dī. Scim⁹
em̄ ꝙ omīs creatura ingemiscit ⁊
ꝑturit vsqz adhuc. Nō solū autez
illa ꝫ et nosipsi p̄mitias spūs ha
bētes ⁊ ipsi ītr̄ nos gemim⁹ adop
tionez filioz dei. expectantes redēp
tionē corp̄is nostri. Spe em̄ salui
facti sum⁹. Spes aūt q̄ videt̄ nō ē
spes. Nā qd videt quis q̄d speāt.
Si aūt qd nō videm⁹ speram⁹ per
patientiā expectam⁹. Similit̄ aūt
⁊ spūs adiuuat infirmitatē nrāz
Naz q̄d orem⁹ sicut oportet nesci
m⁹. ꝫ ipse spūs postulat ꝓ nob̄ ge
mitib⁹ inenarrabilib⁹. Qui autē
scrutat̄ corda scit quid desideret
spūs. qz scd̄m deū postulat ꝓ san
ctis. Scim⁹ aūt qm̄ diligentibus
deū om̄a coopant̄ in bonū hijs q̄
s̄m ꝓpositū vocati sunt sācti. Naz
quos p̄sciuit et predestinauit cō
formes fieri ymagīs filij sui ut sit
ipse p̄mogenitus in multis fratri
bus. Quos autē p̄destinauit hos
et vocauit ⁊ q̄s vōuit hos ⁊ iusti
ficauit Quos autez iustificauit il
los ⁊ glorificauit. Quid ḡ dicem⁹
ad hec. Si de⁹ ꝓ nobis quis ꝯtra
nos. Qui etiaz ꝓprio filio nō pep
cit. ꝫ ꝓ nobis oīb⁹ tradidit illū.
Qūo nō etiaz cū illo om̄a nob̄ do
nauit. Quis accusabit aduersus
electos dei. De⁹ q̄ iustificat. Quis
est qui ꝯdēnet. Xp̄us ih̄s q̄ mor
tuus est ymo qui ⁊ resurrexit qui
est ad dexterā dei qui etiā interpel
lat ꝓ nob̄. Quis ḡ nos separabit
a caitate cristi. Tribulacō an an
gustia an persecutio an fames an
nuditas an piculū an gladi⁹. si
cut scriptuz est. Quia ꝓpt̄ te morti
ficamur tō die. estimati sum⁹ sic
oues occisionis. Sz in hijs oīb⁹
superam⁹. ꝓpt̄ eū qui dilexit nos.
Cert⁹ sū em̄. qz neqz mors neqz vi
ta neqz āgeli neqz p̄ncipat⁹ neqz
v̄tutes neqz instantia neqz futura
neqz fortitudo neqz altitudo neqz
ꝓfūdū neqz creatura alia poterit

nos separe a caritate dei que est i
xpo ihu dño nostro. ¶ Ca. ix.

Veritatē dico in xpo ihu: non
mētior: testimoniū m̄ phibē
te ɔscīa mea in spūsancto. qm̄ tri
stitia mihi ē magna ⁊ cōtinuꝰ do
lor cordi meo Optabā em̄ ego ipe
anathema eē a xpo pro fratribꝰ
meis q̄ sūt ɔgnati mei scdz carnē
q̄ sunt israhelite. quoꝝ adoptio ē
filioꝝ ⁊ gloria ⁊ testamentū et le
gislacō ⁊ obsequiū ⁊ promissa: q̄
rū patres ex quibꝰ xps scdm car
nē qui ē sup oīa deus benedictus
in secula amē. Nō aūt q̄ exciderit
verbuz dei. Nō em̄ oēs qui ex isra
hel sūt hij sunt israhelite: neqz qui
semē sūt abr̄he oēs filij. Sz in ysa
ac vocabit̄ tibi semē. idest non q̄
filij carnis hij filij dei. ꝫ q̄ filij sunt
ꝓmissionis: estimant̄ in semine.
Promissionis eī verbū hoc ē scdz
hoc tempꝰ veniā et erit sare filiꝰ.
Nō solū āt illa. ꝫ ⁊ rebecca ex vno
ɔcubitu habens ysaac patris no
stri. Cū em̄ nondū nati fuissent ā
aliquid boī egissent aut mali: ut
scdm electionez ꝓpositū dei mane
ret nō ex opibus sed ex vocante
dictū est ei. qꝛ maior seruiet mino
ri sic̄ scriptuz ē. Jacob dilexi: esau
āt odio habui. Quid g̊ dicemꝰ.
Nūquid iniquitas apud deum.
Absit. Moysi em̄ dicit. Miserebor
cui misertus sū ⁊ misericordiā pre
stabo cui miserebor. Igitur nō vo
lentis neqz currentis. ꝫ miserentis
est di. Dicit enim scriptuā phara
oni. Quia in hoc ip̄z excitaui te ut
ostendā in te virtutem meam et
ut annūtietur nomen meū in vni
uersa terra. Ergo cui vult miseret̄
⁊ quem vult indurat. Dicis itaqz
mihi Quid adhuc querit̄. Volū
tati eiꝰ quis resistit. O hō tu quis
es qui rn̄deas deo. nūquid dicit
figmentū ei qui se finxit: quid me
fecisti sic. An nō habet potestatē
figulus luti ex eadez massa facere
aliud quidē vas in honorē: aliud
vero ī ɔtumeliā. Qd si deus volēs
oñdere irā ⁊ notā facere potentiā
suam sustinuit in multa patiētia
vasa ire apta in interitū: ut oñde
ret diuitias glorie sue in vasa mi
sericordie que prepauit ī gl̄iam.
Quos ⁊ vocauit nos: non solū ex
iudeis ꝫ etiam ex gentibꝰ sicut in
osee dicit Vocabo nō plebē meā:
plebē meā. ⁊ nō dilectā: dilectā. ⁊
nō misericordiā ɔsecutam: miseri
cordiā ɔsecutā. Et erit: in loco vbi
dictū ē eis nō plebs mea vos: ibi
vocabunt̄ filij dei viui. Isaias au
tē clamat ꝓ isrl̄. Si fuerit numerꝰ
filioꝝ isrl̄ tanq̄ arena maris reli
q̄e salue fiēt. Verbū aūt ɔsūmās
⁊ abbreuiās in eq̄tate. qꝛ verbuz
breuiatū fatiet dñs super terrā. Et
sicut p̄dixit ysaias nisi dñs saba
oth reliquisset nob̄ semē sic̄ zodo
ma facti eēmꝰ et sicut gomorra si
miles fuissemꝰ. Quid g̊ dicemꝰ.
Qd gētes que nō sectabant̄ insti
tiaz apprehēderūt iustitiaz. iustiti
am autē que ex fide est. Israhel ve
ro sectando legez iustitie in legē iu
stitie nō puenit. Quare. qꝛ nō ex
fide. ꝫ quasi ex opibꝰ. Offenderūt
enim lapidē offensionis sicut scri
ptum est. Ecce pono in syon lapi
dem offensionis ⁊ petram scanda
li ⁊ omnis qui credit in eum non
confundetur. ¶ Ca. x.

Fratres voluntas quidem cordis
mei et obsecratio ad deum fit
illis in salutem. Testimonium enim per
hibeo illis quod emulationem quidem
dei habent. sed non secundum scientiam. Igno
rantes enim iustitiam dei et suam querentes
statuere: iustitie dei non sunt sub
iecti. Finis enim legis xpus ad iusti
tiam omni credenti. Moyses enim scri
psit quoniam iustitiam que ex lege est quod
fecerit homo viuet in ea. Que autem ex
fide est iustitia sic dicit. Ne dixeris
in corde tuo. quis ascendet in celum
idest xpm deducere. aut quis descen
det in abissum. hoc est cristum a mor
tuis reuocare. Sed quid dicit scriptu
ra. Prope est verbum in ore tuo et
in corde tuo. Hoc est verbum fidei
quod predicamus. quia si confitearis in ore
tuo dominum ihesum et in corde tuo credi
deris quod deus illum suscitauit a mor
tuis saluus eris. Corde enim creditur
ad iustitiam. ore autem confessio fit ad
salutem. Dicit enim scriptura. Omnis qui
credit in illum non confundetur. Non enim est
distinctio iudei et greci. Non idem dominus
omnium. diues in omnes qui inuocant
illum. Omnis enim quicumque inuocaue
rit nomen domini saluus erit. Quomodo ergo in
uocabunt in quem non crediderunt. Aut
quomodo credent ei quem non audierunt.
Quomodo autem audient sine predicante.
Quomodo vero predicabunt nisi mittantur.
Sicut scriptum est. Quam speciosi pedes
euangelisantium pacem euangelisan
tium bona. Sed non omnes obediunt euange
lio. Isaias enim dicit. Domine quis cre
didit auditui nostro. ergo fides ex au
ditu. auditus autem per verbum cristi.
Sed dico. Numquid non audierunt.
Et quidem in omnem terram exiuit sonus
eorum et in fines orbis terre verba
eorum. Sed dico. Numquid israel non
cognouit. Primus moyses dicit.
Ego ad emulationem vos adducam
in non gentem. in gentem insipientem in
iram vos mittam Isaias autem audet et
dicit Inuentus sum a non querentibus
me. palam apparui hiis qui me non inter
rogabant. Ad israhel autem dicit. To
ta die expandi manus meas ad
populum non credentem. sed contradicentem mihi.
Dico ergo. Numquid deus ¶ Ca. xi.
repulit populum suum. Absit Nam
et ego israhelita sum ex semine abra
ham de tribu beniamin. Non repulit
dominus plebem suam quam presciuit. An
nescitis in helia quid dicit scriptura
quemadmodum interpellat deum aduersum
israhel. Domine prophetas tuos occide
runt. altaria tua suffoderunt et ego
relictus sum solus et querunt animam
meam. Sed quid dicit illi diuinum responsum.
Reliqui mihi septemmilia virorum qui non
curuauerunt genua ante baal. Sic
ergo et in hoc tempore reliquie secundum electio
nem gratie salue facte sunt. Si autem
gratia iam non ex operibus. Alioquin gratia
iam non est gratia. Quid ergo. Quod quere
bat israel hoc non est consecutus. electio autem
consecuta est. ceteri vero excecati sunt
sicut scriptum est. Dedit illis deus spiritum
compunctionis. oculos ut non videant
et aures ut non audiant vsque in ho
diernum diem. Et dauid dicit. Fiat
mensa eorum coram ipsis in laqueum
et in captionem et in scandalum et in re
tributionem illis. Obscurentur oculi
eorum ne videant et dorsum eorum semper
incurua. Dico ergo. Numquid sic offen
derunt ut caderent. Absit. Sed illorum
delicto salus gentibus ut illos emu
lentur. Quod si delictum eorum diuitie sunt
mundi et diminutio eorum diuitie

gētiū qñtomagis pleitudo eoꝝ.
Vobis em̄ dico gētib⁹. Qñdiu q̄
dez ego sū gētiū aplus ministeriū
meuz honorificabo si quo mō ad
emulandū ꝓuocē carnē meaz et
saluos fatiā aliquos ex ill. Si eī
amissio eoꝝ recōciliacō est mūdi
q̄ assumpcō nisi vita ex mortuis.
Qđ si delibatio sācta ē ⁊ massa. Et
si radix sācta ⁊ rami. Qđ si aliqui
ex ramis fracti sunt. tu aūt cū ole
aster eēs insertus es in ill ⁊ soti⁹
radicis ⁊ pīguedinis oliue fact⁹
es: noli gloriari aduersus ramos
Qđ si gloriaris nō tu radicem por
tas. ꝫ radix te. Dicis ḡ. Fracti sūt
rami ut ego inserar. Bñ: Propt̄
incredulitatē fracti sūt. Tu aūt si
de stas. Noli altuz sape ꝫ time. Si
em̄ deus naturalib⁹ ramis nō pe
percit: ne forte nec tibi parcat. Vi
de ergo boītatē ⁊ seueritatē dei. In
eos quidē q̄ ceciderūt seueritatez: ī
te aūt bonitatē dei: si ꝑmanseris ī
bonitate. Alioqñ ⁊ tu excideris. Sz
⁊ illi si nō ꝑmanserint in incredu
litate inserent̄. Potēs ē em̄ de⁹ ite
rū īserere illos. Nā si ⁊ tu ex natuā
li excisus es oleastro ⁊ ɔtra natu
rā insert⁹ es in bonaz oliuā: qñto
magis hij q̄ scđm naturā inseren
tur sue oliue. Nolo em̄ vos igno
rare frēs misteriū hoc: ut nō sitis
vobisipsis sapiētes. qꝛ cecitas ex
ꝑte ɔtigit in isrl̄ donec plenitudo
gentiū ītraret ⁊ sic oīs isrl̄ salu⁹
fieret sic̄ scriptū ē. Veīet ex syon
q̄ eripiat ⁊ aūtat impietatē ab ia
cob. Et hoc ill̄ a me testamētū: cū
abstulero pctā eoꝝ scđm euange
liū q̄dez inimici ꝓpt̄ vos. scđm ele
ctionez aūt carissimi ꝓpt̄ prēs. Si
ne penitētia eī sūt dona ⁊ vocatio
dei. Sicut em̄ aliquādo ⁊ vos non
credidistis deo. nūc aūt misericor
diā ɔsecuti estis ꝓpt̄ incredulitatē
illoꝝ: ita ⁊ isti nūc nō crediderūt
īvestrā misericordiā ut ⁊ ipi mise
ricordiā ɔsequant̄. Cōclusit eī de
us oīa in incredulitate ut oīm mi
sereat̄ O altitudo diuitiaꝝ sapien
tie ⁊ scīe dei q̄ī cōprehēsibilia sūt
iuditia ei⁹ ⁊ īuestigabiles vie ei⁹
Quis em̄ ɔgnouit sēsum dñi: aut
q̄s cōsiliari⁹ ei⁹ fuit. Aut q̄s p̄or
dedit illi et retribuet̄ ei. Qm̄ ex ip
so ⁊ ꝑ ip̄m ⁊ in ipō sūt oīa: ipi glo
ria in scl̄a seculoꝝ amē. ¶ Ca. xij.
Obsecro itaq; vos fratres per
misericordiā dei: ut exhibea
tis corpa vr̄a hostiā viuentē. san
ctā. deo placentez. racōnabile ob
sequiū vestꝝ. Et nolite cōformari
huic scl̄o. ꝫ reformamini in noui
tate sensus vestri: ut probetis que
sit voluntas dei bona et bene pla
cens et perfecta. Dico enim ꝑ gra
tiam que data est mihi omnib⁹
qui sunt inter vos: non plus sape
re q̄ oportet sapere. ꝫ sapere ad so
brietatem et vnicuiq; sicut deus
diuisit mensuraz fidei. Sicut enim
ī vno corpore multa membra ha
bemus. omnia autē membra nō
eundem actum habent: ita multi
vnum corpus sumus ī cristo. sin
guli autez alter alterius membr̄
habentes donationes scđm grati
am que data est nobis differen
tes. Siue prophetiam scđm ratio
nem fidi. Siue ministerium in mi
nistrando. Siue qui docet: in do
ctrina. Qui exhortatur: in exhor
tando Qui tribuit: in simplicitate

Qui preest ī sollicitudīe· Qui miserē
tur in hylaritate dilectō sine simu
lacōne· Odientes malū· adherentes
bono· Caritate fraternitatis inui
cē diligētes· honore inuicē preue
nientes· Sollicitudine nō pigri· spi
ritu feruentes· dño seruientes· Spe
gaudētes· in tribulacōe patientes·
orōi instātes· Necessitatib⁹ sanc
torū cōmunicātes· hospitalitatē se
ctātes· Benedicite psequentib⁹ vos·
Benedicite et nolite maledicere· Gau
dere cū gaudētib⁹· flere cū flentibus·
Idipm inuicē sentientes· Non alta
sapientes· sed humilib⁹ cōsentientes·
Nolite esse prudentes apud vosmet
ipsos· Nulli malū p malo reddentes·
puidentes bona nō tm cora deo sed etiam
cora oīb⁹ hoīb⁹· Si fieri potest quod ex
vobis est cū oīb⁹ hoīb⁹ pacē habentes·
Nō vosmetipsos defendentes carissi
mi sed date locū ire· Scriptū est enī·
Mihi vindicta ego retribuā dicit
dns· Sed si esurierit inimicus tuus
ciba illū· si sitit potū da illi· Hoc
enī faciēs· carbones ignis congeres
sup caput eius· noli vinci a malo sed
vince in bono malū·

¶ Ca· xiii·

Omnis anīa potestatib⁹ sublimio-
ribus subdita sit· Nō est enī
potestas nisi a deo· Que aūt sunt a
deo· ordinata sūt· Itaque q̄ resistit po
testati· dei ordinacōi restitit· Qui
aūt resistūt· ipi sibi dānacōem ac
quirūt· Nā pncipes nō sunt timo
ri boni operis· sed mali· Vis aūt non
timere potestatē· Bonū fac et habebis
laudē ex illa· Dei enī minister est
tibi in bonū· Si aūt malū feceris ti
me· Nō enī sine causa gladiū portat·
dei enī minister est· vindex in iram
ei qui male agit· Idcirco necessita
te subditi estote· nōn solū propter iram
sed etiā propter conscientiā· Idcirco enī et tri
buta prestatis· Ministri enī dei sunt
in hoc ipm seruientes· Reddite ergo
oīb⁹ debita· Cui tributū tributū·
cui vectigal vectigal· cui timorem ti
morē· cui honorem honorē· Nemini
quicq̄ debeatis· nisi ut inuicem dili
gatis· Qui enī diligit pximū· legē
impleuit· Nā nō adulterabis· non
occides· nō furaberis· non falsū te
stimoniū dices· nō cōcupisces· Et
si quod aliud mandatū in hoc ver
bo instaurat· diliges pximū tuum
sicut teipm· Dilectio pximi malū
nō operat· Plenitudo ergo legis est dile
ctio· Et hoc scientes tēpus· quia hora est
iam nos de somno surgere· Nūc enī
propior est nra salus quā cū credidimus·
nox p̄cessit· dies aūt appropiquabit· Abiciamus ergo opa tenebrarum et
induamur arma lucis· sicut in die
honeste ambulemus· nō in comessa
tionib⁹ et ebrietatib⁹· nō in cubi
lib⁹ et impudicicijs· nō in cōten
tione et emulatione· sed induimini
dnm ihm xp̄m et carnis curā ne fe
ceritis in desideriis·

Ca· xiiii·

Infirmū aūt in fide assumite
nō in dissceptacōnib⁹ cogita
tionū· Alius enī credit mānducare
se oīa· Qui aūt infirmus est· olus
mānducet· Is qui manducat· nō
manducātē nō spernat· et qui non
mānducat· mānducantē nō iudicet
deus enī illū assumpsit· Tu quis es
q̄ iudicas alienū seruū· domino suo
stat aut cadit· Stabit aūt Potēs
est enī deus statuere illū· nam alius
iudicat diem inter diē· alius autem
iudicat oēm diem· Unusquisq̄ in
suo sensu abūdet· Qui sapit diem

dño sapit ⁊ qui manducat: dño
manducat. Gratias em̄ agit deo
Et qui nō manducat: dño nō mā
ducat ⁊ grās agit deo. Nemo em̄
nostꝝ sibi viuit ⁊ nemo sibi mori
tur. Siue ei viuim⁹: dño viuim⁹.
siue morimur: dño morimur. Si
ue ergo viuim⁹ siue morimur: do
mini sum⁹. In hoc ei xp̄s mortu⁹
ē ⁊ ꝛ̄surrexit ut ⁊ viuoꝝ ⁊ mortuo
rū dñet̄. Tu aūt q̄d iudicas frēz
tuū: aut tu quare spernis fratrem
tuū. Oēs enim stabim⁹ añ tribu
nal dei. Scriptū est em̄. Viuo ego
dicit dñs: qm̄ mihi flectet̄ omne
genu ⁊ oīs lingua confitebit̄ deo
Itaqꝫ vnusquisqꝫ nr̄m ꝓ se racōez
reddet deo. Nō ergo amplius īui
cez iudicemus. Sed hoc iudicate
magis ne ponatis offendiculum
fratri vel scandalū. Scio ⁊ cōfido
in dño ihu. qꝛ nihil cōmune ꝑ ip
sū nisi ei qui existimat q̄d ɔmune
eē: illi ɔmune est. Si em̄ ꝓpt̄ cibū
frat̄ tu⁹ ɔtristat̄: iam nō scd̄m ca
ritatē ambulas. Noli cibo tuo illū
ꝑdere ꝓ quo xp̄s mortu⁹ est. Nō
ēgo blasphemet̄ bonū nostꝝ Nō
est em̄ regnū dei esca ⁊ potus. sed
iustitia ⁊ pax ⁊ gaudiū in spūsā
cto. Qui em̄ in hoc seruit xp̄o pla
cet deo ⁊ ꝓbat⁹ ē hominibꝫ Itaqꝫ
que pacis sūt sectemur et q̄ edifi
cacōnis sūt in inuicē custodiam⁹
Noli ꝓpt̄ escaꝫ destruere opus dei
Oīa quidē sūt mūda. ꝫ malū ē ho
mini q̄ ꝑ offendiculū manducat
Bonū ē nō māducare carnē ⁊ nō
bibere vinuꝫ neqꝫ in quo frat̄ tu⁹
offendit aut scādalisat̄ aut infir
mat̄ Tu fidē hēs penes temetip̄m
habe coraꝫ deo. Beatus qui nō iu
dicat semetip̄m in eo qd̄ probat
Qui aūt discernit si māducauerit
dānatus ē: qꝛ nō ex fide Omne āt
qd̄ nō ē ex fide pctm̄ ē. ¶ Ca. xv.

Debem⁹ autē nos firmiores ī
becillitates īfirmoꝝ sustine
re ⁊ nō nob̄ placere. Vnusquisqꝫ
vestꝝ ꝓximo suo placeat in bonū
ad edificacōem. Etem̄ xp̄us nō si
bi placuit sed sicut scriptū ē: īpro
peria improperātiuꝫ tibi ceciderūt
sup me. Quecūqꝫ em̄ scripta sunt
ad nostrā doctrinā scripta sūt: ut
ꝑ patientiā ⁊ cōsolacōem scriptu
raꝝ spem habeam⁹. Deus aūt pa
tientie ⁊ solacij det vob̄ idipsū sa
pere in alterutꝝ ꝑm ihm xp̄m ut
vnanimes vno ore honorificetis
deū ⁊ p̄rez dñi nostri ihu xp̄i Pro
pter qd̄ suscipite īuicez sic ⁊ xp̄us
suscepit vos in honorē dei. Dico ei
xp̄m ihꝫ ministrū fuisse circūcisio
nis ꝓpt̄ veitatē dei ad ɔfirmādas
ꝓmissiones patꝝ. gētes autē sup
misericordia honorare deū sic scri
ptū est. Propterea cōfitebor tibi ī
gentib⁹ dñe et noī tuo cantabo.
Et iterꝝ dicit. Letamini gentes cū
plebe eius. Et iterū. Laudate oēs
gētes dñm ⁊ magnificate eū oēs
populi. Et rursus ysaias ait. Erit
radix iesse ⁊ qui exurget ꝛ̄gere gē
tes in euꝫ gentes sperabūt. Deus
aūt spei repleat vos oī gaudio ⁊
pace in credēdo: ut abūdetis in spe
⁊ virtute spūssancti. Certus sū āt
fratres mei ⁊ ego ipse de vobis: q̄
niam ⁊ ipsi pleni estis dilectione
repleti ōni scientia. ita ut possitis
alterutrum monere. Audati⁹ au
tem scripsi vobis fratres ex pāte
tanq̄ in memoriaꝫ vos reducens

ꝓpt̃ grām q̃ data ē m̃ a deo ut sim
minister xp̄i ihu in gētib⁹ sāctifi
cans euāgeliū dei· ut fiat oblacō
gentiū accepta ⁊ sāctificata in spi
ritusācto· Habeo igit̃ gloriā ī xp̄o
ihu ad deū· nō em̃ audeo aliquid
loqui eoꝝ que ꝑ me nō efficit cri
stus in obedientiā gentiū: verbo
⁊ factis in v̄tute signoꝝ ⁊ ꝓdigio
rū ī v̄tute spūssancti· ita ut ab ihe
rusalē ꝑ circuitū vsq̄ ad illiricum
repleuerim euāgeliū xp̄i· Sic aūt
p̄dicaui euāgeliū hoc· nō vbi no
minatus ē crist⁹ ne sup alienū fū
damentū edificarē· ꝫ sicut scriptū
est quib⁹ nō est annūtiatū de eo
videbūt ⁊ qui nō audierūt de eo
intelligēt· Propt̃ qd̄ impediebar
plurimū venire ad vos· nūc vero
vlteri⁹ locū nō hn̄s in hijs regio
nib⁹· cupiditatē aūt hn̄s venien
di ad vos ex multis iaꝫ p̄cedētib⁹
ānis· cū in hispaniā ꝓficisci cepe
ro· spero q̄ p̄teriens iudeā vos et
a vob̄ deducar illuc si vob̄ primū
exp̄te fruitus fuero· nūc igit̃ ꝓfi
ciscar in ihrl̄m ministrae sanctis
Probauer̄t eī macedoīa et achia
collacōeꝫ aliquā facere ī paupes
sāctoꝝ q̄ sunt ī ihrl̄m· Placuit eī
eis ⁊ debitores sūt eoꝝ· nā si spiri
tualiū eoꝝ ꝑticipes facti sunt gēti
les dn̄t ⁊ in carnalib⁹ ministrare
eis· Hoc igit̃ cū ꝯsūmauero et as
signauero eis fructuꝫ hūc ꝑ vos
ꝓficiscar in hyspaniā· Scio autē
qm̄ veniens ad vos ī abūdantia
bn̄dictiōis xp̄i veniaꝫ· Obsecro g̃
vos fratres ꝑ dn̄m nostꝝ ihm cri
stū ⁊ ꝑ caritatē sāctispūs ut adiu
uetis me ī oracōnib⁹ ad deū ut li
berer ab īfidelib⁹ q̄ sunt ī iudea et
obsequij mei oblacō accepta fiat
in ihrl̄m sanctis ut veniā ad vos
in gaudio ꝑ voluntatē dei ut refri
gerer vobiscū· Deus aūt pacis sit
cū oīb⁹ vob̄ amen· ¶ Ca· xvi·

Commēdo autē vob̄ phebē so
rorē nostrā q̄ est in ministe
rio eccīe que est cenchris ut eā su
scipiatis in dn̄o digne sanctis et
assistatis ei ī quocūq̄ negocō vr̄i
īdigueit· Etem̄ ipsaq̄ astitit mul
tis ⁊ mihi ip̄i· Salutate priscam ⁊
aquilā adiutores meos ī xp̄o ihu
qui ꝓ am̄a mea suas ceruices sup
posuerūt· q̄b⁹ nō solus ego grās
ago ꝫ ⁊ cūcte eccīe gentiū ⁊ dome
sticā eccīaꝫ eoꝝ Salutate ephene
tū dilectuꝫ m̄ qui ē p̄mitiu⁹ asye ī
xp̄o ihu Salutate mariā que mul
tū laborauit ī vobis· Salutate an
dronicū ⁊ iuliā cognatos ⁊ capti
uos meos q̄ sunt nobiles ī aplis
qui ⁊ an̄ me fuer̄t in xp̄o· Saluta
te ampliatū dilectissimū m̄ ī dn̄o
Salutate vrbanū adiutorē nr̄m
in xp̄o ihu ⁊ stachin dilectū meū·
Salutate appellen ꝓbū ī xp̄o· Sa
lutate eos q̄ sunt ex aristoboli do
mo· Salutate herodionē ꝯgnatū
meuꝫ· Salutate eos q̄ sunt ex nar
cisci domo q̄ sunt ī dn̄o· Salutate
triphenā ⁊ triphosā que laboānt
in dn̄o· Salutate ꝑsidā carissimā
que multuꝫ laborauit in dn̄o· Sa
lutate rufū electū in dn̄o ⁊ matrē
ei⁹ ⁊ meaꝫ· Salutate asmeretū fle
gontā hermē patrobam hermā
et q̄ cū eis sunt fratres· Salutate
philologū ⁊ iuliā nereū et sororē
eius ⁊ olimpiadē ⁊ oēs qui cū eis
sunt sāctos· Salutate inuicē ī oscu
lo sancto· Salutāt vos oēs eccīe

xpi. Rogo aũt vos fratres ut ob
seruetis eos qui dissensiões a of
fendicula pter doctrinã quã vos
didicistis fatiũt a declinate ab illis
Huiusmõi ei xpo dño nostro nõ
seruiunt sed suo ventri et p dulces
sermones a bñdictiones seducũt
corda innocentiũ Vestra em obe
dientia in omni loco diuulgata ẽ
Gaudeo igit in vobis. sed volo vos
sapientes ee in bono et simplices
in malo. Deus aut pacis conte
rat sathanan sub pedib9 vestris
velociter. Gratia dñi nostri ihesu
xpi vobiscuz. Salutat vos thimo
theus adiutor meus a luci9 et iasõ
a sosipat cognati mei. Saluto vos
ego tertius q scripsi epistolã in do
mino. Salutat vos gaius hospes
me9 et vniuse ecce. Salutat vos
erast9 archari9 ciuitatis a quar
tus frater. Grã dñi nostri ihu cri
sti cũ oib9 vobis amen. Ei aũt qui
potes est vos ofirmare iuxta eua
geliũ meũ a predicatõem ihu cri
sti scom reuelatõem misterij tẽpo
rib9 eternis tacti qd nũc patefa
ctũ est p scripturas xpha ax scom
preceptũ eterni dei ad obedictõem
fidei in cũctis gentib9 cogniti soli
sapiẽti deo p ihm xpm: cui honor
a gloria in secula seculoz amen.

Explicit epla ad romanos.
Incipit plog9 in epistolã ad
Corinthios.

Corinthij fũt achaici a
hij similiter ab apostu
lo audierunt verbum
veritatis a sbuersi fũt
multifarie a falsis apostolis. Qui
dam a philosophie verbosa elo
quentia. alij secta legis iudaice i
ducti sunt. Vos reuocat apostu
lus ad veram fidem a euangelicã
sapientiam: scribens eis ab ephe
so p thimotheũ.

Explicit plogus. Incipit epi
stola ad Corinthios pma.

Paulus vocatus apo
stolus ihu cristi per
voluntatem dei a so
stenes frat ecclesie
dei que est corinthi
sanctificatis in cristo ihu vocatis
sanctis cum ommibus qui inuo
cant nomen domini nostri iheſu
cristi in omni loco ipsorum a no
stro. Gratia vobis a pax a deo pa
tre nostro et domino iheſu cristo.
Gratias ago deo meo semper pro
vobis in gratia dei que data est
vobis in cristo iheſu. quia in om
nibus diuites facti estis in illo in
omni verbo a in omni scientia. sic
testimoniũ cristi confirmatum ẽ
in vobis ita ut nihil vobis deesit i
vlla gratia: expectantibus reuela
tionem domini nostri iheſu cristi
qui et confirmabit vos vsq in fi
nem sine crimine: in die aduent9
domini nostri iheſu cristi. Fidelis
deus per quem vocati estis in soci
etatem filij eius iheſu cristi domi
ni nostri. Obsecro autem vos fra
tres per nomen domini nostri ihe
su cristi: ut idipsum dicatis omes
et non sint in vobis scismata. Si
tis autem perfecti in eodem sen
su a in eadem scientia. Significa
tum est enim mihi de vobis fra
tres mei ab his qui sunt doos.
quia contentiones sũt inter vos.

Hoc autē dico qd̄ vnusq̄sq; vr̄m
dicit. Ego quidem sum pauli. ego
aūt appollo. ego vero cephe. ego
autem cristi. Diuisus est cristus. ⁊
Nūquid paulus crucifix⁹ ē ꝓ no
bis aut in nomīe pauli baptisati
estis. ⁊ Grās ago d̄o meo ꝙ nemi
nē vestꝝ baptisaui. nisi crispū et
gaiū ne quis dicat ꝙ ī noīe meo
baptisati estis. Baptisaui autē et
stephane domum. ceterꝝ nescio si
quē aliū vestꝝ baptisauerim. nō
em̄ misit me xp̄s baptisare ꝫ euā
gelisare. nō in sapientia verbi ut
nō euacuet̄ crux xp̄i. Verbū em̄
crucis peūtib⁹ quidez stulticia ē.
hijs aūt qui salui fiūt idest nob̄
dei v̄tus est Scriptū ē em̄. Perdā
sapientiā sapientiū ⁊ prudentiaz
prudētiū reprobabo. Vbi sapiēs
vbi scriba vbi inq̄sitor hui⁹ secu
li. ⁊ nōne stultā fecit deus sapiētiā
hui⁹ mūdi. ⁊ naz qr̄ in dei sapiētia
nō ꝯgnouit mund⁹ ꝑ sapiētiam
deū. placuit d̄o ꝑ stulticiā p̄dicacō
nis saluos facere credētes. Qm̄ et
iudei signa petūt ⁊ greci sapiētiā
querūt. Nos autē p̄dicam⁹ xp̄m
crucifixū. iudeis quidē scandalū.
gentib⁹ aūt stulticiā. ipsis autez
vocatis iudeis atq; grecis cristuz
dei v̄tutē ⁊ dei sapientiā. Quia qd̄
stultuz est dei. sapienti⁹ est hoīb⁹
⁊ qd̄ infirmū est dei. forti⁹ est ho
minib⁹. Videte em̄ vocacōem ve
strā fratres. qr̄ nō multi sapiētes
scd̄m carnē nō multi pc̄tētes non
multi nobiles ꝫ que stulta fūt mū
di elegit deus ut confundat sapi
entes ⁊ infirma mundi elegit de
us ut confundat fortia ⁊ ignobi
lia mundi et contemptibilia ele
git deus ⁊ ea que nō sunt ut ea q̄
sūt destrueret ut nō glorie t̄ omīs
caro in ꝯspectu ei⁹. Ex ipō aūt vos
estis in xp̄o ih̄u qui factus ē nob̄
sapientia ⁊ iustitia ⁊ sāctificatio
⁊ redēpcō ut quēadmodū scriptū
ē q̄ gloriat̄ ī dn̄o glie t̄. ¶ C a. ij.

Et ego cum venissez ad vos
fratres veni ut nō in sb̄limi
tate s̄monis aut sapiētie ānunti
ans vob̄ testimoniuz xp̄i. Nō em̄
iudicaui me scire aliquid int̄ vos
n̄ ih̄z xp̄m ⁊ hūc crucifixū. Et ego
in infirmitate ⁊ timore ⁊ tremore
multo fui apud vos ⁊ s̄mo me⁹
⁊ predicacō mea nō in ꝑsuasibili
b⁹ hūane sapiētie verb̄. ꝫ in ostē
sione spūs et v̄tutis ut fides vr̄a
nō sit in sapiētia hoīm ꝫ in v̄tute
dei. Sapientiā autē loq̄mur inter
ꝑfectos. Sapientiā vero nō hui⁹
seculi neq; p̄ncipū hui⁹ seculi qui
destruunt̄. ꝫ loq̄mur dei sapiētiaz
in misterio que abscōdita ē quaz
p̄destinauit de⁹ añ secula in gl̄iaz
nostrā quā nemo p̄ncipū huius
seculi ꝯgnouit. Si em̄ cog̊uissent
nūq̄ dn̄m glorie crucifixissent Si
cut scriptū est qd̄ ocul⁹ nō vidit
nec auris audiuit nec ī cor homi
nis ascēdit que prepauit de⁹ hijs
q̄ diligūt illū. Nob̄ aūt reuelauit
deus ꝑ spm̄ suū. Spūs eī oīa scru
tat̄ etiā ꝓfunda dei. Quis em̄ scit
hominū que sūt hoīs nisi spūs ho
minis q̄ ī ipō ē. ⁊ Ita ⁊ q̄ dei sūt ne
mo ꝯgnouit n̄ spūs dei. Nos aūt
nō spm̄ hui⁹ mūdi accepim⁹ sed
spm̄ qui ex deo est ut sciam⁹ que
a d̄o donata sūt nob̄ que et loqui
mur nō in doctis hūane sapiētie
verb̄. ꝫ in doctrina spūs. spūalibz

spūalia ꝺparātes· Amāl' aūt hō
nō ꝓcipit ea q̄ fūt spūs ꝺei· Stulti
cia em̄ ē illi q̄ nō p̄ot īt̄elligere· q̄a
spūaliť examinať· Spūal' autē iu
ꝺicat oīa q̄ ipe a nemine iudicať
ſicut ſcriptū ē· Quis em̄ ꝺgnouit
ſēſū ꝺñi: aut q̄s īſtruxit eū·ꝯ Nos
aūt ſenſū xp̄i hem̄· ¶ Ca·iij·

Et ego frēs nō potui wb̄ lo
q̄ q̄ſi ſpūalib⁹· ß q̄ſi carnali
b⁹· Tanq̄ puul' īxp̄o lac wb̄ po
tū ꝺedi: nō eſcā· Nōdū ei poteratiſ
ß nec nūc quidē poteſtis· Adhuc
em̄ carnales eſtis· Cū em̄ fuerit ī
ter wos zel⁹ q̄ ꝺēt̄io: nōne carna
les eſtis q̄ ſēm hoīez ābulatis·ꝯ
Cū em̄ q̄s dicat ego quidē fū pau
li· ali⁹ āt ego appollo: nōne hoīes
eſtis·ꝯ Quid igit̄ ē appollo·ꝯ Quid
vero paul⁹·ꝯ Miniſtri ei⁹ cui credi
diſtis· Et vnicuiq̄ ſicut ꝺñs ꝺedit
Ego plātaui· appollo rigauit· ß de
us incremētū ꝺedit· Itaq̄ neq̄ q̄
plātat ē aliq̄ꝺ neq̄ q̄ rigat· ß q̄ in
crementū ꝺat ꝺe⁹· Qui plātat aūt
q̄ q̄ rigat vnū fūt· Vnuſquiſq̄ āt
p̄p̄riā mercēdē accipiet ſm̄ ſuū la
borē· ꝺei em̄ ſum⁹ adiutores· ꝺei
agricultura eſtiſ· ꝺi edificacō eſtiſ
Sēm gr̄az ꝺei q̄ ꝺata ē mihi ut ſapi
ens architect⁹ fūdamētū poſui·
ali⁹ aūt ſuperedificat· Vnuſquiſq̄
aūt videat q̄ mō ſuperedificet Fun
ꝺamētū ei aliuꝺ nemo p̄ot pone
re preť id q̄ꝺ poſitū ē: q̄ꝺ ē xp̄s ihe
ſus· Si q̄s āt ſuperedificat ſup̄ fun
ꝺamētū hoc aur̄ argētū lapideſ
p̄tioſos ligna fenū ſtipulaz: vni
uſcuiuſq̄ op⁹ manifeſtū erit· ꝺies
em̄ ꝺñi ꝺeclarabit· q̄ in igne reue
labiť· et vniuſcuiuſq̄ op⁹ q̄le ſit ig
nis p̄ꝺabit· Si cui⁹ op⁹ mānſerit
q̄ſ ſuperedificauit: mercēť accipi
et· Si cui⁹ opus arſerit ꝺetrimen
tū patiet· ipe aūt ſaluꝰ erit: ſic tā
quaſi p ignē· Neſcitis q̄ tēplū ꝺi
eſtis et ſpūs ꝺei habitat in wb̄·ꝯ
Si quis aūt templū ꝺei violaueit
diſpꝺet illū ꝺeus· Templū em̄ ꝺei
ſanctū ē: q̄ꝺ eſtis wos· Nemo ſe ſe
ꝺucat· Si quis videť inť wos ſapi
ens eē in hoc ſeculo: ſtultus fiat ut
ſit ſapiēs· Sapiētia em̄ huiuſ mū
ꝺi ſtultitia eſt apuꝺ ꝺeū· Scriptū
eſt em̄· Cōprehendā ſapiētes in
aſtutia eoꝝ· Et itēr̄ū· ꝺeus nouit
cogitacōnes ſapientiū: q̄m̄ vane
ſūt· Nemo itaq̄ gloriet̄ in hominiḇ·
Oīa em̄ vr̄ā ſunt: ſiue paulus
ſiue appollo ſiue cēphas ſiue mū
ꝺus ſiue vita ſiue mors ſiue p̄ſēntia
ſiue futura· Oīa em̄ vr̄ā ſunt· vos
aūt xp̄i· xp̄s aūt ꝺei· ¶ Ca·iiij·

Sic nos exiſtimet hō ut mini
ſtros xp̄i et diſpēſatores mi
ſteioꝝ ꝺei· Hic iā querit̄ inť diſpē
ſatores: ut fideľ quis inuemiatur
Mihi aūt p minimo ē ut a wobis
iudicer aut ab humano ꝺie· Sed
neq̄ meipm̄ iudico· Nihil em̄ mi
hi oſci⁹ ſū· ß nō in hoc iuſtificat⁹
ſum· Qui aūt iudicat me: ꝺñs eſt·
Itaq̄ nolite añ tēp⁹ iudicare:
quoaduſq̄ veniat ꝺñs q̄ et illumi
nabit abſcōꝺita tenebraꝝ et ma
nifeſtabit oſilia cordiūq̄ tūc laus
erit vnicuiq̄ a ꝺeo· Hec autē frēs
tūſſiguāui ī me et appollo p̄t̄ wos
ut ī wobis diſcatis ne ſupē q̄ ſcri
ptū eſt· vnus adūſus altēr̄ inflē
tur pro alio· Quis enim te diſcer
nit·ꝯ Quid autem habes q̄ꝺ non
accepiſti·ꝯ Si autem accepiſti: q̄ꝺ
gloriaris quaſi non acceperis·

Jaz satiati estis iaz diuites facti estis. Sine nobis regnatis. Et vti nam regnetis ut a nos vobiscū regnem⁹. Puto em̄ q̄ de⁹ nos apostolos nouissimos ostēdit tanq̄ mortī destinatos. q̄a spectaculū facti sum⁹ mūdo a angel⁹ a hoibus Nos stulti ꝓp̄ xp̄m. vos aūt prudētes in xp̄o. Nos infirmi. vos aūt fortes. Vos nobiles. nos autem ignobiles. Vsq̄ in hanc hor̄ā et esurim⁹ a sitim⁹ a nudi sumus a colaphis cedimur a instabiles sum⁹ a laboram⁹ operantes manibz nr̄is. Maledicimur a bñdicimus Persecuc̄onem patimur et sustinemus. Blasphemamur a obsecram⁹ Tāq̄ purgamēta hui⁹ mūdi facti sumus oīm pipsima vsq̄ ad huc. nō ut confundā vos hec scribo sz ut filios meos caissimos moneo Nam si decē milia pedagogoz habeatis in xp̄o. sz nō multos pr̄es. nam in xp̄o ihu p euangeliū ego vos genui. Rogo g̈ vos imitatores mei estote sicut a ego xp̄i. Jō misi ad vos thimotheū qui est filius me⁹ carissim⁹ a fidel⁹ in dño qui vos monebit vias meas q̄ sunt in xp̄o ihu sicut vbiq̄ in oī ecc̄ia doceo. Tanq̄ nō venturꝰ sim ad vos sicut inflati sūt q̄dam. Veniaz aūt ad vos cito si dñs voluerit a cognoscā nō sermonez eoz q̄ inflati sunt sz virtutē. nō em̄ in sermone est regnuz dei. sz in virtute. q̄d vultis. In vga veniā ad vos an in caritate a spū māsuetudis.

¶ Omnio audit̄ ī vos ¶ Ca. v. formicac̄o a tal formicac̄o q̄l nec inter gētes ita ut vxorē p̄tis sui aliq̄s habeat. Et vos inflati estis a nō magis luctū habuistis ut tollat de medio vestr̄ qui hoc op⁹ fecit Ego quidē absēs corpe. p̄sns autē spū. iā iudicaui ut p̄sns eū qui sic operatus est in nomine dñi nr̄i ihu xp̄i cōgregatis vobis et meo spū cū virtute dñi ihu tradere huiusmodi hominē sathane in interitū carnis. ut spūs salu⁹ sit ī die dñi nr̄i ihu xp̄i. nō est bō gloriatio vr̄a. nescitis q̄ modicū fermēt tū totā massam corrūpit. Expurgate vetus fermētū ut sitis noua cōspersio sic estis azimi. Etenim pascha nr̄m immolat⁹ ē xp̄i⁹. Itaq̄ epulemur. nō in fermento veteri neq̄ in fermēto malitie a neq̄tie. sz in azimis sinceritatis a veritatis Scripsi vob̄ in epl̄a ne cōmiscearimi formicarijs. Non vtiq̄ formicarijs huius mundi aut auaris aut rapacib⁹ aut ydol̄ seruientib⁹. alioq̄n debueratis de hoc mūdo exisse Nūc aūt scripsi vob̄ nō cōmisceri. Si is qui frat̄ nominat̄ inter vos a ē formicator aut auar⁹ aut ydolis seruiēs aut maledicus aut ebriosus aut rapax cū huiusmodi nec cibuz sumere. Quid em̄ mihi de his q̄ foris sūt iudicare. nōne de his qui intus sunt vos iudicatis. nā eos qui foris sūt deus iudicabit. auferte malū ex vobipis ¶ Ca. vi.

Audet aliq̄s vestr̄ hoc negotiū aduersus alterū iudicari apud iniq̄s a nō apud sanctos. An nescitis qm̄ sācti de hoc mūdo iudicabūt. Et si in vobis iudicabit mūdus. indigni estis qui de minimis iudicetis. nescitis quo mā agelos iudicabimus. Quanto magis secularia. Secularia igit̄

iuditia si habueritis: cōtemptibi
les q̄ sunt in eccīa illos cōstituite
ad iudicandū. Ad verecūdiaꝫ ve
strā dico. Sic nō ē int̄ vos sapiēs
quisq̄ q̄ possit iudicare int̄ frēm
suū. ꝫ frat̄ cū fratre iuditio ꝯtēdit
ꝛ hoc apud infideles. Jam quidez
omnino delictū ē ī vob: q̄ iuditia
hētis inter vos. Quare nō magis
īiuriā accipitis. Quaē nō magis
fraudē patimini. Sꝫ vos iniuriaꝫ
facitis ꝛ fraudatis ꝛ hoc fratribꝫ
An nescitis q̄ iniq̄ regnū dei non
possidebūt. Nolite erraē: neq̄ for
nicarij. neq̄ ydol̄ seruientes. neq̄
adulteri. neq̄ molles. neq̄ mascu
lorū cōcubitores. neq̄ fures. neq̄
auari. neq̄ ebriosi. neq̄ maledici
neq̄ rapaces regnū d̄i possidebūt
Et hec q̄dē fuistis. sed abluti estis.
sed sanctificati estis. sed iustifica
ti estis: in noīe dn̄i nostri ihu xp̄i
ꝛ in spū dei nr̄i. Oīa m̄ licent. ꝫ nō
oīa m̄ expediunt. Oīa mihi licēt.
sed ego sub nulli⁹ redigar ptāte.
Esca ventri ꝛ venter escis. de⁹ aūt
ꝛ hūc ꝛ has destruet. Corp⁹ aūt
nō fornicatiōi sed dn̄o ꝛ dn̄s cor
pori. Deus vero ꝛ dn̄m suscitauit
ꝛ nos suscitabit ꝑ virtutē suā. Ne
scitis qm̄ corpa vestra mēbra sūt
xp̄i. Tollens ḡ mēbra xp̄i: fatiā
mēbra meretricis. Absit. An ne
scitis: qm̄ qui adheret meretrici
vnuꝫ corp⁹ efficit̄. Erūt eī inquit
duo in carne vna Qui āt adheret
domino: vn⁹ spūs ē Fugite forni
cacōeꝫ. Omne em̄ pctm̄ q̄dcūq̄ fe
cerit homo extra corp⁹ ē. qui aūt
fornicat̄ ī corp⁹ suū peccat. An ne
scitis qm̄ mēbra vrā templū ē spi
ritussancti q̄ in vobis est quē ha

betis a deo ꝛ n̄ estis vestri. Empti
enim estis pretio magno. glorifi
cate ꝛ portate deum in corpore ve
stro.

¶ Capitulū. vij.

De quib⁹ āt scripsistis mihi:
bonū ē homini mulierez n̄ tā
gere. Propt̄ fornicacōem āt vnus
quisq̄ suā vxorez hēat ꝛ vnaq̄q̄
suū viꝝ habeat. Vxori vir debitū
reddat. similiter aūt ꝛ vxor viro.
Mulier sui corpis ptātez nō habꝫ
ꝫ vir. similit̄ autē ꝛ vir sui corpis
potestatē nō habet ꝫ mulier. No
lite fraudaē inuicē nisi forte ex cō
sensu ad temp⁹ ut vacetis oracō
ni ꝛ iterꝫ reuertimini in idip̄m: ne
temptet vos sathanas propter
incontinētiaꝫ vestram. Hoc autē
dico scd̄m indulgentiaꝫ: nō scd̄m
imperiū. Volo aūt oēs vos eē sic
meip̄m. Sꝫ vnusq̄sq̄ ꝓpriū donuꝫ
habet ex d̄o. alius q̄dez sic. ali⁹ ve
ro sic. Dico āt nō nuptis ꝛ viduis
bonū ē ill̄ si sic ꝑmāserint sicut et
ego. Qd̄ si nō se ꝯtinent: nubant
Melius est eī nubere q̄ vri. Hijs
aūt q̄ matrimonio iūcti sūt preci
pio nō ego sed dn̄s: vxorē a viro
nō discedere Qd̄ si discesseit: mane
re innuptā. aut viro suo recōcilia
ri. Et vir vxorē nō dimittat Nā ce
teris ego dico nō dn̄s. Si q̄s frat̄
vxorē habet infidelē ꝛ hec ꝯsentit
habitare cū illo: nō dimittat illā
Et si qua mulier habet virum in
fidelem ꝛ hic consentit habitare
cum illa: non dimittat virum. Sā
ctificatus est enim vir infidelis
per mulierem fidelem et sanctifi
cata est mulier infidelis per viruꝫ
fideleꝫ. Alioquin filij vestri immū
di essent. nunc autem sancti sunt

Rō si infidēl discedit: discedat Nō
enī seruituti subiect⁹ est frat̄ aut so
ror in eiusmodi In pace aūt vocā
uit nos de⁹ Vnde enī scis mulier si
viz saluū faties. ¶ Aut vnde scis vir
si mulierē saluaz faties. ¶ Nisi vni
cuiq; sicut diuisit dñs · Vnūquēq;
sicut vocauit de⁹ ita ambulet ⁊
sicut in oīb⁹ ecclīs doceo. Circūci
sus aliq̄s vocatus est nō adducat
preputiū. In prepucio aliquis vo
catus ē nō circūcidat̄. Circūcisio
nil ē ⁊ preputiū nihil est ꝫ obser
uatio mandator⁹ dei. Vnusquisq; i
qua vocatione vocatus est in ea p
maneat. Seruus vocatus es nō sit
tibi cure. Sed ⁊ si potes fieri liber
magis vtere. Qui enī in dño vocatus
est seru⁹: libertus est dñi. Similiē
qui liber vocatus est seru⁹ est xp̄i.
Pretio empti estis. nolite fieri ser
ui hominū Vnusquisq; ꝑ in quo
vocatus est frater in hoc pmaneat
apud deū. De virginib⁹ aūt̄ pre
ceptū dñi nō habeo. cōsiliū autez
do tāq; miseric⁹ diā cōsecut⁹ a dō
ut sim fidelis. Existimo enī hoc bo
nū eē ꝓpt̄ instantē necessitatē. qm̄
bonū est hominī sic eē. Alligatus
es vxori. noli q̄rere solutionē em. So
lutus es ab vxore. noli q̄rere vxo
rez. Si aūt accepis vxorē nō pecca
sti ⁊ si nupserit virgo nō peccauit
Tribulatiōez tñ carnis habebūt
huiusmodi. Ego aūt vob⁹ parco.
Hoc itaq; dico fratres. Tempus
breue ē. Reliquū est ut et qui ha
bent vxores tāq; nō habētes sint et
qui flent tāq; nō flentes ⁊ q̄ gau
dent tāq; nō gaudētes ⁊ q̄ emunt
tāq; nō possidentes ⁊ qui vtūtur
hoc mūdo tāq; nō vtant̄ Preterit
enī figura huiꝰ mūdi. Volo aūt
vos sine sollicitudine eē Qui sine
vxore est sollicitus ē que dñi sūt
quō placeat dō. Qui aūt cū vxore
est sollicitus est q̄ sūt mūdi quō
placeat vxori et diuisus ē. Et mu
lier innupta et virgo cogitat que
dñi sūt ut sit sācta ⁊ corpe ⁊ spū.
Que aūt nupta est cogitat q̄ sūt
mundi quō placeat viro. Porro
hoc ad vtilitatē vrām dico nō ut
laqueū vob⁹ iniiaz. ꝫ ad id qđ ho
nestū ē et qđ facultatē p̄beat sine
impedimēto dñm obsecrandi. Si
q̄s aūt turpē se videre existimat
sup virgine sua q̄ sit supadulta
et ita oportet fieri qđ vult faciat.
nō peccat si nubat Nā qui statuit
in corde suo firmus nō habēs neces
sitatē. potestatē aūt habēs sue vo lū
tatis et hoc iudicauit in corde suo
seruare virginē suā bñ facit. Igit̄
et q̄ matrimonio iūgit virginez
suā bñ facit ⁊ qui nō iūgit melius
facit Mulier alligata est legi q̄to
tēpe vir eius viuit. Rō si dormierit
vir eius liberata est. Cui aūt vult
nubat tm̄ in dño. Beatior aūt erit
si sic pmānserit sēm meuz cōsiliū.
Puto aūt q̄ ⁊ ego spm̄ dei habeo.

De hijs aūt̄ que ¶ Ca. viij.
ydol imolant̄ scim⁹. q̄ oēs
scientiaz habem⁹ Scientia inflat. ca
ritas vero edificat. Si q̄s aūt̄ se
existimat scire aliq̄d. nōdū cognō
uit quēadmodū oporteat eū scire
Si quis aūt diligit deū hic cognī
tus est ab eo. De escis aūt̄ q̄ ydo
lis imolant̄ scim⁹ q̄ nil ē ydolū in
mūdo ⁊ q̄ nullus de⁹ nisi vnus. Naz
et si sunt qui dicant̄ dii siue in cēlo
siue in terra. siquidē sūt dii multi

ꝛ dñi multi·nobis tñ vn⁹ de⁹ pa
ter ex quo oīa ꝛ nos ī illo et vn⁹
dñs ihus xp̄us ꝑ quē oīa ꝛ nos
ꝑ ip̄m·Sꝫ nō in oībꝫ est scīa·Qui
dā aūt cū scientia vsqꝫ nūc ydoli:
quasi ydolotitū manducāt ꝛ ꝯsci
entia ipsoꝝ cū sit infirma polluit̄
Esca aūt nos non ꝯmendat deo·
Neqꝫ em̄ si manducauerim⁹ abū
dabim⁹·neqꝫ si non māducaueri
m⁹ defitiem⁹·Videte aūt ne forte
hec licētia nostr̄ offendiculū fiat
infirmis·Si em̄ quis viderit eū q̄
habet scientiā ī ydoleo recūbentez
nōne ꝯscientia eius cū sit infirma
edificabit̄ ad manducandū ydo
lotita·Et ꝑibit infirm⁹ in tua cō
scientia frat̄ ꝓpter quē xp̄us mor
tuus ē Sic aūt peccātes in fratres
ꝛ ꝑcutientes cōscientiā eoꝝ infir
mā in xp̄m pctīs·Qua ꝓpt̄ si esca
scādalisat fratrez meū nō mādu
cabo carnē in eternū ne frēm meū
scādalizem· ¶Capitulū·ix·

Non sū liber·Nō sum aplus·
Nōne xp̄z ihm dñm nostꝝ
vidi·Nōne opus meū vos estis
in dño·Et si alijs nō suꝫ aplus·ꝫ
tñ vobis sū·Nā signaculū aposto
latus mei vos estis in dño·Mea
defensio apud eos qui me īterro
gāt:hec est·Nūquid nō habem⁹
potestatē māducandi et bibēdi·
Nūquid nō hēm⁹ ptātez mulierē
sororē circūducendi:sicut ꝛ ceteri
apli ꝛ fratres dñi ꝛ cephas·Aut
ego solus aut barnabas nō ha
bem⁹ potestatē hoc opādi·Quis
militat suis stipēdijs vnq̄·Quis
plātauit vineaꝫ ꝛ de fructu ei⁹ nō
edit·Quis pascit gregē ꝛ de lacte
gregis ñ māducat·Nūquid ꝑm
hoīem hec dico·An lex hec nō di
cit·Scriptū est em̄ in lege moysi
Nō alligabis os boui trituranti·
Nūquid de bub⁹ cura est dō·An
ꝓpt̄ nos vtiqꝫ dicit·Naꝫ ꝓpt̄ nos
scripta sūt·qm̄ debet in spe q̄ arat
arare ꝛ qui triturat in spe fruct⁹ ꝑ
cipiendi·Si nos vobis spūalia se
minauimus:magnū ē si nos car
nalia vestr̄ metam⁹·Si alij pote
statis vestre ꝑticipes sūt:quare ñ
poti⁹ nos·Sed nō vsi sum⁹ hac
potestate·Sed oīa sustinem⁹:ne
qd̄ defendiculū demus euāgelio
xp̄i·Nescitis qm̄ q̄ in sacraio ope
rant̄:que de sacrario sūt edūt·Et
qui altario deseruiūt cū altario ꝑ
ticipant:ita ꝛ dñs ordinauit hijs
q̄ euangeliū ānūtiant de euange
lio viuere·Ego aūt nullo horum
vsus suꝫ·Nō aūt scripsi hec·ut ita
fiāt ī me·Bonū ē eī m̄ magis mo
ri q̄ ut gloriam meā q̄s euacuet·
Nā ꝛ si euāgelisauero:nō ē mihi
gloria·Necessitas enim m̄ incūbit
Ve em̄ m̄ est si nō euāgelisauero
Si em̄ volens hec ago mercedē ha
beo·si aūt intus:dispensacō m̄ cre
dita est Que ē ergo merces mea·
Vt euāgeliū p̄dicans sine sūptu
ponaꝫ euāgeliū:ut nō abutar po
testate mea ī euāgelio Nā cū liber
eēm ex oīb⁹ oīm me seruū feci:ut
plures lucrifacerē·Et factus sū iu
deis tanq̄ iude⁹:ut iudeos lucrer
Hijs qui sb̄ lege sūt quasi sb̄ lege
eēm cū ipe nō eēm sb̄ lege:ut eos
qui sub lege erant lucrifacerem·
Hijs qui sine lege erāt tanq̄ sine
lege eēm cum sine lege dei non es
sem·sed in lege essez cristi:ut lucri
facerem eos qui sine lege erant·

Factus sum infirmis ĩfirm⁹ ut ĩfir
mos lucrifacerẽ. Oĩb⁹ omĩa fact⁹
sũ ut omẽs facerẽ saluos. Oĩa au
tẽ fatio ꝓpt euangeliũ ut ꝑticeps
ei⁹ effitiar Nescitis ꝙ hij q̃ in sta
dio currũt oẽs q̃dẽ currũt. ꝫ vn⁹
accipit brauiũ. Sic currite ut ꝯp
hendatis. Oĩs autẽ qui in agone
ꝯtendit ab oĩb⁹ se abstinet ⁊ illi
quidẽ ut corruptibilẽ coronaꝫ ac
cipiant. nos aũt incorruptã. Ego
igit̃ sic curro nõ quasi in incertũ
sic pugno nõ quasi aerem verbe
rans. Sed castigo corp⁹ meũ ⁊ in
seruitutẽ redigo ne forte cũ alijs
p̃dicauerim ipe reprob⁹ effitiar.

Nolo em̃ vos ignora ¶ Ca. x.
re fratres qm̃ patres nostri
oẽs sub nube fuerũt ⁊ omẽs maẽ
transierũt ⁊ oẽs in moyse baptisa
ti sũt in nube ⁊ in mari. Et omnes
eandẽ escaꝫ spiritalẽ mãducauerũt
et oẽs eundẽ potũ spiritalẽ biberũt
Bibebant autẽ de spiritali ꝯsequẽ
te eos petra. Petra aũt erat xp̃s.
Sꝫ nõ in pluribꝫ eoꝝ beneplacitũ
est d̃o. Nã ꝓstrati sunt in deserto.
Hec aũt in figura facta sũt nostri
ut nõ sim⁹ ꝯcupiscẽtes maloꝝ sic
⁊ illi ꝯcupierũt. Neqꝫ ydolatre ef
fitiamini sicut quidã ex ip̃is quẽ
admodũ scriptũ est. Sedit popu
lus mãducare et bibere ⁊ surrexe
runt ludere Neqꝫ fornicemur sicut
q̃daꝫ ex ip̃is fornicati sũt ⁊ cecide
rũt vna die vigintitria milia Ne
qꝫ temptem⁹ cristũ sic q̃daꝫ eorũ
temptauerũt ⁊ a serpẽtib⁹ perierũt
Neqꝫ murmuraueritis sicut q̃dã
eoꝝ murmurauerũt ⁊ pierũt ab ex
t̃minatoẽ Hec aũt omĩa in figurã
ꝯtingebãt illis scripta sunt autẽꝫ
ad correpcõem nostrã ĩ q̃s fines
seculoruꝫ deuenerũt. Itaqꝫ q̃ se exi
stimat stare videat ne cadat. Tẽ
ptacõ vos nõ apprehẽdat nisi hu
mana. Fidel aũt deus est qui nõ
patiet̃ vos tẽptari supr̃ id qd̃ po
testis. ꝫ fatiet cũ temptacõe etiaꝫ
ꝓuentũ ut possitis sustinere. Pro
pt̃ qd̃ caĩssimi m̃ fugite ab ydolo
rũ cultura. Vt prudẽtib⁹ loq̃r. vos
ipsi iudicate qd̃ dico. Calix bñdi
ctionis cui bñdicim⁹. nõne ꝯmu
nicacõ sãguinis xp̃i est. Et panis
quẽ frangim⁹. nonne ꝑticipacõ
corpis dñi ẽ. Quoniã vn⁹ panis
⁊ vnũ corp⁹ multi sum⁹. oẽs qui
de vno pane ꝑticipamus. Videte
isrl̃ scd̃m carnẽ. Nõne qui edunt
hostias ꝑticipes sũt altaris. Quid
g̃. Dico ꝙ ydol̃ imolatum sit ali
q̃d aut ꝙ ydolũ sit aliquid. Sed
que imolant gẽtes demonijs imo
lãt ⁊ ñ d̃o. nolo ãt vos sotios fiel
demonioꝝ. Quia ñ potestis calicẽ
domini bibere ⁊ calicẽ demonioꝝ.
nõ potestis mẽse dñi ꝑticipes eẽ
⁊ mẽse dñoꝝ. An emulamur do
minũ. nũq̃d fortiores illo sum⁹.
Omĩa m̃ licent ꝫ nõ oĩa expediũt
Oĩa mihi licẽt. ꝫ nõ omĩa edificãt
Nemo qd̃ suũ est querat. ꝫ qd̃ al
terius. Omẽ qd̃ in macello venit
mãducate. nihil ĩterrogãtes ꝓpt̃
ꝯsciam. Dñi est terra ⁊ plenitudo
ei⁹. Si quis vocat vos infideliũ et
vultis ire omẽ qd̃ vob̃ apponitur
mãducate. nil interrogãtes ꝓpter
cõsciam. Si quis aũt dixerit hoc
imolatũ est ydol̃. nolite mãduca
re ꝓpt̃ illũ qui indicauit et ꝓpt̃ cõ
scientiã. Consciẽtiaꝫ aũt dico nõ
tuã ꝫ alteri⁹. Vt quid eĩ libertas

iudicat̄ ab aliena cōscientia. Si
ego cū grā ꝑticipo: quid blasphe
mor ꝓeo ꝙ grās ago. Siue ergo
māducatis siue bibitis vel aliud
quid facitis: oīa in gloriā dei faci
te. Sine offensione estote iudeis
⁊ gentib⁹ ⁊ eccīe dei: sicut ⁊ ego ꝑ
oīa omnib⁹ placeo: nō querens
qd̄ mihi vtile est. sed quod mul
tis ut salui fiant. ¶ Ca. xi

IMitatores mei estote sicut ⁊
ego xp̄i. Laudo aūt vos fra
tres ꝙ ꝑ oīa mei memores estis ⁊
⁊ sic̄ tradidi vobis precepta mea
tenetis. Volo aūt vos sciē ꝙ oīs
viri caput xp̄us est. caput autē
mulieris vir. Caput vero xp̄i de⁹.
Omnis vir orans aut ꝓphetans
velato capite: deturpat caput su
um Oīs aūt mulier orās aut pro
phetās non velato capite: detur
pat caput suū. Vnū em̄ ē ac si de
caluet̄. Nā si nō velat̄ mulier: ton
deatur Si vero turpe ē mulieri ton
deri aut decaluari: velet caput suū
Vir quidē nō debet velare caput
suū. qm̄ ymago ⁊ gloria dei ē. mu
lier autē gl̄ia viri ē. Nō em̄ vir ex
muliere ē. ꝫ mulier ex viro. Etem̄
nō ē creatus vir ꝓpt̄ mulierē. sed
mulier ꝓpt̄ vir. Ido debet mulier
velamē hr̄e supr̄ caput suū ⁊ ꝓpt̄
āgelos. Verūtamē neq; vir sine
muliere neq; mulier sine viro ī do
mino. Nā sicut mulier de viro. ita
⁊ vir ꝑ mulierē. Omīa aūt ex deo
Vos ip̄i iudicate decet mulierē nō
velatā orare deū. nec ipsa natuā
docet vos. Qr vir q̄dē si comā nu
triat ignominia ē illi. mulier vero
si comaz nutriat gl̄ia ē illi. qm̄ ca
pilli ꝓ velamine ei dati sūt. Si q̄s
aūt videt̄ ꝯtentiosus eē. nos talē
ꝯsuetudinē nō hēmus. neq; eccīa
dei. Hoc aūt p̄cipio: nō laudans
ꝙ nō in meli⁹ ꝫ in deterius ꝯueni
tis. Primū quidē ꝯueniētib⁹ vob̄
in eccīam audio scissuras eē inter
vos ⁊ ex ꝑte credo. Nā oportet he
reses eē: ut et q̄ ꝓbati sūt manife
sti fiāt in vob̄. Cōuenientib; g̊ vo
bis in vnū iā nō ē dominicā cenā
manducare. Vnusquisq; em̄ suā
cenaz p̄sumit ad māducandū. Et
ali⁹ quidē esurit. ali⁹ aūt ebri⁹ ē.
Nunq̄d domos n̄ hētis ad mādu
candū ⁊ bibendū. Aut eccīaz dei
ꝯtēnitis ⁊ ꝯfunditis eos q̄ nō ha
bent. Quid dicā vob̄. Laudo vos
in hoc nō laudo. Ego em̄ accepi a
dn̄o qd̄ ⁊ tradidi vobis. qm̄ dn̄s
ih̄us in q̄ nocte tradebat̄: accepit
panez ⁊ grās agēs fregit ⁊ dixit.
Accipite et māducate. Hoc ē cor
pus meuz qd̄ ꝓ vob̄ tradet̄. Hoc
facite ī meā ꝯmemoracōez Silit̄ ⁊
calicē postq̄ cenauit dicēs Hic ca
lix nouū testamētū ē ī meo sāgui
ne. Hoc facite q̊tienscūq; bibetis
ī meā ꝯmemoracōez. Quotiēscūq;
eī māducabitis panez hūc ⁊ cali
cē bibetis: mortez dn̄i ānūtiabitis
donec veīat. Itaq; quicūq; mādu
cauerit panē vel bibeit calicē dn̄i
īdigne: re⁹ eit corpis ⁊ sāguīs dn̄i
Probz āt seip̄m hō ⁊ sic de pane il
lo edat et de calice bibat. q̄ eī mā
ducat ⁊ bibit īdigne iuditiū sibi
māducat ⁊ bibit n̄ diiudicās cor
p⁹ dn̄i. Iō īt̄ vos mlt̄i īfirmi ⁊ ībe
cilles ⁊ dormiūt mlt̄i Qd̄ si nosmet
ip̄os diiudicaēm⁹: n̄ vtiq; iudicaē
mur. dū iudicamur āt a dn̄o corri
pimur: ut n̄ cū h° mūdo dānemur

Itaq; fratres mei cū cōuenitis ad
māducandū inuicē expectate. Si
quis esurit domi māducet ut nō
in iuditiū ꝯueniatis. Cetera aūt
cū venero disponā ¶ Ca. xij.

De spūalibus autē nolo vos
ignorare fratres. Scitis aūt
qm̄ cū gētes eētis ad simulacr̄ mu
ta ꝓut ducebamini eūtes. Jō no
tū vobis fatio ꝙ nemo in spū dei
loquens dicit anathema ihu. Et
nemo pōt dicere dn̄s ihus nisi in
spūsancto. Diuisiones vero grāꝝ
sūt. idē aūt spūs. Et diuisiōes mi
nistracōnū sunt. idē aūt dn̄s Et di
uisiones opacōnū sunt. idē vero
deus q̄ opat̄ om̄a in oībus. Vni
cuiq; aūt dat̄ manifestatio spūs
ad vtilitatē. Alij quidē ꝑ spm̄ dat̄
ſmo sapientie Alij aūt sermo sci
entie scd̄m eundē spm̄ Alteri fides
in eodē spū. alij gratia sanitatū in
vno spū. alij opacō virtutū. alij
ꝓphia. alij discrecō spituū. alij ge
nera linguaꝝ. alij int̄pretacō ser
monū. Hec aūt om̄a opat̄ vnus
atq; idē spūs. diuidens singul̄ ꝓ
ut vult. Sicut em̄ corp⁹ vnū ē et
membr̄ habet multa. om̄a autē
mēbra corpis cū sint multa vnū
tn̄ corp⁹ sunt. ita ⁊ xp̄us. Etem̄ in
vno spū oēs nos in vnū corpus
baptisati sum⁹ siue iudei siue gen
tiles siue ſui siue liberi ⁊ oēs vno
spū potati sum⁹. Naꝫ ⁊ corp⁹ nō ē
vnū membꝝ sed multa. Si dixeit
pes qm̄ nō sū manus nō sū de cor
pore. nū ideo nō est de corpe. Et si
dixeit auris qm̄ nō sū oculus nō
sū de corpe. nū iō non ē de corpe.
Si totū corp⁹ oculꝰ vbi auditus.
Si totū auditus vbi odoratus.

Nūc aūt posuit de⁹ mēbr̄. vnūqd
q; eoꝝ in corpe sicut voluit. Qd si
eēnt om̄a vnū mēbꝝ vbi corp⁹.
Nunc aūt multa quidē membra.
vnū aūt corpus. Non pōt aūt di
cere oculꝰ manui opa tua non in
digeo. aut iterꝝ caput pedib⁹. nō
estis mihi necessarij. Sed multo
magis que vident̄ mēbra corpis
infirmiora eē necessariora sūt. Et
q̄ putam⁹ ignobiliora membra
eē corpis hijs honorē abūdantio
rē circūdam⁹. Et que inhonesta
sunt nr̄a. abūdancōrē honestatē
hn̄t. Honesta āt nr̄a nulli⁹ egēt
Sed de⁹ temperauit corp⁹ ei cui de
erat abūdancōrem tribuendo ho
norē. ut nō sit scisma in corpe. sed
inidip̄m ꝓ inuicē sollicita sint mē
bra. Et si q̄d patit̄ vnuꝫ membrū
ꝯpatiunt̄ om̄a mēbra. siue gl̄iat̄
vnū membꝝ ꝯgaudēt om̄a mem
bra. Vos aūt estis corpus xp̄i ⁊
mēbra de membro Et quosdaꝫ q̄
dem posuit de⁹ in ecc̄ia. primū apo
stolos. scd̄o ꝓphetas. tertio docto
res. deinde v̄tutes. exinde grās cu
racōnū. opitulacōes. gub̄nacōes
gn̄a linguaꝝ. interp̄tacōes ſmo
nū. Nūquid ōnes apl̄i. Nūquid
oēs ꝓphe. nunq̄d oēs doctores.
Nūquid om̄es v̄tutes. nunquid
oēs grāꝫ hn̄t curacōnū. nūquid
oēs linguis loquūt̄. nunq̄d oēs
īterp̄tant̄. Emulamī aūt caisma
ta meliora. Et adhuc excellētiorē
viaꝫ vob̄ demonstro. ¶ Ca. xiij.

Si linguis hominū loquar ⁊
angeloꝝ. caritatē āt nō ha
beaꝫ. factus sū velut es sonans ā
cimbalū tinniēs. Et si habuero ꝓ
phetiā ⁊ nouerim misteia omnia

ꝛ oēm scientiā ꝛ habuero omnē
fidē ita ut mōtes trāsferā. caritatē
aūt nō habuero: nihil sū. Et si di
stribuero ī cibos pauperꝫ omnes
facultates meas et si trādidero cor
pus meū ita ut ardeā. caritatē au
tem non habuero: nihil m̄ ꝓdest
Caritas patiens ē. benigna ē. Ca
ritas nō emulat̄. nō agit perperā
nō inflat̄. nō ē ambicōsa. nō que
rit q̄ sua sunt. Nō irritat̄. nō cogi
tat malū. nō gaudet sup iniquita
te. ꝯgaudet āt veritati. Oīa suffert
oīa credit. omnia sperat. oīa susti
net. Caritas nunq̄ excidit. Siue
ꝓphetie euacuabunt̄. siue lingue
cessabūt. siue scientia destruet̄ Ex
parte em̄ ꝯgnoscim⁹ ꝛ ex pte pro
phetam⁹. Cū autē venerit qd̄ pfe
ctū est: euacuabit̄ qd̄ ex pte ē Cū
eēm puulus loq̄bar ut puulus.
sapiebā ut puulus. cogitabā ut
paruul⁹ Quādo aūt factus sū vir
euacuaui que erant puuli. Vide
m⁹ nūc p speculū ī enigmate. tūc
aūt fatie ad fatiē. Nunc ꝯgnosco
ex pte. tunc aūt cognoscā sicut et
ꝯgnitus sū. Nūc aūt manēt fides
spes caritas tria hec. Maior autez
horꝫ est caritas. ¶ Ca. xiiij.

Sectamini caritatē. emulamī
spūalia. magis aūt ut ꝓphe
tetis. Qui em̄ loquit̄ lingua: non
hoīb⁹ loquit̄. ꝫ deo. Nemo em̄ au
dit. Spūs āt loquit̄ misteria. Nā
q̄ ꝓphetat hoībꝫ loquit̄ ad edifica
tionē ꝛ exhortacōem ꝛ ꝯsolacōez
Qui loq̄tur lingua semetip̄m edi
ficat. q̄ aūt ꝓphetat eccīaꝫ dei edifi
cat Volo āt oēs vos loq̄ linguis.
magis aūt ꝓphetare. Naꝫ maior ē
qui ꝓphetat q̄ q̄ loquit̄ linguis:
nisi forte interp̄tetet̄ ut eccīa edifi
cacōnē accipiat. Nūc aūt fratres
si venero ad vos linguis loquēs
q̄d vobis prodero: nisi vobis loq̄r
aut in reuelacōne. aut in scientia
aut in ꝓphetia. aut in doctrina.
Tn̄ que sine anima sūt vocē dan
tia siue tybia siue cithara: nisi di
stictionē sonitū dederint qūo scie
tur id qd̄ canit̄ ā qd̄ citharisat̄.
Etem̄ si incertā vocez det tuba: q̄s
parabit se ad bellū. Ita et vos p
linguā nisi manifestū sermonem
dederitis. qūo sciet̄ id qd̄ dicit̄. Eri
tis em̄ in aera loquētes. Tāmul
ta utputa genera linguaꝫ sunt ī
hoc mūdo ꝛ nihil sine voce ē. Si g̃
nesciero virtutē vocis ero ei cui lo
q̄r barbar⁹ ꝛ q̄ loquit̄ m̄ barba
rus. Sic ꝛ vos quoniaꝫ emulato
res estis spirituū ad edificacōem
eccīe q̄rite ut abūdetis Et ideo qui
loq̄tur lingua: oret ut interp̄tetur
Nā si orē lingua spiritus me⁹ orat.
mens āt mea sine fructu ē. Quid
ergo est. Orabo spū: orabo ꝛ mē
te. Psallā spū. psallaꝫ ꝛ mēte. Ce
terꝫ si bn̄dixeris spū: quis supplet
locū ydeote. Qūo dicet amē sup
tuā benedictionez. Qm̄ q̄d dicas
nescit. Naꝫ tu q̄dē bn̄ grās agis.
ꝫ alt̄ nō edificat̄ Gratias ago dō
q̄ oīm vestꝫ lingua loquor. Sed
in eccīa volo quinqꝫ verba sensu
meo loqui: ut ꝛ alios instruaꝫ q̄
decez milia verboꝫ in lingua. Frēs
nolite pueri effici sensib⁹ ꝫ mali
tia paruuli estote. sensibus autē
perfecti estote. In lege em̄ scriptū
est. Quoniaꝫ in alijs linguis ꝛ la
bijs alijs loquar populo huic ꝛ
nec sic exaudiēt me dicit domin⁹.

Itaq; lingue in signū sūt nō fideli
b⁹ ꝫ infidelib⁹. ꝓphetie autē nō in
fidelib⁹. sed fidelib⁹. Si ergo ꝯue
niat vniūsa eccīa in vnū ⁊ omēs
linguis loquant̄. intrent aūt ydeo
te aut infideles. nōne dicent q̄d
insanitis. Si āt oēs ꝓphetent. in
tret aūt quis infidelis vel ydeota
cōuincit̄ ab oībus. diiudicat̄ ab
oībus. Occulta cordis ei⁹ manife
sta sunt ⁊ ita cadēs in fatiez adora
bit deū. ꝓnuntiās q̄ vere de⁹ ī vo
bis sit. Quid ēgo est fratres. Cū
cōuenitis vnusquisq; vestr̄ psal
mū habet. doctrinā habet. apoca
lipsim habet. linguā habet. inter
pretacōnem habet. omīa ad edifi
cacōem fiāt. Siue lingua q̄s loq̄
tur scd̄m duos aut ut multū tres
⁊ p ptes ⁊ vnus interp̄tet̄. Si āt
nō fuerit interpres taceat in eccīa.
sibi aūt loquat̄ ⁊ deo. Prophete
aūt duo aut tres dicāt ⁊ ceteri di
iudicēt. Q̄r si alij reuelatuz fuerit
sedenti prior taceat. Potestis em̄
oēs per singulos ꝓphetare ut oēs
discāt ⁊ omēs exhortent̄. Et spūs
ꝓphar̄ ꝓphetis subiectus est. Nō
em̄ dissensionis est de⁹ ꝫ pacis sic
et in oībus eccījs sanctor̄ doceo.
Mulieres in eccījs taceāt. Nō em̄
ꝑmittit̄ eis loq̄ ꝫ sb̄ditas eē sicut
et lex dicit. Si q̄d āt volūt discere
domi viros suos int̄rogēt Turpe
est em̄ mulieri loqui in eccīa. An
a vob̄ verbū dei ꝓcessit aut ī vos
solos ꝑuenit. Si quis videt̄ ꝓphe
ta eē aut spūalis. cognoscat que
scribo vobis. q̄r dn̄i sunt mādata
Si quis āt ignorat: ignorabitur
Itaq; fratres emulamī ꝓphetare
⁊ loqui linguis nolite prohibere.

Oīa autē honeste et scd̄m ordinez
fiant in vobis. ¶ Ca. xv.

Notū aūt vobis fatio fratres
euangeliū q̄d p̄dicaui vob̄
q̄d ⁊ accepistis in q̄ ⁊ statis p q̄d
⁊ saluamini q̄ racōe p̄dicauerim
vobis si tenetis nisi frustra credi
distis. Tradidi em̄ vob̄ in p̄mis
q̄d ⁊ accepi. q̄m xp̄us mortuus ē
ꝓ peccatis nr̄is scd̄m scripturas ⁊
q̄r sepultus ē ⁊ q̄r resurrexit tertia
die scd̄m scripturās ⁊ q̄r visus est
cephe ⁊ post hoc vndecī. Deinde vi
sus est plusq̄ q̄ngentis fratribz
simul ex quibz multi manēt vsq;
adhuc. quidā aūt dormierūt. De
inde visus ē iacobo. deinde apl̄is
oībus. Nouissime autē oīm tāq̄
abortiuo visus est ⁊ m̄. Ego eī sū
minim⁹ apl̄or̄ qui nō sū dignus
vōri apl̄us. q̄m ꝑsecutus sū eccīaz
dei. Gratia aūt dei sum id q̄d sum
⁊ grā eius in me vacua nō fuit ꝫ
abūdanti⁹ illis oīb⁹ laboāui. Nō
ego autez ꝫ grā dei mecū Siue em̄
ego siue illi sic p̄dicauimus ⁊ sic
credidistis. Si aūt xp̄s predicat̄
q̄ resurrexit a mortuis. quō q̄daz
dicūt in vobis. q̄m resurrectō mor
tuor̄ nō ē. Si aūt resurrectio mor
tuor̄ nō est. neq; xp̄us resurrexit
Si autē xp̄s nō resurrexit. inanis
est p̄dicacō nostra. inanis est ⁊
fides vrā Inuenimur autē ⁊ falsi
testes dei. q̄m testimoniū diximꝰ
adūsus deū q̄ suscitauit xp̄m quē
nō suscitauit. si mortui n̄ resurgūt
Nā si mortui nō resurgūt. neq; cri
stus resurrexit Q̄d si xp̄s nō resur
rexit. vana ē fides vestra. Adhuc
em̄ estis in peccatis vestris. Ergo
⁊ qui dormierūt in xp̄o perierunt.

Si in hac vita tm̄ in xp̄o sperātes
sum⁹: miserabiliores sum⁹ oībus
hoīb⁹. Nūc aūt xp̄us resurrexit a
mortuis p̄mitie dormientiū. qm̄ q̄
dē p hominē mors ⁊ p hoīem resur
rectio mortuorū. Et sicut in adam
oēs moriunt̄: ita ⁊ in xp̄o oēs viui
ficabunt̄. Vnusquisq; aūt in suo
ordine p̄mitie xp̄us. Deinde hij q̄
sūt xp̄i qui in aduentū ei⁹ cred. de
rūt. Deinde finis cū tradiderit re
gnū deo ⁊ patri cum euacuauerit
oēm p̄ncipatū ⁊ potestatē ⁊ vir
tutē. Oportet aūt illū regnare do
nec ponat oēs inimicos sub pedi
b⁹ ei⁹. Nouissime aūt inimica de
struet̄ mors. Omnia eī subiecit sb̄
pedib; ei⁹. Cū aūt dicat oīa subie
cta sūt ei: sine dubio pret̄ eū q̄ sb̄
iecit ei oīa Cū aūt subiecta fuerīt
illi oīa. tūc et ip̄e fili⁹ subiect⁹ erit
illi q̄ sb̄iecit sibi oīa ut sit de⁹ oīa
ī oīb⁹. Alioqn̄ q̄d fatiēt qui bap
tisātur p mortuis. Si ōmino mor
tui nō resurgūt ut quid ⁊ baptisā
tur p ill'. Vt quid ⁊ nos pidita
mur omī hora. Quotidie morior
ꝓpt̄ vestrā gloriā fratres quā ha
beo in xp̄o ihu dn̄o nostro Si sc̄d;
hoīem ad bestias pugnaui ephe
si: q̄d m̄ p̄dest si mortui non resur
gūt. Mā ducem⁹ ⁊ bibam⁹. cras
em̄ moriemur. Nolite seduci. Cor
rūpunt mores bonos colloq̄a ma
la. Euigilate iusti ⁊ nolite peccare
Ignorantiā eī dei quidā hn̄t. Ad
reuerētiā vob̄ loquor. S; dicit ali
q̄s. Qūo resurgūt mortui. Quali
aūt corpe veniēt. Insipiēs tu q̄d
seminas nō viuificat̄. n̄ pri⁹ mo
riat̄. Et q̄d seminas. Nō corpus
q̄d futur̄ ē seminas. ꝫ nudū gra
nū. ut puta tritici. aut alicui⁹ cete
ror̄. Deus aūt dat illi corp⁹ sicut
vult ⁊ vnicuiq; seminū ꝓpriū cor
p⁹. n̄ oīs caro eadē caro. ꝫ alia hoī
nū. alia pecor̄. alia volucr̄ alia āt
pisciū. Et corpa celestia ⁊ corpora
terrestria. S; alia quidē celestium
gl'ia. alia autē terrestriū. Alia da
ritas sol'. alia daritas lune. ⁊ alia
daritas stellarū; Stella em̄ a stel
la differt in daritate. sic ⁊ resurre
ctō mortuorū Semīat̄ ī corrupcōe
surg; ī ī corrupcōe Semīat̄ ī igno
bilitate. surg; ī gl'ia. Semīat̄ ī īfir
mitate. surg; ī v̄tute Seminat̄ cor
p⁹ aīale. surget corpus spiritale.
Si ē corp⁹ aīale ē ⁊ spiritale. sicut
scriptū ē. Factus ē p̄m⁹ hō adā in
aīa; viuentē. nouissimus adā in
spm̄ viuificantē. Sed nō p̄us q̄d
spiritale ē ꝫ q̄d aīale. deinde quod
spiritale. Prim⁹ hō de terra terre
n⁹. secūd⁹ hō de celo celestis. Qua
lis terrenus tales ⁊ terreni ⁊ q̄lis
celestis tales ⁊ celestes. Igit̄ sicut
portauim⁹ ymaginē terreni: porte
m⁹ ⁊ ymaginē celestis. Hoc aūt
dico frēs. q̄ caro ⁊ sāguis regnū
dei possidere n̄ p̄nt. neq; corruptio
incorruptelam possidebit Ecce mi
steriū vob̄ dico. Oēs quidē; resur
gem⁹. ꝫ nō oēs īmutabimur. In
momēto ī ictu oculi in nouissima
tuba Canet em̄ tuba et mortui re
surgēt incorrupti et nos immuta
bimur. Oportet em̄ corruptibile
hoc induere incorrupcōem ⁊ mor
tale hoc induere immortalitatem
Cū aūt mōrle hoc induerit immor
talitatem. tunc fiet sermo qui scri
ptus ē. Absorpta est mors in vi
ctoria Vbi est mors victoria tua.

Vbi ē mors stimul⁹ tu⁹ ⁊ Stimulus aūt mortis pctm̄ ē · v̄tus vero peccati lex · Deo autē gr̄as q̄ dedit nobis victoriā p dn̄m nr̄m ihesu xp̄m · Itaq; fratres mei dilecti stabiles estote ⁊ īmobiles · abūdantes ī oī ope dn̄i semp · sciētes q̄ labor vr̄ n̄ ē īanis ī dn̄o · ¶ Ca · xvi ·

De collectis autē q̄ fiūt in sanctos sicut ordinaui ecc̄ijs galatie ita ⁊ vos facite p vnā sabbati · Vnusquisq; vestr̄ apd̄ se reponat recōdens qd̄ ei bene placuerit ut nō cū venero tūc collecte fiant Cū aūt pn̄s fuero q̄s ꝓbaueritis p epl̄as hos mittā pferre gratiaz vestraz in iherusalē · Qd̄ si dignuz fuerit ut ego eāz mecū ibunt · Veniā autē ad vos cū macedoniaz p transiero · Nā macedoniā ptr̄nsibo Apud vos āt forsitā manebo vel etiā hyemabo ut vos me deducatis quocūq; iero · Nolo enim vos modo in trāsitu videre · Spero em̄ me aliquātulū tp̄is manere apd̄ vos si dn̄s pmiserit · Permanebo autez ephesi vsq; ad penthecostē · Ostiū em̄ m̄ aptū ē magnū ⁊ euidens ⁊ aduersarij multi Si autez venerit thimothe⁹ videte ut sine timore sit apud vos · Opus enim dn̄i opat̄ sicut et ego · Ne quis g̊ illū spnat · Deducite aūt illū ī pace ut veīat ad me · Expecto em̄ illū cū fratrib⁹ · De apollo autē fratre vobis notū fatio qm̄ multū rogaui eū ut veīret ad vos cū fratribz ⁊ vtiq; nō fuit volūtas ei⁹ ut nūc veniret Veniet autez cū ei vacuū fuerit · Vigilate state in fide viriliter agite ⁊ ꝯfortamini · om̄a vr̄a ī caritate fiāt · Obsecro aūt vos fratres · nostis domū stephane ⁊ fortunati qm̄ sunt p̄mitie achaye ⁊ in ministeriū sanctoꝝ ordinauerūt seipsos ut ⁊ vos subditi sitis eiusmodi ⁊ oī coopanti ⁊ laboranti · Gaudeo aūt in pn̄tia stephane ⁊ fortunati ⁊ achayci · qm̄ id qd̄ vobis deerat ip̄i suppleuerūt · Refecerūt eī ⁊ meū spm̄ ⁊ vestr̄ Cognoscite ēgo que eiusmodi sūt · Salutant vos oēs ecc̄ie asye · Salutāt vos ī dn̄o multū aq̄la et priscilla cū domestica sua ecc̄ia · apud q̄s ⁊ hospitor · Salutāt vos oēs frēs Salutate inuicē in osculo sancto · Salutacō mea manu pauli · Si q̄s n̄ amat dn̄m nostr̄ ih̄m xp̄m · sit anathema maranatha · Grā dn̄i nostri ih̄u xp̄i vobiscum · Caritas mea cū oīb⁹ vob̄ ī xp̄o ih̄u amen ·

¶ Explicit epl̄a ad Corinthios p̄ma · Incipit ꝓlogus in secundā epl̄am ad Corinthios ·

Post actaz a corinthijs penitentiā ꝯsolatoriaz scribit eis epl̄az apl̄s a troade p thitū et collaudās eos hortat̄ ad melioā · cōtristatos quidē eos ꝫ emēdatos ostendens ·

¶ Explicit ꝓlog⁹ · Incipit epistola secūda ad Corinthios ·

Paulus apl̄s xp̄i ihesu p voluntatē dei ⁊ thimothe⁹ frat̄ ecc̄ie dei q̄ est corinthi cū oīb⁹ sanctis q̄ sunt in vniūsa achaya Grā vobis ⁊ pax

a deo patre nostro et dño ihu xpo
Benedictus deus et pater dñi nostri
ihu xpi pater misericordiarum et deus
totius consolacōis q̄ consolat nos in
omni tribulatiōe nrā: ut possimus
et ipi consolari eos q̄ in omni pressu
ra sūt p exhortacōnē qua exhorta
mur et ipi a deo. qm̄ sicut abūdāt
passiones xpi ī nob ita et p cristū
abūdat consolatio nostra. Siue
aūt tribulamur p vrā exhortacō
ne et salute: siue consolamur p vrā
consolacōne: siue exhortamur p ve
stra exhortacōne q̄ opat tolerān
tiā earundē passionū quas et nos
patimur ut spes nostra firma sit
p vob: scientes qm̄ sicut socij pas
sionū estis: sic eritis et consolacōis
Nō em̄ volumus ignorare vos fra
tres de tribulatiōe nrā que facta
ē in asia. qm̄ supra modū graua
ti sumus supra virtutem: ita ut tede
ret nos etiā viuere. Sed ipi in no
bismetipsis rn̄sum mortis habui
mus: ut nō simus fidentes in nob
s̄ in deo qui suscitat mortuos q̄ de
tātis piculis nos eripuit et eruit
in quē speramus qm̄ et adhuc eri
piet adiuuantibus et vob in oracō
ne p nobis: ut ex multarum psonis
fatierum eius q̄ in nob est donacōnis
p multos gratie agant p nobis.
Nā gloria nostr̄ hec ē testimoniū
conscie nostre q̄ in simplicitate cor
dis et sinceritate dei et nō in sapiē
tia carnali s̄ in gratia dei conuersa
ti sumus in hoc mūdo: abūdantius
aūt ad vos. Nō em̄ alia scribimus
vobis q̄ que legistis et cognoui
stis. Spero āt q̄ vsq̄ in finē cogno
scetis sicut et cognouistis nos ex
p te. q̄ glia vrā sumus sicut et vos
nostra in die dñi nr̄i ihesu xpi. Et
hac cōfidentia volui prius venire
ad vos ut scdam grām haberetis
et p vos trāsiē ī macedoniā et iterum a
macedonia venire ad vos et a vo
bis deduci in iudeam. Cū g̊ hoc vo
luissem: nūquid leuitate vsus sum.
Aut que cogito scdm carnē cogi
to ut sit apud me est et nō. Fide
lis aūt deus. q̄ sermo noster qui
fuit apud vos: nō est in illo est et
nō. s̄ ē in illo est. Dei em̄ filius ihe
sus cristus q̄ in vobis p nos predi
catus ē p me et siluanum et thimo
theū nō fuit in illo ē et nō. s̄ ī illo
fuit. Quotquot eī pmissiones dī
sūt: in illo ē. Ideo et ipsū amen deo
ad gloriā nrām Qui aūt confirmat
nos vobiscū in cristo et qui vnxit
nos deus et q̄ signauit nos et dedit
pignus spūs in cordibus nr̄is. Ego
aūt testē deū īuoco in am̄am meā
q̄ pcens vob nō veni vltra corin
thū nō q̄ dñamur fidei vr̄e. s̄ ad
iutores sumus gaudij vestri. Nam
fide statis. ¶ Capitulū. ij.

Statui āt hocipsū apud me
ne iterum in tristitia venirē ad
vos. Si eī ego contristo vos et q̄s ē q̄
me letificet nisi q̄ contristat ex me.
Et hocipsū scripsi vob ut nō cū ve
nero tristitiā sup tristitiā habeam
de quibus oportuerat me gaudere:
confidens in omnibus vobis q̄ meū
gaudiū ōniū vestrum ē. Nam ex mul
ta tribulacōne et angustia cordis
scripsi vobis p multas lacrimas
non ut contristemini. sed ut scia
tis quam caritatē habeā abūdan
tius in vobis. Si q̄s aūt contristauit
me: non me contristauit. sed ex
parte ut non onerem omnes vos.

Sufficit illi qui eiusmodi ē obiur
gatio hec que fit a pluribꝰ · ita ut
ecōtrario magis donetis ⁊ cōsole
mini · ne forte abūdātiori tristitia
absorbeat̄ q̄ eiusmodi ē · Propter
qđ obsecro vos ut ꝯfirmetis in il
lū caritatē · Ideo em̄ et scripsi vob̄
ut ꝯgnoscā expimentū vestꝝ an
in oībus obedientes sitis · Cui āt
aliquid donastis ⁊ ego · Nā ⁊ ego
qđ donaui si q̄d donaui ꝓpt̄ vos ī
psona xp̄i ut nō circūueniamur
a sathana · Nō eī ignoramꝰ cogi
tacōnes eiꝰ · Cū venissez aūt troa
dez ꝓpt̄ euangeliū cristi ⁊ ostiū m̄
aptū essz in dn̄o · nō habui req̄ez
spūi meo eo ꝙ n̄ īuenerim thituz
fratrē meū · ꝫ valefatiens eis ꝓfe
ctus sū in macedoniā · Deo aūt gr̄
tias qui semp triūphat nos ī xp̄o
ihu ⁊ odorem noticie sue manife
stat p nos in oī loco · qꝛ xp̄i bonꝰ
odor sumꝰ dō ī hijs qui salui fiūt
⁊ in hijs qui pereūt · Alijs quidem
odor mortis in mortē · alijs autem
odor vite in vitā · Et ad hec q̄s taz
ydoneus · Nō em̄ sumꝰ sicut plu
rimi adulterantes verbū dei · ꝫ ex
sinceritate sicut ex deo coram deo
in cristo loquimur · ¶ Ca · iij ·
Incipimꝰ iterꝝ nosmetipōs ꝯmen
dare · Aut nūquid egemꝰ sicut q̄
dam cōmendaticijs epl̄is ad vos
ā ex vob̄ · Epistola nrā vos estis
scripta in cordibz nostris q̄ scitur
⁊ legit̄ ab oībꝰ hominibz manife
stati · qm̄ epl̄a estis xp̄i ministra
ta a nob̄ ⁊ scripta nō attramēto ·
ꝫ spū dei viui · nō ī tabul̄ lapideis
ꝫ in tabul̄ cordis carnalibus · Fi
dutiā aūt talē habemꝰ p cristum
ad deuz · nō ꝙ suffitientes simꝰ co
gitare aliquid a nob̄ quasi ex no
bis ꝫ suffitientia nrā ex dō est qui
et ydoneos nos fecit mīstros no
ui testamenti nō littera ꝫ spū · Lit
tera em̄ occidit · spūs autē viuifi
cat · Qđ si ministracō mortis litte
ris deformata in lapidibꝰ fuit in
gloria · ita ut nō possent intendere
filij israhel in fatiē moysi · ꝓpt̄ glo
riaz vultus eiꝰ que euacuat̄ · qūo
nō magis ministracō spūs erit in
gloria · Nā si ministracō dānacō
nis gloria est multomagis abun
dat ministeriuz iustitie in gloria ·
Naz nec glorificatū est qđ claruit
ī hac pte ꝓpt̄ excellentē gloriā · Si
em̄ qđ euacuat̄ p gloriā est · mul
tomagis qđ manet in gloria est
Hn̄tes igit̄ talē spem · multa fidu
tia vtimur · Et nō sicut moyses po
nebat velamē sup fatiē suaz · ut n̄
intenderēt filij israhel ī fatiez eius
qđ euacuat̄ · ꝫ obtusi sunt sensus
eoꝝ · Vsqz in hodiernū em̄ diem
idip̄m velamē in lectione veteris
testamēti manet n̄ reuelatuz · qm̄
in xp̄o euacuat̄ · ꝫ vsqz in hodier
nū diez cū legit̄ moyses velamen
positū est sup cor eoꝝ · Cū aūt ꝯu
si fuerint ad deuz auferet̄ velamē
dn̄s aūt spūs est · Vbi aūt spūs
dn̄i ibi libertas · Nos vero omnes
reuelata fatie gloriā dn̄i speculan
tes in eandē ymaginē trāsforma
mur a claritate in claritatez tanq̄
a domini spiritu · ¶ Ca · iiij ·
Ideo hn̄tes hāc ministracōez iux̄
qđ misericordiā cōsecuti sumꝰ nō
deficimꝰ · ꝫ abdicamꝰ occulta de de
coris · non ambulantes in astutia
neqz adulterātes verbū dei · sed in
manifestacōe veritatis ꝯmēdātes

nosmetipos ad oem ꝯscientiā ho
minū corā deo. Qd si etiā optū est
euangeliū nostꝝ in hijs q̄ pereūt
ē optū in quibꝰ deꝰ huiꝰ seculi ex
cecauit mētes infideliū: ut nō ful
geat illuminatio euāgelij glie cri
sti q̄ ē ymago dei. Nō em̄ nosmet
ipos p̄dicamꝰ. ꝫ ihm xp̄m dn̄m
nostꝝ. Nos aūt seruos vr̄os per
ihm. qm̄ deꝰ q̄ dixit de tenebris lu
cē splēdescere: illuxit ī cordibꝰ no
stris ad illuminacōez scie clarita
tis in fatie ihu xp̄i. Habemꝰ autē
thesauꝝ istū in vasis fictilibꝰ: ut
sublimitas sit virtutis dei ⁊ nō ex
nobis In oībz tribulacōem pati
mur. ꝫ nō angustiamur. Aporia
mur ꝫ nō destituimur. Persecuti
onē patimur. ꝫ nō derelinq̄mur.
Deicimur. ꝫ nō p̄imꝰ. Semp mor
tificacōem ihu in corpe nr̄o circū
ferentes ut ⁊ vita ihu manifestet̄
in corpibꝰ nostris. Semp eī nos
q̄ viuimꝰ ī mortē tradimur ꝓpter
ihm: ut et vita ihu manifestet̄ in
carne nostra mōrli. Ergo mors in
nobis opat̄. vita aūt in vob̄. Ha
bētes aūt eundē spm̄ fidi sicut scri
ptū est Credidi ꝓpt̄ qd locutus sū
⁊ nos credimus ꝓpter qd ⁊ loqui
mur: sciētes qm̄ q̄ suscitauit ihz ⁊
nos cū ihu suscitabit ⁊ ꝯstituet vo
biscū. Oīa eī ꝓpt̄ vos ut grā abū
dans p multos in grārūactione
abūdet ī gloriaz dei Propt̄ qd nō
deficimꝰ. sed licet is qui foris ē no
ster homo corrūpat̄. tn̄ is q̄ intus
ē renouat̄ de die in diē. Id em̄ qd
in p̄nti est momētaneū ⁊ leue tri
bulacōnis nostre supra modum
in sublimitate eternum glorie pō
dus opat̄ in nob̄: nō cōtemplan

tibꝰ nobis que vident̄ ꝫ que nō
vident̄. Que eī vident̄ tpalia sūt.
que aūt nō videntur eterna sunt.

Scimꝰ em̄: qm̄ si ¶ Ca. v.
terrestris domꝰ nostr̄ huiꝰ
habitacōnis dissoluat̄ ꝙ edifica
tionē ex deo habeamꝰ domū non
manufactā eternā in celis. Naz ⁊
in hoc ingemiscimꝰ habitacōem
nostrā q̄ de celo ē supindui cupiē
tes. si tn̄ vestiti ⁊ nō nudi inueni
amur. Nā ⁊ q̄ sumus in hoc taber
naculo īgemiscimus g̃uati. eo ꝙ
nolumꝰ expoliari. ꝫ supuestiri: ut
absorbeat̄ qd mōrle ē a vita. Qui
aūt efficit nos in hocipsuz deus q̄
dedit nob̄ pignꝰ spūs. Audentes
igit̄ semp ⁊ scientes: qm̄ dū sumꝰ
in corpe pegrinamur a dn̄o. Per
fidē em̄ ambulamꝰ ⁊ nō p spetiez
Audemꝰ aūt et bonā volūtatē ha
bemꝰ magis pegrinari a corpe ⁊
p̄ntes eē ad dn̄m ⁊ iō ꝯtendimꝰ
siue absētes siue p̄ntes placere il
li. Oēs em̄ nos manifestari opor
tet ante tribunal cristi: ut referat
vnusquisqꝫ ꝓpria corpis ꝓut ges
sit: siue bonū siue malū. Scientes
ergo timorē dn̄i hoībz suademus.
deo aūt manifesti sumꝰ. Spero āt
⁊ in ꝯsciēcijs vestris manifestos
nos eē. Nō iterꝝ ꝯmendamꝰ nos
vob̄. ꝫ occasionē damꝰ vobis glo
riandi ꝓ nob̄: ut hēatis ad eos q̄
in fatie gloriant̄ ⁊ nō ī corde Siue
em̄ mēte excedimꝰ deo. siue sobrij
sumus vobis. Caritas enim cristi
vrget nos: estimantes hoc. quo
niam si vnus pro omnibus mor
tuus est ergo omnes mortui sūt.
Et pro omnibus mortuꝰ ē cristus
ut ⁊ q̄ viuunt iam nō sibi viuāt.

sed ei qui ꝓ ipsis mortuꝰ ē ⁊ resur
rexit. Itaq; nos ex hoc neminē no
uimꝰ scd̄m carnē Et si ꝯgnouimꝰ
ſm carnez xp̄m. ſ nūc iam nō no
uimꝰ. Si qua ḡ in xp̄o noua crea
tura. vetera transierūt. ecce facta
sūt oīno noua. Oīa autē ex d̄o q̄
nos reconciliauit sibi ꝑ xp̄m ⁊ de
dit nobis ministeriū recōciliatio
nis. Qm̄ quidē deus erat in cristo
mundu; recōcilians sibi nō repu
tans illis delicta ipsoꝝ ⁊ posuit in
nobis verbū recōciliationis. Pro
xp̄o ergo legatione fugimur tāq̄
d̄o exhortante ꝑ nos. obsecramꝰ
ꝓ xp̄o. recōciliamini deo Eum qui
nō noueāt pctm̄ ꝓ nob pctm̄ fec̄
ut nos efficeremur iustitia d̄i ī ipō

Adiuuantes aūt ex ¶ Ca. vi.
hortamur ne inuacuū grāz
dei recipiatis. Ait em̄. Tēpe acce
pto exaudiui te ⁊ ī die salutis ad
iuui te. Ecce nūc tps acceptabile.
ecce nūc dies salutis Nemini dan
tes vllā offensionē. ut n̄ vitupet̄
ministeriū nr̄m. Sed in oībus ex
hibeamꝰ nosmetipōs sicut dei mi
nistros in multa patientia: in tri
bulacōibꝰ. in necessitatibꝰ. in an
gustijs. in plagis. in carceribus.
in sedicōnibꝰ. in laboribz. in vigi
lijs. in ieiunijs. in castitate. in sciē
tia. in lōganimitate. in suauitate.
in spūsancto. In caritate nō ficta
ī verbo veritatis. in v̄tute dei. Per
āma iustitie a dextris ⁊ a sinistris
Per gl̄iam ⁊ ignobilitatē. ꝑ infa
miā ⁊ bonā famā. Vt seductores
⁊ veraces sicut qui ignoti ⁊ ꝯgni
ti. Quasi moriētes ⁊ ecce viuimus
ut castigati ⁊ nō mortificati. Qua
si tristes semꝑ aūt gaudētes. sicut
egētes multos aūt locupletantes
tāq̄ nihil hn̄tes ⁊ oīa possiden
tes. Os nostꝝ patet ad vos o co
rinthij. cor nostꝝ dilatatuz ē. Nō
angustiamini in nob. Angustia
mini aūt in visceribꝰ vr̄is. Eandez
aūt hn̄tes remuneracōem tāq̄ fi
lijs dico dilatamini et vos. Noli
te iugū ducere cū infidelibꝰ. Que
eī ꝑticipacō iustitie cū iniquitate
ā que sotietas luci ad tenebras.
Que aūt ꝯuencō xp̄i ad belial. ā
que ꝑs fideli cū infideli. Qui autē
ꝯsensus tēplo dei cū ydolis. Vos
em̄ estis templū dei viui sic̄ dicit
deus. qm̄ inhabitabo in ill' ⁊ īam
bulabo ⁊ ero illoꝝ deꝰ et ip̄i erūt
m̄ ꝓplus Propt̄ qd̄ exite de medio
eoꝝ ⁊ separamī dicit dn̄s et īmū
dū ne tetigeritis et ego recipiam
vos ⁊ ero vobis in p̄rem ⁊ vos eri
tis mihi in filios ⁊ filias dicit do
minus omnipotens. ¶ Ca. vij.

Has ēgo hn̄tes ꝓmissiones
carissimi mūdemus nos ab
oī inq̄namento carnis et spūs. ꝑ
fitientes sanctificacōnē in timore
dei Capite nos. Neminē lesimus.
neminē corrupimꝰ. neminē circū
uenimꝰ. Nō ad ꝯdēnacōem vrāz
dico. Prediximꝰ em̄ q̄ in cordibz
nostris estis ad ꝯmoriēdū ⁊ ad
cōuiuendū. Multa m̄ fidutia est
apud vos. multa m̄ gl̄iatio ꝓ vo
bis. Repletus sū cōsolacōe. super
abūdo gaudio in oī tribulacōne
nr̄ā. Nā ⁊ cū venissemꝰ in macedo
niā. nullā requiē habuit caro no
stra. ſ oēm tribulacōem passi su
mus. Foris pugne. intus timores
Sz q̄ ꝯsolatur humiles. ꝯsolatus
ē nos deus in aduētu titi. Nō solū

aūt in aduentu ei⁹. ꝫ etiā in cōso
lacōne q̄ cōsolatus ē in vob̄: refe
rens in nob̄ vestꝝ desideriū vestꝝ
fletū vestrā emulacōnē ꝓ me: ita
ut magis gauderem. Qm̄ ⁊ si ꝯtri
staui vos in epistola: nō me peni
tet. Et si peniteret videns ꝙ episto
la illa ⁊ si ad horā vos ꝯtristauit
nūc gaudeo: n̄ ꝙ ꝯtristati estis. ꝫ
ꝙ ꝯtristati estis ad peītentiā. Cō
tristati em̄ estis ꝑm deū ut in nul
lo detrimentū patiamini ex nob̄.
Que em̄ scd̄m deuꝫ tristitia ē peni
tentia in salutē stabilē opat̄. secu
li aūt tristitia mortē opat̄. Ecce ei
hoc ip̄m scd̄ꝫ deū ꝯtristari vos qn̄
tam in vob̄ opatur sollicitudinē
sed defensionē. sed indignacōeꝫ.
ꝫ timorē. sed desideriū. sed emula
tionē. sed vindictā. In oīb⁹ exhi
buistis vos incōtaminatos eē ne
gotio. Igit̄ ⁊ si scripsi vobis non
ꝓpt̄ eū qui fecit iniuriā nec ꝓpter
eū qui passus ē. sed ad manifestā
dā sollicitudinē nostraꝫ quā ha
bem⁹ ꝓ vobis corā deo. Ideo cōso
lati sumus. In ꝯsolacōne aūt no
stra abūdanti⁹ magis gauisi su
mus sup gaudio titi. ꝙ refectus ē
spūs ei⁹ ab oīb⁹ vobis. Et si q̄d
apud illū de vobis gloriatus sū: n̄
sum cōfusus. ꝫ sicut oīa vob̄ in ve
ritate locuti sumus: ita ⁊ gloriacō
nostra que fuit ad titū veritas fa
cta est. Et visceā ei⁹ abundanti⁹
in vob̄ sunt: reminiscentis oīm ve
stꝝ obedientiam. qūo cū timore ⁊
tremoē excepistis illū Gaudeo ꝙ
in oīb⁹ ꝯfido in vobis. ¶ Ca. viij.

Notā aūt facim⁹ vob̄ fratres
grāꝫ dei q̄ data ē in ecclesijs
macedonie ⁊ ꝙ ī multo expimēto
tribulacōis abūdātia gaudij ip
soꝝ ⁊ altissima pauptas eoꝝ abū
dauit ī diuitias simplicitatis eoꝝ
Quia ꝑm v̄tutē testimoniū ill̄ red
do ⁊ sup̄ v̄tutē volūtarij fuerūt cū
mlta exhortacōe obsecrātes nos
grām ⁊ ꝯmunicacōeꝫ mīsterij qd̄
fit ī scōs Et nō sicut spauim⁹. sed
semetipōs dederūt: p̄mū dn̄o. deīn
de nob̄ ꝑ volūtateꝫ dei: ita ut roga
rem⁹ titum ut quēadmodū cepit
ita et ꝑfitiat ī vob̄ etiaꝫ grāꝫ istā
Sꝫ sicut ī oīb⁹ abūdatis fide ⁊ ser
mone ⁊ scīa ⁊ oī sollicitudīe īsup
⁊ caritate vrā in nos ut ⁊ ī hac ḡ
tia abūdetis. Nō q̄si imperās dico
ꝫ ꝑ alioꝝ sollicitudinē etiā vr̄e ca
ritatis īgeniū bonū ꝯprobās. Sci
tis em̄ grāꝫ dn̄i nr̄i ihu xp̄i. qm̄ ꝓ
pt̄ vos egen⁹ fact⁹ ē cū eēt diues
ut illi⁹ inopia vos diuites eētis.
Et ꝯsiliū ī hoc do Hoc ei vobis vti
le ē q̄ n̄ solū facē. ꝫ ⁊ velle cepistis
ab āno p̄ore. Nūc vero ⁊ facto ꝑfi
cite: ut quēadmodū ꝓmpt⁹ ē ani
m⁹ volūtatis: ita sit ⁊ ꝑfitiendi ex
eo qd̄ hētis. Si ei volūtas ꝓmpta
ē scd̄m id qd̄ habet accepta est. n̄
scd̄m id qd̄ non habet. Nō em̄ ut
alijs sit remissio: vobis aūt tribu
latio. ꝫ ex equalitate in p̄nti tēpe
vestra abūdātia illoꝝ īopiaꝫ sup
pleat: ut ⁊ illoꝝ abūdātia vestre
inopie sit supplementū: ut fiat eq̄
litas sicut scriptum ē. Qui multuꝫ
habuit nō abundauit ⁊ qui mo
dicum nō minorauit. Gratias au
tem ago deo qui dedit eandem sol
licitudinē ꝓ vobis ī corde titi. quo
niam exhortationem quidem su
scepit. sed cuꝫ sollicitior esset sua
voluntate profectus est ad vos.

Misimꝰ etiaꝫ cũ illo fratrẽ nostrũ
cuius laus ẽ in euãgelio ꝑ omẽs
ecc̃ias. Nõ solũ aũt ꝫ ⁊ ordinatus
est ab ecclesijs comes ꝑegrinacõ
nis nostre in hãc grãꝫ q̃ ministr̃
tur a nob̃ ad dñi gloriã ⁊ destina
tã voluntatẽ nostrã deuitãtes hoc
ne q̃s nos vituꝑet in hac pleĩtu
dine que ministrat̃ a nob̃ in dñi
gloriã. Prouidemꝰ em̃ bõ. nõ solũ
corã dõ. ꝫ etiã corã hoĩbꝰ Misimꝰ
aũt cũ illis ⁊ fratrẽ nostꝝ quez ꝓ
bauimꝰ in multis sepe sollicitũ eẽ
nũc aũt multo sollitiorẽ. ꝯfidẽtia
multa ĩ vos siue ꝓ tito qui est so
tius meꝰ ⁊ in vobis adiutor. siue
fratres nostri apl̃i ecc̃iarũ glorie
xp̃i. Ostensionẽ ḡ que est caritas
vestre ⁊ nostre glorie ꝓ vobis in
illos oñdite in fatie ecc̃iaꝝ. Nam
de ministerio qd̃ fit in sanctos ex
abũdanti est mihi scribere vobis.

Scio em̃ ꝓmptũ ¶ Ca. ix.
animũ vr̃m ꝓ quo de vobis
glorior apud macedones. quoniã
et achaya ꝑata est ab ãno p̃teri
to ⁊ vrã emulatio ꝓuocauit plu
rimos. Misimꝰ aũt fr̃es ut ne qd̃
gloriamur de vob̃ euacuet̃ in hac
ꝑte ut quẽadmodũ dixi ꝑati sitis
ne cũ venerint macedones mecũ ⁊
ĩuenerint vos imꝑatos erubesca
mꝰ nos ut nõ dicamꝰ vos in hac
substantia. Necessariũ ergo existi
maui rogaẽ fratres ut p̃ueniant
ad vos ⁊ preꝑent repromissaꝫ be
nedictõeꝫ hanc parataꝫ eẽ sic q̃si
bñdictionẽ nõ q̃si auaritiã. Hoc
autẽ dico. Qui parce seminat ꝑce
⁊ metet et q̃ seminat in bñdictio
nibꝰ. de benedictionibꝰ ⁊ metet.
Vnusquisq̃ ꝓut destinauit ĩ cor
de suo. nõ ex tristitia aut ex neces
sitate. Hilarem em̃ datorẽ diligit
deus. Potens est aũt deꝰ oẽm gr̃
tiaꝫ abũdare facere in vobis ut in
omnibꝰ semꝑ oẽm suffitiẽtiã ha
bentes abũdetis in oẽ opus bonũ
sicut scriptuꝫ ẽ. Disꝑsit dedit pau
ꝑibꝰ. iustitia eius manet ĩ seculũ
seculi. Qui aũt ãministrat semen
semināti ⁊ panẽ ad mãducãduꝫ
prestabit. Et multiplicabit semẽ
vestꝝ ⁊ augebit incrementa fru
gũ iustitie vr̃e ut in omnibꝰ locu
pletati abũdetis in oẽm simplici
tatẽ que oꝑat̃ ꝑ nos grãrũactio
nẽ dõ. Qm̃ ministeriũ huiꝰ officij
nõ solũ supplet ea que desũt sãctis
Sed etiã abũdat ꝑ multas grãꝝ
actiones in dño ꝑ ꝓbacõeꝫ mini
sterij huiꝰ: glorificãtes deũ ĩ obe
dientia ꝯfessionis vestre in euan
gelio xp̃i ⁊ simplicitate ꝯmunica
tionis vestre in illos ⁊ in oẽs ⁊ in
ipõꝝ obsecracõne ꝓ vobis deside
rantiũ vos ꝓꝑt̃ eminentẽ grãꝫ dei
in vob̃. Grãs ago deo sup̃ inenar
rabili dono eius. ¶ Ca. x.

Ipse aũt ego paulus obsecro vos
ꝑ mansuetudinẽ ⁊ modestiã xp̃i.
qui in fatie quideꝫ humil̃ sũ inter
vos. absens aũt cõfido in vobis.
Rogo aũt vos ne p̃ns audeã per
eã ꝯfidentiã qua existimor audere
in quosdã q̃ arbitrant̃ nos tãq̃
s̃m carnẽ ambulemꝰ. In carne eĩ
ambulantes nõ scd̃m carnẽ mili
tamꝰ. Nã arma militie nostre nõ
carnalia. ꝫ potentia dõ ad destru
ctionẽ municõnũ. ꝯsilia destruen
tes ⁊ oẽm altitudinẽ extollenteꝫ
se aduersus sc̃iaꝫ dei et in captiui
tatẽ redigẽtes omnẽ intellectũ in

obsequiū xp̄i ⁊ in ꝓmptu hn̄tes
vlcisci oēm īobedientiā: cū imple
ta fuerit vrā obedientia. Que ſm
fatiē sunt videte. Si quis ɔfidit si
bi xp̄i se eē: hoc cogitet iterꝝ apud
se. qꝛ sicut ipe xp̄i ē ita ⁊ nos. Naꝫ
⁊ si amplius aliquid gloriatus fue
ro de potestate nostra quaꝫ dedit
nobis dn̄s in edificationē ⁊ non
in destructionē vestrā: non erube
scam. Vt aūt nō existimer tanq̄
terrere vos ꝑ epl̄as. qm̄ quidē epi
stole inquiūt graues sūt ⁊ fortes
pn̄tia autē corpis īfirma ⁊ sermo
ɔtemptibilis: hoc cogitet qui eius
modi ē. qꝛ quales sumus verbo per
epl̄as absētes: tales ⁊ pn̄tes in fa
cto. Nō em̄ audemus inserere aut
ɔparare nos quibusdā q̄ seipōs
ɔmendant. ſ ipsi in nob̄ nosmet
ipōs metiētes ⁊ ɔparātes nosmet
ipōs nob̄. Nos aūt nō in immen
sū gloriabimur. ſ ſm mensurā re
gule qua mensus ē nobis deus mē
suraꝫ ꝑtingendi vsq̄ ad vos. Nō
em̄ quasi nō ꝑtingētes ad vos su
perextēdimus nos. Vsq̄ ad vos eī
ꝑuenimus in euāgelio xp̄i: nō ī im
mensū gloriantes in alienis labo
ribus. Spem autē hn̄tes crescentis
fidei vestre: ī vob̄ magnificari ſm
regulā nostrā in abūdantia: etiā
in illa que vltra vos sūt euāgeli
sare: nō in aliena regula in hijs q̄
prepata sūt gloriari. Qui aūt glo
riat̄ in dn̄o glorieť. Nō em̄ q̄ seip
sū ɔmendat ille ꝓbatus ē. ſ quē
deus ɔmendat. ¶ Ca. xi

Vtinā sustineretis modicuꝫ
quid īsipiētie mee. sed ⁊ sup
portate me. Emulor eī vos dei emu
latione. despōdi em̄ vos vni viro
virginē castā exhibē xp̄o. Timeo
aūt ne sicut serpēs euam seduxit
astutia sua: ita corrūpant̄ sēsus ve
stri et excidant a simplicitate q̄ ē
in xp̄o. Naꝫ si is q̄ venit aliū xp̄m
p̄dicat quē nō predicauimus. aut
aliū spiritū accipitis quē nō acce
pistis. aut aliud euangeliū qd̄ n̄
recepistis: recte pateremini. Existi
mo eī nihil me minus fecisse a ma
gnis apl̄is. Et si imperitus sermo
ne. ſ non sc̄ia. In omib̄ aūt ma
nifestus sū vob̄. Aut nūquid pec
catū feci meip̄m humiliās: ut vos
exaltemini. Qm̄ gratis euāgeliū
dei euāgelisaui vob̄. alias ecc̄ias
expoliaui accipiēs stipendia ad
ministeriū vestꝝ et cū eēm apud
vos ⁊ egerem nulli onerosus fui.
Nā qd̄ m̄ deerat suppleuer̄t frēs q̄
venerūt a macedonia ⁊ ī oībꝫ sine
onere me vob̄ seruaui ⁊ seruabo.
Est veritas xp̄i ī me. qm̄ hec gloria
tio nō infringet̄ ī me in regionibꝫ
achaie. q̄re. Quia n̄ diligo vos. ⁊
deus scit. Qd̄ aūt fatio ⁊ fatiā: ut ā
putē occasionē eoꝝ q̄ volūt occa
sionē: ut in q̄ gl̄iant̄ īueniant̄ sic̄
⁊ nos. Nam eiusmōi pseudo apl̄i
sūt oparij sb̄doli: tr̄nsfigurātes se ī
apl̄os xp̄i. Et nō mirꝝ. Ipse em̄ sa
thanas tr̄nsfigurat se ī angelū lu
cis. nō ē ḡ magnū: si ministri eius
tr̄nsfigurent̄ velut ministri iustitie
quoꝝ finis erit scd̄ꝫ opa ipōꝝ. Ite
rū dico: ne quis me putet insipiē
tē. Alioqn̄ velut insipientē accipi
te me: ut ⁊ ego modicū q̄d glori
er. Quod loquor nō loquor scd̄m
deuꝫ ſ quasi ī insipiētia: in hac sb̄
stantia glorie. Qm̄ multi glorian
tur scd̄m carnem ⁊ ego gloriabor

Libent̄ em̄ suffertis insipiētes: cū
sitis ipsi sapiētes. Sustinetis em̄
si quis vos ī ꝑuitutē redigit. si q̄s
deuorat. si q̄s accipit. si q̄s extolli
tur. si quis in fatiez vos cedit. ꝑm
ignobilitatez dico quasi nos īfir
mi fuerim⁹ in hac ꝑte In quo q̄s
audet ī īsipiētia dico audeo ⁊ ego
Hebrei sunt ⁊ ego Israhelite sunt
⁊ ego. Semen abrahe sūt et ego.
Ministri xp̄i sunt ⁊ ego. Vt min⁹
sapiens dico plus ego. In labori
b⁹ plurimis in carceribz abūdan
tius. in plagis sup̄ modū. in mor
tib⁹ frequent̄. A iudeis qn̄quies
quadragenas vna min⁹ accepi.
Ter v̄gis cesus sū. semel lapida
tus suz. ter naufragiū feci. Nocte
⁊ die in ꝓfūdo maris fui. In itine
rib⁹ sepe. piculꝰ fluminū. piculꝰ la
tronū. piculis ex genere. piculꝰ ex
gentib⁹. piculis in ciuitate. piculꝰ
in solitudīe. piculis in mari. picu
lis in falsis fratribus. In labore ⁊
erūna. ī vigiliis multis. In fame
⁊ siti. in ieiuniis multis. In frigo
re ⁊ nuditate. pret̄ illa q̄ extr̄nsec⁹
sūt. instātia mea quotidiana. sol
licitudo oīm ecc̄iaꝝ Quis infirma
tur ⁊ ego nō infirmor. Quis scan
dalisat̄ ⁊ ego nō vror. Si gloriari
oportet que infirmitatis mee sūt
gloriabor. Deus ⁊ pat̄ dn̄i nr̄i ih̄u
xp̄i scit qui est bn̄dict⁹ ī secula ꝙ
nō mētior. Damasci prepositꝰ gē
tis arethe regis custodiebat ciui
tatē damascenoꝝ ut me ꝯp̄hende
ret ⁊ ꝑ fenestrā in sporta demissus
sū ꝑ muꝝ ⁊ sic effugi manus ei⁹.

Si gloriari oportet ¶ Ca. xij.
nō expedit quidē. Veniā āt
ad visiones et reuelacōnes dn̄i.

Scio hoīem in xp̄o an̄ ānos qua
tuordecī siue ī corpe siue extra cor
p⁹ nescio de⁹ scit. raptum huius
modi vsq̄z ad tertiuz celū. Et scio
hmōi hoīez siue ī corpe siue extra
corp⁹ nescio deus scit. qm̄ raptus
est in ꝑadisū ⁊ audiuit archana
verba que nō licet homini loqui
Pro huiusmodi gloriabor. ꝓ me
aūt nihil n̄ in infirmitatib⁹ meis
Nā ⁊ si voluero gloriari. nō ero ī
sipiens Veritatē em̄ dicā. Parco
aūt ne quis me existimet sup̄ id
q̄d videt ī me aut audit aliquid
ex me Et ne magnitudo reuelatio
nū extollat me. datus ē m̄ stimu
lus carnis mee angelus sathane
ut me colaphizet. Propt̄ q̄d ter
dn̄m rogaui ut discederet a me et
dixit m̄. Sufficit tibi grā mea. Nā
v̄tus in infirmitate ꝑficit̄. Libent̄
igit̄ gloriabor ī infirmitatibz meis
ut īhabitet in me v̄tus xp̄i. Pro
pter q̄d placeo m̄ ī infirmitatib⁹
meis. in ꝯtumeliis ī necessitatib⁹
in ꝑsecucōibz. in angustiis ꝓ xp̄o
Cū em̄ infirmor tūc potens sū. Fa
ctus sū insipiēs. vos me coegistis
Ego em̄ a vobis debui ꝯmendari
Nihil enim min⁹ feci ab hiis qui
sūt sup̄ modū apl̄i Tā ⁊ si nihil
sū. signa tn̄ apostolat⁹ mei facta
sūt sup vos in oī patientia signis
⁊ ꝓdigiis ⁊ virtutib⁹. Quid ē eī
q̄d min⁹ habuistis p̄ ceteris ecc̄iis
nisi ꝙ ego ip̄e n̄ grauaui vos. Do
nate m̄ hāc iniuriā. Ecce tercō hoc
ꝑatus sū venire ad vos ⁊ nō ero
grauis vob̄. Nō em̄ quero q̄ vrā
sunt ꝫ vos. nec em̄ dn̄t filij paren
tib⁹ thezaurizare. sed ꝑntes filiis.
Ego aūt libentissime impendaz ⁊

sup impendar ipe p aīab9 vīs: licet plus vos diligēs minus dili gar. Sed esto. Ego vos nō grauau. sed cū eēm astutus dolo vos cepi. Nūquid p aliquez eoz quos misi ad vos circumuenivos. Rogaui titū a misi cū illo fratrez. Nūquid titus vos circūuenit. Nonne eodē spū ambulauim9. Nōne eisdez vestigijs. Olim putatis q excusem9 nos apud vos. Coraz deo in xpō loquimur. Oia em̄ carissimi xp̄e edificacōem vestram. Timeo em̄ ne forte cū venero: non q̄les volo inueniaz vos a ego inueniar a vob̄ qualez non vultis: ne forte ctencōnes emulacōnes aīositates dissensiones detractiones susurrationes inflationes seditiones sint īt̄ vos. Ne iterū cū venero humiliet me deus apud vos a lugeaz multos ex hijs qui aī peccauerūt a nō egerunt pēnitētiaz sup immunditia a fornicatione a ipudicitia quā gesserūt.

Ca. xiij.

Ece tertio hoc veio ad vos. In ore duoz vel triū testiuz stabit omne verbuz. Predixi em̄ a p̄dico ut p̄sns vobis a nunc absens hijs qui aī peccauerūt et ceteris ommib9. qm̄ si venero iterū non parcā. An experimentū quaritis eius qui in me loquit̄ xp̄s. Qui in vobis non infirmat̄ sed potens est in vobis. Nam et si crucifixus est ex infirmitate. sed viuit ex virtute dei. Nam a nos infirmi sumus in illo. ß viuimus cū eo ex virtute dei in vobis. Vosmetipōs temptate: si estis ī fide ipsi vos p bate. An nō ognoscitis vosmetipsos. q̄a xp̄us ihūs in vobis est nisi forte reprobi estis. Spero aūt q cognoscetis. q nos nō sumus reprobi. Oram9 autem deuz ut mihil mali faciatis: non ut nos probati appareamus. sed ut vos q̄d bonū est faciatis. Nos aūt ut reprobi sim9. Non em̄ possumus aliquid aduersus veritatem. sed p veritate. Gaudemus em̄ quoniaz nos infirmi sumus. vos autez potētes estis. Hoc a oramus vestrā confirmationem. Ideo hec absēs scribo: ut nō presens durius agā secōm potestatem quam dominus dedit mihi in edificationem a nō in destructionē. De cetero fratres gaudete. perfecti estote. exhortamini. idipsuz sapite. Pacem habete a deus pacis a dilectionis erit vobiscum. Salutate inuicē in osculo sancto. Salutant vos omnes sancti. Gratia domini nostri ihu xp̄i a caritas dei a ocmunicatio sancti spiritus sit cum oīb9 vob̄ amen.

Explicit epistola secunda ad Coīmthios. Incipit plog9 in epistolā ad Galathas.

Galathe sunt greci. hij verbum veritatis primum ab apostolo acceperunt. ß post discessum eius temptati sunt a falsis apostolis: ut in legem a circumcisionem verterentur. Hos apostolus reuocat ad fidem veritatis: scribens eis abeptēso.

Explicit prologus ad Galathas.

¶ Incipit epl'a ad Galathas.

Paulus apl'us nō ab hoīb⁹ neq; p hoīem sed p ih̄m xp̄m ⁊ deū patrē qui suscitauit eū a mortuis et qui mecū sunt oēs fratres ecclesijs galatie. Gratia vobis ⁊ pax a dō patre nr̄o ⁊ dn̄o ih̄u xp̄o qui dedit semetip̄m p peccatis nr̄is ut eripet nos de pn̄ti seculo nequā ſm volūtatē dei ⁊ pr̄is nostri. cui est gl'ia in secula seculorū amen. Miror q̄ sic tā cito trāsferemini ab eo qui vos vocauit in grām xp̄i in aliud euangeliū q̄d nō est aliud. n̄ sūt aliqui qui vos ɔturbāt ⁊ volunt ɔuertere euangeliū xp̄i. Sed licet nos aut angelus de celo euāgeliset vob' pret'q̄ q̄d euāgelisauim⁹ vobis. anathema sit. Sicut p̄dixim⁹ ⁊ nūc iterū dico. si quis vobis euāgelisauerit pret' id q̄d accepistis. anathema sit. Mō em̄ hoīb⁹ suadeo an dō. An quero homīb⁹ placere. Si adhuc hoīb; placerē xp̄i seru⁹ nō eēm Notū em̄ vobis fatio fratres euangeliū q̄d euangelisatū est a me. q̄ nō ē scd̄m hominē. Neq; em̄ ego ab homine accepi illud neq; didici. ſ; p reuelationē ih̄u xp̄i. Audistis em̄ ɔuersacōnem meā aliqn̄ in iudaismo. qm̄ sup̄ modū p̄sequebar ecc̄iā dei ⁊ expugnabā illā ⁊ p̄fitiebā in iudaismo supra multos coetaneos meos in gn̄e meo. abūdantiꝰ emulator exn̄s patnarū mearū tradicōnū. Cū aūt placuit ei qui me segregauit de vtero mr̄is mee ⁊ vocauit p grā; suā ut reuelaret filiū suū in me ut euāgelisarē illū in gētib⁹. ɔtinuo nō acquieui carni et sāguini. Neq; veni iherosolimā ad antecessores meos apl'os ſ; abij ī arabiā ⁊ iterū reuersus sū damascū. Deinde post ānos tres veī iherosolimā videre petrū ⁊ mā si apud eū dieb; qn̄decī. Aliū aūt apl'oꝝ vidi neminē. nisi iacobū fratrē dn̄i. Que aūt scribo vobis. ecce corā dō q̄ nō mētior. Deinde veni in ptes syrie ⁊ cilitie Erā aūt ignot⁹ fatie ecc̄ijs iudee que erāt ī xp̄o. Tātū aūt auditū habebāt qm̄ qui sequebat' nos aliqn̄ nūc euāgelisat fidē quā aliqn̄ expugnabat ⁊ in me clarificabant deū.

Deinde post ānos q̄ ¶ Ca. ij. tuordecī iterū ascēdi iherosolimā; cū barnaba assumpto ⁊ tito. Ascendi aūt scd̄m reuelacōem ⁊ cōtuli cū illis euangeliū q̄d p̄dico in gētib⁹. Seorsū aūt hijs qui videbāt' aliquid eē ne forte inuacuū currerē aut cucurrissem. Sed neq; titus qui mecū eāt. cū eēt gētilis ɔpulsus est circūcidi. ſ; ꝓpter subintroductos falsos fratres q̄ subintroierūt explorare libertatē nostrā quā habem⁹ ī xp̄o ih̄u ut nos in ſuitutē redigerēt. Quib⁹ neq; ad horā cessim⁹ subiectioni ut veritas euāgelij p̄maneat apd̄ vos. Ab hijs aūt qui videbāt' eē aliq̄d quales aliqn̄ fuerint nihil mea int'est Deꝰ em̄ p̄sonā homīs nō accipit. Mihi em̄ qui videbātur eē aliquid nihil cōtulerūt. Sz ecc̄otra cū vidissent q̄ creditū est mihi euangeliū prepucij sicut et petro circūcisionis q̄ em̄ opatus

ē petro ī apostolatū circūcisionis
opatus est ⁊ m̄ inter gentes ⁊ cū
ꝯgnouissent grām que data ē m̄
iacob⁹ ⁊ cephas ⁊ iohes qui vide
bant̄ colūne eē: dextras dederūt m̄
⁊ barnabe sotietatis: ut nos in gē
tes. ipi aūt in circūcisionē tātū ut
pauperꝝ memores eēm⁹. Qd etiaꝫ
sollicitus fui hocipsū facere. Cum
aūt venisset cephas antiochiā ī
fatiē ei restiti. qꝛ rep̄hensibilis eāt
Pri⁹ em̄ q̄ venirēt q̄dā a iacobo
cū gentibus edebat. Cū aūt venis
sēt subtrahebat ⁊ segregabat se
timens eos q̄ ex circūcisione erāt
Et simulacōni ei⁹ ꝯsenserūt ceteri
iudi: ita ut barnabas duceret̄ ab
eis in illā simulacōnē Sꝫ cū vidis
seꝫ ꝙ nō recte ambularēt ad veri
tatē euāgelij: dixi cephe corā oībꝫ
Si tu cū iudeis sis gentilit̄ viuis ⁊
nō iudaice: qūo gentes cogis iu
daizare. Nos natura iudei ⁊ non
ex gentib⁹ peccatores. Sciētes au
tē ꝙ nō iustificat̄ homo ex opib⁹
legis: nisi p fideꝫ ihu xp̄i ⁊ nos in
xp̄o ihu credim⁹: ut iustificemur
ex fide xp̄i et nō ex opibus legis.
Propter qd ex opibꝫ legis nō iu
stificabit̄ ōnis caro Qd si queren
tes iustificari in xp̄o inuēti sum⁹
⁊ ipsi peccatores: nūquid xp̄s pec
cati minister ē. Absit. Si em̄ que
destruxi iteruꝫ reedifico: preuarica
torē me ꝯstituo. Ego em̄ p legeꝫ le
gi mortu⁹ sū ut d̄o viuā. Cristo cō
fixus sū cruci. Viuo aūt iā n̄ ego
viuit vero in me xp̄s. Qd aūt nūc
viuo in carne: in fide viuo filij dei
q̄ dilexit me ⁊ tradidit semetipsū
p me. Non abitio gratiam dei. Si
enim p legeꝫ iustitia. ergo gratis
xp̄us mortuus est. ¶ Ca. iij.

O Insēsati galathe quis vos
fascinauit non obedire veri
tati. Ante quorum oculos ihesus
cristus proscriptus est ⁊ in vobis
crucifixus. Hoc solum a vobis vo
lo discere. Ex operibus legis spiri
tū accepistis: an ex auditu fidei.
Sic stulti estis: ut cuꝫ spiritu cepe
ritis: nunc carne ꝯsūmamini. Tā
ta passi estis sine causa: si tamen
sine causa. Qui ergo tribuit vob̄
spiritum ⁊ operatur virtutes ī vo
bis: ex operibus legis: an ex audi
tu fidei. Sicut scriptū est: abrahā
credidit deo ⁊ reputatū est illi ad
iustitiam. Cognoscite ergo: quia
qui ex fide sunt hij sunt filij abra
he. Prouidens autem scriptuā qꝛ
ex fide iustificat gentes de⁹ prenū
tiauit abrahe quia benedicent̄ in
te oēs gentes. Igit̄ qui ex fide sūt
benedicent̄ cū fideli abrahaꝫ. Qui
cunqꝫ em̄ ex opibus legis sūt: sb̄
maledicto sunt. Scriptū est enim
Maledictus oīs q̄ nō pmāseit in
omnib⁹ que scripta sunt in libro
legis ut fatiat ea. Qm̄ aūt in lege
nemo iustificabit̄ apud deuꝫ: ma
nifestum est: quia iust⁹ ex fide vi
uit. Lex aūt nō est ex fide. sed qui
fecerit ea viuet ī illis. Crist⁹ nos
redemit de maledicto legis factus
pro nobis maledictum. quia scri
ptum est maledictus omnis qui
pendet in ligno: ut in gentibus be
nedictio abrahe fieret ī cristo ihe
su ut pollicitationem spiritus acci
piamus per fidem. Fratres scd̄m
hominem dico. tamen hominis
confirmatum testamentum ne
mo spernit aut superordinat.

Abrahe dicte sūt ꝓmissiones ⁊ se
mini eiꝰ. Nō dicit ⁊ seminibꝰ q̄si
in multis ꝫ quasi ī vno et semini
tuo qui est xp̄s. Hoc aūt dico te
stamētū cōfirmatū a dō que post
quadringētos ⁊ triginta annos
facta est lex. ñ irritū facit ad eua
cuandā ꝓmissionē. Nā si ex lege
hereditas. iam nō ex ꝓmissione.
Abrahe aūt ꝑ repromissionez do
nauit deus. Quid igit̄ lex. ¶ Propt̄
trāsgressionez posita est donec ve
niret semen cui ꝓmiserat: ordina
ta ꝑ angelos ī manu mediatoris
Mediator aūt vniꝰ nō est. deꝰ āt
vnus est. Lex ḡ aduersus ꝓmis
sa dei. Absit. Si em̄ data eēt lex q̄
posset viuificare. vere ex lege eēt
iustitia. Sz ꝯclusit scriptura om̄a
sb̄ peccato. ut ꝓmissio ex fide ih̄u
xp̄i daret̄ credentibz. Prius autez
q̄ veniret fides sub lege custodie
bamur. ꝯclusi in eā fidez que reue
landa erat. Itaqz lex pedagogus
noster fuit in xp̄o ut ex fide iustifi
cemur. At vbi venit fides iam nō
sumꝰ sub pedagogo. Oēs em̄ filij
dei estis ꝑ fidē que est in xp̄o ih̄u.
Quicūqz em̄ ī xp̄o baptisati estis.
cristū induistis. Nō ē iudeꝰ neqz
grecus. nō est seruꝰ neqz liber. nō
est masculus neqz femina. Om̄es
em̄ vos vnuz estis in xp̄o ih̄u. Si
aūt vos xp̄i. ergo abrahe semen
estis scd̄m ꝓmissionem heredes.

Dico aūt Quāto tē ¶ Ca. iiij.
pore heres ꝑuulus est nihil
differt a seruo cū sit dn̄s omniū.
ꝫ sub tutoribꝰ ⁊ actoribꝰ est vsqz
ad p̄finitū tēpus a p̄re. Ita ⁊ nos
cū eēmꝰ ꝑuuli. sub elemētis mun
di huiꝰ eramꝰ seruientes. At vbi
venit pleitudo tp̄is misit deꝰ filiū
suū factū ex muliere factū sb̄ lege
ut eos qui sb̄ lege erāt redimeret
ut adopcōez filioꝝ recipemꝰ. Qm̄
aūt estis filij dī misit deꝰ spm̄ filij
sui in corda vestra clamātē abba
pat̄. Itaqz iam nō est seruꝰ ꝫ filiꝰ
Qd̄ si filius ⁊ heres ꝑ deū. Sed tūc
quidē ignorātes deū. hijs qui na
tura sunt dij seruiebatis. Nūc āt
cū cognoueritis deū ymo cogniti
sitis a dō. qūo ꝯuertimini iteꝝ ad
infirma ⁊ egena elementa quibꝰ
denuo seruire vultis. ¶ Dies obser
uatis ⁊ menses ⁊ tp̄a ⁊ ānos. Ti
meo vos ne forte sine causa labo
rauerim in vob̄. Estote sicut ego.
qz et ego sicut vos. Fratres obse
cro vos. nihil me lesistis. Scitis
aūt qz ꝑ infirmitatē carnis euāge
lisaui vobis iaz pridē ⁊ temptacō
nē vestrā in carne mea nō spreui
stis neqz respuistis. ꝫ sicut ange
lū dī accepistis me sicut cristū ihe
sū. Vbi est ergo bt̄itudo vestra. ¶
Testimoniū eī ꝑhibeo vobis. qz
si fieri posset oculos vr̄os eruisse
tis et dedissetis m̄. Ergo inimicus
vobis factus sū veꝝ dicens vob̄. ¶
Emulant̄ vos nō bn̄. ꝫ excludere
vos volūt ut illos emulemini. Bo
nū aūt emulamī in bono semp ⁊
nō tm̄ cū pn̄s sū apud vos. Filio
li mei quos iteꝝ ꝑturio. donec for
met̄ xp̄us in vobis. Vellē aūt eē
apud vos mō ⁊ mutaē vocē meā
qm̄ ꝯfundor in vob̄. Dicite m̄ qui
sub lege vultis eē. Legem nō legi
stis. ¶ Scriptū est em̄ qm̄ abrahā
duos filios habuit vnū de ancil
la ⁊ vnū de libera. Sz qui de ancil
la scd̄m carnē natus est. qui autē

de libera p repromissionē Que sūt
p allegoriaz dicta. Hec eī sūt duo
testamēta Vnū quidē in mōte sy
na in seruitutē generās q̄ ē agar
Syna em̄ mōs ē in arabia q̄ cōiū
ct⁹ ē ei: q̄ nūc ē ihrl'm ⁊ ſuit cuz fi
lijs suis Illa āt q̄ sursū ē ihrl'z libe
ra ē q̄ ē mr̄ nrā Scriptū ē eī Letaē
steril' q̄ non paris. erūpe ⁊ clama
q̄ non pturis. qr multi filij deserte
magis q̄ ei⁹ q̄ habet viz. Nos āt
fratres scd̄m ysaac pmissionis fi
lij sum⁹. Sz qūo tūc q̄ scd̄m carnē
natus fueāt psequebat̄ eū q̄ ſm
spm̄: ita ⁊ nūc. Sz q̄d dicit scriptu
ra. Eice ancillā ⁊ filiū ei⁹. Nō em̄
heres eit filius ancille cū filio libe
re. Itaq̄ fratres nō sum⁹ ancille
filij ſ libere: q̄ libertate xp̄us nos
liberauit. ¶ Capitulū. v.

STate ⁊ nolite itez iugo ſui
tutis ɔtineri. Ecce ego paul⁹
dico vob̄. qm̄ si circūcidamini cri
st⁹ vob̄ nl̄ pderit. Testificor autez
rursus oī hoī circūcidēti se. qm̄ de
bitor ē vniūse legis fatiēde. Euacu
ati estis a xp̄o. Qui ī lege iustifica
mini: a grā excidistis. Nos eī spi
ritu ex fide spez iustitie expectam⁹.
Naz in xp̄o ihu neq̄ circūcisio ali
quid valet neq̄ preputiū. ſ fides
q̄ p caritatē opat̄ Currebatis bn̄
Quis vos impediuit veritati non
obedire. ⁊ nemini ɔsenseritis. Per
suasio hec nō ē ex eo qui vocauit
vos. Modicū fermentū totā mas
saz corrūpit. Ego ɔfido in vobis in
dn̄o q̄ nl̄ aliud sapietis. Qui aūt
conturbat vos: portabit iuditiuz
quicūq̄ est ille. Ego autez fratres
si circūcisionē adhuc predico: q̄d
adhuc persecutionē patior. ⁊ Ergo
euacuatum est scandaluz crucis.
Vtinā ⁊ abscidantur qui vos cō
turbant. Vos enim in libertatez
vocati estis fratres: tm̄ ne liberta
tem in occasionez detis carnis. ſ
per caritatē spiritus seruite inuicē
Omnis em̄ lex ī vno sermone im
pletur. diliges pximū tuū sicut te
ip̄m. Qd̄ si inuicē mordetis ⁊ ɔme
ditis: videte ne ab inuicez cōsūma
mini. Dico aūt in xp̄o. Spiritu am
bulate ⁊ desideria carnis nō pfiti
etis. Caro em̄ ɔcupiscit aduersus
spm̄. spiritus autē aduersus car
nē. Hec enim sibi inuicē aduersā
tur: ut nō quecūq̄ vultis illa fati
atis. Qd̄ si spū ducemini: nō estis
sub lege Manifesta sunt aūt opa
carnis que sūt fornicacō. immun
ditia. impudicitia. luxuria. ydolo
ruz seruitus. venefitia. inimicitie.
ɔtentiones. emulacōnes. ire. rixe.
dissensiones. secte. īuidie. homici
dia. ebrietates. comessationes et
hijs similia: que predico vobis si
cut p̄dixi. quoniam q̄ talia agūt
regnum dei nō ɔsequent̄: fructus
aūt spūs ē caritas. gaudiū. pax.
patientia. lōganimitas. bonitas.
benignitas. māsuetudo. fides. mo
destia. ɔtinentia. castitas. Aduer
sus huiusmodi nō ē lex. Qui aūt
sunt xp̄i: carnē suā crucifixerūt cū
vicijs ⁊ ɔcupiscēcijs. ¶ Ca. vi.

SI viuimus spiritu: spiritu ⁊
ambulemus Nō effitiamur
inanis glorie cupidi: inuicez pro
uocantes: inuicem inuidentes.
Fratres ⁊ si preoccupatus fuerit
hō in aliq̄ delicto. vos q̄ spūales
estis huiusmōi īstruite ī spū leni
tatis. ɔsiderās teip̄z ne ⁊ tu tēpteis

Alter alterius onera portate ⁊ sic adimplebitis legē xp̄i Nā si quis existimat se aliq̄d eē cū nihil sit: ip̄e se seducit. Opus aūt suū ꝓbet vnusquisq̄ et sic in semetipō tm̄ gloriā hēbit ⁊ nō in altero. Vnusquisq̄ em̄ onus suū portabit. Cōmunicet aūt is qui cathezizat̄ verbo ei q̄ se cathezizat in oīb⁹ bonis Nolite errare. Deus nō irridetur. Que em̄ seminauerit hō hec ⁊ metet. Qm̄ qui seminat in carne sua de carne ⁊ metet corrupcōnem. q̄ aūt seminat in spū. de spū metet vitā eternā. Bonū aūt fatientes nō deficiam⁹. tp̄e eī suo metem⁹ nō defitientes. Ergo dū tēp⁹ habem⁹ opemur bonū ad oēs. maxīe aūt ad domesticos fidei. Videte q̄lib⁹ litteris scripsi vobis mea manu. Quicūq̄ em̄ volūt placere in carne hij cogunt vos circumcidi tm̄ ut crucis xp̄i ꝑsecucōem non patiant̄. Neq̄ eī qui circūcidunt̄ legē custodiūt. ꝫ volūt vos circūcidi ut in carne vrā glorient̄. Mihi autē absit gloriari nisi in cruce dn̄i nostri ih̄u xp̄i ꝑ quez m̄ mundus crucifixus est ⁊ ego mundo. In xp̄o em̄ ih̄u neq̄ circūcisio aliq̄d valet neq̄ preputiū. ꝫ noua creatura. Et quicūq̄ hanc regulā secuti fuerint. pax sup illos ⁊ misericordia ⁊ super israhel dei. De cetero nemo m̄ molestus sit. Ego em̄ stigmata dn̄i ih̄u in corpore meo porto. Gratia domini nostri ihesu xp̄i cū spū vestro fratres amen.

¶ Explicit epistola ad Galathas. Incipit argumentū in epl̄am ad Ephesios.

Ephesij fūt asyani. Hij accepto verbo veritatis perstiterūt ī fide. Hos collaudat apl̄s scribēs eis a roma de carcere ꝑ tichicum dyaconez.

¶ Explicit argumentū. Incipit epl̄a ad Ephesios.

Paulus apl̄us cristi ih̄u ꝑ voluntatē dei oībus sanctis q̄ fūt ephesi et fidelib⁹ in xp̄o ih̄u. Grā vobis ⁊ pax a deo p̄re nostro ⁊ dn̄o ihesu xp̄o. Bn̄dictus de⁹ et pater dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i qui bn̄dixit nos in oī benedictione spūali in celestibus in xp̄o sicut elegit nos in ip̄o ante mūdi ꝯstitucōem ut eēm⁹ sancti ⁊ immaculati in ꝯspectu ei⁹ in caritate. Qui p̄destinauit nos ī adoptionē filioꝝ ꝑ ih̄m xp̄m in ipsum scd̄m ꝓpositū voluntatis sue ī laudē glorie gratie sue. in qua gratificauit nos in dilecto filio suo in q̄ habem⁹ redēpcōem ꝑ sanguinez eius remissionē pctōꝝ scd̄m diuitias gratie ei⁹ que sup abūdauit in nob̄ in oī sapientia ⁊ prudētia ut notū faceret nob̄ sacramentū voluntatis sue scd̄m bn̄ placitum ei⁹ q̄d ꝓposuit in eo in dispensacōne plenitudinis tēpm instaurare om̄a in xp̄o que in cel̄ ⁊ q̄ in terra sunt in ip̄o. In quo etiā ⁊ nos sorte vōti sum⁹. p̄destinati scd̄m ꝓpositū ei⁹ qui opat̄ oīa scd̄m ꝯsiliū voluntatis sue. ut sim⁹ in laudez glorie eius nos qui an̄ speramus in xp̄o. In quo ⁊ vos cū audissetis verbū veritatis euangeliū salutis

vestre in quo ⁊ credentes signati
estis spū ꝓmissionis sancto qui
ē pignus hereditatis nostre in re
demptionē acquisicōis in laudem
glorie ipsi⁹. Propterea et ego au
diēs fidē vestrā que ē in xp̄o ihesu
⁊ dilectionē in oēs sanctos: non
cesso grās agēs ꝓ vob̄ memoriā
vestri fatiens in oracōnibꝫ meis:
ut de⁹ dn̄i nr̄i ihu xp̄i pat̄ glorie
det vob̄ spm̄ sapientie ⁊ reuelacō
nis in agnicōem ei⁹ illuminatos
oculos cordis vestri ut sciatis q̄
sit spes vocacōis ei⁹ ⁊ que diuitie
glorie hereditatis ei⁹ in sanctis ⁊
q̄ sit sup̄eminens magnitudo vir
tutis ei⁹ in nos q̄ credidim⁹ scd̄ꝫ
opacōeꝫ potētie virtutis ei⁹ quā
opatus ē in xp̄o: suscitans illum a
mortuis ⁊ cōstituens ad dexteraꝫ
suā in celestib⁹ supra omnē p̄nci
patū ⁊ potestatē ⁊ virtutē ⁊ domi
nacōem ⁊ omne nomē q̄d nōiat̄
nō solū in hoc seculo ꝫ etiā in futu
ro ⁊ oīa subiecit sub pedib⁹ eius.
Et ip̄m dedit caput supra omneꝫ
eccīaꝫ que ē corp⁹ ipsius et pleni
tudo ei⁹ q̄ oīa in oīb⁹ adimplet̄.
Et vos cū eētis mor ¶ Ca. ij.
tui delictis ⁊ peccatis vestris
in quib⁹ aliqn̄ ambulastis: scd̄m
seculū mūdi hui⁹. ꝫm p̄ncipē pote
statis aeis hui⁹. spūs q̄ nūc opa
tur in filios diffidentie in quib⁹ ⁊
nos oēs aliqn̄ ꝯuersati sumus in
desiderijs carnis nostre fatientes
voluntatē carnis ⁊ cogitacōnū et
eram⁹ natura filij ire sicut ⁊ cetei
Deus aūt qui diues ē in miseicor
dia ꝓpt̄ nimiā caritatē suā qua di
lexit nos ⁊ cū eēmus mortui pecca
tis ꝯuiuifi cauit nos xp̄o cui⁹ grā

estis saluati ⁊ ꝯresuscitauit ⁊ cōse
dere fecit ī celestib⁹ in xp̄o ihu ut
oñderet in secul̄ supuenientibus
abūdantes diuitias gratie sue ī
bonitate sup̄ nos in xp̄o ihu. Gra
tia em̄ estis saluati p̄ fideꝫ ⁊ hoc n̄
ex vob̄ Dei em̄ donū est: nō ex ope
rib⁹ ut ne quis glorietur. Ipsi⁹ em̄
sum⁹ factuā creati in cristo ihu in
opibus bonis que prepauit de⁹
ut in ill̄ ambulemus. Propt̄ q̄d
memores estote q̄ aliqn̄ vos era
tis gentes in carne qui dicebami
ni preputiū ab ea que dicit̄ circū
cisio in carne manufacta q̄ eratis
illo in tempore sine xp̄o alienati a
ꝯuersacōne isrl̄ ⁊ hospites testa
mentoꝝ: ꝓmissionis spem nō ha
bentes ⁊ sine d̄o in hoc mūdo. Nūc
aūt in cristo ihu vos q̄ aliqn̄ era
tis lōge facti estis ꝓpe in sāguine
xp̄i. Ipe em̄ ē pax nr̄a q̄ fecit vtra
q̄ vnū ⁊ mediū parieteꝫ macerie
soluēs inimicitias in carne sua: le
gē mādatoꝝ decretis euacuās ut
duos cōdat in semetip̄m in vnū
nouū hoīem fatiēs pacē: ut recōci
liet ambos in vno corpe d̄o p̄ cru
cē interfitiens inimicitias ī semet
ipso ⁊ veniēs euāgelisauit paceꝫ
vob̄ q̄ longe fuistis et paceꝫ hijs
q̄ ꝓpe. qm̄ p̄ ipsuꝫ hēm⁹ accessum
ambo in vno spū ad p̄rem. Ergo
iā non estis hospites ⁊ aduene ꝫ
estis ciues sāctoꝝ ⁊ domestici dei
supedificati sup̄ fūdamentū apo
stoloꝝ ⁊ ꝓphaꝝ ipso sūmo angu
lari lapide cristo ihesu in quo om
nis edificatio constructa crescit ī
templum sanctum in domino. In
quo ⁊ vos coedificamini ī habita
culū dei in spūsancto. ¶ Ca. iij.

Huius rei grā ego paul⁹ vinctus ixp̄i ihu ꝓ vobis gētibꝫ si tñ audistis dispensatiōem gr̄tie dei que data ē mihi in vobis· qm̄ ſm reuelatiōem notū m̄ factū est sacramentū sicut supra scripsi in breui ꝓut potestis legētes intelligere prudentiā meā in ministerio xp̄i· qđ alijs generacōnibꝫ non ē agnitū filijs hominū· sicuti nunc reuelatū ē sāctis aplis ei⁹ ⁊ ꝓphetis in spū· eē gentes coheredes et ꝯcorpales ⁊ ꝯpticipes ꝓmissionis ei⁹ in xp̄o ihu ꝑ euangeliū· cuius factus sū ego minister ſm donuꝫ gratie dei que data ē m̄ scđm operacōeꝫ virtutis ei⁹· Mihi em̄ oīm sāctoꝝ minimo data est grā hec· in gentib⁹ euāgelisare inuestigabiles diuitias cristi ⁊ illuminare oēs que sit dispensacō sacramēti abscōditi a seculis in đo qui om̄a creauit· ut innotescat p̄ncipib⁹ ⁊ potestatib⁹ in celestib⁹ ꝑ ecc̄iam multiformis sapiētia dei scđm p̄finicōem seculoꝝ quaꝫ fecit in xp̄o ihu dn̄o nr̄o· In q̄ habem⁹ fiduciā ⁊ accessum in cōfidentia ꝑ fidē eius· Propt̄ qđ peto ne defitiatis in tribulacōnib⁹ meis ꝓ vob̄ q̄ ē gl̄ia vestra· Huiꝰ rei gratia flecto genua mea ad patreꝫ dn̄i nostri ihu cristi ex quo oīs pat̄nitas in celis ⁊ ī terra nominat̄· ut det vobis scđm diuitias glorie sue v̄tutē corroborari ꝑ spm̄ eius in interiori hoīe xp̄m habitare ꝑ fidē in cordib⁹ vestris: in caritate radicati ⁊ fundati ut possitis cōprehēdere cū oībus sanctis que sit latitudo et longitudo ⁊ sublimitas ⁊ ꝓfūdū Scire etiā supeminēteꝫ sciētie caritateꝫ xp̄i ut impleamī in oēm plenitudineꝫ dei· Ei aūt qui potēs est om̄a facere supabundant̄ q̄ petim⁹ aut intelligim⁹ scđm virtuteꝫ que opat̄ in nobis· ipsi gloria in ecc̄ia ⁊ in xp̄o ihu in oēs gn̄acōes seculi seculoꝝ amen· ¶ Ca· iiij·

Obsecro itaqꝫ vos ego vinct⁹ in dn̄o· ut digne ambuletis vocacōne qua vocati estis cū ōni humilitate ⁊ māsuetudine· cū patientia supportantes inuicē in caritate· sollicite seruare vnitatē spūs ī vinculo pacis· Vnū corp⁹· vn⁹ spūs· sicut vocati estis in vna spe vocacōnis vestre· Vn⁹ dn̄s· vna fides· vnū baptisma· Vnus deus ⁊ pat̄ oīm qui sup oēs ⁊ ꝑ om̄a ⁊ in omnib⁹ nobis· Vnicuiqꝫ autē nostꝝ data est gr̄a scđm mēsurā donacōis xp̄i· Propt̄ qđ dic̄· Ascēdens ī altū captiuā duxit captiuitatē· dedit dona hominib⁹· Qđ āt ascendit· q̄d est nisi qꝛ ⁊ descēdit p̄mū in inferiores ꝑtes terre· Qui descendit ip̄e est ⁊ qui ascēdit sup oēs celos ut adimpleret om̄a· Et ip̄e dedit quosdā quidē aplos· q̄sdam autē ꝓphas· alias vero euāgelistas· alios aūt pastores ⁊ doctores ad ꝯsūmacōem sanctoꝝ in op⁹ ministerij in edificacōnē corpis xp̄i· donec occurram⁹ oēs in vnitateꝫ fidei ⁊ agnicōnis filij dei in viꝝ ꝑfectū ī mensurā etatis plenitudīs xp̄i· ut iam nō sim⁹ ꝑuuli fluctuantes ⁊ circūferamur ōni vento doctrine in nequitia hoīm in astutia ad circūuencōem erroris Veritatē aūt fatientes in caritate crescam⁹ in illo ꝑ om̄a qui ē caput xp̄us· ex quo totū corpus

ꝯpactū ⁊ ꝯnexū ꝑ omnē iūcturaꝫ
subministracōis scd̄m opatiōem
in mēsuraꝫ vniuscuiusqꝫ membri
augmentū corpis facit in edifica
tionē sui in caitate. Hoc igit̄ dico
⁊ testificor in dn̄o: ut iam nō am
buletis sicut ⁊ gētes ambulant ī
vanitate sēsus sui tenebris obscu
ratuꝫ hn̄tes intellectuꝫ: alienati a
vita dei ꝑ ignorantiā que ē in ill̄
ꝓpter cecitateꝫ cordis ipōꝝ qui de
sperātes semetipōs tradiderūt im
pudicitie in opacōeꝫ immūditie
oīs in auaritiā. Vos aūt non ita
didicistis xp̄m. si tn̄ illū audistis
⁊ in ipō edocti estis sicut ē veritas
in ih̄u deponere vos scd̄m p̄stinā
ꝯuersationē veterē hominē q̄ cor
rūpit̄ scd̄m desideia erroris. Reno
uamini aūt spū mētis vestre ⁊ in
duite nouū hoīem q̄ scd̄ꝫ deū crea
tus ē in iustitia ⁊ sanctitate verita
tis. Propt̄ qd̄ deponētes menda
tiū loq̄mini veritateꝫ vnusquisqꝫ
cū ꝓximo suo. qm̄ sum⁹ īuiceꝫ mē
bra. Irascimini et nolite peccare.
Sol nō occidat sup iracūdiā vrāꝫ
Nolite locū dare dyabolo. Qui fu
rabat̄ iam nō furet̄. magis autē
laboret op ādo manib⁹ suis qd̄ bo
nū ē: ut habeat vn̄ tribuat neces
sitatē patienti. Oīs sermo malus
ex ore vr̄o nō ꝓcedat. ꝫ si quis bo
n⁹ ad edificacōeꝫ fidei ut det grāꝫ
audiētibꝫ. Et nolite ꝯtristaē spm̄
sāctū d̄i in q̄ signati estis in die re
dēpcōis. Oīs amaritudo ⁊ ira ⁊ in
dignacō ⁊ clamor ⁊ blasphemia
tollat̄ a vobis cum omni malitia.
Estote autem inuicē benigni: mise
ricordes donantes inuiceꝫ sicut et
de⁹ in xp̄o donauit vob̄. ¶ Ca. v.

Estote ergo imitatores dei sic̄
filij carissimi ⁊ ambulate in
dilectione sicut ⁊ xp̄s dilexit nos
⁊ tr̄didit semetip̄m ꝓ nob̄ obla
tionē ⁊ hostiā deo in odoreꝫ suaui
tatis. Fornicatio aūt ⁊ oīs immū
ditia aut auaritia nec noīet̄ in vo
bis sicut decet sāctos. aut turpitu
do ā stultiloquiuꝫ aut scurrilitas
q̄ ad rem nō ꝑtinet. ꝫ magis gra
tiarū actio. Hoc em̄ scitote intelli
gētes ꝙ oīs fornicator aut īmun
dus ā auarus qd̄ ē ydolorū serui
tus nō habet hereditatē in regno
xp̄i ⁊ dei. Nemo vos seducat īani
b⁹ verb̄. ꝓpter hec em̄ venit ira d̄i
in filios diffidentie Nolite g̊ effici
pāticipes eoꝝ. Eratis em̄ aliqn̄ te
nebre. nūc autē lux in dn̄o ut filij
lucis ambulate. Fructus eī lucis
ē in oī bonitate ⁊ iustitia et verita
te. Probātes quid sit bn̄placitū
deo ⁊ nolite cōmunicare opib⁹ in
fructuosis tenebrarū. magis aūt
redarguite. Que eī in occulto fiūt
ab ip̄is: turpe ē ⁊ dicere. Oīa autē
q̄ arguunt̄ a lumine maīfestātur
Omne em̄ qd̄ manifestat̄: lumē ē
Propt̄ qd̄ dicit. Surge q̄ dormis
⁊ exurge a mortuis ⁊ illuminabit
tibi xp̄s Videte itaqꝫ fratres qūo
caute ambuletis nō quasi insipiē
tes ꝫ ut sapientes: redimētes tem
p⁹ qm̄ dies mali sunt. Propterea
nolite fieī īprudētes. ꝫ ītelligētes
q̄ sit voluntas dei. Et nolite inebri
ari vino in quo ē luxuria. ꝫ imple
mini spūscō loquentes vobismet
ip̄is ī psalmis ymnis ⁊ cāticis spi
ritalibꝫ cātātes ⁊ psallētes ī cordi
b⁹ vr̄is dn̄o: grās agētes sp̄ ꝓ ōni
b⁹ ī noīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i d̄o ⁊ pr̄i.

Subiecti inuicē in timore xp̄i. Mu
lieres viris suis subdite sint sicut
dn̄o. qm̄ vir caput ē mulieris sic
xp̄s caput est ecc̄ie: ipe saluator
corpis ei⁹. Sed sicut ecc̄ia sbiecta
est xp̄o. ita ⁊ mulieres viris suis ī
oīb⁹. Viri diligite vxores vestras
sicut ⁊ xp̄us dilexit ecc̄iam ⁊ seip
sū tradidit ꝓ ea ut illaꝫ sāctifica
ret mūdans eaꝫ lauacro aque in
verbo vite. ut exhibēt ipē sibi glo
riosaꝫ ecc̄iam nō hn̄tem maculaꝫ
aut rugā aut aliq̄d hmōi. sed ut
sit sancta ⁊ īmaculata. Ita ⁊ viri
dn̄t diligere vxores suas ut corpo
ra sua Qui suā vxorē diligit seip̄m
diligit. Nemo em̄ vnq̄ carnē suā
odio habuit. ꝫ nutrit ⁊ fouet eā
sicut ⁊ crist⁹ ecc̄iaꝫ. qꝛ membra su
m⁹ corpis eius de carne ei⁹ ⁊ de os
sib⁹ eius Propt̄ hoc relinquet hō
patrē ⁊ mr̄eꝫ suā ⁊ adherebit vxo
ri sue Et erūt duo ī carne vna. Sa
cramentū hoc magnū ē. Ego aūt
dico in xp̄o et in ecc̄ia. Verūtamē
⁊ vos singuli vnusquisq̄ vxorem
suā sicut seipsū diligat. vxor autē
timeat viꝝ suū. ¶ Ca. vi.

Filij obedite p̄ntib⁹ vestris ī
dn̄o. Hoc em̄ iustū est. Ho
nora patrē tuū ⁊ mr̄eꝫ tuā qd̄ est
mādatū p̄mū in ꝓmissione ut bn̄
sit tibi ⁊ sis longeu⁹ sup terrā. Et
patres nolite ad iracundiā ꝓuo
cāē filios vestros. ꝫ educate illos
in disciplīa ⁊ correpcōe dn̄i. Ser
ui obedite dn̄is carnalibꝫ cū timo
re ⁊ tremoē in simplicitate cordis
vestri sicut xp̄o. nō ad oculū serui
entes quasi hoīb⁹ placentes. sed
ut ꝑui xp̄i fatientes voluntatē dei
ex amo cū bō voluntate ꝑuiētes si
cut dn̄o ⁊ nō hoīb⁹. sciētes qm̄
vnusquisq̄ qd̄cūq̄ fecerit bonuꝫ
hoc recipiet a dn̄o siue seru⁹ siue
liber. Et vos dn̄i eadem facite illis
remittētes minas. scientes qꝛ ⁊ il
loꝝ ⁊ vester dn̄s est in cel' ⁊ ꝑso
naꝝ accepcō nō est apud deū. De
cetero fratres ꝯfortamini in dn̄o
⁊ in potētia v̄tutis eius. Induite
vos armaturā dei ut possitis staē
adu̇sus insidias dyaboli. qm̄ nō
est nobis colluctatio adu̇sus car
nē ⁊ sanguineꝫ ꝫ aduersus p̄nci
pes ⁊ potestates: adu̇sus mundi
rectores tenebraꝝ haꝝ ꝯtra spiri
talia neq̄tie in celestibus Propte
rea accipite armaturā dei ut possi
tis resistere in die malo ⁊ in oīb⁹
ꝑfecti staē. State ergo succincti lū
bos vestros in veritate et induti
loricā iustitie et caltiati pedes in p̄
paracōeꝫ euāgelij pacis. In oībꝫ
sumētes scutū fidei in quo possitis
om̄a tela nequissimi ignea extin
guere ⁊ galeaꝫ salutis assumite ⁊
gladiū spūs qd̄ est verbuꝫ dei. ꝑ
oēm oracōem ⁊ obsecracōeꝫ orā
tes oī tp̄e in spū et in ipō vigilan
tes in omni instātia ⁊ obsecracōe
ꝓ omnib⁹ sanctis ⁊ ꝓ me. ut det̄
m̄ sermo in aptione oris mei cū fi
dutia notū facere misteriū euāge
lij ꝓ quo legacōne fūgor in cathe
na. ita ut in ipō audeaꝫ ꝓut opor
tet me loqui. Vt āt ⁊ vos sciatis
que circa me sūt quid agaꝫ. om̄a
vobis nota fatiet tichicus carissi
mus frat̄ ⁊ fidel' minister in dn̄o
quē misi ad vos ī hoc ip̄ꝫ ut ꝯgno
scatis que circa nos sūt et ꝯsolet̄
corda vestra. Pax fratrib⁹ ⁊ cari
tas cū fide a deo patre nr̄o et dn̄o

ihesu xpō. Gratia cū omnib⁹ qui diligūt dominū nostrū ihm xpm in incorruptione amen.

¶ Explicit epla ad Ephesios.
¶ Incipit argumentū in epla ad Philipenses.

Philipenses sūt macedones. Hij accepto verbo veritatis pstiterūt in fide. nec receperūt falsos aplos. Hos collaudat apostol⁹: scribens eis a roma de carcere per epafroditū.

¶ Explicit argumentū. Incipit epistola ad Philipenses.

Paulus a thimotheus sui ihu xpi: omnib⁹ sanctis in xpo ihu q̄ sūt philippis cū episcopis a diaconib⁹. Gratia vobis a pax a deo patre nostro a domino ihesu cristo. Gratias ago deo meo in oī memoria vestri semp in cūctis orationib⁹ meis p omnib⁹ vobis cū gaudio deprecacōem faciens sup communicacōem vestrā in euāgelio xpi a pmo die vsq̄ nunc: confidens hoc ipm qd qui cepit in vob opus bonū pficiet vsq̄ in diē cristi ihesu sicut ē mihi iustū hoc sentire p oib⁹ vobis eo q̄ habeā vos in corde et in vinculis meis a in defensione et confirmatione euāgelij: socios gaudij mei oēs vos ee. Testis em mihi est deus quomodo cupiam oēs vos in visceribus ihesu cristi. Et hoc oro ut caritas vestra magis ac magis abundet in omni scientia a in omni sensu: ut probetis potiora ut sitis sinceres et sine offensa in diez xpi: repleti fructu iustitie per ihm xpm in laudem a gloriam dei. Scié aūt volos fratres. qd que circa me sunt magis ad profectū venerūt euāgelij: ita ut vincula mea manifesta fierent in xpo in omni pretorio a in ceteris omnibus: ut plures e fratribus in domino confidentes in vinculis meis: abundātius auderent sine timore verbum dei loqui. Quidā quidē a ꝑ inuidiam a contentionē. quidā autē a ꝑ bonam voluntatē cristum predicant. quidam ex caritate: sciētes quomā in defensione euangelij positus sū. Quidam aūt ex contentiōne xpm annūtiant nō sincere: existimantes pressuram se suscitare vinculis meis. Quid em? dum omi mō sive p occasionē sive p veritatem xpus annūtietur a in hoc gaudeo. sed a gaudebo. Scio ei qd hoc mihi proveniet ad salutem p vestrā orationem a submīstracōem spūs ihu cristi scdm expectacōem a spem meā qd in nullo cōfundar. sed in oī fiducia sicut semp a nūc magnificabit cristus in corpe meo. sive per vitam sive p mortē. Mihi em vivere cristus ē a mori lucrum. Qd si vivere in carne. hic mihi fructus operis ē a q̄d eligā ignoro. Coarctor autem e duobus desiderium habēs: dissolvi et esse cum cristo multomagis melius. permanere autem in carne necessarium propter vos. Et hoc confidens scio quia manebo a p manebo oib⁹ vobis ad profectū vestrum a gaudium fidei: ut gratulatio vestra abūdet in cristo ihu in me p meum aduentū iterum ad vos

Tm̄ digne euāgelio xp̄i ꝯuersamī
ut siue cū venero ⁊ videro vos·si
ue absēs audiam de vobis·q̄ sta
tis in vno spū vnanimes·collabo
rantes fidei euāgelij et ī nullo ter
reamini ab adūsarijs que est ill̄
causa ꝑdicōis·vobis aūt salutis·
Et hoc ad̄·q̄ vobis donatū est ꝓ
xp̄o·nō solū ut in eū credatis ꝫ ut
etiā ꝓ illo patiamini:idē certamē
habentes quale ⁊ vidistis in me
⁊ nūc audistis de me· ¶ Ca·ij·

Si qua ḡ consolacō in xp̄o·si
qd̄ solatiuz caritatis·si qua
sotietas spūs·si q̄ viscera misera
cōis·implete gaudiū meū ut idez
sapiatis eādez caitatē hn̄tes·vna
nimes idipsū sentiētes·Nihil per
ꝯtencōem neq̄ ꝑ inanē gloriaz·ꝫ
in humilitate supiores sibi īuicez
arbitrātes·nō que sua sūt singu
li ꝯsiderātes·ꝫ ea que alioꝝ·Hoc
em̄ sentite ī vobis qd̄ ⁊ in xp̄o ihu
Qui cū in forma dei eēt nō rapinā
arbitr̄tus est eē se equalē d̄o·sed
semetipsū exinaniuit formā serui
accipiens ī similitudinē hominū
factus ⁊ habitu inuētus ut homo
humiliauit semetip̄m fact⁹ obedi
ens vsq̄ ad mortē·mortē aūt cru
cis·Propt̄ qd̄ ⁊ deus exaltauit il
lū ⁊ donauit illi nomē qd̄ est sup
om̄e nomē·ut in noīe ihu omne
genu flectat̄ celestiū terrestriuz ⁊
infernoꝝ ⁊ oīs lingua ꝯfiteat̄ q̄a
dn̄s ihesus crist⁹ ī gl̄ia est dei pa
tris·Itaq̄ carissimi mei sic̄ semp
obedistis·nō in pn̄tia mei tm̄ sed
multo magis nūc in absētia mea
cū metu ⁊ tremore vestraz salutez
opamini·Deus em̄ est q̄ opat̄ in
vobis ⁊ velle ⁊ ꝓficere ꝓ bō volū
tate·Om̄a aūt facite sine murmu
racōnib⁹ ⁊ hesitacōib⁹·ut sitis si
ne q̄rela et simplices filij dei sine
reprehēsione in medio nationis
praue ⁊ ꝑuse·int̄ quos lucetis sic̄
luminaria in mūdo verbū vite cō
tinentes ad gloriā meā in die xp̄i
q̄ non inuacuū cucurri neq̄ inua
cuum laboraui·Sed ⁊ si īmolor su
pra sacrifitiū ⁊ obsequiū fidi vr̄e
gaudeo ⁊ ꝯgratulor omnib⁹ vob̄
Idipsū aūt ⁊ vos gaudete ⁊ ꝯgra
tulamini m̄·Spero aūt ī dn̄o ihu
thimotheū me cito mittē ad vos
ut et ego bono am̄o sim cognitis
q̄ circa vos sunt·Neminē em̄ hēo
tā vnanimē qui sincera affectiōe
ꝓ vobis sollicitus sit·Om̄es em̄ q̄
sua sunt querūt·nō que sūt ihesu
cristi·Exp̄imētū aūt ei⁹ cognosci
te·q̄ sicut p̄ri fili⁹ mecuz seruiuit
ī euāgelio·Hūc igit̄ spero me mit
tere ad vos·mox ut videro q̄ cir
ca me sūt·Cōfido aūt in dn̄o·qm̄
⁊ ip̄e veniam ad vos cito·Necessa
riū aūt existimaui epafroditum
fratrē ⁊ cooꝑatorē ⁊ cōmilitonē
meū·vestꝝ aūt apl̄m ⁊ ministrū
nec̄itatis mee mittē ad vos·qm̄q̄
dem oēs vos desiderabat ⁊ mest⁹
erat ꝓpterea q̄ ⁊ audieratis illuz
infirmatū·Nā ⁊ īfirmatus ē vsq̄
ad mortē·ꝫ deus misertus est ei⁹
Nō solū aūt ei⁹·verꝝ etiā ⁊ mei ne
tristitiā sup tristitiā haberem·Fe
stinantius ḡ misi illuz ut viso eo
iterꝝ gaudeatis ⁊ ego sine tristitia
sim·Excipite itaq̄ illū cū ōni gau
dio in dn̄o ⁊ eiusmodi cū honore
habitote·qm̄ ꝓpt̄ opus xp̄i vsq̄
ad mortē accessit tradēs am̄az suā
ut impleret id qd̄ ex vobis deerat

erga meū obsequiū. ¶ Ca. iij.

De cetero fratres mei gaudete in dño. Eadez vob̄ scribere m̄ quidē nō pigꝝ. vobis aūt necessariū. Videte canes. videte malos oparios. videte ɔcisionē. Nos ei sum⁹ circūcisio qui spū seruimus deo ⁊ gloriamur in xp̄o ihu ⁊ non in carne fidutiaz hñtes: quāq̄ et ego habeā ɔfidentiaz in carne. Si q̄s ali⁹ videt̄ ɔfidere in carne: ego magis circumcisus octaua die ex genere isrl̄ de tribu beniamin. hebreus ex hebreis scd̄m legē phariseus. scd̄m emulacōez ꝑsequens ecc̄iaz dī. scd̄m iustitiā que in lege ē ɔuersatus sine querela. Sz que m̄ fuerūt lucra. hec arbitratus sū ꝓpt̄ xp̄m detrimenta. Verūtamē existimo oīa detrimentū eē ꝓpter eminentē sc̄iaz ihu cristi dñi mei ꝓpter quē oīa detrimētū feci et arbitror ī sterco ā ut xp̄m lucrifatiā ut ⁊ inueniar in illo nō hñs meā iustitiaz que ex lege ē. ꝫ illaz q̄ ex fide est xp̄i que ex deo ē iustitia in fide ad cognoscendū illū ⁊ virtutem resurrectionis ei⁹ ⁊ sotietatez passionū illi⁹: cōfiguratus morti ei⁹ si quo mō occurrā ad resurrectionē que ē ex mortuis: nō q̄ iaz acceperim aut iaz ꝑfectus sim. Sequor aūt si ɔprehendā in q̄ ⁊ ɔp̄hensus sū a xp̄o ihu. Fratres ego me n̄ arbitror ɔprehēdisse. Vnū aūt: que q̄dez retro sūt obliuiscēs Ad ea vero q̄ sunt priora extēdēs meipsū: ad destīatū ꝑsequor. ad brauiū supne vocatiōis dei in xp̄o ihu. Quicūq̄ ḡ ꝑfecti sum⁹ hoc sētiamus ⁊ si quid aliud sapitis ⁊ hoc vobis deus reuelauit Verūtamē ad qd̄ ꝑuenim⁹ ut idez sapiamus ⁊ in eadē ꝑmaneamus regula. Imitatores mei estote fratres ⁊ obseruate eos q̄ ita ambulant sicut hētis formā nostrā. Multi eī ambulant quos sepe dicebaz vobis. nūc autem ⁊ flens dico inimicos crucis xp̄i: quorū finis interitus: quoꝝ de⁹ venter est ⁊ gloria ī ɔfusione ipōꝝ q̄ terrena sapiūt. Nostra aūt ɔuersatio in celis est Vnde etiā saluatorē expectamus dominū nostꝝ ihz xp̄m qui reformabit corp⁹ humilitatis nr̄e cōfiguratū corpori claritatis sue scd̄m operationē qua etiam possit subicere sibi omnia. ¶ Ca. iiij.

Itaq̄ fratres mei carissimi ⁊ desiderātissimi: gaudiū meū ⁊ corona mea. sic state ī dño carissimi. Euchodiā rogo ⁊ sinthicē deprecor idipsū sape in dño. Etiam rogo ⁊ te germane compar: adiuua illas que mecū laborauerūt in euangelio cuz clemente et ceteris adiutoribus meis: quoruz nomina sūt in libro vite. Gaudete in domino sēp: iterū dico gaudete. Modestia vestr̄ nota sit oīb⁹ hominib⁹. Domin⁹ ꝓpe est Nihil solliciti sitis. ꝫ in omni oracōne ⁊ obsecr̄tione cū gratiarūactione peticōes vestre innotescant apud deuz. Et pax dei que exupeāt oēm sensum custodiat corda vestra et intelligentias vestras in xp̄o ihu. De cetero fratres quecūq̄ sūt veā. quecūq̄ pudica. quecūq̄ iusta. quecūq̄ scā. q̄cunq̄ amabilia. q̄cūq̄ bone fame. si q̄ v̄t⁹. si q̄ laus disciplīe hec cogitate q̄ ⁊ didicistis ⁊ accepistis ⁊ audistis ⁊ vidistis ī me

Hec agite ⁊ deus pacis erit vobi
scū. Gauisus sū aūt ī dño vehemē
ter. qm̄ tandē aliqñ reflorvistis ꝓ
me sentire sicut ⁊ sentiebatis. Oc
cupati aūt eratis. Nō quasi ꝓpter
penuriā dico. Ego em̄ didici ī q̄bz
sū suffitiens eē. Scio ⁊ humiliari.
scio ⁊ abūdare. Vbiqꝫ in omib⁹
institutus sum ⁊ satiari ⁊ esuriē ⁊
abūdari ⁊ penuriā pati. Om̄a pos
sū ī eo qui me ꝯfortat. Verūtamē
bñ fecistis ꝯmunicantes tribula
tioni mee. Scitis aūt ⁊ vos phili
penses ꝙ in p̄ncipio euāgelij qñ
ꝓfectus sūz a macedonia. nulla m̄
eccīa ꝯmunicauit in ratione dati
⁊ accepti nisi vos soli. qꝛ ⁊ thessa
lonicā semel ⁊ bis ī vsuz mihi mi
sistis. Non qꝛ quero datū. sed req̄
ro fructū abūdantē in racōe vrā
Habeo aūt om̄a ⁊ abūdo. Reple
tus sum acceptis ab epafrodito
que misistis in odorez suauitatis
hostiā acceptā placentē dō. Deus
aūt me⁹ impleat oē desideriū vr̄m
scd̄m diuitias suas in gloria ī xp̄o
ihu. Deo autē ⁊ p̄ri nr̄o gl̄ia in se
cula seculoꝝ amen. Salutate oēz
sanctuz in xp̄o ihu. Salutant vos
qui mecū sūt fratres Salutāt vos
om̄es sācti. maxime aūt qui de ce
sais domo sūt. Grā dñi nostri ihe
su xp̄i cū spū vestro amen.

¶ Explicit epl̄a ad Philipenses.
Incipit argumentū in epl̄az
ad Colosenses.

Colosēses ⁊ hij sicut et
laodicēses sūt asyani
⁊ ip̄i preuenti erant a
pseudo apl̄is. Nec ad
hos accessit ipse apl̄us. sed ⁊ hos
ꝑ epl̄am corrigit. Audierant em̄
verbū ab arcippo q̄ ⁊ ministeriuz
in eos accepit. Ergo apl̄s iā liga
t⁹ scribit eis ab epheso ꝑ tichicū
dyaconē ⁊ onesimū acolitū.

¶ Explicit argumentū. Incipit
epistola ad Colosenses.

Paulus apostol⁹ ihe
su xp̄i ꝑ voluntatez
dei ⁊ thimothe⁹ fra
ter hijs qui sūt colo
sis sanctis ⁊ fidelibz
fratrib⁹ in xp̄o ihu. Grā vobis et
pax a deo patre nostro. Gratias
agim⁹ dō ⁊ p̄ri domini nr̄i ihu cri
sti semp ꝓ vobis orantes. audiē
tes fidē vestrā ī xp̄o ihu ⁊ dilectio
nē quā habetis in sanctos om̄es
ꝓpt̄ spem que reposita est vob̄ ī ce
lis quā audistis ī verbo veritatis
euāgelij qd̄ ꝑuenit ad vos sicut
⁊ in vniuerso mūdo est ⁊ fructifi
cat ⁊ crescit sicut in vob̄ ex ea die
q̄ audistis ⁊ ꝯgnouistis gratiaz
dei in veritate. sicut didicistis ab
epafra carissimo ꝯseruo nostro q̄
est fidel̄ ꝓ vobis minister xp̄i ihe
su qui etiaz maīfestauit nob̄ dile
ctionē vestrā in spū Ideo ⁊ nos ex
qua die audiuim⁹ nō cessam⁹ ꝓ
vobis orantes ⁊ postulātes ut im
pleamini agnicione volūtatis ei⁹
in oī sapientia ⁊ intellectu spirita
li. ut ambuletis digne dō ꝑ om̄a
placentes. in oī ope bono fructifi
cātes ⁊ crescētes in scīa dei. in ōni
virtute ꝯfortati scd̄m potentiā da
ritatis ei⁹ in oī patiētia ⁊ lōgani
mitate cuz gaudio grās agentes
deo p̄ri qui dignos nos fecit ī ꝑtē

sortis sanctoꝝ in lumine. Qui eri
puit nos de ptāte tenebr[illegible] ⁊ tñ
stulit in regnū filij dilectio[illegible] sue
In quo hēm⁹ redempcōe[illegible] [illegible]mis
sionē peccatoꝝ Qui ē ymago dei i
uisibilis. p̄mogenitus oīs creatu
re. qm̄ in ipō ꝯdita sunt vniūsa in
cel' ⁊ in terra visibilia et inuisibi
lia. Siue throni siue dñacōnes si
ue p̄ncipat⁹ siue potestates: oīa
p ipsū et in ipō creata sūt. Et ipe ē
añ oēs ⁊ oīa in ipō ꝯstant Et ipse
ē caput corpis eccīe q̄ ē p̄ncipiuꝫ
p̄mogenitus ex mortuis: ut sit in
oīb⁹ ipe p̄matū tenens. q̄a in ipō
ꝯplacuit oēm plenitudinē inha
bitare ⁊ p eū recōciliari oīa in ipō
pacificās p sanguinē crucis eius
siue que in terris siue q̄ in cel' sūt
Et vos cum eētis aliqñ alienati ⁊
inimici sensu in opibꝫ mal'. nunc
aūt reconciliauit in corpe carnis
ei⁹ p mortē exhibere vos sāctos ⁊
immaculatos ⁊ irrep̄hensibiles
corā ipō. si tñ pmanetis in fide fū
dati ⁊ stabiles ⁊ immobiles a spe
euāgelij qđ audistis qđ p̄dicatū
ē in vniūsa creatura q̄ sb̄ celo est:
cui⁹ factus sū ego paul⁹ minister
q̄ nūc gaudeo in passionib⁹ p vo
bis ⁊ adīpleo ea q̄ desūt passionū
xp̄i in carne mea p corpe ei⁹ qđ ē
eccīa. Cui⁹ factus sū ego minister
s̄m dispensacōnem dei q̄ data ē m̄
in vob̄: ut impleā verbū dei miste
riū qđ abscōditū fuit a secul' ⁊ ge
neracōibꝫ. nūc aūt manifestatū ē
sāctis ei⁹ quib⁹ voluit de⁹ notas
facere diuitias glorie sacramenti
hui⁹ in gentib⁹ qđ ē xp̄us ī vob̄
spes glorie quez nos annūtiam⁹
corripientes oēm hominez ⁊ docē
tes in omni sapiētia: ut exhibea
m⁹ omnē hominē pfectum in xp̄o
ihu in quo ⁊ laboro certando scđꝫ
opatiōem eius quam operātur in
me in virtute. ¶ Capitulū. ij.

Volo em̄ vos scire qualē solli
citudinē habeaꝫ p vob̄ et p
hijs q̄ sunt laodotie ⁊ quicūqꝫ nō
viderūt fatiez meaꝫ in carne: ut cō
solent̄ corda ipsoꝝ instructi in ca
ritate et in omnes diuitias pleni
tudinis intellectus in agnitione
misterij đi patris cristi ihu ī quo
sūt omnes thesauri sapiētie ⁊ sciē
tie absconditi. Hoc autez dico: ut
nemo vos decipiat in sublimitate
sermonū. Naꝫ ⁊ si corpe absens
sum. s̄ spiritu vobiscū sū gaudēs
⁊ vidēs ordinē vestrū ⁊ firmamē
tū ei⁹ que in xp̄o ē fidei vestre. Sic
ergo accepistis ihesuꝫ cristū dñm
nostꝝ in ipō ābulate: radicati et
supedificati in ipō ⁊ ꝯfirmati in fi
de sicut ⁊ didicistis: abundātes ī
illo in gratiarūactōne. Videte ne
quis vos decipiat p philosophiā
⁊ inanem fallatiaꝫ scđm traditio
nem hominū scđm elementa mū
di ⁊ non scđm cristū. Quia in ipō
īhabitat oīs plenitudo đinitatis
corpalit̄ et estis in illo repleti q̄ ē
caput omnis principatus ⁊ pote
statis. In q̄ ⁊ circūcisi estis circū
cisione non manufacta in expoli
atione corporis carnis. sed in cir
cumcisione cristi consepulti ei in
baptismo in quo ⁊ r̄surrexistis p
fidem operationis dei qui suscita
uit illum a mortuis. Et vos cum
mortui essetis in delictis ⁊ prepu
tio carnis vestre cōuiuificauit cuꝫ
illo donans vobis omnia delicta

delens qd adu̅sus nos erat cyro
graphu̅ decreti qd erat ɔtrarium
nobis. Et ip̄m tulit de medio affi
gens illud cruci et expoliās p̄nci
patus ⁊ ptātes traduxit ɔfidenť
palam triu̅phans illos in seipso
Nemo ḡ vos iudicet in cibo aut ī
potu aut in pte diei festi ā neome
nie aut sabbatoꝝ que sūt vmbr̄
futuroꝝ: corp⁹ āt xp̄i Nemo vos
seducat volens ī humilitate ⁊ re
gione angelorū q̄ non vidit. am
bulans frustr̄ inflatus sensu car
nis sue ⁊ nō tenens caput ex quo
totū corpus p nexus et ɔiūctiōes
subministratū ⁊ cōstructū crescit
in augmentū dei. Si mortui estis
cū xp̄o ab elementis hui⁹ mundi
quid adhuc tāq̄ viuentes ī mū
do discernitis. Ne tetigeitis. neq̄
gustaueritis. neq̄ cōtrectaueitis
que sūt om̄a ī interitu ipō vsu s̄m
p̄cepta ⁊ doctrinas hoīm que sūt
racōem quidez h̄ntia sapientie in
supsticōne ⁊ humilitate ⁊ nō ad
p̄cendū corpi. nō in honore aliq̄
ad saturitatē carnis. ¶ Ca. iij.
Igit̄ si ɔsurrexistis cū xp̄o que sur
sū sunt querite vbi xp̄us ē ī dexte
ra dei sedens. que sursuz sunt sapi
te. nō que sup terrā. Mortui enim
estis ⁊ vita vestra abscōdita ē cū
xp̄o in d̄o. cū aūt xp̄us apparuerit
vita vestra. tūc ⁊ vos apparebitis
cū ipō ī gl̄ia. Mortificate ergo mē
bra vestra que sunt sup terrā. for
nicacōnē immūditiā. libidinē. cō
cupiscentiā malā et auaritiā que
est simulacroꝝ seruitus ꝓpt̄ que
venit ira dei sup filios incredulita
tis. in q̄b⁹ ambulastis aliqn̄ cuz
viueritis ī illis. Nūc aūt deponite
⁊ vos om̄a irā indignacōez mali
tiā blasphemiā turpē sermonē de
ore vestro. Nolite mentiri inuicē.
expoliantes vos veterez hominez
cū actib⁹ suis ⁊ induentes nouū
eū qui renouat̄ in agnitiōem s̄m
ymaginez ei⁹ qui creauit eū. vbi
nō est gētil̄ ⁊ iudeus. circūcisio ⁊
preputiū. barbarus ⁊ scita. s̄uus
⁊ liber. s̄ om̄a ⁊ in oīb⁹ xp̄us. In
duite vos ergo sicut electi dei san
cti ⁊ dilecti viscera miseicordie. be
nignitatē. humilitatē. modestiā.
patientiā supportātes inuicē et do
nantes vobismetip̄is si quis adu̅
sus aliquē habet querelā sicut et
dn̄s donauit vob̄ ita et vos. Sup
om̄a aūt hec caritatē habete qd ē
vinculū p̄fectionis ⁊ pax xp̄i exul
tet in cordib⁹ vr̄is in qua ⁊ voca
ti estis in vno corpe et grati esto
te. Verbū cristi habitet in vobis
abūdant̄. in oī sapientia docētes
⁊ ɔmonētes vosmetipōs psalmis
ymnis ⁊ cāticis spiritalibz in grā
cantātes in cordib⁹ vr̄is d̄o. Om̄e
qd cūq̄ facitis in verbo aut ī ope
om̄a in noīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i grās
agentes d̄o ⁊ pr̄i p ip̄m Mulieres
sb̄dite estote viris. sicut oportet ī
dn̄o. Viri diligite vxores vestras
⁊ nolite amari esse ad illas. Filij
obedite p̄ntib⁹ p oīa. hoc em̄ pla
citū est in dn̄o. Patres nolite ad
iracundiā ꝓuocaē filios vestros
ut nō pusillo am̄o fiāt Serui obe
dite p oīa dn̄is carnalib⁹. nō ad
oculū seruientes quasi hominibz
placētes. s̄ in simplicitate cordis
timētes deū. Qd cūq̄ facitis ex aīo
opamini. sicut dn̄o ⁊ nō hoībus.
scientes q̄ a domino accipietis

retribucōnē hereditatis. Dño xpō
seruite Qui em̄ iniuriā facit recipi
et id qd̄ iniq̄ gessit ⁊ non est ꝑso
naꝝ acceptio apd̄ deū. ¶ Ca. iiij.

Domini qd̄ iustū est ⁊ equū
seruis prestate: scientes ꝙ ⁊
vos dñm habetis ī celo. Orationi
instate vigilantes in ea in grārū
actione: orantes simꝰ ⁊ ꝓ nob̄ ut
deus aperiat nob̄ ostiū sermonis
ad loquendū misteriū xp̄i ꝓpter
qd̄ etiam vinctus sū ut manifestē
illud ita ut oportet me loq̄. In sa
pientia ambulate ad eos qui fo
ris sunt: tempus redimentes. Ser
mo vester semꝑ in gratia sale sit
conditus: ut sciatis quomō opor
teat vos vnicuiq; respondere Que
circa me sūt omnia vobis nota fa
tiet tychicus carissimus frater ⁊
fidelis minister ⁊ conseruꝰ in dño
quem misi ad vos ad hocip̄m ut
ꝯgnoscat que circa vos sunt ⁊ cō
soletur corda vestra cū onesimo
carissimo et fideli fratre qui ex vo
bis est qui omnia q̄ hic aguntur
nota fatiēt vobis. Salutet vos ari
starcus cōcaptiuus meꝰ ⁊ marcꝰ
cōsobrinus barnabe de quo acce
pistis mādata. Si venerit ad vos
suscipite illū. Et ihs q̄ dicit̄ iustꝰ
qui sūt ex circūcisiōe. Hij soli sūt
adiutores mei ī regno dei q̄ mihi
fuerunt solatio. Salutat vos epa
fras q̄ ex vob̄ ē seruus xp̄i ihu sꝑ
sollicitꝰ ꝓ vob̄ in oracōibꝰ: ut ste
tis ꝑfecti ⁊ pleni in oī volūtate dei
Testimoniū em̄ illi ꝑhibeo ꝙ hz
multū laborē ꝓ vobis ⁊ ꝓ hijs q̄
sunt laoditie ⁊ qui ierapoli. Salu
tat vos lucas medicus carissimꝰ
⁊ demas Salutate fratres qui sūt
laoditie ⁊ nymphan ⁊ q̄ ī domo
eiꝰ est ecclesiā. Et lecta fuerit apd̄
vos epistola hec facite ut ⁊ in lao
dicensium ecclesia legatur ⁊ eam
que laodicensium est vobis lega
tur. Et dicite arcippo. Vide miste
rium qd̄ accepisti in domino ut il
lud impleas. Salutatio mea ma
nu pauli. Memores estote vincu
lorum meorū. Gratia domini ihe
su vobiscum amen.

¶ Explicit epl̄a ad Colosenses.
¶ Incipit argumentū in episto
lam ad Thessalonicēses. i.

Thessalonicenses sunt
macedones q̄ accepto
verbo veritatis perstite
rūt in fide: etiam in ꝑse
cutione ciuiū suorū. Preterea nec
receperūt falsos apostolos nec ea
que a falsis apostolis dicebātur
Hos collaudat apostolꝰ scribēs
eis ab athenis per tychicum dya
conum ⁊ onesimum acolitū.

¶ Explicit argumentum. Inci
pit epistola prima ad Thes
salonicenses.

Paulus et siluanus
et thimotheꝰ: eccle
sie thessalonicensiū
in deo patre nostro
⁊ domino ihesu xp̄o
gratia vobis ⁊ pax. Grās agimꝰ
d̄o semꝑ ꝓ omnibꝰ vobis memo
riam vestri fatiētes in oracōnibꝰ
nostris sine ītermissione memo
res operis fidei vestre ⁊ laboris et
caritatis ⁊ sustinentie spei domini
nr̄i ihu xp̄i añ deū ⁊ p̄rem nostrū

Sciētes fratres dilecti a dō electō
nem vestraz · qꝛ euāgeliū nr̄m nō
fuit ad vos in ꝑmone tm̄ sed ⁊ in
virtute ⁊ in spūsancto ⁊ in pleni
tudine multa · sicut scitis q̄les fue
rim⁹ in vobis ꝓpt̄ vos · Et vos imi
tatores nostri facti estis ⁊ dn̄i · ex
cipiētes verbū in tribulacōe mul
ta cū gaudio spūssancti · ita ut fa
cti sitis forma oībus credentib⁹ in
macedonia ⁊ in achaya · A vobis
em̄ diffamatus est sermo dn̄i nō
solū in macedonia ⁊ in achaya · ꝫ
in omī loco fides vr̄a que est ad
deū ꝓfecta est · ita ut nō sit nobis
necesse quicq̄ loq̄ Ipi em̄ de nob
annūtiant qualē introitū habu
erim⁹ ad vos ⁊ qūo ꝯuersi estis
ad deū a simulacris seruire deo vi
uo ⁊ vero ⁊ expectare filiū eius de
celis quē suscitauit ex mortuis ihe
sū qui eripuit nos ab ira vētura ·

¶ Ca · ij ·

Iam ipsi scitis fra
tres introitū nostꝝ ad vos
q̄a nō inanis fuit · ꝫ an̄ passi mul
ta ⁊ ꝯtumelijs affecti sicut scitis ī
philippis · fidutiā habuim⁹ in dō
nostro loqui ad vos euangeliuz
dei in multa sollicitudine · Exhorta
tio em̄ nr̄a nō de errore neq̄ de im
mūditia neq̄ in dolo · ꝫ sicut ꝓba
ti sum⁹ a deo ut crederet̄ nob euā
geliū ita loq̄mur · nō quasi hoībz
placētes · ꝫ dō qui ꝓbat corda no
str̄ · Neq̄ em̄ aliqn̄ fuim⁹ in ꝑmo
ne adulacōnis sicut scitis · neq̄ in
occasiōe auaritie de⁹ testis ē · nec
querētes ab hōinib⁹ gloriā neq̄
a vob neq̄ ab alijs cū possem⁹ vo
bis oneri eē ut xp̄i apl̄i · Sed facti
sum⁹ ꝑuuli in medio vestrū tāq̄
si nutrix foueat filios suos · ita de
siderantes vos cupidez volebam⁹
tradere vob nō solū euangeliū dei
ꝫ etiā aīas nostras · qm̄ carissimi
nob facti estis · Memores eī estis
fratres laboris nr̄i ⁊ fatigationis ·
nocte ⁊ die opantes ne quē vr̄m
ḡuarem⁹ · p̄dicauim⁹ in vob euā
geliū dei · Vos testes estis ⁊ deus
q̄ sācte ⁊ iuste ⁊ sine querela vo
bis qui credidistis fuim⁹ sicut sci
tis · qualit̄ vnūquēq̄ vestꝝ sicut
pat̄ filios suos deprecātes vos et
ꝯsolantes · testificati sum⁹ ut am
bularetis digne dō qui vōuit vos
in suū regnū ⁊ gloriā · Ideo ⁊ nos
grās agim⁹ dō sine intmissione ·
qm̄ cū accepissetis a nob verbuz
auditus dei · accepistis illud non
ut verbū hominū ꝫ sicut est vere
verbū dei qui opat̄ in vobis q̄ cre
didistis · Vos eī imitatores facti
estis fratres ecc̄iaꝝ dei que sūt in
iudea ī xp̄o ihu · qꝛ eadē passi estis
⁊ vos a ꝯtribulib⁹ vr̄is sicut ⁊ ip
si a iudeis q̄ ⁊ dn̄m occiderūt ihm
⁊ ꝓphas ⁊ nos ꝑsecuti sūt ⁊ dō n̄
placent ⁊ oīb⁹ hominib⁹ adūsā
tur · ꝓhibentes gētib⁹ loq̄ ut sal
ue fiant · ut impleāt pctā sua sēp ·
Preuenit ira dei sup illos vsq̄ in
finē · Nos autez fratres desolati a
vobis ad tēp⁹ ore aspectu nō cor
de · abūdātius festinauim⁹ fatiez
vestrā videre cū multo desiderio ·
qm̄ voluim⁹ venire ad vos · ego
quidez paul⁹ ⁊ semel ⁊ iterꝝ · ꝫ im
pediuit nos sathanas Que ē em̄
nostra spes aut gaudiū aut coro
na glorie · Nōne vos an̄ dn̄m no
strꝝ ihm xp̄m estis ī aduētu ei⁹ ·
Vos enim estis gloria nostra et
gaudiū ·

¶ Capitulū · iij ·

Propter quod non sustinentes amplius: placuit nobis remanere athenis solis et misimus thimotheum fratrem nostrum et ministrum dei in euangelio xpi ad confirmandos vos et exhortandos pro fide vestra: ut nemo moueatur in tribulacionibus istis. Ipsi enim scitis quod in hoc positi sumus. Nam et cum apud vos essemus predicebamus vobis passuros nos tribulaciones: sicut et factum est et scitis. Propterea et ego amplius non sustinens misi ad cognoscendam fidem vestram ne forte temptauerit vos is qui temptat et inanis fiat labor noster. nunc autem veniente thimotheo ad nos a vobis et annuntiante nobis fidem et caritatem vestram et quod memoriam nostri habetis bonam: semper desiderantes nos videre: sicut et nos quoque vos. ideo consolati sumus fratres in vobis in omni necessitate et tribulacione nostra per fidem vestram. quoniam nunc viuimus: si vos statis in domino. Quam enim gratiarum actionem possumus deo retribuere pro vobis in omni gaudio quo gaudemus propter vos ante deum nostrum: nocte ac die abundantius orantes ut videamus faciem vestram et compleamus ea que desunt fidei vestre. Ipse autem deus et pater noster et dominus ihesus xpus dirigat viam nostram ad vos. Vos autem dominus multiplicet et abundare faciat caritatem vestram in inuicem et in omnes: quemadmodum et nos in vobis ad confirmanda corda vestra sine querela in sanctitate ante deum et patrem nostrum in aduentu domini nostri ihesu xpi cum omnibus sanctis eius amen. ¶ Ca. iiij.

De cetero igitur fratres rogamus vos et obsecramus in domino ihesu: ut quemadmodum accepistis a nobis quomodo oporteat vos ambulare et placere deo sicut et ambulatis ut abundetis magis. Scitis enim que precepta dederim vobis per dominum ihesum. Hec est autem voluntas dei sanctificatio vestra ut abstineatis vos a fornicatione ut sciat vnusquisque vestrum vas suum possidere in sanctificacione et honore: non in passione desiderij sicut et gentes que ignorant deum. Et ne quis supergrediatur neque circumueniat in negotio fratrem suum. quoniam vindex est dominus de hijs omnibus sicut prediximus vobis et testificati sumus. Non enim vocauit nos deus in immunditiam. sed in sanctificacionem. Itaque qui hec spernit non hominem spernit. sed deum qui etiam dedit spiritum suum sanctum in nobis. De caritate autem fraternitatis non necesse habuimus scribere vobis. Ipsi enim vos a deo didicistis ut diligatis inuicem. Etenim illud facitis in omnes fratres in vniuersa macedonia. Rogamus autem vos fratres ut abundetis magis et operam detis ut quieti sitis et ut vestrum negotium agatis et operemini manibus vestris sicut precepimus vobis et ut honeste ambuletis ad eos qui foris sunt et nullius aliquid desideretis. Nolumus autem vos ignorare fratres de dormientibus: ut non contristemini sicut et ceteri qui spem non habent. Si enim credimus quod ihesus mortuus est et resurrexit ita et deus eos qui dormierunt per ihesum adducet cum eo. Hoc enim vobis dicimus in verbo domini. quia nos qui viuimus qui residui sumus in aduentu domini non preueniemus eos qui dormierunt. Quoniam ipse dominus in iussu et in voce archangeli et in tuba dei descendet de celo et mortui qui in xpo sunt resurgent primi

deinde nos q̄ viuim⁹ qui relinq̄
mur simul rapiemur cū illis ī nu
bib⁹ obuiā xp̄o ī aera ⁊ sic semp
cū dn̄o erim⁹. Itaq; ꝯsolamini in
uicē in verb istis. ¶ Ca. v.

De tempib⁹ aūt ⁊ momentis
fratres nō indigetis ut scri
bam⁹ vob. Ipsi em̄ diligent scitis
q̄ dies dn̄i sicut fur ī nocte ita ve
niet. Cū em̄ dixerint pax et securi
tas. tūc ꝯrepētin⁹ eis supueniet ī
teritus sicut dolor in vtero hn̄tis
⁊ nō effugient. Vos aūt fratres
nō estis in tenebris ut vos dies
illa tāq̄ fur ꝯprehēdat. Om̄es eī
vos filij lucis estis ⁊ filij diei. Nō
estis noctis neq; tenebrarū. Igit
nō dormiam⁹ sicut ⁊ ceteri ꝫ vigi
lem⁹ et sobrij sim⁹ Qui em̄ dormi
unt nocte dormiūt ⁊ qui ebrij sūt
nocte ebrij sūt. Nos autē qui diei
sum⁹ sobrij sim⁹. īduti loricā fidei
⁊ caritatis ⁊ galeaz spem salutis.
qm̄ nō posuit nos deus in irā sed
in acq̄sicōem salutis p dn̄m nr̄m
ih̄m xp̄m qui mortu⁹ ē p nob ut
siue vigilem⁹ siue dormiam⁹ simul
cū illo viuam⁹. Propt qd cōsola
mini inuicē ⁊ edificate alterutr̄ si
cut ⁊ facitis. Rogamus aūt vos
fratres ut noueritis eos qui labo
rant int vos ⁊ presūt vobis in do
mino ⁊ monent vos ut habeatis
illos abūdātiꝰ ī caritate ꝓpt op⁹
illoꝝ ⁊ pacē habete cū eis. Roga
m⁹ aūt vos fratres. corripite inq̄
etos. ꝯsolamini pusillanimes. su
scipite infirmos. patiētes estote
ad oēs. videte ne quis malū pro
malo alicui reddat. ꝫ semp qd bo
nū est sectamini in inuicē ⁊ in oēs
Semp gaudete. sine intmissione
orate. ī oib⁹ grās agite. Hec est
em̄ volūtas dei in xp̄o ih̄u in oib;
vobis Spiritū nolite extīguere. p
phetias nolite spernere Om̄a aūt
pbate qd bonuz est tenete. ab oī
spetie mala abstinete vos. Ipe āt
deus pacis sāctificet vos p oīa ut
integer spūs vester ⁊ aīa ⁊ corp⁹
sine querela ī aduētu dn̄i nostri
ih̄u xp̄i seruet. Fidel ē qui vōuit
vos qui etiā fatiet. Fratres orate
p nobis. Salutate fratres oēs in
osculo sācto. Adiuro vos p dn̄m
ut legat epl̄a hec oib; sanctis fra
trib⁹. Gratia domini nostri ihesu
xp̄i vobiscū amen.

¶ Explicit epl̄a p̄ma ad Thessa
lonicēses. Incipit argumētū
in epistolā secundā.

Ad thessalonicēses secū
dā scribit epl̄az aplus
⁊ notū facit eis de tēpo
rib; nouissimis ⁊ de ad
uersarij deiectōe. Scribit hāc epi
stolā ab athenis p tytum dyaco
nē et onesimū acolitum.

¶ Explicit argumentū. Incipit
epl̄a secūda ad thessalonicēses

Paulus ⁊ siluan⁹ et
thimothe⁹ ecclesie
thessalonicensiuz in
dō patre nr̄o ⁊ dn̄o
ih̄u xp̄o. grā vob et
pax a dō patre nostro ⁊ dn̄o ih̄u
xp̄o. Gratias agere debem⁹ semp
dō p vobis frēs ita ut dignū est.
qm̄ supcrescit fides vestra ⁊ abū
dat caritas vniuscuiusq; vestruz

in inuicem: ita ut et nos ipsi in vob
gloriemur in ecclesijs dei pp patiētia
vestra et fide et in oīb9 psecucōib3
vestris et tribulacōnib9 quas su
stinetis in exemplum iusti iudicij
dei ut digni habeamini in regno
dei p quo et patimini. si tn̄ iustum
est apud deum retribuere tribula
tionē hijs qui vos tribulant et vo
bis qui tribulamini requiē nobi
scū in reuelatiōe domini ihu de ce
lo cū angel' virtutis ei9 in flāma
ignis dantis vindictā hijs q̄ nō
nouerūt deum et qui non obediūt
euangelio domini nostri ihu xp̄i.
Qui penas dabūt in interitu eter
nas a facie dn̄i et a gloria v̄tutis
ei9: cū venerit glorificari in sāctis
suis et āmirabilis fieri in omnib9
qui crediderūt. qr creditū est testi
moniū nostrū sup vos in die illo
In quo etiam oram9 semp p vob
ut dignet' vos vocacōne sua deus
et impleat oēm voluntatem bonita
tis sue et opus fidei in virtute: ut
clarificet' nomē dn̄i nostri ihu cri
sti in vobis et vos in illo scd̄m gra
tiā dei nr̄i et dn̄i ihu xp̄i. ¶ Ca. ij.

Rogam9 aūt vos fratres per
aduentū dn̄i nr̄i ihu cristi et
nostre cōgregacōis in ipsū: ut nō
cito moueamini a vr̄o sensu neq3
terreamini neq3 p spm̄ neq3 p ser
monē neq3 p epl'am tanq̄ p nos
missam: q̄ si instet dies dn̄i. Ne q̄s
vos seducat vllo mō. Qm̄ nisi ve
nerit discessio primū et reuelatus
fuerit hō peccati filius pdicōnis q̄
aduersat' et extollit' sup oē qd̄ di
cit' deus aut qd̄ colit': ita ut in tem
plo d̄i sedeat ostendēs se tanq̄ sit
deus. Nō retinetis q̄ cū adhuc es
sem apud vos hec dicebā vobis.
Et nunc quid detineat scitis: ut re
uelet' in suo tempe. Nā misterium
iam opat' iniquitatis tātū ut qui
tenet nūc: teneat: donec de medio
fiat. Et tūc reuelabit' ille iniquus
quē dn̄s ihs interfitiet spū oris
sui et destruet illustracōne aduen
tus sui eū cui9 est aduentus scd̄m
opacōem sathane in oī virtute et
signis et pdigijs mendacib9 et ī
omni seductione iniq̄tatis hijs q̄
pereūt eo q̄ caritatem veritatis nō
receperūt ut salui fierent Ideo mit
tet illis deus opacōem erroris ut
credant mendatio: ut iudicentur
oēs qui nō crediderūt veritati. sed
ɔsenserūt iniq̄tati. Nos aūt dēm9
grās agere deo semper p vob fra
tres dilecti a d̄o q̄ elegeit nos de9
p̄mitias in salutē in sanctificacōe
spūs et in fide veitatis in quā et vo
cauit vos p euāgeliū nostrū in ac
quisicōe glorie domini nostri ihe
su xp̄i Itaq3 fratres state et tenete
tradicōnes quas didicistis: siue
p sermonē siue p epistolā nostrā
Ipe aūt dn̄s noster ihus cristus
et de9 et pat' noster qui dilexit nos
et dedit ɔsolacōem eternā et spem
bonā in grā exhortet' corda vestra
et ɔfirmet in omni opere et sermo
ne bono. ¶ Capitulū. iij.

Decetero fratres orate pro no
bis ut sermo d̄i currat et da
rificetur sicut et apud vos et ut li
beremur ab importunis et malis
hominibus. Non enim omnium
est fides. Fidelis autem dominus
est qui confirmabit vos et custo
diet a malo. Confidimus au
tem de vobis fratres in domino.

qm̄ que p̄cipim⁹ ⁊ facitis ⁊ fatie
tis. Dn̄s aūt dirigat corda vestr̄
in caritate d̄i ⁊ patiētia xp̄i Denū
tiamus aūt vobis fratres in noīe
dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i ut sb̄tr̄hatis vos
ab omni fratre ambulāte inordi
nate et nō scd̄m tradicōez quam
acceperūt a nobis. Ipsi em̄ scitis
quemadmodū oporteat imitari
nos. qm̄ nō inq̄eti fuim⁹ int̄ vos
neq; gratis panē māducauimus
ab aliq̄. ꝫ in labore ⁊ in fatigacōe
nocte ⁊ die opantes ne quē vr̄m
grauarem⁹. Nō quasi nō habue
rim⁹ potestatē. ꝫ ut nosmetipsos
formā darem⁹ vob̄ ad imitandū
nos. Naz ⁊ cū essem⁹ apud vos
hoc denūtiabam⁹ vobis. qm̄ si q̄s
non vult opari nec māducet. Au
diuim⁹ eī int̄ vos quosdā ambu
lantes inq̄ete nihil operantes. ꝫ
curiose agentes. Hijs autē q̄ eius
modi sūt denūtiam⁹ et obsecr̄m⁹
ī dn̄o ih̄u xp̄o ut cū silentio operā
tes suū panē māducent. Vos āt
fratres nolite deficere bn̄fatiētes
Qd̄ si quis nō obedit verbo nr̄o p
epistolā hūc notate ⁊ nō ꝯmiscea
mini cū illo ut ꝯfundat̄. Et nolite
quasi inimicū existimare ꝫ corripite
ut frēz. Ip̄e aūt deus pacis det vo
bis pacē sēpiternā in oī loco. Do
min⁹ cū oīb⁹ vob̄. Salutacō mea
manu pauli qd̄ est signū ī omni
epl̄a Ita scribo Grā dn̄i nostri ihe
su xp̄i cū oīb⁹ vobis amen.

¶ Explicit epl̄a secūda ad Thes
salonicenses.

¶ Incipit argumentū in epl̄am
ad Thimotheū p̄mam.

Thimotheuz instruit ⁊
docet de ordinacōe epi
scopatus ⁊ dyaconij ⁊
oīs ecc̄iastice discipli
ne. scribens ei a laoditia p tichicū
dyaconē.

¶ Explicit argumentū. Incipit
epl̄a ad Thimotheū p̄ma.

Paulus apl̄us ihesu
xp̄i scd̄m imperiū d̄i
saluatoris nostri et
cristi ih̄u spei nostre
thimotheo dilecto
filio in fide grā ⁊ mi
sericordia ⁊ pax a d̄o patre ⁊ xp̄o
ih̄u dn̄o nr̄o. Sicut rogaui te ut
remeares ephesi cū irē in macedo
niā. ut denuntiares quibusdā ne
alit̄ docerent. neq; intenderent fa
bul̄ ⁊ genealogijs int̄minatis q̄
questiones prestāt magis q̄ edi
ficacōem dei que est in fide. Finis
aūt p̄cepti ē caritas de corde puro
⁊ ꝯscīa bō ⁊ fide n̄ ficta A q̄bz q̄dā
aberrātes ꝯuersi sūt ī vaniloq̄uz
volentes eē legis doctores nō ītel
ligētes neq; que loquūt̄. neq; de
quib⁹ affirmāt. Scim⁹ aūt q̄ bō
est lex si q̄s ea legittime vtat̄. sci
ens hoc q̄a lex iusto nō est posita
ꝫ iniustis ⁊ nō sb̄ditis. impijs et
peccatoribz sceleratis ⁊ cōtamina
tis patricidis ⁊ matricidis homi
cidis fornicarijs. masculorū cōcu
bitorib⁹. plagiarijs. mendacibz
⁊ piuris ⁊ si quid aliud sane do
ctrine adūsatur que est s̄m euan
geliū glorie bt̄i dei qd̄ creditur est
m̄. Grās ago ei qui me ꝯfortauit
in xp̄o ih̄u dn̄o nostro. q̄ fidelem
me existīauit ponēs in ministerio

Qui prius blasphemus fui & persecutor & contumeliosus. sed misericordiam dei consecutus fui. quia ignorans feci in incredulitate. Superabundauit autem gratia domini nostri cum fide & dilectione que est in xpo ihu. Fidelis sermo & omni acceptione dignus. quod xpus ihesus venit in hunc mundum peccatores saluos facere: quorum primus ego sum. Sed ideo misericordiam consecutus sum: ut in me primo omnem ostenderet xps ihesus omnem patientiam ad informationem eorum qui credituri sunt illi in vitam eternam. Regi autem seculorum immortali inuisibili soli deo honor & gloria in secula seculorum amen. Hoc preceptum commendo tibi fili thimothee secundum precedentes in te prophetias: ut milites in illis bonam militiam habens fidem & bonam conscientiam. Quam quidam repellentes circa fidem naufragauerunt ex quibus est hymeneus & alexander quos tradidi sathane ut discant non blasphemare. ¶ Ca. ij.

Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes orationes postulationes gratiarum actiones pro omnibus hominibus. pro regibus et omnibus qui in sublimitate sunt: ut quietam & tranquillam vitam agamus in omni pietate & castitate. Hoc enim bonum est & acceptum coram saluatore nostro deo qui omnes homines vult saluos fieri & ad agnitionem veritatis venire. Unus enim deus unus & mediator dei & hominum homo xps ihesus qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus. Cuius testimonium temporibus suis confirmatum est in quo positus sum ego predicator & apostolus. Veritatem dico non mentior: doctor gentium in fide & veritate. Volo ergo viros orare in omni loco: leuantes puras manus sine ira & disceptatione. Similiter & mulieres in habitu ornato cum verecundia et sobrietate ornantes se et non in tortis crinibus aut auro aut margaritis vel veste pretiosa. sed quod decet mulieres: promittentes pietatem per opa bona. Mulier in silencio discat cum omni subiectione. Docere autem mulieri non permitto neque dominari in virum. sed esse in silencio. Adam enim primus formatus est deinde eua & adam non est seductus. mulier autem seducta in preuaricatione fuit. Saluabit autem per filiorum generationem: si permanserit in fide et dilectione & sanctificatione cum sobrietate. ¶ Ca. iij.

Fidelis sermo. Si quis episcopatum desiderat: bonum opus desiderat. oportet enim episcopum irreprehensibilem esse. vnius uxoris virum. sobrium. ornatum. prudentem. pudicum. hospitalem. doctorem. non vinolentum. non percussorem. sed modestum. non litigiosum. non cupidum. sed suae domui bene prepositum filios habentem subditos cum omni castitate. Si quis autem domui suae preesse nescit: quomodo ecclesie dei diligentiam habebit. Non neophitum ne in superbiam elatus in iudicium incidat diaboli. Oportet autem illum & testimonium habere bonum ab his qui foris sunt: ut non in obprobrium incidat & in laqueum diaboli. Diaconos similiter pudicos. non bilingues. non multo vino deditos. non turpe lucrum sectantes: habentes misterium fidei in conscientia pura. Et hi autem probentur primum et sic ministrent nullum crimen habentes.

Mulieres similit̄ pudicas·nō de
trahentes·sobrias fideles in oībz
Dyacones sint vni⁹ vxoris viri q̄
filijs suis bene presint ⁊ suis domi
b⁹. Qui em̄ bn̄ ministrauerint: g̃
dū bonū sibi acquirent et multaz
fidutiā in fide que est in xp̄o ihesu
hec tibi scribo fili thimothee·spe
rans me ad te venire cito· Si aūt
tardauero ut scias q̄uo oporteat
te ī domo dei cōuersari que ē eccle
sia dei viui: colūna ⁊ firmamentū
veritatis· Et maīfeste magnū est
pietatis sacramentuz q̄d manife
statū ē in carne·iustificatū ē ī spū
appruit angel' predicatū est gen
tib⁹ creditū est ī mūdo·assumptū
est in gloria· ¶ Ca·iiij·

Spiritus aūt manifeste dic̄·
q̄r in nouissimis tp̄ibz disce
dent quidā a fide·attendētes spiri
tib⁹ erroris ⁊ doctrinis demonio
rū in ypocrisi·loquētiū mēdatiuz
⁊ cauteriataz habentiū suā ɔsciāz
ꝓhibentiū nubere·abstīere a cib̄
quos de⁹ creauit ad ꝑcipienduz
cū gratiarūactione fidelib⁹ ⁊ hijs
qui cognouerunt veritatē·q̄r oīs
creatura dei bō et n̄l reitienduz q̄d
cū grārūactione ꝑcipit̄· Sanctifi
cat̄ eī ꝑ verbū dei ⁊ oracōez· Hec
ꝓponens fratribz bon⁹ eris mini
ster ih̄u xp̄i·enutritus verb̄ fidei
⁊ bone doctrine quā assecutus es·
Ineptas aūt ⁊ aniles fabulas de
uita· Exerce aūt teip̄m ad pietatē
Nā corpal' exercitacō ad modicū
vtilis est· Pietas aūt ad om̄a vti
lis est· ꝓmissionē hn̄s vite q̄ nūc
ē ⁊ future Fidel' sermo ⁊ omni ac
cepcōne dign⁹ In hoc em̄ labora
m⁹ et maledicimur q̄r speram⁹ in
deū viuū·qui est saluator oīm ho
minū maxime fideliū· Precipe hec
⁊ doce· Nemo adolescentiā tuaz cō
tēnat·ꝫ exēplū esto fideliū·in ver
bo·in ɔuersacōne·in caritate·in fi
de·in castitate· Dū venio attēde le
ctioni·exhortacōni·doctrine· Noli
negligere grāz q̄ in te est que da
ta est tibi ꝑ ꝓphetiā cū imposicōe
manuū presbiterij· Hec meditaē
in hijs esto ut ꝓfectus tu⁹ mani
festus sit oīb⁹· Attende em̄ tibi ⁊
doctrine·insta in illis· Hoc em̄ fa
tiens ⁊ teip̄m saluū faties et eos
qui te audiunt· ¶ Ca·v·

Seniorez ne increpaueris sed
obsecra ut patrē· Iuuenes
ut fratres·anus ut matres·iuuē
culas ut sorores in omī castitate·
Viduas honora·que vere vidue
sūt· Si qua aūt vidua filios aut
nepotes habet·discat p̄mū domū
suā regere ⁊ mutuā vicē reddē pa
rentibz· Hoc em̄ acceptū est corā
dō Que aūt vere vidua ē ⁊ desola
ta speret in deum ⁊ instet obsecra
tionib⁹ ⁊ oracōnib⁹ nocte ⁊ die·
Nā que in delicijs est: viuēs mor
tua est Et hoc p̄cipe·ut irrep̄hensi
biles sint· Si quis aūt suoꝝ ⁊ ma
xime domesticoꝝ curā nō habet·
fidē negauit ⁊ est infideli deterior·
Vidua eligat̄ nō min⁹ sexagīta
annoꝝ que fuerit vni⁹ viri vxor
in opib⁹ bonis testimoniū hn̄s·
si filios educauit·si hospitio rece
pit·si sanctoꝝ pedes lauit·si tribu
lacōnem patientib⁹ subministra
uit·si oē opus bonū subsecuta ē·
Adolescentiores aūt viduas deui
ta· Cū em̄ luxuriate fuerint ī xp̄o
nubere volūt·hn̄tes dānacōnem

qz primã fidẽ irritaz fecerũt. Símlr autez ⁊ otiose discunt circuire domos. nõ solũ otiose ꝫ ⁊ verbose ⁊ curiose: loquentes que non oportet. Volo autẽ iuniores nubere. filios procreare. matresfamilias esse nullã occasionem dare aduersario maledicti grã. Jam em̃ quedã conuerse sũt retro sathanã. Si quis fidelis habet viduas sb̃ ministret illis ut nõ graueť eccl̃a: ut hijs q̃ vere vidue sũt sufficiat. Qui bñ p̃ sunt presbiteri duplici honore digni habeãť: maxime qui laborant in verbo ⁊ doctrina. Dicit em̃ scriptura. Nõ infrenabis os boui tritu ranti. Et dignꝰ est operarius mercede sua. Aduersus presbiterũ accusacõez noli recipere. nisi sub duobus aut tribꝰ testibꝰ. Peccãtes corã oibꝰ argue: ut ⁊ ceteri timorez habeant. Testor corã deo ⁊ christo ihesu ⁊ electis angel̃s ut hec custodias sine p̃iudicio: nil faciens in alterã partẽ declinando. Manꝰ cito nemini impposueris: neq; communicaueris peccatis alienis. Teipsũ castũ custodi. Noli adhuc aquã bibere. ꝫ modico vino vtere ꝓpt̃ stomachũ tuũ ⁊ frequẽtes tuas infirmitates. Quorũdaz hoim p̃cã manifesta sũt precedẽtia ad iudicium. quosdã aũt subsequũť. Similiť ⁊ facta bona manifesta sunt ⁊ que aliť se hñt absco di non p̃nt.

Quicũq; sũt sub iu ℣Ca. vi. go serui dños suos oi honore dignos arbitrent̃: ne nomẽ domini ⁊ doctrina blasphemeť. Qui ãt fideles hñt dños non ꝺspnant qz fratres sũt. ꝫ magis seruiãt q̃a fideles sunt ⁊ dilecti. qz bñficij ptici pes sunt. Hec doce ⁊ exhortare. Si quis aliť docet ⁊ nõ acquiescit sanis sermonib⁹ dñi nostri ihu christi ⁊ ei que secꝺz pietatẽ ẽ doctrine supbus nihil sciẽs ꝫ lãguens circa questiones ⁊ pugnas verboꝝ ex quibz oriunť inuidie ꝺtenciones blasphemie suspicões male. ꝺflictationes hominũ mẽte corruptoꝝ ⁊ q̃ veritate priuati sũt: existimãtiũ questũ eẽ pietatẽ. Est aũt questus magnus. pietas cũ sufficientia. Nihil em̃ intulim⁹ in hũc mũdum. haut dubiũ qz nec auferre q̃d possum⁹. Habentes aũt alimẽta ⁊ quib⁹ tegamur: hijs contẽti sum⁹. Nã qui volunt diuites fieri incidũt in temptacõem ⁊ laqueum dyaboli ⁊ desideria multa inutilia et nociua que mergũt homines in interitũ ⁊ p̃dicõem. Radix em̃ oĩm malorꝝ ẽ cupiditas quã quidã appetentes errauerũt a fide et inseruerũt se doloribz multis. Tu aũt o hõ dei hec fuge. Sectare vero iustitiã. pietatẽ. fidẽ. caritatẽ. patientiã. mansuetudinẽ. Certa bonũ certamẽ. apprehẽde vitã eternã in q̃ vocatus es ⁊ confessus bonã cõfessionẽ coraz multis testib⁹. Precipio tibi corã deo qui viuificat oĩa ⁊ xp̃o ihu qui testimoniuz reddidit sb̃ pontio pilato bonã cõfessionẽ: ut serues mandatũ sine macula irreprehensibile vsq; in aduẽtuz dñi nri ihu xp̃i quẽ suis tẽpibus ostendet beatus ⁊ solus potẽs rex regũ ⁊ dñs dominantiũ q̃ solus habet immortalitatẽ ⁊ lucẽ inhabitat inaccessibilẽ quẽ nullꝰ hoim vidit sed nec videre potest cui honor ⁊ imperium sempiternum amen.

diuitib⁹ hui⁹ seculi p̄cipe nō sub
lime sape·neq; sperare in incerto
diuitiaꝝ sed in dō viuo qui p̄stat
nob omīa abūde ad fruendū bñ
agere·diuites fieri in bonis opib;
facile tribuere·ɔmunicaē·thesau
risare sibi fundamētū bonū in fu
tuꝝ·ut apprehēdant verā vitā·O
thimothee depositu; custodi·deui
tans ꝓphanas vocū nouitates ⁊
oppositiōes falsi nois sciētie quaꝫ
quidā ꝓmittētes circa fidē excide
runt·Gratia tecū amen·

¶ Explicit epl'a p̄ma ad Thimo
theū· Incipit argumentū in
epl'aꝫ secundā·

Itez thimotheo scribit de exhorta
tiōe martirij ⁊ oīs regule veitatis
⁊ q̄d futuꝝ sit tēpib⁹ nouissimis
⁊ de sua passione scribēs a roma·

¶ Explicit argumentū· Incipit
epl'a secūda ad Thimotheū·

Paulus apl'us ihesu
xp̄i p voluntatez dei
scd̄m ꝓmissionē vi
te que est ī xp̄o ihu
thīotheo carissimo
filio gratia ⁊ misericordia et pax
a dō patre nostro ⁊ xp̄o ihu dño
nr̄o Grās ago deo meo cui ꝑuio a
ꝓgenitorib⁹ meis in cōscīa pura
q̄ sine intermissione habeaꝫ tui me
moriā in oratiōib⁹ meis nocte ac
die desiderans te videre memor la
crimaꝝ tuaꝝ·ut gaudio impleaꝫ
Recordacōem accipiens ei⁹ fidei
que est ī te nō ficta q̄ ⁊ habitauit
p̄mū ī auia tua loide ⁊ matre tua
eunice·cert⁹ sū aūt q̄ ⁊ in te·Pro
pter quā causaꝫ āmoneo te·ut re
suscites gratiaꝫ dei que est in te p
īpositiōem manuū meaꝝ·Nō em̄
dedit nobis deus spm̄ timoris·sed
virtutis ⁊ dilectiōis ⁊ sobrietatis
Noli itaq; erubescere testimoniuꝫ
dñi nostri neq; me vinctū ei⁹·sed
collabora euāgelio ꝑm virtutem
dei qui nos liberauit ⁊ vōuit voca
tione sua sācta·nō scd̄m opa nrā
ꝫ scd̄m ꝓpositū suū ⁊ grāꝫ que da
ta est nobis ī xp̄o ihu añ tpa secu
laria·Manifestata est autē nūc p
illuminacōem saluatoris nr̄i ihu
xp̄i qui destruxit quidē mortē·illu
minauit aūt vitā ⁊ incorrupcōeꝫ
p euāgeliū in quo positus sū ego
p̄dicator ⁊ apl'us et magister gē
tiū·Ob quā causā etiā hec patior·
ꝫ nō cōfundor·Scio eī cui credidi
⁊ certus sū q̄ potens est depositū
meū seruare in illū diē Formā ha
be sanoꝝ verboꝝ q̄ a me audisti ī
fide ⁊ in dilectione in xp̄o ihu·Bo
nū depositū custodi p spm̄ sanctū
qui habitat in nob·Scis em̄ hoc
q̄ auersi sūt a me oēs qui ī asia sūt
ex quib⁹ est phigel⁹ ⁊ hermoge
nes·Det misericordiā dñs onesi
fori domui·q̄a sepe me refrigerauit
⁊ cathenā meā non erubuit·ꝫ cū
romaꝫ venisset sollicite me quesi
uit ⁊ inuenit·Det illi dñs inueni
re misericordiā a dō in illa die·Et
quāta ephesi ministr̄uit mihi tu
melius nosti·¶ Ca·ij·

Tu ḡ fili mi ɔfortare ī gratia
que est in xp̄o ihu ⁊ q̄ audi
sti a me p multos testes hec ɔmē
da fidelib⁹ hominib⁹ qui ydonei
erunt ⁊ alios docere·Labora sicut
bon⁹ miles xp̄i ihu·Nēo militās

deo implicat se negociis secularibus ut ei placeat cui se probauit. Nā ⁊ qui certat in agone nō coronabit̄ nisi legittime certauerit. Laborantē agricolā oportet primuz de fructib⁹ accipe. Intellige que dico. dabit em̄ tibi dn̄s in oībus intellectū. Memor esto dn̄m ihesuz xp̄m resurrexisse a mortuis ex semine dauid scd̄m euangeliū meū in quo laboro vsq; ad vincula quasi male opans. ꝫ verbū dei nō est alligatū. Ideo oīa sustineo ꝓpter electos: ut ⁊ ip̄i salutez ꝯsequant̄ q̄ est in xp̄o ih̄u cuz gloria celesti. Fidelis s̄mo. Nā si cōmortui sum⁹ ⁊ cōuiuem⁹. si sustinebim⁹ ⁊ cōregnabim⁹. si negauerim⁹ ⁊ ille negabit nos. si nō credim⁹. ille fidelis ꝑmanet: negare seip̄m nō pōt. Hec aūt ꝯmone testificās coram deo. Noli cōtendere verb̄. ad nihil em̄ vtile ē nisi ad subuersionē audientiū. Sollicite aūt cura teipsū ꝓbabilē exhibere deo. operariū inꝯfusibilē. recte tractantē verbū veritatis. Prophana aūt ⁊ inanilo quia deuita. Multū em̄ ꝓfitiūt ad impietatē ⁊ sermo eoꝝ ut cancer serpit. Ex quibz est hymeneus ⁊ philetus qui a veritate exciderūt dicētes resurrectionē eē iā factā ⁊ subuerterūt quorūdaz fidē. Sz firmū fundamentuz dei stat: hn̄s signaculū hoc. Cognouit dn̄s que sūt ei⁹ ⁊ discedat ab iniq̄tate oīs q̄ inuocat nomē dn̄i. In magna aūt domo nō solū sūt vasa aurea ⁊ argentea. ꝫ ⁊ lignea ⁊ fictilia ⁊ quedā quidē in honorē. quedā āt in ꝯtumeliā. Si quis ḡ emūdauerit se ab istis. erit vas in honorez sanctificatū ⁊ vtile dn̄o ad omne opus bonū paratū. Iuuenilia autē desidera fuge. sectaē vero iustitiā fidē spem ⁊ caritatē ⁊ pacē cū hijs qui inuocant dominū de corde puro. Stultas aūt et sine disciplina questiones deuita: sciens q̄ generāt lites. Seruuz aūt dn̄i nō oportet litigaē. ꝫ mansuetū eē ad oēs docibilē. patientē. cum modestia corripientez eos qui resistūt veritati. neq̄n deus det illis penitentiā ad ꝯgnoscendā veritatez ⁊ resipiscāt a dyaboli laqueis a quo captiui tenent̄ ad ipsius voluntatez.

¶ Ca. iij.

Hoc aūt scito q̄ in nouissimis diebus instabūt tp̄a ꝑiculosa et erūt hoīes seipōs amātes. cupidi. elati. supbi. blasphemi. ꝑntibz nō obedientes ingrati. scelesti. sine affectione. sine pace. criminatores. incontinētes. immites. sine beīgnitate proditores. ꝓterui. tumidi ⁊ voluptatuz amatores magis q̄ dei: hn̄tes spetiē quidē pietatis. virtutez aūt ei⁹ abnegantes. Et hos deuita. Ex hijs em̄ sunt q̄ penetrāt domos ⁊ captiuas ducūt mulierculas oneratas peccatis que ducūt̄ varijs desiderijs: semꝑ discētes ⁊ nunq̄ ad scientiā veritatis ꝑuenientes. Quēadmoduz aūt iānes ⁊ mambres restiterūt moysi: ita et hij resistunt veritati: homines corruptimente. reprobi circa fidez. ꝫ vltra non profitient. Insipientia enim eorum manifesta erit omnibus sicut ⁊ illoꝝ fuit. Tu aūt assecutus es meā doctrinā. institucōnem. ꝓpositū. fidē. lōganimitatē. dilectōnē. patiētiaz. ꝑsecucōes. passiōes

qualia m̄ facta fūt antiochie yco
nio listris·q̄les ꝑsecutiones fusti
nui et ex oīb⁹ eripuit me dn̄s·Et
oēs q̄ pie volūt viuere in xp̄o ih̄u
ꝑsecucōem patient̄·Mali aūt ho
mines ⁊ seductores ꝓfitient ī pei⁹
errātes ⁊ in errorē mittentes Tu
vero ꝑmāe ī hijs q̄ didicisti ⁊ cre
dita fūt tibi·sciēs a quo didiceris
⁊ q̄ ab infantia sacras lr̄as nosti
q̄ te pn̄t instruere ad salutē ꝑ fidē
que est in xp̄o ih̄u· Oīs scriptura
dīnitus inspirata vtilis ē ad docē
dū·ad arguēdū·ad corripiendū
ad erudiendu; in iustitia·ut ꝑfe
ctus sit hō dei ad omne op⁹ bonū
instructus· ¶ Ca·iiij·

Testificor coraz deo ⁊ ih̄u xp̄o
qui iudicaturus est viuos
⁊ mortuos ⁊ aduētū ipi⁹ ⁊ regnū
ei⁹·p̄dica verbū·insta oportune
īportune·argue·obsecra·increpa
in oī patientia ⁊ doctrina Erit em̄
temp⁹ cū sanā doctrinā n̄ sustine
bunt·ꝫ ad sua desideria coacerba
būt sibi magistros pruriētes au
rib⁹ ⁊ a veritate quidē auditū aū
tent·ad fabulas aūt ꝯūtent̄·Tu
vero vigila·in om̄b⁹ labora·op⁹
fac euāgeliste·ministeriū tuū im
ple·sobrius esto· Ego em̄ iaz deli
bor ⁊ tꝑus resolucōis mee instat
Bonū certamē certaui·cursuz ꝯsū
maui·fidē ꝑuaui· In reliquo repo
sita est mihi corona iustitie quā
reddet m̄ dn̄s in illa die iustus iu
dex·Nō solū aūt mihi ꝫ ⁊ hijs qui
diligūt aduentū eius Festina ad
me venire cito· Demas eī me reli
quit diligens hoc seculuz et abijt
thessalonicā·crescens in galatiā·
thitus in dalmatiā·lucas ē mecū
solus·Marcū assume ⁊ adduc te
cum·ē em̄ m̄ vtilis in ministerio·
Thichicū aūt misi ephesū Penu
laz quā reliq̄ troade apud carpū
veniens affer tecū ⁊ libros·maxi
me aūt mēbranas· Alexāder era
rius multa mala m̄ oñdit·reddet
illi dn̄s scd̄m opa ei⁹ quez ⁊ tu de
uita·Valde em̄ resistit verb̄ nr̄is
In p̄ma mea defensione nemo m̄
affuit·ꝫ oēs me dereliquerūt: nō
illis reputet̄·Dn̄s aūt m̄ astitit et
ꝯfortauit me ut ꝑ me predicacō ī
pleat̄ ⁊ audiāt oēs gētes q̄ libeā
t⁹ sū de ore leoīs Libeāuit me dn̄s
ab oī ope malo et saluū fatiet in
regnū suū celeste·cui gloria ī secu
la seculoꝝ amen·Saluta priscillā
⁊ aquilā ⁊ onesifori domū Erast⁹
remansit corinthi·trophimū aūt
reliqui īfirmuz mileti·Festina añ
hyemē venire· Salutāt te eubol⁹
⁊ pudens ⁊ linus ⁊ claudia ⁊ fra
tres oēs·Dn̄s ih̄us xp̄us cuz spū
tuo·Gratia vobiscū amen·

¶ Explicit epl̄a secunda ad Thi
motheū ¶ Incipit argumentū
in epl̄am ad Thitū·

Thitū ꝯmonefacit ⁊ in
struit de cōstitucōe pre
sbiterij et de spūali ꝯū
sacōne ⁊ hereticis vitā
dis qui tradicōnib⁹ iudaicis cre
dūt scribens ei a nycopoli·

¶ Explicit argumentū· Incipit
epl̄a ad Thitū·

Paulus seru⁹ dei apl̄us
autem ih̄u xp̄i scd̄m fi
dē electoꝝ dei ⁊ agnicō
nē veritatis que scd̄m

pietatē est in spē vite eterne quā
ꝓmisit qui non mentit̄ deus añ tē
pora secularia. manifestauit aūt
tempib⁹ suis verbū suū in p̄dica
tione que credita est m̄ scd̄m p̄ce
ptuz saluatoris nostri dei: thyto
dilecto filio scd̄m ꝯmunē fidē grā
ꝛ pax a deo patre ꝛ xp̄o ih̄u salua
tore nostro. Hui⁹ rei grā reliq̄ te
crete ut ea que desunt corrigas ꝛ
cōstituas ꝑ ciuitates presbiteros
sicut et ego disposui tibi si quis si
ne crimine est vni⁹ vxoris vir: fi
lios hn̄s fideles nō in accusatiōe
luxurie aut nō subditos. Oportet
eī ep̄m sine crimine eē sicut d̄i dis
pensatorē: nō supbū. nō iracūdū
nō vinolentuz. nō ꝑcussorem. nō
turpis lucri cupidū. ꝫ hospitalez.
benignū. sobriū. iustū. sanctū. cō
tinentē. amplectentez eū qui scd̄m
doctrinā est fidelē sermonē: ut po
tens sit exhortari in doctrina sana
ꝛ eos qui ꝯtr̄dicūt arguere. Sūt
em̄ multi etiā inobedientes. vani
loq̄ ꝛ seductores. maxime q̄ de cir
cūcisione sūt quos oportet redar
gui qui vniuersas domos sb̄uer
tunt: docētes que nō oportet tur
pis lucri grā. Dixit quidā ex illis
ꝓprius ipōꝝ ꝓpha. Cretenses sēp
mēdaces. male bestie. vētris pigri
Testimoniū hoc verꝝ ē. Quaz ob
causaz increpa illos dure ut sani
sint ī fide: nō intendētes iudaicis
fabul̄ et mādatis hoīm auersan
tiū se a veritate. Oīa mūda mūdis
coinquinatis aūt ꝛ infidelib⁹: nl
est mūdū. ꝫ inquinate sūt eoꝝ ꝛ
mens ꝛ conscientia. Confitentur
se nosse deum. factis autem ne
gāt: cum sint abhominati ꝛ incre
dibiles ꝛ ad omne opus bonum
reprobi. ¶ Capitulū. ij.

Tu aūt loquere que decet sa
nam doctrinaz. Senes ut so
brij sint. pudici. prudentes. sani
in fide. in dilectione in patientia.
Anus similit̄ in habitu sācto. nō
crimīatrices. n̄ multo vīo ꝑuiētes
bn̄ docētes ut prudētiā doceāt Ado
lescentulas ut viros suos amēt.
filios suos diligāt. prudentes. ca
stas. sobrias dom⁹ curā habētes
benignas. subditas viris suis: ut
n̄ blasphemet̄ verbū d̄i. Iuuenes
similiter hortare ut sobrij sint. In
omnibz teip̄m prebe exēplū bono
rū operꝝ: in doctrina. ī integritate.
in grauitate. Verbuz sanū irrep̄
hensibile: ut is qui ex aduerso ē
vereat̄: nihil habens malū dicere
de nob̄ Seruos dn̄is suis sb̄ditos
eē in oīb⁹ placētes. nō cōtradicē
tes. nō fraudātes. ꝫ in oīb⁹ fidez
bonā oñdentes: ut doctrinā salua
toris nostri dei ornēt in omnib⁹.
Apparuit em̄ gratia d̄i saluatoris
nostri oīb⁹ hominib⁹ erudiens
nos: ut abnegātes impietatē ꝛ se
cularia desideria. sobrie ꝛ iuste et
pie viuam⁹ in hoc seculo: expectā
tes beataz spem ꝛ aduentū glorie
magni dei ꝛ saluatoris nostri ih̄u
xp̄i qui dedit semetip̄m ꝓ nobis
ut nos redimeret ab omni iniqui
tate ꝛ mundaēt sibi populū acce
ptabilē sectatorem bonoꝝ operꝝ.
Hec loquere ꝛ exhortare ꝛ argue
cum omni imperio. Nemo te con
temnat. ¶ Capitulū. iij.

Admone illos p̄ncipibz ꝛ po
testatibz subditos eē: dicto
obedire. ad oē op⁹ bonū ꝑatos eē

neminez blasphemare·nō litigio
sos eē·ſ modestos·oēm oñdentes
manſuetudinē ad oēs hoies·Era
my em aliqñ et nos insipiētes in
credulierrātes seruientes dēsideriis
a voluptatib9 variis a malitia a
inuidia agētes·odibiles·odiētes
inuicē· Cū aūt benignitas a huma
nitas apparuit saluatoris nri dei
nō ex opib9 iustitie que fecimus
nos ſ scōm suaz miserico:diā sal
uos nos fecit p lauacz regnatio
nis a renouacōis spūſſancti quē
effudit in nos abūde p ihm xpm
saluatorez nrm ut iustificati gratia
ipsi9 heredes simꝰ scōm spem vite
eterne· Fidēl sermo est Et de hiis
volo te ofirmare·ut curent hoīs
opib9 preesse qui credūt dō· Hec
sunt bō et vtilia hōibꝰ·Stultas
aūt questiones a genealogias a
otencōnes a pugnas legis deuita
Sūt em inutiles a vane Hereticū
hoiem post vnā a scōaz correptio
nē deuita·sciens qz subuersus est q
eiusmodi est a delinqt cū sit ppria
iudicio odēnat9·Cū misero ad te
arteman aut tychicū·festina ad
me venire nicopolī· Ibi em statui
hyemare·zenam legisperitū a ap
pollo sollicite p mitte·ut nihil illi
desit· Discāt autē a nostris hoīs
opib9 p esse ad vsus necessarios
ut nō sint infructuosi· Salutāt te
qui mecū sūt oēs· Saluta eos qui
nos amāt in fide· Gratia dei cum
ommib9 vobis amen·

¶ Explicit epistola ad Thitū·
¶ Incipit argumētū in epistolā
ad Philemonem·

Philemoni familiares lit
teras facit p onesimo
seruo ei9:scribēs ei ab
vrbe roma de carcere p
suprascriptū onesimū·

¶ Explicit argumentū· Incipit
epla ad Philemonē·

Paulus vinctus xpi
ihu et thimotheus
frāter philemoni di
lecto adiutori nro a
appie sorori carissimē
a archippo cōmilitoi nostro a eccie
que in domo tua est· Gratia vob
a pax a dō pīe nostro a dño ihesu
xpō· Gratias ago dō meo semper
memoriā tui faciens in oracōib9
meis audiens caritatē tuā a fidez
quā habes in dño ihu a in omēs
sāctos·ut cōmunicatio fidei tue eui
dens fiat in agnitiōne oīs operis
bōi in xpō ihu· Gaudiuz em ma
gnū habui a cōsolatiōez in carita
te tua·qz viscera sanctoz requieue
runt p te frat Propt qd multā fi
duciaz habens in xpō ihu imperā
di tibi qd ad rem ptinet·ppt cari
tatez magis obsecro cū sis tal ut
paulus senex nūc aūt a vinctus
ihu xpi·obsecro te pro meo filio
quez genui in vinculis onesimo q
tibi aliqñ inutil fuit·nunc aūt a
mi a tibi vtilis quē remisi tibi· Tu
autez illuz ut mea viscera suscipe·
Quē ego volueram mecū detinere
ut p te mi ministraret in vinculis
euāgelij·Sine cōsilio āt tuo nihil
volui facere vt ne velut ex necessi
tate bonū tuū eēt·ſ voluntariū· For
sitā em ideo discessit ad horaz ad
te ut eternū illū recipes·iaz nō ut

seruũ ꝫ ꝓ seruo carissimũ fratrẽ: maxime m̃. Qñto aũt magis tibi ⁊ in carne et in dño. Si ergo hẽs me sotium: suscipe illũ sicut me. Si aũt aliquid nocuit tibi aut debet hoc m̃ imputa. Ego paulus scripsi mea manu. Ego reddaꝫ: ut nõ dicã tibi ꝙ ⁊ teip̃m mihi debes. Ita frat̃ ego te fruar in dño refice viscera mea in xp̃o. Cõfidens in obedientia tua scripsi tibi: sciens qm̃ ⁊ super id qd̃ dico faties. Simul ⁊ para mihi hospitiũ. nam spero ꝑ oratiões vestras donari me vob̃. Salutat te epafras ꝯcaptiuꝰ meꝰ in xp̃o ihu: marcus aristarchꝰ demas ⁊ lucas adiutores mei. Grã domini nostri ihu cristi cum spiritu vestro amen.

¶ Explicit epistola ad philemonem. Incipit argumentuꝫ in epl̃am ad Hebreos.

In p̃mis dicendũ ẽ cur apostolus paulus in hac epl̃a scribendo nõ seruauerit moreꝫ suuꝫ: ut vel vocabulũ nominis sui vel ordĩs describeret dignitateꝫ. Hec causa est ꝙ ad eos scribens qui ex circũcisione crediderant quasi gentiũ apostolus ⁊ ñ hebreoꝝ. sciensq̃ eoꝝ supbiam. suãq̃ humilitatẽ ip̃e demõstr̃ns: meritũ officij sui noluit anteferre. Nã simili mõ etiã iohãnes apl̃us ꝓpter humilitatẽ ĩ epistola sua nomen suũ eadẽ racõne nõ pretulit. Hanc ergo epistolaꝫ fertur apostolus ad hebreos cõscriptam hebraica lingua misisse cuius sensum ⁊ ordinem retinens lucas euangelista post excessum apostoli pauli greco sermone cõposuit.

¶ Explicit argumentũ. ¶ Incipit epistola ad Hebreos.

Multipharie mltisq̃ modis olim deus loquens patribus in ꝓphetis: nouissime diebus istis locutꝰ est nobis in filio queꝫ constituit heredem vniuersoruꝫ per quem fecit ⁊ secula. Qui cum sit splendor glorie ⁊ figura sustantie eius. portãsq̃ omnia verbo v̄tutis sue purgationem peccatoꝝ faciens. sedet ad dexteraꝫ maiestatis in excelsis tñto melior angelis effectus qñto differentius pre illis nomen hereditauit. Cui enim dixit aliquãdo angelorum filius meus es tu ego hodie genui te. Et rursũ. Ego ero illi in patrem ⁊ ipse erit mihi in filium. Et cum iterum introducit p̃mogenitum in orbem terre dicit. Et adorent eum omnes angeli d̃i Et ad angelos quidem dicit. Qui facit angelos suos spiritus ⁊ ministros suos flammaꝫ ignis. Ad filium autem. Thronus tuus deus in seculum seculi. virga equitatis virga regni tui. Dilexisti iustitiam ⁊ odisti iniquitatem. propterea vnxit te deꝰ deꝰ tuꝰ oleo exultationis pre participibus tuis. Et tu in principio domine terram fũdasti et opera manuum tuarum sunt celi. Ipsi peribunt tu autem permanebis ⁊ omnes ut vestimẽtum veterascent. Et velut amictuꝫ mutabis eos ⁊ mutabunt̃. tu aũt idẽ ip̃e es ⁊ anni tui non defitient.

Ad quē aūt angeloꝝ dixit aliqñ
sede a dextris meis q̄adusq̄ ponā
ĩimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ.
Nōne oēs sūt āministr̄torij spūs
ĩ ministeriū missi ꝓpt̄ eos qui he
reditatez capiūt salutis. ¶ Ca. ij.

Propterea abūdantiꝰ opor
tet obseruaē nos ea que au
diuimꝰ. ne forte ꝑefluamꝰ. Si eī
qui ꝑ angelos dictus est ꝑmo fa
ctus est firmꝰ ⁊ oīs preuaricatio
⁊ inobedientia accepit iustā mer
cedis retribucōem. qūo nos effu
giemꝰ si tantaz neglexerimꝰ salu
tez. Que cū initiū accepisset enar
rari ꝑ dñm ab eis qui audierunt
in nos ꝯfirmata est ꝯtestante dō
signis ⁊ portentis ⁊ varijs virtu
tibz ⁊ spūssancti distribucōibz ꝑm
suā voluntatē. Nō em̄ angel' sb̄ie
cit deus orbē terre futuꝝ de quo lo
quimur. Testatus est aūt ĩ quo
dā loco quis dicens. Quid est hō
q̄ memor es eiꝰ aut filius hōinis
qm̄ visitas eū. Minuisti eū paulo
minꝰ ab angel'. gloria et honore
coronasti eū ⁊ cōstituisti eū super
opa manuū tuaꝝ. Omīa sb̄iecisti
sb̄ pedibꝰ eiꝰ. In eo eī q̄ oīa ei sb̄
iecit: nihil dimisit nō subiectū ei.
Nūc aūt necdū videmꝰ om̄a sb̄ie
cta ei. Eū aūt qui modico q̄ ange
li minoratus est videmꝰ ihm ꝓpt̄
passionē mortis gloria et honore
coronatū. ut grā dei ꝑ oībz gusta
ret mortē. Decebat em̄ eū ꝓpt̄ quē
om̄a ⁊ ꝑ quē om̄a. qui multos fi
lios in gloriā adduxerat: auctorē
salutis eoꝝ ꝑ passionē ꝯsūmari.
Qui em̄ sanctificat ⁊ qui sāctificā
tur ex vno oēs. Propt̄ quā causā
nō ꝯfundit̄ fratres eos vocare di
cens. Nūtiabo nomē tuū fratribꝰ
meis. in medio eccīe laudabo te
Et iteꝝ. Ego ero fidens in eū. Et ite
ruz. Ecce ego ⁊ pueri mei quos de
dit mihi deꝰ. Quia ḡ pueri cōmu
nicauerūt carni ⁊ sanguini ⁊ ipse
similit̄ ꝑticipauit eisdē. ut ꝑ mor
tem destrueret eū q̄ hēbat mortis
imperiū idest dyabolū ⁊ liberaret
eos qui timore mortis ꝑ totā vitā
obnoxij erant seruituti. Nusq̄ eī
angelos apprehēdit. ꝫ semē abra
he apprehendit. Vñ debuit ꝑ oīa
fratribz similari. ut misericors fie
ret ⁊ fidelis pontifex ad deuz. ut re
propitiaret delicta ꝓpl'i. In eo em̄
in quo passus est ipe et tēptatus
potēs ē et eis q̄ tēptant̄ auxiliari.
Inde fratres sācti vo ¶ Ca. iij.
cacōis celestis ꝑticipes. cōsiderate
apostolū ⁊ pōtificē ꝯfessionis nr̄e
ihm qui fidelis est ei qui fecit illū
sic ⁊ moyses in oī domo eiꝰ. Am
plioris em̄ glorie iste ꝑ moyse di
gnꝰ ē habitus. qñto ampliorem
honorez habet domꝰ q̄ fabricauit
illaz. Oīs nāq̄z domꝰ fabricat̄ ab
aliq̄. Qui aūt om̄a creauit deꝰ. Et
moyses quidē fidel' eāt in tota do
mo eiꝰ tāq̄ famulꝰ ĩ testimoniuz
eoꝝ q̄ dicenda erant. xp̄us vero
tāq̄ filius ĩ domo sua. Que domꝰ
sumꝰ nos. si fidutiā ⁊ gloriaz spei
vsq̄z ad finez firmam retineamꝰ.
Quapropt̄ sicut dicit spūssanctꝰ
hodie si vocē eius audieritis noli
te obduraē corda vr̄a. sicut in ex
acerbacōne scd̄m diē temptacōis
in deserto. Vbi temptauerūt me
pr̄es vr̄i. ꝓbauerūt ⁊ vider̄t opa
mea quadraginta annis. Propt̄
qd offensus fui generacōni huic

et dixi semp errāt corde. Ipi autē
nō ꝯgnouerūt vias meas quibꝫ
iuraui in ira mea si introibunt in
requiē meā. Videte fratres ne for
te sit in aliquo vestꝝ cor malū in
credulitatis discedendi a deo viuo
Sed adhortamini vosmetipōs per
singulos dies donec hodie ꝯgno
minatur: ut nō obduret quis ex
vob fallatia peccati. Participes ei
xpi effecti sumꝰ. si tñ initiū substā
tie eiꝰ vsqꝫ ad finē firmū retinea
mus: dū dicit hodie si vocē eiꝰ au
dieritis nolite obdurare corda ve
stra quēadmodū in illa exacer
bacōne. Quidā em audientes ex
acerbauerūt. ꝫ non vniuersi q̄ ꝓ
fecti sūt ab egipto ꝑ moysen Qui
bus aūt offensus ē quadragīta
annis. Nōne illis q̄ peccauerunt
quoꝝ cadauera ꝓstrata sūt in de
serto. Quibꝰ aūt iurauit nō ītro
ire in requiē ipsiꝰ: nisi illis q̄ incre
duli fuerūt. Et videmꝰ qꝛ non po
tuerūt introire in requiē ipsius ꝓ
pter incredulitatē. ¶ Ca. iiij.

Timeamus ergo ne forte reli
cta pollicitacōne introeūdi
in requiē eiꝰ: existimet aliquis ex
nob deesse. Etem et nob nūtiatū ē
quemadmodū et ill. ꝫ nō ꝓfuit
ill sermo auditus. nō admixtus
fidei ex hijs que audierūt. Ingre
diemur em in requiē qui credidi
mus quēadmodū dixit. Sicut iu
raui in ira mea. si introibūt in req̄
em meā. Et quidē opibꝰ ab insti
tucōe mūdi ꝑfectis. dixit em quo
dā loco de die septima sic. Et req̄e
uit deus die septima ab oībꝰ ope
ribꝰ suis. Et in isto rursū. Si intro
ibūt ī req̄em meā. Qm̄ ḡ supest in
troire quosdā in illā et hij quibꝰ
prioribꝫ ānuntiatū ē nō introierūt
ꝓpter īcredulitatē. iterū terminat
diē quēdā hodie in dauid dicēdo
post tātū tpis sicut sup̄ dictū ē. ho
die si vocē eiꝰ audieritis nolite ob
durare corda vestra. Nā si eis ihe
sus req̄ez p̄stitissꝫ: nūq̄ de alia loq̄
ret post hac die. Itaqꝫ reliquitur
sabbatismꝰ ꝓplo dei. Qui em īgres
sus est in requiē eiꝰ: etiā ipe requi
euit ab opibꝰ suis sic et a suis deꝰ
Festinemꝰ ḡ ingredi ī illaꝫ req̄ez
ut ne in idipsū quis incidat incre
dulitatis exemplū. Vniꝰ ē em ser
mo dei et efficax et penetrabilior oī
gladio ancipiti et ꝑtingens vsqꝫ
ad diuisionē aīe ac spūs. compa
gūq̄ ac medullaꝝ et discretor co
gitacōnū et intentionū cordis. Et
nō est vlla creatura inuisibilis in
ꝯspectu eiꝰ. oīa aūt nuda et apta
sunt oculꝰ eiꝰ ad quē nob sermo.
Hñtes ḡ pontificē magnū qui pe
netrauit celos ihm filiū dei. tenea
mꝰ spei nostre ꝯfessionē Non em
habemꝰ pontificez qui ñ possit cō
pati infirmitatibꝰ nostris. tēpta
tū aūt ꝑ oīa ꝓ similitudīe absqꝫ
peccato. Adeamꝰ ḡ cū fidutia ad
thronū gratie eiꝰ: ut misericordiā
ꝯsequamur et grām inueniamꝰ ī
auxilio oportuno. ¶ Ca. v.

Omnis nāqꝫ pōtifex ex homi
nibꝰ assumptus ꝓ hoībus
ꝯstituit in hijs que sūt ad deū: ut
offeāt dona et sacrifitia ꝓ peccatis
Qui cōdolere possit hijs qui igno
rant et errāt. qm̄ et ipe circūdatus
ē infirmitate et ꝓpterea debet quē
admodum pro populo: ita etiam
et ꝓ semetipso offerre ꝓ peccatis.

Nec quisq̃ sumit sibi honorez · sed q̃ vocat a d̃o tanq̃ aaron · Sic et cristus nō semetip̃m clarificauit ut pontifex fieret · ꝯ qui locutus ē ad eum · Filius meus es tu · ego hodie genui te · Quēadmodum a in alio loco dicit Tu es sacerdos in eternū scd̃m ordinē melchisedech · Qui in diebus carnis sue preces supplicationesq̃ ad eū q̃ possit illū saluum facere a morte · cum clamore valido a lacrimis offerens · exauditus est p̃ sua reuerētia · Et quidē cum eēt filius dei didicit ex his q̃ passus est obediētiaz a consūmatus factus est oīb9 obtemperātib9 sibi causa salutis eterne · appellatus a d̃o pontifex iuxta ordinē melchisedech · de quo nob grandis sermo et interp̃tabilis ad dicendū · quōm imbecilles facti estis ad audiēdū Etenim cū debueretis magistri eē p̃pter tempus · rursū indigetis ut vos doceam̃i que sint elemēta exordij sermonū dei a facti estis quibz lacte opus sit nō solido cibo Omnis enim qui lactis est p̃ticeps : expers ē sermonis iustitie · Parvulus enim est · Perfectoz aūt est solidus cibus eoz q̃ p̃ ipa consuetudine exercitatos habent sēsus ad discretionē boni ac mali · ¶ Ca · vi ·

Quapropter intermittētes ichoationis xp̃i p̃monez ad perfectionē feramur · nō rursū iactētes fundamentū penitētie ab opib9 mortuis et fidei ad deū · baptismatū · doctrine · ipositionisq̃ manuū · ac resurrectionis mortuoz a iudicij eterni · Et hec faciem9 si quidē p̃miserit de9 · Impossibile enim ē eos qui semel sūt illuminati : gustauerūt etiā donū celeste a p̃ticipes facti sūt sp̃ūssancti · gustauerūt nihil omin9 bonū dei verbū · virtutesq̃ seculi venturi a p̃lapsi sūt · rursus renouari ad penitentiā · rursū crucifigentes sibimetip̃is filiū dei et ostentui hostes · Terra enim sepe venientē sup se bibens ymbrē a germinans herbā oportunā illis a q̃bus colit accipit bñdictionē a d̃o p̃ferens aūt spinas ac tribulos reproba est a maledicto p̃ximus cuius consūmatio in combustionē · Confidim9 aūt de vob dilectissimi meliora a vicinio ra salutis tamet si ita loq̃mur · Non enim iniustus deus ut obliuiscat opis vestri a dilectionis quā ostēdistis in noīe ipsi9 q̃ ministrastis sanctis a ministratis · Cupim9 aūt vnūquēq̃ vestrū eandē ostentare sollicitudinē ad expletionē spei vsq̃ in finē ut nō segnes effitiamini · verū imitatores eoz q̃ fide a patientia hereditabūt p̃missiones Abrahe nāq̃ p̃mittēs de9 qm̃ neminez habuit p quez iuraret maiorē · iurauit p semetip̃m dicens · nisi bñdicens bñdicā tibi a multiplicās multiplicabo te et sic lōganimit̃ ferēs adeptus ē repromissionē · Homines em̃ p maiorē sui iurant a omnis controuersie eoz finis ad confirmationem est iuramentum · In q̃ abundātius volēs deus ostēdere pollicitationis heredib9 immobilitatē consilij sui · interposuit iusiurā dū ut p duas res immobiles q̃bz impossibile ē mentiri deū · fortissimū solatiū habeam9 q̃ confugim9 ad tenendā p̃positā spem quaz sicut anchorā habem9 animē tutā ac firmaz a incedentē vsq̃ ad interiora

velaminis vbi p̄cursor ꝓ nob̄ in
troijt ih̄s scd̄m ordinez melchise
dech pontifex factus in eternum.

Sic em̄ melchise ¶ Ca.vij.
dech rex salez sacerdos dei fū
mi qui obuiauit abrahe regresso
a cede regū ⁊ bn̄dixit ei cui et deci
mas omniū diuisit abrahaz. pri
mū quidez qui interp̄tat̄ rex iusti
tie. deinde aūt ⁊ rex salē qd̄ est rex
pacis: sine patre. sine mr̄e. sine ge
nealogia. neqz initiū dierꝫ neqz fi
nē vite hn̄s. assimlatus aūt filio
dei manet sacerdos ī perpetuū. In
tuemini aūt quātus sit hic cui et
decīas dedit de p̄cipuis abr̄hā p̄ri
archa. Et quidē de filijs leui sacer
dotiū accipientes. mādatū habēt
decimas sumere a ꝓplo scd̄m legē
idest a fratrib⁹ suis quāq̄ ⁊ ipsi
exierint de lūbis abrahe. Cui⁹ au
tē generacō nō ānumerat̄ in eis.
decimas sūpsit ab abrahā ⁊ hūc
qui habebat repromissiones bn̄
dixit. Sine vlla aūt ꝯtradictione
qd̄ min⁹ est a meliore bn̄dicitur
Et hic quidē decimas moriētes ho
mines accipiūt. ibi aūt ꝯtestatur
qꝛ viuit. Et ut ita dictū sit ꝑ abra
hā ⁊ leui qui decimas accepit deci
matus ē. Adhuc em̄ in lūbis pa
tris erat qn̄ obuiauit ei melchise
dech Si g̊ ꝯsūmacō ꝑ sacerdotiū le
uiticū erat. ꝓplus em̄ sub ipō legē
accepit: q̄d adhuc necessariū fuit
scd̄m ordinē melchisedech alium
surgere sacerdotē ⁊ nō scd̄m ordi
nē aaron dici. Tr̄nslato em̄ sacer
dotio: necesse ē ut ⁊ legis trāslatio
fiat In quo em̄ hec dicunt̄ de alia
tribu ē de qua nullus altario pre
sto fuit. Manifestuz ē em̄ ꝙ ex iu
da ortus sit dn̄s noster ī q̄ tribu
nihil de sacerdotib⁹ moyses locu
tus ē Et amplius adhuc manife
stū ē si scd̄m similitudinē melchi
sedech exurgat ali⁹ sacerdos qui
nō scd̄z legē mādati carnal̄ fact⁹
est. ꝫ s̄m virtutē vite insolubilis
Contestat̄ em̄ qm̄ tu es sacerdos
in eternū scd̄m ordinez melchise
dech. Reprobatio quidez fit prece
dentis mādati ꝓpter infirmitatez
ei⁹ ⁊ inutilitatē. Nihil em̄ ad ꝑfe
ctū adduxit. Introductō vero me
lioris spei ꝑ quā ꝓximam⁹ ad deū
⁊ quātū ē nō sine iureiurādo. Alij
quidē sine iureiurando sacerdotes
facti sūt. hic aūt cū iureiurādo per
eū qui dixit ad illū. Iurauit dn̄s
⁊ nō penitebit eū: tu es sacerdos
ī eternū. Intātū melioris testamē
ti sponsor factus ē ih̄us. Et alij q̄
dem plures facti sunt sacerdotes
idcirco ꝙ morte ꝓhiberent̄ ꝑma
nere. hic autē eo ꝙ maneat ī eter
nū sempiternū habet sacerdotiū.
Vnde ⁊ saluare ī perpetuū potest
accedens per semetip̄m ad deum:
semꝑ viuens ad interpellanduz
pro nobis Talis enim decebat ut
eēt nobis pontifex: sanctus. inno
cens. impollutus. segregat⁹ a pec
catorib⁹ ⁊ excelsior celis fact⁹ Qui
non habet necessitatez quotidie
quemadmodū sacerdotes prius
ꝓ suis delictis hostias offerre. de
inde pro populi Hoc enim fecit se
mel se offerendo. Lex enim homi
nes constituit sacerdotes infirmi
tatem habentes. sermo autem iu
risiurandi qui post legez est filiū
in eternū perfectū.

¶ Capitulū.viij.

Capitulū autē sup ea que di
cūtur. Talē habem⁹ pontifi
cez qui ɔsedit in dextera sedis ma
gnitudīs in cel'sanctoꝝ minister
ꝛ tabernaculi veri qđ fixit deus et
nō hō. Oīs em̄ pontifex ad offerē
dū mūera ꝛ hostias ɔstituit. Vñ
necesse est ꝛ hunc hīe aliquid qđ
offerat. Si ḡ eēt sup terrā. nec eēt
sacerdos cū eēnt qui offerrēt ꝑm
legē munera q̄ exēplari ꝛ vmbre
deseruiūt celestiū. sicut responsū ē
moysi cū ɔsūmaret tabernaculū.
Vide inquit om̄a facito scđm exē
plar qđ tibi oñsū est ī mōte. Nūc
aūt melius sortit⁹ est ministeriū
qñto ꝛ melioris testamēti media
tor est qđ in melioribꝫ repromissi
onib⁹ sāctitū est. Nā si illud p̄us
culpa vacasset. nō vtiqꝫ secūdi lo
cus inq̄reret. Vitupans em̄ eos
dicit. Ecce dies venient dicit dñs
ꝛ consūmabo sup domū isrl' ꝛ sup
domū iuda testamentū nouū. nō
scđm testamentū qđ feci patrib⁹
eoꝝ in die qua apprehēdi manuꝫ
eoꝝ ut educerez illos de terra egi
pti. qm̄ ipsi nō ꝑmanserūt in testa
mento meo ꝛ ego neglexi eos dic̄
dñs Quia hoc est testamentū qđ
disponam domui isrl' post dies il
los dicit dñs. dando leges meas
in mēte eoꝝ ꝛ in corde eoꝝ supscri
bā eas ꝛ ero eis in deū ꝛ ipsi erūt
m̄ ī ꝓpl'm. Et nō docebit vnusq̄sqꝫ
ꝓximū suū ꝛ vnusquisqꝫ fratrem
suū dicens cognosce dominū. qm̄
om̄es scient me a minore vsqꝫ ad
maiorē. qꝛ ꝓpitius ero iniq̄tatib⁹
eoꝝ ꝛ peccatoꝝ eoꝝ iā nō memo
rabor Dicendo aūt nouū veteravit
pri⁹. Quod autē antiquat' ꝛ sene
scit: ꝓpe interitū est. Ca. ix.

Habuit quidē ꝛ pri⁹ iustifica
tiones culture ꝛ sanctū secu
lare. Tabernaculuꝫ em̄ factū ē pri
mū in quo erāt candelabra ꝛ mē
sa ꝛ ꝓpositio panū qđ dicit' sācta
post velam̄tū aūt secūdū taberna
culū qđ dicit' sancta sāctoꝝ aureū
hñs thuribulū ꝛ archā testamē
ti circūtectā ex om̄i parte auro in
qua vrna aurea hñs māna ꝛ vir
ga aaron q̄ frondueraꝛ tabule
testamēti supqꝫ eā cherubin glo
rie obūbrantia ꝓpitiatoriū de qui
b⁹ nō est modo dicendū ꝑ singu
la. Hijs vero ita cōpositis in p̄ori
quidē tabernaculo semp ītroibāt
sacerdotes sacrifitioꝝ offitia cōsū
mātes. in secūdo aūt semel ī āno
solus pontifex nō sine sanguine
quē offerret ꝓ sua et ꝓpl'i ignorā
tia. hoc significāte spūsancto. nō
dū ꝓpalatā eē sāctoꝝ viā adhuc
p̄ore tabernaculo habente statuꝫ
Que pabola est tpis instātis. iux̄
quā munera ꝛ hostie offerūtur q̄
nō p̄nt iuxta ɔsciaꝫ pfectuꝫ facere
seruientē. solūmodo in cibis ꝛ in
potib⁹ ꝛ in varijs baptismatib⁹
ꝛ iusticijs carnis vsqꝫ ad temp⁹
correctionis impositis. Crist⁹ aūt
assistens pōtifex futuroꝝ bonoꝝ
ꝑ ampli⁹ ꝛ pfectius tabernaculū
nō manufactū idest nō hui⁹ crea
tionis. neqꝫ ꝑ sanguinē hircoꝝ ꝛ
vituloꝝ ꝫ ꝑ ꝓpriū sāguinē introi
uit semel in sancta et'na redēpcōe
inuenta. Si em̄ sanguis hircoꝝ ꝛ
thauroꝝ ꝛ cinis vitule aspsus in
q̄natos sanctificat ad emūdacōꝫ
carnis. qñto magis sāguis xp̄i q̄
per spiritū scm̄ semetip̄m obtulit

immaculatū deo emūdauit ɔsciē
tiaꝫ nostrā ab opib⁹ mortuis ad
seruiendū d̄o viuenti. Et ideo no
ui testamēti mediator ē: ut morte
intercedēte in redempcōem earū p̄
uaricationū que erāt sb̄ priori te
stamento: repromissionez accipi
ant qui vocati sūt eterne heredita
tis. Vbi em̄ testamentū: mors ne
cesse est intercedat testatoris. Te
stamentū em̄ in mortuis cōfirma
tū est. Alioqn̄ nōduꝫ valet dū vi
uit qui testatus ē Vnde nec p̄mū
quidē sine sanguine dedicatū est.
Lecto em̄ omni mandato legis a
moyse vniuerso ꝓpl'o accipiēs sā
guinē vituloꝝ ⁊ hircoꝝ cū aqua
⁊ lana coccinea ⁊ ysopo. ip̄mq̄ li
bꝝ ⁊ oēm ꝓpl'm aspsit dicēs. Hic
sāguis testamēti qd̄ mādauit ad
vos deus. Etiaꝫ tabernaculū ⁊ oīa
vasa ministerij sanguine similit̄
aspsit Et oīa pene in sāguīe s̄m le
gē mūdant̄ ⁊ sine sāguīs effusiōe
nō fit remissio. Necesse ē g̊ exēpla
ria quidē celestiū hijs mūdari. ip
sa autē celestia melioribꝰ hostijs
q̄ istis. Nō em̄ in manufacta scā
ihus ītroijt exēplaria veroꝝ. s̄ in
ip̄m celuꝫ ut appareat nūc vultui
dei ꝓ nobis. Neqꝫ ut sepe offeāt se
metip̄ꝫ quēadmodū pōtifex ītrat
in scā p singulos ānos ī sāguine
alieno. Alioqn̄ oportebat euꝫ fre
quent̄ pati ab origīe mūdi. Nūc
aūt semel ī ɔsūmacōe seculoꝝ ad
destitucōem peccati p hostiā suaꝫ
apparuit. Et quēadmodū statutū
ē hoīb⁹ semel mori. post hoc autē
iuditiū. sic ⁊ xp̄us semel oblatus
ē ad multoꝝ exhauriēda peccata
Secūdo sine pctō apparebit oīb⁹
expectantib⁹ se ī salutē. ¶ Ca. x.

Vmbrā em̄ hn̄s lex futurorū
bonoꝝ nō ip̄am ymaginez
reꝝ p singulos ānos eisdez ipsis
hostijs q̄s offerūt indesinent̄: nū
q̄ potest accedētes pfectos facere
Alioqn̄ cessassent offerri. ideo q̄
nullā haberent vltra ɔscientiam
peccati cultores semel mūdati. Sꝫ
in ipsis ɔmemoracō peccatoꝝ per
singulos annos fit. Impossibile
em̄ ē sanguine thauroꝝ et hirco
rū auferri pctā. Ideo ingrediens
mundū dicit. Hostiā ⁊ oblacōez
noluisti. corp⁹ aūt aptasti mihi.
holocaustomata ⁊ ꝓ pctō nō tibi
placuerūt. Tūc dixi. Ecce veio. In
capite libri scriptū est de me: ut fa
tiā deus voluntatē tuā Superi⁹ di
cēs. q̄ hostias ⁊ oblacōes ⁊ holo
caustomata ⁊ ꝓ peccato noluisti.
nec placita sūt tibi q̄ scd̄m legē of
ferunt̄. tūc dixi ecce venio ut fatiā
deus volūtatē tuaꝫ: aufert primū
ut sequēs statuat. In qua volūta
te sanctificati sum⁹ p oblatiōem
corpis ihu xp̄i semel. Et omnis q̄
dē sacerdos presto ē quotidie mi
nistrans ⁊ easdē sepe offerens ho
stias que non p̄nt auferre pecca
ta. Hic aūt vnam ꝓ peccatis offe
rens hostiā in sempiternum sedet
in dextera dei: de cetero expectās do
nec ponant̄ inimici eius scabelluꝫ
pedū eius. Vna eī oblacōne ɔsū
mauit in sempiternuꝫ sanctifica
tos. Contestatur autez nos ⁊ spi
ritussanctus. Postq̄ enim dixit.
Hoc autem testamentū qd̄ testa
bor ad illos post dies illos dic̄ do
min⁹ dādo leges meas ī cordib⁹
eoꝝ ⁊ ī mētib⁹ eoꝝ supscribā eas

ꝛ pctōꝝ ꝛ iniquitatū eoꝝ iā non
recordabor amplius. Vbi aūt hoꝝ
remissio. iam nō est oblacō ꝓ pec
cato. Hn̄tes itaq; fratres fidutiaꝫ
in introitu sāctoꝝ in sāguine xp̄i
quā initiauit nob̄ viā nouā ꝛ vi
uentē ꝑ velamē idest carnē suaꝫ
ꝛ sacerdotē magnū sup̄ domū dei.
accedamꝰ cuꝫ vero corde in pleni
tudine fidei aspersi corda a cōsciē
tia mala ꝛ abluti corpꝰ aqua mū
da teneamꝰ spei nr̄e ꝯfessionez in
declinabilē Fidelis em̄ est q̄ repro
misit Et ꝯsideremꝰ inuicez in ꝓuo
cacōez caitatis ꝛ bonoꝝ opm. nō
deserentes collectionē nostrā sic̄
ꝯsuetudinis est q̄busdā ꝫ ꝯsolā
tes ꝛ tn̄tomagis qn̄to videritis
appropinquantē diez. Volūtarie
em̄ peccantibꝰ nob̄ post acceptaꝫ
noticiā veritatis iaꝫ nō relinq̄tur
ꝓ peccatis hostia. terribilis aūt q̄
dā expectacō iudicij ꝛ ignis emu
latio que ꝯsūptuā est aduersarios
Irritaꝫ q̄s fatiēs legez moysi sine
vlla miseratione duobꝰ vel tribꝰ
testibus morit̄. qn̄tomagis puta
tis deteriora merei supplitia q̄ filiū
dei ꝯculcaueit ꝛ sāguinē testamē
ti pollutū duxeit in q̄ sāctificatus
est ꝛ spiritui gratie ꝯtumeliā fece
rit. Scimꝰ eī qui dixit. Mihi vin
dictā: ego retribuaꝫ. Et iteꝝ Quia
iudicabit dn̄s ꝓplm̄ suuꝫ. Horren
dū est incidere ī manꝰ dei viuētis.
Rememoramī aūt p̄stinos dies
in quibꝫ illuminati magnū certa
mē sustinuistis passionū et in al
tero quidē obprobrijs ꝛ tribula
cōnibꝰ spectaculū facti. ī altero āt
socij talit̄ ꝯuersantiū effecti. Naꝫ
ꝛ vinctis ꝯpassi estis ꝛ rapinam
bonoꝝ vestroꝝ cū gaudio suscepi
stis. cognoscētes vos habere me
liorē ꝛ manentē sb̄stantiā. Nolite
itaq; amittere ꝯfidentiā vestraꝫ q̄
magnā habet remuneracōez. Pa
tientia em̄ vob̄ nec̄ia est ut volun
tatē dei fatiētes reportetis ꝓmissio
nez. Adhuc eī modicū aliqn̄tulū
q; qui venturus est veniet ꝛ non
tardabit. iustus aūt meus ex fide
viuit. Qd si subtraxerit se nō pla
cebit am̄e mee. Nos aūt nō simꝰ
sb̄tractōnis filij in ꝑdicōnez. ꝫ fi
dei in acq̄sicōem aīe. ¶ Ca. xi.

Est aūt fides sperandaꝝ sub
stantia reꝝ āgumentū non
apparentiū In hac eī testimoniū
ꝯsecuti sūt senes. Fide intelligimꝰ
aptata eē secula verbo dei ut ex in
uisibilibus visibilia fierent. Fide
plurimā hostiā abel q̄ cayn obtu
lit dō ꝑ quā testimoniū ꝯsecutus
est eē iustus: testimoniū ꝑhiben
te muneribꝰ eius dō ꝛ ꝑ illā defū
ctus adhuc loq̄tur. Fide enoch
trāslatus ē ne videret mortē ꝛ nō
inueniebat̄. q̄a trāstulit illū dn̄s
Aīn trāslationē eī testimoniū ha
buit placuisse dō Sine fide aūt im
possibile est placere dō. Credere eī
oportet accedentē ad deū q̄ est et
inquirētibꝫ se remunerator sit. Fi
de noe rn̄so accepto de hijs q̄ ad
huc nō videbant̄ metuens apta
uit archā in salutē domus sue per
quā dānauit mundū ꝛ iustitie q̄
ꝑ fidē ē heres est institutus. Fide.
q̄ vocat̄ abrahā obediuit in locū
exire quē accepturus erat in here
ditatē ꝛ exijt nesciens q̄ iret. Fide
demoratus ē in terra repromissio
nis tāq̄ ī aliēa: ī casul̄ habitādo

cū ysaac ⁊ iacob coheredibus re
promissionis eiusdē. Expectabat
em fūdamēta hītez ciuitatē cui⁹
artifex ⁊ cōditor deus. Fide: ⁊ ipa
sara sterilis virtutē in conceptōne
seminis accepit: etiam preter tem
p⁹ etatis. qm fidelē credidit eē cū
qui repromiserat. Propē qđ ⁊ ab
vno orti sūt ⁊ hoc emortuo tāq̄ si
dera celi ī multitudinē ⁊ sicut are
na que est ad ōrā maris innume
rabilis. Juxta fidez defuncti sūt oēs
isti nō acceptis repromissionib⁹.
ſ alonge eas aspitiētes ⁊ salutā
tes ⁊ confitentes qz pegrini ⁊ hospi
tes sunt sup terrā. Qui em hoc di
cūt: signficāt se patriā inquirere
Et si quidē ipsius memimissent de
qua exierūt: habebant vtiq̄ tps
reuertēdi. Nūc aūt meliorez appe
tunt. idest celestē. Ideo non cfun
dit de⁹ vocari deus eoz. Parauit
em illis ciuitatē. Fide: obtulit abē
hā ysaac cū temptaret ut vnigeī
tū offerebat in quo fusceperat re
promissiones ad quē dictū ē. qa
in ysaac vocabitur tibi semē arbi
trās qz ⁊ a mortuis suscitare potēs
ē deus Vñ eū ⁊ in parabolā accepit
Fide: ⁊ de futuris bñdixit ysaac ia
cob ⁊ esau. Fide: iacob moriēs sin
gulos filioz ioseph benedixit et
adorauit fastigiū virge ei⁹. Fide:
ioseph moriens de pfectiō e filio
rū isrl memoratus ē ⁊ de ossibus
suis mādauit. Fide: moyses nat⁹
occultatus ē mēsib⁹ trib⁹ a parē
tib⁹ suis eo qđ vidissent elegantē
infantez et nō timuerūt regis edi
ctum. Fide: moyses grandis fact⁹
negauit se esse filium filie pharao
nis magis eligens affligi cum
ppło dei q̄ temporal' peccati habē
iocūditatez: maiores diuitias esti
mans thesauro egiptioz impro
periū xpi. Aspitiebat em in remu
neratōem. Fide: reliquit egiptū nō
veritus animositatem regis Inui
sibilē em tanq̄ videns sustinuit.
Fide: celebrauit pascha ⁊ sangui
nis effusionē ne qui vastabat p
mitiua tangeret eos. Fide: transie
rūt mare rubz tanq̄ p aridaz ter
rā qđ expti egipcij deuorati sunt.
Fide: muri iherich circuierunt cir
cuitu diez septē. Fide: raab mere
trix nō perijt cū incredulis excipi
ens exploratores cuz pace. Et q̄d
adhuc dicā. ¶ Defitiet em me tem
pus enarrātē de gedion. barach
sampsō. iepte. dauid. samuel. ⁊ p
phetis qui p fidē vicerunt regna.
opati sūt iustitiā. adepti sūt repro
missiones. Obtuāuerūt ora leonū
extinxerūt impetū ignis Effugarūt
acies gladij. conualuerūt de infirmi
tate. fortes facti sūt in bello Castra
verterūt exterorū. acceperūt mulie
res de resurrectione mortuos suos
Alij aūt distēti sūt nō suscipiētes
redēptōem ut meliorē inuenirent
resurrectionē. Alij vero ludibria ⁊
verbera expti ī sup ⁊ vincula ⁊ car
ceres. lapidati sūt. secti sūt. tēpta
ti sunt. in occisione gladij mortui
sūt. Circuierūt ī melotis in pellib⁹
caprinis egētes. angustiati. affli
cti quib⁹ dign⁹ nō erat mund⁹ ī
solitudinibus errantes in monti
bus ⁊ spelūcis et in cauernis ter
re. Et hij omnes testimonio fidei
pbati nō acceperūt repromissio
nē dō p nob⁹ meli⁹ aliq̄d puidēte
ut ñ sine nob⁹ cōsūmarēt. Ca. xij.

Ideo qz et nos

Ideoq; et nos tãtaz hñtes impositaz nubez testiũ. deponentes oẽ põdus et circũstans nos peccatũ ꝑ patientiã curram⁹ ad ꝓpositũ nobis certamẽ. aspitientes in auctorẽ fidei ⁊ ꝯsũmatorẽ ihm qui ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucem ꝯfusione ꝯtempta atq; in dextera sedis dĩ sedet. Recogitate em̃ eum qui talẽ sustinuit a peccatoribus aduersũ semetip̃m ꝯtradictionẽ ut ne fatigemĩ animis vestris defitientes. Nondũ em̃ vsq; ad sanguinẽ restitistis adũsus peccatuz repugnantes ⁊ obliti estis ꝯsolationis que vob̃ tãq̃ filijs loquit̃ dicẽs. Fili mi noli negligere disciplinã dñi. neq; fatigeis dũ ab eo argueris. Quẽ em̃ diligit dñs castigat. flagellat aũt oẽz filiũ quẽ recipit. In disciplina perseuerate. Tãq̃ filijs vob̃ offert se de⁹ Quis em̃ filius quẽ nõ corripit pater. Qd si extra disciplinaz estis: cui⁹ ꝑticipes facti sunt oẽs. ergo adulteri ⁊ nõ filij estis. Deinde patres quidem carnis nr̃e eruditores habuim⁹ et reuerebamur eos. Nũ multomagis obtempeãbim⁹ patri spirituũ ⁊ viuem⁹. Et illi q̃dez in tẽpe paucoꝝ dieꝝ scd̃m voluntatẽ suaz erudiebant nos. hic ãt ad id qd vtile est in recipiendo sãctificacõem ei⁹. Oĩs aũt disciplĩa in p̃nti quidẽ videt̃ nõ eẽ gaudij. ꝫ meroris. postea aũt fructũ pacatissimũ exercitatis ꝑ eã reddet iustitie Propt̃ qd remissas manus et soluta genua erigite et gressus rectos facite pedib⁹ vestris ut nõ claudicãs quis erret. magis aũt sanet̃. Pacẽ sequimini cũ oĩb⁹ et sanctimoniã sine qua nemo videbit deũ. Cõtemplãtes ne q̃s desit g̃tie dei ne q̃ radix amaritudinis sursũ germinans ĩpediat ⁊ ꝑ illã inq̃nent̃ multi. Ne q̃s fornicator aut ꝓphanus ut esau qui ꝓpter vnã escaz vendidit p̃mitiua sua. Scitote em̃ qm̃ ⁊ postea cupiens hereditare bñdictionẽ reprobat⁹ est. Nõ em̃ inuenit penitẽtie locũ quãq̃ cũ lacrimis inq̃sisset eam. Nõ em̃ accessistis ad tractabilez ⁊ accessibilẽ ignẽ ⁊ turbinẽ ⁊ caliginẽ ⁊ ꝓcellã ⁊ tube sonũ ⁊ vocez verboꝝ quã qui audierũt excusauerũt se ne eis fieret verbũ. Non eĩ portabãt qd dicebat̃ ⁊ si bestia tetigerit montem lapidabitur. Et ita t̃ribile eãt qd videbat̃ Moyses dixit. Exterritus sũ ⁊ tremebũdus. Sed accessistis ad syon mõtez ⁊ ciuitatez dei viuentis ihrl̃m celestẽ ⁊ multoꝝ miliũ angelorũ frequentiã ⁊ eccĩaz p̃mitiuoꝝ qui ꝯscripti sũt ĩ cel̃ ⁊ iudicẽ oẽm deũ ⁊ spũs iustoꝝ ꝑfectoꝝ ⁊ testamẽti noui mediatorẽ ihz ⁊ sãguinis aspsionẽ meli⁹ loquentẽ q̃ abel. Videte ne recusetis loquentez Si em̃ illi nõ effugerũt recusãtes eũ q̃ sup terrã loquebat̃. multomagis nos q̃ de celis loquentez nob̃ auertim⁹ cuius vox mouit terrã tunc. nũc aũt repromittit dicens Adhuc semel et ego mouebo nõ solũ terrã ꝫ ⁊ celũ. Qd ãt adhuc semel dicit. declarat mobiliũ trãslationez tãq̃ factoꝝ ut maneant ea q̃ sunt immobilia. Itaq; regnũ immobile suscipiẽtes habem⁹ g̃tiã ꝑ quã ꝑuiam⁹ placẽtes deo cũ metu ⁊ reuerẽtia. Etem̃ de⁹ noster

ignis consumēs est. ¶ Ca. xiij.
Caritas fraternitatis maneat in vob & hospitalitatē nolite obliuisci. Per hāc em placuerūt quidā angelis hospitio receptis. Mementote vinctor tanq̄ simul vinci & laborantiū tanq̄ et ipi in corpore morantes. Honorabile conubiū in omnib⁹ et thor⁹ imaculatus. Fornicatores em & adulteros iudicabit deus. Sint mores sine auaritia: contenti pntibz. Ipe ei dixit. Nō te deseram neq̄ derelinquā ita ut confidenter dicam⁹. Dns m ad iutor nō timebo q̄d faciat mihi hō. Memētote prepositor vestror qui vob locuti sūt verbum dei: quor intuentes exitum conversationis: imitamini fidē. Ihus xp̄us heri & hodie ipe et in scla. Doctrinis variis & peregrinis nolite abduci. Optimū e em gratia stabilire cor. non escis q̄ nō profuerūt ambulantibz in eis. Habem⁹ altare de quo edere non habūt potestatē qui tabernaculo deseruiūt. Quor em aialiū infert sanguis p peccato in sācta p pontificē: horum corpa cremant extra castr. Propt q̄d & ihus ut sanctificaret p suū sanguinē pplm extra portā passus e. Exeam⁹ igit ad eū extra castra improperiū eius portantes. Nō em hem⁹ hic manentē ciuitatem: sed futurā inquirim⁹. Per ipm ergo offeram⁹ hostiam laudis semp deo. id est fructū labior confitentiū noi ei⁹. Beneficentie aut et communicationis nolite obliuisci. Talib⁹ em hostijs promeret deus. Obedite prepositis vestris & subiacete eis. Ipsi em pervigilant q̄si rationem pro animab⁹ vestris reddituri: ut cum gaudio hoc faciāt & nō gemētes. Hoc em nō expedit vob. Orate pro nobis. Confidim⁹ em q̄ bonā conscientiā habem⁹: in omnib⁹ bene volentes conversari. Amplius aut deprecor vos hoc facere quo celerius restituar vob. Deus aut pacis q̄ eduxit de mortuis pastorem magnum ouium in sāguine testamēti eterni dnm nostr ihm crist: aptet vos in oi bono ut faciatis eius voluntatem: faciens in vobis q̄d placeat coram se per ihesum crist cui est gloria in secula seculorum amen. Rogo autem vos fratres ut sufferatis verbum solacij. Etenim per paucis scripsi vobis. Cognoscite fratrē nostr thimotheū dimissum cum q̄ si celerius venerit videbo vos. Salutate omnes prepositos vros & omnes sanctos. Salutant vos de ytalia fratres. Gratia cum omnibus vobis amen.

¶ Explicit epistola ad Hebreos.
¶ Incipit prefatio beati Ihe ronimi presbiteri in librum actuum apostolorum.

Quamvis psalmista: ambulabunt de virtutibus in virtutes. Post apostoli pauli epistolas duduz vno vobis volumine translatas: dommion et rogatiane carissimi: actus apostolorum compellitis ut transferam in latinum quem librum nulli dubium est a luca anthiocheno arte medico qui postea inseruiens paulo apostolo christi factus est discipulus fuisse editū

Ceruicẽs p̃mit ipositа sepi⁹ one
ris magnitudo·q̃ studia mudo
rũ rep̃hensione digna putant ea
q̃ scribim⁹·Illoz nũq̃ odio a de
tractione inuãte xp̃o meũ silebit
eloquiũ· Lucas igiẽ anthiocẽ
sisznacõe syrus cui⁹ laus in euã
gelio camẽ·apud antiochiã me
dicine artis egregi⁹ a apl̃oz xp̃i
discipulus fuit·postea vsq̃ ad cõ
fessionẽ p aulũ secutus apl̃m sine
crimine in virginitate p manens
dõ mahuit seruire· Qui octogintа
et q̃tu oz annos etatis agẽs in bi
thynia obiit plen⁹ spũsco·quo i
stigante in achaie ptib⁹ euange
liũ scribens grecis fidelibz incarna
tionẽ dñi fideli narracõne oñdit·
eundẽq̃ ex stirpe dauid descẽdisse
mõstrauit· Cui nõ immerito scri
bendoz actuũ apl̃icoz potestas i
ministerio dat ut deo i deũ pleno
a filio pdictõis extincto oracõe
ab aplis facta:sorte dñice electio
nis numer⁹ cõpleret·sicq̃ paulũ
assumacõnez aplicis actib⁹ daret
q̃ diu otiẽ stimulũ calcitrantez do
min⁹ elegisset· Qs legẽtib⁹ et req̃
rentib⁹ deũ breui volui oñdere ser
mone q̃ plixius aliquid fastidiẽ
tib⁹ pdidisse·sciens q̃ opantez
agricolaz oportet de fructib⁹
edere Quẽ ita dõna subsecuta ẽ gr̃ẽ
tia ut nõ solũ corpib⁹ ꝫ etiaz am
mab⁹ ei⁹ pficeret medicina·

¶ Explicit p̃fatio· Incipit liber
Actuũ apostoloz·

Primũ qui dẽ sermonez
feci de oĩb⁹ o theophi
le que cepit ihus face
re a docẽ vsq̃ in diez
quã p̃cipiens aplis p spiritũ sanc
tũ q̃s elegit assumptus ẽ· Quibz
a p̃buit seipsũ viuũ post passiõez
suã in multis argumentis p dies
q̃draginta apparẽs eis a loquẽs
de regno dei·Et conuescens precepit
eis ab ihẽrosolimis ne discederẽt·
ꝫ expectarent p̃missionez patris
quã audistis inq̃t p os meũ·qa
iohes q̃dez baptisauit aqua·vos
aũt baptisabimini spũsancto nõ
post multos hos dies·Igiẽ q̃ con
uenerãt interrogabãt eũ dicẽtes
dñe si in tpe hoc restitues regnũ
israhel·Dixit aũt eis Nõ est vestr̃
nosse tpa vel momenta q̃ pat̃ po
suit in sua pt̃ate·ꝫ accipietis vir
tem supuenientis spũssancti i vos
a eritis mihi testes in ihrlm a in õi
iudea a samaria a vsq̃ ad vltimũ
terre·Et cuz hec dixisset videntib⁹
illis eleuatus est a nubes suscepit
eũ ab oculis eoz· Cuiq̃ intuerẽtur
i celũ euntez illũ·ecce duo viri asti
terũt iuxta illos in vestib⁹ albis
qui a dixerũt· Viri galilei q̃d sta
tis aspitiẽtes in celũ·Hic ihus
assumptus est a vobis in celũ·sic
veniet quẽadmodũ vidistis eum
euntẽ in celũ· Tũc reuersi sũt ihe
rosolimã a mõte qui vocatur oli
ueti q̃ est iuxta ihẽrusalẽ sabbati
hñs iter·Et cũ introissent in cena
culũ·ascenderũt vbi manebat pe
trus a iohes a iacob⁹ a andreas
philipp⁹ a thomas bartholome⁹
a mathẽus·iacobz alphei a symõ
zelotes a iudas iacobi· Hĩ õnes
erãt pseuerantes vnanimiter i ora
tione cũ mulieribz a maria matre
ihu et fratrib⁹ ei⁹·In dieb⁹ illis
exurgẽs petrus in medio fratruz

dixit. Erat aūt turba hoīm simul
fere centū viginti. Viri frēs: opor
tet impleri scripturā quaz p̄ dixit
spūssanct⁹ p os dauid de iuda q̄
fuit dux eoꝝ qui ꝯprehenderunt
ihm qui ꝯnumeratus erat in no
bis ⁊ sortit⁹ ē sortē mīsterij hui⁹
Et hic quidē possedit agꝝ de mer
cede iniq̄tatis ⁊ suspensus crepuit
medi⁹ ⁊ diffusa sūt oīa visceā ei⁹
Et notū factū ē oīb⁹ habitantibz
ihrl'm: ita ut appellaret̄ ager ille lī
gua eoꝝ acheldemach hoc ē ager
sāguinis. Scriptum ē em̄ in libro
psalmoꝝ. Fiat ꝯmoratio eoꝝ de
serta ⁊ nō sit qui inhabitet in ea
Et episcopatuz ei⁹ accipiat alter.
Oportet ḡ ex hijs viris qui nobi
scū sunt ꝯgregati in oī tēpe quo ī
trauit ⁊ exiuit inter nos dn̄s ihe
sus incipiēs a baptismate iohis
vsqz ī diez qua assumptus ē a no
bis: testē resurrectōis ei⁹ nobiscū
fieri vnū ex istis. Et statuerūt du
os: ioseph q̄ vocabat̄ barsabas
qui cognominatus ē iust⁹ ⁊ ma
thiā. Et orantes dixerūt. Tu dn̄e
qui corda nosti oīm: oñde quē ele
geris ex hijs duob⁹ vnū accipe
locū ministerij hui⁹ ⁊ apostolat⁹
de quo p̄uaricat⁹ ē iudas ut abi
ret in locū suum. Et dederūt sortes
eis. Et cecidit sors sup mathiā et
ānumeratus est cū vndecī aplis.

Et dū ꝯplerēt̄ dies ¶ Ca. ij.
penthecostes erāt oēs parit̄
in eodē loco. Et factus ē repente de
celo sonus tanq̄ aduenientis spi
ritus vehemētis ⁊ repleuit totam
domū vbi erāt sedētes Et apparue
runt illis disptite lingue tanq̄ ig
nis: seditqz supra singulos eoruz.

Et repleti sūt oēs spūsancto ⁊ cepe
rūt loqui alijs linguis ꝓut spūs
sanctus dabat eloqui illis Erant
aūt in ihrl'm habitantes iudei vi
ri religiosi ex omni natiōe que sb
celo est. Facta aūt hac voce cōue
nit multitudo ⁊ mente confusa ē.
qm̄ audiebat vnusquisqz lingua
sua illos loquētes. Stupebant āt
omnes ⁊ mirabant̄ dicētes. Non
ne ecce oēs isti qui loquunt̄ gali
lei sūt. Et quomō nos audiuim⁹
vnusquisqz linguā nostraz ī qua
nati sumus. Parthi ⁊ medi ⁊ ela
mite ⁊ qui habitāt mesopotami
am. iudeaz ⁊ capodotiā. ponthū ⁊
asyā. frigiā ⁊ pamphiliā. egiptū
⁊ ptes libie q̄ ē circa cyrenē ⁊ ad
uene romani. iudeiq̄z ⁊ ꝓseliti cre
tes et arabes. audiuimus eos lo
quētes nr̄is linguis magnalia dī
Stupebāt aūt oēs ⁊ mirabantur
adinuicez dicentes. Quidnā vult
hoc eē. Alij autem irridentes dice
bant. quia musto pleni sunt illi.
Stans autem petrus cū vndecim
leuauit vocem suaz ⁊ locutus est
eis. Viri iudei ⁊ qui habitatis ihe
rusalē vniuersi hoc vobis notum
sit ⁊ auribus ꝑcipite verba mea.
Non enim sicut vos estimatis hij
ebrij sunt cum sit hora diei tertia
Sed hoc est quod dictum est per
ꝓphetam iohel. Et erit in nouissi
mis diebus dicit dominus effun
dam de spū meo sup omnē carnē
Et ꝓphetabūt filij vestri ⁊ filie vr̄e
⁊ iuuenes vestri visiōes videbūt
⁊ seniores vestri somniabunt. Et
quidem super seruos meos et an
cillas meas in diebus illis effun
dam de spiritu meo ⁊ ꝓphetabunt

et dabo ꝓdigia in celo sursū ⁊ sig̃
in terra deorsū: sāguinē ⁊ ignez et
vaporē fumi. Sol ꝯuertet̃ in tene
bras ⁊ luna in sāguinē anteq̃ ve
niat dies dñi magnꝰ et maīfestꝰ
Et oīs quicūq̃ inuocauerit nomē
dñi saluꝰ erit. Viri israhelite au
dite verba hec. Ihm nazarenū vi
rū approbatū a dō in vobis virtu
tibꝰ ⁊ ꝓdigijs ⁊ signis que fecit
deus ꝑ illū in medio vestri sic̃ vos
scitis. hūc definito ꝯsilio ⁊ p̃scien
tia dei traditū ꝑ manus iniquoꝝ
affigentes interemistis Quē deus
suscitauit solutis doloribꝰ inferni
iuxta qd̄ īpossibile erat tenei illū
ab eo. Dauid em̄ dicit in eū. Pro
uidebā dñm ī ꝯspectu meo semp.
qm̄ a dextris est m̄ ne cōmouear
Propter hoc letatū est cor meū ⁊
exultauit lingua mea. insup ⁊ ca
ro mea requiescet in spe Quoniaz
nō derelinques am̄az meā in īfer
no. nec dabis sāctū tuū videre cor
rupcōem. Notas m̄ fecisti vias vi
te. replebis me iocūditate cū fatie
tua. Viri fratres liceat audent̃ di
cere ad vos de patriarcha dauid
qm̄ defunctꝰ est ⁊ sepultus ē ⁊ se
pulchꝝ eiꝰ est apud nos vsq̃ in
hodiernū diē. Propheta igit̃ cum
eēt et sciret qꝛ iureiurādo iurasset
illi deus de fructu lūbi eiꝰ sedere su
per sedez eius. ꝓuidens locutꝰ est
de resurrectione xp̄i. qꝛ neq̃ dereli
ctus est in īferno. neq̃ caro eiꝰ vi
dit corrupcōem. Hūc ihm resusci
tauit deus cuiꝰ oēs nos testes su
mus. Dextera igit̃ dei exaltatus ⁊
ꝓmissiōe spūssancti accepta a pa
tre: effudit hoc donū qd̄ vos vide
tis et auditis. Nō em̄ dauid ascē
dit in celū dicit aūt ipe. Dixit dñs
dño meo: sede a dextris meis. Do
nec ponā inimicos tuos scabelluz
pedū tuoꝝ Certissime sciat g̃ oīs
domꝰ israhel. qꝛ ⁊ dñm euz ⁊ xp̄m
fecit deꝰ hūc ihm quē vos crucifi
xistis. Hijs aūt auditis ꝯpuncti
sūt corde ⁊ dixerūt ad petꝝ et ad
reliquos aplos. Quid fatiemꝰ vi
ri fratres. Petrus āt ad illos. pe
nitentiaz inquit agite ⁊ baptiset̃
vnusquisq̃ vestꝝ in noīe ihu xp̄i
in remissionē pctōꝝ vestroꝝ ⁊ ac
cipietis donū spūssancti. Vob̄ ei
ē repromissio ⁊ filijs vr̄is et oībz
q̃ longe sūt quoscūq̃ aduocaue
rit dñs deꝰ noster. Alijs etiaz ver
bis plurimis testificatꝰ ē ⁊ exhor
tabatur eos dicens. Saluamini a
gn̄acōne ista praua. Qui g̃ recepe
rūt s̄monē eiꝰ baptisati sūt ⁊ ap
posite sunt in die illa am̄e circiter
triamilia. Erāt aūt ꝑseuerātes in
doctrina aplꝰꝝ ⁊ cōmunicacōne
fractionis panis ⁊ oracōibꝰ. Fie
bat aūt oī am̄e timor Multaq̃ ꝓ
digia et signa ꝑ apostolos in ihe
rusalē fiebant et metus erat ma
gnꝰ ī vniūsis. Oēs etiā qui crede
bant erant parit̃ et hēbant om̄a
ꝯmunia. Possessiōes ⁊ sb̄stātias
vendebāt ⁊ diuidebāt illa oībz ꝓ
ut cuiq̃ opus erat. Quotidieq̃ ꝑ
durātes vnanimit̃ in tēplo ⁊ frā
gentes circa domos panez. sume
bant cibū cū exultacōne ⁊ simpli
citate cordis collaudantes deū ⁊
hn̄tes gratiā ad oēm plebem Do
minꝰ aūt augebat q̃ salui fierēt
quotidie in idipsū. ¶ Ca. iij.

Petrus āt et iohēs ascēdebāt
in templū ad horā oracōnis

nonā. Et quidā vir qui erat clau
dus ex vtero mr̄is sue baiulaba
tur quez ponebant quotidie ad
portā templi que dicit̄ specōsa: ut
peteret elemosinā ab introeūtibz
ī templū. Is cū vidisset petr̄ ⁊ io
hannē: incipiētes introire in tem
plū: rogabat ut elemosinā accipe
ret. Intuens aūt eū petrus cū io
hanne dixit. Respice in nos. At il
le intendebat in eos: sperās se ali
quid acceptur̄ ab eis. Petrus āt
dixit. Argentū ⁊ aur̄ non ē mihi
qd̄ aūt hēo hoc tibi do. In nomīe
ihu xp̄i nazareni surge ⁊ ambula
Et apprehēsa manu ei⁹ dextera al
leuauit eū ⁊ ꝓtin⁹ ꝯsolidati sunt
bases ei⁹ ⁊ plante. Et exiliens ste
tit ⁊ ambulabat ⁊ intrauit cū ill̄
in templū: ambulans ⁊ exiliens
⁊ laudās deū. Et vidit oīs ꝓplus
eū ambulantē ⁊ laudantē deum.
Cognoscebāt aūt illū. qm̄ ipe eāt
q̄ ad elemosinā sedebat ad spetio
sā portaz templi. Et īpleti sunt stu
pore ⁊ extasi: in eo qd̄ ꝯtigerat illi
Cū tenerent aūt petr̄ ⁊ iohānem
cucurrit oīs ꝓplus ad eos ad por
ticuz que appellat̄ salomonis stu
pentes. Vidēs aūt petr⁹: rn̄dit ad
ꝓplm̄ Viri israhelite q̄d miramini
in hoc aut nos q̄d intuemini: q̄si
nrā virtute aut pietate fecerimus
hūc ambulare. Deus abrahā ⁊
deus ysaac ⁊ deus iacob de⁹ pr̄m
nostroz glorificauit filiū suū ihe
sū quē vos quidē tr̄didistis et ne
gastis añ fatiē pilati iudicante il
lo dimitti. Vos aūt sāctū ⁊ iustū
negastis ⁊ petistis viz homicidā
donari vob̄. auctorē vero vite īter
fecistis Quē deus suscitauit a mor

tuis cui⁹ nos testes sum⁹ ⁊ in fide
noīs ei⁹ hūc quem vos videtis ⁊
nostis cōfirmauit nomen ei⁹ ⁊ fi
des que ꝑ eū est dedit integraz sa
nitatez istā in ꝯspectu omniū vr̄m
Et nūc frēs scio qz ꝑ ignorantiaz
fecistis sicut ⁊ pn̄cipes vestri. De⁹
aūt q̄ prenūtiauit ꝑ os oīm ꝓphe
taz pati xp̄m suuz: īpleuit sic. Pe
nitemini igit̄ ⁊ cōuertimini ut deleā
tur peccata vr̄a: ut cuz venerint tē
pora refrigerij a ꝯspectu dn̄i et mi
serit eū qui p̄dicatus est vob̄ ihz
xp̄m quē oportet q̄dez celū recipe
vsqz in tpa r̄stitucōis oīm que lo
cutus ē deus ꝑ os scōz suorū a se
culo ꝓphaz Moyses quidē dixit.
qm̄ ꝓphaz suscitabit vob̄ dn̄s de⁹
vester de fratrib⁹ vr̄is: tāq̄ meip
suz audietis iux̄ oīa q̄cunqz locu
tus fuerit vob̄. Erit aūt: oīs aīa q̄
nō audierit ꝓpham illū extmina
bit̄ de plebe. Et oēs ꝓphe a samu
hel ⁊ deinceps q̄ locuti sūt annun
tiauerūt dies istos. Vos estis fi
lij ꝓphaz ⁊ testamēti qd̄ disposu
it deus ad pr̄es nostros dicēs ad
abrahā. Et in semine tuo bn̄dicē
tur oēs familie terre. Vob̄ p̄muz
deus suscitans filiū suū misit eū be
nedicētez vob̄: ut ꝯuertat se vn⁹
quisqz a neq̄tia sua. ¶ Ca. iiij.

Loquentibus autez illis ad
populū. superuenerūt sacer
dotes ⁊ magistratus templi et sa
ducei: dolētes q̄ docerent populū
et annūtiarent in ihm resurrectio
nem ex mortuis ⁊ iniecerūt in eos
manus ⁊ posuerunt eos in custo
dia in crastinum. Erat autez iam
vespera. Multi autem eorum qui
audierant verbum crediderunt

ꝛ factus est numerꝰ eoꝝ qn̄q̄ mi
lia. Factū ē autē in crastinū ut cō
gregarent̄ p̄ncipes eoꝝ ꝛ seniores
ꝛ scribe in ihrl̄m ꝛ annas p̄nceps
sacerdotuꝫ ꝛ cayphas ꝛ iohēs et
alexāder ꝛ quotq̄t erāt de genere
sacerdotali. Et statuētes eos ī me
dio introgabāt. In qua v̄tute ā
in q̄ noīe fecistis hoc vos. ¶ Tūc re
pletus spūsancto petrus dixit ad
eos. P̄ncipes ꝓpl̄i ꝛ seiores si nos
hodie iudicamur ī bn̄facto hoīs
infirmi in quo iste saluꝰ factus ē
notū sit oībꝰ vob̄ et oī plebi isrl̄
q̄ ī noīe dn̄i nr̄i ihu xp̄i nazareni
quē vos crucifixistis quē deus su
scitauit a mortuis ꝛ ī hꝰ iste astat
corā vobis sanus. Hic est lapis q̄
reprobatus ē a vobis edificātibꝫ
qui factus ē in caput anguli ꝛ nō
ē ī alio aliq̄ salꝰ. Nec em̄ aliud no
men est sub celo datū hoībꝰ in q̄
oporteat nos saluos fieri. Viden
tes aūt petri ꝯstantiā ꝛ iohis ꝯp
to q̄ hoīes eēnt sine litteis ꝛ ydeo
te āmirabant̄ ꝛ ꝯgnoscebāt eos
qm̄ cū ihu fuerāt. Hoīemq̄ vidē
tes stantē cū eis qui curatus fue
rat nihil poteāt ꝯtradicere. Jusse
rūt aūt eos foras extra cōciliū se
cedere ꝛ ꝯferebant ad inuicez dicē
tes. Quid fatiemꝰ hoībꝰ istis. ¶
Qm̄quidez notū signū factū est ꝑ
eos oībꝰ habitantibꝫ ihrl̄m. Ma
nifestū est et nō possumꝰ negare
Sed ne amplius diuulget̄ in ꝓpl̄m
ꝯminemur eis ne vltra loquant̄
in noīe hoc vlli hominū. Et vocan
tes eos denūtiauerūt ne oīno lo
querent̄ neq̄ docerent in noīe ihe
su. Petrus vero ꝛ iohēs rn̄dentes
dixerūt ad eos. Si iustuꝫ est in cō
spectu dei vos potius audire q̄ deū
iudicate. Nō eī possumꝰ que vidi
mꝰ ꝛ audiuimꝰ nō loqui. At illi
ꝯminantes dimiserūt eos nō īue
nientes qūo punirēt eos ꝓpt̄ po
pulū. q̄ oēs clarificabāt id qd̄ fa
ctū erat in eo qd̄ acciderat. Anno
rū em̄ erat amplius q̄draginta hō
ī quo factū fuerat signū istud sa
nitatis. Dimissi autez venerūt ad
suos ꝛ annūtiauerūt eis q̄nta ad
eos p̄ncipes sacerdotū ꝛ seniores
dixissent. Qui cuꝫ audissent vna
nimit̄ leuauerūt vocē ad deū ꝛ di
xerūt. Dn̄e tu q̄ fecisti celū ꝛ tram
mare ꝛ om̄a que in eis sūt q̄ spiri
tusancto ꝑ os p̄ris nostri dauid
pueri tui dixisti. quaē fremuerūt
gentes ꝛ populi meditati sūt ina
nia. astiterūt reges terre ꝛ p̄ncipes
ꝯuenerūt ī vnū adūsus dn̄ꝫ ꝛ adū
sus xp̄m eiꝰ. ꝯuenerūt em̄ vere in ci
uitate ista adūsus sanctū pueruꝫ
tuū ihm quē vnxisti herodes ꝛ pō
tius pylatus cū gentibꝰ ꝛ popul̄
israhel: facere que manꝰ tua ꝛ cō
siliū tuū decreuerūt fieri. Et nūc dn̄e
respice in minas eoꝝ et da seruis
tuis cū oī fidutia loqui verbū tuū
ī eo q̄ manū tuā extendas ad sa
nitates ꝛ signa ꝛ ꝓdigia fieri per
nomē sācti filij tui ihu. Et cū oras
sent motus est locus in quo erāt
cōgregati ꝛ repleti sūt oēs spūsan
cto ꝛ loquebant̄ verbū dei cum fi
dutia. Multitudinis aūt credētiū
erāt cor vnū et am̄a vna. nec quis
q̄ eoꝝ que possidebat aliq̄d suuꝫ
eē dicebat. ꝫ erāt illis om̄a cōmu
nia. Et virtute magna reddebant
apl̄i testimoniū resurrectōnis ihe
su xp̄i dn̄i nostri ꝛ gratia magna

erat in omnib⁹ illis. Neq; em̄ q̄s
q̄ egēs erat int̄ illos. Quotquot
em̄ possessores agroꝝ aut domoꝝ
erāt: vendētes afferebāt p̄tia eoꝝ
que vendebāt ⁊ ponebāt añ pedes
apl̄oꝝ. Diuidebat̄ aūt singulis ꝓ
ut cuiq; opus erat. Joseph autē
q̄ cognominatus ē barsabas ab
apl̄is qd̄ ē interpretatū filiꝰ cōso
lacōnis. leuites. cypriꝰ genere cū
haberet agꝝ vendidit eū et attu
lit p̄tiū ⁊ posuit añ pedes apl̄oꝝ.

Vir aūt quidā no ¶ Ca. v.
mine ananias cuꝫ saphira
vxore sua vendidit agruꝫ ⁊ frau
dauit de p̄tio agri ꝯscia vxore sua
⁊ afferens p̄tē quandā ad pedes
apl̄oꝝ posuit. Dixit aūt petrꝰ ad
ananiaꝫ. Anania cur tēptauit sa
thanas cor tuuꝫ mētiri te spiritui
sancto ⁊ fraudare de pretio agri.
Nōne manēs tibi manebat ⁊ ve
nūdatū in tua erat p̄tāte. Quare
posuisti in corde tuo hāc reꝫ. Non
es mentitꝰ hoīb⁹ ꝫ deo. Audiens
aūt ananias hec verba. cecidit ⁊
expirauit. Et factꝰ ē timor magnꝰ
sup oēs qui audierūt. Surgētes
aūt iuuenes amouerūt eū ⁊ effe
rentes sepelierūt. Factuꝫ ē aūt q̄si
horaꝝ triū spatiū et vxor ipsiꝰ ne
sciens qd̄ factuꝫ fuerat introiuit.
Dixit aūt ei petrus. Dic mihi si tā
ti agꝝ vendidistis. At illa dixit.
Etiā tanti. Petrus āt ad eā. Quid
vtiq; ꝯuenit vobis tēptare spiritū
dn̄i. Ecce pedes eoꝝ q̄ sepelierunt
viꝝ tuū ad ostiū ⁊ efferent te. Cō
festim cecidit añ pedes eiꝰ ⁊ expi
rauit. Intrantes autē iuuenes in
uenerūt illam mortuā ⁊ extulerūt
⁊ sepelierunt ad virū suum. Et fa
ctus est timor magnus in vniuer
sa eccīa ⁊ in omnes qui audierūt
hec. Per manꝰ aūt apl̄oꝝ fiebāt
signa ⁊ ꝓdigia multa in plebe. Et
erāt vnanimiter omnes ī porticu
salomonis. Ceteroꝝ āt nemo au
debat ꝯiungere se illis. ꝫ magnifi
cabat eos ꝓplus. Magis autē au
gebatur credentiū in dn̄o multitu
do viroꝝ ac mulieꝝ: ita ut in pla
teas eicerent infirmos ⁊ ponerēt
in lectul' ac grabatis ut veniente
petro saltē vmbra illiꝰ obumbra
ret quēq̄ illoꝝ ⁊ liberarent̄ ab in
firmitatib⁹ suis. Cōcurrebat aūt
⁊ multitudo vicinaꝝ ciuitatū ihe
rusalē: afferētes egros ⁊ vexatos
a spiritib; immūdis qui curabāt̄
oēs. Exurgēs aūt p̄nceps sacerdo
tū ⁊ oēs qui cū illo erāt q̄ est here
sis saduceoꝝ repleti sūt zelo ⁊ in
iecerūt manꝰ in apl̄os ⁊ posuerūt
eos in custodia publica. Angelꝰ
autem domini per noctez aperiēs
ianuas carceris et educens eos
dixit. Ite et stantes loquimini in
tēplo plebi omnia verba vite hu
ius. Qui cū audissent intrauerūt
diluculo in templum ⁊ docebant
Aduenīens autem p̄nceps sacer
dotum ⁊ qui cum eo erant conuo
cauerunt conciliū ⁊ omnes senio
res filiorum israhel ⁊ miserūt ad
carcerem ut adducerentur. Cum
autem venissent ministri et apto
carcere non inuenissent illos: reū
si nuntiauerūt dicentes. Carcerē
quidem inuenimus clausum cum
omni diligentia ⁊ custodes stātes
ante ianuas. aperiētes aūt nemi
nē intus īuenimꝰ. Vt aūt audie
rūt hos ꝑmōes magistratꝰ tēpli

ꝛ pn̄cipes sacerdotū ambigebāt
de illis quidnā fieret. Adueniēs
aūt q̄dam nūtiauit eis. qꝛ ecce vi
ri quos posuistis in carcerē sunt ī
templo stantes et docētes ꝓplm.
Tūc abijt magistratꝰ cū mīstris
ꝛ adduxit illos sine vi Timebāt
em̄ ꝓplm ne lapidarent̄. Et cū ad
duxissent illos statuerūt ī cōcilio
Et introgauit eos pn̄ceps sacdo
tū dicens Precipiendo p̄cipimus
vobis ne doceretis in noīe isto et
ecce replestis ihrlm doctrina vr̄a
ꝛ vultis īducere sup nos sāguinē
hoīs istius. Rn̄dens aūt petrus ꝛ
apostoli dixerūt. Obedire oportet
dō magis q̄ hominibꝰ. Deꝰ pr̄m
nostroꝝ suscitauit ihm quē vos
interemistis suspēdentes in ligno
Hūc pn̄cipez deus ꝛ saluatorez ex
altauit dextera sua ad dandaz pe
nitentiā isrl ꝛ remissionē peccato
rū ꝛ nos sumꝰ testes hoꝝ verboꝝ
ꝛ spūssanctꝰ quē dedit deus oībꝰ
obediētibꝰ sibi. Hec cū audissent
dissecabant̄ ꝛ cogitabāt int̄ficere
illos. Surgēs aūt quidā in ꝯcilio
phariseus noīe gamalihel legis
doctor honorabilis vniūse plebi.
iussit foras ad breue hoīes fieri.
Dixitqꝫ ad illos. Viri israhelite at
tendite vob̄ sup hominibus istis
q̄d acturi sitis Añ hos em̄ dies ex
titit theodas dicens se eē aliquez
cui ꝯsensit numerꝰ viroꝝ circiter
quadringētoꝝ q̄ occisus ē ꝛ oēs
q̄ credebant ei dissipati sūt ꝛ reda
cti ad nihilū. Post hūc extitit iu
das galileus in diebꝰ ꝓfessionis
et aūtit populū post se. Et oēs q̄t
quot ꝯsenserūt ei dispsi sūt ꝛ ipse
perijt. Et nūc itaqꝫ dico vobis. di

scedite ab hominibꝰ istis ꝛ sinite
illos. Qm̄ si ē ex hoībꝫ cōciliū hoc
aut opus: dissoluet̄. si vero ex deo
est nō poteritis dissoluere. ne for
te ꝛ dō repugnaē videamī. Consē
serūt aūt illi ꝛ ꝯuocantes aposto
los cesis denūtiauerūt ne oīno lo
querent̄ in noīe ihu ꝛ dimiserūt
eos. Et illi q̄dem ibāt gaudentes
a ꝯspectu cōcilij. qm̄ dignihabiti
sunt ꝓ nomīe ihu ꝯtumeliā pati
Omni aūt die nō cessabāt in tem
plo ꝛ circa domos docētes ꝛ euan
gelisantes xp̄m ihm. ¶ Ca. vi.
In diebꝰ aūt illis crescente nume
ro discipuloꝝ factus est murmur
grecoꝝ adūsus hebreos eo q̄ de
spicerent̄ in ministerio quotidia
no vidue eoꝝ. Cōuocantes autē
duodecī multitudinē discipuloꝝ
dixerūt. Nō est equū nos derelinq̄
re verbū dei ꝛ mīstrare mēsis. Cō
siderate ergo fratres viros ex vo
bis boni testimonij septē plenos
spūsācto ꝛ sapiētia quos ꝯstitua
mus sup hoc opus. Nos vero ora
tioni ꝛ ministerio verbi instātes
erimꝰ. Et placuit ſmo corā omni
multitudine. Et elegerūt stepha
nū viꝝ plenū fide ꝛ spūsancto et
philippū ꝛ ꝓcoꝝ ꝛ nycanorem ꝛ
thimonē ꝛ parmenaz ꝛ nicolaū
aduenā āthiocenū. Hos statue
runt añ ꝯspectū aplōꝝ ꝛ orantes
imposuerūt eis manꝰ. Et verbū do
mini crescebat ꝛ multiplicabatur
numerꝰ discipuloꝝ in ihrlm val
de. Multa ec̄ turba sacdotū obedie
bat fidei. Stephanꝰ autē plenꝰ g̅
tia ꝛ fortitudine fatiebat ꝓdigia
ꝛ signa magna in populo. Surre
xerunt aūt q̄dam de synagoga q̄

appellabat libertinoꝝ et cyrenen
siũ ⁊ alexandrinoꝝ ⁊ eoꝝ q̃ erant
a cilitia ⁊ asia disputantes cũ ste
phano ⁊ non poterãt resistere sa
piẽtie ⁊ spiritui q̃ loquebat̃ ꝑter
qꝫ redarguerent̃ ab eo cũ omĩ fi
ducia·tũc sbornauerũt viros q̃ dice
rẽt se audisse eũ dicẽtẽ verba blas
phẽie ĩ moysẽ ⁊ deũ·Cõmouerũt
itaqꝫ plebẽ ⁊ seniores ⁊ scribas et
ocurrentes rapuerũt eũ et adduxerũt ĩ concilium ⁊ statuerũt fal
sos testes qui dicerẽt·Hõ iste nõ
cessat loqui verba adũsus locuꝫ
sanctũ ⁊ legẽ·Audiuim⁹ em̃ eum
dicentẽ:qm̃ ihus nazarenus hic
destruet locũ istuꝫ ⁊ mutabit tra
diciones quas tradidit nob moy
ses.Et intuentes eũ oẽs qui sede
bãt ĩ cilio·viderũt faciẽ ei⁹ tãq̃ fa
ciẽ ãgeli·dixit ãt pncepꝰ sacdotũ si
hec ita se hãbent·ꝙ ait·

Ca·vij·

Viri fratres ⁊ patres audite
deus glorie apparuit patri
nostro abrahe cuꝫ eẽt ĩ mesopo
tamia priusq̃ moraret̃ ĩ carran
⁊ dixit ad illũ·Exi de terra tua ⁊ de
ognatione tua ⁊ veni ĩ terrã quã
mõstrauero tibi·Tũc exijt de ter
ra chaldeoꝝ ⁊ habitauit in carrã
Et inde postq̃ mortuꝰ est pat̃ ei⁹
transtulit illũ ĩ terrã istã ĩ qua
nũc vos habitatis·Et nõ dedit il
li hereditatẽ ĩ ea nec passum pedis
sꝫ repromisit dare illi eaꝫ ĩ posses
sionẽ ⁊ semini ei⁹ post ipm cũ nõ
haberet filiũ·Locutus ẽ aũt deus
qꝫ erat semẽ ei⁹ accola ĩ tra alie
na ⁊ seruituti eos subiciẽt ⁊ male
tractabunt eos ãnis quadringẽ
tis ⁊ genteꝫ cui seruierint iudica
bo ego dic̃ dñs·Et post hec exibũt
⁊ deseruiẽt mihi ĩ loco isto·Et de
dit illi testamentuꝫ circũcisionis
⁊ sic genuit ysaac ⁊ circũcidit eũ
die octauo ⁊ ysaac iacob ⁊ iacob
duodecim patriarchas·Et patriar
che emulantes ioseph vendiderũt
ĩ egiptuꝫ ⁊ erat deus cũ eo·Et eri
puit eũ ex ombus tribulacõibus
eius ⁊ dedit ei grãm ⁊ sapientiaꝫ
ĩ ospectu pharaonis regis egipti
orũ ⁊ ostituit eũ prepositũ sup egi
ptũ ⁊ super oẽm domũ suã·Venit
aũt fames ĩ vniuersã egiptũ et
chanaã ⁊ tribulatio magna ⁊ nõ
inueniebãt cibos pres nostri·Cũ
audisset aũt iacob eẽ frumentũ in
egipto:misit patres nostros pri
mũ ⁊ in secũdo ognitus ẽ ioseph
a fratrib⁹ suis ⁊ manifestatũ est
pharaoni gen⁹ ei⁹·Mittẽs autem
ioseph accersiuit iacob pãrem suuꝫ
⁊ oẽm ognacõem suã ĩ aiabꝫ sep
tuagintaqnq̃·Et descẽdit iacob ĩ
egiptũ ⁊ defunct⁹ ẽ ipe ⁊ pres nri·
Et trãslati sũt in sichẽ ⁊ positi sũt ĩ
sepulchro qꝫ emit abrahã ptio
argẽti a filijs emor filij sichẽ·Cuꝫ
aũt appropinq̃ret tps pmissionis
quã ꝙfessus erat deꝰ abrahe creuit
ꝑplus ⁊ multiplicatus ẽ in egipto
quo adusqꝫ surrexit aliꝰ rex ĩ egi
pto q̃ nõ sciebat ioseph·Hic cir
cũuenies genꝰ nostrũ afflixit pa
tres nros ut exponerẽt infantes
suos ne viuificarent̃·Eo dẽ tpe na
tus ẽ moyses ⁊ fuit gratus deo q̃
nutrit⁹ ẽ trib⁹ mẽsib⁹ ĩ domo pa
tris sui·Exposito autem illo sustu
lit eũ filia pharaonis ⁊ nutriuit
eũ sibi in filiũ·Et eruditus ẽ moy
ses oĩ sapientia egiptioꝝ ⁊ erat
potens in verbis ⁊ in opib⁹ suis·

Cū autē impleret ei q̄dragīta an-
noꝝ temp⁹·ascendit in cor ei⁹ ut
visitaret frēs suos filios israhel·
Et cū vidisset quendā iniuriā pa
tientē vindicauit illū ⁊ fecit vltio
nē ei qui iniuriaꝫ sustinebat ꝑcus
so egiptio· Existimabat aūt intel
ligere fratres·qm̄ deus ꝑ manuꝫ
ipsi⁹ daret salutē illis At illi non
intellexerūt· Sequēti vero die ap
paruit ill' litigantib⁹ ⁊ reconcilia
bat eos ī pace dicēs· Viri fratres
estis· Vt q̄d nocetis alterutruꝫ·
Qui aūt iniuriā fatiebat ꝓximo·
repulit eū dicens Quis te ꝯstituit
p̄ncipeꝫ ⁊ iudicē sup nos· Nūquid
īterficere me tu vis quēadmodū
interfecisti heri egiptiū· Fugit aūt
moyses in verbo isto ⁊ factus est
aduena ī terra madiā·vbi gene
rauit filios duos· Et expletis an
nis q̄draginta:apparuit illi in de
serto montis syna angel⁹ in igne
flāme rubri· Moyses aūt videns
āmiratus ē visū· Et accedente illo
ut ꝯsideraret:facta est ad eū vox
dn̄i dicēs· Ego sū de⁹ patꝝ tuoruꝫ
deus abrahā·deus ysaac ⁊ de⁹ ia
cob· Tremefactus aūt moyses·n̄
audebat ꝯsideraē· Dixit āt illi de⁹·
Solue caltiamētū pedū tuoꝝ· Lo
cus em̄ in quo stas terra sācta ē·
Vidēs vidi afflictōnē populi mei
q̄ est in egipto et gemitū eoꝝ au
diui ⁊ descēdi liberare eos· Et nūc
veni mittā te in egiptū Hūc moy
sē queꝫ negauerūt dicentes q̄s te
ꝯstituit p̄ncipē ⁊ iudiceꝫ·hūc de⁹
p̄ncipē ⁊ redēptorē misit cū manu
angeli q̄ apparuit illi in rubo· Hic
eduxit illos fatiens ꝓdigia ⁊ sig̃
in terra egipti ⁊ in rubro mari ⁊ ī
deserto annis q̄draginta· Hic est
moyses q̄ dixit filijs isrl'· Prophe
taꝫ suscitabit vobis deus de fratri
b⁹ vestris tāq̄ meip̄m audietis·
Hic est q̄ fuit in eccīa in solitudīe
cū angelo q̄ loquebat' ei in mōte
syna et cū patrib⁹ nostris q̄ acce
pit verba vite daē nobis Cui no
luerūt obediē p̄res nostri·ꝫ repu
lert ⁊ aūsi sūt cordib⁹ suis in egi
ptū dicētes ad aaron· Fac nobis
deos qui p̄cedant nos· Moysi eī
huic q̄ eduxit nos de terra egipti
nescim⁹ quid factuꝫ sit ei· Et vitu
lū fecerūt in diebꝫ illis ⁊ obtulert
hostiā simulacro ⁊ letabant' ī ope
rib⁹ manuū suaꝝ· Cōuertit autē
deus et tradidit eos seruire militie
celi·sicut scriptū est in libro ꝓphe
taꝝ· Nūq̄d victimas aut hostias
obtulistis mihi ānis q̄draginta
ī deserto dom⁹ isrl'· Et suscepistis
tabernaculū moloch ⁊ sid⁹ dei ve
stri remphaꝫ:figuras q̄s fecistis
adorare eas ⁊ trāsferā vos trans
babilonē· Tabernaculū testimo
nij fuit cū patribꝫ nostris in deser
to sicut disposuit illis de⁹ loquēs
ad moysē ut faceret illud scd̄ꝫ for
mā quā viderat· Qd ⁊ induxerūt
suscipiētes p̄res nostri cū ihesu in
possessionē gentiū quas expulit
deus a fatie patꝝ nostroꝝ vsq̄ in
dieb⁹ dauid· Qui inuenit gratiaꝫ
an̄ deū ⁊ pecijt ut īueniret taberna
culū d̄o iacob· Salomō aūt edifi
cauit illi domū· Sed nō excelsus ī
manufactis habitat sicut ꝑ ꝓphe
tā dicit· Celū m̄ sedes est·terra āt
scabellū pedū meoꝝ· Quā domuꝫ
edificabitis m̄ dicit dn̄s· ā quis
locus requietionis mee ē· Nōne

man⁹ mea fecit hec oīa. Dura cer
uice ⁊ incircūcisi cordibus ⁊ auri
b⁹ vos semp spirituisācto restiti
stis: sic̄ patres vestri ⁊ vos. Quez
ꝓphaꝝ nō sunt psecuti patres ve
stri. Et occiderūt eos q̄ prenūtia
bant de aduentu iusti: cuius vos
nūc ꝓditores ⁊ homicide fuistis
q̄ accepistis legē ī disposicōne an
geloꝝ ⁊ nō custodistis. Audien
tes autē hec dissecabant̄ cordib⁹
suis ⁊ stridebāt dentib⁹ in eū. Cū
aūt eēt plenus spūsancto inten
dēs in celū vidit gloriā dei ⁊ ihesū
stantez a dextris dei. Et ait. Ecce vi
deo celos aptos ⁊ filiū hoīs stan
tē a dextris virtutis dei. Exclaman
tes autē voce magna cōtinuerūt
aures suas ⁊ impetuz fecerūt vna
nimit̄ in eū. Et eitientes euz extra
ciuitatez lapidabāt ⁊ testes depo
suerūt vestimēta sua secus pedes
adolescentis qui vocabat̄ saulus
Et lapidabāt stephanū inuocā
tez ⁊ dicentē. Dn̄e ihu suscipe spm̄
meū. Positis aūt genib⁹: clama
uit voce magna dicēs. Dn̄e: ne sta
tuas illis hoc peccatū. Et cum hoc
dixisset: obdormiuit. ¶ Ca. viij.

Saulus aūt erat cōsentiens
neci ei⁹ Facta est aūt in illa
die psecutio magna in eccīa que
erat iherosolimis ⁊ oēs dispsi fūt
p regiones iudee et samarie pret̄
aplos. Curauerūt aūt stephanū
viri timorati ⁊ fecerūt planctū ma
gnū sup eū. Saul⁹ āt deuastabat
eccīaz p domos intrās ⁊ trahens
viros ac mulieres tradebat in cu
stodiaz. Igit̄ q̄ dispsi erāt ptrāsi
bāt euāgelisātes verbū dei. Phi
lippus aūt descendēs in ciuitatem
samarie p̄dicabat illis xp̄z. Intē
debant aūt turbe hijs que a phi
lippo dicebant̄ vnanimit̄ audiē
tes ⁊ vidētes signa que faciebat
Multi em̄ eoꝝ qui habebāt spūs
immūdos clamātes voce magna
exiebāt. Multi aūt palitici ⁊ clau
di curati fūt. Factum est ēgo gau
diū magnum in illa ciuitate Vir
aūt quidam nomine symon qui
ante fuerat in ciuitate magus se
ducens gentez samarie dicens se
eē aliquē magnū cui auscultabāt
om̄es a minimo vsq̄ ad maximū
dicentes: hic ē virtus dei que vo
catur magna Attendebāt aūt eū
ꝓpt̄ qd multo tpe magicis suis de
mētassz eos Cū vero credidissent
philippo euāgelisanti de regno di
in noīe ihu xp̄i baptisabant̄ viri
ac mulieres. Tūc symon ⁊ ipe cre
didit ⁊ cū baptisatus eēt adhere
bat philippo. Vidēs etiā signa ⁊
virtutes maximas fieri: stupēs ā
mirabat̄. Cū aūt audissent apli
q̄ erāt in iherosolimis qꝛ recepissz
samaria verbū dei: miserūt ad eos
petꝝ ⁊ iohem. Qui cum venissent
orauerūt ꝓ ip̄is: ut acciperēt spm̄
sanctū. Nōdū em̄ in quenq̄ illoꝝ
veneāt. ꝫ baptisati tm̄ erāt in no
mine dn̄i ihu. Tūc imponebant
man⁹ sup illos et accipiebāt spi
ritūsanctū. Cum vidisset autē sy
mon qꝛ p imposicōez manus apo
stoloꝝ daret̄ spūssanct⁹: obtulit
eis pecuniā dicens. Date ⁊ in hāc
potestatē: ut cuicūq̄ ipo fuero ma
nus accipiat spiritūsanctum. Pe
trus aūt dixit ad eū. Pecunia tua
tecuz sit in perdicōnem. qm̄ donū
dei existimasti pecunia possideri.

Nō est em̄ tibi ꝑs neq; sors in ser
mone isto· Cor em̄ tuū nō ē rectuꝫ
corā dō· Penitentiā itaq; age ab
hac nequitia tua ⁊ roga deū si for
te remittatur tibi hec cogitacō cor
dis tui· In felle em̄ amaritudinis
⁊ obligatiōe iniq̄tatis video te eē
Rn̄dens aūt symō dixit· Precami
vos ꝓ me ad dn̄m ut nihil veīat
sup me hoꝝ q̄ dixistis· Et illi q̄dez
testificati ⁊ locuti verbū dn̄i redi
bant iherosolimā ⁊ multis regio
nib⁹ samaritanoꝝ euāgelisabāt
Angelus aūt dn̄i locut⁹ ē ad phi
lippū dicens· Surge ⁊ vade ꝯtra
meridianū ad viam q̄ descendit
ab ihrl'm in gazā: hec est deserta·
Et surgens abijt· Et ecce vir ethi
ops eunuch⁹ potēs candacis re
gine ethiopū qui erat sup om̄es
gazas ei⁹ venerat adoraē ī ihrl'm
⁊ reuertebat̄ sedēs sup currū suuꝫ
legēsq; ysayā ꝓpham· Dixit autē
spūs philippo· Accede et adiūge
te ad currū istū· Accurrēs āt phi
lippus: audiuit eū legentē ysayā
ꝓpham ⁊ dixit· Putasne ītelligis
que legis ⁊ Qui ait Et qūo possuꝫ
si nō aliq̄s oñdeit m̄ ⁊ Rogauitq;
philippū ut ascēderet ⁊ sederet secū
Locus aūt scripture quā legebat
erat hic· Tāq̄ ouis ad occisionē
ductus est ⁊ sicut agn⁹ coraꝫ ton
dente se sine voce: sic n̄ aperuit os
suū· In humilitate iuditiū ei⁹ sub
latū est· Generacōez ei⁹ q̄s enar
rabit ⁊ Qm̄ tollet̄ de terra vita ei⁹
Rn̄dens aūt eunuchus philippo
dixit· Obsecro te de quo ꝓpha dic̄
hoc ⁊ De se an de alio aliq̄ ⁊ Aperi
ens aūt philippus os suū et inci
piens a scriptura ista: euāgelisa
uit illi ihm· Et dū irent ꝑ viaꝫ· ve
nerūt ad quādā aquaꝫ· Et ait eu
nuchus· Ecce aq̄· Quis ꝓhibet me
baptisari ⁊ Dixit aūt philipp⁹· Si
credis ex toto corde licet· Et rn̄dēs
ait· Credo filiū dei eē ihm xp̄m· Et
iussit stare currum· Et descenderūt
vterq; in aquā philippus ⁊ eunu
chus ⁊ baptisauit eū· Cū āt ascē
disset de aq̄ spūs dn̄i rapuit phi
lippū et ampli⁹ nō vidit eū eunu
chus Ibat aūt ꝑ viā suā gaudēs
Philipp⁹ autē inuētus est in azo
to ⁊ ꝑtransiēs euāgelisabat ciui
tatibꝫ cūctis donec veīret cesareā·

Saulus aūt adhuc ¶ Ca·ix·
spirans minaꝝ ⁊ cedis in di
scipulos dn̄i accessit ad p̄ncipem
sacerdotū ⁊ pecijt ab eo epistolas
in damascū ad synagogas· ut si
quos inuenissꝫ hui⁹ vie viros ac
mulieres vinctos ꝑduceret in ihe
rusalē Et cū iter faceret cōtigit ut
appropinq̄ret damasco· Et subito
circūfulsit eū lux de celo ⁊ cadēs in
terrā audiuit vocem dicentē sibi·
Saule saule quid me ꝑsequeris ⁊
Qui dixit· quis es dn̄e ⁊ Et ille· Ego
sū ihus quē tu ꝑsequeris· Duꝝ ē
tibi ꝯtra stimulū calcitrare Et tre
mens ac stupens dixit Dn̄e quid
me vis facere ⁊ Et dn̄s ad eū· Sur
ge ⁊ ingredere ciuitatē ⁊ dicet̄ tibi
quid te oporteat facere· Viri autē
illi qui comitabant̄ cuꝫ eo stabāt
stupefacti: audientes q̄dem vocez
neminē aūt videntes Surrexit āt
saulus de terra· aptisq; oculꝰ n̄l vi
debat· Ad man⁹ autē illū trahen
tes introduxerūt damascū· Et eāt
ibi trib⁹ diebꝫ nō videns ⁊ nō mā
ducauit neq; bibit· Erat aūt q̄dā

discipulus damasci: noīe anani
as. Et dixit ad illum in visu dn̄s.
Anania. At ille ait. Ecce ego dn̄e.
Et dn̄s ad eū. Surge ⁊ vade in vi
cū q̄ vocat̄ rectus ⁊ quere in domo
iude: saulū noīe tharsensez. Ecce
em̄ orat. Et vidit viꝝ ananiaꝫ no
mine ītroeuntē ⁊ imponentē sibi
manꝰ ut visū recipiat. Rn̄dit aūt
ananias. Dn̄e audiui a multis de
viro hoc quāta mala fecerit sāctis
tuis in ihrl'm. Et hic habꝫ ptātez
a pn̄cipibꝰ sacerdotū: alligandi
oēs qui inuocant nomen tuū. Di
xit aūt ad eū dn̄s. Vade: qm̄ vas
electōnis ē m̄ iste: ut portet nomē
meū coraꝫ gentibꝰ ⁊ regibus ⁊ fi
lijs israhel. Ego em̄ oñdā illi quā
ta oporteat eū ꝓ nomine meo pa
ti. Et abijt ananias ⁊ introiuit in
domū ⁊ imponēs ei manus dixit.
Saule frat̄: dn̄s misit me ihūs q̄
apparuit tibi in via q̄ veniebas ut
videas ⁊ īplearis spūsancto Et cō
festim ceciderūt ab ocul' eius tāq̄
squame et visū recepit. Et surgēs
baptisatus ē ⁊ cū accepisset cibū
ꝯfortatus est Fuit aūt cū discipu
lis q̄ erant damasci ꝑ dies aliq̄t.
Et ꝯtinuo īgressus in synagogas
p̄dicabat ihm: qm̄ hic ē filiꝰ dei.
Stupebāt aūt oēs qui eūꝫ audie
bant ⁊ dicebāt. Nōne hic est qui
expugnabat in ihrl'm eos qui in
uocabāt nomē istud. Et huc ad
hoc venit: ut vīctos illos duceret
ad pn̄cipes sacerdotū. Saulus āt
multo magis cōualescebat ⁊ ꝯfū
debat iudeos qui habitabāt da
masci: affirmans qm̄ hic est xp̄s
Cū aūt implerent̄ dies multi: cōci
liū fecerunt in vnum iudei ut eum
interficerent. Note aūt facte sunt
saulo insidie eorū. Custodiebāt
autez ⁊ portas die ac nocte ut eū
interficerent. Accipientes aūt eū
discipuli eius nocte ꝑ murꝝ dimi
serunt eū: submittentes in sporta.
Cum aūt venisset ī ihrl'm tempta
bat se iungere discipul' ⁊ omnes
timebant euꝫ: non credētes ꝙ eēt
discipulus. Barnabas aūt appre
hensū illuꝫ duxit ad apostolos et
narrauit illis qūo in via vidissꝫ
dn̄m ⁊ qꝛ locutus ē ei ⁊ qūo ī da
masco fidutialit̄ egeit in nomine
ihu. Et erat cū illis intrās ⁊ exiēs
in ihrl'm: fidutialit̄ agens in noīe
dn̄i. Loquebat̄ q̄ꝫ gētibꝰ ⁊ dispu
tabat cū grecis. illi autē q̄rebant
occidere eū: Rd̄ cum ꝯgnouissent
frēs deduxerūt eū cesareaꝫ ⁊ dimi
serūt tharsū. Ecclesia quidē per to
tam iudeaꝫ ⁊ galileā et samariam
habebat paceꝫ et edificabat̄ am
bulans in timore domini ⁊ ꝯsola
tione sanctispūs replebat̄. Factū
ē aūt petꝝ dū ꝑtrāsiret vniūsos
deuenire ad sanctos qui habita
bant lidde. Inuenit aūt ibi homi
nem quendaꝫ nomine eneaꝫ: ab
annis octo iacentem in grabato
qui erat paraliticus. Et ait illi pe
trus. Enea: sanet te dominꝰ ihūs
cristus. Surge ⁊ sterne tibi. Et cō
tinuo surrexit Et viderunt illū om
nes qui habitabāt lidde ⁊ sarone
qui conuersi sunt ad dominū. In
ioppe autez fuit quedam discipu
la nomine tabita que interpreta
ta dicitur dorcas. Hec erat plena
operibus bonis ⁊ elemosinis q̄s
fatiebat. Factum est autez in die
bus illis ut infirmata moreretur

Quā cū lauíssent posuerūt eā in cenaculo. Cū aūt ppe eēt lidda ab ioppe. discipuli audiētes q̄ petrꝰ eēt in ea viros duos miserūt ad eū: rogantes ne pigriteris venire vsq; ad nos. Exurgēs aūt petrus venit cū illis Et cuꝫ aduenísset duxerūt illū in cenaculū et circūstetерunt illū oēs vidue flētes et ostēdētes ei tunicas q̄ vestes q̄s faciebat illis dorcas Eiectis aūt oībus foràs petrus ponēs genua orauit q̄ cōuersus ad corpus dixit. Thabita surge. At ille aperuit oculos q̄ viso petro resedit. dās āt illi manū erexit eaꝫ et cū vocasset sāctos q̄ viduas assīguit eā viuā. Notū autē factū est p vniuersā ioppē q̄ crediderūt multi in dño. Factuꝫ ē aūt ut dies multos moraret ī ioppe apud symōez quēdā coriariū.

Vir aūt quidā erat ¶ Ca. x. in cesarea noīe cornelius centurio cohortis que dicit̄ italica religiosus ac timēs deū cū oī domo sua. faciens eleēmosinas multas plebi q̄ deprecans deuꝫ semp. Is vidit in visu manifeste quasi hora diei nona angelū dei introeuntē ad se q̄ dicentē sibi. Corneli At ille intuens eū timore correptꝰ dixit Quis es dñe. Dixit āt illi. Oratiōes tue q̄ elemosine tue ascēderunt in memoriā in ospectu dñi. Et nūc mitte viros in ioppē q̄ accersi symonez quendā qui cognominat̄ petrus Hic hospitat̄ apud symonē quē dā coriariū cuius ē domꝰ iuxt̄ mare Hic dicet tibi. quid te oporteat facere. Et cū discessisset angelus q̄ loqbat̄ illi vocauit duos domesticos suos q̄ militē timentē dñm ex his q̄ illi parebāt. Quibꝰ cū narrasset oīa. misit illos in ioppē. Postera aūt die iter illis facientibꝰ q̄ appropinquātibꝰ ciuitati: ascendit petrus in supioā ut oraret circa horā sextaꝫ Et cū esuriret voluit gustare. Parātibꝰ āt illis cecidit sup euꝫ mentis excessus. Et vidit celuꝫ aptū q̄ descēdens vas quod dā velut linteū magnū quatuor initijs submitti de celo in terrā in q̄ erant oīa quadrupedia q̄ serpentia terre q̄ volatilia celi. Et facta ē vox ad euꝫ. Surge petre. occide q̄ māducа. Ait āt petrus. Absit domine. q̄ nūq̄ māducaui oē ꝯmune q̄ immūdū. Et vox iterꝫ secūdo ad eū. Que deus purificauit tu cōmune ne direris. Hoc aūt factuꝫ est p ter Et statim receptū est vas in celū. Et dū intra se hesitaret petrꝰ quidnā eēt visio quā vidisset. ecce viri qui missi erāt a cornelio inquirētes domū symonis. astiterūt ad ianuā. Et cū vocassent interrogabāt si symon qui cognominat̄ petrus illic haberet hospitiuꝫ. Petro aūt cogitante de visione dixit spūs ei. Ecce viri tres querunt te. Surge itaq̄ q̄ descēde q̄ vade cum eis nihil dubitans. q̄ ego misi illos. Descendēs autē petrus ad viros dixit. Ecce ego sū quē queritis Que est cā ppt̄ quā venistis. Qui dixerūt. Corneliꝰ centurio vir iustus q̄ timēs deū q̄ testimoniū habens ab vniuersa gente iudeoꝝ. responsum accepit ab angelo sancto accersiri te in domū suaꝫ q̄ audire verba abs te. Introducēs ergo eos recepit hospitio. Sequēti aūt die surgēs pfectus est cum illis q̄

quidaꝫ ex fratribꝰ ab ioꝑe comi
tati sūt cū eo Alteā āt die ītroiuit
cesareaꝫ. corneliꝰ vero expectabat
illos: ꝯuocatis ꝯgnatis suis ⁊ ne
cessarijs amicis. Et factū ē cū ītro
isset petrus: obuiꝰ venit ei corne
lius ⁊ ꝓcidens ad pedes eiꝰ ado
rauit. Petrus vero eleuauit eū di
cens. Surge ⁊ ego ipe homo sum.
Et loquēs cū illo intrauit et inue
nit multos qui ꝯuenerāt. dixitqꝫ
ad illos Vos scitis qūo ab homi
natū sit viro iudeo ꝯiungi aut ac
cedere ad alienigenaꝫ. Sed mihi
oñdit deus neminē ꝯmunē aut ī
mūdū dicere hominē ꝓpt̄ qd̄ sine
dubitacōne veni accersitus. Inter
rogo ergo quā ob cām accersisti
me. Et corneliꝰ ait. A nudiusquā
tana die vsqꝫ ad hanc horā orās
erā hora nona ī domo mea ⁊ ecce
vir stetit añ me in veste candida
⁊ ait. Corneli exaudita est oracō
tua ⁊ elemosine tue cōmemorate
sūt in ꝯspectu dei. Mitte g̊ in ioppē
⁊ accersi symonē qui cognomina
tur petrꝰ. hic hospitat̄ in domo sy
monis coriarij iuxta mare Confe
stim g̊ misi ad te ⁊ tu bñfecisti ve
niendo Nūc g̊ oēs nos in ꝯspectu
tuo assumꝰ audire oīa quecūqꝫ ti
bi p̄cepta sūt a dño Aperiēs autē
petrus os suū dixit. In veritate cō
peri qꝛ nō ē ꝑsonaꝝ acceptor deꝰ
ꝫ in omni gēte q̄ timet eū ⁊ opera
tur iustitiā: acceptus ē illi Verbū
misit deꝰ filijs israhel: ānūtiās pa
ceꝫ ꝑ ihm xp̄m: hic est oīm dñs.
Vos scitis qd̄ factū ē verbū per
vniuersā iudeā. Incipiens enim
a galilea post baptismū qd̄ p̄dica
uit iohes ihesum a nazaēth quo
modo vnxit eū deꝰ spūsācto ⁊ vir
tute qui ꝑtrāsijt bñfatiendo et sa
nando oēs oppressos a dyabolo.
qm̄ deus eāt cū illo. Et nos testes
sumꝰ omniū que fecit in regione
iudeoꝝ ⁊ ihrl̄m quē occiderūt sus
pendentes in ligno Hunc deus su
scitauit tertia die ⁊ dedit eū mani
festū fieri: nō omni ꝓpl̄o ꝫ testibꝰ
preordinatis a deo: nobis qui mā
ducauimꝰ ⁊ bibimꝰ cū illo postq̄
resurrexit a mortuis. Et p̄cepit no
bis p̄dicaē populo ⁊ testificari. qꝛ
ipe ē q̄ ꝯstitutus ē a dō iudex viuo
rū ⁊ mortuoꝝ. Huic oēs ꝓphete te
stimoniū ꝑhibent remissionē pec
catoꝝ accipe ꝑ nomē eius: oēs q̄
credūt in eū. Adhuc loquente pe
tro verba hec: cecidit spūssanctꝰ
sup oēs qui audiebant verbuꝫ.
Et obstupuerūt ex circūcisione fi
deles q̄ venerāt cū petro. qꝛ ⁊ ī na
tiones grā spūssancti effusa ē. Au
diebant em̄ illos loquentes lin
guis ⁊ magnificantes deū. Tunc
respondit petrus. Nūquid aquā
quis ꝓhibere potest ut non bap
tisent̄ hij qui spiritūsanctū accepe
rūt sicut ⁊ nos. Et iussit eos bap
tisari in nomine domini ihu xp̄i.
Tūc rogauerunt eū: ut maneret
apud eos aliq̄t diebꝰ. ¶ Ca. xi.

AVdierunt autēꝫ apostoli ⁊
fratres qui erant in iudea.
quoniā ⁊ gentes receperūt verbū
dei. Cum aūt ascēdisset petrus ihe
rosolimam: disceptabant aduer
sus illum qui erant ex circumcisi
one dicentes. Quare introisti ad
viros preputium habentes ⁊ mā
ducasti cuꝫ illis. Incipiēs aūt pe
trus: exponebat ill̄ ordinē dicēs.

Ego erā in ciuitate ioppe orans et
vidi in excessu mētis mee visionē
descendēs vas quoddā velut lin
theū magnū quatuor inicijs sub
mitti de celo ⁊ veīt vsq; ad me In
q̄ intuens ꝯsiderabā ⁊ vidi q̄dru
pedia terre ⁊ bestias et reptilia et
volatilia celi. Audiui aūt ⁊ vocē
dicētē m̄. Surge petre occide ⁊ mā
duca. Dixi autē. Nequaq̄ dn̄e. q̄
ꝯmune aut immūdū nūq̄ introi
uit ī os meū. Rn̄dit aūt vox secū
do de celo Que deꝰ mūdauit tu ne
ꝯmune dixeis. Hoc aūt factū est
p ter ⁊ recepta sūt om̄a rursū in ce
lū. Et ecce viri tres ꝯfestim astite
rūt in domo in qua erā: missi a ce
sarea ad me. Dixit aūt spūs mihi
ut irem cū illis n̄l hesitans. Vene
rūt aūt mecū ⁊ sex fratres isti ⁊ in
gressi sumus in domū viri. Narra
uit aūt vobis qūo vidisset ange
lū in domo sua stantē ⁊ dicentē si
bi. Mitte in ioppē et accersi symo
nem q̄ ꝯgnominat̄ petrus qui lo
quet̄ tibi verba in quibꝰ saluus
eris tu ⁊ vniūsa domꝰ tua Cū au
tē cepissem loq̄ cecidit spūssanctꝰ
sup eos sicut ⁊ in nos in initio. Re
cordatus sū āt verbi dn̄i. sicut di
cebat. Johēs q̄dē baptisauit aq̄
vos aūt baptisabimini spūsācto
Si ergo eandē grām dedit illis deꝰ
sicut ⁊ nobis q̄ credidimꝰ in dn̄m
ih̄m xp̄m. ego quis erā q̄ possem
ꝓhibere deū. Hijs auditis tacue
rūt ⁊ glorificauerūt deum dicentes
Ergo ⁊ gentibꝰ penitentiaꝫ dedit
deus ad vitā. Et illi quidē q̄ disper
si fuerant a tribulacōe que facta
fuerat sb̄ stephano pambulaue
rūt vsq; fenicē ⁊ cipꝝ ⁊ ātiochiaꝫ
nemini loquētes verbū nisi solis
iudeis. Erāt aūt quidā ex eis viri
cyprij et cyrenei qui cū ītroissent
antiochiā loq̄bant̄ ⁊ ad grecos
annūtiātes dn̄m ih̄m Et erat ma
nus dn̄i cū eis. multusq; numerꝰ
credentiū ꝯuersus est ad dn̄m. Per
uenit āt s̄mo ad aures ecc̄ie que
erat iherosolimis sup istis ⁊ mise
rūt barnabā vsq; ad ātiochiā. q̄
cū puenisset ⁊ vidisset grāꝫ dī ga
uisus est ⁊ hortabat̄ oēs in ꝓposi
to cordis pmanere in dn̄o. q̄ eāt
vir bonꝰ ⁊ plenus spūsancto ⁊ fi
de ⁊ apposita est multa turba do
mino Profectꝰ ē aūt tharsū ut q̄
reret saulū quēꝫ cū inuenissꝫ pdu
xit antiochiā. Et annū totū ꝯuersa
ti sūt ibi in ecc̄ia ⁊ docuerūt turbā
multaꝫ ita ut ꝯgnominarēt̄ p̄mū
ātiochie discipuli xp̄iani In hijs
aūt diebꝫ supuenerūt a iherosoli
mis ꝓphe antiochiam et surgēs
vnus ex eis noīe agabꝫ significa
bat p spm̄ famēꝫ magnā futuraꝫ
in vniūso orbe terraꝝ que facta ē
sb̄ claudio. Discipuli aūt put q̄s
habebat ꝓposuerūt in ministeriū
mittere habitantibꝰ in iudea fra
tribꝰ qd̄ ⁊ fecerūt mittētes ad seni
ores per manꝰ barnabe ⁊ sauli.

¶ Ca. xij.

Eodē aūt tpe mi
sit herodes rex manꝰ ut af
fligeret quosdaꝫ de ecc̄ia. Occidit
aūt iacobū fratrē iohis gladio.
videns aūt q̄a placeret iudeis ap
posuit apprehendere ⁊ petꝝ. Erant
aūt dies azimoꝝ. Quē cū apprehē
disset misit in carcerē. tradensq; q̄
tuor q̄ternionibꝫ militū ad custo
diendū: volens post pascha pdu
cere eū populo. Et petrus quidem

seruabat in carcere. oratio aut fie
bat sine intermissione ab ecclia ad deu
pro eo. Cum at productus eum eet hero
des in ipa nocte erat petrus dormiens
inter duos milites vinctus catheis
duabus et custodes ante ostium custo
diebant carcerem. Et ecce angelus do
mini astitit et lumen refulsit in ha
bitaculo: percussoque latere petri exci
tauit eum dicens. Surge velociter. Et
ceciderunt cathene de manibus eius
Dixit aut angelus ad eum. Precinge
re et caltia te caligas tuas. Et fecit
sic. Et dixit illi. Circumda tibi vesti
mentum tuum et sequere me. Et exiens
sequebatur eum et nesciebat quia verum
quod fiebat per angelum. Existimabat
aut se visum videre. Transeuntes at
primam et secundam custodiam venerunt
ad portam ferream que ducit ad ciui
tatem que vltro aperta est eis. Et exeun
tes processerunt vicum vnum et continuo
discessit angelus ab eo. Et petrus
ad se reuersus dixit. Nunc scio vere
quia misit dominus angelum suum et eripuit
me de manu herodis et de omni expe
ctacione plebis iudeorum. Considerans que
venit ad domum marie matris iohannis
qui cognominatus est marcus: vbi
erant multi congregati et orantes. Pul
sante aut eo ad ostium ianue: proces
sit puella ad videndum nomine rode
Et ut cognouit vocem petri pre gau
dio non aperuit ianuam. sed intro cur
rens nuntiauit stare petrum ante ianuam
At illi dixerunt ad eam. Insanis. Il
la autem affirmabat sic se habere.
Illi aut dicebant. Angelus eius est
Petrus aut perseuerabat pulsans.
Cum aut aperuissent ostium: viderunt
eum et obstupuerunt. Annuens autem
eis manu ut tacerent: narrauit quomodo
dominus eduxisset eum de carcere. Dixitque
Nuntiate iacob et fratribus hec. Et
egressus abijt in alium locum. Facta
aut die erat non parua turbatio inter
milites: quidnam factum esset de petro
Herodes aut cum requisisset eum et non
inuenisset: inquisicione facta de cu
stodibus iussit eos duci descendensque
a iudea in cesaream ibi commoratus est
Erat aut iratus tyrijs et sydonijs.
At illi vnanimes venerunt ad eum.
et persuaso blasto qui erat super cubi
culum regis postulabant pacem eo quod
alerentur regiones eorum ab illo. Sta
tuto aut die herodes vestitus veste
regia sedit pro tribunali et contiona
batur ad eos. Populus autem accla
mabat dei voces et non hominis. Con
festim aut percussit eum angelus domini
eo quod non dedisset honorem deo et con
sumptus a vermibus expiauit. Ver
bum aut domini crescebat et multiplica
batur. Barnabas aut et saulus reuersi
sunt a iherosolimis expleto minis
terio assumpto iohanne qui cogno
minatus est marcus. ¶ Ca. xiij.

Erant aut in ecclia que erat an
tiochie prophete et doctores in qui
bus barnabas et symon qui voca
batur niger et lutius cyrenensis et
manahen qui erat herodis tetrarche
collactaneus et saulus. Ministrati
bus at illis domino et ieiunantibus: dixit
illis spiritus sanctus. Segregate mihi sau
lum et barnabam in opus ad quod as
sumpsi eos. Tunc ieiunantes et oran
tes imponentesque eis manus: dimi
serunt illos Et ipsi quidem missi a spi
ritu sancto abierunt seleutiam et inde
nauigauerunt cyprum. Et cum ve
nissent salaminam: predicabant
verbum dei in synagogis iudeorum.

Habebāt autē ⁊ iohēm ī ministe
rio. Et cū pambulassent vniuersā ī
sulaꝫ vsqꝫ paphū. inuenerūt quē
dam viꝝ magnū pseudo ꝓphām
iudeū cui nomen erat bariehu. q̄
erat cū ꝓconsule sergio paulo vi
ro prudente. Hic accersitis barna
ba ⁊ paulo: desideābat audiē ver
bū dei. Resistebat āt illis elymas
magꝰ. sic em̄ intꝑpretat̄ nomē eiꝰ
q̄rens auertere ꝓconsulem a fide
Saulus autē qui ⁊ paulus reple
tus spūsancto intuens in eū dixit
O plene oī dolo ⁊ omni fallatia fi
li dyaboli. inimice oīs iustitie. nō
desinis subuertere vias dn̄i rectas.
Et nūc ecce manꝰ domini sup te et
eris cecus nō videns solē vsqꝫ ad
tempꝰ. Et ꝯfestim cecidit in eū ca
ligo ⁊ tenebre ⁊ circuiens q̄rebat
qui ei manū daret. Tūc ꝓconsul
cū vidissꝫ factū credidit āmirans
sup doctrina dn̄i. Et cum a papho
nauigassent paulus et q̄ cum eo
erant venerūt pergen pāphilie.
Iohēs aūt discedens ab eis. reuer
sus est iherosolimā. Illi vero ꝑtrā
seūtes pergē venerūt antiochiaꝫ
psidie ⁊ ingressi synagogam die
sabbatoꝝ sederūt. Post lectionē
aūt legis ⁊ ꝓphetaꝝ. miserunt pn̄
cipes synagoge ad eos dicentes
Viri fratres si q̄s est in vob̄ ſmo
exhortacōnis ad plebē dicite Sur
gens aūt paulꝰ et manu silentiū
indicēs ait. Viri israhelite et qui
timetis deuꝫ audite. Deus plebis
israhel elegit pr̄es nostros et ple
bem exaltauit cū eēnt incole ī t̄ra
egipti ⁊ in br̄chio excelso eduxit
eos ex ea ⁊ ꝑ q̄draginta annorū
tempꝰ mores eoruꝫ sustinuit in de
serto. Et destruens gētes septē in
terra chanaā sorte distribuit eis
terrā eoꝝ quasi post q̄dringētos
⁊ qn̄quaginta ānos ⁊ post hec de
dit iudices vsqꝫ ad samuel ꝓphe
taꝫ Et exinde postulauerūt regē ⁊
dedit illis saul filiū cis. viꝝ de tri
bu beniamin ānis q̄draginta. Et
amoto illo suscitauit illis dauid
regē cui testimoniū ꝑhibēs dixit.
Inueni dauid filiū iesse viꝝ scd̄m
cor meuꝫ qui fatiet oēs volūtates
meas. Huiꝰ deus ex semine scd̄m
ꝓmissionē eduxit israhel saluato
reꝫ ih̄m p̄dicante iohē an̄ fatiem
aduentus eiꝰ baptismū peniten
tie oī populo isrl̄. Cū impleret āt
cursū suū dicebat Quē me arbitr̄
mini eē nō sū ego. ſ ecce veīt post
me cuiꝰ nō sū dignꝰ caltiamenta
pedū soluere. Viri fratres filij ge
neris abrahā ⁊ q̄ in vobis timēt
deū. vobis verbū salutis huiꝰ mis
sū est Qui em̄ habitabant ihrl̄m
⁊ pn̄cipes eiꝰ hūc ignorātes ⁊ vo
ces ꝓphaꝝ que ꝑ omne sabbatū
legunt̄ iudicātes impleuerūt. Et
nullā causā mortis inueniētes in
eo. petierūt a pylato ut int̄ficerent
eū. Cūqꝫ ꝯsūmassent om̄a q̄ de eo
scripta erāt deponētes eū de ligno
posuerūt in monumēto. Deꝰ vero
suscitauit euꝫ a mortuis tertia die
qui visus est ꝑ dies multos hijs
qui simul ascēderant cū eo de gali
lea in iherusaleꝫ qui vsqꝫ nūc sūt
testes eiꝰ ad plebē. Et nos vobis
ānūtiamꝰ eaꝫ q̄ ad pr̄es nostros
repromissio facta est. qm̄ hāc deꝰ
adīpleuit filijs vestris resuscitās
ih̄m sicut ⁊ in psalmo secūdo scri
ptū ē. Filius meꝰ es tu ego hodie

ge nui te. Qꝛ autez suscitauit eũ a
mortuis amplius iã nõ reuersuꝝ in
corrupcõem ita dixit. Quia dabo
vob̃ sancta dauid fidelia. Ideoq; ⁊
alias dicit. Nõ dab̃ sanctũ tuũ vi
dere corrupcõem. Dauid em̃ ĩ sua
generacõe cũ ãministr̃esset volũta
ti dei. dormiuit ⁊ appositus est ad
pr̃es suos ⁊ vidit corrupcõnem.
Quẽ vero deus suscitauit nõ vidit
corrupcõem. Notũ igit̃ sit vob̃ vi
ri frẽs. q̃a ꝑ hũc vob̃ remissio pec
catoꝝ annũtiat̃ ab oĩbus quibus
nõ potuistis in lege moysi iustifi
cari. In hoc oĩs q̃ credit iustificat̃
Videte ergo ne supueniat vobis
qd̃ dictũ ẽ in ꝓphis. Videte contẽ
ptores ⁊ ãmiramini ⁊ dispdimini
qꝛ opus operor ego ĩ diebus vestris
opus qd̃ non creditis si q̃s enarra
uerit vob̃. Exeũtibus aũt illis: roga
bãtut sequẽti sabbato loquerẽt̃
sibi verba hec. Cũq; dimissa esset
synagoga. secuti sũt multi iudeo
rũ ⁊ colentiũ deũ aduenaꝝ paulũ
⁊ barnabã q̃ loquẽtes suadebãt
eis ut ꝑmanerẽt ĩ grã dei. Sequẽ
ti vero sabbato pene vniũsa ciui
tas cõuenit audire verbũ dei. Vi
dẽtes aũt turbas iudei repleti sũt
zelo ⁊ cõtradicebãt hijs q̃ a pau
lo dicebant̃ blasphemãtes. Tũc
ꝯstant̃ paulus ⁊ barnabas dixe
rũt Vob̃ oportebat primũ loqui
verbũ dei. ꝫ qm̃ repellitis illud ⁊ ĩ
dignos vos iudicastis eterne vi
te: ecce conũtimur ad gẽtes Sic eĩ
nobis p̃cepit dñs. Posui te in lu
cẽ gentiũ: ut sis in salutẽ vsq; ad
extremũ terre. Audiẽtes aũt gen
tes gauise sunt ⁊ glorificabãt ver
bum dñi ⁊ crediderũt quotquot
erãt p̃ordinati ad vitã eternam.
Disseminabat̃ aũt verbũ dñi per
vniuersã regionẽ. Iudei aũt cõci
tauerũt mulieres religiosas ⁊ ho
nestas ⁊ p̃mos ciuitatis ⁊ excita
uerũt ꝑsecutionẽ in paulũ ⁊ bar
nabã ⁊ eiecerũt eos de finibus suis
At illi excusso puluere pedũ ĩ eos
venerũt yconiũ. Discipuliq̃ reple
bãt̃ gaudio ⁊ spũscõ. ¶ Ca. xiiij.

Factum ẽ aũt in yconio ut si
mul introirent synagogam
iudeoꝝ ⁊ loquerent̃ ita ut crederet
iudeoꝝ ⁊ grecoꝝ copiosa multitu
do. Qui vero increduli fuerũt iudi
suscitauerunt ⁊ ad iracundiã ꝯci
tauerũt am̃as gentiuꝫ aduersus
frẽs. Multo igit̃ tempe demorati
sunt fidutialit̃ agentes in dño: te
stimoniuꝫ ꝑhibẽte verbo g̃tie sue
dãte signa ⁊ ꝓdigia fiei ꝑ manus
eoꝝ. Diuisa ẽ ãt multitudo ciuita
tis ⁊ quidã quidẽ erãt cũ iudeis.
q̃dã vero cũ aplis. Cũ aũt factus
eẽt impetus gentiliũ ⁊ iudeoꝝ cũ
p̃ncipibus suis ut ꝯtumelijs affice
rẽt et lapidarẽt eos: intelligẽtes
ꝯfugerunt ad ciuitates lycaonie
lystrã ⁊ derben ⁊ vniuersaꝫ in cir
cuitu regionẽ ⁊ ibi euãgelisantes
erãt. Et quidaꝫ vir lystris ĩfirmus
pedibus sedebat claudus ex vtero
matris sue q̃ nũq̃ ambulauerat
Hic audiuit paulũ loquẽtẽ. Qui
intuitus eũ ⁊ vidẽs qꝛ fidem habe
ret ut saluus fieret dixit magna
voce. Surge super pedes tuos rectus
Et exiliuit ⁊ ambulabat. Turbe
autem cum vidissent qd̃ fecerat
paulus leuauerũt vocem suaꝫ ly
caonice dicentes. Dij similes facti
hominibus descenderunt ad nos.

Et vocabant barnabā iouē·pau
lū vero mercuriū·qm̄ ipe erat dux
verbi· Sacerdosq̄ iouis qui erat
añ ciuitatem thauros ⁊ coronas
añ ianuas afferens cū ꝓplis vole
bat sacrificare· Qd vbi audierūt
apostoli barnabas ⁊ paul⁹ cōcis
sis tunicis suis exilierūt ī turbas
clamātes ⁊ dicētes· Viri quid hec
facitis.· Et nos mortales sumus si
miles vob̄ homines·annūtiantes
vob̄ ab hijs vanis ꝯuerti ad deū
viuū qui fecit celū ⁊ terrā ⁊ mare
et oīa q̄ in eis sūt q̄ in preteritis
generacōnib⁹ dimisit oēs gētes
ingredi vias suas· Et quidez nō si
ne testimonio semetipm̄ reliq̄t be
nefatiens·de celo dans pluuias
⁊ tempa fructifera·implēs cibo ⁊
leticia corda eoꝝ· Et hec dicentes
vix sedauerūt turbas ne sibi imo
larent· Supuenerūt aūt quidaz
ab antiochia ⁊ yconio iudei ⁊ per
suasis turbis lapidātes paulum
traxerūt extra ciuitatē estimātes
eū mortuū eē· Circūdantib⁹ autē
eū discipulis surgēs intrauit in ci
uitatez ⁊ postera die ꝓfectus ē cuz
barnaba in derbē· Cūq̄ euangeli
sassent cītati illi ⁊ docuissent mul
tos·reuersi sūt lystrā ⁊ yconiū et
antiochiā ꝯfirmātes añas disci
puloꝝ exhortātesq̄ ut ꝑmanerēt
ī fide ⁊ qm̄ ꝑ multas tribulatiōes
oportet nos intrare in regnū dei·
Et cū ꝯstituissent illis ꝑ singulas
eccīas presbiteros ⁊ orassent cuz
ieiunationib⁹ ꝯmēdauerūt eos
dn̄o in quē crediderūt· Transeun
tesq̄ ꝑsidiā venerūt in pāphiliā
⁊ loquētes verbū dn̄i in pergen·
descenderūt in ytaliaz ⁊ inde naui
gauerūt antiochiā vn̄ erāt tradi
ti gratie dei in op⁹ qd ꝯpleuerunt
Cū āt venissent ⁊ ꝯgregassent ec
clesiā·retulerūt qn̄ta fecissz deus cū
illis ⁊ q̄ aperuisset gentib⁹ ostiū
fidei· Morati sūt aūt tpus nō mo
dicū cū discipul'· ¶ Ca·xv·

Et q̄daz descendētes de iudea
docebant fratres·q̄ n̄ circū
cidamini scd̄m morez moysi non
potestis saluari· Facta ergo sedi
tione nō minima paulo ⁊ barna
be adūsus illos·statuerūt ut ascē
derent paul⁹ ⁊ barnabas ⁊ q̄dā
alij ex alijs ad apl'os et presbite
ros in ihrl'm sup hac questione·
Illi ḡ deducti ab eccīa ꝑtransibāt
phenicē ⁊ samariā narrātes ꝯuer
sionē gentiū ⁊ fatiebant gaudiū
magnū oīb⁹ fratrib⁹· Cū aūt ve
nissent iherosolimaz suscepti sunt
ab eccīa ⁊ ab apl'is ⁊ senioribus
annūtiantes qn̄ta deus fecisset cū
illis· Surrexerūt aūt quidā de here
si phariseoꝝ q̄ crediderūt dicētes
q̄ oportet circūcidi eos ꝑcipereq̄
seruare legē moysi· Cōuenerūtq̄
apl'i ⁊ seniores videre de verbo hoc
Cū āt magna ꝯquisicō fieret·sur
gens petr⁹ dixit ad eos· Viri fra
tres vos scitis qm̄ ab antiq̄s die
bus in nob̄ elegit deus ꝑ os meū
audire gentes verbū euangelij ⁊
credere· Et qui nouit corda deus te
stimoniu ꝑhibuit dans illis spm̄
sāctū sicut ⁊ nobis et nihil discre
uit int̄ nos ⁊ illos ꝛ fide purificās
corda eoꝝ· Nūc ergo q̄d tempta
tis deū·īponere iuguz sup ceruices
discipl'oꝝ qd neq̄ nos neq̄ p̄res
nr̄i portaē potuim⁹.· Sz ꝑ grāz dn̄i
ih̄u credim⁹ saluari quēadmodū

ꝛ illi. Tacuit aũt oĩs multitudo ꝛ
audiebãt barnabã ꝛ paulũ nar
rantes quãta deus fecisset signa
ꝛ ꝓdigia in gentibus per eos. Et
postq̃ tacuerũt: rñdit iacob⁹ di
cens. Viri fratres audite me. Sy
mõ narrauit quẽadmodũ p̃mũ
deus visitauit sumere ex gentib⁹
ꝓplm nomini suo ꝛ huic ꝯcordãt
verba ꝓphaꝝ sic̃ scriptuꝫ ẽ. Post
hec reuertar ꝛ reedificabo taberna
culum dauid qđ decidit ꝛ diruta
ei⁹ reedificabo ꝛ erigam illud: ut
requirãt cetei hominũ dñm ꝛ om
nes gentes sup quas inuocatũ ẽ
nomẽ meũ dicit dñs fatiens hec.
Notũ a seculo ẽ dño opus suum.
Propt̃ qđ ego iudico nõ inquie
tari eos qui ex gentib⁹ ꝯuertunt̃
ad deũ. ꝫ scribere ad eos ut absti
neant se a cõtaminacõnib⁹ simu
lacroꝝ ꝛ fornicacõne ꝛ suffocatis
ꝛ sãguine. Moyses em̃ a tpibus
antiquis habꝫ in singul̃ ciuitati
b⁹ qui eũ predicẽt in synagogis:
vbi p omne sabbatũ legit̃. Tunc
placuit aplis ꝛ senioribꝰ cũ oĩ ec
clesia eligere viros ex eis ꝛ mitte
re antiochiã cũ paulo ꝛ barnaba
iudã q̃ ꝯgnomĩabat̃ barsabas
et sylaꝫ viros p̃mos in fratrib⁹:
scribẽtes p man⁹ eoꝝ. Apostoli ꝛ
seĩores frẽs hijs q̃ fũt ãtiochie ꝛ
syrie et cilitie fratrib⁹ ex gentib⁹
salutẽ. Qm̃ audiuim⁹ qꝛ quidam
ex nob̃ exeuntes turbauerũt vos
verb̃: euertentes am̃as vestras: q̃
b⁹ nõ mandauim⁹: placuit nob̃
collectis ĩ vnũ eligere viros ꝛ mit
tere ad vos cũ carissimis nr̃is bar
naba ꝛ paulo: hoĩb⁹ q̃ tradiderẽt
animas suas ꝓ nomĩe dñi nostri
ihu xp̃i. Misimus ergo iudã ꝛ sy
lã q̃ ꝛ ip̃i vob̃ verb̃ referent eadeꝫ
Visũ est em̃ spirituisãcto et nob̃.
nihil vltra imponere vob̃ oneris
q̃ hec necessaria: ut abstĩeatis vos
ab ymolatis simulacroruꝫ ꝛ san
guine suffocato et fornicatione a
quib⁹ custodientes vos bñ age
tis. Valete. Illi ergo dimissi descẽ
derũt antiochiã ꝛ cõgregata mul
titudine tradiderũt eplam. Quã
cũ legissent: gauisi sũt sup ꝯsolati
one. Iudas aũt ꝛ sylas ꝛ ip̃i cuꝫ
eẽnt ꝓphe verbo plurimo ꝯsolati
sunt frẽs et cõfirmauerũt. Facto
aũt ibi aliqñto tpe dimissi sũt cũ
pace a fratribus ad eos qui mise
rãt illos. Visũ ẽ ãt syle ibi rema
nere. iudas ãt solus abijt ihrlm
Paulus autẽꝫ ꝛ barnabas demo
rabant̃ antiochie: docẽtes ꝛ euan
gelisãtes cũ alijs pluribꝰ verbuꝫ
dñi. Post aliquot aũt dies dixit
ad barnabã paulus. Reũtentes
visitem⁹ frẽs p vniuersas ciuita
tes in q̃b⁹ p̃dicauim⁹ verbũ dñi
qũo se habeant. Barnabas autẽ
volebat secũ assumere ꝛ iohem q̃
ꝯgnominabat̃ marcus. Paulus
aũt rogabat eũ: ut qui discessissꝫ
ab eis de pamphilia ꝛ nõ issꝫ cuꝫ
eis: in opus nõ debere recipi. Fcã
est aũt dissensio: ita ut discederẽt
ab inuicẽ ꝛ barnabas q̃deꝫ assum
pto marco nauigaẽt cypꝝ. Pau
lus aũt electo syla ꝓfectus est tr̃
ditus gratie dei a fratribus. Per
ambulabat aũt siriam ꝛ cilitiam
cõfirmans ecclesiã precipiens cu
stodire precepta apostoloꝝ et se
nioꝝ. Peruenit autem in derbẽ
ꝛ lystram. ¶ Capitulũ. xvi.

Et ecce discipulus q̄dā erat
ibi noīe thimotheus: filius
mulieris vidue fidel': pr̄e gentili.
Huic testiōniū bonū reddebāt q̄ i
lystris erāt ⁊ ycoīo fratres. Hūc
voluit paulus secū ꝓficisci ⁊ assu
mens circūcidit eū ꝓpt̄ iudeos q̄
erant in illis locis. Sciebāt enim
oēs ꝙ pat̄ eiꝰ eāt gētilis. Cū āt ꝑ
tr̄nsirēt cīitates. tradebāt eis custo
dire dogmata que erāt decreta ab
aplis ⁊ senioribꝰ q̄ erant iheroso
limis. Et eccīe quidē ꝯfirmabant̄
fide ⁊ abūdabāt numero q̄tidie.
Transeūtes aūt frigiaꝫ ⁊ galatie
regioneꝫ. vetati sunt a spūsancto
loqui verbuꝫ dei in asia. Cū venis
sent aūt in misiaꝫ temptabāt ire
in bithiniā ⁊ nō ꝑmisit eos spūs
ihu Cū aūt ꝑtrāsissent misiam de
scenderūt troadē ⁊ visio ꝑ noctem
paulo oñsa est. Vir macedo q̄dā
erat stans ⁊ deprecās eū ⁊ dicens
Transiēs in macedoniaꝫ adiuua
nos. Vt aūt visū vidit. statī q̄si
uimꝰ ꝓficisci in macedoniaꝫ certi
facti ꝙ vocasset nos deus euāgeli
zare eis. Nauigātes aūt a troade
recto cursu venimꝰ samotratiaꝫ ⁊
sequenti die neapolim ⁊ inde phi
lippis que est p̄ma ꝑtis macedoīe
ciuitas colonia. Eramꝰ aūt ī hac
vrbe diebꝰ aliquot ꝯferētes. Die
aūt sabbatoꝝ egressi sumꝰ foras
portā iuxta flumē vbi videbatur
oratio eē ⁊ sedentes loquebamur
mulieribꝰ q̄ ꝯuenerant ⁊ quedā
mulier noīe lidia purpuraria ci
uitatis thiathirenoꝝ colens deū
audiuit cuiꝰ dn̄s aperuit cor intē
dere hijs q̄ dicebant̄ a paulo. Cū
aūt baptisata eēt ⁊ domꝰ eiꝰ: dep̄
cata est dicens. Si iudicastis me
fidelē dn̄o eē. introite ī domū meā
⁊ manete. Et coegit nos. Factū ē
aūt eūtibꝰ nobis ad oracōeꝫ pu
ellā quandā hn̄teꝫ spm̄ phitonē
obuiaē nob̄ que questū magnū
p̄stabat dn̄is suis diuinādo. Hec
subsecuta paulū ⁊ nos clamabat
dicēs. Isti hoīes s̄ui dei excelsi sūt
q̄ ānūtiant vob̄ viā salutis Hoc
aūt fatiebat multis diebꝫ. Dolēs
aūt paulus ⁊ ꝯuersus spiritui dixit
Precipio tibi ī noīe ihu xp̄i exire
ab ea. Et exijt eadē hora. Vidētes
aūt dn̄i eiꝰ q̄ exiuit spes questus
eoꝝ: apprehendentes paulum ⁊ sy
laꝫ ꝑduxerūt in forū ad p̄ncipes
⁊ offerentes eos magistratibꝫ di
xerūt. Hij hoīes ꝯturbāt ciuitatē
nostrā cū sint iudei ⁊ ānūtiāt mo
reꝫ queꝫ nō licet nob̄ suscipe neq̄
facere cū simꝰ romani. Et cucurrit
plebs adūsus eos ⁊ magistratꝰ
scissis tunicis eoꝝ iusserūt eos v̄
gis cedi. Et cū multas plagas eis
imposuissent miserūt eos in carce
rē: precipiētes custodi ut diligen
ter custodiret eos. Qui cuꝫ tale p̄
ceptū accepissꝫ misit eos in inteio
reꝫ carcereꝫ ⁊ pedes eoꝝ strinxit li
gno. Media aūt nocte paulus ⁊
sylas adorantes laudabāt deū ⁊
audiebant eos q̄ ī custodia erāt
Subito vero terremotus factus ē
magnꝰ ita ut mouerent̄ fūdamē
ta carceris. Et statim apta sūt oīa
ostia et vniūsoꝝ vincula soluta
sūt. Expergefactꝰ autē custos car
ceris ⁊ videns ianuas aptas car
ceris euaginato gladio volebat
se int̄ficere: estimans fugisse vin
ctos. Clamauit aūt paulus voce

magna dicens. Nihil feceris tibi
mali. Vniuersi enim hic sumus. De
titoque lumine introgressus est et tre
mefactus procidit paulo et syle ad
pedes et producens eos foras ait.
Domini: quid me oportet facere ut sal
uus fiam. At illi dixerunt. Crede in
dominum ihesum et saluus eris tu et domus
tua. Et locuti sunt ei verbum domini cum
omnibus qui erant in domo eius. Et tol
lens eos in illa hora noctis lauit
plagas eorum et baptisatus est ipse et
omnis domus eius continuo Cumque perduxis
set eos in domum suam apposuit eis
mensam et letatus est cum omni domo sua
credens deo. Et cum dies factus esset: mi
serunt magistratus lictores dicentes
dimitte homines illos. Nuntiauit autem
custos carceris verba hec paulo.
quia miserunt magistratus ut dimit
tamini. Nunc igitur exeuntes ite in pa
ce. Paulus autem dixit eis. Cesos
nos publice indenatos homines ro
manos miserunt in carcerem et nunc
occulte nos eitiunt. Non ita. sed veni
ant et ipsi nos eitiant. Nuntiauerunt
autem magistratibus lictores verba
hec. Timuerunt que audito quod roma
ni essent et venientes deprecati sunt eos
et educentes rogabant ut egrederen
tur de vrbe. Exeuntes autem de carcere
introierunt ad lidiam et visis fratri
bus consolati sunt eos et profecti sunt.

Cum autem parabu Ca. xvij.
lassent amphipolim et appol
loniam venerunt thessalonicam vbi erat
synagoga iudeorum. Secundum consuetu
dinem autem paulus introiuit ad eos et
per sabbata tria disserebat eis de
scripturis adaperiens et insinuans quia
xpm oportuit pati et resurgere a mor
tuis et quia hic est ihesus xpus quem ego
annuntio vobis. Et quidam ex eis cre
diderunt et adiuncti sunt paulo et syle
et de colentibus gentilibus multitu
do magna et mulieres nobiles non
pauce. zelantes autem iudei assumen
tesque de vulgo viros quosdam malos
et turba facta concitauerunt ciuitatem
et assistentes domui iasonis que
rebant eos producere in populum. Et cum
non inuenissent eos: trahebant ia
sonem et quosdam fratres ad princi
pes ciuitatis clamantes. quoniam hii qui
orbem concitant et huc venerunt quos
suscepit iason et hii omnes contra decre
ta cesaris fatiunt regem aliud dicentes
esse ihesum. Concitauerunt autem plebem et
principes ciuitatis audientes hec et
accepta satisfactione a iasone et a
ceteris dimiserunt eos. Fratres vero
confestim per noctem dimiserunt paulum et
sylam in beroam. Qui cum venissent in syna
gogam iudeorum introierunt Hii autem erant
nobiliores eorum qui fuit thessalonice
qui susceperunt verbum cum omni auiditate
quotidie scrutantes scripturas si
hec ita se haberent. Et multi quidem credi
derunt ex eis et mulierum gentilium ho
nestarum et viri non pauci Cum autem co
gnouissent in thessalonica iudei quia
et beroe predicatum est a paulo verbum
dei: venerunt et illuc commouentes et
turbantes multitudinem. Statimque
tunc paulum dimiserunt fratres ut iret
vsque ad mare. Sylas autem et thimo
theus remanserunt ibi. Qui autem dedu
cebant paulum perduxerunt eum vsque ad
athenas et accepto mandato ab eo
ad sylam et thimotheum ut quam celeriter ve
nirent ad illum profecti sunt. Paulus
autem cum athenis eos expectaret in
citabatur spiritus eius in ipso: vi
dens ydolatrie deditam ciuitatem.

disputabat igit̄ ī synagoga cum
iudeis ⁊ colentib⁹ ⁊ in foro ꝑ oēs
dies ad eos qui audierāt. Quidā
aūt epicurei ⁊ stoici philosophi
disserebāt cū eo ⁊ quidā dicebāt
Quid vult seminiūbi⁹ hic dicē.
Alij vero: nouoꝝ demoniorꝝ videt̄
annūtiator eē. qꝛ ihm ⁊ resurrecti
onē ānūtiabat eis. Et apprehensū
eū ad ariopagū duxerūt dicētes
Possumus scire que ē hec noua q̄
a te dicit̄ doctrina. Noua em̄ que
daz infers auribꝰ nostris. Volu
m⁹ ergo scire quidnaz velint hec
eē. Athenienses aūt om̄es ⁊ adue
ne hospites ad nihil aliud vaca
bant n̄ aut dicere ā audire aliq̄d
noui. Stans aūt paul⁹ in medio
ariopagi ait. Viri athenienses ꝑ
om̄a q̄si supstitiosos vos video.
Preteiens em̄ ⁊ vidēs simulacra
vr̄a. inueni ⁊ arā in q̄ scriptū eāt
Ignoto dō Qd ergo ignorātes co
litis. hoc ego ānūtio vobis. Deus
q̄ fecit mundū ⁊ om̄a q̄ in eo sūt:
hic celi ⁊ terre cū sit dn̄s. nō ī ma
nufactis tēpl̄ habitat nec maībz
hūanis colit̄ indigens aliq̄ cum
ipe det oīb⁹ vitā ⁊ inspiracōem ⁊
om̄a. fecitqꝫ ex vno om̄e gen⁹ ho
minū inhabitaē sup vniūsā fatiē
terre definiens statuta tempora ⁊
terminos habitacōis eoꝝ q̄rere
deū si forte attrectēt eū ā inueniāt
q̄uis nō lōge sit ab vnoq̄ nr̄m.
In ipō em̄ viuim⁹ ⁊ mouemur ⁊
sum⁹. sicut ⁊ quidā vestꝝ poetaꝝ
dixerūt. Ipsi⁹ ei ⁊ gen⁹ sum⁹. Ge
n⁹ g̊ cū sim⁹ dī. nō debem⁹ estīare
auro ⁊ argēto ā lapidi sculpture
artis ⁊ cogitacōis hoīs dīnū esse
simile. Et tēpa q̄dem hui⁹ ignorā
tie despitiens de⁹. nūc ānūtiat ho
minibz ut oēs vbiqꝫ penitentiam
agāt eo ꝙ statuit diē in q̄ iudica
turus est orbē in eq̄tate in viro in
quo statuit. fidē p̄bens oīb⁹ fusci
tans eūz a mortuis. Cū audissent
aūt resurrectionē mortuoꝝ. q̄daz
quidē irridebāt. quidā vero dixe
runt. Audiem⁹ te de hoc iteꝝ. Sic
paulus exiuit de medio eoꝝ. Qui
daz vero viri adherētes ei credide
runt in q̄b⁹ ⁊ dyonisi⁹ ariopagi
ta ⁊ mulier nomīe damaris ⁊ alij
cum eis. ¶ Capitulū. xviij.

Post hec egressus ab athenis
venit corinthū ⁊ inueniens
quēdā iudeū noīe aquilā ponticū
genere q̄ nup venerat ab ytalia
⁊ priscillā vxorē eius eo ꝙ p̄cepis
set claudius discedere oēs iudeos
a roma accessit ad eos ⁊ qꝛ eiusdē
erat artis manebat apud eos ⁊
operabat̄. Erāt autē scenofactorie
artis. Et disputabat ī synagoga
ꝑ oē sabbatū int̄ponens nomen
dn̄i ihesu. suadebatqꝫ iudeis ⁊ gre
cis Cū venissent aūt de macedoīa
sylas ⁊ thimotheus. īstabat ver
bo paul⁹ testificās iudeis eē xp̄m
ihm. Contradicētib⁹ autez eis ⁊
blasphemātib⁹. excutiēs vestimē
ta sua dixit ad eos. Sāguis vester
sup caput vestꝝ. Mūdus ego ex
hoc ad gentes vadā. Et migrans
inde intrauit ī domū cuiusdaz no
mine titi iusti colentis deū cui⁹ do
m⁹ erat ꝯiūcta synagoge Crisp⁹
aūt archisynagog⁹ credidit do
mīo cū oī domo sua ⁊ multi corin
thioꝝ audiētes credebāt ⁊ bapti
zabātur. Dixit aūt dn̄s nocte per
visionem paulo. Noli timere. sed

loquere ꝛ ne taceas. Propter qd
ego sū tecū et nemo apponet tibi
ut noceat te. qm̄ ꝓplus est m̄ mul
tus in hac ciuitate. Sedit aūt ibi
annū ꝛ sex menses: docens apud
eos verbū dei. Gallione aūt ꝓcō
sule achaie insurrexerūt vno aīo
iudei in paulū ꝛ adduxerūt eū ad
tribunal dicētes. qꝛ ꝯtra legē hic
ꝑsuadet hominibꝫ colere deū. Inci
piente aūt paulo apire os: dixit
gallio ad iudeos. Si quidē eēt ini
quū aliq̄d ā facinꝰ pessimuꝫ o vi
ri iudei recte vos sustinerez. si vero
questiones sunt de verbo ꝛ noībꝫ
legis vr̄e: vosip̄i videritis. Iudex
ego hoꝝ nolo eē Et eminauit eos
a tribunali. Apprehēdētes āt oēs
sosthenen p̄ncipē synagoge ꝑcu
tiebāt eū añ tribunal ꝛ nihil eoꝝ
gallioni cure eāt. Paulus vero cū
adhuc sustinuisset dies multos
fratribꝰ valefatiēs nauigauit si
riam ꝛ cū eo priscilla et aq̄la qui
sibi totonderat in cenchris caput
Habebat em̄ votū. Deueītqꝫ ephe
sū ꝛ illos ibi reliq̄t. Ip̄e vero īgres
sus synagogaꝫ disputabat cuꝫ iu
deis Rogātibꝫ aūt eis ut amplio
ri tēpe maneret: nō ꝯsensit. sꝫ vale
fatiēs ꝛ dicēs iterꝫ reūtar ad vos
deo volente: ꝓfectus ē ab epheso
Et descēdens cesaream ascendit et
salutauit eccīam ꝛ descēdit antio
chiā. Et facto ibi aliquāto tpe ꝓ
fectus ē: ꝑambulās ex ordine ga
latiaꝫ regionē ꝛ frigiā: ꝯfirmans
oēs discipulos. Iudeus aūt q̄dā
appollo noīe: alexandrinꝰ nacōe
vir eloquēs deueīt ephesū: potēs
in scripturis. Hic erat edoctꝰ viā
dn̄i ꝛ feruens spū loq̄bat ꝛ doce
bat diligēter ea que sūt ih̄u: sciēs
tm̄ baptisma iohīs Hic ḡ cepit fi
dutialit agere in synagoga. Quē
cū audissent p̄scilla ꝛ aq̄la assum
pserūt eū ꝛ diligētiꝰ exposuerūt ei
viā dn̄i. Cū aūt vellet ire achaiaꝫ
exhortati frēs scripserūt discipul
ut susciperēt eū. Qui cū venisset cō
tulit multū hijs q̄ crediderūt. Ve
hement em̄ iudeos r̄uincebat: pu
blice oñdens ꝑ scripturās eē xp̄m
ihesū.

¶ Capitulū. xix.

Factū ē aūt cū appollo eēt co
rinthi ut paulꝰ peragratis
supioribꝰ ꝑtibus veniret ephesuꝫ
ꝛ inueniret quosdaꝫ discipulos.
Dixitqꝫ ad eos. Si sp̄m̄sanctuꝫ ac
cepistis credētes. At illi dixerunt
ad eū Sꝫ neqꝫ si sp̄ūssanctꝰ ē audi
uimꝰ. Ille vero ait. In q̄ ḡ bapti
sati estis. Qui dixerūt. In iohīs
baptismate. Dixit āt paulus. Jo
hānes baptisauit baptismo peni
tētie ꝓplm dicēs in eū q̄ venturus
eēt post ip̄m ut crederent: hoc ē in
ih̄m. Hijs auditis baptisati sunt
in noīe dn̄i ih̄u. Et cū imposuisset
illis manꝰ paulus: venit sp̄ūssan
ctus sup eos ꝛ loquebant̄ līguis
ꝛ ꝓphetabant. Erant aūt oēs viri
fere duodecī. Introgressus aūt sy
nagogā cū fidutia loquebat̄ per
tres mēses: disputans ꝛ suadēs de
regno dei. Cū aūt quidā indura
rent̄ ꝛ nō crederent maledicentes
viam domini coram multitudine
discedens ab eis segregauit disci
pulos: quotidie disputans in sco
la tyranni cuiusdam. Hoc autē
factum est per bienniū: ita ut qui
habitabant in asia audirent ver
bum domini iudei atqꝫ gentiles.

Virtutesq; nō quaslibet fatiebat
deꝰ ꝑ manū pauli·ita ut etiā sup
languidos deferrent̄ a corpe eius
sudaria ⁊ semicintia et recedebāt
ab eis lāguores ⁊ spiritus nequā
egrediebant̄. Tēptauerūt aūt q̄
daꝫ ⁊ de circūeuntibꝫ iudeis exorci
stis inuocare sup eos q̄ habebāt
spūs malos nomē dñi ihu dicen
tes. Adiuro vos ꝑ ihꝫ quē paulꝰ
p̄dicat. Erāt aūt cuiusdā sceue iu
dei pn̄cipis sacerdotū septeꝫ filij q̄
hoc fatiebāt. Rn̄dens āt spūs ne
quā dixit eis. Ihm noui ⁊ paulū
scio. Vos aūt q̄ estis. Et insiliēs
hō in eos in quo erāt demoniū pes
simū ⁊ dn̄atus amboruꝫ inualuit
ꝯtra eos ita ut nudi ⁊ vulnerati
effugerēt de domo illa. Hoc autē
notū factū est oībꝰ iudeis atq; gē
tilibꝫ qui habitabāt ephesi ⁊ ceci
dit timor sup oēs illos ⁊ mag̃fica
bat̄ nomē dñi ihu Multiq; credē
tiū veniebant ꝯfitentes ⁊ annun
tiantes actus suos. Multi aūt ex
eis qui fuerāt curiosa sectati cōtu
lerūt libros ⁊ ꝯbusserūt omēs co
rā oībꝰ ⁊ ꝯputatis p̄cijs illoꝝ in
uenerūt pecuniā denarioꝝ qn̄qua
gintamiliū. Ita fortiter crescebat
verbū dei ⁊ ꝯfirmabat̄. Hijs aūt
expletis ꝓposuit paulꝰ in spū trā
sita macedonia ⁊ achaya ire ihero
solimā dicēs. qm̄ postq̄ fuero ibi
oportet me ⁊ romā videre. Mittēs
aūt ī macedoniaꝫ duos ex mīstrā
tibꝰ sibi thimotheū ⁊ erastū. ipe
remansit ad tps ī asia. Facta est
aūt illo tpe turbatio nō minima
de via dñi. Demetriꝰ em̄ q̄dā no
mine argētariꝰ fatiens edes argē
teas dyane p̄stabat artificibꝰ n̄
modicū questū quos cōuocās ⁊
eos q̄ eiusmodi erāt opifices di
xit. Viri scitis q̄ de hoc artifitio ē
nobis acquisicō ⁊ videtis ⁊ audi
tis q̄ nō soluꝫ ephesi ꝫ pene totiꝰ
asie paulꝰ hic suadens aūtit mul
tā turbaꝫ dicens. qm̄ nō sūt dij q̄
manibꝰ fiunt. Nō solū aūt hec pe
riditabit̄ nob̄ ps in redarguc̄oēꝫ
veīre. ꝫ et magne dyane tēplū in
nihilū reputabit̄ ⁊ destrui īcipiet
maiestas eiꝰ quā tō asia ⁊ orbis
colit. Hijs auditis repleti sūt ira
⁊ exclamauerūt dicētes. Magna
dyana ephesioruꝫ. Et impleta ē ci
uitas ꝯfusione et impetū fecerunt
vno am̄o in theatꝝ rapto gaio ⁊
aristarcho macedonibꝰ comitibꝰ
pauli. Paulo aūt volente intrare
in ꝓpl'm nō ꝑmiserūt discipuli. Qui
daꝫ aūt ⁊ de asie pn̄cipibꝰ q̄ erāt
amici eiꝰ miserūt ad eū: rogantes
ne se daret ī theatꝝ. Alij āt aliud
clamabāt. Erat em̄ ecclesia ꝯfusa
⁊ plures nesciebāt qua ex cā ꝯue
nissent. De turba āt detraxerunt
alexandꝝ ꝓpellentibꝰ euꝫ iudeis.
Alexander āt manu silencō postu
lato. volebat racōeꝫ reddere ꝓpl'o.
Quē ut cognouerūt iudeū eē. vox
facta est vna oīm q̄si ꝑ horas du
as clamātiū. Mag̃ dyana ephesi
orū. Et cū sedassꝫ scriba turbas di
xit. Viri ephesij quis eī ē hominū
qui nesciat ephesiorū ciuitatē cul
triceꝫ eē magne dyane iouisq; ꝓ
lis. Cū ergo hijs ꝯtradici nō pos
sit oportet vos sedatos eē ⁊ nihil
temere agere. Adduxistis em̄ ho
mines istos. neq; sacrilegos neq;
blasphemantes deā vestrā. Qd si
demetriꝰ et qui cū eo sūt artifices

hñt aduersus aliquē causaz: con
uentus forenses agunt̄ et ꝓcōsu
les sūt: accusēt inuicē. Si quid au
tē alterius rei queritis in legittīa
eccīa poterit absolui. Nā ⁊ ꝑidita
mur argui sedicōis hedierne cuz
nullꝰ obnoxiꝰ sit de quo possimꝰ
reddere racōez ꝯcursus istiꝰ. Et cū
hec dixisset dimisit eccīaz. ¶ Ca. xx.

Postq̄ aūt cessauit tumultꝰ
vocatis paulus discipul̄ et
exhortatꝰ eos valedixit ⁊ ꝓfectꝰ
ē ut iret in macedoniaz. Cū aūt ꝑ
ābulasset ꝑtes illas ⁊ exhortatꝰ
eos fuisset multo ꝑmōe venit ad
gretiā: vbi cū fecisset menses tres
facte sūt illi insidie a iudeis naui
gaturo in siriā. habuitq̄ ꝯsilium
ut reuerteret̄ ꝑ macedoniā. Comi
tatus ē aūt euz sosi pat̄ pirribero
ensis. thessalonicensium vero ari
starchus ⁊ secūdus ⁊ gaius der
beus ⁊ thimotheus. asiani vero ti
chicus et trophrimꝰ. Hij cū p̄ces
sissent sustinuerunt nos troade.
nos vero nauigauimꝰ post dies
azimoꝝ a philippis ⁊ venimꝰ ad
eos troadē in diebus qn̄q̄ vbi de
morati sumꝰ diebꝰ septē. Vna āt
sabbati cū venissemꝰ ad frangen
dū panē paulus disputabat cuz
eis ꝓfecturus in crastinuz. ꝓtra
xitq̄ sermonē vsq̄ ī mediā noctē
Erāt aūt lāpades copiose in cena
culo vbi eramꝰ ꝯgregati. Sedens
aūt quidā adolescens noīe euthi
cus sup fenestrā cuz mergeret̄ sō
no g̃ui disputante diu paulo du
ctꝰ sōno cecidit de tercō cenaculo
deorsū ⁊ sb̄latꝰ ē mortuꝰ. Ad quē
cū descēdissz paulꝰ īcubuit sup eū
⁊ ꝯplexꝰ dixit Nolite turbai. Aīa
em̄ ipiꝰ in ipō ē. Ascendens autez
frangēsq̄ panē ⁊ gustās. satisq̄
allocutus ē vsq̄ in lucez ⁊ sic ꝓfe
ctus est. Adduxerūt aūt pueruz
viuentē ⁊ ꝯsolati sūt nō minime
Nos aūt ascēdentes nauigauimꝰ
ī asson inde suscepturi paulū. Sic
em̄ disposuerat ipe ꝑ terrā iter fa
cturus. Cū āt ꝯuenissemꝰ ī asson
assumpto eo venimꝰ mitilenem.
Et inde nauigātes sequēti die vei
mꝰ cōtra chiū ⁊ alia die applicui
mꝰ samū ⁊ sequēti die venimꝰ mi
letū. Proposuerat em̄ paulꝰ trās
nauigaē ephesū: ne qua mora illi
fieret ī asia. Festinabat em̄ si pos
sibile sibi eēt ut diez penthecostē
faceret iherosolimis. A mileto āt
mittēs ephesū vōuit maiores na
tu eccīe q̄ cū venissent ad eū et sil̄
eēnt dixit eis. Vos scitis a p̄ma
die q̄ ingressus sū ī asiā q̄lit̄ vob i
scuz ꝑ oē tꝑs fuerim seruiēs dn̄o
cū oī humilitate ⁊ lacrīs ⁊ tēpta
tionibꝰ q̄ m̄ acciderūt ex īsidijs iu
deoꝝ qūo n̄l subtraxerim vob̄ vti
liū q̄ minꝰ ānūtiarē vob̄ ⁊ docerē
vos publice ⁊ ꝑ domos: testificās
iudeis atq̄ gētilibꝰ in deū peniten
tiā ⁊ fidē ī dn̄m nr̄m ihm xp̄m. Et
nūc ecce alligatꝰ ego spū vado in
ihrl̄m que ī ea ventura sint m̄ ig
norans n̄ q̄ spūssanctꝰ ꝑ oēs ciui
tates m̄ ꝓtestatur dicens. qm̄ vi
cula ⁊ tribulacōnes iherosolimis
me manent. Sz nihil hoꝝ vereor:
nec fatio aīaz meā p̄tiosiorē q̄ me
dūmodo ꝯsūmem cursum meum
⁊ ministeriū verbi quod accepi a
dn̄o ihesu testificari euangelium
gr̄e dei. Et nūc ecce ego scio q̄ am
plius nō videbitis faciem meam

wos oēs p qs trāsiui p̄dicans re
gnū dī Quapropē ꝯtestor vos ho
dierna die·qm mūd⁹ sū a sāguine
oīm Nō em̄ subtrfugi quo minus
annūtiarē oē ꝯsiliū dei vobis·At
tendite vob⁹ & vniuso gregi in quo
vos spūssanct⁹ posuit episcopos
regere eccīaz dei quā acquisiuit sā
guine suo Ego scio qm̄ intrabunt
post discessiōez meā lupi rapaces
in vos nō pcentes gregi· Et ex vo
bis ipis exurgēt viri loquētes p
uersa ut abducāt discipulos post
se·Propē qd vigilate memoria re
tinētes qm̄ p trienniū nocte & die
nō cessaui cū lacrimis monēs vnū
quēq vestꝝ· Et nūc ꝯmendo vos
dō & verbo gratie ipsi⁹ qui potens
est edificare et dare hereditatez in
sāctificatis oīb⁹·Argentū & auꝝ
aut vestē nulli⁹ ꝯcupiui sicut ipsi
scitis·qm̄ ad ea que m̄ opus erāt
& hijs qui mecū sūt ministrauerūt
man⁹ iste·Oīa oīdi vob·qm̄ sic
laborātes oportet suscipere infirmos
ac memīnisse verbi dn̄i ihesu·qm̄
ipe dixit·Beatius ē magis dare q̄
accipere·Et cum hec dixisset: positis
genib⁹ suis orauit cū oīb⁹ illis
Magn⁹ aūt fletus fact⁹ ē oīm et
pcidentes sup collū pauli osculaba
tī eū: dolentes maxime in verbo
qd dixerat qm̄ amplius faciē ei⁹ nō
essent visuri·Et deducebāt eum ad
nauem· ¶ Capitulū·xxi·

QVm autez factū eēt ut nauigarem⁹ abstracti ab eis: recto cursu venim⁹ choū & sequenti die rodū & inde patarā·Et cū inuenissem⁹ nauē trāsfretantē in phœnicez: ascendentes nauigauim⁹ Cum apparuissem⁹ aūt cypro relinquētes eā ad sinistrā nauigauim⁹ in syriā & venim⁹ tyrū·Ibi ei nauis expositura erat on⁹·Inuētis aūt discipul' mansim⁹ ibi diebus septem·Qui paulo dicebāt p spiritū ne ascēderet ierosolimā Et expletis diebus profecti ibam⁹: deducenti b⁹ nos omib⁹ cū vxoribus & filijs vsq foras ciuitatē & positis genib⁹ in litore orauim⁹·Et cū valefeciss̄em⁹ inuicē ascendim⁹ nauē·illi aūt redierūt in sua·Nos vero navigatione explicita a tyro descendimus ptholomaidā & salutatis fratrib⁹ mansim⁹ die vna apud illos·Alia aūt die profecti venimus cesareā Et intrantes in domū philippi euangeliste q̄ erat vnus de septē mansim⁹ apud eū·Huic aūt erant q̄tuor filie virgines pphetātes·Et cū moraremur p dies aliq̄t supuenit quidā vir a iudea pphēta nomine agab⁹·Is cū venisset ad nos tulit zonaz pauli & alligās sibi pedes & man⁹ dixit·Hec dic spiritussanct⁹·Virū cui⁹ est zona hec sic alligabūt in ihr̄m iudei et tradent in man⁹ gentiū Qd cū audissem⁹ rogabam⁹ nos & qui loci illi⁹ erāt ne ascēderet ierosolimaz Tūc rndit paulus et dixit·Quid facitis flentes & affligētes cor meum·Ego aūt nō solū alligari·sed & mori in ihr̄m paratus sū pter nomen dn̄i ihu·Et cū ei suadere non possem⁹: quieuim⁹ dicētes·Domī voluntas fiat·Post dies aūt istos preparati ascendebam⁹ in ihr̄m Venerūt aūt quidā ex discipul' a cesarea nobiscū: adducentes secuz apud quē hospitaremur iasonez quēdā cypriū antiquū discipulū

Et cū venissem⁹ iherosolimā liben
ter exceperīt nos fratres. Sequēti
aūt die ītroibat paulus nobiscū
ad iacobuz: oēsqz collecti fūt seīo
res. Quos cū salutassz: narrabat
p singula que deus fecisset in gen
tib⁹ p ministeriū illius. At illi cuz
audissent magnificabāt deū dire
rūtqz ei Vides frat̄ quot milia fūt
ī iudeis qui crediderūt ⁊ oēs emu
latores fūt legis. Audierūt autez
de te. qz discessionē doceas a moy
se eoꝝ qui p gentes sunt iudeoruz
dicens nō debere eos circūcidere fi
lios suos neqz scd̄m ɔsuetudinez
ingredi. Quid ēgo ē. Vtiqz opor
tet ɔuenire multitudinē. Audiēt
em̄ te supuenisse. Hoc ḡ fac qd̄ ti
bi dicim⁹. Sūt nob̄ viri quatuor
votū habentes sup se Hijs assum
ptis sāctifica te cū illis ⁊ impende
in illis ut radāt capita ⁊ sciēt om
nes qz que de te audierūt falsa fūt
ꝫ ābulans ⁊ ipe custodiens legē
De hijs aūt qui crediderūt ex gen
tib⁹ nos scripsim⁹ indicātes ut
abstineāt se ab ydolis ymolato
⁊ sanguine ⁊ suffocato ⁊ fornica
tione. Tūc paul⁹ assumptis viris
postera die purificatus cū illis in
trauit in templū: ānūtians exple
tionē dieꝝ purificacōis donec of
ferret̄ p vnoquoqz eoꝝ oblatio
Cū aūt septē dies ɔsūmarent hij
q̄ de asia erāt iudei cū vidissent eū
in tēplo ɔcitauerūt oēm populuz
⁊ iniecerūt ei manus clamantes.
Viri israhelite adiuuate. Hic est
hō q̄ aduersus populū ⁊ legē ⁊ lo
cū hūc oēs vbiqz docens: insup ⁊
gētiles īduxit in templū ⁊ viola
uit sanctū locū istuz. Viderāt em̄
trophimū ephesiū in ciuitate cuz
ipō quē estimauerūt qm̄ in tēplū
introduxisset paulus Cōmotaqz
est ciuitas tō ⁊ facta est cōcursio
populi Et apprehendētes paulum
trahebūt eū extra templū ⁊ statī
clause sunt ianue. Querentib⁹ āt
eū occidere: nūtiatū ē tribuno co
hortis. qz tota ɔfundit̄ iherusalez
Qui statī assumptis militib⁹ ⁊ cē
turioīb⁹ decucurrit ad illos. Qui
cū vidissent tribunū ⁊ milites: ces
sauerūt pcutere paulū. Tūc acce
dens tribun⁹ apprehēdit eū ⁊ ius
sit eū alligari cathenis duab⁹ ⁊ ī
terrogabat q̄s eēt ⁊ quid fecisset
Alij aūt aliud clamabāt ī turba
Et cū nō posset certū ɔgnoscere p̄
tumultu: iussit duci euz in castra.
Et cum venissz ad gradus ɔtigit
ut portaret̄ a militibus ꝓpter vim
populi. Sequebat̄ em̄ multitudo
populi clamās tolle eum. Et cum
cepisset induci in castra paulus
dicit tribuno. Si licet mihi loqui
aliq̄d ad te. Qui dixit ei Grece no
sti. Nonne tu es egipti⁹ qui ante
hos dies tumultū cōcitasti ⁊ edu
xisti in desertū quatuormilia viro
rū sicarioꝝ. Et dixit ad eū paul⁹.
Ego hō sū quidē iude⁹ a tharso ci
litie: n̄ ignote ciuitatis municeps
Rogo autē te pmitte mihi loqui
ad populū. Et cum ille permisisset
paulus stans in gradib⁹ ānuit
manu ad plebē ⁊ magno silentio
facto allocutus est līgua hebrea
dicens. ¶ Capitulū. xxij.

Viri frēs ⁊ pīes audite quaz
ad vos nūc r̄ddo racōz Cū au
dissēt āt qz hebrea līgua loq̄ret̄ ad
illos magis p̄stiterīt silētiū ⁊ dixit

Ego sū vir iudeꝰ natus tharso ci
litie· nutritus aūt ī ista ciuitate se
cus pedes gamaliel eruditus iux̄
veritatez patne legis emulator le
gis sicut ⁊ vos omēs estis hodie
qui hanc viā psecutus sū vsq; ad
mortē alligās ⁊ tradens ī custodi
as viros ac mulieres · sic̄ pn̄ceps
sacerdotū m̄ testimoniū reddit ⁊
oēs maiores natu a q̄bꝰ ⁊ epl̄as
accipiens ad fratres damascū p
gebam ut adducerē inde vinctos
in ihrl̄m ut punirent̄· Factū ē au
tē eūte me ⁊ appropīquāte dama
sco media die subito de celo circū
fulsit me lux copiosa ⁊ decidens ī
terrā audiui vocē dicentē m̄· Sau
le saule quid me psequeris·¶ Ego
aūt rn̄di Quis es dn̄e·¶ Dixitq; ad
me· Ego sū ihus nazarenꝰ quē tu
psequeris Et qui mecū erāt lumē
quidē viderūt· vocē aūt nō audie
rūt eiꝰ q̄ loquebat̄ mecuz Et dixi·
Quid fatiam dn̄e·¶ Dn̄s aūt dixit
ad me· Surgēs vade damascū et
ibi tibi dicet̄ de oībꝰ q̄ te oporteat
facere· Et cū nō viderez pre clarita
te luminis illius ad manuz dedu
ctus a comitibꝰ veni damascum·
Ananias aūt quidā vir scd̄m le
gē testimoniū hn̄s ab oībz coha
bitantibꝰ iudeis veniens ad me
et stans dixit m̄· Saule frat̄ respi
ce· Et ego eadē hora respexi in eum
At ille dixit· Deus patꝝ nostroꝝ
p̄ordinauit te ut ꝯgnosceres volū
tatē eius ut videres iustū et audi
res vocez ex ore eiꝰ· q̄ eris testis il
liꝰ ad oēs hoīes eoꝝ q̄ vidisti et
audisti Et nūc q̄d moraris·¶ Exur
ge ⁊ baptisare ⁊ ablue pctā tua ī
uocato noīe ipsiꝰ· Factū ē āt reū

tenti mihi in ihrl̄m ⁊ oranti ī tem
plo fieri me in stupore mētis ⁊ vi
dere illū dicentem m̄ Festina ⁊ exi
velocit̄ ex ihrl̄m· qm̄ nō recipient
testimoniū tuū de me· Et ego dixi·
Dn̄e ipi sciūt q̄ ego erā ꝯcludens
in carcerez ⁊ cedēs per synagogas
eos qui credebant in te· Et cū fūde
ret̄ sāguis stephani testis tui ego
stabā ⁊ ꝯsentiebā ⁊ custodiebaz
vestimenta int̄fitientiū illū· Et di
xit ad me· Vade: qm̄ ego in nacō
nes longe mittam te Audiebant
autē eū vsq; ad hoc verbū ⁊ leua
uerūt vocē suā dicentes· Tolle de
terra huiusmodi· Nō em̄ phas ē
eū viuere Vociferātibz aūt eis ⁊
ꝓitientibꝰ vestimenta sua ⁊ pul
uerez iactantibꝰ in aerē· iussit tri
bunꝰ induci eū in castra ⁊ flagel
lis cedi ⁊ torqueri eū ut sciret ꝓpt̄
quā cām sic acclamarent ei· Et cū
astrinxisset euz loris· dixit astāti si
bi cēturioni paulus· Si hoīem ro
manū ⁊ indemnatū licet vobis fla
gellare·¶ Quo audito centurio ac
cessit ad tribunū ⁊ nūtiauit ei di
cens· Quid acturus es·¶ Hic enim
hō ciuis romanꝰ est· Accedēs aūt
tribunꝰ dixit illi Dic m̄ si tu roma
nus es· At ille dixit· Etiā Et rn̄dit
tribunꝰ· Ego multa sūma ciuilita
tē hanc ꝯsecutus sū· Et paulꝰ ait
Ego aūt ⁊ natus sū Protinꝰ ergo
discesserūt ab illo qui eum torturi
erant· Tribunusq̄ timuit postq̄
resciuit quia ciuis romanus eēt
et quia alligasset eum · Postera
autem die volens scire diligentiꝰ
qua ex causa accusaretur a iudeis
soluit eū ⁊ iussit sacerdotes cōue
nire ⁊ oē ꝯciliū ⁊ ꝓducens paulū

Istatuit inter illos. ¶ Ca. xxiij.
Intendēs autē in ꝯciliū paul⁹ ait.
Viri frēs ego oī cōscīa bō ꝯuersat⁹
sū añ deū vsq; ī hodiernū diē. Pn̄
ceps autē sacerdotū ananias p̄ce
pit astantib⁹ sibi ꝑcutere os ei⁹.
Tūc paul⁹ dixit ad eū Percutiet
te de⁹ paries dealbate. Et tu sedens
iudicas me scd̄m legē ⁊ ꝯtra legē
iubes me ꝑcuti. Et q̄ astabant di
xerūt. Sūmū sacerdotē dei maledi
cis. Dixit aūt paulus. Nesciebā
frēs: q̄a pn̄ceps ē sacerdotū. Scri
ptū est em̄. Pn̄cipē ꝓpli tui nō ma
ledices. Sciens aūt paul⁹ q̄ vna
ps eēt saduceoꝝ et altera phari
seoꝝ exclamauit ī ꝯcilio. Viri fra
tres ego phariseꝰ suꝫ: filiꝰ phari
seoꝝ. De spe ⁊ de resurrectōne mor
tuoꝝ ego iudicor. Et cū hec dixissꝫ
facta ē dissensio int̄ phariseos ⁊
saduceos ⁊ soluta est multitudo.
Saducei aūt dicūt ñ eē resurrectō
nē mortuoꝝ neq; āgelū neq; spm̄
pharisei āt vtraq; ꝯfitent̄. Fact⁹
ē aūt clamor magn⁹ ⁊ exurgētes
quidā phariseoꝝ: pugnabāt di
cētes. Nihil mali īuenim⁹ in hoīe
isto. Quid si spūs locut⁹ ē ei aūt
āgel⁹. Et cū mag̃ dissensio facta
eēt: timens tribun⁹ ne discerpere
tur paul⁹ ab ip̄is: iussit milites de
scēdere ⁊ rape eū de medio eoꝝ ac
deducere eū in castr̄. Sequēti aūt
nocte assistēs ei dn̄s ait. Cōstās
esto. Sicut em̄ testificat⁹ es de me
ī ihrl̄m sic te oportet ⁊ rome testi
ficari. Facta aūt die collegerūt se
quidā ex iudeis ⁊ deuouerūt se di
cētes neq; māducaturos neq; bi
bituros donec occiderēt paulum
Erant autē plus q̄ quadraginta
viri q̄ hanc cōiuracōem fecerāt q̄
accesserūt ad pn̄cipes sacerdotū ⁊
seniores ⁊ dixerūt. Deuocōe deuo
uimus nos n̄l gustaturos donec
occidam⁹ paulū. Nūc ergo vos
notū facite tribuno cuꝫ ꝯsilio ut
ꝓducat illuꝫ ad vos tanq̄ aliq̄d
certi⁹ ꝯgnituri de eo. Nos vero p̄
usq̄ appropiet ꝑati sum⁹ interfi
cere illū. Qd cū audisset filiꝰ soro
ris pauli insidias veīt ⁊ intrauit
in castra nūtiauitq; paulo. Vo
cās aūt paul⁹ ad se vnuꝫ ex cētu
rionibꝫ ait. Adolescentem hūc ad
duc ad tribunū. Habet em̄ aliq̄d
indicare illi. Et ille quidē assumēs
eū duxit ad tribunū ⁊ ait. Vict⁹
paulus rogauit me hūc adolescē
tē ꝑducere ad te: hn̄tēꝫ aliq̄d loq̄
tibi. Apprehēdens autē tribunus
manū illius secessit cū eo seorsum
⁊ īterrogauit illū. Quid ē qd hēs
indicare m̄. Ille aūt dixit. Iudeis
cōuenit rogare te ut crastina die
ꝓducas paulū in conciliuꝫ qua
si aliquid certius inquisituri sint
de illo. tu vero ne credideris illis.
Insidiantur em̄ ei ex eis viri am
plius q̄ quadraginta qui se deuo
uerunt nō manducare neq; bibe
re donec interfitiant eū et nūc pa
rati sunt expectātes ꝓmissuꝫ tuuꝫ
Tribunus igitur dimisit adolescē
teꝫ: precipiens ne cui loqueretur
quoniam hec nota sibi fecisset. Et
vocatis duob⁹ cēturionib⁹ dixit
illis. Parate milites ducentos ut
eāt vsq; cesareaꝫ ⁊ equites septu
aginta et lancearios ducentos a
tertia hora noctis et iumēta p̄pa
rate Vt imponentes paulum sal
uum perducerent ad felicē p̄sideꝫ.

Timuit em̄ ne forte raperēt eū iu
dei ⁊ occiderēt ⁊ ip̄e postea calūni
am sustineret scribens ei epistolā
ꝯtinentē hec. Claudius lisias. op
timo p̄sidi felici salutē. Virꝝ hūc
cōprehensū a iudeis ⁊ incipientē ī
terfici ab eis. supueniens cū exer
citu eripui ꝯgnito qꝛ romanꝰ est.
volēsq; scire causā quā obitiebāt
illi deduxi eū in conciliū eorꝝ. Quē
inueni accusari de questionibꝰ le
gis ipōꝝ. nihil vero dignū morte
aut vinculꝰ habentē crimen Et cū
mihi perlatū eēt de insidijs quas
parauerāt illi misi eū ad te: denū
tiās ⁊ accusatoribꝰ ut dicāt apd
te. Vale. Milites vero scd̄m prece
ptū sibi assumētes paulū duxerūt
p noctē in antipatridez ⁊ postera
die dimissis equitibꝫ ut cū eo irēt
reuersi sunt ad castra. Qui cuꝫ ve
nissent cesareā ⁊ tradidissent epi
stolā p̄sidi. statuerūt aūt illū ⁊ pau
lū. Cū legisset aūt et interrogassꝫ
de qua ꝓuintia eēt ⁊ ꝯgnoscens
qꝛ de cilitia audiā te īq̄t cū accusa
tores tui venerīt Jussitq; ī p̄torio
herodis custodiri eū. ¶ Ca. xxiiij.

Post qn̄q; aūt dies descendit
p̄nceps sacerdotū ananias
cuꝫ senioribꝫ quibusdā ⁊ tertullo
quodā oratoē qui adierūt presi
dē adūsus paulū. Et citato paulo
cepit accusare tertullꝰ dicens Cū
ī multa pace agamꝰ p te ⁊ multa
corrigant̄ p tuā ꝓuidentiā: semp
⁊ vbiq; suscipimus optime felix
cū omni grārū actione. Ne diutiꝰ
aūt te ꝓtr̄hā: oro breuit̄ ut audi
as nos ꝓ tua clementia. Inueni
mꝰ hūc hoīem pestiferꝝ ⁊ cōcitan
tē sedicōem oībꝫ iudeis in vniuer
so orbe ⁊ actorē sedicōis secte naza
renorꝝ q̄ etiā templū violaē cona
tus est quē ⁊ apprehensū volumꝰ
scd̄m legē nostrā iudicare. Super
uenies aūt tribunꝰ lysias cuꝫ vi
magna eripuit eū de manibꝰ no
stris iubens accusatores eiꝰ ad te
venire: a quo poteres ip̄e iudicās
de oībꝰ istis cognoscere de quibꝰ
nos accusamꝰ eū. Adiecerūt aūt
⁊ iudei: dicentes hec ita se habere.
Rn̄dit autē paulus: annuente si
bi p̄side dicere Ex multis annis te
eē iudicez genti huic sciens: bono
aīo ꝓ me satisfatiā. Potes em̄ co
gnoscere qꝛ nō plus sunt m̄ dies
q̄ duodecī ex quo ascēdi adorare ī
ihrl̄m ⁊ neq; in tēplo inuenerunt
me cū aliq̄ disputantē aut cōcur
sū fatientez turbe. neq; in sy nago
gis neq; ī ciuitate. neq; ꝓbaē pos
sūt tibi de quibꝰ nūc me accusāt
Cōfiteor aūt hoc tibi q̄ scd̄m sectā
quā dicunt heresim sic deseruio pa
tri et deo meo: credens oībꝫ q̄ in le
ge et ꝓphis scripta sunt. spem ha
bens in deū quā ⁊ hij ipsi expectāt
resurrectōnē futurā iustorꝝ ⁊ iniq̄
rū. In hoc et ipē studio sine offen
diculo ꝯscientiā hr̄e ad deū et ad
hoīes semp. Post annos aūt plu
res elemosinas facturus in gentē
meā veni ⁊ oblacōes ⁊ vota in q̄
bus inuenerūt me purificatū ī tē
plo: nō cū turba neq; cū tumultu
Et apprehenderūt me: clamātes et
dicentes. Tolle inimicuꝫ nostrꝝ.
Quidā āt ex asia iudi quos opor
tebat apud te p̄sto eē ⁊ accusare
si q̄d haberent adūsū me aut hij
ipsi dicant si q̄d inuenerūt in me
iniq̄tatis cū stem in cōcilio. nisi de

vna hac solũmodo voce q̃ dama
ui inter eos stãs. qm̃ de resurrecti
one mortuorũ ego iudicor hodie
a vob. Distulit aũt illos felix: cer
tissime sciens de via hac dicens.
Cũ tribun⁹ lysias descenderit au
diam vos. Jussitq; centurioni cu
stodire eũ ⁊ habere ꝛquiẽ nec quẽ
q̃ de suis prohibere ministrare ei.
Post aliquot aũt dies veniẽs fe
lix cuꝫ drusilla vxore sua que erat
iudea vocauit paulũ et audiuit ab
eo fidẽ que ẽ in xp̃m ih̃m. Dispu
tante aũt illo de iustitia ⁊ castita
te et de iuditio futuro tremefact⁹
felix rñdit. Qd nũc attinet vade.
tempe aũt oportuno accersiam te
simul ⁊ sperãs q̃ pecunia ei daret̃
a paulo ꝓpter qd ⁊ frequẽt̃ accer
siens euꝫ loquebat̃ cũ eo. Biẽnio
ãt expleto accepit successorẽ felix
portitiũ festũ. Volens aũt grãm
prestare iudeis felix reliquit pau
lum vinctum. ¶ Capitulũ. xxv.

Festus ergo cuꝫ venisset in ꝓ
uintiã post triduũ ascendit
ihero solimã a cesarea. Adierũtq;
eũ p̃ncipes sacerdotũ ⁊ p̃mi iudeo
rũ aduersus paulũ ⁊ rogabãt eũ
postulantes grãꝫ adu̇sus eum ut
iuberet ꝑduci euꝫ in ihr̃lm: insidi
as tendẽtes ut interficerent eũ in
via. Festus aũt rñdit seruari qui
deꝫ paulũ in cesarea. se aũt matu
rius ꝓfecturꝫ. Qui ergo in vob̃ ait
potẽtes sũt descẽdentes simul si qd
ẽ in viro crimẽ accusẽt eũ. Demo
ratus aũt int̃ eos dies nõ ampli
us q̃ octo aut deceꝫ descẽdit cesa
ream ⁊ altera die sedit ꝓ tribuna
li ⁊ iussit paulũ adduci. Qui cum
ꝑduct⁹ eẽt circũsteterũt euꝫ q̃ ab
iherosolima descẽderant iudei mlt̃
tas ⁊ graues cãs obitiẽtes quas
nõ poterãt ꝓbare: paulo racõem
reddente. qm̃ neq; in legẽ iudeoruꝫ
neq; ĩ templũ neq; in cesarẽ q̃cq̃
peccaui. Festus aũt volens grãm
p̃stare iudeis: rñdens paulo dixit
Vis iherosolimã ascẽdere ⁊ ibi de
hijs iudicari apud me. Dixit au
tẽ paul⁹. Ad tribunal cesaris sto
ibi me oportet iudicari. Judeis ñ
nocui sicut tu meli⁹ nosti. Si em̃
nocui aut dignũ morte aliq̃d feci
ñ recuso mori. Si vero nihil ẽ eoꝝ
q̃ hij accusãt me: nemo põt me il
lis donare. Cesarẽ appello Tũc fe
stus cũ ꝯsilio locutus rñdit Cesa
rẽ appellasti: ad cesareꝫ ibis. Et cũ
dies aliquot trãsacti eẽnt: agrip
parex ⁊ bernice descẽderũt cesareã
ad salutãdũ festũ. Et cũ dies plu
res ibi morarent̃: festus regi indi
cauit de paulo dicẽs. Vir quidaꝫ
ẽ derelict⁹ a felice vinctus de quo
cũ eẽm iherosolimis adierunt me
p̃ncipes sacerdotũ ⁊ seniores iude
orũ: postulantes adu̇sus illũ dam
nacõem. Ad quos rñdi. q̃ non ẽ
romanis ꝯsuetudo donare aliquẽ
hoĩem prius q̃ is q̃ accusat̃ presẽ
tes habeat accusatores. locũq; de
fendendi accipiat ad abluenda
crimina q̃ ei obitiunt̃. Cum ergo
huc ꝯuenissent sine vlla dilacõe
in sequenti die sedens ꝓ tribuna
li iussi adduci viꝝ. De quo cũ ste
tissent accusatores nullã causã de
ferebant de q̃bus ego suspicabar
malũ. questiones vero quasdaꝫ
de sua supstitione habebant adu̇
sus eũ ⁊ de quodam ih̃u defuncto
queꝫ affirmabat paulus viuere

Hesitans aūt ego de hmoi ſmodi q̄ſtione: dicebaꝫ ſi vellet ire ihero ſolimā ⁊ ibi iudicari de iſtis. Paulo aūt appellāte ut ſeruaret̄ ad auguſti cognitiōem: iuſſi ſeruari eū donec mittā eū ad cęſarē. Agrippa aūt dixit ad feſtū. Volebaꝫ ⁊ ipe hoiem audire. Cras īmq̄t audies eū. Altera āt die cū veniſſet agrippa ⁊ bernice cū multa ambitiōe ⁊ introiſſent in auditoriū cū tribunis ⁊ viris pncipalib⁹ ciuitatis: iubente feſto adductus ē paulus. Et dixit feſtus. Agrippa rex ⁊ oēs q̄ ſimul adeſtis nobiſcū viri: videtis hunc hoiem de quo omis multitudo iudeoꝝ īterpellauit me in hieroſolimis petētes et accłamātes nō oportere eū viuere amplius. Ego vero operi mihi dignū morte eū admiſiſſe. Ipō aūt hoc appellāte ad auguſtū iudicaui mittē. de quo q̄d certū ſcribā dño nr̄o habeo. ꝓpt̄ quod produxi eum ad vos ⁊ maxime ad te rex agrippa: ut īterrogatiōne facta habeā q̄d ſcribaꝫ. Sine ratiōne enī mittere vinctū et cās eius nō ſignificare. ¶ Ca. xxvi.

Agrippa vero ad paulū ait. Permittit̄ tibi loq̄ pro te metipſo. Tūc paulus extēta manu cepit rationem reddere. de oīb⁹ q̄b⁹ accuſor a iudeis rex agrippa eſtimo me beatū apud te: cui ſim defenſurus me hodie: maxime te ſciente oīa q̄ apud iudeos ſunt conſuetudines ⁊ q̄ſtiones. ꝓpt̄ quod obſecro patienter me audias. Et quidē vitam meā a iuuentute q̄ ab initio fuit in gente mea in hieroſolimis nouerūt oēs iudei: p̄ſcientes me ab initio ſi velint teſtimoniū phibere quia ſecūm certiſſimā ſectā noſtre religiōis viri phariſeus. Et nūc in ſpe que ad pīes noſtros repromiſſionis facta eſt a deo. ſto iudicio ſubiectus ſim q̄ duodecim trib⁹ noſtre nocte et die deſeruiētes ſperant deuenire. de q̄ ſpe accuſor a iudeis rex. Quid incredibile iudicat̄ apud vos ſi deus mortuos ſuſcitat. Et ego quidē eſtimaueram me aduerſus nomē ihū nazareni debere multa contraria agere q̄d ⁊ feci in hieroſolimis. Et multos ſanctoꝝ ego in carceribus inclusi a pncipibus ſacerdotū potestate accepta ⁊ cū occiderētur detuli ſententiaꝫ. Et p oēs ſynagogas frequēt̄ puniēs eos: cōpellebā blaſphemare ⁊ amplius inſaniens in eos: p̄ſequebar vſq; in exteras ciuitates. In quibus dū iret damaſcū cum potestate ⁊ pmiſſu pncipū ſacerdotū: die media in via vidi rex de celo ſupra ſplendorem ſolis circūfulſiſſe me lumen ⁊ eos q̄ mecū ſimul erant. oēſq; nos cum decidiſſemus in terrā audiui vocē loquentē mihi hebraica lingua. Saule ſaule quid me p̄ſequeris. durum eſt tibi contra ſtimulū calcitrare. Ego aūt dixi. Quis es dñe. Dominus aūt dixit. Ego ſū ihēſus quē tu p̄ſequeris. Sed exurge ⁊ ſta ſupra pedes tuos. Ad hoc enī apparui tibi ut conſtituaꝫ te miniſtrum ⁊ teſtē eorum q̄ vidiſti ⁊ eorum quibus apparebo tibi: eripiens te de pplis et gentib⁹ in q̄s nūc ⁊ ego mitto te aperire oculos eorum ut cōuertant̄ a tenebris ad lucē ⁊ de pt̄āte ſathane ad deū. ut accipiāt remiſſionē peccatorum ⁊ ſortē inter ſāctos p fidē q̄ eſt in me. Vñ rex agrippa nō fui

incredulus celesti visioni. ꝫ hijs
qui fūt damasci primū ⁊ iheroso
limis ⁊ in oēm regionē iudee ⁊ gē
tib⁹ annūtiabam ut penitentiam
agerēt et ꝯuterent ad deū: digna
penitētie opa fatiētes. Hac ex cā
me iudei cū eēm in tēplo ꝯprehen
sū tēptabāt interficere. Auxilio aūt
adiut⁹ dei vsqꝫ ī hodiernū diē sto
testificans minori ⁊ maiori: nihil
extra dicēs q̄ que ꝓphe locuti sūt
futura eē et moyses: si passibilis
xp̄us si p̄m⁹ ex resurrectione mor
tuoꝝ lumē ānūtiaturus ē ꝓplo et
gentib⁹. Hec loquēte eo ⁊ racōez
reddēte festus magna voce dixit.
Insanis paule. Multe te littē ad
insaniaꝫ conuertūt. Et paulus n̄
insanio inq̄t optime feste. ꝫ veri
tatis ⁊ sobrietatis verba loquor
Scit em̄ de hijs rex ad quē ⁊ ꝯstā
ter loquor. Latere em̄ eū nihil ho
rū arbitror. Neqꝫ enim in angulo
quicq̄ horū gestum ē. Credis rex
agrippa ꝓphis. Scio quia credis
Agrippa aūt ad paulū. In modi
co suades me xp̄ianū fieri. Et pau
lus. Opto apud deū ⁊ in modico
⁊ in magno: nō tm̄ te. ꝫ etiā oēs
q̄ audiūt hodie fieri tales qualis
⁊ ego sū: exceptis vinculis hijs. Et
exurrexit rex ⁊ p̄ses ⁊ bernice ⁊ q̄
assidebāt eis. Et cū secessissent lo
quebantur ad inuicez dicētes. qꝛ
nihil morte aut vinculoꝝ dignū
q̄d fecit hō iste. Agrippa aūt festo
dixit. Dimitti poterat hō hic si nō
appellasset cesarez. ¶ Ca. xxvij.

Ut aūt iudicatū ē nauigare
eū ī ytaliā ⁊ tradi paulū cū
reliq̄s custodijs cēturioni noīe iu
lio cohortis auguste: ascendentes
nauē adrumetinā incipientē na
uigare circa asie loca sustulimus
p̄seuerāte nobiscū aristarcho ma
cedone thessalonicēse. Sequēti au
tem die venim⁹ sydonē. Humane
aūt tractās iuli⁹ paulum p̄misit
ad amicos ire ⁊ curā sui agere. Et
inde cū sustulissem⁹ sub nauigaui
m⁹ cypꝝ ꝓpterea q̄ eēnt venti cō
trarij. Et pelagus cilitie ⁊ pāphi
lie nauigātes venim⁹ lystrā que
ē litie ⁊ ibi inueniēs cēturio nauē
alexandrinā nauigantē in ytaliā
trāsposuit nos in eā. Et cū multis
diebus tarde nauigaremus ⁊ vix
deuenissem⁹ ꝯtra gnydū: ꝓhibē
te nos vento ad nauigauim⁹ cre
te iuxta salmonē. Et vix iuxta na
uigātes venim⁹ in locū quendaꝫ
q̄ vocat̄ boniportus cui iuxta erat
ciuitas thalassa. Multo aūt tp̄e
pacto ⁊ cū iaꝫ nō eēt tuta nauiga
tio eo q̄ ⁊ iciuniū iaꝫ p̄terisset ꝯso
labat̄ eos paul⁹ dicēs eis. Viri:
video qm̄ cū īiuria ⁊ multo dāno
nō solū oneris ⁊ nauis. ꝫ etiā ani
maꝝ nrāꝝ īcipit eē nauigacō. Cē
turio aūt gubernatori ⁊ naudero
magis credebat q̄ hijs q̄ a paulo
dicebant̄. Et cū apt⁹ port⁹ nō eēt
ad hyemāduꝫ plurimi statuerūt
ꝯsiliū nauigaē īde si q̄ mō possent
deueniētes phenicē hyemare por
tū crete respitiētē ad affricū ⁊ ad
choꝝ. Aspirāte aūt austro estimā
tes ꝓpositū se tenē: cū subtulissent
de asō legebāt cretaꝫ. Nō post mlt
tum autem misit se contra ipsam
ventus typhonicus qui vocatur
euroaquilo. Cunqꝫ arrepta esset
nauis ⁊ non posset conari in ven
tuꝫ data naue flatib⁹ ferebamur

In insulā aūt quandā decurrētes
q̄ vocat cauda·potuim⁹ vix obti
nere scaphā Qua sublata adiuto
riis vtebant accīgentes nauē:ti
mentes ne in syrtī incidērent:sub
misso vase ita ferebant· Valida
aūt nob tēpestate iactatis·sequē
ti die iactū fecerūt a tertia die suis
manibz armamēta nauis proiecerūt
Neq aūt sole neq syderibz appa
rentib⁹ p plures dies a tempesta
te nō exigua imminēte:iam abl
ta erat spes oīs salutis nostre· Et
cū multa ieiunacō fuisset tūc st̄ō
paulus in medio eoz dixit·Op
tuerat quidē o viri audito me nō
egredi a creta·lucriq facere iniuri
am hāc a iacturā·Et nunc suadeo
vobis bono aīo eē·Amissio enim
nullius aīe erit ex nob p̄terq̄ na
uis Astitit em̄ mihi hac nocte ange
lus dei cuius sū ego a cui deseruio di
cēs·Ne timeas paule·cesari te opor
tet assistere· Et ecce donauit tibi
deus oēs q̄ nauigāt tecū·Propt̄
qđ bono aīo estote viri Credo em̄
deo·q̄a sic erit quēadmodū dictū
ē mihi·In insulaz aūt quandā opor
tet nos deuenire· Sz postea q̄ ~
tadecima nox supuenit:nauigan
tib⁹ nob in adria circa mediā no
cte suspicabant naute apparere si
bi aliquaz regionē·Qui a submit
tentes bolidē:inuenerunt passus
viginti a pusillū inde sepati inue
nerūt passus qndecī· Timētes aūt
ne ī aspera loca incidērem⁹:de vup
pi mittētes anchoras q̄tu
bant die fieri·Nautis vero q
tib⁹ fugē de naui·cū misissent l
~ si in
cte pa cetuliōni a milit⁹
Nisi hīi in nauī māserint:vos sal
ui fieri nō potestis · tūc abscidērit mi
lites funes scaphe a passi sūt eā ex
cidere · Et cū lux inciperet fieri:roga
bat paul⁹ oēs sumere cibū dicēs
Quartadecima die hodie expectā
tes ieiuni permanetis nihil accipiē
tes·Propt̄ qđ rogo vos accipe ci
bū p salute vrā·qz nullius vestrū
capillus de capite pibit· Et cū hec
dixisset:sumēs panē grās egit deo
in ospectu oīm et cū fregisset cepit
māducare· Animequiores aūt fa
cti oēs a ipi sūpserūt cibū·Eramus
aūt vniuerse aīe in nauī ducente
septuagintasex· Et satiati cibo alle
uiabant nauē·iactantes triticū in
mare·Cū aūt dies factus eēt terrā
nō agnoscebāt·sinū vero quēdā
considerabant hītez litus in quem
cogitabant si possent eicere nauē
Et cū anchoras sustulissent omit
tebant se mari:simul laxātes iun
cturas gubernaculoz a leuato ar
temone scōm aurē flatū tendebāt
ad litus·Et cū incidissem⁹ in locū
bithalassiz impegerūt nauē a pra
quidez fixa manebat immobilis·
puppis vero soluebat a vi maris
Militū aūt consiliū fuit ut custo di
as occiderent:ne quis cuz enatas
set effugeret·centurio aūt volens
saluare paulū phibuit fieri Jussit
q̄z eos q̄ possent natare mittere
primos a euadere a ad terrā, exire
a ceteros alios in tabul' ferebant
quosdā sup ea que de naui erant
Et sic factū ē ut oēs aīe euadērēt
ad terram · ¶ Capitulū·xxviij·
ET cū euasissem⁹:tūc cognos
cimus quia militene insula

vocabat. Barbari vero p̄stabāt
non modicā humanitatē nobis.
Accensa em̄ pira refitiebant nos
oēs ꝓpter ymbrē qui imminebat
⁊ frigus. Cū ꝯgregasset aūt pau
lus sarmentoꝝ aliquantā multi
tudinē ⁊ imposuissꝫ sup ignez: vi
pera a calore cū ꝓcessisset inuasit
manū ei⁹. Vt vero viderunt bar
bari pendentē bestiā de manu ei⁹
ad inuicē dicebant. Vtiqꝫ homici
da est hō hic qui cū euasit de ma
ri vltio nō sinit euꝫ viuere. Et ille
quidē excutiens bestiā in ignez nl
mali passus est. At illi estimabāt
eū in tumorē ꝯuertendū ⁊ subito
casuꝝ ⁊ mori. Diu aūt illis speran
tib⁹ et videntib⁹ nihil mali in eo
fieri ꝯuertentes se dicebant eum
eē deū. In locis autē illis erāt pre
dia p̄ncipis īsule noīe publij qui
nos suscipiēs triduo benigne ex
hibuit. Contigit aūt patrē pub
lij febrib⁹ ⁊ dissenteria vexatū ia
cere. Ad quē paulus intrauit ⁊ cū
orassꝫ ⁊ imposuisset ei manus sal
uauit eū. Quo facto oēs qui in in
sula habebant infirmitates acce
debant ⁊ curabant. Qui etiā mul
tis honoribus nos honorauerūt
⁊ nauigātib⁹ imposuerūt que ne
cessaria erāt. Post mēses āt tres
nauigauim⁹ ī naui alexandrina
que in īsula hyemaueāt cui erat
īsigne castroꝝ. Et cū veissem⁹ siri
cusaꝫ mansim⁹ ibi triduo. Inde
circūlegentes deuenimus regiū ⁊
post vnū diez flante austro secun
da die venim⁹ putheolos vbi in
uētis fratrib⁹ rogati sum⁹ mane
re apud eos dies septē et sic veni
m⁹ romā Et inde cū audissent fra
tres occurrerūt nob̄ vsqꝫ ad apij
foꝝ ⁊ trib⁹ tabernis. Quos cū vi
disset paulus gratias agens deo
accepit fidutiaꝫ. Cū āt venissem⁹
romaꝫ ꝑmissum ē paulo ꝑmane
re sibimet cuꝫ custodiente se mili
te. Post tertiū aūt diez ꝯuocauit
p̄mos iudeoꝝ. Cūqꝫ venissent di
cebat eis. Ego viri frēs nihil adū
sus legē fatiens aut morez pater
nū: vinctus ab ihero solimis tradi
tus sū in man⁹ romanoꝝ qui cuꝫ
interrogationē de me habuissent
voluerunt me dimittere eo ꝙ eēt
nulla cā mortis in me. Cōtradicē
tib⁹ aūt iudeis coactus sū appella
re cesarez nō quasi gentē meā ha
bens aliq̄d accusaē. Propt̄ hanc
igit̄ cām rogaui vos videre ⁊ allo
qui. Propt̄ spem em̄ isrl̄ cathena
hac circūdatus sū. At illi dixerūt
ad eū. Nos neqꝫ lr̄ās accepim⁹ de
te a iudea. neqꝫ aduenīēs aliquis
fratꝝ nūtiauit ā locutus ē q̄d de
te malū. Rogam⁹ aūt a te audire
que sentis. Nā de secta hac notuꝫ
ē nob̄. qꝛ vbiqꝫ ei cōtradicit̄. Cuꝫ
ꝯstituissent aūt illi diē venerunt
ad eū in hospitiuꝫ plurimi: quib⁹
exponebat testificans regnuꝫ dei
suadēsqꝫ eis de ih̄u ex lege moysi
⁊ ꝓph̄is a mane vsqꝫ ad vesp̄am
Et quidā credebāt hijs q̄ dicebāt̄
quidā vero nō credebant. Cunqꝫ
inuicez non eēnt ꝯsentiētes: disce
debant dicente paulo vnum ver
bum. Quia bene spiritussanct⁹ lo
cutus est per ysaiam prophetam
ad patres nostros dicens. Va
re ad populū istuꝫ ⁊ dic. Aure au
dietis ⁊ non intelligetis ⁊ viden
tes videbitis ⁊ non perspitietis.

Incrassatū est cor ꝓpli huiꝰ et au
ribꝰ grauiť audierunt ⁊ oculos
suos ꝯpresserūt. ne forte videant
oculꝰ ⁊ auribꝫ audiant ⁊ corde in
telligant ⁊ ꝯuertāt se ⁊ sanē eos
Notū ergo sit vobis. qm̄ gentibꝰ
missuꝫ est hoc salutare dei ⁊ ipi au
dient. Et cū hec dixissꝫ exierūt ab
eo iudei multā hn̄tes int̄ se q̄stio
nē. Mansit autē biēnio toto ī suo
cōductu ⁊ suscipiebat oēs qui in
grediebāť ad eū: predicās regnū
dei ⁊ docēs que sūt de dn̄o ihu xp̄o
cū omni fidutia sine ꝓhibicōne.

¶ Explicit liber actuū apl'oꝝ.
¶ Incipit ꝓlogꝰ in epl'as cano
nicas. ¶ Capitulū p̄mū.

Non ita est ordo apd̄
grecos q̄ integre sa
piūt fidemqꝫ rectaꝫ
sectanť epistolaruꝫ
septē que canonice
nūcupanť. sicut in latinis codici
bꝰ inuenit̄: ut qꝛ petrus est p̄mus
ī ordine apl'oꝝ: p̄me sint etiaꝫ eiꝰ
epistole in ordine ceteraꝝ. Sꝫ sic̄
euangelistas duduꝫ ad veritatis
lineaꝫ correximꝰ. ita has ꝓprio or
dini deo iuuāte reddidimꝰ. Est eī
vna eaꝝ prima iacobi: due petri.
tres iohis et iude vna. Que si sic
ut ab eis digeste sūt itaq̄ ab int̄
pretibꝰ fideliť in latinū verterenť
eloquiū nec ambiguitatē legenti
bus facerēt. nec sermonū sese va
rietas impugnaret: illo precipue
loco vbi de vnitate trinitatis ī p̄
ma iohis epl'a positū legimꝰ. in q̄
etiā ab infidelibꝰ trāslatoribꝰ mlt̄
tū erratū eē a fidei veritate cōperi
mꝰ: triū tm̄modo vocabula hoc
est aque sāguinis ⁊ spūs in ipsa
sua edicōe ponētibꝰ ⁊ patris ver
biqꝫ ac spūs testimoniū omitten
tibꝰ in q̄ maxime et fides catholi
ca roborať ⁊ p̄ris ⁊ filij ⁊ spūssan
cti vna d̄initatis substantia ꝯpro
bať. In ceteris vero epl'is q̄ntū a
nostra alioꝝ distet edicō: lectoris
prudētie derelinquo. Sed tu v̄go
xp̄i eustochiū duꝫ a me impensiꝰ
scripture veritateꝫ inquiris meam
quodāmō senectutē inuidoꝝ den
tibꝰ corrodendā exponis qui me
falsariuꝫ corruptorēqꝫ sanctaꝝ ꝓ
nūtiant scripturaꝝ Sed ego ī tali
ope nec emuloꝝ meoꝝ inuidētiā
ꝑtimesco. nec sācte scripture veri
tatem poscentibꝰ denegabo.

¶ Explicit ꝓlogus. Incipit ar
gumentū in epl'aꝫ canonicaꝫ
beati Jacobi apostoli.

Jacobꝰ apl'us sāctū instruit clerū
de cultuā celestiū p̄ceptoꝝ ⁊ regu
la katholice obseruātie ⁊ de inui
cte patiētie maiestate et de reuela
tione plurimoruꝫ ⁊ de mendatio
magistroꝝ.

¶ Explicit argumentū. Incipit
epl'a canoīca bti Jacobi apl'i.

Jacobꝰ dei ⁊ dn̄i nr̄i ihu xp̄i seruꝰ
duodecī tribubus que sūt in disp
sione salutē Omne gaudiū existi
mate fratres mei cū in tēptatiōes
varias incideritis: sciētes q̄ ꝓba
tio fidei vestre patiētiaꝫ opať. Pa
tientia aūt opꝰ ꝑfectū habeat. ut
sitis ꝑfecti ⁊ integri in nullo defiti
entes. Si quis aūt vestꝝ indiget

sapiētia postulet a dō q̄ dat oīb⁹
affluent̄ ⁊ nō impropeāt ⁊ dabit̄
ei. Postulet aūt in fide: nl hesitās
Qui em̄ hesitat simil̄ ē fluctui ma
ris q̄ a vento mouet̄ et circūfert̄.
Non g̊ estimet hō ille ꝙ accipiat
aliq̄d a dño. Vir duplex amō in
cōstans ē ī oīb⁹ vijs suis. Glorie
tur aūt frat̄ humil̄ in exultacōne
sua. diues aūt in humilitate sua.
qm̄ sicut flos feni trāsibit. Exort⁹
ē em̄ sol cū ardore ⁊ arefecit fenuz
⁊ flos eius decidit ⁊ decor vultus
ei⁹ deperijt. Ita ⁊ diues ī itineribꝰ
suis marcescet. Btūs vir q̄ suffert
temptacōem. qm̄ cū ꝓbatus fue
rit accipiet coronā vite quā ꝛpro
misit deus diligentibus se. Nemo
cum tēptatur dicat: qm̄ a deo tem
ptor. Deꝰ em̄ intēptator maloꝝ ē
Ipe āt neminē tēptat. Vnusquis
q̄ vero tēptat̄ a ꝯcupiscentia sua.
abstractus ⁊ illectus. Deinde cōcu
piscentia cū ꝯceperit parit peccatū
Peccatū vero cum ꝯsūmatū fuerit
generat mortē. Nolite itaq̄ erraē
fratres mei dilectissimi Omne da
tū optimū ⁊ oē donū ꝑfectū desur
sū ē descēdens a pr̄e luminū. apud
quē nō est trāsmutacō nec vicissi
tudinis obūbracō. Volūtarie eī
genuit nos verbo veritatis: ut si
m⁹ initiū aliq̄d creatuē ei⁹. Scitis
fratres mei dilectissimi. Sit autez
oīs hō velox ad audiēdū. tard⁹
aūt ad loquendū ⁊ tard⁹ ad irā
Ira em̄ viri iustitiā dei nō operat̄
Propt̄ q̄d abitiētes oēm immun
ditiā ⁊ abūdantiā malitie in man
suetudīe suscipite īsitū verbū q̄d
pōt saluare aīas vrās. Estote aūt
factores verbi ⁊ nō auditores tm̄
fallētes vosmetipōs. q̄r si quis au
ditor ē verbi ⁊ nō factor hic ꝯpa
rabit̄ viro cōsiderāti vultū natiui
tatis sue in speculo Cōsiderauit eī
se ⁊ abijt ⁊ statim oblitus ē qua
lis fuerit. Qui aūt ꝑspexerit ī lege
ꝑfecte libertatis ⁊ ꝑmāserit in ea
nō auditor obliuiosus factus. sed
factor opis: hic btūs in facto suo
eit. Si quis aūt putat se religiosū
ēē nō refrenās linguā suā ꝫ sedu
cens cor suuz huius vana est reli
gio. Religio mūda ⁊ immaculata
apud deū ⁊ patrē hec est. visitare
pupillos ⁊ viduas in tribulacō
ne eoꝝ et immaculatū se custodi
re ab hoc seculo. ¶ Ca. ij.

FRatres mei: nolite in ꝑsona
rū accepcōne habere fidē do
mini nr̄i ihu xp̄i glorie. Etem̄ si in
troierit ī ꝯuentū vestꝝ vir: aureū
anulū hn̄s in veste cādida. ītroie
rit ⁊ paup in sordido habitu ⁊ in
tendatis ī eū q̄ indutus ē veste p̄
clara ⁊ dixeritis ei tu sede hic: bn̄.
paupi aūt dicatis tu sta illic aut
sede sub scabello pedū meoꝝ. non
ne iudicatis apud vosmetipōs ⁊
facti estis iudices cogitacōnū ini
quaruz. Audite fratres mei dile
ctissimi. Nōne deus elegit paupes
in hoc mūdo diuites in fide ⁊ here
des regni q̄d repromisit deus dili
gentib⁹ se. Vos āt exhonorastis
pauperem. Nonne diuites per po
tentiam opprimunt vos ⁊ ipsi at
trahunt vos ad iuditia. Nonne
ipsi blasphemant bonuz nomen
q̄d inuocatum est super vos. Si
tamen legem perficitis regalem
scd̄m scripturas diliges proximū
tuum sicut teipsum: benefacitis.

si aūt psonas accipitis pctm̄ ope
ramini: redarguti a lege q̄si trans
gressores. Quicūq; aūt totā legez
seruauerit. offendat aūt in vno:
factus est oīm reus Qui em̄ dixit
nō mechaberis: dixit ⁊ nō occides
Qd si nō mechaberis. occides āt:
fact⁹ es transgressor legis. Sic lo
quimini ⁊ sic facite. sicut p legē li
bertatis incipiētes iudicari. Judi
tiū em̄ sine misericordia illi qui n̄
facit misericordiā. Superexaltat āt
misericordia iuditiū. Quid ꝓdeit
fratres mei si fidē q̄s dicat se hr̄e:
opa aūt nō hēat. Nūquid poteit
fides saluare eū. Si aūt frat̄ aut
soror nudi sint ⁊ indigeant victu
quotidiano. dicat autē aliq̄s ex
vobis illis. ite in pace: calefacimī
⁊ saturamini. nō dederitis aūt eis
q̄ necessaria sūt corpi: q̄d ꝓdeit.
Sic ⁊ fides si nō habeat opa: mor
tua ē in semetipsa. Sz dicit aliq̄s
Tu fidē habes ⁊ ego opa habeo.
Ostende m̄ fidez tuaz sine opibus
⁊ ego oñdam tibi ex opib⁹ fidem
meā. Tu credis qm̄ vnus est de⁹
bñfacis. Et demones credūt ⁊ cō
tremiscūt Vis aūt scire o hō īanis
qm̄ fides sine opibus otiosa est.
Abrahā pat̄ noster nōne ex ope
ribz iustificatus est: offerens ysa
ac filiū suū sup altare. Vides qm̄
fides coopabat̄ opibus illi⁹ ⁊ ex
opib⁹ fides cōsūmata est. Et sup
pleta est scriptuā dicēs. Credidit
abrahaz dō ⁊ reputatū est illi ad
iustitiā ⁊ amicus dei appellatus ē
Videtis qm̄ ex opibz iustificatur
hō ⁊ nō ex fide tm̄. Similit̄ aūt et
raab meretrix. nōne ex opib⁹ iu
stificata ē suscipiēs nūtios ⁊ alia
via eitiens. Sic ei corp⁹ sine spū
mortuū est: ita ⁊ fides sine opib⁹
mortua est. ¶ Capitulū. iij.

Nolite plures mgr̄i fieri frēs
mei: sciētes qm̄ magis iudi
tiū sumitis In multis em̄ offendi
m⁹ oēs. Si quis ī verbo nō offen
dit: hic pfectus ē vir Potest etiā
freno circūducere totū corpus. Si
aūt equis frena ī ora mittim⁹ ad
ꝯsentiendū nob: ōne corp⁹ illoꝝ
circūferim⁹. Et ecce naues cuz ma
gne sint ⁊ a ventis validis minē
tur: circūferunt̄ aūt a modico gu
bernaculo vbi impetus dirigētis
voluerit. Ita ⁊ lingua modicuz q̄
dem mēbrū est ⁊ magna exaltat.
Ecce quāt⁹ ignis q̄m magnā siluā
incendit. Et lingua ignis ē: vniū
sitas iniq̄tatis. Lingua cōstituit̄ ī
membris nr̄is que maculat totū
corp⁹ ⁊ inflāmat rotā natiuitatis
nostre inflāmata a iehēna Om̄is
em̄ natura bestiaꝝ ⁊ volucꝝ ⁊ ser
pentiū etiā ⁊ ceteroꝝ domant̄ ⁊ do
mita sūt a natura hūana. linguā
aūt nullus hoīm domare pōt. In
quietū malū: plena veneno morti
fero. In ip̄a bñdicim⁹ deū ⁊ pr̄ez
⁊ ī ip̄a maledicim⁹ hoīes qui ad
ymaginē ⁊ similitudinez dei facti
sunt. Ex ip̄o ore ꝓcedit bñdictio ⁊
maledictō. Non oportet frēs mei
hec ita fieri. Nūquid fons de eodē
foramine emanat dulcē ⁊ amarā
aquā. Nūquid pōt fratres mei fi
cus vuas facere: aut vitis ficus.
sic neq; salsa dulcē pōt facē aquā
Quis sapiens ⁊ disciplinatus int̄
vos. Ostendat ex bō ꝯuersacōne
opacōem suā in māsuetudine sa
pientie. Qd si zelū amaꝝ habetis

ꝛ ꝯtencōnes sint in cordib⁹ vr̄is·
nolite gloriari ꝛ mēdaces eē adu
sus veritatē· Nō est em̄ ista sapiē
tia desursū descendēs a patre lumi
nū· ꝫ terrena animal': dyabolica·
Vbi em̄ zelus et contentio ibi in
cōstantia ꝛ omne opus prauum
Que aūt desursū est sapientia: pri
mū quidē pudica est· deinde paci
fica· modesta suadibilis· bonis cō
sentiens· plena misericordie ꝛ fru
ctib⁹ bonis: iudicans sine simula
tione· Fruct⁹ autē iustitie in pace
semīat': fatiētib⁹ pacē· ¶ Ca·iiij·
Vnde bella ꝛ lites in vob'· Nō
ne ex ꝯcupiscencijs vestris
que militant in mēbris vestris·
Cōcupiscitis ꝛ nō habetis· occidi
tis ꝛ zelatis ꝛ n̄ potestis adipisci
Litigatis ꝛ belligeratis ꝛ non ha
betis ꝓpt' q⁹ non postulatis· Peti
tis ꝛ nō accipitis eo ꝙ male peta
tis: ut nō cōcupiscencijs vr̄is insu
matis· Adulteri: nescitis ꝙ amici
tia hui⁹ mūdi inimica ē dei· Qui
cunq; ḡ voluerit amicus eē seculi
hui⁹: inimicus dei ꝯstituit'· An pu
tatis ꝙ inanit' scriptura dicat ad
inuidiā ꝯcupiscit spūs qui habi
tat in vob'· Maiorē aūt dat grāz·
Propter q⁹ dicit Deus supbis re
sistit· humilib⁹ aūt dat gratiaz·
Subditi ergo estote deo· resistite
autez dyabolo ꝛ fugiet a vob'· Ap
propiate d̄o ꝛ appropinquabit vo
bis· Emūdate man⁹ peccatores ꝛ
purificate corda duplices animo
Miseri estote ꝛ lugete ꝛ plorate·
risus vester ī luctū ꝯuertat' ꝛ gau
diū in merorē Humiliamini in cō
spectu dn̄i ꝛ exaltabit vos· Nolite
detrahere alterutruz frēs mei· Qui
detr̄hit fratri aut q̄ iudicat frēm
suū detrahit legi ꝛ iudicat legez·
Si aūt iudicas legez nō es factor
legis ꝫ iudex· Vn⁹ est em̄ legisla
tor ꝛ iudex qui pōt ꝑdere ꝛ liberaē
Tu aūt quis es qui iudicas pro
ximū tuū· Ecce nūc qui dicitis ho
die aut crastino ibim⁹ in illam ci
uitatē ꝛ fatiem⁹ ibi quidē annum
et mercabimur et lucr̄ fatiem⁹ q̄
ignoratis q̄d erit ī crastino· Que
est em̄ vita vr̄a· Vapor ē ad mo
dicū parēs ꝛ deinceps extermina
bit' ꝓ eo ut dicatis· si dn̄s volue
rit et si vixerim⁹: fatiem⁹ hoc aut
illud· Nunc aūt exultatis in super
bijs vestris· Oīs exultacō tal' ma
ligna est Scienti igit' bonū facere
ꝛ nō fatienti pctm̄ ē illi· ¶ Ca·v·
Agite nūc diuites ploāte vlu
lātes ī miserijs vestris que
aduenīēt vobis· Diuitie vestre pu
trefcē sūt ꝛ vestimēta vr̄a a tineis
comesta sūt· Aur̄ ꝛ argentū vr̄m
eruginauit et erugo eor̄ in testa
mētuz vob' erit et māducabit car
nes vr̄as sicut ignis· Thezaurisa
stis vob' irā in nouissimis dieb⁹·
Ecce merces opeārior̄ qui messue
rūt regiones vr̄as que fraudata
ē vob' clamat et clamor eor̄ in au
res dn̄i sabaoth introiuit· Epula
ti estis sup terrā ꝛ in luxurijs enu
tristis corda vr̄a· In die occisio
nis addixistis ꝛ occidistis iustū
ꝛ n̄ r̄stitit vob'· Patiētes igit' esto
te frēs vsq; ad aduentū dn̄i· Ecce
agricola expectat p̄tiosū fructum
terre: patiēt' ferēs donec accipiat
tp̄aneū et serotinū· Patiētes igit'
estote ꝛ vos ꝛ ꝯfirmate corda ve
stra: qm̄ aduēt⁹ dn̄i appropīq̄bit

Nolite ingemiscē fratres in alter utrū: ut nō iudicemini. Ecce iudex añ ianuā assistit. Exēplū accipite fratres laboris ⁊ patientie ꝓphas qui locuti sūt in noīe dñi. Ecce beatificamꝰ eos qui sustinuerūt. Sufferentiā iob audistis et finez dñi vidistis qm̄ miseicors ē dñs ⁊ miserator. Ante oīa aūt fratres mei nolite iurare. neqꝫ ꝑ celū neqꝫ per terraz neqꝫ aliud qđcūqꝫ iuramētū. Sit aūt ſmo vester est est: nō nō. ut non sub iuditio decidatis. Tristatur aūt aliquis vestꝝ: oret equo aīo ⁊ psallat. Infirmat̄ q̄s in vobis: inducat p̄sbiteros eccīe ⁊ orent sup eū: vnguētes eū oleo ī noīe dñi. Et oracō fidei saluabit infirmū ⁊ alleuabit eū dñs ⁊ si in peccatis sit dimittent̄ ei. Cōfitemini ḡ alterutꝝ peccata vrā et orate ꝓ inuicē ut saluemini. Multū em̄ valet deprecacō iusti assidua. Helias hō erat simil̄ nobis passibil̄ ⁊ oracōne orauit ut non plueret sup terraz ⁊ nō pluit annos tres ⁊ menses sex. Et rursū orauit ⁊ celū dedit pluuiaz ⁊ terra dedit fructū suū. Fratres mei si quis ex vobis errauerit a veritate ⁊ cōuerterit quis eū: scire debet. qm̄ qui cōuti fecerit peccatorē ab errore vie sue saluabit am̄az eiꝰ a morte ⁊ operit multitudinē peccatorū.

¶ Explicit epl̄a canoīca bt̄i Jacobi apl̄i. Incipit argumētū ī epistolā canoīcā bt̄i Petri apl̄i. i.

Discipulos saluatoris ī uicti toto orbe diffusos ⁊ ꝑegrinos in hoc seculo monstrat ⁊ p̄terite vite penitē suadet ⁊ in nouā vitaz ꝓficere tō cū sollicitudine exhortat̄ symō petrus filiꝰ iohis ꝓuintie galilee vico bethsaida frat̄ andree apl̄i.

¶ Explicit argumentū. Incipit epl̄a canoīca bt̄i Petri apl̄i. i.

Petrus apl̄us ihesu xp̄i: electis aduenis dispsionis ponthigalatie capadotie asie et bithinie ſm p̄scientiā dei p̄ris ī sanctificacōnē spūs in obedientiā ⁊ aspsionē sāguinis ihu xp̄i: grā vob̄ ⁊ pax mltiplicet̄. Bn̄dictus deus ⁊ pat̄ domini nr̄i ihu xp̄i q̄ scđm misericordiā suā magnā regenerauit nos in spem viuaz ꝑ resurrectionē ihu xp̄i ex mortuis in hereditatē incorruptibilē ⁊ incōtaminatā ⁊ īmarcessibilē ɔseruataz in celis: in vob̄ qui ī v̄tute dei custodimini ꝑ fidez in salutē ꝑatā reuelari in tempore nouissimo. In q̄ exultabitis: modicū nūc si oportet ɔtristari in variis tēptacōibꝰ. ut ꝓbatio vestre fidei multo p̄tiosior sit auro qđ ꝑ ignē ꝓbat̄: inueniat̄ in laudem ⁊ gloriā ⁊ honorē in reuelacōne ihesu xp̄i quē cū nō videitis diligitis In quē nūcq̄ nō vidētes creditis: credētes aūt exultabitis leticia inenarrabili ⁊ glorificata: reportantes finē fidei vestre salutez am̄arū vestraꝝ. De qua salute exq̄sierūt atqꝫ scrutati sūt ꝓphe qui de futura ī nob̄ grā ꝓphauerūt: scrutantes ī qđ vel quale tēpus significaret in eis spūs xp̄i prenūtiās eas

que in xpo sūt passiones et poste
riores glorias quib9 reuelatū est
qr nō sibibimetipis. vob autē mi
nistrabant ea que nūc nuntiata
sūt vob p eos qui euāgelisauerūt
vobis spūscō misso de celo ī quem
desiderāt angeli pspicere. Propt
qd succincti lūbos mētis vestre so
brij pfecti speāte in eā que offert
vobis grām in reuelacōez ihu cri
sti q̄si filij obediētie nō cōfigurati
p̄oribz ignorātie vestre desiderijs
ꝫ scdm eū q̄ vocauit vos sanctuz ut
a ipsi in oī cōuersacōe sācti sitis. qm
scriptū ē: sācti estis qm ego sāct9
sū. Et si patrē inuocatis eū q̄ sine
accep cōne psonarū iudicat scdm
vniuscuiusqz op9: ī timore incola
tus vr̄i tpe cōuersamini: sciētes q
nō corruptibilib9 auro vel argen
to redēpti estis de vana vrā cōuersa
tione patrne tradicōnis. ꝫ p̄tioso
sāguine q̄si agni īmaculati xpi a
incōtamīati: p̄cogniti quidē ante
mūdi cōstitucōem. manifestati āt
nouissimis tēpib9 ppt vos qui p
ipm fideles estis ī deo q̄ suscitauit
eū a mortuis a dedit ei gl̄iam: ut fi
des vrā a spes eēt in deo. Aīas ve
stras castificātes in obediētia cai
tatis in fratrnitatis amore simpli
ci corde inuicez diligite attentius
r̄nati nō ex semine corruptibili ꝫ
incorruptibili p verbū dei viui et
pmanentis. qr oīs caro ut fenū a
oīs gl̄ia ei9 tāq̄ flos feni. Exaru
it fenū a flos ei9 decidit. verbū āt
dn̄i manet ī eternū. Hoc ē āt verbū
qd euāgelizatū ē in vob. ¶ Ca. ij.

Deponentes igit oēm malitiā
a oēm dolū a simulacōnes a
inuidias a oēs detractōnes sicut
modo geniti infātes racōnabiles
a sine dolo lac cōcupiscite ut in eo
crescatis in salutē. si tamen gusta
stis qm dulcis est dn̄s. Ad quez
accedētes lapidez viuū ab homini
b9 quidē reprobatū. a deo aūt ele
ctū a honorificatū et ipsi tanq̄ la
pides viui supedificamini domus
spirituales sacerdotiū sanctū: offe
rentes spiritales hostias accepta
biles deo p ihm cristū. Propt qd
cōtinet scriptuā. Ecce pono in syon
lapidem sūmū angularez pbatū
electū pretiosū a qui crediderit in
eū nō cōfundet. Vobis igit honor
credentib9. nō credentib9 autez la
pis quē reprobauerūt edificātes
hic factus ē in caput anguli a la
pis offensionis a petra scandali
hijs qui offendunt verbo nec cre
dūt in quo a positi sunt Vos aūt
gen9 electū regale sacerdotiū gēs
sancta pplus acquisicōis: ut virtu
tes annūtietis ei9 qui de tenebris
vos vocauit in āmirabile lumen
suū. Qui aliqn̄ non pplus dei nūc
autē populus dī. qui nō consecuti
misericordiam. nunc autez miseri
cordiaz consecuti. Carissimi obse
cro vos tanq̄ aduenas a peregri
nos abstinere vos a carnalib9 de
siderijs que militāt aduersus ani
mam cōuersationē vestram inter
gentes habentes bonam: ut in eo
quod detrectant de vobis tanq̄
de malefactoribus ex bonis operi
bus vos considerantes: glorifi
cent deum in die visitacōnis. Sub
iecti estote omni humane creatu
re propter deum. Siue regi quasi
precellēti. siue ducibus tanq̄ ab
eo missis ad vīdictā malefactorū

laudē vero bonoꝝ Quia sic est vo
luntas dei: ut bñfatiētes obmute
scere fatiatis īprudētiū hoīm igno
rantiā. Quasi liberi ⁊ ñ quasi vela
men hñtes malitie libertatē. ꝫ sic
serui dei. Oēs honorate: fraternitatē
diligite. Deū timete: regē honorifi
cate. Serui sb̄diti estote ī oī timo
re dñis. nō tm̄ bonis et modestis.
ꝫ etiā discol'. Hec est enim grā. si
ꝓpt̄ dei ꝯscientiā sustinet quis tri
stitiaꝫ patiens īiuste. Que em̄ est
grā: si peccantes ⁊ colaphizati suf
fertis. ¶ Sed si bñfatientes patien
ter sustinetis: hec ē grā apud deū
In hoc em̄ vocati estis. qꝛ ⁊ xp̄us
passus est ꝓ nob': vob' relinquēs
exemplū. ut seq̄mini vestigia eiꝰ.
Qui peccatū nō fecit: nec inuentꝰ
est dolus in ore eiꝰ Qui cū maledi
ceret̄ nō maledicebat: cū pateret̄
nō cōminabat̄. Tradebat aūt iu
dicāti se īiuste. Qui peccata nostr̄
ipe ꝑtulit in corpe suo sup lignuꝫ
ut peccatis mortui iustitie viua
mus: cuiꝰ liuore sanati estis. Era
tis em̄ sicut oues errātes. ꝫ ꝯuer
si estis nunc ad pastorē et episco
pū animaꝝ vrāꝝ. ¶ Ca. iij.

Similit̄ ⁊ mulieres sb̄dite sint
viris suis ut ⁊ si qui non cre
dūt verbo: ꝑ mulieꝝ ꝯuersacōnē
sine verbo lucrifiant: ꝯsiderantes
in timore castā ꝯuersacōem vrāꝫ
Quaꝝ sit nō extr̄nsecus capillatu
ra aut circūdatio auri ā indumē
ti vestimētoꝝ cultus. ꝫ qui abscō
ditus est cordis hō in īcorruptibi
litate quieti ⁊ modesti spūs qui ē
in ꝯspectu dei locuples. Sic em̄ ali
qn̄ ⁊ sācte mulieres sperātes in dō
ornabant se subiecti ꝓprijs viris
sicut sara obediebat abr̄he dñm
eū vocans: cuiꝰ estis filie bñfatiē
tes ⁊ nō ꝑtimentes vllā ꝑturba
tionē. Viri similit̄ cohabitantes
scd̄m scientiā quasi infirmiori va
sculo muliebri imptiētes honoreꝫ
tāq̄ et coheredibꝰ gratie vite: ut
nō impediant̄ oracōes vestre. In
fide āt oēs vnanimes ꝯpatiētes:
fraternitatis amatores. misericor
des. modesti. humiles. nō redden
tes malū ꝓ malo. nec maledictuꝫ
ꝓ maledicto. ꝫ ecōtrario bñdicē
tes. qꝛ in hoc vocati estis. ut bene
dictionem hereditate possideatis.
Qui em̄ vult vitā diligere ⁊ dies
videre bonos. coherceat linguam
suaꝫ a malo ⁊ labia eiꝰ ne loquā
tur dolū. Declinet aūt a malo ⁊ fa
tiat bonū. inquiāt pacē ⁊ sequat̄
eam. qꝛ oculi dñi sup iustos ⁊ au
res eius in p̄ces eoꝝ. vultus aūt
dñi sup fatientes mala. Et q̄s est
qui vobis noceat: si boni emulato
res fueritis. ¶ Sed ⁊ si q̄d patimini
ꝓpt̄ iustitiā: bti. Timorē aūt eorū
ne timueritis: ut nō cōturbemini.
Dñm eoꝝ xp̄m sāctificate in cordi
bus vr̄is: ꝑati semp ad satisfactō
neꝫ oī poscenti vos rationeꝫ de ea
que vobis est spe. ꝫ cū modestia ⁊
timore ꝯsciam hñtes bonā ut ī eo
q̄ detrahunt de vobis ꝯfundant̄
q̄ calūniant̄ vrām bonā in xp̄o cō
uersacōem Melius ē em̄ ut bñfa
tientes si volūtas dei velit pati q̄
malefatiētes. qꝛ et xp̄s semel pro
peccatis nostris mortuꝰ ē iustꝰ ꝓ
iniustis ut nos offerret dō: morti
ficatos q̄deꝫ carne viuificatos āt
spū. In quo ⁊ hijs qui in carcere
erāt spūalit̄ veniens p̄dicauit q̄

incredulitate aliquã expectabãt dei patientiã in diebꝰ noe cũ fabricaretur archa in qua pauci id est octo aiãe salue facte sũt per aquas

Quã vos nũc similẽ forme saluos facit baptisma: nõ carnis depositio sordiũ: sed conscientie bone interrogatio in deum per resurrectionẽ ihu xpi: qui est in dextera dei: deglutiens mortẽ ut vite eterne heredes efficẽmur: profectus in celũ subiectis sibi ãgelis et potestatibꝰ et virtutibꝰ.

¶ Christo igit passo pro nobis in carne et vos eadẽ cogitatiõne armamini: qm qui passus est in carne desinit a peccatis ut nõ iã desideriis hoim sed voluntati dei qd reliquũ est in carne vivat tpis. Sufficit enim preteritus temp⁹ ad voluntatẽ gentiũ operãtis: qui ambulauerunt in luxurijs desideriis vinolencijs comessationibꝰ potationibꝰ ebrietatibꝰ et illicitis ydolorum cultibꝰ. In quo admirant non concurrentibꝰ vobis in eandẽ luxurie cõfusionẽ blasphemãtes qui reddent rationem ei qui paratus est iudicare vivos et mortuos. Propter hoc enim et mortuis euangelizatũ est: ut iudicẽtur quidez secũm homines in carne: viuãt aũt secũm deũ in spũ. Omnium aũt finis appropinquabit. Estote itaq prudẽtes et vigilate in orationibz: ante oia aũt mutuã in vobismetipsis caritatẽ continuã hãtes: quia caritas operit multitudinem peccatorum. Hospitales inuicẽ sine murmuratione. Unusquisq sicut accepit gratiã: in alterutrum illam administrãtes: sicut boni dispensatores multiformis gratie dei. Si quis loquitur quasi sermones dei. Si quis ministrat tanquã ex virtute quã administrat deus: ut in oibꝰ honorificetur deus per ihesum xpm cui est gloria et imperium in secula seculorum amen. Carissimi nolite peregrinari in feruore qui ad tẽptationem vobis fit quasi noui aliqd vobis contingat: sed communicãtes xpi passionibꝰ gaudete ut et in revelatione glorie eius gaudeatis exultantes. Si exprobrimini in nomine xpi: beati eritis: quoniam quod est honoris glie et virtutis dei et qui est eius spus super vos requiescet. Nemo aũt vestrum patiatur quasi homicida aut fur aut maledicus aut alienorum appetitor. Si aũt ut xpianus non erubescat: glorificet aũt deum in isto nomine. quoniam tps est ut incipiat iudicium a domo dei. Si autem primum a nobis: quis finis eorum qui non credunt dei euãgelio? Et si iustus vix saluabit: impius et peccator ubi parebunt? Itaq et hi qui patiuntur secũm voluntatem dei: fideli creatori commendent animas suas in bonis factis.

¶ Seniores ergo qui in vobis sunt obsecro consenior et testis xpi passionum et eius qui in futuro reuelãda est glie communicator: Pascite qui in vobis est gregem dei prouidentes non coacte sed spontanee secundum deum. neque turpis lucri gratia sed voluntarie. neque ut dominantes in clero sed forma facti gregi ex animo. et cum apparuerit princeps pastorum percipietis immarcessibilem glorie coronam. Similiter adolescentes subditi estote senioribus. Omnes autem inuicem humilitatem insinuate. quia dominus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam. Humiliamini igitur sub potenti manu dei ut vos exaltet in tpe visitationis omnem sollicitudinem vestram proicientes in eum. quoniam ipsi cura est de vobis.

Sobrij estote et vigilate· qꝛ adu
sarius vester dyabolus tanq̄ leo
rugiēs circuit: querens quē deuo
ret· Cui resistite fortes in fide: sciē
tes eandē passionē ei que ī mūdo
est vestre fraternitati fieri· Deꝰ aūt
oīs grē qui vocauit nos in eternaꝫ
suaꝫ glīaꝫ in xp̄o ihu modicū pas
sos: ipe pfitiet ꝯfirmabit solida
bitq̄· Ipsi glīa ⁊ imperiū ī secula
seculoꝝ amen Per siluanū fidelē
fratrē vobis ut arbitror breuiter
scripsi· obsecrās ⁊ ꝯtestans hanc
eē verā grāꝫ dei ī qua ⁊ statis· Sa
lutat vos ecc̄ia que ē in babilone
coelecta ⁊ marcus filius meꝰ· Sa
lutate inuicē in osculo sācto· Grā
vob̄ oībꝰ q̄ estis ī xp̄o ihu amen·

¶ Explicit epl̄a bt̄i Petri apl̄i· i·
¶ Incipit argumētū ī epl̄aꝫ scd̄aꝫ

Simon petrus p fidem
huic mūdo sapientes
mortuos eē declarat· eis
demq̄ pietatis quāta
sit magnitudo luce ip̄a clariꝰ ma
nifestat·

¶ Explicit argumentū· Incipit
epl̄a secūda bt̄i Petri apl̄i·

Simon petrus seruꝰ
⁊ apl̄us ihesu cristi
hijs qui coequaleꝫ
nobiscū sortiti sūt fi
dem ī iustitia dei nr̄i
⁊ saluatoris ihu xp̄i: grā vobis ⁊
pax adimpleat̄ in cognitione dei
⁊ xp̄i ihu dn̄i nr̄i· qūo oīa nobis
diuine v̄tutis sue que ad vitaꝫ ⁊
pietateꝫ donata sūt p cognicōem
eius qui vocauit nos ꝓpria gloria ⁊
virtute p quē maxima ⁊ pretiosa
nob̄ ꝓmissa donauit: ut p hoc effi
tiamini d̄ine ꝯsortes natuē: fugiē
tes eiꝰ que in mūdo est cōcupiscē
tie corrupcōeꝫ· Vos aūt curā oēꝫ
subinferētes ministrate ī fide vrā
v̄tutē· ī v̄tute autē scientiā· in sc̄ia
aūt abstinentiā· in abstinētia āt
patientiā· in patientia aūt pieta
tē· in pietate aūt amorē fraternita
tem· in amore fraternitatis caritatē
Hec em̄ si vobiscū assint ⁊ superēt
nō vacuos nec sine fructu vos cō
stituent ī dn̄i nr̄i ihu xp̄i cognicō
ne· Cui em̄ nō p̄sto sūt hec: cecus
est ⁊ manu temptās: obliuioneꝫ
accipiens purgacōis veteꝝ suoꝝ
delictoruꝫ· Quapropt̄ frēs magis
satagite ut p bō opa certā vestrā
vocacōeꝫ ⁊ electōnē fatiatis· Hec
em̄ fatientes nō peccabitis aliqn̄
Sic em̄ abūdant̄ ministrabit̄ vo
bis introitus in eternū regnū dn̄i
nostri et saluatoris ihu xp̄i· Pro
pter qd̄ vos incipiaꝫ semp cōmo
nere de hijs ⁊ quidē scientes ⁊ cō
firmatos in pn̄ti veritate· Justuꝫ
aūt arbitror q̄diu sū in hoc taber
naculo suscitare vos in ꝯmonitio
ne: certus q̄ velox est deposicō ta
bernaculi mei s̄m q̄ ⁊ dn̄s nr̄ ihe
sus cristus significauit m̄· Dabo
autē opaꝫ ⁊ frequēt̄ hr̄e vos post
obitū meū ut hoꝝ oīm memoriā
fatiatis· Nō em̄ indoctas fabulas
secuti notam fecimꝰ vobis dn̄i nr̄i
ihu xp̄i virtutē ⁊ pn̄tiaꝫ· s̄ specula
tores facti illius mag̃tudinis· Ac
cipiens em̄ a d̄o pr̄e honorē ⁊ glo
riā voce delapsa ad eū huiuscemo
di a mag̃fica glīa· hic ē filiꝰ meꝰ
dilectus in quo m̄ ꝯplacui: ipsum

audite. Et hanc vocē nos audiui
m⁹ de celo allatā cū eēm⁹ cū ipo
ī mōte sācto. Et habem⁹ firmiorē
ꝓpheticū sermonē cui bñfacitis
attēdentes quasi lucerne lucēti in
caliginoso loco donec elucescat ⁊
lucifer oriat̄ in cordibus vestris:
hoc p̄mū intelligētes ꝙ oīs ꝓphe
tia ꝓpria interp̄tacōne nō fit. Nō
em̄ volūtate humana allata ē ali
qñ ꝓphetia. ꝫ spūsancto inspirati
locuti sūt sācti dei hoīes. ¶ Ca. ij.

Fuerūt vero ⁊ pseudo ꝓphete
in ꝓplo sicut ⁊ in vobis erūt
magistri mēdaces q̄ introducent
sectas ꝑdicōis ⁊ eū qui emit eos
deū negāt: suꝑducentes sibi cele
rē ꝑdicōem. Et multi sequentur
eorū luxurias ꝑ quos via verita
tis blasphemabit̄ ⁊ in auaritia fi
ctis verb̄ de vobis negotiabūtur.
Quib⁹ iuditiū iā olim nō cessat
et ꝑditio eoꝝ nō dormitat. Si em̄
de⁹ angel̄ peccantib⁹ nō pepcit ꝫ
rudentib⁹ inferni detractos in tar
taꝝ tradidit crutiandos in iudi
tiū reseruari ⁊ originali mūdo nō
pepcit. ꝫ octauū noe iustitie p̄co
nē custodiuit diluuiū mūdo ī pio
rū inducens ⁊ cītates sodomoꝝ ⁊
gomorreoꝝ ī cinerē redigens eū
sione dānauit exemplū eoꝝ q̄ im
pie acturi sūt ponēs ⁊ iustū loth
oppressum a nephandoꝝ iniuria
ac luxuriosa conuersatiōe eruit.
Aspectu em̄ ⁊ auditu iustus erat
habitans apud eos q̄ de die ī diē
am̄aꝫ iustā iniq̄s opibus crutia
bāt. Nouit deus pios de tempta
tione eripe. iniquos vero in dieꝫ
iudicij reseruare crutiandos. Ma
gis aūt eos q̄ post carnē in ꝯcupi
scentia immūditie ambulant. do
minacōemq̄ cōtēnūt. audaces. si
bi placentes. sectas nō metuunt
ītroducere blasphemātes. Vbi ā
geli fortitudine et virtute cū sint
maiores nō portāt aduersū se exe
crabile iuditiū. Hij vero velut ir
rationabilia pecora naturalit̄ ī ca
ptionē ⁊ in ꝑnitiē in hijs q̄ igno
rāt blasphemātes in corrupcōne
sua ꝑibūt: ꝑcipiētes mercedē iniu
stitie voluptatē: existimātes diei
delitias coinq̄nacōnis ⁊ macule:
delicijs affluentes in ꝯuiuijs suis
luxuriantes vobiscū. oculos habē
tes plenos adulterij ⁊ incessabil̄
delicti: pellitiētes am̄as instabiles
cor exercitatū auaritia hñtes ma
ledictionis filij. derelinquentes re
ctā viā errauerūt secuti viam ba
laam ex bosor q̄ mercedē iniq̄tatis
amauit. correpcōnē vero habuit
sue vesaīe. Subiugale mutū aīal
ī hoīs voce loquēs ꝓhibuit ꝓphe
īsipientiā. Hij sūt fontes sine aq̄
⁊ nebule turbinibꝫ exagitate q̄bꝫ
caligo tenebraꝝ reseruat̄. Super
bia eī vaītatis loquētes: pellicēt
in desiderijs carnis luxurie eos q̄
paululū effugiūt q̄ in errore ꝯuer
sant̄: libertatē ill̄ ꝓmittētes cū ip
si serui sint corrupcōis. A quo eī
q̄s supatus ē: huiꝰ ⁊ seruꝰ ē. Si eī
refugientes coinq̄nacōnes mūdi
in cognitione domini nostri ⁊ sal
uatoris ihu cristi: hijs rursus im
plicati superantur: facta sunt eis
posteriora deteriora prioribꝰ. Me
lius eī erat illis nō ꝯgnoscere vi
am iustitie q̄ post agnitionem
retrorsum conuerti ab eo quod il
lis traditum est sancto mādato.

Cōtigit em̄ eis illud veri ꝓuerbij Canis reuersus ad suū vomitū ⁊ sus lota ī volutabro luti· ¶ Ca·iij·

Hanc ecce vob̄ carissimi secundā scribo epistolā in quib⁹ vestrā excito in ꝯmonicōnē sinceraz mentē: ut memores sitis eorū q̄ predixi verboꝝ a sāctis ꝓphetis ⁊ apl̄oꝝ vestroꝝ p̄ceptoꝝ dn̄i saluatoris· Hoc p̄mū scientes ꝙ venient in nouissimis dieb⁹ in deceptione illusores iuxta ꝓprias ꝯcupiscētias ābulantes dicētes Vbi est ꝓmissio aut aduētus ei⁹· Ex quo em̄ patres dormierūt: oīa sic ꝑseuerāt ab initio creature· Latet em̄ eos hoc volentes ꝙ celi erant pri⁹ ⁊ terra de aqua ⁊ ꝑ aquā ꝯsistens de verbo ꝑ quē ille tūc mundus aq̄ inundat⁹ perijt Celi aūt q̄ nūc sunt ⁊ terra eodem verbo repositi sūt igni reseruati in diē iudicij ⁊ ꝑdicōis impioꝝ hoīm· Vnū vero hoc nō lateat vos carissimi· q̄a vn⁹ dies apud dn̄m sicut mille anni ⁊ mille āni sicut dies vn⁹ Nō tardat dn̄s ꝓmissi· ꝫ patient̄ agit ꝓpt̄ vos· nolēs aliquos ꝑire ꝫ oēs ad penitentiā reuerti Adueniet autē dies dn̄i ut fur in q̄ celi magno impetu transiēt: elemēta vero calore soluent̄· Cū hec igitur oīa dissoluenda sint q̄les oportet vos eē in sanctis ꝯuersacōib⁹ ⁊ pietatib⁹ expectantes et ꝓperātes in aduentū diei dn̄i ꝑ quē celi ardētes soluent̄ ⁊ elemēta ignis ardore tabescent· Nouos vero celos ⁊ nouā terrā ⁊ ꝓmissa ipsi⁹ expectam⁹ ī q̄bus iustitia habitat· Propter qd̄ carissimi hec expectantes· satagite immaculati et īuiolati ei īueniri ī pace et dn̄i nr̄i lōganimitatē salutē arbitramini: sicut ⁊ carissim⁹ frater noster paulus scd̄m datā sibi sapientiā scripsit vobis sicut et in oīb⁊ epl̄is: loquens in eis de hijs in quib⁹ sūt quedam difficilia intellectu que indocti ⁊ īstabiles deprauāt sicut ⁊ ceteras scripturas ad suā ipōꝝ ꝑdicōem Vos igit̄ fratres p̄scientes custodite ne īsipientiū errore trāsducti excidatis a ꝓpria firmitate· crescite vero in gratia et in cognitione dn̄i nostri ⁊ saluatoris ihesu xp̄i· Ip̄i gl̄ia ⁊ nunc ⁊ in diem eternitatis amen·

¶ Explicit epl̄a bt̄i Petri apl̄i secunda· Incipit argumentū ī epl̄am bt̄i Johis apl̄i p̄maz·

Rationē verbi ⁊ ꝙ deus ipse sit caritas manifestat et susurrones fratꝝ nec deū sciē nec pios fieri posse: eo vsq̄ dissertat ut eē cōprobet homicidas eo ꝙ odiū sit interfectionis occasio·

¶ Explicit argumentū· Incipit epl̄a bt̄i Johis apl̄i p̄ma·

Quod fuit ab initio qd̄ audiuimus· qd̄ vidim⁹ ocul̄ nr̄is· qd̄ ꝑspeximus ⁊ manus nr̄e cōtrectauerūt de verbo vite ⁊ vita manifestata ē ⁊ vidim⁹ ⁊ testamur ⁊ ānuntiam⁹ vob̄ vitam eternā que erat apud patrē et apparuit nob̄· Qd̄ vidim⁹ ⁊ audiuim⁹ annūtiam⁹ vobis ut ⁊ vos sotietatē habeatis

nobiscū et sotietas nostra sit cū
patre ⁊ cū filio ei⁹ ihu xpō. Et hec
scribim⁹ vob ut gaudeatis ⁊ gau
diū vestr̄ sit plenū. Et hec ē annū
tiatio quā audiuim⁹ ab eo ⁊ an
nūtiam⁹ vob: qm̄ deus lux ē et te
nebre in eo nō sunt vlle. Si dixeri
m⁹ qm̄ sotietatē habem⁹ cū eo et
in tenebris ambulam⁹ mētimur
⁊ veritatē nō facim⁹. Si aūt in lu
ce ambulam⁹ sicut ⁊ ipe ē in luce
sotietatē habem⁹ ad inuicē ⁊ san
guis ihu filij ei⁹ mundat nos ab
ōni peccato. Si dixerim⁹ qm̄ pecca
tū nō habem⁹ ipsi nos seducim⁹
⁊ veritas in nob non ē. Si cōfitea
mur peccata nostra: fidelis ē et iu
stus ut remittat nob peccata nrā
⁊ emundet nos ab oī iniq̄tate. Si
dixerim⁹ qm̄ nō peccauim⁹ mēda
cez facim⁹ eū ⁊ verbū eius nō est
in nobis. ¶ Capitulū. ij.

Filioli mei hec scribo vob ut
nō peccetis. Sz et si quis pec
cauerit aduocatū habem⁹ apud
patrē ihm xpm iustū. Et ipse est
ꝓpitiacō ꝓ peccatis nr̄is: nō ꝓ no
stris aūt tm̄. ꝫ etiaz ꝓ totius mū
di. Et in hoc scim⁹ qm̄ ꝯgnouim⁹
eū si mādata ei⁹ obseruam⁹. Qui
dicit se nosse eū ⁊ mandata eius
nō custodit mēdax ē ⁊ in hoc veri
tas n̄ ē Qui āt seruat verbū ei⁹: ve
re in hoc caritas dei ꝑfecta est. In
hoc scim⁹ qm̄ in ipō sum⁹. Qui di
cit se in ipō manere: debet sicut il
le ambulauit ⁊ ipe ambulare. Ca
rissimi nō mandatū nouū scribo
vob. ꝫ mandatū vetus qd habu
istis ab initio. Mandatū vetus ē
verbū qd audistis. Iterz mādatū
nouū scribo vob qd verz ē ⁊ in ipō
⁊ in vobis. qz tenebre trāsierūt ⁊
verz lumen iā lucet Qui dicit se in
luce eē ⁊ frēm suū odit ī tenebris
ē vsqz adhuc. Qui diligit fratrez
suū in lumine manet ⁊ scandaluz
ī eo nō ē. Qui aūt odit fratrē suū
in tenebris est et in tenebris am
bulat ⁊ nescit quo eat. qz tenebre
obcecauerūt oculos ei⁹ Scribo vo
bis filioli: qm̄ remittunt vob pecca
ta vestra ꝓpt nomē ei⁹. Scribo vo
bis patres: qm̄ cognouistis eū q̄
ab initio ē. Scribo vob adolescen
tes: qm̄ vicistis malignū. Scribo
vob infātes: qz ꝯgnouistis pr̄em
Scribo vobis iuuenes: qm̄ fortes
estis ⁊ verbū dei manet in vobis
⁊ vicistis malignū. Nolite dilige
re mūdū neqz ea que in mūdo sūt
Si quis diligit munduz nō ē cari
tas patris ī eo. Qm̄ oē qd ē ī mū
do ꝯcupiscētia carnis ē ⁊ ꝯcupiscē
tia oculoꝝ ⁊ supbia vite q̄ non ē
ex patre. ꝫ ex mūdo est. Et mūd⁹
transit ⁊ cōcupiscentia eius. Qui
autem facit voluntatē dei manet
in eternū. Filioli nouissima hora
est. Et sicut audistis qz anticrist⁹
venit. nūc anticristi multi facti sūt
Vnde scimus q̄a nouissima hora
est. Ex nobis ꝓdierūt. sed nō erāt
ex nobis. Nam si fuissent ex nob
permansissent vtiqz nobiscum.
Sed ut manifesti sint. quoniam
non sunt omnes ex nobis. Sz vos
vnctōnem habetis a sancto ⁊ no
stis omnia. Non scripsi vob qua
si ignorantibus veritatem. ꝫ qua
si scientibus eam ⁊ quoniam om
ne mendatum ex veritate nō est
Quis est mendax: nisi is qui ne
gat quoniam ihesus est cristus ⁊

Hic est antixp̄us qui negat p̄rez
et filiū. Oīs q̄ negat filiū nec p̄rez
habet. q̄ ɔfitet̄ filiū ⁊ patrē habz
Vos qd audistis ab initio in vo
bis pmaneat. q̄a si in vob̄ pmāse
rit qd audistis ab initio ⁊ vos in
filio ⁊ patre manebitis Et hec est
repromissio quā ipse pollicitus ē
nobis vitā eternā. Hec scripsi vo
bis de hijs q̄ seducūt vos. Et vos
vnctionē quam accepistis ab eo
maneat ī vob̄. Et nō necesse habe
tis ut aliquis doceat vos. ꝫ sicut
vnctio eius docet vos de oīb⁹. Et
verz est ⁊ nō est mendatiū. Et sic̄
docuit vos: manete in eo. Et nunc
filioli manete in eo ut cū apparue
rit habeam⁹ fidutiā ⁊ nō cōfūda
mur ab eo in aduētu ei⁹. Si scitis
qm̄ iustus ē. scitote qm̄ ⁊ oīs qui
fac̄ iustitiā ex ipō nat⁹ ē. ¶ Ca. iij.

Videte qualē caitatē dedit no
bis pat̄: ut filij dei noīemur
⁊ sim⁹. Propt̄ hoc mūdus nō no
uit nos. qz nō nouit eū. Carissi mi
nūc filij dei sumus ⁊ nondū appa
ruit q̄d erim⁹. Scim⁹ qm̄ cū appa
ruerit similes ei erim⁹. qm̄ videbi
m⁹ euz sicuti est. Et oīs qui habet
hanc spez in eo. sāctificat se sicut
⁊ ille sanct⁹ est. Oīs qui facit pec
catū ⁊ iniq̄tatez facit. Et peccatū ē
iniquitas. Et scitis qz ille apparuit
ut peccata tolleret ⁊ peccatū in eo
nō est. Oīs qui in eo manet non
peccat. Et oīs qui peccat nō videt
eū. nec ɔgnouit eū. Filioli: nemo
vos seducat. Qui facit iustitiā iu
stus est. sicut et ille iust⁹ est. Qui
facit peccatū ex dyabolo ē. qm̄ ab
initio dyabolus peccat. In hoc ap
paruit fili⁹ dei: ut dissoluat opera
dyaboli. Oīs qui natus ē ex d̄o pec
catū nō facit. qm̄ semē ip̄ius ī eo
manet ⁊ nō pōt peccare. qm̄ ex d̄o
natus est. In hoc manifesti sūt fi
lij dei ⁊ filij dyaboli. Oīs q̄ nō ē iu
st⁹ nō ē ex d̄o ⁊ qui nō diligit fra
trē suū. Qm̄ hec ē annūtiacō quaz
audistis ab initio ut diligamus
alterutrz Nō sicut cayn q̄ ex mali
gno erat ⁊ occidit frēm suum. Et
ꝓpt̄ q̄d occidit eū. Qm̄ opa eius
maligna erant. frīs aūt ei⁹ iusta
Nolite mirari frēs si odit vos mū
dus. Nos scim⁹ qm̄ trāslati sum⁹
de morte ad vitaz. qm̄ diligimus
frēs. Qui nō diligit: manet ī mor
te. Oīs q̄ odit frēm suū homicida
est. Et scitis qm̄ oīs homicida nō
habet vitā eternā in se manentē
In hoc ɔgnouim⁹ caitatē dei. qm̄
ille am̄az suā ꝓ nob̄ posuit ⁊ nos
debem⁹ ꝓ fratrib⁹ am̄as ponere.
Qui habueit substātiā hui⁹ mū
di ⁊ viderit fratrē suū necessitatez
habere et clauserit viscera sua ab
eo: qūo caritas dei manet ī eo. Fi
lioli mei: nō diligam⁹ verbo neqz
lingua. ꝫ opere ⁊ veritate. In hoc
cognoscim⁹ qm̄ ex veritate sum⁹
et in ɔspectu ei⁹ suadebim⁹ corda
nostra. Qm̄ si reprehēdeit nos cor
nostrz: maior ē de⁹ corde nostro ⁊
nouit oīa. Carissimi si cor nostrū
nō rep̄henderit nos fidutiā habe
m⁹ ad deū ⁊ quicq̄d petierim⁹ ac
cipiem⁹ ab eo qm̄ mādata ei⁹ cu
stodim⁹ ⁊ ea q̄ sūt placita coraz
eo facim⁹. Et hoc est mādatū ei⁹
ut credam⁹ ī noīe filij ei⁹ ih̄u xp̄i
⁊ diligamus alterutrz sicut dedit
mandatū nob̄. Et q̄ ꝯuat mādata
eius in illo manet ⁊ ip̄e in eo ⁊ in

scim⁹. qm̄ manet in nobis de spi
ritu quem dedit nob. ¶ Ca. iiij.

Carissimi: nolite oī spūi crede
re. ꝫ ꝓbate spiritus si ex deo
sint. qm̄ multi pseudo ꝓphe exierīt
in mundū. In hoc ꝯgnoscit̄ spūs
dei. Oīs spūs qui ꝯfitetur ihm cri
stuꝫ in carne venisse: ex deo est. Et
oīs spūs qui soluit ihesū: ex deo n̄
ē ⁊ hic est anticrist⁹ de quo audi
stis qm̄ venit ⁊ nūc iam in mūdo
est. Vos ex deo estis ⁊ vicistis eū
qm̄ maior est q̄ in vobis ē q̄ qui ī
mūdo. Ipi de mūdo sūt: ideo de mū
do loquūt̄ ⁊ mundus eos audit.
Nos ex deo sum⁹. Qui nouit deuꝫ
audit nos. qui nō est ex deo non
audit nos. In hoc cognoscimus
spm̄ veitatis ⁊ spiritū erroris. Ca
rissimi diligamus nos inuicēꝫ. qꝛ
caritas ex deo ē. Et oīs qui diligit
ex dō natus ē ⁊ ꝯgnoscit deū. Qui
nō diligit n̄ nouit deuꝫ. qm̄ de⁹ ca
ritas est. In hoc apparuit caritas
dei in nob. qm̄ filiū suū vnigenitū
misit deus in mundū: ut viuam⁹
p euꝫ. In hoc ē caritas nō q̄si nos
dilexerim⁹ deū. ꝫ qm̄ ipse prior di
lexit nos ⁊ misit filiū suū ꝓpitiati
onē ꝓ peccatis nostris. Carissimi
si deus dilexit nos et nos debem⁹
alt̄utꝫ diligere. Deū nemo vidit
vnq̄. Si diligam⁹ inuicēꝫ deus in
nobis manet et caritas ei⁹ in no
bis pfecta est. In hoc ꝯgnoscim⁹
qm̄ in eo manem⁹ ⁊ ipe in nobis
qm̄ de spiritu suo dedit nobis. Et
nos vidimus ⁊ testificamur. qm̄
pat̄ misit filiū suū saluatoreꝫ mū
di. Quisquis confessus fuerit qm̄
ihus ē fili⁹ dei. de⁹ in eo manet et
ipe in deo. Et nos ꝯgnouim⁹ ⁊ cre
didim⁹ caritati quaꝫ habet de⁹ in
nobis. Deus caritas ē ⁊ q̄ manet
in caritate in deo manet ⁊ deus in
eo. In hoc pfecta est caritas nobi
scū: ut fidutiā habeam⁹ in die iu
dicij. qꝛ sicut ille est ⁊ nos sumus
in hoc mūdo. Timor nō ē in carita
te. ꝫ pfecta caritas foras mittit ti
morē. qm̄ timor penaꝫ habet. Qui
autē timet nō ē pfectus ī caritate.
Nos ergo diligamus deū. qm̄ de⁹
prior dilexit nos. Si quis dixerit
qm̄ diligo deū ⁊ fratreꝫ suū oderit
mendax est. Qui eī nō diligit fra
trē suū queꝫ videt: deū quē nō vi
det qūo pōt diligere. Et hoc man
datū habem⁹ a deo ut qui diligit
deū: diligat ⁊ frēꝫ suū. ¶ Ca. v.

Omis q̄ credit qm̄ ihus est
xp̄us ex deo natus ē. Et oīs
qui diligit eū q̄ genuit: diligit et
eū qui natus ē ex eo In hoc ꝯgno
scim⁹ qm̄ diligim⁹ natos dei: cuꝫ
deū diligam⁹ et mādata ei⁹ fatia
mus. Hec est enim caritas dei ut
mandata eius custodiam⁹ ⁊ mā
data eius grauia non sunt. Quo
niaꝫ omne qd̄ natum ē ex deo vi
cit mundū ⁊ hec est victoria que
vincit mūdū: fides nostra. Quis
est autē qui vincit mundū: nisi q̄
credit qm̄ ihesus ē filius dei. Hic
est qui venit per aquam et sāgui
nem ihesus xp̄s. Non in aqua so
lum. sed ī aqua ⁊ sāguine. Et spi
ritus est qui testificatur. quoniā
xp̄us est veritas. Quoniam tres
sunt q̄ testimoniuꝫ dāt in celo pa
ter. verbum. ⁊ spiritussanctus et
hij tres vnū sūt. Et tres sunt q̄ te
stimoniū dant in terra: spiritus.
aqua ⁊ sanguis ⁊ tres vnum sūt

Si testimoniuz hoīm accipim⁹: testimoniū dei maius ē Qm̄ hoc est testimoniū dei qd maius ē· qm̄ testificatus ē de filio suo· Qui credit ī filiū dei: habet testimoniū dei ī se Qui nō credit filio mēdacez facit eū· qr nō credit in testimoniū q̄d testificatus est de⁹ de filio suo· Et hoc est testimoniū· qm̄ vitā eternā dedit nobis deus et hec vita in filio ei⁹ ē Qui habz filiū habet vitaz· q̄ nō habet filiū dei: vitā non habet· Hec scribo vobis ut sciatis qm̄ vitā habetis eternā q̄ creditis ī noīe filij dei· Et hec ē fidutia quā habem⁹ ad deuz· qr quecūqz petierim⁹ scd̄m volūtatē ei⁹ audit nos Et scim⁹ qr audit nos: quicq̄d petierim⁹· Scim⁹ qm̄ habem⁹ peticōnes q̄s postulam⁹ ab eo· Qui scit fratrez suū peccare peccatuz nō ad mortē: petat ⁊ dabit̄ ei vita peccāti nō ad mortē· Et peccatū ad mortez: nō ꝓ illo dico ut roget quis· Oīs iniq̄tas peccatuz est ⁊ ē peccatū ad mortē· Scim⁹ qr oīs q̄ nat⁹ est ex dō nō peccat· ꝫ generacō dī ꝯseruat euz ⁊ malign⁹ nō tanget eū· Scim⁹ qm̄ ex dō sum⁹ ⁊ mūd⁹ totus in maligno positus ē Et scimus qm̄ filius dei veīt ⁊ dedit nobis sensū: ut ꝯgnoscam⁹ verꝝ deū ⁊ sim⁹ in vero filio ei⁹· Hic ē ver⁹ deus ⁊ vita eterna· Filioli custodite vos a simulacris·

¶ Explicit epl'a p̄ma bt̄i Joh̄is
¶ Incipit ārgumētū ī epl'az secūdā

Usqz adeo ad sanctā feminā scribit ut eandē dn̄am nō dubitet lr̄is appellare· eiusdēqz filijs testimoniū q̄ ābulent ī veritate ꝑhibeat·

¶ Explicit argumentū· Incipit epl'a bt̄i Joh̄is apl'i secūda·

Senior: electe domine et natis ei⁹ q̄s ego diligo in veritate et nō ego solus sed et oēs qui cognoueīt veritatē· ꝓpt̄ veitatē que ꝑmanet in vobis ⁊ vobiscū erit in eternuz Sit vobiscū grā misericordia pax a deo p̄re et a xp̄o ih̄u filio patris in veritate ⁊ caritate· Gauisus sū valde qm̄ inueni de filijs tuis ambulātes in veritate· sicut mandatū accepim⁹ a patre· Et nūc rogo te dn̄a nō tanq̄ mandatuz nouū scribens tibi· ꝫ qd habuimus ab initio ut dilgam⁹ alterutrꝝ Et hec est caritas: ut ambulem⁹ ꝑm mādata ei⁹· Hoc em̄ est mādatū ut quēadmoduz audistis ab initio in eo ābuletis· qm̄ multi seductores exierūt in mundū q̄ nō ꝯfitentur ih̄m xp̄m venisse ī carnē· Hic ē seductor ⁊ anticrist⁹ Videte vos metipōs ne ꝑdatis q̄ opati estis· ꝫ ut mercedē plenā accipiatis Oīs qui recedit ⁊ nō ꝑmanet in doctrina xp̄i: deū nō habet Qui ꝑmanet ī doctrina: hic patrē ⁊ filiū habz· Si q̄s venit ad vos ⁊ hanc doctrinā nō affert: nolite recipe eū in domū· nec aue ei dixeritis· Qui em̄ dicit illi aue: cōmunicat opib⁹ eius malignis· Plurā hn̄s vobis scribere: nolui ꝑ cartam ⁊ attramentū· Spero em̄ me futurū apud vos ⁊ os ad os loqui: ut gaudiū vr̄m

plenū sit Salutant te filie sororis tue electe.

¶ Explicit epistola beati Johānis apli secūda. Incipit argumētū in epl'aꝫ eiusdē tertiā.

Gaiū pietatis causa extollit atq; ut ī ipa pietate maneat exhortat: diotrepem impietatis ⁊ superbie causa obiurgat. demetrio aūt bonū testimoniū ꝑhibet cū fratribꝰ vniūsis.

¶ Explicit argumentū. Incipit epl'a bti Johis apli tertia.

Seior: gaio carissimo quez ego diligo ī veritate. Carissime de oībꝫ oracōem fatio ꝓspe te ingredi ⁊ valere sicut ꝓspere agit aīa tua. Gauisus sū valde venientibꝰ fratribꝫ ⁊ testimoniū ꝑhibentibꝰ veritati tue sicut tu in veritate ambulas. Maiorē hoꝝ nō habeo gratiaꝫ q̄ ut audiaꝫ filios meos in veritate ambulātes. Carissime: fideliter facis quicq̄d oparis ī fratres ⁊ hoc in ꝑegrinos q̄ testimoniuꝫ reddiderunt caritati tue in ꝯspectu eccīe quos bn̄fatiēs deducis digne dō Pro nomine em̄ eiꝰ ꝓfecti sūt: nl accipientes a gētilibꝰ. Nos ergo debemꝰ suscipe huiusmodi: ut cooperatores simꝰ veritatis. Scripsissem forsitan eccīe ꝫ is qui amat p̄matū gerere in eis diotrepes non recipit nos. Propt̄ hoc si venero cōmoueā eiꝰ opera que facit: verbis malignis garriens ī nos. Et quasi nō ei ista suffitiant neq; ipe suscipit fratres ⁊ eos q̄ suscipiūt ꝓhibet et de eccīa eicit. Carissime noli imitari malū. ꝫ qd̄ bonuꝫ est Qui bn̄facit ex dō est. qui male facit non videt deū. Demetrio testimoniū reddit̄ ab omnibus ⁊ ab ipa veritate. ꝫ ⁊ nos testimoniū ꝑhibemꝰ ⁊ nosti qm̄ testimoniū nostꝝ verū est. Multa habui tibi scribere. ꝫ nolui ꝑ attramentuꝫ ⁊ calamū scribere tibi. Spero autez ꝓtinus te videre et os ad os loq̄mur. Pax tibi. Salutant te amici Saluta amicos per nomen.

¶ Explicit epl'a bti Johannis apli tertia. Incipit argumētū ī epl'aꝫ bti Jude apostoli.

Judas apl's frēs de corruptoribꝫ vie veritatis ita informat: ut illicituꝫ eē dissertet de subiugo semel erutos seruitutis denuo operam suam officijs nouare seruilibus.

¶ Explicit argumētū. Incipit epistola bti Jude apostoli.

Judas ihu xp̄i seruꝰ frat̄ āt iacobi hijs qui sunt in deo patre dilectis ⁊ xp̄o ihu ꝯseruatis ⁊ vocatis Misericordia vobis ⁊ pax et caritas adimpleatur. Carissimi oēm sollicitudinem fatiens scribendi vob̄ de ꝯmuni vestra salute necesse habui scribere vob̄: deprecās supercertari semel tradite sanctis fidei. Subintroierūt em̄ quidaꝫ homines qui olim p̄scripti sūt ī hoc iuditiū impij dn̄i nostri grāꝫ tn̄sferētes ⁊ solū dn̄atorē ⁊ dominuꝫ nostrum ihesum cristū negantes

Cōmonere aūt vos volo scientes semel oīa· qm̄ ihus ꝓplm de terra egipti saluans· secundo eos q̄ nō crediderūt ꝑdidit· Angelos vero q̄ nō seruauerūt suū principatuz sed dereliquerūt suū domiciliū: in inditiuz magni diei vinculis eternis sub caligine reseruauit Sicut sodoma ⁊ gomorra ⁊ finitime ciuitates simili mō exfornicate et abeuntes post carnē alterā· facti sūt exemplū: ignis eterni penaz sustinentes· Similit̄ ⁊ hij quidē carnē maculant: dn̄acōnē aūt spernūt: maiestatē aūt blasphemāt· Cum michael archangelus cū dyabolo disputans altercaret̄ de moysi corpe· nō est ausus inditiū inferre blasphemie· ꝫ dixit· Imperet tibi deus· Hij autē quecūqꝫ quidem ignorant blasphemant· quecūqꝫ aūt naturalit̄ tanq̄ muta animalia norūt: in hijs corrūpunt̄· Ve illis qui via cayn abierūt ⁊ erroē balaam mercede effusi sūt et in cōtradictōne chore abierūt· Hij sūt in epulis suis macule conuiuātes sine timore semetipōs pascentes· nubes sine aqua que a ventis circūferūt̄· arbores autumnales īfructuose· bis mortue· eradicate· fluctus feri maris despumātes suas confusiones· sydera errātia q̄bus ꝓcella tenebraꝝ seruata ē in eternū· Prophetauit aūt et de hijs septimus ab adam enoch dicens· Ecce venit dn̄s in sanctis milibus suis facere inditiū ɔtra omnes et arguere oēs īpios de oīb⁹ opib⁹ impietatis eorū quib⁹ impie egerunt ⁊ de omnib⁹ duris que locuti sunt cōtra deū peccatores impij·

Hij sūt murmuratores querelosi scd̄m desideria sua ambulantes ⁊ os eoꝝ loquit̄ supbiam: mirātes ꝑsonas q̄stus causa· Vos autez carissimi memores estote verborū q̄ predicta sunt ab aplis dn̄i nr̄i ihesu xp̄i qui dicebant vobis qm̄ in nouissimis tempib⁹ venient illusores scd̄m desideria sua ambulantes in impietatib⁹· Hij sunt q̄ segregant semetipōs am̄ales spiritū nō hn̄tes· Vos aūt carissimi supedificātes vosmetipōs sanctissime nostre fidei: in spiritusancto orantes: ipōs vos ī dilectione dei seruate: expectantes misericordiā dn̄i nostri ihu xp̄i in vitā eternā Et hos quidez arguite iudicatos: illos vero saluate de igne rapientes· Alijs aūt miseremini in timore: odientes ⁊ eam q̄ carnalis est maculataz tunicā· Ei aūt q̄ potens est vos ɔseruare sine peccato ⁊ cōstituere an̄ ɔspectū glorie sue īmaculatos in exultatione: soli dō saluatoī nostro ꝑ ihm xp̄m dominū nostꝝ gloria magnificentia imperiū ⁊ potestas ante omne seculū ⁊ nūc ⁊ in oīa secula seculoꝝ amē·

¶ Explicit epl'a bt̄i Jude apl'i·
¶ Incipit ꝓlogus beati Johannis in Apocalipsim·

Johannes aplus ⁊ euangelista a xp̄o electus atqꝫ dilectus in tanto amore dilectionis vberior habit⁹ est: ut ī cena supra pectus ei⁹ recūberet ⁊ ad crucē astanti soli mr̄ez ꝓpriā ɔmendassz: ut quez nubere volentē ad amplexū virginitatis asciuerat: ip̄i ad custodiendam

virginez tradidiſſ. Hic itaq; aut ꝓpter verbū dei a teſtimoniū ihe
ſu xp̄i in pathmos inſulaz ſortitur exiliuz. illic ab eodem apocali
pſis preoſtenſa deſcribitur: ut ſi
cut in p̄ncipio canonis ideſt libri
geneſeos incorruptibile p̄ncipiuz
prenotaret: ita etiam incorruptibil'
finis p virginē in apocalipſi red
deret dicentis. Ego ſum alpha et
o. imtiuz a finis. Hic ē iohēs qui
ſciens ſupuemſſe ſibi diem egreſ
ſionis de corpe cōuocatis in epheſo diſcipulis deſcendit in defoſſuz
ſepulture ſue locū: orationeq; cō
pleta ꝛō didit ſpm̄ tā a dolore mor
tis factus extraneꝰ ꝙ a corrupcō
ne carnis noſcitur alienus. Cuiꝰ
tamen ſcripture diſpoſicō vel libri
ordinatio ideo a nobis per ſingu
la non exponitur: ut neſcientibꝰ
inquirendi deſiderium collocetur
a querentibus laboris fructus et
deo magiſterij doctrina ſeruet.

¶ Explicit prologus. Incipit liber apocalipſis beati iohannis apoſtoli. ¶ Ca. p̄mū.

Apocalipſis ihu xp̄i quam dedit illi deus palam facere ſeruis ſuis que oportet fieri cito a ſigmficauit mittens per angelum ſuuz ſeruo ſuo iohanni qui teſtimoniuz perhibuit verbo dei a teſtimoniū ihe ſu criſti quecunq; vidit. Beatus qui legit et qui audit verba prophetie huius et ſeruat ea que in ea ſcripta ſunt. Tempus em̄ prope eſt Johannes ſeptem eccleſijs

que ſunt in aſia. Gr̄a vob̄ et pax ab eo qui eſt a qui erat a qui ve
turus eſt a a ſeptem ſpiritibus q̄
in conſpectu throni eius ſunt a a
ihesu xp̄o qui eſt teſtis fidelis pri
mogenitus mortuoꝝ a princeps
regum terre qui dilexit nos et la
uit nos a peccatis noſtris in ſan
guine ſuo a fecit nos regnuz a ſa
cerdotes deo a patri ſuo: ipſi glia
a imperiū in ſecula ſeculoꝝ amen
Ecce venit cum nubibus a videbit
eum omnis oculus a qui eum pu
pugerūt. Et tūc plangent ſe ſup
eū omnes tribus terre: etiā amen
Ego ſū alpha a o. p̄ncipiū a finis
dicit dñs deꝰ qui ē a qui erat a q̄
venturꝰ ē oīpotēs. Ego iohēs fra
ter vr̄ a pticeps i tribulacōe a re
gno et patiētia in xp̄o ihu. fui in ī
ſula q̄ ap̄ellat pathmos ꝓp verbū dei a teſtimoniū ihu. Fui i ſpi
ritu in dñica die a audiui poſt me
vocem magnam tanq̄ tube dicen
tis. Q̄d vides ſcribe in libro et mit
te ſeptē eccleſijs ephēſo a ſmirne
a pergamo a thiatire a ſardis et
philadelphie a laodicie. Et conuerſus ſum ut viderem vocem que lo
quebatur mecum. Et conuerſus
vidi ſeptem candelabra aurea et
in medio ſeptem candelabroꝝ
aureoꝝ ſimilez filio hominis ve
ſtitum podere a precinctuz ad ma
millas zona aurea. Caput autez
eius a capilli erant candidi tāq̄
lana alba a tanq̄ nix. Et oculi eiꝰ
tanq̄ flamma ignis a pedes eius
ſimiles aurichalco ſicut in caminо
ardenti. Et vox illius tanq̄ vox
aquarum multarum a habebat
in dextera ſua ſtellas ſeptem.

Iſte lectiones gcludit. ꝓ Tu ad dñe

Et de ore ei⁹ gladius vtraq; pte acutus exibat ⁊ faties ei⁹ sicut sol lucet in virtute sua. Et cū vidisse; eum cecidi ad pedes eius tāq̄ mortuus. Et posuit dexterā suam super me dicens. Noli timere. Ego su; p̄mus ⁊ nouissimus ⁊ viuus ⁊ fui mortu⁹ ⁊ ecce sū viuens in secula seculo; ⁊ habebo claues mortis ⁊ inferni. Scribo ergo que vidisti ⁊ que sūt ⁊ que oportet fiei post hec Sacramentū septē stellaꝝ quas vidisti in dextera mea ⁊ septe; cā delabra aurea: septē stelle angeli sunt septē ecc̄iaꝝ ⁊ candelabra septē: septe; ecc̄ie sunt. ¶ Ca. ij.

Et angelo ephesi ecc̄ie scribe Hec dicit qui tenet septem stellas in dextera sua q̄ ambulat in medio septe; candelabro; aureorū. Scio opera tua ⁊ labore; et patientiā tuam ⁊ q̄ non potes sustīere malos. Et tēptasti eos qui se dicunt apostolos eē ⁊ non sūt ⁊ īuenisti eos mendaces Et patiētia; habes ⁊ sustinuisti ꝓpt̄ nomē meū ⁊ nō defecisti. Sed habeo aduersū te pauca q̄ caritatē tua; prima; reliquisti. Memor esto itaq; vnde excideris ⁊ age penitentiam ⁊ prima opa fac. Si naūt: venio tibi ⁊ mouebo candelabꝝ tuū de loco suo nisi penitentiā egeris. Sed hoc habes. q̄ odisti facta nicholaitaꝝ que ⁊ ego odi. Qui hab; aure; audiat: quid spūs dicat ecclesijs. Vincenti dabo edere de ligno vite q̄d est in paradiso dei mei Et angelo smirne ecc̄ie scribe Hec dicit prim⁹ et nouissim⁹ q̄ fuit mortuus ⁊ viuit. Scio tribulacōnem tuā ⁊ paupertatē tuam. ꝫ diues es ⁊ blasphemaris ab hijs qui se dicunt iudeos eē ⁊ nō sunt. ꝫ sūt synagoga sathane. Nihil horum timeas que passurus es. Ecce missurus est dyabolus ex vobis in carcerem ut temptemini ⁊ habebitis tribulacōem diebus decem. Esto fidelis vsq; ad morte; ⁊ dabo tibi coronā vite Qui habet aurem audiat: q̄d spūs dicat ecclesijs. Qui vicerit: nō ledetur a morte secūda Et angelo pgami ecc̄ie scribe Hec dicit qui habet rumphea; vtraq; pte acutā. Scio vbi habitas vbi sedes est sathane ⁊ tenes nomen meū ⁊ nō negasti fidem mea;. Et ī diebus illis antiphas testis me⁹ fidel' q̄ occisus est apud vos vbi sathanas habitat. Sz habeo aduersus te pauca. q̄a habes illic tenentes doctrinā balaam qui docebat balac mittere scandalū corā filijs israhel edere et fornicari: ita habes ⁊ tu tenentes doctrina; nicholaitaꝝ. Similit̄ penitentiā age si quo min⁹: venia; tibi cito ⁊ pugnabo cū illis in gladio oris mei. Qui habet aurē audiat: quid spiritus dicat ecclesijs. Vincenti dabo manna absconditū ⁊ dabo illi calculū candidū et in calculo nomen nouū scriptu; q̄d nemo scit nisi qui accipit. Et angelo thiatire ecclesie scribe. Hec dicit filius dei qui habet oculos tanq̄ flāmam ignis ⁊ pedes eius similes auricalco. Noui opa tua ⁊ fidē ⁊ caritatē tuam ⁊ ministeriū ⁊ patiētia; tuā ⁊ opa tua nouissima plura prioribus. Sz habeo aduersus te pauca. q̄ pmittis muliere; ihezabel q̄ se dicit ꝓpheten docere ⁊ seducere

seruos meos fornicari ⁊ mandu
caē de ydolotitis. Et dedi illi tpus
ut penitentiam ageret ⁊ nō vult
penitere a fornicacōe sua. Ecce ego
mitto eam in lectum ⁊ qui mechā
tur cum ea in tribulacōne maxīa
erunt. nisi penitentiaꝫ ab operib⁹
suis egerint ⁊ filios eius interfiti
am in mortē ⁊ scient omnes eccle
sie quia ego sum scrutans renes ⁊
corda et dabo vnicuiq; vestꝝ ꝟm
opera vestra. Vobis aūt dico et
ceteris qui thiatire estis. quicūq;
non habent doctrinam hanc qui
nō cognouerunt altitudinem sa
thane quemadmodū dicunt nō
mittam super vos aliud pondus
tamē id qd̄ habetis tenete donec
veniā. Et qui vicerit ⁊ custodierit
vsq; in finē opa mea: dabo illi po
testatē sup gētes ⁊ reget eas ī vir
ga ferrea ⁊ tanq̄ vas figuli ꝯfrin
gēt̄ sicut et ego accepi a pr̄e meo
⁊ dabo illi stellā matutinam. Qui
habet aurem audiat: quid spiri
tus dicat ecclesijs. ¶ Ca. iij.

Et angelo eccīe sardis scribe
Hec dicit qui habet septeꝫ
spūs dei ⁊ septē stellas. Scio opa
tua: qꝛ nomē hēs ꝙ viuas et mor
tu⁹ es Esto vigilans ⁊ ꝯfirma cete
ra q̄ moritura erāt. Nō em̄ inueīo
opa tua plena coraꝫ deo meo. In
mente g̊ habe qualit̄ acceperis ⁊
audieris ⁊ serua ⁊ penitentiā age
Si ergo nō vigilaueris veniā ad
te tanq̄ fur ⁊ nescies qua hora ve
niaꝫ ad te. Sꝫ habes pauca noīa
in sardis q̄ nō inq̄nauerunt vesti
menta sua ⁊ ambulabūt mecum
in albis. qꝛ digni sunt. Qui vicerit
sic vestietur vestimentis albis et
nō delebo nomen ei⁹ de libro vite
⁊ ꝯfitebor nomen ei⁹ coraꝫ patre
meo ⁊ coram angelis ei⁹. Qui ha
bet aureꝫ audiat: q̄d spūs dicat
ecclesijs Et angelo phila delphie
eccīe scribe. Hec dicit sanctus ⁊ ve
rus qui habet clauem dauid qui
aperit ⁊ nemo claudit: claudit ⁊
nemo aperit. Scio opa tua. Ecce
dedi coraꝫ te ostiū aptū qd̄ nemo
potest claudere. qꝛ modicā habes
virtutē ⁊ seruasti verbū meum ⁊
non negasti nomen meū. Ecce da
bo de synagoga sathane q̄ dicūt
se iudeos ēē ⁊ nō sūt. ꝫ mentiunt̄
Ecce fatiā illos ut veniant et ado
rent ante pedes tuos et scient q̄a
ego dilexi te. Qm̄ seruasti verbuꝫ
patiētie mee et ego seruabo te ab
hora tēptacōnis que ventura est
in orbeꝫ vniuersū temptare habi
tantes ī terra. Ecce venio cito. Te
ne qd̄ hēs: ut nemo accipiat coro
nam tuā. Qui vicerit fatiaꝫ illū co
lūnam in templo dei mei ⁊ foras
nō egredieť amplius. Et scribam
sup eū nomen dei mei ⁊ nomen ci
uitatis d̄i mei noue iherusalē que
descēdit de celo a deo meo ⁊ nomē
meū nouū. Qui habet aureꝫ audi
at: q̄d spūs dicat eccīijs. Et ange
lo laoditie eccīe scribe. Hec dicit
amen testis fidel' ⁊ verus qui est
p̄ncipiū creatuē dei. Scio opa tua
qꝛ neq; frigidus es neq; calidus.
Vtinā frigidus eēs aut calidus.
Sed qꝛ tepidus es et nec frigid⁹
nec calidus: incipiaꝫ te euomere
ex ore meo. qꝛ dicis ꝙ diues sū et
locupletatus ⁊ nullius egeo ⁊ ne
scis quia tu es miser et miserabi
lis ⁊ pauper et ⁊ cecus ⁊ nudus.

Suadeo tibi emere a me aurum igni
tum probatum ut locuples fias et vesti
mentis albis induaris ut non ap
pareat confusio nuditatis tue et col
lirio inunge oculos tuos ut vide
as. Ego quos amo arguo et casti
go. Emulare ergo et penitentiam
age. Ecce sto ad ostium et pulso. Si
quis audierit vocem meam et ape
ruerit mihi ianuam intrabo ad illum
et cenabo cum illo et ipse mecum. Qui vi
cerit dabo ei sedere mecum in thro
no meo. sicut et ego vici et sedi cum
patre meo in throno eius. Qui ha
bet aurem audiat: quid spiritus
dicat ecclesijs. ¶ Ca. iiij.

Post hec vidi et ecce ostium ap
tum in celo et vox prima quam
audiui tanquam tube loquentis mecum
dicens. Ascende huc et ostendam
tibi quod oportet fieri cito. Post hec
statim fui in spiritu. Et ecce sedes posi
ta erat in celo et supra sedem sedens
Et qui sedebat similis erat aspectu
lapidis iaspidis et sardinis et yris
erat in circuitu sedis similis visioni
smaragdine et in circuitu sedis sedilia
viginti quatuor et super thronos viginti
quatuor seniores sedentes circumamicti ve
stimentis albis et in capitibus eorum coro
ne auree et de throno procedunt ful
gura et voces et tonitrua et septem lam
pades ardentes ante thronum qui sunt
septem spiritus dei. Et in conspectu
sedis tanquam mare vitreum simile cri
stallo et in medio sedis et in circui
tu sedis quatuor animalia plena
oculis ante et retro. Et animal pri
mum simile leoni et secundum simile
vitulo et tertium animal habens fa
tiem quasi hominis et quartum ani
mal simile aquile volanti. Et qua
tuor animalia singula eorum habebant
alas senas et in circuitu et intus
plena sunt oculis Et requiem non ha
bebant die ac nocte dicentia sanctus
sanctus sanctus dominus deus om
nipotens qui erat et qui est et qui
venturus est. Et cum darent illa ani
malia gloriam et honorem et benedi
ctionem sedenti super thronum viuen
ti in secula seculorum: procidebant vi
gintiquatuor seniores ante seden
tem in throno et adorabant viuen
tem in secula seculorum et mittebant
coronas suas ante thronum dicen
tes. Dignus es domine deus noster
accipere gloriam et honorem et virtu
tem. quia tu creasti omnia et propter vo
luntatem tuam erant et creata sunt.

Et vidi in dextera ¶ Ca. v.
sedentis supra thronum librum
scriptum intus et foris signatum sigil
lis septem. Et vidi angelum fortem et
predicantem voce magna Quis est
dignus aperire librum et soluere sig
cula eius. Et nemo poterat neque in
celo neque in terra neque subtus terram
aperire librum neque respicere illum. Et
ego flebam multum. quoniam nemo
dignus inuentus est aperire librum
nec videre eum. Et vnus de senioribus
dixit mihi. Ne fleueris. Ecce vicit leo
de tribu iuda radix dauid aperire
librum et soluere septem signacula
eius. Et vidi et ecce in medio throni
et quatuor animalium et in medio se
niorum agnum stantem tanquam occisum
habentem cornua septem et oculos
septem qui sunt septem spiritus dei mis
si in omnem terram. Et venit et accepit
de dextera sedentis in throno librum
Et cum aperuisset librum quatuor animalia
et viginti quatuor seniores ceciderunt

corā agno habentes singuli cy
tharas et fialas aureas plenas
odoramentoꝝ que sūt oraciones sā
ctoꝝ q cantabāt canticū nouū di
centes· Dignꝰ es dñe accipe libꝝ
q apire signacula eiꝰ· qm occisus
es q redemisti nos deo in sanguīe
tuo ex omni tribu q lingua q po
pulo q nacōe q fecisti nos deo no
stro regnū q sacerdotes· Et regna
bunt sup terrā· Et vidi q audiui
vocē angelorꝝ multorꝝ in circuitu
throni q animaliū q seniorꝝ q erat
numerus eorꝝ miliamiliū dicētiū
voce magna Dignꝰ est agnꝰ qui
occisus ē accipe virtutē et diui
tatē q sapientiā q fortitudinē q ho
norē q gloriā q bñdictionē· Et om
nē creaturaꝫ que in cælo est q sup
terrā q sub terra et que sūt in ma
ri q que in eo: oēs audiui dicētes
sedenti in throno q agno Benedi
ctio q honor q gloria et ptās in se
cula seculorꝝ· Et quatuor aīalia
dicebant amē Et vigintiquatuor
seniores ceciderūt in facies suas et
adorauerunt viuentem in secula
seculoꝝ· ¶ Capitulū· vi·

Et vidi qꝫ aperuisset agnus
vnū de septē sigillis q audi
ui vnū de quatuor aīalibꝰ dicens
tanq̄ voce tonitrui· Veni q vide·
Et vidi q ecce equus albus q q̄ se
debat sup illū habebat arcū q da
ta est ei corona et exiuit vincens
ut vinceret· Et cū aperuisset sigillū se
cundū: audiui secūdū aīal dicēs
Veni q vide· Et exiuit aliꝰ equus
rufus q qui sedebat sup illū datū
ē ei ut sumeret pacē de terra q ut
inuicem se interficiāt q datus ē ei
gladius magnꝰ· Et cū aperuisset

sigillū tertiū: audiui tertiū aīal
dicens· Veni q vide· Et ecce equꝰ
niger q qui sedebat sup illū habe
bat stateram in manu sua· Et audi
ui tanq̄ vocem in medio quatuor
aīaliū dicentiuꝫ· Bilibris tritici de
nario vno q tres bilibres ordei de
nario vnoq vinū q oleū ne leseris
Et cum aperuisset sigillū quartum
audiui vocē quarti aīal dicētis
Veni q vide· Et ecce equꝰ pallidꝰ
q q̄ sedebat sup eū nomē illi morꝫ
et infernꝰ sequebat eū· Et data ē
illi potestas sup q̄tuor ptes terre i
terficere gladio fame et morte et
bestijs terre· Et cū aperuisset sigillū
q̄rtū: vidi subtus altare aīas in
terfectoꝝ pp̄ verbū dei q pp̄ testi
moniū qđ habebāt Et clamabāt
voce magna dicētes Vsq̄q dñe san
ctꝰ q verꝰ nō iudicas q nō vindi
cas sāguinē nostrū de hijs q̄ ha
bitāt i terra· Et date sūt illis singu
le stole albe q dictū ē illis ut requie
scerēt adhuc tps modicū: donec cō
pleant conserui eoꝝ q frēs eoꝝ q̄ in
terficiēdi sūt sicut q illi· Et vidi cum
aperuisset sigillū sextū q ecce terre mo
tus magnꝰ factꝰ ē· Et sol factus ē
niger tanq̄ saccꝰ cilicinꝰ q luna tō
ta facta ē sicut sāguis q stelle de cælo ce
ciderūt sup terrā sicut ficꝰ emittit gros
sos fructꝰ cū a vento magno mouet
Et celū recessit sicut liber involutꝰ
q oīs mons et insule de locis suis
mote sūt· Et reges terre q p̄ncipes
q tribuni q divites q fortes q oīs
seruus q liber abscōderunt se in
spelūcis q in petris montiū q di
cūt montibꝰ et petris cadite sup
nos et abscondite nos a facie se
dentis sup thronū q ab ira agni

qm̄ venit dies magnus ire ipsoꝝ
Et quis poterit stare. ¶ Ca·vij·

Post hec vidi quatuor ange
los stantes sup quatuor an
gulos terre: tenentes quatuor vē
tos terre ne flarent sup terrā· neqꝫ
sup mare neqꝫ in vllam arborē· Et
vidi alteꝝ angelū ascendentē ab
ortu solis habentez signū dei viui
⁊ clamauit voce magna: quatuor
angel' quib⁹ datū est nocere ter
re ⁊ mari dicēs· Nolite nocere ter
re ⁊ mari neqꝫ arboribus: quoad
usqꝫ signemus ꝑuos dei nostri in
frontib⁹ eoꝝ· Et audiui numeruz
signatoꝝ: centūqua dragītaqua
tuormilia signati ex oī tribu filio
rū israhel· Ex tribu iuda: duodecī
milia signati Ex tribu ruben: duo
decimmilia signati· Ex tribu gad
duodecīmilia signati· Ex tribu as
ser: duodecimmilia signati· Ex tri
bu neptalim: duodecīmilia signa
ti· Ex tribu manasse: duodecimmi
lia signati· Ex tribu symeon: duo
decimmilia signati· Ex tribu leui:
duodecimmilia signati· Ex tribu
ysachar: duodecimmilia signati·
Ex tribu zabulon: duodecimmilia
signati· Ex tribu ioseph: duodecī
milia sig̃ti· Ex tribu beīamin: duo
decimmilia sig̃ti Post hec vidi tur
bam magnā quā dinumerare ne
mo poterat: ex omnib⁹ gentibus
⁊ tribubus ⁊ popul' ⁊ līguis: stā
tes ante thronū ⁊ in ꝯspectu agni
amicti stolis albis et palme ī ma
nibus eorum· Et clamabant voce
magna dicētes Salus deo nostro
qui sedet sup thronuz ⁊ agno· Et
oēs angeli stabāt ī circuitu thro
ni ⁊ seniorū ⁊ quatuor animaliuz
et ceciderunt in cōspectu throni in
faties suas ⁊ adorauerūt deum di
centes amē Benedictio ⁊ claritas
⁊ sapiētia ⁊ gratiarū actio: honor
⁊ virtus ⁊ fortitudo deo nostro in
secula seculoꝝ amen· Et respōdit
vnus de senioribus ⁊ dixit mihi·
Hij qui amicti sunt stolis albis q̄
sunt ⁊ vnde venerunt. Et dixi illi
Domine mi tu scis· Et dixit m̄· Hij
sunt qui venerunt de tribulacōne
magna ⁊ lauerūt stolas suas et
dealbauerūt eas in sāguine agni
Ideo sunt ante thronū dei ⁊ serui
ent ei die ac nocte in templo eius
et qui sedet in throno habitabit
super illos· Nō esuriēt neqꝫ sitiēt
amplius neqꝫ cadet sup illos sol
neqꝫ vllus estus· qm̄ agnus qui
in medio throni est reget illos ⁊
deducet illos ad vite fontes aq̄ꝝ
⁊ absterget deus omnez lacrimā
ab oculis eoꝝ· ¶ Capitulū·viij·

Et cū aperuisset sigillū septi
mū: factū est silentiū in celo
quasi media hora· Et vidi septem
angelos stantes in cōspectu dei et
date sūt illis septem tube· Et ali⁹
angelus venit ⁊ stetit ante altare
habens thuribulū aureū et data
sunt illi incensa multa ut daret de
oracōnibus sanctorū omniū sup̄
altare aureuz qđ est ante thronū
dei· Et ascendit fumus incensoruz
de oracōnibus sanctoꝝ de manu
angeli coram deo· Et accepit āge
lus thuribulū aureuz ⁊ impleuit
illud de igne altaris ⁊ misit in ter
ra ⁊ facta sunt tonitrua ⁊ voces ⁊
fulgura ⁊ terremotus magnus ⁊
septē angeli qui habebant septē
tubas preparauerunt se ut tuba

canerēt. Et prim⁹ angelus tuba
cecinit. Et facta est grādo ⁊ ignis
mixta in sanguine ⁊ missum est ī
terraz. Et tertia ps terre ɔbusta ē
⁊ tertia ps arboꝝ ɔcremata est ⁊
oē fenū viride ɔbustū est. Et secū
dus angelus tuba cecinit et tāq̄
mons magn⁹ igne ardēs missus
ē in mare. Et facta est tertia pars
maris sanguis ⁊ mortua ē tertia
ps creature eoꝝ q̄ habebāt aīas
in mari ⁊ tertia ps nauiū interijt
Et terti⁹ angel⁹ tuba cecinit et ce
cidit de celo stella magna ardens
tanq̄ facula. Et cecidit in tertiam
ptē fluminū ⁊ in fontes aquaꝝ ⁊
nomen stelle dicit̄ absinthiū. Et
facta ē tertia ps aquarū in absin
thiū ⁊ multi hoīm mortui sunt de
aquis. qꝛ amare facte sūt Et quar
tus āgel⁹ cecinit ⁊ pcussa ē tertia
ps solis ⁊ tertia ps lune ⁊ tertia
ps stellaꝝ. ita ut obscuraēt̄ tertia
ps eoꝝ ⁊ diei nō luceret ps tertia
et nocti similit̄. Et vidi et audiui
vocē vnius aquile volantis p me
diū celi: dicētis voce magna. Ve
ve ve habitantib⁹ in terra de cete
ris vocib⁹ triū angeloꝝ qui erāt
tuba canituri. ¶ Capitulū. ix.

ET qn̄tus angelus tuba ceci
nit ⁊ vidi stellaz de celo ceci
disse in terrā et data est ei clauis
putei abissi. Et aperuit puteū abis
si et ascendit fum⁹ putei sic̄ fum⁹
fornacis magne ⁊ obscuratus ē
sol et aer de fumo putei. Et de fu
mo putei exierūt locuste in terrā
⁊ data ē illis potestas sicut habēt
ptātez scorpiones terre. Et p̄ceptū
ē illis ne lederēt fenū terre neqꝫ oē
viride neqꝫ oēm arborē. nisi tm̄ ho
mines q̄ nō hn̄t signū dei in fron
tibus suis. Et dictū est eis ne occi
derent eos. ꝫ ut crutiarent̄ mensi
b⁹ qn̄qꝫ. Et crutiatus eorū ut cru
tiatus scorpij: cū pcutit hominez.
Et in dieb⁹ illis querēt hoīes mor
tē ⁊ nō inueniēt eā ⁊ desiderabūt
mori ⁊ fugiet mors ab eis. Et simi
litudines locustaꝝ sil'es equis pa
ratis ad p̄liū ⁊ sup capita eaꝝ tā
q̄ corone similes auro ⁊ faties ea
rū tanq̄ faties hoīm. Et habebāt
capillos sicut capillos mulieꝝ ⁊
dentes eaꝝ sicut dētes leonū erāt
Et habebant loricas sicut loricas
ferreas ⁊ vox alaꝝ illaꝝ sicut vox
curruū equoꝝ multoꝝ currentiū
in bellū. Et habebāt caudas simi
les scorpionū ⁊ aculei erāt in cau
dis eaꝝ ⁊ ptās eaꝝ nocere hoīb⁹
mēsib⁹ qn̄qꝫ. Et habebāt sup se re
gē angelū abissi cui nomē hebra
ice abaddon. grece aūt appollion
⁊ latīe hn̄s nomē exterminās. Ve
vnum abijt ⁊ ecce veniūt adhuc
duo ve post hec. Et sext⁹ āgelus
tuba cecinit ⁊ audiui vocē vnam
ex quatuor cornibus altaris au
rei quod est ante oculos dei: dicē
tem sexto angelo qui habebat tu
bam. Solue quatuor āgelos qui
alligati sūt in flumine magno eu
fraten. Et soluti sunt quatuor an
geli qui parati erant in horam et
diem ⁊ mensem ⁊ annum ut occi
derent tertiam partem hominum
Et numerus equestris exercitus
vities milies denamilia et audi
ui numerum eorum et ita vidi
equos in visione. Et qui sedebāt
super eos habebant loricas ig
neas ⁊ iacinctinas ⁊ sulphureas

⁊ capita equorum erāt tāq̄ capita
leonū ⁊ de ore eorum ꝓcedit ignis
⁊ fumꝰ ⁊ sulphur· Et ab hijs tri
bus plagis occisa ē tertia ꝑs ho
minū de igne ⁊ de fumo ⁊ sulphu
re que ꝓcedebant ex ore ipsorum
Potestas enim equoꝝ in ore eoꝝ
est ⁊ in caudis eorum· Naꝫ caude
eorum similes serpentibus haben
tes capita ⁊ in hijs nocēt· Et cetei
homines qui nō sūt occisi in hijs
plagis neqꝫ penitentiaꝫ egerunt
de operibus manuū suaruꝫ ut nō
adorarent demonia et simulacra
aurea ⁊ ãgentea ⁊ erea ⁊ lapidea
⁊ lignea que neqꝫ videre possunt
neqꝫ audire neqꝫ ambulare ⁊ nō
egerūt penitentiā ab homicidijs
suis neqꝫ a veneficijs suis neqꝫ a
fornicacōe sua neqꝫ a furtis suis·

Et vidi aliū ange ¶ Ca·x·
lum fortem descendentē de ce
lo amictum nube ⁊ yris in capite
eius Et faties eius erat ut sol ⁊ pe
des eiꝰ tanq̄ colūna ignis· Et ha
bebat in manu sua libellū apertū
⁊ posuit pedem suuꝫ dexterū supra
mare: sinistꝝ autem super terrā ⁊
clamauit voce magna quēadmo
dum cuꝫ leo rugit· Et cū clamassꝫ
locuta sūt septē toītrua voces suas
et cū locuta fuissent septē toītrua
voces suas ⁊ ego scripturꝰ erā· Et
audiui vocem de celo dicentē mihi
Signa que locuta sunt septē toni
trua et noli ea scribere· Et angelꝰ
quem vidi stantem supra mare ⁊
supra terrā leuauit manuꝫ suam
ad celū ⁊ iurauit per viuentem in
secula seculoꝝ qui creauit celuꝫ et
ea que in eo sunt ⁊ terrā ⁊ ea q̄ in
ea sunt ⁊ mare ⁊ ea que in eo sūt·
quia tempus nō erit amplius· ꝫ
in diebꝰ vocis septimi angeli cuꝫ
ceperit tuba canere: cōsūmabitur
misteriū dei sicut euangelisauit ꝑ
suos suos ꝓphetas· Et audiui vo
cem de celo iteꝝ loquentē mecum
⁊ dicētem· Vade ⁊ accipe libꝝ ap
tum de manu angeli stantis supr̄
mare ⁊ super terrā· Et abij ad an
gelum dicens ei ut daret mihi li
brū ⁊ dixit mihi· Accipe librum ⁊
deuora illum ⁊ fatiet amaricari vē
trem tuū· sed in ore tuo erit dulce
tanq̄ mel Et accepi librum de ma
nu angeli ⁊ deuoraui illū ⁊ erat ī
ore meo tanq̄ mel dulce· Et cuꝫ de
uorassem eū: amaricatus est ven
ter meus Et dixit mihi· Oportet te
iteꝝ ꝓphetare gentibꝰ ⁊ populꝰ ⁊
linguis ⁊ regibꝫ multis· ¶ Ca·xi·

Et datus est mihi calamus
similis virge ⁊ dictum est m̄
Surge ⁊ metire templū dei et alta
re ⁊ adorantes in eo Atrium vero
qđ est foris templū eice foãs ⁊ ne
metiaris illud· quoniā datuꝫ est
gentibus· Et ciuitatem sanctā cal
cabunt mensibus quadraginta
duobꝫ· Et dabo duobus testibus
meis et ꝓphetabunt diebꝰ mille
ducentissexaginta amicti saccis·
Hij sunt due oliue ⁊ duo cādela
bra in cōspectu domini terre stan
tes· Et si quis voluerit eos nocere
ignis exiet de ore eoꝝ ⁊ deuoãbit
inimicos eoruꝫ et si quis voluerit
eos ledere sic oportet eum occidi·
Hij habent potestateꝫ claudendi
celum ne pluat diebus ꝓphetie il
loꝝ ⁊ potestatē habent super aq̄s
conuertendi eas in sanguineꝫ et
ꝑcutere terram omni plaga quo

tienscũq; voluerint Et cũ finierint
testimoniũ suuz bestia que ascen
dit de abisso fatiet aduersus eos
bellũ ⁊ vincet illos ⁊ occidet eos.
Et corpa eoꝝ iacebunt in plateis
ciuitatis magne que vocatur spi
ritualiter sodoma ⁊ egiptus vbi
⁊ dñs eorũ crucifixꝰ ẽ. Et videbũt
de tribubus ⁊ de populis ⁊ liguis
et gentibꝰ corpa eoꝝ ꝑ tres dies
⁊ dimidiũ ⁊ corpa eoꝝ nõ sinent
poni in monumentis. Et inhabi
tantes terrã gaudebũt sup illos
⁊ iocundabunt ⁊ muneã mittẽt
inuicez. qm̃ hij duo ꝓphete crutia
uerũt eos qui inhabitabant sup
terrã. Et post dies tres ⁊ dimidiũ
spũs vite a deo intrabit in eos.
Et steterũt sup pedes suos ⁊ timor
magnꝰ cecidit sup eos qui vide
rũt eos. Et audierũt vocẽ magnã
de celo dicentẽ eis. Ascendite huc
Et ascenderũt in celũ in nube ⁊ vi
derunt illos inimici eoꝝ. Et in illa
hoã factus ẽ terremotus magnꝰ
et decĩa ps ciuitatis cecidit. Et oc
cisi sunt in terremotu nomina ho
minũ septẽmilia ⁊ reliqui in timo
rez sunt missi ⁊ dederũt gloriaz deo
celi. Ve secũdũ abijt ⁊ ecce ve ter
tiũ veniet cito. Et septimꝰ angelꝰ
tuba cecinit ⁊ facte sunt voces ma
gne in celo dicentes. Factũ est re
gnũ huius mũdi dñi nostri ⁊ cri
sti eiꝰ ⁊ regnabũt in secula seculo
rũ amen. Et viginti quatuor seni
ores q̃ in ꝯspectu dei sedent in sedi
bus suis ceciderũt in faties suas ⁊
adorauerũt deũ dicẽtes Grãs agi
mꝰ tibi dñe deꝰ nr̃ oĩpotens q̃ es
⁊ qui eras ⁊ q̃ venturꝰ es. qꝛ acce
pisti virtutẽ tuã magnã ⁊ regna

sti. Et irate sũt gentes ⁊ aduenit
ira tua ⁊ tempꝰ mortuoꝝ iudica
ri ⁊ reddere mercedẽ seruis tuis ꝓ
phetis ⁊ sanctis ⁊ timẽtibꝰ nomẽ
tuũ pusillis ⁊ magnis ⁊ extermi
nandi eos q̃ corruperunt terraz.
Et aptũ est tẽplũ ¶ Ca. xij.
dei ĩ celo ⁊ visa est archa te
stamenti eius in templo eiꝰ. Et fa
cta sũt fulgura ⁊ voces ⁊ terremo
tꝰ ⁊ grãdo mag̃. Et signũ magnũ
apparuit ĩ celo. Mulier amicta so
le ⁊ luna sub pedibꝰ eiꝰ ⁊ in capi
te eius corona stellaꝝ duodecim
Et in vtero hñs ⁊ clamabat ꝑtu
riens ⁊ crutiat ut pariat. Et visũ
est aliud signũ in celo Et ecce dra
co magnus rufus hñs capita se
ptẽ ⁊ cornua decez ⁊ in capitibus
eius septez dyademata et cauda
eiꝰ trahebat tertiã ꝑtem stellarũ
celi ⁊ misit eas in terraz. Et draco
stetit ante mulierẽ que erat pari
tura: ut cũ peperisset filiũ eiꝰ deuo
raret Et pepit filium masculũ qui
recturus erat oẽs gẽtes in virga
ferrea. Et raptus est filius eiꝰ ad
deũ ⁊ ad thronuz eiꝰ et mulier fu
git ĩ solitudinẽ vbi hẽbat locũ pa
ratuz a deo ut ibi pascat eã diebꝰ
milleducẽtissexagĩta. Et factũ ẽ p̃
liũ magnũ in celo. Michahel ⁊ ã
geli eiꝰ p̃liabãt cũ dracone ⁊ dra
co pugnabat ⁊ angeli eiꝰ ⁊ ñ va
luerũt neq; locus ĩuẽtus est eorũ
ampliꝰ in celo. Et ꝓiectus ẽ draco
ille magnꝰ serpens antiquꝰ qui
vocat dyabolus ⁊ sathanas qui
seducit vniuersum orbem ⁊ proie
ctus est in terram et angeli eius
cum illo missi sunt. Et audiui vo
cem magnam in celo dicentem.

Nunc facta est salus ⁊ virtus ⁊ re
gnū dei nostri ⁊ potestas xp̄i ei⁹·
q̄ ꝓiectus est accusator fratrum
nostroꝝ qui accusabat illos ante
conspectū dei nostri die ac nocte·
Et ip̄i vicerunt eum ꝓpter sangui
nem agni ⁊ ꝓpter verbū testimo
nij sui ⁊ nō dilexerunt animas su
as vsq̄ ad mortē· Propterea leta
mini celi ⁊ qui habitatis ī eis Ve
terre et mari· quia descendit dya
bolus ad vos habens irā magnā
sciens q̄ modicū tempus habet
Et postq̄ vidit draco q̄ ꝓiectus
eēt in terraz: persecutus est mulie
rem que pepit masculum· Et date
sunt mulieri ale due aq̄le magne
ut volaret in desertū in locum suū
vbi alitur per tempus ⁊ tempora
⁊ dimidiū temporis a facie serpē
tis· Et misit serpēs ex ore suo post
mulierem aquaz tanq̄ flumē: ut
eam faceret tr̄hi a flumine· Et ad
iuuit terra mulierez ⁊ aperuit ter
ra os suuz ⁊ obsorbuit flumē q̄d
misit draco de ore suo· Et iratus ē
draco in mulierez ⁊ abijt facere p̄
lium cū reliquis de semine eius q̄
custodiunt mandata dei ⁊ habēt
testimoniū ihesu xp̄i Et stetit sup
arenam maris· ¶ Ca·xiij·

Et vidi de mari bestiam ascē
dentem habentem capita se
ptez ⁊ cornua decē ⁊ super cornua
eius decem dyademata ⁊ super ca
pita eius nomina blasphemie Et
bestia quam vidi similis eāt par
do ⁊ pedes ei⁹ sicut pedes vrsi ⁊ os
ei⁹ sicut os leonis· Et dedit illi dr̄
co virtutem suam ⁊ potestatē ma
gnaz· Et vidi vnum de capitibus
suis quasi occisū in mortem ⁊ pla
ga mortis ei⁹ cuāta est· Et āmira
ta est vniūsa terra post bestiaz Et
adorauerunt draconez qui dedit
potestatē bestie ⁊ adorauerunt be
stiam dicētes· Quis similis bestie
⁊ quis poterit pugnaē cum illa·
Et datum est ei os loquens mag̃
⁊ blasphemiaz ⁊ data est ei ptās
facere menses quadragītaduos
Et aperuit os suū ī blasphemias
ad deum blasphemaē nomen ei⁹
⁊ tabernaculū ei⁹ et eos qui in ce
lo habitant· Et datū est illi bellū
facere cum sanctis ⁊ vincere eos·
Et data est illi potestas in omnē
tribū ⁊ populū ⁊ linguam ⁊ gen
tem ⁊ adorauerūt eam omnes q̄
inhabitabant terraz: quorū non
sunt scripta nomina in libro vite
agni q̄ occisus est ab origine mū
di· Si quis habet aurem audiat·
Qui in captiuitatem duxeit: in ca
ptiuitatē vadet· qui in gladio oc
cideit: oportet eum gladio occidi
Hic est patientia ⁊ fides sanctoꝝ
Et vidi aliaz bestiā ascendentē de
terra ⁊ habebat cornua duo simi
lia agni ⁊ loquebat̄ sicut draco·
Et potestatem prioris bestie oēm
fatiebat in conspectu ei⁹ ⁊ fecit ter
ram ⁊ habitantes ī ea adorare be
stiam p̄maz cuius curata est pla
ga mortis· Et fecit signa magna:
ut etiam ignē faceret de celo descē
dere in terrā in conspectu hominū·
Et seducit habitantes ī terra ꝓpt̄
signa q̄ data sūt illi facere ī cōspe
ctu bestie: dicens habitantib⁹ in
terra ut fatiant ymaginez bestie
que habet plagā gladij ⁊ vixit·
Et datū ē illi ut daret spiritū yma
gini bestie ⁊ ut loquatur ymago

bestie ⁊ fatiet ut quicunq; nō ād
orauerint ymaginem bestie occi
dantur. Et fatiet omnes pusillos
⁊ magnos ⁊ diuites et pauperes
⁊ liberos ⁊ seruos habere caracte
rem in manu dextera aut in fron
tibus suis ⁊ ne quis possit emere
aut vendere nisi habeat caracterē
nominis bestie aut nomē aut nu
merū nominis eius. Hic sapiētia
est. Qui habet intellectum comput
tet numerū bestie. Numerus enī
hominis est et numerus eius sex
centi sexagintasex. ¶ Ca. xiiij.

ET vidi ecce agnus stabat
supra montē syon ⁊ cū eo cē
tum quadragintaquatuor milia
habentes nomē eius ⁊ nomen pa
tris eius scriptū in frontib⁹ suis.
Et audiui vocē de celo tanq; vocē
aquaꝝ multaꝝ ⁊ tanq; vocem to
nitrui magni ⁊ vocē quā audiui
sicut citharedoꝝ citharizantiuꝝ
in citharis suis. Et cantabant q̄
si canticū nouū ante sedeꝝ et ante
q̄tuor animalia et seniores ⁊ nemo
poterat dicere canticuꝫ nouuꝫ nisi
illa centū quadragintaq̄tuor milia
qui empti sūt de terra. Hi sunt q̄
cū mulieribus non sūt coinquina
ti: virgines enī sunt. Hi sequunt
agnū quocunq; ierit. Hi empti sūt
ex oīb⁹ p̄mitie deo ⁊ agno ⁊ in ore
eoꝝ non ē inuentū mendatiū. Si
ne macula enī sūt ante thronū dei.
Et vidi alterū angelū volantē per
medium celū habentē euangeliū eter
nū ut euāgelizaret sedentib⁹ super
terrā et sup oēm gentē ⁊ tribū et
lingua ⁊ p̄plm dicēs magna voce
Timete dñm ⁊ date illi honorem
q̄ venit hora iudicij ei⁹ ⁊ adorate
eū qui fecit celū ⁊ terrā mare ⁊ fon
tes aquaꝝ. Et alius angelus secu
tus est dicens. Cecidit cecidit ba
bilon illa magna que a vino ire
fornicationis sue potauit oēs gen
tes. Et tertius angelus secutus ē illos dicens voce magna. Si quis
adorauerit bestiā ⁊ ymaginē ei⁹
⁊ acceperit caracterē in fronte sua
aut in manu sua: hic bibet de vino
ire dei q̄d mixtū est mero in calice
ire ipsius. Et cruciabit̄ igne ⁊ sul
phure in ospectu angelorū sancto
rū ⁊ ante ospectum agni. Et fumus
tormentoꝝ eoꝝ ascendet in secula
seculoꝝ. Nec habent requiē die ac no
cte qui adorauerūt bestiaꝫ ⁊ yma
ginē ei⁹ ⁊ si quis acceperit caracte
reꝫ nois ei⁹. Hic sapiētia sanctorū
est q̄ custodiūt mandata dei ⁊ fidē
ihu. Et audiui vocem de celo dicē
tem mihi. Scribe. Bti mortui qui in
dño moriunt̄. Amodo iam dicit spūs
ut requiescant a laboribus suis.
Opa enī illoꝝ sequunt̄ illos. Et vi
di ⁊ ecce nubē candidā ⁊ sup̄ nu
beꝫ sedētem similē filio hominis habē
tem in capite suo coronā aureā ⁊
in manu sua falceꝫ acutā. Et alius
angelus exiuit de tēplo: clamans
voce magna ad sedētem sup nubē
Mitte falcē tuam ⁊ mete. q̄ venit
hora ut metat̄. q̄m aruit messis
terre. Et misit qui sedebat sup nu
bem falcem suā in terram ⁊ demes
suit eā. Et alius angelus exiuit de
templo q̄d est in celo: habens et
ipse falcem acutaꝫ. Et alius ange
lus exiuit de altari qui habebat
potestatem supra ignem et excla
mauit voce magna ad eum qui
habebat falcem acutam dicens.

Mitte falcem tuaz acutaz ⁊ vinde
mia botros vinee terre· quoniaz
mature sunt vue ei⁹ Et misit ange
lus falcē suam acutaz in terram ⁊
vindemiauit vineam terre ⁊ misit
in lacum ire dei magnum · Et cal
catus est lacus extra ciuitatez et
exiuit sanguis de lacu vsqꝫ ad fre
nos eq̊ꝝ ꝑ stadia millesexcēta·

Et vidi aliud si ¶ Ca·xv·
gnū in celo magnuz ⁊ mira
bile: angelos septē habentes pla
gas septem nouissimas· quoniā
in illis consūmata est ira dei· Et vi
di tanq̄ mare vitreū mixtuz igne
⁊ eos qui vicerunt bestiaz ⁊ yma
ginem ei⁹ ⁊ numerū nominis ei⁹
stantes supra mare vitreū: habē
tes cytharas dei ⁊ cantantes can
ticū moysi serui dei ⁊ cāticuz agni
dicentes· Magna ⁊ mirabilia sūt
opera tua domine de⁹ omnipotēs
iuste ⁊ vere sūt vie tue domine rex
seculoruz· Quis non timebit te do
mine ⁊ magnificabit nomē tuū·
Quia solus pius es· quoniaz om
nes gentes venient ⁊ adorabunt
in conspectu tuo· quoniaz iuditia
tua manifesta sunt· Et post hec vi
di ⁊ ecce apertū est templū taber
naculi testimonij in celo· Et exierīt
septem angeli habētes septē pla
gas de templo: vestiti lapide mū
do ⁊ cādido ⁊ precincti circa pecto
ra zonis aureis· Et vnuz de quatu
or animalibus dedit septem āge
lis septem fialas aureas: plenas
iracundie dei viuentis in secula se
culoꝝ Et impletū est templum di
fumo a maiestate dei ⁊ de virtute
ei⁹ ⁊ nemo poteāt introire in tem
plum· donec consūmarētur septē
plage septē angeloꝝ· ¶ Ca·xvi·

Et audiui vocem magnā de
templo dicentē septem āge
lis· Ite ⁊ effundite septem fialas
ire dei in terram · Et abijt primus
angelus ⁊ effudit fialam suaz in
terram ⁊ factum est vulnus seuū
⁊ pessimum in homines qui habe
bant caracterem bestie ⁊ in eos q̄
adorauerunt bestiam ⁊ ymaginē
ei⁹· Et secundus angelus effudit
fialam suam in mare ⁊ factus est
sāguis tanq̄ mortui ⁊ omnis ani
ma viuens mortua est in mari Et
tertius effudit fialam suā sup flu
mina ⁊ super fontes aquarū et fa
ctus est sanguis· Et audiui ange
lum aquarū dicentem· Iustus es
domine qui es ⁊ qui eras sanctus
qui hoc iudicasti· qꝛ sanguinez sā
ctorū ⁊ ꝓphetarum effuderūt et sā
guinem eis dedisti bibere· Digni
enim sunt· Et audiui alterū dicen
tem· Etiam domine deus omnipo
tens: vera et iusta iuditia tua· Et
quartus angelus effudit fialam
suam in solem ⁊ datū est illi estu
affligere homines ⁊ igni· Et estua
uerunt homines estu magno et
blasphemauerēt nomen dei habē
tis potestatem super has plagas
neqꝫ egerunt penitentiā ut darēt
illi gloriā· Et quintus angelus ef
fudit fialaz suā super sedem bestie
⁊ factum est regnū ei⁹ tenebrosū
Et ꝯmanducauerunt linguas su
as pre dolore ⁊ blasphemauerūt
deum celi pre doloribus ⁊ vulneri
bus suis ⁊ non egerūt penitentiā
ex operibz suis· Et sextus angelus
effudit fialam suam in flumen il
lud magnum eufraten ⁊ siccauit

aquā eius ut preparet̄ via r̄gib⁹
ab ortu solis. Et vidi de ore draco
nis ⁊ de ore bestie ⁊ de ore pseudo
ꝓphete exire spiritus tres īmūdos
in modū ranaꝝ. Sunt em̄ spirit⁹
demoniorū fatientes signa ⁊ pro
cedunt ad reges totius terre con
gregare illos in prelium ad diez
magnum omnipotentis dei. Ecce
venio sicut fur. Beatus q̄ vigilat
⁊ custodit vestimenta sua ne nu
dus ambulet ⁊ videant turpitu
dinē ei⁹. Et ꝯgregabit illos in lo
cuz qui vocat̄ hebraice armaged
don. Et septimus angel⁹ effudit
fialam suaz in aerem ⁊ exiuit vox
magna de tēplo a throno dicens
Factum est: Et facta sunt fulgura
⁊ voces ⁊ tonitrua ⁊ terremotus
factus est magnus qualis nunq̄
fuit ex quo homines fuerūt super
terrā: talis terremotus sic magn⁹
Et facta est ciuitas magna ī tres
ptes ⁊ ciuitates gentiū ceciderūt.
Et babilon magna veīt in memo
riam ante deū: dare illi calicem vi
ni īdignacōnis ire eius. Et omnis
insula fugit ⁊ montes nō sunt in
uenti. Et grando magna sicut ta
lentū descendit de celo ī homines
⁊ blasphemauerūt homines deū
ꝓpter plagam grandinis. quoni
am magna facta est vehemēter.

Et venit vnus de ¶ Ca. xvij.
septē angel̄ qui habebant
septem fialas ⁊ locutus est mecū
dicens. Veni ⁊ ostendaz tibi dā
nacōnem meretricis magne que
sedet super aquas multas cum q̄
fornicati sunt reges terre ⁊ inebri
ati sunt qui inhabitant terraz de
vino ꝓstitutionis eius. Et abstu
lit me in spiritu in desertum. Et vi
di mulierem sedentez super bestiā
coccineam: plenam nominibus
blasphemie: habentem capita se
ptem ⁊ cornua decē. Et mulier eāt
circumdata purpura ⁊ coccino ⁊
inaurata auro ⁊ lapide precōso ⁊
margaritis: habens poculū aure
um ī manu sua plenum abhomi
natione ⁊ immunditia fornicacō
nis eius Et in fronte eius nomen
scriptum babilon magna: mater
fornicationū ⁊ abhominationuz
terre. Et vidi mulierem ebriam de
sanguine sanctoꝝ ⁊ de sanguine
martiꝝ ihu. Et mirat⁹ sū cū vide
rez illaz āmiracōne mag̅. Et dixit
m̄ angel⁹ Quare miraris. Ego di
cā tibi sacramentū mulieris ⁊ be
stie que portat eā que habz capi
ta septem et cornua decez. Bestia
quā vidisti fuit et non est ⁊ ascē
sura ē de abisso ⁊ ī īteritū ibit ⁊ mi
rabūt̄ inhabitantes terrā quoꝝ
non sunt scripta nomina in libro
vite a ꝯstitutione mundi vidētes
bestiaz que erat ⁊ non est. Et hic
est sensus qui habet sapientiaz.
Septē capita septem montes sūt
supra quos mulier sedet ⁊ septez
reges. Rn̄qz ceciderūt. vnus est et
alius nōdū venit. Et cuz venerit:
oportet illū breue temp⁹ manere
Et bestia que erat et non ē ⁊ ipsa
octaua est ⁊ de septem est. Et in in
teritū vadit. Et decez cornua q̄ vi
disti decem reges sunt qui regnuz
nondum acceperunt. sed potesta
tem tanq̄ reges vna hora accipi
ent post bestiam. Hij vnum con
silium habent ⁊ virtutem et po
testatem suam bestie tradent.

Hij cū agno pugnabunt ⁊ agnꝰ
vincet illos· quoniā dominus do
minoꝝ est ⁊ rex regum ⁊ qui cum
illo sūt vocati ⁊ electi et fideles· Et
dixit mihi· Aque q̄s vidisti vbi
meretrix sedet populi sunt ⁊ gētes
et lingue et decem cornua que vi
disti in bestia hij odient fornica
riam ⁊ desolatā fatient illaꝫ ⁊ nu
dam ⁊ carnes eius manducabūt
et ip̄am igni concremabunt· Deꝰ
enim dedit in corda eoꝝ ut fatiāt
quod placitū ē illi: ut dent regnū
suum bestie donec consūmentur
verba dei· Et mulier quaꝫ vidisti
est ciuitas magna que habet re
gnū sup̄ reges terre· ¶ Ca· xviij·

Et post hec vidi aliū angelū
descendentē de celo habentēꝫ
potestatem magnam ⁊ terra illu
minata est a gloria eius Et clama
uit in fortitudine dicens· Cecidit
cecidit babilon magna ⁊ facta ē
habitatio demoniorum et custo
dia omnis spiritus immūdi ⁊ cu
stodia omnis volucris immunde
et odibilis· quia de vino ire forni
cationis eius biberunt omnes gē
tes Et reges terre cum illa fornica
ti sunt et mercatores terre de vir
tute delitiarum eius diuites facti
sunt· Et audiui aliam vocem de ce
lo dicentem· Exite de illa populus
meus ⁊ ne participes sitis delicto
rum eius ⁊ de plagis eius non ac
cipiatis· Quoniam peruenerunt
peccata eius vsq̄ ad celum ⁊ recor
datus est dominus iniquitatum
eius· Reddite illi sicut ⁊ ipsa red
didit vobis ⁊ duplicate duplitia
scd̄m opera eius· In poculo quo
miscuit vobis miscete illi duplum

Quantū glorificauit se ⁊ ī delicijs
fuit· tantū date illi tormentum et
luctum· quia in corde suo dicit Se
deo regina ⁊ vidua non sum ⁊ lu
ctum non videbo· Ideo in vna die
venient plage eius mors ⁊ luctꝰ
⁊ fames ⁊ igni comburetur· quia
fortis est deus qui iudicabit illaꝫ
Et flebunt et plangent se super il
lam reges terre qui cum illa forni
cati sunt ⁊ in delicijs vixerunt cuꝫ
viderint fumum incendij eius: lō
ge stantes propter timorē tormē
torum eius dicentes· Ve ve ciui
tas illa magna babilō ⁊ ciuitas
illa fortis· quoniam vna hora ve
nit iuditium· Et negotiatores ter
re flebunt super illam et lugebūt
quoniā merces eorū nemo emet
amplius: mercem auri ⁊ argenti
⁊ lapidis pretiosi ⁊ margarite et
bissi ⁊ purpure ⁊ serici et coccini
⁊ oē lignū thynū ⁊ oīa vasa ebo
ris ⁊ oīa vasa de lapide p̄tioso ⁊
eramēto ⁊ ferro ⁊ marmoē ⁊ cyna
momū ⁊ amomū ⁊ odoramētorū
⁊ vnguenti ⁊ thuris ⁊ vini ⁊ olei
⁊ simile ⁊ tritici ⁊ iumentorum ⁊
ouium ⁊ equorū ⁊ redarū ⁊ man
cipiorum ⁊ animaruꝫ hominum·
Et poma tua ⁊ desideia anime tue
discesserunt a te ⁊ omnia pinguia
⁊ predara perierunt a te et ampli
us illa iam non inuenient merca
tores hominum· Qui diuites facti
sunt ab ea longe stabunt propt̄
timorem tormentoꝝ eius: flentes
ac lugentes et dicentes· Ve ve ci
uitas illa magna que amicta eāt
bisso ⁊ purpura ⁊ cocco ⁊ deaura
ta ē auro ⁊ lapide pretioso ⁊ mar
garitis· q̄niaꝫ vna hora destitute

sūt tante diuitie. Et omnis gubernator ⁊ omnes qui in lacu3 nauigant ⁊ naute ⁊ qui in mari operātur: longe steterūt ⁊ clamauerūt videntes locū incendij eius dicentes. Que similis ciuitati huic magne. Et miserūt puluerem sup capita sua ⁊ clamauerunt flentes ⁊ lugentes dicentes. Ve ve ciuitas illa magna in q̄ diuites facti sunt omnes qui habebāt naues ī mari de p̄cijs eius. qm̄ vna hora desolata est. Exulta sup eā celū et sācti apostoli ⁊ ꝓphe. qm̄ iudicauit deus iuditiū vestru3 de illa. Et sustulit vnus angelus fortis lapidem quasi molare3 magnu3 ⁊ misit in mare dicens. Hoc impetu mittet̄ babilon ciuitas illa magna ⁊ vltra ia3 nō inuenie t̄. Et vox cytharedoꝝ ⁊ musicoꝝ ⁊ tybia canentium ⁊ tuba nō audie t̄ in te amplius et omnis artifex omnisq3 ars non īuenie t̄ in te amplius ⁊ vox mole non audie t̄ in te ampli9. Et lux lucerne nō lucebit in te āpli9 ⁊ vox sponsi ⁊ sponse non audie t̄ adhuc ī te. q̄ mercatores tui erāt pn̄cipes terre. q̄ in veneficijs tuis errauerūt omnes gentes. Et ī ea sanguis ꝓphaꝝ ⁊ sanctoꝝ inuentus est ⁊ omniū qui īterfecti sunt in terra.

¶ Capitulū. xix.

Post hec audiui quasi vocem tubaꝝ multarū in celo dicētiū alleluia. Laus ⁊ gloria ⁊ virt9 deo nostro est. q̄a vera ⁊ iusta iuditia sunt ei9 qui iudicauit de meretrice magna que corrupit terrā in prostitutione sua ⁊ vindicauit sanguinem seruoꝝ suorum de manibus eius. Et iterum dixerūt alleluia. Et fumus ei9 ascendit in secula seculorum. Et ceciderunt seniores vigintiq̄tuor ⁊ quatuor amālia ⁊ adorauerunt deum sedentem super thronū dicentes amen alleluia Et vox de throno exiuit dicēs Laudem dicite deo nostro omnes sancti eius ⁊ qui timetis deum pusilli ⁊ magni. Et audiui quasi vocem tube magne et sicut voce3 aq̄rum multarum ⁊ sicut vocem tonitruorum magnorū dicentiu3 alleluia. quoniam regnauit domin9 deus noster omnipotens. Gaudeamus ⁊ exultemus ⁊ demus gloriam ei. q̄ venerunt nuptie agni et vxor eius preparauit se. Et datu3 est illi ut coopiat se bissinum splendēs candidū. Bissinū em̄ iustificacōes sūt sāctoꝝ. Et dixit m̄. Scribe. Bti q̄ ad cenā nuptiarum agni vōti sūt. Et dixit m̄. Hec verba dei vera sunt. Et cecidi añ pedes ei9 ut adorarem eū. Et dixit mihi. Vide ne feceris. Conseruus tuus sū ⁊ fratꝝ tuoꝝ habētiū testimoniū ihu. Deū adora. Testimoniū em̄ ihesu est spūs ꝓphetie. Et vidi celū apertū ⁊ ecce equus albus ⁊ qui sedebat sup eu3 vocabatur fidelis ⁊ verax ⁊ cū iustitia iudicat ⁊ pugnat. Oculi autē ei9 sicut flāma ignis ⁊ ī capite ei9 dyademata multa: habens nomen scriptū quod nemo nouit nisi ipse. Et vestitus eāt veste aspersa sanguine ⁊ vocabatur nomen ei9 verbum dei. Et exercitus qui sunt in celo sequebātur eū in equis albis: vestiti bissino albo ⁊ mūdo Et de ore ei9 ꝓcedebat gladius ex vtraq3 parte acutus: ut in ipō ꝑcutiat gētes

Et ipse reget eas in virga ferrea et
ipse calcat torcular vini furoris ire
dei omnipotentis. Et habet in ve
stimento et in femore suo scriptū
rex regum et dominus dominātiū
Et vidi vnum angelū stantem in
sole et clamauit voce mag̃ dicens
omnibus auibus que volant per
mediū celi. Venite et congregami
ni ad cenam magnā: ut mandu
cetis carnes regū et carnes tribu
norū et carnes fortiū et carnes eq̃
rū et sedentiū in ipsis et carnes om
niū liberoꝝ et seruorū et pusillorū
et magnorū. Et vidi bestiam et re
ges terre et exercitus eoꝝ congre
gatos ad faciendū preliū cū illo
qui sedebat in equo et cum exerci
tu eiꝰ. Et apprehēsa est bestia et cū
ea pseudo ꝓpheta et qui fecit signa
coram ipso quibus seduxit eos q̃
acceperūt caracterē bestie et q̃ ado
rauerunt ymaginē eiꝰ. Viui mis
si sūt hij duo in stagnū ignis ar
dentis et sulphuris et ceteri occisi
sunt in gladio sedētis super equū
qui ꝓcedit de ore ipsius et omnes
aues saturate sūt carnibꝰ eoꝝ.

Et vidi āgelū descē ¶ Ca. xx.
dentē de celo habentē clauē
abissi et cathenam magnā ī manu
sua. Et apprehēdit draconē serpen
tem antiquū qui est dyabolus et
sathanas et ligauit eū per annos
mille. Et misit eū ī abissum et clau
sit et signauit super illum ut nō se
ducat amplius gentes. donec cō
sumentur mille anni. Et post hoc
oportet illū solui modico tēpore.
Et vidi sedes et sederunt sup eas et
iuditiū datū est illis. Et am̄as de
collatoꝝ ꝓpter testimoniū ihesu
et ꝓpter verbū dei et qui nō adora
uerūt bestiam neq; ymaginē eiꝰ
nec acceperūt caracterē eiꝰ in fron
tibus aut in manibꝰ suis et vixe
runt et regnauerūt cum xp̄o mille
annis. Cetei mortuoꝝ nō vixerūt
donec consūmentur mille āni. Hec
est resurrectio p̄ma. Beatus et sā
ctus qui habet partē in resurrecti
one prima. In hijs secūda mors
non habet potestatē. sz erūt sacer
dotes dei et cristi et regnabūt cum
illo mille annis. Et cū consūmati
fuerint mille āni soluetur satha
nas de carcere suo et exibit et sedu
cet gentes que sunt sup q̃tuor an
gulos terre gog et magog et con
gregabit eos in preliū quoꝝ nu
merꝰ ē sicut arena maris. Et ascē
derūt sup latitudinē terre et circui
erūt castra sanctoꝝ et ciuitatē di
lectā Et descendit ignis a deo de ce
lo et deuorauit eos et dyabolus q̃
seducebat eos missus ē ī stagnū
ignis et sulphuris: vbi et bestia et
pseudo ꝓphete crutiabunt̃ die ac
nocte in secula seculorum. Et vidi
thronū magnū candidū et seden
tē sup eū: a cuiꝰ aspectu fugit terra
et celū et locus nō ē inuentus ab
eis. Et vidi mortuos magnos et
pusillos stantes ī ꝯspectu throni
et libri apti sūt et aliꝰ liber aptus
ē qui est vite Et iudicati sunt mor
tui ex hijs q̃ scripta erāt in libris
scd̄m opa ipōꝝ. Et dedit maē mor
tuos suos q̃ in eo erāt et mors et
infernꝰ dederunt mortuos suos q̃
ī ip̄is erāt et iudicatū est de singu
lis scd̄m opa ipōꝝ. Et infernus et
mors missi sunt in stagnū ignis.
Hec ē mors secūda. Et qui nō est

inuentus in libro vite scriptꝰ: mis
sus ē in stagnū ignis. ¶ Ca. xxi.

Et vidi celū nouū ⁊ terram
nouā. Primū em̄ celū ⁊ pri
ma terra abijt ⁊ mare iam nō est
Et ego iohēs vidi sanctā ciuitatē
ihrl'm nouā descendentē de celo a
deo parataꝫ sicut sponsaꝫ ornataꝫ
viro suo. Et audiui vocē magnaꝫ
de throno dicentē. Ecce tabernacu
lū dei cū hominibus ⁊ habitabit
cum eis. Et ipsi ꝓplus eiꝰ erunt ⁊
ipe deus cum eis: erit eoꝝ deus. Et
absterget deus omnē lacrimam
ab oculꝰ eoꝝ ⁊ mors vltra nō erit
neqꝫ luctꝰ neqꝫ clamor neqꝫ dolor
erit vltra que prima abierunt. Et
dixit q̄ sedebat in throno. Ecce no
ua fatio om̄ia. Et dixit mihi. Scri
be. qꝛ hec verba fidelissima sunt ⁊
vera. Et dixit mihi. Factū est. Ego
sum alpha ⁊ o. initiū ⁊ finis. Ego
sitienti dabo de fonte aque viue g̃
tis. Qui vicerit possidebit hec. Et
ero illi deus. ⁊ ille erit mihi filius
Timidis aūt ⁊ incredulis ⁊ execr̄
tis ⁊ homicidis ⁊ fornicatoribus
⁊ veneficis ⁊ ydolatris ⁊ omnibꝫ
mendacibꝰ: pars illoꝝ eit in sta
gno ardēti igne et sulphure qđ ē
mors secūda. Et venit vnus de se
ptēꝫ angelis hn̄tibus fialas ple
nas septē plagis nouissimis ⁊ lo
cutus ē mecū dicens. Veni ⁊ ostē
dam tibi sponsā vxorē agni. Et su
stulit me in spiritu in montēꝫ ma
gnū ⁊ altū et ostendit mihi ciui
tatem sanctam iherusalē descendē
tem de celo: habentem claritatem
dei. Et lumē eiꝰ simile lapidi p̄tio
so tāq̄ lapidi iaspidi sic̄ cristallū
Et habebat muꝝ magnum et al
tū habentem portas duodecī ⁊ in
portis angelos duodecim ⁊ nomi
na inscripta que sūt nomīa duo
decim tribuū filiorum israhel. Ab
oriēte porte tres ⁊ ab aq̄lōe porte
tres ⁊ ab austro porte tres ⁊ aboc
casu porte tres. Et murꝰ ciuitatis
habens fundamēta duodecim et
in ipsis duodecim nomīa duode
cim apostolorū et agni. Et qui lo
quebatur mecuꝫ habebat mensu
rā arundineaꝫ auream: ut metire
tur ciuitatē ⁊ portas eius ⁊ muꝝ.
Et ciuitas in quadro posita est et
lōgitudo eiꝰ tanta est quāta et la
titudo. Et mensus ē ciuitatē de arū
dīe aurea ꝑ stadia duodecīmilia
⁊ longitudo ⁊ altitudo ⁊ latitudo
eiꝰ equalia sūt. Et mensus est mu
rus eiꝰ centumquadragintaqua
tuorcubitoꝝ: mensura hominis q̄
est angeli. Et erat structura muri
eius ex lapide iaspide. ipsa vero ci
uitas auꝝ mundum: simile vitro
mūdo. Et fundamenta muri ciui
tatis omni lapide precōso ornata
Et fundamentū primuꝫ iaspis. se
cundꝰ saphirus. tertius calcedo
nius. quartus smaragdus. quin
tus sardonix. sextus sardius. sep
timus crisolitus. octauus berillꝰ.
nonus thopazius. decimus criso
pr̄ssus. vndecimꝰ iacinctus. duo
decimus ametistus. Et duodecim
porte duodecī margarite sunt per
singulas. Et singule porte erāt ex
singulis margaritis ⁊ platea ciui
tatis aurū mundū tanq̄ vitrū ꝑ
lucidū. Et templū non vidi in ea.
Dn̄s enim deus omnipotēs tēplū
illius est ⁊ agnus. Et ciuitas nō
eget sole neqꝫ luna: ut luceāt ī ea.

Naz claritas dei illuminabit eaz ⁊ lucerna ei⁹ est agnus Et ambulabūt gentes in lumine ei⁹ ⁊ reges terre afferēt gloriā suā ⁊ honorez in illaz. Et porte ei⁹ nō claudent ꝑ noctē. Nox enī non erit illic Et afferent gloriā ⁊ honorez gentiū ī illaz. nec intrabit ī ea aliquid coinquinatū ā abhominationē fatiēs ⁊ mēdatiū. ñ qui scripti sūt ī libro vite agni. ¶ Capitulū. xxij.

Et oñdit mihi fluuiū aq̄ viue splendidū tanq̄ cristallū ꝓcedentez de sede dei ⁊ agni. In medio platee ei⁹ ⁊ ex vtraq̄ ꝑte flumīs lignū vite afferēs fructus duodecim: ꝑ menses singulos reddens fructū suū ⁊ folia ligni ad sanitatē gentiū. Et omne maledictū nō erit ampli⁹. ꝫ sedes dei ⁊ agni ī illa erūt ⁊ serui ei⁹ ꝯuiēt illi. Et videbunt fatiē ei⁹ ⁊ nomen eius in frontib⁹ eoꝝ. Et nox vltr̄ nō erit ⁊ nō egebūt lumine lucerne neq̄ lumīe solis qm̄ dñs deus illumīabit illos ⁊ regnabunt in secula seculoꝝ. Et dixit m̄. Hec verba fidelissima sūt ⁊ vera. Et dñs de⁹ spiritū ꝓphaꝝ misit angelū suū: ostēdere seruis suis q̄ oportet fieri cito Et ecce venio velocit̄. Btūs qui custodit verba ꝓphetie libri huius Et ego iohes q̄ audiui ⁊ vidi hec Et postq̄ audissem ⁊ vidissez cecidi ut adorarē ante pedes angeli q̄ mihi hec oñdebat. Et dixit m̄. Vide ne feceris. Cōseru⁹ em̄ tu⁹ sū ⁊ fratꝝ tuoꝝ ꝓphaꝝ ⁊ eoꝝ qui seruāt verba ꝓphetie libri hui⁹ Deū adora. Et dixit m̄. Ne signaueris verba ꝓphetie libri hui⁹. Temp⁹ em̄ ꝓpe est. Qui nocet noceat adhuc et q̄ in sordib⁹ est sordescat adhuc. Et q̄ iustus ē iustificet̄ adhuc et sanct⁹ sanctificet̄ adhuc. Ecce venio cito ⁊ merces mea mecum est. redde vnicuiq̄ scd̄m opa sua Ego sū alpha ⁊ o. p̄mus ⁊ nouissimus. p̄ncipiū ⁊ finis. Beati q̄ lauāt stolas suas ī sāguine agni ut sit ptās eoꝝ in ligno vite et ꝑ portas intrent ciuitatē. Foris aūt canes ⁊ venefici ⁊ impudici ⁊ homicide ⁊ ydolis seruientes ⁊ oīs q̄ amat ⁊ facit mendatiū Ego ihus misi angelū meū testificari vobis hec in ecclesijs. Ego sū radix et genus dauid: stella splēdida ⁊ matutina Et spōsus ⁊ spōsa dicūt veni Et q̄ audit dicat veni. Et q̄ sitit veniat ⁊ qui vult accipiat aquā vite gratis Cōtestor enim omni audiēti verba ꝓphetie libri hui⁹. Si quis apposuerit ad hec: apponet deus sup illū plagas scriptas ī libro isto ⁊ si q̄s diminuerit de verbis libri ꝓphetie hui⁹: aufert de⁹ ꝑtē eius de libro vite ⁊ de ciuitate sancta ⁊ de hijs que scripta sūt in libro isto. Dicit q̄ testimoniū ꝑhibet istoꝝ. Etiā Veni cito amē. Veni dñe ihu Grā dñi nr̄i ihu xp̄i cū omnib⁹ vobis amen.

¶ Explicit liber apocalipsis beati Johannis apostoli.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

g iij Seruacij epi

ij

b Idus

c xvij

d xvj

e xv

f xiiij

g xiij

xij

b xi

c x

d ix

c	
f	iul
g	iul
h	iul
a	nonas
c	iunius kl tres xxx
d	h
e	lu
f	lm
g	a
a	la
b	ha
c	lna

b ix

c viij

d vij

e vj

f v

g iiij

iij

b ij

Augustus habet dies xxxj
c Vincula sancti petri

d iiij

e iij

f ij

g nonas.

i viij

k vij

l vj

d v

e iiij laurẽtij mr̃is

f iij

B. T. I. A. J.

g ij

2. Expl.

Idus.

b xix

c xviij

d xvij

TIFFEN Gray Scale

© The Tiffen Company, 2007

R G B W G K C Y M

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

